

SANCTI
EPHRAEM SYRI
OPERA OMNIA
IN SEX TOMOS DISTRIBUTA.

Ο ἍΓΙΟΣ

ΕΦΡΑΪΜ Ο ΣΤΡΟΣ

Ἡ
ἈΓΑΠΗ
καὶ
ἐγκρά-
τεια
ψυχὴν
καθαί-
ρουσιν.

*Hæc Veneranda Syri facies mirabilis Ephræm
Ast animi effigiem scripta diserta docent*

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ
ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΕΦΡΑΙΜ ΤΟΥ ΣΥΡΟΥ

ΤΑ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΑ ΠΑΝΤΑ
SANCTI PATRIS NOSTRI
ΕΡΗΡΑΕΜ ΣΥΡΙ
OPERA OMNIA QUÆ EXSTANT

Græce, Syriace, Latine,

IN SEX TOMOS DISTRIBUTA

Ad MSS. Codices Vaticanos aliosque castigata, multis aucta,
Nova interpretatione, Præfationibus, Notis, variantibus Lectionibus illustrata:

NUNC PRIMUM

Sub Auspiciis Sanctissimi Patris

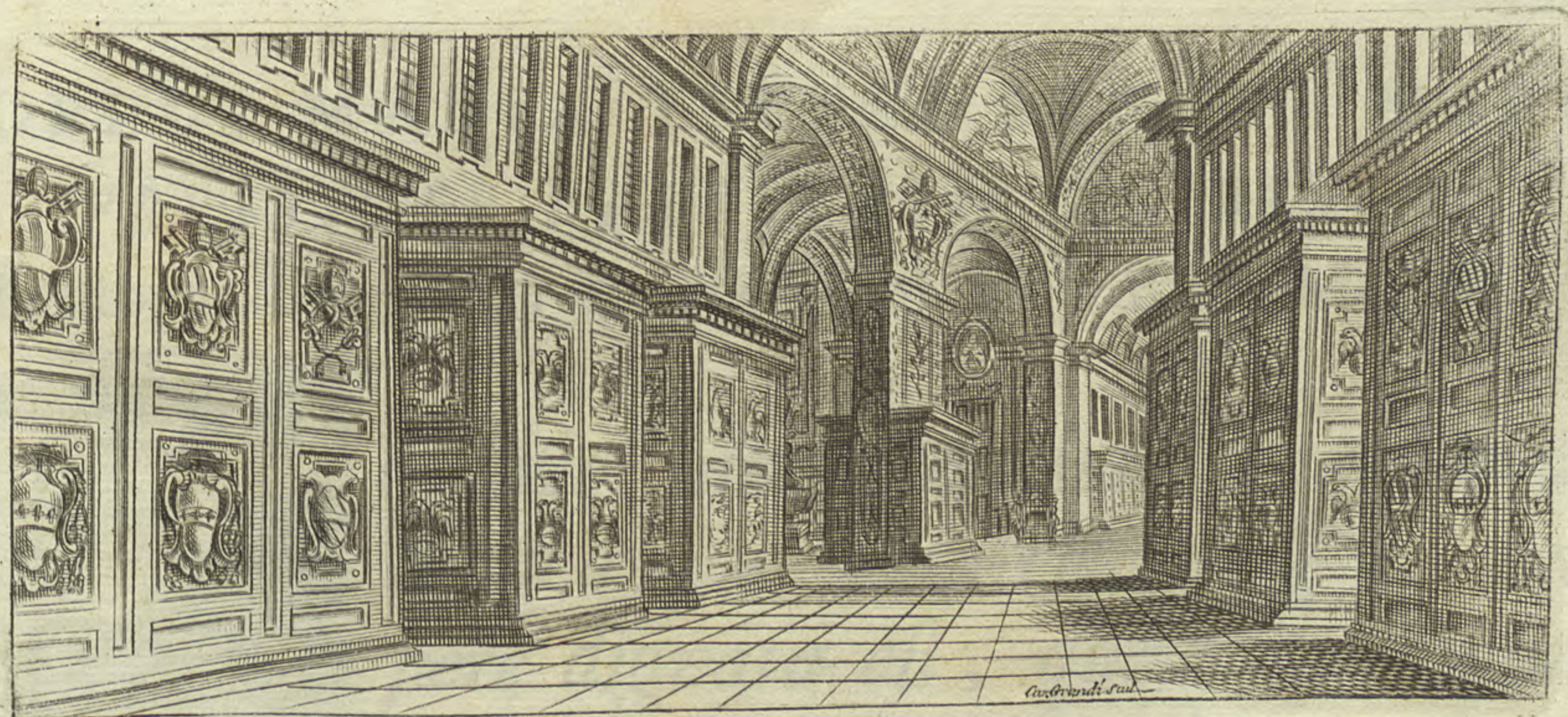
BENEDICTI XIV.

PONTIFICIS MAXIMI

E Bibliotheca Vaticana prodeunt.

TOMUS SECUNDUS

GRÆCE, ET LATINE.

ROMÆ

EX TYPOGRAPHIA PONTIFICIA VATICANA

Apud JOANNEM MARIAM HENRICUM SALVIONI

MDCCXLIII.

SUPERIORUM FACULTATE.

Sanctissimo Domino Nostro
BENEDICTO PAPÆ XIV.

ANGELUS MARIA TITULI SANCTI MARCI
PRESBYTER CARDINALIS QUIRINUS

Episcopus Brixienfis, & Apostolicæ Sedis Bibliothecarius.

*E*fluxit jam biennium, postquam
SANCTITAS TUA clementissime exci-
pere dignata est, quem Ejus mani-
bus obtuli, Tomum alterum Syria-
co-Latinum Operum S. EPHRAEMI;
paremque modo Tomus iste alter eorundem Operum
Græco-Latinus Numinis Tui tutelam præstolatur.

Ad

Ad bene de ista sperandum plures utique mihi suppetunt causæ, tua præsertim provida cura, Romano Pontifice dignissima, in literariis quibuscumque lucubrationibus fovendis, nec non singularis erga me benignitas; at una præterea adest, quam opportunissime mihi exhibent hi ipsi dies, quibus hæc scribo, eamque præ cæteris, quæ in Nuncupatoriis hujuscemodi Epistolis utramque paginam vel ad Mecenum facietatem passim efficiunt, libentissime amplectens, quænam sit, statim exponam.

Qui primus omnium intra Latii fines admisit S. EPHRAEMUM, is fuit Ambrosius Monachus Camaldulensis, Vir magni nominis, & totius Ordinis Præfectus Generalis, remque, ut acciderat, his verbis declarat in Epistola ad celeberrimum Cosmam Medicum: Peregrinum nuper offendi e Syria (ut aiebant) profectum ad nos, ætate longævum, statura procerum, sed jam senio incurvum, vultu placidum, atque decorum, aspectu ipso denique & habitu sanctitatis insignia præferebantem, suffusum oculis lacrymas: sed ita ut ex eo, ori & nihil dignitatis detractum, & plurimum auctoritatis & gratiæ videretur adjectum. Postea subdit, se nactum hujusmodi hominem, captumque tanta oris gratia & dignitate, ad eum propius accessisse, animadvertisseque Græcæ locutionis gnarum, ac tum vero majori constancia in ejus amplexus effusum, & sancta oscula libantem, apprehensa illius dextera, non multis pre-

cibus haud ab invito impetrasse, ut cellulam suam inviseret, suoque aliquandiu frueretur hospitio, ac tandem eundem induxisse, ut Latine quoque ad nostrorum hominum commodum atque solatium loqui disceret. Deus bone! (inquit) quid gaudii, quid solatii, quantumque emolumenti ex hospitis adeo insignis ore percepi, cum me dies ac noctes plurimas perpetua oratione alloqueretur! Nihil ejus vel aspectu gratius, vel doctrina salubrius, vel consuetudine charius, jucundius, lætius dici, aut fingi potest. Hæc fusius proseguitur in elegantissima illa Epistola Ambrosius, ac demum hospitem illum suum Cosmæ commendat, ut grate reverenterque suscipiat, habeatque in honore, omnique officio, ac veneratione prosequatur.

Quorsum hæc pertineant, jam certe vides BEATISSIME PATER. Ut nimirum in spem justissimam adduci posse me sentiam, venerandæ peregrinitatis insignia, quæ EPHRAEMO ex Mesopotamia Florentiam advenienti, primum Ambrosii Abbatis, deinde Clarissimi Cosmæ, ac demum Latinorum omnium benevolentiam, reverentiamque conciliarunt, ea ipsa impetrare posse a SANCTITATE TUA Volumini, quod Ei modo offero, tam eximii, atque divini Scriptoris Opera complectenti, Pontificii favoris argumenta. Facile etiam intelliges, quo jure fiduciam banc mihi majorem in modum injiciant, quæ hisce diebus evenerunt, seu quæ Ipse præstitisti nudius tertius erga illustrem alium peregrinum

ex æque diffitis regionibus Orientalibus Romam profectum, ut pedibus Tuis se sisteret, & obsequium Supremo Catholicæ Ecclesiæ Capiti debitum exhiberet. Patriarcham loquor Armenorum, quem multis antea paternæ tuæ charitatis significationibus honestatum, recreatumque, in Fratrum tuorum S. R. E. Cardinalium Consistorio excipiendum censuisti honorificentissime, quo certum Pontificiæ erga Orientales Nationes, Catholica dogmata profitentes, benevolentia atque existimationis ad posteritatis memoriam traduceretur monumentum. Hæc ea sunt, BEATISSIME PATER, quæ recte sperare jubent ad Te accedentem Sanctissimum senem EPHRAEMUM, quem, ut nosti, Civem Nisibis, Edeßa Diaconum, Prophetam Syria, Magistrum vel ipsa Græcia, suorum licet Doctorem studiosissima, jactant; quem Basilius Magnus, ac Divus Gregorius ejus frater summis laudibus in cælum evehunt, cujus denique Opera, in Græcam linguam conversa, post lectionem Sacrarum Scripturarum in Ecclesiis legi consuevisse Hieronymus testatur.

Tandem tuum quoque, BEATISSIME PATER, natale solum, quod commune sortitus es cum Gregorio XIII. Pont. Max. in causa est, ut confidentius adhuc bono animo Tibi se sistat EPHRAEMUS; quoniam eo Gregorio Pontifice sive suadente, sive imperante Gerardus Vossius, Præpositus Tungrensis, vertendis e Græco in Latinum idioma ejus Operibus præclaram operam navavit, unde prodiit ab eo con-

fecta eorundem Editio , qua nulla usque ad Vaticanam hanc nostram seu plenior , seu insignior . Eo itaque etiam exemplo præclarissimi Civis , & sanctissimi Decessoris sui permota SANCTITAS TUA præsens hoc Volumen patrocinio dignetur , quod supplex exposco ; dum ego pariter exemplum duorum S. R. E. Bibliothecariorum imitari curabo , scilicet Sirleti , & Carasæ , quos Vossius eo labore suscepto Mecenates optimos expertus est , nec non Civis mei Augustini Valerii , Cardinalis sancti Marci , cujus egregium studium erga tanti Patris scripta veteres nonnullæ eorum Editiones eidem nuncupatæ declarant ; curamque una sumam Brixiano Antistiti congruam , quod ejus Urbis typorum laus fuerit , si non omnium primos , ut quidam autumarunt , saltem inter primos divina illa scripta evulgasse . Certo itaque sciant docti illi Viri , qui Vaticanam Bibliothecam me Præsidente curant , stimulos , sive Romæ præsens adsim , sive Brixie degam , minime ipsis defuturos , quibus ad novam Editionem perficiendam citius , quam hætenus fecerunt , adducantur . Hanc ipsam in rem , etsi magna sit Bibliothecarii Apostolici in quoscumque Custodes , Scriptores , & Ministros ejusdem Bibliothecæ potestas , attamen SANCTITATIS TUÆ opem etiam imploro , dum ejus pedes humillime exosculor .

Εὐφράμ ἐκείνον, τὸ ἐν πάσι Χειριανῶν πεποιημένον εἶμασιν. Εὐφράμ λέγω τὸ Σύρον·
 ὃ γὰρ τὸ γένος ἐπαχύνομαι, ὃ τοῖς τρόποις ἐγκαλωπίζομαι. Εὐφράμ, ὃ εἰς πάντα τὴν
 γῆν ὃ φέγγος ὃ βίη καὶ τὸ θεωρίας ἔχεται· ὃ πάση τῇ ὑφ' ἡλίου χεδὸν γινωσκόμενος,
 ὃ πᾶσι ποσέποις τε ἀγνοούμενος, παρ' ὅσοις ὁ μέγας τῆς ἐκκλησίας Φωστὴρ Βασίλειος. Εὐφράμ,
 ὁ νοητὸς ὄντως τὸ ἐκκλησίας Εὐφράτης, ὃς ἐπὶ τῶν πιστῶν καταρδόμενον πλήρωμα, εἰς
 ἑκατὸν ἀποδίδωσι τὸ πόρον τὸ πίστεως. Εὐφράμ, ἡ πολυφόρος ὃ Θεὸς ἄμπελος, ἡ δίκην
 βοτρυῶν γλυκερῶν καρπὸς ἀνδρῶν διδασκαλίας, καὶ τὰς τὸ ἐκκλησίας τροφίμους τῷ νόμῳ
 τῆς θείας ἀγάπης ἀφράντα. Εὐφράμ ὁ καλὸς καὶ πιστὸς οἰκονόμος τὸ χάριτος, ὁ τὰς λό-
 γας τῆς ἀρετῶν ἀναλόγως τοῖς ὁμοδύλοις σιτομετρῶν, καὶ τὸ δεσποτικῶς οἰκίαν οἰκονομέ-
 μενος αἰετα. *Ex Encomio S. Gregorii Nysseni Episcopi in S. EPHRAEM SYRUM,*
unde Syrorum Natio ediscat creditum sibi a Sancto Doctore depositum fideliter custodire.

Rome Typis Io. M. Saluoni

A P P R O B A T I O

Sancti Ephræmi Syri scripta in Catholica Ecclesia a priscis usque seculis ad hæc nostra tempora tanta nominis celebritate floruerunt, tantisque laudibus ab omnibus in coelum & olim, & nunc extolluntur, ut supervacaneum omnino videatur meum testimonium, meamque, qua nullo modo indigent, addere commendationem. Laudanda potius est Eñi S. R. E. Bibliothecarii cura ac sollicitudo in eorum editione promovenda, & Illm̃i Præfulis, meique amantissimi Collegæ Josephi Simonis Assemani studium, ac doctrina in ea adornanda, variisque lucubrationibus doctis sane ac laboriosis locupletanda. Quare consentaneum omnino, ut opus tam præclarum, tam expetitum quidem a doctis viris, sed nunquam speratum in lucem prodeat, quum nihil in eo sit, quod a nostra Religione, sanctisque moribus abhorreat.

Ex Biblioth. Vatic. Non. Mart. A. S. 1743.

Joh. Bottarius.

A P P R O B A T I O

Jussibus Reverendissimi Patris Fr: Aloysii Ridolfi, Sacri Palatii Apostolici Magistri obtemperans, Volumen secundum Operum S. Ephræm Syri vidi, in quo complura ejusdem Sancti Viri, ad fidem Codicum Vaticanorum, Græce in lucem proferuntur, & Latine a Clarissimo Præfule Josepho Simonio Assemano, Bibliothecæ Vaticanæ primo Custode versa sunt. His præfiguntur ejusdem Assemani Prolegomena, quibus eorum calumnias non minus diserte, quam strenue refellit, qui Ephræmi Latinos interpretes, & sublestæ fidei, & oscitantæ coarguunt: nonnullos vero ex Ephræmi Sermonibus, tanquam spurios, & commentitios traducere sunt ausi. Jamdiu plerique omnes viri docti non modo expetebant, verum etiam efflagitabant, ut Ephræmi Opera, quorum pars Latine tantum prodierat, Græce quoque, & ex Vaticanis Codicibus eruta, publici juris fierent. Est igitur, cur gratias habeant in primis Angelo Mariæ Cardinali Quirino, S. R. E. Bibliothecario, quo potissimum auctore, & duce, Ephræmi tantopere exoptata editio curata est; deinde Clarissimo Assemano, qui hujusmodi editionem magna diligentia, ac labore adornandam suscepit. Ecquis autem non novit Amplissimi Cardinalis Quirini incomparabile studium in locupletanda fere quotidie litteraria Republica, partim ingenii sui, partim veterum Patrum monumentis, iisque egregie illustratis? Itaque qui Ephræmum legerint, non solum ad pietatem sese magis inflammari sentient, sed multa etiam, quæ ad sacra dogmata, ad priscam disciplinam, & ad instituta Cœnobitarum pertinent, sensim percipient. Qui vero Assemani lucubrationes sedulo consulent, Ephræmum non modo uberrime illustratum, verum etiam a calumniis impigre vindicatum intelligent. Nullus igitur mihi est ambigendi locus, quin singula Ephræmi, quæ hoc Volumine continentur Syntagmata, & erudita Assemani Prolegomena, typis evulgentur, ac tutissime perlegantur, quippe quia nihil in his offendi, quod Catholicæ fidei, & morum integritati adverfetur; imo ex his nova ad fidei dogmata, ad morum disciplinam comprobandum argumenta depromuntur.

Dabam Romæ III. Idus Martii A. D. M. DCC XLIII.

Dominicus Georgius.

I M.

APPARATUS

2. Antiqui Episcopi Syri scripti in Catholica Ecclesia a patris usque seculis ad hunc no-
stra tempora tanta nominis celebritate floruerunt, tantisque laudibus ab omnibus in
coelum & olim, & nunc extolluntur, ut supervacuum omnino videretur meum re-
simonium, necnonque, quia nullo modo indigent, addere commendationem. Laudanda
potius est Eccl. S. R. E. Bibliotheca cui cura ac sollicitudo in eorum editione promoven-
da, & illius Præfatis, necnon amantissimi Collegii Josephi Simonis Assensum studium,
ac doctrina in ea adorna, variisque lucubrationibus doctis sane ac laboriosis locuple-
tanda. Quare contentum omnino, ut opus tam præclarum, tam expectatum quidem a
doctis viris, sed nondum, sed nondum nihil in eo sit, quod a
nostra Religione, sanctisque moribus abhorreat.

IMPRIMATUR.

Si videbitur Reverendiss. P. Mag. Sac. Pal. Apostol.

F. M. de Rubeis Archiep. Tarfi Vicegerens.

IMPRIMATUR.

Fr. Nicolaus Aloysius Ridolphi Ordinis Prædicat. Sac. Palatii
Apostolici Magister.

Unus Reverendissimus Pater, Antiqui Episcopi Syri scripti in Catholica Ecclesia a patris usque seculis ad hunc no-
stra tempora tanta nominis celebritate floruerunt, tantisque laudibus ab omnibus in
coelum & olim, & nunc extolluntur, ut supervacuum omnino videretur meum re-
simonium, necnonque, quia nullo modo indigent, addere commendationem. Laudanda
potius est Eccl. S. R. E. Bibliotheca cui cura ac sollicitudo in eorum editione promoven-
da, & illius Præfatis, necnon amantissimi Collegii Josephi Simonis Assensum studium,
ac doctrina in ea adorna, variisque lucubrationibus doctis sane ac laboriosis locuple-
tanda. Quare contentum omnino, ut opus tam præclarum, tam expectatum quidem a
doctis viris, sed nondum, sed nondum nihil in eo sit, quod a
nostra Religione, sanctisque moribus abhorreat.

Dabam Romæ 11. Idus Martii A. D. M. DCC. XLIII.

Dominicus Georgius.

I

JOSEPHI SIMONII ASSEMANI
BIBLIOTHECÆ VATICANÆ PRIMICUSTODIS
IN ALTERUM TOMUM
GRÆCUM ET LATINUM
SANCTI EPHRAEM SYRI
PRÆFATIO.

UUM in priori Tomo, qui sub auspiciis Clementis XII. Pontificis Maximi prodiit, primum quidem Latina, Græca, & Syriaca SANCTI EPHRAEM SYRI opera recensuerim, quæ typis essent ad hanc usque diem evulgata; deinde Græcos Codices manu exaratos laudaverim, in celeberrimis Europæ Bibliothecis servatos, e quibus accuratum Ephraemianorum pene omnium Sermonum Catalogum exhibuisse mihi visum: nihil aliud ad hanc editionem adornandam atque ad exitum perducendam reliquum esse existimabam, quàm ut iis, quæ in Græca Oxoniensi editione supererant, Latio donandis manum strenue ad-moverem: quibus in hoc Secundo Tomo, Divino favente numine, jam pridem peractis, cætera in Tertio ac postremo persequerem, quæ numquam hætenus Græcè prodiissent, vel quorum pars maxima, Ambrosii, Zini, & Vossii, studiosissimorum cæteroquin Ephraemi Interpretum, diligentiam fugisset. Verum statim atque inchoatum, opus absolvi, atque recentiorum quorundam scripta consului, quibus suam de laudatis Interpretibus, deque Græcis Latinisque quibuscumque Ephraemiauis scriptis sententiam exponunt, intellexi profecto, me neque omnia complexum fuisse, quæ in Bibliothecis exstare sanctissimi hujus Syrorum Patris commentaria, ex memoriis typis editis constat: neque eosdem Interpretes, aut Græcos seu Latinos Codices, quibus & illi & nos usi sumus, allatis utcumque & Bibliothecarum, & doctorum virorum testimoniis, ab immerita censura satis vindicasse. Itaque rem ab instituto nostro non alienam me facturum puto, si & famam eorum, qui de Republica literaria in Græcis Ephraemi Sermonibus Latine interpretandis optime sunt meriti, existimationemque ab omni falsitatis aut negligentiae labe abstergendam suscipiam, & Græcorum Latinorumque manuscriptorum fidem adstruam, & quæcumque demum alia Sancti Patris opera alibi servari didici, ea singillatim ex Scriptoribus fide dignissimis referam.

CAPUT I.
SERMONES
SANCTI EPHRAEM SYRI,
*Qui Græcè exstant in Bibliothecis Sancti
Marci Venetiis, Passionea, Vallicellana,
& Moscuensi.*

I.
CATALOGUS SERMONUM
SANCTI EPHRAEM SYRI,
*Qui exstant in Codicibus Mss. Bibliothecæ
Græcæ sancti Marci Venetiis.*

Codex LI. in fol. membrana-
ceus, foliorum 411. Seculi cir-
citer x *Venetiis anno MDCCXL.*
apud Simonem Occhi Bibliopo-
lam. Pag. 32.

S. Ephraem Syri opera.

1. Epistola ad Joannem Monachum de
patientia &c. Initium. πολλα παραγνέσαν-
τες τὸν εὐλαβέστατον Θεόδωρον.

2. Adhortationes IV. de virtute ad mo-
nachum novitium. ὁ Κύριος ἐπὶ σωτηρίᾳ
τῶν ἀνθρώπων ἐπιδημήσας τῷ κόσμῳ.

3. De virtute Capita x. Primum Ca-
put incipit. μακαρία ἡ πόλις ἡ ἡ πόλις εὐσε-
βῶν βασιλευμένη.

4. In illud Euangelii: Attende tibi ipsi,
Capita XII. Incipit prologus. ὀφειλέταί
ἐσμεν, ἀγαπητοί, νῆδετεῖν καὶ ὁρᾶν εἰς
τὸν ἕνα.

5. Non esse ridendum, neque glorian-
dum, sed lugendum & plorandum semet-
ipsos. Ἀρχὴ κατὰ τὴν ψυχὴν μοναχῶν.

6. Consilium de vita spirituali ad novi-
tium monachum Capita XCIII. ἐπὶ τῇ
σὺν τὴν πίστιν καὶ τὴν σπουδὴν.

7. De recta vita Capita LXXXIX. (in

A editione Latina Gerardi Vossii, Capita xci.
numerantur) Initium. ὁρᾶτε βίαν ὁρᾶτε
ταπεινοφροσύνην ἀσκησον.

8. Beatitudines. μακάριος ὅς γέγονεν
ὁλος ἐλπίδερὸς ἐν κυρίῳ.

9. Aliæ beatitudines. μακάριος ὅς μι-
σήσας κατέλιπε τῷ βίᾳ τὰς τὰς.

10. Adhortationes ad monachos XLIX.
B in margine numeratæ: (in editione Vossii L.)
δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν.

11. Capita c. de modo acquirendæ
humilitatis. ἀρχὴ καρποφορίας ἀνδρός.

12. De perfectione, qua præditum esse
debet monachum. πέρυσί μοι ὡρῶν λείπον
ἔσθ' ἄνθρωπος.

13. De divina gratia. πᾶσι δὲ ἔχων τὴν
C δεινὰ χάριν.

14. De morbo linguæ, & aliis vitiis.
ἐσπαρμένη εἰσὶν αἱ ἀναπάσεις πᾶσαι.

15. Sermones de virtutibus & vitiis.
Initium prologi. μακαρίζω ὑμᾶς ζωὴν.

16. De timore Dei. μακάριος ὁ ἀν-
θρώπος ἐκείνος ὁ ἔχων ἀγάπην. (Desunt
Capita duo: vid. de eo qui non habet timo-
rem Dei, deque caritate, sive dilectione)

17. De eo qui non habet caritatem.

ἄθλιος καὶ παλάμωρος ὁ δὲ ἀγάπης μακρὰν Ἀ
ὑπάρχων.

18. De longanimitate. μακάριος ἀλη-
θῶς ὁ ἄνθρωπος ἐκείνος ὅστις μακροθυμίαν
ἐκτίσται.

19. De eo qui non habet longanimi-
tatem. ὁ μὴ ἔχων μακροθυμίαν.

20. De patientia. μακάριος, ἀδελφοί,
ὅστις ὑπομονὴν ἐκτίσται.

21. De eo qui non habet patientiam. Β
ἄθλιος δὲ καὶ παλάμωρος ὁ μὴ κτησάμενος
ὑπομονήν.

22. De benignitate. μακάριος ἄνθρω-
πος ἐκεῖνος ὁ μὴ ῥαδίως ὀργιζόμενος.

23. De iracundia. ὁ δὲ τῇ ὀξύχολίᾳ
πάντοτε κρατύμενος καὶ πολλάκις καὶ ταχέως.

24. De improbitate. θρηνῶν ἔν, ἀδελ-
φοί, χρεὶ καὶ πενθεῖν ἐπὶ τὰς μὴ ἔχοντας
πράοτητα (deest, de mansuetudine, μακά- C
ριος &c. ὁ ἔχων πράοτητα.)

25. De veritate. μακάριος ὅς ἐν ἀληθείᾳ
τὸν βίον αὐτοῦ ἐρύθμωσεν, καὶ ἐπὶ παντὶ ψεύ-
δει ἔχ' ἐάλωκεν.

26. De mendacio. ἄθλιος ὅ καὶ παλά-
μωρος ὁ παντὶ ψεύδει ἐνδελεχίζων ὅτι
ἀπαρχῆς.

27. De obedientia. μακάριος ὅς ἐκ- D
τίσται καὶ ἔσχεν ὑπακοὴν ἀληθῆ.

28. De inobedientia, & murmuratio-
ne. ἐπικατάρσας δὲ καὶ παλάμωρος ὅς ὑπα-
κοὴν ἔκ' ἐκτίσται.

29. De eo qui ab invidia & æmula-
tione liber est. μακάριος ὅς φθόνῳ καὶ ζήλῳ
ἔχ' ὑπετάγη.

30. De invidia & æmulatione. ὁ δὲ ἐν E
τῆς ἐξουσίας καπατιτρώσκων.

31. De eo qui a maledictis, & contu-
meliis alienus est. μακάριος καὶ τεισμακάριος
ὁ ὃς γλώσσαν αὐτοῦ.

32. De maledicis & contumeliosis. ὁ
ἐπὶ λοιδορίᾳ ἐτέρων ἠδόμενος ὅπως φανερός
ἔσιν.

33. De temperantia. μακάριος ἀληθῶς F
καὶ τεισμακάριος ὁ ἐγκράτειαν φυλάξας.

34. De intemperantia. ὁ δὲ ἀκρατής,
καὶ μὴ ἐγκράτειαν ἔχων.

35. Reprehensio sui ipsius & confessio.
ἀδελφοί, συμπαθήσατέ μοι, ἀπλάγχνας
ἔχοντες.

Tom. II.

36. Ad everfionem superbix. ματῶνα
πᾶσα ἄσκησις, πᾶσα ἐγκράτεια, πᾶσα
ὑποταγή.

37. Sermo de compunctione animi.
δεῦτε ἀγαπητοί, δεῦτε πατέρες καὶ ἀδελφοί
μῶν, τὸ ἐκλεκτὸν ποιμνιον τοῦ πατρὸς. Est Ser-
mo IV. hujus argumenti in editione Voisii.

38. Sermo asceticus (de vita religiosa
atque monastica.) ὁ πόνος τοῦ λέγειν ἀναγ-
γάζει.

39. Ad imitationem proverbiorum. Pro-
logus incipit. ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ.

40. De timore Dei. φοβῶ τὸν Κύριον.

41. Ad eorum correctionem, qui vi-
tiose vivunt, & honores appetunt, ἀγωνιῶ,
ἀδελφοί μῶν, καὶ φείτω.

42. Reprehensio sui ipsius, & confes-
sio. ἐν πολλοῖς ὑμῖν, ἀδελφοί, δοκῶν χρη-
σιμεύειν.

43. De passionibus animi. θέλω εἰπεῖν
ἐνώπιον τοῦ δόξης σου, Χριστέ σωτήρ.

44. De compunctione. δοτὴρ πάντων
ἀγαθῶν. Est Sermo III. de compunctione.

45. De compunctione animi. ὅτι μὴ
τοῦ ἡμερῶν ὀρθοῦς μίαν ἀναστάς ἐπορεύομεν
ἐγὼ σὺν τοῖς δύο ἀδελφοῖς ἔξωθεν τοῦ πόλεως
ἐδεσῶν. Est Sermo I.

46. De compunctione. κατανύγηθι ψυ-
χή μῶν. Est Sermo II.

47. Sermo paræneticus in illud: At-
tende tibi ipsi. προσέχε σεαυτῷ ὡς νεότης.

48. In sanctos Patres, qui tempori-
bus suis consummati sunt. καὶ καρδίαν μῶν
ἀλγῶ, συμπαθεῖτε ἀδελφοί.

49. Alius in Sanctos Patres, qui tem-
pore illo defuncti, in sancta pace requie-
rant. ὅτι ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ.

50. Ex eodem Sermone, tetrasyllaba
Oratio. κληθεὶς ὁ καὶ κράτος ὁ ποιητὴς
Ἀββόλος.

51. Sermo heptasyllabus. εἰδοῦτες ἔν,
ἀδελφοί, καὶ ἀδένειαν αὐτοῦ ἐαυτοῖς προσέ-
χωμεν.

52. De timore animi. ἐγὼ Εὐφραίμ
ἁμαρτωλὸς, χαῶνος καὶ ῥάτυμος.

53. Precatio ex sancti Ephraem doctri-
na. ἡμαρτον εἰς τὸ ἔρανόν, καὶ ἐνώπιόν σου,
Κύριε ὁ Θεός.

54. Admonitoria Oratio, ὑπομνησι-
κόν.

κόν. Incipit. πᾶσαν ὥραν ἐν ᾧ ἔχω τὴν Ἀρεσῆσιν καὶ κληρονόμος Χειρὶς ἅψ' ἡ πίστεως γενέσθαι.

55. Quomodo anima cum lacrymis ad Deum recurrere debeat tentationis tempore. ψυχὴ τεθλιμμένη προσέρχεται σοι.

56. De Judicio. δεῦτε πάντες ἀδελφοί, ἀκούσατε συμβουλῆς ἐμῆς ἀμαρτωλῶν καὶ ἀπαυδύτης Εὐφραΐμ.

57. De patientia. ὁ βεβλόμενος Θεῷ εὐαρεσῆσται.

58. De beatitudinibus & miseriis. μακάριοι οἱ τὸ Θεὸν ἀγαπήσαντες.

59. Confessio sive precatio ad Deum. ἰάσά με, Κύριε, καὶ ἰαθήσομαι.

60. In secundum adventum domini nostri Jesu Christi. προσέλθετε καὶ δεῦτε υἱοὶ φωτός.

61. De fide. ὁ Κύριος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τῆς ἐαυτοῦ μαθηταίς.

Codex LII. in folio, membraneus, foliorum 218. Seculi circiter x. Pag. 34.

S. Ephræm Syri opera, præfixa ejusdem Vita quæ Anonymo tribuitur in Prolegomenis luculentissimæ Editionis Romanæ 1732. In Codice definit in hæc verba: Εὐφραΐμ ὁ Σύρος: in eadem Editione alia plura sequuntur.

1. De timore animi. Incipit. ἐγὼ Εὐφραΐμ ἀμαρτωλὸς ἀσύνετος χαῖνος αἰεὶ καὶ ἐράθυμος εἰσαγών.

2. Adhortationes XLVIII. ad monachos. δοῦξα σοι, ὁ Θεός, καὶ πάλιν ἐρῶ, δοῦξα σοι.

3. Capita c. de modo acquirendæ humilitatis. ἀρχὴ καρποφειᾶς ἀνδρός.

4. Sermo asceticus, & exhortatorius ad fratres. ἀδελφοί, βιολογίας ἐδιδωμένω, ἵνα βιολογίας κληρονομήσωμεν.

5. De judicio & compunctione. δεῦτε πάντες ἀδελφοί, ἀκούσατε συμβουλῆς ἐμῆς ἀμαρτωλῶν καὶ ἀπαυδύτης Εὐφραΐμ.

6. Sermo asceticus, ἀσκητικὸν ὠφέλημον. Initium. οἱ βεβλόμενοι καὶ ἀλήθειαν ἐαυτοῖς τῷ Κυρίῳ ἀποδίδου πρὸς τὴν μέλλουσαν.

7. De patientia. ὁ βεβλόμενος Θεῷ εὐα-

8. Beatitudines. μακάριος ἄνθρωπος ὁς μισήσας.

9. De beatitudinibus & miseriis. μακάριοι οἱ τὸ Θεὸν ἀγαπήσαντες, καὶ ἅψ' ἡ ἀγάπην.

10. Non esse ridendum, neque gloriandum, sed lugendum & plorandum nos metipsos. ἀρχὴ κατατροφῆς ψυχῆς μοναχῶν, γέλως καὶ παρρησία.

11. In eos qui quotidie peccant, & quotidie pœnitentiam agunt. μέχρι τίνος, ὦ φίλε, ἀνεχόμενος ἐχθρῶν.

12 In (secundum) adventum Domini. προσέλθετε καὶ δεῦτε υἱοὶ φωτός.

13. De secundo adventu Domini, & de Judicio. δεῦτε πάντες ἀδελφοί μου, ἀκούσατε συμβουλῆς ἐμῆς τῷ ἀμαρτωλῶν.

14. De virginitate. Παῦλος ὁ Ἀπόστολος.

15. De pœnitentia, & patientia. ἀρετὴς τὸ παρόντα βίον ἐλογίσασθαι τῶν δραπέτην.

16. De pœnitentia. ὁ κατελθὼν ἐκ τῆς κόλπης τῆς πατρὸς καὶ γενόμενος ἡμῶν.

17. Ad eorum correctionem, qui vitiose vivunt, & honores appetunt. ἀγωνιῶ, ἀδελφοί μου, καὶ φρίττω.

18. * Encomium in cœnobitas. ὁ δεισὸς πλήρης καρπῶν βίβροσύνης καὶ ποιήσεων ἀνδρῶν.

19. De humilitate & responsionis benignitate. ὡς μυέλη καὶ κηρίον ἐν σόματι. Spectat ad Paræneses ad monachos.

20. De temporalibus curis & negotiis. ὡς δεσμός καὶ ἄλυσις αἰετῶν, ἕως ἡ τὸ κόσμος μέριμνα τῷ μοναχῷ. Inter Paræneses ad monachos.

21. De mente alta, & operum invidia, & æmulatione, deque mutatione unius in alium locum. ὥσπερ ξύλον ὑψηλὸν καὶ. Inter Paræneses ad monachos.

22. Quod ludicris rebus abstinendum sit Christianis. ὅτι καὶ εἰ Χριστιανοὶς παύσειν πάντες γινώσκουσιν.

23. De Virtutibus. Prologus. μακαρίζω τὴν ὑμῶν ζωὴν, ὦ φιλόχριστοι.

24. De timore Dei. μακάριος ὁ ἄνθρωπος

πος ὅς ἔχει φόβον Θεῷ. (*Sequuntur Sermones XXI. ut in nostra Editione Vaticana Tom. 1. à pag. 3. ad pag. 18.*)

25. De compunctione. ὁ δὲ πᾶντων τῶν ἀγαθῶν.

26 * De judicio & Eleemosyna. ἀγαθὸς ὢν ὁ Θεός.

27 Sermo in pretiosam & vivificam Crucem Domini, & de iis, quae post Crucem revelanda sunt in formidabili illo secundo adventu Domini nostri Jesu Christi. πᾶσα ἐορτὴ τῆς κυρίας.

28. Interrogatio christianorum auditorum ad S. Ephraem. ὁ ἀνακαλῶν, διδάσκαλε, μαθεῖν τὰ τέτων ἀκόλῳδα.

29. * De poenitentia. πάλιν λέγω, καὶ λέγων ὁ παύσομαι.

30. * Quomodo convertatur quis ad ea quae retro sunt, & quod ludicris rebus abstinendum sit christianis &c. τῷ αὐτῷ πατρὸς, πὸ πᾶς ἐπιστρέφει ὡς εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ὅτι ὁ χρὴ πᾶσαι χριστιανὸν, καθὼς οἱ κανόνες τῶν ἀγίων πατέρων λέγουσιν, ὅτι καὶ ὁ βαδίζων καὶ κινεῖται μετὰ τῶν εἰδωλολάτρων ἔχει τὴν μερίδα, καθὼς λέγει καὶ ὁ Θεός Ἀπόστολος. Initium. εἰδετε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, πᾶς ἐρέρεται ὡς εἰς τὰ ὀπίσω.

31. * De virtutibus. πάντες οἱ τρόποι, καὶ τὰ μέλη χρῆζουσιν τῶν Χριστιανῶν.

32. Sermo Paræneticus (de compunctione & salute animæ.) δῶτε πάντες ἀδελ-

φοί, ἀκούσατε τὴν καλῆς συμβουλίας ἐμῆς τῆς ἀμαρτωλῆς καὶ ἐλαχίστης Εὐφραΐμ.

33. De perfectione monachi. πέρυσί μοι ὡς ἡλθόν ὕμεις.

34. * Instruatio ad monachos. τῷ αὐτῷ πατρὸς διδασκαλία ὡς μοναχός. Incipit. ὁ τῶν ἀπάντων δεσπότης ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς ἀγαθός.

35. * Ejusdem S. Patris (absque alio titulo) τῷ αὐτῷ ὁσίῳ πατρὸς. Incipit. ἀλλ' ἐπειδὴ ὕμεις ἀγνοίας ἀγία φερόμενοι ἐπισκήπτεσιν ἡμῖν ὡς ὑπέρβουλα μετασώτῃς φρονεῖτε.

36. * Ejusdem S. Patris (sine titulo.) τῷ αὐτῷ ὁσίῳ πατρὸς. Incipit. γινώσκων τῶν βέλομαι τὴν ὑμετέραν ἀγάπην, ὅτι χρὴ τὸ τέλειον εἶναι Χριστῷ ἀνθρώπον.

37. * Ejusdem S. Patris. (sine titulo.) τῷ αὐτῷ ὁσίῳ πατρὸς. Incipit. ἡγούμενοι καὶ μοι νῦν ἀρμόζουσιν τὰ τῆς προφήτης φάσκων ὅτι ἐκαρτέρησα, ὡς ἡ τίκτησα αἰὲ ὀρεγόμενος.

C Odex xvi in fol. chartaceus, foliorum 465. Seculi circiter xi. Pag. 47.

Catena in libros Regum, congesta ex Apollinari, Athanasio, Basilio, Cyrillo Alexandrino, Didymo, Diodoro, Ephraemo, Evagrio, Eusebio Cæsar., Eusebio Emisseño, Gregorio Naz. Gregorio Nysseno &c.

Hi Codices pertinere ad Cardinalem Bes-sarionem, qui illos una cum aliis Græcis manuscriptis 530. Serenissimæ Reipublicæ Venetæ ex testamento reliquit.

II.

CATALOGUS SERMONUM SANCTI EPHRAEM SYRI, Qui exstant in Codicibus manuscriptis Bibliothecæ Passionæ.

C Odex in fol. membranaceus, foliorum 554. olim ad Sfortianam Bibliothecam pertinuit, & in duas Partes distributus fuerat, quarum altera incipit fol. 269. Hoc Codice usus est Vossius, quemadmodum in

Epistola ad Lectorem Tomo i. præfixa testatur in hæc verba. „ Primum omnium „ Exemplar & maximum, & antiquo vetusto caractere Græco in membranis descriptum, medio atque favore Sanctissimi „ D. N. Xysti V. ante ejus Pontificatum,

„ tum, ex Sfortiana Bibliotheca, ubi sub A
 „ num. 1. reperitur, commodato accipi-
 „ mus, illudque jam totum transcriptum
 „ cum pluribus Vaticanis manuscriptis con-
 „ tulimus.

1. Sancti Patris nostri Ephræm Episto-
 la ad Joannem monachum de patientia &c.
 Initium. πολλαὶ ᾠδαινέσαντες τὴν διλαβέσα-
 πον Θεόδωρον. Pag. 1.

2. De virtute ad novitium monachum
 Adhortationes IV. ὁ Κύριος ὅτι σωτηρία
 τῆς ἀνθρώπων. pag. 6.

3. De virtute Capita x. ἀναγκάων ὅ
 ἡγησάμην. Caput 1. μακαρία πόλις.
 pag. 21.

4. In illud, *Attende tibi ipse*, Capi-
 ta XII. Prologus. ὀφειλέται ἐσμέν. Ca-
 put 1. Ἄκουε ἀγαπητέ. pag. 34.

5. Quod non oporteat ridere, & extol-
 li, sed potius flere & lugere. ἀρχὴ κατα-
 στροφῆς ψυχῆς μοναχῶ. pag. 58.

6. Consilium de spirituali vita ad novi-
 tium monachum, Capita XCII. ἐπήνεσά σε
 ὁ πῖςιν. pag. 62.

7. De recta vita, Capita LXXXIX. ὁρ-
 ᾶς βίαν ὁρέγει; pag. 79.

8. Beatitudines. μακάριος ὅς γέγονεν
 ὅλος ἐλπίδερως. pag. 89.

9. Beatitudines aliæ. μακάριος ὅς μισή-
 σας κατέλιπε τὸν βίον τῶτον. pag. 95. conti-
 nuantur cum antecedentibus.

10. Ad monachos paræneses seu adhor-
 tationes LI. quarum prima incipit: δοῦνα σοι
 ὁ Θεός. pag. 100.

11. Parænesis II. ἀγαπητέ, Χριστιανός
 εἶ ὡς τὸ χάριτος τῷ Θεῷ pag. 101.

* 12. Parænesis III. ἀδελφε, εἰάν εἰσέλ-
 θης ἀγωνίσασθαι. pag. 102.

13. Parænesis IV. ἀγαπητέ, ὅποταξά-
 λμος τῷ βίῳ. pag. 103.

14. Paræn. V. ἀγαπητέ, ἰδὲ ᾠδαι-
 θημί σοι. pag. 105.

15. Paræn. V: εἰάν ὡς ἀπὸ μεγάλης ᾠδο-
 λήφως. pag. 106. Hinc Parænesis prima
 Prologi locum habere videtur.

16. Paræn. VI. ἀγαπητέ, εἰάν βάλλης.
 pag. 106.

17. Paræn. VII. καὶ περὶ τῶ ἐργονοχίρως.
 pag. 107.

18. Paræn. VIII. περὶ τῶ συμβα-
 νόντων σκανδάλων. pag. 108.

19. Paræn. IX. καὶ περὶ τῶ χρόνος. pag. 109.

20. Paræn. X. ἀδελφε, μὴ ὁκλῇς ἰπὸ
 ἐπερχομένων λογισμῶν. pag. 110.

21. Paræn. XI. ἀδελφε, ἀγωνίζε ὡς
 καλὸς στρατιώτης. pag. 111.

22. Paræn. XII. ἀδελφε, εἰάν ὅποτα-
 B ξάλμος τῷ ματὰς βίῳ. pag. 112.

23. Paræn. XIII. εἰ καὶ τὸς ὅς αἰκτρῶ
 καὶ μοχθηρῶ βίῳ. pag. 113.

24. Paræn. XIV. ἀδελφε, ἐπιστήθης
 ψυχῆς; pag. 113.

25. Paræn. XV. καταμέρος οἰκοδομεῖται
 πόλις. pag. 115.

26. Paræn. XVI. ἀδελφε, ἡξιώθης τῷ
 C ἀγίῳ ἐνδύματος. pag. 117.

27. Paræn. XVII. ἀδελφε, τί πλανᾷ-
 σαι ἐνεργάλμος. pag. 119.

28. Paræn. XVIII. ἀδελφε, ὅταν κρῶ-
 σῇ ἀδελφὸς νυκτός. pag. 120.

29. Paræn. XIX. ἐννοησάμην ἀγαπητοί
 τὸς ἐσώτας. pag. 121.

30. Paræn. XX. ὡς λογίζομαι, ἀδελφοί,
 D ὅτι τρεῖς εἰσιν. pag. 122.

31. Paræn. XXI. εἰάν ἔλθῃ ἀδελφός.
 pag. 124.

32. Paræn. XXII. τοῖς ἐν κοινοβίοις νεω-
 τέροις. pag. 126.

33. Paræn. XXIII. ἀφ' ὅπως πολεμῶν-
 ται. pag. 128.

34. Paræn. XXIV. ᾠδοβάλλει ὁ λογισ-
 E μός. pag. 133.

35. Paræn. XXV. ἡ πῖςις μήτηρ ἐστὶ
 παντὸς ἐργῶ. pag. 134.

36. Paræn. XXVI. εἰάν συμβῇ ἀδελφὸν
 τῷ κοινοβίῳ. pag. 138.

37. Paræn. XXVII. ἀδελφός ὡς διηγῇ
 σὰπό μοι. pag. 140.

38. Paræn. XXVIII. γέγραπται, τῷ ἔχον-
 F τι δοθήσεσθαι. pag. 142.

39. Paræn. XXIX. ἀδελφοί, εἰάν ὡς τῶ
 διλαβεσέρων. pag. 142.

40. Paræn. XXX. ἀγαπητέ ἀδελφε, εἰάν
 τύχῃς θεωκοπῆς. pag. 145.

41. Paræn. XXXI. εἰάν συμβῇ πικρία.
 pag. 146.

42. Paræn. XXXII. ἀνὴρ ἐν ἀμελείᾳ
 ἀφ' ὧν. pag. 148.

43. Pa-

43. Paræn. xxxiii. ἀδελφὸς ἐζήτει τ' Α
ἐαυτῷ ἀδελφόν. pag. 149.

44. Paræn. xxxiv. ἀγαπητέ, ἐὰν πω-
σαχθῇ σοι. pag. 153.

45. Paræn. xxxv. τῷ ἀδελφῷ, εἴτε τῇ
ἀδελφῇ ὑποβάλλει ὁ πονηρός. pag. 154.

46. Paræn. xxxvi. παρειαζέτ' ἀγνείαν
pag. 157.

47. Paræn. xxxvii. ὁ μόνον δι' ἀπο- Β
χῆς βρωμάτων. pag. 158.

48. Paræn. xxxviii. μοναχέ, ἔτω τῷ
Χριστῷ. pag. 160.

49. Paræn. xxxix. ἀγαπητέ, ἐὰν ἐλ-
θὼν ἀδελφὸς ἀνακαλέσῃ σε λέγων. p. 163.

50. Paræn. xl. ἀγαπητέ, πρὸς ἐχέ σφο-
δρῶς. pag. 170.

51. Paræn. xli. ἀδελφε, τὸν μονήρη C
βίον ἐπεθύμησας; pag. 173.

52. Paræn. xlii. τοῖς ἐν ὑποταγῇ κα-
δεζομένοις. pag. 179.

53. Paræn. xliii. ὁ κυρίως καὶ σωτήρ
ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἰπόντος. pag. 186.

54. Paræn. xliv. ἄκουε ὁ ἀποστόλος λέ-
γοντος. pag. 188.

55. Paræn. xlv. τῇ γραφῇ λεγούσης πε- D
ρὶ ἡλὶ ἱερέως. pag. 190.

56. Paræn. xlvi. πρὸς ἐχέ σεαυτῷ ἀγα-
πητέ. pag. 195.

57. Paræn. xlvii. ἀγαπητέ, ἐὰν ἀξιώ-
θῃς γνώσεως. pag. 198.

58. Paræn. xlviii. εἰς τὸν καρπὸν τῆς
ὑπακοῆς ἀφορῶν ἀδελφέ. pag. 199.

59. Paræn. xlix. ἔφη ὁ κύριος τῷ δό- E
ξῆς. pag. 204.

60. Paræn. l. ὃν τρόπον ζήσῃς νευροκο-
πεῖ ἵππον. pag. 212.

61. Paræn. li. ἀγαπητέ ἀδελφε, ἐὰν
ἀποταξάμενος γένῃ μοναχός. pag. 213.

62. Quomodo humilitatem possidere quis
possit, Capita Centum. Incipit Caput i.
ἀρχὴ καρποφορίας ἀνδρός. pag. 215.

63. De perfectione qua præditum esse
decet monachum. πέρυσί μοι προσῆλθον τι-
νὲς ἀτῆντες. pag. 241.

64. De divina gratia. πᾶσι δὲ ἔχεν τὴν
δαίαν χάριν. pag. 254.

65. De morbo linguæ & animi affecti-
bus. ἐσπαρμένα εἰσὶν αἱ ἀναπνώσεις πᾶσαι.
pag. 259.

66. Ad imitationem proverbiorum. Pro-
logus incipit. ὁ πειθύνων εἰς τὸν ὑπὸν τῷ θεῷ,
ἔχει ζωὴν αἰώνιον. pag. 268. Hic definit Pars
prima hujus præstantissimi Codicis. Sequitur
Altera pag. 269. ἀρχὴ τῆς δευτέρας βιβλίας.

67. De poenitentia. καρπὸς πολυφορίας
ἐστὶν ἡ μετάνοια, ἀγαπητοί. pag. 269. Hic
Sermo abest a Codice S. Marci. Reliqui om-
nes eodem ordine utrobique sunt descripti.

68. De virtutibus & vitiis, Capita xxii.
Prologus: μακαρίζω τὸν ὑμῶν ζωὴν ὡς φιλό-
χριστοι. pag. 313.

69. De timore Dei, Caput i. μακάριος
ὁ ἀνδρῶπος ἐκείνος. pag. 314.

70. De illo qui non habet timorem Dei,
Caput ii. ὁ μὴ ἔχων τὸν φόβον τοῦ θεοῦ pag. 314.

71. De caritate, Caput iii. μακάριος ὁ
ἀνδρῶπος. pag. 314.

72. De illis qui non habent caritatem,
Caput iv. ἀδελφὸς καὶ παλάμωρος. pag. 316.

73. De longanimitate, Caput v. μακά-
ριος ἀληθῶς pag. 316.

74. De eo qui caret longanimitate, Ca-
put vi. ὁ μὴ ἔχων. pag. 316.

75. De patientia, Caput vii. μακάριος
ἀδελφοί. pag. 316.

76. De eo qui caret patientia, Ca-
put viii. ἀδελφοί. pag. 316.

77. De benignitate, Caput ix. μακά-
ριος. pag. 317.

78. De iracundia, Caput x. ὁ τῷ ὀξύ-
χολίᾳ. pag. 318.

79. De mansuetudine, Caput xi. μακά-
ριος. pag. 318.

80. De improbitate, Caput xii. θρη-
νῆν. pag. 319.

81. De veritate, Caput xiii. μακάριος.
pag. 320.

82. De mendacio, Caput xiv. ἀδελφός.
pag. 320.

83. De obedientia, Caput xvi. μακά-
ριος. pag. 321.

84. De inobedientia & murmuratione,
Caput xvi. ἐπιμαρτυρία. pag. 321.

85. De eo qui ab invidia & æmulatione
est alienus, Caput xvii. μακάριος. pag. 322.

86. De invidia & æmulatione, Ca-
put xviii. ὁ τῷ ὄν τέποις. pag. 323.

87. De eo qui a maledictis & contu-
meliis

melius alienus est ; Caput XIX. μακάριος . A pag. 324.

88. De maledicentia & maledicis , Caput XX. ὁ ὅτι λοιδορία . pag. 324.

89. De temperantia & continentia , Caput XXI. μακάριος . pag. 324.

90. De intemperantia & incontinentia , Caput XXII. ὁ ὅτι ἀκρατής . pag. 325.

91. Reprehensio sui ipsius & confessio . B ἀδελφοί , συμπαθήσατέ μοι . pag. 327.

92. Ad everfionem superbiæ . ματᾶ πασα ἀσκησις . pag. 332.

93. Sermo compunctorius . δάτε ἀγαπητοί , δάτε πατέρες καὶ ἀδελφοί μου . pag. 337.

94. Sermo asceticus . ὁ πόνος τῷ λέγειν ἀναγκάζει με . pag. 349.

95. Sermo asceticus , ad imitationem pro- C verbiorum . Prologus incipit . ὁ πικρὺν εἰς τὸ ὑπὸν ἔδεξ , ἔχει ζωὴν αἰώνιον . pag. 374. Idem Sermo habetur supra in hoc Codice pag. 268.

96. De timore Dei . φοβῶ τὸ κύριον . pag. 375.

97. Ad correctionem eorum , qui vitiose vivunt , & honores appetunt . ἀγωνιῶ , ἀδελφοί μου , καὶ βέμω . pag. 417.

98. Reprehensio sui ipsius & confessio . ἐν πολλοῖς ὑμῖν , ἀδελφοί , δοκῶν χρησιμεύειν . pag. 425.

99. De passionibus animi . θέλω εἰπεῖν ἐνώπιον τῆ δόξης σου . pag. 450.

100. De pœnitentia . ὁ κατελθὼν ἐν τῷ κόλπῳ πατρὸς . pag. 454. Hic Sermo deest in Codice S. Marci .

101. De compunctione . δοτὴρ πάντων ἀγαθῶν . pag. 460.

102. Sermo compunctorius . ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ὁρῶμεν λίαν ἀνασᾶς . pag. 465.

103. Sermo alius . κατανύγηδι ψυχῇ μου . pag. 467.

104. Sermo Paræneticus . πρόσεχε σεαυτῷ ὡς νεότης . pag. 472.

105. In secundum adventum Domini nostri Jesu Christi . προσέλθετε , καὶ δεῦτε ὑοὶ φωτός . pag. 473. Hic Sermo in Codice S. Marci habetur infra num. 118.

106. In Patres defunctos . τῇ καρδίᾳ μου ἀλγός . pag. 477.

107. Sermo alius in Patres defunctos . ἐν ταύτῃ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ . pag. 481.

108. Sermo tetrasyllabus . κληθεὶς ὁ κτὶ κρᾶτος . pag. 486.

109. Sermo heptasyllabus . οἰδοῦτες ἐν ἀδελφοί . pag. 487.

110. De timore animi . ἐγὼ Εὐφραίμ ἀμαρτωλός . pag. 488.

111. Precatio . ἡμάρτων εἰς τὸ ἔρανον . pag. 492.

112. Hypomnisticum . πᾶσαν ὥραν ἐν νῷ ἔχω . pag. 493.

113. Quomodo anima cum lacrymis debeat orare Deum , quando tentatur ab inimico . ψυχὴ τεθλιμμένη . pag. 499.

114. De iudicio & compunctione . δάτε πάντες ἀδελφοί , ἀκῶσατε συμβεβηκός ἐμὴ ἀμαρτωλῶ καὶ ἀπαυδύτῃ Εὐφραίμ . pag. 504.

115. De patientia . ὁ βεβλόμενος διαρεσῆσαι . pag. 512.

116. De beatitudinibus & miseriis . μακάριοι οἱ τὸ θεὸν ἀγαπήσαντες . pag. 519.

117. Confessio , sive precatio ad Deum . ἰασαί με κύριε . pag. 521.

118. In secundum adventum Domini nostri Jesu Christi . προσέλθετε , καὶ δάτε ὑοὶ φωτός . pag. 523. Idem Sermo habetur supra pag. 473.

119. De fide . ὁ Κύριος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ . pag. 528. Hic desinit Codex S. Marci .

120. Vita S. Ephræm Syri . ἔπος ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν Εὐφραίμ ἡν ἔξ ἀναπολῶν . pag. 533.

121. Sancti Patris nostri Ephræm Testamentum . ἐγὼ Εὐφραίμ ἀποδηήσω . pag. 536. E Hucusque Codex Sfortianus 1. Qui sequuntur Sermones , in aliis ejusdem Bibliothecæ Codicibus existant .

122. Sancti Patris nostri Ephræm Sermo in meretricem , quæ unguento Dominum unxit , Feria quarta magnæ Hebdomadæ . τὸ οἷον πατρὸς ἡμῶν Εὐφραίμ λόγος εἰς τὴ πόρνην , τὴ ἀλήφασαν τὸ κύριον μύρω , τῇ μεγάλῃ τεβᾶδι . F Initium : πολλῶν ὄντων ὁσίων . pag. 213. In pervetusto Codice Membranaceo , foliorum 287. cujus initium , S. Epiphaniï Justinianæ in Cypro Episcopi de ea , quæ in cælo apparuit Constantino Imperatori , cruce .

123. Beati Ephræm Sermo in pulcherrimum Joseph . τὸ μακαρίον Εὐφραίμ λόγος εἰς τὸ πᾶνκαλον Ἰωσήφ . Initium . ὁ θεὸς ἔξ Ἀβραάμ . In eodem Codice pag. 197.

124. Bea-

124 Beati Ephræm Sermo in Sanctum A tium. ἡσυχίαν δότε μοι. In eodem Codi-
Heliam Prophetam. τῷ μακαίῳ Εφραίμ ce pag. 247.
λόγος εἰς τὸ ἅγιον Ἡλίαν τὸ προφήτην. Ini-

I I I.

S E R M O N E S

SANCTI EPHRAEM SYRI.

*Qui exstant in Bibliotheca Vallicellana in perve-
tusto Codice membraneo, qui fuit quondam
Achillis Statii Lusitani Viri clarissimi no-
tatus lit. C. num. 34.*

1. **S**ermo de luctamine spiritali. Ca-
ret initio : incipit autem ab iis
verbis : ἔοικεν γὰρ ὁ μοναχὸς
χώρῳ τῇ ἐσσημνῇ. Desinit ve-
ro : εἰς τὰς σύμπαντας αἰώνας τῶν αἰώνων
ἀμήν.

2. Sancti Patris nostri Ephræm Sermo
asceticus, Admonitio ad Fratres. τῷ ἀγίῳ
καὶ ὁσίῳ πατρὶ ἡμῶν Εφραίμ λόγος ἀσκητι-
κός, ὑποδείξις τοῖς ἀδελφοῖς. Initium. ἀδελ-
φοί, ἀλογίᾳς ἐθιοθῶμεν.

3. Ejusdem de secundo adventu Domi-
ni, & de Judicio, Sermo secundus. τῷ αὐτῷ
πρὸς τὴν δευτέραν παρουσίαν τοῦ Κυρίου καὶ πρὸς
κρίσεως, λόγος β'. Initium. εἴθε πάντες

ἀδελφοί, ἀκούσατε συμβουλῆς ἐμῆς τῷ ἀμαρ-
τωλῷ. Excidit igitur ex hoc Codice Ser-
mo primus.

4. Ejusdem de virginitate. τῷ αὐτῷ
πρὸς παρθενίας. Initium : Παῦλος ὁ Ἀπό-
στολος ὡς ἀεισὸς σύμβουλος πάντας ἡμῶν δι-
δάσκει.

5. Ejusdem de poenitentia & patien-
tia. τῷ αὐτῷ πρὸς μετάνοιαν καὶ ὑπομονήν.
Caret principio : sed, ut recte Eñus Ba-
ronius notat, & ex fragmentis colligitur,
hic Sermo est de angustia, qua premitur
anima, quando tentatur ab inimico. Initium,
ψυχὴ τεθλιμμένη. Vide Tom. I. Græc.
Lat. p. 193.

SERMONES

SANCTI EPHRAEM SYRI.

Qui exstant in quinque Codicibus Mss. Græcis Moscuensis Imperatoriæ Bibliothecæ, ex recensione Athanasii Schiada, Græcæ Linguae in Neskienfi Monasterio Professoris.

1. **T**ΟΥ ἁγίου Εφραίμ ἐξομολόγησις, ἥντιν προσευχὴν πρὸς τὸν Θεόν. Sancti Ephraimi confessio, nimirum preces ad Deum. Initium. Ἰάσά με Κύριε, καὶ ἰαθήσομαι : Sana me Domine, & sanabor. Pag. 2.
2. Τῆ αὐτοῦ βίος. Ejusdem vita. γεννηταὶ ἐν τῇ ἀναπλῇ, ὀνόματι Εφραίμ Σύρος. Natus in Oriente quidam nomine Ephraim Syrus. p. 3.
3. Τῆ αὐτοῦ λόγος παρηγορητικός. Ejusdem Sermo adhortatorius. δόξα σοι Θεός, δόξα σοι. Gloria tibi Deus, gloria tibi. p. 4.
4. Τῆ αὐτοῦ παραινέσις β'. Ejusdem admonitio II. Ἀγαπήτε, Χριστιανὸς εἶ διὰ τῆς χάριτος ; Dilecte, Christianus es per gratiam. p. 5.
5. Τῆ αὐτοῦ παραινέσις γ'. Ejusdem admonitio III. εἰς τὸν ὁδοποχέοντα τῶν βίων εἰσελθὼν. Si nuncio remisso huic vite, ingressus fueris p. 7.
6. Τῆ αὐτοῦ περὶ κατηχημάτων, καὶ προσηγορίᾳ διδασκαλίας ἐκ Θεοῦ, παραινέσις δ'. Ejusdem de catechumenis ; & exhortatio doctrinalis ex Deo. Admonitio IV. Ἀγαπήτε, ἰδοὺ παρτίθημί σοι διαθήκην. Dilecte, ecce propono tibi testamentum. p. 8.
7. Τῆ αὐτοῦ περὶ διδασκαλίας καὶ νουθεσίας παραινέσις ε'. Ejusdem de doctrina, & admonitione, Adhortatio V. Ἀγαπήτε, εἰς τὴν βάσιν ἀρχαῖς καλὰς. Dilecte, si jeceris bona fundamenta. p. 9.
8. Τῆ αὐτοῦ περὶ παραινέσεως κανόνος μοναχῶν, καὶ συνθεσίας, παραινέσις ζ'. Ejusdem de traditione canonis monachorum & foederis. καὶ περὶ τῆ ἐργασίας μὴ ὀλιγώρει. Et de manuali opere ne sis negligens. p. 10.
9. διδασκαλίας καὶ νουθεσίας ὑποδείξεις ἢ. Doctrinae & adhortationis fundamentum VIII. καὶ περὶ τῆ χρόνου μὴ ὀλιγώρει. Et de tempore ne sis negligens. p. 12.
10. περὶ διδασκαλίας, καὶ διέξευρις πρὸς τὸν Νίφον, παραινέσις θ'. De doctrina, & excitatio ad Niphum : Admonitio IX. ἀδελφε, ἀγωνίζεσθαι ὡς ὡραῖος στρατιώτης. Frater, certa ut strenuus miles. p. 12.
11. νουθεσία περὶ ἀτυφίας, παραινέσις ι'. Admonitio de odio superbiae, Adhortatio X. ἀδελφε, εἰς τὸν ὁδοποχέοντα τῶν βίων. Frater, si reliquisti vanam vitam. p. 12.
12. περὶ τῆ μὴ ὑψηλοφρονεῖν, παραινέσις ια'. De animo demisso, Admonitio XI. δεῖ δὲ καὶ τὰς ἐκ οἰκτρῶν καὶ μοχθηρῶν βίων ἐρχομένους. Decet autem & eos qui ex miserabili & laboriosa vita egressi sunt. p. 16.
13. περὶ συστάσεως πνευματικῶν, καὶ περὶ ποιμαντικῆς ἐμπιστεύσεως, παραινέσις ιβ'. De conventu Praepositorum, & de pastoralis cura, Admonitio XII. ἀδελφε, ἐπιστάθης ψυχὴν, ζῶσα ὡς ἀνὴρ. Frater, si credita tibi est anima, circumcinge ut vir. p. 17.
14. ἐξακονίσματα παρὰ βολῶν πρὸς τὰς πνευματικὰς καὶ ὑποτακτικὰς ; παραινέσις. Allusiones parabolicæ ad praepositos & subiectos, Admonitio. καὶ μέρος οἰκοδομῆται πόλις. Ex parte edificatur civitas. p. 18.
15. πρὸς ἀγῶνας τῆ μονήρης βίης καὶ ἀσκήσεως

ἀσκήσεως ὑπόδειγμα, παράνεσις ιγ'. Ad A certamina monasticæ vitæ & exercitationis exemplum, Admonitio XIII. Ἀδελφε, ἡζιώθης τῷ ἀγίῳ ἐνδύματος ἔμωναχῶ. *Frater, si dignus habitus es sancto indumento monachi* p. 20.

16. περὶ φιλαυτίας καὶ κενῆς ἀπατῆς, παράνεσις ιδ'. De sui ipsius amore, & vana deceptione, Admonitio XIV. τί πλανασά ἐνεργήσω. *Quare deciperis superatus a diabolo*. p. 23.

17. περὶ διεγέρσεως ψυχῆς καὶ ὁπαξίας, παράνεσις ιε'. De excitatione animæ, & disciplina, Admonitio XV. ἀδελφε ὅταν κρῶσαι σοι ὁ ἀδελφός. *Frater, si pulsaverit tibi frater*. p. 23.

18. ὠφέλεια κοίνη ὡς διορθωσιν, καὶ πόθον πνευματικόν, παράνεσις ις'. Utilitas communis ad correctionem & desiderium spirituale. C ἀγαπητοί, ἐννοηθῶμεν τὰς ἐξώτας ἐνώπιον. *Dilecti, cogitemus stantes coram* Ἐξ. p. 24.

19. παράνεσις ιζ'. Admonitio XVII. ἀδελφοί, λογίζομαι ὅτι βεῖς εἰσιν νυσταγμοί. *Fratres, existimo tres esse dormitationes*. p. 24.

20. ὑποτύπωσις ὡς περαζομένης ὑπὸ ἑῶν λογισμῶν, παράνεσις ιη'. Instructio tentatorum a sua cogitatione, Admoni- D tio XVIII. εἰς τὴν μονήρην βίον. *Si acciderit quemdam fratrem venire ad monasticam vitam*. p. 26.

21. ὅτι ἔχρη γελᾶν καὶ μετeweίρεσθαι, ἀλλ' ἀδιαλείπτως πενθεῖν, παράνεσις ιθ'. Quod non oporteat ridere, & gloriari, sed continue lugere, Admonitio XIX. Ἀρχὴ κατατροφῆς ψυχῆς μοναχῶ γέλως. *Initium E subversionis anime monachi risus*. p. 28.

22. πρὸς νεωτέρους περὶ ὑπακοῆς ἐν κατανύξει, παράνεσις κ'. Ad juniores de obedientia in compunctione, Admonitio XX. πρόσσεχε σεαυτῷ ὡς νεότης ποδῶσα ἀσκήσας. *Cave tibi ipsi o juvenis desiderans ascericam vitam agere*. p. 32.

23. περὶ ὑπομονῆς καὶ κατανύξεως. πα- F ράνεσις κα'. De patientia, & compunctione, Admonitio XXI. ἀγαπητοί, γενώμεθα ὡς καλοὶ στρατιῶται. *Dilecti, geramus nos ut boni milites*. p. 36.

24. περὶ ὑποτακτικῶν ἐπὶ τῷ ἑχθρῷ πάλιν, παράνεσις κβ'. De succumbentibus

inimici pugnae : Admonitio XXII. τοῖς ἐν κοινοβίοις. *Iis, qui in coenobiis*. p. 37.

25. πρὸς τὸ δὲ ἡς εἰσόδου πολεμεῖ ὁ ἐχθρὸς, παράνεσις κγ'. In illud, qua via nos impugnet inimicus, Admonitio XXIII. Hujus initium non est adscriptum. Forte, ἀφ' ὧς πολεμεῖνται, *diversimode impugnantur*. p. 39.

26. προσβολὴ προβεβηκότων, παράνε- B σις κέ. Oppugnatio seniorum, Admoni- tio XXV. ὑποβάλλει ὁ λογισμὸς τῷ ἀδελφῷ, πᾶσα ἐτι ἔχεις. *Suggerit cogitatio fratri, tot jam annos habes*. p. 44.

27. πρὸς ἀδελφὸς σαλευομένης ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, παράνεσις κς'. Ad fratres volitantes ex uno loco in alium, Admonitio XXVI. ἡ πίστις μήτηρ ἐστὶ παντὸς ἔργου. *Fides mater est omnis operis*. p. 45.

28. περὶ ἀφοβίας καὶ ἀμελείας, παρά- C νεσις κς'. De animo omni timore curaque vacuo, Admonitio XXVII. ἀδελφός τις διηγῆσά μοι λέγων. *Frater aliquis mihi narravit, dicens*. p. 48.

29. εἰς τὸ, τῷ ἔχοντι δοθήσεται καὶ πε- ρισσευθήσεται, παράνεσις κη'. In illud, habenti dabitur, & abundabit, Admonitio XXVIII. γέγραπται γάρ, τῷ ἔχοντι δοθή- σεται. *Scriptum est enim, habenti dabitur*. pag. 50.

30. περὶ ἀκατακεισίας κθ'. Quod non sit in alios ferendum iudicium, Admoni- tio XXIX. ἀδελφοί, εἰς τὸν ὡς ἄλλαβετέ- ρων. *Fratres, si quis eorum qui pietate alios superant*. p. 50.

31. περὶ ταπεινοφροσύνης, παράνεσις λ'. De animo demisso, Admonitio XXX. ἀγα- πητὲ, εἰς τὴν τύχης ὡς κοπῆς. *Dilecte, si præ aliis dignitatem consequeris*. p. 52.

32. ὅτι δὲ τὸν μοναχὸν μακρόθυμον εἶναι καὶ ἀμνηστικόν, παράνεσις λα'. Quod oporteat monachum longanimem esse nec malorum memorem, Admonitio XXXI. εἰς τὴν συμβῇ κακία. *Si accadat malitia*. p. 53.

33. περὶ παθῶν, παράνεσις λβ'. De passionibus, Admonitio XXXII. ἐν ἀμε- λείᾳ ἀφ' ὧν τὰς ἡμέρας αὐτῶν. *Vir in negligentia transigens dies suos*. p. 55.

34. πῶς δὲ ὡς ἀκαλεῖν ὀλιγοῦντας καὶ ὀλιγοψύχους, παράνεσις λγ'. Quomodo oporteat

teat consolari desides & animo dejectos. A
Admonitio xxxi. ἀδελφὸς ἐζητεί τ' ἑαυ-
τῷ ἀδελφόν. *Frater querebat fratrem suum.*
pag. 56.

35. ὅτι δὲ τ' ἀναγινώσκοντα ἐν ὧσιν
ἀδελφῶν φιλοπόνως ἀναγινώσκειν, παράνε-
σις λδ'. Quod oporteat legentem in auribus
Fratrum, lubenti animo legere, Admoni-
tio xxxiv. ἀδελφε, εἰ ἂν πρῶτα χθ' σοι
ἀναγνώσῃ. *Frater si imponatur tibi legendi
munus. p. 60.*

36. Ἀντιρρήτικόν περὶ παρθενίας, καὶ
σοφροσύνης, παράνεσις λε'. Antirrheticum
de virginitate, & temperantia, Admoni-
tio xxxv. τῷ ἀδελφῷ, ἢ τῇ ἀδελφῇ,
ὑποβάλλει. *Fratri, vel Sorori suggerit. p. 60.*

37. περὶ ἀγνείας, καὶ καταστάσεως, C
παράνεσις λς'. De castitate & tranquillitate,
Admonitio xxxvi. πορεύεσθαι τ' ἀγνείαν
ἀγαπητὲ ἀδελφε. *Compara castitatem dilecte
frater. p. 63.*

38. περὶ τῷ πῇ ῥέμβεσθαι τὸς ὀφθαλ-
μὸς ὥδε κἀκείσε, παράνεσις λζ'. Quod non
huc illucque oculi circumvoluendi sint, Ad-
monitio xxxvii. ἐν τίνι καταργεῖται ὁ πό-
λεμος; *Quomodo aboletur bellum? p. 64.*

39. περὶ πραΰπαιδείας, παράνεσις λη'.
De mansuetudine, Admonitio xxxviii.
μοναχέ, ἔτω τῷ Χριστῷ ἐπὶ ψαίλας ἀρέσας.
Monache, ita Christo promissisti placere? p. 66.

40. πρὸς ἀνυποτάκτους, καὶ περὶ κατα-
στάσεως, καὶ φόβου Θεοῦ, καὶ τῷ κρίματι τ' ἔ-
μμενοντος, παράνεσις λθ'. Ad inobedientes,
& de tranquillitate & timore Dei, & ju-
dicio futuro, Admonitio xxxix. ἀγαπη-
τὲ, εἰ ἂν ἐλθὼν ἀδελφὸς πρῶτα καλέσῃ σε.
Dilecte, si veniens frater, roget te. p. 68.

41. περὶ βλαβείας, παράνεσις μ'. De
pietate, Admonitio xl. ἀδελφε, πρόσσεχε
σοφροῦς, μὴ ἀπολέσῃ τ' ἀδείαν ὁδόν. *Fra-
ter, cave diligenter, ne relinquant rectam
viam. p. 74.*

42. περὶ τῶν ἐπιπτόντων τ' οἰκείας
ἀμελείας, καὶ προφασίζομένων προφάσεις ἐν
ἀμαρτίας, παράνεσις μα'. De excidentibus
sua desidia, ac prætendentibus varias excu-
sationes in peccatis, Admonitio xli. ἀδελ-
φε, τὴν μονήρην βίον ἐπιθύμησας. *Frater, si
monasticam vitam concupivisti. p. 76.*

43. πρὸς

45. πρὸς ἀδελφὸν ἐμπεσόντα, καὶ περὶ
μετανοίας, παράνεσις μβ'. Ad fratrem qui
excidit, & de poenitentia, Admonitio xlii.
τὸς ἐν ὑποταγῇ καθιζομένους. *In statu sub-
jectorum sedentes. 82.*

44. πρὸς τίνα ὁ λόγος εἰρηται, ὅτι
κρείσσον γαμεῖν, ἢ, τυρᾶσθαι, παράνε-
σις μγ'. Ad quem sermo dictus est, quod
melius sit uxorem ducere, quam uri: Ad-
monitio xliii. Ἄκουε τ' Ἀποστόλου λέγον-
τος. *Audi Apostolum dicentem. p. 89.*

45. περὶ ἀγάπης, ἥτις ἐστὶν ὁ Χριστός.
παράνεσις μδ'. De amore, qui est Chri-
stus. Admonitio xliv. ἀγαπητὲ, εἰ ἂν ἀξιω-
θήσῃ γνώσεως. *Dilecte, si dignus fueris ha-
bitus cognitione. p. 90.*

46. περὶ ὑπομονῆς, παράνεσις μέ. De
patientia, Admonitio xlv. ἔφη ὁ Κύριος
τ' δόξης. *Dixit Dominus gloriae. p. 91.*

47. περὶ κακοποιείας, καὶ ἀμελείας, πα-
ράνεσις μς'. De mala consuetudine, & ne-
gligentia, Admonitio xlvi. ὃν ῥόπον ξι-
φος νευροκοπεῖ ἵππον. *Quemadmodum gla-
dius nervos incidit equo. p. 97.*

48. περὶ διαφορᾶς τ' μονασικῆς βίης.
καὶ τ' κοσμικῆς, παράνεσις μζ'. De discrimi-
ne vitæ monasticæ & secularis, Admoni-
tio xlvii. ἀγαπητὲ ἀδελφε, εἰ ἂν ἀποπα-
ξάμενος τῷ βίῳ γένη μοναχός. *Dilecte fra-
ter, si renuntiaveris vitæ, factusque sis mo-
nachus. p. 99.*

49. πρὸς βυλόγιον, παράνεσις μη'. Ad
Eulogium, Admonitio xlviii. εἰς τὸν τῆς
ὑπακοῆς ἀφορῶν. *In obedientiæ respiciens.
pag. 100.*

50. τῷ αὐτῷ πρὸς διόρθωσιν τῶν ἐμ-
παθῶς λαγόντων καὶ τιμῶν ἀπαγνόντων,
λόγος μθ'. Eiusdem ad correctionem in cu-
piditatibus viventium, & honores appeten-
tium, Sermo xlix. ἀγωνίᾳ, ἀδελφοί μθ,
καὶ φρίττω. *Laboro, fratres mei, ἐξ contre-
misco. p. 105.*

51. περὶ κατανύξεως, καὶ σωτηρίας ψυ-
χῆς, λόγος ν'. De compunctione, & salu-
te animæ, Sermo l. δότε πάντες ἀδελφοί,
ἀκούσατε. *Venite omnes fratres, audite p. 123.*

52. περὶ πρῶτα χθ' λόγος να'. De
precibus, Sermo li. μακάριον ὄντως μὴ
ἀμαρτάνειν. *Beatum omnino non peccare p. 123.*

53. περὶ

53. περὶ ἀγάπης, λόγος ιβ'. De caritate, Sermo LII. καλῶς εἶπεν ὁ Κύριος, ὅτι τὸ φορτίον μου, Bene ait Dominus, quod onus meum. p. 127.

54. περὶ ψαλμῶν, λόγος ιγ'. De Psalmis, Sermo LIII. καὶ περὶ μὲν τῆς ἀγάπης. Et de caritate quidem. p. 129.

55. περὶ νηστείας, λόγος ιδ'. De jejunio Sermo LIV. πόθῃσον τὴν πτωχείαν ἔχεις. Expete paupertatem Christi. p. 131.

56. περὶ ὧν ἔχει ὁ βίος, λόγος ιε'. De iis quæ vita hæc habet, Sermo LV. ἐννοήσωμεν ἀδελφοί, ὅτι ἔδεν ἡμεῖς, cogitemus fratres, quod nihil nos. p. 132.

57. περὶ φιλοπτωχείας, λόγος ις'. De amore paupertatis Sermo LVI. δῶτε λοιπὸν ἀδελφοί περιφρονήσωμεν. Venite tandem fratres, contemnamus. p. 133.

58. περὶ τῶν μακαρίων τόπων, λόγος ιζ'. De beatis locis, Sermo LVII. τάπας πᾶς ἐντολὰς. Hæc præcepta. p. 135.

59. πῶς βλασφημεῖται τὸ θεῖον, καὶ τίνα ἀπαταῖ ὁ Θεός, ὡς ὅτι τιμὴ καὶ κράτος, ὁ καὶ πάσης ἀγιοσύνης δωτὴρ, λόγος ιη'. Quomodo blasphematur divinum, & quænam repetit Deus, cui honor & potentia, quique omnis sanctificationis dator est, Sermo LVIII. λέγει ὁ Θεός διὰ τὸν προφήτην, Dicit Deus per Prophetam p. 138.

60. ἐρώτησις. τί ἐστὶν ὁ λέγει Ἀπόστολος, διὰ τὴν ὑπακοήν σου νόμος τὸ Θεὸν ἀνιμάζειν, καὶ πῶς ἀτιμάζεται ὁ Θεός. ἀποκρίσις. ὡς περὶ τὰ γράμματα τῆς βασιλείας. Interrogatio. Quid est quod dicit Apostolus, per transgressionem Legis Deum inhonorare: & quomodo inhonoretur Deus? Responsio. Quemadmodum qui Regis literas. p. 139.

61. πῶς γέγραπται περὶ τῶν ἀρετικῶν, ὅτι τὰς μισήσας σε ἐμίσησα Κύριε, καὶ ἀλλὰ ἔτι εἰρηται, ὅτι ὡς τὰς ἐχθρὰς μου ἐμίσησας ἐαυτὰς, καὶ ἀλλὰ ἔτι, ὅτι ἔμισε πάντας ἀνθρώπων. ἀποκρίσις. τὰς ἀρνησώμεν ὡς βλασφημίας. Quomodo scriptum est de hæreticis, quod odio persequentes te odi Domine, & alibi dictum est: quod tamquam inimicos meos odio habui illos: & alibi, quod non odio habebis omnem hominem? Responsio. Hæreticos ut blasphemos. 145.

62. ποῖα ἀμαρτεία ὅστιν ἀσυνχώρητος; ἔξ. ἀποκρίσις. ἢ εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα, καὶ ἢ πάντων τῶν ἀρετικῶν. Quodnam peccatum est irremissibile? LX. Responsio. Illud in Spiritum sanctum, & illud omnium hæreticorum. p. 145.

63. ἐρώτησις, ποῖα ἀμαρτεία βαρυτέρα, χῶρις τῆς ἀρέσεως; ἀποκρίσις. ὡς περὶ πάσων τῶν ἀρετῶν. Interrogatio. Quale peccatum est gravius, præter hæresim? Responsio. Quemadmodum omnium virtutum. p. 147.

64. περὶ μετανοίας λόγος ξβ'. De pœnitentia Sermo LXII. κατελθὼν κύριος ἐκ τοῦ κόλπου. Descendens Dominus ex sinu. 147.

65. πρὸς θεοσέβειαν, καὶ περὶ μετανοίας καὶ κατανύξεως, καὶ σωτηρίας ψυχῆς, καὶ ἀποπαγῆς τῆς βίης, λόγος παρακλητικὸς ξγ'. Ad pietatem, & de pœnitentia & compunctione, & salute animæ, & renunciatione vitæ, Sermo Adhortatorius LXIII. ἐγὼ Εφραίμ ἀμαρτωλὸς χαῖνος. Ego Ephraem peccator, debilis. p. 154.

66. πρὸς μονάζοντας, οἱ ποιοὶ ὀφείλουσιν εἶναι, λόγος ξδ'. Ad monachalem vitam agentes, quales esse debeant, Sermo LXIV. δεῖ τὸν νέον ἀσκητὴν. Oportet novum monachum. p. 159.

67. κατανυκτικὸς λόγος ξε'. Compunctorius Sermo LXV. ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ὁρῶ μίας. Quadam die, matutino tempore. p. 161.

68. περὶ μετανοίας λόγος ξς'. De pœnitentia Sermo LXVI. μάθωμεν ἀμαρτωλοὶ ἀπολάγχθειαν. Discamus peccatores misericordiam. p. 164.

69. περὶ τῶν παθῶν, λόγος ξζ'. De passionibus Sermo LXVII. θέλω εἰπεῖν ἐνώπιον τῆς δόξης σου. Volo loqui coram gloria tua. p. 167.

70. περὶ ἀληθῆς ἀποπαγῆς, καὶ ὅν βόπον ἀρνήσῃ ψυχὴ τὸ θεόν, δι' ἣν καὶ ἦλθεν ὁ κύριος. λόγος ξη'. ὁ τὸν ἡσυχίαν. De vera abrenunciatione, & quomodo inventura sit anima Deum, propter quam & venit Dominus, Sermo LXVIII. Qui quietem. p. 170.

71. περὶ φόβου Κυρίου, λόγος ξθ'. μακάριος ἄνθρωπος ἐκείνος. De timore Domini, Sermo LXIX. Beatus homo ille. p. 172.

Est

Est primum caput Sermonis, qui inscribitur, *περὶ ἀρετῶν καὶ κακιῶν, De virtutibus & vitiis*. Deest Prologus, qui incipit, *μακαρίζω πάντας ἡμῶν ζώντων, Beatam prædico vitam vestram*. Sequuntur alia Capita XXI. ut in Codd. Vaticanis 439. 440. 729. 1815. Alexandr. 8. & 16. & Clementin. 62. Sed in catalogo codicum Moscuensium recensentur tantum priora capita VII. videlicet .I. De timore Domini ut supra. II. De animo timore carenti, ὁ ὃ μὴ ἔχων φόβον, non habens timorem pag. 173. III. De Caritate, μακάριος ὁ ἔχων ἀγάπην ὃ Θεῷ, Beatus habens caritatem Dei. IV. De non habentibus

A caritatem, ἀδελφίος καὶ παλάτωρος, miser & infelix. V. De Longanimitate, μακάριος ἀληθῶς ὁ ἀνδρῶπος ἐκεῖνος, Beatus vere homo ille. VI. De non habentibus longanimitatem, ὁ μὴ ἔχων, non habens. VII. De patientia pag. 176. Sermo LXXV. μακάριος, ἀδελφοί, ὅσις ὑπομονὴν ἐκτίσασιν, Beatus, fratres, qui patientiam consequutus est. Vide Joannem Petrum Kohlium in libello, cui titulus, *Introductio in historiam & rem literariam Slavorum, Altonavie* 1729. De Codice Epræmiano Slavonico, cap. I. a pag. 245. ad pag. 265.

V.

S E R M O N E S

SANCTI EPHRAEM SYRI,

*Qui exstant Slavonice in Codice impresso
Moscuæ anno Christi 1701.*

*Ex recensione Joannis Petri Kohlii, in Academia Scientiarum Petropolitana, historiæ Ecclesiasticæ & humaniorum
Literarum Professoris.*

Sermo I. Instructio de pietate & salute animæ, & de abdicatione vitæ. Initium. Ego Ephraem peccator & insipiens, semper debilis & remissus. Pag. 1.

Sermo II. Gratiarum actio ad servatorem Deum. *Gloria tibo Deus, gloria tibi*. p. 5.

Sermo III. Instructio de religione, & ad volentes inire monasticam vitam. *Carissime, es ne christianus divina gratia?* p. 6.

Sermo IV. Instructio ad monachos recens factos. *Dilectissime, si abnegasti vitam hanc*. p. 8.

Sermo V. Instructio ad monachos, ut fortiter sustineant tentationem. *Dilectissime, ecce propono tibi aliud depositum a Domino*. p. 9.

C Sermo VI. Instructio, ut mitis sit monachus. *Dilectissime, si feceris bonum initium*. p. 10.

Sermo VII. Instructio, ut in laboribus semper versetur. *Et de manuali opera frater ne negligas*. p. 11.

Sermo VIII. Instructio, ne succumbat cupiditatibus. *De existente autem scandalo scimus dicentem*. p. 12.

Sermo IX. Instructio, ut quotidianam patientiam exercent. *Et de tempore ne sis incuriosus*. p. 13.

Sermo X. Instructio de incidentibus cogitationibus. *Dilectissime ne tergum des obviam euntibus cogitationibus*. p. 14.

Sermo XI. Instructio, ut sobrius sit semper

per. *Frater certa tamquam bonus miles*. A pag. 15.

Sermo XII. Instructio, ne habeat in mente arrogantiam. *Frater si dereliquisti vanam vitam*. p. 16.

Sermo XIII. Instructio de statu præfectorum, & de pastoralis cura. *Frater, si tradidisti animam, cingas latera tua ut vir*. pag. 17. lege, *si tibi tradita fuerit anima*. B

Sermo XIV. Instructio parabolica ad superiores & subditos. *Per partes edificatur civitas, & per imperium geretur bellum*. pag. 19.

Sermo XV. Instructio de certaminibus monasticæ & eremitarum vitæ. *Frater, si dignus fueris habitus sancto indumento monastico*. p. 20.

Sermo XVI. Instructio, ne vanæ gloriæ sit cupidus. *Frater, cur seduci te sinis, superatus a diabolo*. p. 22.

Sermo XVII. Instructio de elatione animæ in precibus ad Deum. *Frater, quando ad januam tuam pulset frater noctu, ut surgas*. p. 23.

Sermo XVIII. Instructio in correctionem desiderii spiritualis. *Dilectissimi, scimus stantes coram mundanis Regibus*. p. 24.

Sermo XIX. De vigilia, & sobriis precibus. *Frater, existimo tria esse somniorum genera*. p. 25.

Sermo XX. Instructio ad tentatos sua cogitatione. *Si accidat fratrem quemdam ingredi monasticam vitam*. p. 26.

Sermo XXI. Instructio de pugna inimici adversus vitam monasticam recens ingressos monachos, & de manuali opere. *In communione viventes juniores monachos diverse impugnat diabolus*. p. 28.

Sermo XXII. Instructio, quo introitu superet diabolus monachos, & de transitu ex uno loco in alium. *Diverse pugnat diabolus contra eos qui sub spirituali patre versantur*. p. 30.

Sermo XXIII. Quod oporteat uno loco manere monachum usque ad mortem. *Imponit cogitatio monacho*. p. 34.

Sermo XXVI. Quod non oporteat monachum ridere scurræque agere, sed continue lacrymari. *Initium dissolutæ vitæ monachi, risus*. p. 35.

Sermo XXV. Instructio monachorum juniorum de obedientia & mansuetudine. *Cave tibi ipsi a juventute, ne pigritia, & risu perdas tempus tuum*. p. 39. lege, *o juventus*.

Sermo XXVI. De patientia. *Dilecti, erimus ut magnanimi milites*. p. 42.

Sermo XXVII. Non oportere monachum ex alio loco in alium transire. *Fides mater est omnis boni operis*. p. 43.

Sermo XXVIII. De amore & misericordia in poenitentem. *Si accidat fratrem a communione monachali discedere*. p. 45.

Sermo XXIX. Narratio de Palladio monacho, qui sine timore Dei vixit in inobedientia. *Frater aliquis narravit mihi*. pag. 48.

C Sermo XXX. Quod habenti dabitur. *Scriptum est autem habenti datur*. p. 49.

Sermo XXXI. Instructio, quod cadentem in tentationem non oportet judicare, sed pro eo orare. *Fratres, si quis ex religiosi fratribus stans in coetu*. p. 49.

Sermo XXXII. De miti sapientia. *Dilectissime, si consequeris prærogativam, ut stes*. p. 52.

Sermo XXXIII. Quod oporteat christianum longam patientiam & mansuetudinem exercere. *Si præter spem ira in te inceserit, non in iram*. p. 52.

Sermo XXXIV. De cupiditatibus. *Vir dies suos in pigritia transigens*. p. 54.

E Sermo XXXV. Quomodo oporteat monachum consolari patientem & debilem. *Frater querens suum fratrem*. p. 55.

Sermo XXXVI. Quomodo oporteat legentem coram fratribus diligenter attenteque legere. *Frater, si jussum tibi fuerit legere in auribus*. p. 59.

F Sermo XXXVII. De coelibatu & temperantia. *Fratri, vel sorori suggeret cogitationem sceleratus*. p. 59.

Sermo XXXVIII. De castitate. *Dilectissime frater, compara castitatem palmæ*. pag. 72.

Sermo XXXIX. Non huc illuc oculos circumferendos, sed in terram dejiciendos. *Interrogatio, quomodo componitur bellum*. pag. 63.

Sermo XL. De mansuetudine. *Monache nonne*

nonne promisisti Deo placere? quomodo igitur &c. p. 63.

Sermo xli. Ad inobedientes, & de preparatione, & de timore Dei, & de iudicio futuro. Frater, si accedens frater roget te, dicens. p. 66.

Sermo xlii. De pietate. Frater, cave tibi diligenter, ne a recta via aberres. pag. 71.

Sermo xliii. De cadentibus suæ pigritiæ culpa, & non sentientibus causas peccatorum. Frater, cupis ne monasticæ vite te tradere. p. 73.

Sermo xliv. De beatis. Beatus qui odio habet vitam hanc humanam. p. 77.

* Sermo xlv. De iudicio & eleemosyna. Deus existens bonus hominum amator, multas nobis proposuit vias ad salutem. pag. 83.

Sermo xlvi. De virginitate. De coelibatu & sanctitate anime dicit Paulus Apostolus. p. 89.

Sermo xlvii. In correctionem dissolute viventium & honores appetentium. Commoveor, fratres mei, & contremisco, & D moereo. p. 93.

Sermo xlviii. De passione Salvatoris. Horreo lingua eloqui, & attingere tremendam historiam Salvatoris. p. 100.

Sermo xlix. Historia de Sancto Abrahamio. Fratres mei, cupio vobis exponere vitam boni & perfecti viri admirabilem. p. 104.

Sermo l. De poenitentia. Descendens E Dominus ex sinu Patris, & factus nobis via salutis. p. 118.

Sermo li. De doctrina & poenitentia. Dolor stimulat me eloqui, & indignitatem meam &c. 123.

* Sermo lii. De poenitentia. Quoniam igitur renunciaſti mundo dilecte. p. 141.

* Sermo liii. De poenitentia. Cave igitur tibi, ne quando torpori te tradas. p. 136.

* Sermo liv. De poenitentia. Sine facie cæcum est speculum. p. 141.

Sermo lv. De poenitentia. Venite dilecti mei, venite patres, & fratres mei. p. 147.

* Sermo lvi. Laus monachorum in communione viventium. Paradisus est plenus fructu lætitiæ. 148.

A * Sermo lvii. De mundanis curis & rebus. Quemadmodum vinculum indissolubile aquilæ, ita & mundana cura. p. 149.

* Sermo lviii. De elatione mentis, factisque ab invidia profectis, & de transitu ab uno loco in alium. Quemadmodum arbor alta visuque pulchra sine fructu, ita & monachus. p. 149.

B Sermo lxi. Sermo Sancti Ephræmi, quando venerunt ad eum monachi Iniovinii consulentes eum de operibus. Laudo vestram vitam o Christi amatores. p. 153.

Sermo lx. De timore Domini. Beatus igitur homo, qui habet timorem Dei in se. pag. 154.

Sermo lxi. De non habentibus timorem Dei. Non habens timorem Dei. p. 154.

Sermo lxii. De amore. Beatus vir habens amorem Dei: quoniam ipsius &c. p. 155.

Sermo lxiii. De non habentibus amorem. Sceleratus autem & dissolutus, qui ab amore longe abest. p. 155.

Sermo lxiv. De longanimitate. Beatus vere homo qui longanimis. p. 156.

D Sermo lxv. De non habentibus longanimitatem. Non habens longanimitatem. pag. 156.

Sermo lxvi. De patientia. Beatus est, fratres, talis, qui patientiam. p. 157.

Sermo lxvii. De non habentibus patientiam. Maledictus autem & perversus non possidens patientiam. 157.

E Sermo lxviii. De animo ira carente, qui scilicet iram non fovet. Beatus homo ille, qui non facile ad iram concitatur. pag. 158.

Sermo lxix. De animo ira facile effervescenti. Oxycholia autem quem tenet cito, &c. p. 158.

Sermo lxx. De animi demissione. Beatus est, & ter beatus vere. p. 159.

Sermo lxxi. De malitia. Ejulare igitur oportet, & plangere. p. 159.

Sermo lxxii. De veritate. Beatus est re, qui in veritate vitam suam constituit. pag. 160.

Sermo lxxiii. De falsis & non habentibus veritatem. Maledictus autem & perversus ubique exercens falsitatem. p. 161.

Sermo

Sermo LXXIV. De obedientia. *Benedictus est, qui præditus est virtute obedientie.* pag. 161.

Sermo LXXV. De inobedientia & murmuratione. *Reiectus & maledictus.* p. 161.

Sermo LXXVI. Non habere quemquam oportere invidiam & zelotypiam. *Benedictus est qui invidiam & zelum non sectatur.* p. 162.

Sermo LXXVII. De invidia & zelo. *Qui in istis autem violatam conscientiam habet.* p. 163.

Sermo LXXVIII. Ne quis sit calumniator. *Benedictus est, & ter benedictus.* pag. 164.

Sermo LXXIX. De calumnia. *Qui delectatur calumniis in fratrem suum.* p. 164.

Sermo LXXX. De continentia. *Benedictus profecto & ter benedictus custodiens.* pag. 164.

Sermo LXXXI. De incontinentia. *At incontinens & non habens continentiam.* p. 165.

Sermo LXXXII. De poenitentia. *Dator omnium bonorum & fons sanationis.* p. 167.

Sermo LXXXIII. De poenitentia & contritione. *Compungere anima mea, compungere.* p. 171.

Sermo LXXXIV. De iudicio, & amore, & poenitentia. *Descendite in vos, fratres mei.* p. 174. Observat Kohlius p. 323. hunc Sermonem non differre ab eo, qui prodiit in editione Oxoniensi p. 253.

* Sermo LXXXV. De non faciendis, & quod non deceat christianos pagana festa, & paganos ludos frequentare. *Quemadmodum licet non ludere.* p. 180. Deest in edit. Oxon.

* Sermo LXXXVI. De oblatione sancti Sacramenti. *Dixerunt de fratre quodam, quod tempore coetus publici.* p. 184. Deest in edit. Oxon. Prodiit per Kohlium Slavonice & Latine pag. 390. hoc titulo: *Sermo II. De oblatione, scilicet αἰσχροφῶς sanctissimi Panis.* Initium. *De fratre relatum nobis est, eo, quo cultus publicus celebraretur tempore, in templum ut sueverat ituro satanam illudentem hec insusurrasse: Quid malum ibis in templum ad panem ibi vinumque, hoc est, Corpus & Sanguinem Domini accipiendum? falleris, &c.*

Tom. II.

A Sermo LXXXVII. Ad fratrem cadentem & de poenitentia. *Imperio subjecto fratri.* p. 186. edit. Oxon. 222.

Sermo LXXXVIII. Ad quem sermo dictus sit, melius uxorem ducere, quam uri. *Audi Apostolum Paulum dicentem.* p. 191. In Oxonien. 329.

B Sermo LXXXIX. De amore. *Dilecti mei, si præditus fueris sapientia.* pag. 192. In Oxon. 332.

Sermo XC. De castitate, & patientia, & poenitentia. *Dixit Dominus gloriæ.* p. 193. In Oxon. 337.

Sermo XCI. De vitiosa mente. *Quemadmodum gladius venas dissecat &c.* p. 199. In Oxon. 341.

C Sermo XCII. Quod non oporteat jurare. *Domino & Salvatore nostro Jesu Christo dicente.* p. 201. In Oxon. 227.

Sermo XCIII. Ad Eulogium. *Ad fructum obedientie respice frater.* p. 203. In Oxon. 333.

Sermo XCIV. De beatitudine. *Beati amantes Deum.* p. 207. In Oxon. 428.

D Sermo XCV. De poenitentia, & de futuro iudicio. *Venite dilecti, venite patres.* p. 209. In Oxon. 347.

* Sermo XCVI. De poenitentia. *Discamus peccatores misericordiam.* p. 216. In Oxoniensi deest.

Sermo XCVII. Oda decens ad peccantes & poenitentes. *Quousque amice detentus a diabolo.* 220. In Oxon. 278.

Sermo XCVIII. De cupiditatibus. *Volo dicere coram gloria tua.* p. 221. In Oxon. 100.

* Sermo XCIX. De patientia, & de fine mundi, & secundo adventu Domini nostri Jesu Christi, & de doctrina divinorum librorum, & qualis silentii utilitas. *Laudo vitam &c.* p. 225. In Oxon. deest.

F * Sermo C. De poenitentia. *Rogo vos igitur fratres.* p. 229. In Oxon. deest.

* Sermo CI. De silentio. *Consequeris frater silentium.* p. 232. In Oxon. deest.

* Sermo CII. De fide, & spe & amore. *Rogo vos igitur fratres.* p. 233. In Oxon. deest.

Sermo CIII. De poenitentia & amore, ut & de baptismo, & confessione, & crucis laude, & altero adventu Christi, & de

de futuro iudicio. *Nil existimemus dilecti fratres majoris*. p. 234. In Oxon. 455.

* Sermo CIV. De altero adventu Christi. *Dilecti fratres declinantes omnes a mala via*. p. 234. In Oxon. deest.

Sermo CV. De pulcherrimo Iosepho. *Deus Abrahami*. p. 258. In Oxon. 234.

Sermo CVI. De Antichristo. *Quomodo ego peccator Ephraem*. p. 264. In Oxon. 359.

* Sermo CVII. De poenitentia & salute animæ, in hebdomade quadragesimali. *Abnegationem quam in baptismo facimus*. pag. 273. In Oxon. deest.

* Sermo CVIII. De sanctis, venerandis, & vivificantibus christianis sacramentis. *Non satis igitur est nobis*. p. 283. In Oxon. deest. Prodit per Kohlium Slavonice & Latine pag. 372. hoc titulo: *Sermo I. Ephraemi Syri, Instructio de sanctissimis & vivificantibus christianis sacramentis*. Initium. *Non satis igitur est, fratres, christianos tantummodo nos vocari, quum opera quoque ipsa a nobis requirantur*.

Sermo CI. De Abrahamo & Isaaco. *Transmigrare fecit Deus optimum Abrahamum*. p. 287. In Oxon. 414.

Sermo CX. Laus Basilii Archiepiscopi Cæsareæ Cappadociæ. *Dilectissimi, inclinate mihi*. p. 292. In Oxon. 399.

Sermo CI. Ephraemi reprehensio sui ipsius, & confessio, & de præscientia. *In multis vobis fratres mihi videor prodesse*. p. 299. In Oxon. 82.

Sermo CXII. De Patribus defunctis, & jejunio claris. *Hoc die primo*. p. 303.

Sermo CXIII. De Patribus qui sancte vixerunt & defuncti sunt. *Animi excrucior*. p. 307. In Oxon. 119.

Sequuntur jam aliquot Ephraemi Sermones, qui novæ huic editioni Moscuensi accesserunt, de Græco recens translati hoc titulo. *Nonnulli Sermones recens versi ejusdem sancti Ephraemi*.

Sermo I. Instructio de precibus. *Beatum profecto non peccare*. p. 310. In Oxoniensi deest una cum novem sequentibus.

Sermo II. De amore. *Recte dixit Dominus*. p. 311.

Sermo III. De Psalmodia. *De amore*

A igitur satis multa diximus: nunc autem. pag. 314.

Sermo IV. De jejunio. *Amato paupertatem Christi*. p. 316.

Sermo V. De vanitate hujus vitæ. *Cogitemus fratres, quod nihil conducatur nobis*. pag. 318.

Sermo VI. De amore paupertatis. *Venite ceteri fratres*. p. 318.

Sermo VII. De beatis locis. *Hæc præcepta facientes*. p. 319.

Sermo VIII. Quomodo blasphemetur Deus, & quem judicaturus sit. *Ait Dominus per Prophetam*. p. 322.

Sermo IX. Instructio ad ducentes monasticam vitam, quales esse oporteat. p. 328.

C Sermo X. Instructio de contritione cordis. *Die quodam, tempore matutino*. p. 328. In Oxon. 110.

* Sermo XI. Instructio de vera abnegatione, & quomodo inventura sit anima Deum, cujus gratia venit Dominus. *Silentium tenens, & solitudinem amplectens*. 333. In Oxon. deest.

D Sermo XII. Admonitio de diversis virtutum statibus. *Toto die mente agitabam visionem quam vidi*. p. 334. In Oxon. 130.

* Sermo XIII. De pietate, & sobrietate, & tranquillitate animæ. *Cave tibi ipsi, dilecte*. p. 338. In Oxon. deest.

Sermo XIV. Instructio utilis de eo, quomodo consequatur quis mansuetudinem, continens centum Capita. *Principium fructus, flos est*. p. 343. In Oxon. 200.

* Sermo XV. De malis cogitationibus. *Dilecti, si quando male cogitationes*. p. 364. In Oxon. deest.

* Sermo XVI. Instructio per Epistolam suasoriam de virtute, ad ducentes monasticam vitam. *Dilecti, laudo vestrum amorem*. pag. 366.

* Sermo XVII. Ad monachos de eremitarum vita & jejunio. *Cave tibi ipsi juvenis cupiens monachus fieri*. p. 374. In Oxon. deest.

* Sermo XVIII. De turpiter dictis, & cupiditatibus. *Disperse vulgo omnes cupiditates in omni genere humano*. 375.

Sermo XIX. De angustis animæ, quando

do infirma in certamine cum inimico diabolo, & quomodo orare debeat Deum. *Anima tristis accedit te sancte Domine.* p. 383. In Oxon. 134.

* Sermo xx. De statu virtutis. *Fratres benedictione utamur.* p. 388. In Oxon. deest.

Sermo xxi. Quomodo perfectus esse debeat monachus. *Aliquando me accesserunt aliqui querentes.* p. 394.

Sermo xxii. Epistola ad Joannem monachum de patientia, & ne decipiatur cogitationibus quasi justus sit, dicatque: ita ut pastorem decet vivo: & de temperantia. *Multoties persuadebam religiosissimo Theodoro.* p. 409. In Oxon. 343.

Sermo xxiii. Ad novos monachos de virtutum exercitio, continet quatuor Capita. *Dominus in salutem hominum venit in mundum.* 414. In Oxon. 140.

Sermo xxiv. De virtutum exercitio, habet capita decem. *Neccessario igitur cogitabam.* p. 426. In Oxon. 150.

Toti operi coronidem imponunt sequentia disticha Slavonica ab Interpretibus confecta, quæ Latine a Kohlio pag. 337. sic versa sunt.

- „ Trisubstantiali in unitate omnium Deo
- „ Læto corde occinimus laudem multam,
- „ Digni habiti in libris divina sapientibus
- „ Spiritualis Viri Ephræmi, sermonum sapientia refertorum
- „ Felix initium sanctumque exitum videre.
- „ Unanimique voluntate translationem perficere
- „ Græcorum sermonum denuo translatorum
- „ Oculis fidelium in utilitatem subjectorum.
- „ Quotquot estis sive sacro sive seculari statu viventes hæc legite quæsumus,
- „ Et qui istis operati sunt, veniam concedite:
- „ Sapientiaque vestra benevole emendate
- „ Siquid in translatione minus accuratum.

A Sermo xxv. Ut noscat aliquis seipsum. *Decet nos dilectissimi docere.* pag. 437. In Oxon. 160.

Sermo xxvi. Quod non oporteat scurrari & cachinnari, sed plangere & singultire. *Initium perversionis monachi risus.* p. 455. In Oxon. 170.

B Sermo xxvii. De spiritali vita ad novum monachum: habet 95. versus. *Laudabam tuam fidem.* p. 458. In Oxon. 179.

Sermo xxviii. De recta vita. *Rectamne vitam expetis?* p. 471. In Oxon. 257.

Sermo xxix. De beatitudinibus. *Beatus qui est liber.* p. 480. In Oxon. 191.

Sermo xxx. Testamentum sancti Ephræm Syri. *Ego Ephræm morior. Notum igitur vobis sit Viri Edeffeni.* p. 489. In Oxon. 365.

Sancti Patris nostri Gregorii Episcopi Nysseni oratio Encomiastica in sanctissimum patrem nostrum Ephræmum Syrum. *Excitat me ad præsentem pertractationem.*

CAPUT II.

DE LATINIS

SANCTI EPHRAEM SYRI

*Interpretationibus Ambrosii Camaldulensis, Petri
Francisci Zini, & Gerardi Vossii.*

ETSI in Prolegomenis in pri-
mum Tomum Operum Græ-
corum S. Ephræm Syri, Ca-
pite secundo *de Latinis antiquis
Versionibus*, & sequentibus, in quibus de
Editionibus Ambrosii, Zini, & Vossii tra-
ctavi, vel ex ipsa facti serie satis abunde
constare mihi videtur, quam egregie ope-
ram suam ac studium in exequendo suo mu-
nere Interpretes isti impenderint, non abs-
re tamen fore existimo, singillatim hic re-
ferre ac refellere, quæ de ipsis neoterici
quidam præpostere scripta reliquere.

I.
*Alias Lati-
nas versio-
nes ante
Ambrosia-
nam fuisse
adversus
Oudinum
ostenditur.*

Ac primum quidem Oudinus Ambrosia-
nam versionem plus iusto extollit, quum
eam omnium Latinarum primam facit:

„ Primus, (*inquit de Scriptor. Eccles.*
„ *To. I. pag. 502.*) qui opuscula nonnul-
„ la S. Ephræmi Syri in Græcum jam
„ olim translata, Latine reddidit, Vir fuit
„ magni nominis Ambrosius Abbas Ca-
„ maldulensis & totius Ordinis Præfectus
„ generalis. At ex Catalogo, quem To-
mo priori præfixi pag. LXXXI. & seq.
dilucide patet, longe plures, quam quos
Ambrosius transtulit, exstare Latinos san-
cti Ephræmi Sermones, qui olim ab Ano-
nymo Interprete e Græco sermone sunt
conversi. Horum nonnullos antiquioribus
Ambrosio doctis viris memoratos, nec ma-
nu tantum exaratos in Bibliothecis servari,
sed etiam typis impressos in publicam lu-
cem prodiisse, cap. 2. in Prolegomenis
pag. XII. monui.

In pervetusto Codice MS. Vaticano,
signato num. 6443. (qui fuerat Cardinalis
Petri Rothomagensis, quemadmodum fol. 1.
adnotatur:) octo libris Sermones undecim
sancti

A sancti Ephræm continentur, quorum Cata-
logum hic recensendum existimo, quum il-
lorum tom. I. mentionem non fecerim;
sunt autem sequentes, videlicet pag. 265.
*Incipit liber primus Domini Ephræm, de Ju-
dicio Dei, & de resurrectione, & de regno
celorum, & de munditia anime.* Gloria
omnipotenti Deo, qui os nostrum super-
no nutu aperuit. II. pag. 267. *Explicit
liber primus sancti Patris nostri Ephræm Dia-
coni. Incipit liber II. De beatitudine ani-
me.* Beati qui odio habuerint hunc mun-
dum, & cujus (ita) meditatio solummodo
in Deo fuerit. III. pag. 269. *Explicit li-
ber II. Incipit ejusdem Tertius. De pœni-
tentia.* Dominus noster Jesus Christus qui
descendit de sinu Patris. IV. pag. 270. *Ex-
plicit liber III. Incipit ejusdem liber Quartus.*
In luctaminibus hujus seculi nullus sine ago-
ne seu certamine coronatur. V. pag. 272.
De die judicii. Venite dilectissimi fratres,
exhortationem meam suscipite, & semper
mementote consiliorum meorum peccatoris
& imperiti Effrem. VI. pag. 273. *De di-
lectione Dei.* Beatus vir qui Dominum ex
toto corde dilexerit, & mundum istum &
omnia quæ in eo sunt, tota virtute oderit.
VII. pag. 274. *de compunctione.* Beatus
homo qui habet compunctionem jugiter se-
cundum Deum. VIII. pag. 274. *Explicit
liber quintus. Incipiunt monita sancti Ephræm
in libro sexto.* Dolor me compellit dicere,
& iniquitas mea comminatur mihi ut fileam.
IX. pag. 278. *Explicit liber VI. Incipit
liber VII.* Domine, recordatus sum horæ
illius & intremui. X. pag. 283. *Explicit
liber VII. Incipit liber VIII.* Venite ca-
rissimi mihi, venite patres & fratres, grex
Salva-

Salvatoris electus: venite negotiemur, quo-
adusque nundina celebratur. pag. 284. Fi-
nit institutio S. Effrem ad monachos. Se-
quitur in eodem codice Sermo alter de Pœ-
nitentia, præmissis ab amanuensi proœmio,
quod est ex libro S. Hieronymi de scripto-
ribus Ecclesiasticis desumptum, Initium pag.
285. *Ephrem Edessæ Ecclesiæ Diaconus.*
Incipit liber S. Ephrem Diaconi de pœnitentia.

„ Plerosque cernimus in Ecclesia con-
„ stitutos, Ecclesiasticæ pietatis, ac fidei
„ non tenere doctrinam, quamvis sibi de
„ justitiæ meritis nimium tribuunt. De-
„ finit p. 292. vacant enim illic blandimen-
„ ta luxuriæ, ubi perennium tormentorum
„ timor infederit. *Explicit liber primus de*
pœnitentia. Hujus postremi Sermonis, qui
de pœnitentia inscribitur, nemo hætenus,
quod sciam, meminit. Reliqui priores, alia
interpretatione ab Ambrosio, aut Vossio
donati tam in manuscriptis, quam in im-
pressis codicibus exstant.

II. Oudinum redarguit Kohlius, quod Am-
brosum Abbatem, totiusque Ordinis Ca-
maldulensium præfectum appellet: hunc
autem errorem inde ortum existimat, quod
Abbatis Cluniacensis librum, Ambrosii Ver-
sionibus quandoque adjunctum, ad Ambro-
sium ipsum retulit. En ejus verba lib. 2.
histor. versionum Ephrem Syri imprimisque
versionis Slavonica, Altonaviæ 1729.
„ pag. 268. Eundem Abbatem totiusque
„ Ordinis præfectum vocat; nescio au-
„ tem quo fundamento, quum & ipse se
„ monachum Camaldulensem vocet, & ab
„ omnibus, qui mentionem ejus inferunt,
„ auctoribus hoc titulo afficiatur. Errorem
„ itaque sine dubio hic commisit Oudinus,
„ ex eo fortasse ortum, quod Venerabi-
„ lis, ut vocant, Abbatis Cluniacensis
„ librum, qui Ambrosii translationibus
„ annexus quandoque reperitur, ad Ambro-
„ sium ipsum pertinere credidit. Non ista
fane Præfecturæ gloriola indigemus, ut vir
& factis & scriptis clarissimus laudibus ex-
ornetur: verum cum pace Kohlii dictum
sit, neque debuit ipse tam libere Oudinum
traducere, qui auctores omnes non legisset,
qui mentionem Ambrosii faciunt. Scribebat

A Kohlius hoc opus Hamburgi die 13. Apri-
lis 1729. quemadmodum in Præfatione ad
Lectorem testatur. Ambrosii autem Ca-
maldulensis Epistolarum libri XX. jam
olim a Mabillonio collecti, studio demum
& opera Edmundi Martene, & Ursini Du-
rand Presbyterorum & monachorum Benedi-
ctinorum e congregatione S. Mauri, Pari-
siis anno Christi 1724. prodire, in qui-
bus Ambrosius ipse commissam sibi gene-
ralem totius Camaldulensium Ordinis præ-
fecturam non sine lacrymis narrat lib. 6.
epist. 40. 41. lib. 10. epist. 5. 11. 40. 41.
lib. 18. epist. 14. & lib. 20. epist. 2. Id
factum anno Christi 1431., laudati Mar-
tene & Durandus in Præfatione ad Tomum
tertium collectionis veterum Scriptorum &
monumentorum historicorum, dogmatico-
rum, moralium num. 13. in hæc verba
„ referunt: Atque his studiis & lucubra-
„ tionibus quum annos ad summum tri-
„ ginta vacasset, & dulcissimo interim con-
„ sortio literatorum omnium frueretur,
„ raptus est invitatus ad sui Ordinis clavum
„ anno 1431. quo anno peragendam in
„ octava Apostolorum suam benedictio-
„ nem, in epistola I. libri XI ad Hiero-
„ nimum fratrem data Socii, ex domo
„ suæ habitationis XVII. Kal. Julias idem
„ Ambrosius se destinasse scribit. Itaque
non modo ex Ambrosio, sed ex aliis
etiam auctoribus discere potuisset Kohlius,
illum non simplicem monachum, sed Ab-
batem totiusque Ordinis sui Præfectum
fuisse. Cur autem in Sermonum Ephræ-
mianorum versione se ipsum monachum Ca-
maldulensem, non Abbatem generalem ap-
pellet, inde factum est, quod aliquot ante
annis Sermones illos Latio donaverat,
quam generalis totius Camaldulensium
Ordinis Præfectus eligeretur, ut iidem
docti viri Martene & Durandus loc. cit.
num. 10. observant: quo enim se ipse
monachi nomine in epistola ad Cosmum
Medicem appellaverat, illud tum in ex-
emplaribus manu exaratis, tum in im-
pressis retentum fuit. Interim auctorita-
te Augustini monachi Florentini vitæ ejus
scriptoris, libenter emendamus eum errorem,
quem

quem ex Bellarmino, Labbæo aliisque recentioribus circa annum obitus Ambrosii haustum in capite 3. Prolegomenorum admisisse nos fatemur: ibi enim vitam ejus ad annum Christi 1490. produximus, quum ex Augustino constet illum 12. Kal. Novemb. anno Christi 1439. Florentiæ obiisse: quod & Martene atque Durandus loc. cit. num. 19. egregie confirmant ex Mauro ejus discipulo in funebri Oratione, ubi Eugenium IV. Pontificem ait de interitu tanti viri in primis indoluisse. Inde, ut puto, orta est errandi occasio, quod primam Sermonum Ambrosianorum, editionem anno 1490. Brixia curatam fuisse, nonnulli tradiderunt: quorum tamen opinionem in Prolegomenis cap. 3. relatis antiquioribus anni 1475. & 1481. editionibus confutavi.

IV. Porro Ambrosium Emmanuele Chrysolora Byzantino magistro adeo in literis Græcis profecisse, ut sive Græce sive Latine converteret & explicaret, in concilio præsertim Florentino, Græcus magis crederetur quam Latinus, res est omnibus comperta & explorata. At illum Syriacam etiam linguam calluisse, ex qua in Latinum Ephræmianos Sermones transtulerit, nemo alius præter Kohlium id sibi in animum induxit. Dubium movet Kohlius pag. 259. *utrum ex Syriaco ipso, an Græca μεταφράσει Sermones illi ascetici ab Ambrosio conversi rectius dicantur.* Deinde in utramque partem auctores adducit: & pro Græco quidem sermone, Andreas Rivetus, inquit, *postremum asserit* in Critico sacro lib. 3. cap. 21. pag. 335. ubi de Ephræmi scriptis agit, his verbis: *Ambrosius Camaldulensis monachus Sermones sub Ephræmi nomine non paucos è Græco in Latinum conversos emisit: pro Syriaco autem: „Hoc, ait, elici „posse videtur ex vita Ambrosii hujus, ab „Augustino Florentino contexta, historiæ „que ipsius Camaldulensi inserta, ubi hæc „inter alia leguntur: Delatum ad eum est „e Syria B. Ephræmi Eremitæ Syri volumen „egregium, quod in Latinum nunquam „eatenus prodierat. Id igitur Latinitate donatum, ipsi Cosmo obtulit.* Denique ad argumenta Tentzelii respondet, qui allatum

IV.
Ambrosius
Græce quidem
lingue
peritus, sed
Syriacæ
ignarus.

A ex Augustino locum de Græco codice è Syria allato commode exposuerat: „Dubium hoc „quidem omne, inquit pag. 270, solvere „se putat Tentzelius loc. cit. pag. 280. sic „pronuncians: cave autem ex Augustini „verbis colligas, Ambrosium ex Syriaco „nativoque Ephræmi idiomate vertisse. „Nam ex Græco tantum illum transtulisse B „ex ipsa Præfatione manifestissime colligitur. Ad hanc enim Tentzelii ratiocinationem sic Kohlius reponit: „nescio tamen, an dubio „huic plane satisfactum sit. Illa certe, „qua Tentzelii solutio nititur, argumetatio non sufficit. Nimirum ad verba „illa Camaldulensis in Præfatione provocat, qua mera usus allegoria, Ephræmum ut senem aliquem è Syria profectum introducit, quem quum in confabulando Græcum esse senserit, in cellam invitatum, Latine etiam loqui ut discat, rogaverit, ac per verba illa, *animadvertit Græce loquutionis gnarum*, nihil aliud, nisi versionem Græcam, quam in Latinam converterit, indicari tenet: ad D „quam tamen meo quidem judicio non „respexit, nihil aliud hic sibi volens, quam „ut in Græcam etiam linguam aliquando jam traducta esse Ephræmi scripta innuat „At bona cum Kohlii venia, noverat Ambrosius Ephræmum Syrum fuisse, non Græcum: adeoque nisi Græcam sermonum ipsius versionem quam Latine reddendam susceperat, per allata verba respexisset, non Græcæ loquutionis, sed Syriacæ gnarum eum dixisset. Quid? quod Syriacam linguam in Etruria vel alia Italiæ parte per ea tempora cultam a quoquam fuisse, nullibi legimus: nec Sermones illos, quos Ambrosius Latinos fecit, Syriacæ exstare in ulla Bibliotheca sive Florentina, F sive Veneta aut Romana novimus. E contrario Græcæ exstant ubique, quemadmodum ex allatis Catalogis perspicuum est. Primus, qui Syriacis literis operam dedisse narratur, Ambrosius Theseus fuit Ordinis S. Augustini Canonicus Regularis, præceptores nactus Josephum Archipresbyterum, Eliam Diaconum & Eliam alterum Subdiaconum, Petri Maronitarum Patriarchæ ad

ad Concilium Lateranense sub Leone X. A legatos, ut ex Præfatione ad novum Testamentum Syriacum anno 1555. Viennæ impressum Joannes Albertus VVidmanstadius affirmat.

V. Interim in iis, quæ supra a Kohlio & Augustino producantur, majorem non immerito quis requiescit diligentiam: nam Kohlius quidem dum Augustini verba profert, seipsum carpere videtur, qui Ambrosium totius Ordinis Camaldulensium Abbatem generalem fuisse præfracte negat, quum id tamen ex ipsius auctoris testimonio rescire levi negotio potuisset: Augustinus autem dum scribit, volumen illud B. Ephræmi in Latinum nunquam eatenus prodiisse, oscitantia & falsitatis convincitur ex quatuor sermonibus, qui ante Ambrosii tempora Latine exstabant, quique nova ab eodem Ambrosio versione postea donati sunt, & in Prolegomenis pag. LXXXI. a nobis referuntur.

VI. Ad Zinum & Vossium progredior. Neque Tentzelius, neque Kohlius, post Ambrosium alios agnoscunt Ephræmianorum sermonum e Græco Latinos interpretes, præter Vossium & Zinum. Ex editis tamen per Aloysium Lipomanum & Laurentium Surium anno 1554. & 1570. Tomis apparet, Julium Clementem Canonicum Secularem S. Georgii in Alga operam suam in Testamento S. Ephræmi e Græcis codicibus Latinitate donando contulisse: apparet etiam ex catalogis Tomo priori pag. C. & CII. a nobis præfixis, quædam alia opuscula e Græco Latine versa atque edita a Jacobo Gretsero, Francisco Combefisio, & Joanne Baptista Cotelerio. Demum in cod. ms. Vat. 6170. exstant sequentes S. Ephræmi sermones e Græco in Latinum a Cardinali Sirleto translati. Videlicet: I. Epistola ad fratres de die mortis. pag. 1. Initium. *Transituri sumus, fratres.* II. F Epistola ad Joannem monachum de patientia & temperantia. pag. 3. Initium: *Quum sepe & multum admonuerimus religiosissimum Theodorum.* III. De virtute ad monachum juniorem, Admonitio prima, pag. 9. Init. *Quum Dominus noster Jesus Christus huma-*

ne salutis causa in hunc mundum venisset. IV. Admonitio secunda, p. 13. Init. *Carendum est a consilio malo.* V. Admonitio de Prudentia. pag. 16. Init. *Esto prudens sicut serpens.* VI. Admonitio tertia de malis cogitationibus reprimendis. p. 17. Init. *De quibus rebus ad me scripsisti, de his scilicet cogitationibus, quæ mentem ipsam perturbare solent.* VII. Admonitio quarta, imperfecta, pag. 22. Init. *Dixit quidam e numero sanctorum hominum, meditare bona ne mala mediteris.*

Miratur Kohlius pag. 275. nullam a Zino factam fuisse Ambrosianæ versionis mentionem: hoc idem de Vossio expostulant Lambecius, Tillemontius, Fabricius, Kohlius, alique: quod nimirum neque Zinum, neque Ambrosium aut Julium Clementem C laudaverit, quorum tamen versionibus sit usus. Verum pro Vossio quidem, in Prolegomenis cap. 7. pag. XIX. injustis hisce querelis me satis fecisse arbitror: hoc unum nunc addo, expressam Zini mentionem à Vossio fieri tom. 3. pag. 116. in notis ad confessionem S. Ephræmi, ubi causam reddit, cur sermonem istum jam olim a Zino translatus, ipse interpretandum suscepit: „ quod nimirum in hoc haud pauca repertantur, quæ in priore Zini translatione „ ob defectum forte exemplarium desunt: „ tum etiam quod nonnulla hic aliter quam „ ibi habeantur atque legantur.

At vero Zinus, quod unum dumtaxat sermonem jam olim ab Ambrosio conversum nova interpretatione adornavit (est autem ille, cujus initium apud Ambrosium ferm. 7. *cor meum doleo*, apud Zinum ferm. 12. *excrutior*;) supervacaneum duxit, mentionem ejus facere, quem ceteroquin suppresso nomine laudavit in Epistola ad Augustinum Valerium data Venetiis pridie Idus Maji 1574. his verbis: „ Si magno illi Aloysio Lipomano, ut ipse testatur, in ardua Polonica Legatione unus „ vel alter eorum tantum attulit consolationis &c „ Ubi Ephræmi sermones significat, quos Aloysius Lipomanus affirmat, se ex Legatione Polonica in Italiam redeuntem & hexaphoro vectum, ne itineris

VII. Et Zinum Ambrosianæ versionis, & Vossium Zinianæ mentionem fecisse.

ris tœdio torperet, avide legisse, & ad illustrandum octavum suum de sanctis volumen decerpisse: nam qui in octavo illo Tomo describuntur Ephræmiani sermones, non Zinum, non alios, sed Ambrosium habent interpretem, ejusque nomen discrete præferunt.

VIII.
Laudes &
nævi Vossianæ
editionis.

Quamquam Vossianæ versionis non ita inhæreo, ut illam semper & ubique sectandam mihi proposuerim; nisi tamen me aliter cogit Græcus textus è regione positus, ab illa ne latum quidem unguem recessi. „ Laudem scilicet meretur Vossius, quod, „ *ut inquit Koblius pag. 279.*, tanta quan- „ ta nemo unquam diligentia curaue ex „ tota Italia, quotcumque indagare potuit, „ Græca Ephræmi scripta, in Bibliothecis „ passim exarata manu extantia collegerit, „ inque Latinam translata linguam, com- „ munem omnium in utilitatem divulga- „ verit. Laudanda quoque Vossii in eo est „ industria, quod variis identidem lectio- „ nibus ex codicibus, quos adhibuit, ra- „ rissimis vetustissimisque diligenter nota- „ tis, singulis Ephræmi sermonibus loca „ communia, ut vocant, hoc est, Græ- „ corum æque ac Latinorum Patrum simi- „ lis argumenti scripta, in eorum præfer- „ tim, qui sacra tractant, sanctissimamque „ disciplinam populo exponunt, usum ad- „ jecerit, aliaque Scripturæ loca ex aliis „ clarioribus ac parallelis vel explicuerit, „ vel confirmaverit. Nec minus laudabi- „ lem in locis passim obscuris illustrandis, „ corruptis emendandis, dubiis confirman- „ dis operam exhibuit. Verumtamen non paucos etiam nævos habet ea doctissimi in- „ terpretis versio: aliquando enim rebus ma- „ gis quam verbis intentus, breviora facere instituit; interdum luxuriantia adhibet, & quæ omnino redundant, coacervat. In quibusdam etiam a vero sensu deflectit, aut sententiam auctoris obscure & contorte exprimit. Nihil dico de minoribus vitiis, quibus nullum opus, quantumvis tersum & limatum, carere omnino potest. Hunc itaque Interpretem sequutus, & reliquis anteponendum esse, nec a me deferendum judicavi, nisi ubi mendum aliquod in ejus

A editionem irrepsisse certo constat, aut variam lectionem Græci codices nobis Latine aliter exprimendam suadent. Hæc enim, ut opinor, optima est ratio interpretandi, ut auctoris Syri in Græcum conversi vestigiis pressius inhærerem, atque ejus verba lectionibus si minus annumerarem, saltem religiose & fideliter appenderem. Neque vero, quia Vossium identidem lapsum corrigo, idcirco me illi injuriam fecisse arbitror, sed de eo bene meruisse me ajo & contendo, quod nævos corpori alioquin egregio insperfos (quemadmodum Boivinius de Volphiana Nicephori Gregoræ versione loquitur:) ut eximerem sedulo operam dedi.

C Eruditi Actorum Lipsiensium Editores ad annum 1738. a pag. 289. observant, me ita Græcæ editioni, quæ Oxonii anno 1709. prodiit, in hac nova editione adornanda inhæsisse, ut quandoque tamen lectionem retinuerim, quam dedit illa editio, licet in margine alia fuerit subministrata; interdum etiam marginalis lectio editionis Oxoniensis in nova nostra editione fuerit prælata lectioni in ipso textu exhibitæ; non raro denique ab utraque sit recessum. Nimirum in re dubia, quæque aut nullum aut contrarium sensum præferret, sequutus sum fidem vetustissimorum codicum nostræ præsertim Bibliothecæ Vaticanæ, quorum proinde catalogum & uniuscujusque Ephræmiani sermonis initia ordine alphabetico idcirco exhibui, ut, cui per otium licet, is possit edita quæcumquæ sive Græca sive Latina cum manuscriptis conferre.

E Afferunt iidem docti censes rationem, ob quam aliquando a Vossiana versione recessi. *Quam ipsam, inquit, interpretationem Vossii Latinam in iis locis non dubitavit vel relinquere vel emendare, in quibus sensum a Græcis diversum representat.* Hos equidem Vossii nævos malui abstergere, quam novam ipse versionem adornare: nævos autem appello, si ad Græcos Oxonienses vel nostros Vaticanos codices sit illa Latina versio comparanda. Quis enim nescit, in tanto codicum numero aliam atque aliam frequenter lectionem exhiberi? idque

IX
Quid
nostra
Latina
versio
sentit
crut
Actorum
Lipsien-
sium
terpre-
tes.

X
Ex
versio-
te Græ-
corum
interp-
tum,
codicum
manu-
scripto-
rum
mero
& el
Ling-
Syria
impen-
tia,

XI.
Vossii bona
fides adver-
sus Kohlium
aliosque ad-
struitur.

quam indignam probo viro hanc sententiam in Vossium ferrent pag. 285. „Faciatur igitur „periculum noster Dupin, & Vossii versionem ad manuscripta Græca in Bibliotheca Regis sui expendat, orbemque literarium deinceps reddat certiore, an non „Augiæ stabulum purgandum suscepit? Tentzelius ipse periculum faciat, & Vossii versionem ad Græcos codices Gallicos, Germanicos, Anglicanos, Moscuenses expendat, orbemque literarium deinceps reddat certiore, an non Vossius quæcumque Latine reddidit, ex Græcis manuscriptis fideliter descripserit?

XII.
Vossium in
versione sua
adornanda
fide Græcorum
manuscriptorum
sequebatur
fuisse.

At hoc „inquit Kohlius pag. 281. „vitio vertitur Vossio, quod in transferendis in Latinam linguam Ephræmi scriptis, minime se fidelem ac sincerum interpretem præbuerit, sed pro arbitrio suo nonnulla omiserit, alia immutaverit, plurima etiam interpolaverit inque textum intruserit. „Idem Kohlius pag. 281. ex Tillemontio Tom. 8. in not. pag. 746. eundem Vossium reprehendit, „quod nescio quam ob causam ea sæpe, „quæ in manuscriptis cohærebant, ac conjuncta erant, diviserit ac disjunxerit, „totasque sæpe unius ejusdemque corporis „partes divulsas separaverit. „Mirari hic subit, non est quod dissimulem, hominis alioqui non indocti animum studiis partium sic abreptum, ut in meridiana luce cæcutire videatur. Poterat enim vel ex titulo eorum Ephræmi sermonum, quos ipse Græcè & Slavonicè pag. 245. & 304. accurate recenset, poterat, inquam, facili negotio certior fieri, Vossium in transferendis in Latinam linguam Ephræmi scriptis nihil omisisse, nihil immutasse, nihil interpolasse aut in textum intrusisse, nihil denique, quod in manuscriptis cohæret ac conjunctum est, divisisse ac disjungere. Si quod est in ordine sermonum discrimen, si qua sententiarum, aut divisionis partium diversitas; non ex arbitrio Vossii interpretis, sed ex manuscriptis ipsis codicibus oritur, quorum unum vix reperire est, quod cum altero prorsus conveniat. Conferat Kohlius codices Moscuenses cum Coislinia-

nis, Otthobonianis, Vaticanis, aliis, & judicet, an Vossii diligentiam ipse superare potuisset, si sparsos in tot codicibus sermones in unum volumen redigendos suscepisset. Ipsum consulat Vossium in notis ad sermones Ephræmianos, & videat, an non rationem ubique reddat, cur aliquando, quæ in nonnullis codicibus conjuncta erant, ex aliorum auctoritate dividenda censuerit, & quæ alicubi divisa, conjunxerit. In gratiam Kohlii, pauca ex Vossio produco. Is igitur tom. 1. pag. 245. in not. ad sermonem, qui inscribitur, *de iis quæ post crucem revelanda sunt*, cujus initium, *audistis carissimi*, hæc habet. „Ista cum aliis in „laudem sanctæ ac vivificæ Crucis præcedentia, conjunguntur in eodem contextu „filoque sermonis: sed quoniam hæc pars „etiam separatim cum proprio titulo invenitur in antiquo codice Cryptaferatensi; „ideo & nobis separare & huc eam tamquam in locum opportuniorem referre „visum est. „Idem tom. 3. pag. 207. *Audistis carissimi* &c. „Hæc pars quoniam „quibusdam Græcis manuscriptis separatim cum proprio titulo invenitur, ideo „& divisim sub finem primi Tomi Ephræmi, „ante sermones de extremo Judicio, ut „sunt in antiquo Græco ms. Cryptaferat. reposuimus. Sed quia in tribus mss. Vaticanis, necnon Sirletanis, & Cretensisibus „sive Candianis, aliisque hæc sequentia „consequenter post superiora de Cruce ponuntur, etiam conjunctim ea hic relinquere ac legere, visum est. „Denique eodem tom. 3. pag. 58. in not. ad sermonem asceticum de vita religiosa, qui incipit, *Labor & dolor me ad loquendum atque dicendum compellunt*, in ejusdem sermonis alteram partem, cujus Initium pag. 52. *Sobrii igitur simus & vigilemus, fratres*, causam affert, quare istam partem cum priori conjunxit. „Hæc, inquit, non „vo a præcedentibus capite, ac titulo „distinguuntur, atque separantur, multoque hic plura in versione Camaldulensis, „& alia antiquiore incerti Interpretis adduntur: quæ quum alibi apud Ephræm „reperiuntur in Paræn. 50. tom. 2. juxta „no-

„ nostram editionem, consulto iis hic præ-
 „ termisis, nos Græcis Romanis exem-
 „ plaribus (ubi illa hoc etiam loco defunt)
 „ conformavimus; & hæc, ut ibi conjun-
 „ ctim, absque novo titulo ac capite reposui-
 „ mus. „ Hactenus Vossius. Non igitur
 arbitrio suo, sed ex fide codicum Græco-
 rum suam adornavit versionem.

XIII. Fateor quædam Vossio excidisse, ut ho-
 mini, quæ vix excusari queant: cujusmodi
 est illud Tom. 3. pag. 201. in sermone de
 pretiosa & vivifica Cruce, initium, *omnis*
celebritas Domini nostri Jesu Christi: ubi
 Ephræmum inducit triumphos crucis sic
 enarrantem: „ Error idolorum destructus
 „ est, mors spoliata est, inferorum capti-
 „ vitas revocata est, imperium erroris mul-
 „ torum deorum confRACTUM est, homo
 „ liberatus est, Dominus regnavit a ligno,
 „ creatura lætatur, crux dominatur. „ In
 Oxoniensi editione pag. 377. & apud Gret-
 serum de cruce Christi tom. 2. pag. 475.
 legitur, ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, *Dominus re-*
gnavit: ita habent & codices Vaticani X.
 quos tom. I. pag. CXC VIII. recensui: D
 quorum fidem sequutus sum in hoc tom. 2.
 pag. 248. Vossius autem non modo legit,
Dominus regnavit a ligno, sed etiam in no-
 tis ad hunc locum pag. 206. significat in
 Græco quoque Ephræmi textu eadem ver-
 ba repræsentari, „ Apud S. Augustinum,
 „ & in Psalterio veteri, & Romano ibi
 „ additur, A LIGNO, ut hic apud E
 „ Ephræm, quomodo etiam legitur a S. Cy-
 „ priano, Justino martyre, Tertulliano,
 „ & S. Leone Papa cognomine magno in
 „ serm. 4. *De Passione Domini*. „ Ex quo
 vero id codice Græco hauserit, non constat.
 Constat tamen illum in sermonis istius inter-
 pretatione codicibus Græcis, tribus Vati-
 canis, Sirletanis, Cretensibus, & Crypto-
 ferratenſi usum fuisse: nam in not. ad illa
 verba pag. 202. *De iis quæ post crucem*
evenient: Audistis carissimi: rationem affe-
 rens cur hunc eundem sermonem Tom. I.
 pag. 243. divisim ediderat, mentionem
 facit pag. 207. illius codicis, unde ipsum
 excerpserat: „ Hæc pars, *inquit*, quoniam
 „ in quibusdam Græcis manuscriptis sepa-
 Tom. II.

A „ ratim cum proprio titulo invenitur,
 „ ideo & divisim sub finem primi Tomi
 „ Ephræm, ante sermones de extremo Ju-
 „ dicio, ut sunt in antiquo græco ms.
 „ Cryptaſerrat. reposuimus. Sed quia in
 „ tribus mss. Vaticanis, necnon Sirletanis,
 „ & Cretensibus sive Candianis, aliisque
 „ hæc sequentia consequenter post superio-
 „ ra de Cruce ponuntur, etiam conjunctim
 „ ea hic relinquere, ac legere visum est. „
 Consulto hic repetenda duxi, quæ supra ex
 Vossio recitaveram: his enim verbis, non mo-
 do fides interpretis in reliquis adstruitur, sed in
 hoc etiam seipsum Vossius defendit, indicans,
 saltem ex laudatis manuscriptis sententiam
 illam exhiberi, *Dominus regnavit a ligno*:
 C quos quum omnes codices consulere, no-
 bis hactenus non licuisset, neque Vossium
 jure damnare possumus, neque tueri. In-
 terim ex ipsis Vossii verbis repellimus il-
 latam eidem a Kohlio injuriam, qui p. 291.
 oscitantia negligentiaque ipsum accusat,
 quod eadem sæpe iisdem pene verbis pro-
 posita in illius versione recurrant; etsi po-
 stea mutata sententia mitiorem de eodem
 sententiam pronunciat pag. 295. dum quas
 supra p. 292. & 294. ex quatuor Ephræmi
 sermonibus attulerat repetitiones, inde or-
 tas esse putat, „ quod qui bis repetiti sunt
 „ sermones aliis in codicibus aliter inscripti
 „ aliudque initium forte habentes interpreti
 „ se obtulerint: „ qua hominis iisdem de re-
 bus in uno eodemque loco tam diversum judi-
 cium ferentis inconstantia, nihil inconstantius.

Stat itaque, Vossianam versionem ma-
 culis quibusdam nævisque contaminatam,
 quod neque nos negamus; sed, *nullo id*
alio consilio a Vossio factum, quemadmo-
 dum pag. 281. Kohlius blaterat, „ quàm
 „ ut Pontificiæ causæ velificetur, suæque
 „ sectæ erroribus colorem aliquem inducat, „
 hoc profecto negamus, Kohliumque ipsum
 ad Græcos codices remittimus, non Romanos,
 non Florentinos, non Venetos, sed Parisienses,
 sed Viennenses, sed Hispanos, sed, quos ne-
 que a Romana communione alienus homo du-
 biæ fidei insimulare queat, Anglicanos, Ba-
 tavos, Moscuenſes: ad hos omnes codices
 Kohlium amandamus, ut, si causæ Re-
 d 2 formatae

XIV.
 Kohlii in
 Vossium ca-
 lumnia re-
 tunditur.

formatæ velificari velit, suæque sectæ erroribus colorem aliquem inducere, verbulum unum nobis depromat, quod sit a Vossio omissum, mutatum, interpolatum: depromat vel unam sententiam, qua Vossius Pontificia nostra totius Ecclesiæ Catholicæ dogmata adstruere sit conatus, quæ in Græcis Ephræmi sermonibus non adsit. Quod quum impotenti præfractoque homines ingenio dictitare quidem soleant, sed probare ac demonstrare nequeant, nos illis contra opponimus ipsos, qui in eorum Bibliothecis servantur, codices Græcos, quibus Apostolica sanctæ Romanæ Ecclesiæ doctrina mirificè confirmatur, atque elaborata per Vossium editio ab impactis huiusmodi calumniis vindicatur.

XV.
Kohlii impu-
dentia, in
Pontificios
debacchantis

Pergit Kohlius male pronunciatum iudicium pejoribus argumentis sustinere. „Latina hanc, inquit loc. cit., Vossii versio-
nem malæ fidei suspectam reddit inter-
pestiva illa Pontificiorum in Græcis
Ephræmi scriptis suppressendis diligen-
tia. Quodsi enim ea, qua par erat fide,
sinceritateque Vossius Græca convertis-
set: quid opus erat, hos ipsos, quibus
usus ille est, codices manuscriptos in ho-
diernum usque diem tam studiose caute-
que premere, nec, ut plura alia Patrum
scripta, quæ ex Italiæ officinis splendi-
disima pleraque prodierunt, publicari
velle. Indignam rationali animali ratiocinationem! Ecquis Kohlio dixit, suppressos a Pontificiis illos codices, ne in lucem emitterentur? Si verò ex Italiæ officinis prodissent, an non idem Kohlius hoc de iis diceret, quod de Vossiana versione pronunciat: illos nimirum a Pontificiis interpolatos, ut causæ suæ velificarentur? Cur igitur non ipse potius ad fontes recurrit, qui in antedictis Reformatorum ac Protestantium Bibliothecis exstant, ut hoc certis documentis adstruat, quod, ærem verberans, tam impudenter venditat? Evoluat denique, si sapit, splendidissimam Oxoniensem editionem, ex codicibus Anglicanis, non Romanis, adornatam, & si quod ibi deprehenderit vel minimum indicium tam injuriæ in Pontificios suspensionis, in mediam lucem proferat.

A Verum audiamus, quo tandem fundamento hanc in nos calumniam Kohlius congerat. Factum citat cujusdam Abbatis Galli, quem ait p. 282., quantacumque diligentia, quamque sedulis demum precibus codices aliquot manuscriptos e Vaticana Bibliotheca ad novam suam, quam parabat, editionem Ephræmi Græcolatinam, ab Auberto jam inceptam
B concinnandam, totius Cleri Gallici nomine efflagitaret; repulsam tamen pro codicibus accepisse: testemque ejus rei Tillemontium ipsum adducit To. 8. p. 746. sic scribentem: *Domini-
nus Burgensis Abbas Casæ Dei, doctor pie-
tate insignis, fideque dignissimus, mihi af-
firmavit, Græcum sibi textum Romæ dene-
gatum fuisse, etsi illum nomine Episcoporum Gallie, qui typis eum edere volebant, expetisset.* Vetus hæc est nebulonum que-
rela, qui quum ad aliquod literarium opus aggrediendum in Italiam alienis sumtibus iter instituentes, deliciis potius disfluendo, quam tolerandis laboribus dies noctesque transegerint, in patriam vacuis, ut ajunt, manibus reversi, culpam omnem a se re-
D moventes, in Bibliothecam Vaticanam conjiciunt: quæ tamen statutis diebus, ut ubique terrarum in Bibliothecis mos obtinet, non honestis tantum doctisque viris; sed etiam plebejis patet. Esto autem, quod aliquibus aliqui codices a Custodibus aliquando denegentur; verumtamen, si Abbas ille Burgensis a Clero Gallicano ad id
E opus missus fuisset, per Gallicum Regium Oratorem, perque Cardinales aliosque Principes viros in illius Regni incolas impense propensos, facile impetrare potuisset a Summo Pontifice, a Cardinali Bibliothecario, ut eorum codicum sibi copia fieret: quod in Italia, in Gallia, in Hispania, in Germania quotidie contingere videmus; ad sec-
F retiores nimirum Bibliothecas ornatis aliqua dignitate viris aditum favore Principum quandocumque patefieri. Abbas ergo ille, tametsi pietate insignis fideque dignissimus dicatur, Tillemontio videtur imposuisse; aut Tillemontius plus justo credulus, Reipublicæ literariæ patientia abuti voluisse. Quis enim vetabat, alias Romanas Bibliothecas adire, Barberinam, in-
quam,

quam, Sfortianam, Altempsianam, Cryptoferratensem, in quibus tunc temporis codices Ephræmiani Græci quamplurimi exstabant, si fuisset a Vaticana exclusus? quis negabat Abbati Burgenfi aditum ad Bibliothecam Florentinam, Ambrosianam, Venetam, ubi sitim suam explere potuisset? quis demum a Regia ipsa Parisiensi, seu a Coisliniana, hominem Gallum pro Gallico Clero laborantem arcere ausus fuisset, quin Græca Ephræmi opera consuleret, describeret, interpretaretur, in lucem evulgaret? Quum igitur nihil horum Abbas ille fecerit, aut facere tentaverit, argumento est, hominem egregie fabulam Tillemontio, Tillemontium nobis venditasse, de Græcis Bibliothecæ Vaticanæ Ephræmianis codicibus tam illiberaliter denegatis.

Nec mirum, hoc in mentem Burgenfi Abbati venisse, hoc a Tillemontio literis consignatum fuisse. Atrociora alia crimina in Bibliothecam Vaticanam alii evomuerunt. Gulielmus Caveus in Prolegomenis ad scriptorum Ecclesiasticorum historiam literariam sect. 5. pag. 16, dum regulas generales tradit ad discernendas a corruptis genuinas SS. Patrum editiones, fabellam narrat tanto censore indignam, quam ex Jamesio gentili suo relatam sibi affirmat: *In Bibliotheca nimirum Vaticana non paucos pingendi artifices quotidie alii, quorum erat, conciliorum Acta, & antiquorum Patrum opera exscribere, idque literis vetustissimos codices, quantum fieri poterat, imitantibus. Qua mente id factum fuerit, ipsi norunt: certe rem ipsam se accepisse testatur ex ore nobilissimi cujusdam Angli, qui in Bibliotheca Vaticana hæc propriis oculis lustraverat; & ad fidem sacramento suo roborandam se sponte obtulit.* Scriptores, ut puto, dicere voluit scribendi artifices, non pictores pingendi peritos: illi enim, non illi apud nos in Bibliotheca Vaticana consueverunt codices exscribere: nisi fortasse Gulielmus Caveus ad nostram ætatem respexit, divinavitque, fore ut tandem aliquando post quatuor & quinquaginta annos, P. Antonius Piagijs Scholarum Piarum Religiosus Professor, Sanctissimi Pa-

tris BENEDICTI XIV. bonarum artium omnium fautoris ac Mecenatis beneficio atque providentia, ob suam singularem exscribendi pingendique peritiam, in Bibliotheca Vaticana munus utrumque & Pictoris & Scriptoris esset adepturus. Verum apage Jamesii & Cavei commenta. Aluntur quidem Pontificiis sumptibus Pictores, aluntur Scriptores, aluntur eruditi artium scientiarumque omnis generis professores: idque in summam Romanorum Pontificum laudem cedit, qui non religioni tantum orthodoxæ, sed bonis etiam artibus promovendis operam suam & impensas conferre student: at ea mente Pictores Scriptoresque in Bibliotheca Vaticana alii, quemadmodum Caveus ex nebulone quodam referre non erubescit, ut conciliorum Acta, & antiqua Patrum scripta depravent; id verò risu potius, quam responsione dignum judicaverit quisquis antiquariæ rei studia vel ab ipso limine salutavit. Norunt quippe Antiquarii quæ sint antiqua scripta, quæ recentia: discernunt inter membranas, papyros, chartas: distinguunt literas Græcas, Hebraicas, Syriacas, Arabicas, Latinas, vetustissimas, mediæ ævi, & recentiores. Angli ipsi, ad quos provocat Caveus, non sunt in studiis hisce ita hospites, ut imponi sibi faciant ab iis, qui pro vetustissimis codicibus alios obtruderent literis etiam vetustissimos quantum fieri potest imitantibus descriptos: nec tamen isti, ut sunt Antiquitatum studiosissimi, Vaticanam in dies Bibliothecam adire desinunt, vetustorum omnis generis codicum paginas, locum, numerum visentes ac revisentes, omniaque in tabulas ac diaria, ne quid sibi in patriam reversis excidat, diligentissime referentes: ut missos faciam complures doctos viros ex Anglia, Germania, & Gallia huc quotidie confluentes, qui novas Auctorum editiones adornaturi, Vaticana volumina exscribenda suscipiunt, eorum fidem auctoritatemque ad sidera extollentes: quorum tamen nemo unus ad hanc diem fuit præter Jamesium, qui de Vaticana Bibliotheca tam indigna sentiret, aut diceret. Sed in his diutius immorari piget.

CAPUT III.

De Græcorum & Latinorum manuscriptorum
Codicum Ephræmianos Sermones comple-
tentium fide & auctoritate.

I.

Riveti ac
Tentzelii
præposterum
de Ephræ-
mianis ser-
monibus in
Latinum &
Græco con-
versis judi-
cium.

Vilhelmus Ernestus Tentze-
lius in Exercit. Select p. 285.
præfidenter negat, Græcas
plane omnes, quotquot ma-
nu exaratae passim in Bibliothecis servantur,
versiones, auctoritatem ullam fidemve me-
reri. Permittat nobis, inquit, tandiu de
universis dubitare, donec Syriacum prodeat
exemplar, manifestumque reddat, an, &
qui interpretes bona malæ fide in transfe-
rendo usi sint. Æque rigidum censorem se
præbet Rivetus in Critico suo sacro, ut
verbis Kohlii p. 279. utar, dum ea omnia,
quæ translata dedit Vossius, Ephræmi opera
pro genuinis nobis obtrusa pronunciat.

II.

Kohlius plu-
res Ephræmi
sermones ad-
mittit, non-
nullos ut
spurios reji-
cit.

Kohlius ipse ab utriusque sententia sibi
recedendum, mediaque viâ insistendum ra-
tus, non dubitat quidem pro genuinis ple-
raque amplecti quæ in primo Vossianæ
editionis Tomo continentur, & pauca se-
cundi Tomi: maximam tamen partem eo-
rum, quæ in tertio Tomo exstant scripto-
rum, supposititia reputanda esse pronunciat.
Quæ vero illa sint, in hæc verba refert
pag. 286. *Spurius est sermo primus Asce-
ticus, ad imitationem Proverbiorum con-
scriptus, quem etsi non plane fide dignum,
non plane tamen rejiciendum censet Tillemontius.*
*Sermo item in margaritam pretiosam,
quem licet indubitatae fidei Tillemontius ex-
istimet, nos tamen ut nimis obscurum ac
subtiliter nimis philosophantem repudiamus.*
*Ad adulterinos sermones quoque pertinet ser-
mo iste decantatus, qui inscribitur Confessio
& sui ipsius reprehensio, qui sic incipit:*
*„Quum in multis vobis, fratres, prodesse
„videar. Eundem in censum refero ser-
„monem pag. 539. De vita religiosa &
„monastica, Tillemontio ipsi suspectum
„visum. Lamentationes item gloriosissimæ
„Virginis Matris Mariæ super Passione Do-*

A „ *mini pag. 697. In mulierem peccatricem*
„ *pag. 711. De Mariæ laudibus pag. 705.*
„ *In S. Basilium magnum p. 724. In Qua-*
„ *draginta sanctos Martyres p. 727. Testa-*
„ *mentum denique Ephræmi, quod in Vos-*
„ *sianis est postremum, cujusque falsita-*
„ *tem pluribus infra demonstrabimus. Ad-*
„ *dit inter adulterinos & ὑποβολιμαίους*
B „ *p. 237. sermonem αἱς πατέρας τελειωθέν-*
„ *τας in Patres defunctos.*

Antequam fundamenta proferam, qui-
bus Kohlius memoratos Ephræmi sermo-
nes veluti spurios & adulterinos respuit;
visum est Tentzelii & Riveti opinionem
examinare, & quam erronea sit, ostende-
re. Mirari namque subit, homines, qui
antiquitatis studiosi videri volunt, Græcos
omnes Ephræmi interpretes malæ fidei in-
simulare, quum tamen rationem nullam
afferre queant, cur Syro Patri opera illa Græci
supponerent, quibus neque genti suæ glo-
ria neque doctrinæ aut religioni auctoritas
aliqua conciliaretur, quam à Græcis Patri-
bus majorem non haberent. Quid? quod,
si sanctorum Patrum scripta secundum Ri-
vetum ac Tentzelium pro arbitrio unius-
cujusque veluti spuria essent rejicienda,
non ob aliam rationem, quàm quod non-
dum is textum originale conspexerit, ex
quo apographa illa sint descripta, actum
esset de iis auctoribus qui, quum sermo-
ne Chaldaico, Phœnicio, vel Ægyptia-
co scripserint, illorum tamen fragmenta be-
ne multa Græce tantum penes Ecclesiasti-
cos aut profanos scriptores servantur, cu-
jusmodi sunt pretiosæ illæ venerandæ An-
tiquitatis reliquæ, quas libris suis Josephus
Hebræus, Clemens Alexandrinus, atque
Eusebius Cæsariensis insertas, ad posteros
transmisere: quod quis sane mentis dixe-
rit? Quin etiam docti viri in eo conve-
niunt,

niunt, multa Patrum & illustrium scriptorum opera, quæ primùm Græcè vel Latine exarata fuissent, originali textu amisso, nisi aliam in linguam translata, ad nos non pervenisse: uti sunt multæ Romanorum Pontificum Epistolæ Latine ab iis conscriptæ, quæ Græcè tantum apud laudatum Eusebium vel in Actis Conciliorum exstant: & Apollonii Pergæi conicorum libri, qui Arabice servantur. Hunc in censum referenda sunt complura sanctorum Patrum vel hæreticorum opera, quæ Armenicè, & Syriacè dumtaxat habemus, quorum catalogum Tomo 1. 2. & 3. Bibliothecæ Orientalis recensui. An verò isthæc omnia repudianda sint, Riveto ac Tentzelio auctoribus, donec Syriacum, Græcum, aut Latinum prodeat exemplar, manifestumque reddat, an & qui interpretes bona malave fide in transferendo usi sint; judicent alii qui judicio utuntur: Nos certe, ut Græcis Ephræmi interpretibus debitam fidem adstruamus, non generalibus istiusmodi argumentis indigemus, sed alias invictas rationes proferre possumus, ex auctoribus Ephræmo pene æqualibus petitas: nam Patres illi, qui Græce sapientiam Ephræmi ejusque docta opera laudarunt, Syriacum textum neque viderant, neque fortasse intelligebant, ut sunt Gregorius Nyssenus, Ephræm Antiochenus, Leontius Byzantinus, Anastasius Sinaita, Theodorus Studita, Theodorus Prodromus, Antiochus monachus, & alii, quos in Prolegomenis

A ad Tomum 1. Capite 1. laudavi. Photius quoque, rigidus ille atque accuratus genuinorum operum censor, tametsi in Græcos Ephræmianorum sermonum, quos in Bibliotheca cod. 196. recenset, Interpretes culpam conferat, quod non ita in Græca versione, ac in Syriaco textu, ii sermones verbis ac tropis excellant; non eos tamen, instar Riveti ac Tentzelii, pro spuris habet, sed potius laudat, admiraturque, quam alte in illis penetret persuadendi vis, quantumque ab iis fluat jucunditatis, quam denique affectuum copia referti sint: neque de illis tantum, quos legerat, judicium hujusmodi profert: sed eodem etiam in pretio se habere scribit *alia plurima sancti viri, quæ in Græcam conversa linguam circumferuntur, Opuscula*. Denique Sozomenus in histor. Eccles. lib. 3. cap. 16. auctor est, *Ephræmo adhuc superstite libros ejus in Græcum sermonem translatos fuisse, & usque ad suum tempus transferri non desisse*. Quibus verbis, & ex eorum præsertim sermonum catalogo, quos Gregorius Nyssenus, Ephræm Antiochenus, Leontius Byzantinus, Anastasius Sinaita, & Photius enumerant, manifeste colligitur, quam immerito Rivetus atque Tentzelius invehantur in Græcos Ephræmi codices, & in Vossium, qui illos Latio donavit, quum & codices illi, & Latina Vossii interpretatio eosdem plane sermones nobis exhibeant, a vetustissimis æquè ac doctissimis Auctoribus laudatos.

CAPUT IV.

De Ephræmianis Sermonibus, qui tamquam Spurii immerito rejiciuntur.

Nunc ad Kohlium regredior: cui in primis gratias me plurimas habere profiteor, quod pag. 285. genuina pleraque existimanda esse censet, quæ in primo Vossianæ editionis tomo continentur. Sic enim nonginta fere Ephræmi sermones ibi a Vossio translatos uno verbo a vobis vitio absolvit.

Verùm quod subjungit, non pauca secundum Tomi sibi probari, & maximam partem eorum, quæ in tertio tomo exstant, pro supposititiis reputari, id ego probare nequeo, quum non iis consentiat, quæ Kohlius ipse pag. 244. de Græcis Moscuensibus codicibus pronunciaverat, in hæc verba: *Inter ceteros autem codices, Græca Ephræmi scripta*

sermones tamquam adulterinos traducit.

pta complectentes, omnium facile iudicio eminent & excellent quinque illæ membranæ in Imperatoria Moscuensi Bibliotheca adhuc latentes, quarum siue vetustatem, multum pretii codicibus addentem, siue vniuersitatis, textusque puritatem, siue denique varium ineditorum scriptorum apparatus spectes, nulli cum his facile codices ubicumque latitantes conferri ac comparari possunt: nam, quidquid sit de Græcis illis Moscuensibus codicibus (quibus certe pretii multum inesse non diffiteor; sed nullos cum illis codices ubicumque latitantes conferri ac comparari posse, ego quidem præfidentius nego, quam ipse affirmet: quum Romæ, Florentiæ, Mediolani, Venetiis, Parisiis, Viennæ in Austria, alibi, manuscripta Ephraemi opera exstent, Moscuensibus longe vetustiora, quemadmodum ex Prolegomenis nostris ad Tomum I. a pag. CIII. ad pag. CLXXXI. dilucide patet:) hæc eadem, quæ Vossius Tom. 2. ac 3. edidit, habentur in Moscuensibus illis codicibus: habentur etiam in Slavonica editione, quam tanti facit Kohlius, ut eam ab interpretum diligentia, & a codicum manuscriptorum antiquitate, Græcis ipsis vetustissimis codicibus si non anteponendam, saltem æquiparandam existimet pag. 341. in hæc verba: *Slavonicam versionem ipsam duæ potissimum res commendant: Primum satis accurata interpretum, Slavonica non minus quam Græcæ linguae bene peritorum, in transferendo diligentia. Deinde codicum, quos ad manus illi habuerunt, inque vertendo sequuti sunt, antiquitas. Slavonica enim cum Græcis, qui exstant, sermonibus sedulo committentes, tantam plerisque in locis congruentiam similitudinemque deprehendimus, ut iisdem pene verbis ac phrasibus singula expressa visa sint. Manuscriptorum porro a translatoribus adhibitorum vetustatem satis illa arguit, jam supra a nobis indicata, codicis Slavonici cum antiquissimo illo Cryptoferrateni, quo Vossius usus est, manuscripto codice conformitas.* Tam præclarum Kohlii de editione Slavonica, de quæ Græcis Moscuensibus codicibus iudicium, non ne Kohlium ipsum inconstantia redarguit, qui non pauca secundi

A *Vossiani Tomi a spuriiis secernens, maximam partem tertii tomi pro supposititiis habet, quum pleraque, imo omnia utriusque Tomi a suppositionis vitio libera & immunia dicere debuisset: ea enim, ut ex catalogis liquet, & in Moscuensibus codicibus & in Slavonica editione continentur, & quod caput est, a Photio in Bibliotheca laudantur.* Exstant denique majori ex parte in Arabica versione, quam ex codicibus anno Christi 1325. & 1329. exaratis, Tomo 1. Bibliothecæ Orientalis a pag. 150. recensui. Cur autem Kohlius versionibus Arabicæ & Slavonicæ, necnon codicibus Græcis Moscuensibus plus deferendum esse censeat, quam Latinæ Vossii editioni, aut Græcis antiquissimis, ex qua illam expressit, manuscriptis, cupio, ut rationem ipse afferat. Ego enim, etsi hoc nomine meam in clarissimum virum observantiam silentio præterire non debeo, quod in suo opere, ubicumque se offert occasio, perhonorificam mei mentionem injiciat, ac præsertim in hac ipsa de qua loquimur, Græca, Slavonica, & Arabica Ephraemi versione; pro veritatis tamen amore nec dissimulare possum, atrabile stomachari eruditos omnes adversus istam docti cæteroqui Kohlii argumentandi rationem. Ambabus ille, ut ajunt, ulnis amplexatur, ad Græcorum codicum fidem expressas olim, recognitas, & emendatas, Slavonicam, qua Rutheni, & Arabicam, qua Syriæ atque Ægypti Christifideles utuntur, versiones: & Latinam tamen, quam Vossius ex iisdem codicibus Græcis expressit, versionem dubiae fidei appellat: quodque magis mireris, Græcum textum, unde exemplaria illa sunt desumpta, veluti spurium & adulterinum traducit. Quid itaque? an non hoc fuerit, rivulos fonti anteponere?

Sed jam a generalibus ad particularia accedamus. *Spurius est, inquit Kohlius, sermo primus asceticus ad Imitationem proverbiorum conscriptus. Hic prodiit Latine apud Vossium to. 3 a p. 1. ad p. 28. editionis Romanæ: Græcè in editione Oxoniensi a pag. 46. ad pag. 76. Græce atque Latine in nostra editione Tomo 1. a pag. 70. ad*

pag. 111. Exstat autem *Græce* manu exaratus in codice Vatic. Alexandrino 16. p. 193. Caesareo Vindobonensi 31. p. 290. Laudino 97. & 99. Coisliniano 59. p. 227. Otthoboniano 2. pag. 46. Mediceo Laurentiano 28. pag. 111. Passioneo bis, id est pag. 268. & 374. & in codice Veneto S. Marci 51. p. 33. *Arabice* num. 6. in cod. nostro Arabico 8. exarato anno Christi 1325. Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 151. Quid vero sit in hoc sermone Ephræmo indignum, non video: nisi Kohlius illum eo rejicere velit, quod in Slavonicâ versione non habeatur. Atqui non omnia Ephræmi opera sive ascetica, sive exegetica & polemicâ in linguam suam Slavi transtulere; neque omnia in omnibus codicibus sive Syriacis, sive Græcis, Arabicis, aut Slavonicis continentur, quæ nunc tandem Græcè & Syriacè à Bibliotheca Vaticana prodeunt. Quodsi nobis objiciat Kohlius, Syrum hominem, ut certe fuit Ephræmus, non aliter debuisse sacræ Scripturæ verba citare, nisi juxta Syriacam versionem quæ Hebraico textui pressius inhæret: in eo autem, de quo agimus, Sermonem Græcam septuaginta Interpretum lectionem exhiberi ab Hebraico fonte aliquantulum diversam, quemadmodum Vossius ipse To. 1. pag. 29. & seq. notat: hoc nos non ab ipso Ephræmo, sed a Græco illius interprete factum reponimus, qui juxta vulgatam apud Græcos versionem loca illa interpretatus est, quæ Ephræmus secundum Syriacam usurpaverat: quamquam non desint, qui etiam a veri specie non recedere arbitrentur, Ephræmi ævo exstitisse Græcam septuaginta interpretum in Syriacum sermonem conversam editionem, qua ille potius, quàm Syriaca uti potuerit. Sed de hac quæstione alibi. Interim verba ipsa Kohlii hic apponere placet, quibus, etsi nonnullos excipiat, plerosque tamen a nobis recensitos Arabicæ versionis Ephræmianos sermones laudat probatque pag. 297. *Optandum esset, inquit, ut & versio Arabica in Latinum diligenter translata exstaret. Nam, si sermonem istum, qui Reprehensio sui & Confessio inscribitur, paucosque alios*

Tom. II.

A *excipias: meris germanis atque a nemine unquam in dubium vocatis Ephræm scriptis constat: ut multum adeo ei, tum quod ad antiquitatem, tum quod ad puritatem germanitatemque tribuendum esse videatur. Si quæris a Kohlio, quam ob causam ea versio meris germanis atque a nemine unquam in dubium vocatis Ephræm scriptis constat?* B respondet: *Testamentum enim, aliaque similis notæ scripta ibidem non reperiuntur. Atqui ibidem reperiuntur quidem nonnulla scripta, quæ Kohlius ipse repudiat; non reperiuntur autem multa alia, quæ idem admittere non dubitat. Vides igitur, quàm infirma sit argumentatio, a numero vel ordine sermonum Ephræmianorum in una versione aut in uno codice contentorum desumpta, ad alios ibidem non exstantes.* C

Sermonem in margaritam pretiosam, non germanum esse Ephræmi factum, arbitratur Kohlius pag. 286. Prodiit Latine per Vossium tom. 3. pag. 163. Græcè in editione Oxoniensi pag. 384. Græce & Latine in nostra editione hoc Tom. 2. pag. 259. D Exstat autem in mss. codicibus Caesareo Vindob. 31. pag. 432. & Barrocciano 212. Citant hunc S. Ephræmi sermonem Ephræmus Patriarcha Antiochenus apud Photium in Bibliotheca cod. 229. pag. 819. 820. Leontius Byzantinus lib. 1. pag. 465. & lib. 3. pag. 485. in Biblioth. Patrum Coloniae 1618. tom. 6. & Anastasius Sinaita E in Hodegi cap. 10. pag. 197. quorum sane testimonio satis superque evincitur, Græcos quinti & sexti seculi Patres de illius germanitate non modo non dubitasse, sed etiam adversus Syros Monophysitas hæreticos, Severianos scilicet atque Jacobitas, Ephræmianorum operum cæteroquin admiratores, auctoritatem ex eo desumptam produxisse, ut duas in Christo naturas demonstrarent; quod utique ausi non fuissent, si alium ab Ephræmo auctorem sermo ille habuisset. Ejusdem argumenti septem alii sermones de margarita Syriacè exstant, quos P. Petrus Benedictus Maronita Societatis Jesu nuper, hoc est, paulo antequam e vivis summo cum eruditorum omnium luctu decederet, (obiit autem die 25. Augusti

III.
De Sermonem
S. Ephræm
in margaritam
pretiosam.

sti hoc anno 1742. ; vir multis mihi nominibus , numquam sine laude commemorandus :) latine translato edidit : horum primus pag. 150 incipit :

ⲁⲩⲓⲛⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ
ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ

Accidit aliquando , fratres , ad manus venire meas margaritam . Alter pag. 152.

ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ
ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ

Cui similem te esse , margarita , dicam ? Tercius pag. 154.

ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ
ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ

Te merito , margarita , miror , quae nudata quaeris lucem & latebras fugis . Quartus p. 155.

ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ
ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ

Latronem capta cepit fides . Quintus pag. 157.

ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ
ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ

Nunc demirare donum (margarita id est :) quae sui cupido occurrens urinatori , sponte sua emerfit ex aquis . Sextus pag. 159.

ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ
ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ

Utinam frequenter Patrum è tumultis exspirans odor filios afflaret . Septimus denique pag. 161.

ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ
ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ

Secessum querebam , in palestram incidi , convenerant hic ex parte heterodoxorum sophistae . In his sermonibus sibi æqualis Ephræmus de Deo disserit , deque Verbi incarnatione adversus hæreticos , quos contentiosos rerum divinarum scrutatores appellat . Ex eo vero , quod Ephræmus , etiam ante exortam Eutychianorum hæresim , tam clare de duabus Christi naturis loquutus sit , quemadmodum ex his verbis apparet , hoc Tomo 2.

pag. 263. ⲧⲓⲥ ⲁⲩⲓⲛⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ
ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ

*ⲧⲓⲥ ⲁⲩⲓⲛⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ
ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ*

*ⲧⲓⲥ ⲁⲩⲓⲛⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ
ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ*

*ⲧⲓⲥ ⲁⲩⲓⲛⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ
ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ*

*ⲧⲓⲥ ⲁⲩⲓⲛⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ
ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ*

*ⲧⲓⲥ ⲁⲩⲓⲛⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ
ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ*

*ⲧⲓⲥ ⲁⲩⲓⲛⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ
ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ*

*ⲧⲓⲥ ⲁⲩⲓⲛⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ
ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ*

*ⲧⲓⲥ ⲁⲩⲓⲛⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ
ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ*

*ⲧⲓⲥ ⲁⲩⲓⲛⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ
ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ*

*ⲧⲓⲥ ⲁⲩⲓⲛⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ
ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ ⲛⲁⲩⲁⲣⲓⲧⲁ*

A „ naturam ; quoniam neque aliud animal „ erat : sed perfectam habet duplicem na-

„ turam , ne duas perdat : neque enim una „ sola natura Deus super terram visus est :

„ neque altera sola homo in coelos ascen- „ dit : verum perfectus ex perfecto , ho-

„ mo ex homine , Deus ex Deo , ex Vir- „ gine Christus . „ Ex eo , inquam , quod ,

B tam clare Ephræmus de duabus Christi na- „ turis loquatur , id non sequitur , quod

Kohlius contendit , hunc nimirum sermo- „ nem Ephræmo esse abjudicandum , tum

quia curiosa iſtæc , ut inquit , ac sciolo „ conveniens in divinam Christi naturam inve-

„ stigatio , Ephremini ipsius homilie , qua Filii „ Dei naturam curiose scrutari vetat , prorsus

C est contraria : tum quia sermo huiusmodi „ videtur potius ab alio auctore compositus

post Eutychetis & Concilii Chalcedonensis „ tempora , in quibus de una vel duabus

Christi naturis ceptæ sunt catholicos inter „ & hæreticos controversiæ . Sanctissimus

quippe Syrorum Doctor , tam in hoc de „ Margarita , quam in aliis de Fide adversus

D scrutatores Syriacis scriptis , quæ in secun- „ do ac tertio Tomo nunc prodeunt , vetat

quidem divinam naturam curiosius scrutari ; „ non tamen illa prohibet orthodoxe profite-

ri , quæ de Deo , de Christo , de Ecclesiæ „ Sacramentis sunt nobis tradita , & in utro-

que Testamento aperte continentur , vel ex „ claris Scripturæ verbis facili negotio juxta

E communem Patrum sensum colliguntur : „ hoc enim ipse ubique facit , quum de Tri-

„ nitate , Incarnatione , Christique mysteriis „ disserit . Sicuti autem trium divinarum per-

sonarum æqualitatem adversus Arianos per- „ spicue adstruit ; ita adversus Apollinaristas

aliosque hæreticos de Christo male sentien- „ tes , ingerenda ei fuit dilucida duarum na-

F turarum confessio : quod & præstiteret Ephræ- „ mo æquales , vel etiam antiquiores Patres ,

quorum testimonia citantur in Conciliis „ Ephesino & Chalcedonensi , & ab iis etiam

laudantur , qui adversus Monophysitas ex „ professo scripsere . Vide Anastasium Sinai-

„ tam in Hodegi cap. 10. & Leontium By- „ zantinum lib. 1. contra Nestorianos & Eu-

tychianos : ex quibus has tantum profero „ aucto-

auctoritates, ut reliquas omittam: *Athanasii*, scilicet ex libro contra *Apollinarium*: „Idem „factus homo, non mutatus in formam „hominis, neque aspernatus essentiam ho- „minis instar umbræ apparuit, sed potius „quum esset natura Deus, generatur ho- „mo: ut unus sit utrâque perfectus se- „cundum omnia, naturalem & verissimum „ortum ostendens. „*Gregorii Nisseni* contra *Eunomium*: „Si igitur secundum „naturam divinam impassibilis est, pas- „sionis vero capax secundum naturam hu- „manam, quis, cui cor sapiat, duas ejus „naturas unam ausit dicere? „*Basilii ma-* „*gni ex lib. 3. contra Eunomium*: „Intel- „ligendum ergo est illud quidem, genuit, „in Deo Filio: illud vero, creavit, in „eo qui formam servi accepit. In his ve- „ro omnibus non dicimus duos, Deum „separatim, & hominem separatim: unus „enim erat: sed cogitatione uniuscujus- „que naturam reputamus. „Vides, mi „*Kohli*, quam clare isti patres de duabus „Christi naturis differunt: nec tamen est, „qui laudatos ipsorum libros in dubium vo- „cet. Cur igitur de unius Ephræmi scriptis „tam rigida ferenda est censura, ut statim ve- „luti spurium rejiciatur, quod ipse cum aliis „sui ævi Patribus docet?

Interim hunc Ephræmi locum de Mar- „garita, quem supra produxi, aliter, ac in „nostris codicibus, apud antiquos lectum fu- „isse observo. Nam *Anastasius Sinaita* in „*Hodegi cap. 10. editionis Ingolstadii 1606.* „pag. 197. sic habet ex versione cl. *Jacobi* „*Gretseri*: τὸ ἀγίον Εφραίμ εἰς τὸν μαργα- „ρίτην· εἰ δὲ μία εἰσὶν, ἄρα ἂν ἡμῖν Θεὸς ἐσα- „ρῶσθαι Θεός. καὶ ἡμῖν φύσις ἀνελήφθαι ἀνθρώ- „πος. *Sancti Ephræm in margaritam*. Si ve- „ro divinitas & humanitas una sunt natura, „igitur semideus incarnatus est Deus: & se- „mihomo in cœlum assumptus est. Idem Ana- „stasius eadem Ephræmi verba paulo aliter „in Græcum conversa citat pag. 163. καὶ ὁ „θεοφόρος Εφραίμ εἰς τὸν λόγον τοῦ μαργαρί- „της λέγει· ὅτι τῶν δύο φύσεων μετέχει ὁ „μαργαρίτης ὁ ἀτίμητος, τὴν ἑστὶν ὁ Χριστός. „καὶ πάλιν λέγει· διττὴν ἔχει τὴν φύσιν, ἵνα „μὴ τὰς δύο ἀπολέσῃ· ἕτερον γὰρ ἡμῖν Θεὸς κα- „

A τὴν λαθεῖν ἐπὶ τῇ γνῆς, ἕτερον ἢ μιάνθρωπος ἀνθρώ- „θεν ἐν ἑξαπόσι. „Et divinus Ephræm ora- „tione in margaritam ait: *Duarum natu- „rarum participem esse inestimabilem mar- „garitam, hoc est Christum*. Rursus ait: „*Duplicem naturam habet, ne duas perdat: „neque enim semideus descendit in terram, „neque semihomo ascendit in cælum*. „Item „*Leontius Byzantinus lib. 1. contra Nesto- „rianos & Eutychianos pag. 465. tom. 6.* „edit. *Coloniæ Agrippinæ 1618. S. Ephræm* „*ex homilia in margaritam*. „Duarum na- „turarum est particeps margarita magnæ „æstimationis, ut ostendat Christum, „quod quum esset Verbum Dei, ex Ma- „ria ortum est. Non habuit naturam ex „parte; quia nec aliud animal erat. Per- „fectam habet duplicem naturam, ne amit- „tat duas. Neque semideus visus est in „terra, neque semihomo ascendit ad cæ- „los. Ex perfecto perfectus; ex homine „homo; ex Deo Deus; ex Virgine Chri- „stus. „Utroque negatur Christus, „tamquam semideus apparuisse in terra, & „tamquam semihomo ascendisse in cælum. „Quamobrem in nostris codicibus & in edi- „tione Oxoniensi mendum irrepsisse existimo „in iis verbis: ἕτερον ἢ μία ἢ Θεὸς φύσις ὡφ- „θῇ μόνῃ ἐπὶ τῇ γνῆς. ἕτερον ἢ ἑτέρα, ἢ ἀνθρώ- „πος ἀνελήφθαι εἰς τὸν ἑξαπὸν μόνῃ: „Neque una „sola natura Deus super terram visus est: „neque altera sola homo in cælum ascen- „dit. „Nisi enim dicamus diversos fuisse „hujus sermonis Græcos interpretes, quo- „rum alter Syriaca Ephræmi verba sic reddi- „derit, ut sunt apud Anastasium & Leon- „tium; alter, ut habentur in Romanis, „Anglicanis & Vindobonensibus codicibus; „legendum utique ἡμῖν Θεός, semideus, pro „ἢ μία ἢ Θεὸς φύσις μόνῃ; & ἡμῖν φύσις ἀν- „θρώπος, vel ἡμιάνθρωπος, semihomo, pro „ἢ ἑτέρα ἢ ἀνθρώπος μόνῃ.

Alium ex hoc ipso sermone profert lo- „cum *Leontius*, qui paululum a nostra edi- „tione differt. Sic enim legit lib. 3. contra „*Nestorianos & Eutychianos pag. 485. cl.* „*Francisco Turriano interprete*. „*Sancti* „*Ephræm ex oratione in margaritam con-* „tra *Marcionem*. Quæ vides & attrectas, „sint

„ sint tibi testimonium , natura scilicet , A „
 „ quam nescis explicare , quod Filius sine
 „ femine nascitur , & duo contraria se-
 „ cundum substantiam conspirarunt ostensa
 „ hypostasi in unaquaque natura . „ Quæ
 verba tam Oxoniensis , quam nostra editio
 pag. 268. sic repræsentant . Ἀναγκάζη πι-
 τεύειν ἃ βλέπεις καὶ ἃ Ἰηλαφᾶς . γενέσθω
 σοι μαρτύριον ἡ φύσις , ἣν εἶπεν ἔκ ἐπίστα-
 σαι . ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἄνευ πορώδους γίνεται .
 καὶ δύο ὑπεναντίων ἔσιωδως ὁμολογησάντων
 τῆς ὑποστάσεως διακινυμένων ἐπὶ ἐκάστης φύ-
 σεως , „ Cogaris credere quæ vides & quæ
 „ tangis . Sit tibi testimonium natura ,
 „ quam nescis edicere : quod Filius Dei
 „ absque femine nascitur : & duo contraria
 „ essentialiter concordant , ostensis in una-
 „ quaque natura hypostasibus . „ Vossius
 tom 3. pag 168. circa finem sic habet :
 „ Cogaris credere quod vides & tangis .
 „ Sit tibi pro testimonio natura , quam
 „ edicere nescis : quia Filius Dei absque
 „ femine nascitur . Illic duo sunt contraria ,
 „ quorum essentialiter concordant hyposta-
 „ ses , & in qualibet ostenduntur natura .
 Videtur Leontius hoc Ephræmi testimonio
 unam hypostasim Christi indicare in duabus
 ejus naturis , humana scilicet ac divina ,
 subsistentem : atque idcirco singulari nume-
 ro utitur , *ostensa hypostasi in unaquaque na-
 tura* , id est , ostensa una hypostasi in
 duabus naturis . Verum codices nostri plu-
 raliter habent , *hypostases in unaquaque na-
 tura* : neque tamen ansam hinc Nestoria-
 nus capere queat , ut Ephræmi auctoritate
 errorem suum adstruat , duas scilicet esse
 in duabus naturis Christi Personas . Nam
 hæc Sancti Doctoris verba non ad Chri-
 stum , sed ad aquam & fulgur , ad aquam
 & ignem , ad concham & coruscationem ,
 referuntur , de quibus immediate ante di-
 xerat : *Fulgur & aqua in unum consense-
 runt : & duo se contraria complexa sunt* .
 „ Quo igitur pacto quod tenes , ignoras ,
 „ & quod non tenes , curiose investigas ?
 „ Ex igne fulgur & ignis : unde & illumi-
 „ nat & inflamat : conchæ ex aqua , & per
 „ aquam crescunt : quomodo ergo corusca-
 „ tio non comburit cochleæ corpusculum ?

„ quomodo substantialiter atque essentiali-
 „ ter conveniunt aqua & ignis , ac se invi-
 „ cem non corrumpunt ? non potes dicere ,
 „ sed cogaris credere quod vides & tangis .
 Reliqua ut supra . Quod autem ex natura-
 rum Christi unione non duæ , sed una se-
 quatur hypostasis , idem Sanctus Doctor
 sequentibus verbis declarat : φθάνω ὑμῶν
 ἡ κατηγορία οἶδα ὅτι ὑμῶν ἱναὶ λέγοντας ,
 Θεὸς ἀγέννητος , ἡ σὰρξ ὁρατὴ . Θεὸς ἀπα-
 θής , ἡ φύσις ἐμπαθής . πᾶς ποσὶς ὑπε-
 ναντίοις ὁμόνοια πρὸς μίαν ὑπόστασιν ἐγένετο ;
 „ Vestram anteverto accusationem , quod
 „ ex vobis quosdam dicentes noverim :
 „ Deus ingenuus , caro visibilis : Deus
 „ impassibilis , natura (id est humana)
 „ passibilis . Quomodo ergo in hujusmodi
 „ contrariis concordia atque consensus in
 „ unam hypostasim facta est ? „ In unam
 ergo , non in duas hypostases coisse asserit
 duas Christi naturas , ut ex sequentibus ap-
 paret . Sed de his satis .

In censum sermonum adulterinorum refert
 Kohlius *Testamentum S. Ephræm, & Con-
 fessionem ipsius* . Eadem de utroque fuerat
 Riveti sententia Crit. lib 3. cap. 21. Pro-
 diere autem Latine per Vossium , *Confessio
 quidem & sui ipsius reprehensio* Tom. 3.
 pag. 99. *Testamentum* vero eod. tom. 3.
 pag. 289. Græce in editione Oxoniensi ,
 pag. 82. 365. Græce & Latine in nostra
 editione Tom. 1. pag 119. & Tom. 2.
 pag. 230. Exstat *Testamentum Syriace* in
 cod. Nitrien 5. & Urbano de Propaganda
 Fide , ex quibus editum a nobis fuit hoc
 tom. 2. pag. 395. Græce , in codicibus ma-
 nuscriptis Vat. 438. pag. 186. Vatic 440.
 p. 151. Vat. 1815. p. 266. Cæsar. Vin-
 dobon. 61. p. 259. Basilian. 69. p. 16.
 Basil. 113. p. 300. Laudin. 97. Coislin.
 238. p. 168. Coisl. 256. p. 120. Medic.
 Laurent. 76. Passion. p. 536. Slavonice
 ferm. 30. p. 336. Item *Confessio & sui
 ipsius reprehensio* exstat Græce in mss. codi-
 cibus Vat. Alexandr. 16. p. 218. Cæsar.
 Vindob. 31. p. 325. Laudin. 99. Ottho-
 bon. 1. p. 184. Otthob. 2. p. 68. Med.
 Laur. 30. Venet. S. Marci 51. p. 33.
 Passion. 425. Arabice denique tom. 1. Bibl.
 Orient.

ca omnes per particulam negandi habent : A
 ἔδὲ γὰρ ἡ δελὸν τῶ λαῶ ἐκ καταφανῆς ,
 seu , ἔτε γὰρ ἡ δελὸν τὰς ἀνδρώπας εἰδέναι
 ὅπερ ἐπραττον : neque enim cupiebant populo
 esse conspicui , seu , neque enim cupiebant ,
 homines id conspiciere , quod ipsi gerebant .
 Quod etiam ex immediate hic sequentibus
 confirmatur : & hanc veram ac germanam
 hoc loco lectionem esse , convincitur quo-
 que ex præcedentibus , quæ in eremitas ,
 non in Phariseos quadrant . Quamobrem
 nullatenus est admittenda ejusdem Vossii
 conjectura , quam ad calcem doctissimæ suæ
 notæ , in gratiam Zini , ut puto , adjicit :
*nisi forte , inquit , aliàs sic distinguendo
 atque supplendo legere hic velimus : „ Pelli-
 „ cæ quidem vestes illis (scilicet , Phari-
 „ sæis) erant pro cultu atque amictu : nam
 „ populo cupiebant esse conspicui : Pelliceas
 „ vero hi (nimirum Eremitæ) habebant ,
 „ quia volebant populo conspicui esse , illis-
 „ que amicti erant , tamquam exercita-
 „ tionem magis accommodatis . „* Ingenio-
 sa expositio : sed quæ Ephræmo nunquam
 in mentem venerit , neque Phariseorum
 moribus convenire possit , qui Pelliceis ca-
 prinis , ut supra dixi , delicatum corpuscu-
 lum tegere , in more non habuerunt .

Urget Kohlius , Confessionis Ephræmia-
 næ germanitatem impugnans . Citatur , in-
 quit pag. 288 . , *Homilia auctoris de Verbo ,
 secunda Trinitatis persona : tractatus item de
 Providentia , in his verbis : de providentia
 scripsi : sed an Deo placuerint mea scripta ,
 ignoro . Quæ tamen scripta nec hodie ipsa
 exstant , nec a veterum ullo sub Ephræmi
 nomine citata inveniuntur . Non inveniuntur
 citata ? non exstant hodie ? Legat Kohlius ,
 quæso , Syriaca Ephræmi scripta , quæ to-
 mo 2. ac 3. nuper prodire ex vetustissi-
 mis Nitriensibus codicibus : ibi inveniet
 Ephræmum de Verbo , de Providentia ,
 frequentissime differentem . Quid ? si ab ullo
 veterum sub Ephræmi nomine citata inve-
 nisset ? an idcirco pro genuinis illa habuisset ?
 Affirmat Kohlius : ego vero præfidentissime
 nego : nam hic ipse sermo , quem præ ma-
 nibus habemus , inscriptus , confessio , &
 sui ipsius reprehensio , citatur a Photio , ho-*

mine inter veteres non inèrudito , & primò
 quidem loco inter Ephræmi sermones cita-
 tur , his verbis : ἀνεγνώσθησαν ἔς ἐν ἀγίοις
 Εφραίμ λόγοι ἐννέα καὶ πεσάρκοντα . ὧν ὁ
 πρῶτος , ἑαυτὸν τε ποιεῖ ἀπολοφύρομενον οἱς
 ἐβίω , καὶ τόπον ἐπέχει πρὸς λόγον τῷ ἐφεξῆς
 τῷ συνέσει : *Lecti sunt sancti Ephraïmi ser-
 mones unde quinquaginta : quorum primus
 deplorantem ipsum inducit , quæ admiserat
 in vita , & sequentium deinceps admonitio-
 num prologi vicem præbet .* Quid clarius de
 hoc sermone dici potuit a Photio ? nec ta-
 men illum Kohlius pro genuino reputat .
 Frustra igitur a nobis & Antiquorum scri-
 ptorum auctoritas , & veneranda manuscri-
 ptorum codicum vetustas Kohlio opponitur ,
 quando ipsi omnia pro arbitrio negare vel
 affirmare , in animo est . Verùm hæc missa
 facio . Ad rem ipsam propius accedo . Ait
 Kohlius : indicat sermonis hujus auctor ,
 Tractatum de Providentia , a se conscriptum
 fuisse . Verba sunt hujusmodi apud Vossium
 Tom. 3. p. 102. & in nostra editione
 tom. 1. p. 123. *De providentia scripsi : sed
 an id Deo placuerit , ignoro .* Eadem habet
 Arabicus interpres : *سأكتب في
 providentيا . واما ان يرضى الله
 بها فاني لا اعلم .*
 „ Scripsi de divino regimine universitati
 „ providente . Sed , utrum hoc Deus acce-
 „ ptaverit , ignoro . „ Quibus sane verbis
 haud dubie significatur , Ephræmum de
 divina Providentia scripsisse . Sed an hoc
 ipsum sit , quod Ephræmus in præsentis ser-
 mone de Dei providentia fufe doctèque dis-
 ferit ; an aliud scriptum antea editum ,
 mihi non liquet : utrumque enim , si Ephræ-
 mi stylum respiciamus , ejus verba indicare
 possunt . Verùm five primum , five alterum de
 hoc Ephræmi scripto affirmemus ; perspicuum
 tamen est , in eo Kohlium allucinari , quod
 putet , hoc in eodem sermone significari ,
 alterum a sancto Doctore compositum fuisse
 de *Verbo secunda Trinitatis persona* . Ephræ-
 mi verba plana sunt apud Vossium tom. 3.
 pag. 104. & in nostra editione pag. 127.
 „ Et quoniam prævidit Pater , nihil eorum
 „ quæ fecit , ipsum capere posse , produxit
 „ Filium sine principio ex substantia sua ,

Jam pene finieram ; quum ecce video E
Kohlium in Ephræmianam Confessionem
ultimum telum jacentem . „ Omnium cla-
„ rissimum, inquit, *νοδείας* argumentum
„ est, de processione Spiritus sancti a solo
„ Patre sententiam apertis hic verbis pro-
„ pugnari : quæ quum longe recentioris sit
„ ætatis, quam ut Ephræmum vel aucto-
„ rem vel asseclam habere queat : dubita- F
„ tionem vix habet, quin a recentiori
„ quodam Græco hoc scriptum compila-
„ tum sit . „ Bene habet hucusque : isthæc
optimi est critici argumentatio : verum qui-
bus id rationibus ostendit Kohlius ? Audia-
mus . „ A solo autem Patre, *subjungit*,
„ Spiritus sancti processio his verbis propo-
„ nitur : *Et quoniam prævidit, nihil bo-*

A „ *rum quæ fecit, ipsum capere posse: produ-*
 „ *xit Filium sine principio ex substantia sua,*
 „ *& Spiritum sanctum non ex necessitate.*
 „ Idem paulo apertius. *Cæterum Spiritus*
 „ *sanctus non genitus est, sed processit ex*
 „ *substantia Patris, non imperfectus, neque*
 „ *promiscuus. Itemque postea: Aliumque*
 „ *Pater consortem volens, non quem genuit,*
 B „ *sed produxit, Spiritum sanctum ex sub-*
 „ *stantia sua.* En disertam processionis Spi-
 „ ritus sancti a solo Patre assertionem.
 „ Quibus illud p. 604. accedit: *Pater ergo*
 „ *neque tempore indiguit in generatione Ver-*
 „ *bi, neque ullo temporis intervallo post Ver-*
 „ *bum produxit Spiritum sanctum.* „ Dedecet
 plane doctum & ingenuum virum, uti
 C est Kohlius, tam abhorrens a rectæ ratio-
 cinationis regulis hujusmodi ratiocinatio: per-
 inde acsi non eodem argumento sacrosan-
 ctum Joannis Evangelium dici possit à re-
 centiori quodam Graeco compilatum, eo quod
 de processione Spiritus sancti eadem sit in
 illo sententia, eadem verba: *Cùm autem*
venerit Paraclitus, quem ego mittam vobis à
 D *Patre, Spiritum veritatis, qui à Patre pro-*
cedit: Joan. 15. 26. quod tamen quis nisi
emotæ mentis dixerit? Hanc ipsam calum-
niam inferret Kohlius scriptis sanctorum
Patrum Athanasii, Gregorii, Basilii, Chry-
sostomi, Epiphanii, qui juxta Evangelicam
veritatem de Spiritu sancto hoc absolute
pronunciant, ipsum scilicet a Patre procede-
 E *re. Si autem ex mente Kohlii, idem est*
dicere, a Patre procedit, ac dicere, a solo
Patre procedit; ipse viderit, an non græ-
cizet, hoc est, a Lutherana ad schismati-
cam Græculorum sectam transeat, in qua
tamen fuit istæ ratiunculæ nunquam evin-
cent, Ephræmianos sermones recentioris
cujusdam fœtum esse, eo quod Spiritus san-
 F *ctus in iis dicatur a Patre procedere. Et vi-*
det quidem ipse, nec dissimulat, aliud esse,
a Patre procedit, aliud, a solo Patre proce-
dit: illud primum, Evangelii oraculum esse,
& Patrum omnium antiquorum commune
effatum: hoc posterius a Photio atque re-
centioribus sectariis post octavum tandem
seculum usurpari ceptum. Nec tamen vi-
ctas dat manus, sed pergit male jactis fun-
damentis

damentis pejorem superstruere molem: Ob-
vertet hic aliquis, inquit, tritum illud
philosophorum dictum: posito uno non
excludi alterum. Verum quis non videt,
in omnibus locutionibus Filium a pro-
ductione Spiritus sancti hic excludi? Imo
quis hoc videt, nisi qui oculos non
habet? qui proinde somniando illud videre
sibi videtur, quod nusquam locorum est.

V.
De Testa-
mento San-
cti Ephræm.

Haftenus de Ephræmi Confessione. Ad
Testamentum ejusdem venio. Ex quatuor
capitibus, scripti hujus veritatem suspectam
reddere, vel falsitatem potius demonstrare
conatur Kohlius p. 353. Ac primum qui-
dem ex eo, inquit, quod genus dicendi,
ipseque stylus, ac totius orationis per
totum scriptum compages, Ephræmiano
stylo neutiquam consona ac conformis
est. Hoc nimirum ipse affirmat: sed
negant Natalis ab Alexandro, Tillemontius,
Dupinius: negat quisquis hoc scriptum,
saltem ut ex Syriaco textu a nobis est edi-
tum, cum cæteris genuinis Ephræmi ope-
ribus conferet: negat denique qui Enco-
mium S. Gregorii Nysseni leget, Testa-
mentum Ephræmi his verbis connotantis,
in Prolegomenis tom. I. p. XVII. „In
cælum ergo jam perrecturus Sanctus hic
vir, iis, qui tunc aderant, mandabat,
ne pretioso cum vestimento corpus suum
sepelirent. Et si quis amantior patris ta-
le quidpiam cogitasset, aut præparasset,
id ne exequeretur, sed consilio in melius
commutato, hoc ipsum quod sepulturæ
cohonestandæ decrevisset, pauperibus im-
pertiretur. Et paucis interjectis. Quo qui-
dem demonstrato miraculo, quum jam
vitæ finis immineret, eos qui tunc ad-
erant, multis piis commonitionibus ad vir-
tutis studium atque amorem cohortatus,
ut postrema ejus declarant verba, ad tran-
quillum æterni regni portum feliciter emi-
gravit. Nec aliunde, ut puto, nisi ex
Testamento, Sozomenus nomina discipulo-
rum Ephræmi recenset lib. 3. hist. Eccles.
cap. 16 quum ait: „Dicitur perro mul-
tos habuisse discipulos qui doctrinam ejus
studiose æmulati sunt. Inter quos nobi-
lissimi fuerunt Abba, Zenobius, Abra-

A „ham, Maras, atque Simeones, quibus
„Syri, & quicumque apud Syros exqui-
„sitioris doctrinæ studiosi fuerunt, ma-
„gnopere gloriantur. Non secus Paulonam,
„& Aranad eloquentiæ causa celebrant;
„eos tamen a vera fidei doctrina aberrasse
„dicunt. „Obscuritatis & incohærentiæ in-
„dicia, quæ Kohlius congerit, ad Græ-
B cum interpretem sunt referenda: nam in
textu Syriaco omnia clara sunt & perspicua.

Alterum Kohlii argumentum. Multa,
inquit, continet hoc scriptum, quæ in
„Ephræm prudentiam, gravitatem, or-
„thodoxam, *κατανοητικότητα*, pietatem
„denique cum firma in Deum fiducia con-
„junctam minime conveniunt. „Si quæ-
C ras, quæ tandem hæc sint; ineptias mul-
tas pro modulo suo coacervat. In primis,
quod indefessum suum in sacris tuendis stu-
dium dilucide declaraturus, cani se pastor-
tio ipsum comparat. Proh delicatum hominis
ingenium! quid rigidus iste censor de Chri-
sto ipso dicturus esset, Gallinæ seipsum com-
paranti, Matth. 23. 37. „Quoties volui
D „congregare filios tuos, quemadmodum
„gallina congregat pullos suos sub alas,
„& noluisti? „Quid de Moyse, qui
Deum aquilæ similem describit Deuteron.
32. 11. „Sicut aquila provocans ad volan-
„dum pullos suos, & super eos volitans,
„expandit alas suas & assumpsit eum. „
Quid denique de Davide, qui se canem &
E pulicem vocat, 1. Reg. 24. 15. „Quem
„persequeris? canem mortuum persequeris
„& pulicem unum. „

Pergit, Ephræmianum Testamentum
Ephræmo indignum declarare: „quid impru-
denti, inquit, „quam tot tantisque diris
„eos devovere, qui vel sub altari, vel alio
„templi loco mortuum ipsius corpus colloca-
F „verit? „At ego contra repono: quid magis
dignum Ephræmi humilitate, quam se indi-
gnum iis honoribus judicare, qui sanctis viris
post obitum a fidelium pietate deferebantur,
quorum præcipuus erat, ut in templo vel
sub altari tumularentur. Hic enim illius se-
culi mos erat, hæc consuetudo, ut marty-
rum vel confessorum insignium corpora a
christianis raperentur, atque ita in templo
hono-

honorificè conderentur, sicut sibi fieri præsumma animi demissione Ephræmus vetabat: ex pannis insuper, ex cineribus, vel ex ossibus eorum, quidquid in manus venire poterat, religionis ergo, certatim tollebatur, atque ad averruncanda, præsidio sanctorum, & corporis & animi mala ferventi cum fide conservabatur. Id verò non negaverit, nisi qui sit ecclesiasticæ historiæ prorsus ignarus, aut Hagiomachorum furore abreptus, sanctorum Patrum nostrorum primi, secundi, tertii, quarti, aliorumque deinceps seculorum scripta & facta in dubium vocare; vel omnino repudiare ausit. Ac proinde contra ipsum Kohlium retorquetur argumentum illud, quod ex Caveo pag. 358. profert: „ Fabulæ inanes, nugæque ineptissimæ, ab ævo Apostolico, vel scriptoris alicujus antiqui ingenio & gravitate abhorrentes, librum quo continentur, cujuscumque tandem nomen gerat, supposititium esse, clamant, saltem justam de eo dubitandi rationem exhibent. „ Neque ab ævo Ephræmi, neque ab ejus ingenio & gravitate abhorret, quod ab Edessenis sub divini judicii interminatione petierit, ne in templo vel sub altari, sanctorum instar, cadaver suum tumularetur, aut quidquam ex ipsius pannis, reliquiarum loco, tolleretur.

„ Judicium in auctore Testamenti requirit Kohlius, quod tantis se juramentis adstringit, deorumque ac hominum fidem testatur, se nunquam a vera fide vel latum unguem declinasse, quum nemo unquam auditorum, quos in hoc scripto præcipue alloquitur, de eo dubitasset. „ Ego verò judicium in Kohlio requiro, quod Ephræmianas hujusmodi obtestationes ad eum tantummodo finem directas putat, ut auditoribus persuaderet, se a recta fide nunquam recessisse. Hoc enim jam persuasum erat omnibus, de hoc nemo dubitabat. F Verum alia Ephræmi mens fuit, quam Kohlius intelligit. Volebat, ut Edessenii ab omni hæresi sibi caverent, suoque exemplo intemeratam orthodoxam fidem servarent: atque adeo suos obtestabatur discipulos: „ In mea permanete doctrina, discipuli mei, Tom. II.

„ & a mea ne desciscatis fide verba mea vestris insculpite cordibus, meique memores estote. Futurum est enim, ut perversi homines post me ad vos veniant, ovium quidem indumentis vestiti, sed qui sunt intrinsecus lupi rapaces. „ Et alia id genus multa, quibus hæreticorum doctrinam & consortium vitare præcipit.

„ Pietate Ephræmi indigna, inquit, illa est oratio, qua mortem instantem reformidans, deprecansque ait: *Hei mihi quoniam laquei mortis prævenerunt me! heu quoniam dies vitæ defecerunt!* hiccine christiano homine, ne dicam tam sancto viro, qualis Ephræmus erat, dignus sermo est? hiccine in Christum Salvatorem pie credentes se gerere, sic se itineri ad cælum accingere morientes solent? „ Quanta Kohlii in Deum fiducia! Christum scilicet firmitissime credit esse hominum redemptorem: sed nescio, utrum eadem firmitate credat eundem esse operum bonorum & malorum severum judicem. Ephræmus certe qui quum firmis esset viribus, extremum Judicii diem semper præ oculis habebat, nec sine lacrymis unquam mente recolere poterat, jam jam adventanti Judici occursum, non est mirum, cur tantopere exhorrescat: mirum tamen est, quod Kohlius religiosissimum hujusmodi Ephræmi horrorem, ad verba plane desperantis referat.

A nugis ad hæretica dogmata transit Kohlius. „ Doctrinæ, inquit, qua Ephræmus imbutus erat, saniori in primis hoc repugnans deprehenditur, quod pro se aliquando defuncto, preces fieri, oblationesque institui efflagitat. In vita quidem dum esset, amicos & auditores sæpe suos, ut preces precibus suis jungant, Deumque sibi eo propensorem reddant concilientque rogat. Viventium autem pro defunctis preces Ephræmus nusquam in scriptis licitas esse dixit, ne dum sibi ipsi expetiit. Has & in vanum fieri putasse, manifeste passim indicat, ut in sermone Tom. I. version. Vossii pag. 69. *Præveniant me*, inquit, *commiserationes Dei vestra deprecatione, antequam protrahar una cum operantibus iniquitatem.* Quibus „ ver-

Liturgias abjiciant, aut veritati tot copiis vallatæ cedant & manus dent: alioquin eo, quo amentes, loco habendi, ac deferendi erunt.

VI.

*De Sermone
S. Ephræmi
de vita mon-
astica qui
incipit, do-
lor me com-
pellit dicere*

A Testamento progreditur Kohlius ad sermonem Ephræmianum *de vita religiosa & monastica*, cujus initium, *Labor & dolor me ad loquendum compellunt*. Hunc ipse pag. 289. *adulterinum vocat, & Tillemontio ipsi suspectum visum*. Tametsi Tillemontius tom 8. edit. Parisien. 1713. p. 756. non de ejus germanitate dubium movet, sed tantummodo asserit, sententiam quandam in eo haberi, *qui en apparence ne soit pas si favorable à la grace: mais il seroit aisé de l'expliquer: que, ut videtur, divine gratie non multum favet: facili tamen negotio posset explicari*. Quibus verbis tantum abest, ut Tillemontius hunc sermonem pro suspecto habeat, ut potius de illo dubium nullum moveat, sed æque eum genuinum judicet ac antecedentem sermonem, qui ad Imitationem Proverbiorum inscribitur. Prodiit hic sermo *Latinè* quidem anonymo Interprete cod. Vat. 650. pag. 139. cod. Vat. 5051 pag. 53. & cod. Vat. 6443. pag. 274. Nova insuper donatus versione per Ambrosium Camaldulensem ferm. 4. & per Vossium Tom. 3. pag. 34. *Græce* verò in edit. Oxonien. pag. 28. *Græce* autem & *Latine* in edit. nostra Tom. 1. pag. 40. Exstat *Græce* manu exaratus in codicibus, Vat. 439. pag. 242. Vat. 1524. pag. 55. Vat. 1815. pag. 1. Alex. 8. pag. 74. Alex. 16. pag. 180. Clement. 62. pag. 156. Basilian. 69. pag. 26. Basil. 113. pag. 1. Laudin. 97. & 99. Barberin. 31. pag. 218. Coislin. 59. pag. 211. Coisl. 381. pag. 4. Medic. Laur. 27. Venet. S. Marci ferm. 38. Passion. ferm. 93. Fragmenta ejusdem sermonis exstant *Græce* in cod. Veneto S. Marci 52. ferm. 18. 19. 20. 21. & in cod. Græco Moscuenfi ferm. 1. Denique habetur *Arabice* ferm. 5. Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 150. Maxime vellem, ut exprimeret Kohlius, quodnam in hoc sermone vitium ipse deprehenderit: ad ea enim omnia, quæ objici possent, ex indubitata antiquiorum seculo nono codicum fide facilis responsio red-

deretur. Sed quoniam Tillemontius in suis ad hunc ipsum sermonem observationibus, memoratum a S. Ephræmo Terræmotum, solis Eclipsim, Persarum in Romani Imperii terras irruptionem ad Constantii seu Valentis tempora refert, videamus primum, quæ sint Ephræmi verba; deinde quo pacto ejusdem Tillemontii sententia cum Syrorum Græcorumque annalibus conciliari queat. In Græcis exemplaribus, quæ supra a nobis laudata sunt, apud Vossium Tomo 3. pag. 36. & in nostra editione Tom. 1. pag. 42. sanctus Doctor hæc tria tunc contigisse affirmat, dum hæc ipse scriberet. *Terra, inquit, contremiscens à facie Domini ad nostrum terrorem sub pedibus nostris commovetur: & nos ne sic quidem timore concutimur. Urbes terræmotibus absorptæ sunt, & loca à facie iræ Domini desolata sunt: & neque sic terrore corripimur. Sol jam semel & iterum super nos meridianis horis obscuratus est: & neque sic corde expavescimus. Persarum bella, ac diversarum gentium barbararum commota sunt, nostramque provinciam devastarunt, ut nos Deum timentes, poenitentiam agamus, quum poenitentia nobis opus sit non paucorum dumtaxat dierum aut mensium, sed annorum ac temporum multorum: & ne sic quidem converti volumus*. Baronius hæc Ephræmi verba recitat ad annum Christi 340. Constantii 4. quo multas Orientis urbes terræmotu horribili concidisse narrant. S. Hieronymus in chronico, Orosius lib. 7. cap. 29. Socrates lib. 2. cap. 7. & Sozomenus lib. 3. cap. 5. Verum de isto terræmotu loqui non potuit Ephræmus, tum quia adhuc adolescens erat, atque adeo docendi, scribendique munus nondum susceperat: nam eodem Baronio teste, quum S. Jacobus Nisibenus anno 338. ad superos migravit, Ephræmus ipsius discipulus nondum ad virilem ætatem pervenerat: tum etiam, quia eodem anno quo terræmotus contigit, Persarum etiam irruptionem in ditionem Romanorum accidisse docet S. Ephræmus: anno vero 340. Persæ cum Romanis pacem colebant: postquam scilicet, soluta anno 338. Nisibis obsidione, ad sua regressi sunt. His ergo rationibus motus Tille-

Tillemontius, Terræmotum, Persarumque in A
Mesopotamiam irruptionem, de quibus men-
tionem hic facit Ephræmus, ad alium Con-
stantii annum, vel saltem ad tempora Va-
lensis differt, in hæc verba Tom. 8. de
S. Ephræm cap. 22. „Hæc referre oportet
„ad tempora Constantii, sub quo excur-
„siones Persarum in Mesopotamiam fre-
„quentes fuere. Videntur nihilominus illi B
„etiam sub Valente anno 373. in easdem
„terrâs invasisse „ Et priorem quidem
opinionem, citata in margine *Ammiani Mar-*
cellini lib. 29. pag. 383. auctoritate confir-
mare nititur; posteriorem autem sententiam,
suis in Valentem Imperatorem notis §. 12.
Atqui si citatum Ammiani locum cum no-
tis Tillemontii conferamus, utrobique de C
prehendemus non de terræmotu aut excur-
sione illa mentionem fieri, quæ sub Con-
stantio accidit; sed de Persarum tantummo-
do invasione in terras Romani Imperii, quam
Baronius ad annum Christi 371. & Pagius
ad annum sequentem refert. Quamobrem
humanum quid passus est in hisce observa-
tionibus vir cæteroquin diligentissimus & D
mihi nunquam sine laude commemorandus,
dum unum Ammiani locum pro alio usur-
pavit. Nam Ammianus, non libro 29. ne-
que sub Valente, sed libro 17. & sub Con-
stantio, tum terræmotum, tum Persarum
excursionem discrete commemorat: idque fa-
ctum *Datiano & Cereali Coss. pag. 94.* nar-
rat, hoc est, anno Christi 358. de quorum E
consulatu hæc Pagius: „Coss. Neratius Ce-
„realis, & Datianus. De Datiano legendus
„Valesius in notis ad lib. 2. Socratis cap. 39.
„qui plura de eo ex Libanio habet. „ Le-
gendus idem Valesius in notis ad laudatum
Ammiani locum, ubi primum quidem de
pace inter Constantium Imp. & Saporem
Persarum regem facta pag. 138 hæc habet: F
„Ejus legationis meminit Idatius in Fastis:
„*Datiano & Cereali Coss. introierunt Constan-*
tinopolim legati Persarum die VII. Kal.
martias. De eadem legatione loquitur
„etiam Themistius in Orat. 13. in laudem
„Constantii: *Adbuc in stativis Galliae re-*
sidens, Persas ad poscendam pacem com-
pellit. Et nuper Antiochiæ caduceatores

„ vidi a Susis & Ecbatani missos cum li-
 „ teris bysso candida involutis, quibus pe-
 „ tebatur à Præfeto Musoniano, ut foedus
 „ cum Imperatore Persis impetraret. „ De-
 inde pag. 141. terræmotum ex eodem Am-
 miano describit, quo Nicodemia corrui-
 „ Die IX. Cal Septembrium. Consentit
 „ Idacius in Fastis : Datiano & Cereale Cass.
 „ Ipso anno terræmotus factus, ita ut civitas
 „ Nicomediensium funditus versaretur die IX.
 „ Cal. Sept. aliæ vero centum quinquaginta ci-
 „ vitates partibus vexate sunt. Et Aurelius
 „ Victor in Marco. Asiæque, ait, Ephesus
 „ ac Bityniæ Nicomediam constrictam terræmo-
 „ tu, æque ac nostra ætate Nicomediam Cereali
 „ consule. Præterea Socrates in lib. 2. cap 31.
 „ hist. Eccl. ait Constantium, qui initio
 „ quidem iusserat Concilium Episcoporum
 „ Nicomediæ fieri, auditâ clade Nicomediæ,
 „ Seleuciam Isauriæ Concilii sedem consti-
 „ tuisse : additque, τὸ πρῶτον γέγονε Δαλιανῆς
 „ καὶ Κερκελίας περὶ τὸ ὄνομα εἰκάδα καὶ αὐ-
 „ γήστου μηνός, idest, IX. Kal. Sept. non
 „ V., ut male vertit Interpres, qui formam
 „ loquendi Atticam esse non advertit. Ex-
 „ stat etiamnum Libanii Monodia de hac
 „ Nicomediæ ruina : quam Ephræm etiam
 „ Diaconus elegiaco carmine planxerat, teste
 „ Gennadio, & Marcellino Comite in chro-
 „ nico. „ Hucusque Valesius. Non est igitur,
 cur de alio terræmotu, deque alia Persarum
 excursionione loquutum esse Ephræmum suspice-
 mur. Adeo clara sunt omnia, ut permirum
 videatur, doctissimos viros verba Ephræmi
 ad alia tempora contorsisse. Ammiano, Ida-
 tio, Socrati, Aurelio Victori, consentiunt
 Syri scriptores, qui & Nicomediæ ruinam,
 & Ephræmi de ipsa carmen laudant. Auctor
 chronici Edesseni. ܡܕܢܚܠܝܬܐ ܕܢܝܥܘܡܕܝܐ
 . ܡܕܢܚܠܝܬܐ ܕܢܝܥܘܡܕܝܐ ܡܕܢܚܠܝܬܐ ܕܢܝܥܘܡܕܝܐ
 „ Anno Græcorum sexcentesimo septuage-
 „ simo corrui Nicodemia. Dionysius Ja-
 „ cobitarum Patriarcha ad eundem annum. ܡܕܢܚܠܝܬܐ
 ܕܢܝܥܘܡܕܝܐ ܡܕܢܚܠܝܬܐ ܕܢܝܥܘܡܕܝܐ ܡܕܢܚܠܝܬܐ
 ܕܢܝܥܘܡܕܝܐ : ܡܕܢܚܠܝܬܐ ܕܢܝܥܘܡܕܝܐ ܡܕܢܚܠܝܬܐ
 ܕܢܝܥܘܡܕܝܐ ܡܕܢܚܠܝܬܐ ܕܢܝܥܘܡܕܝܐ ܡܕܢܚܠܝܬܐ
 ܕܢܝܥܘܡܕܝܐ ܡܕܢܚܠܝܬܐ ܕܢܝܥܘܡܕܝܐ ܡܕܢܚܠܝܬܐ
 „ Orientales verò Nicomediæ convene-
 „ runt :

„runt : quæ quum ex ingenti terræmotu
 „corruisset , incolasque oppressisset , in
 „Seleuciam Isauriæ urbem sese contule-
 „runt , ubi Synodum tenuere. „Annus
 ille Græcorum respondet anno Christi 359.
 quo Seleuciensis Synodus post Nicomediæ
 ruinam habita *Eusebio & Hypatio Coss.*
 teste Socrate lib. 2. cap. 31. non tamen
 eo anno , sed antecedenti contigit terræmo-
 tus circa finem Augusti , ut ex ante dictis
 patet . Porro de Nicomediæ lapsu , præ-
 ter hunc Ephræmi sermonem , extat alter ,
 cujus meminit Gennadius cap. 66 ex quo
 etiam fragmentum citat Philoxenus Hiera-
 politanus in lib. de Uno ex Trinitate in-
 carnato & passo fol. 132. Vide Biblioth.
 Orient. Tom. 1. pag. 56. De initio vero
 Belli Persici , hæc notat Pagius ad Consu-
 latum Datiani & Cerealis , idest , ad an-
 num 358. *His Coss. introierunt Constanti-
 nopolim Legati Persarum die VII. Kal. Mart.
 Ab hoc anno Persici motus initium repeten-
 dum , dicit Gothofredus in chronologia codi-
 cis Theodosiani.*

Interim notandus alter Tillemontii lapsus ,
 qui Tom. 8. de S. Ephræm art. 8. pag.
 278. obitum S. Jacobi Episcopi Nisibeni
 & obsidionem urbis Nisibis à Sapore Persa-
 rum Rege irritò conatu tentatam consignat
 ad annum Christi 350. *Morabatur , inquit ,
 adhuc Ephræmus Nisibi , quo tempore Sapore
 Persarum Rex eam urbem arcta ac celebri
 obsidione cingebat anno 350. idemque Ephræ-
 mus sanctum Jacobum rogavit , ut moenia
 conscenderet , & execrationis tela in hostes
 conjiceret. Si quis dandus est conjecturis lo-
 cus , credi posset , mortem S. Jacobi , quæ
 videtur eodem anno 350. contigisse , occasio-
 nem præbuisse sancto Ephraemo patriam dese-
 rendi , ubi tanti viri sanctitas ipsum ad eam
 diem detinuerat.* Hæc Tillemontio ut homini
 exciderunt . Nam certum est , Nisibin anno
 Christi 337. exeunte , vel anno 338. ineun-
 te à Sapore obsessam , & S. Jacobum pau-
 cis post solutam illam obsidionem diebus
 ad superos migrasse . Vide quæ à nobis no-
 tata sunt Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 17.
 18. & 395. ubi ex chronico Edesseno &
 ex Dionysii annalibus ostensum est , S. Ja-

cobum Nisibis Episcopum anno Græcorum
 649. Christi 338. obiisse . Tillemontium
 in errorem induxit altera Nisibis obsidio ,
 quæ anno 350. accidit , *Sergio & Nigri-
 niano Coss.* ut legitur in chronico Alexan-
 drino . Sed duodecim annis ante hanc obsi-
 dionem S. Jacobus jam ad cælum migraverat .

Ad primam potius , quàm ad hanc
 secundam Nisibis obsidionem referenda exi-
 stimo quæ in vita S. Ephræmi Tom. 1.
 Bibl. Orient. pag. 50. de scriptis ab ipso
 carminibus *de urbe Nisibi , de S. Jacobo , de
 Constantino Imperatore , de calamitatibus sui
 temporis ab irato Deo ad mortalium cor-
 reptionem immixtis : deque captivitate & ex-
 cidio pagorum atque monasteriorum suburba-
 norum ejusdem urbis ,* dicuntur : Primæ
 enim , non secundæ obsidioni interfuit Ephræ-
 mus : cui etiam , quum S. Jacobum &
 Constantinum Imperatorem conjungit , per-
 spicue videtur significare , post Constanti-
 ni obitum superstitè adhuc S. Jacobo Nisi-
 beno Episcopo , calamitates illas , quas enar-
 rat , tam urbi , quàm suburbanis pagis &
 monasteriis accidisse . Utinam exstaret opus
 tam insigne , quemadmodum & aliud à
 Philoxeno laudatum Tom. 1. Bibl. Orient.
 pag. 56. cui titulus : *Ἱστορικὸν τῆς πόλεως
 Νισίβου* Tomus martyrum Nisibeno-
 rum : ex iis enim Ecclesiasticam eorum
 temporum Mesopotamiæ historiam accura-
 tius haurire nobis liceret .

Arabicus Interpres Græci cujusdam ex-
 emplariorum fidem sequutus , ex hoc sermone
 illa omittit , quæ nos in nostra editione
 Tom. 1. à pag. 41. ad pag. 43. inter duos
 asteriscos inclusimus , ab iis verbis : *τὸ κα-
 ταπέτασμα τῆς ναῦς μηδὲν ἀμαρτήσας , Velum
 Templi quum nihil peccasset : usque ad illud :
 διὸ δὴ καὶ θάψωμεν ἑαυτοὺς ἀγαπητοί , Emun-
 demus igitur nosmetipsos dilectissimi .* Hæc
 eadem defunt etiam in editione Oxoniensi
 pag. 29. in qua post illa verba , *καὶ ἡμεῖς
 ἀπὸ τῆς σκοτίας τῆς κακίας ἡμῶν εἰς φῶς
 μεταβληθῆναι , & nos ex malitiæ nostræ
 tenebris converti volumus ,* statim subjungi-
 tur , *καὶ θάψωμεν ἑαυτοὺς ἀγαπητοί , emun-
 demus nos ipsos , carissimi ,* nulla facta ter-
 ræmotus , Eclipsæ solis , & Persarum
 excu-

excursionis mentione. Oxoniensibus codicibus Græcis consonant Vaticani 1524. pag. 55. a tergo lin. 27. & cod. 1815. pag. 2. lin. 20. necnon codex Alexandrinus 16. p. 75. a tergo col. 2. lin. 28. Habentur tamen in Græco cod. Vat. 439. pag. 244. lin. 4. & in Græco cod. 14. pag. 157. lin. 12. qui olim ad Bibliothecam Patriarchæ Alexandrini Græcorum pertinebat, & ab Abrahamo Massad in Vaticanam translatus fuit, ut Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 598. & 604. notavi. Exstant denique in Latinis antiquis versionibus, quæ Ambrosii & Vossii ætatem antecessere, quemadmodum patet ex codicibus Vaticanis mss. 5051. pag. 53. & 6443. pag. 275. Nec dubium, quin eadem verba repræsentarentur in Græcis mss. codicibus, ex quibus Ambrosius ipse & Vossius Latinas suas interpretationes adornarunt: nam a veri specie abhorret utrumque Interpretem id Latine edidisse, quod a Græcis exemplaribus omnino abesset. Hæc igitur, quæ hætenus produxi, non id tantum quod intendo probant; sed præterea docent, Græca exemplaria, quod in principio dixeram, nequaquam sibi consentire.

Inter adulterinos recenset Kohlius p. 239. sermonem Ephræmianum, hoc est Encomium εἰς πατέρας τελειωθέντας, in *Patres Defunctos*. Incipit: τὴν καρδίαν μου ἀλγῶ, συμπαθήσατέ μοι, ἀδελφοί: *Cor mihi dolet: compatimini mihi, fratres*. Prodiit Latine per Ambrosium ferm. 7. & Vossium Tom. 3. pag. 269. Græce in edit. Oxon. pag. 119. Græce & Latine in nostra edit. Tom. 1. pag. 172. Exstat autem manu exaratus Græce quidem in codicibus Vaticanis 439. pag. 145. & 441. pag. 2. Palatino 269. pag. 44. Alexandrino 42. pag. 163. Clementino 62. pag. 229. Passioneo ferm. 106. Veneto S. Marci ferm. 48. F Vindobonen. 31. pag. 362. Barberino 31. pag. 256. Coislin. 60. pag. 1. & 385. pag. 107. Otthoboniano 1. pag. 157. & 2. pag. 45. Medic. Laurent. 37. Slavonice ferm. 113. Arabice ferm. 14. Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 152. Huic sermoni in omnibus quos modo laudavi codicibus subiunguntur tres alii ejusdem argumenti, in

A *Patres* scilicet *Defunctos*, quorum primus incipit, ἐν ταύτῃ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ καὶ εὐσήμεν. In hoc die primo atque insigni: alter, νικηθεὶς ὁ κατὰ κράτος ὁ πονηρὸς διάβολος, vi porro victus scelestus diabolus: Tertius, εἰδότες ἐν ἀδελφοί τὴν ἀσθενεῖαν αὐτῶν, cognita igitur, fratres, infirmitate ipsius. Et hic quidem tertius sermo in Græcis codicibus, metro heptasyllabo compositus dicitur; alter vero, qui præcedit, tetrasyllabo.

B At in Arabica versione tres isti postremi sermones continuata oratione, hoc unico titulo comprehenduntur: — — — — —

— — — — —
— — — — —
— — — — —
— — — — —

C — — — — —
* — — — — —

„ Sermo XV. item de Patribus defunctis.
„ In hoc die primo & insigni, mysteriâ
„ unigeniti Filii gloriose celebremus, ubi
post illa verba: — — — — —
— — — — —
— — — — —
— — — — —

D „ Quoniam ad tranquil-
„ lum portum pervenistis, factique estis
„ regis magni cohæredes. „ Sine ulla in-
terruptione sequitur: — — — — —

— — — — —
— — — — —
— — — — —
— — — — —
„ Vi porro devictus Inimicus, sedens,
„ cum ejulatu dicit: væ mihi infelici. „ Et
post illa verba: — — — — —

E — — — — —
— — — — —
— — — — —
— — — — —
„ Sed ego in co-
„ rum perditione gaudeo, ut socios illos
„ in igne inextinguibili habeam: „ subjun-
gitur: — — — — —
— — — — —
— — — — —
— — — — —

F „ nos igitur, — — — — —
„ carissimi, cognita ipsius infirmitate, at-
„ tendamus nobis ipsis, Patres imitando. „

Etsi autem in Arabica versione hæc sint ita conjuncta, ut unum sermonem efficiant; nullus tamen dubito, quin Græcus Interpres illa, ut a nobis Tom. 1. pag. 175. 181. & 182. sunt edita, e Syriaco textu divisim expresse. Nam sanctum Ephræmum in concinnandis iis carminibus, quæ de *Defunctis* inscribuntur, tetrasyllabo & hepta-

heptasyllabo metris usum fuisse, liquet ex
iis, quæ Tom. 3. Syriaco & Latino nunc
prodeunt è Nitriensibus codicibus. Vide
quæ in hanc rem Tom. 1. Biblioth. Orient.
pag. 61. notavi de multiplici metrorum ge-
nere, quod S. Ephræmus usurpavit, mo-
dorum compositionem a Bardefane & Har-
monio mutuatus.

Laudat hunc sermonem tamquam Ephræmo dignum Tillemontius Tom. 8. art. 15. & in notis ad S. Ephræm pag 758 in hæc verba : „ Jam diximus art. 15. de „ eleganti elogio, quo ille Pastores Meso- „ potamiæ exornat. Qui hunc antecedit „ sermo non minus videtur ipso dignissi- „ mus, suoque se ipse nomine in illo ap- „ pellat. Est nimirum vivida ad poeniten- „ tiam adhortatio. Duo porro poëmata, „ quæ elogium Pastorum sequuntur, vi- „ dentur esse continuatio aut hujus ipsius „ elogii, quod tamen suo fine clauditur, „ & propriam habet glorificationem; aut „ certe alterius similis in sanctos encomii, „ qui gloriosum de diabolo triumphum re- „ portarunt. „ Qui verò fuerint *Mesopo- tamie Pastores*, idem Tillemontius ex Sozomeno lib. 6. cap. 33. fusius expo- nit pag 292. Eremiticæ nimirum, qui per montes vagantes, instar pascentium pecorum, herbas comedebant. Verba So- zomeni hæc sunt. „ Istos porro vulgo „ Boscos, idest, Pascentes vocabant, qui „ philosophandi genus tunc primum inve- „ xerant. Sic autem eos appellant, pro- „ pterea quod nec domicilia habent ulla, „ nec pane aut obsonio vescuntur, nec „ vinum bibunt: sed in montibus degen- „ tes, Deum perpetuo celebrant, oratio- „ nibus & hymnis juxta Ecclesiæ ritum „ vacantes. Quumque vescendi tempus ad- „ venerit, singuli falce arrepta per mon- „ tem vagantes, instar pascentium peco- „ rum herbas comedunt. „ Hinc Græcis Βόσχοι, idest, *Pascentes*, dicti: quorum institutum & origo apud Nisibenos fuit cir- ca montem, qui Sigoron dicitur; auctores verò ab eodem Sozomeno laudantur Bat- thæus, Eusebius, Barges, Halas, & Abbo, & Lazarus qui fuit Episcopus,

Verum ut ad monachos Βοσκὺς redeamus, eorundem meminit S. Ephræm in Epistola ad Joannem monachum, cujus initium, πολλὰ παλαιότεροι τὸν εὐλαβέστατον Θεόδωρον, variis licet adhortationibus cum religiosissimo Theodero egerimus: prodiit Græcè in edit. Oxonien. pag. 343. Græce & Latine in edit. nostra hoc tom. 2. p. 186. Latine per Vossium tom. 2. pag. 13. Titulus est: πρὸς Ἰωάννην μονάζοντα, περὶ
Tom. II.

[illegible]

Alii similiter sui consilii complacentia decepti sunt, & inani gloria elati, laudem ab auscultantibus captarunt, ut nimirum in deserto oberrantes fierent.

Utrumque tamen vocitentur, siue Βοσκoi, *pastores*, siue *ωλάνοι* in deserto oberrantes, certum est illos a prima quidem origine summis laudibus exornatos fuisse, quemadmodum ex allato Sozomeni loco planum fit, & S. Ephræmus in sermone de Patribus defunctis confirmat. Sed quum postea hoc idem vitæ genus alii colere inciperent, propriis abducti consiliis, neque mensuram neque modum servantes, sed illud vel unice, vel præcipue procurantes, ut absoluti a seniorum iugo, exercendi voluntates suas haberent libertatem: tum verò in eos vehementissime, nec sine iure inveci sunt quotquot de asceticis rebus scripsere, & in primis S. Hieronymus ad Eustochium de virginitate servanda, Joannes Cassianus collat. 18. cap. 7. & S. Benedictus in Regula cap. 1. & alii, qui illos *Remoboth*, *Sarabaitas*, *circumcelliones* & in *gyrum vagantes* appellant, quibus nimirum nulla certa sedes, sed modo huc, modo illuc evagandi perpetua libido. Hujusmodi eremicolas acriter reprehendit & Ephræmus in sermone quem supra laudavi, ad Joannem Monachum; quod scilicet „contumacia „atque temeritate cogitationum ducti, in „terram infructuosam & inaquosam pro- „gressi, violentam sibi ipsis mortem in- „ferrent; aut sub obedientia vivere no- „lentes, unanimitemque in ministrando „recusantes, in idem se periculum conjicerent. Unumquemque enim debere proprio se metiri modulo, & proximo in „caritate Dei humiliari: & quamvis ex- „istimet se perfectam adeptum esse virtu- „tem, & passionibus superiorem evasisse, „ne sic quidem sibi ipsi confidere, sed „omnia cum consilio seniorum esse pera- „genda. Quibus verbis sicut illos lau- dat, qui primi hoc philosophandi genus invexerant; ita recentiores alios redarguit, qui quum non iisdem præditi essent virtu-

A tibus , inde ordiri audebant , ubi desinen-
dum fuerat : constans enim Patrum discipli-
na erat , non prius vitam eremiticam ag-
gredi oportere , quàm quis certos annos in
coenobio transegisset . Id exemplis sanctorum
Macarii & Antonii confirmat Ephræmus :
non licere scilicet propriis abduci cogitatio-
nibus atque consiliis , neque propriis fiden-
B dum esse viribus : sed vestigiis præceptisque
sanctorum Patrum sedulo insistendum , nec
ab illis destectendum .

Atque hic notandum est, aliter citari ab Ephræmo factum Antonii, & aliter factum Macarii. De Macario siquidem, tamquam de vivente (non enim obiit ante annum Christi 390 ut recte Tillemontius ostendit C Tom. 8. pag. 619. & 809. atque adeo ipsi Ephræmo supervixit:) sic ait: „ De Ab-
bate Macario narratur, quod sic diceret:
„ Confidens, *inquit*, in cella mea, exerce-
„ bar ut monachus, dum interim mihi mo-
„ lestiam cogitationes exhibebant, dicen-
„ tes: Abi in interiorem eremum: Et
reliqua Arabice: *وَاللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِرَأْسِ*
D *مُحَمَّدٍ وَبِأَرْوَاحِ الْأَنْبِيَاءِ الْأَمْثَلِ*
وَبِأَرْوَاحِ الْأَمْثَلِ. فَإِنْ هُوَ إِلَّا
مَدَامَ فَمَوْءُوذٍ الْبَاقِ رَأْسِ مَدَامَ
دَمَامَ رَأْسِ رَأْسِ رَأْسِ رَأْسِ رَأْسِ
وَبِأَرْوَاحِ الْأَمْثَلِ رَأْسِ رَأْسِ رَأْسِ
رَأْسِ رَأْسِ رَأْسِ رَأْسِ رَأْسِ رَأْسِ
E *وَبِأَرْوَاحِ الْأَمْثَلِ. ”* Ostendamus itaque,
„ nihil temere vel inconsiderate sanctos Pa-
E „ tres egisse. De Macario monacho narra-
„ tur, quod sic diceret: dum in cella mea
„ in Scete considerem, cogitationes mihi
„ molestiam exhibuere, dicentes: abi in
„ interiorem eremum. „ De sancto vero
Antonio tamquam de eo, qui in coelum
jam migraverat, loquitur, dum ait: „ Et
„ cur non oculos demittimus in vitam Ab-
F „ batis Antonii, & ipsum cuncta ex divi-
„ na egisse revelatione comperiemus. Ve-
„ rumtamen ipse quoque nonne in mona-
„ sterio vivebat? nonne indumentis uteba-
„ tur? nonne pane vescebatur? nonne pro-
„ priis manibus laborabat? nonne discipu-
„ los habebat, qui quidem etiam mortuum
„ ipsum deflebant, ac sepeliebant? Arabi-
„ cus interpret: *وَاللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِرَأْسِ*

„ Antonii monachi consideremus , compe-
 „ riemus utique ipsum cuncta ex divina re-
 „ velatione egisse . Nonne enim in mona-
 „ sterio degebat ? nonne pane vescabatur ?
 „ nonne propriis manibus laborabat ? non-
 „ ne discipulos habebat , qui ipsum mor-
 „ tuum pannis involventes , sepelierunt ? „
 Atqui S. Antonius monachorum pater ex
 hac vita ad superos evolavit anno Chri-
 sti 356 . Tillemontio teste Tom. 7. pag. 131 .
 Itaque hic sermo à S. Ephræmo neque an-
 te annum 356 . quo S. Antonius obiit ,
 est compositus , neque post annum 372 .
 quo idem Ephræmus , postquam ægyptia-
 cam eremum , (ut in ejus vita Tom. 1 .
 Bibl. Orient. pag. 40 . narratur ,) una cum
 comite & interprete lustraverat , Cæsaream
 Cappadociæ profectus est , S. Basilii Magni
 colloquio fruiturus . Sic enim omnia con-
 stant , & quæ de monachis Boschis , & quæ
 de SS. Antonio & Macario referuntur :
 ea scilicet a S. Ephræmo tum in Mesopo-
 tamia , tum in Ægypto circa annum 370 .
 visu vel auditu excepta fuisse .

Et Ephræmum quidem Cæsaream Cappa-
dociae divino ductum spiritu petivisse, *ut*
ipsum ibi os Ecclesiae, auream scilicet illam
doctrinae lusciniæ Basilium videret atque
cognosceret, non Syri tantum testantur, sed
etiam Græci scriptores: & in primis S. Gre-
gorius Nyssenus in ejusdem S. Ephræmi
encomio, quod in Arabicam linguam con-
versum, sermonibus Ephræmianis subji-
ci solet. Tum vero Ephræmus ex columba
humero Basilii dextero insidente didicit,
qualis & quantus Basilius esset: & ex ea-
dem columba instructus Basilius, sancti hu-
jus Patris peregrinationem cognovit, eum-
que esse Ephræmi illum Syrum. Peroppor-
tune igitur ambo mutua inter se spirituali
consuetudine frui sunt, ita ut laboriosa
illa peregrinatio ipsi Ephræmo inutilis non
Tom. II.

A exstiterit. Quippe qui ab eodem Basilio edo-
ctus, sanctorum Quadraginta Martyrum,
qui Sebastæ sub Licinio passi sunt, præcla-
ra gesta didicit, eosque una cum Basilio,
in patriam reversus, egregio exornavit en-
comio. Hoc Ephræmus ipse testatur in iis,
quas in Basilium scripsit, laudibus: ubi
postquam ex mutuo cum sanctissimo illo Cæ-
sarensium Pontifice colloquio se mirum
quantum profecisse dixisset: *Tunc*, inquit
hoc Tom. pag. 293., *concepit venter meus*
prudentiam, ut pararet Quadraginta Mar-
tiryrum laudes. Omnem enim tolerantie ipso-
rum modum meis adjunxit auribus egregius
vir: quemadmodum scilicet elegerint mori
pro Christo, quantaque pericula contemserint,
ut ipsum lucrifacerent; tum quot numero
fuerint Sancti illi; reliquaque ad pietatem
eorum pertinentia edixit. Exstat encomium
Ephræmi in S. Basilium Magnum Græce in
mss. codicibus Vaticano 1633. pag. 81.
Basiliano 26. pag. 144. Slavonice pag. 292.
Prodiit autem Græce in edit. Oxon. pag. 399.
Græce & Latine per Cotelerium Tom. 3.
D monument. Eccl. Græcæ pag. 54. & in
nostra editione hoc Tom. 2. pag. 289.
Latine tantum per Vossium Tom. 3. pag.
225. Confer Acta Sanctorum Febr. pag. 51.
& Tom. 2. Junii pag. 809. Baronium ad
Martyrolog. Romanorum 14. Junii. Et
Combesium in Bibliotheca concionatoria
Tom. 7. pag. 41.

E Basilio adhuc superstite, hoc encomium ab Ephræmo scriptum esse, affirmant Bollandus Tom. 1. Febr. p. 51. & Fabricius Bibl. Græc. lib. 5. Negat Tillemontius to. 8. ad S. Ephræm not. 14. ubi ex ipsius Ephræmi verbis ostendit, hunc sanctum Patrem de Basilio Magno tamquam de mortuo loqui: idque auctoritate Syriacæ ejusdem Ephræmi vitæ confirmatur, quam Tom. 1. Biblioth. Orient. evulgavi. Ibi enim pag. 52. §. 29. de S. Basilii Magni obitu, & laudibus ab Ephræmo compositis hæc habentur: *Ut vero beatus Ephræm de sancti Basilii obitu nuncium accepit, dici non potest, quam acerbò mœrore inde affectus fuerit, cogitans; ipsius oves tanti Pastoris conspectu orbatas fuisse: quamquam Pastore suo nequaquam de-*

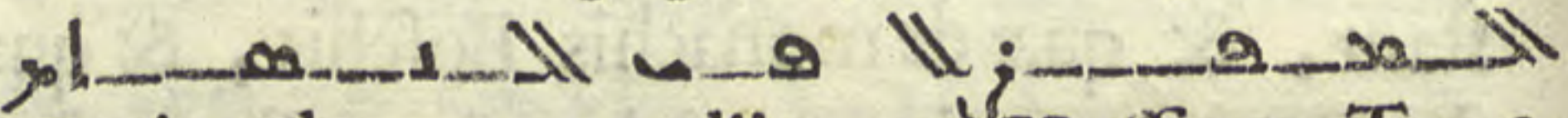
stitutas fuisse dicendum est, quando omnibus ille mortalibus precibus suis adest. Scriptis itaque in ejus laudem carminibus hymnisque, sui doloris acerbiter utcumque lenire conatus est. Non solum itaque Græce & Slavonice, sed etiam Syriace encomium hujusmodi extitisse, certum est: id quod recte colligit Tillemontius tom. 8. not. 13. ex caractere, seu scribendi modo a Græcis auctoribus prorsus diverso.

Post Basilii itaque obitum, qui anno Christi 378. contigit, Ephræmianum istud encomium exaratum fuit: cui idem Auctor & aliud subjunxit in sanctos Quadraginta Martyres Sebastenos, qui sub Licinio passi sunt: de quo vide Surium, & Acta Sanctorum die 9. Martii. Fabricius Bibl. Græc. lib. 5. affirmat, encomium istud haberi in Bibliotheca Concionatoria Combefisii Tom. 8. illudque ipsum esse, de quo Lambecius lib. 4. pag. 74. Verum fallitur vir doctus: nam Combefisius & Lambecius loc. cit. non hunc laudant Ephræmi sermonem, qui incipit, εἰκόνα μαρτυρικὴν ἀγαυὰν βέλομαι, Imaginem sanctorum Martyrum describere cupio; sed alterum in omnes Christi Martyres, qui per totum terrarum orbem passi sunt, cujus initium: φασὶν καὶ ἐπεὶ ῥατος ὑπάρχει ἀπαπὸς ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις, Illustris & peramabilis est semper Angelis atque hominibus: de quo vide editione m Vossianam Coloniensem Tom. 3. pag. 740. & Romanam Tom. 3. p. 240. Græcam Oxoniensem pag. 411. & Græco-Latinam hoc Tom. 2. pag. 306. Primus autem ille in sanctos Quadraginta Martyres Sebastenos, a Vossio primum Latine editus est Tom. 3. pag. 230. & a nobis Græce & Latine hoc Tom. pag. 341. ex ms. cod. Vat. 679. pag. 34. Ephræmum vero esse hujus sermonis Auctorem, perspicuum fit, non modo ex iis, quæ supra de encomio in S. Basilium notavi; sed etiam ex sequentibus verbis, quibus Syrus doctor & nomen suum exprimit, & quas antea promiserat istorum martyrum laudes, se aggredi significat. Non enim, inquit, pag. 341. oblitus sum mei promissi, quo vobis de egregiis pollicitus sum victoribus,

A quando ea quæ sancti ac fidelis sunt Basilii, electi viri Dei, enarrabam. Et pag. 355. Intercedite o Triumphatores Christi pro minimo ac miserabili Ephræm, ut misericordiam inveniam, Christique gratia salvus fiam.

Id scribendi genus, encomia videlicet in Sanctos texendi, Ephræmo familiare fuit. Nam in ejus vita, præter laudes Basilii Magni & Martyrum Sebastenorum, de quibus supra dictum est, scripsisse etiam dicitur de S. Jacobo Nisibeno: de Martyribus Nisibenis; de Martyribus Edessenis Samona, & Guria, & Abibo: de omnibus Christi Martyribus: denique de Edessenorum laudibus, qui fortiter Juliano Imperatori restiterunt: Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 50.

C Philoxenus in libro de uno ex Trinitate incarnato & passo, citat fragmentum ex encomio S. Ephræmi in Julianum Sabam, Tom. cit. pag. 56. & ex libro de Martyribus Nisibenis, ibid. Exstat autem sermo Ephræmianus de Juliano monacho Græce, in cod. ms. Otthoboniano 1. pag. 381. & Medic. Laurentiano 67. & 68. Initium:

D ὁ πὸς ὁ αἰετος τῆς ἀσκητῶν: Arabice Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 154. Incipit: Latine demum prodiit per Vossium To 3. pag. 264. Initium: Optimus hic atque fortissimus inter pietatis pugiles.

Habentur præterea Græce sermones Ephræmiani de Abraamio & Maria ejus nepte: ἀδελφοί μου βέλομαι ὑμῶν διηγέσασθαι. In Patres qui temporibus suis consummati sunt, τὴν καρδίαν μου ἀλγῶν. Alius in eosdem: ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ. In eos qui in Christo obdormierunt, τί τῷ σήμερον. In fratrem defunctum, ὅταν ἀποσταλῇ ἄγγελος. In eos qui valedixerunt, ὡς ὁ θεὸς νόμος. In omnes Christi Martyres, φασὶν καὶ ἐπεὶ ῥατος. De laudibus sanctorum Martyrum. ἀσύνετος ἀμαρτῆς. In mulierem peccatricem & Phariseum, πολλῶν ὄντων. In sanctam Parasceven, & in Latronem, πρώην Πεβέννας. In SS. Petrum & Paulum Apostolos, χαίρετε Χριστοί. Item in Sanctos veteris Testamenti videlicet, in Noe, & de continentia, ἀλλ' ἐπειδὴ ἀλίσκονταί ὕμεις. In Lot, & de securitate, ἐπειδὴ οἱ φιλήδονοι.

convertendum suscipiunt, neque verbis neque sententiis ubique inhæreant, sed excerpta quædam describentes, & novum quodammodo opus ipsi procudentes, non vereantur tamen sub antiqui Auctoris nomine illud venditare. Quæcumque igitur ad nos hujusmodi scripta perveniunt, post seculum duodecimum elucubrata, perinde se habere existimanda sunt, ac si nullam prorsus fidem mereantur, nisi ad autographum collata, perspicuum fiat, illa cum Græco vel Syriaco textu convenire. Hunc in censum refero sermones omnes Arabicos (exceptis illis duobus supra quinquaginta, jam olim è Græco conversis, de quibus Tom. 1. Bibl. Orient. a pag. 150. ad pag. 156.) qui Ephræmi nomen præferunt in codicibus nostris Vaticanis.

Horum in numerum merito referuntur sequentes sermones, qui in cod. Berœensi 1. repræsentantur: videlicet, primo Sermo, cui titulus pag. 210. *Sermo sancti Ephræm de morte, peccato & de poenitentia. Initium.*

Audite fratres: melius est mori, quam in peccato vivere. Præstat, arborem præcidi, quam aridam manere. Optabilius est in firmo mori, quam morbo torqueri. Hic, ut vides, nihil Ephræmo dignum: sed opus videtur a recentiore quodam Jacobita consarcinatum ex diversis antiquorum Patrum male intellectis adhortationibus: quum enim totum sermonem Arabicè ad populum dirigat, Syriacis identidem utitur auctoritatibus Scripturæ, Syrorumque Doctorum, quas statim in Arabicum idioma convertit. Sic pag. 211. ex Psalmo recitat.

Unum petii a Domino, & hoc requiro,

A, ut habitem in domo ejus cunctis diebus vitæ meæ. Et p. 212. ex Jacobo Sarugensi.

Siquis a pane jejunans, verbo peccet, quid, quæso, proficit? Ædificat enim, & destruit, & mercedem amittit. Jejunans ille quidem, justificatur: sed verba inique proferens, justiciam corrumpit. Venter quidem vacuus est: verum odor foetet, nec Deo acceptus est.

Ibidem ex Balæo Syro scriptore hoc testimonium profert:

Non est nobis a cibo jejunandum, & orandum: sed ab ira & furore nos ipsos cohibeamus: & sic mundum erit nostrum jejunium, ita ut regno cælesti digni efficiamur.

Claudit denique hunc sermonem, Sanctos invocans, quos inter, auctor Jacobita, hæreticos sectæ suæ propugnatores recenset, in hæc verba:

Detque vobis, oro, finem perfectum precibus Matris lucis & vitæ, dominæ Mariæ Dei genitricis: & orationibus sancti Ephræm Syri, & domini nostri sancti Barsumæ, ferro induti: & sancti Abai, & sancti Sabai, & sancti Abchai, & sancti Sabbatii, & sancti Dometii, & sancti Theodoti, precibus quinque millium & quingentorum sanctorum, qui unâ cum sancto

Abæo

Abæo

„ Venite fratres , & dilecti mei : grex
 „ electe in Christo domino nostro , signate
 „ signaculo sacri baptismatis . Venite , & ser-
 „ monem animabus vestris salutarem audite .
 „ Venite , fratres , negotiemur , donec hæc
 „ duret celebritas , & vitam acquiramus
 „ æternam . Implete oculos vestros lacry-
 „ mis , & coram Domino adeste cum fle-
 „ tu & planctu . Si enim oculi lacrymis
 „ impleantur , tunc corda ad poenitentiam
 „ & resipiscentiam confugient . , Consonat
 cum Græco sermone , qui prodiit Tom. 1.
 pag. 28. Initium : *δευτε αγαπητοι* . Sed
 Arabica interpretatio concisior est , & us-
 que ad illa verba producit , quæ in Græ-
 co habentur Tom. cit. pag. 32. *καταλιπόν-
 τες εν τῇ τῷ εδυνῶν ἔργα , μὴ τραφώμεν
 πάλιν εις τὰ ὀπίσω , καὶ αὐτὰ πράττωμεν* .

„ Quapropter relictis gentilium operibus ,
 „ non convertamur iterum retrorsum , ea-
 „ demque agamus . , Cætera , quæ usque
 ad pag. 40. Græcè leguntur , Arabicus
 Interpres omisit , eorumque loco epilo-
 gum composuit , cuius initium pag. 188.

„ *فروا من فساد الدنيا و
 من فساد الدنيا و
 من فساد الدنيا و
 من فساد الدنيا و*

„ Fugite pugnam luxuriæ , & ne capiami-
 „ ni oblectamentis voluptatum . Nam lu-
 „ xuria est omnium satanæ retium pessi-
 „ mum . Luxuria est hominis offendicu-
 „ lum . , Vides , quanta sit amanuensium
 licentia qui Arabicè aliquid exscribunt : aut
 enim sermones mutilant , aut ex suo cere-
 bro confingunt .

In gloriosissimam Virginem Dei genitri-
 cem Mariam nonnullæ Ephræmianæ lau-
 des Latine exstant : Aliæ Græce tantum :
 plures denique Syriace .

Latinae sunt , anonymo prisco Interpre-
 te , quas postea Lipomanus , Surius , &
 Vossius edidit : videlicet , I. De san-
 ctissimæ Dei matris laudibus : Initium :
Intemerata prorsusque pura , Virgo Deipara .
 Lipom. Tom. 8. pag. 10. Sur. Tom. 6. p. 1.
 Voss. Tom. 3. pag. 207. II. Oratio ad
 sanctissimam Dei genitricem . Init. *Imma-
 culata , impolluta , incorrupta , pudica , Vir-*
 Tom. II.

A go Dei sponsa , Domina nostra . Lipom.
 Tom. 8. pag. 11. Sur. Tom. 6. pag. 2.
 Voss. Tom. 3. pag. 210. III. Lamenta-
 tio sanctissimæ Dei genitricis prope Crucem
 stantis . Init *Stans apud crucem purissima
 Virgo , Salvatoremque in ligno suspensum
 suspiciens* . Lipom. Tom. 8. pag. 14.
 Sur. Tom. 7. pag. 205. Voss. Tom. 3.
 pag. 198. Ex quibus autem codicibus
 B Græcis an Syriacis hæc primum Precatio-
 nes in Latinum conversæ fuerint , mihi
 non constat : neque illas Syriace , vel
 Græce reperire potui in tot ac tantis ma-
 nuscriptis , quos in priori tomo & in hoc
 secundo recensui .

Liber Thocaræ seu Thecaræ monachi
 continet *Precationes octo ad Deum , & un-
 decim ad B. Virginem* , quæ ex S. Ephræ-
 mi scriptis dicuntur collectæ . Eæ in codi-
 cibus Coislin. 312. a fol. 310. & Vatic.
 1190. a fol. 1117. repræsentantur : sunt-
 que a nobis recensitæ in Prolegomenis ad
 priorem Tomum pag. 136. & seq.

In codice Syriaco Nitriensi VII. qui
 anno Græcorum 834. Christi 523. est
 exaratus , inter Hymnos Ephræmianos
 D LII. de Ecclesia , tres exstant num. 35.
 36. 37. qui Hevæ & Mariæ comparatio-
 nem continent . Initium : *ܠܒܝܬܐ ܕܡܪܝܡ
 ܠܒܝܬܐ ܕܡܪܝܡ ܠܒܝܬܐ ܕܡܪܝܡ
 ܠܒܝܬܐ ܕܡܪܝܡ ܠܒܝܬܐ ܕܡܪܝܡ
 ܠܒܝܬܐ ܕܡܪܝܡ ܠܒܝܬܐ ܕܡܪܝܡ
 ܠܒܝܬܐ ܕܡܪܝܡ ܠܒܝܬܐ ܕܡܪܝܡ*
 „ Ambæ sine noxa , ambæ simplices ,
 „ Maria & Heva , altera cum altera con-
 „ feratur : Altera mortis nostræ causa fuit ,
 „ vitæ altera . , Prodiere conjunctim To-
 2. Syr. Lat. pag. 327.

Codex Nitriensis VIII. anno Græco-
 rum 863. Christi 551. exaratus , quot de
 Christi nativitate sermones complectitur ,
 tot habet de B. Mariæ Virginis laudibus
 cantica . Initium : *ܠܒܝܬܐ ܕܡܪܝܡ
 ܠܒܝܬܐ ܕܡܪܝܡ ܠܒܝܬܐ ܕܡܪܝܡ
 ܠܒܝܬܐ ܕܡܪܝܡ ܠܒܝܬܐ ܕܡܪܝܡ
 ܠܒܝܬܐ ܕܡܪܝܡ ܠܒܝܬܐ ܕܡܪܝܡ
 ܠܒܝܬܐ ܕܡܪܝܡ ܠܒܝܬܐ ܕܡܪܝܡ
 ܠܒܝܬܐ ܕܡܪܝܡ ܠܒܝܬܐ ܕܡܪܝܡ*
 „ Gratissimus multoque jucundissimus ac-

„ cedit , Domine , Regibus , Sacerdotibus ac
 „ Prophetis hodiernus dies : ipsorum si-
 „ quidem prædictiones re præstitit , idem-
 „ que confirmavit . Virgo Emmanuelem ho-
 „ die in oppido Bethlehem peperit . „ Edi-
 ti sunt Tom. 2. Syr. Lat. a pag. 396.

Et de his quidem sancti Ephræmi in
 Beatissimam Virginem Syriacis sermoni-
 bus , nemo , ut arbitror , dubium move-
 bit : omnes enim Ephræmi stylo , inge-
 nio , ætati consonant : idque sexti ineun-
 tis christiani sæculi veneranda codicum ma-
 nuscriptorum antiquitas confirmat : præ-
 terquam quod iidem de nativitate Christi
 sermones a Philoxeno Episcopo Hierapoli-
 tano citantur , qui circa annum Christi
 512. scribebat . Vide Tom. 1. Biblioth.
 Orient. pag. 56.

Ejusdem germanitatis esse videntur Sy-
 riaci sermones de B. Virgine , de sanctis
 Martyribus , de Poenitentia , de Defunctis ,
 deque nonnullis anni solemnitatibus , qui in
 cod. Syr. Vat. X. pag. 122. hoc titulo
 prænotantur .

„ Scalæ hymnorum sancti doctoris Ephræ-
 „ mi . Ex quingentis autem , quas com-
 „ posuit , Scalas , non aliæ nostris tempo-
 „ ribus compertæ supersunt , præter istas
 „ quadraginta , quas præ manibus habe-
 „ mus , & quas scribere aggredimur . „

Prima , ad Tonum . Hic
 mensis est , incipit pag. 122. a tergo :
 Beata Maria . Secunda ,
 ad Tonum , Pater scripsit Epistolam , incipit pag. 125.
 non ideo , quia ego te
 genui . Et sic de reliquis . Codex exaratus
 est anno Græcorum 1875. Christi 1563.

in Sadad Damascenæ regionis pago apud
 Ecclesiam Deiparæ die 26. Novembris ,
 quemadmodum pag. 167. & 168. adno-
 tatur . De hisce igitur quadraginta Scalas

A ex mente Syrorum dubium nullum mo-
 vetur , quin sint genuinus Ephræmi fœ-
 tus : & jure quidem meritoque : his enim
 de Scalas seu hymnis loquuntur Sozome-
 nus lib. 3. cap. 16. & Theodoretus lib. 4.

cap. 29. quum ajunt : „ Quoniam Har-
 „ monius Bardefanis filius cantica quædam
 „ olim composuerat , & modorum suavi-
 „ tati impietatem admiscens , audientium
 „ animos demulcebat & ad exitium per-
 „ trahebat ; ipse Ephræmus modorum
 „ compositionem inde mutuatus , pietatem
 „ canticis permiscuit , & suave simul &
 „ salutiferum medicamentum audientibus
 „ exhibuit . Atque hæc Cantica festos
 „ Martyrum dies lætiores ac splendidiores

C „ etiamnum efficiunt . „ Græcis scriptori-
 bus consonant Syrus auctor vitæ Ephræmi ,
 qui Scalas a nobis supra memoratas præ-
 oculis videtur habuisse , dum scribit :

D
 E
 F

„ Jam vero satis edoctus beatus Ephræm ,
 „ quantum homines illi musica cantuque
 „ caperentur , illosque a profanis & inho-
 „ nestis lusibus choreisque puerorum avo-
 „ care cupiens , choros Virginum insti-
 „ tuit , docuitque eas hymnos , scalas ,
 „ & odas sublimibus & spiritualibus sen-
 „ tentiis compactas , de Christi nativita-
 „ te , Baptismo , Jejunio , deque reliquis
 „ dispensationis Christi mysteriis , de re-
 surre-

E J U S D E M
J O S E P H I S I M O N I I
A S S E M A N I
BIBLIOTHECÆ VATICANÆ PRIMICUSTODIS
Ad Eñum ac Rñum Dominum
D. ANGELUM MARIAM
Q U I R I N U M
S. R. E. CARD. BIBLIOTHECARIUM
In alterum Tomum Græcum & Latinum
OPERUM SANCTI EPHRAEM SYRI
E P I S T O L A.

I cui mirum videatur, tres Sermonum Ephræmianorum Tomos Latine dumtaxat editos, decem annorum spatio à Cl. viro Gerardo Vossio fuisse elaboratos: primum enim anno Christi 1589. in lucem emisit; alterum anno 1593. ac tertium anno 1597. absolvit: non minus forsan accidet mirum, decem integros mihi effluxisse annos, ut hunc alterum editionis Græco-Latinæ Tomum publici juris facerem: tot enim præterierunt anni, ex quo, Te annuente, Cardinalis amplissime, Tomum primum sanctissimi Syrorum Doctoris ac Prophetæ è Græco Latine redditum, notisque & Prolegomenis illustratum evulgavi. Verum, (quæ summa tua humanitas est,) in bonam, ut spero, partem accipies, si non ita celeriter, ut desiderium erat tuum, hic Tomus in publicam lucem prodiit: mihi enim tarditatis, vel certi potius consilii editionem istam usque ad præsentem diem differendi, causa fuit duplex: Altera quidem, quod ipse dum alterum ac tertium Tomum pararem, à Summo Pontifice Clemente XII., totius Maroniticæ nationis rogatu, in Syriam ob Ecclesiastica quædam negotia, quemadmodum Tibi per literas fusius significaveram, navigare jussus, cæpta interrumpere coactus sum; & adhuc in iis negotiis expediendis etiam post meum in Urbem regref-

regressum occupatus essem, nisi Sanctissimi Patris BENEDICTI XIV. sapientia & auctoritas nodum solvisset: cui proinde cum ob alia multa mihi collata beneficia plurimum me debere profiteor, tum etiam quod ab ingrato causarum strepitu, in quem volens nolens incideram, ad jucundissimum istum Vaticanum secessum me revocavit, ubi libris de more evolvendis totus incumberem. Altera vero, ut locus interim daretur eruditissimo sane, doctrinarumque omnium & linguarum genere præstantissimo, sed decrepitæ ætatis viro Petro Benedicto, Syro Maronitæ, Societatis Jesu, commissum sibi agellum excolendi: Syriaca nimirum ille sancti Ephræmi Opera in Latinum sermonem convertenda, dum ego Græcis operam darem, suscepit: quod quidem munus a Te sibi demandatum quantalibet diligentia exequutus, ad exitum tamen perducere nequivit: binos enim Tomos qua majori potuit elegantia edidit: sed quum tertium & ultimum curaret, laboribus & annis confectus optimus senex, fatis cessit, imperfectum opus relinquens. Hæc Tibi etiam, Eminentissime Princeps, mens fuerat, hoc consilium, ut scilicet utrinque opus urgeretur, quo tam splendida & luculenta à Te decreta editio citius lucem adspiceret. Nec stimuli defuere ad id strenue naviterque exequendum. Excitabat enim utrumque ad incumbendum in traditum à Te sibi pensum sedulitas ac vigilantia illa pene incredibilis, qua videbamus Te noctu diuque non cessare commentarios varia eruditione refertos conscribere, omnesque & singulas disciplinas sic animo complecti, sic calamo versare, ut nisi doctissimis Epistolis in lucem emissis nullæ fere Tibi sive perfecta valetudine utenti, sive etiam in lectulo ob ægrotationem decumbenti prætereant hebdomades. Exemplis itaque tuis exstimulatus, postquam Vir ille clarissimus, gentilium meorum decus & ornamentum, & vivere & scribere desiit, nil cunctandum ratus sum, ut hic post editos ab illo Tomos statim succederet.

Quid vero à me in hac editione præstitum sit, paucis nunc indicabo. Jam in mea ad Te Epistola Tomo priori præfixa lectores monueram, Oxoniensis à nobis Editionis ordinem idcirco servari, quod ex plurimis Græcorum codicum, qui in Vaticana & alibi exstant, exemplaribus nullum nobis obtigerit, quod plane cum altero conveniat sive in dispositione ac numero Sermonum, sive in omnimoda titulorum, verborum, sententiarumque conformitate. Hoc ipsum cernimus etiam in Latinis Ephræmianorum operum versionibus, quarum neque ordo, neque tituli, neque verba ut plurimum consentiunt. Atque hanc ob causam quum prior Tomus duos supra triginta priores Editionis Oxoniensis Sermones complectatur, in hoc secundo Tomo, quos eadem Editio à Sermone trigesimo primo usque ad ultimum repræsentat, eodem ordine edendos censuimus. Verum, ut aliquot insuper sermones, aut fragmenta alicubi in nostra Editione adderemus, hæc nos ratio movit: quia nimirum lacunas bene

Quod argumento est, in Græcis etiam Codicibus neque dimidium hujus Sermonis exhiberi. Prodibit autem quamprimum Latine & Syriace in tertio Tomo, quem post cl. viri Petri Benedicti obitum, Stephanus Evodius, Apameæ in Syria Archiepiscopus, meus ex Sorore Nepos, jussu tuo, Princeps Eminentissime, adornandum suscepit.

Qui in Editione Oxoniensi pag. 419. *De Domina Sala* inscribitur, ad sanctum Ephræmum nullatenus pertinet, ut omnes norunt, sed ex Lauasiacis Palladii desumptus est, quemadmodum & ipse, Eduardus Thuuautes in notis observat. Hunc nos pag. 393 nequid ex Editione Oxoniensi desideretur, recudimus post illas Interrogationes & Responiones, de quibus supra facta est mentio.

Fragmentum Sermonis, cujus initium in Editione Oxoniensi pag. 423. *εἰς μάχην δυνατῶν*, exstat in Sermone illo, qui incipit: *πέρυτοι μοι ὡς ὁ ἁλδόν ἄνθρωπος*, Anno præterito ad me accessere quidam. Hunc proinde integrum edimus pag. 411. ex codd. Vat. 441. & 442. & ex Codd. Alexandrinis 16. & 42.

Post fragmentum *περὶ τῆς ἐμφυσημάτων*, quod in Oxoniensi pag. 423. prodiit, alia quædam in Genesim subjungimus à pag. 323 ad pag. 326. ex Codd. Vaticanis 1520. 1657. & ex Cod. Alexandrino 7. Quin etiam excerpta addimus ex catenis Græcis in Scripturam, nimirum in Job, in Psalmum 93. in Transfigurationem Domini seu in Matthæum, & in nativitatem Domini, à pag. 424. ad pag. 427. quæ nobis suppeditarunt Codices Vaticani 251. 752. 1610. 1642. & Palatinus 230.

Sermonem *de octo cogitationibus* pag. 422. ex Cod. Cromuellianno imperfectum edidit Eduardus Thuuautes. Lacunas ejus supplemus hoc Tomo pag. 428. ex Cod. Vat. 375. & Palatino 91. simulque ostendimus, potiore ejusdem Sermonis partem in illo contineri, qui *de Perfectione monachi* inscribitur, incipitque pag. 411. Anno præterito.

Testamentum Ephræmi, quod in Editione Oxoniensi pag. 365. Græce prodiit, cum Syriaco textu contulimus pag. 395. & variantes lectiones subjecimus pag. 433.

Denique post Sermonem, cui titulus *περὶ πίστεως*, initium, *ὁ Κύριος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ*, qui postremum locum in Edit. Oxoniensi occupat, ut justam in molem hic Tomus excresceret, à pag. 341. nonnullos Sermones subjunximus, qui tamem ad editos ab Eduardo Thuuautes aliqua ratione pertinerent: cujusmodi est *Encomium in sanctos Quadraginta Martyres*, quod Ephræmus ipse auditoribus pollicitus fuerat, quum laudes S. Basilii Magni hoc Tomo pag. 289. texeret. Sermo insuper inscriptus *de morum perversitate*, qui pag. 183. inter Quingenta illos Photio laudatos quadragesimum octavum locum tenet, separatim, ut apud Vossium, sic in nostra editione pag. 368. iterum ex mss. Codicum fide editur.

Hæc igitur in ista editione supplenda esse, vel addenda judicavimus. Quam editionem si Tibi, Eminentissime Princeps, ut spero, & opto, non ingratam accidisse intellexero, aliis sancti Ephræmi operibus, quæ Græcè nunquam prodierunt, in tertio ac postremo Tomo in lucem emittendis manum admovebo.

Ex Bibliotheca Vaticana Kalendis Martii Anno Domini MDCCXLIII.

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΕΦΡΑΙΜ ΤΟΥ ΣΥΡΟΥ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΒΙΟΝ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ
ΑΒΡΑΑΜΙΟΥ, ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΕΨΙΑΣ
ΑΥΤΟΥ ΜΑΡΙΑΣ.

SANCTI PATRIS NOSTRI
EPHRAEM SYRI

IN VITAM BEATI
ABRAAMII,
ET NEPTIS EJUS MARIÆ.

ΔΕΛΦΟΙ' μου, βέλο- Α
μαι ὑμῖν διηγήσασθαι
πολιτείαν καλὴν καὶ τε-
λείαν ἀνδρὸς θαυμαστῆς,
ἥντινα ἀρξάμενος καὶ ἐπι-
τελέσας ἐδοξάσθη. Δει-
λιαὶ δ' ἡ ἰσότης καὶ θαυ-
μασίῳ καὶ φαιδρᾷ μαρ-

τυτείαν τῆ εἰκόνος τῆ θεοφιλεῖς ἀρετῆς αὐτῆς. Ἰδὲ
γὰρ ἡ μὲν πολιτεία τοῦ ἀνδρὸς καλὴ καὶ τελεία,
ἐγὼ δ' ἡ ἀσθενὴς καὶ ἰδιώτης· καὶ ἡ μὲν εἰκὼν τῆ
ἀρετῆς φαιδρὰ καὶ θαυμαστὴ, τὰ δ' ἡ χρώματα
συγνὰ καὶ φοβερά. Ἀλλ' ὅμως εἰ καὶ ἀσθενὴς
ὡς καὶ ἰδιώτης, πολλὴν λέγω, εἰ καὶ ἐπαξίως μὴ
καταλαμβάνω τὸ τέλειον, διηγέμεναι οἷός τε εἰμὶ,
μὴ ἐπὶ τῇ φράσει τὰ πρὸς τὴν δούτερον Ἀβραάμ,
τοῦ αὐτῆς ὅστις ἐγένετο ἐν τοῖς χρόνοις ἡμῶν, καὶ
ἐπολιτεύσατο πολιτείαν ἐπὶ τῇ γῆς ἀγγελικῇ
καὶ ἐράνιον· ἐκτίσατο ἱπομονὴν ὡς ἀδάμας,
καὶ κατήξιώθη τῆς ἐπερραίας χάριτος. Ἐπειδὴ
ἀπὸ νεότητος αὐτῆς ἠγνίσκον ἑαυτὸν ναὸν θυεῖσθαι
τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ ἠτοίμασκον ἑαυτὸν
σκεῦος ἅγιον, ἵνα ἐνοικήσῃ ὁ καλέσας Θεὸς
ἐν αὐτῷ.

Οὗτος πίνων ὁ μακάριος γονεῖς εἶχε πλε-
οὺς σφόδρα· ἠγάπων τε αὐτὸν ὑπὲρ μέτρον τῆ
ἀνθρώπινος φύσεως· καὶ ἐμνησθῆσαντο αὐτὸν ἐν
πατρὶ ὡς, προσδοκῆτες ἄνευ ἐν ἀξιώματι.
Ὅτι οὐκ ἐδέλεν ἕτως. ἀπὸ δ' ἡ νέας ἡλικίας τῆς
Tom. II. ἔκ-

RATRES mei,
enarrare vobis vo-
lo pulchram per-
fectamque viri ad-
mirandi vitæ ratio-
nem:quam quidem
ipse sic inchoavit,
atque perfecit, ut
gloriam promerue-
rit. Ceterum ve-

reor admirabile atque illustre testimonium
texere imaginis ejus Deo acceptæ virtutis.
Ecce enim vita quidem ac conversatio viri
bona & perfecta est:at ego infirmus & imperi-
tus. Imago virtutis, luculenta & admiranda
est:colores vero,tristes sunt ac horridi.Verum-
tamen quamvis imbecillis sim & imperitus
sermone, perfectionemque illius digne com-
prehendere nequeam; tentabo tamen vel ex
parte enarrare,qualiscumque sim,atque disse-
rere, licet insufficiens,de altero Abraamo,qui
nostris exstitit temporibus, & angelicam cœ-
lestemque vitam in terris duxit, posseditque
patientiam,adamantis instar,& cœlestem me-
ruit consequi gratiam. Et quoniam à juven-
tute sua castum pudicumque se exhibuit, tem-
plum Spiritus sancti effectus est, & vas san-
ctum, ut in eo qui vocaverat ipsum Deus,
suum domicilium habitationemque teneret.

Hic igitur beatus parentes habuit ad-
modum divites: qui quum supra modum hu-
manæ naturæ ipsum diligenter, desponsarunt
ei puellam adhuc puero, expectantes, ut ad
dignitatem aliquam promoveretur. At hic
longe aliter sentiens, ab ipsa mox ætate ju-

A venili,

venili, ecclesias frequentare coepit: & si quando sacras Scripturas legi audiret, lubens aures accommodabat, & studiose in iis se exercebat, & meditabatur. Ceterum parentes ejus compellebant ipsum matrimonii vinculis obstringi: quibus quum ille diu multumque obstitisset, tandem tamen pudoris verecundia victus, acquiescere ac consentire cogitur. Celebratis ergo die septimo nuptiis, ipsoque jam in thalamo cum sponfa sedente, subito tamquam lux quædam, divina gratia in corde ipsius refulsit: quam veluti ducem nactus atque sequutus, illico domo exsiliens, e civitate egressus est. Duobus autem milliaribus procul inde cellulam quamdam vacuum invenit, in quam ingressus, magno ibi cum gaudio habitabat, lætoque corde Deum glorificabat. De quo ejus facto tam parentes ipsius, quàm cognati & vicini magno correpti sunt stupore: egressique, beatum illum ubique requirebant. Quumque illum post decem & septem dies in ea cella preces ad Deum fundentem invenissent, ad ejus aspectum valde obstupuerunt. Beatus autem ad eos: Quid, inquit, admiramini? Deum potius benignissimum collaudate, qui me a coeno iniquitatum mearum eripuit; & pro me orate, ut in finem usque vitæ, jugum hoc, quod me licet indignum subire voluit Dominus, valeam sustinere, vitamque meam beneplacitam secundum ipsius voluntatem instituere. Cui quum respondissent, Amen; hortatus ac deprecatus est ipsos, ne sæpius ei molestiam prætextu visitationis inferrent: tum ostium cellulæ obstruxit, seque ipsum intus recludit, minima fenestella relicta, per quam cibum acciperet. Illustrataque est mens ejus divina gratia, qua in dies in optimo vitæ instituto proficiebat, continentiamque magnam possidebat, ac vigiliis, planctui, humilitati atque caritati vacabat. Quumque ubivis locorum fama ejus percrebesceret, cuncti audientes, ad eum visendum, & ut ab eo juvarentur, undique confluebant. Datus enim eidem a Deo fuerat sermo sapientiæ & intelligentiæ: eratque opinio ac fama de ipso inter parentes, lucidissimi luminaris instar refulgens. Accidit autem post decem annos a tempore renunciationis suæ, ut parentes ejus ex hac vita migrarent, quum magnam auri vim opesque ei reliquissent. At ille rogavit amicum quemdam sibi fidum, ut universa quæ sibi obtigerant, in pauperes & orphanos distribueret, ne per ea ab orationibus avocaretur impedireturque. Quibus sic actis, tranquilla mente, vacuoque curis animo remansit. Illud quippe beati viri erat studium, ut mentem nullis rebus terrenis obstrictam haberet: atque ideo nihil super terram, præter sagum

unum,

A ὁ κλησίαις ἐχόλαζε, καὶ τῷ θείῳ Γραφῶν ἡδέως ἤκουε καὶ διδύμως ἐμελέτα ἐν αὐταῖς. Οἱ δὲ γονεῖς ἠνάγκαζον τῷ γάμῳ πρὸς οὐκ ἐπιθυμῶν. αὐτὸς δὲ ἔχ' ἔτιως ἐβόλετο. ὁ νοχληθεὶς δὲ πλεῖστα ὑπὸ αὐτῷ ἀπὸ πολλῆς ἀδ' ὅς ἐνεχέθη. Καὶ θροονίων τῷ γάμῳ τῇ ἐβδόμῃ ἡμέρᾳ, καθημένους αὐτὸς ἐν τῷ πατρὶ μὲν τὴν νύμφην, ἀφ' οὐδ' ὧς, ὡς περὶ ἡ φῶς, ἔλαμψεν ἡ χάρις εἰς τὴν καρδίαν αὐτῆς. ἀποπνεύσας δὲ τῷ οἴκῳ ἔξῃλθε. τύπος δὲ ὁδὸν ἔχεντο αὐτῷ τὸ φῶς ἐκείνο. ὃ κατὰ κολοσσαίων ἔξῃλθε τὴν πόλιν, καὶ ἀπὸ μυλίων δύο ἄνδρῶν κελλίον χολάζον, εἰσελθὼν ὤκησεν ἐν αὐτῷ μὲν χαρὰς μεγάλης, καὶ δι' ὀφρῶν καρδίας αὐτῆς, δοξάζων τὸ Θεόν. Ἐκείνοις δὲ ἔλαβε τὰς γονεῖς αὐτῶν σὺν τοῖς συγγενέσιν αὐτῶν παρὰ τὸ γεγονός. Καὶ ἔξελθόντες πάντας, ἐζήτην τὸ μακάριον. μὲν δὲ ἡμέρας δέκα ἐπὶ εὖρον αὐτὸν ἐν τῷ κελλίῳ προσευχόμενον τῷ Θεῷ, καὶ ἰδόντες αὐτὸν ἐθαύμαζον. Οἱ δὲ μακάριοι εἶπε πρὸς αὐτούς, Τί θαυμάζετε; δοξάσατε μᾶλλον τὸ Θεόν, τὸν φιλάνθρωπον, τὸν ῥυσάμενόν με ἀπὸ τῆς βορβόρος τῶν ἀνομιῶν μου, καὶ ἔνθα πρὸς ἐμὲ, ἵνα ἕως τέλους βασάσω τὸ ζυγόν, ὃν ὁ Κύριος κατηξίωσε με ὑπελθεῖν τὸ ἀνάξιον, πολιτὸν ῥυσάμενός τε καὶ τὸ αὐτῷ δι' ἀρετῶν, καὶ τὸ αὐτῷ θέλημα ποιήσῃ εἰς ἐμέ. Οἱ δὲ ἀπὸ κειθέντες εἶπον· ἀμήν. Παρκαλέσετέ αὐτούς, ἵνα μὴ σιωπῶντες ὀχλῶσιν αὐτὸν. καὶ ἀναφράξας τὴν θύραν, ἔκλεισε καθ' αὐτῶν, εἰσάσας θυρίδα μικρὰν μόνον, δι' ἧς τὴν τροφήν ἐδέχετο. Ἐφωτίσθη δὲ ἡ ἀγάπη αὐτῶν ὑπὸ τῆς χάριτος, καὶ ἦν παροικῶν ἐν τῇ καλλίστῃ αὐτῶν πολιτείᾳ, ἐγκράτειαν μεγάλῃ ἐκτίσας, ἀγρυπνίας τε καὶ κλαυθμόν, ταπεινοφροσύνην καὶ ἀγάπην. φήμη δὲ διέδραμεν παρὰ αὐτῶν πάντας, καὶ πάντες ἀκούσαντες ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν θεάσασθαι αὐτὸν ἅμα καὶ ὠφεληθῆναι. ἐδόθη γὰρ αὐτῷ λόγος σοφίας καὶ σωτέως, καὶ ἦν ἡ παρὰ αὐτῶν ἀκοή τε καὶ φήμη, καθάπερ φωστὴρ φωτεινός, σὺν τοῖς γονεῦσιν αὐτῶν. Ἐτελεύτησαν δὲ οἱ γονεῖς αὐτῶν μὲν ἔτι δέκα ἔτη αὐτὸν ἀποτάξας, ἀφέντες αὐτῷ χεῖματα καὶ χρυσίον πολύν. Οἱ δὲ παρκαλέσετέ ἵνα γνήσιον αὐτῷ φίλον, ἐπὶ τῷ ἀφ' οὗ αὐτὰ πτωχοῖς τε καὶ ὀρφανοῖς πρὸς τὸ μὴ ἐμποδισθῆναι αὐτὸν ἀπὸ τῶν προσευχῶν. καὶ ἔτιως ποιήσας ἔμεινεν ἀμέεμνος. Αὕτη γὰρ ἦν ἡ περὶ τὸν μακάριον, ὅπως μὴ δεσποδῇ ἡ ἀγάπη αὐτῶν ἐν ἡμῖν γνήσιον παράγματι, καὶ ἀφ' οὗ ἐπὶ γῆς ὁδὸν ἐκτίσας πλὴν σαγίης ἐνός καὶ

καὶ τειχίνε ὁμοίως ἀπὸ ἐφόρει· καὶ καυκίον ὃ ἐν ἐκέντητο, ὃν ᾧ ἐγένετο. Μετὰ ὃ πάντων τῶν ἐκτίσας παπεινοφροσύνην ὑπέρμετρον, καὶ ἀγάπῃ ὁμόζυμον πρὸς πάντας· ὃ προετίμησε πολέσιον πῶχον, ὅτε μὴ ἀρχοντα ἀρχομένης, ἀλλὰ πάντας ὁμοίως ἐτίμα. ὃ ἐλάβε πρὸς ὅσον ἀνδρώπῃ, ὅτε ἐπιτίμησέ ποτε ἡνι ἱταμῶς, ἀλλ' ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ ἀλάτι ἡρτυμῶς μὴ ἀγάπης καὶ φρασίτης. Τίς γὰρ ἀκῶν τῆς καλίστης αὐτοῦ ἀποκρίσεως, ἐκορέννυτο ποτε τῆς ἐκ τῶ λόγου αὐτοῦ γλυκύτητος; Ἡ τίς θεωρῶν τὸ τίμιον καὶ ἀγγελιοειδὲς πρὸς ὅσον ποτε ἐνεπίμπλατο; Εἰς πάντα ὃ τὸ χροῖον τῆς ἀσκήσεως αὐτοῦ, ὃ ἐλλᾶζε τὸ κανόνα, ἐπὶ πεντήκοντα χρόνων ἀσκήσας μὴ πάσης προθυμίας. Ἀλλ' ὃ τὸ ἀπειρον προθυμίαν καὶ τὴν ἀγάπην, ἣν εἶχε πρὸς τὸ Χριστόν, ὥστε ὀλίγα ἡμέρας ἐλογίζοντο αὐτῷ ἅπας ὁ χρόνος, καὶ ἀκόρετος αὐτῷ ἐφάνη πάντα ἡ πολιτεία τῆς ἀσκήσεως.

Ἡν ὃ ἐν τῇ πελοχῇ ἡ πόλις τὴν πόλιν χωρίον μέγα σφόδρα, ἐν ᾧ ὑπῆρχον πάντες ἑλλήνες ἀπὸ μικρῶς ἕως μεγάλης αὐτοῦ. ὃ δὲ ἰσχυσεν ἐπιστρέψαι αὐτοῖς, καίτοι πολλῶν καταστάντων Πρεσβυτέρων καὶ Διακόνων ἡ πόλις ἔπι-σκόπος ὃ ἐκείσε· ὅμως ὃ δὲ ἰσχυσεν αὐτοῖς ἐπιστρέψαι ἀπὸ τῆς εἰδωλομανίας· ἀνεχώρουν τε πάντες ἄσφακτοι, μὴ διωκόμενοι ὑπενεγκεῖν τὴν θλίψιν ὃ ὑπὸ αὐτοῦ ἐπαρχομένης διωγμῶ. καὶ μοναχῶν ὃ πᾶσι καὶ ἀπαξ, καὶ δις ἐπέρι-ψαν αὐτοῖς, μηδὲν ἀνύσαντες πλεον εἰς τὴν τῶν ἐπιστροφῆν. Μιᾶ ὃ τῶν ἡμερῶν καθεζομένης ὃ Ἐπισκόπος, πρὸς τὸν κλήρον, εἶπε πρὸς αὐτοῖς ὃ μακαρίε μνηθεῖς ὁ ἐπίσκοπος. Οὐκ ἔγνω ἐγὼ ἐν τοῖς χρόνοις μετὰ τὸν ἄνδρα τε-τελειωμένον, εἰς τῶν ἔργων ἀγαθὸν κεκοσμη-μένον ἐν τῶν οἷον ἀγαθῶν ὁ Θεός, ὡς τὸ Κύειν Ἀβραάμιον. ἀπεκρίθη ὃ οἱ κληρικοί, καὶ εἶπον αὐτῷ· ὅντως δὲ ὁ ὅτι ὃ Χριστῶ, καὶ τέλειος ἀσκητής. Εἶπε ὃ πρὸς αὐτοῖς ὁ Ἐπίσκοπος, Βέλομαι χειροτονῆσαι αὐτὸν εἰς τὸ τὸ ἑλλήνων χωρίον. Ἀλλ' ὃ τὸ ἡσυχαστὴς αὐτοῦ καὶ ἀγάπης διωθήσεται αὐτοῖς ἐπιστρέψαι πρὸς τὸ Θεόν. Καὶ ἀναστὰς πρὸς αὐτοῖς σὺν τῷ κλήρῳ πρὸς αὐτοῖς. ἐλθόντων ὃ καὶ ἀσπασαμένων αὐτὸν, ἤρξατο πρὸς αὐτὸν ὁ Ἐπίσκοπος πρὸς τὸ κώμης λέγειν, καὶ πρὸς αὐτοῖς, ὅπως ἀπέλθῃ ἐκεῖ. Ὁ ὃ ἀκῶς, πρὸς αὐτοῖς ἐγένετο σφόδρα, καὶ φησι πρὸς τὸ Ἐπίσκοπον· συγχώρησόν μοι, Πάτερ, κλαῦσαι τὰς ἀνομίας με-
Tom. II. ἐγώ

A unum, & tunicam unam cilicinam, quam gestabat, unumque catinum, ex quo edere ac bibere consueverat, possidebat. Cum his vero omnibus humilitatem supra modum, & caritatem erga omnes parem sibi vindicabat. Non divites pauperibus in honore præferebat, nec principem subdito; verum omnes æqualiter citra personarum acceptionem honorabat. Neque interdum quemquam durius increpabat; sed erat sermo ipsius sale caritatis & mansuetudinis conditus. Nam quis pulcherimas ejus responsiones audiens, satiari aliquando dulcedine eloquiorum ipsius potuit? aut quis vultum ejus venerabilem, aspectumque angelicum quandoque intuens, non magis accensus fuit ad sæpius eum videndum? Toto porro tempore religiosæ ipsius exercitationis, canonem seu regulam semel arreptam non mutavit, sed quinquaginta annorum spatio in eodem vitæ tenore cum omni alacritate se exercuit. Propter nimium autem amorem ac desiderium, quo in Christum ferebatur, omne temporis illius ævum quasi dies paucos reputabat, nullaue satietate religiosi instituti sui capi unquam poterat.

Erat vero non longe a civitate illa vicus valde magnus ac spatiosus, in quo cuncti pariter pagani a minimo usque ad maximum degebant: quos nullus plane convertere poterat, quamvis multi Presbyteri & Diaconi ab Episcopo illius loci constituti fuissent: nemo tamen illos ab idololatria avertere valuerat; sed omnes, qui id tentabant, re infecta ab iis recedebant, ob gravissimam afflictionis molestiam, qua ab illis premebantur. Quinque turba nihilominus monachorum semel atque iterum illos adire tentasset, nihil omnino super eorum conversione profecerunt. Quadam ergo die Episcopus sedens cum Clericis suis, beatissimi hujus viri memor, dixit ad eos: Talem ego virum cunctis temporibus meis non novi, ita in omni opere bono perfectum, omnibusque exornatum virtutibus, quas Deus diligit, sicuti domnum Abrahamum. Clerici autem respondentes, vere illum Christi famulum, monachumque perfectum esse affirmabant. Ad quos Episcopus: Volo, inquit, eum ad hunc paganorum vicum ordinare Presbyterum: patientia si quidem & caritate sua illos ad Deum convertere poterit. Et confurgens e vestigio, una cum Clero ad cellulam ejus contendit: quo quum pervenissent, eumque salutassent, coepit mox Episcopus de vico cum illo agere, ipsumque hortari atque rogare, ut istuc proficisceretur. Quo ille audito, vehementer contristatus, ait ad Episcopum: Permite mihi, obsecro, Pater, ut meas iniquitates deplan-

gam; neque ejusmodi negotium mihi homini imperfecto & infirmo imponas. Ad quem denuo Episcopus: Christi, inquit, gratia idoneus es: quare noli te in hac obedientia cunctabundum exhibere. Cui vir beatus respondit: Rogo sanctitatem tuam, ut tenuitatis meae misereatur, meque propria deflere mala permittat. Et ad eum Episcopus: Ecce, inquit, omnia reliquisti, & mundum ac quaecumque in eo sunt, odisti, teque ipsum crucifixisti. Verumtamen licet hæc cuncta recte perfeceris, obedientia tamen adhuc cares. Quæ quum ille audiret, illacrymans dixit: Quis sum ego canis mortuus, & quæ est vita mea, quod talia de me cogitasti? cui Episcopus: ecce hic, inquit, refidens, tuam dumtaxat salutem curas: illic vero divina adjuvante gratia plurimos salvare, & ad Deum convertere poteris. Perpende igitur tecum, unde ampliorem consequi mercedem possis, hinc ne, an inde: utrum si teipsum solum salvaveris, an si plures alios tecum ad salutem adduxeris? Beatus autem ille vir plorans dixit: Fiat voluntas Domini: attamen propter obedientiam proficiscar. Eductum igitur illum ex sua cellula, in civitatem adduxit, ibique per manus impositionem illum ordinavit, ac protinus cum gaudio comitantibus Clericis ad vicum destinavit. Quo dum beatus se conferret, precabatur in via Deum, dicens: Benignissime ac optime, respice imbecillitatem meam, & gratiam tuam in auxilium meum mitte, ut nomen sanctum tuum glorificetur.

Perveniens vero ad vicum, conspexit illos idololatriæ infania vehementer esse detentos: quare suspirans, flevit amare, sublatifque in coelum oculis, dixit: Tu Domine, qui solus absque peccato es, qui solus es misericors, & solus clemens atque benignus, ne despicias opera manuum tuarum. Festinanterque misit nuncium in civitatem ad quemdam carissimum amicum, ut pecunias ex patrimonio suo relictas sibi mitteret. Quas quum accepisset, intra paucos dies exstruxit ecclesiam, in qua assidue preces Deo offerebat, & sic multis cum lacrymis orabat atque dicebat: Congrega, Domine, populum tuum dispersum, & introduce eum in hoc templum tuum: oculosque mentis ipsorum illumina, ut te solum verum Deum cognoscant. Qua expleta precatatione, confestim ab ecclesia egressus, contendit ad fanum gentilium: ubi abominationes eorum destruxit, & aras subvertit. Quod factum cernentes pagani illi, tamquam feræ agrestes in eum irruerunt, multisque verberibus laceratum, ex vico ejecerunt.

Ipsæ

A ἐγὼ γὰρ ἀτελής καὶ ἀσθενὴς τῷ πρᾶγματι ὑπάρχω. Καὶ πάλιν πρὸς αὐτὸν ὁ Ἐπίσκοπος. Διὰ τὸ χάριν ἔχεις δύναμις εἶ, καὶ μὴ ὀκνήσης ταύτην τὴν ὑπακοὴν ποιῆσαι. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ μακάριος ἔφη· ἐλέησον τὴν ἐμὴν ἀτέλειαν, ὡς ἀκαλῶς τὴν σὴν ὁσιότητα, ὅπως πενήθῃς πρὸς ἐμαυτὸν κακῶς. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἐπίσκοπος. Ἰδὲ πᾶν πάντα ἐγκατέλειπες, τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάντα ἐμίσησας, καὶ ἑαυτὸν ἐξάρωσας· ἀλλ' ὅμως ταῦτα πάντα κατηρξάσας, ὑπακοὴν ὅσα ἔχεις. Ἀκούσας ὁ ταῦτα ἔδωκεν αὐτῷ καὶ ἔειπε· Τίς εἰμι ἐγώ, ὁ κύων ὁ τεθνηκώς, καὶ τίς ἡ ζωὴ μου, ὅτι πιαῦτα ἐλογίσω πρὸς ἐμὲ; Ἐφ' ἧς αὐτῷ ὁ ἐπίσκοπος· ἰδὲ ὧδε καθήμενος ἑαυτὸν μόνον σώζεις, ἐκεῖ δὲ ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ πολλὰς ἔχεις σωσαι καὶ ἐπιστρέψαι πρὸς τὸ Θεόν. Λόγισαι οὖν πρὸς ἑαυτὸν ποῖος μισθὸς πλείων, ἢ πρὸς τὸν ἐκεῖνος, ὃς σωσαι ἑαυτὸν μόνον, ἢ τὸ μὲν ἑαυτὸν καὶ πολλὰς ἑτέρας; Οἱ δὲ μακάριος κλαίων εἶπε· τὸ δέλημα τοῦ Κυρίου ὁρέσθω· πλεονέκτημα δὲ τὴν ὑπακοὴν ἐγὼ ἀπέρχομαι. Καὶ ἔξαγαγόντες αὐτὸν ἀπὸ τῆς κελίας, ἤγαγον εἰς τὴν πόλιν· καὶ χειροτονήσας αὐτὸν προέπεμψε μὲν χαρὰς σὺν τῷ κλήρῳ. Οἱ δὲ μακάριος ἤνυχετο ἐν τῇ ὁδῷ πρὸς τὸ Θεόν, λέγων· Φιλάνθρωπε, ἀγαθὲ, ἰδεὶ τὴν ἀσθενειάν μου, καὶ πέμψον τὴν χάριν σου εἰς τὴν βοήθειάν μου, ἵνα δοξαθῇ τὸ ὄνομα σου τὸ ἅγιον.

Καὶ ἐλθὼν εἰς τὸ χωρίον, εἶδεν αὐτὸς κατεχομένους τῇ μαγίᾳ καὶ εἰδωλολατρίας, καὶ γεννάδας ἐκλαυσεν. ἐπάρας δὲ τὸ ὄμμα αὐτὸς εἰς τὸ ἔρανον, εἶπεν· Οἱ μόνος ἀναμάρτητος, ὁ μόνος ἀσπλαγχνος, ὁ μόνος φιλάνθρωπος, μὴ ὑποτίδῃς τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου. Καὶ πρὸς αὐτὸς ἔπεμψε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν γνήσιον αὐτὸς φίλον, ἵνα πᾶν καταλειφθέντα τῶν χρημάτων ἀποστείλῃ αὐτῷ. Καὶ ταῦτα δεξάμενος, εἰς ὀλίγας ἡμέρας, ἀνοδόμησεν ἐκκλησίαν, καὶ ἀνῆνεγκεν ἐν αὐτῇ βίχην τῷ Θεῷ, μὲν πολλὰν δακρύων ὡς ἀκαλῶν καὶ λέγων· Κύριε, ἐπισύναξον τὸ λαόν σου τὸ ἐσκορπισμένον, καὶ εἰσάγαγε αὐτὸν εἰς τὸ ναόν σου τῶν τῶν, καὶ φωτίσον τοὺς ὀφθαλμούς τῶν ἀγνοίας αὐτῶν, ὥστε γινώσκουν σε τὸν μόνον ἀληθινόν Θεόν. Καὶ πληρώσας τὴν βίχην ἔστηλθεν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐπιλαβόμενος τὸν Ἑλμύνων ναὸν κατέσρεψε πᾶν βδελύγματα, καὶ τοὺς βωμούς αὐτῶν κατέσπασεν. Οἱ δὲ θεοσάμενοι δὲ γεγονότες, ὥσπερ θῆρες ἀγριοί, ὥρμησαν ἐπ' αὐτὸν, καὶ μὲν μασίγων ἐδίωξαν αὐτὸν τὴν κώμην.

Αὐτὸς

Αὐτὸς ὁ ἱπποκρέτας ἦλθεν εἰς τὸ ἴδιον τόπον. καὶ ἀπελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, μὲν κλαυθμῷ καὶ ὀδυρμῷ προέκλει τὸ Θεὸν ὑπὲρ αὐτῶν ἵνα σωθῶσι. Πρωΐας δὲ ἡγομένης, ἐλθόντες εὗρον αὐτὸν δυχόμῳ, καὶ ἔξευσαν, ἄνθρωποι ἡρόδομοι. Ἡρχοντο δὲ κατ' ἡμέραν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἔχοντες πρὸς ὅλην τὴν δεκάτην τὰ κάλλη τῆς οἰκοδομῆς, καὶ τὴν ἐπὶ αὐτῆς κόσμον. Ἡρξάτο δὲ αὐτὸς προεκαλεῖν ἐπιγινώσκοντα τὸ ἀληθινὸν Θεόν. αὐτοὶ δὲ μὲν βάκλων, ὥσπερ λίθον ἀψυχον, ἐτύπησαν αὐτόν· νομίσαντες αὐτὸν τεθνηκένα, ἀφῆκαν οὖν αὐτὸν σχεδὸν ἡμιθανῆ, καὶ ἀνεχώρησαν. Μεσονυκτίᾳ οὖν ἡγομένης, ἦλθεν εἰς ἑαυτὸν, καὶ στενάξας ἐκλαυσε σφοδρῶς, καὶ εἶπεν· ἵνα τί, Δέσποτα, ὑπεβίβεις τὴν παπείνωσίν μου, καὶ ἵνα τί τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ ἀποστρέφεις, καὶ ἵνα τί ἀπωθεῖς τὴν ψυχὴν μου, καὶ προορᾷς τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου; Καὶ νῦν, Δέσποτα φιλάνθρωπε, ἐπιβλέψον ἐπὶ τὰς δόλους σου, καὶ δὸς αὐτοῖς τὸ γινώσκεν σε, ὅτι σὺ εἶ τὸ πλὴν σου Θεός. Καὶ ἀναστὰς μετὰ τὴν δυχὴν, εἰσῆλθεν εἰς τὴν κώμην, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἔφαμεν ἕως. Γενομένης δὲ ἡμέρας, ἐλθόντες πάλιν εἶδον αὐτόν, καὶ ἑκθαμβοὶ ἐγένοντο εἰς μαρίαν τραπέντες οἱ ὦμοι καὶ ἀσπλαγχοὶ, καὶ μὴ ἔχοντες οἰκτιρμὰς, ἐβασάνισαν αὐτὸν ἀνελεῶς, καὶ ἀειδέντες αὐτῷ πάλιν χροινία, ἔσυραν αὐτόν, κατὰ καὶ παρῶν. Ταῦτα δὲ παύσων, ὡς ἀδάμας, ἕως τελευτῆς χρόνου, ὑπέμεινεν ἐν ταύταις ταῖς μεγάλαις θλίψεσι καὶ ἀνάγκαις, τυπτόμενος, ὑβρίζομενος, συρόμενος, θλιβόμενος, πεινῶν τε καὶ διψῶν. ἐπὶ δὲ πᾶσι τοῖς συμβεβηκόσιν αὐτῷ σὺν ἀπεγράφῃ αὐτὸς, σὺν ἡγανάκτησιν, ὅτι ἱπποκρέτων μᾶλλον ἐπλεόνασε καὶ εἰς αὐτὸς ἀγάπῃ. Καὶ ὥσπερ τυρκαῖαν τῇ ἐπιεικείᾳ κατέσβησε τὴν ὀργὴν αὐτῶν, προεκαλῶν, νουθετῶν, κολακάζων, καὶ τὰς μὲν παροτρύνων ὡς πατέρας προέκλει· τὰς δὲ νεωτέρους, ὡς ἀδελφούς· τὰς παῖδας, ὥσπερ τέκνα· μνηστειζόμενος πρὸς αὐτῶν. Μία δὲ τῶν ἡμερῶν, συναχθέντες ἐπὶ τὸ αὐτὸ οἱ τῆς κώμης ἀπὸ μικρῆς ἕως μεγάλης θαυμάζοντες, πρὸς ἀλλήλους ἠρξάντο λέγειν· ἴδετε ἀνδρὸς ἱπποκρέτων, καὶ τὴν ἀφ᾽ αὐτοῦ πρὸς ἡμᾶς φιλοσοφίαν, ὅπως ἐν ταῖς τοσαύταις θλίψεσι καὶ τοῖς κακοῖς, οἷς ἐνεδεξάμεθα αὐτῷ, σὺν ἀπέσῃ ὀντεῦσθαι, σὺν ἐτιμῇ ἡμῶν εἶπε λόγον κακόν, σὺν ἀπεγράφῃ ἡμᾶς, ὅτι

A Ipse verò illuc reversus, iterum in ecclesiam se recepit, ubi cum fletu ac gemitu pro illis, ut salvi fierent, Deum deprecabatur. Mane autem jam facto, adventantes pagani, invenerunt eum orantem: unde magno perculsi stupore, quasi stupidi evaserunt. Quare etiam ad ecclesiam quotidie veniebant, non quidem orandi gratia, sed ut pulchritudinem ædificii, & ornamentum ecclesiæ suis oculis contemplantes recrearentur. Coepit itaque rogare eos, ut verum Deum agnoscerent. Illi vero baculis eum tamquam lapidem aliquem exanimem percusserunt; mortuum autem illum existimantes, recesserunt, semivivo eo ibi relicto. Media vero nocte ad seipsum reversus, ingemiscens flevit vehementer, & dixit: Cur despexisti humilitatem meam, Domine? & quare faciem tuam à me avertis? & quamobrem animam meam repellis, & opera manuum tuarum contemnis? nunc igitur, benignissime Domine, respice super servos tuos, & concede eis, ut cognoscant te, quoniam præter te non est alius Deus. Post orationem vero surgens intravit in vicum, ingressusque ecclesiam, stans Psalmos decantabat. Facto autem diluculo, rursus adventantes conspexerunt eum ibi; & obstupefacti, atque in insaniam versi, ut truculenti, & omnis misericordiæ expertes, diris illum tormentis crudeliter affecerunt, & iterum funibus alligatum, sicut prius, extra vicum traxerunt. Ista autem quum per triennium pateretur, adamantis instar, fortiter perdurabat; neque tot tantisque tribulationibus atque necessitatibus unquam cessit; sed quum percuteretur, & contumeliis afficeretur, quum traheretur, quum affligeretur atque opprimeretur, quum fame & siti conficeretur; in omnibus tamen his, quæ ipsi accidebant, nunquam aversatus est, neque indignatus ac commotus est, verum magis magisque ejus in ipsos caritas augebatur: & quasi rogum ardentem, iracundiam eorum sua modestia ac mansuetudine restinguebat. Modo enim eos obsecrabat, modo admonebat, modo dulcium verborum blandimentis ipsos deliniebat: & quidem seniores, ut patres, rogabat; juvenes autem, ut fratres; & pueros, ut filios; licet interim ipse ab eis irrideretur atque subannaretur. Quadam porro die incolæ vici illius simul congregati a minimo usque ad maximum, vehementerque obstupefacti, dicere coeperunt ad invicem: Videtis patientiam viri, ineffabilemque ipsius in nos amorem & caritatem: quoniam in tantis tribulationibus ac malis per nos ei illatis, nequaquam hinc abscessit, neque verbum aliquod malum cuiquam nostrum dixit, neque alienior a nobis

est factus : verum magno cum gaudio hæc omnia patientissime sustinuit . Nisi sane esset Deus vivus cum eo , sicut dicit , & Regnum , & Paradisus , & supplicium , & retributio ; non hæc utique perferret a nobis : quin & Deos omnes ipse solus confregit atque evertit , & in nullo eum offendere vel lædere potuerunt . Vere servus Dei hic est , & quæcumque ab eo fuerunt dicta , divina sunt ac vera . Venite igitur , credamus in Deum , qui ab ipso prædicatur . Quæ quum inter se loquerentur , omnes pariter ad ipsum in ecclesiam contenderunt , clamantes & dicentes : Gloria cœlesti Deo , qui famulum suum misit , ut nos ab errore liberaret atque salvaret . Beatus autem vir illos conspiciens , gavisus est gaudio magno , & facies ipsius ut flos pulcherri-
mus , apparuit : aperiensque os suum , dixit ad eos : Patres , fratres , ac filii , benedicti vos , qui huc intraſtis in nomine Domini . Venite unanimiter , demus gloriam Deo , qui oculos mentis vestræ illuminavit , ut ipsum agnosceretis : & signaculum vitæ accipite , ut ab idolorum immunditiæ purificemini : totoque corde ac animo credite , quod Deus sit creator cœli & terræ , & omnium quæ in eis sunt , omnis principii expers , incomprehensibilis , inenarrabilis , inseparabilis , inalterabilis , omni fine carens , dator luminis , hominum amator , magnus & admirabilis , terribilis & fortis , suavis atque benignus : & in Filium ejus credite unigenitum , qui est potentia Patris & sapientia , gloriæ ejus splendor , per quem & omnia facta sunt : & in sanctum ejus Spiritum , ipsi consubstantialem , qui simul cum eo regnat in immensa ac infinita secula , omniaque vivificat : & credentes vitam æternam adipiscemini . Respondentes autem cuncti dixerunt : ita sane , Pater noster , ita dux vitæ nostræ : ita fiet , sicut asseris , & nos doces : ita credimus , & sic sentimus . Et illico Beatus sanctum baptisma arripens , baptizavit eos in nomine Patris , & Filii , & Spiritus sancti , a minimo usque ad maximum , ad mille usque animas . Per singulos autem dies sacras Scripturas eis legebat , differebatque cum ipsis de regno cœlorum , de fide & justitia , de mortuorum resurrectione , & de tremendo judicio . Quemadmodum autem terra bona ac bene elaborata semen percipit , affertque bonum fructum , alium quidem centesimum , alium vero sexagesimum , & alium trigesimum : ita & illi

A ὁμοῦ μὲν χαρᾶς μεγάλης ὑπῆνεγκε τὰ πάντα πάντα . εἰ μὴ ἦν Θεὸς ζῶν μετ' αὐτῶν , καὶ ὡς λέγει , καὶ βασιλεία , καὶ πατριάρχαι , ἐκδικητοὶ τε καὶ ἀνταποδόσεις , ὅτι ἀνὰ τὰ πάντα ἀπλῶς ὑπέμεινε πρὸ ἡμῶν , ὁμοῦ καὶ τὸς Θεοὺς ἀπαντας πῶς μόνος κατέσφραξε , καὶ ὅτι ἔχουσιν αὐτὸν ἀδικῆσαι ; Ἀλλ' ὡς Θεὸς δὲ ὅλος ἔσθ' ὅτι , καὶ πάντα τὰ ὑπ' αὐτοῦ εἰρηνοῦντα θεῖα ὑπάρχει καὶ ἀληθῆ ὄντι . Δεῦτε οὖν , πισθύνωμεν εἰς τὸ ὑπ' αὐτοῦ κηρυττόμενον Θεόν . Καὶ τὰ πάντα εἰπόντες ὁμοθυμαδὸν ἀπαντες ὥρμησαν πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ἐκκλησίαν , κράζοντες καὶ λέγοντες . Δόξα τῷ ἐπερανίῳ Θεῷ τῷ πέμψαντι τὸ δέλον αὐτῷ , ἵνα ῥυσάμενος ἡμᾶς τῆς πλάνης σώσῃ ἡμᾶς . Οὗτος ὁ μακάριος θεασάμενος αὐτῶν ἐχάρη χαρὰν μεγάλῃ , καὶ ὅτι πρὸς ὅσον αὐτῷ ἐγένετο ἀδελφός , ὡς καλίσχον ἄνθρωπος . Ἀνοίξας ὁ δὲ στόμα αὐτοῦ ἔφη πρὸς αὐτούς . Πατέρες καὶ ἀδελφοὶ καὶ τέκνα , ἀλογημένοι ὑμεῖς εἰσελθόντες ἐν ὀνόματι Κυρίου . δεῦτε , συμφώνως δῶμεν δόξαν τῷ Θεῷ , τῷ φωτίσαντι τὸς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν , ὅτι γινώσκοντες αὐτόν . καὶ λάβετε τὴν σφραγίδα τῆς ζωῆς , ἵνα καθαρῶς ᾖτε ἀπὸ τῶν εἰδώλων ἀκαθαρσίας . καὶ πισθύνετε ὅτι ὅλης τῆς ψυχῆς , ὅτι ἐστὶ Θεὸς ποιητὴς ὁρατῶν τε καὶ γῆς καὶ πάντων τῶν ὄντων ἐν αὐτοῖς , ἀναρχος , ἀκατάληπτος , ἀνεκδιήγητος , ἀχώρητος , ἀναλλοίωτος , ἀτελεύτητος , φωτοδότης , φιλόανθρωπος , μέγας ὡς θαυμαστός , φοβερός τε καὶ κραταῖος , χρηστός τε ὡς ἀγαθός . καὶ εἰς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ , ὅστις ἐστὶ διύαμις ὡς Πατρὶς καὶ σοφία , τὸ δόξης αὐτοῦ ἀπαύγασμα , δι' ὃ καὶ πάντα ἐγένετο . Ἐκ εἰς τὸ ἀγιον αὐτοῦ Πνεῦμα τὸ ὁμοούσιον ὡς συμβασιλεύον εἰς ἀπεράντους καὶ ἀτελεύτητους αἰῶνας , τὸ ζωοποιεῖν τὰ πάντα . Ἐπισθύναντες τυχέτε τῆς αἰωνίου ζωῆς . Ἀποκριθέντες ὁ πάντες εἶπον . Ναὶ πατέρ ἡμῶν , καὶ ὁδηγέ τῆς ζωῆς ἡμῶν , ὅπως ἔσται καὶ ὡς λέγεις , καὶ διδάσκεις ἡμᾶς , ὅπως πισθύνωμεν , καὶ ὅπως δοξάζωμεν . Καὶ ὡς ἔχρημα ἐπιλαβόμενος ὁ μακάριος ἐβάπτισεν αὐτούς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς , καὶ τοῦ Υἱοῦ , καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος , ἀπὸ μικρῶν ἕως μεγάλων αὐτῶν , ἕως χιλίων ψυχῶν . Καθ' ἑκάστην τε ἡμέραν οὗ διε-
λειπεν ἀναγινώσκων αὐτοῖς τὰς θείας Γραφάς , διδάσκων καὶ λέγων αὐτοῖς τὰ ὡς τὸ βασιλείας τῶν ὁρατῶν , τὰ ὡς τὸ πίστεως καὶ δικαιοσύνης , τὰ ὡς τὸ ἀναστάσεως νεκρῶν καὶ φοβεῖας κείσεως . Ὡς περ ὁ γῆ καλὴ καὶ ἐμφιλόπονος δεχομένη σπέρμα , καλὸν δίδωσι καρπὸν , ὁ μὲν ῥ' , ὁ δὲ ὅτι ὁ
ὁ δὲ

ὁ ὅς λ'. ἔτως καὶ αὐτοὶ μεγάλην προθυμίαν ἐδέ-
χοντο τὰς λόγους αὐτῶν, ἠδέως ἀκούοντες τὴν διδα-
σκαλίαν, καὶ ὥσπερ ἄγγελος Θεοῦ ἦν ἐνώπιον
αὐτῶν. Καὶ ὡς δέοις ἀσφαλῶς καὶ καλίστης οἰκο-
δομῆς, ἔτως τῇ ἀγάπῃ καὶ τῷ πόθῳ πᾶσα
ψυχὴ συνεδέθη πρὸς αὐτὸν, καὶ ἡ ψυχοῦσα αὐ-
τῶν ἐφωτίσθη τῇ πνευματικῇ τῇ πίστεως καὶ τῇ δι-
δασκαλίᾳ αὐτῶν. Ἐν αὐτῷ ὅς ὅλον ἐποίησε ὁ
αὐτοῖς ὁ μακάριος, μὴ δὲ πειθεῖσθαι αὐτὸς, δι-
δάσκων αὐτὸς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἀποσταλείτως,
ἡμέρας καὶ νυκτός. Λοιπὸν ὅς δεασάμενος τὴν
τῷ Θεῷ προσδόν αὐτῶν καὶ ἐρρότητα τῇ πίστεως,
τὴν τε πρὸς αὐτὸν ἀγάπην, καὶ προσδόν, καὶ τι-
μὴν, καὶ δόξαν, καὶ φοβηθεὶς μὴ ἀναγκασθῇ
ὑπὲρ αὐτῶν καταλύσαι τὸ κανόνα τῆς ἀσκήσεως αὐ-
τῶν, καὶ μὴ ἐν τινὶ τρόπῳ δεσμευθῇ ἡ ψυχοῦσα
αὐτῶν εἰς τὴν μέμνην τῶν γυνόντων πραγμάτων,
ἀναστὰς νυκτὸς ἤνυστο τῷ Θεῷ, λέγων· ὁ μόν-
ος ἀναμάρτητος, ὁ μόνος ἅγιος, ὁ ἐν ἁγίοις
ἀναπαυόμενος, ὁ μόνος φιλάνθρωπος, καὶ ὁ
παραγωγὸς Δεσπότης, ὁ ἐκ σκοτεινῶν ἀνακαλε-
σάμενος τὸ λαόν σου τῶτον, καὶ καθεδρεύσας εἰς
τὸ θάλασσόν σου φῶς τῆς γνώσεως, Δέσποτα, ὁ
λύσας αὐτὸν ἐκ τῶν δεσμῶν τῆς ἀντιπάλης, ὁ
ἐπιτρέψας αὐτὸς ἐκ τῆς πλάνης, ὁ δούς αὐτοῖς τὴν
εἰς σὲ πίσιν, μέχρι τέλους ψαφύλαξον αὐτὸς,
Κύριε, καὶ ἀντιλαβῆ τούτης σου τῆς ποιμένης, ἣν
ἐκτίσω ἅπληττον σὺν φιλάνθρωπίᾳ, καὶ περὶ
χριστὸν αὐτὸς τῇ παιδομασίᾳ σου χάριτι, ὅς φώ-
τισον διαπαντὸς τὰς καρδίας αὐτῶν, ἵνα τὰ ἀρετὰ
σοι ἐπιτελέσωσιν, καταξιώθωσι τὴν ἀγωνίαν ζωῆς· καὶ
ἐμὲ ὅς τὸ ἀδελφεὸς ἀντιλαβῆ, καὶ μὴ λογιθῇ
ἡμῖν κείμην τῶν τοῦ πατρὸς σου, ὅτι σε ποθῶ,
καὶ σε καταδιώκω. Καὶ ἐπιτελέσας τὴν δὲ
προσελθὼν κατεσφράγισεν τὴν κόμην τῶν σημείων
τοῦ σαυρὸς τείτον, καὶ ἀνεχώρησε λαθραίως εἰς
ἕτερον τόπον.

Πρωίᾳ ὅς ἡσυχίας, καὶ τὸ εἰσὶν αὐτῶν,
ἡλθον καὶ ἐπεζήτησαν αὐτὸν, καὶ μὴ βρίοντες ἐξέ-
στησαν, ὡς γὰρ πρὸς τὰ πεπληνημένα πνευμα-
τικά αὐτῶν ἀνεζήτησαν τὸ ἐαυτῶν ποιμένα, καὶ μὴ
φόβος καὶ κλαυθμὸς ἐκάλειν τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ὡς
ὅς πάνταχ' ἐζητήσαντες ἔχοντες αὐτὸν, σφόδρα
ἐλυπήθησαν, καὶ πένθησαν, εἰσελθόντες πρὸς τὸν
ἐπίσκοπον, ἀπήγγελλον τὸ συμβεβηκός. Ὁ ὅς
ἀκούσας, καὶ πένθιμος ἡσυχίας, μὴ προσδόν
ἐπεμψεν ἀναζητῆσαι τὸν μακάριον, μάλιστα ἅπλη-
τὰ δάκρυα, καὶ τὴν πνευματικὴν τῇ ποιμένι αὐτοῦ.
ὥσπερ ὅς λίδος τίμιος πάνταχ' ἐζητήσας, καὶ
μὴ

A illi magna alacritate verba ejus susci-
pientes, libentissimeque doctrinam ipsius
audientes, uberrimos inde fructus refere-
bant. In conspectu autem ipsorum velut
Angelus Dei videbatur, & quasi quæ-
dam firmi ac pulchri ædificii ligatura: sic
quippe caritatis & amoris vinculo omnis
anima colligata cum eo erat, ipsorumque
mens consolatione fidei ac doctrinæ ejus
illustrabatur. Totum porro annum egit
B apud eos vir beatus, postquam fidem
susceperunt, docens eos indefinenter dies
noctesque verbum Dei. Ceterum ubi
jam studium eorum erga Deum, & fi-
dei firmitatem perspexit; magnam quo-
que in ipsum caritatem, curam, hono-
rem, ac reverentiam; veritus, ne illo-
rum occasione cogeretur religiosæ vitæ disci-
plinam relaxare atque dissolvere, & ne
quocumque modo mens ejus terrenarum
C rerum curis adstringeretur; consurgens no-
ctu, sic Deum precatus est: Tu qui solus
absque peccato es, qui solus sanctus, qui
in sanctis requiescis, qui solus clemens
& benignus Dominus: qui e tenebris po-
pulum hunc revocasti, & in admirabili
lumine cognitionis tuæ firmasti Domine:
quique eos ab adversarii vinculis absol-
visti, & ab errore convertisti, eisque in
te fidem tribuisti: in finem usque conser-
va eos, Domine, & succurre huic gregi
D tuo, quem benignitate tua possedisti:
eosque omnipotenti gratia tua communias,
& semper corda ipsorum illumines, ut ea
quæ grata atque accepta tibi sunt, perfi-
cientes, æternam vitam consequi merean-
tur. Ac mihi quoque infirmo auxilium im-
pertire, & ne reputetur mihi hæc res in
judicium, quia te desidero, ac sequi ap-
peto. Et completa oratione abiens, ter
E crucis signaculo vicum signavit, ac latenter
in alium locum recessit.

Mane autem facto, de more con-
venerunt, & requirebant eum: sed quod
non invenissent, obstupuerunt: unde qua-
si oves errantes, diversa loca obibant,
pastorem suum perquirentes, magnoque
cum timore ac planctu nomen ejus in-
clamantes. Quum autem ubique perqui-
rendo, eum invenire nequivissent, ni-
F mium contristati, e vestigio ad Episco-
pum pergunt, & quod sibi acciderat,
denunciant. Qui quum hoc audisset,
ipse quoque mœrore dejectus, confe-
stim cum diligentia plures ad requiren-
dum beatum virum emisit, præsertim pro-
pter lacrymas & consolationem gregis ip-
sius. Quumque ubique tamquam lapis
aliquis pretiosus quæreretur, & minime
reperi-

reperiretur, illique, qui ad eum perquirendum destinati erant, jam re infecta rediissent; Episcopus cum toto Clero ad vicum concessit, & consolatorium vitæ sermonem ad eos habuit, & ex ipsis Presbyteros, & Diaconos, Lectoresque constituit: omnes enim in fide, & caritate Christi jam confirmati erant. Audiens vero beatus de incremento & profectu Cleri, deque illorum statu, admodum gavisus est: & Deum glorificans, dixit: Quid retribuam tibi, benignissime Domine, pro omnibus, quæ retribuisti mihi? Adoro, & glorifico salutarem dispensationem tuam. Sicque orans, & exultans, ad pristinam suam cellam reversus est.

Fecit autem alteram parvam cellam extrinsecus, & semetipsum magno cum gaudio atque lætitia cordis sui conclusit in interiore, obstructis foribus. Quo intellecto, inhabitatores vici illius adventantes ad beatum Abraamium, gavisi sunt gaudio magno, quod eum tamquam revera vitæ ducem nacti essent: accedebantque ad ipsum, quasi ad patrem, ut docerentur & illuminarentur: & quia supra quam dici possit, ejus vitæ instituto ædificabantur, pro maxima gratia ducebant, si saltem eum videre, & verba salutis ab ipso audire possent. O miraculum, carissimi! vere laudibus & gloria plenus est vir iste: quippe qui in tantis tribulationibus, quas in eo vico sustinuit, numquam religiosæ vitæ suæ regulam infregit, neque ab ea ad dexteram vel sinistram declinavit. Gloria & magnificentia Domino Deo nostro, qui talem ei patientiam præstitit.

Videns igitur Satan, qui ab initio virtutis ac salutis hominum hostis fuit, quod in tantis afflictionibus, quas illo in vico adversus eum excitaverat, non valisset ipsum lædere, neque ad animi remissionem eum trahere, neque mentem ejus à proposito abducere; sed tamquam aurum in infundibulo, sic ipse magis resplenderet, ampliusque ad multorum exemplar in patientia, & in Deum caritate atque alacritate proficeret; vehementer honestatis inimicus adversus beatum Abraamium exacerbatus, venit ad eum magno cum phantasmate, ut terrorem ipsi incutiens, fallere cum posset. Quum igitur media nocte staret ac psalleret, repente lux sole splendidior refulsit, & vox quasi multitudinis audita est, dicens: Beatus es, domne Abrami, vere, inquam, beatus es: quoniam nullus in cunctis recte factis inventus est, sicut tu; nul-

lusque

A μὴ δεισκόμῃς, τῶν τε ἐπὶ αὐτῶν ἀποσταλέντων ἀποστόλων ἀναγραφέντων, ὁ ἐπίσκοπος σὺν παντὶ τῷ κλήρῳ ὡς ἀρχιεπίσκοπος ἐν τῇ κώμῃ πρεσβύτερον αὐτὸς ἀπὸ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς, καὶ ἵνα αὐτῶν καθίσταται πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιεπίσκοπος, καὶ ἀναγνώστης. Πάντες γὰρ ἐξ ηὐγνώστου ἡμῶν ἐν τῇ πόλει καὶ ἀγάπῃ τῆς Χειρὸς. ἀκούςας ὁ ὁ μακάριος τῷ πνεύματι ὡς κλήρος, καὶ τῷ κατὰ φύσιν, ἐχάρη σφόδρα, καὶ δοξάσας τὸ Θεόν, εἶπε: τί ἀνταποδώσω σοι, Δέσποτά μου ἀγαθὲ, πρὸς πάντων ὧν ἀνταπέδωκάς μοι; πνευματικῶς καὶ δοξάζω σε τῷ σωτήριον οἰκονομίᾳ. καὶ ἔτιως ἐπιδόξασαί με καὶ ἀγαλλιών ὡς ἀγαθὸν εἰς τὴν αἰωνίαν αὐτῶν κέλευται.

Εποίησε ὁ κελίον μικρὸν ἑξώτερον τῷ πρώτῳ, καὶ ἑαυτὸν ἐνέκλεισεν εἰς τὸ ἐξώτερον μετὰ χαρᾶς μεγάλης καὶ εὐφροσύνης καρδίας αὐτοῦ, ἀναφράξας τὴν θύραν. Ἀκούσαντες ὁ οἱ τῆς κώμης, ὡς ἀρχιεπίσκοπος πρὸς τὸ μακάριον Ἀβραάμιον, ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην, ἰδόντες αὐτὸν, ὡς ἀληθῶς ὁδηγὸν τῆς ζωῆς, καὶ ἡρχοντο πρὸς αὐτὸν ὡς πρὸς πατέρα διδασκόμενοι καὶ φωτιζόμενοι, καὶ τῇ ὑπὲρ λόγον αὐτῶν πολιτείᾳ μεγίστῳ χάριν ὁμολόγησαν τῷ ὄντι αὐτὸν καὶ ἀκούςας λόγους σωτηρίας πρὸς αὐτὸν. Ὁ δὲ τῷ δαύματι, ἀγαπητοί, ὄντως πλήρης ἐπαύσεως καὶ δόξης ὁ ποιῆς, ἐν ᾧ ποσά τας θλίψεις, αἷς εἶχον ἐν τῇ κώμῃ, ὅσα ἡλλάξε τὸ κανὼν τῆς ἀσκήσεως αὐτοῦ, ἔτε ἡθέλησεν ἀπὸ αὐτοῦ δεξιὰ ἢ ἀριστερά. Δόξα καὶ μεγαλοπρέπεια Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν τῷ δόντι αὐτῷ τηλικαύτην ἰσχυρίαν.

Ἰδὼν τὸν πόντον ὁ Σατανᾶς, ὁ ἀπὸ ἀρχῆς ἐμισόκαλος καὶ μισάνθρωπος, ὅτι ἐν τηλικαύτῃς θλίψεσι αἷς ἐπὶ ἡμέραν αὐτῶν ἐν τῇ κώμῃ, ὅσα ἔχουσιν αὐτὸν ἀποδιώξαι, ὅσα εἰς ῥαθυμίαν ἐμβαλεῖν, ὅσα τῷ διανοίᾳ αὐτοῦ ἀποστῆσαι τὸ σκοπὸν. ὅμως ὡς χρυσὸς ἐν χωνυτικῇ ὑψοβαλλόντως μάλλον ἐλαμψύνθη καὶ ἐδοξάσθη, καὶ εἰς πλείονων ἰσχυρίαν σωτηρίας, ἐν ἰσχυρίᾳ καὶ τῇ πρὸς Θεὸν ἀγάπῃ πολλῇ καὶ πνευματικῇ προέκοπεν. ἐπικράνθη σφόδρα ὁ ἐμισόκαλος καὶ τῷ μακαρίῳ Ἀβραάμῳ. καὶ ὡς γίνεται μετὰ πολλῆς φαντασίας πρὸς αὐτὸν πλοῦσας ἀπατῆσαι. ὡς ὁ εἰσῆκει ψάλλον ἐν τῷ μεσονυκτικῷ, ἀφηνιδίως ὥς ἐλαμψε καθαρώτερον τῷ ἡλίῳ, καὶ φωνὴ ὡς πλῆθος λέγουσα. μακάριος εἰ Κύριε Ἀβραάμῃ, ὄντως μακάριος εἰ, ὅτι ὅσα εἰς ἡμέραν καθάπερ σὺ εἰς πάντα τὰ

κατορ-

κατορθώματα σε, καὶ ὁδὸς ἐποίησε πάντα τὰ
 δειλήματά μου ὡς σὺ, διὰ τὸ μακάριος εἶ.
 Εὐθέως ὃ ἔγνω ὁ μακάριος τὸ δόλον τὸ πονη-
 ρεῖν, καὶ ὑψώσας τὴν φωνὴν αὐτοῦ, εἶπε· τὸ σκό-
 πος σε σὺν σοὶ εἴη εἰς ἀπώλειαν, πλήρης γὰρ
 εἶ δόλος καὶ ἀπάτης, ἐγὼ γὰρ ἄνθρωπος εἰμι
 ἁμαρτωλός· ἔχων ὃ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ μου, καὶ
 τὴν εἰς αὐτὸν ἐλπίδα καὶ βοήθειαν, καὶ φοβέμαι
 σε, ὁδὸς πλοῦσί με αἱ πολλαὶ σε φαντασίαι. τῷ
 χος γὰρ ὁχυρόν μοι ἐστὶ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου μου
 καὶ σωτήρος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃν ἠγάπησα, καὶ ἐν
 τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἐπιτιμῶ σοι, κύων ἀνάδαρ-
 τε καὶ τεισάθλιε. Καὶ εἰπόντος αὐτοῦ ταῦτα,
 ὡς ἀχρῆμα, ὡς περὶ καπνὸς, ἀφανὴς ἐγένετο.
 Ὁ δὲ μακάριος μετὰ προθυμίας πολλῆς ἀπαρά-
 χως ἠυλόγει τὸ Θεόν, ὡς μὴ ἰδὼν τινα φαν-
 τασίαν. Πάλιν ὃ μετὰ ἡμέρας ὀλίγας, ἀρχομέ-
 νος τοῦ μακαρίου νυκτός, ὁ Σατανᾶς ἀξίνων κρατῶν
 ἤρξατο κατατρέφειν τὴν κέλλαν αὐτοῦ, καὶ τῷ
 δοκεῖν τρυπήσας αὐτὴν, ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ,
 λέγων· σπεύσατε, ὦ φίλοι μου, σπεύσατε,
 εἰσελθόντες τάχιον ἀποπνίξατε αὐτόν. Εἶπε ὃ
 ὁ μακάριος πρὸς αὐτόν, πάντα τὰ ἔθνη ἐκύ-
 κλωσάν με, καὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου ἠμυνάμην
 αὐτός. Εὐθέως ὃ ἀφανὴς ἐγένετο, καὶ ἦν τὸ κελ-
 λὸν ὁλόκληρον. Καὶ πάλιν μετὰ ἡμέρας ὀλίγας
 ψάλλον τὸ μεσονύκτιον, ὅρα τὸ ψιᾶδιον αὐτοῦ,
 ἐφ' ᾧ ἕως ἔφαλλε, κατόμνον σφοδρότατη φλο-
 γή. καὶ πατήσας τὴν φλόγα, εἶπεν· ἐπὶ ἀσπί-
 δα καὶ βασιλίσκον ἐπιβήσομαι, καὶ καταπατή-
 σω λέοντα καὶ δράκοντα, καὶ ἐπὶ πάντα τὴν
 δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ. Ἐξ ὀνόματος τοῦ Κυρίου
 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τὸ βοηθοῦντός μοι. Φάλλον
 ὃ ἔκραξεν ὁ Σατανᾶς, καὶ εἶπεν· ἐγὼ σε νική-
 σω, κακός σε, ἀνδρῶν τέχνας πρὸς τὴν κα-
 ταφρόνησίν σε. Μία ὃ τῶν ἡμερῶν, ὡς ἐγενέτο
 καὶ τὸ εὐδὸς ὁ μακάριος, ὑπεισηλθεν εἰς τὴν
 κέλλαν αὐτοῦ ὁ ἐχθρός, τύπῳ νεανίσκου, καὶ
 ἤγγισε εἰσελθεῖν τὸ καύκιον αὐτοῦ· αὐτὸς ὃ γνῆς
 κατέχευεν αὐτό, καὶ ἐγενέτο μὴ δόλος φροντίσας
 αὐτοῦ. Ἀναπηδήσας τε πρὸς αὐτόν, καὶ εἰσάσας
 λυχνίαν καὶ λύχνον ἐπ' αὐτοῦ κατόμνον, ἤρξατο
 ψάλλειν μεγάλη τῇ φωνῇ, καὶ λέγειν· μακά-
 ριοι οἱ ἄμωμοι ἐν ὁδοῖς, οἱ πορευόμενοι ἐν νόμῳ
 Κυρίου. ὡς ὃ εἶπεν ἀπὸ τοῦ ψαλμοῦ πλεονα ρή-
 ματα, ὅτι ἀπεκείδη αὐτῷ, ἕως καὶ ἐγβόσατο.
 Μετὰ ὃ τὸ γβόσατο αὐτόν, κατεσφραγίσας, καὶ
 εἶπε πρὸς αὐτόν· κύων ἀνάδαρτε καὶ τεισάθλιε,
 ἀνάσθητε καὶ δειλέ, εἰ οἶδας ὅτι μακάριοί εἰσιν,
 ἵνατί

A lusque ita omnes voluntates meas per-
 fecit, ut tu : atque ideo beatus es. Su-
 bito autem vir beatus dolum maligni co-
 gnoscens, elata voce dixit : Tenebræ tuæ
 tecum sint in perditionem : plenus enim
 es dolo atque fallacia ; ego verò homo
 peccator sum : quia tamen caritatem Dei
 mei habeo, & spem in ipsum, atque ejus
 auxilium ; in nullo ego te timeo, neque
 plurima tua phantasmata ac spectra terro-
 rem mihi incutiunt. Pro muro siquidem mu-
 nitissimo est mihi nomen Domini mei & Sal-
 vatoris Jesu Christi, quem dilexi, in quo
 te nomine increpo, immundissime ac mi-
 serabilissime canis. Quæ quum ipse dice-
 ret, illico instar fumi à conspectu ejus eva-
 nuit. Beatus autem multa cum alacritate
 tranquillo animo benedicebat Deo, tam-
 quam qui nullum prorsus spectrum conspe-
 xisset. Rursus vero paucos post dies oran-
 te eo noctu, tenens securim Satanas, cœ-
 pit cellam ejus evertere : quumque jam eam
 videretur perforasse, magna exclamavit vo-
 ce, dicens : Festinate celeriter, o amici
 mei, festinate, & introeuntes cito eum
 suffocate. Beatus autem contra ad illum :
Omnes, inquit, gentes circumdederunt me, & in nomine Domini ultus sum eos. Ille vero
 protinus evanuit, cella interim integra at-
 que illæsa permanente. Iterumque paucis
 interlabentibus diebus aliis, dum media
 nocte Psalmodiæ vacaret, conspiciens sto-
 ream, super quam psallens consistebat,
 vehementi flamma comburi, ignem con-
 culcans ajebat : Super aspidem & basilif-
 cum ambulabo, & conculcabo leonem &
 draconem, omnemque potentiam inimici
 in nomine Domini nostri Jesu Christi mihi
 auxiliantis superabo. Diffugiens autem Sa-
 tanas, exclamavit ac dixit : Ego te devin-
 cam, improbe, artesque inveniam, qui-
 bus te conteram, qui me jam despectui
 habes. Quadam igitur die quum vir bea-
 tus, sicut consueverat, cibum sumeret,
 ingreditur in cellam ejus inimicus in for-
 ma ac habitu adolescentis, & propius ac-
 cedens, catinum ejus nitebatur evertere.
 At ille cognoscens, manu illum retine-
 bat, nihilque ejus insidias curans, comedebat.
 Quumque exsiluisset, accessit ad eum : & can-
 delabrum coram ipso statuens, ardentem-
 que desuper candelam imponens, magna
 voce psallere incepit, ac dicere : *Beati immacu-
 lati in via, qui ambulant in lege Domini.* Quum-
 que plura ex eo Psalmo verba decantasset,
 nihil ipsi respondit, donec cibum sumisset.
 Qui ubi jam comedit, signo se crucis muniens,
 ait ad ipsum : Canis imunde, ac ter miseran-
 de, insulsiissime ac timidissime ; si nosti, quod
 B beati

beati sint, cur igitur molestas eos atque perturbas? Etenim vere beati sunt omnes, qui toto corde Deum diligunt. Cui respondens Diabolus, dixit: Ideo molestias eis ingero, ut eos superem, ipsosque ab omni opere bono impediam. At beatus ad eum: non, inquit, bene tibi fit, execrande ac maledicte, quod tu quempiam timentium Deum impedire valeas, nisi forte eos, qui tui sunt similes, & propria voluntate a Deo recedunt: quos facile vincis ac decipis, quoniam Deus in eis non est. Ab iis vero, qui diligunt Deum, instar fumi a vento rapti, deficis atque evanescis. Una siquidem eorum oratio lacrymis permixta, sic te persequitur, sicut pulvis a turbine agitatus dispergitur. Vivit Deus meus, qui est benedictus in secula, ipse gloria mea: quare non te reformido, etiamsi toto tempore tuo hic constiteris, nihilque te facio, canis impure. Sic autem te contemno, quomodo si unus catulus ab aliquo contritus sperneretur. Quæ quum beatus diceret, subito ille evanuit. Denuo post aliquot dies, quum Psalmodiam suam perfecisset, venit ad eum inimicus cum phantasmate copiosæ multitudinis hominum, qui quasi conjectis in cellam funibus, illam trahere videbantur, & inter se se clamabant, dicentes: Projicite illum in foveam. Quos beatus vir conspiciens, ait: *Circumdederunt me, sicut apes favum, & exarserunt, sicut ignis in spinis: & in nomine Domini ultus sum eos.* Tunc exclamans Satanax dixit: Hei mihi, hei mihi, quid deinceps tibi faciam, ignoro. Ecce enim in cunctis me vicisti ac superasti, & universis viribus meis despectis, me conculcasti: verumtamen nec sic quidem a te recedam, donec superans, humilem te subjectumque mihi reddidero. Ad quem vir beatus: Anathema, inquit, tibi sit, & cunctis viribus tuis, scelestissime atque impurissime: gloria autem & adoratio Domino nostro, soli sancto Deo, qui te nobis amatoribus suis conculcandum tradidit. Quare agnosce, infelicissime atque infirmissime, quod nos neque te, neque tuas pertimescimus illusiones.

Per multum vero temporis quamvis variis tentationibus & imaginationibus atque infantiæ machinis beatum virum oppugnasset; nequaquam tamen potuit vel timorem aliquem menti ac cogitationi ejus incutere: quin potius ad majorem alacritatem, & in Deum caritatem ipsum excitabat. Quum enim Deum toto corde ac animo diligeret, suamque vitam ac conversationem secundum ejus voluntatem institueret, affluenter divinam gratiam promeruit: ideoque in nullo eum lædere Diabolus valuit. Patienter enim pulsaverat,

A ἵνα τί καὶ ὀχλεῖς αὐτούς; καὶ γὰρ ὄντως μακάριοι εἰσι πάντες ἀγαπῶντες τὸ Θεὸν ὅλης καρδίας αὐτῶν. Ἀποκρινθεὶς δὲ ὁ Διάβολος, εἶπεν αὐτῷ· ἵνα νικήσω αὐτούς, ἐμποδίσω αὐτούς ἀπὸ πάντος ἔργου ἀγαθοῦ. Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ μακάριος· μή σοι καλὸν ἦ, ἐπικατάρτατε, ἵνα σὺ ἵνα πάνι φοβεσθῶν τὸ Θεὸν ἐμποδίσῃς, νικᾷς δὲ τὸς ὁμοίους σε τὸς ἀποστάντας ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἰδίᾳ πωγαρέσῃ· τέττες νικᾷς καὶ πλανᾷς, ὅτι ὁ Θεὸς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς. ἀπὸ δὲ πάνι ἀγαπώντων τὸ Θεὸν ἔτως ἐκλείπεις, ὥσπερ καπνὸς ἀπὸ ἀνέμου. μία γὰρ δὴ αὐτῷ, μὲν δακρύων, ἔτως σε διώκει, καδῶς διώκεῖ χεῖς ἀπὸ λάλαπος. Ζῆ δὲ ὁ Θεὸς με ὡς ἀλογητὸς εἰς τὸς αἰῶνας, δὲ καύχημαί με, δὲ φοβεσθῶ σε, ἀνὴρ εἴς ὅλον τὸ χρόνον σε, ἔτε προαποῖμαί σε, κύων ἀνάδαρτε. καταφρονῶ δὲ σε ὄντως, ὡς εἰάν τις καταφρονῇ κυωρίε ἐνὸς σωτετεμμένου. τὰῦτα δὲ τὸ μακαρίε εἰπόντος, διδέως ἐκείνος ἀφανὴς ἐγένετο. Καὶ πάλιν μετ' ἡμέρας, ὡς ἐπετέλει τὴν ψαλμοδίαν, πωγαρίνεῖ ὁ ἐχθρὸς μὲν φαντασίας ὄχλους, καὶ τῷ δοκεῖν βάλλουσιν εἰς τὴν κέλλαν χοινία, καὶ σύροντες ἐκράξαν πρὸς ἀμύληας, λέγοντες· ρίψατε αὐτὸν εἰς τὸ βόθρον. Περιβλεψάμενος δὲ αὐτούς ὁ μακάριος εἶπεν· ἐκύκλωσάν με ὡσεὶ μέλισσαι κηεῖον, καὶ ἔξεκαύθη ὡς πῦρ ἐν ἀκάνθας, καὶ ἰδὼ ὀνόματι Κυεῖς ἡμωάμω αὐτούς. Καὶ κράξας ὁ Σατανᾶς, εἶπεν· οἱμοι, οἱμοι, οὐκ οἶδα τί σοι ποιήσω. ἰδὲ γὰρ ἐν πᾶσιν ἐνίκησάς με, καὶ πάσης με κατεφρόνησας τὴν δυνάμειος, κατεπάτησάς με· ἀμὰ καὶ ἔτως δὲ μή σε ἀναχωρήσω, ἕως δὲ νικήσας ταπεινώσω σε. Οὗ δὲ μακάριος εἶπε πρὸς αὐτὸν, ἀνάδεμαί σοι καὶ πᾶση τῇ δυνάμει σε μιαρῶπατε· δόξα καὶ πωσκύνησις ἰδὼ ἡμετέρῳ δεσπότη ἰδὼ μόνῳ ἀγίῳ Θεῷ, τῷ ποιήσαντί σε πατεῖσθαι ὑφ' ἡμῶν τῶν ἀγαπώντων αὐτόν. Γινώδι πίνω, παλάπωρε καὶ ἀδύστεσάτε, ὅτι ἡμεῖς δὲ φοβεσθῶμεθα σε, ἔτε πᾶς φαντασίας σε.

E Ἐπὶ χρόνον δὲ πολεμήσας τὸ μακάριον ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς καὶ φαντασίαις καὶ μανίαις, οὐδὲ εἰς θαλίαν ἡδυνήθη αὐτὸς ἐμβαλεῖν τὸν νῆν, ἀμὰ μάλλον εἰς πωρδυμίαν, καὶ τῇ πρὸς Θεὸν ἀγάπῃ διήγερσεν αὐτόν. Καὶ γὰρ ὅλης ψυχῆς αὐτὸς ἀγαπήσας αὐτόν, ἡγώνισε τῷ πολιτεύσασθαι καὶ τὸ αὐτὸ δέλημα, καὶ κατηξιώθη τὸ χάριτος αὐτοῦ. Ἀμὰ τῷ οὐκ ἴχυσεν ὁ Διάβολος ἀδικῆσαι αὐτόν. Ὑπομονητικῶς τε ἐκράσεν, ἵνα

Psal. 118.

ἵνα ἀνοιχθῇ αὐτῷ ὁ θησαυρὸς τῆς Θεῆ χά-
ριτος. ὡς ὅς ἡνοίχθῃ αὐτῷ, εἰσελθὼν ἤξελέ-
ξατο τρεῖς λίθους τιμίους, Πίσιν, Ἐλπίδα,
Ἀγάπην. καὶ δι' αὐτῶν κατεκόσμησε πᾶς λοιπὰς
ἀρετὰς, καὶ πλέξας πολύτιμον στέφανον, προ-
σήμενε τῷ Βασιλεῖ τῶ βασιλευνόντων, τῷ Χει-
ρῶ. Τίς γὰρ Θεὸν ἠγάπησεν ἕτως ὥς ὅλης
καρδίας, καὶ τῆς πλῆσιν ὡς ἑαυτὸν; ἢ τίς ἕτως
συμπαθὴς καὶ ἀσπασχὸς ἐγένετο; Περὶ τίνος
ὅς μοναχὸς ἀκέραιος καλῶς πολιτευόμενος, ὅς ἡ-
ξαστο πρὸς αὐτὸν, ἵνα ἀφ' αὐτοῦ ἐκ τῆς Δια-
βόλης παγίδος, τελειώσῃ ὅς τῆς δρόμον αὐτοῦ ἀ-
μέμπτως; ἢ πρὸς τίνος ἀμαρτωλὸς καὶ ἀσεβὴς
ἀκέραιος, ὅς ἀδελφὸς μὲν δακρύων πρὸς ἀλάστον
τῆς Θεῆ, ἵνα σωθῇ; Εἰς πάντα ὅς τῆς ἡσυχίας
ἀσκήσεως αὐτοῦ, ὅς ἡλλάξεν τὸ κανόνα τῆς ἀσκή-
σεως. ὅς ὅς τοῖς αὐτοῖς ἡσυχίοις ἐπὶ ἡλθὲν αὐτῷ
ἡμέρα ἀνθ' δακρύων. Οὐκ ἐχάρισατο τοῖς χαί-
λεσιν αὐτοῦ εἰς γέλωτα, μήτε μέλει μεδιόμα-
τος. Οὐκ ἤπισε τῷ σώματι αὐτοῦ ἔλαγον, ὅς ἐ-
νίψατο δὲ προσώπον αὐτοῦ, ἢ τὰς πόδας ὑδα-
τι. ἕτως ὅς ἦν ὡς καὶ ἡμέραν ἀποθνήσκων τῇ
προσέοι ἀγωνιζόμενος. Ὅς τῆς πρὸς αὐτοῦ δα-
ματος. εἰς γὰρ τῆς δαμασκήν αὐτὸν ἐγκράτειαν
καὶ πολλὴν ἀγρυπνίαν, καὶ διεξόδους δακρύων,
χαμαχοιτίαν τε καὶ ταπεινώσιν τῆς σώματος, ἐκ
ἡτόνησέ ποτε, ἕτε ἡσυχάσεν, ἕτε ἐραδύμνησεν,
ἕτε ἡκιδίασεν, ὅς, ὡς περὶ τις πεινῶν καὶ δι-
ψῶν, τρεφομένη ἢ ἀνάοια αὐτὸν διδάμει τῆς
χάριτος, ὅς ὅς κορέννυτο τῆς γλυκύτητος τῆς ἀσκή-
σεως. Ἦν ὅς ὅς εἶδος αὐτοῦ, ὡς ἀνδρὸς ῥόδου, καὶ
ὅς ὅς αὐτὸν ἕχ ὡς ἀπὸ τοιαύτης ἀσκήσεως
καταπεπονημένον, ὅς ἀσπασχὸς τῇ ἕξει καὶ δη-
νάμει σωεστὸς ὑπάρχων, ὡς ὅς ὅς χάριτος
Θεῆ κρατυνόμενος, ὡς καὶ τῷ καρπῷ τῆς κοιμή-
σεως αὐτοῦ, ἕτως φανερόν ἦν τῷ προσώπῳ,
ὡς ὅς αὐτὸν ἡμῶν γινώσκαι τῆς πρὸς ἀγγέλων
δορυφορίαν τῇ ψυχῇ. Καὶ ἄλλη ὅς δαμασκή
χάρις τῆς Θεῆ, ἐν γὰρ τοῖς πενήτην ἔτεσι τῆς
ἀσκήσεως αὐτοῦ, ὅς ἐνεδιδύσκετο τείχινα,
ἕτως ἀφ' ἑκὸς ὑπηρετήσαν, ὡς καὶ ἑτέρους κα-
ταξιδιῶν τῆς πάλαιθεντων πρὸς αὐτοῦ.

Βελομαί ὅς, ἀγαπητοί, διηγήσασθαι τῇ
ὁμοιοῖα ὑμῶν πρὸς αὐτοῦ πρᾶγμα, ὅς ἐποίησεν
ἐν τῷ γήρει αὐτοῦ. τοῖς γὰρ σωετοῖς καὶ πνυ-
ματικοῖς ὄντως πρὸς αὐτοῦ ὅς, καὶ πλῆρες
ὠφελείας καὶ κατανύξεως. Τὸ ὅς πρᾶγμα τοῖς
ὅς ἐστιν. Ἔχεν ὁ μακάριος ἀδελφὸν μοναχὸν.
κοιμηθέντος ὅς τῆς, ἐμεινεν ἢ αὐτοῦ κόρη ὅς
φανή.

A ut ei thesaurus gratiæ Dei panderetur, cujus
quum jam ingressus patefactus esset, tres
sibi inde lapides pretiosos elegit, fidem,
spem, & caritatem, quibus & reliquæ in eo
virtutes exornabantur. Texens quoque pre-
tiosissimam coronam, Regi regum Christo
obtulit. Quis namque sic toto ex corde
Deum dilexit, & proximum ut seipsum?
aut quis ita laborantibus compatiebatur, &
misericordiæ viscera ostendebat? Quem et-
iam aliquando monachum intelligens bonæ
conversacionis esse, non pro eo precatus est,
ut a quocumque Diaboli laqueo liber con-
servaretur, cursumque vitæ suæ irreprehen-
sibiliter consummaret? Aut quem peccatorem
vel impium quandocumque audiens, non
confestim pro eo, ut salvaretur, Deum ob-
secrabat? Per omne porro tempus religiosæ
vitæ suæ numquam a regula sui instituti de-
flexit: neque unquam iisdem temporibus
dies illum aliqua sine lacrymis præterit:
non facile sua labia in risum solvebat; sed ne
subridebat quidem. Non appropinquavit
corpori ejus oleum: neque faciem suam, aut
pedes aqua unquam abluit. Sic autem se ge-
rebat, quasi quotidie esset moriturus. O
stupendum miraculum! In admirabili illa sua
abstinentia ac continentia, assiduisque vigi-
liis, ac lacrymarum fluentis, humicubatio-
nibus quoque, & corporis emaceratione,
numquam remissior aut imbecillior factus
est, neque segnitie, vel tadio aliquo fa-
tigatus; sed veluti esuriens quispiam aut
sitiens, sic mens ejus, quæ divinæ gra-
tiæ virtute nutriebatur, nunquam asceti-
ci instituti dulcedine poterat satiari. Erat
vero aspectus ejus tamquam flos rosæ,
& corpus ejus, quasi nihil abstinentiæ
egisset, sanum validumque apparebat:
divina enim ipse gratia sustentabatur: qui
& in hora obdormitionis suæ ita specio-
so vultu cernebatur, quasi Angelorum co-
mitatu animam ejus stipatam intelligere-
mus. Sed & alia in eo admiranda Dei
gratia visa est, quod totis quinquaginta
abstinentiæ suæ annis vestem cilicinam,
qua indutus fuerat, nunquam mutave-
rit: quæque ita ad finem usque vitæ ipsi
servivit, ut etiam alii participes ejusdem
vestis postea fuerint, quæ ei prius jam in-
veterata usui fuerat.

F Volo autem, carissimi, aliam quo-
que rem admiratione dignissimam, quam
in senectute sua gessit, caritati vestræ enar-
rare: est enim intelligentibus ac spiritua-
libus viris vere admirabile, & plenum
utilitatis atque compunctionis exemplum.
Habuit beatus vir fratrem unicum, quo
defuncto, filia ejus orphana relinqui-
tur.

tur. Quam quidem noti atque amici ipsius, septem annos agentem, ad patrum ejus adducunt. Ipse vero quia in interiore sua cella reclusus degebat, eam in exteriori collocari jussit. Erat autem perexigua inter utramque cellulam fenestra, per quam edocebat eam Psalterium, & reliquas scripturas. Cum ipso quippe in divinis laudibus vigilabat, psalmosque concinebat: & sicut ille, ita & ipsa abstinenciam colebat: alacriterque in arrepto pietatis instituto proficiens, cunctas virtutes perficere nitebatur. Vir etenim beatus frequenter pro ea obsecrabat Deum, ut mentem in eum defixam retineret, neque rerum terrenarum curis implicaretur, eo quod pater ejus ex hac vita migrans, magnam pecuniarum vim ipsi reliquisset: quas illico vir Dei distribui pauperibus mandavit. Ipsa quoque assidue suum interpellabat patrum, dicens: Pater, rogo atque obsecro sanctitatem tuam, ut pro me depreceris Dominum, ut ab absurdis ac pravis liberer cogitationibus, cunctisque inimici insidiis, ac diversis Diaboli laqueis eripiar. Sicque alacriter se exercens, servabat regulam ascetici sui instituti. Exultabat autem vir beatus, quod ita eam in optimo vitae instituto, & alacritate, ac in mansuetudine, & erga Deum caritate cerneret proficientem. Viginti enim annis cum eo in abstinentia degens, velut optima agna, & immaculata columba, ei convixit.

Vigesimo autem annorum tempore expleto, cernens eam fraudulentus ac callidus serpens in virtutibus solitariae vitae excellere, ac coelestia dumtaxat contemplari, vehementi invidiae igne tabescebat, & insidias tendebat, ut illam irretiret: ac sic saltem beato viro molestiam anxietatemque incuteret, mentemque ipsius ob molestiam de ea conceptam aliquantulum a Deo averteret. Et quemadmodum in primis parentibus, livore incensa maligna ac callida bestia serpentem pro instrumento ad decipiendum apto invenit, ut eos, qui in felicitate degebant, terram spinosam atque laboriosam incolere curaret: ita & hic aliquandiu explorans, invenit sibi vas ad perditionem præparatum. Erat enim quidam nomine dumtaxat monachus, qui studiose admodum prætectu colloquii ad beatum virum concedere solebat: sed & beatam illam per fenestellam adspiciens, miser mente excœcatus, cum ea congruere cupiebat: insidiasque ipsi multo tempore tendebat, quasi ad unum usque annum, donec tandem inventa opportunitate, eam penitus a beata veri paradisi conversatione alienam reddidisset. Si-

quidem

A φανή· ταύτῳ λαβόντες οἱ γνωστοὶ αὐτῆς, ἤγαγον αὐτὴν εἰς τὸ θεῖον αὐτῆς ἐτι ἔσαν ἐπὶ αὐτῇ. Ὁ δὲ ἐκέλευσεν αὐτὴν εἰς τὸ ἐξώτερον κελίον. αὐτὸς γὰρ ἦν κεκλεισμένος εἰς τὸ ἐσώτερον. ἦν δὲ θυεὶς μικρὰ ἀναμέσον αὐτῆς, δι' ἧς ἐδίδασκεν αὐτὴν τὸ ψαλτήριον, καὶ τὰς λοιπὰς Γραφάς. μετ' αὐτῆς ἠγρύπνει καὶ ἔβαλε, καὶ καθὼς ἐκείνος ἐνεγκρατεύετο, ὁμοίως καὶ κείνη.

B Προθύμως δὲ προσκόπισα ἐν τῇ ἀσκήσει, ἐσώδασεν ἐπιτελεῖν πάσας τὰς ἀρετάς. καὶ γὰρ πλεονεξίας παρεκάλεσε τὸ Θεὸν ὁ μακάριος πατὴρ αὐτῆς, ἵνα χῆ τὴν ἀφροσύνην αὐτῆς πρὸς αὐτὸν, καὶ μὴ δεσμευθῇ ἐν τῇ μερίμνῃ τῶν γυνήτων πραγμάτων, ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ πατήρ αὐτῆς πολλὰ παράμαρτα αὐτῇ καταλέλοιπεν. ὁ δὲ πρὸς αὐτὴν αὐτὸς ἐκέλευσε δοθῆναι πτωχοῖς. Καὶ αὐτὴ δὲ παρεκάλεσε καὶ ἡμέραν τὴν θεῖον αὐτῆς, λέγονσα· πάτερ ἀξιῶ τὴν σὴν ἀγιοσύνην, καὶ παρακαλῶ τὴν σὴν ὁσιότητα, ὅπως ὑπὲρ ἐμῆς ἵνα ῥυθῶ ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν λογισμῶν, καὶ πάσης μεθοδεῖας ἢ ἐχθρῶν, καὶ τῶν ποικίλων πασίδων ἢ διαβόλων. Καὶ ἔτιως προθύμως ἤσκει τηρεῖσα τὸ κανόνα τῆς ἀσκήσεως αὐτῆς. ἠγαλλιᾶτο δὲ ὁ μακάριος βλέπων αὐτῆς τὴν καλὴν πολιτείαν, καὶ προθυμίαν καὶ πραότητα καὶ πρὸς Θεὸν ἀγάπην· ἔκοιτο δὲ ἔτι ἤσκησε μετ' αὐτῆς, ὡς ἀμνάς καλὴ, καὶ περιτερεῖ ἀσπιλος.

C Πληρωθέντος δὲ τῆς εἰκοστῆς ἔτης, βλέπων ὁ ἐν δολιότητι κακῆργος ὄφις τὰς τῆς μονήρης βίης ἀρετὰς ἐπηρεαζόμενος, καὶ τὰ ἐργάσια ἀδολεχῆσαν, λαβρωτάτῳ θυμῷ κατόμιμος ἐτίκτετο, ὅπως ἐπὶ αὐτὴν παγιδεύσῃ, ὥστε καὶ ἔτιως διωκηθῇ εἰς λύπην καὶ μέριμναν ἐμβαλεῖν τὸ μακάριον, καὶ τῇ δι' αὐτὴν ἀδελφονίᾳ ἀποσάσῃ τὴν διάνοιαν αὐτῆς ἀπὸ τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὡς περ ἐπὶ τῶν πρωτοπλάστων φθόνῳ κατόμιμος ὁ ἐν κακίᾳ φρόνιμος θῆρ ἀράτο τὸ ὄφιν ὄργανον πρὸς ἀπάτην, ὥπως ἴδῃ ἐν μακαριότητι ἀυλίζομενος, ἀκανθόφορον γῆν καὶ πολύμοχθον κατοικεῖν ἐμνηχανήσατο· τινικαὺτα σκοπήσας εὖρε κατηρτισμένον σκεῦος εἰς ἀπώλειαν. Ἦν γὰρ ὡς ἔχων ὄνομα μοναχῆς, ὅστις ἀπείη πρὸς τὸ μακάριον προφάσι σωτυχίας μὴ πρὸς τὴν πλεονεξίαν. Ἐώρα δὲ τὸ μακαρίαν διὰ τὴν θυεὶδος, καὶ σκοτωθεὶς τὴν διάνοιαν ὁ δειλὸς, ἔδεδεν αὐτῇ σωτυχεῖν. καὶ πρὸς αὐτὴν χρόνον ἱκανόν, ὡς μέχρι ἐνιαυτὸν, ἕως ἧς αὐτὸν κατὰ ἡλότηειαν τῆς ἀληθείας ὄντως ἀφαιεῖσθαι μακαρίας ἀγαγωγῆς, ὡς

ὡς γὰρ ἔπειτα ὅφρως ἀπατηθεῖσα, ἤνοιξε τὴν θύραν ὅτι κεμίς καὶ ἔξηλθεν, ἀπάτη ὅτι πονηρὸς δράκοντος ἐμπεσῶσα τῷ μεγέθει τῷ θεοφιλεῖ καὶ κατὰ τὴν πρῶτην. Ὡς αὖτε καὶ τῶν πρωτοπλάτων γυμνασίων τῷ καρπῷ, διωκοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἔγνωσαν ὅτι γυμνοὶ ἦσαν. ὁμοίως καὶ αὐτὴ, μὴ δὲ παρὰ τὴν ἀμαρτίαν, ἔξεση τῇ ἀφροσύνῃ καὶ ἀπῆλπισε, καὶ περιεσχίσσαστο τὸ χιτῶνα αὐτῆς τὸ τεῖχινον, καὶ ἔτυπτε τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ ἔδωκεν ἑαυτὴν ἀποπνίξαι. ἔλεγε γὰρ ἐν ἑαυτῇ, κλάσσω. ἐγὼ λοιπὸν τέθνηκα. καὶ ἀπώλεσα τὰς ἡμέρας μου, τὴν τῆς ἀσκήσεώς μου καὶ ἐγκρατείας καρπὸν, καὶ τῶν δακρύων πόνον. τὸ Θεὸν πρῶτον. καὶ ἑμαυτὴν ἀπέκτενα, καὶ τὸ ὅσιόν μου θεῖον εἰς τικροπᾶτην λύπῃ ἐνέβαλον, καὶ χλὴν τῷ ἀφροσύνῃ. Τί ἔτι λοιπὸν ἐγὼ ζῶ ἢ ἀδλία; οἱμοί, τί ἐποίησα; οἱμοί τί ἔπαθον; οἱμοί πόθεν ἔπεσον; πῶς ἐσκοτίσθη ἡ διάνοιά μου; πῶς ἐκλάπῃ ἔπειτα πονηρῷ; πῶς ἐνέπεσον, ὅτι σιωπῶ. πῶς ὠλίωσθαι οὐκ ἔγνω. πῶς ἐμεινῶ οὐκ οἶδα. Ποῖον νέφος ἐκάλυψε τὴν καρδίαν μου, ἵνα μὴ κατανοήσω τί πράττω; πῶς κρυβήσομαι; πῶς ἀπελθῶ; εἰς ποῖον βόθρον ῥίψω ἑμαυτὴν; πῶς ἡ νεθεσία τῶ ὁσίου μου θεῖς; πῶς ἡ διδασκαλία ἔταρξε αὐτῷ Εφραίμ, ὅτε ἔλεγε μοι, Πρόσεχε σεαυτῇ, καὶ ἀφ᾽ τῆς ὁσίου σου τὴν ψυχὴν τῷ ἀφθάρτῳ καὶ ἀθανάτῳ νυμφίῳ ἀσπλον. ὁ γὰρ νυμφίος σου ἁγίος ἐστὶ καὶ ζηλωτής. ἐκ ἑλὶ πολὺ ἀναβλέψαι εἰς τὸ ἔρανον, ἀπέθανον γὰρ ἀπὸ Θεοῦ, ὅτι ἀπὸ ἀνδρώπων. ἀτενίσαι πρὸς τὴν θυεῖδα ἐκείνῃ ἐδυνάμην λοιπόν. Πῶς γὰρ ἐγὼ ἡ ἀμαρτωλὸς πάλιν λαλήσω, μὴ τῷ ἁγίῳ ἐκείνῃ; εἰάν ὅ καὶ λαλήσω, ὅχι τῷ ἔξηλθόν ἀφ᾽ τῆς θυεῖδος κατακλῶσθαι με; κρεῖττον ἀπελθεῖν με μάλλον, ὅπως οὐδεὶς ὅτιν οὐ γινώσκων με. ἐπὶ δὲ κατὰ πάξ ἀπέθανον, καὶ οὐκ ἔστι μοι ἔτι ἐλπίς σωτηρίας.

Ἀναστὰσα ὅτι παρὰ τὴν ἀπῆλθεν εἰς ἑτέραν πόλιν, καὶ ἀλλάξασα τὸ χῆμα αὐτῆς, ἔστη ἐν πανδοχείῳ. Ἐν ὅτῳ συμβῶν αὐτῇ τῷ πο, εἶδεν ὁ ὁσίου ἐν ὁράματι δράκοντα μέγαν καὶ φοβερόν τῷ εἶδει, σφύσσοντα ἐν ἰσχύϊ, ὅς ἔξηλθὼν ἐκ τῆς πόλεως αὐτῆς, ἐλθὼν ἕως τῆς κεμῖς αὐτῆς, καὶ ὄρων περιεστράν κατέπιεν αὐτὴν, ὅτι πάλιν ὑπέστρεψεν εἰς τὴν πόλιν αὐτῆς. ἔξυπνος ὁ ἀφροσύνης ὁ μακάριος ἐλυπήθη σφόδρα καὶ ἐκλαυσε, λέγων. μὴ ἄρα διωγμὸν ἐγείρει ὁ

Σατα-

A Siquidem a serpente jam seducta atque decepta, januam cellæ suæ aperuit, & egressa est: fraude enim maligni draconis ab eminenti dilectæ Deo purissimæque virginitatis statu elapsa est. Et sicut primi parentes, ubi de fructu gustassent, apertis oculis cognoverunt se esse nudos: ita & ista, postquam peccatum admisit, mente obstupescens, in desperationem se conjecit: conscindensque cilicinam vestem, qua erat induta, faciem suam manibus verberabat, cupiens seipsam præfocare. Aiebat enim intra se, plangens: Ego jam me mortuam sentio: dies enim meos, fructumque religiosæ exercitationis meæ & continentia, lacrymarumque laborem perdidi: Deum exacerbavi, meipsam interfeci, sanctumque patrum meum amarissimo moerore affeci, & Diabolo ludibrio facta sum. Quid est quod deinceps ego misera atque infelix vivam? Hei mihi, quid feci? Hei mihi, quid fieri mihi passa sum? Hei mihi, unde excidi? Quomodo mens mea obscurata est? Quomodo a maligno decepta sum? Non intelligo, quomodo elapsa sim: quomodo ceciderim, nescio: quomodo contaminata sim, ignoro. Cujusmodi nebula obtexit cor meum, ut quid egerim, considerare nequeam? Ubi abscondar? quo me vertam? in quam foveam meipsam præcipitabo? Ubi sunt monita beati mei patrum? ubi doctrina socii & amici ejus Ephraem? quando mihi dicere solebat: Attende tibi ipsi: & animam tuam incorruptibili atque immortalī Sponso tuo immaculatam conserva. Nam Sponsus tuus sanctus est & zelator. Non amplius in coelum respicere audeo: nam apud Deum pariter & homines me jam mortuam esse cognosco: neque fenestram illam fixis intueri oculis deinceps valeo. Quomodo enim ego peccatrix rursus cum sancto illo viro loqui tentabo? & si id ausa fuero, nonne ignis per fenestram erumpens illico me comburet? Satius igitur fuerit, me hinc alio abire, ubi nullus sit, qui me agnoscat: quoniam semel jam mortua sum, nec ultra mihi spes salutis est reliqua.

Confurgens ergo e vestigio, perrexit in aliam civitatem, pristinoque habitu mutato, se ibi in quodam diversorio constituit. Quæ ruina dum huic feminae accidisset, visio per somnium talis beato viro ostenditur. Conspexit siquidem draconem ingentem atque horribilem, & in fortitudine sibilantem, qui quasi ex loco suo egressus, devenit usque ad cellam ejus, ibique columbam repertam devoravit, & rursus ad suum locum reversus est. Expergefactus autem vir beatus, contristatus est vehementer, flevitque amare; veritus, ne persecutionem aliquam

Satanas adversus sanctam ecclesiam concitaret, ac multos a fide averteret: aut ne schisma aliquod, vel hæresis in Dei ecclesia exsurgeret. Quare Deum precatus est, dicens: Benignissime, qui universorum es præscius, tu solus nosti, quid magna hæc sibi velit visio. Denuo autem post alios duos dies eundem vidit draconem ex loco suo prodeuntem, & in cellam ad ipsum ingredientem, caputque suum sub pedibus ejus posuisse, ac disruptum fuisse; columbam vero illam adhuc vivam & absque læsione repertam. Protinus autem a somno experrectus, semel atque iterum Mariam vocabat, dicens: Evigila, cur pigrescis atque torpescis? hodie enim duo sunt dies, ex quibus os tuum ad laudandum Deum non aperuisti. Sed quum responsum ab ea nullum acciperet, totoque biduo eam non amplius psallentem more solito audiret; intellexit, suam quam conspexerat visionem, ad illam pertinere. Quare suspirans flevit amare, dicens: Hei mihi, agnam meam lupus crudelis rapuit, & filia mea captiva effecta est. Extollensque vocem suam, dixit: Christe Salvator mundi, converte agnam tuam Mariam in ovile vitæ, ut senectus mea cum mœrore ad inferos non descendat. Ne despicias deprecationem meam, Domine: sed velocius gratiam tuam emitte, ut de ore draconis eam incolumem evellat. Duo itaque dies illi, quibus visionem vidit, duorum annorum curriculum significabant, quibus neptis ejus foris vitam egit. At ille diu noctuque pro ea Deum obsecrare non destitit. Duobus porro interlapsis jam annis, quum ubi esset, & quomodo se gereret, intellexit, rogabat quemdam sibi notum ac familiarem, ut aliquem illuc mitteret, qui accurate omnia de illa cognosceret, locumque ac vitam ejus notaret atque observaret. Abiens igitur ille, qui missus fuerat, omnia certo compertoque cognovit, eique, quomodo ipsam vidisset, & qualem vitam degeret, renunciavit, locumque designavit. Ipse vero certior de ea factus, planeque edoctus, illam ipsam esse, curavit sibi habitum militare & equum deferri. Apertoque cellæ suæ ostio egreditur, & habitu militari induitur, & galerum longum atque profundum capiti suo, quo facies velaretur, imposuit: sed & unum nummum secum ferens, equumque conscendens, abiit. Quemadmodum autem explorator aliquis civitatem vel patriam quampiam explorare cupiens, habitum loci illius, ne facile ab incolis agnoscat, assumit: sic quoque beatus Abraamius in alieno peregrinabatur habitu, ut inimicum in fugam verteret. Vere igitur admiratione di-

gnus

A Σατανᾶς κατὰ τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν, καὶ πολλὰς ἀποστροφής ἀπὸ τῆς πίστεως; μὴ ἄρα χρίσμα γένῃ καὶ ἄρεσις ἐν τῇ τῷ Θεῷ ἐκκλησίᾳ; Εὐζάμμος δὲ τῷ Θεῷ, εἶπε· Προγνώστα φιλάνθρωπε, σὺ μόνος γινώσκεις τὸ ὄραμα τὸ μέγα τούτο. Πάλιν δὲ μετὰ δύο ἡμέρας εἶδεν αὐτὸν τὸν δράκοντα ἔξελθόντα ἐκ τῆς πόλεως αὐτῆς, καὶ εἰσελθόντα εἰς τὴν κέλλαν παρὰ αὐτὸν, καὶ δέντα ὑπὸ τὰς πόδας τῆς μακαρίας τῆς κεφαλῆς αὐτῆς καὶ ἀσφραγίσαντα, καὶ ὑρεθῆναι τὴν περὶ τὴν ἐκκλῆσαν ζώσαν μὴ ἔχσαν σπῆλον. Εὐθέως δὲ ἔξυπνος θρόνους, ἐκάλεσε Μαρίαν ἅπασι καὶ δῖς, λέγων· ἔγειρε, ἡ ὠκνησας σήμερον δύο ἡμέρας ἀνοιξάτω τὸ στόμα σου πρὸς δοξολογίαν Θεοῦ; Τῆς δὲ μὴ ἀποκριθεῖσας, δευτέραν γὰρ ἡμέραν εἶχε μὴ ἀκύν κατὰ τὸ εἰδὼς ψαλλούσας αὐτῆς· τότε συνῆκεν, ὅτι τὸ ὄραμα, ὃ εἶδε, περὶ αὐτῆς ὅτι. καὶ γενάξας ἐκλαυσε σφοδρῶς καὶ εἶπεν· οἱμοὶ τὴν ἀμνάδα μου ὁ δεινὸς λύκος ἤρπασε, καὶ τὸ τέκνον μου ἀχμαλώτον γέγονεν. Ὑψώσας δὲ τὴν φωνὴν αὐτῆς εἶπε· Σωτήρ τοῦ κόσμου Χριστέ, ἐπίσρεψον τὴν ἀμνάδα σου Μαρίαν εἰς τὴν μάδραν τῆς ζωῆς, ἵνα μὴ κατέλθῃ τὸ γῆρας μου μετὰ λύπης εἰς ἄδην· μὴ ὑποείδῃς τὴν δέσπιν μου, Κύριε, ἀλλὰ πέμψον τὴν χάριν σου τάχιον, ἵνα ἐκπαύσῃ αὐτὴν ἐκ στόματος τοῦ δράκοντος. Ἐγένοντο δὲ αἱ δύο ἡμέραι, ἐν αἷς εἶδε τὸ ὄραμα, δύο ἔτη, ἃ ἐποίησεν ἔξω ἢ ἀδελφιδῇ αὐτῆς. Διετέλει μὲντοι νυκτὸς καὶ ἡμέρας πρὸς τὰς καλὰς τῆς Θεοῦ περὶ αὐτῆς. Καὶ μετὰ δύο ἔτη ἠνέσθη αὐτῇ πᾶσι ὅτι καὶ τῷ ἀσφραγίσαντι καὶ πρὸς τὰς γνωρίμων ἐπέμψον ἐκεῖ, ἵνα ἀκείβως μάθῃ τὰ περὶ αὐτῆς, σημειώσῃ τε τὸν τόπον, καὶ πῶς διάγῃ. ἀπελθὼν πίνω ὁ ἀποσταλὴς, καὶ μαδὼν ἀκείβως, δεασάμενός τε καὶ αὐτὴν, ἐλθὼν ἀπήγγαλεν αὐτῇ πάντα σημάδας, καὶ τὸν τόπον, καὶ τὴν ἀσφραγίσαντα. Οἱ δὲ παροδῆσαν αὐτὴν εἰς ἀληθείας, εἶπον ἐνεχθῆναι ἐσθῆτα στρατιωτικὴν καὶ ἵππον. Καὶ ἀνοιξάσας τὴν θύραν τῆς κελλίας ἔξηλθεν, ἐνδυσάμενός τε τὸ στρατιωτικὸν χῆμα, καὶ καμηλαύκιον βαδὺ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς, κατακαλύπτρον δὲ πρόσωπον αὐτῆς, ἔλαβε καὶ νόμισμα ἐν μὲν ἑαυτῇ, καὶ καθίσας ἐπὶ τῆς ἵππου ἀπῆε. Ὡς περὶ δὲ ὡς κατὰ σκοπὸς, βεβλόμενος κατασκοπῆσαι πόλιν, ἢ πατείδα, τὴν ἐκεῖ οἰκόντων φέρει τὸ χῆμα πρὸς τὸ λαθεῖν τὰς οἰκήτορας· ἕτως καὶ ὁ μακάριος Ἀβραάμιος ἐν χήματι ἀμοτερίᾳ ἐπεδήμησεν, ἵνα τὸ ἐχθρὸν ἐπώσῃ. Ὡς τὸς θαυμάσαι ἄξιον τὸ θαυμα-

ζόν

ἐν τῷτον δεύτερον Ἀβραάμ. ὁ μὲν γὰρ πρῶτος
ἔλθων εἰς τὸ πόλεμον τῶ βασιλέων, καὶ πα-
τάξας αὐτούς, ἀπέστρεψεν Λωτ τὸν ἀνεψιὸν αὐ-
τοῦ. ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος ἔτος Ἀβραάμ, ἔλθων
εἰς πόλεμον κατὰ τὸν Διὰβόλον, καὶ νικήσας
αὐτὸν, ἀπέστρεψεν τὴν ἀνεψιάν αὐτοῦ. Παρα-
γρόμενος πότινι εἰς τὸν τόπον, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ
πανδοχεῖον, καὶ καταλύσας, περιεβλέπετο ὧδε
καὶ ἐκεῖ τὸ ἰδεῖν αὐτήν. ἔπειτα πρὸς ἐλθόντος ὥρας
πολλῆς, καὶ μὴ δεασάμενος αὐτήν, ἠπομει-
διάσας εἶπε τῷ πανδοχεῖ· φίλε, ἤκουσα ὅτι
ἔχεις ὧδε κόρην καλὴν, καὶ ἡδέως αὐτὴν ἐώρων.
ὁ δὲ πανδοχὴς ἰδὼν τὴν ἡλικίαν τὴν πολιὰς αὐτοῦ,
κατέγνω αὐτὴν. ἔπειτα ἀποκριθεὶς εἶπεν, ἔστι καὶ
πάνυ ὡραία. ἦν δὲ ἡ Μαρία ὑπὲρ φύσιν πε-
ρικαλλής. Ἐφῆν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ μακάριος, καὶ
τίς καλεῖται; ὁ δὲ λέγει αὐτῷ, Μαρία. Τότε
φαιδρῶν τῶν προσώπων λέγει πρὸς αὐτὸν, Κάλε-
σον αὐτήν, ὅπως ὁφρανθῶμεν μετ' αὐτῆς σή-
μερον, πάνυ γὰρ ἀπὸ τῆς ἀκοῆς ἠγάσθη αὐτῆς.
Ἡ δὲ κληθεῖσα ἦλθε πρὸς αὐτὸν, καὶ ὡς εἶδεν
αὐτήν εἰς τὸ καλωπισμὸν ἐκείνον καὶ τὸ πορνικὸν
χῆμα, χεδὸν ὅλον αὐτὴν τὸ σῶμα καὶ πάντα ἡ
ὑπόστασις δαίκρυον ἐκένετο. ἀλλὰ τῇ φιλοσοφίᾳ
τῇ ἐγκρατείᾳ, ὥστε ἐν ἀδύτοις, κατέσειλον
ἐαυτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ὑπὲρ τὸ μὴ νοήσα-
σαν αὐτήν ἀποφυγεῖν. Καθημένων δὲ αὐτῶν καὶ
πινόντων, ἤρξατο προσλαλεῖν αὐτῇ ὁ μακά-
ριος, ὡς ἂν ἡ ἐραστὴς ἀκαύστω πνεύματι φλογιζό-
μενός τις. ὥστε ἔτος ὁ μακάριος κραταυρῶς τῷ
Διὰβόλῳ ἀνταγωνισάμενος, καὶ λαβὼν τὴν ἀχμύ-
λωτον ἀποκατέστησεν εἰς τὴν τὴν Χειρὸς πασάδα.
Τὴν δὲ μακαρίαν προσλαλῶντος, ἔθανασα καὶ
περιλαβῶσα κατεφίλει τὸν τράχηλον αὐτοῦ. κα-
ταφίλῃσα δὲ αὐτὸν ὡσφράνθη τῷ χρωτὶ τῷ ἀγγε-
λικῆς αὐτοῦ πολιτείας, καὶ ἐμνήσθη τῷ θαυμάσιον
τῷ ἀσκήσεως αὐτῆς, καὶ στεναγνῶσα εἶπεν. ἀβά-
λη μόνη. Ὁ δὲ πανδοχὴς ἐκπληγὴς ἔφη πρὸς
αὐτήν, κυρία Μαρία, διετὶ χρόνον ἔχεις, καὶ
οὐδέποτε σε ἤκουσα στεναγμὸν, ἢ λόγον τοιούτου.
νῦν οὖν τί σοι γέγονεν; Ἡ δὲ ἔφη· εἶδε ἀπέ-
θανον πρὸ τριῶν ἐτῶν, καὶ μακαρία ἡμῶν. Καὶ
ἀδελφὸς ὁ μακάριος, ἵνα μὴ ὑπολάβῃ αὐτῆς,
λέγει πρὸς αὐτήν· νῦν ἐπὶ ἐμοῦ ἐμνήσθη τῶν
ἀμαρτιῶν σου; ἄρα οὐκ εἶπεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐ-
τῆς, φαίμεν ἡ ἰδέα αὐτοῦ ὡς ἡ ἰδέα τῆς θεῆς μου;
Ἀλλ' ὁ μόνος φιλόανθρωπος καὶ πάνσοφος Θεὸς
ἔτις ὡκονόμησε τὸ μὴ ἐπιγινώσκειν αὐτὸν καὶ φοβη-
θεῖσαν ἀποδράσαι. Ὁ δὲ ἀδελφὸς ἐκβαλὼν τὸν
νόμισ-

A gnus est egregius hic secundus Abraham.
Siquidem primus Abraham ad Regum præ-
lium exiens, percutiensque illos, Lot ne-
potem suum revocavit: & hic similiter se-
cundus Abraham contra Diabolum ad bel-
lum perrexit, eoque superato, neptem
suam reduxit. Postquam ergo ad locum
appulisset, in hospitium divertit, ubi sol-
licitis curis huc illucque circumspiciens,
ut eam videret adnitebatur. Deinde quum
jam multa hora præterisset, videndique
ipsam occasio non tribueretur, subridens
dixit ad hospitem: Audivi, o amice, quod
hic pulchram habeas puellam, quam liben-
ter perviderem. Hospes autem quum æta-
tis ejus cerneret canitiem, ipsum coarguit:
deinde sic ei respondit: Est hic quædam,
& quidem supra modum speciosa. Erat quip-
pe Maria hæc pene ultra quam natura fert,
formæ pulchritudine decora. Quumque bea-
tus nomen puellæ requireret; Mariam nun-
cupari ille respondit. Tunc hilari vultu: ob-
secro, inquit, mihi accersas illam, ut ho-
die cum ea epulari possim atque exhilara-
ri: valde enim, vel ex auditu, amore
ejus captus sum. Quæ quum vocata jam
adesset, atque in lascivo ornatu habitu-
que meretricio eam conspexisset, parum
abfuit, quin totum ipsius corpus ac sub-
stantia in lacrymas solveretur: quas tamen
sapienti ac forti consilio repressit, ne, si for-
te illum femina agnovisset, fugæ consilium
illico captaret. Residentibus ergo illis, at-
que bibentibus, cœpit cum ea loqui vir
beatus, tamquam amator quispiam inextin-
guibili amoris igne flagrans: sic enim san-
ctus ille fortiter se Diabolo opponens,
captivam eam accepit, & in Christi thala-
mum restituit. Illo autem cum ea colloquen-
te, ipsa consurgens, & complexa collum
ejus, osculis eum excipiebat. Quumque jam
inter osculandum odorata esset ejus corpus
suavissimo Angelici instituti odore fragrare,
recordata est asceticæ vitæ suæ: quare vehe-
menter ingemuit, dicens: Væ mihi miseræ
foli. Hospes autem obstupescens, ait ad
eam: domina Maria, duorum annorum jam
spatio hic degis, & nunquam talia tua suspi-
ria, aut verba audiui: nunc autem quid tibi
accidit? Ad quem illa: Beata, inquit, essem,
si ante triennium defuncta fuisset. Confe-
stimque beatus ille, ne austerior videretur, ait
ad illam: modo, me præsentem, tu peccata tua
in memoriam revocare incipis? Putasne puel-
lam non dixisse in corde suo: quomodo aspe-
ctus viri istius, formam refert mei patris?
Ceterum qui solus benignissimus & sapientis-
simus est Deus ita disposuit, ne ipsa illum
agnosceret, timoreque perculsa fortasse aufu-
geret.

Gen. 14.

Luc. 15.

geret. Proferens itaque beatus senex mox nummum, dedit eum hospiti, dicens ipsi: Para nobis bonam coenam, ut cum hac puella hodie epulari ac lætari liceat: longo enim itineris intervallo, amore illius huc adveni. O vere secundum Deum sapientiam! o intellectum spiritalem! o astutam supplantationem Diaboli, & reconciliationem animæ! o prudentiam draconi exitialem, & animæ illuminatricem! Qui totis quinquaginta suæ religiosæ exercitationis annis panem non gustaverat, nunc carnes, ut animam a Diabolo captam revocaret, comedit. Chorus sanctorum Angelorum super hac beati istius indiscretionem, aut potius magnanimitate solertiaque, vehementer obstupuit; quod ita alacriter & sine ulla hæsitacione comedit & bibit, concludens & ipse dictum illud Evangelicum: Hodie lætari & gaudere oportet, quia hæc filia mea mortua erat, & revixit; perierat, & inventa est. O sapientia sapientum, & intellectus intelligentium! o stupendum miraculum, & dignam admiratione indiscretionem, & quavis accurata discretionem eminentiorem: qua ex venenatis draconis dentibus animam eripuit atque salvavit. Postquam igitur jam simul epulati sunt, ait puella: Surge, Domine, & ad cubandum in cubiculum introeamus. At ille: intremus, inquit. Ingressusque, videt lectum altum stratum, ascendenque alacriter confedit super eum. Quo pacto te appellem, aut quomodo te nominem, o perfecte Christi vir, equidem ignoro. Continentem ne te dicam, an incontinentem? sapientem, an insipientem? discretum, an indiscretum? qui per annos quinquaginta religiosæ conversationis tuæ super unam stoream dormivisti, quanta cum alacritate ad fedendum super lectum ascendisti? Hæc omnia ad laudem Christi, & gloriam venerabilis instituti tui fecisti: mansionum quippe iter prolixum arripuisti, carnes manducaisti, vinum bibisti, & in hospitium divertisti, ut animam perditam salves. At nos, quia pusillanimes sumus, si saltem verbum utile cum proximo loqui volumus, subito importune cuncta discernimus.

Confidente itaque ipso super lectum, ait ad eum puella: Veni, ac permitte, Domine, ut calceamenta tibi extraham. Ille vero ad eam: observa ac muni, inquit, bene ostium; & tunc veni, eaque abstrahere. Nitebatur autem illa prius discalceare ipsum: sed quum id ille non pateretur, tunc foribus diligenter obseratis venit ad eum. Beatus autem ad illam: Domina, inquit, Maria, accede ad me. Quumque accessisset ad ipsum, tenuit eam firmiter per manum, ita ut non posset eum effugere. Tollens quoque

came-

A νόμισμα, δίδωσιν αὐτὸ τῷ πανδοχεῖ, καὶ λέγει αὐτῷ· ποιήσον ἡμῖν δεῖπνον καλὸν, ἵνα διφρανθῶμεν σήμερον μετὰ τῆς κόρης ταύτης· μηκόθεν γὰρ δι' αὐτὴν ἔρχομαι. Ω' σοφία ὄντως καὶ Θεόν· ὡς σύνεσις πνευματική· ὡς πανουργία καὶ περινομὸς Διαβόλου, καὶ ἰλασμός ψυχῆς· ὡς σοφία, δηλητήριον δράκοντος, καὶ ψυχῆς φωτιστήριον. ὁ ἐν τοῖς πενήτηντα ἔτεσι τῆς ἀσκήσεως, ἀρτὺ μὴ γλυσάμενος, κρεῶν μετέλαβεν, ἵνα τὴν ὑπὸ τοῦ Διαβόλου ἀρραβιδεῖσαν ψυχὴν ἀνακαλέσῃ. Ὁ χορὸς τῶν ἁγίων ἀγγέλων ἐν τῷ ἑρανῷ ἔξέστη πρὸς τὰς τρεῖς μακαρίας τῆς ἀλαφροείας, μᾶλλον δὲ μεγαλοψυχίας καὶ δραματουργίας, πῶς προθύμως καὶ ἀδιακρίτως ἠσθιε καὶ ἔπινεν, ἐπιλέγων καὶ αὐτὸς τὸ ἐν θύανγελίοις· σήμερον δεῖ διφρανθῆναι καὶ χαρῆναι, ὅτι ἡ θυγάτηρ μου αὕτη νεκρὰ ἦν, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλῆα, καὶ εὗρέθη. Ω' σοφία τῆς σοφῆς, καὶ συνέσις τῆς σωτηρίας. Ω' πρὸς δόξαν πραγμάτων ἀξία, ἡ θαυμαστὴ ἀδιαφορία, ἡ ἀνωτέρα πάσης ἀκρίβους ἀφακρίσεως, δι' ἧς ἐκ τῶν ἰοβόλων τῆς δράκοντος ὀδόντων ἀρπάσας ἔσωσε ψυχὴν. Μετὰ δὲ τὸ διφρανθῆναι αὐτὰς, εἶπεν ἡ κόρη· ἀναστὰς, Κύριε, εἰσελθόντες καθυδρήσωμεν· ὁ δὲ εἶπεν, εἰσελθωμεν. Εἰσελθόντων δὲ αὐτῶν, ὁρᾷ κλίνην ὑψηλὰς ἐστρωμένην, καὶ ἀνελθὼν προθύμως ἐκάθισεν ἐπὶ αὐτῆς. Πῶς σε καλέσω, ἢ πῶς σε ὀνομάσω, ὡς τέλει τοῦ Χριστοῦ ἀνδρῶπε, ὅτι οἶδα· ἐγκρατὴ, εἶπώ σε, ἢ ἀλάφορον; σοφὸν ἢ ἄσοφον; ἀφακρίτικον ἢ ἀδιακρίτον; ὁ εἰς πενήτηντα ἔτι χρόνον τῆς ἀσκήσεως αὐτῆς ἐνὶ ψαδίῳ καθυδρήσας, μὴ οἷας προθυμίας ἐκάθισας ἐπὶ κλίνης; Πάντα ταῦτα ἐποίησας εἰς δόξαν Χριστοῦ, καὶ ἔπαγον τῆς θεοτιμῆς σε πολιτείας· μονὰς ἐκάθισας, κρεῶν μετέλαβες, οἶνον ἔπιες, καὶ εἰς πανδοχεῖον κατήχθης, ἵνα σώσης ψυχὴν ἀπολωμένην. Ἡμεῖς δὲ ὀλιγόψυχοι ὄντες, εἰς ἀφάκρουν ἀκαίρον ἐρχόμεθα, καὶ λόγον ὠφέλιμον λαλήσας τῷ πωλησίῳ.

Καθήμεναι τοιγάρ ἐπὶ τῇ κλίνῃ, ἔφη πρὸς αὐτὸν· δεῦρο, Κύριε, ἐπάρω τὰ ὑποδήματά σε. Ὁ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπεν· ἀσφάλιζε τὴν θύραν, καὶ δεῦρο, λαβὲ αὐτά· ἡ δὲ ὑκνεῖτο πρότερον ὑπολύσασθαι αὐτόν· ὁ δὲ ὅτι ἤνεχε τότε ἀσφαλισμένη τὴν θύραν ἦλθε πρὸς αὐτόν· καὶ λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ μακάριος· κυρία μου Μαρία, ἐγγισόν μοι· τίς δὲ ἐγγισάσης ἐκράτησεν αὐτήν, ὥς μὴ δύνασθαι αὐτὴν ἀποδράσαι· καὶ

καὶ ἐπάρας ὁ καμηλαύκιον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐ-
 τῆς, καὶ σιωδακρυόμενος εἶπε πρὸς αὐτὴν· τέκ-
 νον με Μαρία, ὃ γινώσκεις με; ἐν ἐγὼ εἰμι ὁ
 πατήρ σου Ἀβραάμιος; τέκνον με, ὃ γινώσκεις
 με; ὅτι ἐγὼ εἰμι ὁ ἀναδρέψας σε; τί σοι
 ἐγένετο, ὦ τέκνον με; πῶς ὁ γῆμας ὁ ἀγγελι-
 κὸν, ὅπως ἔχεις, ὦ τέκνον με; πῶς τὰ δάκρυα;
 πῶς ἡ ἀγρυπνία ἡ μετὰ πόνους ψυχῆς καὶ καρ-
 δίας σιωπετεμνημένης; πῶς ἡ χαυμακοιτία καὶ ἡ
 σιωχὴς γονυκλισία; πῶς ἀπὸ τῆς ὑψους τῆς ἐρα-
 νθῆς εἰς τὴν ἀπωλείας βόθρον κατήλωχθης; δια-
 τί ὅτι ἐδήλωσάς μοι, ὅτι κατὰ γνῶσιν ἄδεις κα-
 τήντισέ σοι; καὶ ἡ ἀν, μετὰ τῆς Εφραῖμ, ἐβόη-
 σα πρὸς τὸ δυνάμενόν σε σώζειν ἐκ θανάτου.
 Διὰ τί ὁ καθόλης ἀπογνῶσα πῶς ἐδωκας ἐαυτήν
 τῷ Διαβόλῳ; ἡ γὰρ ἐγκατέλιπες με, καὶ εἰς
 ἀφώρητον λύπην κατήγαγες με; τίς γὰρ ἀνα-
 μάρτητος ἐν ἀνθρώποις, ὦ τέκνον με, εἰ μὴ
 εἰς ὁ Θεός; ἡ ὅτι ἐκπλαγεῖσα ἀπώλωχθης, μὴ
 διωαμένη διχραὶ πρὸς ὥπον, ὅπως ἐμεινεν, ὡς περ
 λίθος, ἄνους εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς, ἀγχύνῃ τε καὶ
 φόβῳ κρατηθεῖσα. ὅτι ὁ μακάριος ἐπέμεινε με-
 τὰ δακρύων, λέγων αὐτῇ· ὃ λαλεῖς μοι, τέκνον
 με Μαρία; ὃ ἡ σε ὁ δυνάμενός σου ἡλθόν ἐν ταῦ-
 τα, ὦ τέκνον με; ἐπὶ ἐμοὶ ἡ ἀμαρτία σου,
 τέκνον. ἐγὼ ἀπολογῶμαι τῷ Θεῷ ὑπὲρ σου ἐν
 τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως. ἐγὼ μετανῶσθαι ὑπὲρ τῆς ἀ-
 μαρτίας σου ταύτης. μέχρι ὅτι μεσονυκτίαις ἔτι
 πρὸς αὐτὴν καὶ ἐνδεύεται. ἡ ὅτι λαβὼσα
 μικρὰν παρρησίαν, ἔφη πρὸς αὐτὸν, λέγεις·
 εἰς σὲ ἀπενίξω ὃ δυνάμενός σου ἡ ἀρχαῖός σου
 πρὸς ὥπον με. πῶς ἐπικαλέσομαι ὃ ἀρχαῖόν σου
 ὄνομα τὸ Χριστὸν με, ὅτι ἐν τῇ ἀκαθαρσίᾳ τῇ
 βορβόρῃ ἐμείνω. Λέγεις πρὸς αὐτὴν ὁ μακά-
 ριος· ἐπὶ ἐμὲ ἡ ἀμαρτία σου, τέκνον με, ἐκ
 τῶν χειρῶν σου ἐκζητήσῃ ὁ Θεός ταύτην τὴν
 ἀμαρτίαν σου. μόνον σὺ ἀκροῖόν με, καὶ δεῦρο,
 ἀπέλθωμαι εἰς τὸν τόπον ἡμῶν. ἡ γὰρ καὶ ὁ
 ἀγαπητὸς ἡμῶν Εφραῖμ κλαίει πρὸς σε, καὶ
 πρὸς αὐτὸν τὸ Θεὸν ὑπὲρ σου. Τέκνον πρὸς αὐ-
 τὸν σε, ἐλέησον ὃ γῆμας με, καὶ καποικτεῖρη-
 σον τὰς πολιὰς με· τέκνον με ἀγαπητὸν, δεο-
 μά σου, ἀναστᾶσα ἀκολούθησόν μοι. ἡ ὅτι ἔφη
 πρὸς αὐτὸν· εἰάν τὴν μετάνοιάν με δέχῃ ὁ Θεός,
 ἔρχομαι. πρὸς αὐτὸν τὸ καὶ πρὸς αὐτὸν τὸ σὴν
 οἰοῦνται, καὶ καταφιλοῦν τὰ ἔχοντα σου τὰ ἅγια,
 ὅτι ἔτις ἀπολαγχνιάθης εἰς ἐμὲ, καὶ ἡλθες
 ἐν ταῦτα, ἵνα ἐκπαύσῃς με ἐκ τῆς Διαβόλης
 παγίδος. Καὶ δεῖσα τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἐπὶ τὰς
 πόδας

A camelaucium, seu galerum, e capite suo,
 & in lacrymas prorumpens dixit ad eam:
 Filia mea Maria, non me agnoscis?
 nonne ego sum pater tuus Abraamius?
 numquid tibi notus sum, filia mea?
 nonne ego sum, qui te educavi?
 Quid tibi nunc accidit, o filia mea?
 Ubi est habitus ille Angelicus,
 quem antea habuisti, o filia mea?
 Ubi lacrymae? ubi vigiliae, quae cum dolore
 animi, & cordis contritione erant?
 Ubi humicubationes, & assiduae genuflexiones?
 Quo pacto a coeli celsitudine in hoc perditionis
 barathrum praecipitata es?
 Cur non indicasti mihi, quando inferni procella invasit
 te? Et ego sane una cum Ephraemo cla-
 masssem ad eum, qui potest ex morte sal-
 vare. Quare, tamquam omnino tuam salu-
 tem desperans, ita te Diabolo tradidisti?
 Quare sic me deseruisti, & in hunc moerorem
 intolerabilem deduxisti?
 Quis autem inter homines absque peccato est, o filia
 mea, nisi solus Deus?
 Illa vero obstupefacta, obmutuit, nec vultum attol-
 lere poterat; verum lapidis instar immo-
 bilis, & veluti amens in manibus ejus re-
 mansit, confusione pariter atque timore
 oppleta. At beatus senex iterum cum la-
 crymis appellabat eam, dicens: Non mihi
 loqueris, filia mea Maria? nonne tua cau-
 sa moestus ac dolens huc adveni, o filia
 mea? Super me sit peccatum tuum, o fi-
 lia. Ego pro te in die iudicii Deo respon-
 debo. Ego pro tuo hoc peccato poenitentiam
 agam. Sicque ad mediam usque
 noctem eam consolabatur, & admonebat.
 Illa autem quum parumper fiduciam acce-
 pissset, sic ad eum loquuta est: Si in te
 respicere ob confusionem vultus mei nequeo;
 quo pacto immaculatum Christi mei no-
 men, dum ita coeno immunditiae contami-
 nata sum, invocare audebo?
 Et beatus vir ad eam: Super me sit, inquit, peccatum
 tuum, o filia mea: ex meis manibus Deus
 peccatum hoc tuum requirit: tantum-
 modo tu me ausculta, & veni, concedamus
 pariter in locum nostrum. Ecce enim &
 carissimus noster Ephraem vices tuas do-
 let ac plangit, & pro te Dominum
 deprecatur. Quare senectutis meae mi-
 ferere, & canicie meae compatere, filia
 mea, obsecro; & jam consurgens, se-
 quere me, filia mea dilecta. Illa ve-
 ro ad eum: Si poenitentiam, inquit,
 meam suscipiet Deus, tecum veniam.
 Procido autem ac supplico sanctitati tuae,
 sanctaque vestigia tua osculor, quod ita
 pietatis tuae viscera in me demonstra-
 veris, & huc, ut ex laqueo Diabo-
 li me eriperes, adveneris. Ponensque ca-

put suum ad pedes ejus, tota plangebat nocte, dicens: Quid tibi, Domine, pro his omnibus retribuam? Diluculo autem jam facto, dicebat ad eam beatus senex: exsurge, filia, & hinc abeamus. Quæ respondens, aiebat ad ipsum: Habeo hic aliquantulum auri, ac paucas vestes; & quid de iis a me fieri jubes? Cui vir beatus: Relinque illa hic: nam omnia ista, pars maligni sunt. Et surgentes confestim exierunt: illamque equo imponens trahebat, lætus præcedens. Et sicut pastor quando ovem perditam reperit, eam super humeros suos tollit: ita beatus iste gaudens in corde suo iter peragebat. Quumque ad proprium jam locum pervenisset, illam quidem in interiore cella reclusit; ipse vero in exteriori permansit. Ubi illa cilicio induta, in summa animi humilitate, & multis lacrymis persistebat: & seipsam assiduis vigiliis, arctissimisque continentiae laboribus conficiebat, alacriter poenitentiae scopum persequens, & audacter Deo procidens, supplicansque. Vere hæc sincera erat poenitentia. Vere medicina, & reparatio animæ. Per ejusmodi certamen cunctos oporteret confiteri ac gratias agere Deo. Quis enim ita lapideo ac duro est corde, qui quum flebilem ac lamentabilem ejus vocem audiat, ipse quoque non compungatur ad laudandum Deum? Siquidem nostra resipiscencia cum ejus poenitentia comparata, umbra dumtaxat quædam & imaginatio est. Tali namque patientia, & studio atque sollicitudine indefinenter recurrebat ad Deum, petens sibi signum dari, quod ejus poenitentia accepta fuisset. Benignissimus itaque ac clementissimus Deus dona curationum ei ad certitudinem acceptæ poenitentiae ipsius concessit.

Vixit porro beatus vir alios adhuc annos decem: cernensque sinceram illius poenitentiam, & insignem animi alacritatem, glorificabat & magnificabat Deum: & sic in bona senectute quievit vere sanctus ac servus Dei, cursumque vitæ consummavit, quum esset annorum septuaginta: ex quibus, quinquaginta in ascetico vitæ instituto magna cum alacritate, & certamine admirabili, in humilitate & caritate peregit, personam hominis non accipiens, sicut apud plurimos fieri est solitum, ut unum quidem honore præferant, alium vero contemnant. Et tanto quidem temporis intervallo nunquam prorsus in suo religioso instituto obtorpuit, segniusque egit, neque unquam regulam optimæ vitæ suæ mutavit: sed ita semper constitutus erat, quasi quotidie moriturus.

Hæc fuit conversatio beati Abraamii:

hæc

A πόδας αὐτοῦ, ἐκλαυσεν ὅλην τὴν νύκτα, λέγ-
σα· τί ἀνταποδώσω σοι πρὸς πάντων τούτων,
Δέσποτα; Ὁ ῥ' ἔδρου ὁ ἡγομὸς, λέγει πρὸς αὐ-
τὴν ὁ μακάριος· τέκνον μου, ἀνάστα, ἀπέλθω-
μεν. Ἡ δὲ ἀποκρίσασα ἔφη πρὸς αὐτόν· ἔχω
ἐνταῦθα ὀλίγον χρυσίου καὶ ἱμάτια, καὶ τί κε-
λεύεις πρὸς τούτων; Ἐφη πρὸς αὐτὴν ὁ μακά-
ριος· ἔασον αὐτὰ ἐνταῦθα· πάντα γὰρ ταῦτα
μερὶς ἐστὶ τοῦ Πονηροῦ. καὶ ἀναστάντες ἔξῃλθον
πρὸς ἡμεῖς. ἀνεβίβασεν αὐτὴν ἐπὶ τὸ ἵππον,
αὐτὸς δὲ εἰλκεν ἑμπερθεσθαι αὐτῆς ἀγαλλόμενος.
Καὶ καθάπερ ποιμὴν, ὅταν ὄρη φόβοτον ἀπο-
λωλός, ἄρει αὐτὸ ἐπὶ πάντων ὤμων αὐτοῦ· ἕτως ὁ
μακάριος χαίρων τῇ καρδίᾳ ἐβλάδιζε. καὶ ὡς
ἡλθον ἐπὶ τὸ τόπον, αὐτὴν μὲν ἐκέλευσεν εἰς τὸ
ἐσώτερον κελλίον, ἔμεινε δὲ αὐτός· εἰς τὸ ἑσώτε-
ρον. Ἡ δὲ μετὰ σάκκῃς, καὶ ταπεινώσεως, καὶ
δακρύων πολλῶν, καὶ ἀγρυπνίας, καὶ ἐγκρατείας,
ἀκείβας καὶ περὶ δυνάμει τῇ μετανοίας σκοπὸν
ἐξήνυσεν, ἀναδίδας δεομένη τὴν παραστήσασα τῷ
Θεῷ. Ὅντως ποιῶντι ἀληθινὴ μετάνοια. Ὅντως
θεραπεύει καὶ ἀνακαίνισις ψυχῆς. Διὰ τοῦτο
ἀγῶνος ἔδει πάντας ἐξομολογεῖσθαι τῷ Θεῷ.
Τίς γὰρ ποσὶ λίθινος ἦν καὶ σκληρὸς τῇ καρ-
δίᾳ, ἀκείβας τῇ φωνῇ καὶ κλαυθμῷ αὐτοῦ, καὶ
κατενύγετο δοξάζων τὸν Θεόν; Πρὸς γὰρ τὴν
ἐμείνης μετάνοιαν, σκιά καὶ φάντασμα ἐστὶν ἢ ἡμε-
τέρα. ποιῶντι γὰρ ἡσυχασμόν, καὶ σωφροσύνην, καὶ
ἀγωνίαν ἀποσταλείτως προσήκει τῷ Θεῷ, ἀγχα-
μένη τεκμήριον, εἶπερ προσδέκται μέγιστον ἢ με-
τάνοιαν αὐτοῦ. Ὁ πόνητος ἀγαθὸς καὶ φιλόφρων
Θεὸς χάρισμα ἱματίων ἐδώρησάτο αὐτῇ
πρὸς πληροφροσύνην καὶ ἀποσοδέκται αὐτῆς μετα-
νοίας.

E ἔφησε δὲ ὁ μακάριος ἄλλα ἔτι δέκα,
θεωρῶν αὐτῆς τὴν εἰλικρινὴ μετάνοιαν, καὶ τὴν ἐξά-
ρετον αὐτοῦ προθυμίαν, καὶ δοξάζων τὸν Θεόν καὶ
μεγαλύνων, ἕτως ἀνέπαυε ἐν γήρει καλῶ ὁ
ὄντως ὁσῖος καὶ δόξιος ὁ Θεός. ἐτελειώθη δὲ ὡς
ἐτῶς ὁ ἀσκήσας ἔτι ν. μετὰ προθυμίας μεγά-
λης καὶ ἀγῶνος θαυμαστῆς, ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ
ἀγάπῃ ἐπλήρει, μὴ λαβὼν πρόσωπον ἀνδρώ-
πῃ, ὃ πέφυκε πρὸς τοὺς πολλοὺς γίνεσθαι, τὸ
μὲν περὶ αὐτὴν, τὸ δὲ ἀπελίσκειν. ἐν δὲ ποσὶ χρό-
νῳ τὴν ἀσκήσεως, μὴ ῥαθυμίας ποτὲ τὸ πρὸς
παύσιν, μηδὲ ἀμάξας τὴν κακὴν καὶ αἰετὸς βίαν, ἀλ-
λὰ ἕτως διέκειτο, ὡς καθ' ἡμέραν ἀποδύ-
σκων.

Αὕτη ἡ ἀγωγὴ ἔμακαρις Ἀβραάμης,
καὶ

Ἡ αὐτὴ ἡ πολιτεία ὑπερθεάρετος, καὶ τὰ ἄλλα δὲ ὑπομονῆς. καὶ ὡς περ δόρυ ἐν βρόχων, Ἰσὴλ δὲ ἔσθ' ὁ θάρσ' νυμφῶνος. μνησὶ ὅλως εἶασεν Ἰσὴλ ἐν τῷ σερρόν αὐτῷ καὶ ἀδάμαντα λογισμὸν μετεωροδῆναι εἰς τὰ ὀπίσω, ἢ ὅτι τοῖς δὲ κώμης περασμοῖς αὐτῷ ὡς ἔχ' ἔχ' ἐπενεχθεῖσι πρὸς οὐσιν εὖρον ἢ ἀποδείξας ἀκηδία, ὅθεν ἐν τῷ συνεχεῖ πολέμῳ ἐν ταῖς πᾶσι δαυμόνων φαντασίαις πτόησιν ὑπέμεινε πώποτε. ἐπιτελεῖτο τὸ κατὰ μακαρίαν ἐκείνην αἰῶνα, ὅπως ἄρα δὲ τῷ πνευματικῆς σοφίας δὲ ἀφάτης συνεσέως τὸ μὲν νομιζομένης ιδιωτείας, νομιζομένης δὲ πραγματείας, πατήσας τῷ Δράκοντος ἐν μέσθ' ὁδόντων, Ἰσὴλ ἐπὶ τῷ πεποδῆτον αὐτῷ περσερᾶν, καὶ προσήνεγκε τῷ ἀληθινῷ νυμφίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ. Οὗτοι οἱ ἀγῶνες δὲ ἰδρωτες ἔμακαρίεσ Αβραάμεις. ἐνταῦθα μὲν ἔως ἐξαράμην εἰς τὸ ἐκκλησιν δὲ προθυμίας τῷ βυλομήνῳ ἐπιλαβέσθαι τὴν ἀγῶνις ζωῆς εἰς ἔπαυτον καὶ δόξαν δὲ Θεοῦ τὴν πρὸς ἑαυτῶν πᾶσιν ἡμῖν παρὰ συμφέροντα. Ταῖς δὲ λοιπὰς ἀρετὰς αὐτῶν ἐν ἄλλοις ἀπεγραφέμεθα. Ἐν δὲ τῇ ὥρᾳ τῇ τελειώσεως αὐτῶν, συνήχθη χερσὶν πᾶσα ἡ πόλις, καὶ αἱ ὡσεὶ κείμεναι καμά. καὶ ἕκαστος αὐτῶν ἐγγίζων μετὰ πρῶτης τῷ σεμνῷ αὐτῷ καὶ ἀγίῳ σώματι, ἥρπαζον ἀπὸ τῶν ἐνδυμάτων αὐτῶν ἑαυτῶν βυλογίαν, καὶ οἱ αὖ νόσφ' τὸ ἀρπαγὴν ἠγγίζον, ὅθεν εἰς ἴασι μετεδίδ'.

Ἐξῆς δὲ ἡ μακαρία ἐκείνη ἄλλα ἔτι ἐν ὑπερβαλλόντως ἀσκήσασα, δὲ μετὰ δακρύων ἡμέρας καὶ νυκτὸς δὲ διέλειπε ὡσεὶ καλῶσα τὸ Θεόν, ὡς πλειστάκις τὰς πρὸς ἐρχομένης ἄρα δὲ τὸ πρὸς ἐκείνης ἡμέρας δὲ νυκτὸς, δὲ ἀκρόντας τὴν κλαυθμόν αὐτῆς συμπαδόντας ἰσάνα δὲ κλαῖν, δὲ εἰς ἐκκλήσεις οἰκείων ἀμαρτημάτων ἐλθόντας δέσθαι δὲ δόξασθαι τὸ Θεόν. Ἐν δὲ τῇ ὥρᾳ τῇ τελειώσεως αὐτῆς ἐφάνη δὲ πρὸς ὅσον αὐτῆς τοῖς ὁρᾶσιν αὐτὴν χάριτος ἀπασράπτον, ὡς εἰδέναι ἡμῶς τὴν τὴν ἀγίων ἀγγέλων βυλογίαν δὲ ἐνδοξον πρὸς οἶαν, καὶ δόξασθαι τὸ Θεόν, ἀφάτω φιλανθρωπία σώζοντα τὰς εἰς αὐτὸν ἐλπίζοντας, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

Οἱμοι, ἀγαπητοί μου, ὅτι ἔτοι μὲν καλῇ τελειώσ' ἐτελειώθησαν, καὶ μετὰ παρρησίας ἀπὸ τῶν γνῶνων πραγμάτων ἀπερράγην, δὲ συνεδέθησαν τῇ πρὸς τὸ Θεὸν ἀγάπῃ. Ἐγὼ δὲ ἀπαρσκαλίας ὢν, ἀπρόθυμος τῇ προαγρέσ' τυγχάνω. Καὶ ἰδὲ ἐγκατέλαβέ με ὁ ἀτελόητος χαιμὼν, καὶ γυμνός εἰμι δὲ ἀνέτοιμος, θαν-

A hæc Deo acceptissima vitæ ipsius ratio: ista patientiæ ac tolerantia ejus certamina. Et sicut caprea ex laqueis, ita ille ex corruptibili thalamo excessit: neque prorsus unquam cogitationem mentemque suam in bono proposito firmatam atque corroboratam retrorsum converti permisit. Sed neque in tribulationibus, quas in vico ab hoste suscitatas perpeffus est, animum suum relaxavit: neque in assiduo prælio contra dæmonum phantasmata consternatus est aliquando. Suum autem certamen in eo coronavit consummavitque, quod erga beatam illam gessit: quomodo per sapientiam spiritalem, ineffabilemque prudentiam, per eam, inquam, quæ imperitia putabatur, sed intellectualis negotiatio erat, pedibus Draconem conculcans, ex medio dentium ejus carissimam sibi columbam abstraxit, eamque ad verum Sponsum Jesum Christum adduxit. Atque hi agones & sudores beati Abraamii fuerunt: quos quidem hic nunc ita conscripsimus ob consolationem atque devotionem eorum, qui vitam consequi æternam volunt, ad laudem & gloriam Dei, a quo cunctis affluenter quæcumque opportuna sunt atque utilia suppeditantur. Reliquas porro virtutes ejus alibi descripsimus. Hora autem illa, qua ad Dominum migrabat, pene universa civitas congregata est cum finitimis vicis: & unusquisque eorum studiose carissimo sanctissimoque ejus corpori appropinquans, benedictionem sibi ex vestimentis ejus diripuit; & si quemcumque languorem id quod direptum fuerat, contigisset, illico curabat.

Vixit autem beata illa alios annos quinque, quibus in religioso vitæ instituto supra modum ita se exercuit, ut dies noctesque non cessarit cum lacrymis Deum deprecari: adeo ut etiam sæpe per locum illum prætereuntes, vocemque ejulatus ipsius audientes, commiseratione moti gradum sisterent, fletumque suum cum ejus fletu conjungerent, ac propria peccata deplangentes, Deum glorificarent. Quum autem diem clausit, apparuit vultus ejus omnibus illum videntibus, gratia resplendens, ita ut sanctorum ibi angelorum chorum adesse intelligeremus, Deoque gloriam daremus, qui per ineffabilem suam clementiam salvos facit sperantes in se, in Christo Jesu Domino nostro:

Hei mihi, dilectissimi mei: quoniam hi quidem optimum finem consequuti dormierunt, & a terrenis rebus cum fiducia sunt abstracti, ei quæ erga Deum est caritati colligati. Ego vero imparatus & impromptus in mea voluntate permansi. Et ecce comprehendit me hiemis infinita tempestas; & nudus atque exspoliatus ad-

miror in memetipso, quomodo quotidie pecco, & quotidie poenitentiam ago. Per horam ædifico, & per horam constructa subverto. Ad vespereum dico: sequenti die poenitentiam ago: mane autem facto, acedia correptus, & animo elatus, diem prætereo. Rursus ad meridiem dico: proxima nocte vigilabo, & cum lacrymis obsecrabo Deum, ut peccatis meis propitius fiat: quum autem nox advenerit, somno potius satior. Qui mecum acceperunt pecuniam, die ac nocte negotiari contendunt, ut laudem præconii consequantur, & decem civitatibus præfint: ego vero ob pigritiam meam occultavi eam in terra. Dominus meus appropinquavit, & ecce contremiscit cor meum, & defleo dies negligentiae meae, non habens quales excusationes obtendam.

Luc. 19.

Miserere mei qui solus sine peccato es: & salvum me fac qui solus benignus & clemens es: quia præter te benedictum Patrem, & unigenitum Filium tuum, qui incarnatus est propter nos, & Spiritum tuum sanctum, qui vivificat omnia, alium non novi, neque in alium credidi. Et nunc memento mei Domine, & educ me de carcere iniquitatum mearum: quia utrumque tuum est Domine, & quando voluisti me in hunc mundum intrare, & quando migrare me ex eo præceperis. Memorare mei, qui defensione careo; & salva me peccatorem. Gratia tua, quæ mihi in hoc seculo opitulatio, refugium, & gloriatio est; ipsa me sub alas suas in illa die horrenda atque terribili protegat. Tu enim agnoscis, qui scrutator es cordis & renis, quod multos pravitatum & scandalorum tramites declinavi (pravos inquam tramites dogmatum hæreticorum, & inaniter ab eis factas expositiones) Et hoc non ex me, sed ex gratia tua, per quam illuminata est mens mea. Rogo te sancte Domine, salva animam meam in regno tuo, & dignare mihi benedicere cum omnibus qui placuerunt tibi: quoniam te decet gloria, adoratio, & magnificentia, Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum, nunc, & semper, & in secula seculorum. Amen.

A μάζων τὰ εἰς ἐμαυτὸν, ὅπως καθ' ἡμέραν ἁμαρτάνω, καὶ καθ' ἡμέραν μετανοῶ. καθ' ὥραν τε οἰκοδομῶ, καὶ καθ' ὥραν καταλύω. ἑσπέρας λέγω, αὖτις μετανοῶ. πρωίας δὲ θρηνησῶ, ἀφ' ἧς ῥαθυμία, καὶ πρὸς ἐρχομαι μετεωρίζομαι τὴν ἡμέραν. πάλιν δὲ μεσημβρίας, λέγω. τῇ προσέσει νυκτὶ νήφω, καὶ μετὰ δακρύων πρὸς Θεόν, ἵνα καὶ ἵλεως γένηται τὰς ἁμαρτίας μου. B φθασάσης δὲ τῆ νυκτός, ὑπὸν καταφέρω. οἱ λαβόντες μετ' ἐμῶν ἀργύριον, ἀγωνίζονται ἡμέρας καὶ νυκτός, πραγματεύοντες μετὰ δόξης ἀρχεῖν πᾶν δέκα πόλεων. ἐγὼ δὲ ἀφ' ἧς ἐμὴ οὐκνησίαν ἐκρυψα αὐτὸ εἰς γῆν, καὶ ὁ Κύριός μου ἤγγισεν ἵνα ἐλθῇ, καὶ ἰδοὺ τρέμει ἡ καρδιά μου, καὶ κλάω τὰς ἡμέρας τῆς ῥαθυμίας μου, μὴ ἔχων τί αὐτῷ ἀπολογήσομαι.

C Οἱ μόνος ἀναμάρτητος οὐκ εἰρήσων· ὁ μόνος φιλάνθρωπος σῶσόν με, ὅτι πολλὰ σε εὐλόγησαν Πατὴρ, καὶ εὐλογησὶς Υἱὸς σε τῷ σαρκωθέντος δι' ἡμᾶς, καὶ εὐλόγησόν σε Πνῦμα· ὁ ζωοποιῶν τὰ πάντα ἄλλον οὐκ οἶδα, σὸς δὲ εἰς ἄλλον ἐπέστρεψα. Καὶ ἰδὼν μνησθητί μου, Δέσποτα, καὶ ἐξάγαγέ με ἐκ τῆς φυλακῆς τῶν ἀνομιῶν μου. σὺ γὰρ ὅτι τὰ ἐκότερα, Δέσποτα, δὲ πότε μὴ εἰσελθεῖν εἰς τὴν αἰώναν τύπον, καὶ D δὲ πότε μεταβῆναι ἀπ' αὐτῶν. Μνησθητί μου εὐ ἀναπολογητῆς, καὶ σῶσόν με τὴν ἁμαρτωλόν. Ἡ χάρις σε, ἡ θρηνησῶ με ἐν τῷ αἰῶνι τέτταρ' ἀντίληψίς μου, καὶ καταφυγή μου, καὶ ἡσυχία τε καὶ ἔπαυσις, αὕτη με σκεπάσει ὑπὸ τὰς πτέρυγας αὐτῆς ἐν ἐκείνῃ τῇ φοβερᾷ καὶ φοβερῇ ἡμέρᾳ, σὺ γὰρ γινώσκεις ὁ ἐτάζων καρδίας καὶ νεφρῶν, ὅτι ἀπὸ πολλῶν τείβων σκολιῶν καὶ E πολλήτοις σκανδάλων ἐξέκλινα, (σκολιάς δὲ λέγω τείβας πᾶν φρονημάτων πᾶν ἀρετικῶν, καὶ τὴν ἐξήγησιν τὴν περὶ τῶν Υἱῶν) καὶ τῷ οὐκ ἐμῶν ἐν τῇ χάριτί σου. ἐφώτισον γὰρ μου τὴν διάνοιαν. Δέομαί σε, ἅγιε Δέσποτα, σῶσον τὴν ψυχὴν μου ἐν τῇ βασιλείᾳ σου, καὶ καταξιώσόν με εὐλογησά σε μετὰ πάντων πᾶν διαβεβαιώσων σου. ὅτι σοι πρέπει δόξα, προσκύνησις, F μεγαλωσύνη, ἡ Πατὴρ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνῦματι, ἰδὼν εἰς αἰῶνα, εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ
ΚΑΙ ΟΣΙΩΤΑΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ
ΗΜΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ
ΕΦΡΑΙΜ ΤΟΥ ΣΥΡΟΥ

ΛΟΓΟΣ
ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΑΓΚΑΛΟΝ ΙΩΣΗΦ.

Ο Θεός & Αβραάμ, ὁ Θεός & Ισαάκ,
ὁ Θεός & Ιακώβ, ὁ Θεός ἀλογημένος,
ὁ ἐκλεξάμενος δ' ἀνέραν δ' ἅγιον τῷ ἰδίῳ
δεραπόντων τῶν ἀγαπησάντων σε, δώρησαι ὡς
ἀγαθός, ἵνα βλύσῃ ἐν ἐμοὶ τὰ ῥείθρα τῆ χά-
ριτος ἐν πολλῇ δαφιλείᾳ, ὅπως ἀν' ἐμὴν θεῖν
φαιδρόν τε καὶ μέγιστον ἱστορήσῃ θεάτρον τῆ
πανγκάλου Γωσήφ, & γεγονότος αἰὲρ σεμνὸς ἐπὶ
εἰγματος & βαθυτάτης γήρας & Πατριάρχου
Ιακώβ. Οὗτος γὰρ, ὅπως ὁ παῖς, ἐκ νεαρᾶς
ἡλικίας τὰς δύο πρεσβίας & Χειρὸς διέγραψε. ἢ
πρώτην, ἢ ἡγουμένην ἐκ πρεσβίας Μαρίας· καὶ
ἢ μέλλουσαν πάλιν ἐκδορεῖν τὰ σύμπαντα.
Οὐκ ἔν νῦν, ἀγαπητοί, ἡ πόλις Χειρὸς ἡγαπημέ-
νοι, ἐδράροι ἡρώμεθα, γενηδότες τῇ ψυχῇ,
ὡς ἀμετεώρως ἀνέειν καὶ θεωρεῖν τιλικαῦτα
πράγματα ἀπρεπεστάτα παθός. Ἐγὼ δ', ἀ-
δελφοί μου, ἐκ τῆς μόνον λέγω ὅτι ἀπρεπέ-
στατον ὅτι δ' μεράκιον, ἀλλὰ καὶ θαυμαστόν, καὶ
πονηρὸν σωφροσύνης, νικητὴς αἰετος, τροπαιον
θαυμαστόν. Διὸ δὴ μέγιστα τύπος ἐγένετο τῆς
μεμύσης ἐμείνης τῆ Κυρίας πρεσβίας. Ἐκβαλέτω
οὖν ἕκαστος τὴν ἰδίαν ψυχὴν ἀπασαν μέμιναν
τῶν γνήσιων πραγμάτων, καὶ δεξάσθω ἐν πό-
δι τὰ μελικά ἄσματα. εἰσὶ γὰρ πνευματικά
ἀφραίνοντα τὴν ψυχὴν. Ὡς γὰρ ὁ Κύριος
ἀπεσάλη πρὸς ἡμᾶς ἐκ τῆς κόλπης & Πατρι-
αρχῆς, & σώσας πάντας ἡμᾶς. ὅπως ὁ παῖς Γω-
σήφ ἐκ τῆς κόλπης & Πατριάρχου Ιακώβ ἀπεσάλη
ἱστορήσας τὰς ἰδίας ἀδελφούς. καὶ καθὼς οἱ ἀπην-
εῖς ἀδελφοὶ & Γωσήφ, ἅμα ἐθεάσαντο αὐτὸν
προσεγγίζοντα, ἤρξαντο λογίζεσθαι πονηρίαν
κατ' αὐτὸν, καὶ τοὶ φέροντες αὐτὸν πρὸς αὐτὸς
εἰρήνῃ πρὸς τὸν πατέρα. ὅπως οἱ Ἰσδαῖοι
σκληροκαρδιοὶ αἰὲρ ἅμα θεάσαντες τὸ Σωτῆρα ἔλε-
γον· ὅπως ὅτιν ἀληθὺς ὁ κληρονόμος, ἀποκτεί-
νωμεν αὐτόν· καὶ ἡμῶν ἔσται δ' ὅτιν. καὶ ὅπως
ἀδελφοὶ & Γωσήφ ἔλεγον, ἀνείλωμεν δὴ αὐτόν,
τὸ ἀπαλασώμεθα τὸν ἐνυπνίων αὐτοῦ. τὸ αὐτόν
δὴ ὅσον καὶ οἱ Ἰσδαῖοι ἔλεγον, δεῦτε ἀπο-
κτείνωμεν αὐτόν, καὶ καταχώμεν τὴν κληρονομίαν
αὐτοῦ

A E J U S D E M B E A T I
ET SANCTISSIMI PATRIS
NOSTRI ET OECUMENICI
D O C T O R I S
E P H R A E M S Y R I
S E R M O

IN PULCHERRIMUM JOSEPH.

DEus Abraham, Deus Isaac, Deus
Jacob, Deus benedicte, qui elegisti
semen sanctum fervorum tuorum diligen-
tium te : largire clementissime, ut scatu-
riant in me gratiæ tuæ fluentia largissima,
quo digne possim præclarum ac maximum
commemorare spectaculum pulcherrimi Jo-
seph : qui semper baculus fuit, cui in-
niteretur Patriarchæ Jacob veneranda
& profunda senectus. Hic enim, hic
puer a prima statim ætate duplicem Chri-
sti descripsit adventum ; primum quidem,
quando ex virgine Maria prodiit ; secun-
dum vero, quando iterum venturus est,
ut pavore concutiat universa. Proinde
nunc, carissimi a Christo dilecti, con-
stantes & alacres animo simus, ut
citra ullam mentis distractionem tam
grandia honestissimi pueri facta audire
atque inspicere possimus. Equidem, fra-
tres mei, hunc adolescentulum non so-
lum honestissimum dixerim, sed omni
dignissimum admiratione, pudicitie fon-
tein, victorem præstantissimum, trophæ-
umque admirabile. Quapropter vel ma-
xime typus atque figura futuri illius
Domini adventus fuit. Depellat igitur
unusquisque ex proprio animo omnem re-
rum terrenarum curam, & cum amore
atque desiderio dulcia laudis cantica susci-
piat : sunt enim illa spiritualia, quæ ani-
mam lætificant. Nam sicut Dominus ad
nos de sinu Patris, ut nos omnes salva-
ret, missus est : ita & puer Joseph ex
sinu patris Jacob ad proprios revisen-
dos fratres ablegatus est. Et quem-
admodum sævi fratres illi simul atque
ipsum Joseph conspexerunt appropinquan-
tem, coeperunt adversus eum exco-
gitare nequitiam, quum tamen ipse
pacem a patre eis deferret : sic quo-
que Judæi, duro semper corde quum
essent, mox ut Salvatorem viderunt,
dicebant : Hic est revera hæres, occi-
damus eum, & nostra erunt omnia.
Et sicut fratres Joseph agebant : Interficiamus
eum, & liberabimur a fomiliis ipsius : ita &
Judæi dicebant : Venite, occidamus eum,
& habebimus hæreditatem ejus. Fratres Jo-
seph

Matth. 21.

seph comedentes simul, vendiderunt eum, quem proposito ac voluntate jugulaverant: eodem quoque modo execrabiles Judæi pascha manducantes, Salvatorem occiderunt. Descensus Joseph in Ægyptum, Salvatoris nostri designat descensum super terram. Et quemadmodum Joseph intra thalamum inclusus, omnem peccati vim proculcavit; ac præclaras adversus Ægyptiam dominam suam victoriæ coronas retulit: sic & Dominus ac Salvator animarum nostrarum, ad infernum descendens, omnem illic atrocissimi invictique tyranni potentiam dextera sua stravivit atque destruxit. Quoniam Joseph superaverat peccatum, in carcere conclusus detinetur, donec tempus percipiendæ coronæ adveniret: ita & Dominus noster, ut omnia mundi peccata tolleretur, in monumento reponitur. Joseph biennii tempus in carcere transegit, magna ibi cum animi tranquillitate atque securitate versatus: Dominus autem noster triduum in inferno mansit ut potens, & nulli corruptioni obnoxius. Joseph ex carcere jussu Pharaonis placide educitur, tamquam verus typus, & facilis fidelisque somniorum interpretes, ac futuræ frugum ubertatis vaticinator. At Dominus noster Jesus Christus propria virtute ex mortuis resurrexit, direptisque inferni spoliis, nostram Patri suo reconciliationem offerebat, resurrectionem & vitam æternam prædicans. Joseph accepta potestate super omnem Ægyptum, in curru Pharaonis sedebat: Salvator vero noster, & Rex ante secula, in nube lucida in coelum ascendens, sedet ad dexteram Patris cum majestate ac gloria supra Cherubim, ut filius unigenitus. Quum autem in Ægypto jam regnaret Joseph, accepta auctoritate ac potestate super omnem Ægyptum, adducuntur sponte fratres ipsius coram tribunali ac folio ejus, quem morti addixerant; ingrediunturque cum timore ac tremore, ut adorent in conspectu ejus, qui in mortem venditus ab iis fuerat; prociduntque tremebundi ante Joseph, quem regnare super ipsos noluerant: agnitis autem Joseph fratribus suis, uno verbo suo illos homicidas demonstravit: quod illi percipientes, attoniti ac timore perculsi, planeque confusi steterunt, loqui non audentes, neque prorsus quidquam quod in excusationem proferrent, habentes, sed aperte peccatum suum recognoscentes in illa hora admissum, qua eum vendiderunt: at qui ab eis putabatur neci traditus apud inferos,

repen-

A αὐτῶν. Οἱ ἀδελφοὶ τῷ Ἰωσήφ ἐσθιόμενοι ἅμα δὴ ἐπώλησαν αὐτὸν, σφάζαντες τῇ πατρὶ καὶ ἑαυτοῖς ὅπως τῷ αὐτῷ ὕπνῳ καὶ οἱ Ἰσραῖλοι βδελυκτοὶ, ὅτε πάχα ἐσθιόντες, ἐσφαζαν τὸ Σωτῆρα. Ἡ καὶ δοδος Ἰωσήφ εἰς Αἴγυπτον σημαίνει τὸ ὅτι Σωτήρ ὁ ἡμῶν καὶ δοδὸν ἐπὶ τῇ γῆς. καὶ ὃν τρόπον Ἰωσήφ ἐν τῷ θαλάμῳ ἐνδὸν κατεπάτησε πᾶσαν ἰσχὺν τῆς ἀμαρτίας, λαμπρὰν ὡς δεινὸς παρὰ τὴν νίκην ἐπαθλα κατὰ τὴν Αἰγυπτίαν τῆς ἐαυτοῦ δεσποίνης. ὅπως δὲ ὁ Κύριος ἡμῶν ὁ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τῇ ἐαυτοῦ δεξιᾷ, καταβὰς εἰς τὸ ἄδην, ἐκείσε ὅθεν ἐλύσε πᾶσαν τὴν δυναστείαν τῆς δεινοπάτης καὶ δυναστείας Τυράνης. Ἐπειδὴ ἀμαρτίαν ἐνίκησε Ἰωσήφ, ἐν τῇ φρεσὶ τίθεται, μέχρις ὥρας τέμματος. ὅπως καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν, ἵνα ἄρῃ πᾶσαν ἀμαρτίαν τῷ κόσμῳ, ἐν τῷ μνήματι τίθεται. Ἰωσήφ ἐν τῇ φρεσὶ διετὴν χρόνον ἐποίησε, ἀγαθὰς ἐκείσε ἐν ἀδείᾳ μεγάλη. ὁ δὲ Κύριος ἡμῶν τρεῖς ἡμέρας ἐν ἁδὴ ἐμεινεν, ὡς δυνατὸς, μὴ ὑπομείνας φθορὰν. Ἰωσήφ ἐκ φυλακῆς τῇ κελεύσει Φαραὼ ἐκβάλλεται ὡς τύπος ἀληθινὸς ἐρμηνεύων ῥαδίως ἐνυπνίων τὴν λύσιν, ὡς ἀληθινὰν σημαίνων τὴν μέλλουσαν ἐσεσθαι. ὁ δὲ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἡγέρθη ἐκ νεκρῶν τῇ ἰδίᾳ δυνάμει, σκυλεύσας τὸ ἄδην, προσφέρων τῷ Πατρὶ αὐτοῦ τὴν ἡμῶν καταλλαγὴν, κηρύσσων ἀνάστασιν καὶ ζωὴν αἰώνιον. Ἰωσήφ ἐκείσε ἐν ἅρματι Φαραὼ, λαβὼν Ἰσραὴλ ἐπὶ πᾶσαν Αἴγυπτον. ὁ δὲ Σωτὴρ ἡμῶν, βασιλεὺς παρὰ αἰώνων, ἀνελθὼν εἰς ἑβραὺς ἐν νεφέλῃ φωτεινῇ, ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς καθίσταται μετὰ δόξης, ἐπάνω πάντων Χερουβείμ, ὡς υἱὸς μονογενής. Ἐν τῷ τῷ βασιλεύειν Ἰωσήφ εἰς Αἴγυπτον, λαβὼν Ἰσραὴλ κατὰ τῆς ἐχθρῶν αὐτοῦ, ἄγονται ἐκείσε οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ θανέντος ὑπὲρ αὐτῶν, ἄγονται παροικῶν μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐμπροσθεν τοῦ πατρὸς ὑπὲρ αὐτῶν εἰς θάνατον. καὶ φόβῳ προσκυνῶσιν ὡς πατέρα Ἰωσήφ, ὃν οὐκ ἐβελήθησαν βασιλεύειν ἐπὶ αὐτοὺς. ἐπιγνὼς δὲ Ἰωσήφ τὸς ἀδελφούς αὐτοῦ, ἀνέδειξε φονεὺς ἐν μιᾷ αὐτῶν ῥήσει. μαθόντες δὲ οἱ κλέριοι, ἔφησαν ἄνθρωποι ἐν ἀρχῇ μεγάλη, μὴ πολεμῶντες φθύνεσθαι, μὴ ἔχοντες παντελὸς τι ἀπολογίσασθαι, γινώσκοντες ἀκριβῶς τὴν ἐαυτῶν ἀμαρτίαν ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ, ἣν παρέσχετο αὐτοῖς. ὁ δὲ δοκῶν ἐν αὐτοῖς ἀγαπεφθάρθαι ἐν ἁδὴ,

αἶδη, ὠρέθη ἀφηνιδίως βασιλεύων ἐπ' αὐτὸς. ἔως καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ κρείνη τῇ φοβερά, ὅταν ἔλθῃ ὁ Κύριος ἐν νεφέλῃς ἀέρων, καὶ ἐπὶ θρόνῳ αὐτῷ βασιλείας, καὶ ἄγονται δέσμιοι ἀπὸ ἀγγέλων φοβεράν, πάντες οἱ ἐχθροὶ αὐτῷ ἔμπαροθεν ἕ βήματος αὐτοῦ, ὅσοι οὐκ ᾔδει λησαν βασιλεύειν ἐπ' αὐτὸς. ἐνόμισαν γὰρ τότε οἱ ἄνομοι Ἰουδαῖοι, ὅτι εἰ ἂν σωρωθῇ, θνήσκει ὡς ἄνθρωπος. μὴ πεισθέντες οἱ ἄδελφοι, ὅτι Θεὸς τυγχάνει ἡκὼν εἰς σωτηρίαν ἕ σώσει τὰς ψυχὰς ἡμῶν. Καθάρῃ Ἰωσήφ ἔλεγε παρρησίᾳ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῷ ἐκφοβᾶν καὶ ἐκτρέμων. ἐγὼ εἰμι Ἰωσήφ, ὃν ὑμεῖς ἀπέδοθε εἰς δαλείαν, νῦν δὲ βασιλεύω ὑμῶν, μὴ δαλεσάντων. ἔγω καὶ ὁ Κύριος δεκνύσκει τὸ σωρὸν ἐν τύπῳ φωτεινῇ τοῖς αὐτὸν σωρώσας, καὶ ἐπιγινώσκουσιν αὐτὸν τὸ σωρὸν, καὶ τὸ Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸ σωρωθέντα ὑπὸ αὐτῶν. Οἴδατε πῶς ἀκείβας ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ γέγονεν ὁ Ἰωσήφ τύπος ἀληθινὸς ἕ ἰδίᾳ δεσπότης;

Ἐπειδὴ ἡ ἀρετὴ αὐτοῦ ἔξηνθησεν ἐκ νεαρῆς ἡλικίας, ἐκείνη τῇ γνώμῃ. ἀρχὴν λοιπὸν λαβόντες, ἡξομεν ἔξηγεῖσθαι τὰς ἑορτὰς αὐτοῦ ἀρετὰς ἐκφράσαντες. Οὗτος ὁ μακάριος ἔπαια καὶ δέκα ἔτη χρόνον διέτριψεν ἐν εἰκίᾳ πατρικῇ, ποροκόπῳ καὶ ἐνάσει εἰς τὸ φόβον τοῦ Θεοῦ καὶ καλῇ καταστάσει καὶ ἡμῇ τῇ γονέων. Βλέπων δὲ ἀποπίαν εἰς τὰς ἀδελφὰς αὐτῷ, ἀνήγγειλε τῷ πατρὶ αὐτῷ βραχύ τι ἐκ πάντων πολλῶν. ἀληθὺς γὰρ ἀρετὴ ἔδύναται συμφυῆναι μετ' τῆς ἀδελφίας. ἀποπὸν γὰρ τυγχάνει. Τότε γὰρ χάριν ἐκείνου ἐμίσην τὸ Ἰωσήφ, ἐπεὶ δὲ ἄμότητος τὴ κακίας αὐτῶν ὑπῆρχον. ἐνάρετος ὡν ὁ παῖς, ἔχων ἐνύπνια, ἑώρα ἐκεῖνα τὰ μέλλοντα συμβῆσεσθαι εἰς αὐτὸν κατ' οἰκονομίαν τοῦ Θεοῦ ὑψίστου. Ὁ δὲ πατὴρ Ἰακώβ, μὴ γνῶς δὲ ἐν τῷ κρυπτῷ μίσος τοῦ κατ' Ἰωσήφ, ἀπλότῃ αἰσθάνῃ τὸ Ἰωσήφ, δι' ἀνδρὸς ἀρετῆς ἀφωρόποντα αἰεὶ ἐκ νεαρῆς ἡλικίας. Νεμόντων δὲ ἐκεῖνων τὰ πατρὶα ἐν Συχέμ, σιωπῇ τὸ Ἰωσήφ ἔπαιον τῷ πατρὶ. Ὁ δὲ πατὴρ Ἰακώβ, ὡς πατὴρ φιλόσοργος, ἐμερίμνα δι' αὐτῶν ἐν Συχέμ. καὶ λέγει τῷ Ἰωσήφ. δεῦρο, τέκνον, ὑπάγε πρὸς τὰς ἀδελφὰς σου, καὶ ἰσόρησον ἀκείβας τὴν ὑγίαν αὐτῶν, ἅμα καὶ πάντων ποιμνίων. ἀνάστα εἰς τὰς τάξεις. Λαβὼν δὲ Ἰωσήφ τὴν ἐν πολλῷ ἕ πατρὸς, ἀπῆλθε μετ' ἡμῶν πρὸς τὰς ἀδελφὰς αὐτῷ, νομίζων εἰρήνῃ ἐκ πορώπῃ τῷ πατρὶ, ἅμα ἕ τὴν μερίμναν, ἣν εἶχε πρὸς αὐτῶν. Ἀπὸντος δὲ αὐτοῦ,

A repente super ipsos regnavit. Ita & in die illa tremenda, quando venerit Dominus in nubibus aëris sedens super thronum regni sui, adducentur vincti ab Angelis illis horribilibus coram ipsius tribunali omnes inimici ejus, quicumque ipsum regnare super se noluerunt. Putarant enim tunc impii Judæi, illum, si crucifixus esset, tamquam hominem fore moriturum; non credentes neque intelligentes miseri, ipsum esse Deum, qui ob salutem generis humani, ut nostras salvaret animas, advenerat. Sicut Joseph libere ac palam dicebat fratribus suis, perterrefaciens atque pudore suffundens eos: Ego sum Joseph, quem vos in servitutem tradidistis; ecce nunc regno, etiam vobis nolentibus: ita quoque Dominus crucem suam in forma resplendente ostendet crucifixoribus suis, agnoscentque ipsam crucem, & filium Dei ab ipsis crucifixum. Cernitis, quam accurate Joseph veram Domini sui figuram in se expresserit?

Quoniam vero ab ipsa pueritia effloruit in eo virtus, consulto hinc initium ducentes, pergemus deinceps gesta atque virtutes sancti illius pueri enarrare. Hic quippe beatus per decem & septem annorum tempus versatus est in domo paterna, proficiens quotidie in timore Dei, in bono vitæ statu, & in reverentia atque honore parentum. Quum autem indecentia quædam in fratribus suis animadverteret, aliqua ex his breviter suo patri renunciavit: revera enim virtus ab iniquitate semper dissentit, neque cum illa convenire potest. Hujus rei gratia illi oderant Joseph, quod ab eorum nequitia alienus esset. Quum autem virtuti puer sedulo operam daret, cernebat in somnis, quæ ex dispositione summi Dei in se eventura erant. At pater Jacob ignorans occultam illorum similitudinem ac odium adversus Joseph, simplici animo diligebat Joseph ob virtutis florem a juvenili ætate semper in ipso resplendentem. Pascantibus porro illis oves in Sychem, accidit Joseph versari cum patre domi. Pater autem Jacob, velut pater indulgens, & de filiis in Sychem absentibus sollicitus, ajebat ad Joseph: Veni fili, vade ad fratres tuos, & diligenter de eorum valetudine, pariter & de gregibus inquire, citoque huc revertens, de omnibus renuncia mihi. Joseph autem accepto patris mandato, gaudens pergebat ad fratres suos, pacem ex persona patris ipsis deferens, simul & sollicitudinem, quam de ipsis habebat. Profectus igitur oberabat

rabat in via, non inventis fratribus suis, eorumque pastoribus. Quum autem propter eos tristis atque suspirans ambularet, incidit in eum homo, viamque ostendit, quæ ducebat ad fratres. Quos dum jam procul conspexit Joseph, lætior ad eos properabat, omnes amplecti magno amore desiderans. At illi, simul atque cum appropinquantem viderunt, quasi feroces atque immanes bestię, de interficiendo ipso deliberare cœperunt. Pergebat igitur Joseph tamquam agnus innocens, discerpendus manibus sævissimorum luporum. Ubi vero ad eos jam accessit, blande atque benigne illos salutavit, pacem eis ex persona patris deferens. Illi autem e vestigio, ferarum instar, insurgentes, tunica illum variegata, qua erat indutus, exuerunt, singulique dentibus in eum stridebant, vivum devorare cupientes: trucesque atque immites, ut odio suo satisfacerent, castum ac sanctum illum puerum præ insania variis verbis exceperunt. Considerans autem Joseph in tantis se constitutum malis, (nullus enim plane erat, qui illius miseretur,) ad preces se & lacrymas atque suspiria convertit; extollensque vocem suam, rogabat eos, dicens: Quorsum sic irascimini? Obsecro vos cunctos, sustinete me modicum, dum orem ac deprecer, fratres mei. Mater mea mortua est, & pater Jacob hucusque quotidie luget illam: & alium afferre luctum patri nostro vultis, priore adhuc durante, & necdum cessante? Obsecro vos omnes, sustinete me modicum, ne a patre Jacob separer, ne senectus ipsius cum dolore ad infernum descendat. Adjuro vos omnes per Deum patrum nostrorum, Abraham, Isaac, & Jacob, qui ab initio vocavit Abraham, & dixit illi: Egredere de terra tua, & de cognatione tua, & de domo patris tui; & veni in terram, quam ego ostendam & donabo tibi: & multiplicabo semen tuum sicut stellas cœli, & sicut arenam innumerabilem, quæ est in litore maris. Per Deum altissimum, qui Abraham tolerantiam concessit promte in sacrificium offerendi unigenitum filium suum Isaac, ut reputaretur Abraham patientia illa in gloriam. Per Deum, qui eripuit Isaac de morte, deditque arietem pro ipso in holocaustum acceptabile. Per Deum sanctum, qui benedictionem dedit Jacob ex ore Isaac patris sui. Per Deum, qui cum Jacob descendit in Charran in Mesopotamiam, unde exierat Abraham. Per Deum, qui eruit Jacob ex tribulatione,

Gen. 12.

Gen. 16.

Gen. 22.

Gen. 27.

Gen. 32.

dixit-

A αὐτῷ, πλανᾷ τὴν ὁδόν, μὴ ὁρῶν τὰς ἀδελφὰς σὺν τοῖς αὐτῶν ποιμέσι. λυπευμένος ὃ καὶ γένοντος δι' αὐτὰς, εὗρεν αὐτὸν ἄνθρωπος, δείξας αὐτῷ τὴν ὁδόν. Ὡς ὃ μνηκόθεν αὐτὰς ἐώρακεν ὁ Ἰωσήφ, ἀπῆει μὲν χαρὰς ἐπιποδῶν ἀπαντας τὰς ἀσπασάσθαι αὐτὰς. ἀπιδόντος ὃ αὐτῷ, ἰδόντες αὐτὸν ἐκεῖνοι καὶ ὡς θῆρες ἄγριοι ἀνελεῖν ἐβόλοντο τῷ Ἰωσήφ, αὐτὸς ὃ ὡς ἀρνίον ἀκακὸν ἄπειχε τὸ ἐμπεσεῖν εἰς τὰς χεῖρας τῶν τοικροτάτων λύκων. Ὡς ὃ ἤγγισεν, αὐτὰς ἠσπασάσθαι βίβλως, εἰρήνῃ φέρων ἐκ προσώπου τῶν πατρῴων. αὐτοὶ ὃ πᾶσαρχῆμα ἀναστάντες, ὡς θῆρες ἄγριοι, ἤξεδυσαν τὴν χιτῶνα τὴν τοικίλον, ὃν ἦν δεδυμῆος, καὶ ἐβρυχον εἰς ἑκάστος ζῶντα αὐτὸν καταπιεῖν. ὧμοι καὶ ἀνελεῖς τῇ αὐτῶν ἀπεχθεῖα, καὶ τὸ σεμνὸν ἐκεῖνον καὶ ἅγιον παῖδα ἀφ' ὁφθαλμοῦ ἠκίζον δι' οἰκίαν μακρὰν. θεωρῶν ὃ ὁ Ἰωσήφ ἑαυτὸν ἐν κακοῖς ὄντα, παντελὸς ὁδοῦς ὑπῆρχον ἔχων οἰκτιρμὸν, εἰς δέησιν λοιπὸν χωρεῖ, καὶ δάκρυα, καὶ στεναγμούς ποτεβάλλεται, καὶ ὑψώσας φωνὴν αὐτῷ ἐδέετο αὐτοὺς, λέγων. εἰς τί ὑμεῖς ὀργίζεσθε; πᾶσα καλῶ πάντας ὑμᾶς, ἀνέχεσθαι με βραχύ τι, ἵνα δεηθῶ, ἀδελφοί μου. Ἡ μήτηρ μου κεκοίμηται, ὅτι Ἰακώβ ἄγχι τῆς πόλεως αὐτῶν κατ' ἐκαστὴν, ὅτι ββλέπετε ἄλλο πένθος προσάγειν τῷ πατρὶ ἡμῶν, τὸ πρότερον ἐμυλόντος, καὶ μήπω ἀβάντος; Παρακαλῶ πάντας ὑμᾶς ἀνέχεσθαι με βραχύ, μὴ χωρισθῶ τῷ Ἰακώβ, μὴ κατέλθῃ ὁ γῆρας αὐτῷ μετ' ὀδύνης εἰς αἶδμα. ὀργίζω οὖν ὑμᾶς πάντας καὶ τὸ Θεὸν τῶν πατέρων ἡμῶν, Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακώβ, τὸ ὅτι ἀρχῆς καλέσαντα τὸν Ἀβραάμ, καὶ εἰποντα. ἐξελθε δε ἐκ τῆς γῆς σου, καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ ἐκ τῆς οἴκῃς σου, καὶ δεῦρο εἰς γῆν, ἣν ἂν σοὶ δείξω. καὶ δωρήσομαι, καὶ πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου ὡς τὰ ἀστέρων, καὶ ὡς τὴν ἄμμου τῆς ὁδοῦ τῆς χεῖλος τῆς θαλάσσης, καὶ ὅσον ἀναείδμητον. Τὸν Θεὸν τὸν ὑψίστον, τὸν δώσαντα ὑπομονὴν τῷ Ἀβραάμ, μονοθυτῶν αὐτῷ ἀποθύμως προσενηκέν εἰς θυσιάν τῷ Ἰσαὰκ, ἵνα λογιθῇ τῷ Ἀβραάμ ἡ ὑπομονὴ εἰς καύχημα. Τὸν Θεὸν, τὸν ῥυσάμενον Ἰσαὰκ ἐκ δανατῶν, καὶ δόντα κτερὸν αὐτῷ εἰς ὀλοκάρπωσιν ἀπορρόδετον. Τὸν Θεὸν τὸν ἅγιον, τὸν δώσαντα βίβλῳ τῷ Ἰακώβ ἐκ στόματος Ἰσαὰκ πατρῴων αὐτῷ. Τὸν Θεὸν, καταβάντα μετ' Ἰακώβ ἐκ Χαρρὰν, εἰς Μεσοποταμίαν, ὅθεν ἤξει Ἀβραάμ. Τὸν Θεὸν τὸν ῥυσάμενον Ἰακώβ ἐκ

δλί-

Θλίψεως, καὶ εἰπόντα δοῦναι αὐτῷ ὀλογίαν. μὴ στερηθῶ ἔτι Γακῶβ, καδὼς Ραχὴλ ἐστερήθην, μὴ πενήθῃ με καδὼς Ραχὴλ ἐπένθησε, μήτε πάλιν σκοτιαθῇ τὰ ὄμματα Γακῶβ καδορᾶν ὁροδοκῆτα ἢ εἰσοδόν μου ἢ πρὸς αὐτόν. ἐπέμψατέ με πρὸς Γακῶβ τὸ πατέρα μου, δακρυῖά μου δεξαμένοι προπέμψατέ με πρὸς αὐτόν.

Ταῦτα αὐτῷ ὀρκίσαντος καὶ ἔτι Θεὸς τῶν πατέρων ὡς ἀρχὴμα ἐπέβαλον οἱ δεινοὶ εἰς λάκκον, μήτε τὸ Θεὸν φοβηθέντες, μήτε ὄρκον ἀδεοθέντες, καίτοι πεπληρωμένοι αὐτῷ τοῖς ἰχνεσι πάντων, καὶ βρέχοντος τοῖς δακρυοῖς τὰ ἰχνη τῶν ἀδελφῶν, καὶ βοῶντος καὶ λέγοντος. ἀδελφοί, ἐλεήσατέ με. ἐβλήθη πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ λάκκῳ πρὸς αὐτὸν. Ἐμβληθέντος δὲ ἔτι Ἰωσήφ ἐν τῷ λάκκῳ τὸ ἐρήμῳ, ἐν δακρυοῖς πικροτάτοις, καὶ θρήνοις ἐλεεινοῖς ἐθρήνησε καὶ αὐτόν καὶ τὸ πατέρα Γακῶβ, δακρυῶν τε ἔλεγχον ἐν στεναγμοῖς ἀλαλήτοις. ἔφη δέ. Πάτερ Γακῶβ, ἴδε τὰ συμβάντα τῷ τέκνῳ μου, ὅτι ἰδὲ ἐν τῷ λάκκῳ βέβλημαι, ὥστε νεκρὸς. ἰδὲ αὐτὸς ὁροδοκῆς με ἐπανελθεῖν πρὸς σε πάτερ, ἔτι νῦν ἐν τῷ λάκκῳ κατὰκειμαι, ὥστε φονεὺς. αὐτὸς, πάτερ, εἰρηκᾶς μοι, Πορεύθητι ἐπισκέψαι τοὺς ἀδελφούς σου σὺ ποιμῆσιν, ἀνακάμψας μὲν πρὸς αὐτοὺς καὶ ἰδὲ, αὐτοὶ ὥστε λύκοι ὁμοῦτοι γενόμενοι, καὶ μετ' ὀργῆς ἐχώρισάν με ἀπὸ σε, καλὲ πάτερ. Οὐκέτι γὰρ θεωρεῖς με ὅτε τὸ φωνῆς μου ἀκούς, ὅτε πάλιν τὸ γῆρας σου ἐπ' ἐμὲ σπείζῃ. ὁδὲ πάλιν ἐγὼ ὁρῶ τὰς ἀγίας σου πολίας, ὅτι νεκρὸς τεταμμένος σὺ ἀμείνων εἰμὶ ἐγὼ. Κλαῦσον, πάτερ, τὸ τέκνον σου, καὶ ὁ υἱός σου τὸ πατέρα, ὅτι ὅπως ἐχωρίσθην ἐκ πατρὸς σου ἔτι ὁροδῶπός σου. Τίς δώσει μοι περὶ σφραγίδος σου, ἐλέγξαι σοι, ἵνα ἐλθῶσα ἀναγνῶ τῷ γῆρα τὸ κλαυθμόν μου. Ἐξέλιπον πάτερ τὰ δακρυῖα καὶ οἱ στεναγμοί, ἠπύνθη καὶ ἡ φωνή, καὶ σὺ ἔσιν ὁ βοηθῶν. Ὡ γῆ, ὦ γῆ, ἡ βοήσασα πρὸς τὸ Θεὸν τὸ ἅγιον περὶ Ἀβὲλ καὶ δικαίᾳ, ἀναγρεθέντος ἀδίκως, καδὼς ὅτι ὡς ἀδίκως ἐκ πορνῶν πατέρων, ὅτι ἡ γῆ ἐβόησε πρὸς τὸ Θεὸν καὶ τὸ ἅμα τὸ δικαίον, αὐτὴ καὶ νῦν βόησον πρὸς Γακῶβ τὸ πατέρα μου, γνωρίζουσα αὐτῷ σαφῶς τὸ συμβάν μοι ὡς τῶν ἀδελφῶν μου.

Ὡς δὲ οἱ ὄμοι ἐπέβαλον τὸ Ἰωσήφ ἐν τῷ λάκκῳ, ἐκείσιν ἔτι φαγεῖν καὶ πιεῖν μὲν χάρις, ὥστε ἂν ἡ νίκησας πόλεμον πλερώσῃ, ἔτι

A dixitque se largiturum illi benedictionem. Ne destituatur patre Jacob, sicut ipse Rachele orbatus sum: nec me ita ille lugeat, ut luxit Rachelem: neque rursus caligine obducantur oculi Jacob, qui meum ad se reditum exspectat. Dimittite me ad Jacob patrem meum: suscipite lacrymas meas, & me ei restituite.

Ista ipso per Deum patrum adjurante, Gen. 37. subito truculentæ illæ belluæ in lacum conjecerunt eum, nec Deum timentes, neque ejus adjurationem reverentes, etsi ipse singulorum eorum deoscularetur vestigia, fratrumque pedes suis affatim rigaret lacrymis, clamans, & dicens: Fratres miseremini mei. Conjectus jam autem Joseph in lacum solitudinis, amarissimis lacrymis, miserabilibusque suspiriis atque lamentis deplangebat seipsum, & Jacob patrem: illacrymansque cum innarrabilibus dicebat gemitibus: Intuere, pater Jacob, quæ tuo acciderunt filio: quia ecce in lacum immissus sum, tamquam mortuus. En ipse meum ad te præstolaris reditum pater: & nunc in lacu ego velut homicida aliquis jaceo. Ipse mihi dixisti pater: vade visitatum fratres tuos cum pastoribus, & quam citissime ad me revertere: & ecce ipsi quasi crudelissimi lupi effecti sunt, & cum rabie me abs te separarunt, optime pater. Non amplius enim faciem meam videbis, neque vocem meam audies, neque ultra super me tua innitetur senectus: neque jam ego vicissim sanctam canticem tuam adspiciam: quoniam mortuo sepulto non est melior nunc mea conditio. Plange pater filium tuum, & te vicissim filius defleat: quoniam sic puer separatus sum a facie tua. Quis mihi dabit lingua atque sermone loquentem columbam, ut hinc profecta, senectuti tuæ meum planctum annunciet? Defecerunt, pater, & lacrymæ & gemitus, voxque ipsa mea plane elanguit, nec est qui auxilietur. O terra, o terra, quæ exclamasti ad Deum sanctum pro Abel justo injuste occiso, sicut a majoribus nostris ac patribus Gen. 4. traditum accepimus, quod nimirum terra ad Deum clamaverit propter sanguinem justii; ipsa etiam modo clama ad Jacob patrem meum, clare atque aperte illi indicans, quæ a fratribus mihi evenerunt.

Ut vero feroces illi in lacum iniecerunt Joseph, federunt, ut comederent ovantes, ac biberent. Et sicut exultare solet victor superatis atque fugatis hostibus:

D

ita

Gen. 37.

ita quoque illi magno cordis sui gaudio discubuerunt. Dum igitur læti ac hilares simul comederent & biberent, repente sublati oculis conspexerunt adventantes negotiatores Ismaëlitas, qui pergebant in Ægyptum, camelos habentes, qui ferebant aromata: dixeruntque ad invicem: multo nobis melius fuerit venumdare Joseph peregrinis negotiatoribus istis, ut hinc profectus, in terra ac regione moriatur aliena, nec sit manus nostra super fratrem nostrum. Extraxeruntque e lacu fratrem suum, quasi immanes ac feræ bestię; acceptoque pretio ejus, vendiderunt ipsum mercatoribus, haud patris sui memores, cui curam doloremque augebant.

Mercatoribus autem illis iter facientibus, accidit, ut inciderent in via in locum Hippodromi, ubi sepultura est Rachel: illic enim mortua erat in via Hippodromi, quum rediret Jacob ex Mesopotamia. Postquam autem vidit Joseph sepulcrum Rachel matris suæ, accurrens cecidit supra monumentum; extollensque vocem suam, cum ejulatu in lacrymas prorupit, & in amaritudine animæ suæ exclamavit, sic dicens: o Rachel, Rachel mater mea, exsurge de pulvere, & intueri Joseph, quem amasti, quid ei contigerit. Ecce ipse sic captivus abducitur in Ægyptum, tamquam maleficus, in manus alienorum traditus. Fratres mei nudatum me vendiderunt in servitutem, & Jacob, quomodo proditus ego sum, ignorat. Aperi mihi mater mea, & in sepulcro tuo me suscipe. Tumulus hic tuus fiat unus mihi & tibi lectus. Suscipe Rachel filium tuum, ne violenta nece pereat. Suscipe me mater, qui ita repente patre Jacob destitutus sum, sicut & te a pueritia sum orbatus. Audi mater mea cordis mei gemitum, & me in tuo tecum monumento suscipe. Non enim amplius sustinent mei oculi tot lacrymas, neque anima mea ejusmodi ululatus sufficit atque gemitibus. O Rachel, Rachel, non jam audis vocem filii tui Joseph? Ecce violenter abripior, & non vis me suscipere? Jacob vocavi, & vocem meam non audivit: en rursus etiam te voco, & nec tu quidem vocem meam audis? Hic, hic supra sepulcrum tuum jam moriar, ne tamquam malefactor in regionem abducatur alienam.

Ubi vero cuncti pariter conspexerunt viri Ismaëlitæ, qui acceperant Joseph, eum sic cucurrisse, & in faciem super tumulum matris suæ Rachel corruisse, aiebant

A ἔτως καὶ ἔποι μὲν χαρὰς τῇ καρδίᾳς ἀνέκριντο· καὶ ἐθιόντων αὐτῶν καὶ πινόντων ἐν χαρμουσύνῃ, ἄφνω ἦσαν τὰς ὀφθαλμοὺς, καὶ βλέπουσιν ἐρχομένους ἐμπόρους Ἰσμαηλίτας, ἀπιόντας εἰς Αἴγυπτον, ἔχοντας καὶ καμήλας βαρύνοντας ἀρώματα· καὶ λέγουσι πρὸς ἀλλήλους· πολὺ κρεῖττον ἡμῖν ὅτιν ἀποδώσῃ τῷ Ἰωσήφ τοῖς ξένοις τοῖς ἐμπόροις τέτοις, ἵνα ἀπελθόντος τελευτήσῃ ἐν χώρᾳ ἄμοιρᾳ, καὶ μὴ ἔσῃ ἡ χεὶρ ἡμῶν ἐν ἡμετέρῳ ἀδελφῷ. καὶ ἀνείλκυσαν αὐτὸν ἐκ τοῦ λάκκου τῷ ἰδίῳ ἀδελφῷ, ὡς θῆρες ἀγριοί, καὶ λαβόντες τὸν ὕμνον αὐτοῦ, ἀπέδοντο τοῖς ἐμπόροις, μὴ μνησθέντες πᾶσι αὐτῶν τὴν μέμνην καὶ τὸν λυπῶν.

C τῶν δὲ ἐμπόρων ὁδοούντων, κατήντησαν ἐν τῇ ὁδῷ ἐν τῷ πεδίῳ τῇ ἵπποδρόμῳ ἐνθα ἐστὶν ὁ τάφος Ραχὴλ· ἐκείσε γὰρ ἦν θάνατος ἐν ὁδῷ τῇ ἵπποδρόμῳ, ἐπανιόντος Ἰακώβ ἐκ τῆς Μεσopotamίας. Ὡς δὲ εἶδεν Ἰωσήφ τὸν τάφον Ραχὴλ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, προσδραμὼν ἔπεσεν ὑπεράνω τῆς μνήματος, καὶ ὑψώσας φωνὴν αὐτοῦ, ὠλόλυξεν ἐν δακρυσὶ, καὶ ἐβόα ἐν πικρίᾳ ψυχῆς αὐτοῦ, λέγων ἔτως· Ραχὴλ Ραχὴλ, μήτηρ ἐμὴ, ἐγέρθητι ἐκ τῆς χόρας, καὶ θέασαί τῷ Ἰωσήφ, ὃν ἠγάπησας, τί γέγονεν. Ἰδὲ, ἔτως ἀνυμνῶν ἀπάγει εἰς Αἴγυπτον ἐν χειρὶν ἄμοιρᾳ, ὡς δουλὸς ὡς κακὸς εργῶν. οἱ ἀδελφοί μου ὁλόγυμνον ἀπέδοντο εἰς δουλείαν, τῷ Ἰακώβ οὐκ ἐμάνθανον, ὅτι ἐγὼ προσέδοίμην. ἀνοίζόν μοι μήτηρ ἐμὴ, καὶ δεῖξά με τῷ τάφῳ σου· μία ἡ κλίνη ἐμεῖ καὶ σοὶ θυεῖσθω δὴ ὁ τάφος σου· δεῖξά, Ραχὴλ τὸ τέκνον σου, ἵνα μὴ ἔσῃ βιωθάνης· δεῖξά, μήτηρ, τῷ Ἰωσήφ σου· ἐρηθέντα δὲ Ἰακώβ, κατ' ὃν ὕπνον καὶ ἀπὸ σὺ ἐσερήθην πᾶσι αὐτοῖς· ἀκούσον, μήτηρ ἐμὴ, τὰς στεναγμοὺς τῆς καρδίας μου, καὶ δεῖξά με ἐν τῷ τάφῳ σου· οὐκ ἔτι γὰρ βαρύνουσιν οἱ ὀφθαλμοί μου δακρύειν· ὅτι ἡ ψυχὴ μου ἀπονεῖ ὁλολύζειν ἐν στεναγμοῖς. Ραχὴλ, Ραχὴλ, οὐκ ἀκούεις φωνῆς ὑπὲρ σου Ἰωσήφ; Ἰδὲ, βίᾳ ἀπέρχομαι, καὶ ὅτι θέλεις με δεῖξαι; Τὸν Ἰακώβ ἐκάλεσα, καὶ τῇ φωνῇ μου οὐκ ἤκουσεν· Ἰδὲ πάλιν καὶ σε καλῶ, καὶ οὐδὲ σύ μου ἀκούεις; Ἐνταῦθα ἀποθανέμαι ὑπεράνω τῆς τάφου σου, ἵνα εἰς γῆν ἄμοιρᾳ μὴ ἀπέλθω ὡς κακὸς εργῶν.

Ὡς δὲ εἰδεάσαντο αὐτὸν, πάντες ὁμοθυμαδὸν οἱ ἄνδρες Ἰσμαηλίται, οἱ λαβόντες τὸν Ἰωσήφ, ὅτι ἔτως ἔδραμε καὶ ἐπόψιν ἔπεσεν ὑπεράνω τῆς τάφου τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ραχὴλ, πρὸς ἀμνη-

ἄνθρωποι ἔλεγον· ἔπος ὁ νεανίας γοητείας βέλε-
ται ἐργάσασθαι εἰς ἡμᾶς, ὅπως ἂν διωθῇ ἀπο-
δράσαι ἀφ' ἡμῶν, ἡμῶν μὴ γινωσκόντων πως
ἀφανὴς γίνεται. συλλάβωμεν δὲ αὐτὸν, καὶ δῆ-
σωμεν ἀσφαλῶς, ἵνα μὴ πάντας ἡμᾶς ἀφανεῖς
καταστήσῃ. Προσελθόντες ὃ ἑαυτῶν εἶπον ἐμβρυ-
μῶνται· ἐκέρθητι λοιπὸν, καὶ πᾶσιν γοη-
τεύων, ὅπως μὴ πατάξαντές σε ἐπάνω ἔ μνή-
ματος, ζημιωθῶμεν τὸ χρυσίον τὸ δοθέν ὑπὲρ
σε. Ἀναστάντος ὃ ἑαυτῶν, εἶδον αὐτὸν ἅπαντες φλε-
γόμενον τὸ πρὸς ὥπον αὐτοῦ, ἀπὸ ἑ τικρῆ κλαυ-
θμῶν, καὶ ἤρξαντο ἕκαστος ἐπερωτᾶν ἐπιεικῶς.
Τί δακρύεις; δεινὸς γὰρ ἀδημονεῖς ἀφ' ἧς εἶδες
τὸ τάφον τῆτον, ὄντος σε ἐν ὁδῷ ἔ ἱπποδρό-
μος τέττε. Θαρσαλέως λέγε ἡμῖν ἐκβαλὼν τὴν
δειλίαν, τί σε ἐστὶν ἡ ἐργασία, καὶ ἡ ἀπε-
δόθης. Ἐκεῖνοι οἱ ποιμῆνες, ὅταν σε ἀπέδοντο,
ἔτως ἡμῖν ἔλεγον· ἀσφαλίσαο αὐτὸν, ὅπως
μὴ ἀποδράσῃ ἀφ' ὑμῶν ἐν τῇ ὁδῷ· ἀδελφοί ἐσ-
μεν καὶ ἡμεῖς, ἰδὲ πορεύεσθαι. Τοίνυν λέγε
ἡμῖν ἀκριβῶς, τίνος δούλος ὑπάρχεις· ἐκείνων
τῶν ποιμῶν; ἢ ἐλδύθερος υἱός; καὶ γνώρισον
ἡμῖν, ἐνεκα τίνος ἐπάνω ἔ μνήματος ἐπέσες
ποδηνῶς. Ἡμεῖς σε ὠνησάμεθα, καὶ δέσποταί
σε ἐσμεν. Φράσον ἡμῖν πάντα τὰ κατὰ σε. εἰ
κρύψῃς ἀφ' ἡμῶν τὰ κατὰ σε, τί νῦν ἔχεις γνω-
ρίσαι; πᾶς ἡμῶν τυγχάνεις. καὶ εἶπον
ἡμῖν ἐκεῖνοι οἱ ποιμῆνες, ἀποφυγεῖν βέλει, ἡμῶν
ῥαθυμηνσάντων; ἀλλὰ πρὸς κλήθῃ, καὶ εἰπὲ
ἡμῖν σαφῶς, τίς σε ἐστὶν ἡ παῖς; φάνη γὰρ
ἡμῖν ἐλδύθερος. ἔ χρυσάμεθα σοι ὡς δούλῳ,
ὡς ὡς ἀδελφῷ ἢ ὡς ἡγαπημένῳ. Βλέπο-
μεν γὰρ μεγάλῳ ἐλδύθερίαν καὶ πολλῷ ἐπιστή-
μῳ ἐν πολλῇ καταστάσει. ἄξιός γὰρ εἶ καὶ βα-
σιλεῖ παρίστασθαι, καὶ σὺν μεγίστοις τιμᾶσθαι,
νεανία. Τὸ γὰρ κάλλος σε τέτο ἐν ὡς ἐπεία
πολλῇ καὶ τιμῇ, ἐν ἧς οἱ ἐστὶς σε ἐν τάχει,
καὶ ἔσῃ ἡμῶν φίλος καὶ γνώριμος ἑκάστω, ὅπως
σε ἀπάγομεν, ἔ εἰνά σε ἐν χαρᾷ. Τίς γὰρ
ἔ ποθήσειε τοῖτον πᾶντα πλήρη κάλλος ὁφ-
θαλμῶν, ἀνθρώπων τε καὶ σοφῶν;

Υπολαβὼν ὃ ὁ Γωσήφ εἶπεν αὐτοῖς ἐν
ἐκταγμένῳ· ἔτε δούλος ἐλδύθῃ, ἔτε γόνις, ἔτε
πάλιν ἡμαρτικῶς ἔ, ἀπεδόθην χερσὶν ὑμῶν.
ἀλλὰ ὡς ἡγαπημένος ἐλδύθῃ τῷ πατρί μου,
ὁμοίως καὶ τῇ μητρί μου παμφίλτατος υἱός. Ἐκεῖ-
νοι ὃ οἱ ποιμῆνες, ἀδελφοί μου τυγχάνετε. καὶ
ὁ πατήρ μου ἀπέστειλεν ἰδεῖν αὐτούς, πᾶς ἔχα-
σιν· ὡς πατήρ φιλόστοργος ἐμερίμνα τὰ πρὸς
αὐ-

A ad invicem: Adolescens hic praestigias artis
magicæ in nos vult exercere, ut a nobis profu-
gere possit, nobisque insciis evanescere. Quare
comprehendamus eum, & firmiter eum lige-
mus, ne cunctis nobis per incantationes suas
visum praestringat. Accedentes igitur ad ip-
sum, velut fremebundi dixerunt: Surge modo,
& tuis nos praestigiis incantare desine, ne te
supra monumentum hoc percutientes, auri
quod pro te numeravimus, detrimentum pa-
tiamur. Ubi autem surrexit, conspexerunt om-
nes faciem ejus præ amaritudine fletus in-
flammatam: & coeperunt singuli interrogare
illum blande, ac dicere: Cur adeo fles, & lacry-
mis mades? gravi quippe moerore angeris, ex
quo sepulcrum istud, quum esses in via Hip-
podromi hujus, vidisti. Confidenter itaque
omni deposito timore nobis edicito, quod sit
opus atque officium tuum, & quamobrem sis
venditus. Pastores enim illi, quando te vende-
bant, sic nobis dicebant: Cautè tenete ac ob-
servate illum, ne forte effugiat manus vestras
in via: infantes nos sumus: praediximus enim
vobis. Expone igitur nobis accurate, cujus-
nam servus sis; illorum ne pastorum, an alterius
alicujus viri liberi? & causam nobis indica,
cur tanto cum affectu supra monumentum
istud corruisti? nos quippe te emimus, & do-
mini tui sumus. Cuncta nobis tua recense.
Nam si ea nobis occultaveris, cui indicare vo-
les? Et nostri juris quum sis, diffugere tentas,
obtorpescentibus ac negligentibus nobis, sicut
& pastores illi praedixerunt? Verum bono sis
animo, & dic nobis aperte, quod tuum est
opus? appares enim nobis liber: & ideo non
te utemur ut servo, sed tamquam fratre, & filio
carissimo. Summam siquidem in te cernimus
ingenuitatem, & in conditione bona ac hone-
sta magnam disciplinam atque scientiam: di-
gnusque revera es, o juvenis, qui etiam Regi
adstes, & cum magnatibus honoreris. Hic
quippe decor tuus ac pulchritudo te & ab ho-
nestate magna nobis commendat, & brevi in
summa te auctoritate atque honore consti-
tuet, erisque noster amicus & familiaris illic,
quo te nunc deducimus, ut gaudere possis at-
que letari. Quis enim ejusmodi non desideret
puerum adeo oculorum venustate insignem,
& morum ingenuitate atque sapientia praestantem?

Respondens autem Joseph, inter gemi-
tus atque suspiria dixit eis. Neque servus un-
quam fui, neque praestigiator vel incantator;
neque etiam tamquam sceleri alicui obnoxius,
in vestris sum venundatus manibus: sed filius
dilectus meo fui patri, similiterque matri lon-
ge carissimus. Ceterum pastores illi, fratres
mei sunt; misitque me pater ad videndum eos,
& cognoscendum ut se haberent, velut indul-
gentissimus pater & de iis haud parum sollici-

tus : paulo enim diutius inter montes morati erant : cujus rei gratia me ad videndum ipsos pater miserat. Illi vero gravi contra me invidia concitati, me arreptum vendiderunt vobis in servitutem, abstractum ac separatum a patre, non ferentes tantam patris in me affectionem atque amorem. Sepulcrum porro istud matris meæ est : quum enim ex Charran migraret pater meus, ut pergeret in locum, quem modo inhabitat, hac transivit; & in suo huc adventu, defuncta est hic mater mea, & in hoc tumulto, quem vos videtis, sepulta jacet.

Quod quum illi audissent, illacrymati sunt, vicem illius dolentes, & sic ad eum dixerunt : noli timere adolescens : ad summum enim honorem provehendus, jam pergis in Ægyptum. Tua quippe effigies, ingenuitatis tuæ nobis indicium est. Imo nunc alacriore esto animo, fratrum invidia odioque liberatus, qui te nobis vendiderunt.

Gen. 37.

Porro fratres Joseph postquam illum vendiderunt, allato hoedo, eoque expedite mactato, Joseph sancti tunicam sanguine ejus contaminantes, confestim patri suo miserunt, dicentes : Hanc nos vestem in montibus projectam reperimus, statimque illam Joseph fratris nostri esse vestem cognovimus, cujus causa omnes magno dolore affecti sumus. Quapropter eam ad te, pater, misimus tunicam Joseph variam, quum fratrem nostrum minime repererimus. Agnosce igitur & ipse, num filii hæc tui sit : omnibus quippe nobis visum est, eam esse Joseph.

Ut autem conspexit Jacob tunicam, magno cum gemitu planctuque amarissimo exclamavit, dicens : Filii mei Joseph hæc est tunica : fera pessima devoravit filium meum. Ejulansque inter luctus intolerabilesque gemitus dicebat : Cur non potius ego loco tuo devoratus sum, fili? Cur non protinus mihi occurrit illa fera, & ex me satiata, te illæsum reliquisset, mi fili? Cur non me potius discerpfit ac dilaniavit illa bellua, cibisque illi ad satietatem non sum factus? Hei mihi, hei mihi, dilacerantur viscera mea propter Joseph. Hei mihi, hei mihi, ubinam meus trucidatus est filius, ut illuc profectus, canos meos super decorem ac pulchritudinem ejus evelam? vita enim mihi gravis est, dum amplius Joseph non conspicio. Ego tuæ mortis auctor & causa sum, fili. Ego sum, qui lucidos tuos excœcavi oculos. Ego, fili, te neci tradidi, dum te in solitudinem ad videndum fratres tuos

cum

A αὐτῶν. ἐχρόνισαν γὰρ ἐκείνοι χρόνον ἵνα ἐν ὄρεσι, χάειν τέττε ἀπεσάλην πρὸς τὸν πατέρα ἰδεῖν αὐτὸς. ἐκείνοι δὲ λαβόντες με πρὸς ἀρχὴν ἀπέδοντο ὑμῖν εἰς δαλείαν, ζήλω δεινῷ φερόμενοι, ἀπώσαντό με ἐκ πατρὸς, μὴ φέροντες τὴν ἀγάπην, ἣν ἠγάπα με ὁ πατήρ. Οἱ δὲ πάφους ἐνθάδε, τὴν μητέρα μου ἐστίν. ὡς γὰρ ποτε ἀνῆρχετο ὁ πατήρ μου ἐκ τῆς Χαρρᾶν ἐνδεὶς διήλθεν ἀπελθεῖν εἰς τὸν τόπον, ὃν νῦν οἰκεῖ, καὶ παριόντος τῆς πατρὸς μου, θήσκει ὧδε ἡ μητέρα μου, ἥτις δαπνέται ἐν τῷ τάφῳ τούτῳ, ἐν ᾧ ὑμεῖς θεωρεῖτε.

Ἀκούσαντες δὲ ἐκείνοι, ἐδάκρυσαν πρὸς αὐτὸν, καὶ λέγουσιν αὐτῷ. μὴ φοβηθῇς, νεανία· εἰς γὰρ μεγίστην τιμὴν σὺ ἀπέρχῃ εἰς Αἴγυπτον. ὁ χαρακτήρ γὰρ σε δηλοῖ πρὸς τὸν σῆς ἀδελφῆς. ἀποσπασθε δὲ τὸν μᾶλλον ἀπαλλαγείς ἐκ τῆς φθόνου καὶ μίσους τῶν ἀδελφῶν τῶν σε ἡμῖν πεπρωκότων.

Οἱ δὲ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ, ὅταν αὐτὸν ἀπέδοντο, ἐνέγκαντες βάλανον κατέσφαξαν ἀποσπασθέντος, καὶ τὴν χιτῶνα Ἰωσήφ τῇ οἰκῇ μολύναντες, πρῶτα ἀπέστειλαν τῷ πατρὶ αὐτῶν, φάσκοντες· ἡμεῖς τὸν ἀδελφὸν ἐρρίμμεν ἐν ὄρεσιν, καὶ ἀδελφὸς ἐγνωμῇ, ὅτι τὸν ὅστις ἐνδύματά ἐστιν ἀδελφὸς ἡμῶν, καὶ ἐν λύπῃ ἐσμεν πάντες πρὸς αὐτὸν. χάειν τέττε πρὸς σε, πάτερ, ἐπέμψαμεν τὴν χιτῶνα τὴν ποικίλον τῆς Ἰωσήφ, μὴ ἀδελφόντες τὸν ἀδελφόν ἡμῶν. ἐπίγνωδι δὲ καὶ αὐτὸς, εἰς τὸν ὅστις ἐστὶν ὁ υἱός σου. πάντες γὰρ ἐγνωμεν τὸν υἱὸν τῆς Ἰωσήφ.

Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰακώβ τὴν χιτῶνα, ἐβόησε μέγα κλαυθμῷ καὶ ὀδυρμῷ πικροτάτῃ, λέγων· τοῦ Ἰωσήφ τῆς υἱὸς μου ἐστὶν τὸν ὅστις ἐνδύματα. θνητὸν πονηρὸν κατέφαγε τὸν υἱόν μου. Ὁλοθυζὼν δὲ ἔλεγον ἐν στεναγμοῖς ἀφορήτοις· ἐγὼ ἀντὶ σε, υἱέ, ἡγασί μᾶλλον σὸς ἐβρώδην ἐγώ; ἡγασί ἐμοὶ αὐτίκα εἰ σωθήσῃς δὲ θνητὸν, καὶ ἔτι ἐμὲ ἐμφορηθὲν κατέλιπέ σε, υἱέ μου; ἡγασί σὸς ἐσπάραζε δὲ θνητὸν ἐμὲ μᾶλλον, καὶ μέλαινα αὐτὸς βρῶμα εἰς πλησμονήν; Οἱμοι, οἱμοι, πὰς ἀσπλάγχνα μου ἀπαράητοντα ὑπὲρ Ἰωσήφ. οἱμοι, οἱμοι, πᾶς ἐσφάγη ὁ υἱός μου, ἵνα ἀπελθὼν, πὰς πολιάς μου καταξανά ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν κάλῃς αὐτοῦ. Οὐκ ἔστι γὰρ δέλω ζῆσαι, μὴ θεωρῶν τὴν Ἰωσήφ. Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄτιος τῆς θανάτου σου, τέκνον. ἐγὼ εἰμι ὁ τυφλώσας τὰς φωνάς σου ὁφθαλμῶν. ἐγὼ, τέκνον, ἀνείλόν σε, ὁ ἀποστείλας σε πορεύσθαι ἐν τῇ ἐρήμῳ θεάσασθαι ἰδὲς ἀδελφὸς σου σὺν

σὺν ποιμέσιν . Κλαύσομαι ὃ λοιπὸν , τέκνον , καὶ πενθήσω πᾶσαν ὥραν . μέχρι εἰς τὴν ἁδὴν κατέλθω πρὸς σε , υἱέ μου . Καὶ ἀντὶ τοῦ σώματος , τῆς χιτῶνάς σου , Ἰωσήφ , θήσομαι πρὸ ὀφθαλμοῦ , δακρύων ἀδιαλείπτως . Ἰδὲ πάλιν ὁ χιτῶν σου εἰς ἕτερον μέγα πένθος καδίξησίν με , υἱέ μου . ὑπάρχει γὰρ ὁλόκληρος , ὥστε οἷμά μου ἔφαγέ σε θνητὸν , ὃ φίλτατε , ὃ ἐν χειρὶ ἀνθρώπων ἔδεύθη καὶ ἐσφάγη . εἰ γὰρ , ὡς οἱ ἀδελφοί σου φάσκουσιν , ὅτι ἐβρώθης , ὁ χιτῶν σου κατὰ μέρος ἀνεσχίθη . εἰ γὰρ πρῶτον ἐνδέχεται ὃ θνητὸν ἐκδύσασέ σε , καὶ ἔπειτα ἐν τῷ σαρκὶ σου ἐμφορηθῆναι . Εἰ ἂν ὃ πάλιν ἔξεδυσε καὶ ἔπειτα κατέφαγεν , ἀμόλυντος ἂν ὁ χιτῶν σου ἀπὸ αἵματος ᾦν . ὅσα οὐνύχων τὰ χίσματα , ὅσα ὀδόντων τὰ πηήματα ὃ θνητὸς ὑπάρχεις ἐν τῷ χιτῶνι . Πόθεν αἷμα ; εἰ ὃ πάλιν τὸ θνητὸν τὸ φαγὸν Ἰωσήφ μόνον ὑπῆρχε , πᾶς πάντα εἶχεν ἐργάσατο ; Τὸ ἐμοὶ μονωτάτῳ πένθος καὶ κοπετός ὅστις ἵνα πενθήσω τὸ Ἰωσήφ , καὶ κόψομαι τὴν χιτῶνά . δύο πένθη , δύο κλαυθμοὶ καὶ κοπετοὶ πικρότατοι , τὸ Ἰωσήφ , καὶ τὸ χιτῶνος . ὃ πᾶς ἄρα ἔδεύθη ; Ἀποθανῆμα , Ἰωσήφ , ὃ ἐμὸν φῶς καὶ στήνυμα . ὁ χιτῶν σου σὺν ἐμοὶ νῦν καταβήτω εἰς ἁδὴν . ἔτε γὰρ θέλω βλέπειν ὃ φῶς χωρὶς σου υἱέ μου Ἰωσήφ . ἐκλείπέτω ἡ ψυχὴ μου σὺν τῇ ψυχῇ σου , Ἰωσήφ τέκνον ἐμόν .

Οἱ ὃ Ἰσραηλῖται λαβόντες τὸ Ἰωσήφ , ἐν πρῶτῇ κατήγαγον αὐτὸν εἰς Αἴγυπτον , ἀξιολογούμενοι αἷμα αὐτοῦ ὃ κάλῳ αὐτοῦ , χρηματίζον ἐπιτυχεῖν ἐκ μεγιστάνος υἱοῦ . Αὐτῶν ὃ πρῶτον ἐν μέσῃ τῇ πόλει , καὶ ἰδὲ ὁ Πεντεφρὴς αὐτίκα σιωπήτησεν αὐτοῖς , καὶ ἰδὼν τὸ Ἰωσήφ ἐπιπυθάνετο πρὸ αὐτοῦ , λέγων . Εἵπατε δὴ , ἔμποροι , πόθεν ὁ νεανίας ; εἰ γὰρ ἔοικεν ὑμῖν , διότι πάντες ὑμεῖς Ἰσραηλῖται , ἔπος ὃ πρεκαλῆς . Οἱ ὃ ἀπεκρίναντο , λέγοντες . πάντες οὐ γινώσκοντες καὶ πλήρης ἐπισήμης ὑπάρχει ὁ πᾶς ἔπος . Δὲς ὃ αὐτοῖς τιμὴν , ὅσην ἂν ἐβόλοντο πώδω , τὸ Ἰωσήφ ὠνήσατο πρὸ αὐτοῦ . Καὶ εἰσαγαγὼν αὐτὸν εἰς τὸ ἴδιον οἶκον , ἐπηρεῶτα μαθεῖν τὴν ἀναγνώσιν αὐτοῦ . Οἱ ὃ ἀνηθῆς βλαστὸς τῷ οὐρανῷ ἀνέμας τῷ δικαίῳ Ἀβραάμ , Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ , πρεσβύτην ἀρετῇ καὶ πολλῇ καταστάσει ἐν οἰκίᾳ Πεντεφρῇ , ἡμέραν κατὰ ἡμέραν ἀσκήσας ἐν ἀκρίβειᾳ , βλέμματι καὶ ῥήματι σωφροσύνης τὸν βαθμὸν ἔχων ἀδιαλείπτως τὸ Θεὸν τὸ ἅγιον πρὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ αὐτοῦ , τὸ πάν-

A cum pastoribus ablegavi . Plangam igitur deinceps , fili mi , & lugebo omni hora , donec in infernum descendam ad te , fili mi : & pro tuo corpore , tunicam tuam , Joseph , mihi ante oculos ponam , lacrymasque effundam sine intermissione . Ecce rursus in alium magnum luctum atque dolorem tunica tua me conjicit , mi fili , quum adhuc sit integra . Itaque non te , ut puto , devoravit fera , dilectissime fili ; verum humanis potius manibus & exutus , & necatus es . Nam si , ut tui affirmant fratres , a bestia absorptus esses , vestis utique tua in partes discissa fuisset : neque enim fera , ut prius exuereris , exspectasset , ac tunc demum tuis exsatiaretur carnibus . Rursumque si prius exuisset , ac postea devorasset , minime foedata sanguine tunica tua esset . Non unguium apparent scissuræ in tunica , non dentium bestiae in ea sunt ulla vestigia . Unde igitur sanguis ? At si rursus fera , quæ comedit Joseph , ita sola fuit ; quomodo hæc omnia peragere potuit ? Hic igitur mihi desolato vel solus remanet luctus ac dolor , ut Joseph deplangam , & tunicam ipsius deplorem . Duo hi luctus , & duo gemitus , acerbissimique ploratus , Joseph scilicet , ac tunicæ . Quo pacto enim ipse illa exutus est ? Moriar potius , Joseph , mea lux , ac firmamentum : tuaque mecum tunica nunc ad infernum usque descendat : neque enim jam lucem absque te intueri volo , fili mi Joseph . Deficiat anima mea cum tua anima , Joseph fili mi .

Ceterum Ismaelitæ affumentes Joseph , magno cum studio deduxerunt in Ægyptum , arbitantes se ob insignem adolescentis pulchritudinem , magnam vim pecuniarum a quovis ex primatibus consequuturos . Ipsis autem per medium civitatis prætereuntibus , ecce illis Pentephres quamprimum occurrit , visoque Joseph , sciscitatus est , dicens : Dicite jam mihi , negotiatores , cujus est hic adolescens ? non enim vobis est similis : omnes siquidem vos Ismaelitæ estis , hic vero formæ elegantia antecellit . Qui responderunt , nobilissimum plane illum esse , & scientia atque prudentia plenum puerum . Dato igitur illis pretio , quantum ipsi voluerant , coëmit ab eis Joseph . Quumque introduxisset eum in domum suam , percontabatur , quænam ejus fuisset educatio atque conversatio . At ille a sancto semine justi Abraham , & Isaac , & Jacob haudquam degenerans , proficiebat virtute , & optimo vitæ instituto in domo Pentephres , ac de die in diem pudicitiae gradum magis magisque aspectu ac verbo tuebatur , habens assidue ante oculos suos Deum sanctum , cuncta superne intuen-

Gen. 37.

tem, Deum patrum suorum, qui ipsum ex lacu & morte, ac fratrum infidiis odioque eripuerat. Veruntamen cor ipsius continenter mœrebat atque dolebat ob sanctum patrem suum Jacob.

Cernens vero Pentephres conditionem juvenis, magnamque prudentiam, atque probitatem ejus, omnia quæ possidebat, per manus pulcherrimi Joseph, tamquam veri sui filii, tradebat: planeque ignorabat, quid faceret Joseph in cunctis rebus suis, ne verbo quidem tenuis; solum autem sciebat panem, quem constituto tempore comedebat. Noverat quippe fidelissimum esse Joseph; eoque magis, quod expertus esset, rem suam cunctamque substantiam in dies sub illius manibus augeri: gaudioque magno afficiebantur servi & ancillæ in cunctis bonis, quæ ab ipso quotidie fiebant.

Porro Domina ipsius quum adspexisset Joseph eximia pulchritudine atque disciplina ornatum, vulnerata est amore & furore Satánico, vehementique cupidine dormire cum eo optabat; honestissimumque illum adolescentem ac pudicitiae fontem in lasciviae atque impudicitiae foveam impellere nitebatur, infinitas artes, diversaque ornamenta indefinenter excogitans, quibus illum decipere posset: singulisque horis vestimentum mutabat, & faciem stibio fucisque variis pingebat, & crinibus aurum intertexebat, nutibusque satanicis ac subrisionibus turpibus infelix illa inescare conabatur sanctos justos oculos: credebatur enim illa hisce se modis sancti juvenis animum facile illaqueare posse. Ceterum Joseph timore Dei munitus, ne simplici quidem aspectu intuebatur in illam. Ubi vero ipsa animadvertit artes suas & varios ornatus nihil apud justum valere, majore concupiscentiae ardore flagrabat; sollicitudineque anxia, quid amplius cum eo agendum foret, ignorabat. Demum procacibus illum verbis ad opus ignominiosum atque illicitum invitare cogitabat, simul observans tempus opportunum, quo in illum, tamquam aspersione infans, impudicitiae suae virus effundere posset: impudentique vultu dicebat ad castissimum juvenem. O Joseph, dormi mecum, nihil reformidans: audacter ad me accede, ut & ego affatim tua fruam pulchritudine, & tu vicissim formæ meae venustate satieris. Servorum omnium, qui in domo sunt, tu potestatem habes, nullusque omnino ingredi ad nos audebit, neque audire nostrum opus poterit. Quod si virum meum timeas, ego illum dato veneno perimam. Quare mecum congregare, meumque desiderium

adim-

Α τα ἐφορώμεθα, τὸ Θεὸν τῶν πατέρων, τὸ ῥυσάμενον αὐτὸν ἐκ λαήκης ἔθ' θανάτου, καὶ μίσους τῶν ἀδελφῶν. Πλὴν ἡ καρδίᾳ αὐτῆς ἐλυπῆτο συνεχῶς περὶ τοῦ πατρὸς αὐτῆς ὅσιν Ἰακώβ.

Θεωρῶν δὲ Πεντεφρὴς τὴν κατάστασιν τῆς νεανίας, πολλὴν τε ἐπιστήμην, καὶ δυνάμειον, πάντα, ἃ ἐκέντητο, ἀπὸ χειρὸς Ἰωσήφ δέδωκε τῇ παγκάλῃ, ὡς γνησίᾳ υἱῇ. καὶ παντελῶς οὐκ ἦν δὲ τί ἐποίησεν Ἰωσήφ ἐν πάσιν πράγμασιν, ἕτε μὲχρι ῥήματος, εἰ μὴ μόνον τὸ ἄρτον ὃν ἤσθιεν ἐν τῇ ὥρᾳ. εἶδε γὰρ τὸ Ἰωσήφ πάντῃ ὄντα πιστόν. μάλιστα πείραν λαβὼν, ὅτι ἐπληθύνοντο τὰ ὑπάρχοντα αὐτῇ ἐν χειρὶ τῆς Ἰωσήφ, καὶ χαρὰ ἦν μεγάλη τῶσιν τε καὶ τῶσιν αὐτῆς ἐν πάσιν τοῖς ἀγαθοῖς τοῖς γινομένοις ὑπὸ αὐτοῦ.

Ἦ δὲ δέσποινᾳ αὐτῇ ἰδῶσα τὸ Ἰωσήφ κάλλει καὶ ἐπιστήμῃ κεκοσμημένον, ἐτρώθη ἔρωτι καὶ μανίᾳ σατανικῇ, καὶ σφοδρῶς ἐπεθύμει κοιμηθῆναι μετ' αὐτῆς. καὶ τὸ σεμνὸν ἐκείνον καὶ πηγὴν σωφροσύνης εἰς βόθρον ἀσελγείας ἐμβαλεῖν ἐπεθύμει. Μυστρίᾳ τεχνάσματα καὶ καλωπίσματα ποιῶσα ἐλογίζετο ἀφειδῶς ἐργάσασθαι εἰς ἀπάτην τῆς νέας. ὥραν μὲν κατ' ὥραν ἀμύσασσα τὰς ἐσθῆτας, καὶ τὸ ὄψιν εἰλβασσα, καὶ χρυσὸν ἐπιτιθεῖσα, νύμῃσι σατανικοῖς καὶ μελῶσιν ἀγχοῖς ἐδελέαζεν ἢ τάλαντα τὰ ὅσα ὀμματα τῆς δικαίας. Ὑπελάμβανε γὰρ ἐκείνη ἐν τέτοις τοῖς χήμασι ῥαδίως παγιδεύσασθαι τὴν ψυχὴν τῆς οἰκίας. Ἰωσήφ δὲ τὸ φόβον τοῦ Θεοῦ τεταχισμένος, ἕτε μὲχρι νύματος ἀπέβλεπεν εἰς αὐτήν. Ἰδῶσα δὲ ἐκείνη ὅτι τὰ τεχνάσματα τῆς πολλῶν καλωπισμάτων ἤργει πρὸς τὸ δίκαιον, πλείονι καύσῳ ἐκάετο, καὶ σφοδρῶς ἐλογίζετο, μὴ δέσκειν αὐτὴν, τί ἐτι ποιήσῃ. Καὶ λοιπὸν ἐνεθυμεῖτο ἀναγῶς προσκαλέσασθαι αὐτὴν εἰς ἔργον ἀτιμίας, ὡς αὐτῆς ἀμα ὡσεὶ ἀπὸ μαγνητῆρος, ὅς ἐστιν ἐπ' αὐτὴν τὸ ἰὸν τῆς ἀσελγείας, καὶ ἀναγκάστῃ προσώπῳ ἔλεγε πρὸς τὸν οἶκον. ὦ Ἰωσήφ, κοιμήθητι μετ' ἐμῆς, μὴ δειλαυδρήσης παντελῶς. Δαρσαλέως μοι πρόσσελθε. ἀπολαύσω ἐγὼ τῆς σῆς κάλλους εἰς κόρον. κορέσθητι δὲ καὶ σὺ αὐτῶς τῆς ἐμῆς δυνάμεως. τῆς οἰκετῆρος πάντων ὃν τῷ οἴκῳ σὺ ἔχεις ὅλῳ τῷ ἔθνεϊ. ἄλλος ὅλως ἐπολυμάει εἰσέναι πρὸς ἡμᾶς, ἕτε ἀκύνει τὴν ἡμετέραν ἐργασίαν. εἰάν τ' ἄνδρα μὴ φοβέμενος ἐδέλῃς, ἐγὼ αὐτὸν ἀναγῶ, δῶσα αὐτῷ φάρμακον. Λοιπὸν, πρόσσελθέ μοι, καὶ πληρώσον τὴν ἐπιθυ-

quod orationes tuæ pro me ad Deum sanctum ascenderint : ac propterea ex lacu mortis ereptus sum . Quare & nunc denuo Altissimum exora , ut ab hac fera liberer , quæ filium tuum conatur perdere , cuique nec verecundia est in oculis , neque rursus timor Dei in corde . Ora , pater , ut non , sicut sinu tuo destitutus sum corpore ; ita etiam ab animo alienus reddar . Ad fratres meos abieram , & ipsi tamquam feræ & lupi sævissimi effecti , me abs te , optime pater , avulserunt , & in Ægyptum in manibus alienorum deductus sum : & ecce iterum alia mihi fera occurrit . Fratres quidem in cremo occidere me volebant : at hæc in cubiculo discerpere me nititur . Deprecare pater , ne coram Deo meo , & patribus moriar .

Quum autem verbis dominæ suæ Joseph obtemperare nolisset , quæ illi singulis horis quasi aspis absque ulla verecundia imminabat , observavit illa tempus idoneum , quo eum in thalamo inveniret , ac sic peccatum expleret . Ubi autem illum in suo deprehendit cubili , sicut desiderabat , impudenter accedens ad illum castum , ipsum ad se attrahere conabatur , & nefarium cum eo scelus perpetrare . At ille nimiam illam mulieris cernens impudentiam , confestim cursu extra domum in bivium exsiliit : Et sicut aquila quum aucupes adspexerit , expansis alis coeli sublimitatem petit ; ita etiam Joseph ex cubiculi ostio erupit , ne omnino vel dictis vel factis lethiferum aliquod vulnus acciperet : proprioque pallio in manibus illius relicto , Diaboli laqueos effugit . Cernens autem mulier illum sic effugisse , magno dolore affecta est , ac jam de plectendo iusto cogitabat , per verba turpissima accusare illum volens apud maritum suum , ut eo audito vir ejus zelotypiæ furore accensus , occideret Joseph . Sic enim secum reputans dicebat : multo mihi melius fuerit , Joseph mori , ut vel sic requiem consequar : non enim fero tantam in domo mea pulchritudinem per momenta intueri , quum frui atque expleri eximia illa juvenis venustate atque scientia clam vel palam nequeam . Quare vocatis ad se servis & ancillis suis , dixit eis : Scitis quid in me admiserit puer iste Hebræus , quem constituit vir meus super universam domum suam ? Voluit quippe omni abjecto pudore mecum congregi : neque suffecit illi auctoritas atque potestas totius domus meæ : quin & a viro

A ἐπίσταμαι , ὅτι αἱ δὲ χάρις σε ἀνέβησαν πρὸς τὸ Θεὸν τὸ ἅγιον ὑπὲρ ἐμῶν , καὶ τέττα χάριν , ἐρρύοθω ἐκ τῆ λαλῆς τῆ θανάτου . καὶ νῦν πάλιν δυσώπησον τὸ ὑψίστον , ἵνα ῥυθῶ ἐκ τῆ θείας τέττα , θέλοντος δὲ τέκνον σε ἀφαιρῶμαι , μὴ ἐχέσης ὃ δὲ ἀφείδῃ ἐν ὀφθαλμοῖς , μήτε πάλιν φόβον Θεῶ ἐν καρδίᾳ . Εὖξαι , πάτερ , ἵνα μὴ καθὼς ἐξεργήθω τὸ σὲ κόλπε σωματικῶς , καὶ τὴ ψυχῆς ἀμώτερος γένωμαι . Πρὸς ἀδελφούς μου ἀπῆλθον , καὶ ὡς θεία γεγονόασιν , ὡς λύκοι πικρότατοι ἀπέσπασάν με ἀπὸ σε , καλὲ πάτερ , καὶ εἰς Αἴγυπτον κατινέχθω ἐν χειρὶν ἀμώτειων , καὶ ἰδὲ πάλιν σωθήντησιν ἄλλο θείον . Ἀδελφοὶ μὲν τὸ ἀνελεῖν με ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐβόλοντο , αὐτὴ δὲ πάλιν ἐν ταμείῳ παρὰζῶ με πρὸς τὴν . Εὖξαι , πάτερ , ἵνα μὴ ἀποθάνω ἐνώπιον τῶ Θεῶ καὶ τῶν πατέρων μου .

C Ὡς δὲ λοιπὸν ὅσα ἡθέλεν ὑπακούσαι τοῖς ῥήμασι τῆ δεσποίνης , κατ' ὥραν ἐπιτρέχουσα αὐτῷ ὡς ἀσπίς ἀνάχυτος , ἐπετήρησεν ἀγαθὰ ἐν θαλάμῳ αὐτὸν εὐρεῖν , καὶ ἔτιως πρᾶξαι τὴν ἀμαρτίαν . Ὡς δὲ εὗρεν αὐτὸν ἐν τῇ κοίτῃ αὐτῇ , ὡς ἡθέλε , προσελθούσα ἀναδῶς τὸ σώφρονος , ἐβιάζετο αὐτὸν , ἔλκεσα πρὸς ἑαυτὴν τὸ ἐργάσασθαι τὴν ἀνομίαν . Ὁ δὲ ἰδὼν κατ' ὑπερβολὴν ἀνάδειαν γυναικὸς , εἰς τὴν ἀμφοδὸν ἔξεπῆδεν μὲν δρόμῳ . καὶ κατ' ὃν ὅρον αἶπος , ὅταν ἴδῃ τὰς θηρόντας , εἰς τὸν ἔβανόν ἀνυψοῖ αὐτὴν πᾶς πτέρυγας , ἔτιω καὶ Ἰωσήφ ἀπέδρασεν ἐκ τῆ δύρας , ἵνα μὴ δόλοισι πλεγήν ἐν ῥήμασιν ἢ ἐν πρᾶξεσιν . καὶ ἐν χειρὶν αὐτῆς δὲ ἰδίον ἱμάτιον αὐτὴν καταλείψας , ἔφυγε πᾶς παγίδας τῆ Διαβόλου . Ἰδούσα δὲ ἡ γυνὴ , ὅτι ἔτιως ἔφυγε , ἐν μεγάλῃ θυμωδία γέγονε , καὶ ἐνεθυμήθη καταπληῆσαι τὸ δίκαιον ἐν ῥήμασιν ἀχροτάτοις , καταγορεῖν αὐτὴν βελομένη ἐμπροσθεν τῶ ἀνδρὸς αὐτῆς , ὅπως ἀκέσας ὁ ἀνὴρ αὐτῆς , τῷ θυμῷ τῆ ζηλοτυπίας ἐκκαυθεῖς , ἀνέλῃ τὸ Ἰωσήφ . Τῷτο ἐνθυμημένη κατ' ἑαυτὴν , ὅτι πολλῶν κρείττον μοι ἐστίν , ἵνα ὁ Ἰωσήφ ἀποθάνῃ , καὶ γὰρ τὴν ἀνέσεως , ἢ γὰρ φέρω κατ' ὥραν θέρειν ἐν τῷ οἴκῳ μου δὲ τιθετον κάλλος αὐτῷ , ἐμῶ μὴ δεισκέσης ἀπολαβεῖν , φανερώς ἢ ἐν κρυπτῷ , καὶ κάλλος αὐτῷ καὶ πολλῆς ἐπισήμης . Φωνήσασα οὖν τὰς παῖδας , καὶ πᾶς παῖδίσκας , ἔφη αὐτοῖς . Οἶδατε τί ἐπραξὼν εἰς ἐμὲ ὁ παῖς ὁ Ἑβραῖος , ὃν ὁ ἀνὴρ μου κατέστησεν ἐπὶ τῆ οἰκίας αὐτῷ ; ἡθέλησε μετ' ἐμῶ ἡγεῖσθαι ἀναχύντως . ὅσα ἤρκεσεν αὐτῷ ἡ ἔξοχα τῶ οἴκου μου . ἀλλὰ καὶ ἐμὲ

ἐμὲ ἢ θέλῃσιν ἐκ τῷ ἀνδρὶ μὴ χωρίσαι. Καὶ λαβῶσα ἡ χιτῶνα ἡ Γωσήφ, ἐδείκνυε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, ἐγκαλῶσα καὶ λέγουσα. Ἰδὲ εἰσηγάγετες πᾶσα Εὐραῖον ἔμπροσθέν μου, καὶ ὑβρίσαι με ἢ γνώσκᾶσθε. ἢ γινώσκετε, κύριέ μου, ὅτι σὺ φρονεῖς ἐμὶ, καὶ ἀπὸ τούτου ἀνήγγελά μοι;

Καὶ ἀκούσας ταῦτα ὁ ἀνὴρ, ὡς ἀκούσας ἐπίσθυσεν τοῖς ῥήμασι τῆς γυναῖκος, ὅτι ἔτις ἐστὶ καὶ ἀδελφὸς ἐκείνου δοθῆναι τῇ Γωσήφ ἐν τῷ οἴκῳ τῆς φυλακῆς ὡς πολλῆς ἀσφαλείας καὶ ἀπειλῆς. Ἀντὶ τούτου ὁ καὶ ἐρευνῶν ἀδελφὸς ἀπεφρίνατο κατ' αὐτὸν ὡς ἀδικόν τιμωρῶν, λέγων. Τῇ Γωσήφ ἐν οἴκῳ τῆς φυλακῆς ἐμβληθῆναι κελεύω, καὶ μηδ' ὅλως τυχεῖν ἀνέσεως. Ὁ δὲ Θεὸς ἔτις Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ ἦν μετ' αὐτοῦ, ὁ ἐπαύων πάντων τὰς καρδίας, καὶ δίδωσιν αὐτῷ εἰς οἰκτιρμὸς ἐν ὀφθαλμοῖς ἔτις δεσμοφύλακος, καὶ ἀφίησιν αὐτὸν ὁ δεσμοφύλαξ ἐν ἀνέσει. ἢ γὰρ ποτε ἀφίσταται ὁ Θεὸς τῷ φοβούμενῳ αὐτὸν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ.

Μετὰ ταῦτα ἤμαρτον τῷ βασιλεῖ Φαραὼ δύο θυνεῖχοι, ὁ ἀρχιοινοχόος, καὶ ὁ ἀρχιστοποιός, καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς ἐμβληθῆναι αὐτοὺς εἰς τὴν φυλακὴν. Γωσήφ δὲ ἦν Ἀφρικανὸν αὐτοῖς. Διατελείαντων δὲ ἐκατέρων ἐν τῇ φυλακῇ, ἐπὶ ἑτὶ δύο, ὡς ἡμέρας τινὰς ἐκάτεροι εἶδον ἐνύπνια, καθὼς ἔμελλε συμβῆσθαι αὐτοῖς ἐν τάχει. Γωσήφ δὲ ὅσιος ὑπηρετῆς ὢν αὐτοῖς, ὅτι ἐντιμοὶ ἦσαν, καὶ ὁ ἔσθως, εἰσελθὼν πρὸς αὐτοὺς Ἀφρικανῶν, εὖρεν αὐτοὺς ἐν λύπῃ μεγάλῃ, ἦσαν γὰρ οἱ ἀμφοτέρωτεροι σκυθρωποὶ καὶ ῥαθυμοὶ ὡς τὰ ἐνύπνια. Ὡς δὲ ἐπύθετο μαθεῖν τὰ αἰτίαι τῆς θλίψεως αὐτῶν, ἔφασαν ἀμφοτέρωτεροι. Ἐνύπνια ἴδομεν, καὶ ἐν λύπῃ ἐσμεν, διότι ἔχ' ὑπάρχει ὁ δυνάμενος φράσαι τὰ ἐνύπνια ἡμῶν, ἀλλ' ἡμεῖς ἴδομεν. Ὁ δὲ ἔφη πρὸς αὐτοὺς, Τί ποτε Θεὸς ἐστὶ γνωρίσαι τοῖς φοβούμενοις αὐτὸν. εἶπατε δέ μοι τὰ ἐνύπνια ὑμῶν, ἵνα ὁ Θεὸς μὴ γνωρίσῃ δι' ἐμὲ. Ταῦτα ἀκούσαντες, ὁ τε ἀρχιοινοχόος καὶ ἀρχιστοποιός, εἶπον τὰ ἐνύπνια αὐτῶν, ἕκαστος καθὼς εἶδεν. Γωσήφ δὲ διεσαφηνῶν αὐτοῖς ἐν ὀλίγοις λέξεσι πᾶσαν τὴν ἀκρίβειαν ὡς μέλλουσιν αὐτοῖς ἐσεῖσθαι ὡς ὁ βασιλεὺς, καθ' ὃν ἔργον καὶ γέγονε. τῷ μὲν ἀρχιοινοχόῳ, δέδωκεν αὐτῷ τὴν πρῶτην τιμὴν. τῷ δὲ ἀρχιστοποιῶν παρέδωκε δανείων.

Ἐπιγνὼς δὲ Γωσήφ ὡς μέλλουσιν ἐσεῖσθαι τιμὴν τῷ ἀρχιοινοχόῳ, παρεκάλεσεν αὐτὸν λέγων. μνήσθητί μοι ἐμωφῶσθαι Φαραὼ, καὶ δῆλα ποιήσων

A viro meo separare me conatus est. Arripitque Joseph tunicam, ostendit viro suo, exostulans ac dicens. Ecce ipse adduxisti puerum istum Hebræum, ut contumeliam inferret, illuderetque mihi uxori tuæ. An ignoras, mi domine, quod ego pudica sim, atque ideo istud indicavi tibi? Gen. 39;

Quibus auditis, vir ejus subito credidit verbis uxoris, rem ita se habere asserentis: protinusque jussit vinctum Joseph detrudi in carcerem: neque crimen objectum debita diligentia inquirens, illico injustam in eum sententiam pronunciavit, dicens: Joseph in domum carceris mitti jubeo, nullaque penitus requie frui. Ceterum Deus Abraham, & Isaac, & Jacob, qui omnium corda scrutatur, cum ipso erat, præstititque illi misericordiam in oculis præfecti carceris, ut liber a vinculis in carcere degere, ac requie frui posset: numquam enim Deus recedit ab eis, qui illum in toto corde timent.

Post hæc peccaverunt regi Pharaoni duo eunuchi, præpositus pincernarum, & præpositus pistorum: jussitque eos Rex in carcerem conjici. Porro Joseph ministrabat ipsis. Quum autem ambo per duos annos ibi conclusi detinerentur, post aliquot dies conspexerunt somnia, quid eis primo quoque tempore obventurum esset præsignificantia. Joseph vero sanctus serviebat eis, eoque magis quod optimates ac honorabiles essent. Quumque pro solito ad eos visendos ingressus esset, reperit eos magno dolore affectos: erant enim ambo tristes atque remissi propter somnia. Ubi vero causam moestitiæ atque afflictionis ipsorum sciscitatus est, ambo dixerunt: somnia vidimus, & ideo in moerore constituti sumus, quia non est, qui ea interpretari nobis possit. Ad quos ipse ait: Istud quidem solius Dei est indicare timentibus ipsum. At dicite mihi somnia vestra, ut ea vobis per me Deus meus exponat. His auditis, pincernarum & pistorum præpositi dixerunt somnia sua, sicut viderant ambo. Joseph porro paucis verbis exposuit illis accuratissime omnia, quæ a Rege eventura eis erant, quemadmodum & revera acciderunt. Si quidem pincernarum præfectum pristino suo honori officioque restituit; pistorum autem magistrum morti tradidit.

Quum autem pincernæ obventurum ipsi honorem prædiceret, rogabat eum dicens: Recordare mei coram Pharaone, eique

E de

de me celeriter suggere, ut hinc educar: nihil enim peccavi, neque mali quid egi, quia in domum carceris injectus sum. O semen electum ac beatissimum, cur a mortali homine auxilium quæris? omisso Deo, cur hominem interpellas? Et quidem plane in cunctis necessitatibus tuis divinum expertus es auxilium, ut etiam quando pudicitiae tuæ tunicam intactam atque immaculatam conservasti. Cur ergo, o beate, jam despondes animum, quum Deus tibi regnum & gloriam providere atque donare velit? Quanto autem fortius tentationes toleras, tanto illustriores tibi victoriæ coronæ texuntur.

Gen. 40.

Ut vero somniorum utriusque adimpleretur solutio, juxta quod prædixerat Joseph, post triduum fecit convivium Pharaonis cunctis optimatibus suis, recordatusque est pistorum magistri, & pincernarum præpositi: & hunc quidem in priorem suum locum ac gradum restituit; alterum vero morti tradidit. Quum autem oblitus esset princeps pincernarum Joseph, post duos annos per Dei providentiam somniavit Pharaonis somnia magna, quorum interpretatio cunctorum sapientum Ægypti magorumque mentem atque intelligentiam superabat. Quumque Pharaonis accersendos curasset quoscunque sapientes, eisque somnia annunciasset, nemo inter omnes inventus est, qui vim somniorum interpretari valuerit. Quum igitur in magna rex tristitia esset, pincernarum præpositus recordatus nuntiavit Pharaoni omnia, quæ de Joseph, ipsiusque intelligentia ac sapientia sciebat. De quo quum Pharaonis audiret, gavisus est gaudio magno, eumque protinus magna diligentia ad se accersendum curat. Et quum Joseph ex carcere jam advenisset, dixit illi Pharaonis coram cunctis optimatibus suis: Audivi de te, quod vir sapiens sis ac prudens, & qui somnia obscura atque profunda explicare valeas. Respondit autem Joseph Pharaoni: Largitoris sapientiæ est explicare somnia. Recensuit ergo somnia sua Pharaonis coram Joseph, & cunctis magnatibus suis: confestimque somniorum interpretationem ex ore Joseph audivit, velut ex ore Dei. Obstupefactus autem Pharaonis ad tantam ejus sapientiam præstantissimumque consilium: (consuluerat enim ipsi, dicens: Provideat Rex virum unum sapientem atque intelligentem, constituatque eum, qui frumenta Ægypti colligat: futura quippe est ingens fames; ut plurimæ fruges habeantur in tempus pressuræ reservatæ:) dixit ad illum: Te ipsum hodie constituam super omnem Ægyptum, qui tale mihi consilium aperuisti: & ad tui oris

Gen. 41.

impe-

A τὰ κατ' ἐμὲ ἐν τάχει, ἵνα ἔξέλθω ἐντεῦθεν. ὃ δὲν γὰρ ἤμαρτον, ὅσδ' ἐκακὸν ἔποίησα, ὅτι ἐμβέβλημα ἐν οἴκῳ τῆ φυλακῆς. Καὶ σπέρμα ἐκλεπτὸν καὶ μακάριον, τί ζητᾷς πρὸς ἀνδρώπῃς θνητῶν; Θεὸν κατελιπὼν, ἀνδρωπὸν πρὸς καταλείβεις; καὶ καίτοι ἐπειράδης ἀντιλήψεως Θεὸς ἐν ποσότητι ἀνάγκης, ὅτε καὶ τὸ χιτῶνά σου τὸ σωφροσύνης ἀδικτὸν διετήρησας. Εἰς τί μικροψυχῆς, μακάριε, Θεὸς σοι σπυνοῦντος βασιλείαν καὶ δόξαν ἔταν ἀπὸς βέλεται. ὅταν δὲ θνητὸς ὑπομείνης τὸν περασμὸν, πλείονα λαμπρύνεις τὸν νίκης τὰ σέμματα.

Ἰνα δὲ πληρωθῇ ἐκατέρων τῶν ἐνυπνίων ἢ ἐπίλυσις, καθὼς ἔφη Ἰωσήφ, μὲν τρεῖς ἡμέρας ἐποίησε πόπον ὁ Φαραὼ πᾶσι τοῖς μεγιστῶν αὐτοῦ, ὑπεμνήσθη δὲ καὶ τοῦ ἀρχιστοιχοῦ καὶ τοῦ ἀρχιοινοχόου. καὶ τὸ μὲν ἀρχιοινοχόον ἀνεκαλέσατο εἰς τὸν πόπον αὐτοῦ. τὸ δὲ ἕτερον παρέδωκεν εἰς θάνατον. Τῷ δὲ ἀρχιοινοχόῳ ἐπιλαθομένης τῆς Ἰωσήφ, μὲν ἔτι δύο, καὶ πρὸς ἑορτασθῆναι Θεὸς, ἐνυπνιάσθη Φαραὼ ἐνύπνια μεγάλα, ὑπερβαίνοντα πάντα τὰ ἐν σοφίᾳ Αἰγύπτου καὶ φαρμακῶν. καὶ μεταπεμφάμενος Φαραὼ πάντας τοὺς σοφούς, καὶ ἀναγγείλας τὰ ἐνύπνια, ὅσδ' αἱς ἠδυνήσθη φράσαι αὐτῷ τὴν δύναμιν αὐτοῦ. ὃ δὲ βασιλέως ἐν λύπῃ ὄντος πολλῇ, ὁ ἀρχιοινοχόος ἀναμνηθεὶς ἀπήγγειλε τῷ βασιλεῖ ἅπαντα τὰ καὶ τὴν Ἰωσήφ, καὶ τὴν σύνεσιν αὐτοῦ. Ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς πρὸς αὐτὸν ἐχάρη χαρὰ μεγάλη, καὶ μετεπέμφατο αὐτὸν ἐν αὐτοῦ. Παραθρομένης δὲ τῆς Ἰωσήφ ἐκ τῆς φυλακῆς, εἶπεν αὐτῷ Φαραὼ ἐμωχθῶν τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ. ἤκουσα πρὸς σε, ἄνδρα ἔχον σε σωετὸν, δυνάμενον συγχεῖν βαθεῖα ἐνύπνια. Ἀπεκρίθη δὲ Ἰωσήφ τῷ Φαραὼ, Τῷ δοτιᾶ τὴν σοφίαν ἐστὶν ἐκφράσαι ἐνύπνια. Καὶ εἶπε Φαραὼ τὰ ἐνύπνια ἐνώπιον Ἰωσήφ, καὶ πάντων τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ. καὶ ὁ δὲ εὖ ἤκουσε τῶν ἐκφράσεων τῶν ἐνυπνίων ἐκ σώματος Ἰωσήφ, ὡς ἐκ σώματος Θεοῦ. Ἐκπλαγεὶς δὲ Φαραὼ εἰς τὴν τέττατον παρθερίαν καὶ τὴν μεγίστην αὐτοῦ συμβουλίαν. Ἦν γὰρ αὐτῷ συμβούλους, ὅπως λέγων· ἐπισκεφάτω δὴ ὁ βασιλεὺς ἓνα ἄνδρα σωετὸν καὶ σοφόν, καὶ καταστήσῃς αὐτὸν ὡς τε σωάξαι τὸν οἶτον Αἰγύπτου, ὅτι λιμὸς μέλει ἔσεσθαι μέγας, ὅπως τὰ πολλὰ θνητὰ ἔσται ἐν χαρῇ τῆς θλίψεως. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς· Σὺ καταστήσω σήμερον ἐπὶ πᾶσαν Αἰγύπτου, ὡς δέδωκότα τὴν τοιαύτην συμβουλὴν· καὶ ἐπὶ τῷ σώματί σου λαβέτω

τω

τω κείνῳ Αἰγύπτῳ καὶ πᾶς ὁ οἶκός μου.

Τότε ἀνέβησεν ὁ Ἰωσήφ εἰς ἄρμα ἰδίον, καὶ πάντες οἱ μεγιστάνες ἔμπροσθεν καὶ κύλῳ ὁ Ἰωσήφ ἐπορεύοντο. Ἰδὼν ὁ Πεντεφρὴς, ὁ βαλὼν τὸν Ἰωσήφ πρότερον ἐν τῇ φυλακῇ, πρὸς δόξον θάυμα ὁ θρόνον, ὅτι ἐκάθισεν Ἰωσήφ ἐπὶ ἄρματος Φαραὼ, ἐφοβήθη μεγάλως, καὶ ἡρέμα χλωδαῖς ἐκ μέσων τῶν μεγιστάνων, ὥχεται μὲν δρόμῳ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ μὲν φόβος μέγας τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ἔλεγε. Εἶδες, ὦ γύναι, θάυμα πρὸς δόξον, καὶ ἡμῖν φόβος μέγας ἐγένετο. Ἰωσήφ γὰρ ἐκεῖνος ὁ πᾶς ὁ ἡμέτερος, κύριος ἡμῶν γέγονε καὶ πάσης Αἰγύπτου, καὶ ἰδὲ μὲν δόξης κάθηται ἐπὶ ἄρματος Φαραὼ, ὡς βασιλεὺς ὑμνηθεὶς ἀπὸ πάντων. ἐγὼ ὁ μὴ ἰσχύων ὀφθῆναι αὐτῷ, ἡρέμα ἐχλωδαίω. Ἀκέσασα ὁ ταῦτα ἡ γυνὴ ὁ Πεντεφρὴς πρὸς δόξον αὐτὸν, λέγουσα· ἐγὼ σοὶ ὁ ἐμὸν ἀμάρτημα διηγῆσομαι· ἐγὼ τούτο ἔδρασα, ἐγὼ καὶ φιλήσασα τὸν πάγκαλον Ἰωσήφ τὸν σὺ φρόνα ἐκείνον, καὶ ὥραν κατ' ὥραν ἐν πολλῇς κολακείαις ἐνέδρουν ἀσφαλῶς, ὥπως διωκηθῶ κοιμηθῆναι μετ' αὐτοῦ, καὶ τῷ κάλῳ αὐτοῦ ἀπολαύσαι. ὁμοῦς οὐκ ἴχυσά τῷ σκοπῷ ἐπιτυχεῖν, καὶ ἔτε ῥήματος ἠξίωσέ με. ὅμως καὶ ἐκράτησα βιαζομένη αὐτὸν ἀνέχεσθαι με μικρὸν, καὶ ἔξω ἔφυγον, ὅταν αὐτῷ σοὶ ὑπέδειξα ὁ ἰμάτιον αὐτοῦ. Ἐγὼ ἡμῶν πρόξενος τὸ αὐτοῦ βασιλείας καὶ τῆς μεγίστης αὐτοῦ δόξης. Εἰ γὰρ ἐγὼ μὴ ἔτῳς ἡραδαίω ὁ Ἰωσήφ, οὐκ εἶχεν ἐμβληθῆναι ἐν οἴκῳ τῆ φυλακῆς, ὅμως καὶ χάριτας ὤφειλεν ἐμοὶ τῇ θρονοῦ αἰτίᾳ τὴν δόξης αὐτοῦ. Δίκαιος καὶ ὁσιος ὁ Ἰωσήφ, ὅτι συκοφαντηθεὶς, οὐκ ἔξερνέει. Ἀνάστηθι νῦν, καὶ πορεύου ἐν χαρᾷ, καὶ προσκυνώσου αὐτὸν μὲν τῶν μεγιστάνων. Ἀναστὰς ὁ Πεντεφρὴς ἐπορεύθη προσκυνοῦν μετ' αὐτοῦ τὸν Ἰωσήφ.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἐτελέσθησαν πάντα τὰ ἔτι τὸ ὀφθῆναι τὴν μεγάλην, καὶ ἐκράτησεν ὁ λιμὸς ἐν ὅλῃ τῇ γῇ Χαναάν, καὶ ἡδύμει Ἰακώβ μὲν τῶν τέκνων αὐτοῦ. Ἦκουσε ὁ Ἰακώβ ὅτι ἐν Αἰγύπτῳ ὑπάρχει θρονοῦ ἐν πολλῇ δαφιλίᾳ, καὶ εἶπε τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ· Δεῦτε, ὑπάγετε, καὶ ἀγοράσατε ἡμῖν θρονοῦ ἐκ Αἰγύπτου, καθὼς ἀκήκοα, ἵνα μὴ ἐκ τῆς λιμῆς πάντες ἀποθάνωμεν. Λαβόντες ἐν πολλῇ οἱ δέκα υἱοὶ Ἰακώβ, κατέβησαν πάντες ἵνα ἀγοράσωσι βρώματα. Οὐ μόνον ἡδυνάσθη ὅτι ἀδελφὸς αὐτῶν ἔστιν. Ὡς ὁ εἶδεν Ἰωσήφ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, ἐπέγνω αὐτούς πάντας, καὶ

A imperium Ægyptus, & tota domus mea disponetur.

Tunc ascendere jussit Joseph super currum suum: cunctique magnates partim antecedeabant currum, partim circumdabant ipsum, simul pergentes. Videns porro Pentephres, qui Joseph antea in domum carceris miserat, admirandum spectaculum, quod sedisset Joseph in curru Pharaonis, vehementer timuit; sensimque se ex medio magnatum subducens, cursu in domum suam abiit: metuque maximo ad uxorem suam dicebat: Vidisti, o mulier, signum admirabile, ex quo tam ingens nobis timor obortus est? Joseph enim ille quondam noster servus, jam dominus noster, totiusque Ægypti effectus est: & ecce cum gloria sedet super currum Pharaonis, & tamquam rex ab omnibus honoratur. Ego vero quum id videre nequirem, paulatim me subduxi, clandestinumque discessi. Quæ dum uxor Pentephres audiret, illum melius sperare jussit, sic ad eum dicens: Ego tibi peccatum meum notum faciam, quod admisi. Ego quippe sum, quæ pulcherrimum Joseph, castissimumque illum adamavi: & quum per singula momenta multis blanditiis illi callide infidiarer, ut dormire cum illo possem, & pulchritudine ipsius frui; neque prorsus optato meo fine potiri quirem, aut ullatenus efficere, ut vel verbo me dignaretur; vi tandem illum tenere conabar, ut me vel modice toleraret. Verum ipse foras aufugit, quando tibi pallium ejus ostendi. Ego igitur sum, quæ regnum ipsi maximamque gloriam comparavi: nam si non ita ego Joseph adamassem, in domum carceris conjectus non fuisset: quin & gratias habere mihi debet, quæ gloriæ ipsius causa fui. E Justus & pius est Joseph, qui etiam calumniam passus, nemini patefecit. Exsurge igitur, ac vade gaudens, eumque una cum aliis magnatibus adora. Surgens itaque Pentephres abiit, & Joseph reverenter adoravit.

Inter hæc autem impletis jam septem annis fertilitatis illius maximæ, invaluit Gen. 42. fames in universa terra Chanaan, tristisque erat Jacob cum filiis suis. Audiens autem Jacob, in Ægypto fruges esse in magna abundantia, dixit ad filios suos: Venite, pergite, & coëmite nobis frumentum ex Ægypto, quemadmodum ibi reperiri audivi, ne omnes fame moriamur. Acceptis ergo mandatis, decem filii Jacob abierunt omnes, ut alimenta sibi compararent: non autem agnoscebant, quod frater ipsorum esset. Ut vero adspexit Joseph fratres suos, illico agnovit illos

omnes: dixitque fremens: Hi decem viri, exploratores sunt pessimi: & ideo venerunt in Ægyptum. Quare comprehendite illos, & caute vinctos tenete: ad explorandam enim terram huc venerunt. At illi contremiscentes, cum timore responderunt ei dicentes: Absit hoc a nobis, domine: omnes quippe fratres sumus, filiique unius patris iusti. Duodecim numero eramus, & unus quidem ex his pulcherrimus & dilectissimus patri suo, a fera pessima interemtus est, lugetque ipsum pater in hanc usque horam. Alius autem frater noster cum patre nostro est in terra Chanaan, relictus in solatium illius. Responditque ipsis Joseph cum iracundia, dicens: Quandoquidem ego Deum sanctum timeo & colo, hoc vobis indulgeo: Sumite escas, & celeriter ad patrem vestrum pergite, si veridici sitis; ac fratrem vestrum, quem pater diligit, huc ad me adducite: & sic tandem credam vobis.

Sumentes ergo frumentum, ad patrem suum in terram Chanaan moesti abierunt; annunciaruntque ei suspiciones pessimas & iracundiam viri. Contristatus autem valde hac illorum relatione est pater, dixitque suspirans ad eos: Cur istud fecistis? cur domino Ægypti vos alium hic fratrem habere dixistis? Qui respondentes ei dixerunt: Ipse interrogavit nos, & nostram cognationem accuratissime nosse voluit. Atque ad eos Jacob: Moriar potius, quam Benjamin ex meo tollatis sinu. Fame autem invalescente atque urgente, dixit eis Jacob: Si ego filiis ex Rachel orbatus sum, & dilectissimis liberis meis privatus, sicut dicitis; exsurgentes, tollite munera in manibus vestris, & pergite simul cum fratre vestro.

Feceruntque sicut præceperat eis Jacob. Et quum jam in Ægyptum pervenissent, cum timore magno atque tremore omnes coram Joseph adoraverunt. Qui ut conspexit fratrem suum Benjamin magno cum metu atque pavore adstantem, commota sunt viscera ejus valde, cupiebatque ipsum complecti ac deosculari, & interrogabat illum, dicens: Vivit pater tuus? Qui cum timore respondit: Vivit servus tuus, pater noster. Dicit ei denuo: Numquid adhuc Joseph habet in corde suo? Cui ille: plane, inquit, illum fixum in corde suo retinet, flagratque amore ac desiderio ipsius. Quum autem amplecti il-

lum

A ἔφη ἐμβρυμύδμος· οἱ δέκα ἄνδρες ἔπι, κατὰ σκοποὶ πονηροὶ ὑπάρχουσιν, καὶ ἀπὸ τοῦ ἡλθον εἰς Αἴγυπτον· σελμάβετε αὐτοὺς, καὶ δήσατε ἀσφαλῶς, κατασκοπήσασθαι γὰρ ἡ γῆν ἡμεῖς ἐσεληλύθασιν ᾧδε. Οἱ δὲ ἐνζυμοὶ γεγονόασιν, καὶ μὴ φόβος ἀπκλείναντο αὐτῶν, λέγοντες· μὴ γένοιτο, κύεε. ὁ δὲ ἐσμήν πάντες ἀδελφοί, τέκνα ἐνὸς πατρὸς δικαίως, καὶ ποτε δώδεκα ἦμεν τὸ ἀειδυμὸν, καὶ ὁ εἰς ἀνθρώπῳ ὑπὸ θεοῦ πονηρῶν, πάλκαλος ἡρόμενος, καὶ φίλπατος τῶ πατρὶ αὐτοῦ, καὶ πεινθεῖ αὐτὸν ὁ πατήρ αὐτοῦ μέχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. Ὁ δὲ ἀδελφὸς ἡμεῖς ὁ ἄλλος μὴ τὸ πατρὸς ἡμῶν ὅτι ἐν γῇ Χαναὰν πῆρηγορῶν αὐτὸν. Ἐπεὶ δὲ μὴ θυμῶς ἀπκλείνατο αὐτοῖς ὁ Ἰωσήφ, λέγων· ἐπεὶ ἐγὼ τὸ Θεὸν τὸ ἅγιον φοβέμαι καὶ σέβομαι, τὸτο ὑμῖν χαρίζομαι. λάβετε τὸ σῖτον, καὶ ταχὺ ὑπάγετε πρὸς τὸν πατέρα ὑμῶν, εἰάν ἐσε ἀληθεῖς· καὶ τὸ ἀδελφὸν ὑμῶν, ὃν φιλεῖ ὁ πατήρ ὑμῶν, ἀγάγετε πρὸς με ἐνταῦθα, καὶ εἴθ' ἔτιως πικρῶσω ὑμῖν.

Καὶ λαβόντες τὸ σῖτον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ, λυπόμενοι εἰς γῆν Χαναὰν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῶν τὰς πικρὰς τὰς πονηρὰς τὸ θυμὸν τὸ ἀνδρὸς. Καὶ λίαν ἐλυπήθη ὁ πατήρ αὐτοῦ ἐπὶ ταῖς τοῖς ῥήμασι, καὶ ἔφη ἐν στεναγμοῖς· τί τὸτο ἐδράσατε, ἵνα τί εἴπατε τῶ δεσπότῃ τῇ Αἰγύπτῳ ὅτι ἄλλον ἀδελφὸν ἔχετε ᾧδε; Οἱ δὲ ἀπκλείναντο αὐτῶν. αὐτὸς ἐπηρώτησεν ἡμῶς καὶ τὴν συγγένειαν ἡμῶν ἐν πάσῃ ἀκείβια. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰακώβ· ἀποθανέμαι μᾶλλον ἢ ὑμεῖς ληΐσθε τὸν Βενιαμὴν ἀπὸ τῆς κόλπης μου. Τὸ δὲ λιμὸς κατεπείγοντος, λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰακώβ· εἰάν ἐγὼ μόνος ἤτεκνωθῶ ἐκ Ραχὴλ, καὶ τῆς ἐμῶν φιλτάτων ὑμῶν ἐσερήθῃ, ὡς λέγετε· ἀναστάντες, λάβετε δῶρα ἐν χερσὶ, καὶ τὸ ἀδελφὸν ὑμῶν, καὶ ὑπάγετε ἅμα.

Καὶ ἐποίησαν, κατὰ σιωπῶν αὐτοῖς ὁ Ἰακώβ. Καὶ ἐλθόντων αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον ἐν φόβῳ μεγάλῳ, προσκύνησαν ἅπαντες ἑμπαροῦν τῷ Ἰωσήφ· ὡς δὲ ἶδεν ὁ Ἰωσήφ Βενιαμὴν τὸν ἰδίον ἀδελφὸν πῆρσάτα μὴ φόβος καὶ δειλίας, ἐκινήθη τὰ πλάγχθη αὐτοῦ πάντῃ, καὶ ἐζήτησε περιλαβεῖν καὶ φιλήσασθαι αὐτὸν, ὅτι ἡρώτα αὐτόν· ζῇ ὁ πατήρ; Ὁ δὲ μὴ φόβος λέγει· ζῇ ὁ δούλος σου, ὁ πατήρ ἡμῶν. Λέγει αὐτῶν πάλιν· ἄρα ἔχει τὸν Ἰωσήφ ἐν καρδίᾳ; Ὁ δὲ ἔφη· ναί, πάντῃ ἔχει αὐτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ὅτι φλέγεται δι' αὐτόν. Μὴ θυμώμενος δὲ αὐτὸν περιλαβεῖν ἢ ἐρωτᾶν,

ταῖν, εἰσῆλθεν ἐν τῷ κοιτῶνι, & ἐδάκρυσε πικρῶς. Ἐν τῇ ὥρᾳ γὰρ ἐκείνῃ, ὅτε εἶδε τὸ ἀδελφὸν αὐτοῦ, ὡς ἀρχὴν ὑπεμνήσθη τὸ καλὸν γήρως Ἰακώβ, καὶ ἐλεῖν ἐν δάκρυσι. Μακάριοι οἱ βλέποντες τὸ ἅγιον χαρακτῆρα τῷ σὺ γήρως, καλὲ πατέρ. Ὡς γὰρ οἶμαι, ὅδ' ὅλη ἡ βασιλεία μου & ἡ δόξα ἀνταξία τῷ σὺ γήρως, καλὲ πατέρ. καὶ ἡδελον τῷ πείθεσθαι ἐκ φόβου Βενιαμὴν, εἰ ἔχεις με ἐν καρδίᾳ, καὶ ποιεῖς με, ὡς ἐγὼ σε. χάριν τέττα ἡνάγκασα τὸς ἀδελφούς μου μὴ δόλῃς κατενέγκαι μὴ ἐαυτῶν Βενιαμὴν τὸ ἐμὸν ἀδελφόν. Οὐ γὰρ αὐτοὺς ἐπίστασα λέγοντάς μοι πᾶσι πρὸς σὺ, ὅτι πατέρα ἔχομεν καὶ ἀδελφὸν μικρότερον. ἐγὼ γὰρ ἐνόμιζον ὅτι φθόνῳ φερόμενοι ἀπέκτειναν καὶ τὸ φίλτατον υἱόν σου τὸ μικρότερον Βενιαμὴν, καὶ πλεονέχον ἐβαλον τὴν ψυχὴν σου εἰς ἄδω ἐν ὁδῷ, καὶ ὃν ἔβρον καὶ ἐμὲ ἀπέκτειναν τῇ προδοσίᾳ αὐτῶν. Ἐμίσησαν γὰρ τὸς δύο ἡμῶν, ὅτι ὁμομήτεροι ὑπάρχοντες, ἐγὼ τε καὶ Βενιαμὴν. Οἶδα, πατέρ, ὅτι σφόδρα λυπήσῃ πρὸς ἡμῶν, καὶ νῦν μέγιστα πένθος καταπεπόνηται τὸ γήρας σου διὰ τὸ ἀδελφόν μου τὸ Βενιαμὴν. καὶ ἰδὼς καὶ γὰρ σφοδρῶς ἀλγὰ κατανόων τὴν θλίψιν σου, ὅτι ὁδὸς ἥ ἡμῶν πρὸς ἐκείνη τῇ γῇ σου. Οὐκ ἤρκεσε τὸ ἐμὸν πένθος τὸ πρῶτον, ἀλλὰ καὶ ἄλλο ἐπ' ἄλλο πένθος προσετέθη σοι, πατέρ. ἐγὼ εἰμι ὁ ἄγιος τῷ κλαυθμῷ τῷ σου καὶ τῷ ὁδυρμῷ. Ἀποτόμως γὰρ ἔσφαξα κατενέγκας τὸ Βενιαμὴν, ἀλλ' ἡ ἀκοὴ ἡ πρὸς σὺ ἡνάγκασέ με τῷ πρῶτῳ, βεβλόμενος μαθεῖν ἡ ἀληθείαν ὅτι ὁ πατήρ μου. Τίς δώσει μοι πάλιν ἰδεῖν τὸ ἅγιόν σου χαρακτῆρα, καὶ ἐμπλησθῆναι τῷ πρῶτῳ σου & ἀγγελικῷ;

Εἶτα κλαύσας πικρῶς ἐν τῷ κοιτῶνι, νιψάμενος τὸ πρόσωπον, ἔξέρχεται ἱλαρῶς. κελύει πάντας εἰσαχθῆναι εἰς τὸ οἶκον & σιναγῶγαν αὐτῶν. Ἠκούσατε, ἀδελφοί μου, πᾶσι πάντοτε εἰς δαίαν αὐτοὺς ἀγαπᾷ ὁ Ἰωσήφ. Ἐἴνα γὰρ ἕκαστον ἐκείνου ἀνακλιθῆναι κατ' ὄνομα καλῶν καὶ κατὰ τάξιν, ὡς ἐτέχθησαν. & ἐκείνητο ἕκαστος χήματι μαντευόμενος εἰς τὸ κόνδυ. ποτιέειν ὅτι ἀργυρεῖν ὃ ἐκράτει ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. Τίθησι μὴν τὸ κόνδυ καὶ ἔκρυψε τῷ δακτύλῳ τὸ δαίμα αὐτοῦ, καὶ τὸ κόνδυ κρυπόμενον ἦχον μέγα ἀνέπεμπεν εἰς πᾶς ἀκοὰς τῶν πρὸς ἐκείνων τῇ οἰκίᾳ. Εἶτα κρύσας ἅπας, ἔφη. ὡς ἔστι Ρεβὴν, πρῶτος ἀνακλιθῆτω κατὰ ἡμῶν. Κρύσας ὁ πάλιν, ἀνέδειξε τὸ ὄνομα τῷ

δευτέ-

lum nequiret, vel ultra interrogare; ingressus in suum cubiculum, copiosas profudit lacrymas. Qua enim hora suum conspexit fratrem, illico bonæ senectutis Jacob recordatus est: dicebatque cum lacrymis: Beati qui vident sanctam senectutis tuæ imaginem, optime pater. Neque enim, ut arbitror, totum meum regnum, omnisque gloria mea comparari potest senectuti tuæ, o dulcissime pater. Optabam ex ore Benjamin intelligere, an me in corde haberet, ac me diligeres, sicut & ego te: atque ideo fratres meos astu coëgi secum adducere fratrem meum Benjamin: Non enim illis credidi referentibus mihi de te, quod patrem haberent, & minimum fratrem: sed opinabar illos invidia ductos etiam dilectissimum filium tuum minorem Benjamin interemisse, atque in maiore mestitia animam tuam ad inferos deduxisse, quemadmodum & me improbæ voluntatis suæ proposito occiderunt. Oderant enim nos duos, quod uterini essemus, ego & Benjamin. Novi, pater, te nostri gratia vehementer angi ac sollicitum esse, & nunc quidem vel maxime affligi senectutem tuam propter Benjamin fratrem meum. Quare & ego maximo dolore afficior, dum considero tuam anxietatem, neminemque nostrum tuæ modo senectuti adstare. Non tibi sufficiebat luctus meus prior: sed & alius super alium dolor adiectus tibi est, o pater. Ego suspiriorum tuorum atque dolorum causa sum & auctor. Nam dure nimis ac severe egi, dum Benjamin ad me adducendum curavi. Verum sermo ac memoria, quæ mihi est de te, istud me facere coëgit, dum addiscere cupere, an vere adhuc viveres, o pater. Quis dabit mihi rursus tuam sanctam effigiem intueri, & angelico aspectu tuo satiari?

Deinde quum amarissime copiosissimeque in cubiculo flevisset, lota facie egreditur hilari: omnesque pariter in domum suam introduci jubet, ut simul cum ipso cibum sumerent. Audite porro, fratres, quo pacto illos undique in timorem impellat Joseph. Illos enim jubet accumbere, singulos nominatim appellans, & per ordinem, sicuti fuerant geniti: utebaturque pro quolibet quadam divinationis forma in Scypho, quem tenebat. Scyphus autem ille poculum erat argenteum, quod sua tenens ipse manu, dexteræ suæ digito pulsabat: quumque scyphus pulsaretur, magnum edebat sonitum in auribus omnium adstantium in domo. Semel itaque pulsans, ait: Quia Ruben primogenitus est, ipse quoque primus in honore discumbat. Pulsans autem iterum, secundi

E 3

nomen

nomen designavit, dicens: Symeon secundus natus est, ipse quoque secundo accumbat loco. Tertio rursus pulsans: Levi, inquit, accumbat, & suo honoretur loco. Sicque omnes accumbere iussit, nomine singulos per ordinem vocans. Quamobrem eos in stuporem rapuit, majorique timore affecit, adeo ut ipsum omnia nosse existimarent; dicerentque inter sese: Putasne eum ex scypho cognovisse, nos antea sibi esse mentitos, dum a fera pessima Joseph diceremus esse occisum? maximisque ideo cogitationum fluctibus agitabantur. Ut vero hanc eorum suspensionem tolleret, ex propria mensa partes ipsis dedit, ampliorumque fratri suo Benjamin portionem, & quidem majorem decuplo, quam cæteris tradidit. Sed cur istud fecit Joseph fratribus suis, & ex scypho edixit singulorum nomina? ut nimirum crimen eorum auget.

Tunc iussit dispensatori suo, ut frumentum in copia daret eis absque pretio, & in marsupio Benjamin clam scyphum deponeret, eosque gaudentes quamprimum a se dimitteret. Qui quum haud longe a civitate jam hilares discessissent, illos cursu insequutus dispensator ipsius Joseph, duris verbis coarguere coepit, & contumeliose insectari, minasque intentare, fures ipsos appellans, & collati sibi honoris indignos. Cui respondentes illi dixerunt: Aurum quoque, quod prius in marsupiiis nostris invenimus, iterum domino nostro retulimus: nunc autem scyphum domini tui quomodo furati essemus? Absit id a nobis. Ille vero ad eos: faccos, inquit, vestros deponite, ut perscruter illos. Festinatoque deponentes ex jumentis marsupia, inventus est scyphus in marsupio Benjamin. Quod illi cernentes, sciderunt vestimenta sua; coeperuntque singuli eorum variis minis & probris atque injuriis onerare Rachel simul & Joseph cum matre & fratre, dicentes: Vos scandalum exstitistis patri nostro, tu, & Joseph, filii Rachel. Joseph quippe regnare super nos volebat: tu vero frater ipsius in ignominia & pro-

Gen. 31.

bro nos constituisti. Nonne vos estis filii Rachel, quæ quum patris sui idola furata esset, se illa furatam negavit? Extollensque vocem suam Benjamin cum suspiriis ac lacrymis, plene satisfacere singulis eorum incepit ac dicere: Ecce Deus ipse patrum nostrorum novit, qui assumpsit Rachel, sic-

A δευτέρῃ, λέγων· ἔπος Συμεὼν ὁ δεύτερος, ἀνακλιθῆτω καὶ ὁ γένειον. Κρῆσας δὲ πάλιν δὲ τείτον, ἔφη, Λαβὶς, Φοῖν, ἀνακλιθῆτω καὶ ἡ μηθῆτω. Καὶ ἔτως πάντας ἀνέκλινε κατ' ὄνομα καλῶν αὐτοὺς καὶ κατὰ τὰς. Εἰς ἑκάστω οὖν αὐτοὺς ἠνεγκε παρὰ τὰς καὶ παλαιοὺς δαλίας, ὥς τε αὐτοὺς λογίζεσθαι, ὅτι ἔπος πάντας οἶδε, μήτι γε ἄρα ἐπίσταται ὅτι τὰς; καὶ παλαιοὺς δαλίας εἶχον ἅλ' ὅτι κόνδυ μᾶλλον, καὶ παρὰ ἀλλήλους ἐκινούον λέγοντες ἕκαστος· ὅτι ἡμεῖς δὲ παρὰ πρῶτον εἴπομεν ἡδύομενοι ὅτι θηρίε τωνηρὲς τὸ Ἰωσήφ ἀναρεῖσθαι. καὶ ἦσαν χαμαζόμενοι ἰκανῶς παρὰ αὐτῶν. Ἰνα δὲ τὴν ἰσχυρίαν αὐτῶν ἀφελῇ, ὅτι τῆς ἰδίας τραπέζης μερίδας αὐτοῖς δίδωσι, παλαιοὺς δὲ τῶν ἰδίων ἀδελφῶν, Ἰὼ Βενιαμὴν δεκαπλασίονα δέδωκεν ὑπὲρ τῶν ἄλλων. Τί δήποτε τῷ τῶν τοιῶν Ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ὅτι κόνδυ δεικνύει δὲ ὄνομα ἕκαστος; ἵνα μείζον δὲ ἐγκλημα ποιῇ αὐτοῖς.

Τότε ἐκείλευσε τῶν ἰδίων ἐπιτρόπῳ, ἵνα δώσῃ αὐτοῖς σῖτον εἰς πωλησιμονὴν ἀνθ' ἡμῶν, καὶ ὅτι τῶν μαρσίπων Βενιαμὴν ἀποδεῖναι λάδρα δὲ κόνδυ, καὶ ὅτι πᾶσι ἀπλῶς αὐτοῖς μετὰ χαρᾶς. Ὡς δὲ μικρὸν ἀπέστησαν τὴν πόλιν χαρόμενοι, κατέλαβεν αὐτοὺς δρόμῳ ὁ ἐπίτροπος τὸ Ἰωσήφ, βαρεῖα ῥήματα λέγων αὐτοῖς, καὶ ὑβρίζων ἐν ἀπειλῇ, κλέπτας αὐτοὺς ἀποκαλῶν, καὶ ἀναξίους τῆς τιμῆς ἡμέας. Οἱ δὲ ἀποκρίναντο τῶν ἐπιτρόπῳ, ὅτι γε καὶ δὲ παρὰ πρῶτον χρυσίον ἄρομεν ἐν τοῖς μαρσίποις ἡμῶν, καὶ ἐνέγκαμεν τῶν κυρίων ἡμῶν. Ἰνὰ δὲ κόνδυ εἶχομεν κλέψαι τὸν κυρίον σῶς; μὴ γένοιτο. Οἱ δὲ ἔφη αὐτοῖς, Τὰς μαρσίπας ὑμῶν ρίψατε, ἵνα ἐρῶνῃσω. καὶ σπένδοντες κατήνεγκαν τὰς μαρσίπας ὅτι τῶν ζώων. καὶ διέρεθον δὲ κόνδυ ἐν Ἰὼ μαρσίπῳ Βενιαμὴν. Ἰδόντες δὲ διέρρηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἤρξαντο μετὰ πολλῆς ἀπειλῆς ἐγκαλεῖν καὶ ὑβρίζειν καὶ τὸν Ραχὴλ ἅμα καὶ τὸν Ἰωσήφ σὺν μητρὶ καὶ ἀδελφῶν λέγοντες· ὑμεῖς σκάνδαλον ἐκλήθητε τῶν πατέρων ἡμῶν, σὺ καὶ Ἰωσήφ τὰ τέκνα τὸν Ραχὴλ. Ἰωσήφ βασιλευσά ἐφ' ἡμῶν ἐβόλετο· σὺ δὲ πάλιν ὁ ἀδελφὸς αὐτῶν ἐν ἀρχῇ καὶ ὁ νετισμῶν κατέστησας ἡμῶν. Οὐχ ὑμεῖς ἐστε τὰ τέκνα τὸν Ραχὴλ τὸν κλεψίας τὰ εἰδωλα τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ εἰπέσης, ὅτι ὅτι ἐκλεψαί; Καὶ ὑψώσας τὸν φωνὴν αὐτῶν Βενιαμὴν μετὰ κλαυθμοῦ καὶ ὀδυρμοῦ ἤρξατο ἕνα ἕκαστον πληροφορεῖν αὐτοὺς καὶ λέγειν· ἰδοὺ, αὐτοῖς ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἐπίσταται, ὁ πωλασὼν τὸν Ρα-

χὴλ,

χήλ, καὶ ὡς αὐτὸς ἠθέλησεν, ὁ γινώσκων τὸν
θάνατον ἔπαυσε τὸν Γωσήφ, ὃς τήρει τὸν Ια-
κώβ εἰς τὴν ἀμυδίαν. Ἀλλὰ τὸν χωρισμὸν Γωσήφ,
ὃν ὁ πάλιν ἀπαλάσσει αὐτὸν ἀοράτως καὶ ὡς
εἶδεν, ὁ βλέπων πάντα ἡμῶν πάντων, καὶ ἐτά-
ζων καρδίαν καὶ νεφρὸς, αὐτὸς γινώσκει, ὅτι κόν-
δου τῆτο, ὡς φατε, ἐκ ἑκλεῖα αὐτὸ, ὅθεν πά-
λιν ποιῶντι ἐνδύμηνον ἔχον παρὰ αὐτῶν. Οὕτως
ἴδω τὰς οἰκίας πολίας ἔτι Ιακώβ, ὅπως φιλήσω
τὰ γόνατα αὐτῶν μετὰ χαρᾶς. ὅθεν ἑκλεῖα ὅτι
κόνδου τῆτο. Οἱμοι, οἱμοι, Ραχήλ, τί γέγο-
νε τὰ τέκνα σε; Γωσήφ, ὁ πάγκαλος, καὶ ὡς
λέγουσιν, ἐκ θηλείων ἀνῆρέθῃ. ἴδ' ἄλλοι ἐγὼ,
μήτηρ, ἄφνω κλέπτῃς ἐξ ἡρώων, καὶ ὅθεν οἶδα
τῶς. Ἐν γῇ ἀποστεία κατέχομαι εἰς δαλείαν.
Γωσήφ, ἐν ἐρήμῳ ἐκ τῆς θηλείας βιβρωσκόμενος, ἐβόη-
σεν ἵνα εὕρῃ τὸν ῥυόμενον, καὶ ἔχ' εὔρεν. ἴδ' ἄλλοι
ἐγὼ, ὦ μήτηρ καλή, τὰς ἀδελφὰς με πλη-
ροφωρῶ, καὶ ὅθεν ἔστιν ὁ ἀκῶν καὶ τριβύων με
τὸ σὸν τέκνον.

Καὶ λαβόντες ὑπέστρεψαν εἰς τὴν πόλιν
πρὸς Γωσήφ, μὴ ἔχοντες ἀπολογία παρὰ τῶν
τῶν. Ὑπολαβὼν ὁ Γωσήφ ἔφη αὐτοῖς μετὰ θυ-
μῶς, Τῆτό ὅτι τὸ ἀνταπόδομα τῶν ἐμῶν ἀνερ-
γεσιῶν; Ἀλλὰ τῆτο ἐγὼ ὑμᾶς ἐτίμησα, ἵνα ὑμεῖς
τὸ κόνδου με ἀφέλεσθε ἐν ᾧ οἰκίζομαι; ὅθεν ἔ-
πον ὑμῖν, ὅτι ὅθεν εἰρηνικοὶ ἀπὸ κατὰσκοποῦ
ἔστε; Ἀλλὰ ὁ τὸν φόβον ἔχει Θεὸς τῆτο ἐγὼ πράττω,
τὸν κλέψαντα τὸ κόνδου με τῆτον ἐγὼ κρατῶ εἰς
δαλείαν ἐμοί. ὑμεῖς ὁ πορεύεσθε μετὰ σωτη-
ρίας. Καὶ προσελθὼν εἰς τὴν αὐτῶν, ὀνόματι
Γιδας, ἐγονυπέτη, καὶ προσκάλει λέγων· μὴ
ὀργισθῆς, κύριε, ἵνα λαλήσω. Αὐτὸς ἡμᾶς ἠρώ-
τησας παρὰ τὰς σε λέγων· εἰ ἔχετε πατέρα ἢ
ἀδελφόν; καὶ εἶπομεν· ὅτι ἐστὶν ὁ πατὴρ ἡμῶν
δαλός σου, ἐχρηκὼς δύο τέκνα παμφίλτατα,
ὑπὲρ πάντας ἡμᾶς· καὶ τὸν μὴ ἕνα θηλείον ἐπα-
ραξεν ἐν ὄρεσι, καὶ ὁ πατὴρ πενθεῖ αὐτὸν καὶ
ἐκασίῳ ὥραν, καὶ ἐν ὁδῷ καὶ στεναγμῷ ὑπάρχει
ἄλλοι ἔτι ὃν, καὶ χεδὸν εἶπεν ὅτι καὶ ἡ γῆ πεν-
θεῖ εἰς τὴν φωνὴν αὐτῶν· τὸν ὁ ἄλλον μετ' ἐαυτῶν
κρατῶ εἰς πρηνότητα ἀντὶ τῆς πρώτης τέκνης·
ὃν ὁ καὶ ὡς ἐκέλευσας, ἠσάγομεν τὸν ἀδελφόν,
καὶ ἀνῆλθον οἱ πατέρες σε ἐν δεινῇ ἀδικίᾳ.
Ἐγὼ ἱκετεύω, ἵνα ἔσομαι σοι ἱκέτης ἀντὶ τῆς
παροῦσας τῆς. μόνον ἀπελθέτω ὁ παῖς σὺν
τοῖς ἀδελφοῖς πρὸς τὸν πατέρα, ὅτι αὐτὸν ἐγὼ
ἐκδέδεγμαι ἐκ τῆς πατρὸς με, καὶ ἀπελθεῖν χω-
εἰς αὐτῶν πρὸς τὸν πατέρα ἐδύναμαι, ἵνα μὴ
ἴδω

A ut ipse voluit; qui mortem pulcherrimi
Joseph minime ignorat; qui servat ac confir-
mat Jacob consolationibus in separatione
Joseph, ipsumque modo consolatur invisi-
biliter, sicut novit; qui videt omnia no-
stra, quique scrutatur corda & renes;
ipse scit, quod nequaquam scyphum hunc
furatus sum, ut dicitis: neque enim tale
quid unquam de eo cogitavi. Ita videam
sanctam patris Jacob canitiem, ut cum
gaudio ipsius genua osculer, ut scyphum
B istum minime sum furatus. Hei mihi,
hei mihi, o Rachel: quid accidit filiis
tuis? Joseph pulcherrimus a fera, ut
ajunt, interfectus est. Ecce rursus
ego, o mater, fur repente, quum ne-
sciam, effectus sum, & in terra alie-
na servus detineor. Joseph in cremo
quum devoraretur a bestia, clamavit,
ut inveniret qui ipsum liberaret, & non
C reperit. Ecce ego rursus, optima ma-
ter, fratribus meis satisfacere conor, &
non est qui me audiat, credatque mihi
filio tuo.

Assumpto itaque Benjamin, reversi
sunt in civitatem ad Joseph, non habentes
quod pro eo respondere possent. Re-
spondens autem Joseph, quasi ira con-
citatus, dixit eis: Ista ne est beneficio-
rum meorum compensatio? ideo ne ho-
D noravi vos, ut mihi scyphum meum, in
quo varicinari soleo, auferretis? nonne
dixi vobis, non estis pacifici, sed ex-
ploratores? Propter timorem Dei hoc
tamen ego vobiscum agam; Eum, qui
furatus meum est scyphum, in ser-
vum mihi vendico. Vos autem cum sa-
lute hinc abite. Accedensque unus ex eis
Judas nomine, genu posito orabat ipsum
dicens: ne, obsecro, irascaris domine, si
E loquar. Ipse nos interrogasti servos tuos, di-
cens: Habetis ne patrem, aut fratrem? di-
ximusque tibi: est nobis pater servus
tuus, duos filios habens, quos sum-
mopere diligebat super nos omnes: &
alterum quidem ex his fera in montibus
discerpsit, lugetque ipsum pater singu-
lis horis, & in dolore ac gemitu huc-
usque perseverat, ut fere terra ipsa ad
vocem ejus lugere videatur: alterum ve-
ro eorum secum domi detinet pro sua
F consolatione loco prioris filii. At nunc,
ut jussisti, adduximus fratrem, & com-
pertus sumus servi tui in gravissima ini-
quitate. Supplico autem, ut ego ser-
vus tibi sim pro puero isto; modo puer
cum fratribus abeat, redeatque ad pa-
trem: nam ipsum ego a patre meo susce-
pi, & absque eo ad patrem remeare non
possum,

possum, ne amarissimam patris mei mortem conspiciam.

Quum porro audisset Joseph commiseranda hæc verba, cerneretque ipsos omnes quasi confusos adstiteret, videret item Benjamin scissa tunica sua cum fletu ac planctu procidentem adstantium genibus, ut ipsi Joseph pro se exorarent, eumque cum fratribus ad patrem descendere sineret; ad ista supra modum plane turbatus est, & commota sunt viscera ejus, subitoque omnes adstantes iussit abscedere. Quibus jam inde digredientibus; extollens vocem suam cum gemitu Joseph, dixit cum libertate ad eos idiomate Hebraico: Ego sum Joseph frater vester: non sum consumitus a bestia, ut vos dicitis. Ego sum, qui nudus a vobis in lacum sum projectus. Ego sum, quem vos Ismaëlitis vendidistis: qui dum omnium vestrum genibus atque vestigiis provolverer, nemo ex vobis tunc erat, qui mei in ejusmodi pressura misereretur: verum ut immanes & feræ bestiæ in me irruistis. Ceterum, fratres mei, nemo vestrum timore commoveatur, sed potius gaudete & exultate mecum, quia ego jam regno. Et quemadmodum prius nostro dixistis patri, quod ego in montibus a fera devoratus essem: ita nunc rursus abeuntes, renunciate Jacob, dicentes: Joseph filius tuus vivit, & ecce sedet in curru regni Ægypti.

Quum autem vocem Joseph audissent fratres ipsius, præ timore atque tremore manserunt velut mortui. Accedensque ad eos Joseph, verum germen Jacob, magno amoris affectu osculabatur singulos ipsorum absque ulla prioris injuriæ recordatione, sicut ipsum decebat: eosque tum donis, tum magno gaudio lætos effecit, cunctosque ad Jacob remisit, dicens ipsis: Nolite contendere omnino in via; at potius festinanter pergite ad patrem, & dicite ipsi: Hæc dicit Joseph filius tuus: Fecit me Deus regem totius Ægypti: veni pater cum gaudio cordis, ut angelicam senectutis tuæ faciem adspiciam.

Et abeuntes cum festinatione, renunciarunt Jacob omnia verba Joseph, quæ ipsis mandaverat. Jacob vero ut audivit nomen Joseph, suspiravit amare, & illacrymans ait ad eos: Quare vos iterum conturbatis spiritum meum, ut denuo memoria recolam effigiem pulcherrimi Joseph, dolorisque flammam, quam pene extinctam in corde meo sensi,

rursum

A ἴδω τὸν τοῦ πατρὸς μου τιμρὸν θάνατον.

Ἀκούσας ὁ Ἰωσήφ ἐλεεινὰ ῥήματα, καὶ θεωρῶν αὐτὸς πάντας μετ' ἀγχυῆς ἐσώτας, ὁρᾷ ὅτι καὶ ὁ Βενιαμὴν διερρήχοντα τὴν χιτῶνά αὐτοῦ, καὶ ἐν κλαυθμῷ προσωπίησιν τοῖς γόνασι τῆς πρῆστώτων, ἵνα αὐτοὶ δυσωπήσωσιν τὸν Ἰωσήφ ὑπὲρ αὐτοῦ, ὅπως συγχωρήσῃ αὐτῷ κατελθεῖν μετὰ πάντων ἀδελφῶν, πάντων εἰς ὑπερβολὴν ἐπαράχθη, ἐκ τῆς ἀσπλάγχων αὐτοῦ κινήσεως. Καὶ μετὰ πικρῆς ἐκείνου τῆς ἐσώτας ἀποχωρήσας. Καὶ ἐξελεγχόντων, ὑψώσας τὴν φωνὴν αὐτοῦ ὁ Ἰωσήφ μετὰ κλαυθμοῦ εἶπεν αὐτοῖς, μετὰ παρρησίας τῇ Ἑβραϊδὶ ἀγαλέκτω. Ἐγὼ εἰμι Ἰωσήφ ὁ ὑμέτερος ἀδελφός. Ὅτι ἐβρώθην ἐν θηρίῳ, καθὼς ὑμεῖς λέγετε, ἐγὼ εἰμι ὁ ὑφ' ὑμῶν γυμνὸς ῥιφείς ἐν τῷ λάκκῳ. Ἐγὼ εἰμι ὁ παραδούς τοῖς Ἰσμηλίταις ὁ πεπρωμένος πάντων ὑμῶν καὶ τοῖς γόνασι καὶ τοῖς ἰχνεσι. καὶ τότε ὁδοῦν με ἐν πιαύτῃ θλίψει τότε ἠλέησεν. Ὡς πὰς θηρία πὰς ἀνέμους ἐνχειρίσασθέ μοι. Πλὴν, ἀδελφοί μου, μηδεὶς ὑμῶν δειλιάσῃ, μηδὲ φοβηθῇ, ἀλλὰ μᾶλλον ἀγαλλιᾶσθε καὶ ἐγὼ καὶ ὑμεῖς ὅτι ἐγὼ βασιλεύω. Καὶ ἐν ὅσῳ εἶπατε τῷ πατρί ἡμῶν ὅτι ὁδοῦν, ὅτι ἐγὼ ἐν ὄρεσιν ἐκ θηρίων ἀντρεῖθην. πάλιν ἀπελθόντες ἀναγγεῖλατε τῷ Ἰακώβ, λέγοντες. ὅτι ζῇ ὁ Ἰωσήφ ὁ υἱός σου, καὶ ἰδὲ καὶ ἐν ἡμέρᾳ βασιλείας Αἰγύπτου.

Γενολομένης ὁ δὲ φωνῆς τῆς Ἰωσήφ πρὸς τὸς ἀδελφούς, ὑπέμειναν ὡσεὶ νεκροὶ ἀπὸ φόβου καὶ δειλίας. καὶ προσελθὼν Ἰωσήφ, ὁ βλάστημα τῆς Ἰακώβ, κατεφίλησεν ἕνα ἕκαστον αὐτῶν ἐν πόσῳ ἀμνηστικῶς καθὼς ἔωφερον αὐτῷ, καὶ πάντων ἐχαροποίησεν αὐτὸς ἐν δώροις καὶ ἐν χαρᾷ μεγάλῃ. Καὶ ἀνέπεμψε πάντας αὐτὸς πρὸς τὸν Ἰακώβ, λέγων ἕτως. μὴ μάχεσθε καθόλου ἐν τῇ ὁδῷ, ἀλλὰ μᾶλλον πορεύεσθε μετὰ πικρῆς πρὸς τὸν πατέρα, καὶ εἶπατε αὐτῷ. ταῦτα λέγει ὁ υἱός σου ὁ Ἰωσήφ. Ἐποίησέν με ὁ Θεὸς πάσης Αἰγύπτου βασιλεῖα. ἔλθε, πάτερ, ἐν χαρμοσύνῃ καρδίας, ἵνα ἴδω ὁ ἀγγελικὸν πρόσωπον τῷ σὺ γήρως.

Καὶ ἀπελθόντες μετὰ πικρῆς ἀνήγγειλαν τῷ Ἰακώβ τὰ ῥήματα Ἰωσήφ, ὅσα αὐτοῖς ἀνείχετο. Ἀκούσας ὁ Ἰακώβ ὁ ὄνομα τῆς Ἰωσήφ, ἐξέταξε τιμρῶς, καὶ δακρύσας εἶπεν αὐτοῖς. Εἰς τί ὑμεῖς παράσχετε τὸ πνεῦμά μου, ἵνα ἀναμνησθῶ τῆς χαρακτῆρος τῆς παγκάλους Ἰωσήφ, καὶ τὴν λύπην τὴν κατ' ὀλίγον σβεσθεῖσαν ἐν τῇ καρδίᾳ

δία μὲ θέλετε ἀνάψαι; Καὶ προσελθὼν Βενιαμὴν, καταφιλῶν τὰ γόνατα αὐτοῦ καὶ τὸ πῶγονα, ἔλεγε· ἀληθινὰ εἰσι τὰ ῥήματα ταῦτα, καλὲ πάτερ· καὶ ἔδειξεν αὐτῷ πάντα τὰ πεμφθέντα τῷ Ἰωσήφ. καὶ τότε ἐπέβησε πρὸς ῥήματα Βενιαμὴν. Καὶ ἀναστὰς πανοικί μετὰ πατρὸς καὶ μεγάλης χαρᾶς κατήλθεν εἰς Αἴγυπτον πρὸς Ἰωσήφ τὸ υἱὸν αὐτοῦ.

Καὶ ἤκουσεν Ἰωσήφ ὅτι πρὸς γένετο ὁ Ἰακώβ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἀνέστη μετὰ χαρᾶς μεγάλης, καὶ ἔβηλθεν ἔξω τὸ πόλεως τῷ ῥῥῥ μεγιστῶν Φαραὼ, καὶ ὑπῆλθεν αὐτῷ μετὰ πολλῆς ὑπηρεσίας. Ὡς δὲ εἶδεν Ἰακώβ Ἰωσήφ τὸ υἱὸν αὐτοῦ, ἔπεσεν ὑπεράνω αὐτοῦ τραχήλου αὐτοῦ μετὰ πολλῆς πόθου λέγων· ἰδὼν δὲ πνεύματι αὐτοῦ ἔειδον δὲ πρόσωπόν σου, τέκνον γλυκύτατον. ἔλιγρον σὺ ζῆς ἀληθῶς. Καὶ ἐδόξασαν ἀμφοτέρω τῷ Θεῷ.

Ἦν δὲ τῶν ἀπάντων δόξαν ἀναπέμψωμεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι. ᾧ ἡ δόξα καὶ ὁ κράτος, τιμὴ καὶ προσκύνησις, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῷ αἰῶνι. ἀμήν.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΕΦΡΑΙΜ ΤΟΥ ΣΥΡΟΥ

ΛΟΓΟΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΝ
ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΤΟΥ
ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Εκ τῆς χώρας, θέρου χαρμονή· ἐκ τοῦ ἀμπελοῦ, καρποὶ ἐδεσμάτων· καὶ ἐκ τῶν Γραφῶν, διδασκὴ ζωοποιός. Ἡ χώρα εἰς ἓνα καρπὸν ἔχει τὸ θέρος, καὶ ἡ ἀμπελος εἰς ἓνα καρπὸν ἔχει τὸν τρυγητὸν, ἡ Γραφή δὲ πάντοτε ἀναγινωσκουμένη ἀναβλύζει διδασκὴν ζωοποιόν. Ἡ χώρα ὅταν θεριθῇ, ἀπέχε· καὶ ἡ ἀμπελος ὅταν βυγηθῇ, παπεινῶται· ἡ Γραφή δὲ καθ' ἡμέραν θεριζομένη, οἱ σάχυνες τῶν ἐρμηνευόντων ἐν αὐτῇ οὐκ ἐκλιμπάνουσιν· καὶ καθ' ἡμέραν τρυγῶνται, καὶ οἱ βότρυες δὲ ἐν αὐτῇ ἐλπίδος εἰς δαπανῶνται. Εἰς γινώσκωμεν πίνω τὴν ταύτην χώραν, καὶ τῶν ἀλάκων αὐτῆς τῶν ζωοποιῶν ἀπολαύσωμεν· καὶ θερίσωμεν ἡμεῖς αὐτῆς σάχυνας ζωῆς, τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ εἰπόντος πρὸς τοὺς ἐαυτοῦ μαθητάς· Εἰσὶ ἄνθρωποι τῶν ὧδε ἐσώτων, οἱ οὐ μὴ γούσονται θανάτου, ἕως ἂν

A rursum vultis accendere? Et accedens Benjamin, osculatus est ipsius genua & mentum, dicens: vera sunt ista, quæ audivisti, pater optime. Ostenditque ei omnia, quæ a Joseph missa fuerant. Et tunc credidit verbis Benjamin: surgensque cum tota domo sua, festinus ac gaudens descendit in Ægyptum ad Joseph filium suum.

B Ut vero audivit Joseph advenisse Jacob patrem suum, surgens magno cum gaudio, processit extra civitatem una cum optimatibus Pharaonis, magnoque decore ac comitatu illic ipsi occurrit. Quum autem jam conspexisset Jacob filium suum Joseph, cecidit super collum ejus magno cum affectu, dicens: Jam nunc moriar, ex quo faciem tuam intuitus sum, dulcissime fili: adhuc enim tu vere vivis. Et glorificarunt ambo Deum.

C Quare & nos super hisce omnibus gloriam referamus Patri, & Filio, & Spiritui sancto: cui laus & virtus, honor & adoratio in infinita secula, nunc & semper & in secula seculorum Amen.

EJUSDEM PATRIS NOSTRI
EPHRAEM SYRI

SERMO

IN TRANSFIGURATIONEM
DOMINI, DEI, ET SALVATORIS
NOSTRI JESU CHRISTI.

E X agro procedit messis gaudium: de vinea fructus ciborum: & ex Scripturis doctrina vivifica. Ager uno tempore habet messem, vitis quoque uno tempore habet vindemiam: at ex Scriptura, quando legitur, semper scaturit doctrina salutaris. Ager quando demessus fuerit, cessat ac vacat; & vitis jam vindemiata, vilis redditur atque abjecta: Scriptura autem quotidie licet metatur, spicæ tamen interpreterum in ea nunquam deficiunt: quotidie etiam dum vindemiat, botri ejus quæ in ipsa est spei, haudquaquam consumuntur. Accedamus igitur ad agrum hunc, & vivificis fulcis ejus perfruamur, ex eoque spicas vitæ metamus, verba nimirum Domini nostri Jesu Christi, qui ad suos dixit Discipulos: Sunt quidam de his stantibus, qui non gustabunt mortem, donec videant filium hominis

Matth. 16.

Marc. 9.

Luc. 9.

F

minis

Лис. 9.

Adduxit eos in montem , ut divinitatis gloriam ipsis ostenderet , seque redemptorem esse Israel declararet , sicut per Prophetas significavit ; & non scandalizarentur in ipso , dum voluntarias ejus cernerent passionibus , quas propter nos humanitus subiturus erat . Agnoscebant enim ipsum ut hominem ; sed Deum esse ignorabant . Agnoscebant ipsum filium

F Ἀνῆγαλιν αὐτὰς εἰς τὸ ὄρος ἵνα δεῖξῃ αὐ-
τοῖς τὴν δόξαν τῆς θεότητος, καὶ γνωρίσῃ αὐτοῖς,
ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ὁ λυτρεύμενος τῇ Ἰσραήλ, καθώς
ἀλλὰ πάντες προφηταὶ ἐδήλωσε, καὶ μὴ σκανδα-
λισθῶσιν ἐν αὐτῷ, βλέποντες αὐτὰς τὰ ἐκείνου
πάθη, ἀ' ἐμελλον πάχειν δι' ἡμᾶς ἀνθρωπί-
ως. Εὐγνώριζον γάρ αὐτὸν ἀνθρώπου, καὶ οὕτω
ᾔδεισαν ὅτι ἐστὶ Θεός. Εὐγνώριζον αὐτὸν υἱὸν Μα-
ρίας,

είας, ἄνθρωπον σωμασφρόνιμον αὐτοῖς ἐν τῷ κόσμῳ· καὶ ἐγνώρισεν αὐτοῖς ἐν τῷ ὄρει, ὅτι αὐτὸς ὄντως Θεὸς, καὶ Θεός. Ἰδὼν αὐτὸν, ὅτι ἦσθε καὶ ἔπινε, καὶ ἐκοπία καὶ ἀνεπαύετο, καὶ ἐνύσταζε καὶ ἐκοιμήτο, καὶ ἐφοβεῖτο καὶ ἰδὼν, ἀπὸ τῆ φύσεως τῆ Θεότητος αὐτῆς ἔχον ἡρμῶνον, εἰ μὴ μόνον τῇ ἀνθρωπότητι. καὶ ἄλλοι τῶν ἀναφέρει αὐτὸς εἰς ὄρος, ἵνα ὁ Πατὴρ φωνήσῃ τὸν Υἱόν, καὶ δείξῃ αὐτοῖς ὅτι Υἱὸς αὐτῆς ὄντως ἐν ἀληθείᾳ, καὶ Θεός.

Ἀνήγαγον αὐτὸς εἰς ὄρος, καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὴν βασιλείαν αὐτῆς πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῆς, καὶ τὴν δύναμιν αὐτῆς πρὸς τοὺς δαίμονας αὐτῆς, καὶ τὴν δόξαν αὐτῆς πρὸς τὴν ὑβρεως αὐτῆς, καὶ τὴν τιμὴν αὐτῆς πρὸς τὴν ἀτιμίαν αὐτῆς· ἵνα ὅταν κρατηθῇ καὶ σταυρωθῇ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, γινώσκοντες, ὅτι ἔστι δὲ ἀσθένεια ἐσταυρώθη, ἀλλ' ὅτι διδοκίμα αὐτῆς ἐκείνως εἰς σωτηρίαν τοῦ κόσμου. Ἀνήγαγον αὐτὸς εἰς τὸ ὄρος, καὶ δείκνυσιν αὐτοῖς τὴν δόξαν τῆς Θεότητος αὐτῆς πρὸς τὴν ἀναστάσεως, ἵνα ὅταν ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ αὐτῇ δόξη τῆς φύσεως τῆς Θεότητος αὐτοῦ, γινώσκοντες ὅτι ἔχον ὑπὲρ τοῦ κόσμου αὐτοῦ ἔλαβε τὴν δόξαν, ὡς ἐνδεής· ἀλλ' ἦν αὐτῆς πρὸς ἀνίων συν τῷ Πατρὶ καὶ μετὰ τοῦ Πατρὸς, καθὼς εἶπεν ἐρχόμενος ὅτι τὸ ἐκείνιον πάθος. Πάτερ, δόξασόν με τῇ δόξῃ, ἣν εἶχον πρὸς τοὺς κόσμους εἶναι πρὸς σοί. Αὐτὴν οὖν τὴν δόξαν τῆς Θεότητος αὐτοῦ, ἀδήλον καὶ κρυμμένον ἐν τῇ ἀνθρωπότητι, ἀπέδειξε τοῖς ἀποστόλοις ἐν τῷ ὄρει. Ἰδὼν γὰρ τὸ πρόσωπον αὐτῆς, ὡς ἀστράπην, λάμπον· καὶ τὰ ἱμάτια αὐτῆς λευκά, ὡς τὸ φῶς. Δύο ἡλίους οἱ μαθηταὶ ἔβλεπον· ἓνα ἐν τῷ ἔρανῳ, κατὰ τὸ ἔθος· καὶ ἓνα, πρὸς τὸ ἔθος· ἓνα αὐτοῖς μόνοις φάνοντα τὸ πρόσωπον αὐτῆς εἰς αὐτὸς. Τὰ ὅτι ἱμάτια αὐτῆς λευκά, ὡς τὸ φῶς, ἔδειξεν, ὅτι ἔστι ὅλος τοῦ σώματος αὐτῆς ἔβρυν ἡ δόξα τῆς Θεότητος αὐτῆς, καὶ ἔστι ὅλων τῶν μελῶν αὐτοῦ ἔλαμψε τὸ φῶς αὐτῆς. ἔστι γὰρ ὡς Μωσῆς ἔξωθεν ἡ σὰρξ αὐτοῦ ἔλαμψεν ἐν ὑπερβολῇ, ἀλλ' ἔστι αὐτῆς ἔβρυν ἡ δόξα αὐτῆς τῆς Θεότητος· ἀνέτειλε τὸ φῶς αὐτοῦ καὶ ἐν αὐτῷ σιμῆχθη. Οὕτε γὰρ εἰς ἄλλο μέρος ἀπῆλθε, καὶ εἶασεν αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἦλθεν ἐκ πλάγιου ἑτέρου καὶ ἐκόςμηνσεν αὐτὸν, οὐκ ἀνὰ χρεῖς αὐτοῦ ἦν. Καὶ ἔχον ὅλῳ τῷ ὄντων τῆς δόξης αὐτῆς πα-

A Mariæ, hominem cum eis in mundo conversantem. Indicavit ipsis in monte se Dei esse filium, & Deum ipsum. Sciebant illum comedisse & bibisse, laborasse & requievisse, & dormitasse & dormiisse, timuisse quoque & sudasse: quæ omnia Divinæ ejus naturæ minime conveniebant, sed solum humanitati. Ac propterea eos duxit in montem, ut Pater sua voce appellaret Filium, ostenderetque eis, ipsum esse

Matth. 17.
Marc. 9.
Luc. 9.

B Filium in veritate, & Deum. Duxit eos in montem, ostenditque ipsis regnum suum ante passionem suam, & potentiam ac virtutem suam ante mortem, & gloriam suam ante ignominiam, & honorem suum ante contemptum: ut quando detentus fuisset & crucifixus a Judæis, cognoscerent ipsum non fuisse ab eis crucifixum ob impotentiam, sed quod sic ei sponte ad mundi salutem placuisset. In montem eos duxit, & gloriam divinitatis suæ ipsis ante resurrectionem ostendit; ut quando a mortuis in eadem naturæ suæ divinitatis gloria resurrexisset, scirent ipsum non accepisse quasi mercedem laboris sui, gloriam, ut qui illa indigeret: sed illum ante secula habuisse eam cum Patre, & apud Patrem, sicut dixit jam ad voluntariam passionem veniens: *Pater, glorifica me gloria, quam habui, antequam mundus esset, apud te.* Hanc igitur divinitatis suæ gloriam, quæ erat obscura & abscondita in humanitate, demonstravit Apostolis in monte. Adspiciebant enim faciem ejus instar fulguris relucens, & vestimenta ejus alba, sicut lumen. Duos soles videbant discipuli: unum de more in cælo resplendentem, & alterum præter morem: unum, qui eis lucebat, & mundum illuminabat in firmamento; & unum, qui ipsis solis resplendebat, faciem nimirum ejus ad ipsos conversam. Vestimenta autem sua ostendit eis alba instar lucis, quia ex toto corpore ejus, gloria divinitatis suæ scaturiebat, & ex omnibus membris suis lux ejus refulgebat. Non enim, ut Moyses, resplenduit ejus facies extrinsecus in gloria; verum ex ipso scaturiebat divinitatis ejus gloria: oriebatur lux ejus, & in ipso manebat. Neque enim in alienam abiit partem, & ipsum dimisit: quia non venit ex alio obliquo, & eum ornavit: neque illam pro tempore utendam accepit. Sed neque totam glo-

Joan. 17.

Matth. 17.

riæ suæ abyssum eis ostendit : at quantum pupillæ oculorum suorum capere poterant .

Matth. 17.
Marc. 9.
Luc. 9.

Et apparuerunt ipsis Moyses & Elias , simul cum eo loquentes . Sermones autem ipsorum , quos cum eo loquebantur , tales erant . Gratias ei agebant , quod impleti sui essent sermones in adventu ejus , & verba omnium cum ipsis Prophetarum . Adorationem ei offerebant pro salute , quam in mundo fecerat generi humano : quodque mysterium prius ab ipsis descriptum , ipse reipsa impleffet . Perfusi sunt gaudio Prophetæ & Apostoli in ipso ascensu montis . Latati sunt Prophetæ , quum jam vidissent humanitatem ejus , quam non noverant . Latati sunt autem & Apostoli , ubi vidissent gloriam divinitatis ipsius , quam non cognoverant . Quumque audissent vocem Patris Filio testimonium perhibentis , per ipsam cognoverunt assumtam ab eo humanitatem , quæ quidem apud eos adhuc obscura erat : ipsisque fidem fecit cum voce Patris , gloria corporis ejus , quæ resplendebat ex ea , quæ in ipso immutabiliter atque inconfuse unita fuit , divinitate . Et sigillatim fuit trium testimonium , in voce Patris , in Moyse , & in Elia : qui quidem ei assistebant , ut servi ; & alter alterum adspiciebant , Prophetæ Apostolos , & Apostoli Prophetas . Cernebant ibi seinvicem , Principes veteris & Principes novi Testamenti . Vidit Moyses sanctus Simonem sanctificatum . Vidit œconomus Patris , procuratorem Filii . Ille quidem scidit mare , ut populus in mediis ambularet fluctibus : Hic vero tabernaculum excitavit , ut ædificaret Ecclesiam . Aspexit virgo veteris Testamenti , virginem novi : Elias nimirum Joannem . Qui ascendit super currum ignis , illum qui recubuit super pectus flammæ . Factusque est mons in figuram Ecclesiæ , & univit in eo Jesus duo Testamenta , quæ suscepit Ecclesia ; nobisque indicavit , ipsum datorem esse duorum . Unum accepit ejus mysteria ; alterum vero gloriam factorum ejus manifestam reddidit .

Exod. 14.
Psalm. 78.
1. Cor. 1.
Hebr. 11.

4. Reg. 2.
Joan. 13.

Matth. 17.

Psal. 22.
Matth. 27.

Dixit Simon : *Domine , bonum est nos hic esse .* Quid dicis , o Simon ? Si hic permanserimus , quis verba adimplebit Prophetarum ? Quis verba obfighabet præconum ? Quis justorum mysteria perficiet ? Si hic manserimus , illud , *Foderunt manus meas & pedes meos* , in quonam adimplebitur ? Istud , *Diviserunt sibi vestimenta mea* ,

A ρέειξεν , ἀλλ' ὅσον ἐχώρησε τὸ μέγαν πᾶν κορὸν ὁφθαλμῶν αὐτῶν .

Καὶ ὠφθησαν αὐτοῖς Μωσῆς καὶ Ἡλίας λαλῶντες μετ' αὐτῶν . Καὶ οἱ λόγοι αὐτῶν οἱ μετ' αὐτοῦ τοῖστοι ἦσαν . Χάειν ὁμολόγησαν αὐτῶν , ὅτι οἱ λόγοι αὐτῶν ἐπληρώθησαν , καὶ πάντων τῶν σὺν αὐτοῖς προφητῶν ἐν τῇ πνεύματι αὐτῶν .

B ὑπὲρ τῆ σωτηρίας , ἧς ἐποίησε τῷ κόσμῳ , τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων , καὶ τῷ μυστήριον ὃ ἐξωχράφησαν αὐτοῖς , αὐτὸς ἔργῳ ἐπλήρωσε . Χαρὰ τοῖς προφήταις καὶ τοῖς ἀποστόλοις ἐν αὐτῇ τῇ ἀναβάσει τῷ ὅρῳ ἐγένετο .

C Εὐχάρησαν οἱ προφῆται , ἰδόντες τὴν ἀνθρωπότητα αὐτῷ , ἣν οὐκ ᾔδεισαν . Εὐχάρησαν ὁ καὶ οἱ ἀπόστολοι , ἰδόντες τὴν δόξαν τῆς θεότητος αὐτῷ , ἣν οὐκ ἔγνωσαν , καὶ ἀκούσαντες τῆς φωνῆς τῆς Πατρὸς , μαρτυρήσας τῷ Υἱῷ .

καὶ δι' αὐτῆς ἐγνωσαν τὸ ἄνθρωπον αὐτῷ , ἥτις ἦν ἀδελφὸς πρὸς αὐτοῖς . καὶ ἐπίστανται αὐτῶν , μὲν τῆς φωνῆς τῆς Πατρὸς , ἡ φανεῖσα δόξα τῷ σώματι αὐτῷ , ἐκ τῆ ἐν αὐτῷ ἐνωθείσης ἀτρέπτως καὶ ἀσυνχύτως θεότητος .

Καὶ ἐσφραγίσθη ἡ μαρτυρία τῶν τριῶν . ἐν τῇ Πατρικῇ φωνῇ καὶ τῷ Μωσῇ , καὶ τῷ Ἡλίᾳ , οἱ ὅτι πνευματικῶς αὐτῶν , ὡς δέδοται . καὶ εἰς τὸ ἔτιον ἐβλεπον . οἱ προφῆται , τὰς ἀποστόλους . καὶ οἱ ἀπόστολοι , τὰς προφῆτας .

D Ἰδὼν οὐκ αὐτῶν οἱ ἀρχιερεῖς τῆς Παλαῆς Διαθήκης , τὰς ἀρχιερεῖς τῆς Νέας . Ἰδε Μωσῆς ὁ ἅγιος τῆ Σίμωνος ἁγιασθέντα . Ἰδὼν ὁ οἰκονόμος τῆς Πατρὸς τὸ ἐπίσταντον τῷ Υἱῷ .

Οὗ μὲν ἔλαβε δάδασαν τοῦ πεπατεῖν λαὸν ἐν μέσῳ κυμάτων . Οὗ ὁ ἡγερε σκηνὴν τῆς οἰκοδομῆσαι τὴν ἐκκλησίαν . Ἰδὼν ὁ Παρθένης τῆς Παλαῆς Διαθήκης τὸ Παρθένον τῆς Νέας .

E Ἡλίας τῆς Ἰωάννου . Οὗ ἀναβάς ἐπὶ τὸ ἄρμα τῆς πυρὸς , τὸ ἀναπεσόντα ἐπὶ τὸ σῆδος τῆς φλογός . Καὶ ἐγένετο τὸ ὅρος εἰς τύπον τῆς ἐκκλησίας , καὶ ἦν ὡς ἐν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς τὰς δύο Διαθήκας , ἃς ἀπεδέξατο ἡ ἐκκλησία , καὶ ἐγνώρισεν ἡμῖν ὅτι αὐτὸς ὅς ἐστιν ὁ δοτὴρ τῶν δύο .

Ἡ μία πρῆλαβε τὰ μυστήρια αὐτῶν . ἡ ἑτέρα ἐφανερώσε τὴν δόξαν τῶν ἔργων αὐτῶν .

F Εἶπε Σίμων . καλὸν ἡμῖν ὅς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ . Κύριε . ὦ Σίμων , τί λέγεις ; εἰ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐστίς σου , τὸν λόγον τῶν προφητῶν τίς πληροῖ ; τὰ ῥήματα τῶν κηρύκων τίς σφραγίζει ; τὰ μυστήρια τῶν δικαίων τίς τελειοῖ ;

Εἰ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐστίς σου , τὸν λόγον τῶν προφητῶν τίς πληροῖ ; τὰ ῥήματα τῶν κηρύκων τίς σφραγίζει ; τὰ μυστήρια τῶν δικαίων τίς τελειοῖ ;

Εἰ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐστίς σου , τὸν λόγον τῶν προφητῶν τίς πληροῖ ; τὰ ῥήματα τῶν κηρύκων τίς σφραγίζει ; τὰ μυστήρια τῶν δικαίων τίς τελειοῖ ;

Εἰ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐστίς σου , τὸν λόγον τῶν προφητῶν τίς πληροῖ ; τὰ ῥήματα τῶν κηρύκων τίς σφραγίζει ; τὰ μυστήρια τῶν δικαίων τίς τελειοῖ ;

Εἰ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐστίς σου , τὸν λόγον τῶν προφητῶν τίς πληροῖ ; τὰ ῥήματα τῶν κηρύκων τίς σφραγίζει ; τὰ μυστήρια τῶν δικαίων τίς τελειοῖ ;

Εἰ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐστίς σου , τὸν λόγον τῶν προφητῶν τίς πληροῖ ; τὰ ῥήματα τῶν κηρύκων τίς σφραγίζει ; τὰ μυστήρια τῶν δικαίων τίς τελειοῖ ;

Εἰ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐστίς σου , τὸν λόγον τῶν προφητῶν τίς πληροῖ ; τὰ ῥήματα τῶν κηρύκων τίς σφραγίζει ; τὰ μυστήρια τῶν δικαίων τίς τελειοῖ ;

Εἰ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐστίς σου , τὸν λόγον τῶν προφητῶν τίς πληροῖ ; τὰ ῥήματα τῶν κηρύκων τίς σφραγίζει ; τὰ μυστήρια τῶν δικαίων τίς τελειοῖ ;

Εἰ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐστίς σου , τὸν λόγον τῶν προφητῶν τίς πληροῖ ; τὰ ῥήματα τῶν κηρύκων τίς σφραγίζει ; τὰ μυστήρια τῶν δικαίων τίς τελειοῖ ;

Εἰ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐστίς σου , τὸν λόγον τῶν προφητῶν τίς πληροῖ ; τὰ ῥήματα τῶν κηρύκων τίς σφραγίζει ; τὰ μυστήρια τῶν δικαίων τίς τελειοῖ ;

ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τῷ ἱματισμῷ μου ἔβαλον κλη-
ρον, τίνοι ἀρμύζετε; Τὸ, ἔδωκαν εἰς τὸ βρωμά-
μα χολῶν, καὶ εἰς τὴν δίψαν μου ἐπότισάν με
ὄξος, τίνοι συμβήσεσθαι; Τὸ, ἐν νεκροῖς ἐλεύθε-
ρος, τίς βεβαίῃ; Εἰάν ᾧδε μὴ ῥῶμαι, τὸ χειρό-
γραφον τῆς Ἀδὰμ τίς χάσῃ; Ἐπὶ τὸ χρέος αὐτῶ
τίς ἀποτίσῃ; καὶ τὸ ἐνδυμα τῆς δόξης αὐτῶ τίς
ἀποκαδισκῇ; Εἰάν ᾧδε μὴ ῥῶμαι, ἀλλ' εἰπὼν σοι,
πῶς ῥησώμεθα; Ἡ ἐκκλησία πῶς οἰκοδομη-
θήσεται; πᾶς κλεῖς τῆς βασιλείας τῆς οὐρανῶν πῶς
λήψῃ; τίνα δόξας; τίνα λύσεις; Εἰάν ᾧδε μὴ ῥῶμαι,
ἀργῶσι πάντα τὰ ρηθέντα διὰ τῶν
προφητῶν.

Εἶπε πάλιν· ποιήσωμεν ᾧδε βεῖς σκηναὶς,
Σοὶ μίαν, καὶ Μωσῇ μίαν, καὶ Ἡλίας μίαν. Οἱ
Σίμων ἐπέμψθη οἰκοδομησάμεν τὴν ἐκκλησίαν ἐν τῷ
κόσμῳ, καὶ ἔστι ποιεῖν σκηνὰς ἐν τῷ ὄρει. ἀν-
τιὼ δὲ ἀνδρωπίνως ὡροσέχε ἰσὺς Ἰησοῦς, καὶ
Μωσέως καὶ Ἡλίας κατέστησαν αὐτόν. Καὶ πρὸς
αὐτὰς ἔδειξαν αὐτῶ, ὅτι ἔχουσιν τὴν σκηνὴν
αὐτῶν. αὐτὸς γὰρ ἰσὺς ὁ ποιήσας πᾶς πατέρα-
σιν αὐτῶ σκηνὴν νεφέλης ἐν τῇ ἐρήμῳ πεσα-
ράκοντα ἔτη.

Ἐπὶ γὰρ αὐτῶν λαλόντων, ἰδὲ νεφέλη
φωτὸς ἐπεσκίασεν αὐτούς. Βλέπετε, Σίμων, σκη-
νὴν ἀνθ' ἡμῶν; σκηνὴν καλύψαν καῶμα, ἔτι μὴ
ἔχουσιν σκότος; σκηνὴν ἀναστράψαν καὶ φέ-
ρεται;

Καὶ πάντες μαθηταὶ θαυμάζοντων, ἰδὲ,
φωνὴ ἠκούσθη ἐκ τῆς νεφέλης ὡς Πατρὸς, λέ-
γουσα· ἔπος ὅτι ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ
ἠδύομαι, αὐτῶ ἀκούετε. Μετὰ τὴν φωνὴν τῆς Πα-
τρὸς, Μωσῆς ὑπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, καὶ
Ἡλίας ὑπέστρεψεν εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ, καὶ οἱ
ἀπόστολοι ἐπὶ τὸν ὄρειον ἔπεσον ἐπὶ τὴν γῆν,
καὶ ὁ Ἰησοῦς εἰσῆκε μόνος, ὅτι ἡ φωνὴ ἐκείνη
ἐπ' αὐτῶ μόνῳ ἐπληρῆτο. Ἐφυγον οἱ προφη-
ται, καὶ οἱ ἀπόστολοι ἐπὶ τὴν γῆν ἔπεσον· ὅτι
ἐπ' αὐτούς ὅτι ἐπληρῆτο ἡ φωνὴ τῆς Πατρὸς μαρ-
τυροῦσα· ἔπος ὅτι ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ
ἠδύομαι, αὐτῶ ἀκούετε. Ἐδίδαξαν αὐτούς ὁ
Πατήρ, ὅτι ἐπληρώθη ἡ οἰκονομία τῆς Μωσέως,
ἔτι ἵνα ὁ Υἱὸς ἀκρωσθῇ. Εἰκεῖνος γὰρ, ὡς δέ-
λος, ἀπὸ ἐκείνου ἐλάλησε, καὶ ἀπὸ ἐκείνου αὐτῶ
ἐκλήρυξε· καὶ πάντες οἱ προφηταί, ἕως τῆς ἡλ-
θούσης οὐκ ἀπόκεινται, τὰς ἑσθῆς Ἰησοῦς· ὅς ἐστιν υἱός,
ὅτι οἰκονομῆς· κύριος, καὶ ὁ δέλος· δεσπόζων,
καὶ ὁ δεσποζόμενος· νομοθέτης, καὶ ὁ νομοθε-
τούμενος· τῇ φύσει τῇ θεϊκῇ, ἔπος ὁ Υἱός μου ὁ
ἀγα-

A & super vestem meam miserunt sortem, cui
accommodabitur? Illud, Dederunt in Psal. 69.
cibum meum, fel, & in siti mea po- Matth. 27.
taverunt me aceto, cui conveniet? Psal. 88.
Istud, Inter mortuos liber, quis con-
firmabit? Si hic remanserimus, chi-
rographum Adæ quis scindet? ejusque Coloss. 2.
debitum quis persolveret? & gloriæ in-
dumentum quis ipsi restituet? Si hic
manserimus; quæ dixi tibi, quo pa-
cto fient? Ecclesia quo pacto ædifi-
cabitur? claves regni cœlorum quo pa-
cto a me accipies? quem ligabis? quem
solves? Si hic manserimus, ces-
sabant cuncta quæ per Prophetas dicta
sunt.

B Ait rursus: Faciamus hic tria ta-
bernacula, Tibi unum, & Moyse unum, Matth. 17.
& Elia unum. Simon missus est ad
ædificandam in mundo ecclesiam; &
facere vult in monte tabernacula: adhuc
enim Christum humano more attende-
bat, & cum Moyse & Elia ipsum col-
locabat. Protinus autem ei ostendit,
se tabernaculo ipsius minime opus ha-
bere. Ipse quippe erat, qui patribus
ejus tabernaculum nubis fecerat in soli-
tudine per quadraginta annos.

C Adhuc autem illis loquentibus, ecce
nubes lucida obumbravit eos. Cernis,
Simon, tabernaculum absque labore? Matth. 17.
tabernaculum quod arcet æstus, & te-
nebris caret? tabernaculum quod fulget,
atque resplendet?

D Admirantibusque discipulis, ecce vox,
quæ a Patre prodiit, e nube audita est,
dicens: Hic est Filius meus dilectus, in quo
mihi bene complacui: ipsum audite. Cum vo-
ce Patris, reversus est Moyses in locum
suum, & Elias rediit in regionem suam:
E & Apostoli in faciem suam ceciderunt su-
per terram; & Jesus stetit solus, quoniam
vox illa in ipso solo implebatur. Fuge-
runt Prophetæ, & Apostoli proni in ter-
ram ceciderunt: quoniam non in eis im-
plebatur vox Patris, quæ testimonium per-
hibebat, dicens: Hic est Filius meus dile-
ctus, in quo mihi bene complacui: ipsum au-
dite. Docuit illos Pater, impletam fuisse
dispensationem Moyse, & jam Filium ab
eis audiendum esse. Nam ille tamquam
servus loquutus fuerat quæ jussus erat, &
ea quæ dicta ipsi fuerant prædicavit: om-
nesque itidem Prophetæ, donec advenis-
set ille, cui repositum fuerat: nimirum Je-
sus, qui est Filius, & non vernaculus: do-
minus, & non servus: dominator, & non
subjectus: legislator, & non is, cui lex im-
posita est. Natura divina hic filius est meus
dile-

dilectus. Quod itaque Apostolis adhuc erat obscurum, Pater in monte reddidit manifestum. Qui est, illum qui est, significat. Pater Filium manifestat: & ad ejus vocem Apostoli proni in terram ceciderunt. Erat quippe tonitru admodum terribile, ita ut voce ipsius terra contremuerit, & illi in terram collapsi sint. Ostendit eis Patrem accessisse, & Filium vocasse eos, suaque etiam voce excitasse. Nam quomodo vox Patris eos dejecit: ita etiam vox Filii illos exsurgere fecit virtute divinitatis suae: quae quidem quum in ejus carne habitet, in eaque fit unita immutabiliter, ambae in una hypostasi & in una persona citra divisionem atque confusionem permanent. Neque enim sicut Moyses, decorus apparebat extrinsecus: sed tamquam Deus resplendebat in gloria. Moyses enim lumine vultus sui unctus decore cernebatur: at Jesus toto corpore suo, velut sol suis radiis, gloria divinitatis suae fulgurabat.

Exod. 34.

2. Cor. 3.

Matth. 17.

Clamavit vero Pater: *Hic est filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui: ipsum audite.* Non separatus a gloria Divinitatis Filius. Nam una natura est Pater, & Filius, cum sancto Spiritu, una potentia, una essentia, unum regnum: & in unum clamavit voce in nomine simplici, & in gloria formidabili. Et Maria ipsum appellabat filium, non separatum corpore humano a divinitatis ejus gloria. Unus quippe est Deus, qui in corpore visus est in mundo. Gloria ejus, divinam significavit naturam, quae est ex Patre: & corpus ejus, humanam indicavit naturam, quae est ex Maria: ambas naturas, quae convenerunt atque unitae sunt in una hypostasi. Unigenitus ex Patre, & unigenitus ex Maria. Et qui dividit, dividetur a regno ipsius: & qui confundit ejus naturas, peribit a vita ejus. Qui negat Mariam genuisse Deum, non adspiciet gloriam divinitatis ipsius: & qui negat eum carnem gestasse a peccato alienam, ejicietur a salute, & a vita, quae per ejus corpus data est. Ipsae testantur res, & divinae ipsius virtutes docent illos qui valent discernere, ipsum esse Deum verum: passionisque ejus aperte demonstrant, ipsum esse verum hominem. Et si id sibi persuasum non habent qui mente infirmi sunt atque imbecilles, poenas luent in die ejus formidabili. Si enim non erat caro, quorsum Maria in medium

pro-

A ἀγαπητός. Τοῖς ὁ ἀποστόλοις, ὁ ἦν παρ' αὐτοῖς ἀδελφόν, ὁ Πατήρ ἐφανερώσεν ἐν τῷ ὄρει. Ὁ ὢν μὴ οὐκ ὄντα. ὁ Πατήρ φανεροῖ τὸν Υἱόν. ἐν αὐτῇ τῇ φωνῇ οἱ ἀπόστολοι ἔπεσον ἐπὶ προσώπον ἐπὶ τὴν γῆν. βροντὴ γὰρ ἦν φοβερά, ὥστε ἐκ τῆς φωνῆς αὐτῆς ἡ γῆ ἐτρόμασε, καὶ ἔπει ἔπεσον ἐπὶ τὴν γῆν. Εἰδὼς αὐτοῖς, ὅτι ὁ Πατήρ ἤγγισεν, καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸς ὁ Υἱὸς ἐν αὐτῇ φωνῇ αὐτῆς, καὶ ἤγγισεν αὐτὸς. Ὡς περ γὰρ ἡ φωνὴ ἔπαυσε ἔρριψεν αὐτὸς, ἔτω καὶ ἡ φωνὴ ἔπαυσε ὁ Υἱὸς ἐν τῇ ἰσχύϊ τῆς θεότητος αὐτῆς ἤγγισεν αὐτὸς, ἥτις ἐνοικήσασα αὐτῇ σαρκὶ αὐτῆς, ἐνῶθεῖσα ἐν αὐτῇ ἀτρέπτως, ἀμφοτέρω ἐν μιᾷ ὑποστάσει, καὶ ἐνὶ προσώπῳ ἀδιαρέτως, ἀγαμέμνωνιν ἀσυγχύτως. Οὐχ ὡς Μωσῆς, ἔξωθεν ἀσφραγιστὴς ἐγένετο. ἀλλ' ὡς Θεὸς ἐν δόξῃ ἤστραψε. Μωσῆς γὰρ τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς προσώπου αὐτῆς ἐχρίσθη ἐν ἀσφραγείᾳ. Ἰησοῦς ὁ ὅλας τὰς σωματικὰς αὐτῆς, ὡς ὁ ἥλιος ἐν ταῖς ἀκτίσιν αὐτῆς, ἤστραψε τῇ δόξῃ τῆς θεότητος αὐτῆς.

Καὶ ὁ Πατήρ ἐκραζεν. ἔπος ὅτι ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἀσκήσασα. αὐτὸς ἀκτέτε. ὁ κεχωρισμένος τῆς δόξης τῆς Υἱὸς τῆς θεότητος. Μία γὰρ φύσις, ὁ Πατήρ καὶ ὁ Υἱὸς σὺν τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, μία δύναμις, καὶ μία εὐσία, καὶ μία βασιλεία. καὶ εἰς ἓνα ἐκραξε τὴν φωνὴν ἐν ὀνόματι ἀπελῆ καὶ ἐν δόξῃ φοβερά. Καὶ ἡ Μαρία Υἱὸν αὐτὸν ἐκάλε, ὁ κεχωρισμένον τῷ σώματι τῷ ἀνθρωπίνῳ ἐκ τῆς δόξης αὐτῆς τῆς θεότητος. εἰς γὰρ ὅτι Θεὸς ἐν σώματι φανείς εἰς τὸν κόσμον. Ἡ δόξα αὐτῆς ἐμήνυσε τὴν φύσιν τῆς θεότητος τὴν ἐκ τοῦ Πατρὸς. καὶ τὸ σῶμα αὐτῆς ἐμήνυσε τὴν ἀνθρωπίνην τὴν ἐκ τῆς Μαρίας. ἀμφοτέρω παρὰ φύσιν σιμωλθῶσας καὶ ἐνωθεῖσας ἐν μιᾷ ὑποστάσει. Μονογενὴς ἐκ Πατρὸς, καὶ ἐκ Μαρίας μονογενὴς. Καὶ ὁ μερίζων, μεμελήσας ἐκ τῆς βασιλείας αὐτῆς, καὶ ὁ συγχέων αὐτὴν παρὰ φύσιν ἀπολεῖ ἐκ ζωῆς αὐτῆς. ὁ ἀρνέμενος ὅτι σὰρξ ἐγέννησε Θεὸν ἡ Μαρία, μὴ ἴδοι τὴν δόξαν τῆς θεότητος αὐτῆς. ὁ ἀρνέμενος ὅτι σὰρξ ἐφόρησεν σὰρκα ἀναμάρτητον, ἔσται ἐρριμμένος ἐκ τῆς σωτηρίας, καὶ ἐκ τῆς ζωῆς τῆς ἀπὸ τῆς σώματος αὐτῆς διδομένης. Αὐτὰ τὰ θαύματα μαρτυροῦσι, καὶ αἱ δυνάμεις αὐτῆς αἱ θεῖαι διδάσκουσιν τὰς ἀσχετικὰς, ὅτι εἰς Θεὸς ἀληθινός. ὁ παρὰ πάντας αὐτὴν δηλοῖ, ὅτι εἰς ἄνθρωπος ἀληθινός. καὶ εἰς ὅτι πληροφροῦνται οἱ ἀσθενεῖς τῇ ἀληθείᾳ, ἀποτίσασιν δίκην ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ τῇ φοβερά. Εἰ σὰρξ ἦν σὰρξ, Μαρία ἐν τῷ μέσῳ, τῇ

τί παρήχθη; Καὶ εἰ μὴ ἦν Θεός, Γαβριὴλ Ἀ
 Κύριον τίνα ἐκάλε; Εἰ οὐκ ἦν σὰρξ, ἐν φα-
 τνῇ τίς ἀνέκειτο; Καὶ εἰ μὴ ἦν Θεός, ἄγγελοι
 καταβάντες τίνα ἐδόξαζον; Εἰ οὐκ ἦν σὰρξ,
 παργανοῖς τίς εἰλίωετο; Καὶ εἰ μὴ ἦν Θεός,
 οἱ ποιμένες τίνα προσκυώεν; Εἰ οὐκ ἦν σὰρξ,
 Ἰωσήφ τίνα περιέτεμε; Καὶ εἰ μὴ ἦν Θεός, ὁ
 ἀστὴρ ἐν ὕδατι εἰς τιμὴν τίνος ἔτρεχον; Εἰ
 οὐκ ἦν σὰρξ, Μαρία τίνα ἐδήλαζε; Καὶ εἰ
 μὴ ἦν Θεός, οἱ μάγοι δῶρα τίνα προσέφερον;
 Εἰ οὐκ ἦν σὰρξ, ὁ Συμεὼν ἐν ἀγκαλίᾳ τίνα
 ἐβάσταζε; Καὶ εἰ μὴ ἦν Θεός, τίνα ἔλεγον,
 Ἀπόλυσόν με μετ' εἰρήνης; Εἰ οὐκ ἦν σὰρξ,
 Ἰωσήφ τίνα λαβὼν εἰς Αἴγυπτον ἔφυγε; Καὶ εἰ
 μὴ ἦν Θεός, ὅ, Εξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸ
 Υἱόν μου, ἐπὶ τίνι ἐπληρώθη; Εἰ οὐκ ἦν σὰρξ,
 Ἰωάννης τίνα ἐβάπτισε; Καὶ εἰ μὴ ἦν Θεός, ὁ
 Πατὴρ ὅς ἐστιν τίνα ἔλεγον, Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός
 μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠδούκησα; Εἰ οὐκ ἦν
 σὰρξ, τίς ἐνήθευσε καὶ ἐπείνασεν ἐν τῇ ἐρήμῳ.
 Καὶ εἰ μὴ ἦν Θεός, οἱ ἄγγελοι καταβάντες τί-
 νι διακόνουν; Εἰ οὐκ ἦν σὰρξ, τίς ἐκλήθη εἰς
 τὰς γάμους ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας; Καὶ εἰ μὴ
 ἦν Θεός, τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον τίς μετέβαλεν; Εἰ
 οὐκ ἦν σὰρξ, οἱ ἄρτοι εἰς χεῖρας τίνος ἔκειντο;
 Καὶ εἰ μὴ ἦν Θεός, ὄχλος καὶ χιλιάδας ἐκτὸς
 γυναικῶν καὶ παιδίων ἐν ἐρήμῳ τίς ἐχόρτασεν
 ἐκ πέντε ἄρτων καὶ δύο ἰχθύων; Εἰ οὐκ ἦν
 σὰρξ ἐν τῷ πλοίῳ τίς ἐκάθισεν; Καὶ εἰ μὴ
 ἦν Θεός, πῶς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσσῃ τίς ἐπε-
 τίμα; Εἰ οὐκ ἦν σὰρξ, Σίμων ὁ Φαρισαῖος
 μὴ ἴσως ἤσθιε; Καὶ εἰ μὴ ἦν Θεός, τὰ πλημ-
 μελήματα τῆς ἁμαρτωλῆς τίς σινοχώρα; Καὶ εἰ
 μὴ ἦν σὰρξ, ἐπάνω τῆς φρενὸς κεκοπιακῶς ἐκ
 τῆς ὁδοποιίας τίς ἐκάθισεν; Καὶ εἰ μὴ ἦν Θεός,
 ὕδωρ ζῶν τῇ Σαμαρείτιδι τίς ἐδίδε, καὶ ἠλεγ-
 χεν ὅτι πέντε ἄνδρας ἔχεν; Εἰ μὴ ἦν σὰρξ,
 ἐνδύματα ἀνθρώπου τίς ἐφόρει; Καὶ εἰ μὴ ἦν
 Θεός, διωάμεις τίς ἐποίησεν καὶ δαύματα; Εἰ
 μὴ ἦν σὰρξ, εἰς τὴν γῆν τίς ἐπλυσεν καὶ πηλὸν
 ἐποίησεν; Καὶ εἰ μὴ ἦν Θεός, ἐκ τῆς πηλῆς ὀφ-
 θαλμοὺς τίς ἀναβλέπειν ἠνάγκαζεν; Εἰ μὴ ἦν
 σὰρξ, ἐν τῷ μνημείῳ τῆς Λαζάρου τίς ἐκλαλε;
 Καὶ εἰ μὴ ἦν Θεός, νεκρὸν ὄντα τετραήμερον
 κελδοσικῶς ἴς ἔββαλεν; Εἰ μὴ ἦν σὰρξ, ἐπὶ
 τῆς πώλης τίς ἐκάθισεν; Καὶ εἰ μὴ ἦν Θεός, οἱ
 ὄχλοι μὴ δόξης εἰς ἀπάντησιν τίνος ἐξήρχοντο;
 Εἰ μὴ ἦν σὰρξ, οἱ Ἰουδαῖοι τίνα ἐκράτησαν;
 Καὶ εἰ μὴ ἦν Θεός, τίς ἐκέλευσε τῇ γῇ, καὶ
 ἐπὶ

producta est? & si non erat Deus, quem-
 nam Gabriel Dominum vocabat? Si non
 erat caro, quisnam in praeseptio recumbe-
 bat? Si non erat Deus, quemnam de-
 scendentes glorificabant Angeli? Si non
 erat caro, quisnam involvebatur fasciis?
 Si non erat Deus, pastores quemnam ado-
 rabant? Si non erat caro, Joseph quem
 circumcidit? Si non erat Deus, stella in
 caelo in cuius honorem accurrebat? Si non
 erat caro, Maria quemnam lactavit? Si
 non erat Deus, cui munera Magi offere-
 bant? Si non erat caro, Symeon in ulnis
 quem gestavit? Si non erat Deus, ad
 quem dixit: Dimitte me in pace? Si non
 erat caro, Joseph quemnam accepit, &
 in Aegyptum fugit? Si non erat Deus;
 illud, *Ex Aegypto vocavi filium meum*, in
 quonam adimpletum est? Si non erat caro,
 Joannes quem baptizavit? & si non erat
 Deus, Pater e caelo cui dixit, *Hic est
 filius meus dilectus in quo mihi bene com-
 placui*? Si non erat caro, quis jejunavit,
 & esuriit in deserto? Et si non erat Deus,
 Angeli descendentes cui ministrabant? Si
 non erat caro, quis invitatus fuit ad nu-
 ptias in Cana Galilaeae? & si non erat
 Deus, aquam in vinum quis mutavit? Si
 non erat caro, panes in cuiusnam erant
 positi manibus? & si non erat Deus,
 quinque millium hominum turbam, prae-
 ter mulieres & pueros, in deserto quin-
 que panibus & duobus piscibus quis pa-
 vit atque satiavit? Si non erat caro,
 in navi quis dormivit? & si non erat
 Deus, ventos & mare quis increpavit?
 Si non erat caro, Simon Phariseus cum
 quo manducavit? & si non erat Deus,
 delicta peccatrici quis remisit? Si non
 erat caro, supra puteum fatigatus ex iti-
 nere quis sedebat? & si non erat
 Deus, aquam vivam Samaritanæ quis
 dabat, eamque, quod quinque viros ha-
 buisset, quis redarguebat? Si non erat
 caro, indumenta hominis quis gesta-
 bat? & si non erat Deus, virtutes &
 miracula quis faciebat? Si non erat ca-
 ro, in terram quis exspuit, ac lutum
 ex sputo fecit? Et si non erat Deus,
 oculos coecorum ex luto quis adspicere
 coegit? Si non erat caro, in Laza-
 ri monumento quis flebat? & si non
 erat Deus, mortuum jam quatri-
 duanum solo iussu quis ejecit? Si non
 erat caro, super pullum quis sedebat?
 & si non erat Deus, cuinam cum
 gloria turbæ obviam procedebant?
 Si non erat caro, Iudæi quem vin-
 ctum tenuerunt? & si non erat Deus, ter-

Luc. 2.

Matth. 2.

Matth. 3.

Matth. 17.

Matth. 4.

Joan. 2.

Luc. 8.

Marc. 14.

Joan. 4.

Joan. 9.

Joan. 11.

Matth. 21.

Matth. 26.

27.

Marc. 11. 14.

Luc. 19. 22.
23.
Joan. 19.
20. 21.

ræ quis imperavit, illosque pronos humi dejecit? Si non erat caro, alapis quis cadebatur? & si non erat Deus, auriculam a Petro abscissam quis curavit, & in suum locum restituit? Si non erat caro, cujusnam facies sputis excepta est? & si non erat Deus, Spiritum Sanctum in faciem Apostolorum quis insufflavit? Si non erat caro, quis coram Pilato in judicio adstabat? & si non erat Deus, uxorem Pilati in somnis quis perterrefaciebat? Si non erat caro, cujusnam vestimenta milites exuerunt & diviserunt? & si non erat Deus, sol quo pacto in cruce obscuratus fuit? Si non erat caro, in cruce suspensus quis erat? & si non erat Deus, terram a fundamentis quis movit? Si non erat caro, cujusnam manus & pedes clavis confixi sunt? & si non erat Deus, quomodo velum templi scissum est, petrae ruptæ, & sepulchra aperta sunt? Si non erat caro, quis clamavit, *Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me?* & si non erat Deus, quisnam dixit, *Pater ignosce illis?* Si non erat caro, in cruce cum latronibus quis pependit? & si non erat Deus, quo pacto dixit Latroni, *Hodie mecum eris in Paradiso?* Si non erat caro, acetum & fel cui obtulerunt? & si non erat Deus, infernus cujusnam audita voce contremuit? Si non erat caro, cujusnam latus lancea aperuit, & exivit sanguis & aqua? & si non erat Deus, inferni portas quis confregit, vinculaque dirupit? & cujusnam jussu mortui in monumentis conclusi, egressi sunt? Si non erat caro, quemnam Apostoli in coenaculo viderunt? & si non erat Deus, januis clausis quo pacto intravit? Si non erat caro, cujusnam in manibus plagas clavorum, & lanceæ in latere Thomas contrectavit? & si non erat Deus, cui nam ipse clamavit, dicens, *Dominus meus, & Deus meus?* Si non erat caro, in mari Tiberiadis quis manducavit? & si non erat Deus, cujusnam jussu impletum fuit rete? Si non erat caro, Apostoli & Angeli quemnam conspexerunt in coelum assumi? & si non erat Deus, cui nam coelum apertum fuit? & virtutes quemnam cum tremore adorarunt? & Pater cui nam dixit: *Sede a dextris meis?* quemadmodum & David ait: *Dixit Dominus Domino meo, sede a dextris meis,* & quæ sequuntur. Si non erat Deus & homo, falsa de cætero est nostra salus, falsæ quoque Prophetarum sunt voces. Sed vera loquuti sunt

Mat. 1.

Psal. 110.

A ἐπὶ προσώπον αὐτὸς ἔρριψεν; Εἰ οὐκ ἦν σὰρξ, ῥαπισμῶ τίς ἐρράπιζετο; Καὶ εἰ μὴ ἦν Θεός, πὸ ὠτίον ὃ ἀποτμηθεὶν ἄρξαι Πέτρος τίς ἐδεράπιδυσε καὶ ἀποκατέστησεν εἰς τὸ τόπον αὐτοῦ; Εἰ οὐκ ἦν σὰρξ, ὃ προσώπον τίνος ἐμπλήσματα ἐδέχετο; καὶ εἰ μὴ ἦν Θεός, Πνεῦμα ἅγιον εἰς τὰ πρόσωπα τῶν ἀποστόλων τίς ἐνεφύσησεν; Εἰ οὐκ ἦν σὰρξ, ἐμωρῶθεν ὁ Πιλάτος ἐν τῷ κελύφῳ τίς πῆριζατο; Καὶ εἰ μὴ ἦν Θεός, ὃ γυνῆκα ὁ Πιλάτος κατ' ὄναρ τίς ἐφόβει; Εἰ οὐκ ἦν σὰρξ, ἰμάτια τίνος ἀπέδυσαν καὶ ἐμερίσαντο οἱ στρατιῶται; Καὶ εἰ μὴ ἦν Θεός, ὃ ἥλιος πῶς ἐσκοτίσθη ἐπὶ τῷ σαρῶ; Εἰ οὐκ ἦν σὰρξ, ἐν τῷ σαρῶ τίς ἐκρέματο; Καὶ εἰ μὴ ἦν Θεός, ὃ γῆν ἐκ θεμελίων τίς ἐσεισεν; Εἰ οὐκ ἦν σὰρξ, ἥλοις τίνος χεῖρες καὶ πόδες ἠλώθησαν; Καὶ εἰ μὴ ἦν Θεός, ὃ καταπέτασμα ὃ ναὸς πῶς ἐσχίσθη, καὶ αἱ πέτραι ἐρράλῃαι, καὶ οἱ πάφοι ἀνεώχθησαν; Εἰ οὐκ ἦν σὰρξ, Θεέ μου, Θεέ μου, ἵνα τί με ἐγκατέλιπες, τίς ἐκραζέ; Καὶ εἰ μὴ ἦν Θεός, Πάτερ συγχώρησον αὐτοῖς, τίς εἶπεν; Εἰ οὐκ ἦν σὰρξ, ἐν τῷ σαρῶ μὲν τῶν ληστῶν τίς ἐκρέματο; Καὶ εἰ μὴ ἦν Θεός, τῷ ληστῇ πῶς ἔλεγε, Σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ; Εἰ μὴ ἦν σὰρξ, ὅσος καὶ χολὴν τίνος προσήνεγκαν; Καὶ εἰ οὐκ ἦν Θεός, ὃ ἄδης τίνος φωνὴν ἀκέσας ἐτρόμησεν; Εἰ μὴ ἦν σὰρξ, ἡ λόγχη πλωρὰν τίνος ἐνύξεν, καὶ ἔξηλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ; Καὶ εἰ μὴ ἦν Θεός, πύλας ἄδης τίς σινέτειρε, καὶ δεσμά διέρρηξε, καὶ κελύφῳ τίνος νεκροὶ ἀποκλεισμένοι ἐξήρχοντο; Εἰ μὴ ἦν σὰρξ, οἱ ἀπόστολοι ἐν τῷ ὑπερώῳ τίνα ἴδον; Καὶ εἰ οὐκ ἦν Θεός, τῶν θυρῶν κλεισμένων πῶς εἰσῆλθεν; Εἰ οὐκ ἦν σὰρξ, τίνος ἐν χερσὶ πληγὰς ἦλυν καὶ λόγχης ἐν πλωρᾷ, ἐψηλάφησε Θωμᾶς; Καὶ εἰ μὴ ἦν Θεός, τίνος ἀνέκραζεν, Ὁ Κύριός μου, καὶ ὁ Θεός μου; Εἰ οὐκ ἦν σὰρξ, ἐπὶ τῇ θαλάσῃ τῇ Τιβεριάδος, τίς ἐφαγε; Καὶ εἰ μὴ ἦν Θεός ἐν κελύσματι ὃ δίκτυον τίνος ἐγεμίσθη; Εἰ οὐκ ἦν σὰρξ, οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἄγγελοι τίνα ἐδεάσαντο ἀναλαμβάνοντες εἰς τὸ ἔρανον; Καὶ εἰ μὴ ἦν Θεός, ὃ ἔρανος τίνος ἠνοίχθη, καὶ αἱ διωάμεις τίνος προσκύνησαν ὕμῳ, καὶ ὁ Πατὴρ τίνα προσετρέπετο, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου; καὶ ὡς φησι καὶ Δαβὶδ, Εἶπεν ὁ Κύριός τῷ Κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, καὶ τὰ ἐξῆς. Εἰ οὐκ ἦν Θεός καὶ ἄνθρωπος, ψευδὴς ἡ σωτηρία ἡμῶν λοιπὸν, ψαδεῖς καὶ αἱ φωναὶ τῶν προφητῶν. Ἀλλ' ἠλήθευσαν οἱ

οἱ ποροφῆται, καὶ ἀψευδῆς αὐτῶν αἱ μαρτυρίαι. Α
 Α' ἐκελεύθησαν, τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον δι' αὐτῶν
 ἐλάλει, διὸ καὶ Ἰωάννης ὁ ἀγνός, ὁ ἐπὶ τῷ τῆ-
 ϑει τῷ φλογὸς ἀναπесῶν, ἐπικερῶν πᾶς τῷ πορο-
 φητῶν φωνᾷ, θεολογῶν ἐν θύαγγελίοις, ἐδίδα-
 ξεν ἡμᾶς, λέγων· ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ
 Λόγος ἦν πρὸς τὸ Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος·
 πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο
 οὐδὲ ἐν ὃ γέγονε. καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο, ἔ
 ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν. Ο' ἐκ Θεῶ, Θεὸς Λόγος, ἔ
 ἐκ Πατρὸς Υἱὸς μονογενὴς ὁμοούσιος τῷ Πατρί,
 ὃς ὢν ἐκ τῶ ὄντος ποροαῖνιος Λόγος· ἐκ Πατρὸς
 γνηθεὶς ἀνθ' μνηστῆς πρὸ πάντων πᾶν αἰῶνων
 ἀρρήτως· ὁ αὐτὸς ἐπ' ἐχάτων τίκεται ἐκ θυ-
 γατρὸς ἀνθρώπου, ἐκ Μαρίας τῆς πρὸθεν ἀνθ'
 πατρὸς· Θεὸς σεσαρκωμένος φορέσας Ἰησὺ αὐτῆς
 σὰρκα, καὶ ἡνθρώπος ἀνθρώπος, ὅπως ἐκ ἡμῶν μεί-
 νας Θεὸς ὅπως ἦν, ἵνα τὸ κόσμον σώσῃ. Καὶ αὐ-
 τὸς ὅστις ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τῷ Θεῷ, ὁ μονογενὴς
 ἐκ πατρὸς, καὶ ἐκ μνηστῆς μονογενὴς.

Ὁμολογῶ τὸ αὐτὸν Θεὸν τέλειον, καὶ ἀν-
 θρώπον τέλειον, ἐν δύο ταῖς φύσεσι κατὰ ἑωσά-
 σιν ἥτοι ποροσώπων ἡνωμένων γνωρίζομενον ἀδια-
 ρέτως τε καὶ ἀσυγχύτως, καὶ ἀτρέπτως, σάρ-
 κα ἐνδυσάμενον τὴν ἐμψυχολογικὴν ψυχὴν λογικὴν
 τε καὶ νοερὰ, καὶ πάντα γενόμενον ἡμῶν ὁμοιοπα-
 θεῖ, δίχα μόνος τῆς ἀμαρτίας. Ο' αὐτὸς ἐπί-
 γαμος καὶ ἑράνιος, ποροσκαρὸς καὶ αἰδῖος, ἡργμέ-
 νος καὶ ἀναρχος, ἀχρονος καὶ ἀπὸ χρόνον, κτι-
 στός καὶ ἀκτιστός, παθετός καὶ ἀπαθής, Θεὸς
 καὶ Ἀνθρώπος κατὰ ἀμφω τέλειος, εἰς ἐν δύο,
 καὶ ἐν δύο εἰς. Ἐν ποροσώπων τῷ Πατρί, καὶ
 ἐν ποροσώπων τῷ Υἱῷ, καὶ ἐν ποροσώπων τῷ ἁγίῳ
 Πνεύματι. Μία θεότης, μία δύναμις, μία
 βασιλεία ἐν ταῖς ποροσώποις ἥτοι ἑωσάσεσιν.
 Οὕτως δοξάζομεν τὴν ἁγίαν Μονάδα ἐν Τριά-
 δι, καὶ τὴν ἁγίαν Τριάδα ἐν Μονάδι. Ἐν ᾧ
 ἔκραξεν ὁ Πατὴρ Ἰησὺ ἑρανῶ, Οὕτως ὅστις ὁ Υἱὸς
 μὲν ὁ ἀγαπητός, αὐτῷ ἀκούετε. Ταῦτα ἐδέξατο
 ἡ ἁγία τῷ Θεῷ καθολικὴ Ἐκκλησία· ἐν αὐτῇ τῇ
 ἁγίᾳ Τριάδι βαπτίζει εἰς ζωὴν αἰώνιον, εἰς αὐ-
 τὴν ἀγιάζει ἰσοτιμίᾳ, καὶ εἰς αὐτὴν ὁμολογεῖ
 ἀμερίτως, ἀκωρίτως, καὶ αὐτῇ ποροσκυνεῖ μὴ σφαλ-
 λομένη, καὶ ὁμολογεῖ καὶ δοξάζει. Αὐτῇ τῇ τειου-
 ποσάτῳ Μονάδι πρέπει δόξα, δόχαις, ὑ-
 μνὴ, κράτος, μεγαλωσύνη, τῷ Πατρί καὶ τῷ
 Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ
 εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

sunt Prophetæ, & ab omni mendacio alie-
 na sunt eorum testimonia. Ea enim, quæ
 iussi fuerunt, Spiritus sanctus per ipsos lo-
 quebatur. Quapropter & castus Joannes,
 qui super pectus flammæ recubuit, voces
 Prophetarum confirmans, ac de divinitate
 in euangeliiis differens, nos edocuit, di-
 cens: „ In principio erat Verbum, & Verbum
 „ erat apud Deum, & Deus erat Verbum.
 „ Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso
 „ factum est nihil, quod factum est. Et
 „ Verbum caro factum est, & habitavit in
 „ Nobis. „ Qui est ex Deo Deus Ver-
 bum, & ex Patre Filius unigenitus, con-
 substantialis Patri: qui est ex eo, qui est:
 Verbum ante secula: ex Patre genitus
 absque matre ante omnia secula ineffabi-
 liter: idem in novissimis diebus nascitur
 ex filia hominis, ex Maria virgine absque
 patre, Deus incarnatus, ex ipsa carnem
 gerens, & factus homo, quod quidem
 non erat, manens Deus, id quod erat:
 ut salvaret mundum. Et ipse est Christus
 filius Dei, unigenitus ex Patre, & ex ma-
 tre unigenitus.

Confiteor eundem esse perfectum
 Deum, & perfectum hominem: qui in
 duabus naturis in hypostasi seu persona uni-
 tis cognoscitur indivisibiliter, inconfuse, &
 immutabiliter, carnem indutus animatam
 & anima rationali atque intellectuali præ-
 ditam, factus per omnia iisdem quibus nos
 passionibus obnoxius, præter solum pec-
 catum. Idem terrenus & cœlestis, tempo-
 rarius & æternus: qui incepit, & est abs-
 que principio: expers temporis, & tem-
 poris subjectus: creatus, & increatus: pas-
 sibilis, & impassibilis: Deus, & homo:
 in utrisque perfectus, unus in duabus,
 & in duabus unus. Una persona Patris,
 & una persona Filii, & una persona Spi-
 ritus Sancti. Una divinitas, una potentia,
 unum regnum in tribus personis five hy-
 postasibus. Sic glorificamus sanctam Uni-
 tatem in Trinitate, & sanctam Trinitatem
 in Unitate. In quo Pater e cœlo clama-
 vit: *Hic est Filius meus dilectus, ipsum au-
 dite.* Hæc suscepit sancta Dei catholica
 ecclesia. In hac sancta Trinitate baptizat
 in vitam æternam. Hanc sanctificat in ho-
 noris æqualitate, & hanc confitetur citra
 divisionem ac separationem, eamque ado-
 rat sine errore, profitetur, & glorificat.
 Ipsi in tribus personis Unitati convenit
 gloria, gratiarum actio, honor, potentia,
 atque majestas, Patri, & Filio, & Spi-
 rui sancto, nunc, & semper, & in secula
 seculorum. Amen.

Joan. I.

EJUSDEM
SANCTI PATRIS NOSTRI
EPHRAEM SYRI

DE JUDICIO, ET COMPUNCTIONE.

Venite universi fratres, consilium a me peccatore & imperito Ephraem accipite. Jam enim dies illa horrenda atque terribilis nos occupat, o fratres mei; dum nos interim, dilectissimi, vagamur animo, nolentes brevitatem temporis hujus intelligere, & sedulo curare, ut Deum nobis propitium reddamus. Ecce enim dies, & anni, ac menses, instar somnii & umbræ pomeridianæ, prætereunt, ut subito tremendus ac magnus Christi adventus properet. Vere enim terribilis erit illa dies peccatoribus, ac illis, qui voluntatem Dei exercere, seque ipsos salvos facere noluerint. Obsecro vos ergo, fratres mei carissimi, venite projiciamus a nobis curam atque sollicitudinem rerum terrenarum. Omnia enim prætereunt, & cuncta evanescunt. Nihil nobis in illa proderit hora, præter bona, quæ hinc detulerimus, opera. Futurum enim est, ut unusquisque nostrum propria facta ac dicta ante tremendi Judicis tribunal deferat. Cor sane tremit, & renes immutantur, dum actuum manifestatio, cogitationumque ac sermonum exacta discussio ibi fiet. Magnus timor, fratres: magnus tremor, o amici. Quis ergo non perhorrescat? quis non lugeat? quis non ploret? quoniam ibi manifesta erunt quæ unusquisque in occulto & obscuro gesserit. Intelligite hoc, fratres mei, quod vobis denuncio. Atque ut studio vestro satisfaciam, frugiferas arbores pro exemplo ad confirmandum proferam, quæ ab intrinseco ipsarum principio, tempore suo poma cum frondibus edunt. Non extrinsecus aliunde sua venustate induuntur arbores, sed ab interiore principio, Dei jussu, singulæ fructum, pro sua quæque natura producant. Sic & in illa horribili die, quæcumque hominum corpora gesserint sive bona, sive mala, palam proferent; & deferet secum unusquisque ante tremendum Christi tribunal proprias actiones tamquam fructus bonos & jucundos, locutiones autem ut folia. Sancti fructum bonum & vegetum proferent: Martyres gloriam patientiæ ex tormentis ac pœnis suis secum afferent: Monachi religiosam exercitationem, continentiam, vigilias, & orationes. Homines autem peccatores, impii, atque profani, ignominia luctuque ac ululatu pleni, secum eo fructus deferent turpissimos ac marcidos, vermemque non dormientem in

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ
ΑΓΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΕΦΡΑΙΜ ΤΟΥ ΣΥΡΟΥ

ΠΕΡΙ ΚΡΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΥΞΕΩΣ.

Δεῦτε, πάντες ἀδελφοί, ἀκούσατε συμβουλῆς ἐμῆς ἢ ἀμαρτωλῶν καὶ ἀπαρδύτης Εφραίμ. Ἡ δὲ γὰρ σωφέδασον ἡμῶν, ὡς ἀδελφοί μου, ἡ ἡμέρα κτείνῃ ἢ φοβερά, καὶ φεικτὴ· καὶ ἡμεῖς, ἀγαπητοί, μετεωρίζομεθα, μὴ δέλοντες σωιέναι τὸ βραχὺν καιρὸν τῆτον, καὶ παρδάσαι τὸ Θεὸν ἵλαον ποιήσασθαι. Ἰδὲ αἱ ἡμέραι, ἐνιαυτοί, καὶ μῆνες, ὡς ὄναρ, πτόλεις, καὶ ὡς σκιά δειλινή· ἵνα ἔλθῃ ἐν τάχει ἡ φοβερά καὶ μεγάλη πῦρσία ἢ Χειρὶς. Ἀληθὺς γὰρ φοβερά ἐφῆσκειν ἡ ἡμέρα κτείνῃ ἀμαρτωλοῖς, καὶ τοῖς μὴ δελήσασιν ποιήσασθαι τὸ δέλημα ἢ Θεῷ, καὶ σωθῆναι. Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί μου γνήσιοι, δεῦτε ἀπορρίψωμεν ἀφ' ἡμῶν τὴν μέμνην τῆς γνήτων πταγμάτων. Πάντα γὰρ πτόλιν, πάντα ἀφανίζεῖ. Ὅθεν ἡμῶν ὠφελεῖ ἐν τῇ ὥρᾳ κτείνῃ, εἰ μὴ πράξεις ἀγαθαί, αἵ ἐντεῦθεν ἔχουσιν. Μέλει γὰρ εἰς ἕκαστος βασάζειν τὰς ἐαυτοῦ πράξεις τε καὶ λαλιὰς ἐμποροῦν ἢ βήματος ἢ δικασικῆς κειτῷ. Τρέμει γὰρ ἡ καρδία, καὶ νεφροὶ ἀμοιῶνται, ὅταν γένῃ ἐκεῖ πταγῶν φανέρωσις, λογισμῶν καὶ λαλιῶν ἀκρίβεις Ἰεσσαῖ. Μέγας φόβος, ἀδελφοί, μέγας ὄγκος, ὡς φίλοι. Τίς ἄρα μὴ ὀκνήσῃ, τίς ἄρα μὴ κλαυθῇ, τίς δὲ μὴ θρηνήσῃ, ὅτι ἐκεῖ φανερεῖν αἱ ἐπράξαμεν ἕκαστος ἐν κρυπτῷ, καὶ σκοτίᾳ; Σύνετε, ἀδελφοί μου, τῷτο ὑμῖν λέγω. Δίδωμι εἰς βεβαίωσιν ἢ ὑμετέρῃ τῷδε τὰ καρποφύρα δένδρα, ὅτι ἐνδοθεν αὐτῶν ἐν καρτῷ πορβάλλουσιν τὰ καρπὸν μὲν τῶν φύλων· ἔχι' ἐξωθεν πόθεν ἐνδοῦν τὰ δένδρα τὰ αὐτῶν ὑπρέπειαν, ἀλλὰ ἐνδοθεν αὐτῶν, ἐν πορβάλλουσιν Θεῷ πορβάλλουσιν ἕκαστα τὰ καρπὸν καὶ φύσιν. Ἔτω καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ κτείνῃ τῇ φοβερᾷ πορβάλλουσιν ἅπαντα τὰ τὰ ἀνθρώπων σώματα πάντα, εἴ τι ἐπράξαν, ἀγαθὰ ἢ πονηρά, καὶ βασάζει ἕκαστος ἐμπροσθεν ἢ βήματος ἢ φοβερῆς ἢ Χειρὶς. ἢ πράξιν, ὡς καρπὸν καλὸν καὶ τερπνόν· τὰ ῥήματα, ὡς φύλα· οἱ ἄγιοι βασάζουσιν καρπὸν καλὸν καὶ ὀρθοῦ· μαρτυρὲς βασάζουσιν βασάνων καὶ ἀκρίβειαν καὶ ἀπομονῆς· ἀσκηταὶ βασάζουσιν ἀσκησιν, ἐγκράτειαν, ἀγρυπνίαν, προσευχήν. ἄνδρες δὲ ἀμαρτωλοὶ, ἀσεβεῖς καὶ βέβηλοι βασάζουσιν ἐκεῖσε καρπὸν ἀχρὸν καὶ σαπρὸν (πλήρεις ὄντως ἀχύνῃς, κλαυθμῶν τε καὶ ὀδυρμῶν) καὶ σκώληκα ἀκοί-

ἀκοίμητον ἐν πυρὶ ἀσβέσῳ. Φοβερόν, ὡ ἀδελφοί, ἐκεῖ
 ὅ καὶ κτείνον, ὅτι ἀνὰ μαρτύρων ἅπαντα φανερεῖν,)
 πρᾶξεις τε καὶ λαλιά, λογισμοὶ καὶ ἐνθυμήσεις.
 ὅταν καὶ παρείσανται μυρία μυριάδες, καὶ χίλια
 χιλιάδες Ἀρχαγγέλων καὶ Ἀγγέλων, Χερουβὶμ
 καὶ Σεραφὶμ, δικαίων τε ἀγίων, Προφητῶν τε
 Ἀποστόλων. Τί οὖν ἀμελεῖμεν, ἀδελφοί ἀγα-
 πητοί; ὁ γὰρ καιρὸς ἤγγικε, καὶ ἡ ἡμέρα ἐφθα-
 σεν, ὅτε τὰ κρυπτά ἡμῶν ὁ φοβερός δικαστὴς εἰς
 φῶς πάντα ἔξετάζει. Εἰ εἶδημεν, ἀδελφοί, τί
 ἡμῖν ἀποκείται, ἐκλαύσαμεν πάνποτε ἐν ἡμέρᾳ
 καὶ νυκτὶ, τὸ Θεὸν δεόμενοι, ἵνα ῥύσῃται ἡμᾶς τῇ
 ἀρχύνης ἐκείνης καὶ σκοτῆς αἰωνίᾳ. φράσσεται γὰρ
 τόμα ἀμαρτωλῶν ἐμπροσθεν τοῦ βήματος. τρέμα
 γὰρ πάντα ἡ κτίσις, ὅτι αὐτὰ τὰ πάντα τῶν
 ἀγίων ἀγγέλων ἐκ τῆς δόξης ἐκείνης τὸ αὐτὸ πα-
 ροσίας. Τί οὖν ἐρῶμεν αὐτῷ ἡμέρᾳ κείσεως,
 εἰάν τῃ καιρὸν τῶτον ἀμελεῖμεν, ἀδελφοί; Αὐτὸς
 γὰρ μακρόθυμος καὶ πάντας ἡμᾶς ἐλκεῖ εἰς τὴν
 αὐτοῦ βασιλείαν. λόγον ἡμᾶς ἀπαυτῇ περὶ τῆς
 ἀμελείας τοῦ βραχείου καιροῦ τέττε. καὶ αὐτὸς ἐρεῖ
 ἡμῖν. δι' ὑμᾶς ἐσαρκώθην, δι' ὑμᾶς ὅ ἐπὶ γῆς
 ἐμφανὲς ἐβάδισα, δι' ὑμᾶς ἐμασίχθην, δι'
 ὑμᾶς ἐρράπιάθην, δι' ὑμᾶς ἐσαυρώθην ὑψωθεὶς
 ἐπὶ ξύλῳ, δι' ὑμᾶς τὸς γνηθῆς καὶ ὄξος ἐπο-
 τίθην, ἵνα ποιήσω ὑμᾶς ἁγίους ἑρανοῖς. τὴν
 ἐμὴν βασιλείαν ἐχαριστάμην ὑμῖν, πάντας ὑμᾶς
 ἀδελφὸς ἐμαυτῷ ἐκάλεσα, τῷ Πατρὶ προσή-
 νεγμα, τὸ Πνεῦμα κατέπεμψα. πλείονα τέττων
 πάντων τί ἂν εἶχον ποιήσαι, καὶ οὐκ ἐποίησα,
 ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε; Μόνον τὸ προαίρεσιν ὃ βέλο-
 μαί βιάσασθαι, ἵνα μὴ ὑμῖν ἔσται ἀνάγκη σωτη-
 ρίας. Εἴπατε, ἀμαρτωλοὶ καὶ θνητοὶ καὶ φύσιν,
 τί ὑμεῖς ἐπάθετε δι' ἐμέ τὸ Δεσπότιν, τὸ πα-
 θόντα δι' ὑμᾶς; ἰδὲ οὖν ἡτοίμασα βασιλείαν καὶ
 ζωὴν, ἀνάπαυσιν καὶ χαρὰν, καὶ κόλασιν αἰωνία ἐν
 σκοτῇ Ἰζωτέρῳ. Ὅπως γὰρ δελήσῃ, βαδίσω-
 μεν. ἐπὶ ἐκάστῳ ἡ Ἰξοσία δέδοται.

Δεῦτε ἐπὶ τὸ αὐτὸ, ἅπαντες προσκυνησώ-
 μεν αὐτῷ, καὶ κλαύσωμεν ἐνώπιον Κυρίου τοῦ ποιή-
 σαντος ἡμᾶς, λέγοντες. ὦ Δέσποτα, τὰ πάντα
 ὡς Θεὸς ὑπέμεινας δι' ἡμᾶς, ἡμεῖς ὅ οἱ ἀμαρτωλοὶ
 καὶ ἀμνήμονες ἐπελαθόμεθα τῆς μεγάλης σε δι-
 σσολογίας. Τί οὖν σοὶ ἀποδώσῃ γένος τῶν
 ἀμαρτωλῶν, Θεῷ ἀκαταλήπτῳ, ἀγαθῷ καὶ δι-
 σσολόγῳ; ὁ φωτίσας χάριτι πάντας τὸ οἶκον
 αὐτοῦ, ὁ ὅς ἐκ ἡρετῆς τυφλῶ τὸς ὀφθαλμοὺς
 φωτίσας, φωτίσον τε τὸς ἡμῶν ὀφθαλμοὺς τῆς
 καρδίας, ὅς ἀγαπᾷ σε, Δέσποτα, πόθῳ ἐπι-

A in igne inextinguibili. Horrendum ibi fra-
 tres erit iudicium, in quo etiam absque te-
 stibus cuncta erunt manifesta, opera atque
 sermones, cogitationes & animorum sententia.
 Ubi etiam adsistent millia millium, & decies
 dena millia Archangelorum, & Angelorum,
 Cherubim & Seraphim; justorum & Sancto-
 rum, Prophetarum atque Apostolorum cho-
 ri. Quid ergo torpemus & negligentes sumus,
 fratres carissimi? Ecce nunc tempus appro-
 pinquavit, & dies nos præoccupat, quo om-
 nia nostra etiam occultissima tremendus Ju-
 dex in lumen proferet. Quod si nossamus,
 fratres, quid nobis imminet, diu noctuque
 indefinenter plangeremus, Deum deprecantes,
 ut nos a confusione illa æternisque tenebris
 liberet. Obturabitur enim coram tribu-
 nali illo os hominis peccatoris: & contremi-
 scet omnis creatura, ipsaque sanctorum An-
 gelorum agmina ob maiestatem illam & glo-
 riam adventus ejus expavescent. Quid vero
 in die iudicii ei dicemus, si hoc vitæ tempo-
 re adeo negligentes fuerimus, fratres? Ipse
 enim patienter nos expectat, & omnes nos
 ad suum regnum invitat. Rationem etiam a
 nobis de tanta brevis huiusce vitæ negligencia
 exquiret; dicetque ad nos ipse: Propter
 vos incarnatus sum, propter vos in terris
 palam incesse, propter vos flagellatus sum,
 propter vos virgis cæsus sum, propter vos
 crucifixus sum, exaltatus in ligno: propter
 vos terrenos aceto potatus sum, ut vos sanctos
 atque cœlestes redderem. Regnum
 meum donavi vobis. Omnes vos meos vo-
 cavi fratres: Patri vos obtuli: Spiritum misi
 vobis. Quid amplius his mihi fuit agendum,
 quod non egerim, ut salvemini? Tantum li-
 beram vestram voluntatem nolo cogere, ne
 salutis vestræ vis ac necessitas imponatur. Jam
 dicite peccatores & natura mortales, quid
 vos propter me Dominum vestrum perpeffistis,
 quum ego pro vobis sim passus? Ecce
 ergo præparatum vobis est regnum & vita,
 requies & gaudium, supplicium item æter-
 num in tenebris exterioribus. Quam quisque
 maluerit incedere viam, eo pergat: in
 libera uniuscujusque positum est voluntate.

Venite omnes, procidamus coram ipso,
 & ploremus coram Domino, qui fecit nos,
 dicentes: O Domine, hæc omnia tu Deus
 propter nos sustinuisti; at nos peccatores
 multarum miserationum tuarum immemores
 sumus. Quid igitur peccatorum genus tibi
 incomprehensibili, benignissimo, & mise-
 ricordia Deo retribuet? Qui gratia tua uni-
 versum terrarum orbem illuminasti, qui-
 que cæci ex utero nati oculos aperuisti;
 illumina quoque cordis nostri oculos, ut
 te diligamus, Domine, & cum desiderio

tuas jugiter voluntates perficiamus. Ecce calix tremendi tui Sanguinis lumine ac vita plenus est. Intelligentiam nobis lumenque largire, ut cum fide, & desiderio, ac sanctificatione ad ipsum accedamus, sitque nobis in remissionem peccatorum, & non ad iudicium. Qui enim anima indigne ad divina mysteria accesserit, seipsum condemnat, non purificans se, ut Regem in thalamum suum suscipiat. Est enim nostra anima sponsa sancta immortalis sponsi. Nuptiæ autem sunt divina sacramenta, quæ in sancta anima comeduntur & bibuntur. Attende itaque tibi ipse: thalamumque tuum jugiter immaculatum custodire, & coelestem sponsum Christum Regem suscipere contende, ut in die adventus sui mansionem apud te una cum Patre suo faciat, eritque laus tibi coram sanctis Archangelis, ingredierisque in paradysum magna cum gloria & gaudio. Quid enim a te querit Deus præter salutem tuam, o frater? Si vero neglexeris, & salvari nolueris, rectasque vias Domini non ambulaveris, & mandata ejus non custodieris, teipsum interimes, & ex coelesti thalamo ejicies. Deus sanctus, qui solus est absque peccato, propter te proprio non percipit Filio; & tu infelix tui ipsius non misereris? Expergiscere igitur parumper a somno tuo, o vilis atque abjecte homo. Aperi os tuum, & invoca eum. Ora assidue, lacrymas indefinenter funde. Segnitiam atque ignaviam fuge. Ama mansuetudinem, dilige continentiam, sectare quietem, meditare psalmodiam. Dilige Deum ex tota anima tua, sicut & ipse te dilexit. Esto Dei templum, & in te excelsus Deus habitabit. Nam anima, quæ in seipsa Deum habet, templum Dei sanctum & mundum efficitur. Habitante enim Deo in anima, Angeli coelestes super ea lætantur, festinantque honorare illam, utpote templum Domini sui effectam.

Beatus vir, qui te ex toto corde dilexerit, mundumque & quæcumque in eo sunt, detestatus fuerit; ut te solum Dominum sanctissimum, pretiosam margaritam, ac vitæ thesaurum possideat. Siquis ita Deum sincere diligit, nequaquam in terris ejus est cogitatio; sed sursum semper, ubi & diligit, & sitit, ut perfruatur. Inde dulcedinem sentit, inde illuminatur, inde perpetua dulcedine amoris Dei satiatur. Sed quis putas amorem Dei

digne

A τελειν αει τα σα θεληματα. Ιδ' ο ποτιειον
 & φεικτω σε αιματος πληρες φωτος και ζωης
 τωπο. Ημιν χαρισαι σωεσιν και φωτισμων, ινα
 μη τρισεως ποδω και αγιασμων προσερχωμεθα
 αυτω, ινα κλητα ημιν αμαρτιων αφεσις, και
 μη εις κατακειμα. Ο γαρ προσερχομενος τοις
 θεοις μυσηοις αναξίως τη ψυχη, εαυτον κατα-
 κειναι, μη αγνισας εαυτον βασιλεα δεξασθαι εν τω
 αυτω νυμφωνι. Η ημετερα ψυχη νυμφη αγια
 εν αναντα Νυμφις. ο ο γαμος τυγχανει
 τα θεα μυσηα εδοιόμενα & ποιόμενα εν τη
 αγια ψυχη. Προσεχε ουω σεαυτω τ νυμφω-
 να σε αει απωλον αμαρτιων, και ποθησον δε-
 ξασθαι ερανιον Νυμφιον, Χειρον τ βασιλεα, ινα
 & εν ημερα τ αυτω πρυσιας, μονω προς σε
 ποιηση σω τω ιδιω Πατει, και εμφοροσεν
 αγιον Αρχαγγελων ο επαμος σοι εσα, και εις
 τ αρεσκεισιν μη δόξης μεγαλης και χαρας ει-
 σελευση. Τι γαρ ζητει ο Θεος προς σε, α-
 δελφε, πωλιν τ σης σωτηριας; Εαν ο συ αμε-
 λεις, μη βελομενος σωθηναι, & πας διθειας
 οδ' & Θε' μη βαδίζεις, και πας εντολας αυτ'
 μη θελησας επιτελειν, σεαυτον αποκτενεις, και
 σεαυτον εκβαλεις & ερανις νυμφωνος. Ο Θεος
 ο αγιος, ο μονος αναμάρτητος, & εαυτω μονο-
 γης αρεσκει σε οα εφείσατο. αυτος ο, ω αδελφε,
 σεαυτον οα ελεεις; Νηπον ουω & υπνω σε ολι-
 γον, ω απτελες. Ανοιξον ο εσoma σε, αρεκα-
 λεσον αυτην. θεηθητι συνεχως, δακρυσον διη-
 νεως, φευγε τ χαννοτητα. αγαπα ποροτητα,
 ποθησον εγκρατειαν, ασκησον ησυχιαν, μελετα
 ψαλμοδιαν. Αγαπησον τ Θεον δε ολης σε τ
 ψυχης καδως σε ηγαπησε. Μη ναος & Θε',
 κα' ενοικησας εν σοι ο Θεος ο υψιστος. Ψυχη γ'
 η εχουσα τ Θεον εν εαυτη, ναος τυγχανει Θε'
 αγιος & καδαρος. επει αν ουω ο Κυριος ενοι-
 κηση τη ψυχη, αγγελιοι ερανιοι αγαλλονται εν
 αυτη κ' ποδδωζουσι ποτιμνησας τη ψυχη, διο-
 τι ναος τυγχανει & αυτ' Δεσποτα.

Μακάριος ανθρωπος, ος σε ηγαπησεν
 δε ολης αυτ' της ψυχης, εμιοσ τ κοσμον, και
 τα εν αυτω παντα, ινα μονον σε εχη τ πανα-
 γιον Δεσποτην, τ καλον μαργαειτην, της ζωης
 τ θησαυρον. Ειτις ετως αγαπα τ Θεον ειλι-
 κεινως, εκειν' επι τ γης αει οα εσιν η αρε-
 νοια, αμ' ανω παντοτε, οπερ ηγαπησε και δι' α
 επιτυχειν. Εκειθεν γλυκαίνεται, εκειθεν φω-
 τίζεται, εκειθεν κορεννεται τ γλυκυτητας αει
 κ' τ αγαπης & Θε'. Πει τ γλυκυτητας της
 αγα-

ἀγάπης τῷ Θεῷ, τίς ἄρα διωθήσεται εἰπεῖν ἅξίως; Παῦλος ὁ ἀπόστολος, ὁ γλυσάμενος αὐ-
 τῆς, καὶ κορεθεὶς Ἰησὺ αὐτῆς, αὐτὸς βοᾷ, καὶ λέ-
 γει· ἔτε ἄνω ὑψώμα, ἔτε κάτω βάθος, ἔτε
 ζωὴ, ἔτε θάνατος, ἔτε ἄγγελοι, ἔτε ἀρχαὶ καὶ
 Ἰεσοῖα, ἔτε κτίσις ἑτέρα, πάντες ἐπὶ τῷ αὐτῷ,
 ὃ δύνανται χωρίσαι τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ ψυ-
 χὴν τὴν γλυσαμένην τῆς γλυκύτητος αὐτῆς. Πῶς
 ἀθάνατον ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ὑψέστατον ἀπὸ τῆς
 γῆς καὶ μισθὸν τῆς γῆς. Καὶ διδάσκουσιν ἡμᾶς οἱ
 ἅγιοι μάρτυρες οἱ γλυσάμενοι αὐτῆς καὶ κορεθέν-
 τες Ἰησὺ αὐτῆς. Δεσμός ἀπαλός ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ
 Θεοῦ, καὶ ὃ δύνανται ξίφος δίσκομον αὐτὴν τεμεῖν.
 Ἐτεμνοὶ οἱ τύραννοι τὰ μέλη πάντων ἁγίων· ὅτι ὁ
 αὐτῶν ἀγάπῃ οὐκ ἐδύναντο τεμεῖν. Ὡς ἡ ἀπα-
 λὸς δεσμὸς τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Ξίφος αὐτὴν οὐκ
 ἔτεμε, πῦρ αὐτὴν οὐκ ἐσβέσεν· βυθὸς καὶ δεσμά
 ἑτέρα ἄλλοις κολάσας αὐτὴν οὐκ ἐβύδισαν. Τίς ἄρα
 μὴ θαυμάσῃ, ἢ τίς ὃ μὴ ποθήσῃ τὴν ποιότητος
 ἀγάπης; Ταύτην γὰρ τῇ ἀγάπῃ ἔδωκεν ὁ Θεὸς
 τῇ αὐτῇ ἐκκλησίᾳ ὅτι κοσμηθῆναι αἰεὶ ἐν αὐτῇ τῇ
 ἀγάπῃ. Αὕτη ἐνέχυρον τοῦ Θεοῦ τυγχάνει ἐν τῇ
 ψυχῇ. Στύλος καὶ ἐδραίωμα πέφυκε ἐν τῇ
 ἀνίᾳ ψυχῇ. Αὕτη πάλιν ἡ ἀγάπη τὸ μονο-
 γενὴ Υἱὸν πατρὸς ἡμᾶς κατήγαγε. Δι' αὐτῆς τῆς
 ἀγάπης ἠνοίχθη ὁ παράδεισος. Δι' αὐτῆς τῆς ἀ-
 γάπης ἐδέσθη ὁ Ἰσχυρός. Δι' αὐτῆς τῆς ἀγάπης
 ἡ ψυχὴ νύμφη γέγονεν ἀθάνατος Νυμφίος, ἵνα
 ἐνοπριζήται τῇ αὐτῇ διωρέπειαν. Ὑπὲρ ταύτης
 τῆς ἀγάπης ἔπαθεν ὁ ἀπαθὴς καὶ καδαρὸς Νυμ-
 φίος.* Ἐκτὸς γὰρ τῆς ἀγάπης εἶναι ἐστὶν ἡ ψυχὴ,
 οὐκ ὀδοκεῖ ἐν αὐτῇ ὁ ἐράνιος δεσπότης. Ἀναγ-
 νῶσαι δέποτε τὴν προαίρεσιν αὐτῆς ὃ βέλεται ὁ
 Θεός· διὸ ἅπασι ἔδωκεν τῇ αὐτῇ Ἰεσοῖα πολι-
 τείναι αἰεὶ, καθὼς βέλεται· τίς ἄρα διω-
 θεῖν, καὶ τίς ἄρα ἐπαρκέσει δοξάσαι καὶ ὑμνῆ-
 σαι τὸ Θεὸν τὸ σωτῆρα πάντων τῶν χαιρίσματος, ὃ
 ἐλάβομεν πάντες ἐκ τῆς αὐτῆς χάριτος; Δόξα καὶ
 προσκύνησις τῇ αὐτῇ διδοκία.

Ἀκούσατε ἀδελφοί τῆς καλῆς συμβουλίας
 τῆς ἐμῆς διδασκαλίας· καὶ παροτρύνωμεν αἰεὶ, ἕως χα-
 ρὸν ἔχωμεν, πολιτευόμεθα ἁγίως καὶ ἅξίως τοῦ
 Θεοῦ· ἵνα Πνεῦμα ἅγιον ἐνοικήσῃ ἐν ἡμῖν, καὶ ἡ
 ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πλεονάσῃ ἐν ἡμῖν ὅτι ἐπιτελεῖν τὸ
 θέλημα αὐτοῦ πάντοτε· μὴ οὖν ἔχωμεν ἀδελ-
 φοί πλεόν ταύτης τῆς μερίμνης, τὸ πᾶν ἡ ψυ-
 χὴ ἡμῶν διρεθῇ ἐν τῷ φωτὶ· μὴ δεσποδίσωμεν
 αὐτὴν ἐν τίνι τῶν γυνήτων τῶν πραγμάτων καὶ
 ἱερειῶν· κοσμήσωμεν δὲ αὐτὴν νηρείας καὶ δι-
 χᾶς,

A digne explicare poterit? Paulus Apostolus,
 qui gustavit eum, & satiatus est ex eo, proclamat & dicit: neque altitudo, neque Rom. 8.
 profundum, neque vita, neque mors, neque Angeli, neque Principatus, neque Potestates, neque creatura alia, neque quaecumque alia simul, poterunt a caritate Dei separare animam, quæ gustavit dulcedinem ejus. Ignis immortalis est caritas Dei, quæ a terris sustollitur, & terrena quaecumque odio habet. Et hoc ipsum nos docent sancti Martyres, qui eam gustaverant & illa se expleverant. Delicatum ac molle vinculum est caritas Dei, & tamen gladius anceps eam scindere non potest. Dissecuerunt tyranni membra Sanctorum; caritatem autem eorum nequaquam disse-
 care potuerunt. O molle ac dulce caritatis Dei vinculum! Gladius eam non dis-
 cidit, neque ignis extinxit. Submersio, vincula, suppliciaque illam in profundum demergere nequiverunt. Quis ergo non admiretur, aut quis non desideret hanc caritatem? nam & hanc Deus ecclesiæ suæ caritatem donavit, ut ea semper exorne-
 tur. Hæc pignus Dei est in anima: columna & firmum in sancta anima fulcimen-
 tum. Hæc rursus caritas unigenitum ad nos Filium attraxit. Per hanc caritatem Paradisus apertus est. Per hanc caritatem
 D ligatus est Fortis. Per hanc caritatem ani-
 ma facta est sponsa sponsi immortalis, ut ejus decore illuminetur. Propter hanc caritatem passus est sponsus impassibilis & purissimus.* Nam si anima extra hanc caritatem fuerit, non complacebit sibi in ipsa cœlestis Dominus. Omnino autem voluntatem ejus cogere non vult Deus: & ob id suæ eam libertati reliquit, ut semper agat, sicut ipsa voluerit. Quis igitur digne poterit, suffeceritque glorifi-
 care & collaudare Deum Salvatorem ob tantum donum, quod ab ejus gratia cuncti accepimus? Gloria & adoratio ejus benignitati.

Audite fratres bonum consilium tenuitatis meæ: studeamusque semper, donec tempus habemus, caste ac Deo digne conversari, ut Spiritus sanctus habitet in nobis, & caritas Dei abundet in nobis, quo ejus semper voluntatem perficiamus. Ne aliam habeamus sollicitudinem, fratres, præter hanc solam, quomodo scilicet anima nostra in lumine inveniatur. Ne vinciamus, constringamusque illam ullis rebus terrenis, aut sollicitudinibus possessionum & pecuniarum: verum exornemus eam orationibus & jejuniis, vigiliis & lacrymis, ut

* Cod. Vat. ms. 439.

quantulamcumque fiduciam anima coram tribunali tremendi Iudicis inveniatur, quando omnes animæ cum timore ac tremore adfuerint: quando electi ibi separabuntur a peccatoribus: quando stabunt oves a dextris, & hœdi a sinistris. Certo scitote fratres, quod in proximo est adventus Domini, ut reddat unicuique secundum opera sua; sanctis quidem & electis suis requiem in luce perpetua; peccatoribus autem, qui eum exacerbaverunt, supplicia atque tormenta. Beatus homo, qui in illa hora fiduciam invenerit, audieritque vocem illam dicentem: venite benedicti Patris mei, possidete cuncti electi regnum meum. Tunc videbit unusquisque seipsum in lumine, consideransque seipsum, cogitabit ac dicet: Numquid ipse ego sum? & quomodo hic repertus sum ego vilis & indignus? Tunc Angeli accedentes cum gaudio magno glorificabunt sanctos, enarrabuntque eis ipsorum conversationem, vitamque religiosam, continentiam, vigilias & orationem, paupertatem voluntariam, perfectam omnium rerum nuditatem, in siti patientiam, in fame tolerantiam, in oratione perseverantiam, in nuditate lætitiā: quæ omnia ob perfectam in Christo caritatem pertulerunt: atque ista magno cum gaudio sanctis prædicabunt. Iusti autem vicissim Angelis respondunt dicentes: omnino quandiu in terris vivimus, ne unam quidem diem in recte factis transegimus, aut ullum opus bonum fecimus. Quibus rursus Angeli in memoriam revocabunt locum ac tempus: & seipsos admirantes, glorificabunt Deum, adspicientes corpora sanctorum super luminis claritatem in cœlo fulgentia; quod in terris voluntarie afflicti sint. Thesaurum enim in agro absconditum invenerunt, venditisque omnibus super terram, illum acquisiverunt: suaque patientia pretiosam apud se margaritam occultaverunt, vestemque immaculatam compararunt. Modicus est labor exercitationis, fratres: at requies maxima. Exiguo durat tempore labor continentiae: sed requies ejus in paradiso deliciarum permanet in seculum seculi. Siquis forte sibi conscius sit, quod peccaverit Deo, & intentione atque proposito animi laxato sponte deliquerit, quamdiu tempus suppetit, ex affectu lacrymas fundat, jugiterque plangat, ut lacrymis suis divinam cordi suo gratiam conciliet. Possideat compunctionem, lavet corpus suum lacrymis atque singultibus. Ingens est vis lacrymarum, fratres, plurimumque valent lacrymæ, quæ secundum Deum sunt, quando quis Deum orans, corde illustratur.

Volo igitur vobis, fratres, virtutem atque potentiam lacrymarum explicare. Anna

A χᾱς, ἀγρυπνίας καὶ δακρυοῖν. ὅπως ὦρῃ ἡ ψυχὴ παρρησίαν ὀλίγῳ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ κυρίου τοῦ φοβεροῦ. ὅταν παύσεται πᾶσα ψυχὴ ἐν φόβῳ. ὅταν γίνεται ἐκεῖ χωρισμὸς τῶν ἐκλεκτῶν ἀπὸ τῶν ἀμαρτωλῶν. ὅταν πάλιν σήκωσι πρόβατα ἐκ δεξιῶν. εἰφία ὅτι ὁ δυνάμει πληροφροεῖσθε ἀδελφοί, ὅτι ἐγγιστα ἐστὶ ἡ τοῦ Κυρίου παρουσία, ἵνα δώσει ἐκάστῳ κατὰ τὸ ἐργάσθαι αὐτοῦ, ἀναπαύσῃ ἀγίους καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐν φωτὶ αἰωνίῳ, καὶ κολάσῃ ἀμαρτωλοὺς παροξύνοντας αὐτοὺς. μακάριος ἄνθρωπος, ὁ ὄραν παρρησίαν ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ. καὶ ἀκούων τῆς φωνῆς. δεῦτε οἱ ἀλογημένοι τοῦ πατρὸς μου, οἱ ἐκλεκτοὶ κληρονομήσατε πάντες τὴν ἐμὴν βασιλείαν. τότε ὄραν ἕκαστος ἑαυτὸν ἐν τῷ φωτὶ, κατανοεῖ ἑαυτὸν καὶ ἐννοεῖται λέγων. ἄρα αὐτὸς ἐγὼ εἰμι; καὶ πόθεν ἐγὼ ὦδε ὠρέδω ὁ ἀνάξιος; προσέρχονται ἄγγελοι μετὰ χαρᾶς μεγάλης δοξάζοντες τοὺς ἀγίους, καὶ διηγνύνται αὐτοῖς τὰ αὐτῶν πολιτείας, ἀσκήσιν, ἐγκράτειαν, ἀγρυπνίαν καὶ ἀσκήσιν, ἐκείσιν πενίαν, ἀκτιμοσύνην πᾶσαν, ἱπομονὴν ἐν δόλῳ, καρτερίαν ἐν πείνῃ, ὑπομονὴν εἰς ὀχλούς, χαρὰν ἐν γυμνότητι ἐνεκὲν τῆς τελείας ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ, μετὰ χαρᾶς μεγάλης τοῖς δικαίοις λέγουσιν. ἀποκρίνονται ὅτι αὐτοῖς οἱ δίκαιοι λέγοντες.

D παντελὲς ἐπὶ τῇ γῆς μίας ἡμέρας ἡμῶν κατόρθωμα ἐν καλῶν ἔργων ὠρέδῃ ἐν ἡμῖν. πάλιν ὅτι ἄγγελοι ὑπομνήσκουσιν αὐτοῖς τὸ πόπον καὶ τὴν κληρονομίαν, καὶ θαυμάζοντες ἑαυτούς, τὸ Θεὸν δοξάζουσι, βλέποντες ἐν τῷ ἑαυτῶν σώματι τὴν ἀγίων λάμποντα ὑπὲρ τοῦ φωτός. ἐπειδὴ ἐκείσιν ἐδίδωσαν ἐπὶ τῇ γῆς. εὗρον γὰρ ἐν τῷ ἄγρῳ θησαυρὸν κεκρυμμένον, καὶ πωλήσαντες πάντα τὰ ὄντα ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκείνους ἐκτίσαντο, καὶ ἀπὸ τῆς ὑπομονῆς ἐκρύψαν εἰς ἑαυτούς τὴν καλὴν margaritam, καὶ ἐδίδωκεν αὐτοῖς. ὀλίγος πόνος ἐστὶ τῆς ἀσκήσεως ἀδελφοί. μεγάλη ὅτι ἡ ἀνεσις. ὀλίγη χρόνος ἐστὶν ὁ κόπος τῆς ἐγκρατείας, ἀλλ' εἰς αἰῶνα αἰῶνος ἐν τῷ τῶδε βυθῷ ἡ ἀνάπαυσις αὐτῆς. εἴ τις σιωποῖ ἐαυτῷ, ὅτι ἡμαρτεν Θεῷ παρθέσει χαλῶνται. ἡμαρτεν ἐκείσιν, ἕως τοῦ χαλῶν ὅσιν, δακρύσει μετὰ πόθου, κλαύσει ἀλγυλῶς. ἵνα ἀπὸ δακρύων ἐπισπάσῃται χάριν εἰς τὴν ἑαυτοῦ καρδίαν. κτησάσθω καπνίζον, λεσάτω σῶμα αὐτοῦ δακρυοῖς καὶ στεναγμοῖς. μεγάλη ἡ δύναμις τῶν δακρύων ἀδελφοί. μεγάλα ἰσχύει δακρυα κατὰ Θεόν. ὅταν τις ἀχόρμητος Θεὸν ἐνοπλεῖται ἐν τῇ ἑαυτοῦ καρδίᾳ.

Βελομαι ἀγαπητοὶ διηγνῆσθαι ὑμῖν δύναμιν

ναμιν πᾶν δακρύων. Ἄννα δὲ προσδύχῃς ἔλαβεν
 τὴν Σαμεθὴλ τὴν προσφύτιν ὑψώμα καὶ καύχημα εἰς
 τὴν αὐτῆς καρδίαν. γυνὴ ὅτι ἀμαρτωλὸς ἐν οἴκῳ
 τῷ Σιμωνος πατρὸς Κυρίε ἐλάβεν ἀμαρτιῶν ἄφε-
 σιν κλαύσας καὶ βρέχουσα ἀγίως αὐτῇ πόδας.
 κατάνυξις ἀδελφοί, ἱάμα ψυχῆς ἐστίν, ἀμαρ-
 τιῶν ἄφεσιν πορροῦν ἡμῖν. κατάνυξις ἀδελφοί ὑμῶν
 μονοῦ ἡ ἐνοικίσει ἐν ἡμῖν, ὅταν αὐτὸν ποθῶμεν.
 κατάνυξις ἀδελφοί, ὃ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπιστᾷ
 πρὸς τὴν ψυχὴν. πληροφροῦσθε ἀδελφοί, ὅτι
 ὅστις ἐπὶ τῇ γῆς γλυκύτερον τῇ χαρᾷ ἐκ τῆ κα-
 τάνυξεως. ἄρα ἔχετε πείραν δακρύων ὡς ἀδελφοί;
 ἐφωτίσθη τίς ὑμῶν εἰς τὴν χαρὰν ἐκείνῳ δα-
 κρύων καὶ Θεόν; εἴ τις ὑμῶν περὶ αὐτοῦ καὶ γλυ-
 κανθεὶς ἀχόρμος ποθῶν ὑψώθη ἀπὸ τῆς
 γῆς, ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ γέγονεν ὅλος αὐτὸς ἔξω-
 θεν τοῦ σώματος. ἔξωθεν τοῦ αἵματος τέτρε ὅλος γί-
 νεται. ὅτι ἐπὶ τῆς γῆς τυγχάνει. ὁ τοιοῦ-
 τος, Θεῷ ἀγαλλέγεται, ἐν Χριστῷ φωτίζεται.
 μέγα θαῦμα ἀδελφοί, ἄνθρωπος ὁ χοῖκος Θεῷ
 ἀγαλλέγεται ἐν τῇ αὐτῇ προσδύχῃ. ἅγια καὶ
 καθαρά δάκρυα καὶ Θεὸν σμήχουσιν αἰεὶ ψυχὴν
 ἀπὸ τῆς ἀμαρτιῶν, καθαρίζουσιν αὐτὴν ἀπὸ πάν-
 τῶν ἀνομιῶν. δάκρυα καὶ Θεὸν παρρησίαν δίδωσι
 πάντοτε πρὸς τὸν Θεόν. ὅτι ἰχθύσι πότε οἱ ῥυ-
 παροὶ λογισμοὶ πλησιᾶσαι τὴν ψυχὴν, ἔχουσιν
 κατάνυξιν πάντοτε καὶ Θεόν. τί ἀνώτερον ἄρα τῆ
 γλυκύτητος αὐτῆς; τί ἀντάξιον ἄρα τῆ μακαρι-
 σμῆ αὐτῆς, ὅταν αὐτὸν τὸν Θεὸν ἐνοπλεῖται
 ψυχὴ προσδύχομένη αὐτῷ; ὅταν ποθεῖ ἡ ψυ-
 χὴ τὸν Θεόν ὡς ἀδελφοί, αὐτὸν θεωρεῖ αἰεὶ ἐν τῇ
 αὐτῆς προσδύχῃ, καὶ εἰς αὐτὸν μελετᾷ ἐν νυκτὶ
 καὶ ἐν ἡμέρᾳ. θησαυρὸς ἀσύλητος ὅστις ἡ κατάνυ-
 ξις. ἀνεκλαλήτῳ χαρᾷ ἀγάλλεται ἡ ψυχὴ
 ἔχουσα κατάνυξιν. κατάνυξιν ὅτι λέγω ἔχι μίας
 ἡμέρας, ἀλλὰ τὴν γινομένην ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ καὶ
 μέχρι τέλους. πηγὴ καθαρά ὅστις ἡ κατάνυξις
 ἀρδύουσα τὴν ψυχὴν τὰ καρποφόρα φυτὰ. φυτὰ
 ὅτι καρποφόρα τὰς ἀρετὰς δὴ λέγω καὶ τὰ κατὰ
 θέματα, ἀρδύομενα αἰεὶ δάκρυσι καὶ προσδύ-
 χαῖς. φυτόσον φυτὰ καρποφόρα ἀδελφὴ ἐν τῇ
 ψυχῇ σου αἰεὶ. ἀρδύσον αὐτὰ πάλιν δάκρυσι
 ἀχόμενος. φυτὰ ἀρδύομενα δάκρυσι καὶ προ-
 σδύχαῖς καρπὸν φέρει ἀγαλλῇ, χρησιμύοντα ψυ-
 χῇ καὶ ἐκκλητὰ. ὥρα εἴσονταί σου τὰ φυτὰ ἀ-
 δελφε, δάκρυσι ἀχόμενος, ἵνα ἀρδύομενα
 αὐξάνῃ, καρποφορεῖ ἡμέραν κατὰ ἡμέραν. μὴ
 γίνῃ μιμητὴς χαλῆς καὶ ἀμαρτωλῆ. λέγοντος
 κατὰ ἐκάστην, ποιῶντος ὅτι ἔδεποτε. ῥαθύμως τῇ
 πορ-

A na per orationem accepit Samuelem prophe-
 tam in exultationem & gloriam cordis sui.
 Mulier quoque peccatrix in domo Simonis a
 Domino, lacrymis sanctos ejus rigando pe-
 des, veniam ac remissionem consequuta est
 peccatorum. Compunctio, fratres, sanitas
 est animæ, remissionemque peccatorum no-
 bis conciliat. Compunctio, fratres, unige-
 nitum Dei Filium in nobis habitare facit,
 dum eum desideramus ac quærimus. Com-
 punctio, fratres, Spiritum sanctum ad ani-
 mam invitat & attrahit. Certo scitote, fra-
 tres, non esse in terris quid dulcius gaudio
 quod ex compunctione oritur. Putatisne vos
 lacrymarum habere experientiam, o fratres?
 numquid quis vestrum ab illo lacrymarum
 gaudio, quod secundum Deum est, illumi-
 natus reperitur? Siquis vestrum expertus la-
 crymarum dulcedinem, mediante oratione
 desideraverit elevari e terris, in hora illa to-
 tus hic extra corpus fertur, extra seculum
 universum totus est, nec amplius conversatio
 ejus invenitur in terris. Talis quippe cum
 ipso Deo colloquium habet, & in Christo il-
 luminatur. Magnum sane miraculum, fra-
 tres, quod terrenus homo in oratione sua
 cum Deo sermones conferat. Sanctæ ac pu-
 ræ, quæ secundum Deum sunt, lacrymæ sem-
 per animam a peccatis abstergunt, eamque
 ab iniquitatibus expiant. Lacrymæ secundum
 Deum, fiduciam jugiter ad ipsum Deum præ-
 bent: nec prævalent unquam cogitationes
 sordidæ appropinquare animæ compunctio-
 nem cordis secundum Deum semper habenti.
 Quid ergo hac dulcedine potest esse subli-
 mius? quid ista beatitudine desiderabilius?
 quum anima ipsum Deum in oratione contem-
 platur? Quando enim anima Deum desiderat,
 o fratres, semper eum sua precatione intuetur,
 ipsumque meditatur die ac nocte. Thesaurus
 securus est compunctio cordis, gaudioque in-
 effabili exultat anima compunctionem ha-
 bens. Compunctionem autem dico, non unius
 tantum diei, sed quæ noctu diuque, & usque
 in finem perseverat. Fons est purissimus com-
 punctio cordis, fructuosas animæ plantas ir-
 rigans: dico autem fructuosas plantas, opera
 bona atque virtutes, quæ assidue lacrymis
 precibusque irrigantur. Quare fructuosas spe-
 ciosasque plantationes in anima tua semper
 plantare contende, easque lacrymis & oratio-
 nibus irriga: plantæ enim lacrymis precibusq;
 irrigatæ, uberrimos fructus proferunt, electos
 animæque utilissimos. Speciosæ sint plantæ
 tuæ, o frater, mistas lacrymis preces fundens,
 ut sic irrigatæ crescant, fructumque proferant
 de die in diem. Noli imitari hominem desi-
 diosum & peccatorem, semper dicentem &
 nunquam facientem: qui ex proposito negli-
 gens

gens est, nec puram orationem nec cordis compunctionem habens : qui agnoscit seipsum semper peccatorem, semperque futurorum supplicium reformidantem, nullamque excusationem pro delictis negligentiae suae habentem.

Quapropter vos obsecro, fratres mei sancti, qui Deum timetis, & quae illi sunt placita semper facitis : intercedite apud ipsum pro me misero, ut veniat super me gratia ejus propter vestras orationes, salveturque anima mea in tremenda & magna hora illa, quando venerit Christus, ut reddat unicuique secundum opera sua. Gloria soli Deo, immortalis, sancto, immaculato atque tremendo, bono & misericordi, qui linguam nostram movet redditque expeditam sua gratia ad dulciter canendum verba judicii, & caritatis atque compunctionis, in aedificationem animae, illuminationem cordis, mentisque utilitatem : ut omnis anima horum meditatione atque dulcedine ad vitam trahatur aeternam. Amen.

E J U S D E M
S A N C T I P A T R I S
E P H R A E M S Y R I

DE RECTA VIVENDI RATIONE.

CAPITA XC.

I.

Rectam vivendi rationem expetis? Te in humilitate exerce, sine qua recta vitae ratio consistere nequit.

II.

Viator ab initio deflectens viae, in peregrina regione errabundus divagatur. Et qui ab humilium declinat semita, in castris justorum suum non figet tabernaculum.

III.

Omnia tua cum humilitate in nomine Salvatoris nostri Jesu Christi operare : & in hoc fructus tuus in coelum extolletur. Superbia enim arbori excelsissimae, sed putridae similis est, cujus undique facile confringuntur rami : in quam si quis ascenderit, celeriter in profundum corruet.

Aπορρέσει, μὴ ἔχοντος καθαρὰν διχὴν, ἢ κατάνυξιν· γινώσκοντος ἑαυτὸν πάντοτε ἁμαρτωλὸν καὶ φοβούμενον αἰεὶ τὴν κόλασιν· ἀπολογίαν ὅλως μηδεμίαν ἔχοντος πρὸς πλημμελημάτων τῶν αὐτοῦ χαυνότητος.

B Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἀδελφοί μου ὅσοι, φοβέμενοι τὸ Θεόν, καὶ ποιῶντες πάντοτε ἰὰ αὐτῷ ἄρεσκα, πρεσβεύσατε πρὸς αὐτὸν ὑπὲρ ἐμῶν οἰκτρῶν, ἵνα ἔλθῃ ἐπὶ ἐμοὶ ἡ ἀγία αὐτοῦ χάρις καὶ πᾶν ὑμῶν διχὴν, καὶ σώθῃ με ἡ ψυχὴ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ τῇ φοβερᾷ καὶ μεγάλῃ, ὅταν ἔλθῃ ὁ Χριστὸς ἀποδοῦναι ἕκαστῳ κατὰ τὴν πράξιν αὐτοῦ. Δόξα τῷ μόνῳ Θεῷ, ἀθανάτῳ ἀγίῳ, ἀχραντῷ καὶ φοβερῷ, ἀβυσσῶ καὶ διαπλασίχυνῳ, τῷ κινήσαντι ἡμῶν γλώσσαν διὰ χάριτος, τῷ μελωδῆσαι ῥήματα κρείσεως καὶ ἀγάπης καὶ κατανύξεως, πρὸς οἰκοδομὴν τῆς ψυχῆς, φωτισμὸν τῆς καρδίας, ἀγνωσίας ὄφελος. ἵνα πᾶσα ψυχὴ μελωδῇσα αὐτὰ, γλυκανθεῖσα ἐλκυσθῇ εἰς ζωὴν αἰώνιον. Ἀμήν.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΑΓΙΟΥ
ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΕΦΡΑΙΜ ΤΟΥ ΣΥΡΟΥ
ΠΕΡΙ ΟΡΘΟΥ ΒΙΟΥ.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ Ψ.

A.

Oρθὴ βίη ὀρέγῃ; ταπεινοφροσύνῃ ἀσκησον· ταύτης γὰρ ὁκτὸς ὀρθὸς βίος ἔχεται.

B.

E

Oδοιπόρος ἀνὴρ ἀρχὴν ὁδῶ ἀπολέσας, ἐν ἀνοδοπῇ χώρᾳ ὁ πῖστος πλανᾶται. καὶ ὁ ἐκκλίνας ἑαυτὸν τῇ ὁδῷ τῇ ταπεινῇ, ἐπὶ πῇ οὐκ ἐκκλινὴν αὐτῷ ἐν πᾶσι βολαῖς ὁσίων.

Γ.

F

Eργασθῶν ἐν ταπεινοφροσύνῃ πάντα τὰ ἔργα σου, ἐπὶ ὀνόματος τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. καὶ ἐν τέτῳ ὑψωθήσεται σε ὁ καρπὸς εἰς ἔρανον. ἢ γὰρ ὑψηλοφάνεια εἴκειν ὑψηλοτάτῳ δένδρῳ σεσηπότι, πάντοθεν διδρυπῆς ἔχοντι τὰς κλάδους· καὶ ἀνελεσθὼν ἐν αὐτῷ παχέως κατερράγη ὅς ὑψος.

Δ.

Αρχὴ ἐγκαταλήψεως ἀνθρώπου, ἀφιστῆναι ἑαυτὸν ὅτι παπεινοφροσύνης· καὶ ὁ ἐγκαταλειφθεὶς ὑπὸ Θεοῦ, τωنيγήσεται, ὡς Σαὺλ ὑπὸ πονηρῶν πονήματός.

Ε.

ΠΝιγμὸν χαλεπὸν ἦγε, πᾶς τῆς ἀμαρτιῶν συνοχᾶς, καὶ ὅ μὴ ἀναδύναμις ἐκ τῆν πλεμμύρας αὐτῆς, ἕως ὥρας θανάτου.

Ζ.

Εἂν κατανοήσης ἀκείβας, δέξησθαι πᾶς παγίδας ὅτι ἔχουσιν κεχρισμένης μέλιτι καὶ γλυκασμῷ. ἢ ὁ θέλων γεύσασθαι ὅτι μέλιτος, ὑπὸ παγίδος συλληφθήσεται.

Ζ.

Μὴ ἐπιθύμει ὅτι ποιῆται μέλιτος, καὶ ὑπὸ παγίδος ὅ μὴ ἀλοίης· ἢ γὰρ γλυκύτης αὐτῆς ἔχατον χολῆς καὶ πικρίας ἐμπιμπλάτῃς ἰδίως ἐρασάς.

Η.

ΤΑπεινοφροσύνη ἀγάπα, καὶ ὑπὸ παγίδος ἀββολικῆς ὅ συλληφθήσεται ποτέ. ἂν ὡς γὰρ ἔση σφόδρα τῆς παγίδος ὅτι ἔχουσιν, ὑπὸ ὅξυτάτης πλερῆς κεραιζόμενος αἰεί.

Θ.

Εἂν θεάσῃ τινὰ νεανιδούμην, πιδανὸν τῆς ὀφει, καὶ ἀνδρὸν τῆς ἐσθῆτι, ὅχλον σωμάτων περιφέροντα, μὴ ζηλῶ, μηδὲ δορυβῶ. ἀλλ' ἐγκρατὴς ᾖ καὶ ἀγαθοήματος. καὶ ὅφει αὐτὸν μετ' ὀλίγον σβεννύμενον. Μόνοι γὰρ ὁρῶντες καὶ διέλαμψαν οἱ κατὰ βέλῃσιν Θεοῦ πολιτευσάμενοι.

Ι.

Οἱ ἡρόμενοι παρδαῖοι, δάρεσσι τῷ Κυρίῳ, ὅτι παροῦσιν τοῖς ἀνδράσι καὶ βίαις. ἐπιστάμενοι σαφῶς, ὅτι ὡς ἄνθρωπος χόρτεται παχὺ ξηρανθήσονται. ἡμεῖς ὅτι οἱ ἀμελεῖς, εἰς Θεοῦ σώμε-

Tom. II.

Α

IV.

Ιnitium desertionis hominis est recessus ab humilitate. Qui autem a Deo deferitur, ab improbo spiritu praefocabitur, 1. Reg. 19. sicut Saul.

V.

Β

Γravem puta suffocationem, peccatorum premi consuetudine, neque ab eorum inundatione ad mortis usque horam emergere.

VI.

C

Σi diligenter attenderis, inimici laqueos tamquam mellis dulcedine circumlitos deprehendes: ut si quis mellis gustare dulcedinem velit, laqueo capiatur.

VII.

D

Κave mel ejusmodi appetas, ne illius laqueo constringaris: dulcedo enim ejus ad extremum felle & amaritudine suos amatores replet.

VIII.

E

IX.

F

Σiquem videris superbia elatum, aspectu luculento, habituque splendido, ac magna comitantium caterva stipatum, noli invidere, aut turbari; verum mente atque cogitatione temperans esto, & paulo post extinctum eum videbis. Soli enim florent atque resplendent qui ad nutum & voluntatem Dei vitae suae rationem instituunt.

X.

Qui ob pietatis virtutisque studium Domino grati sunt, nequaquam iis quae in hac vita sunt jucunda, attendunt, clare scientes illa non secus, quam flores agri velociter exarescere. Nos vero pigri ac des-

H

des

des, siquem corpulentum, genibusque rubicundum adspexerimus, hunc judicamus beatum, quamvis in extrema is impietate versetur. Unde fit, ut procul a nobis laboriosam vitam repellamus, ignorantes quantam in se dignitatem habeat Ascetarum vita: quapropter etiam temperantiam ac sanctitatem averfamur detestamurque.

XI.

NE puerilibus ludis attendamus, fratres, sed perfectam vitæ rationem amplectamur semper, ne Ascetarum privati gaudio, æternis suppliciis deputemur.

XII.

BEatus qui spe bona plenus est, & bonis cogitationibus illuminatur: ejus enim gloria magna erit & numquam desinens.

XIII.

Quiete atque silentio delectemur, ut ex inspectione nostrorum peccatorum semper humiliemur; non ut arrogantiae & malitiæ cogitationes, tamquam pestiferas quasdam belluas, foveamus.

XIV.

Silentium & quietem diligamus, ut cor mundum possideamus, templumque nobis concreditum a peccatorum corruptione immaculatum purumque servemus.

XV.

Pulchra est oratio, quæ cum gemitu & lacrymis tacite peragitur. Quæ enim cum clamore fit, ut audiat ab aliis, humanæ laudis studium designat. Qui autem cum scientia & fide orat, Dominum in conspectu suo prospicit, nos scilicet in illo vivere, & moveri, & esse.

Mt. 17.

XVI.

SI cor obduratum habeas, plora coram Deo, ut cognitionis tibi lumen infundat; illosque, qui in cordis fervore clamores in cœlum emittunt, cave ne irrideas.

Qui

A σώμεθα πολυσαρκίαν σώματος, ἐρυθρόν τῆς πρᾶξης, τὸν μακαρίζομεν, καὶ ἐσχάτη ἀσεβείᾳ κατάνηται ὁ ποιῶν. πόρρω ἀφ' ἑαυτῶν ῥίψαντες τὸ ἐπίπονον βίον, ὅτε ἐπιστάμενοι ὑποῖον ἀξίωμα ἔχει τῷ ἀσκητῇ ὁ βίος. τὸς χάριν σωφροσύνη μεμίσηται πρὸ ἡμῶν, καὶ ὁ ἀγιασμός ἐβδέλυται.

B

AI.

MH' παύωμεν, ἀδελφοί, παθητικοῖς ἀδύρμασιν, ἀλλὰ τέλειον βίον ἀναλάβωμεν αἰεὶ, ἵνα μὴ στερηθῶμεν τῆς χαρᾶς τῶν ἀσκητῶν, καὶ πλεονεκτήσωμεν εἰς ἀγωνίαν κόλασιν.

IB.

C

MΑκάριος ὁ πικρὸς τῆς ἀγάπης ἐλπίσι, καὶ λαμπρῶς ἐν ἀγάπῃ ἐννοίᾳ. ὅς γὰρ κλέος τὸς πολὺ καὶ ἀληθινόν.

II.

D

Hΰψυχίαν μεταδιώξωμεν. ἵνα θεωρῶντες τὰ ἑαυτῶν πλεονεκτήματα, ταπεινωθῶμεν αἰεὶ. καὶ ἔχῃ ἵνα θρέψωμεν οἰκτιροῦς λογισμὸν ἡγωνίας, καθάπερ τὰ ἰοσόλα ζῶα.

AI.

E

AΓαπήσωμεν τὴν ὑψυχίαν, ἵνα χαρῶμεν καθαρὰν τὴν καρδίαν. καὶ ἀσπίλος φυλαχθῇ ἀπὸ φθορᾶς ἀμαρτιῶν, ὃν ἐπισβύθῃμεν, ναός.

IE.

F

KΑλὴ ἡ περιστοχὴ μὲν στεναγμῶν καὶ δακρύων, καὶ τῶν καὶ ἡσυχῶς περιεχόμενα. ὅς ὃ εἰς ἀκρότητάς κρᾶζειν ἀνθρωπαρεσκειᾶς σημείον. ὁ δὲ ἐν γνώσει καὶ πίστει περιστοχούμενος, τὸ Κύριον ἐνώπιον αὐτοῦ περιεσφᾷ, καθότι ἐν αὐτῷ ζῶμεν, καὶ κινεῖμεθα, καὶ ἐσμεν.

Ic.

EἌν πεπρωτά σοι ἡ καρδία, κλᾷε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὅπως ἐπιστάξῃ σοι φωτισμὸν γνώσεως, καὶ μὴ σκαπῇ τὸς ἐν θερμότητι καρδίας βοῶντας εἰς ἔρανον.

O

IZ.

A

Ο Γὰρ σκώπων τὰς πονητικὰς, δῆλον πάρεχεν ἑαυτὸν ἰῶ Δολίῳ, ἵκείνε ἐπιτελῶν τὰ μυστρά δελήματα. ὁ ποιῶν δ' μὴ ὄρη χαρὰν τῇ ἡτοιμασμένῳ τοῖς δέλοις ἔχει Κυρίως.

IH.

ΣΥ ὦ, ἀσκητὰ, ἐν γνώσει ἐπιτέλει τὰ ἔργα σου πάντοτε, καὶ μὴ διδῶμεν ἀφορμὴν τοῖς ζητοῦσιν ἀφορμὴν.

IO.

ΟΥαὶ τῷ ἀνελεήμονι· καὶ ὁ τῷ δολίῳ· καὶ ὁ τῷ τρυφῇ. πικρὸς γὰρ συναντήσῃ αὐτοῖς ὁ ἄδης. ὡς δέλοις γὰρ ἑαυτὰς παρέχουσι χάριν γαστριμαργίας, καὶ τῷ Θεῷ ἀδελφῶν, ἵνα ἀρχὴν καὶ ἀξίαν ὀρώσιν, ἐν τῷ ματῶν βίῳ τέτρω. Ἡ δὲ λῦεν ἄφνω θάνατος, ἡγήρανε τὸ λαμὸν, ἐν ᾧ ἰὰ λαμπρὰ ἐδέσματα ἐδέχοντο συνεχῶς. κατήργησε τὴν ἀρχὴν, δι' ἧς ἡδέετον τὸ ποιήσαντα αὐτὰς. ἐρρίπται λοιπὸν ἐπὶ γῆς, ὡς κοπρία, τὰ σώματα τῶν ἀδελφῶν, καὶ ἄγονται αἱ ψυχαὶ εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον.

K.

ΤΑ περὶ τὰς βίβας θεωρῶν, πρὸς σε μὴ ἐλκυσθῆς. ἐν αὐτοῖς γὰρ κρύπται ἡ παγὶς ἡ θανάτου. Καὶ γὰρ ὁ αἰεὶς, ὁ γυμνὸν χαλὰς ὁ ἀγκιστρὸν.

KA.

Τῇ ἐπιθυμίᾳ ὁ ἔχθρος, ὡς δέλεαρ ἐν ἀγκίστρῳ, κέχρηται, ἵνα ἀπάσας ψυχὰς ὑπὸ δουρὸς ἑαυτοῦ κατεργάσῃ ὁ Μιαιρός.

KB.

Η Πρώτη συληφθεῖσα ψυχὴ, παγὶς ἔσται ἑτέρας πρὸς τὸ ἵκείνε δελήμα, ἐγγλυκάνουσα τὰς μὴ περιαιρούσας ψυχὰς τῇ τῷ δράκοντος πικρίᾳ. Καὶ γὰρ πέρδιξ συληφθεῖς δέλεαρ ἔσται τοῖς μήπω ὑπὸ βρόχων ἀλῶσι. ἔσται γὰρ τέτον ὁ θυρωτὴς, κύκλῳ αὐτῷ ἰὸς βρόχους, τὰς καλὰς ἡλιμνύσας θηροῦ.

Tom. II.

Τὴν

XVII.

Qui honestis occupatos laboribus irridet, diaboli servum se facit; scelerumque ejus voluntati obsequens, gaudium quod Domini servis præparatum est, non inveniet.

XVIII.

BU autem, Asceta, actiones tuas cum judicio semper exequere, ne occasionem præbeamus querentibus occasionem.

XIX.

VÆ homini immisericordi, vae doloso, & vae deliciis dedito: quoniam acerbos eos inferni manent tormenta. Ventris enim quum seipsum servos exhibeat, Deum aspernantur, ut principatus ac dignitates in vana vita consequantur. Verum mors repente superveniens, eorum guttur exsiccat, quo assidue lautas epulas excipiebant: principatum destruit, quo ipsi suum creatorem spernebant: denique infelicitum cadavera, velut stercorea, in terram projiciuntur, animæ vero ad loca propria abducuntur.

D

XX.

QUum ea quæ sensui jucunda sunt in vita conspicias, vide ne capiaris iisdem: nam in illis laqueus mortis latitat. Neque enim nudum piscator hamum in aquam demittit.

E

XXI.

Concupiscentiæ retia, velut escam in hamo, tendit adversarius, ut animas omnes sibi obnoxias reddat improbus.

XXII.

QUæ primum capta fuerit anima, ad alias decipiendas fit quasi laqueus, ut voluntati inimici obsequantur: inescatque animas illas, quæ nondum Draconis acerbiteriam sunt expertæ. Nam & perdidit comprehensa pro esca illis proponitur, quæ nondum laqueo captæ sunt. Circa illam enim auceps laqueos figit, ut reliquas circumvolitantes capiat.

H 2

Ab

XXIII.

A

ΚΓ.

A B excolenda virtute non te deterreat labor : absque labore enim virtus cognosci non potest.

Τ Ην ἀρετὴν ἀσκει μὴ ὀκνηθεὶς ἐν τοῖς πόνοις . δίχα γὰρ πόνων ἀρετὴ ἔγνω- εἴζεται .

XXIV.

ΚΔ.

I Nter labores sursum animi aspectum at- tolle , contemplanſque gaudia illa , B nullos recusabis labores .

Α Ὡς ἔχει ἐν τοῖς πόνοις ὅ ὅτι ψυχῆς ὀμ- μα . καὶ θεωρῶν τὴν χαρὰν ἐκείνῳ , ἔ- ποιήσει τὰς πόνους .

XXV.

ΚΕ.

H Oneſtos labores laborioſe ac ſtudioſe ſuſcipito , ut labores inanium laborum effugias . Juſtorum enim labores fructum vitæ proferunt . At labores peccatorum , la- queis & ærumnis pleni ſunt .

Π Ὅνον πόνει ἐμπόνως , ἵνα ἀνδραγαθίας τῆς ματαίων πόνων τὰς πόνους . οἱ γὰρ πό- νοι πάντων δικαίων καρπὸν ζωῆς βλαστάνουσιν . οἱ δὲ πάντων ἀμαρτωλῶν , πλήρεις εἰσὶν ἀγχόνης .

XXVI.

Κς.

S Ecundum Deum tribulationes atque an- gustias vitæ præſentis patienter ſuſtine- to , & nequaquam ſanctorum ſpe fruſtrabe- ris . Jugum enim inimici mortiferam in ſe triſtitiam continet .

Κ Ἀτὰ Θεὸν , ὑπομένειν τὰς θλίψεις τῆς ἐνεσώτῳ βίᾳ , καὶ ἔματαιωθῇ ὅτι ἐλ-πίδος πάντων ἀγίων . ὁ γὰρ ζυγὸς ὅτι ἐχθρῶν , λύ- πῳ ἔχει ἐν ἑαυτῷ ὅτι θάνατον τίκτεσθαι .

XXVII.

D

ΚΖ.

Q Ui vanam vitam ſequuntur , bene ſa- pienterque operantes ſupplantare ſtu- dent , ne illorum ipſi præſentia co- arguantur . Eorum autem ruina , pietatis athletas coronam promereri oſtendit .

Ο Ἰμάτατον βίον πονεῖντες , τὰς ἐν γνώσει πονεῖντας , ὑποσκελίσαι βέλονται , ἵνα μὴ ἐν τῷ σύνεγγυς τῷ ἔλεγχον ἔχωσιν . ἢ ὅτι ἐκεί-νων κατάπλωσις , φεφανίτας ἀναδείκνυσι τὰς τῆς δισεβείας ἀθλητάς .

XXVIII.

E

ΚΗ.

H Umilitatem cole , ne fructu honeſto- rum tuorum laborum deſtituaris : hac enim reſecta , inter eos qui in vanum la- borant , ipſe quoque refereris .

Τ Ἀπεινοφροσύνῳ ἀσκησον , ἵνα μηδὲν ζη-μιωθῇς πάντων καλῶς ἐργασαμένων . εἰ δὲ ταύτῳ ἀπώσῃ , σὺν τοῖς ματαγοπύνοις καὶ αὐ-τὸς λογιθῇς .

XXIX.

ΚΘ.

R Ecce ne vis animum iſtituere ? Te- ipſum prudenter contra voluptatum cogitationes undique munias , ne ab iis ab- ſorbearis , naufragiumque patiaris in portu .

Χ Εἰραγωγῇ ψυχὴν βάλει ; ἀσφαλίζει σεαυ-τὸν πάντοθεν ὡς σωετὸς , ἵνα μὴ κατα-ποντισθῇς ὑπὸ ἡδονικῶν λογισμῶν , καὶ τὸ πῶμα ἐν τῷ λιμῇ γένηται .

Λ.

A

XXX.

Εἂν λιμνὴ βέλει ἐξ ἀσφαλῆ, τὰς πο-
τόλκας ἀλκίμοις καθεδράωσον, ἵνα μὴ
ὑπὸ λαίλαπος ἡδονῶν σαλευθῶσιν ὀχρεῶς, καὶ
ναυάγιον ἀντὶ λιμνῆς ἔσῃ.

ΛΑ.

Μὴ ἐμπλεκε ἀγκυραν τῇ ἀγκύρᾳ, εἰ
κἄφ' ὅν ἡ ὑπολέλειπται ἐν σοὶ, ἵνα μὴ
καταπαυομένη ὑπὸ παθῶν ὀχρεῶς. ὁ γὰρ βα-
λόμενος ἀνελκύσας τὴν πεσόντα ἐν λάκκῳ, ἀνδρείῳ
λογισμῷ ἐπιλαβέσθαι ὀφείλει, ἵνα μὴ ὑπὸ τῇ
ἐκείνης ἀγκύρας καταπαυομένη ἐν τῷ αὐτῷ βοδρω-
οὶ γὰρ ἐμπαθεῖς λόγοι, ὅταν ὕρωσι χάριν, ὡς
ὑπὸ ὀγκίνων καθέλκεσι τὴν ψυχὴν.

ΛΒ.

Φεῦγε αἰὲς συμτυχίας ἐπιβλαβεῖς, καὶ ἐν
δυσίᾳς πομπῇ ἢ ψυχῇ σε.

ΛΓ.

Χαλῶσμα καδίσατο μοναχὸς, μὴ πρῶ-
των ἐν σωῆσιν πνευματικῇ πάντα αὐτῷ
τὰ ἔργα. ἀκεραίως γὰρ καὶ σοφῶς βέλει ὁ λό-
γος ὑπάρχειν πάντας ἡμέρας.

ΛΔ.

Εἂν μὴ ἐπυρώθῃς σφόδρα ὑπὸ τῆς ἀνί-
σας πνεύματος, μὴ θέλε ἀκέναι ἁποτρίχας
λογισμῶν. διττὸν γὰρ πόλεμον ὀρήσῃς ἐν αὐτοῖς.
προηγυμῶς μὲν τῇ τῆς μνήμης τῇ ἀκαθάρτων
ἐνασελγάνειν τὴν ψυχὴν. ἐπὶ τὰ δὲ ἐναντίωσιν
φέρειν ὑπὸ τῆς ὑποδουλώσεως, ὅταν μὴ θουάται ψυ-
χὴ τὰ πάθη ἀνατρέψαι τῇ εὐνοίᾳ διωά-
μεν. ὁ γὰρ τοιοῦτος, ὅταν πάλιν τῇ ἀμελείᾳ
τοῖς αὐτοῖς πεπείσῃ πάθεσιν, ὃν εἴλετο διορ-
δωτὴν, ὡς πολέμιον καθορᾷ. Ἐκεῖνος δὲ, εἰ
ἢ σωετός, λήθην προποιοῖται πρὸς τὴν ὑποδου-
λωμένην αὐτῷ.

ΛΕ.

Ως περὶ ὡς ἔχων πειρεσθῇ ἐν οἴκῳ, καὶ
δύσῃς ἀνεωγμένην θυρίδα ἐκπετασθῇ
ἐκ οἴκου, ὅς μὲν ῥάβδος ἢ λίθος τὴν ἀνάκλησιν ποιῇ-
ται

Vis portum securum tenere? firma tibi
præsidia compara, ne voluptatum li-
bidinumque procellis ac fluctibus facile ob-
ruaris, & pro portu ipse tibi naufragium fias.

XXXI.

B

Noli anchoram alligare anchoræ, ne,
siquid adhuc leve in te sit reliquum,
facile a passionibus cupiditatibusque detraha-
ris. Nam qui extrahere cupit illum, qui in
fossam incidit, virili animo apprehendere de-
bet, ne eodem in gurgite ab illius anchora
ipse quoque demergatur. Mali enim sermo-
nes, ubi locum repperint, quasi uncis qui-
busdam animam figunt attrahuntque.

C

XXXII.

Pavorum commercia semper fugito, &
in maxima tranquillitate erit animus
tuus.

XXXIII.

D

Risui atque ludibrio fit monachus, qui
cum prudentia atque intelligentia spi-
rituali cunctas suas actiones non dirigit. Sin-
ceros enim & sapientes nos omnes esse ratio
postulat.

XXXIV.

E

Nisi ardore sancti Spiritus valde inflam-
matus fueris, ab aliorum cogitationi-
bus audiendis abstineto. Duplici enim ab iis
bello impugnaberis: ac primum quidem,
quod eorum quæ audiuntur recordatione,
anima luxu diffuere atque lascivire inci-
piat: tum etiam quod rebellio paretur animæ
ab iis qui se illi subjecerant, nisi ea per virtu-
tem Crucifixi strenue vitis obstiterit. Quum
enim quis per negligentiam in eadem pecca-
ta reciderit, tunc eum, quem correctorem
sibi delegerat, ut hostem intuetur. Ille au-
tem si prudens sit, cunctos errores illius qui
sibi subjectus est, oblivioni tradit.

F

XXXV.

Quemadmodum si quis columbam do-
mi foveat, eademque fenestram aper-
tam reperiat, & ex domo avo-
let, non virga vel lapide illam revoca-
re

re conatur, sed sparsis leguminum granis prudenter studet allicere atque recipere: sic quoque multa indiget prudentia atque experientia qui cogitationum maculas purgare cupit.

XXXVI.

SI lectioni incumbas, cave, ea quæ ad fastum & elegantiam tantum pertinent sermonis, persequaris, & eousque dumtaxat tuum extendatur studium, ne arrogantia spiritus cor tuum feriat: verum instar sapientis apes mel ex floribus colligentis, fructum ex iis quæ legis, pro animi medella defumito.

XXXVII.

Quemadmodum si pauper quispiam inanis gloriæ cupidus, Regis sibi nomen usurpet, ob id tamen non est Rex: sic quoque monachus occulte comedens, & ad mensam fratrum abstinentiam ac temperantiam simulans, non est Asceta, sed aranæ potius telam se texere ostendit: non enim per rectam viam ambulat sanctorum, sed illorum, qui humanas laudes affectant.

XXXVIII.

SI mundo renunciasti, munere tuo fungere, ut desideratam margaritam consequaris. Quidam enim post mundi renunciationem, e seculi vita recesserunt, alii quidem militia relicta, alii vero divitiis distributis; ad extremum vero propria voluntate ducti ceciderunt: quum nihil sit infelicius, quam a propria superari voluntate, & non ex divinæ voluntatis præscripto vitæ suæ rationes dirigere. Atque hi quum se putent quam longissime ab hujus vitæ rebus abscessisse, in ipso adhuc vestibulo hærent:

XXXIX.

Quemadmodum filii Israël quum e fornace ferrea liberati, incolumes mare rubrum transissent, donisque ejusmodi ac commodis perfruerentur, in continenti naufragium passi sunt, quod propriæ voluntatis imperio nimium se subderent: adeo ut ex tanta eorum multitudine duo dumtaxat salvati fuerint, qui divina oracula nequaquam spreverant, sed Altissimi consilium ac voluntatem pie sancteque observant.

Qui

A τὰ ταύτης, ἃς ἐπὶ ῥάνας πᾶν ἔρματα, ἐν σωῆσθ βάλει· ταύτης ἐπιλαβέσθ. πολλῆς τοίνυν σωῆσεως καὶ ἐμπειρίας ἐπιδέεται, ὅ τ' ῥύπον τ' λογισμῶν καὶ ἡγῆσαι βυλόμενος.

Λε.

B **E**ὰν τῇ ἀναγνώσθ κέχησαι, μὴ τὸ γοργὸν καὶ ῥητορικὸν δῶκε μόνον· μηδὲ ἄλλοι τῶν τοῦ ἔσω σοι ὁ πᾶσαζόμενος· ἵνα μὴ ὁ τ' αὐταρεσκείας δαίμων πλῆξῃ σὴν καρδίαν. ἃς καρπίζῃς ἀπὸ τῶν τ' ψυχῆς ἰάματα, ὥστε ἢ σοφὴ μέλιον ἐπισυλλάγῃς ἐκ τῶν ἀνδρῶν ὁ μέλι.

ΛΖ.

C **Ω**ς περ κενόδοξος ἀνὴρ, ἢ πεισοία πένης ὢν, ἐπιθῇ ἐαυτῷ ὄνομα βασιλέως, ἢ ἐστὶ ὁ βασιλεὺς. ἢ ὡς καὶ μοναχὸς κρυφῇ ἐσθίων, καὶ ἐπὶ βαπέζης ἀδελφῶν ὑποκρινόμενος ἀσιτεῖαν καὶ ἐγκράτειαν, ὅς ἐστιν ἀσκητής· ἰσὺν γὰρ ἀράχνης ὁ τοῦτο ὑφαίνει. ἢ γὰρ τ' τῶν ἀγίων ὁδὸν ὁρῶν βαδίζει, ἃς τ' τῶν ἀνδρῶν παρέσκειν.

ΛΗ.

D **E**ὰν ἀπετάξω τῷ κόσμῳ, ἐπιμελῶ τ' ἔργα σου, ἵνα τ' ζητησὶς μαρτυρίαν ἐπιτυχίας. Τινὲς γὰρ ἀποταξάμενοι τῷ κόσμῳ, ἀνεχώρησαν τ' βίᾳ, οἱ μὲν καὶ εὐσέβειαν καταλείψαντες, οἱ δ' καὶ πλεονεξίας ἀποσκορπίσαντες. ἔχοντες ὁ ἰδίῳ θελήματι ἀχθέντες κατέπεσον. καὶ ὅτι ὁ πλεονεξία πλεονέκτητον, θελήματι ἰδίῳ κρατεῖσθαι, καὶ μὴ κατὰ βούλησιν Θεοῦ πολιτεῦσθαι. ἔπειτα μὲν γὰρ τῇ αὐθεντικῇ πύλῃ ὑποκρίθησαν ὑποκρινόμενοι τῶν τ' βίᾳ πνευματικῶν, τῇ δ' ὁ πλεονεξία πλεονέκτητον.

ΛΘ.

F **Ω**ς περ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, μὲν δ' ἔλθοντες ἐκ καμίνων τ' σιδηρῶν, καὶ ἀφωσθῆναι ἀφ' ὧν ἐρύσθαι θαλάσσης, καὶ ἀπολαῦσαι πνεύματος ὁριζῶν, θελήματι ἰδίῳ ἀχθέντες εἰς τ' ἥπαιρον ὁρμήσαντες. καὶ ὅτι πλεονέκτητον πλεονέκτητον, δύο ἐσώθησαν, οἱ δ' ὁ λόγιον Κυρίου μὴ ἀπακράντες, καὶ τ' βασιλῶν τ' τ' ὡς οὕτως φυλάττοντες.

Οἱ

M.

A

XL.

Ο ἱ ἀποταξάμενοι τῷ κόσμῳ ὁσὲν κοινὸν ἔχουσιν μὲν τὸν κόσμον. ὅτι, καὶ εἰς κεφαλὴν καταστῶσιν, ὡς μὴ ἄρχοντες εἰσιν· εἰ δὲ καὶ καταστρεφῶσιν, οἱ αὐτοὶ τυγχάνουσι ἰσῶ λογισμῶ. αἱ δὲ πρὸς ἐχθρούς τινες ὁσὲν λογισμῶ, πρὸς μὴ τὰ ἡδέα τὸν κόσμον πρὸς ἐχθροὺς τυγχάνουσι, καὶ οὐκ ἔστι λοιπὸν πρὸς ἀρετῆς ὁ αἰὼν αὐτοῖς ὑπάρχει· ἀλλὰ τὸ ζυγὸν ἀπορρίψαντες ἐπιμελεστέως οἰκοδομῶσιν, ἃ πάλαι καλῶς κατέλυσαν. ὥστε καὶ πρὸς ἐχθροὺς σεμνοπάτη ἐν ταμειῳ θαλαμῶμεν, πρὸς ἀσθενεῖς ἀφροσύνη, τὴν ἀσθενεῖς ἀποβαλὼσα, ἀναγκαστικῶς πρὸς ἀσθενεῖς ἐπιτελῇ, μήτε Θεὸν φοβουμένη, μήτε ἀνθρώπους ἐντροπυμένη. ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν πρὸς χεῖρας Θεοῦ ἀφροσύνη. ἡ γὰρ ἡμέρα ἐκαστος τὸ ἔργον δηλώσῃ, ὅτι ἐν πνεύματι δοκιμασθήσεται.

QUí mundo renunciarunt , nihil amplius cum mundo habent commune : atque hi sive primo loco constituantur, quum non sint principes, sive in postremum locum detrudantur, iidem semper sunt animo . Qui autem a recta pietatis sententia se avelli sinunt , facile ad mundi voluptates declinant , neque deinceps virtutis causa

B certamen ullum suscipiunt , sed abjecto jugo , diligentius reficiunt quæ olim honeste dissolverant : haud secus quàm si virgo aliqua castissima , quæ sensus suos in thalamo atque conclavi suo diligenter curare solebat , deposita verecundia corrumpatur , impudenterque nec Deum nec homines verita , quodcumque flagitium committat . Sed ob id nequaquam talis effugiet manus Dei : dies enim supremus cujusque opus ostendet , quoniam in igne probabitur .

C

1. Cor. 3.

MA.

ΜΑκαίειος ὁ ἔργῳ κηρύσσων τὴν ἀρετὴν. ὃς γὰρ λέγειν τὰ οἰκεία τῆς ἀρετῆς, καὶ τὰ ἐναντία παύσασθαι, καὶ σώζει. ὥστε, ὅθεν ὁ περὶ σωφροσύνης ἀγαλεγόμενος, ὅς φῶλα ἀπατηλὸς, τὴν βραδείῳ ἐπιτεύξεταί.

X L I.

BEatus qui virtutem operibus prædicat. verbis enim proprietates virtutis enarrare, & factis contraria agere, ad salutem non proficit. Quemadmodum nec qui de temperantia differit, & interim turpia peragit, præmia ulla consequetur.

MB.

ΜΗ' κατατρυχῇ τῇ ψυχῇ, θεωρῶν τὰς
φιληδόνους τὰς ἡδῆς ἀφόδως ἐπιτελόντας.
Ὁ γὰρ ἄνθρωπος αὐτῶν δυσωδίας μεμέστωται· τὸ γὰρ
πάντα φιλαρέτων ἐν φωτὶ θαλάμῳ, ὡδίας
πεπλήρωται. Ἐπίμνητε οὖν τῇ ἀρετῇ, ἵνα καὶ
ἐπὶ πάντων τῶν ὑγῶν καὶ θαλερυμῶν ἀνακει-
μένων ἡδονῶν διαμνησθῇ· καὶ γὰρ μὴ παρφα-
νῶς βέλονται τῷ ποιοῦν, ἀλλ' ἐν ἑαυτοῖς μακα-
ρίζοι τὰς ἐργάτας τῇ ἀρετῇ.

X L I I .

CAve animo perturberis, dum homines voluptatibus deditos cernis absque ullo timore quæ sensibus placent perficere : flos enim eorum plane foetet . Illorum autem, qui virtutes colunt, studia in luce resplendent, suavissimisque odoribus fragrant . Quapropter virtutum studiis insiste , ut & apud

E illos, qui fluxas atque fugaces voluptates sequuntur, in admiratione sis . Licet enim manifeste id declarare nolint, secum tamen tacite virtutum cultores beatos prædicant .

МГ.

Ὁ ἴαν θεάσῃ σώματα δι' ἐπιμελείας λάμ-
ποντα πρὸς ἔρωτα ἀχρὸν, μὴ θαύμα-
ζε ἐπὶ τέποις, μηδὲ ἵσταπατάτω σε ἢ ἔδερ-
ματος χροᾷ μετ' ὀλίγον εἰς κόνιν καταλύουσα,
ἀλλὰ ψάλλε μὲν εὐκαγμῶν ὦν σεαυτῶ, λέγων·
μνησθητι, Κύριε, ὅτι χθὲς ἐσμημ. ἄνθρωπος,
ὥσεὶ χόρτος αἱ ἡμέραι αὐτοῦ, ὥσεὶ ἄνθος ὃ ἀχρῶ
ἐτύως ἱσανθήσῃ. ὅτι πνεῦμα διηλθον ὦν αὐτῶ,
καὶ ἔχ' ὑπάρξει, καὶ οὐκ ἐπιγνώσεται ἔτι τὸ πό-
πον

XLIII.

QUando videris hominum corpora
studiose compta atque ornata ad tur-
pem amorem excitandum, cave ea
admireris, neque pellis paulo post cine-
rem dissolvendæ color te decipiat; sed
tecum ipse ingemiscendo psalle: *Memor- Psal. 103.*
to Domine, quoniam pulvis sumus: homo
sicut fœnum dies ejus: tamquam flos agri
sic effloreat. Quoniam spiritus pertransiit
in illo, & non subsistet, & non
cognoscet amplius locum suum. Miseri-
cordia

Psal. 103.

cordia autem Domini ab aeterno, & usque in aeternum super timentes eum. Quæ si præstiteris, divina adjuvante gratia ab hoste maligno nequaquam capieris.

XLIV.

Dominum ardentem invoca, ut perfectæ tibi continentiae spiritum tribuat, quo in nocturnis etiam phantasmatibus hostiles maligni incursiones effugere possis: velut si quis se a fera invadi oppugnarique conspiciat, aut ab aliquo ardenti petatur face, & ex una in aliam domum inde confugiat, ne comburatur ab igne.

XLV.

Quemadmodum absque labore ac studio non licet etiam mediante pecunia literas vel artem aliquam adipisci; sic neque monachus citra diligentiam ac patientiam fieri poterit.

XLVI.

Quemadmodum inter omnia corporis tui membra nullum tibi præstantius est capite; & sive lapide, sive clava, sive etiam gladio petaris, reliqua corporis membra objicis, ut ictum a capite repellas; certo sciens te absque illo non posse vivere: ita rebus tibi anteponenda est omnibus fides sanctæ & consubstantialis Trinitatis, quod sine ea vitam, quæ vere vita sit, vivere nemo queat.

XLVII.

EX toto corde tuo spem tuam in Domino defixam habe, & facile astutorum insidias evitabis: neque enim servos suos unquam despiciet Dominus.

XLVIII.

DEi amantissimum Joseph decipere gestiebat Ægyptia, magnoque impetu ad suum perversum scopum contendebat. Cæterum adolescens ille mentem suam velut rore quodam recordationis Dei perfundebat, ne impii amoris igne ureretur. Sensus autem suos munebat, ne alienis cogitationibus ullum locum præberet, & in laqueos impudicæ mulieris conjiceretur: illam enim semper ut mortis laqueum intue-

Gen. 39:

Aπον αὐτῷ. ὅ ὃ ἔλεος ἔ Κυεῖς ἀπὸ ἑ ἀδνος ἔ ἔως ἑ ἀδνος ἐπὶ τὰς φοβεραῖς αὐτὸν. καὶ ἐν τῷ τῷ, χάριτι Θεῷ, ὅκα ἔση ἀχμάλωτος τῷ Πονηρῷ.

ΜΔ.

ΔΕἰς ἑ Κυεῖς ἐμπόνως, ὅπως χαρήσῃται σοι πνεῦμα σωφροσύνης τελείας, ἵνα καὶ ἐν τῷ νυκτερινῷ φαντασίῳ ἀφαιρέσῃς τὰς ἐπιβλαὰς ἑ Πονηρῷ, ὃν ἔχον τίς θεάσοιτο ἐαυτὸν διωκόμενον ὑπὸ θηρίῳ, ἢ ὑπὸ ἵνους μὴ λαμπάδος πυρός, καὶ ἄλλετα δῆθεν ἀπὸ δώματος εἰς δώμα, ἑ μὴ φλογισθῆναι ὑπὸ ἑ πυρός.

ΜΕ.

ΩΣπερ ὅκα ἔσι ἀφ' ἑρημάτων γράμματα ἢ τέχνῳ ὠνήσασθαι ἀνάματι, ἔτως ἐκ ἔσι μοναχὸν ἡρέσῃ δίχα ἐπιμελείας καὶ ἐπιπόνοῦς ὑπομονῆς.

Μς.

ΩΣπερ ἢ κεφαλῇ προτιμωτέραν ἔχεις ὑπὲρ πάντα τὰ μέλη ἑ σώματος σε, καὶ εἴτε λίθος σοι ἐπαχθῇ, εἴτε ῥόπαλον, εἴτε ζήφος, τὰ λοιπὰ μέλη ἑ σώματος προτείνεις, ἀνακρίσας βεβλόμενος ἑ κεφαλῆς ἢ πληνῶν, εἰδὼς ὅτι ταύτης ἑκτὸς ζῆν ἐν τῷ τῷ βίῳ ἑ δουρατὸν. ἔτως ἔσω σοι προτιμωτέρα πάντων ἢ πώσις ἑ ἀγίας καὶ ὁμοσεῖς. Τειάδος, καθεὶ δίχα ταύτης ζῆν τινα ἢ ὄντως ζῶν, τῷ ἀμηχανῶν ἐστίν.

ΜΖ.

ΕΝ ὅλη καρδίᾳ σε ἔλπιζε ἐπὶ Κύριον, ἑ ἐπιβλαὰς κακῶν ἀφαιρέσῃς ἀχέρως: ἢ ὡς πρὸφεται Κύριος τὰς δαλδύοντας αὐτῷ.

ΜΗ.

ΕΓλίχετο ἀπατᾶν ἢ Αἰγυπτία ἑ φιλόθεον ἑ Γωσήφ, καὶ τυραννικῶς ἤπειγε πρὸς ἑ διετραμμένον σκοπὸν. ὁ ὃ Νέος ἐδρόσιζε τὴν ἰδίαν ψυχῇ τῇ ἑ Παντοκράτορος μνήμῃ, ἵνα μὴ καταφλεχθῇ ὑπὸ πυρός ἀνόμου. ἠσφαλίζετο ὃ τὰς ἀποθήσεις, ὅπως μὴ δῶ χάραν ἀμοιρίοις λογισμοῖς, καὶ ἀχμάλωτος γένηται ὑπὸ ἀσέμνης γυναικός. ἐδεώρει γὰρ αὐτὴν αἰ, ὡς πανγίδα θανά-

θανάτου· καὶ ὑπομείνας πειρασμὸν, εὐφρανίτης Ἀ
γένονε καὶ βασιλεὺς Αἰγύπτου.

intuebatur. Ideoque tentatione illa superata, corona donatus est, & Rex Ægypti factus.

MO.

Εἰδοξαν ὁδοῖς ἐπὶ ἀνίστασθαι ἐν Βαβυλῶνι, καὶ
καὶ ψυχῆς ὁσίας, ἵνα μιανώσιν ἀγρώς·
ἀργὸν δὲ ἐχρησάμενοι τὸ Θεὸν τὸ ὑψίστον, τὰς
κατέβαλον ὁχρῶς· σωθέντων δὲ συνησάμενοι Β
καὶ τὴν μακαρίαν, ὡς αὐτοὶ ἐνόμιζον, καὶ οὐκ
ἔγνωσαν οἱ ματαγόφρονες, ὅτι ἐν αὐτῇ ἔμελλον
δέξασθαι ἀποφασιν θανάτου· ὃ γὰρ παχιδήσεται ὁ
ἀκοίμητος Ὀφθαλμός.

XLIX.

Statuerant homines impii in Babylone *Daniel. 13.*
adversus sanctam animam insurgere, ut foede eam contaminarent. Verum illa, quum Deum altissimum sibi haberet adiutorem, eos facillime prostravit. Quumque in suo consilio sententiam mortis in eam decrevissent, ea ipsa re imprudentes in mortis sententiam inciderunt: nec intelligebant stulti, se ob idipsum morte esse dammandos. Non enim potest oculus Dei semper vigilans illudi ac decipi.

N.

Εν τῇ σενῇ καὶ τεθλιμυμῇ ὁδῷ βαδίσω-
μεν ἀδελφοί, ἵνα τίμιοι ᾖμενοι, φερρὸν
ἔχωμεν τὸ Θεόν.

L.

Incedamus, fratres, per angustam & strictam viam, ut cum honore ac laude Deum custodem habeamus.

NA.

Οἱ μαργαρίται αἰεὶ ἐν τοῖς ἐνδοτάτοις πα-
μείοις φυλάττονται· πὰ δὲ ἄχρηστα ἦδη
ἐν πλατείαις, ὡς κοπεῖα, περρίπτονται.

LI.

Margaritæ semper in intimis conser-
vantur locis: at quisquilæ, & alia quæque vilia, velut stercora, in plateas projiciuntur.

NB.

Εάν τις σὲ λοιδορῶν, ἔξέποι ἂν διεπράξω
φῶλα, ἑαυτὸν ἀγτιῶ μᾶλλον ὑπὲρ τὸ ἔτε-
ρον. σὺ γὰρ πὰ σεαυτῷ ἔργα κατήχωνας, ὅπως
πρὸς ἑτέρους φιλῶ λόγον ἀκῆσαι οὐκ ἀνέχη. μὴ
σίγαζε κλέινον τῇ ἀπειλῇ τῆς θυμῶς· ἀλλὰ σαυτὸν
διόρθωσαι τὸ μὴ ποιεῖν πὰ φῶλα. ἢ γὰρ δυσ-
ωδία τῶν ἔργων γνώσειμόν σε καθίστησιν, ὅτι ὁπί-
σθλος ὑπάρχεις τῷ ἑαυτῷ ψυχῆς.

LII.

Siquis in te maledicta conjiciens, sce-
lera abs te commissa exprobraverit, teipsum potius, quam alterum argues. Tuis enim te factis dedecorasti, ea committens, quæ ab alio tibi objici non toleras. Noli ergo per minas & iracundiam, silentium illi imponere; sed te ipsum, non patrando amplius mala, emenda. Operum enim tuorum foetor, te animæ tuæ infidiatorem ac proditorem esse, manifeste designat.

NG.

Διάσμηξον σεαυτὸν τῷ ἀθεμίτῳ πράξεων
καὶ τῇ μετανοίᾳ, καὶ λοιδορῶν λόγος ὃ
μὴ σε καταπλήξει.

LIII.

TE ipsum per poenitentiam a sceleribus impiisque operibus purga, & nulla te maledici vituperatio perterrefaciet.

ND.

Ανδίσασο τῇ ἀμαρτίᾳ, ὡς τὸ ζῶντος ἐργά-
τα, καὶ μὴ φοβῆσαι πειρασμὸν πρῶσιαν· ὃ
γὰρ βλάβει ἢ πείρα τὸ θνήσκον ἀθλητικόν.

LIV.

Resiste peccato, o vitæ sempiternæ cul-
tor, & tentationis impetum ne time-
ris: nulla enim tentatio strenuum athle-
tam offendet.

LV.

D Ecet nos itaque divinum ignem flammæ libidinum opponere. Quemadmodum lateres adhuc crudi, fragiles sunt & imbecilles; ubi autem igne concocti fuerint, igni simul & aquæ resistunt; & sicut in vase fictili aqua, ita in fornace flamma accensa continetur; fornax vero ex lateribus emicat.

LVI.

I Ntentationibus & tribulationibus tu quæque validum ac strenuum te præbe, voluptatumque ardoribus resiste; ne crudi lateris instar, pluviae guttis dissolvaris, & quam habere videris soliditatem, deperdas.

LVII.

N On quæ tibi videris bona agere, recte facta putes; sed illa, quæ ab hominibus piis comprobantur.

LVIII.

A Usculta vocem Domini, ut te adjuvet, ac manus suas in affligentes te immittat, humilietque inimicos tuos, ne si auscultare neglexeris, audias illud: *Dimisit eos secundum desideria cordis eorum, ibunt in adinventionibus suis.*

Psal. 81.

LIX.

C Ontende, ne propriæ te voluntati servum facias; sed timentibus Dominum morem gerito, & divina adjuvante misericordia caput Draconis conteres. Donec autem propriæ voluntati obsequutus fueris, a perfectione te abesse scito quam longissime. Et quantum abes a perfectione, tantum doctrina & disciplina indiges.

LX.

T Ribulationem atque afflictionem in Domino sustine, ut gaudio & lætitiâ perfruaris. Labores perfer, ut mercedis fructum referas. Lapidida incidendis lapidibus, &

NE.

Δ Εἰ οὖν ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ πυρός τοῦ Θεοῦ, τῷ πυρὶ ἀνδίστασθαι. ὡς περὶ ἡ πλίνθος ὡμὴ ἔσα ἀσθενὴς ὑπάρχει καὶ ἐπίσασθρος, ἡνίκα ὅτε πυροσμιλήσῃ τὸ πῦρ, καὶ τὸ ὅπῃσιν δέξεται, τέλος γίνεται πυρὶ, καὶ φράγμος τοῦ ὕδατος. καὶ ὡς περὶ ἐν κεραμίῳ ὕδωρ, ἔως ἡ κάμινος σωέχει ἐν αὐτῇ τὴν ἀσφιδεῖσαν φλόγα. αὕτη δὲ ἡ κάμινος ἐκ πλίνθου διήρτη.

Νε.

Γ Εὖν δὲ αὐτὸς εἰσαρὸς ἐν πειρασμοῖς καὶ θλίψεσιν, καὶ ἀντίστα τῆς ἐκπυρακτῆσας ἡδονῆς. ἵνα μὴ ὡς περὶ ἡ ὡμὴ πλίνθος ὑπὸ σάνων ὑετῶ ἀβλυθῆς, καὶ ὑὸ δοκεῖς, πῆξιν οὐκ ἔχει.

ΝΖ.

Μ Η', ὁ δοκεῖς πράττειν καλὸν, ἀγαθὸν ἢ ἡγῶν, ἀλλὰ τὸ μαρτυρεῖσθαι ὑπὸ ἀνδρῶν δυνάμεων.

D

NH.

Α Ἐκεῖ δὲ φωνῆς τοῦ Κυρίου, ἵνα σοι βοηθήσῃ, καὶ τὰς χεῖρας ἐπιβάλλῃ ἐπὶ τὰς θλίβοντάς σε, καὶ τὰς ἐχθρὰς σε παπεινώσῃ. ἵνα μὴ ἀπογένησας ἀκρόασι, ἀπαπέσειλον αὐτὰς καὶ τὰ ἐπιτιθεύματα τῶν καρδιῶν αὐτῶν, πορεύσον ἐν τοῖς ἐπιτιθεύμασιν αὐτῶν.

E

NO.

Α Ἐγὼνίξω μὴ δαλδεῖν ἰδίῳ θελήματι. ἀλλ' ὑπήκοος ᾗ τῷ φοβεσθῶν τὸ Κύριον. ἔν τῷ ἐλέει τοῦ Θεοῦ, σωτείῃς τὴν κεφαλὴν τῷ Δράκοντος. Εἰ ὅσα ὅτε καταφέρῃ ῥαδίως πρὸς τὰ σεαυτοῦ θελήματα, γίνωσκε σεαυτὸν μακρὰν ἀφελήκῃ τῇ τελειότητι. καὶ ὅσον ἀπέχῃ τελειότητος, πόσῳ ἐπιδέῃ παθεῖας τε καὶ διδασκαλίας.

F

Ξ.

Υ Πόμενον τὴν θλίψιν ἐν Κυρίῳ, ἵνα χαράσῃ σε φιλάδῃ. ὑπόμενον τὴν κόπον, ἵνα δόξης τὴν ἑγκαρπον μισθόν. ὁ λαπῶμος κόπῳ τὴν πέ-

πέτραν, καὶ ὁ χαλκὸς ἐλαύνων τὸ σίδηρον, κο-
μιζέται τὸ μισθόν.

A & faber ferrarius tundendo producendoque
ferro mercedem percipient.

ΞΑ.

Ο Φύγων πόλεμον, ὁδὲ λαφύρων κρα-
τῆσαι· καὶ ὁ φύγων παρδείαν, ἐν φρο-
νίμοις ὁ ἀγαμέλειται κληῖρον.

Qui fugit bellum, non accipiet spo-
lia: & qui recusat disciplinam, in-
ter prudentes non connumerabitur.

LXI.

ΞΒ.

Α Νάβηθι εἰς ὕψος, καὶ ὅφει πὰ γήϊνα
πάντα ταπεινὰ καὶ ὑπελῆ· εἰ δὲ κατέλ-
θης εἰς ὕψους, οἰκισκὸν κεκονιαμένον ἐκ θαυμα-
σῆς.

Quæ sursum sunt, contemplare; &
terrena quæcumque, ut humilia
atque abjecta despicias. Quod si ab
alto descenderis, quæcumque etiam do-
munculam dealbatam admiraberis.

LXII.

ΞΓ.

Ε Πίστα τῇ γνώσει, ὥς τῆς δισεβείας ἐργάτα,
καὶ ἀντὶ ὀχλήματός σε ἀναβασάσει· καὶ ἐκ
πολλῶν πειρασμομάτων σε ἀγαθολογήσει· ὁ γὰρ
ἐάσει τὸ ἐαυτῆς ἐργαστῆν λέγειν ἢ πράττειν ἐπὶ
κατατροπῇ τῶ ἀκρόντων.

C Tu, qui pietatem colis, prudentiam
exerce, quæ te quasi vehiculum ge-
stabit, & ex multis offendiculis eripiet
conservabitque. Non enim finet sui stu-
diosos atque amantes quidquam ad sub-
versionem audientium dicere, aut facere.

LXIII.

ΞΔ.

Ο Σμὴ γνώσεως ἐν ἀνδρεί, τὸ ἐαυτὸν ἀ-
τιμάσαι πάντοτε· ἀτιμωμένος δὲ ἐαυτὸν,
τὸ μὴ κείναι τὸ ἕτερον ἐν τοῖς αὐτοῖς σφάλμα-
σιν ὡς πεπληγὸς.

Dor prudentiæ in viro est seipsum
semper accusare; seipsum autem
accusantis est, alterum in eisdem errores
incidentem non judicare.

LXIV.

ΔΕ.

Δ Ὅς δὲ λὼν σφαλέντων κατακλείσθωσαν
ἐν φρεσὶ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐγκλήμασιν, ἐ-
κ τῶν ἀγνοῶν πικρὸν ὁ ὀνειδίζων τὸ ἴδιον σύν-
δελον.

EX duobus servis delinquentibus, qui
idem ob crimen, carcerum custodia
detinentur, ingratiitudinis damnatur ille,
qui in conservum suum se contumeliosum
exhibuit.

LXV.

ΞΕ.

Τ Ὁ ὡς πεσόντα πειρασμῶ, μὴ γέλα κα-
τακείνων, ἀλλὰ πρὸς δόχον συνεχῶς, μὴ
εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν· ὁ γὰρ ὑπὸ λαίλαπος
λογισμῶν σκοτωθεὶς τὴν καρδίαν, καὶ καταγω-
νισθεὶς ὑπὸ παθῶν, ἀνθρώπον ὅς ἐστιν ἐν τρέπε-
ται, καὶ Θεὸν δὲ φοβεῖται. καὶ εἰ μὴ δυνάστης
ὑπάρχει, μὴ ἀδείας πράττει πὰ κακὰ· εἰ δὲ
ἀσθενὴς καὶ πτωχὸς, παρρησίᾳ τῇ δυστροπίᾳ,
ἀναγκάστως καὶ αὐτὸς πὰ φαῦλα ἀγαθὰ πράττει.

F Illum, qui in tentationem incidit, ir-
ridendo cave condemnes; sed assidue
Deum ora, ne te inducat in tentationem.
Cujus enim animus cogitationum turbine
atque procella obscuratus est, & a pertur-
bationibus superatus, is nec homines ve-
retur, nec Deum timet. Et siquidem po-
tens est ac dives, intrepide mala committit.
Sin imbecillis ac pauper, morum perversi-
tate fretus, impudenter in scelera atque
flagitia fertur.

LXVI.

LXVII.

EZ.

Psal. 68.

CAve voluptatum studiosus sis, & contemtor: sed sacrum Psalmistam clamantem audi: *Exurgat Deus, & dissipentur inimici ejus, & fugiant qui oderunt eum a facie ejus. Sicut deficit fumus, deficiant. Sicut liquefcit cera a facie ignis, sic pereant peccatores a facie Dei: & justī exultent.*

LXVIII.

LXVIII.

Daniel 3.

IN cellula, quam tibi o monache delegisti, in cordis humilitate Deum assidue ora, sicut tres illi Pueri in camino ignis; & ne te speluncam latronum facias, illicita atque scelestā committens, ut non confundaris in die judicii, quando revelabuntur occulta hominum.

LXIX.

Qui messis tempore ignavus est, non abundabit domus ejus: & qui nunc contemnit, laboresque negligit, in tempore retributionis, consolatione justorum destituetur.

LXX.

TEmpus nobis adveniet, fratres, timore ac tremore plenum, quum ea, quæ in occulto atque obscuro gessimus, manifesta fient. Uæ autem animæ illi, quæ Deum sibi adiutorem non habuerit.

LXXI.

ADeste, fratres Christo dilecti, de fine & consummatione cujusque nostrum cogitemus, quo pacto in vanitatibus vitam hanc nostram transegerimus. Stultus enim est, qui inter stultos versatur, & in rebus vanis suam vitam transigit. Beati autem, qui quamdiu in hac vita sunt, pulchram negotiationem obeunt.

LXXII.

Quemadmodum dives secundo vento navigans, in strato defidet, superbo intuitu oblectamenta capiens: adstant coqui, qui cibos ei præparent: sequitur satellitum militumque turba. Ex inopi-

MH' γίνε φιλήδονος καταφρονητής. ἄκχε ὃ τῷ Γεροφάλτῃ βοῶντος. ἀναστήτω ὁ Θεός, καὶ ἀφθοροπιοθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ, καὶ φυγέτωσαν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ οἱ μισῶντες αὐτόν. ὡς ἐκλείπει καπνὸς, ἐκλιπέτωσαν. ὡς τήκεται κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρός, ἔτως ἀπὸ λοιπὸν οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ. καὶ οἱ δίκαιοι ἀφροσθήτωσαν.

EH.

Eἴλαβες κελλίον, ὦ μοναχέ, προσδύχῃς συνεχῶς ἐν ταπεινῇ καρδίᾳ, ὡς περ οἱ βεῖς παῖδες ἐν τῇ καμίνῳ τοῦ πυρός, καὶ μὴ ποιήσῃς σεαυτὸν ἀήλατον ληστῶν, ἐπιτελῶν τὰ ἀδέμιτα, ἵνα μὴ ἀχλωθῇς ἐν ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτε ἀποκαλύπτονται τὰ κρυπτὰ τοῦ ἀνθρώπου.

EO.

OἘν ἀμνητῷ ἀμελῶν, ἀδελφίαις ἐκπὸς ἔσται αὐτοῦ ὁ οἶκος. καὶ νῦν ὁ καταφρονῶν, ἐν καρτῇ τῇ ἀμοιβῶν τῆς ἀνακλήσεως τῆς δικαίων ἐκπὸς ἀείσκεται.

O.

Eρχεται χαρὸς ἡμῖν, ἀδελφοί, μετὰ φόβου καὶ τρόμου. ἵνα ἀποκαλύπτονται ἅ διεπραξάμεθα ἐν κρυπτῷ καὶ σκοτίᾳ. καὶ ἐὰν τῇ ψυχῇ τῇ μὴ ἐχέσῃ τὸ Κύριον βοηθόν.

OA.

Δεῦτε, ἐννοηθῶμεν, ἀδελφοί φιλόχριστοι, περὶ τῆς σωτελείας ἑκάστου ἡμῶν, ὡς ἀρκείμεθα ἐν τῷ ματὰρ βίῳ. μάταιος γὰρ ὅστις τοῖς ματαίοις ἐπιβεβιωκόσι ἀγῶν. μακάριοι δὲ εἰσιν, οἱ ἐν αὐτῷ βίῳ ἐμπορευσάμενοι καλῶν πραγμάτων.

OB.

Ως περ πλάσιος ἀνὴρ ἐν εἰρῇ ἀνέμῳ τῷ πλεον διανοίγων, ἀνάκειται ἐν εὐφρονίᾳ, ὑψηλὸν ἔχων ὄμμα, προσδοκῶν ἀφροσύνην, ἵστανται οἱ μάγιστροι ἀντρεπίζοντες τὰ πάντα, ἔπε-

ταυ καὶ στρατιωτῶν εἶφος· ἐπὶ ἡλθον ἄφνω λαί-
λαψ, συνεπάραξε τὴν θάλασσαν, συνετείχε τὸ
πλοῖον, καὶ αὐτὸς μονώτατος ἀπερρίφη ὑπὸ τῶν
κυμάτων, εἰς νήσους ἀοικήτους, θηρίων πλήρεις
ἔσας, κράζει, καὶ οὐδύρεται, καὶ οὐκ ἔστι ὁ εἰς-
ακούων· τύπηι τὸ πρῶτον, δονεῖται ὅλη τῶ
σώματι, καὶ κατ' ἐκείνῳ ὥραν πρῶτον δάνατον·
τὸ πρῶτον ὀλίγη σοβαρὸς, τίκεται τῶ
λιμῶ καὶ τῶ φόβῳ, καὶ ξηραίνεται δίψῃ, καὶ
οὐκ ἔστι ὁ πρῶτον δάνατος. ἔτι καὶ ἡμεῖς οἱ
ἀμελεῖς πάχυνον ἐπὶ ξηραῖς· τρυφώντων γὰρ
ἡμῶν ἐν βίῳ τῶ ματαίῳ, ἡλθεν ἄφνω θάνατος,
ἡρπασε τὴν ἀμελίαν, καὶ ἔρριψεν εἰς φοβεράς τό-
πους, ἐνθα κολασθήσονται πάντες ἁμαρτωλοὶ,
ἀδετήσαντες αἰεὶ τὸ ἴδιον Δεσπότην.

ΟΓ.

Κ Ατακτοῦσιν ἀσφαλῶς, ἐν ποίῳ φόβῳ
ἔσται ὁ ὑπὸ κυμάτων ἐκείνους εἰς ὅλην
ἀοίκητα, καὶ μὴ ἔχον παντελῆ πρῶτον δάνατον
τινός· ἐννοηθῶμεν πίνω ἐν ποίῳ φόβῳ ἔσται ὁ
ρίφεις ἁμαρτωλὸς ἐν τῷ κολάσει.

ΟΔ.

Η Καρδία μου στεναίνει, καὶ οἱ ὀφθαλμοί
μου ἐπιθυμοῦσι δάκρυα, καὶ ἡ ἁμαρτία
μου ἀχμαλωτίζει με τὸ νοῦν, ἵνα μὴ καταφυγῶ
δεδωκένῳ Κυεῖς μὲν τῶν δακρύων, τῷ μὴ
ρίφηνάί με ἐν σκοτεινῇ ζωῇ.

ΟΕ.

Ο Ρυσάμενος τὸ λαόν σου ἐκ χειρὸς τοῦ Φα-
ραῶ, καὶ ἐκ καμίνων σιδηρῶν, καὶ Ἀφ-
ρώσας αὐτὸς Ἀφρὴ τὴν Ἐρυθρὰν θαλάσσης, ρύ-
σαι καὶ ἡμᾶς ἐκ τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν, ὅπως ἴδω-
μεν χάριν ἐνώπιόν σου, ὅταν μέλλεις κτείνειν ζώ-
ντας καὶ νεκρούς.

Ος.

Ε Ν ὅσον ἐν ἡμῖν ἰσχύς ἔστι, δαδύσωμεν τῷ
Κυεῖ ἐν ἀδύνητι καρδίας, ἵνα ἐν καρπῷ
θλίψεως ἴδωμεν αὐτὸν βοηθόν, ρυόμενον ἡμᾶς
ἐκ μεγάλων κινδύνων.

A inopinato autem suboritur tempestas, quæ
mare turbat, & navem confringit, ipse-
que solus a fluctibus & undis in insulas
desertas ferisque plenas abripitur, ubi vo-
ciferatur & plorat, nec est qui exaudiat:
verberat faciem, toto exagitur corpore,
& in horas mortem expectat. Qui paulo
ante insolens ac superbus erat, fame
atque timore tabescit, & siti perit, nul-
lusque adest, qui ipsum consoletur. Idem
B nobis quoque negligentibus in terra con-
tingit. Dum enim in vana hac vita de-
licis ac voluptatibus indulgemus, repente
nos ignavos mors invadit, & in loca hor-
rore plena abripit atque detrudit, ubi cun-
cti cruciabuntur peccatores, qui semper
Dominum suum contemserunt.

LXXIII.

C

P Erpendamus dum in tuto sumus, in
quo timore versetur is, qui a flucti-
bus in desertos conjicitur fines, nec habet
a quo solatium accipiat. Hinc quoque co-
gitemus, in quanto erit metu peccator,
in suppliciorum locum conjectus.

LXXIV.

D

C Or meum suspirat, oculique mei la-
crymas desiderant; sed peccatum
mentem meam captivam detinet, ne cum
cordis compunctione deprecem Dominum.
cum amaris lacrymis, ne me projiciat in
tenebras exteriores.

LXXV.

E

Qui e manu Pharaonis & ex camino
ferreo populum tuum liberaisti, eum-
que per mare Rubrum eduxisti sal-
vum: nos quoque ab iniquitatibus nostris
libera, ut in conspectu tuo gratiam inve-
niamus, quando judicaturus es vivos &
mortuos.

LXXVI.

F

D Onec vires nobis suppetunt, Domino
in rectitudine cordis serviamus: ut
in tempore tribulationis nos adjuvet, & ex
ingentibus periculis liberet.

LXXVII.

Qui sibi in cordis puritate serviunt, eos incomparabili ornat gloria: nullus enim Sanctorum gloriae invenitur finis.

LXXVII.

Divino jussu Jonam Prophetam cetus deglutivit, ac veluti in quodam penu illum in ventre suo servavit. Caput ejus ad montium scissuras descendit, & extrema abyssus ipsum vallavit: in terram descendit, cujus vectes æterni eum constrinxerant: ibique orans, clamabat dicens: Resurgat e corruptione vita mea, Domine Deus meus. Oratio ejus profundum divisit, aërem scidit, in cœlum ascendit, & in aures Domini introivit. Aut potius ipse, qui universa replet Dominus, a vero servo suo non longe absuit.

LXXIX.

Mandavit Dominus cetò, & Prophetam evomuit, qui quasi e navi descendens, ad prædicationem se convertit.

LXXX.

Dentibus adversus justos strident peccatores. Ingruunt tentationes: coronantur Sancti: impii autem, qui mala in Sanctos Dei cogitabant, confunduntur.

LXXXI.

Elias Thesbites persecutionem olim ab improba passus est femina. Sed corvi ministerio Prophetam pascebat Dominus; peccatores vero gravissima fames invasit.

LXXXII.

In curru sublatus est igneo Elias Prophetas. Impia autem Jezabel e fastigio domus suæ præceps deturbata est, & in plateis civitatis devorata.

OZ.

Tους δελβόντας αὐτῷ ἐν καρδίᾳ καρδία, δοξάζει ἐν δόξῃ ἀνεκάντῳ. ἡ γὰρ δόξης τῶν ἁγίων τέλος ἔχει δέσμεται.

OH.

B **K**Ατέπιδε τὸ κῆπος τῆ Προφήτην Γωνᾶν, ἀφ' ὧν τῶν πνεύματος Θεῶν, καὶ ὡς ἐν ταμνείᾳ τινὶ ἐφυλάττειτο ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς κήτης. ἔδυν ἡ κεφαλὴ αὐτῆς εἰς χισμοὺς ὀρέων, καὶ ἐκύκλωσεν αὐτὴν ἄβυσσος ἐχάτη. κατέβη εἰς γῆν, ἥς οἱ μοχλοὶ αὐτῆς κάπχοι ἀγῶνιοι. καὶ κῆ πνεύματος ἑβόα, ἔτις λέγων. ἀναβήτω ἐκ φθορᾶς ἡ ζωὴ μου, Κύριε ὁ Θεός μου. ἀνέχισεν ἡ προσβολὴ τῆς βυθὸν, ἔτεμε τὴν αἶρα, ἀνέβη εἰς ἔρανος καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὰ ὦτα τῆς Κυρίας. μᾶλλον ὅτι αὐτὸς ὁ Κύριος, ὁ πληρὺν τῆς σύμπαντος, ὁ μακρὰν ἀφίστατο τῆς γνησίης οἰκίας.

OO.

D **Π**Ροσέταξεν ὁ Θεὸς τῷ κῆτι, καὶ ἔξερασε τὴν Προφήτην. καὶ ὡς ἀπὸ τοῖς ἀποβάς, ἦρχετο τῆς κηρύγματος.

Π.

TΡΙβυσιν ἀμαρτωλοὶ, καὶ δικαίῳ, ὁδόντας. πειρασμοὶ ὑπέρχονται. φεφάνθεται ὅσοι. ἀρχύνονται ἀσεβεῖς κατὰ βελθυσάμενοι καὶ ἁγίων Θεῶν.

ΠΑ.

EΔιώκετό ποτε ὑπὸ πονηρᾶς γυναικὸς Ἡλὶς ὁ Θεοδίτης. ὁ δὲ Κύριος δι' ὀρνέας ἔτρεφε τὴν Προφήτην. ἐπὶ δὲ τοῖς ἀμαρτωλοῖς λιμὸς ἐπῆλθε δεινός.

ΠΒ.

F **E**Ν ἄρματι πυρρῷ ἀνελήφθη ὁ Προφήτης Ἡλὶς. ἡ δὲ ἄνομος Γεζάβελ ἔξ ὑψους ἑαυτῆς οἶκον καταρράγεισα ἐπὶ γῆς κατεβρώθη ἐν πλάτῃς πόλεως.

ΠΓ.

Εβαλλον οἱ ᾠδάνομοι τὴν Προφήτην Ἰερεμίαν ἐν τῷ λάκκῳ τῆς βορβόρας, μὴ ἀνεχόμενοι ἀκῆσαι λόγον θεοσεβείας. Ἦκουσε ὁ πόλμυς αὐτῶν Ἀβιμέλεχ ὁ Αἰθίοψ, λαθὺν ὑπάρχων τῇ ψυχῇ καὶ τῇ κρίσει Ἰσραήλων, ἤλεγξε τὴν βασιλέα ἐπὶ ᾠδανομίᾳ. ἔλαβον Ἰσραήλ, ἀνείλκυσε τὴν Προφήτην, καὶ ἔτυχεν δόλοισιν.

ΠΔ.

Επέσησαν οἱ πορνοῦντες ἐπὶ τὰς πορνείας, πάντας αἰὲν τῶν Θεῶν πορνοῦντας, καὶ ἐδόθη ὁ λαὸς τῷ Εβραῶν ἐν χειρὶ τῶν πολεμίων. εἶδον οἱ πολέμιοι τὴν πορνοῦντήν τῶν Θεῶν, καὶ ἔλυσαν ἐκ τῆς πορνείας δάρα πορνοκομίσαντες. ἐδεώρεν γὰρ αὐτὸν ἐν πορνείᾳ ἀσεβείᾳ. ὥστε γὰρ ὁ βασιλεὺς λύχνον φωτίζει τὰς πρὸντας, ὅπως εἶναι ἡ ἀρετὴ πάντες, τὸ κλέος αἰὲν βασιλεύουσα.

ΠΕ.

Εβαλλον τὴν Προφήτην Δανιὴλ οἱ ἀσεβεῖς εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων ἕως θεοσεβείαν, ὅπως ὑπὸ αὐτῶν καταβρωθῇ. καὶ οὐκ ἔγνωσαν οἱ ἄνομοι, ὅτι εἰς ἐντροπὴν ἰδίαν τῶν κατεργαζοντάς. ὁ δὲ Κύριος ἐν χειρὶ τῶν Ἀμβραμ, καὶ δι' ἀγγέλους ἁγίους, αἰετον ἀπέστειλε τῶν γνησίων οἰκέτη. Οἱ δὲ ἄχαιοι θῆρες ἰδόντες τὴν πορνοῦντήν ἐν μέσῳ αὐτῶν, κύπτοντες πορνοκύνον. δυνάμεις γὰρ ἑρᾶντος ἐνέφραξε τὰ σώματα τῶν λεόντων ὥστε μὴ λυμάνεσθαι τὴν δίκην.

Πς.

Ανείλκυσαν τὴν πορνοῦντήν ἐν μέσῳ τῶν θηρίων, καὶ ἐξηλέγχετο ἐκ μέρους ἡ ἀσεβεία αὐτῶν, θεασάμενοι αὐτὸν ὡς νυμφίον ἐκ πατρὸς εἰλβοντα τῶν πορνοῦντων καὶ τῇ δόξῃ λαμπρόμενον.

ΠΖ.

Εγκότως τὸ δεύτερον ἀμφέβαλον Βαβυλωνίων τὸ ἔθνος, μὴ ἄρα ἐπαχένησαν οἱ ἄχαιοι θῆρες, τῶν μηκέτι ἐοικέν τῶν ἀνθρώπων τὰ σώματα. ἔκτιν γὰρ ἡμέραν ποιήσας ὁ ἐκλεκτὸς τῶν Θεῶν ἀνὰ μέσον τῶν ἐπὶ λεόντων, πᾶσα ἡ φθορὰ ἔχ' ὄρεθ' ἐν αὐτῷ. τῇ δὲ ἐβδόμῃ ἡμέρᾳ ἦλθεν

LXXXIII.

Η Jeremiam Prophetam, quod pios ejus sufferre nequirent sermones, in coeni lacum conjecerunt impii. Quorum temeritate audita Abimelech corpore quidem aethiops ac niger, sed animo candidus & fide coruscans, iniquitatem Regis coarguit, acceptaque potestate, Prophetam eduxit, & benedictionem obtinuit.

Hierem. 37.
38.

B

LXXXIV.

Ι Nsurrexerunt hostes in eos, qui semper Prophetas Dei oppugnabant, datusque est populus Hebraeorum in hostium manus. Viderunt inimici Prophetam Dei, & vincula e pedibus ejus solverunt, ac munera obtulerunt: magna enim illum pietate conspicuum aspexerunt: nam sicut qui lucernam defert, praesentibus lumen praebet: ita & virtus semper gloriae splendorem secum defert.

C

LXXXV.

Δ Anielem Prophetam in lacum leonum propter ejus pietatem conjecerunt impii, ut ab illis devoraretur, ignorantes scelerati, se in propriam id machinari confusionem. Deus autem per manum Habacuc, & per sanctum Angelum, fide-
li servo suo misit prandium. Immanes autem feræ in medio sui videntes Prophetam, inclinantes se, adorabant illum. Virtus enim coelestis ora leonum obturaverat, ne virum justum laderent.

Dan. 6.

Dan. 14.

E

LXXXVI.

Ρropheta e medio ferarum educto, reprehensione se dignos cognoverunt homines illi impii, cernentes eum, tamquam sponsum e thalamo, facie splendida gloriaque illustri progredientem.

F

LXXXVII.

Μerito dubitabant Babylonii, utrum ex morbo aliquo immanes feræ non attigissent hominum corpora. Ad sextum quippe diem in medio septem leonum electus Dei fuerat, nec ulla in eo inventa est corruptio. Venit autem

tem

tem Rex die septimo, ut lugeret justum: & inclinans se in lacum, aspexit illum inter leones sedentem, velut pastorem in medio suarum ovium. Qua de causa merito de ejus salute infideles illi dubitabant. Quum autem in lacum leonum missi sunt, qui perditionis justī causa fuerant, membratim discerpti sunt, illorumque ossa comminuta. Unde præ admiratione vehementer exclamarunt: magnus es Domine Deus Danielis.

LXXXVIII.

Daniel.3.

TRes Pueri de domo Azariæ, quod imaginem auream non adorassent, fortiter ligati, missi sunt in fornacem ignis ardentis, quorum tamen ne capillum quidem ausus est absumere ignis: at contra erumpens flamma eos, qui ipsam incenderant, combussit.

LXXXIX.

HÆc igitur considerantes, fratres dilectissimi, solliciti simus, ne tentationum tempore inveniamur reprobi. Nam propter tolerantiam tentationum, semper magnificantur amici Dei.

XC.

DOnec vires nobis suppetunt, Domino in timore, & recto corde, bonoque proposito serviamus, ut tentationis tempore infirmitatem nostram adjuvet, nosque coronis ornatos exhibeat, & in suum regnum introducat. Amen.

EJUSDEM SANCTI PATRIS
EPHRAËM SYRI

SERMONES PARÆNETICI
AD MONACHOS
ÆGYPTI.

PARÆNESIS I.

GLoria tibi, Deus, gloria tibi: iterumque dicam: gloria tibi, Deus superlaudatus & superexaltatus in secula. Omni tempore, carissimi, gratias agere debemus Deo, qui dignatus est nos suavi jugo suo, & liberavit nos a caducis & corruptibilibus mundi rebus. Statutum

A ἦλθεν ὁ βασιλεὺς πενθῆσαι τὸ δίκαιον, κύβας
τὸ ἐν τῷ λάκκῳ, θεωρεῖ αὐτὸν καθήμενον μετα-
ξύ τῶν λεόντων, ὥσπερ ποιμὴν ἀνὰ μέσον τῶν
ιδίων προβάτων. Τέτε χάριν εἰκότως ἡμφισ-
βήτην οἱ ἄπιστοι πρὸς τὴν τέτε σωτηρίας. ἡνίκα
τὸ ἐνεβλήθησαν ἐν τῷ λάκκῳ τῶν λεόντων οἱ ἐχ-
θροὶ τῆς δικῆς, θεασάμενοι αὐτὸς μελεθὼν πω-
ραχθέντας, καὶ τὸ ὅσων αὐτῶν λεπυρθέντων,
B εἰς τέλος λίαν θαυμάσαντες ἀνεβόησαν ἰχυρῶς·
μέγας εἰ, Κύριε ὁ Θεὸς τῆς Δανιήλ.

ΠΗ.

OΙ τρεῖς παῖδες οἱ πρὸς Ἀζαρίαν μὴ προσ-
κυνήσαντες τῇ εἰκόνι τῇ χρυσοῦ, ἰχυ-
ρῶς πεδιδέντες, ἐρρίφθησαν εἰς τὴν Ἰθαφθεῖσαν
φλόγα· τὸ δὲ πῦρ οὐ κατέπλημψε φλογίσαι τεί-
C χας αὐτῶν. ἀλλ' Ἰζελεῖσα ἡ φλόξ ἐνεπύρωσε
τὰς ταύτῃ ἐκκαύσαντας.

ΠΘ.

TΑῦτα οὖν ἐννοῶντες, ὦ γνήσιοι, μὴ ὀρε-
σάμενοι ἀδόκιμοι ἐν καρπῷ τῆς πειρασμῆς.
ἀλλὰ γὰρ τὸ ἱπομονῆς τῆς πειρασμῆς, μεγαλύ-
Dνονται γὰρ οἱ θεοφιλεῖς αἰεὶ.

Ψ.

ΩΣ ἐτι ἐν ἡμῖν ἰχὺς ἔστι, δαλύσωμεν ἱπ-
Κυεῖα ἐν φόβῳ καὶ δειά καρδία καὶ ἐν
καλῇ προαγρέσει· ἵνα ἐν καρπῷ πειρασμῆς βοηθῇ-
σας τῇ ἡμῶν ἀσθενείᾳ, σεφανηφόροις ἀναδείξας
E εἰσαίξῃ ἡμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. ἀμήν.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΕΦΡΑΙΜ ΤΟΥ ΣΥΡΟΥ

ΛΟΓΟΙ ΠΑΡΑΙΝΗΤΙΚΟΙ ΠΡΟΣ
ΤΟΥΣ ΚΑΤ' ΑΙΓΥΠΤΟΝ
ΜΟΝΑΧΟΥΣ.

F

ΠΑΡΑΙΝΗΣΙΣ Α.

ΔΟΞα σοι, ὁ Θεὸς, δόξα σοι· καὶ πα-
λιν ἐρῶ, δόξα σοι ὁ Θεὸς ὑψίστης
καὶ ὑπερυψόμενος εἰς τὰς ἀνάγκας. Εὐχαρισεῖν
ὀφείλομεν τῷ Θεῷ, ἀγαπητοῖ, ἀγαπῶντες τὸν
ἀξιώσαντι ἡμᾶς ὑπὸ τῆς χερσὸν αὐτοῦ ζυγόν, καὶ
ρύσαντράς τιν προσκαίρων καὶ φθαρτῶν. Βέλομαι
ἀγα-

ἀγωνήσας λόγους, ἧς ἡ χάρις ἐφώτισέ με καὶ ἡ
 ἀγνοία. Λαλήσας ὅ βέλομαι ὅτι ἐν σεσοφισ-
 μύσιν λόγοις, καὶ γὰρ ἄνθρωπος εἰμι ἰδιώτης καὶ
 ἀτελέστατος. Ἀλλ' ὅμως τὰ σεσοφισμύως λεγό-
 μενα ἐπὶ πάντων ὅτι δὴλα, καὶ μάλιστα τοῖς μὴ
 μετεχηκόσι τῆ κοσμικῆς φιλοσοφίας. Ὅτι καὶ
 ὁσημουν λόγον διδόναι, ὡς ὅτι δύνανται οἱ
 ἀναγινώσκοντες νοῆσαι, καὶ τὸ μακάριον Ἀπόστο-
 λον· εἰάν φησὶ, μὴ εἰδὼς τὴ δύναμιν τῆ φωνῆς,
 ἔσομαι τῷ λαλῶντί μοι βάρβαρος, καὶ ὁ λα-
 λῶν σὺν ἐμοὶ βάρβαρος. Δύναται ὅτι πνευμα-
 τικὸς λόγος πείσας τὰς ὑπὸ νόμους τῆς πίστεως,
 εἴπερ δίχα τῆ γραμματικῆς καὶ ῥητορικῆς. Εὐ-
 λογητὸς ὅτι ὁ Θεὸς ὁ πᾶσι τὰ πάντα
 σα, καὶ φωτίζων ἕκαστον ὡς ὅτι συμφέρον. Ὅτι
 ὅτι ὑπὲρ τὰ ἐμὰ μέτρα τῷτο ὑπάρχει ὅτι
 ἀγνοῶ. ὅτι γὰρ γέγραπται· χαρὸς ἔστι σιγῆς, καὶ
 ῥὸς τῷ λαλεῖν. Ποίαν οὖν ἔξωμον ἀπολογίαν
 ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, μὴ βοηθήσαντες καὶ τὴ δύναμιν
 τοῖς κἀμυνοῖν ὑπὸ ἀπειρίας, καὶ μάλιστα ἐν τῷ
 χαρῷ τῷτο, ὡς αὐτοῖς καὶ χειμαζομένοις ὑπὸ
 κακῆς διδασκαλίας καὶ ἀδύσμου συμβουλίας; Ὅ-
 τι ἀμφοτέρωθεν Λέων, καὶ τὸ ἀληθείας ἔχοντος
 ἐπὶ πάντας ἡσαπατῶν τὰς μὴ λίαν ὡρσεύον-
 τας, ἐπὶ σάρκα ἀνθρώπων κατεστίειν βεβόλε-
 νος, ἀλλὰ ψυχὰς ἐν γένῃ σωματικῶν προ-
 θυμέμενος. Πόσοις οἶεσθε μὴ τὴ ἀναχώρησιν,
 πάλιν τοῖς ἀτίμοις παθεῖν ὑποτάξαντας;
 πόσοις μὴ τὸ φοιχωδῆναι τῇ ἀδελφότητι, ἀπο-
 στάτας ἀπειργάσασθαι, καὶ αὐτὸς τῷ χήματος ξέ-
 νος κατέστησεν. Ὅτι καὶ μὴ ὡρσεύοντες,
 ἀλλ' ἀδελφοὺς ὑπὸ ἀδελφῶν βοηθούμενος ἀνάλωτοι
 καδίσανται τὰς τῷ Διαβόλῳ παγίοις. Ἡμεῖς
 δὲ φάμεν καὶ τὸ Ἀπόστολον· ἔχοντες ὅτι ἱκανοὶ ἔσμεν
 ἀφ' ἑαυτῶν λογίσασθαι τι, ὡς ὅτι ἑαυτῶν, ὅτι
 ἡ ἱκανότης ἡμῶν ἐν τῷ Θεῷ· ὅς καὶ ἱκάνωσεν
 ἡμᾶς δαλῶν αὐτῷ ἀναξίους ὄντας. ὑμῖν ὅτι δῶκεν
 ὁ Κύριος, λαβόντας τὸν λόγον, ὡς τὴν ἀγαθὴν
 γῆν, τέλειον καὶ πολυπλασίονα τὸν καρπὸν ἀπο-
 δοῦναι τὸν ἐν δικαιοσύνῃ Χριστῷ τῷ Σωτῆρι ἡμῶν,
 ὃς ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας. ἀμήν.

A tutum est mihi sermones subministrare,
 quales lumine gratiæ occurrunt menti meæ.
 Loqui autem volo, non in doctis sapien- 1. Cor. 2.
 tiæ verbis: nam & ego homo sum idiota,
 ac vilissimus. Veruntamen quia argute
 dicta non omnibus sunt peripicua, & iis
 potissimum, qui non degustarunt sapientiam
 mundanam: idcirco claram oportet profer-
 re orationem, quam assequi possint qui
 legunt, secundum Beatum Apostolum: Si
 enim, ait, nesciero virtutem vocis, ero ei, 1. Cor. 14.
 cui loquor, barbarus, & qui loquitur me-
 cum, mihi barbarus. Potens est autem sermo
 spiritualis persuadere obtemperantibus fidei,
 etiam absque grammatica & rhetorica. Be-
 nedictus autem Deus, qui cunctis cuncta
 præbet, & unumquemque, quantum ex-
 pedit, illuminat. Id verò captum meum
 excedere, non sum nescius. Sed scriptum
 est; *Tempus tacendi, & tempus loquendi.* Eccles. 3.
 C Quam ergo excusationem in die iudicii ha-
 bituri sumus, non succurrentes pro viri-
 bus imperitia laborantibus, & maximè
 tempore isto, quo fluctibus perversæ do-
 ctrinæ pravique consilii agitantur? Leo
 enim cruentus, & veritatis inimicus non
 cessat eos, qui non valde attendunt, de-
 cipere: non quidem humanas carnes de-
 vorare volens, verum animas secum in-
 gehennam trahere gestiens. Quot putatis
 post abdicationem rerum terrenarum, ite-
 rum perturbationibus ac passionibus igno-
 miniosis per eum subigi? Quot post pri-
 ma religionis elementa tradita, effecit apo-
 statas, & habitu ipso spoliavit? Quare a
 via non est aberrandum: sed frater adju-
 tus a fratre, laqueis Diaboli capi nequit.
 Nos autem cum Apostolo dicimus: non
 quod sufficientes simus cogitare aliquid a no- 2. Cor. 3.
 bis, quasi ex nobis; sed sufficientia nostra ex
 Deo est: qui & idoneos nos fecit sibi mini-
 stros, licet indignos. Vobis autem conce-
 dat Dominus suscipere verbum instar ter-
 ræ bonæ, ut perfectum multiplicemque
 fructum in iustitia referatis Christo Salva-
 tori nostro: cui sit gloria in secula. Amen.

F

EJUSDEM SANCTI PATRIS
EPHRAEM SYRIA D H O R T A T I O
A D P I E T A T E M .

PARÆNESIS II.

Carissime, divina gratia Christianus es? Serva mandata Domini nostri Jesu Christi; & salvaberis. Scriptum est enim: *In veritate comperi, quia non est personarum acceptor Deus: sed in omni gente, qui timet eum, & operatur justitiam, acceptus est illi.* Si autem volueris etiam ad perfectam vitæ monachorum rationem contendere, ut & melioribus potiaris: scito, quod nisi ita statueris, jam te ex hac vita migrasse, mundumque istum cum omni gloria sua instar umbræ evanescere; non poteris affectiones terrenas & concupiscentias mundanas superare; quæ quidem demergunt homines in perniciem carnis atque perditionem. Verax enim est, qui ait: *Si quis vult post me venire, abneget seipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me. Qui enim voluerit animam suam invenire, perdet eam. Qui autem perdiderit eam propter me, inveniet eam. Quid enim proderit homini, si universum mundum lucretur, animæ vero suæ detrimentum patiatur: aut quam dabit homo commutationem pro anima sua?* Neque enim est labor fundamentum jacere, sed ædificium perficere. Quanto enim amplius in altum erigitur ædificium, tanto major labor relinquitur ædificanti usque ad perfectionem operis. Audiamus salutarem vocem dicentis: *Quis enim ex vobis volens turrim ædificare, nonne prius sedens computat sumtus, si habeat ad perficiendum? ne posteaquam posuerit fundamentum, & non potuerit perficere, omnes qui vident, incipiant illudere ei, dicentes: Quia hic homo cœpit ædificare, & non potuit consummare.* Bellum quidem militum, breve: sed monachi pugna, quoad usque emigret ad Dominum, durat. Idcirco omni cum studio ac vigilantia & patientia opificium auspicari oportet. Si igitur, dilectissime, leonem jugulare tentes, firmiter apprehende, ne forte tibi confringat ossa instar vasis testacei. Si vero te ipsum in mare præcipitem dede-

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΕΦΡΑΙΜ ΤΟΥ ΣΥΡΟΥΠΡΟΤΡΟΠΗ ΕΙΣ ΤΗΝ
ΘΕΟΣΕΒΕΙΑΝ.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ Β.

B **A**γαπητέ, Χειριανός εἶ δια τὸ χάριτος ἔ
Θεῷ; τήρησον τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ σωθήσῃ· γέγραπται γάρ·
ὅτι ἐπὶ ἀληθείας καταλαμβάνομαι, ὅτι οὐκ
ἔστι προσωπολήπτης ὁ Θεός, ἀλλ' ἐν παντὶ ἔδνει
ὁ φοβούμενος αὐτὸν, καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύ-
νῃ, δικτὸς αὐτῷ ὅσιν. Εἰ δὲ βέλῃ καὶ ἐπὶ
τῷ ἀκείῳ βίον τῶν μοναχῶν ἐλθεῖν, ὅπως καὶ
τῶν κρείττονων ἐπιτύχῃς, εἰ μὴ θῇς ἐν τῷ
λογισμῷ σου, ὅτι ἤδη μετέστης τῆς βίβης τῆς τέ-
της, καὶ ἠγάσῃ τὸ κόσμον τῶτον καὶ τὴν δόξαν αὐτῆς, ὡς περ
σκηνῶν καταλελυμένων, & δυνάσας νικῆσαι τὰ
πάντα τὰ γήινα, καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας,
αἵτινες βυθίζουσι τὸς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον τῆ
σαρκὸς καὶ ἀπώλειαν. Ἀβελὴς γὰρ ὁ εἰπὼν·
εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάτω
ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸ σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολου-
θεῖτω μοι. ὁ γὰρ θέλων τὴν ψυχὴν αὐτοῦ δι-
ρεῖν, ἀπολέσκει αὐτήν. ὁ δὲ ἀπολέσας αὐτήν ἐνε-
κεν ἑμῶν, θύρῃσει αὐτήν. τί γὰρ ὠφελήσεται
ἄνθρωπος, εἰ μὴ ὅλον τὸν κόσμον κερδήσῃ, καὶ ὁ
ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ; ἢ τί δώσκει ἄνθρωπος
ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; Οὐ γὰρ ὅστις κόπος
βαλεῖν θεμέλιον, ἀλλὰ τὸ ἐκτελέσαι τὴν οἰκοδο-
μὴν. ὅσῳ γὰρ ὑψέται ἡ οἰκοδομὴ, ποσὸν
πλεῖον κόπον πρέχει τῷ οἰκοδομῶντι, ἄλλοι δὲ
τελειώσεως τῶν ἔργων. Ἀκούωμεν τὴν σωτηριώδους
φωνῆς τῆς λεγούσης· τίς γὰρ ἔξ ὑμῶν θέλων πύρ-
ρον οἰκοδομῆσαι, ἔχει τῶτον καδίσας ψηφίζει
τὸ δαπάνην, εἰ ἔχει πῶς ἀπαρτισμόν; ἵνα
μήποτε θέντος αὐτοῦ θεμέλιον, καὶ μὴ ἰχύσαν-
τος ἐκτελέσαι, πάντες οἱ θεωρῶντες ἄρξονται
αὐτῷ ἐμπαίζειν, λέγοντες· ὅστις ὁ ἄνθρωπος
ἤρξατο οἰκοδομεῖν, καὶ οὐκ ἔχουσαν ἐκτελέσαι. Ὁ
μὲν πόλεμος τῆς στρατιωτικῆς, βραχύς· τῷ δὲ μο-
ναχῷ, ἄλλοι τὸ ἀποδημίας αὐτοῦ πῶς τὸ Κύ-
ριον. Ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον ἐν ἀνάγκῃ εἶναι ἐν τῇ ἐργασίᾳ
μὴ πάσης σκεδῆς καὶ νήψεως καὶ ὑπομονῆς.
Εἰ δὲ οὕτω, ἀγαπητέ, ἐπιχειρήσῃς σφάζειν λέον-
τα, ἐδράως λαβὼν, μήποτε σωτείῃ τὰ ὅσα
σε, ὡς ἀγγεῖον ὁσράκινον. Εἰ δὲ ῥίψῃς ἑαυτὸν
εἰς

εἰς τὴν θάλασσαν, μὴ ὀλιγοψύχῃ ἄλλῃς ἢ ἑλ-
 θης εἰς τὴν ξηρὰν, ἵνα μὴ κατέλθῃς εἰς βυθόν,
 ὡσεὶ λίθος. Ἀδελφε, εἰ ἔλθῃς ἀγωνίσασθαι,
 νηφάλιος ᾖ, μὴποτε ὁ ἑναντίας νικῶν
 ἐπιχάρῃ σοι, καὶ ἀντὶ σεφάνος κομίσῃ τὰ ἐναν-
 τία. Πᾶς οὖν θέλων ἡμέσῃ μοναχὸς, τὸ
 ἐν ἐπιμῶ ἔχει, τὸ ὑπομείναι ἡμιάνθρωπος, μὴποτε
 εἰσελθόντος αὐτοῦ εἴπῃ, ὅτι οὐκ εἶδον ὅτι ταῦτα
 ἔμελλον μοι συμβαίνειν. Ἰδὲ πρὸς ἐργασίαν σοι
 ταῦτα, ἵνα καὶ σὺ τὸ λογισμὸν σε καταρτίσῃς,
 εἰδὼς ὅτι ἐν τέτῳ φανήσεται σε ἡ δοκιμή.
 Σιώπῃς τὸ λεγόμενον, ἀγαπητέ, μὴ σήμερον
 πρὸς θύρας ὦν, καὶ ἐπερωτώμενος εἴπῃς, πάν-
 τα ὑπομῶ. καὶ αὖτις ἐν λόγοις καὶ ἔργοις
 πειρασθήσῃ. οἱ γὰρ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ παύσανται,
 καὶ ἀκέραιοι πάντα τὰ ἐκπορεύοντα ἀπὸ τοῦ χει-
 λέων σε. Βλέπε, ἀγαπητέ, ὅσους σε βιάζονται,
 καὶ εἰ ἀληθινῶς σιωτάσῃ, βλέπε μὴ ψεύσῃ,
 ὅτι Κύριος ἀπολεῖ πάντας τοὺς λαλῶντας τὸ ψευ-
 δος. Ταῦτα οὖν συμβαίνει τῷ πρὸς ἐργασίαν
 τῷ Θεῷ. πρῶτον μὲν πειρασμός, ἔπειτα θλί-
 ψις, ἔπειτα κόπος, ἀκηδία, γυμνότης, πείνη,
 φεινοχρεία, ἑξιδένωσις. ἐν τέτοις γὰρ φαίνεται
 ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ δοκιμὴ τῆς πίστεως. καὶ ἐν τέ-
 τοις πᾶσι ὑπομνησάμενος ὁ διδὼς ἑαυτὸν ἐν ὅλῃ καρ-
 δία τῇ τῷ Θεῷ κυβερνήσῃ, καὶ ὑπομῶν τῷ
 βελήματι αὐτοῦ. Μόνον γὰρ τὴν τελείαν πρὸς
 θεοῖν ἀρετὴν πρὸς ἡμῶν ὁ Θεός, καὶ αὐτὸς ἡμῶν
 ἐπιχορηγῶν τὴν ἰσχὺν, καὶ τὸ νίκος δωρήσεται.
 καὶ οὕτως λέγει. ὑπομνησάμενος ἐν πάντων τῶν
 ἐλπίζόντων ἐπὶ αὐτόν. καὶ πάλιν λέγει. ἐγγὺς
 Κύριος πᾶσι τοῖς ἐπικαλεσάμενοις αὐτόν ἐν ἀλη-
 θεῖα. Θέλημα τῶν φοβημένων αὐτόν ποιήσῃ, καὶ
 τὴν δεήσει αὐτοῦ εἰσακούσεται, καὶ σώσῃ αὐτούς.
 Εὐχόμενος ὁ ὑπὲρ ἡμῶν, πρὸς θεοῦ, ἵνα αὐ-
 μέλωμεν λέγειν, δόξα ἡμῶν ὁ Κύριος, ἀμέμ-
 πτως ποιῶν αὐτά. Οὐ γὰρ ὡς φθάνοντες, εἰς
 ταῦτα τὰ μέτρα συμβεβηκόμεν. ὁμῶς Κύριον
 Ἰησοῦν Χριστὸν ἐπικαλεσώμεθα δοτῆρα καὶ
 ἐπιχορηγὸν πάντων λόγων, ἀρχόμενοι γυμνάζειν
 τὸν λόγον, ἵνα ἅμα ὠφεληθώμεν καὶ ὠφελή-
 σωμεν. Εἰ γὰρ οἱ λεγόμενοι τῶν μενταίεροι
 ἐπιμελῶς ἐξηρῶνται τὰς ῥίζας καὶ τὰ εἶδη
 τῶν βοτάνων, καὶ ἐν γραφῇ καταδεσώκασιν, καὶ
 τὸ δηλοῦν οἰκονομίαν Θεοῦ μείζω πρὸς πα-
 ραμυθίαν τῶν ἀδυνάτων καὶ σάρκα. ὁ πολλὸς
 μᾶλλον ὀφειλέται εἰς ἡμῶν ἀνακαλύπτειν τὸν
 θησαυρὸν τῆς χάριτος καὶ τὴν αὐτοῦ δωρεάν; ὁ
 γὰρ ἑξέφυγε τιμωρίας ὁ δούλος ὁ πονηρὸς κρύψας
 ἐν

A dederis, cave abjicias animum, donec ad
 terram evaseris, ne forte in profundum
 descendas tamquam lapis. Frater, si ad
 certamen ingrediaris, sobrius esto ac vi-
 gilans, ne forte adversarius tuus victor
 evadens, supergaudeat tibi, & pro co-
 rona contrarium referas. Quicumque igi-
 tur cupit esse monachus, ad fortiter resi-
 stendum se promptum exhibeat: ne in-
 gressus, dicat, ignorasse se, quod ista
 B sibi eventura essent. Ecce præcivisti ista,
 ut & tu cogitationem tuam componas,
 sciens quod in hoc manifestabitur tua
 probatio. Intellige quod dicitur, carissi-
 me, ne hodie pro foribus consistens, in-
 terrogatusque dicas, omnia suffero; cras
 autem in verbis & operibus detrectes. Angeli enim Dei adstant, audiuntque
 omnia de labiis tuis procedentia. Vide,
 carissime, quod nemo te cogit: & si ve-
 re & ex animo hoc institutum cepisti, ca-
 ve mentiaris, quoniam Dominus perdit
 omnes qui loquuntur mendacium. Hac
 igitur ad Deum accedenti contingunt:
 primo quidem tentatio, deinde tribulatio,
 postea labor, tedium, nuditas, passiones,
 angustia, contemptus. Atqui in istis ap-
 paret patientia atque probatio fidelium:
 & in his omnibus superior est, qui se-
 ipsum ex toto corde gubernationi di-
 vine offert, voluntatis ejus imperio se
 subdens. Bonum enim tantummodo a
 nobis propositum postulat atque requi-
 rit Deus, & ipse nobis fortitudinem
 subministrabit, concedetque victoriam,
 sicut scriptum est: *Protektor est omnium*
sperantium in se. Rursusque ait: *Prope*
est Dominus omnibus invocantibus ipsum in
veritate: voluntatem timentium se faciet,
& deprecationem eorum exaudiet, & sal-
vos faciet eos. Orate autem & pro no-
 bis, obsecro, ut quæ sumus dicturi,
 Domino nobis dante, sine reprehensio-
 ne peragamus. Non enim, quasi ad hanc
 mensuram pervenerimus, vos adhortari
 statuimus; sed invocato prius Domino
 Jesu Christo datore & largitore gra-
 tiæ verbi, incipimus sermonem exer-
 cere, ut simul & juvemur & juvemus.
 Nam si ii qui dicuntur pigmentarii, si-
 ve pharmacopolæ, studiose inquirunt
 radices ac species herbarum, easque
 in scriptis tradunt: & hoc dispensatio-
 nem divinam ostendit in solatium in-
 firmorum secundum carnem: nonne
 multo magis debemus thesaurum gra-
 tiæ ab eo donatum promulgare? ne-
 quaquam enim effugit poenam servus
 nequam, qui talentum Domini sui per-
 ne-

Psal. 18.

Psal. 145.

negligentiam abscondit. At quis super me non ingemiscat, qui fictitium mihi nomen monachi attribuo? Quis super me non plangat, qui pietatem & patientiam perdidit? Et quid agam, quando me visitaverit dominus meus Christus? Ideo precor, carissimi, orate pro me servo inutili, ut ex præsenti seculo nequam liberer, & gratia ejus mihi labia aperiat, ad glorificationem sanctæ & consubstantialis Trinitatis, Patris & Filii & Spiritus Sancti. Quia in manu ejus & nos & sermones nostri. *Ipsa enim est qui hominem docet scientiam. Ipsi gloria in secula. Amen.*

Psal. 94.

AD MONACHOS NOVITIOS PARÆNESIS III.

Carissime, si seculo renunciasti ad fratres ingressus sis, inciderisque in coenobium fratrum, cum iis vivere & Domino nostro Jesu Christo servire cupiens; conspexerisque ibi fratres quosdam immodeste atque inkomposite incedentes, aut quæ non placent Deo loquentes: tu cave, ipsis aut eorum sermonibus attendas: sine eos loqui sibi ipsis. Qui enim loquuntur displicentia Deo, ipsi Deum non timeant, vitam in negligentia transigentes: os eorum semper loquitur superba. Tu autem Deum præ oculis habe. Scriptum quippe est in Psalmo: *Providebam Dominum in conspectu meo semper: quoniam a dextris est mihi, ne commovear.* Et ne te serpens callidus dicere doceat: Quod si senes isti improbæ sint conversationis, ego qui sum junior, quid agam? sed Dominum audi dicentem: *multi vocati; pauci vero electi.* Salvare igitur exopta, ut sis unus inter electos. Qui enim malum committunt, sive in coenobio, sive in qualicumque loco, ipsi filii sunt hostis nequam, adsimilati zizaniis in medio tritici. Esto igitur tu triticum, ut congregeris in horrea Domini, & non instar zizaniorum comburaris igne inextinguibili. Verum neque judicemus quemquam: non enim ejus novimus poenitentiam: neque si ridentem, aut quia loquentem adspexerimus: quum nobis exploratum non sit, quomodo in sua cella vitam degat, aut cujusmodi erga Deum laborem subeat. Ideo unumquemque nostrum oportet sibi attendere: quia singuli nostrum Deo rationem reddituri sunt. Toto corde tuo attende Psalmodiæ, & lectioni divinarum Scripturarum, &

Psal. 16.

Matth. 20.

A ἐν ὀκνηρίᾳ πὸ τάλαντον ἔχεις αὐτῷ. Τίς ὃ μὴ στενάξει ἐπὶ ἐμοί, τῷ ἐπιπλάσας ἔχοντι ὄνομα μοναχῆ; Τίς ὃ μὴ κλαύσει ἐπὶ ἐμοί, τῷ ἀπολωλενότητι τὴν ἀλάθειαν ἔχοντι ὑπομονήν; Καὶ τί ποιήσω, ὅταν ἐπισκέψῃται με ὁ δεσπότης μου Χειρὸς; Διὸ δέομαι, ἀγαπητοί, προσεύχασθε ὑπὲρ ἐμῶν ἑστέ ἀχρεῖς δούλοι, ὅπως ῥυθῶ ἐν ἑνεσῶτος αἰῶνος πονηρῶ, καὶ ἡ χάρις αὐτῆς ἀνοίξῃ μου τὰ χεῖλη πρὸς δοξολογίαν τῆς ἀγίας καὶ ὁμοουσίους Τριᾶδος, Πατρὸς καὶ Υἱοῦ καὶ ἁγίου Πνεύματος. ὅτι ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ λόγοι ἡμῶν. αὐτὸς γὰρ ἔστιν ὁ διδάσκων γινώσκον τὸ ἀνθρώπου. αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.

ΠΡΟΣ ΑΡΧΑΡΙΟΥΣ ΑΣΚΗΤΑΣ. ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ Γ.

C **A**γαπητέ, ἀποταξάμενος τῷ βίῳ, εἰς εἰσέλθῃς εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ κατασκήσεις εἰς κοινόδιον ἀδελφῶν, καὶ βέλῃ συζῆν αὐτοῖς, καὶ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ δευδύειν, καὶ θεάσῃ τὰς ἀδελφὰς ἀτάκτως περιπατοῦντας, ἢ λαλοῦντας ἢ μὴ ἀρέσκει Θεῷ, σὺ μὴ φοβῇς αὐτοῖς, μηδὲ τοῖς λόγοις αὐτῶν, ἀφείς αὐτοὺς λαλεῖν ἐνώπιον. οἱ γὰρ λαλοῦντες τὰ μὴ ἀρέσκοντα Θεῷ, ἐφοβῶνται τὸ Κύριον, οἱ αὐτοὶ ἐν ἀμελείᾳ ἀφρονεῖς. αἰετὸν τὸ σῶμα αὐτῶν λαλεῖ ὑπέρογκον ἐν παντί κατὰ. Σὺ ὃ τὸ Θεὸν ἔχει πρὸς ὀφθαλμοῦ σου γέγραπται γὰρ ἐν Ψαλμῷ. προωρώμην τὸ Κύριον ἐνώπιον μου ἀπὸ παντός, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστίν, ἵνα μὴ σαλευθῶ. Καὶ μή σε διδάξῃ ὁ δεινὸς Ὁφθαλμὸς λέγειν. εἰ γὰρ οἱ γέροντες καὶ ἔτι κακῶς ἀνατρέφονται. τί ποιήσω ἐγὼ, νεώτερος ὢν; ἀλλ' ἀκροσὺν ἔχεις λέγοντος. πολλοὶ κλητοί, ὀλίγοι ὃ ἐκκλητοί. Ἀγάπα οὖν τὸ σωθῆναι, ἵνα ἔσῃ εἰς τὸ ἐκκλητοῦ. Οἱ γὰρ ποιοῦντες τὸ πονηρὸν, εἴτε ἐν κοινότητι, εἴτε ἐν οἰκισθῆναι τόπῳ, αὐτοὶ εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ Πονηροῦ, οἱ ἀφομοιωθέντες τοῖς ζιζανίοις ἀνὰ μέσον ἑστέ. ἤρξῃ οὖν οἶτος, ἵνα σιωπῇς εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ Κυρίου, καὶ μὴ ζιζάνιον κατακάς πρὸς ἀσέβειαν. Ἀλλὰ μηδὲ κείνωμέν τινα, ὃ γὰρ οἶδαμεν πᾶς ἀφρονεῖ ἐν τῷ κελίῳ αὐτοῦ, ἢ ποῖον πόνον ἔχει πρὸς τὸ Θεόν. μήτε εἰς θεωροῦμεν μελῶντα ἢ λαλοῦντά τινα, ὅτι ἐκ ἴσμεν ὡς διακρίνεται ἐν τῷ κελίῳ αὐτοῦ, ἢ ποῖον πόνον ἔχει πρὸς τὸ Θεόν. Διόπερ χρὴ ἕκαστον ἡμῶν ἑαυτῷ προσέχειν, διότι ἕκαστος ἡμῶν ὑπὲρ ἑαυτοῦ λόγον δώσει τῷ Θεῷ. Πρόσεχε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ σου τῇ ψαλμοδία, καὶ τῇ ἀναγνώσει τῶν θείων Γραφῶν, καὶ

καὶ σύμπινε τὴν ἑξ αὐτῆς γινωσκύτω ποιότητα ἐν
τῇ ψυχῇ σου, ὥστε νήπιον θηλάζον μηδόν. Ἡ
αὐτὴ γὰρ μαθήσῃ τὰ ἀδελφὰ τῆς ἀρετῆς, καὶ ἔσται
χαρὰ καὶ ἀγαθίασις τῇ καρδίᾳ σου. Πρῶτος ἦν
καὶ ὑπὴκοος καὶ φρόνιμος. πρῶτος μὲν, ἵνα εἰάν σε
ἀγγελοῦσιν παθόντων, ἀκολοῦθῃς αὐτῶν, καὶ ἐπι-
τελέσῃς τὸ ἔργον. σιγῶν ἀνάστρεφε εἰς τὸ κελίον
σου, σιγῶν τοῖς χεῖλεσι, τῇ δὲ καρδίᾳ προσθυ-
χόμενος. ὑπὴκοος δὲ ἔσο, ἵνα τὴν ἀγνείαν τῆς σώ-
ματός σου φυλάξῃς ἐν Κυρίῳ ὡς τίμιον μαργα-
ρίτιν. Ἰματίοις μὴ καλωπίζέ σε, καὶ ἐπὶ γο-
νέων πλεούων μὴ ἐπάγῃς. ὁ γὰρ καυχώμενος, ἐν
Κυρίῳ καυχάσθω. ὅτι καὶ πᾶσα σὰρξ χορτός,
πᾶσα δόξα ἀνθρώπων ὡς ἄνθος χορτῆς. Ἐξηραίν-
θη ὁ χορτός, καὶ τὸ ἄνθος αὐτὸ ἔξελιπε. ὁ δὲ
ῥῆμα Κυρίου μένει εἰς τὸ αἰῶνα. Κάτω δὲ ὄμμα
ἔχε. ἄνω δὲ τὴν ψυχὴν. Μετὰ μερακίᾳ μὴ
κτίσῃ παρρησίαν. μὴ δὲ γυναικὸς περὶ σὸν ὅτι
καὶ λέγειν. Μετὰ παθόντων μὴ πληθυῖν λόγους.
μὴ δὲ μεθύσων, ἢ ἀνυποτάκτων, ἢ γελοιασάντων,
μὴ σιναναμίνυσαι. ἀλλ' ἐν φόβῳ Θεοῦ ἰᾶσαι ὅλην
τὴν ἡμέραν. καθὼς λέγει ἐν τῷ Ἀποστόλῳ. ἐν
σοφίᾳ περιπατεῖτε, τὴν καρδίαν ὑποτασσόμενοι, ὅτι
αἱ ἡμέραι πονηραὶ εἰσιν. διὰ τούτο μὴ γίνεσθε
ἄφρονες, ἀλλὰ σωφρονέτε τι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.
καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ, ἐν ᾧ ὅτιν αἰσωτία. καὶ
πάλιν. ἵνα ἐντραπῇ ὁ ἑναντίας, μηδὲν ἔχων
λέγειν ὡς ὑμῶν φαῦλον ῥᾶγμα.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ Δ.

Α Γαπητὲ, ἰδὲ ὡς ἀτίθῃμί σοι ὡς κατα-
θήκην ἐτίραν ἐν Κυρίῳ. εἰάν φυλάξῃς
αὐτήν, ὑπεροπὴ ἀναδύσῃ σοι ὁφροσύνη. Εἰάν ἀπο-
ταξάμενος τῷ βίῳ τῷ ματαίῳ, εἰσέλθῃς εἰς κοι-
νὸν πλειόνων ἀδελφῶν, θέλων ἡμεῖς μονα-
χὸς, μὴ σε ἀπατάτω ὁ Ἐχθρὸς, ὅς τινος ἔστι
κοινοβίῳ, ὡς ἔστι λαβεῖν τὸ ἅγιον ἔνδυμα τοῦ μο-
ναχῆ. μήτε δὲ τελευτᾶν, σφόδρα δὲ μεταμε-
λησῇς, ἀρχὰς βάλλων ἀγαθὰς μὴ πάσης τα-
πεινοφροσύνης. Τὰς ἐπερχομένας πειρασμὰς κα-
τά σου ἡ πόσις Ἐχθρὸς μὴ δειλιάσῃς, ἀλλ' ἡ πόσις
μεινόν, ἵνα ἐπιτύχῃς τοῦ μακαρισμοῦ. Γέγραπται
γὰρ. μακάριος ἁνὴρ, ὅς ὑπομένῃ πειρασμὸν, ὅτι
δοκιμὸς ὁδοῦ ἡμεῖς λήψεται τὸ στέφανον τῆς ζωῆς,
ὃν ἐπηγγείλατο ὁ Κύριος τοῖς ἀγαπᾶσιν αὐτόν.
Θέλεις δὲ μὴ κενωθῇς ἡ πόσις τοῦ πειρασμοῦ;
πάνθ' ὅσα σε ἀπὸ τοῦ Θεοῦ. Εἰάν δὲ καὶ δοκῇς κα-
λὸν εἶναι τὸ ῥᾶγμα, ἡ πόσις δὲ ὡς ῥοεὶς σου ἐν
Κυ-

A utilitatem ex iis manantem in anima tua
combibe, sicut infans matris fugit ubera.
Ex iis quippe virtutum discas præmia, erit-
que gaudium & exultatio cordi tuo. Man-
suetum te præbe, & morigerum, atque
prudentem: mansuetum quidem, ut si te
vel puer compulerit, sequaris ipsum; &
opere tuo confecto, tacens revertere in
cellam tuam; ac labiis filens, corde ora.
Obedientem vero, ut castitatem tui corpo-
ris, tamquam pretiosam margaritam, con-
serves in Domino. Vestium ornatu non
delecteris, & parentum divitiis non effe-
raris: *Qui enim gloriatur, in Domino glorie-
tur. Omnis quippe caro fœnum, & omnis
gloria hominis tamquam flos fœni: exaruit
fœnum, & flos ejus decidit; verbum autem Do-
mini manet in æternum.* Oculos in terram
defixos habe, animam vero in coelos.
Cum adolescentulo nimiam familiaritatem
caveto: cum muliere vero, etiam loqui
superfluum ducito. Cum puero verba ne
multiplicaveris: cum ebriis vero, & ino-
bedientibus, risuique deditis non commi-
scearis: at in timore Dei omni tempore
per siste: quemadmodum ait Apostolus: *Sa-
pienter ambulate, redimentes tempus, quo-
niam dies mali sunt. Propterea nolite fieri
imprudentes, sed intelligentes, quæ sit volun-
tas Dei: & nolite inebriari vino, in quo est
luxuria.* Et rursus: *Ut is qui ex adverso
est, vereatur, nihil habens malum dicere de
vobis.*

1. Cor. 1.
15. 40.

Ephes. 5.

PARÆNESIS IV.

C Arissime, ecce aliud tibi servandum,
commendo depositum in Domino:
quod si custodieris, in fine lætitiā at-
que jucunditatem tibi retribuet. Si vana
hujus seculi vita abdicata ingressus fueris
coenobium plurium fratrum, cupiens fie-
ri monachus: vide ne te decipiat inimi-
cus ad exeundum coenobio tentans, ante-
quam sanctum Monachi indumentum as-
sumas; ut ne ad extremum te vehe-
menter poeniteat: sed perfer; bona ja-
ciens fundamenta cum omni humilitate.
Supervenientes vero atque immixtas ab
inimico tentationes ne pertimueris: ve-
rum suffer ac tolera, ut beatitudinem
consequaris: scriptum quippe est: *Beatus
vir qui suffert tentationem: quoniam quum
probatum fuerit, accipiet coronam vitæ, quam
repromisit Dominus diligentibus se.* Cupis au-
tem non succumbere tentationibus? om-
nem tuam voluntatem abscinde. Si vero &
bona tibi res videatur, quæ a tuo Præfe-

Jacob. 1.

Psal. 2.

2. Cor. 6.

Ephes. 5.

esto in Domino non bona judicetur; crede illi in Domino. Nam contentiosum esse ac pertinacem, proprioque consilio duci, subversionis signum existit: novitius enim quum quis sit & inobediens, contumeliosum probrisque obnoxium sibi nomen conciliat. Dicit enim in Psalmo: *Servite Domino in timore, & exultate ei cum tremore. Apprehendite disciplinam, nequando irascatur Dominus, & pereatis de via justa.* Qui igitur justitiam diligit, non peribit: at qui disciplinam averfatur, sibi ipsi damnum infert. Quemadmodum autem in doliolum immitti vinum simul & acetum nequeunt: sic neque in solitaria vita virtus simul degere cum dissolutione poterit. Fidemque hujus tibi faciat Apostolus: *Quæ enim conventio Christi ad Belial? aut quæ societas luci ad tenebras?* Ama igitur temperantiam summopere, ut divini Spiritus tabernaculum efficiaris. Et quandoquidem vitæ monasticæ habitum ferre meruisti, ne sic quæso cogitationibus consentias; siquidem te a fraternitate separare voluerint: ne forte a juventute tua discas esse vagabundus & instabilis. Vide autem, ne pietatem, quam dum ingredereris habebas, perdas: sed eam ad finem usque retinere contende. Maledicentia autem, vel jusjurandum nec nominetur in labiis tuis, sicut decet sanctos: sed humilis esto: & in omni tua responsione hoc verbum, *ignosce*, adhibero; ut inutiles seculi mores abs te evellas ac destruas; vitamque Deo gratam ducens, ab eo laudem obtineas. Quum vero jam monachismum inchoaveris; ne aurum, argentum, vestesque desideres: verum cuncta in cœlum, tibi præmittens secundum Salvatoris nostri Jesu Christi præceptum, hæc tibi acquire: fidem, continentiam, patientiam, humilitatem, & reliqua, quæ Deus ex sua benignitate tibi præbebit: cui gloria in secula seculorum. Amen.

AD MONACHOS NOVITIOS PARÆNESIS V.

SI quis a magna vani seculi existimatione ad monachatum accesserit; seipsum a fastus & arrogantiae dæmone custodiat oportet, ne in spiritum superbiæ & inobedientiæ incidat, sibi que ipse detrimentum adferat. Non tibi hic, carissime, sit pudor, quod sub obedientia vivas in Domino, neque quod propriis opereris manibus bonum. Nam exigua ista angustia & tribulatio, quam Domini causa toleras, vitam tibi æternam conciliabit.

Et

A Κυρία κείνεται μὴ εἶναι καλὸν, παύσῃτι αὐτῶ ἐν Κυρίῳ· τὸ γὰρ φιλονεικεῖν, καὶ τῶ ἰδίῳ σκοπῶ ἡσυχάζειν, σημειὸν ἔστι καταστροφῆς. ἀρχαίος γὰρ καὶ ἀνυποτακτῶ ὄνομα ἐπονεῖσιν παρὰ τοῦ κυρίου. Λέγει γὰρ ἐν τῷ Ψαλμῷ· δούλευσατε τῷ Κυρίῳ ἐν φόβῳ καὶ ἀγαλλιάσθε αὐτῷ ἐν τρώμα· δρᾶξατε παρθερίας, μήποτε ὀργισθῇ Κύριος καὶ ἀπολεῖσθε ὡς ὁδοὶ δικαίας. Οὐκ ἀγαπῶν τὴν διαμαρτυρίαν, οὐκ ἀπολεῖται· ὁ δὲ μισῶν παρθερίαν, ἑαυτὸν ζημιῶν. Ὡς περ ἐν κεραμίῳ ἐμβληθῆναι οἶνον καὶ ὅξος ἐδωκεν· ὅπως οὕτως ἡ ἀρετὴ τῶ μονήρης βίᾳ δύναται σωοικῆσαι ἀπαθείαν. Καὶ παύσῃ σε ὁ Ἀπόστολος, λέγων· τίς γὰρ συμφώνησις Χειρὶ πρὸς Βηλίαν; ἢ τίς κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος; Ἀγάπα δὲ τὴν σωφροσύνην εἰς ἄκρον, ἵνα κατασκευασθῇ ἐν σοὶ τὸ Πνεῦμα τῷ Θεῷ. Καὶ ὅταν δὲ καταξιώθῃς τῆ ἐνδύματος τῶ μονήρης βίᾳ, μηδὲ ὅπως συγκατατίθῃς πῶς λογισμοῖς, εἰς ἅπαντα βέλοντάς σε χωρίσαι τῇ ἀδελφότητι, μήποτε ἐκ νεότητός σε μάθῃς πλανήτης καὶ ἀκαθίστος. Ὅρα δὲ μὴ ἀπολέσῃς τὴν ἀλάβειαν, ὡς εἰσῆλθες ἔχων, ἀλλὰ αὐτὴν κάτεχε ἕως τέλους. Δυσφημία δὲ ἢ ὄρκος μηδὲ ὄνομαζέσθω ἐν τοῖς χεῖλεσί σου, καθὼς πρόει ἀγίοις. ἀλλὰ ἴσθι ταπεινῶν ἔχων. Ἐν πάσῃ ἀποκρίσει σου, τὸ συγχώρησον, ὅπως ἀφαιρήσῃς ἀπὸ σου τὰ ἄχρηστα ἡδὴ τῷ κόσμῳ, καὶ πολιτεύσῃς ἀνδρὸς ἀνδρὸς τῷ Κυρίῳ, ἕως πρὸς αὐτὸ τὸ ἔπαυον. Ἐρχομένης δὲ σου εἰς τὸ μοναχὸν, ἔχῃς χρυσὸν, οὐκ ἄργυρον, ἔχῃς ἱματισμὸν· ἀλλὰ πάντα παραποσείλας εἰς τὸ ἔρανον, καὶ τὸ ἐν πολλῷ τῷ Σωτῆρι ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, πάντα κτήσαι σεαυτῷ· πίσιν, ἐγκράτειαν, ὑπομονὴν καὶ ταπεινοφροσύνην, καὶ τὰ λοιπὰ, ἃ ὁ Θεὸς ἐκ τῆ ἀγαθότητος αὐτοῦ ἐπιχορηγήσῃ σοι. ὧς ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας τῷ αἰώνων. ἀμήν.

ΠΡΟΣ ΑΡΧΑΡΙΟΥΣ ΑΣΚΗΤΑΣ.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ Ε.

Eἂν τις ἀπὸ μεγάλης ὑπολήψεως καὶ βίᾳ ἔλθῃ εἰς τὸ μοναχὸν, τηρεῖτω ἑαυτὸν ἀπὸ τῆ δαίμονος καὶ ὑψηλοφροσύνης, ἵνα μὴ ἐμπίσῃ εἰς τὸ πνεῦμα καὶ ὑψηλοφροσύνης καὶ ἀνυποταγῆς, καὶ ζημιώσῃ ἑαυτὸν. Ἀγαπητέ, οὐκ ἔστι σοι αὐτὴ ἀρχὴ, εἰς ἣν ἐν ὑποταγῇ ἐν Κυρίῳ, οὐδὲ εἰς ἐργάζῃ τῆς ἰδίας χειρὶ τὸ ἀγαθόν· αὐτὴ γὰρ ἡ μικρὰ σενοχωρία καὶ θλίψις, ἣν ὑπομένεις διὰ τὸ Κύριον, πλεονέκτης σοι γίνεται τῷ αἰώνιῳ ζῶντι. Καὶ

Καὶ τί ἐτι λέγω; ὡς γὰρ ὁ καταλλάσων δραχμὴν εἰς μυρία πάντα χρεοῖς, ἕτως πᾶσα γεννοχωρία ἔσται μονήρης βίᾳ πρὸς τὴν μέλλουσαν θλίψιν, ἥτις συναντᾷ τοῖς τὰ φῶλα φράσσουσιν. Μικρὰ οὖν παρέχεις, καὶ μεγάλα σοὶ δίδονται. Νῆφε οὖν, ἀγαπητέ, ὡς καλὸς τραυώτης. μὴ ἀμέλει ἔσται σοὶ χαρίσματος, μήποτε τὰ ἀμφοτέρωθεν ἤξη ἐπὶ σε, ὥστε ἀνδρώπῃς λυπήσας, τέτρεται τὰς κατὰ σάρκα γονεῖς, καὶ Θεὸς μὴ ἀρέσας. Ἀλλ' ἀγωνίζου, ὅπως καὶ οἱ ὀρώντες σε, δοξάσωσι τὸν Θεὸν ἐπὶ τῇ ἀγαθῇ σου ἀγωγῇ. γέγραπται γὰρ, οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, ὀφοντάς με, καὶ διφραδίζονται. καὶ πάλιν, εἰρήνη πολλὴ τοῖς ἀγαπῶσι τὸν νόμον σου, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς σκάνδαλον. Διὸ φυλάττεις ἀπὸ τοῦ ὑψηλοφροσύνης, καὶ Κύριος ἔσται σου μερίς. ὧς ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας. ἀμήν.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ ε.

Αγαπητέ, εἰς βάλῃς καλὰς ἀρχὰς, ἕτως ἀπετελέσης καὶ τὸ γῆρας σου διαρέως, ὥστε ὥσπερ φωτὴς, φωτίζων πολλοὺς ἐν τῇ οὐκ ἐκ Κυρίου. Εἰς ὅσον γὰρ κακὸς ἀποβήσῃ, διαβιώσῃς καὶ κατὰ σε κακῶς. Θεὸς οὖν δευμέλιον ἰχυρὸν, ἵνα ἀναβῇ τὸ ἔργον εἰς ὑψος. Πρὸ πάντων, ἀδελφέ, τὸν Θεὸν φοβέσθαι, καὶ αὐτὸν δοξάζειν ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου, ὅπως καὶ αὐτὸς δοξάσῃ σε μὲν τῇ ἀγίᾳ αὐτοῦ. Εἰς νεότητός σου ἐπιλαβέσθαι τὴν ἀκαταμάχητον σοφίαν, μὴ ἀφίς αὐτὴν ἕως ἐσχάτης ἀναπνοῆς. αὕτη σε ἐπιβιβάσῃ ἐπὶ τρίβους δικαιοσύνης, ὥστε σκευὸς ἐκλογῆς εἶναι νεότητός σου, καὶ ἐντιμὸν τὸ γῆρας σου ποιήσῃς, καὶ ἔξῃς ἐπαύσης πρὸς Θεόν, καὶ ἀνδρωποὶ μεγαλυνῶσι τὸν Κύριον ἐν σοὶ. Εἰς οὖν πρὸς ἀδελφὸν σου ὡς ὁ ἀδελφὸς ὑποχείριος ἀδελφῶν, μὴ σοὶ δοξῆς λέγειν ἐν τῇ ἀφροσύνῃ, ὅτι ἐγὼ μὲν εἰμι μεγάλων καὶ λαμπρῶν γονέων υἱός. ἕως ὅσον ἀνυπολήπτων καὶ ἐπαυτῶν υἱὸς τυγχάνει, ἢ πολλὰ καὶ ἐκ δαλείας κατὰγεται. καὶ πᾶς δύναμαι ἐγὼ τέτρω ὑποταγῆναι; ὕβρις γὰρ μοι ἐστίν, εἰς ἀντὶ τῆς ποιήσω. Μὴ ποιεῖς λογίζου, ἀγαπητέ. ὅτι γὰρ ἐν φρονήσει λογίζῃς πρὸς τὰς. Οἱ γὰρ ποιεῖς ἀλογισμέ- νος, ὅπως ἀπεδύσατο τὸν παλαμὸν ἀνδρωπον τὸν φειρόμενον καὶ πᾶς ἐπιθυμίας τὴν ἀπάτης. Ἡμεῖς ὅσον, ἀγαπητέ, ὡς ὁ Θεὸς πρὸς ἀδελφούς τοῖς ὁμοφύχοις ἀδελφοῖς εἰς δαλείαν, ὑπομεινόμεν, ἵνα ἀξιοθώμεθα τὴν ἐλευθερίαν τῇ δικαίᾳ, ἀναλογισόμενοι τὸν πάντων Δεσπότην, ὅς ἐπὶ ἡμῶν δὲ ἡμεῖς, πλεονέκτης ὢν, ἵνα ἡμεῖς τῇ ἐκείνῃ πω- χεῖα

A Et quid amplius dicam? Sicut enim qui drachmam unam cum decem millibus talentorum auri commutat; ita & vitæ monastica tribulatio, ad futuram tribulationem comparata, quæ improbe ac perditæ viventibus contingit. Exigua igitur præbes, & magna tibi redduntur. Advigila ergo, dilectissime, tamquam bonus miles: gratiam, quæ in te est, non neglexeris, ne forte utrumque in te eveniat, ut & homines contristes, hoc est, tuos secundum carnem parentes; & Deo non placeas. Verum decerta, ut & videntes te, glorificent Deum super bona conversatione tua: scriptum quippe est: *Qui timent Dominum, videbunt me, & letabuntur.* Et rursus. *Pax multa diligentibus legem tuam, & non est illis scandalum.* Propterea custodi te a superbia, & Dominus pars tibi erit: cui gloria in secula. Amen.

C

PARÆNESIS VI.

Carissime, si bona ac pulchra jeceris principia, sic & senectutem tuam Deo gratam & acceptam traducas, erisque instar luminaris, quod multos in via illuminat Domini. Sin autem ab utero malus & non rectus exieris, ipsam quoque vitam misere transiges. Forte igitur ac validum fundamentum colloca, ut opus in altum ascendat. Ante omnia autem, frater, Deum time, ipsumque toto corde tuo glorifica, ut & ipse cum omnibus sanctis suis te glorificet. A juventute tua mansuetissimam sapientiam acquirito, eamque ad extremum usque spiritum non relinquito. Hæc enim in semitas justitiæ deducet te, erisque vas electionis a juventute tua, & honorabilis in senectute tua; obtinebisque laudem apud Deum; & homines in te magnificabunt Dominum. Si igitur a Præfecto in manus fratris sis traditus; non tibi tacita mentis cogitatione dicere videaris: Ego quidem magnorum & illustrium parentum sum filius; hic autem nullius existimationis & mendicorum filius; aut sæpe etiam ex servorum turba originem ducit: & quomodo ego huic subesse atque obedire potero? ignominia enim mihi erit, si istud fecero. Ne talia tecum cogitaveris, carissime: non enim prudens hanc cogitationem suscepisti. Nam qui ejusmodi cogitat, nondum veterem hominem exuit, qui corrumpitur secundum desideria erroris. Nos autem, dilectissime, tamquam a Deo commendati in obsequium concordibus fratribus, sufferamus, ut digni efficiamur libertate justorum; mente recolentes omnium Dominum, qui quum esset dives, propter nos pau- per

Matth. 5.

Psal. 119.

Ephes. 4.

2. Cor. 8.

per est factus, ut nos illius inopia divites essemus. Carissime, collum iugo ipsius submitte, ut requiem animæ tuæ invenias: quia scriptum est: *Immundus coram Domino omnis qui elato est corde.* Quoniam ipsi est gloria in secula seculorum. Amen.

AD MONACHOS NOVITIOS
DE OPERE MANUUM.

PARÆNESIS VII.

Opus quoque manuum non negligas. Nam sæpe tibi cogitatio suggerit dicens: nunquam manuale istud opus addiscere poteris: debilis enim es, ac negligens, & operis huius labores sufferre in finem usque nequibis. Nam ecce tua membra præ labore defatigari ac frangi coeperunt: non enim laboribus es assuetus. Cæterum transiens, abi unde venisti: nam & ibi, inquit, si timere Deum volueris, salvaberis. At tu, tamquam fidelis, non frangaris ejusmodi cogitationibus: sed Dominum exspecta, qui te ad suum invitavit regnum & gaudium. Ipse quippe dixit: *Amen amen dico vobis, si habueritis fidem sicut granum sinapis, dicetis monti huic, transi, & transibit: & nihil impossibile erit vobis.* Et nos ergo, carissimi, sustineamus: non enim in hominem, qui salvare nequeat, speramus; sed in Deum, qui salvos facit sperantes in se. Sicut scriptum est: *Qui confidunt in Domino, sicut mons Sion.* Et rursus beatos prædicat Spiritus sanctus eos qui sperant in Domino, dicens: *Domine Deus virtutum, beatus homo qui sperant in te.* Sustine ergo, o dilecte a Domino. Nonne si literas disceres, vexationem sustineres? quod si opificium aliquod seculi; nonne laborem subires? Nonne ergo multo magis cuncta propter Dominum sufferre debemus? Scriptum quippe est: *Labores palmarum tuarum manducabis: beatus es, & bene tibi erit.* Et Apostolus admonet, dicens: *Operantes propriis manibus quod bonum est: ut scilicet non solum vobis quod edatis, laborando curetis; sed etiam ex propriis laboribus habeatis, unde necessitatem habenti tribuatis.* Studium ergo omne nostrum in eo sit, ut a peccatis nostris liberemur: nam si ipsi voluerimus, liberabimur. Ipse quippe dixit: *Petite, & dabitur vobis: omnis enim qui petit, accipit: & qui querit, invenit; & pulsanti aperietur.* Ipse enim est, qui thesaurum poenitentiae non deficientem mundo largitur. Ipsi gloria in secula. Amen.

Α χεῖρά πλετήσωμεν. Ἀγαπητὲ, τὸ αὐχένα ὑποδὲς ὑπὸ τῷ ζυγὸν αὐτοῦ, ἵνα δόξης ἀνάπαισιν τῇ ψυχῇ σου. διότι γέγραπται, ἀνάδαρτος ὡδὲ Κυεῖα, πᾶς ὑψηλοκαρδῖος. ὅτι αὐτῷ ἡ δόξα εἰς αἰῶνας τῷ αἰῶνων. ἀμήν.

ΠΡΟΣ ΑΡΧΑΡΙΟΥΣ.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ Ζ.

B

ΚΑὶ τοὶ τὸ ἐργοχείρῃ μὴ ὀλιγώρει. πολλὰ κίς γὰρ ὑποβάλλει σοι ὁ λογισμὸς λέγων, ὅτι ὁδὲποτε διωθήσῃ μαθεῖν τὸ ἐργόχειρον τῷ πο. ἀσθενὴς γὰρ εἶ καὶ ὀλιγώρος, καὶ τὸ μοχθηρίαν τὸ ἔργον τέτῃ, & δύνῃ ὑπενεγκεῖν εἰς τέλος. Ἰδὲ γὰρ τὰ μέλη σου ἡρξώ παύχην ἀπὸ κόπῃ. & γὰρ ἡδίστας κάμνεις. Ἀλλὰ διελθὼν πορθεῖς ὁδὲν ὡδὲ γέγονας. καὶ γὰρ, φησὶν, εἰ ἂν θέλῃ, φοβηθήναι τὸ Θεόν, σώζῃ. Σὺ δ', ὡς πεισὸς, μὴ ἐκλύς ὑπὸ τοῖς τῶν λογισμῶν. ἀλλ' ὑπόμενον τῷ Κυεῖα τῷ καλέσαντί σε εἰς τὸ αὐτῷ βασιλείαν καὶ χαράν. Αὐτὸς γὰρ εἶρηκεν. ἀμήν, ἀμήν, λέγω ὑμῖν, εἰ ἂν ἔχητε πίσιν, ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τέτῳ, Μετάβηθι. καὶ μεταβήσεται. καὶ ὁδὲν ἀδυνατήσῃ ὑμῖν. Καὶ ἡμεῖς οὖν, ἀγαπητοί, ὑπομώμεν. & γὰρ ἐπ' ἀνδρωπον ἡλπίσαμεν, ὅτις & δύναται σώζειν, ὁμ' ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σώζοντι τὸς ἐλπίζοντας ἐπ' αὐτῷ. Καθὼς γέγραπται. οἱ πεποιθότες ἐπὶ Κυεῖον, ὡς ὄρος Σιών. Καὶ μακαρίζει τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον τὸς ἐλπίζοντας ἐπὶ Κυεῖον, λέγων.

C

Κυεῖε, ὁ Θεὸς τῷ δυνάμεων, μακάριος ἀνδρωπος ὁ ἐλπίζων ἐπὶ σε. Μείνον ἔν, ἡγαπητῶν ὑπὸ Κυεῖα. ἄρα χάμματα εἰ ἐμάνθωνες, & ἔχ ὑπέμενες τὸ σκυλμόν; εἰ δ' καὶ τέχνῳ τὸ κόσμος, & ἔχ ὑπέμενες τὸ κόπον; & πολλὰ μᾶλλον ὀφειλέται ἐσθλῷ ὑπομείναι πάντα διὰ τὸ Κυεῖον; Γέγραπται γὰρ, Τὸς πόνους τῷ καρπῶν σου φάγεσαι. μακάριος εἶ, καὶ καλῶς σοι ἔσται. Καὶ ὁ Ἀπόστολος ὡδὲ γράμμαι, λέγων. τὰς ἰδίας χερσὶν ἐργάζεσθε τὸ ἀγαθόν, ὥστε μὴ μόνον αὐτὸ τὸ ἐργαζόμενον ἐοθεῖν, ἀλλὰ καὶ τῷ χρειαν ἔχοντι μεταδιδόναι τῷ ἰδίων πόνων. Σπασθὲ ἔν ἡμέσῳ πᾶσιν ἡμῖν, τὸ ρυθῆναι ἐκ τῷ ἀμαρτανῶν ἡμῶν. εἰ ἂν γὰρ ἡμεῖς θέλωμεν, ρυθίμεθα. Αὐτὸς γὰρ εἶρηκεν. ἀπεῖτε, & δοθήσεται ὑμῖν. πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν δέσκει, καὶ τῷ κρῶντι ἀνοιγήσεται. Αὐτὸς γὰρ ἔστιν ὁ δωρησάμενος τῷ κόσμῳ τὸ ἀνεμιπῆ θησαυρόν τὸ μετανόας. αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τὸς αἰῶνας. ἀμήν.

D

E

F

ΠΑ

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ Η.

ΠΕρὶ τῶν συμβαινόντων σκανδάλων, οἶδα-
μεν ὅτι εἰπόντα· μὴ κείνεται, καὶ ὁ μὴ
κείνηται· ἐν ᾧ ὡς κείματι κείνεται, κείνησθε·
καὶ ὡς μέτρῳ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεσθε ἡμῖν·
καὶ τὰ ἴσῃς. Ἰνα ὅ ἐχῆς βοήθημα ἐν τῷ λο-
γισμῷ, ἀναλόγισαι, ὅτι ὁ δίκαιος Λὼτ ἐν Σο-
δόμοις κατῴκη, ὅς ἐσυναπήχθη τῇ ἐκείνων ὑπε-
ρηφανίᾳ καὶ ἀσελγείᾳ· διὸ καὶ ἐσώθη, καθὼς
ἔγραπται· βλέμματι ὡς καὶ ἀκοῇ ὁ δίκαιος, ἐγ-
κατοικῶν ἐν αὐτοῖς, ἡμέραν ἔξ ἡμέρας ψυχὴν δι-
κίαν ἀδέσμοις ἔργοις ἐβασάνιζεν. Ἀλλὰ τί
ἐπαγγελία λέγων· οἶδε Κύριος ἀσεβεῖς ἐκ περασ-
μῶν ῥύεσθαι· ἀδίκους ὅ ἐκ ἡμέραν κρίσεως κολα-
ζομένους τηρεῖν. καὶ τὰ ἴσῃς. Μὴ οὖν σήμερον ἐγ-
κράτεια καὶ σωφροσύνη, καὶ αὐτοῦ ἀκρασία καὶ ὑπερη-
φανία. Μὴ σήμερον ἡσυχία καὶ ἀγρυπνία καὶ τα-
πεινώσις, καὶ αὐτοῦ περὶ πασοῦ καὶ ὑπὸν ἀκόρε-
τος καὶ ἀνυποταγή, καὶ τὰ ὅμοια τούτων. Μὴ σή-
μερον ἀποταγὴ κόσμῳ, ἀποταγὴ γυναικὶ παρὰ
ματρὸς, ἀποταγὴ πατρὸς καὶ φίλων καὶ τῆς κατὰ
σάρκα γονέων· ἀλλὰ τὸ εἰς Κύριον ἐλπίδα, καὶ
αὐτοῦ χώραν καὶ πατρίδα καὶ κληρονομίαν ἐπι-
ζητήσωμεν, ὅς βυθίζεν ἑαυτὸς εἰς κακὰ πολλὰ.
Ἡ γὰρ γυνὴ τῆς Λὼτ ἐγραφεῖσα εἰς τὰ ὀπίσω,
γένονε ἐνήλη αἰός. Διὸ καὶ ὁ Κύριος διδάσκει
λέγων· σπῆναι βαλὼν τὴν χεῖρα ἐπὶ ἄροτρον, καὶ
εἰς τὰ ὀπίσω, εὐθέως ὅτιν εἰς τὴν βασι-
λείαν τῆς ἐραίας. ἔχει οὖν αἰὲν ἐν τῇ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ, ἐν ᾗ ἀποδυσάμμος πάντα, ἔξῃ λείπει
κόσμῳ ἀλλὰ τὸν Κύριον· καὶ ὅτε ἦς πεπυρωμένος
τῷ φόβῳ τοῦ Θεοῦ, καὶ ζέων τῷ πνεύματι πρὸς
τὸν Κύριον, καὶ τὸ σκοποῦν ἔχει ἄχρι τέλους· ὁ ὡς
ὑπομείνας εἰς τέλος, ὅπως σωθήσεται· ὅπως κο-
μίση τὴν μισθὸν τῆς ἐργασίας· καὶ ζωὴς αἰώνιος· ὅτι
ἀληθινῶς Θεὸς προσήλθες, καὶ πάντων κατεφρό-
νησας, ἵνα Χριστὸν κερδήσῃς· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς
αἰῶνας· ἀμήν.

ΠΕΡΙ ΥΠΑΚΟΗΣ.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ Θ.

ΚΑὶ περὶ τῆς ἡμέρας μὴ ὀλιγώρει· τισὶ γὰρ
ὑποβάλλει ὁ ἔχθρος ἐπιθυμίαν εἰς τὸ
χῆμα τοῦ κακῶν, ὅπως μὴ φέρων ὁ ἀδελ-
φὸς τὸ λείον τῆς ἡδονῆς, φύγῃ τὸ σάδιον. Σὺ ὅ,
ἀγαπητέ, ὡς τῷ Θεῷ ἀρέσκει πωδάζων, μα-
κροθύμησον· ὅς Ἀποστόλος λέγοντος, εἰ καὶ δύνῃ
ἐλθῇ.

A

PARÆNESIS VIII.

DE scandalis porro occurrentibus, no-
vimus eum qui ait: *Nolite judica-* *Matth. 7.*
re, & non judicabimini. In quo enim judi- *Luc. 6.*
cio judicaveritis, judicabimini: & in qua
mensura mensi fueritis, remetietur vobis: &
quæ sequuntur. Ut vero cogitationem,
tuam adjuvare possis, animo revolve, quo-
modo justus Lot in Sodomis commoratus *Genes. 19.*
fit; sed nequaquam illorum abductus est su-
perbia atque lascivia: quare & salvatus
est, sicut scriptum reperitur: Visu enim *2. Petr. 2.*
atque auditu dum justus inter eos habitaret,
quotidie animam justam operibus illicitis tor-
quebant. Sed quid infert, dicens: Novit
Dominus pios de tentationibus eripere, impios
autem in diem judicii cruciandos servare: &
reliqua. Ne ergo hodie continentia, atque
mansuetudo: & cras incontinentia atque
superbia. Ne hodie silentium, vigiliæ, &
humilitas: cras autem distractiones, som-
nus insatiabilis, inobedientia, & his si-
milis. Ne hodie renunciatio seculi, & ab-
dicatio rerum terrenarum, ac valedictio
patriæ & amicorum, parentumque carna-
lium, propter spem in Dominum: cras au-
tem nostram regionem, & patriam, at-
que hæreditatem inquiramus, demergentes
nosmetipsos in plurima mala. Uxor siqui-
dem Lot retrorsum conversa in statuam sa- *Genes. 19.*
lis mutata est. Quare & Dominus instruit,
dicens: Nemo mittens manum suam ad ara- *Luc. 17.*
trum, & respiciens retro, aptus est regno
cælorum. Quare semper in mente diem
illum habeto, quando exutus omnibus,
propter Dominum reliquisti seculum: &
quando divino incensus eras timore, fer-
vensque spiritu in Dominum: ac idem
institutum retine usque ad finem: Qui enim *Matth. 10.*
perseveraverit usque ad finem, hic salvabi- *Marc. 13.*
tur: ut mercedem laboris referas atque
operationis una cum vita æterna. Quo-
niam ad Deum verum accessisti, omnia-
que contempsisti, ut Christum lucrifacias:
cui gloria in secula. Amen.

F

DE OBEDIENTIA.

PARÆNESIS IX.

CIRCA tempus etiam noli esse negligens:
nam quibusdam inimicus suggerit de-
siderium suscipiendi habitus præter tempus;
ut frater vim cupiditatis non ferens, sta-
dium fugiat. At tu, carissime, quippe qui
Deo placere studeas, patientem te præbe at-
que longanimum: quum dicat Apostolus:
L Sed

1. Cor. 7. *Sed etsi potes fieri liber, magis utere.* Generationes porro antiquas respice, & vide quo pacto Sancti omnes per longanimitatem & patientiam adepti sint repromissionem. Consolemur ergo & cohortemur nos ipsos quotidie, ut eorum cohæredes inveniamur in Regno cœlorum. Primum quidem Patriarcha Jacob nonne quatuordecim inservivit annos propter Rachel, Laban Syro in Mesopotamia, in calore diei, & gelu noctis? Similiter autem & Joseph dilectus nonne multis annis servivit in terra aliena? Sicut scriptum est: *Et erat Joseph septemdecim annorum, dum oves pasceret cum fratribus suis.* Rursusque ait: *Triginta annorum erat Joseph, quando stetit in conspectu Regis Pharaonis.* Similiter vero & Moyses servus Domini quadraginta annis incola fuit ac peregrinus in terra Madian. Et filii Israël post annos quadraginta in terram ingressi sunt promissionis. Item & Daniel vir præclarus una cum tribus Pueris, qui fornacis ignem rorem per fidem effecerunt, servitutem & tribulationes atque opprobria in terra aliena pertulerunt, quare & salvati sunt. Nos autem ne minimam quidem molestiam sufferre volumus: nam quia non credimus, patientia longe recedit a nobis. Sic enim dolori te ipsum tradidisti, ac si ob alienum deperditum depositum, in captivitatem abiisses. Alacritatem tibi ipsi adhibe in Domino, & viriliter age tamquam fidelis: ne quando præ multa tristitia firmitatem ac robur animi deperdas, & in fine te poeniteat. Perpende igitur animo, carissime, eos qui in exilio, & in metallis, atque acerba servitute torquentur: & subditus esto Præfecto tuo in Domino. Quod si humano more potius servitutem reputas, quam propter Deum sustines: quis obsecro unquam pro Rege ignominia affectus, non potius injuriam pro gloria arbitratur? Verum sæpe forte dicturus es, quod res laborem in se atque molestiam contineat. Hei mihi peccatori & servo inutili. Si laborem propter Dominum sufferre nolumus, quorsum è seculo exivimus? Quis, dilectissime, dignus est, ac sic felix, ut pro eo patiatur, qui pro ipso est passus? Exigua, carissime, præstas, & magna reportas. Patientia porro nobis est necessaria, ut Dei voluntatem facientes, promissiones ejus consequamur. *Qui enim in finem usque perseveraverit, hic salvabitur.*

A ἐλδ'δερος ἡρέα, μᾶλλον χεῖρα. Εἴμβλεψον ὅτι εἰς τὰς ἀρχαίας ἡρεάς, καὶ ἴδε, ὅτι οἱ ἅγιοι πάντες ἀπὸ μακροθυμίας καὶ ὑπομονῆς ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν. Παρακαλέσωμεν οὖν ἑαυτοὺς κατὰ ἑκάστην ἡμέραν, ὅπως συγκληρονόμοι αὐτῶν ὀρεσώμεθα ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ ἔργων. Πρῶτον μὲν ὁ Πατριάρχης Ιακώβ, ὅτε ἔτι δεκατέσσαρα ἐδίδουσε ἀπὸ Ραχὴλ, Λάβαν τῷ Σύρῳ ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, ἐν τῷ καύσωνι τῇ ἡμέρας, καὶ τῷ παγετῷ τῇ νυκτός. Ὁμοίως ὁ καὶ Ἰωσήφ, ὁ ἡγαπημένος, ὅτε ἔτι ἱκανὰ ἐδίδουσαν ἐν γῇ ἀμοτείας; Καὶ γὰρ γέγραπται· καὶ ὁ Ἰωσήφ ἐπὶ δέκα ἐπὶ ποιμαίνων τὰ ποσάματα μὲν τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. Καὶ πάλιν λέγει· ὁ Ἰωσήφ ἐπὶ τετράκοντα, ὅτε ἔζη ἐνώπιον Φαραώ. Ὁμοίως ὁ καὶ Μωϋσῆς ὁ θεράπων Κυρίου τεσσάρων ἐπὶ πρῶκῃ ἐν γῇ Μαδιάμ. Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τεσσαράκοντα ἐπὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν γῆν τῇ ἐπαγγελίας. Ὁμοίως ὁ καὶ Δανιὴλ, ὁ ἐνάρετος ἀνὴρ, μὲν καὶ τῶν τετῶν παίδων, τῶν καμίνων, δρόσον ἐργασαμένων διὰ τὴν πίστεως, ὑπέμειναν δαλείαν καὶ θλίψεις καὶ ὀνειδισμὸς ἐν γῇ ἀμοτείας, διὸ καὶ ἐσώθησαν. Ἡμεῖς ὁ δὲ κακοπάθειαν μικράν ὑπομείνομεν· διὰ δὲ μὴ πειθεῖν ἡμᾶς, ἢ ὑπομονὴν μακρύνειν ἀπὸ ἡμῶν.

D Οὕτω γὰρ τῇ λύπῃ ἑαυτὸν ἐκδέδωκας, ὥς ἀπολέσας τὴν καταθνήσκου ἀμοτείαν, πῶς ἐν ἀχμαλωσίᾳ ἐπορεύθης. Δὸς σεαυτῷ μακροθυμίαν ἐν Κυρίῳ, καὶ ἀνδείξω ὥς πιστὸς, μήτε ἐκ πολλῆς λύπης ἀπολέσης τὴν πίστιν τῇ ψυχῇ σου, καὶ ἔχατον μεταμεληθῇ. Εἰνόησον, ἀγαπῆτε, τὴν ἐν Ἰσορίᾳ καὶ μετὰ τοῖς καὶ ἐν τῇ κατὰ δαλείᾳ Ἰεραζομένης, καὶ ὑποτάγητι τῷ πατρὶ.

E τί σου ἐν Κυρίῳ. Εἰ μᾶλλον καὶ ἄνθρωπον λογίζῃ τὴν δαλείαν, ὡς ὑπομείνης διὰ τὸ Κύριον, τίς ἄρα ἀτιμασθεὶς ποτε ὑπὲρ βασιλέως, ἔχει μᾶλλον ἡγεῖται ἢ ὑβρεῖν, καύχημα; Ἀλλὰ πολλὰ καὶ μέλλεις λέγειν, ὅτι δὲ πᾶν κόπον ἔχει. Οἱμοὶ τῷ ἀμαρτωλῷ καὶ ἀχρεῖ δούλῳ· εἰάν κόπον ἔχωραρξάμεθα ὑπομείναι διὰ τὸ Κύριον, τί καὶ Ἰσραὴλδομεν ἐν τῷ κόσμῳ; Ἀγαπῆτε, τίς ἄξιος καὶ μακάριος παθεῖν ὑπὲρ τοῦ παθόντος ὑπὲρ αὐτοῦ; Μικρὰ πρῶτα, ἀγαπῆτε, καὶ μεγάλα κομίσῃ· ὑπομονῆς ὁ ἔχοντι χρεῖαν, ἵνα δὲ θέλημα τοῦ Θεοῦ ποιήσαντες, τύχωμεν τῇ ἐπαγγελίας αὐτοῦ. ὁ γὰρ ὑπομείνας εἰς τέλος, ἔσται σωθήσεται.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ Ι.

A

PARÆNESIS X.

Α Δεελφέ μὴ ἐκλύς ὑπὸ ἐπιχοιμῶν λογισμῶν· ἀρχὴ γὰρ ἀγνώστου ἐστὶ. Κατάμαθε ὅτι ὑετίς λάκκος, ὅτι ὅταν βρέξῃ, ἔσυναχθῇ ἡ ἀλογία ἔξ ὑδάτος ἐν τῷ λάκκῳ, ἐν ἀρχῇ τεταραγμένον ὑπάρχει τὸ ὕδωρ· ὅσῳ ὅ ἐνχρονίζῃ καθαρώτερον ἀποκαθίσταται. Λοιπὸν, ἀγαπητέ, ἴσθι μὴ ἐκλυόμενος· μέγα πῦρ γάρ, χεῖμα ῥοαὶ ἀνομίας ἔξετάραξάν με. καὶ ἐν ἑτέρῳ Ψαλμῷ λέγει· ὅτι ἐπλήσθη κακῆ ἡ ψυχή μου, καὶ ἡ ζωὴ μου τῷ ἁδὲ ἠγγίσε. Διὸ λέγει, Κύριε, ἐμοὶ βοηθός, καὶ ἐφοβηθήσομαι τί ποιήσῃ μοι ἄνθρωπος. Ὅταν οὖν ἔλθῃ εἰς τὴν διανοίαν σε λογισμὸς πονηρὸς, βόησον πρὸς Κύριον ὡς δακρύων, λέγων· Κύριε, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ, καὶ συγχώρησόν μοι, φιλάνθρωπε· Κύριε, κατέργησον τὸ πονηρὸν ἀφ' ἡμῶν. Καρδιογνώστης γάρ ἐστιν ὁ Θεός, καὶ οἶδε τὰς ἀλογισμὰς τὰς ἐκ τῆς κακοήθους γνώμης γινόμενας· οἶδε καὶ τὰς ἐκ τῆς πικρότητος τῆς δαυμόνων ἡμῶν πρὸς φερόμενας. Τὸ ὅτι γίνωσκε, ὅτι ὅσον ἀγωνίζῃ καὶ ὑπομένῃ, τῷ Κυρίῳ δαδύων, ποσῶ καθαρεύει σε ἡ ἀφύνοια, καὶ οἱ ἀλογισμοί. Εἴπῃ γάρ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὅτι πᾶν κλήμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν, καθαίρω αὐτὸ, ἵνα πλείονα καρπὸν φέρῃ. Μόνον θέλεω σωθῆναι· ὅτι ἀγαπᾷ Κύριος καὶ συνεργεῖ τοῖς ἐπειγομένοις σωτηρίας τυχεῖν. Ἄκουε ὅτι καὶ πρὸς βολῶν καὶ τῶν ἀχρῶν λογισμῶν. Ἡ φαρυλὴ, ὅταν τρυγηθῇ ἐκ τῆς ἀμπέλης, καὶ βληθῇ ἐν τῇ ληνῷ καὶ πατηθῇ, καὶ δώσῃ τὸ οἶνον αὐτῆς, καὶ βληθῇ ἐν ἀγγείοις, ποσῶς ἐν ἀρχαῖς ἀναβλύζει ὁ οἶνος, ὡς ὑπὸ σφοδρότατης λαύρας κατόμιμος· ὥστε καὶ φανερά ἀγγεῖα, μὴ φέροντα τὸ ὄρμυλόν, ῥήσσει ἐκ τῆς πίσεως· ἔτω καὶ οἱ ἀλογισμοὶ τῶν ἀνθρώπων, ὅταν μετέλθωσιν ἐκ τῆς μεταξὺ ἀγνῶτος τέτης καὶ τῆς μερίμνης αὐτῆς, εἰς τὰ ἐράνια. Οἱ γὰρ Δαίμονες, μὴ φέροντες τὸ ζῆλον, ποιικίλως ἐκπαράττει τὴν ἀφύνοισιν τῶν ἀνθρώπων, ἀνατροπὴν διολεράν συνκέραισιν αὐτῶν βελόμητοι· ἵνα ἄρῳσιν ἀγγεῖον παρὰ τὸν λακίσσιν αὐτῶν, τεπέσι, ψυχὴν ἀπίστον καὶ διαζύξουσιν. Εἰκόσιν γὰρ οἱ Δαίμονες, λύκους ἄρπαγας, οἱ περὶ ἐρχοντὶ πᾶς κέλλας τῶν μοναχῶν, ἐπιζητῶντες θύραν ἀνεφγμένην αὐτοῖς, ὅπως ἐνδόν ἐπιπνέσονται, ἀφαιρῶσι ψυχὴν περὶ ἀρχῶσιν αὐτοῖς. Εἰάν ὅτι ἄρῳσι θύραν κλεισμένην, εἰς τὰ πρὸς ὧπα αὐτῶν περικαλήσαντες

Ν E frangaris frater ab ingruentibus cogitationibus: principium enim est certaminis. Perdisce autem ex fluviali lacu: quando enim pluerit, & benedictio aquæ in lacu collecta fuerit, initio quidem turbata est aqua; quanto autem diutius perstiterit, purior redditur ac clarior. Ceterum ne abjicias animum, o dilecte. Scriptum quippe est: *Torrentes iniquitatis conturbaverunt me*. Rursusque in alio dicit Psalmo: *Repleta est malis anima mea, & vita mea inferno appropinquavit*. Ideoque dicit: *Dominus mihi adjutor: & non timebo, quid faciat mihi homo*. Quando ergo obrepserit menti tuæ prava cogitatio, cum lacrymis ad Dominum exclama, dicens: Domine propitius esto mihi peccatori, & parce mihi benignissime. Malum a nobis Domine funditus evelle. Cordium enim scrutator est Deus, & novit cogitationes, quæ ex malevolo animo procedunt, novitque suggestiones, quæ nobis a dæmonum amaritudine inferuntur. Hoc autem scito, quod quanto certaveris & sustinueris in serviendo Domino: tanto purior tibi mens redditur & cogitationes. Ait enim Dominus noster Jesus Christus: *Omni nem palmitem in me non ferentem fructum, purgabo eum, ut fructum plus afferat*. Velis modo salvari: quoniam Dominus amat, & cooperatur iis, qui ut salventur, sunt solliciti. Audi porro & parabolam adversus turpes & sordidas cogitationes. Uvæ dum ex vite fuerit vindemiata, & in torcular projecta atque calcata, vinumque suum dederit, & in vasa immissa fuerit; tantum initio vinum ebullit, quantum ab ardentissimo labro succensum est: ita ut & vasa quantumvis præclara non ferentia violentiam, præ contentione atque vigore rumpantur & diffluant. Sic quoque hominum cogitationes, quando ex vano hoc seculo ejusque sollicitudinibus transferuntur ad coelestia. Siquidem dæmones zelum non ferentes, multifariam multisque modis hominis mentem perturbant, turbidam ei everfionem admiscere volentes: ut si vas obnoxium ac fragile invenerint, mox perfodiant illud, hoc est, animam infidelem ac duplicem. Sunt enim dæmones lupis rapacibus similes, qui obeunt monachorum cellas, januam sibi apertam inquirentes: ut intro insilientes, animam ipsis obedientem corrumpant. Sin autem ostium repererint occlusum, in faciem suam moesti concidentes recedunt:

Psal. 18.

Psal. 88.

Psal. 118.

Joann. 15.

dico autem de anima in fide fundata. Ne ergo timeas, neque verearis a versutia & calliditate eorum: non enim nocere tibi poterunt, Christum adiutorem habenti.

2. Tim. 1.

Ait quippe Apostolus: *Non enim dedit nobis Deus spiritum timoris: sed virtutis, & dilectionis & sobrietatis.* Quin & ipse Dominus ad suos dixit discipulos. *Videbam Satanam sicut fulgur de caelo cadentem: & ecce dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes & scorpiones, & super omnem virtutem inimici, & nihil vobis nocebit.* Idcirco

Luc. 10.

carissime, viriliter age, & confortare in Deo tuo, quia in æternum misericordia ejus. Si porro etiam nobis parentum secundum carnem memoriam adducunt, dicamus ad eos, melius esse parentes contristare, quam Dominum. Quod si divitias quoque nobis in medium attulerint, ad eos dicamus: Scriptum est: *Thesaurizas, & nescis, cui congregabis ea.* Ac

Matth. 6.

Psal. 105.

rursus: *Simul insipiens & stultus peribunt, & relinquent alienis divitias suas:* ut mihi quidem peccata ac culpas, aliis vero pecunias: non expedit mihi hoc: est enim malitia multa. Ideo neque thesaurizare in terra edocti sumus, ubi ærugo & tineæ demolitur, & fures perfodiunt atque furantur. Ubi enim thesaurus tuus est, ibi & cor tuum erit. Benedictus autem Deus, qui fortitudinem nobis adversus hostes invisibiles largitur: cui gloria in secula seculorum. Amen.

PARÆNESIS XI.

DEcerta, frater, tamquam bonus miles Christi, donec tempus suppetit: quia non super corruptibili corona tibi certamen propositum est; verum de peccatorum expiatione & vita æterna. Vindica ergo tibi in cunctis operibus tuis humilitatem, quæ est mater obedientiæ. Projice autem abs te animi duplicitatem, & in omnibus fidem induere, ut Dominus cernens animi tui promptitudinem, confirmet te in opere. Vehementer porro ignaviam & contentionem detestare cum omni perversa voluntate & invidentia: quippe qui propter Dominum reliquisti parentes tuos secundum carnem, amicos, & facultates: nam si ab initio in cogitationibus relaxatus fueris, molestiam consequeris & damnum. Si ergo aliquando acciderit nobis, vel modicum amore Domini laborare, vel etiam supra vires, ne obmurmuraverimus. Nam qui murmurat, seipsum declarat non ex proprio laborare instituto ac voluntate. Tu igitur tamquam prudens, ne contenderis cum negligentioribus

fra-

Aσαρτες ἀναχωρεῖτε. λέγω δὲ πρὸς ψυχῆς τεθελωμενῶν ἐν κρίσει. Μὴ ὦν δειλιάς, μηδὲ φοβῶν ἀπὸ τῆ κακουργίας αὐτῶν. βλάψαι σε ἔδυνάτω, Χειρὸν ἔχοντά σε βοηθόν. Λέγει γὰρ ὁ Ἀπόστολος. ἔγδρ' ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως & ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ. Καὶ πάλιν αὐτὸς Κύριος ἔλεγε τοῖς ἐαυτοῦ μαθηταῖς. ἐδεώρεν τὸ Σατανᾶν, ὡς ἀ-

Bτραπήν, ἐν τῷ ἔργῳ πεσόντα. ἰδοὺ δίδωμι ὑμῖν τὴν ἰσχίαν & πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πάντων τῶν δυνάμιν τῶν ἐχθρῶν, καὶ ὁδοῦν ὑμᾶς ἔμὴ ἀδικήσετε. Διό, ἀγαπητέ, ἀνδείξε καὶ ἰσχυε ἐν τῷ Θεῷ σε, ὅτι εἰς τὴν ἀνάνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Εἰ γὰρ μνησθῇ τῆς κτ' σάρκα γονέων ἡμῖν ἐπάγῃ, ἐπωρῶν πρὸς αὐτοὺς, Γέγραπται, θησαυρίζε, καὶ ἔγνωσκει τίτι συνάξει αὐτά. Καὶ πάλιν. ἐπιπαύτω ἄφρων καὶ

Cἀνὴς ἀπολθῆντα, καὶ καταλείψουσιν ἀλλοτείοις τὸν πλοῦτον αὐτῶν. ἵνα ἐν ἐμοὶ μὴ τὰ ἐγκλήματα, ἐτέρῳ δὲ χρήματα. ὅτι ἀνάγκη μοι τῷτο. ἔστι πονηρία μεγάλη. Διό, ἔτε δεδιδάγμεθα θησαυρίζε ἐπὶ τῇ γῆς, ὅπως σῆς καὶ βράσις ἀφανίζε, καὶ κλέπτει διορύσσουσιν καὶ κλέπτουσιν. ὅπως δὲ ὅτιν ὁ θησαυρός σε, ἐκκῆ, φροῖν, ἔσται καὶ ἡ καρδιά σε. Εὐλογητὸς γὰρ ὁ Θεός, ὁ δίδως ἡμῖν **D**ἰχὺν καὶ τῆς ἀοράτων ἐχθρῶν. ὧς ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῷ αἰῶνι. ἀμήν.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ ΙΑ.

AΔελφὲ, ἀγωνίζε, ὡς καλὸς στρατιώτης Χειρῶν, ἕως ἔτι ἔχεις καιρὸν, εἰδὼς τῷτο, ὅτι ἔτι φθαρτὴ σφαῖρα περιέκειται σοὶ ὁ ἀγὼν, ἀλλὰ πρὸς κατάρσεως ἀμαρτιῶν, καὶ πρὸς ζωῆς ἀγωνίᾳ. Κτίσας οὖν σεαυτῷ ταπεινοφροσύνην ἐν πάνσι τοῖς ἔργοις σε, ἥτις ὅτι μήτηρ ὑπακοῆς. Ἀπορρίψον γὰρ ἀπὸ σε τὴν διψυχίαν, καὶ ἐνδύσας τὴν κρίσιν ἐν πάντι, ὅπως ὁ Κύριος ἰδὼν σε τὸν πρῶτον τῆς ψυχῆς, ἐνισχύσῃ σε ἐν τῷ ἔργῳ. Μίσησον γὰρ σφοδρὰ τὴν ὀκνηρίαν καὶ ἐρίθειαν σὺν πάσῃ κακοήθει γνώμῃ καὶ φθόνῳ, ὡς καταλείψας ἀπὸ τῆς Κυρίου τοὺς κτ' σάρκα γονεῖς, φίλους, καὶ ὑπάρχοντα. Εἰ γὰρ γὰρ ἀρχῆς χαυνωθῆς τοῖς λογισμοῖς, κόπον ἔξεις καὶ ζημίαν. Εἰ γὰρ ὦν συμβῇ ἡμῖν ποτε καὶ μικρὸν κοπιάσας ἀπὸ τῆς Κυρίου, ἢ ἔτι ὑπὲρ δυνάμιν, μὴ γογγύσωμεν. ὁ γὰρ γογγύζων, ἐκδηλον ἑαυτοῦ ποιεῖ, ὅτι ὅτι ἰδίας πρῶτης ἐργάζετα. Σὺ γὰρ, ὡς φρόνιμος, μὴ εὐξέ τοῖς ἀμε-

λεσέ-

λεστέροις ἀδελφοῖς, μηδὲ ζήλῳ τὸς ἐν ἀφοβίᾳ
Θεῷ ἀγρόντας, εἰδὼς τὸ ποῦ ἀκείβας, ὅτι ὁ
πίπτων ἐαυτῷ ῥήγνυται, καὶ ὁ νικῶν φεραῖται.
Πλὴν μὴ εἰσεὶ σὺ ἀδελφῷ· ὅ γὰρ οἶδας, μή-
ποτε καὶ πᾶσι αὐτῷ ἐνοχλή, ὃ σὺ ὅ γινώ-
σκεις, καὶ τὸ τέχνη χάριν ἀδυνατίως φέρει· τὸ τέχνη
καὶ μᾶλλον συμπάσχειν, καὶ πῶς καλεῖν, καὶ μὴ
ἐκδιδοῖν, ὡς ἀσυμπαθεῖς. Σὺ δὲ ἀγωνίζου
καλῶς, εἰδὼς πρὸς τίνα ἐξελέλυθας. Ἰδὲ γὰρ
ὧν ἐπιτίθειός σοι χαρὸς πρὸς αὐτὸν τῷ σω-
γεῖν πλεονέκτητον ἀνέκλειπτον ἀπὸ τῆς λειτουργίας καὶ
καρποφορίας τῆς πρὸς τοὺς ἀδελφούς. Διό, ἀγα-
πητέ, εἰ κατελέλθης τὰ μέσσωλα ἀπὸ τῆς κο-
πειῶν, κατὰσειλον καὶ ἐνδοθῇ τὰς κοσμητικὰς ἐπι-
θυμίας. Εἰ δὲ κατὰσεις τὴν ἀποδίαν τῆς μαγει-
ρείας, ἐν πολλῇ ταπεινοφροσύνῃ ἐπιτελεῖς τὸ ἔρ-
γον, μιμησκόμενος τῷ Προφῆτῃ, λέγοντος·
ἀποδοὺν ὡσεὶ ἄρτον ἔφαγον, καὶ τὸ πόμα μου
καυθμὸς ἐμὸν. Κατανόησον δὲ, ἀγαπητέ,
ἅμα τὸ φθαρτὸν τῶν, καὶ ἀνονόησον τὴν ἀνώγειον
φλόγα, τὴν μέλυσαν κατεδίειν τοὺς ἀμαρτω-
λούς· καὶ δάκρυσον πρὸς ὧν ἡμέτερος· ἅμα δὲ
καὶ πρὸς ἐμὸν τὸ ἀμαρτωλόν· ὅπως ἄφρονι ἀμαρ-
τιῶν δωρήσεται ἡμῖν Κύριος. ὅτι ἡ δόξα εἰς
τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.

ΝΟΥΘΗΣΙΑ ΠΕΡΙ ΑΤΥΦΙΑΣ.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ ΙΒ.

Α Δελεῖ, εἰς ἀποταξάμενος τῆς ματαίας βίης,
εἰσελθὼς εἰς κοινόβιον πλειόνων ἀδελ-
φῶν· καὶ πρὸς αὐτοὺς ὡς ἡγεμὸν ἐτέρῳ
μοναχῷ, τῷ διδάσκειν σε ἀθλα τῆς ἀρετῆς·
μὴ σοι δόξη λέγειν τὰ ἐναντία τῆς μεγαλειότητος
εἴτε πρὸς αὐτοὺς, ἐν τῷ σε ἀγαθολογίζεσθαι τι πρὸς
μὴ ἀνηκόντων, καὶ φῆς· ἐγὼ μὲν κατέλιπον πλε-
τον, οἰκίαν, ἀγρὸς, παῖδας, καὶ παρδίσκας,
καὶ πάντα ἡγεσάμην σκύβαλα, ἵνα Χριστὸν κερ-
δήσω· ἔπος δὲ μηδεὶς κύριος ὢν, πολλὰ καὶ
ἐξ ἀνάγκης εἰς τὸ ποῦ ἐλέλυθε, καὶ τὸ τέχνη ταπει-
νωθῇ; καὶ εἰς τοιαύτῳ ὑπέλειπον πρὸς ἀπεμφορῇ;
μὴ γὰρ λιμώτων πάρεμι; Μὴ οὖν ταῦτα ἀγα-
θολογίζῃς, ἀγαπητέ. ὑπερηφανείας γὰρ οἱ λόγοι
ἔτοι πεπλήρωται. Ἀλλ' ἐνόησον, ὅτι ὁ πάν-
των πρὸς ἡμῶν Δεσπότης Χριστὸς δι' ἡμᾶς ἐτα-
πεινόσεν ἑαυτὸν, ὑπήκοος ὑποτάχθηκες μέχρι θά-
νάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ. Νοεῖ ἂν λέγω. ὁ γὰρ
γὰρ σοι ὁ Κύριος σωθεὶς ἐν πᾶσι. Δύο ἀθλη-
ταὶ ἡλθον ἀγωνίσασθαι ἐν τῷ ἄμφω, καὶ ὁ εἰς

A fratribus, neque zelaveris eos, qui absque
timore Dei vitam traducunt: illud certo
sciens, quod qui cadit, sibi ipsi decidit; &
qui vincit, coronatur. Verum noli litiga-
re cum fratre: non enim nosti, an mor-
bus aliquis eum divexet, quem tu igno-
res, & hujus causa imbecillior sit: quum
eidem nos potius oporteat compati, sola-
tiumque præbere, & nequaquam exagita-
re, quasi perturbationum expertes. Tu ergo
B bonum certa certamen, conscius ad quæ-
nam exieris. Nunc enim tempus tibi com-
modum aptumque est propositum congre-
gandi divitias indeficientes per ministerium
& fructum, quem facis erga fratres. Qua-
propter carissime, si a stercorebus intimas
ædes vindicas ac reprimis; intrinsecus etiam
mundanas concupiscentias comprime. Et
si cineres coquinæ purgas atque auferis;
multa cum humilitate opus perficito, me-
mor Prophetæ dicentis: *Quia cinerem tam* *Psal. 102.*
quam panem comedebam, & potum meum
cum fletu miscebam. Considera etiam si-
mul, dilectissime, corruptibilem ignem,
& perpende animo flammam illam æter-
nam, quæ peccatores devoratura est: ac
deplange peccata quæ commisisti: pariter
autem & pro me peccatore: ut remissio-
nem nobis peccatorum largiatur Dominus:
cui gloria in secula. Amen.

D

ADMONITIO DE HUMILITATE.

PARÆNESIS XII.

F Rater, si post abdicationem vanæ vi-
tæ, ingressus sis cœnobium plurium
fratrum, & a Præfecto traditus fueris al-
teri monacho, qui te virtutum præmia
doceat: ne tibi contraria videaris dicere
E majori tuo, aut agere; dum tu tecum
quæ non conveniunt, cogitas, dicisque:
Ego quidem divitias, domos, agros, ser-
vos, & ancillas reliqui, omniaque ut
stercora arbitratus sum, ut Christum lu-
crificerem; hic vero quum nullius rei do-
minus esset, sæpeque etiam ex necessita-
te ad hoc venerit, huic ne ego subiciar,
ut & in ejusmodi vilitatem redigar? num-
quid huic me compulit fames? Noli caris-
F sime talia tecum mente volvere, quum
isti superbia pleni sermones sint: sed per-
pende quo pacto omnium nostrum Domi-
nus Christus propter nos humiliaverit se-
metipsum, *factus obediens usque ad mor-* *Philipp. 2.*
tem, mortem autem crucis. Intellige quæ
dico: dabit enim tibi Dominus in omni-
bus intellectum. Duo athletæ simul ad cer-
tamen venerunt, quorum alter splendida in-

Philipp. 3.

Philipp. 2.

2. Tim. 2.

dutus erat veste, alter autem vili ac for-
dida. Sed numquid splendidum sibi vesti-
mentum adhibet certaminis tempore ath-
leta in subsidium contra adversarium? aut
non potius fortitudinem artemque cum
animi vigore secum adfert antagonista ad-
versus colluctatorem? aut quomodo ausi-
simus remissionem nobis priorum peccato-
rum a Deo efflagitare, si ipsi non obli-
scamur conversationis pristinae? aut quo pa-
cto novum hominem, qui secundum Deum
creatus est, induemus; si veterem homi-
nem, qui secundum desideria corrumpitur,
non prius exuerimus? non enim vetus no-
vo coalescere potest, quum dicat Salvator
noster: *Nemo immittit commissuram panni
rudis in vestimentum vetus: tollit enim ple-
nitudinem ejus a vestimento, & pejor scissu-
ra fit. Ac rursus: neque mittunt vinum no-
vum in utres veteres: sed vinum novum in
utres novos mittendum, & ambo conservan-
tur. Neque sapias secundum veterem ho-
minem: quia scriptum est: Qui vult inter
vos sapiens esse in hoc seculo, stultus fiat, ut
sit sapiens: sapientia enim hujus mundi, stul-
titia est apud Deum. Quocirca humilita-
tem amplectere: quoniam scriptum habe-
tur: Quae apud homines alta sunt, abomina-
bilia sunt coram Deo: ut omnia recte pro-
beque ex virtute agens, laudem apud
Deum obtineas, coronamque vitae acci-
pias, quam repromisit diligentibus se: cui
gloria in secula seculorum. Amen.*

Matth. 9.
Marc. 2.
Luc. 5.

1. Cor. 3.

Luc. 16.

DE HUMILITATE.

PARÆNESIS XIII.

O Portet porro & eos, qui ex misera
atque ærumnosa vita ad solitariam
vitam accedunt, non sublimē sapere, ne-
que extolli: quin potius omnem mansue-
tudinē, animique demissionem exhibere;
memoria recolentes ac simul perpendentes
beneficia Domini, ex cujusmodi ipsos exe-
merit hujus seculi turbatione; ne forte
mente elati, tamquam ingrati audiant a
Benefactore quod in Psalmo dictum est:
*Et homo quum in honore esset, non intel-
lexit: comparatus est jumentis insipientibus,
& similis factus est illis. Serviamus ergo
Domino, carissimi, magna cum humili-
tate omnibus diebus vitæ nostræ; qui
suscitat a terra inopem, & de stercore
erigit pauperem; ut & post finem vitæ hu-*

Psal. 49.

Psal. 113.

A ἐνεδύσατο τὴν ἐσθῆτα λαμωρὰν, ὁ δὲ ἕτερος πε-
νυχράν. Μὴ ἔν τῇ ἐσθῆτι τὴν λαμωρὰν πορσα-
γῆ ὁ ἀθλητὴς ἐν καρῷ ἀγῶνος, ἢ ἔχι μᾶλ-
λον τὴν ἀνδρείαν, καὶ τὴν τέχνην σὺν τῇ δύναμι
ἀντασάγει ἀνταγωνιστῆς πρὸς βοήθειαν κατὰ
τοῦ ὑπεναντίου; Ἡ πᾶς τολμήσωμεν ἄφεσιν
ἀμαρτιῶν ἀτήσασθαι παρὰ τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ
τῆς πορτέρων ἡμῶν πλαιοματιῶν, ἡμῶν μὴ ἐπι-
λανθανομένων τῇ πορτέρᾳ ἀναστροφῆς; Ἡ πᾶς
ἐνδυσώμεθα τὸ κατὸν ἀνδρωπον τὸ κατὰ Θεὸν
κτιθέντα, ἔπω ἀποδυσάμενοι τὸ παλαιὸν ἀνδρω-
πον, τὸ φθαιρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπά-
της; Οὐ δύνατον γὰρ παλαιὸν σωάψαι τῷ
κατῷ, ὅς Σωτὴρ ἡμῶν εἰπόντος. Ὅσοις ἐπί-
βλημα ἐπιβάλλει ῥάκους ἀγνάφους ἐπὶ ἱματίῳ
παλαιῷ· ἄρτι γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτῶν ἀπὸ τῆς
ἱματίου, καὶ χεῖρον χίσμα γίνεται. Καὶ πα-
λιν· Ὅσοι βάλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκὲς πα-
λαιὰς, ἀπὸ οἶνον νέον εἰς ἀσκὲς κατὰς βλητέον,
καὶ ἀμφοτέρω σωτηριεύονται. Μὴ δὲ σοφίζῃς κατὰ
τὸ παλαιὸν ἀνδρωπον· διότι γέγραπται· ὁ θέλων
ἐν ὑμῖν σοφὸς εἶναι ἐν τῷ αἰῶνι τέταρτον, μωρὸς
ᾄσεται, ἵνα γένηται σοφός· ἢ γὰρ σοφία ἔκ κόσμου
τέταρτον, μωρία πρὸς τῷ Θεῷ εἰσιν. Ἐπιλαβὲ
ἐν τῇ ταπεινοφροσύνῃ· ὅτι γέγραπται· πὰ ὑψηλὰ
πρὸς τοῖς ἀνθρώποις, βδέλυγμα πρὸς Θεῷ·
ὅπως καλῶς καὶ δοκίμως πάντα καταρτίσας,
ἐξαισέπαγον παρὰ τῷ Θεῷ, καὶ κληρονομήσῃς τὴν
ἐξέφανον τῇ ζωῇ, ὃν ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπᾶσιν
αὐτόν. ὃ ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας τῇ αἰῶνων.
ἀμήν.

ΠΕΡΙ ΤΑΠΕΙΝΟΦΡΟΣΥΝΗΣ.

E

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ II.

Δ Εἰ καὶ τὰς ἑξ οἰκτρῶν καὶ μοχθηρῶν βίαι
ἐρχομένης εἰς μονήρη βίον, μὴ ὑψηλο-
φρονεῖν, μὴ ἐπαίρεσθαι, ἀλλὰ πᾶσαν τραυτίαν τῇ
ταπεινοφροσύνῃ ἐνδείξασθαι, μνημονύοντας ἅμα
καὶ ἀναλογιζομένους τὰς διερχομένας ἔκ Κυρίου, ἐκ
ποίας συνοχῆς ὁ ἀγῶνος τέταρτον ἔξεσπασεν αὐ-
τὸς· μὴποτε ἀπαρέντες τῷ νοῷ, ἀκέσωσιν,
ὡς ἀγνώμονες, παρὰ τῷ Εὐεργέτῃ, τὸ εἰρημνύον
ἐν τῷ ψαλμῷ· καὶ ἀνδρωπος ἐν τιμῇ ὢν, ὁ
σωῆκε, παρασυβεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοή-
τοις, καὶ ὁμοιώθη αὐτοῖς. Τοιγάρθεν, ἀγαπητοί,
δεχθώμεθα τῷ Κυρίῳ ἐν ταπεινοφροσύνῃ πολ-
λῇ, πᾶσας τὰς ἡμέρας ἡμῶν, τῷ ἐγγείραντι
ἀπὸ γῆς πτωχόν, καὶ ἀπὸ κοπρίας ἀνυψέντι
πάντην.

F

jus

πένητα· ὅπως καὶ μὲν τέλος ἀξιώσῃ ἡμεῖς τῆς
δόξης τῆς ὑπακοῆς καὶ ταπεινῶν. Διότι γέγρα-
πται· Κύριος ἀνταποδίδωσι τοῖς περὶ αὐτοῦ ποιῶσιν
ὑπερφηανίαν. Καὶ πάλιν· Κύριος ὑπερφηάνοις ἀν-
τιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν· ᾧ ἢ δό-
ξα εἰς τὰς αἰῶνας. ἀμήν.

ΠΕΡΙ ΑΦΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ ΙΔ.

Α Δελφέ, ἐπιστάτης ψυχῆν; ζῶσα ὥστε
ἀνὴρ τὸ ὄφυν σε· ἀγὼν γὰρ ἦκει σὺ
ὀλίγος, τελείων ψυχῶν ἔργον ἀνεδέξω. Νῆφε
οὖν σφόδρα, ὅτι πολλῆς περισσοχῆς δέεται τὸ
παράγμα, καὶ μὴ καταρρονήσης· ἀλλ' ἐν πάσῃ
ἀγιότητι ἔσω ἡμῶν ἡ ἀνατροπὴ μετ' ἀλλήλων·
μήποτε ἢ ἀπορροήσῃς ὑποσπέρη ἢ τὸ ἰδίον ὁ
ἔχθρος, ἀλλ' ἢ ὑπακοῆς ἢ ὑποκειμένης. Ὁ γὰρ
ὑπερβάνων τὰς ὁρὰς τὴν ἀγνείας καὶ σωφροσύνης, ἢ
τὴν ὑπακοὴν ἀπαγῶν πρὸς ἡδυσπείδιαν, ἢ ἀ-
μώρητος ἔσαι. ἢ γὰρ ἀμπελος αὐτὸς ἐκ Σοδο-
μων, καὶ ἡ κληματὶς αὐτὸς ἐκ Γομορράας· τῷ
Ἀποστόλῃ λέγοντος· ὁ γὰρ ἀδελφί, σὺ ἀνδρω-
πον ἀδετεῖ, ἀλλὰ τὸ Θεόν, τὸ διδόντα τὸ Πνεύ-
μα τὸ ἅγιον αὐτῷ εἰς ἡμῶν. Ἀλλ' ὅτι ὁ ὑπα-
κῶν ἔχει τὰς πράξεις ἔχει ἔπαυτον παρὰ τὸ
Θεῷ· ὅτι ὁ δὲ τὸ Γωσήφ ἐμιμήσατο, ὁ δὲ τὴν
μακαρίαν Σωσάννῃ ἐζήλωσεν. Ὁ μὲν γὰρ Γωσήφ
καὶ εἰς δαλμαίαν παραδίδει τῇ Αἰγυπτίᾳ, ὃ σωμα-
πήχθη τῇς κολακείας αὐτῆς· ὁ δὲ αὖτ' ἔδει-
κναι ἀπειλὰν ἐπλήσαν τὴν φιλοφρονεῖν. Ποτὲ μὲν γὰρ
κολακίδεσσα τὸ νέον, ἐπηγνέμετο διδόναι δόματα
πολλά· Μὴ περὶδομένη δὲ αὐτῇ, πολλάκις καὶ
θάνατον ἠπείλει καὶ βασάνους. Ὁ δὲ ὁ δὲ πρὸς
κενὴν τὴν σωφροσύνης, ὑπήκοος δὲ ὑπάρχων κατὰ
πάντα, τὸ μόνον πρῆντίσαστο, σύμβολον τῆς
ἡμετέρας βίης τεθδικῶς. Ὁμοίως δὲ καὶ ἡ μακα-
ρία Σωσάννα θάνατον ἠρετίσαστο, ἢ ἀμαρτεῖν
ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Μεγάλῃ δὲ τιμωρίαν ἑαυτῇ
περὶ ἑαυτῆς ὁ συκοφαντῶν τὸ δίκαιον. Διὸ καὶ ὁ
Ἀπόστολος λέγει· μὲν φόβος καὶ τρόμος τῇ ἑαυτῶν
σωτηρίαν ἐργάζεσθε. Σφόδρα γὰρ ἀντίκειται ὁ
ἔχθρος καὶ τὸ καταρδύντων τὰς ἀρετὰς, ἀλλὰ
καταπατεῖται ὑπὸ τῆς πίστεως. Δεῖ δὲ τὰς μει-
ζοτέροις, τύποις εἶναι τοῖς μικροτέροις πρὸς πᾶ-
σαν ἀρετὴν, ὅπως μὴ δαμάσθω ἀφορμὴν τοῖς δε-
λαῖς ἀφορμῇ. Ἐὰν γὰρ ἡμεῖς ὡς ἀνυπότακ-
τοι, πᾶσι τὴν ὑπακοὴν ἐκδιδάσκωμεν τὰς μικρο-
τέροις; Ἐὰν ὡς γαστρίμαργοι ἢ μέθυσοι ἢ φιλ-
άρ-

A jus nos gloria dignetur mansuetorum atque
humilium. Quia scriptum est: Dominus re- *Psal. 31.*
tribuet abundanter facientibus superbiam. Et *Jacob. 4.*
rursus: Dominus superbis resistit, humilibus
autem dat gratiam. Cui gloria in secula.
Amen.

DE PRÆPOSITIS.

B PARÆNESIS XIV.

F Rater, credita tuæ curæ est anima?
cingere sicut vir lumbos tuos: certa-
men quippe imminet non exiguum. Per-
fectarum animarum opus suscipe. Quare
sobrium te præbe vehementer ac vigilan-
tem: quoniam multam res exigit attento-
nem: & ne despexeris; verum in omni
sanctitate ac puritate sit nostra conversatio
ad invicem: ne forte ex segnitie aliquid
de proprio subseminet inimicus per ejus
qui morem gerit obedientiam. Nam qui
terminos castitatis ac pudicitie transgredi-
tur, & obedientiam ad voluptatem atque
libidinem requirit, non impunis evadet.
Nam vinea ejus ex Sodomis, & palmes *Deuter. 32.*
ipsum ex Gomorrha: quum dicat Aposto-
lus: Qui hac spernit, non hominem sper- *1. Thessal. 4.*
nit, sed Deum, qui dedit Spiritum sanctum
suum in nobis. Sed neque qui ejusmodi
rem audit, laudem apud Deum obtinet:
quoniam neque Joseph imitatur, neque
beatam Susannam æmulatur. Siquidem Jo- *Genes. 39.*
seph etiam in servitutem venundatus Ægy-
ptiæ, non est abductus blanditiis ejus: nec
mortis minæ amicū Dei deterruerunt.
Nam quum aliquando blanditiis juvenem
demulceret, promittebat se daturam ei
dona plurima. Quum autem eum in sen-
tentiam pertrahere nequiret, etiam mortem
ac tormenta sæpe est comminata. At iste
nihil prius habebat pudicitia, morigerus
alioquin in omnibus: sed istud solum re-
cusabat, symbolum nostræ vitæ proponens.
Similiter autem & beata Susanna mortem *Dan.*
potius elegit, quam peccare coram Deo.
Magnum porro sibi supplicium conciliat,
qui justum calumniatur. Unde & Aposto-
lus dicit: Cum metu & tremore vestram *Philipp. 2.*
salutem operamini. Valde enim inimicus
adversatur iis, qui virtutum studio sunt
dediti: verumtamen conculcatur a fide-
libus. Oportet vero majores minoribus for-
mam præbere atque exemplum ad om-
nem virtutem, ut non demus occasio-
nem cupientibus occasionem. Nam si nos
inobedientes simus, quomodo minores obe-
dientiam docebimus? si gulosi, aut ebrii,
aut

aut avari; quomodo inferiores nobis temperantiam ac patientiam docere poterimus? Si nos temerarii, aut multiloqui, instabilesque fuerimus; quo pacto juniores nobis gravitatem morum ac tolerantiam, constantiamque docebimus? Quum dicat Dominus & Salvator noster Jesus Christus: *Qui fecerit & docuerit, hic magnus vocabitur in Regno caelorum.* Rursusque per Apostolum ait: *Exemplum esto fidelium.* Sed dices mihi: tametsi ego non faciam, dico tamen quod expedit fratri meo. Ego autem dico: Quid prodest nobis, carissime, alios admonere, si ipsi contraria agamus? Domino per Prophetam Ezechielem dicente: *Unumquemque vestrum secundum viam vestram judicabo, dicit Dominus Alonai.* Non fecimus? at nunc facere ne negligamus. Victi sumus? at nunc ne vincamur. Negligentes fuimus? at vero jam ne negligamus. Deinceps ad Dominum convertamur. De docendo porro, & admonendo nos inter nos invicem, præceptum a Spiritu sancto habemus. Nam *qui converterit, inquit, peccatorem ab errore vite sue, salvabit animam a morte, & operiet multitudinem peccatorum.* Itaque carissimi neque nobis convenit superiores nostros judicare. Nam scriptum est: *Nolite judicare, ut non judicemini.* Exemplum autem humilitatis, fratres, in Samuele *1. Reg. 2.* Propheta habetis: non enim exaltatum est cor ejus adversus Heli Sacerdotem, quamvis etiam a Deo audisset de viro isto. Admonet quoque Apostolus Petrus, dicens: *Non solum bonis & modestis obedite, verum etiam discolis.* Hæc est enim gratia apud Deum, si propter Dei conscientiam sustinet quis tristitias, patiens injuste. *Quæ est enim gloria, si peccantes & colaphis excepti, suffertis? Sed si bene facientes, & patientes, sustinetis, hæc est gratia apud Deum.* In hoc enim vocati estis: quia & Christus passus est pro nobis, nobis relinquens exemplum, ut sequamur vestigia ejus: qui peccatum non fecit, nec inventus est dolus in ore ejus: qui quum malediceretur, non maledicebat: quum pateretur, non comminabatur: tradebat autem se judicanti injuste. Salutem ergo nostram curemus, carissimi, prompti atque parati ad poenitentiam, in omni verbo, quodcumque audierimus; potissimum vero a Præfecto in Domino. Nam quemadmodum aqua exstinguit ignem: ita poenitentia pura restinguit iram, & avertit furorem. Fidemque tibi faciat Quinquagenarius Eliæ temporibus, qui quum Prophetam humilitate ac submissione placasset, ab ira liberatus est. In cunctis igitur

A ἀργυροί, πῶς τὰς μικροτέροις ἡμῶν ἐκδιδάξωμεν ἢ ἐγκράτειαν καὶ ὑπομονήν; Ἐὰν ἡμεῖς ὦμεν ἀπειθήνιοι ἢ πολυλόγοι ἢ ἀβέβαιοι, πῶς τὰς μικροτέροις ἡμῶν ἐκδιδάξωμεν τὴν σεμνότητα καὶ καρτερίαν; Τὸ Κυρίως καὶ Σωτήριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐπὶ πάντων ὁ ποιήσας καὶ διδάξας, ἔστος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν ἁγίων. Καὶ πάλιν ἄλλο τὸ Ἀποστόλος λέγει· τύπος ἡμῶν πάντων πεισῶν. Ἐρεῖς μοι οὖν, καὶ ἐγὼ μὴ ποιήσω, μηδὲ εἴπω τῷ ἀδελφῷ μου ὃ συμφέρον; Εἴπω καὶ, τί τὸ ὄφελος, ἀγαπητέ, ἐάνθρωποι ἡμεῖς ἄλλους νεθετεύντες, τὰ ἐναντία πράττωμεν; τὸ Κυρίως λέγοντος, ἄλλο τὸ Προφήτης Ἰεζεκιήλ· ἕκαστον ὑμῶν καὶ τὴν ὁδὸν ὑμῶν κενώ, λέγει Κύριος Ἀδωναί. Οὐ ἐποιήσαμεν; ἀλλὰ καὶ μὴ ἀμελήσωμεν ποιεῖν. Ἡτήθημεν; ἀλλὰ καὶ ὅτι μὴ ἡτήθημεν. Ἡμελήσωμεν; ἀλλὰ καὶ ὅτι μὴ ἀμελήσωμεν. Τὸ λοιπὸν ἐπιστρέφωμεν πρὸς Κύριον. Περὶ δὲ τὸ διδάσκειν καὶ νεθετεῖν, εἰς τὸ ἓν, ἐν πολλῷ ἔχομεν ἀπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος· ὁ γὰρ ἐπιστρέψας, φωνῇ, ἀμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδῶν αὐτοῦ, σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου, καὶ καλύψει πλῆθος ἀμαρτιῶν. Ὡς οὖν ἀγαπητοί, ἔστε ἡμεῖς καὶ κείναις τὰς μειζοτέροις ἡμῶν· γρηγοροῦντες γὰρ, μὴ κείναις, ἵνα μὴ κενώητε. Ἔχετε δὲ ὑποδείγματι τὸ ταπεινοφροσύνης, ἀδελφοί, τὸ Προφήτῳ Σαμελ· ὁ γὰρ ὑψώθη τῇ καρδίᾳ καὶ Ἡλὶ τῷ ἱερέως, καὶ ὡς ἀνέσας ἐκ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνδρῶς. Παραγγέλλει καὶ ὁ Ἀπόστολος Πέτρος λέγων· μὴ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπαινετοῖς ὑποτάσσασθε, ἀλλὰ καὶ τοῖς σκολιοῖς· τῷτο γὰρ χάρις πρὸς τὸν Θεόν, εἰ διὰ σωείδῃσιν Θεὸς ὑποφέρει ὡς λύπας, πάχων ἀδίκως. Ποῖον γὰρ κλέος, εἰ ἀμαρτάνοντες καὶ κολαφιζόμενοι ὑπομενεῖτε, ὡς εἰ ἀγαθοποιεῖντες καὶ πάχοντες ὑπομενεῖτε, τῷτο χάρις παρὰ Θεοῦ. Εἰς τῷτο γὰρ ἐκλήθητε, ὅτι ὁ Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ ἡμῶν, ἡμῶν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν, ἵνα ἐπακολουθήσωμεν τοῖς ἰχνεσιν αὐτοῦ· ὃς ἀμαρτίαν ἑκ ἐποίησεν, ὅσῃ δὲ ὁ δόλος ἐν τῷ σωματι αὐτοῦ· ὃς λοιδορούμενος ἑκ ἀντελοιδορίας πάχων, ἑκ ἡπείλει· παρεδίδωκε τῷ κείνοντι ἀδίκως. Τῆς σωτηρίας οὖν γενώμεθα τὸ εἶναι, ἀγαπητοί, ἐποιοὶ εἰς μετάνοιαν· παντὶ λόγῳ, ὃ ἐὰν ἀκούσωμεν, μέλιστα παρὰ τοῦ πνεύματος ἐν Κυρίῳ. Ὡς οὖν γὰρ ὕδωρ σβέννυσσι πῦρ, ἔτω μετάνοια καὶ παρὰ σβέννυσσι θυμὸν, καὶ ὀργὴν ἀποστέφει. Καὶ περὶ τὸ σε ὁ ἐπὶ τοῦ ἁγίου Πεντηκόνταρχος, ὃς διὰ τὸ ταπεινοφροσύνης ἔδωκεν τὸν Προφήτην, διεσώθη ἀπὸ τῆς ὀργῆς. Ὡς οὖν

κοὴν οὖν ἔχε, ἀγαπήτε, καὶ πάντα ἐν Κυρίῳ, ὅπως ἰδὼν ὁ Κύριος τὸ ἀνυψήσανον καὶ ταπεινὸν τῆ καρδίας σὺ, ὑψώσῃ σε. Φύλαττε ὅ τας λόγους αὐτοῦ· καὶ ἔσται μὲν ἡμῶν ὁ εἰπὼν, ὅπως εἰσὶ δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν. αὐτῶ ἢ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ ΙΕ.

ΚΑτὰ μέρος οἰκοδομεῖται πόλις, καὶ μὲν κυβερνήσεως γίνεται πόλεμος. Οὐ δύναται ὁ ἄπειρος, ὡς ἔμπειρος, κατέχειν πόλιν· καὶ ὁ δύναται παθίον τρέχειν ἐπ' ἰσῆς ἀνδρός. Εἰ ἐπιθήσῃ παθίῳ βάρος ὑπὲρ δύναμιν, βλάβῃς αὐτῶ· καὶ εἰ ἀμελήσῃς τὸ παθεῖν αὐτῶ, ἄχρηστον ἀποθήσεται. Οὕτω δὲ καὶ ἀρχαίον μὲν ἀκρίσεως κυβερνᾶσθαι, καὶ μὴ καὶ κενοδοξίᾳ ἐπιτιθέσθαι αὐτῶ βάρος, μηδὲ καταφρονεῖν τῆ ψυχῆς αὐτοῦ. Ἀλλ', ὡς σοφός, ἀναλόγισά σου, πῶς ὑπετάγῃς τῷ μεγροτέρῳ σου, καὶ ἔτω καὶ μέρος ἐπιχορήγῃ αὐτῶ τὴν ἀσκήσιν. Ἀλλὰ μηδὲ, καὶ πάθος φιλαργυρίας, δῶκε τὸ ἀδελφὸν εἰς τὸ ἔργον, ὅτι καρδιογνώστης ἐστὶν ὁ Κύριος. Ἀλλ' ὡς παρὰ Θεῶ τὴν ἀνταπόδοσιν λαβεῖν ἐλπίζων, δίδασκε αὐτὸν πᾶς ἐπαθλα πᾶν ἀρετῶν, καὶ ὁ σεμνὸς βίβει τὴν ἀγωνίαν. Εἰ μὲν τὴν συμπλήρωσιν τῆ ἀργυπνίας καὶ τῆ σωήδου κανόνος, βληθῇς ἀργυπνήσαι καὶ σεαυτὸν, ὁ ὅς ὑποτεταγμένος θελήσῃ καθιδέσθαι μικρὸν, δὸς αὐτῶ ἀνάπαυσιν· ὁ γὰρ δύναται παθίον δραμεῖν, ὡς παρέρηται, ἐπ' ἰσῆς τελείῃς. Καὶ ἀδενῇ τῷ σώματι, μὴ ἀποβαλῇ αὐτὸν, ἀλλὰ συγκοπίασον αὐτῶ μακροθυμῶν ἐπ' αὐτῶ. ὡς σοφὸς γεωργός, φυτεύσας φυτὸν ἀγαθὸν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. Σπυρὶ δὲ τοῖς πᾶσι κίνηται παρρησιασθῆσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ, θυσιάαι ζῶσαι, θύαρετον τῷ Θεῷ, ὅπως μὴ συγκατακεῖσθαι, ὅς ὁ Ἀπόστολος ἀγιάται, λέγων· ἔχοντες μόρφωσιν βίσεβείας, τὴν ὅς δύναμιν αὐτοῦ ἡρηγμένοι. Πᾶσαν οὖν ἀγαθὴν παρρησίαν ἐκδίδασκε τὸ ὑποτεταγμένον, διότι γέγραπται· εἰ ἄνθρωπος τίμιον ἔξ ἀναξίῃς, ὡς σῶμα μὲν ἔσθαι. Εἰ γὰρ οἱ καθυγηταὶ τῆ ἀγίας τέττε ὁ παρρησιάζονται τὰς δυσχερείας τῶν νηπίων ψυχῶν, οὐδὲ ἀνάγονται παθίοις συνανατρέφεαίς ἀλλὰ τὴν πᾶν ἀνθρώπων ἀνταπόδοσιν· πῶς μὲν καὶ τὰς τελείας ἀνέχεσθαι τῶν ἀδενῶν διὰ τὸν Κύριον; Γέγραπται γὰρ, Τὰ ὅς λέγει Κύριος· μακάριος ὁς ἔχει ἐν Σιών.

Tom. II.

αυέρ-

A igitur obedientiam cole, dilectissime, in Domino: ut cor tuum ab omni superbia alienum ac humile cernens Dominus, te exaltet. Sermones porro ejus custodi. Eritque nobiscum qui ait: *Ubi cumque sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi sum ego in medio eorum.* Ipsi gloria in secula. Amen. Matth. 18.

PARÆNESIS XV.

Paulatim ac per partes ædificatur civitas, & cum gubernatione fit bellum. Nequit inexpertus, sicut exercitatus, arcum ac telum tenere: neque puerulus instar viri potest currere. Si puero onus supra vires imposueris, nocebis ipsi: & si eum instruere omiseris, nequam & inutilis evadet. Sic quoque novitium monachum cum judicio & discretionē gubernare oportet, & non per inanem gloriam imponere ei onus, neque rursus despicere animam ipsius. Ceterum instar prudentis perpende tecum, quomodo superiori tuo ipse subiectus fueris: atque ita paulatim ac per partes præbe ei exercitationem. Sed neque affectione avaritiæ, fratrem ad opus impellas: quoniam cordium scrutator est Dominus: verum tamquam apud Deum retributionem te accepturum sperans, doce ipsum virtutum præmia, ac castæ religionisque vitæ conversationem. Si igitur post adimpletas vigilias & consuetam regulam vigilare ipse privatim volueris; subditus autem paululum dormire cupierit; requiem ipsi concede. Non enim, ut ante dictum est, potest puer currere instar perfecti atque adulti viri. Et si infirmo sit corpore, ne spernas atque rejicias eum; sed compatere & auxiliare ipsi patienter atque longanimiter; super ipsum, ut prudens agricola, plantam inferens bonam in agro ipsius. Omne porro studium adhibeas, ut corpus ejus hostiam exhibeas viventem, ac bene placentem Deo; ut non cum iis judicemur, quos Apostolus accusat, dicens: *Speciem quidem habentes pietatis, virtutem autem ejus abnegantes.* Rom. 12. 2. Tim. 3. Hierem. 15. Omnem igitur bonam edoce actionem eum, qui sub obedientia vivit: quia scriptum est: *Si pretiosum ex indigno eduxeris, quasi os meum eris.* Si enim præceptores hujus sæculi non respuunt molestias infantium animarum, neque recusant cum pueris conversari, propter mercedem, quam ab hominibus expectant: quanto magis oportet perfectos propter Dominum tolerare imbecilles? Scriptum quippe est: *Hæc autem dicit Dominus: Bea-*

M

tus

Hebr. 13.

Psal. 141.

1. Cor. 3.

Psal. 119.

Psal. 89.

Hebr. 12.

tus qui habet semen in Sion, & domesticos in Hierusalem. Ipse igitur carissime, vide ne rejicias patris qui te genuit in Domino, adhortationes. Ait enim Apostolus: Obedite praepositis vestris, & subjacete eis: ipsi enim pervigilant pro animabus vestris, quasi rationem reddituri: ut cum gaudio hoc faciant, & non gementes: hoc enim non expedit vobis. Ideo in Psalmo ait: Corripiet me justus in misericordia, & increpabit me: oleum autem peccatoris non impinguet caput meum. Si enim qui secundum carnem aegrotant, suae vim inferunt naturae, ut servant quaecumque ipsis praescripserint medici: nonne multo nos magis decet morem iis gerere, quibus cura animarum nostrarum est credita? Cupiamus porro etiam Spiritus sancti ediscere mandata. Si enim qui mundi hujus praeceptores atque interpretes agunt, studiose in lectionem sapientiae, quae non est, incumbunt: (quum sapientia hujus mundi stultitia sit coram Deo:) quanto magis meditari nos decet atque perdiscere ad salutem animarum nostrarum eloquia Dei? Quin & Spiritus Sanctus beatificat eos, qui exquirunt testimonia ipsius, dicens: Beati qui exquirunt testimonia ejus: quia in toto corde exquirent ipsum. Et rursus in alio ait Psalmo: Beatus populus, qui scit jubilationem. Audi & Apostolum dicentem: Omnis disciplina in praesenti quidem videtur non esse gaudii, sed mœroris; postea autem fructum pacatissimum exercitatis per eam reddit justitiae. Cui gloria in secula. Amen.

PARÆNESIS XVI.

DIDACTICA.

FRater, dignus es habitus sancto indumento monastico? ne extollaris adversus expectantes in futurum annum. Non enim videri aliquem primum esse, virtus est: sed ad finem usque tolerare. Neque videaris tibi dicere apud teipsum, assumpto habitu: jam a laboribus sum liberatus: imo nunc multo magis in virtutum labore occupari debes, ne tibi ipse damnum inferas. Adhuc enim saepe etiam superiore cogente, tuam salutem non neglexisti. Nam adhuc in exteriori versatus es tholo: nunc vero in interiorem tholum introisti. Ne igitur te ipsum neglexeris, ut non perdas labores tuos, sed ut mercedem potius tuam recipias. Ex hoc enim tempore apparet tuus labor, ac studium,

Aσέρμα, καὶ οἰκείους ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ αὐτοὶ ἐν, ἀγαπητέ, μὴ ἀπαλύνεις νεφελὰν πατρὸς σου ὅτι κληθήσῃς σε ἐν Κυρίῳ. Λέγει γὰρ ὁ Ἀπόστολος· πείθεσθε τοῖς ἡγεμενοῖς ὑμῶν καὶ ὑπακούετε· αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνεῖσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ὡς λόγον ἀποδώσαντες, ἵνα ὑμεῖς χαρὰς τῷ κυρίῳ ποιῶσι, καὶ μὴ στεναζόντες· ἀλυσίτελές γὰρ ὑμῖν τὸ πρῶτον. Διὸ ἐν τῷ Ψαλμῷ λέγει· παίδευσέ με δίκαιος ἐν ἐλέει, καὶ ἐλέγξει με· ἔλαβον ὅτι ἁμαρτωλὸς μὴ λιπαράτω τὴν κεφαλὴν μου. οἱ γὰρ οἱ νοσούντες καὶ σάρκα βιάζονται τὴν ἐσώτην φύσιν, τηρεῖν ὅσα αὐτοῖς ἰατροὶ προστάσουσιν· ὁ πολλὸν μάλλον χεὶρ ἡμᾶς ὑπακούειν τοῖς πεπιστευμένοις τὴν ἴασιν τῇ ψυχῶν ἡμῶν; Θελήσωμεν ὅτι ἐκμανθάνειν καὶ τὰ ἐντάλματα τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Εἰ γὰρ οἱ τῷ κόσμῳ τέττε διηγητὰ ἐπιμελῶς κέχρηνται τῇ ἀναγνώσει τῇ μὴ ὄσης σοφίας· ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τέττε μωρία παρὰ τῷ Θεῷ ὄσιν· πολλὸν μάλλον χεὶρ ἡμᾶς μελετᾶν καὶ ἐκμανθάνειν τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ πρὸς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν; Καὶ μακαρίζει ὁ Πνεῦμα ὁ ἅγιος τὰς ἐξερθινώσας τὰ μαρτύρια αὐτῶν, λέγων· μακαριοὶ οἱ ἐξερθινώσας τὰ μαρτύρια αὐτῶν, ὅτι ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ἐκζητήσουσιν αὐτὸν. Καὶ πάλιν ἐν ἑτέρῳ Ψαλμῷ λέγει· μακάριος ὁ λαὸς ὁ γινώσκων ἀλαλαγμόν. Ἄκουε ὁ Ἀπόστολος λέγοντος· πάντα παθεῖα πρὸς μὴ τὸ πρῶτον ὁ δοκεῖ εἶναι χαρὰς, ἀλλὰ λύπης· ὅτι καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς δι' αὐτὴν γεγενημένοις ἀποδίδωσι δικαιοσύνης· ὃ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας· ἀμήν.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ Ιε.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ.

Aδελφε, ἡξιώθης τοῦ ἁγίου ἐνδύματος τῷ μοναχῷ; μὴ ἐπάγῃς καὶ τὴν ἐπιμενόντων εἰς τὸ ἐρχόμενον ἔτος. ὁ γὰρ τὸ οἶεσθαι ἵνα σωθῇς, εἶναι ἀρετὴ· ἀλλὰ ἐπομεῖναι ἀχρετέλους. Μὴ δὲ δόξη σοι λέγειν ἐν σεαυτῷ λαβὼν τὸ χῆμα· ἀπηλλάγην νῦν ἀπὸ τοῦ κόπου· ἀλλὰ νῦν πολλὸν μάλλον πόνεσον εἰς τὰς ἀρετάς, ἵνα μὴ σεαυτὸν ζημιώσης. Ἄχει γὰρ ὁ πρῶτος, πολλὰς καὶ ἁπλᾶς ἀνάγκης ὅτι μαιζότερος, ὅτι ἡμέλησας τὴν ἐσώτην σωτηρίαν. Ἄχει γὰρ ὁ δεύτερος ἐν τῷ ἑσώτερω θόλῳ ἦς, νυκτὶ δὲ ἐν τῷ ἐσώτερω θόλῳ εἰσεληλυθὼς. Μὴ οὖν ἀμελέσης σεαυτὸν, ἵνα μὴ ἀπολέσης τὰς κόποις σου, ἀλλὰ τὴν μισθὸν σου ἀπολάβῃς. Ἀπὸ τοῦ ἵνι φαίνεται ὅτι ὁ κόπος καὶ ἡ πειρασμὸς καὶ ἡ ἀγνεία καὶ

καὶ τὸ καθ' ἑαυτὸν· ἀπὸ τῆς ὁδοῦ φαίνεται ὅποια ὁδὸν ἐπιθυμεῖς· ἢ τὴν πλατείαν καὶ εὐρύχωρον, τὴν ἐπάγουσαν εἰς τὴν ἀπώλειαν· ἢ τὴν στενὴν καὶ τεθλιμμένην, τὴν ἐπάγουσαν εἰς τὴν ζωὴν καὶ αἰώνιον. Καὶ ἐν μὲν τῇ πλατείᾳ ὁδῷ ὅτι ταῦτα· κακοφροσύνη, περπατασμοί, γαστριμαργία, μέθη, ἀσωτία, ἀσελγεία, εἰς, θυμὸς, φυσίωσις, ἀκαταστασία, καὶ τὰ ὅμοια τέτοις· οἷς ἐξακολουθεῖ ἀπιστία, ἀπειθεῖα, ἀνυποταγή· ἔχατον δὲ πάντων τῶν κακῶν, ἡ ἀπόγνωσις. καὶ ὁ ἐν τέτοις ἀνατρεφόμενος πεπλάνηται ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀληθείας, περιζέωντος ἑαυτὸν ῥυόμενος τὴν ἰδίαν ἀπώλειαν. Ἐν δὲ τῇ στενῇ καὶ τεθλιμμένῃ ὁδῷ ὅτι ταῦτα, ἡσυχία, ἐγκράτεια, σωφροσύνη, ἀγάπη, ὑπομονή, χαρὰ, εἰρήνη, ταπεινοφροσύνη, καὶ τὰ ὅμοια τέτοις· οἷς ἐξακολουθεῖ ἡ ἀθάνατος ζωὴ. Ἐπιγνὼς οὖν, ἀγαπητέ, τὰ κεκρυμμένα ἐν τῇ πλατείᾳ καὶ εὐρυχωρᾷ ὁδῷ, ἀπέστα ἀπὸ αὐτῆς, ἵνα καταλάβῃς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. Ἐὰν γὰρ ἔκ νεότητός σε βαδίσῃς τείβον δικαιοσύνης, καὶ ἡ ἐξοδός σε ἔσται ἐν εἰρήνῃ. Ἐὰν δὲ ἀρξῇ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ πλατέως περιβόεσθαι, ἔχατον ὁδωκηθήσῃ τικρῶς. Ἐὰν δὲ ἴδῃς τὸς ἐν ἀφοβίᾳ Θεοῦ ἀγρόντας, παχέας καὶ ὑγιεῖς τῷ σώματι, μὴ ζηλῇς τὰ ἔργα τῆς ἀφοβίας. Τί γὰρ τὸ βέλιον; τρυφᾷν ἐπὶ ὀλίγας ἡμέρας, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς σαρκὸς ποιεῖν, καὶ σερεθῆναι τῇ αἰώνιᾳ ζωῇ; ἢ σερεθῆναι πρὸς ὀλίγον, καὶ ἐκφυγεῖν τῇ αἰώνιᾳ κείσεως, καὶ τὴν βρυγμὴν τῶν ὀδόντων, καὶ ἀπολαβεῖν τῇ αἰώνιᾳ ζωῇ; Σφόδρα τίθει ἑαυτὸν ἐκ τῆς παρρησίας, μήποτε δαλωθῇς τῇ πολυλογίᾳ καὶ ἀναγκωτικῇ, καὶ ποιήσῃς ἐπίχαρμα τοῖς δαίμοσιν ἑαυτὸν, καὶ ἔχατον ἀπορρίψῃ σε τὴν ἀδελφότητος. Οὐ ποῦτο ὄναγροι λυμάνισαι οἶτον, ὅσον ἡ παρρησία λυμάνεται τὸς πόνας τῶν μοναχῶν. Περιζώνου οὖν σεαυτὸν τῇ ὀλιβαίᾳ, καὶ τῇ ταπεινοφροσύνῃ, καὶ ὑπομονῇ, ἐν τῇ ὑπομονῇ τῇ ἀληθείας. Νεδέττει σεαυτὸν, καὶ ὡς ἀνάλα λέγων, Εἰ καὶ τὸ χῆμα τῆς μοναχῆς ἔλαβον, ἀλλὰ τὸς τρόπους τῆς μοναχῆς ἔπω μεμάρθηκα. Ἐν τέτοις οὖν ἀγαθῇ σε ἡ ταπεινοφροσύνη. Καθεζομένης δὲ σε ἐν τῇ ἡσυχίᾳ τῆς κεφαλῆς, ἐπισυνάγαγε τὸς ἀγαλογισμούς σε, καὶ εἰπὲ τῇ καρδίᾳ σε· ἄνθρωπε, ἔχι τὸν κόσμον κατελίπες, καὶ τὸς κτὶ σάρκα γυνεῖς, καὶ φίλους, καὶ πόλιν, καὶ πατεῖδα, καὶ πλῆθον, τῆς Κυρίας συνεργήντος σοι; Καὶ τί τὸ ὄφελος, εἰάνπερ καὶ ὡς ἐλθὼν τῆς σωθῆναι, τὰ ἐναντία πρᾶτῃς, καὶ ἀμαρτάνεις ἐναντὶ Κυρίας·

A & puritas, atque tranquillitas. Ex nunc apparet, qualem inire viam desideres; an latam, & amplam, quæ ducit ad perditionem; an angustam & arctam, quæ ducit ad vitam æternam. Et quidem in lata via hæc sunt: temeritas, distractiones, ingluvies, ebrietas, luxuria, lascivia, contentio, excandescencia, inflatio, instabilitas, ac his similia, quæ consequuntur infidelitas, diffidentia, inobedientia; omniumque malorum ultimum, quod est desperatio. Et qui in istis versatur, a via veritatis aberrat, sibi que ipse propriam perditionem conciliat. In angusta vero & arcta via sunt ista: quies, continentia, temperantia, caritas, patientia, gaudium, pax, humilitas, & hisce similia, quæ consequitur vita immortalis. Quum ergo jam cognoveris, carissime, quæ in lata & spatiosa lateant via, recede ab ea, ut vitam æternam accipias. Si enim a juventute tua per semitas justitiæ inceseris, etiam exitus tuus in pace erit. Sin vero ex nunc per viam latam ambulare inceperis, postremum amare lugebis. Quod si conspexeris eos, qui absque timore Dei vitam agunt, crassos & pingues, ac corpore sanos; ne opera eorum timoris Dei expertia iinitatus fueris. Quid enim melius fuerit? paucos dies in deliciis versari, & carnis desideria perficere, vitæque æterna privari: an vero modicum angustis premi, & effugere iudicium, atque supplicium sempiternum, stridoremque dentium, ac vita perfrui sempiterna? Valde te ipsum custodi a licentia vitæque libertate; ne forte multiloquio & impudentiæ inservias, teque dæmonibus ridiculum præbeas, ac denique a fraternitate te etiam abrumpas. Non tantum onagri devastant frumentum, quantum nimia libertas corrumpit labores monachorum. Præcinge igitur teipsum pietate, humilitate, & longanimitate in patientia veritatis. Admone teipsum, & cohorte, dicens; etsi monachi assumi habitum, monachi tamen mores nondum didici. In his igitur permanebit humilitas tua. Confidente porro te in silentio ac tranquillitate cellæ tuæ, recolle cogitationes tuas, & dic tecum corde; nonne, o homo, mundum reliquisti, & parentes carnales, atque amicos, & civitatem, & patriam, ac divitias, Domino tibi cooperante? Quæ porro erit utilitas, siquidem huc profectus ut salutem consequaris, agas ea quæ aliena sunt a salute, peccesque coram Domino, nudum & otiosum nomen

Matth. 7.
Luc. 13.

men circumferens, dum a familiaribus & amicis prædicaris beatus? Ajunt enim: Beatus ille est, quoniam mundum istum averfatur, & gloriam ipsius, ac fallaciam ejus; & non amplius quidquam rerum curat terrenarum: secessit enim, inquit, & factus est monachus. Et ecce tu hic non monastico ritu ac more vitam degis. Cujusmodi ergo confusio nos occupabit, si qui beatos nos jam prædicant, iidem nos præcesserint in regno cœlorum? Qualis quantusque timor ac tremor nobis obveniet, dum fletu comprimemur amaro? Si qui felices jam nos censent, genuque nobis flectunt, ac dicunt, orate pro nobis peccatoribus servi Christi: si, inquam, ipsi reperti fuerint in quiete ac refrigerio; nos autem propter nostra delicta in ærumnis & angustiis? Quapropter carissimi, sobrii simus & vigilemus ad Dominum, obsecro, donec tempus nobis suppetit: & non efferamur, neque distrahamur fraudibus seculi hujus. Nam mundus hic transit, & concupiscentia ejus. Qui autem facit voluntatem Domini, manet in æternum. Cunctas igitur res seculares ac temporales, mentem a Deo avelientes, despiciamus. Nam vires, & pulchritudinem senectus excipit atque infirmitas: gloriam autem & divitias mors dissolvit atque corruptio; justitia autem manet in secula. Bene ergo decerta carissime: ecce enim stadium omnibus apertum est: dicitque certaminis Præfectus per Apostolum: Sic currite, ut comprehendatis. Et, omnis qui certat in agone, ab omnibus se abstinet. Rursusque ait: Nemo militans, implicat se negotiis secularibus, ut ei placeat, qui ipsum militiæ adscripsit. Nam & qui certat in agone, non coronatur, nisi legitime certaverit. Deus autem, & Pater Domini nostri Jesu Christi det nobis spiritum fortitudinis, & sapientiæ, atque patientiæ, ad serviendum ipsi omnibus diebus vitæ nostræ: cui gloria in secula. Amen.

DE AMORE PROPRIO, ET DE
VANA DECEPTIONE.

PARÆNESIS XVII.

FRater, cur deciperis, correptus a Diabolo, ut gradus transilias, in quibus nullam capies utilitatem, tibi ipse honorem acquirens? Apostolum dicentem audi: Non enim qui seipsum commendat, ille probatus est, sed quem Dominus commendat. Ipsumque Dominum ausculta: Quomodo potestis credere, qui gloriam ab hominibus accipitis,

Joan. 1. 2.

1. Cor. 9.

2. Tim. 2.

2. Cor. 10.

Joan. 55.

A μόνον ἄργον ὄνομα περιέβλησαι, ἐν τῷ σε μακαρίζουσαι ὑπὸ πάντων γνωρίμων. καὶ φασί, μακάριος ὁ δέσνα, ὅτι ἐμίσησε τὸν κόσμον τῶτον, καὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τὴν ἀπάτην αὐτοῦ, καὶ ἐκέτι μεμνηνῶν ἡ γνῆναι. ἀνεχώρησε γὰρ, φασί, καὶ ἐγένετο μοναχός. Καὶ ἰδὲ σὺ ὡς αὐτομότως διάγεις. Ποία ἄρα ἀρχὴ καταλήφεται ἡμᾶς, εἰάνθρωποι μακαρίζοντες ἡμᾶς ὦν, πωθάζωσιν ἡμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν ἑρραίων; Ἄρα πόσος φόβος καὶ τρόμος σιωνιτῆς ἡμῖν, σιωχομένων ἡμῶν τικρῶ κλαυθμῶ; Εἰάνθρωποι μακαρίζοντες ἡμᾶς ὦν, καὶ πωθοκινῶντες, καὶ λέγοντες, Εὐχάζεσθε ὑπὲρ ἡμῶν πάντων ἁμαρτωλῶν, δέλοι Χειρὶς. εἰάνθρωποι αὐτοὶ δόρεθῶσιν ἐν ἀνέσῃ, ἡμᾶς ὅτι ἐν σενοῖς διὰ τὰ πλημμελήματα ἡμῶν; Διότι, ἀγαπητοὶ, νήψωμεν πρὸς Κύριον, πρὸς ἀκαλῶς, ὡς κληρὸν ἔχομεν. καὶ μὴ μετεωρίζόμεθα τῇ ἀπάτῃ τοῦ αἰῶνος τούτου. ὁ γὰρ κόσμος ἔστος περιτρέχεται, καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ. ὁ ὅτι ποίων τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ μὴ εἰς τὸν αἰῶνα. Πάντων οὖν πάντων βιωτικῶν πραγμάτων, πάντων περιπατούντων τὸν νότον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ καταφρονήσωμεν. Τὴν γὰρ ἰσχύον καὶ τὸ κάλλος ἀφδέχεται γῆρας καὶ ἀσθένεια. καὶ τὴν δόξαν καὶ τὸ πλεόντος ἀφελύει θάνατος καὶ φθορά. ἡ ὅτι δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα μὴ. Ἀγωνίζεσθε οὖν καλῶς, ἀγαπητέ. ἰδὲ γὰρ τὸ σάδιον ἀνέστηται πᾶσι. καὶ ὁ Ἀγωνοθέτης λέγει διὰ τοῦ Ἀποστόλου. ἔγω τρέχετε, ἵνα καταλάβετε. καὶ, πᾶς ὁ ἀγωνιζόμενος, πάντα ἐγκρατεύεται. καὶ πάλιν λέγει, ὁδοὶς στρατευόμενος ἐμπλέκεται ταῖς ἑβρίαις πραγματείαις, ἵνα τῷ στρατολογήσαντι ἀρέσῃ. εἰάν ὅτι καὶ ἀδελφῆς, ἐξεφανῆται, εἰάν μὴ νομίμως ἀδελφήσῃ. Ὁ ὅτι Θεὸς καὶ πατὴρ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χειρὶς δώῃ ἡμῖν πνεῦμα δυνάμεως καὶ σοφίας καὶ ὑπομονῆς, τοῦ δαλῶν αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας ἡμῶν. ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.

ΠΕΡΙ ΦΙΛΑΥΤΙΑΣ ΚΑΙ ΚΕΝΗΣ
ΑΠΑΤΗΣ.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ ΙΖ.

F Δελφέ, τί πλανᾷ σε ἐνεργέμενον ὑπὸ τοῦ Διαβόλου, ὑπερβαίνειν βαθμὴς, ἐν οἷς σὺ ὠφελήθῃς, αὐτῷ ὑμῖν περιβιβαίς; Ἄκουε τοῦ Ἀποστόλου λέγοντος. ἐγὼ γὰρ ὁ ἑαυτὸν σωζάων, κλεινός ἐστὶ δόκιμος, ἀλλ' οὐκ ὁ Κύριος σωτῆρ. Ἄκουε ὅτι Κύριος λέγοντος. πῶς δύνασθε πιστεῖσαι, δόξαν πρὸς ἀνδρῶν λαμβάνοντες, καὶ

καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐζητοῦντες. Ἐλθε
οὖν εἰς ἑαυτὸν, ἀγαπήτε, καὶ ἀναλόγισα δι-
ὴν αἰτίαν ἀπετάξω τῷ ματαίῳ βίῳ, καὶ τῷ Δια-
βόλῳ, καὶ τῇ ὑψηφαιεῖα αὐτῶν. καὶ πᾶσαι φρο-
νεῖν τὰ κοσμικά. Οὐκ οἶδας, ὅτι εἰὰν ἐχθρε-
νῆσης τὴν πλῆσιν σου, ἀμαρτίαν ἐργάζῃ φιλα-
τίας καὶ κενῆς ἀπάτης; Λόγισα δὲ, ὅτι ἤδη
παραέκοψας, καὶ παρῶτος ἔσης τῷ ἀδελφῷ σου,
καὶ εἰς τὰ μείζονα παραέκοψας ἅμα τὴν φιλονει-
κίαν, καὶ ἅμα τὸ μὴ βύλεσθαι ταπεινωθῆναι τῷ
ἀδελφῷ σου. Ὅρα, ἀδελφε, μήποτε θέλων
παρῶτος εἶ ἀδελφῷ σου εἶ, καὶ ἐλάχιστος ἀρε-
θῆς ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι. καὶ ἀκρότης τότε ὁ
ἥκεσον ὁ πλῆσιν σου καὶ φιλόδοξος, τρυφαι-
ζομένης ἐν τῷ παρῶτος ἀσέβει. μνησθῆναι ὅτι
ἀπέλαβες τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου. μέγα-
παι γὰρ, τὰ ὑψηλὰ ἐν ἀνθρώποις, βδελυκτὰ
παρὰ τῷ Θεῷ. Ἄρα ἐπελάδῃς τῷ εἰπόντος. ὁ
θέλων ἐν ὑμῖν εἶ παρῶτος, ἔσω ὑμῶν δῆλος.
καὶ ὅς εἰὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας εἶ, ἔσω ὑμῶν
ἀρχόντος; Ἐννόησον, ὅτι ἀπέθανες τῷ κόσμῳ,
καὶ ἡ ζωὴ σου κέκρυπται ἐν τῷ Χριστῷ. ὅταν οὖν
ὁ Χριστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε καὶ
ὑμεῖς φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ. Μὴ οὖν ἀγά-
πα τὴν πᾶν ἀνθρώπων δόξαν. ἐ γὰρ ἀγαπή-
σαι εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ τὸ λέγοντα. πᾶσα σὰρξ
ὡς χορτὸς, καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἀν-
θος χορτοῦ. Μακάριος δὲ μέλλων ὁ ἐν τοῖς ἀν-
θρώποις καταειδυμένος τοῖς τελείοις. τὰ γὰρ
βλεπόμενα, παροχμα. τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα,
αἰώνια. Ἐὰν γὰρ ἔτι τῷ γνήνῳ φρονήματι δεδύ-
λωται, ματαίως γίνεται τὸ πρᾶγμα. Οὐδεὶς
γὰρ δύναται δυοῖς Κυρίοις δεδούειν. Ἀπόρριψον
οὖν, ἀγαπήτε, τὴν ζυγὸν τοῦ Ἐχθροῦ, καὶ πα-
σαν τὴν ὑψηφαιεῖαν αὐτῶν, καὶ ὑποτάξον σου τὴν
αὐχένα ὑπὸ τὴν ζυγὸν τοῦ γλυκεροῦ Δεσπότης τοῦ
Κυρίου καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸς
γὰρ εἰρηκεν ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν, ὑψώθησεται.
Καὶ πάλιν ὁ Θεὸς ὑψηφαιεῖς ἀντιτάσσεται,
ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν. Φοβηθῶμεν οὖν,
ἀγαπητοί, μήποτε εἴπῃ καὶ πρὸς ἡμᾶς. ἡγά-
πησαν γὰρ τὴν δόξαν πᾶν ἀνθρώπων, ὑπὲρ τὴν
Θεοῦ. ὃ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ ΙΗ.

Α Δελφε, ὅταν κρείε σοι ἀδελφὸς νυκτὸς,
ὅπως ἀναστῇς εἰς δόξολογίαν Χριστοῦ,
ἐγείρε παραθύρως. ἵνα καὶ ὁ ἀμελέστερος, ἰδὼν
σου

A & gloriam, quæ a Deo est, non queritis?
In te ergo descende, carissime, & men-
te causam revolve, quare vanæ huic vitæ,
& Diabolo, ac superbix ipsius renuncia-
veris: & desine res mundanas sapere. An
ignoras, quod, si proximum tuum de-
presseris, peccatum committas amoris pro-
prii, & inanis erroris? Finge ergo te pro-
motum esse, & primum ante fratrem con-
stitutum, ac ad majora per contentionem
B & ambitionem progressum, quodque fra-
tri tuo submitti ac humiliari nolueris: num-
quid vana ista gloria præsentabit te Deo?
Vide frater, ne forte, dum vis primus su-
pra fratrem tuum esse, ibi minimus inve-
niaris in futuro seculo: tuncque audias
quod audivit dives ille ambitiosus, qui
uritur igne illo inextinguibili: *Recorda-* Luc. 16.
re, quod receperis bona tua in vita tua.
Scriptum quippe est: *Quæ alta sunt in ho-* Matth. 20.
minibus, abominabilia sunt coram Deo. Num-
quid oblitus es dicentis: *Qui cupit inter*
vos magnus fieri, sit vester minister: & si-
quis vult inter vos magnus esse, sit vester
servus. Cogita ergo, quod mortuus sis
mundo, & vita tua est abscondita cum
C Christo in Deo. Quando igitur apparuerit
Christus vita nostra, tunc & vos appare-
bitis in gloria. Ne ergo gloriam huma-
nam dilexeris: non enim permanebit te-
cum in seculum, secundum eum qui ait.
Omnis caro sicut fœnum, & omnis gloria ho- 1. Petr. 1.
minis ut flos fœni. Beatus porro, qui inter
homines perfectos connumeratur. Quæ
enim videntur, momentanea sunt: quæ 2. Cor. 4.
vero non videntur, æterna. Nam si ad-
huc terreno sensui servis, vanitati res tua
obnoxia redditur. Nemo enim potest duo-
bus Dominis servire. Projice igitur abs-
te jugum inimici, carissime, omnemque
E fastum ipsius: & subde cervices tuas jugo
suavissimi Domini & Salvatoris nostri Jesu
Christi. Ipse enim dixit: *Qui seipsum hu-* Luc. 14.
militerit, exaltabitur. Et rursus; *Deus su-* Jacob. 4.
perbis resistit, humilibus autem dat gratiam.
Timeamus ergo carissimi, ne forte dicat
de nobis: *Dilexerunt gloriam hominum ma-* 1. Petr. 5.
gis, quam gloriam Dei, cui gloria in se-
cula. Amen.

PARÆNESIS XVIII.

F Rater, quando fores tuas noctu fra-
ter pulsaverit, ut ad collaudandum
Christum consurgas: promte atque alacriter
te erige; ut & negligentiores promptitudi-
nem

Psal. 119.

nem tuam cernentes, animam suam ad sobrietatem vigilantiamque excitent, secundum eum qui dicit; *Prævenierunt oculi mei ad diluculum, ut meditarer eloquia tua.* Et rursus; *Media nocte surgebam ad confitendum tibi super judicia justificationis tue.* Quod si contigerit te profundiore obdormiscere fomno, & dæmoniis districtum teneri visionibus, postea autem evigilaveris; ne per negligentiam pigeat te expergisci, & surgere atque abire ad Synaxim: hoc sciens, quod sicut qui ad mala pergunt, de incessu ac sermone otioso rationem reddituri sunt in die iudicii; sic & de unico bono verbo, & incessu præmii referet quisquis ad id quod bonum est concurrat. Noli igitur pigrescere, sed evigila atque expergiscere, & ne intra te dixeris; Nunc synaxis absoluta est atque dimissa, & ego quo me conferam? Ignavorum enim ista sunt verba. Sed potius e strato mox te erige, projiciens abs te stragulum; moxque tuas ad Deum extendens manus, thronumque gratiæ ipsius adorans, cellam tuam aperi, & ad synaxim propera, quasi vi eo adactus, & sicut caprea ex laqueis effugiens. Et licet ad posteriores adventares orationes, saltem ne pigriteris; verum evigila ac surge; poteris enim post absolutas preces, psalmos tuos fundere in cella tua, quos phantasia subtraxit dæmonum. Neque pigritiæ occasione suggeras tibi posteriorem esse precationem carissime; sed postero die promptior atque alacrior ad opus Domini inveniaris. Nam si absque necessitate aut infirmitate prætermiseris, audies quod dictum est in Psalmo; *Dormierunt somnum suum, & nihil invenerunt.* Illud vero scito, carissime, quod quantum quis perperam suam fovet carnem, tanto amplius in seipso perturbationes ac passiones auget; ipsaque deinde anima a prava consuetudine corporis gravata, inutilis & infructuosa redditur. Idcirco ait Salvator; *Videte, ne forte graventur corda vestra in crapula & ebrietate & curis huius seculi.* Hinc & Apostolus dicit; *Castigo corpus meum, & in servitutem redigo; ne forte quum aliis prædicavero, ipse reprobis efficiar.* Siquis autem seipsum ad opus Domini compulerit, tanto etiam magis corpus ejus sanum validumque reddetur, & anima illustrabitur. Nam quemadmodum athleta corpus suum studiose exercet, ut illud ad certaminis artificium aptum compositumque reddat; ita & pietatis pugil seipsum ad omne opus bonum exercere debet; quum dicat Apostolus; *Te ipsum vero ad pietatem exerce: nam corporalis exercitatio ad modicum utilis est; pietas*

Psal. 76.

Luc. 21.

1. Cor. 9.

1. Tim. 4.

σε τὸ ποτόθυμον, διεγείρη τ' ἐαυτῷ ψυχῇ πρὸς νῆψιν. καὶ τ' λέγοντα· παρεφθασαν οἱ ὀφθαλμοί μου πρὸς ὄρθρον, τῷ μελετᾶν τὰ λόγια σου. Καὶ πάλιν· μεσονύκτιον ἐξεγερόμην, τῷ ὁμολογεῖσθαί σοι ἐπὶ τὰ κείμενα τῆς δικαιοσύνης σου. Ἐὰν ὅμως συμβῇ καταφέρεισθαί σε ὑπὸ βαθεῖ, καὶ κατεχόμενον τῶν φαντασιῶν τῶν δαυμόνων, καὶ ἐξυπνος γρόμενος, μὴ ταῦτα μὴ δύσκειναι τὸ ἐγερθῆναι εἰς σὺναξιν· γινώσκων ὅτι καθάπερ οἱ πορβούμενοι εἰς κακὰ, καὶ βήματος καὶ λόγου ἀργῶς ἀπολογίαν δώσονται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ὅπως καὶ καὶ ἐνὸς λόγου ἀγαθῆς καὶ βήματος μισθὸν κομιεῖται πᾶς ὁ τρέχων εἰς τὸ ἀγαθόν. Μὴ οὖν ὀκνήσης, ἀλλ' ἐγείρε· καὶ μὴ λέγε ἐν ἑαυτῷ, Νυνὶ ἀπέλυσεν ἡ σὺναξίς, καὶ γὰρ τῷ ὑπάγω; ὀκνηρῶν γὰρ ὁ λόγος ὅτις ἐστίν. Ἀλλὰ μᾶλλον ἐγείρε, ρίψας ἀπὸ σε τὸ τρώμα, καὶ σιωπῶντος ἐκτείνας τὰς χεῖράς σου πρὸς τὸ Θεόν, καὶ προσκυνήσας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἀνοίγε σε τὸ κελλίον, καὶ τρέχε εἰς σὺναξιν, ὡς βίαν παθῶν, ὡς δορκὰς ἐκ βρόχων ἐκφύγῃσα. Καὶ τὴν ὑστέραν δὲ χιλὴν καταλάβῃς μόνον, μὴ ὀκνήσης, ἀλλ' ἐγείρε. Δύνασαι γὰρ μὴ τὴν ἀπλυσὶν βαλεῖν τὰς ψαλμὰς ἐν τῷ κελλίῳ σου, ὅς ὑπέστυρεν ἡ τῶν δαυμόνων φαντασία. Μηδὲ εἰς ἀφορμὴν ὀκνησίας ἐπαβάλλῃς τὴν ὑστέραν δὲ χιλὴν, ἀγαπητέ· ἀλλὰ τῇ ἐπιόσῃ ἐτοιμότερος ὤρεθῃς εἰς τὸ ἔργον Κυεῖς. Ἐὰν γὰρ τῷ παλαιότητος, δίχα ἀνάγκης ἢ ἀρρώστιας, ἀκέσῃ τὸ εἰρημνῶν ἐν τῷ ψαλμῷ· ὑπνώσαν ὑπνον αὐτῶν, καὶ ἔχῃ εὖρον σῶσέν. Τῷ ὅμως γινώσκε, ἀγαπητέ, ὅτι ὅσον δάλπει ὡς κακῶς τ' ἐαυτῷ σάρκα, ποσὸν πλεονάζει ἐν αὐτῷ τὰ πάθη. καὶ ἡ ψυχὴ λοιπὸν καταβαρυνθῇ ἀπὸ τῆς σώματος κακῆς σιωπῆς, ἀκαρπος γίνεται. Διὸ λέγει ὁ Σωτὴρ· βλέπετε, μήποτε βαρυνθῶσιν αἱ καρδίαι ὑμῶν ἐν κραυγῇ, καὶ μέθῃ, καὶ μερίμναις βιωτικαῖς. Ὅθεν καὶ ὁ Ἀπόστολος λέγει· ὑποπιάζω με τὸ σῶμα, καὶ δουλαγωγῶ, μήπως ἄλλοις κηρύξας, αὐτὸς ἀδόκιμος γένομαι. Ἐὰν ὅμως βιάσηται ὡς ἐαυτὸν εἰς τὸ ἔργον τῷ Κυεῖς, ποσὸν καὶ τὸ σῶμα ὠφέλιμον γίνεται, καὶ ἡ ψυχὴ λαμψύνεται. Καθάρσει γὰρ ἀθλητὴς κηρύσσεται τῇ τῷ σώματος γυμνασίᾳ ἐπιμελῶς, ἵνα σωαρμύσῃ τὸ σῶμα πρὸς τὴν τέχνην τῆς ἀγῶνης· ὅπως καὶ ὁ τῆς δόσεως ἀγωνιστῆς ὀφείλει γυμνάζειν ἐαυτὸν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν. τῷ Ἀποστόλου λέγοντος· γυμνάζε ὅς σε αὐτὸν πρὸς δόσεσιν· ἢ γὰρ σωματικὴ γυμνασία πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ὠφέλιμος·

λιμος·

λιμος· ἢ ὅτι ἀσέβεια πρὸς πάντα ὠφέλιμός ἐστιν, ἐπαγγελίαν ἔχουσα τὴν ζωῆς καὶ τὴν μελλούσης. Οὗτος ὁ Κύριος ἐνέργη ἡμῶν πᾶς ψυχὰς εἰς τὸ φόβον αὐτοῦ. ᾧ ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας. ἀμήν.

ΠΑΡΑΙΝΗΣΙΣ ΙΘ.

ΕΝνοηθῶμεν, ἀγαπητοί, τὰς ἐξώτας ἐνώπιον ἐπιγείας βασιλέως, καὶ λειτουργούντας θρόνῳ φθαρτῷ· τῶς μὲν πάσης ἐπισημῆς καὶ φόβῳ παύσαντα τῷ βασιλεῖ αὐτοῦ. ἔτι πολλῶν μέλλον ἡμεῖς, ὡς πῖστοι, ὀφείλομεν ἐξάντα ἐνώπιον ἔτι ἐπερανίης βασιλέως μὲν φόβῳ καὶ ἔργῳ καὶ πάσης σεμνότητος. Διὸ ἔτι λογίζομαι, ἀγαπητοί, καλὸν εἶναι, τὸ ἀναγδῆ ὀφθαλμὸν κατανοεῖν τοῖς προκειμένοις μυστηρίοις τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καὶ περὶ δέ τω ἡμᾶς ἡ Θεὰ Γραφή, λέγουσα. Ἐν ἔργῳ ὅτι ἡρώμενος Μωσῆς οὐκ ἐτόλμα κατανοῆσαι. Γέγραπται γάρ, Ἀλλ' ἢ τὰς δόξάζοντάς με δοξάσω, ὁ ὅτι Ἰερθενοῦν με ἀτιμασθήσεται. Σὺ μὲν γάρ, ὡς ἄνθρωπος, κατανοεῖς· αὐτὸς ὅτι, ὡς Θεός, εἶδε τὰ βάθη τῆς καρδίας σου, καὶ τὰ ἐνδυστήρια σου ὡροῦρα· ἔτι γὰρ ἐστὶ κτίσις ἀφανὴς ἐνώπιον αὐτοῦ. Πῶς ὅτι καὶ τολμάσιν ἀφιέναι τὴν σύναξιν, καὶ ἰσθιέναι πρὸς τὴν ἀπολύσεως δίχα ἀνάγκης μεγάλης; Ἄραγε, εἰ ἐκλήθης εἰς δεῖπνον ἀνδρὸς πλοσίου, ἐτόλμας ἐγερθῆναι ἐκ μέσης τοῦ σιτανακειμένων, καὶ πορεύσθαι εἰς οἶκον; Οὐχὶ μένων ἔμμενες, ἕως ἃς ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἀναστῶσι; Φοβηθῶμεν οὖν, ἀγαπητοί· διότι γέγραπται· ἐπικατάρατος πᾶς ὁ ποιῶν τὰ ἔργα Κυρίου ἀμελῶς. Σπιδάσωμεν τοίνυν ἐν τῷ μικρῷ αἵματι τῆς τέτρω καὶ πονηρῆς ἀνάρετος τῷ Κυρίῳ εἶναι, ὅπως κληρονομήσωμεν τὴν αἰώνιον βασιλείαν. αὐτὸς γὰρ ἐστὶν ὁ ἅγιος, ἐν ἁγίοις ἀναπαύομενος· ὀλιγοψύχοις διδὸς μακροθυμίαν. ᾧ ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας τῷ αἰώνῳ. ἀμήν.

ΠΕΡΙ ΝΥΣΤΑΓΜΩΝ ΔΙΑΦΟΡΑΣ.

ΠΑΡΑΙΝΗΣΙΣ Κ.

Ως λογίζομαι, ἀδελφοί, ὅτι τρεῖς εἰσὶ νυσταγμοί, οἱ ἐνοχλῶσι τὸν ἄνθρωπον νυκτός. Καὶ ὁ μὲν πρῶτος συμβαίνει φέρεσθαι τῷ ἀδελφῷ, ἐκ τῆς τῆς Πονηρῆς ἐνεργείας, ὅταν ἄρξῃ τὴν ψάλλειν. Δίχα ὅτι τὸ ἔτι ἀδελφῷ ῥαθυμίας ἰσχυρεῖ σθεῖν· σφοδρώτερος ὅτι ἐνοχλήσῃ, εἰάν τις βεβάρηται ὁ εὐμαχος ἔτι ἀδελφῷ ἐν βρώμασι καὶ πό-

A pietas autem ad omnia utilis est, promissionem habens vite, quæ nunc est, & futura. Dominus porro nostras excitet animas ad timorem ipsius: cui gloria in secula. Amen.

PARÆNESIS XIX.

Complectamur mente ac consideremus, carissimi, eos qui coram Rege constituti sunt terreno, thronoque corruptibili ministrant: quomodo omni cum scientia & timore Regi suo assistant. Nonne & nos multo magis, ut fideles, oportet coram Rege cœlesti consistere cum timore ac tremore, & cum omni gravitate atque reverentia? Propterea non existimo, dilectissimi, bonum esse impudenti oculo contemplari proposita mysteria Corporis & Sanguinis Domini nostri & Salvatoris Jesu Christi. Fidemque hujus nobis faciat Divina Scriptura dicens: Tremefactus autem *Exod. 3.* *Moses, non audebat adspicere.* Scriptum est *Act. 3.* enim: *Sed quicumque honorificaverint me, 1. Reg. 2.* glorificabo eos: qui autem contemnit me, erit ignobilis. Tu enim ut homo contemplaris: at ipse ut Deus novit profunda cordis tui, & cogitationes tuas intuetur. Non enim est creatura abscondita coram ipso. Quomodo porro etiam audent quidam relinquere Synaxim, & exire ante finem absque magna necessitate? Numquid si vocatus esses ad prandium divitis viri, aude- res ex medio accumbentium surgere, & abire domum? Nonne ibi remaneres, donec omnes pariter surgerent? Timeamus igitur, carissimi: quia scriptum est: *Male-* *Hierem. 48.* *dictus omnis, qui facit opera Domini negligenter.* Demus ergo operam, ut in modico hoc seculo atque perverso grati & accepti simus Domino, regnique cœlestis evadamus hæredes. Ipse enim est sanctus, & in sanctis requiescit, pusillanimitique patientiam ac longanimitatem præbet: cui gloria in secula seculorum. Amen.

DE DORMITATIONUM DIVERSITATE

PARÆNESIS VIGESIMA.

FUT arbitror, fratres, tres sunt Dormitationes, quæ conturbant hominem noctu. Et prima quidem accidit fratri ex maligni hostis operatione, quando psallere inceperit: sed sine fratris ignavia nihil potest. Vehementius porro divexabit, si fratris stomachus cibo potuque gravatus fuerit. Sc.

Secunda suboritur fratri ad medium synaxis ex propria negligentia, quando non adlaborat fratri, ut cum fratribus persistat usque ad expletum canonem; sed in medio synaxis alios canentes relinquit, & ad lectum suum pergit. Tertia vero contingere solet fratri secundum naturam: hoc est, post expletum canonem solitæ synaxis. Propterea patientem & longanimum esse oportet erga imbecilliores fratres, ut non perficiatur consilium inimici. Tu igitur frater vide ne negligas te sobrium ac vigilantem præbere in omnibus. Nonne audisti, quod sæpius vocatus Samuel Propheta, neque semel cunctatus sit surgere, quantumvis adhuc puer esset? Quum ergo inter fratres in synaxi constitueris, siue etiam per te solus concinendam, & prima te dormitatio infestaret, re animadversa resiste; ne forte pigritantem te, vacuum & inanem ad lectum fratris tui avertat. Verum patienter sustine; etsi te inuasit, oculisque te connivere cogat & semel & iterum; ne te tuo dimoveas loco, & invenies utilitatem maximam. Similis quippe est perturbatio insatiabilis somni, ingluviei ventris. Nam si quis multa comedere sit solitus, multa quoque natura requirit: at si temperantiæ se assuefecerit, non multum vorare appetet. Perpende tecum animo pisces, qui totam noctem transigunt in vigiliis, propter opus incumbentes. Siquis vero ipsorum somno gravatus, ex negligentia dormierit; quando a somno experrectus est, videt se nihilprehendidisse; eos vero, qui vigilarunt & attentifuerunt, domi suæ ipsorum quemque consuluisse. Tunc poenitere atque dolere secum incipit, ac dicere: Hei mihi peccatori, & negligentiac pigro: quoniam per negligentiam obdormivi, quum & ego laborare, ac fatigare, ut sodales mei, debuisssem, frugique esse ac domui prospicere: verum nunc negligens, ecce vacuus & inanis in domum meam revertor, nihil manibus retinens. Dormierunt, inquit, somnum suum, & nihil invenerunt. Revolve etiam mente, carissime, figulos & fabrilem artem pertractantes; inveniesque ibi laborem immensum, & vigiliam valde magnam, atque patientiam. At nos, quorum corpora neque fumo vel cinere ac pulvere vexantur, neque aliud quidpiam simile sustinemus, sed consistentes in loco mundo & sanctificato coram Domino in gravitate & pace multa, in spiritali exultatione, & spe bona, cur torpescimus, dilectissimi? Quod enim est tempus nostrum super terram? Ecce Propheta clamat: *Homo vanitati similis, dies ejus*

A πόμασιν. Ὁ δεύτερος φέρεται τῷ ἀδελφῷ καὶ μέσον τῆ συνάξεως ὅς ἰδίᾳς ἀμελείας, ὅταν μὴ πονέσῃ τῷ ἀδελφῷ, ἐξάναι ἄλλοι τὴν ἐκπληρώσεως τῷ κανόνος, ἀλλ' ἀνὰ μέσον τῆ συνάξεως καταλιπεῖν τὰς ψάλλοντας, καὶ πορεύεσθαι εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἐρωμηνήν. Ὁ δὲ τρίτος συμβαίνει φέρεσθαι τῷ ἀδελφῷ καὶ φύσιν· τετέστι, μὴ τὴν ἐκπλήρωσιν τῷ κανόνος τῆ συνήθους συνάξεως. Διὰ τὴν ἰσχυρὰν μακροθυμεῖν πρὸς τὰς ἀσυνετέρας τῶν ἀδελφῶν, ἵνα μὴ γένηται ἡ βλάβη τῷ Ἐκκλησίᾳ. Σὺ οὖν, ἀδελφε, μὴ ἀμέλει τῷ νήφειν ἐν πάσιν. Οὐκ ἤκαστος, ὅτι πλεονέκτης κληθεὶς Σαμουὴλ ὁ Προφήτης, ὅσῳ ἀπαξ ὤκνησε τῷ ἐγερθῆναι, καὶ τῷ παθεῖν τυχάνων. Ὅταν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, μέσον πάντων ἀδελφῶν, εἴτε καταμόνας, εἰς δοξολογίαν τῷ Σωτῆρι ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, καὶ ὁχλήσῃ σε ὁ πρῶτος νευραγμός, ἐπιγνὼς ἀντίστα, μήποτε δυσοκνήσαντός σε, ἀποτρέψῃ σε κενὸν εἰς τὴν ἐρωμηνήν σε. ἀλλ' ἡ πόμασιν καρτερῶς, καὶ ἐπὶ ὅσῳ σε καταβάλλῃ καὶ ἀπαξ καὶ δις, μὴ μεταστῇς τῷ πόπῳ σε, καὶ ἀρῆς μεγαλύνῃς ὠφέλειαν. Ἐοικε γὰρ τὸ πάθος τῷ ἀκορεστῷ ὕπνῳ τῇ γαστριμαργίᾳ. Ἐὰν γὰρ ἐδίση τις πολλὰ ἐσθίειν, πολλὰ καὶ ἡ φύσις ἐπιζητεῖ. Ἐὰν δὲ συνεδίση τῇ ἐγκρατείᾳ, οὐκ ἐπιζητεῖ πολυφαγεῖν. Ἀναλόγισαι τὰς ἀλιεῖς, ὅτι πᾶσαι νύκτα ἀφ' ἑσπέρης ἀγρυπνεῖντες, ἀφ' ἧς τὸ ἔργον πρὸς καρτερῶντες. Ἐὰν δὲ τις αὐτῇ βαρύνῃ τῷ ὕπνῳ, ἀμελήσας καθύπνῳ. ὅταν ἐγερθῇ ἀπὸ τῷ ὕπνῳ, κατανοεῖ ἑαυτὸν μὴ πιάσαντα μηδὲν. τὰς δὲ ὁ γρηγορεῖν καὶ νήφαντας οἰκονομῶντας. τότε ἀρχεται μετameλεῖσθαι ἐν ἑαυτῷ, καὶ λέγει· οἶμοι τῷ ἁμαρτωλῷ τῷ ἀμελεῖ καὶ ὁκνηρῷ· ὅτι ἀμελήσας οἰκονομήσω. ἐπεὶ καὶ γὰρ εἶχον πιάσαι, ὡς ὅτι οἱ ἐταῖροί μου, καὶ οἰκονομῶντας. ἀλλὰ νῦν ἀμελήσας, ἰδὲ πορεύομαι κενὸς εἰς τὸ οἶκόν μου, μηδὲν κατέχων ἐν χειροῖν. ὕπνωσαν, φησὶν, ὕπνον αὐτῶν, καὶ ἔχ' εὐρον ὁσθέν. Ἀναλόγισαι ἄμα, ἀγαπητέ, τὰς κεραμεῖς, καὶ τὰς τὴν χαλκιδυκὴν τέχνῳ χειρίζοντας, καὶ ἀρῆς ἐκείνους κόπον ἀμετρον, καὶ πολλὴν σφοδρὰ, καὶ ἡπομονήν. ἡμεῖς δὲ μὴδὲ ὑπὸ καπνῷ καὶ κονίας συνεχώμενοι τὸ σῶμα, μὴδὲ ἄλλο ἢ τῷ ὁμοίῳ ἡπομῶντες, ἀλλ' ἐσώτες μὲν ἐν τῷ πάθῳ κατὰ τὴν ἡγιασμένην, ἐνώπιον Κυεῖς, ἐν σεμνότητι, καὶ εἰρήνῃ πολλῇ, καὶ ἀγαλλιάσει πνευματικῇ, καὶ ἐλπίδι ἀγαθῇ, καὶ ἵνατί ῥαθυμῶμεν, ἀγαπητοί; Τίς γὰρ ὅστις ὁ κλονος ἡμῶν ἐπὶ τῇ γῆς; Ἰδὲ ὁ Προφήτης βοᾷ· ἀνδρῶ-

Psal. 76.

Psal. 144.
Job. 8.

ἄνθρωπος μετατότην ὁμοιωθήν, αἱ ἡμέραι αὐτῶν, ὡσεὶ σκιά, ὡδάνισι. Μὴ εἴρῃς οὖν ἐμοὶ τῶν ἀμελείων, τῶν ἀπολωλεκότων τῆς ὑπομονῆς, εἰδὼς τὸ ἀκέραιον, ὅτι ὁ νήφων, αὐτὸς κερδανεῖ. ὁ ἀμελεῶν, αὐτὸς ζημιῶται. ἕκαστος γὰρ ἡμῶν ἀπολογίαν δώσει ᾧ Θεῷ. Ἐγὼ γὰρ οἶδα, ὅτι ἀναπολόγητός εἰμι ἔργων. ἑτέρους γὰρ νουθετήσας, ἐν τῇ αὐτῇ ἀμελείᾳ ἐναπέμεινα. Διὸ δέομαι ὑμῶν, δέλοισι τοῖς ἁγίοις Σωτῆρος, δεηθῆναι ὑπὲρ ἐμῶν ἁμαρτωλῶν, τῇ Σωτῆρα ἡμῶν Χειρὶ, τῇ βασιλείᾳ τῇ ἁγίᾳ δυνάμει, ὅπως ἐξαλείψῃ τὸ πλῆθος τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, καὶ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρῶν αὐτοῦ, καὶ σώσῃ εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὸν ἐπεσπάρμενον. Μὴ, ὡς κέρδος, ἡγῶμαι ὑπνον, καὶ τὸ σῶμα ἀνάπαυσιν. κέρδος δὲ ἔστι καὶ ἀνάπαυσις, τὸ βιάζεσθαι ἑαυτὸν τινα εἰς ἔργον ἢ Κυρίου ἀγαπῶντος. Βιασάμενοι οὖν ἑαυτοὺς, ἀγαπητοί, ἵνα ἐλθὼν ὁ Κύριος ὀφείλῃ ἡμᾶς νουθετοῦντας, καὶ ἀξιώσῃ ἡμᾶς τῇ μακαρισμῷ αὐτοῦ. αὐτὸς γὰρ εἶρηκε. μακάριοι οἱ δέλοισι ἐκείνοι, ἃς ἐλθὼν ὁ Κύριος αὐτοῦ, ὀφείλῃ νουθετοῦντας. Ἀλλήλους ὡς ἀγαπῶμεν, ἀγαπητοί, ἀλλήλους νουθετήσωμεν εἰς τὸ φόβον τοῦ Κυρίου, ἀλλήλων τὴν περὶ θυμὸν διεγείρωμεν εἰς δοξολογίαν ἢ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅπως καὶ αὐτὸς ἀναστήσῃ ἡμᾶς μετὰ πάντων τῶν ἡγαπηκότων τῇ ἐπιφάνειᾳ αὐτοῦ. καὶ ὡς ἀναστήσῃ ἡμᾶς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.

ΠΑΡΑΙΝΗΣΙΣ ΚΑ.

Εἰ ἂν ἐλθῇ ἀδελφὸς εἰς τὸ μοναχικὸν ἕξ οἰασθῇ ποτε περὶ φάσεως, εἰ μὴ νήψῃ, βίβῃ καὶ ὡς ἀρχὴ καπαπίνει αὐτὸν ὁ Διάβολος. Ἀρχεται γὰρ ὁ Πονηρὸς ὑποβάλλειν αὐτῷ, καὶ λέγειν. Τί θέλεις ἄρτι φιλοπονεῖν εἰς τὰς ἀρετάς, κοπιᾷν καὶ ταλαιπωρεῖν, ἀνταποδόσεως μὴ ὑπαρχούσης; Μὴ γὰρ ἕξ ἰδίᾳ περὶ ἀρετῆς ἡλθες εἰς τὸ μοναχικόν; Οἶμαι γὰρ ὅτι σιωπῶν σοι ἐκείνο τὸ ὄραγμα, καὶ δι' ἀνάγκην ἐγένετο μοναχός. ἐπεὶ σὺ εἶχες ἡγεῖσθαι μοναχός ποτε. Μὴ ἔνδεός σε ἄρτι ταλαιπωρεῖν εἰς μάτην. ἢ γὰρ ἔχῃς σοι ὁ Θεὸς χάριν ἐν τῷ τῷ. Ταῦτα ὑποβάλλει ὁ Ἐχθρὸς τῶν ἀδελφῶν, δέλων ῥίψαι αὐτὸν εἰς τὸ βυθὸν τῆς ἀπογνώσεως. Ταῦτα ὑποβάλλει ὁ Ἐχθρὸς τῶν ἀδελφῶν, δέλων ῥίψαι αὐτὸν εἰς τὸ βυθὸν τῆς ἀπογνώσεως. Τότε λοιπὸν ὁ ἀδελφός, μὴ ἀφαινεῖσθαι ἐν

A ejus sicut umbra prætereunt. Noli ergo contendere mecum, qui ignavus sum, & patientiam deperdidi; istud exacte sciens, quod qui sobrium ac vigilantem se præbet, ipse sibi lucrum ac quæstum faciet. Qui autem segnis fuerit, is damnum patietur. Nam unusquisque nostrum pro seipso rationem daturus est Deo. Ego quippe novi inexcusabilem me esse ex operibus: nam alios admonens, in eadem cum ipsis inertia persevero. Ideo vos precor, servi fideles Salvatoris, deprecamini pro me peccatore Salvatorem nostrum Christum, regem supernarum virtutum, ut deleat multitudinem peccatorum meorum, secundum multitudinem miserationum suarum, salvumque me faciat in regno suo cœlesti. Ne ergo pro lucro duxeris somnum, corporisque quietem. At lucrum est, ac requies, seipsum ad opus Domini semper compellere. Quocirca cogamus nos ipsos, dilectissimi; ut adveniens Dominus, comperiat nos vigilantes, suaque nos beatitudine dignetur. Ipse enim dixit: *Beati servi illi, quos quum* *Luc. 12.* *venerit Dominus ipsorum, invenerit vigilantes.* Invicem ergo nos cohortemur, dilectissimi, invicem admoneamus ad timorem Domini. Mutuam alacritatem ad laudandum & glorificandum Dominum nostrum Jesum Christum excitemus: ut & ipse nos resuscitet cum omnibus, qui dilexerunt adventum ipsius, nosque a dextris suis constituat in regno suo: cui gloria in secula. Amen.

PARÆNESIS XXI.

Si acciderit, Fratrem aliquem ad monasticam vitam quacumque occasione venire, & non se sobrium vigilantemque præbuerit; protinus & è vestigio devorabit eum diabolus. Incipit enim improbus suggerere ipsi, & dicere: quid jam vis in virtutibus labores subire, & tibi negotium facessere, ac miseriis affligi, absque remuneratione aliqua? Numquid enim tua voluntate, ac proposito ad monachatum accessisti? Puto enim hanc rem tibi fortuito contigisse, teque ex necessitate monachum factum fuisse: alioquin nunquam sane monachus factus esses. Ne igitur modo frustra affligaris, teque excrucies, quum neque in hoc Deus gratias tibi habeat. Ista fratri suggerit inimicus, cupiens ipsum in desperationis profundum præcipitare. Tunc igitur frater non discernens in seipso benefi-

cia Domini, seipsum desperationi tradit, mente obcæcatus: incipitque deinceps in negligentia, atque ignavia vitam traducere, & absque timore Dei, parvis ac magnis æque resistendo, & insatiabili somno perfruendo: & si quid unquam boni fecisset, dolet, damnique loco illud reputat: ita ut assidue obmurmuret, & seipsum deploret, prorsusque perditioni sese tradat: & pro eo quod se virtutum laboribus tradere vehementius ac diligentius debebat, contraria admittit & agit, non secum dijudicans, reputansque beneficia Domini. Et pro eo quod secum dicere debebat: o anima, quam multi per multa jejunia & elemosynas promeruerunt ad ejusmodi vitæ religiosæ institutum venire; ego vero in negligentia omne vitæ meæ tempus dum transigo, etiam Dominus ejusmodi felicitate me dignatus est, ut ad sanctam honorandamque hanc vitæ rationem, ac omni distractione carentem pervenire possem, multorum peccatorum meorum immemor. Cur ergo & nos, anima, non damus operam, ut digna poenitentiae opera agamus, ne duplicatum in his supplicium inveniamus, tamquam divinam gratiam aspernantes, & beneficiorum ipsius non recordantes. Audi porro & parabolam ad ista.

Erat quidam dives in regione quadam, emitque possessionem sibi ultra fluvium: & proprios advocans fervos, confestim peregre profectus est, dividens eis possessionem, singulis pro sua libera voluntate attribuens. Dixitque ad eos: abite singuli vestrum in partes proprias, & operamini in iis, donec veniens conspexero opus vestrum. Et quidam eorum inuenti grati, & amantes herum suum, non immorigeri imperatis sui Domini exstiterunt: alii vero ex ipsis inobedientes, & duræ cervicis, contradixerunt Domino suo, dicentes: nos vocem tuam non auscultabimus, & fluvium non trajiciemus, neque in tua possessione laborabimus. Et in omnibus hisce non succensuit ipsis Dominus eorum. Tunc præparat dives ille servis suis poculenta: & inebrians immorigeros fervos, imperavit aliis servis, ut illos trajicerent: qui quum eos trajecissent, collocarunt singulos in agri parte, quam illis eorum Dominus attribuit. Et postea unus ex iis ad se rediens, seipsum ultra flumen comperit translatum in possessionem, quam ei exercendam suus dederat Dominus. Obstupuitque servus ille propterea, & dixit intra seipsum: si ita me diligit Dominus meus: quum enim in-

A εαυτῷ ἢ δὲρκοίαν ἔ Κυεῖς, ἐκδιδόι εαυτὸν τῇ ἀπογνώσῃ, τυφλωθεὶς τῇ ἀγνοίᾳ. Τότε λοιπὸν ἀρχεται ὁ ἀδελφὸς ἐν ἀμελείᾳ ἀλάγειν καὶ ἐν ἀφοδίᾳ, ἀντιλέγειν μικροῖς τε καὶ μεγάλοις, καὶ τῷ ἀπορέσῃ ὑπὲρ χρεῶν. Καὶ εἰάν ἡ ἀγαθὸν πεποιήκῃ ποτε, μεταμελεῖται, ὡς ζημία αὐτῷ ἡ γένηται. ὥστε καὶ σιωπῶν γογγυζει, καὶ ἐποδύρεται εαυτὸν· καὶ ἀπαξάπλως τῇ ἀπώλειᾳ εαυτὸν ἐκδίδωσι. Καὶ ἀντὶ τῆς οφείλειν πεισσοτέρως φιλοπονεῖν εἰς τὰς ἀρετὰς, πᾶσι ἐναιτία πρᾶτῃ, μὴ ἀφαινεύμενος ἐν εαυτῷ τὰς δὲρκοίαν ἔ Κυεῖς. Καὶ ἀντὶ τῆς λέγειν ἐν εαυτῷ, Ψυχὴ, πόσοι ἀπὸ πολλῶν νηστειῶν καὶ ἐλεημοσυῶν, ἡζιώθησαν εἰς τὴν τοιαύτην πολιτείαν ἐλθεῖν, ἐγὼ δὲ ἐν ἀμελείᾳ ἀλάξας τὸ πᾶν χρόνον τῆς ζωῆς μου, καὶ ὁ Κύριος ἡζιώσέ με εἰς τοιαύτην φοροκοπήν ἐλθεῖν ἔ σεπῆς καὶ ἀποδυσάξῃς βίᾳ, μὴ μνησθεὶς τῶν πολλῶν μου ἀμαρτιῶν; Τοιγάρτοι γὰρ ἡμεῖς, ψυχὴ, σπεύδωμεν, ἅξια τῆς μετανοίας ἔργα πράξωμεν, ἵνα μὴ διώσῃν κόλασιν δύνωμεν ἐπὶ τέτοις, ὡς τὴν χάριν τῆς Θεῆς ἀδετήσαντες, καὶ πᾶσι δὲρνεσιῶν αὐτῆς μὴ μνησθέντες. Ἀκούε δὲ καὶ πρὸς βολὴν πρὸς ταῦτα.

D Πλῆσιός τις ἦν ἐν χώρᾳ τινὶ, καὶ ἡγόρασεν εαυτῷ κτήσιν πέραν ἑὸς ποταμοῦ, καὶ προσκαλεσάμενος τὰς ἰδίους δούλους, ἀπεδήμησεν αὐτῶν, ἀμεινίσας αὐτοῖς τὸ κτήσιν, πρὸς ἑκάστου, καὶ δὲ αὐτὸς ἡδέλησε. καὶ εἶπεν αὐτοῖς. ἀπέλθετε ἕκαστος ὑμῶν εἰς τὴν μερίδα αὐτῆς, ἔ ἐργάσαθε ἐν αὐτῇ, ἕως ἀνελθῶν ὁ φομαὶ ὑμῶν τὴν ἐργασίαν. Καὶ τινες ἔξ αὐτῶν δὲρνεῖντες δὲρνώμονες, καὶ φιλοδέσποτοι, ἔ πρῆκσαν τῇ ἀπαγῇ τῆς δεσποτικῆς αὐτῶν. ἕτεροι δὲ αὐτῶν ἀνήκοοι ὄντες καὶ σκληροτράχηλοι, ἀντεῖπον τῷ κυεῖᾳ αὐτῶν, λέγοντες. ἡμεῖς τὸ φωνῆς σε οὐκ ἀκυσόμεθα, καὶ τὸν ποταμὸν ἔ ἀπερῶμεν, ἔ ἐν τῇ κτήσῃ σε ἔ κοπιῶμεν· καὶ ἐν πᾶσι τέτοις οὐκ ὀργίσθῃ ὁ Κύριος αὐτῶν. Τότε πρὸς καθάξει ὁ πλῆσιος ποτὸν ποῖς εαυτῷ πασὶ, καὶ μεθύσας τὰς ἀνηκόας δούλους, προσέταξεν ἑτέροις πασὶ, καὶ ἀπερῶσαντες αὐτὰς τὸν ποταμὸν, ἔθηκαν ἕκαστον αὐτῶν ἐν τῇ μερίδι, ἣ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Κύριος αὐτῶν. καὶ μὲν ταῦτα ἀνανήψας τις ἔξ αὐτῶν, δέσκει εαυτὸν πέραν ἑὸς ποταμοῦ κείμενον εἰς τὴν μερίδα, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Κύριος αὐτῶν. καὶ ἔξῃ οὗ δούλος ἐμῆνος ἐπὶ τέτοις, καὶ εἶπεν ἐν εαυτῷ· εἰ ὅτως ἡγάπησέ με ὁ Κύριός μου· ἀπειθήσαν-

πος γὰρ με αὐτῷ, ὅτε ὠργίσθη, ὅμ' ἤνεγκε
μακροθύμως, καὶ τὴν μέγαν ποταμὸν τῷτον καὶ
βίαν, ὡς δι' ὄνειρον, διεβίβασέ με, καὶ ἐν τῇ
μερίδι με τέθεικέ με. ποιῶν καὶ γὰρ κοπιάσω
καλῶς ἐν τῇ κτήσῃ αὐτῇ, μιμνησκόμενος τῶν ὀνείρων
αὐτῶν. καὶ ἤρξατο ὁ δῆλος ὁ κείνος ἐργά-
ζεσθαι ἐπιμελῶς, ὥστε καταλαβεῖν αὐτὸν τὰς
προσναρξασθῆναι. Μετὰ ταῦτα διυπνιασθεὶς καὶ ὁ
δεύτερος δῆλος, εὗρον ἐαυτὸν εἰς τὸ πέραν τῆς
ποταμῶ ἐν τῇ κτήσῃ τῷ Κυρίου αὐτοῦ. πονηρὸς
ὁ ὑπάρχων καὶ σκληρὸς, εἶπεν ἐν ἑαυτῷ· ἰδὲ,
φασὶν, τὴν ποταμὸν τῷτον τὴν μέγαν καὶ βίαν
διεβίβασέ με ὡς δι' ὄνειρον. ἐγὼ δὲ ἀφήσω χέρ-
σον τὸ ἀγρόν αὐτοῦ, καὶ ὁφθαλμοὶ οὐ μέλει μοι ποιεῖν.
Καὶ πάλιν ἀνακλίνας ἐαυτὸν ὁ σκληρὸς δῆλος ὁ κοιμή-
θη. καὶ ἐν τῷ καθεύδειν αὐτὸν, ἀνέβησαν αἱ ἀκανθὰς
καὶ αἱ ἀγρίαι βοτάναι, καὶ κατεκάλυψαν αὐτόν. καὶ
ὁ πολλὸν χρόνον ἤλθεν ὁ Κύριος πάντων δούλων
ὁ κείνων, ἐπιθεάσασθαι ἐκάστη τὸ ἔργον. καὶ ἰδὼν
τὴν ἐργασίαν τῆς προσναρξασθῆναι, δολόγησεν αὐ-
τὸς. εἶτα πάλιν ἔρχεται πρὸς τὸν δῆλον, ὃν
αὐτὸς διεπέρασε τὴν ποταμὸν, ὡς δι' ὄνειρον. καὶ
ἰδὼν αὐτὸν τὴν καλὴν ἐργασίαν, ὀφθαλμὸν ἐπὶ
αὐτῷ, καὶ δολόγησεν αὐτόν. Μετὰ ταῦτα ἔρχε-
ται ἰδεῖν τὸν σκληρὸν δῆλον, καὶ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ.
καὶ ὁ θαυμάσιος δεικνύει αὐτὸν καθεύδοντα, καὶ
ὁ πρὸ πάντων ἀκανθῶν καὶ ἀγρίων βοτανῶν συγκα-
λυπτόμενον. Καὶ φωνήσας αὐτόν ὁ Κύριος αὐτοῦ,
εἶπε μὴ ἀπειλῆς πρὸς αὐτόν. Δὲλε πονηρὲ καὶ
σκληρὲ, διὰ τί χέρσον ἀφήκας τὸ ἀγρόν; ἢ ὅτε
οἶδας, πῶς σε διεβίβασα, ὡς δι' ὄνειρον, τὴν
ποταμὸν, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ μερίδι ἢ σοὶ κατε-
μέρισα τέθεικά σε, καὶ ὅτε ἐμνησικακήσῃ σοὶ
ἐπὶ τῇ πονηρίᾳ σου ἀπειδεία; ὅτε ἔδει καὶ σε
μιμνήσασθαι τὸν σὺ δούλόν σου. ὃν τρόπον καὶ αὐτὸν
διεπέρασε τὴν ποταμὸν; Τότε ὁ δῆλος ἀπολο-
γίαν εὗρεν ὁ δῆλος ὁ κείνος ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ φο-
βεῖται. Τότε ὁ Κύριος αὐτοῦ ἐποίησε μετὰ αὐ-
τοῦ κατὰ τὴν ἐκάστην ὁρᾶν.

Λέγω δὲ ὑμῖν τὸ πλῆθος, τὸ δεσποτικὸν Χριστόν.
κτῆσιν δὲ, τὸ πῖσιν. τὸ δὲ μέθην, τὴν πείρασιν. τὸ δὲ
βίαν ποταμὸν, τὸ ἀπάτιον, καὶ τὸ πλῆθος τῶν
ἀγίων τέττα. τὰς δὲ προσδύμους δούλους, τὰς δι-
κάς. τὸ δὲ ἐκ μέθης ἀνανήψαντα, καὶ ἐργασά-
μενον, ἄνδρα ἀμαρτωλόν, καὶ πειρασέως αὐτῷ
ἀποδοῦναι, καὶ δι' αὐτῆς ἐπιγνώσεως πᾶς ὀνείρου
τῷ Κυρίῳ, καὶ ἀνανήψας ἐκ πολλῶν ἀμαρτημά-
των πρὸς δικαιοσύνην, ἐργαζόμενος τὸ δέλημα
τῷ Θεῷ. ὁ δὲ σκληρὸς δῆλος ὅτι ἄνθρωπος ἀδεύ-
σας

A inobediens ei fuerim, non est iratus, sed
patienter tulit, ac per ingentem fluvium
istum atque vehementem, velut per som-
nium, me traduxit, & in parte mea
me constituit: quare & ego recte la-
borare incipiam in possessione ejus, me-
mor beneficiorum ipsius in me collato-
rum. Incepitque servus ille cum diligen-
tia operari, ita ut reliquos anteverteret,
qui ante ipsum inceperant. Postea & se-
cundus experrectus servus, invenit seip-
sum ultra fluvium in possessione Domini
sui. Malus autem ac durus quum esset,
dixit intra se: ecce, inquit, per fluvium
hunc magnum ac rapidum trajecit me,
tamquam per somnium: ego autem agrum
ejus incultum relinquam, & videbo, quid-
nam facturus sit mihi. Rursusque reclin-
ans seipsum piger servus obdormivit: ip-
soque dormiente excreverunt spinæ, her-
bæque silvestres, & obtexerunt eum. Post
multum vero temporis venit dominus ser-
vorum illorum ad videndum cujusque opus:
cernensque eorum, qui antea inceperant,
opus, benedixit ipsis. Deinde iterum ad
servum, quem ipse per fluvium transtulerat
veluti per somnium, reversus, aspiciens-
que pulchrum ipsius opus, latatus est in
eo, & benedixit ipsi. Postea venit visurus
pigrum servum, opusque illius: & adve-
niens offendit eum dormientem, & spinis
herbisque sylvestribus obtectum. Advo-
cansque eum dominus suus, dixit commi-
natorie ad ipsum: serve nequam, ac pi-
ger, cur incultum meum reliquisti agrum?
An ignoras, quomodo te quasi in somno
traduxerim per flumen; & in eadem par-
te, quam compartitus sum tibi, reposui
te; neque sum memor prioris tuæ ino-
bedientiæ in me demonstratæ? Nonne
oportebat & te imitatore[m] tui esse con-
servi, quemadmodum & eum per flumen
traduxeram? Tunc nullam servus ille ex-
cusationem invenit in die tremenda. Tunc
ipsorum dominus cum iis fecit, secundum
uniuscujusque actionem.

Dico autem, divitem illum esse Do-
minum Christum: possessionem vero, fi-
dem. At ebrietatem, rerum circumstan-
tiam: Violentum porro fluvium, fraudem,
atque deceptionem, ac divitias hujus secu-
li. Promptos autem servos, viros justos.
Eum vero, qui ex ebrietate se collegerat,
& operari cœperat, hominem peccato-
rem, qui ex infortuniis & calamitatibus
ad se rediit, & Domini beneficia reco-
lens, a multitudine peccatorum ad justitiam
recurrat, ac voluntatem Dei fecit. Piger
vero servus est homo, qui aspernatus
est

Act. 9. 22.
Galat. 1.

est gratiam Dei, suamque neglexit salutem. In cunctis autem istis Saulum considera. Hic enim acceptis epistolis a principibus sacerdotum, abiit in Damascum, vinculis constricturus credentes in Dominum. Quique exierat everfurus fidem, ipse fidei prædicator inventus est. Multæ enim miserationes Domini in omnes, qui in veritate invocant eum: ipsi gloria in secula. Amen.

PARÆNESIS XXII.

DE OPERE MANUUM.

Novitios in cœnobiis monachos varie oppugnare solet inimicus. Nam aliquibus odium, & alienationem suggerit in labore manuum. Et quo pacto? Dicam divina adjuvante gratia. Mane surgit frater, orationem sibi facturum in cella sua. Deinde arrepto opere, infert ei tunc honestatis inimicus dæmon cogitationem acediae: &, si obveniente acedia, resisteret frater, operando, & se exercendo; tunc acediae spiritum divinæ gratiæ auxilio repelleret. Sed in hoc vincitur frater, ingruente acedia: quoniam illa contingente, non resistit ei per patientiam: quocirca superatur, atque expugnatur. Statim enim cogitationem laxans, incipit secum dicere: hodie quasi dissolutum ac læsum esse me sentio, & minus valeo. Quid igitur? Quid, inquam, agendum est mihi? Potius hodie otior, ut paululum me ipsum reficiam: & cras opus meum persequar, faciamque duorum dierum opus. Interea in otio versatur frater per primum diem, subtrahitque opus unius diei. Similiterque postero die honestatis inimicus dæmon vehementiorem fratri circumfundit acediam, quam die præcedente, in memoriam ipsi præteritum revocans diem, atque præsentem. Tunc ergo cogitationibus compressus frater, surgit, & opus suum dimittit, incipitque sæpe opera, quæ ad ipsum non spectant, quasi sua essent, facere: aut etiam ex cella sua educens monachum, efficit, ut evagetur. Et in hoc improbus monachum tentat, ex ipsiusmet ignavia atque socordia. Alium porro fratrem aliter impugnat inimicus: cujus causam ausculta, ac sapiens esto, & da gloriam soli sapienti Deo; & ubi didiceris, observa, tamquam recte callens insidias ejus, ut non in laqueos illius incidas: nam adversarius no-

Aσας τὴν χάριν τῆς Κυρίας, καὶ ἀμελήσας τὴν ἑαυτοῦ σωτηρίαν. Ἐν ταῖς ὅς τῆς ἀναλόγου Σαῦλον. Οὗτος γὰρ λαβὼν ἐπιστολάς τινες τῶν ἀρχιερέων, ἐπορεύετο εἰς Δαμασκὸν, δῆσων τὰς πιστεύοντας ἐπὶ τῇ Κυρίῳ. καὶ ἔλθων ἀνατρέπειν τὴν πίστιν, αὐτὸς κήρυξ ἀντιθέσθαι τῇ πίστεως. Πολλοὶ γὰρ οἱ οἰκτιρμοὶ τῆς Κυρίας ἐπὶ πάντας τὰς ἐπικαλεσθεῖσας αὐτὸν ἐν ἀληθείᾳ. **B** ὅτι ἡ δούξα εἰς τὰς ἀνάγκας. ἀμὴν.

ΠΕΡΙ ΕΡΓΟΧΕΙΡΟΥ.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ ΚΒ.

Tοῖς ἐν κοινοβίοις νεωτέροις μοναχοῖς ἀγαθῶς πολεμεῖ ὁ Ἐχθρὸς. Τισὶ γὰρ ἔσται αὐτῶν ὑποβάλλει μῖσος εἰς τὸ ἐργόχειρον αὐτῶν. Καὶ ποῖόν τι; Ἐγὼ λέγω τὴν χάριτος συωργίας. Πρωῖας ὅτε ἡγομένης, ἀνίσταται ὁ ἀδελφὸς ποιῆσαι ἑαυτῷ δὴ καὶ ἐν τῷ κελίῳ αὐτοῦ. εἶτα, ἐπιλαμβάνεται τὸ ἔργον. φέρει αὐτῷ τότε ὁ μισόκαλος δαίμων τὸν λογισμὸν τῆς ἀκηδείας. Καὶ εἰ ἐλθόντος τῆς ἀκηδείας, ὑπομείνῃ ὁ ἀδελφὸς ἐργαζόμενος καὶ μελετῶν, τότε ἀπελαύνῃ τὴν ἀκηδεῖαν, τὴν χάριτος συωργίας. Ἀλλ' ἐν τῷ ἡπῆαται ὁ ἀδελφὸς, ἐλθόντος τῆς ἀκηδείας. Ἐλθόντος γὰρ αὐτῆς, ὅτε ἀνταγωνίζεται αὐτῇ τὸ ὑπομονῆς. Διὸ καὶ ἡπῆαται ἀλωπός. Χανώσας τὸν λογισμὸν, ἀρχεται λέγειν ἐν ἑαυτῷ· σήμερον ὡς πάραρον ἑμαυτὸν ἀφάσσω, καὶ ἀφένω. Τί ποτε; καὶ τί ἔχω ποιῆσαι; μᾶλλον ἀργῶ τὴν σήμερον, ἵνα ἀναπαύσωμαι ἑμαυτὸν μικρόν. καὶ τὴν αὔριον διώκω ἑμαυτὸν εἰς τὸ ἐργόχειρον, καὶ ποιῶ τὸν δύο ἡμερῶν τὸ ἔργον. Εἶτα ἀργεῖ ὁ ἀδελφὸς τὴν πρώτην ἡμέραν· ὑποσύρεται λοιπὸν τὴν μίαν ἡμέραν τὸ ἔργον. Ομοίως καὶ τῇ ἐπαύριον ὁ μισόκαλος δαίμων σφοδροτέραν ἀκηδεῖαν περικυβεῖ τῷ ἀδελφῷ, τὴν χθρὸς, ἄγων αὐτῷ τὴν μνήμην τῆς ἐκείνης ἡμέρας, καὶ τὴν πρὸ ἐλθόντος. Τότε λοιπὸν συωρχόμενος τοῖς λογισμοῖς, ἐγείρεται, καὶ ἀφίησι τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ ἀρχεται πολλαῖς ποιεῖν τὰ μὴ ἔργα, ὡς ἔργα· ἢ καὶ ἐκ τῆς κέλης ἔξενεγκὼν τὸν μοναχόν, ποιεῖ αὐτὸν ἀγνοεῖν. Καὶ ἐν τῷ περὶ αὐτοῦ ὁ Πονηρὸς τὸν μοναχόν ἐκ τῆς οἰκείας χανότητος. Ἀλλὰ ὅτε ἀδελφῷ ἄλλως πολεμεῖ ὁ Ἐχθρὸς. Ἀκούε ὅτι καὶ τὰς τῆς αἰτίας, καὶ σοφὸς ἦν, καὶ δὸς δόξαν τῷ μόνῳ σοφῷ Θεῷ, καὶ μαθὼν τὸν φιλόλαστον, ὡς ἐπιστάμενος τὰ ἔνδρα αὐτοῦ, ὅπως μὴ ἐμπέσῃ εἰς τὴν ἐκείνην παγίδα. ὅτι ὁ ἀντίδικος ἡμῶν

ἡμῶν ὁ δαίμονος, ὡς λέων ὠρυόμενος, περιπα-
 τῇ, ζητῶν τίνα καταπίῃ· ὃ ἀντίστητε σθενοὶ τῇ
 πίσει. Ἐτέρω δὲ ἀδελφῶν δίδωσιν ὁ Πονηρὸς πει-
 ρασμὸν εἰς τὸ ἔργον, ὑπὲρ ὃ δεῖ· ὁ δὲν τίητε
 τὸ πάθος τῆ φιλαργυρίας· τότε τρωθεῖσα ἡ ψυ-
 χὴ τῇ ῥίζῃ τῶν κακῶν τῇ φιλαργυρίᾳ, πει-
 ρασθιάζει τὸ μοναχὸν ὁρθεῖν καὶ ὀψίαν εἰς
 τὸ ἐργόχειρον ὑπὲρ ὃ δεῖ, ὥστε, εἰ διωπτόν, καὶ
 τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν σωματικὴν αὐτῆς ἀμελεῖν, καὶ τῶν
 ἔργων μόνον εἰσχεῖν, ἐνεκα φιλαργυρίας. Ὅταν
 δὲ κρήνη εἰς τὴν σὺναξιν, πάντων ἑκάστου ἀπαν-
 τῶν ὁ ἀδελφός, καὶ πρὸ πάντων τῆ σωματικῆς
 πειρασθιάζει ἑξέναι. Ταῦτα οὖν εἰδὼς, τήρει
 σεαυτὸν, ἀγαπητέ, ἵνα μὴ τῇ τῶν ἀδελφῶν πλά-
 νῃ σωμαπαχθεῖς, ἐκπέσης δὲ ἰδίᾳ σπείρῳ.
 Ἰνα δὲ μὴ μακρύνῃς τὸν λόγον. καταλύσας αὐ-
 τῶν τὰ νεῦρα καὶ τὴν φιλαργυρίαν, καὶ τὴν ἀπὸ
 διαλύσεως, ἀρχὴν λοιπὸν ὁ Πονηρὸς ὑποβάλλει
 τῶν ἀδελφῶν. Τότε καὶ ὁ ἀδελφός, μὴ νοῶν τὸ
 ἐνοχλεῖν αὐτῶν τὰ πάθος, ἀρχὴν λέγει μεμφο-
 μένος τὸ ἔργον· ποσαῦτα ἔτι ἐργάζομαι ἐν τῶν
 ἀλογημάτων ἔργων τέττα, καὶ ὅτε μισθωμάτων
 ἔχει, καὶ ὅπως ὀφείλει, πολλὸν ὅτι κόπον ἔχει
 ἀμελεῖν. καὶ φησὶν· κρείσσον ἀργεῖν ἢ κακὰ ἐρ-
 γάζεσθαι. ὑπάγω, ἑτέραν τέχνην μαθησάμενος, ὁ δὲν
 μισθαρεῖς ἱκανῶς δύναμαι καταλῦσαι, καὶ ῥαδίως
 τὰ ἐπὶ τῇ χρείᾳ με καταλαβεῖν. ὁμοίως καὶ ἕως
 πειράζεται ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, διὰ τὴν οἰκίαν
 ἀγνωσίας. Ἀνὴρ δὲ γνωστὸς πάντα ἐν μέτρῳ ἐρ-
 γάζεται, καὶ κατ' ὃ δεῖ, ὅπως τῇ πειρασθίᾳ
 καὶ τῇ σωματικῇ χολάσει· καὶ ἡ ἀρχὴ τῆ πίσεως
 δίδωσιν αὐτῶν ἰσχύον καὶ χάριν ἐν παντί ἔργῳ
 ἀγαθῷ. Ἐὰν γὰρ πειρασθῇ τὸ ἔργον, μὴ συν-
 εισέλθῃ εἰς τὴν ψυχὴν ἀνόμιλος λογισμὸς, καὶ
 σωμαπαχθεῖ ὁ ἀνθρώπος τῶν λογισμῶν, εἴτε τῆ
 φιλαργυρίας καὶ κενοδοξίας, εἴτε τῆ φιλαυτίας καὶ
 ὑλομανίας καὶ φθόνου, εἴτε τῆ ἀπιστίας καὶ ὀκνη-
 ρίας, εἴτε τῆ λαγνείας καὶ μέθης καὶ ἀνυπο-
 ταγῆς, καὶ τὰ ὅμοια τέτοις· ἐὰν μὴ ἀποσπῇ
 ἐν τῇ ψυχῇ τὰ τῶν πειρασμάτων παθῶν, καὶ
 δαλωθῇ ἀνθρώπος τοῖς παθήσειν, ὅσα ἔστι βαρὺ
 ἐργόχειρον τὸ μοναχὸς τὸ διώκοντος τὰ δέοντα καὶ
 τὰ ἀναγκαῖα. Ἐὰν δὲ ἐπιποθήσῃ ἡ ψυχὴ τίνα τῶν
 παθῶν, τότε γίνεται ἐν τῶν ἀνθρώπων ἐκείνῳ τὸ
 κερταμμένον· ὃ γὰρ ὡς ἡττήται, τέττα καὶ δε-
 δλωται. Ἐὰν γὰρ ὑπὲρ βίαν ἐργάζῃ ὑπὲρ ὃ
 δεῖ, καὶ ὁ πῦρ ἡττήται. Ἀλλ' ὅταν πειρασθῇ
 σῆς, δὸς τῶν ὑπερβαλόντων ἐν ἰλαρότητι, ἰλαρὸν γὰρ
 δότιν ἀγαπᾷ ὁ Θεός. Καὶ πάλιν· ἵνα καὶ τὸ
 ἐκεί-

A noster diabolus, Sicut leo rugiens, circuit, 1. Petr. 5.
 quarens quem devoret: cui resistite fortes
 in fide. Alteri porro fratri præbet mali-
 gnus promittitudinem ad opus ultra quam
 oportet; unde avaritiæ morbus genera-
 tur. Tuncque anima vulnerata radice
 malorum omnium avaritia, efficit, ut mo-
 nachus mane summo surgat, & ad ve-
 speram producat opus plus quam par est:
 ita ut, si fieri queat, & precationem is
 B & synaxim negligat, solique operi infi-
 stat causa avaritiæ. Signo vero ad syna-
 xim dato, omnium ultimus frater occur-
 rit, & ante omnes è synaxi exire cona-
 tur. Hæc igitur sciens, serva teipsum, ca-
 rissime: ne illicitorum errore abductus,
 propria firmitate excidas. Et ne protraha-
 mus sermonem; nervis ejus per avaritiam
 dissolutis, & vigore succiso, incipit rursus
 improbus suggerere fratri. Tuncque fra-
 C ter non considerans divexantem se pertur-
 bationem, incipit dicere, inculando opus:
 tot jam annos operor in benedicto hoc
 opere, & neque mercedem refert, sicut
 oportet, nisi quod laborem habeat immen-
 sum. Et ait: melius esse cessare, quam
 mala agere. Quare vado, aliam ut addi-
 scam artem, unde sufficientem consequi
 possim mercedem, & facile, quæ necessi-
 tatis meæ sunt, acquirere. Similiter autem
 D & iste per propriam ignorantiam a satana
 tentatur. Cæterum vir sciens atque intel-
 ligens, omnia cum modo atque mensura
 operatur, & sicut oportet: ut precibus,
 & synaxi vacet: oratioque fidei in omni
 opere bono præbebit ipsi fortitudinem
 & gratiam. Nam si occasione operis,
 animum non subierit aliena cogitatio, &
 cogitatione quis non abreptus fuerit, si-
 ve avaritiæ, & inanis gloriæ, sive amo-
 ris sui ipsius, & luxuriæ, atque invidiæ,
 E sive perfidiæ, & negligentiae; sive gu-
 læ, ebrietatis, libidinis, inobedientiæ,
 & his similium: nisi aliquid, inquam,
 horum vitiorum, quæ dicta sunt, in
 anima profeminatum fuerit, ac servitu-
 ti subjectus exstiterit homo talium affe-
 ctionum; non est censendum grave
 opus manuum monachi urgentis ea, quæ
 oportet, & quæ sufficiunt. Sin vero
 F aliquas ex passionibus, ac perturbatio-
 nibus istis anima concupierit, tunc ac-
 cidit in homine illo, quod scriptum est:
 A quo enim quis superatur, huic & servus 2. Petr. 2.
 efficitur. Nam si propter teipsum opera-
 ris, ultra quam conveniat, nec præbeas,
 superaris. Quum vero abundaveris, præbe
 indigenti in hilaritate: Hilarem enim dato-
 rem diligit Deus. Et rursus: ut & illorum 2. Cor. 9.
 abund-

2. Cor. 8.

Exod. 16.

abundantia, vestrae inopiae sit supplementum; ut fiat aequalitas, sicut scriptum est: qui multum, non abundavit: & qui modicum, non minoravit. Dominus autem dirigat corda vestra in timore ipsius: cui gloria in secula seculorum. Amen.

PARÆNESIS XXIII.

Psal. 34.

Diversimode impugnantur, qui sub obedientia spiritualis patris constituti sunt. Nam si quem viderit inimicus carnalia sapientem, suggerit ipsi cogitationes carnales, dicens: recede a monasterio, & negociare aliqua in re, unde tibi commoda & utilitates compares. At spiritali viro opponit se adversarius improbus per recte facta, suggerens ejusmodi, ac dicens: in seculo hæc opera exercebas, & comedebas, sicut animalia rationis expertia. Et qualis hæc justitia, operari, & comedere? Ecce enim & per cibum excitatur tibi fornicationis bellum. Et vicissim, nisi comedas, laborem ferre non potes. Quare huc potius age, ingredi in eremum interiorem, & salvaberis: Domini enim est terra, & plenitudo ejus. Cæterum ferramentum tecum parvum tolle, quo herbas evellere possis, & comedere, quemadmodum & antiqui faciebant monachi, qui etiam grati acceptique fuerunt Deo. Et quid necesse tibi est hic desiderare, ubi scandala regnant, & obtrectiones, aliæque res, quas non oportet dicere? Quando autem exieris, & nihil istorum habueris, aliam addisces artem, unde & sufficientem emereri possis mercedem, ut etiam inopi atque mendico ex tuis laboribus elargiaris. Tales suggerit malignus cogitationes fratri. Tunc suggestori respondet frater, dicens: ecce discedam ab his, qui hic versantur: ad quas tamen partes divertam, nescio. Vereor, ne forte egressus, si locum non invenero, iterum huc reverti cogar. Cui adversarius: solum ab his discede, & locus tibi non deerit. Quem enim, inquit, deseruit Dominus, ut te derelinquat? Quin & jurejurando affirma, te huc non reversurum. Quibus respondet frater, dicens: expectemus ad certum tempus: non enim jam tempus idoneum est, quo nos hinc secedamus. Ad quæ adversarius: & quomodo sustinebis ingruentes tentationes in loco isto? Existimansque frater ad majorem se profectum trahi, assensum cogitationibus præbet: quod omnibus deterius est. Quemadmodum enim

A κλείων πείσθωμεν γέννη) εἰς τὸ ὑμῶν ὑπέρημα, ὅπως γένηται ἰσότης. καθὼς γέγραπται, Ὁ δὲ πολὺ, ὅδε ἐπλεόνασε. καὶ ὁ δὲ ὀλίγον, ὅδε ἡλαττόνησεν. Ὁ δὲ Κύριος κατευδύνη ὑμῶν πᾶς καρδίας εἰς τὸ φόβον αὐτοῦ. ᾧ ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας πάντων αἰώνων. ἀμήν.

ΠΑΡΑΙΝΗΣΙΣ ΚΓ.

B

Διαφόρως πολεμῶνται οἱ ἐν ὑποταγῇ πνευματικῶν πατρὸς καθεζόμενοι. Ἐὰν εἴδῃ ὁ Ἐχθρὸς σαρκικὰ φρονεῖντα, ὑποβάλλει αὐτῷ σαρκικὰς λογισμὰς, λέγων. ἔξελθε ἔ κοινοβίε, καὶ χεῖρα τῇ πραγματείᾳ, καὶ σιωᾶξῃς ἑαυτῷ χρείας. Τῷ δὲ πνευματικῷ, διὰ διακωμῶντων, πειράσσεται ὁ Πονηρὸς ὑποβάλλων τὰ πεισῶτα, καὶ φησιν. ἐν τῷ κόσμῳ ἐργάζε καὶ ἐοῖς, ὥσπερ τὰ ἄλογα ζῶα. Καὶ ποῖα διακωμῶν ἂν τῇ, ἐργάζεσθαι καὶ ἐοῖεν; Ἰδὲ γὰρ διὰ τὴν βρώσεως ἐνέειρετάς τοι ὁ πόλεμος τὴν πορνείας. καὶ πάλιν. εἰ μὴ φάνης, ἔχῃ ὑποφέρει τὴν καμάτων. Ἀλλὰ μάλλον δέδρο, εἰσελθε εἰς τὴν ἐσωτέραν ἔρημον, καὶ σώξῃ. ἔ γὰρ Κυεῖς ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. Πλὴν μικρὸν σιδήριον ἄρον μὲν σεαυτῷ, ἐνθα πᾶς βοτάνας μέλλης ἀνασπᾶν καὶ ἐοῖεν, καθεὰ καὶ οἱ ἀρχαῖοι μοναχοὶ ἐποίεν, οἱ καὶ ἀνέρεθσαν τῷ Θεῷ. Καὶ τί χρείαν ἔχεις καθεῖσαι ὧδε, ἐνθα εἰσὶ πᾶς σκάνδαλα, καὶ καταλαλῖα, καὶ ἑτέρα πειράγματα, ἀ μὴ δεῖ λέγειν; Καὶ ὅταν ἔξελθῃς, καὶ μηδὲν τέτων ἔχῃς, τέχνῳ ἑτέρῳ μανθάνῃς, ὅσον καὶ ἱκανῶς μισθαρίε καταλύῃς, ὅπως καὶ τῷ πτωχῷ δώσης ἅν τῷ καμάτων σε. Τοιούτους ὑποβάλλει ὁ Πονηρὸς λογισμὰς τῷ ἀδελφῷ. Τότε ἀποκρίνεται ὁ ἀδελφὸς τῷ ὑποβάλλοντι, λέγων. ἰδὲ, ἔξέρχομαι πάντῃ ὧδε. εἰς ποῖα μέρη καθεῖσαι ὅδε ἐπίσταμαι. μήποτε ἔξελθόντος μου, καὶ μὴ ὑρόντος τόπον, πάλιν ὑποσρέψω ὧδε. Ὁ ἐξεναντίας λέγει. μόνον τῷ ὧδε ἔξελθε, καὶ τόπος ἔστι λίπη. Τίνα γὰρ, φησὶν, ἐγκατέλιπον ὁ Κύριος, ὅτι σε ἐγκατέλιπη; ἀλλὰ καὶ ὁμοσον, ἔ μὴ ὑποσρέψαι ἐνταῦθα. Ἀποκρίνεται ὁ ἀδελφὸς, λέγων. ὑπομείνωμεν ἕως τῶδε ἔ καμρῷ. ἔ γὰρ ἰδὲ ἐπιτίδειος καμρὸς ὅτι ἔ ἀναχωρήσας ἡμᾶς ἐντεδδεν. Ὁ ἐξεναντίας λέγει. καὶ πῶς σὺ ὑποφέρεις τὰς συμβαίνοντας πειρασμὰς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ; Καὶ δοκῶ ὁ ἀδελφὸς εἰς μεῖζονα πειρασμὸν ἔλκεσθαι, συγκατατίθεται τοῖς λογισμοῖς, ὁ χεῖρόν ὅτι πάντων. Ὡσπερ γὰρ

πῶλοιον

πλοῖον ἐν πελάγῃ, ἡμοῦν αὐτῶ μικρὰς βυ-
μαλίας· εἰ μὴ σωτόμως τύχη τ' ἐπιμελείας,
ὡς ἡ μικρὰ κλείνῃ, ὅτι τῆς τοῦ μέγαντος κατα-
ποντίζεται ὑπὸ τῶν κυμάτων. ἢ αὐτὸν ὅσον
καὶ ἡ ψυχὴ, δεχομένη τὰς πειρασμούς τῶν ἐχ-
θρῶν, εἰ μὴ ἀνανήψῃ πρὸς τὸ ποιήσαντα αὐ-
τήν. Νήψεως οὖν χεὶρ, ἀγαπητοί, καὶ πολλῆς
ταπεινοφροσύνης. Πάν ὃ πονηρὸν καταργεῖται,
τῷ πρὸς τὸ Θεὸν τελείαν ἀγάπῃ κλητῶσα·
Ὁ ὅτι ἐν ἀδελφῶς συγκατιδέμενος τοῖς λογισμοῖς,
καὶ σφοδρότερος ὑπὲρ αὐτῶν λοιπὸν ὀχλόμενος,
προσέρχεται τῷ ἡγεμένῳ, αὐτῷ λέγων· Ἀββᾶ,
ποιήσον ἀγάπῃ, λοιπὸν ἀπολύσον με· ὅτι γὰρ
δύναμαι ἐτι εἰς τὸ κοινόν σου καθεῖσθαι. Ταῦτα ἀκού-
σας ὁ γέρον, ἄρχεται λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν
πρὸς τὸ ἀδελφὸν, ὅτι ἐνεπαύθη· καὶ ἄρχεται ὁ
γέρον πρὸς καλεῖν τὸ ἀδελφόν, λέγων· ἐγώ, ἀδελ-
φέ, σὺ ἀπολύω σε. Διατί δέ, ἀδελφέ, ἀκούεις
τῶν Δαυμῶν, τῶν βελομένων σε χωρίσας τῆς
ἀδελφότητος, καὶ τῆς αὐτῶν γλυκειᾶς ἀγάπης;
Ἡ σὺ οἶδας, ἀδελφέ, ὅτι εἰ μὴ ἔλθῃ τὸ
πρόβατον ἐκ τῆς μάνδρας, θηριάζων ὅτι γίνεται;
Εἰπέ μοι ὅ, τέκνον, μή τις τῶν ἀδελφῶν ἐθλί-
ψέ σε; Εἰπέ μοι, καὶ γὰρ σε θεραπεύσω ἐν Κυ-
ρίῳ. Εἰ ὅ καὶ τίς σε ἐλύπησε τὸ ἀδελφόν, βά-
στασον, διὰ τὸ λέγοντα· ἀλλήλων τὰ βάρη βα-
σταῖτε, καὶ ὅτως ἀναπληρώσατε τὸ νόμον τοῦ Χρι-
στοῦ. Τί ὅ καὶ προσέχεις πλάσμασιν ἡμιθεοῖς;
σεαυτὸν ἀγνὸν τίρει. Εἰ ὅ καὶ ἐγώ σε ἐλύπη-
σα, μάρτυς μὲν ὁ καρδιογνώστης Κύριος, ὅτι ὁ
μισῶν σε ἐσπένδακα εἰς σέ, ἡμᾶς πρὸς τὴν σωτη-
ρίαν τῆς ψυχῆς σε ἐπιμελητὴς ἐβόησα. Καὶ
τοῖς μὴ ὡσὶν ἀκούων ὁ ἀδελφός, ἔλκεται ὑπὸ τὸ
λογισμῶν. Ομοίως ὅ καὶ οἱ ἀδελφοὶ πρὸς κα-
λεῖσιν αὐτὸν, λέγοντες· μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς,
ἀδελφέ· ἀλλὰ καὶ μετανοῶντες αὐτῶ. Καὶ εἰ μὴ
πειθεῖς ὁ ἀδελφός ἡσυχάζῃ, ἐν Κυρίῳ ἀπηλ-
λάγη πολλῶν πειρασμῶν καὶ θλίψεων. Εἰ μὴ ὅ
μὴ πειθεῖται, λέγει τῷ ἡγεμένῳ· ὅτι ἐνεκα τού-
του, ἡμᾶς καταμόνας βέλομαι ἡσυχάσας. Ἰνα
ὅ μὴ μηκύνωμεν τὸν λόγον. Μὴ πειθομένης τῆς
ἀδελφῆς, χωρίζεται τὸ ἀδελφότητος, καὶ ἔλθῃ
τῶν ὅ μοναστείς, ἐνταῦθα ἦν πρὸς τοῦ, πρὸς βλέ-
πειν εἰς τὰ δεξιά, καὶ εἰς τὰ ὀνόματα. Καὶ
εἰ μὴ τὸ κόσμον ζητήσῃ, καὶ ἐκκλίνῃς τὸ ἐργά-
σθαι τὸν κόσμον πορεύσῃ, τυφλωθεὶς τῇ διανοίᾳ
λέγει ἐν ἑαυτῷ· ἀπηνάγκω ὅ μοχθηρὸς βίβη τὸ
μοναχῶν· καὶ σοφίαν ἡγεῖται τὸ ἑαυτὸν ἀπώλειαν.
Εὐοικε γὰρ ὁ πῖτος ἀνδρῶν, ὅστις ὕδατος λα-
βῶν

A in pelago navis, si vel minimum ipsi fo-
ramen acciderit, nisi cito curata fuerit,
ex modico illo, tali tantaque magnitudi-
ne undarum maris involvetur; ad eun-
dem modum etiam anima excipiens in-
sultus hostium, nisi ad Creatorem suum
evigilaverit. Sobrietate igitur & vigi-
lantia, multaque humilitate opus est, ca-
rissimi. Omne enim malum funditus de-
letur per caritatem in Deum perfectam.

B Frater ergo, qui cogitationibus consentit,
& vehementius ab iis deinceps divexa-
tur, accedit ad Præfectum suum, ac di-
cit: Pater Abba, fac caritatem, & di-
mitte me: non enim queo amplius in
coenobio manere. Quæ audiens senex,
incipit contristari, ac lugere vices fra-
tris, quod illusus sit: & consolari eum,
atque adhortari, dicens: ego, frater,
non dimittam te. Cur vero, fili, dæ-
mones audis, volentes te a fraternitate
segregare, & dulci eorum caritate? An
ignoras, frater, quod, si ovis ex cau-
la non exierit, a feris non capietur?
Sed dic mihi, frater: num quis te fra-
trum contristavit? Dic quæso, & ego
te curabo in Domino. Et, si quis te
fratrum molestia injuriave affecerit, to-
lera propter eum, qui dicit: *Alter alte-* Galat. 6.
rius onera portate, & sic adimplebitis le-
gem Christi. Quorsum autem attendis er-
ratis alienis? Teipsum potius purum
intemeratumque serva. Et si forte mo-
lestus ego tibi fuerim, testis mihi scru-
tator cordium est Dominus, quod non
ex aliquo tui odio id sim conatus, sed
potius salutis animæ tuæ satagens. At-
que ista auribus quidem frater exci-
piens, interius suis interim cogitationi-
bus abstrahitur. Similiter quoque & fra-
tres eum interpellant, dicentes: ne de-
feras nos, frater: unanimiterque con-
dolent ei. Quod si persuasum fratri fue-
rit, & acquiescat, liberatur multis ten-
tationibus atque tribulationibus in Do-
mino. Si vero adduci non possit, ut
maneant, dicit Præfecto: non propterea,
sed solitarie vivere desidero. Et ne
in longum protrahamus sermonem: nisi
morem gerat frater, recedit a confra-
ternitate: egrediensque monasterio, in
quo degebat, circumspicit ad dexteram,
& ad sinistram. Quod si mundum spe-
ctarit, & eremo relicta in seculum re-
dierit; obsecutus mente, dicit intra
seipsum: liberatus sum a molestiis vi-
tæ monasticæ: suumque exitium arbitra-
tur esse sapientiam. Similis autem ta-
lis est homini, qui sumpta hydria
sua

fua abiit hauſturus aquam ; & tamen hydriam aqua non implevit ; ſed reverſus etiam vas confregit . Talis quoque eſt , qui ſpreta Domini gratia , denuo in mundum ad vitam ſecularem ſe convertit . Quod ſi piam frater ac religioſam mentem habuerit , in interiorem progreditur eremum . Contingit autem , ut in ſenes quosdam incidat : qui hospitalitatis virtutem exercentes , fratrem cum gaudio excipiunt . Deinde interrogant ; unde , o frater ? At ille : huius ſum , inquit , coenobii , fratres . Et acedia ingruente mihi in coenobio , ab eo exivi : nuncque inquirō , ubi confideam , & plangam peccata mea . Tunc quoque ſenes illi cohortari fratrem incipiunt , dicentes : potius ad tuum te confer coenobium , o fili , & ibi conquieſce . Ecce enim viſes , quantis nos premanur anguſtiis in locis iſtis . Audivimus autem a Patribus , bona eſſe coenobia , maximeque juvenibus . Et ſi morem gerens frater , revertatur ad locum ſuum , ibique quietam amplectatur vitam , jam multas ac malas tribulationes effugit . Si vero ſenibus non paruerit , interiorem petit eremum , & paulatim fames eum affligit , ac premit : tuncque fratrem tædere , ac poenitere incipit : quin & dæmones ipſum timore exagitant , & dicunt : bene cum fratribus tuis confidebas : quis te turbavit , atque adduxit in eremum iſtam ? Et cujuſmodi cenſebitur juſtitia , ſi mala moriaris morte in iſta eremo ? Tunc magnum fratri incutiunt timorem atque terrorem , tormentaſque multa in mente ipſius . Tuncque frater intra ſeipſum dicere incipit , poenitentia ductus : bene mihi inter fratres meos verſanti erat . At quis me ſeduxit ? Aut cujuſmodi me dæmon decepit , ut ad eremum hanc horribilem exirem , ubi feræ inhabitant multæ atque terribiles ? Quid porro agam miſer , ſi in manus barbarorum incidero ? Ne forte & in latrones incurram , aut etiam fera aliqua prava occurrat mihi . Quin & dæmonia multa in locis iſtis reperiuntur : nam locus , inquit , deſertus eſt ; & quomodo ego ſolitarie potero habitare in eremo iſta ? ubi aſſidue ſpiritus ſunt immundi : præſertim vero quum ego inter plures fratres degere conſueverim . Revera autem niſi ſobrium ſe ac vigilantem præbuerit , qui vitam ſolitariam in eremo agit , cito etiam mentem deperdet , quemadmodum & multi id paſſi ſunt . Deinde poſt ejuſmodi cogitationes incipit ſecum frater dicere : eamus habitatum

A βὼν ἔ' ἀντλήσας ὕδωρ , καὶ ὑδαίαν ὅσα ἐνέπλησεν ὕδατος , ὑποσρέφων ὃ καὶ ὁ ἀγγεῖον σικέ-
ται· πῶς καὶ ὁ ἀδελφὸς ἢ χάριν ἔ' Κυρίῳ ,
καὶ εἰς τὸ κόσμον πάλιν καὶ τὸ βίον ἐπιστρέφων .
Εἰάν ὃ πατριάρχης γένηται ὁ ἀδελφὸς τῷ δού-
λει λογισμῷ , εἰς τὴν ἐνδοτέραν ἔρημον παροβάλει·
συμβαίνει ὃ αὐτὸν παροβαλεῖν γέροισι τισιν . Οἱ
οὖν γέροντες , τὴν φιλοξενίας ἢ ἀρετὴν ἀσκήντες ,
B δέχονται τὸν ἀδελφὸν μὴ χάρις . Εἴτα ἐπερω-
τοῖ . Πόθεν ἀδελφέ ; Ὁ δὲ φησὶ , Τῷ κοινο-
βίῳ τῷδε εἰμι , ἀδελφοί , καὶ ἀκηδεΐας μοι πε-
ριχυθείσης ἐν τῷ κοινὸβίῳ , Ἰησοῦτον ἀπ' αὐτῆς·
καὶ ὅν ἐπιζητῶ , ἐνθα καθίσω , καὶ κλαύσω τὰς
ἀμαρτίας μου . Τότε καὶ οἱ γέροντες ἄρχοντες πα-
ραγγεῖν τῷ ἀδελφῷ , λέγοντες· παροβὺς μᾶλλον
εἰς τὸ κοινόβιον σε , τέκνον , καὶ μᾶλλον ἀνάπαυε .
C Ἰδὲ γὰρ ὁρᾷς ἡμᾶς ἐν ποίᾳ γενώσῃ ἐσθλῇ ἐν
τοῖς τόποις τέτοις . ἀκηκόαμεν ὃ καὶ πατὴρ τῶν
πατέρων , ὅτι καλὰ κοινόβια , καὶ μάλιστα τοῖς
νέοις . Καὶ εἰάν περὶ τοὺς ὁ ἀδελφὸς ὑποσρέψῃ
εἰς τὸν τόπον αὐτῷ , καὶ ἡσυχάσῃ , ἔφυγε θλίψεις
πολλὰς καὶ κακὰς . Εἰάν ὃ μὴ περὶ τοὺς ὁ ἀδελ-
φὸς τοῖς γέροισι , ἢ ἐνδοτέραν ἔρημον διώκει . καὶ
καταλαβῶσα ἄρχεται ἢ περὶ ἐκδιλίβειν αὐτόν .
Τότε ἄρχεται ὁ ἀδελφὸς μεταμελεῖσθαι . ἔτι ὃ
D καὶ οἱ Δαίμονες περὶ αὐτὸς ἐκταράσκειν αὐτὸν τῇ
δειλίᾳ· καὶ φασιν· Καλὰς ἐκαδέξῃς μὴ τὸν ἀδελ-
φὸν σε . Τίς σε ἀνεσάτωσε καὶ Ἰησοῦτον εἰς τὴν
ἔρημον ταύτην ; Καὶ ποία δικαιοσύνη ἐστίν , εἰάν
ἀποδάνης ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ κακῷ θανάτῳ ;
Τότε δεικνύει αὐτῷ δειλίαν πολλὴν καὶ φόβησιν
καὶ βασάνους πολλὰς ἐν τῇ ἀγνοίᾳ αὐτῆς . Τότε
καὶ ὁ ἀδελφὸς ἄρχεται λέγειν ἐν ἑαυτῷ μεταμε-
E λόμενος· Καλὰς ἐκαδέξομαι μὴ τὸν ἀδελφὸν
μου . Τίς ὃ ἐπλάνησέ με ; ἢ ποῖος Δαίμων ἡπά-
τησέ με Ἰησοῦτεν εἰς ταύτην ἢ φοβεράν ἔρημον ,
ἐνθα οἰκῶσι θηρία πολλὰ καὶ θεινά ; Τί ὃ ποιή-
σω ὁ ταλαίπωρος , εἰάν ἐμπέσω εἰς χεῖρας τῶν
βαρβάρων ; Μήποτε καὶ ληστὰς παρὲς . μήπο-
τε καὶ θηρίον πονηρὸν σικαντήσῃ μοι . Ἀλλὰ καὶ
Δαίμονια πολλὰ ἀγρίσκονται ἐν τοῖς τόποις τέ-
F τοις· ἔρημος γὰρ , φησὶν , ὁ τόπος . Καὶ πῶς
ἐγὼ δυνήσωμαι καταμόνας οἰκεῖν ἐν τῇ ἐρήμῳ
ταύτῃ ; ἐνθα ἐνδελεχῶσι πανόμματα ἀκάθαρ-
τα· μάλιστα ὃ καὶ ἐδίσαντός μου μὴ τῶν πλειόνων
ἀδελφῶν . Εἰπὶ ἀληθείας ὃ , εἰάν μὴ νήψῃ ὁ οἰκῶν
καταμόνας ἐν τῇ ἐρήμῳ , πᾶσα καὶ τὴν φρένα ἀπολεῖ ,
καθὰ καὶ ἡμεῖς πολλοὶ τῷτο ἐπέμειναν . Εἴτα μὴ
τὰς λογισμὰς τέττας , ἄρχεται ὁ ἀδελφὸς ἐν ἑαυ-
τῷ

τῷ λέγειν· πορεύσασθαι πρὸς αὐτοὺς ἀδελ-
φῶν καταμόνας ἡσυχάζοντων. Εἶπα πρὸς αὐτοὺς
τὸς μονάζοντας. Δέχονται αὐτὸν οἱ ἀδελ-
φοὶ μετ' εἰρήνης, πρέχουσι αὐτῷ κελίον ἐν τῷ
μεταξὺ ἐαυτῶν, καὶ προσλαμβάνουσιν ἐν Κυρίῳ,
φέροντες αὐτῷ καθ' ὃ, ἡ ἰσχύς ἢ χεῖρ αὐτοῦ.
Εἶπα καθεύδεται ὁ ἀδελφὸς εἰς τὸ κελίον αὐ-
τοῦ· λέγει λοιπὸν ἐν ἐαυτῷ· ὀφείλω μὲν ἐργά-
ζεσθαι ὀλίγον, ἵνα ἑυρωμὴν ἀφ' ἑαυτοῦ· καὶ
τάλιν· τί ποιήσω; τὸ ἐργόχειρον ἔτι πῶς τέ-
τεσθ' ἔπω μεμύσθηκα. καὶ μετ' ἡμέρας μεθ' ὧν
τὸ ἐργόχειρον, ἄρχεται λοιπὸν περιστάσθαι,
ὡς καταμόνας οἶκον. Καθάρσιν γὰρ τῷ ἐδί-
σαντι καταμόνας δυσχερὲς τὸ κοινοβίον φαίνεται·
ἐτὼς τῷ ἐδίσαντι ἐν κοινοβίῳ, δυσχερὲς ἢ μο-
νία φαίνεται. Πᾶν γὰρ ξύλον ἐκ τῆς ἰδίας καρπῆς
ἐπιγινώσκεται, καὶ ὁ πονηρὸς ἐκ νεότητος αὐ-
τοῦ. Ἀρχεται λοιπὸν ὁ ἀδελφός, πομάκας
ἐκ τῆς περιστάσεως συνεχόμενος, μεταμελῶ-
ν, καὶ λέγειν· ἰδοὺ περιστάσας πάντοτε,
καὶ οὐδὲ τὴν μικρὰν μὲ σωάζειν δύσκολον βα-
λεῖν, πῶς λογισμοῖς ἀντιμαχόμενος καθ' ἑκά-
στην ἡμέραν. Ὅτε γὰρ ἡμῶν ἐν τῷ κοινοβίῳ,
τέττων ἀπάντων ἐλπίδος ἡμῶν. ἢ γὰρ μέ-
ριμνά μὲ ἔτι σωάζειν μὲ, καὶ εἰς τὸ
μικρὸν ἐργόχειρον. Νῦν γὰρ τί ποιήσω ἐγὼ ὁ
παλάμωρος; ἀλλὰ γὰρ πᾶς ἁμαρτίας μὲ ταῦ-
τά μοι συνεβόησαν· διότι πρὸς ἡμᾶς νεοφύτοι
παύσας, ἰδοὺ συνεχέουσιν με θλίψεις πομάκας.
Κακὴ γὰρ σφόδρα ἡ πειρασὶς τῆς Ἀδὰμ ἡξε-
βαλεν ἐκ τῆς πειρασέως, καὶ ἐκ τῆς μοναστείας
μὲ. Καὶ μὲν τὸς λόγους τέττας, συμβαίνει φέ-
ρεσθαι τῷ ἀδελφῷ λογισμὸς δύο· εἰς ἀγαθός,
καὶ εἰς πονηρός· ὁ γὰρ πονηρὸς πιαῖτα ὑποβάλλει,
λέγων· ἰδοὺ καὶ τὸ κοινοβίον ἐδοκίμασας,
καὶ τὴν ἐρήμω ἐπειράθης. καὶ εἰὰν ὑποσρέψῃς
εἰς τὸ κοινοβίον, ἀσχύνη σοι εἴσιν καὶ ὄνειδος· ἢ
μόνον γὰρ τὸ πῶς, ἀλλὰ καὶ ἐν πῶς κοινοβίοις θλίψεις
ὑπάρχουσιν, ἀλλὰ καὶ σκάνδαλα πομάκας. Καὶ
τάλιν ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ, δαλὶα ὑπάρχει ἡ
κόπος ἀμετρος. Ἀλλὰ μάλλον διελθὼν, πο-
ρεύσας εἰς τὸν κόσμον· καὶ γὰρ, φησὶν, εἰὰν θέ-
λῃς φοβηθῆναι τὸ Θεόν, σωθήσῃς. ἢ δοκεῖς, ὅτι
μόνοι οἱ ἐν τῇ ἐρήμῳ σωζόμενοι; εἰὰν δὲ ὅτι σο-
φὸς ὁ ἀδελφός, ἀποκρίνεται τῷ λογισμῷ, λέ-
γων· εἰ γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅπως πολλὴ ἡσυ-
χία καὶ γαλήνη, οὐκ εἰσάσας με ἡσυχάσαι· εἰὰν
πορεύσας εἰς τὸν κόσμον, τί οὖν; μέλλας ἐγεί-
ρειν κατ' ἐμὲ κακὰ; Ταῦτα γὰρ ὑποβάλλει ὁ
ἐχθρὸς,

A tum apud fratres solitariam vitam quie-
te ducentes. Postea ad solitarios fra-
ter accedit: excipiuntque eum fra-
tres in pace, tribuunt ei cellam inter
ipsum, & assumunt ipsum in Domino;
offerentes ei, quantum potest manus
ipsorum. Deinde confidens frater in
cella sua, ait intra sese: Paululum
nos operari oportet, ut inveniamus quo
alamur. Et rursus: quid agam? quo-
niam opificium huius loci nondum di-
dici. Et post aliquot dies ubi opificii
rationem didicit, incipit deinceps distrahi
& conflictari: quippe qui solitariam
vitam degat. Quemadmodum enim soli-
tariam vitam ducere solito, difficilis at-
que molesta videtur vita coenobitica:
ita ei, qui in coenobio vivere con-
suevit, molesta apparet vita solitaria.
Omne porro lignum ex proprio agno-
scitur fructu; & laboribus deditus, ex
juventute sua. Incipit deinde frater sæ-
pe distractionibus tentus, poenitentia
duci, ac dicere: ecce distrahor undi-
que, & neque horarias preces meas
persolvere possum, cum cogitationibus
quotide dimicans. Quum vero in coe-
nobio versabar, ab omnibus istis liber
eram: at cura omnis mea erat in sy-
naxi, & exiguo manuum penso persol-
vendo. At nunc quid agam miser?
nam propter mea peccata, ista mihi
e venerunt. Quia enim immorigerum
me patris admonitioni præbui, ecce
multæ tribulationes constringunt me.
Prava enim admodum inobedientia
Adamum ex Paradiso ejecit, & me
ex monasterio meo. Et post hosce ser-
mones, accidit fratrem duplici ferri
cogitatione, tum bona, tum mala:
quarum mala ei suggerit ejusmodi:
Ecce & coenobium probasti, & eremum
expertus es. Et, si ad coenobium re-
dieris, pudor tibi erit & dedecus. Ne-
que vero istud solum; quin & in coe-
nobiis oppressiones regnant, ac scanda-
la plurima. Rursusque in eremo ista
terror est & labor immensus. Imo po-
tius hinc digressus, in mundum abi.
Nam & ibi, inquit, si Deum timere
volueris, salvaberis. An putas, solos
eos, qui in eremo versantur, salvari?
Cæterum si sapuerit frater, responde-
bit cogitationi ejusmodi, dicens: Si
in eremo, ubi magna est quies atque
tranquillitas, non permiseris me con-
quiescere: quæ non mala adversus me
excitabis, si in mundum abiero? Hæc
quippe suggerit inimicus, volens ipsum
refle-

Gen. 2. 3.

reflectere velut canem ad proprium vomitum. Nam si frater cogitationi consenserit, illico in mundum inimicus abigit eum. Sin vero fratris anima concupierit salutare Domini, dabit ei Deus cogitationem bonam in semitam justitiæ. Talia igitur sunt cogitationis bonæ propugnacula. Ecce, inquit, & cœnobîa probasti, & eremum expertus es. Proba igitur cogitationem tuam: & ubi vides in bonum ædificari animam tuam, ibi persiste. Quod si etiam hisce in locis quietam degere vitam volueris, sicut & cæteri fratres, qui ibi resident propter Dominum; nequaquam te Dominus noster Jesus Christus despiciet; sed ipse tui curam geret: solum in timore Dei versare. Sin autem & ad cœnobium redeundi fuerit animus, hoc etiam melius est. Caveasque tacita mentis cogitatione tecum dicere: Ad fratres meos reverti erubescō: reputabunt enim me, si ad eos rediero, tamquam impatientem & labores eremi ferre nolentem, imo instar segnis alicujus ac pigri militis a belli acie profugientem. Verum non sic, mi frater, non sic: sed tu potius, velut pugil, quod dictum est ab Apostolo, explesti & effecisti. Ait enim: *Omnia probantes, quod bonum est tenete*. En tu utrumque explorasti atque tentasti. Invenisti bonum & jucundum esse, fratres habitare in unum, quemadmodum scriptum est: *Frater, qui adjuvatur a fratre, quasi munita atque excelsa civitas*. Nam fundati regni instar, fortis est ac potens. Quibus compunctus frater ad cœnobium revertitur. Suscipit eum Præfectus cœnobii cum fratribus promte atque libenter, propter illum qui dixit: *sustinete infirmos*: attribuitque ipsi cellam. Et aliquot post dies, fratre in sua conquiescente cella, incipit malignus talibus divexare fratrem, atque suggerere ipsi, dicens: Iterum ad antiqua venisti? nonne tibi solitudo sufficiebat, libertasve eremi? ubi neque quid noxium cernebas, neque scandalo afficiebaris, neque etiam aliquid cum aliquo loquebaris. Et tantopere rursus dæmones divexare ac perturbare fratrem incipiunt, ut, si fieri possit, etiam parietibus monasterii effractis effugiat. Usqueadeo turbatur a malo dæmone, qui cum volens adhuc e cella retrahere, tædium illi in exiguo manuum opere injicit. Cæterum si prudens est frater (quem-

A ἐχθρός, θέλων αὐτὸν ἀνακλῆσαι ὡς κύνα ἐπὶ τὸ ἴδιον ἔξέραμα. Ἐὰν γὰρ καὶ συγκαταθῇται ὁ ἀδελφὸς τῷ λογισμῷ, οὐδέως εἰς τὸ κόσμον ἐλαύνει αὐτὸν ὁ ἐχθρός. Εἰ δέ ᾖ ἐπιποθεῖσα ἡ ψυχὴ τῷ ἀδελφῷ εἰς τὸ σωτήριον τῷ Κυρίῳ, ὁ Θεὸς δίδωσιν αὐτῷ λογισμὸν ἀγαθὸν εἰς τέλος διαμοσύνης. Τοιαῦτα οὖν τὰ συμβλήματα τῷ ἀγαθῷ λογισμῷ. Καὶ φησιν. ἰδὲ καὶ τὰ κοινόβια ἐδοκίμασας, καὶ τὸ ἐρήμῳ ἐπεράθης. Τοιγάρθεν δοκίμασον τὸν λογισμὸν σε, καὶ ὅπως βλέπεις, ὅτι οἰκοδομεῖται ἡ ψυχὴ σε εἰς τὸ ἀγαθόν, καὶ μένον. Ἐὰν ᾖ ἐν τοῖς πόποις τέτοις βεληθῇς ἡσυχάσαι, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀδελφοὶ οἱ καθεζόμενοι ὑπὸ τῷ Κυρίῳ, ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς ἔμῃ σε ὑποείδῃ. ἂν αὐτὸς σε φροντίσῃ, μόνον ἐν φόβῳ Θεοῦ ἀνασρέφῃ. Εἰ δὲ καὶ εἰς τὸ κοινόβιον βάλῃ ἀνασρέφαι, καὶ τῷ πρεσβυτέρῳ. Καὶ μὴ εἴπῃς ἐν τῇ ἀγνοίᾳ σε, λέγων. ἀγκύνομαι ὑποσρέφαι πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου. ἡγήσῃ με γὰρ ἔχουσιν, εἰάν ἀποσρέφω πρὸς αὐτούς, ὡς ἀδόκιμον καὶ μὴ ὑπωμνῶντα τὸν κόπον τὸ ἐρήμῳ, ἀλλὰ δραπετῶσαντα, ὡς δόλον στρατιώτην, ἀπὸ πατάξεως πολέμου. Οὐχ ἔτι, ἀδελφέ μου, ἔχ ἔτι. ἂν σου μάλλον, ὡς ἀγωνιστῆς, τὸ εἰρημνῶν ἐν τῷ Ἀποστόλῳ πεπλήρωκας. Λέγει γὰρ. πάντα δοκιμάζοντες, τὸ καλὸν κατέχετε. Καὶ ἰδὲ, σοὶ τὰ ἀμφοτέρωθεν δοκίμασας. Εὗρες ὅτι καλὸν καὶ τερπνόν, τὸ καποικεῖν ἀδελφούς ἐπιπαύῃ. Καθὼς λέγει. ἀδελφὸς ὑπὸ ἀδελφῷ βοηθούμενος, ὡς πόλις ὀχυρὰ καὶ ὑψηλή. ἰσχύει δὲ ὡς περ μεμοχλευμῶν βασιλεῖον. Καὶ κατακυριεύει ὁ ἀδελφὸς ἐπὶ τέτοις, ὑποσρέφει εἰς τὸ κοινόβιον. Δέχεται αὐτὸν ὁ ἡγούμενος τῷ κοινόβιῳ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ ἀσμένως, ὑπὸ τῷ εἰπόντι. ἀντέχεσθε τὸ ἀσθενέων. καὶ δίδωσιν αὐτῷ κελλίον. Καὶ μὲν ἡμέρας τινάς, τῷ ἀδελφῷ ἡσυχάζοντι ἐν τῷ κελλίῳ αὐτοῦ, ἄρχεται ὁ Πονηρὸς, τὰ ποῖα ἐκδιλβεῖν καὶ ὑποβάλλειν αὐτῷ, καὶ φησιν. Πάλιν εἰς τὰ ἀρχαῖα ἐλήλυθας; Οὐκ ἤρκει σοι μονὴ ἢ ἐλθὲ δεῖα τὸ ἐρήμῳ, ὅτι ἔτε ἐδεώρεις βλαβερόν τι, ἔτε ἐσκαιδαλίζε, ἔτε ἐλάλεις μετὰ ἑνός; Καὶ ποσὶ πάλιν ἄρχονται οἱ Δαίμονες ἐκδιλβεῖν τὸν ἀδελφόν, ὥς εἰ διωκτὴν, ἔξορύξαντα τὸ τείχος τῷ μοναστείῳ ἐκφυγεῖν. Τοσὺτο παρασόμενος ὑπὸ τῷ πονηρῷ Διαβόλῳ. Ἐκ τῷ λογισμῷ φέρων αὐτῷ καὶ ἀκηδείαν εἰς τὸ μικρὸν ἐργόχειρον, θέλων πάλιν ἀπώσασθαι αὐτὸν τῷ κελλίῳ. Ἐὰν δέ ᾖ φρόνιμος ὁ ἀδελφός (καθὼς

Thessal. 5.

Psal. 133.

Prov. 18.

1. Thessal. 5.

Θὼς λέγεσθαι· γίνεσθε φρόνιμοι, ὡσεὶ ὄφεις· καὶ ἀκέραιοι, ὡς αἱ περὶ σερπαί) ἀντιλέγει πρὸς αὐτὸς, λέγων· ὃ μὲ ἐπιχλευάσητε, ἐργάται ἀνομίας· διότι τὸ συμβεβηκός ἐστὶν ἐγὼ οὐκ ἀνέχομαι· ἢ γὰρ συμβεβηκός ἐστὶν μετὰ τῶν θανάτιφόρων· Αἰσθάνων γὰρ ἐμὴν τὴν φωνήν, ἡσυχάζοντες τὴν μοναστείαν, νομίζοντες εἰς τὴν κοίτην ἐλθεῖν· Καὶ ὅτι μὴ κεκλήσθαι ἡσυχάζοντες, ὡφελείαν δὲ οὐκ ὡφελήσιν· πολλὴν ὅτι ἐγνων, ὅτι πᾶσαι αἱ ὁδοὶ ἐμὴν, σκοπὸς· καὶ ὁ ἐν αὐταῖς περὶ πατρὶν, ἐν σκοτεινῇ πορεύεται· Εἰ γὰρ γὰρ, ἀπὸ τῆς νύκτος, ὅτι Θεὸς μοι συνεργῶντος, δούλος εἰμὶ Ἰανός· καὶ ἐλθὼν ὁ Κύριός μου πρὸς ἐμὴν μετὰ τῶν ἡγεμόνων τῆς μοναστείας, ἐνθα ἐγὼ πρὸς αὐτὸν· διὸ ἔτι εἰμὶ ἀπεχθής· καὶ ὑπὲρ τῆς μικρῆς ἐργασίας, τί με ἐκδίδετε; Μὴ καμίων εἰμὶ ἐγὼ τῆς κοσμητικῆς, οἵτινες δὲ μόνον ἡμέρας ἐργάζονται, ἀλλὰ καὶ τὴν νύκτος, καὶ περὶ φροντίδα εἰς γυναικῶν τε καὶ τέκνων καὶ κέλης καὶ ἐνοικίαν; Εἰ μὲν γὰρ τούτων ἀπάντων ἡλθὲν ἔρωσεν ὁ Χριστός· ὅτι ὁ ζυγὸς αὐτοῦ ἥσυχος, καὶ τὸ φορτίον αὐτοῦ ἑλαφρόν ἐστι· Διὰ τούτο, ἐκκλίνετε ἀπὸ ἐμῶν πονηρῶν ἡμετέροις, καὶ ἡσυχάζετε πᾶς ἐντολὰς τῆς Θεοῦ· ὅτι αὐτῶν ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας· ἀμήν.

ΠΕΡΙ ΑΚΗΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΠΟΜΟΝΗΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

ΠΑΡΑΙΝΗΣΙΣ ΚΔ.

Υποβάλλει ὁ ἐχθρὸς τῶν ἀδελφῶν· ποσῶτα ἔτι ἔχεις ἐν τῷ ἀγίῳ τόπῳ τούτῳ· τῶν Δεσποτῶν Χριστῶν δουλῶν· νῦν δὲ γεγήρακας, καὶ οὐκ ἔχεις ἔτι φέρειν τὰς κανόνας τῆς πόλεως τούτης· ἢ γὰρ σάρξ σε ἀσθενὴς γέγονε, καὶ οὐκ ἔτι ὑπάρχει σοι ἰσχύς τῆς ποιεῖν τί ποτε· καὶ μέλλεις τῆς λοιπῆς ἡσυχαστικῆς ζωῆς μικρῶν τε καὶ μεγάλων· ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς γῆρας σε ἀναπαύσεως ῥηξῆς· Δεῦρο οὖν, ἐξελθε ἐντεῦθεν, ὅτι καθεῖς ἐν τῷ τόπῳ, καὶ ἡσυχάσον· καὶ εἴτε ἡσυχίας, εἴτε ἡσυχίας οἰασθῆποτε ποσῶσεως, ὁ Θεὸς ἀποστέλει τὴν τροφὴν σε· Ποία γὰρ ἀνάγκη σοι ἐπικεῖται, ἵνα καὶ παλαιωρῶν ὀνειδίσῃ περὶ τῆς τροφῆς σε; Τί δὲ καὶ ἡ βρωσίς σε τυγχάνει, ὅτι ἔτι καὶ ἐκάστῳ ἡμέραν παλαιωρῶν, ὡς κακὸς δούλος; καὶ ἀνέχῃ πῶς μικροτέροις σε ὑποταγῆναι; Ταῦτα καὶ τὰ πλεονάζοντα ὑποβάλλει ὁ Πονηρὸς τῶν γέροντων, βεβηλόμενος αὐτὸν χωρίσας τὸν ἀδελφότητος μὴ ποσῶτα ἔτι, καὶ τῶν πόλεων ἐνθα γεγήρακε, καὶ ἀνυπομόνητον δεικνύει αὐτόν

A admodum scriptum est: *Prudentes estote sicut serpentes, & simplices sicut columbae:*) resistit illis dicens: ne me illuseritis operarii iniquitatis: quoniam consilium vestrum ego non tolerabo, quum illud veneno sit plenum. Auscultans quippe vos prima vice, egressus sum monasterio, existimans me ad maiorem profectum abire. Et cella quidem exivi, sed utilitatem mihi non retuli: imo cognovi, quod omnes viae vestrae sint tenebrae, & qui in eis ambulat, in tenebris incedat. Ego autem ab hoc tempore, Deo mihi cooperante, me ipse putabo servum cuiuspiam, qui huc profectus, me hujus monasterii praefecto commendarit, in quo habito: ideo non sum mei juris. Et super modico manuum opere, quid me divexatis atque affligitis? Numquid ego sum melior hominibus secularibus, qui quidem non solum de die, sed etiam de nocte operantur; sataguntque eorum, quae sunt uxoris & liberorum & cellae, & domicilii? me vero ab omnibus istis liberavit Christus: quia jugum ipsius suave est, & onus ejus leve. *Propterea declinate a me maligni, & scrutabor mandata Dei.* *Psal. 119.* Quoniam ipsi gloria in secula. Amen.

Matth. 10.

DE ACEDIA ET PATIENTIA SENUM.

PARÆNESIS XXIV.

Suggerit fratri cogitatio: Tot jam annos in hoc sancto loco degis, inferviens Christo Domino: at nunc consenuisti, nec sufferre poteris amplius regulas loci istius; nam caro tua debilitata est, neque vires tibi ultra suppetunt faciendi quidquam; spernerisque deinceps a parvis & magnis. Quin & propter senium tuum requie indiges. Age igitur, inde egredere, & in uno aliquo reside loco, atque quiesce: & sive ex caritate, sive ex qualicumque alia occasione, Deus tibi victum mittet. Quae enim tibi impendet necessitas, ut etiam misere causa victus tui, impropria sufferas? Quid porro & cibus tuus est, quod ita quotidie etiam pravi instar servi defatigeris atque affligaris, sustineasque minoribus te subjici? Haec atque alia ejusmodi suggerit improbus seni, volens a fraternitate ipsum post tot tantisque annos segregare, & e loco, in quo consenuit, abstrahere; eumque impatientem tempore senectutis suae de-

monstrare. Et, si cogitatione senex faciliior leviorque fuerit, mox & e vestigio convertitur, & exagitur ab ipso, sicut stipula a vento agitata. Sin autem senex cogitatione perfectus sit, eum de loco tranquillitatis non dimovent, neque ipsum superant, tamquam aliquem catena vinctum. Non enim prævalent cogitationibus piis: nam & iis resistit senex, dicens: ne fenectutem meam irriseritis improbi dæmones: non enim pravas vestras cogitationes atque consilia ignoramus. Nam si in juventute mea patienter labores pertuli, multo magis nunc sustinebo, quando tempus resolutionis meæ instat, ut sim cum Christo: quemadmodum & vos mihi contestabamini: consenui enim, & caro mea infirmata est: quo igitur abibo? Senex quippe aliud exspectat nihil, nisi ut hac liberetur vita ac dissolvatur. Et adhuc ut ignaviæ forma reddar atque exemplum, & non patientiæ, suadetis? Si enim pius senex Eleazarus, dum incendii suppliciis torqueretur, non est mutatus mente; unde & juvenes ætate, hujus patientiam respicientes, contemserunt tormenta quæ videbantur; viceruntque tyrannum septem sancti pueri: quid igitur ego? Atque ita diabolicas cogitationes dissipat, si in eadem voluntate sententiaque permaneat, divina adjuvante gratia: moriturque in loco, ubi consenuit, referens coronam gloriæ, & a Domino audiens: *Euge serve bone & fidelis; in paucis, fuisti fidelis, supra multa te constituam: intra in gaudium Domini tui. Cui gloria in secula seculorum. Amen.*

2. Macab. 6.

Matth. 25.

DE TRANSMUTATIONE LOCI IN LOCUM.

PARÆNESIS XXV.

Fides mater est boni omnis operis, & per ipsam quis acquirit repromissiones Domini & Salvatoris nostri Jesu Christi, quemadmodum scriptum est: *Sine fide autem impossibile est placere Deo.* Fertilis porro possessio est diabolo infidelitas, quæ operis omnis mali est mater: quippe ex qua duplicitas animi nascitur, quæ est inordinatio atque confusio. *Vir autem duplex animo, inquit, instabilis est in omnibus viis suis.* Si ad eremum exierimus, in eremo non quiescunt pedes nostri: & si ad loca quæ habitantur, eos qui

Hebr. 11.

Jacob. 1.

A αὐτὸν πρὸς τὴν γῆρας αὐτῶν. Καὶ εἰάν τις ὁ γέρων ἐλαφρότερος τῷ λογισμῷ, ἀνδρὺς καὶ πρῶτος μα μετατρέφεται, καὶ ἐλαύνεται ὑπὸ αὐτῶν, ὡς φρύγανον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον. Εἰάν τις ὁ γέρων ἰσχυρὸς λογισμῷ τέλειος, ὁ μεταφέρει αὐτὸν ἐν τόπῳ τῆς ἡσυχίας, ὅθεν νικῶσιν αὐτὸν, ὡς περ δέσμιον ἐν ἀλύσει. Οὐ γὰρ ἰχυροτεροῦσι τῷ ἀσεβῆς λογισμῷ. ἀντιλέγει γὰρ πρὸς αὐτὸς καὶ ὁ γέρων, λέγων. Οὐ μὴ μὲς γελοιάσητε τὴν γῆρας, πονηροὶ Δάμονες. ὁ γὰρ τὰ πονηρὰ ὑμῶν νοήματα ἀγνοῶμεν. Εἰ γὰρ ἐν τῇ νεότητί μου ὑπέμεινα τὰς πόνους καρτερῶς, πολλῶν μᾶλλον νυνὶ ὑπομένω, ἵτις ὁ χαρὸς τῆς ἀναλύσεώς μου ἐφῆσθε, ὅτι εἰνά με σὺν Χριστῷ. Καθὼς καὶ ὑμεῖς μοι διεμαρτύρασθε, γενήρακα, καὶ ἡ σὰρξ μου ἀσθενὴς γέγονε, πῶς ποῖναι πορεύομαι; Οὐ γὰρ γηράσας ὁρῶν ἕτερον προσδοκῶ, εἰ μὴ ὅτι ἀναλῶμαι τῷ βίῳ. ἅμα δὲ παύετε, ἵνα τύπος γένωμαι ῥαθυμίας, καὶ ἔχῃ ὑπομονῆς; Εἰ γὰρ ὁ ἀσεβὴς γέρων ὁ Εὐλεάζαρος κατωκίχης βασιάνοις κατατλέμενος, ὁ μετετρέπη τῷ λογισμῷ. ὁ δὲ καὶ οἱ νέοι τῇ ἡλικίᾳ εἰς τὴν τέττα ὑπομονὴν ἐφορῶντες κατεφρόνησαν τῇ βασιάνῳ τῇ ὀρωμῶν. καὶ ἐνίκησαν τὸν τύραννον οἱ ἐπὶ αὐτοῖς παῖδες. τί οὖν ἐγώ; Καὶ ἐν τέττῳ ἀνατρέπει τὰς δαμονιώδεις λογισμὰς, εἰάν μείνῃ τῇ αὐτῇ γνώμῃ, τῇ χάριτος σωεργίας. καὶ τελευτᾷ ἐν τῷ τόπῳ, ἔνθα γενήρακε, κομιζόμενος τῇ εὐφρανῇ τῆς ζωῆς, ἀκούων πρὸς τὸν Κύριον, Εὐ, δὲ ἀγαθὸν, καὶ τισὲ, ἐπὶ ὀλίγα ἡς τισὸς, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω. εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τῷ Κυρίῳ σε. ὅτι ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας τῇ αἰώνων. ἀμήν.

E

ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΡΣΕΩΣ ΤΟΠΟΥ ΕΙΣ ΤΟΠΟΝ.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ ΚΕ.

Η Πίσις μήτηρ ἐστὶ πάντος ἔργου ἀγαθοῦ, καὶ δι' αὐτῆς κατὰ τὰς ἐπαγγελίας τῷ Θεῷ καὶ Σωτῆρι ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ. καθὼς λέξαται. Χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον ἀρετῆσαι. Εὐκαρποφόρον δὲ κτήμα τῷ Διαβόλῳ τυγχάνει ἡ ἀπιστία, ἥτις ἐστὶ μήτηρ πάντος ἔργου πονηροῦ. Εξ αὐτῆς τίπτεται ἡ δυσψυχία, ἥτις ἐστὶν ἀπάξια. ἀνὴρ δίψυχος, φθὸν, ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. Εἰάν τις ἐλθῶμεν εἰς τὴν ἔρημον, ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔχῃ ἡσυχάζειν οἱ πόδες ἡμῶν. καὶ εἰάν τις ἐλθῶμεν εἰς τὰ οἰκόμενα,

να,

να, τὸς τὴν ἔρημον διώκοντας μακαρίζωμεν. Ἀδελφοί, εἰ μὴ σπεύρωμεν, πῶς θερίσωμεν; Τὸς καρπὸς τῷ καρποδότη μὴ προσφέροντες, καὶ καρποφορεῖν πῶς δύναμεθα; Τὴν θλίψιν μὴ ὑποφέροντες, ἄνεσιν πῶς ἔξορύσσομεν; Ἐν τῇ ἐρήμῳ μὴ προσκαρτερῶντες, πῶς ἀπολάβωμεν τὴν μισθὸν τῆς ξενιτείας ἡμῶν; Τῇ πτωχείᾳ καὶ τῇ φενώσῃ μὴ ὑποκλινόμενοι, ἀληθινὸν πλοῦτον πῶς ὀρύσσομεν; Ἐν ὕβρει καὶ λύπῃ καὶ ἔσθδενώσῃ μὴ διδοκῶντες, τοῖς ἰχνεσι τοῦ Θεοῦ πῶς ἔξοκολοθήσσομεν; Ἐν ὑποταγῇ προσκυνητῶν Ἐν Κυρίῳ μὴ ἀνεχόμενοι, ἀπὸ τῶν εἰς τὸν ἕτερον μετερχόμενοι; Πρώτον ὀφείλει καταμαθεῖν ἕκαστος τῶν ἰδίων λογισμῶν, ἀφ' οὗ καὶ ἀφ' οὗ ποῖαν αἰτίαν βέλεται καταλιπεῖν τὸν ἴδιον τόπον, ἢ ὅτι οἰκεῖ. μήποτε τὸν κόπον θέλων φυγεῖν, τὴν ἔρημον διώκῃ, οἰόμενος κεραιότερον τόπον ἐν τῇ ἐρήμῳ. μήποτε πάλιν ὑπὸ τοῦ μισοκαλῶν Δαίμονος, ζήλῳ ἢ φθόνῳ τρωθεῖς, ὡς ἑτέρος ἀδελφὸς προσκόψαντος εἰς τὰ βλέπομενα, αὐτὸς μὴ ἐπιτυχόντος τῆς ἀρχῆς, καὶ τὰς χάριν βέλεται καταλιπεῖν τὸν τόπον. μήποτε καὶ τὸν πόλεμον φυγὼν τῷ ἀρετῇ, ἢ ἐν ὑποταγῇ Χριστοῦ μὴ ἀνεχόμενος εἶναι, τὴν μονίαν διώκῃ. μήποτε καὶ κληρονομίαν γηίνην διώκων, τὸν τόπον αὐτὸς βέλεται καταλιπεῖν. οἱ γὰρ λογισμοὶ δηλοῦσι τὰ ταῦτα. Ἐὰν οὖν προεξετάσωμεν καὶ ἐρυνήσωμεν, καὶ ἐπιγνόντες τὸ ἐνοχλεῖν ἡμῖν τὰς πόλεις, τὴν πόλιν μὴ ἔξοκολοθήσσομεν, ἢ μὴ ἐμπεσώμεν εἰς τὰς χεῖρας τῶν πονηρῶν Δαυμόνων, εἰς ἐρήμους πόλεις καὶ ἀνύδρους. Προεταξέτω οὖν σεαυτὸν ἰσχυρῶς, εἰ ὄντως ἐν ἀληθείᾳ καὶ Θεὸν ὄντι τὸν ἠσυχάζοντα, καὶ ἐκ ἐν διεφθαρμένῳ σκοπῷ. Οἷσις ἢ μὴ βελῆς ποιεῖ τὸ πρᾶγμα, εἰκοθεν ὁ ποιῶν ἀνδρὶ διώκοντι πλεονεκτήματα τοῖς ἰδίοις ποσὶν, ἀβελήτως ποιεῖν τὰ κατ' ἐαυτὸν. Βελὴν δὲ ἀγαθὴν τηρεῖ τὰς ἐντολὰς τοῦ Χριστοῦ. Καὶ τί δεῖ λέγειν πρὸς ταῦτα; νήψας οὖν χρεῖα, ἀγαπητοί. ἔστι δὲ ὅτε καὶ ἀφ' οὗ δικαιοματίων πρὸς τὰς πόλεις τοῖς ἀδελφοῖς ὁ ἐχθρὸς. καὶ εἰ μὴ συγκατατιθῇ ὁ ἀδελφός, ἵνα χωρεθῇ τὸ πόλεμον, μηχανάται ὁ ἐχθρὸς παγιδεῖσαι αὐτὸν ἐν τῷ τόπῳ τινί. Ἐὰν δὲ διώξωσιν ἡμεῖς οἱ ἀνδρωποὶ ζήλῳ πικρῷ ἐνεκεν, ἢ βιαζόμενοι συγκοινωνεῖν ἐργοῖς ἀνομιαῖς, ἐν οἷς οὐκ ἐναρξεῖται Θεός, καὶ φύγωμεν εἰς ἕτερον τόπον, παρρησίαν ἔχωμεν πρὸς τὸν Θεόν. Τὸ Κυρίως καὶ Θεῶς καὶ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἰπόντος πρὸς τοὺς ἐαυτῶν μαθητάς. εἰ μὴ διώξωσιν ὑμεῖς ἕκαστος τὸν πόλεμον ταύτης, φεύγετε εἰς τὴν ἄλλην. Περὶ δὲ τῆς

A qui eremum sequuntur, felices predicamus. Fratres, nisi seminaverimus, quomodo metemus? Fructus largitori fructuum non offerentes, quomodo fructum ferre poterimus? Tribulationem non sustinentes, quomodo refrigerium adinveniemus? In eremo patienter non perseverantes, quo pacto mercedem peregrinationis nostrae recipiemus? Inopiam & angustias non sufferentes, quo pacto veras divitias repariemus? In contumeliis, & molestiis, atque contemtionibus non acquiescentes, quo pacto vestigiis Christi Domini insistemus? Sub obedientia seniorum esse in Domino non sustinebimus, sed ex loco in locum alium transimus. Primum vero debet quis ex propriis perdiscere cogitationibus, cur, & quam ob causam velit proprium deferere locum, in quo habitat: ne forte laborem effugere cupiens, eremum petat, arbitrans leviores se in eremo inventurum locum: ne rursus ab honestatis inimico dæmone livore atque invidia vulneratus angatur: quippe quod alius frater in iis rebus quæ cernuntur proficiat; ipse vero non sit honoris gradum ac dignitatis adeptus; & hujus rei gratia relinquere vult locum: ne pugnam fugiens virtutum, aut sub obedientia in Christo vivere detrectans, solitudinem petat: neve terrenam hæreditatem persequens, suum deferere velit locum: nam cogitationes ista patefaciunt. Si ergo ante exquisiverimus ac perscrutati simus, cognoverimusque divexantem nos perturbationem ac passionem animi, eam minime sequamur, ne in manus improborum incidamus dæmonum in locis desertis & inaquosis. Examina igitur teipsum strenue, an plane secundum Deum in veritate accidat res, & non consilio atque proposito depravato. Nam qui non cum consilio ac deliberatione rem agit, similis est talis viro volucres suis pedibus persequenti, & imprudenter quæ ad ipsum pertinent agenti. Consilium autem bonum, mandata Christi observat. Et quid ad ista dicere oportet? Sobrietate ergo & vigilantia opus est, carissimi. Accidit porro, ut etiam per recte justeque facta fratres oppugnet inimicus. Et si consenserit frater, ut a loco separetur; machinatur inimicus ipsum aliquo in loco suis laqueis capere. Sin vero homines acerba nos quadam æmulatione persequantur, aut communicare operibus cogant alienis, in quibus non sibi complacet Deus; & ad alium confugimus locum; fiduciam habeamus ad Deum: quum Dominus & Salvator noster Jesus Christus dixerit discipulis suis: *quod si vos persecuti fuerint ex hac civitate, fugite in aliam*. At de non *Luc. 5.*

Luc. 10.

oberrando, ait rursus Salvator: *Nolite transire e domo in domum. Et iterum: In quamcumque civitatem ingressi fueritis, ibi manete.*

1. Reg. 18. 20.

Si porro nostram explere voluntatem voluerimus, quæ ista erit virtus? Sin autem Præfecti nos segregarint, locum præbeamus: resistamus autem diabolo magis. Sic enim agebat David, alienigenas oppugnans, dum a facie Saul declinabat. Si ergo recte in eremo quiescas, & divexarit te cogitatio, ut ad loca quæ habitantur, te transferas; oppone ei bellum mundi, & quæ aliquibus ibi degentibus eveniunt. Sin vero bene in cœnobio quiescis, teque conturbavit cogitatio, ut eremum ingre-
diaris; objice ipsi bellum atque molestiam ejus. Quod si solitariam vitam probe degas, ac te molestarit cogitatio, ut in plurium fratrum conventum ac cœtum introeas; oppone ipsi certamen cœnobiorum, ac præterea retributionem. Et ne imprudenter nostris abripiamur cogitationibus: non enim novimus, quid expediat nobis, quemadmodum ait Sapientia: *Non te extollas in cogitatione animæ tuæ, ne abripiatur velut taurus anima tua. Frondes tuas comedes, & fructus tuos perdes, & relinques teipsum, ut lignum aridum. Salus autem est in multo consilio.* At sæpe vis dicere, te propter scandala & detrectationes inde fugere velle? Feres igitur æquo animo, ac tibi consilium dabo. Cupis fugere scandala & obtrectiones? Obstrue os tuum in Domino, & averte oculos tuos, ne videant vanitatem: atque ita utrumque vinctes, & detractio-
nem per silentium, & scandala per custodiam oculorum. Nam si ista non vicerimus, quocumque abierimus, in nobis portabimus a quibus oppugnemur. Hos vince, carissime, & habebis requiem ubicumque resederis. Cæterum frequens vis dicere: cognita cunctis est fratribus mea ad conversionem difficultas atque negligentia: & ideo non amplius habitare queo in loco isto. Nam quamvis ego virtutem desiderem; homines tamen, quibuscum habito, iidem sunt. Audi ergo, carissime: tu bonum fac, & videbis quod Dominus conscientiam tuam curabit, fratrumque tuorum, in iis, quæ ad te pertinent. Nam si discedere vis, quia scandalo & offensionem es fratribus, illud est fugere dedecus hominum, & ad eum abire locum, ubi bene audias, nec sit memoria defectus & imbecillitatis

Eccl. 6.

tuæ, ne abripiatur velut taurus anima tua. Frondes tuas comedes, & fructus tuos perdes, & relinques teipsum, ut lignum aridum. Salus autem est in multo consilio. At sæpe vis dicere, te propter scandala & detrectationes inde fugere velle? Feres igitur æquo animo, ac tibi consilium dabo. Cupis fugere scandala & obtrectiones? Obstrue os tuum in Domino, & averte oculos tuos, ne videant vanitatem: atque ita utrumque vinctes, & detractio-
nem per silentium, & scandala per custodiam oculorum. Nam si ista non vicerimus, quocumque abierimus, in nobis portabimus a quibus oppugnemur. Hos vince, carissime, & habebis requiem ubicumque resederis. Cæterum frequens vis dicere: cognita cunctis est fratribus mea ad conversionem difficultas atque negligentia: & ideo non amplius habitare queo in loco isto. Nam quamvis ego virtutem desiderem; homines tamen, quibuscum habito, iidem sunt. Audi ergo, carissime: tu bonum fac, & videbis quod Dominus conscientiam tuam curabit, fratrumque tuorum, in iis, quæ ad te pertinent. Nam si discedere vis, quia scandalo & offensionem es fratribus, illud est fugere dedecus hominum, & ad eum abire locum, ubi bene audias, nec sit memoria defectus & imbecillitatis

A μὴ ῥέμβεσθαι, εἶπε πάλιν ὁ Σωτὴρ· καὶ μὴ μεταβάινετε ἕξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. Καὶ πάλιν· εἰς ἣν εἴ ἂν πόλιν εἰσέλθετε, ἐκεῖ μῦθετε. Ἐὰν ὅ τὰ θελήματα ἡμῶν θέλωμεν ποιεῖν, ποῖα ἀρετὴ αὐτῇ; Εἰ ὅ ποροεσώτες ἡμᾶς ἀφορέσωσι, δώμεν τόπον. Ἀντιστῶμεν ὅ τῷ Διαβόλῳ μᾶλλον. ἔγω γὰρ ἐποίει ὁ Δαβὶδ, τὸς ἀποφύλκας πολεμῶν, ἀπὸ ποροσώπων Σαὺλ ὑπεχώρει. Ἐὰν οὖν ἡσυχάζῃς καλῶς ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ὀχλήσῃ σοι λογισμὸς, μετὰρᾳ εἰς τὰ οἰκόμενα, ἀποκείδητι αὐτῷ ὅ τὸ πόλεμον ὅ κόσμος καὶ ὅ συμβαίνον ἔστιν εἰς τὰ οἰκόμενα. Ἐὰν ὅ καὶ εἰς κοινοβιον ἡσυχάζῃς καλῶς, καὶ ὀχλήσῃ σοι λογισμὸς, εἰς ὅ τὴν ἐρήμον εἰσελθεῖν, ἀποκείδητι αὐτῷ ὅ τὸ πόλεμον καὶ ὅ τὸν κόπον αὐτῆς. Ἐὰν ὅ καὶ καταμόνας ἡσυχάζῃς καλῶς, καὶ ὀχλήσῃ σοι λογισμὸς ἐν συνοδίᾳ ἀδελφῶν πλειόνων εἰσελθεῖν, ἀποκείδητι αὐτῷ ὅ τὸ ἀγῶνα ὅ κοινοβίων, ἅμα ὅ ὅ τὸ ἀνταπώδωσιν. Καὶ μὴ σιωπαχθῶμεν ἀκρίτως τοῖς ἰδιοῖς λογισμοῖς. ἔγω γὰρ οἶδα μὲν ὅ συμφέρει ἡμῖν. καὶ οὕτως ἡ Σοφία λέγει· μὴ ἐπάρῃς σεαυτὸν ἐν βελῇ ψυχῆς σε, ἵνα μὴ ἀρπαγῇ ὡς ταῦρος ἡ ψυχὴ σε. τὰ φύλλα σε καταφάγεται, καὶ τὸς καρπὸς σε ἀπολέσῃς, καὶ ἀφήσῃς εαυτὸν ὡς ξηρὸν ξύλον. σωτηρία ὅ γίνεται ἐν πολλῇ βελῇ. Ἀλλὰ πολλὰς βέλει λέγειν, ὅτι ἀλλὰ τὰ σκάνδαλα καὶ τὴν καταλαλίαν, βέλει φυγεῖν ἐντεῖθεν. ἀνάγκη οὖν, καὶ συμβελούσω σοι ῥῆμα. Θέλεις φυγεῖν τὰ σκάνδαλα καὶ ὅ τὴν καταλαλίαν; Θεὸς δὴ τὴν τῷ σώματί σε ἐν Κυρίῳ, καὶ τὸς ὀφθαλμοὺς σε ἀπόσρεψον ὅ μὴ ἰδεῖν ματαόττητα· καὶ ἀμφοτέρω φάξῃς· ὅ μὴ καταλαλίαν διὰ ὅ τὴν σιωπῆς, καὶ τὰ σκάνδαλα διὰ ὅ τὴν φυλακῆς τῆς ὀφθαλμῶν. Ἐὰν γὰρ ταῦτα μὴ νικήσωμεν, ὅπως εἴ ἂν ποροβῶμεν, ἐν εαυτοῖς βασιλεύσωμεν τὸς πολεμῶντας ἡμᾶς. τέττες νήκησον, ἀγαπητέ, καὶ ἔξεις ἀνάπαυσιν, ὅπως εἴ ἂν καθίσῃς. Ἀλλὰ πολλὰς βέλει λέγειν, ὅτι ἐγνώσθῃ ἡ ἀσυσροφία μὲ, καὶ ἡ ἀμέλειά μὲ πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς. διὸ ἐδέχεται δύναμαι οἰκῆσαι ἐν τῷ τόπῳ τῷ τῷ· καὶ γὰρ ἐγὼ ποθήσω ὅ τὴν ἀρετὴν, ὅ τὸ οἱ ἄνθρωποι, μὴ ὡς καποικῶ, οἱ αὐτοὶ εἰσιν. Ἀλλὰ πίνω, ἀγαπητέ· σὺ ὅ τὸ ἀγαθὸν ποιεῖ, καὶ ὅ τὸ ὅτι ὁ Κύριος θαυμάσιος ὅ τὸ συνέιδῃσιν σε καὶ τῶν ἀδελφῶν σε εἰς τὰ κτ' σε. Εἴπως ἀνέχῃ καταλιπεῖν ὅ τὸν τόπον τῶν ἀδελφῶν ἐσκανδαλισμῶν εἰς τὰ κτ' σε, φάγῃς μὴ ὄνειδισμόν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ποροβῇς εἰς ἕτερον τόπον, ἐνθα δόξης ἐπιτυχῶν, καὶ μὴ μνημο-
νύσης

νόσης ἔτι τῷ πνεύματι ἐλαττώματος· ὁ πνεύματι
 τὰ λέγοντος· οὐκ ἐπίσταται πνεύματι οὐκ ἐπίσταται
 καὶ παλαμπάκῃ. Πάνυ γὰρ συμβάλλεται ὁ
 οὐκ ἐπίσταται καὶ ὁ ἐξιδένωσις ἀπὸ ἀνθρώπων, διὰ
 τὸ Κύριον, πρὸς καὶ ἀποδοξάν. Καὶ πει-
 θέτω σε ὁ Προφήτης, λέγων· ὅτι ἐν τῇ ταπει-
 νώσει ἡμῶν ἐμνήσθη ἡμῶν ὁ Κύριος, καὶ ἐλυτρώ-
 σατο ἡμᾶς ἐκ πάντων ἐχθρῶν ἡμῶν. Ἀλλ' ἐνταῦθα
 κατέβαλεν ὁ Ἐξουσιαστής, ἐκείνους καταπάλα-
 σον καὶ τὸν Ἐχθρὸν· ἵνα οἷς ἐγνώσθῃς τὰ ἐλατ-
 τώματα, φανερωθῇ αὐτοῖς καὶ τὸ κατόρθωμα. Ἐ-
 ν τῷ τῷ κομίσῃ δόξαν τῷ Κυρίῳ μεγάλῃ.
 ὁ Κύριος καὶ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἰπόν-
 τος· καὶ ἔσονται οἱ ὁσῶτοι, ἔχοντες· καὶ οἱ ἔχον-
 τες, ὁσῶτοι. Ἀλλ' ἡμεῖς γὰρ τὸ ῥύπονθεν ἰμῶντιον
 ἐπλύνθη, ὅτι ἔτι ὁ μὴ ἀφοσιώσῃς τὸν τῷ
 ῥύπονθεν. Ἐάν τ' καὶ φθόνον ἢ ζῆλον πονηρὸν,
 ἐπονομάσῃς ὡς τὸ κατὰρὸν, ῥύπονθεν· ὁ πῶς
 θήσειται. ἡ γὰρ εἰδέα τὸ ἰμῶντιον ἐλέγξῃ αὐτὸν.
 Πλυνεῖς με, γὰρ φησὶ, καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκαν-
 θήσομαι. Πρὸς τὸ τὰς ἀντικειμένους σοὶ καὶ δέ-
 λοντας μετατρέφειν σε τὸ λογισμὸν πάλιν εἰς τὰ
 ἀρχαῖα κακὰ, λέγει ἡ Γραφή· ὁ δὲ ποτίζων
 τὸ πλῆθος αὐτῶν ἀναστρέφει τὸν δολοφόνον. Ὁ οἱ ἐγ-
 καταλιμπάνοντες ὁδὸς διδασκᾶς, τὸ πῶς
 ἐν ὁδοῖς σκοτῆς· οἱ δὲ φραγνόμενοι ἐπὶ κακοῖς, ὁ
 χαίροντες ἐπὶ ἀφροσύνῃ κακῇ· ὡς αἱ τείβοι
 σκολιὰ, καὶ καμπύλαι αἱ ἐχθραὶ αὐτῶν, τὰ
 μακρὰν σε ποιῶσαι ἀπὸ ὁδοῦ διδασκᾶς, καὶ ἀμό-
 τερον τὸ δικαίως γνώμης. Διὸ λέγει· ὁ γὰρ κα-
 ταλαμπάνον τὸν ἐν ὁδοῖς ζωῆς. εἰ γὰρ ἐπο-
 ρθόντο τείβες ἀγαθὰς, ὁρῶντες ἀνὰ τείβες δικαιο-
 σύνης λείας. Χρηστοὶ ἔσονται οἰκήτορες γῆς· ἀκα-
 κοὶ δὲ ὁπολεψήσονται ἐν αὐτῇ. ὁδοὶ ἀσεβῶν
 ἐκ γῆς ὀλένται· οἱ δὲ πῶς νομίζοντες ἔξωθεν
 αὐτῆς. ὡς, ἐμῶν νομίμων μὴ ἐπιλατῶντας·
 τὰ δὲ ῥήματα μὲς τηρεῖται σὴ καρδία. Ὅτι τῷ
 Θεῷ ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας τῷ αἰῶνι. ἀμήν.

ΠΑΡΑΙΝΗΣΙΣ Κς.

Εἰ ἂν συμβῇ ἀδελφὸν τὸν κοινὸν χρεώσῃναι
 οἰαδὴποτε φθοράς, καὶ αὐτὸν συμβῇ πε-
 ρεπεῖν ἐν ἀρρώστῃ, ἢ καὶ μεταγνόντα ἐπιστρέ-
 ψαι· ὁ δὲ πρῶτον τὸν ἀδελφόν, ἀλλὰ προσλαμ-
 βάνει ἐν Κυρίῳ, ὡς ἴδιον μέλος, εἰ καὶ ἡμαρ-
 τεν. ἀλλὰ σὺ ὅτι ἀνθρώπων ποιεῖς, ἀλλὰ τῷ
 Κυρίῳ, τῷ εἰπόντι. ὁ ἐν τῷ τῷ ἐλαχίστων
 ἐποιήσατε, ἐμοὶ ἐποιήσατε. Τὸ γὰρ πῶς ἐαυτῶ
 μόνον

Atatis tuæ prioris: quum dicat Propheta. Psal. 69.
Improprium expectavit anima mea, & mi-
seriam. Valde enim conducit, opprobrium
 & despectionem ab hominibus ferre prop-
 ter Dominum ad purgationem peccato-
 rum. Fidemque hujus tibi faciat Prophe-
 ta, dicens: *Quoniam in humilitate nostra* Psal. 136.
memor fuit nostri Dominus, & redemit nos
ab inimicis nostris. Sed ubi te petit qui ex
 adverso insurgit, reluctare ac resistere ini-
 mico; ut quibus tui defectus & imperfe-
 ctiones notæ sunt, iis quoque tua recte
 facta manifestentur: atque in eo magnam
 a Domino referes gloriam: ipso Domi-
 no & Salvatore nostro Jesu Christo dicen-
 te: *Et erunt novissimi primi, & primi no-* Matth. 19.
vissimi. Ex quo enim die sordida vestis lo- Luc. 13.
 ta est, non amplius cum immundis sepo-
 nectur. At si quis invidia atque æmulatio-
 ne prava ductus, vestem mundam appel-
 larit sordidam, non credetur ei; nam for-
 ma atque aspectus vestimenti coarguet eum.
Lavabis enim me, inquit, & super nivem Psal. 51.
dealbabor. In adversarios porro tuos, &
 qui mentem ac cogitationem tuam rursus
 ad antiqua student convertere mala, ait
 scriptura: *Vae qui propinat proximo suo sub-* Habac. 2.
versionem turbidam. Qui relinquunt semitas Proverb. 2.
rectas, ut ambulent per vias tenebrosas: qui
latantur, quum male fecerint, & exultant
in rebus pessimis: quorum via perversa sunt
& infames gressus eorum, ut longe te faciant
a via recta, & alienum a justo consilio.
 Ideo dicit: *non comprehenduntur sub annis*
vite. Nam si per semitas ambulassent bo-
 nas, invenissent utique semitas justitiæ pla-
 nas ac faciles. *Boni erunt habitatores terræ; Proverb. 2.*
simplices autem relinquentur in ea. Semitæ
 impiorum ex terra peribunt, & iniqui ex- Psal. 37.
 pellentur ab ea. *Fili, ne mearum oblivis-* Proverb. 3.
caris concionum: verba autem mea reti-
neat cor tuum. Quoniam Deo gloria in
secula seculorum. Amen.

PARÆNESIS XXVI.

SI contigerit a cœnobio fratrem quo-
 cumque prætextu recedere, eumque
 acciderit in morbum labi, aut etiam spon-
 te resipiscentem reverti; non oportet fra-
 trem despicere, sed potius ipsum in Do-
 mino, velut proprium membrum, conve-
 nit amplecti, etiam si peccaverit. At-
 tamen tu non id homini præstas, sed
 Domino dicenti: *Quod uni ex his minimis fe-* Matth. 25.
cistis, mihi fecistis. Nam sui ipsius dumtaxat
 curam

Matth. 6. curam gerere, prohibitum est; Salvatore nostro dicente: *Ne solliciti sitis animabus vestris, quid manducetis: & quæ sequuntur. Ideo infert, dicens: Hæc enim omnia gentes inquirunt. Quare & per Apostolum admonet, dicens: non quæ sua sunt, singuli considerent, sed ea quæ aliorum. Rursumque idem ait: Et adhuc excellentiorem viam vobis demonstro. Si linguis hominum loquar & angelorum, caritatem autem non habeam; factus sum velut æs sonans, aut cymbalum tinniens; & si habuero prophetiam, & noverim mysteria omnia, & omnem scientiam. Et si habuero omnem fidem, ita ut montes transferam, caritatem autem non habuero, nihil sum. Et si distribuero in cibos pauperum, omnes facultates meas: & si tradidero corpus meum, ita ut ardeam; caritatem autem non habuero, nihil mihi prodest. Caritas patiens est, benigna est. Caritas non æmulatur, non agit perperam, non inflatur, non est ambitiosa, non querit quæ sua sunt, non irritatur, non cogitat malum, non gaudet super iniquitate, sed congaudet veritati. Omnia suffert, omnia credit, omnia sperat, omnia sustinet. Caritas nunquam excidit. Bona igitur oratio cum jejuniis: sed hæc roborat atque confirmat eleemosyna. Misericordiam enim, inquit, volo, & non sacrificium. Cerne porro Prophetam, quo pacto immiserordes redarguat: Pro eo, inquit, quod non est recordatus facere misericordiam, & persecutus est hominem inopem & mendicum, & compunctum corde mortificare; dispereat de terra memoria ejus. Quoniam quem tu percussisti, ipsi persecuti sunt, & super dolorem vulnorum meorum addiderunt. Propterea beatos prædicat Salvator misericordes suos, dicens: Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur. Quid enim Angelus ait ad Cornelium? Non orationes dumtaxat tuæ, sed etiam eleemosynæ, inquit, tuæ ascenderunt in memoriam in conspectu Dei. Ab errore igitur revertentem ac poenitentem suscipe: a mortuis resurgentem de profundo privationis timoris Dei & negligentia, amplectere. Apostolum audi dicentem: Confirmate in illum caritatem, ne forte abundantiori tristitia absorbeat qui ejusmodi est. Rursusque ait: Rogamus vos, fratres; corripite inquietos, consolamini pusillanimes, suscipite infirmos, patientes estote ad omnes. Videte ne quis malum pro malo, alicui reddat: sed semper quod bonum est sectamini, in invicem, & in omnes. Etenim Dominus gloriæ non rejecit filium*

A μόνος φροντίζεν, κωλυτόν. τῷ Σωτῆρος ἡμῶν εἰπόντος· μὴ μεριμνήσητε τῆς ψυχῆς ὑμῶν, τί φάγητε. καὶ τὰ ἔξῃς. Διὸ ἐπάγγελ, λέγων· ταῦτα γὰρ πάντα, τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ. Οὐδὲν καὶ διὰ τῆς Ἀποστόλου παρρησίας, λέγων· μὴ τὰ ἑαυτοῦ ἕκαστος σκοπεῖτω, ἀλλὰ καὶ τὰ ἑτέρου. Καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς λέγει· καὶ ἔτι κατὰ ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι. Εἰάν τις γλώσσας τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπῃ ὅτι μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἢ χαλὴν, ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. καὶ εἰάν ἔχω τροφῆτείαν, καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν· καὶ εἰάν ἔχω πᾶσαν τὴν πίσιν, ὥστε ὅρη μεθίστανειν, ἀγάπῃ ὅτι μὴ ἔχω, ὁδὸν εἰμι. καὶ εἰάν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ εἰάν ᾤξωμαι ὅτι σῶμαί μου, ἵνα καυχῆσομαι, ἀγάπῃ ὅτι μὴ ἔχω, ὁδὸν ὠφελῶμαι. ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται· ἡ ἀγάπη ὁρᾷ καὶ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, ὁρᾷ καὶ προσεύχεται, ὁ λογιζέται ὅτι κακόν, ὁ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει ὅτι τῇ ἀληθείᾳ· πάντα σέβει, πάντα πιστεύει, πάντα ὑπομένει. ἡ ἀγάπη ὁδὸν ποτε ἐκπίπτει. Καλὴ οὖν ἡ προσευχή· ὡς νηστείας. ταῦτα ὅτι βεβαροῖ ἐλεημοσύνη· ἔλεον γὰρ δέλω, καὶ ὁ θυσιάν, φησὶν.

D Οὐρα ὅτι τῆς Προφητείας, πῶς διελέχθη τὸς ἀνελείας. Αὐτὸς ὡς ἐμνήσθη ποιῆσαι ἔλεος, καὶ κατεδίωξεν ἄνθρωπον πένοντα καὶ πτωχόν, καὶ κατανενυγμένον τῇ καρδίᾳ τῇ θανάτω, ἔξολοθρον θείῃ ἐκ γῆς ὅτι μνημόσυον αὐτοῦ. καὶ, ὅτι ὃν σὺ ἐπάταξας, αὐτοὶ κατεδίωξαν, καὶ ἐπὶ τὸ ἄλλος τῶν τραυμάτων μου προσέθηκαν. Διὸ μακαρίζει ὁ Σωτὴρ τὸς ἐλεήμονας αὐτοῦ, λέγων·

E μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. Τί γὰρ ὁ ἀγγέλός φησι πρὸς Κορνήλιον; ἔφη· ἔχι αἱ προσευχαί σου μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐλεημοσύναί σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Δέξαι οὖν τὴν πλάνηθέντα καὶ μετανοήντα, τὴν ἐκ νεκρῶν ἀναστάντα ἐκ βάθους τῆς ἀφουρίας τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀμελείας. Ἀκεῖ τῆς Ἀποστόλου λέγοντος· κυρώσατε εἰς αὐτὸν ἀγάπῃ, ἵνα μὴ τῇ φιλοστονείᾳ λύπη κατάποθῇ ὁ ποιῆς. Καὶ πάλιν λέγει· ὡς καλεῖσθαι ὅτι ὑμεῖς, ἀδελφοί, νηστεύετε τὸς ἀτάκτους, ὡς αὐτοῦ δείξετε τὸς ὀλιγοψύχους, ἀντέχεσθε πᾶσι ἀδελφόντων, μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας. ὁρᾷτε μὴ ὡς κακὸν ἀντὶ κακῆς τινὲς ἀποδῶ· ἀλλὰ πάντοτε ὅτι ἀγαθὸν διώκετε, καὶ εἰς ἀλλήλους, καὶ εἰς πάντας. Καὶ γὰρ ὁ Κύριος τῆς δόξης ὡς ἀπεβάλετο τὴν ἄσωτον ὑμῶν,

υῖον, ἀλλὰ προσελάβετο αὐτὸν, ὡς ὁ νεκρὸν ἀναστάντα, καὶ ἐνέδυσε στολὴν καὶ ὀρώτιν, καὶ ὑπέδρασε, καὶ δακτύλιον ἐχαρίσατο, καὶ τὸ σκευτὸν μόσχον ἔδωκε, καὶ ὁ ὄφρα μὴ ἵνα ἐπὶ τῇ ὀρέσει καὶ ἀπολωλὸς ᾖ. τῷ δὲ ἑτέρῳ λυπηθέντος, καὶ αὐτὸν ἐδεράπιδεσε ὁ βασιλεὺς, εἰπὼν. τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ τὰ ἐμὰ πάντα, σὰ ἔσιν. ὁ ὄφρα μὴ ἵνα καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ἕως ὁ ἀδελφὸς σε νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησεν. ἀπολωλὸς, καὶ ὀρέσθης. Δεῖ οἰκτίρμονας εἶναι τοὺς προσεστώτας τὸ ἀδελφότητος. Σὺ δὲ, ἀδελφέ, ἐλέος τυγχών, μὴ καταφρόνει. ἀλλὰ μίμνησαι τὰ μετανοήσαντα καὶ ὑποστρέψαντα υῖον. Οὗτος δὲ ὄφρα μὴ ἵνα πατέρα, ὃς πᾶσι δέδωκε τὴν λήθην τὸ ἀμάρτημα, ἀλλὰ καὶ προσέειπε, καὶ ὁμολογήσατο ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ὁ δὲ ὅτι ὑποκρίσθης, εἰπὼν. Πάτερ, ἡμάρτον εἰς τὸ ἔρανον, καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ ὁ δὲ εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σε. ποιήσόν με ὡς ἓνα τῶν μισθίων σου. Ὁ δὲ ὡς οἶον κατανύξιν ἐκτίσας, οἶον πόνον, οἶον ταπείνωσιν; Καὶ ἡμεῖς οὖν, ἀγαπητέ, νήψωμεν καὶ λοιπῶν, ὅπως καὶ τὸ ἄμελείας κατασκαφέντα πύργον ἀνανεώσωμεν. Ὁ γὰρ ὃς ἐαυτὸν ἀμελείας καταφρονῶν, πάντως ὃς φείσεται καὶ τὸ πᾶν ὃ ἑτέρῳ καταφροῦς. Πρὸς οὖν ὁ Προφήτης λέγει. καὶ τῷ ποτίζοντι τὸν πλησίον αὐτοῦ ἀνατροπὴν θολερὰν. Δεξιόσωμεν οὖν τῷ Κυρίῳ ἐν φόβῳ καὶ ταπεινοφροσύνῃ. Νοητὴς δὲ νοεῖ τὰ λεγόμενά σοι. Μὴ πρὸς ὀλίγον ταπείνωσις καὶ σιωπὴ, καὶ μετ' ὀλίγον γογγυσμός, μηδὲ ἐν προφασὶ πᾶν ἔργον, καὶ σιωπῆς σε καταφρονήσης. Ὡς ὅτι αὐτὸς αὖτις ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἡ συνάξις πρὸς ἀρετὴν ψυχᾶς. Μὴ σήμερον ὁ χάρις ὑπὲρ πάντων πατριδολογῶν ἐπὶ τραπέζης, καὶ αὖτις καὶ τὸ ἔσθοντος καὶ ἀρτοποιήντος ἀγαθον γυνώσκωμεν. Σαπροὶ οἱ ἄρτοι; Ἀλλὰ μνησθῶμεν ὃς Προφήτης λέγοντος. ὅτι αὐτὸν, ὡς ἄρτον, ἔφαγον. Σαπρὸς ὁ οἶνος; Ἀλλὰ μνησθῶμεν, ὅτι ὁ πάντων ἡμῶν Δεσπότης καὶ Κύριος καὶ Σωτὴρ ὁ ὅλος καὶ ὁ ὅλος ἐγνόησε δι' ἡμᾶς. Μὴ οὖν σήμερον ἐγκράτεια, καὶ αὖτις τὸς προσεστώτας ἐκπαράσωμεν χάριν ἡδονῆς γαστρός. ἵνα μὴ ἀκυσώμεν. ὣν ὁ Θεὸς, ἡ κοιλία, καὶ ἡ δόξα. Μὴ σήμερον ἡσυχία καὶ μελέτη, καὶ αὖτις ἀπὸ κελίος εἰς κελίον, ἵνα μὴ λέγω, ἀπὸ κώμης εἰς κώμην, καὶ ἐν πόλει ἀσπασθῶμεν. μηδὲ ἐν προφασὶ τῶν πρὸς ἀλλήλους γέρεσι, καὶ ἀκηδεῖαν πληροφροσύνης. Ὅσον γὰρ ἡσυχὸς ἡσυχία, ποσὸν οἱ λογισμοὶ αὐτῶν καθαρῶς, καὶ ὅσον τις ἐαυτὸν

A filium prodigum, sed amplexus est eum tamquam a mortuis resurgentem, & induit ipsum stola prima, ac calceavit, anulumque dedit in manum ejus, & vitulum saginatum occidit, ut lætaretur, quod inventus esset filius qui perierat. De quo quum alter filius doleret, etiam ipsum pater consolando curavit, dicens: *Fili, tu semper tecum es, & omnia mea tua sunt: epulari autem & gaudere oportebat, quia frater tuus hic mortuus erat, & revixit: perierat, & inventus est.* Sic ergo convenit misericordes esse fraternitatis præfectos. Tu porro, frater, misericordiam affecutus, ne parvi pendas; sed filium illum resipiscensem ac revertentem imitare: quippe qui dum reperit patrem suum, non oblivioni peccatum tradidit, sed etiam in genua se provolvit, confessusque est in veritate, & non in simulatione, dicens. *Pater, peccavi in cælum, & coram te: & non sum amplius dignus vocari filius tuus: fac me, sicut unum de mercenariis tuis.* Vides, qualem compunctionem habuerit, qualem dolorem, qualem humilitatem? Quocirca & nos, carissime, de cætero sobrii simus & vigilemus, ut & turrim negligentia everfam instauremus. Nam qui suam ipsius parvi facit negligentiam, plane non parcat etiam in alterius everfione: ad quem Propheta dicit: *Va qui propinat proximo suo subversionem turbidam.* Serviamus igitur Domino in timore & in humilitate. Prudenter vero ac caute quæ tibi dicuntur intellige. Ne ad modicum tibi tempus serviat humilitas ac silentium, & post modicum obmurmuratio; neque occasione minus necessarij operis & accessorij, tuam despexeris Synaxim. Quemadmodum enim pluvia auget semen, ita & Synaxis ad virtutem incrementum præbet animæ. Ne hodie gratiarum actio pro iis quæ apposita sunt in mensa, & cras adversus eum, qui cibos coquit, & panes parat, obmurmuremus. Marcidi sunt panes? Sed Prophetæ meminerimus dicentis: *Quia cinerem tamquam panem manducabam.* Acerbum & marcidum est vinum? At recordermur, quomodo omnium nostrum Dominus & Salvator acetum cum felle propter nos gustavit. Ne ergo hodie temperantia & abstinentia: & postero die Præfectos ob voluptatem ventris tentemus ac laceßamus, ut non audiamus: *Quorum Deus venter est, & gloria.* Ne hodie quietem sectemur ac meditationem, & cras è cella in cellam oberremus; ut non dicam, è vico in vicum, & in civitate detineamur: neque prætextu ministrandi senibus, acediam tædiumque præ nobis feramus. Quantum enim quis quietem sectatur, tantum cogitationes ejus in puritate versantur; &

Luc. 15.

Luc. 15.

Luc. 15.

Habac. 2.

Psal. 102.

Philipp. 3.

quanto quis longius a tranquillitate recedit, tanto crassior hebetiorque mens ejus redditur. Opificium tibi committitur, quod utile sit coenobio? Ne ob illud extollaris. Nam si propter hominem illud exerces, recte quidem diceres. At si propter Deum, ne efferaris adversus conservum tuum, verum Deo relinque: ipse enim unicuique largitur secundum opera ejus. Ideoque humiliemus animas nostras coram Domino, ut nos exaltet: & velut quotidie initia jacentes, componamus cogitationes nostras: sic enim & robustiores atque paratiores erimus. Ne ergo carnalibus abducamur voluptatibus, neque vitam timoris Dei expertem degamus: sed omnem juvenilem vitemus concupiscentiam, ne forte ejusmodi concupiscentia in priorem nos ducat conversationem, & in eadem incidamus mala, pejus nobis ipsis iudicium iræ præparantes: abscindamurque putrido membro similes, & in reliquorum membrorum beneficium amputato: quum Dominus & Salvator noster Jesus Christus dicat: *Ecce sanus factus es: jam noli amplius peccare, ne deterius tibi aliquid contingat.* Ipse porro Dominus concedat nobis gratiam exhibendi conversionem, ac digna poenitentiae opera faciendi; ut indui veste nuptiali, occurramus ei in gloria. Quoniam ipsi gloria in secula seculorum. Amen.

Joan. 5.

DE PRIVATIONE TIMORIS DEI, ET NEGLIGENTIA.

PARÆNESIS XXVII.

FRater quidam exposuit mihi, dicens: Patrum habui aurificem; abdicataque vita seculari, factus est monachus. Et circa senium ejus, venit ad ipsum secularis quidam, Alexandrinus genere, artis cabidiæ, cupiens fieri monachus. Admisitque eum senex in monasterium suum: ac post aliquod tempus, curavit fratrem senex sumere sanctum habitum: & non amplius sub obedientia senis vivebat. Ipsi autem senex duas in suo monasterio cellas assignarat. Insaniebat porro frater in opere suo nocte dieque, cabidias mutans. Progressus enim erat in loco, ut de alia re nulla jam laboraret, neque de oratione, neque de Synaxe, nisi de opere: quippe qui argenti cupiditate teneretur. Quare fratrem pius adhortabatur senex, dicens: frater Palladi, huc

Aέαυτὸν μακρύνῃ τῇ ἡσυχίᾳ, ποῦτο παχύνει ἐν αὐτῷ καὶ ἡ ἀλγύνοια. Ἐγχειεῖς τὴν τέχνην, καὶ αὐτὴ ἐστὶν εὐχρηστος τῷ κοινοβίῳ; Μὴ ἐπαίρῃς δι' αὐτῆς. Εἰ γὰρ ἀνδρώπῳ ἐργάζῃ, καλῶς ἀνέλεγες. Εἰ δὲ Θεῷ, μὴ ἐπαίρῃς καὶ τὴν σωδύλῃ σου, ἀλλὰ κατὰλιπε τῷ Θεῷ. αὐτὸς γὰρ δίδωσιν ἐκάστῳ καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ. Διὸ καὶ ταπεινώσωμεν τὰς ψυχὰς ἑαυτῶν ἐναντὶ Κυρίου, ἵνα ἡμᾶς ὑψώσῃ. Ὡς καὶ ἡμέραν ἀρχὴν καταβαλλόμενοι, καταρτίσωμεν τὴν ἑαυτῶν λογισμῶν. ἔγω γὰρ εἰς ὑπονωτέροι ἐσόμεθα. Μὴ οὖν σωμαπαχιδώμεν τῆς τῆ σαρκὸς ἡδονῆς, μηδὲ τὴν ἐν ἀφοβίᾳ Θεοῦ ἀλγύνομεν βίον. ἀλλὰ φύγωμεν ἐπιθυμίαν πᾶσαν νεωτερικὴν, μήποτε αὐτὴ ἐπιθυμία ἄξῃ ἡμᾶς εἰς τὴν ὑποτέραν ἀνατροπὴν, καὶ τοῖς αὐτοῖς περιπέσωμεν κακοῖς, χεῖρον κατασκευάσαντες ἑαυτοῖς τὸ κῆμα τῆ ὀργῆς. καὶ ἐκκοπώμεν, πρὸς μοιωθέντες τὴν σεσηπὶτος μέλους, καὶ ἐπὶ ἀεργασίᾳ τῇ λοιπῇ τὴν σώματος μελῶν ἀποτεμνομένης. Ἦ Κυρίως καὶ Σωτήρης ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἰπόντος. Ἴδε, ὑγιὲς γέγονας, μηκέτι ἀμάρτανε, ἵνα μὴ χεῖρόν τι σοὶ γένηται. Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος δώῃ ἡμῖν, δεῖξαι ἐπιστροφὴν, καὶ ποιῆν ἔργα ἀξία τῆ μετανοίας. ὅπως σολισάμενοι ἐνδυμα γάμοις, ἀπαντήσωμεν αὐτῷ ἐν δόξῃ. ὅτι αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας τῇ αἰώνων. ἀμήν.

ΠΕΡΙ ΑΦΟΒΙΑΣ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΑΜΕΛΕΙΑΣ.

ΠΑΡΑΙΝΗΣΙΣ ΚΖ.

EΔελφός τις διηγῆσά μοι, λέγων. Θεῶν ἔχον χρυσοχόον, καὶ τέχνην. καὶ ἀποταξάμενος τὴν βίον, ἐγένετο μοναχός. καὶ πρὸς τὴν γῆρας αὐτοῦ, ἔρχεται πρὸς αὐτὸν κοσμικός τις, Ἀλεξανδρινὸς τῷ γένει, καμιδάς καὶ τέχνην, δέλων ἡρεῶς μοναχός. Δέχεται οὖν αὐτὸν ὁ γέρων ἐν τῷ μοναστείῳ αὐτοῦ. καὶ μετὰ τινα χρόνον ἐποίησε λαβεῖν ὁ γέρων τὸν ἀδελφὸν τὸν ἅγιον χῆμα. καὶ σὺκέτι ὑπήκοος γέγονε τῷ γέροντι. Ἐδεδώκει δὲ αὐτῷ ὁ γέρων δύο κέλλας ἐν τῷ μοναστείῳ αὐτοῦ. Ἐμάρτετο δὲ ὁ ἀδελφός εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ, νυκτὸς καὶ ἡμέρας, ἀπαλλάσσων τὰ καμίσια. προεχώρου γὰρ ἐν τῷ τόπῳ. ὥστε μηδενὸς ἑτέρου φροντίζειν αὐτὸν, μήτε διχῆς, μήτε σωματῆρος, πλὴν τῶν ἔργων, ὑπὸ τῇ φιλαργυρίας κατεχόμενος. Ὁ δὲ ἐν ὑποτέρει γέρων προέτρεπε τὸν ἀδελφόν, λέγων. ἀδελφε Πάλλαδιε, δεῦρο,

δεδρο, ποιήσωμεν τὸ κῆπον. Ὁ δὲ πρὸς αὐ-
 τὸν· ὕπαγε, καὶ ἔρχομαι· καὶ οὐκ ἐπορεύετο,
 ὡς ἡμέλει. Πάλιν ἔλεγε αὐτῷ ὁ γέρον· ἀδελ-
 φέ Παλλάδιε, δεδρο, βάλλωμεν τὴν σύναξιν. Ὁ
 δὲ πάλιν ἀπεκρίνατο· ὕπαγε, καὶ ἔρχομαι· καὶ
 οὐκ ἀπῆλθε, ἀλλὰ κατεφρόνει. Εἶχε δὲ ὁ αὐ-
 τῷ ὁ γέρον τρεῖς ἀδελφούς· τὸν μὲν δύο τυ-
 φλούς, ὁ δὲ ἕτερος ἀφελὴς ὑπῆρχεν. Ὅταν οὖν
 ἐποίει ὁ γέρον μικρὸν ἔφημα, φέρων ἑαυτῷ ὁ
 Παλλάδιος ἄρτον, ἤσθιε σὺν αὐτοῖς, καὶ ἔτιως
 πάλιν ἐπορεύετο εἰς τὸ ἔργον αὐτῷ. Ὁ οὖν
 ἅγιος γέρον πρὸς ἀλλήλους τὸ ἀδελφόν, νουθετοῦν μὴ
 καταφρονεῖν τὸ ἑαυτῷ σωτηρίας. Ὁ δὲ οὐκ ἐπέ-
 δετο τῇ ἀγαθῇ νουθεσίᾳ τοῦ ἁγίου γέροντος, ἀλλὰ
 καταλιπὼν αὐτὸν, ἔζηλθεν οἰκῆσαι καπαμόνας,
 ἐν ἀφοδίᾳ Θεοῦ τυγχάνων. Οὕτω δὲ ἀμελῶντος
 τὸ ἑαυτῷ ζωῆς· καὶ μηδὲ ἐν ὑποταγῇ ἀνεχόμε-
 νος ἑστῶς, μηδὲ καπαμόνας οἰκῶν, φροντίζειν τῆς
 ἑαυτῷ σωτηρίας, ἀλλ' εἰς τέλος μακρύνας αὐτῷ
 τὴν ἀνάστασιν τὴν Θεοῦ βοηθείας, καὶ τὴν σωσδο-
 κίαν πάντων ἁγίων, ἔχατον κατακυριεύσας ὑπὸ
 Δαίμονος, τὴν φρένα ἀπώλεσε. Μὴ δυνώμενος
 ἔτι χεῖρα ἐπενεγκεῖν εἰς τὸ σῶμα, ἀλλ' ὑφ' ἑτέ-
 ρων φωμίζεσθαι, ὡς τὰ νήπια. Οὐδὲ ἀνδρωπον
 ἔτι ἐπεγίνωσκε· καὶ ῥίς αὐτῷ καὶ τὰ σέλα κα-
 τεύρειον ἐπὶ τοῦ πώγωνος. Ὡς δὲ ἑμαδὸν αἰτέ-
 τας ἀδελφὰς τὸ συμβαῖν αὐτῷ, προσέλαβον αὐτὸν
 πρὸς ἑαυτάς· ἦσαν γὰρ πρὸς δυνάσασα· καὶ τῷπον
 λαβῶσαι ἐπέκλεισαν ἐν τῇ συστάσει τῶν μοναστηρίων,
 καὶ ὡς οὖν ἐαυτὸν ἐπὶ τὸ κατισχύειν ἑαυτῷ
 ἐν ὅλῃ τῇ συστάσει. Καὶ ἐν τῷ ἐλθεῖν τὸν πρεσ-
 βύτερον συνάξας αὐτάς, πρὸς ἀλλήλους αὐτὸν ποιήσας
 ὁχλῶν ὑπὲρ αὐτῷ, ὅπως ποιήσῃ μετ' αὐτῷ ὁ
 Κύριος ἔλεος. καὶ μείνας ἐν αὐτῇ τῇ πονηρίᾳ
 χρόνον, ἐν τέτοις τελευτᾷ. Ἰδὲ, τί πονη-
 ρικὸν αἰετὶ ἢ ἀφοδία; Ἰδὲ, τί πονηρὸν ἢ ἀνυπο-
 ταγήν καὶ ἢ ἀμέλεια; Ἰδὲ, πῶς κατήντησε τὸ
 τέλος τὸ πονηρίας; Μὴ οὖν καταφρονήσωμεν τὸ
 φόβον τοῦ Κυρίου, ἀλλὰ ταπεινωθῶμεν ὑπὸ τὴν
 κραταιὰν χεῖρα αὐτοῦ, δαλδύοντες ἀλλήλοις ἐν
 φόβῳ Θεοῦ· καὶ αὐτὸς ἔσται ἡμῶν τεῖχος καὶ σκε-
 पासὴς ἀπὸ πονηρίας. Ἐχθρὸς καθὼς γέγραπται,
 παρεμβαλεῖ ἄγγελος Κυρίου κύκλῳ τῶν φοβη-
 μένων αὐτὸν, καὶ ῥύσεται αὐτούς. Αὐτῷ ἢ δόξα
 εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

A huc age, colamus hortum : Cui ille : va-
 de, & venio : & non ibat, sed negligebat.
 Rursus ad eum senex : Palladi frater,
 huc age, faciamus Synaxim. At ille
 iterum respondebat : vade, & venio : &
 non abibat, sed contemnebat. Habebat
 vero secum senex tres fratres, & ex
 iis duos cecos; alius autem sanus erat
 & integer. Quando ergo senex exiguum
 aliquod pulmentum faciebat, Palladius
 sibi panem ferens, edebat cum ipsis : sic-
 que rursus ad opus suum ibat. Sanctus
 igitur senex adhortabatur fratrem, mo-
 nens ne suam salutem sperneret. At ille
 non acquievit bonis sancti senis monitis :
 sed relinquens eum, exivit monasterio,
 habitaturus in solitudine, expers timoris
 Dei. Sic vero dum suam ipse vitam ne-
 gligeret, quum neque obedientiam ferre
 posset, neque vitam agendo solitariam,
 salutem curaret suam; tandem mente
 sua longius a Dei auxilio, ac spe sancto-
 rum remota, ad extremum a dæmone
 superatus, mentem perdidit. Quumque
 non posset amplius ori manum admove-
 re, ab aliis instar infantium, cibis illi
 in os inferebatur. Neque enim hominem
 amplius agnoscebat; & nares ipsius, ac
 salivæ in barbam ei defluebant. Ubi ve-
 ro ejus sorores quod illi acciderat, acce-
 perunt, sumserunt eum secum : erant
 autem virgines. Eumque acceptum re-
 cluserunt in oratorio monasterii : ipse ve-
 ro se in sua sedicula trahebat per totum
 oratorium. Quumque jam Presbyter ve-
 niret, ut eis Synaxim celebraret, roga-
 bant eum, ut precaretur pro illo, ut mi-
 sericordiam cum ipso Dominus faceret.
 Manensque in ea disciplina aliquandiu,
 interea moritur. Ecce quid efficiat nimia
 audacia? Ecce quid inobedientia & ne-
 gligentia concilient? En quorsum evadat
 finis inobedientie? Quare non contemna-
 mus timorem Dei, sed humiliemur sub
 potenti manu ipsius, servientes invicem
 in timore Dei : & ipse nobis erit murus,
 & protector a facie inimici, sicut scriptum
 est : *Castra ponet Angelus Domini in circui-*
tu timentium eum, & eripiet eos. Ipsi glo-
 ria in secula seculorum. Amen.

Psal. 34.

IN ILLUD:
HABENTI DABITUR, ET ABUNDABIT.

PARÆNESIS XXVIII.

Matth. 13.
25.

Scriptum est: *Habenti dabitur, & abundabit: qui autem non habet, & quod videtur habere, auferetur ab eo.* Quid ergo dicemus? Numquid injustitia est apud Deum? Absit. Audi porro & de hoc parabolam. Erat paterfamilias in regione quadam, qui duos habebat servos, & tria juga boum: deditque uni duo juga boum, alteri unum: & dixit ad ipsos: euntes operamini, donec ad vos venero. Abiensque qui duo juga boum acceperat, operatus est in illis, & ditatus est homo vehementer, bovesque bene atque egregie nutrit. Qui autem unum acceperat, abiens ligavit boves ad præsepe, nulli prorsus rei admo-vens illos; inclinansque seipsum obdormivit. Deinde venit Dominus servorum illorum, ut videret eorum opera: & cernens opus ac lucrum ejus, qui duo acceperat juga, benedixit ipsi. Postea venit & ad alterum servum, invenitque ipsum dormientem, & boves præsepi alligatos, fame ac siti pereuntes. Vidensque Dominus servum nihil operan-tem, bovesque pene deficientes, dixit intra sese: si reliquero boves meos apud pigrum hunc servum, perdet eos. Auferam igitur meos ab ipso boves, & dabo illi, qui bene operatus est, & diligentem operis sui curam habuit.

Matth. 13.
25.

Omni enim habenti dabitur, & abundabit: qui autem non habet, etiam quod videtur habere, auferetur ab eo. Et rursum Dominus: ego quidem quum sim bonus, vocavi ipsum, & potestatem ei dedi, ut bonum operando, vitam æternam possideat: ipse autem me sprexit; & propterea despicietur, ignominiaque afficietur. Et homo quum in honore esset, non intellexit: comparatus est jumentis insipientibus, & similis factus est illis. Noluit benedictionem, & elongabitur ab eo. Et quid ita? Noluit intelligere, ut bene ageret: propterea iniquitatem meditatus est in cubili suo: astitit omni via non bonæ; malitiam autem non odio habuit. Numquid injustitia est apud Deum? Absit. Ideo, fratres, demus operam, ut grati & accepti simus coram ipso cum omnibus sanctis ejus. Quoniam ipsum de-

Psal. 49.

Psal. 109.

Psal. 36.

ΑΤΩ, ΕΧΟΝΤΙ ΔΟΘΗΣΕΤΑΙ,
ΚΑΙ ΠΕΡΙΣΣΕΥΘΗΣΕΤΑΙ.

ΠΑΡΑΙΝΗΣΙΣ ΚΗ.

Γράπτει γάρ, τῷ ἔχοντι δοθήσεται, καὶ περισσευθήσεται. ἀπὸ τοῦ ὅτι μὴ ἔχοντος, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν, ἀρδύσεται ἀπ' αὐτοῦ. Τί οὖν ἐρεῖμεν; μὴ ἀδικία πρὸς τῷ Θεῷ; Μὴ γένοιτο. Ἄκουε πρὸς βολὴν τοῦ Θεοῦ. Οἰκοδεσπότης ἦν ἐν χώρᾳ ἑνὶ, καὶ εἶχε δύο δούλους, καὶ τρία ζεύγη βοῶν. καὶ ἔδωκε, τῷ μὲν δύο ζεύγη βοῶν, τῷ δὲ ἓν. καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. πορευθέντες ἐργάσασθε, ἕως ἔλθω πρὸς ὑμᾶς. Καὶ πορευθέντες ὁ πᾶς δύο ζεύγη εἰληφώς, ἐργάσατο ἐν τοῖς βράσι, καὶ ἐπλήθυνον ὁ ἀνδρῶπος σφόδρα, καὶ τὰς βοάς ἔδρεφε θαυμασῶς. Ὁ δὲ ἓν λαβὼν πορευθείς ἔδρασε τὰς βοάς ἐν τῇ φάτνῃ, μηδεὶ πάντεώς πρὸς βολῶν αὐτός. καὶ ἀνακλίνας ἑαυτὸν ἐκοιμήθη. Εἴτα ἔρχεται ὁ Κύριος πᾶσι δούλων ἐκείνων, θεασάμενος αὐτῶν τὰ ἔργα. καὶ ἰδὼν τὴν ἐργασίαν, καὶ τὰ κέρδη τοῦ πᾶς δύο ζεύγη εἰληφότος, βιλόγησεν αὐτόν. Μετὰ ταῦτα πρὸς αὐτὸν καὶ πρὸς τὸ ἕτερον δούλον, καὶ λέει αὐτὸν καθεύδοντα. τὰς δὲ βοάς δεδεμμένους ἐν τῇ φάτνῃ, καὶ ἐκλείποντας τῷ λιμῷ καὶ τῇ δίψῃ. Καὶ θεασάμενος ὁ Κύριος αὐτὸν μηδεὶ τὸ δούλον ἐργασάμενον, ἀμὰ καὶ τὰς βοάς ἐκλείποντας, εἶπεν ἐν ἑαυτῷ. εἰὰν ἀφίσω τὰς βοάς μετὰ τῷ ὀκνηρῷ δούλῳ τούτῳ, ἀπολέσει αὐτός. ἀφελὼς οὖν τὰς βοάς μετὰ αὐτοῦ, καὶ δώσω τῷ ἐργασαμένῳ καλῶς, καὶ ἐπιμελήντι τὸ ἔργον αὐτοῦ. Τῷ γὰρ ἔχοντι, πάντι δοθήσεται, καὶ περισσευθήσεται. ἀπὸ τοῦ ὅτι μὴ ἔχοντος, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν, ἀρδύσεται ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ πάλιν ὁ Κύριος. Εἰγὼ μὲν, ἀγαθὸς ὢν, ἐκάλεσα αὐτόν, καὶ ἔδωκα αὐτῷ, ἵνα ἐργασάμενος τὸ ἀγαθόν, κτήσῃ τὴν ζωὴν καὶ αἰώνιον. αὐτὸς δὲ ἠξεδένωσέ με. καὶ αὐτὸς ἀτιμασθήσεται. Καὶ ἀνδρῶπος ἐν τιμῇ ὢν, ἐσυώηκε. πρὸς αὐτὸν ἐβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις, καὶ ὁμοιώθη αὐτοῖς. καὶ, ὅτε ἠθέλησεν βιλόγειν, καὶ μακρυωθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ἀρὰ; ὅτε ἠβελήθη συσιέναι τὸ ἀγαθόν, διότι ἀνομίαν διελογίσατο ἐπὶ τῇ κοίτῃ αὐτοῦ, πρὸς πάσῃ ὁδῷ ὅτε ἀγαθὴ, κακία δὲ ἐπρωχθίσε. Μὴ ἀδικία πρὸς τῷ Θεῷ; μὴ γένοιτο. Διὸ, ἀδελφοί, πρὸς αὐτὸν ἀναστρέψασθε ἐνώπιον αὐτοῦ σὺν πᾶσι τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ. Ὅτι αὐτῷ

αὐτῶ ἢ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. A decet gloria in seculorum secula. Amen.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ ΚΘ.

Α Δελφοί, εἰάν τις τῶν ἀλαβερέων ἀδελφῶν ἐξὼς ἐν τῇ σιναΐ, ἢ παταπῶν, σκοτώσεως αὐτῶ ἡμιόνης, ἄφνω πέσῃ χαμαὶ, ἢ δεῖ θάμναζεν ἐπὶ τῷτο, ὅθεν καταπλαγῆται. δεῖ ὅ μᾶλλον τὸ Θεὸν ἱκετεύειν ὅς ὅλης διανοίας, ὅπως σκεπάσῃ ἡμᾶς καὶ πάντα. Εἰάν γὰρ δουλώσωμεν αὐτῶ ἐν ἀληθινῇ καρδίᾳ, ἢ μὴ εἰσὶ ἡμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ δύναμιν, ἀλλὰ καὶ πειρασθέντας ῥύσεται. Οὕτως γὰρ γέγραπται ἐν τῷ ψαλμῷ. τὸ Ὑψιστον ἔδωκε καταφυγὴν σε. ἢ πειρασθήσεται πρὸς σὲ κακά, καὶ μάστιξ καὶ ἐγγυεῖ ἐν τῷ σκηνώματί σου. ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σε, καὶ ἡ ἀφουλάξου σε ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου. καὶ ἐπὶ χειρὶν ἀρῶσί σε, μήποτε πειρασκόψῃς πρὸς λίθον τὸ πῶδα σου. ἐπὶ ἀσπίδα καὶ βασιλίσκον ἐπιθήσῃ, καὶ καταπατήσῃς λέοντα καὶ δράκοντα. ὅτι ἐπὶ ἐμὲ ἤλπισε, καὶ ῥύσομαι αὐτόν. σκεπάσω αὐτόν, ὅτι ἔγνω τὸ ὄνομά μου. κεκραῖξεν πρὸς με, καὶ εἰσακέσομαι αὐτῷ. μετ' αὐτοῦ εἰμι ἐν θλίψει. ἔξελεσθαι αὐτόν, καὶ δοξάσω αὐτόν. μακρότητα ἡμερῶν ἐμπλήσω αὐτόν, καὶ δείξω αὐτῷ τὸ σωτήριόν μου. Καὶ πάλιν. οἱ πεποιθότες ἐπὶ Κύριον, ὡς ὄρος Σιών, ἢ σαλευθήσονται εἰς τὸ αἰῶνα ὁ κατοικοῦν Ἱερουσαλὴμ. Καὶ πάλιν. νεώτερος ἐγρόμην, καὶ γὰρ ἐγήρασα, καὶ οὐκ εἶδον δίκαιον ἐγκαταλειμμένον, ὅθεν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ζῆτιν ἄρτους. Ἡ μὲν οὖν σκότησι γίνεται ὅς ἀναζέσεως δειμυπάτης χολῆς καὶ τῆ χυμῆς πλεονάσαντος. τίσι δὲ καὶ ἐν τῷ σώματι ἀδυνατίαι καὶ ἀπνοίας. Ἐστὶ δὲ ὅτε καὶ ὁ Διάβολος συσκολεῖται ὡς τῶν ὁμοίων, ὅταν μὴ ἰχύσῃ ἢ φράξῃ ἢ λόγῳ ἠτήσῃ τὸ ἀδελφόν, ἵνα καὶ ἂν ἀπὸ ταύτης τῆ μηχανῆς καταχύνας αὐτόν, ἀπελάσῃ τὴν εὐδαιμονίαν. Ἀλλ' ὁ Κύριος οὐκ εἰσὶ αὐτόν πειρασθῆναι ὑπὲρ δύναμιν, ἀλλὰ σιωπῶντος ἐνείκει αὐτῷ τὴν καρδίαν. Ἀλλάγε καὶ τῷτο ἔχοντες ἀπλῶς, ἢ ὡς ἔτυχον, ἐπιφέρεται τῷ ἀδελφῷ. ἀλλ' ὅταν ῥεμβασμὸς μωλῶδός ὑπομῆσιν αὐτῷ οἱ λογισμοί. Ἐτέρως δὲ εἰς χεῖρας πρὸς αἰδοῦναι τὸ ἐχθρὸν καὶ Θεὸν συγχώρησιν, ὅς ἐπαρσεως. ὅταν ἐμπισθῶν ἐαυτὸν τοῖς ἀπατηλοῖς λογισμοῖς τὸ ἐχθρὸν καὶ φησιν. ἰδὲ γέγονας δοκίμος πρὸς πάντας ἀνθρώπους, καὶ οὐκ ἔστιν ὁμοίός σοι τὸ ἐπὶ γῆς, καὶ ἕτερα τέτων ὑψηλότερα, μᾶλλον δὲ χα-

PARÆNESIS XXIX.

Fratres, si quis ex magis piis ac religiosis fratribus in Synaxe constitutus, aut inter deambulandum, vertigine ipsi obveniente, repente humi concidat; non in eo admirandum est, neque obstupescendum: sed potius toto corde ac mente orare oportet Deum, ut in omnibus nos protegat atque defendat. Nam si veraci corde servierimus ei, non finet nos tentari supra vires: quin & tentatos liberabit. Sic enim in Psalmo scriptum est: *Altissimum posuisti refugium tuum: non accedent ad te mala, & flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo; quoniam Angelis suis mandabit de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis, & in manibus tollant te, ne forte offendas ad lapidem pedem tuum. Super aspidem & basiliscum ambulabis, & conculcabis leonem & draconem. Quoniam in me speravit, & liberabo eum: protegam eum, quoniam cognovit nomen meum. Clamabit ad me, & exaudiam eum: cum ipso sum in tribulatione. Eripiam eum, & glorificabo eum: longitudine dierum adimplebo eum, & ostendam illi salutarem meum. Et rursus: Qui confidunt in Domino, sicut mons Sion: non commovebitur in aeternum qui habitat in Hierusalem. Et iterum: Junior fui, etc. Atqui vertigo ex effervescencia acutæ cholæræ accidit, aut etiam ex abundantiore humore. Aliquibus autem & ex corporis debilitate atque languore. Interdum vero aliquid huiusmodi comparat atque molitur diabolus, quum nequeat vel opere vel sermone fratrem vincere; ut saltem hac machinatione confundens eum, repellat a stadio. Cæterum Dominus non finet ultra vires ipsum tentari; sed cito confirmabit cor ejus. At certe non simpliciter, neque casu impetum facit in fratrem; sed quum illius cogitationes distractionibus iracundiæ perturbantur. Alius autem in manus traditur inimici ex Dei permissione; idque ex elatione quadam, quando seipsum fallacibus inimici consiliis commiserit; & dicit: ecce præ omnibus hominibus magis probatus es, & non est ex iis, qui similis sit tibi super terram: aliaque his sublimiora, aut potius*

graviora. Præterea etiam recte facta sibi ipsi adscribens, & non Deo honorem deferens, tamquam a quo auxilium acceperit. Sic ergo in tentatoris manus traditur, ut correptus infirmitatem cognoscat suam, & non obliviscatur auxilii ejus, qui dicit: *Quando cuncta feceritis, dicite: servi inutiles sumus. Nam qui seipsum exaltat, humiliabitur.* Fieri enim nequit, ut qui in veritate Dominum diligunt, diaboli dominio potestatique subjiciantur. Siquidem diabolus agitare conatur atque commovere; sed evellere radicatus non valet. Quemadmodum & in Job accidit: qui in manus quidem tentatoris traditus fuit; sed non ausus est tentator attingere ipsum propter tutelam Dei; quamvis etiam potestatem a Deo accepisset utendi eo, sicut voluisset, salva tamen anima iusti: nam vicit iustus adversarium solo amore ac desiderio, quo vere in Deum ferebatur. Datus porro & Apostolo est stimulus Angelus Satanæ: sed illum devicit per eum, qui dilexit ipsum, Dominum nostrum Jesum Christum, quem mente continebat in caritate perfecta. Neque enim ægrotare secundum carnem est succumbere, sed in tentationibus non probatum inveniri. Videmus quippe, ne in porcos quidem inimicum potestatem habere citra permissionem divinam. Ego quidem alium virtutis amore in columna constitutum adspexi. Putasne si potestatem tollendi quos vellet, haberet; talem ipse è vestigio una cum columna non detraxisset? Unde novimus contusam esse potentiam ejus per virtutem pretiosæ crucis Salvatoris nostri Jesu Christi. Ne ergo pertimescas serve Christi, nec conturbentur cogitationes tuæ; neque recedas a loco, ubi proficis in Domino. Credimus enim ei, qui dixit: *Vestri autem etiam capilli capitis omnes numerati sunt.* Et: *ecce dedi vobis potestatem calcandi super serpentes & scorpiones, & super omnem virtutem inimici, & nihil vobis nocebit.* Sagitte enim parvulorum factæ sunt plagæ eorum, & infirmatæ sunt contra eos lingua eorum. Quando ergo in varias incideris tribulationes, non te ignavum præbueris; quum dicat Propheta: *Domine, in tribulatione memores tui fuimus.* Et: *Multæ tribulationes iustorum, & ex omnibus hisce liberabit eos Dominus.* Unde & in alio loco dicit: *Respicite in veteres generationes, & videte, quis credidit Domino, & confusus est? Aut quis permansit in timore ejus, & derelictus est? Aut quis invocavit eum, & de-*

A χαλεπώτερα. ἄμα δὲ καὶ ἐπιγραφῶν ἑαυτῷ πα-
κατορθώματα, καὶ ἔχῃ τῷ Θεῷ προσφέρων τὴν
ἡμῶν ὡς ὑπὲρ αὐτῶ βοηθεῖς. Οὕτως οὖν πα-
ραδίδοται εἰς χεῖρας τῷ πειράζοντι, ἵνα πα-
δομήσῃ ἐπιγνῶ τὴν ἀσθένειαν αὐτοῦ, καὶ μὴ
ἐπιλανθάνηται τὴν βοήθειαν τοῦ ἐπόντος. ὅταν
πάντα ποιήσῃ, λέγετε, ἀχρεῖοί ἐσμεν.
Ὁ γὰρ ὑψὸν ἑαυτὸν, ταπεινωθήσεται. Ἀδύνα-
τον γὰρ ὅτι, τὰς φοβημένας τὸ Κύριον ἐν ἀλη-
θείᾳ κατακυβερτῆσαι ὑπὸ τῷ Διαβόλῳ. ὁ μὲν
οὖν Διαβόλος ἐπιχερῆς τῷ σαλεύειν, ἀλλ' ἐκεί-
νω οὐκ ἰσχύει. Καθάπερ ἐγένετο καὶ ἐπὶ τῷ
Γωβ. πρὸς δὲ μὴ εἰς χεῖρας τῷ πειράζοντι,
ὅς οὐκ ἐπόλμησεν αὐτῷ ἐφάπαξ ἀλλὰ τὸ τῷ
Θεῷ ἐπιτροπῆς. καὶ λαβὼν Ἰησοῖαν ὡς τῷ
Θεῷ χηρῶν αὐτῷ, καθὼς αὖν βεληθῇ, δί-
χα τὴν ψυχῆς τῷ δικαίῳ. ὀνίκησε γὰρ ὁ δίκαιος
τὸ Ἀντίπαλον, μόνῳ τῷ πόθῳ, ὃν εἶχε πρὸς
τὸ Θεὸν ἐν ἀληθείᾳ. Ἐδόθη ὃ καὶ τῷ Ἀπο-
στόλῳ σκόλοψ, ἄγγελος Σατάν. ἀλλ' ὑπερῆνεκε
ἀλλὰ τῷ ἀγαπήσαντος αὐτὸν Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ,
ὃν εἶχεν ἐν τῇ ψυχῇ ἐν τελείᾳ ἀγάπῃ. Οὐδὲ
γὰρ τὸ ἀσθενῆσαι ἐστὶ κατὰ σάρκα, ἡττήμα. ἀλλὰ
τὸ ἐν τοῖς πειρασμοῖς ὑρεθῆναι, ἀδόκιμον. Ὁρῶ-
μεν γὰρ ὅτι ὁδὸς κατὰ χοίρων ἔχει τὴν Ἰησοῖαν ὁ
ἐχθρὸς, δίχα τὸ τῷ Θεῷ συγχωρήσεως. Ἐγὼ
ἐδεασάμην ἄλλον ἐπὶ εὐλῆς ἐσῶπα ἐνεκεν ἀρε-
τῆς. ἄραγε εἰ εἶχεν Ἰησοῖαν ἐλεῖν ὅς ἐβόλετο,
ὃ καὶ αὐτὴν κατέσφα αὐτὸν σὺν τῷ κίονι; Ὁ δὲ
γνωσθῇ, ὅτι τέθλαται αὐτῷ ἡ ἰσχύς ἀλλὰ τῆς
δυνάμεως τῷ τιμῇ σωτῆρος τῷ Σωτῆρι ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστῷ. Μὴ οὖν φοβῆ, δέλε Χριστοῦ,
μηδὲ παρασέτωσάν σε οἱ λογισμοί σε, μηδὲ
E ἀποστῆς τὸ πῦρ, ἐνθα πρὸς ὀφθαλμοῖς ἐν Κυρίῳ. Πι-
σθόμεν γὰρ τῷ εἰρηκότι. ὑμῶν ὃ καὶ αἱ τεῖχες
τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἡεθμημέναι εἰσὶν. Καὶ,
Γωβ, δέδωκα ὑμῖν τὴν Ἰησοῖαν τῷ πατεῖν ἐπάνω
ὄφρων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν
τῷ ἐχθρῷ. καὶ ὁδὸν ὑμῶν ὃ μὴ ἀδικήσῃ. βέλῃ
γὰρ νηπίων, ἐλθρήθησαν αἱ πληγαὶ αὐτῶν. καὶ
Ἰησοῖαν ἐπὶ αὐτῶν αἱ γλῶσσαι αὐτῶν. Ὅταν
οὖν πεπείσῃς ἐν τοικίᾳς θλίψεσι, μὴ ῥα-
θύμει, τῷ Προφῆτῃ λέγοντος. Κύριε, ἐν θλί-
ψει ἐμνήσθημό σε. Καὶ, πολλὰ αἱ θλίψεις τῷ
δικαίῳ, καὶ ἐκ πᾶσων αὐτῶν ῥύσεται αὐτὸς ὁ
Κύριος. Ὁ δὲ καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει. ἐμβλέψατε
εἰς τὰς ἀρχὰς θυσίας, καὶ ἴδετε, τίς ἐπίστευσε
τῷ Κυρίῳ καὶ κατηχύνθη; ἢ τίς ἐνέμεινε τῷ
φόβῳ αὐτοῦ καὶ ἐγκατελείφθη; ἢ τίς ἐπεκαλέσατο
αὐτὸν,

αὐτὸν, ὃ ὑπερεῖδεν αὐτόν; Διότι οἰκτίρων καὶ ἐλεήμων ὁ Κύριος, καὶ ἀφίησιν ἀμαρτίας, καὶ σώζει ἐν καρπῷ θλίψεως. Ὁ δὲ ἐν φόβῳ τοῦ Θεοῦ, πύργος ἐστὶν ἰσχύος ἀπὸ πανσώπας ἐχθρῶν. Μὴ οὖν καταδέλῃς τὸν πύργον, καὶ ἂν μὴ ἀλώῃς. Ἀλλὰ πρὸς σεχε τῷ φιλανθρωπῷ, σὺν τῷ Προφήτῃ, βοᾷν πρὸς τὴν ἀγαθότητα αὐτοῦ. Ἐπὶ σοι, Κύριε, ἠλπίσα, μὴ καταχλωδεῖν εἰς τὴν αἰῶνα. ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ῥύσαι με, καὶ ἔλθέτω με. κλῖνον πρὸς με τὸ ὤς σου, πάχιον τὸ ἔλθέτω με. ἤρξαι μοι εἰς Θεὸν ὑπαπαντήσῃν, καὶ εἰς οἶκον καταφυγῆς τὸ σωσά με. ὅτι κρατάωμαι καὶ καταφυγή μου εἶ σὺ, ὃ ἐνεκα τοῦ ὀνόματός σου ὁδηγήσῃς με ὃς ἀγαθὸς εἶς με. Ἐξάξεις με ἐκ παγίδος ταύτης ἧς ἐκρυψάν μοι, ὅτι σὺ εἶ ὁ ὑπαπαντήσῃς μου, Κύριε. εἰς χεῖράς σου παραθήσομαι τὸ πνεῦμα μου, ἐλυβώσω μου, Κύριε ὁ Θεός τῆ ἀληθείας. Ὅπως καὶ αὐτὸς εἶπεν πρὸς ἡμᾶς, τὸ κηραμυδὸν ἔτῳ. ἐγὼ ἔσομαι ῥῆς σου, καὶ σὺ ἐγκαταλίπῃς σε, ὅθεν ὑπερόψομαι σε. ἴχθυε καὶ ἀνδρείβε. Καὶ πάλιν λέγει· μὴ φοβηθῇς ἀπὸ πανσώπας αὐτῶν, μηδὲ δαλιάσης ἐνώπιον αὐτῶν, ὅτι ῥῆς σου εἰμι, λέγει Κύριος, τὸ ἔλαττω σε. Εὐχαριστῶν δὲ τῇ φιλανθρωπῷ αὐτοῦ, πρὸς αὐτὸν λέγων· ὡς εἰς ἀνετράπην τὸ πνεῦμα μου, καὶ ὁ Κύριος ἀντελάβετό μου. ἰσχύς μου καὶ ὑμνησίς μου ὁ Κύριος, καὶ ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν. Αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας πάντων αἰώνων. ἀμήν.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΑΠΕΙΝΟΦΡΟΣΥΝΗΣ.

ΠΑΡΑΙΝΗΣΙΣ Λ.

ΑΓαπητὲ ἀδελφε, εἰάν τύχῃς προκοπῆς, ὥστε σε εἶναι ἐν τῷ ἄνω βαθμῷ, μὴ ἐπιλαθῇς τὴν ταπεινοφροσύνην. ἵνα εἰάν ποτε συμβῇ σοι καταβῆναι ἐκ βαθμοῦ, ὅρῃς τὴν ὁδόν, καὶ ἂν μὴ πέσης πρὸς ἑλπίσιν. Τῷ γὰρ συμβαίνει οὖν ἐκ τῆς ἰδίας ἀγνωμοσύνης, ἐν ᾧ μὴ σκευάζῃς τὸν δωρησάμενον αὐτοῖς τὴν χάριν. Εἰ γὰρ ἐπέγνωσαν τὸν δωρεάτην, οὐκ ἂν πρὸς ἑλπίσιν ἦσαν πάντες φοροαγμάτων αὐτοῦ. καὶ εἰ μὴ πρὸς ἑλπίσιν ἦσαν, οὐκ ἂν πρὸς ἑλπίσιν ἦσαν. καὶ ὁ ταπεινὸς ἐαυτὸν ἐταπείνωσεν, καὶ ὁ ταπεινὸς ἐαυτὸν ὑψώσεται. Διὸ καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ λέγει· εἶδον τὸν ἀσεβῆ ὑπερυψώμενον, καὶ ἐπαυρόμενον ὡς τὰς κέδρες τοῦ Λιβάνου. καὶ πρὸς ἑλπίσιν ἦν· καὶ ἐξήγησα αὐτόν, καὶ ἔχον ὁρῶν ὁ πόπος αὐτοῦ. Φύλασσε ἀκακίαν, καὶ ἴδε δόξα,

A & despexit illum? Quoniam misericors & miserator est Dominus, & remittit peccata, salvatque in tempore tribulationis. Timor ergo Domini, turris fortitudinis est a facie inimici. Ne ergo turrim diruas: atque ita non capieris. Verum ad benignissimum accede Deum, una cum Propheta ad ipsius clamans bonitatem: In te Domine speravi: non confundar in aeternum: in justitia tua libera me, & eripe me. Inclina ad me aurem tuam, accelera ut eripias me. Esto mihi in Deum protectorem, & in domum refugii, ut salvum me facias. Quoniam fortitudo mea, & refugium meum es tu: & propter nomen tuum deduces me, & enutries me. Educes me de laqueo hoc, quem absconderunt mihi: quoniam tu es protector meus, Domine. In manus tuas commendo spiritum meum: redemisti me, Domine Deus veritatis. Ut & ipse quod scriptum est, ad nos dicat hoc modo: Ego ero tecum, & non deferam te. Viriliter age, & confortare. Rursusque ait: Ne timearis a facie eorum, neque paveas coram ipsis: quoniam ego tecum sum, dicit Dominus, ut eripiam te. Gratias ergo bonitati ejus agens, procide coram eo, dicens: Impulsus eversus sum, ut caderem, & Dominus suscepit me. Fortitudo mea, & laudatio mea Dominus, & factus est mihi in salutem. Ipsi gloria in secula seculorum. Amen.

Psal. 31.

Jof. 1.

Hierem. 1.

Psal. 118.

DE HUMILITATE.

PARÆNESIS XXX.

ECarissime frater, si promotus fueris, ut in supremo consistas gradu, cave obliviscaris humilitatis: ut si quando tibi e gradu descendere contigerit, viam invenias, & non inopinato casu corruas. Hoc quippe aliquibus ex propria accidit ingratitude atque inscitia, dum eum non agnoscunt, qui ipsis donavit gratiam. Nam si benefactorem agnovissent, non ejus mandatis inobedientes se praeberent: & si non inobedientes fuissent, non sane excidissent: quemadmodum scriptum est: Qui seipsum exaltaverit, humiliabitur; & qui seipsum humiliaverit, exaltabitur. Ideo & in Psalmo ait: Vidi impium superexaltatum & elevatum, sicut cedros Libani: & transivi, & ecce non erat: & quaesivi eum, & non est inventus locus ejus. Custodi innocentiam, & vide equitatem:

Matth. 23.

Luc. 14. 18.

Psal. 37.

tem : quoniam sunt reliquiae homini pacifico .
 2. Pet. r 5. Rursusque dicit : Dominus superbis resistit ,
 Rom. 12. humilibus autem dat gratiam . Ideo & per
 Apostolum admonet , dicens : Non alta
 Eccli. 1. sapientes , sed humilibus consentientes . Alibi-
 que dicit : Non te ipsum exaltes , ne forte
 cadas , & adducas animae tuae dedecus , &
 revelet Dominus occulta tua , & in medio
 synagogae elidat te : quoniam non accessisti
 cum timore Domini : & cor tuum plenum
 est dolo . Propterea , fratres , studeamus
 humiliare animas nostras coram Domino ,
 ut nos exaltet in tempore visitationis . Ip-
 se enim est , qui suscitavit a terra inopem ,
 & de stercore erigit pauperem . Quicumque
 enim seipsum ob pietatem sponte humi-
 liare noluerit , humiliabitur invitus . Quo-
 niam & in justo Job scriptum reperitur :
 Job. 12. Apud ipsum est potentia & fortitudo : ipse
 scientia & intellectus . Qui ducit consilia-
 rios captivos ; iudices autem terrae rapit in
 stuporem . Qui collocat reges super sedes ,
 & praecingit baltheo lumbos eorum . Qui
 sacerdotes captivos emittit , dynastas autem
 terrae evertit . Qui commutat labia fide-
 lium ; intelligentiam vero senum cognovit .
 Qui ignominiam effundit super principes ;
 humiles autem sanitati restituit . Diligamus
 igitur humilitatem carissimi : quoniam ip-
 se dixit : Tollite jugum meum super vos ,
 & discite a me : quoniam mitis sum , &
 Matth. 11. humilis corde : & invenietis requiem anima-
 bus vestris . Jugum enim meum suave est ,
 & onus meum leve . Etiam benedicite ,
 etiam glorificate , etiam misericors , etiam
 amator hominum optime : valde jugum
 tuum suave est , & onus tuum leve om-
 nibus accedentibus ad serviendum tibi in
 vero corde . Quoniam te decet gloria &
 potentia ac fortitudo in secula seculorum .
 Amen .

QUOD CHRISTIANUM OPOR-
 TEAT ESSE LONGANIMEM , ET
 IMMEMOREM INJURIARUM .

PARÆNESIS XXXI.

SI quae acerbitas acciderit , non quidem
 est pessimum id contigisse ; sed grave
 admodum & horrendum persistere in acerb-
 itate . Frater , si in tua absentia contigerit tibi
 ab aliquo maledici & obtrectari ; veneritque
 alius qui renunciaret tibi , fratrem quemdam in
 te maledicta & convicia contulisse , tu ut pru-
 dens

Aτῆτα , ὅτι ἐστὶν ἐγκατάλειμμα ἀνθρώπων ἐρῶν-
 κῶ . Καὶ πάλιν λέγει . Κύριος ὑποφθάνοις ἀν-
 τιπάσει , ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν . Διὸ καὶ
 ἀλλὰ ἔστω Ἀποστόλος πρὸς ἀγγέλους , λέγων . μὴ τὰ
 ὑψηλὰ φρονεῖντες , ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς σωμαπα-
 γόμενοι . Καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει . μὴ ὑψώσης σεαυ-
 τὸν , ἵνα μὴ πείσῃς , καὶ ἐπαγάγῃς τῇ ψυχῇ
 σε ἀτιμίαν . καὶ ἀποκαλύψει Κύριος τὰ κρυπτά
 σε , καὶ ἐν μέσῳ συναγωγῆς καταβαλεῖ σε .
Bὅτι ἔστω προσήλθετες φόβῳ Κυρίου . καὶ ἡ καρδία
 σε πλήρης δόξης . Διὸ , ἀδελφοί , πρὸς δαδῶμεν
 ταπεινώσασθαι τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς ἐναντίον Κυρίου ,
 ὅπως ὑψώσῃ ἡμᾶς ἐν καρτῶ ἐπισκοπῆς . Αὐ-
 τὸς γὰρ ὅστις , ὁ ἐγείρων ἀπὸ γῆς πτωχὸν , καὶ
 ἀπὸ κοπείας ἀνυψῶν πάντας . Ὅς τις γὰρ ἔ-
 βλεψεν ἑαυτὸν ταπεινώσασθαι δι' ὁσέβειαν ἐκκοίως ,
 ἀκροῖως ταπεινῶται . Διότι καὶ ἐν τῷ δικαίῳ
CΓωβὲς λέγει . πρὸς αὐτῶν κράτος καὶ ἰσχύς .
 αὐτῶν ἐπιστήμη καὶ σωεῖς . διὰ γὰρ βελούτας
 ἀχμαλώτας , καὶ τὰς δὲ γῆς ἔξέστησε . καδι-
 σάνων βασιλεῖς ἐπὶ θρόνων , καὶ διεξέσωσε ζωὴν
 ὁσφύας αὐτῶν . Ἐξαποσέλων ἱερεῖς ἀχμαλώ-
 τας , δυνάστας δὲ γῆς κατέσρεψε . ἀχμαλώτων
 χεῖλη πεισῶν , συνέσει δὲ πρὸς δουτέραν ἔγνω . ὁ-
 χέων ἀτιμίαν ἐπὶ ἀρχοντας , ταπεινῶς δὲ ἰά-
Dσατο . Ἀγαπήσωμεν οὖν τὴν ταπεινοφροσύνην ,
 ἀγαπητοί . ὅτι αὐτὸς εἶρηκεν . Ἀγαπᾶτε τὴν ζυγόν
 μὴ ἐφ' ὑμᾶς , καὶ μάθετε ἀπὸ ἐμοῦ , ὅτι πρῶτος
 εἰμι , & ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ , & διδάσκατε ἀνά-
 παυσιν τῆς ψυχῆς ὑμῶν . ὁ γὰρ ζυγὸς μὴ χρε-
 εὖς , & ὁ φορτίον μὴ ἐλαφρόν ἐστι . Ναί , ὁλο-
 γημέ . Ναί , δεδοξασμέν . Ναί , ἐλεήμων . Ναί ,
 φιλάνθρωπε , ἀγαθὲ . Σφόδρα ὁ ζυγὸς σε χρε-
Eεὖς , & ὁ φορτίον σε ἐλαφρόν ἐστιν ἐπὶ πᾶσι
 τοῖς προσερχομένοις δευλῶν . Σοὶ ἐν ἀληθινῇ
 καρδίᾳ . ὅτι Σοὶ πρέπει ἡ δόξα καὶ ὁ κράτος
 εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων . ἀμήν .

ΟΤΙ ΔΕΙ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΝ
 ΜΑΚΡΟΘΥΜΟΝ ΚΑΙ
 ΑΜΝΗΣΙΚΑΚΟΝ ΕΙΝΑΙ .

ΠΑΡΑΙΝΗΣΙΣ ΛΑ.

Eἂν συμβῇ τιμεία , ἢ κακίαν ἰδύτοι συμ-
 βῆναι . χαλεπὸν δὲ & δεινὸν δὲ ἐμμελῶν
 τῇ τιμείᾳ . Ἀδελφε , εἰ ἂν ἀπόντος σε , συμβῇ
 Σοὶ λοιδορηθῆναι ἰσχυρῶς , & ἐλθὼν ἕτερος
 ἀπαγγέλλῃ Σοὶ , ὅτι ὁ δεῖνα ἀδελφὸς ἐλοιδο-
 ρησέ σε , σὺ ὡς σοφὸς ἐπίγνωθι , τίνος ἢ ἰσχυ-
 ρολῆ ,

βολή, καὶ μὴ τικρανθῆς καὶ ἡ ἀδελφὴ σου. Αἰπεὶ δὲ καὶ τῷ μνηύσαντι ἕτως· εἰ καὶ ὑβρισεύ-
 με, ἀλλὰ ἀδελφός μου τυγχάνει, καὶ γὰρ ἄξιός
 εἰμι ὑβρισεύς. πολλὸν ὅτι ἀφ' αὐτοῦ με ὑβρίσεν,
 ἀλλὰ τὸ οὗτο ὁ Ἐχθρὸς πρῆσκέδασεν, ὅπως ἔχθραν
 βάλλῃ μεταξὺ ἡμῶν. Οὗτος δὲ Κύριος καταργήσῃ
 τὸ Πονηρόν. τὸ δὲ ἀδελφὸν ἐλεήσει, καὶ ἡμᾶς μὴ
 ἐγκαταλίπῃ. Ἐὰν πάλιν καὶ εἰς πρῶτον ὑβρι-
 σθῇς, μὴ χαλεπαίῃς ἐπὶ τούτῳ, μηδὲ ταχέως
 κινῇ τῇ Ἀγνοίᾳ. Ἐὰν δὲ πάλιν καὶ συμβῇ ὑβρι-
 σθῆναι, μὴ θυμώμεθα σκληροκαρδιοὶ, ἀλλὰ μάλ-
 λον διορθώσωμεν τὸ πλῆθος. Εἰ δὲ καὶ ἡ πο-
 βολὴ καὶ Ἐχθρὸς, συμβῇ τούτῳ, σὺ ὡς ἐπιστά-
 μνος τὸ ἔργον, μὴ χαλεπαίῃς καὶ ἡ ἀδελφὴ
 σου. Ἐὰν γὰρ ὑβρισταὶ ἀνθυβρίσῃς, διασῶς
 ἑαυτὸν ὑβρίσας. πρῶτον μὲν, ὅτι ὑβρισταὶ, ὅτι
 ἡνεγκας μακροθύμως. δεύτερον δὲ, ὅτι ἀναδῶς
 χρησάμενος ἀντελοιδορήσας. Ὅταν οὖν συμβῇ
 σὴ λοιδορηθῆναι ὑπὸ τινος, μὴ θυμώμεθα εἰς
 ὀργήν. ἀλλ' ὡς δὲ μετὰ τὴν μετάνοιαν τὰ χεῖλη ἐν σεμνῶ
 γέλῳτι ἐν σεαυτῷ, μετὰβαλλε τὸ θυμὸν σου εἰς
 εἰρήνην. Ἀλλ' ἔστι καὶ γέλως ἀνάπληον θυμὸν τῷ
 ἑτέρῳ. ἄφρων γὰρ, φησὶν, ἐν γέλῳτι πρᾶσσει
 κακά. Οὐ πρὸς ἐκείνους δὲ φημι, ἀδελφοί. ἀλλ'
 ἵνα, ὡς καλὸς καὶ δόκιμος ἰατρός, συγκεράσῃς
 τὸ φάρμακον τῇ ἀγάπῃ, ἐν τῷ σιωδέσῳ τῇ
 εἰρήνῃ. πρῶτον γὰρ πρῶτον καὶ σβέννυσιν. Ὅτι καὶ δὲ
 γελᾷν, ἀλλὰ καὶ τῇ ἀγάπῃ καὶ σεμνότητι καὶ
 τῇ μακροθυμίᾳ κατὰ τὴν θυμικὴν Δαίμονος τὴν
 ὀργήν. Γέγραπται γὰρ· ὀργὴ ἀνδρός, διακρούσῃ
 Θεὸς κατεργάζεται. Καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει· ἢ γὰρ
 ῥοπή καὶ θυμὸς αὐτοῦ, πλάσῃ αὐτὸν. Εἰ δὲ καὶ ὁ
 ἀδελφός σου ὅτι οἰκοδομεῖται, ἐν τῷ σε με-
 διαν, τῷ μὴ κατακυριεύειν ὑπὸ τοῦ θυμοῦ,
 πάντοτε ὑπὸ πρᾶσιμον διακρούσῃ τὸ ἀδελ-
 φόν. Τὸ Κύριος καὶ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς εἰπόν-
 τος· ἔὰν πρῶτον τὸ δάκρυόν σου ἐπὶ τὸ θυσι-
 ασεῖον, καὶ μὴ μνησθῇς ὅτι ἔχει τι ὁ ἀδελφός
 σου κατὰ σε, ἄφες τὸ δάκρυόν σου ἑμπεριπατεῖν τῷ
 θυσιασεῖ, καὶ ὑπάγε, πρῶτον Ἀγαλλύνηδι
 τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ ποτε ἐλθὼν πρῶτον τὸ
 δάκρυόν σου. Καὶ καὶ τὸ Ἀποστόλος πρὸς Ῥωμ. λέγει,
 λέγων· εἰρηνὴν διώκετε μετὰ πάντων, καὶ τὸ ἁγί-
 σμον, ὃ καὶ ὁ Θεὸς ὁφείλεται τῷ Κυρίῳ. Καὶ
 μὴ διδάξῃ σε ὁ Πονηρὸς λέγειν· ὅτι λυπῶμαι
 ὑβρισθῆναι, ἀλλ' ὅτι ὑβρισεύ με πρῶτον τὸ ἀδελ-
 φόν. Τούτῳ σε παραάσκει δὲ λέγει Κύριος; πρῶτον οὖν
 ἀπέλιπες τὸ ὄπλον σου, κρατῶν Χεῖρ; φη-
 μι δὲ πρὸς τὸν εαυτὸν· εαυτὸς δὲ ὅτι ταπεινός.
 Tom. II.

A dens agnosce, cujus ista sit suggestio, &
 ne adversus fratrem tuum exacerberis. Quin & ei qui te certiore fecit, sic re-
 sponde: quamvis contumeliis me confecta-
 tus sit, frater tamen meus est; ego vero con-
 viciis sum dignus. Verumtamen non ex seip-
 so contumelia & ignominia me affecit;
 sed hoc inimicus machinatus est, ut inimi-
 citias inter nos spargeret. At Dominus
 malignum destruet; fratris autem misere-
 bitur, & nos non derelinquet. Sin au-
 tem & in faciem rursus dictæ tibi fuerint
 contumeliæ, ne succenseas atque indigne-
 ris, neque cito mente commovearis. Sin
 porro & de malo aliquo contigerit in nos
 convicia spargi, ne simus duri corde, sed
 potius lapsus atque erratum corrigamus.
 At si inimici suggestionem hoc acciderit, tu
 velut conscius operis, ne indigneris ad-
 versus fratrem tuum. Nam si contumeliis
 affectus, contumeliam rependas, duplici
 teipsum contumelia afficis: primum qui-
 dem, quod contumeliose tractatus, non
 patienter ac longanimitate tuleris: deinde
 vero, quod impudenter usus, vicissim
 maledixisti & conviciatus es. Quando er-
 go contigerit te conviciis ab aliquo one-
 rari, ne excandescas ira; sed mox labiis
 placide graviterque subridens in teipso,
 iracundiam in pacem converte. Caterum
 est etiam risus, qui excitat proximum ad
 iracundiam. Nam *stultus*, inquit, *in risu* Proverb. 10.
operatur mala. Verum non de illo dico,
 fratres: sed ut tamquam bonus & proba-
 tus medicus, caritatis admisceas pharma-
 cum in vinculo pacis. Ignis enim ignem
 non extinguit. Alioquin ridendum non
 est, sed ut caritate, gravitate, ac longani-
 mitate, iracundi dæmonis iram reprimas.
 Nam scriptum est: *Ira viri, justitiam Dei non* Jacob. 1.
operatur. Alibique dicit: *Momentum enim fu-* Eccli. 1.
roris ejus, ruina ipsi. Si porro & frater tuus,
 dum leniter arrides, non ædificatur; ne
 vincatur ab ira, adnitamur modis omnibus
 curare fratrem: quum dicat Dominus & Sal-
 vator noster Jesus: *Si offeras munus tuum ad* Matth. 5.
altare, & ibi recordatus fueris, quod frater tuus
habet aliquid adversum te, relinque ibi munus
tuum ante altare, & vade primum, reconci-
liare fratri tuo: & tunc veniens offer munus
tuum. Et per Apostolum admonet, dicens:
Pacem sectamini cum omnibus, & sanctimo- Hebr. 12.
niam: sine qua nemo videbit Dominum. Et Rom. 12.
 ne doceat inimicus improbus dicere: non
 tristor de contumelia qua affectus sum; sed
 quod in præsentia fratrum me conviciis ex-
 ceperit. Hoc te conturbat serve Domini? Sed
 ubi arma tua reliquisti, o miles Christi? Di-
 co autem de cruce, quæ crux est humilitas;
 Q
 sicut

της ὅσα ἐσὶν ἀγάπη, ἵνα τις θῇ τὴν ψυχὴν ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτῶ. Αὐτῶ ἢ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

A hac non est caritas, quam ut animam quis ponat pro amicis suis. Ipsi gloria in secula seculorum. Amen.

ΠΕΡΙ ΠΑΘΩΝ.

ΠΑΡΑΙΝΗΣΙΣ ΑΒ.

Ανὴρ ἐν ἀμελείᾳ διάγων τὰς ἡμέρας αὐτῶ, ἐαυτὸν ἀπατᾷ, παντελῶς μὴ ἐνδυμενός ποιεῖ τῶν ἀγαθῶν, ὧν ἡτοίμασεν ὁ Κύριος τοῖς δικαίοις, μηδὲ τὴν κολάσεως τὴν ἡτοιμασμένην τοῖς ἀμαρτωλοῖς. ὁ μὲν ἀφόβως ἐαυτὸν ποιμαίνει. Ἐν τῷ ποιεῖν κατεργάζεται ὁ πονηρὸς πᾶσαν ἐπιθυμίαν σαρκικὴν. καὶ ἔσθ' δύναται νοῆσαι ὁ ποιῆτος, ὃν ἔργον ὁδὸν πύλην πόλεως τὰς εἰσπορευομένας καὶ ἐκπορευομένας δι' αὐτῆς. ἡ γὰρ ἐπιθυμία εἰσελθούσα εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῆς, κατεκάλυψεν αὐτῆς τὰς ὀφθαλμούς. Τοῖς δὲ ἀγωνισταῖς ἀσφόδρως πολεμεῖ ὁ ἐχθρὸς. καὶ πρὸς μὲν τὴν σωτελεσθῆναι τὴν ἀνομίαν, σμικρύνει αὐτὴν ὁ ἐχθρὸς ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῆς σφόδρα. μάλιστα δὲ τὴν ἐπιθυμίαν τὴν ἡδονῆς, τοσούτο σμικρύνει αὐτὴν, ὃν ἔργον ἐκχύσει ὡς ποτήριον ψυχρὸν εἰς τὸ ἔδαφος. τὴν αὐτὴν ἔργον σμικρύνει ὁ Πονηρὸς τὴν ἀμαρτίαν ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν ἀδελφῶν, πρὸς τὴν σωτελεσθῆναι αὐτὴν. Μετὰ δὲ τὴν σωτελεσθῆναι αὐτὴν, τοσούτο ὑψοῖ ὁ πονηρὸς τὴν ἀνομίαν εἰς χεῖρας τῶν ἐμπεσόντων ἐν αὐτῇ ἕως σφόδρα. Ἐν τῇ ἐγείρῳ κατ' αὐτῶ κύματα ἀπογνώσεως, πολλαῖς δὲ καὶ διὰ τῶν βολῶν τῶν ἐχθρῶν σέεται κατ' αὐτῶ, τοιαῦτα ὑποβάλλων αὐτῶ, καὶ φθοῖ. Τί ἐποίησας, κενοκάματε; ἵνα γινώσκω σοὶ τί μοι ὁμοιωθήσῃ ἡ ἐργασία. Ὁ δὲ ἔργον ὡς φυτεύσας ἐαυτῶ ἀμπελῶνα, καὶ φυλακίσας αὐτὸν καὶ φυλάξας αὐτὸν, ἄχρως δὲ ἐποίησε καρπὸν. καὶ τρυγῆσας αὐτὸν, ἐνέπλησε τὰς τῶν οἴνων ἐκ τῶν ἀμπελῶν. καὶ μὲν ταῦτα ἐγερθεὶς ἀφ' ὧν, καὶ λαβὼν πέλυκα, σιμύει τὰς τῶν οἴνων. καὶ ἐκχυθεὶς ὁ οἶνος ἀπώλετο. τὰ τῶν ὁμοιωθήσῃ ἡ ἐργασία. Ταῦτα ὑποβάλλει ὁ πονηρὸς τῶν ἀδελφῶν, βεβλόμενος αὐτὸν χαλάσαι εἰς τὸ βόθρυον τὴν ἀπογνώσεως. Ταύτας δὲ ἀπογνώσκων, ἀγαπητὲ, τὰς μηχανὰς τῶν ἐχθρῶν φεύγε ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας. Εἰ δὲ τὸ πρὸς ἐλπίδος ἐν τῇ ἐλπίδι τινι, μὴ ἐμμένει ἐν τῇ ἐλπίδι. ἀλλ' ἀνάστηθι, καὶ ἐπιστρέφου πρὸς Κύριον τὸν Θεόν σου ἐν ὅλῃ καρδίᾳ σου, ὅπως σωθῇ ἡ ψυχὴ σου. Εἰπέ δὲ πρὸς τὸν πονηρὸν λογισμόν.

DE PASSIONIBUS AC PERTURBATIONIBUS ANIMI.

PARÆNESIS XXXII.

Β Ir in torpore ac negligentia dies suos transigens, seipsum decipit, prorsusque non cogitat de bonis, quæ Dominus iustis præparavit, nec supplicia peccatoribus parata considerat; sed seipsum absque timore ullo pascit. In tali autem omnem concupiscentiam operatur carnalem hostis improbus; nequitque talis intelligere, qua ratione ne porta quidem urbis potest animadvertere, quinam per eam ingrediantur, & exeant. Nam concupiscentia in mentem ejus ingressa, oculos ipsius obvelat. Athletas porro variis modis inimicus oppugnat: & ante quidem consummationem iniquitatis, vehementer eam in oculis ipsorum imminuit; potissimum vero concupiscentiam voluptatis carnalis tantum extenuat, quomodo si quis poculum aquæ frigidæ humi effunderet. Ita priusquam peragatur scelus, in ipsius fratris oculis illud improbus imminuit. Consummato autem jam scelere, usque adeo illud extollit atque exaggerat malignus in manibus ejus, qui in illud incidit, ut nihil supra. Quin etiam desperationis undas adversus eum excitans, sæpe quoque & per parabolas se illi opponit, talia ipsi suggerens, dicensque: quid fecisti, inanis & inutilis operarie? **Ε** Nunc patefaciam tibi, cui labor tuus sit similis. Quemadmodum si quis sibi plantasset vineam, quam studiose coluisset atque custodisset, donec fructum ferret: deinde illa vindemiata, vini cados impleffet: tum vero repente surgeret, arreptaque securi dolia frangeret, effusumque vinum periret. Huic simile est opificium tuum. Hæc improbus dæmon fratri suggerit, volens ipsum in profundum desperationis deprimere. Quare hæc inimici machinationes prænosces, carissime, fuge peccatum. Et, si forte in delicto aliquo præoccupatus fueris, ne in eodem permanes errato; verum resurge, & convertere ad Dominum Deum tuum in toto corde tuo, ut salvetur anima tua. Ad improbam porro cogitationem dicito: etsi dolia confregi, vinumque deperdidi;

Isai. i.

vineam tamen adhuc superest, & Dominus longanimis est & misericors, & miserator, & justus: & spero, bonitate ejus mihi cooperante, fore ut iterum ipsius vineam studiose excolam atque custodiam, ac dolia ex ipsa, sicut & prius, compleam. Ait quippe per Prophetam Isaiam: Si fuerint peccata vestra, ut phœniceum, quasi nivem dealbabo: & si fuerint, ut coccinum, velut lanam dealbabo. Et, si volueritis, & audieritis me, bona terræ comedetis. Si autem nolueritis, neque exaudieritis me, gladius devorabit vos: os enim Domini locutum est ista. Ipsi gloria in secula seculorum. Amen.

QUOMODO OPORTEAT CONSOLARI PUSILLANIMES.

PARÆNESIS XXXIII.

FRater suum quærebat fratrem; illoque invento, dixit ad eum: ubinam es, frater? Ille autem ad eum: quidam in angustiis versabatur ex fratribus; & abii consolaturus eum. Et frater ejus ad ipsum: si propter Dominum abiisti, mercedem habebis. Sunt enim nonnulli, qui videntur consolari ac compati; & nesciunt, quod potius affligant, & ad nocendum abeant. Frater autem: & qualis, inquit, ille qui suum sic consolatur fratrem ad nocumentum & damnum? Respondit illi frater ejus: si vir spiritalis fuerit, qui alterum consolatur, non ad nocendum, sed, ut multum profit, vadit. At qui ea quæ carnis sunt sapit, hic nihil proderit. Frater autem ait: vellem scire utriusque verba; ne forte dum prodesse cupio fratri, obfim. Et frater ad eum: a Domino miserationes quæramus ambo, ut gratiam suam cordibus nostris immittat: nam si ne gratia ipsius, homo recte & cum virtute agere nihil potest. Audi ergo: qui carnalia sapit, ad fratrum consolationem vadens, talia depromit. Quid habes, inquit, mi frater? Ille vero ad ipsum: rem quamdam necessariam ab œconomo postulavi, nec dedit mihi: vel alium profert fratrem, a quo sit violatus injuria. His auditis, qui scilicet ad consolandum venerat, exclamat dicens: & quamobrem iste alios usque adeo dedecore afficit? Nam & mihi alias idem fecit, igno-

A εἰ καὶ τὰς τῶν τοῦ σωτέρος, καὶ τὸ οἶνον ἀπώλεσα, ἀλλ' ὁ ἀμπελὼν παύει, καὶ ὁ Δεσπότης μακροθύμος, καὶ πολυέλεος, καὶ ἐλεήμων, ὁ δίκαιος. καὶ ἐλπίζω, ὅτι ἀγαθότητος αὐτοῦ σωεργίας μοι, πάλιν φιλοκαλήσας, καὶ ἀφουλάξας τὸ ἀμπελῶνα αὐτοῦ, καὶ ἐμπλήσας τὰς τῶν τοῦ αὐτοῦ, καὶ ὡς περὶ. Λέγει γὰρ ὁ Θεὸς πρὸς τὸν Ἰσαΐαν, Εἰ ἂν ὡς αἱ ἀμαρτίαι ὑμῶν ὡς φοινικὴν, ὡς χιόνα λευκανῶ. καὶ εἰ ἂν ὡς ὡς κόκκινον, ὡς εἰς ἐλεον λευκανῶ. καὶ εἰ ἂν θέλητε, καὶ εἰσακτέ με, πὰ ἀγαθὰ τὸ γῆς φάγετε. εἰ ἂν μὴ θέλητε, μηδὲ εἰσακτέ με, μάχα-ρα ὑμῶν κατέδετα. ὅτι γὰρ εἶπα Κυεὶς ἐλάλησε ταῦτα. Αὐτῶ ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας πάντων αἰώνων. ἀμήν.

ΠΩΣ ΔΕΙ ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΝ ΟΛΙΓΩΡΟΥΝΤΑΣ.

ΠΑΡΑΙΝΗΣΙΣ ΛΓ.

A'Δελφός ἐζητεῖ τὸ ἑαυτοῦ ἀδελφόν, καὶ δὲ ῥῶν εἶπεν αὐτῷ. Πῶς εἶς, ἀδελφέ; ὅς ᾧ ἀπεκείθη, λέγων. ὁ δὲ εἶνα, ὁ ἀδελφός ἐθλίβετο. καὶ ἀπῆλθον πρὸς ἀκαλέσας αὐτόν. Εἶπεν αὐτῷ ὁ ἀδελφός αὐτοῦ. εἰ ἂν ἀπῆλθον ἀπῆλθον, μισθὸν ἔχας. Εἰσὶ γὰρ τινες, οἱ δοκῶσι πρὸς ἀκαλεῖν καὶ συμπάχειν, καὶ ὅτι γινώσκουσιν ὅτι μᾶλλον θλίβουσι, καὶ εἰς βλάβος ἀπέρχονται. ὅς ᾧ ἀδελφός εἶπεν. καὶ ποταπὸς ἐμῆνος, ὅστις ἔτι πρὸς ἀκαλεῖ τὸ ἀδελφόν εἰς βλάβος; Εἶπεν αὐτῷ ὁ ἀδελφός αὐτοῦ. εἰ ἂν ἡ πνευματικὸς ὁ πρὸς ἀκαλῶν, ὅς εἰς βλάβος πορεύεται, ἀλλὰ καὶ εἰς ὠφέλειαν μεγάλῃ. ὅς ᾧ ὁ σαρκικὸν ἔχων φρόνημα, ἔτις ὅς ὠφελήσῃ. ὅς ἀδελφός λέγει. ἡθελον γινῶσκαι ἀμφοτέρων τὰ ῥήματα, μήποτε θέλων ὠφελῆσαι τὸ ἀδελφόν μου, βλάβω αὐτόν. Εἶπεν ὁ αὐτῷ ὁ ἀδελφός αὐτοῦ. πρὸς Κυεὶς ζητήσωμεν οἰκτιρμὰς οἱ ἀμφοτέροι, ὅπως ἀποσταλῇ τὸ χάριν αὐτοῦ ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν. δὶχα γὰρ τὸ αὐτοῦ χάριτος, ἄνθρωπος ἀδύνατος ἐστὶ πρὸς κατέρωσιν ἀρετῶν. Ἀκε πειγρῶν. ὁ σαρκικὸν φρόνημα ἔχων, πορεύομενος εἰς πρὸς ἀκαλῶν ἀδελφῶν, πρὸς πρὸς ἀκαλῶν. τί ἔχεις, φησὶν, ἀδελφέ μου; ὅς δὲ πρὸς αὐτόν. ὅς οἰκονόμος ἐζητήσα χρεῖαν, καὶ ὅς ἐδωκέ μοι. ἡ ἄλλον ἀδελφόν ποσφέρει, ὡς ἀδίκως λυπήσαντα αὐτόν. Καὶ ταῦτα ἀκούσας ὁ δὲ πρὸς πρὸς ἀκαλῶν πορεύει ἀναφωνεῖ, λέγων. καὶ ὑπὲρ τίνος ἔτις ἀμύζει τινά; καὶ μοι γὰρ τῇ ἄλλῃ ὁ αὐτὸ πεποίηκε

κε καὶ ἡτίμασέ με· καὶ τιμᾶται πρὸ ἡμῶν, καὶ
 ἔσται σωτήρ. καὶ ὁ θεὸς θέλει ἐαυτὸν βασιλεῖν· ἀλλὰ νο-
 μίζουσιν οἱ ἡγούμενοι πάντες ὧδε, ὅτι μόνον ὧδε
 ἐν σωτηρίᾳ· εἰ ὧδε, ὁ δύνανται σωθῆναι ἄν-
 θρωπος. Ἀναχωρῶ καὶ γὰρ ἐντεῦθεν, καὶ ἀπαλ-
 λάττωμαι τῶν ἀνθρώπων τέτων. Καὶ μᾶλλον τὸ
 ἀδελφὸν ἐν τοῖς λόγοις τέτοις βλάπτει. Ἐὰν ὁ
 ἀρεθῶσι ἔτεροι τῶν αὐτῶν λογισμῶν δεδωλ-
 ωμένοι, χεῖρον καταλύσιν τὸν λογισμὸν τοῦ ἀδελφοῦ.
 Πολλὰκις ὁ συμβάλλει, καὶ οἶνον μέσον ἐλθεῖν,
 ἔως ὅς μεθύσθωσιν, καὶ παύοντα πίνοντες, ἔ-
 λογομαχῶντες πρὸς ἀλλήλους· συμβάλλει ὁ ὅτε
 χεῖρας ἐπιβάλλουσιν ἀλλήλοις· οἱ μὲν καὶ ἐπὶ τῶ
 πότῳ καθύδουσιν ἐκ τῆς πολυποσίας. Οἱ ἀδελ-
 φὸς λέγει· ἡθελον γινῶσκει τῶν πνευματικῶν τὰ
 ῥήματα, ὅπως ἐπιλέξωμαι ἐπὶ αὐτῶν τὰ κάμι-
 να. Οἱ ὁ ἀπεκείδη· ὁ πνευματικὸς, ὅταν μέλ-
 λει πορεύεσθαι εἰς τὴν αἰτίαν ἀδελφῶν, πρὸ
 πάντων, καὶ πρὸ τοῦ ὁμιλεῖν καὶ κεμίει αὐτῶν, ἵστα-
 ται εἰς ὄχλῳ· ὅπως ὁ Κύριος διδάσκη τὸν ὁδὸν
 αὐτῶν. Καὶ ἐλθὼν πρὸς τὸν θυρᾶν τοῦ ἀδελφοῦ,
 κρούσας βάλλει μετάνοιαν. ἔπιτραπεῖς εἰσέρ-
 χεται, ἔξισται εἰς προσευχήν. Μετὰ ταῦτα
 ὁ, καθέζοντα σιωπῶντες. Εἴτα λέγει ὁ κύριος
 καὶ κεμίει πρὸς τὸν ἀδελφόν· καλῶς ἤκει· ἡλ-
 θες γὰρ διλογησάμενος ἡμῶν. Ἀποκρίνεται ὁ ἀδελ-
 φός, ἐγὼ διλογῶμαι πρὸς τὸν ἀδελφόν σου. Πα-
 ρακαλῶ σε οὖν, διλογησάμενος πρὸς Κύριον, τί
 ἔστιν ὃ ἔχεις; Οἱ ὁ φορῶν τὰς λογισμὰς, ἡ
 τινα ἀδελφὸν λυπήσαντα αὐτόν. Οἱ ὁ ἀδελφὸς
 ἀκούσας ταῦτα, λέγει· Κύριε βοήθη· ὁ ἐχθρὸς
 γὰρ ὁ θέλει τινα ἡσυχάσαι. Πάλιν ὁ ὑπολα-
 βὼν λέγει· ὅμως, ἀγαπητέ, πῶς οὐκ ἐν θλίψε-
 πῶς οὐκ ἐν κόπος; Οἱ κοσμητοὶ, καὶ κοπιῶσιν;
 οἱ ναυτικοὶ πελαγοδρομῶντες, καὶ κινδυνεύουσιν;
 οἱ στρατιῶται, ἐν τοῖς πολέμοις καὶ κινδυνεύουσιν;
 Καὶ πῶς ἡμεῖς ὀλιγοῦμεν, ὡς μόνοι θλιβο-
 μενοι; Οἱ κοσμητοὶ εἰς τὰ κοσμικὰ κοπιῶσιν· οἱ
 πνευματικοὶ εἰς ἔργα πνευματικὰ θλίβονται.
 ἀλλ' ἢ ὁ κόσμος λύπη θάνατον κατεργάζεται, ἢ
 ὁ καὶ Θεὸν λύπη μετάνοιαν εἰς ζωὴν αἰώνιον. Καὶ
 ἡμεῖς οὖν θλιβόμενοι, μὴ ὀλιγοῦμεν. Γέ-
 γραπται γὰρ· ἡ θλίψις ὑμῶν εἰς χαρὰν ᾠήσεται.
 Καὶ σὺ τὰ αὐτὰ ὑπέμεινας, νυνὶ ὁ σαρκὶ ἐπι-
 τελεῖ; Ἀναλόγησαι, ὅτι τῶ κόσμῳ ἀπετάξω ἔ-
 τοις ἰδίῳις θελήμασι, ἔτι λόγος οὐκ ἀνέχῃ; ὅτι
 τέττα χάριν βέλει ἔτι μόνῃς ἀποσῆναι; Οὕτως
 ὁ ἐχθρὸς τὸν λογισμὸν ταπεινοφροσύνης ἀπεσύλη-
 σε; καὶ τέττα χάριν τὰ πάντα σφοδρῶς ἡμῶν
 ἐπα-

A ignominiaque notam intulit; & honore
 a nobis afficitur, & non intelligit, neque
 vult seipsum ferre: putantque præfecti eo-
 rum qui hic sunt, in hoc solum loco li-
 cere salvari, & alibi salvari hominem
 non posse. Recedo & ego a loco isto,
 & ab istis hominibus liberor. Magisque
 in verbis hisce fratri nocet. Si porro &
 alii reperiantur eidem obnoxii cogitatio-
 ni, pejus fratris cogitationem dissolvunt
 B atque evertunt. Sæpe vero contingit &
 vinum in medium proferri; & donec in-
 ebriati fuerint, non cessant potitare, &
 verbis contendere ad invicem. Accidit
 autem, quod & manibus se invicem ado-
 riantur. Alii porro etiam in ipso loco ex
 nimia computatione obdormiscant. Frater
 autem ait: cuperem spiritualium quoque
 nosse verba, ut optima ex iis mihi ipse
 deligam. Ille vero respondit: spiritualis
 C quando ad fratris concessurus est adhorta-
 tionem, in primis etiam priusquam sua
 egrediatur cella, in oratione consistit, ut
 Dominus viam suam prosperet: veniens-
 que ad januam fratris, & pulsans, incli-
 nat se, metanoëam agens: admissusque
 ingreditur, ac se ad orationem componit.
 Postea vero simul in silentio sedent. Dein-
 de ad fratrem dominus cellæ: bene, in-
 quit, venisti: advenisti enim benedicturus
 nobis. Frater respondet: a pietate tua
 D ego benedicar. Obsecro igitur te, benedi-
 cte a Domino, quid est quod habes? At
 frater cogitationes suas profert, ac fra-
 trem quemdam esse, qui ipsi molestiam
 exhibuerat. Quibus auditis frater ait: Do-
 mine adjuva me: non enim finit inimicus
 quemquam quiescere. Rursus autem ser-
 monem subjungens, dicit: verumtamen,
 E carissime, & ubi non est tribulatio? Ubi
 non est labor? Seculares nonne laborant?
 Nautæ per maria discurrentes, nonne pe-
 riclitantur? Milites in bello nonne peri-
 cula subeunt? Et quo pacto nos sic pu-
 sillanimes sumus, tamquam soli angustiis
 ac tribulationibus pressi? Seculares in mun-
 danis laborant: spirituales in operibus spirita-
 libus affliguntur. At mundi tristitia mortem
 operatur; quæ autem secundum Deum est tri-
 stitia, poenitentiam in vitam æternam. Et nos
 F ergo tribulati, ne pusillanimes simus. Scrip-
 tum est enim: *Tribulatio vestra convertetur in*
gaudium. Et tu quidem ista sustinuisti: nunc
 autem carne consummaris? Recordare quod
 mundo renunciaſti, ac propriæ voluntati; &
 verbum non toleras? Propter quod etiam a
 mansione vis abscedere? Ita ne inimicus cogi-
 tationem humilitatis deprædatus est? Et ea
 de causa perturbationes vehementer in nos

Joan. 16.

Philipp. 3. insurgunt? Ne mihi res veras ad te referenti irascaris. Hæc enim tibi compatiens loquor: nam unde causa provenit? Plane vel ob cibum, aut ob potum, aut quod verbum tolerare nolueris, tantis affectus es damnis. Et reputasti omnia, ut stercore, ut Christum lucrificares: & iterum antiquis mentem pateris demergi passionibus? Nam nisi continentiam diligamus, nisi nostram voluntatem abscindamus, non est nobis libertas dicendi: B

Matth. 19. Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te. Perpende mente, qualis eras, Marc. 10. dum primum ad januam monasterii advenisti, spiritu fervens in timore Domini. At forte cupis dicere: homines isti cogitationem meam perverterunt. Vis, Luc. 18. ostendam tibi, carissime, ex nostra ignavia id ortum esse? Lot in Sodomis habitabat, & non cum iis periit. Giezi Elisæo Prophetæ serviebat, & peccavit. 4. Reg. 5. Similiterque Samuel apud Heli permanebat, & simul cum filiis versatus est; & 1. Reg. 2. illi ceciderunt; hic autem salvatus est, quia in veritate dilexit Dominum. Judas porro Iscariotes cum discipulis sequebatur Dominum: & tradidit magistrum, ac dominum gloriæ in manus impiorum. Ne igitur cedamus inimici consilio, suggerentis videlicet honestas prima fronte causas, ad animas nostras evertendas. D

Matth. 26. Ex divinis enim Scripturis exempla habemus, quomodo unusquisque sibi ipsi attendere debeat, sive cum justis conversetur, sive cum peccatoribus. Inter justos ergo ac bonos dum commoramur, juste & sancte vivamus. At si peccatoribus cohabitamus, demus operam, non ut illorum opera æmulemur, sed ut a nobis illi ad viam pertrahantur salutis, divina adjuvante gratia. Quod si vis dicere, debilem te esse & pusillanimum; audiamus sacras Scripturas, & sanctorum Patrum vivendi normam imitemur, ut sanetur anima nostra; & non solum dum audimus compungamur, & paulo post deteriora agamus. Nam qui ita sermonem accipit, nunquam fructum refert; quum radicem tales in seipsis non habeant. Omnis autem arbor, quæ non facit fructum bonum, exciditur, & in ignem mittitur. Tamquam infirmi, auscultemus admonitiones virorum timentium Dominum, qui ad sanitatem deducant animam: & ne similes efficiamur illis, qui quæ voluntatis sunt propriæ, audire solum volunt: ut ne miseri simus, insanis ac temerariis cogitationibus adherentes. Dixit enim qui-

A ἐπανάσαντα; Μὴ μοι ὀργίζῃς τὰ τ' ἀληθείας λέγοντι πρὸς σε. πάχων γὰρ ὑπὲρ σε, ταῦτα λαλῶ. Πόθεν γὰρ γέγονεν ἡ αἰτία; Πάντως ἢ διαβρομα, ἢ διὰ πόμα, ἢ διὰ πικρὴν ἀνέξαα λόγον. Τοσαῦτα ἐζημιώθης, καὶ ἡγήσω σκύβαλα, ἵνα Χριστὸν κερδήσῃς, & πάλιν τοῖς πάθεσι τοῖς παλαγοῖς ἀνέχη καταβυθίζεαι τ' νῦν; Εἰ γὰρ ἐγκράτειαν μὴ ἀγαπήσωμεν, & ὁ ἑαυτῶν δέλημα & κόπῳμεν, οὐκ ἔστιν ἡμῖν παρρησία λέγειν. Ἰδὲ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ ἠκολούθησαμεν σοι. Ἀναλόγισαι, ποταπὸς ἦς, ὅτε πρὸς τὴν θύραν τῆς μοναστηρίας, ζέων τῷ πνεύματι εἰς τὸ φόβον τοῦ Κυρίου. Ἀλλ' ἴσως βέλει λέγειν, ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἔποι διέσρεψάν με τ' λογισμόν. Θέλεις, δείξω σοι, ἀγαπητέ, ὅτι τ' ἐκ ἡμῶν ῥαθυμίας ἡ αἰτία γέγονεν; Οἱ Δὲ τ' ἐν Σοδόμοις κατῴκει, καὶ ἐσυνάπλωτο αὐτοῖς. C

Οἱ γὰρ Γιεζὶ τῷ πνεύματι Ἐλισαίῳ ἐλειτῆργει, καὶ ἡμαρτεν. Οἰμοίως καὶ Σαμεὴλ τῷ Ἡλὶ παρέμεινε, καὶ τοῖς τέκνοις αὐτοῦ συναισθέρη. καὶ οἱ πρὸς ἐσώθη, ὅτι ἡγάπα τ' Κύριον ἐν ἀληθείᾳ. Ἰδὼς γὰρ ὁ Ἰσκαριώτης, σὺ τοῖς μαθηταῖς, τῷ Κυρίῳ ἠκολούθη, καὶ πρὸς δόξα τῷ Διδασκαλῶν & κύριον τ' δόξης εἰς χάριτος ἀνόμων. Μὴ ἔν ἡμεῶν τῇ & ἐχθρῇ βελῇ & ὑποβάλλοντος δῆλον διλόγους πνεύματος ἐπὶ καταστροφῇ τῇ ἡμετέρων ψυχῶν. Εἴχαμεν γὰρ ὑποδείγματα ἐκ τῶν Θεῶν Γραφῶν, τῷ ἑαυτῶν πνεύματι ἕκαστον, εἴτε δικαίοις συναισθέρημεν, εἴτε ἁμαρτωλοῖς. Δικαίοις γὰρ συνωικνύμεν, δικαίως καὶ οὐσίως ζήσωμεν. Εἰ γὰρ καὶ ἁμαρτωλοῖς, σὺ δὲ δώσωμεν, ἔχ' ἵνα τὰ ἔργα ἐκείνων ζηλώσωμεν, ἀλλ' ἵνα ὑφ' ἡμῶν ἐκείνοι ἐλκυσθῶσιν εἰς ὁδὸν σωτηρίας, τῆς χάριτος συνεργίας. Εἰ γὰρ βέλει λέγειν, ὅτι ἀδελφὴς εἰμι καὶ ὀλίγωρος. ἀκρόσωμεν τῇ Θεῶν Γραφῶν, καὶ ζηλώσωμεν τὴν πολιτείαν τῶν ἁγίων πατέρων, ὅπως ἰαθῇ ἡμῶν ἡ ψυχὴ, καὶ μὴ μόνον ἐν τῷ ἀκείν λάβωμεν κατανύξιν, καὶ μετ' ὀλίγον τὰ χείρονα ποιήσωμεν. Οἱ γὰρ ἔτω λαμβάνων τ' λόγον, οὐδέποτε καρποφορήσῃ. ρίζαν γὰρ οὐκ ἔχουσιν ἐν ἑαυτοῖς. πάντες γὰρ δένδρον μὴ ποιεῖν καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. Ὡς ἀδελφεῖς, ἀκρόσωμεν νεοθεσίαν ἀνδρῶν φοβεμένων τὸν Κύριον, οἵτινες πρὸς ὑγίαν ὁδηγῶσι τὴν ψυχὴν. καὶ μὴ ὁμοιωθῶμεν ἐκείνοις, οἵτινες πρὸς τὸ ἴδιον δέλημα ἀκείν βεβλόμενοι μόνον. ἵνα μὴ παλαπωρήσωμεν, συγκολλώμενοι τῷ τ' κακοφροσύνῃς λογισμῷ. Εἰρήνη

κέ τις τῶν ἀγίων· εἰς ἰδὲς νεώτερον τῷ ἰδίῳ
 θελήματι ἀναβαίνοντα εἰς ἔραν, κράτει αὐτόν·
 συμφέρει γὰρ αὐτῷ. Νοεῖ δὲ τὸ καὶ πάλιν πα-
 λαῖ μὴ τῷ χροῖον, νεωτέρῃ δὲ τῆς φρεσὶ. Λέγει
 γὰρ ἐν ταῖς προφητείαις ὁ Σοφός· ὁδοὶ ἀφρόνων
 ὁρᾷ ἐνώπιον αὐτῶν· ὁ δὲ σοφὸς δέξεται συμ-
 βολίαν. Ἀκῶσμεν δὲ καὶ ἡμεῖς λέγοντες· νεώτεροι,
 ὑποτάγητε πρεσβυτέροις· πάντες ἀλλήλοις ὑπα-
 πεινοφροσύνην ἐγκομίζασθε· ὅτι ὁ Θεὸς ὑμῶν
 φάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν.
 Εἰσὶ γὰρ τινες οἰόμενοι σοφοὶ εἶναι, ὅτι οὐκ ἀξιῶ-
 σιν ὑποτάσσεσθαι τοῖς ὄντως σοφοῖς, καὶ γινώσκοντες Θεὸν
 ἔχοντες. Τέτις ὁ Ἀπόστολος ματαμολόγους καὶ φρε-
 ναπάτας ἀποκαλεῖ, λέγων· Εἰσὶ γὰρ πολλοὶ
 ματαμολόγοι, ἀνυπότακτοι, καὶ φρεναπάται. Ἐτε-
 ρῷ δὲ ὑποβάλλει πολλὰς ὁ λογισμὸς, καὶ φησι·
 πῶς; νεώτερος εἶ· πάλιν δὲ γηράς σε, μετανόη·
 καὶ εἰς φθῶσιν γηράσας, πῶς φέρει αὐτῷ ὁ λο-
 γισμὸς πάλιν· νῦν γεγήρακας, καὶ ἀναπαύσεως
 δέη. Οὐδὲν ἀναγκάζον, ἀγαπήτε, μὴ φόβος καὶ ζῆλος
 δαλύνειν ἡμῶν Κυρίου κατὰ ἐκαστὴν ἡμέραν. τίς γὰρ
 ἡμῶν εἶπεν, ὅτι γηράσκωμεν; ὅτι εἰς γηράσκωμεν,
 ὅτι δεισμονίᾳ λογισμὸν ἀγαθόν, εἰς αὐτὸν ἐπεν-
 τεύσμεν ἀμελήσωμεν τοῖς ἑαυτῶν σωτηρίαις; Ἀκῶ-
 σμεν δὲ Κύριον λέγοντες· ἡμεῖς γηροῦν καὶ πρε-
 σβύχασθε, ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν, ὅτε ἔ-
 ῶραν· ἡμεῖς τῇ ἑαυτῶν ῥαθυμίᾳ βαρὺν λογιζό-
 μεθα τὴν χρεῖαν ζυγὸν τοῦ Κυρίου. Πόσοις δο-
 κῆς, ἀγαπήτε, ἐν τῷ κόσμῳ ἀφόρως στεν-
 δόμενοι, τὰ ἑαυτῶν τέκνα ἐν ὑποθήκῃ δέμενα;
 ἐτέρων δὲ τέκνα δουλασθέντες ἐν ἀρχμαλωσίᾳ πει-
 πεσόντες· ὅτι εἰς δαλείαν παραδέντες, δαλύνουσιν
 οἰκτροτέροις αὐτῶν ἐν γῇ ἀλλοτεία; ἄλλοι δὲ
 πτωχοὶ, ἐρριμμένοι ἐν ταῖς πλατείαις καὶ ῥυ-
 μαις τοῦ πόλεως, γυμνοὶ, τῷ ψυχῇ δὲ τῷ καύ-
 ματι διλιθόμενοι· καὶ ἡμῶν ἔτι πολὺ ἔστιν, ὅτι
 ἔχομεν τὴν σκέπην ταύτην, ἣν ὁ Κύριος ἡμῶν
 ἐχάρισται, ὅτι ἡμεῖς ἀμελεῖν τὴν κοσμικὴν παρα-
 γμάτων. Ταῦτα μνησάμενοι, καὶ μὴ ἀδετήσω-
 μεν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, καὶ πᾶς ἀεργεσίας αὐτοῦ,
 ὅτι ἡξίωσεν ἡμεῖς τὴν χρεῖαν αὐτοῦ ζυγῶν. Ἀλλὰ
 καὶ ἐζητήσαμεν, καὶ οὐκ ἔδωκεν ἡμῶν. Καὶ τίς
 οὐκ οἶδεν, ὅτι οὐκ εἰς τὸ συμφέρον ἡμῶν τὸ πο-
 λύνειν; Εἰπώμεν καὶ τὸ πο· ἔτι οὐκ οἶδεν ἄρα τις
 ἡμῶν πῶς ἀκῶσονται τῷ Κυρίῳ, καὶ ἰδὼν ὁ Κύ-
 ριος ἐμακροθύμησε; Περὶ δὲ τῶν ἡγεμόνων, τῷ
 Κυρίῳ καταλείψωμεν. πάντες γὰρ πειρασθήσο-
 μεθα τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ. Θεὸς γὰρ πρὸς
 σωπὸν ἀνδρώπων ἔτι λαμβάνει. Ἀνάστα οὖν, καὶ
 πάλιν

A quidam Sanctorum : si conspexeris ado-
 lescentem propria voluntate in coelum
 ascendentem, tene ipsum : expedit enim
 ipsi . Id vero de illo quoque intellige,
 qui quum ætate sit senex, mente tamen
 est junior . Dicit enim in Proverbiis Sa-
 piens : *Via insipientum recta coram ipsis :*
qui autem sapiens est, amplectetur confi-
lia . Audiamus porro & eum qui dicit :
Adolescentes, subditi estote senioribus : om-
nes autem invicem humilitatem insinuate :
quia Deus superbis resistit, humilibus autem
dat gratiam . Sunt enim nonnulli, qui si-
 bi videntur sapientes esse, & non di-
 gnantur obedire iis, qui vere sapientes
 sunt, ac cognitionem Dei habent . Quos
 etiam Apostolus vaniloquos & seductores
 denominat dicens : *Sunt enim multi vanilo-*
qui, inobedientes, & seductores . Alteri
 porro sæpe cogitatio suggerit, & ait :
 Quid ? Junior es . Ubi consenueris, resipi-
 sces . Et, si ad senium pervenerit, ite-
 rum cogitatio ipsi objicit : nunc conse-
 nuisti, & requie indiges . Unde necessa-
 rium, carissime, cum timore ac tremore
 Domino quotidie inservire . Quis enim
 nobis dixerit, fore ut consenescamus ?
 Et, si consenuerimus, quod bonam cogi-
 tationem inveniemus ; siquidem vel jam
 hinc salutem nostram neglexerimus ? Au-
 diamus dicentem Dominum : *Vigilate &*
orate : quia nescitis diem, neque horam . At
 nos ob nostrum torporem atque segnitiam
 grave reputamus suave jugum Domini . Quot
 putas, carissime, in mundo diversimode con-
 flictari atque vexari, eorumque filios pro pi-
 gnore poni ? Aliorum vero etiam optima-
 tum filios in captivitatem delabi, & in ser-
 vitudinem divendi, servientes vilioribus ac mi-
 serabilioribus hominibus, quam sint ipsi,
 in terra aliena ? Alii vero inopes ac mendici
 in plateas & vicos civitatis projecti jacent
 nudi, frigore æstuque afflicti . Nobis vero
 non satis est habere tectum hoc, quod no-
 bis largitus est Dominus, & mundanarum
 rerum cura vacuos esse atque solutos . Hæc
 recolamus memoria ; & non aspernemur
 gratiam Dei, & beneficia ejus, quia digna-
 tus nos est suavi jugo suo . Imo & quæsi-
 vimus, inquit, & non dedit nobis . Et quis
 ignorat, non ad commodum & utilitatem
 nostram id accidisse ? Dicamus autem
 & istud : nonne novit quispiam nostrum,
 sese inobedientem fuisse Domino ; & tamen
 id videns Dominus, patienter ac longani-
 miter tulit ? De Præfectis porro, relinqua-
 mus Domino . Omnes enim adstabimus co-
 ram tribunali Christi . Nam Deus perso-
 nam hominis non accipit . Exurge igitur, &
 præ-

Proverb. 12.

1. Petr. 5.

Jacob. 4.

Tit. 1.

Matth. 24.

Act. 1.

Rom. 14.

Rom. 12.

præcinge teipsum, & ne succumbas cogitationibus. Audi dicentem: *Noli vinci a malo; sed vince in bono malo.* Hei mihi peccatori, carissime. Tot ac tanta Dominus gloriæ pro nobis pertulit: quid poterimus ei æquivalens passionibus proferre, quas propter nos sustinuit? Procidamus ergo coram ipso tota mente, patientiam a bonitate ipsius deposcentes. *Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum cælorum.* Dixit quippe Salvator discipulis suis: *Vos contristabimini; sed tristitia vestra vertetur in gaudium.* Mulier quum parit, tristitiam habet, quia venit hora ejus: quum autem peperit puerum, jam non meminit horæ illius propter gaudium, quia natus est homo in mundum. Et vos tribulationem habebitis: iterum autem videbo vos, & gaudebit cor vestrum, & gaudium vestrum nemo tollet a vobis. Et sic confirmans fratrem verbo veritatis secundum donum gratiæ, uterque gratias agit Domino. Si porro etiam gustare inter se cibum contigerit; omni cum honestate ac verecundia comedunt & bibunt, ob macerationem carnis, & ne inebrientur vino, in quo est luxuria. Facto ergo opere Domini, revertitur ad cellam suam, glorificans Deum super conversione fratris. Quoniam Deo gloria in seculorum secula. Amen.

Act. 14.

Joan. 16.

QUOD OPORTET, FRATREM
DUM LEGIT, ADVERTERE,
AC STUDIOSE LEGERE,
VELUT IN PRÆSENTIA
DEI.

PARÆNESIS XXXIV.

Carissime, si onus legendi mandatum tibi fuerit in auribus fraternitatis; adverte diligenter, ubi qui auspicatus est, finivit: & resumtis verbis, lectionem incipe; ut sit lectio instar catenæ ex auro contextæ. Nam qui verbum unum contemnit, & versus perdit; hic neque discere vult sicut oportet, neque eos edocere, qui attendunt: solum enim finem sermonis expetit, & quando ad finem perducatur liber. Tu autem, carissime, sobrius esto ac vigilans; ut & tibi prosis per lectionem, ac iis, qui te auscultant. Quod si repente

im-

A πείζωσα σεαυτὸν, & μὴ συγκατάπιπτε τοῖς λογισμοῖς. Ἄκουε ὁ λέγοντος· μὴ νικᾷ ἡ ψυχὴ τὸ κακόν, ἀλλὰ νικά ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν. Οἱμοι τῷ ἁμαρτωλῷ, ἀγαπητέ· ποσῶτα ὑπέμεινεν ὁ Κύριος τῇ δόξης ὑπὲρ ἡμῶν, τί διωάμεθα ἀντάξιον πρὸςφέρειν αὐτῷ ἀντὶ πάντων παθημάτων, ὧν ὑπέμεινε δι' ἡμᾶς; Προσπέσωμεν οὖν αὐτῷ ὡς ὅλης τῇ ἀξιοῖας, ἢ ὑπομονῇ ἀγόμενοι ὡς τῇ ἀγαθότητι αὐτοῦ. διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θραυῶν. Εἶπε γὰρ ὁ Σωτὴρ τοῖς ἐαυτοῦ μαθηταῖς· ὑμεῖς ὅτι λυπηθήσεσθε, ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν ᾠησεται· ἡ γυνὴ ὅταν τίκτη, λύπην ἔχει, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅταν ὅτι ᾠηθῇ τὸ παιδίον, τότε μνημονοῦει τὴν ὥραν ἐκείνης διὰ τὴν χαρὰν, ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. καὶ ὑμεῖς ἔχετε θλίψιν· πάλιν ὅτι ὀφθαλμοὶ ὑμᾶς, καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδιά, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν ὁδοῖς ἄρα αὐτῶν ὑμῶν. Καὶ σπεύζας τὸ ἀδελφὸν λόγῳ ἀληθείας, καὶ τὴν δωρεὰν τῆς χάριτος, ἀμφοτέροι δι' ἡμεῶν τῷ Κυρίῳ. Εἰ ὅτι καὶ συμβῇ γένεσιν μετ' ἀλλήλων, μὴ πάσης σεμνότητος ἐαδίσει καὶ πίνοι, ἀλλὰ τὸ ὑποπιασμὸν τῆς σαρκὸς, καὶ ἀφ' οὗ μὴ μεθύσκει οἶνω, ἐν ᾧ ὅτιν αἰσωτία. Καὶ ποιήσας τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου, ὑποσέφει εἰς τὸ κελίον ἑαυτοῦ, δοξάζων τὸ Θεὸν ἐπὶ τῇ μεταβολῇ τῆς ἀδελφῆς. ὅτι τῷ Θεῷ ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας. ἀμήν.

ΟΤΙ ΔΕΙ ΤΟΝ ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΟΝΤΑ
ΑΔΕΛΦΟΝ ΕΝΝΟΕΙΝ, ΚΑΙ ΦΙΛΟΠΟΝΩΣ ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΕΙΝ, ΩΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ.

ΠΑΡΑΙΝΗΣΙΣ ΛΔ.

Aγαπητέ, εἰ ἂν προσεχθῇ σοι ἀναγνῶναι ἐν τοῖς ὡσὶ τῇ ἀδελφότητι, σημείωσα μὴ ἀκρίβειας, πῶς τετέλεκεν ὁ ἐναρξάμενος. & λαβὼν τὴν λέξιν, ἐνάρχῃς τὴν ἀναγνώσεως· ἵνα ἡ ὁ ἀνάγνωσις, ὡς σφραγὶς καὶ θυφασμὸς χυσιῶν. Ὁ γὰρ καταφρονῶν λόγον ἐνός, καὶ ἀπολλύων τὰς εἰχούς, ἔστος ὁδοῦ μαθεῖν βελέται, καὶ δὲ χεῖρ, ὁδοῦ ἐκιδιδάσκειν ἰδὲ προσέχοντας· μόνον γὰρ τὸ τέλος τοῦ λόγου διώκει, καὶ ποτε ἀποχῇ ἡ βίβλος. Σὺ ὅτι, ἀγαπητέ, νηφάλαιος γίνε, ὅπως & σεαυτὸν ὠφελήσῃς, ἀλλὰ τὴν ἀναγνώσεως, & τὰς ἀκρόντάς σου. Εἰ ἂν ἀφηνιδίως ἐπιπαύῃ

παγῇ τοι ἀναγνώσας, ὅτι ἡ ἀρετὴ μέρους ἀρχῆς τῆς ἀναγνώσεως. Εἰ δὲ ἀρχὴ ᾖ λόγος, λέγε τὴν ἐπιγραφὴν· ὅτι γὰρ γνωθῆσεται τὸ λεγόμενον. Εἰ δὲ κέντησαι βιβλίον διττὰς, κτήσας αὐτό· μήποτε διρεθῇ ἐν αὐτῷ πρὸς κομμὰς τῶν ἀναγινώσκοντι, ἢ καὶ μεταγράφωντι.

ΠΕΡΙ ΠΑΡΘΕΝΙΑΣ ΚΑΙ ΣΩΦΡΟΣΥΝΗΣ.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ ΛΕ.

ΤΩι ἀδελφῷ, ἢ τῇ ἀδελφῇ ἡποβάλλει ὁ Πονηρὸς, λέγων· ἰδοὺ καὶ ἐκαστὸν ὥραν ὀνοχλῆσαι ἡπὸ τῆς πορνείας· ἕως τίνος ἡποφύγεις τὸ κόπον, καὶ μακροθυμεῖς; Ὁ ἀδελφὸς λέγει· ἕως ἂν ἐπιδῇ ὁ Κύριος τὴν ταπείνωσίν μου καὶ τὸ κόπον μου, καὶ ἀφῇσιν πάσας τὰς ἀμαρτίας μου. Ὁ Πονηρὸς λέγει· ὅμως ἵνα μὴ πολεμηθῇς, τέλοςόν σε ἀπαξ τὴν ἐπιθυμίαν, καὶ πάλιν μετανοῇς. Ὅθεν γὰρ ᾖ τὸ πρᾶγμα. Ὁ ἀδελφὸς λέγει· εἰ χρεῖαν ἔχω πρὸς σε μεθεῖν πρὸς μετάνοιαν· ἐγὼ γὰρ ἐπίσταμαι, ὅτι μετάνοια καὶται τῷ ἀνθρώπῳ, ἕως ἐσχάτης ἀναπνοῆς. Ἀλλὰ τὴν πολλὴν φιλανθρωπίαν ἔχει Θεός. Πρὸς δὲ εἰρηκας, ὅτι ὁδὸν ᾖ τὸ πρᾶγμα· ἐάνθρωπος ἐν τῷ μικρῷ τέτρω ἀδόκιμος φανῇται ἐναντι τῷ Θεῷ μου, πόσῳ μᾶλλον ἀδόκιμος φανήσομαι, ἐάνθρωπος ἐπέλθῃ μοι μεῖζον τέτρω πειρασμός; Ὁ Πονηρὸς λέγει· ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα ὁδὸν ᾖ, ὥστε καὶ πάλιν δεῖ σε μετανόειν. Ὁ ἀδελφὸς λέγει· καὶ τίς μοι λέγῃ, ὅτι ἐὰν φθέρω μου τὴν σάρκα, διείσκω καρτὸν μετάνοιαν; καὶ ἔχῃ συνελκυσθῶ ἅμα τοῖς ἐργαζομένοις τὴν ἀνομίαν; σκιαὴ γὰρ τυγχάνει ὁ βίος ἡμῶν ἐπὶ τῇ γῆς. Τί γὰρ ἐν πολλῷ ᾖ, ἐάνπερ λάβω μάχαρ καὶ ἀνακείρω ἐμαυτόν. Ὁ Πονηρὸς λέγει· ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα τὴν ἐπιθυμίαν ὁδὸν ᾖ· μιᾶς γὰρ ὥρας ἐστὶ, καὶ διδυς πρὸς ἡλθε τὸ πρᾶγμα. Ὁ ἀδελφὸς λέγει· ἄκουε, ἐχθρὸς τῇ ζωῇ, καὶ Πολέμει τῇ ψυχῇ, οἷα τιμὴ καὶται πρὸς τῷ Θεῷ τοῖς δὲ μικρὸν τέτρω, ὃ σὺ ἔφης, νικήσας διὰ δισέβαιαν· καὶ οἷα τιμωρία καὶ ἀτιμία καὶται παρὰ τῷ Θεῷ τοῖς τῷ μικρῷ τέτρω ἡττημένοις. Οἷος ὁ σῶφρων Ἰωσήφ; ἔχῃ τὸ πάθος τέτρω νικήσας, καὶ γενεὰν καὶ γυνεὰν ἐπαυεῖται ἐν ἐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς; ὁ δὲ ὄνειδος τῇ Αἰγυπτίᾳ αἰ καταγελάται. Ομοίως δὲ καὶ ἡ μακαρία Σωσάννα ἐγκωμιάζεται καὶ γυνεὰν καὶ γυνεὰν, ἕως τῷ αἰώνῳ, τὴν ἐπιθυμίαν νικήσασα· εἰ γὰρ ἐν-

A imperetur tibi, ut legas, ex sinistra parte lectionem aggredere. Si autem initium sermonis sit, dic titulum atque inscriptionem: sic enim quod legitur, intelligitur. Sin vero librum bene compunctum recteque descriptum habes; posside ac tene eum, ne in ipso offendiculum legenti reperiatur, aut exscribenti.

DE VIRGINITATE, ET CONTINENTIA.

PARÆNESIS XXXV.

FRatri sive sorori suggerit daemon improbus, dicens: ecce quotidie fornicationis stimulis concitaris: quousque molestiam eam sufferes, & patiens eris? Ad quem frater: quousque, inquit, Dominus respexerit in humilitatem & laborem meum, remittatque universa peccata mea. Cui improbus daemon: verum ut ab huiusmodi pugna atque conflictu libereris, praestiterit semel cupiditati satisfecisse, & mox resipisces: quum neque illud grave aut magni momenti sit peccatum. Ad quæ frater: non indigeo abs te, ait, poenitentiae rationem edoceri. Certo enim novi, poenitentiae locum homini ex magna Dei benignitate ad ultimum usque spiritum concedi. Quod vero leve hoc peccatum facis: quo pacto ergo, si in ista re levi reprobis apparuero in conspectu Dei mei, non magis inveniar reprobis, si me tentatio alia major invaserit? At diabolus: nihil in eo mali est, inquit, & mox ad poenitentiam reverti poteris. Cui frater: & quis me securum de poenitentiae loco inveniendo reddet, si carnem meam corrumpero; ac non potius me una cum operantibus iniquitatem raptum iri? Quandoquidem umbra est vita nostra super terram. Idem enim istud est, ac si arrepto gladio meipsum abscinderem. Ad quæ improbus: at leve, inquit, est illud concupiscentiae peccatum, ad horam dumtaxat durans, & mox praeteriens. Cui frater: audi vitae hostis & animarum impugnator, quæ apud Deum iis proposita sint praemia, qui pie ac sancte vivendo, breve hoc quod dicis, tempus transigunt: & contra, quæ eos supplicia atque dedecora apud Deum maneant, qui tam brevi temporis spatio se vinci sinunt. Nonne castus ille Joseph eo quod vitium istud superavit, ab omnibus omnium seculorum hominibus in coelo & in terra laudatur; contra autem Aegyptiae illius dedecus perpetuo deridetur? Similiter autem & beata Susanna, quod victrix illius concupiscentiae exstiterit, sempiternis apud omnes gentes praconiis celebratur: non enim

Job. 8.
Psal. 144.

Gen. 39.

fuo lapsu confusa est, neque comminationem mortis pertimescens, suam prodidit pudicitiam. Seniores vero illi, ac iudices populi, qui gubernare populum videbantur, huic incontinentiae vitio succumbentes, lapidibus obruti, mortui sunt, cum summa nomini suo ignominiae nota iniusta, ac apud omnes etiam posteros relicta. Nescis, diabole, fera animantia, quae carnibus vesci consueverunt, difficilius ab ejusmodi vitio posse removeri? Tu vero mihi persuadere conaris, me, si semel carnis desiderium perfecero, non amplius a carne tentatum iri. Dominus Deus, qui Spiritum suum sanctum dedit hominibus, increpet te, qui, tamquam leo, mihi insidiaris, quarens per peccatum meam devorare animam. Sed Salvator noster Christus id tibi nequaquam permittet: quia benignus est, ac potens, & misericors. Subjicit improbus daemon: res nullius prorsus momenti est ista: quid ergo nunc affligeris? Crucior, inquit frater, quod homines fallas: amara siquidem tua est dulcedo: & dogmata tua profundae malorum foveae; & munera tua, morte atque perditione sunt plena. Mihi etenim persuadere vis, ut abjiciam gratiam Domini, & contristem Spiritum Sanctum, in quo signatus sum in die redemptionis. Et ea in re dicis nihil esse mali, suggerisque mihi, ut membra Christi faciam membra meretricis; unicoque temporis momento divitias perdam immortales. Quasi etiam res nihili esset, sanctificationem abjicere, sine qua nemo Dominum videbit. Haec igitur res nullius est momenti? Hortarisque me, ut irriter atque exacerbem Dominum, quo in die illa tremenda coram formidabili Dei tribunali constitutus, a justo audiam Judice: serve nequam, & voluptatis potius quam Dei amator, polluisti terram meam in immunditiis tuis & in peccatis tuis. Et dicis mihi, id nihil esse: quum scriptum sit: *Qui etiam Angelis peccantibus non pepercit, sed rudentibus tenebrarum detractos in tartarum, tradidit cruciandos in judicium*. Et primævis mundi hominibus non pepercit, sed octavum Noë justitiæ præconem custodivit, diluvium mundo impiorum inducens. Et civitates Sodomorum & Gomorrhæ in cinerem redigens, everfione damnavit, exemplum eorum, qui impie acturi sunt, ponens. Atque hanc tu rem levem facis? Ecquis unquam tibi morigerus, & peccatis mancipatus, in bonis dies suos transegit, sempiternique regni

1. Petr. 5.

Ephes. 4.

1. Cor. 6.

2. Petr. 2.

Genes. 7.

Genes. 19.

A ετράπη εἰς πῶσιν ἰδίαν, ὁδὸν δὲ ἡ ἀπειλὴ τῆ θανάτου φοβηθεῖσα παρεδῶκε τὴν σωφροσύνην. οἱ ὡρεσβύτεροι δὲ καὶ οἱ κειτὰ ἔλατ, οἱ ἐδόκου κυβερνᾶν τὸ λαὸν, τῷ πᾶσι τέτρω ἡτήθέντες, λιθοβοληθέντες ἀπέθανον, ἅμα δὲ καὶ κατέλιπον ἑαυτοῖς ὄνομα ὅσον ἀγαθὸν εἰς τὰς μέτα πάντα ἡμέας. Οὐκ οἶδας, Διάβολε, ὅτι εἰάν ἐδίση θηρίον σαργοφαγεῖν, πυκνότερον ἀποκαθίσταται ὡς τὸ πᾶσι. καὶ σὺ ὑποβάλλεις μοι, λέγων, ὅτι εἰάν ποιήσης σε ἅπασι τὴν ἐπιθυμίαν, ὁκέτι ἐνοχληθήσῃ. Κύριος ὁ Θεὸς ὁ δὲς ἀνδράποισ τὸ Πνεῦμα αὐτῷ τὸ ἅγιον, ἐπιτιμήσῃ σοι, ὅτι ἐνεδρῶεις, ὡς περὶ λέων, καταπιεῖν τὴν ψυχὴν με βελόμηνος, ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας. Ἀλλ' ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Χριστὸς, ὃ μὴ δώσῃ σοι τόπον, ὅτι φιλάνθρωπος καὶ δυνάστης καὶ ἐλεήμων ὑπάρχων. Ὁ Πονηρὸς ὑποβάλλει τὸ πᾶσι ὅτι ὅλως ὁδὸν, καὶ τί θλίβῃ ἄρτι; Ὁ ἀδελφὸς λέγει. θλίβομαι ὅτι ἀπατάς τὰς ἀνδράποισ. τὸ γὰρ γλυκὺ σε, ταιρὸν ἐστὶ. καὶ τὸ δόγμα σε, βόδιος ἐστὶ κακῶν. καὶ τὰ χαρίσματα σε, θανάτου καὶ ἀπωλείας πεπληρώμενα. ὅτι ὑποβάλλεις μοι ἀδεῖσθαι τὴν χάριν τῆς Κυρίου, καὶ λυπῆσαι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθην εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως. καὶ λέγεις μοι, ὁδὸν ἐστὶ τὸ πᾶσι, καὶ ὑποβάλλεις μοι, ὅπως τὰ μέλη τῆς Χρυσῆς ποιήσω πόρνης μέλη; καὶ ὑποβάλλεις μοι, ἵνα ἐν μιᾷ ῥοπῇ ἀπολέσω πολλὸν ἀθάνατον. καὶ λέγεις μοι τὴν ἁγιασμόν ἀδεῖσθαι, ὃ χρεὶς ὁδὸν ὅφεται τὴν Κυρίου; Οὐδὲν ἐστὶ τὸ πᾶσι; καὶ ὑποβάλλεις μοι πῦρ ὅτι τὴν Κυρίαν, ὅπως ἀκῶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ φοβερᾷ, ἐμπαροῦσιν ὃ φοβερὸν βήμα. Ἐπεὶ δὲ Θεὸς, πᾶσι τὴν δικαίαν κεῖται, Δελε πονηρὸν, καὶ φιλήδονον μᾶλλον ἢ φιλόθεον, ἐμολύμας με τὴν γῆν ἐν τοῖς μιάσμασί σε καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις σε. καὶ λέγεις μοι, ὁδὸν ἐστὶ τὸ πᾶσι. καὶ ὡς λέγειται, ὅς καὶ ἀγγέλων ἁμαρτιαντων ὁδὸν ἐφείστω, ἀλλὰ σειρᾷς ζόφου παρταρώσας, παρεδῶκεν εἰς κείσιν μεγάλης ἡμέρας κολαζομένης τηρεῖν. καὶ ἀρχαῖς κόσμου ὁδὸν ἐφείστω, ἀλλ' ὁ γδοον Νῶε, δικαιοσύνης κήρυκα, ἐφύλαξε, κατακλυσμὸν κόσμου ἀσεβῶν ἐπάξας. καὶ πόλεις ἀσεβῶν Σοδομῶν καὶ Γομορρᾶς τεφρώσας, καταστροφῇ κατέκρινεν, ὑποδείγμα μέλλοντων ἀσεβεῖν τεδεικνύς. Καὶ λέγεις μοι, ὁδὸν ἐστὶ τὸ πᾶσι; Τίς δὲ ὑπήκοός σοι ἡρώμηνος, καὶ δαλωθεῖς τῇ ἁμαρτίᾳ, διῆξεν ἐν ἀγαθοῖς τὰς ἡμέρας αὐτῷ, κληρονομήσας τὴν ἀτελεύτητον βασι-

Βασιλείαι; Ο ὅς ἔξακολουθεῖν τῇ ὁδοῦ τῆς Χειρὸς, πάντοτε χαίρει καὶ ἀγαλλεταί ἐν Πνεύματι ἁγίῳ, προσδεχόμενος τὴν μακαρίαν ἐλπίδα τῆς μεγάλης Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χειρὸς. Οἶδα ὅτι εἰ ἐὰν νικήσῃς, οὐκ ἐκφύξομαι τῇ λύπῃ· καὶ σὺ μὲν ἀπελεύσῃς ἀναγγελίζομενος τῷ πατερί σου τῷ Σατανᾷ, συγχάρων τῷ ἐμῷ πτώματι. Ἐγὼ δὲ ἀγχιωθήσομαι ἐν τοῖς ἔρασιν, εἰάν ποτε πιάξω. Κρεῖσσον οὖν μοι ἐστίν, ἵνα σὺ ἐνοχλῇς, ὥσπερ κύων, ἢ ἵνα μελάσῃς κατ' ἐμὴν τῆτον τὴν κέλωτα. Θαυμάζω δὲ ἐπὶ σοι, Διάβολε, ὅτι μηχανάσαι τὰς ἀνθρώπους θεωρεῖν τὴν μικρὰν ἡδονὴν ταύτην, καὶ ἀγνίσκῃς ζωῆς. Κύριος, ἰσχυρὸς ἡμῶν, καὶ βοηθὸς ἡμῶν. Κύριος, καταφυγὴ ἡμῶν, καὶ ἀντιλήπτωρ. Κύριος, ὑπερασπιστὴς ἡμῶν, καὶ εὐφροδισιόμεθά σε.

Ἀγωνίζετο πίνω, ἀγαπητέ. προσφέρει κατ' αὐτῶν τὸ φόβον τῆς Γεέννης, καὶ τὴν τιμωρίαν τῆς βασάνων, ὅπως μὴ ἔξαπατήσῃ σε τῇ πανουργίᾳ αὐτῆς. Ἀλλ' ἴσως ἐρεῖ τις· καὶ πόθεν γνώσομαι τὸ φόβον τῆς Γεέννης; Ἀνθρώπινον λέγω. Οὐκ εἰσῆλθες εἰς βαλανεῖον ποτε; ἔχ' ἐώρακας ἀνδρας ἐκεῖ λελυμένους ἐκ τῆς πυρᾶς, καὶ εἰς τὴν νερὰν βαλμομένους; Ἐν ἐκείνῃ δὲ τῇ φλογὶ τῇ μεμύσῃ ἀφδέχεσθαι τὰς ἀμαρτίας, ἔτε νεροφόρος πρᾶκεται· ἔτε θύρα καὶ ἐκβασίς ὑπάρχει, ἔτε φέγγος, ἔτε ἀνεμος δροσίζων. ἔτε εἰάν βοήσῃ τις μεγάλη τῇ φωνῇ φλογίζομενος, ἐστὶν ὁ βοηθὸς ἢ τὸ ἔσχατον, εἰάν ποτε καταδικασθῇ ὑπὲρ τὰς ἰδίας πράξεις. Γέγραπται γάρ, Ἡ κείλις ἀνίλεως τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος· καὶ οὐκ ἔστι χαίρειν τοῖς ἀσεβέσιν. Οὐχ' ἐώρακας δὲ καὶ αὐτὴν τὴν κάμινον καὶ ὑποκάσαι τὰ βαλανεῖα; Ἐν ἐκείνῃ δὲ τῷ πυρὶ, ἀντὶ ζύλης καὶ παπύρης καὶ καλάμου, ἀσεβεῖς καὶ ἀμαρτωλοὶ κατακαίνονται θείῳ πυρὶ. αἱ ἀμαρτίαι αὐτῶν ἀναβάνοι κατ' αὐτῶν, καὶ σφοδροτέραν τὴν φλόγα κατ' αὐτῶν ἀπεργάζονται. Γέγραπται γάρ, Ὁργὴ καὶ θυμὸς, θλίψις καὶ στενοχωρία, ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου ἢ κατεργαζομένη τὸ κακόν, Ἰσδάμεν τε πῶτον, καὶ ἔμμενος. Δόξα δὲ τῷ Θεῷ καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν, Ἰσδάμεν τε πῶτον, καὶ ἔμμενος. ἔτι γάρ ἐστι προσωποληψία παρὰ τῷ Θεῷ. Διό, ἀγαπητοί, νήψωμεν πρὸς Κύριον ἐν προσευχαῖς καὶ ἐν ἐλεημοσύναις μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης, ὥς ἔστι ἔχουμεν χαρὸν, ἵνα ῥυθώμεν ἐκ πάντων προειρημένων κακῶν. Θέλει γὰρ ὁ Κύριος πάντα ἡμᾶς σωθῆναι, ἵνα τὴν πολλὴν αὐτοῦ ἀγαθότητα

A regni hæres evasit? Qui verò Christi viam sectatur, semper gaudet atque exultat in Spiritu Sancto, expectans beatam spem magni Dei & Salvatoris nostri Jesu Christi. Novi equidem, si abs te victus fuero, tristitia me affectum iri, teque mea gestientem ruina, ad patrem tuum Satanam cum læto hoc nuncio abiturum. Interim ego in cœlis, id si commiserò, pudore suffundar. Quare B satius mihi fuerit, te, canis instar, mihi adlatrare, quam in hoc me abs te irrideri atque subfannari. Miror autem de te, diabole, quod hominibus persuadere conaris, ut momentaneam hanc voluptatem vitæ æternæ præferant. Dominus fortitudo nostra & adjutor noster: Dominus refugium nostrum, & susceptor: Dominus protector noster, & non timebimus te.

C Strenue igitur decerta carissime: Gehennæ timorem & suppliciorum amaritudinem adversus ipsum tibi propone, ne te sua astutia decipiat. Sed dixerit fortasse quispiam: & unde Gehennæ timorem addiscere potero? Humanum dicam. Numquid aliquando ingressus es balneum? Numquid ibi adspexisti homines nimio solutos calore ad frigidam transferri aquam? Verum in illa flamma, quæ peccatores excipiet, nullus dabitur frigida aquæ locus: nullæ ibi erunt fores, nullus exitus, nullus splendor; nullusque illic ventus irrorabit: neque si quis magna voce exclamaverit, præsto erit qui adjuvet, consoleturque ipsum, si propter opera sua condemnatus fuerit. Scriptum est enim: *Judicium sine misericordia illi* Jacob. 2. *qui non facit misericordiam, & non est gaudium impiis*. An non ipsam quoque vidisti fornacem, qua calefit balneum? In illo autem igne, loco lignorum, papyri, & stipularum, impii ac peccatores divino igne comburuntur: & ipsorum peccata in ipsos exeunt, ac vehementiorem in ipsos flammam accendunt. Quoniam scriptum est: *Ira, & indignatio, tribulatio & angustia in omnem animam hominis operantis malum, Judæi primum & Græci: gloria autem, & honor, & pax, omni operanti bonum, Judæo primum & Græco*. Non enim est acceptio personarum apud Deum. Quamobrem vigilemus ad Dominum, carissimi, in orationibus & eleemosynis cum omni humilitate, donec tempus nobis reliquum fuerit, ut a malis, quæ diximus, liberemur. Vult enim Dominus nos omnes salvos fieri pro magna bonitate

1. Timoth. 2.

te sua . Quoniam ipsi gloria in secula . Amen .

Α τα : ὅτι αὐτῶ ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας . ἀμήν .

DE CASTITATE.

PARÆNESIS XXXVI.

Castitatem , dilecte frater , palmæ similem existima . Siquidem palma , corde quum sit albicante , circumcirca scatet furculis & aculeis , quibus ejus candor muniatur . Oportet igitur erga quoscumque homines exhibere caritatis officia ex puro corde , maxime autem in domesticos fidei : in eos vero , qui adversantur , & voluptatibus indulgent , ita severitas ac tristitia nostra temperanda sit , ut in ea interim scientiam cum temperantia ac pace conserveamus : quum dicat Apostolus : *Servum autem Domini non oportet litigare , sed mansuetum esse ad omnes , docibilem , patientem , cum mansuetudine corripientem eos , qui resistunt veritati : ne quando Deus det illis pœnitentiam ad cognoscendam veritatem , & respiciant a diaboli laqueis , a quo captivi tenentur ad ipsius voluntatem .* O castitas , cui abominationi sunt deliciae , luxus , venustas corporis , & ornatus vestium . O castitas , dapibus atque epulis , ebrietati-que inimica . O castitas , oculorum frænnum , quæ è tenebris ad lucem totum corpus transfers . O castitas , quæ carnem castigas & in servitutem redigis , ac cœlestia celeriter percurris . O castitas , mater dilectionis , & angelicæ vitæ ratio . O castitas , quæ mundo es corde , ac dulci gutture , hilarique ac splendenti aspectu . O castitas , quæ Dei amicum ita exaltasti in terra aliena , ut & eos qui ipsum emerant , redimeret . O castitas , donum Dei , benignitatis , disciplinæ atque scientiæ plena . O castitas , portus tranquillus in summa pace ac securitate constitutus . O castitas , quæ cor possidentis te lætificas , & animæ ad cœlestia alas adjungis . O castitas , quæ spiritale gaudium paris , & moerorem aufers . O castitas , quæ malum odio habes , & bono adhæres . O castitas , quæ passiones minuis , & animum a perturbationibus liberum reddis . O castitas , quæ justos illuminas , & diabolo tenebras offundis , celerique cursu ad bravium supernæ vocationis in Christo contendis . O castitas , quæ pigritiam depellis , & patientiam affers . O castitas , onus leve , quod in aquis non

ΠΕΡΙ ΑΓΝΕΙΑΣ.

ΠΑΡΑΙΝΗΣΙΣ Λς.

ΠΑρεῖκαζε τὴν ἀγνεῖαν , ἀγαπητὲ ἀδελφὲ , τῷ φοίνικι . Ὁ γὰρ φοῖνιξ τὴν μὲ καρδίαν λοβὴν ἔχει , πᾶσι δὲ σκολόπων ῥέμει , τὰς περιουκλῆντας τὰς λοβήδας αὐτοῦ . Χρὴ οὖν πρὸς πάντας ἀνθρώπους κεντῆσθαι ἀγάπῃ ἐκ καθαρᾶς καρδίας , μέλιστα δὲ πρὸς τὰς οἰκείας ἢ πίσεως . πρὸς δὲ τὰς ὑπεναντίους καὶ φιληρόνοισ ἀνθρώποις εὐφρόντητα κατέχειν . ἐν δὲ τῇ εὐφρόντητι , τὴν γνῶσιν , καὶ τὴν σωφροσύνην , καὶ τὴν εἰρήνην . Ἀλλὰ τὴν λέγοντα Ἀπόστολον . Δέλον δὲ Κυεῖς εἰ δὲ μὴ χεῖρ , ἀλλ' ἡ πῖον ἐστὶ πρὸς πάντας , διδακτικόν , ἀνεξίκακον , ἐν πρᾶξί τῃ παίδοντα τὰς ἀντιδικτιθεμένων . μήποτε δὲ αὐτοῖς ὁ Θεὸς μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας , καὶ ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς Διαβόλου παγίδος , ἐξωρημένοι ὑπὸ αὐτοῦ εἰς τὸ ἐκείνους δέλημα . Ὡς ἀγνεῖα , ἡ βδελυστομένη τρυφήν , καὶ πτωχάλλω , καὶ φιλοκαλίαν σώματος , καὶ ἱματίων καλωπισμόν . Ὡς ἀγνεῖα , μισήτρια πολυτελῶν βρωμάτων , καὶ μέθῃ ἀποσοῦσα . Ὡς ἀγνεῖα , χαλίνωμα ὀφθαλμῶν , καὶ ὅλον τὸ σῶμα μεταγῆσα ἀπὸ σκοτῆς εἰς φῶς . Ὡς ἀγνεῖα , τὴν σάρκα ὑποπιάζουσα , καὶ δελαγωγῶσα , καὶ πρὸς τὰ ἔρᾶνια ὀξυδροκοδοῦσα . Ὡς ἀγνεῖα , ῥονήτερα ἀγάπης , καὶ ἀγγέλων πολίτευμα . Ὡς ἀγνεῖα , ἡ τὴν καρδίαν καθαρὰν ἔχουσα , καὶ λάρυγγος γλυκύς , καὶ φασγόν πρὸς ὅσων . Ὡς ἀγνεῖα , ἡ τὴν φιλόθεον ὑψώσασα ἐν γῇ ἀλλοτεία , ὥστε καὶ τὰς ὠνησαμένους αὐτὴν ἱσαγοράζειν . Ὡς ἀγνεῖα , Θεῷ δῶρον , πλήρης χρηστότητος καὶ παιδείας ἐκ γνώσεως . Ὡς ἀγνεῖα , λιμὴν ἀκύνειος , πλήρης εἰρήνης καὶ κατεστάσεως . Ὡς ἀγνεῖα , ἡ χαροποιῶσα τὴν καρδίαν ἐκ κεντημάτων αὐτῇ , καὶ τὴν ψυχὴν περοφύουσα εἰς τὰ ἔρᾶνια . Ὡς ἀγνεῖα , ἡ χαρὰν πνευματικῶν ῥονάουσα , καὶ λύπην φονοκτονῶσα . Ὡς ἀγνεῖα , ἡ ἀποφυγῶσα τὸ πονηρόν , κολλωμένη δὲ τῷ ἀγαθῷ . Ὡς ἀγνεῖα , ἡ πᾶσιν μειῶσα , καὶ ἀπάθειαν ἀπεργαζομένη . Ὡς ἀγνεῖα , ἡ δικαίως φωτίζουσα , καὶ τὴν Διαβόλον σκοτίζουσα , καὶ ὀξυδρομοῦσα πρὸς τὸ βραβεῖον τῆς ἀνω κλήσεως ἐν Χριστῷ . Ὡς ἀγνεῖα , ἡ τὴν ἀκηδίαν ἀπελαύνουσα , καὶ τὴν ὑπομονὴν ἐμποιῶσα . Ὡς ἀγνεῖα , φορτίον ἐλαφρόν , ὑπὸ ὑδάτων μὴ

μὴ καταποντιζόμενον, καὶ πλεῖτος αἰώνιος κεκρυμμένος ἐν ψυχῇ ἀνθρώπου φιλοχρεῖς, ὃν δὴρήσῃ ὁ τῦτον κεκτημένος, ἐν καρπῷ τῆς χρείας. Ὡς ἀγνεία, κτήμα καλόν, ὑπὸ θηρίων μὴ λυμαίνόμενον, καὶ ὑπὸ τυρὸς μὴ κατακαγόμενον. Ὡς ἀγνεία, ἡ ἐν χερσὶ πολλῶν ἀμετάμελλον κατέχευσα, καὶ ὀλιγωρίαν ἀπελαύνουσα. Ὡς ἀγνεία, ἄρμα πνευματικόν, καὶ τὸ κεκτημένον ἀνάγουσα εἰς ὕψος. Ὡς ἀγνεία, ἡ καταλύουσα ἐν ψυχῇς φραγέων καὶ παπεισῶν, καὶ τῶ Θεῷ ἀνθρώποις ἐργαζομένη. Ὡς ἀγνεία, ἡ ἀνδρῶν, ὡς ῥόδον, ἀνα μέσον ψυχῆς καὶ σώματος, καὶ ὅλον τὸ οὐκὼν πληρῶσα δυνάμει. Ὡς ἀγνεία, ὁδὸς καὶ σύνοικος τῷ ἁγίῳ Πνεύματι. Ὡς ἀγνεία, ἡ Θεὸν δυσωπῶσα, καὶ τὰς ἐπαγγελίας αὐτῆς κομιζομένη, καὶ πρὸς πάντας ἀνθρώπους χάριν διείκονσα. Ταύτην ἠγάπησαν οἱ ἅγιοι. Ταύτην ἠγάπησεν ὁ ἅγιος Γεώργιος ὁ Εὐαγγελιστής, καὶ ταύτην ἀσπάσας ἠξιώθη ἐπὶ τῇ στήθι ἀνακλιθῆναι τῷ Κυρίῳ τῷ δόξῃ. Ὡς ἀγνεία, ἡ ὅσον ἐν τοῖς αἰσθητέροις κεκτημένη τὰ βραβεῖα, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς γάμοις. Ταύτην οὖν καὶ ἡμεῖς ἀγαπήσωμεν, δούλοι οὐλογημένοι τοῦ Σωτῆρος ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, ὅπως χαροποιήσωμεν τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ τὸ ἐνοικῶν ἐν ἡμῖν. ᾧ ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας. ἀμήν.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ ΡΕΜΒΕΣΘΑΙ ΤΟΥΣ
ΟΦΘΑΛΜΟΥΣ ΩΔΕ ΚΑΚΕΙΣΕ, ΑΛΛΑ
ΜΑΛΛΟΝ ΚΑΤΩ ΕΧΕΙΝ ΤΟ
ΒΛΕΜΜΑ, ΑΝΩ ΔΕ ΤΗΝ ΨΥΧΗΝ
ΠΡΟΣ ΚΥΡΙΟΝ. ΚΑΙ ΕΝ ΤΙΝΙ
ΚΑΤΗΡΓΗΤΑΙ Ο ΔΑΙΜΩΝ ΤΗΣ
ΠΟΡΝΕΙΑΣ.

ΠΑΡΑΙΝΗΣΙΣ ΛΖ.

Ὅσον μόνον δι' ἀποχῆς βρωμάτων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς ἀπέχεσθαι τῶν ὀφθαλμῶν καὶ μὴ ἰδεῖν ματαγότῃα. Ἐν γὰρ τῷ ἀλγιστῷ ὀφθαλμῷ τυγχάνει ἡ μοιχεία. ἣν ὁ Κύριος διεμαρτύρατο. ἀμήν, λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ ἐμβλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτῆς, ἥδη ἐμοίχθυσεν αὐτήν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. Ταύτην τὴν μοιχείαν ἐκείῳ ὁ κατὰ ἔχων τὸ ὄμμα, καὶ ὁ ψυχὴν πρὸς Κύριον. καὶ ὁ κρατῆσας γαστρός, ἐπεκράτησε βλέμματος. Δεινὸς γὰρ ὑπάρχει ὁ ὀφθαλμὸς ὁ μετέωρος. Ταῦτα γὰρ λοιπὰ πᾶσι πρὸς ὅσον ἔχει τὸ ἐκπύρρῳσιν τῶν περασμῶν. ὁ δὲ τῶ βλέμματος πόλεμος, καὶ

A non submergitur, æternæque divitiæ in anima hominis Christum amantis reconditæ, quas qui possederit, in tempore necessitatis inveniet. O castitas pulchra possessio, quæ a feris non vastatur, & ab igne non comburitur. O castitas, quæ in manibus haud poenitendas continet divitias, desidiâque fugas. O castitas, cursus spiritalis, possessorem suum in sublimi evehens. O castitas, quæ in mansuetorum & humilium animis habitas, hominesque divinos efficis. O castitas, quæ rosæ instar, in medio animæ & corporis flores, universamque domum odoris fragrantia replet. O castitas, præcursor, atque cohabitator Spiritus Sancti. O castitas, quæ Deum placas, ejusque promissa perfers, & apud quoscumque homines gratiam invenis. Hanc Sancti amarunt: hanc Sanctus Joannes Evangelista amplectus est, amplectendoque super pectus Domini gloriæ recumbere meruit. O castitas, quæ non a semper virginibus solum, sed & ab iis qui nupsere, possideris atque excoleris. Hanc ergo nos quoque servi benedicti Salvatoris toto corde diligamus, ut inhabitantem Spiritum Dei in nobis lætificemus: cui gloria in secula. Amen.

Joa. 13. 21.

NON DEBERE NOS HUC ILLUCQUE OCULOS RETORQUERE; SED POTIUS DEORSUM ASPECTUM HABERE, SURSUM VERO ANIMAM AD DOMINUM. ET IN QUONAM FORNICATIONIS DÆMON FUNDITUS PROFLIGATUR?

PARÆNESIS XXXVII.

N On solum per abstinentiam a cibis; verum etiam ut oculos avertamus, ne videant vanitatem. Nam in oculo vago atque distracto adulterium consistit: quod & Dominus testificabatur, dicens: Amen dico vobis, quia omnis qui viderit mulierem ad concupiscendum eam, jam mæchatus est eam in corde suo. Hanc fornicationem eradicat atque evellit qui oculos deorsum deprimit, sursum autem mentem ad Dominum attollit: & qui ventrem domat, aspectum quoque cohibet. Gravis enim ac vehemens est proditor, oculus vagus atque distractus; nam cæteræ affectiones atque perturbationes animi, recentem habent tentationis ardorem: bellum autem

Psal. 119.

Matth. 5.

oculorum, & præsens, & absens, dolore affligit animam, prava concupiscentia inflammans mentem. Exempli gratia, carissimi. Audivit quis suavem musicorum concentum, & præterit: postea luctus vocem audivit; & planctus dulcem musicorum concentum depulit. Similiter gustavit quis mel; postea vero aliquid etiam amarissimarum degustavit specierum: & amaritudo, mellis dulcedinem ex gutture rejecit. Idem de odoratu dicendum. Odoratus est quis suavissimum aliquid: deinde etiam aliquid pessimi odoris olfecit: & foetor gratum olfactus odorem expulit. Et rursus, tetigit quis aquam frigidam, ac postea ebullientem tetigit: & fervor calidæ, frigiditatem aquæ repressit. Cæterum vagi atque distracti oculi bellum, & præsente & absente materia, comburit mentem per concupiscentiam. Quin etiam in somnis corda imaginationibus illudit: nam dæmones tentationem in mente describunt, animumque exercent, efformantes tentationem in oculis hominis. Pro quo & Propheta obsecrat, dicens: *Averte oculos meos, ne videant vanitatem*. Effrænata namque concupiscentiæ cogitatio mentem etiam puram ac simplicem transfert atque immutat. Nam in oculorum conflictu, dæmonum insidiæ latent, nisi præciderit qui aspectu superatus est. Quando ergo efformare tentationem dæmon inceperit, & in mente tua depingere pulchritudinem mulieris, quam aliquando conspexisti, vel quid similitum; in medium tibi adducito timorem Dei, & memineris illorum, qui in sepulcris dormiunt. Cogita diem tui hinc exitus, quando anima tua separanda erit a corpore. Considera formidandam atque tremendam vocem, quam audituri sunt qui justitiam neglexerint, & Christi præcepta non servaverint: *Discedite a me maledicti in ignem æternum, qui paratus est diabolo & Angelis ejus, ubi erit fletus & stridor dentium, in tenebras exteriores*. Considera vermem non dormientem, & tormentum non cessaturum. Horum reminiscaris, ista animo tecum perpende; & exterminabitur e mente tua concupiscentia voluptatis carnalis, sicut dissolvitur cera a facie ignis. Non enim accelerant ut resistent timori Domini. Quicumque enim pravæ concupiscentiæ non resistit, sed evacillat, lascive oculos suos dimittens; prorsus & mentem ad passiones ejusmodi inclinavit: & nisi ob verecundiam omisisset humanam, sæpe etiam corpus corrupisset. Si ergo non se sobrium ac vigilantem talis præbuerit, timoremque Domini præ

Psal. 119.

Matth. 25.

A Ἐ παρῶν, Ἐ ἀπὼν, ὁδῶν ἢ ψυχὴν, τῇ ἐπιθυμίᾳ καταφλέγων τὸ νῆν. Οἷόν τι λέγω, ἀγαπητοί. Ἡ ἡκούσε τις ἡδυφωνίαν μουσικῆν, Ἐ παρῆλθεν. ἔπειτα ἡκούσε φωνὴν πένθους. Ἐ ὁ θρῆνος ἀπέκρυσσε τὴν ἡδυφωνίαν τῇ μουσικῇ. Οἰμοίως ὃ ἐγνώσατο μέλιτος. ἔπειτα ὃ ἐγνώσατο τι τῶν πικροτάτων εἰδῶν. καὶ ἡ πικρότης ἀπέκρυσσε τὴν ἡδύτητα τοῦ μέλιτος ἐν τοῦ φάρυγγος. B Εἶτα καὶ ἡ ὁσφρησις. Ὁσφρήσατο τις ἡδυπάτη ἡνός. ἔπειτα ὁσφρήσατο Ἐ δυσωδίας. Ἐ ἡ δυσωδία ἀπέσβεσε τὴν ἡδύτητα τῆς ὁσφρήσεως. Εἶτα πάλιν ἡψατο ὡς ὕδατος ψυχῆς. ἔπειτα ἡψατο βρύζοντος. Ἐ ἡ ζέσις ἔσθρεμοῦ ἡμβλυσε τὴν ψυχρότητα τῆς ὕδατος. ὁ ἔσθρεμος ὁφθαλμῷ πόλεμος, καὶ πρῆσις τῆς ὕλης, Ἐ ἀπῆλθεν, καταφλέγων τὸ νῆν τῇ ἐπιθυμίᾳ. Ἀλλάγε Ἐ ἐν ὑπνίοις φαντάζει τὴν καρδίαν. οἱ γὰρ Δαίμονες C Ἀφράφουσι τὸν πειρασμὸν ἐν τῇ Ἀφροίᾳ, Ἐ ἀχολῶσι τὸ νῆν, μορφῶντες τὸν πειρασμὸν ἐν ὁφθαλμοῖς ἔσθρεμοῖς. Ὑπὲρ ἔσθρεμος ὁ προφήτης ὠδῆ καλεῖ, λέγων. ὁσφρήσον τὰς ὁφθαλμούς σου, καὶ μὴ ἰδεῖν ματαρότητα. Ρεμβασμὸς γὰρ ἐπιθυμίας μεταλύει νῆν ἁκανον. ἐν γὰρ τῇ ἡτῇ τῶν ὁφθαλμῶν, ἐνεδρα Δαμόνων τυγχάνει. εἰάνπερ μὴ ἐκκόψῃ ὁ ἡτῆθεις τὸ βλέμματος. Οὔταν D οὖν ἄρχεται ὁ Δαίμων μορφῶν τὸν πειρασμὸν, Ἐ Ἀφράφειν ἐν τῇ Ἀφροίᾳ σε κάλμος γυναικὸς, ἡς ποτε ἐδεάσω, ἢ ὡς τῶν ὁμοίων. ἀλλάγε εἰς μέσον σοι τὸ φόβον τῆς Θεῆς, Ἐ μνησθήτι τὰς ἐν τοῖς τάφοις καθεύδοντας. Ἀναλόγισαι τὴν ἡμέραν τῆς ἔξοδος σε, ὅταν μέλῃ ἡ ψυχὴ σε χωρισθῆναι ἐκ τοῦ σώματος. Ἐννόησον τὸ φοβεράν Ἐ φεικώδη φωνὴν, ἣν ἀκούσονται οἱ ἔσθρεμοι ἀμελήσαντες, Ἐ τὰς ἐνπολὰς τῆς Χειρὸς μὴ τηρήσαντες. ὁσφρήσιτε ἀπὸ ἐμῶν οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῶρ τὸ ἀγόνιον, τὸ ἡπιμασμένον τῷ Διαβόλῳ Ἐ τοῖς ἀγγέλοις αὐτῶν, ὅπως ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὁδόντων, εἰς τὸ σκότος τὸ ἔξωτερον. Ἐννόησον τὸ σκώληκα τὸ ἀνοίμηνον, καὶ τὴν ἀτελεύτητον βάσανον. τὰῦτα ἀναλόγισαι, καὶ μνησθήτι, καὶ Ἀφράφεται ἡ ἐπιθυμία τῆς ἡδονῆς ἐκ τῆς Ἀφροίᾳς σε, ὡς Ἀφράφεται κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρός. ἔσθρεμος γὰρ παχύνειν ἀντισηναι τῷ φόβῳ τῆς Θεῆς. ὅστις γὰρ οὐκ ἀνδίσταται τῇ ἐπιθυμίᾳ, ἀλλὰ ρεμβεσθαι ἀκολάσως τὰς ὁφθαλμῶν αὐτῶν ἀπολύων, πάντως ὁ, τε Ἐ Ἀφροίαν πρὸς τὰ πάθη ἔξελινε. Ἐ, εἰ μὴ δι' ἀγχύνῃ ἀνδρωπίνῳ, πομάκεις Ἐ τὸ σῶμα διεφθαίρειν. Εἰάν οὖν μὴ νήψῃ ὁ τοῖστος, Ἐ τὸ φόβον τῆς Θεῆς

ἡ δόση

θήσῃ πρὸς ὀφθαλμοῦς αὐτῶ, ὃ χροῖα καὶ τὸ σῶμα ἀφθάρσει. Τὸ γὰρ τῷ Δάμονι, τῷ ὑποβάλλοντι ῥέμβεσθαι τὰς ὀφθαλμούς, ἕτερος Δάμων ὡς ἀκολούθει ὁ φυσικῶς σαρκὶ κατεργαζόμενος ἡ ἀμαρτία. Εἰ γὰρ δεύεται ὁ δεύτερος τῷ πρῶτῳ, ὅτι κατήχυνε μετεωρῆσαι τὴν ψυχὴν πρὸς τὸ ῥέμβεσθαι, διδύς ἀρχεται καὶ τὴν ἀμαρτίαν καὶ σαρκὶ κατεργάζεσθαι συμβαλόν. Ἀρχεται γὰρ ποῖτό ἡ ὑποβάλλειν, καὶ λέγει πρὸς ἡγήγητόν τῷ ὁμῶς. καὶ φησὶ· ἰδὲ τῇ πρὸς θεῷ ἡμάρτες, καὶ τῇ καρδίᾳ ἐμοίχθους. ἦδη καὶ τὸ ὀνόμας ἔξεπες, καὶ ἡ ἀμαρτία τὴν ὡς ἀβάσεως τὸ ὀνόμας ἐχράφη σοι ἦδη. Νῦν οὖν ἐπιτέλεσόν σε τὴν ἐπιθυμίαν. Τὸ αὐτὸ γὰρ ὅτι καὶ τὸ πρῶτον τὸ ὀνόμας. ἀπολαβε οὖν τὴν ἐαυτῶ ἐπιθυμίαν. Σὺ γὰρ μὴ περὶ τῆς ἐπινοίας αὐτῆς. Ἔ. Ἀποσώλεις λέγοντος· ὃ γὰρ αὐτῶ τὰ νοήματα ἀγνοῦμεν. ἐν τέτοις γὰρ θηροῦν τὴν ψυχὴν σε βέλεται. Ἄκουε ὅ καὶ ὡς ἀβολὴν πρὸς τέττα· Νεανίσκος ὡς ἦν ἐν τινὶ χώρᾳ, καὶ ἡρώσατο ἐαυτῶ τρεῖς πρῶτες· καὶ ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακρὰν. χροῖσας ὅ αὐτῶ, ἡ μία πρῶτος εἰληφεν ἐαυτῇ ἄνδρα. ἡ ὅ δὲ δεύτερα κατελθούσα, πεπρόθυκε, καὶ ἐγκυος γέγονεν· ἡ ὅ ἄλλη πρῶτος ἐν ἐαυτῇ εἶπεν· εἰ μὴ ὅτι τὰς ἀνθρώπους ἀχύνωμαι, ἐπεὶ καὶ γὰρ εἰληφεν ἐμαυτῇ ἄνδρα. Καὶ ἤρξατο ἡ πρῶτος ἐν τοῖς ποῖτοις λογισμοῖς φανταζέσθαι· καὶ μὲν ταῦτα ἐμνήσθη, ἔ. ἐν ἀποδημίᾳ νεανίσκος, πρῶτος ὅ τὸ ἀρράβωνα ἔλαβε, μὲν καὶ τῶν λοιπῶν πρῶτων. Καὶ μεταμεληθεῖσα ἔκλαυσεν, ὅτι καὶ ὅλως ἀνέβη ἐνθυμήσας τὴν καρδίαν αὐτῆς. Ὅταν οὖν ὡς ἀγένηται ὁ νεανίσκος, ἐκ τῶν τελευτῶν πρῶτων ποῖα δὲ πρὸς θεῷ αὐτῶ ὅτι; Οὐχὶ ἡ ἐχάτη ἡ ἐνθυμηθεῖσα, καὶ μηδὲν πράξασα, ἀλλὰ καὶ μετανοήσασα ἐπὶ τῇ πονηρᾷ ἐνθυμήσας; Διὰ τὸ ἀναγκάσει εἶπεν τῷ ὡς αἰνῶντι Δάμονι ἐπὶ τῇ πράξει τὴν ἀνὸς ἀμαρτίας· ὅτι εἰ καὶ τῷ ὀφθαλμῷ πρῶτες, καὶ τῇ καρδίᾳ ἐμοίχθους, αὐτὴν τὴν καρδίαν τὴν μοιχθούσαν γεναγμοῖς ἀλαλήτοις σιωτίζω. καὶ τὸ πρῶτον ὀφθαλμὸν δάκρυσι ἀποπλυνῶ. ὅτι καρδίαν σιωτετεμενῶν καὶ τεταπεινωμένην ὁ Θεὸς ὅτι ἔχεν ὅτι. Αὐτῶ ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας τὴν αἰῶνων, ἀμήν.

A prae oculis suis constituerit, non tardabit etiam corpus corrumpere: nam istum dæmonem, qui oculorum evagationem atque distractionem suggerit, alius dæmon subsequitur, qui naturaliter in carne peccatum operatur. Si enim secundus priorem viderit potuisse animam ad distractionem elevare, continuo consilium suggerere incipit, peccatum carnaliter perficiendi. Incipit enim aliquid ejusmodi suggerere, & ad eum, qui oculorum aspectu victus est, dicere: ecce studio & proposito peccasti, & corde jam moechatus es: jamque præcepto excidisti, & peccatum transgressionis mandati modo reputatum est tibi: nunc ergo tuam perfice concupiscentiam; quum idem sit perficere, & in animo habere. Fruere igitur ipse tua concupiscentia. At tu ne acquiescas consiliis ipsius: non enim, ut ait Apostolus, ejus cogitationes ignoramus: nam in istis animam tuam ipse venari cupit. Audi porro & de eo parabolam. Adolescens quidam erat in regione quadam, & sibi ipse tres virgines desponsavit, peregreque in regionem longinquam est profectus: ubi quum diutius moraretur, una virgo sibi virum accepit: secunda autem elapsa, scortationi se dedit, & uterum tulit. At tertia, virgo secum dixit; nisi humanus me cohiberet pudor, ego quoque mihi virum caperem. Et incepit virgo in ejusmodi versari cogitationibus: ac postea recordata est adolescentis peregre profecti, a quo & arrhabonem acceperat post reliquas virgines: poenitentiaque ducta flevit, quod etiam permisisset cogitationem improbam in suo corde succrescere. Quando ergo jam reversus est adolescens, qualem putas ex tribus illis virginibus ipsi fuisse magis acceptam? Nonne postremam, quæ cogitavit solum, & non opere perfecit: imo vero & de prava cogitatione poenitentiam egit? Quapropter necessarium fuerit dicere sollicitanti dæmoni ad actionem iniqui peccati: tametsi oculis impegim, & corde moechatus sim; ipsum tamen cor meum adulterio obnoxium gemitibus inenarrabilibus conteram, & oculum collapsum lacrymis abluam: quoniam cor contritum & humiliatum Deus non despiciet. Ipsi gloria in secula seculorum. Amen.

2. Cor. 3.

Psal. 51.

DE MANSUETUDINE.

PARÆNESIS XXXVIII.

MOnache, itane professus es te Christo placere velle; ut tentationes ac tribulationes quæ ab adversariis tibi ingeruntur, non fortiter sufferas; neque correctiones & admonitiones a tuo Præfeto suscipias? Quum Apostolus dicat: *Quod si extra disciplinam estis, cujus participes facti sunt omnes; ergo adulterini, & non filii estis.* Cæsus es? Gaude te cæsum esse verberibus; verum errata corrige. Injuste verberatus es? Merces tua magna est: nam & Apostoli, qui salutem mundo nuntiabant, oppidatim velut facinorosi atque malefici cædebantur; & non irascebantur, neque ægre ferebant; sed gaudebant, quod digni haberentur pro nomine ejus contumeliam pati. Quare tu quoque gaude, quod dignus sis habitus, qui pro ipsius nomine contumelia afficiaris. At forte quis ex negligentioribus dicet: doleo hoc mihi accidisse, & quidem post tantos labores. Istud te angit, serve Domini? Hinc ergo teipsum cognosce; num revera post tot annos passiones & affectiones tuas eviceris. Num superveniente aliqua ignominia gavisus sis; & non potius superbieris de gloria quæ tibi obtigit; nam si quis existimat se aliquid esse, quum nihil sit, ipse se seducit. Experimentum enim gubernatoris, in tempore tempestatis apparet. Nam qui se jactitat, & dicit: tot jam annos in vita monastica egi; promissi autem sui effectum non ostendit, neque rationes castæ ac religiosæ vitæ suscipit; instrumenta hic circumfert, quorum artificium nondum didicit. Consenuisti in habitu? Tamquam experientiam prædictæ vitæ habens, forma esto juvenibus & inexpertis. Si vero adhuc es novitius, senioribus morem gerito. Etenim terreni Regis milites, ducibus atque principibus suis subjiuntur, parentque. Nonne multo magis nos decet obedire, non solum ob timorem, sed etiam propter conscientiam? Nam si illi, qui secundum carnem militant, omni studio contendunt, ut subditos suos curent; quomodo tu, qui & vitam ipsam abnegasti, pateris te ab ejusmodi distrahi passionibus, effrænis atque inobediens, & Christi disciplinam excutiens atque abjiciens? Laudem quidem & gloriam perfectorum Anachoretarum expetimus; verum labores, quibus acquiruntur honores, subterfugimus. Cur tantam tibi quietem & labo-

A

ΠΕΡΙ ΠΡΑΥΠΑΘΕΙΑΣ.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ ΔΗ.

MΟναχὲ, ἔγω τῷ Χριστῷ ἐπηγγείλω ἀρέσας, τὰς πειρασμὸς, καὶ τὰς θλίψεις, τὰς ἐσθ'χομύας σοὶ ἀπὸ τοῦ ὑπεναντίων, μὴ ὑποφύων θνητῶς; ὁδὸν τὰς ἡμετέρας σοὶ πατρίδας καὶ νεθεσίας ὑποδεχόμενος; Τὴν ἀποστολὴν λέγοντος· εἰ ὁ χρεὶς ἐστὶ πατρίδας, ἥς μέτοχοι γεγόνασι πάντες, ἅρα νόδοι ἐστέ. Ἐδάριος; χαῖρε ὅτι ἐδάριος. ἀλλὰ καὶ διόρθωσον τὸ πλάσμα. Ἀδίκως ἐδάριος; πωλεῖς ὁ μισθός. καὶ γὰρ καὶ οἱ ἀποστολοὶ τὴν σωτηρίαν τῷ κόσμῳ καταγγέλλοντες, καὶ πόλιν, ὡς κακῆργοι, ἐτύπτοντο· καὶ ὅσα ὠργίζοντο, ὅσα ἡγανάκτεον· ἀλλ' ἔχαλλον, ὅτι κατηξιώθησαν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτῶν ἀτιμασθῆναι. καὶ σὺ ἔν χαίρει, ὅτι κατηξιώθης ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτῶν ἀτιμασθῆναι. Ἀλλ' ἴσως ἐρεῖ τις τῶν ἀμελεσέων· λυπῶμαι, ὅτι τῷ μοι συμβέβηκε μὴ ποσ' ἔτι καμῶντες. Τὴν σε λυπεῖ, δὲλε Κυεῖς; Ἐντεδθεν τοι γὰρ ἐν ἐπίγνωδι σεαυτὸν, εἰ ὄντως μὴ τοσαῦτα ἔτι τὰ πάθη ἐνίκησας; ἐχάρης ἐπελθόντος ἀτιμίας; καὶ ἔχ' ὑψώθης ἐπὶ δόξης γενομένης; Εἰ γὰρ δοκεῖ τις εἶναι ὁ, μηδὲν ὦν, ἑαυτὸν φρεναπατᾷ. Ἡ γὰρ δοκιμὴ τῷ κυβερνήτῃ ἐν καρπῷ τῷ κλύδωνος ἀποφάνεται. Ὁ γὰρ μεγαλαυχῶν, καὶ λέγων· ἔχω τοσαῦτα ἔτι ἐν τῷ μοναχικῷ βίῳ, τὴν ὃ ἐργασίαν ἔ' ἐπαγγέλλματος μὴ ἐνδείξάμενος, μηδὲ τὰς τρόποις τῷ σεμνῷ βίῳ ἀναδεξάμενος, ἔτος περὶ ἐργαλεῖα, ὦν τὴν τέχνῃν ἔπω μεμείδηκε. Γεγνήρας ἐν τῷ χήματι; ὡς ἔμπειρος ἔ' περὶ λεχθέντος βίῳ τυγχάνων, τύπος τοῖς νεοῖς τοῖς ἀπείροις. εἰ ὁ ἔ' νεόφυτος τυγχάνεις, ὑποτάγηθι πρεσβυτέροις. Καὶ γὰρ οἱ ἔ' ἐπιγείας βασιλέος στρατιῶται τοῖς ἡγεμόνοις καὶ ἑσάρχοις αὐτῶν ὑποτάσσονται· πόσω μᾶλλον δεῖ ἡμᾶς ὑποτάσσεσθαι, ἢ μόνον ἀπὸ φόβου, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ συνειδήσεων; Εἰ γὰρ ἐκεῖνοι οἱ καὶ σάρκα στρατευόμενοι πᾶσαν πωδὴν ἐπιδείκνυνται, ὥστε δεραπεύειν τὰς ἐπιτεταγμένους ἑαυτῶν, πῶς σὺ καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν ἀπαρνησάμενος ἀπέχῃ ἀποσύρεσθαι ἀπὸ τοιούτων παθῶν, ἀφωιδῶν καὶ ἀνυποτακτικῶν, καὶ ἔ' ἐν Χριστῷ πατρίαν ἀποσφόμενος; Καὶ τὰς μὲν ἐπαύρας καὶ δόξας τελείων ἀναχωρητῶν ἀπαγῶμεν, τὰς ὃ πόνους, δι' ὧν αἱ τιμαί, ἀποφύγομεν. Διατί τοσαύτην ἡσυχίαν ἔ' πόνου

Hebr. 12.

Act. 5.

Galat. 6.

Rom. 13.

τόνον δια μίαν ἡμέραν ἢ ὥραν ἀπολέσαι ἀνέχῃ; Εἰ ἂν σεαυτὸν ἀποκτείνῃς, τίς ὁ ἐλεῶν σε; Οὐτός σε ὁ ἔπαυτος; αὐτὴ σε ἡ δοκιμὴ; ἵνα μικρὰ συμβῇ σοι θλίψις, καὶ ὃ χῆμα καὶ τὸ βίον ἀπαρῇ; καὶ ἐφοπλίζεις κατὰ σε τὸ ἐχθρὸν, διὰ τὴν οἰκείας ῥαθυμίας; Μὴ ἀδελφέ, μὴ δῶς νότα τοῖς ἐχθροῖς, ἀλλ' ἀνδίστα, καὶ πολέμησον, καὶ φθύζοντα ἀπὸ σε. Λογίζομαι γὰρ, ὅτι ὁ ἀναδεξάμενός σε τὴν πρῶτην, ἡ χάρις ἐπὶ τῷ σῷ μώμῳ, ὡς λόγον ὑπὲρ σε δίδῃς τῷ Κυρίῳ. Χαρὰ ἡ αὐτῷ ὅτι, εἰς τὴν τέλειόν σε ὡς ἀγαπήσῃ τῷ Κυρίῳ. Εἰ δὲ οὕτως εἰς ἑαυτὸν, ἀγαπητὲ, καὶ ἀνάστρεφε εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου. Εἰδύσαι θώρακα πίστεως, καὶ περὶ κεφαλάν σου σωτηρίαν, ἀνάλαβε τὴν μάχην τὴν Πνεύματος ἡμῶν ἁγίου, ὁ ὅστις ῥῆμα Θεοῦ. Γίνε τύπος ὡς πατρίδας τοῖς ὁμοφύχοις ἀδελφοῖς. Θαυμάσωσι καὶ οἱ μεζότεροί σε ἐπὶ τῇ σῇ ὑπομονῇ. Χαίρετω καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ ἐνοικῶν ἐν σοὶ, ἐπὶ τῇ σῇ ἀνδραγαδίᾳ. Εἰ ἡ μικρὸν περασμὸν ἢ φέρῃς, πῶς μέγαν βασάνῃς; Ἐάντις ἢ πεινῇ, τελείῃ ἀνδρὸς πῶς καταπαλάσῃς; καὶ εἰ λόγον ἢ βασάνῃς, πῶς πλὴν ὑπενέγκῃς; Ἐάντις ἢ ῥάπισμα καὶ πλὴν ἢ ὑποφέρῃς, πῶς τὴν σαρὸν σε βασάνῃς; Ἐάντις ἢ σαρὸν ἢ βασάνῃς, πῶς συγκληρονομήσῃς δόξαν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, μὴ τῶν λεγόντων· πάντα πάντα ἡλθεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ οὐκ ἐπελαθόμεθα σε. Καὶ πάλιν· ὅτι ἐνεκά σε θανατεύμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν, ἐλογίσθημεν ὡς σφαγεῖα, ἐβλομήσωμεν σιγᾶν, ἀγαπητὲ, διὰ τὴν ἀρχὴν σου πρὸς ὅσον μὴ. ἀλλ' ὁ πόνος τῆς καρδίας μου ἀναγκάζει με λαλεῖν. Ναί, ἀδελφέ ἀγαπητὲ, ἐπελαθόμεθα ὡς ὑπέμεινεν ὁ πάντων ἡμῶν Δεσπότης δι' ἡμᾶς; Ὑβρίσθη, ἔχθρην ἡμῶν· ἡκσε, δαμνόνιον ἔχεις, καὶ οὐκ ὠργίσθη· ἡκσε, πλάγος. Ἐρράπιδθη, ἐκονδυλίσθη, σαυρῶν προσηλώθη, ὅσους μὴ χολῆς ἐγλύσατο, λόγχῃ εἰς πλάγαν ἔλαβε. Ταῦτα πάντα ὑπέμεινε διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν. Οἱμοι, οἱμοι τῷ ἀδελφῷ. οἱμοι τῷ ταλαπῆρτι ἢ ἀμαρτωλῷ, ὅτι ἀναπολόγητός εἰμι. Τί εἶπω, ἢ τί λαλήσω ἐνώπιόν σε γινώσκοντος τὰ κρύφια τῆς καρδίας μου; Γλάσθητί μοι τῷ ἀναξίῳ ὁ Θεός, τῷ μηδ' ὅλως ὑβρίν ἢ λόγον βελομήνῳ ὑπὲρ σε ἀκῶσαι, τῷ τοσαῦτα ὑπομείναντος δι' ἡμᾶς; Τίς μὴ κλάσῃ ἐπ' ἐμοί, τῷ τὴν δούλειαν, κάλυμμα τῆς κακίας, κεκτιμένῳ; Τοῖς γὰρ λόγοις μονάζω, τοῖς ἔργοις προοργίζω. Ἀληθὲς ἐφύγη ἡ ἀγάπη

A laborem ob diem horamve unicam perire pateris? Si teipsum peremeris, quis miserebitur tui? Hæc ne tua laus? ista ne probatio tua? ut vel modica tibi obveniente tribulatione, & habitum & vitam abneges? ac inimicum contra te propria negligentia armes? Ne frater, ne, quæso, adversariis des terga; verum resiste, atque oppugna eos, & a te profugient. Existimo enim eum, qui tui curam suscepit ac præfecturam, non in tuo gaudere vituperio; quippe qui rationem pro te redditurus est Domino: sed gaudio illum affici, si te perfectum Domino sistat. Ingredere igitur in te ipsum, carissime, & revertere in requiem tuam. Induere thoracem fidei, & tibi galeam salutis impone. Assume gladium Spiritus sancti, quod est verbum Dei. Esto forma & exemplum mansuetudinis, fratribus concordibus. Admirentur etiam superiores tui patientiam tuam. Gaudeat & Spiritus sanctus in te inhabitans de fortitudine tua. Si autem exiguam non feras tentationem, quomodo magnam sufferes? Et si puerum vincere nequeas, virum perfectum in lucta quo pacto superabis? Et si verbum non tolères, verbera quomodo perferes? & si alapas ac verbera non sufferas, crucem tuam quomodo portabis? & si crucem portare nequieris, quo pacto gloriæ consors in coelis eris, cum iis qui dicunt: *Hæc omnia venerunt super nos, nec obliti sumus tui, & inique non egimus in testamento tuo.* Et rursus: *Quoniam propter te mortificamur tota die; æstimati sumus sicut oves occisionis.* Volebam mihi silentium imponere, carissime, ob confusionem faciei meæ: sed dolor cordis mei in verba me compellit. Ita, frater carissime, obliti sumus eorum, quæ propter nos omnium sustinuit Dominus? Contumeliis affectus est, & contemtuus habitus. Audivit, dæmonium habes, & non est ira commotus. Audivit, seductor es: alapis percussus est: pugnis cæsus, & cruci affixus: acetum cum felle gustavit: lanceam in latere accepit. Hæc cuncta propter nostram salutem sustinuit. Hei hei misero mihi: hei hei infelici mihi & peccatori, quia inexcusabilis sum. Quid dicam, aut quid eloquar coram te Domine, qui occulta nosti cordis mei? Propitius esto mihi indigno Deus, qui plane nullam injuriam aut verbum contumeliosum propter te, qui tanta propter nos pertulisti, audire volo. Quis super me non plangat, qui religionem ac pietatem mihi pro operimento malitiæ vindico? Nam verbis monachatum profiteor; operibus autem ad iracundiam Domini

Isai. 59.
1. Thessal. 5.
Ephes. 6.

Psal. 44.

Psal. 116.

Luc. 15.

num provo. Vere refrixit multarum animarum caritas. Resipiscamus, & ad Dominum revertamur, obsecro. Non enim eos qui salvari cupiunt, rejicit Dominus, sed & cooperatur. Dicamus & nos cum Propheta: *Convertere anima mea in requiem tuam: quia Dominus benefecit tibi: quia eripuit animam meam de morte, oculos meos a lacrymis, & pedes meos a lapsu. Placebo in conspectu Domini in regione vivorum. Ut nos quoque illud audire mereamur dictum: Hic filius meus mortuus erat, & revixit: perierat, & inventus est. Quia Deo nostro gloria in secula. Amen.*

DE INOBEDIENTIBUS, ET
DE RESURRECTIONE, AC
TIMORE DEI, ET DE
FUTURO JUDICIO.

PARÆNESIS XXXIX.

Carissime, si frater aliquis adventans cohortetur te, dicens: Veni nobiscum: velut sanguine juncti communicemus consilia nostra: in fraternitate & factione juncti simus; contradicentes vero reprimamus. Senioribus resistamus, & non revereamur canitiem. Percutiamus oeconomicos: subsannemus quietis ac silentii cultorem: religiosos ac pios ludibrio excipiamus. Cunctos nobis ipsi subjiciamus, erimusque nominati ac celebres. Reprehensi, ne præbeamus silentium. Una pariter vociferemur, ne nostrum appareat mendacium. Admoniti, fastum retineamus ac tumorem: adhortationibus interpellati, efferamur. Sit nostra vis, lex justitiæ: nam quod infirmum est, velut inutile reprehenditur. Tu ergo ne cum iis in via ambulaveris; verum ab ipsis declina, & te expedi. Non enim conquiescent, nisi male egerint. Responde autem ei, qui ista dicit: nihil mihi tecum est negotii. Ista omnia effugisti, & rursus iisdem fervire cupis? Quæ utilitas detonsi capilli? aut cujusmodi utilitatem ac fructum ex hisce rebus quis cupiat? Mente retineamus, quod mundum deseruerimus, ut monachi essemus: & quo pacto tu animas vis fratrum turbare? Audiens autem ista veridica verba, ne succenseas: nam communis est utilitas. Cur non agnoscimus quæ psallimus? Nonne ista canimus: *Beatus vir, qui non abiit in consilio impiorum, & in via peccatorum non stetit, & in cathedra pestilentiae non sedit. Sed in lege Domini volun-*

Psal. 1.

Aγάπη τῆς πολλῶν ψυχῶν. Ἀνανήψωμεν πρὸς Κύριον, ὡς ἀνακαλῶ. Οὐκ ἀποβάλλεται Κύριος τὰς βελομήδεις σωθῆναι, ἀλλὰ καὶ σωεργεῖ. Εἰπωμεν καὶ ἡμεῖς μὲν τῷ Προφήτῃ· ἐπίστρεψον, ψυχὴ μου, εἰς τὸ ἀνάπαυσίν σε· ὅτι Κύριος διηργάτισέ σε, ὅτι ἐρρύσατο τὴν ψυχὴν μου ἐκ θανάτου, τὰς ὀφθαλμούς μου ἀπὸ δακρύων, καὶ τὰς πόδας μου ἀπὸ ὀλισθήματος. **B** διαρεσῆσω ἐνώπιον Κυρίου ἐν χώρᾳ ζώντων. Ἴνα καὶ ἡμεῖς ἀξιοθώμεν ἀκῆσαι τὸ εἰρημνιον· ἕως ὃ ὁ υἱὸς μου νεκρὸς ἦν, & ἀνέζησεν· ἀπολωλὼς, καὶ ἀνέστη. Ὅτι τῷ Θεῷ ἡμῶν ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας. ἀμήν.

ΠΕΡΙ ΑΝΥΠΟΤΑΚΤΩΝ,
ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ, ΚΑΙ ΦΟ-
ΒΟΥ ΘΕΟΥ, ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΡΙΜΑ-
ΤΟΣ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ ΛΘ.

Aγάπητὲ, εἰ ἂν ἐλθὼν ἀδελφὸς ὡς ἀνακαλέσῃ σε, λέγων· ἐλθέ μετ' ἡμῶν, κοινώνησον ἡμῶν τῇ συμβουλίᾳ ἡμῶν, φρατειασώμεν ἐν ὁμονοίᾳ. τὰς δὲ ἀντιλέγοντας κατακρῆσωμεν. Ἀντιστῶμεν πρεσβυτέροις, καὶ μὴ ἐντραπαλίσσωμεν πολλιάς. Δείρωμεν οἰκονόμους, μυκητίζωμεν ἡσυχον· ἐμπαίζωμεν εἰς τὰς βλάβεις. Ὑποτάξωμεν ἅπαντας ἑαυτοῖς· ἐσόμεθα ὀνομαστοί. Ἐλεγχόμενοι, μὴ δώμεν σιγὴν· κραυγάζωμεν ὁμοθυμαδόν, ἵνα μὴ φάνῃ τὸ ψεδδος ἡμῶν. Νεφετέμενοι δὲ, τὸ τύπον καταχῶμεν· ὡς ἀνακαλέμενοι δὲ, ἐπὶ τῷ δώμεν. Ἐξω ἡμῶν ἡ ἰχὺς, νόμος τῆς διακονούντης. τὸ γὰρ ἀδελφές, ἀχρηστον ἐλέγχεται. Σὺ οὖν μὴ συμπορευθῆς ἐν ὁδῷ μετ' αὐτῶν· ἐκκλινον ἀπ' αὐτῶν, καὶ ὡς ἀλλοτρίον· ὃ γὰρ μὴ ὑπνώσκειν, εἰ μὴ κακοποιήσωσιν. Ἀποκείδητι δὲ πρὸς τὸ λέγοντα· ἐγὼ πρᾶγμα σοὶ ἔχω· ἐκ τῶν τέτων ἔφυγες. καὶ πάλιν ποῖς αὐτοῖς θέλεις δευλῶν; Τί δὲ ὄφελος τῇ τειχῶν ἀφρημνῶν; ἢ ποῖα ὠφέλεια καρπῶσι ἐκ τῶν τῶν πρᾶγμάτων; ἔχωμεν κτ' ἵνα, ὅτι μοναχοὶ ἰζηλδομεν θυεῶς ἐκ τῶν κοσμοῦ, καὶ πῶς βέλει παράξαι ψυχὰς ἀδελφῶν; Αἰσῶν δὲ τὰ τῆς ἀληθείας, μὴ ὀργίζῃς· κοινὴ γὰρ ὅστιν ὠφέλεια. Οὐκ ἐπιγινώσκουμεν ἂν ψάλλομεν; Οὐ πᾶσα ψάλλομεν; μακάριος ἀνὴρ, ὃς σοὶ ἐπορεύθη ἐν βελῇ ἀσεβῶν, καὶ ἐν ὁδῷ ἁμαρτωλῶν σοὶ ἔστη, καὶ ἐπὶ καδέδρα λιμῶν σοὶ ἐκάθισεν. ἀλλ' ἢ ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου δὲ θέλη-

θέλημα αὐτῶν. καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν μελετήσῃ
 ἡμέρας καὶ νυκτός. Καὶ πάλιν λέγει· ὅτι γινώ-
 σκει Κύριος ὁδὸν δικαίων, καὶ ὁδὸς ἀσεβῶν ἀπο-
 λείπεται. Καὶ ἐν ἑτέρῳ ᾧ Ψαλμῷ λέγει· ὅτι ἰδοὺ
 οἱ μακρύνοντες ἑαυτοὺς ἀπὸ σέ, ἀπολύνται. ἐξω-
 λόθρυσας πάντα τὰ πορνύοντα ἀπὸ σε. ἐμοὶ
 τὸ προσκολληῖσθαι τῷ Θεῷ, ἀγαθὸν ἔστι. Καὶ
 πάλιν λέγει· οἱ ᾧ ἐχθροὶ τοῦ Κυρίου ἄμα τῷ
 δοξασθῆναι αὐτοὺς καὶ ὑψωθῆναι, ἐκλείποντες
 ὡσεὶ καπνὸς Ἰξέλιπον· οἱ ᾧ πρᾶξις κληρονομί-
 οισι γίνω, καὶ κατατρυφήσουσιν ἐπὶ πλεονεξίᾳ εἰρή-
 νης. Λέγει ᾧ καὶ ἐν ἑτέρῳ Ψαλμῷ· τί ἐγκα-
 χῶς ἐν κακίᾳ ὁ δυνατὸς ἀνομίας, ὅλῳ τῷ ἡμέ-
 ραν; Καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει· ἐκ κατάρκει ἐν μέσῳ
 τῶν οἰκίας μας ποιεῖν ὑψηλάνειαν· λαλῶν ἀδικα
 ἐκ κατάρκει ἐνώπιον τοῦ ὀφθαλμοῦ μας. Πολ-
 λὰς γὰρ ἠπάτησεν ὁ λογισμὸς τῶν ὑψηλοφροσύν-
 ης, μάταια φροσύνας. γέγραπται γὰρ, μὴ τὰ
 ὑψηλὰ φρονέετε, ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συ-
 παγόμενοι. Ἡσυχάσων οὖν, ὡς ἀκαλῶς, μή-
 ποτε πρὸς καρτὸν ἀπολαύσας σε τῷ βελήματι,
 τὰ ἔχοντά σε συνετέλεσεν ἐν ὁδῷ. Ἡ μὲν
 λον ἐπιβελθεῖν ἐπιχειρεῖς καὶ τὸ πᾶν τῶν ἀγίων;
 καὶ τὸ λέγοντα· ὁ ἐσθίων ἄρτους μας, ἐμεγάλυ-
 νον ἐπὶ ἐμὲ περυσμόν. Τοιγάρ οὖν πορεύσασθε
 εἰς τὰ κακία ἑαυτῶν· κλαύσωμεν πᾶς ἁμαρτίας
 ἡμῶν, ἵνα Θεὸν δυσηπώσωμεν· διὸ οὖν καὶ Ἰη-
 σοῦς ἐκ τῶν ματαίᾳ κόσμος. μήποτε ἀρπάξῃ,
 καὶ ἐμὴ ἢ ὁ ρυόμενος. Ἐννοήσωμεν τὸ πο-
 ρεύσας, ὅτι καὶ χίλιοι εἰς ἡμῶν νῦν, ἀλλ' ἐν ἡμέ-
 ρᾳ θανάτου εἰς κατὰ εἰς ἀπελυσόμεθα ὡς
 ὄν· μόνον τὰ ἔργα ἐκάσθαι συνεδρῶν αὐτῶν,
 πρὸς ἀ' ἐπράξον, εἴτε φῶλον, εἴτε ἀγαθόν.
 Ταῦτα μελέτα, τέτων φρόντιζε, ὅπως Ἰη-
 σὺς φυγεῖν ἀπὸ τῆς ὁργῆς. Οὐ δυνατὸν γὰρ ἐκ-
 φυγεῖν ἡμᾶς πᾶς χεῖρας τοῦ κτίσαντος ἡμᾶς. καὶ
 τὸ λέγοντα· ὡς πορεύσασθε ἀπὸ τοῦ Πνέματος σε;
 καὶ ἀπὸ τοῦ πρὸς ὅπως σε ὡς φύγω; Μήτις οὖν
 ἑαυτὸν Ἰσχυροποιῶ. τῷ γὰρ βήματι τοῦ Χριστοῦ
 δεῖ ἡμᾶς πορεύσασθαι, ἐνταῦθα πάντα γυμνά καὶ τε-
 τραχηλισμένα πᾶσι ὀφθαλμοῖς αὐτῶν· ἐνταῦθα πα-
 ρασηφύσουσι χίλια χιλιάδες, καὶ μυρία μυριάδες
 ἀγίων ἀγγέλων, καὶ πᾶσαι αἱ δυνάμεις τοῦ ἔρα-
 νῶν σαλευθήσονται. Καὶ ποῦ τότε ἡ ὑψηλοφρο-
 σύνη καὶ ἡ φροσύνη; ποῦ τότε ἡ μέθη καὶ ὁ θυ-
 μός; ποῦ τότε ἡ ἀσωτία, καὶ ἡ ἀπειλή, καὶ ὁ
 γαβρίαμα τὸ μάταιον; τίς ἠποσηφύσεται τὸ φο-
 βερᾶν ἀπειλῶν τοῦ ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ; Ἐννοήσω-
 μεν ὅτι οἱ τῷ Χριστῷ ἠπομείναντες καὶ ἀρε-
 τήσαντες

A voluntas ejus: & in lege ejus meditabitur
 die ac nocte? Et rursus ait: Quoniam no-
 vit Dominus viam justorum, & iter impio-
 rum peribit. Et in alio iterum Psalmo di-
 cit: Quia ecce qui elongant se a te, peri-
 bunt: perdidisti omnem fornicantem abs te.
 Mibi autem adherere Deo bonum est. Rur-
 susque ait: Inimici vero Domini mox ut
 honorificati fuerint & exaltati, deficientes
 quemadmodum fumus deficient: mansueti au-
 tem hereditabunt terram, & delectabuntur
 in multitudine pacis. Dicit porro & in alio
 Psalmo: Quid gloriaris in malitia, qui po-
 tens es iniquitate, tota die? Et in alio di-
 cit: Non habitabit in medio domus meae qui
 facit superbiam: qui loquitur iniqua, non
 direxit in conspectu oculorum meorum.
 Multos quippe cogitatio decepit super-
 biae, inania spirans. Nam scriptum ha-
 betur: Non alta sapientes, sed humilibus
 consentientes. Quiesce igitur, obsecro:
 ne forte dum ad tempus voluntati tuae
 indulges, novissima tua in dolore per-
 agas. An potius insidias struere cona-
 ris adversus locum hunc sanctum? se-
 cundum eum qui dicit: Qui edebat pa-
 nes meos, magnificavit super me supplan-
 tationem. Concedamus ergo ad cellas
 nostras. Desileamus peccata nostra, ut
 Deum placatum reddamus: propter
 quem etiam ex vano hoc seculo egres-
 si sumus: Ne quando rapiat, & non
 sit qui eripiat. Consideremus haec cla-
 re atque perspicue: quoniam etsi mil-
 le nunc sumus, in die tamen mortis
 singuli hinc soli abibimus. Solum
 opera quemque sequentur sua, quae-
 cumque egerit sive mala sive bona.
 Haec meditare: de istis cogita, ut a
 ventura fugere possis ira. Non enim
 nobis est possibile, manus effugere
 Creatoris nostri, secundum eum qui
 dicit: Quo ibo a spiritu tuo? & quo
 a facie tua effugiam? Nemo ergo sei-
 psum decipiat. Nam coram tribunali
 Christi oportet nos praesentari: ubi cun-
 cta erunt nuda & aperta oculis ipsius:
 ubi millia millium, & decies cente-
 na millia sanctorum Angelorum as-
 sistent coram eo, & omnes coelo-
 rum virtutes movebuntur. Et ubi
 tunc erit superbia atque inflatio?
 ubi tunc temulentia & excandescen-
 tia? ubi tunc luxus atque lasciv-
 ia, minae atque jactantia vana?
 Quis horribiles Angelorum Dei mi-
 nas sustinebit? Cogitemus fore, ut qui
 Christum Dominum expectarunt, ei-
 que accepti fuerunt in hoc seculo,

Psal. 73.

Psal. 37.

Psal. 52.

Psal. 107.

Rom. 12.

Psal. 41.

Psal. 50.

Psal. 139.

1. Cor. 3.

Hebr. 3.

1. Cor. 6.

ipsi tunc nos judicent : sicut scriptum est : *An nescitis, quod sancti hunc mundum judicabunt?* Ipsi enim quum similes nobis passibiles homines fuerint in mundo, gratos atque acceptos se Deo præbuerunt : nos vero malis operibus Deum exacerbamus. Sed forte dixerit quis duplicis animi homo : novit Dominus quæ meæ sunt imbecillitatis, & compatitur infirmitati meæ. Hei mihi, hei mihi, quis hos non deploret? quoniam in opere Domini infirmitatem præteximus : ad pugnas autem,

Galat. 6.
Job. 9.

Quis durus factus, & ante eum permansit? Qui in vetustatem perducit montes, & nesciunt : qui subvertit eos in ira.

Aut potius cor nostrum in crapula & ebrietate, curisque secularibus incrassatum est ac impinguatum : ut ordinem nostrum atque institutum intelligere nequeamus. Nam pro eo quod unumquemque nostrum cogitare secum oporteret, & dicere ad animam suam : non reperio quo me bene vertam, quin potius omni vento circumferor. Et, quorsum ego aliorum animas in meam damnationem conturbo? Et, nonne magis mihi conveniebat, etiam tale quid conantes, aliqua commonitione & adhortatione ad modestiam revocare, & in officio continere, ne adoptione filiorum excidam?

Matth. 5.

Scriptum est enim : *Beati pacifici, quoniam ipsi filii Dei vocabuntur.* At nunc quid agam negligens? Quid in die judicii coram horribili tribunali non solum pro anima mea; sed etiam pro illis, quibus scandalo fui, & quos a via veritatis averti, respondebo? Nam quum alius patrem reliquisset & matrem: alius uxorem & filios, & amicos, universamque substantiam propter spem in Christum, quietamque vitam elegisset: ego non cessavi eos divexare atque affligere. Tu vero hisce contraria agis, & tua non conquiescis in cella; verum monachorum cellas obis, pervertens fratrum animas, & fratres inter se traducens ac calumniis premens, suspensionesque improbas ipsis proferens, & cogitationum pulveres iis excitans, ac perturbationes atque tumultus fraternitati concilians. Nam quia te malæ concupiscentiæ emancipasti, stulta atque inepta ista didicisti. Quid ita crudeliter tua ipsius vita abuteris? Cur damnum animæ tuæ velut lucrum reputas? Cur in te aliena attrahis mala? Nisi deinceps temperate ac modeste te gesseris, vitæque tranquillæ te dederis, etiam ab iis, a quibus laudaris, condemnaberis atque coargueris. Quumque penitus in profundum collapsus fueris malorum, tunc etiam tu

veri-

ἀγόμενοι ἄνθρωποι ἐν κόσμῳ, Θεῷ δὴνέσονται ἡμεῖς ὃ τὸ πονηρὸν ποιεῖντες, Θεὸν πρὸς γίνεσθαι. Ἀλλ' ἴσως ἐρεῖ τις τῶν διφυγῶν· καὶ φησὶν· οἶδε Κύριος τὰ τὴν ἀδελφείαν μου, καὶ συμπαθεῖ τῇ ἀδελφείᾳ μου. Οἶμοι, οἶμοι, τίς μὴ κλαύσει ἐπὶ τέτοις; ὅτι εἰς τὸ ἔργον τῆς Κυρίου ἀδελφείαν περιφρονοῦμεθα. εἰς ὃ πᾶς μάχας, καὶ πᾶς φρατείας, καὶ εἰς ὃ ποιεῖν τὰ πονηρὰ δυνατοὶ ἐσμεν. Τί σεαυτὸν ἀπατάς νομίζων Θεὸν χλευάζεις; Μὴ παῖρε κακὰ καὶ ἐμὴ μὴ δειείσῃς κακὰ. Ἄκουε τῆς λέγοντος· τίς σκληρὸς ἀγόμενος ἐναντίον αὐτοῦ ὑπέμεινεν; ὁ παλαστήσας ὄρη, καὶ οὐκ οἶδασιν· ὁ κατατρέφων αὐτὰ ὄργῃ. Ἡ' μᾶλλον αἱ καρδίαι ἡμῶν πεπλάχενται ἐν κραυγῇ καὶ μέθῃ καὶ μερίμνῃ βιωτικῇ. ὅθεν καὶ ἑαυτῶν τὰς εὐδαιμονίας γινώσκου. Ἀντὶ τούτου ἀναλογισάσθαι γὰρ ἕκαστον ἡμῶν, καὶ λέγειν τῇ ἑαυτοῦ ψυχῇ· ἔχθ' ὡς ἐκείνη δὴνέσεται, ἀλλὰ περιφρονοῦμαι πάντῃ ἀνέμῳ. καὶ ἵνα τί μοι παράξαι ἑτέρων ψυχὰς εἰς τὴν ἐμὴν κατάκεισιν; Καὶ ἔχι' ἔδει μᾶλλον, καὶ τὰς ἐπιχειροῦντας κατασέλειν τῇ νεκροῦ καὶ τῇ πνευματικῇ, ἵνα μὴ τῆς ὑποδοσίας ἐκπέσω; Γέγραπται γὰρ· μακάριος ὁ εἰρηνοποιὸς, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται. Νῦν ὃ τί ποιήσω ὁ ἀμελής; τί ἀπολογησάμενος ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἐμπαροῦσεν τῷ βήματι τῆς φοβερῆς, ὡς τῆς ἐμῆς ψυχῆς; ἀλλὰ ὡς ὦν ἐσκαιδαλίσαι ἀπὸ ὁδοῦ ἀληθείας; Ο' μὲ γὰρ καταλέλοιπε πατέρα καὶ μητέρα· ὁ δὲ γυνῆκα, καὶ τέκνα, καὶ φίλους, καὶ ὑπῆλθεν ἀπὸ τῆς εἰς Χριστὸν ἐλπίδα, καὶ τὴν ἡσυχίαν περιέλειπε. ἐγὼ ὃ οὐκ ἐπαυσάμην τέτρες ἐκπαράσσειν τὸ θλίβεσθαι. Σὺ ὃ πᾶς ἐναντία τέττων πρᾶτῃς, καὶ ἔχθ' ἡσυχάζεις ἐν τῷ κεμίῳ σου· ἀλλὰ περιέρχῃ πᾶς κέλλας τῶν μοναχῶν, ἀπετρέφων ψυχὰς ἀδελφῶν, ἀδελφῶν ἀδελφῶν ἀδελφῶν, καὶ ὑπονοίας πονηρὰς ἀδελφῶν αὐτοῖς· καὶ διεγείρων αὐτοῖς κοινορτὸν λογισμόν, καὶ σιωπᾶς παραχὰς τῇ ἀδελφότητι. Διὰ τὸ σε δεδουλωθῆναι τῇ ἐπιθυμίᾳ τῇ κακῇ, πάντα τὰ μωρικὰ μεμεσῆσθαι. Τί ἀνίλεως χράσῃ τὴν ἑαυτοῦ ζωὴν; ἀπὸ τίνος ζημίας τὴν ψυχὴν σου, κέρδος λογίζῃ; τί ἐπιπάσῃ σεαυτὸν ἀλλότεια κακὰ; Ἐὰν μὴ τῆς λοιποῦ σωφρονήσεως καὶ ἡσυχασίας· δεῖ σε καὶ τοῦ ὁμολογῆσαι ὑπὸ αὐτῇ καταγνωσθῆναι. ὅταν περιπέσης τέλειον εἰς βάθρον κακῶν, τότε καὶ σὺ καταμέμψῃ

μέμψῃ τὰς ἐχθρὰς τῆ ἀληθείας· ὃ γὰρ μὴ
 γήσεται βελὴ ἀσεβῶν. καὶ τὸ λέγοντα· Κύριος
 ἀποκεδάσει βελὰς ἐθνῶν. καὶ τὰ ἐξῆς. ἢ ὃ
 βελὴ τῷ Κυρίῳ μύει εἰς τὸ ἀνάνα. Ἡ ἔτι μάλ-
 λον ἐκ τῆ σκληροκαρδίας ἡμῶν, καὶ τῇ τῷ σώ-
 ματος δυνάμει ἐπαρόμεθα; ἀγνοῦντες τὸ εἰρη-
 μόν· ὅτι γίγας ὃ σωθήσεται ἐν πλήθει ἰσχύος
 αὐτοῦ. καὶ μετ' ὀλίγα· ἰδοὺ οἱ ὀφθαλμοὶ Κυ-
 εῖς ἐπὶ τὰς φοβεράς αὐτῶν, ῥύσασθαι ἐκ θα-
 νάτου τὰς ψυχὰς αὐτῶν, καὶ ἀφαιρέσαι αὐτὰς
 ἐκ λιμῶ. Τί ἀπαναγήνῃ νεκρούμενος; Ὁρᾷ γὰρ
 τὰς κινήσεις σε, φιλαρχίας ἀποπνεύσας. Μὴ
 θαύμαζε ἐπὶ τῇ δόξῃ, ἀλλ' ἀπόβλεπε εἰς τὸ
 ὡς ἀποκλιδέντα κίνδυνον. δυνάτοι γὰρ δυνάτως
 ἐπαθήσονται. Εἰ γὰρ τὴ μίαν ψυχῆς, ἥς ἐνεπί-
 εδουσαν ἡμῖν ὁ Κύριος ἡμελήσαμεν, καὶ εἰσα-
 μεν αὐτὴν χερσάσαι, ὡς ἄμπελον ἐν φραγμῷ
 ἡμελημῶν, καὶ πῶς πάντος τῷ ὡς ἀειδὲς ἐμ-
 πεισθῶς ἡμῖν τὴ ἐπιμέλειαν; ὁ γὰρ ἐν ὀλίγῳ πιστός,
 ἐν πολλῷ πιστός ἐστὶ· καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄπιστος, καὶ
 ἐν πολλῷ ἄπιστός ἐστὶ. Τοιγάρθεν διζώμεθα πρὸς
 τῆς ψυχῆς, ἥς ἐνεπισβύθημεν διδόναι ἀπολο-
 γίαν· ὅταν ἰδεῖται ὁ Κύριος τὴ σύμπασαν.
 Οὐκ ὀλίγος γὰρ κίνδυνος ἐπεταί τῷ πεπισθυ-
 μῶ τὴ ἐπιμέλειαν τῷ ποιμνί, εἰάν τῷ ὡς
 δέλημα τῷ Ἀρχιποίρηνος, καταχρησθῇ τῇ ποι-
 μνῇ. καὶ ὡς πειρήσεται· δυνάτοι γὰρ δυνάτως
 ἐπαθήσονται. Ἀνανήψωμεν οὖν πρὸς τὸ ἡμᾶς
 ἀπελθεῖν, ὅπως ὅδε εἰν ὁ πρὸς ἀκαλῶν. Ἐκεῖ
 ὀφόμεθα τὰς ὡραίας καὶ παεινὰς τῇ καρδίᾳ,
 ἐν πολλῇ δόξῃ. καὶ ἡμεῖς οἱ ἀπειθεῖς ὄντες,
 ἐν φενοῖς. Οὐδὲν γὰρ ἀπὸ τῷ Θεῷ ποιῶμεν,
 ὅθεν ἀπὸ τῷ ἀγάπῃ αὐτοῦ, ὅθεν μὴ παπει-
 νοφροσύνης· ἀλλὰ πάντα ἐν ὑποφωταίᾳ; πάν-
 τα δι' ἀνθρωπίνης σκεύει, καὶ ὀλέθριον κενόδοξίαν.
 Πάντες ἐσμὲν ὑποφωταί, πάντες ὀργίλοι, καὶ
 θυμώδεις· ἀμνήλοισι γὰρ φθονῶμεν, ἀμνήλοισι
 δάκνομεν. Ταχὺ πρὸς καταλαβέτωσαν ἡμᾶς οἱ
 οἰκτιρμοὶ σε, Κύριε, ὅτι ἐπὶ ὡχρῶσαμεν σφό-
 δρα. Βοήθησον ἡμῖν, ὁ Θεός, Σωτὴρ ἡμῶν.
 ἄκουε τῷ λέγοντος· ὁ μὴ ὦν μὴ ἐμῶ, κατ' ἐμῶ
 ἐστὶ· καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμῶ, σκορπίζει.
 Ἡ ἐπελάδῃς τῷ μυλῇ λίθῃ, τῷ ὡς ἐμῶ εἰς
 τιμωρίαν καὶ τῷ ποιόντων τὰ σκάνδαλα. Μὴ
 ἀπαταῖ, ἀνδρῶπε· ὁ δυνάτων γὰρ πρὸς ὡς
 ἄτερ φόβου Θεοῦ, καὶ παπεινοφροσύνης μεγάλης.
 Αἱ γὰρ δίχα τῶν γινόμεναι πρὸς ὡς, ζη-
 μίας εἰσι πρὸς ὡς. Γέγραπται γὰρ· ὅδε ἀφ'
 ἐαυτοῦ ὡς λαμβάνει τὴ τιμὴν, ἀλλ' ὁ καλόμενος

A veritatis inimicos accusabis. Non enim sub-
 sistet impiorum consilium, secundum eum,
 qui dicit: *Dominus dissipat consilia gentium*: Psal. 33.
 & quæ sequuntur: *consilium autem Domini in*
eternum manet. Aut adhuc magis ex duritie
 cordis nostri, & ob corporis nostri vires ef-
 ferimur? nescientes dictum illud: *quoniam* Psal. 33.
gigas non salvabitur in multitudine virtutis
sue. Et paulo post: *Ecce oculi Domini super*
metuentes eum, ut eruat a morte animas eo-
rum, & alat eos infame. Cur renuis admo-
 nitus? Video enim inclinationes tuas, am-
 bitionem dominandique libidinem spiran-
 tes. Noli suspicere humanam gloriam; sed
 in consequens periculum respice. Siquidem Sap. 6.
potentes potenter tormenta patientur. Nam si
 animam unicam, quam nobis credidit Do-
 minus, neglexerimus, permiserimusque
 eam desolari ac devastari, & spinis impleri,
 tamquam vineam in sepimento neglectam;
 C quomodo totius paradisi nobis curam com-
 mittet? *Qui enim in paucis fidelis est, etiam* Luc. 16.
in multis fidelis erit: & qui in modico infi-
 delis est, etiam in majori infidelis erit. Ore-
 mus igitur pro anima nobis a Deo concredi-
 ta, ut de ea rationem reddere possimus, quan-
 do Dominus universum mundum discutiet.
 Non enim exiguum sequetur eos periculum,
 quibus gregis ovium fuerit cura commissa, si
 præter voluntatem principis pastorum, ovi-
 bus fuerint abusi: Nam *potentes*, sicut Sap. 6.
 jam dictum est, *potenter tormenta patien-*
tur. Quare resipiscamus, priusquam hinc
 nobis emigrandum sit; ubi non erit, qui
 pro nobis advocati ac patroni partes su-
 scipiat. Ibi conspiciemus mites & humi-
 les corde, in magna gloria; nos vero,
 qui inobedientes ac contumaces sumus,
 in angustiis & suspiriis. Nihil enim pro-
 pter Deum facimus, nihil ob amorem
 E ipsius, nihil cum humilitate; sed omnia
 in fastu ac superbia, omnia studio com-
 placendi hominibus, & ob perniciosam
 inanem gloriam. Omnes superbi sumus,
 omnes iracundi, & excandescetes: invi-
 cem enim nobis invidemus, invicem nos
 mordemus & devoramus. *Cito anticipent nos* Psal. 79.
misericordie tue Domine: quia pauperes facti
sumus nimis. *Adjuva nos Deus, Salvator no-*
ster. Dicentem audi: *Qui non est mecum*, Matth. 12.
contra me est: & *qui non colligit mecum*, Luc. 11.
dispergit. An oblitus es lapidis molaris,
 in supplicium definiti adversus eos, qui
 F scandala committunt? Ne decipiaris o ho-
 mo: impossibile enim est, sine timore, Matth. 18.
 Dei, magnæque humilitate proficere. Nam
 quæ absque his commoda accidunt, dam-
 na conciliant. Scriptum quippe est: *Nec* Hebr. 5.
quisquam sibi sumit honorem, sed qui vocatur

Psal. 33.

a Deo. Declina ergo a malo, & fac bonum: inquire pacem, & persequere eam, ut assequaris: quoniam oculi Domini super iustos; vultus autem Domini super facientes mala, ut perdat de terra memoriam eorum.

Luc. 16.

Ne simulacris & opinionibus huius seculi abstrahamur: nihil enim ab umbra differt. Nam multi quum obdormissent opulenti, surrexerunt pauperes. Et qui hodie princeps, cras magistratu privatur: & qui hodie rex, cras morietur. Beati autem qui sustinent Dominum, & fallaciam seculi huius abominantur: nam revera gloriam futuram hæreditate possidebunt. Ille enim Dives induebatur bysso & purpura, & quotidie epulabatur splendide; ipsumque felicem prædicabant filii istius seculi: at non Angeli Dei. Lazarus vero mendicus, ulceribus plenus jacebat ad januam divitis, cupiens saturari de micis, quæ cadebant de mensa divitis: sed & canes adventantes lingebant ulcera ejus. Lazarus ergo non cupiebat aliud ab ipso divite, neque ex ferculis mensæ ipsius, sed neque ex quibus comedebat dives: verum tenuia, & abjecta petebat, ex quibus vesciebantur canes. Et quantum quidem dives suspiciebatur & magnificabatur ab hoc seculo, propter gloriam de ipso conceptam: tantum ab iis mendicus spernebatur ac respuebatur. Angeli vero Dei, patientiam ipsius admirabantur.

Luc. 16.

„ Quando autem utriusque jam „ advenit finis, factum est, ut depor- „ taretur mendicus ab Angelis in fi- „ num Abraham; dives autem in sup- „ plicium injectus est: & in inferno „ suos elevans oculos, quum esset „ in tormentis, videt Abraham a „ longe, & Lazarum in sinu ejus: „ & ipse clamans dixit: Pater Abra- „ ham, miserere mei, & mitte „ Lazarum, ut intingat extremum „ digiti sui in aquam, & refrige- „ ret linguam meam, quia crucior „ in hac flamma. Dixit autem „ Abraham: fili, recordare, quia „ tu bona tua recepisti in tua vi- „ ta, & Lazarus similiter mala: „ nunc autem hic consolatur, tu „ vero cruciaris. Et in omnibus „ his, inter nos & vos chaos ma- „ gnum firmatum est, ut qui vo- „ lunt hinc transire ad vos, non „ possint, neque inde ad nos trans- „ meare. Dixit autem: Rogo er- „ go te, pater, ut mittas ipsum in

A ὑπὸ Θεῶ. Τοιγάρ ἐν ἐκκλινον ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποιήσον ἀγαθόν. ζήτησον εἰρήνην, καὶ διώξον αὐτήν ὅπως καταλάβῃς. ὅτι ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ δικαίους, πρὸς ὅσον ὃς κύριος ἐπὶ ποιῶντας κακὰ, & Ἰεροδοξοῦσας ἐκ γῆς δὲ μνημόσυον αὐτῶν. Μὴ τῆς φαντασίας καὶ δόξης & ἀγῶνος τέττε σωμαπαχιδωμον. ὁδὸν γὰρ ἀφ' ἑρρι σκιάς. Πολλοὶ γὰρ πλεῖστοι κοιμηθέντες, ἀνέστησαν πτωχοί. καὶ ὁ σήμερον ἄρχων, αὔριον ἀπάρχων γίνεται. καὶ ὁ σήμερον βασιλεύς, αὔριον τελωτήρ. Μακάριοι ὅι οἱ ὑπομνόντες τῷ Κυρίῳ, καὶ βδελυσόμενοι τὴν ἀπάτην & ἀγῶνος τέττε. ὄντως γὰρ τὴν μίσσαν δόξαν κληρονομήσουσιν. Ἐκεῖνος γὰρ ὁ Πλεῖσιος ἐνεδιδύσκετο βύσσον καὶ πορφύραν, καὶ ὀφθαλμοῖς κατ' ἡμέραν λαμψῶς. καὶ ἐμακάριζον αὐτὸν οἱ υἱοὶ & ἀγῶνος τέττε. ἀλλ' ἔχι ἄγγελοι & Θεῶ. Ὁ δὲ Λάζαρος, ὁ πτωχὸς, ἡλκωμένος ἐβέβλητο πρὸς τὴν πυλῶνα & Πλεσίς, καὶ ἐπεθύμει χορτασθῆναι ἀπὸ τῆς ψιχίων τῆς πιπλόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης & πλεσίς. ἀλλάγε καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἔλειπον τὰ ἔλκη αὐτῶν. Ὁ οὖν Λάζαρος ὁδὸν ἐπεθύμει ἀπ' αὐτῶν & Πλεσίς, ὁδὸν ἐκ τῆς ἐδεσμάτων τῆς τραπέζης αὐτῶν, ἀλλ' ὁδὸν ἔχων ὡς ἡσθιεν ὁ Πλεῖσιος. ἀλλ' ἐπεθύμει τὰ ὀφθαλμοῖς, καὶ ὅσων μὲν ὁ Πλεῖσιος ἐδαυμάζετο καὶ ἐμεγαλύνετο ὑπὸ πάντων & ἀγῶνος τέττε, ἀλλ' ὁδὸν αὐτοῦ δόξαν. τοσούτω ὁ Πτωχὸς Ἰεροδοξοῦτο ἀπὸ αὐτῶν, καὶ ἐβδελύσσετο. ἀλλ' οἱ ἄγγελοι & Θεῶ ἐδαυμάζον αὐτῶν τὴν ὑπομονήν. Ὅτε δὲ ὀφθαλμοῖς ἀμφοτέρων δὲ τέλος, ἐγένετο ἀπενεχθῆναι τὸν Πτωχόν, ὑπὸ τῶν ἀγγέλων, εἰς τὴν κόλπον Ἀβραάμ. τὸ δὲ Πλεῖσιον ἐμβληθῆναι εἰς τὴν κόλασιν. Καὶ ἐν τῷ ἁδὴ ἐπάρας τὸς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὅρα τὸν Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτῶν. καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπε. Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με, καὶ πέμψον Λάζαρον, ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τῆς δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος, καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσαν μου, ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ ὅτι ὀδυῶμαι. Εἶπε δὲ αὐτῷ Ἀβραάμ. τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες τὰ ἀγαθὰ σε ἐν τῇ ζωῇ σε, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακὰ. νῦν δὲ ὁδὸν ὀδυῶται, σὺ δὲ ὀδυῶσαι. καὶ ἐπὶ πάντι τέτοις, μετὰ τὴν ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήκεται, ὅπως οἱ θέλοντες ἀφθῆναι ἐνδεὲς πρὸς ὑμᾶς, μὴ δύονται. μὴδὲ οἱ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς ἀφπερῶσιν. Εἶπε δὲ. ἐρωτᾷς οὖν σε, Πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς

εἰς τὸ οἶκον τοῦ πατρὸς μου. ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς. ὅπως ἀμαρτυρήσονται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἐλθωσιν ἐν τῇ φλογὶ τῇ αὐτῇ. Λέγει δὲ ὁ Ἀβραάμ· ἔχουσιν Μωσῆα καὶ προφήτας, ἀπεσάτωσαν αὐτοῖς. Εἶπε δὲ αὐτῷ· ἔχι, ἀλλ' ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστὰς πορεύῃ πρὸς αὐτούς, μετανοήσουσιν. εἶπε δὲ· εἰ Μωσῆς καὶ τὰ προφητὰ ὅσα ἀκούουσιν, ὁδὸν ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ, πωθήσονται. Τί ὠφέλησε τὸ πλεόνιον ἐκείνων ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ ὁ πλεόντης, ὃν ἔχε; καὶ ἡ διφροσύνη, ἡ διφροσύνη καὶ ἐκείνῳ λαμψῶς; Τοιγάρ ἐν σπλάγχνοις, ἀγαπῆται ἀδελφοί, ἐκφυγεῖν τὰς κολάσεις τὰς ἡτοιμασμένας τοῖς καταφρονηταῖς καὶ ἀμαρτωλοῖς, πρὸς ἡμᾶς πρὸς οὐρανὸν εἰς τὸν τόπον ἐκείνον τὸ βασάν. Καὶ τότε κλαύσωμεν τοικρῶς, μὴ ὄντος παραμυθῆντος, ἢ παρακαλῆντος· ἀκούοντες ἄμα καὶ τῶν ὑμῶν, ὅ, τι χεῖρον τέτων, ἀξιοί ἐστε ὑμῶν· ὑμεῖς γὰρ αὐτοῖς ταῦτα ἐποιήσατε. διωκόμενοι γὰρ διὰ βραχέος χρόνου τὸν πρὸς οὐρανὸν κόσμον τὸν κρείσσω ἰαυτὴν ἐκφυγεῖν διὰ μετανοίας, ἡμελήσατε. ἐσπασαλήσατε, ἐδρέψατε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφαλῆς. Πᾶς εἰσὶν αἱ ἀπολαύσεις τὸν πρὸς οὐρανὸν χρόνον; Πᾶς ἡ ἀπάτη αὐτῶν, καὶ ὁ γέλως; ὅσα ἰδέσθαι ἐκείνα πρὸς ἡλίου, ὡς σκιά, ὡς οὐμίχλην ὑπὸ λαίλαπος διωχθεῖσα λεπτή, καὶ ὡς καπνὸς ὑπὸ ἀνέμου διεχύθη; Νυνὶ οὖν, ὡς ἐπεθυμήσατε, ἀπολαύσατε. ἔτι γὰρ ἡρκεώθητε ἐπὶ τέτοις· ὅτι ἔτι μόνον εἰς βόθρον κακῶν ἑαυτούς ἐρρίψατε, ἀλλὰ καὶ ἑτέροις εἰλκύνετε σὺν ὑμῖν. καὶ ὅσα ἡρκεώθητε ἐπὶ τέτοις, ὅτι τὸ ἰδίαν ψυχῆς ἡμελήσατε, ἀλλὰ καὶ ἑτέρων ψυχῶν διεσπείρατε. Ποία ἔν ἀρετῇ, ποία ἔν ἐντολῇ δυσωπήσῃ τὸ Θεὸν ὑπερῶν ὑμῶν; Αἱ γὰρ ψυχὰς ὑμῶν ἐμπεπλησμέναι ὑπὸ πᾶσι ζήλοις πικρῶς, καὶ ἐριθείας, καὶ φθόνου, καὶ πᾶσης κακίας· καὶ θυμὸν θηρίων ἀνημέρων ἡγαπήσατε. νυνὶ δὲ πεινυκλώσαντες ὑμᾶς πάντα τὰ κακὰ, ἀκατηργάσασθε ἐν τῷ πρὸς οὐρανὸν χρόνῳ. Τῶν Θεῶν λαλῶντες ὑμῖν, ἀπὸ τῆς ἀγίας Γραφῆς, κατεφρονήσατε, ἐγελάσατε, ἐμετεωρίστητε. Καὶ ὅσην τὴν ἀγαθὴν Θεὸς πρὸς ἡμᾶς μακροθυμία, ποσῶν καὶ ὑμῶν αἱ ἀμαρτίαι ἐπλεόναζον. Τῶν Κυρίων ἐπόντος, Μὴ ἀγαπάτε τὸν κόσμον, μὴ δὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ, ὑμεῖς δὲ δόξης καὶ φιλαργυρίας ἐμάχεσθε. Τῶν Κυρίων ἐπόντος, Μακάριοι οἱ πεινῶντες νυν, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται· μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτοὶ ἔσονται ἡ βασιλεία τῶν ὁρατῶν· ὑμεῖς ὑποθήφατοι, ἔτι καὶ ἀλάζονες μερόνατε, καὶ τῷ γέλωτι, καὶ τῇ ἀπάτῃ ἡξεδῶκατε ἑαυτούς. Τῶν Κυρίων ἐπόντος, Μακάριοι οἱ πρα-

A „ in domum patris mei : habeo enim quin-
 „ que fratres : ut testetur illis , ne & ipsi
 „ veniant in hanc flammam . Ait illi Abra-
 „ ham : Habent Moysen & Prophetas , au-
 „ diant illos . At ille dixit : minime ; sed
 „ si quis ex mortuis resurgens ad eos ierit ,
 „ poenitentiam agent . Ait autem illi : Si
 „ Moysen & Prophetas non audient , ne-
 „ que si quis ex mortuis resurrexerit , cre-
 „ dent „ . Quid profuerunt diviti illi in
 B hora illa divitiæ , quas habuit , & oble-
 ctatio , qua exhilarabatur quotidie splen-
 dide ? Conemur igitur , fratres carissimi ,
 effugere supplicia , contemptoribus & pec-
 catoribus parata ; antequam nos in illum
 tormenti locum tradamur . Et tunc plange-
 mus amare , quum non sit qui pro nobis
 interpellat , aut nos consoletur : audientes
 simul & ab iis , qui tormenta inferunt ,
 quod pejora his supplicia promeriti sitis :
 C nam ipsi vobis hæc fecistis . Quum enim
 per modicum tempus transeuntis seculi ,
 iudicium hoc per poenitentiam effugere
 possitis , neglexistis : deliciis indulgistis ,
 corda vestra nutritistis , velut in die oc-
 cisionis . Ubi sunt oblectamenta temporis
 præteriti ? ubi fallacia ejus & risus ? nonne
 ecce illa , umbræ instar , præterierunt ? &
 S ap. 5. tamquam nebula gracilis , quæ a procella
 impellitur , & tamquam fumus , qui a ven-
 to diffusus est ? nunc ergo quantum tulit
 desiderium , perfrui mini : non enim istis
 contenti eratis : quoniam non solum in-
 tantorum malorum foveam vos ipsos con-
 jecistis , verum & alios vobiscum pertra-
 xistis . Nec eo contenti fuistis , quod pro-
 priam neglexeritis animam ; sed aliorum
 quoque animas pervertistis . Quæ igitur
 virtus , ac quale præceptum reddet Deum
 vobis placatum ? Animæ enim vestræ ama-
 E rulentæ æmulatione , contentione , invidia ,
 atque omni malitia repletæ erant . Furo-
 rem sævarum bestiarum dilexistis : nunc ve-
 ro universa mala , quæ præterito tempore
 operati estis , circumdederunt vos . Deum
 loquentem vobis per sacras Scripturas spre-
 vistis , irrivistis , & in sublime vagati estis .
 Et quantum in vos benignissimi Dei lon-
 ganimitas intendebatur ; tantum & vestra
 peccata redundabant . Domino autem di-
 F cente : nolite diligere mundum , neque quæ
 1. Joan. 2. in mundo sunt ; vos de gloria , & avaritia
 contenditis . Domino dicente : Beati qui lu-
 Matth. 5. gent nunc , quoniam ipsi consolabuntur : Beati
 pauperes spiritu , quoniam ipsorum est re-
 gnum cælorum : vos superbi & arrogan-
 tes evasistis , & risui atque fallaciis
 dediti . Domino dicente : Beati mi-
 tes , quoniam ipsi terram possidebunt : vos
 imma-

Matth. 5.

immanes & inimicos facti estis. Quum Dominus diceret: *Beati qui esuriunt & sitiunt justitiam, quoniam ipsi saturabuntur*: vos justitiam odistis, & qui eam colebant, eos persequuti estis. Quum Dominus diceret:

Ibid.

Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur: vos absque misericordia & compassione cum ejusdem conditionis atque naturæ hominibus versati estis. Quum diceret Dominus: *Beati mundi corde, quoniam ipsi Deum videbunt*: vestra corda avaritiam & concupiscentiam pravam meditata sunt. Quum Dominus diceret: *Beati qui persecutionem patiuntur propter justitiam, quoniam ipsorum est regnum cælorum*: vos & justos afflixistis, & veritatem non custodistis. Nunc ergo quid clamatis? Tempus enim poenitentiae jam præterit. Illic virtutum opus exerceri poterat: at hic compensationum retributio est. Nunc coronam acceperunt justi: vos autem peccatores in gehennam ignis traditi estis. Nunc justi tamquam lux resplendent in regno cælorum: vos vero peccatores in tenebras traditi estis exteriores. Nunc justi cum Angelis collaudant Deum: vos autem peccatores ploratis e tormentis, dentibusque striditis, poenitentes & dolentes, quoniam poenitentiae vestrae tempus in negligentia perdidistis. Nonne vos estis, qui a justis vos ipsos segregastis, & peccatorum opera imitati estis? nunc autem & illi, & vos traditi estis in supplicium. Deplorate igitur tormenta, & supplicia utrique illata. Tunc quoque nos valde ingemiscetes, fletu exclamabimus amaro, dicentes: *Justus es Domine, & judicia tua recta*. Quando enim in præterito adhuc eramus seculo, ista nobis per sanctas aperuisti scripturas, & non credebamus, sed dubitabat cor nostrum: at nunc manifeste cuncta oculis nostris cernimus. Væ nobis: quoniam dies nostros in multa perdidimus negligentia. Hæc ergo præcognoscentes, fratres carissimi, studeamus effugere confusionem illam, & supplicium æternum, ut digni gaudio reddamur justorum. Quousque tandem veteris hominis concupiscentias circumferimus? Quousque mentem nostram in vanis sæculi hujus voluptatibus finimus? Resipiscamus igitur, & evigilemus, tamquam ex vino, ex memoria inanis vitæ istius. Sursum mentem & cor habeamus: ubi pulcherrima sunt bona, ubi vera vita, & lux vera. Detestemur mundum, & quæ in mundo sunt. Corruptibilia propter incorruptibilia, & terrena propter coelestia contemnamus. Dominum qui

Ibid.

Ibid.

Job. 3.

A eis, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν. ὑμεῖς ἀρχεῖοι καὶ ἀνήμεροι γέγονατε. Τῷ Κυρίῳ εἰπόντος, Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται. ὑμεῖς τὴν δικαιοσύνην ἐμισήσατε, καὶ τὰς ἐργαζομένους αὐτὴν ἐδιώξατε. Τῷ Κυρίῳ εἰπόντος, Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. ὑμεῖς ἀνελεῶς καὶ ἀσυμπάδως πρὸς τὰς ὁμοιοπαθεῖς ὑμῖν ἀνθρώπους ἀνεστράφητε. Τῷ Κυρίῳ εἰπόντος, Μακάριοι οἱ καθεζομένοι τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸ Θεὸν ὄψονται. ὑμεῖς αἱ καρδίαι πλεονεξίας καὶ ἐπιδυμίας κακὰς ἐμελέτησαν. Τῷ Κυρίῳ εἰπόντος, Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκα δικαιοσύνης, ὅτι αὐτοὶ ἐσὶν ἡ βασιλεία τοῦ θραυνοῦ. ὑμεῖς καὶ τὰς δικαίας κατακώσατε, καὶ τὴν ἀλήθειαν οὐκ ἐφυλάξατε. Νῦν ἐντίβοατε; Οὐ γὰρ καρὸς τὸ μετανοίας πρῆλθον. Ὅθεν ἡ ἀνταπόδοσις ὑπάρχει. Νῦν οἱ δίκαιοι ἐσεφαιώθησαν. ὑμεῖς δὲ οἱ ἁμαρτωλοὶ εἰς τὴν γένναν τῷ πυρὸς πρὸς ἐδοθήτε. Νῦν οἱ δίκαιοι ὡς τὸ φῶς ἐλαμψαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θραυνοῦ. ὑμεῖς δὲ οἱ ἁμαρτωλοὶ εἰς τὸ σκοπὸς τὸ ἐσθώτερον πρὸς ἐδοθήτε. Νῦν οἱ δίκαιοι, ὡς ἀγγέλων, τὸ Θεὸν ὑμνῶσιν. ὑμεῖς δὲ οἱ ἁμαρτωλοὶ κλαίετε ἀπὸ βασάνων, καὶ βρύχετε ἰδὲς ὁδόντας μεταμελόμενοι, ὅτι τὸ χροῖον τὸ μετανοίας ὑμῶν ἀπώλεσατε ἐν ἀμελείᾳ. Οὐχ ὑμεῖς ἐσε οἱ ἀφοεῖσαντες ἑαυτὰς ἀπὸ τῆς δικαίας, καὶ ζηλώσαντες τὰ ἔργα τῆς ἁμαρτωλῶν; Νυνὶ δὲ καὶ αὐτοὶ, καὶ ὑμεῖς, πρὸς ἐδοθήτε εἰς κόλασιν. Στενάξατε ἐν ὅτι τὰς βασάνους, καὶ τὰς ἐπαγομένης τοῖς ἀμφοτέροις τιμωρίας. Τότε καὶ ἡμεῖς, μέγα στενάξαντες, ἀνακράξωμεν ὡς πικρὸν κλαυθμὸν, λέγοντες. Δίκαιος εἶ, Κύριε, καὶ ἀδίκαια αἱ κρίσεις σου. Ὅτε γὰρ ἦμεν ἐν τῷ πρὸς ἐλθόντι αἰῶνι, ἐφανέρωσας ἡμῖν πάντα ἀπὸ τοῦ πᾶν ἀγίων Γραφῶν, καὶ ὅτι ἐπιστάμεθα, ἀλλ' ἐδίσαζον ἡμῶν ἡ καρδία. Νῦν δὲ ἐκαργῶς βλέπομεν πάντα τοῖς ὀφθαλμοῖς. Οὐαὶ ἡμῖν, ὅτι ἀπώλεσαμεν τὰς ἡμέρας ἡμῶν ἐν ἀμελείᾳ πολλῇ. Ταῦτα ἐν πνευματικῶν, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, πρὸς ἀδύναμιν ἐκφυγεῖν ὅτι ἐκείνης τὴν ἀρχῆς καὶ κολάσεως ἀγωνίᾳ, ὅπως ἀζιωθῶμεν τὴν χάριν τῆς δικαίας. Ἔως τότε τὰς ἐπιδυμίας τῆς πάλαι πρὸς ἐφερόμεν ἀνθρώπων; Ἔως τίνος τὸ ἑαυτῶν νῦν εἶμεν εἰς τὰς ματαίας ἡδονὰς τῆς αἰῶνος τέτης; Ἀνανήψωμεν λοιπὸν, ἐκνήψωμεν, ὡς ὅτι οἶνε, ἐκ τὴν μνήμης τῆς ματαίας βίης. Ἄνω χῶμεν τὸ νῦν καὶ τὴν καρδίαν, ὅπως τὰ κάλλιστα, ὅπως ἡ ὄντως ζωὴ, καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν. Μισήσωμεν τὸν κόσμον, καὶ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. Καταφρονήσωμεν τὸ φθαρτὸν καὶ τὰ ἀφθάρτα. πάντες ἐπιγείων, ἀπὸ τῶν

τὰ ἑαυτῶν. Ἀγαπήσωμεν τὸ Κύριον, τὸ ποιήσαντα ἡμᾶς, ἐν ὅλῃ διωάμει, τὸ ἀγαθὸν καὶ φιλάνθρωπον Δεσπότην. Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους, ὡς τὸ Κύριον. Ὅρα γὰρ τὸ ἔδεσπότῃ φιλάνθρωπιαν· εἶπε γὰρ πρὸς τοὺς ἑαυτῶν μαθητάς· ἐν τῷ γνωσθῇ πάντες, ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἔσε, ἐὰν ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. Οὐκ εἶρηκεν, ἐὰν προσφέρητέ μοι μόχοις καὶ τραγούτοις. ἀλλ' εἶρηκεν, ἐὰν ἀγάπῃ ἔχητε ἐν ἀλλήλοις. Τηρήσωμεν οὖν τὸ ἀγάπῃ, ἀδελφοί, τὴν ἀγνείαν, τὴν ἡσυχίαν, τὴν ταπεινοφροσύνην, καὶ ὅσα πρέπει ἀγίοις. Μισήσωμεν τὴν ἀναχρωτίαν, τὴν πολυλογίαν. Γέγραπται γὰρ, Ἀνὴρ γλωσσώδης ὃ κατευδυωθήσεται ἐπὶ τῇ γῆς· ἄνδρα ἄδικον κακὰ θηροῦσιν εἰς λαφύρα. ἔγνω ὅτι ποιήσῃ Κύριος τὴν κείνῃ τῶν πτωχῶν, καὶ τὴν δίκῃ τῶν πενήτων. πάλιν δὲ ἰσχυροὶ ἔξομολογήσονται τῷ ὀνόματί σου, καὶ κατοικήσουσιν οἰκίας σου τῷ προσώπῳ σου. Καὶ πάλιν λέγει· ἐπὶ τίνα ἐπιβλέψω, ἀλλ' ἢ ἐπὶ τῷ ὁρῶν, καὶ ἡσυχίῳ, καὶ τρέμοντι μὲς τοῦ λόγου; Αὐτὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ ὁ Κύριός ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ἔχων ἡγεσίαν ζωῆς καὶ θανάτου, φωτίσῃ ὑμῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς τῇ ἀληθείας, ὅπως δὲ ἴδωμεν αὐτῷ ἑναρέτως, πάσας τὰς ἡμέρας ὑμῶν, καὶ ὑμεῖς ἔλεος, κατενώπιον αὐτοῦ, ἐν ὁποτέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ. Μέννηθε καὶ ἐμὲ ὡς ἁμαρτωλὸν ἐπὶ τῶν προσευχῶν ὑμῶν ὡς ἀκαλῶν, ὅπως σωληνισθῇ καὶ ἐπ' ἐμὲ τὸ ἀνάξιον, πάντων Δεσπότης· ὅτι αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.

ΠΕΡΙ ΕΥΛΑΒΕΙΑΣ.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ Μ.

Αγαπῆτε, προσεχε σφοδρῶς, μὴ ἀπολέσαι τὴν εὐθείαν ὁδόν, ὅτι πορεύθησιν ἐν ὁδοῖς σκοτεινῇ. μήποτε πρὸς τὰ τελευτᾶν σου, καὶ πρὸς Θεὸν καὶ ἀνθρώποις σκολιὸς ὁρεθίσῃ. ἔα γὰρ, φησὶν, οἱ ἐγκαταλιπόντες ὁδὸς εὐθείας, ὅτι πορεύθησιν ἐν ὁδοῖς σκοτεινῇ. ἔα οἱ ἀφραγνόμενοι ἐπὶ κακοῖς, καὶ χαίροντες ἐπὶ διατροφῇ κακῇ. ὡς αἱ τρεῖς σκολιαί, καὶ καμπύλαι αἱ ἑσυχαι αὐτῶν, ὅτι μακρὰν σε ποιήσιν ἀπὸ ὁδοῦ εὐθείας, καὶ ἀμώτερον τὸ δικαίως γνώμης. Διὸ λέγει· ὁ γὰρ καταλαμβάνοντα ἡμῶν ἐνιαυτὸν ζωῆς. Εἰ γὰρ ἐπορεύθησαν τρεῖς ἀγαθὰς, ὁρῶσαν τρεῖς δικαιοσύνης λαίλας. Χρηστοὶ ἔσονται οἰκήτορες γῆς, ἀκακοὶ δὲ ἡπολειφθήσονται ἐν αὐτῇ. ὁδοὶ ἀσεβῶν ὡς γῆς ὁλνται, οἱ

A qui fecit nos, totis viribus diligamus, bonum & benignissimum Dominum. Diligamus & nos invicem propter Dominum. Certe enim Domini benignitatem, & amorem erga homines: quippe qui ita suos alloquutus est discipulos: *In hoc cognoscent omnes, quod mei discipuli estis, si dilexeritis invicem.* Non dixit: si vitulos & hircos mihi obtuleritis; sed dixit; si dilectionem adinvicem habueritis. Servemus ergo caritatem, fratres, castitatem, quietem, humilitatem, & quaecumque decent sanctos: detestemur autem impudentiam, & multiloquium. Nam scriptum est: *Vir linguosus non dirigitur super terram: virum injustum mala venabuntur in interitum.* Cognovi, quod faciet Dominus iudicium inopum, & causam pauperum. Verumtamen iusti confitebuntur nomini tuo, & habitabunt recti cum vultu tuo. Rursusque ait: *Super quem respiciam, nisi super mansuetum, & tranquillum, ac timentem sermones meos?* Ipse porro Deus & Pater Domini nostri Jesu Christi, qui habet potestatem vitae & mortis, illuminet oculos mentis vestrae, ad recte pieque serviendum ipsi omnibus diebus vestris, & ad misericordiam inveniendam coram ipso in die illa. Recordamini & mei peccatoris in precibus vestris, obsecro: ut & misericordia in me indignum moveatur omnium Dominus. Quoniam ipsi gloria in secula. Amen.

DE PIETATE.

PARÆNESIS XL.

Carissime, attende vehementer, ne deperdas viam rectam, ut ambules in viis tenebrarum: nequando in novissimis tuis apud Deum & homines inveniaris perversus & obliquus. *Vae enim, inquit, iis qui derelinquunt vias rectas, ut ambulent in viis tenebrarum. Vae his, qui letantur in malis, & gaudent in consuetudine mala: quorum semitae obliquae ac pravae, & flexuosi cursus eorum: ut longe abstraharis a via recta, & alienaris a sententia iusta.* Ideo addit, & dicit: *Non enim comprehenduntur sub annis vitae: nam si per semitas bonas ambulassent, etiam semitas iustitiae planas ac faciles invenissent. Qui recti sunt & boni, inhabitatores erunt terrae; & simplices atque innocentes remanebunt in ea. Via autem impiorum e terra perdentur, &*

Proverb. 2.

Ibid.

iniqui expellentur ab ea. Necessarium ergo
 est incedere per viam rectam, secundum
 Proverb. 4. eum qui dicit: *Ne declines ad dexteram, neque ad sinistram: averte pedem tuum a via mala: vias enim, quæ a dextris sunt, novit Dominus: quoniam perversæ sunt quæ a sinistris sunt.* Deum time, & timor ejus custodiet te. Serva mandata ipsius, & mandata ejus in veritate deducunt te. Contumacia vero, aut pestilentia, aut invidia, aut superbia, & his similia, non commoventur in sinu tuo; neque ingluvies, vel turpitudine, vel stultiloquium, vel scurrilitas, quæ ad rem non pertinent. Omnis enim, qui in hisce ambulat, a via veritatis aberrat, seipsum per loca invia terendo. Qui autem in via ambulat recta, ipse se in mansionem vitæ provehet atque deducet. Ne ergo religionem ac pietatem veram & ab omni simulatione alienam deperdas, frater carissime.
 1. Thessal. 5. Pietas porro est, abstinere ab omni specie mala. Si vero acciderit nos de opere bono contumeliam pati, ne erubescamus opprobrium nobis injuste ab hominibus illatum, & faciamus quæ non oportet. Scriptum est enim: *Populus meus, cujus nomen meum in corde vestro; nolite timere opprobrium hominum, & blasphemias eorum ne metuatis: sicut enim vestimentum, inveterascet tempore, & sicut lana comedetur a tineâ. Justitia autem tua in seculum manebit, & salus tua in generationes generationum.* Rursusque ait: *Ego autem inobedientem me non præbeo, nec contradico. Dorsum meum dedi in flagella, & maxillas meas in colaphos; faciem autem meam non averti a confusione sputorum: & Dominus factus est mihi adjutor: ideo non sum confusus, sed posui faciem meam ut petram durissimam, & novi, quod non confundar.* Propterea, licet videatur ex seipsa impe-rasse ac superasse, non reformidemus, neque viam rectam deferamus, secundum
 Psal. 27. eum qui dicit: *si consistent adversum me castra, non timebit cor meum.* Et denuo
 Psal. 31. ait: *Viriliter agite, & confortetur cor vestrum, omnes qui speratis in Domino.* Et,
 Prov. 3. 4. noli æmulari gloriam peccatoris: non enim nosti, quid de exitu ipsius erit. Melius est enim cuncta secundum Deum agere, & laudari ac probari in Domino; quam conversari male, & turpem famam habere: quum Dominus & Salvator noster Jesus Christus dicat: *Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem*
 Matth. 5. ve-

A ὁ νόμος ἡρώδης ἀπὸ αὐτῆς. Αἰάνη
 οὐκ ἐκκλίνει εἰς τὰ δεξιά, οὐδὲ εἰς τὰ ἀριστερά. ἀπέστροφον ὁ σὸν πόδα ἀπὸ οὗτο κακῆς. οὐδὲ τὰς ἐκ δεξιῶν οἶδεν ὁ Κύριος. οὐδὲν διεσπασμένον εἰσὶν αἱ αἰσέσεων. Τὸν Θεὸν φοβῶ, καὶ ὁ φόβος αὐτῶν σωτηρήσῃ σε. Τήρησον τὰς ἐντολὰς αὐτῶν, καὶ αἱ ἐντολὰς αὐτῶν ὁδηγήσουσί σε ἐν αὐτῇ. Αὐθάδεια ὅ, ἡ λοιμότης, ἡ βασκανία ἡ ὑψηλότης, καὶ τὰ ὅμοια τῶν, μηδὲ ἀντιθέτως κολῶσαι, μηδὲ λιμαργία, ἡ ἀσχητότης, ἡ μαρολογία, ἡ βύτραπelia, ἡ ἐκ ἀνῆκε. Πᾶς γὰρ ὁ ἐν τέτοις πεπαταμένος, τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας πεπλάνηται, σικτερίζων ἑαυτὸν ἐν ταῖς ἀνομίαις. Οἱ δὲ πεπαταμένοι ἐν τῇ ὁδῷ ἀθείᾳ, προσάξει αὐτὸν εἰς τὴν μολύβδιν. Μὴ οὖν ἀπολέσης τὴν ἀνυπόκριτον ἀλάθειαν, ἀγαπήτε ἀδελφε. Εὐλάβεια δὲ ὅτιν, ἀπέχεσθαι ἀπὸ πάντων εἰδῶν πονηρῶν. Εἰ δὲ συμβῇ ἡμῶς ὀνειδισθῆναι περὶ ἀγαθῶν ἔργων, μὴ ἐντραπώμεν τὸ ὀνειδισμόν τὸν ἀπὸ πάντων ἀνθρώπων ἀδίκως ἡμῶν ἐπαγόμενον, καὶ παύσασθαι μὴ δεῖ. Γέγραπται γὰρ. λαὸς μὲν, ὃ ὄνομα μὲν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν. μὴ φοβῆσθε ὀνειδισμόν ἀνθρώπων, καὶ τῷ φανισμῷ αὐτῶν μὴ ἠτῆσθε. ὡς περὶ ἡμέτιον παλαμωθήσεται ὑπὸ χροῶν, καὶ ὡς εἰ ἐλεον βρωθήσεται ὑπὸ σπηλῶν. ἢ δὲ διακρούνη σε εἰς τὸν αἰῶνα ἡμῶν, καὶ τὸ σωτήριόν σε εἰς ἡμέρας γενεῶν. Καὶ πάλιν λέγει. ἐγὼ δὲ οὐκ ἀπειθῶ, οὐδὲ ἀντιλέγω. τὸ νῦν μὲν δέδωκα εἰς μάστιγας, καὶ τὰς σιγῶνας μὲν εἰς ῥαπίσματα. τὸ δὲ πρόσωπόν μὲν οὐκ ἀπέστροφον ἀπὸ ἀσχητότης ἐμπυσομάτων. καὶ Κύριος ἐκλήθη βοηθός μὲν.
 Ε ἂν τὸ οὐκ ἐντραπύω, ἀλλ' ἔδωκα τὸ πρόσωπόν μὲν, ὡς σερραὶν πέτραν, καὶ ἔγνω ὅτι ὃ μὴ ἀσχηθῶ. Διότι καὶ δόξη πρὸ αὐτῆς κεκεῖναι καὶ ἄρχειν, μὴ δειλιάσωμεν, μηδὲ ἐγκαταλείπωμεν ἀθείαν ὁδόν. Κατὰ τὸ λέγοντα. εἰ ἂν ὁ Θεὸς ἀξήται ἐπὶ ἐμὲ πρὸς ἐμβολήν, ὃ φοβηθήσεται καρδία μὲν. Καὶ πάλιν λέγει. ἀνδείξασθε, καὶ κραταύσω ἡ καρδία ὑμῶν, πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπὶ Κυρίῳ. Καὶ, μὴ ζηλῶ δόξαν ἀμαρτωλῶν, ὃ γὰρ οἶδας τί ἔσται ἡ καταστροφή αὐτῶν. Κρεῖσσον γὰρ πάντα καὶ Θεὸν παράστην, καὶ ἐπαμείσθαι ἐν Κυρίῳ, ἢ ἀνατρέφει κακῶς, καὶ ἔχαι ἀσχηρὰν φήμι. Τῷ Κυρίῳ καὶ Σωτῆρι ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ εἰπόντος. ἔγω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἐμπροσθεν πάντων ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσι τὰ καλά ἔργα ὑμῶν, καὶ

καὶ δοξάσωσι τὸ Πατέρα ὑμῶν τὸ ἐν τοῖς ἔρα-
νοῖς. Μὴ οὖν ἐκκλίνῃς εἰς τὰς ἀνοδίας ἀπὸ
οὗ δὲ θείας, μήποτε περικυκλώσωσί σε θηρίων
ἀγέων πολλῶν, μήποτε σιωχὴ ὑδάτων πολ-
λῶν. καὶ τότε μεταμεληθήσῃ ὁδωάμενος. Τίς
γὰρ ὁδωάται; Οὐχὶ ὃν τὰ κακὰ περιέχει; Ὁ
Θεὸς γὰρ, φιλάνθρωπος καὶ ἀγαθὸς ὑπάρχων,
κακὸν οὐ βέλεται τῷ πλάσματι αὐτοῦ. Κατὰ
τὸ λέγοντα· οὐ γὰρ τέρπεται ἐν ἀπωλείᾳ τῶν
ζώντων. δικαιοσύνη γὰρ ἀθάνατός ἐστι. Καὶ ἐν ἑτέ-
ρῳ λέγει· μηδεὶς περᾶζόμενος λεγέτω, ὅτι
ἀπὸ τοῦ Θεοῦ περᾶζομαι· ὁ γὰρ Θεὸς ἀπειραστός
ἐστὶ κακῶν, περᾶζει δὲ αὐτὸς ὁσδέναι. ἕκαστος δὲ
περᾶζεται, ἡμῶν δὲ ἰδίας ἐπιθυμίας ἡλεκόμε-
νος καὶ δελεαζόμενος. εἴτε ἢ ἐπιθυμία συλλαβῶ-
σα τίκτει ἁμαρτίαν· ἢ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖ-
σα ἀποκύβηθ θανάτου. Ἐπιθυμία μήτηρ ἁμαρ-
τίας. Αὕτη ἡρέβηλεν Εὐάν ἐν τῷ ᾠθεαίῳ.
Αὕτη δὲ Καὶν ἀδελφοκτόνον ἀπέτελεσεν. Αὕτη
ἐποίησε τὴν Αἰγυπτίαν μακρῶν καὶ τῷ σώφρονος
Γωσήφ. ὁ δὲ νέος δὲ Θεὸν φοβούμενος, ταύτην
κατέλαβεν. Αὕτη κατέστρωσε τὸ λαὸν ἐν τῇ ἐρή-
μῳ. Αὕτη κατέειλεν ἔθνη ἐπὶ ἐν γῇ Χαναάν,
διὸ ἦς καὶ πρῶξιων τὸ ποιήσαντα αὐτὸς, ὅθεν
ἡλωδοθρόνισαν. Αὕτη ἡρέκλινε τὰς καρδίας
τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ Ὑψίστου. καὶ ὡς γέγραπται·
ἵπποι θηλυμανεῖς ἐκλήθησαν, ἕκαστος ἐπὶ τὴν
γυναικαὶ πλησίον αὐτοῦ ἐχρεμέτιζεν. Αὕτη ἠπά-
τησε τὰς κειτὰς τῶν λαῶν ἐν Βαβυλῶνι. Ἐπιθυ-
μία, κακὴ μήτηρ ἁμαρτίας. Αὕτη ἡρέγενε πο-
λέμους καὶ παραχὰς ἐπὶ τῇ γῆς. Αὕτη κατεσκήνα-
ζε τὸν Ἡρώδη, ἀγνίσταται δὲ κεφαλὴ τῷ
Βασιλεῖ. Ταύτην φιλήσας Ἰσίδας πρέδωκε τὸν Κύ-
ριον τὸν δόξου εἰς χεῖρας ἀνόμων· χρυσὸν ποθή-
σας, ζωὴν ἀπώλεσε. Διὸ φύγνυμι πάντας ἐπι-
θυμίας κακὰς, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί. Ταύτην ἀπο-
σώμεθα ἀπὸ καρδίας ἡμῶν. μὴ φεισώμεθα αὐ-
τῆς. οὐ γὰρ ἐστὶ κάρπιμον· ἀλλ' ἐστὶ βλάβη καὶ
διαβολή. Οὐκ ἐστὶ τραῦμα, ὁσδὲ μὴ ὥς, ὅτε
πολλὴν φλεγμάνυσσα· ὁσδὲ ἐστὶ μάλαγμα ἐπι-
θεῖναι, ὅτε ἔλαγον, ὅτε κατάδεσμος. τραῦμά ἐστι
ψυχῆς, καὶ πολλὴν καρδίαν. Αὕτη ἡμῶν ἀπο-
κόπηται ἐκ τῶν ἀγίων σιωδίας. Αὕτη ἡμῶν
καταπαύει ἐκ τῶν ἔραων, καὶ εἰς γῆνα σιωδε-
μύει. Δένδρον ἐστὶ φύλλα ἔχον, καρπὸν δὲ μὴ
ὅλως. φύλλα ἔχει, καὶ δασὴν, καὶ ἐν τοῖς δασέ-
σιν αὐτὸς, θνήσκουσα ἐχιδνῶν. Ἐκκοφὸν τὸ δέν-
δρον τὸ κακίας, καὶ φυτεύσον αὐτὸ αὐτὸς, ἐν τῇ ψυ-
χῇ σου, δένδρον ζωῆς, τὸ τίμιον θάυρον, τὰς ἐλ-
πίδας

A *vestrum qui in caelis est. Ne ergo a via
recta divertas in loca invia; ne forte agre-
stium ferarum multitudo circumdet te,
conturbatioque aquarum multarum: &
tunc poenitentia ducaris, dolore afflictus.
Quis enim dolet, nisi quem mala detin-
ent? Deus quippe benignus ac bonus
quum sit, malum non vult plasmati atque
figmento suo; secundum eum qui dicit:
Non enim delectatur in perditione vivorum.* Sap. 1.

B *Justitia enim est immortalis. Alioque in
loco ait: Nemo quum tentatur, dicat, quo-
niam a Deo tentatur. Deus enim intentator
malorum est, ipse autem neminem tenta-
tat. Unusquisque vero tentatur, a concu-
piscencia propria abstractus & illectus. De-
inde concupiscencia quum conceperit, parit
peccatum: peccatum vero quum consumma-
tum fuerit, generat mortem. Concupiscen-
tia mater est peccati. Hæc Evam ex* Jacob. 1.

C *paradiso ejecit. Hæc Cain fratricidam
effecit. Hæc Ægyptiam adversus castum
Joseph in rabiem adegit: Juvenis autem
Deum timens, hanc dejecit. Hæc popu-
lum in eremo prostravit. Hæc gentes sep-
tem in terra Chanaan destruxit, per quam
creatorem suum exacerbaverant, quare
& exterminati sunt. Hæc corda filiorum
Israël ab Altissimo declinare fecit: quem-
admodum scriptum habetur: Equi furen-
tes in feminas facti sunt, unusquisque ad
uxorem proximi sui hinciebat. Hæc judices
populi in Babylone decepit. Concupi-
scentia est prava peccati mater. Hæc bel-
la & tumultus in terra excitat. Hæc He-
rodiadem ad petendum caput Baptistæ sub-
ornavit. Hanc Judas amans, Dominum
gloriæ in manus impiorum tradidit: nam
aurum appetens, vitam perdidit. Propter
ea omnem concupiscenciam malam fugia-
mus, fratres carissimi: hanc a corde
nostro depellamus, non parcamus ei:
non enim est fructuosa, sed Diaboli ger-
men existit. Non est vulnus, non
cicatrix, neque percussio tumens atque
inflammans, non est cui malagma
imponatur, nec oleum infundatur, ne-
que vincula adhibeantur: sed vulnus
est animæ, & percussio cordis. Hæc
nos a sanctorum cœtu separat. Hæc
nos a coelestibus divellit, & terrenis
conjungit. Arbor est folia habens,
fructum vero plane nullum. Folia
habet, & quidem densa, & in den-
sitate ejus genimina viperarum demo-
rantur. Arborem malitiæ excinde, &
pro ea arborem vitæ in anima tua
planta; pretiosam, inquam, crucem,
spem Salvatoris, passionisque mortis
ipsum.* Gen. 3. 4. 39. Psal. 95. Josue 14. Hierem. 5. Ezech. 22. Daniel. 13. Jacob. 4. Marc. 6. Matth. 26.

E *nos a sanctorum cœtu separat. Hæc
nos a coelestibus divellit, & terrenis
conjungit. Arbor est folia habens,
fructum vero plane nullum. Folia
habet, & quidem densa, & in den-
sitate ejus genimina viperarum demo-
rantur. Arborem malitiæ excinde, &
pro ea arborem vitæ in anima tua
planta; pretiosam, inquam, crucem,
spem Salvatoris, passionisque mortis
ipsum.* T 2

Levit. 15.

ipsius. Dilectio ejus sit in corde tuo, quemadmodum scopulus in mari propositus, & navigia in pelago tempestatibus exposita ad vitæ portum invitans. Certa tamquam bonus miles, ut coronas assequaris. Dicentem audi: *Pios & abstinentes facite filios Israël.* Quando legitime certaveris, tunc secure Regis dona cognosces. Tunc intelliges bonum, utile, & rectum esse, agnoscere & sustinere Dominum, ejusque mandata servare. Tunc senties labores velut per somnium præterisse, cum remuneratione hic facta. Quemadmodum diadema in capite Regis sedentis in suo regno, ita gaudium tibi erit & exultatio: & gaudium tuum nemo a te tollet. Concedat porro nobis Dominus, ut misericordiam inveniamus coram bonitate ipsius, & in præsentī seculo, & in futuro. Quoniam ipsi gloria in secula. Amen.

DE HIS, QUI PROPRIA EXCIDUNT NEGLIGENTIA, EXCUSATIONESQUE IN PECCATIS PRÆTEXUNT.

PARÆNESIS XLI.

Ephes. 6.

FRATER, solitariam desiderasti vitam? bonum appetisti opus, si ad finem usque servaveris. Advigila igitur, & tibi ipsi attende, ut sapiens, & non tamquam insipiens; ut monachus, & non quasi a monastico instituto vitam alienam duceres. *Non est enim colluctatio nobis adversus sanguinem & carnem: sed adversus principes & potestates, adversus mundi rectores tenebrarum seculi hujus, contra spiritualia nequitia in cœlestibus.* Sobrium ergo & vigilantem te præbe usque in finem; ne forte propria superatus negligentia atque segnitie, stulte dicas & insipienter: Ad monachatum accessi, & nec ibi viam salutis inveni. Cur igitur, frater, gratiam aspernamur Domini? & cur vitam solitariam calumniaris, quum nolis ipse juvari, neque pro tua anima adlaborare? quin potius tuis te abripi sinis concupiscentiis ac cogitationum voluptatibus; & vitam adhuc solitariam accusas? Si enim præcepta Domini custodisses, non sane excidisses: & si timorem Domini dilexisses, etiam tuam animam conservasses. Primum quidem, solitariæ vitæ canonem non servasti; synaxim tuam neglexisti, oblique incedere amasti, & superbiam potius dilexisti.

super-

Aπίδας τῷ Σωτῆρι, τὰ παθήματα τῷ θανάτῳ αὐτοῦ. Ἡ ἀγάπη αὐτοῦ ἔσω ἐν τῇ καρδίᾳ σε, ὡς περ σκόπελος ὡς κείμηνος ἐν θαλάσσῃ, ὡς περ καλὸς πλοῖα εἰς λιμένα ζωῆς. Ἀγωνίζε, ὡς καλὸς στρατιώτης, ἵνα ἐπιτύχῃς τῆς σεφάνων. Ἄκου ἔλεγοντος· ἀλαβεῖς ποιῆτε τὰς ὑπὲρ Ἰσραὴλ. Ὅταν νομίμως ἀγωνίσῃ, τότε ἐπιγνώσῃ ἀσφαλῶς καὶ τὰς δωρεὰς τοῦ Βασιλέως. τότε ἐπιγνώσῃ, ὅτι καλὸν καὶ ὠφέλιμον καὶ ἀγαθὸν τὸ ἐπιγνώσκειν, καὶ τὸ Κύριον ἀπομύειν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρεῖν. τότε ἀσθήσῃ τὰς πονήσεις, ὡς δὲ ὄνειρος παρελθόντας, τῇ ὡδὲ ἀνταποδοῦσθαι. Ὅς περ ἀφ᾽ ἡμῶν ἐπὶ κεφαλῇ βασιλέως καθήμενος ἐπὶ βασιλείας αὐτοῦ, ὅπως γίνεταί σοι χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις. καὶ τὴν χαρὰν σε δοῦναι ἄρρητῶς ἀπὸ τοῦ Θεοῦ. Δῶν ὅτι ἡμῖν ὁ Κύριος δίδει ἔλεος ἐνώπιον τῆς ἀγαθότητος αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. ὅτι αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας. ἀμήν.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΚΠΙΠΤΟΝΤΩΝ ΕΞ ΟΙΚΕΙΑΣ ΑΜΕΛΕΙΑΣ, ΚΑΙ ΠΡΟΦΑΣΙΖΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΦΑΣΕΙΣ ΕΝ ΑΜΑΡΤΙΑΙΣ.

D

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ ΜΑ.

Aἰδέσθῃ, τὸ μονήρη βίον ἐπεθύμησας; καλὰ ἔργα ὀρέγῃ, εἰς φυλάξιν εἰς τέλος. Νῆφε οὖν, καὶ περισέχε σεαυτῷ, ὡς σοφός, καὶ μὴ ὡς ἄσοφος. ὡς μοναχός, καὶ μὴ ὡς ἀμόναχος. ὅτι γὰρ ὅστις ἢ πάλιν ἢ ἄλλῃ ὡς αἴμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ ὡς τὰς ἀρχάς, ὡς τὰς ἡγεσιῶν, ὡς τὰς κοσμοκράτορας καὶ αἰῶνας τέττα, ὡς τὰ πνευματικά καὶ πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. Νῆφε οὖν ἄχει τέλους, μήποτε ἡττηθέντος σε ἐκ τῆς οἰκείας ἀμελείας καὶ ἀποσεξίας, εἴπῃς ἐν ἀφροσύνῃ. καὶ εἰς τὸ μοναχὸν ἡλθόν, καὶ ὡς ἐκεῖ εὖρον ὁδὸν σωτηρίας. Τί οὖν, ἀδελφε, ἀδεῦμα τὸ χάριν τοῦ Κυρίου; Διατί ὅτι καὶ ἀφ᾽ οὐρανοῦ τὸ μονήρη βίον, σὲ μὴ βεληθέντος ὡς ἐληθῆναι, μὴδὲ πονῆσαι ὡς τὴν ψυχὴν σε; ἀλλὰ σωμαπαχθεὶς μάλλον τῆς ἐπιθυμίας σε καὶ ἡδονῆς λογισμῶν, καὶ αἰτιασάμεναι τὸ μονήρη βίον; Εἰ γὰρ ἐφύλαξας τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου, ὅσα ἀνὰ πρόσωπον. καὶ τὸ φόβον τοῦ Θεοῦ εἰ ἠγάπησας, διετήρει τὴν ψυχὴν σε. Πρῶτον μὲν τὸ κανόνα τοῦ μοναχικοῦ βίου ἐκ ἐφύλαξας, καὶ σωματικῶς σε ἡμέλησας, πλανίως πορεύεσθαι ἠγάπησας ὑψηλοφροσύνην μάλλον ἠγάπησας. τὰς μεγαλύτερας σε ἡγε-

Ἰξεδένοντας . ἐγκράτειαν οὐκ ἠγάπησας , ἀδνηφίαν δὲ μᾶλλον ἠγάπησας . ἀγρυπνίαν οὐκ ἠγάπησας , τὴν δὲ ἀκόρετον ὕπνον ἠγάπησας . τὴν δὲ ἀγνείαν οὐκ ἠγάπησας . τὴν δὲ μiasμόν μᾶλλον ἠγάπησας . παρότητα καὶ ταπεινοφροσύνην οὐκ ἠγάπησας , ὑψηλότητα δὲ μᾶλλον ἠγάπησας . τὴν δὲ ὑποταγήν οὐκ ἠγάπησας . τὴν δὲ ἀνυποταγήν μᾶλλον ἠγάπησας . θυμὸν καὶ ὀργὴν οὐκ ἐμίσησας , εὐθείαν δὲ καὶ μνησικακίαν μᾶλλον ἠγάπησας . ἡσυχίαν καὶ πρῶτον οὐκ ἠγάπησας , κραυγὴν δὲ καὶ ὄρκον μᾶλλον ἠγάπησας . τὴν σεμνότητα καὶ βλάβειαν οὐκ ἐφύλαξας , βίβρα πελιδνὴν δὲ μᾶλλον ἠγάπησας . σιωπὴν καὶ βδύτητα οὐκ ἠγάπησας , πολυλογίαν δὲ καὶ καταλαλίαν μᾶλλον ἠγάπησας . ἐξάναι ἐν πρῶτον καὶ μᾶλλον ἠγάπησας , νύξεως οὐκ ἠγάπησας , ῥέμβεσθαι δὲ μᾶλλον ἠγάπησας . ἀκτιμοσύνην οὐκ ἠγάπησας , φιλαργυρίαν δὲ μᾶλλον ἠγάπησας . τὴν δὲ ἀσκησιν καὶ φιλοπονίαν οὐκ ἠγάπησας , τρυφὴν δὲ καὶ σπατάλλω μᾶλλον ἠγάπησας . ἐργάζεσθαι τὴν ἰδίαν χερσὶν οὐκ ἠγάπησας , ἀναπατεῖν δὲ μᾶλλον ἠγάπησας . φιλαδελφίαν οὐκ ἠγάπησας , χάρειν δὲ ἐπὶ ἀφροφῇ κακῇ μᾶλλον ἠγάπησας . συμπαθεῖν θλιβομένοις οὐκ ἠγάπησας , σκληρὸς δὲ καὶ ἀσυμπαθὴς εἶναι μᾶλλον ἠγάπησας . θλίβειν καὶ οὐκ οἰκισμὸς ἡμῶν ἀφροφῇ κακῇ μᾶλλον ἠγάπησας , ὡρκαδεδείαν δὲ καὶ ἐπάνης ματαίως μᾶλλον ἠγάπησας . τὴν φόβον Θεοῦ καὶ τὴν ἀγάπην αὐτοῦ οὐκ ἐφύλαξας , τὴν δὲ ἀφοβίαν καὶ τὴν μισαδελφίαν μᾶλλον ἠγάπησας . Καὶ τί ἐτι λέγω ; Τὰ ἐράνια ἐμίσησας , καὶ τὰ ἐπίγεια ἠγάπησας , καὶ ἐτι τὴν μονήρη βίον ἀρτιάσας ; Οὐκ οἶδας ὅτι γέγραπται , Ἀπολεῖ Κύριος πάντας τὰς λαλοῦντας τὸ ψεῦδος . καὶ πάλιν . καὶ μὴ λαλεῖτε κατὰ τὸ Θεοῦ ἀδικίαν , ὅτι ὁ Θεὸς κειτὴς ἐστίν . Οὐκ οἶδας , ἀδελφε , ὅτι ἡ ἀγία ἡμεῶν ἐστίν , καὶ οὐκ ἐξ ἐτέρων ; Ἐλθέ οὖν εἰς ἑαυτὸν , καὶ ἐπιστρέφον ἐπὶ τὸν Κύριον ἐν ὅλῃ καρδίᾳ . ὃ γὰρ βέλεται τὸ θάνατον τῷ ἁμαρτωλῷ , ὡς τὸ ἐπιστρέφειν καὶ ζῆν αὐτόν . Θέλει γὰρ ὁ Κύριος τὰς πάντας σωθῆναι . ἀγαθὸς γὰρ ὑπάρχει . ἐβώθης , ἀλλὰ δύνασαι ἰαθῆναι . Ἐπεσας , ἀλλ' ἀνάστηθι μόνον . μὴ ἐκδοῦς ἑαυτὸν εἰς τέλος τῇ ἀπωλείᾳ . αὐτὸς γὰρ ὁ Σωτὴρ ἡμεῶν ἔρηκεν . ὃ χρείαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἰατρῶν , ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες . καὶ , οὐκ ἔλθον δικαίως καλέσας , ἀλλὰ ἁμαρτωλῶς . Διὸ , ἀγαπητὲ ἀδελφε , ἀνάχε , καὶ συμβεβλήσω σοι ῥῆμα . κατέξω ἐν ἡσυχίᾳ , καὶ ἀγαγε πρὸ ὀφθαλμῶν σου τὸν φόβον τοῦ Κυρίου . καὶ ἐπισυνάξας σε τὰς λογισμὰς , κάθου αὐτοῖς ὡς κειτὴς , καὶ κατὰ μαθεῖς τὴν ἀγνοήν τῆς πρῆλθόντος χρόνου , ἀφ' ἧς καὶ ἤρξω εἰς τὴν μονήρη βίον , ἵνα ἐπιγνώσῃς

A superiores tuos despexisti: temperantiam non dilexisti, inexplibilem magis edendi voracitatem amasti. Vigiliis non es complexus, infatigabilem autem somnum magis amplexus es: castitatem non probasti, sed pollutionem potius amasti: mansuetudinem atque humilitatem non es sectatus, superbiam autem potius dilexisti. Subjectionem atque obedientiam non es sectatus, inobedientiam vero potius es amplexus. Furorem & iracundiam non odisti, contentionem autem & injuriarum memoriam magis probasti. Quietem & orationem respuisti; clamores vero & juramenta potius coluisti. Gravitatem & verecundiam non servasti; scurrilitatem autem cum cachinnis magis comprobasti. Taciturnitatem & rectitudinem sprevisi; multiloquium vero & detractionem maluisti. Cum cordis compunctione in precibus consistere non probasti; at evagari potius ac mente distrahi amasti.

C Paupertatem non coluisti; avaritiam vero magis amplexatus es. Exercitatione monastica & labore voluntario non es delectatus; at deliciis & oblectamentis potius gavissus es. Propriis operari manibus, tibi displicuit; quies autem & otium magis placuit. Fraternitatem non amasti; perversione vero improba gaudere potius probasti. Compati tribulatis noluisti; durus autem & commiserationis expers esse maluisti. Tribulationes & impropria propter Dominum perferre detrectasti; primos autem accubitus, laudesque vanas potius affectasti. Timorem Dei, & dilectionem ipsius non servasti; contentum autem timoris ejus, & odium in proximum magis amasti. Quid multa? Coelestia odisti, & terrena dilexisti: & adhuc vitam solitariam calumniaris? Non nosti, quia scriptum est: *Perdet Dominus omnes qui loquuntur mendacium.* Et rursus: *Nolite adversus Deum loqui iniquitatem: quoniam Deus iudex est.* Vides frater, causam ex nobis esse, & non ex aliis? In teipsum ergo descende, & ad Dominum in toto corde tuo convertere: *Non enim vult mortem peccatoris; sed magis ut convertatur ipse & vivat.* Cupit enim Dominus omnes salvos fieri: nam bonus est. Vulneratus es? sed curari poteris. Cecidisti? at resurge dumtaxat. Ne teipsum in finem perditioni tradas. Ipse enim Salvator dixit: *Non indigent qui sani sunt medico, sed qui male habent.* Et, *non veni vocare justos, verum peccatores.* Ideo, frater carissime, patere, & consilium tibi dabo. In quiete ac silentio reside, & prae oculis tuis timorem Domini gerito: colligenisque cogitationes tuas, praeside illis ut iudex; & institutum vitae temporis praeteriti perdisce, ex quo solitariam aggressus es vitam: ut quænam status hujusmodi

Psal. 5.

Psal. 75.

Ezechiel. 18.

Matth. 9.

Marc. 2.

Luc. 5.

modi causa tibi fuerit, intelligas, nosterque in corde tuo damnum ac causam, & unde talis damni proveniret causa. Nam si mercator in piratas inciderit, sive etiam submersa fuerit navis, & onera perdiderit; non obliviscitur loci, ubi eorum jacturam fecit: si autem post multum temporis acciderit ipsi eundem locum adire, magna cum suspitione per illum transit. Quare & nos illorum imitatores simus, aut potius iis prudentiores. Illi corruptibilibus divitiis deperditis, non obliviscuntur loci: at nos incorruptibilia negligimus bona. In quiete igitur & silentio reside, sicut jam dictum est; tuasque cogitationes recollige, ac spiritum die noctuque scalpe atque scarifica; ut ejusmodi damni & subversionis causam agnoscas: ne forte ab initio fiduciam libertatemque habueris, quæ piam ac religiosam cogitationem tuam inverterit, moresque corruperit, ac te inverecondum, impudentemque reddiderit, ne forte damnum ex multiloquio proveniret. Ne forte causa ex gula & crapula exstiterit. Ne forte ex inobedientia damnum emanarit. Ne forte ex desiderio & appetitione diversorum locorum: ne forte ex ministerii atque distractionum occasione, maximum sibi malum pararit. Et ubi agnoveris, abscinde libertatem atque impudentiam pietate. Ne verearis ab hominibus præcepta Domini aspernantibus appellari hypocrita. Perspicuum est enim, illos non ad fratris correctionem hypocrisis mentionem facere; sed ut pudore suffundatur frater, impudensque efficiatur, & abhorreat a recta sententia. Nam pios ac religiosos, hypocritas nuncupant. Ad quos ait Dominus: *Hypocrita, ejice primum trabem de oculo tuo, & tunc videbis ejicere festucam de oculo fratris tui.* Ne igitur verearis impropria, frater carissime, & disciplinæ ne te subtraxeris: nam indisciplinatos mors comitatur, secundum sacram Scripturam: quemadmodum & alio in loco dicit: *Si cor nostrum non reprehenderit nos, fiduciam habemus ad Deum.* Alibique ait: *Si exprobramini in nomine Christi, beati eritis: quoniam quod est honoris ac gloriæ, & Dei spiritus super vos requiescet. Nemo autem vestrum patiat ut homicida, aut fur, aut alienorum appetitor. Si autem ut Christianus, non erubescat, sed glorificet Deum in isto nomine. Et si justus vix salvabitur, impius & peccator ubi parebunt? Fuge ergo im-*

Matth. 7.
Luc. 6.

1. Joan. 3.

1. Petr. 4.

A νῶς τὴν ἁγορεύου σοι ἀγτίαν τὴν ποιῶντις κατασά-
σεως, καὶ σημειῶσαι ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ βλάβος
καὶ τὴν ἀγτίαν, καὶ πόθεν ἡ ἀγτία ἐγκέκυψε τῆς
ποιῶντις ζημίας. Ἐὰν γὰρ πεπείσῃ ἔμπορος
πειρατῶν, εἴτε ὑποβρύχιον γένῃ τὸ πλοῖον,
καὶ ἀπολέσῃ τὸ γόμον, ἢ ἐπιλανθάνεται τὸ τό-
πον, ἐνθα τὸ γόμον ἀπώλεσεν. εἰ δὲ καὶ μὴ χρο-
νον ἱκανὸν συμβῇ αὐτῷ πρὶν ἐλθεῖν τὸν τόπον, μὴ ὑπο-
ψίας πολλῆς δι' αὐτὸν πρὶν ἐρχεσθαι. ἐσώμεθα οὖν
καὶ ἡμεῖς ἐκείνους μιμηταί, μᾶλλον δὲ σοφώ-
τεροι. ἐκείνοι τὸ πλοῖον τὸ φθαρτὸν ἀπολέσαντες,
ὃ τόπον ἢ ἐπιλανθάνον. ἡμεῖς δὲ ἀφθαρτον.
Τοιγάρθεν καθεύδεις ἐν ἡσυχίᾳ, καθὼς προεῖρη,
καὶ ἐπισυνάγαγέ σε τὰς λογισμὰς, καὶ σκάθου
τὸ πνεῦμά σου, ἡμέρας καὶ νυκτὸς, ἵνα ἐπιγνῷς
τὴν ἀγτίαν τὴν ποιῶντις ζημίας καὶ καταστροφῆς. μή-
ποτε ἀπ' ἀρχῆς παρρησίαν ἐκτίσω, καὶ ἡ παρ-
ρησία ἀνέτρεφέ σε τὸν ὀψελὴ λογισμὸν, καὶ πᾶς
ἡδὴ διεφθέρῃ, καὶ ἀναδῇ καὶ ἀνάγκη αὐτὸν ἀπε-
τέλεσε. μήποτε ἐκ τῆ πολυλογίας τὸ βλάβος
ἐγκέκυψε. μήποτε ἐκ τῆ γαστριμαργίας ἡ ἀγτία
γέγονε. μήποτε ἐκ τῆ ἀνυποταγῆς τὸ βλάβος
γέγονε. μήποτε διὰ ὀρέξεων ἀφ' ὧν τόπων,
μήποτε ἐκ τοφώσεως ἀφ' ὧν καὶ τῆ πε-
σπασμῶν τὸ μέγιστον κακὸν πρὸς ἐκδόσεως. Καὶ ἐπιγ-
νῶς ἀπόκοψον τὴν παρρησίαν καὶ τὴν ἀνάδειαν διὰ
τὴν ἀλαβείας. Μὴ αἰχμηθῆς κληθῆναι ὑπο-
κειτὸς ἀπὸ πάντων ἀδελφόντων τὸς ἐντολὰς τοῦ Κυ-
εῖς. δῆλον γὰρ ὅτι καὶ ἐκ τῆ διόρθωσιν τοῦ ἀδελφοῦ τὴν
μνήμην τὴν ὑποκρίσεως ἀγνοοῖν, ἀλλ' ἵνα ἐκτρα-
πεῖς ὁ ἀδελφός, ἀναδῇ καὶ ἀνάγκη τοῦ ἀδελ-
φου τὸ δικαίως γνώμης γένῃται. τὰς γὰρ ἀ-
λαβεῖς, ὑποκειτὸς ὀνομάζονται. πρὸς ὧν ὁ Δεσπό-
της λέγει· ὑποκειτὸς, ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ
τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε ἀφ' ὧν ἀδελφὸς σου ἐκβαλεῖν
τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου. Μὴ
οὖν ἐντραπῆς τὸν ὀνειδισμόν, ἀγαπήτε ἀδελφε-
ἀπαρδουσίαν δὲ μὴ ἀναλαβῆς. ἀπαρδουσίαι γὰρ
σιωπῶντα θάνατος, ἡ ἀγία Γραφή λέγει. Κα-
θὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει· ἐὰν ἡ καρδία ἡμῶν μὴ
καταγινώσκῃ ἡμῶν, παρρησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν
Θεόν. Καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει· εἰ ὀνειδίζετε ἐν ὀνό-
ματι Χριστοῦ, μακάριοί ἐστε· ὅτι τὸ τὸ δόξης ἐκ
τοῦ Θεοῦ Πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς ἀναπέπαιται. μὴ
γὰρ τις ὑμῶν παχέτω ὡς φονεὺς, ἢ ὡς κλέ-
πτῃς, ἢ ὡς ἀλλότριος ἐπίσκοπος. εἰ δὲ ὡς Χρι-
στianός, μὴ ἀχινεύσῃ. δοξάζετω τὸ Θεὸν ἐν τῷ
ὀνόματι πάντοτε. καὶ εἰ ὁ δίκαιος μόλις σώζεται,
ὁ ἀσεβὴς καὶ ἁμαρτωλὸς πᾶς φανεῖται; Φεδγε

πιγα-

τοιγάρ ἐν τῇ παρρησίᾳ, καὶ τὸ γέλωτα· ὃ γὰρ A
 συμβάλλεται τῇ ψυχῇ σου· τίς γὰρ μεῖς πι- 1. Cor. 6.
 σάν μὲν ἀπίστους; Ομοίως δὲ καὶ τὴν γαστριμαρ-
 γίαν δάμασον διὰ τὴν ἐγκρατείαν· τὴν φιλαργυ-
 εῖαν, διὰ τὴν ἀσκήσεως καὶ ἀκτιμοσιῶν· τὴν πο-
 λυλογίαν, διὰ τὴν σιωπῆς· τὴν ἀκαθισίαν, διὰ
 τὴν ὑπομονῆς καὶ κελίης· τὴν ὀλιγωρίαν, διὰ τὴν
 μνήμης πάντων μελλόντων ἀγαθῶν· τὴν ἀνυποτα-
 γνῶν, διὰ τὴν ταπεινοφροσύνης. Εἰ δὲ καὶ περ- B
 φάσῃ μισοπονηρίας, τὸ κακὸν σοι προσκιδάσκει
 ὃ ἐχθρὸς, καὶ λοιπὸν σεαυτὸν ἀγνὸν τήρει· μὴ κοινῶναι
 ἁμαρτίας ἀπορίαις. Κατὰ δὲ τὴν ἐμὴν γνώμην λο-
 γίζομαι, ὅτι ἀρχὴ κακῶν γέγονεν ἡ παρρησία·
 καὶ αὕτη σε ἀνάγκησον ἀπειργάσασθαι. Διὸ λέ-
 γει· μακάριος ἀνὴρ, ὃς καταπλήσσει πάντα δι-
 ἀλὰθειαν. Τί δὲ κέρδος ἔχει ὁ κόσμος; ἢ τί
 ἀγαθὸν παρέξει πῶς ἀγαπᾶσιν αὐτόν; Ἐλαβέ τις
 γνώμην; ἀρχὴ μερίμνης. Ἐγέννησεν υἱόν; φρον-
 τὶς ἑτέρα. Ἐτέχθη ἄλλος; πλεονότερα ἢ μέ-
 ειμνα. Ἀπέθανεν ὁ εἰς υἱός; ἀπέλιπε πῶς θνῆ-
 σασιν αὐτὸν πένθος. Ἐὰν δὲ ὁ ζῶν ἀποβῇ
 κακόφρων, ὀδυρόμενος περὶ αὐτὸν μᾶλλον, ἢ περὶ
 τὸν τεθνηκότος. Ὅταν δὲ ἔλθῃ τῷ ἀνδρὶ ἡ ὥρα
 καὶ θανάτου αὐτοῦ, χεῖρω καὶ θανάτου τὴν θλίψιν
 λογίζεται, ὅτι τὴν μὲν γνώμην αὐτοῦ κατέλιπε
 χήραν, τὰ δὲ τέκνα αὐτοῦ ὀρφανά. Καὶ τότε τῶν D
 πάντων ἡλιδέρωσέ σε ὁ ζυγὸς καὶ Χειρὸς, μον-
 ναχέ, καὶ πῶς πάλιν εἰς τὰ ἀρχαῖα βάλει ἀνα-
 κάμψαι; Μὴ ἀπογίνωσκε σεαυτοῦ, μηδὲ λέγε,
 ὅτι οὐκ ἔτι δύναμαι σωθῆναι. ἀλλὰ καὶ σφοδρὰ
 δυνῶ σωθῆναι. τὸ φόβον καὶ Θεοῦ ἀγάπα ἐν ὅλῃ
 τῇ ψυχῇ σου, καὶ αὐτὸς ἰατὰ σου τὰ τραύματα,
 καὶ ἄτρωτόν σε καὶ λοιπὸν διαφυλάξει. ἐν ὅσῳ
 γὰρ τὸ φόβον καὶ Κυρίου ἀγαπᾷ ἡ ψυχὴ σου, καὶ E
 μὴ ἐμπέσῃς εἰς πᾶς παγίδας καὶ Διαβολῆς, ἀλλ'
 ἔσῃ, ὡς ἀεὶ εἰς τὰ ὕψη συνεπόμενος. Ἐὰν δὲ μὲν
 πάντα ἀμελήσῃς ἡ ψυχὴ, καὶ καταφρονήσῃς καὶ
 φόβου καὶ Θεοῦ, καὶ διαρρηθῇς τῷ ὑψωμένῳ, πά-
 ζεται ὑπὸ τῶν κατωτάτων, οἳ καὶ κατακαλύψαν-
 τες τὰς ὀφθαλμούς σου, ἐλαύνουσιν αὐτὴν εἰς τὰ
 πάθη τῆς ἀτιμίας, ὡς βέν συνεξουγλυμνὸν τῇ μη-
 χανῇ. Διὸ, ἀγαπητὲ ἀδελφέ, φροντίσωμεν τῇ F
 ἀληθείᾳ. φροντίσωμεν τῇ ἑαυτοῦ σωτηρίᾳ. φρον-
 τίσωμεν τὴν ὥραν τῆς θανάτου. Μισήσωμεν τὰ
 κοσμικὰ πράγματα. πάντα πάντα ὧδε μένει. ταῦ-
 τα οὐκ ἔξελεῖται ἡμᾶς ἐν ὥρᾳ τῆς ἀνάγκης· ὅτε
 μεταμελόμενοι, ὁδὸν ὠφελόμενοι· ὅτε πῶτα κα-
 λῶμεν καὶ ἀφελῶμεν ἡμᾶς, καὶ ὁδοὺς ὁ ἀπολύων.
 Οἱμοι, οἱμοι, οἷα φοβερά τυγχάνει ἡ ὥρα τῆς
 θανά-

impunitatem, & risum: non enim con-
 ducunt animæ tuæ. *Nam quæ pars fideli-* 1. Cor. 6.
bus cum infideli? Similiter autem & gu-
 lam per temperantiam vince; avaritiam
 per exercitationem & inopiam volunta-
 riam; multiloquium per taciturnitatem;
 sedendi impatientiam per cellæ toleran-
 tiam; negligentiam per futurorum bono-
 rum memoriam; & inobedientiam per hu-
 militatem. Sin vero & sub prætextu de-
 testationis malitiæ tibi quid mali pararit
 inimicus, mundum ac castum deinceps
 teipsum serva, & non communices pec-
 catis alienis. Mea autem sententia arbi-
 tror, initium tibi exstitisse malorum im-
 punitatem atque licentiam, quæ & te
 impudentem effecit. Idcirco ait: *Beatus* Prov. 28.
vir, qui semper est pavidus propter pietatem.
 Quid porro lucri habet mundus? aut quod
 bonum diligentibus ipsum præbebit? Ac-
 cepit quis uxorem? Initium curarum. Ge-
 nuit filium? sollicitudo altera. Nascitur
 alius? Cura abundantior. Moritur filius
 unus? Luctum parentibus suis relinquit.
 Si porro etiam vivens, improbus eva-
 serit atque perversus; magis de eo,
 quam de mortuo dolent. At quando
 jam viro, mortis hora obvenerit; gravio-
 rem propria ducit morte afflictionem suæ
 conjugis: eo quod uxorem relinquat vi-
 duam, & filios suos orphanos. Ab iis au-
 tem omnibus liberum te reddidit jugum
 Christi, o monache: & quomodo rursus
 ad antiqua vis reverti? ne ergo tuam ipse
 salutem desperes; neque dixeris, amplius
 te salvari non posse: imo salvari te posse
 confide. Timorem Dei tota anima tua
 cole, & ipse tua sanabit vulnera, teque
 absque vulneribus deinceps conservabit.
 Quamdiu enim Domini timorem colit
 anima tua, in laqueum diaboli non
 incidet; sed eris velut aquila in su-
 blimia volitans. Sin autem postea
 anima torpore correpta, Dei timorem
 contemserit, tunc ab excelsis deturba-
 ta, irridetur ab infimis; qui etiam
 obvelatis ejus oculis, agunt ipsam in
 passiones ignominiae, tamquam bovem
 iugo constrictum. Ideo, frater dilectis-
 sime, demus operam veritati: cure-
 mus salutem nostram: meditemur ho-
 ram mortis: odio prosequamur res mun-
 danas. Istæ enim omnes hic manent:
 istæ nos non eximent ac liberabunt in
 hora necessitatis nostræ, quando pœ-
 nitentes, nihil proficiemus: quando pro
 remissione deprecabimur, & nullus erit
 qui absolvat. Hei mihi, hei mihi,
 quam tremenda erit mortis hora, quan-
 do

do anima separabitur a corpore ! Tunc non comitabitur filium pater, non filiam mater, non uxor maritum, non fratrem frater : sed solum opera, quæ quisque egit, five bona, five mala. Præmittamus igitur nobis ipsi opera bona, ut quum hinc abierimus, recipiant nos in civitatem sanctorum. Quod si progressum facere velis ; regem ipsum abhinc amicum tibi para. Qualem vero putas invenies gloriam, frater carissime, si amicum regem gloriæ posthac tibi vindicaveris ? Nam sicut hic ipsum honoras, talem ipse gradum tibi præbebit : & quantum ei hic inservis, tantum & ipse honorabit te ibi. Scriptum est enim : *sed tantum glorificantes me, glorificabo ; & qui contemnunt me, ignominia afficientur*. Honora igitur ipsum tota anima tua, ut te honore dignetur sanctorum. At in quo ipsum possidere oportet ? Offer illi aurum, & argentum : & si nudum videris, cooperi eum. Quod si nihil horum suppetat tibi, alia ipsi genera auro & argento pretiosiora offer, fidem, scilicet, caritatem, continentiam, patientiam, longanimitatem, humilitatem. Abstine a detractionibus. Serva oculos, ne adspiciant vanitatem ; & manus, ne faciant injustitiam. Averte pedes tuos ab omni via mala. Consolare pusillanimes. Compatere infirmis. Da calicem aquæ frigidæ sitienti. Da fragmentum panis esurienti. Ex quibus habes, ex quibus, inquam, ipse tibi largitus est, offer ei. Etenim duo minuta viduæ non repudiavit Christus. Quid porro etiam Elias postulavit a vidua ? nonne modicum aquæ in vase, & buccellam panis ? Surgens enim Elias abiit in Sarepta Sidonis : quumque appropinquasset portæ civitatis, ecce apparuit ei mulier vidua, colligens ligna. Et clamans post eam Elias, dixit ei : cape nunc mihi paululum aquæ in vase, ut bibam. Illaque pergente ut acciperet, clamavit post eam Elias, & dixit : cape nunc mihi obsecro, & buccellam panis in manu tua. Vides carissime, quibus alebantur sancti Prophetæ ? modica nimirum aqua, & buccella panis, & quidem cum angustia : omne quippe studium ponebant in bonis, quæ ipsis in coelo reposita erant. Diligamus igitur & nos viam Sanctorum, fratres carissimi. Dum tempus adhuc nobis suppetit, præstemus in eo fructum poenitentiae bonum. Ne tempus poenitentiae idoneum deperdamus : nec imaginibus atque simulacris hujus seculi distrahamur : neque cum

A θανάτῳ, ὅτε χωρίζεται ἡ ψυχὴ ἀπὸ τοῦ σώματος. Τότε ὁ πατὴρ συνοδῶναι ὑμᾶς, ὁ μήτηρ συγκατεῖν, ὁ γυνὴ ἀνδρὶ, ὁ ἀδελφὸς ἀδελφῷ, εἰ μὴ ἐκείνους αἱ πράξεις, πρὸς αὐτὸν ἔπραξαν, εἴτε ἀγαθόν, εἴτε φαῦλον. Τοιγαρὶν προαποστέλλωμεν ἑαυτοῖς πράξεις ἀγαθὰς, ἵνα ὅταν πορεύσῃμεν, δέξωνται ἡμᾶς εἰς τὴν πόλιν τῶν ἁγίων. Εἰ βέλει προκοπῆν, αὐτὸν τὸν Βασιλέα φίλον κτήσασθαι ἀπεντεύθεν. οἷον δόξαν δοκεῖς εὐρεῖν, ἀγαπητὲ ἀδελφε, εἰάνθρωπος ἀπεντεύθεν κτήσῃ φίλον τὸν Βασιλέα τῆς δόξης ; Ὡς γὰρ τιμᾶς ὧδε, ποῖον βασιμὸν πρᾶξαι σοι. καὶ οἷος δευλῶν αὐτῷ ὧδε, ποῖον καὶ αὐτὸς τιμήσῃ σε ἐκεῖ. Γέγραπται γὰρ ἄλλ' ἢ τὰς δοξάζοντάς με δοξάσω, καὶ οἱ ἔχοντες ἐν ἐντέλει με ἀτιμασθήσονται. Τίμα οὖν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου, ὅπως ἀξιώσῃ σε τὴν τιμὴν τῶν ἁγίων. Ἐν τίνι ὁ δὲ κτήσασθαι αὐτόν ; Πρόσφερε αὐτῷ χρυσίον, ἀργύριον. εἰ ἴδῃς γυμνόν, περιβάλε. εἰ ὅτι ἔχῃ ὑπάρχει σοι ὁδὸν τέτων, πρόσφερε αὐτῷ ἕτερα ἢ δὴ τὸ χρυσὸν καὶ τὸ ἀργυρεῖς τιμιώτερα, κρίσιν, ἀγάπην, ἐγκράτειαν, ὑπομονὴν, μακροθυμίαν, ταπεινοφροσύνην. Ἀπέχεσθαι ἀπὸ καταλαλίας. τήρει σε ὁφθαλμοί, καὶ μὴ ἰδεῖν ματασιότητος. καὶ τὰς χεῖράς σου, μὴ ποιῆν ἄδικον. τὰς πόδας σου ἀποτρέφον ἀπὸ ὁδοῦ κακῆς. Παρακάλεσθαι ὀλιγοῦντας. συμπάθησον ἀσθενέοντας. Δός ποτήριον ψυχρὸν διψῶντι. δός κλάσμα ἄρτος πεινῶντι. Ἐξ ὧν ἔχεις, ἔξ ὧν αὐτὸς σοι ἐχαιρίσατο, πρόσφερε αὐτῷ. Καὶ γὰρ τὰ δύο λεπτὰ τὴν χήραν ὅτε ἀπεβάλετο ὁ Χεῖρός. Τί ὅτι καὶ ἠτήσατο Ἡλὶς πατέρα τὴν χήραν ; ἔχῃ ὀλίγον ὕδωρ εἰς ἄγγος, καὶ ψωμὸν ἄρτος ; Καὶ ἀναστὰς Ἡλίας ἐπορεύθη εἰς Σαρεπτὰ τὴν Σιδωνος. καὶ ἠγγισεν εἰς τὴν πυλῶνα τὴν πόλεως. καὶ ἰδὲ χήρα γυνὴ συλλέγουσα ξύλα : καὶ ἐβόησεν ὀπίσω αὐτῆς Ἡλὶς, καὶ εἶπε : λήψη δὴ μοι ὀλίγον ὕδωρ εἰς ἄγγος, καὶ πίωμαι. καὶ ἐπορεύθη λαβεῖν, καὶ ἐβόησεν ὀπίσω αὐτῆς Ἡλὶς, καὶ εἶπε : λήψη δὴ μοι καὶ ψωμὸν ἄρτος ἐν τῇ χειρὶ σου. Ὅρας, ἀγαπητέ, ἐν τίσιν ἐτρέφοντο οἱ ἅγιοι περὶ τῆς πόλεως ; ἐν ὀλίγῳ ὕδατι καὶ ψωμῷ ἄρτος, καὶ αὐτῷ μὴ σενοχωρίας. εἶχον γὰρ τὴν πᾶσαν πνεύματι εἰς τὰ ἀποκείμενα αὐτοῖς ἀγαθὰ ἐν τοῖς ὕδασι. Ἀγαπήσωμεν οὖν καὶ ἡμεῖς τὴν τῶν ἁγίων ὁδόν, ἀδελφοὶ ἀγαπητοί. ὥς ἔτι ἔχομεν χαρὸν, ποιήσωμεν αὐτῷ καρπὸν καλὸν μετανοίας. Μὴ ἀπολέσωμεν χαρὸν ἐπιτήδειον εἰς μετάνοιαν. μηδὲ μετεωρισθῶμεν τὰς φαντασίας τῶν κόσμων τῶν ἐν τῇ αἰσθητικῇ, ἐν ἀφροδίσια

1. Reg. 2.

Psal. 119.

Matth. 10.
Marc. 9.Marc. 12.
Luc. 21.

3. Reg. 17.

βία Θεῷ δ' ἰατελεύτων τὰ ἔργα αὐτῶν, μὴ σωμα-
ψώμῳ ἑαυτοῦς, μηδὲ ζηλώσωμεν τὰ ἔργα τῆ κα-
ταφρονούντων τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας. κατὰ τὸ λό-
γιον τῆς Ἀποστόλου. Φθείρουσιν ἡδὴ χρηστὰ ὁμι-
λίᾳ κακῇ. Καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει. ἐπιλαβοῦ ἐμῆς
παθδείας, μὴ ἀφήσεις, ἀλλὰ φύλαξον ἑαυτῶν εἰς
ζωὴν σκ. ὁδοὺς ἀσεβείας μὴ ἐπέλθῃς, μηδὲ ζηλώ-
σης ὁδοὺς πρᾶνόμων. ἐν ᾧ ἂν τόπῳ εργατοπεδεύ-
σωσι, μὴ ἐπέλθῃς ἐκεῖ, ἐκκλινον δ' ἀπ' αὐτῶν, **B**
καὶ ὡς ἀλλὰ ξον. ἔ γὰρ μὴ ὑπνώσωσιν, εἰ μὴ κα-
κοποιήσωσιν. ἀφαρεῖται ὁ ὕπνος αὐτῶν, καὶ ἔ γὰρ
κοιμῶνται. οἶδε γὰρ σιτῶνται οἷα ἀσεβείας, οἷον
ὅτι ὡς ἀνόμῳ μεθύσκονται. αἱ δ' ὁδοὶ τῆ δικαίων φω-
τὶ λάμπουσι, ὡς πορδύονται καὶ φωτίζουσιν, ἕως ἂν
καταρδῶσιν ἡμέρα. Καὶ πάλιν λέγει μὴ γίνῃ ἐταῖρος
ἀνδρὶ θυμῶδε. φίλῳ δὲ ὀργίλῳ μὴ σωμαλίζῃ. μὴ-
ποτε μάθῃς τῆ ὁδῶν αὐτοῦ. λάβῃς βρόχους τῆς ἡ-
χῆς. Καὶ πάλιν ἐν ἑτέρῳ λέγει. ἔποι εἰσι πηγάς ἀνυ-
δροί, καὶ ὁμίχλας ἀπὸ λαίλαπος ἐλαυνόμεναι, οἷς ὁ
ζόφος ἔ σκοτῇ εἰς αἰῶνα τετήρηται. ὑπέροργα μα-
ταιότητος φθηνγόμενοι, δελεάζουσιν ἐν ὅπῳ θυμῷ
σαρκὸς ἀσελγείας, τοὺς λόγους ἀποφύγοντας
τοὺς ἀθέτους, καὶ τοὺς ἐν πλάνῃ ἀναερεφομένους. ἐλθ-
δεῖαν αὐτοῖς ἐπαγγελόμενοι, αὐτοὶ δούλοι ὑπάρ-
χοντες τῇ φθορᾷ. ὅ γὰρ τις ἠήτηται, τέτῳ καὶ
δεδούλωται. οἱ γὰρ ἀποφυγόντες τὰ μιάσματα τῆς
κόσμου τέτῳ, ἐν ὅπῳ γνώσῃ τῇ Κυρίᾳ ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ, τέτῳ δ' ἡ πάλιν ἐμπλακέντες ἠτῶνται.
γένονεν αὐτοῖς τὰ ἔχματα, χεῖρονα τῇ πρώτων. Καὶ
πάλιν λέγει ἐν ἑτέρῳ. ὡς ἀκαλῶμεν δ' ὑμᾶς σκο-
πεῖν τοὺς πᾶς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα, ὡς
τῇ διδαχῇ ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε, ποιῶντας. καὶ ἐκκλί-
νατε ἀπ' αὐτῶν. οἱ γὰρ ποῖται τῇ Κυρίᾳ ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστῷ ἔ δουλεύουσιν, ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν κοιλίᾳ. καὶ
ἀπὸ τῆς χρηστολογίας καὶ ἐν γλοτῆς ἡσπατῶσι πᾶς
καρδίας τῇ ἀκάκῳ. Φύγωμεν οὖν τῇ πλατεῖαν
ὁδόν, τῇ ἀπάγουσαν εἰς τὴν ἀπώλειαν. ποδῆσω-
μεν δ' τῇ στενῇ, τῇ ἐπάγουσαν εἰς τὴν αἰώνιον βασι-
λείαν. Πονέσωμεν ὡς ἐκουσίως, ὡς ἔ ἡμᾶς πο-
νέσαι ἀκουσίως. Μισήσωμεν τῇ ἐμπαθῇ κόσμον, καὶ
τὸν ἐμπαθῇ βίον. Ποιήσωμεν ἑαυτοῖς τροχιάς
ὀρθάς. Ἀγαπήσωμεν τὴν πονομένην, ζέοντες ὡς
Κύριον τῇ πινύματι. Κλαύσωμεν ὡς ἐκουσίως,
ἵνα Θεὸν δυσωπήσαντες, ἡλεῶνται ἡμᾶς ἔ αἰώνις
πυρὸς καὶ βρυγμῆς τῇ ὁδόντων. Ἀγαπήσωμεν τὸ
πένθος, ὅτι τῇ Χριστοῦ ὅτι ἐντολή. αὐτὸς γὰρ εἶρη-
κε. μακάριοι οἱ πενθῶντες νῦν, ὅτι αὐτοὶ ὡς
κληθήσονται. Ἐννοηθῶμεν, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί,
τοὺς τῇ θάλατταν πλέοντας, οἷς κινδυνεύει ἀπο-
λῦσαι

A viris opera sua absque timore Dei per-
agentibus nos ipsos jungamus: neque
eorum imitemur opera, qui propriam sa-
lutem despiciunt, secundum illud Aposto-
li effatum: *Corrumpunt mores bonos collo-*
quia mala. Alioque in loco dicit Scriptu-
ra: *Apprehende disciplinam meam, ne dimit-*
tas eam, sed custodi eam tibi ad vitam
tuam. Vias impias ne ingrediaris, neque
emuleris vias iniquorum. In quocumque loco
castrametati fuerint, ne transcas illac: ve-
rum declina ab eis, & abscede: non enim
somnum capient, nisi malefecerint: ablati
est enim somnus eorum, & non dormiunt:
Comedunt enim escas impietatis, & vino ini-
quo inebriantur. Justorum autem viae instar
lucis fulgent, procedunt, & illuminant, do-
nec dirigat se dies. Et rursus ait: *Noli esse*
sodalis viro furioso; neque cum amico ira-
cundo cohabitare: ne forte discas vias ejus,
sumasque laqueos animae tuae. Alioque in
loco iterum: *Hi sunt fontes sine aqua, &*
nebulae turbine exagitatae, quibus caligo te-
nebrarum in aeternum reservata est. Superba
enim vanitatis loquentes, inescant in deside-
riis carnis luxuriae eos, qui sermones rectos
effugiunt, & in errore conversantur, liber-
tatem illis promittentes, quum ipsi sint ser-
vi corruptionis. A quo enim quis superatus
est, huius servus efficitur. Si enim refu-
gientes coinquinationes mundi istius in cogni-
tione Domini Nostri Jesu Christi, his rursus
implicati superantur, facta sunt eis poste-
riora deteriora prioribus. Rursusque alibi:
Rogamus autem vos, ut observetis eos, qui
diffensiones & offendicula praeter doctrinam,
quam vos didicistis, faciunt; & declinate
ab illis. Huiusmodi enim Domino Nostro Je-
su Christo non serviunt, sed suo ventri: &
per dulces sermones & benedictiones seducunt
corda innocentium. Fugiamus ergo latam
viam, quae abducit in perditionem; ap-
petamus autem arctam & angustam, quae
in aeternum deducit regnum. Laboremus
hic bono & alacri animo, antequam coa-
ete nobis laborandum sit. Mundum per-
turbationibus ac passionibus obnoxium,
vitamque male affectam oderimus. Re-
ctos nobis ipsi cursus faciamus. Studium
ac diligentiam amemus, ferventes spiritu
erga Dominum. Ploremus hic sponte,
atque libenter, ut Deum placatum red-
dentes, eripiat nos ab aeterno igne, &
stridore dentium. Diligamus luctum,
quoniam Christi praecceptum est. Ipse
enim dixit: Beati qui lugent nunc, quia
ipsi consolabuntur. Consideremus, fratres
carissimi, eos qui per mare navigant:
qualia subeant pericula, cum fluctibus
decer-

1. Cor. 15.

Proverb. 4.

Proverb. 22

Jud. 1.

2. Pet. 2.

Rom. 16.

Matth. 5.

decertantes, & amplitudinem marium transmeantes. Quando autem quis tempus conductionis suæ impleverit, non reputat pericula, quæ in mari decertans sustinuit, propter gaudium: quia plenam mercedem suam accepit; quin & alacrior ad navigandum in mari hinc redditur. Illi quidem quando finiunt, tunc incipiunt: at nos, fratres carissimi, si assequamur, ut bene finiamus propositum nobis certamen, non amplius nobis necessitas incumbet iterum eundem cursum instituendi, quum id sit impossibile. Exiguum certamen est, fratres, & mercedis retributio ineffabilis. Vigilemus igitur, & diligentes simus in opere Domini, carissimi, toto corde ac viribus, donec tempus habemus. Quemadmodum enim dona ejus, Sanctorumque vocatio non revocantur; ita & contraria contrariis sunt ab initio præparata. Idcirco beatus vir, qui timet Dominum: quoniam ab ipso coronam accipiet, quam præparavit diligentibus se. Ipsi gloria in sæcula sæculorum. Amen.

AD FRATREM QUI EXCIDIT, ET DE POENITENTIA.

PARÆNESIS XLII.

SUB obedientia Patris spiritualis constitutis suggerit inimicus, dicens: Discede hinc, & privatim habita, ut quiescas magis. Et si frater cogitationibus ejusmodi consenserit, a fraternitate recedit. Sin autem viderit inimicus cogitationem fratris paululum attendere sibi; tunc suggerit ipsi, dicens: Ingredere in interiorum eremum. Deinde confidente fratre per aliquod tempus in eremo, tunc affert ei honestatis inimicus Dæmon cogitationem tædii, temporisque productionem, ac rerum necessariorum penuriam, senectutis imbecillitatem, & solitudinis molestiam. Et si inimicus fratrem commovere potuerit, etiam inde ipsum extrahit, transportatque prope castellum, aut civitatem. Tum vero fornicationem ei intentat. Quare frater ab accessu ad civitatem se continet, neque castellis ac vicis appropinquat. Tunc cernens inimicus propositum fratris, incitamenta ac machinamenta excogitat, quibus fratrem dejiciat: ex quibus unum est istud. Quadam die dum frater in cella quiescit, mulierem subornat, quæ januam ejus pulset, prætextu quod à via aberrarit, & metu perculsa sit; vel quod pro elemosyna venerit; aut etiam prætexit, se monachum

A μύχοι θαλασσομαχῶντες, καὶ τὰ μεγέθη τῶν πελαγῶν ἀπερῶντες. Ἡνίκα δὲ τις πληρώσῃ τὸ χρόνον τῆς μισθώσεως αὐτοῦ, ὃ πορτοποιεῖται τοὺς κινδυνούς, ὅς ἐν ἐπέσῃ θαλασσομαχῶν, ἀπὸ τῆς χαρᾶν, ὅτι ἀπέλαβε πλῆρη τὸν μισθὸν αὐτοῦ. μᾶλλον δὲ καὶ πορθύμῳς καδίςαται ὅτι πλέειν ἐν τῇ θαλάσῃ. Ἐκῆνοι μὲν, ὅτε τελέσωσι, τότε ἀρχονται. Ἡμεῖς ὅ, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, εἰάν φθασώμεν καλῶς τελέσαι τὸν πορθέμενον ἡμῖν ἀγῶνα, ἐκέτι ἡμῖν ἀνάγκη ὁπτικεῖται, πάλιν τῷ αὐτῷ δρόμῳ χρῆσασθαι. ἀδυνάτον γὰρ ὅτι τῷ πο. Μικρὸς ὁ ἀγὼν, ἀδελφοί. καὶ ἀνεκδιήγητος ἡ μισθαποδοσία. Ἡνωμένοι οὖν εἰς τὸ ἔργον ὅτι Κυεῖς, ἀγαπητοί, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ καὶ δυνάμει, ὡς καιρὸν ἔχομεν. Ὡς περ γὰρ ἀμεταμέλητα τὰ χαρίσματα αὐτοῦ, καὶ ἡ κλησίς τοῖς ἀγίοις. ὅπως καὶ τὰ ἐναντία τοῖς ἐναντίοις ἡπίμασαι ἀπὸ ἀρχῆς. Διὸ μακάριος ἀνὴρ, ὁ φοβούμενος τὸ Κύριον, ὅτι παρ' αὐτοῦ λήψεται τὸν σέφαρον, ὃν ἡπίμασε τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. ἀμήν.

ΠΡΟΣ ΑΔΕΛΦΟΝ ΕΚΠΕΣΟΝΤΑ, ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΝΟΙΑΣ.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ ΜΒ.

D **T**Οῖς ἐν ἡσυχαστηρίῳ καθεζομένοις πνευματικῶν πατρὸς ὑποβάλλει ὁ Ἐχθρὸς, λέγων. ἀποχωρεῖ ἐντεῦθεν, καὶ οἴκει κατὰ σεαυτὸν, καὶ ἀναπαύῃ μαῶν. Καὶ εἰάν συγκατατίθῃται ὁ ἀδελφὸς τοῖς πικρὰ τοῖς λογισμοῖς, χωρίζεται τῆς ἀδελφότητος. Καὶ εἰάν ἴδῃ ὁ Ἐχθρὸς, ὅτι νήφει ὁ λογισμὸς τῷ ἀδελφῷ μικρὸν, ὑποβάλλει αὐτῷ, λέγων. εἰσελθε εἰς τὴν ἐνδοτέραν ἔρημον. Εἴτα καδίσαντος ὁ ἀδελφῷ, χρόνον τινα, ἐν τῇ ἐρήμῳ, τότε πορσφέρει αὐτῷ ὁ μισόκαλος Δαίμων τὸν λογισμὸν τῆς ἀκηδίας, καὶ ὁ ἔκταμα ὅτι χρόνος, καὶ τὴν πᾶν ἡν τῷ χρειῶν, καὶ τὴν ἀοσέειαν ὅτι γήρως, καὶ τὴν κόπον τῆς ἐρήμους. Καὶ εἰάν ἰσχύει ὁ Ἐχθρὸς σαλεύσαι τὸν ἀδελφὸν, ἀνασπᾷ αὐτὸν κακείδεν, καὶ φέρει αὐτὸν πλοῦτον κώμης ἢ πόλεως. Τότε ὁπτικεῖται αὐτῷ τὴν πορνείαν. Ὁ οὖν ἀδελφὸς ἐγκρατεύεται ὅτι μὴ εἰσιέναι ἐν τῇ πόλει, μήτε εἰς κώμας πορσεγγίζεν. Τότε δεασάμενος ὁ Ἐχθρὸς τὸ σκοπὸν ὅτι ἀδελφῷ, τὰς κινήσεις καὶ τὰ τεχνάσματα ὁπνοεῖ, ἐν οἷς βέλεται καταβαλεῖν τὸν ἀδελφόν. Ὡς ὅταν ἡ μία ὅτι αὐτῇ. Ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, ἡσυχάζοντος τοῦ ἀδελφῷ ἐν τῷ κεμίῳ, πορσκαθαρίζει γυναῖκα, κρᾶν αὐτῷ, πορσφάσκει πλανωμένης καὶ ὀλιγοψυχίας, ἢ ὡς δι' ἐλεημοσύνην ἐλθούσης, ἢ προφασίζεται

οἷζεται μοναχὸν γνώριμον ὁπζητεῖν. Ὁ οὖν ἀδελ-
φὸς ἀνοίξας τὴν θύραν αὐτῆς, ὁρᾷ τὴν γυναῖκα, περι-
εσμένην ἐν τῇ αὐτῇ κελλίῃ. καὶ φησιν τὸ γύναιον.
κύριε ἀββὰ. Πῶς ἔλθεις ὁ δαίνα μοναχὸς; καὶ, ὅτι
κέκλικεν ἡδὴ ἡμέρα, ποιήσον ἀγάπην ὑποδέξαι
ἡμᾶς ἔσω τῆς θύρας σου, τὴν νύκτα ταύτην, μή-
ποτε πλανωμένων ἡμῶν, φαύλῳσι ἡμᾶς τὰ θηρία.
Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα συμπάμματα φέρει μὲν ἑαυ-
τῆς ὁ γύναιον. ἴσως ὅτι καὶ ἀναλώματα βασάζουσι καὶ
χρείας, ἐν οἷς βάλοντες δελιάσαι τὸν ἀδελφόν. Τότε
πολεμεῖ ὁ ἀδελφὸς ὁ ἑκατέρων τῶν λογισμῶν, καὶ
δειμάνει, ὡς ἀσπληγχνος, ὁ κτερεῖν τῆς ἐντο-
λῆς. μήποτε ὅτι καὶ ἀπὸ τοῦ ἀγαθοῦ θηροθῇ αὐτῇ
ἡ ψυχὴ. ἵνα ὅτι μὴ μνησκώμεθα τὸν λόγον. ἡτήτα ὁ
μοναχὸς τῇ ἐπιθυμίᾳ. καὶ μὲν δὲ σωτελεσθῆναι
τὴν ἀνομίαν, εἰς τὴν βλασφημίαν ἑξαποσεῖλαι αὐτήν,
ἀποκρίνεσθαι αὐτῷ, λέγους. ὅτε με ἐταπείνωσας,
ἐξαποσεύμας με ἀπὸ σου; ἵνα πῶς πορεύω; πῶς
δὲ ὁφείλωμαι τῷ πατρὶ ὡς γονέων μου; μὴ δὴνα-
ται κρυβῆναι ὁ πρᾶγμα. ἀσφαλῶς οὖν γίνωσκε,
μοναχέ, ὅτι σὺκέτι ἀφίσταμαι ἀπὸ σου, ἀλλὰ καὶ
μὲν σου κατέζομαι ἐν τῇ κελλίᾳ σου, καὶ ὁδὸν θέλης,
ἀγέτρεφέ με. Τότε ἄρχεται ὁ μοναχὸς θρηνεῖν
ἑαυτὸν, ὅτι ὅλως ἠνοίξε τὴν θύραν τῆς κελλίης αὐτῆς.

Ταῦτα ἔν γινώσκων, μοναχέ, τήρει σεαυτόν.
Εἰς τὴν ἐμπέσης εἰς τοὺς βρόχους αὐτῆς, κόπῳ
ἐκβλήσας σε δυνήσῃ. βρόχοις γὰρ, φησὶ, πῶς ἀπὸ
χειλέων ἐξώκειλεν αὐτόν. Προγινώσκων τοιγαρὶν,
τί ἔσαι τὰ ἔσχατα τῆς ἀμαρτίας, καὶ οἷα ἀτιμίαν
προξενεῖ τοῖς χρωμένοις αὐτῇ εἰς τὰ ταμιεῖα ταῦ-
τα, φεύγε ἐκ τῆς ἡδονῆς καὶ τῆς ἀπάτης. οἱ γὰρ καρποὶ αὐ-
τῆς, καρποὶ αἰσχύνῃς. Καὶ πρὸ μὲν τῆς ἡδονῆς,
ἐπιθυμία. μὲν δὲ τὴν ἡδονὴν, λύπη. ἀναλόγισαι
ἔν ὅτι τὴν ἡδονὴν λύπη ἀγδέχεσθαι. Καὶ φεύγε
τὴν ἀμαρτίαν. λογισμός σου τὴν ἀσχυρίαν τῶν ἀν-
θρώπων, μάλλον ὅτι τὸν φόβον τῆς Κυρίας. Ἀποδίδου
ἔν τὸν Δαίμονα τὸν θέλοντά σε ἀπατήσαι, καὶ τοὺς
πόνους συλῆσαι, ὅπως ἀλύπως ἀγαμείνης. Οἶδεν
γὰρ ὁ καρδιογνώστης Κύριος, ὅτι ἐκ πονηρίας χάειν,
ἢ μισανθρώπιαν, ἀποβάλλεις ὁ γύναιον, ἀλλ' ἵνα
μὴ ἀπὸ τοῦ ἀγαθοῦ, ὁ κακὸν σοι κατεργάσῃται. Εἰ
δέ τις λέγῃ. ὅτι καλὴ ἡ φιλοξενία. σύμφημι καὶ γὰρ.
ὁ οὖν φιλόξενος ἀνὴρ μιμήσας ὁ φείλει τῷ δοκιμά-
ζοντι ἀργύριον ἐν χωνοθυρίᾳ. ὁ καθαρόν λήφεται
ἑαυτῷ, πρὸς τὸν δὲ ἀδόκιμον. τέττις, τὴν ἐντολήν
τήρησον, ἀπὸ δὲ τῆς ἀμαρτίας φεύγε, ὡς ἐκ νόμου
ὀφείας. Ὁ γὰρ εἰπὼν, ξένος ἡμῶν, καὶ συνηγάγετέ με.
εἶπε καὶ, ἐκ πορνείας. Νῆφε ἐν τῇ νεότητί σου. Νῆ-
φε, μήποτε ἀμελήσας, ὁρῶν τῆς πᾶσι δουλεύων

A nachum aliquem notum inquirere. Frater
itaque ostium aperiens suum, videt mu-
liorem in sua consistentem cella: quæ ait
ad illum: Domine Abba, ubi certus qui-
dam moratur monachus? Et quia incli-
nata jam est dies, fac caritatem susci-
piendi nos intra fores tuas ista nocte: ne
forte oberrantibus nobis, comedant nos
feræ silvestres. Sæpe etiam aliam secum
adducit deceptricem mulier. Forte etiam
B expensas deferunt, & res necessarias, qui-
bus fratrem inescare volunt. Tunc frater
cum utrisque pugnat cogitationibus, me-
tuitque, ne velut immitis atque immise-
ricors præcepto excidat, & ne forte etiam
boni occasione capiatur ejus anima. Sed ne
in longum protrahamus sermonem, si con-
cupiscentia victus fuerit monachus, & post
consummatum scelus si emittere eam vo-
luerit, respondet illi dicens: Quando me
humiliasti, ac compressisti, a te dimittis,
C & ut quo velim abeam? At quo pacto ante
conspectum parentum meorum comparebo?
An poterit amodo res celari? Certo igitur
scias, monache, non amplius me à te ab-
scissuram: quin etiam tecum in tua cella
conquiescam, & unde voles, me sustentens.
Tunc seipsum monachus deslere incipit,
quod prorsus januam suæ cellæ aperuisset.

D Ista igitur sciens, monache, teipsum
custodi. Nam si in ejus laqueos incide-
ris, difficulter te explicare poteris. La-
queis enim, inquit, qui a labiis sunt, *Proverb. 7.*
pertraxit eum. Quare prænosens quæ
peccati futura sint novissima, qualemque
committentibus illud infamiam postea con-
ciliet, fuge voluptatem carnalem: quippe
cujus fructus, pudoris atque infamiæ fru-
ctus sunt. Et ante voluptatem quidem con-
cupiscentia, post voluptatem autem dolor.
E Perpende ergo animo, quod voluptatem
dolor consequatur, & fuge peccatum, men-
te complectens hominum infamiam, sed
magis timorem Domini. Repelle igitur
abs te Dæmonem volentem te decipere,
& labores tuos abripere; ut absque tristi-
tia permanes. Novit quippe cordium
scrutator Dominus, quod non malitiæ
F causa, aut humano aliquo odio, mulie-
rem respuas: verum ut non per bonum ti-
bi opereris malum. Si autem quis dicat,
rem bonam esse hospitalitatem: consentio
& ego. At hospitalis vir imitari debet eum,
qui aurum in fornace probat, purumque
sibi accipit, improbatum vero despicit.
Hoc est, mandatum observa; a peccato
autem velut ab ore serpentis fuge. Nam
qui dixit: *Hospes eram, & collegistis me:* *Matth. 25.*
dixit etiam: *Non fornicaberis.* *Matth. 5.*
Exod. 22. *Sobrium* igitur

igitur ac vigilantem te præbe in juventute tua. Vigilanter attende, ne forte otio atque torpori indulgens, inveniariis pravis affectionibus serviens a juventute usque ad senectutem. Nam qui in mari naufragium facit, forsitan & vigilavit & decertavit: verum magna fluctuum insultatio ipsum obruit. Qui autem in portu naufragatur, similis est illi, qui mera sua negligentia navem domini sui in profundum deducit ac perdit. Tu ergo in portu versaris, monache, siquidem tibi ipsi attendas. Propterea neque nobis in vicis ac castellis conversari expedit. Sin autem te ad oppidum seu castellum abeundi urserit necessitas, ne colloquiis distraharis mulierum. Quemadmodum enim qui hamū deglutit, ita tua abripietur anima. Vigila igitur, quia non procul abest prolapsio. Cum modestia ac timore Dei adversus tentationem decerta: nam fornicationis mater est impudentia. Quod si te liberius agentem, & accedentem ad ipsas viderint, ad pejus incitantes, dejicient te. Verū etiam si verecundus sis ac modestus, non confidas tibi: sed advigila, ne forte compunctionis & pietatis prætextu, mentem tuam verbis blandiloquis corrumpant: dixit enim quidam sanctorum: Sermones proferunt, affectum animi emollire conantes. At certe quemadmodum dixit Salvator: *Ecce ego mitto vos, sicut oves in medio luporum: estote ergo prudentes, sicut serpentes, & simplices ut columbae*: Admonet autem & per Apostolum dicens: *Nolite fieri imprudentes, sed intelligentes, quæ sit voluntas Domini: Et nolite inebriari vino, in quo est luxuria*. Certo igitur scias, carissime, quod si fueris ut aurum purum in mundo, & ad institutum profectus monasticum, neglexeris te ipsum, non tardabis fieri sicut plumbum. Et si iterum ad monasticum vitæ genus veniens, Dominum in veritate dilexeris; non tardabis fieri ut margarita, non habens maculam, aut rugam, vel quid hujusmodi: sed eris immaculatus omni ex parte.

Et istud te rursus nosse volo, quod qui committit peccatum, gravius bellum habet eo qui se continet. Nam sicut qui lutum in aliquem locum infundit, foetorem reddit abundantiorē: ita & qui non se continet, passionem auget. Intellige, quod si te ipsum neglexeris, in fine te poenitebit: quum dicat Apostolus: *Qui sine uxore est, sollicitus est quæ Domini sunt, quomodo placeat Domino. Qui autem uxorem habet, sollicitus est quæ sunt Mundi, quomodo placeat uxori; & divisus est*. Tu vero, monache, non mundanam elegisti sollicitudinem, sed quo pacto placeas Domino;

- A** ἀπὸ νεότητος, ἕως γήρως. Ὁ γὰρ ἐν πελάγῃ ναυαγήσας, ἴσως, καὶ ἐνήψε, καὶ ἠγωνίσαστο· καὶ ἡ πολλὴ τῶ κυμάτων ἐπανάστασις ἴσχυσε κατ' αὐτῶν. Ὁ δ' ἐν τῷ λιμνί ναυαγήσας, εἰκεν, ὡς ἡ ἰδίᾳς ἀμελείας δὲ πλοῖον τὸ δεαπότε αὐτῶν ἐν τῷ βυθῷ καταΐξας, καὶ ἀπολέσας. Σὺ οὖν ἐν τῷ λιμνί τυγχάνεις, μοναχέ, εἰάνπερ προσέχῃς σεαυτῷ. Διὰ τὸ τοιοῦτον συμφέρει ἡμῖν ἢ ἐν ταῖς κώμας ἀφ' αὐτοῦ.
- B** Εἰάν δὲ καταβῇ ἀνάγκη τῷ φθιάσκειν ἕως κώμας, μὴ ἀσούρη προσομιλῶν γυναιξίν. ὥστε ὁ καταπίνων ἀγκιστρὸν, ἔτιως ἐλκυθήσεται σε ἡ ψυχὴ. Νῆφε δ' ἐν, ὅτι εἰ μακρὰν δὲ πῶμα πῶσαι. καὶ ἀφ' αὐτῆς ἀλαθείας σε, καὶ τῷ φόβῳ τῷ Θεῷ, ἀγωνίζεσθαι πρὸς τὸ πειρασμόν. ἢ γὰρ ἀναισχυντία, μήτηρ ἐστὶ τῆς πορνείας. Εἰάν θεάσωνταί σε παρρησιαζόμενον. καὶ τῷ περὶ δόμῳ πρὸς αὐτὰς, εἰς χεῖρας παροβύνας καταβάλλουσίν σε. Ἀλλὰ καὶ ἀλαβῆς τυγχάνων, μὴ θάρρει σεαυτῷ. ἀλλὰ νῆφε, μήποτε, προφάσει κατανύξεως καὶ ἀλαθείας, πῶσαι λύσωσί σε τὴν ἀλήθειαν ἀφ' αὐτῶν ῥημάτων. Εἶπε γὰρ τις τῶ ἀγίων· λόγους προβάλλοντες, μαλακῶσαι δὲ πάθος πειρώμεθα. Ἀλλὰ καὶ ὡς εἶρηκεν ὁ Σωτὴρ. ἰδοὺ ἐγὼ ἀποσέλω ὑμᾶς, ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων. γίνεσθε δ' ἐν φρόνιμοι, ὡσεὶ ὄφεις. καὶ ἀκέραιοι, ὡς αἱ περὶ σελήνη.
- C** Παραγγέλλει δ' καὶ ἀφ' αὐτῆς ἀποστόλῃς, λέγων. μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ σωγιέντες, τί δὲ θέλημα τῷ Κυρίῳ. καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ, ἐν ᾧ ὄσιν ἀσωτία. Ἀσφαλῶς δ' ἐν γίνωσκε, ἀγαπητέ, ὅτι εἰ ἢ ὡς χρυσοῖον καθαρὸν ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ἐλθόντος σε εἰς τὸ μοναχόν, ἀμελήσῃς σεαυτῷ, εἰ χρονίζεις ἡμέρας ὡς μόλιδος. Καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν μοναχόν πάλιν, εἰάν ἀγαπήσῃς τὸ Κύριον ἐν ἀληθείᾳ, εἰ χρονίζῃς γενέσθαι ὡς μαργαρίτης, μὴ ἔχων σπῖλον, ἢ ῥυτίδα. ἢ τι τῶ πειστών, ἀλλ' ἔσῃ ἁμωμος καὶ πάντα.

Καὶ τὸ πάλιν γινώσκων σε βέλομαι, ὅτι ὁ χρώματος τῇ ἀμαρτίᾳ, περὶ ὅτερον πόλεμον ἔχει, τῷ ἐγκρατευσίᾳ. Ὡστε γὰρ ὁ ὅτι χέων βόρβορον ἐν τόπῳ τινί, πλεονάζει τὸ δυσωδίαν. ἔτιως καὶ ὁ μὴ ἐγκρατευσίᾳ αὖτις δὲ πάθος. Γίνωσκε ὅτι εἰάν ἀμελήσῃς σεαυτῷ, ἔχατον μεταμεληθήσῃ. τῷ ἀποστόλῃς λέγοντος· ὁ ἀγαμος μεμνηνὶ τὰ τῷ Κυρίῳ, πῶς ἀρεσθὶ τῷ Κυρίῳ. ὁ δ' ὅτι γαμήσας, μεμνηνὶ τὰ τῷ κόσμῳ, πῶς ἀρεσθὶ τῇ γυναικί, καὶ μεμνηνὶ. Σὺ δὲ, μοναχέ, εἰ τὴν τῷ κόσμου μεμνηνὶ θέλεις, ἀλλὰ πῶς ἀρεσθὶς τῷ Κυρίῳ. ὅθεν σεαυτὸν ἀνέχισας ἀφ' αὐτῆς τῶ ἐρανῶν βασιλείᾳ. Πάλιν λέγω. εἰάν μὴ ἐγκρατευσῇ, ἔχατον λυπηθήσῃ καὶ πολλὰς τρόπους,

καὶ τὸ λέγοντα Ἀπόστολον· Ὁλίβιν δὲ τῇ σαρκὶ ἔξουσιν οἱ ποιῆται. Ὁ γὰρ γαμήσας πτωχὸς μὴ τὰ πρὸς ἀρετὴν, ὡς ἀπώλυστος ὡς οἶκος, καὶ γυναικὸς, καὶ παιδοφροσύνῃ. ὁ δὲ ἀγαμος μεμινῆται τῇ Κυρίῳ, πῶς ἀρέσκει τῷ Κυρίῳ. Σεαυτὸν ἀνέχισας διὰ τὴν τῶν ἐρανῶν βασιλείαν, ὅς σιδήρῳ τοὺς διδύμους ἀποτεμῇ. ἐπὶ γὰρ τῆς ἀρετῆς ἀλλότριον ἂν ἀσεβεῖ λογισμῶς τῶν ἡδονῶν κρατήσας. Ἐμμενε πινυγάρῃ τοῖς αὐτοῖς ὁροῖς. διότι γέγραπται· ἀγαθὸν τὸ μὴ ὀφθαλμοδοτεῖν, ἢ τὸ ὀφθαλμοδοτεῖν καὶ μὴ ἀποδοῦναι. Βιάζου οὖν σεαυτὸν ἐγκρατεῦσθαι, καὶ ἀνέχου καὶ παρὰ τὴν ἀφλογισμὸς σε, καὶ τὴν διανοίαν σε, ὡς περ λιμνὴ ἀδύδιον, ἡσυχίας μεσόν. Καὶ ἡ ἐλπίς τῶν μελλόντων ἀγαθῶν πιαίνει σε τὰς δυνάμεις τῆς ψυχῆς, ὡς ἐν ἐλάτῳ καὶ πιότητι ἐμπεπλημένας, ὧν ὁ Κύριος ἀξιώσῃ ἡμᾶς ὁ δίκαιος κλητής. ἀμήν.

Μηδὲ ἐν ἐτέρῳ ὅπως φείρης τὸ ναὸν τοῦ Θεοῦ, ὡς ἀκαλῶ. καὶ μὴ λυπήσῃς τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ τὸ ἐνοικῶν ἐν ἡμῖν, μηδὲ τὰς ἀγγέλους τοὺς ἀγίους, τοὺς διατεταγμένους φυλάττειν, ἡμέρας καὶ νυκτός, οἱ καὶ τὰς Δαίμονας ἀποσοβῶσιν ἀφ' ἡμῶν, τὰς ἀοράτους ῥίζοντας καὶ ἡμῶν τὰς ὁδόντας, μήποτε αὐτοὶ ἡμῶν κατήγοροι ᾗσονται ἐν ἡμέρᾳ κείσεως, καὶ ἡ πόσις τῆς καταστροφῆς Σοδόμων. Ἐάν τε γὰρ καὶ οἱ πῆχοι ὡς κυκλώσωσιν ἡμᾶς, ἐάν τένη καλύπῃ, καὶ θύρα ἀποκλείσῃ, καὶ σκοτία τυγχάνῃ, ἂν ὁ ἐνοικῶν ἡμῶν, ὅτι ὁ ἀποχωρεῖς τὸ σκοπὸς ἀπὸ τοῦ φωτός, ὅθεν αὐτὸν ἐλάτῃ τὸ κατ' ἡμᾶς. Καὶ παιδέτω σε ὁ παροφῆτης, λέγων· σύνετε δὲ ἄφρονες ἐν τῷ λαῷ, καὶ μωροὶ, πότε φρονήσατε; ὁ φυτεύσας τὸ σῶμα, ὅχι ἀκρίβει; ὁ πλάσας τὸ ὄφθαλμόν, ὅχι κατανοεῖ; ὁ παιδεύων τὴν ἔδνη, ὅχι ἐλέγξει; ὁ διδάσκων ἄνθρωπον γινώσκῃ; Κύριος γινώσκῃ τὰς διαλογισμὸς τῶν ἀνθρώπων, ὅτι εἰσὶ μάταιοι. Ἀγαπήτε ἀδελφε, ὅς μόνον τὰς πράξεις τῶν ἀνθρώπων ἐφορεῖ ὁ Κύριος, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀφλογισμὸς.

Ἐάν ὃ ἡ πόσις σοι ὁ ἔχθρος, λέγων· ἐπὶ μετάνοια, διὸ ἀπόλαβε τῆς βεβλήματός σε. Εἰπὸν πρὸς αὐτόν· τίς ἡ χρεία, ὦ Διάβολε, καὶ δελεῖν οἰκίαν οἰκοδομηθεῖσαν, καὶ ἄνωθεν πάλιν οἰκοδομεῖν αὐτήν; τῷ Ἀποστόλου λέγοντος· μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν ἐργάζεσθε. ὅπου δὲ φόβος καὶ τρόμος, δῆλον ὅτι ὁ δαίμων ἡδονῇ ὑπάρχει. Σχολάζετε πινυγάρῃ τῇ ἑαυτῶν σωτηρίᾳ, ἀγαπήτε ἀδελφε, καὶ καδίσας ἡσυχία, ἐπισυνάγαγε σε τὰς λογισμὸς, καὶ εἰπὸν ἐν σεαυτῷ· Ἄνθρωπε, πόσον χρόνον ἔχεις, ποιῶν τὰς ἐπιθυμίας τῆς σαρκὸς καὶ τῶν ἀφροσύνων σε; Τὴν ὠφελή-

Amino; unde teipsum castrasti propter regnum Coelorum. Rursusque dico, si non continueris, novissime multis modis dolebis, secundum Apostolum dicentem: *Tribulationem vero carnis habebunt hujusmodi.* Nam qui uxorem duxit, inopia virtutis laborat, curis domus, & uxoris, educationisque liberorum distractus. Qui autem absque uxore est, sollicitus est quæ sunt Domini, quomodo placeat Domino. Teipsum propter regnum Coelorum castrasti, non ferro virilia amputans; quippe quod a virtute alienum est; sed pia cogitatione voluptates comprimens. Quare iisdem terminis insiste: quia scriptum est: *Melius erat te non vovete, quam post votum promissa non reddere.* Teipsum igitur ad continentiam compelle: & mundas cogitationes tuas mentemque invenias, tanquam portum serenum tranquillitate plenum. Et futurorum bonorum spes, vires animæ tuæ pinguefaciet, quasi adipē & pinguedine repletas: quibus nos Dominus dignetur justus Iudex. Amen.

Neque alio modo templum corumpas Dei, obsecro: & non contristes inhabitantem in nobis Dei Spiritum: nec sanctos Angelos nostræ deputatos custodiæ die noctuque, qui & Dæmones a nobis repellunt invisibiles, dentibus adversus nos stridentes: ne forte ipsi accusatores nostri in die evadant iudicii, subijciamurque everfioni Sodomorum. Nam etiam si nos muri circumdederint, & licet nos tectum contexerit, & fores oclusæ sint, ac tenebræ existant: attamen cogitemus, nihil eorum, quæ ad nos pertinent, latere eum, qui tenebras a luce separavit. Fidemque tibi Propheta faciat, dicens: *Intelligite insipientes in populo, & stulti aliquando sapite. Qui plantavit aurem, non audit? Qui finxit oculum, non considerat? Qui corripit gentes, non arguet? Qui docet hominem scientiam? Dominus scit cogitationes hominum, quoniam vanæ sunt.* Frater carissime, non solum hominum actiones intuetur Dominus, verum etiam cogitationes.

Quod si tibi suggerat inimicus, dicens: Restat poenitentia: ideo jam voluntate tua perfrui: dic ad eum: Quæ utilitas est, Diabole, domum bene extructam diruere, ac de integro rursus ædificare? Quum dicat Apostolus: *Cum metu ac tremore vestram salutem operamini.* Ubi vero metus est ac tremor, perspicuum est nullam adesse voluptatem. Da ergo operam salutis tuæ, dilectissime frater: ac mentem ad tranquillitatem traducens, recollige cogitationes tuas, & dic intra teipsum: Tanto jam tempore tuas, o homo, voluptates, & carnis cupiditates explēs, & cogitationibus satisfacis tuis?

Matth. 18.

1. Cor. 7.

Eccl. 5.

1. Cor. 3.

Gen 1.

Psal. 9.

Philipp. 2.

Matth. 6.
Luc. 12.

Quod lucrum his perficiendis retulisti? Numquid ad staturam tuam adjecisti cubitum unum? At crassus & pinguis factus es. Aliud igitur tibi ipse nihil, præter escam, vermium collegisti. Quid ergo inde tibi utilitatis accessit? Cœlestem ne thesaurum bonis complesti, dum ita sine metu vitam degis? Quid igitur tibi profuerit, reliquisse mundum?

Heu mihi, o anima, quod ad talem vitæ conditionem, aut potius everfionem, deveneris. Ecce fratres mei virtutibus exornati sunt, Deumque in veritate timent: ego autem in tenebris ambulo. Mane resipisco propter ea, quæ ago, ac die consequenti deteriora perficio: & quum Dominus vires mihi & sanitatem donaverit, his ego confusus Creatorem meum exacerbo. Quare negligens es, o anima mea? Cur pro nihilo ducis? Non enim te hinc pellet atque abjiciet Creator, qui te ex non esse ad esse produxit. Ipse mittet Angelum suum, & tu hinc discedes. Agnosce infirmitatem tuam, o anima mea. Quandiu factori tuo, ac mandatis ipsius reluctaberis? Opprobrium me fecisti, o Diabole, & Angelis & hominibus, obediensque factus sum consilio tuo impio. Suggestis enim mihi, dicens: Semel exple concupiscentiam tuam, & non amplius indulgebis ei, neque cognoscetur peccatum tuum. Ecce parvum illud, magnus mihi factus est hiatus: nec possum improbis variisque concupiscentiis tuis resistere. Nam exiguum foramen aqua invenit, hiatumque magnum ac omnibus manifestum effecit. Vere enim peccatorum consuetudo in deterius agit eum, qui lapsus est. Mentem quippe meam immundis obscurasti cogitationibus, & in peccati foveam impulisti me. Cui dicam, ut super me plangat misero peccatore? Nudum enim me inimicus reddidit, ob meam pigritiam: verum spe in Deum respiciens, non despero salutem meam in finem: quoniam clementissimus est & optimus Dominus.

Quid porro & ad fraudulentum deceptorem? Quippe qui continentiam meam ob stomachi infirmitatem evertit, & me a vigilia in orationibus alienum fecit. Avaritiam in me prætextu longioris senectutis plantavit: lacrymas meas exsiccavit: cor meum crassum ac stupidum reddidit: ab obedientia in Christo me segregavit, & in distractionibus me defixum tenuit: inobedientem me reddidit, ne quid agerem, & ut curiose ac frustra laborarem effecit. Invidiâ & detractionem me docuit. Trabē quæ in oculo meo est, non permittit mihi ut considerem: festucam autem, quæ in oculo fra-

Matth. 7.
Luc. 6.

A ὠφελήθης, καὶ τί ἐκέρδηςας τὰ τοιαῦτα ἐπιτελών; Ἄρα καὶ πωροδέθηκας ὅτι τὴν ἡλικίαν σου, πῆχυν ἓνα; Ἀλλὰ παχὺς γέγονας. ὁ δὲ ἕτερον σιωγῇ ἔχῃς σεαυτῷ, πλὴν ὁφθῆς σκωλήκων. Ἀλλὰ τί ἐκέρδηςας; Τὸν ἐν ὕρανοῖς θησαυρὸν ἐνέπλησας ἀγαθῶν, ὥτως ἀφόβως ἀλάγων; Τί οὖν ὁ ὄφελος, ὅτι Ἰσὴλιδες ἐκ τῷ κόσμου.

B Οἱμοι, ψυχὴ, εἰς τὴν τοιαύτην κατὰσασιν ἐλίλυθας, εἰς τὴν τοιαύτην καταστροφῇ; Ἰδού οἱ ἀδελφοί μου κεκοσμημένοι εἰς τὰς ἀρετάς, οἱ τὸ Θεὸν φοβέμενοι ἐν ἀληθείᾳ. ἐγὼ δὲ ἐν σκοτίᾳ πορεύομαι. πρῶτ' πρῶτ' μεταμελῶμαι ἐφ' οἷς πράσσω. καὶ ἐξῆς τὰ χεῖρω σιωτελῶ. Καὶ ἐπειδὴ ὁ Κύριός μοι ἐχαίσατο ἰσχυρῶ καὶ ὑγείᾳ, τέτοις ἐγὼ θαρρῶν παροργίζω τὸ ποιήσαντά με. Ἰνατί ἀμελεῖς, ὦ ψυχὴ μου; ἵνατί καταφρονεῖς; Μὴ γὰρ σε ὧδε ἐάσῃ ὁ ποιήσας σε ἐκ τῆς μητρὸς, καὶ εἰς τὴν παραγωγὴν. Αὐτὸς ἀποσελεῖ τὸ ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἀπελθὼν ἐντεῦθεν. Γινώσκει τὴν ἀσθενείαν σου ψυχὴ μου. Ἔως πότε ἀντερεῖς κατὰ τὸ ποιήσαντός σε, καὶ τὸ πωροσπασμάτων αὐτοῦ; Ὡς Διάβολος, ὁ νειδὸς με πεποίηκας καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. ὑπήκοος γενόμενος τῷ ἀσεβῆς συμβουλίας. Ὑπέβαλές μοι, λέγων· ποίει ἅπαξ τὸ ἐπιθυμίαν σου, καὶ μηκέτι ποιήσῃς αὐτήν, καὶ ὁ γνωσθήσεται ὁ αἰμαρτημά σου. Ἰδού ὁ μικρὸν ἐκείνο ἐγένετό μοι χάσμα μέγα, καὶ ὁ δύναμαι ἀντιστῆναι ἐναντίον τῶν πονηρῶν, καὶ ποικίλων σε ἐπιθυμιῶν. μικρὰν γὰρ ὁπὴν εὔρε τοῦ ὕδατος, καὶ ἐποίησε χάσμα μέγα, καὶ πᾶσιν ἐκδήλον. Ἀληθῶς γὰρ ἡ σιωπήθεις τὰ αἰμαρτημάτων εἰς τὸ χεῖρον ἄγει τὸ πεπληκότα. Ἐσκοτίσας γὰρ μου τὴν ἀσέβειαν ἀπὸ τῶν ῥυπαρῶν λογισμῶν, καὶ ὠθέσας με εἰς τὸ λάκκον τῆς αἰμαρτίας. Τίνι εἶπω, ἵνα κλαύσῃ ἐπ' ἐμοί; Γυμνὸν γὰρ με ἀποκατέστησεν ὁ Ἐχθρὸς ἐκ τῆς ἐμῆς ῥαθυμίας· ἀλλὰ τῇ εἰς Θεὸν ἐλπίδι ἀποβλέπων, οὐκ ἀπογινώσκω τὴν ἐμαυτοῦ σωτηρίαν εἰς τέλος.

F Τί δὲ πρὸς τὸν Δόλιον; τὴν ἐγκράτειάν μου κατέλυσε ἀπὸ τῆς ἀσθενείας τῆς σομάχου μου, καὶ τῆς ἐν πωροσπασμῶν ἀγρυπνίας ἀλμύριον πεποίηκε. τὴν φιλαργυρίαν ἐφύτευσεν ἐν ἐμοί, πωροσπασμῶν μακρογυρίας. τὰ δάκρυά μου Ἰσὴραν· τὴν καρδίαν μου ἐπάχυνε. τῆς ἐν χειρὶ ὑποταγῆς με ἀνήρρησε, καὶ τοὺς πειρασμούς μοι ἐνέπηξεν. ἀνυπότακτόν με πεποίηκε. μὴ ἐργάζεσθαι, ἀλλὰ πωροεργάζεσθαι πεποίηκε. φθονερὸν καὶ καταλαλόν με ἐδίδαξε. τὴν δοκὸν τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ μου ὁ σιωεχώρησε κατανοεῖν, ὅς τ' ἡ κάρφος ὁ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τῶ ἀδελφοῦ μου πωροφέρει πρὸς ὀφθαλμῶν μου.

lo verbo curat. Solum dixit, & facta sunt. Hocque ex ipsis crede rebus. Dixit Paralytico: *Tibi dico, surge, tolle grabatum tuum, & vade in domum tuam*: Et e vestigio sanus factus est homo, & bajulans suum quo portabatur lectum, ambulabat sanus.

Marc. 2.
Joan. 5. Dixit & Leproso: *Volo, mundare*: & illico mundata est ejus lepra. Quin & Lazarum quoque quatruiduanum a mortuis excitavit Dominus. Et ne sigillatim recensentes, videamur in longum protrahere sermonem (nam opera illius innumerable sunt:) illius etiam quæ pedes ejus lacrymis irrigavit, & capillis suis abstergit, peccata verbo dimisit, dicens: *Confide filia, fides tua te salvam fecit*. Nam fons est indeficiens medicamenta hominibus producens. Ne ergo hæsites: non enim te salvari volentem rejiciet, qui ait:

Matth. 9.
Matth. 7. *Si vos quum sitis mali, nostis bona data dare filiis vestris: quanto magis Pater vester qui in caelis est, dabit bona petentibus se?* Accede igitur ad Patrem misericordiarum, & confitere peccata tua, cum lacrymis dicens:

Luc. 15. Peccavi in Coelum, & coram te, Domine Deus omnipotens, & non sum amplius dignus vocari filius tuus, neque sursum aspectum tollere, & cernere altitudinem coelorum, præ multitudine iniquitatum mearum, neque nomen tuum gloriosum nuncupare labiis mei peccatoris. Nam coelo & terra indignum me reddidi, te optimum dominum exacerbans. Precor, obtestorque te, Domine, ne me a facie tua abjicias, neque recedas a me, ne peream. Nisi enim me manus tua protexisset, jam ego periissem, & essem instar pulveris ante faciem venti, & quasi nunquam in hac vita apparuissem. Nam ex quo viam tuam dereliqui, nullus mihi bonus occurrit dies; qui enim in peccatis bonus visus est dies, acerbissimorum extitit acerbissimus. Verum deinceps spero, ut gratia tua me confortante, salutem meam consulas. Nuncque ad te supplex recurro, obsecrans, ut me a justitiæ aberrantem via, suscipias. Effunde in me miserationum tuarum multitudinem, sicut in filium olim effudisti prodigum: quia vitam meam dedecoravi, dissipatis divitiis gratiæ tuæ. Miserere mei, & ne vitæ memineras meæ, quæ ad extremam redacta est vilitatem. Miserere mei, sicut olim Peccatrici, & Publicani es misertus. Miserere mei, sicut Latronis es misertus: nam is in terra quum esset, ab omnibus reprobatus est: at tu eum suscepisti, & deliciarum Paradisi incolam fecisti. Quare

A πάθος· εἰ γὰρ ὅστις ἀπότομος ἰατρός, ἀλλὰ συμπαθὴς, λόγῳ θεραπεύει. μόνον εἶπε, καὶ ἐγένετο. Καὶ Ἰησοῦς αὐτῷ τὰ πραγμάτων πιστεύει. Εἶπε τῷ παραλυτικῷ. σοὶ λέγω, ἔγεραι, ἄρρον τὸ γράβαντόν σου, καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. καὶ δι' αὐτοῦ ἐγένετο ὁ ἀνδρῶπος ὑγιής, καὶ τὸ κλίνην βαρύνον αὐτὸν βαρύνον, παρέπαται ὑγιής. Καὶ τῷ λεπρῷ εἶπε· θέλω, καθάραι σε. καὶ δι' αὐτοῦ ἐκαθαρίσθη αὐτὸς ἡ λέπρα. Τὸν δὲ Λάζαρον τετραπταῖον ἤγειρεν ὁ Κύριος ἐκ νεκρῶν. Καὶ ἵνα μὴ καθ' ἓνα λέγοντες, δόξωμεν μνησθῆναι τὸν λόγον· τὰ γὰρ ἔργα αὐτοῦ ἀναειρήμητά εἰσι. Τῆς δὲ βρεξιάσεως αὐτοῦ τοὺς πόδας τοῖς δάκρυσι, καὶ τῇ θριξίν αὐτῆς ἐκαθαρίσθη, λόγῳ αὐτῆς ἔλυσε τὰ ἁμαρτήματα; εἰπὼν· θάρσσε, θυγάτερ. ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. Πηγὴ γὰρ ὅστις ἀνελλιπής, ἱάματι τοῖς ἀνθρώποις βρῦσα. Μὴ οὖν δίσταζε. εἰ γὰρ ἀποβάλλεις σωθῆναι σε θέλοντα, ὁ εἰπὼν· εἰ γὰρ ὑμεῖς, πονηροὶ ὄντες, οἴδατε δόγματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ Πατήρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς ἔρανοις, δώσῃ ἀγαθὰ τοῖς αἰτῶσιν αὐτόν; Πρόσελθε ἔν τῳ Πατρὶ τῷ οἰκτιρῶντι, Ἰησοῦ μολογέμενός σου τὰς ἁμαρτίας, μὲν δακρύων λέγων.

Ἡ ἁμαρτία εἰς τὸ ἔρανον, καὶ ἐνώπιόν σου, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, καὶ ἐν ἐμοὶ ἄξιός κληθῆναι υἱός σου, ὅσῳ ἀτενίσαι καὶ ἰδεῖν τὸ ὄψος τῶ ἔρανος, ἀπὸ πλήθους τῶ ἀδικιῶν μου, ὅσῳ ὀνομάσαι τὸ ὄνομά σου τὸ ἐνδοξόν. Ἀλλὰ τῷ χειλέων ἐμῶν ἁμαρτωλῶν. Ἀνάξιον γὰρ ἐμαυτὸν πεποίηκα τῶ ἔρανος καὶ τῇ γῆς, σὲ παροργίσας τὸν ἀγαθὸν Δεσπότην. Δέομαι, Κύριε, δέομαι, μὴ με ἀπορήνῃς ἀπὸ τῶ πρὸς ὅπου σου, μηδὲ ἀποστῇς ἀπὸ ἐμοῦ, ἵνα μὴ ἀπολώμαι. Εἰ μὴ γὰρ ἡ χεὶρ σου ἐσκέπασέ με, ἐπεὶ ἀπωλόμην ἤδη, καὶ ἤμην ὡς χεὶρ καὶ πρόσωπον ἀνέμῳ, καὶ ἐγενόμην ὡς μὴ φανείς ποτε ἐν τῷ βίῳ τέτῳ. Ἀλλὰ εἰ γὰρ κατέλιπόν σου τὴν ὁδόν, εἰ σωλώτησέ μοι ἡμέρα ἀγαθή· καὶ γὰρ ἡ ἐν ἁμαρτίαις δοκῶσα ἀγαθὴ ἡμέρα, τῷ πικροτάτων πικροτάτῃ ὑπάρχει. Καὶ ἀπὸ τῶ νῦν ἐλπίζω, τὸ χάριτός σου ἐνδυναμώσης μοι, φροντίσαι τὸ ἐμαυτῷ σωτηρίας. Καὶ νῦν προσώπῳ δέομαι, ἀντιλαβῆ με τῷ πλανηθέντος ἀπὸ ὁδοῦ δικαιοσύνης. Ἐκχεε ἐπὶ ἐμὸν τὸ πλῆθος τῶ οἰκτιρῶν σου, ὡς τῷ ἀσώτῳ υἱῷ· ὅτι κατήχυνά με τὸν βίον, σκορπίσας τὸν πλῆθον τὸ χάριτός σου. Ἐλέησόν με, καὶ ἀμνησικακήσον ἐπὶ τῷ πεφωτισμένῳ με βίῳ, ὡς τῇ ἁμαρτωλῷ, καὶ τῷ τελῶνι. Οἰκτείρησόν με ὡς τὴν λησὴν. οὗτος γὰρ ἐπὶ γῆς ὢν, ἀπεγνωσθὲν ἀπὸ πάντων· σὺ δὲ προσελάβες αὐτόν

αὐτὸν, καὶ ὡς δίδου τῆς τρυφῆς οἰκήτορα κατέ-
 εστησας. Δέξαι καὶ ἐμὲ ὡς ἀχρεῖς δέλμας καὶ μετα-
 νοίαν, ὅτι καὶ γὰρ ἀπεγνωσθὲν ὑπὸ πάντων. Ἡλ-
 θες γὰρ, Κύριε, ὁ δίκαιος σῶσαι, ἀλλὰ ἁμαρ-
 τωλὲς καλέσαι εἰς μετάνοιαν.

Πρόσευξαι. Ὁμολόγησαι. συνεργεῖτω ἡ
 πρᾶξις τῇ προσευχῇ, καὶ ὁμολογήσει ἵνα κα-
 τευθῇ σὺ ἡ προσευχή, ὡς θυμίαμα ὀνόπιον
 ὡς Θεῷ. καὶ ἀκρόση, ὡς ἀνδρῶπε, μεγάλη σὺ ἡ
 πίσις, ἡγηθήτω σοι, ὡς θέλεις. Ὁ γὰρ Θεός, ὁ
 ὅτι πεπλανημένων ὁδηγός, καὶ ὁ κατεργασμένων
 ἀνορθωτὴς, δῶν ἡμῖν ἐκτελέσαι βίον ἀκατάγνω-
 στον, καὶ εἶσαι ἡμᾶς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ ἐν ἐκείνῃ τῇ
 ἡμέρᾳ ὁ δίκαιος Κριτής. Ὅτι αὐτῷ πρέπει ἡ
 δόξα, τιμὴ καὶ προσκυώσεις. τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ
 Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, εἰς πάσας τὰς
 αἰῶνας ὡς αἰῶνος. ἀμήν.

ΟΤΙ ΟΥ ΔΕΙ ΟΜΝΥΕΙΝ, ΟΥΤΕ
 ΔΥΣΦΗΜΕΙΝ.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ ΜΓ.

ΤΟῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
 εἰπόντος, πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρήθη τοῖς ἀρ-
 χαίοις. ὅτι ἐπισημασθε, ἀποδώσεις γὰρ Κυρίῳ τοὺς ὅρκους
 σὺ. ἐγὼ γὰρ λέγω ὑμῖν, μὴ ὁμῶς ὅλως. μήτε ἐν τῷ
 ἔρανος, ὅτι θρόνος ἐστὶ Θεῷ. μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι
 ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ ἐστὶ. μήτε εἰς Ἱεροσόλυ-
 μα, ὅτι πόλις ἐστὶ μεγάλης Βασιλέως. μήτε ἐν
 τῇ κεφαλῇ σὺ ὁμῶς, ὅτι ὁ δυνάσταις μίαν τρίχα
 λευκὴν ἢ μέλαιναν ποιῆσαι. Ἐγὼ γὰρ ὑμῶν ὁ λόγος,
 Ναὶ, ναὶ, Οὐ, οὐ. ὅτι δὲ ἐξέωσεν τὰς, ἐκ τῶν Δια-
 βόλων ἐστὶ. Καὶ πῶς ἡμεῖς πολυῶν τῶν ἐξουσιῶν
 τὰς ἐν πολλὰς τῶν ποιήσαντος ἡμᾶς; καὶ τὸ λέγοντα. καὶ
 εἰς τὸ εἶναι εἰς ἔρανον τὸ εἶμα αὐτοῦ, καὶ ἡ γλῶσσα αὐ-
 τοῦ διηλθεν ἐπὶ τῇ γῇ. Καὶ τομᾶς ἀνοίγεις σὺ τὸ
 εἶμα ἀφόδως, καὶ ἀπολύεις λόγους εἰς ἔρανον, ὅρ-
 κους τε, καὶ δυσφημίας; καὶ ἐφοβῇ, μήποτε δρέπα-
 νον πυελὸν, ὁ ὁ Προφήτης ἐθεάσατο, καὶ ἀλάσθη ἐν
 τῷ οἴκῳ σου, ἕως ὅτι ἀναλώσει σε ἐκ τῆς ὑπὲρ ἔρα-
 νόν, ἐν τῷ σε τομᾶς ἀνοίγεις τὸ εἶμα καὶ τὸ παν-
 τοκράτορος Θεῷ, εἰς ὃν ἄγγελοι, ἀρχάγγελοι, Χε-
 ρουβὶμ καὶ Σεραφὶμ ἀτενίσαι ἐπὶ πολυῶν, ἀλλὰ φόβῳ
 καὶ τρόμῳ πρὶς αὐτὸν ὑμνῶντες τὸ ὄνομα αὐτοῦ τὸ φο-
 βερὸν, καὶ ἐνδοξον, καὶ ἐντιμον. καὶ ὡς γέγραπται.
 πολλοὶ αὐθάδεις, δόξας ἐπὶ τρέμει βλασφη-
 μῶντες. ὅπως ἄγγελοι, ἰαχὺ καὶ δυνάμει μείζονες
 ὄντες, ὁ φέρει καὶ κατ' αὐτοῦ βλάσφημον κρίνει.
 ὅτι δὲ, ὡς ἀλογα ζῶα, γενημένα φυσικὰ, εἰς
 Tom. II. ἄλλωσιν

Are & meam inutilis tui servi poenitentiam
 suscipe: nam & ego à cunctis spretus sum,
 atque rejectus. Advenisti enim, Domine,
 non ut justos salvares, sed ut peccatores
 ad poenitentiam vocares.

Deprecare, & confitere: verum actio
 orationi cooperetur atque confessioni, ut
 oratio tua sicut incensum dirigatur in con-
 spectu Dei: audiasque, o homo: *Magna* *Matth. 15.*
est fides tua, fiat tibi sicut vis. Deus autem,
 qui aberrantium dux est, & collapsorum
 erectior, donet nobis, ut vitam peraga-
 mus irreprehensibilem, statuaturque nos a
 dextris suis in illa die justus iudex. Quo-
 niam ipsi convenit gloria, honor, & ado-
 ratio, Patri, & Filio, & Spiritui Sancto,
 in omnes sæculorum generationes. Amen.

QUOD NON OPORTEAT JURARE,
 NEQUE BLASPHEMARE.

PARÆNESIS XLIII.

QUUM dicat Dominus & Salvator *Matth. 5.*
 noster Jesus Christus: *Iterum audi-*
stis, quia dictum est antiquis: non
perjurabis: reddes autem Domino jura-
tura tua. Ego autem dico vobis, non jurare omnino,
neque per cælum, quia thronus Dei est: neque
per terram, quia scabellum est pedum ejus:
neque per Hierosolymam, quia civitas est magni
Regis: neque per caput tuum juraveris, quia
non potes unum capillum album facere, aut ni-
grum. Sit autem sermo vester, est, est: non,
non: quod autem his abundantius est, a Dia-
bolo est. Et quomodo nos præcepta Crea-
toris nostri transgredi audemus? Secundum
eum, qui dicit: Et posuerunt in cælum os *Psal. 72.*
suum, & lingua eorum pertransiit in terra.
Et audes aperire audacter os tuum, & in cœ-
lum verba emittere, juraamenta, atque bla-
sphemias? Nec times, ne forte falx ignea,
quam Propheta vidit, demoretur in domo *Zachar. 5.*
tua, donec ex ea, quæ sub cœlo est, te ex- *Apocal. 14.*
cidat ac deleat? Dum sic audes os aperire
adversus Deum omnipotentem, in quem
Angeli, Archangeli, Cherubim, & Sera-
phim non audent oculos conjicere: sed cum
timore ac tremore assistunt, collaudantes
nomen ejus: sicut scriptum est: Audaces, *2. Petr. 2.*
sibi placentes, sectas non metuunt introducere,
blasphemantes. Ubi Angeli, fortitudine &
virtute quum sint majores, non portant ad-
versum se execrabile judicium. Hi vero ve- *Jud. 1.*
lut irrationabilia animalia, naturaliter in ca-
 ptio-

*ptionem & in corruptionem, in his quæ ignorant blasphemantes, in corruptione sua peribunt, percipientes mercedem iniquitatis. At tu homo quum sis, non agnoscis te ipsum? An putas, quod probitatem præbeat res ista? Non, inquam: verum in perniciem atque exitium ea tibi res accidet: quia & aliorum animas coinquinas, Satanæ administer effectus: quum dicat Apostolus: Docentes & commo-
Coloss. 3. nentes vosmetipsos in psalmis, & hymnis, ac canticis spiritualibus, cantantes in cordibus vestris Domino. Tu vero pro hisce contraria doces, blasphemias & juramenta: teque ipsum atque insipientiæ tuæ imitatores, filios gehennæ efficis: quoniam os, quod ad glorificationem suam procreavit Deus, illud tu amaritudine imples. Desine igitur, o homo, ne forte idem sermo, quem contemnis, flamma fiat in ore tuo, & tuam linguā comburat. Nam si homo homini pugnam fuscitans, etiam pace jam facta, in conspectum ejus prodire erubescit: quomodo tu hodie in mundo constitutus, & cras tribunali ipsius præsentandus, audes talia eloqui? Et non metuis, ne forte ignis e cælo descendat, & devoret te, dum tu sic os adversus Omnipotentem aperis? Neque vereris, ne forte terra sub te repente disrumpatur, teque absorbeat? Ne decipiaris, o homo: impossibile est enim manus effugere Creatoris nostri. Audi eum, qui dicit: Blasphe-
1. Petr. 4. mantes: qui rationem reddent Deo, qui judicaturus est vivos & mortuos. Quousque tandē exacerbamus eum, qui tanta nobis bona donavit? Qui pulverem e terra capiens, formavit hominem, & inspiravit in eum spiritum vitæ: qui cuncta subjecit sub pedibus ejus: & nos dormientes custodit, & excitatos protegit, & esurientes nutrit, ac nudos vestit; pusillanimes consolatur, corripit, & miseretur: qui etiam filium suum unigenitum pro omnium vita tradidit. Nos autem pro beneficiis ejus, spinas & tribulos proferimus, quorum consummatio in combustionem.*

*Accede ergo ad benignissimum, & maiorum atque injuriarum plane immemorem Deum: petens ab eo custodiam ori tuo, & ostium circumstantiæ labiis tuis. Cernis enim Prophetam, quomodo tremore ac metu perculsus, & per puram cum Deo precationem fermocinans, exclamabat, dicens: Domine, audi vi auditionem tuam, & timui: consideravi opera tua, & exravi. Ac rursus: Observavi, ut conturbatum est cor meum, a voce precationis labiorum meorum: & ingressus est tremor in ossa mea, & subter me conturbata est virtus mea. Quod si adhuc pergimus justum contemnere Judicem, audiamus Apo-
Psalm. 140. stolum*

ἄλλωσιν καὶ φθορὰν, ἐν οἷς ἀγνοῶσι βλασφημῶντες, ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν φθαρήσονται, κομιέμενοι μισθὸν ἀδικίας. Σὺ ὅ, ἄνθρωπος ὢν, ὅτε ἐπιγινώσκεις ἑαυτὸν; ἢ δοκεῖς ἀνδραγαδίαν παρέχειν τὸ πρᾶγμα τῆτο; ἔχι, λέγω σοι. ἀλλ' εἰς ὅλεθρον καὶ ἀπώλειαν ἀποβήσεται σοι τὸ πρᾶγμα τῆτο, ὅτι καὶ ἐτέρων ψυχὰς μολιώνεις, σωεργὸς θρόνου Σατανᾶ. Ἐ Α'ποστόλος λέγοντος. διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἑαυτοὺς, ἐν ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς ᾄδοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ. Σὺ ὅ, ἀντὶ τούτων τὰ ἐναντία διδάσκεις, δυσφημίας καὶ ὅρκους. καὶ ποιεῖς σεαυτὸν καὶ τοὺς μιμενῶντας, εἰς τὴν σὴν ἀφροσύνην, ὥστε γενέσθαι, ὅτι τὸ σῶμα, ὃ Θεὸς δημιούργησε πρὸς δοξολογίαν ἑαυτοῦ, σὺ τῷτο πικρίας ἐπέπλησας. Παύσαι λοιπὸν, ἄνθρωπε, μήποτε ὁ αὐτὸς λόγος, ὃν καὶ ἀφρονεῖς, φλόξ θνήσκει ἐν τῷ σώματί σου, καὶ καὶ ἀφλογίζῃ σου τὴν γλῶσσαν. Εἰ γὰρ ἄνθρωπος ἀνθρώπῳ ποιήσας μάχην, καὶ εἰρήνης θρομένης, αἰχμυρῇ εἰς πρὸς ὁπλὸν αὐτῷ ἐλθεῖν, πῶς σὺ σήμερον ἐν τῷ κόσμῳ ἰσάμενος, καὶ αὐτεὶ ἐν τῷ βήματι αὐτῷ μέλλων παρίστασθαι, πολυᾶς τοιαῦτα λέγεσθαι; καὶ ἐφοβῇ, μήποτε καὶ ἀβὴ πῦρ ἀπ' ἐρανῶν, καὶ καὶ ἀφάτης σε ἐν τῷ σε ἀνοίγῃ τὸ σῶμα καὶ ἔσται Παντοκράτορος; ὁ δὲ ἰσχυρὸς καὶ ἰσχυρὸς, μήποτε ῥαγῇ ἀφνω ἢ γῇ ἰσχυρὰ τῶν δένδρων σου, καὶ καταφάγηταί σε; Μὴ ἀπατῶ, ἄνθρωπε. ἀδύνατον γὰρ ἐστὶν ἐκφυγεῖν τὰς χεῖρας ἔσται πλάσαντος ἡμᾶς. Ἄκουε τῷ λέγοντός. βλασφημῶντες, οἱ ἀποδώσουσι λόγον τῷ Θεῷ, μέλλοντι κρίναι ζῶντας καὶ νεκρούς. Ἔως πότε παροργίζομεν τὸν τοσαῦτα ἀγαθὰ ἡμῖν δωρησάμενον, ὃς λαβὼν ἔχον ἀπὸ τῆς γῆς, ἐπλασε τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἐνεφύσησεν εἰς αὐτὸν πνεῦμα ζωῆς. ὃς καὶ ὑπέταξε πάντα ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. καθευδόντων ἡμῶν, φυλάττει. καὶ ἀνισταμένων, σκέπει. καὶ πεινώντων, τρέφει. γυμνηθέντων, ἐνδύει. ὀλιγοψυχέντων, παρρησιαστέον, παρρησιάζων καὶ ἐλεῶν. ὃς καὶ τὸν μονοθῆον αὐτοῦ Υἱὸν παρέδωκεν ὑπὲρ τῶν ἀπάντων ζωῆς. ἡμεῖς δὲ ἀντὶ τῶν ὑπερβουμένων αὐτοῦ, ἀκάνθας καὶ τελεόλους ἐκφέρουμεν, ὧν τὸ τέλος εἰς καὶ οὐκ.

Πρόσελθε τῷ λοιπῷ τῷ φιλανθρώπῳ καὶ ἀμνηστικῷ Θεῷ, αἰτέμενος φυλακὴν τὸ σῶματί σου, καὶ δύραν πειλοχῆς πρὸς τὰ χεῖλη σου. Ὁρᾷς γὰρ τὸ Προφήτῳ. πῶς ἐμφοβὸς καὶ ἐντρομος, πρὸς ομιλῶν τῷ Θεῷ, ἡ δὲ καὶ ἀπαρᾶς πρὸς σευχῆς βοᾷ, λέγων. Κύριε, εἰσακήκοα τὸ ἀκούει σε, καὶ ἐφοβήθην. κατενόησα τὰ ἔργα σου, καὶ ἐξέστην. Καὶ πάλιν. ἐφυλαξάμην, καὶ ἐπληθήθην ἡ καρδία μου ἀπὸ φωνῆς πρὸς σευχῆς χειλέων μου, καὶ εἰσῆλθε τρόμος

τρόμος εἰς τὰ ὅσα μὲν, καὶ ὑποκάτωθεν μὲν ἔτα-
 ράχθη ἡ ἰχθὺς μὲν. Εἰ δὲ ὀπιμένωμεν καταφρονέ-
 ντες τῆς δικαίας Κεῖτης, ἀκῶσωμεν τὴν Ἀποστόλου λέ-
 γοντος. ἢ τῷ πλῆτε τὴν χρηστότητος αὐτῆς, καὶ τὴν
 ἀνοχῆς, καὶ τὴν μακροθυμίας καταφρονεῖς,
 ἀγνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν τὸ Θεὸς εἰς μετανοίαν σε
 ἄγει, καὶ τὸ τὴν σκληρότητα σε καὶ ἀμετανόητον καρ-
 δίαν θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς
 καὶ ἀποκαλύψεως καὶ δικαιοκρισίας τὸ Θεὸς, ὃς ἀπο-
 δώσει ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. Διὸ καὶ ἐν ἑτέρῳ
 λέγει· εἰ ἁμαρτάνων ἁμαρτή ἀνθρώπος εἰς ἄν-
 θρωπον, καὶ προσεύξονται πρὸς αὐτὸν πρὸς Κύριον·
 εἰ δὲ τῷ Κυρίῳ ἁμαρτή, τίς προσεύξεται πρὸς
 αὐτὸν; Μετανοήσωμεν οὖν, ἀδελφοί. Ἐως τίνος
 ὀβρισησόμεθα τὸν ποιήσαντα ἡμᾶς; Εἰ δὲ τὴν λι-
 μνῆν ἀπολέσωμεν, πῶς σώσωμεν ἑαυτοὺς ἐν καιρῷ
 χειμῶνος καὶ παραχρῆς; Εἰ δὲ τὸ Κύριον παροργίσω-
 μεν, πρὸς τίνα καταφύγωμεν ἐν ὥρᾳ θλίψεως καὶ
 ἀνάγκης;

Εἰ γὰρ, ἀγαπητοί, ἔχῃ ὡς ἔργον τινὲς ἀλή-
 θειαν διεξάμμεν, ταῦτα ὑμῖν γεγραφήκα· ἀλλ'
 ὡς ἀδελφοὺς συμβεβλῶν. εἰ μὴ ὅτι Κύριος ἐβόη-
 θησέ μοι, ὁβρισησόμεθα παρῶν τῶν ἀδελφῶν ἡ ψυ-
 χή μὲν. Ὅθεν καὶ ὑμᾶς ὀβρισησόμεθα ἐγὼ, ὁ ἀδελ-
 λος τῶν ἀνθρώπων, δεηθῆναι ὑπὲρ ἐμῆς πρὸς Κύ-
 ριον, τῷ Ἰσααφθῆναι τὸ πλῆθος τῶν ἁμαρτιῶν
 μὲν πρὸ τῆς τέλους, τῷ μὴ καταιχυνθῆναι με ἀπὸ
 τῆς προσδοκίας μὲν. καὶ ἐν ὥρᾳ τῆς θανάτου ὀβρι-
 λῆς ἐπὶ ἐμὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρῶν αὐτῆς. καὶ
 ἀπὸ πίστεως καὶ φωταγωγῶν ἀγγέλων ὁδηγήσει τὴν
 ἁμαρτωλὸν μὲν ψυχὴν, σωθῆναι τῶν πάντων ὑμετέραις
 ψυχαῖς, εἰς τὴν ἀνάπαυσιν τῶν δικαίων. Οἷον γὰρ
 φόβον καὶ τρόμον δοκεῖτε ἔχειν τὴν ψυχὴν ἐν τῇ ὥρᾳ
 ἐκείνῃ; Εἰ γὰρ ὁ ἀποδημῶν εἰς χώραν μακρὰν,
 ἰσχυρὴ καὶ θανατοῦ, βλέπων λαὸν ξένον, καὶ ἀλ-
 λόγλωστον γινώσκων, ὅταν ἐδέχεται εἰσελθεῖν. ἐν ποίῳ
 οὖν φόβῳ δοκεῖτε εἶναι τὴν ψυχὴν, ὅταν μετασείχη
 ἐκ τῆς κόσμου τῆς εἰς τὴν μέλλοντα, ὁρῶσάν ποτε,
 ἀνδρῶν ἐδέχεται εἰσελθεῖν; Τοιγαρὲν φροντίσωμεν τῶν
 ἐκείνῃ, ἀγαπητοί, ἐν ὅλῃ ψυχῇ καὶ καρδίᾳ. Δε-
 λώσωμεν τῷ Θεῷ ἐν ὅλῃ ἰσχύϊ ἡμῶν. Τηρήσωμεν
 τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐν ὅλῃ δυνάμει. Ἀγαπήσω-
 μεν τὸν φοβερὸν καὶ ὑπερτίμον ὄνομα, καὶ τὸν πλη-
 σίον ὡς ἑαυτὸς, ὅπως ἀξιώσωμεν ἀκῶσαι τῆς
 βλοσυρῆς φωνῆς. δεῦτε, οἱ βλοσυροὶ τοῦ
 Πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην
 ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. Εὐλο-
 γητὸς ὁ Θεός, ὁ ἐμπιμπλὼν ἡμᾶς τὴν βλογίαν αὐ-
 τῆς. ὅτι εἰς πάντας τὰς αἰῶνας τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ἀμήν.

A stolum dicentem: *An divitias bonitatis ejus, & patientiae, & longanimitatis contemnis: ignorans, quoniam benignitas Dei ad poenitentiam te adducit? Secundum autem duritiam tuam, & impoentens cor, thesaurizas tibi iram in die irae, & revelationis, & justii judicii Dei, qui reddet unicuique secundum opera ejus.* Propterea & alibi dicit: *Si peccans peccaverit homo in hominem, etiam orabunt pro eo ad Dominum.* Si autem in Dominum peccaverit, quis orabit pro eo? Idcirco poenitentiam agamus, fratres. Quousque Creatorem nostrum exacerbamus? Si portum perdiderimus; ubi tempestatis ac perturbationis tempore salvabimur? Si Dominum exacerbaverimus; ad quem tribulationis tempore, & in hora necessitatis confugiemus?

Ego quidem, dilectissimi, non tamquam opere veritatem demonstrans, ista vobis conscripsi: verum uti frater, consilium praebens. *Nisi quia Dominus adjuvit me, paulo minus in inferno habitasset anima mea.* Quocirca & vos ego miserrimus hominum obsecro: precemini pro me ad Dominum, ut multitudo peccatorum meorum ante finem meum deleatur, ne confundar ab expectatione mea: & in hora mortis, me respiciat secundum multitudinem miserationum suarum: & tunc per fideles illuminatosque Angelos animam meam peccatricem cum vestris animabus ad requiem justorum deducat. Qualem enim, putatis, terrorem atque tremorem habet anima in hora illa? Nam si is, qui in regionem longinquam proficiscitur, subsistit & admiratur, populum cernens peregrinum, & terram alterius linguae, quam nunquam vidit: quo putatis terrore percelli animam, quando ex hoc saeculo ad futurum emigrarit; dum cernit tunc quae nunquam aspexit? Satagamus igitur eorum, quae ibi contingent, carissimi, tota anima & corde. Serviamus Deo totis viribus nostris. Custodiamus mandata ejus omni contentione. Diligamus formidabile & omni honore dignissimum nomen ejus, & proximum sicut nos ipsos; ut audire promeamur benedictam illam vocem: *Venite benedicti Patris mei: possidete paratum vobis regnum a constitutione mundi.* Benedictus Deus, qui nos sua implet benedictione: quoniam in omnia saecula misericordia ejus. Amen.

κηρύξας, αὐτὸς ἀδόκιμος ᾔσωμαι. Χαραγωγὼν ὃ ἡμᾶς πρὸς τὴν ἀρετὴν, λέγει· μίμητάς με γίνεσθε, καθὼς καὶ γὰρ Χριστοῦ. Προσέχωμεν ἔν, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, μήποτε τὴν ἐπιθυμίαν ἑαυτῶν πληρῶν βελομένοι, τῷ ἀποστολικῷ ἐπαγγέλματι ἐπιγράφωμεν τὸ αἴλιον, τῇ δυνάμει ἔ λόγῳ μὴ ἐπιγινώσκοντες. διότι γέγραπται· ψυχὰς δόλιοι πλανῶντες ἐν ἀμαρτίαις. καὶ πάλιν· ἀμαρτάνοντες ἀνδρὶ μεγάλη παγίς. δίκαιος ὃ ἐν χαρᾷ καὶ ὑποφροσύνῃ ἔσται. Ἡκσας, κρείσσον γαμεῖν, ἢ πυρᾶσθαι, καὶ ἐκ ἡκσας ὃ ἐπιφέρει, λέγων· ὁ καιρὸς σωεσθαι μένος ἐστὶ τὸ λοιπὸν, ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας, ὡς μὴ ἔχοντες, ὦσι· καὶ οἱ κλαίοντες, ὡς μὴ κλαίοντες· καὶ οἱ χαίροντες, ὡς μὴ χαίροντες· καὶ οἱ ἀγοράζοντες, ὡς μὴ κατέχοντες· καὶ οἱ χρώμενοι τῷ κόσμῳ τέττα, ὡς μὴ καταχρώμενοι. ὡς γὰρ τὸ χῆμα ἔ κόσμος τέττα. Διὸ μοναχέ, μὴ ἀδέτει τὸν δωρησάμενόν σοι Ἰωάννη τὸ χάριν. Μὴ ὡς ἀκρίτου αὐτὸς πρὸς σε λέγοντος Ἀλλ' ἔ Αποστόλος· μὴ ἀμέλει τῷ ἐν σοὶ χαρίσματος, ὃ ἐδόθη σοι Ἀλλ' ὡς προφητείας, μὴ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν ἔ πρεσβυτείας, μήποτε ὡς ἀβελή σου σαυτὸν κατασῆσης, οἰκοδομῶν πάλιν ἀκατέλυσας. Ἀλλ' ἀπόδος τῷ Κυρίῳ τὰς δυνάμεις σου, διότι γέγραπται· ἀγαθὸν τὸ μὴ ὀφείδει σε, ἢ ὀφείδει καὶ μὴ ἀποδοῦναι. Ἀγωνίζεσθαι τελείως σου τὸ δρόμον νομίμως, ὅπως ἔξης παρρησίαν ἅμα τῷ Ἀποστόλῳ λέγειν. τὸν καλὸν ἀγῶνα ἠγωνίσμας, τὸ δρόμον τετέλεκα, τὸ πῖσιν τετήρηκα. λοιπὸν, ἀποκείλεις μοι ὃ τὸ δικαιοσύνης σέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι Κύριος, ἐν ὁρίῳ τῇ ἡμέρᾳ, ὃ δίκαιος κριτὴς· ἔ μόνον ὃ ἐμοί, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἠγαπημένοις τὸ ἐπιφάνειαν αὐτοῦ. ἀμήν.

ΠΕΡΙ ΦΟΒΟΥ ΘΕΟΥ.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ ΜΕ.

ΠΡόσεχε σεαυτῷ, ἀγαπητέ, μήποτε ἐν ἀμελείᾳ καὶ μετεωρισμῷ ἀπολέσης σε τὸν χρόνον. Προσέχωμεν τοῖς λεγομένοις Ἀλλ' ἔ Κύριον· ἀμπελῶνα σεαυτῷ ἐφύτευσας· ὡς γὰρ αὐτῷ φραγμόν. Παράδεισον ἐκτίσω· φύλασσε τοὺς καρπὸς αὐτοῦ, ἵνα ὑφραίνῃς ἐπ' ἐχάτων σου· καὶ μὴ ἀπόλυσαι τοὺς χοίρους σου εἰς τοὺς καμάτους σου, ἵνα μὴ λυμάνωνται αὐτοίς. Τί γὰρ τὸ ὄφελος, ἀδελφοί, ἐάνθρωπος σήμερον ἡσυχάσωμεν ἐν τῷ κελλίῳ, καὶ αὔριον ἐν τῇ πόλει καὶ εἰς τὰς κώμας Ἀλλ' ἰρίδωμεν, ἀ μὴ ἀρέσκει Θεῷ ποιῶντες; Τί τὸ ὄφελος, ἀδελφοί, ἐάνθρωπος μίαν ἡμέραν οἰκοδομῶμεν·

A carnem circumferentes, verum restiterunt strenue. Unde rursus Apostolus ait: *Castigo corpus meum, & in servitutem redigo, ne forte quum aliis prædicaverim, ipse reprobus efficiar.* Manuducens autem nos ad virtutem: *Imitatores, inquit, mei estote, sicut & ego Christi.* Quare attendamus, dilectissimi fratres, ne quando concupiscentiam nostram implere volumus, in Apostolicum effectum culpam rejiciamus, sermonis istius vim non intelligentes. Quoniam scriptum est: *Animæ dolosæ errant in peccatis.* Et rursus: *Peccantem virum involvet laqueus: justus autem in gaudio & exultatione erit.* Quid vero audis, *melius est nubere quam uri;* & non audis quod adjungit, dicens: *Tempus breve est: reliquum est, ut & qui habent uxores, sint tamquam non habentes: & qui flent, tamquam non flentes: & qui gaudent, tamquam non gaudentes: & qui emunt, tamquam non possidentes: & qui utuntur hoc mundo, tamquam non utantur: præterit enim figura mundi hujus.* Quapropter cave, monache, sperveris illum, qui hanc tibi impertitus est gratiam, oscitanterve audias eum, te per Apostolum compellantem: *Noli negligere gratiam, quæ in te est, quæ data est tibi per prophetiam, cum impositione manuum presbyterii: ne te forte prævaricatorem constituas, rursus ædificans quæ destruxisti: sed redde Domino vota tua, quoniam scriptum est: Melius erat te non vovete, quam quum voveris, non reddere.* Contende igitur & elabora, ut cursum tuum legitime perficias, ut libere dicere possis cum Apostolo: *Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi.* In reliquo reposita est mihi corona justitiæ, quam reddet mihi Dominus in illa die *justus judex: non solum aatem mihi, sed & omnibus, qui diligunt revelationem ejus.* Amen.

1. Cor. 9.

1. Cor. 4. II.

Proverb. 13. Ibid. 29.

1. Cor. 7. Ibid.

1. Tim. 4.

Galat. 2. Eccl. 5.

2. Tim. 4.

Matth. 28. Marc. II.

DE TIMORE DEI.

PARÆNESIS XLV.

Attende tibi ipsi, carissime, ne forte in negligentia atque distractione perdas tempus tuum. Attendamus his, quæ dicuntur per Dominum. Vineam plantasti tibi; circumda illi maceriam. Amænum hortum comparasti tibi: fructus ejus ferva, ut lateris in novissimis tuis: & non dimittas porcos tuos in labores tuos, ne devastent eos. Quid enim prodest, fratres, si hodie vitam quietam in cella degamus: cras autem in civitate, ac vicis moremur, ea agentes quæ non placent Deo? Quid prodest, fratres, si uno die ædificemus, duobus autem destruamus? Sic enim operantibus nobis,

nobis, quomodo perfici poterit opus? Quid nobis & sæculo? Quid nobis & negotiationibus hujus vitæ, qui mortui sumus mundo? At de alimentis fit sermo? Manus ad carnis ministerium sufficiunt, maxime adjuvante

2. Tim. 2. nos Domino. Nemo enim militans, ut ait Apostolus, implicat se negotiis secularibus, ut ei placeat, qui ipsum ad militiam elegit. Ac

1. Thessal. 3. rursus: Nocte & die operantes, ne quem vestrum gravaremus. Quid nobis cum vicorum viis, o monache? Si enim dum in nostra residemus atque quiescimus cella, vitiorum cogitationibus rerumque adumbrationibus obfistere nequimus; quomodo non magis faciliusque capiemur, si in alienigenarum manubias nos ipsos conjecerimus? At frequenter vis dicere, ex Præfectorum commissione te necessario vicos adire. Quod si eorum permisso & propter obedientiam id agas, extra culpam es, dummodo quod tibi mandatum est, cum timore Dei egeris. At sunt nonnulli, qui prætextu obedientiæ, propriam quoque perficere concupiscentiam quærunt secundum hominem veterem. Vide igitur ut prudens, ne pro auro & argento, testam ac lutum inferas: & pro obedientia inobedientiam opereris. Quid enim profe-

Numer. 13. cerunt, qui cum Jesu filio Nave, & Chaleb profecti sunt ad explorandam terram? Quippe qui prætextu obedientiæ, inobedientiam exercuerunt, veritatem deferentes, & a Domino recedentes, atque ab ipso corda filiorum Israel avertentes. Quocirca si quando in ministerium mittaris, cum timore Dei cuncta gerito, tanquam Deo præsentem & jugiter opera tua spectante. Si enim missus, vadis ministraturus sanctis, ipsoque ministerio spreto contraria agas, ac Deo contempto delicias quæras, concupiscentiamque expleas; nequaquam obedientiæ opus implevisti, sed inobedientiæ crimen commisisti. Scire autem te volo, quod quemadmodum hi, qui te in monasterio quiete ac tranquille viventem & Domino Christo servientem vident, in te Deum glorificant: ita qui te in civitate aut castello facientem quæ displicent Deo, adspexerint, in te scandalizabuntur. Atqui obsecro, quæ tibi merces manet, si conscientiam proximi vulneres? Quod si consilio acquiescas meo, ut Dominum timeas, & quietam vitam ducas, in te glorificabitur Dominus, eritque tibi ad omnem virtutem capeffendam robur. Cæterum suggerit tibi crebro inimicus, dicens: Interea dum juvenis es, tuis frui concupiscentiis. Quot enim putas in sæculo deliciis deditos, & tamen cœlesti regno non privatos? Tu ergo dum junior adhuc es, comede, bibe, sæculi voluptatibus frui: quando autem ad senium

A δομῶμεν. δύο ὃ, καὶ ἀσφρεύωμεν; Οὕτως οὖν ἐργαζομένων ἡμῶν, πᾶς τελευτῇ τὸ ἔργον; Τί ἡμῖν καὶ τῷ κόσμῳ; τί ἡμῖν καὶ αἱ πραγματεῖαι τῆ βίᾳ τέττε τοῖς ἀποθανόντι τῷ κόσμῳ; Περὶ τροφῆς ὁ λόγος; Ἀρκῶσιν αἱ χεῖρες εἰς ἀσκησίαν τῆ σαρκὸς, τῷ Κυρίῳ συνεργήσαντος ἡμῖν. Οὐδεὶς γὰρ ἐργατευόμενος, φησὶν, ἐμπλέκεται ταῖς τῆ βίᾳ πραγματεῖαις, ἵνα τῷ ἐργατολογήσαντι ἀρέσῃ. καὶ πάλιν. νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσά τινα. Τί ἡμῖν καὶ ἡ ὁδὸς τῆς κωμῶν, μοναχέ; Εἰ γὰρ καθεζομένων ἡμῶν καὶ ἡσυχάζόντων ἐν τῷ κελίῳ τοῖς λογισμοῖς τῆς παθῶν καὶ τῆ σκιά τῆς πραγμασίῳ ἀνίστηται θύναίς μὴ δυναμένοι, πῶς ἔχῃ μᾶλλον δυνάμει εὐδομεῖν, εἰ μὴ ἑαυτὸς εἰς τὰ σκύλα τῶ ἀλοφύλων ἐπιρρίψωμεν. Ἀλλὰ πολλάκις βέλει λέγειν, ὅτι κατ' ἐπιτροπὴν τῆ ἡγεμονίᾳ, ὅς ἀνάγκης, τῇ κώμῃ παροργίζομεν. Εἰ μὴ κατ' ἐπιτροπὴν καὶ ὑπακοὴν τῷ ποίῃ, ἀνέγκλητος εἶ, εἰ μὴ τὸ παρὰ σαχδὲν σοι ποίῃς μὲν φόβος Θεοῦ. ἀλλ' εἰσὶ τινες, οἱ προφάσει ὑπακοῆς καὶ τῆ ἰδίας ἐπιθυμίας βέλονται ἐπιτελεῖν κατὰ τὸν παλαιὸν ἀνδρῶπον. Ὅρα ἔν, ὡς σοφὸς, μὴ ἀντὶ χρυσοῦ καὶ ἀργυροῦ, εἰσοίσης ὄσρακον καὶ πηλόν. καὶ ἀντὶ ὑπακοῆς, παροκλὴν κατεργάσῃ. Τί γὰρ ὠφελήθησαν οἱ παροκλὴντες μὲν Ἰσοῦ, ὑπὸ Ναυὴ, καὶ Χάλεβ, καὶ ἀσκησίᾳ τῷ γλῶ; τιροφάσει γὰρ ὑπακοῆς παροκλήν κατεργάσαντο, ἵνα ἀλήθειαν μὴ φηλάξαντες, καὶ τῷ Κυρίῳ ἀποσάντες, καὶ ἀσφρεύσαντες τὰς καρδίας τῆς ὑπὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ Κυρίου. Σὺ ἔν ἀποσεμνόμενος εἰς ἀσκησίαν, μὲν φόβος Θεοῦ παρὰ τῆς, ὡς τῷ Θεῷ σκοπῶντος πάντοτε τὰ ἔργα σου. Εἰ μὴ παροκλήν ἀσκησῇ τοῖς ἀγίοις, καὶ καταφρονῇς τὰ ἐναντία παρὰ τῶν, τῷ Θεῷ καταφρονεῖς, καὶ καταπαταλᾷς τὰς ὁρέξεις σου, κατεργαζόμενος, ὅδε εἰργάσω ὑπακοήν, ἀλλὰ παρακοήν. Γινώσκων δὲ σε βέλομαι, ὅτι κατὰ τὴν δοξάζου τὸν Θεὸν ἐν σοὶ οἱ θεωρῶντες σε ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἡσυχάζοντα, καὶ τῷ δεσπότῃ Χριστῷ δουλοῦντα. ὅπως σκανδαλισθῇς εἰς σὲ οἱ θεωρῶντες σε ἐν τῇ πόλει καὶ ἐν τῇ κώμῃ ποιεῖντα ἀ μὴ ἀρέσκει Θεῷ. Καὶ ποῖός σοι μισθὸς ὑπαρχεῖ πληξὶς σωειδὸς ἀνδρώπῃ; Εἰ μὴ ἀναχῇ με συμβουλίας, τῷ φοβεῖσθαι τὸν Κύριον, καὶ τῷ ἡσυχάζειν, δοξαθήσεται ἐν σοὶ ὁ Κύριος, καὶ ἔσται σοι ἰσχύς πρὸς πᾶσαν ἀρετήν. Ἀλλὰ πολλάκις ὁ ἔχδρος ὑποβάλλει σοι, λέγων. πῶς νεώτερος εἶ, ἀπόλαβε τῇ ἐπιθυμίᾳ σου. Πόσους γὰρ δοκεῖς ἐν τῷ κόσμῳ τρυφήσαντας, καὶ τῷ ἐπουρανίῳ μὴ σερηθέντας; Καὶ σὺ νεώτερος εἶ, φάγε, πίε,

πίε, ἀπόλαβε τὸ ἡδονῶν ἔκδομα, καὶ περὶ τὸ γή-
ρας σε μετανοῆς, καὶ τί θέλεις ἀπὸ παιωνίας ἡλι-
κίας ἐκθλίβειν σε τὸ σῶμα, μήποτε ὦν ἀσθενεία
πυκνέσῃς. Εἰπέ οὖν τῷ ὑποβάλλοντί σοι ταῦτα·
εἰάν οὖν καταληφθῶ ὦν τῇ νεότητί μου καὶ γηράσῃ
μὴ ἐπιλύχω, ἵνα ἀπολογησώμαι ἑμπαροῦν τῷ βή-
ματος ἔχειν; Οἴωμεν ὅτι πολλὰς νεωτέρας
ἀποθνήσκοντας, καὶ πρεσβύτας μακροβιῶντας. καὶ
ὡς τὰ ἔργα Κυρίου ἀνεξιχνίαστα εἰσι. Καὶ πῶς σὺ
ἀπαίλῃς με, λέγων, ὅτι πάλιν τὸ γήρας σε μετα-
νοῆς; Εἰπεῖν ἔχω τότε τῷ Κεῖν, ὅτι νεώτερος ὢν,
κατελήφθην· ἀλλ' ἀπολύσον με νῦν, ἵνα μετανοήσω;
Πάντως ἐρεῖ μοι καὶ αὐτός· ποσῶτα ἔφη ἀφῆκά σε,
καὶ ἀμαρτήσαντός σε πλειστάκις ἑμπαροῦν μῆσα ἐπι-
σέ, καὶ ὅτι ἀπέκλεινά σε διδύκων, δὲ χρόνους καὶ καιρὸς
καὶ τόποις, ὡς οἷς σπειρῆς σπόρον μετανοίας. σὺ δὲ τὸ
χρόνον, ὃν δέδωκά σοι εἰς μετάνοιαν, ὡς ἀμαρ-
τήσις καὶ ἡδοναῖς καὶ ἡνάλωσας. Ἀσφαλῶς ὅτι γί-
νωσκε, ἀδελφε, ὅτι εἰάν καταφρονῇς τῷ φόβῳ τοῦ
Θεοῦ, καὶ τῇ ἀμαρτίᾳ ὡς ἑαυτὸν, καταγνω-
θήσῃ. ὁ γὰρ τῇ ἡδοναίᾳ ὡς ἑαυτὸν τὰ μέ-
λη, ὅτι μόνον ὡς τῷ μέλλοντι αἰῶνι λυπηθήσε-
ται, ἀλλὰ καὶ ὡς τῷ νῦν αἰῶνι, εἰάν ὡς μὴ μετα-
νοήσῃ ταχὺ, ὁμοιωθήσεται γὰρ ῥάκει ἐρριμμένῳ,
ὅταν πάντες κατεχρήσαντο αὐτῷ, ἔχαιον ὅτι εἰς
αἰδία καὶ καταπάτημα αὐτὸ ἔχουσιν. Εἰάν δὲ
ὡς ἀμαρτίας ἑαυτὸν ἀπὸ πάντων τέτων, καὶ τῷ
Χειρῷ ἀρέσῃ βουληθῇς, τηρῶν σε τὴν ἀγνείαν
τοῦ σώματος ὡς ἀγάπῃ Θεοῦ, ἥτις ὅτι εὖλος πα-
σῶν τῶν ἀρετῶν, ὁμοιωθήσῃ πορφύρᾳ βασιλικῇ, καὶ
ἔσῃ λάμπων, ὡς φωστὴρ ἀνά μέσον τῶν ἀδελφότη-
τος, καὶ τοὺς ἐπεγειρομένους ἐπὶ σε ἀποτρέψει
Κύριος. ὁ γὰρ φόβος τοῦ Θεοῦ, ὃν ἡγάπησας, ἔσται
σοι τείχος, καὶ ἔσῃ δεισκων χάριν ἐνώπιον τοῦ
Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων. Νῆφε ὅτι, καὶ πόρσεχε σε-
αυτῷ, εἰδὼς τὸ ὅτι ὅτι ὅτι ἀγνοεῖ ὁ ἔχθρος καὶ
ἔσται κλειδῶν καὶ μοχλῶν θηροῦν ψυχὰς ἐν
ἀμελείᾳ ἀφρονίας.

Ἀλλ' ἵσως ἐρεῖ τις τῶν ἀφρόνων, ὅτι ὅτι εἰμι
ἐκάνος ἀντισηναί τι, ἀλλ' ὡς σωμαπάγομα
τῷ πάθει. Μὴ καυχῶ ἐν τέτῳ· ὅτι ὡς ἐν αὐτῇ
ὡς ἀβία, ἀλλὰ χαυώτης καὶ ἀφροσύνη. ὅτι Σο-
φίας λεγόμενης· μὴ λάβῃς πόρσωπον καὶ τὴν ψυχῆς
σε, καὶ μὴ αἰχλωθῇς εἰς πῶσιν σε. Ἀραγε ἀναι-
δήσῃ τὴν λησὴν διορύσσοντά σε τὴν τοῖχον τὴν οἰκίαν;
ἀνέχῃ κατακείῃ, καὶ συλαῃ; ὅτι ἀναστὰς ἀπο-
διώκει τὸν λησὴν; Καὶ πῶς πάλιν τὴν ἀγνείαν ὅτι
σώματός σε ὅτι φροντίζεις; ἀλλὰ πῶς εἰδὼς τὸν
ναὸν τοῦ Θεοῦ εἰς φθοράν; Οἴωμεν γὰρ, ὁ Κύριος

πῶς

A nium perveneris, tum demum poenitentiam
agas. Quid enim ab ejusmodi ætatis flore
corpus tuū affligere quæris? Vide ne forte in
ægritudinem incidas. Dic ergo tu illi, talia
tibi suggerenti. Quod si in juventute depre-
hensus fuero, & ad senectutem non perve-
nero: quidnam ante tribunal Christi respon-
debo? Videmus enim juvenes quampluri-
mos in ætate juvenili morientes, senes vero
longævus: sunt enim impervestigabilia ope-
ra Domini. Et quomodo tu me decipere
tentas, admonens, ut senectutis tempore
poenitentiam agam? Dicere ne tunc mihi
licebit ad Judicem: Junior deprehensus ex
hac vita excessi: quare dimitte me modo,
ut poenitentiam agam? Nonne plane tunc
quoque ipse mihi respondebit: Per tot jam
annos dimisi te, sapiusque peccantem in me,
patienter tuli, neque confestim te occidi,
concedens tempora, momenta, & loca,
quibus poenitentia semina jactare posses: at
tu tempus, quod tibi ad poenitentiam per-
misi, in peccatis consumpsisti ac voluptati-
bus. Certo igitur noveris, frater, quod si
timorem Dei spreveris, & peccatis teipsum
dederis, condemnaberis. Nam qui deliciis
ac voluptatibus sua membra tradidit, non in
futuro dumtaxat sæculo, dolore afficietur:
verum etiam in præsentī, nisi cito poeniten-
tiam egerit. Similis enim vili atque abjecto
erit panno, quo ubi omnes abusi fuerint, ad
extremum abjiciunt illum atque proculcant.
Cæterum si tu ab hisce te omnibus exeme-
ris, & Christo placere volueris, servans
corporis tui castitatem in charitate Dei, quæ
virtutum omnium columna est; similis eris
purpuræ regiae, & fulgebis instar luminaris
magni in medio fratrum, insurgentesque in
te avertet atque prosterneat Dominus. Nam
timor Dei, quem amasti, loco muri erit ti-
bi, inveniesque gratiam coram Deo & ho-
minibus. Advigila igitur, & attende tibi
ipsi, hoc sciens, quod non ignorat inimicus
etiam intra claustra atque repagula captare
animas torpori & negligentia deditas.

Sed dicet fortasse insipientium aliquis:
Non sum idoneus ad resistendum cuiquam,
verum statim perturbatione abducor, & in
pravam affectionem trahor. Ne in eo glo-
rieris: non enim est ista religio, sed igna-
via atque dementia: quum dicat Sapientia:
Ne acceptor sis personæ contra animam tuam,
neque confundaris in casu tuo. Numquid, si
furem senseris effringentem domus tuæ pa-
rietem, jacere te sustinebis, & domum ab
eo spoliari? Nonne surgens, latronem per-
sequeris? Et quomodo non est tibi curæ,
castitas corporis tui, sed Dei prodis tem-
plum, illudque corruptelæ exponis? Cer-
nimus

Rom. II.

Sirach. 4.

nimus quippe, quanto eos dignetur honore Dominus, qui a diebus juventutis suæ usque ad senectutem serviunt sibi. Ait enim ad

Hierem. 2. Hieremiam Prophetam: *Memoratus sum misericordiae juventutis tuæ, & charitatis perfectionis tuæ, ut sequereris post sanctum Israel.*

Illum porro, qui a juventute usque ad senectutem, cogitationem sequitur erroris, ita

Daniel. 13. reprehendit Propheta dicens: *Inveterate dierum malorum, nunc venerunt peccata tua, quæ fecisti prius.* Ideoque beatificat eos

Thren. 3. Spiritus Sanctus, qui jugum Christi super se tulerunt à juventute sua, dicens: *Bonum est viro, quum portaverit jugum ab adolescentia sua.*

Evigilemus igitur, carissimi, ne forte summa Dei longanimitas nobis in judiciū sit, dum agere poenitentiam nolumus,

sed singulis diebus peccata peccatis accumulamus. Quis, putas, diem judicii mente

revolvit, & non perhorrescit? Perpendamus quæ dicuntur, dilectissimi. Quum venerit æstas, & calores incaluerint, dicere solemus: Duo alii supersunt menses, & æstas cessabit. Quid agemus, carissimi, si æterno ignis supplicio damnemur? Et dum rursus hiems obvenit, dicimus: Alii duo

tres restant menses, & magna vis frigoris se remittet. Quid agemus, fratres, si in inferioribus partibus terræ post mortem

damnati fuerimus? Quod si quis etiam in adversam inciderit valetudinem, & nocturno somno privatus fuerit, continenter & assidue oculos in fenestras domus defigit, lucem videre desiderans: nos autem quid faciemus, fratres, si in exterioribus condemnemur tenebris, ubi fletus est & stridor dentium: ubi nulla spes est aspiciendæ unquam lucis in sempiterna sæcula? Similiter autem & qui in exilium ejectus est, dies & noctes & annos enumerat, præfiniti temporis finem expectans: at qui in futuro sæculo condemnatus fuerit, neque dies numerare poterit, neque noctes, neque menses, neque temporum momenta. Sunt enim sine termino & sine fine sæcula, in quibus, qui nunc lugent ac plorant, tunc consolabuntur; qui vero nunc negligētes vanisque sæculi rebus distracti sunt, tunc condemnabuntur.

Matth. 22.

Luc. 13.

1. Tim. 5. Nam quæ in deliciis est vidua, inquit Apostolus, *vivens mortua est.* Et rursus Salvator: *Vae qui ridetis nunc; quoniam lugebitis.* Evigilemus ergo ab hac vita, carissimi. Lugeamus modo, ut consolemur. Vitam quietam atque tranquillam cum humilitate in cellis nostris degamus: ut respiciat humilitatem nostram & laborem Dominus, remittatque nobis cuncta peccata nostra. Scriptum est enim: *Quia in humilitate nostra memor fuit nostri Dominus.* Et iterum: *Quemadmodum pater misere-*

Luc. 6.

Luc. 6.

Luc. 6.

Luc. 6.

Luc. 6.

Luc. 6.

Luc. 6.

Luc. 6.

Luc. 6.

Luc. 6.

Luc. 6.

Luc. 6.

Luc. 6.

Luc. 6.

Luc. 6.

Luc. 6.

Luc. 6.

A πῶς δοξάζει τοὺς ἐκ νεότητος δουλοῦντας αὐτῷ ἄχρι γήρως. Εἶπε γὰρ πρὸς Ἱερεμίαν τὸν προφήτην. ἐμνήσθην ἐλέους νεότητός σου, καὶ ἀγάπης

τελειώσεώς σου, ἥ ἔξακολοθεῖν ὀπίσω ἀγίῃ Ἰσραήλ. Τὸν δὲ ἔξακολοθίσαντα ἐκ νεότητος ἄχρι γήρως τῷ τῆ πλάνης λογισμῷ πῶς ἠλεγξεν ὁ Προφήτης, εἰπὼν· πεπαλαιωμῆς ἡμερῶν κακῶν, νῦν ἠκασιν αἱ ἁμαρτίαι σου, ἃς ἐποίησας ποπρότερον.

B Διὰ τῷτο μακαρίζει τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον τοὺς αἰρόντας ἐφ' ἑαυτοὺς τὸ ζυγὸν τῆ Χειροῦ, λέγων· ἀγαθὸν ἀνδρὶ, ὅταν ἄρῃ ζυγὸν ἐκ νεότητος αὐτοῦ.

Ἀνανήψωμεν οὖν, ἀγαπητοὶ, μήποτε ἡ πολλὴ μακροθυμία τῆ Θεοῦ εἰς κείμα ἡμῖν γνῶσε, ἐν τῷ μὴ βέλεσθαι ἡμᾶς μετανοεῖν. ἀλλὰ καθ' ἑκάστην ἡμέραν πρῶσιθέμεθα ἐπὶ τὰ πρῶτα ἡμῶν.

Τίς ἄρα ἀναλογίζεται τὴν ἡμέραν τὴν κρίσεως, καὶ ὃ φεῖται; Κατανοήσωμεν τοῖς λεγομένοις, ἀγαπητοί· ἐν τῷ ἐλθεῖν τὸ θέρους καὶ τὰ καύματα, ἔρει τις. ἄλλοι δύο μῆνες εἰσι, καὶ παρῆλθε τὰ καύματα. Τί ποιήσωμεν, ἀγαπητοὶ, εἰάνθρω καταδικασώμεθα εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον; Καὶ ἐν τῷ πάλιν τὸν χειμῶνα ἐλθεῖν, ἔρει τις. ἄλλοι δύο ἢ τρεῖς μῆνες εἰσι, καὶ παρῆλθεν ἡ ἀπειλή τῆ ψύχης. Τί ποιήσωμεν ἀδελφοί, εἰάνθρω καταδικασώμεθα εἰς τὰ κατώτατα τῆ γῆς ἢ θάνατον; Εἰάν ὃ καὶ ἀσθενεία περιπέσῃ τις, καὶ ὁ ὕπνος ἀποσῇ ἀπ' αὐτοῦ νυκτὸς, συχνῶς ἐνατενίζει ἐπὶ τὰς θυρίδας τοῦ οἴκου, ἐπιποθῶν ἰδεῖν τὸ φῶς. Τί ποιήσωμεν, ἀδελφοί, εἰάνθρω καταδικασώμεθα εἰς τὸ σκότος τὸ ἔξωτερον, ὅπου ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, ὅπου ὁ ἔξιν ἐλπίς ἰδεῖν τὸ φῶς εἰς ἀτελευτήτης αἰῶνας;

C Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἔξολεσθαι, τὰς ἡμέρας, καὶ τὰς νύκτας, καὶ τὰ ἔτη ἀειθμεῖ, πρῶδεχόμενος τὸ τέλος τῆ πρῶτης. ἐν ᾧ τῷ μέλλοντι αἰῶνι καταδικασθεῖς ἔτε ἡμέρας ἀειθμῆσαι, ἔτε νύκτας, ἔτε μῶνας, ἔτε καρῆς. ἀπέραντοι γὰρ εἰσι οἱ αἰῶνες, καὶ ἀτελευτήτοι. ἐν οἷς οἱ νῦν πενθεῖντες καὶ κλαίοντες, πρῶκληθήσονται ποτε· ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθηκε, καθὼς λέγει ὁ

D Ἀπόστολος. Καὶ πάλιν ὁ Σωτὴρ. ἔα οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι κλαύσουσι. Ἀνανήψωμεν οὖν, ἀγαπητοὶ, ἐκ τῆ βίης τέττα· πενθήσωμεν νῦν, ἵνα πρῶκληθώμεν. ἡσυχάσωμεν ἐν ταπεινοφροσυνῇ εἰς τὰ κελιά ἑαυτῶν, ὅπως ἴδῃ ὁ Κύριος τὴν ταπεινώσιν ἡμῶν καὶ τὸ κόπον, καὶ ἀφήσῃ ἡμῖν πάσας τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν. Γέγραπται γὰρ, ὅτι ἐν τῇ ταπεινώσει ἡμῶν, ἐμνήσθῃ ἡμῶν ὁ Κύριος. Καὶ πάλιν. καθὼς οἰκτερεῖ πατὴρ υἱὸς, ὠκτείρησε

E Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἔξολεσθαι, τὰς ἡμέρας, καὶ τὰς νύκτας, καὶ τὰ ἔτη ἀειθμεῖ, πρῶδεχόμενος τὸ τέλος τῆ πρῶτης. ἐν ᾧ τῷ μέλλοντι αἰῶνι καταδικασθεῖς ἔτε ἡμέρας ἀειθμῆσαι, ἔτε νύκτας, ἔτε μῶνας, ἔτε καρῆς. ἀπέραντοι γὰρ εἰσι οἱ αἰῶνες, καὶ ἀτελευτήτοι. ἐν οἷς οἱ νῦν πενθεῖντες καὶ κλαίοντες, πρῶκληθήσονται ποτε· ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθηκε, καθὼς λέγει ὁ

F Ἀπόστολος. Καὶ πάλιν ὁ Σωτὴρ. ἔα οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι κλαύσουσι. Ἀνανήψωμεν οὖν, ἀγαπητοὶ, ἐκ τῆ βίης τέττα· πενθήσωμεν νῦν, ἵνα πρῶκληθώμεν. ἡσυχάσωμεν ἐν ταπεινοφροσυνῇ εἰς τὰ κελιά ἑαυτῶν, ὅπως ἴδῃ ὁ Κύριος τὴν ταπεινώσιν ἡμῶν καὶ τὸ κόπον, καὶ ἀφήσῃ ἡμῖν πάσας τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν. Γέγραπται γὰρ, ὅτι ἐν τῇ ταπεινώσει ἡμῶν, ἐμνήσθῃ ἡμῶν ὁ Κύριος. Καὶ πάλιν. καθὼς οἰκτερεῖ πατὴρ υἱὸς, ὠκτείρησε

G Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἔξολεσθαι, τὰς ἡμέρας, καὶ τὰς νύκτας, καὶ τὰ ἔτη ἀειθμεῖ, πρῶδεχόμενος τὸ τέλος τῆ πρῶτης. ἐν ᾧ τῷ μέλλοντι αἰῶνι καταδικασθεῖς ἔτε ἡμέρας ἀειθμῆσαι, ἔτε νύκτας, ἔτε μῶνας, ἔτε καρῆς. ἀπέραντοι γὰρ εἰσι οἱ αἰῶνες, καὶ ἀτελευτήτοι. ἐν οἷς οἱ νῦν πενθεῖντες καὶ κλαίοντες, πρῶκληθήσονται ποτε· ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθηκε, καθὼς λέγει ὁ

H Ἀπόστολος. Καὶ πάλιν ὁ Σωτὴρ. ἔα οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι κλαύσουσι. Ἀνανήψωμεν οὖν, ἀγαπητοὶ, ἐκ τῆ βίης τέττα· πενθήσωμεν νῦν, ἵνα πρῶκληθώμεν. ἡσυχάσωμεν ἐν ταπεινοφροσυνῇ εἰς τὰ κελιά ἑαυτῶν, ὅπως ἴδῃ ὁ Κύριος τὴν ταπεινώσιν ἡμῶν καὶ τὸ κόπον, καὶ ἀφήσῃ ἡμῖν πάσας τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν. Γέγραπται γὰρ, ὅτι ἐν τῇ ταπεινώσει ἡμῶν, ἐμνήσθῃ ἡμῶν ὁ Κύριος. Καὶ πάλιν. καθὼς οἰκτερεῖ πατὴρ υἱὸς, ὠκτείρησε

I Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἔξολεσθαι, τὰς ἡμέρας, καὶ τὰς νύκτας, καὶ τὰ ἔτη ἀειθμεῖ, πρῶδεχόμενος τὸ τέλος τῆ πρῶτης. ἐν ᾧ τῷ μέλλοντι αἰῶνι καταδικασθεῖς ἔτε ἡμέρας ἀειθμῆσαι, ἔτε νύκτας, ἔτε μῶνας, ἔτε καρῆς. ἀπέραντοι γὰρ εἰσι οἱ αἰῶνες, καὶ ἀτελευτήτοι. ἐν οἷς οἱ νῦν πενθεῖντες καὶ κλαίοντες, πρῶκληθήσονται ποτε· ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθηκε, καθὼς λέγει ὁ

K Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἔξολεσθαι, τὰς ἡμέρας, καὶ τὰς νύκτας, καὶ τὰ ἔτη ἀειθμεῖ, πρῶδεχόμενος τὸ τέλος τῆ πρῶτης. ἐν ᾧ τῷ μέλλοντι αἰῶνι καταδικασθεῖς ἔτε ἡμέρας ἀειθμῆσαι, ἔτε νύκτας, ἔτε μῶνας, ἔτε καρῆς. ἀπέραντοι γὰρ εἰσι οἱ αἰῶνες, καὶ ἀτελευτήτοι. ἐν οἷς οἱ νῦν πενθεῖντες καὶ κλαίοντες, πρῶκληθήσονται ποτε· ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθηκε, καθὼς λέγει ὁ

L Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἔξολεσθαι, τὰς ἡμέρας, καὶ τὰς νύκτας, καὶ τὰ ἔτη ἀειθμεῖ, πρῶδεχόμενος τὸ τέλος τῆ πρῶτης. ἐν ᾧ τῷ μέλλοντι αἰῶνι καταδικασθεῖς ἔτε ἡμέρας ἀειθμῆσαι, ἔτε νύκτας, ἔτε μῶνας, ἔτε καρῆς. ἀπέραντοι γὰρ εἰσι οἱ αἰῶνες, καὶ ἀτελευτήτοι. ἐν οἷς οἱ νῦν πενθεῖντες καὶ κλαίοντες, πρῶκληθήσονται ποτε· ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθηκε, καθὼς λέγει ὁ

M Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἔξολεσθαι, τὰς ἡμέρας, καὶ τὰς νύκτας, καὶ τὰ ἔτη ἀειθμεῖ, πρῶδεχόμενος τὸ τέλος τῆ πρῶτης. ἐν ᾧ τῷ μέλλοντι αἰῶνι καταδικασθεῖς ἔτε ἡμέρας ἀειθμῆσαι, ἔτε νύκτας, ἔτε μῶνας, ἔτε καρῆς. ἀπέραντοι γὰρ εἰσι οἱ αἰῶνες, καὶ ἀτελευτήτοι. ἐν οἷς οἱ νῦν πενθεῖντες καὶ κλαίοντες, πρῶκληθήσονται ποτε· ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθηκε, καθὼς λέγει ὁ

N Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἔξολεσθαι, τὰς ἡμέρας, καὶ τὰς νύκτας, καὶ τὰ ἔτη ἀειθμεῖ, πρῶδεχόμενος τὸ τέλος τῆ πρῶτης. ἐν ᾧ τῷ μέλλοντι αἰῶνι καταδικασθεῖς ἔτε ἡμέρας ἀειθμῆσαι, ἔτε νύκτας, ἔτε μῶνας, ἔτε καρῆς. ἀπέραντοι γὰρ εἰσι οἱ αἰῶνες, καὶ ἀτελευτήτοι. ἐν οἷς οἱ νῦν πενθεῖντες καὶ κλαίοντες, πρῶκληθήσονται ποτε· ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθηκε, καθὼς λέγει ὁ

O Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἔξολεσθαι, τὰς ἡμέρας, καὶ τὰς νύκτας, καὶ τὰ ἔτη ἀειθμεῖ, πρῶδεχόμενος τὸ τέλος τῆ πρῶτης. ἐν ᾧ τῷ μέλλοντι αἰῶνι καταδικασθεῖς ἔτε ἡμέρας ἀειθμῆσαι, ἔτε νύκτας, ἔτε μῶνας, ἔτε καρῆς. ἀπέραντοι γὰρ εἰσι οἱ αἰῶνες, καὶ ἀτελευτήτοι. ἐν οἷς οἱ νῦν πενθεῖντες καὶ κλαίοντες, πρῶκληθήσονται ποτε· ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθηκε, καθὼς λέγει ὁ

P Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἔξολεσθαι, τὰς ἡμέρας, καὶ τὰς νύκτας, καὶ τὰ ἔτη ἀειθμεῖ, πρῶδεχόμενος τὸ τέλος τῆ πρῶτης. ἐν ᾧ τῷ μέλλοντι αἰῶνι καταδικασθεῖς ἔτε ἡμέρας ἀειθμῆσαι, ἔτε νύκτας, ἔτε μῶνας, ἔτε καρῆς. ἀπέραντοι γὰρ εἰσι οἱ αἰῶνες, καὶ ἀτελευτήτοι. ἐν οἷς οἱ νῦν πενθεῖντες καὶ κλαίοντες, πρῶκληθήσονται ποτε· ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθηκε, καθὼς λέγει ὁ

Q Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἔξολεσθαι, τὰς ἡμέρας, καὶ τὰς νύκτας, καὶ τὰ ἔτη ἀειθμεῖ, πρῶδεχόμενος τὸ τέλος τῆ πρῶτης. ἐν ᾧ τῷ μέλλοντι αἰῶνι καταδικασθεῖς ἔτε ἡμέρας ἀειθμῆσαι, ἔτε νύκτας, ἔτε μῶνας, ἔτε καρῆς. ἀπέραντοι γὰρ εἰσι οἱ αἰῶνες, καὶ ἀτελευτήτοι. ἐν οἷς οἱ νῦν πενθεῖντες καὶ κλαίοντες, πρῶκληθήσονται ποτε· ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθηκε, καθὼς λέγει ὁ

R Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἔξολεσθαι, τὰς ἡμέρας, καὶ τὰς νύκτας, καὶ τὰ ἔτη ἀειθμεῖ, πρῶδεχόμενος τὸ τέλος τῆ πρῶτης. ἐν ᾧ τῷ μέλλοντι αἰῶνι καταδικασθεῖς ἔτε ἡμέρας ἀειθμῆσαι, ἔτε νύκτας, ἔτε μῶνας, ἔτε καρῆς. ἀπέραντοι γὰρ εἰσι οἱ αἰῶνες, καὶ ἀτελευτήτοι. ἐν οἷς οἱ νῦν πενθεῖντες καὶ κλαίοντες, πρῶκληθήσονται ποτε· ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθηκε, καθὼς λέγει ὁ

S Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἔξολεσθαι, τὰς ἡμέρας, καὶ τὰς νύκτας, καὶ τὰ ἔτη ἀειθμεῖ, πρῶδεχόμενος τὸ τέλος τῆ πρῶτης. ἐν ᾧ τῷ μέλλοντι αἰῶνι καταδικασθεῖς ἔτε ἡμέρας ἀειθμῆσαι, ἔτε νύκτας, ἔτε μῶνας, ἔτε καρῆς. ἀπέραντοι γὰρ εἰσι οἱ αἰῶνες, καὶ ἀτελευτήτοι. ἐν οἷς οἱ νῦν πενθεῖντες καὶ κλαίοντες, πρῶκληθήσονται ποτε· ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθηκε, καθὼς λέγει ὁ

T Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἔξολεσθαι, τὰς ἡμέρας, καὶ τὰς νύκτας, καὶ τὰ ἔτη ἀειθμεῖ, πρῶδεχόμενος τὸ τέλος τῆ πρῶτης. ἐν ᾧ τῷ μέλλοντι αἰῶνι καταδικασθεῖς ἔτε ἡμέρας ἀειθμῆσαι, ἔτε νύκτας, ἔτε μῶνας, ἔτε καρῆς. ἀπέραντοι γὰρ εἰσι οἱ αἰῶνες, καὶ ἀτελευτήτοι. ἐν οἷς οἱ νῦν πενθεῖντες καὶ κλαίοντες, πρῶκληθήσονται ποτε· ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθηκε, καθὼς λέγει ὁ

U Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἔξολεσθαι, τὰς ἡμέρας, καὶ τὰς νύκτας, καὶ τὰ ἔτη ἀειθμεῖ, πρῶδεχόμενος τὸ τέλος τῆ πρῶτης. ἐν ᾧ τῷ μέλλοντι αἰῶνι καταδικασθεῖς ἔτε ἡμέρας ἀειθμῆσαι, ἔτε νύκτας, ἔτε μῶνας, ἔτε καρῆς. ἀπέραντοι γὰρ εἰσι οἱ αἰῶνες, καὶ ἀτελευτήτοι. ἐν οἷς οἱ νῦν πενθεῖντες καὶ κλαίοντες, πρῶκληθήσονται ποτε· ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθηκε, καθὼς λέγει ὁ

V Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἔξολεσθαι, τὰς ἡμέρας, καὶ τὰς νύκτας, καὶ τὰ ἔτη ἀειθμεῖ, πρῶδεχόμενος τὸ τέλος τῆ πρῶτης. ἐν ᾧ τῷ μέλλοντι αἰῶνι καταδικασθεῖς ἔτε ἡμέρας ἀειθμῆσαι, ἔτε νύκτας, ἔτε μῶνας, ἔτε καρῆς. ἀπέραντοι γὰρ εἰσι οἱ αἰῶνες, καὶ ἀτελευτήτοι. ἐν οἷς οἱ νῦν πενθεῖντες καὶ κλαίοντες, πρῶκληθήσονται ποτε· ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθηκε, καθὼς λέγει ὁ

W Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἔξολεσθαι, τὰς ἡμέρας, καὶ τὰς νύκτας, καὶ τὰ ἔτη ἀειθμεῖ, πρῶδεχόμενος τὸ τέλος τῆ πρῶτης. ἐν ᾧ τῷ μέλλοντι αἰῶνι καταδικασθεῖς ἔτε ἡμέρας ἀειθμῆσαι, ἔτε νύκτας, ἔτε μῶνας, ἔτε καρῆς. ἀπέραντοι γὰρ εἰσι οἱ αἰῶνες, καὶ ἀτελευτήτοι. ἐν οἷς οἱ νῦν πενθεῖντες καὶ κλαίοντες, πρῶκληθήσονται ποτε· ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθηκε, καθὼς λέγει ὁ

X Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἔξολεσθαι, τὰς ἡμέρας, καὶ τὰς νύκτας, καὶ τὰ ἔτη ἀειθμεῖ, πρῶδεχόμενος τὸ τέλος τῆ πρῶτης. ἐν ᾧ τῷ μέλλοντι αἰῶνι καταδικασθεῖς ἔτε ἡμέρας ἀειθμῆσαι, ἔτε νύκτας, ἔτε μῶνας, ἔτε καρῆς. ἀπέραντοι γὰρ εἰσι οἱ αἰῶνες, καὶ ἀτελευτήτοι. ἐν οἷς οἱ νῦν πενθεῖντες καὶ κλαίοντες, πρῶκληθήσονται ποτε· ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθηκε, καθὼς λέγει ὁ

Y Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἔξολεσθαι, τὰς ἡμέρας, καὶ τὰς νύκτας, καὶ τὰ ἔτη ἀειθμεῖ, πρῶδεχόμενος τὸ τέλος τῆ πρῶτης. ἐν ᾧ τῷ μέλλοντι αἰῶνι καταδικασθεῖς ἔτε ἡμέρας ἀειθμῆσαι, ἔτε νύκτας, ἔτε μῶνας, ἔτε καρῆς. ἀπέραντοι γὰρ εἰσι οἱ αἰῶνες, καὶ ἀτελευτήτοι. ἐν οἷς οἱ νῦν πενθεῖντες καὶ κλαίοντες, πρῶκληθήσονται ποτε· ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθηκε, καθὼς λέγει ὁ

Z Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἔξολεσθαι, τὰς ἡμέρας, καὶ τὰς νύκτας, καὶ τὰ ἔτη ἀειθμεῖ, πρῶδεχόμενος τὸ τέλος τῆ πρῶτης. ἐν ᾧ τῷ μέλλοντι αἰῶνι καταδικασθεῖς ἔτε ἡμέρας ἀειθμῆσαι, ἔτε νύκτας, ἔτε μῶνας, ἔτε καρῆς. ἀπέραντοι γὰρ εἰσι οἱ αἰῶνες, καὶ ἀτελευτήτοι. ἐν οἷς οἱ νῦν πενθεῖντες καὶ κλαίοντες, πρῶκληθήσονται ποτε· ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθηκε, καθὼς λέγει ὁ

AA Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἔξολεσθαι, τὰς ἡμέρας, καὶ τὰς νύκτας, καὶ τὰ ἔτη ἀειθμεῖ, πρῶδεχόμενος τὸ τέλος τῆ πρῶτης. ἐν ᾧ τῷ μέλλοντι αἰῶνι καταδικασθεῖς ἔτε ἡμέρας ἀειθμῆσαι, ἔτε νύκτας, ἔτε μῶνας, ἔτε καρῆς. ἀπέραντοι γὰρ εἰσι οἱ αἰῶνες, καὶ ἀτελευτήτοι. ἐν οἷς οἱ νῦν πενθεῖντες καὶ κλαίοντες, πρῶκληθήσονται ποτε· ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθηκε, καθὼς λέγει ὁ

AB Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἔξολεσθαι, τὰς ἡμέρας, καὶ τὰς νύκτας, καὶ τὰ ἔτη ἀειθμεῖ, πρῶδεχόμενος τὸ τέλος τῆ πρῶτης. ἐν ᾧ τῷ μέλλοντι αἰῶνι καταδικασθεῖς ἔτε ἡμέρας ἀειθμῆσαι, ἔτε νύκτας, ἔτε μῶνας, ἔτε καρῆς. ἀπέραντοι γὰρ εἰσι οἱ αἰῶνες, καὶ ἀτελευτήτοι. ἐν οἷς οἱ νῦν πενθεῖντες καὶ κλαίοντες, πρῶκληθήσονται ποτε· ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθηκε, καθὼς λέγει ὁ

AC Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἔξολεσθαι, τὰς ἡμέρας, καὶ τὰς νύκτας, καὶ τὰ ἔτη ἀειθμεῖ, πρῶδεχόμενος τὸ τέλος τῆ πρῶτης. ἐν ᾧ τῷ μέλλοντι αἰῶνι καταδικασθεῖς ἔτε ἡμέρας ἀειθμῆσαι, ἔτε νύκτας, ἔτε μῶνας, ἔτε καρῆς. ἀπέραντοι γὰρ εἰσι οἱ αἰῶνες, καὶ ἀτελευτήτοι. ἐν οἷς οἱ νῦν πενθεῖντες καὶ κλαίοντες, πρῶκληθήσονται ποτε· ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθηκε, καθὼς λέγει ὁ

AD Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἔξολεσθαι, τὰς ἡμέρας, καὶ τὰς νύκτας, καὶ τὰ ἔτη ἀειθμεῖ, πρῶδεχόμενος τὸ τέλος τῆ πρῶτης. ἐν ᾧ τῷ μέλλοντι αἰῶνι καταδικασθεῖς ἔτε ἡμέρας ἀειθμῆσαι, ἔτε νύκτας, ἔτε μῶνας, ἔτε καρῆς. ἀπέραντοι γὰρ εἰσι οἱ αἰῶνες, καὶ ἀτελευτήτοι. ἐν οἷς οἱ νῦν πενθεῖντες καὶ κλαίοντες, πρῶκληθήσονται ποτε· ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθηκε, καθὼς λέγει ὁ

ρησε Κύριος τοὺς φοβημένους αὐτόν. Δὴν ὃ ἡμῖν
ὁ Κύριος ἐκτελεῖν βίον ἀκατάγνωστον. ὅτι αὐτῷ
ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.

ΠΕΡΙ ΑΓΑΠΗΣ.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ Μ.

ΑΓαπητέ, εἰς ἀξιοθέση γνώσεως καὶ ἀφ-
κρίσεως, εἴτε ἰαμάτων, ὅρα μήποτε θάρ-
ρῶν τῷ χαρίσματι, ἀπετέλῃς ἄκαρπος. ἵνα
μὴ εἴπῃς, **ΕΛΕΗΣΟΝ**, καὶ ἀκρίσης μὲν
Ἰς βιωμένων, ὅταν γ' ἀφορίσῃ ὁ βασιλεὺς τοὺς
δικαίους ἀπὸ τῶν ἀμαρτωλῶν, ἃ οἶδα ἡμᾶς.
λέγραπται γ'. εἰ πᾶς ὁ λέγων μοι, Κύριε, Κύ-
ριε, εἰσελεύσῃ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.
ἀλλ' ὁ ποιεῖν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου εἶναι
τοῖς οὐρανοῖς. πολλοὶ γὰρ ἐρῶσι μοι εἰς ἐκείνη τὴν
ἡμέραν. Κύριε, Κύριε, εἰ τῷ σῷ ὀνόματι πνεύ-
ματι ἐφημεύσαμεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαίμονια ἔξ-
εβάλομεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς
ἐποιήσαμεν; καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς, ὅτι ὁδο-
εποτε ἐγὼ ὑμᾶς. ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργα-
ζόμενοι τὴν ἀνομίαν. Διατί ἄρα; ὅτι τὴν ἀγά-
πην οὐκ ἐφύλαξαν. Καθὼς γέγραπται. ὁ μὴ
ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ὃν ἑώρακε, τὸν Θεόν,
ὃν οὐκ ἑώρακε, πῶς δύναται ἀγαπᾶν; Γέγρα-
πται γάρ. ἐκείνος ὁ δοῦλος ὁ γνῶς τὸ θέλημα τοῦ
κυρίου αὐτοῦ, καὶ μὴ ποιήσας, δαρήσεται πολλὰς.
ὁ δὲ μὴ γνούς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, δα-
ρήσεται ὀλίγας. Καὶ ὁ ἀπόστολος λέγει. Καὶ
ἐστὶ κατὰ ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι. Εἰάν
ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀν-
γέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἠχῶν,
ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. Καὶ εἰάν ἔχω προφη-
τείαν, καὶ ἴδω τὰ μυστήρια πάντα, καὶ πᾶσαν
τὴν πίσιν, ὥστε ὅρη μεδισάνειν, ἀγάπην δὲ μὴ
ἔχω, ὁδὸν εἶμι. Καὶ εἰάν φωμίσω πάντα τὰ ὑπάρ-
χοντά μου, καὶ εἰάν ᾤξω τὸ σῶμά μου, ἵνα
καυθῇσωμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, ὁδὸν ὠφε-
λέσω. Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται. ἡ
ἀγάπη εἰς ἡμετέρας, εἰς ἀπορροῖας, εἰς φουσίτας,
εἰς ζητεῖν τὰ ἑαυτῆς, εἰς λογίζεσθαι τὸ κακόν, εἰς χαί-
ρειν ὅτι τῇ ἀδικίᾳ, συγχάρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ.
πάντα τέλει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει,
πάντα ὑπομένει. ἡ ἀγάπη ὁδοεποτε ἐκπίπτει.
Γιγνῶσκ, ἀκήκοας, ἀγαπητέ, τὴν δυνάμιν τῆς ἀγά-
πης. Ταύτῃ κτῆσαι σεαυτὸν ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις
σοι, κατὰ ὅσον ὁδηγῇ ὑπὸ τῷ χαρίσματι, ὅπως κο-
μίση τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Θεοῦ. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς,
ἀγαπητοί

Aseretur filiorum, misertus est Dominus timen-
tium se. Det porro nobis Dominus irre-
prehensibilem peragere vitam: quoniam ipsi
gloria in sæcula. Amen.

Psal. 102.

DE CARITATE.

PARÆNESIS XLVI.

SI tibi, carissime, donum scientiæ &
discretionis, five curationum concef-
sum sit, vide ne forte his confusus mune-
ribus, permanes infructuosus: ut non
dicas: *Miserere*: & responsum audias cum
his, qui à sinistris erunt, quando justos
Rex a peccatoribus separabit: *Non novi*
vos. Scriptum quippe est: *Non omnis*,
qui dicit mihi, Domine, Domine, intrabit
in regnum cælorum: sed qui facit volunta-
tem Patris mei, qui in cælis est. Multi
enim dicent mihi in illa die: Domine, Do-
mine: nonne in nomine tuo prophetavimus,
& in nomine tuo Dæmonia ejecimus, & in
nomine tuo virtutes multas fecimus? Et tunc
confitebor illis, quia nunquam novi vos.
Discedite a me, qui operamini iniquitatem.
Cur ita? Quia caritatem non servave-
runt. Nam scriptum est: *Qui fratrem*
suum, quem vidit, non diligit; Deum,
quem non novit, quomodo potest diligere?
Et rursus scriptum est: *Servus ille, qui*
novit voluntatem Domini sui, & non fecit,
vapulabit multis: qui autem non cognovit,
& fecit digna plagis, vapulabit paucis.
Aitque Apostolus: Et adhuc excellentio-
rem vobis viam demonstro. Si linguis ho-
minum loquar & Angelorum, caritatem au-
tem non habeam; factus sum velut æs so-
nans, & cymbalum tinniens: & si habuero
prophetiam, & noverim mysteria omnia, &
omnem scientiam: & si habuero omnem fi-
dem, ita ut montes transferam; caritatem
autem non habuero, nihil sum. Et si impen-
dam in cibos pauperum omnes facultates meas;
& si tradidero corpus meum, ita ut ardeam,
caritatem autem non habuero, nihil mihi
prodest. Caritas patiens est, benigna est;
caritas non emulatur, non agit perperam,
non inflatur, non est ambitiosa, non querit
quæ sua sunt, non irritatur, non cogitat ma-
lum: non gaudet super iniquitate, congau-
det autem veritati: omnia suffert, omnia
credit, omnia sperat, omnia sustinet. Ca-
ritas nunquam excidit. Ecce audisti, ca-
rissime, vim caritatis. Hanc tibi in
cunctis operibus tuis vindica, ut quan-
tum duce gratia fieri potest, laudem à
Deo referas. Obtestor autem vos, fratres
carissimi, ut mei servi inutilis in precibus
vestris

Matth. 25.

Matth. 7.22.

1. Jo. 4.

Matth. 12.

1. Cor. 12.13.

Hebr. 10.

vestris memineritis : ne sermones mei sint contra me in adventu Domini & Salvatoris nostri Jesu Christi . *Nihil mihi conscius sum* : At iudicii successus terribilis , & flammæ zelus , qui adversarios consumpturus est , horrorem mihi incutiunt . Cæterum Dominus per suam misericordiam , mihi quoque quamvis indigno introitum vobiscum , & cum aliis electis suis in suum Regnum concedat : diffundatque Dominus caritatem suam in cordibus nostris : quia ipsi gloria in sæculorum sæcula , Amen .

AD EULOGIUM

PARÆNESIS XLVII.

AD fructum obedientiæ respiciens , frater , tibi de quibus mihi imperaveras , perscribere studui . Principium optimum est , timere Dominum . Senectus vero honorabilis , in anima Christo devota . Qui sibi ipsi attendit , in omni loco salutem consequi poterit . Qui conversationibus gaudet mundanis , sæculum nondum se odisse ostendit . Nam sicut qui igne excitat , flammam suscitatur : ita & mundana colloquia , passiones atque affectiones pravæ in corde monachi commovent . Utinam , frater , adventantes colloquendi causa , nihil tibi nocerent . Qui mulierum familiaritatem amat , adversus seipsum fornicationis Dæmonem excitat . Quum bonam de te famam acceperint parentes tui , plus quam vino & epulis lætabuntur . Qui delectatur ebrietate , multis damnis afficietur . Dicit enim & agit quæ non decent , deprædaturque proprias divitias , & velut alienas distribuit etiam inimicis ; nam ebrietas mentem atque intellectum ipsius excæcavit . Modestum ac gravem te gere , frater : modestia enim & gravitas , pacificum ac tranquillum vitæ statum parit : porro tranquillitas vitæ statum , vitam perturbationibus liberam efficit . Sit tua modestia cum humilitate conjuncta , ut verus monachus reddaris , & charitatem atque temperantiam possideas . Multiloquium , frater , mentem obtenebrat : mens autem tenebris obducta ad impudentiam trahit : impudentia vero fornicationis est mater . Qui silentio gaudet , absque perturbationibus vivit : quinetiam ne proximum quidem irritat . Risus porro , & fiducia , instar veneni novitio obest , ac monacho quoque est inutilis : nam illos qui nunc lugent ac plorant , beatos prædicavit Domi-

Matth. 5.

nus .

A ἀγαπητοί μου ἀδελφοί , μέμνηστέ μου τῶ ἀρχαίου δούλου ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑμῶν , ὅπως οἱ λόγοι μου μὴ γέωσιν κατ' ἐμοῦ ἐν τῇ πρῆσβια τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ καὶ Σωτῆρι . Οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ σύνοισα . φοβερά δέ ἐστις ἐκδοχὴ κρίσεως , καὶ πυρὸς ζῆλος ἐοδίειν μέλων τὰς ὑπεναντίας πρὸς ἑμένας . Ἀλλὰ δῶν καὶ μοι ὁ Κύριος σὺν ὑμῖν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ τῷ ἀναξίῳ , εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ , ὡς τοὺς οἰκτιρμὸς αὐτοῦ . δῶν δὲ ὁ Κύριος τὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἐν ταῖς καρδίαις πάντων ἡμῶν , ὅτι αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων . ἀμήν .

ΠΡΟΣ ΕΥΛΟΓΙΟΝ.

ΠΑΡΑΙΝΗΣΙΣ ΜΖ.

C **E**Πὶ τὸν καρπὸν τῆς ὑπακοῆς ἀφορῶν , ἀδελφε , ἐπαυδάσα χεῖρά σοι πρὸς τοὺς μοι προσέτακτας . Ἀρχὴ ἀγαθὴ , φοβεῖσθαι τὸν Κύριον . γῆρας δὲ τίμιον ἐν ψυχῇ φιλοχρίστῳ . Ὁ προσέχων ἑαυτῷ , ἐν παντὶ τόπῳ σώζεται . Ὁ ἀγαπῶν σωτηρίας κοσμητῶν , τὸν κοσμον ἔπω μεμίσηκεν . Ὡς περὶ γὰρ ὁ ἐρεδίζων πῦρ , ἔξεγείρῃ φλόγα ἕως καὶ κοσμητῶν ὁμιλίας ἔξεγείρῃσι πάσῃ ἐν καρδίᾳ μοναχῷ . Ὡς φερον τὰς ὡσαυτογυμνάσιον , ἀδελφε , σεαυτὸν μὴ βλάπτειν . Ὁ ἀγαπῶν συνομιλίαν γυναικῶν , ἐξεγείρῃ κατ' ἑαυτοῦ τὴν δαίμονα τῆς πορνείας . Ἀκούω ἀγαθὴν ἀκούσαντες πρὸς σε οἱ ἠκούσαντες σε , ὑπὲρ οἶνον καὶ κρασί πάλιν διψῶντες ὄντες . Ὁ ἀγαπῶν μέδην , πολλὰ ζημιωθήσεται . λέγει γὰρ καὶ πράττει ἂ μὴ δεῖ , καὶ συλᾷ τὸ ἴδιον πλεόν , καὶ μεταδίδωσι τοῖς ἐχθροῖς , ὡς ἀλλότριον . ἡ γὰρ μέδην ἐσκοτώσεν αὐτὸν τὴν ἀλήθειαν . Εὐλαβὴς ἡμεῖς , ἀδελφε . ἡ γὰρ δολαφία ἡνὶ εἰρηνικῶς κατὰσται . εἰρηνικὴ δὲ κατὰσταις τίεται ἀπάθειαν . Ἐγὼ ἡ δολαφία σε συνεζωμῶν τῇ ταπεινοφροσύνῃ , ὅπως γένῃ ἀληθινὸς μοναχός , καὶ κληρονομήσῃς τὴν ἀγάπην καὶ σωφροσύνην . Ἡ πολυλογία , ἀδελφε , σκοτεῖ ἀλήθειαν . ἀλήθεια δὲ ἐσκοτισμένη ἄγει πρὸς τὴν ἀναισχυρίαν . ἀναισχυρία δὲ μήτηρ ἐστὶ τῆς πορνείας . Ὁ ἀγαπῶν σιωπὴν ἀπάραχος ἀφαιρῶν . ἀλλ' ὅσδε τὸν πλησίον παροξύνει . Γέλως δὲ καὶ παρρησία ἀρχαίου , ὡς δηλητήριον , βλάπτει , καὶ μοναχῷ ἀσύμφορον . Τὰς γὰρ νῦν πενθεύσας καὶ κλαίοντας ἐμακάρισεν ὁ Κύριος . Ἡ ἡμεῖς

μα' ὅτι μοναχῶς, ἀκοή. Ἐπὶ τραπέζης δ' αὖ σιγῶν. Ἀγάπα τὴν σιωπὴν, ἀγαπήτε, ἵνα σοι Ἀγαμέμνη ἢ ἀλάβεια. Φύλαττε ὃ τ' ἀλάβειαν, ἵνα σε τηρήσῃ ἀπὸ τ' πορνείας. Ὁ ἀντιλέγων ἡγεμόνι καὶ ἀνυποτακτῷ ἔχρονει, ὡς πεσεῖν κακοῖς· ὁ δ' ὑπακούων ἡγεσίου μεζότερος, ἀφρανθήσε' ἢ μὲν δικαίων. Ὁ καυχώμενος ἐπὶ ἰδίᾳ δυνάμει ἀπωθεῖται ἀφ' ἑαυτοῦ τ' βοήθειαν τῷ Θεῷ· ὁ δ' καυχώμενος, ἐν Κυρίῳ καυχάσθω. Ὁ ἀγαπῶν ὡς πασμάς, καὶ μισῶν τ' ἡσυχίαν, θλιβήσε' πολυτά· ὁ δὲ ἡσυχάζων ἐν ταπεινοφροσύνῃ, ἀφρανθήσε' ἐν τῷ Κυρίῳ. Ὁ μὴ παραιρούμενος ἐξ ἁνίας καρτερῶς ἐν τῇ σιωᾷ, πολλὰ ζημιωθήσε'. ὁ δ' ἐξ ὧς μετ' ἀλαβείας καὶ ὑπομονῆς, εἰσακθθήσεται. Ὁ ἀργολογῶν ἐν καιρῷ τ' σιωάξῃ, διασπῇ μέμψιν ἀρῆς, διότι καταργεῖ ἀπὸ τ' ἀρχῆς καὶ ψαλμοδίας ὅς ὁμιλεῖ, ἀμα δὲ καὶ τοὺς ἐγγισαὶ αὐτῷ ἱσαμύς. Ὁ ἀγαπῶν ἀσκησιν, ἀπώτερος ἔσται· ὁ δ' ἀγαπῶν μέθην, εἰς ὁδὸν καρτερήσε'. Ὁ μισῶν τ' ἐργάζεσθαι, ὡς ἐργος ἔσται. πολλὴν κακίαν ἐδίδασκεν ἢ ἀργία. ὁ δὲ ἀγαπῶν τ' ἐργάζεσθαι, ἄλυπος Ἀγαμέμνη. Ὁ καυχώμενος ἐν ὡς βολῇ γονέων, ἀδόκιμος ἔσται· ἐν ᾧ ὡς πατάξῃ πολέμῳ ὅς ὡφελῶν αὐτόν. Τίμα, ἀδελφε, μικρὰς τε καὶ μεγάλας, ἵνα σε ὑψώσῃ ὁ Κύριος. ὁ δ' ὡς ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψώθησεται. Ταπεινώσον κεφαλὴν ἡγεμένῳ, καὶ τοῖς παρθενοῖς τ' ἀδελφότητος ἐν Κυρίῳ ὑποτάγητι· καρπὸς γὰρ ὅς φόβος Κυρίου, ταπεινώσις. Ταπεινώσις δ' ὅς ἐν τῷ ταπεινωθῆναι τοῖς μεζότεροις ὑποφάνε', ἀλλ' ἐν τῷ καὶ τοῖς μικροτέροις ἀπονέμειν τιμὴν. Γέγραπται γάρ· ἀλλ' ἢ τοὺς δοξάζοντάς με δοξάσω· ὁ δὲ ὅς θουθενῶν με, ἀτιμαθήσε'. Ἡμεῖς δ' ἐν δοξάσωμεν τὸν Θεόν, ὅπως καὶ αὐτὸς δοξάσῃ ἡμᾶς, σὺν πᾶσι τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ· καὶ ἐν τίνι δοξάσωμεν αὐτόν; ἐν τῷ τηρεῖν τὰς ἐντολάς. Γέγραπται γάρ· ὅς ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία Θεοῦ, ἀλλ' ἐν δυνάμει. Καὶ πάλιν· ὁ πᾶς ὁ μοι λέγων, Κύριε, Κύριε, εἰσελεύσε' εἰς τὴν βασιλείαν τ' ἔρανον, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τῷ πατρί μου τῷ ἐν ἔρανοῖς.

Πρὸ πάντων, ἀδελφε, φοβῶ τ' Κύριον ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ὁ φόβος αὐτοῦ φωτίσῃ σε τοὺς ὀφθαλμούς τ' Ἀγνοίας. Ἀγάπα δ' τ' ταπεινοφροσύνην. ἢ γὰρ καὶ Θεὸν ταπεινώσις, τεχνός ὅς ἐν ἁρρήκῳ ἀπὸ προσώπου ἔχθρῳ, καὶ πέτρα ἀντιδέρσῃ καὶ σωθλάσῃ τὰς μηχανὰς καὶ τὰ βέλη τῷ Πονηρῷ τὰ πεπυρωμένα. Ἐὰν δ' ἔσται ἐν τῷ λογισμῷ σε ὑπομῆναι, διὰ τὸν Κύριον,
 Tom. II.
 ὕβριν

A nus. Jactura est monacho, auditus. In mensa maxime tacendum. Ama silentium, carissime, ut tecum gravitas atque modestia maneat. Conserva modestiam & gravitatem, ut te a fornicatione custodiat. Qui contradicit, & immorigerus suo est Praefecto, non tardabit prolabi in mala: at qui morem Superiori gerit, cum justis gaudebit. Qui in propriis gloriatur viribus, ipse a se divinum auxilium repellit: *Qui vero* **B** *gloriatur, in Domino gloriatur.* Qui distractiones amat, & quietem odit, saepe multumque tribulabitur: at qui in humilitate quietem sectatur, in Domino letabitur. Qui patienter in synaxe consistere recusat, haud leve damnum subibit: at qui cum modestia & patientia perstiterit, exaudietur. Qui tempore synaxis, verbis intentus est otiosis, in duplicem reprehensionem incurret: propterea quod a precatione atque psalmodia eum retrahit quo cum loquitur; tum etiam quod damnum iis conciliat, qui proxime adstant. Qui exercitationem diligit, robustior evadet: qui vero ebrietatem amat, in nullo sibi temperabit. Cui operari molestum est, in otium incidet: multa autem mala otium docuit: at cui operari jucundum est, sine molestia erit. Qui in splendido parentum gloriatur amictu, probatus non erit: non enim in acie belli proderunt ipsi. Honora, frater, parvos & magnos, ut te exaltet Dominus; *Qui enim* **C** *seipsum humiliat, exaltabitur.* Humilia caput Superiori tuo, & Praefectis fraternitatis in Domino subjectus esto. Fructus enim timoris Domini est humilitas. Humilitas porro non solum in submissione erga majores exhibetur: sed etiam in attribuendo honore erga minores atque inferiores. Scriptum quippe est: *Verum quicumque honorificaverint me, glorificabo eos: qui autem contemnit me, ignominia afficietur.* Nos ergo glorificemus Deum, ut & ipse nos glorificet cum omnibus Sanctis suis. At in quo glorificabimus ipsum? In observatione mandatorum ejus. Nam scriptum est: *Non in* **D** *sermone est regnum Dei, sed in virtute.* Et rursus: *Non omnis qui dicit mihi, Domine, Domine, intrabit in regnum caelorum: sed qui facit voluntatem Patris mei, qui in caelis est.*
 Ante omnia, frater, Deum in veritate time, & timor ejus illuminabit oculos mentis tuae. Dilige autem humilitatem: nam quae secundum Deum est humilitas, murus firmus & inexpugnabilis est à facie inimici, ac petra ex opposito percutiens atque confringens machinas, & tela nequissimi ignita. Si tecum mente constitueris, qualvis contumelias, damna, atque

2. Cor. 10.

Matth. 23.
Luc. 14. 18.

1. Reg. 2.

1. Cor. 4.

Matth. 7.

contemtionem propter Dominum sufferre; eris tamquam generosus ac strenuus bellator, contra adversarios semper armatus: tuncque inimici viso tanto tuo studio, concident à facie tua. Si velis currere, & nihil fatigari, quæ, obsecro, utilitas? Castitatem corporis tui custodi. Caritas mater virtutum est: castitas autem lucerna ac firmamentum: lumen porro istorum, quies atque tranquillitas: murus vero eorum, timor Domini. Servemus, fratres, castitatem corporis nostri in caritate Dei, ut cum sanctis Angelis suis nos Dominus connumeret. Nam his, qui castitatem diligunt, delectatur Spiritus Sanctus, & patientiam ipsis donat. Quare perfecte exercetur castitas per temperantiam, mansuetudinem, & tranquillitatem, quæ est cum caritate conjuncta. Quocirca subtrahere nos debemus ab omni fratre ambulante inordinate: ne forte suspicionem demus his qui nos vident.

2. Thessal. 3. Ait enim Apostolus: *Providentes bona coram*

Rom. 12. *Deo & hominibus. Si quis autem contentiosus*

1. Cor. 11. *est, nos talem consuetudinem non habemus, neque Ecclesiæ Dei. Rursusque eum dicentem*

1. Cor. 10. *audi: Tu quidem recte gratias agis, sed alius non edificatur. Ut quid enim, inquit, libertas mea judicatur ab aliena conscientia? Quamobrem necessarium est adhortationes hominum timentium Dominum suscipere, & non sibi ipsis placere, secundum eum, qui dicit:*

Rom. 15. *Unusquisque vestrum proximo suo placeat ad*

Tit. 2. *edificationem. Et iterum: Ut is, qui ex ad-*

Matth. 5. *verso est, vereatur, nihil habens malum dicere.*

Ait enim Dominus gloriæ: *Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in cælis est. Cavendum est, ne occasione communicationis, sanctificationem perdamus: usitatum quippe inimico est, per bonum operari malum. Nam qui peccat, & sibi occultare videtur, decipitur: Nihil enim occultum, quod non revelabitur. Si tibi inimicus concupiscentiam carnalem suggesserit, responde ipsi: Absit a me, ut amplius contristem Spiritum Sanctum Dei, in quo signatus sum in diem Redemptionis: sufficit enim tempus præteritum. Nam scriptum est: Omne peccatum, quodcumque fecerit homo, extra corpus est: qui autem fornicatur, in corpus suum peccat.*

De pugna autem mentis ac cogitationis, ex parte didici. Nam frater ab alio interrogatus fratre, dicente: Cogitationes fordidae conturbant me: respondit: Sancti fenes quibusdam permittebant, ut intus sinnerent cogitationes ingredi, & tunc bellum cum iis gererent. Imbecillioribus autem, ne ullo quidem modo cum iis agerent, interdicebant; ne forte dum mens atque memoria

A ὕβριν καὶ ζημίαν καὶ ἰξοδένωσιν, ἔσῃ ὡς περὶ θηναῖος πολέμιος, καὶ ὡπλισμένος κατὰ τὸ ὑπεναντίων αἰετοῦ καὶ οἱ ἐχθροὶ ὁρώντες σου τὴν ποσὴν τοῦ σώματος σου καταπίψουσιν ἀπὸ τοῦ ποσώπου σου. Ἐὰν βέλῃ δραμῆν, κοπιάσας δὲ μηδὲν, τί τὸ ὄφελος; Τὴν ἀγνείαν τοῦ σώματος σου φύλαττε. ἡ ἀγάπη μήτηρ ἐστὶν τῆς ἀρετῆς, ἡ δὲ ἀγνεία λύχνος καὶ σήριγμα. λύχνος ὅτι τῶν ἡσυχίας· τῆχος δὲ αὐτῆς, φόβος Κυρίου. Τη-

B ρήσωμεν, ἀδελφοί, τὴν ἀγνείαν τοῦ σώματος ἡμῶν ἐν ἀγάπῃ Θεοῦ, ἵνα ἡμᾶς συγκαταριθμήσῃ Κύριος μετὰ τῶν ἁγίων αὐτοῦ ἀγγέλων. Ἐπὶ τῷ ἀγαπῶντι τὴν ἀγνείαν, ἀφραίνει τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, καὶ τὴν ὑπομονὴν δωρεῖται αὐτῷ. Τοιγαρὲν ἡ ἀγνεία κατὰ τὸν νόμον δι' ἐγκρατείας καὶ σωφροσύνης καὶ τῆς ἐν ἀγάπῃ ἡσυχίας. Ὅθεν χρὴ ἡμᾶς σέμεσθαι ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως ὡς πατῶντος, μήποτε ὑποψίαν δώμεν

C πῶς ἡμᾶς θεωρεῖσι. Λέγει γὰρ ὁ Ἀπόστολος. θεωρούμενοι καλὰ ἐνώπιον Κυρίου καὶ ἀνθρώπων. Εἰ δέ τις φιλονεικῶς ἐστίν, ἡμεῖς ποιῶν τὴν σωήθειαν ἑκὲς ἔχομεν, ὅσοι δὲ ἀνέκκλητοι τῷ Θεῷ. Ἀκούε δὲ πάλιν αὐτοῦ λέγοντος· σὺ μὲν καλῶς διαχειρῆσαι, ἀλλ' ὁ ἕτερος ὅδε οἰκοδομεῖται. Διατί γὰρ, φησὶν, ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως. Ὅθεν ἀναγκαῖον ὡς ἀδέχεται πρῶτα εἰσελθεῖν ἀνθρώπων φοβούμενων

D τὸν Κύριον, καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρεσκῆναι. κατὰ τὸ λέγοντα· ἕκαστος ὑμῶν τὸ πλεονεκτήμα ἀρεσκέτω ὡς οἰκοδομῇ. καὶ πάλιν· ἵνα ἐντραπήῃ ὁ ἕναντίας, μηδὲν ἔχων φθόνον πρὸς ἄλλον. Εἶπε γὰρ ὁ Κύριος τὸ δόξης· ἔτω λαμβάνω τὸ φῶς ὑμῶν ἑμπαροῦν τὸν ἀνθρώπον, ὅπως ἴδωσι τὰ καλὰ ὑμῶν ἔργα, καὶ δοξάζωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Μηδὲ ἐν παροργισμῷ μετὰ δόσεως, τὴν ἀγιότητα ἀπολέσωμεν. ἔσθω γὰρ ὅστις

E τῷ ἔχθρῳ διὰ τὴν ἀγαθὴν τὴν κακὴν κατεργάζεται. Ὅ γὰρ ἀμαρτάνων, καὶ δοκῶν κρύπτειν, ἀπατάται. Ὅσοι γὰρ κρύπτουν, ὁ ὅδε ἀποκαλυφθήσεται. Ἐὰν ὑποβάλῃ σοι ὁ ἔχθρος ἐπιθυμίαν σαρκὸς, εἰπέ ὡς αὐτόν· μή μοι γένοιτο ἔτι λυπῆσαι τὸ Πνεῦμα ἅγιον τοῦ Θεοῦ, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθην εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως. ἀρκετὸς γὰρ μοι ὁ παρεληλυθὼς χρόνος· Γέγραπται γὰρ· πᾶν ἁμάρτημα, ὃ ἐὰν ποιήσῃ ὁ

F ἀνθρώπος, ἐκτὸς τοῦ σώματος ἐστίν· ὁ δὲ ὡρνωθῶν, εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἀμαρτάνει.

Περί δὲ τῆς διάνοιαν πολέμου ἐκ μέρους μιμαθήκα. Ἀδελφός γὰρ ἠρωτήθη ὑφ' ἐτέρου ἀδελφοῦ λέγοντος· οἱ ῥυπαροὶ λογισμοὶ παραάσουςί με. Ὅ δὲ ἀπεκρίθη· οἱ ἅγιοι γέροντες τισιν ἐπέτρεπον τοὺς λογισμὸς ἐνδον ἀφίεναι εἰσελθεῖν, καὶ τότε πολεμεῖν ὡς αὐτὸς· πῶς δὲ ἀσθενέστεροις μηδ' ὅλως συνομιλεῖν πρὸς ἡγμένον, μήποτε τῆς μνήμης ἐν χρόνῳ

νιζέσης ἡγήσεσθαι πάθος δυσίατον. Τότε ἔπεν ὁ ἀδελ-
 φος· καὶ τί βεῖ τ' ἐνδον ἀφιεῖναι εἰσελθεῖν τὰς λογισ-
 μὰς, καὶ τ' πολεμεῖν πρὸς αὐτὰς; Ἀκε, φησὶν· ἡνίκα
 αὖ ἐπάγῃ ὁ Ἐχθρὸς ἐν θυμῷ αἰχρὰν καὶ λογισμὰς
 ῥυπαρὰς, δι' οὓς παρέρχεται καὶ διάνοιαν γυναικα
 ἀπρόσωπον, ἢ ἢ τῶν ὁμοίων τ' ἀπαλύνων πρὸς φθο-
 ράν. Καὶ ταῦτα ὁρῶν ὁ καὶ διάνοιαν πολεμῶν, ἔπα-
 ράττειται ὑπὸ τῶν τοιούτων λογισμῶν, ἀλλ' ἵσταται ἡ-
 ναίως ἀπ' ἐναντίας αὐτῶν, πολεμῶν πρὸς αὐτὰς σφο-
 δρῶς. Εἴπα ἀνοίγει αὐτοῖς, καὶ ἀποκλείει αὐτὰς· καὶ
 ἐνδον αὐτῶν ἡγομένων, καὶ τ' ὕλης, δι' ἧς πολεμῶσι,
 πρὸς αὐτὰς καὶ λέγει· αὐτὴ βεῖν ἢ ἵσταμένη πρὸς ὑμᾶς,
 πρὸς ἧς ἐνοχλεῖται μοι κατ' ἐκάστην ἡμέραν· καὶ γὰρ καὶ
 φαντάζεταί με τ' διάνοιαν, παράσκειτάί με τ' ψυχὴν.
 Θέλω οὖν γινώσκαι ἀκριβῶς, τί αὐτῆς ἡ χρεία; Καὶ
 προσάγει μάχαρραν αὐτῇ ἐνεχθῆναι καὶ διάνοιαν,
 καὶ λαβὼν ἀναπύσσει αὐτὴν ἐν τῇ γαστρὶ, καὶ διάνοιαν,
 λέγων· θέλω γινώσκαι, τί ἄρα βούλομαι ἐν αὐτῇ, κάμνος
 ἢ σαπεία; καὶ ἀναπνέουσα (φησὶ) τ' κοιλίσσεται αὐτῆς,
 βούλομαι ἐνδον, ὅπως πάντες οἶδαμεν· φανερῶν γὰρ
 ἐκ μέρους ἡ αἰχρότης τῆς ἐπιθυμίας. Οἱ οὖν ἐναν-
 τιοὶ, θεασάμενοι τ' γενομένῳ αὐτοῖς ἦσαν, δορυβῆτοι
 σκυβαλεῦσαι τ' λογισμὸν τῶν ἀδελφῶν, φοβέμενοι ἵνα
 δολώσαντες τ' διάνοιαν ὑφ' ἐτέρων λογισμῶν, καταρ-
 γήσωσι τ' ἐνεσώπα ἀγῶνα, δειλιῶντες μήποτε φανε-
 ρῶν αὐτῶν τελείως ἡ αἰχρὴν. Ὁ ἐξεναντίας πολε-
 μῶν πρὸς αὐτὰς λέγει· Τί ἄλλα ἀντ' ἄλλων προσά-
 γειν βούλομαι; οὐ γὰρ ἐάσω ὑμᾶς ἐξελθεῖν, ἕως ἃ
 ἐρβυθήσω πάντα ἀκριβῶς τὰ ὅσα πράγματι, εἰ ὅντως
 ἀξιὸν βεῖν ἀγαπήσεως, ὃ ὑμεῖς ἐπληρώσατε. Τότε
 ἀποκλείει ὁ ἀδελφὸς τ' πῶμα ἐν τῷ ἐσωτέρῳ τα-
 μείῳ, ἕως τελῶν ἡμερῶν ἢ τεσσάρων. Καὶ μετὰ ταῦτα
 ἀνοίγει ὁ ἀδελφὸς, θεάσασθαι τ' πῶμα βεβλόμενος.
 Καὶ πρὸς αὐτὴν εἰσεῖναι ἐνδον, ἀπαντᾷ αὐτῇ ἡ ἀφ' ὁ-
 ρητοῦς ἐκείνη δυσωδία· καὶ συσπράσσων τῇ χειρὶ τ'
 εἶμα σὺν τῇ ὁσφρησῇ, ἐνδύει ὑποδεικνύων τοῖς ὑπε-
 ραντίοις λογισμοῖς, καὶ συνεργοῖς τῆς ἀμαρτίας,
 τὸ τέλος τῶν πραγμάτων. Εἴπα λέγει πρὸς αὐτὰς·
 τί ἀποκρίνεσθε πρὸς ταῦτα; Οἱ δὲ αἰχμώμενοι
 ἀγλυθίσοντα, ὥσπερ καπνὸς ἐν αἰέρι. Καὶ ἔτι
 γινέσκει ὁ ἀδελφὸς ὑψηλότερος τ' παθῶν, τ' χά-
 ειρος συνεργίας. Καὶ ἱερομολογούμενος τῷ Κυ-
 εῖῳ, λέγει· Εὐχαριστῶ σοι, Κύριε ὁ Θεός μου,
 ὅτι ἔπῳδωκάς με εἰς χεῖρας ἐχθρῶν μου, ἀλλ'
 ἔσωσάς με ἐκ παγίδος θηρῶν. Καὶ ἡ σὴ
 χάρις, Κύριε, ἐφώτισέ με ὅτι συνένοιτα ταῦτα· ἔ-
 γὼ ἐν τῇ σοφίᾳ μου διεσώθην ἐκ τῆς παγίδος αὐτῶν.
 Ἐχόμεν οὖν, ἀδελφοί, τ' φόβον τῷ Θεῷ
 πρὸ ὀφθαλμῶν ἀπαπαντός· ὅπως ἡμᾶς αὐτοῖς
 σκεπάσῃ.

A moria iis immoratur, morbus incurabilior
 reddatur. Tunc frater: Ecquid est, inquit,
 permittere cogitationes intus ingredi, &
 tunc bellum cum iis gerere? Cui ille: Audi,
 inquit: Quando inimicus cogitationem ali-
 cui turpem, considerationesque impuras ad-
 duxerit; mox formosi aspectus mulierem meti
 ejus objicit, aut quid similium ad corruptio-
 nem pellicientium. Quæ dum cernit coram
 se constituta qui mente pugnat, non turba-
 tur cogitationibus ejusmodi, sed fortiter se
 opponit, easque vehementer impugnat. De-
 inde aperit ipsis, & occludit eas. Et ubi jam
 ipsæ intus fuerint, simul cum materia, per
 quam pugnabant, dicit ad eas: Hæc est,
 quæ vobiscum consistit, cujus causa me tur-
 batis ac molestatis quotidie, mentemque
 meam phantasmate informatis. Cupio igitur
 perfecte nosse, quis ipsius sit usus? Imperat-
 que ensen sibi deferri cogitatione ac mente:
 quo accepto, aperit eam in ventre, imagi-
 natione mentis, & dicit: Volo cognoscere
 quid tandem in ipsa reperiam; pulchritudi-
 nem ne, an putredinem? Apertoque ventre
 ejus, invenit intus quæ omnes novimus: ma-
 nifestatur enim ex parte turpitudine concupis-
 centiæ. Quare adversariæ cogitationes cer-
 nentes cladem sibi illatam, tumultuari inci-
 piunt, volentes fratris cogitationem diripe-
 re atque reprobare, ut mente ab aliis cogi-
 tationibus turbata, destruant præsens certa-
 men; metuentes ne forte prorsus ipsarum ap-
 pareat turpitudine atque confusio. Qui autem
 ex adverso cum iis pugnabat, ait: Cur alia
 pro aliis adducere vultis? Non enim vos
 egredi sinam, donec accurate quidquid est
 in hac re, penitus indagaverò, & utrum re-
 vera sit amore dignum, quod vos laudatis.
 E Tunc frater ad tres vel quatuor usque dies in
 interiore cubiculo cadaver recludit; ac po-
 stea aperit, cupiens cadaver videre. Et prius-
 quam ipse intus ingrediatur, occurrit ei in-
 tolerabilis ille foetor; manumque os sibi cum
 naribus obstruens, nutu demonstrat adver-
 sariis cogitationibus, ac sociis cooperatrici-
 bus peccati, finem rei. Deinde ait ad ipsas:
 Quid respondetis ad ista? Illæ autem rubore
 suffusæ, instar fumi dissolvebantur per aëra.
 F Sicque frater morbidas perturbationes divi-
 na cooperante gratia superavit: unde etiam
 confitens Domino, dicebat: Gratias ago ti-
 bi Domine Deus meus, quod non tradidisti
 me in manus inimicorum meorum: sed sal-
 vasti me de laqueo venantium; & gratia tua
 Domine, illuminavit mentem meam ad
 intelligendum ista: non enim per meam sa-
 pientiam ab earum liberatus sum laqueo.
 Semper ergo, fratres, timorem Dei
 ante oculos habeamus, ut ipse nos pro-
 tegat:

tegat: nam absque Dei protectione, homo nihil est. Magna quippe inimicorum nostrorum est fraudulentia atque malignitas: sed divinum auxilium circumdans hominem, longe præstat ac superat: verum oculis nostris illud cernere non permittitur. Diligamus ergo totis viribus Deum auxiliantem nobis & salvantem nos; & proximum, sicut nos ipsos. Perpende, mente diem obitus tui, frater carissime, quando obrigescens in tua jacebis storea. Heu mihi, heu mihi: qualis animam meam detinebit timor ac tremor in hora illa, frater carissime! Si quid igitur boni fecerit in vita ista, dum in ea instar advenæ & peregrini habitat; si tribulationes & opprobria propter Dominum sustinuerit, ac beneplacita coram ipso fecerit: magno cum gaudio in cœlos sustollitur, a sanctis Angelis deducta. Quem admodum enim operator laborum, ac per totum laborans diem, expectat duodecimam horam, ut post laborem accepta sua mercede respiret: sic & justorum animæ illam præstolantur diem; peccatorum autem, timore atque tremore in illa die, ac hora corripientur. Et sicut reus quispiam a ministris comprehensus, & ab ipsis ad judicii locum deductus: ita quoque in illa contremiscent hora injustorum animæ, in sempiterna tormenta æternæ caliginis respicientes. Quod si quis dixerit: Permite me in illum proficisci mundum, ut deinceps poenitentiam agam: non erit qui dimittat. Audiet enim talis: quando suppetebat tempus, non egisti poenitentiam: & nunc vis ire ad agendam poenitentiam? quando jam stadium omnibus est apertum; non decertasti, & modo decertare cupis, quando cunctæ fores clausæ sunt, tempusque certaminis præterit? Nonne dicentem audisti: *Vigilate, quia nescitis diem, neque horam*. Ista autem prænoscent, frater carissime, dum tempus habemus, poenitentiam agamus: ut eruat nos Deus ab ira super filios diffidentiae ventura, nosque in partem Sanctorum adscribere dignetur. Ora etiam pro me peccatore, dicente & non faciente. Nam scriptum est: Confitemini alterutrum peccata vestra, & orate pro invicem, ut sanemini in nomine Domini nostri Jesu Christi, cui gloria in sæcula. Amen.

Mat. 24. 25.

A σκεπάση. δίχα γὰρ τὸ Θεὸς σκέπῃς, ἄνθρωπος δὲ ἐν ὧ. Πολλὴ γὰρ ἡ κακοτεχνία τῷ ἔχθρῳ ἡμῶν ἀλλὰ περισσότερα ἐστὶν ἡ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, κυκλῶσα τὸν ἄνθρωπον. ἀλλ' ἐσυχωρήθη ἰδεῖν τοὺς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν. Ἀγαπήσωμεν οὖν τὸ Θεόν, τὸ βοηθοῦντα ἡμῖν, καὶ σώζοντα ἡμᾶς, ἐν ὅλῃ δυνάμει· καὶ τὸν πλησίον, ὡς ἑαυτὸς. Ἐρχε καὶ νῦν τὴν ἡμέραν τῆς τελευτῆς σου, ἀγαπητὲ ἀδελφέ, ὅταν μέλεις κατακλῆς ἐν τῷ ψαδί σου ψυχορράγων. Οἱμοι, οἱμοι, οἷος φόβος καὶ τρόμος περιέχει τὴν ψυχὴν ἐν κείνῃ τῇ ὥρᾳ, ἀγαπητὲ ἀδελφέ; Ἐάν τις ἀγαθὸν πεποίηκεν ἐν τῷ βίῳ τούτῳ, ἐν ᾧ πρῶκησεν ἐν αὐτῷ, εἰάν τις εὐεργετήσῃ καὶ ὀνειδισμόν ὑπῆνεγκε κατὰ τὸν Κύριον, καὶ παρὰ ἀρετὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ἐποίησε, καὶ χάρις πολλὴ ἀναγέται εἰς ἑαυτὸς, ὑπὸ ἀγίων ἀγγέλων ὁδηγούμενος. **C** γαμήνη. Καθάπερ ἐργάτης μοχθῶν καὶ ἐργαζόμενος δι' ὅλης ἡμέρας, προσδοκᾷ τὴν δωδεκάτην ὥραν, ἵνα καὶ τὸν κάματον δεξάμενος τὸν μισθὸν αὐτοῦ ἀναψύξῃ. ἔτω καὶ αἱ ψυχὴ καὶ τὰ δίκαια τῆς ἡμέρας ἐκείνης προσδέχοντο, αἱ δὲ τὰ ἀμαρτωλῶν, φόβος καὶ τρόμος συνέχοντο ἐν κείνῃ τῇ ὥρᾳ. Καθάπερ κατάδικος συλληφθεὶς ὑπὸ ὑποκριτῶν, καὶ ὑπὸ αὐτῶν ἀγόμενος εἰς κειθήλια. ἔτω καὶ αἱ ψυχὴ καὶ τὰ ἀδίκων τρέμουν ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ, ἀφορώσας εἰς τὴν ἀτελεύτητον βάσανον τοῦ αἰωνίου σκότους. **D** Κάτις ἔειπεν· ἄφετέ με πορεύσθαι εἰς κείνον τὸν κόσμον, ὅπως τῷ λοιπῷ μετανοήσω. Ὁ δὲ ἔειπεν· ὁ ἀπολύων. Ἀκούετε γὰρ οἱ ποιῆτες, ὅτε εἴχετε καιρὸν ὃν ἐμετενοίεσθε, καὶ ἄρτι ἡλθετε μετανοήσας; ὅτε ἀνέφικται τὸ σάδιον ἅπασιν, οὐκ ἠγνώρισε, καὶ νῦν θέλει ἀγωνίσασθαι, ὅτε πάσαι αἱ θύραι ἐκλείουσι. **E** ὅσοι, καὶ ὁ καιρὸς τοῦ ἀγῶνος πρῆλθεν. Οὐκ ἠκυσας τῷ λόγοντος· γρηγορεῖτε, ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν, οὐδὲ τὴν ὥραν. Ταῦτα δὲ προσηγορεύων, ἀγαπητὲ ἀδελφέ, ὡς καιρὸν ἔχομεν, μετανοήσωμεν, ὅπως ἐξεέλθωμεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἐκ τῆς ὀργῆς καὶ ὑποχωρήσῃς ὑπὲρ τῆς ὑμῶν ἀπειθείας, καὶ ἀξιῶσθαι ἡμᾶς εἰς τὴν μερίδα τῶν ἀγίων. Εὐξάμεθα καὶ ὑπὲρ ἐμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν, τῷ λόγοντος, καὶ **F** μὴ ποιῆντος. Γέγραπται γὰρ· ὁμολογεῖσθε ἀλλήλοις τὰς ἀμαρτίας, καὶ ὅχι καθεύετε ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῇτε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.

ΠΡΟΣ ΑΚΗΔΙΑΣΤΗΝ ΜΟΝΑΧΟΝ
ΛΕΓΟΝΤΑ· ΑΦΙΗΜΙ, ΕΙΣ ΤΟΝ
ΚΟΣΜΟΝ ΥΠΑΓΩ.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ ΜΗ.

ΕΦΗ ὁ Θεὸς τῇ δόξης· εἰσελθετε ἀπὸ τῆς στενῆς πύλης, ὅτι ἐ πλατεῖα καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς, ἡ ἀπάγασα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ εἰσὶν οἱ δεισκοντες αὐτήν. Τί στενή ἡ πύλη, καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγασα εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ δεισκοντες αὐτήν; Καὶ τίς ἐστὶν ὁ δειρὸν αὐτήν, καὶ ἀναγγέλλει ἡμῖν τὴν ὁδὸν αὐτῆς; Οἱ ἅγιοι πάντες. Εἰς ᾧ ἔδραμε ὁ σκευὸς τῆς ἐκλογῆς, Παῦλος, καὶ τελέσας τὴν δρόμον, τὴν ἐφάνον ἐκομίσασθαι. Διὸ ἐ ἀναγγέλλει ἡμῖν τὴν ὁδὸν αὐτῆς, λέγων· Ἐν παντὶ σωισῶντες ἑαυτοὺς, ὡς Θεοὶ ἀγαθοὶ. Ἐν ἡσυχασμῷ πολλῷ, Ἐν θλίψεσιν, Ἐν ἀνάγκαις, Ἐν στενοχωρίαις, Ἐν πληγαῖς, Ἐν φυλακαῖς, Ἐν ἀκαταστασίαις, Ἐν κόποις, Ἐν ἀγρυπνίαις, Ἐν νηστείαις, Ἐν ἀγνότητι, Ἐν γνώσει, Ἐν μακροθυμίᾳ, Ἐν χρηστότητι, Ἐν Πνεύματι ἁγίῳ, Ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτως, Ἐν λόγῳ ἀληθείας, Ἐν δυνάμει Θεοῦ, ἀπὸ τῆς ὁπλῶν τῆς δικαιοσύνης τῆς δεξιῶν καὶ ἀεισερῶν. ἀπὸ δόξης καὶ ἀληθείας, ἀπὸ δυσφημίας καὶ βλαφημίας· ὡς πλάνοι, ὡς ἀληθεύς· ὡς ἀγνωστοὶ, καὶ ὁπτιγινωσκόμενοι· ὡς ἀποθνήσκοντες, καὶ ἰδοὺ ζῶντες· ὡς παροδούμενοι, ὡς μὴ θανατούμενοι· ὡς λυπόμενοι, ἀεὶ δὲ χαίροντες· ὡς πτωχοὶ, πολλὰς δὲ πλετίζοντες· ὡς μηδὲν ἔχοντες, καὶ πάντα κατέχοντες. Καὶ ἡ ἐλπίς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν, εἰδότες ὡς κοινωνοὶ ἐστέ τῶν παθημάτων, ἔτω καὶ τῆς ὑποτακτικῆς. Τοιγαρὲν καὶ ἡμεῖς, ἀδελφοί, ὁφειλέταί ἐσμεν τῇ αὐτῇ ὁδῷ κατέχειν ἄχρι τέλους, εἰς ᾧ καὶ ἐσχατὸν ἔσται. Ἡσυχαστὴς εἶ; Ἀναλόγισαί τοὺς ἔν ταις φυλακαῖς κατακεκλεισμένους, ὅτι οὐ μόνον κατακεκλεισμένοι εἰσὶν, ἀλλὰ καὶ σιδήρεος ἀλυσίδος ἀπὸ τοῦ τῶν τράχηλον· οἱ δὲ καὶ ἔν τῳ ξύλῳ βέβλωται. Ἐρημικός εἶ; Ἀναλόγισαί τοὺς ποιμένας τῶν πορβάτων, οἷς κινδύνους ὑπομείνουσιν ἔν ταις ἐρήμοις καὶ ὄρεσι, καὶ τῷ μὴ χαμαὶ εὐφόμενοι ὑπὸ τῆς ψυχῆς, τῷ δὲ θέρει συγκαίόμενοι ὑπὸ τῆς ἀκτίνων τῆς ἡλίου. Ἐν κοινοβίῳ εἶ; Ἐννοήσον τὸ γεγραμμένον· τῷ δὲ πλήθει τῶν πιστευσάντων ᾧ ἡ ψυχὴ καὶ ἡ καρδιά μία, καὶ οὐδὲς τι τῶν ὑπαρχόντων ἐλεῖται ἰδίον ἕξ, ἀλλ' ᾧ αὐτοῖς πάντα κοινά. Τὴν σφρανῶν ἐργάζῃ; Ἀναλόγισαί τοὺς ἐν θαλάσσῃ πλεόντας. ἔπειτα γὰρ θαλάσ-

AD MONACHUM ACEDIE DEDITUM,
QUI DICEBAT: MONACHATUM DIMITTO,
ET AD SÆCULUM REVERTOR.

PARÆNESIS XLVIII.

DIXIT Dominus gloriæ: Intrate per *angustam portam: quoniam lata & spatiosa est via, quæ ducit ad perditionem, & multi sunt, qui inveniunt eam.* Quid sibi vult angusta & arcta via, quæ ducit in vitam æternam; & pauci sunt, qui inveniunt eam? Et quis est, qui invenit ipsam, annunciatque nobis viam ipsius? Sancti omnes: per quam vas electionis Paulus cucurrit, & consummans cursum, coronam reportavit: ideoque viam ejus annuntiat nobis, dicens: *In omnibus exhibentes nosmetipsos sicut Dei ministri, in multa patientia, in tribulationibus, in necessitatibus, in angustis, in plagis, in carceribus, in seditionibus, in laboribus, in vigiliis, in jeuniis, in castitate, in scientia, in longanimitate, in suavitate, in Spiritu Sancto, in caritate non ficta, in verbo veritatis, in virtute Dei, per arma justitiæ a dextris & a sinistris, per gloriam & ignobilitatem, per infamiam & bonam famam: ut seductores, & veraces: sicut qui ignoti, & cogniti: quasi morientes, & ecce vivimus: ut castigati, & non mortificati: quasi tristes, semper autem gaudentes: sicut egentes, multos autem locupletantes: tamquam nihil habentes, & omnia possidentes.* Et spes nostra firma est pro vobis: scientes, quod sicut socii passionum estis, sic eritis & consolationis. Quare & nos, freres, debitores sumus, ut eandem teneamus viam usque ad finem, in quam etiam militavimus. Vitam quietam in solitudine agis? Recordare eorum, qui in carceribus conclusi detinentur; qui non solum ibi inclusi sunt, sed etiam ferro circumdatum est ipsis collum: alii vero etiam in compedes coniecti sunt. Eremiticam vitam degis? Cogita pastores ovium, qualia in solitudinibus & montibus pericula subeant: & hieme quidem frigore obrigescent; æstate vero solis radiis exardescunt. In cœnobio vivis? Cogita id quod scriptum est: *Multitudinis autem credentium erat cor unum, & anima una.* Nec quisquam eorum, qui possidebat aliquid, suum esse dicebat; sed erant illis omnia communia. Funiculos efficis? In mente habeto illos, qui per mare navigant: nam hi cum

Matth. 7.
Luc. 13.

2. Coloss. 6.

2. Cor. 1.

Act. 4.

cum mari pugnantes, eandem artem tractant. Sportulas exiguas operaris, quæ dicuntur malacia? Cogita bren-carios. Pulchre & eleganter scribis? Ædium fabricatores & operis tessellati atque exquisiti effectores cogita: verumtamen divinos sermones in fide & veritate conscriptos ne depravaveris. Quid enim eo majus peccatum est; red-dere id, quod est dulce, amarum; & quod amarum, dulce; lucem tenebras, & tenebras lucem, in subversionem legentium? Væ facienti ista: nam ani-marum scandala ponit. Punctis distri-butum opus efficis? Cogita eos, qui marmora secant. Chartam coccineam operaris? Coriarios cogita. Thecas ac peras operaris? Canabarios cogita. Canistra operaris? Cogita sæculares eandem artem tractantes. Scolacim aut antennam facis? Scrinifices & vasculares cogita. Linum operaris? Linifices cogita. Vestes lineas facis? Sericarios cogita. In pistrino te constituerunt? Lictores atque tortores cogita. In hortum te redegerunt? Ful-lones cogita, qui hiemem atque æstatem peragunt, in aquis suum opus facien-tes. In culina te posuerunt? Tinctores, fabrosve ærarios cogita, qui quidem die noctuque laborant, cum igne pugnan-tes, & alienæ potestati subjecti, tur-batique, sustinent; & à principibus fre-quenter coacti, suum opus non ne-gligunt. Janitorem te statuerunt? Ser-vos terrenorum Principum cogita. Mi-nistrum, sive œconomum, vel præ-fectum aliorum te constituerunt? Di-centem cogita: Seniores ergo, qui in vobis sunt, obsecro tamquam consenior, & testis Christi passionum: pascite qui in vobis est, gregem Dei; providentes non coacte, sed spontanee secundum Deum: neque turpis lucri gratia, sed voluntarie: neque ut dominantes in clero, sed forma facti gregis. Et quum apparuerit Princeps pastorum Christus, percipietis immarcesci-bilem coronam. Et ne cuncta singillatim recensentes, in longum protrahere vi-deamur sermonem: omne quod opera-tus fueris, & tædii atque pigritiæ tibi spiritum inimicus in opere intulerit; ad simile aliquod opificium referas ani-mum, ut contradicas adversario. Quod-cumque vero feceris, sive in opere, sive in sermone, testem tibi propriam adhi-be conscientiam, illud nimirum secun-dum Deum esse, quod efficitur: & salvaberis. Dic autem & ipse mihi, obse-

A θαλασσομαχῶντες τῷ αὐτῷ τέχνῳ ἐγχειρί-
ζοι. Τὰ μικρὰ σπουδίᾳ ἐργάζη, τὰ λεγόμε-
να μαλακία; Ἀναλόγισα πὺς βρεγκαεῖς. Καλ-
λιγράφος ἐργάζη; Ἀναλόγισα τοὺς κλείσας καὶ
λεπτεργῆς. πλὴν μὴ ἀφ' ἑσέως δαῖς λόγους
γεγραμμένους ἐν πίστει καὶ ἀληθείᾳ. τί γὰρ τέττε
μᾶλλον ἁμαρτήματα ὄντι. ὃ ποιῶν ὃ γλυκὺ, πι-
κρὸν. καὶ ὃ πικρὸν, γλυκὺ. ὃ φῶς, σκοτός. καὶ
B τὸ σκοτός, φῶς, ὅπῃ καταστροφῇ τῇ ἀναγινωσκόν-
των; εἰ τῷ ποιῶν ταῦτα. τίθῃσι γὰρ σκάν-
δαλα ψυχῶν ὁ ποιῶν. Τὸ κεντητὸν ἐργάζη;
Ἀναλόγισα τοὺς μάρμαρα πρίζοντας. Χαρτο-
κόκκινα ἐργάζη; Ἀναλόγισα τοὺς λωροτόμους.
Τὸ σβινον ἐργάζη; Ἀναλόγισα τοὺς καναβα-
εῖς. Καννοπλόκος ἐργάζη; Ἀναλόγισα τοὺς
τῷ αὐτῷ τέχνῳ ἐγχειρίζοντας κοσμηκούς. Τὸ
C σκολάκιν ἐργάζη, ἥτοι τῇ ἐρασίᾳ; Ἀναλόγισα τοὺς
φασκιαεῖς. Τὸ λίνον ἐργάζη; Ἀναλόγισα τοὺς
λινυφεῖς. Λινηφικὸν ἐργάζη; Ἀναλόγισα τοὺς
σηφικαεῖς. Ἐν τῷ ἀρτοποιεῖν σε λατέψῃσαν;
Ἀναλόγισα τοὺς δημοσιάρεις. Ἐν τῷ κήπῳ σε
κατέψῃσαν; Ἐννόησον τοὺς γραφεῖς οἵτινες τὸν χει-
μῶνα ὡς ὃ θέρος ὀπιτελῶσι, ποιῶντες τῇ ἐργασίᾳ
ἐν ὕδασι. Ἐν τῷ μαγφρεῖν σε κατέψῃσαν; Ἀναλό-
γισα τοὺς βαφεῖς, εἴτε τοὺς τὴν χαλκευτικὴν τέχ-
νῳ ἐργαζομένους, οἵτινες τὴν νύκτα ὡς ἡμέραν ὀπι-
τελῶσι τῷ πυρὶ ἀντιμαχομένοι, καὶ τῇ ἔσσει καὶ πο-
τασόμενοι, καὶ ὀποιδόμενοι ἐνοχλόμενοι καὶ ὀπο-
χόντων πολλαῖς βιαζόμενοι, τῇ ἐκ τῆς ἐργασίας οὐκ
ἀμελῶσι. Θυρωρὸν σε κατέψῃσαν; Ἀναλόγισα τοὺς
ὕπηρετας τῇ ὀπιγεῖν ἀρχόντων. Διακονιτὴν σε
κατέψῃσαν, ἥτοι οἰκονόμον, ἥτοι ἡγούμενον; Ἐν-
νόησον τῇ εἰπόντα. Πρεσβυτέρους οὖν παρὰ καλῶ
E τοὺς ἐν ὑμῖν, ὡς σὺ πρεσβύτερος, καὶ μάρτυς
τῇ τῷ Χριστῷ παθημάτων, ὅς ἐστις μεμεσσης δό-
ξης ἀποκαλύπτεσθαι κοινωνός, ποιμάνετε ὃ ἐν
ὑμῖν ποιῶν τὸ θεῶν, ἐπισκοπῶντες, μὴ ἀναγ-
καζῶς, ἀλλ' ἐκείως κατὰ θεόν, μὴ αἰσχροκερ-
δῶς, ἀλλὰ παρὰ θεῶν. μηδὲ ὡς κατακυριεύον-
τες τῇ κλήρῳ, ἀλλὰ τύποι ἡγούμενοι τῷ ποιμ-
νί. καὶ φανερωθέντος τῷ Ἀρχιποίμενος Χριστοῦ,
F κομιεῖσθε τῇ ἁμαράντινον τῇ δόξης σέφανον. Καὶ
ἵνα μὴ καθ' ἓνα λέγοντες, δόξωμεν μηκύναν τῇ
λόγον. Πᾶν ὃ, τι ἂν ἐργάζη, ἐπ' ἀγάπῃ σοι
ὁ Ἐχθρὸς ἀκηδῖαν ἐν τῷ ἔργῳ, τῇ καθ' ὁμοιό-
τητα τέχνῳ ἐγχειρήσον παρὰ ἀντίρρησην τῷ Ἀντι-
πάλῳ. Πᾶν δέ, ὃ, ἂν ποιῇς, εἴτε ἐν ἔργῳ,
ἢ ἐν λόγῳ, μάρτυρα ἔχε ὃ συνέιδός σε, ὃ καὶ
τῷ Θεῷ ὄντι ὃ γινόμενον, καὶ σῶζῃ. Λέγε δέ
μοι

1. Petr. 5:

μοι ἔστω, ὡς καλῶ, ὅτι εἰς ἀρνησάμενος
τὴν χάριν τὴν καλέσαντός σε εἰς τὸ αἰώνιον αὐτῆς
βασιλείαν καὶ δόξαν, καὶ πορεύσεις εἰς τὸν κόσμον,
τί μέλεις ποιεῖν, ὥς ἵππολαμβάνει σε ὁ λο-
γισμός; Μᾶλλον δὲ, τί σοι ἐνέβαλεν ὁ Πολέ-
μιος τὴν ψυχῶν ἡμῶν; Ὅτι εἰς ἀδελφότητος τὴν
χάριν τὴν δοθεῖσάν σοι, βασιλεῦσαι ἔχης; Εἰ
δὲ καὶ βασιλεύσης, ἔχει θάνατος σε ἀφαιρέσει;
Εἰ δὲ καὶ εὐχάρις πολλὰς κληρονομήσης, ἔσται σω-
γῆς πλῆθον εἰς πλῆθος, ἔχει ἄλλοις αὐτὰ κατα-
λιπὼν, γυμνὸς ἀπελθὼν ὅπως εἶναι; καὶ τὸ λό-
γιον τὸ Ἀποστόλου. Ὅθεν γὰρ εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν
κόσμον, ὅθεν δὲ ἔγεννησεν τι δωάμεθα. Ὅθεν
πατέρων εἰς τὸ πνεῦμα, ὅθεν τὸ πνεύματος θεοῦ
ζωὴν αἰώνιον. Κατὰ ἄνθρωπον λέγω. εἰς ἀρ-
νησάμενος τὴν χάριν τὴν Κυρίου, καὶ μὴ καταλά-
βης τὰς προτέρας ἐπαγγελίας, ἀς εἶχες. Ὅθεν
τὸ ἐνάρξασθαι σε ἐν τῷ μονήρει βίῳ. ἀλλὰ γεί-
τοσί τε καὶ φίλοις, οἰκείοις τε ἔσται συγγενέσι ὡς
πατὴρ ἔσθαι. Τίς γὰρ ἠνάγκασέ σε ἐνάρξασθαι
ἔργον, ὃ ὅσον ἡ δύνασις πληροῦσαι; Εἰ καὶ ὁ νόμος
ὁ λέγει τῷτο; Ἐν γὰρ τῷ νόμῳ γέγραπται. εἰ
τίς ἐστὶν ἀνὴρ φοβούμενος καὶ δειλὸς τῇ καρδίᾳ,
μὴ ἐκπορεύσθω εἰς πόλεμον. ἀπογραφήτω εἰς
τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. ἵνα μὴ δειλιάσῃ τὴν καρδίαν τὴν
ἀδελφῆς αὐτοῦ. Νῦν οὖν ὁ ἡρῶν, ὅπως ἐλεσον.
Εἰ δὲ καὶ ὡς ἐλεήθης ἐν παραπτώματί τινι;
μὴ ἐμμενε εἰς τὸ πᾶμα. ἀλλὰ ἐπιστρέφει ὡς
Κύριον ἐν ἀληθείᾳ. ἔστιν ἐν ἑρανῶ ὁ ἔλαλειψεν
τὰς ἀμαρτίας τὰς ἐπιστρεφόντων ὡς αὐτὸν. Μό-
νον μὴ συγκατάθου τῷ λογισμῷ τῷ κακοφροσύ-
νης. Οὐτε γὰρ λέοντες, ἔτε δράκοντες, ἔτε βάρ-
βαροι βλάψαι δύνησιν, ὅσον ἡ κακοφροσύνη
τοῖς παιδαρχοῦσιν αὐτῇ. Πολλοὶ γὰρ ταύτῃ ἀπο-
σεισάμενοι τὴν ἀρχὴν, καὶ τοῖς τρόποις αὐτῆς
μὴ κοινωνήσαντες, ὑπὸ βαρβάρων ἐτιμήθησαν.
Ἐπεὶ λέοντες καὶ δράκοντες ἠδέοντο αὐτοῖς. Φλόξ
πυρὸς ὅσον ἴχθυσε φλογίσαι τείχας τὴν κεφαλὴν
αὐτῆς. ἔτε δὲ ἐν αὐτοῖς ὕλη κακίας, ἀλλὰ
ἀγαθωσύνης. Ἡ δὲ κακοφροσύνη ἀνιλεῖς κόπῃ τοῦ
ἐρασῆς αὐτῆς. ἔτε γὰρ ὅτι κακία, ἥς ὅσον ἐστὶ μήτηρ
ἡ κακοφροσύνη. Ἡ μὲν γὰρ φιλαργυρία δηλονότι,
ρίζα ὑπάρχουσα πάντων τῶν κακῶν. καὶ τὸ λόγιον τὸ
Ἀποστόλου λέγοντος. ῥίζα πάντων τῶν κακῶν, ἡ φι-
λαργυρία. Ἡ δὲ ῥίζα ἐπὶ αὐτῆς πεφύτευ. αὐτὴ γὰρ
ἐκτρέφει, καὶ αὖτις τὰ τῆς κακίας ἐλεῖ. Τί ταύτης
χαλεπώτερον ἐν κόσμῳ. ἢ τις τοῦ ἐρασῆς αὐτῆς
ἐκδοῦν ὡς ἀδίδωσι, καὶ φυγάδας αὐτῆς πρε-
σβύασι θύει. Φαίνεται γὰρ ὁ ἀσεβὴς, ὁ μνηστὴρ διώ-
κωντος.

A obsecro: quod si abnegaveris gratiam
ejus, qui te in æternum suum vocavit re-
gnum & gloriam, & ad sæculum redieris;
quid facturus eris, ut putat cogitatio tua?
Aut potius, quid tibi suggerit hostis ani-
marum nostrarum? Nempe si datam tibi
gratiam rejeceris, te esse regnaturum?
Et si vero regnaveris, nonne & mors te
excipiet? Si porro etiam facultates mul-
tas possederis, divitiasque in copia con-
gregaveris, nonne aliis eas relinquens,
nudus hinc abibis? Secundum dictum il-
lud Apostoli: *Nihil enim, inquit, intuli-*
mus in mundum; nec quid etiam auferre po-
terimus. Qui autem seminat in spiritu, de
spiritu metet vitam eternam. Secundum
hominem loquor. Si abnegaveris gratiam
Domini, non erit apud alios ea de te,
quæ fuit opinio prius, quàm vitam mo-
nasticam institueres; sed apud propin-
quos, amicos, familiares, & consan-
guineos tamquam transgressor habere-
ris. Quis enim te auspicari coëgit opus,
quod implere nequires? An non &
lex istud dicit? Scriptum quippe ha-
betur in lege: *Si quis est vir formidolo-*
sus ac meticulosus corde, non egrediatur ad
bellum; sed revertatur in domum suam:
ne pavere faciat cor fratris sui. Nunc
igitur quod exorsus es, etiam perficito.
Quod si etiam in peccato aliquo præ-
ventus fueris, ne in eo permanes; sed
ad Dominum in veritate convertere: est
enim in cœlo, qui peccata eorum,
qui ad ipsum convertuntur, delet. So-
lum cogitationibus temerariis ne consen-
seris. Neque enim leones, neque dra-
cones, neque barbari tantum nocere po-
terunt, quantum temeritas, morem ipsi
gerentibus. Nam multi initio hanc pro-
pulsantes, sententiisque ejus communi-
care nolentes, etiam à barbaris in pre-
tio sunt habiti; leonesque cum draconi-
bus hos reveriti sunt. Flamma ignis non
valuit capillos capitis eorum exurere:
neque enim inventa in ipsis est materia
malitiæ, sed bonitatis. Temeritas vero
suos crudeliter cædit amatores: non
enim est malitia, cujus non sit mater
temeritas. Nam palam est, avaritiam
esse omnium malorum radicem, secun-
dum illud Apostoli dictum: *Radix om-*
nium malorum avaritia. In ipsa vero ra-
dix germinavit: nam ipsa malitiæ cau-
dicibus ac ramis nutrimentum incremen-
tumque præbet. Quid ea in mundo sæ-
vius atque atrocius? Quippe quæ suos
amatores hostibus tradit, & profugos red-
dit. *Fugit enim impius, nemine persequen-*
te:

1. Tim. 6.

Galat. 6.

Deuter. 20.

1. Tim. 6.

Proverb. 28

te : justus autem tanquam leo confidit in magna sua libertate atque fiducia . A temeritate porro qui detentus est , non barbarorum cruciabitur manibus ; non in regione externa , verum intus gignitur , intus alitur , & à propriis contribulibus verberatur : nullusque pro eo , qui roget , invenitur : quamvis non occulte , sed aperte tormenta ipsi inferantur , non ob facinus egregium , sed propter temeritatem . Cuncti eos , qui labuntur per illam , condemnant : cuncti istos accusant : nullus est , qui succurrat , nullus qui liberet . Si temeritatem sequutus fueris , in inferorum penuaria deducet te . Hæc etiam potentatus subvertit , & familias desolavit , Reges concussit , & in ruinam tradidit . Recede ergo , recede ab ea , frater carissime , ne constringaris vinculis ejus : nam vincula ipsius sunt ferrea , & pedicæ ejus æneæ . Hæc suos amatores funditus evertit , & in hac vita ruinam iis infaustam parit , & post mortem exitium . Et quod ipsius est nomen , nisi temeritas ? Odit veritatem , mendacium diligit , disciplinam non admittit , insolentia & contumacia gaudet , admonitiones averfatur ac rejicit , reprehensiones non suscipit , voluptates nutrit , Deum contemnit , homines non reverentur . Initium ejus , privatio divini timoris : finis vero ipsius , perniciēs , & exitii hæreditas . Domine , Domine , qui oculos cæci à nativitate aperuisti ; oculos quoque mentis nostræ reſera , ne in laqueos ejus incidamus . Ne ergo divinam repellamus gratiam , carissime . An ignoras , quod gaudium in cœlo erit majus super uno peccatore poenitentiam agente , quàm super nonaginta novem , qui non erraverunt , & poenitentia non indigent ?

Quid porro est tribulatio hujus sæculi , pariter & gaudium in hoc mundo , carissime ? Melius igitur est , tribulationes occurrentes ferre , quàm deceptiones . Nam similis est gloria mundi hujus , atque fallacia ejus , flammæ ignis , quæ apposita ligna devoravit , & mox extincta est , talisque flamma in cinerem ac pulverem abiit . Qui vero tribulationes propter Dominum sustinet , similis est ei , qui domum suam super petram ædificat . Propterea , frater , respice , ad Dominum conversus , obsecro . Meminerimus inevitabilis tribunalis Dei , & judicii æterni , infirmæque naturæ nostræ . Quid culicis minus ac vilius ? Et hujus minas sufferre nequimus . Quid ergo adversus venenatum & non quiescentem vermem faciemus ? Vespera porro facta , dicet quispiam : Lucernam accende , quia tenebræ sunt . At quid

A κοντος . ὁ δὲ δίκαιος πέποιθεν , ὥπερ λέων , ἐν τῇ αὐτῷ πολλῇ παρρησίᾳ . Ὁ δὲ καταχευαίς , ἐκ τῶν βαρβάρων χειρῶν κολασθήσετ' , ὅς ἐστι ξένης γῆς , ἀλλ' ἐνθα ἐλθὼν ἔσθ' ἐνθα ἀνετράφη , καὶ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν καταμιζόμενος , καὶ ὁδὸς πρὸς τὸ τέττα δεόμενος , καὶ ὡς κρυπτός ἐπιφέρει τὸ τέττα πὰ βασανιστήρια , ἀλλ' ἐμφανῶς , ἐπεὶ ἀγαθοεργίας , ἀλλὰ καὶ κακοφροσύνης . Τὸς γὰρ πεσόντας δι' αὐτῆς πάντες κατακρίνῃσι , πάντες τέττας ἀγτιῶνται . Οὐδεὶς ὁ βοηθῶν , ὁδὸς ὁ ρυόμενος . Ἐὰν ἡσυχάζῃς τῇ κακοφροσύνῃ , κατὰξαι σε εἰς τὰ ταμεῖα τῆς αἰδοῦ . Αὕτη καὶ δυνάσας κατέσρεψε , καὶ οἴκους ἠρήμωσε , καὶ βασιλεῖς ἐσάλωσε , καὶ εἰς πῶσιν πῦρ ἐδωκεν . Ἀπόστα ἀπ' αὐτῆς , ἀγαπητὲ ἀδελφέ . μὴ οὖν σιωδεδυθῇς τοῖς δεσμοῖς αὐτῆς . οἱ γὰρ δεσμοὶ αὐτῆς , δεσμοὶ σιδηροὶ , καὶ αἱ τῶν αὐτῆς χαλκαῖ . Αὕτη κατέσρεψεν ἀσφαλῶς τὸς ἀγαπῶντας αὐτήν . ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ πῶμα αὐτῆς γέγονεν ἐξάσιον , καὶ μὴ θάνατον ὀλεθρος . Καὶ τί τὸ ὄνομα αὐτῆς , ἀλλ' ἡ κακοφροσύνη ; Μισεῖ τὴν ἀλήθειαν , ἀγαπᾷ τὸ ψεῦδος , παροΐα καὶ πᾶσι δέχεται , ἀπειθεσίᾳ χαίρει , ἐλέγχους καὶ παροδία δέχεται , καὶ δεσπότης ἐκδοκίμαται , ἡδονὰς τρέφει , Θεὸν καταφρονεῖ , ἀνθρώπους δὲ ἐντρέπει .

D Ἀρχὴ αὐτῆς , ἀφοβία Θεοῦ . τέλος δὲ αὐτῆς , ὀλεθρος καὶ ἀπωλείας κληρονομία . Κύεε , Κύεε , ὁ ἀνοίξας ὀφθαλμούς τυφλῶ ἐκ γεννητῆς , ἀνοίξον τὸς ὀφθαλμούς τῆς ἀφροσύνης ἡμῶν , καὶ μὴ ἐμπεσεῖν εἰς τὸς βρόχους αὐτῆς . Μὴ οὖν ἀδετήσωμεν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ , ἀγαπητέ . Ἡ δὲ ὅς οἶδας , ὅτι χαρὰ γίνετ' ἐν ἔρανῳ ὅτι ἐνὶ ἀμαρτωλῶ μετανοῶντι , ἢ ὅτι τοῖς ἐννενηκονταεννέα τοῖς μὴ πεπλανημένοις , οἵτινες καὶ χρεῖαν ἔχουσι μετανοίας .

E τί δὲ ὅστις ἡ θλίψις τοῦ αἰῶνος τέττα , ὡσαύτως καὶ ἡ χαρὰ τοῦ αἰῶνος τέττα ὑπάρχει , ἀγαπητέ ; κρείσσον ἐν ὑπομείναι τὰς τυχεύσας θλίψεις , καὶ τὴν ἀπάτην . ὅμοιος γὰρ ἡ δόξα τοῦ κόσμου τέττα , καὶ ἡ ἀπάτη φλογὶ πυρός , ἥτις κατέφαγε τὰ ἐπικείμενα ξύλα , καὶ ἀπὸ θεῶς ἐσβέσθη . καὶ ἡ τηλικαύτη φλόξ εἰς τέφραν καὶ κόνιν ἀπέβη .

F Ὁ δὲ τῶν ὑπομεινῶν θλίψιν καὶ τὸν Κύριον , ὁμοίως ὅστις τῶν οἰκοδομούντων τὴν ἐαυτοῦ οἰκίαν ὅτι πέτραν . Διὸ , ἀδελφέ , ἀνάστητον πρὸς Κύριον , ὡς ἀγαπᾷ . Μνησθῶμεν τὴν ἀπαραιτήτως βήματος τοῦ Θεοῦ , καὶ τῆς αἰωνίης κείσεως , καὶ τὴν φύσεως ἡμῶν τὴν ἀσθενῆς . Τί ἐλαχιστότερον κώνωπος , καὶ τὴν τέττα ἀπειλήν καὶ δυνάμεδα φέρειν . Τί ποιήσωμεν τὴν ἰοδόλον καὶ ἀκοίμητον σκώληκα ; Ἐσπέρως δὲ ἡμετέρας , ἐρεῖ τίς . ἄψον λύχνον , ὅτι σκοτία ἐστὶ . Τί ποιήσωμεν

τὸ σκότος ἐκείνο τὸ ζοφερόν καὶ ἀφεγγές; Ἐὰν ὅ
καίηται ὡς ἡ πῦρ ἀπὸ τῶν ἀκτίνων τῆς ἡλίου, ἀπὸ τῆς σκιάς
φύγει. Τί ποιήσωμεν τὴν ἀσβεστον γέεναν τῶν
ῥοῦς; Λάβωμεν ἑπιδείγμα, ἀγαπητοί, ἐκ τῶν ὁρώ-
μενων πραγμάτων, περὶ τῆς μελέτης κρίσεως, ἐν
τῷ αἰῶνι τούτῳ. Ἐὰν τις πράξῃ φαῦλον, καὶ
γνωστῇ, καὶ καταπεμφθῇ εἰς φυλακὴν ἀπὸ τοῦ
ἀρχόντος τῆς αἰῶνος τούτης, ἐν ποίᾳ αἰχύνῃ καὶ θλί-
ψει ἔσται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ; Εἴ ποτε πολλάκις καὶ
ὑπὸ οἰκείων ὑπηρετούμενος, καὶ ὑπὸ συγγενῶν
θεραπευόμενος, καὶ ὑπὸ φίλων καταμυθεύ-
μενος, καὶ ὑπὸ γνωρίμων συνεχῶς ἐπισκεπτό-
μενος, ὅτε ταῦτα ἔτι ἔχων, ὅκ ἀφίσταται ἡ λύπη
ἀπὸ αὐτοῦ. Τέλος δὲ ῥημάτων, εἴτε ἀπὸ τῶν
φίλων καταμυθείας, περὶ δρομῆς τε, καὶ περὶ ἀκλή-
σεως, εἴτε ἀπὸ τῶν δόσεως χρημάτων ἰσως ἐλπίδας
ἔχει ποτὲ καιρῶν, καὶ φηλακῆς ἀπαλλαγῆναι. Ἐκεῖ
δὲ ὁ καταδικασθεὶς ὑπὸ τῶν ἰδίων ἔργων, ὅκ ἔχει
τοὺς κατακαλέντας. ὁ πατὴρ κατατρέχει. ὁ μήτηρ
κατακαθημένη καὶ καταμυθουμένη. ὁ συμπάδεια
γυναικὶς, ὁ φίλων. ὅκ ἀγγελία ἀγαθὴ, ἔτε
ἀκοὴ εἰρήνης. ἔτε φῶς, ἔτε ὁρνεῖν ἡχοῦ διμελῆς.
ὁ τροπὴν ἀλλαγῆς, καὶ μεταβολὴν καιρῶν, ἔτε φω-
νῆς μουσικῶν, καὶ χαρμοσύνης. Πάντα γὰρ ταῦτα
ἡρῶν ὅς ἀσεβῶν. ἡ ὅς μελὶς αὐτῶν, πᾶν ἐναντία.
Καθὼς γέγραπται· ἐπιβρέξει ἐπὶ ἀμαρτωλὸς πα-
γίδας· πῦρ καὶ θεῖον καὶ πνεῦμα καταιγίδος ἡ
μελὶς τῆς ποτιεὶς αὐτῶν. ὅτι δίκαιος Κύριος, καὶ
δικαιοσύνας ἠγάπησεν. διδύκτης εἶδε τὸ πρῶτον
αὐτοῦ. Δειδόμεν ὅτι τῶν Κυρίων ὅς ὅλης
ψυχῆς, ὅπως σκεπάσῃ ἡμᾶς. Χαίρει γὰρ ἐπὶ
τοῖς σωζομένοις. διὸ καὶ ἠτοίμασεν αὐτοῖς ἀφ' ὧν ἀλ-
μός ὅκ εἶδε, καὶ ὅς ὅκ ἠκούσε, καὶ ἐπὶ καρδίᾳ ἀν-
θρώπου ὅκ ἀνέβη. Ταῦτα μνησθήτι, καὶ ἐπι-
τρέψτε πρὸς Κύριον. Μὴ γίνῃ ὡς περὶ ἀξίον ἐν χειρὶ
Διαβόλου, ἐκκόπῃων φυτὰ καρποφόρα· μηδὲ ὡς
ἄνεμος καύσων, ἀφαιρῶν καρπὸν ἀγαθόν,
οὐκ οἶδας, ἀγαπητέ, ὅτι ἐν καταστάσει πολέμου,
ἐὰν τρωθεὶς ἀνὴρ πέσῃ ἐκ τῆς παρεμβολῆς, δι-
λίαν πρὸς τοὺς συμμαχῶν; Σὺ δὲ νόει τὸ εἰρη-
μόν. ἐὰν δὲ καταπολίσῃ ὡς ἐαυτὸν ἀνδρείως καὶ
τῷ ὑπεναντίῳ, καὶ τοὺς ῥαθυμοτέρους καὶ τοὺς δι-
λὸς τῇ καρδίᾳ διεγείρῃ τῇ πρῶτῃ. Οὐ μνη-
μονεύεις, ἀγαπητέ, οἷον κατάνυξιν εἶχες πρῶτε-
ρον, ὅτε ἤρξω εἰς τὸν μονήρη βίον; Πῶς ποίνω ἐστὶν
ἡ κατάνυξις ἐκείνη; ἡ πλήρης τῶν δακρύων ἐκείνη;
Πῶς ὁ ἐράνιος πόθος, ἡ ἀνυπόκριτος δολάβεια;
Πῶς ἡ ταπεινότης; ἡ ἀνάγκη εἰς ἔρανός; Πῶς
ἡ σιωπὴ; ἡ πλήρης ἐνδον τῶν πρῶτων; Πῶς

A quid in tenebris illis caliginosis atque
obscuris? Quod si quis à solaribus uritur
radiis, ad umbram confugit. Quid con-
tra inextinguibilem gehennam ignis præ-
stabitur? Sumamus exemplum, carissimi,
à rebus quæ videntur, de judicio futuro
in sæculo isto. Si malum quis egerit, &
sciatur, & in custodiam a mundi hujus
principe missas fuerit; in qua, putas, anxie-
tate atque pudore erit in eo anima ipsius?
B Et licet sæpe à domesticis atque familia-
ribus ei obsequia præstentur, & à con-
sanguineis curetur, & ab amicis consoletur,
atque à sibi notis assidue visitetur, & hisce
omnibus sic perfruatur, non tamen ab ipso
dolor recedit. Denique post multa verba,
sive per amicorum consolationem, circum-
cursationem, atque obsecrationem: sive
etiam per pecuniarum donationem, forte
spem concepit, se suo aliquando tempore
e custodia liberatum iri. At ibi, qui à
propriis condemnatus est operibus, non
habet consolatores: non circumcursat pa-
ter, non assidens consolatur mater: non
ibi uxoris & amicorum condolentia, non
adnuntiatio bona, non fama atque auditio
pacis, nec lux, nec sonorus avium con-
centus: non solstitiorum vicissitudo, tem-
porumque permutationes, neque vocis mu-
sicorum ac gaudii: nam cuncta ista ab im-
piis sublata sunt; pars autem eorum, con-
traria: sicut scriptum est: *Pluet super pecca-*
tores laqueos: ignis, & sulphur, & spiri-
tus procellarum, pars calicis eorum. Quoniam
justus Dominus, & justitias dilexit: equita-
tem vidit vultus ejus. Deprecemur igitur
Dominum ex tota anima, ut nos protegat.
Nam in iis, qui salvantur, gaudet: quippe
quibus præparavit quæ oculus non vidit,
nec auris audivit, & in cor hominis non as-
cenderunt. Hæc mente revolve, & ad Do-
minum convertere. Noli esse instar securis
in manu Diaboli, quæ plantas excindit fru-
ctiferas: neque sicut ventus exastuans, ac
fructus bonos corrumpens. Non nosti, ca-
rissime, si vir quispiam in acie belli vul-
neratus, e castris ceciderit, eum timiditatis
materiam suis commilitonibus præbiturum?
F At tu quid dicatur intellige. Si quis au-
tem seipsum viriliter contra adversarios
armaverit; etiam segniores atque igna-
viores corde sua excitabit alacritate.
Non recordaris, carissime, quali prius
fueris compunctione præditus, quando so-
litarium vitam exorsus es? Ubi igitur illa
compunctio, lacrymarum plena? Ubi cœ-
leste desiderium, & non simulata mode-
stia, morumque gravitas? Ubi quæ ad cœ-
lum sustollit humilitas? Ubi silentium,
plenum

Psal. 106.

plenum intus orationibus? Ubi oculorum custodia, quæ puras cogitationes parit? Ubi caritas Deum flectens? His porro spre-
tis atque remotis, quidnam tibi compa-
rasti? iracundiam, excandescentiam, cla-
morem & blasphemiam, intemperantiam
& impudentiam, & os effrænatum? Hei
mihi, quomodo fructifera terra conversa
est in saluginem, à malitia habitantium
in ea? Hæccine sunt verba, quibus pa-
ctus es servire Deo, & expectare salutare
ejus? Istæ sunt orationes, quibus preca-
tus es Deum in tribulationibus tuis? Ca-
veto, carissime, ne forte qui molestia te
afficit, studetque te à fraternitate abrum-
pere, ipse mortem tibi acerbam turpem-
que conciliet. Vera narro. Novi ego unū,
atque alterum, ac tertium fratrem, à
vita monastica recessisse, & ad vitam se-
cularem rediisse, qui non durarunt in vi-
tâ, sed amara atque indecenti morte
suam vitam finierunt. Quare iis ut re-
sistas, te rogo, frater, concupiscentiam-
que reprimas: & non consentias illis, qui
te captivare volunt. At sursum mentem,
frater carissime, habeamus: sursum ma-
nus cum Moyse tendamus: & Dominus
cæcitate ipsos pro nobis pugnabit. Ne
ergo timeas à facie eorum: nam sæpe ti-
bi suggerunt infirmitatem carnis, inap-
petentiam stomachi, suspicionem superio-
ris, timorem præfecti, prolixitatem tem-
poris, ac priorem vivendi rationem, &
carnalium parentum memoriam: cuncta-
que ista excitant, ut animam tuam obsi-
deant & circumveniant. Non animo ver-
sas, quod si quis filium facinorosum ha-
beat, cum leges in conspectu parentum
puniant; & non sit, qui ipsum ex torto-
rum manibus eripere possit? Quanto ergo
magis, putas, timore omnia plena erunt in
judicio illo futuro? Ubi reges atque ty-
ranni, divites & pauperes, gravi tremore
detenti adstant. Descende ergo in teip-
sum, frater carissime, & ne contempnas
justum atque infallibilem judicem, neque
inextinguibilem unquam flammam. Quod
si parvi pendas, vel hinc experire, an ignis
asperitatem & tormentum sustinere possis.
Lucernam accende, & extremitatem saltem
digiti impone: & si ferre queas dolores,
fortasse poteris teipsum etiam ibi juvare.
Sin autem totum corpus tuum extra ignem
sit, & exigui hujus membri dolores per-
ferre nequeas, quid, obsecro, faciemus,
quando totum corpus cum anima in ge-
hennam ignis projicietur? Sed dicet for-
tasse insipientium aliquis: Ego quoque
sustinere vellem: verum quid agam? in-
firmus

A ἡ φυλακὴ τῶν ὀφθαλμῶν; ἡ λογισμὸς κατὰ
ῥὴς τίκτησα; Πῶς ἡ ἀγάπη; ἡ Θεὸν δυσωπῶσα;
Ταῦτα μισήσας ἔσπασάμενος, τί ἄρα ἐκτίσω;
Ὀργὴν, θυμὸν, κραυγὴν, καὶ βλασφημίαν, ἀκρασίαν,
καὶ ἀναίδειαν καὶ σόμα ἀχαλινάγων. οἱμοὶ πῶς
ἐγένετο ἡ καρποφόρος γῆ εἰς ἄλμυρ ὑπὸ κακίας
τῶν καποικούντων ἐν αὐτῇ. Οὗτοι εἰσὶν οἱ λόγοι, ὧς
σωθέντος δουλεύειν θεῷ, καὶ ὑπομένειν εἰς τὸ σωτήριον
B αὐτῷ; αὗται εἰσὶν αἱ προσευχαί, ἃς προσήύξω
τῷ θεῷ ἐν τῇ θλίψει σου; Ὅρα ἀγαπητέ μὴ
πῶς ὁ παρενοχλῶν σοι, καὶ ἀπένδων σε ἀπορρή-
ξαι τῆς ἀδελφότητος, αὐτὸς προξενός σοι γένηται
θανάτου πικρῶ, καὶ ἀχρήμονος. Ἀλήθεια λέγω;
ὅτι ἐγὼ ἐγνων καὶ ἓνα, καὶ δεύτερον, καὶ τρίτον ἀδελ-
φὸν ἀπὸ μονῆς ἀποστάντας, καὶ τὸν κοσμικὸν βίον
ἀναλαβόντας καὶ ἐν ἐχρόνισαν ἐν τῷ βίῳ. ἀλλ'
C ἐν θανάτῳ πικρῷ, καὶ ἀχρήμονι τὸν βίον κατέλυ-
σαν. Ὅθεν παρακαλῶ σε ἀδελφε, ἀντίστα αὐ-
τοῖς, καὶ ἐγκρατὴς γένε· ἐπιθυμίας, καὶ μὴ συγκα-
τασθῆς τοῖς θέλουσί σε εὐάλωτον ποιῆσαι, ἀλλ' ἄνω
χάμεν τὸν νοῦν, ἀγαπητέ ἀδελφε. Ἄνω πᾶς
χρῆσας ὡς Μωϋσῆς, καὶ ὁ κύριος πολεμήσει αὐ-
τοῦς ἀορασίᾳ ὑπὲρ ἡμῶν. Μὴ οὖν φοβηθῇς ἀπὸ
προσώπων αὐτῶν. Πολλὰ γὰρ ὑποβάλλουσὶ σοὶ
D ἀσθένειαν σαρκὸς, καὶ ἀνορεξίαν τρομαχῶ, ὑπο-
ψίαν μεζοτέρη, φόβον ἡγούμενον, καὶ τὸ μῆκος
τῷ χρόνῳ, καὶ τὴν προτέραν διαγωγὴν, καὶ
μνήμῳ τῶν κατὰ σάρκα γονέων. καὶ ταύτας ἀνά-
πυσιν, ἵνα ψυχὴν πολιορκήσωσιν. Ὅτι ἀναλογίση
ὅτι εἰς ἡμῶν κακῶν καὶ ὀφθαλ-
μὸς τῶν γονέων κολάζουσιν οἱ νόμοι, καὶ ὁδεῖς ὁ
διωκόμενος αὐτὸν ἐξελεῖσθαι ἐν χειρὸς τῶν τιμω-
E ρούντων. πόσον οὖν μάλλον δοῦναι. πλείονα φό-
βον ἔχειν τὸ κειτνέον τὸ μέλλον. ὅπως βασιλεὺς καὶ
τύραννοι, πλεῖστοι, καὶ πτωχοὶ παύονται συνε-
χόμενοι τρόμῳ δεινῷ. Ἐλθέ οὖν εἰς ἐσπὸν ἀγα-
πητέ ἀδελφε, καὶ μὴ καταφρόνει τῷ δικαίῳ, καὶ
ἀπαρλογίσῃς κειτνῷ, μηδὲ τὸ μηδέποτε σβεπ-
μῆνους φλογός· εἰ δὲ καταφρονῇς, δοκίμασον ἀπεν-
τῶθεν εἰ δύνασαι τὴν δριμύτητα τῷ πυρὸς, καὶ
F τὴν βάσανον ὑπενεγκῇ. Ἀπὸν λύχνον, καὶ ἔπι-
δες τὸ ἄκρον τῷ δακτύλῳ, καὶ εἰς δύνασαι βασά-
σαι πᾶς ὁδύνας τάχα διωθήσεται αὐτὸν καὶ βοηθή-
σαι. εἰ δὲ ὅλον τὸ σῶμα ἔξω τῷ πυρὸς τυγχά-
ναι, καὶ τῷ μικρῷ τέττι πᾶς ὁδύνας εἰ δύνασαι φέ-
ρειν, τί ποιήσωμεν ὅταν ὅλον τὸ σῶμα σὺν τῇ ψυ-
χῇ ἐμβληθῇ εἰς τὴν γένναν τῷ πυρὸς; ἀλλ' ἴσως
ἐρεῖ τις τῶν ἀφρόνων. καὶ γὰρ φησὶν, ἦ θελον ὑπο-
μῆναι· ἀλλὰ τί ποιήσω; ἀσθενὴς γὰρ εἰμι, καὶ ὀλί-
γωρος.

γῶρος· εἰ γὰρ ἤθελέ με ὁ Θεὸς σωθῆναι, παρεχέ-
μοι ὑπομονήν· δεῦτε, ἴδετε, ἀδελφοί, ψυχὴν
αἰχμαλωτίζομένην· ἔχ' ὑπὸ βαρβάρων, καὶ μα-
χαίρας, ἀλλ' ὑπὸ τῆς κακοφροσύνης. Θεὸν γὰρ τὸν
ἀγαθὸν αἰτιάται τὸν πάντα ἀνθρώπων σωθῆναι
θέλοντα, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν, τὸν
δὲ ὑμᾶς τσαυρὸν ὑπομείναντα. Αὐτὸς προσκαλεῖ-
ται λέγων· δεῦτε πάντες οἱ κοπιῶντες, καὶ πε-
φοβισμένοι, καὶ γὰρ ἀναπαύσω ἡμᾶς· ἀρατε τὸν
ζυγὸν μὲ ἐφ' ὑμᾶς, καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ ὅτι πρῶτος
εἰμι, καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ διείσατε ἀνά-
παυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν· ὁ γὰρ ζυγὸς μὲ χρη-
στὸς, καὶ τὸ φορτίον μὲ ἑλαφρόν ἐστι. Καὶ πάλιν
λέγει· αἰτήστε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητήστε,
καὶ διρήσεται· κρῆτε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν· πᾶς
γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν διρήσκει, καὶ
τῷ κρῶν ἀνοιγήσεται. Πᾶς οὖν λέγει· εἰ ἤθε-
λέ με σωθῆναι ὁ Θεός, ἐδίδε μοι ὑπομονήν·
ἵνα τί ἀπατᾷ σε ὁ ἐχθρὸς· καὶ ἀνέχη τὴν αὐτῆς
συμβολῆς; ἵνα τί σοι πᾶσιν ζημίᾳ, ἀποδύσασθαι
τολὴν δόξης· καὶ χωρίζει σεαυτὸν τῶν ἀγγέ-
λων διαγωγῆς, καὶ κυλίσθαι εἰς πᾶσιν ἀθυμίας;
ἵνα τί σοι αὐτὴ ἡ αἰχὺνὴ· ἵνα τί σοι τὸ πᾶν ὄνει-
δος; ἀκῆσαι σε ἀπομόναχον, καὶ κληθῆναι; ἴδε
ὁ ἀθετῶν τὴν χάριν τῷ κυρίῳ, καὶ θεῶ αὐτοῦ· ἵνα
τί σοι ὁ θάνατος ἔπος· εἰδέναι σεαυτὸν ἐμβαλλό-
μενον εἰς τὸ ἐξώτερον σκότος κατέχοντα καρπὸν
αἰχύνης· τοὺς δὲ ὑπομένοντας εἰς τὸ σωτήριον τῷ
κυρίῳ ἀδελφοὺς ἐξεφανωμένους, καὶ εἰσαγομένους εἰς
τὴν χαρὰν τῷ κυρίῳ αὐτῶν· πῶς δὲ φυγεῖν διωγή-
σῃ· ἢ ποῖος τόπος ὑποδέχεται σε φεύγοντα ὅσον
πρὸς τὸν κύριον, ὃν βέλει ἀθετῆσαι; διὸ ὑπό-
μεινον ὡς καλῶς μὴποτε ἐλθῇ ἐπὶ σε τὸ γεγραμ-
μένον· κρεῖσσον γὰρ ὡς αὐτοῖς μὴ ἐπεγνωκέναι τὴν
ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης, ἢ ἐπεγνωκόσιν εἰς τὰ ὀπίσω
ἀνακάμψαι, ἀπὸ τῆς παραδοθείσης αὐτοῖς ἀγίας
ἐντολῆς· συμβέβηκε γὰρ αὐτοῖς τὸ τῆς ἀληθείας πα-
ροιμίας· κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸν ἴδιον ἔμετον·
καὶ ὡς λησάμεναι εἰς κύλισμα βορβόρου· καὶ ὅν
ἐτέρω λέγει· ἀλλ' ἐλογίσαντο παίγνιον εἶναι τὴν
ζωὴν ἡμῶν, καὶ τὸν βίον πανηγυρικὸν ἐπικερδῆν.

Εὐνοηθῶμεν Ἀγαπητὲ ἀδελφε, ὅτι ξένοι,
καὶ πάροικοι ἐσμεν ὅσον τῷ βίῳ τῷ τῷ· πολλοὶ γὰρ
ἐγερθέντες τὸ πρῶτον τὴν ἐσπέραν καὶ κατέλαβον·
ἕτεροι δὲ κοιμηθέντες τῇ ἐσπέρᾳ εἰς τὸ πρῶτον ἐκ
ἐφθασαν· Ἀκε γὰρ τῷ λέγοντος· ἄνθρωπος ματαιό-
τητι ὁμοιωθῇ· αἱ ἡμέραι αὐτοῦ ὡς σκιά ὡς ἄνθος.
Εὐὲ μικρὸν ὑπόμεινον ὡς καλῶς ἀγαπητὲ ἀδελ-
φε· ὁ γὰρ ὑπομείνας εἰς τέλος, ὅπως σωθήσεται.

Οὐδεὶς

A firmus enim sum, & negligens. Nam si
me salvari vellet Deus, etiam patientiam
mihi praeberet. Venite, videte, fratres,
animam captam, non à barbaris & gladio,
verum à temeritate atque malitia. Deum
cupientem omnem hominem salvari, &
ad veritatis agnitionem venire, accusas
& culpas: qui propter nos peccatores etiā
crucem sustinuit? Ipse invitat, & dicit:
Venite ad me omnes, qui laboratis, & one-

B rati estis; & ego reficiam vos. Tollite ju-
gum meum super vos, & discite a me: quo-
niam mitis sum, & humilis corde: & in-
venietis requiem animabus vestris. Jugum
enim meum suave est, & onus meum leve.
Rursusque ait: Petite, & dabitur vobis:
pulsate, & aperietur vobis. Omnis enim,
qui petit, accipit: & qui querit, invenit:
& pulsanti aperietur. Quo igitur pacto di-
cis, si me Deus salvari vellet, patientiam
mihi tribueret? Cur sic te fallit inimicus,
ut ejus acquiescas consiliis? Cur tantum
tibi concupiscis damnum, ut exuta stola
gloriae, teipsum ab Angelorum conver-
satione segreges, voluterisque in passio-
nibus ignominiae? Quorsum tibi hoc pro-
brum, ut audias dici te apostatam? di-
caturque de te: Ecce, qui Domini sui
ac Dei gratiam aspernatur. Cur hac te
D enecas morte, ut sciens volens projiciaris
in tenebras exteriores, possidens fructum
ignominiae: alios vero fratres, qui expe-
ctant salutare Domini, videas coronari,
& in gaudium Domini sui introduci? At
quo fugere poteris? Aut quis te locus ex-
cipiet fugientem a conspectu Domini, quē
repellere cupis? Propterea sustineamus,
obsecro, ne forte in te veniat quod scri-
ptum est: Melius enim erat illis non cogno-

E scere viam justitiae, quam post agnitionem,
retrosum converti ab eo, quod traditum est
illis sancto mandato. Contigit enim eis il-
lud veri proverbii: Canis reversus ad suum
vomitum, & sus lota in volutabro luti. Alio-
que in loco ait Scriptura: Sed aesti-
maverunt lusum esse vitam nostram, &
conversationem vitae compositam ad lu-
crum.
F Cogitemus, frater carissime, nos pe-
regrinos & advenas esse in hoc saeculo: nam
multi, qui mane surrexerunt, non perve-
nerunt ad vespem: alii autem, qui cubi-
tum vesperi concesserunt, non pervene-
runt ad tempus matutinum. Dicentem
audi. Homo vanitati similis factus est, dies
ejus sicut umbra praetereunt. Adhuc modi-
cum praestolare, ac sustine, oro frater di-
lectissime: nam qui perseveraverit usque in
finem, hic salvus erit. Nemo enim novit

Matth. 7.
Marc. 11.
Luc. 11.

2. Petr. 2.

Prover. 26.

Sap. 15.

Psal. 143.

Matth. 10.

Philipp. 3.

Mat. 24. 25.

Luc. 17.

Genes. 7.

Luc. 17.

Genes. 19.

Matth. 3.

Luc. 3.

Luc. 13.

Psal. 94.

Psal. 68.

an fortasse tempus resolutionis nostræ im-
mineat : & hanc ob causam nostræ inso-
lescent & abundant tentationes . Ne er-
go pusillanimes simus , neque converta-
mur retrorsum : at potius retro acto-
rum obliti , ad ea quæ ante sunt ,
extendamur : ut simul cum sponso in-
grediamur , priusquam fores occludan-
tur . Ait enim Salvator : *Vigilate & ora-
te , quia nescitis diem , neque horam . Et
rursus : Sicut factum est in diebus Noe ,
ita erit & in adventu Filii hominis . Si-
cut enim erant in diebus diluvii , come-
dentes , & bibentes , nubentes , & nuptui
tradentes , usque ad eum diem , quo in-
travit Noe in arcam , & venit diluvium ,
& perdidit omnes . Similiter sicut factum
est in diebus Loth : edebant , & bibebant ,
emebant & vendebant , plantabant & adi-
ficabant ; qua die autem exiit Loth a So-
domis , pluit ignem & sulphur de cælo , &
omnes perdidit : secundum hæc erit , qua
die Filius hominis veniet . Quare no-
stram salutem non negligamus , carissi-
mi . Ecce enim divinæ nobis Scripturæ
diem illum indicant : ut per poeniten-
tiam à ventura salvemur ira , vitamque
possideamus æternam , grata & accepta
operantes Domino . Si autem in priori
tua perseveres inobedientia , & in co-
gitatione turpis securitatis atque igna-
viæ verferis : scias non ita multo post
fore , ut excindaris . Verax quippe
est , qui ait : *Jam securis ad radicem
arborum posita est . Omnis ergo arbor , quæ
non facit fructum bonum , excidetur , &
in ignem mittetur . Audi porro & fici
parabolam . Arborem fici habebat quidam
plantatam in vinea sua ; & venit quærens
fructum in ea , & non invenit . Dixit au-
tem ad cultorem vineæ : Ecce anni tres sunt ,
ex quo venio quærens fructum , & non inve-
nio . Succide ergo illam : ut quid enim terram
absque fructu occupat ? At ille respondens ,
dicit illi : Domine , dimitte illam & hoc anno ,
usque dum fodiam circa illam , & mittam ster-
cora : & si quidem fecerit fructum ; sin au-
tem in futurum succides illam . Vide igitur
carissime , ne forte præscriptum tempus
impleatur , aliudque tempus non in-
veniamus . Venite ergo , adoremus ac pro-
cidamus ipsi , & ploremus coram Domino ,
qui fecit nos . Manus ad eum tuas attol-
le toto corde , lacrymansque ad ipsum
accede , clamans ad eum cum Prophe-
ta : *Salva me de luto facis , ut non infi-
gar : libera me ab iis , qui oderunt me ,
& de profundis aquarum . Non me demer-
gat tempestas aquæ , neque absorbeat me
profun-***

A Οὐδείς γὰρ οἶδε . μήποτε ὁ καιρὸς τῆ ἀναλύσεως
ἡμῶν ἐφύγηκε , καὶ τέττε χάριν πλεονάζουσιν ἡμῶν
οἱ πειρασμοὶ . μὴ οὖν ὀλιγοψυχήσωμεν , μηδὲ
τραφώμεν εἰς τὰ ὀπίσω , ἀλλὰ μᾶλλον τῶν ὀπι-
σθεν ἐπιλανθανόμενοι , τοῖς ἐμπροσθεν ἐπεκτεινώ-
μεθα , ἵνα σωθῶμεν ἐν τῇ νυμφίῳ . λέγει γὰρ . γρηγορεῖτε ,
καὶ προσεύχεσθε , ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν ,
B καὶ τὴν ὥραν . καὶ πάλιν λέγει ὁ Σωτὴρ . Κα-
θὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς Νωε . ἕως ἔσται
ἐν τῇ πρῶτῃ τῇ Υἱῷ τῷ ἀνθρώπῳ . Ὡς γὰρ ἐγέν-
ετο ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς κατακλυσμῆ . ἥδιον καὶ
ἐπινον , ἐγάμην καὶ ἐγαμίζοντο , ἄχρη ἥς ἡμέρας
ἦλθε Νωε εἰς τὴν κιβωτὸν , καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσ-
μὸς , & ἀπώλεσε πάντας . Ὁμοίως , καθὼς ἐγέν-
ετο ἐν ἡμέραις Λώτ . ἥδιον καὶ ἐπινον , ἠγόρα-
ζον , ἐπώλυν , ἐφύτευον , ἠκοδόμου . Ἡ δὲ ἡμέρα
C ἦλθε Λώτ ἀπὸ Σοδόμων , ἐβρέξε πῦρ ἀπὸ
ἐρανῶ , & ἀπώλεσε πάντας . καὶ ταῦτα ἔσται ἐν
τῇ ἡμέρᾳ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐρχεῖ . Μὴ οὖν
ἀμελήσωμεν τῆ ἐαυτῶν σωτηρίας , ἀγαπητοί . ἰδὲ
γὰρ αἱ Θεοὶ Γραφαὶ μνηύουσιν ἡμῖν τὴν ἡμέραν ,
ἵνα ἀπὸ τῆς μετάνοιᾶς σωθῶμεν ἀπὸ τῆ ὀργῆς , καὶ
κληρονομήσωμεν τὴν αἰώνιον ζωὴν ποιήσαντες τὰ
D ἀρέσκα τῷ Κυρίῳ . Εἰ δὲ ἐπιμένῃς τῇ πονηρίᾳ
σε ἀπειθεῖς , & ἐν τῷ τῆ ἀφοβίας λογισμῷ ὑπάρ-
χης , γίνωσκε ὅτι ἔχοντες ἐκκοπήν . Ἀφ' οὗ
γὰρ ὁ εἰπὼν . ἦδη ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν
δένδρων κεῖται . πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιεῖν καρ-
πὸν καλόν , ἐκκόπτεται , καὶ εἰς πῦρ βάλλεται .
Ἄκουε ὅ καὶ τὴν πονηρίαν τῆ συκῆς . Συκὴν
Ζε εἶχε , φησὶν , ἐν τῷ ἀμπελανι αὐτοῦ . & ἔλε-
E δὼν , ἐζήτησε καρπὸν ἐν αὐτῇ , & οὐκ εὗρεν . Εἶπε
δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν , ἰδοὺ , τελὲς ἔτη ἀφ'
ἐρχομαι ζητῆσαι καρπὸν , καὶ οὐκ εὗρεν . Εἰκο-
ψον αὐτήν . ἵνα τί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ ; Ὁ δὲ
ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ . κύριε , ἄφες αὐτήν καὶ
τὴν ἔτος , ἵνα σκάψω περὶ αὐτήν , καὶβάλω
κοπείαν . καὶ μὴ ποιήσῃ καρπὸν , ἔπειτα εἰς τὸ
μέλλον ἐκκόψεις αὐτήν . Ὁρᾷ οὖν , ἀγαπητέ ,
F μήποτε πληρωθῇ ὁ καιρὸς τῆς πονηρίας , καὶ
ἄλλον καιρὸν ἔμῃ δόξῃ . Δεῦτε οὖν , προσ-
κυνήσωμεν αὐτῷ , κλαύσωμεν ἐναντίον Κυρίου &
ποιήσαντος ἡμᾶς . ἄρον τὰς χεῖράς σου πρὸς αὐ-
τὸν σὺν τῇ καρδίᾳ , καὶ μὴ δακρύων πρόσελθε
αὐτῷ , βοᾷν πρὸς αὐτὸν σὺν τῷ Προφήτῃ . σά-
σόν με ἀπὸ πηλῆς ἰλύος , ἵνα μὴ ἐμπαύω . ῥύσαι
με ἐκ τῆς μισῶντων με , & ἐκ τῆς βαθέων τῶν
ὕδατων . μὴ με καταποντισάτω καταιγὶς ὕδατος ,
μηδὲ

μηδὲ καταπιέτω με βυθός, μηδὲ συχέτω ἐπ' ἑμέ φρέαρ τὸ σόμα αὐτῷ. εἰσακούσόν με, Κύριε, ὅτι χηρὸν τὸ ἔλεός σε, καὶ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρῶν σε ὀπιβλέπον ἐπ' ἑμέ. μὴ ἀποσρέψῃς τὸ πρόσωπόν σε ἀπὸ τῆς παιδός σε. ὅτι θλίβομαι, ταχὺ ἐπακούσόν μου. πρόσχευε τῇ ψυχῇ μου, καὶ λύτρωσαι αὐτὴν, ἕνεκα τῆς ἐχθρῶν μου ῥύσας με. Οἷπως καὶ αὐτὸς εἶπη πρὸς σε τὸ γεγραμμένον. ἀνδείξω, καὶ κραταιώσω ἡ καρδία σε, ὥστε ἡσυχάσῃς τὸν Κύριον. ἵνα καὶ σὺ ἀνταποδῇς τῇ ἀγαθότητι αὐτοῦ εἶπης. ἡσυχάζων ὑπέμεινα τὸν Κύριον, καὶ προσέχευε μοι, καὶ εἰσήκουσε τὴν δεήσεώς μου, καὶ ἀνήγαγέ με ἐκ λακῆς παλαιπωρίας, καὶ ἀπὸ πηλῆς ἰλύος, ὥστε ἐσησεν ὀπί πέτρῳ τοὺς πόδας μου, ὥστε κατεύθυνε τὰ ἀσθενήματά μου, καὶ ἐνέβαλεν εἰς τὸ σόμα μου ἄσμα καινόν, ὕμνον τῷ Θεῷ ἡμῶν. ὅψον πολλοὶ καὶ φοβηθήσονται, καὶ ἐλπίζουν ἐπὶ Κύριον. Μακάριος ἀνὴρ, ὃς ἐστὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Κυρίου ἐλπίς αὐτοῦ, καὶ ὅς ἐπέβλεψεν εἰς ματαιότητας καὶ μανίας ψυδαίς. Εὐλογητὸς Κύριος, ὁ διδούς δυνάμιν καὶ κραταίωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ. καὶ ἀλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰς τὰς αἰῶνας τὴν αἰῶνων ἀμὴν. ὁ Θεὸς ἰλάσθηται ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν. ὅτι σε ἐστὶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμὴν.

ΠΕΡΙ ΚΑΚΟΗΘΕΙΑΣ.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ ΜΘ.

Οἷνον τρόπον ξίφος νευροκοπεῖ ἵππον, καὶ τὸν ὀπιβάτῳ καταβάλλει, ἕτως καὶ ἡ κακοήθης γνώμη κόπτει τοὺς πόδας τῆς ψυχῆς, καὶ τῇ λύπῃ ὀξυδαίνει. λύπη δὲ ἀσθενεῖ τοὺς ἐμπύπτοντας ἐν αὐτῇ. Τίς δέποτε βουλόμενος εἰς πόλιν ἀπελθεῖν ἀπέχουσιν εἰς τὰς τριάκοντα, ποιήσας δὲ εἴκοσι ἐννέα, τὸ δὲ ἐν μὴ ποιήσας; οὗτος ἐκ τῶν ἰδίων ἔζηλθε, καὶ εἰς τὴν πόλιν ὅς ἐσηλθε. Καθὰ δὲ ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἐνδεκάτῃ ὥραν, πλήρη τὸν μισθὸν ἔλαβεν ὡς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ βαρυσαντες τὸ βάρος τῆς ἡμέρας, ἕτως καὶ ὁ ἐργασάμενος μέχρι τῆς ἐνδεκάτης ὥρας, περὶ δὲ δωδεκάτην τὴν ὥραν εἰς ἀρξήντα κατασρέφειν, ὥστε τὰ πεφυττωμένα ἐκτίλγει, μισθὸν δὲ λαμβάνει. ὁ Κύριος καὶ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἰπόντος. ὁ δὲ ἡσυχάζων εἰς τέλος, ἕως σωθήσεται. Καὶ πάλιν. ὁ δὲ εἰς ὀπιβαλὼν τὴν χάριν αὐτοῦ ἐπ' ἀροτρον, καὶ γραφεὶς εἰς τὰ ὀπίσω, εὐθετὸς ἐστὶν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ ἑρῶν. Ἡ γὰρ γυνὴ τῆς Λῶτ, γραφεῖσα εἰς τὰ ὀπίσω, ἐγένετο σήλη αἰλός. Οἷθεν καὶ ὁ Ἀπόστολος τῶν ὀπισθεν ὀπιλανθανόμενος, τοῖς ἐμπρο-

A profundum, neque urgeat super me puteus os suum. Exaudi me, Domine, quoniam benigna est misericordia tua. Secundum multitudinem miserationum tuarum respice in me. Et ne avertas faciem tuam a puero tuo: quoniam tribulor, velociter exaudi me. Intende anima mea, & libera eam, propter inimicos meos eripe me. Ut & ipse vicissim dicat quod scriptum est: Viriliter age, & confortetur cor tuum, & sustine Dominum. **B** Tuque gratias bonitati ejus agens, dicas: Expectans expectavi Dominum, & intendit mihi: & exaudivit deprecationem meam: & eduxit me de lacu miseriae, & de luto facis: & statuit super petram pedes meos, & direxit gressus meos: & immisit in os meum canticum novum, carmen Deo nostro. Videbunt multi, & timebunt, & sperabunt in Domino. Beatus vir, cujus est nomen Domini spes ejus, & non respexit in vanitates & insanias falsas. Benedictus Dominus, qui virtutem ac potentiam dat populo suo: & benedictus Deus noster in saecula saeculorum Amen. Deus propitius esto peccatis nostris: quia tua est gloria in saeculorum saecula. Amen.

Psal. 26.

Psal. 39.

D

DE MORUM PERVERSITATE.

PARÆNESIS XLIX.

Quemadmodum gladius nervos incidit equo, & equitem dejicit; ita perversis moribus praedita mens vigorem animae succidit, & tristitiam affert, tristitia vero sibi obvios destruit ac perimit. Quis enim cupidus adeundi civitatem triginta stadiis distantem, & ubi viginti novem confecerit, uno adhuc restante, & non confecto, dicet se eo pervenisse? Hic quippe ex propriis exiit, & ad civitatem, quo pergebat, non pervenit: nam sicut qui ad undecimam horam venit, plenam mercedem accepit, velut etiam ceteri qui pondus diei portarunt: ita & qui ad undecimam usque horam operatus est; circa porro duodecimam horam, si inceperit evertere, & quae plantata sunt evelere; mercedem nullam percipiet: quum Dominus & Salvator noster Jesus Christus dicat: Qui autem perseveraverit usque in finem, hic salvus erit. Et iterum: Nemo mittens manum suam ad aratrum, & respiciens retro, aptus est regno Dei. Nam uxor Loth, quod retro respexerit, in statuum salis versa est. Quare etiam Apostolus, eorum

Matth. 20.

Matth. 10.

Luc. 9.

Genes. 19.

eorum quidem quæ retro sunt obliviscens, *Philipp. 3.* ad ea quæ priora, seipsum extendebat. Et tu ergo, carissime, sustine ac per-
1. Jo: 1. severa: Nam *mundus iste transit, & concupiscentia ejus: qui autem facit voluntatem Dei, manet in æternum.* Peregrini enim sumus, & advenæ in hoc sæculo.
Ephes. 2. Si autem dum tempus habuerimus, in illo grata & accepta Domino operati fuerimus, mercedem referemus. Patientiam igitur posside frater dilecte: nam scriptum est:
Luc. 21. *In patientia vestra possidebitis animas vestras.* Enoch ducentis annis placuit Deo, post-
Genes. 5. quam genuit Mathusalem: & nos in brevi hoc vitæ tempore negligentes sumus? Resiste, carissime, cogitationibus noxiis, & dic cum eo, qui ait ac clamat. Christo confixus sum cruci: vivo autem, jam non
Galat. 2. ego, vivit vero in me Christus. Quid enim
Matth. 16. proderit homini, si mundum lucretur univer-
Marc. 8. sum; anima vero suæ detrimentum patiatur?
Luc. 9. Aut quam dabit homo commutationem pro anima sua? Declinate a me maligni, & scrutabor mandata Dei mei: Ecclesiaste quoque
Eccl. 12. proclamante: *Vanitas vanitatum, & omnia vanitas.* Post tantam opulentiam ac gloriam, non amplius vanitati labores meos offeram, ne eas alii post meum hinc exitum possideant, & ego interim pœnas pendam: verum optimo & misericordissimo Deo labores meos offeram, præbenti post mortem, vitam æternam, & paranti diligentibus ipsum, quæ oculus non vidit, nec auris audivit, neque in cor hominis ascenderunt. Etiam, carissime, viriliter age, & confortetur cor tuum, & sustine Dominum: eritque in pace exitus tuus. Ibi justos gaudentes videbis ob salutem tuam.
1. Cor. 2. Ibi in sinu Abrahæ cum Lazaro demoraberis: paupertatem enim & inopiam elegisti, tribulationem & angustiam sustinui-
Psal. 26. sti, contumelias passus es, contemtionem non es averfatus. Propterea cum lætitia in æterna tabernacula suscipient te, ubi exulat lætus atque tristitia ac gemitus. Ibi vitam cernes, & lucem veram, ac spem omnis creaturæ Redemptorem animarum nostrarum Jesum Christum Regem gloriæ: & gaudebit cor tuum, & gaudium tuum nemo tollet à te. Ipse porro Dominus & Deus noster irreprehensibiles nos tueatur atque custodiat. Quoniam ipsius est gloria in sæcula. Amen.

ἔμπροσθεν ἐπεκτείνετο. Καὶ σὺ οὖν, ἀγαπητέ, ὑπόμεινον. ὁ γὰρ κόσμος ἔπος παράγει, καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ. ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, μένει εἰς τὸν αἰῶνα. Ξένοι γὰρ ἐσμεν, καὶ παροικοὶ ἐν τῷ βίῳ τῷ τῷ. Ἐὰν δὲ, ὡς καιρὸν ἔχομεν, ἐργαζόμεθα ἐν αὐτῷ πρὸς ἀρετὰ τῷ Κυρίῳ, τὸν μισθὸν κομισόμεθα. κτήσασθαι οὖν τὴν ὑπομονὴν, ἀγαπητέ ἀδελφέ. κτήσασθαι γὰρ ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν, κτήσεσθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. Ὁ ἔνδοξος ἀφ' ἧς ἐπὶ τῷ Θεῷ, μὲν τὸ ἠγωνισάμεν τὸν Μαδουσαῖα. Καὶ ἡμεῖς ἐν τῷ βραχυτάτῳ καιρῷ ὀλιγοῦμεν; Ἀντίστα, ἀγαπητέ, τοῖς βλαβεροῖς λογισμοῖς, καὶ εἰπὸν μὲν ὅτι λέγοντος. Χειρὶ σωεσάμεν, ἡ δὲ. ὅτι ἐγὼ, ἡ δὲ ἡ ἐμοὶ Χειρὸς. Τί δὲ ὠφελήσῃ ἀνθρώπος, ὅταν ὅλον τὸν κόσμον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ. Ἐκκλίνατε ἀπὸ ἐμοῦ, πονηροὶ καὶ ἐξερευνησὺ τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ. Τὰ Ἐκκλησιαστικὰ βιβλίου. ματαιότης ματαιότητων. τὰ πάντα ματαιότης. Μετὰ ποσὸν πλῆθος καὶ δόξαν, ὅτι ματαιότητι προσφέρω με τοὺς καμάτους, ἵνα μὴ μετὰ τὴν ἐμὴν ἐξοδὸν ἄλλοι κληρονομήσωσι καὶ γὰρ ἀποτίσομαι τὴν δίκην, ἀλλὰ προσφέρω με τὰς καρπὰς τῷ ἀγαθῷ ὅτι ἐλεήμονι Θεῷ, τῷ πρὸς ἡμᾶς μὲν θάνατον, ζωὴν. καὶ ἐπιμαρτυροῦν τοῖς ἀγαθοῖς αὐτῶν, ὁ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε, καὶ ὅτι οὐκ ἤκουσε, ὅτι ἐπὶ καρδίᾳ ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη. Ναί, ἀγαπητέ, ἀνδείξῃς, καὶ κραταιώσῃς ἡ καρδία σου, ὅτι ὑπόμεινον τὸν Κύριον, καὶ ἔσῃ ἐν εἰρήνῃ ἡ ἐξοδός σου. Ἐκφύσει τοὺς δικαίους χαίροντας ἐπὶ τῇ σῇ σωτηρίᾳ. Ἐκφύσει αὐλισθήσῃ ἐν κόλποις Ἀβραάμ σὺν τῷ Λαζάρῳ. Τὴν γὰρ πτωχείαν ἐξελέξω, καὶ θλίψιν ὑπέμεινας, ὀνειδισμὸς ὑπὸνέγκας, ἐξεδένωσιν οὐκ ἐμίσησας. Διὰ τούτο δέξοντά σε μετ' ὀφροσύνης εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς, ἔνθα ἀπέδρα ὁδὴν, λύπην, καὶ στεναγμὸν. Ἐκφύσει τὴν ζωὴν, καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, τὴν ἐλπίδα πάσης τῆς κτίσεως, τὸν Λυτρωτὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν, Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν βασιλέα τῆς δόξης. ὅτι χαρήσεται σε ἡ καρδία, καὶ τὴν χάριν σου οὐδεὶς αἶρει ἀπὸ σου. Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἀφύλαξεν ἡμᾶς ἀμέμπτους. ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.

ΠΕΡΙ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΤΟΥ ΜΟ-
ΝΑΧΙΚΟΥ ΒΙΟΥ ΥΠΕΡ
ΤΟΝ ΚΟΣΜΙΚΟΝ.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ Ν.

DE DIFFERENTIA VITÆ MONA-
STICÆ, ET VITÆ
SÆCULARIS.

PARÆNESIS L.

Α Γαπήτε ἀδελφεῖ, εἰάν ἀποταξάμενος τῷ
βίῳ γένῃ μοναχός, νῆφε· ὅτι πολλὰ αἱ
μεθοδεῖαι ἔστιν ἔχουσιν. μήποτε δῶρον χάραν,
ἀποβάλλῃ τὰ ποιῶντα. Ἰδοὺ, φησὶν, ἀπετά-
ξω τῷ κόσμῳ καὶ τοῖς ἰδίοις. Οὐκ ἰδοὺ καὶ
τὰ θηρία ἡσυχάζον εἰς πύς φωλεὺς αὐτῶν;
Σὺ οὖν ἐπιτίμησον αὐτῷ, λέγων· ὁ Κύριος
καταργήσῃ σε, Διάβολε, ὅτι τὸν ἄνθρωπον, ὃν
ἐποίησε κατ' ἰδίαν εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίω-
σιν, θηρίῳ ἀλόγῳ κατωμοίωσας. ἔτι παύ-
λῳ τῶν διδασκάλων ὁδούς; Περὶ δὲ τῆς
ἀσφοδῆος ἀκούε· πρῶτον μὲν ὁ δέλων γε-
νέσθαι μοναχός, ἀποτάσσει τῷ κόσμῳ, ἀπο-
τάσσει τοῖς ἰδίοις δελήμασιν, ἔτι λαμβάνει τὸν
σαυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖ τῷ Σωτῆρι ἡμῶν
Χριστῷ. ἔτι φιλονεικεῖ, ἔτι καταράται, ὅτι ὁμνυῖ,
ἔτι δυσφημεῖ, ἔτι μελετᾷ λόγους ψαδῆς ἀπὸ τῆς
δύλαλτος καὶ φλυαρίας φιλοσοφίας. ἐγκρατεῖ, ἔτι
απαταλᾷ. πάντας ἔτι δεῖν Ἀγγέλους φίλους ἔχει,
ἔχουσιν δὲ τὸν Διάβολον. Οὐκ ἐκθλίβει γεωργόν,
ἔτι βιάζεται χήραν, ἔτι ἀρπάζει τὰ ἔτι πτωχῶν,
ἔτι κονδυλίζει ὀρφανόν, ἔτι μάνεται ἐπὶ πλάτῃ. **Δ**
Ἀρκόμενος τοῖς πρῶτοις, ἔτι φροντίζει ἔτι στρατεύεται
τῶν ἐαυτοῦ ὑπὲρ, ἢ πᾶς ἐγγαμίσαι θυγατέρας.
Οὐ δέδετα παρρησιασμοῖς, ἀλλὰ χολάζει τῇ ἐαυτοῦ
σωτηρίᾳ. Οὐκ ἐπαίρεται, ἀλλὰ ταπεινοφρονεῖ,
ἀλλὰ χρηστεύεται, καὶ ἐπεικνεύεται, ψάλλει,
καὶ ἔτι τραγουδεῖ. Προσεύχεται, καὶ ἔτι μετεωρί-
ζεται. ἔτι θαλασσομαχεῖ ὡς τῶν ἔτι βίβας παρα-
μαρτίαις. ἔτι φροντίζει πεποιθεῖσθαι ἐαυτοῦ δό-
ξαν ἐπίγῃον. Ἀντὶ αὐτῶν καὶ τυμπάνων καὶ
μουσικῶν, ψάλλει τῷ Κυρίῳ, καὶ προσεύχε-
ται. Πενθεῖ καὶ δακρύει ὡς τοῖς ἐσώτεροις τα-
μαίοις καὶ τῷ οἴκῳ, καὶ τῆς ψυχῆς, ἄφεσιν
ἀμαρτιῶν αἰτεῖται. Προσευχόμενος προσεύ-
χεται καὶ περὶ ὅλης τῆς κόσμου. Οὐ παροξύνεται μα-
ταίαις δεωδαῖς, ἀλλὰ ἀγίοις ἀνδράσιν. ἀντὶ
αὐτῆς τῇ ἐρήμῳ. Ἐκκλίνει ὄρκους, καὶ ψυχὰς τῶν
τερρομένων αὐτοῖς. Χεῖρας ἐκτείνει ἐπὶ τὰ συμ-
φέροντα εἰς ἔργον, καὶ ἀνάγνωσιν τῶν θείων
Γραφῶν. Ἀμεεμνίαν γονέων καὶ γυνόνων παρα-
μύτων, ὡς ὁδὸν, λογίζεται. Ἀναλογίζεται τὰς
ἐπαγγελίας τῆς Σωτηρίας, καὶ ἀναζωπυρεῖται τῷ
πνεύματι αὐτοῦ ὡς αὐτῷ, καὶ τῇ λύπῃν φυγαδεύει.

F Rater carissime, si abdicata vita sæ-
culari factus sis monachus, sobrium
ac vigilantem te præbe: quia multæ sunt
insidiæ inimici: ne forte locum ac spatium
inveniens, tibi suggerat res hujusmodi:
Ecce, inquit, renunciasti sæculo, ac
propriis. An non etiam feræ in suis con-
quiescunt antris? Tu ergo increpa eum,
dicens: Dominus te delebit, profligabit-
que, Diabole: quia hominem, quem ad
imaginem ac similitudinem suam fecit, tu
feris ratione carentibus comparas. Non
desinis subvertere vias Domini rectas ac
planas? De differentia vero hujus & illius,
audi. Primum quidem qui cupit fieri mo-
nachus, renunciat sæculo, renunciat pro-
priæ voluntati, accipit crucem suam, &
Salvátorem nostrum Christum sequitur.
Non contentiose agit, non maledicit, non
pejerat, non blasphematur, non meditatur
verba mendacia per loquacem & nugacem
philosophiam: téperans est, non deliciatur:
cunctos Dei Angelos sibi amicos habet, ini-
micum autem Diabolum: non affligit agri-
colam, non vim affert viduæ, non rapit
quæ inopis sunt, non sævit in orphanos,
non furit in divitiis: contentus vivit præ-
sentibus: non cogitat stipendia facere,
suismet filiis, aut quo pacto filias nuptui
tradat. Non est constrictus distractionum
vinculis, verum suæ dat operam saluti: non
est elatus, verum humiliter sentit, & be-
nignus est & mansuetus; psallit, & non
tragoedias canit: precatur, & non mente
vagatur. Non fluctibus & undis negotio-
rum hujus vitæ agitatur: non curat, quo-
modo gloriam atque existimationem sibi
terrenam comparet. Pro tibiis, ac tympa-
nis, aliisque instrumentis musicis, Domi-
no psallit, & orat. Plangit & lacryma-
tur in intimis penetralibus & domus &
animæ, remissionem peccatorum depo-
scens. Dum orat, etiam pro universo
precatur mundo: non ad vana accedit
spectacula, sed ad viros sanctos: pro au-
la, solitudinem confectatur. Declinat ju-
ramenta, & animas eorum qui illis dele-
ctantur. Manus extendit ad res utiles,
ad opificia, ad lectionem divinarum Scri-
pturarum. Non est sollicitus de parenti-
bus, neque de rebus terrenis. Promissio-
nes Salvatoris mente perpendit, & in eo
recreatur spiritus ejus, doloremque levat

ac fugat. Corporalis occurrit infirmitas? Gaudet, quia prope est corona. Tædium atque acedia ingruit? Succedit à Domino patientia. Damnum aliquod terrenum emergit? Diem sui obitus mente recolit, quia omnia hic remanent. A voluptate vexatur carnali? Acerbitatem tormentorum animo versat. Accidit in eum calumnia? Patienter fert, quia prope est qui iustificet ipsum. Infertur ei injuria, & cruciatus? Passiones Salvatoris cogitat. Contingit superbia? Recordatur, quod per ignem transiturus est. Ista gratiæ sunt dona, recte Domino fervientibus concessa, & quæcumque decent sanctos. Te porro Diabolum, re infecta, avertet Dominus. Etiam, carissime, dicentem audi: *Resistite Diabolo, & fugiet a vobis: appropinquate Deo, & appropinquabit vobis. Simul & pro me misero deprecare: quia iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum: ut bonus & misericors Dominus custodiat & salvet nos in suo regno ac gloria, qui desperatorum spes est. Quoniam ipsi gloria, & fortitudo, atque potentia, & regnum, Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, in sæcula sæculorum. Amen.*

Jacob. 4.

Psal. 37.

SANCTI PATRIS NOSTRI EPHRAEM EPISTOLA

AD JOANNEM MONACHUM DE PATIENTIA: ET DE CAVENDO, NEQUIS DECIPIATUR COGITATIONIBUS PRÆTEXTU JUSTIFICATIONUM: NEQUE DICAT: TAMQUAM PASTOR INCEDO: ET DE TEMPERANTIA.

VAriis licet adhortationibus cum religiosissimo Theodoro egerimus, ne a suo recedat loco; persuadere tamen non valuimus. Dixit autem ad nos ille: Si voluntas juvandi me, animamque meam secundum Deum salvandi adfuerit, in monasterium tuum ablega me. Cui respondi: Ex quo monasterii curam fratri Joanni commisi, illo inconsulto mandare alicui nequeo. Et nunc quidem bene egisti, prædictum fratrem suscipiendo. Nam ut rediit, nobis qua eum compassione exceperis, renunciavit: quum & tales oporteat in veneratione habere, qui supra patrem & matrem, fratres & sorores, uxorem & filios, cognatos atque amicos, diligunt Dominum. Recte vero agis, exemplum bonorum operum te ipsum præbens, & potissimum fratribus, qui tecum habitant, secundum eum qui dicit:

A me

A Η'κει σωματική ἀρρώστια; χαίρει, ὅτι ἐγγύς ὁ σέφανος. Η'κει ἀκηδία; ἀδεύχεται, ὅτι Κυεὶς ἔσται. Η'κει ζημία γνῆνη; ἀλλὰ μνησθήσεται τὴν ἡμέραν τὴν τελευτῆς, ὅτι πάντα ὡς ὁμοῖα. Ὁ χληδὴν ἔσται τῆς ἡδονῆς; ἀναλογίζεται τὴν πικρότητα τῶν βασάνων. Η'κει συνοφαντία; μακροθυμεῖ, ὅτι ἐγγίζει ὁ δικαίων αὐτὸν. Η'κει ὕβρις, καὶ βάσανοι; ἀναλογίζεται τὰ παθήματα τοῦ σωτῆρος. Η'κει ὑψηλοφροσύνη; ἀναλογίζεται, ὅτι ἀπὸ πυρὸς μέλει ἔρχεται. Ταῦτα τὰ δωρήματα τῆ χάριτος, τοῖς ὁρθῶς δουλοῦνσι τῷ Κυρίῳ, ὅσα πρέπει τοῖς ἀγίοις. Σὲ, τὸν Διάβολον, ἄσφακτον ἀποσρέψαι ὁ Κύριος. Ναί, ἀγαπητέ, ἀκούε τὸ λεγοντος· ἀντίστητε τῷ Διαβόλῳ, καὶ φθίξεταί αὐτός. ἐγγίσατε τῷ Θεῷ, καὶ ἐγγίξει ὑμῖν. Πρὸς εὐχόμενος ἅμα καὶ ὑπὲρ ἐμῶν τῷ παλαιτέρῳ, ὅτι αἱ ἀνομίαι μου ὑπερῆσαν τὴν κεφαλὴν μου. ὅπως ἀγαθὸς Κύριος καὶ ἐλεήμων ἀφύλαξεν καὶ σῶσεν ἡμᾶς εἰς τὴν αὐτῆς βασιλείαν καὶ δόξαν. ἢ τῶν ἀπεγνωσμένων ἐλπίς. ὅτι αὐτῷ ἡ δόξα, κράτος, ὅτι ἡ δύναμις, καὶ ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς ὅτι ὁ Υἱὸς καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα, εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

B

C

ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΕΦΡΑΙΜ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΡΟΣ ΙΩΑΝΝΗΝ ΜΟΝΑΖΟΝΤΑ, ΠΕΡΙ ΥΠΟΜΟΝΗΣ, ΚΑΙ ΤΟΥ ΜΗ ΑΠΑΤΑΣΘΑΙ ΤΟΙΣ ΛΟΓΙΣΜΟΙΣ ΠΡΟΦΑΣΕΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΚΑΙ ΛΕΓΕΙΝ, ΟΤΙ ΩΣ ΒΟΣΚΟΣ ΠΟΡΕΥΟΜΑΙ. ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΣΩΦΡΟΣΥΝΗΣ.

D

E

ΠΟλλὰ φανέσαντες τὸν ὑλαβέσασιν Θεόδωρον, ὅτι μὴ ἀποστῇ τῷ τόπῳ ἑαυτοῦ, ὅτι ἰσχύσασθαι πείσεται. Εἶπε δὲ πρὸς ἡμᾶς. εἰς δὲ δέλης, φησὶ, βοηθῆσαί μοι, ὅτι μὲν Θεὸν σῶσαί μου τὴν ψυχὴν, ἀποστείλον με εἰς τὸ μοναστήριόν σου. ὅτι τινὶ ἀπεκείδην. ὅτι ἀφ' ὧν ἐπὶ ἐπιμέλειαν τῆς μοναστείας ἐπέτρεψα τῷ ἀδελφῷ Γεωργίῳ, ἀνδρὶ βελῆς αὐτοῦ, σωπαῖσθαι τινὶ ἐξ ἐμῶν. Καὶ τῷ νῦν καλῶς πεποίηκας, δεξιόμενος τὸν πρὸς ἐρημὸν ἀδελφόν. Ὡς γὰρ ἐπανῆκεν, ἀπήγγειλεν ἡμῖν, ὅποιαν συμπάθειαν ὀνειδίζω εἰς αὐτόν. Καὶ γὰρ τοὺς ποῖτες δὲ ἐντίμως ἔχειν, τὰς ὑπὲρ πατέρα καὶ μητέρα, καὶ ἀδελφούς καὶ ἀδελφὰς, καὶ γυναικὰ καὶ τέκνα, καὶ συγγενεὺς καὶ φίλους, ἀγαπώντας τὸν Κύριον. Καλῶς δὲ ποιεῖς, εἰς τύπον καλῶν ἔργων πρὸς ἐχόμενος ἑαυτοῦ, καὶ μέγιστα τοῖς σὺν σοὶ οἰκοῦσιν ἀδελφοῖς. καὶ τὸν εἰπόντα.

ἀπ'

ἀπ' ἐμοῦ ὁφείδε, καὶ ἔτω ποιήσατε. Καὶ ὁ μακάριος Παῦλος ὁ ἀπόστολος ὡς εἶπεν, λέγων· μίμηταί μου γίνεσθε, καθὼς καὶ γὰρ Χριστοῦ. ἵνα ὅς ὁ λόγος ὁ πληροφάνης, τὸ ἔργον πεύσῃ. Τῆς δὲ πνευματικῆς λειτουργίας μὴ καταφρονήσητε. μηδὲ περιφράσῃ τῶν σωματικῶν χρεῶν, ἃ συνάξως ὑμῶν ὡς μελετήσητε. Τὰ γὰρ λόγια τῆ Θεῶς μελετῶμενα καὶ ψαλλόμενα, ψυχῶν μὲ τρέφουσι καὶ ἀσφαλεῖται, σῶμα δὲ φρουρεῖται καὶ παρδαλωνῶσι, Δαίμονας δὲ ἀπελαύνουσι καὶ μεγίστην γαλήνην τῇ ψυχῇ ἐμποιῶσι. Περὶ δὲ τῶν ἐπιχειρῶντων εἰς τὰ ὑπέρμετρα, καὶ περιπλέοντων κινδύνοις ἀνηκέστοις, ὑπομνήσασθαι ὑμᾶς βέλομαι, μὴ φρονεῖν ὡς ὁ δὲ φρονεῖν ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν, Καὶ πάλιν ἐτέρωθεν λέγει· μὴ γίνῃς δίκαιος πολλὰ, μηδὲ σοφίζῃς ὡς πολλὰ, μήποτε ἐκπλαγῆς. Σιωπήσῃ γὰρ ὅν τῆς ἡμέραις ταύταις τινὰς ἀδελφούς καταλιπόντας τὰ ἑαυτῶν κελλία, εἰς τὴν ἄβυσσον καὶ ἀκαρπον καὶ ἀνύδρον γλῶσσαν ἑαυτὸς ἐκδεδωκέναι. πολλὰ δὲ ὑπὸ τῶν πατέρων καὶ ἀδελφῶν νουθετηθέντες ὅτι ἐπειθήσαν, εἰπόντες· ἡμεῖς βοσκοὶ ἀπορχόμεθα. Ὡς ὅτε ἤλασαν ἑαυτὸς καὶ τὴν ξηροτάτην ἐρήμω, θεασάμενοι ἑαυτὸς συγκληθέντας ὑπὸ τῆς ἄβυσσον γλῶσσαν, ἤρξαντο δυσφορεῖν λίαν ἀρξάμενοι ὅτι ἀναλύειν εἰς τὰ οἰκόμενα, ὅτι ἐξήχυσαν ἑαυτὸς ὑπεξῆσαι τὴν χαλεπωτάτην ἐρήμω· ὅτι γὰρ ῥάδιον ἢ ὅτις ἀπορχομένοις. Ὁλιβόμενοι τοιγαρὲν σφοδρῶς ὑπὸ αἰτίας καὶ δίψης καὶ ἔκκαυστος, ἐκείνῳ ἀδυσμῶντες, καὶ τὴν ψυχὴν ἀπολεγόμενοι. Οἰκονομία δὲ τις γέγονεν ἐκ θεῆας περινοίας, καὶ ὁρίωται ὑπὸ τινῶν ψυχόρραγντες, οἵτινες ἐπιθέντες ἐπὶ τὰ ἴδια κτήνη ἐκόμισαν αὐτὸς εἰς τὰ οἰκόμενα, τίνες δὲ καὶ ἀπέφυξαν, καὶ τὰ σώματα αὐτῶν ὑπὸ πετεινῶν, καὶ θηρίων κατεβρώθησαν, οἱ δὲ διασωθέντες, ἔμειναν ἀδυνῶντες ἐφ' ἱκανόν, καὶ λοιπὸν τῇ πείρᾳ ἐγνώσαν, μὴ ποιεῖν τι ἀνὰ βελῆς. Πολλοὶ γὰρ ἀνταδία λογισμῶν φερόμενοι, εἰς γλῶσσαν ἀκαρπον καὶ ἀνύδρον ἑαυτὸς διήλασαν, βίαιον θάνατον ἑαυτοῖς ἐπενέγκαντες. Ἐτέροι δὲ ὑποταγῆναι μὴ βεβλόμενοι, μηδὲ ὑπηρετεῖν τοὺς ὁμοφύχους ἀνεχόμενοι, τῶν αὐτῶν κινδύνῳ ἑαυτὸς ἐξέδωκαν. Ἄλλοι ὑπὸ ἀνταρθεσίας λογισμῶν ἐμπαχθέντες, καὶ τῇ κενοδοξίᾳ ἐπαρθέντες, ἐπαίνους θηρώμενοι ὑπὸ τῶν ἀκρόντων, ὡς φασί, βοσκοὶ ἡμέτεροι. τοὺς δὲ ἐπιτεινομένους τὸν μὴ συλλογισάμενοι, τοῖς αὐτοῖς κινδύνοις ἑαυτὸς παρέβαλλον. Οὐ δὲ τοιγαρὲν, ἀγαπητέ, συναπάγεσθαι τοῖς ἰδίῳ λογισμοῖς ἀκρίτως.

A A me videbitis, & sic facietis. Et beatus Paulus Apostolus adhortatur, dicens: Imitatores mei estote, sicut & ego Christi: Ut quibus sermo plenam fidem non facit, opus ipsum persuadeat. Spiritualia vero ministeria ne contemseritis, neque corporalium necessitatum pretextu synaxim vestram neglexeritis. Eloquia enim Dei meditata & suaviter decantata animam nutriunt atque tuentur: corpus autem custodiunt instituuntque: demones repellunt, & summam animae tranquillitatem generant. Porro de tentantibus ea, quae mensuram ac modum excedunt, incurrentibusque in pericula gravissima, commonefacere vos volo: non plus sapiendum esse, quam oportet sapere, sed sapiendum ad sobrietatem. Rursusque alibi dicit Scriptura: Noli esse justus multum, neque plus sapias quam necesse est, ne obstupescas. Accidit enim diebus hisce nostris, quosdam fratres relictis suis cellis, in terram desertam, infructuosam, atque inaquosam se contulisse: saepe autem licet a patribus ac fratribus admoniti, non paruerunt, dicentes: Nos ut pastores discedimus. Et ut sese in aridissimam solitudinem impulissent, videntes jam se intra desertam terram conclusos, coeperunt vehementer discrucari: incipientesque ad loca, quae incoluntur, redire, nequiverunt se ex difficillima eremo subducere & expedire; neque enim illud facile erat intra interiora deserti versantibus. Valde igitur per inedia, sitim, aestumque afflicti jacebant, animum dejicientes. Divina vero providentia disponente, frigore pereuntes, ab aliquibus ibi reperti sunt, qui eos propriis jumentis impositos, ad loca habitationum reportarunt: alii etiam ibi mortui sunt, & a volucris ac feris corpora eorum devorata sunt. Qui autem evaserunt salvi, longo tempore infirmi remanserunt; deincepsque ipsa experientia cognoverunt, nihil absque consilio faciendum. Nam multi contumacia atque temeritate cogitationum ducti, in terram infructuosam, & inaquosam progressi, violentam sibi ipsis mortem intulerunt. Alii vero sub obedientia vivere nolentes, unanimitemque in ministrando recusantes, in idem se periculum conjecerunt. Alii sui consilii complacentia decepti, laudem ab auscultantibus captantes, pastores, ut aiunt, effecti sunt: intentos autem labores non cogitantes, iisdem se periculis implicuerunt. Non igitur oportet, carissime, sine prudentia propriis abduci

Judic. 7.

1. Cor. 4.

Rom. 12.

Eccl. 7.

Prov. 13.

consiliis: quin potius decet unumquemque proprio se metiri modulo, & proximo in caritate Dei humiliari. Si quis autem existimet se perfectam adeptum esse virtutem, passionibus superiorem esse, & in cupiditates dominari; ne sic quidem sibi ipsi confidat; ne forte in ipsum dicatur quod scriptum est: *Rex temerarius incidet in mala; Angelus autem lucis liberabit eum.*

De Abbate
Macario.

Sed forte præteriens quis dixerit: Quomodo invenimus aliquos sanctorum Patrum hanc excoluisse virtutem? Convenit itaque nos etiam ex sanctorum Patrum vitis afferre testimonia, ut aperte ostendamus, nihil temere, vel casu, inconsiderateve sanctos Patres egisse. De Abbate Macario narratur, quod sic diceret: Confidens, inquit, in cella mea, exercebar ut monachus, dum interim mihi molestiam cogitationes exhibebant, dicentes: Abi in interiorum eremum, & vide quid ibidem cernes: perstititque in pugna cum cogitatione annos quinque, quum dicerem, ne forte id a demonibus mihi suggeratur. Perspicis prudentiam sancti viri? Numquid abduci se passus est, aut præceps accurrit? Numquid cogitationem admisit? Minime vero: sed perseveravit examinans, jejunans, vigiliis precibusque vacans, ut id ne forte ex demonibus esset, cognosceret. Cæterum nobis dum cogitatio aliqua se ingerit, contineri non possumus, & efframur; & non modo non discutimus, sedulo orantes, sed neque ab aliis admoniti obedimus; unde & facile ab adversario capimur. Deinde quum persuaderet, inquit, cogitatio, egressus in eremum, invenit ibi lacum, insulamque in medio ejus, & accedebant jumenta ut biberent ex illo; adspexitque duos homines nudos in medio ipsius. Sub hæc ut loquuti sunt inter se, dixit Abbas Macarius ad illos: Quomodo fieri potero monachus? Et illi ad eundem: Nisi quis renunciaverit omnibus, quæ in mundo sunt, non poterit fieri monachus. Ad quos ipse: Ego, inquit, infirmus sum, & non ita valeo ut vos. Cui illi: Si nequeas, ut nos, sede in cella tua, & peccata tua defleas. O humilitas divini viri! O prudentia insignis virtute animæ: qui tot ac tantis præclare factis excellebat, non judicavit se ipsum ejusmodi re dignum: sed ait ad eos: Ego infirmus sum, & non ita valeo, ut vos. Nos autem neque persecutione ulla invadente, neque a quoquam impulsus, temeritate & propria quadam complacentia duci-

A ἀκείτως, ἀλλὰ μᾶλλον χρὴ ἕνατον ἐπιγινώσκων τὰ οἰκεία μέτρα, καὶ ταπεινῶς τῷ πλησίον ἐν ἀγάπῃ Θεῷ. Εἰ δέ τις οἶεται κατωρθωκέναι τὴν ἀρετὴν, καὶ ἐπικρατεῖν τῶν παθῶν, καὶ βασιλεύειν τῶν ὀρέξεων, μὴδὲ ἕτω θαρρύνει τὸν ἑαυτοῦ. ὅπως μὴ ῥήθῃ καὶ αὐτῷ τὸ γεγραμμένον. βασιλεὺς θρασυὺς ἐμπεσεῖται εἰς κακὰ. ἄγγελος δὲ φωτὸς ῥύσεται αὐτόν.

B Ἀλλ' ἴσως παρελθὼν τις λέξει. καὶ πῶς δίδωκεν ἡμῖν τινὰς τῶν πατέρων, τῷ τῷ Ἰησοῦ κώτας τὴν ἀρετὴν; Χρὴ τοιγαρὶν ἡμᾶς πρὸς φέρειν τὸν βίον τῶν ἁγίων πατέρων τῶν μαρτυρίαν, ὅπως δείξωμεν σαφῶς, μὴδὲν εἰκῇ ἢ ὡς ἔτυχεν ἀποσεκνέως πεπραχέναι τὰς ἁγίας πατέρας. Περὶ γὰρ τοῦ ἀββᾶ Μακαρίου ἰστορεῖται, ὅτι ἔλεγεν ἕτω. Καθήμενός με, φησὶν, ἐν τῷ κελίῳ ἡσκήθην. ὡχλησάν μοι οἱ λογισμοί, λέγοντες. ἄπελθε ἔσω εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἴδε τί βλέπεις ἐκεῖ. καὶ ἔμεινα πολεμῶν τῶν λογισμῶν πέντε ἔτη, λέγων. μήπως ἀπὸ Δαιμόνων ὄσιν. Ὅρα δὲ σύνεσιν ἁγίᾳ ἀνδρὸς; μὴ σωμαπήχθη ἢ ἐπέδραμε; μὴ πρὸς ποιεῖται τὸν λογισμόν; ἔχι. Ἀλλ' ἔμεινεν ἀνακρίνων, νηστεύων καὶ ἀγρυπνῶν, καὶ προσευχόμενος, μήπως ἀπὸ Δαιμόνων ὄσιν. Ἡμῖν δὲ ὅταν ἔλθῃ λογισμὸς, ἀκατάχετοί ἐσμεν Ἰσαγροῖσμενοι, καὶ ὁ μόνον ὅρα ἀνακρίνομεν ἐμπόνως προσευχόμενοι, ἀλλ' ὁδὸν ὑφ' ἑτέρων νηστεύμενοι πειθαρχούμεν. ὁδὸν καὶ αἰχμαλωτιζόμεθα ῥαδίως ὑπὸ τοῦ ἐξεναντίας. Εἴπα, φησὶν, ὡς ἐπέπειθεν ὁ λογισμὸς. Ἰσῆλθεν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ εὗρεν ἐκεῖ λίμνην ὕδατων, καὶ νῆσον ἐν μέσῳ αὐτῆς. καὶ ἦλθον πᾶς κτήνη τῆς ἐρήμου πιεῖν Ἰσ αὐτῆς, καὶ εἶδεν ἐν μέσῳ αὐτῆς δύο ἀνδράπας γυμνὰς. Εἶπα μὲν τὸ λαλήσαι αὐτὰς πρὸς ἀλλήλων, εἶπεν ὁ ἀββᾶς Μακάριος πρὸς αὐτὰς. Πῶς δύναμαι ἡρέας μοναχός; Καὶ λέγουσιν αὐτῷ. εἰ μὴ ἀποτάξῃται τις πᾶσι τοῖς τοῦ κόσμου, ὁ δύναται ἡρέας μοναχός. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς. ἐγὼ αὐθενὴς εἰμι, καὶ ὁ δύναμαι, ὡς ὑμεῖς. Καὶ εἶπον. εἰ μὴ δύνασαι ὡς ἡμεῖς, καὶ τοῦ ἐν τῷ κελίῳ σε, καὶ κλαύσαι τὰς ἀμαρτίας σε. Ὡς ταπεινώσεις ὁδὸν ἀνδρὸς. ὡς συνεῖς ἐναρέτε ψυχῆς. Ὁ πᾶσι καὶ τηλικούτοις ἀνδραγαθήμασι ἀπρέπων ὅρα ἔκλεινεν αὐτὸν ἄξιον τοῦ πρᾶγματος. ἀλλ' ἔφη πρὸς αὐτὰς. ἐγὼ αὐθενὴς εἰμι, καὶ ὁ δύναμαι ὡς ὑμεῖς. Ἡμεῖς δὲ, μήτε διωγμὸς ἐπιστάντος, μήτε ἰσχυρὸς διωκόμενος, τῇ περὶ τὴν καὶ αὐταρεσκείαν ἀγόμεθα, καὶ

καὶ ἐπιχειρῶμεν τὰ ὑπέρμετρα, ὡς Κύριον τὸν Θεὸν A
πειράζοντες, ὅπως ἐστὶ φοβερόν. Οὐδ' ἀνδρώπων
πεποιθότες ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ δυνάμει, ἢ ἀσκήσει, ἢ ὑφύο-
τητι, καὶ μὴ εἰς Θεὸν ἔχοντι πᾶσαν αὐτῷ τὴν ἐλ-
πίδα. πρὸ αὐτοῦ γὰρ μόνος τ' κράτος καὶ ἡ ἰχὺς.

Διατί γὰρ μὴ ἐγκύβωμεν καὶ εἰς τὸν βίον
τῷ Ἀββᾷ Ἀντωνίῳ, καὶ ἀρήσομεν ἐκ αὐτοῦ ἐκ θείας
ἀποκαλύψεως πάντα πεποιημένα. Ομοίως ὅ
καὶ αὐτὸς ὅτε ἐν μοναστείᾳ ἐκαδέζετο; ὅτε ἀμ-
φιάσμασιν ἐκέχρητο; ὅτε ἄρτον ἤσθιεν; καὶ ταῖς
ἰδίαις χερσὶν ἐργάζετο; καὶ μαθητὰς ἐκέκτητο,
οἱ ἴνες καὶ, θανόντος αὐτοῦ, σιωπῶσαν ἐξέτα-
ψαν. Οὐ μόνον ὅ αὐτὸς ὁ μακάριος Ἀντώνιος
ταύτην ἐχρήσατο τῇ ἀγωγῇ, ἀλλὰ καὶ οἱ λοι-
ποὶ πατέρες, οἱ τὸν ἐν ἁγίῳ βίον ἐξασκήσαν-
τες, οἱ ἴνες ὡς ἀκλήτορες γενόμενοι τῷ φοιτῶντι
πρὸς αὐτοὺς, δι' ὧν ὁ Θεὸς σημεῖα καὶ ἰσχύς ἐπέ-
τελει. ὡς γὰρ λύχνοι φαιδροὶ ἦσαν, ταῖς ἀρεταῖς
καταλαμπόμενοι. Τῷ ὅν τὸν βίον καὶ τὸν τρόπον
ζηλώσωμεν ἐν ἡμῖν, ἐν τῇ βασιλικῇ ὁδῷ βαδί-
ζοντες, μὴ ἐκκλίνοντες, μήτε εἰς τὰ δεξιά, μή-
τε εἰς τὰ ἀριστερά. Σχολάσωμεν τοιγαρὶν τῇ ἡσυ-
χίᾳ, τῇ νηστείᾳ, τῇ ἀγρυπνίᾳ, τῇ προσευχῇ,
τοῖς δάκρυσι, ταῖς σιωάξεσι, τῷ ἐργοχειρῶ, τῇ
σωτηρίᾳ τῶν ἁγίων πατέρων, τῇ ὑπακοῇ τῇ ἀλη-
θείᾳ, τῇ ἀκροασί τῶν θείων γραφῶν. ὅπως μὴ
χερσωθῇ ἡμῶν ἡ ἀγάπη. Μάλιστα δὲ τὴ μετα-
λήψεως τῶν ἀχράντων καὶ ἁγίων μυστερίων ἀξίως
ἐαυτοὺς παραστήσωμεν, ὅπως τῶν τιμωμένων ἀπι-
στῶν τε καὶ ῥυπαρῶν λογισμῶν ἀφαισθηθῇ ἡμῶν
ἡ ψυχὴ, καὶ ἐνοικήσας ἐν ἡμῖν ὁ Κύριος ῥύσῃ
ἡμᾶς τῷ Πονηρῷ. Κατὰ πάντα ὅ, τὸ εἰλικρινῆ
ἀγάπῃ διώκοντες εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας.
ἐκ γὰρ ὅτι πλησίον ἡμετέραις τὸ πονηρὸν καὶ ἀγαθόν.
Ἀφ' οὗτος γὰρ ὅτι οἱ εἰπὼν. ὁ ἐνὶ τέττων τῶν ἀδελφῶν
μου τῶν ἐλαχίστων ἐποιήσατε, ἐμοὶ ἐποιήσατε. ὡς
ὅτι τοὺς ἀσυμπαθεῖς πάλιν λέγει. ὁ ἐνὶ τῶν ἀδελφῶν
μου τῶν ἐλαχίστων ὅτε ἐποιήσατε, ὅτε ἐμοὶ ἐποι-
ήσατε. καὶ πορεύσονται ἕτοιμοι εἰς κόλασιν αἰώνιον,
οἱ ὅτι δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον. Οἱ ἀρχαῖοι μό-
χαι, καὶ κριεῖς, καὶ ἀμνῆς, πάντα ἄμωμα εἰς θυ-
σίαν προσέφερον τῷ Κυρίῳ. ἡμεῖς ὅτι τὸ ἐαυτῶν
σῶμα προσενέγκωμεν Κυρίῳ ἐν Πνεύματι ἁγίῳ.
μὴ μωμῶντες τῷ ὅτι τοῖς ἀπηγορευμένοις, ἢ ῥυ-
πούμενοι ἐν τινι λογισμῷ, ἵνα μὴ ἀποβῶμεν
γεννηθῇ ἡμῶν ἡ θυσία.

Τὸ ὅτι ἐν τινι τρόπῳ δεῖ κταῖσθαι τὴν ἁγίω-
σύνην. ἀρκὺς τοῖς γε νοῦν ἔχουσι νηφάλιον ἢ τὸ Θεῶ
μνήμη, ἢς αἱ ἀκτῖνες φωτίζουσι πᾶσαν καρδίαν.

Οἱ

ducimur, aggredientes ea, quæ mensuram
ac modum superant, tamquam Dominum
Deum tentantes, quod est horribile. Væ
autem homini, qui propriis confidit ac ni-
titur viribus, vel exercitatione, sive indu-
stria; neque in Deo spem omnem reponit
suam: ab illo enim solo potestas & robur.

Et cur non oculos demittimus in vi-
tam Abbatis Antonii? Et ipsum cuncta ex
divina egisse revelatione comperiemus. Ve-
rumtamen ipse quoque nonne in monaste-
rio vivebat? Nonne indumentis utebatur?
Nonne pane vescabatur? Nonne propriis
manibus laborabat? Nonne discipulos ha-
bebat, qui quidem etiam mortuum ipsum
deflebant ac sepeliebant? Neque vero so-
lum ipse beatus Antonius hoc vitæ instituto
usus est, sed & reliqui Patres, qui religio-
sam vitam duxerunt: qui hortabantur &
solabantur ad se venientes, per quos signa
& curationes exhibebat Deus. Tamquam
enim lucernæ quædam claræ, virtutibus co-
ruscabant. Horum vitam ac mores, etiam
nos regia via incedentes, æmulemur, non
declinantes neque in dexteram, neque in
sinistram. Demus ergo operam quieti, je-
junio, vigiliis, orationibus, lacrymis, con-
ventionibus ad res divinas celebrandas, labori
manuum, conversationi cum sanctis Pa-
tribus, obedientiæ veritatis, & ausculta-
tioni divinarum Scripturarum: ne mens
nostra sylvescat, & inculta squallidaque
reddatur. Potissimum autem participatio-
ne nos sanctorum & immaculatorum my-
steriorum dignos exhibeamus: ut mente
nostra enascentibus infidelitatibus, sordi-
disque cogitationibus purgata, inhabitans
in nobis Dominus liberet nos a maligno.

In cunctis autem veram atque sinceram
caritatem ad invicem, & in omnes se-
ctemur: nam ex proximo comparat sibi
quis malum vel bonum. Non enim men-
dax est, qui dixit: *Quod uni ex his fra-
tribus meis minimis fecistis, mihi fecistis.*
Ad eos autem, qui pietatis viscera clau-
serant, dixit: *Quandiu non fecistis uni de
minoribus his, nec mihi fecistis. Et ibunt
hi in supplicium æternum, justi autem in
vitam æternam.* Antiqui vitulos, agnos,
& arietes, cuncta immaculata, in sacri-
ficiu Domino offerebant: at nos pro-
prium corpus Domino offeramus in Spiritu
Sancto, non polluentes hoc rebus vetitis,
aut aliqua cogitatione contaminantes; ne
reprobetur sacrificium nostrum.

Quo pacto autem comparare oportet
sanctitatem; suffecerit mentem sobriam
ac vigilantem habentibus recordatio Dei,
cujus radii cor omne illuminant.

De S. Anto-
nio Abbate.

Matth. 25.

Levit. 1. 3. 9.

nant. Qui vero mente adhuc infirmi sunt, aliquibus indigent exemplis, quibus ad imitandam excolendamque eandem virtutem excitentur. Sit ergo nobis exempli loco tale. Qui secundum mundum strenuos se præbent in bellis, imagines sumunt, in parietibus & tabulis belli historiam describentes: ut quomodo hi quidem sagittis feriant, alii vulnera infligant, quidam fugiant, alii incursiones faciant, alii adhibitis gladiis, spicarum instar adversarios decutiant. Atque hæc agunt ad æmulationem posterorum, & commemorationem eorum, qui rem fortiter in bello gesserunt adversus hostes repugnantes. Alii vero sanctorum quoque certamina in domesticis Oratoriis, ad imitationem videlicet ignavorum cordium, & oblectationem spectatorum, depingunt. Sic ergo satagite, quasi & nostra vita describenda sit, & in sublimi collocanda, ut omnibus sit conspicua: quin etiam excolendæ virtuti operam demus, ne quid vituperio dignum, atque absurdum inferatur imagini. Turpissimum enim revera est, spectare virum in imagine cum femina inhoneste versantem, & præsertim ex iis, qui videntur habitum pietatis assumpsisse. Si vero & cum masculo, secundum eum, qui dixit: *Masculi in masculos turpitudinem operantes*: quis tandem oculos in imaginem defigere auderet? Fugendum vel ipsum quoque spectaculum. Si autem cum tali ignominia præ pudore stupidi, spectari ab aliis nolumus, prorsus divina cooperante gratia turpes passionnes effugiamus, veræque virtutis studium curemus: ut compositio & structura historię quæ de nobis est futura, præclara & honesta fiat, quæ ad bonam æmulationem excitet sua pulchritudine obvius quoque: nihilque in ea deforme, minusve virtuti conveniens imprimamus. Etenim Sodomitarum historia indelebilis est, in medium producens, quomodo justi domum circumdederint homines intemperantes ac flagitiosi, donec cæcitate percussi, ignisque imbre combusti, & in cinerem redacti essent ipsi cum terra sua, in qua nefandas commistiones exercuerant. Horum historiam tamquam imaginem, quandam horrore plenam proposuit uniuscujusque nostrorum conscientię Creator noster Deus: ut ad exemplum hujusmodi respicientes, improborum commercia declinemus. Qui autem cæcutientes, propositam nobis historiam prætereunt, facile in voluptatum barathrum præcipites ruunt. Tu autem defixam tene in hujusmodi

Rom. 1.

Gen. 18. 19.

A Οἱ ὃ ἐν ἀδελφῶς διακείμενοι πρὸς τὴν τοιαύτην ἐννοιαν χρῆζουσὶ τινων ὑποδειγμάτων πρὸς ζήλον καὶ κατάρθωσιν τῆ αὐτῆς ἀρετῆς. Ἐγὼ ὃ ἡμῶν τὸ ὑπόδειγμα ποίητο. Οἱ κατὰ τὸν κόσμον ἀνδραγαδούντες ἐν τοῖς πολέμοις, εἰκόνας λαμβάνουσιν ὅππῃ τειχῶν καὶ σιδηρῶν, ἢ ἰσοεῖαν τῷ πολέμου διαγράφοντες. πῶς οἱ μὲν ἐντεινάντες τὰ πόδια. οἱ ὃ τρώσκοντες. οἱ μὲν φεύγοντες. οἱ ὃ κατατρέχοντες. ἑτέροι δὲ τῷ ξίφει χερσάμφοι, δίκην σαχῶν ἀντιπάλους ἀποθερίζουσι. Καὶ ταῦτα ἐπιτηδεύουσι πρὸς ζήλον τῷ μεταγενεστέρων, καὶ ἀνάμνησιν τῶν ἀεισευόντων κατὰ τὴν ἀνίστασιν τοῦ κόσμου. Πολλοὶ ὃ καὶ ἰὼ ἀδελφῶν τῶ ἀγίῳ ἐν τοῖς οἴκοις ἀναγράφουσι πρὸς ζήλον δὴ δὲ τῷ ναυδροκαρδίῳ καὶ τέρψιν τῷ θεῷ. Ὡς οὖν καὶ ἡμετέρας βίβας ἀναγράφουσι μέλλοντος, καὶ ἐν ὑψηλῷ ἀναλίσκουσι πρὸς ἐπίδειξιν πάντων, πωδῶν δάσατε. μᾶλλον δὲ πωδῶν καὶ κατάρθωσιν τῆ ἀρετῆς, ἵνα μηδὲ ψεκτὸν, ἢ ἀνοίκειον ἐνλεθῇ ἐν τῇ εἰκόνι. Αἰσχρότατον γὰρ ἀληθῶς, ἀνδρῶν ἐν εἰκόνι θεάσασθαι γυναικὶ ὁμιλῶντα ἀσέμνως, καὶ μάστιγα τῷ δοκῶντι χῆμα ἀσεβείας πεβληθῆναι. Εἰ δὲ καὶ μὴ ἄρρενος. κατὰ τὴν εἰπόντα. ἄρρενες ἐν ἄρρεσι ἰὼ ἀχρημοσύνῳ κατεργάζονται. ἴσιν ἄρα ἰολμήσας ἐναλίσκουσι τῇ εἰκόνι, φθικτόν καὶ τὸ θεῶμα. Εἰ τοιαῦτα ἐννοηθεῖν, ἐν τοιαύτῃ ἀλιμῶν θεαθῶν καὶ βεβλήμενοι, τῇ αἰσχύνῃ ἀποναρμήσαντες. πάντως ἐκφωξώμεθα τῇ αἰσχρῇ πάθει, τῇ χάριτος συωργέσης. φροντίσωμεν τοίνυν εὐλκεῖν τῇ ἀρετῇ, ὅπως γένηται ἡ σύνθεσις καὶ ἡ κατασκευὴ τῇ πρὸς ἡμῶν ἰσοεῖας καλὴ τε ὡς ὁ φημι, εἰς ζήλον ἀγαθὸν ἐξάπτουσα κατὰ τὴν καλλονῆς, τοῖς ἐντυγχάνουσι μηδὲν δυσφῆς, ἢ ἀνοίκειον τῇ ἀρετῇ χαρκτηρίζωμεν ἐν αὐτῇ. Καὶ γὰρ ἡ τῇ Σοδομοιτῇ ἰσοεῖα ἀνεξάλειπτος κατέστηκε, ἀναγορεύουσα πῶς ἐκύνθη τὴν οἰκίαν τῇ Δικαίᾳ οἱ ἄσωποι, ἄχρῃς δὲ ἐπλάγησαν τῇ ἀορασίᾳ, καὶ ὑπὸ τῆς πυρὸς ἐπομβείας καταφλεχθέντες ἐτεφρώθησαν αὐτοὶ τε, καὶ τὰ ἐδάφη αὐτῶν, ἐφ' οἷς τὰς ἀδέσμοις κατεργάζοντο μίξεις. Τῶν τὴν ἰσοεῖαν, ὡς εἰκόνα τινα, φόβος γέμουσαν, πωτέθηκεν ὁ ποιήσας ἡμᾶς Θεὸς τῷ ἐκάστου ἡμῶν σωματόν. ἵνα πρὸς τὸ ὑπόδειγμα ἐφορῶντες, ἐκκλίνωμεν τῷ φάτῳ. Οἱ δὲ ἐπικαμμύοντες τῇ θεωρίᾳ τῆς πωρημένης ἡμῶν ἰσοεῖας, ῥαδίως ἐμπίπτουσιν ἐν τῷ βαράθρῳ τῷ ἡδονῶν. Σὺ δὲ ἐρητισμένον ἔχε τὴν ἀγνοίας ὄμμα πρὸς τὴν τοιαύτην

ποιούτω κατανόησιν, ἵνα τῷ φόβῳ ἐγκράσις πα-
αίχιστα πάθῃ, καὶ τὰς φλεγμαγνάσας ἡδονὰς κα-
ταμαράνῃ ἢ παροδοκίᾳ τῆς ὀργῆς. Τίς γὰρ
ἐννοῶν τὴν θεήλατον ἐκείνῳ ὀργῇ, καὶ καταπλήσῃ,
καὶ συζέληται τῇ διανοίᾳ, εἰ μήτε παρέργως κέ-
χηται τῇ θεωρίᾳ; ἐγὼ δὲ ὁ ῥαθύμος τὸν νῦν
μεριμνῶς ἐπιστήσας τῇ ἰσοερίᾳ ἐξέταξα, καὶ τὸ παρ-
σωπον τοῖς γόνασιν ἐπιθεῖς ἐκλαυσα. Πῶς γὰρ
καὶ φοβερόν ἐστι αἰσθάνεσθαι, τοῖς καρδαῖν τῷ τῇ ψυ-
χῆς ὀφθαλμῷ ἐνορῶσι, τῇ σφοδρῶτάτῃ ῥύσει καὶ
πυρὸς ἐκείνης καὶ τῇ γλῶσσοι φρυαζομένη, καὶ τῇ οἰκη-
τόρων τιχομένη, ὥσει κηρὸς, καὶ καπνὸς ἀνιόν-
τος; Ἀραγε καὶ δύναται ταῦτα τὰ ὑποδείγματα
καὶ παροπτερονότων καὶ ψυχῇ λελιθωμένην μα-
λάξαι; Τοιγαρὲν πυκνότερον τῇ ἰσοερίᾳ ἐνατενί-
ζωμεν, μάλλον ὅτι ἀπαρалаίπῳ, ἵνα τῇ παουδῇ
καὶ κρητόνων, καὶ προειρημένων τῇ πύραν φύγωμεν.
Ἡ γὰρ ἀμέλεια αὐξάνει καὶ ἀφοβία. Ὁ δὲ ἐκατέρων ὁ
σωτήρ ἢ ὁ σωτήρ. Οἱ δὲ ἐν ἐξέσει κακοὶ
ἄνθρωποι, δυσέκδοτοι ὑπάρχοντες τῆς τύχης, πάντοτε
ἐπεὶ λύπη καὶ πνευματικὸς καρπὸς ἐπιρρέπον-
τος. Πάλιν δὲ, ὡς ἐν εἰκόνι, φέρωμεν τὴν μνή-
μην, ὡς ἡ μὲν Αἰγυπτία εἴλετο τὸν Ἰωσήφ
ἐπισπῶσα πρὸς ἑαυτὴν· τὸν δὲ θεοφιλεῖ τὸ ἱμά-
τιον αὐτῆς καταλείψαντα καὶ ἀποδράσαντα ἐμύσας.
καὶ πάλιν τοὺς παροπτερόντας τοὺς ἐν Βαβυλῶνι,
ὡς ἐν εἰκόνι, θεωρῶμεν τῇ διανοίᾳ πῶς ἠπειγον,
πρὸς αἰχμαγωγίαν, καὶ μακαρίαν Σωσάνναν. αὐ-
τῇ δὲ ὁσεβῆ καὶ ἀνδρείῳ λογισμῷ χρησαμένη, τέ-
τοις κατέβαλεν. Οὕτως οὖν καὶ ἡμεῖς ἀγωνισώ-
μεθα εὐλαβῶς, καὶ μάλιστα πεπεισμένοι, ὅτι
ὁ δὲ κρυπτόν, ὃ καὶ φανερωθήσεται, ἵνα εἴ τις ἀρε-
τὴ, καὶ εἴ τις ἐπάμνος, ταῦτα ἐφωρῶσθαι πρὸς ἡμῖν·
ἵν' ὡς ἐν τοῖς ἐπαμνημόνις, καὶ μὴ ἐν τοῖς ψε-
γομένοις.

Περί δὲ τῶν ζητημάτων, καὶ τῶς πῶς δεῖ συνα-
νασχεῖσθαι ἀδελφοῖς, καὶ ἀρέσκειν Θεῷ ζῶντι καὶ
ἀληθινῷ, ὑμῶν προσερχομένων πρὸς ἡμῶν, ση-
μανῶν ἡμῖν τὴν χάριτος ἡμῖν συνεργείας. Ἐστω
δὲ μετὰ ὑμῶν καὶ ὑμῶν ὁ Κύριος, ἡ πατρὶς τῆς
ζωῆς, ὁ ἐπομβρῶν χαρὰν, καὶ εἰρήνην, καὶ ἀγι-
ασμόν, καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν, τοῖς ἐκζητῶσιν αὐ-
τὸν ἐν ἀληθείᾳ. Ἀσπασαί τοὺς σὺν σοὶ ἀδελφούς.
ἀσπάζονται σε οἱ ἐνταῦθα ἀδελφοί.

A modi cogitatione mentis aciem, ut metu
turpissimas passiones elidas, urentesque
voluptates expectatio iræ emarcescere fa-
ciat. Quis enim divinam iram cernens,
non trepidet, consterneturque animo, nisi
forte oscitabundus, atque aliud agens ista
consideret? Ego vero ignavus particulas
hujus historię singulas attentius contem-
platus, ingemui, vultuque in genua de-
posito, flevi. Quo enim pacto vere for-
midabile non erit mundo cordis oculo in-
tuentibus vehementissimum ignis illius flu-
xum, terramque dum torreretur, & in-
colas instar ceræ fumique liquefcentes?
An non poterunt hæc eorum, qui antea
supplicio sunt affecti, exempla vel lapi-
deam animam emollire? Frequentius ita-
que, imo potius assidue ad ejusmodi hi-
storias intente respiciamus; ut potiorum
studio, experientiam prædictorum fugia-
mus. Nam auget audaciam negligentia:
ex utraque vero consuetudo conflatur. Qui
autem habitum sibi mali acquisiverunt, exi-
tum ægre invenire possunt; quum habitus
is ad abolendum spiritalem fructum sem-
per irrepit. Ex adverso, velut in imagine
recordemur illius Ægyptiæ, quomodo ad
se attrahere conata sit pium Joseph; ipse-
que quo pacto etiam vestem suam reli-
querit, ut scelus effugeret. Rursusque
mente contemplemur tamquam in imagi-
ne senes illos Babylonicos, quomodo ad
turpitudinem beatam Susannam compellere
studebant: ipsa autem pia & virili cogi-
tatione adhibita, istos deturbaverit. Sic
ergo & nos sincere certemus, maxime
persuasi, quia *nihil occultum quod non re-*
velabitur: ut si qua virtus, & si qua laus,
hæc de nobis circumferantur: ut simus
inter eos qui laudantur, & non inter
illos qui vituperantur.

De iis porro, quæ quærentur, &
quo pacto conversari oporteat cum fratri-
bus, & complacere Deo viventi, ac ve-
ro; vobis pro nobis orantibus significabi-
mus, divina nos adjuvante gratia. Sit
autem inter nos & vos Dominus, fons
vitæ, qui gaudium, pacem, sanctificatio-
nem, & spem bonam pluit super quæren-
tes eum in veritate. Saluta fratres, qui
tecum sunt: salutant te qui hic sunt fratres:

Genes. 39.

Daniel. 13.

Luc. 18.

SANCTI PATRIS NOSTRI
EPHRAEM SERMO
IN SECUNDUM ADVENTUM DO-
MINI NOSTRI JESU CHRISTI.

ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΕΦΡΑΙΜ ΛΟΓΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΕΥΤΕ-
ΡΑΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ
ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Fratres mei Christo dilecti, audite, quæ dicturus sum de secundo, & terribili Domini Nostri Jesu Christi adventu. Ego enim recordatus sum horæ illius, & tremui, ob nimium timorem cogitans, quæ tunc erunt revelanda. Quis enim ea narrabit? Quæ lingua referet? Quæ auris capax erit ea audiendi? Quum Rex Regum surgens ex throno gloriæ suæ descendet, ut visitet omnes habitatores orbis terræ, & ponat rationem cum ipsis, & reddat bonam mercedem dignis, & poenæ dignis similiter poenas, ut justus Iudex. Hæc igitur cogitans totus consternor, & timore membra mea concutiuntur. Oculi mei lacrymantur, vox mea deficit, comprimuntur labia, horret lingua, & cogitationes silentium meditantur. Necessitate compellor dicere, propter vestram utilitatem, ac timor filere me cogit. Hæc enim prodigia magna, & terribilia neque unquam contigerunt ab initio rerum creatarum, neque contingent unquam in omnibus generationibus. Et modo quidem sæpe quum tonitru vastius fit, omnem hominem terret, atque omnes in terram inclinantur: tunc vero quomodo sustinebimus, quum audiemus tubæ vocem de coelo omne tonitru clangore superantem, atque e somno eos excitantem, qui a sæculo dormiunt; justos, & injustos? Tunc & in inferis ossa humanæ naturæ, quæ audient sonum tubæ, celeriter current, & quærent suas compages, quum videbimus omnem hominum spiritum in ictu oculi resurgentem unumquemque ex loco suo, simulque congregatum ad iudicium ex quatuor terminis terræ. Jubebit enim magnus Rex; qui omnis carnis habet potestatem, & subito tremebunda, & festinans dabit terra mortuos suos, suoque mortuos mare, sive feræ discerpserint, sive pisces voraverint, sive volucres rapuerint, omnia in ictu oculi sistentur, & capillus unus non relinquetur. Quomodo sustinebimus, Fratres, quum videbimus igneum fluvium erumpentem cum ira tanquam mare ferox, devorantem montes, & saltus, & comburentem omnem terram, &

quæ

A Δελφοί με φιλόχριστοι, ἀκούσατε πρὸς τὸ δούτερας καὶ φοβεράς πρῆσσίας τῆς Δεσποτικῆς ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐγὼ γὰρ ἐμνήσθην τῆς ὥρας κείνης, ἣ ἐτρόμαξα ἀπὸ τῆς πολλῆς φόβου, ἐνδυμέμενος τὰ μέλλοντά τοτε ἀποκαλύπτειν. Τίς γὰρ αὐτὰ διηγήσεται; ποταπὴ γλῶσσα φθέγγεται; ποία ὅτι ἀκοὴ χωρίσεται κείνα ἀκούσας; ὅταν ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλευμένων, Ἰσχυρὸς ἀπὸ τῆς θρόνου τῆς δόξης αὐτοῦ, κατέλθῃ ἐπισκέψασθαι πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν οἰκουμένην, ἥτοι συσάραγ λόγον μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀποδοῦναι τὸ καλὸν μισθὸν τοῖς ἀξίοις, τοῖς ὅτι πάλιν ἀξίοις κολάσεως ἀποδοῦναι τὰς κολάσεις, ὡς δίκαιος Κριτής. Ταῦτα οὖν ἐνδυμέμενος, φόβῳ συνεχοντά με τὰ μέλη, καὶ πρὸς ἀλέλουμεν πάντοθεν. οἱ ὀφθαλμοί με δακρύουσιν, ἡ φωνὴ μου κλείπει, χεῖλη με πεπήγασιν, ἡ γλῶσσά με φεῖται, καὶ οἱ λογισμοί σιωπὴν μελετῶσιν. Ὡς πῶς ἀναγκάζομαι εἰπεῖν ὅτι τὸ ὑμῶν ὠφέλειαν; καὶ ὁ φόβος κατεπεῖγέ με σιωπᾶν. Τοιαῦτα γὰρ μεγάλα καὶ φοβερά δαύματα ἔτε ἐγένοντο ἀπὸ ἀρχῆς κτίσεως, ἔτε μὴν γένωνται ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις. Ἄρτι μὲν γὰρ πολλαίς ἐὰν γένῃ ἀστραπὴ τραυτοτέρα, πάντα ἀνθρώπον κεντρώει, καὶ πάντες εἰς γῆν ἐπικλίνονται. Τότε ὅτι πῶς ὑπενέγκωμεν, ὅταν ἀκούσωμεν τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος, ἢ τῆς ὑψαυτοῦ ὑπερπᾶσαν βροντὴν καὶ κραζέσης, καὶ ἰσχυρίζεσης τοὺς ἀπὸ αἰῶνος κοιμηθέντας δικαίους τε καὶ ἀδίκους. Τότε ἐν τῷ ἁδὲν τὰ ὅσα τῶν ἀνθρωπίνης φύσεως ἀκούοντα τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος, πρὸς ἑλπίουσι μὲν ἀπουδῆς, ζητῶντα τὰς ἑαυτῶν ἀρμονίας, ὅταν ἴδωμεν πᾶσαν πνοὴν ἀνθρώπων ἐν ῥίπῃ ὀφθαλμοῦ ἀνισταμένους, ἕκαστον ἐκ τῆς πόπου αὐτοῦ, καὶ ἐπισυναγομένους ἐκ τῆς τεσσάρων περάτων τῆς γῆς πρὸς τὸ κριτήριον. Κελεύει γὰρ ὁ μέγας Βασιλεὺς, ὁ ἔχων ἐξουσίαν πάσης σαρκὸς, καὶ διδύως μὲν τρόμα καὶ ἀπουδῆς δώσῃ ἢ γῇ τοὺς νεκροὺς αὐτοῦ, καὶ ἢ θάλασσα τὰς ἑαυτοῦ νεκροὺς. εἴτε θηρία ἐσπάραν, εἴτε ἰχθύες ἐμέλισαν, ἢ καὶ ὄρνεα διήρπασαν, πάντα ἐν ῥίπῃ ὀφθαλμοῦ πρὸς τὸ κρίνον. καὶ θρῖξ μία σὺν ἀπολεφθήσεται. Πῶς ὑπενέγκωμεν, ἀδελφοί, ὅταν ἴδωμεν τὸν πυνονὸν ποταμὸν ἐξέρχόμενον μὲν θυμῷ, ὡς ἀνέγειν θάλασσαν, καὶ κατεσθίωντα ὄρη καὶ νῆπας, καὶ

κατα-

κατακαίοντα πάντα τὴν γῆν, καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα; Τότε, ἀγαπῆτοί, ὡς τὸ πυρὸς κλείνει οἱ ποταμοὶ κλείψουσιν, αἱ πηγαὶ ἀφανίζονται, τὰ ἄστρα πίπτουσιν, ὁ ἥλιος σβέσθῃ, ἡ σελήνη παρέρχῃ, ὁ ἔθνος εἰλίσσῃ, ὡς βιβλίον. καὶ οὕτως γέγραπται. Τότε οἱ ἄγγελοι ἀποσταλέντες πορεύονται, ὁππότε ἀκούοντες τὰς ἐκκλησίας ὡς τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ὡς ἔφη ὁ Κύριος, ἀπὸ ἀκρῶν ἑρῶν, ἕως ἀκρῶν αὐτῶν. Τότε δεασάμεθα ἑρῶν καὶ γῆν καὶ νῆν, καὶ τὰ ἐπ' αὐτῶν. Πῶς ὑπενέγκωμεν τότε, φιλόχριστοι, ὅταν ἴδωμεν φοβερὸν θρόνον ἐπιμαζόμενον, καὶ τὸ σημεῖον τῆς σταυρῆς φαινόμενον, ἐν ᾧ περὶ τῆς Χειρὸς ἐκείνης ὑπὲρ ἡμῶν; Τότε πάντες δεασάμενοι ἐν τῷ ὕψι φανέν τὸ φοβερὸν τὸ ἅγιον σκήπτρον τῆς μεγάλης Βασιλείας, ἐπιγινώσκει λοιπὸν ἕκαστος τὸ μνημονεῖον τὸ λόγον τῆς Κυρίας παραρηκότος. ὅτι φανήσῃ τὸ σημεῖον τῆς Τιμῆς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ ἑρῶν. καὶ ἐν πληροφορίᾳ γίνονται πάντες, ὅτι ὀπίσω τέττε ὁ Βασιλεὺς μέλει ἀναφαίνασθαι. Ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ, ἀδελφοί μου, ἐννοεῖ ἕκαστος πῶς ἀπαντήσῃ τῷ φοβερῷ Βασιλεῖ, καὶ ἀναλογίζῃ πάσας τὰς πράξεις αὐτοῦ. Εἶπα καὶ θεωρεῖ τὰ ἱερὰ ἔργα ἐμπεριβεμένη αὐτῶν ἱεράμενα, εἴτε ἀγαθὰ, εἴτε φαῦλα. Τότε πάντες οἱ ἐλεήμονες καὶ οἱ μετανοήσαντες γνησίως χαίροντες, βλέποντες τὰς εὐχολὰς, αἵς προέπεμψαν. Ὅρῳσι τὸ οἱ συμπαθεῖς τοὺς πτωχοὺς καὶ πένοντας, ὅς ἐνταῦθα ἠλέησαν, παρακαλῶντας τὸ ὑπὲρ αὐτῶν, καὶ τὰ ἀγαθὰ αὐτῶν ἐξαγγέλλοντας ἐπὶ ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων. οἱ δὲ πάλιν τὰ δακρυὰ τῶν κόποις τοὺς ἀπὸ μετανοίας. καὶ αὐτοὶ ἴσαν ἱλαροὶ τὸ φαιδρὸν τὸ ἐνδοξόν, προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τῆς μεγάλης Θεῆς καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καὶ τί σιωπῶμεν εἰ λέγω τὰ μέγιστα; Ὅταν ἀκούσωμεν τὴν μεγάλης ἐκείνης φωνῆς, καὶ φοβερᾶς κραυγῆς, ὡς τῆς ὑψωμάτων τῆς ἑρῆς, λεγούσης. ἰδοὺ ὁ Νυμφίος ἔρχεται, ἰδοὺ ὁ Κεῖταις παραγίνεται, ἰδοὺ ὁ Βασιλεὺς ἀναφαίνεται, ἰδοὺ ὁ Δικαστὴς τῶν δικαστῶν ἀποκαλύπτῃ, ἰδοὺ ὁ τῶν ὅλων Θεὸς ἔρχεται χεῖνα ζῶντας καὶ νεκρούς. Τότε, φιλόχριστοι, ὡς τῆς κραυγῆς ἐκείνης τραμαζοὶ τὰ δεμέλια καὶ οἱ νεφροὶ τῆς γῆς, ἀπὸ περάτων ἕως περάτων, καὶ θάλασσα, καὶ πάντα ἄβυσσοι. Τότε, ἀδελφοί, σενοχωρία καὶ φόβος καὶ ἑκστασις ἐπὶ πάντα ἄνθρωπον ὡς τῆς κραυγῆς καὶ ἡχῆς τῆς σάλπιγγος, καὶ ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐσπεριζόμενων τῇ οἰκουμένη. Αἱ γὰρ

Tom. II.

δυνα-

A & quæ in ea sunt opera? Tunc, dilecti, ab illo igne flumina deficient, *Matth. 24:* & fontes evanescent, stellæ cadent, sol extinguetur, luna abibit, coelum plicabitur ut volumen, sicut scriptum est. Tunc Angeli missi circumcurrent, congregantes electos à quatuor ventis, ut dicit Dominus, à summo coelorum usque ad extremum eorum. Tunc *2. Petr. 3. Apocal. 1. Isai. 65. 66.* B novam secundum promissionem ipsius. Quomodo sustinebimus tunc, Christo dilecti, quum videbimus terribilem thronum præparatum, & signum Crucis apparens, in quo affixus est Christus voluntarie pro nobis? Tunc omnes conspicientes in sublimi splendens, terribile, ac sanctum sceptrum magni Regis, cognoscent deinceps unusquisque, & recordabuntur sermonis Domini prædicentis, quod apparebit signum Filii hominis in coelo, & certo cognoscent omnes post hoc Regem esse appariturum. In hora illa, fratres mei, cogitabit quisque quomodo obviam ibit tremendo Regi, & recogitabit omnes actiones suas. Deinde etiam videbit propria opera coram se posita sive bona, sive mala. D Tunc omnes misericordes, & qui poenitentiam vere egerunt, gaudebunt videntes vota, quæ præmiserunt. Videbunt & ii, qui compassi sunt, egenos, & pauperes, quorum hinc miserti sunt, pro ipsis advocantes, & bona ipsorum prædicantes coram Angelis, & hominibus, & rursus lacrymas & labores propter poenitentiam. Et ipsi stabunt hilares, & alacres, & gloriosi, expectantes beatam spem, & adventum gloriæ magni Dei, & Salvatoris Nostri Jesu Christi. Et cur breviter non dico majora? Quum audierimus magnam illam vocem, & terribilem clamorem è summitatibus coelorum dicentem: *Ecce sponsus venit, ecce* *Matth. 25.* Judex accedit, ecce Rex apparet, ecce Judex judicium revelatur, ecce omnium Deus venit ad judicandum vivos, & mortuos. Tunc, Christo dilecti, ex clamore illo tremant fundamenta, nervique terræ à terminis usque ad terminos, & mare, & omnes abyssi. Tunc, fratres, angustia, & timor ac stupor supra omnem hominem ex clamore, & sonitu tubæ, atque à timore, & expectatione eorum, quæ superventura sunt orbi terræ. *Virtutes enim coelorum com-* *Apocal. 4.*

B b

move-

movebuntur, sicut scriptum est. Tunc præcurrent Angeli, & chori Archangelorum simul current, Cherubim, & Seraphim, & illa plena oculis in potentia & virtute, clamabunt, *Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Sabaoth, qui est, & qui erat, & qui venturus est*, Omnipotens. Tunc omnis creatura in coelo, & in terra, & sub terra cum tremore & virtute clamabit: *Benedictus qui venit Rex in nomine Domini*. Tunc scindentur coeli, & revelabitur Rex regum, immaculatus, & gloriosus Deus noster, ut fulgur terribile cum virtute magna, & gloria incomparabili: sicut & Joannes Theologus pronuntiavit, dicens: *Ecce venit in nubibus caeli, & videbit eum omnis oculus, & qui eum pupugerunt, & plangent se super eum omnes tribus terræ*. Quæ igitur anima vult inveniri tunc, ut possit sustinere? Quum coelum, & terra fugæ se dabunt, ut ait Theologus rursus: *Et vidi thronum magnum candidum, & sedentem super eum, a cujus conspectu fugit terra, & coelum, & locus non est inventus eis*. Vidisti ne unquam timorem hujusmodi? Vidisti tales res inusitatas & tremendas? Coelum, & terra fugiet, & quis præterea stare poterit? Nos peccatores quo fugiemus, quum videbimus sedes positas, & Dominum omnium sæculorum sedentem? Quum adspiciemus innumerabiles exercitus in timore thronum circumstantes. Tunc Danielis prophetia implebitur: *Aspiciebam*, inquit, *donec throni positi sunt, & antiquus dierum sedit: vestimentum ejus candidum quasi nix & capilli capitis ejus quasi lana munda: thronus ejus flammæ ignis: rotæ ejus ignis accensus: fluviis igneus egrediebatur a facie ejus: millia millium assistebant ei, & decies centena millia ministrabant ei: iudicium sedit, & libri aperti sunt*. Magnus timor, fratres, in illa hora, atque horror & stupor, quum constituet ille sine personarum acceptione iudicium, atque aperientur illi libri terribiles, ubi scripta sunt & opera nostra, & sermones, & actiones nostræ. Qui locuti sumus, & operati in vita hac, & putavimus latere Deum, qui scrutatur corda, & renes, ut scriptum est: *Quoniam capilli capitis vestri omnes numerati sunt; videlicet cogitationes, & discursus, de quibus Judici rationem reddemus. Quot lacrymis indigemus propter horam illam, & negligimus! Quot fletus & suspiria funde-*

Αδυναμίας τῶν ἑρανῶν σαλευθήσονται, καθὼς γεγραπται. Τότε προτρέχουσιν ἄγγελοι, οἱ τῶν ἀρχαγγέλων χοροὶ σωτρέχουσι, χειρὸς καὶ Σεραφίμ, καὶ τὰ πολυόμματα ἐν ἰσχύϊ καὶ δυνάμει κρᾶζουσιν· ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος σαβαώθ, ὁ ὢν, καὶ ὁ ὢς, καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ παντοκράτωρ, Τότε πᾶν κτίσμα ἐν ἑρανῶ, καὶ ἐπὶ γῆς, καὶ ὑποκάτω γῆς, ἐν τρώμῳ καὶ ἰσχύϊ βοήσῃ. Ἀλογημένος ὁ ἐρχόμενος Βασιλεὺς ἐν ὀνόματι Κυρίου. Τότε χωθήσονται οἱ ἑρανοὶ, & ἀποκαλυφθήσεται ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλευνόντων, ὁ ἀχραντος καὶ ἔνδοξος Θεὸς ἡμῶν, ὡς ἀστραπὴ φοβερά, μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ δόξης ἀνεικάστου. καθὼς & Ἰωάννης ὁ Θεολόγος ἐκήρυξε, λέγων· ἰδοὺ, ἔρχεται ἐπὶ τῇ νεφελᾷ τῶν ἑρανῶ, καὶ ὄψεται αὐτὸν πᾶς ὁ ὀφθαλμὸς, καὶ οἵτινες αὐτὸν ὤψεσθαι θέλουν, καὶ κόψονται ἐπὶ αὐτῷ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. Ποταπὴ ἄρα ψυχὴ θέλει δρεθῆναι τότε, ἵνα δωηθῇ ὑπομείναι; ὅτι ὁ ἑρανὸς καὶ ἡ γῆ φυγῇ χρῆσονται. ὡς φησὶν ὁ Θεολόγος, πάλιν. εἶδον θρόνον λευκὸν μέγαν, καὶ τὸν καθήμενον ἐπὶ αὐτῷ, & ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ ἔφυγον ὁ ἑρανὸς καὶ ἡ γῆ. καὶ τὸπος ἔχον ἀρέσθαι αὐτοῖς. Εἶδες ποῖον φόβον ποτε; εἶδες ποιαῦτα θαύματα καὶ φοβερά τεράγματα; Ὁ ἑρανὸς, καὶ ἡ γῆ φάνη. καὶ τίς λοιπὸν δυνάται εἶναι; Ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ πᾶς φύγωμεν; ὅταν ἴδωμεν θρόνους τιθέντας, καὶ τὸν Δεσπότην τῶν ὅλων αἰώνων καθίζοντα. ὅταν θεωρήσωμεν τὰς ἀναειρημένους στρατίας περὶ τῶν θρόνων ἐν φόβῳ. Τότε πληρῆται ἡ τροφικαία Δαμιήλ. ἐδεώσαν, φησὶν, ἕως ὅτε θρόνοι ἐτέθησαν, καὶ παλαιὸς ἡμερῶν ἐκάθισεν, τὸ ἐνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡς χιών, ἡ θριξὶς τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ὡς εἰς ἔλαιον καθαρόν, ὁ θρόνος αὐτοῦ φλόξ πυρός. οἱ τροχοὶ αὐτοῦ ὡς φλέγον. ποταμὸς πυρός ἐλκεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ. χίλια χιλιάδες πρᾶξήκεσαν αὐτῷ, καὶ μυρία μυριάδες ἐλαττέρου αὐτοῦ. κειτήριον ἐκάθισεν, καὶ βίβλοι ἠνεύχθησαν. Μέγας φόβος, ἀδελφοί, ἐν τῇ ὥρᾳ αὐτῇ, καὶ φρίκη, καὶ ἔκστασις, ὅταν καθίσῃ αὐτοῦ τὸ ἀποσώπλητον κειτήριον, & ἀνερχθῶσιν αἱ φοβεραὶ αὐτοῦ βίβλοι, ἔνθα γεγραμμένα εἰσὶ τὰ ἔργα ἡμῶν, καὶ οἱ λόγοι, καὶ αἱ πράξεις ἡμῶν, οἱ ἐλάλησαμεν καὶ ἐπράξαμεν ἐν τῷ βίῳ τῷ τῷ, καὶ ἐνομίσασαμεν λανθάνειν τὸν Θεόν, τὸ ἐτάζοντα καρδίας καὶ νεφρῶν. καὶ τὸ γεγραμμένον. ὅτι αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἠριθμημέναι εἰσιν, ἡγοῦμαι οἱ διαλογισμοὶ καὶ τὰ ἐνθυμήματα, καὶ ὡς ὁ λόγος ἀποδώσομεν τῷ Κετῇ. Ὡς πῶσων δακρύων

κρύων χρῆζομεν. Ἄρα τὸ ὄραν ἰκνέινω, καὶ ἀμε-
 λῶμεν. ὡς πόσα κλαύσομεν καὶ στενάξομεν ἑαυτοὺς,
 ὅταν ἴδομεν τὰς μεγάλας ἰκνέιναις δωρεάς, ἃς
 μέλθοι λαμβάνειν τῷ ἔξ βασιλείας τῆς δόξης οἱ
 καλῶς ἀγωνισάμενοι. Ὅταν ἴδομεν τοὺς ὀφθαλ-
 μοῖς ἡμῶν τὸ ἀπὸ ῥήτων τῶν ἑρανῶν βασιλείαν. Καὶ
 πάλιν ἐκ τῆς ἄλλης μέρους θεασόμεθα τὰς φο-
 βερὰς κολάσεως φαινομένης. μέσον δὲ τῶν, πᾶ-
 σαν φυλὴν καὶ πᾶσαν πνοὴν ἀνθρώπων, ἀπὸ τῆς
 πρωτοπλάστου Ἀδὰμ, ἕως τῆς ἡμετέρας ἑξα-
 τον τῶντων, καὶ πάντας μὲν τρέμου γόνυ κλίνον-
 τας καὶ προσκυνοῦντας ἐπὶ προσώπον. καὶ τὸ γε-
 γραμμένον. Ὡς ἐγώ, λέγει Κύριος, ὅτι ἐμοὶ
 κάμψαι πᾶν γόνυ. Τότε, φιλόχριστοι, πᾶσα
 ἡ ἀνθρωπότης ἱσαμένη μέσον τῆς βασιλείας καὶ τῆς
 κείσεως, ζωῆς καὶ θανάτου, μέσον ἀδείας καὶ ἀνά-
 γκης, πάντες τὴν φοβερὰν ὄραν τῆς κείσεως ἐκδε-
 χόμενοι, καὶ ὁδοὺς ὁδοῦν διώματα βοηθήσας.
 Τότε ἀπαγγέλλεται ἕκαστος τὴν ὁμολογίαν τῆς πίστεως,
 καὶ τὴν σωτηρίαν τῆς βαπτίσματος, τὴν τε πί-
 σιν ἀμείαντον ἀπὸ πάσης ἀρέσεως, καὶ τὴν σφρα-
 γίδα ἁθροῦτον, καὶ τὴν χιτῶνα ἀμόλυντον. καὶ
 τὸ γεγραμμένον. ὅτι πάντες οἱ κύκλοι αὐτῶν οἴοισι
 δῶρα τῶν φοβερῶν βασιλείας. Πάντες γὰρ οἱ πολιτο-
 γραφηθέντες ἐν τῇ ἀγίᾳ ἐκκλησίᾳ, ἀπαγγέλλου-
 σιν καὶ τὴν ἰδίαν διώμιν. διωμοὶ δὲ διω-
 τῶς ἐπαγγέλλονται, καὶ τὸ γεγραμμένον. ὅτι ὡς ἐδό-
 δη πολὺ, ζητηθήσεται παρὰ αὐτῶν. καὶ ὡς μέτρον
 μετρεῖ ἕκαστος, ἀντιμετρηθήσεται αὐτῶν. Πλὴν
 καὶ μέγας τις ἢ, καὶ μικρὸς, ἐπ' ἴσης πάν-
 τες τὴν πίσιν ὁμολογήσαντες, καὶ τὴν ἀγίαν σφρα-
 γίδα ἐλάβομεν. πάντες ὁμοίως τῶν Διαβόλων ἀπ-
 επαζάμεθα, ἐμφυσησάντες αὐτῶν. καὶ πάντες
 ὁμοίως τῶν Χειρῶν συνεπαζάμεθα προσκυνοῦσαν-
 τες αὐτῶν. ἔγχε ἄρα νενοήκατε τὴν μυσηρίαν τῆς κο-
 λυμβήθρας τῆς διώμιν, καὶ τῶν ἀλλοτεῶν ἀποπα-
 γῆς. Καὶ γὰρ ἡ ἀποπαγή, ὡς ἐπὶ τῆς ἀγίας βαπτί-
 σματος ποιῆν ἀπαγγέλλεται, μικρὰ μὲν φαίνεται
 λεγομένη, νοσμένη δὲ καὶ πάνυ ὅτι μεγάλη. ὡς
 ὁ ἰσχύσας φυλάττει, τεισμανάειος ἔσται. Διὰ γὰρ
 ὁλίγων ῥημάτων πᾶν κακὸν ὀνομαζόμενον, ὁ μι-
 σῆ ὁ Θεός, ἀποτασόμεθα. ἔχ' ἐν, ἢ δύο, ἢ
 δέκα, ἀλλὰ πᾶν κακὸν ὀνομαζόμενον, ὁ μισῆ ὁ
 Θεός, ἀποτασόμεθα. Οἷον τι λέγω. Ἀποτά-
 σωμα, φθοῖ, τῶν Σατανᾶ, καὶ πᾶσι τοῖς ἔργοις
 αὐτοῦ. Ποίοις ἔργοις; Ἀκροῦ. πορνεία, μοι-
 χεία, ἀκαθαρσία, ψάδαι, κλοπή, φθονὸς,
 φαρμακεία, μαντεία, ἐπαοιδία, θυμὸς, ὀργή,
 βλασφημία, ἔχθρα, εἰδιδί, ζήλω. Ἀποτά-
 σμα

A fundemus, quum videbimus magna illa
 dona, quæ suscepturi sunt à gloriæ Re-
 ge, qui bonum certamen certarunt! Quum
 videbimus nostris oculis cœlorum
 regnum ineffabile, & rursus ex alia par-
 te conspiciemus præsentibus cruciatus tre-
 mendos: atque in horum meditullio om-
 nes tribus, atque omnes spiritus homi-
 num ab Adam protoplasto usque ad ulti-
 mum omnium natum, omnesque cum
 tremore genua flectentes, & supplices
 procidentes in faciem, sicut scriptum
 est: *Vivo ego, dicit Dominus, quia mihi*
curvabitur omne genu. Tunc, dilecti a
 Christo, omnis humana natura stans
 media inter regnum & iudicium, in-
 ter vitam & mortem, inter securitatem
 & necessitatem, omnes terribilem ho-
 ram iudicii expectantes, & nemo nemi-
 ni poterit auxiliari. Tunc reposcetur ab
 unoquoque confessio fidei, & baptis-
 matis signum, & fides immaculata ab
 omni hæresi, & sigillum infractum,
 & vestis impolluta, ut scriptum est:
Quod omnes in circuitu ejus ferent mune-
ra terribili Regi. Omnes enim, qui in
 sancta Ecclesia tamquam cives adscripti
 sunt, rationem reddent juxta propriam
 virtutem. *Potentes vero potenter exami-*
nabuntur: Ut scriptum est: *Cui multum*
datum est, multum quæretur ab eo, &
qua mensura metietur quisque, remetietur
ei. Verumtamen siue magnus quis sit,
 siue parvus, ex æquo omnes fidem
 confessi sumus, & sanctum signaculum
 accepimus, omnes similiter Diabolo
 renunciavimus, exsufflantes eum, atque
 omnes similiter Christo cooptati fui-
 mus, adorantes eum. Siquidem co-
 gnovistis mystici lavacri virtutem, at-
 que inimici renunciationem: etenim
 renuntiatio, quam in sancto Baptisma-
 te facere postulamus, exigua quidem
 videtur verbo, sed re intellecta, ma-
 gna admodum est, quam qui servare
 potest, erit beatissimus. Paucis enim
 verbis, omni, quod mali nomine nun-
 cupatur, quodque odit Deus, nuncium
 remittimus: non uni, aut duobus, aut
 decem, verum omni malo ita dicto,
 quod odit Deus, renunciamus. Exem-
 pli gratia: *Abrenuncio, inquit, Satanae,*
& omnibus operibus ejus. Quibus ope-
 ribus? Audi: Scortationi, adulterio,
 impuritati, mendacio, furto, invidia,
 veneficio, divinationi, incantationi,
 excandescentiæ, iracundiæ, blasphem-
 iæ, inimicitiae, contentioni, æmu-
 lationi. Abrenuncio ebrietati, otioso

Isai. 45.
 Rom. 14.
 Philipp. 2.

Psal. 75.

Sapient. 6.
 Luc. 12.
 Matth. 7.
 Marc. 4.

sermoni, superbix, inertia. Abrenuncio risibus, citharæ pulsationibus, cantibus dæmoniacis, puerorum stupris, auguriis, spirituum interrogationi, foliorum scriptationibus. Abrenuncio idolothyto, sanguini, suffocato, & morticiniis. Quid autem plura dico? Non enim tempus est omnia dicendi. Sed prætereamus multa, & simpliciter dicamus. Abrenuncio omnibus, quæ in sole, luna, & stellis fiunt, atque in fontibus, & arboribus, & in triviis, & liquoribus & calicibus, aliisque multis absurdis operibus, quæ turpe est etiam dicere. Omnibus eis, atque eorum similibus nuncium remittimus in sacri Baptismatis renunciatione, quæ omnes cognoscimus esse Diaboli opera, atque institutiones. Omnia hæc, quum eramus in tenebris sub Diaboli potestate, didicimus, priusquam præveniret nos lux, quum eramus venditi sub peccato. Quum vero voluit benignus & misericors Deus liberare nos ex ejusmodi deceptione, visitavit nos oriens ex alto, & apparuit gratia Dei salutaris, & dedit seipsum pretium pro nobis, & redemit nos ab errore idolorum, & complacuit renovare nos per aquam, & spiritum. Omnia igitur hæc abnegavimus, & exuimus veterem hominem cum actibus ejus, induimus vero novum Adam. Qui facit igitur hæc opera mala, quæ prædiximus, post gratiam, à gratia excidit, & nihil ipsi Christus proderit, si in peccato permaneat. Audistis, o dilecti à Christo, quam multis malis renunciastis paucis verbis? Hanc igitur renunciationem, & pulchram confessionem reposcitur in illa hora & die unusquisque ex nobis. Scriptum est enim: *Ex sermonibus tuis justificaberis*. Et rursus Dominus dicit: *Ex ore tuo te judico, serve nequam*. Clarum igitur est, quod sermones nostri vel condemnant, vel justificant nos in illa hora. Quo autem modo interrogantur? Interrogantur Pastores, idest, Episcopi, & de propria administratione, & de eorum grege. Et reposcitur unusquisque de rationalibus ovibus, quas suscepit à Christo Pastorum Principe. Si vero ex negligentia Episcopi ovis perierit, sanguis ejus ex manibus illius exquiritur. Similiter & Presbyteri rationem reddent de propria Ecclesia. Simul etiam Diaconi, & quisque Fidelis de domo sua, de uxore, de filiis, servis, & ancillis reddet

Α μαί μέθῃ, ἀργολογία, ὑψηφάνια, βλακεία. Ἀποτάσσομαι γελοιασμοῖς καὶ κιδαισμοῖς, ἄσμοι δαμονικοῖς, παθοφθορίαις, ὀρνεοσκοπίαις, ἐπερωτήσεσι πνυμμάτων, πεταλογραφίαις. Ἀποτάσσομαι εἰδωλοθύτῃ, ἄμωπος, πνικτῷ, καὶ θνησιμαίῃ. Καὶ τί πολλαὶ λέγω; ἔ γάρ ὅτι κατὰ πάντα ἔξαιπὲν. Ἀλλὰ ὡς δαδράμωμεν τὰ πολλα, καὶ ἀπλῶς εἰπώμεν. Ἀποτάσσομαι πᾶσι τοῖς ἐν ἡλίῳ, καὶ σελλῶν, καὶ ἄεροις γινομένοις, καὶ ἐν πηγῇς, καὶ δένδροις, καὶ ἐν τελόδοις, καὶ βάμμασι, καὶ ποτηρίοις, καὶ ἑτέροις πολλοῖς ἀπόποις ἔργοις, ἅπῃ αἰχρὸν ὅτι καὶ λέγειν. Τέτοις πᾶσι, καὶ τοῖς ὁμοίοις τέτων, ἀποτασόμεθα ἐν τῇ ἁγίᾳ βαπτίσματος ἀποταγῇ, ἅπῃ πάντες γινώσκουμεν, ὅτι ἔργα καὶ διδασκαλία εἰσὶ τῆ Διαβόλου. Ταῦτα πάντα ἐν σκοτίᾳ ὄντες τοπρὶν, ὡς τῇ ἔξοδῳ τῆ Διαβόλου ἐμψύχομεν, πρὶν φθάσαι εἰς ἡμᾶς τὸ φῶς, ὅτε ἦμεν πεπραμένοι ὡς τῇ ἀμαρτίας. Ὅτε ὁ ἐβελήθη ὁ φιλάνθρωπος καὶ ἐλεήμων Θεὸς λυτρώσασθαι ἡμᾶς ἐκ τῆ τοιαύτης πλάνης, ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολὴ ἡ ὑψους, καὶ ἐπεφάνη ἡ χάρις τῆ Θεοῦ ἡ σωτήριος, καὶ ἔδωκεν ἑαυτὸν ἀντάλλαγμα ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ ἐξηγόρασεν ἡμᾶς τὴν πλάνην τῇ εἰδώλῳ, καὶ ἀδόκησεν ἀνακαινίσαι ἡμᾶς δι' ὕδατος καὶ πνυμματος. Ταῦτα οὖν πάντα ἀπηνυσάμεθα, καὶ ἀπεξεδυσάμεθα τὸ παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ, ἐνεδυσάμεθα δὲ τὸν νέον Ἀδάμ. Ταῦτα οὖν ὁ ποιῶν τὰ παραρημένα ποιητὰ ἔργα μὴ τὴν χάριν, τὴν χάριτος ἐξέπεσε. καὶ ὁ Χριστὸς αὐτὸν ὁδὸν ὠφελήσῃ ἐπιμένοντα τῇ ἀμαρτίᾳ. Ἡκίσατε, φιλόχριστοι, πόσα πλήθη κακῶν ἀπετάξαθε δι' ὀλίγων ῥημάτων. Ταύτῃ οὖν τῇ ἀποταγῇ καὶ τῇ καλῇ ὁμολογίᾳ ἀπαγτῆται ἐν τῇ ὥρᾳ καὶ ἡμέρᾳ κείνῃ, ἕκαστος πρὸς ἡμῶν. Γέγραπται γὰρ, ὅτε ἐκ τῶν λόγων σε δικαιώσῃ, καὶ πάλιν ὁ Κύριος λέγει. ἐκ τῆ εὐσεβείας σε κενῶ σε, πονηρὴ δούλε. Φανερόν οὖν ὅτι οἱ λόγοι ἡμῶν ἢ κατακρίνουν ἢ δικαιῶσιν ἡμᾶς ἐν τῇ ὥρᾳ κείνῃ. Ποῖον ὁ τρόπος ἐρωτῶνται; Ἐπερωτῶνται ποιμένες ἡγούμενοι ἐπίσκοποι, καὶ πᾶσι τῆ ἰδίας πολιτείας, καὶ ὑπὲρ τῆς ποιμένης αὐτῶν καὶ ἀπαγτῆται ἕκαστος τὰ λογικὰ πρῶτα, ἅπῃ πρῆλαβε ὡς ὁ ἀρχιποίμενος Χριστὸς. Ἐὰν ὁ ἐξ ἀμελείας τῷ ἐπισκόπῳ ἀπολείψῃ πρῶτον, τὸ αἶμα αὐτοῦ ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ ἀπαγτῆται. Ὅμοιος δὲ καὶ πρεσβύτεροι δώσωσι λόγον ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας αὐτῶν. Ἄμα ὁ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ πᾶς ὁ πιστὸς ὑπὲρ τῶν οἴκων αὐτοῦ, ὑπὲρ τῆς γυναικός

ναϊκός, καὶ τέκνων, καὶ παίδων, καὶ παιδισκῶν δώσῃ λόγον, εἰ ἐξέδρεψεν αὐτοὺς ἐν παιδείᾳ, καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου, καὶ ὡς ᾤχευγέμεν ὁ Ἀπόστολος. Τότε ἐπερωτῶνται βασιλεῖς καὶ ἄρχοντες, πλῆσοι καὶ πένντες, μικροὶ καὶ μεγάλοι, καὶ ὧν ἔπραξαν ἔργων. Γέγραπται γὰρ· ὅτι πάντες ᾤχευσομεθα τῷ βήματι τοῦ Χειροῦ, ἵνα κομίσῃ ἕκαστος τὰ ἔργα τοῦ σώματος, πρὸς ᾧ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθόν, εἴτε πονηρόν. καὶ ἄλλα χ' ὅ γέγραπται, ὅτι ὅσα ἔστι, ὅσις ἐξελεῖται ἐκ τῶν χειρῶν μου.

Δεόμεθα ὅς, ἵνα ἡμῖν εἴπῃς τὰ ὑπερὰ τούτων γινόμενα. Δαλήσω ἐν ὁδῷ τῆς καρδίας μου, ὅτι εἰ δυνάσθε ἀκούσαι τὰ τούτων ὑπερὰ γινόμενα. ἀλλὰ παυσώμεθα, φιλόχριστοι. Πάλιν οὖν εἶπον οἱ φιλόχριστοι. Μὴ φοβερώτερα τῶν θεωρημάτων εἰσὶν, ὧν ᾤχευσε ἡμεῖς; Ὁ διδάσκαλος πάλιν δακρύσας εἶπεν· εἶπω μὲν δακρύων, ὅσα γὰρ ὄντι, χωρὶς δακρύων, ὅλκινα διηγέσασθαι, δίοτι ἔχαπαί εἰσιν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν πολλῷ ἔχομεν ᾤχευσε ὁ Ἀπόστολος, ταῦτα πιστοῖς ἀνθρώποις ᾤχευτίθεσθαι, ὑμεῖς δὲ πιστοὶ ἔσε, ταῦτα ᾤχευτίθῃμι ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς δὲ ἑτέροις διδάξατε. Εἴγε καὶ τὴν καρδίαν μου ἀλγὼν ἐπὶ τῇ διηγέσει ταύτῃ· ἀλλὰ συμπάθησατέ μοι, ἀδελφοὶ ἀλογημένοι. Τότε γὰρ, φιλόχριστοι, μὲν πρὸ ἐρδνηθῆναι, καὶ πάντων τὰ ἔργα δημοσιάζῃναι ἐπὶ ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων, καὶ πάντες οἱ ἔχθροὶ τεθῶσιν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ καταργηθῇ πᾶσα ἐχθροῖα ἐκ δυνάμει, ἐκ καμφοῦ τῷ Θεῷ πᾶν γόνυ, καὶ ὡς γέγραπται. Τότε ἀφορίσῃ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ὥστε ὁ ποιμὴν ἀφορίζῃ τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν εἰρῶν. Οἱ γὰρ ἔχοντες τὰ καλὰ ἔργα καὶ τοὺς καλὰς καρπὺς, χωρίζονται ἀπὸ τῶν ἀκαρπῶν καὶ ἀμαρτωλῶν. Οἱ καὶ ἐκλάμψουσιν, ὡς ὁ ἥλιος. Οὗτοί εἰσι οἱ πᾶς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου φυλάξαντες, οἱ ἐλεήμονες, οἱ φιλόπῳχοι, καὶ φιλόρφανοι, οἱ ξενοδοχῶντες, οἱ τοὺς γυμνὰς περιβάλλοντες, οἱ τοὺς ἐν φυλακῇ ἐπισκεπτόμενοι, οἱ τῶν καταπονέμενων ἀντιλήπτορες, οἱ τῶν κειμένων ἐπισκέπται, οἱ πενήθσαντες νῦν, καὶ ὡς εἶπεν ὁ Κύριος, οἱ πτωχεύσαντες νῦν ἕως ἐν ἔρανοῖς κείμενον πλῆθον, οἱ τὰ ᾤχευπώματα τῶν ἀδελφῶν ἀφιέντες, οἱ τὴν σφραγίδα τῆς πίστεως φυλάξαντες ἀδραστον ἐκ ἀμόλυντον ἀπὸ πάσης αἵρέσεως. Τέτοις ἐσὶν ἐκ δεξιῶν. Ταῦτα δὲ εἰρῖα ἐκ ἀωνύμων. Οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκαρποὶ, οἱ τὸν Ποιῆν τὸν καλὸν παροξύναντες, οἱ μὴ ᾤχευσεχοντες πᾶσι φωναῖς τοῦ Ἀρχιποίμενος, οἱ σοβαροὶ, καὶ ἀπα-

A reddet rationem, an educaverit eos in disciplina, & correptione Domini, sicut hortatur Apostolus. Tunc interrogantur reges, principes, divites, & pauperes, parvi, & magni de rebus, quas egerunt. Scriptum est enim: Quod omnes stabimus ante tribunal Christi, ut referat unusquisque propria corporis, prout gessit, sive bonum, sive malum. Et alio loco scriptum est: Non est qui de manibus meis eruetur.

Rom. 14.

Deuter. 32.

Precamur te, ut nobis dicas quæ fient post hæc? Loquar in dolore cordis mei, quoniam vos non potestis audire, quæ post hæc eventura sunt. Sed quiescamus, dilecti à Christo. Rursus igitur dicebant Christo dilecti: Num terribiliora sunt ante dictis, quæ à te audivimus? Magister rursus lacrymans dixit: Dico cum lacrymis: Non enim possunt sine lacrymis narrari, quia novissima sunt. Sed quoniam præceptum habemus ab Apostolo, hæc fidelibus hominibus commendari, vos vero fideles estis; hæc commendo vobis, vos autem alios docete. Etsi vero cordis dolore afficiar in hac narratione, tamen compatimini mihi, fratres benedicti. Tunc vero, Christo dilecti, post perscrutationem, & publicationem operum cujusque coram Angelis, & hominibus, omnes adversarii ponentur sub pedibus ejus, & evacuetur omnis principatus, & potestas, & flectetur Deo omne genu. Sicut scriptum est. Tunc separabit eos ab invicem, sicut pastor segregat oves ab hoedis. Qui enim habent bona opera, & bonos fructus, segregantur ab infructuosis, & peccatoribus: qui & fulgebunt sicut Sol. Hi sunt, qui præcepta Domini custodientes, misericordes, pauperum orphanorumque amantes, & hospitio excipientes, & nudos vestientes, & in carcere detentos visitantes, & laborantium susceptores, & ægrotos invisentes, & lugentes nunc, sicut dicit Dominus: Mendicantes nunc propter divitias, quæ in coelis repositæ sunt, & peccata fratrum dimittentes, & signaculum fidei custodientes infractum atque immaculatum ab omni hæresi. Hos statuet à dextris, hoedos vero à sinistris. Hi sunt infructuosi, qui Pastorem bonum ad iracundiam provocant, qui non attendunt vocibus Pastorum Principis, arrogantes, indocti, qui hoc tempore poenitentiae tan-

1. Tim. 2.

1. Cor. 15.

Rom. 14.

Isai. 45.

Philipp. 2.

Matth. 25.

quam hœdi ludentes, & voluptatibus indulgentes consumserunt in crapulis, atque ebrietatibus, & cordis duritie omne tempus vitæ suæ: sicut ille dives, qui nunquam misertus est pauperis Lazari. Ideo ii, qui sunt partis sinistrae, condemnati sunt, ut immisericordes, atque immites, & non habentes poenitentiae fructus, neque oleum in suis lampadibus. Qui vero oleum à pauperibus eementes, vasa sua impleverunt, à dextris assistunt gloriosi, atque hilares, splendidas tenentes lampadas, audiuntque illam beatam, & misericordem vocem: *Venite benedicti Patris mei, possidete Regnum, quod vobis paratum est a constitutione mundi. Qui vero à sinistris, audient acerbam illam austeramque sententiam: Discedite a me, maledicti, in ignem aeternum, quod paratum est Diabolo, & Angelis ejus. Sicut non miserti estis, ita nec nunc misericordiam consequemini: sicut vocem meam non audistis, ita neque ego nunc exaudiam vestras lamentationes. Mihi enim neque ministrastis, neque esurientem aluistis, neque sitienti potum dedistis, neque peregrinum excepistis, neque nudum induistis, neque ægrotum me visitastis, neque ad me in carcere manentem accessistis. Alterius domini operarii fuistis, & ministri, idest, Diaboli. Ideo discedite à me, operantes iniquitatem. Tunc ibunt hi in supplicium aeternum, justi vero in vitam aeternam.*

In idem vero supplicium abeunt omnes, an diversa sunt supplicia? Diversa poenarum loca sunt, ut in Evangelio audivimus. Sunt sane tenebrae exteriores, haud dubium quin & interiores. Gehenna ignis locus alius, stridor dentium locus præcipuus. Vermis qui non dormit, in alio loco est. Stagnum ignis locus alius: tartarus locus specialis: inextinguibilis ignis propria regio: infernus & perditio in propriis locis. Inferiora terræ locus alius. Orcus, ubi affliguntur peccatores, & profundum Inferni, locus crudelior. In his suppliciis distribuuntur miseri, quisque pro gravitate suorum peccatorum, sive gravius, sive lenius, secundum quod scriptum est: Quoniam funibus peccatorum suorum quisque constringitur. Tale autem & illud est: *Vapulabit multis, & paucis. Quemadmodum & hic sunt diversae poenae, sic etiam in futuro sæculo. Qui au-*

ἀπαύευτοι, οἱ τὸ καρὸν τῷ τῷ μετανοίας, ὡς περ ἔριφοι, παΐζοντες καὶ τρυφῶντες, οἱ τινες ἐδαπάνησαν ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ ἀσπλαγχνίᾳ τὸ πάντα χρόνον τῆς ζωῆς αὐτῶν, ὡς περ ἐκείνος ὁ Πλάσιος, ὁ μηδέποτε ἐλεήσας τὸ πτωχὸν Λάζαρον, ἀφ' οὗτο ἔ τῆς ἑξ ὁμιούμων ὡς ἀσάσεως κατεκείδησαν ὡς ἀνελεήμονες, ἔ ἀσπλαγχοί, καὶ μὴ ἔχοντες μετανοίας καρπὸς, ὁδὲ ἔλαιον ἐν ταῖς λαμπάσιν αὐτῶν. Οἱ δὲ τὸ ἔλαιον ἐκ τῶν πενήτων ἀγοράσαντες, ἔ πλήσαντες τὰ ἀγγεῖα αὐτῶν, ἐκ διζιῶν παρίσαν) ἐνδοξοὶ καὶ ἱλαροὶ, φαιδρὰς κατέχοντες τὰς λαμπάδας, καὶ ἀκέσσι τῆς μακαρίας ἐκείνης καὶ ἀσπλάγχνῃ φωνῆς. Δεῦτε οἱ ὁλοκλημένοι ἔ πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένῃ ὑμῖν βασιλείᾳ ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. Οἱ δὲ ἑξ ὁμιούμων, τῆς ὁδωηρᾶς ἐκείνης καὶ σκυθρωπῆς ἀκέσωσιν ἀποφάσεως. Πορθεῖτε ἀπ' ἐμοῦ, οἱ κατηραμένοι, εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον τῷ Διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. Ὡς ἐκ ἠλεήσατε, ἔ τως ὁδὲ νῦν ἐλεηθήσεσθε. Ὡς ὁδὲ ἠκούσατέ μου τῆς φωνῆς, ἔ τως ὁδὲ ἐγὼ νῦν εἰσακέσομαι τὴν ὑμετέρων ὁδῶν μου. Ἐμοὶ γὰρ ἔ διηκονήσατε, ὁδὲ πεινῶντα ἐδρέψατε, ὁδὲ διψῶντα ἐποτίσατε, ὁδὲ ἔξενοδοκήσατε, ὁδὲ ἐκεδύσατε γυμνητευόντα, ὁδὲ ἀσθενῶντά με ἐπεσκέψαθε, ὁδὲ ἐν φυλακῇ ὄντος μου ἦλθετε πρὸς με. Ἄλλα ἔργατα Κυρίου ἐγένεσθε ἔ ὑπουργοί, τέτρετ) ἔ Διαβόλου. ἀφ' οὗτο ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ, ἔργατα τῆς ἀδικίας. τότε ἀπελθόντα) ἔτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον. οἱ δὲ δίκαιοι, εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Εἰς μίαν ὃ κόλασιν ἀπέρχοντα) πάντες; ἢ ἄλλοι εἰσι κόλασεις; Διάφοροι τῶν κόλασεων τόποι εἰσιν, ὡς ἐν τῷ θιαγγελίῳ ἠκούσαμεν. Ἐστὶν οὖν σκοπὸς ἑξώτερον, δῆλον ὅτι καὶ ἄλλο ἐσώτερον. Γέεννα ἔ πυρὸς, τόπος ἄλλος. Βρυγμὸς ὁδόντων, τόπος ἴδιος. Σκώληξ ἀκοίμητος ἐν ἐτέρῳ τόπῳ ὅσιν. Ἡ λίμνη ἔ πυρὸς, τόπος ἕτερος. Ὁ τάρταρος, τόπος ἴδιος. Τὸ ἄσβεστον πῦρ, ἴδια χώρα. Καταχθόνια καὶ ἀπώλεια ἐν ἰδίῳ τόποις. Κατώπατα γῆς, ἄλλος τόπος. Ἀδης ἐνθα ἀποτρέφον) οἱ ἀμαρτωλοί, καὶ πυθμὴν ἁδου, τόπος χαλεπώτερος. Ἐν ταύταις ταῖς κόλασεσι καταμερίζον) οἱ ἐλεεινοί, ἕκαστος πρὸς ἀναλογίαν τῶν ἀμαρτημάτων αὐτοῦ, εἴτε σφοδρότερον, εἴτε μαλακώτερον, καὶ τὸ γεγραμμένον. ὅτι σφραῖς τὸ εἶναι τῶν ἀμαρτιῶν ἕκαστος σφίγγει). τοῦτο δὲ ὅτι ἔ τὸ, Δαρῆσει) πολλὰς, καὶ ὀλίγας. Ὡς περ ὃ ὁδὲ εἰσι ἄλλοι κόλασεις, ἔ τω καὶ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι.

Luc. 16.

Matth. 25.

Matth. 8.

Marc. 9.

Apocal. 19.

2. Petr. 2.

Ephes. 4.

Prover. 5.

Lunc. 12.

αἰῶνι. Οἱ δὲ ἔχοντες κατ' ἀλλήλων ἔχθραν, εἰάν
 συμβῇ τέτοις ἔπος ἐκδημῶσα ἐκ τοῦ σώματος,
 ἀποδείκνυνται κείμενα ὁρῶντες ἐν ὥρᾳ κρίσεως, καὶ
 ὡς μεμισνημένοι εἰς τὸ ἐξώτερον πῦρ ἀποπέμπον·
 ὅς σκότος ἀτελεύτητον, ὡς καταφρονήσαντες τὸ δικό-
 λον τοῦ Κυρίου ἐν πολῇ, τὸ λεγόμενον· ἀγαπᾶτε ἀλλή-
 λους, καὶ συγχωρεῖτε ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτά. Πᾶς
 δὲ ὁ ἁμαρτήσας ὅκον ὀφείλει ἀμεμνῶς ἀγνοεῖν,
 ὅθεν πάλιν ἀπογινώσκειν. διότι τὸ ἀκλήτων ἔχο-
 ντων πρὸς τὸν Πατέρα, Ἰησοῦν Χριστόν, τὸ Θεὸν
 δίκαιον· καὶ αὐτὸς ἰλασμός ἐστι πρὸς τῶν ἁμαρτιῶν
 ἡμῶν· ἔχει τὸ ἀμεμνῶντων, ὅθεν τὸ ἀνακα-
 λῶν καὶ ῥεγχόντων, ὅθεν τὸ τρυφόντων καὶ με-
 λώντων· ἀλλὰ τῶν πενθούντων, καὶ μετανοούν-
 των, καὶ βοώντων πρὸς αὐτὸν νυκτὸς καὶ ἡμέρας,
 οἱ καὶ παρακληθήσονται ὑπὸ τοῦ Παρακλητή. Ὁ
 ὅς ἁμαρτήσας, καὶ ἐπιλαθόμενος τῶν ἁμαρ-
 τιῶν αὐτοῦ, καὶ οὗτος ἐκδημῶν τοῦ σώματος, ἐπὶ
 τῆς οἰκίας ἢ ὁργῇ τοῦ Θεοῦ ἐπιπεσείτω· κείνη, ἡ
 Μανασσῆς ἐμύνησεν, εἰπὼν· ὅτι ἀνυπόστατος ἡ
 ὁργὴ τὴν ἐπὶ ἁμαρτωλὸς ἀπειλὴν σοι. Οὐαὶ τῷ φι-
 λοπόρῳ· εἰ καὶ τῷ μεθύσῳ· εἰ καὶ τοῖς μὲν τυμπάνων
 ὁ αὐλῶν τὸν οἶνον πίνῃσι, καὶ ὅς ἔργα Κυρίου ὅκον ἐμ-
 βλέπουσιν, ὅθεν τὸ λόγων αὐτοῦ μνημονεύουσιν·
 εἰ καὶ τοῖς ἐνυβρίζουσιν τὰς Θείας Γραφάς· εἰ καὶ τοῖς
 ἀπολύουσιν τὸν καιρὸν τῆς μετάνοιᾶς καὶ ἐπιστρο-
 φῆς, εἰς μετεωρισμὸν καὶ γελοῖον· ζητήσας γὰρ τὸν
 καιρὸν, καὶ ὃ μὴ ὄρωσιν, ὃν κακῶς ἐδαπάνη-
 σαν· εἰ καὶ τοῖς ἐν πνύμασιν ἐπερωτῶσι πλάνης,
 καὶ πρὸς ἐχθροὺς διδασκαλίαις δαμονίων, ὅτι σὺ
 αὐτοῖς κατακλειθήσονται ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι·
 εἰ καὶ τοῖς γράφουσιν ἀδικίαν· εἰ καὶ τοῖς πειρὰ ποι-
 οῦσι γοητείας, καὶ μαντείας, καὶ παροψοφθορίας,
 καὶ τὰ ὅμοια τέτοις· εἰ καὶ τοῖς ἀποσερῶσι μισθὸν
 μισθωτῶν, ὅτι ὁ ἀποσερῶν μισθὸν ὡς ὁ ἐκχέων ἄμφο-
 ρα· εἰ καὶ τοῖς ἀδίκως δικάζουσιν, τοῖς δικαῖον τὸν ἀσεβῆ,
 καὶ τὸ δίκαιον τῷ δικαίῳ ἄρῃσιν· εἰ καὶ τοῖς μι-
 νύουσιν τὴν ἀγίαν πίσιν ἐν ἀρέσεσιν, ἢ τοῖς ἀρετι-
 κοῖς συγκαταβάλλουσιν· εἰ καὶ τοῖς τὸ ἀνίατον πάθος
 νοσῶσι, τῷ τ' ἐστὶ τὸ φθόνον καὶ τὴν βασκανίαν. Καὶ
 τί πολλὰ λέγω; καὶ ὃ κόπῳ ταχέως τὸν λόγον;
 Οὐαὶ πᾶσι τοῖς ἐξ ἀεισερῶν λαχῶσιν ἐν τῇ ἡμέ-
 ρᾳ ἐκείνῃ τῇ φοβερᾷ, ὅτι σκοτιοθήσονται, καὶ πι-
 κρὰ δακρύσουσιν, ὅτε ἀκῶσιν τὸ ὀδυνηρὸν ἐκεί-
 νης ἀποφάσεως, ὅτι, πορβύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κα-
 τιραμένοι. Ἄλλοι δὲ πάλιν ἀκῶσιν τὸ λυπηρὸν
 ἐκείνης ἀποφάσεως, ὅτι, ἀπογραφήσονται οἱ ἁμαρ-
 τωλοὶ εἰς τὸν ἄδην. Ἄλλοι ἀκῶσιν, ὅτι, ἀμὲν
 ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι οἶδα ὑμᾶς, ἀποχωρεῖτε
 ἀπ'

A tem inimicitias exercent inter se, si
 contigerit hos sic ex corpore proficisci,
 inexorabilem damnationem invenient in
 hora iudicii, atque ut exosi in exte-
 riorem ignem mittentur, atque in te-
 nebras sempiternas, utpote qui despe-
 ctui habuerint facile Domini præceptum,
 quod dicit: *Diligite alterutrum, & re-*
mittite usque septuagies septies. Quicum-
 que vero peccaverit, non debet secure
 degere; neque è contrario desperare:
quoniam advocatum habemus apud Patrem
Jesum Christum Deum justum, & ipse
propitiatio est pro peccatis nostris; non pro
 iis, qui securi vivunt, atque otiosi ster-
 tunt, quique in deliciis, ac risibus vi-
 tam ducunt, sed pro iis, qui plorant,
 & poenitentiam agunt, clamantque ad
 eum die ac nocte: qui etiam à Para-
 clito consolationem accipient. Qui vero
 quum peccaverit, oblitus fuerit pecca-
 torum, in eum, quum morietur, illa
 ira Dei cadet, quam significavit Ma-
 nasses dicens: *Intolerabilis ira commina-*
tionis tuæ super peccatores. Væ scorta-
 tori, væ ebrio, væ bibentibus vinum
 cum tympanis & tibiis, opera autem
 Domini non aspicientibus, neque ser-
 monum ejus recordantibus. Væ iis, qui
 injuria afficiunt divinas Scripturas. Væ
 iis qui consumunt tempus hoc poeniten-
 tiæ, & conversionis in superbia, & re-
 bus ridiculis. Quærent enim tempus, &
 non invenient, quod male expende-
 runt. Væ iis, qui consulunt spiritus de-
 ceptionis, & attendunt dæmonum do-
 ctrinis, quia cum iis condemnabuntur
 in futuro sæculo. Væ iis, qui scribunt
 iniquitatem. Væ iis, qui inepta pa-
 trant incantationis, divinationis, &
 puerorum corruptionis, atque horum simi-
 lia. Væ iis, qui defraudant mercedem
 mercenarii, quia qui fraudat mercedem,
 sicut qui sanguinem fundit. Væ injustis
 Judicibus, qui absolvunt impium, & ju-
 stitiam justii eliminant. Væ iis, qui ma-
 culant sanctam fidem hæresibus, aut hæ-
 reticis consentiunt. Væ iis, qui imme-
 dicabili morbo laborant, hoc est, invi-
 dia atque odio. Et quare plura dico?
 Et non recido celeriter sermonem? Væ
 omnibus, qui a sinistris locum fortiuntur
 in die illa terribili, quia tenebris offun-
 dentur, atque amare flebunt, quando au-
 dient acerbam illam sententiam: *Discedite*
a me maledicti. Alii autem rursus audient
 gravem illam sententiam: *Convertentur*
peccatores in infernum. Alii audient. Amen,
 Amen dico vobis: nescio vos: discedite a me
 ope-

Matth. 5.
Luc. 18.

1. Jo: 2.

Oratio Ma-
nasses 5.
Isai. 5.

1. Tim. 4.

Sap. 18.

Matth. 25.
Psal. 9.
Luc. 13.

operantes iniquitatem. Alii audient, sci-
 Matth. 20. licet invidi: *Accipe quod tuum est, &*
vade. Et quo nam? Certe eo, quo

Matth. 25. qui audierunt: *Discedite a me maledicti*
in ignem. Alii audient: *Ligatis manibus*
& pedibus mittite in tenebras exteriores.

Matth. 22. Alii ut zizania alligabuntur ad com-
 burendum in camino ignis. Sicut ve-
 ro multi modi salutis sunt, sic etiam
 mansiones multæ in regno cœlorum; &
 quemadmodum sunt multi modi pecca-
 torum, errorumque; sic multi modi tor-
 mentorum. Quotquot lacrymas, & com-
 punctionem habetis, lugete mecum. Ego
 enim, fratres mei benedicti, recordor
 miseræ illius divisionis, & ferre non
 possum. In hora enim illa terribili se-
 parabuntur invicem divisione miserabili,
 & migrabit unusquisque migratione,
 quæ non habet reditum. Quis adeo
 lapideus est, qui non flebit dehinc il-
 lam horam; quando dividuntur Episco-
 pi a Coepiscopis, Presbyteri a Com-
 presbyteris, & Diaconi a sociis Dia-
 conis, & Subdiaconi, & Lectores a
 suis sodalibus. Tunc segregabuntur,
 qui quondam Reges fuerunt, & fle-
 bunt, atque ut mancipia expellentur.
 Tunc suspirabunt principes, & divites
 immisericordes, & respicient undique
 in angustias redacti, & nemo erit,
 qui juvare possit. Neque divitiæ ade-
 runt, neque adulescentes assistent, neque
 invenient misericordiam, neque enim
 miserti sunt: neque præmiserunt, ut in-
 venirent. Sicut & dicit Propheta de
 Psal. 75. talibus: *Dormierunt somnum suum, &*
nihil invenerunt. Tunc separabuntur pa-
 rentes a filiis, atque amici ab ami-
 cis. Tunc dividuntur cum dolore con-
 juges, qui non custodierunt lectum
 suum immaculatum. Tunc discrimina-
 buntur virgines quidem corpore, mo-
 ribus autem immisericordes, & crude-
 les. Judicium enim sine misericordia
 illi, qui non fecit misericordiam. Sed
 præteribo multa dicere, quia retinet
 me timor, & tremor in hac narratio-
 ne: atque ut dicam breviter: Tunc
 præterea ejiciuntur a tribunali, atque
 ab Angelis crudelibus pulsi, percussi-
 que abiguntur, & stridentes dentibus,
 & sæpe sæpius convertuntur, ut videant
 justos, & gaudium, unde divisi sunt.
 Et vident ineffabilem lucem illam: vi-
 dent pulcritudines Paradisi: vident no-
 tos in regione illa: vident magna
 illa dona, quæ recipient a Rege glo-
 riæ strenue certantes. Deinde paullo
 post

A ἀπ' ἐμῶ, ἐργάται τῆς ἀδικίας. Ἄλλοι ἀκρόσοι,
 δηλονότι οἱ φθονεροί, ὅ, ἄλλον δὲ σὸν, καὶ ὑπα-
 ρ. καὶ πῶς ἄρα; δηλονότι ὅτι οἱ ἀκρόσαντες ὅ,
 πορεύεσθαι ἀπ' ἐμῶ, οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ.
 Ἐτέροι ἀκρόσοι ὅ, δῆσαντες αὐτῶ χεῖρας καὶ
 πόδας, ἵξενέγκατε εἰς τὸ σκοπὸς τὸ ἕλωτερον. Ἄλλοι,
 ὡς τὰ ζιζάνια, δεσμοδότησονται εἰς τὸ κατακαῦ-
 σαι ἐν τῇ καμίνῳ τῆς πυρός. Ὡς περ δὲ πολλοὶ

B τρόποι τῆς σωτηρίας εἰσὶν, ἕτω καὶ πολλὰ μονὰ
 ἐν τῇ βασιλείᾳ τῆς ἐρανῶν. Καὶ ὡς περ εἰσὶ πολλοὶ
 τρόποι τῶν ἀμαρτιῶν καὶ τῶν ἀμαρτημάτων,
 ἕτω καὶ πολλοὶ τρόποι τῶν κολάσεων. Ὅσοι ἔχε-
 τε δάκρυα καὶ κατάνυξις, κλαύσατε μετ' ἐμοῦ.
 Ἐγὼ γὰρ, ἀδελφοί μου διλογημένοι, ἐμνήσθην
 ὅτι ἐλεεινὸς ἐκείνους χωρισμῶ, καὶ ἐξ ὀνόματι φέρειν.

C Ἐν τῇ ὥρᾳ ᾗ ἐκείνη τῇ φοβερᾷ ἀφ' ἧς χωρίζον-
 ται ἀπ' ἀλλήλων τὸ ἐλεεινὸν χωρισμὸν, καὶ ἀποδημι-
 σιν ἕκαστος ἀποδημίαν ὁπίστροφῶν μὴ ἔχουσιν. Τίς
 ἕτω λιδοκάρδιος, ὅς ἐ μὴ κλαύσῃ ἀπεντεῦθεν
 τὴν ὥραν ἐκείνην; ὅταν ἀφ' ἧς χωρίζον-
 ται ἐπίσκο-
 ποι ἀπὸ συνεπισκόπων, πρεσβύτεροι ἀπὸ συμ-
 πρεσβυτέρων, ἀρχαῖοι ἀπὸ συνδιακόνων, καὶ ὑπο-
 διάκονοι καὶ ἀναγνώσται ἀπὸ τῶν ἐτάρων αὐτῶν. Τότε
 ἀφ' ἧς χωρίζονται οἱ ποτὲ βασιλεῖς, καὶ κλαύ-
 σοντες, καὶ ἐλασθήσονται ὡς ἀνδράποδα. Τότε γε-
 νήσονται ἄρχοντες ἐκ πλῆθους ἀσπαραγχοί, καὶ
 ἀποβλέψοντες πανταχόθεν γενοχωρήσονται. Ἐσθλὸς
 ὁ βοηθήσας διωάμενος. Οὔτε ὁ πλῆθος φαίνεται,
 ἕτε οἱ κόλακες παύσανται, ἕτε διήσονται ἔλεος,
 σὺ δὲ ᾗ ἡλέσας, ἕτε πωρὸς πέμψαν, ἵνα δῶσι.

D καθὼς ἔ οὗ Προφήτης λέγει περὶ τῶν ποιέτων,
 ὅτι ὑπνώσαν ὑπνον αὐτῶν, καὶ ἐχ' εὖρον σὺ δὲ ἐν.
 Ε Τότε ἀφ' ἧς χωρίζονται γονεῖς ἀπὸ τέκνων, καὶ φί-
 λοι ἀπὸ φίλων. Τότε ἀφ' ἧς χωρίζον-
 ται ὁδωηρῶς
 συζυγία, αἱ σὺ ἐφύλαξαν τὴν κοίτην αὐτῶν
 ἀμύμον. Τότε ἀφ' ἧς χωρίζον-
 ται οἱ τῶ σώματι μὴ
 παρθένοι, τῶ δὲ ἐξ ἑαυτῶ ἀσπαραγχοί καὶ ἀπηνεῖς.
 ἢ ᾗ κείσιν ἀνίλεως τῶ μὴ πωρὸς ἔσαντι ἔλεος. Ἀλλὰ
 παρεάσω τὰ πολλὰ εἰπεῖν, ὅτι συνεχὲς με φό-
 βος ἐκ τρόμος ἐν τῇ διηγήσει ταύτῃ. Καὶ ἵνα

F συντόμως εἶπω. Τότε λοιπὸν ἀπελαύνονται ἐκ
 τῆς βήματος, καὶ ἀπάγονται ὑπὸ ἀγγέλων αὐστη-
 ρῶν ὠδόμενοι, καὶ τυπόμενοι, καὶ τοὺς ὁδόντας τεί-
 ζοντες, καὶ πυκνότερον ἐπιστρεφόμενοι ἰδεῖν τοὺς δι-
 καίους, καὶ τὴν χαρὰν, ὅθεν ἐχωρίσθησαν. Καὶ βλέ-
 ποντες τὸ φῶς ἐκείνο τὸ ἀνεκλάλητον, βλέπουν τὰ
 κάλλη τῶν ὡραίων, βλέπουν τοὺς γνωρίμους ἐν
 τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, βλέπουν τὰς μεγάλας ἐκεί-
 νας δωρεάς, αἷς λαμβάνουσι περὶ τῆς βασιλείας τῆς
 δόξης,

δ' ὅς τις, οἱ καλῶς ἀγωνισάμενοι. Εἴτα καὶ μικρόν ἀποχρῶνιζόμενοι πάντων τῶν δικαίων, καὶ φίλων, καὶ γνωρίμων. λοιπὸν καὶ αὐτὸς Θεὸς ἀποκρύπτουται, μηκέτι δυνάμει θεωρεῖν ἢ χαρὰν καὶ τὸ φῶς ἐκείνο τὸ ἀληθινόν. Καὶ λοιπὸν πρὸς ἐργάζουσιν ἐπὶ τὰς πρὸς χειρὶν ἡμῶν κολάσεις, καὶ ἀπαρῶν καὶ τῆς ἀποκορπιοθῆναι ἐν αὐταῖς. Τότε θεωρῶντες τὴν παντελῆ αὐτῶν ἐγκατάλειψιν, καὶ ὅτι πάντα ἡ ἐλπίς αὐτῶν ἀπώλετο, καὶ οὐδὲν οὐ βοήθησεν δυνάμει, ἢ παρακαλέσαι ὑπὲρ αὐτῶν. Δικαία γὰρ ἡ κρίσις τοῦ Θεοῦ. Τότε λοιπὸν ἐν πικροτάτοις δακρύουσιν ὁλολύζοντες, λέγουσιν. ὦ, πόσον καιρὸν ἀπολέσαμεν ἐν ἀμελείᾳ; ὦ, πῶς ἐνεπαύθημεν; ὦ, πῶς τῶν Γραφῶν ἀκούοντες ἐχλιδάζομεν; Εἰς ὃν Θεὸς ἐλάλει καὶ τῶν Γραφῶν, καὶ ἐπὶ πρὸς ἐχόμενον. ὦδε ἡμεῖς βοῶμεν, καὶ αὐτὸς τὸ πρὸς ὅσον αὐτὸς ἀποστρέφει ἀφ' ἡμῶν. Τί ὠφέλησαν ἡμῖν τὰ πέρατα τοῦ κόσμου; Πῶς ὁ πατήρ, ὁ ἀνέστη; Πῶς μήτηρ, ἡ τεκῆσα; Πῶς ἀδελφοί; Πῶς τὰ τέκνα; Πῶς οἱ φίλοι; Πῶς ὁ πλῆθος; Πῶς τὰ ὑπάρχοντα; Πῶς οἱ δόρυβοι; Πῶς τὰ αἶμα; Πῶς ὁ πολὺς καὶ ἀκαρπὸς δρόμος; Πῶς οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ δυνάστες; Πῶς ἐν πάντων τῶν οὐδὲν ἡμεῖς σῶσαι δύναται, ὅτε ὁ ἐαυτοῖς δυνάμεθα βοηθῆσαι; Ἀλλὰ παντελῶς ἐγκατελείφθημεν καὶ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν ἀγίων. Τί ποιήσωμεν; ὅτι οὐκ ἔστι καμρὸς μετάνοιας, οὐκ ἔστι ἰσχυρὴ πρὸς ἀκλήσεις, οὐκ ἔστι τῶν δακρύων ὄφελος, οὐκ ἔστι φάρον οἱ τὸ ἐλαῖον πωλῶντες πτωχοὶ καὶ πέννυτες. ἐλύθη γὰρ ἡ πανήγυρις. Ὅτε εἴχομεν καιρὸν καὶ δύναμιν, καὶ οἱ πωλῶντες μὴ δακρύων ἐκράζον, **ΑΓΟΡΑΣΑΤΕ**, τὰ ὅσα ἡμῶν κλείσαντες οὐκ ἠκούσαμεν, οὐδὲ ἠγοράσαμεν. νῦν οὖν ἡμεῖς ζητῶμεν, καὶ οὐκ εὐρίσκουμεν. Οὐκ ἔστι ἀνάρρησις ἡμῶν τῶν ἐλεεινῶν. οὐκ ἔστι ἐλεος τυγχάνομεν. οὐδὲ γὰρ ἐσμεν ἄξιοι. Δικαία ἡ κρίσις τοῦ Θεοῦ. ἐν ἧς οὐ φόμεθα τὰ πάντα τῶν ἀγίων. οὐκ ἔστι θεασόμεθα τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν. ἀπαρφανίσθημεν ἀπὸ πάντων. Καὶ λοιπὸν, τί εἴπωμεν; Σώζεσθε, πάντες οἱ δίκαιοι. σώζεσθε, ἀπόστολοι καὶ προφῆται καὶ μάρτυρες. σώζε, ὁ χορὸς τῶν πατριαρχῶν. σώζε, τὰ πάντα τῶν μοναζόντων. σώζε, τίμιε καὶ ζωοποιέ σαυρέ. σώζε, ἡ βασιλεία τῶν ἑρανῶν. σώζε, ἡ ἀνω Ἱερουσαλήμ, ἡ μήτηρ τῶν πρωτοτόκων. σώζε ὁ παρὰ δέιστος τῶν τρυφῶν. σώζε καὶ σύ, Δέσποινα θεοτόκε, ἡ μήτηρ τοῦ φιλανδρώπυ Θεοῦ. σώζεσθε, πατέρες καὶ μητέρες, υἱοὶ καὶ θυγατέρες, οὐκ ἔστι οὐ φόμεθα τίνα τῶν ἡμῶν. Καὶ λοιπὸν, ἀπέρχονται ἕκαστος εἰς ὃν ἠτοίμασεν ἑαυτῷ

A post se juncti ab omnibus justis, & amicis, & notis, postremo absconduntur ab ipso Deo, quum amplius nequeant videre gaudium, & verum illud lumen. Et tandem appropinquant ad prædictas poenas, ut dividantur, & dispergantur in ipsis. Tunc aspicientes omnimodam suam derelictionem, & quod omnis sua spes perierit, & nullus poterit auxiliari, sive patrocinium suscipere ipsorum, **B** justum enim judicium Dei est; tunc, inquam, amarissimis lacrymis ululantes dicunt. O quantum temporis in desidia perdidimus! Heu quomodo illusi sumus! Heu quomodo Scripturas audientes ludibrio habuimus! Ibi enim Deus loquebatur per Scripturas, & non attendebamus. Sic nos clamamus; ipse vero faciem suam a nobis avertit. Quid profuerunt nobis mundi fines? Ubi pater, qui genuit? Ubi mater, quæ peperit? Ubi fratres? Ubi filii? Ubi amici? Ubi divitiæ? Ubi substantiæ? Ubi turbæ? Ubi cænæ? Ubi multus atque inutilis fructus? Ubi reges, atque potentes? Quomodo ex omnibus his nemo nos salvare potest, neque nobis ipsis possumus opem ferre? sed prorsus a Deo, atque a Sanctis derelicti sumus? **D** Quid faciemus, quoniam poenitentiae tempus non erit amplius, neque quid poterit patrocinium, neque lacrymarum utilitas, neque adhuc aderunt pauperes, & mendici oleum vendentes? Absoluta enim est celebritas. Quando habebamus tempus, & facultatem, & vendentes clamabant cum lacrymis: Emite: nos aures claudentes, non audivimus, neque emimus. Nunc igitur nos querimus, & non invenimus. Non dabitur ulterius liberatio nobis miseris: non consequemur in posterum misericordiam; non enim digni sumus. Justum Dei est judicium. Non ultra videbimus Sanctorum ordines; non amplius lumen verum aspiciemus. Ab omnibus derelicti sumus. Et præterea quid dicemus? **E** Valet omnes justi, valet Apostoli, & Prophetæ, & Martyres. Vale chorus Patriarcharum, vale ordo Monachorum. Vale honorabilis, atque vivifica Crux. Vale Regnum Cœlorum: vale Hierusalem coelestis mater primogenitorum. Vale Paradise deliciarum. Vale & tu Domina Dei Genitrix mater misericordis Dei. Valet patres, & matres, filii, & filiae: Tandem haud amplius quemquam vestrum aspiciemus. Et demum abeunt singuli in poenarum locum, quem sibi prepararunt suis

fuis scelestis facinoribus, ubi vermis eorum non moritur, & ignis non exstinguitur.

Ecce consolationem vestram explevi, vestroque desiderio satisfeci. Ecce nostis quid nobis ipsis paremus. Ecce audistis quid negligentes, & desides, quique poenitentiam non agunt, lucrentur. Audistis quomodo qui Domini præcepta irrident, deridentur. Audistis, quomodo vita hæc, quæ animam labefactat, multos seducit, & decipit. Nostis, quo pacto qui sacras literas ludibrio habent, illuduntur. Nemo decipiatur, dilecti mei, ac benedicti. Nemo incredulum se præbeat, quod sermones, qui de judicio dicuntur, exiles sunt. Sed sedulo ac firmiter credamus omnes Domino, esse resurrectionem mortuorum, & judicium, retributionemque bonorum pariter, & malorum secundum divinas scripturas. Et contemtis rebus omnibus hujus temporis, iisque neglectis, curemus quæ pertinent ad defensionem, cautionemque terribilis tribunalis, horrendæque illius ac formidabilis horæ. Hæc enim est illa hora multorum gemituum, multorum dolorum, multarum tribulationum, quæ universam vitam probat. De hac hora terribili, ac die sancti Prophetæ, atque Apostoli prædixerunt. De hac die, atque hora divinæ literæ a terminis usque ad terminos terræ in Ecclesiis, & omni loco clamant, omnibusque testificantur, admonentque dicentes: Videte, vigilate, attendite, sobrii estote, orate, misericordes estote, ac parati, quia nescitis diem, neque horam, qua Dominus venturus est. Omnes igitur, ut dicebam, divini homines cum laboribus ac lacrymis clamant, expectantes illius diei necessitatem. De hac die dicebat Isaias

Propheta: *Ecce Dominus venit ad consumendam omnem terram, & ad perdendos peccatores ex ea.* Et rursus idem Propheta inquit: *Ecce Dominus venit, & merces ejus cum eo, & opus cujusque coram eo.* Alius Propheta clamat dicens:

Ecce Dominus venit, & quis poterit cogitare diem adventus ejus, & quis stabit ad videndum eum? Alius vero Propheta clamat dicens: Domine, audiui auditionem tuam, & timui, & ingressus est tremor in ossibus meis. Alius Propheta clamat ex ore Domini: *In die ultionis retribuam, & non est, qui de manibus meis eruatur.* De hac die Divinus David dixit: *Deus manifeste veniet, Deus noster, & non silebit: ignis in conspectu ejus exardescet,*

ἑαυτῷ πόπον τῆ βασιάνης, ἀλλ' ἢ πονηρῶν αὐτῷ ἔργων, ὅπως ὁ σκώληξ αὐτῶν ἐτελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ ἐσβέννυται.

Ἰδὲ, τὴν παράκλησιν ὑμῶν ἐποίησα, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν ὑμῶν ἐπλήρωσα. Ἰδὲ, ἐγνώτε τί ἑαυτοῖς βύτρεπιζομῃ. Ἰδὲ, ἠκέσατε τί κερδαίνουσιν οἱ ἀμελεῖντες, καὶ ῥάθυμοι, καὶ μὴ μετανοῶντες. ἠκέσατε πῶς χλευάζοντες οἱ χλευάζοντες πᾶς τὴν Κυρίαν ἐν πολλῇ. ἠκέσατε πῶς ἀπατᾷ καὶ πλανᾷ τοὺς πολλοὺς ὁ ψυχοφθόρος οὗτος βίος. Ἐγνώτε πῶς ἐμπαίζοντες οἱ ἐμπαίγματα τῶν Θεῶν Γραφῶν. Μηδεὶς πλανηθῇ, ἀγαπητοί μου βέλτονομοι. μή τις ἀπιστήσῃ. ὅτι λόγοι εἰσὶ μόνον φίλοι πρὸς τὴν κείσεως λεγόμενοι. Ἀλλὰ ἀκείσεως καὶ ἀσφαλῶς πάντες πεισέσωμεν τῷ Κυρίῳ, ὅτι ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν, & κείσεως, καὶ ἀνταπόδοσις τῶν τε καλῶν καὶ τῶν φαύλων, καὶ πᾶς Θεῆς Γραφᾶς. Καὶ πάντα παριδόντες τὰ πρόσκαιρα, πρὸς φρονήσαντες αὐτῶν, φροντίσωμεν τὰ τῆς ἀπολογίας καὶ τῆς σωτηρίας τῷ φοβερόν βήματος καὶ τῆς φοικτικῆς ἐκείνης καὶ φοβερᾶς ὥρας. Αὕτη γὰρ ὅτι ἡ ὥρα, ἡ πολυτέλειος, ἡ πολυδύωτος, ἡ πολυδύωτος, ἡ δοκιμάζουσα ὅλον τὸν βίον. Περὶ ταύτης τῆς φοικτικῆς ἡμέρας καὶ ὥρας, οἱ ἄγιοι Προφῆται καὶ Ἀπόστολοι ἀποκρίθησαν. Περὶ ταύτης τῆς ἡμέρας καὶ ὥρας, ἡ θεία Γραφή ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης, ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, καὶ παντί τῷ πῶ, βοᾷ, καὶ μαρτυρεῖται πᾶσι, καὶ ἀποκαλεῖται, λέγουσα. βλέπετε, γρηγορεῖτε, προσέχετε, νήφετε, προσεύχεσθε, ἐλεεῖτε, γίνεσθε ἔπιμοι, ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν, ἢ τὴν ὥραν, ἐν ᾗ ὁ Κύριος ἔρχεται. Πάντες οὖν, ὡς εἶπον, οἱ θεοφόροι μὲν πόνων καὶ δακρύων κραῖνοι, πρὸς μωλύνοντες τῆς ἡμέρας ἐκείνης τὴν ἀνάγκην. Περὶ ταύτης τῆς ἡμέρας ἔλεγε Ἡσαΐας ὁ Προφήτης. Ἰδὲ Κύριος ἔρχεται καταρθεῖραν πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ τοὺς ἀμαρτωλοὺς ἀπολέσει ἐξ αὐτῆς. καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς Προφήτης λέγει. Ἰδὲ Κύριος ἔρχεται, καὶ ὁ μισθὸς αὐτῶν μετ' αὐτῶν, καὶ τὸ ἔργον ἐκάστη ἐνώπιον αὐτῶν. Ἄλλος Προφήτης βοᾷ, λέγων. Ἰδὲ Κύριος ἔρχεται, & τίς ὑπομένει ἡμέραν εἰσοῦς αὐτῶν, ἢ τίς σήσεται ἐν τῇ ὀπλισίᾳ αὐτῶν; Ἄλλος δὲ Προφήτης ἀνακραῖζει, λέγων. Κύριε, εἰσακήκοα τὸ ἀκούω σε, καὶ ἐφοβήθην, καὶ εἰσῆλθε τρόμος εἰς τὰ ὅσα μου. Ἄλλος Προφήτης βοᾷ ἐκ προσώπου Κυρίου, λέγων. ἐν ἡμέρᾳ ἐκδικήσεως ἀνταποδώσω, καὶ οὐκ ἔστιν ὅς ἐλεῖται ἐκ τῶν χειρῶν μου. Περὶ ταύτης τῆς ἡμέρας ὁ θεόφατος Δαβὶδ ἔλεγε. ὁ Θεὸς ἐμ-

φανὼς ἦξει, ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ ἡ πρᾶσιωπήσεῖ. **A** πῦρ ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ θησεῖ, ὁ κύκλος αὐτοῦ καταγινίς σφοδρὰ. Περὶ ταύτης δὲ ἡμέρας βοᾷ ὁ Πᾶντος ὁ Ἀπόστολος· ἐν ἡμέρᾳ, ἢ κενεῖ ὁ Θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὸ ἀναγγελίον μὴ καὶ πάλιν λεγέτω. βλέπετε πῶς παταγεῖτε. φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζώντος. βοᾷ δὲ ὁ μακάριος Πέτρος, ὁ κορυφαῖος τῶν Ἀποστόλων, περὶ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, λέγων. ἢ ἡμέρα Κυρίου, ὡς κλέπτης ἐν νυκτὶ, ὅπως ἔρχεται, δι' ὧν οἱ ἔρανοι πυρεθῶντες λυθῶσονται, καὶ φοιχῆα καυσθήσονται. Καὶ τί λέγω περὶ Προφητῶν καὶ Ἀποστόλων; Αὐτὸς ὁ Δεσπότης ἡμῶν ὁ Κύριος περὶ τῆς ἡμέρας ἐκείνης προεμαρτύρητο, λέγων· βλέπετε, μήποτε βαρυνθῶσιν αἱ καρδίαι ὑμῶν ἐν κραυγῇ, καὶ μέθῃ, καὶ μερίμναις βιωτικαῖς, καὶ ἀφηνιδίῳ ἐφ' ὑμᾶς ὅτις ἢ ἡμέρα ἐκείνη. ὡς πανίς γὰρ ἐλθούσεται ὅτι τοὺς κατοικοῦντας ὅτι τὸν ὁρόσωπον πάσης τῆς γῆς· ἡσυχάζετε οὖν, ὅτι ἢ ὥρα ἡ δοκεῖτε ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται, καὶ ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς πυλῆς τῆς ἀπαγωγῆς εἰς τὴν ζωὴν. Δι' αὐτῆς, ἀδελφοί μου, βαδίσωμεν τὴν ὁδόν, ἵνα ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσωμεν. ὁ γὰρ ταύτῃ βαδίζων, δῆλον ὅτι τὴν ζωὴν κληρονομήσῃ τὴν αἰώνιον. αὐτὴ γὰρ ἡ ὁδὸς ἐστὶν ἡ ζωὴ. εἰ γὰρ καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ βλείσκοντες αὐτῇ, ἀλλ' ἡμεῖς, ἀγαπητοί, μὴ ἀποτύχωμεν αὐτῆς. Μηδεὶς ὅμως ὑμῶν ἔξω αὐτῆς βαδίσει, ἵνα μὴ εἰς ἀπώλειαν ἀπέλθῃ· καθὼς καὶ ὁ Προφήτης, λέγει· μήποτε ὀργισθῇ Κύριος, καὶ ἀπολεῖσθε ὅς ὁδοὶ δικαίας. Ἀκέρωτος ὁ Δεσπότης λέγοντος· ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου. ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδός, ὁ ἐμοὶ ἀκολουθῶν ἢ μὴ προσκόψῃ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς. Ταύτῃ οὖν τὴν μακαρίαν ὁδὸν βαδίσωμεν, ὧν ἐβάδισαν πάντες οἱ ποδησάντες τὴν Χεῖρ. Ταύτης τὰ βαδίσματα θλιβερά, ἀλλ' ἢ ἀνάπαυσις μακαρία. ταύτης τὰ βαδίσματα σκυθρωπά, ἀλλ' ἢ ἀνταπόδοσις, χαρά. ταύτης τὰ βαδίσματα στενά, ἀλλὰ τὸ καταλύμα ἀνύχωρον. Ταύτης τὰ βαδίσματα, μετάνοια, νηστεία, προσευχή, ἀγρυπνία, ταπεινοφροσύνη, πτωχεία, πνευματική, περὶ φρόνησις σαρκὸς, ἐπιμέλεια ψυχῆς, χαρμοκοιτία, ἀλγιστία, ξυροφανία, πείνα, δίψα, γυμνότης, ἐλεημοσύνη, δάκρυα, πένθος, στεναγμός, νοσηλίσια, ἀτιμία, διωγμοί, ἀρπαγαί, κολαφισμοί, κόποι διὰ τῶν χειρῶν, κίνδυνοι, ἐπιβλααί, τὸ λοιδορεῖσθαι καὶ ὑπομένειν, τὸ μισεῖσθαι καὶ μὴ μισεῖν, τὸ κακὰ πάσχειν καὶ καλὰ ἀποδιδόναι, τὸ ἀφιέναι τοῖς ὀφειλεταῖς τὰ ὀφειλόμενα.

A descet, & in circuitu ejus tempestas valida. De hac die clamat Apostolus Paulus: In die, qua judicabit Deus occulta hominum, secundum Evangelium meum. Et rursus dicit: Videte, quomodo ambuletis: horrendum est incidere in manus Dei viventis. Clamat autem & Beatus Petrus Princeps Apostolorum de die illa loquens: Dies Domini veluti fur in nocte, ita venit, in quo cæli igne solvantur, & elementa calore tabescent. Et quid dico de Prophetis, & Apostolis? Ipse Dominator noster, & Dominus de die illa testimonium præmisit dicens: Vide-
B te ne graventur corda vestra in crapula, & ebrietate, & curis hujus vitæ, & superveniat super vos repentina dies illa: tanquam laqueus enim superveniet in omnes habitantes super faciem omnis terræ.
C Vigilate itaque, quoniam qua hora non putatis, Filius hominis venit: & contendite intrare per angustam portam, quæ ducit ad vitam. Per eam, fratres mei, gradiamur viam, ut vitam æternam hæreditate possideamus: qui enim hanc calcatur, manifestum est, quod & vitam consequetur æternam. Hæc enim via est vita. Nam si pauci sunt, qui inveniunt ipsam, nos, dilecti, non aberremus ab ea. Nemo ex vobis extra illam gradiatur, ne in perditionem abeat. Quemadmodum & Propheta, inquit: Ne forte irascatur Dominus, & pereatis a via justa. Audiamus Dominum dicentem: Ego sum lux mundi, ego sum vita, ego ostium, per quod si quis introierit, salvabitur. Ego sum via: qui sequitur me, non offendet, sed habebit lumen vitæ. Per hanc igitur beatam viam ambulemus, per quam ambulant omnes, qui Christum concupierunt. Per hanc ambulationes angustæ, sed requies beata. Per hanc ambulationes austæræ, sed retributio hilaris. Per hanc ambulationes arctæ, sed diverforia spatiosa. Per hanc ambulationes poenitentia, jejunium, oratio, vigilia, humilitas, paupertas spiritus, contemptus carnis, animæ diligentia, cubatio humi, abstinencia a lavacris, aridorum comestio, fames, sitis, nuditas, misericordia, lacrymæ, fletus, suspiria, genuflexiones, ignominia, persecutiones, prædæ, colaphi, labores manuum, pericula, insidia; convicia accipere, & sustinere; odio haberi, & non odisse; mala pati, & bona retribuere; dimittere debitoribus debita; animam ponere pro amicis: de-

Rom. 2.

Ephes. 5.

Hebr. 10.

I. Pet.

Luc. 21.

Matth. 24.

Luc. 13.

Tsal. 27.

Jo: 8. 10.

11. 14.

mum effundere sanguinem pro Christo, quum tempus requirit. Hujus arctæ portæ, & angustæ viæ ingressus si quis tenuerit, beatam recipiet retributionem, quæ est in coelis, cujus nunquam erit finis. Lata autem janua, & spatiosa via, quæ ducit ad perditionem. Hujus gressus inpraesentiarum jucundi, sed postea tristes. Hic dulcia, illic felle amara. Hic levia, illic vero gravia, & molesta. Hic futilia, nulliusque ponderis videntur; illic autem veluti agrestes feræ circumdant peccantes, & poenitentiam non agentes juxta sermonem Prophetæ: ait enim: *In die iniquitas calcanei mei circumdabit me.* Hoc est: iniquitas hujus vitæ, scilicet, gressus spatiosæ viæ, quos Apostolus ex parte enumeravit dicens, quales sunt, fornicatio, adulterium, impudicitia, idololatria, contentio, æmulatio, ira, seditio, invidia, homicidia, atque horum similia, sunt gressus spatiosæ viæ: similiter vero ludicra, clamores, deliciae, citharæ, tibiarum, saltationes, lavacra, mollia indumenta, prandia opipara, manuum plausus, & strepitus, hymni temere prolati, strata mollia, & cubilia promiscua, nimia edacitas, fraterna odia, quodque omnium deterrimum est, impoenitentia, omnimodaque oblivio exitus hujus vitæ. Hujusmodi sunt gressus asperæ illius viæ, quam multi ingrediuntur. Ideoque diversorium idoneum invenient, pro deliciis famem, pro ebrietate sitim, pro requie dolorem; pro risu fletum; pro citharæ gemitum; pro corpulentia, vermes; pro desidia, sollicitudinem; pro saltationibus, dæmonum societatem; pro curiositatibus, atque incantationibus, reliquisque studiis scelestis, tenebras exteriores, & gehennam ignis, atque his similia, quæ mortis sunt stipendia, ubi pascit proprias oves, & proprios discipulos, atque amicos per latam ac spatiosam viam ambulantes, juxta verbum Prophetæ: ait enim: *Sicut oves in inferno positi sunt: mors depascet eos.* Nos autem, fratres dilecti, ab illa via difficili declinantes, audiamus Dominum dicentem: *Contendite intrare per angustam portam: dico enim vobis, quod multi quarent ingredi, & non invenient.* Et multa alia Dominus, omnesque divini homines horum similia clamant. Hanc diem mente

Psal. 48.

Galat. 5.

Psal. 48.

Luc. 13.

A ὀφειλήματα, τ' τιθέμεν τὴν ψυχὴν ὑπὲρ τῶν φίλων· τέλος δὲ, τ' ἐκχεῦσαι τὸ αἷμα ὑπὲρ τῆς Χρείας, ὅταν ὁ κατὰ τὸν νόμον ἀπαγῇ. Ταύτης τῆς γενῆς πύλης καὶ τεθλιμμένης ὁδοῦ τὰ βαδίσματα εἰσὶν ἔχρη, μακαρίαν λήψεται ὁ ἀνταπόδοσιν, ὁ δὲ ἔρανων, ἥς οὐκ ἔστι τέλος ποτέ. Πλατεία δὲ ἡ πύλη, καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδός, ἡ ἀπάγχοσα εἰς τὴν ἀπώλειαν. Ταύτης τὰ βαδίσματα εἰσὶν τὸς **B** μὴ τὸ παρὸν, χαροποιὰ, ἀλλ' ἐκείθεν λυπηρὰ. ἐνδεὲν γλυκερά, ἐκείθεν δὲ πικρότερα χολῆς. ἐνδεὲν ἐλαφρὰ, ἐκείθεν ὅμως βαρύνοντα καὶ ἐπιδύοντα. ὡς φάνονται, ὡς μηδαμινὰ, καὶ οὐδὲν ὄντα, ἐκ δὲ ὡς περὶ θῆρες ἀχαιοὶ κυκλῶσι τοὺς ἐπιτελόντας, καὶ μὴ μετανοήσαντας, καὶ τὸν λόγον τῆς Προφητείας. **C** Φησὶ γάρ· ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾶ ἡ ἀνομία τῆς πέρνης με κυκλώσῃ με. τέττις ἡ πονηρία τῆς βίης τέττις, ἡ γὰρ τῆς πλατείας ὁδοῦ τὰ βαδίσματα. ἄπερ καὶ ὁ Ἀπόστολος ἐν μέρῳ ἀπηλόγησε, λέγων· ἅτινά ἐστι, πορνεία, μοιχεία, ἀσελγεία, εἰδωλολατρεία, εἰς, ζῆλος, θυμὸς, δικασαίᾳ, φθόνοι, φόνοι, καὶ τὰ ὅμοια τέττις, τῆς πλατείας ὁδοῦ εἰσὶν ἡ βαδίσματα. Ὡς αὐτὸς δὲ καὶ γέλοια, κραιναί, τρυφαί, κιδάραι, αἰλοὶ, χορδύματα, λυγρὰ, μαλακὰ ἐνδύματα, ἀεισα **D** πολυτελῆ, κρότοι χειρῶν καὶ δόρυβοι, ὕμνοι ἀμελμοὶ, ερωμαὶ ἀπαλαί, καὶ κλίναι ἀφροὶ, ἀδνηφάνια, μισαδελφία, τὸ δὲ πάντων χειρόν, ἀμελιανόσεις, καὶ τ' μηδέποτε μνημονεύειν τῆς Ἰζόδου τῆς ἐκ τῆς βίης. Ταῦτά εἰσὶν τὰ βαδίσματα τῆς χαλεπῆς ἐκείνης ὁδοῦ, ἧς πολλοὶ εἰσὶ οἱ ὀδεύοντες. Διὸ καὶ τὸ κατάλυμα ἐπιτίθειον ἀνέστησαν. ἀντὶ τῆς Ἰρυφῆς, τὴν πείναν. ἀντὶ τῆς μέθης, τῆς δίψης. ἀντὶ τῆς ἀναπαύσεως, τὴν ὁδὸν **E** νύ. ἀντὶ τῆς γέλωτος, τὸν ὁδυρμόν. ἀντὶ τῆς κιδάρας, τὸν κλαυθμόν. ἀντὶ τῆς πολυσαρκίας, τῆς σκώληκος. ἀντὶ τῆς ἀμελεμνίας, τὴν οἰκονομίαν. ἀντὶ τῆς χωρδύματων, τῆς ἐκ τῆς Δαιμόνων. ἀντὶ τῆς φειργιών, καὶ γοητείων, καὶ λοιπῶν ἐπιτιθεμένων πονηρῶν. τ' Ἰζώτερον σκοπὸς, ἵνα γένωναι πυρὸς, καὶ τὰ τέττων ὅμοια, ἅπερ εἰσὶν ἀνομίαί τῆς θανάτου. ἐνθα ποιμαίνει τὰ ἴδια τρώβ **F** ατα, καὶ τοὺς ἰδίους μαθητὰς, καὶ φίλους, τοὺς βαδίζοντας τὴν πλατείαν καὶ εὐρύχωρον ὁδόν. καὶ τὸν λόγον τῆς Προφητείας. Φησὶ γάρ· ὡς τρώβ ατα ἐν αἵᾳ ἔδειπτο, θάνατος ποιμανεὶ αὐτούς. Ἡμεῖς δὲ, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ἐκκλίνοντες ἐκ τῆς χαλεπῆς ἐκείνης ὁδοῦ, ἀκούσωμεν τῆς Κυρίας λέγοντος. ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν εἰς τὴν γενῆς πύλην. λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ ζητήσουσιν εἰσελθεῖν, καὶ οὐκ ἔξουσιν.

δύρησιν. Καὶ πολλὰ ἕτερα ὁ Κύριος, καὶ πάν-
τες οἱ θεοφόροι, ὅμοια τέτοις βουασι. Ταύτῃ
τῇ ἡμέρᾳ καὶ νῦν λαβόντες οἱ ἄγιοι μάρτυρες,
οὓς ἡλέησαν τὰ ἑαυτῶν σώματα, ἀλλὰ πάντες εἶδος
κολαστηρίων ὑπέμειναν, χαίροντες τῇ ἐλπίδι τῶν
σεφάνων. Ἄλλοι ἐν ἐρημίαις, καὶ ὄρεσιν, ἐν νη-
τείᾳ, καὶ παρ' ἐνὶ ἡγωνίσαντο, καὶ νῦν ἀγωνί-
ζονται. ὁ μόνον ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες, τ'
ἀσθενέστερον μέρος, καὶ τῷ γεννῶν πύλλω καὶ τε-
θλιμμένῳ ὁδὸν βαδίσασα ἤρπασαν τὴν βασιλείαν
τῶν ἑβραίων. Τίς οὖν ἡ πόλις ἢ ἀρχὴν ἐκείνῃ,
ὅτε γυναῖκες σεφανωθήσονται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ,
καὶ πολλοὶ ἄνδρες κατακύνονται; Οὐκ ἔστι γὰρ
ὅτι ἄρσεν καὶ θῆλυ, ἀλλ' ἕκαστος τὸν ἴδιον μι-
σθὸν λήψεται καὶ τὸν ἴδιον κόπον. Οὐ μόνον δὲ
ἐν ταῖς ἐρήμοις ὁ ὄρεσι τὸ γέγονεν· ἀλλὰ πολλὰ
μᾶλλον ἐν ταῖς πόλεσι, καὶ ἐν ταῖς νήσοις, καὶ
ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τὰ πλήθη τῶν σωζομένων ἤξε-
λαμψαν, αὐτοδύως ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ πύγματι
τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ φυλάξαντες· ἐπίσκο-
ποι, πρεσβύτεροι, καὶ τὰ λοιπὰ τάγματα τῆς
ἐκκλησίας. βασιλεῖς τε καὶ ἄρχοντες, ἀρχαὶ τε
καὶ ἱερεῖς. Οὐ γὰρ ὁ δεσπότης Θεὸς ἀφ' οὗτος
ἐποίησεν, ἢ ἐπετίμησε τόπον τῷ τόπῳ, ἀλλ'
ὅπως ἔφη· ὅπως εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα σωτη-
ρῆται, τεπέσι καὶ ἐν ἐρημίᾳ, καὶ ἐν ὄρεσιν, ἢ ἐν
αὐτοῖς, ἢ ἐν παντί τόπῳ τῆς δεσποτείας μου,
ὅτι εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ μετ' αὐτῶν ἔσομαι
ἕως τῆς σωτελείας τοῦ αἰῶνος, καὶ ἐν τῷ μέλλον-
τι αἰῶνι ἐγὼ ποιμανῶ αὐτοὺς εἰς ἀπεράντους αἰῶνας.

Ἐκεῖνο τὸ φοβερόν δικαστήριον, καὶ τὸν ἀνο-
λάκθον Δικαστὴν ὁνοῶν ὁ μακάριος Δαβὶδ,
καθ' ἑκάστην νύκτα τὴν κλίνῃ τοῖς δάκρυσιν ἔβρεχε,
καὶ πρὸς τὸν Θεὸν, λέγων. Κύριε μὴ εἰσελ-
θῇς εἰς κρίσιν μετὰ τὸ δέλξαι σε, μηδὲ θελήσῃς
εἰπεῖν δίκην μετ' ἐμοῦ, φιλάνθρωπε. πάσης
γὰρ ἀπολογίας ἀπορῶν, ἀλλὰ τὸ δυσωπῶν τὸ σὺν
ἀγαθότητι, μὴ εἰσελθῇς εἰς κρίσιν μετ' ἐδελξαι
σε. εἰ γὰρ τὸ βεληθῇς ποιῆσαι, ὁ δικαιοῦς
ὁ ἐνώπιόν σου πᾶς ζῶν. Ὁρᾶτε, ἀδελφοί,
τὸ μακάριον Δαβὶδ, φοβούμενον τὴν ἡμέραν ἐκεί-
νην ὅτι ὤραν, καὶ ἀποκαλῶντά τε, καὶ πρὸς ἀπολο-
γίαν ἀντιπροσέχον. Δεῦτε οὖν καὶ ὑμεῖς, ἀδελ-
φοί φιλόχριστοι, πρὶν ἢ εἰσελθῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐκεί-
νῃ, πρὶν λυθῆναι τὴν πανήγυριν, πρὶν ὁ Θεὸς
ἐμφανῶς ἔλθῃ, καὶ ὅρη ὑμᾶς ἀνεπίμυς. Προ-
φθάσωμεν τὸ πρὸς τὸν αὐτὸν ἐκδομολογήσθαι, ἐν
μετανοίᾳ, ἐν προσευχαῖς, ἐν νηστείαις, ἐν δά-
κρυσιν, ἐν ξενοδοχίαις. Προφθάσωμεν, πρὶν
αὐτὸν

A mente volventes Sancti Martyres, suo-
rum corporum non miserti sunt, sed
omne suppliciorum genus sustinuerunt,
gaudentes spe coronæ. Alii in soli-
tudinibus, & montibus jejuniis, ac
virginitate certarunt, atque etiamnum
certant; nec solum viri, sed & mu-
lieres, infirmiorē partem, & arctam
portam, angustamque viam tenen-
tes, regnum cœlorum rapuerunt.

B Quis igitur sustinebit confusionem il-
lam, quum die illa feminae corona-
buntur, & multi viri ignominia affi-
cientur? Non enim est ibi mas &
femina, sed unusquisque propriam
mercedem accipiet secundum proprium
laborem. Non solum autem in solitu-
dinibus, & montibus hoc contigit,

C atque Ecclesiis multitudo electorum
emicuit, quum singuli pro sua con-
ditione præcepta Domini diligenter cu-
stodirent: Episcopi, Presbyteri, cæ-
terique Ecclesiæ ordines: Reges, ac
Principes, principatus, ac potesta-
tes. Non enim Dominus Deus di-
versitates fecit, aut locum loco præ-
legit, sed ita inquit: *Ubicumque sunt*
in nomine meo congregati, hoc est,
in solitudine, & in montibus, vel
in speluncis, vel in quocumque
loco dominationis meæ, *ibi sum in*
medio eorum, & cum ipsis ero us-
que ad consummationem sæculi, &
in futuro sæculo pascam eos in sem-
piternum.

Terribile illud iudicium, judi-
cemque inexorabilem memoria reco-
lens Beatus David, per singulas no-
ctes stratum lacrymis rigabat, Deum-
que precabatur, dicens: *Domine ne*
intres in iudicium cum servo tuo, ne-
que velis jus mecum dicere, miseri-
cors; sed quum sim omnis defensio-
nis inops, ideo deprecor bonitatem
tuam, ne intres in iudicium cum ser-
vo tuo: si enim volueris hoc facere,
non justificabitur in conspectu tuo om-
nis vivens. Videte, fratres, Beatum
David timentem diem illam, & ho-
ram, obsecrantem, & ad defensionem
paratum. Venite igitur & vos fratres
Christo dilecti, antequam veniat dies
illa, priusquam dissolvatur conventus,
priusquam Deus manifeste veniat, &
inveniat nos imparatos. Præoccupemus
faciem ejus in confessione, in poeni-
tentia, in orationibus, in jejuniis, in
lacrymis, in peregrinorum susceptio-

Galat. 3.

Matth. 18.

Matth. ult.

Psal. 6.

ne: praeoccupemus, antequam ipse manifeste veniat, nosque inveniat impios. Ne cessemus poenitentiam agere, & obsecrare diligenter, & praeparari in occursum Domini, omnes simul viri, & mulieres, divites ac pauperes; servi ac liberi, senes & juvenes. Videte, ne quis dicat, quoniam multum peccavi, & non est mihi remissio. Qui hoc dicit, nescit, quoniam Deus est poenitentiam agentium, & advenit propter male habentes, qui ait: *Gaudium est super uno peccatore poenitentiam agente*: quique ait: *Non veni vocare justos, sed peccatores ad poenitentiam*. Hæc autem est vera poenitentia, abstinere à peccato, illudque odisse, juxta dicentem: *Iniquitatem odio habui, & abominatus sum*. Et illud: *Furavi & statui, custodire justificationes tuas*. Et tunc Deus cum gaudio suscipit accedentem ad se. Videte, ne quis audacter dicat, quoniam non peccavi. Qui hoc dicit, cæcus est, cæcutiens, & seipsum seducens, & ignorat quomodo furatur eum Satanas cum in verbis, tum in operibus, cum per auditum, atque oculos, tum per tactum, ac cogitationes. Quis enim jactabit se habere cor mundum, omnesque suos sensus puros? Quia nullus sine peccato, nullus mundus a sorde, nullus omnino inter homines innoxius, nisi solus ille, qui pro nobis pauper factus est, quum dives esset. Ipse solus sine peccato, qui solvit peccatum mundi, quique vult omnes homines salvos fieri, & non vult mortem peccatoris; qui est amator hominum, & multæ misericordiæ, propitiator, bonus, animas diligens, atque omnipotens, omnium hominum Redemptor, Pater orphanorum, Judex viduarum, Deus poenitentiam agentium, animarum corporumque Medicus, desperantium spes, fluctuantium portus, desertorum auxilium, via vitæ, qui omnes ad poenitentiam vocat, nullumque poenitentium averfatur. Ad hunc confugiamus & nos: omnes enim quotquot ad ipsum confugerunt peccatores, salutem sunt assequuti. Et nos igitur, fratres mei, ne desperemus de propria salute. Peccavimus? Poenitentiam agamus. Millies peccavimus? Millies poenitentiam agamus. Omni opere bono gaudet Deus, supra modum autem anima poenitentiam agente. Erga hanc enim totus extenditur, propriisque manibus

Luc. 5. 15.

Psal. 118.

2. Cor. 8.

A αὐτὸν ἐμφανῶς ἦξεν, καὶ δὴρᾶν ἡμᾶς ἀνεπιόμης. Μὴ παυσώμεθα μετανοεῖν, καὶ πρὸς Θεὸν ἐμπαύτως, καὶ ἐπιμαζεύειν εἰς τὸ ἔκ Κυρίου ἀπάντησιν, πάντες ὁμοῦ, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, πλεῖστοι & πένητες, δούλοι καὶ ἐλεύθεροι, πρεσβύτεροι καὶ νέοι. Οὐρατε μή τις εἴπῃ, ὅτι πολλὰ ἡμᾶρτον, καὶ οὐκ ἔχω ἄφεσιν. Ὁ λέγων τῆτο, οὐκ οἶδεν ὅτι ὁ Θεὸς ἐστὶ τὸ μετανοούντων. ὁ ἀφ' αὐτοῦ κακῶς ἔχοντας πρὸς Θεὸν ὁμολογῶν. ὁ εἰπὼν, ὅτι χαρὰ γίνεσθαι ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῶν μετανοούντι. ὁ εἰπὼν, ὅτι ἐκ ἡλθοῦ καλέσας δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλούς, εἰς μετάνοιαν. Αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ ἀληθινὴ μετάνοια, τὸ ἀποστῆναι ἀπὸ τῆ ἁμαρτίας καὶ μισῆσαι αὐτήν. καὶ τὸν λέγοντα, ἀδικίαν ἐμίσησα, καὶ ἐβδελυξάμην. καὶ τὸ, ὥμοσα καὶ ἔρησα τὸ φυλάξαι τὰ κρίματά σου. Καὶ πότε ὁ Θεὸς μὴ χαρᾶς δέχεται τὸ πρὸς ἐρχόμενον αὐτῶν. Βλέπετε δὲ, μή τις εἴπῃ πολλήσας, ὅτι ἐκ ἡμᾶρτον. Ὁ λέγων τῆτο, τυφλὸς ἐστὶ, μυωπάζων, & ἑαυτὸν φρεναπατᾶ, & ἐκ οἷδε πῶς κλέπτει αὐτὸν ὁ Σατανᾶς, καὶ ἐν λόγοις, καὶ ἐν ἔργοις, & ἀφ' αὐτοῦ ἀκοῆς, καὶ ἀφ' αὐτοῦ ὀφθαλμῶν, καὶ ἀφ' αὐτοῦ ἀφ᾽ ἧς, καὶ ἀφ' αὐτῶν λογισμῶν. Τίς γὰρ καυχῆσθαι ἀγνῶν ἔχειν τὴν καρδίαν, καὶ πᾶσας τὰς ἀποδείξεις αὐτῆς καθεαυτῶν;

D Διότι οὐδεὶς ἀναμάρτητος, οὐδεὶς καθαρὸς ἀπὸ ῥύπου, οὐδεὶς ἀνυπεύθυνος παντελῶς ἐν ἀνθρώποις, εἰ μὴ μόνος ὁ δι' ἡμᾶς πτωχεύσας, πλεῖστος ὢν. Αὐτὸς μόνος ἀναμάρτητος, ὁ ἄγων τὴν ἁμαρτίαν ἐκ κόσμου, ὁ θέλων πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι, ὁ μὴ βεβλόμενος τὸν θάνατον τῶν ἁμαρτωλῶν, ὁ φιλάνθρωπος, ὁ πολυβίβλας, ὁ ἐλεήμων, ὁ ἀγαθός, ὁ φιλόψυχος, ὁ παντοδύναμος, ὁ σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, ὁ πατὴρ τῶν ὀρφανῶν, καὶ κηδεὺς τῶν χηρῶν, ὁ τῶν μετανοούντων Θεός, ὁ ἰατρός τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων, ἡ ἐλπίς τῶν ἀπληπισμένων, ὁ τῶν χειμαζομένων λιμὴν, ἡ βοήθεια τῶν ἀβοηθήτων, ἡ ὁδὸς τῆς ζωῆς, ὁ πάντας πρὸς μετάνοιαν καλῶν, καὶ μηδένα ἀποστρέφοντος τῶν μετανοούντων. Πρὸς τῆτον καταφύγων καὶ ἡμεῖς. πάντες γὰρ ὅσοι κατέφυγον ἁμαρτωλοὶ πρὸς αὐτὸν, σωτηρίας ἔτυχον. Καὶ ἡμεῖς οὖν, ἀδελφοί μου, μὴ ἀπογνώσθωμεν τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν. Ἡμᾶρτομεν; μετανοήσωμεν. Μυριάκις ἡμᾶρτομεν; μυριάκις μετανοήσωμεν. Ἐπὶ πάντι ἐργῷ ἀγαθῷ χαίρει ὁ Θεός, ἵνα ἡμεῖς ἐπὶ μετανοήσῃ ψυχῇ. ἐπὶ ταύτῃ γὰρ ὁλος ἐπικάμπτει. καὶ ἰδίᾳ χειρὶν ὑποδέχεται, καὶ προσκαλεῖται, λέγων. δεῦτε πρὸς με, πάντες οἱ κοπιῶντες, ὅτι τὸν ἐρχόμενον

ἄνθρωπον πρὸς με ἢ μὴ ἐκβάλλω ἔξω. δεῦτε πρὸς
 με, πάντες οἱ κοπιῶντες ἔ πεφορτισμένοι, ἔ
 ἀναπαύσω ὑμᾶς εἰς τὴν αἰῶν πόλιν, ἐνθα πάντες
 οἱ ἅγιοί μου ἐν μεγάλῃ χαρᾷ ἀναπαύονται. δεῦ-
 τε εἰς ἐκείνῳ τὴν χαρὰν τὴν ἀνεκλάλητον, τὴν ἀνεί-
 καστον, τὴν ἀνεκδιήγητον, εἰς ἐκεῖνα τὰ ἀγαθὰ,
 ἀ ὅπου θυμῶσιν ἄγγελοι ᾤοντο, ὅπως οἱ χο-
 ροὶ ἔ τὰ πάντα τὰ δικάων. Ἐκεῖ ὁ κόλπος ἔ
 Ἀβραάμ ἡποδέχεται τοὺς ἡπομύοντας τὰς θλί-
 ψεις, καθὼς καὶ τὸν ποτε πτωχὸν Λαζάρου. Ἐκεῖ
 ἀνοίγονται οἱ θησαυροὶ τῶν ἀγίων μου ἀγαθῶν.
 Ἐνθα ἡ αἰὼν Ἱερουσαλὴμ ἡ μήτηρ ἔ πρωτοτόκων.
 Ἐκεῖ ὅστις ἡ μακαρία γῆ τῶν πράξεων. δεῦτε πρὸς
 με πάντες, καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς. Ἐκεῖ, ὅπως
 πάντα ἡρεμῶ καὶ ἀσάσια, ὅπως τὰ φωτεινὰ καὶ
 θαύματα, ὅπως ὅσα ὁ ἀδικῶν ὁδὸν τυραννέ-
 μως, ὅπως ὅσα ἔτι ἁμαρτία, ὁδὸν μετανόησις,
 ἐνθα φῶς τὸ ἀποφύγει, ἔ χαρὰ ἀνεκλάλητος. Μα-
 καριοὶ οἱ πενθοῦντες. Πενθήσατε, μετανόησατε,
 ὅπως ῥέφατε πρὸς με. καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς,
 ἐνθα ὁκέτι πόνος, ἔ δὲ δάκρυον, ἔ δὲ φροντίς,
 ἔ δὲ μέριμνα, ἔ δὲ ὀδυρμός. Ἐπιστρέψατε, υἱοὶ
 τῶν ἀνθρώπων, καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς, ὅπως ἔκε-
 τι ἄρσεν καὶ θῆλυ, ὅπως ἔκετι ἀφ᾽ ὅλος, ἔ δὲ
 θάνατος, ἔ τε νητεία, ἔ τε λύπη, ἔ τε ἔρις, ἔ τε
 ζῆλος· ἀλλὰ χαρὰ καὶ εἰρήνη, καὶ ἀνάπαυσις καὶ
 ἀγαλλίασις. Ἐπιστρέψατε πρὸς με, καὶ γὰρ ἀνα-
 παύσω ὑμᾶς, ὅπως τὸ ὕδωρ τὸ ἀναπαύσεως, καὶ
 ὁ τὸ χλόης τόπος, ἔ ἡ πόλις ἔ Θεὸς τῶν ὅλων γε-
 ωργημένη ἀμπελος, εἰς ἐκείνῳ τὴν μακαρίαν γῆν
 τῶν πράξεων, ἐφ' ἧς ἐγὼ ἡ ἀληθινή ἀμπελος βλα-
 σταίνω, ἧς γεωργὸν τὸν Πατέρα ἀκέετε. δεῦτε
 πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, καὶ γὰρ
 ἀναπαύσω ὑμᾶς, ὅπως ἡ ἀκήρατος ζωὴ, ἔ ἡ πά-
 σης ἀγαθότης ὁφροσύνη. δεῦτε πρὸς με πάν-
 τες οἱ κοπιῶντες, καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς, ἐνθα
 τὸ μόνον ἐράσμιον, τὸ διανεκὲς ἀγαλλίαμα, ἡ
 αἰῶνος ὁφροσύνη, τὸ ἀνέσπερον φῶς, ὁ ἀδύτος ἥλιος.
 Ἀράτε τὸ ζυγὸν μου ἐφ' ὑμᾶς, ἔ μάθετε, ὅτι
 πρῶτος εἰμι, ἔ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ, ἔ ἀρήσετε
 ἀνάπαυσιν τῆς ψυχῆς ὑμῶν. ἐνθα ἡχος τῶν ἑορτα-
 ζόντων, ἐνθα οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆ γνώ-
 σεως ἀπόκρυφοὶ ἀνακαλύπτονται. δεῦτε πρὸς με
 πάντες, καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς, ἐνθα μεγάλη
 δωρεὰ, ἀνείκαστος χαρὰ, ἀμετάτρεπτος ὁφρο-
 σύνη, ἀληθὺς ὑμνολογία, ἀσίγητος δοξολογία,
 ἀκατάπαυστος ὁχλασία, ἀφ᾽ ὅλης θεολογία,
 ἀτελεύτητος βασιλεία, ἀπειρος πλῆθος, ἀπέραντοι
 αἶνες, ἀβυσσὸς οἰκτιρῶν, ἐλέος πέλαγος ἔ φιλαν-
 θρωπίας

A nibus suscipit, atque advocat, dicens:

Venite ad me omnes, qui laboratis, quo-
niam qui venit ad me, non ejiciam fo-
ras. Venite ad me omnes, qui laboratis,
et onerati estis, et reficiam vos in su-
perna civitate. Ibi omnes Sancti mei
magno cum gaudio requiescunt. Venite
ad gaudium inexplicabile, incompara-
bile, inenarrabile, ad ea bona, quæ
desiderant Angeli prospicere, ubi sunt
chori, atque ordines justorum. Ibi sinus
Abrahæ suscipit omnes qui sufferunt tri-
bulationes, quemadmodum & Lazarum
quondam pauperem. Ibi aperiuntur the-
sauri bonorum meorum æternorum. Ibi
superna Hierusalem mater primogenito-
rum. Ibi est beata terra mitium. Ve-
nite ad me omnes, et ego reficiam vos.

C Ibi, ubi omnia placida, atque a tu-
 multu libera: ubi lucida, & Deo gra-
 ta: ubi nemo injurius, neque tyran-
 nidem exercens: ubi non amplius erit
 peccatum, neque poenitentia: ubi lu-
 men inaccessible, & gaudium indicibi-
 le. *Beati, qui lugent. Lugete, poe-*
nitentiam agite, & convertimini ad
me, & ego reficiam vos, ubi non
amplius erit labor, neque lacrymæ, ne-
que cura, neque sollicitudo, neque
querela. Convertimini, filii hominum,
& ego reficiam vos, ubi non amplius
mas, & femina; ubi non amplius dia-
bolus, neque mors, neque jejunium,
neque tristitia, neque contentio, ne-
que æmulatio: sed gaudium, pax, &
requies, atque exultatio. Convertimi-
ni ad me; & ego reficiam vos, ubi
aqua quietis, & virentis herbæ locus,
& vinea culta a Deo universorum:
in illam beatam terram mansuetorum,
in qua & ego vitis vera germino, cu-
jus agricolam Patrem auditis. Venite

E *omnes, qui laboratis, et onerati estis,*
et ego reficiam vos: ubi incorruptibilis
vita, & totius bonitatis lætitia. Ve-
nite ad me omnes laborantes, & ego
reficiam vos. Ubi solum amabile, con-
tinua exultatio, æterna lætitia, inoc-
ciduum lumen, & sol indeficiens. Tol-
lite jugum meum super vos, et discite,
quia mitis sum, et humilis corde, et in-
venietis requiem animabus vestris: Ibi fo-
nus festa agentium: ibi thesauri occulti
sapientiæ, & scientiæ revelantur. Veni-
te ad me omnes, & ego reficiam vos:
ubi magna largitio, incomparabile gau-
dium, immutabilis lætitia, incessabilis
laudatio, indeficiens encomium, peren-
nis gratiarum actio, indefinens de Deo
sermo,

Matth. 11.

1. Petr. 1.

Matth. 5.

Joan. 15.

Matth. 11.

Coloss. 2.

sermo, interminabile regnum, infinitæ divitiæ, æterna sæcula, abyssus miserationum, propitiationis, & misericordiæ pelagus, quæ ab ore hominum explicari nequeunt, sed solum per ænigmata subindicari. Ibi millia millium Angelorum, primogenitorum conventus, Apostolorum throni, Prophetarum prima subsellia, Patriarcharum sceptræ, Martyrum coronæ, Justorum laudationes. Ibi omnis principatus, potestatis, atque ordinis merces reconditur, locusque paratur. Venite ad me omnes esurientes, & sitientes iustitiam, & ego implebo vos bonis, quæ concupivistis, *quæ oculus non vidit, neque auris audivit, neque in cor hominis ascenderunt.* Hæc enim paravi illis, qui a via sua mala resipuerunt. Hæc paravi misericordibus, & pauperibus spiritu. Hæc paravi lugentibus per poenitentiam. Hæc paravi pacificis. Hæc paravi iis, qui propter me persecutiones, calumnias, & ludibria perpeffi sunt. Venite ad me omnes, qui onerati estis, & excutite, ac abjicite a vobis pondus peccatorum. Nemo enim ad me confugiens, mansit oneratus, sed abiecit malam consuetudinem, artemque, quam à diabolo male didicerat, dedit, bonam artem a me edoctus. Magi appropinquantes mihi abjecerunt magiam, Dei-que cognitionem didicerunt. Publicani reliquerunt telonia, & constituerunt Ecclesias. Persecutores persequi destiterunt, & libenter persecutiones sustinuerunt. Meretrices, scortationes oderunt, continentiamque dilexerunt. Latro cædes deposuit, latronum artem dediscens, & fidem sinceram suscepit, & factus est incola Paradisi. Venite igitur vos ad me, quoniam *eum, qui venit ad me, non ejiciam foras.* Audistis, dilecti, utiles promissiones, dulcesque voces Salvatoris animarum nostrarum? Quis vidit Patrem ita benevolum? Quis medicum ita bonum vidit? Venite igitur adoremus, & procidamus ante eum, confitentes peccata nostra. Gloria bonitati ipsius: Gloria ipsius longanimitati: Gloria ipsius benignitati, ipsiusque indulgentiæ: Gloria ipsius miserationibus: Gloria regno ipsius: Gloria, honor, & adoratio nomini illius in sæcula. Amen. Iterum dico, & dicere non desistam; Ne inertix, peccatores, ac timiditati dedamus nos: ne cessemus clamare die, noctuque cum lacrymis: Misericors enim est, & verax, & faciet omnimodam ultionem pro illis, qui clament

1. Cor. 2.

Matth. 2.

Luc. 5.

Act. 8.

Luc. 23.

Joan. 6.

Psal. 95.

A θρωπίας ἀνθρωπίνους εἶμασι λαληθῶσαι μὴ διωκόμεθα, ἀλλὰ μόνον δι' ἀνιγμάτων ὡς ἀδελφόμεθα. Ἐκ μυσταδὲς ἀγγέλων, τρωποπῶν πατηγύρεις, ἀποστόλων θρόνοι, ὡφθητῶν τρωεδρίαι, σκηπῆρα πατριαρχῶν, μαρτύρων εἰφανοί, δικαίων ἔπαγοι. Ἐκ πάσης ἀρχῆς, Ἰεσοίας, καὶ πάξεως ὁ μισθὸς ἀπὸκειται, καὶ ὁ πόπος ἡτοίμασα. Δεῦτε πρὸς με, πάντες οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες καὶ δικαιοσύνην, καὶ γὰρ ἐμπλήσω ὑμᾶς ἀγαθῶν, ἀ' ἐποθήσατε, ἀ' ὀφθαλμοὺς ἐκ εἶδε, καὶ ὅς ἐκ ἡκαστε, καὶ ὅτι καρδίαν ἀνθρώπου ἐκ ἀνέβη. Ταῦτα γὰρ ἡτοίμασα τοῖς μετανοοῦσιν ἐκ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν τῆς πονηρίας. Ταῦτα ἡτοίμασα τοῖς ἐλεῶσι, καὶ τοῖς πτωχοῖς τῷ πνύματι. Ταῦτα ἡτοίμασα τοῖς πεινῶσι ἐκ μετανοίας. Ταῦτα ἡτοίμασα τοῖς ἐρῶντοποιοῖς. Ταῦτα ἡτοίμασα τοῖς δι' ἐμὲ διωκομένοις, καὶ συκοφαντομένοις, καὶ ὀνειδίζομένοις. Δεῦτε πρὸς με πάντες, οἱ πεφορτισμένοι, καὶ ἀποτινάξατε, καὶ ἀπορρίψατε ἀφ' ὑμῶν τὸ φορτίον τῆς ἁμαρτίας. Οὐδεὶς γὰρ πρὸς με καταφύγων, ἔμεινε πεφορτισμένος, ἀλλὰ ἀπερρίψε καὶ κακὴν συνήθειαν, καὶ ἀπέμαθεν ὡς κακῶς ἔμαθε πρὸς τὴν Διαβόλου τέχνην, μανδάνων ὅτι πρὸς ἐμὲ τέχνην ἀγαθὴν. Οἱ μέγοι D πρὸς ἐλθόντες μοι, ἀπερρίψαν τὴν μαγείαν, καὶ ἔμαθον θεογνωσίαν. Οἱ τελῶνα κατέλιπον τὰ τελώνια, καὶ συνεθήσαντο πρὸς ἐκκλησίας. Οἱ διωκτοὶ ἐπαύσαντο τὴν διώκειν, καὶ κατεδέξαντο τὴν διώκεσθαι. Αἱ πόρνοι ἐμίσησαν τὴν πορνείαν, καὶ ἡγάπησαν τὴν σωφροσύνην. Οἱ ληστὴς ἀπέθετο τοὺς φόνους, ἀπομαθὼν τὴν ληστεικὴν τέχνην, ὅτι ἀνέλαβε τὴν εὐλικρινῆ πίσιν, καὶ γέγονε ὡς ἀδελφὸς οἰκίῳ. Δεῦτε οὖν καὶ ὑμεῖς πρὸς με, ὅτι τὸν ἐρχόμενον πρὸς με ἐκ μὴ ἐκβάλλω ἔξω. Ἡκίστατε, ἀγαπητοὶ, πρὸς χρῆσας ἐπαγγελίας, καὶ πρὸς γλυκείας φωνὰς τῆς Σωτῆρος τῆς ψυχῶν ἡμῶν. Τίς εἶδε τοιοῦτον φιλόσοφον Πατέρα; Τίς εἶδε τοιοῦτον χρῆσιν Γατρόν; Δεῦτε οὖν, πρὸς σκηνήσωμεν, καὶ πρὸς ἀσώμεν αὐτῷ, ἵσομολογέμενοι πρὸς ἁμαρτίας ἡμῶν. Δόξα τῇ αὐτῇ φιλανθρωπία. Δόξα τῇ αὐτῇ μακροθυμία. Δόξα τῇ αὐτῇ ἀγαθότητι, καὶ τῇ αὐτῇ συγκαταβάσει. Δόξα τοῖς αὐτῇ οἰκτιρμοῖς. Δόξα τῇ αὐτῇ βασιλείᾳ. Δόξα, τιμὴ, ὅτι πρὸς σκηνήσας τῷ ὀνόματι αὐτῷ εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν. Πάλιν λέγω, καὶ λέγων ἐκ παύσομαι. μὴ ῥαθυμῶσωμεν, οἱ ἁμαρτωλοὶ, μὴ δειλιάσωμεν. μὴ παύσωμεθα βοῶντες νυκτὸς καὶ ἡμέρας μὲν δακρύων. Ἐλεήμων γὰρ ὅτι ὅτι ἀψευδὴς, καὶ ποιήσας πάντως ἡμῶν ἐκδίκησιν τῇ βοῇ των

των πρὸς αὐτὸν νυκτὸς καὶ ἡμέρας. Αὐτὸς γὰρ ὁ Θεὸς ὁ μετανοούντων Θεός. ὁ Πατὴρ καὶ ὁ Υἱὸς καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα. Αὐτῶν ἡ δόξα, καὶ τὸ κράτος, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΕΦΡΑΙΜ ΤΟΥ ΣΥΡΟΥ ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ
ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ, ΚΑΙ
ΜΕΤΑΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΑΓΑΠΗΣ, ΚΑΙ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΑΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΝ
ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙ-
ΣΤΟΥ.

ΑΓαπητοί, μηδὲν περιμνησώμεθα πλέον τὴν ἀνυποκρίτην ἀγάπην. πολλὰ γὰρ πλάσσομεθα καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ ὥραν. Καὶ ἡμεῖς τὴν ἀγάπην κτησώμεθα. αὕτη γὰρ καλύπτει πλήθος ἀμαρτιῶν. Τί γὰρ τὸ ὄφελος, ἀδελφοί, εἰάν τὰ πάντα ἔχωμεν, καὶ δὲ σὺν ἡμῶν ἀγάπην οὐκ ἔχωμεν; Τί τὸ ὄφελος, εἰάν τις ἀείρον ποιήσῃ μέγα καὶ καλέσῃ βασιλέα καὶ ἄρχοντας, καὶ τὰ πάντα ἐτοιμάσῃ τὰ ἐν ὑπηρεσίᾳ ἐν ἑδρῇ λειπόμηνος, ἅλας δὲ οὐκ ἔχῃ; μὴ δύναται βρωθῆναι ὁ ἀείρος ἐκείνος. Οὐ μόνον δὲ τὸ ἐξοδὸν ἐζημιώσῃ, καὶ τὰς κόπας ἀπώλεσεν, ἀλλὰ καὶ ἑαυτὸν ὕβριν περιήνεγκε τῶν κεκλημένων. Οὕτως καὶ ὄνταῦθα, ἀδελφοί μου, τί τὸ ὄφελος ἡμῶν εἰς ἀνέμους κοπιᾶν χωρὶς ἀγάπης; Χωρὶς τῆς ἀγάπης πᾶν ἔργον ἀκαθάarton, καὶ παρθενία οὐκ ἔχῃ, καὶ νηστεύῃ, εἴτε ἀγρυπνῇ, καὶ εὐχῇται, καὶ δοχλὸν ποιῇ πτωχοῖς, εἴτε δῶρα προσφέρῃ τῷ Θεῷ, ἢ ἀπαρχάς, καὶ καρποφροσύνας, καὶ ἐκκλησίας κτίσῃ, ἢ μᾶλλον ἄλλο τι πράττῃ, χωρὶς ἀγάπης πάντα εἰς κενὸν λογισθῶσιν τῷ Θεῷ. ὁ γὰρ εὐδοκῇ ἐν αὐτοῖς. Μὴ ἐν βεληθῆς χωρὶς τῆς ἀγάπης ποιῶσιν τι. Εἰάν τις εἴπῃ, καὶ τὸ ἀδελφόν μου μισῶ, ἀλλὰ τὸ Χριστὸν ἀγαπῶ, εὐείσκη φεύγῃ. Εἰλέγχει σε Ἰωάννης ὁ Θεολόγος, λέγων. ὅτι ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ, ὃν εἶώρακε; πῶς δύναται ἀγαπᾶν τὸν Θεόν, ὃν οὐκ εἶώρακε; Φανερόν οὖν ὅτι, ὅτι ὁ ἔχων μῖσος καὶ τὸ ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ δοκᾷ ἀγαπᾶν τὸν Θεόν, φεύγῃ ὅτιν, καὶ ἑαυτὸν φρεναπαίξῃ. λέγει γὰρ πάλιν Ἰωάννης. ὅτι ταῦτά τιν' ἐν πολλῷ ἀπὸ αὐτοῦ ἔχομεν, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεόν, ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ. Καὶ πάλιν ὁ Κύριος λέγει. ἐν ταύταις ἰαῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμονται. Ὡς δὲ αὐτὰ ἡγάσιον καὶ παράδοξον. ὅτι ὁ ἔχων ἡμῶν ἀγάπην, ὅλον τὸν νόμον πληροῖ. πλήρωμα γὰρ νόμος.

Tom. II.

A mant ad ipsum die, ac nocte. Ipse enim est Deus eorum, qui poenitentiam agunt. Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus, cui gloria, & imperium in saecula saeculorum. Amen.

SANCTI PATRIS NOSTRI
E P H R A E M S Y R I
SERMO DE COMMUNI RESURRE-
CTIONE, DE POENITENTIA, ET
DE CARITATE: ET IN SECUN-
DUM ADVENTUM DOMINI NO-
STRI JESU CHRISTI.

Dilectissimi, nihil sinceræ caritati pre-feramus: multa enim negligendo peccamus diebus singulis & horis. Atque ideo Caritatem possidere studeamus: hæc enim operit multitudinem peccatorum. Quid enim prodest, fratres, si habeamus omnia; sola autem nos salvante caritate careamus? Quid prodest, si quis instructo convivio, & abundè paratis epulis, regem, & principes invitet, magnificè-que excipiat omnes, ita ut nihil apparatui desit, præter sal? Numquid prandium illud sine sale manducari poterit? Non solum sumptus & operam perdet, sed & injuriam sibi, & contumeliam ab invitatis referet. Ita & hic fiet, fratres mei: in ventum enim laboramus, nisi caritatem habeamus. Nam sine caritate opus omne immundum est. Sive enim quispiam virginitatem colat, sive jejuniis se aut vigiliis maceret, sive orationi insistat, sive suscipiat pauperes, sive dona offerat Deo, aut primitias, fructuumve decimas, sive ecclesias construat, sive aliud aliquid magnum faciat: nisi caritatem habeat, nihili omnia apud Deum æstimabuntur, neque beneplacitum erit in illis Domino. Noli igitur sine caritate aliquid agere. Si autem dixeris: quia fratrem meum odi, sed Christum diligo; invenieris mendax: Arguet enim te Joannes Theologus dicens: Qui non diligit fratrem suum, quem videt: Deum, quem non videt, quomodo potest diligere? Manifestum est igitur, cum qui servat odium adversus fratrem suum, etiāsi videatur Deum diligere, mendacem esse, ac seipsum penitus fallere. Dicit enim rursus Joannes: quoniam hoc mandatum habemus ab eo, ut qui diligit Deum, diligat & fratrem suum. Et iterum Dominus dicit: In his duobus mandatis universa lex pendet & Propheta. O miraculum ingens &

De Caritate.

Jacob. 3.

Jacob. 5.

1. Joan. 3.

1. Joan. 4.

Matth. 22.

Rom. 13.

& stupendum! Qui habet caritatem, totā legem implet: *Plenitudo enim legis est caritas*. O inestimabilis virtus caritatis! O vis dilectionis immensa! Nihil est caritate excellentius aut pretiosius, neque in cœlo, neque in terra. Hæc divina caritas est omnium caput & summa virtutum. Caritas est bonorum omnium causa. Caritas est virtutum sal. Caritas est finis legis. Hæc in corde habitavit Abel. Hæc Patriarchis opitulata est. Ista servavit Moysen. Hæc habitavit in prophetis. Hæc David Spiritus Sancti domicilium fecit. Ista Job confortavit. Sed longe his majora dicam. Hæc Dei Filium de cælis ad nos deduxit. Per caritatem bonā nobis omnia manifestata sunt. Mors per eam mortua est: Infernus captivatus: Adam revocatus: Per caritatem unus factus est Angelorum hominumque grex. Per caritatem Paradisus referatur, cælorumque regnum repromittitur. Hæc Piscatores sapientia imbuunt. Ista corroboravit Martyres. Hæc eremos in civitates convertit. Hæc montes ac speluncas psalmodum vocibus replevit. Hæc non viros tantum, sed & mulieres per arctam angustamque viam incedere docuit. Sed quando loqui de caritate persistam? Quis enim illam pro merito laudare sufficiat? Ne ipsi quidem Angeli omnia charitatis merita pro sua dignitate explicare valebunt. O beata caritas, bonorum omnium indultrix. Beati, & vere beatissimi, qui caritatem veram & minime fictam sibi comparare student: quemadmodum ait Dominus: *Majorem hac dilectionem nemo habet, ut animam suam ponat quis pro amicis suis*. Hæc divina caritate flagrans Paulus Apostolus, dicebat: *Caritas proximo malum non operatur, non reddit malum pro malo, nec maledictum pro maledicto*. Qui hanc possidet, non superbit, non invidet, non irascitur, non murmurat, non odit fratrem suum aliquando. Qui hanc adeptus est, non modo diligentes se diligit, verum etiam affligentes. Hanc divinam caritatem possidens Stephanus Protomartyr, pro se lapidantibus Deum precabatur, dicens: *Domine, ne statuas illis hoc peccatum*. Beatus homo, qui contemptis omnibus, caritatem assequutus est. Hujus merces quotidie crescit: hujus corona præparata est: hunc Angeli omnes beatum prædicant. Ab hoc nunquam Dominus separatur: *Deus enim caritas est; & qui manet in caritate, in Deo manet, & Deus in eo*. Et hæc quidem hætenus de caritate.

Jo: 15:

1. Cor.

Mat. 7.

1. Jo: 4.

A νόμος, ἡ ἀγάπη. Ὡς δὴ δύναμις ἀγάπης ἀνείκατος. Ὡς δὴ δύναμις ἀγάπης ἀμείρητος. Ὅθεν τὴ ἀγάπης τιμιώτερον, ἔτε ἐν τῷ ἔρῳ, ἔτε ἐν τῇ γῇ. Αὕτη ἡ θεία ἀγάπη ἐστὶν τὸ κεφάλαιον τῆς ἀρετῆς. ἡ ἀγάπη, αἰτία πάντων τῶν ἀγαθῶν. ἡ ἀγάπη, τὸ ἅλας τῆς ἀρετῆς. ἡ ἀγάπη, τὸ τέλος τῆς νόμου. Αὕτη ἐνῆκεν ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς Ἀβελ. αὕτη τοῖς παλαιάρχαις συνήργησεν. αὕτη τὸν Μωϋσῆ ἐφύλαξεν. αὕτη ἐν τοῖς τροφῆταις κατεσπύωνσεν. αὕτη τὸν Δαυὶδ, οἰκητήριον τῆς ἁγίας Πνεύματος ἐποίησεν. αὕτη τὸν Ἰωβ ἐνέχυσεν. Καὶ τί ἐ λέγω τὰ μείζονα; Αὕτη τὸν Υἱὸν τῆς Θεοῦ ἐκ τῶν ἔρῳ πρὸς ἡμᾶς κατήγαγε. Διὰ τὴν ἀγάπης πάντα τὰ ἀγαθὰ ἐφανερώθη. ὁ θάνατος κατελύθη, ὁ ἄδης ἡ χυμαλωτίζθη. ὁ Ἀδάμ ἀνακέκληθ. Ἀφ' ἧς ἀγάπης, μία ποίμνη γέγονεν ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων. Ἀφ' ἧς ἀγάπης ὁ ὠκεανὸς ἠνέγκη, ἡ βασιλεία τῶν ἔρῳ ἐπήγγελλε. Αὕτη ἡς ἀλίας ἐσόφισεν. αὕτη ἡς μάρτυρας ἐνέχυσεν. αὕτη τὰς ἐρήμους, πολιτείας ἀνέδειξεν. αὕτη τὰ ὄρη καὶ τὰ σπήλαια ψαλμοφῶν ἐπλήρωσεν. αὕτη ἐδίδασκεν ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας τὴν σεμνὴν καὶ τεθλιμμένην βαδίζειν ὁδόν. Ἀλλὰ μέχρι τίνος ἐ γῆσω τὸν ὡς τὴν ἀγάπης λόγον; Τίς γὰρ ἱκανὸς πάντα διηγήσασθαι τὰ τῆς ἀγάπης κατορθώματα; Ἀλλὰ ἔτε οἱ ἄγγελοι κατ' ἀξίαν διηγήσονται. Ὡς μακαρία ἀγάπη, χορηγὴ πάντων τῶν ἀγαθῶν. Ὡς μακάριοι καὶ τρισμακάριοι, οἱ τὴν ἀληθινὴν καὶ ἀνυπόκριτον ἀγάπην κτησάμενοι. Καθὼς εἶπεν ὁ Θεωπότης. Ὁ μείζονα ταύτης ἀγάπης ὁδὸς ἐστὶν, ἵνα ἴδῃς τὴν ψυχὴν αὐτῆς θῆναι ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτῆς. Γαυτῶν τὴν θεϊκὴν ἀγάπην ἔχων Παῦλος ὁ ἀπόστολος, ἔλεγεν. ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν ἐκ ἐργάζεται. ἐκ ἀποδοῖ κακὸν ἀντὶ κακοῦ, ἐκ λαιδορείᾳ ἀντὶ λαιδορείας. Ταύτῃ ὁ κησάμενος, ὁδὸν ἐν ὡς φανῇ, ἐκ φθονεῖ, ἐκ ὀργίζεται, ἐκ γογγυζει, ἐκ μισεῖ τὸν ἀδελφόν ποτε. Ταύτῃ ὁ ἔχων ἐκ μόνον τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὸν ἀγαπᾷ, ἀλλὰ καὶ τοὺς θλίβοντας αὐτὸν. Ταύτῃ τὴν θεϊκὴν ἀγάπην ἔχων Στέφανος, ὁ πρωτομάρτυς, ἐπὲρ τῶν λιθαζόντων αὐτὸν πῤεκάλει τὸν Θεόν, λέγων. Κύριε, μὴ σῆσης αὐτοῖς τὰς ἁμαρτίας ταύτας. Μακάριος ὁ ἄνθρωπος, ὁ πάντα ὡς φρονήσας, καὶ τὴν ἀγάπην κησάμενος. τέττε ὁ μισθὸς καθ' ἐκάστην ἡμέραν αὐξάνει. τέττε ὁ σέφανος ἡτοίμασται. τῶτον πάντες οἱ ἄγγελοι μακαρίζουσι. τέττε ὁ Θεωπότης ὁδὸς ποτε χωρίζεται. ὁ Θεὸς γὰρ, ἀγάπη ἐστὶν, καὶ ὁ μὲν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἐν τῷ Θεῷ μὲν, καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ. Καὶ ὡς μὲν τὴν ἀγάπης ταῦτα.

Ἡμεῖς

Ημεῖς δὲ πάλιν ἐπὶ τὸ προκεῖμενον ἐπαν-
 ἔλθωμεν. Καὶ λαλήσωμεν πρὸς μετανοίας, καὶ
 πρὸς τὴν μεμίσθους κείσεως. Ταῦτα μελετώμεν ἀγα-
 πητοὶ νυκτὸς καὶ ἡμέρας, πρὸς τὸ ἐχάτῳ ἀπο-
 βλέποντες ὥραν καὶ ἢ μὴ λάθωμεν τὸ μηδέποτε σβεν-
 νυμῆς φλογός. Ὁ ψαλμός ἐπὶ τῷ σώματι ὑμῶν
 ἀδιαλείπτως ἔστω. Θεὸς γὰρ ὀνομαζόμενος φυγα-
 δεύει τοὺς Δαίμονας. ὅπως ὁ ψαλμός, ἔκφρ. καὶ
 ὁ Θεός. ὅπως δὲ τὰ Διαβολικὰ ἄσματα, ἔκφρ. B
 ὀργὴ Θεῶν, καὶ ἑαί. Ὅπως ἱερὰ βίβλοι, καὶ ἀναγ-
 νώσκει, ἔκφρ. εὐφροσύνη δικαίων, καὶ σωτηρία ψυ-
 χῶν. ὅπως δὲ κιθάραι καὶ χοροὶ, ἔκφρ. σκοτισμός
 ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, καὶ ἡ Διαβολὴ ἐορτή. Τί
 οὖν τὸ ὄφελος, ἀδελφοί, ἐνθένδε πρὸς ὥραν χο-
 ρεύειν καὶ πανηγυρίζειν, ἔκφρ. δὲ κολάζεσθαι εἰς τοὺς
 αἰῶνας; Ἐννοήσωμεν, ὅτι ὁδοὺν ἡμᾶς ὠφελήσουσι
 τὰ πέρατα τῆς γῆς ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ. Ἐνθυμηθώ-
 μεν, ὅτι ἔκφρ. εὐδαίς δύναται βοηθῆσαι ἄλλον. Ἄλλ'
 ἕκαστος τὸ ἴδιον φορτίον βασάζων ἵσταται ἐκδεχό-
 μενος τὴν ἀπόφασιν τῆς μεμίσθους ἡμετέρας κατ' αὐτῶν.
 Ταῦτα καὶ νῦν ἔχοντες, ἀγαπητοί, σωφρόνως καὶ
 δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, ὡς
 ὁ Ἀπόστολος ἐδίδασκε. καθαίρωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ
 παντὸς μολυσμῶς σαρκὸς καὶ πνεύματος. Ἀπω-
 θώμεθα τὰ ἔργα τῆς σκότητος καὶ τῶν ἐθνῶν χήματα.
 καὶ μηκέτι περιπατήσωμεν, καθὼς καὶ τὰ λοι-
 πὰ ἔθνη περιπατοῦσι. τὰς τῶν ἀγίων μνηστέρας ἐπι-
 τελῶντες, μνημονεύσωμεν πάντων τῶν ἐν ἀδυναμίᾳ,
 χηρῶν, ὀρφανῶν, ξένων, πτωχῶν, τῶν ἐν φυλα-
 καῖς, τῶν ἐν ἐρημίαις, καὶ ὄρεσι, καὶ σπηλαίοις, καὶ
 ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς. Τὰς ἐορτάς τιμῶμεν, ἐορ-
 τάζοντες μὴ πανηγυρικῶς, ἀλλὰ δεϊκῶς. μὴ
 κοσμικῶς, ἀλλ' ὑποκοσμίως καὶ Χριστιανικῶς. μὴ
 ἐν θυρᾷ φεφανώσασθαι, μὴ χοροὺς ἐπιστάμεθα.
 μὴ αὐλοῖς καὶ κιθάραις τῇ ἀκοῇ ἡμῶν ἐκδηλύ-
 ωμεν. μὴ ἱμάτια μαλακὰ περιβαλώμεθα, μὴ
 χρυσοῦς περιλάμψαι, μὴ κόσμοις, καὶ μέδαις.
 ἀλλὰ ταῦτα πρὸς ἡμᾶς Ἑλλήσι καὶ Ἰουδαίοις. ἡμεῖς
 δὲ τῷ τιμίῳ καὶ ζωοποιῷ σταυρῷ τῷ Σωτῆρος τὰ
 πρόθυρα ἡμῶν φεφανώσασθαι λέγοντες μὴ τοῦ
 Ἀποστόλου. ἔμοι μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι, εἰ μὴ
 ἐν τῷ σταυρῷ τῷ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καὶ
 ἐπὶ τῷ θυρῶν ἡμῶν τὸν ζωοποιὸν σταυρὸν, καὶ ἐπὶ
 τῷ μετώπῳ, καὶ ἐπὶ τῷ στήθεϊ, καὶ ἐπὶ τῷ σώματι
 καὶ ἐπὶ παντὶ μέλει ἡμῶν τὸν ἐνσημειω-
 σάμεθα, καὶ αὐτὸν ὀπλισώμεθα τῷ ἀήττητον ὅπλῳ
 τῷ Χριστιανῶν, τὸν νικητὴν τῷ θανάτῳ, τὴν ἐλπί-
 δα τῇ πίστει, τὸ φῶς τῇ περάτῳ, τὴν ἀνοιχτὴν
 τῇ ὁδοῦ, τὴν ἀρέσων καταλύτῳ, τὸν σερέωμα
 Tom. II.

Nos vero ad id, quod instituimus, De Pœni-
 redeamus: loquamurque de Pœnitentia, tentia, &
 & de Judicio futuro. Hæc jugiter die de Judicio
 noctuque meditemur, dilectissimi; extre- futuro.
 mamque horam semper ante oculos ha-
 bentes, inextinguibilis flammæ nunquam
 obliviscamini. Psalmus nunquam de ve-
 stro ore deficiat: Deus enim quum no-
 minatur, dæmones fugat. Ubi Psalmus,
 illic & Deus est. Ubi vero personant
 diaboli cantica, illic ira & perpetuum-
 væ. Ubi sacri codices lectionesque, ibi
 justorum lætitia, salusque animarum.
 Ubi vero citharæ, chorique perstrepunt,
 ibi virorum ac mulierum obfuscatio, dia-
 bolique celebritas est. Quid prodest,
 dilectissimi, ad momentum temporis hic
 choreas agere, festaque celebrare; illic
 vero in æternum cruciari? Consideremus,
 quia nihil proderunt nobis orbis
 fines in illa hora. Pensamus, quia nul-
 lus cuiquam auxiliari poterit, sed unus-
 quisque onus suum portans adsistet, ex-
 pectans sententiam contra se ferendam.
 Hæc alto corde cogitantes, dilectissimi,
 sobrie & juste & pie vivamus in hoc sæ-
 culo, sicut docuit Apostolus. Emunde-
 mus nos ipsos ab omni iniquatione carnis
 & spiritus. Deponamus opera tenebrarum:
 neque jam gentium ritu ambulemus.
 Quum Sanctorum memorias celebramus,
 memores simus omnium debiliū, vidua-
 rum, pupillorum, peregrinorum, pau-
 perum, necnon eorum, qui in carceri-
 bus detenti sunt, & qui in solitudinibus,
 & montibus, & speluncis & cavernis
 terræ delitescunt. Festivitates honore-
 mus, epulantes non celebritate sæcula-
 ri, sed divina exultatione: non munda-
 ne, sed spiritualiter, & christiane.
 Non januarum coronemus frontes, non
 choreas statuamus, non tibiis & citharis
 auditum effeminemus, non mollibus in-
 dumentis utamur, non auro ornemur,
 non commestationibus & ebrietatibus ope-
 ram demus: verum hæc omnia Græcis De Sancta
 Judæisque relinquamus. Nos autem pre- Cruce,
 tiosa ac vivifica Salvatoris cruce postes
 nostras coronemus, dicentes cum Apo- Galat. 6.
 stolo: *Mibi absit gloriari, nisi in cruce Domini Nostri Jesu Christi*. Pingamus
 in januis, atque in frontibus nostris,
 & in pectore, & in ore, atque in
 membris omnibus vivificam crucem.
 Armemur insuperabili hac Christiano-
 rum armatura: ea enim victrix est
 mortis, fidelium spes, lux orbis ter-
 ræ, paradisi reſeratrix, proſtigatrix
 hæresum, firmamentum fidei, magna
 D d 2 ortho-

orthodoxorum custodia salutarisque gloria. Hanc, o Christiani, diebus singulis & noctibus, horis atque momentis in omni loco circumferre non desinamus. Nihil sine ipsa perficias; sed siue dormias, siue evigiles, siue operi insistas, siue manduces, siue bibas, siue iter agas, siue per mare naviges, siue transmittas flumina; membra tua omnia cruce vivifica exorna, neque accedent ad te mala, & flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo. Hoc enim signo conspecto adversariae potestates, conterritae recedunt. Crux enim sanctificavit orbem: tenebras fugavit, lucemque revexit. Haec eliminavit errores. Haec ab ortu solis & occasu, septentrione & meridie collegit gentes, atque in unam Ecclesiam, & in unam fidem, atque in unum baptismum in caritate connexit. Haec orthodoxorum inexpugnabilis murus est. Quod os, quae lingua digne pro merito laudare poterit victoricia arma Christi Regis? Crux in Calvariae loco defixa, mox vitae nostrae botrum pullulavit. Hoc denique pretiosissimo signo Christus Salvator noster inferni voracissimum dirupit ventrem, nimisque patulum diaboli obstruxit os. Eo conspecto contremuit mors, omnesque, quos a primo homine usque ad id temporis sub ditione sua tenuerat victos, demisit. Crucis armis accincti beati Apostoli, omnem inimici calcavere virtutem. Hac se thoracis vice munientes milites Christi & Martyres, omnes artes & inventiones atrocitatesque tyrannorum superarunt. Hanc bajulantes qui saeculo abrenunciaverunt, summo cum gaudio & alacritate in solitudinibus, & montibus & speluncis, & cavernis terrae sibi sedes elegerunt. O immensam benignissimi Dei bonitatem: qui tam magna tamque praeclara munera humano generi per Crucem indulgit! Haec sancta Crux rursus in consummatione saeculi, cum secundus illuxerit Domini adventus, prima cum gloria ingenti, & angelicorum exercituum multitudine apparebit in caelo; inimicos quidem terrens ac vexans, fideles autem latificans atque illuminans, adventumque magni Regis adnuncians. Et de pretiosa quidem Cruce haecenus diximus: etsi plura his dici poterant.

De ultimo
Judicio.

Supra pag.
192.

Quae vero post haec futura sunt, putas qualia erunt? At ista omnem sermonem, omnem mentem, omnemque cogitationem superant. Transcendunt quippe omnis narrationis scriem, auditumque omnem exterrent. Hei mihi, fratres mei Christo dilecti. Memoratus sum horae illius, atque

A τῆ πίστεως, τὸ μέγα φυλακτήριον καὶ σωτήριον καθήματα τῶν ὁρθοδόξων. Τῆτον, χρεῖται οἱ καθενὸς τὴν ἡμέραν καὶ νύκτα καὶ ἄραν καὶ σιγὴν καὶ ἀκαλύπτωτον, περιφέροντες ἐν παντὶ τόπῳ. Χωρὶς αὐτῆς μηδὲν ἐπιτελέσῃς, ἀλλὰ καὶ κοιμώμενος, καὶ ἀνιστάμενος, καὶ ἐργαζόμενος, καὶ ἐσθίων, καὶ πίνων, καὶ ὁδεύων, καὶ θαλάσσειον πλέων, καὶ ποταμὸν διαβαίνων, πάντα τὰ μέλη σε ἰσχυροποιῶ. B εὐαγγέλιον κατακόσμησον, καὶ ἐπερσελεύσεαι πρὸς σὲ κακὰ, καὶ μάστιξ ἐκ ἐγγύς ἐν ἰσχυρώματι σε. Τῆτον θεωρῶσαι αἱ ἐναντίαι δυνάμεις φείθησιν ὑποχωρῶσαι. ἔσθῃ καὶ ἰσχυρὸς οἰκιστὴς ἡγίασεν, ἔσθῃ τὸ σκότος ἠφάνισεν, καὶ τὸ φῶς ἐπανήγαγεν. ἔσθῃ τὸ πλάνη κατήργησεν. ἔσθῃ τὰ ἔθνη σωθήσονται ἀπὸ ἀνατολῆς καὶ δυσμῶν καὶ βορρᾶ καὶ νότου, καὶ εἰς μίαν ἐκκλησίαν, καὶ εἰς μίαν πίσιν καὶ εἰς ἓν βάπτισμα ἐν ἀγάπῃ σωθήσονται. C ἀκαταμάχητον τεῖχος τῶν ὁρθοδόξων. Πῶς εὐόμα, ἢ πῶς γλῶσσα ἀξίως ἐγκωμιάσῃ τὸ ἀκαταμάχητον ὅπλον τοῦ βασιλέως Χριστοῦ; Οὕτως ὅτι οἱ παγεῖς ἐν τόπῳ κεφαλῆς, καὶ εὐθέως βλαστήσας τὸ βότρυ τῆ ζωῆς ἡμῶν. Ἐν τέτῳ τῷ ἡμῶν ὅπλῳ Χριστὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν διέρρηξε τὴν παμφάγον ἑσθῆν γαστέρα καὶ τὸ πολυμήχανον τοῦ D Διαβόλου ἐνέφραξε στόμα. Τῆτον ἰδὼν ὁ θεήλατος θάνατος πάντας οὓς ἔχει ἀπὸ τοῦ πρωτοπλάστῃ ἀπέλυσεν. Τέτῳ ὀπλισάμενοι οἱ μακάριοι ἀπόστολοι, πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ Ἐχθροῦ κατεπάτησαν. Τῆτον πεδαιωμένοι ἀντὶ θάρρους οἱ στρατιῶται τοῦ Χριστοῦ καὶ μάρτυρες, πάσας τὰς ἐπινοίας καὶ θράση τῶν τυράννων κατήργησαν. Τῆτον βασιλεύοντες, οἱ τῷ κόσμῳ ἀποτασσόμενοι, E καὶ πολλὰς προθυμίας κατοικοῦσιν ἐν ὄρεσι, καὶ ἀπηλάτοις, καὶ ταῖς ὁπάς τῆ γῆς τὰς καταμνησάμενοι ποιεῖν. Ὡς τὸ ἀμετρήτως ἀγαθότατος τοῦ φιλανθρωποῦ Θεοῦ. πόσα ἀγαθὰ ἐδώρησά τοι ἡμεῖς εὐαγγέλιον τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων; Αὐτὸς πάλιν ἐν τῇ σωτηρίᾳ τοῦ κόσμου, ἐν τῇ δευτέρᾳ παρουσίᾳ τῷ Κυρίῳ, πρῶτος μέλλει ἀναφανέσθαι ἐν τῷ ἑσθῆν καὶ δόξης πολλῆς καὶ πλήθους στρατῶν ἀγγέλων, τοὺς καὶ ἐχθροὺς ἐκφοβᾶν καὶ ἐκθλίβων, τοὺς δὲ πιστοὺς χαροποιᾶν καὶ φωτίζειν, καὶ ἰσχυρὸν πᾶσαν μὴν ἑμεγαλῆ βασιλείαν. Καὶ περὶ μὲν τῆς τιμῆς εὐαγγερίου, ἰσχυρὰ καὶ πλείονα ἔσθῃ. F Τὰ δὲ καὶ ἰσχυρὰ, ἡγοῦμαι τὰ ὀπίσω αὐτῶν ἐρχόμενα, διηγέσθαι ποταπὰ. ὑπὲρ λόγον καὶ ἔννοιαν, ὑπερβαίνοντα πᾶσαν διήγησιν, καὶ ἐκπλήγοντα πᾶσαν ἀκοήν. Οἱμοι, ἀδελφοί μου φιλόχριστοι ἐμνήσθην τῆ ὥρας ἐκείνης καὶ ἐπρόμαξα, καὶ

καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀπαύσας τὸν λόγον ἐβελήθην A
 ἀπὸ τῶ πολλοῦ φόβου, ἐν θυμῷ μέλλοντα ἀπο-
 καλύπτεσθαι ὀπίσω τοῦ ἡμῶν τῶν ἑαυτῶν. Τίς γὰρ αὐ-
 τὰ διηγέσθαι, ἢ ἡ τολμήσας ἔξειπεν; ποῖον τόμα
 ἀπαγγεῖλαι; ποῖα δὲ γλώσσα φθέγγεσθαι; ποῖα
 δὲ φωνὴ δηλώσας; ποῖα δὲ ἀκοή χωρήσας ἀκούσας;
 ἀπὸ οὗτοι οἱ ἑρᾶνοι ὑπενεγκεῖν δύναται. τοιαῦ-
 τα γὰρ μεγάλα καὶ φοβερά θαυμασία ἔτε ἐγένοντο,
 ἐν ὅλῃς ἡμέραις γενεῶν, ἔτε γενήσονται. Καὶ ἄρα B
 μὴ πολλάκις ἐὰν ἀστραπὴ ἢ βροντὴ τραυτοτέρα γένη-
 ται, πάντας ἐκθροῖ, καὶ πάντες εἰς γῆν ἐπικλι-
 νόμενοι, δειλιώντες φεύγουν. Πῶς δὲ ὑπενεγκω-
 μέν τότε, ὅταν ἀκούσωμεν τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος,
 φοβερόν κεκραγίας καὶ ὑπνιζέσης ἡς ἀπὸ αἰῶνος
 κεκοιμημένοι δικαίους τε καὶ ἀμαρτωλούς. Τότε ἐν
 τῷ αἵματι τοῦ ὁσῶν τῶ ἀνθρώπων φύσεως, ἀκούσαντα
 τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος, πᾶσι ῥέχουσι μὲν σωθῆναι, C
 ζητῶντα τὰς ἐσωτῆς ἀρμονίας. ὅταν ἴδωμεν πᾶσαν
 ἀνθρώπων φύσιν ἀνισταμένην, ἕκαστον ἐκ τῶ τό-
 πος αὐτοῦ καὶ ἐπισυναγομένην ἀπὸ τῶ πᾶσι τῆς
 γῆς πρὸς τὸ κριτήριον, ποῖος φόβος, ποταπὴ δὲ
 φρίκη λήψεται ἡμᾶς; Κελεύει γὰρ ὁ μέγας βασι-
 λεὺς, καὶ εὐθέως μὲν ἰσχύει καὶ σωθῆναι δώσας ἢ γὰρ
 ἡς νεκρὸς αὐτῆς, ἢ θάλασσα ἡς ἐαυτῆς νεκρὸς,
 καὶ ὁ αἰὶς ἡς ἰδίους νεκρὸς, καὶ εἴτε θνητὸν ἥρπα- D
 σεν, ἢ ἰχθύς ἐμέλισεν, εἴτε ὄρνειον διήρπασεν,
 πάντες ἐν ῥίπῃ ὁφθαλμοῦ πᾶσι γίνονται, καὶ
 δεῖξαι μία ἐκ ἀπολεφθήσεται. Ὅταν ἴδωμεν τὸ
 πνεῦν ποταμὸν ὑπερχόμενον ἀπὸ ἀνατολῶν μὲν
 θυμῶν, ὡς ἀγρία θάλασσα, καὶ κατεσθίοντα
 τὰ ὄρη καὶ τὰς νῆσους, καὶ κατακαύοντα πᾶσαν τὴν
 γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα, τότε, ἀγαπητοί, ἐκ
 τῆς πυρὸς κείνης αἱ πηγαὶ κλείουσιν, οἱ ποτα- E
 μοὶ ἀφανίζονται, ἢ θάλασσα ξηραίνεται, ὁ αἰὶς
 κλονεῖται, τὰ ἀστρα πύπθονται ἐκ τῶ ἑρᾶν, ὁ ἥλιος
 κλείπει, ἢ σελήνη μεταβάλλεται εἰς αἶμα, ὁ ἑρᾶ-
 νὸς εἰλίσσεται ὡς βιβλίον. ὅταν δὲ θεωρήσωμεν τοὺς
 ἀγγέλους ἀποσελλομένους καὶ πᾶσι τρέχοντας μὲν σω-
 θῆναι, καὶ ἐπισυναγόντας τὰς ἐκλεκτὰς δούλους τῆς
 Θεοῦ ἀπὸ ἁκρῶν ἑρᾶν ἕως ἁκρῶν αὐτῶν. ὅταν ἴδω-
 μεν ἑρᾶν καμνὸν καὶ γῆν καμνὴν. ὅταν ἴδωμεν τὸν F
 φοβερόν θρόνον ἐτοιμαζόμενον. ὅταν θεωρήσωμεν τὸ
 σημεῖον τῆς Υἱοῦ τῶ ἀνθρώπου ἀναφανέν ἐν τῷ ἑρᾶν,
 τὸ τίμιον καὶ ζωποιοῦν τῶν φωτίζοντα πάντα τὰ
 πέρατα τῆς γῆς, τότε πάντες θεωρῶντες ἐν τῷ ὕψι
 φανέν τὸ βασιλικὸν τέτο καὶ φοβερόν σκῆπτρον, ἐπι-
 γινώσκει ἕκαστος ὅτι εὐθέως ὀπίσω τέττα ὁ βασι-
 λεὺς μέλει ἀναφανέσθαι ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ. τίς
 ἄρα ἀπαντήσεται τῷ Χριστῷ καὶ ἀπολογησεται;
 καὶ

atque contremui: & hic præ pavoris magni-
 tudine dicendi finem facere pene institue-
 ram, quum versarem animo quænam sint
 illa, quæ post pretiosam crucem revelanda
 sunt. Quis enim audeat ista narrare?
 Quis præsumat exponere? Quod os enun-
 ciare sufficiat? Quæ lingua eloqui? Quæ
 vox explicare? Quæ auris possit audire?
 illa, quæ nec cœli ferre tunc prævalent.
 Tanta enim, & tam ingentia tamque
 horrenda mirabilia neque facta sunt in
 omnibus a sæculo generationibus, ne-
 que futura sunt. Et modo quidem sæpe
 quum fit coruscum, aut tonitru vastius,
 omnes sui formidine terret, cunctique
 horrore perculsi solo procumbunt. Quo-
 modo ergo sustinebimus, quum audieri-
 mus tubæ vocem nimio cum metu reso-
 nantem, omnesque a sæculo defunctos,
 justos & peccatores excitantem? Tunc
 ex inferno humanæ conditionis ossa
 quum vocem tubæ audierint, statim ex-
 filient, juncturas suas cum festinatione
 requirunt. Quum videbimus omne ho-
 minum genus exsurgere, quemlibet ex
 loco suo, congregarique a finibus terræ
 ad iudicium; quo nos timore, quo tre-
 more corripiemur? Jubeat enim Rex ma-
 gnus, & suos terra mortuos statim cum tre-
 more ac festinatione reddet, mare itidem
 suos: quidquid item humanorum corporum
 vel bestia rapuit, vel voravit piscis, avifve
 discerpit, omnes in ictu oculi adstabant,
 ita ut ne unus quidem capillus capitis defit.
 Quum videbimus igneum fluvium ab or-
 tu solis emanantem, ac veluti sæviens
 fluctibus mare, montes ac valles de-
 vorantem, terramque omnem & quæ
 in illa sunt exurentem. Tunc, dile-
 ctissimi, ab illo igne deficient fon-
 tes, vaneſcent flumina, mare sicca-
 bitur, agitabitur aër, sidera de cœlo
 cadent, deficiet sol, luna vertetur in
 sanguinem, cœlum ut liber complica-
 bitur. Quum videbimus Angelos mis-
 sos cum festinatione discurrere, ele-
 ctosque Dei servos a summo cœlo usque
 ad summum ejus in unum cogere. Quum
 videbimus cœlum novum & terram novam.
 Quum videbimus terribile solum præpara-
 tum. Quum videbimus signum Filii hominis
 in cœlo lucens, pretiosam scilicet ac vivi-
 ficam crucem omnes fines terræ illustran-
 tem. Ubi vero viderint omnes regium
 istud ac tremendum sceptrum in cœlo re-
 velari, jam tunc agnoscent singuli conti-
 nuo ipsum quoque Regem in illa hora
 revelandum. Quis igitur Christo occurret,
 rationemque reddet? Ac si quidem pec-
 cato-

catorum conscientia prematur, stabit nudus & afflictus, expectans sententiam contra se ferendam. Unusquisque enim cernet ante faciem suam exposita opera sua, sive bona sive mala. Tunc hi, qui angustam & arctam viam tenuerunt, omnesque, qui ex corde egerunt poenitentiam, & misericordes, ac peregrinorum susceptores, adstant hilares magno cum gaudio expectantes beatam spem & adventum gloriæ magni Dei & Salvatoris Nostri Jesu Christi. Venit enim, ut eos, qui in vigiliis, orationibus, jejuniis, ac psalmodiis se exercuerunt, coronet. Venit, ut beatificet eos, qui super peccatis suis luxerunt. Venit, ut eos exaltet, qui pro nomine suo pauperes esse delegerunt, qui non dilexerunt mundum, neque ea quæ in mundo sunt, sed omnia reliquerunt, & ipsum solum sequuti sunt. Venit, jam non de terra, sed de coelo, veluti fulgur horrendum. Tunc ingens clamor personabit: ecce sponsus venit: ecce procedit Judex: ecce Judex iudicium revelatur: ecce advenit omnium Deus, ut iudicet orbem terrarum, & reddat unicuique secundum opera sua. Tunc, dilectissimi fratres mei, a voce clamoris illius contremiscent renes terræ a finibus usque ad fines ejus, & mare, & omnes abyssi. Tunc, dilectissimi, timor ac tremor & stupor corripiet omnem hominem, præ clangore tubæ, & expectatione eorum, quæ superventura sunt universo orbi. Tunc virtutes coelorum movebuntur. Tunc præcedent coruscationes: Angelorum exercitus præbunt: Archangelorum chori adstant parati: Cherubim & Seraphim multis oculis clara, in virtute & clamore proclamabunt: *Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus Sabaoth, qui est, & qui erat, & qui venturus est omnipotens*: Tunc creatura omnis in coelo & in terra valide clamabit: *Benedictus, qui venit in nomine Domini*. Tunc scindentur coeli, & revelabitur Rex regum, & principum Princeps, veluti fulgur horribile, cum potestate multa & majestate ineffabili: videbitque eum omnis oculus, & qui eum pupugerunt, & plangent super se omnes tribus terræ. Tunc coelum & terra vertentur in fugam, sicuti Joannes præsignavit, dicens: *Vidi solium candidum & magnum, sedentemque super illud, & a facie illius fugit cælum & terra*. Væ mihi, ubi nos peccatores stabimus? Tunc sedebit in solio glo-

Matth. 21.

Joan. 19.

Apocal. 1.

Apocal. 20.

A καὶ εἰάν σιωοῖδεν ἑαυτῷ πλάσματα ἢ πῶτα πλάσματα, ἵσταται γυμνὸς καὶ τεθλιμμένος, ἐκδεχόμενος ἢ ἀπόφασιν ἢ μέλισσαν ἐξελθεῖν κατ' αὐτῷ. Εἰ καὶ οὗτος γὰρ θεωρεῖ τὰ ἴδια ἔργα αὐτοῦ παρὰ πρὸς αὐτὸν ἵσταμένα, καὶ τὰ ἀγαθὰ, καὶ τὰ φαῦλα. ὅτε οἱ καὶ τὸν σενῶν καὶ τεθλιμμένῳ ὁδὸν βαδίσαντες, καὶ πάντες οἱ γνησίως μετανοήσαντες, καὶ πάντες οἱ ἐλεήμονες καὶ ξενοδόχοι ἵσαν ἡ ἰλαροὶ, μετὰ πάσης χαρᾶς προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα, καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐρχεται γὰρ ἵνα φανώσῃ τὰς ἀγωνισομένης ἐν ἀσχυρνήτῃ καὶ προσευχαῖς καὶ νηθείαις καὶ ψαλμοδίας. Ἐρχεται ἵνα μακαρίσῃ τὰς πενθήσαντας ἐπὶ τοῖς πῶτα πλάσμασιν αὐτῶν, Ἐρχεται ἵνα εὐφρανῇ τὰς ἐλεήμονας, Ἐρχεται ἵνα ὑψώσῃ τὰς πτωχεύσαντας διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, τὰς μὴ ἀγαπήσαντας τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ, ἀλλὰ πάντα καταλιπόντας, καὶ αὐτῷ μόνῳ ἀκολοθήσαντας. Ἐρχεται ἐκ τοῦ ἔθους γῆς, ἀλλὰ ἐκ τοῦ ἔθους, ὡς ἀστραπὴ φοβερά. Τότε γίνεται κραυγὴ μεγάλη λέγουσα. Ἰδοὺ ὁ Νυμφίος ἔρχεται, Ἰδοὺ ὁ κενὸς πῶτα γίνεται, Ἰδοὺ ὁ δικαστὴς τῶν δικαίων ἀποκαλύπτεται, Ἰδοὺ ὁ τῶν ὅλων Θεὸς πῶτα γίνεται κενὸν καὶ οἰκηθῆναι, καὶ ἀποδοῦναι ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. Τότε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἐκ τῆς κραυγῆς ἐκείνης τρομάξουσιν οἱ νεφροὶ τῆς γῆς ἀπὸ περάτων ἕως περάτων, καὶ θάλασσα καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ. Τότε, ἀγαπητοί, φόβος καὶ τρόμος καὶ ἐκστασις λήψεται πάντα ἄνθρωπον ἐκ τῆς κραυγῆς καὶ τοῦ ἤχου τοῦ σάλπιγγος καὶ τῆς προσδοκίας τοῦ ἐπερχομένου τῇ οἰκουμένη. Τότε αἱ δυνάμεις τοῦ ἔθους σαρκοθήσονται. Τότε προσβαδίσουσιν ἀστραπαὶ προσερχομένης σφραγίσαντες ἀγγέλων. οἱ τῶν ἀρχαγγέλων χοροὶ ἐτοιμάζονται. τὰ χερσὶν καὶ τὰ σεραφίμ καὶ τὰ πολυόμματα ἐν ἰσχύϊ καὶ βοᾷ κράζουσιν ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος, Κύριος σαβαώθ, ὁ ὢν, καὶ ὁ ὢς, καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ παντοκράτωρ. Τότε πάντες κτίσματα ἐν ἔθους καὶ ἐπὶ γῆς ἐν δυνάμει κράζουσιν. εὐλογηθῆναι ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Τότε χρισθήσονται οἱ ἔθνοι, καὶ ἀποκαλυφθήσεται ὁ τῶν βασιλέων βασιλεὺς καὶ ἀρχὸν τῶν ἀρχόντων, ὡς ἀστραπὴ φοβερά, μετὰ δυνάμει πολλῇ καὶ δόξης ἀνεκῆ. καὶ ὁφεται αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς, καὶ οἱ τινες αὐτὸν ἐξενέτησαν, καὶ κόψονται ἐπὶ αὐτοῖς πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. ὅτε ὁ ἔθνος καὶ ἡ γῆ εἰς φυγὴν τραπήσονται, καθὼς ὁ Ἰωάννης προεδήλωσε, λέγων. εἶδον θρόνον λευκὸν μέγαν, καὶ τὸ καθήμενον ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ ἔφυγεν ὁ ἔθνος καὶ ἡ γῆ. φεῦ ἁμαρτωλοὶ δὲ πᾶς ἡν-
σόμεθα;

σομεθα; Τότε καθίσθ' ἐπὶ θρόνον δόξης καθὼς ἔρηκε, καὶ συναχθήσονται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη. Ποταπὴ ἄρα ψυχὴ μέλει εὐρεθῆναι ἵνα δυνηθῇ ὑπομεῖναι ὅτε τεθῶσιν θρόνοι καὶ κειθήλιον καθίσθ' , καὶ βίβλοι ἀνεωχθῶσι; Τότε δεασώμεθα τὰς ἀναειρημύτας τῶν ἀγγέλων δυνάμεις παρεσώσας κύκλῳ ὡς φόβῳ. τότε ἐνός ἐκάστω τὰ ἔργα ἐπὶ ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων ἀναγινώσκοντα καὶ δεαμβεύοντα. τότε πληρῶνται ἡ τροφικαὶ Δα. νιήλ, ἡ λέγουσα· ἐγὼ Δανιήλ ἐδεώρην, ἕως 8 θρόνοι ἐτέθησαν, καὶ ὁ παλαῖος ἡμερῶν ἐκάθισεν. τὸ ἐνδύμα αὐτοῦ λευκόν, ὡσεὶ χιῶν. ἡ δεξιὴ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ, ὡσεὶ ἔειον καθαρὸν. ὁ θρόνος αὐτοῦ, φλόξ πυρός. οἱ τροχοὶ αὐτοῦ, πῦρ φλέγον. ποταμὸς πυρός ἐκινεῖ ἔμπροσθεν αὐτοῦ. χίλια χιλιάδες ἐλειτουργοῦν αὐτῷ, καὶ μυρία μυριάδες παρεστήκεισαν αὐτῷ. κειθήλιον ἐκάθισεν, καὶ βίβλοι ἠνεώχθησαν. Μέγας ὁ φόβος, ἀδελφοί, ὡς τῇ ὥρᾳ κείνῃ ὅτε ἀνοιχθῶσιν κείναι αἱ φοβεραὶ βίβλοι, ἔνθα γεγραμμένα εἰσὶ τὰ ἔργα ἡμῶν καὶ οἱ λόγοι ἡμῶν, καὶ ἃ ἐπαράξαμεν ἐν τῷ βίῳ τούτῳ, καὶ ἐνομίσασαμεν λαθεῖν τὸ Θεὸν τὸν ἐτάζοντα καρδίας καὶ νεφρῶν. ἐκεῖ ἀναγέγραπται πάντα πράξεις καὶ ἐνθύμησις ἀνθρώπων, καὶν τε ἀγαθὰ, καὶν τε φαῦλα. Ὡς πόσων δακρύων γενησόμεθα ὡς τῇ ὥρᾳ ἐκεῖνῃ ὡς ἀμελήσαμεν, ὡς τῇ δακρύων καὶ ἐλεημοσυνῶν δυνάμεθα ἔλαττειν τὰ γεγραμμένα ἐγκλήματα. Ὡς πόσα στενάξομεν καὶ ἐλεεινὰ δακρύσομεν, ὅταν ἴδωμεν τὴν ἔραν βασιλείαν ἀπορρήτων. Καὶ πάλιν, ἐκ τῆς ἄλλης μέρης, δεασώμεθα τὰς φοβερὰς κολάσεις φαινομένης. μέσον δὲ τούτων πᾶσαν φύσιν ἀνθρώπων ἀπὸ τῆς πρωτοπλάστου Ἀδάμ ἕως τῆς γεννηθέντος πάντων ὑψερρον, καὶ πάντας προσκυνῶντας ἐπὶ τῷ ὄρει. τότε πληρωθήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος· Ἰδοὺ ἐγὼ, λέγει Κύριος, ὃς ἐμοὶ κάμψαι πᾶν γόνυ. καὶ πάλιν ὁ Ἀπόστολος. ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ, πᾶν γόνυ κάμψαι ἐπερανίων καὶ ἐπιγαίων καὶ καταχθονίων, καὶ πάντα γλώσσα ὁμολογήσεται, ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστός εἰς δόξαν Θεοῦ πατρὸς. ἀμήν.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ. Ἡρώτησαν αὐτὸν οἱ φίλοι χριστοὶ ἀκροαταί. διδάσκαλε, εἰπέ ἡμῖν καὶ τὰ τέτοις ἀκόλυστα καὶ πῶς ἐπερωτῶνται.

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ. Τότε, ἀδελφοί μου φιλόχριστοι, πάντα ἀνθρωπότης ἰσαμύνῃ, μέσον τῆς βασιλείας καὶ τῆς κείσεως, μέσον ζωῆς καὶ θανάτου, μέσον χαρᾶς καὶ ἀνάγκης, καὶ πάντες κάτω νεύοντες βλέψουσιν τὴν ἔμπροσθεν τῆς βήματος πατρὸς.

A gloriae suae, sicut ipse dixit, & congregabuntur ante eum omnes gentes. Quo igitur in statu invenienda est anima, ut sustinere possit, quum viderit thronos positos, & iudicium sedere, & libros aperiri? Tunc intuebimur innumera- biles Angelorum virtutes circumstantes cum tremore. Tunc uniuscujusque opera coram Angelis & hominibus recitabuntur & patebunt. Tunc implebitur Danielis prophetia dicentis: *Ego Daniel* Daniel. 7.

aspiciebam, donec throni positi sunt, & antiquus dierum sedit. Vestimentum ejus candidum ut nix: capillus capitis ejus ut lana munda: sedes ejus ut flamma ignis: rota ejus, ignis ardens. Fluvius ignis transibat coram illo. Millia millium assistebant ei: & decies centena millia ministrabant ei. Iudicium sedit, & libri

C *aperti sunt.* Magnus in hora illa pavor erit, fratres, quum libri illi formidabiles aperientur, in quibus scripta sunt opera nostra, & sermones, & quaecumque egimus in hac vita, putantes latere Deum, qui scrutatur corda & renes: illic enim non solum actus, verum & cogitationes hominum scriptae erunt, sive bonae sint, sive malae. Oh quam multis lacrymis nobis opus est propter horam illam, quam negligimus! Per lacrymas enim & eleemosynas possumus descripta crimina diluere. Oh quantus erit gemitus, quam miserabiles lacrymae, quum oculis nostris intuebimur hinc ineffabile regnum, inde rursus aeterna supplicia revelari; medium vero assistere omne mortalium genus, a protoplasto Adam usque ad ultimum hominum, omnesque cadentes in faciem! Tunc implebitur sermo, qui scriptus est: *Vivo* Isai. 45.

ego, dicit Dominus, quia curvabitur mihi omne genu. Et quod rursus Apostolus dicit: *In nomine Jesu Christi omne genu* Philipp. 2.

flectetur, caelestium, terrestrium, & infernorum, & omnis lingua confitebitur, quoniam Dominus Jesus Christus in gloria est Dei Patris. Amen.

INTERROGATIO. Interrogaverunt eum, Christo dilecti auditores: Magister, dic nobis & quae ista consequentur: & quomodo interrogabuntur?

RESPONSIO. Tunc, fratres mei Christo dilecti, omne humanum genus inter regnum & damnationem, inter vitam & mortem, inter gaudium & necessitatem, omnes demissis in humum vultibus adstabant, videntes proximos quisque suos ante tribu-
nal

nal assistere, & interrogari, & eos maxime qui in negligentia vixerunt. Atque ista adspicientes, denuo humi defigunt obtutus, recogitantes & ipsi opera sua. Cernunt autem singuli opera, quæ præmiserunt coram se exposita, sive bona, sive mala. Tunc hi, qui mala gesserunt, neque poenitentiam egerunt, ejulantes dicturi sunt: oh quare non laboravimus miseri; sed in negligentia tempus perdidimus, illusi atque illudentes! Quare non vigilavimus? Quare non jejunavimus? Cur pauperum non miserti sumus? Cur invidimus misero, & mala patravimus? Cur poenitentiam non egimus, dum tempus esset poenitentiae; sed risui ac deliciis dediti, & elata cervice incedentes, annos nostros frustra transgimus, nec amplius nobis poenitentiae tempus suppetet. Quid agemus, quoniam advenit dies illa ac hora tremenda, quam sæpius audivimus, & ridebamus? Quid faciemus miseri, quia libros aperiri cernimus, & omnes judicabunt? Hæc autem illi cogitantes, repente audient Judicis vocem cum terrore clamantis ac dicentis: Ostendite opera vestra, & mercedem accipite. In illa hora commovebuntur omnes Christianorum ordines, Pontifices, & Diaconi, & ordo ecclesiasticus alius reliquus. Unusquisque enim, ut ait Apostolus, suscitabitur in suo ordine, ut Deo rationem reddat. Tunc metu agitabuntur reges, & principes, sapientes & divites, & pauperes, quoniam advenit hora, quando unusquisque quod seminavit, hoc metet.

1. Cor. 15.

INTERROGATIO. Ad hæc qui aderant, Christo dilecti auditores, dixerunt: Dic nobis, serve Dei; post hæc quid audituri sunt, aut passuri?

RESPONSIO. Væ mihi, fratres mei Christo dilecti, volo quæ postea futura sunt dicere: verum præ timore vocem mihi intercipi sentio atque deficere: profluunt lacrymæ, totusque anxietate confundor: est enim plena terroris atque formidinis narratio.

INTERROGATIO. Christo dilecti: Dic nobis propter Dominum ob nostram utilitatem.

MAGISTER RESPONDIT. Tunc Christi amatores, requiretur in singulis Christianis Baptismatis sigillum, quod in Ecclesia Catholica accepere, exigeturque ab unoquoque fides integra, sigillumque illibatum, & tunica incoinquinata, & pulchra illa confessio, quam coram multis testibus professus est, dicens: Abrenuncio Satanæ, & omnibus operibus ejus:

non

A παρειαυμάς κ' ἐπερωτωµάς, καὶ µάλιστα τὰς ἐν ἀµελείᾳ ζήσαντας. καὶ ἅπαντα θεωρῶντες, πάλιν κάτω νεύοντες, ἐνδυµῶντες τὰς πράξεις αὐτῶν. Ἀλλὰ καὶ βλέπει ἕκαστος τὰ ἴδια ἔργα ἑµπορεύσεν αὐτῷ ἱσάµενα, εἴτε ἀγαθὰ εἴτε φαῦλα, ἕκαστος ἃ ποσέπεµψε. Τότε οἱ φαῦλα πράξαντες καὶ µὴ µετανοήσαντες ὀδυρόµενοι λέγουσιν. ὦ πῶς ὅκ' ἠγωνισάµεθα οἱ ἀδελφοί, ἀλλ' ἐν ἀµελείᾳ τὸν καιρὸν ἀπώλεσάµεν, παύζοντες καὶ παύζοµενοι; πῶς ἔκ' ἠγρυπνήσάµεν; Ἀφ' οὗ ἔκ' ἐνηστεύσάµεν; Ἀφ' οὗ ἔκ' ἠλεήσάµεν πτωχὸς; Ἀφ' οὗ ἔκ' ἐφθονήσάµεν οἱ ἀδελφοί καὶ ἐπιδράζαµεν κακὰ; Ἀφ' οὗ ἔκ' μετηνοήσάµεν, ὥς καιρὸς ἡµῶν μετανοίας, ἀλλὰ κελῶντες καὶ τρυφῶντες καὶ μετεωρίζοµενοι ἐτελέσάµεν, ὅτε μετανοίας καιρὸς ἔκ' ἔτι ὅσιν; τί ποιήσωµεν ὅτι ἐφθασεν ἡ φοβερά ἡµέρα καὶ ὥρα ἡµῶν ἠκέσάµεν πολλὰ καὶ ἐγγελῶµεν; τί ποιήσωµεν οἱ ἐλεηνοὶ, ὅτι αἱ βίβλοι ἠνεῶχθησαν καὶ κείνους ἀπαντας; Ταῦτα αὐτῶν ἀφελονίζοµένων ἀκέσσι τῷ φωνῇ τῷ Κεῖνῳ φοβερώς κεκραγότος καὶ λέγοντος. δεῖξατε τὰ ἔργα ὑµῶν, καὶ λάβετε τὸ µισθόν. Ἐν δὲ τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ σαλευθήσονται πάντα τὰ πύγµατα τῷ χειριανῶν, ἀρχιερεῖς, καὶ ἀρχόντοι, καὶ τὰ λοιπὰ πύγµατα τῷ ἐκκλησίας. Ἐκαστος γὰρ, ὥς λέγει ὁ ἀπόστολος, ἐγείρεται ἐν τῷ ἰδίῳ πύγµατι δὲνα λόγον τῷ Θεῷ. Τότε σαλευθήσονται βασιλεῖς καὶ δυνάται, σοφοὶ καὶ πλέστοι καὶ πένητες, διότι ἐπέστη ἡ ὥρα, ἵνα δεείσῃ ἕκαστος ὃ ἔσπειρεν.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ. Ἡρώτησαν οἱ φιλόχειροι ἀροαταί. εἰπέ ἡµῖν καὶ μετὰ ταῦτα, δὲλε τῷ Θεῷ, τί μέλλουσιν ἀκείνῃ ἡ παθεῖν;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ. Οἱμοι, ἀδελφοί µε φιλόχειροι, δέλω εἰπεῖν καὶ τὰ μετὰ ταῦτα, καὶ ὅκ' ἔκ' φόβῳ ἀνακόπησα, ἡ φωνή µε ἐκλείπει, τὰ δάκρυά µε προτρέχουσι, καὶ ἰλιγγιά. φεικτὸν γὰρ τὸ δεινόν.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ. Οἱ φιλόχειροι. εἰπέ ἡµῖν τὸ Κύριον πρὸς ἡµετέραν ὠφέλειαν.

Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΛΕΓΕΙ. Τότε, φιλόχειροι, ἐρδυνᾶται ἕκαστος ἡ σφραγὶς τῷ χειριανισµῷ, ὡς ἔλαβεν ἕκαστος ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ ἀφ' οὗ τῷ βαπτίσματος, καὶ ἀπαγείρεται ἕκαστος τῷ πίστιν καὶ ἀµιάντων, καὶ τῷ σφραγίδι καὶ ἀδρανῶν, καὶ τῷ χιτῶνα ἀµόλυντον, καὶ τῷ καλῷ ὁμολογίᾳ ὡς ὁμολόγησεν ἐπὶ πολλῶν μαρτύρων, λέγων. ἀποτάσσομαι τῷ Σατανᾷ καὶ πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, ὅχι ἐνὶ ἡ δύο ἡ πέντε, ἀλλὰ

ἀλλὰ πᾶσι τοῖς ἔργοις τῆς Διαβολῆς. Ταύτῃ οὖν ἡ καλὴ ἀπολαγνὴ ἀπαγέμεθα ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ· καὶ μακάριος ὅστις ἐφύλαξε κατὰ τὴν σιωπὴν αὐτῆς. Δι' ἐνὸς γὰρ ῥήματος ἀποτάσσεται πᾶσι τοῖς ἔργοις τῆς Διαβολῆς, μοιχείαν καὶ βδελυρωτάτην, πορνείαν, φόνον, ἀκαθαρσίαν, φθόνον, κλοπὴν, λοιδορίαν, πικρίαν, θυμὸν, ἀργολογίαν, μέθην, μνησικακίαν, ζῆλον, ὑπερηφανίαν, βλακείαν, κέλματα, κιδαισμούς, ὀρχήσους, χορευτίας, καὶ λαλεύματα, τραγωδίας, τὰ ἄσματ' αὐτῶν Δαμόνων, πλεονεξίαν, μισαδελφίαν, τὰ ἔχματα πάντων τῶν κακῶν, τρωπομαντίαν, εἰδωλολατρείαν, φαρμακείαν. ταῦτα καὶ τὰ τέτοις ὅμοια ἀποτάσσεται πᾶς χριστιανὸς ἐπὶ τῇ ἀγίᾳ κολυμβήθρας. ταύτῃ τὴν ἀπολαγνὴν ἀπαγέμεθα ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ. Οἱ φιλόχριστοι. Εἰπέτε ἡμῖν καὶ τὰ τέτοις ἀκόλυστα, καὶ πῶς ἐπεροτῶν.

Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΛΕΓΕΙ.

Λαλήσω ἐν ὁδῷ, καὶ εἰπὼ ἐν στεναγμοῖς μετὰ δακρύων. Οὐ γὰρ ὅτι δυνατόν ἐκείνα χεῖς δακρύων διηγήσασθαι, καὶ ὅτι τὰ ἔχματα εἰσι. Τότε φιλόχριστοι μετὰ τὸ ἐρῶν ἄσθαι καὶ ἰδεσθῆναι πάντας, καὶ πάντων τὰ ἔργα δημοσιολογήσιν ἐπὶ ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων, καὶ καταργηθῇ πᾶσα ἀρχὴ, καὶ ἰουδαία, καὶ δύναμις, καὶ πάντες οἱ ἐχθροὶ τεθῶσιν ὑπὸ τῆς πόδας αὐτῶν. τότε λοιπὸν, κατὰ τὴν εἰρήνην ὁ Κύριος, ἀφορίζει αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ὥστε ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν εἰρώων. καὶ ἐν τῇ τῇ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτῶν. τὰ πρόβατα, τὰ ἔχοντα ἴσος καλὸς καρπὸς. τὰ πρόβατα, τὰ γινώσκοντα τὸν Ποιμῆνα. τὰ πρόβατα ἐσφραγισμένα, τὰ φυλάζοντα τὴν σφραγίδα ἁδραστον, τὰ πρόβατα, τὰ ἀκολοθήσαντα τὸν ποιμῆνα τὸν μέγαν, τὸν ἐπὶ τὸν. δεῦτε ὀπίσω μου. τὰ, πρόβατα, ἵνα μὴ μιάναντα τὴν ἀγίαν πίσιν μετὰ τῆς βλασφημίας ἀρετικῶν. ταῦτα ἵνα πρόβατα ἐν δεξιῶν αὐτῶν. ἵνα δὲ εἰρήνη ἔξω εὐωνύμων. ταῦτα ἵνα εἰρήνη εἰσιν, ὅσοι καρπὸν ἔκ ἐχουσιν, ὅσοι τὸν ποιμῆνα παρῶν. ἐπὶ εἰσὶ ἵνα εἰρήνη ἵνα νεμόμεθα μετὰ τῶν ἀρετικῶν, καὶ τὴν ἀγίαν πίσιν μιάνοντα. οἱ τινες ἐσκήρτισαν, ἐτρυφῶσαν, ἐχόρευσαν, καὶ σωρεύσαντες τὸ ἔα ἐξῆλθον ἐκ τῆς βίης πάντος ἔργου ἀγαθοῦ ἔρημοι, πᾶσης ἀκαθαρσίας πεπληρωμένοι. ἔς ἰδὼν ὁ Θεὸς ἀπεστέφει τὴν ὀφθαλμὸν αὐτῶν ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἐν τῇ αὐτῶν ἔξω ἀρετῶν. Τότε λέγει τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτῶν. δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τῷ Πατρὶ μου, κληρονο-

Tom. II.

A non uni, aut duobus, aut quinque, sed omnibus operibus diaboli. Hæc igitur bona abrenunciatio requiretur a nobis in hora illa: & beatus erit qui illam ita custodierit, ut promisit. Uno enim verbo abrenunciat omnibus diaboli operibus: turpi scilicet adulterio, fornicationi, homicidio, immunditiæ, invidiæ, furto, murmurationi, amaritudini, indignationi, verbo otioso, ebrietati, malorum recordationi, æmulationi, superbiæ, odio, risibus, citharæ pulsationibus, choreis, saltationibus, tragoediis, dæmonum canticis, avaritiæ, fraterno odio: & quæ sunt malorum omnium novissima, divinationibus, idolorum cultui, incantationibus. His omnibus atque horum similibus abrenunciat unusquisque christianus in sacra piscina. Hæc à nobis abrenunciatio in hora illa exigetur.

INTERROGATIO. Ajunt Christi amatores. Dic nobis & quæ ista sequentur: & quomodo interrogabuntur?

MAGISTER RESPONDIT. Loquar in dolore, & dicam in suspiriis & lacrymis: non enim hæc sine lacrymis enarrari possunt, quoniam extrema sunt. Tunc, Christo dilecti, quum discussi omnes, & examinati fuerint, & coram Angelis & hominibus operum cunctorum patefacta, & evacuata fuerit omnis potestas, & principatus & virtus, & inimici omnes pedibus illius subjecti fuerint: tunc jam, sicut prædixit Dominus, segregabit eos ab invicem, sicut pastor separat oves ab hædis: & statuet oves quidem a dextris suis; oves inquam, bonorum operum fructibus plenas: oves, quæ pastorem agnoverunt: oves signatas, quæ signum inviolatum custodiunt: oves quæ magni pastoris vestigia secutæ sunt, agentis: venite post me: oves, quæ sanctam fidem cum blasphemis hæreticis non contaminarunt: hujusmodi oves a suis dextris constituet; hædos autem a sinistris. Hædi autem illi sunt, qui bonis fructibus carent: qui pastorem irritaverunt: hi sunt hædi, qui cum hæreticis pascentes, sanctam fidem contaminaverunt: qui lascivientes & in deliciis viventes, choreis se addixerunt, & illud sibi vix thesaurizantes, ex hac vita decesserunt, omni opere bono carentes, immunditia autem omni repleti. Hos videns Deus, oculos suos ab illis avertet, eosque à sinistris constituet. Tunc iis qui a dextris sunt, dicet: Venite benedicti Patris mei, possidetis

Matth. 25

Matth. 25.

E e

sedete

fidete promissum vobis regnum. Venite filii lucis: venite benedicti, regni mei hæredes. Venite qui propter me pauperes effecti, esuristis & sitistis: qui non dilexistis mundum, neque ea quæ in mundo sunt. Venite qui propter me regionem omnem & gaudium mundi respuistis, cognatos & amicos, parentes & filios. Venite, qui in solitudinibus & montibus & speluncis & cavernis terræ, quique cum bestiis habitastis, modo cum Angelis in cælis habitate. Venite omnes misericordes hospitumque susceptores. Venite omnes, qui angustam & arctam viam ambulastis. Venite benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum a constitutione mundi. Tunc & iis qui a sinistris erunt, dicet: Discedite a me omnes maledicti in ignem exteriores. Discedite a me immisericordes, fratrum Christique inimici. Sicuti misericordes non fuistis, ita nec misericordiam consequemini: sicut ipsi immaculata euangelia mea, beatorumque meos discipulos non audistis, ita & ego vestros non exaudiam gemitus. In deliciis super terram vixistis, bona in vita vestra recepistis. Illic diebus singulis per Scripturas ad vos clama- bam, vosque audientes, eos qui lege- bant irridebatis. Et nunc vobis dico: non novi vos. Discedite a me maledicti in ignem exteriores, & æternum, paratum Diabolo & Angelis ejus. Tunc ibunt isti in supplicium æternum, justi autem in vitam æternam.

INTERROGATIO. Christo dilecti dixerunt. In unum omnes supplicium abibunt; an varii cruciatus sunt?

RESPONSIO. Magister respondit. Varii cruciatus sunt, sicut in Evan- gelio audistis. Sunt enim tenebræ exte- riores in propria regione. Gehenna ignis locus alius: stridori dentium proprius lo- cus est. Vermis item qui non dormit, alio in loco est. Stagnum ignis locus est alius: Tartaro locus est proprius. Suo itidem loco Ignis inextinguibilis. Flu- vius igneus alibi. Inter hæc suppliciorum loca distribuuntur infelicissimi, unusquisque pro peccatorum suorum modo. Si- cut autem sunt peccatorum differentie, ita & cruciatuum varietates.

INTERROGATIO. Dic nobis inquiunt Christo dilecti: quæ sit crucia- tuum differentia.

RESPONSIO. Aliter, inquit Ma- gister, cruciatur adulter, aliter fornicator: aliter homicida, aliter fur, & aliter ebrio-

A κληρονομήσατε τὴν ἐπηγγελμένην ὑμῖν βασιλείαν. δεῦτε οἱ υἱοὶ τοῦ φωτός. δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τῆς ἐμῆς βασιλείας κληρονόμοι. δεῦτε οἱ δι' ἐμὲ πτω- χεύσαντες, καὶ πεινῶντες, καὶ διψῶντες, οἱ μὴ ἀγαπήσαντες τὸν κόσμον, μηδὲ τὰ ἐν κόσμῳ. δεῦτε οἱ δι' ἐμὲ καταλιπόντες πᾶσαν χώραν καὶ χαρὰν τοῦ κόσμου, συγγενεῖς καὶ φίλους, καὶ γυναῖκες καὶ τέκνα. δεῦτε οἱ ἐν ἐρημίᾳ καὶ ὄρεσι καὶ ἀπηλαιοῖς καὶ τῶν

B ὁπαῖς τῆς γῆς οἱ μετὰ τῶν θηρίων οἰκῆσαντες, οἰκῆ- σατε μετὰ ἀγγέλων ἐν ἑβρανοῖς. δεῦτε πάντες οἱ ἐλεήμονες καὶ ξενόδοχοι. δεῦτε πάντες οἱ τῶν ξενῶν καὶ τεθλιμμένων ὁδὸν βαδίσαντες. δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τῶν πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσ- μου. Τότε λέγει καὶ τοῖς ἁγίοις. πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ πάντες οἱ κατιραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ ἑξώ- τερον.

C πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ μεμισημένοι, καὶ ἀνελεήμονες, καὶ μισοῦντες ἀδελφοὺς, καὶ μισοῦντες τοὺς ἀδελφούς, καὶ ἐλεηθῆσατε. καὶ ἐλεηθῆσατε. καὶ ἡκούσατέ με τῶν ἀχράντων εὐαγγελίων, καὶ τῶν μακαρίων μου μα- ρτυρίων, ὅσους ἐγὼ εἰσακούσομαι τῶν θηρίων ἡμῶν. ἐτρύφήσατε ἐπὶ τῇ γῇ, ἀπελαύσατε τὰ ἀγα- θὰ ἐν τῇ ζωῇ ὑμῶν. ἐκεῖ κατεκάστην ἀπὸ τῶν γραφῶν ἐβόων, καὶ ἀκούοντες ἐχλευάζετε τοὺς ἀνα- γινώσκοντας.

D καὶ νῦν λέγω, καὶ οἶδα ὑμᾶς. πο- ρεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατιραμένοι. εἰς τὸ πῦρ τὸ ἑξώτερον καὶ ἀγώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον τῷ Διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. τότε ἀπελεύσονται εἰς κόλασιν ἀγώνιον. οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν ἀγώνιον.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ. Οἱ φιλόχριστοι εἶπον· εἰς μίαν κόλασιν ἀποτρέχοντα πάντες, ἢ ἀφ' ὁποῦ κολάσεις εἰσὶν;

E **ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.** Ὁ διδάσκαλος λέγει. Διάφοροι κολάσεις εἰσὶ καθὼς ἐν τῷ εὐαγγελίῳ ἡκούσατε. ἐστὶν οὖν σκοπὸς ἑξώτερον ἐν τῇ ἰδίᾳ χώρᾳ. γέννα πυρὸς, τόπος ἄλλος. βρυγμὸς ὁδόν- των, τόπος ἴδιος. ὁ σκῶληξ ὁ ἀκοίμητος ἐν ἐτέρῳ τόπῳ. ἡ λίμνη ἔξω πυρὸς, τόπος ἕτερος. ὁ τάρ- παρος, τόπος ἴδιος. τὸ ἄσβεστον πῦρ ἐν ἰδίᾳ χώρᾳ. ὁ πνευρὸς ποταμὸς ἄλλαχθ. ἐν ταύ- ταις ταῖς κολάσεσι καταμερίζονται, οἱ ἐλεεινοί,

F ἕκαστος πρὸς ἀναλογίαν τῶν πηλομάτων αὐτοῦ. καὶ ὥστε εἰς ἀφ' ὁποῦ ἀμαρτιῶν, ἕτως εἰς ἀφ' ὁποῦ κολάσεις.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ. Οἱ φιλόχριστοι. εἶπε ἡμῖν καὶ τῇ ἀφ' ὁποῦ τῶν κολάσεων.

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ. Ὁ διδάσκαλος λέγει. ἄλλως κολάζεται ὁ μοιχὸς, καὶ ἄλλως ὁ πόρνος, καὶ ἄλλως ὁ φονεὺς, καὶ ἄλλως ὁ κλέπτης, καὶ ἄλλως ὁ μέθυ-

μέθυσος. Οἱ δὲ ἐν ἀρέσει συμμιασμένοι ἀκύνωσι, ἀρθῆτω ὁ ἀσεβὴς ἵνα μὴ ἴδῃ τὴν δόξαν Κυρίου. Οἱ δὲ ἔχοντες ἔχθραν κατ' ἀλλήλων, καὶ συμβῇ αὐτὸς ἔλθειν ἐκ τῆς βίης, ἀπαράτητον κείμενον εὐρήσῃ, καὶ ὡς μεμισημένοι εἰς τὸ ἔξωτερον πέμπονται σκότος, ὡς τὸν Χριστὸν μισήσαντες, τὸν εἰπόντα· ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καὶ συγχωρεῖτε. Οὐαὶ τότε τῷ φιλοπόρνῳ· εὐαὶ τῷ μοιχῷ· εὐαὶ τῷ μεθύσῳ· εὐαὶ τοῖς φαρμακοῖς καὶ τοῖς μάντεσι· εὐαὶ τοῖς πὰ γραπὰ ποιῶσι, καὶ γοητείας, καὶ μαγείας, καὶ φεργίας, καὶ μόνον τοῖς ποιῶσιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς προστρέχουσιν αὐτοῖς. εὐαὶ οἱ τὸν οἶνον πίνοντες μὲν τυμπάνων καὶ χορῶν· εὐαὶ τοῖς συμμιασμένοις μὲν τῇ βλασφημίᾳ ἀρετικῶν· εὐαὶ τοῖς ἐνυβρίζουσι τὰς θείας γραφάς· εὐαὶ τοῖς ἀπολῶσι τὸν τῆ μετανοίας καρπὸν εἰς γέλοια καὶ μετεωρισμὸς. ζητήσῃ γὰρ μετὰ δακρύων πικρῶν τὰς καρδίας, ὅς κακῶς ἐδαπάνησαν, καὶ ἔμῃ εὐρῶσιν. Οὐαὶ τοῖς δικαῖοις τὸν ἀσεβῆ ἔνεκεν δώρων· εὐαὶ τοῖς ἀρπάζουσι τὰ ἀλλότρια. Καὶ ἵνα συντόμως εἴπω· εὐαὶ πᾶσι τοῖς ἔξ ἀειθερῶν λαχοῖσι, ὅταν ἀκύνωσι τὸ, πορεύεσθε ἀπ' ἐμῆ, καὶ ἀπέλθατε κατηραμένοι καὶ μεμισημένοι εἰς τὰ ἔργα ὑμῶν. ὅσα οἶδα ὑμᾶς. καὶ εὐθέως ταράσσοντα, καὶ ἀπέρχοντα, καὶ ἀπελαύνοντα ἀπὸ τῆς βήματος μετὰ μεγάλης κλαυθμοῦ καὶ ᾄδοντα εἰς χάρας τῷ θανάτῳ, ἵνα ποιμανῇ αὐτὸς, καθὼς γέγραπται.

ΟΙ ΦΙΛΟΧΡΙΣΤΟΙ. παρακαλῶμεν σε, δέλε τῷ Θεῷ, ἵνα τελείως πληροφορήσῃς ἡμᾶς καὶ περὶ τούτου, τὸ πῶς καὶ ποίῳ τρόπῳ ἀπέρχοντα εἰς τὰς κολάσεις οἱ ἄθλιοι;

Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ. πάλιν δακρύσας, καὶ ταῖς χερσὶ τύψας τὸ σῆθος, ἀπεκρίθη αὐτοῖς, λέγων· ὦ ἀδελφοί μου φιλόχριστοι, ποία ὀδυνηρὰν διήγησιν ᾠθακαλεῖτε ἀκύνωσι. ὦ τῇ φεικτῆς καὶ φοβερᾶς ὥρας. οἱμοι, οἱμοι, ἀγαπητοί μου, τίς πολμήσει διηγῆσασθαι, ἢ τίς βαστάσει ἀκύνωσι ταῦτα τῇ φοβερᾶς καὶ ὑπερωτέρας διηγῆσεως. Ὅσοι ἔχετε δάκρυα, κλαύσατε. καὶ οἱ μὴ ἔχοντες, δεύτε, ἀκύνωσι τί ὑμᾶς περιμένει, καὶ μὴ ἀμελέσῃ τῇ ἡμῶν σωτηρίᾳ. Τότε γὰρ χωρίζοντα ἀπ' ἀλλήλων τὸν ἐλεεινὸν κλαῖνον χωρισμὸν καὶ ἀποδηῶσιν ἀποδημίαν ἐπιστροφῇ μὴ ἔχουσαν. Τότε ἀφ' χωρισθῆσονται ἐπίσκοποι ἀπὸ συμεισκόπων, καὶ πρεσβύτεροι ἀπὸ συμπρεσβυτέρων, καὶ ἀγῶνοι ἀπὸ συμἀγῶνων, ὑποδιάκονοι καὶ ἀναγνώσται ἀπὸ τῶν ἐτάρων αὐτῶν. Τότε ἀφ' χωρισθῆσονται οἱ ποτε βασιλεῖς, καὶ κλαύ-

A ebriofus. Qui autem hæresibus inquinantur, audituri sunt: *Tollatur impius, ne videat gloriam Domini.* Qui vero contra se inimicitias servant, si sic ex vita migraverint, inexorable iudicium excipient, & veluti exosi mittentur in tenebras exteriores, utpote qui Christum oderunt, agentem: *diligite inimicum, & remittite.* Væ tunc scortatori, væ adultero, væ ebrio, **B** væ veneficis ac vatibus: væ his qui scripturas faciunt, & magias, & incantationes, quique curiosa sectantur, nec solum facientibus, sed etiam consentientibus. Væ his, qui ad sonitum tympani, & citharæ vinum bibunt. Væ his, qui cum hæreticis blasphemis contaminantur. Væ his, qui Scripturas sacras contumeliis afficiunt. Væ his, qui jocos risibusque tempus consumunt: quærent enim amaris cum lacrymis tempus quod male amisere, & non invenient. Væ his qui impium, propter munera justificant: væ his, qui aliena diripiunt. Et cur non summam perstringo omnia? Væ omnibus, qui ad sinistram statuentur, quoniam audient illam vocem: *discedite a me, abite maledicti, & execrabiles ad opera vestra:* non novi vos. Et confestim turbati discedent, & abibunt à facie tribunalis magno cum luctu, inque mortis manus tradentur, ut depascant eos, sicut scriptum est.

Ad hæc Christo dilecti: Precamur te, inquiunt, famule Dei, ut perfecte instruas nos certioresque reddas, quomodo miseri ad cruciatus abibunt.

Et magister rursus illacrymans, manibusque pectus percutiens respondit eis. O fratres mei Christo dilecti, quam tristem & dolendam narrationem audire cupitis! Oh tremendam ac terribilem horam! Væ mihi, væ mihi, dilectissimi, quis narrare præsumet, aut quis sustinebit audire tremendam ac novissimam huiusmodi narrationem? quotquot lacrymas habetis, **F** ingemiscite: qui autem non habetis, audite quæ vobis superventura sunt, & nostram ipsi salutem ne negligamus. Tunc enim ab invicem separabuntur miserabili separatione, & abibunt, omni spe reversionis destituti. Tunc segregabuntur Episcopi a Coëpiscopis, Presbyteri a compresbyteris, Diaconi a condiaconis, Subdiaconi atque Lectores a lociis suis. Tunc separabuntur qui aliquando reges fuerunt, plorabuntque

Psal. 48.

velut infantes, atque ut mancipia pel-
lentur. Tunc ingemiscunt principes, per-
gentque nudi ac desolati, huc illucque
intuentes, & nullus erit adiutor: neque
enim divitiarum parebunt, neque assentatores
assistent. Tunc segregabuntur monachi,
qui mundi desiderio devincti sunt, & mun-
dana senserunt. Tunc separabuntur a pa-
rentibus filij, a matribus filiarum, amici ab
amicis, & a propinquis propinqui. Tunc
separabuntur & infelices mulierculæ, quæ
immaculatum thorum non servaverunt.
Sed omittam multa dicere: quia timor
me ac tremor continet ista enarrantem.
Ut autem breviter dicam, tunc impellen-
tur miseri ab Angelis terribilibus acti,
cæsi atque flagellati, pergentque mugien-
tes, ac stridentes dentibus, crebriusque
post tergum aspicientes, si quo pacto ju-
stos, à quibus separati sunt, & illud gau-
dium, unde eiectioni sunt, intueri queant:
& amare flebunt, quum jam absconden-
tur, nec retro aspicere possint, sed loco
illi moeroris ac doloris appropinquaverint,
ubi rursus abinvicem dirimentur, variis-
que deputabuntur cruciatibus. Tunc in-
tuentes extremam sententiam, omnemque
sibi salutis spem ademptam, ut eis jam nul-
lus opem ferre possit aut pro eis orare:
inter ululatus dicent: oh quomodo tem-
pus in negligentia perdidimus! Oh quo-
modo seduxit nos vanitas sæculi! Cur
aliis ante oculos nostros certantibus, ipsi
certamen detrectavimus, sed divinas Scri-
pturas recitari audientes, risimus, & qui
illas recitabant, cachinnis excepimus.
Illic nobis per scripturas Deus loqueba-
tur, & non attendebamus: hic autem
exclamamus, & ille faciem suam a no-
bis avertit. Quid nobis totus profuit
mundus? Ubinam est pater qui genuit?
ubi mater quæ peperit? ubi filii? ubi
amici? ubi divitiarum? ubi possessiones? ubi
turbæ? ubi gaudia? ubi multus & intem-
pestivus vitæ cursus? ubi consanguinei,
& noti? ubi reges & principes atque sa-
pientes? quomodo nihil horum nunc no-
bis prodest? Tunc videntes se a Deo &
Sanctis derelictos, exclamantes cum ge-
mitibus & amaris lacrymis, dicent. Sal-
vete Sancti & iusti, à quibus segregati
sumus. Salvete amici & consanguinei.
Salvete parentes. Salvete filii & filiarum.
Salvete Apostoli. Salvete Prophetæ &
Martyres Domini. Salve Domina Dei-
para: tu multum quidem laborasti pro
nobis deprecans, ut salvi essemus: ve-
rum nos poenitentiam agere & salvari no-
luimus. Salve & tu pretiosa atque vi-
vifica

A σοσιν ὡς νήπια, καὶ ἐλαθρήσονται ὡς ἀνδράποδα.
Τότε γενάξουσιν ἄρχοντες, καὶ εὐρεθήσονται ἔρη-
μοι, καὶ ἀποβλεψουσιν ἐνδεν καὶ ἐνδεν, καὶ ἑδ εἰς
ὁ βοηθῶν. Οὐτε ὁ πλῆθος φαίνεται, ἕτε οἱ κόλα-
κες παεῖσανται. Τότε ἀσχωεθήσονται οἱ ὄν
ἀμελεία ζήσαντες μοναχοί, οἱ τὸν κόσμον ποθή-
σαντες, καὶ κοσμικὰ φρονήσαντες. Τότε ἀσ-
χωεθήσονται γονεῖς καὶ τέκνα, πατὴρ καὶ
B υἱός, μητέρες καὶ θυγατέρες, φίλοι ἀπὸ φίλων,
συγγενεῖς ἀπὸ συγγενῶν. Τότε ἀσχωεθήσονται
ἐλεεινὰς ἀνδρόγυνα τὰ μὴ φυλάξαντα τὴν κοί-
τῃν ἀμίαντον. Ἀλλὰ παρεάσω τὰ λοιπὰ εἰπεῖν
καὶ γὰρ συνέχει με φόβος ἐν ταύτῃ μετὰ τῇ διηγήσει.
Τότε λοιπὸν ἐλαινόμενοι καὶ τυπτόμενοι ἀπὸ ἀγγέλων
ἀγγέλων, καὶ ὠδόμενοι ἀποτρέχοντα, τὰς ὁδόν-
τας τείζοντες, καὶ πυκνότερως ερεφόμενοι εἰς τὰ
C ὀπίσω ἰδεῖν τὰς δικαίας ὁδὸν ἐχωεθήσαν. καὶ
βλέψουσι τὴν χαρὰν ἐκείνῃ καὶ τὸ φῶς ὁδὸν ἐχ-
εῖσθαι, καὶ θρηνησὶν πικρῶς καὶ ἀποκρύπτοντα
λοιπὸν μηκέτι δυναίμενοι εἰς τὰ ὀπίσω θεωρεῖν.
καὶ ἐγγίξου τὸν χαλεπώτατον τόπον, ὅπως πάλιν
ἀσχωεῖσθαι καὶ μεεῖσθαι εἰς ὅλας τὰς κο-
λάσεις. Τότε θεωρῶντες τὴν τελείαν ἀπόφασιν,
καὶ ὅτι ἑδ εἰς ὁ ὠδὸν καλὴν ὑπὲρ αὐτῶν. Ὅθεν ἄφροισι
D καταλαμβάνει, ἵνα ἀνακάμψωσιν, οἱ ὀλοῦζον-
τες λέγουν. ὦ πόσον καρὸν ἀπωλέσαμεν ἐν ἀμε-
λείᾳ; ὦ πῶς ἐνέπαυξεν ἡμᾶς ὁ μέτατος βίος;
πῶς ἄλλως θεωρῶντες ἀγωνιζομένους ὅτι ἡγωνισά-
μεθα; ἀλλὰ τὸ Θεῶν Γραφῶν ἀκούοντες ἐγγελάμεν
χλευάζοντες τὰς ἀναγινώσκοντας ἐκεῖ ὁ Θεὸς ἐλά-
λει ἀπὸ τῆς Γραφῆς, καὶ ὁ πρὸς αἰχμῶν. ὥδε ἡμεῖς
βοῶμεν, καὶ αὐτὸς τὸ πρὸς ὅσον αὐτὸς ἀποτρέφει ἀπὸ
E ἡμῶν. Τί ἡμᾶς ὠφέλησεν ὅλος ὁ κόσμος; πῶς ὁ πα-
τὴρ ὁ γεννήσας; πῶς ἡ μήτηρ ἡ ὠδίνουσα; πῶς τὰ
τέκνα; πῶς οἱ φίλοι; πῶς ὁ πλῆθος; πῶς τὰ ὑπάρχον-
τα; πῶς ὁ δόρυβος, καὶ τὰ αἶμα; πῶς ὁ πολὺς καὶ
ἀκαρὸς δρόμος τῆς βίης; πῶς ἡ συγγένεια, καὶ οἱ
γνώριμοι. πῶς οἱ βασιλεῖς, καὶ οἱ δυνασταί, καὶ οἱ σοφοί;
πῶς ἐκ τῶν ἑδεμίων ἔχομεν ὠφέλειαν; Τότε
θεωρῶντες τὴν παντελῆ ἐγκατάλειψιν καὶ τὸ Θεῶν,
F καὶ τὸ ἁγίων, ἀνακαλόμενοι μὲν γενναίων καὶ πι-
κρῶν δακρύων λέγουν. σῶζεσθε, ἄγιοι καὶ δίκαιοι,
ὁδὸν ἡμεῖς ἐχωεθήμεν. σῶζεσθε, φίλοι καὶ συγ-
γενεῖς. σῶζεσθε, πατέρες καὶ μητέρες. σῶζεσθε,
υἱοὶ καὶ θυγατέρες. σῶζεσθε, ἀποστολοὶ. σῶζε-
σθε, πρεσβύτεροι καὶ μαρτυρὲς Κυρίου. σῶζε Δέ-
σποινα Θεοτόκε, σὺ μὲν πολλὰ ἐκοπίσας, ὠδὸν
καλῶσα ἵνα σωθῶμεν, ἀλλ' ἡμεῖς ὅτι ἡδελήσα-
μεν μετανοήσας καὶ σωθῶμεν. σῶζε καὶ σὺ, τίμιε
καὶ

καὶ ζωοποιεῖ σαυρέ· σῶζε ὁ παῖς δαυὶδ τρυφῆς, ὃν ἐφυτεύσεν ὁ Κύριος· σῶζε ἡ ἄνω Ἱερουσαλήμ, ἡ μήτηρ τῶν φωτωπύκων· σῶζε ἡ βασιλεία τῶν ἑρανῶν, ἡ μὴ ἔχουσα τέλος· σῶζε πάντες, ἔτι δεσώμεθα τίνα ἔξ ὑμῶν· εἰς κείνους ἀπερχόμεθα μὴ ἔχουσαν τέλος μηδὲ ἀνεῖν. Καὶ λοιποὶ ἀπέρχονταί ἕκαστος εἰς τὸν ἡτοιμασμένον τόπον, ὃν ἡτοίμασαν ἑαυτοῖς, μὴ δελήσαντες μετανόησαι, ἵνα λυτρωθῶσιν ἐκ τῆ ὀργῆς καὶ ἀνάγκης κείνης. Ἀλλ' ἐπεὶ κολάζοντες εἰς ὅλους τοὺς αἰῶνας.

Ἡκούσατε, ἀδελφοί μου, τὰ ἀποφασίσαι. ἡκούσατε τί πανθάνουσιν οἱ ἀμελῶντες. ἡκούσατε ἰὰ τοῦτο τὴν φοβεράν ἡμέραν κείνην καὶ τὴν πονηρὰν ὥραν. Φροντίσωμεν, ἀδελφοί. κείνη γὰρ ἡ ὥρα ἐστίν, ἡ δοκιμάζουσα ὅλον τὸν βίον ἡμῶν. τοῦτο τῆς φοβερῆς ὥρας ἡ Θεία Γραφή ἀπὸ ἀνατολῶν ἕως δυσμῶν ἐν ταῖς ἀγίαις ἐκκλησίαις βοᾷ, καὶ προλέγει, καὶ διαμαρτύρεται. ἵνα μὴ καταχλωδῶμεν ἐν τῇ ὥρᾳ κείνῃ. Περὶ ταύτης τῆς ὥρας ἔλεγεν ὁ προφήτης Δαβὶδ· ὅτι σὺ ἀποδώσεις ἕκαστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. Περὶ ταύτης τῆς ὥρας ὁ ἀπόστολος ἐβόα· βλέπετε πῶς ἀκρίβως περιπατεῖτε· φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος. Περὶ ταύτης τῆς ὥρας ἔλεγεν ὁ δεσπότης Χριστός· ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆ στενῆς πύλης. Ταύτῃ τῇ ὥρᾳ καὶ νῦν λαβόντες οἱ ἅγιοι ἀφῆκαν πάντα τὰ τρυφὰ καὶ βίαν, οἰκίαν, πλοῦτον, πρὸβατα, βόας, ἵππους, φίλους, ἀδελφούς, συγγενεῖς, τέκνα, τρυφὴν, λείρα, χώρας, δικαστήρια· πάντα ἀφέντες ἔφυγον ἐν ἐρημίαις καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὁπάῃς τῆ γῆς, ὑπερέμεινοι, διψῶμενοι, κακῶς χέμενοι, ἵνα μὴ καταχλωδῶσιν ἐν τῇ ὥρᾳ κείνῃ. Καὶ ὁ μόνον ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες καὶ σενῶν καὶ τεθλιμμένων ὁδὸν ποδησάντες, ἤρπασαν τὴν βασιλείαν τῶν ἑρανῶν. ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἔτι εἰς ἄρσεν καὶ θῆλυ, ἀλλ' ἕκαστος τὸν ἴδιον μισθὸν λήφεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον, ὡς μέτραται. Μακάριοι οἱ πονοῦντες. μακάριοι οἱ πενθεῖντες. μακάριοι οἱ εὐεσκόμενοι φίλοι Χριστοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ κείνῃ. μακάριοι οἱ λησμονεῖντες ἐν ἐλεημοσύνῃ. μακάριοι οἱ ἀνυπνέοντες ἐν προσευχῇ. μακάριοι οἱ πρᾶγματι κενῶν κατὰ ἐκαστὴν ἡμέραν τὴν σωτείαν τῶν ψυχῶν αὐτῶν. μακάριοι οἱ κρύοντες εἰς τὴν θύραν τοῦ Χριστοῦ ἐν μακροθυμίᾳ. μακάριος ὁ ἄνθρωπος, ὁ σκορπίζων τὸ φορτίον τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ, ὡς καρὸς ὄσιν. μακάριος ὁ ἀγοράζων ἔλαιον, πρὶν λυθῆναι τὴν πανήγυριν. μακάριος ὁ δούλος ἐκείνος, ὃν ἐλθὼν ὁ Κύριος εἰρήσει ἕως ποιῶντα.

μακά-

A vifica Crux. Salve voluptatis Paradise, quem Dominus plantavit. Salve superna Hierusalem, mater primogenitorum. Salve Regnum cælorum non habens finem. Salvete omnes: non enim aliquem ex vobis ultra intuebimur: ad iudicium tendimus finem non habens neque ullam requiem. Cæterum perget unusquisque in præparatum sibi locum, quem sibi met præparavit, poenitentiam nolens agere, atque ex illa ira & necessitate liberari. Quamobrem in omnia cruciabitur sæcula.

B Audistis, fratres mei, sententiam? Audistis quid patiuntur negligentes? Audistis de die illo terribili & hora mala? Satagamus, fratres: hora enim illa est, quæ totam vitam nostram probat. De hora ista terribili ab ortu solis ad occasum divina clamat scriptura in sanctis Ecclesiis, admonet atque testatur, ne confundamur in illa hora. De ista hora David Prophetæ dicebat: *quoniam tu reddes unicuique secundum opera ejus*. De hora ista Apostolus clamabat: *videte quomodo sollicite ambuletis*. Terribile est incidere in manus Dei viventis. De hora ista dicebat Christus Dominus:

C *contendite intrare per angustam portam*. **D** Hanc horam mente recolentes sancti, omnia vitæ jucunda reliquerunt, domos, divitias, oves, boves, equos, amicos, fratres, consanguineos, filios, voluptates, lavacra, regiones, judicia: spretisque omnibus, ad desertam confugerunt: & in montibus, & speluncis, & cavernis terræ, egentes, angustiati, afflicti sedes habuerunt, ne in illa hora confunderentur: neque viri tantum, sed etiam mulieres, angustam arctamque viam concupiscentes, regnum cæleste raperunt. In Christo enim Jesu Domino non est masculus & femina, sed unusquisque propriam mercedem recipiet secundum suum laborem, sicut scriptum est. Beati diligentes: beati qui lugent: beati, qui in hora illa amici Christi invenientur: beati qui in eleemosynis, & orationibus invigilant: beati, qui diebus singulis animarum suarum salutem operantur. Beati, qui ad januam Christi longanimitè pulsant. Beatus vir, qui peccatorum suorum sarcinam dissipat, dum tempus habet. Beatus qui emit oleum, antequam celebritas solvatur. Beatus ille servus, quem quum venerit Dominus, inve-

Ephes. 5.
Hebr. 10.

Luc. 13.

Galat. 3.

Matth. 7.
Joan. 6.

invenerit sic facientem. Beati sumus & nos, fratres, nisi pulsando fatiscimus: nobis enim aperiet: verax est enim qui ait: *Pulsate, & aperietur vobis*. Et rursus: *Eum, qui venit ad me, non ejiciam foras*. Ipse nempe Deus noster est: ipse fecit nos. Ipsum decet gloria in sæcula sæculorum. Amen.

SERMO IN ADVENTUM DOMINI, ET DE CONSUMMATIONE SEculi: ET IN ADVENTUM ANTICHRISTI.

Matth. 24.

Quomodo minimus ego, & peccator Ephrem, pleniusque delictis, enarrare ea potero, quæ meas excedunt vires? Quia tamen Salvator noster pietate sua indoctos sapientiam docuit, perque eos fideles ubique illuminavit, & ipse linguam nostram affatim movet ad ea recensenda, quæ in communem utilitatem ædificationemque & mihi dicenti, & cunctis auditoribus cedere possint: verba in doloribus facturum sum, & cum suspiriis dicam de instanti hujus mundi consummatione, impudentissimoque ac sævissimo Dracone, qui turbaturus adveniet omnem sub cælo regionem, timorem ac pusillanimitatem, gravemque perfidiam cunctorum simul hominum pectoribus injiciens, prodigia quoque ac signa terroresque portendens, ut, si fieri possit, in errorem etiam ipsos inducat electos, omnesque decipiat in falsis ac mendacibus signis prodigiorumque imaginationibus, quæ ab illo fient. Si quidem sancti Dei permisso, potestatem decipiendi mundum accipiet, quod impleta jam sit impietas sæculi, quodque ab omnibus & ubivis locorum pessima quæque perpetrentur. Eam igitur ob rem immaculatus Dominus spiritu erroris tentari patietur mundum propter eorum impietatem: quandoquidem sic Deo relicto, placuit hominibus adhærere maligno. Magnum, fratres, tunc cunctis hominibus, maxime vero fidelibus erit certamen in diebus illis, quando signa & prodigia in magna potestate ab ipso Dracone perficientur: quando rursus seipsum ut Deum ostentabit, formidabilibus portentis per aëra volitans, cunctique dæmones in forma Angelorum corā tyranno in aëre sublimes volitare conspicientur. Clamabit enim cum fortitudine, etiam formas immutans, ad immensum terrorem cunctis incutiendum hominibus. Quis, quæso, fratres, sic tunc reperietur mundus, & im-

A μακάριοι ἐσμεν καὶ ἡμεῖς, ἀδελφοί, εἰ μὴ περὶ κακῆσωμεν κερύοντες. ἀνοίξῃ γὰρ ἡμῖν. ἀψευδὴς γὰρ ὁ εἰπὼν. κρῆετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. καὶ πάλιν. ὅτι τὸν ἐρχόμενον πρὸς με εἰ μὴ ἐκβάλλω ἔξω. Αὐτὸς ἐστὶν ὁ Θεὸς ἡμῶν. αὐτὸς ἐποίησεν ἡμᾶς. αὐτῷ πρέπει δόξα εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

B ΛΟΓΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ, ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΕΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ, ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΝ ΤΟΥ ΑΝΤΙΧΡΙΣΤΟΥ.

ΠΩΣ ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος καὶ ἁμαρτωλὸς Ἐφραίμ, καὶ μετὸς πλημμελημάτων, **C** διωκόμενα ἔλαπιν πὰ ὑπὲρ τὴν ἐμὴν δυνάμιν. Ἀλλ' ἐπεὶ ὁ Σωτὴρ ἰδίᾳ θάσσευεν ἡμᾶς πρὸς ἀνθρώπους σοφίαν ἐδίδασκε, & δι' αὐτῶν πρὸς πανταχῇ πιστοὺς κατεφώτισε, καὶ ἡμῶν ἀφ' ὁνόματι τὴν γλῶσσαν τρανώσας πρὸς ὠφέλειαν & οἰκοδομὴν, & ἐμοὶ τῷ λέγοντι, καὶ πᾶσιν ἀκροαταῖς. Λαλήσω δὲ ἐν ὁδῷ, καὶ εἴπω ἐν στεναγμοῖς, περὶ τοῦ οὐρανίου κόσμου καὶ σωτελείας, καὶ περὶ τοῦ ἀναδεσάτης καὶ δεινῆς Δράκοντος, τῷ μέλλοντος παύσειν πᾶσαν τὴν ὑπὸ ἔρᾶν, & ἐμβαλεῖν δαλίαν, & ὀλιγωρεῖν, καὶ δεινὴν ἀπιστίαν ἐν καρδίᾳ ἀνθρώπων, & ποιεῖν τέρατα & σημεῖα καὶ φόβητρα, ὥστε, εἰ διωκθῇ, πλανήσας καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς, καὶ πάντας ἀπατήσας ἐν ψευδέσι σημείοις, καὶ τεράτων φαντασμοῖς, ὑπὸ αὐτῶν γινομένων. Κατὰ συγχώρησιν γὰρ Θεὸς τῷ ἀγίῳ, λαμβάνει **E** ἔξοσιν τῷ ἀπατήσας τὸν κόσμον, διότι ἐπληθύνθη ἡ ἀσέβεια τῷ κόσμῳ, καὶ πανταχῇ παντοῖα δεινὰ κατεργάζεται. Καὶ ἡ τῷ πᾶσι ἀχραντὸς Δεσπότης πνύματα πλανήσεως πειρασθῆναι τὸν κόσμον. Ἀλλ' ὁ ἀσέβειαν αὐτῶν συνεχώρησεν, ἐπεὶ ἔτι ἦν ἡ δειλὸν οἱ ἀνθρώποι τῷ ἀπεθῆναι Θεῷ, καὶ φιλεῖν τὸν Πονηρὸν. Μέγας ἀγὼν, ἀδελφοί, ἐν τοῖς καροῖς οὐκείνοις, μάλιστα τοῖς πιστοῖς. ὅταν **F** ὁπτελῶν σημεῖα καὶ τέρατα ὑπὸ αὐτῶν τῷ Δράκοντος ἐν πολλῇ ἔξοσιν. ὅταν πάλιν δεικνύῃ ἑαυτὸν, ὥσπερ Θεὸν, ἐν φαντάσμασι φοβεροῖς, ἐν τῷ αἰεὶ ὑπάρχοντι, καὶ πάντας τοὺς δαίμονας ἐν τῷ αἰεὶ ἐπληρώμεν, ὥσπερ ἀγγέλους, ἐμπαροῦν τῷ τυράννῳ. Βοᾷ γὰρ ἐν ἰσχύϊ, ἀλλὰ τῶν πᾶσι μορφᾶς, ἐκφοβᾷν ἀμέτρως ἀπαντας τοὺς ἀνθρώπους. Τότε, ἀδελφοί, τίς ἄρα ὄρεθῇ τετειχισμένος, καὶ ὁμῶν ἀσάλευτος, ἔχων τὸ τεκμήριον ἐν τῇ ψυχῇ,

ψυχῇ, τῷ μονογενῆς Υἱῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν τὴν
 ἀγίαν πνεύσαν. ὅταν ἴδῃ κλείνῃ τὴν θλίψιν
 τὴν ἀμύθητον, γινωσκόμεν πανταχῶς ὅτι πᾶσαν
 ψυχὴν, μὴ ἔχσαν τελείως πόθεν πνευμα-
 τιστίαν, ἔτε πάλιν ἀνεσθί, ἐν γῇ καὶ θαλάσῃ;
 ὅταν ἴδῃ τὸν σύμπαντα κόσμον παρασάμηνον,
 καὶ φλόγη ἑκαστος ἐν ὄρεσι κρυβύσκει, τοὺς
 μὲν λιμῶν θνήσκοντας, τοὺς δὲ ἐν δίψῃ θανά-
 τισιν ὡσεὶ κηρὸν, ὃς οὐκ ἔστι ὁ ἐλεῶν. B
 ὅταν ἴδῃ ἅπαντα τὰ πνεύματα δακρύοντα,
 ὃς πόθεν ἐρωτῶντας, μήποτε ῥῆμα Θεοῦ
 ἐπὶ τῇ γῆς; καὶ ἀκὴν, ἑδαμοῦ. Τίς ἄρα
 βασιλεὺς τὰς ἡμέρας ἐκείνας; Τίς δὲ ἡ πο-
 μείνη τὴν θλίψιν τὴν ἀφόρητον; ὅταν ἴδῃ σύγ-
 χυσιν τῶν λαῶν ἐρχομένων ἀπὸ περάτων τῇ
 γῆς εἰς θέαν τῆς τυραννίας, καὶ πολλὰς πνο-
 κισσύντας ἐμπεσόντας τῷ τυράννῃ, κραζόντας C
 μὲν τρόμῳ. ὅτι σὺ εἶ ὁ σωτὴρ ἡμῶν. Θα-
 λασσα παραάσεται, καὶ ἡ γῆ ξηραίνεται,
 ἕραιοι δὲ βρέχουσι; τὰ φυτὰ μαρμαίνονται.
 ἅπαντες δὲ οἱ ὄντες ἐπὶ γῆς ἀναπλῶν,
 ἐπὶ δυσμῶν φλόγῃσι ἐκ τῆς πολλῆς δειλίας.
 καὶ πάλιν δὲ, οἱ ὄντες ἐπὶ δυσμῶν ἡλίου;
 ἐπὶ τῷ ἀναπλῶ φλόγουσι μὲν τρόμῳ. Λα-
 βὼν ὁ ἀναγής τότε τὴν ἑξοσίαν, δαίμονας D
 ἀποσελεῖ εἰς πάντα τὰ πέρατα, ὡς κηρύ-
 ξαι παρρησίᾳ, ὅτι βασιλεὺς μέγας ἐφάνη
 μὲν δόξης. δεῦτε καὶ θεάσασθε αὐτόν. Τίς
 ἄρα ἔχων ἕτως ψυχὴν ἀδαμαντίνῃ ὡς
 φέρειν θνητῶς ἅπαντα τὰ σκάνδαλα. Τίς
 ἄρα ἐστὶν οὗτος, ὡς πνεύματι, ἄνθρωπος,
 ἵνα πάντες ἄγγελοι μακαρίσωσιν αὐτόν; Εἰ γὰρ
 γὰρ, ἀδελφοὶ φιλόχριστοι καὶ τέλει, ἐπὶ θῆ-
 ρην ἔξ αὐτῆς τῆς μνήμης τῆς Δράκοντος, μελε-
 τῶν εἰς ἑαυτὸν τὴν θλίψιν τὴν μέλλουσαν ἔσε-
 σθαι τοῖς ἀνθρώποις ἐν τοῖς καλοῖς κλείνοισι.
 καὶ ποταπὸς ὁ οὗτος ὁ Δράκων δεισκέται
 μισθὸς, ἀπότομος τῷ θνῆσι τῶν ἀνθρώπων,
 πλεῖον ὅτι ἀγίοις πικρότερος γίνεται, τοῖς
 δυναμῶσι νικᾷν τὰ αὐτῶν φαντάσματα. Εἰσὶ
 γὰρ πολλοὶ, δεισκόμενοί ποτε, διὰ τῶν
 τῶν Θεῶν, δυναμένοι σωθῆναι, ἐν ὄρεσι,
 καὶ ἐν ἐρήμοις τόποις, ἐν πολλῇ δεισέσει
 καὶ κλαυθμοῖς ἀφορήτοις. Ὁ γὰρ ἅγιος
 Θεός, θεωρῶν αὐτὸς ἕτως ἐν κλαυθμῶ
 ἀμύθητῳ, καὶ πίσει εὐκρινεῖ, εὐσπλαγχνί-
 ζεται ἐπὶ αὐτῶν, ὡς πατὴρ φιλόσοργος,
 καὶ ἡσυχάζει αὐτὸς, ἐνθα ἀπεκρύβησαν. Καὶ
 γὰρ ὁ παμμύαρος δὲ παύεται ἐκζητῶν τοὺς ἀγίους
 ἐν τε

& immobilis persistens, ut evidens tunc
 argumentum secum in animo habeat, jam
 sanctum unigeniti filii Dei adventum adesse,
 quando inenarrabilem illam viderit tri-
 bulationem ubique super omnem animam
 fieri, omni prorsus solatio ac requie desti-
 tutam undique, in terra & in mari? quan-
 do universum mundum conspexerit turba-
 tum, (fugiet enim unusquisque ad montes,
 ut abscondatur in illorum cacuminibus,) &
 alios quidem fame perire, alios gravissi-
 ma siti, instar ceræ, liquefcere: & qui eo-
 rumdem tunc misereatur, nullum adesse.
 Quando viderit quamcumque faciem lacry-
 mis madentem, ac magno cum desiderio
 homines sciscitari, num usque adhuc sit
 verbum Dei in terris? respondeaturque,
 nusquam. Quis obsecro dies illos feret?
 quis intolerabilem illam sustinebit? quan-
 do viderit confusionem populorum undi-
 que ab ultimis finibus terræ venientium
 ad videndum Tyrannum, multosque coram
 Tyranno procidentes, clamantesque ma-
 gno cum tremore: Tu es Salvator noster.
 Tunc mare turbabitur, terra exarescet, cæ-
 li non pluent, plantæ marcescent, cuncti-
 que orientalis plagæ incolæ terrore nimio
 exterriti, ad partes occidentales fugient;
 & viceversa qui occiduas regiones inhabi-
 tant, præ timore ad loca orientalia fugam
 capient. Assumpta enim potestate tunc im-
 pudenter illi dæmonas ablegabit ad
 universos terræ fines, qui cunctis palam
 prædicent, magnum jam regem cum gloria
 apparuisse: venite, & videte eum. Quis
 queso ita adamantino est pectore, ut forti-
 ter atque intrepide cuncta illa scandala
 perferat? Quis, inquam, erit iste, sicut
 ante dixi, homo, ut eum omnes Angeli
 felicem prædicent? Ego quidem, o fratres
 Christo dilecti, & perfecti, vel sola recor-
 datione sevi illius Draconis attonitus fio,
 dum animo mecum complector cogitoque
 futuram illam tribulationem atque angustiam,
 quæ illo tempore cunctis obveniet homini-
 bus: & quomodo scelestus hic Draco huma-
 no generi apparebit, maxime vero quam
 atrox infestusque futurus sit sanctis Dei ho-
 minibus, qui fallacia ejus portenta vincere
 potuerunt. Erunt enim tunc plurimi, qui
 Deo grati placitique reperientur, in mon-
 tibus & collibus, locisque desertis, in mul-
 tis orationibus planctuque immenso, sal-
 vandi. Deus siquidem sanctus contemplans
 eos sic in gemitibus ineffabilibus, fideique
 sinceritate perseverantes, commiseratione
 illorum ducetur, velut indulgentissimus pa-
 ter, salvos eos ubi sese abdiderant, con-
 servans. Etenim impurissimus ille non ces-
 sabit

καρτῶ τῷ ἰδίῳ, ὡς σημείοις, εἰς τὸ πλήρωμα τῶν
 καιρῶν, ἵνα εἴδῃ ἕως ἀγοράσαι τὰ βρώματα καὶ πᾶν
 εἶδος, καὶ δημάρχους ἱεῖς, ὁπιτελεῖν τὸ πρῶ-
 ταιον. Προσέχετε, ἀδελφοί μου, ἵνα ὑποβόλλω
 τῷ θνητῷ τεχνάσματα καὶ πονηρίας. πῶς ἐκ γα-
 ρὸς ἀρχῆς, ἵνα ὅταν τις γενωδῇ, βρωμάτων ὑπε-
 ρβύς, ἀναγκασθῇ λαβεῖν κλείναι τὴν σφραγίδα,
 ὥς ἔτυχεν, εἰς πᾶν μέλος τῷ σώματος,
 ἀλλ' ἐπὶ χεῖρα δεξιάν, ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῷ μετώ-
 πῳ, τὸν δυσεβῆ χαρακτήρα, ἵνα ἴδωσιν μὴ
 ἔχει ὁ ἄνθρωπος σφραγίσασθαι τῇ δεξιᾷ χειρὶ τὸ
 σημεῖον τοῦ σαυρῆ, μήτε πάλιν ἐν μετώπῳ ση-
 μειώσασθαι παντελῶς τὸ ἅγιον ὄνομα τοῦ Κυρίου,
 μήτε τὸ ἐνδοξον καὶ τίμιον σαυρόν τοῦ Χριστοῦ καὶ σω-
 τῆρος ἡμῶν. Γινώσκει γὰρ ὁ ἀδελφός, ὅτι ὁ σαυ-
 ρὸς τοῦ Κυρίου, ἐὰν σφραγισθῇ, λύει αὐτὸν πᾶσαν
 τὴν δύναμιν, ἵνα ἀφ' αὐτοῦ σφραγίσαι τὴν δε-
 ξιάν τοῦ ἀνθρώπου. αὕτη γὰρ ἡ σφραγίζουσα πάντα
 τὰ μέλη ἡμῶν. Ὅμοιως ὅ καὶ τὸ μέτωπον, ὡς περ
 λυχνία, βασιλεὺς λύχνον φωτός, τὸ σημεῖον τοῦ
 Σωτῆρος ἡμῶν ἐν τῷ ὕψει. Λοιπὸν οὖν, ἀδελφοί
 μου, φεικτὸς ἄγων ἅπασιν τοῖς φιλοχρίστοις ἀν-
 θρώποις, ἵνα μέχρι ὥρας τοῦ θανάτου μὴ δει-
 λιάσῃ, μηδὲ εἴσιν ἐν χανότητι, ὅταν χαράσῃ
 ὁ Δράκων τὴν ἐαυτοῦ σφραγίδα ἀντὶ τοῦ σαυρῆ
 τοῦ Σωτῆρος. Τοιοῦτον γὰρ τρόπον ποιεῖ, ἵνα παν-
 τελῶς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος μηδὲ ὅλως
 ὀνομασθῇ ἐν τῷ καρτῷ τέτρω. τῷτο ὅ ποιεῖ φο-
 βύς καὶ τρέμων ὁ ἁγίας δυναμείας τοῦ Σω-
 τῆρος ἡμῶν ὁ ἀδελφός. Ἐὰν μὴ γὰρ τις σφρα-
 γίσῃ τὸ ἐκείνου σφραγίδα, ὅ γίνεταί αἰχμα-
 λωτός ἐκ τῆς κλείνης φαντασμάτων. ὅτε πάλιν
 ὁ Κύριος ἀφίσταται ἐκ τῆς πίστεως, ἀλλὰ φωτί-
 ζει, καὶ ἔλκει πρὸς ἑαυτὸν. Νοεῖν ἡμᾶς δεῖ,
 ἀδελφοί, μὴ πάσης ἀκραιβείας, τὰ τῷ ἐχθρῷ
 φαντάσματα, ἀπορῶν ὑπάρχοντα. Ὁ ὅ Κύριος
 ἡμῶν ἐν γαλήνῃ προσέρχεται πᾶσιν ἡμῖν, ἀπο-
 κρῖσας, δι' ἡμᾶς, τὸ θνητὸν τὰ τεχνάσματα.
 Τὴν ἀκλινὴν πίσιν τοῦ Χριστοῦ εὐκλεινῶς βασι-
 ζόντες, βλέψον ποιήσωμεν τὴν δύναμιν τοῦ τυ-
 ράννου. λογισμόν ἀμετάθετον κτησώμεθα ἵνα ὁ-
 ραθῶμεν, καὶ ἀφίσταται ἡμῶν ὁ ἀδελφός, μὴ ἔχων
 τὸ τί ποιήσει.

Εἰ γὰρ ὁ ἐλάχιστος, ἀδελφοί, ὡς ἀκαλῶ
 ὑμᾶς, φιλόχριστοι, μὴ ἠλώμεθα χαῖνοι, ἀλλὰ
 μάλλον δυνατοὶ τῇ δυναμεί τοῦ σαυρῆ. ἀπαραί-
 πτος ἄγων ἐπὶ θύραις ἐστὶ. Τὸν θυρεὸν τῆς πί-
 στεως ἀναλάβωμεν πάντες. ἐποιοὶ οὖν γίνεσθε,
 ὡς περ οἰκέται πιστοί, ἄλλον μὴ δεχόμενοι. ἐπειδὴ
 Tom. II.

A decepturus universum mundum suis signis
 atque prodigiis tempore suo, in consumma-
 tione nimirum seculorum: & ita demum sibi
 cibum & quamcumque formam comparandi
 potestatem habeant: statuet autem principes
 populi ad istud edictum suum exequendum.
 Attendite, fratres, superbiam bestiae, & ma-
 chinamenta iniquitatis: quoniam à ventre
 initium ducet, ut quando quis cibi pressus
 fuerit inopia, cogatur tunc signaculum il-
 lius suscipere; nec id quidem promiscue in
 quolibet corporis membro, sed in dextera
 manu, ac fronte characterem hunc im-
 pium insculpturus est: ne scilicet facultas
 sit homini dextera se signandi signo crucis,
 neque rursus in fronte ullatenus sanctum
 Domini nomen imprimere queat, aut glo-
 riosam & honorandam Christi Salvatoris
 crucem. Novit quippe infelix ille, per im-
 pressionem crucis Domini potestatem sibi
 omnem ademptum iri: quamobrem signat
 hominis dexteram, quod ea scilicet cun-
 cta nostra membra signemus: similiter-
 que frontem, quod illa, camdelabri in mo-
 dum, lucernam lucis, hoc est, signum Sal-
 vatoris nostri in altum præferat. Restat
 ergo, fratres mei, horrendum cunctis fi-
 delibus Christi amatoribus certamen; ne
 umquam ad horam usque mortis formi-
 dent, neve torpore languescant, quando
 Draco signaculum suum loco signi crucis
 Salvatoris imprimere conabitur, ut nulla
 penitus ratione nomen Domini ac Salva-
 toris nominetur temporibus suis; faciet-
 que hoc suae infirmitatis conscius, perti-
 mescens metuensque sibi propter sanctam
 virtutem nominis ipsius Salvatoris. Siquis
 enim ejus signo non fuerit notatus, nequa-
 quam phantasmatibus illius illaqueabitur,
 neque etiam rursus ab hoc recedet Domi-
 nus, verum eum illuminabit trahetque ad
 seipsum. Oportet igitur nos, carissimi, omni
 studio atque diligentia nosse atque vitare
 hostis phantasmata. Dominus autem noster
 in tranquillitate nobis omnibus adveniet,
 ut propter nos, fraudes & machinamenta
 bestiae reprimat. Quamobrem sinceram fir-
 mamque Christi fidem tenentes, instabilem
 tyranni virtutem deturbemus: mentem præ-
 terea constantem piamque nobis vindice-
 mus: & ipse quum viderit se nihil posse,
 suam agnoscens infirmitatem, confusus à
 nobis recedet.

Ego minimus omnium rogo vos, fra-
 tres Christi amatores, ne ignavia torpeatis,
 quin potius per virtutem crucis vos fortes
 firmosque præbeatis. Inevitable jam certa-
 men præ foribus est. Quare clypeo fidei as-
 sumto, omnes parati estote, tamquam servi

fideles, non alium expectantes. Quando enim fur ille ac pessimus sævusque hostis primum suis temporibus adveniet, volens electum veri Pastoris Christi gregem furari, mactare, ac perdere, formam sibi veri illius Pastoris assumet. Perdiscamus, o amici, quonam amictu impudens ille serpens in terris apparebit. Quandoquidem Salvator humanum volens liberare genus, e Virgine natus est, & in habitu hominis per sanctam virtutem suæ divinitatis conculcavit hostem. Unde secum ipse cogitabit dolofus de assumendo adventus ipsius habitu, quo sic nos decipiat. Etenim Dominus noster in pellucens nubibus, sicut fulgur horribile, coruscans in terras descendet. At non sic inimicus adveniet. Apostata enim erit: nascetur autem perfecte illius organum ex spurcissima muliere: non sic tamen incarnabitur: Atque isto habitu amictus veniet sceleratissimus ille ut fur; & ut cunctos decipere possit, se humilem simulabit, atque quietum, injustitiæ osorem, averforem idolorum, magnum pietatis æstimatorem, benignum, pauperum amatorem, speciosum ultra modum, longe placidissimum, hilarem in cunctos; supra modum autem Judæorum gentem honorabit; quod hi scilicet maxime illius expectent adventum. Atque inter hæc omnia editurus est signa, portenta, atque terrores in potestate magna. Astu, doloque placere conabitur cunctis, ut cito populi amorem atque benevolentiam sibi conciliet. Munera non captabit, cum iracundia non loquetur, mæstus non apparebit, sed omnino hilaris, & sub specie religionis, quoad regnaverit, decepturus est mundum. Quando autem multi è populo ac plebe, tot tantasque ejus virtutes aspexerint, ipsumque potentia adeo præstantem; cuncti pariter in eandem sententiam descendunt, summoque cum gaudio illum sibi Regem proclamabunt, dicentes ad invicem: numquid reperiri poterit alius vir tantus, adeoque benignus ac justus? Cito autem ejus regnum erigetur, & in furore suo tres reges magnos atque potentes percutiet. Deinde supra modum corde exaltabitur, evometque Draco universam suam amaritudinem: orbem terrarum turbabit, ultimos fines terræ commovebit, affliget universa, polluet inquinabitque animas: non amplius velut pius ac religiosus, verum prorsus per omnia austerus, durus, iracundus & excandescens, sævus instabilis, terribilis, inflexibilis, odibilis & abominabilis, immitis, improbus, & impudens, qui universum mortalium genus in bazarum impietatis præcipitare studebit. Signa vero multiplicans, falso & non vere ejusmodi ostentabit. Etenim adstante circum-

circa

A ὁ κλέπτης, καὶ ἀλάστωρ, καὶ ἀπίων, πρῶτος μέλλει ἔρχεσθαι ἐν τοῖς ἰδίοις καιροῖς, βεβλόμενος κλέψαι τὸ θυγατρὶ καὶ ἀπολέσαι τὴν ποιμνίαν τὴν ἐκλεκτὴν τῆς ἀληθινῆς Ποιμνίας Χειροῦ. ἀναλαμβάνει γὰρ χῆμα τῆς ἀληθινῆς Ποιμνίας. Διδαχθῶμεν, ὦ φίλοι, ὁποῖα χῆματι ἔρχεται ἐπὶ τῇ γῆς ὁ ἀνάχωντος Ὁφίς. Ἐπειδὴ ὁ Σωτὴρ, σῶσαι βεβλόμενος τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, ἐκ πατρὸς ἐτέχθη, καὶ χῆματι ἀνθρώπων ἐπάτησε τὸν Ἐχθρὸν ἐν ἀγίᾳ δυνάμει τῆς αὐτοῦ Θεότητος. Ἐλογίσατο οὗτος ἀναλαβεῖν τὸ χῆμα τῆς αὐτοῦ πατρὸς, καὶ ἀπατήσαι ἡμᾶς. Ὁ δὲ Κύριος ἡμῶν ἐν νεφέλῃς φωτεινῇς, ὡς ἀστραπὴ φοβερά, ἐλεύσεται ἐπὶ τῇ γῆς. Οὐχ ἔτις ὁ Ἐχθρὸς ἐλεύσεθαι. ἀποστάτης γὰρ ἐστὶ. τίποτε ὁ ἀκείνως ἐκ κόρης μιᾶς τὸ ἐκείνους ὄργανον. ἔχ ἔτις δὲ σαρκῆται. Ἐν χῆματι δὲ τοιούτῳ ἦξει ὁ παμμύαρος, ὡς κλέπτης, ἀπατήσαι τὰ σύμπαντα. Ταπεινός, ἡσυχός, μισῶν, φθονῶν, ἀδίκος, ἀποσπρεφόμενος εἰδωλὰ, περτιμώμενος ἀσεβείαν, ἀγαθός, φιλόπικρος, δειδώς ὑπερβολῆς, δυνάτατος, ἰλαρὸς πρὸς πάντας, τιμῶν μετ' ὑπερβολῆς τὸ γένος τῶν Ἰουδαίων. αὐτοὶ γὰρ περσοδοκῶσι τὸ ἐκείνους ἐλθεῖν. Μεταξὺ δὲ πάντων τούτων σημεῖα ὀφθαλμοῦ, τέρατα, καὶ φόβητρα ἐν πολλῇ ἔκστασι. ἀρέσκει δὲ πᾶσι τεχνάζεται δολίως, ὅπως ἀγαπηθῇ ἐν τάχει ὑπὸ πολλοῖς. δῶρα ὅτι ἐλπίσει, μετ' ὀργῆς ἐλαλήσει, κατηφῆς ἐδείκνυται, χῆματι ὁ ἀπαξίας ἐξαπατᾷ τὸν κόσμον, ἕως ἂν βασιλεύσῃ. Ὅταν οὖν ἴδωσι λαοὶ πολλοὶ καὶ ἡμεῖς τοιαύτας ἀρετὰς καὶ δυνάμεις, πάντες ὀφθαλμοῦ μιᾶ γνώμῃ γίνονται, καὶ ἐν χαρᾷ μεγάλῃ βασιλέα αὐτὸν κηρύττουσι, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους. μὴ ἄρα δεικνύεται τιλικῆτος ἀνθρώπος ἀγαθός καὶ δίκαιος; Ἀνορθώσεται ὁ ἀδελφὸς ἡ ἐκείνους βασιλεία, καὶ πατάξει ἐν θυμῷ τρεῖς βασιλεῖς μεγάλους. Ἐπειτα ὑψώσεται τῇ καρδίᾳ, καὶ ἐμέσθῃ ὁ Δράκων τῆς ἐαυτοῦ πικρότητας. παράσκει τὴν οἰκονομίαν, καὶ κινεῖ τὰ πέρας, ἐκδίδει τὰ σύμπαντα, μιάσει τὰς ψυχάς. ὅτι ἔτις ὡς ἀλαβῆς, ἀλλὰ πάντα ἐν πᾶσιν αὐτοῦ, ἀπότομος, ὀργίλος, θυμώδης, δεινός, ἀκατάστατος, φοβερός, αἰδής, μισητός, βδελυκτός, ἀνήμερος, ἀλάστωρ, ἀναγής, καὶ ἀποδοῦναι ἐμβαλεῖν εἰς βόθρον ἀσεβείας πᾶν τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων. Πληθύνει σημεῖα ψευδῶς καὶ ὅτι ἀληθεία, ἐν τῷ πλήθει. Παρεσώτων καὶ ἄλλων πολλῶν δῆμων, καὶ ἀφημένων αὐτῶν, ἀφ' ταῖς φαντασίαις, βάλλει φωνὴν ἰχυραίν, ὥστε σαλευθῆναι

λαθῆναι τὸν τόπον, ὡς οἱ ὄχλοι αὐτῷ πρᾶξή-
 κασι. Γινώτε, πάντες οἱ λαοί, ὅτι ἐμὴν δύνα-
 μιν καὶ ἐξουσίαν. Μεθισθᾷ ὅρη ἐν ὀφθαλμοῖς
 τῷ θεωρῶντων, καὶ νήσους ἀνάγῃ ἐκ τῆς θα-
 λάσσης, πλάνη δὲ καὶ φαντασία πάντα, [καὶ
 οὐκ ἀληθεία. ἀλλὰ πλανᾷ κόσμον καὶ φαν-
 τάζει τὰ σύμπαντα. πολλοὶ πιστεύουσι καὶ δοξά-
 σουν αὐτὸν, ὡς Θεὸν ἰχυρόν.

Τότε θρῆνῃ δεινῶς πᾶσα ψυχὴ καὶ σε-
 νάζει. Τότε πάντες θαύσονται θλίβιν αὐτοῦ
 μύθητον, τὴν περὶ ἔχουσιν αὐτὸς νυκτὸς καὶ
 ἡμέρας, καὶ ἔδαμῃ δέρισκουν ἐμπλησθῆναι
 τῷ βρωμάτων. Δήμερχοι γὰρ ἀπόποιοι καὶ
 τόπον θαυμάσονται. καὶ ἡ τις φέρει μεθ' ἐαυ-
 τῷ τὴν σφραγίδα τῷ τυράννῳ ἐν μετώπῳ
 ἢ δεξιᾷ, ἀγοράζει βραχὺ βρώματα ἐκ τῷ
 θείσκειν. Τότε ἐκλίπη τὰ νήπια ἐν τοῖς
 κόλποις τῶν μητέρων. θνήσκει πάλιν μήτηρ
 ὑπεράνω τῷ πατρὶ. θνήσκει πάλιν πατήρ
 σὺν γυναικὶ καὶ τέκνοις ἐν ταῖς ἀγοραῖς. καὶ
 ἡ ἐστὶν θάπτων, καὶ συζέλων ἐν μνήμασι. Ἐκ
 τῶν πολλῶν θησιμαῶν τῶν ῥιπτομένων ἐν ταῖς
 πλατείαις, δυσωδία πανταχόθεν, ἐκθλίβουσα
 τοὺς ζῶντας ἰχυρῶς. Πρῶτον πάντες ἐρῶσι μετ'
 ὀδυῶν καὶ στεναγμῶν. πότε ἑσπέρα γίνεται,
 ἵνα ἀνέσῃς τύχῳ; Καταλαβέσθης ὅτι πάλιν
 τῷ ἑσπέρας, ἐν δάκρυσι πικροτάτοις συλλα-
 λῶσιν εἰς ἑαυτοὺς. πότε ἄρα ἀφραδύσῃ, ἵνα
 τῷ ὀπτικῶν θλίβιν ἐκφυγῶν; καὶ ἡ ἐστὶ
 πᾶς φυγὴν ἢ κρυβῶν. Τετάρτη γὰρ τὰ σύμ-
 παντα, ἡ θάλασσα, καὶ ἡ ξηρά. Διὰ τῷ
 ἔφη ἡμῖν ὁ Κύριος. γρηγορεῖτε, θεόμνητοι ἀφρα-
 λείπῃς ἐκφυγῆν ἐκ θλίψεως. Δυσωδία ἐν
 θαλάσῃ, δυσωδία ἐπὶ τῆς γῆς, λιμοὶ,
 σεισμοὶ, ἐν θαλάσῃ σύγχυσις, ἐπὶ τῆς
 γῆς σύγχυσις; ἐν θαλάσῃ φόβητρα, φόβη-
 τρα ἐπὶ τῆς γῆς. Χρυσὸς πολὺς, καὶ ἄργυρος, καὶ
 σκευὰ ἰμάτια οὐδὲ ὠφελήσῃ τινὰ ἐν τῇ θλίψει
 καίνῃ. ἀλλὰ πάντες οἱ ἀνθρώποι τὰς νεκρὰς
 μακαρίζουσι τοὺς πατέρας, ὡς τῷ ἐλθεῖν τῷ θλί-
 βιν τῷ μεγάλῳ ἐπὶ τῇ γῆς. Πῶς γὰρ καὶ ὁ
 χρυσὸς καὶ ὁ ἄργυρος ἐν πλατείαις, καὶ οὐκ
 ἐστὶν ὁ ἀπὸ μὲν. ἐπεὶ πάντα ἐβδελύκῃ. Ἀλλὰ
 πάντες τῷ ἐκφυγῆν καὶ κρυβῶν ἀπουδαίξουσι. Ἐ-
 δάμῃ αὐτοῖς ὅτι κρυβῶν ἐκ θλίψεως. Ἀλλ'
 ἔτι, μὲν τῷ λιμῷ, καὶ τῷ θλίψεως, καὶ τῷ φόβῳ,
 θεία καὶ ἐρπετὰ σαρκοφάγα δέρισκονται δάκνοντα.
 ἔσθωθεν φόβος, καὶ ἔσθωθεν τρόμος. καὶ ἐν νυκτὶ
 τῷ ἐν ἡμέρᾳ, ἐν πλατείαις θησιμαῖα. Ἐν πλα-
 ταίαις

A circa maxima populorum multitudine eum
 propter phantasmata laudantium, vehemen-
 tissimam emissurus est vocem, adeo ut locus
 totus moveatur, in quo turbæ ei assistebant:
 inquit: Cognoscite universi populi ma-
 gnā potestatis meæ virtutem. Transferet
 autem montes coram oculis spectantium, &
 insulas ex mari attollet: ficta autem ab eo
 erunt omnia, nihil vere fiet: sed mundum
 apparentibus suis portentis decipiet: & mul-
 ti his credent, & ut Deum fortem ipsum
 glorificabunt.

Tunc vehementer omnis lugebit ani-
 ma ingemiscetque: tunc omnes adspicient
 pressuram illam ineffabilem, qua dies no-
 ctesque prementur; neque usquam reperient,
 ubi cibis famem sibi expleant. Siquidem
 præfides quidam populi, duri atque immites
 per loca constituentur, qui illos dumtaxat
 paululum ciborum, eorum scilicet quales
 tunc invenientur, sibi coemere permittent,
 qui signaculum Tyranni secum in fronte, vel
 dextera prætulerint. Tunc deficient infantes
 in sinu matrum: ipsæquæ matres vicissim su-
 per infantes morientur: pater item cum uxo-
 re & filiis in medio fori corruet mortuus:
 nec erit, qui eos sepulturæ condāt, & in mo-
 numentis componat. Et præ multitudine
 cadaverum per plateas projectorum ingens
 undique fætor ipsos viventes fortiter affli-
 get. Mane omnes cum dolore ac gemitu col-
 loquendo dicent: quando adveniet vespera,
 ut fruamur requie? adventante autem jam
 vespera, inter amarissimas lacrymas secum
 ita loquentur: quando putas illucescet, ut
 urgentem pressuram effugiamus? nec dabi-
 tur ipsis fugiendi, aut abscondendi se locus.
 Cuncta etenim simul turbata tum erunt, ma-
 re, & arida. Quamobrem sic nos præmo-
 nuit Dominus: vigilate, & orate incessan-
 ter, ut effugiatis à tribulatione illa. Gravis
 tunc fætor in mari, fætor in terra, pestilen-
 tiæ & terræmotus: confusio in mari, & con-
 fusio super terram. Terrores in mari, &
 terrores in terra. Auri argentique copia, &
 vestes sericæ nulli quidquam in pressura illa
 proderunt: sed cuncti mortales tunc mor-
 tuos beatos prædicabunt, qui sepulti fuerint,
 priusquam tanta in terris supervenerit tribu-
 latio. Tunc per plateas palam projectum ja-
 cebit aurum atque argentum, nullusque erit,
 qui tangat illud: quandoquidem cuncta tunc
 abominationi erunt. Verum cuncti tunc fu-
 giendi occultandique se, quærent modum:
 nec ullus eis e pressura illa evadendi locus
 patebit. Imo præter pestilentiam, pressuram
 metumque, feræ atque serpentes humana
 vescentes carne reperientur. Intus timor,
 extra tremor, & nocte diuque in plateis ja-
 cebunt

Matth. 24.

Marc. 13.

Luc. 21.

cebunt cadavera . In plateis fætor, in domibus fætor . In plateis fames ac sitis , in domibus fames ac sitis . In plateis vox ululatus ; in domibus vox gemitus . In plateis tumultus , in domibus tumultus . Unusquisque alteri cum gemitu ejulatuque occurret , pater filio & filius patri , mater filia : amici amicos in plateis complectentes , deficient : & fratres a fratribus amplexi , mortui concident . Marcescet pulchritudo aspectus omnis carnis , reddenturque hominum facies velut emortuæ . Detestationi atque odio tunc erit pulchritudo mulierum : tabescetque omnis caro , & concupiscentia hominum . Cuncti vero , qui crudeli crediderint bestia , impiumque illius characterem pro signaculo acceperint , simul ad ipsum accedent , cum angustia atque dolore dicentes : Da nobis quod edamus & bibamus : quoniam ecce cuncti deficimus fame tabefacti , venenataque à nobis depelle bestias . Quumque non sit impuro illi quod eis dare possit , ad eos magna cum severitate respondebit : Unde dabo vobis , quod edatis & bibatis , o homines , quum cælum terræ pluviam deneget , terraque ideo prorsus germinare ac fructificare nequeat . Quibus auditis , populi ingemiscunt flebuntque , inter tot angustias omnipenitus solatio destituti : addeturque ipsorum afflictioni afflictio verbis non exprimentia , quod ita se promptos ad Tyranno credendum exhibuerint . Quum ille infelix ne sibi quidem ipse opitulari queat : quomodo ergo ipsorum miserebitur ? In diebus illis erit pressura magna præ tribulatione , quam Draco inferet , & præ timore , ac terræmotu , sonituque maris , & fame , ac siti , morsuque ferarum . Quicumque enim signaculum Antichristi acceperint , ipsumque ut Deum optimum adoraverint , partem in regno Christi non consequentur , sed cum Dracone projicientur in Gehennam . Felicem illum , qui repertus fuerit sanctus & fidelis , spemque firmam fixamque in Deum habens : quoniam facillime hic evadere poterit omnes ipsius tentationes , tormenta atque phantasmata . Cæterum priusquam ista fiant , mittet misericors Dominus Eliam Thebitem , & Enoch , qui palam humano generi pietatem prædicent ; edicantque cunctis , ne tyranno ob timorem credant , clamantes atque dicentes : seductor hic est , o homines : nullus illi prorsus credat , aut obtemperet impio : nullus vestrum terreatur : citissime enim destruetur . Dominus sanctus jam ecce de coelo adveniet , judicaturus omnes illos , qui signis ejus crediderint . Quamquam pauci tunc reperientur , qui illorum Prophetarum dictis sint obtemperaturi . Hæc autem

Apocal. 11,
Malach. 4

A τείαις δυσωδία , ἐν οἰκίαις δυσωδία . ἐν πλατείαις πείνα καὶ δίψα , ἐν οἰκίαις πείνα καὶ δίψα . ἐν πλατείαις φωνὴ κλαυθμοῦ , ἐν οἰκίαις φωνὴ κλαυθμοῦ . ἐν πλατείαις θόρυβος , ἐν οἰκίαις θόρυβος . Εἰς ἕκαστος τῶ ἐτέρῳ μὲν κλαυθμῷ συναντῶσι πατὴρ τέκνῳ , καὶ υἱὸς πατρὶ . μήτηρ τῇ θυγατρὶ . φίλοι φίλῃς ἐν πλατείαις διεπλαγέντες , ἐκλίπῃσι . καὶ ἀδελφοὶ ἀδελφοῖς διεπλαγέντες θανατῶνται . Μεμεράνῃ δὲ τὸ κάλλος τῆς ὀφείας πάσης σαρκὸς . Γίνονται δὲ αἱ ἰδέαι αὐτῶν ὡς νεκρῶν . Ἐβδέλυκται καὶ μεμίσηται δὲ τὸ κάλλος τῶν γυναικῶν . Μαρανθήσεται πᾶσα σὰρξ , ἐπὶ ἐπιδημία τῶ ἀνθρώπων . Ἀΰπαντες δὲ οἱ πεποθέντες τῶ θανάτῳ θείῳ , καὶ λαβόντες τὴν κείνην σφραγίδα , τὴν δυσεβῆ χαρακτῆρα τῆς μιᾶς , θεωρεῖσθαι αὐτῶν αἶμα , ἐλέγξοι μετ' οὐδυνῶν . δὸς ἡμῖν φαγεῖν καὶ πινεῖν , ὅτι πάντες ἐκλείπομεν ἐκ τῆς λιμῆς σφιγγόμενοι , καὶ ἀπέλασον ἀφ' ἡμῶν τὰ ἰσοδύλα θεία . Καὶ ἀπορῶν ὁ ἀδελφὸς ἀποκρίνεται ἐν πολλῇ ἀποτομίᾳ , λέγων . πόθεν ἐγὼ δώσω ὑμῖν φαγεῖν καὶ πινεῖν , ὧ ἀνθρώποι . ὁ ἔρῳς δὲ βέλεται δοῦναι τῇ γῇ ὑπὸν ἢ γῆν ὅτι πάλιν δὲ δέδωκεν ὅλως θέρους ἢ ὁρμήματα . Ἀκούοντες δὲ ταῦτα οἱ λαοὶ , πενθεῖσι καὶ κλαίεισι , μὴ ἔχοντες ὥρα μυσθίου θλίψεως ἀλλὰ θλίψις ἐπὶ τῇ θλίψει ἔσται αὐτοῖς ἀμύθητος , ὅτι ἔτις δὲ θεωρεῖται τῶ τυράνῳ ἐπίσεισαν . Ἐκείνος γὰρ ὁ ἀδελφὸς οὐκ ἰσχύει δοῦναι ἑαυτῷ βοηθήσαν , καὶ πῶς αὐτοῦς ἐλεῆσαι ; Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἔσται ἀνάγκη μεγάλη ἐκ θλίψεως πολλῆς τῆς Δράκοντος , καὶ τῆς φόβου , καὶ σεισμῶν , καὶ τῆς θαλάσσης τῆς ἡχου , καὶ τῆς λιμῆς , καὶ τῆς δίψης , καὶ τῆς θνητότητας τῶν θείων . Πάντες δὲ οἱ λαβόντες τὴν σφραγίδα τῆς Ἀντιχείου , θεωρησάντες αὐτῶν , ὡς Θεὸς τῶ ἀγαθῷ , οὐκ ἔχουσι τινα μερίδα ἐν τῇ βασιλείᾳ τῆς Χειρὸς . ἀλλὰ μὲν τῆς Δράκοντος βληθήσονται ἐν τῇ γενέσει . Μακάριος ὁ ὠρεθεὶς πανάγιος ἐκ πάμπαντος , ὁ ἔχων αὐτῷ τὴν καρδίαν πρὸς τὸν Θεὸν ἀδυστάκτως . ἀφόβως γὰρ ἐκκρέεται τὰς πεύσεις αὐτῶν πᾶσας , καταφρονῶν καὶ βασάνων καὶ τῶν φαντασιῶν αὐτῶν . Πεινὴ δὲ πάντα θυεῖται , ἀποσέλει ὁ Κύριος Ἡλίου τὸν Θεοδίτῳ καὶ τὸν Ἐνώχ , ὡς ἀσπληγχνος , ὅπως αὐτοὶ γνωρίσωσιν ὁσέβειαν τῷ ᾧ τῶν ἀνθρώπων , καὶ κηρύξωσι παρρησίᾳ θεογνωσίαν πᾶσι , μὴ πισεῦσαι τῶ τυράνῳ φόβου ἕνεκα , κραζόντας καὶ λέγοντας . πλάνος ἐστὶν ὧ ἀνθρώποι . μηδεὶς αὐτῇ πισεύσῃ τὸ σύνολον , ἢ ὑπακούσῃ τῷ θεομάχῳ . μηδεὶς ὑμῶν φοβηθῇ . ἐν τάχει γὰρ καθαρῶνται . Κύριος ὁ ἅγιος , ἰδοὺ , ἐρχεῖται ἔξ ἔρανός , κείναι πάντας τοὺς πειδομένους αὐτῷ τοῖς σημείοις . πλὴν ὀλίγοι εἰσὶ τότε οἱ θέλοντες ὑπακούειν , καὶ πισεῦσαι τῷ κηρύγματι τῶν προφητῶν . Τῷ δὲ ποιῇ ὁ Σωτὴρ , ἵνα δείξῃ

ἑαίξη τὴν ἀφανὸν αὐτῷ φιλανθρωπίαν· ὅτι οὐδὲ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀφίκοι τῶν ἀνθρώπων ὁ ἰσχυρὸς δόξα κηρύγματός, ὅπως ἀναπολόγητο ὡς πάντες ἐν τῇ κείρῃ. Πολλοὶ μὲν οὖν τῶν ἁγίων, ὅσοι τότε ἐρεθίζοντο εἰς τὴν ἔλθουσαν τῇ μιᾷ, ἐκχέουσιν ποταμὸν τῶν δάκρυων ἐν στεναγμοῖς πρὸς τὸν Θεὸν ἅγιον, τῷ ῥυθίῳ τῷ Δράκοντος· καὶ φεύγουσιν ἐν σπουδῇ μεγάλῃ ἐν ἐρήμοις, καὶ κρύπτονται ἐν ὄρεσι καὶ σπηλαίοις μὲν φόβῳ. καὶ πάσους γὰρ καὶ σποδὸν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς, δεόμενοι νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν πολλῇ ταπεινώσει. Καὶ δωρεῖται αὐτοῖς τὸ πνεῦμα Θεὸς τῷ ἁγίῳ, καὶ ὁδηγεῖ αὐτοὺς ἢ χάρις εἰς τοὺς ὁρισμένους, καὶ σώζοντα κρυπτόμενοι ἐν ταῖς ὁπῆς καὶ τοῖς σπηλαίοις, μὴ βλέποντες τὰ σημεῖα καὶ τὰ φόβητρα τῷ Ἀντιχρίστῳ. Τοῖς γὰρ ἔχουσι γινώσκοντες ἀνθρώπων, ἢ τὰς γνωρίζεται ἔλθουσιν. τοῖς ὅτι τὸν ἵδον ἔχουσιν εἰς τὰ ἔργα βιωτικά, καὶ ποιοῦσι τὰ γήινα, ὅτι ὁδηγὸν ἔσται τὸ πνεῦμα. Ὁ γὰρ αἰὲν δεδεδωμένος ἐν τὰς βιωτικαῖς, καὶ ἀκρίβεια, ἀπιστία, καὶ βδελύσσεται τὸν λέγοντα. Τότε χάριν ἐνισχύσει οἱ ἅγιοι, ὅτι πᾶσαν τὴν ἡμέραν καὶ τὴν μέμνην τῷ βίῳ τὰς ἀπερίριψαν. Πενθεῖ τότε πᾶσα ἡ γῆ, καὶ θάλασσα. καὶ ἁὶρ πενθεῖ, ἅμα καὶ τὰ ζῶα τὰ ἄγρια, σὺν πετεινοῖς τῷ ἔρῳ. πενθεῖσιν ὄρη, καὶ βενοί, καὶ τὰ ξύλα τῷ πεδίῳ. πενθεῖσιν ὅτι καὶ φωστῆρες τῷ ἔρῳ. ὅτι τὸ ἰσχυρὸν τῶν ἀνθρώπων, ὅτι πάντες ἐξέκλιναν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ τοῦ ἁγίου, καὶ τῷ πλάτῳ ἐπίστευσαν, δεξάμενοι χαρακτῆρα τοῦ μιᾶς καὶ θεομάχου, ἀντὶ τῷ ζωοποιῷ σαυρῷ τῷ Σωτήρι. Πενθεῖ ἡ γῆ καὶ θάλασσα, ὅτι ἀφ᾽ ἡμετέρας φωνὴ ψαλμοῦ καὶ πνευματικῆς ἐκ στόματος ἀνθρώπων. πενθεῖσιν αἱ ἐκκλησίαι τῷ Χριστῷ πᾶσαι πένθος μέγα, διότι ἐλπίδα ἡμῶν ἀγίασμός καὶ σωφροσύνη. μὲν γὰρ τὸ πληρωθῆναι τοὺς τρεῖς καιροὺς καὶ ἡμῖν τῆς τῷ μιᾷ ἔξοδος καὶ τῷ ἔρῳ, καὶ ὅταν πληρωθῇ πάντα τὰ σημεῖα πάσης τῆς γῆς, καὶ ὡς φησὶν, ὁ Κύριος ἦξει λοιπὸν, ὡς ἀστραπή, ἀστράτων ἐκ ἔρῳ, ὁ ἅγιος, καὶ ἁγίων, καὶ φοβερός, καὶ ἐνδοξὸς Θεὸς ἡμῶν, μὲν δόξης ἀνεκτάτου, πνευματικῶν καὶ παγκράτων ἐνώπιον τοῦ δόξης αὐτοῦ ἀγγέλων, ἀρχαγγέλων, πάντες φλόγες πυρὸς ὄντες, καὶ ποταμὸς πλήρης πυρὸς ἐν φοβερῷ ῥοιζήματι. Χερουβὶμ ἔχοντα τὸ ὄμμα καὶ τὸν Σεραφὶμ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς καὶ κρύπτοντα τὰ πρόσωπα καὶ τοὺς πόδας ἐν ταῖς πτέρυξι ταῖς πνευματικαῖς, κεκραγόντα μὲν φωνῆς· ἐνείκα, οἱ καθεύδοντες.

A autem omnia facturus est Salvator, ut cunctis ostendatur ejus infinita clementia: quandoquidem nec illo tempore mortalium genus est destitutus praedicatione veritatis, ut omnes in die judicii reperiantur inexcusabiles. Plurimi porro sanctorum, qui tunc reperiuntur, quum impurus ille advenerit, profusis lacrymarum fluminibus, gementes & flentes ad Deum Sanctum recurrunt, ut à Dracone illo liberentur: confugientque maximo cum studio ad desertum, & occultabuntur metu perculsi in montibus & speluncis: capitibusque suis terra ac cinere conspersis, in maxima cordis humilitate die noctueque orabunt. Donabiturque illis à Deo Sancto quod orantes petierint: deducetque eos gratia ipsius ad loca definita, & salvabuntur occultati in cavernis & speluncis, ne Antichristi signa atque terrores conspiciant: & iis quidem, qui cognitione atque intelligentia illustrati fuerint, continuo innotescet Antichristi adventus: qui vero mentem in terrenis rebus defixam habuerint, etsi audient, non tamen credent, sed dicentem aspernabuntur. Atque hujus rei gratia praevallebunt Sancti, quandoquidem curam omnem seculi abiecerunt. Lugebit tunc omnis terra & mare: lugebit aër cum feris bestiis & volatilibus coeli. Lugebunt montes & colles & ligna campi. Lugebunt quoque luminaria coeli propter genus mortalium, quoniam omnes declinaverunt à Deo Sancto, & seductori crediderunt, pro vivifica Salvatoris cruce characterem impuri Deoque adversarii assumptes. Lugebit terra ac mare, quia vox psalmi & orationis repente cessavit de ore hominum. Lugebunt Ecclesiae Christi universae luctu maximo, eo quod amplius non offeratur Divina & sancta oblatio. Postquam ergo tria tempora cum semi impleta fuerint potestatis & operationis scelesti illius, consummatisque jam scandalis omnibus totius terrae, quemadmodum Dominus praenunciavit, veniet de coelo sicut fulgur coruscans, Sanctus, immaculatus, terribilis & gloriosus Deus noster cum gloria incomparabili, praecurrentque ante gloriam ejus Angeli & Archangeli, flammæ ignis, & fluvius igne plenus terribili cum eruptione exæstuans: Cherubim quoque vultum deorsum inclinatum tenentia, & Seraphim volantia, aliisque igneis facies pedesque occultantia, & cum tremore clamantia: surgite qui ob-

Isai 6.
Apoc. 4.
Matth. 25.

obdormistis, ecce jam venit Sponsus. Tunc aperientur monumenta, & in ictu oculi excitabuntur omnes tribus, adspicientque sanctam Sponsi pulchritudinem: & millia millium & decies centena millia Angelorum & Archangelorum, innumerae militiae, gaudebunt gaudio magno: Sancti quoque ac iusti, & quotquot non acceperunt signaculum impuri impiique Draconis: abduceturque Tyrannus victus ab Angelis unacum omnibus Dæmonibus coram Tribunali. Et ducentur simul cum eo quotquot ejus signum acceperint, omnesque peccatores & impii ligati. Feretque adversus eos Rex sententiam damnationis æternæ in igne inextinguibili. Qui autem signaculum Antichristi non receperint, & quicumque in speluncis tunc occultati fuerint, cum Sponso exultabunt in æterno & cœlesti thalamo, cum Sanctis omnibus in sempiterna sæculorum sæcula. Amen.

B. EPHRÆM TESTAMENTUM.

EGO Ephræm morior. Notum igitur vobis cunctis sit, o viri Edesseni. Testamentum quippe vobis relinquo: symbolum monumenti documentorum, ex illa que mihi concessa fuit gratia & dono: ut in orationum commemorationibus, mei memoriam faciatis, qui me scitis & cognoscitis. Hei mihi, quoniam laquei mortis prævenierunt me. Hei mihi, quoniam horæ vitæ meæ defecerunt, & tunica corporis abbreviata est: tela jam perfecta est, & omnino sublata. Defecit oleum terrestris lucernæ: & qui demersuri sunt scapham, appropinquarunt. Nam mercenarius quum essem, meos implevi annos: & incola super terram, quum jam tempus meum perfecerim, hinc abeo ac migro. Utrunque circumdederunt me lictores atque satellites, severi exactores, ad subjiendum cervices meas, tamquam hominis malefactoris, gravissimo supplicio. Quid igitur? plorabo ne? at non est, qui attendat. Clamabo ne? at ubi est, qui me exaudiat? Hei mihi; ab increpatione judicii, expectatio mihi gravis: nam quando adstitero ante horrendum Domini tribunal, & ibi cognovero utrinque circumdantes me, valde confundi incipiam, quum revera horribilis ibi futura sit confusio, & vix tunc ibi confuso.

Domine Jesu Christe, ne intres in iudicium cum servo tuo: & ne des alteri iudicium meum: sed ante gloriosum tuum tribunal fac,

Aτες· ιδού, ἤλθεν ὁ Νυμφίος. Ἀνοίγοντες τὰ μνήματα, καὶ ὡς ἐν ῥίπῃ ὀφθαλμοῖς ἐγείρονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ, καὶ βλέπουσι εἰς τὸ κάλλος τοῦ ἁγίου ἔξ Νυμφίος. καὶ μυρία μυριάδες, καὶ χίλια χιλιάδες ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων, ἀναείθμητοι ἐρατιαί, χαίρει χαρὰν μεγάλῃ, ἅγιοι καὶ δίκαιοι, καὶ πάντες οἱ μὴ λαβόντες τὴν σφραγίδα ἔξ Δράκοντος καὶ ἀσεβῆς ἀγάλλοντες. **B** Καὶ ἄγε· ὁ Τύραννος, δεδεμμένος ὑπὸ ἀγγέλων, σὺν πᾶσι τοῖς δαίμοσιν, ἐνώπιον τοῦ βήματος· καὶ οἱ λαβόντες τὴν αὐτῆς σφραγίδα, καὶ πάντες οἱ ἀσεβεῖς καὶ ἁμαρτωλοὶ δεδεμμένοι· καὶ δίδωσιν ὁ Βασιλεὺς τῇ κατ' αὐτῶν ἀπόφασιν τὴν ἀωνίαν κείσεως ἐν τῷ πυρὶ τοῦ ἀσέβους. Πάντες δὲ οἱ μὴ λαβόντες τὴν σφραγίδα τοῦ Ἀντιχρίστου, καὶ πάντες οἱ ἐν σπηλαίοις, ἀγάλλοντες σὺν τῷ **C** Νυμφίῳ ἐν πατρὶ αἰωνίῳ καὶ ἑρανίῳ, μὲν πάντων τῶν ἁγίων, εἰς ἀπεράντως ἀώνας τῶν ἀώνων ἀμὲν.

ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΕΦΡΑΙΜ ΔΙΑΘΗΚΗ.

EΓΩ' Εφραίμ ἀποθνήσκω. Γνωστὸν οὖν ὑμῖν ἔστω πᾶσιν, ἄνδρες Εδессῶν. **D** Διήκω γὰρ ὑμῖν καταλιμπάνω, σύμβολον μνημοσύνης διδαγμάτων, ἃς ἐκείνης, οἷς μοι ὑπῆρξε, χάρις καὶ δωρεάς· ὅπως ταῖς ὑπομνήσεσι τῶν λόγων, μνείαν με ποιῶτε, οἱ ἰδόντες καὶ οἱ γινώσκοντες. Οἶμοι, ὅτι παρεφθασάν με παγίδες θανάτου. Οἶμοι, ὅτι ἐξέλιπον αἱ ὥραι τῆς ζωῆς με, καὶ ἐκολοβώθη ὁ ἔξ σώματος με χιτὼν, ἐπληρώθη τε ὁ ἱστός, καὶ ὀλοτελῶς καθηρήθη. **E** Εξέλιπε τὸ ἔλαιον ἔξ γῆνις λύχνου· καὶ ἠγγισαν οἱ καταποντισαὶ ἔξ σκάφους. Μίσθιος γὰρ ὑπάρχων, ἐπλήρωσά με τὸ ἔπος. καὶ πάροικος τυγχάνων, τελέσας τὸν καιρὸν, ἀπαιμὶ. Περιεκύκλωσάν με ἐπὶ ἄμφω δημόται, οἱ τῆς οὐχύντης ἐτασαί, ὑποτάξαί μου τὸν αὐχένα ἐν κλοιῷ βαρεῖ, ὡς ἀνδρὸς κακοποιῆ. Τί οὖν; κλαύσομαι; Ἀλλ' ὅτι ἐστὶν ὁ πρῶτος ἔξων. Ἀναβοήσομαι; Καὶ τίς **F** ὁ ἐπακροῦνός μου. Οἶμοι, ἃς ἐπιτιμίας κείσεως, προσδοκία. Ὅταν γὰρ πρῶτος ἐπὶ τῷ φεικτῷ βήματος ἔξ Δεσπότης, καὶ ἐπιγνώσομαι ὅτι ἐκατέρωθεν περικυκλῶντάς με τινὰς, ἄρξομαι δὲ ἀχύνεσθαι. ἀχύνῃ γὰρ ὄντως ὅτι ἐκατέρωθεν φεικτῇ· καὶ εἰ τῷ ὅτι ἀχύνωμαι.

Κύριε, Ἰησοῦ Χριστέ, μὴ εἰσελθῇς εἰς κείσιν μὲν ἔξ δούλης σε, καὶ μὴ δὲ εἰς ἑτέρω τῇ κείσιν μου· ἀλλ' ἐπὶ τῷ ἐνδόξῳ βήματι σε πρῶτον ἔστηναι

ἐνὶ τῇ με καταζώσω. ὃν γὰρ ὁ Θεὸς κρίνει, ἐλέες
ἀξίῃται. ἀκηκὼς τὸ πῶς φημι ὡς σοφὸν καὶ σωε-
τῶν ἀποστόλων ἀγίων, ὅτι πᾶς ὁ βασιλεὺς ὁρᾷ, καὶ
ἡμαρτηκὼς ἦ, ὁ ποῖτος οὐκ ἀποθνήσκει. Οὐαὶ δέ
μοι, ἀδελφοί, τί πὸ συνεχνηκός με; Κλαύσατε
ὀλολύζοντες ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ μου. Προσέγγ-
υσαν γὰρ τῇ φρουρᾷ οἱ ἐκαστηλόντες με, καὶ οἱ
ἀποκαδικῶντές με εἰς τὴν ἀπεκδεχομένην τοὺς
ἀπὸ ἀνδρὸς βροτῆς χώραν. Ὁ μεγαλόφωνος
Ὡσὲν πᾶν καταπλήθει με· καθυβρίζων γὰρ
ἐκδοῶ, καὶ λέγει μοι· πολὺ ἔβληθες τῷ
Ἐφραΐμ, καὶ ἐκ ἀνέτραπην. καὶ πάλιν· Ἐφραΐμ,
δάμαλις Ἰσοιζῶσα, δεδιδαγμένη ἀγαπᾶν νεῖκος.
Εἰ καὶ λέγει τις, τῷ Ἐφραΐμ τῷ καὶ Ἰωσήφ
λέγει Ἰαῦτα τὸν Προφήτῃ. ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἔτι
ἔχω· ὅτι νῦν τὸ δρῶν τὸν ἐδίδου ὁ Προ-
φήτης, ὃς διέγνωσεν ἕτερον ἢ ἕτερον τὸ Ἐφραΐμ. C
Ὁ Δαυὶδ πάλιν ἐν μέρει ὡς αἰνεῖ, λέγων·
Ἐφραΐμ, κραταίωσις τῆς κεφαλῆς μου. οὐκ ἀλαζο-
νεῖα δὲ φερόμενος τὸ πῶς φημι· ὃ μὴ μοι γὰρ προ-
σεγγίσῃ. καὶ γὰρ μάρτυς τῶν ἐμῶν λόγων, Κύριος.

Καὶ νῦν βέλομαι, ἀδελφοί μου, ὡς ἀν-
γέλῳ ὡς αἰνεῖσαι, καὶ κραταίως ἐφιδρύσασθαι,
ἵνα μὴ τὸ Ἰσοδόν μου, μνηστὴρ μου ποιῶτε συ-
νήθως ἐν ταῖς δεήσεσιν ὑμῶν. Προσελθόντες δὲ,
νυκτὶ καμύσατέ με, χεῖρας ὑμῶν θέτετε ἐπὶ
τῇ ὀρατῇ μου. ἕτερον γὰρ ὅτι τὸ πνοῆς ἐν
ἐμοί, ἥδη με ἐκλείποντος· καὶ τὰ κατ' ἐμὲ τέ-
λος ἔχει, καὶ ἀληθὲς τὸ πέραμα. Τὴν γὰρ
ζωὴν ὑμῶν ἐν ἐμοί ἀναμάθῃτε, καὶ τὴν ἐμαυτῶν
ὑμῖν· ἡ κλίνη, ἐφ' ἧς κατεχέθην, ὃ μὴ κατα-
βῶ ἀπ' αὐτῆς. Πάρεμι γὰρ πάντοθεν, καὶ ὃ
δύναμαι φέρειν· καὶ αἱ ὀδύναι συνεχασί με. Μνη-
στὴρ δὲ ὑμῖν πᾶσι καταλείψω καὶ ἑσπέρην ἀκη-
λίδωτον, ἵνα ἀόκνως ἐν παντὶ ταύτῃ ἐνορῶντες,
καὶ σπουδὴν εἰσφέροντες πᾶσαν, αἰὲν πιαύτως
Ἰσομοιεύηται, φιλοπόνως σπουδάζητε. Ἐν πάσῃ
τῇ ζωῇ μου ὃ κατηρασάμην. μὴ γὰρ τὸ ἀποστα-
τῶν πάντων διδάσκων καὶ ἐπιτιμῶν πᾶσι ὅλας
ἡμέρας μου καὶ ὡς αἰνεῖ, ὃ κατῴκησα ἐν ταῖς
τῷ ἀγίων γνώμας. Ἐπίστασθε γὰρ καὶ αὐτοί, F
ἀδελφοί, ὅτι εἰ ἔχῃ τις οἰκοδεσποτικὴς κῆρυξ ἀμε-
λῆντα τὸ ποίμνης, ἢ καθορῶντα λύκον ἀφανίζον-
τα ἐν τῇ μάντρᾳ τῷ τρωβάτων, καὶ μὴ καθυλακ-
τῆντα, ἢ καὶ διώκοντα αὐτὸν, πάντως ὡς ἄχρη-
στον κροταφίσας, τὸν ῥίπτει πόρρω ἢ οἴκου.

Τοιγαρὲν ἴτε, ἀδελφοί, ὅτι ὡς σοφὸς ἀνὴρ
ὁδὸν ἑαίνει. καὶ ὁ ἄφρων ὁδὸν ἑαίνει ἀγαπᾶν. εἰ ἂν
ὃ καὶ ἀγαπήσῃ, τὸν ὁμοίον αὐτῷ ἀγαπᾶν. Ὑμεῖς,
ἀδελφοί,

A fac, ut digne adstare possim: nam quem Do-
minus judicabit, misericordiam promerebi-
tur: quum & hoc, inquam, a sapientibus at-
que intelligentibus sanctisque Apostolis au-
dierim, quod scilicet quicumque Regem
conspexerit, quamvis etiam peccator fuerit,
hic non morietur. Væ autem mihi, fratres,
quid hoc est, quod me constrinxit atque co-
arctavit? Plorate & ululate super contritio-
nem meam. Appropinquarunt enim jam cu-
stodiis atque excubiis, qui ex spelunca me e-
ducant, & in regione, quæ homines a mor-
tali hoc sæculo ad se recipit, me constituent. Osee
Propheta vehementer me sonora sua vo-
ce terret, dum objurgans inclamat, & dicit
mihi: *Canities effloruit Ephraim, & ipse non est
reveritus.* & iterum: *Ephraim vitula furore a-
gitata, docta diligere contentionem.* Quod si
quis de Ephraim, qui fuit filius Joseph, dicat
Prophetam ista dicere: at certe ita ego sen-
tio, quod, quando eo modo lamentabatur
Propheta, non distinxit alterum Ephraim ab
altero. Quin & David denuo me alibi admo-
net dicens: *Ephraim fortitudo capitis mei.* At
non arrogantia aliqua elatus ista dico: neque
enim ea ad me accedat: etenim testis mearum
cogitationum atque verborum est Dominus.

Et nunc volo, fratres mei, commone-
facere & adhortari vos, firmiterque consta-
bilire, ut post meum exitum ac transitum, af-
fidue memoriam mei in vestris precibus fa-
ciatis. Accedentes autem nunc, claudite mi-
hi oculos, & manus vestras super eos impo-
nite. Defecit enim in me spiritus, jam me
deficiente: & ea, quæ ad me pertinent, mo-
do finem habent, & verus terminus advenit.
Vestram enim vitam in me, & meam in vo-
bis ponite, ac discite: ex hoc lectulo, quo
detentus sum, non amplius descendam. Nam
omni ex parte lægueo atque dissolvor, & fer-
re nequeo: doloresque me conficiunt. Me-
moriam porro vobis omnibus relinquam, ac
speculum immaculatum, ut impigre semper
in illud insipientes, omneque studium ad-
hibentes, perpetuo eam imitari conemini.
In tota vita mea nemini prorsus maledixi.
Siquidem cum Apostatis omnibus docens,
eosque objurgans ac admonens cunctis diebus
meis, non obtorpui in sanctorum sententiis atque
consiliis. Nostis enim & ipsi, fratres, quod si
quis paterfamilias canem habeat, qui ovile
ac gregem ovium negligat, vel lupum adspi-
ciat in ovium septa irruentem, pecoraque dis-
perdentem, ac minime adlatret, aut ipsum
etiam insequatur, omnino hunc tamquam inu-
tilem cædit, & procul a domo sua repellit.

Scitis igitur, fratres, virum sapientem
odio neminem persequi; insipientem vero
neminem diligere; & si quem dilexerit, sui
simi-

Osee 7. 10.

Psal. 59.

similem diligere. Ceterum vos, fratres, nolite mirari super aliquibus, qui obedientiae disciplinam deferentes, a me defecerunt: nam & inter duodecim Apostolos, unus fuit proditor Judas. Nostis vero, quod etiam in vinea præter intentionem rubus germinare consuevit, & inter rosas spinæ quoque nascuntur ac decerpuntur. Firmamentum porro fidei in vobis corroborari optarem, tamquam in veris ac legitimis concordibusque fratribus, certiores vos per jusjurandum de immutabili ac firma fide reddens. Cupio enim vos optime in sententia confirmari de indissolubili ac unica fidelium fide; juroque vobis per eum, qui in specie ignis in montem Sina descendit, & per eum, qui in aquæ effusione de petra durissima loquutus est: & per os illud, quod ad exemplum nostrum dixit in cruce, Eloi, Eloi, & omnes finium terræ renes tremore correpti ac coarctati sunt: & per illum, qui a proditore in Judæa venditus fuit, & flagellatus in medio Hierusalem: & per majestatem ejus, qui ab impiis se consputari æquo animo tulit: & per ineffabilem potentiam ejus, qui manu hominis impii a lapidis se cædi permisit: per ignem illum trinomum sanctissimæ gloriæ, & per infinitam unicamque Dei potentiam: per tres intelligibilis ignis hypostasēs, quæ sunt altitudo & voluntas una & eadem: in nulla unquam re ab universali fide, neque ab Ecclesia separatus fui, neque unquam de Dei potentia dubitavi. Si porro in mente mea Deum Patrem amplius quam ipsius Filium magnificaverim, ne conservetur in me miseratio pietatis. Et, si ex Deo Spiritum sanctum imminui, longe ab ejus aspectu tenebrosus reddar. Et nisi, quem admodum a principio confessus sum, ita & nunc dico atque profiteor, in tenebras exteriores semperque caliginosas mittar. Et si fictæ ac simulate hæc loquor, in igne gehennæ fit portio mea: sin vero & assentatorie ista occulte subsemino, non mei in judicio misereatur Dominus.

Per vestram vitam, qui vere mecum perseverastis discipuli, & per immutabilem ipsius Filii Dei vitam: marsupium Ephræm nunquam habuit: non baculus ei fuit, non pera: neque argentum, vel aurum, aut aliam aliquam possessionem super terram aliquando possedi. Bonum siquidem magistrum in divinis Evangeliiis dicentem ad suos discipulos audiui: *Nihil super terram possideatis*. Neque enim inordinato affectu aliquid ejusmodi unquam habui. Accedentes igitur, fratres mei, pacem in fine præbete mihi & dimittite me: quoniam deficiens abeo. Reminiscamini autem mei vilis & abjecti in sanctis acceptisque vestris precibus, cunctisque deprecationibus:

nam

A ἀδελφοί, μὴ ξενιάσῃτε ἐπὶ τινὰς τῶν ἀποστατή-
σαντων ἐμῷ τῇ ᾧ ὑπακοῆς μαθήσῃ. καὶ γὰρ ἐν
τοῖς δώδεκα ἀποστόλοις ὡς εἰς προδότης, Ἰούδας,
Γινώσκετε ὅτι, ὅτι ἐν ἀμπέλῳ παρὰ τὴν ἀρχὴν
εἴωθε φύειν βάτος, καὶ ἀκανθὰς ὅτι μεταξὺ ῥόδων
δρέπον. Τὸ δέ μου τῆς πίστεως ἐρρώματιον
ἀβεβαίωμα ὑμῖν ὡς γνησίοις καὶ ὁμοφύχοις
ἀδελφοῖς, πληροφορῶν τε καὶ τὴν δι' ὅρκου πίσιν
ἀμετάθετον. Βέλωμαι γὰρ ὑμῶν σπινθῆρα καὶ
γνώμην περὶ τὴν ἀκαταλύτην καὶ μονάρχου πίστεως
τῇ πίστιν. Καὶ ὁμνῶ ὑμῖν τὸν καλαβάντα ἐν
εἰδει πυρὸς ἐπὶ τὸ ὄρος τῆς Σινᾶ. ἡ λαλήσαντα
ἐπὶ τῆς ὑδροχοῖας ἀκροπόλεως πέτρας· τὸ εἶμα τὸ
εἰρηκὸς ἐπὶ τῶν εἰς τὸ πῶμα ἡμῶν, Ἐλῶν,
Ἐλῶν, καὶ σιωχέθησαν πάντες νεφροὶ περὶ τῶν
τῆς γῆς. τὸν ἑαυτῶν προδότην ἐν Ἰουδαίᾳ
πραθέντα. ἡ μασιχθέντα ἐν μέσῳ Γερουσαλήμ.
τὴν δόξαν τῇ ἑαυτῶν ἀνόμων ἐμπλησθῆναι ἀναχο-
μῶν· καὶ τὴν ἀφ' αὐτῶν δύναμιν τὴν ἑαυτῶν χειρὸς
ἀσεβῆς ῥαπιδέσαν. Μαὶ τὸ τεινύμον τῆς ἀγίας
δόξης πῦρ, καὶ τὴν ἀπέραντον καὶ μόνην Θεοῦ δύ-
ναμιν. Μαὶ πᾶς τὸν νοεῖν πυρὸς τρεῖς ἑαυτῶν
σῆς, αἱ τινὲς εἰσι ὑψώματα καὶ βέληματα ἐν καὶ τὸ
αὐτῶν. Οὐκ ἐμερίσθη καὶ τῆς ἑαυτῶν Θεοῦ διωάμεως.
D Εἰ δὲ ἐμεγάλυναι ἐν τῷ νῶ μου τὸν Θεὸν καὶ
Πατέρα πλέον τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, μὴ φυλαχθεῖν
ἐπ' ἐμοὶ οἰκτιρμὸς ἀσεβείας. Καὶ εἰ ἐμί-
κρυνα ἡ Θεοῦ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, σκοτιοθῆναι
τὴν αὐτοῦ ὁράσεως. Καὶ εἰμὴ καθὼς ὁ ἀρχὴς
ὁμολόγουν, καὶ νῦν λέγω, ὡς πεμψθεῖν
τῷ ἑαυτῶν καὶ ζωφώδει σκοτία. Καὶ εἰ ἐν
ἑαυτῶν νυκτὶ ταῦτα φθέγγομαι, ἐν πυρὶ
E Γεέννης ἡ μεεὶς με κηθεῖν. Εἰ ὅτι καὶ θωπεύων
ἑαυτῶν ταῦτα, μὴ με οἰκτεράτω ἐν
ἑαυτῶν ὁ Κύριος.

Μαὶ τὴν ὑμῶν ζωὴν, ὅτι ἐν ἀληθείᾳ ἐκ
μετ' ἐμῶν ἑαυτῶν μαθηταί, καὶ τὴν αὐτοῦ
ζωὴν ἀπαράλλακτον τῷ Υἱῷ τῷ Θεῷ ἔχουσιν.
ἐκ ὑπῆρχε τῷ Εφραίμ βαλάντιον, ὃ ῥάβδος,
ὃ πῆρα· ὅτε μὴ ἀργύριον, ἢ χρυσίον, ἢ κτίσιν
F ἑτέρων τινὰ ὅτι τῇ γῆς ἐκτισθῶν. Τῷ γὰρ
ἀγαθοῦ Διδασκάλου ἡκουσα ἐν τοῖς θείοις διὰ γ-
γλίσις φήσαντος τοῖς ἑαυτῶν μαθηταῖς· μηδὲν
ὅτι γῆς κτήσασθε. ὅτε γὰρ εἶχον ἐμπροσθεν ὑ-
μῶν ποιῶν. Προσελθόντες οὖν, ὡς ἀδελφοί με,
δοῦτε μοι εἰς τέλος εἰρήνην, καὶ ἀπολύσατέ με.
διότι ἐκλείπων ἄπαιμι. Μνημονεύετε δέ μου τῷ
ἀτελῆς, ἐν τοῖς ἀπρόσδεκτοις ἀγίαις διχαῖς καὶ
πάσαις δειήσεσιν· ἐν γὰρ ματαιότητι καὶ ἁμαρτίαις
διήνυσαι

Exod. 17. 19.

Matth. 27.

Marc. 15.

Matth. 10.

διήνυσσα περάσας με τὸ βίον, καὶ τὸ ζῶν. Ἐν Ἀ
φύῳ ὃ ὑμεῖς ὀρκώ, ἄνδρες ὅσοι, καὶ κάτοικοι
πόλεως Ἐδεσσηνῶν τὴν ἀπαράλλακτον ὑμῖν ἔ
σθ' ἀθανάτη Θεῷ πίστιν, ἵνα μὴ λήθην ποιῆσθε
τῶν ἐμῶν βραχυτίμων ἀγγελμάτων, μήτε
ἀσπύσητε ἡξιδενῶντες τοὺς ἐμὰς λόγους. Ὡς
γὰρ θεὸς χάρις ὑπῆρξάν μοι ἔποι. Καὶ μὴ
ἐάσητέ με εἰς οἶκον Θεοῦ τεθῆναι, ἢ ὑπὸ θυ-
σιασθήειον. Εἴ τις ὃ πολήσῃ θείαν με ὑπὸ
θυσιασθήειον, μὴ ἴδῃ τὸ ἐπουράνιον θυσιασθήειον.
Ὁ γὰρ καθήκει σκώληκι σαπρίαν ἀπαλόνη κα-
τατεθῆναι εἰς ναὸν καὶ ἁγίασμα Κυρίου. Ἀλλὰ
μήτε εἰς ἕτερον τόπον συγχωρήσῃ με τεθῆναι
τῷ ναῷ τῷ Θεῷ. μὴ γὰρ καταξιώθῃ ναὸς βα-
σιλείας ἑβανῶν, ὅς ἂν αὐθαδιάζων τῷ πρᾶξῃ.
Οὐ γὰρ ὀνήσῃ δόξα ματαία ἄνδρα ἀνάρμοστον,
καὶ ὃ μὴ καθήκει. Διότι γυμνοὶ ἐτέκνημεν
βροτὶ ἀπαντες. ὡσαύτως ὃ καὶ ἐκρυσθέντες τὴν
αὐτῆς ἀφ' ὑμῶν ἐσομένην ἐμφάνειαν ποιησόμεθα,
καὶ τῶν ἡμῖν ὀνταῦθα βεβαιωμένων λόγον
ὑφ' ἑσθ' ἐξομῶν, ὡς πάντες ἀπαντες ἐπὶ τῷ Χριστῷ
κειθήμεν. Ἰνατί οὕτω τιμῶ μοι προσάγετε τῷ
ἑαυτὸν μὴ τιμήσαντι τῇ προσσηγορίᾳ τῆς πρά-
ξεως. ὅς γὰρ ἑαυτὸν μὴ τιμήσει δι' ἔργων ἀγα-
θῶν καὶ πράξεων, ἅπας ὁ τῶν ἀνθρώπων, βίος
τῷ ποίῳ προσφερόμενος εἰς τὸ μὴ κέκτῃ δό-
ξαν, ὅθεν αὐτὸν ὠφελήσῃ δυνάτα. Πᾶν ὃ
τὸ κτιστὸν καὶ φθαρτὸν, ἀδελφοί, καθὼς ἀκέετε
ὑπὸ τῷ Θεῷ. Διὸ κλάων λέγω, καθὼς γὰρ
ἀνέγνωτε, καὶ αὐτὸς καὶ φθαίρεται ἔπος ὁ χα-
ροποίητος ναὸς, καὶ ἐγείρεται ὁ πνευματικὸς, ὃς
ὁ σωματικὸς καὶ πρόσδιος, ὁ καὶ τὰς ἐπιθυμίας
τῆς σαρκὸς φθαίρομενος, ἀλλ' ὁ αὐτὸς σωματικὸς
πνευματικὸς ἀφθαρτὸς ἐγείρομενος, εἰς τὸ μὴ
κέκτῃ αὐτὸν ὑποτρέψαι εἰς ἀφθορίαν, ὅταν
ἡγήσασα ἡ τῷ Χριστῷ σάλπιγξ ἐξυπνήσῃ τοὺς
ἀπ' αἰῶνος καθεύδοντας. Οὐ γὰρ ἀφ' τῶν λι-
θίνων ναῶν ἔσται ἡ κρίσις, ἔτε λίθους κρινεῖ ὁ
Θεός, ἀλλὰ τοὺς ὃν σώματι ναῶς, τοὺς τὴν
ἀνθρωπείην φύσιν ναῶς προσαναγορεύοντες ἐνέ-
χοντας. Φημί δὲ ἄνθρωπον, καὶ τὴν οἰκίαν
πράξιν κρινεῖ ὁ Θεός, ὃ καὶ τὸν ἐκάστου αἰῶνα,
καὶ κόπον, καὶ τὸ βραβεῖον ἐπαξίως ἀποδώσῃ.

Προσέχετε, ἀδελφοί, μὴ ἄρα με ῥάκη
λειψάνης μνημοσύνης χάριν. ἔχετε γὰρ μνήμης
ἀγγελίαν ὃ Σωτὴρ ἡμῶν Θεός, ὃ λαβόν-
τες παρ' αὐτοῦ ἐμάδετε, τὴν αὐτὴν ἀναμένειν ἐπα-
νοδον. Τίνος γὰρ χάριν κόπον μοι δυσβάστακτον
καὶ φορτίον ἐπισωρεύετε; μήτε ὃ εἰς ἀγνοίαν
ἐλθῶ

nam in vanitate & peccatis vitæ meæ cur-
sum complevi, atque tranlegi. Cum timore
autem ac reverentia adjuro vos, o viri Sancti
& incolæ civitatis Edessenorum, per immuta-
bilem immortalis Dei fidem: ne oblivisca-
mini præceptorum parvitatis meæ, neque
respuatis, tamquam contemnentes verba
mea: nam ex divina hæc profecta ac dicta
sunt gratia: & ne sinatis me in domo Dei
poni, aut sub altari. Si quis vero ausus fue-
rit sub altari me collocare, supernum ac cœ-
leste altare talis nunquam videat. Non enim
debet vermem putredine scatentem in tem-
plo & sanctuario Domini reponi. Sed ne-
que alio in loco templi Dei permittatis me
poni: non enim dignus censendus est tem-
plo regni cœlorum, qui contumaciter ac
pervicaciter istud egerit. Neque enim ho-
mini peccatori atque indigno prodest vana
gloria, & cui præsertim ea non congruit.
Nudi quippe cuncti mortales nati sumus, &
similiter resurgentes, nudi quoque apparebi-
mus: omnesque ante Christi tribunal adstan-
tes, rationem ibi cunctorum, quæ in vita ges-
serimus, reddemus. Quorsum igitur honore
me afficitis, qui me ipsum actionum appel-
latione non honoravi? nam qui seipsum bo-
nis operibus probatisque actionibus non ho-
noraverit, quilibet hominū, vita tali compa-
rata existimationi, quam re ipsa non est con-
sequutus, nihil prodesse ipsi poterit. Omne
vero quod creatum est, etiam esse corrupti-
bile, fratres, à Deo audistis: Propterea & flens
dico, quoniam sicut vos legistis, dissolvitur &
corrumpitur hoc templum manufactum, &
suscitatur templum spiritale, non corporale
ac transitorium, quod secundum desideria
carnis corrumpitur: sed ipsum corporale,
spiritale atque incorruptibile suscitatur, ut
amplius ad corruptionem non revertatur:
quando nimirum tuba illa Christi resonans,
à somno excitabit cunctos à seculo dormien-
tes. Non enim propter lapidea templa judi-
cium erit, neque lapides Deus judicabit: sed
templa, quæ sunt in corpore, quæque natu-
ram humanam in templis jam dictis conti-
nent. Unumquemque autem dico homi-
nem, secundum proprias actiones judicabit
Deus: & secundum cujusque certamen at-
que laborem, etiam præmium pro meritis
reddet.

Attendite, fratres, ne pannos meos ve-
lut reliquias, monumenti gratia tollatis.
Nam memoriæ præceptum Salvatoris nostri
Dei habetis, quod ab ipso met acceptum di-
dicistis, ut ejus reditum expectetis. Cur
enim laborem & onus grave, atque intole-
randum mihi imponitis? ne quando in in-
quisitionis judicium veniam: (non enim sum

melior hominibus à seculo Sanctis) & poenæ
atque supplicio propter vos subjiciar : re-
prehendensque meam dementiam Dominus,
ad me dicat : O Ephræm , plus in te , quàm
in me homines crediderunt . Nam si ex te
monumenta sibi sumere velint , fortasse in
mandatorum observationes , quas ipsis tradi-
di , non crediderunt : & ideo tua magis ,
quàm mea memoria delectantur .

Præterea vos adhortor, o viscera mea desiderata, siquidem Christi doctrinam retinetis; ne me inter Sanctos ponatis: nam peccator ego sum & minimus, & propter insipientiam ac stultitiam meam ipsis appropinquare metuo. Si enim lignum sarmentitium atque aridum, admoveatur igni, totum combustum ab ipso consumetur. Non autem ista dico, quod societatem & conjunctionem illorum respuam: sed immensam peccatorum meorum multitudinem inspiciens, exhorresco & contremisco. Prophetam enim dicentem audio: quod quidem Noe, & Job, & Daniel si steterint, nequaquam liberabunt suos filios ac filias. Fratrem frater non redimit: Numquid liberabit homo hominem? sic quoque Giezi non liberabitur à sua lepra.

Ne quis ex vobis solenni pompa ad ostentationem me circumferat : sed humeris tollentes me , & cursim comitantes , funusque curantes , sepelite me , tamquam opprobrium despectum , atque abjectum : quoniam in doloribus dies vitæ meæ præterierunt . Ne quis etiam vestrum fratres præconiis me celebret ac laudet . Vilis enim & abjectus sum coram Domino , meisque operibus plane confusus . Et valde contremisco , quia coram Deo sum , instar illorum , qui fiduciam non habent . Quis enim vestrum ostendet debita mea , nisi cuncti meam imperitiam stultitiamque conspuatis ? Et quæ communicatio vitii cum virtute ? aut quid peccatori , ut appropinquet justo ? *quæ autem communicatio luci ad tenebras ?* nam si actionum mearum odorem senseritis , omnes profecto fugam capietis , meque inhumatum relinquetis , non ferentes foetorem peccatorum meorum . Qui me splendido vestimento amictum deposuerit , in tenebras exteriores projiciatur . Si quis autem myrrha me condierit , hujus pars in ardentem fornacem , & in gehennæ ignem erit . Verum in mea me tunica & pallio deponite , quibus quotidie utebar , atque induebar . Siquidem peccatori , & vermi putredine pleno cultus minime convenit : sed neque lætitia afficit , neque exornat peccatores , qui sunt in terra , viventium gloria . Peccator enim ego sum , sicut dixi . Ne quis ergo beatum me præ-

Α ἔλθω ἐξεπασμῶ· ὃ γὰρ κρείττον ἐἴμι τῷ ἀπ' αἰῶνος ἀνδρῶν οὓτων· καὶ τιμωρίας δι' ὑμᾶς ὑποπέσοιμι. Καὶ κωμαδῶν ἔμην ἀφροσύνην ὁ Κύριος ἐρεῖ μοι. Ωῦ Ἐφραΐμ, εἰς σέ πλέον, ἢ εἰς ἐμέ· οἱ ἄνθρωποι ἐπίστευσαν. εἰ γὰρ ὅτι σὺ μνημόσυνα ἄρειν βέλον), ἴσως ὅτι ἐπίστευσαν εἰς ἃς ἔδωκα αὐτοῖς τηρήσεις τῷ Ἰσραὴλ. διότι ταῖς σαῖς πλέον, ἢ ταῖς ἐμαῖς ἦδον) μνημαῖς.

B Προς ἐπὶ τέτοις ὃ παροικαλῶ ὑμᾶς , ὡ
ποθυνα ἀσπλάγχνα , ὑψανέχεοθε τῷ Χριστῷ
διδασκαλίας , μὴ θείναι με σὺν τοῖς ἀγίοις .
ἀμαρτωλὸς γὰρ εἰμι , καὶ ἐλάχιστος . πλήρω τε
τίω ὑτέρησιν καὶ τίω ἀφροσύνη μου τῇ πνευματι-
κῇ· εἰ δὲ καὶ πνευματικῇ ἢ καὶ πνευ-
ματικῇ ἔλπι φρυγανώδης πυεὶ , ἀπαντα ἀπ' αὐ-
τῆς ἀναλωθήσε) καταφλεχθεῖσα . Οὐ τὴν συγκα-
C τάσειν ὃ αὐτῇ ἢ τὴν συνάφειαν ἀποδαλλόμενος
ταῦτά φημι . ἀλλὰ τῇ ἐμῇ ἀμαρτιῶν τὸ ἄμε-
τρον πληθος ἐνοργῶν φρίττω τε καὶ τρέμων . Τῷ
γὰρ Προφήτῃ λέγοντος ἀκού . ὅτι εἶπερ ὣσι Νῶε,
καὶ Ιωβ , καὶ Δαυὶδ , οὐ μὴ ῥύσονταί γε ὑμᾶς αὐ-
τῶν καὶ θυγατέρας . ἀδελφὸς ἀδελφὸν οὐ λυτρῶ-
ται . οὐ λυτρώσε) ἄνθρωπος ἄνθρωπον ; εἰ δὲ ἔστι
Γιεζὶ τὸ λέπρας ἀπαλλαγῆται .

Μη τις ὑμῶν δορυφορῶν με, εἰς ἐπίδει-
ξιν ἀπομυμνέουσας, παλαιότητη, ἀλλ' ἐπ' ὤμων
ἄραντές με ὡς δρόμον συνοδευέσσαντές μοι, κη-
δεύσαντες θάψετε με, ὥσπερ ὄνειδος Ἰερθενη-
κιδών, διότι ἐν ὁδύναϊς διήλθον αἱ τὴ ζωῆς μου
ἡμέραι. Μηδέ τις ὑμῶν ἐγκωμιάσῃ με, ὡς ἐπα-
νέσῃ, ἀδελφοί· εἰμὶ γὰρ ἐνώπιον Κυρίου ὡς πε-
λὴς, καὶ τοῖς ἔργοις μου πεδριαμβολικός. Τρέ-

Ezech. 14.

Psal. 48.

4. Reg. 5.

2. Cor. 6.

ἀμαρτωλός. Εἰμὶ ὁ ἀμαρτωλός, καθὼς ἔφην. μηδεὶς οὖν με μακαρίσῃ. τῷ γὰρ Θεῷ ἔγνωται πᾶσα μου ἡ πρᾶξις, ἔτι πᾶσαν αἰ πονηρίαν, ἃς ἔδρασα. Μεμόλυσμαι τῆς ἀνομίας μου, ἔτι ἀπερρίμμαι τῆς ἀμαρτίας μου. Ποῖον γὰρ ἀδίκημα ἔχειται ἐν ἐμοί; ὅτι πᾶσαν αἰ ἀνομίαν καὶ ἀδικίαν ἐπιμελῶς ἐγκείται ἐν τῷ θυτῷ μου σώματι.

Πάλιν ἅπαντες, ὅσοι τάξιν πατέρων ἔχετε, τέκνων τε καὶ ἀδελφῶν, καὶ μαθητῶν, ἄνδρες οἱ τινὲς Ἐδεσῶν οἰκῶντες, φέρετε ὑμῶν τὰ τῆς δικαιοσύνης καρπώματα, ὅ, τι ἕκαστος προέδεξε μετ' ἐμῷ θείῳ εἰς ἀλλήλων μνήμην ὑμῶν, ὅπως αὐτὸς ἐγὼ τιμῶ τέτοις ὀνομάσας, πολυτελές τι σκεῦος ἐν αὐτοῖς ὠνησάμενος, ἀξίους ἐργαίας μισθώσωμαι τῷ ὑμῶν ἐγκάρπου προαιρέσεως. Φημὶ ὁ πτωχός, ἔτι ὀρφανός, χηρὰς τε, καὶ ὀνδείς, καὶ ἀσέβους, γυμνός τε, καὶ λιμώτουντας, καὶ πάντας, τοὺς καταπονταμένους, ὡς τέλειον ὑμῶν τὸ μνημόσυμον θυεῖσθαι τῇ σωτηρίᾳ, ἐν τῇ τῷ ζώντων χώρα. Ὑμῖν τε γὰρ ἀποδοθήσεται εἰς σωτηρίαν, ἔτι ἐν ἐμοί λογιθεῖν, συμβουλίας ἐνεκεν, ἐκείνους μισθός. Ἄλλος γὰρ μισθός, ὁ εἰς ἔργων. καὶ ἕτερος, ὁ ἀπὸ λόγων θυεῖσθαι. μείζων δὲ, ἀδελφοί, ὁ διδῶν ἔτι λαμβάνοντος, καθὼς καὶ ἀπὸ τοῦ Κυρίου ἡκηκόετε. Καθὼς τε ἕκαστος ὑμῶν τῇ προδέσει ἡδέλησεν, ἔτι καὶ πληρώσατε. ἀπέχω τε ὑμῶν τῇ χάριτι, ἔτι δωροδοκῶ. Καὶ ὀρκίζω ὑμᾶς τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦν Χριστὸν, ἀδελφοί, ἵνα ἀγαθὸν ἢ πάντα τοῖς πτωχοῖς. ὑποδωροδοκῶ γὰρ τῇ ἀγάπῃ ὑμῶν, ὅτι παντὶ ὀφείλει ἐτιμήσατέ με. ἔτι ἐγὼ ἀνάξιος τυγχάνω, ἀλλ' οὖν γε ὁ τιμηθεὶς αὐτὸς ὑμῖν ἀποδοῖ τὸν πλεονάζοντα μισθόν. Καὶ ὃν τρόπον ἡκῆσατε ὑπὸ τοῦ σοφοῦ Διδασκάλου εὐμαλὸς φασκονίος, ὁ δεχόμενος ὡφρήτιν, μισθὸν προφήτην λήψεται. Αὐτὸς ὁ Χεῖρος προσδέξεται τῇ τελείᾳ ὑμῶν κάρπωσιν, ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ ἐποιήσατέ μοι ἰαυτόν τῇ τιμῇ. Καὶ προσδεχθεῖν ὑμῶν ἡ θυσία, ὡς τῇ δικαίᾳ Νῶε, καὶ ὡς ἡ τῇ ὡφπάτορος ἡμῶν Ἀβραάμ.

Καὶ ἀλογημένη ὑμῶν ἡ πόλις Ἐδεσσα καὶ μήτηρ, ἥτις καὶ ἀποφαντικῶς νυλόγηται ἐν εὐμαλὸς Κυεῖς, ἀπὸ τῆς αὐτῆς μαθητῆς, ἡμετέρων δὲ ἀποστόλων. Ὁ πηνίκα ἀπείλας Ἀβγαρος, ὁ ἰαυτόν ἀνεγείρας βασιλεύς, ἡξίς δεξιθεῖν τῇ ἐν τῇ ὀπιδημῖα ἀναφανέντα Σωτήρα, τῇ ὅλων καὶ Δεσπότῃ, Χεῖρόν. λέγων, « Ἡκούσα πάντα τὰ ἔκαστος ἀπὸ τῆς ἀδελφῆς. ἔτι ὅσα πέπονθας ὑπὸ τῇ ἀδελφῇ.

A prædicet: nam Deo cunctæ actiones meæ notæ sunt, omnesque pravitates, quas gessi. Etenim inquinatus sum ob iniquitates meas, & abjectus sum propter scelera mea. Quod enim in me non residet peccatum? quoniam cunctæ iniquitates & peccata assidue in meo mortali regnarunt corpore.

Cæterum quicumque patrum, & filiorum, ac fratrum, discipulorumque officio fungimini, viri, qui Edessenorum urbem inhabitatis, ferte fructus justitiæ vestræ, quicumque mecum quodlibet pro indelebili vestra memoria statuistis ponere, ut ego ipse pretio his constituto, ac pretioso ex iis vase aliquo comparato, dignos operarios fructuoso vestro proposito conducam: dico autem, pauperes, ac orphanos, & viduas, & egenos, & peregrinos, & nudos, & famelicos, & cunctos labore ærumnaque confectos, ut vestrum salutis monumentum reddatur perfectum in regione viventium. Vobis enim continget in salutem, & mihi voluntaria merces computabitur propter consilium. Alia quippe est merces, quæ operibus, & alia quæ verbis tribuitur. Major autem est, fratres, qui dat, quam qui accipit: sicut & ab ipso Domino audistis. Quemadmodum igitur quilibet vestrum pro suæ voluntatis instituto voluerit, ita & explete. Recipio autem vestram gratiam, & abundo. Adjuro porro vos per Dominum Jesum Christum, fratres, ut cuncta pauperibus distribuantur. Satis enim superque mihi vestra est caritas: quoniam omnibus viribus ac modis me honorastis: & quamvis ego indignus sim, attamen qui honoratus est, ipse superabundantem vobis mercedem retribuat. Et sicut sapientem præceptorem dicentem audistis: *Qui recipit Prophetam, mercedem Prophetæ accipiet*. Ipse enim Christus munus vestrum perfectum accipiet: quoniam in spe propter nomen ipsius, me hujusmodi honore affectis. Suscipiatur igitur sacrificium vestrum, quemadmodum illud justī Noë, & illud progenitoris nostri Abraham susceptum est.

F Benedicta sit vestra civitas, & mater Edessa: quæ quidem etiam palam, atque manifeste ex ore Domini per suos Discipulos, nostros verò Apostolos benedicta est. Nam quando Rex Abgarus, qui hanc civitatem exstruxit, rogabat excipere eum, qui peregrinus apparuerat, Salvatorem, inquam, & universorum Dominum Christum, dicens: Omnia audiui, quæ à te facta sunt, & quæcumque ab aspernantibus te Judæis passus es. Veni igitur huc, &

Act. 20.

Matth. 10.

mecum habita : habeo enim mihi civitatem hanc exiguam, quæ tibi & mihi sufficiet . Ejus fidem admiratus Dominus , mittens eo , per Angelos æternos civitati illi benedixit , firmans ipsius fundamenta . Illa igitur benedictio , in ea inhabitans , permanebit , donec Sanctus e cœlo apparebit Jesus Christus Filius Dei , & Deus de Deo . Nemo igitur vestrum à proposito deficiens , infructuosus recedat . Nam qui aliquid afferre decreverit , & illud deseraverit , injusti Ananiæ mortem patiatur : qui quidem sanctissimum Dei Spiritum tentare voluit , Apostolos verò latere : & reprehensus cecidit ante pedes ipsorum .

Αἰ. 5.

Hæc porrò illo adhuc loquente, vir quidam ex illic adstantibus, valde illustris, ab immundo correptus spiritu, è vestigio ad lectum cecidit, & vociferans volutabatur . Ipse autem dixit ad eum : o homo, quid à te factum est ? & in verbi præcepto, mox surgens illi respondit : attuleram, inquit, pretiosum quoddam indumentum, ut tecum deponeretur . Quum verò nos corripuisses, vetans, ornatiore te cultu sepeliri ; mecum ipse ita reputare cœpi : si nullo modo hisce vestibus indui velit, quid necesse est omnino vestem hanc proferre, ac prodere ? quodsi dari egentibus imperet, quum aliis rebus abundemus, indigentibus distribuemus quantum opus erit .

Respondens autem Beatus, dixit ad eum : vade, & quod decrevisti, perfice . Quumque pro eo orasset, ac manus super ipsum imposuisset, sanatus est, & ab immundo spiritu liberatus .

Et rursus dixit : admoneo & interdico, ne quisquam cereum mihi in exitu meo accendat : ne hujusmodi ab æterno igne consumatur . Quid enim homini proderit gloria corruptibilis ignis, qui à proprio igne comburetur ? nam quando formidabilissimus ille ignis apparebit ; in eo, qui obnoxius illi erit, consumetur . Satis ergo sit mei ipsius dolor, neque alia à vobis mihi poena superinducatur . Plorate, o fratres, super me, quoniam defecerunt in dolore dies mei : & ille me circumdedit laqueus, quem non prævideram : venitque inquisitor meus, & laqueis truculentis me divexantes, abducunt festinanter ad poenam satellites, trahuntque me in terram mortuorum, & in regionem, quam non novi .

Rogo, atque obsecro te, Salvator, qui me formasti, ne me affligens, miserum

A “ των σε Ἰσδαίων . ἐλθέ τοιγαρὲν ὁ Μωϋσα . καὶ
“ οἰκησον μετ’ ἐμοῦ . ἔχω ἐμαυτῷ μικρὰν ταύτην
“ τὴν πόλιν, ἥ τις τοιχήσοι σοὶ τε καὶ ἐμοί .” Καὶ
θαυμάσας ὁ Κύριος τὴν πίσιν αὐτῶν, πέμψας δὲ
ἀγγέλων ἀγωνίων, νυλόγησε τὴν πόλιν, ἐδράσας
αὐτῆς τὰ θεμέλια . Ἐκείνη οὖν ἡ δύλογία, ἀν-
λωθεῖσα ἐν αὐτῇ, κατασηκηνώσθ’ ἄχρως ἔδποκα-
λυφθῇ ὁ ἅγιος Ἰσραὴλ Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ
B Θεοῦ, καὶ Θεὸς ὁ Θεός . Μὴ τις οὖν ὑμῶν, ἐκλεί-
ψας τὴν προθέσῃ, ἀπελθὼν ἀκαρπός, ὅς γὰρ
προέδετό τι εἰσενέγκαι, καὶ τὸ αὐτοῦ ἀποσερίσθ’, τὸν
τῷ ἀδίκῃ Ἀνανίᾳ θάνατον ἀπενέγκηται, ὅστις
ἐβλήθη μὴ παρὰ τὴν πανάγιον τῷ Θεῷ Πνεῦ-
μα, πὺς ὁ ἀποστόλος λαθεῖν . καὶ ἠλέχθη πε-
σὼν ὑπὸ πύδα αὐτῆς .

Ταῦτα δὲ αὐτῶν λέγοντος, ἀνὴρ τις τῶν αὐ-
C πόδι ἐσώτων, ἐνδοξος πάνυ, ῥαπιδεὶς ὑπὸ
πνύματος ἀκαθάρτου, ὡς ἀχρῆμα ἔπεσε πρὸς
τὴν κλίνην, καὶ ἀνακράζων διύλατθεν . Οὗτος
πρὸς αὐτὸν . ἄνθρωπε, τί ἀπαπέπρακτά σοι ;
Καὶ τῇ κελεύσει τοῦ λόγου, διδὼς ἀναστὰς ἔφη .
προθέσῃς ἡμῖν, πολυτελές τι ἱμάτιον ἐνέγκας
μὴ σὺ καταδέσθαι . ὡς ὁ κατέκρινας ἡμᾶς
μηδὲν πλέον ἐνταφιάσαι σοι, ἀνεβαλλόμεν τὸ
D ἐν τῇ ἀγνοίᾳ μας, λέγων . εἰ ὅλως ἐν πνεύματι
κατατίθεται, τίς χρεία ἐστὶν ἐμφάνειν αὐτῶν
ποιήσασθαι ; εἰ ὁ πένησι δοθῇναι τι προσάτῃ,
ἐτέρων χρημάτων ἀπορῶντες, διδόναι τοῖς ἐν-
δεέσιν, ὅσα αὐτῶν ἡ χρεία ἀπατήσῃ .

Ἀποκριθεὶς ὁ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ μακά-
ριος . ὕπαγε, ἔτι πλήρως σε τίω πρόθεσιν . καὶ
ἀπευξάνη αὐτῶν, καὶ ἐπιδεὶς ἐπ’ αὐτὸν τὰς χεῖ-
E ρας, ὑγιῇ κατέσῃ τὸ ἀκαθάρτον πνύματος .

Καὶ πάλιν εἶπε . Παραγγέλω, μὴ τις
κρείον μοι ἀνάσῃ ἐν τῇ Ἰσραὴλ μας, ἵνα μὴ ἔτι
καταδαπανηθεῖν τῷ ἀγνῷ πυρί . Τί γὰρ ὠφε-
λήσθ’ ὁδοῦ φθαρτῶ πυρὸς ἀνδρα, ὅς ἐστιν τῷ
ιδίῳ πυρὸς καταρλεχθήσεται ; Ὅταν γὰρ φανῇ
τὸ φοβερώτατον κέϊνον πῦρ, ἐν αὐτῷ ὁ ἐνοχὸς
αὐτῶν καταναλωθήσεται . Ἀρκετὸν τοιγαρὲν ἔστω
F μοι τὸ ἐμαυτῶν ἄλγος . καὶ μὴ καὶ ἕτερον πρὸς
ὑμῶν μοι ἐπισταχέσθω . Κλαύσατε δὲ με, ἀδελ-
φοί, ὅτι Ἰσραὴλ ἐν ὁδῷ αἱ ἡμέραι μου . καὶ
παγίδα ἡ ἐπὶ προεθέμην, ἐν αὐτῇ ἐκείχομαι .
Ἦκει τε ὁ ἔτασός μας . καὶ βρόχοις σφοδροῖς με
ἀφαιρέμενοι, ἀπάγουσιν ὑπεργνώστως οἱ πρᾶλη-
πιορες, καὶ κατέλκυσί με εἰς γλῶσσο βροτῶν, καὶ
χώραν, ἡ ὅση ἐγνων .

Παρακαλῶ σε, Σάτερ, ὁ πλάσας με,
μὴ

μὴ ὀκθαλίβων ταλανίσσης, καὶ σωτρίβων μήμε
κατακρίσης. Ἐὰν γὰρ ἀξίως τῷ ἐμοὶ πεπραγ-
μῶν ἐπάσης με, περαιοχρήσεται ἡ κατὰπίσω
ἐμέ. Καὶ γὰρ ἐπὶ τὸν μνηστῆ τῷ ἔργῳ μου τέ-
των, ἀφόρητος μοι φόβος ἐπιπεσὼν σωτεῖβει
με, καὶ φρίκη μοί τις ὀκίσταται δαυὶ, τὴν προσ-
δοκίαν τῷ ἀμοιβῶν ἐν τῷ ἀνὶ ὀκείῳ προορῶ-
μῶν. τρόμα τε σωμαίλημα, καὶ ἡ δύναμα
φέρειν. Καὶ προδήλως οἱ ὀδόντες μου κροτῶσι
μοι τῷ ἐκείθεν ἀλγυνομῶν φρίκην.

Μὴτε μὲν ἀρώμασί με ὀκταφιάσητε,
ὀκθακαλῶ. καὶ γὰρ ἀφροῖ συμφέρεται τρυφή. ἀλλὰ
ἔτε δόξα ἀδόξα. ἔτε ὃ ἕτερον κάπνισμα δω-
δίας, σαπρία καὶ γῆς κοιλία ὑπάρχοντι. Ἀλλὰ
δοτε ἀτμίδα κάπνισμα δωδίας ἐν οἴκῳ Θεῶ.
καὶ μοι πάς προσευχῶς σωμαδεύσατε μάλλον.
Μὴ τὰ μὲν ἀρώματα ἐμοί, ἀλλὰ τῷ Θεῷ δοτε.
Ἐμὲ δὲ ὀλοθυμοῖς κηδεύσατε τῷ ὀδύναις πε-
φρυμῶν. καὶ ἀντὶ ὀσμῆς ἡδίστης καὶ ἀρωμάτων,
πάς δειήσῃ ὑμῶν σωμαγωνίσασθε ὀκθακαλῶ,
μεμνημῶν μου ἀφ' παντός ἐν αὐταῖς. Τί γὰρ
ὀφελήσῃ ἐν ὀσμῇ νεκρὸν ἀναϊοθητῶντα; Κάπνι-
σατε δὲ ὑμῶν τὰ θυμιάματα ἐν οἴκῳ Θεῶ, εἰς
δόξαν ὅτι ἐπαῖνον αὐτῷ, ἐπειδὴ καποικεῖ καὶ αὐτὸς
ἐν αὐτῷ.

Τί δὲ ἐνείλεας σῶμα φθαρτὸν ὀκθαφανῇ καὶ
ἐξαλῶν σολλῶ, ἢ περ αὐτῷ καδέξῃ ὀκθῶν; Ἀλλὰ
κατὰλίπε τὸ γῆινον σῶμα τῇ αὐτῇ μητρὶ, ἐπει-
δὴ καὶ ὀκ ταύτης ἀπνεν ἐλήφθη αὐτῷ, ὅτι σωμα-
πετα αὐτῷ δόξα ματαία. Ἀνδρὶ δὲ ἐνδόξῳ
καθήκει πλῆτος. τῷ δὲ πτωχῷ ἀρμότεια ταπει-
νωσις. Καὶ πῶς μὲν δόξῃσι πρέπει βασιλεῖον. πῶς
δὲ ἐλαχίστοις ἢ τῷ ἐρατῷ πρηνολία, προσα-
γορβομῶν πρηνολίας χάριν.

Μὴδὲ ἐν τοῖς μνήμασιν ὑμῶν με ποδὲ κα-
τάθετε. καὶ γὰρ μὴ ὀκθαγοράσονται με ὀκ τῷ
αἰχμαλωτισμῶν μου αἱ τῷ μνημάτων ὑποδῆ-
κα. Λόγον ὃ ἔχω μετὰ τῷ Θεῷ μου ἀντιδῆ-
ναί με σὺν τοῖς ξένοις, ἐπείπερ ἐμὶ πρηνόδη-
μος, κατὰπερ ὀκείνοι. Σὺν αὐτοῖς οὖν ἀναπαύ-
σατέ με, ὅτι πᾶσα σὰρξ, ἀδελφοί μου, τῇ με-
τόχῳ κομᾶται, καὶ πᾶς ἀνθρώπων τῷ ὀμοίῳ
χάρει. Ἐν τῷ κοιμητηρίῳ, φημὶ δὴ, ἐνθα
κατὰκει ὁ σωματρυμῶν τῇ καρδίᾳ, ὀκεί με
κατὰθεοθε, ἵνα ὅταν ἐλθῇ ὁ Θεῶ Υἱὸς ἀνε-
γείρω καὶ ἀναπαύσω αὐτοὺς, μετ' αὐτῶν με
ἰάσῃ.

Ἰδε, Κύριε, τὴν ταπεινῶσιν ἰκεσίαν μου,
ὅτι σωμαγχνόσῃ ἐπ' ἐμοί, δέομαί σου. κατα-
ξίωσον,

A rum reddas : & ne conterens me , dolore
afficias . Si enim digne ea , quæ à me gesta
sunt , perscrutatus fueris , undique ruina me
circumdabit . Nam quando hic omnia ope-
ra mea commemoro , intolerabilis timor ac
tremor super me cadens , conterit me , &
gravi quodam horrore conficior , propter
retributionem , atque pœnarum expecta-
tionem , quas in illo prævideo sæculo : tremo-
reque corripior , & ferre nequeo . Et pa-
lam dentes mei concutiunt , ac perturbant
me , illic præ horribili dolore incuriente
terrore stridentes .

Ne cum aromatibus , quæso , me se-
peliatis : non enim insipienti ac stulto con-
veniunt deliciæ , neque gloria decet inglo-
rium : neque alius boni odoris fumus eum ,
qui putredo est , ac terræ cinis . Sed date va-
porationem fumi boni odoris in domo Do-
mini ; & me orationibus potius vestris co-
mitamini . Non mihi , sed Deo aromata of-
ferte : me verò in doloribus conceptum ,
fletibus sepelire : & pro suavi odore , atque
aromatibus , vestris me deprecationibus ad-
juvate , obsecro , semper mei in ipsis me-
moriâ facientes . Quid enim mortuo pro-
derit suavis odor , jam sensu carenti ? ve-
stra porro incensa adolete in domo Dei ad
gloriam & laudem ipsius , quoniam & ipse ibi
inhabitat .

Cur porro corpus corruptioni obno-
xium illustri & inusitata veste involvis , quæ
quidem istud haudquaquam incorruptum re-
tinebit ? Quare ergo potius terrestris corpus
matri ipsius terræ relinque : quoniam ex ea
fine spiritu ipsum sumptum est , & non con-
sentanea est ipsi vana gloria . Virum qui-
dem inclytum ac gloriosum decent divitiæ :
at pauperi humilitas convenit . Præclaro ge-
nere ortos decet regnum : infimis vero ,
militiæ convenit consolatio , discernens con-
solationis gratiam .

Ne in vestris me monumentis deposue-
ritis : non enim oculi vestrorum monumen-
torum ex captivitatibus meis me rediment .
Rationem enim habeo cum Deo meo , ut in-
ter peregrinos & advenas habitem : quan-
doquidem & ego advena sum , & peregri-
nus , sicut & illi . Cum iis ergo quiescere
me faciatis : quoniam omnis caro , fratres
mei , ei adhæret , cujus est particeps , & qui-
libet homo suo gaudet simili . In cœme-
terio igitur , ubi contriti jacent corde , ibi
me deponite , ut quando Filius Dei vene-
rit , & resurgere illos fecerit , atque ad
requiem revocaverit , cum eis me sanet .

Respice Domine ad humilitatem suppli-
cationis meæ , & rogo te , ut miserearis mei .
Dignum me effice , Unigenite Fili Dei , ne-
que

Gen. 23. 4.
Psal. 38. 12.
Heb. 11. 13.

que pro rebus à me in vita gestis retribuas mihi. Nam si iniquitates observaveris, quis sustinebit? Et, si secundum majestatem tuam reddideris nobis, quis in judicio tuo misericordia dignus cenlebitur? Omne enim os, inquit scriptura, obturabitur, & totus mundus subditus fiet DEO. Non autem hæc adfero, tamquam gratiam spernens: nam ea loquor, quæ scripta sunt, patientissime Christe. Quæ utilitas in sanguine meo, si in ignem ardentem missus fuero? Age igitur mecum jugiter secundum consuetudinem miserationum tuarum: & in eo gratia tuæ cognoscetur longanimitatis. At si judicium universæ terræ feceris, sicut gratia tua declarat; non salvabitur unus ex millibus, & ex decem millibus non redimuntur duo.

Quid igitur? ego humilis atque abjectus Ephræm, præ dolore deficiens, loquor. An aliquis persuadere volens dicat, mortalium judicium non fieri? aut æquandos esse injustos, & peccatores justis & probis, atque veridicis, & humiles ac bonos, improbis & impiis? non possunt ista sic inter se adæquari. An lux consumi, atque offuscari potest à tenebris? quomodo enim fieri potest, ut justus Abel, fratricidæ, & injusto Caino adæquetur? Aut qua ratione id facile fieri potest, ut in eodem justis & injustis commorentur loco? Vociferantes enim, diras edent voces miseri reprobi. Rogo te, Salvator, & totius bonitatis Fili, non ut adæques peccatores justis, sed ut miserationes tuas extendere digneris super me, & super consortes meos.

Quod igitur prius à me dictum est, iterum dicam, & ab eo non recedam: quoniam nisi miserationes tuas super nos extenderis, nemo nostrum adspiciet vitam. Unum enim Deum esse bonum, testantur omnes mortales. Non autem quia peccator ego sum, hæc dico: usitatum quippe est scripturæ, ea quæ à me nunc dicta sunt, passim referre.

Quiesce ac desine, o Ephræm, dicit mihi Angelus apprehensor meus, & redargutor. Non enim continua tua suspiria tibi proderunt: quandoquidem acerbi satellites, qui ad te missi sunt, non mitigantur donis. Et duriter loquens, ad me dixit. Os tuum obstrue deinceps: non enim consortes tui perdit sunt: inter hominum quippe generationes, peccator cunctos arbitratur sibi esse similes: & qui cæcus est, similiter sibi ipsi similes existimat suos propinquos atque vicinos.

Accedite ad me igitur, fratres mei, & extendentes componite me: nam spiritus meus

A ξίωσον, μονομήες Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, καὶ μὴ κατ' ἀξίαν τῶν βεβιωμένων ἀνταποδώσης μοι. εἰ γὰρ ἀνομίας ᾤψαται, τίς ὑποστήσεται; ἔτι καὶ τὴν μεγαλωσύνην σε ἀποδῶς ἡμῖν, τίς ἐλέος ἀξιοθήσεται ἐν τῇ κείσῃ σε. Πᾶν γὰρ σῶμα φραγήσεται (γραφικὸς ὁ λόγος) καὶ ὑπόδικος γήνηται πᾶς ὁ κόσμος τῷ Θεῷ. Οὐ γὰρ χάριν ὁ ἀδικῶν, προσφέρει ταῦτα. πᾶν γὰρ γεγραμμένα B λαλῶ, μακρόθυμε Χειρέ. Τίς ὠφέλεια ἐν τῷ αἵματί μου, εἰ εἰς τὸ ἐκφλέγον πῦρ ἀποπεμφθῶ; Ποίησον πίνω σωήθως ἐπ' ἐμὲ πύς οἰκτιρμῆς σε, καὶ γνωσθήσεται ἐν αὐτῷ ἡ χάρις τῆς μακροθυμίας σε. Εἰ δὲ ἔτι κείσιν ποιήσης τῆς γῆς ἀπάσης, καθὼς καὶ ἡ χάρις σε δηλοῖ, καὶ μὴ σωθῇ εἰς ἀπὸ χιλίων, καὶ ἀπὸ μυριάδων καὶ λυτρωθήσονται δύο.

C Τί οὖν; ἀδελφονῶν λαλήσω ὁ ταπεινός Εφραίμ ἔγω πληροφρονῶντα τὴν ἐπίκεισιν μὴ γίνεσθαι βροτῶν, ἀλλ' ἵνα ἴσῃς ὡς οἱ ἀδικοὶ καὶ ἁμαρτωλοὶ τοῖς δικαίοις ἔτι δὲ θεοὶ καὶ ἀληθινοὶ, οἱ τε ταπεινοὶ καὶ ἀγαθοὶ τοῖς πονηροῖς καὶ ἀσεβέσιν. Οὐκ οἶόν τε ἵσθῃς ταῦτα ἔγως. Τὸ γὰρ φῶς ἀναλίσκει τὸ σκοτὸς; Πῶς γὰρ δίκαιόν ἐστι τὸ δίκαιον Ἀβελ τῷ ἀδελφοκτόνι ἔτι ἀδίκῳ Καὶν ἵσθῃς; H' πῶς ῥᾶον θιέσθαι τὸ πῦρ, καπνικῆσαι δικαίους ἔτι ἀνόμους ἐπὶ τὸ αὐτό; Κεκραγότες γὰρ φωνὰς δώσωσι. Δέομαί σε, Σωτήρ, ἔχῃνα ἰσώσης ἁμαρτωλὸς δικαίοις. σὲ πᾶσα λαλῶ, ὡς ἀγαθότητος Υἱέ. Αὐτὸς ὅπως πύς οἰκτιρμῆς σε καταξιώσης ἐφαπλάσθαι ἡμῖν, ἐπ' ἐμὲ καὶ ἐπὶ πύς μετόχους μου.

E Οὐ γὰρ πῶς οὖν μοι εἰρήσῃ λόγος. λέξω γὰρ, ἔτι ὅσα ἀποστήσομαι τῷ πῶτι, ὅτι εἰ μὴ πύς οἰκτιρμῆς σε ἐκτείνης ἡμῖν, ἔδεις ὅψεται ζωὴ. Εἰς γὰρ μαρτυρεῖται μόνος Θεὸς ἔτι ἀγαθὸς ἐκ πάντων ἐν σώματι βροτῶν. Οὐκ ἐπειδὴ δὲ ἁμαρτωλὸς εἰμι, ταῦτα λέγω. σωήθεις γὰρ τῇ γραφῇ πᾶν νῦν μοι εἰρημνῶ ἀρδην βοᾶν.

F Παῦσα Εφραίμ ὁ ᾤψαλήπλωρ ἄγγελός μοι λέγει σοφιστόν. καὶ γὰρ ὠφελήσας σε οἱ σωεχῆς σε σενανγμοὶ, ἐπειδὴ μὴ ἐκμειλίσον τὸ δώροισ οἱ ἐπὶ σε ἀποσταλέντες ὅτις ᾤψαλήπλωρες. Καὶ ἐμβειδὼς ἀποκειθεὶς ἔφη μοι. τὸ σῶμα σε φράττει, καὶ γὰρ συμμέτοχοί σε ἀπολωμένων τυγχάνουσι τῷ τῷ ἀνθρώπῳ θνήσκει. Οὐ γὰρ ἀμαρτωλὸς οἶεται πύς πάντας αὐτῷ ὁμοίους ὑπάρχειν. καὶ ὡς τυφλώτων, ἐμφορεῖς ἑαυτῷ.

Προσεγγίσατε οὖν ἀδελφοί μου, καὶ ἀγατήσαντες καταστήσατέ με. τὸ πνεῦμά μου ἐκλέ-

λοιπε κραταιῶς. Καὶ προσευχαῖς ὑμῶν, προσφορὰς σωήδως ὑπὲρ τῆς ἐμῆς βραχύτης ποιῶν καταζιώσατε. Καὶ ἡνίκα ποιήσω τελακωγήν, ποιήσατέ με τὸ μνήμην. ἀεργετῶντων ὧ οἱ θνητοὶ ἐν προσφορὰς ἀναμνήσεως πρὸς τῶν ζώντων ἁγίων. Ὁρᾶτε δὲ καὶ τὰ ὑποδείγματα ἐκ τῶν μερικῶν τῶ Θεῷ κτισμάτων· οἷον τὸ ῥῆγμα τῆς ἀμπέλους, ἢ ὁ μῦθος ἐν ἀγρῷ, καὶ ὁ ἐκπεπιεσμένος οἶνος ἐν τοῖς ἀγγείοις. Ὅταν ἐπακμάσῃ ὁ βότρυς ἐν τῇ ἀμπέλῳ, τότε ἐκτὸς σαλευθήσεται ὁ ἐν οἴκῳ ἀκίνητος, ἵξελάσων οἶνος. Παραπλησίως μοι νοεῖται καὶ τὸ ὅτι κρομμύς· τὸ γὰρ ἐμφυτον ἐν τῷ ἀγρῷ, τῷ αὐτῷ ἀπλοῖ καρῷ χλωρὸν βλαστὸν, καὶ τὸ ξηρὸν ἐν τῷ οἴκῳ βλαστάνει φορὰν. Εἰ ἐν τῷ κτισμάτων ῥήγματι ἀλλήλους ἕτως σωάσων, πᾶς γε μᾶλλον οἱ νεκροὶ ἐν ταῖς μνημαῖς τῶν προσφορῶν ἀΐθονται; Ἐάν δὲ μοι λόγον σωεπὸν, ὅτι ταῦτα τῇ φύσει τῶν κτισμάτων ἐπεταί· γνώσῃς αὐτὸν τῷ ἀπαρχίῳ τινι τῶ Θεῷ κτισμάτων. Καὶ εἰ μὴ πληροφορεῖ τὰ ὑποδείγματα, εἰ γὰρ μὴ μαρτυρίαν σοι ὡς ἀνάγκη, ἀνεξικακῶς ἀκροῶ τὰ γεγραμμένα· καὶ ἔπερ βέβαια, σωεπὸς δέξαι τὰ λεγόμενα.

Ὁ δὲ δερᾶπων τῶ Θεῷ Μωϋσῆς τὸν Ρ'εβὶμ ἐν ἀλογίαις ἕως τρίτης γένεως ἀλόγησεν. Εἰ ὅτι οἱ θνητοὶ ἔλυντ' αὐτῶν, τί τῷ λόγῳ ἀλογεῖ τὸ Ρ'εβὶμ ἕως τρίτης γένεως ὁ Μωϋσῆς; Καὶ μὴ ἀναστάσεως μνήμα ὅτι ἔστιν, ἀλλ' ἐπὶ τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Οἱ γὰρ τῷ νόμῳ, ἐπὶ προσδοκίᾳ ἀναστάσεως ἐν μυσηρίᾳ συγκεκλεισμένοι, κατεῖχοντο εἰς τὴν μέλυσαν πίνεσιν ἀποκαλύψεως. Ὅτι ἐν προσφοραῖς λατρεῖν πειράσασθαι οἱ ἐν νόμῳ ἱερεῖς ἔπ' αὐτομίας ἐν πολέμῳ τετραμμένοι· μεμιασμένων γὰρ πράξεων πλήρεις ἐτύγχανον ὀφειλέται τῷ ὀπωθεῖν γεγραμμένων. πόσῳ δὲ μᾶλλον οἱ ἱερεῖς ἡγεθῆνης νέας Χειρὸς πειλεῖν διωήσοντες ὀφειλήματα τῶν προδεδυνόντων, ἐν ἁγίαις προσφοραῖς καὶ ὁχαῖς γλωσσῶν αὐτῶν.

Ἐρχομένων δὲ ὑμῶν εἰς τὴν μνήμην με, ὁρᾶτε, ἀδελφοί, μὴ τις ἀμάρτη εἰς τὰ ἁγία. ἀλλὰ προσεχῶς, καὶ ἐπιεικῶς, καὶ ταπεινοφρόνως, ὁσίως τε καὶ ἁγνῶς ἀγρυπνήσατε. ἔχ' ὅτι βαρυτέρας κατακείσεως ἡξιώται ἢ τὸ ἐπ' ὀλίας σαρκὸς ἁμαρτία πρὸς τὰ σύμφυτα αὐτῆς, εἰς ὃ ἔτε-
ρα ἁμαρτήματα, ἃ τινὰ πλείονως βεβυθισμένα, τῶν ἀνομιῶν πλείονα τυγχάνουσιν. Ἐλεεινὸν ὡπλίσθητε

A meus penitus defecit : & in orationibus vestris, assidue pro mea parvitate oblationes facere dignamini : & quando diem trigessimum complevero, mei memoriam faciatis . Mortui enim in oblationibus, commemorationis Sanctorum viventium beneficio afficiuntur . Et videte in rebus etiam à Deo creatis aliquid simile : veluti, germen vitis, racemusque acerbus in agro, & vinum expressum in doliis . Quando igitur racemus in vite maturuerit, tunc vinum, quod in domo immotum est, agitabitur . Similiter etiam de cepa intelligite : quum enim in domo fuerit aliqua arida, & aliqua in agro fata ; eodem tempore, quo hæc suam ariditatem explicat, etiam illa domi arida germinat . Si igitur creaturarum foetus sic inter sese consentiunt : quanto magis mortui in memoriis oblationum recreabuntur sensuque afficientur ? Quodsi mihi scite respondeas, hæc naturam rerum, creaturarum sequi ; intelliges te esse primitias quasdam creaturarum Dei . Quodsi adhuc non te exempla convincunt, nisi testimonium quoque adduxero ; audi patienter quæ scripta sunt : & , si volueris, prudenter etiam intelliges quæ dicuntur .

D Servus Dei Moyses in benedictionibus Ruben usque ad tertiam generationem benedixit . Si ergo non redimuntur mortui, qua de causa Ruben usque ad tertiam generationem benedixit Moyses ? & , si non est resurrectionis memoria, audi, quid clamet Apostolus : Si omnino mortui non resurgunt, cur & baptizantur pro mortuis ? qui enim erant sub lege, ad expectationem resurrectionis, in mysterio detinebantur conclusi in eam fidem, quæ revelanda erat : quoniam in oblationibus sacrificiorum, qui erant Sacerdotes in lege, munda-
E bant etiam eos, qui suis iniquitatibus in bello vulnerati erant : pleni enim operibus iniquitatis, & iis, quæ scripta erant, tenebantur . Quanto autem magis novi testamenti Sacerdotes Christi, delere merito poterunt debita eorum, qui decedunt, in sanctis oblationibus & precationibus linguarum suarum ?

F Quum verò ad memoriam mei faciendam accesseritis ; videte fratres, ne quisquam in Sancta peccet : sed attente, & reverenter, atque humiliter, & sancte ac pure invigilate : non quod gravio-
rem damnationem promereatur peccatum ex lubricitate carnis commissum, supra cætera ipsi insita : sunt enim alia peccata, his iniquitatibus longe graviora atque deteriora . Miserabile tamen hoc mihi impen-

Deuter. 33.

1. Cor. 15.

Galat. 3.

impendere videtur, quod fortè occasione memoriae, ob inordinatas vestras actiones, rationem pro vobis reddam Deo meo. Fortasse enim in iudicio istud mihi obijciat, dicens: o Ephræm, horum omnium tu causa fuisti, & auctor: quippe qui huiusmodi homines lascivos congregaveris.

Hebr. 13.

Scriptum est enim: *Fornicatores & adulteros judicabit Deus*. Et quid dicemus ad hoc, dilectissimi? quod paulo ante dixi, timore correptus, etiamnum dicam, quod scilicet quem Deus judicabit, remisse atque indulgenter cum illo agi censendum est:

1. Cor. 5.

Nam *sicut modicum fermentum totam massam fermentat*; ita otium cogitationis malorum diffusum, totum corpus comburit. Et sicut ferri rubigo ipsum consumit: ita quoque ab hominibus commissum peccatum repugnat gravioribus ipsorum membris & moribus: & jam ab eis perpetratum, consumit, atque corrumpit eos, qui viam ipsius adimpleverunt. At qui ipsum non perpetravit, est tamquam ad unum diem permanens viator in aliquo diversorio, unde post abit. Sic longiori tempore apud ipsum commoratus, tandem sese in fugam proripiet. Præterit enim mortale hoc corpus, & induit immortale, atque coeleste: & quum corruptionis experimentum gustaverit, tunc efficaciter incorruptibile resurget, omnis corruptionis expers. Ecce etiam clarissima Ecclesiæ lucerna Paulus ante voces has nostræ imbecillitatis usurpat, aut etiam confirmat, dicens: *seminatur in corruptione, surget in incorruptione*.

1. Cor. 15.

Sed huc agite Discipuli mei: quod reliquum est, sitis benedicti in fortitudine boni Pastoris, Divinique Magistri Jesu Christi Domini nostri, qui est Deus ex Deo. Et quamvis non sim ego sicut Noë: vos tamen benedicti sitis, ut Sem & Japhet. Et licet non sim ut Melchisedech; vos tamen benedicti sitis, & efficiamini, ut Abraham: & si non sim ego veluti Isaac; vos tamen benedicti sitis ut Jacob: & tamen si non sim sicut Moyse: vos sitis ut Jesus Filius Nave. Et si non sim ego ut Elias: suscipite vos duplicem spiritum, sicut Elisæus petiit. Incipiam autem & ad vos Discipuli mei, vobis bene precari.

Abba vir admirabilis, Christus magnificet memoriam tuam super terram: fiatque vultus tuus, sicut Angeli majestatis Dei, & similis reddaris magno Moyse, ut omnes adspicientes te, intelligant te servum esse Dei electum.

Et tu, Abraham, quia veniens adhæfisti mihi, exaudiat te Deus Abraham in oratio-

A ὡπλά μοι τῆτο, μήπως ἀντὶ μνήμης, ἀπαξιδὲν ἔνεκα ὑμῶν, λόγον τῷ Θεῷ μὲ πᾶράχοιμι. Ἰσως γὰρ ἐν τῇ κείσῃ λέξει μοι τῆτο. Ὑπερ σὺ εἶ τέτων αἴτιος πάντων, Εφραίμ, ἅτε δὴ σικαῖζας ποῖτῃς ἀσελγείς. Γέγραπται γὰρ, Πόρνους δὲ καὶ μοιχὰς κενεῖ ὁ Θεός. Καὶ τί εἰπώμεν ἐν τέτῳ, ἀγαπητοί μὲ; ὁ πρῶτος εἶπον, φόβῳ συνεχόμενος, ἐ νῦν λέξω, ὅτι ὃν ὁ Θεὸς κενεῖ, ἀνέσεως ἀξιοῦται. Καθὼς μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ, ἕτως χολὴ μελέτης κακῆς ἀναχυθεῖσα σικαναφλέγῃ ὅλον τὸ σῶμα. Καὶ ὡς περ ὁ ἐκ τῆ σιδήρης θρόμβος ἰὸς ἀναλίσκει αὐτὸν, ἕτως ἐ ἡ ἐξ ἀνθρώπων τιτυμμένη ἀμαρτία ἀντιστρατεύεται τοῖς σεμνοῖς αὐτῶν μέλεσι ἐ τρόποις, καὶ τιτυμμένη καταναλίσκει, χαρκτηρίζουσα τοὺς τινὲς αὐτῆς ἀποπληρῆντας ὁδόν. Οὗς δὲ μὴ ποιήσῃ αὐτῇ τὸ δέλημα, καθάπερ μονήμερος παρόδιος, μένας ἐν τινὶ καταλύματι, ἀπεισιν. Οὕτω βραχὺν χρόνον μένας παρ' αὐτῷ, οἰχήσεται φυγῇ. Παροδεύει γὰρ τὸ θνητὸν τῆτο σῶμα, καὶ ἐνδύεται τὸ ἀθάνατον ἐ ἐργασίῳ. ἐ ὅταν τὸ φθορᾶς γεύσῃ τὴν πείραν, τότε ἐνεργῶς ἀναστήσῃ ἀφθαρτος, πάσης φθορᾶς καθαρῶν. Ἰδοὺ δὴ, καὶ ὁ παιδρότατος ἐ ἐκκλησίας Παῦλος, προαναφωνεῖ πᾶσι ἀλγεῖναις ἡμῶν φωνὰς ταύτας, ἡ καὶ καθιδρύει λέγων. ἀπειρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ.

Αἰμα γὰρ δεῦτε λοιπὸν ἐμοὶ, μαθηταὶ ἀλογητοὶ ἐν ἰαυτῇ Ποιμνὸς ἀγαθοῦ, ἐ Διδασκάλας Θεῖς, Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐ Κυεῖς ἡμῶν, ὡς περ ὑπάρχει Θεὸς ἐκ Θεῶν. Καὶ εἰ μὴ τυγχάνω ἐγὼ, ὡς Νῶε, ὑμεῖς προσελθόντες ἀλογηθῆτε ὡς Σὴμ καὶ Γαφὴλ. εἰ δὲ καὶ ὡς Μελχισεδέκ ἐχ ὑπάρχω, ἀλογηθῆτε, καὶ γένεσθε ὡς Ἀβραάμ. καὶ εἰ ὡς Ἰσαὰκ ἐκ εἰμι, ὑμεῖς ἀλογηθῆτε ὡς Ἰακώβ. Εἰ δὲ καὶ ὡς Μωϋσῆς ἐχ ὑπάρχω, ἔσεσθε ὑμεῖς, ὡς τῷ Ναυῇ Ἰησοῦς. Καὶ εἰ μὴ τυγχάνω, ὡς Ἡλίας, δέξασθε ὑμεῖς διωδὸν τὸ πνεῦμα, ὡς ὁ Ἐλισαῖος αἰτῆρμος. Ἀρξομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς, ὑπερ ὑμῶν ἀλογεῖν, τοὺς ἐμὲς μαθητάς.

Εἰ βᾶ, ἀνὴρ θαυμαστός. Χειρὸς μεγάλῃ τὸ μνημόσυνόν σε ἐπὶ τῇ γῆς, καὶ θμεῖσθαι τὸ πρῶτον σε πᾶσι πλῆσιον ἀγγέλῳ δόξης Θεῶν, καὶ ὁμοιωθῆς τῷ μεγάλῳ Μωϋσῇ ὅπως πάντες οἱ θεωρῶντές σε συνῶσιν, ὅτι δοῦλος εἶ ἐπίκλητος Θεῶν.

Καὶ σὺ Ἀβραάμ, ὅτι ἐλθὼν ἐκομνήθης μοι, εἰσακῆσαι σε ὁ Θεὸς ἐ Ἀβραάμ ἐν προσευχῇ

σευχαῖς καὶ δέησιν· καὶ πρὶν ἀνοίξῃς τὸ στόμα σου, πληρώσῃ αὐτὸ σοφίας καὶ συνέσεως. καθὼς που φησὶν ὁ Προφήτης. ἀνοίξον τὸ στόμα σου, καὶ πληρώσω αὐτό.

Συμεὼν, εἰσακῆσά σε ὁ Θεός, ὅταν δέῃ αὐτὸν ἐν προσευχαῖς σου, καὶ εἰς τὴν ἀνω πόλιν εἰσελθοῖς. Πληρωθεὶς αὐτῆς ἡ ἐκκλησία, ὡς ποτήριον κεράσματος λαλῶν ἀπαιδούντων εἰς τὴν σὺνέσει. ἐλθέτωσαν νύμφαι εἰς τὴν δέαν σου, καὶ ἐγκαλισμέναι εἰς τὴν σὴν διδασκαλίαν· ὧν αἱ μὲν νύμφαι, μητέρες τυγχάνουσιν· αἱ δὲ ἀποκεκλεισμέναι, ὡς ἐν ζυγῷ τῇ ἐναντίᾳ σιωεῖχοντο. ἀνθ' ὧν ὁ Χεῖρὸς ταύτας ἠλθὺν δέρωσεν. ἀκέσονται ἐκ σοῦ παραβολὰς συνέσεως, καὶ λαβοῦσιν ἀπὸ σοῦ διδασκαλίαν ζωῆς ἐκ Πνεύματος ἁγίου, καρπώσονται τὴν σὴν σωτηρίαν ψυχῶν. καὶ ὡς σοφὸς ἰατρός ἐν παραβολῇ χρηζόντων, ἕτως ἐν τῇ κτίσει ἀγαθὰ μοι σου ἡ ἀκοή.

Μάρκας, ἀνὴρ Γαλιλαῖος, πρῶτος καὶ ἀδελφός, ταπεινός τε καὶ ὀρεγός. πρῶτος ἐφύσθη, ἀλλὰ τρώπῳ ἐκείνῳ, ὡς ἐν ἐλπίδι Θεοῦ ἀδελφός· συνηγωνίσασθαι μοι ἐν τοῖς παθήμασί μου. Αὐτὸς τίνω ὁ Θεός δώῃ μοι ὅσων τὸν μισθόν σου, ὃν λήψῃ μὲν πάντων ἁγίων.

Ζηνοβίος, ἀνὴρ γιζαρῆος, ὃ ἐρμηνεύεται κυνηχικὸς ἀνὴρ ἐκτικὸς, ἰσχυρὸν πολεμιστής. ἤνεθ' ὁ λόγος σου, ὡς πῦρ, καὶ ἀναλώσῃ ἀνόμων πλήθην. καὶ, ὡς φλόξ διοδεύουσα δρυμόν, ἕτως ἐκλείξῃ αὐτοὺς ἡ μαθητοῖά σου, καὶ σοφιδείης πάσης γνώσεως Θεοῦ. Καὶ, ὡς ὁ Δαυὶδ ἀνεδείχθη λαμπρὸς, τὸν ἀλάστορα Γολιάθ νικήσας, ἕτως ἐκνήσας νικήσας πᾶς τῇ πεπλανημένῳ ψυχᾷ. Ἐνδύσῃ τε πανοπλίαν ἁγίων, καὶ περικεφαλαίαν ἀσπίδα σωτηρίας, καθιδρυσμένον ἀποστόλων ἁγίων. ἥτις πανοπλία τὸ Πνεῦμα καὶ ἁγιον τυγχάνει, καὶ ἡ περικεφαλαία τῇ ἰδρυμένῃ αὐτῇ. ὁ δὲ Θεὸς ὁ εὐλογεῖς σου συνοδοιπόρος σου. ὁ Δεσπότης καὶ ἡ βοήθεια αὐτῇ, ἡ τις ἔδαμνεν ἐν τινὶ ἡσθένει ποτε.

Παυλονᾶ, κεκατηραμμένη ἐκ γυναικὸς ἡ μήτηρ σου. Οὐαὶ τὴν σε τεκῆσαι κοιλίαν, ὅτι πασῶν αἰρέσεων ἐγὼ μέτοχος, καὶ παρατρεῖς δύραν βαδίζεις. ἔργα γὰρ ἐστὶ παντὸς μόχθου σου. Γυμνωθεὶς ἀπερρίφης, ὡς Ἰσίδας ὁ Ἰσκαριώτης, πωροδότης ἡρόδωτος, ὃ ἐκ πάντων καταίχυνθαι τῇ ὀπίσθῳ σου. εὐλογεῖς γὰρ ἐδράσματος, τῷ τὸν ὃν κατέλιπες, τέρας δείξει φεικῶδες ἐν τῷ σώματί σου, αὐτὸς ὁ βασάζων τὸν ἔρπον. καὶ ἐν ᾧ περ ἡδυνῇ ἡ τὴν ἀπάσης κτίσεως φύσις, ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις ἐν αὐτῷ

A orationibus & deprecationibus tuis : & priusquam os tuum aperias, impleat illud sapientia & intellectu : quemadmodum alibi ait Propheta : *Aperi os tuum, & implebo illud.*

Psal. 80.

Simeon, exaudiat te Deus, quando rogaveris eum in orationibus tuis : & in supernam civitatem ingrediaris. Impleatur ipsius Ecclesia, sicut poculum missum, populorum desiderantium salvari. Veniant sponsæ in conspectum tuum, & inclusæ ad doctrinam tuam : quarum quidam sponsæ sunt matres ; reclusæ autem, tamquam sub iugo adversarii detinebantur : pro quibus Christus has liberavit. Audient ex te parabolas prudentiæ, & doctrinam vitæ per te recipient ex Spiritu Sancto, & salutem à te animarum consequentur. Et sicut sapiens medicus in parabola indigentium : ita in possessione percurrat auditus tuus.

Maras, vir Galilæus, mansuetus & pius, humilis & rectus ; mansuetus, inquam, non natura, sed libera voluntate, tamquam in spe Dei decertans : in meis adiuvisti me perturbationibus. Ipse igitur Deus mercedem tuam inter pios tibi reddat, quam cum Sanctis omnibus accipies.

Zenobius vir Gizaræus, quod interpretatur venatorius vir, & exercitatus, ac potens validusque bellator : fiat sermo tuus instar ignis, & iniquorum consumat multitudinem. Et sicut flamma filuas condensas pertransiens, ita tua ipsos delingat disciplina, & erudiaris omni cognitione Dei. Et sicut David, illustris, vincendo sceleratum Goliath, declaratus est : ita & tu per contemplationis excessum atque extasim, errantium animas vinces. Induere armaturam Sanctorum, & galeam spem salutis, firmamentum sanctorum Apostolorum : quæ quidem armatura est ipse Spiritus Sanctus, & galea fortitudinis ejus. Columna autem Dei sit tibi comes & auxiliator Dominus, qui nunquam in ulla re deficiet.

Paulona, maledicta inter mulieres mater tua. Væ ventri, qui te peperit : quoniam omnium hæresum particeps factus es, & prædonum janua ingrederis. Opera enim tua, omni nequitia, atque flagitio plena sunt. Denudatus, projectus es à gratia, tamquam Judas Iscariotes proditor factus, & ex cunctis tuis studiis confusus. Columna enim Sedis hujus, quam tu deseruisti, horribile prodigium in tuo corpore ostendet : is, inquam, qui cælum sustinet, & in quo omnis creaturæ natura constituta est, atque firmata : quoniam quælibet in ipso creatura fundata est,

mare, & plenitudo ejus. Confusus quippe es in arundine fracta, derelinquens Christi baculum, qui infirmos consolidat, & omnem tum animi, tum corporis morbum curat sanatque.

Aruad, vir effrænis atque rebellis, quia voluisti congregationes Dei Ecclesiarum à Spiritu Sancto congregatas demoliri, atque exterminare; ex iis, quæ sub coelo sunt, deleatur memoria tua, & non inveniatur in libro viventium: quoniam dereliquisti vinum vitæ, Christi nimirum Sanguinem, & Panem coelestem, hoc est, Christi Corpus: & comedisti cibum victimarum contaminatarum, & bibisti facem peccatorum, fel turbidum. Verbum Dei, ac Filius Patris, in quem os tuum impium maledicta conjecit ac blasphemavit, acuta atque subtili inquisitione exquirat à te contumeliam in se factam: similiterque ab omnibus hæreticis: Arianis, inquam, & Manichæis, Catharis & Ophitis, Marcionitis & Eunomianis, & Euchitis, atque Cauchitis, Paulianis & Valentinianis, Vitalianis, & impuris Borborianis, reliquisque omnibus nefariis, qui ligna venerantur & lapides, solem item, ac lunam: cujusmodi etiam sunt Augures & Astronomi, qui diversimode separati sunt adversus sanctam majestatem immaculatæ Trinitatis, Patris, & Filii, & Spiritus S.

Benedictus Electus, qui Catholicam suam elegit Ecclesiam, veluti sanctam agnam, quam lupus corruptor non contrivit; & veluti immaculatam Columbam, quam non est assequutus, qui eam periequebatur, ut elideret, astutus & callidus venator accipiter. Nam poculum in manu Domini est vini faculenti: & ex eo bibunt cuncti Apostatæ sanctæ, & quæ sola regnat atque dominatur, Trinitatis, & inimici veritatis, Judæorum, inquam, genus: hoc nimirum quum bibissent, evomuerunt, crudeliterque impetum adversus Salvatorem nostrum Jesum Christum fecerunt. Nec mirum: nam rapidus canis furore atque infania percitus, etiam proprium mordet dominum: quemadmodum & Judæi fecerunt, & adhuc faciunt; suum enim, quasi rabie quadam agitati, blasphemant Dominum. Nos vero glorificemus superexaltatum Deum universorum, cui appropinquare nequeunt Apostatarum posterii. Si enim ipsis fuisset aliqua opinandi ratio, quod etiam peccatores in coelum ascendere possent; omnino dissentientes etiam ibi discordiam seminassent, in domo, inquam, pietatis, in coelestibus tabernaculis: quomodo antiquis temporibus

A καδέδρυ, ἡ θάλασσα τε, & τὸ πλήρωμα αὐτῆς. Πέποιδάς τε ἐπὶ κάλαμον τεθλασμένον, καταλιπὼν τὴν & σαυρὴν βακτηρίαν, ἥτις ἐνιχυεῖ τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ πάντων ἰάται πάθος ψυχῶν τε & σωμάτων.

Ἀρσαδ, ἀνὴρ ἀφηνιώδης, ὅς ἐβελήθη ἀφανίσαι συνάξεων συστήματα τῆς & Θεῆς ἐκκλησιᾶς, ὑπὸ τῆς παναγίας συνηθροισμένα Πνύμματος. ἐν τοῖς ὑπὲρ ἔρανὸν Ἰλαριφθαῖν τὸ μνημόσυόν σου, & μὴ ὀρεθῆν ἐν βίβλῳ ζώντων, ὅτι κατέλιπες ζωῆς οἶνον, τὸ & Χειτοῦ αἷμα, καὶ ἄρτον ἔράνιον, τὸ & Χειτοῦ σῶμα. καὶ ἔφαγες θυσίαν βρώσιν μιαν. ἐπιές τε ἀμαρτιῶν τρυγίαν, χολῶν θολερᾶν. Ὁ Λόγος & Θεῆς, ὁ & Πατρὸς Υἱός, εἰς ὃν ἐδυσφήμησε τὸ σῶμα σου τὸ δυσσεβές, ἐπασμῶ διϊκνευόμεν, ἐκζητήσῃς ἀπὸ σου τὴν εἰς αὐτὸν ἀδότησιν. καὶ ἐκ πασῶν ὁμῶς τῶν αἱρέσεων. Ἀρειανῶν φημί, & Μανικαίων, Καθαρῶν τε φημί, καὶ Οὔφιτῶν, & Μαρκιανιστῶν, Εὐνομιανῶν τε, & Εὐχιστῶν, καὶ Καυχιστῶν, Παυλιανῶν τε, καὶ Οὐαλεντινίων, καὶ Οὐιταλιανῶν, καὶ τῶν ἀκαθάρτων βορβοριανῶν, καὶ τῶν λοιπῶν ἀδεμίτων πασῶν, οἵτινες λατρεύουσι ξύλοις τε καὶ λίθοις, τῷ τε ἡλίῳ καὶ τῇ σελλῳῇ.

D Οἰωνισαί, καὶ οἱ ἀστρονόμοι, οἵτινες διεμερίσθησαν διχονόως καὶ τὴν ἀγίαν δόξην τῆς ἀχράντης Τεαδος, & Πατρὸς, & Υἱοῦ, καὶ τῆς ἀγίας Πνύμματος.

Εὐλογητὸς ὁ ἐκλεκτὸς ὁ ἐκλεξάμενος καὶ καθολικῶς αὐτῆς Ἐκκλησίαν, τὴν ἀγίαν ἀμνάδα, ὡς λύκος ὁ λύμεν τὰ τέκνα ἐσυνέειπε, καὶ τὴν ἀσπίλον περσεραν, ὡς ἐκατέλαβεν διώξας τὸν ἐκθλίψαι κακεντρεχῆς θηρῶντος, ἰέραξ. Ὁ ὕποπτιον ἐν χερσὶ Κυρίου τρυγῶδες, καὶ πῖον αὐτὸ πάντες οἱ ἀποσταταὶ τῆς Χειτὸς οἱ μεριστὰς τῆς ἀγίας καὶ μονάρχης τεαδος καὶ οἱ τῆς ἀληθείας ἐχθροὶ, τὸ τῆς Ἰσδαίων ἡμῶς, πίνοντες Ἰσημέσαν, & ἀπηνῶς Ἰζώρμησαν καὶ τῆς Σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χειτοῦ. Καὶ ὁδὸν θαυμαστὴν. λυσοφόρος γὰρ κύων, ὅταν κρατηθῇ ὑπὸ τῆς μαρίας, τὸν ἴδιον καταδάκνει δεσπότῳ. Τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ Ἰσδαῖοι πεποιήκασι, καὶ ἐν πάσχουσι. λυθῶντες γὰρ τὸν ἴδιον βλασφήμου δεσπότῳ. Ἡμεῖς μὲν δοξάζομεν τὸν ὑπερφωδέντα Θεὸν τῆς ἀπάντων, ὃν προσεγγίσει ἀδωπατῶσιν οἱ τῶν ἀποστατῶν ἀπόγονοι. Εἰ γὰρ αὐτοῖς ὑπεῆρξε μέθοδος τῆς ὁπνείας & ἀναβῆναι εἰς ἔρανὸν ἀμαρτωλῶν, πάντως αὐτοὶ διχονοήσαντες καὶ αἱ μερισμὸν ἐπέβαλον, ἐν οἷῳ ἀσεβείας, ἐπὶ ἔρανῶν σκηναῖ. ὃν τρόπον ἐν καιρῷ ἀρχαίᾳ ἐπεχείρησαν

σαν οἱ πονήγονοι τῶν ἐπὶ τῇ πυργοποιίᾳ, ἅς ἀποουδῆς εἰς τὸ ἔρανον ποιῶν τὴν ἀνάβα-
σιν, καὶ ὠδιοθέντες πεπλώκασιν ἀπὸ τῆ διαπορρή-
θέντες; ἅς κενῆς τε ἀνομήσαντες· ἐπειδὴ
ἀσυνάπλω μερισμῷ διηρήθησαν αὐτῶν αἱ γλῶσσαι.
Εἰ ὡς οἱ νῦν τοὺς τῷ ἐπιχειρήσαντι πιαύτη τις
ἀκατάχελος ἔλαβε συμφορὰ, δελήσαντας ἀνα-
βῆναι εἰς χωρίον ἐπουρανίων, καὶ ἐξηγορότων
Ἀθωγῶν, πότε ἀνταπόδομα αὐτῶν ἔτις ἐνε-
ργῶς εἰς κεφαλὰς ἔτυχεν· πόσῳ μᾶλλον κατα-
κρίτῃ τιμωρίας καταξιώθησονται, ἀδελφοί, οἱ
μερισμὸν ἀποστασίας, δόξαν τε Ἀθεοῦ ἐν
καρδίᾳ βροτῶν, καὶ τῷ Θεῷ, καὶ Πατρὶ καὶ
Υἱῷ, καὶ ᾧ ἁγίῳ Πνεύματι.

Εἰ μὲν τοίνυν διδαγμάτων ἀγάγετε χο-
λῶν, ὡς ἐμοὶ μαθηταί, καὶ τῇ καθόλου μὴ ἐκ-
στῆτε πίστεως, ὡς καὶ αὐτὸς ἐκ παίδων καταλα-
βὼν ἀκλινῇ ἐφύλαξα· μηδὲ παρέρυητε ἀπ' αὐ-
τῆς ἐν τινὶ διδαγμῷ. Εἰ τις ὅτι διδαγμῷ εἴσι
ἢ παρέρυει, μερισμῷ καὶ τῷ Θεῷ, καὶ τῆς ἁγίας
αὐτῆς ἐκκλησίας, ἐμπνέει τὸ ζῶν εἰς τὸν ἄδην
καταβιβασθεῖν, συμμετόχος εἶναι τῇ κατὰρας κλη-
ρονόμος Καὶν, γένων ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ τρέμων
ἔσται· Καὶ ὅς ἐστιν ὁ Πατὴρ τὸν Υἱὸν σμικρύνῃ,
ἀπαφός καὶ αὐτὸς εἰς τὴν γλῶσσαν κατέλθοι. Εἰ τις ὅ-
τι διχονόως Ἀθεοῦ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, ὁ
ποῖός ἐστιν τῇ κρίσει μὴ τύχη ἐλέος. Καὶ εἰ τις
ἐπαρθείη καὶ τῇ καθόλου ἐκκλησίᾳ, λεπριάσει
καὶ πλησίον τῷ ἄφρονι Γιεζί. Ὅς τις κατα-
λείψῃ τὴν σωέσμεν καὶ ὁρῶν πίσιν, συχεθείη
τῷ τῇ ἀνομίας χοινίσματι καὶ τῷ τῷ ἁγίῳ.
Ἦν γὰρ ἐγὼ πίσιν παρέλαβον, ἵνα ἀποστόλων
ἁγίων ταύτῃ ἐμαθόν· αὐτοὶ τε αὐτῶν λαβόν-
τες τῷ Θεῷ, πάσῃ τῇ κτίσει διεκέρυξαν.
Ἀνυπόστατος ὁ καὶ ἀχάριστος ἀνομία ἢ εἰς τὸ
Θεὸν βλασφημία, ἥς ὅτι τὸ δέλεαρ φέγγετε ὡς
γὰρ, ὡς μαθηταί μου. Εἰς γὰρ τὸ ὅλων Θεὸν
καὶ ἀποστασίαν κηρύσσει ὁ δυσφήμως ἐπαρτόμος,
καὶ τὸ δαμνέλιον καὶ λόγος πᾶσα λαβεῖ τὴν πίσιν,
ὅγκῳ τε βαρεῖ φερόμενοι ἀνανδρεῖν ἐκ δυνάμεως,
ὑπὸ τῆς ἐποδῶς δουλαγωγούμενοι σαρκός.

Μὴ οὖν πονήσαντες ἐαυτῆς ἀμαρτίας ἐπὶ
ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν. Προσδοκίαν ὅτι ἔχω μὴ ἐλ-
πίδος ἐν ταύτῃ, καὶ παραμύδιον ἀγάπης ὡς
πῶς Κυρίου, ὅτι καὶ ἔδωκεν ἐλπίδα ἐν πά-
σῃ τῇ ζωῇ μου καὶ Κυρίου. ὁ λόγος ἁφρονῶν καὶ
πονηρῶν καὶ χαλέων μου. Τὰς γὰρ μισῶντας σε,
Κύριε, τέλειον ἐμίσησα μίσος· καὶ τοὺς ἐχθρούς
σε εἰσάπαξ ἐβδελυξάμην.

A ribus horum majores per turris Edificatio-
nem omni studio in coelum ascendere con-
tendebant, & delapsi ceciderunt à gratia
repulsi, inaniter ac frustra inique agentes:
atque ideo etiam confusæ, & disjunctissima
separatione divisæ sunt ipsorum linguæ. Si
igitur illos, qui istud mali conati sunt,
adeo vehemens invasit calamitas, quum
vellent ascendere in regionem supercoe-
lestium, ac vigilantium diverforium, & mer-
ces eorum ita aperte in ipsorum capita re-
cidit: quomodo non magis condemnabun-
tur, & supplicio digni censentur, qui
B Apostasiæ separationem disseminare cogi-
tant in cordibus mortalium, adversus Deum
Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum?

Meis igitur præceptis, atque doctri-
næ sedulo operam dantes, ut mei Discipu-
li, à Catholica ne desciscatis Fide: quam
& ipse à puero acceptam, immobilem at-
que inconcussam servavi: neque ab illa in
C aliquo dubio ac schismate deflectatis. Si
quis vero dubitaverit, aut contra Deum,
Sanctamque ejus Ecclesiam impingens ac
diffuens, separatus fuerit; spirans adhuc
& vivus in infernum detrudatur, & particeps
hæreditatis maledictionis Cain reddatur,
gemenisque, ac tremens sit super terram.
Et quicumque Patre Filium minorem fece-
rit; inhumatus & absque sepultura ipse in
D terram pariter descendat. Si quis vero
adversus Spiritum Sanctum dissenferit, ta-
lis in judicio misericordiam non obtineat.
Et si quis adversus Catholicam Ecclesiam
sefe extulerit, leprosus fiat, instar demen-
tis ac stulti Giezi. Quicumque porro re-
ctam intelligentiæ fidem dereliquerit, con-
stringatur iniquitatis funiculo proditoris
Judæ. Quam enim ego accepi fidem, hanc
à Sanctis didici Apostolis: ipsique quum
E eam à Deo accepissent, omni creaturæ præ-
dicarunt. Intolerabilis ergo, & evitanda
summopere iniquitas est, in Deum blas-
phemia: cujus vos escam, atque illecebras
fugite aperte, o mei Discipuli. Si quidem
in Deum universorum apostasiam is prædi-
cat, qui blasphemias effertur, & fundamen-
tum verbi fidei emovet: nosque gravi servi-
tute oppressi à morosa carne, erigere nos
F facile nequimus.

Ne ergo peccatis peccata cumulemus.
Expectationem autem habeo spei in hoc, &
consolationem dilectionis coram Domino,
quod nullatenus Dominum in tota vita mea
maledictis incessem: & sermo stultus
non prodiit ex labiis meis. Eos enim,
qui oderunt te Domine, perfecte odio ha-
bui: & inimicos tuos prorsus abominatus
sum.

Verborum meorum memoriam, fratres mei, vestris insculpite cordibus: nam & eorum auctor mihi existit Deus. Et hæc vobis in Deum sit exercitatio: ut scilicet vigilias assiduas, psalmodiasque, ac jejunia, & fidem diligatis: & semper in Dominum universorum, & Salvatorem nostrum Jesum Christum speretis, atque eum expectetis. Habere vos præterea cum charitate oportet etiam hospitem atque peregrinorum suscipiendorum curam. Nam qui peregrinum suscipit, plane is Deum suscipit. Ne quis ergo peregrinum talem dicat: sed quilibet potius vestrum, eum ut proprium appellet membrum. Et circa fidem maxime estote constantes, caventes vobis ab adversariis, iniquitatis, inquam, operatoribus, & vaniloquis, & seductoribus. Quod quidem etiam Apostolus docere non neglexit, ubi sic loquitur: *Scitote, quod post discessionem meam intrabunt ad vos lupi graves, non parcentes gregi; loquentes perversa, ut abducant Discipulos post se.* Et alibi dicitur: *Qui veniunt in vestimentis ovium, sunt autem lupi rapaces:* verba quidem, inquit, dulcia habentes, cor autem plenum felle & amaritudine. Et veste quidem induti sunt lugubri, quum sint ipsi discipuli invidentis nobis ab initio diaboli: quapropter & illius sunt zizaniorum semina. Omni igitur studio, atque diligentia vobis caventes, fugite istorum consuetudinem. Clarum autem vobis hujus do exemplum, charissimi, de pagano ac rustico: qui, si consistens invenitur in loco regio, licet etiam nihil mali atque absurdi visus fuerit perpetrasse; nihilominus velut temerarius dedecore afficietur, & in iudicium adductus examinabitur secundum leges, tamquam peregrinus nimirum talis loci.

Ne igitur simul cum illis sedeatis in concilio vanitatis eorum, & ne investigetis semitam cogitationis ipsorum. Nihil enim interest, an cum dæmone quis habitet, an cum viro apostata, & desertore iniquo. Adjuratus enim dæmon, præ timore aufugiet, quum ibi permanere nequeat, ubi Christus adversus ipsum nominatur. Tu porro, o homo, quum extra Christi corpus sis, si intra quoque spiritum ipsius es, perfectus homo Christi es. Quoniam vir, qui non accepit Baptisma, similis est domui cuidam præparatæ quidem Regi, quam tamen nullatenus Rex habitavit. At si iniquum & infidelem adjuraveris, dupliciter hic sua malitia utetur, neque quidquam de sua infania remittet. Adjurari autem magis possunt impuri dæmones, quam persuaderi iniquitatis filii. Siquidem dæmones

Εμῶν λόγων, ἀδελφοί, μνήμῳ θεῶν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. ἐπειδήπερ ἐμοὶ ἔπι ὁ Θεὸς ὑπῆρξαν. Καὶ ἔργον εἰς Θεὸν τῷ γεώργιον ὑπαρξάτω, ἀρτυρεῖν ἀνεμιπῶς, ψάλλειν τε ὅτι νηστεύειν, καὶ πιστεύειν ἀγαπῶντας, ἐλπίζειν τε ὅτι σφειδόμεν τὸ τὸ ἀπάντων Δεσποτίῳ καὶ Σωτῆρᾳ ἡμῶν Χριστῷ. ἔχων τε πρὸς τοὺς ἡνωμένους καὶ τὸ τὸ ξένων ἐπιμελῶς ὑποδοχῶν. ὁ τὴν γὰρ ὑποδεχόμενος ξένων, ὁλοτελῶς τὸ Θεὸν ὑποδέχεται. Καὶ μὴ τις ξένον εἴπῃ τὸ τοῖς. ὁ δὲ καθ' εἰς μᾶλλον οἰκεῖον μέλος. Καὶ γίνεσθε πρὸς τὴν πίσιν μάλιστα ἀσφαλεῖς, φυλαττόμενοι ὑπὸ τοῦ δι' ὀφθαλμοῦ, φημὶ ὅτι πάντες τὴν ἀμαρτίαν ἐργάται, ὅτι μεταιολόντων τε καὶ φρεναπατῶν. Ὅπερ ἐμέλησε καὶ τῷ Ἀποστόλῳ διδάσκει. τῷ γὰρ ἐκατώκνησεν ἔτι εἰπεῖν. ἴδε γινώσκοντες, ὅτι μὲν τὴν ἀφίψιν με, ἐλθόντων εἰς ὑμᾶς λύκοι βαρεῖς, μὴ φειδόμενοι τῆς ποιμνίας, λαλῶντες διεστραμμένα, καὶ ἀποσπᾶν τὰς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν. καὶ ἐτέρωθεν λέγων. οἱ τινες εἰσελεύσονται ἐν ὀφθαλμοῖς πονηρῶν, ὑπάρχοντες αὐτοῖς λύκοι ἄρπαγες. τὰ μὲν ῥήματα γλυκερά ἔχοντες τὴν δὲ καρδίαν μεσὴν χολῆς, καὶ πικρίας. καὶ ἐδιδόχα μὲν κατηρή περικείμενοι, μαθητὰς δὲ ὑπάρχοντες τῷ ἀπὸ ἀρχῆς βασκαίνοντος ὑμᾶς Διαβόλου. διὸ δὴ καὶ τὸ ἐμῶν τυγχάνουσι ζιζανίων σπορά. Πᾶσι τοίνυν σπεύδῃ φυλαττόμενοι, φύγετε τὸ τῶν συνάφειαν. σαφές τε ὑμῖν δίδωμι ὑπόδειγμα τῷ, ἀγαπητοί. ὅτι παλαιῶν αἰ, εἰς ἐσθλὴν δόξαν ὅτι τὸν βασιλικῶν, καὶ μὴ μὴ τὸ ἀπόπῳ φωραθεῖν πράξας, ἀλλὰ γὰρ, ὡς πολυητῆς καθυβρισησέ, ταῖς ἀγνωσίᾳ ὑπαχθεῖς, τὴν καὶ νόμῳ μεθοδεύειν πᾶσιν, ὡς ξένος ὑπάρχων τῷ ποίετι τῷ.

Μὴ οὖν καθεσθῆτε μετὰ συνεδείας ματαιότητος αὐτῶν, καὶ μὴ ἰχνυλατῆσητε τείβον ἀγνοίας αὐτῶν. Οὐ γὰρ φέρει γὰρ Δαίμονι συνοικῆσαι, ἢ μὲν ἀποστατῆ ἀνδρὸς πονηρόν. ἐφορμίζόμενος γὰρ ὁ Δαίμων, ὑποσταλὲς φάξε. μὴ ἰσχύων μένειν ἐντα Χριστῷ κατ' αὐτὸν ὀνομάζεται. Σὺ γὰρ, ὦ ἄνθρωπε, ἐξώθεν τῷ Χριστῷ σώματι ὑπάρχων, εἰ καὶ ἐνδοθεν ἐν τῷ πνύματι αὐτοῦ τυγχάνεις, τέλειος ἄνθρωπος ὑπάρχεις Χριστῷ. ἐπεὶ ὁ μὴ εἰληφώς ἀνὴρ βάπτισμα, εἰσὶν οἶκῳ τινὶ ἡτοιμασμένῳ βασιλεῖ, ὃν καὶ ἔδαμξ ᾤκησε βασιλεὺς. Καὶ εἰ ὁρῶν καὶ τὸν ἀνομὸν καὶ ἀπίστον, διπλασίως χεῖρεται ὁ ποίετος τῷ αὐτῷ κακίας ἔχῃ ὑποχωρήσει δὲ τῆς ἐαυτοῦ ματίας. Ὁφελον γὰρ μᾶλλον Δαίμονας ὀργίζειν μισροῖς, καὶ μὴ πείθειν τοὺς τῷ ἀνομίας ὑπάρχοντες.

Mt. 20.

Matth. 7.

οἱ μὲν γὰρ Δαίμονες εἶπον, ὁμολογῶντες τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ. σὺ εἰ ὁ Χειρὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. οἱ δὲ τῆς ἀποστασίας κηρυκὲς Ἰουδαῖοι ἐμφιλονεῖκως ἔχουσι μὴ εἶναι αὐτὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὅρα τὸ δυσκάλειον αὐτῶν ἡθὺς τὸ πικρὸν. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀποστασίας αὐτῶν Ἰησοῦς, καὶ λέγει· τί ἡμῖν καὶ σοὶ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ. καὶ αὐτοὶ ἀρνέονται διηλεκτικῶς. Εἰ δυνατὸν ἰτέας φυτὸν ἐν τόπῳ ἀχμηρῷ ἀναβλάσκειν, δυνατὸν καὶ ἀποστάτῳ μαθητευθῆναι ποτε, ἀφαινοῖας γὰρ ἐπὶ ἡμεῖς ταπεινωθήσεται τὰ φρονήματα, καθὼς τῷ προφῆτῃ δοκεῖ. Ἡσαΐας ἀκηρύττοντι· ὅτι πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται· καὶ ἔσονται τὰ σκολιὰ εἰς ὁδοὺς· καὶ αἱ βαχεῖαι εἰς πεδίον. Εἰ οὖν ἰτέα ἐν βαχῶνδε τόπῳ ἀναβλάσκει ποτὶς, καὶ ὁ θεωρητικὸς λόγος βεβαιωθήσεται, ἥ ἡμῖν τὰ πλείονα τέτων συμβήσεται. Καὶ θεωροῦμεν πειρατὰς τοὺς ἄνομοι μαθεῖν ἀλήθειαν. Ὡς ὁ κόραξ λευκὸς γινέσθαι ποτε ἐδύνατο· ἐδὲ ἔπειτα λευκανθήσεται, ἢ ὁ κακὸς ἀγαθὸς ἠγιάσεται. Ἔσται δὲ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ χαλκῆος, κατενεχθείσης χιόνης, φαίνει ἀναφανῆναι τὸν κόρακα λευκόν, πρὸς ὀλίγον χρόνον τυγχάνοντα· ὁρμήσας δὲ ἐπὶ τῇ πλῆθει, καὶ τὸ πᾶν τῆς χιόνης ἀποτιναξάμενος, τὴν ἀρχαίαν χροῖαν ποῖς ὁρῶσιν ἀπέδειξε. Ὁ ἀπληροῦς τε ἔτι καὶ οἱ ἀμαρτωλοὶ τυγχάνουσιν· ἡνίκα γὰρ πρὸς βραχὺ κατακυνέενται, δείξωσι μετανόιας προσκαιρῶς καρπὸς τοῦ τῆς μεμεσῆς κρίσεως πληθέντες λόγους, ἀσήμελοι ἀφαινοῦντες ἐπὶ τῷ τῷ αὐτῷ κατακύνεω καιρῷ, καὶ βραχείας ὥρας διελθούσης, τὸ πᾶν λήθῃ θεωροῦντες, εἰς τὸν ἀρχαῖον τῆς κακίας ἔτι κατασύρονται πόπον.

Ἀκούσατέ μου, μαθηταὶ τοῦ ἐμῶν διδασκάλου, καὶ ἔσεσθε μου αἰὲν μνημονεύοντες, μὴτε ἀποστῆτε τῆς ἀληθείης ὁδοῦ καὶ μὴ ἐκκλίνετε τῇ ἐμῇ παρακλήσει. Ὅταν ὁ πολέμους ἀκούσῃτε καὶ παραχρᾶς ὅτι τῇ κτίσει, γινώσκετε ἐπὶ θύρας παρέσθαι τὸ τέλος, καὶ τὴν ἐλπίδα βεβαίως ὑμῶν κατέχετε. γέγραπται γὰρ ὅτι πάντα θρόνισται τὰ ἐν τῇ γραφῇ εἰρημνία. Ὁ ἔρηνος καὶ ἡ γῆ παρελθούσων. Ἰὼτα ἐν ἡ κεραία μία ἔστι νόμος παρελθὲν ἐδύνατο. Καθὼς ὁ Διδάσκαλος ἡμῶν ὡμοσε καθ' ἑαυτοῦ, καὶ εἶπεν· ἴδε ὁ αὐτὸν ἀληθεύοντα, καὶ ἔτι ποτε ψευδόμενον. Ὡς οὖν ἔχοντες θεωροῦνται τῷ ἀπαράλλακτῳ τῆς δικαιοκρίσεως Κεῖν, θεωροῦμεν ἑαυτοὺς τελείους δι' ἔργων ἀγαθῶν ἐν ἐπιμονῇ καταστῆσαι.

Ταῦτα δὲ τῷ ἀγίῳ μὲν δακρύων νεφελῶντος καὶ ὀντεμορμύς, καὶ τῷ πληθύνει τῆς πόλεως ἀπάσης

A mones Filium Dei confitentes, dicunt : *Tu es Christus Filius Dei*. At prædicatores apostasiæ Judæi, pertinaciter contendunt ipsum non esse Filium Dei. Et vide effrenatos atque acerbos eorum mores. Auctor ac princeps apostasiæ eorum, exclamat & dicit : *Quid nobis & tibi, Fili Dei*. At ipsi assidue negant. Si ergo fieri potest, ut salix in loco arido & sicco germinet ; fieri quoque poterit, ut aliquando apostata erudiatur. Nam elatae mentis consilia & sensus humiliabuntur, sicut Propheta videtur Isaia dicenti : *Omnis mons & collis humiliabitur, & erunt prava in directa, & aspera in vias planas*. Si igitur salix in aspreto quandoque germinabit, etiam Propheticus nobis sermo confirmabitur ; & plura, atque majora iis evenient, & accedent prædones atque injusti ad discendam veritatem. Sicut autem corvus nequit unquam fieri albus ; neque isti dealbabuntur, aut malus efficietur bonus. Continget vero interdum, ut hiberno tempore decidente nive, corvus quandoque albus videatur, licet alias sua natura is obscurus ac niger sit. Simul atque enim sese ad volandum incitavit, totamque à se nivem excussit, eodem quo antea colore videntibus apparebit. Similes quoque huic sunt peccatores : quippe qui, quum ad breve tempus compuncti, ostenderint temporarios poenitentiae fructus, futuri iudicii verba formidantes, eo quod in tempore, atque proposito comparationis eorum stabiles non permanserint, paulo post quasi omnium obliti, iterum ad pristinum vitiorum locum abripiuntur.

Audite instituta atque præcepta mea, o Discipuli, & mei semper meminertis, neque à via veritatis excidatis, neque traditiones meas declinetis. Quum autem bella audieritis, & tumultus in creatura ; scitote, quod in januis adsit finis : & spem ideo vestram firmiter constanterque retinete. Scriptum enim est, fore ut cuncta fiant, quæ in Scriptura dicta sunt : *Cælum & terra pertransibunt : jota autem unum, aut unus apex de Lege præterire non poterit* : quemadmodum Magister noster per semetipsum juravit, & dixit. Nostis autem ipsum veracem esse, & nunquam mentiri. Ut ergo adstare queamus incorrupto & immutabili iustissimæ sententiæ Iudici ; demus serio operam, ut nosmetipsos per bona opera perfectos, atque integros in patientia reddamus.

Interea vero dum ista cum lacrymis sanctus Vir præciperet, atque manderet, & totius civitatis multitudo circumstaret

Marc. 3.
Luc. 4.

Matth. 8.
Luc. 8.

Isaia 40.

Matth. 24
Luc. 21.

Matth. 5.
Luc. 16.

staret ac fleret, mulier quædam nomine Lamprokata, Magni Aristidis filia, semota hinc inde virorum & mulierum turba, procidit ante eum, & dixit: Per Deum tuum, quem à juventute tua usque ad senectutem dilexisti, permitte mihi ancillæ tuæ, ut exiguum loculum, sicut præcipiendo adjurasti nos, facere possim, in quo venerabiles reliquias tuas recondam. Ille autem suscepto, atque probato proposito illius fervore, dixit ad illam: Mulier, vade, fac, quemadmodum proposuisti, & alias hoc facere volentes, ne impedias. Ex marmore autem, cave monumentum mihi feceris: nihil enim mihi vana gloria proderit.

Mandatum porro hoc gravissimum tibi impono, quod vide, ut serves: ne prorsus in lectica sedcas: neque enim pium ac fas est, ut homo ad gestandam mulierem suas cervices reclinet, & satellites suis humeris circumferant eam, quæ nobis interitus ac mortis causa fuit: siquidem Christum, ad cujus adorationem accedis, ipsum iugo subjicis. An non legisti, vel audisti, quod omnis viri caput sit Christus? Et quum quippiam alicui metiris, memento resurrectionis, & actionum nostrarum retributionem ibi nobis futuram à Deo. Nam in qua quis mensura mensus fuerit, eadem remetietur illi. Quin & ipsum forte Deum audisti dicentem: Unumquemque secundum vias vestras judicabo vos, Domus Israël: vivo ego, dicit Dominus.

Tunc juravit puella coram circumstante populo, dicens: Per Deum, cui constanter à juventute tua usque ad senectutem inservisti, in posterum non ingrediar lecticam, & non subibit homo amplius gestaturus lecticam meam. Quodsi mentita fuero; veniat in eadem hora romphæa resolutionis in juventute mea, & in æterno igne portio mea cum iniquis computetur. Et si mandata tua transgressa fuero, ne suscipiar, sed exemplum proponar coram tota Dei Ecclesia.

Beatus autem vir respondens ad illam, dixit: O filia, priusquam deficiam ac moriar, benedicam tibi secundum propositum tuum. Non deficiat ex semine tuo sanctorum doctrina usque in secula. Quum venerit Christus ad mutandum cælum & terram, ipse memoriam tuam in libro viventium inscribet in regno cælorum. Et pax Dei, quæ Sanctos fertis coronat immaculatis, in vocatione præmium tibi largiatur. Quoniam Deo & Patri convenit gloria, & Filio adoratio, & Spiritui

Α σης πατριος αὐτῶ, & κλαίοντος, γυνή τις, ὀνόματι Λαμπρόκατη, θυγάτηρ τοῦ μεγάλου Ἀριστίδου, λατρήσασα τὸν ὄχλον τῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, προσέπεσεν αὐτῶ, καὶ εἶπε. Τὸν Θεόν σου, ὃν ᾧ ἀπὸ νεότητος καὶ μέχρι γήρως ἠγάπησας, ἐπίτρεψον τῇ δούλῃ σου γλωσσόκομον λιτὸν, ὥστε ὥρμισας ἡμᾶς ὀντολάμβανος μὴ ποιῆσαι, ποιῆσαί με, καὶ ἐν αὐτῶ κατεδέξῃ τὴν τιμιὸν σε λείψανον. Ὁ δὲ ἀποδεξάμενος αὐτῆς τὴν δερμὸν τῆ προσδέσεως, ἔφη πρὸς αὐτήν. γύναι, ὕπαγε, ποιήσον κατὰ προσέδου. καὶ ἑτέρας δὲ βελομήτας τῷ ποιεῖν μὴ κωλύσης. ἀπὸ δὲ μαρμάρου μὴ ποιήσης μοι τὴν θέσιν, ὅτι ὡφελήθησέ με δόξα ματαιία.

Εἰς πολλὴν δὲ ταύτῃ βαρυτάτην ὀντέλλομαι, ἥντινα θέλησον φυλάξαι. μὴ καθεσθῇναί σε ἐν σύνολον δίφρῳ. ὅτι ὅσον, ἢ ἐφικτὸν ἀνδρὶ κλίνειν πρὸς κλοῖας ἀνέχονα, καὶ περιφέρειν δορυφόρως τὸν ὀλεθροφόρον ἡμῶν καὶ θανάτου πρῶτον. ἐπειδὴ τὸν Χριστόν, ὃς εἰς πρῶτον ἐρχομένην, αὐτὸν περιζωνύεις ἀπὸ ζυγόν. Ἡ δὲ ὅτι ἀνεγνώσκει καὶ ἡκιστὰς, ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ἐστὶν ὁ Χριστός. Καὶ τοὺς σταθμούς δὲ ὅταν καταδέξῃ, μνήμην ἔχει τῆ ἀναστάσεως, καὶ πρῶτον ἀνταπόδοσιν γινώσκων ἡμῖν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ. ἐν ᾧ γὰρ τις μετρήσῃ μέτρον, ἐν αὐτῶ ἀντιμετρηθήσεται αὐτῶ. Ἰσως δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς ἡκιστὰς λέγοντος. ὅτι ἕκαστον καὶ τὰς ὁδοὺς ὑμῶν κενώσας, οἶκος Ἰσραὴλ. Ἰδὲ ἐγὼ, λέγει ὁ Κύριος.

Τότε ὡμοσεν ἡ κόρη ἐπὶ τοῦ ἐσθλῶς λαῶ, λέγουσα. μὰ τὸ Θεόν, ὃν ἀκλινῶς ἐλάτρευσας ἀπὸ νεότητός σου μέχρι γήρως. ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ μὴ ἐπιβῶ δίφρῳ, καὶ οὐ μὴ ζυγισθῇ ἐν ἀνθρώπῳ ἐν σκιδέει με. εἰ δὲ καὶ ψεύσωμαι, ἐλθέτω ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ῥομφαία πρῶτον ἐπὶ τῇ νεότητά μου, ὅτι ἐν τῷ ἀμυνῶ πυλὶ μὲν τῶν ἀνόμων κληρωθήσεται. Καὶ εἰ τὰς ἐντολὰς σου καταδέξω, μὴ ἀποδεχθεῖν, ἀλλὰ διαγματοποιεῖν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὁμολογίας.

Ὁ δὲ μακάριος ἀποκρίθεις εἶπε πρὸς αὐτήν. ὦ τέκνον, πρὶν με κλείπειν, βύλογησω σε, καὶ τὴν πρῶτον σε. μὴ κλείποι ὁμολογία σου διδασκαλία ὁσίων ἀχρῶν. ὅταν ἔλθῃ ὁ Χριστός ἀγαθῶς τὸ ἔρανον καὶ τὴν γλῶσσαν, αὐτὸς ποιήσῃ ἐξ ἑαυτοῦ δὲ μνημόσυον σε ἐν βίβλῳ ζώντων, ἐν τῇ τῷ ἔρανῳ βασιλείᾳ. Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ, ἡ πὺς ἀγίους σεφανῆσα σέμμασιν ἀχρῶν, ἐν τῇ κλήσῃ βραβύετω σοι. Ὅτι τῷ Θεῷ & Πατρὶ καὶ δόξα, καὶ τῷ Υἱῷ καὶ πρῶτον

προσκύνησις, ἔ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι ἡ μεγα-
λοπρέπεια, ὡς πάντων τῶν αἰώνων, νῦν καὶ
αἰεὶ, ἔ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

Ταῦτα καὶ πλείονα τῶντων εἰπὼν, ἀπέδωκε
τὴν ψυχὴν, καὶ ἐτελειώθη ὁ μακάριος ἐν κυρίῳ
ἐν πολιτείᾳ ἀγαθῇ. καὶ γέγονεν αὐτῷ τῷ σώμα-
τι ὡς προέταξε τοῖς αὐτῷ μαθηταῖς, εἰς δόξαν
Θεοῦ τῷ παντοκράτορι. ἀμήν.

ΛΟΓΟΣ Εἰς ΤΟΝ ΤΙΜΙΟΝ ΚΑΙ
ΖΩΟΠΟΙΟΝ ΣΤΑΥΡΟΝ, ΚΑΙ Εἰς
ΔΕΥΤΕΡΑΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΝ, ΚΑΙ ΠΕ-
ΡΙ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗΣ.

Π Ἄσα ἑορτὴ καὶ παρὰ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ, σωτηρία καὶ καύχημα ἡμῶν
ὅτι τῷ πιστῶν. Καύχημα ὅ καυχημάτων, ὁ
σαυρὸς. Ἑορτὴ δὲ ἑορτῶν, ὅτε τὸ πάχα ὑπὲρ
ἡμῶν ἐδόθη, Χριστός. μᾶλλον ὅ ἢ ὁ ὅτι τῶν
νεκρῶν ἀναστὰς, ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἄρων τὴν
ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. Αὕτη κυρία καὶ βασίλισσα
τῶν ἑορτῶν. Καὶ αἱ λοιπαὶ πᾶσαι, ἁγία καὶ
σεβάσμιαι καὶ θαυμάσιαι ἀφ' ἑαυτῶν ἐν δόξῃ, κα-
ταναγκάζονται τῇ ἀσπραπῇ τῆς Θεότητος. Ταύτας
ὅ ἀξίως τιμᾷ καὶ ἑορτάζει πιστὸς ὁ σπουδαῖος
ὡς πᾶς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ. Οἱ ὅ ῥυπαροὶ καὶ με-
μολυσμένοι ἐν ἁμαρτίαις, καὶ ἐν ἑορτῇ ἀνέορτοι
καὶ εἰσιν. Ἑορτὴ δὲ καλὴ καὶ θαρσύνουσα, μετα-
νοία μὲν δακρύων καὶ ἀποχὴν ἁμαρτημάτων, καὶ
ἐπίγνωσις Θεοῦ, καὶ πόθος τῶν αἰώνιων ἀγαθῶν.
Γινομένων δὲ τῶντων τότε, καὶ ἐν τοῖς ὕδασι
χαρὰ γίνεται, καὶ ἡ ἐκκλησία ἀγάλλεται καὶ σκιρ-
τᾷ, καὶ συγκαλεῖται πάντας τοὺς δικαίους, λέ-
γουσα. συγχάριτέ μοι, ὅτι ὁ υἱὸς μου οὗτος
νεκρὸς ὡς τοῖς ὡδαιώμασι, καὶ ἀνέστη ἀπὸ τῆς
μετανοίας. Ἑορτὴ καλὴ καὶ θαρσύνουσα, ἐνθα συ-
ορτάζει Χριστός, ἐνθα ἐπιτελεῖται αἱ αὐτῶν ἑορ-
ταί, καὶ τιμᾶνται αἱ Θεῆς Γραφαί. Συωορ-
τάζει ὁ Χριστός, ἐνθα συωορτάζοντες τυγχάνουσιν
εἰς τὸ ἑαυτῶν ὄνομα, ἐν ἀγάπῃ, χωρὶς πάσης
ἐχθρας καὶ ὑποκρίσεως. Συωορτάζει Χριστός, ἐνθα
πτωχοὶ θαλαπλοῦνται, ἐνθα ὀρφανοὶ ὡδαι-
καλεῖνται, ἐνθα ξένοι ἀναψυχῶνται. Συωορ-
τάζει Χριστός, ἐνθα τιμῇ Θεοῦ, ἐν ψαλμοῖς καὶ
ὑμνοῖς καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς. Οὗτοι ἔν εἰσιν οἱ
συωορτάζοντες εἰς τὸ ἑαυτῶν ὄνομα. Ἐν μέσῳ ὅ τῶντων
ἐπὶ ἐπὶ πνεύματι, ἐνείσκειται ὁ Κύριος. Μακάριοι
οἱ τῶντων τῶν βόπων συωορτάζοντες. ὅ ὡς Δεσπότιν
ἔχοντες ἐν μέσῳ αὐτῶν ὁδοὺς αὐτοῖς βλάψα.
Οὕτως

A tui Sancto magnificentia, ante omnia se-
cula, nunc & semper, & in secula secu-
lorum. Amen.

Hæc, ac plura his alia dicens, emi-
sit spiritum. Defunctusque est Beatus in
Domino, in optimo vitæ statu: & factum
est ipsius corpori, sicut suis ipse manda-
verat discipulis. Ad gloriam Dei Omnipot-
tentis. Amen.

B SERMO IN PRETIOSAM ET VIVIFICAM
CRUCEM, ET IN SECUNDUM ADVEN-
TUM, ET DE CHARITATE ET ELEE-
MOSYNA.

Omnis celebritas & actio Domini no-
stri Jesu Christi, salus & gloria
nostra fidelium est: gloriationum autem
gloria maxima est Crux: porro celebritas
celebritatum, quando pascha nostra pro
nobis immolatus est Christus: aut potius,
quando ex mortuis resurrexit Christus,
Agnus Dei, qui tollit peccata mundi.
Hæc enim domina & regina est festivi-
tatum. Et reliquæ quidem celebritates,
sanctæ sunt & venerabiles, & inter sese
invicem in gloria differunt, quoniam cun-
ctæ fulgore divinitatis illustrantur. Has
vero honorat & celebrat omnis Christi Fi-
delis, cui præsertim observatio mandato-
rum Dei curæ est. At immundi & peccatis
contaminati, etiam diebus festis, atque
solennibus sunt omnis celebritatis exper-
tes. Celebritas bona, ac Deo grata est pœ-
nitentia cum lacrymis, & à peccatis ab-
stinencia, Deique cognitio, atque æter-
norum bonorum desiderium. Hæc vero
quum peraguntur, tunc in coelis gaudium,
& in Ecclesia exaltatio fit, quæ justos om-
nes convocat, dicens: *Congratulamini mihi,*
quoniam filius meus hic mortuus erat in
peccatis, & revixit per pœnitentiam. Cele-
britas pulchra, & Deo accepta, ubi Chri-
stus celebratur, ubi peraguntur ipsius ce-
lebritates, & honorantur Divinæ Scriptu-
ræ. Concelebratur autem Christus, ubi
congregati sunt in nomine ipsius in chari-
tate, sine omni inimicitia & simulatione.
Concelebratur Christus, ubi pauperes cu-
rantur, ubi orphanæ consolatione afficiun-
tur, ubi peregrini reficiuntur. Concele-
bratur Christus, ubi Deus in psalmis & hym-
nis, canticisque spiritualibus honoratur.
Isti igitur in ipsius congregati sunt nomine,
& in medio eorum promittit Dominus se in-
ventum iri. Beati, qui hoc modo congre-
gati sunt: nam quum Dominum in medio
ipsorum habeant, nemo eis nocere poterit.

1. Cor. 15.

Marc. 16.

Joan. 1.

Luc. 15.

Matt h. 18.

Sic

Sic ergo Festivitates Domini honoremus : non panegyricæ , sed divine : non mundanæ , sed spiritualiter : non vestibula ac postes ædium nostrarum coronemus : non choreas ducamus , non faciem ornemus , non tibiis , & citharis auditum effeminemus , non mollibus vestibus induamur , non cingulis undique auro radiantibus cingamur : non comestationibus & ebrietatibus dediti simus : neque ob cibum , & escam opus Dei dissolvas ; aut insatiabilis ventris gratia , circa culinam occupatus atque distractus , injuriam Divinæ Liturgiæ inferas . Cæterum hæc omnia illis relinquamus , quorum Deus venter est , & gloria in confusione ipsorum . Nos vero parvi pariter ac magni , viri & feminæ , Monachi & Moniales , Christiano more , pieque festa Domini honoremus , sicut edocti sumus , in psalmis , & hymnis , & canticis spiritualibus . Coronemus portarum frontes , ut Christiani , & non ut Gentiles atque Pagani , lauris aut floribus , aliisque herbarum generibus : quod quidem gentiliū est & Judæorum . Umbra enim Legis præterit , & veritas exorta est , sicut audimus Apostolum dicentem : Vetera transierunt , ecce facta sunt omnia nova . Error idolorum destructus est , mors spoliata est , inferorum captivitas revocata est , imperium erroris multorum Deorum confractum est , homo liberatus est , Dominus regnavit , creatura latatur , Crux dominatur , quam omnes adorant gentes & populi , tribus & linguæ : in qua & cum Beato gloriamur Paulo dicente : *Mibi autem absit gloriari , nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi* . Quamobrem depingamus & insculpamus vivificum hoc crucis signum & in januis nostris , & in frontibus , & in oculis , & in ore , & in pectore , & in omnibus membris nostris . Hac ornemur , atque armemur invincibili Christianorum armatura : quippe quæ victrix est mortis , spes fidelium , lux finium orbis terræ , refectrix Paradisi , destructrix hæresum , firmamentum Orthodoxæ Fidei , magna Fidelium custodia , salutaris Ecclesiæ gloria . Hanc igitur , o Christiani , singulis horis , atque momentis circumferre omni in loco non omitteris : nihil absque ea peragamus ; sed sive dormiamus , sive expergiscamur , sive operi insistamus , sive comedamus , sive bibamus , sive iter agamus , sive per mare navigemus , sive flumen trajiciamus , omnia membra nostra vivifico crucis signo communiamus ;

2. Cor. 5.

Apocal. 21.

Galat. 6.

Οὕτως οὖν τιμήσωμεν τὰς ἑορτάς Κυρίου ἐορτάς . μὴ πανηγυρικῶς , ἀλλὰ θεικῶς . μὴ κοσμικῶς , ἀλλὰ ὑπερκοσμικῶς . μὴ προσωπεῖα φερανῶμεν , μὴ χοροὺς συνησώμεθα , μὴ κοσμήσωμεν προσωπεῖα , μὴ αὐλοῖς καὶ κιθάραις ἢ ἀπολύειν ἐκδηλύνωμεν , μὴ ἱμάτια μαλακὰ περιβαλλώμεθα , μὴ χρυσὸν περιλάμψοι . Μὴ κόμοις , καὶ μέδαις . μὴ ἐνεκα βρώματος καταλύης τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ . μὴ ζημιώσῃς τὴν θεῖαν λειτουργίαν ἧς ἡ ἀπλησὶν σου κοιλία ἐν τῷ μαγφρεῖ ἀχολέμενος . ἀλλὰ τὰυτὰ ἀφώμεν ἐκείνοις , ὧν ὁ Θεὸς ἡ κοιλία καὶ ἡ δόξα . ἡμεῖς δὲ ὁμῶς πάντες , μικροὶ τε καὶ μεγάλοι , ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες , μοναχοὶ τε καὶ μονάζοντες , Χριστιανικῶς καὶ διλαβῶς τὰς τῆς Κυρίου ἐορτάς τιμήσωμεν , ὡς ἐδιδάχθημεν , ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς . Στεφανώσωμεν τὰ προσωπεῖα , ὡς Χριστιανοὶ , καὶ μὴ ὡς Ἕλληνες , δαφναῖς , ἢ ἄνθεσιν , ἢ ἑτέροις ὕλαις , ὅπως ἐστὶ Ἕλλήνων καὶ Ἰουδαίων . Καὶ ἡ μὲν σκιά τῆς νόμου πέμπετο , ἡ δὲ ἀλήθεια ἦν . ἦδη καὶ ἀρχαῖα πᾶν ἦλθεν , ἰδοὺ γέγονε τὰ πάντα καινά . Ἡ πλάνη τὴν εἰδώλῳ κατήργηται , ὁ θάνατος ἐσκόλειτο , ἡ ἐν τῷ ἄδῃ αἰχμαλωσία ἀνακέκληται , τὸ πολυθέον πλάνης τὰ βασίλεια σωτέτερται , ὁ ἄνθρωπος ἠλευθέρωται , ὁ Θεὸς ἐβασίλευσεν , ἡ κτίσις διφραίνεται , ὁ σαυρὸς πολιτεύεται , ὃν προσκυνοῦσι πάντα τὰ ἔθνη καὶ λαοὶ , φυλαὶ καὶ γλώσσαι . ὃν ὡς καὶ καυχώμεθα μὲν τῷ μακαρίῳ Παύλῳ , λέγοντες . ἐμοὶ δὲ μὴ ἡγοῖτο καυχᾶσθαι , εἰ μὴ ἐν τῷ σαυρῷ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ . διὸ καὶ ἐπὶ πάντων θυρῶν ἡμῶν τὸ ζωοποιόν σαυρόν , καὶ ἐπὶ τῷ μετώπῳ καὶ ἐπὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν , καὶ ἐπὶ τῷ σώματι , καὶ ἐπὶ τῷ στήθει , καὶ ἐπὶ πᾶσι τοῖς μέλεσιν ἡμῶν , τὴν μετακομίζωμεν , καὶ ὀπλιζώμεθα τῷ ἀήτητον ὅπλον τῶν Χριστιανῶν , τὸν νικητὴν τῷ θανάτῳ , τὴν ἐλπίδα τῶν πιστῶν , τὸ φῶς τῶν σφάτων , τὴν ἀνοικτὴν τῷ πᾶσι δαΐδον , τὸν τὴν αἵρέσεων κατατρέχοντα , τὸ σέρεμα τὸ ὀρθοδόξου πίστεως , τὸ μέγα φυλακτήριον τῶν πιστῶν , τὸ σωτήριον καύχημα τὸ ἐκκλησίας . Τῶν Χριστιανῶν , καθ' ἑκάστην ὥραν καὶ σιγῇ μὴ ἀφελίπων , περιφέροντες ἐν παντὶ τόπῳ . καὶ χωρὶς αὐτῶν μηδὲν ἐπιτελέσωμεν , ἀλλὰ καὶ κοιμώμενοι , καὶ ἀνιστάμενοι , καὶ ἐργαζόμενοι , καὶ ἐσθιόντες , καὶ πίνοντες , καὶ ὀδεύοντες , καὶ θάλασσαν πλέοντες , καὶ ποταμούς ἀβαθαίνοντες , πάντα τὰ μέλη ἡμῶν τῷ ζωοποιῷ

ποιῶν ἑαυτοὺς κατακοσμοῦμεν. Ἐσθ' ἑποτε φοβη-
 θησόμεθα ἀπὸ φόβου νυκτερινῶν, ἀπὸ βέλους πε-
 ποδημένου ἡμέρας, ἀπὸ πρᾶγματος ὃν σκότει
 ἀπορροιαί, ἀπὸ συμπτώματος καὶ δαιμονί-
 μεσημβρινῶν. Ἐὰν πάνποτε τῶτον, ἀδελφε, εἰς
 βοήθειάν σε παραλαμβάνης, καὶ προσελθούσεται
 πρὸς σε κακὰ, καὶ μέγιστος οὐκ ἐγγιγῆ ὃν τῶ
 σκωλώματί σε. Τῶτον γὰρ θεωρῶσα αἱ ἐναν-
 τία δυνάμεις φρίξουσιν, ἀναχωρῶσιν. Οὗτος B
 τῶν εἰδῶλων τὴν πλάνην κατήργησεν. οὗτος τὴν
 οἰκουμένην πᾶσαν ἐφώτισεν. οὗτος τὸ σκότος ἠφά-
 νισεν, καὶ τὸ φῶς ἐπανήγαγεν. Οὗτος τὰ ἔθνη
 συναγαγὼν ἀπὸ δυσμενῶν, καὶ βορρᾶς, καὶ θαλάσσης,
 καὶ ἑσπέρης, εἰς μίαν ἐκκλησίαν, καὶ πίσιν, καὶ
 ἐν βάπτισμα, ἐν ἀγάπῃ συνεδέησεν. Ὡ,
 ποῖον εἶδος, ἢ ποταπὴ γλῶσσα ἐγκωμιάσῃ
 ἀξίως τὸ ἀκαταμάχητον τὸ ὀρθοδόξων τεῖχος, C
 τὸ νικηφόρον ὄπλον τὸ μέγα βασιλέως Χριστοῦ.
 Σταυρὸς, νεκρῶν ἀνάστασις. Σταυρὸς, Χριστιανῶν
 ἐλπίς. Σταυρὸς, χωλῶν βακτηρία. Σταυρὸς,
 πενήτων παραμυθία. Σταυρὸς πλυσίων χαλινός,
 ὑπερηφάνων καθαίρεσις. Σταυρὸς τρόπαιον καὶ
 δαυμόνων, νέων παιδαγωγός. Σταυρὸς ἐμπορίων
 ἐμπορία, ἀπελπισμένων ἐλπίς, πλεόντων κυ-
 βέρνησις. Σταυρὸς χαμαζομένων λιμὴν, πολε-
 μευμένων τεῖχος. Σταυρὸς πατὴρ ὀρφανῶν, δι-
 καίων σύμβουλος. Σταυρὸς θλιβομένων παράκλη-
 σις, νηπίων φύλαξ, ἀνδρῶν κεφαλὴ, πρεσβυ-
 τέρων ἐσθλός. Σταυρὸς φῶς πᾶσι ὃν σκότει κατε-
 μένων. Σταυρὸς βασιλέων μεγαλοπρέπεια, βαρ-
 βάρων φιλοσοφία. Σταυρὸς δούλων ἐλευθερία,
 ἀπαιδευτῶν σοφία. Σταυρὸς προφητῶν κήρυγμα.
 Ἀποστόλων σύνδρομος. μαρτύρων καύχημα. E
 Σταυρὸς παρθέτων σωφροσύνη. ἱερέων χαρά.
 Σταυρὸς ἐκκλησίας θεμέλιος, οἰκισμένης ἀσφα-
 λεια. Σταυρὸς νῶν εἰδῶλων καθαίρεσις, Ἰουδαίων
 σκάνδαλον. Σταυρὸς ἀδυνάτων δύναμις, νοσούν-
 των ἰατρός. Σταυρὸς λεπρῶν κάθαρσις, παρα-
 λυτικῶν ἀνόρθωσις. Σταυρὸς πεινόντων ἄρτος.
 διψάντων πηγὴ. Σταυρὸς, μοναζόντων θάρσος,
 γυμνητευόντων σκέπη. Οὕτως ὅτιν οὗ παγεῖς ὃν F
 μέσῳ τῇ οἰκουμένης, καὶ φυτευθεῖς ἐν τῷ κρανίῳ,
 καὶ ὁ θύς βλαστήσας τὸ βότρυον τῇ ζωῆς. Ἐν τῇ
 τῷ τῷ ἀγίῳ ὄπλῳ διέρρηξε Χριστὸς τὴν παμφά-
 γον τῇ αἰδοῦ γαστέρα, καὶ τὸ πολυμήχανον τῇ
 Διαβόλῃ ἐνέφραξεν εἶδος. Τῶτον ἰδὼν ὁ θάνα-
 τος τρομάξας καὶ φρίξας, πάντας, ὅς εἶχε ἀπὸ
 τῇ πρωτοπλάστου, ἀπέλυσε. Τῶτον ὁπλισάμενοι
 οἱ μακάριοι ἀπόστολοι πᾶσαν τὴν δύναμιν τῇ
 Tom. II. Eχθρῶ

& nunquam timebimus à timore no-
 cturno, à sagitta volante in die, à
 negotio perambulante in tenebris, ab
 incurfu & dæmonio meridiano. Hu-
 jus propugnaculo, frater, si adjutus
 fueris, non accedent ad te mala, &
 flagellum non appropinquabit tabernacu-
 lo tuo. Nam hoc signo conspecto, cun-
 ctæ mox adversariæ potestates perterrefa-
 ctæ recedunt. Hoc signum, idolorum
 errorem pessumdedit. Hoc orbem ter-
 rarum illuminavit. Hoc tenebras depu-
 lit, & lucem reduxit. Hoc gentes ab oc-
 casu, & borea, & mari, & oriente col-
 legit, & in unam Ecclesiam, in unam Fi-
 dem, in unum Baptisma in charitate con-
 junxit. Cujusmodi ergo os, aut qualis
 lingua digne laudare poterit hunc orthodo-
 xorum inexpugnabilem murum, victricem
 hanc magni Regis Christi armaturam?
 Crux, resurrectio mortuorum. Crux, spes
 Christianorum. Crux, claudorum baculus.
 Crux, pauperum consolator. Crux, fræ-
 num divitum. Crux, superborum everfio.
 Crux, triumphus adversus dæmones.
 Crux, juvenum pædagogus. Crux, ino-
 pum abundantia, desperantium spes, na-
 vigantium gubernaculum. Crux, flu-
 ctuantium portus, pugnantium murus.
 Crux, orphanorum pater, justorum con-
 siliarius. Crux, afflictorum consolatio.
 Crux, infantium custos, virorum caput,
 senum corona. Crux, lumen eorum,
 qui in tenebris sedent. Crux, Regum
 magnificentia, Barbarorum philosophia.
 Crux, servorum libertas, imperitorum
 sapientia. Crux, Prophetarum prædica-
 tio, Apostolorum comes, Martyrum glo-
 riatio. Crux, Virginum continentia, Sa-
 cerdotum gaudium. Crux, Ecclesiæ fun-
 damentum, orbis terrarum firmamentum.
 Crux, templorum idolorum destructio,
 Judæorum scandalum. Crux, imbecillo-
 rum fortitudo, ægrotorum medicus.
 Crux, leproforum mundatio, paralytico-
 rum erectio. Crux, esurientium panis,
 sitientium fons. Crux, Monachorum
 fiducia, & nudorum tegumentum. Hæc
 est, quæ in medio orbis terrarum defixa
 in loco Calvariæ, mox vitæ racemum
 produxit. In hac pretiosa armatura
 Christus voracissimum Inferni dirupit ven-
 trem, & machinabundum nimisque
 patulum Diaboli os obstruxit. Hac con-
 specta, contremuit & exhorruit mors,
 omnesque, quos à primo homine ad il-
 lud usque tempus victos tenuerat, libe-
 ros dimisit. Hac crucis armatura mu-
 niti Apostoli, omnem inimici poten-
 tiam

tiam conculcarunt, cunctasque gentes suis sagenis ad hujus adorationem attraxerunt & congregarunt. Hac, thoracis loco, amicti milites Christi Martyres, quascunque artes & adinventiones tyrannorum superarunt, & audacter atque intrepide prædicarunt. Hanc sancti bajulantes Monachi, abdicato seculo, ingenti cum gaudio in solitudinibus & montibus, speluncis & terræ cavernis sibi mansiones habitationesque elegerunt. O ineffabilem atque immensam benignissimi Dei bonitatem, qui tot, ac tanta beneficia per Crucem generi humano donavit. Gloria ipsius benignitati, & adoratio, atque imperium in secula. Amen.

Audistis, Carissimi & Christo Dilecti, quæ & quanta sit Crucis potentia, quantæ ejus virtutes, quantaque bona. Hæc siquidem, boni instar gubernatoris, præsentem hanc vitam nostram gubernat, & in pace constituit: hæc futuram quoque nobis vitam æternam conciliat. Hæc rursus pretiosa Crux in secundo adventu Christi, prima in cœlo apparebit, tamquam pretiolum, vivificum, & venerabile, & sanctum magni Regis Christi sceptrum, secundum verbum Domini dicentis: quod *apparebit signum Filii Hominis in cœlo*. Hæc igitur prima apparebit in cœlo cum omni exercitu Angelorum, universam terram illuminans à finibus usque ad fines, super claritatem solis, & adventum Domini annuncians.

Et hæc quidem de Cruce pro præsentī dicta sufficiant. At quæ post eam revelanda erunt, cujusmodi? Excedunt sane ista omnem sermonem, omnem mentem, omnem cogitationem, omnemque narrationem; & universum deterrent auditum. Hei mihi, fratres mei Christo dilecti! Recordatus sum horæ illius, & contremui: & hic finem dicendi facere volebam præ timoris magnitudine, quum ea mecum perpenderem, quæ post vivificam Crucem revelanda erunt. Quis enim ista enarret? aut quis exprimere audeat? quale os enunciare ea sufficiat? quæ lingua eloqui queat? quæ vox explicare valeat? quæ denique auris audire illa poterit? quando enim virtutes cœlorum commovebuntur, quis non commoveatur? quis non horreat, & contremiscat, & abscondat se in hora illa? quando Rex Regum à throno gloriæ suæ exurgens, descendet visitaturus cunctos habitatores orbis, rationem ab eis exacturus una cum servis suis, & bonis quidem ac dignis mercedem redditurus, indignis autem supplicia retribu-

Matth. 24.

Matth. 24.
Luc. 21.

A Εἰς ἄνθρωπον κατεπάτησαν, καὶ πάντα τὰ ἔθνη σαγήνευσαντες συνηγάγον εἰς τὴν τέττε προσωκύνειν. Τῶτον ἀντὶ θώρακος περιβαλλόμενοι οἱ μάρτυρες ἔσονται ἐν Χριστῷ, πάσας τὰς ἐπινοίας τῶν τυράννων κατεπάτησάν, καὶ παρρησίᾳ κηρύξαν. Οἱ τῶτον ἀράμμοι καὶ βασιλεῖς, καὶ ἀρχὴ Χριστὸν ἀποταξάμενοι τὰ ἐν κόσμῳ, ἐν πολλῇ χαρᾷ κατοικῶσιν ἐν ἐρημίᾳ, καὶ ὄρεσι, καὶ ἀπηλάτοις, ἔτι ὅπως τῆς γῆς. ὡς τῆς ἀγαθότητος τῆς ἀμετρήτης καὶ ἀνεκῆστου τῶν οἰκτιρισμῶν τοῦ Θεοῦ. πόσα ἀγαθὰ ἐδώρησάτο, ἀρχὴ ἔσονται, τῷ Ἰησοῦ τῷ ἀνθρώπῳ. δόξα τῇ αὐτῇ φιλανθρωπία, καὶ προσωκύνεισι, καὶ κράτος εἰς τὰς αἰῶνας ἀμήν.

Ηὐχέσασθε, ἀγαπητοὶ καὶ φιλόχριστοι, πόσα ὅτιν ἡ δύναμις τοῦ εὐαγγελίου, πόσα κατορθώματα, πόσα ἀγαθὰ. ἐμπλήσας τὴν ἀπάσαν ἡμῶν ζωὴν οὗτος ὁ καλὸς κυβερνήτης, καὶ εἰρηνύσας αὐτῷ, ἔτι τῆς μελλούσης αἰωνίου ζωῆς πρὸς ξένους ἡμῖν γενομένης. Αὐτὸς γὰρ ὁ τίμιος εὐαγγελίστης, πάλιν ἐν τῇ δευτέρᾳ παρουσίᾳ τοῦ Χριστοῦ πρῶτος μέλλει ἀναφανέσθαι, ὡς τίμιον καὶ ζωοποιόν καὶ σεβάσμιον καὶ ἅγιον σκῆπτρον τοῦ μεγάλου βασιλέως Χριστοῦ. καὶ τὸν λόγον τοῦ δεσποῦς ἐπὶ πάντων. ὅτι φανήσεται ὁ σημεῖον τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ ἔθρῳ. Οὗτος τοίνυν πρῶτος μέλλει φανέσθαι ἐν τῷ ἔθρῳ μετὰ πάσης ἐρατίας ἀγγέλων, φωτίζων πάντας τὸν γλῶσσαν, ἀπὸ περάτων εἰς περάτων, ὑπὲρ τῶν λαμπερότητων τοῦ ἡλίου, καὶ τῶν παρυσίων μηνύων τοῦ δεσποῦς Χριστοῦ.

Καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ εὐαγγελίου, τοσαῦτα. Πρὸς δὲ τὰ μέλλοντα. Οἷα ὑποβάλλωσι πάντα λόγον καὶ ἐννοίαν, ὑπερβαίνουσι πάντας διήγησιν καὶ καταπλήττειν πάντας ἀπολύ. οἱ μοι ἀδελφοὶ με φιλόχριστοι. Εὐμνήσθην τῆς ὥρας ἐκείνης, καὶ ἐτρομάξα, καὶ καταπαύσας τὸν λόγον ἐβελήθην ἀπὸ τοῦ πολλοῦ φόβου, ἐνδυμμένος τὰ μέλλοντα ἀπερὶ ἀποκαλύψεως μέλλουσιν ὀπίσω τοῦ ζωοποιῦ εὐαγγελίου. Καὶ τίς γὰρ αὐτὰ διηγήσεται; ἢ τίς τολμήσῃ λέγειν; ποῖον εἶδος ἀπαγγελίας; ποταπὴ γλῶσσα φθέγγεται; ἢ ποία φωνὴ δηλώσῃ; ἢ ποία ἀκοὴ χωρήσῃ ἐκείνα ἀκούσαι. Ὅτε γὰρ αἱ δυνάμεις τοῦ ἔθρου σαλευθήσονται, τίς ἐσαλευθήσεται; τίς ἐφοβηθήσεται, καὶ τρομάξει, καὶ κρυβήσεται ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ, ὅταν ὁ Βασιλεὺς τοῦ βασιλευμένων ἀπὸ τῆς δόξης αὐτοῦ ἱκανασθῇ, καὶ κατελθὼν ἐπισκέψῃ πάντας τὴν οἰκουμένην, καὶ συναρῇ λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ, καὶ ἀποδοῦναι μισθὸν τοῖς ἀξίοις, τοῖς ὅτι ἀναξίοις τὰς κο-

λάσεις,

λάσφς, ὡς δίκαιος κειτής. Ταῦτα οὖν ἐνθυμέ-
μενος, καὶ φόβῳ συνεχόμενος, τὰ μέλη μου ὡς
λέλυμαι πάντοθεν. οἱ ὀφθαλμοί μου φόβῳ δα-
κρύοι· ἡ φωνή μου ἐκλείπει· τὰ χεῖλη μου πε-
πήγασιν. ἡ γλῶσσά μου κεκόλληται. οἱ λογισμοί
μου σεσιωπήκασιν, Ὁ δὲ πόθος ἀναγκάζει με
εἰπᾶν ὅτι τὴν ὑμῶν ὠφέλειαν. Ἐὖ οὖν φόβος μὲν
κατέχει με, ἐπιτιμᾷ δὲ σιωπᾶν. ὅτι πολὺς ὁ
φόβος ἔστι ὑπέρμερος. Τοιαῦτα γὰρ μεγάλα καὶ
φοβερά· θαυμάσια ἔτε ἐγγύοντο ἀπὸ ἀρχῆς τῆς
κτίσεως, ἔτε θνήσκον ἐν ὅλαις ταῖς θρεῶς. Καὶ
ἄρτι μὲν πολλάκις εἰς ἄφνω θνήσκον ἀσραπὴ ἢ
βροντὴ βανότερα, πάντα ἀνθρώπων ἐκδροῖ, καὶ
πάντες εἰς γλῶσιν κλίνοντο. Καὶ εἰ ταῦτα ἐκδροῖσι
τὰ μικρὰ, πῶς ὑπενέγκωμεν τῆς φωνῆς τῆς σάλ-
πιγγος τῆς σαλπίζουσας ἐκ τοῦ ἔρανός ὑπὲρ πᾶ-
σαν βροντῶν, ἔστι ἔκλυσις πάντας τοὺς ἀπὸ
ἀδάνας κεκοιμημένους, δικάζεις τε καὶ ἀδίκους. Τότε ἐν
τῷ ἁδὴ τὰ ὅσα τὸ ἀνθρωπίνης φύσεως, ἀκρόντα τῆς
φωνῆς τῆς σάλπιγγος, πετρεῖχον μὲν αὐτοῦ,
ζητῶντα ἕκαστον τὰς αὐτῆς ἀρμονίας. Ὅταν οὖν
ἴδομεν πᾶσαν φύσιν ἀνθρώπων, ἐν ῥίπῃ ὀφ-
θαλμοῦ ἀνισταμένων, ἕκαστον ἐκ τῆς πόπου αὐτοῦ,
καὶ ἐπισυναγμένων ἀπὸ περάτων τῆς γῆς ὡς
τὸ κειθῆριον, τίς ὑποίσκει τὸν ποσὸν φόβον καὶ
τρόμον; Κελύσκει γὰρ ὁ μέγας Βασιλεὺς, ὁ ἔχων
ἐξουσίαν πάσης σαρκός· καὶ διδούς ἀποδώσει ἡ γῆ
τοὺς ἐαυτῆς νεκροὺς, ἔστι ἁδὴ τοὺς ἰδίους νεκροὺς.
καὶ εἴτε θηρίον ἐπαράξεν, εἴτε ἰχθὺς ἐμέλισεν,
ἢ ὄρνειον ἥρπασε, πάντα ὡς ἐν ῥίπῃ ὀφθαλμοῦ
ὡς ἔσονται, ἔστι δεῖξ μία σὺν ἀπόλυται. Ὡς,
πᾶς ὑπενέγκωμεν, ἀδελφοί, ὅταν ἴδομεν τὸν πυ-
ρινόν ποταμόν, ὡς περ ἀγείαν θάλασσαν, κατε-
δίοντα τὰ ὄρη ἔστι τὰς νάπας, καὶ κατακλόντα πᾶ-
σαν τὴν οἰκουμένην, καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα; Τό-
τε, ἀγαπητοί, ἐκ τῆς πυρός ἐκείνης οἱ ποταμοὶ
ἐκλείψουσιν, αἱ πηγαὶ ἀφανισθήσονται, ἢ θά-
λασσα ξηρανθήσεται, τὰ ἄστρα ἐκπεσοῦσιν ἐκ
τοῦ ἔρανός, ὁ ἥλιος ἐκλείψει, καὶ ἡ σελήνη με-
ταβληθήσεται εἰς αἷμα, ὁ ἔρανός ἐκλείψει
ὡς βιβλίον. Ὅταν ἴδομεν, ἀδελφοί, τοὺς ἀγγέ-
λους ἀπεσταλμένους, καὶ πετρεῖχον μὲν αὐτοῦ,
καὶ ὀπισσάγοντας τοὺς ἐκλεκτοὺς δούλους
τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ ἀκρῶν ἔρανός ἕως ἀκρῶν αὐτοῦ. ὅταν
ἴδομεν τὸν ἔρανόν καινόν ἔστι τὴν γλῶσιν καινὴν
κατὰ τὸ ἐπαγγελμα αὐτοῦ. πᾶς ὑπενέγκωμεν φι-
λόχοισι. ὅταν ἴδομεν τὸν φοβερόν θρόνον ἐπι-
μαζόμενον. ὅταν ἴδομεν τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου
φανέντα ἐν τῷ ἔρανῳ, καὶ τὸν ζωοποιὸν τανυρόν

A turus, ut justus Iudex. Hæc igitur dum
mente mecum revolve, timore corripun-
tur omnia membra mea, dissolvorque un-
dique: oculi mei præ timore lachrymas
fundunt, vox me deficit, labia mea & lin-
gua mea tamquam sibi conglutinata hærent;
& cogitationes meæ silentium meditantur.
Amor meus in vos ac desiderium, me ad
dicendum, vestræ utilitatis causa compel-
lit; sed timor me retinet, silentiumque
mihi imponit. Ingens quippe timor est at-
que immensus. Talia enim magna, & tam
horrenda admirabilia, neque ab initio con-
tigerunt creaturæ, neque unquam in uni-
versis generationibus accident. Et nunc
quidem sæpe si repente fulgur aliquod, vel
tonitru clarius ac vastius contingat, omnem
subito sui formidine perterret hominem,
cunctique horrore perculsi, in terram nos
inclinamus. Et si tantilla nobis adeo ma-
gnum horrorem incutiunt, quo pacto tunc
sustinebimus, quando tubæ vocem de cœ-
lo audiemus, super quodvis tonitru reso-
nantem, omnesque, qui à seculo obdor-
mierunt, excitantem, justos & injustos.
Tunc omnia humanæ naturæ ossa, ad so-
nitum tubæ confestim exilient, artus suos
juncturasque requirentia. Quumque ipsi
adspexerimus omnem humanam naturam in
momento & ictu oculi resurgentem, quem-
libet ex loco suo, congregarique omnes à
finibus orbis terræ ad judicium: quis ti-
more hujusmodi ac tremore non concutia-
tur? solo enim jussu magni Regis, qui po-
testatem habet omnis carnis, è vestigio ter-
ra suos reddet defunctos, & infernus suos
mortuos: & quidquid vel bestię dilania-
runt, vel pisces devorarunt, vel aves di-
scerpservunt, omnia in ictu oculi resurgent,
& ne unus quidem capillus ipsis deerit.
Quo pacto tunc, fratres, sustinebimus,
quando igneum viderimus fluvium, instar
ferocis maris, montes ac valles devoran-
tem, terramque omnem ac quæcumque in
ea sunt, exurentem? Tunc, carissimi, ab
illo igne deficient fluvii, evanescent fon-
tes, mare exsiccabitur, astra è cœlo deci-
dent, sol deficiet, luna convertetur in san-
guinem, cœlum ut liber complicabitur:
Quum videbimus, fratres, Angelos emis-
sos cum festinatione discurrere, congre-
gatuos electos servos Dei ab extremitate
cœli usque ad extremitatem ejus. Tunc
cœlum videbimus novum, & terram no-
vam secundum promissionem ejus. Quo
pacto sustinebimus, Christi amatores, quan-
do adspexerimus tremendum solium præ-
paratum? quando viderimus Filium homi-
nis in cœlo apparentem, & vivificam crucem
illu-

Dan. 7.

Marc. 13.

illuminantem fines terræ ? Tunc cuncti in sublimi adspicient regium ipsius apparere sceptrum : tunc cognoscent omnes, illico postea ipsum appariturum Regem Regum . In illa hora unusquisque considerabit , quo pacto obviam Judici occurreret , volvetque mente sua ipsius delicta , & nudus atque in cervicem supinus stabit , expectans pronuntiandam contra seipsum sententiam . Tunc quilibet propria ante faciem suam constituta videbit opera , sive bona , sive mala . Tunc qui angustam & arctam ingressi sunt viam , & omnes , qui verè poenitentiam egerunt , quique misericordiae opera coluerunt , quique peregrinos susceperunt , hilares stabunt cum summo gaudio expectantes beatam spem , & apparitionem magni Dei , & Salvatoris nostri Jesu Christi . Veniet enim , ut eos lætificet , qui in vigiliis , orationibus , jejuniis , & eleemosynis decertarunt . Veniet , ut lugentes consoletur . Veniet , ut eos extollat ac lætificet , qui paupertatem propter nomen ejus coluerunt , qui neque mundum , neque ea , quæ in mundo delectabilia sunt , dilexerunt , sed cuncta dereliquentes , ipsi soli servierunt atque adhæserunt . Veniet , non amplius ex terra , sed ex coelo , veluti horribile fulgur . Tunc clamor magnus resonabit , dicens : Ecce Sponsus venit : ecce Judex adest : ecce supremus judicum Judex revelabitur : ecce universorum Deus advenit , ut judicet universam terram , & reddat unicuique secundum opera ejus . Tunc , fratres mei dilecti , à voce clamoris illius contremiscent renes terræ à finibus usque ad fines , & mare , & omnes abyssi . Tunc timor erit & angustia , ac stupor in omnem irruet hominem ex clangore , atque resonantia tubarum , & à metu expectationis eorum , quæ universo supervenient orbi . Tunc virtutes movebuntur coelorum . Tunc Angelorum præibunt exercitus , Archangelorum chori concurrent , Cherubim quoque ac Seraphim multis oculis prædita , in fortitudine proclamabunt : Sanctus ,

Apocal. 4. Sanctus , Sanctus , qui est , & qui erat , & qui venturus est , Omnipotens . Tunc omnis creatura in coelo , & in terra , & sub terra fortiter clamabit : Benedictus , qui venit Rex in nomine Domini . Tunc scindentur coeli , & revelabitur Dominus dominantium , instar fulguris horribilis cum potestate & majestate magna : Et videbit omnis

Apocal. 4.
Isai 6.

Matth. 21.
Marc. 11.

A φωτίζοντα τὰ πέρατα τῆ γῆς . τότε πάντες θεωρήσουσιν ἐν τῷ ὕψει φανέν τὸ βασιλικὸν αὐτοῦ σκήπρον . τότε ὁππινώσετ' ἕκαστος , ὅτι ὀπίσω αὐτοῦ μέλλει φανῆναι ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων . Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐν θυμῷ θήσεται ἕκαστος , πῶς ἄρα ἀπαντήσῃ τῷ Κριτῇ , καὶ εἰς ἃν συνίῃ τὰ ἐαυτοῦ πηλοσμάτα , ἵσταται γυμνὸς καὶ τετραχηνισμῶτος , προσδοκῶν τιτὼ μέλυσαν ἔλθειν κατ' αὐτοῦ .

B ἀπόφασιν . Τότε ὃν θεωρεῖ ἕκαστος τὰ ἴδια ἔργα ἔμπροσθεν τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἵσάμενα , καὶ ἂν τε ἀγαθὰ , καὶ ἂν τε φαῦλα . Τότε οἱ τιτὼ σενίῳ καὶ τεθλιμμένῳ ὁδὸν βαδίσαντες , καὶ πάντες οἱ γνησίως μετανοήσαντες , καὶ πάντες οἱ ἐλεήμονες , & ξενοδόχοι ἵσανται ἱλαροὶ , μὲν πολλῆς χαρᾶς προσδεχόμενοι τῇ μακαρίᾳ ἐλπίδι καὶ ὁπιφάνειᾳ τοῦ μεγάλου Θεοῦ , & Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ .

C Ἐρχεται ὃν , ἵνα ἀφραῖνῃ τοὺς ἀγωνισμῶτας ἐν ἀγρυπνίαις , καὶ προσευχαῖς , & ἐν νηστείαις , καὶ ἐλεημοσύναις . Ἐρχεται , ἵνα ἀφραῖνῃ τοὺς πενθόντας . Ἐρχεται , ἵνα ἀφραῖνῃ καὶ ὑψώσῃ τοὺς πτωχολύσαντας διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ . τοὺς μὴ ἀγαπήσαντας τὸν κόσμον , μήτε τὰ ἐν κόσμῳ τερπνὰ , διὰ πάντα καταλιπόντας , καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσαντας καὶ ἀκολοθήσαντας . Ἐρχετ' ,

D ὃν ἐκ τῆ γῆς , διὰ τῆς ἐρανῆς , ὡς ἀστραπὴ φοβερά . Τότε κραυγὴ μεγάλη γίνεται βοᾶσα καὶ λέγουσα . ἰδοὺ , ὁ Νυμφίος ἔρχετ' . ἰδοὺ , ὁ κριτὴς ὡραγίνετ' . ἰδοὺ , ὁ δικαστὴς τῶν δικαστῶν ἀποκαλύπτετ' . ἰδοὺ , ὁ τῶν ὅλων Θεὸς ἔρχεται καὶ εἶναι πᾶσαν τὴν οἰκομένην , καὶ ἀποδοῦναι ἕκαστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ . Τότε ἀδελφοί μου ἀγαπητοί , ἐκ τῆς κραυγῆς ἐκείνης τρομαχθῶσιν οἱ νεφροὶ τῆς γῆς , ἀπὸ περάτων ἕως περάτων αὐτῆς , & ἡ θάλασσα , καὶ πᾶσαι ἄβυσσοι . Τότε ἔσται φόβος , καὶ σφοδρὰ . & ἕκαστος λήψετ' ὅσα πάντα ἄνθρωπον ἐκ τῆς κραυγῆς ἐκείνης καὶ τοῦ ἥχου τῶν σαλπίνγων καὶ ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκομένῃ . Τότε ἀδυναμίας τῶν ἐρανῶν σαλευθήσονται . τότε πωτρεύουσαι στρατιαὶ τῶν ἀγγέλων , χοροὶ Ἀρχαγγέλων συντρέχουσι , τὰ Χερουβίμ καὶ τὰ Σεραφίμ τὰ πολυόμματα ἐν ἰσχύϊ κράζουσιν . ἅγιος , ἅγιος , ἅγιος , ὁ ὢν , καὶ ὁ ὢς , καὶ ὁ ἐρχόμενος , παντοκράτωρ . Τότε πᾶν κτίσμα ἐν τῷ ἔρεινῳ , & ἐν τῇ γῇ , καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς ἐν δυνάμει βοᾶσιν . ὁ λογιζόμενος ὁ ἐρχόμενος Βασιλεὺς ἐν ὀνόματι Κυρίου . Τότε χιολήσονται οἱ ἐρανοὶ , καὶ ἀποκαλυφθήσεται ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων , ὡς ἀστραπὴ φοβερά , μετὰ δυνάμεως πολλῆς

λῆς καὶ δόξης ἀνεκὰς· Καὶ ὁ ἴψος πᾶς ὁ ὀφθαλμὸς, καὶ οἵτινες αὐτὸν ἔξεκέντησαν· καὶ κοίλον ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς· Τότε ὁ ἔρᾶνος καὶ ἡ γῆ εἰς φυγὴν τραπήσονται, καὶ ὡς Ἰωάννης πρὸς τὸν ἄγγελον, λέγων· εἶδον θρόνον λευκὸν μέγαν, καὶ τὸν καθήμενον ἐπ' αὐτῷ· ἔκθρονος αὐτοῦ ἔφυγον ὁ ἔρᾶνος καὶ ἡ γῆ· τότε καδίσθη ὅτι θρόνος δόξης αὐτοῦ, ὡς αὐτὸς εἶρηκε· καὶ συναχθήσονται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη· Ἄρα ποταπὴ ψυχὴ μέλει ὀρέσθηναι, ἵνα ὑπομείνῃ, ὅταν τεθεσθῶσι θρόνοι, καὶ κριτήριον καθίσῃ, καὶ βίβλοι ἀνοιγῶσι· Τότε δεσώμεθα τὰς ἀνασθημύτας τῶν ἀγγέλων δυνάμεις παρεσώσας κύκλῳ ἐν φόβῳ· τότε ἐνός ἐκάστου τὰ ἔργα ἐνώπιον ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων ἀναγνώσκον· Τότε πληρῶται ἡ προφητεία Δανιήλ, λέγουσα· ἐγὼ Δανιήλ ἐδεώρομαι, ἕως ἃς θρόνοι ἐπέθῃσιν, καὶ ὁ Παλαιὸς ἡμερῶν ἐκάθισεν· τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡσεὶ χιτῶν, καὶ ἡ θρίξ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ὡς ἔειον καθαρὸν· ὁ θρόνος αὐτοῦ, φλόξ πυρός· οἱ τροχοὶ αὐτοῦ, πῦρ φλέγον· ποταμὸς πυρός ἐλκεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ· χίλια χιλιάδες παρεστήκεισαν αὐτῷ· καὶ μυρία μυριάδες ἐλατέρου αὐτοῦ· κριτήριον ἐκάθισεν, καὶ βίβλοι ἠνεῶχθησαν· Μέγας φόβος, ἀδελφοί, ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ, ἔνθα εἰσι γεγραμμένα τὰ ἔργα ἡμῶν, καὶ οἱ λόγοι ἡμῶν, καὶ ἃ ἐπράξαμεν ἐν τῷ βίῳ τούτῳ, καὶ ὀνομάσαμεν ὑπολαμβάνοντες τάχα λανθάνειν τὸ Θεὸν τὸν ἐπάζοντα καρδίας καὶ νεφρῶν, καὶ ἀναγεγραμμένα πάντα αἱ πράξεις ἡμῶν, καὶ αἱ ἐκδυμῆσες πάντων καὶ τὴν φωνήν, καὶ τὴν ἀγαθαί· Ὡς πόσον δακρύων χεῖρ ἡμῶν ὅταν ὥραν ἐκείνῃ, καὶ ἀμελέμεν; Διὰ τὸ δακρύων δύναται τις ἔξαλείπειν τὰ γεγραμμένα ἐν ταῖς βίβλοις ἐκείναις ἐγκλήματα, ἄλλος τε καὶ δι' ἐλεημοσύνης· Πόσα μέλλομεν στενάξαι τότε, καὶ ἐλεεινὰς δακρύσαι, ὅταν ἴδωμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν τὴν πόρρην τῆς ἔραν βασιλείας; ὅταν δεσώμεθα τὰς φοβερὰς κολάσεις φαινομένης; μέσον δὲ τῶν πάντων τὴν τῶν ἀνθρώπων φύσιν, ἀπὸ τῆς πρωτοπλάστου Ἀδὰμ, ἕως τῆς ἡμετέρας πάντων ὑστερον, καὶ πάντας ἐπὶ πρόσωπον προσκυνοῦντας· Τότε πληρωθήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος· Ἰδὲ ἐγὼ, λέγει Κύριος, ὅτι ἐμοὶ καμψαὶ πᾶν γόνυ ἐπερανίων, καὶ ἐπιγείων, καὶ καταχθονίων, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἑξομολογήσεται·

Τότε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, πᾶσα ἡ ἀνθρωπότης ἱσαμένη μέσον τῆς βασιλείας καὶ τῆς κεί-

A oculus, & qui eum pupugerunt : & plangent super eum omnes tribus terre.

Apocal. 1.

Tunc coelum & terra in fugam vertentur, sicut Joannes præsignavit, dicens : Vidi solium candidum magnum, & sedentem super illud, à cuius conspectu fugit coelum & terra : Tunc sedebit super solium gloriæ, sicut ipse dixit : & congregabuntur coram eo omnes gentes.

Apoc. 20.

B nam igitur subsistere poterit anima, quando throni ponentur, & iudicium sedebit, & libri aperientur : Tunc videbimus innumerabiles Angelorum virtutes cum timore circumstantes. Tunc uniuscujusque opera coram Angelis & hominibus legentur.

Tunc implebitur prophetia Danielis, dicens : Ego Daniel adspiciebam, donec Throni positi sunt, & antiquus dierum sedit.

Dan. 7.

C Vestimentum ejus candidum ut nix, & capillus capitis ejus sicut lana munda. Thronus ejus, flamma ignis : rotae ejus, ignis accensus.

Fluvius igneus egrediebatur ante eum. Millia millium ministrabant ei, & decies centena millia assistebant ei.

D Iudicium sedit, & libri aperti sunt. Magnus in hora illa pavor erit, fratres, ubi scripta sunt opera nostra, & sermones, & quaecumque in hac vita gessimus, arbitantes latere Deum, scrutatorem renum ac cordium : ubi descripta erit nostra quaecumque operatio & cogitatio, sive mala, sive bona.

E O quam multis indigemus lacrymis propter illam horam, & negligimus. Per lacrymas enim potest quis delere quaecumque in libris descripta sunt delicta, alius vero per eleemosynas.

O quantopere tunc suspirabimus, ac miserabiliter plorabimus, quando propriis oculis intuebimur ineffabile coelorum regnum !

F quando videbimus horrenda revelari atque apparere supplicia ; medium vero horum omnium humanum genus, à primo formato Adam, usque ad ultimum hominum : cunctosque in faciem procidentes atque adorantes. Tunc implebitur sermo qui scriptus est : Vi-

Isai 45.

Philipp. 2.

vo ego, dicit Dominus : quoniam mihi incurvabitur omne genu, caelestium, terrestrium & infernorum, & omnis lingua confitebitur.

Tunc, fratres mei carissimi, omnis homo constitutus in medio regni & iudicii, inter vitam

vitam & mortem, inter gaudium & necessitatem, cunctique humi obtutum defigentes, nec oculos attollere audentes, coram tribunali se constitutos adspicient interrogari, districteque examinari, præsertim autem ii, qui suam negligenter vitam transegerunt. Dumque hæc intuentur, secum ipsi suas omnes reputant actiones. Deinde & quisque ante conspectum suum propria meditatur opera, sive bona, sive mala. Et qui bonis operibus conspicui fuerint, cum gaudio appropinquabunt tribunali, ut qui sunt coronam recepturi. Quodsi quis atrocibus peccatis obnoxius impoenitens ex hac vita excesserit, tunc ea ante se videns repræsentari, seque ab iis condemnari atque convinci, dolore afflictus dicet: o quomodo non decertavi miser, sed universum tempus meum deperdidi, illudens atque illusus? quomodo poenitentiam non egi? quare fratri meo invidi, eumque odio habui, ac conviciis incesi, & non sum ei reconciliatus? certe, certe ut insipiens feci: & vero audiebam de poenis, audiebam de hoc formidando die. Quomodo, inquam, poenitentiam non egi apud illum, qui tollit peccatum mundi? Verum illusus, annos meos complevi: jejuniis & orationibus intentos adspiciens, subsannabam: qui quidem nunc illustres coram Iudice assistunt, præmia repetentes. Sed quid agam? nam tempus poenitentiae præterit.

Dumque secum ista cogitant, terribilem interim vocem audient Iudicis clamantis & dicentis: ostendite opera, & accipite mercedem. In illa hora commovebuntur omnes hominum ordines, Pontifices & Sacerdotes, & Diaconi, & cuncti Ecclesiæ Ordines, sicut ait Apostolus: singuli resurgent in proprio ordine, ut dent gloriam Deo. Concutientur tunc timore potentes, sapientes & divites, quia instat hora, ut uniuscujusque opera proferantur coram Angelis & hominibus, & unusquisque metat quæ seminavit.

Hei mihi, fratres mei Christo dilecti. Ad reliqua, quæ post hæc fient, vobis explicanda paratus sum; sed timore perculsus impediior, lacrymæque mihi excidunt, & vox mea deficit, dum tremendam hanc narrationem aggredior. Tunc, Christo dilecti, discutitur uniuscujusque sigillum Christianismi, quod per Baptismum accepit in sancta Catholica & Apostolica Ecclesia. Requiriturque ab unoquoque, quomodo incontaminatam fidem custodierit, & signaculum integrum, ac tunicam impollutam, & bonam confessionem, quam coram multis testibus confessus est, dicens: Abrenunciamus

A σεως, μέσον ζωῆς καὶ θανάτου, μέσον χαρᾶς καὶ ἀνάγκης, καὶ πάντες κάτω βλέποντες, μὴ ἀναβύοντες ἑμωρθοῦεν αὐτῷ, τῷ βήματι παραισάμενοι, καὶ ἐπερωτῶμενοι, καὶ δεινῶς ἔξεταζόμενοι, καὶ μάλιστα οἱ ἐν ἀμελείᾳ ζήσαντες. Καὶ ταῦτα θεωρῶντες ἐνθυμῶνται πάσας τὰς πράξεις αὐτῶν. καὶ θεωρεῖ ἕκαστος τὰ ἴδια ἔργα αὐτῷ καὶ τε ἀγαθὰ, καὶ τε φαῦλα. καὶ οἱ μὲν τὰ καλὰ ἔργα ἔχοντες μετὰ χαρᾶς προσεγγίσουσιν τῷ βήματι, ὡς μέλλοντες ἀπολαμβάνειν τὸν στέφανον. εἰ δέ τις χαλεπὰς ἔχων ἀμαρτίας ἀμετανόητος ἐξέλθῃ τῷ βίῳ, τότε θεωρῶν αὐτὰς ἑμπροσθεν αὐτῷ παραισάμενας καὶ κατακρινέσας καὶ ἐλεγχέσας, ὠδυνώμενος λέγει, ὦ πῶς ἐκ ἡγωνισάμην ὁ ἄδελγιος, ἀλλὰ τὸν καιρὸν ἀπώλεσα παίζων καὶ παιζόμενος; πῶς ἔμετανόησα; διατί ἐκ ἡλέησα; διατί ἐφρόνησα τῷ ἀδελφῷ μου; ἐμίσησα. ἐλοιδόρησα, καὶ ἔδιηλάνην. ναὶ, ναὶ ἐπράξα ὡς ἄφρων. ἤκουον δὲ καὶ τὰς κολάσεις. ἤκουον δὲ περὶ ἰαύτης τῆς φοβερᾶς ἡμέρας. διατί ἔμετανόησα πρὸς τὸν ἄλλον τὴν ἀμαρτίαν τῷ κόσμῳ. ἀλλὰ παίζόμενος ἐτέλεσά μου τὰ ἔτη. τὰς νηστεύοντας καὶ προσευχομένους θεωρῶν ἐχλεύαζον. οἵτινες φαρδοὶ παύσανται τῷ κειτῇ ἀπαγνύοντες τὰς μισθούς. ἄρα τί ποιήσω ὅτι ὁ κληρὸς τῆς μετανοίας παρήλθεν.

Ταῦτα δὲ αὐτῷ ἀγαλογιζομένων, ἀκούσας φωνῆς τῆς Κειτῆ τῆς φοβερᾶς, κεκραγόντος καὶ λέγοντος. δείξατε τὰ ἔργα, καὶ λάβετε τὸν μισθόν. ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ σαλευθήσονται πάντα τὰ τάγματα τῆς ἀνθρώπων, ἀρχιερεῖς, καὶ ἱερεῖς, καὶ ἀρχιεπίσκοποι, καὶ πάντα τὰ ἐκκλησιαστικά τὰ τάγματα. καθὼς εἶπεν ὁ Ἀπόστολος. ἐγείρεται ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι, δοῦναι δόξαν τῷ Θεῷ. Τότε σαλευθήσονται φόβῳ διωτάται, σοφοί, καὶ πλάστοι, διότι ἐπέστη ἡ ὥρα, ἵνα ἕκαστος τὸ ἔργον ὅτι ἀπέλων καὶ ἀνθρώπων ἐπιγνώσῃ, καὶ ἕκαστος δεξιῶν, ὡς ἔσπειρεν.

Οἱμοι, ἀδελφοί μου φιλόχριστοι. Δέλω εἰπῆν τὰ μὲν ταῦτα, καὶ ἐκ τῆς φόβου ἀνακόπτομαι, καὶ τὰ δάκρυά μου προβέχουσιν καὶ ἰλιγγίω. φεικτὸν γὰρ τὸ διήγημα. Τότε, φιλόχριστοι, ἐρευνᾶται ἐνὸς ἑκάστου ἡ σφραγὶς τῆς Χριστιανισμοῦ, ὡς ἔλαβεν ἐν τῇ ἀγίᾳ καὶ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ ἀπὸ τῆς βαπτίσματος. καὶ ἀπαγνύεται ἕκαστος, πῶς τὸ πῖσιν ἐφύλαξεν ἀμίσχλον, καὶ τὴν σφραγίδα ἁγίου πνεύματος, καὶ τὴν χιτῶνα ἀμώλυντον, καὶ τὴν καλὴν ὁμολογίαν, ὡς ὁμολόγησεν ὅτι πολλῶν μαρτύρων, λέγοντες. Ἀποτασσόμεθα τῷ Σατανᾷ, καὶ πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ. ἔχι

ἐνί, ἢ δύο, ἢ πέντε· ἀλλὰ πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ Διαβολῆς. Ταύτῃ οὖν τῇ καλῇ ἀποταγῇ ἀπαγόμεθα ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ· καὶ μακάριος ὅς τις ἐφύλαξεν, καθὼς καὶ συνητέθη. Δι' ἐνὸς γὰρ ῥήματος ἀπετάξατο πᾶν ἔργον φαῦλον τοῦ Διαβολῆς· μοιχείαν, πορνείαν, φόνον, ἀκαθαρσίαν, ψευδολογίαν, φθόνον, κλοπὴν, θυμὸν, μνησικαλίαν, ἐχθρὰν, ἔριν, ἀργολογίαν, αἰχρολογίαν, ὑψηφάνειαν, φλακίαν, γέλωτας, κηθαρισμὸς, χορραλίας, ὀρχησμὸς, ὀργὴν, πλεονεξίαν, μισαδελφίαν. ταῦτα, ἃ τὰ τέτων ὅμοια ἀποτάσσεται πᾶς Χριστιανὸς ἐν τῇ ἀγίᾳ κολυμβήθρᾳ. ταύτῃ τῇ ἀποταγῇ ἀπαγόμεθα, ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ, ἀδελφοί.

Ἀλλὰ λαλήσω ἕτερα βέλομαι. πλὴν δὲ κατέχει με φόβος ὁ οὐρανοῦ, καὶ πῶς εἰπεῖν ταῦτα ὅσα ἔχω. Εἰπὼ δὲ ταῦτα ἐν στεναγμοῖς καὶ δακρύων, ὅτι ἔχαπαί εἰσι. ἔγδ' ὅτι χωρὶς δακρύων ἐξηγήσασθαι ταῦτα. Τότε μετὰ τὸ ἐρβυνηθῆναι ἕκαστον ὑπὲρ ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων, καὶ καταρνηθῆναι πᾶσαν ἀρχὴν καὶ ἰουσίαν, καὶ πάντες οἱ ἐχθροὶ τοῦ Θεοῦ τεθώσιν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. τότε λοιπὸν, καθὼς εἶπεν ὁ Κύριος, ἀφοεῖ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ὥστε ὁ ποιμὴν ἀφοεῖται τὰ πρόβατα ἀπὸ τοῦ εἰσφῶν. καὶ σήσεται αὐτὸν τὰ πρόβατα ἐκ δεξιῶν, τὰ δὲ εἰσφῶν ἔξω ἀωνύμων. Καὶ τὰ μὲν πρόβατα, τὰ ἔχοντα τοὺς καλὰς καρπὺς, τὰ ἐπιγινώσκοντα τὸν καλὸν Ποιμῆνα, τὰ φυλάξαντα τὴν σφραγίδα αὐτοῦ ἀδραστον, τὰ ἀκολοῦθῆσαντα τῷ Ποιμῆνι αὐτοῦ τῷ ἐπὶ ὁδοῦ, δεῦτε ὀπίσω μου, τὰ μὴ μιάναντα τὴν πίσιν μετὰ τῶν αἰρετικῶν, ταῦτα τὰ πρόβατα σήσεται ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ. τὰ δὲ εἰσφῶν, τὰ ἀκαρπα, ὅσα τὸν Ποιμῆνα πρῶξιν, τὰ νεμόμενα μετὰ τῶν αἰρετικῶν, καὶ τὴν ἀγίαν πίσιν μιάναντα, οἵτινες ἐσκήρτισαν ἀτακτως, ἐξύψησαν, ἐχόρδαζον, καὶ σωρεύσαντες τὸ ΟΥΑΙ, ἔξῃλθον τῆ βίης, πάντες ἔργα ἀγαθοῦ ἔρημοι, πάσης δὲ ἁμαρτίας πεπληρωμένοι, ὅς ἰδὼν ὁ Κύριος ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ, ἀποσρέψει τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἀπ' αὐτῶν. Τότε λέγει τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ· δεῦτε, οἱ ἀλογημένοι ὁ Πατὴρ μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν. δεῦτε, οἱ υἱοὶ τοῦ φωτός. δεῦτε, οἱ τῆ ἐμῆς βασιλείας κληρονόμοι. δεῦτε, οἱ δὲ ἐμὲ πενάσαντες, καὶ διψήσαντες; οἱ μὴ ἀγαπήσαντες τὸν κόσμον, μηδὲ τὰ ἐν κόσμῳ. δεῦτε, οἱ δὲ ἐμὲ καταλιπόντες τὸν κόσμον, συγγενεῖς καὶ φίλοις, γονεῖς καὶ τέκνα. δεῦτε, οἱ ἐν ἐρημίᾳ, καὶ ὄρεσι, καὶ σπηλαίοις, καὶ ταῖς ὁπάς

A Satanæ, & omnibus operibus ejus: non uni, aut duobus, vel quinque; sed omnibus operibus Diaboli. Hæc igitur pulchra abrenunciatio exigetur à nobis in illa hora: & beatus, qui illam ita servaverit, sicut pollicitus est. Uno enim verbo cuncta quæ dicuntur mala Diaboli opera abrenunciavit: puta, adulterium, fornicationem, homicidium, immunditiam, mendacium, invidiam, furtum, excandescentiam, iram, inimicitiam, contentionem, otiosum eloquium, turpes sermones, superbiam, lasciviam, risus, cithararum lusus, choreas, saltationes, iram, avaritiam, odium in fratres, & omnium malorum ultimum ac primum idololatriam, & incantationem. Quibus omnibus, & horum similibus abrenunciat Christianus quicumque in sancto Lavacro. Hæc abrenunciatio requiretur à nobis, fratres, in illa hora.

C Sed & alia vellem exponere: verum timore ac dolore impediatur, ne loquar. Dicam tamen hæc cum lacrymis & suspiriis, quandoquidem extrema sunt: non enim possibile est absque lacrymis illa effari. Tunc postquam unusquisque coram Angelis & hominibus discussus examinatusque fuerit, & omnis dominatio ac potestas evacuata, cunctique inimici Dei sub pedibus ejus subjecti fuerint: tunc, ut ait Dominus, segregabit eos ab invicem, sicut segregat pastor oves ab hœdis: & oves quidem statuet a dextris: hœdos vero a sinistris: oves nimirum, quæ bonos fructus fecerint, & bonum pastorem noverint, quæ signaculum suum integrum impollutumque servaverint, & pastorem suum sequutæ fuerint, dicentem: venite post me, quæ fidem vestram cum hæreticis non polluistis: has, inquam, oves a dextris statuet. Hœdos vero, qui sunt infructuosi, qui pastorem exacerbaverunt, qui cum hæreticis pasti sunt, qui sanctam fidem coinquinaverunt, qui saltationibus atque deliciis dediti fuerunt, qui universum vitæ suæ tempus in choreis, & immisericordia consumpsere, omnisque operis boni expertes, peccatorumque pleni fuerunt: hos, inquam, hœdos videns Dominus in illa hora, avertet oculos suos ab eis. Tunc dicet iis, qui a dextris sunt: Venite benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum: venite filii lucis: venite regni mei hæredes: venite, qui propter me esuristis & sitistis, qui mundum non dilexistis, neque ea, quæ in mundo sunt: venite, qui propter me mundum reliquistis & consanguineos, & amicos, & parentes & filios: venite, qui in solitudinibus & montibus & speluncis & caver-

1. Cor. 15.

Matth. 25.

Matth. 25.

nis terræ habitastis : nunc unā cum Angelis in coelis inhabitate . Tunc dicet & iis qui à sinistris sunt : Discedite à me maledicti , odio habiti , immisericordes , fratrum Christi que ocores : sicut misericordiam non habuistis , ita nec vos misericordiam obtinebitis . Sicut vocem sanctorum meorum Evangeliorum ac beatorum discipulorum non audistis : ita neque ego voces vestras audiam . Deliciis super terram dediti fuistis , bona in vita vestra recepistis . Ego quidem singulis diebus per sanctas meas Scripturas clamabam : vos autem hæc audientes , eos qui legebant , deridebatis .

Matth. 25. Nunc igitur dico : nescio vos : discedite à me maledicti in ignem æternum , paratum Diabolo & angelis ejus . Et abibunt hi in supplicium æternum .

Declarabo autem vobis , fratres , diversa esse tormentorum genera , quemadmodum ex Evangelio novimus . Sunt enim tenebræ exteriores : unde liquet , & alias esse interiores . Gehenna ignis , locus alius . Stridor dentium , locus proprius . Vermis non dormiens , locus alius . Stagnum ignis , locus alius . Ignis inextinguibilis , propria regio . Fluvius igneus , locus alius . Hisce suppliciorum locis distribuuntur miseri , quisque pro peccatorum suorum modo . Quemadmodum autem peccatorum sunt differentiae , ita & tormentorum varietates . Nimirum aliter torquetur mœchus , aliter fornicator : aliud est homicidæ supplicium , & aliud furis & ebriosi . Qui autem hæresi polluti fuerint , audient illud : Tollatur impius , ne videat gloriam Dei . Qui verò inter se inimicitias foveant , nec secum in hac vita reconciliati fuerint , inexorable iudicium subibunt . Qui autem fratres odio habent , in tenebras transmittentur exteriores , ut qui Christum odio habuerint dicentem : Diligite alterutrum , & remittite mutuo peccata . Væ fornicatori , adultero , & ebrioso . Væ incantatoribus , veneficis , & iis , qui cum tympanis & choris vinum bibunt . Væ iis , qui blasphemis hæreticis consentiunt . Væ illis , qui divinas sacrasque contemnunt Scripturas . Væ iis , qui tempus poenitentiae perdunt in vagationibus & in risibus : quærent namque hoc ipsum , quod perperam consumserunt , nec invenient : & exclamabunt cum lacrymis & multis doloribus , nec misericordiam consequentur . Væ iis , qui justificant impium pro muneribus . Væ iis , qui aliena rapiunt . Et ut paucis cuncta perstringam , væ iis omnibus , qui à sinistris statuentur : quia obtenebra-

A ἡ γῆς οἰκῆσαντες . νῦν οἰκῆσατε μετὰ τῶν ἀγγέλων ἐν οὐρανοῖς . Τότε λέγει ὁ πῶς ἔξ ἀριστερῶν . πορεύεσθε ἀπὸ ἐμοῦ , οἱ κατηραμένοι , μεμισημένοι , οἱ ἀνελεήμονες , καὶ μισαδελφοί , καὶ μισόχριστοι . ὅδε ἡλεήσατε , ὅδε ἐλεηθήσεσθε . ὅδε ἡκῆσατέ με τῶν ἀχράντων ἀγγελίων , καὶ τῶν μακαρίων μαθητῶν . ὅδε ἐγὼ ἀκῆσομαι ὑμῶν . ἐβυθήσατε ἐπὶ τῆς γῆς , ἀπελάβετε τὰ ἀγαθὰ ἐν τῇ ζωῇ ὑμῶν .

B Εγὼ δὲ καθ' ἑκάστην ἡμέραν , ἀφ' ἧς ἀγίων με Γραφῶν , ἐβόων . καὶ ἀκῶντες ὑμεῖς ἐχλιδάζετε τοὺς ἀναγινώσκοντας . καὶ νῦν λέγω λοιπὸν , ὅδε οἶδα ὑμᾶς . πορεύεσθε ἀπὸ ἐμοῦ , οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον , τὸ ἡτοιμασμένον τῷ Διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ . καὶ ἀπελθόντες ἔτι εἰς κόλασιν αἰώνιον .

Δηλώσω δὲ ὑμῖν , ἀδελφοί μου , καὶ περὶ τῆς ἀφροσύνης τῆς κολάσεως , καθὼς ἐν τῷ ἀγγελίῳ ἡκῆσαμεν , ἔστιν οὖν σκοπὸς ἑξώτερον , δῆλον δ' ὅτι καὶ ἐσώτερόν ἐστιν . Γέεννα ἔστι πυρὸς , τόπος ἄλλος . Βρυγμὸς ὀδόντων , τόπος ἴδιος . Σκώληξ ὁ ἀκοίμητος , τόπος ἄλλος . Ἡ λίμνη ἔστι πυρὸς , τόπος ἕτερος . Τὸ ἄσβεστον πῦρ , ἰδίᾳ χώρα . Ὁ πυρινὸς ποταμὸς , τόπος ἕτερος . Ἐν ταύταις ταῖς κολάσεσι καταμερίζονται οἱ ἐλεεινοί , ἕκαστος πρὸς ἀναλογίαν τῆς πηλοσμενίας αὐτοῦ . Καὶ ὥστε εἰς ἀφροσύνην ἀμαρτιῶν , ἔτι καὶ ἀφροσύνην κολάσεως . τισίν , ἄλλως κολάζεται ὁ μοιχὸς , ἄλλως ὁ πόρνος , καὶ ἄλλως ὁ φονεὺς , καὶ ἄλλως ὁ κλέπτης καὶ μέθυστος . Ὅσοι δὲ ἐν ἀρέσῃ ἐμολύνθη , ἀκῶνται ὅτι , ἀρδήτω ὁ ἀσεβὴς , ἵνα μὴ ἴδῃ τὴν δόξαν Κυρίου . Οἱ δὲ ἔχοντες μετ' ἀλλήλων ἔχθραν , καὶ ἐδινάγησαν ἐν τῷ βίῳ , ἀπ' ἀγνότητος κρίμα δέξονται . Καὶ οἱ μισαδελφοὶ εἰς τὸ σκοπὸς τὸ ἑξώτερον πεμφθήσονται , ὡς μισήσαντες Χριστὸν , τὸν εἰπόντα . ἀγαπάτε ἀλλήλους , καὶ συγχωρεῖτε ἀλλήλων τὰ ὀφθαλμώματα . Οὐδὲ τῷ φιλοπόρνῳ , τῷ μοιχῷ , τῷ μεθύσῳ . ἔτι τοῖς φαρμακοῖς , καὶ τοῖς μένταις , καὶ τοῖς πίνουσιν τὸν οἶνον μετὰ τυμπάνων ὅτι χορῶν . ἔτι τοῖς σιωπολογῶσι μετὰ τῶν βλασφημῶν ἀρετικῶν . ἔτι τοῖς ὑβρίζουσι τὰς Θείας καὶ ἱερὰς Γραφάς . ἔτι τοῖς ἀπολύουσι τὸν καθρὸν τῆς μετανοίας εἰς μετεωρισμὸς καὶ γέλωτας . ζητήσουσι γὰρ , ὅτι ἔχοντες τὸν καιρὸν , ὃν κακῶς ἔδωκεν ὁ κύριος . καὶ βοηθήσουσι μετὰ δακρύων καὶ ὀδυρμῶν πολλῶν , καὶ ἐμὴ δέξονται ἔλεος . ἔτι τοῖς δικάζουσι τὴν ἀσέβειαν , ἐνεκα δώρων . ἔτι τοῖς ἀρπάζουσι τὰ ἀλλότρια . Καὶ ἵνα σωθῶμεν εἰπω . ἔτι πᾶσι τοῖς ἔξ ἀριστερῶν λαχῶσιν , ὅτι σκοτιαθήσονται , καὶ βο-

μάχοι, & τοὺς ὀδόντας τείξοι, ὅταν ἀκούσῃς
τὸ, ὅτι οἶδα ὑμᾶς. Τότε λοιπὸν ἀπελαύνονταί,
μετὰ μεγάλης φόβου, ἀπὸ τοῦ βήματος τοῦ φεικτοῦ,
& τοῦ θαδίδου εἰς τὰς τοῦ θανάτου χεῖρας, ἵνα
ποιμῶνι αὐτοὺς, καθὼς γέγραπται. Οὐδυνῶν ἢ
διήγνοις, ἀδελφοί μου φιλόχρηστοι, & φεικτοὶς
καὶ φοβεραῖς ὥρας κλείνῃς. Οἱμοι, ἀδελφοί, τίς
πολυήσθ' διηγνήσας; ἢ τίς βασιλεὺς ἀκούσας τοῦ φο-
βεράν κλείνῃ διήγνοις; Οἱσοὶ δάκρυα βέλεσθε
ἐκ χεῖν, δεῦτε, ἀκούσατε τί ὑμᾶς περὶ αὐτοῦ. &
μὴ ἀμελήσωμεν τὴν σωτηρίαν ἡμῶν.

Τότε χωρίζονται ἀπ' ἀλλήλων, ὁπίσκοποι
ἀπὸ σινοεπισκόπων, πρεσβύτεροι ἀπὸ συμπρεσβυ-
τέρων. τότε χωρίζονται τὸν ἐλεεινὸν ἐκείνον χωρισ-
μὸν, ἱερεῖς ἀπὸ ἱερέων, καὶ ἀρχιερεῖς ἀπὸ σινο-
αρχιερέων, καὶ ἱεροφάνταις ἀπὸ ἀναγνώσται ἀπὸ τοῦ
ὁμοίου αὐτοῦ. τότε ἀφ' χωρίζοντο οἱ ποτε βασιλεῖς,
καὶ κλαύουσιν ὡς νήπια, καὶ τήνοντα ὡς τετράπο-
δα. τότε στενάξουσιν ὑπαρχοὶ, καὶ ἀποβλέψουσιν ἐν-
θεν καὶ κείθεν, & τὸν βοηθῶντα ἔχ' ἀείδουσιν. Οὐτε
γὰρ πλῆθος φαίνεται ἐκεῖ, ὅτε κόλακες παύσαν-
ται. Τότε ἀφ' χωρίζονται οἱ ἐν ἀμελείᾳ ζήσαν-
τες μοναχοί, οἱ τὸν κόσμον τάχα μισήσαντες καὶ
κοσμικὰ φρονήσαντες. Τότε διαχωρίζονται γονι-
νῆς ἀπὸ τέκνων, πατὴρ καὶ υἱός, μήτηρ καὶ θυγά-
τηρ, φίλοι ἀπὸ φίλων, καὶ συγγενεῖς ἀπὸ συγ-
γενῶν. Τότε ἀποχωρίζονται ἀνδρόγυνα ἐλεεινά,
τὰ μὴ φυλάξαντα τὴν κοίτην ἀμίαντον. Ἀλλὰ πα-
ρεάσω τὰ πολλὰ διηγνῶμαι. & γὰρ σινοέχει με φό-
βος ἐν ταύτῃ τῇ διηγνήσει. Τότε ἐλαυνόμενοι καὶ
τυπόμενοι ἀπὸ ἀγγέλων ἀγγέλων ὡς δαίμονες, καὶ τοὺς
ὀδόντας τείξουσιν καὶ πυκνὰς σφραγίσμενοι εἰς τὰ ὀπίσω,
προσεγγίζουσι τῷ χαλεπῷ τόπῳ ἐκείνῳ, ὅπου
πάλιν ἀφ' χωρίζονται εἰς ὅλας τὰς κολάσεις. Τότε
θεωρῶντες τὴν παντελὴ ἀπόφασιν, ὁσέθενος ὄντος τοῦ
κατακαλῶντος ὑπὲρ αὐτοῦ, ὅτι ἀνεῖν ἐχόντων
ὁσὲ ἐλπίδα ἀνακάμψαι. Τότε ὁλολύζοντες, λέ-
γουσιν. ὦ, πόσον καρπὸν ἀπώλεσαμεν ἐν ἀμελείᾳ
ζήσαντες; πῶς ἐκπαύξεν ἡμᾶς ὁ μέγαιος βίος;
πῶς ἄλλως θεωρῶντες ἀγωνιζομένους, ἡμεῖς ὅτι
ἠγωνισάμεθα; πῶς τὴν ἀγίαν Γραφὴν ἠκούσαμεν,
καὶ ἐγενώμεθα, & ἐχλαδίσθημεν τοὺς ἀναγινώσκον-
τας αὐτάς. Ἐκεῖ ὁ Θεὸς ἐλάλει ἀπὸ τῆς ἀγίας
αὐτοῦ γραφῆς, καὶ ὁ προσηύχον. νῦν δὲ ἡμεῖς
βοῶμεν, καὶ αὐτὸς ἀποστέλλει τὸν προσηύχον αὐτοῦ ἀπὸ
ἡμῶν. Τί ὠφέλησαν ἡμᾶς τὰ περὶ τὸν κόσμον;
ποῦ ὁ πατήρ, ὁ ἀνέστης ἡμῶν; πῶς ἡ μήτηρ, ἡ
ὠδινήσασα; πῶς τὰ τέκνα; πῶς οἱ φίλοι; πῶς ὁ
πλῆθος; πῶς οἱ δόρυβοι & τὰ αἶμα; πῶς ὁ πολὺς

A nebrabuntur, & contremiscent, dentibus-
que stridebunt, quando illud audient: ne-
scio vos. Tunc propellentur cum magno ti-
more ab horrendo Tribunali, & tradentur
in manus mortis, ut depascat eos, sicut
scriptum est. Non sine lacrymis & doloribus
fratres mei Christo dilecti, enarrari potest
hora illa terribilis & horrenda. Væ mihi,
fratres, quis audeat illam exponere? aut
quis eam persequendo sufferre poterit? Qui-
cumque lacrymas profundere vultis, acce-
dite, audite, quæ vobis superventura sunt,
& nostram ne negligamus salutem.

Tunc separabuntur ab invicem, Epi-
scopi à Coepiscopis, Presbyteri à Compre-
sbyteris. Tunc separabuntur misera illa se-
paratione, Sacerdotes à Sacerdotibus, Dia-
coni à Condiaconis, Hypodiaconi & Lecto-
res à suis sociis. Tunc separabuntur qui ali-
quando Reges exstiterunt, & plorabunt velut
infantes, abigenturque velut quadrupedia.
Tunc ingemiscunt Principes, & huc illuc-
que respicient, nec ullum reperient adju-
torem. Neque enim ibi divitiæ apparebunt,
neque assentatores assistent. Tunc separa-
buntur qui negligenter vitam traduxere mo-
nachi, & mundum quidem statim odio ha-
buere, sed mundana cogitarunt. Tunc se-
parabuntur à filiis parentes, pater à filio,
mater à filia, amici ab amicis, consangu-
inei à consanguineis. Tunc separabuntur
miseri conjuges ab uxoribus, qui connubii
sui thorum non servarunt immaculatum.
Verum multa hic dicere omittam, quia ti-
more atque tremore ab eorundem narratio-
ne impediatur. Tunc à truculentis angelis
profligati ac cæsi propellentur, dentibusque
stridentes & crebrius post tergum respicien-
tes, ad locum illum amarum appropinqua-
bunt, ubi rursus ad omnia supplicia disper-
gentur. Tunc sententiam omnino subi-
bunt, cernentes se undequaque dereli-
ctos, omnique spe atque auxilio & inter-
cessione aliorum pro ipsis prorsus destitu-
tos. Tunc ejulantes dicent: oh quo pacto
in negligentia atque torpore tempus no-
strum transegimus! quomodo illudit nos va-
na vita! quomodo alios certantes vidi-
mus, nec ipsi certavimus! quomodo divi-
nas scripturas audientes, irrisimus, legen-
tesque eas contempsimus! Ibi Deus loque-
batur nobis per sanctas suas scripturas, &
non attendebamus. Nunc autem clama-
mus, & ipse suam à nobis faciem aver-
tit. Quid nobis profuerunt deliciae mun-
di? Ubinam qui nos genuit pater? Ubi
quæ nos peperit mater? ubi filii? ubi
amici? ubi divitiæ? ubi turba? ubi
convivia? ubi varii & intempestivi cur-
sus?

Matth. 25.

Psal. 48.

fus ? ubi consanguinei & noti ? ubi reges & potentes ? ubi sapientes & eloquentes ? quomodo nullam ab his utilitatem nobis miseri comparare nequimus ?

Tunc videntes se penitus à Deo & à Sanctis derelictos, cum suspiriis & amaris lacrymis dicent : Valetate Sancti & iusti, à quibus nos sequestrati sumus. Valetate amici & consanguinei. Valetate patres & matres. Valetate filii & filiae. Valetate Apostoli & Martyres & Prophetæ Domini. Vale Monachorum ordo. Vale & tu Domina Deipara, quæ multum pro nobis rogasti, ut salvi fieremus, at nos poenitentiam agere & salvari nolimus. Vale & tu pretiosa & vivifica Crux. Vale paradise voluptatis, quem plantavit Dominus. Vale superna Hierusalem, mater primogenitorum, quæ non habet finem. Vale regnum coelorum. Valetate omnes simul : nullum siquidem vestrum visuri sumus ultra : in iudicium enim tormentorum abituri sumus, finem aut requiem non habentium.

Cæterum abibit unusquisque in præparatum sibi locum, quem quisque sibi præparaverit, nolens poenitentiam agere, & salvari ab ira & ab illa pressura. Audistis, fratres, quid sibi lucrifaciant diligentes, qui in vita sua decertarunt : quomodo verò negligentes, qui poenitentiam agere noluerunt, in terribiles ac intolerabiles poenas dejiciantur. Audistis de horribili hora illa, & de hora ista. Sancta quidem scriptura ab ortu ad occasum in ecclesiis exclamat, dicens : *Venite qui laboratis, & onerati estis, & ego reficiam vos.* Et rursus ait : *Ego sum vita, resurrectio, & veritas.* Hanc igitur viam, & veritatem diligamus, fratres, ut vitam æternam possideamus, in Christo Jesu Domino nostro : quoniam ipsi convenit omnis gloria, honor, & adoratio, una cum ipsius Patre principii experte, & sancto, bono & vivificante Spiritu, nunc & semper, & in secula seculorum. Amen.

Matth. 11.

A καὶ ἀναιρος δρόμος; πῶς οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ γνωστοί; πῶς οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ δυνασταί; πῶς οἱ σοφοὶ καὶ οἱ ῥήτορες; πῶς ἐκ τῶν ἐδεσμάτων ἔχομεν ὠφέλειαν ἡμεῖς οἱ ἔλεεινοί.

Τότε θεωρῶντες ἡ παντελῆ ἐγκατάλειψιν, ἡ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἁγίων, μὴ σεναγμῶ καὶ πικρῶν δακρύων λέγουσι· σῶζεσθε, ἅγιοι καὶ δίκαιοι, ἵνα ὡς ἡμεῖς ἐχωρίσθῃμεν. σῶζεσθε, φίλοι καὶ συγγενεῖς. σῶζεσθε, πατέρες καὶ μητέρες. σῶζεσθε, υἱοὶ καὶ θυγατέρες. σῶζεσθε, ἀπόστολοι, καὶ μάρτυρες, καὶ προφῆται Κυρίου. σῶζε, ἡ τάγμα τοῦ μοναχῶν. σῶζε καὶ σύ, Δέσποινα Θεοτόκε, ἡ πολλὰ ὡς καλῶσα ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα σωθῶμεν, ἀλλ' ἡμεῖς οὐκ ἠδεγήσαμεν μετανοήσας καὶ σωθῆναι. σῶζε καὶ σύ, τίμιε καὶ ζωοποιέ σαυρὲ. σῶζε, ὁ ὡς δέσποτος τῆς τρυφῆς, ὃς ἐφύτευσεν ὁ Κύριος. σῶζε, ἡ ἁγία Ἰερουσαλὴμ, ἡ μήτηρ τῶν πρωτοτόκων, ἡ μὴ ἔχουσα τέλος. σῶζε, ἡ βασιλεία τοῦ ἔθους. σῶζεσθε, πάντες οὐμῶς. Οὐκ ἔστι γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν θεασόμεθα τίνα ἔξ ὑμῶν· εἰς κείσιν γὰρ κολάσεως ἀπερχόμεθα μὴ ἔχουσαν τέλος ἢ ἀνεσθῆναι.

Καὶ λοιπὸν ἀπέρχεται ἕκαστος εἰς τὸν ἡτοίμασμένον αὐτῷ τόπον, ὃν ἡτοίμασεν ἑαυτῷ ἕκαστος, μὴ δελήσας μετανοήσας, καὶ λυτρωθῆναι ἐκ τῆς ὀργῆς καὶ τῆς ἀνάγκης ἐκείνης. Ἠκούσατε, ἀδελφοί, τί μέλλουσιν δοῦν οἱ ἀποστασάντες καὶ ἀγωνισάμενοι ἐν τῇ ζωῇ αὐτῇ· οἱ ἀμελέντες δὲ καὶ μὴ μετανοήσαντες πῶς μέλλουσιν ἀποπεμφθῆναι εἰς τὰς δαίνας καὶ ἀφορήτους κολάσεως. Ἠκούσατε πάλιν τῆς φοβερᾶς ὥρας ἐκείνης, ἥτις ἐστὶ τῆς ὥρας. Ἡ ἁγία Γραφή, ἀπὸ ἀναπολῶν ἕως δυσμῶν, ἐν ταῖς ἐκκλησίαις βοᾷ, καὶ λέγει· δεῦτε, οἱ κοπιῶντες ἐπεφορτισμένοι, καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς. Καὶ πάλιν λέγει· ἐγὼ εἰμι ἡ ζωή· ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ἀλήθεια. Ταύτῃ οὖν τῇ ὁδῷ ἐστὶ ἡ ἀλήθεια ἀγαπήσωμεν, ἀδελφοί, ἵνα ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσωμεν, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Οὐ γὰρ αὐτῷ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ ἀνάρχῳ αὐτοῦ Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

ΛΟΓΟΣ ΚΑΤΑ ΑΙΡΕΤΙΚΩΝ, ΕΝ
Ω ΚΑΙ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ ΕΚ ΦΑΝΕΡΩΝ
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΤΕ ΜΑΡ-
ΓΑΡΙΤΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥ-
ΝΑΓΟΥΣΑ ΤΟ ΠΙΣΤΟΝ. ΟΤΙ ΔΙ-
ΧΑ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ Η ΑΓΙΑ
ΘΕΟΤΟΚΟΣ ΤΟΝ ΚΥΡΙΟΝ ΚΑΙ ΘΕ-
ΟΝ ΗΜΩΝ ΕΠΙ ΣΩΤΗΡΙΑΣ ΤΟΥ
ΚΟΣΜΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΕΛΑΒΕ ΚΑΙ Ε-
ΚΥΗΣΕ.

SERMO ADVERSUS HÆRETICOS,
IN QUO, TUM EX MARGA-
RITÆ, TUM EX ALIORUM CLA-
RIS ARGUMENTIS OSTENDI-
TUR, CREDENDUM ESSE, SAN-
CTAM DEIPARAM PRÆTER
NATURÆ LEGES DOMINUM AC
DEUM NOSTRUM PRO MUNDI
SALUTE ET CONCEPISSE, ET
PEPERISSE.

ΦΙΛΩ σε ὡς ἀγαθὸν, Δέσποτα, ὅτι,
ὅτε πεινῶ, τρέφει με. Ποδῶ σε τὸν λόγον,
ὅτι ἐν τῇ δίδυμῃ, πηγὴ μοι γίνεται. Ὅσους θέλω,
συγκαλῶ πῶς σοὶς ἐδέσμαι· καὶ πλείονα ἀφίεμι,
ὥν ἄρρον. Εὐδῶ μὲ πολλῶν, καὶ μόνος ἀείσομαι.
Πίνω μὲ πλήθους. καὶ μόνω μοι προσπίπτει τὸ σῆς
χάρις. Τὶ οὖν σοὶ ἀντιχαρίζομαι, εἰ μὴ ἐμαυ-
τὸν εἰς ὁμόνοιαν; Θέλω, καὶ εἰ δύναμαι. Ὁ γὰρ
πατὴρ μου Ἀδὰμ ἀπαγῆται τὸ χρέος τῆ φύσεως.
αὐτοδίδω, καὶ ἐμποδίζομαι. ὅτι οὐκ ἔχω λύσιν
τῷ ἐμῷ ζητήματι. Ἄλλοις ἐπιλύω τὰ κατὰ τὴ φύ-
σιν, καὶ ἐμαυτῷ ἐμποδίζω πῶς πάσῃ τὴν προαί-
ρεσιν. οἶδα τί σφάλλομαι, καὶ γινώσκω. ὅτι πῶς ἐτέ-
ρων, ἐμαυτῷ κατηγορῶν. Καὶ τί; σιωπήσω, ἵνα
μὴ κατακείθω; καὶ πῶς δείξω μοι τὸ πᾶν ἐπι-
θυμίαν. Λαλῶ, καὶ εἰ παύομαι. Θέλω γὰρ ἐμαυ-
τὸν κατακείναι, μόνον σε τῇ δόξῃ λειτουργία ἡρώ-
μα. Βύλομαι θανεῖν, ἵνα σὺ δοξασθῇς. Οἶδα
ὅτι ἤκιστα κειθνήσομαι, μὴ χρησάμενος ἐλέγχους
εἰς τοὺς ἀμαρτάνοντας. ἀλλ' εἰ παύομαι τῷ πο-
τῶν, ἵνα σε δείξω ἀναμάρτητον. Γνώτω δὲ ἑλ-
λίως ἑρῶτος δυνάμιν. Γνώτω δὲ Ἰσραῆλ φιλίας
ἀγάθου. ὅτι δίχα πυρὸς καὶ ξίφους ἐστὶ τὸ ἄλ-
λων ἀμικτυρίων, ἀρῶμαι τὸν ὑπὲρ σε θάνατον.
Τάχα πιστεύσωσιν ἐκ ἰαύτης τῆς ὑποθέσεως, ὅτι
φέρω ἀπὸ σε καὶ τὸ ἀποθνήσκον θάνατον. Τάχα λέ-
γω, ἐστὶ ποιῶ. Φοβῶμαι γὰρ μὴ, σὲ ἀπόντος,
ἡγήσῃς ὑπὸ τῆ φύσεως. Πείσόν μοι, ὅτι βοη-
θεῖς μοι πονῶντι. καὶ πείθω Ἑλλήνας, ὅτι φέρω
τὴ τιμωρίαν. Πληροφόρησόν με, ὅτι ἐλεᾷς με
πάχοντα, καὶ ἀπογράφου μοι πρὸς τὴν ἀδελφίν.
Ἐπαποδύομαι πῶς δημίοις τῶν Ἑλλήνων. Ἡ δὲ
γὰρ ἡ σάλπιγξ ἀποσκαλεῖται τῶν Ἑλλήνων πρὸς
θέλωντας. βοᾷ τὸ ἐξ Ἑλλάδος ἐπὶ Πέρσας ἐπι-
δρομῶν. ἀπαλεῖ τὴν ἐκ δυσμῶν πρὸς ἡμᾶς
τιμωρίαν. Φοβῶμαι, ὅτι μισεῖς τοὺς ἀμικτυόν-
τας. ἀλλ' ἂν θυμῷ, ὅτι ὑπὲρ αὐτῶν ἀπέθανες.
Δεδειῶ, ὅτι βδελύγῃ τοὺς ἐμπαθεῖς καὶ σαρκι-
κούς

AMO, & exosculor tuum Evangelium,
Domine, quia me elurientem nutrit.
Desidero sermonem tuum, quia, dum sitio,
fontis instar mihi fit. Quoscumque volo,
ad tua fercula convoco: & plura relinquo,
quàm invenerim. Cum multis comedo, &
solus invenior. Bibo cum multitudine, &
soli mihi tuam propinas gratiam. Quid igitur
tibi retribuam; nisi meipsum in consen-
sionem atque concordiam? Et hoc quidem
volo, sed nequeo. Nam Adam pater meus
debitum naturæ à me repetit. Conor, &
ipse me impedio: quia solutionem quæstio-
nis, quæ in me est, non habeo. Aliis, quæ
naturæ sunt, recenseo; & ipse me pravis af-
fectionibus impedio. Video me errare, & co-
gnosco: in aliorum vero reprehensionibus,
meipsum accuso. Sed quid? tacebo ne,
ut non condemner? Et qua ratione meum
erga te studium & amorem ostendam? Lo-
quar igitur, nec desistam: malo enim mei-
psum damnari, modo tuus minister effi-
ciar. Malo etiam mori, ut tu glorificeris.
Novi, quod haudquaquam condemnabor,
abstinens à reprehensionibus in eos, qui
peccant: at non desino id facere, ut te in-
fontem nullaue peccati labe inquinatum
demonstrem. Cognoscant Græci, amoris
vim atque potentiam. Judæi, amicitiae in-
telligent affectionem: quia absque igne &
gladio aliisque tormentis mortem pro te
eligo. Fortasse hoc credent argumento,
quia propter te fero mortem visibilem at-
que sensibilem. Sed forte dico, & non
facio: vereor enim, ne, te absente,
vincar à natura. At mihi saltem persua-
de, quia laborantem me adjuvas: &
Græcos in eam sententiam adducam, quod
supplicium tolero. Certiorem me fac, quod
mei patientis miserearis: & jam nunc ad lu-
ctandum me accingo. Exuo me cum liciori-
bus & satellitibus Græcorum. Jam enim tu-
ba Græcos volentes ad bellum evocat, & in
Persas è Græcia discursitationem compellat:
ac minæ ab occidentalibus supplicium in nos
retorquent. Pertimesco, quia peccatores
odisti:

odisti: at rursus gaudio perfundor, quod pro ipsis sis mortuus. Timore percutus sum, quia homines sensuales atque carnales abominaris: at solatio mihi est, quod naturæ nostræ fragilitatem noveris. Nosti ut conditor, quod creasti; & ut Judex, exploratum habes quod condemnes: ac ut homo factus, nosti quod cogitasti. Tu eam mihi immaculatam dedisti: verum pater meus Adam, multis hanc sordibus contaminatam debilitatamque reddidit. Sordibus nexuit delectationem vanitatis: & nunc ego invitus poenam sustineo. Naturæ ipse corruptionem admiscuit, & ecce ego tempestatis periculum in mari facio. Miserere igitur mei, ut creator: compatere infirmitati meæ: quippe qui propter me homo factus es. Ne me repellas propter vitia atque perniciosas affectiones meas: sed dissipa & disperge eas propter impetum voluntatis. Neque ob sordes me averferis: at operum sedulitatem intuere. Et licet me ex parte ob cogitationum turpitudinem averfatus fueris; verum in plantum meum respice, & in voluptatis condemnationem. Habeo propositum: at nescio, an etiam vires. Quod habeo, hoc elargior: & si ipse necessarium dare velis indigenti, mentem meam conspicias, quodque sim pauper, & a Dracone spoliatus. Infirmus sum, & à corruptione irretitus. Imbecillis sum, & à peccato in errorem impulsus. Donum tuum perdidi: & ideo perfectam prudentiam non habeo. Perdidi consuetudinem tuam; & idcirco quo vadam, ignoro. Nihil ergo habeo: & siquid habeo, tu mihi illud dedisti natus. Extrema penuria laboro: quodsi dives evasero, tuum est totum istud munus, & quidem nunc, & olim tuum est. Solummodo gratiam deponco, confitens, quod per te servabor, siquidem servabor.

Matth. 13.

Novi quemdam divitem in scriptura: verum prudens quum esset, teque nosset, pauperem seipsum appellavit. Paupertatem ille sibi adscripsit, potentiam tuam respiciens; & quid ego dicam, aut quid cogitabo? Nostis autem & vos hunc hominem: nam parabolam de illo Evangelium vobis enarravit: quia omnis Sanctorum labor propter hominem susceptus est. Ait autem sic. Dives quidam erat, & absconditum in agro thesaurum sciens, vendidit omnia, & emit agrum illum. Alius autem idem ob Margaritam pretiosam faciebat. Quare utriusque diversitatem nosse, & cujusque vim solvere atque interpretari oportet. Nam duo ista unum sunt. Continet autem brevis interpretationis sermonem, Margaritæ sententia: ideoque illam cum primis exponamus.

Matth. 13.

Mar-

A κὺς· ἀλλ' ἔχω ψαμυδίαν, ὅτι ἔγνωσ' ἡ φύσεως ἡ ἀσθενείαν. Οἶδας ὡς κτίστης, ὃ ἐποίησας. οἶδας ὡς κριτὴς, ὃ κατέκρινας. οἶδας ὡς ἑνανθρωπήσας, ὃ ἐνόησας. Σὺ μοι δέδωκας αὐτὴν ἀρύπωλον, ἀλλ' ὁ πατήρ μου Ἀδὰμ πολλὰ ρύπων αὐτὴν ἀσθενῆ ἐποίησεν. Ἐπλέξε τῷ ρύπῳ ἡ τέλει τῆ ματαιότητος, καὶ νῦν ἐγὼ ἀκὼν κολλάζομαι.

B Συμμεθέρασας ἐν τῇ φύσει φθορὰν, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀπὸ θαλασσῶν χειμῶν κινδυνὸν ἐπίσταμαι. Ἐλέησόν με, ὡς κτίστης. συμπαθήσόν μου τῇ ἀσθενείᾳ. Ὡς ἑνανθρωπήσας δι' ἐμέ, μὴ ἀπώσῃς ἀπὸ τῆς πάθης· ἀλλὰ σκόπισον ἀπὸ τῆς ὁρμῆς τῆς πωρρέσεως. Μὴ βδελύξῃς ἀπὸ τῆς ρύπον, ἀλλ' ἴδε τὰ ἔργων τῶν ἐπιμέλειαν. Καὶ ἐκ μέρους με ἀποστροφῆς

C ἀπὸ τῶν ἀχρότητα τῶν λογισμῶν, ἀλλ' ἐπιβλέψον ἐπὶ τὸ πένθος, καὶ τῶν τῆς ἡδονῆς καπνῶν. Ἐχω πωρρέσειν. ὅσα οἶδα εἰς δυνάμιν. Δίδωμι ὃ ἔχω· εἰ θέλῃς δοῦναι τὸ ὄνδρον, ὁρᾷς μου τὴν διάνοιαν. πένθος εἰμι, συληθεὶς ἐπὶ τῷ Δράκοντος. Ἀσθενὴς εἰμι, ὑπὸ φθορᾶς πεδηθεὶς. ἀδρανὴς ὑπάρχω ὑπὸ τῆς ἀμαρτίας ἀποκρηθεὶς. Ἀπώλεσά

D σου τὸ δῶρον. διὰ τῆς τοῦ ὅσα ἔχω τελείαν φρόνησιν. Ἀπώλεσά σε τὴν συνομιλίαν. διὸ ἐγὼ γινώσκω πᾶς πορβόμα. Οὐδὲν ἔχω. εἰ ἔχω, σὺ μοι δέδωκας, θνηθεὶς. πένομαι ἰχυρῶς. Εἰ ἂν ὅς πλετήσω, σὸν ὅστις τὸ χάρισμα τὸ πᾶν. καὶ νῦν καὶ πάλαι, σὸν ὅστις. μόνον ἀπὸ τῶν χάριν. Ὁμολογῶ ὅτι διὰ σέ πορβόμα, εἶγε καὶ πορβόμα.

E Οἶδά τινα πλεσιον ἐν τῇ Γραφῇ, ἀλλὰ φρόνιμος ὡς ἰδὼν σε, πένθητα ἑαυτὸν πορβόμα. Εἰ ὁ πλεσιον ἑαυτὸν πλεσιον προσεγράφατο ἀφιδὼν σε τὸ κράτος, ἐγὼ τι εἶπω, ἢ τί λογίσσομαι; Οἶδα τ' ὑμεῖς τῆτον τὸν ἄνθρωπον· διηγήσατο ἡμῖν τὸ βλαγγέλιον πορβόμα, ὡς εἶρηκε δι' αὐτὸν. Ἀπὸς ὁ μόχθος τῶν ἀγίων διὰ τὸν ἄνθρωπον γε

F ἡγήθη. Λέγει γάρ. Ἦν τις πλεσιον, καὶ γνὼς ἐν ἀγρῷ θησαυρὸν, ἐπώλησεν ἅπαντα, καὶ τὸν ἀγρὸν ἠγόρασεν. Ἐπερὸς δὲ τὸ αὐτὸ ποιεῖ διὰ μαργαρίτου πολυτίμου. Καὶ ὁφείλου ὅτι ἐκατέρω γινώσκαι τὸ διάφορον, καὶ ἐπιλύσαι τὴν ἐκάστου δύναμιν. Οἱ δύο εἰσιν. Ἀλλ' ἔχει βραχὺν λόγον τῆς ἐπιλύσεως ὃ ὅτι μαργαρίτις νῆς. Διὸ ἐν πρώτοις αὐτὸν διέλελυκα.

Ο

Ὁ μαργαρίτης ὁ τίμιος, ὁ ἀπὸ θαλάττης
 δυσκόλῳ, πολλῆς ἱμῆς ἄξιός ἐστι, διὰ τὸ δυσεύ-
 ρετον. Οὐ παρέχει βρώσιν, ἀλλὰ καύχημα. Οὐ
 παρέχει ποτὶ ἀπόλαυσιν, ἀλλ' αἰδοξίαν. Πολλὰ
 χρηματὰ ποιεῖ οὐκον. ἔπος δὲ ἐπιμαρτίζει τὸ
 βαρὺς. Βραχὺς ὢν, μεγάλα δύναται. ἀλλὰ καὶ
 σύντομος εἰς τὸ βασανίζειν, καὶ ἀμετάθετος εἰς
 ἀποκατάστασιν. Ραδίως κρύπτεται, καὶ δυσκόλως
 ἀρίσκει. Οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν ἑρῶν.
 ἔπος ἐστὶν ὁ Θεὸς Λόγος, ἐν βραχεὶ πολλὴν δύ-
 ναμιν μυσηρίων ἐμπεριέχων σαφῶς. Οὐ παύ-
 κει εἰς βρώσιν, ἔχοντος ἐστὶ παρθεναίος. Οὐκ
 ἐστὶ πενήτων εἰς χεῖρσιν, ἀλλὰ τὰ ἐν γνώσει πλε-
 τύντων ἢ κατὰληψις. Οὐδεὶς αὐτὸν ἔχει δύνα-
 ται πρὸς πτωχῶν ἐν ἀρετῇ. Τελείων δὲ κτήμα γί-
 νεται. Εἰσὶ βαθμοὶ ἐν οἴκῳ ὑψηλῷ, οἱ ὧν ἕως
 ἐπὶ τὸ ἄκρον ἀνέρχεται. καὶ ἐν τῷ διαγγελίῳ
 ἀσφοδαὶ τῶν προσιόντων Θεῷ τυγχάνουσιν οὐσίας.
 Πένης εἶ; γίνεταί σοι ἄρτος εἰς τὴν τῆς πενίας
 παρθεναίαν. Ἀδενὴς ὑπάρχεις; λαχάνῳ σε
 ἀσβέβη. Τῷ πολυσάρκῳ σίνηπι ἐπιδίδωσι, καὶ
 τῷ ἡπατικῷ καὶ τῷ ἰκτεριαντῷ οἶνος παρθεναί-
 ται. Ἄλλοις ὡς ἰχθὺς παρθεναίται. Ἐτέροις σῖτος.
 Ἐνίοις δρέπανον. Τισὶ δὲ καὶ ἄξινη γίνεται. Καὶ
 κριθινὸς ἄρτος τοῖς ἀγροικοτέροις παρθεναίται.
 Καὶ μάχαραν εἰς χειρουργίαν παρθεναίται. Καὶ
 μαρίζει μαρίνι τῇ ἀπὸ χοίρων. καὶ ἐν ῥάβδοις
 παρθεναίται, καὶ ἐν βακτηρίᾳ καταπονεῖ. Ταῦτα πάν-
 τα βαθμὸς ἔχει τὸ εὐαγγέλιον. Ταῦτα πάν-
 τα ἐν παρθεναίᾳ εἴρηται. Καὶ οἷδε πλεονεξίαι ἐν
 ἀρετῇ, καὶ πένιαι. Οἷδεν ἀδενεῖς, καὶ ὑγιαί-
 νοντες ἐν τῇ πίσει. Γινώσκει διωατὲς καὶ ἀδρα-
 νεῖς ἐν ἀσεβείᾳ. Ἀναιρεῖ τῇ μαχαίρᾳ πολλὰς,
 τῶν εἰδῶλων ἀποχίτων, καὶ τὴν ἀσεβείαν ἀπά-
 γων ἀπὸ τῆς πλήθους. Ἐν κρυπῇ βλέπει. διὰ τῆς
 τῆς ἐπάγης τὸ πῦρ, ἵνα ἐκκαλύψῃ τὸ κρυπ-
 τῶμενον, καὶ ἵνα ἀναλώσῃ τὸ κατὰ τὴν γνώσεως
 τῆς Θεῆς ἐπαρμόδιον. Καυτήρας ἐπάγης τοῖς ἐπι-
 νεμῶντοῖς τὰ μέλη τὰ καίρια. Καὶ τὰ λυμαγνόματα
 πᾶσιν μακρὰν διύσησι τὸ κοινὸν τῆς ἐκκλησίας. Ἐν
 τοῖς ἀδενεῖς ἰατρὸς. ἐν τοῖς ἀθληταῖς βραβυτής.
 Ἐν τοῖς ἐναντιομῶν κριτής. Ἐν τοῖς ἀδικοῖς ἐκ-
 δικός. Τῶν πτωχῶν κηδεμὼν γίνεταί, καὶ τῶν
 χηρῶν, παρθεναίται. Πρὸς τοὺς τυραννένας βα-
 σιλεὺς ἐστὶ. Καὶ τοῖς παπεινοῖς, ὡς ἀδελφός,
 παρθεναίται. Τοῖς ξένοις ἀπαντᾷ, ὡς οἰκέοις, καὶ
 τοῖς ὀρφανῶν ὡς πατὴρ. Καὶ τοῖς ἐν ἀγνοίᾳ λοι-
 ποῖσι φαίνεται, ὡς ἰδιότης. καὶ εἰς ὧν, πάντα
 ταῦτα γίνεταί. ἐπειδὴ ὁ θελεῖ, δύναται. καὶ τὰ
 θυμ.

A Margarita igitur pretiosa, ē mari est;
 magnæ autem æstimationis, eo quod inven-
 tu difficilis sit: non tamen cibum præbet,
 sed gloriam; neque potus oblectamentum
 affert, sed claritatem nominis. Multæ qui-
 dem pecuniæ, pondus efficiunt: at illa, gra-
 vitatem subleuat. Parva quum sit, magna
 potest; & ad portandum facilis est, facile-
 que in suum locum restituitur. Facile abscon-
 ditur, sed difficile invenitur. Sic quoque est
 B Regnum cœlorum: sic etiam Deus Verbum,
 quod breviter & aperte magnam in se my-
 steriorum vim complectitur. Non proponi-
 tur ad manducandum; neque enim ad tem-
 pus dumtaxat durat. Sed nec pauperibus est
 ejus usus: verum eorum, qui in cognitione
 atque scientia divites evaserunt, illius est
 perceptio. Nullus quippe virtutis inops, il-
 lo potiri potest: sed perfectiorum est illius
 C possessio. Reperiuntur gradus in loco excel-
 so, per quos ad supremam quis conscen-
 dit: & in Evangelio similiter, eorum qui ad
 Deum accedunt, differentiæ sunt. Pauper
 es? Panis tibi pro consolatione paupertatis
 erit. Infirmitate laboras? olusculo te refi-
 cit. Sic etiam ex jecinore, & ictero morbo
 laborantibus, sinapi & vinum traditur: aliis
 ut piscis proponitur, aliis frumentum, ali-
 quibus falx putatoria, quibusdam etiam se-
 curis efficitur; panesque hordeaceos rusticio-
 ribus apponit, & gladium ad chirurgiam
 D adhibet: quosdam flagellis ex funiculis cæ-
 dit, virgis alios castigat, & faculis fatigat
 atque exercet. Hæc & his similia pro gradi-
 bus habet Evangelium. Sunt autem ista in
 parabolis dicta. Divites quippe novit virtu-
 tibus locupletatos; pauperes quoque virtu-
 tum inopia laborantes; novit infirmos, &
 novit sanos in fide: novit fortes, & novit im-
 E perfectos in religione ac pietate. Gladio
 multos perimit, ab idolis rescindens, & à
 populo impietatem avertens. Videt in ab-
 scognito: atque idcirco infert ignem, ut
 quod occultitur, in lucem proferat, & quod
 contra scientiam Dei extollitur, absumat.
 Cauterium adhibet iis, quibus lethali mor-
 bo membra depascuntur: & longe à commu-
 nitate Ecclesiæ separat pestiferas affectio-
 nes. Inter ægrotantes est medicus: inter
 F athletas, præmiorum distributor: inter ad-
 versantes, judex: inter iniquos vindex:
 pauperum curator efficitur, & viduarum pro-
 visor. Adversus tyrannos Rex est: & ad hu-
 miles, tamquam frater accedit. Peregrinis,
 ut familiaribus, occurrit: & inter orphanos,
 ut pater reperitur: ignoranterque maledi-
 centibus, ut idiotam se exhibet. Hæc au-
 tem omnia præstat, quum unus idemque sit:
 quodcumque enim vult, hoc potest, omni-
 bulque

busque utilia consulit. Propterea multæ sunt parabolæ: ideo quoque variæ virtutes: & in cunctis ipse idem, non diversus; sed sicut multarum chordarum lyra, diversimode omnibus sua commoda excogitat. Novi hominem, eundem medicum, & fabrum, ferrarium & ædium structorem, œconomum & agricolam, inspectorem & doctorem, argentarium & figulum, coquum & mercatorem, multasque alias artes callentem: verum in nulla earum artium quum versaretur, naturam amittebat. Quomodo igitur non multo magis Deus immutabilis erit; quamvis multa faciat, & diversa velit?

Hæc porro dico, ut ne quis affirmet, sicut in una aliqua harum rerum, ita per figuram hominem apparuisse. Aliud enim natura, & aliud scientia. Aliud figura seu forma, & aliud hypostasis. Faber, & agricola, figulus & gubernator, curator & rerum necessarium suppeditator, unus idemque est in his omnibus: non secundum quamlibet professionem gignitur, sed quum semel sit natus, meditatione deinde in singulis hisce artibus sese exercet. At qui natus est homo, ut rursus hominem procreet, non id meditatione consequitur, sed natura illum perfectum reddit. Filius igitur Dei, non per meditationem & contemplationem didicit apparere hominibus: verum per naturam assumpsit hominem; ut fieret quod non erat, & inter homines fuit ut homo.

Adversus Marcionem hæc loquor, talia apud suos nugantem. Contra Manem differo, deteriora adhuc Marcione de naturæ humanæ assumptione sentientem. Margarita nobis in medium proponitur. Dicant hæretici, undenam sit, & quomodo fiat? In ea thesaurum demonstrationis habeo: & pro scripturis, illam adversariis debitoribus propono. Dicant nobis, quænam sit Margaritæ generatio. Ostendant nobis, figuram dumtaxat ei esse, & non hypostasim. Novi quid dicant: sed & ego aliquam interrogationem faciam. Absque corporum (inquiunt) conjunctione, qui natura genitus est, non potest esse homo: & siquidem factus esset, ut Adam, haberet hominis hypostasim. Quum autem ex Virgine sit natus, sine congressu viri, figuram assumpsit. Silebo equidem, o hæretici: habeo enim, qui vobis pro me respondeat. Ego quiesco: nam vobis pro me margarita loquitur. Ediffere igitur quomodo nata sis? Tuam expone naturam: & hæreticos confunde: ostende substantiam tuam, & vanas frivolasque imaginationes destrue. Conchæ loquantur generationem margaritæ: conceptionem ipsius recenseant. Qui sub aquis sunt murices, fiant doctores hominum

συμφέροντα πᾶσι βελούεται. Διὰ τὴν πολλὰ αἱ παβολαί. Διὰ τὴν διαφοροὶ αἱ δυνάμεις. Ἐν πᾶσι γὰρ αὐτὸς οὗτος ἀλλοιούμενος. ὡς ὡς περ πολύχορδος λύρα, ἀφ' ὧν τρόποις τῶν πάντων λυσιτέλειαν τεχναζόμενος. Οἶδα ἄνθρωπον, τὸν αὐτὸν ἰατρὸν καὶ τέκτονα, χαλκέα καὶ οἰκοδόμον, οἰκονόμον καὶ γεωργὸν, ἐπιτηρητὴν καὶ διδάσκαλον, ἀργυροκόπον καὶ κεραμέα, μάγειρον καὶ ἔμπορον, καὶ πολλὰς ἄλλας τέχνας ἐπιστάμενον. ὡς ἔγωγε ἐν μιᾷ τῶν τεχνῶν γινόμενος, τῇ φύσιν ἀπώλεσε. Πῶς οὖν Θεὸς πολλῶν μὲν ἀναλλοιώτως ἔσται, πολλὰ ποιῶν, καὶ διάφορα προαγρεύμενος.

Ταῦτα δὲ λέγω, ἵνα μὴ ὡς εἶπεν, ὅτι ὡς ἐνὶ τέτων, ἔγωγε καὶ χημάτι ὡφθῇ Ἄνθρωπος. Ἄλλο φύσις, ἕτερον ἐπιστήμη. Ἄλλο χῆμα, ἕτερον ὑπόστασις. Ὁ τέκτων καὶ γεωργός, ὁ πηλεργός, καὶ κυβερνήτης, ὁ κηδεμών καὶ τῶν ἀναγκῶν χορηγός, εἰς ἐν πᾶσι τέτοις γινόμενος. ὁ καὶ ἐκάστην θηνάται ἐπιστήμῳ, ὡς ἅπαρ θνητοὶς, διὰ μελέτης ἐν μιᾷ ἐκάστη τῶν τεχνῶν ἐνεργεῖ. Ἄνθρωπος δὲ θνητοὶς, ἵνα πάλιν ποιήσῃ ἄνθρωπον, ὅχι μελέτη ποιῇ, ἀλλὰ φύσιν τέλειον ἀποδίδωσιν. Ὁ Υἱὸς ὁ Θεὸς οὐκ ἀπὸ μελέτης ἔμαθεν ὡφθῆναι ἀνθρώποις, ἀλλὰ διὰ φύσεως ἀνέλαβεν ἄνθρωπον, ἵνα θῆται ὁ οὗτος ἦν, καὶ ἐν ἀνθρώποις ὑπάρχει ὡς ἄνθρωπος.

Πρὸς Μαρκίωνα λέγω ταῦτα τὰ ποιεῖται ὑβλῶντα τοῖς οἰκείοις σουδαῖς. Πρὸς Μάνιν διαλέγομαι, τὴν χείρονα Μαρκίωνος φρονέοντα πρὸς τὸν ἀλήθειαν. Ὁ μαργαρίτης ἡμῶν εἰς μέσον τὸν ὁρκεῖται. Λεγέτωσαν οἱ ἀρετικοί, πῶς ἐστὶ, καὶ πῶς γίνεται; Ἐγὼ ἐν αὐτῷ θησαυρὸν ἀποδείξεως, καὶ ἀντιχειρόγραφον τοῖς χρεώταις τοῖς ἀντιδικοῖς αὐτῶν τὸν ὁρκεῖται. Εἰπὼσιν ἡμῖν τίς ἡ θήνησις ὁ μαργαρίτης. Δείξουσιν ἡμῖν, ὅτι χῆμα μόνον ἔχει, καὶ ὅτι ὑπόστασις. Οἶδα τί λέγουσιν. Ἀλλὰ καὶ γὰρ γινώσκω τίνα πεῦσιν ποιήσομαι. Δίχα συμπλοκῆς σώματος, φύσιν θνητοὶς, ὁ δύναται εἶναι ἄνθρωπος. εἰ μὴ γέγονεν, ὡς ὁ Ἀδάμ, εἶχε, φασίν, ἀνθρώπου ὑπόστασις. εἰ δὲ ἐγεννήθη οὗτος παρθένης, οὗτος σωσῆς ἀνδρὸς, χῆμα ἀνέληψε. Σιωπῶ ὑμῖν, ἀρετικοί. ἔγωγε γὰρ τὴν ὑπὲρ ἐμῶν ἀποκρινόμενος. Ἐγὼ ἡσυχίαν ἄγω. λαλεῖ γὰρ ὑμῖν ὁ μαργαρίτης. λαλήσον πῶς ἐγεννήθη. εἰπέτε σὺ τῇ φύσιν, καὶ τοὺς ἀρετικὰς ἐντρέψον. δείξόν τε τὴν ὑπάρξιν, καὶ τὰς φαντασίας τὰς ἐώλως ἀφελυσον. Αἱ κόγχαι φθονέουσιν τῇ θήνησιν τῇ μαργαρίτει. Λεγέτωσαν τὴν σύλληψιν. Οἱ μύακες, διδάσκαλοι θηρόφωτοι οἱ ἐν τοῖς ὕδασι, ἀνθρώπων τῶν δοκούντων ὡς ἔρανον ἀφαιτεῖν. Ἀπὸ

Α'πὸ τῶν ἀλόγων, ὅπου δὲ καὶ ἀψύχων, πα-
 δεύομεθα οἱ ἐγκυβισκόντες τῷ ἐπερανίῳ πάσι φύ-
 σεσιν. ἀπὸ τῶν μηδὲ νόμῳ μηδὲ δεσμοῖς κεχη-
 μῶν, οἱ νόμους διδόντες νομοθετοῦμεθα. Οὐ
 φέρω τὴν ἀρχὴν τῶν ἀρέσεων, ὅτι λόγον ἀπατῶσι τὸ
 Θεῷ δυνάμεως, καὶ πολυπραγμονεῖσι τὸν τρόπον τῆ
 Θείας αὐτῆς πράξεως. Λογοθετοῦσι τὸν Θεὸν οἱ χρεώ-
 ται τῆ ἀμαρτίας, ὅτι ἐπιστῆναι φιλονικεῖσι τῇ γεωρ-
 γίᾳ τῆς ἀφράστου φύσεως. Κεῖνται οἱ κατακείμενοι τὸν
 Κεῖτλιν, ἀγνοῦντες ὑπὲρ ἑαυτῶν ἀπολογίσασθαι.
 Εἰὰν καταλάβετε τὸ ἀκατάληπτον, οὐκ ἔτι ἐστὶ ἀκα-
 τάληπτον. καὶ εἰὰν νοήσετε τὸ Θεῖον, οὐκ ἔτι Θεῖον
 ἔσται, ἀλλὰ κοινόν. Εἰὰν ἐπιστῆτε τῷ ἀγνώστῳ
 Θεῷ, καθὼς λέγει ὁ Ἀπίστολος, γέγονεν ἡ γνώ-
 σις ὑμῶν, ἀγάλυσις τῆ Θείας δυνάμεως.

Λέγω ὑποδείγμα, ὅτι τὴν φύσιν ἀναλύσας
 δύναμις. νοῶ τὸν τρόπον διὰ τίνος ἐμφερείας,
 καὶ τὴν δύναμιν ἀποκαλύπτω τὴν πράξεως. Ὁ μαρ-
 γαρίτης λίθος ἐστίν, ἐκ σαρκῶν γενόμενος ἐκ
 γὰρ τῆς ὁσμῆς ὁ μαργαρίτης προέρχεται. Τίς
 οὖν μὴ πιστεύσειεν, ὅτι καὶ Θεὸς ἐκ σώματος
 ἀνθρώπου γεγέννηται; Εἰκὼν ἔχει σωσθῆναι τῆς
 κογχῶν συστάς, ἀλλὰ τὴν ἀσραπῆς καὶ τῆς ὕδατος
 σύγκρασις. Οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς συσληφθῆναι ἐν
 τῇ παρθένῳ, ἐκ τῆς ἡδονῆς. Ὁ ἅγιος Πνεύμα-
 τος, ἐκ τῆς φουράματος αὐτῆς, συστήσαντος τῷ
 Θεῷ τὴν προσλήψιν. Ὁ μαργαρίτης, ἔτε μύαξ
 τίκεται, ἔτε ὡς πνεῦμα ἐν χήματι προέρχε-
 ται. Καὶ ὁ Χριστὸς ἐκ ἀνακραδαῖς τῆς Θεότητι,
 ἔτε φίλος ἐστὶν ἀνθρώπου, ἔτε ἀκράτῳ Θεότη-
 τι κεκραμμένος, ὡς ἐν χήματι πνευματικῶν γε-
 γνήσθαι. Ὁ μαργαρίτης ἐν ὑποστάσει τίκεται,
 ἕτερον δὲ λίθον κατ' αὐτὸν ἔχει γεννᾶ. Ὁ γὰρ ἐστὶν
 ἄλλος Χριστὸς, εἰ μὴ ὁ ἐκ Πατρὸς γεννηθεὶς,
 καὶ ἐκ Μαρίας τεχθεὶς. Οὐ γὰρ ἡμα ὁ λεχθεὶς
 λίθος ἔχει μόνον, ἀλλὰ ἔχει ὑπαρξιν. ἔτω ἔστω ὁ Υἱὸς
 τῆ Θεῶν ἐν ὑποστάσει ἐτέχθη, καὶ οὐκ ἐν χήμα-
 τι. Τῶν δύο φύσεων ὁ μαργαρίτης μετέχει ὁ
 πολυτίμος, ἵνα δείξῃ Χριστὸν, ὅτι Λόγος Θεῶν
 ὢν, ἐκ Μαρίας ἀνθρώπου γεγέννηται. Ὁ μερικῶς
 ἔχει τὴν φύσιν, ἐπεὶ ἂν ἔστω ἕτερον ζῶον ἐτύγχα-
 νε. τελείαν ἔχει τὴν διπλῶν φύσιν, ἵνα μὴ ἀπο-
 λέσθαι τὰς δύο. ἔτε ἡ μία ἡ Θεὸς φύσις ὡφθῇ
 μόνῃ ἐπὶ τῇ γῆς. ἔτε ἡ ἑτέρα, ἡ ἀνθρώπου ἀνέ-
 βη εἰς τὴν ἔρανόν μόνῃ. ἐκ τελείας τέλειος, ἔξ
 ἀνθρώπου ἀνθρώπου, ἐκ Θεῶν Θεὸς καὶ ἐκ παρθέ-
 νου Χριστὸς. Οὐκ ἐπεμερίσατο ἡ σὰρξ τῇ Θεό-
 τητι, οὐδὲ ἡ ἀνθρωπίνη φύσις ἐβάρησε τὴν Θεῖαν
 φύσιν. Οὐκ ἡττήθη τῇ πλοκῇ τῆς προσλήψεως,
 ἵνα

A qui se in cœlo versari putant. A rationis ex-
 pertibus, imo & ab inanimatis erudiantur,
 qui in caput saltantes, naturas cœlestium
 sibi exploratas perspectatque jactant: & ab
 iis quæ neque lege neque ritu utuntur, qui
 leges aliis præscribunt, legem accipiant.
 Hæresum enim dedecus probrumque non fe-
 ro: quia rationem à Divina potentia repe-
 tunt, & modum divinissimæ illius actionis
 curiose nimis inquirunt. Rationem à Deo
 repossunt, quum sint ipsi peccato debitores,
 quoniam animum intendere conantur in sa-
 tionem & ortum ineffabilis naturæ: dam-
 nantque qui rei sunt, Judicem, nescientes
 ipsi pro se respondere. Si incomprehensibile
 comprehenderitis, non jam amplius incom-
 prehensibile erit: & si quod divinum est in-
 tellexeritis, non amplius erit divinum, sed
 commune quoddam. Si in ignotum Deum,
 ut Apostolus ait, aciem animi defixeritis,
 divinam potestatem vestra cognitione dis-
 solvetis.

Refero exemplum, cujus naturam re-
 velare possum: modumque per quandam si-
 militudinem intelligo, non tamen vim actio-
 nis revelo. Margarita, lapis est ex carni-
 bus genitus, quoniam ex conchyliis pro-
 dit. Quis ergo non credat, Deum ex cor-
 pore hominem esse generatum? Illam non
 concharum conjunctio format, sed fulguris
 & aquæ commistio. Sic & Christus in Virgi-
 ne conceptus est, citra aliquam voluptatem;
 dum Spiritus Sanctus ex ejus massa assum-
 tionem Deo constituit formavitque. Mar-
 garita neque murex gignitur, neque ut spi-
 ritus in figura procedit: sic & Christus non
 permixtus cum Divinitate, neque purus est
 homo, neque cum immiscibili divinitate
 commissus, tamquam in figura spirituali est
 genitus. Margarita in hypostasi generatur,
 & alium secundum se lapidem non generat.
 Christus quoque non est alius, nisi qui à Pa-
 tre genitus est, & ex Maria natus. Non fi-
 guram dumtaxat dictus lapis habet, sed
 etiam substantiam: ita quoque filius Dei in
 hypostasi est natus, & non in figura. Dua-
 rum naturarum est particeps hic lapis pre-
 tiosus: ut ostendat Christum; quoniam quum
 Verbum Dei sit, ex Maria homo natus est:
 non partialem habuit naturam; quoniam
 neque aliud animal erat: sed perfectam ha-
 bet duplicem naturam, ne duas perdat: ne-
 que enim una sola natura Deus super terram
 visus est: neque altera sola homo in coelos
 ascendit: verum perfectus ex perfecto, ho-
 mo ex homine, Deus ex Deo, ex Virgine
 Christus. Non divisa est caro à divinitate,
 neque Divinam naturam humana natura
 oneravit. Non est imminuta propter assum-
 tionis

Act. 17.

tionis nexum, ita ut perdiderit quod habebat, & quod non habebat, fieret: sed perfectum habet, quod erat, & perfectum similiter habet quod assumpsit. Coniunctio non est facta confusio: non enim corpus coniunctum erat corpori: at homo unitus erat cum deitate. Vinum & aqua commista, perdunt naturam: at vinum & aurum, utrumque simul immistum, constituunt hypostasim. Tegit enim Deus assumptionem, sicut aurea urna manna. Absconditur Divinum Verbum in assumptione, velut urna in arca. Intrinsecum efficitur extrinsecum, & extrinsecum fit intrinsecum: ut & unitas demonstratur, & hypostasis. Manna non est assumptio; at coniungitur urnæ, non ut induens divinitatem, sed ut margarita ex fulgore aquæ intrinsecus habens. Intellige coruscationis, & aquæ ordinem, & Christi parabolas admirare. Considera imperfectæ carnis ministerium in margarita: & credas revera ex muliere natum esse Christum. Murex, ne obolo quidem dignus, lapidem multis auri talentis pretiosiores parit: sic & Maria Divinitatem cui nulla comparari potest natura, genuit. Non affligitur dolore ostreum, dum margaritam concipit, sed solum accessionis sensum habet. Et Maria beneplacito & consensu Christum concepit, sentiens naturam accedentem. Non corrumpitur murex, neque dum concipit, neque dum parit: perfectum enim parit lapidem sine dolore. Et Virgo sine corruptione concepit, & sine dolore genuit. Non solum concipitur margarita; verum etiam dum accrescit, perdurat: atque etiam extra cochleam, suam potest hypostasim ostendere: quum autem carne pro hypostasi ad cooperationem indigeat, naturamque nutritivam adhibeat ad perfectionem substantiæ. Latet tamquam in utero, in sinu cochleæ, & quasi naturaliter ad substantiæ perfectionem insita est. Augmentum quoque accipit per vitalem naturam, & pinguedinem sibi conducentem participat. Natus est etiam Filius non seminatus ex carne: & filium fructificavit natura, sine viro ad generationem concurrente. O magna mysteria: o coelestia dogmata: quia peperit natura non proprium: & filius natus est, non ex viro procreatus. Virgo facta est mater, & natura fons; alius nutrix, & puella adiutrix & cooperatrix. Assumptio ex ubertate naturæ, & generatio ex plenitudine determinata ipsi naturæ. Sola mulier absque viro genuit: nam corruptionis expertus erat, qui generabatur. Virgo peperit, propter eum, qui puritatis ac castitatis fons erat: voluptatis expertus, procreationi filii servivit: nam vitiorum superatorem produxit.

Quo-

A ἵνα ἀπολέσῃ ὃ ἔχεν, καὶ ὃ μὴ ἔχε ᾔψεται. τέλειον ἔχει ὃ ὕψ, καὶ τέλειον ἔχει ὃ παρθεϊνότητι φεν. Ἡ σύγκρασις οὐκ ἐγγύς ἐστὶν σύγχυσις. Οὐ γὰρ σῶμα σώματι συμπεπλέκετο, ἀλλὰ ἄνθρωπος ἦν ἐν τῇ Θεότητι. Οἶνος καὶ ὕδωρ μιγνύται ἀπολεῖ τὴ φύσιν. οἶνος δὲ καὶ χρυσὸς ὁπμιγνύται ἐκάτερα, σωιστὰ τὴ ἰσότητι. Σκέπει ὁ Θεὸς τὴν παρθεϊνότητα, ὡς ἡ χρυσὴ εἰκόνα τὸ μάννα. κρύπτεται ὁ Θεὸς Λόγος ἐν τῇ παρθεϊνότητι, ὡς ἐν τῇ κιβωτῇ ἡ εἰκόνα. Τὸ ἐκτός γίνεται ἐντός, καὶ τὸ ἐντός, ἐκτός. ἵνα, καὶ ἐνότης δειχθῇ καὶ ἰσότης. Οὐ τὸ μάννα ἡ παρθεϊνότης, ἀλλὰ σωτηρία τῇ εἰκόνι, ὡς παρθεϊνότης τὴν Θεότητα, ἀλλὰ ὡς ὁ μαργαρίτης ἐξ ἀσραπῆς καὶ ὕδατος ἐνδοθεν ἔχουσα. σύνες ἀσραπῆς καὶ ὕδατος ταῖς. καὶ θαύμασον τοὺς παρθεϊνολογῶντες Χριστῶν νόησον σαρκὸς λειτουργίαν ἀτελῆς τῇ μαργαρίτι, καὶ παρθεϊνότης ὅτι ὄντως ἐκ γυναικὸς ἐτέχθη ὁ Χριστός. Ὁ μύαξ, ὁ ἐξ ὕδατος ἀξίος, ἔτεκε λίθον πολλῶν ταλάντων χρυσὸς τιμιώτερον. ἔτω καὶ ἡ Μαρία ἐγγύς τῇ Θεότητι τὴν παρθεϊνότητα καὶ ἰσότητα. Οὐκ ὠδυνήθη τὸ ὄσρεον συμειληφὸς τὸν μαργαρίτην, μόνον δὲ ἄσραπῃς τὴν προσηύχης ἦτο. καὶ ἡ Μαρία διαρέως συμειληφε τὴν Χειρὸν, ἀσραπῇ τῇ φύσιν τὴν παρθεϊνότητα. Οὐκ ἐφάρθη ὁ μύαξ, ὅτι συμειληφὸς, ὅτι τετοιχὸς. τελειωθέντα γὰρ τὸν λίθον τέτοκεν, ὁδύναις μὴ ἰσότητας. καὶ ἡ παρθεϊνότης ἀφάρτως συμειληφε, καὶ ἀπόνως ἐγγύς. Οὐ μόνον ὁ μαργαρίτης συμειληφέναι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν ἐχρόνισεν. ἐπειδὴ ἐδύναιτο καὶ ἐξω τὴ κόγχῃ τὴ οἰκίαν δειξάμενος ἰσότητας. σαρκὸς παρθεϊνότης συνέργει ἐδέσσε τῇ ἰσότητι, καὶ φύσις παρθεϊνότης ἐχρόνισεν εἰς τελειότητα ἰσότητας. ἐκρύβη ὡς ἐν τῇ μήτρᾳ τῇ κοίλῃ τὴ κόγχῃ, καὶ ὡς ἐν φύσιν ἐνεκρυβήθη παρθεϊνότης τελειώσιν τὴ ὑπαρξέως. νύξθη δὲ διὰ τὴ ζωτικῆς φύσεως, καὶ τὴ ποιότητος τὴ συλλαβῆς ἐκοινώνησε. Γέγονεν Υἱὸς ὁ μὴ παρθεϊνότης ἐκ σαρκὸς, καὶ τέκνον ἐκ παρθεϊνότης ἡ φύσις δίχα ἀνδρὸς συνεργῶντος τῇ παρθεϊνότητι τῇ τέκνων. Ὡς τὴ μεγάλων μυσηρίων. ὡς τὴ ἐπουρανίων δογματῶν. ὅτι ἔτεκεν ἡ φύσις τὸ μὴ ἴδιον. καὶ γέγονε τέκνον, τὸ μὴ ἐξ ἀνδρὸς καταβληθέν. Ἡ παρθεϊνότης μήτηρ, καὶ ἡ φύσις παρθεϊνότης, ἡ μήτρα τροφὸς, καὶ ἡ κόρη συνεργός. Ἡ παρθεϊνότης ἐκ τῆς ποιότητος τῆς φύσεως, καὶ ἡ παρθεϊνότης ἐκ τῆς πληρώσεως τῆς τεταγμένης τῇ φύσιν. Μόνον γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς ἐγγύς, ἀλλότριο γὰρ φθορᾶς ἦν ὁ παρθεϊνότης. Παρθεϊνότης ἔτεκε διὰ τὴ ὄντα τῆς ἀγνείας πηγὴν, ἀπειρος ἡδονῆς τῇ τεκνογονίᾳ ἐλειτέργησε, τὸν γὰρ τὰ πάθη νικῶντα προήγαγε.

Παῖς

Πᾶς οὖν χῆμα μόνον ἀνείληφεν, ὁ κοινω-
νήσας καὶ τῇ φύσει, καὶ τῇ οὐσίᾳ, καὶ τῷ χρόνῳ
τῆς Ἀνθρώπου; Πᾶς οὖν προήλθεν ἄνθρωπος, ὁ
πᾶσαν πείραν δούς τῇ φύσει, χωρὶς τῆς φθο-
ρᾶς καὶ τῶν ὀδυνῶν; Οὐτε πέπονθεν ἡ Μαρία,
ὡς γυνή· ἔτε ὥδυνε τίποτε, ὡς παρθένα.
Ὁ δὲ ἰσχυρὸς καὶ ἰσχυρὸς, εἶχε ὡς νοινωίαν
ἀπὸ τῆς θείας φύσεως. Μήτηρ ὡς καὶ ἀποστολῆς
ἦν, διὰ τὴν χορηγίαν τῆς προσλήψεως. ἡ δὲ
νεν ὦν τῇ μητρὶ ὁ Χριστός, ἀνεκτός ὦν, ὡς
Θεός. Υἱὸς γέγονε γυναικός, Υἱὸς ὑπάρχων
Θεός. Ἐγὼ καὶ Μαρία μητέρα. παρελάβε ἡ
ἐξ αὐτῆς ἀνθρωπότητα ἡ θεότης. Υἱὸς ὡς τῆς
λειτεργησάσης, ὅτι ὁ μόνον τῇ πίστει παρέχε-
τι τὴν προαίρεσιν, ἀλλὰ καὶ τῇ φύσει κοινώρησεν
εἰς τὴν πρόσληψιν.

Εἰ χῆμα παρελήφει ὁ Λόγος, τίς ὡς
χρεία φύσεως; Εἰ ὡς ὅτι εἶδε παρελήλυθε, τίς
ὡς χρεία καὶ γυναικός; Εἰ ὡς ἀπὸ σωλήνος κατε-
λήλυθε, χρόνος ἀπὸ τῆς ἐδέετο καὶ συλλήψεως; Δια-
τί ὅτι παρθένα χωρεῖ, ὁ μέλων παρεγένετο ὡς
φύσεως; Ὁ ὅτι τεχθεὶς, ὡς καὶ ἡ ἐρανὲς ὅτι
τῇ παρθένῳ ἐσκήνωσεν, ἵνατί ὅτι ἡ ἐρανὲς
τῇ γῇ ὅτι ἐπεφύετο; Ὁ μὴ παρεληφθῶς τὸ ἀν-
θρωπίνης φύσεως, ὅτι ὅτι ἐκ τῆς ἀέρος ἀπὸ τῆς ἀν-
θρώποις ὅτι ἐγνωρίζετο; Εἰ ἔχε τὸ τέλειον τὸ οἰκο-
νομίας, τί παρελάμβανεν ἂν ἐκ τῆς παρθενι-
κης φύσεως; Οὐτε παρεπὶ ὅτι ὁ Θεός, ἔτε
χλωσθεὶς. παρεπὶ δὲ ἡ Μαρία, εἰ ὁ Χριστός
ἦλθεν ὅτι χήματι. Χλωσθεὶς ἂν καὶ ὁ Θεός,
Ἀνθρώπου ὅτι φάτνης πῶς ἀνθρώποις δεικνύς. ἔγω ἡ
ἀνάγκη τῶν λόγων τῶν ἀγίων κατηγορεῖσα. Ἐγὼ
ὡς ἀλήθειαν οἶδα τὸν Χριστόν. ὅτι ὅτι τῷ μετὰ
εἰς τὴν δαυμάζω αὐτὸν, ἅτε Θεὸν παρεληφθῶς ἐκ
τῆς παρθένης τὸν ἄνθρωπον.

Ἐγὼ καὶ ἄλλῳ ἀποδείξω πᾶσι τὸ ὄντως αὐτὸ
ὑπάρξεως, τὴν ἀπὸ τελείας αὐτῆς ἡλικίας αὐ-
ξήσιν. Εἰ ὡς χῆμα εἶχε ὁ Λόγος ἰμάτιον ἐνε-
δέδυτο. δείξατε αὐξάνον ἰμάτιον. Καὶ εἰ ὅτι χή-
ματι ὁ Χριστός παρεπύετο, δείξατε πολλὴν παρ-
ῖσιν καὶ φανερὰν γυναικίαν, ἔχει δὲ παλαμ-
νίαν. Καὶ εἰ ὁ Χριστός ὅτι χήματι ἐλήλυθε,
νήπιος ὦν ἡμεῖς τὸ ἀνδρὸς τελείας κατέσασιν. ἡ
αὐξήσιν μαρτυρεῖ τῇ συλλήψει, ὅτι ἡ σύλληψις τῇ
αὐξήσιν. ἔτε ἐκείνη σωτόμος ἐπύετο, ἔτε αὐτὴ
παρήκε τὸν χρόνον τῆς φύσεως. Οὐκ ἔστι τὰ χή-
ματα ὡς παρθένας κοινὰ, ἀλλὰ, ὡς τὰ ἰμάτια,
τέχνης ἀργήματα. Τίς οὖν χρεία φύσεως, τέχ-
νης λειτεργίας τῷ Χριστῷ; Τίς ὡς χρεία γυναι-
κείας

A Quomodo igitur figuram tantummodo
suscepit, qui & naturam, & essentiam, &
tempus generationis participavit? Quo pa-
cto igitur homo prodiit, qui omnem creatu-
ræ præbet experientiam, absque corruptio-
ne ac partus dolore? neque enim passa est
Maria, ut mulier; neque partus dolorem sen-
sit, ut Virgo: neque aliena à genito erat:
nam propter naturam, quæ nutrit, com-
municationem societatemque habebat: &
B mater filii alienæ naturæ erat, propter as-
sumptionis subministrationem. Crevit in
utero Christus, quum, ut Deus, nullius in-
digens esset: & filius ex muliere natus,
quum filius esset Dei. Agnovit Mariam ma-
trem: humanitatem enim per eam comple-
xa est Divinitas. Filius erat ejus, quæ sub-
ministraverat: quia non solum fide volun-
tatem atque electionem præbuit, verum
C etiam natura assumptionem participavit.

Si figuram Verbum assumsisset; quid
natura fuisset opus? Si tamquam in specie
processit; quæ mulieris necessitas? Si velut
per canalem ac fistulam descendit, cur con-
ceptionis tempore indiguit? Cur in Virgine
tanquam in loco diversatus est, qui esset
extra naturam proditurus? Qui sic natus est,
ut qui de coelo delapsus in Virgine habitaf-
set; cur non illico terræ coelitus apparuit?
D Qui naturam humanam non assumerat; cur
subito inter homines ex aëre se notum non
præbebat? Si perfectam œconomiam habe-
bat; quid ex virginali natura assumebat?
Neque supervacaneus est Deus, neque illu-
sor. At supervacanea Maria, si Christus in
figura venit. Illuderet etiam Deus, genera-
tionem hominibus in præsepi ostendens. Sit
ista verborum necessitas, rationum accusa-
trix. Nam Christum veritatem esse novi, &
E in Margarita eum suspicio, utpote Deum.
qui ex Virgine hominem assumpsit.

Habeo porro & aliud argumentum de
vera ipsius substantia, incrementum nimi-
rum usque ad perfectam illius ætatem. Nam
si figuram habebat Verbum, vestimentis in-
dutum erat. Ostendite igitur vestium incre-
mentum? Et, si in figura Christus advenit,
ostende tunicam cum eo crescentem, & quæ
fulgens efficiatur & non inveterascit? Et, si
F Christus in figura advenit, quum ex infante
usque ad statum perfecti adolevisset; quomo-
do augmentum conceptioni testimonium
præbet, & conceptio incrementum testatur?
Neque enim illud cito factum est, neque
hæc tempus naturæ præbuit. Non sunt figu-
ræ, communicatio naturæ subsistentis: sed
velut vestimenta, artis inventa. Quis igi-
tur naturæ usus, dum ars famulatur Christo?
Quid opus fuisset conceptione muliebri,
L 1 quum

αἰμα ἰὺν λοχὸν τὴν ἀλοχον. διὰ τὸ
ἔτε τὸ τεχθὲν τῇ σφραγίδι τῇ παρθενίας
διώχλησεν, ἔτε ἡ παρθένος ἐπόνθη, δια-
ρεθεῖσα μὲν διὰ τὸν ὄγκον τῷ τέκνῳ ἡνω-
μένη. παλινστήσασα δὲ πάλιν ὅτι τὴν ἑαυτῆς
σφραγίδα, ὡς αἱ πύλαι τῆς κογχῆς ποιεῖ-
ται τὸν μαργαρίτω, καὶ πάλιν ἐπὶ τὴν αὐ-
τὴν ἀδιάχυτον ἔνωσιν καὶ σφραγίδα συνερχό-
μεθα.

Οἶδα πολλὰς ἀμεινον ἐπιληφύτας, ὧν
ἐχρήσαντο. ὅτε οἱ χρυσάμμοι, τεχνῖται ὄν-
τες, τὸ δοθέν ἐν σφάλματι ἀποδεδώκασι
διορθωτάμμοι. πόσῳ μᾶλλον ὁ Θεὸς ὁ χεί-
ρονα ἀπεδίδου ὑγιὲς χρυσάμμος, ἀλλ' ἀμει-
νον. Διὰ τὸ αὐτάρκτον χρυσάμμος φύσιν,
ἀπαθὴ κατέστησεν δι' αὐτῆς ἡννηθεῖς. Μη-
χανικοὶ δὲ ἐπὶ ἐπέχειν ἐναντία πνοῇ ἐν
σκάβει τὰ ὑδάτα. Ἐξ δὲ διὰ πτερῶν ἀνοίγῃσι,
Ἐκλείουσιν αὐτομάτως πόρους ἐν τοῖς σκάβειν ὄν-
τας. Ἄρα ὁ Θεὸς ἀνθρώπων σὺν αὐτῷ ἐντεχνό-
τερος ὁρῶν καὶ γενῶσα τὴν φύσιν μηδὲν ἢ τῆς
ἐν μέσῳ προϊόντων ὄγκων διοχλεῖται; Οἱ βα-
σιλεῖς, ἐν αἷς ὑφ' ἐν πόλεσιν, ἢ ἡνῶν, προ-
νόμια δωρῶν. ὁ Υἱὸς δὲ Θεὸς τῇ παρθένῳ ὁ
παρεῖχετο μητρί ἔση τὴν παρθενίαν, καὶ
διωτάμμος; Ἄλλοι τῆς κρατύντων πόρους, καὶ
πηγὰς ὁπνοῦσι καὶ φύσεις ὑδάτων, καὶ κρασεῖς
ἀέρων βελτιῶσιν ἐπινοία σωτέως. Ὁ Χριστὸς
ὁ πολλῷ μᾶλλον ἢ αὐτὰ τὰ δοκοῦντα ὀνοχλεῖν τῇ
φύσει ὁ διορθοῦτο; ἀλλ' ὡς εἰς τὸν ἀνθρώπων τὴν
τεκούσῃ μητέρα μίαν ἔσῃ τῆς πολλῶν κατελίμπανε;
Ὡς αὖτε μόνος ὁ παρθένης ἐτέχθη Χριστὸς, ὅπως
ἔδει καὶ τὴν Μαρίαν τεκούσῃ ἡμαρτίνῃ παρθέ-
νον καὶ γενέσθαι μητέρα ἀνώδινον. Μὴ σε ἡ οἰκεία
φύσις τυφλούτω ἀπιστεῖν τῇ Θεότητι. μὴ σε τὸ
ἐμπαδὲς σε σῶμα ἐρεβλῆτω κατηγορεῖν τῆς φύ-
σεως τῆς ἀνθρωπίνης. ὅτι ὁ Χριστὸς σὺν ἡλθεν,
ἵνα δουλεύσῃ τοῖς πάθεσιν, ἀλλ' ἵνα ἀφανίσῃ
τὴν ἁμαρτίαν. σὺν ἐνέδυσσε τὸ σῶμα, ἵνα χλευά-
σῃ τὴν φύσιν. ἔκ ἐφυγε τὴν πρῶτην, ἵνα
τιμῶσῃ τὸ χῆμα. Εἰ διὰ τὸ χῆματος ᾗς ὡς
δρᾶν ἀξιοθαύμαστον, πάντως πλέον ἢ τι διε-
πράξατο δι' αὐτῆς τῆς φύσεως. Εἰ τῆς φύσεως
τὸ χῆμα ἐτίμησε, καλὸν ἢ φύσις τιμῆς ἀξιο-
θεῖσα ἀπὸ τῆς Θεότητος. Εἰ δὲ διὰ κατάρθωσιν
ἡλθεν ἐν χῆματι, θαυμασιωτέρα ἢ φύσις ὁ χῆ-
ματος, ἐργετέραν παρέχουσα τὴν διορθωσιν.
Εἰ μηδὲν σωήνευκε τὸ χῆμα, ἔδει ὅπως αὐτὸ
κατορθώσῃ τὸ προκείμενον. Εἰ μηδὲν κατάρθωσεν

A in suum augmentum præbebat. Spiritus erat,
qui puerperam, thori maritalis nesciam, in
partu adjuvabat. Quapropter neque quod
natum est, sigillum virginitatis commovit;
neque Virgo laborem ac dolorem in partu
sensit, divisa quidem ob tumorem geniti fi-
lii, sed rursus ad suum ipsius sigillum reversa,
instar plicarum conchyliorum, quæ marga-
ritam producant, & rursus in indissolubilem
unionem ac sigillum coeunt.

B Novi multos melius id recepisse, quod
utendum dederant: quoniam qui utendum
sumserant, quum essent opifices, rei datæ
vitium corrigentes, eam sanam & integram
reddiderunt. Quanto magis Deus, non de-
terius id quod sanum mutuatus est, sed mul-
to melius reddidit, quàm accepisset? propte-
reaque corruptibilem mutuatus naturam, in-
corruptam reddidit, quum natus est. Mecha-

C nici contrario flatu aquas in vasis continere
possunt: illas enim per alas quasdam aperiunt
& emittunt: & rursus per spontaneos mea-
tus easdem in vasis claudunt. Nonne igitur
Deus hominibus artificio præstet, in dilatan-
da & coarctanda natura; ita ut nulla ex par-
te labefactetur eorum corporum mole, quæ
per medium prodeant? Reges, in quibus exal-
tantur, aut geniti sunt, civitatibus privilegia
donant. Filius igitur Dei, nonne Virgini ma-
tri suæ, quum possit, virginitatē concessit? Alii

D locorum possessores ac domini, loca & fontes
excogitant, & naturas aquarum emendant,
& coeli temperiæ meliorem solertia ac seduli-
tatē reddunt. Et Christus nonne multo magis
etiam ea quæ videbantur naturam perturba-
re posse, correxit ac reparavit? aut quasi unus
ex hominibus, matrem quæ ipsū genuit, tam-
quam unam ex multis esse permisit? Quæ
admodum igitur solus ex Virgine natus est

E Christus; ita etiam Mariam in partu virgi-
nem permanere decebat, matremque absque
dolore fieri. Ne igitur te propria excæcet
natura, ut in Deitatem non credas: neque
te corpus tuum perturbationibus atque affe-
ctionibus obnoxium, depravet, ut humanam
accuses naturam. Non enim advenit Chri-
stus, ut affectionibus serviret, sed ut pecca-
tum exterminaret. Non induit corpus ut

F naturæ illuderet. Non fugit assumptionem,
ut honoraret figuram. Si per figuram quis
voluerit dignum aliquid admiratione facere;
multo sane amplius ipse omnino per ipsam
egit naturam. Si figuram honoravit naturæ:
præclarum sane quiddam est natura, à Divi-
nitate honore dignata. Si autem ob corre-
ctionem venit in figura; nobilior sane natura,
quàm figura, utpote quæ efficaciorē præbet
correctionem. Si nihil conferre poterat fi-
gura; sine ipsa utique effecisset quod erat
pro-

ἡρώων ἐκείνη, ΕΚ ΣΟΥ, τὰς ἀρε-
σεσι χαρίζομαι. Εἰ καὶ μὴ ἔχει τὸ, ΕΚ ΣΟΥ,
ὡς ἀρετικέ· ἡ προαθήνη σε σώζει τὸ νοῦν, ὃν
εἶπεν ὡς τῷ, ΔΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΓΕΝΝΩ-
ΜΕΝΟΝ, σημαίνων τὴν προσωλοκλήν τῆς προσ-
λήψεως. Ἡ σύλληψις ἐλέγχει τὴν φύσιν, καὶ ἀπο-
βάλλεται τὸ σχῆμα. Ἐν ἡ λέξις δὲ ἀρχαγγέλου
σωτῆρος, ὅτι ἡ Θεότης δι' ὅσον ἄλλο τῇ πρὸ
ἐπεσκίασεν, ἢ ἵνα γεννηθῇ ἄνθρωπος. ἐπεὶ
ἡ δύνατο σωτόμος ὁφθαλμῶν πάση τῇ γῇ, εἰ μὴ
δι' ἀληθείας τὸ ἄνθρωπος πλοκῆς ἐβόλετο τοῖς
ἀνθρώποις ἐπισημῶς.

Ἐπίβλεψον τῷ μαργαρίτῃ, ὅς βλέπει αὐ-
τὸν πᾶς δύο φύσεις συνέχοντα. Φαιδρότατος ὅστις,
διὰ τὴν Θεότητα. Λυκός, διὰ τὴν πρόσληψιν.
Ἐν τῷ λυκῷ βλέπεις τὸ φαιδρόν. Ἐν τῇ ἀρε-
τῇ ὁρᾷς τὴν ἐνοικον δύναμιν. Σκληρός, διὰ τὴν ἀν-
θρωπείαν φύσιν. Λεῖος, διὰ τὴν ἐπουράνιον κατὰ-
στασιν. Ὑδατώδης, ὡς τὴν ἐπίγειον φύσιν. πυ-
ρώδης, ὡς τὴν Θεότητος ὑπόστασιν. Πᾶσι σκο-
πὸς ὅστις φυσικός, ὅτι ἕκαστος, ὡς ἐν κατόπτρῳ,
τὰ κατ' αὐτὸν φωτίζεται. Τὰ κατόπτρα τέχνη
γίνεται, διό ἔχει τινὰ πρὸς ἀλλοτρίον εἰς τὴν ἑ-
ποικειμένην πρὸς ἀλλήλους. ὁ δὲ μαργαρίτης φυσι-
κὴν ἔχει τὴν χάριν, καὶ τὸ λυσιτελές ἐμφυτον.
Καὶ ἕτερα πολλὰ ἐκ δύο τινῶν ἐν γίνονται. ἅλ-
μ' ὅς γεννῶνται, καὶ ὁ μαργαρίτης, ὅτε ἐκ πυ-
ρός ὅς ὑδατος λαμβάνον. Ὅρα, μὴ ζητεῖς τὰ
ὑποδείγματα ἐν πᾶσι τοῖς μαργαρίταις. ὅς ὡς
πάντες εἰσὶ γνήσιοι, ἐν αὐτοῖς ἀπαρτισμάτια
ἔχοντες ἢ ἐπὶ πᾶσι. τὸ ὡς πλήθος αὐτῶν τὸ γεω-
δαιερον μέρος ἔχει πολὺ. Αἱ εἰς τὸν βυθὸν ἁλ-
τείβουσι κόγχαι. αἱ ὡς ἐν τοῖς τεναγώδεσι τῇ
ἐλπίδι χάρισι, ὅς ἁλφύρας σκωρίας ἐσθίοντες,
βράδιον ἔχουσιν πρὸς καλὴς μαργαρίτας. ἔχει
καὶ ἄλλω αἰτίαν ὁ μαργαρίτης, ὅτι, εἰ μὴ
ἀπαρτιθῇ ὁ χρόνος τὴν γεννήσεως αὐτῆς, ὡς ἄσπερος
προϊόν, λιθώδης ὁρίσκειται. ὅθεν καὶ οἱ βύθιοι
πολλοὶ εἰσιν ἀδόκιμοι. Εἰ μὴ ἐντευχθῇ, ὅς
ἐστὶ χρήσιμος. Τὰς πολλὰς ὡς ἔχ' ὁρίσκειται,
ἅλ' ὅς αὐτῶν τὴν κόγχαν ἀναλέγχοι. ἁλ' ὅς τὸ
ἀπαρτισμάτια λέγονται, ἐπεὶ δὲ ἀπαρτίσαντα
τὴν αὐξήσιν, καὶ πέμψαντα τὴν εἰσὶν εἰς τὴν δύ-
ναμιν τῆς φύσεως, ὅς ἀφρονταί, ἅλ' ὅς τὴν
οἱ καὶ πολλὰς τιμῆς ἄξιοι γίνονται. Ἰνα δὲ μά-
θῃς. ὅτι καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ ζῶα ὕδατος ὅστις,
ἀνάγνωθι τὸν νόμον, καὶ ἀκρίβως μαρτυρῶντα τὸν
Θεόν, ὅτι τοῖς ὕδασι ἐπέταξε προαναγαγεῖν σὺν
πᾶσι καὶ τοῖς μύσας. Ἰαυτὰ γὰρ ὅστις τὰ ἐν τοῖς
ὑδα-

A resibus gratificantur. Tametsi autem non
habent illud, *ex te*, ὁ ἡρετικέ: additio ta-
men quæ sequitur, adhuc sententiam con-
servat: ait enim, *ideoque & quod nascetur*,
assumptionis nexum significans. Caterum
conceptio naturam arguit, & figuram reji-
cit: & Archangeli loquutio testificatur, ob
nihil aliud Deitatem Virgini obumbrasse,
quam ut nasceretur homo. Potuisset quip-
pe citius universæ apparuisse terræ, nisi per
veram hominis assumptionem cum homi-
nibus conversari voluisset.

Attende igitur ad margaritam, & vi-
debis eam duas continentem naturas. Spe-
ciosissima siquidem est propter Deitatem: at
candida, ob assumptionem. In candore
ergo claritatem cernis: & in virtute inha-
bitantem potentiam vides. Dura quidem
est propter naturam humanam: levis au-
tem, ob conditionem coelestem. Aquati-
ca, propter terrenam naturam: ignita ve-
rò, ob deitatis hypostasim. Cunctis est con-
sideratio physica: quia unicuique velut in
speculo, quæ illius sunt, resplendent. Spe-
cula quidem arte fiunt, ac propterea ha-
bent quandam fallaciam ad rei propositæ
perceptionem. At margarita naturalem
continet gratiam, utilitatemque innatam.
Multa quoque sunt alia, quæ ex duobus
aliquibus fiunt quid unum: at non, sicut
margarita, nascuntur; neque ex igne &
aqua concipiuntur. Vide, ne quæras exem-
pla in margaritis quibuslibet: non enim
omnes sunt veræ, continent in se cuncta
perfecte quæ diximus: nam magna illarum
copia potius terream habet partem. Sunt
cochleæ, quæ in profundo morantur; aliæ
in locis humidis limo & cœno gaudent, di-
versisque stercorebus vescuntur, & raro
bonas margaritas producant. Habet porro
& aliam margarita causam: nam si per-
fectum non fuerit tempus generationis
eius, velut intempestiva, lapidosa repe-
ritur: quare & multæ ex iis, quæ in pro-
fundo sunt, improbantur: & si arte non
expolirentur, nullus esset earum usus. Cæ-
terum multas ejusmodi non reperiunt, ve-
rum ex illis conchis eas colligunt atque de-
cerpunt: perfectæ autem ideo atque proba-
tæ dicuntur, quia dum quasi augmentum
perficiunt, & substantiam in vim naturæ
transmittunt, non auferuntur, verum ge-
nerantur: atque illæ valde quoque pretiosæ
redduntur. Et ut discas animalia in mari
etiam ex aqua constare; legem revolve, &
Deum attestantem audies, quod aquis im-
peraverit, ut inter cætera producerent
etiam mytilos & conchas: nam hæ quoque
ex illorum sunt genere, quæ in aquis re-
punt.

punt. Et margarita ex immundis est animalibus: quoniam & Christus ex natura sordibus obnoxia natus est, quæ purificationibus per visitationem Dei indigebat. Quemadmodum autem fulgur universa explorat, sic etiam Deus: & sicut illud occulta illuminat; ita quoque Christus recondita naturæ purgat. Ideo Virginem purificavit, & sic natus est: ut ostenderet, ubi Christus est, ibi omnem puritatem operari. Mundavit eam in sancto præparans Spiritu, & sic ipsum purificatus concepit uterus. Mundavit eam in castitate ac puritate: ideoque natus, Virginem ipsam reliquit. Cochleæ ostendant atque declarent, non per feminine membrum concepisse Virginem: nam illæ duabus explicatis commissuris, non carneam constitutionem præbent, sed secure solum habentes corpus, repente fulgure replentur. Ita quoque Virgo, Dei Verbum toto suscepit corpore, simplicitateque naturæ, & non curioso ac redundante motu, Deitate impleta est: intellexitque, ex conditione humana se assumptionem suscepisse. Cognoscebat conceptionem: at viri congressum & consuetudinem ignorabat: intelligebat quidem absconditum in se pondus: sed appetitum superflue corruptelæ experta non erat: omniaque ad pudicitiam concurrebant membra, proprii impetus & appetitus oblita. Etenim ad ortum solis, cuncta redduntur splendida; apparetque foris Sol, illuminat universa: quid agat in cubiculo totus ad unum admotus? Si Paulum Christus de coelo illuminans, ad pietatem transtulit, fecitque ex lupo ovem, ex persecutore Apostolum, misericordem ex crudeli, & ex inobediente atque intractabili obedientem & tractabilem: quanto magis intus in Maria quum esset Divinum Verbum, ipsam ab omni corruptione atque mutatione alienam fecit. Pro arrhabone fidem accepit puellæ, & non amplius propendens erat gratia: sed dum jure optimo incorruptionis vim illi præbet, fides naturam adduxit, & hanc excipiens gratia, non amplius esse corruptibilem passa est: verum sibi ipsam adjunxit, sicut Rex vas privati alicujus hominis, proprium sibi faciens. Atque ita facta est Maria, non jam mulier, sed Virgo per gratiam: sicut cubus jumentorum regius efficeretur, si Rex ejus particeps fieret atque eo vesceretur. Non dico immortalem illam fuisse; sed quod ab appetitu seducta everlaque non fuerit, gratiæ vi illustrata. Rubiginem, quam natura habebat ferro adhaerentem, gratia mundavit: volupta-

A ὕδασι ἐρποντα. Ἐξ ἀκαθάρτων ζώων ὁ μαργαρίτης· ἐπειδὴ καὶ ὁ Χριστὸς ἐγεννήθη ἐκ φύσεως τῆς ῥυπωθείσης, καὶ χηρῆς καθάρσεων ἁγίας τῆς Ἐ θεῆ ἐπισκοπῆς. Ὡς αὖτε ἡ ἀστραπὴ πάντα, ἔτω καὶ ὁ Θεός. καὶ ὡς αὖτε σκάνη φωτίζει τὰ σπέρματα, ἔτω καθάρει ὁ Χριστὸς καὶ τὰ τῆ φύσεως κρύφια. Καὶ ἁγία τὸ ἐκάθρετο παρθένον, καὶ ἔτως ἐγεννήθη· ἵνα δείξῃ, ὅτι ὅπως Χριστὸς ὅτι, πάντα καθαρότης ἐνεργεῖ. Κάθρεν αὐτὴν ἐν τῷ ἁγίῳ Πνεύματι προετοιμάσας, καὶ ἔτω συλλαμβάνει αὐτὸν ἡ μήτρα γεννομένη καθάραι. Κάθρεν αὐτὴν ἐν ἀγνείᾳ, διὸ καὶ γεννηθεὶς, παρθένον ἀπολέλειπεν. Αἱ κόγχαι δηλῶσιν, ὅτι ὁ ἁγίος τῷ μέλει τῆς γυναικὸς συνείληφεν ἡ παρθένα. Ἀνέπτυξεν γὰρ ὅλον τὸ σῶμα τὰς δύο πτυχὰς, καὶ ἐκ τῆς σαρκινῆς κατὰ τῶν πτυχῶν, αἱ κόγχαι ἀμερίμνως ἀπολυτὸν ἔσχον τὸ σῶμα, καὶ ἀφνειῶς ἐπληρώθη τῆς ἀστραπῆς. ἔτω καὶ ἡ παρθένα παντὶ τῷ σώματι ἐδέξατο τὸν Θεὸν Λόγον, ἀπλότῃ φύσεως, καὶ ἐκ περγαμῆς κινήσεως ἐπληρώθη τῆς Θεότητος, καὶ συνῆκεν, ὅτι ἐκ προσέλαβεν ἐκ τῆς ἀνθρωπίνης καταστάσεως τὴν πρόσληψιν. ἐννοεῖ τὴν σύλληψιν, ἡγνοεῖ τὴν συνείληψιν. ἐννοεῖ τὸν ὄγκον τὸν κρυπτόμενον, ἀπείρως δὲ εἶχε τῆς περγαμῆς φθορᾶς τῆς ὀρέξεως. πάντα τὰ μέλη συνέτρεχον πρὸς ἀγνείαν, τῆς οἰκίας ὁρμῆς ἐπιλαδόμενα. Ὅτι καὶ ἡλὶς ἀνατολῆς, πάντα φωτοειδῆ γίνοντο. εἰ ἂν ἔξωθεν φαίνων ὁ ἥλιος, φωτίζει τὰ σύμπαντα· τί ποιήσει ἐν οἰκίᾳ ὅλος γεννώμενος; Εἰ τὸν Παῦλον ὁ Χριστὸς, ὅς ἐρανὲς φωτίσας, ἡλλοίωσε πρὸς ὁσεβείαν, καὶ ἐποίησε τὸν λύκον πρόβατον, καὶ τὸ δυνάμιον ἀπέναντον, καὶ τὸ ἀπέναντον ὁσέβειαν, καὶ ὁσέβειαν τὸ δυνάμιον. ποσὸν μᾶλλον ἔσωθεν ἐν τῇ Μαρίᾳ ὡς Θεὸς Λόγος, πάσης αὐτὴν φθορᾶς καὶ τροπῆς ἀλλοτείας κατέστησεν; Ἐλάβεν ἀρράβωνα, τὴν πίσιν τῆς νεανίδος, καὶ ἐκέτι προσκλινῆς ἦν ἡ χάρις. ἀλλὰ δικαίῳ λόγῳ πῦρ ἔχεν αὐτὴ τῆς ἀφθαρσίας τῆς δυνάμειν, ἡ πίσις τῆ φύσιν προσήγαγε· καὶ λαβὼσα αὐτὴν ἡ χάρις, ἐκέτι αὐτὴν φθαρτὴν γενέσθαι εἶπεν· ἀλλ' ἐαυτὴν προσφειώσεν, ὡς βασιλὺς ἰδιώτην σκευὸς, ἰδιὸν ποιησάμενος. Καὶ γέγονεν ἡ Μαρία, ἐκέτι γυνή, ἀλλὰ παρθένα διὰ τῆς χάριτος· ὡς τροφήν κτηνώδους γεννομένη βασιλική, διὰ τὴν Ἐ βασιλέως μελοχίην. Οὐ λέγω, ὅτι ἀθάνατος ἦν, ἀλλ' ὅτι ἀπὸ τῆς ὀρέξεως ἡ διενέργεια, γεννώμενη ὑπὸ τῆς χάριτος. Εἶχε τὸν ἰὸν ἡ φύσις συνεπόμενον τῷ χαλκῷ

χαλχῶ, ἀλλ' ἡ χάρις καθήρεν, ἐγάνωσε, διὸ ἔφύλαξε.

Φιλῶ τ' ἔδωκε δ' ἀγγελίαν λίθον, ὅτι τροφή
μα γέγονε τ' ψυχῆς. Θαυμάζω τὸν μαργαρί-
τιν, ὅτι ὁμιλεῖ μοι περὶ τῆς εἰς Χριστὸν δι-
νηματίων. Τέθνηκα τὴν πρὸς βολῶν, ὅτι πα-
ρέβαλέ μοι γνώσιν διπλῆν. Ἐγνων ὅτι αὐτῇ φύ-
σεως σύγκρασις, καὶ Θεότητος δυνάμιν. Σωῆκα
ὁναντίων ὁμόνοιαν, καὶ ὁναλλαγὴν καταστάσεως
φυσικῆς. Βλέπω τὸν ἔρανόν τῇ γῇ ἐνέμενον.
Ὅρῶ, ὅτι οἱ δύο αἰῶνες εἰς ἓνα δεσμὸν σωήχ-
θη. Ἐσφράγισεν ἡ χάρις τὴν ὁμόνοιαν, καὶ
ἔχ' ἀείκω διελεῖν τὴν ἐκάστου ὑπόστασιν. Νοῶ
τὴν διάφορον δυνάμιν, ἥ ἡ μαργαρίτις πε-
φύρα ἀπαγγέλλει τὴν διάνοιαν, μὴ καταλαβεῖν
πῶς ἐξέλχθη. Ἰσὸς ὅτι πανταχόθεν· ὁ γὰρ
Χριστὸς ἀφ᾿ ἑαυτοῦ ἀνίσταται, καὶ, ὡς τεχνίτης,
ἴσως τοὺς δύο αἰῶνας σωήσκει, ἥ ὁ δὲ αὐτοὺς
διελεῖν δύναται. Τῶν κογχῶν αἱ πύχαι δια-
ρύνται. Ἡ μαργαρίτις ὅτι τὰ μέτρα ἀλφίστα
τυγχάνουσιν. Ἐκεῖνα τομὴν ἐπιδέχονται. οὗτος ὅ-
τι ἀτμητὸς ὅτι· ἵνα νοήσῃς τὸ νόμον τὰς δύο πλά-
κας, καὶ τὴν ἀγγελίαν τὸ ὄρδιον, τὸ μονοειδές,
τὸ πολυτίμον. τὰ ἐπὶ τὰς πεφύρα ὁ νόμος· τὰ
ἐπουράνια, τὸ ἀγγέλιον. Ἰδοὺ ἡ κογχὴ καὶ ὁ
μαργαρίτης, ὃ σωήσκει ὁ Χριστός. Διὰ τὴν χά-
ριτος ἀνατρέχων πρὸς τὴν ἀνέστην, καὶ ἔξελαν
τὴν νοητὴν μαργαρίτιν τὴν φύσιν, ἐπέγνων τὴν δύ-
ναμιν, ὁνόησα τὴν πλοκὴν, κατέλαβον τὴν
φύσιν. Θέλω πάλιν νοῆσαι τὴν σοφίαν δημιουργῶ
τὴν τέχνην.

Συνήμην δημιουργὸν τῆς γεωργίας, καὶ ἐπι-
γινώσκω, ὅτι ὁ γῆν γεωργεῖ, ἀλλὰ φύσεων ὁμο-
νοιαν. ὁ ἀείρειν καὶ δεύειν ἐπιχειρεῖ. οὐ τρυ-
γᾷ, καὶ μεγάλης λωῆς ποιεῖ εἰσφορὰν. προ-
κιχεῖ τῇ φύσει τὴν ἀνθρώπων τὴν γῆν, καὶ τὸ
κον εἰσπράττει δι' αὐτῆς, πάσης ψυχῆς τὴν
ἔξοσιν. Διὰ τὴν χρεὼν προκυροῖ ἑαυτῷ πᾶσαν
τὴν νομὴν τῆς ἐπιγείων, καὶ διὰ βραχείας συμ-
πεφορᾶς, Κύριος πάντων γίνεται, ὁ μόνον ὡς
δημιουργός, ἀλλὰ καὶ ὡς λυτρωτής. Οὐ μόνον,
ὡς Θεός, ἀλλὰ καὶ ὡς ἔξ ὑδρώτων ὠνέμμος,
δίδωσι τὴν μαργαρίτιν, ἵνα καὶ αὐτὸν τὸν ὁβο-
λὸν τὴν φύσεως μὴ ἀπολέσῃ. Δίδωσι τὴν γῆν,
ἵνα τὴν οὐλοὺν ἡσυχάζῃ. Ὁ μὲν μεγάλης φιλαν-
θρωπίας ὡς ῥιψοκινδύνων ἐπιχειρημάτων, ὅτι
τῇ κογχῇ πιεῖται μαργαρίτιν, καὶ δι' ὁβολὸν
λίθον τίμιον παρυβρίζει. Βλέπεις τὴν ἔμπορον;
νοεῖς τὴν πάντα πωλήσαντα, ἵνα ἀγοράσῃ τὴν μαργα-
ρίτιν

luptate affecit, ideoque conservavit
Amo & exolculor Evangelicum lapi-
dem, quia cibus animæ meæ factus est.
Suspicio ac collaudo margaritam, quia de
Christo loquitur mihi narrationes. Adhi-
bui parabolam: quia duplicem mihi co-
gnitionem contulit. Cognovi in ipsa na-
turæ commistionem, & Deitatis virtutem.
Intelligo contrariarum rerum consensionem,
ac permutationem naturalis constitutionis:
B Considero cœlum cum terra simul uniri.
Video duo secula in unum coaluisse vincu-
lum. Oblignavit gratia concordiam; ne-
que invenio, qua ratione cujusque substan-
tiam separem. Intelligo vim differentem:
& margaritæ circumferentia abducit men-
tem meam, ne comprehendat, quo pacto
in unum simul convenerint atque conjun-
ctæ sint. Æqua est undique margarita:
C etenim Christus inæqualitatem abstulit:
& velut artifex duo secula æqualia red-
dens, in unum conglutinavit: nemoque
est, qui ea separare possit. Concharum
commisuræ dirimuntur: at margaritæ di-
mensiones sunt inseparabiles. Illæ sectio-
nem admittunt: ista vero insecabilis est:
ut intelligas duas quidem Legis tabulas,
sed Evangelii rectitudinem, sphaericam
esse perfectamque ac præstantem figuram.
D Terrena quidem, lex continet: at Evan-
gelium cœlestia. Ecce concha & margari-
ta, quas simul conjunxit Christus. Per gra-
tiam ad generationem recurrens, & intel-
lectualis margaritæ naturam exquirens,
agnovi virtutem, intellexi connexionem,
& naturam deprehendi. Volo rursus con-
siderare sapientissimi artificis opificium.

Intelligo igitur rerum omnium opifi-
cem agricolam esse: simulque intelligo,
E non ab eo agros hos terræ, sed natura-
rum consensionem coli. Non ille seminan-
do & metendo intentus est: non vinde-
miando, & ex torculari magnum proven-
tum comparando: sed prius utendum na-
turæ humanæ dat Filium, & fœnus per ip-
sum exigit, universam animæ libertatem.
Propter debitum omnia terrigenarum pa-
scua sibi vindicat, & brevi commercio Do-
minus omnium efficitur, non solum ut crea-
tor, sed etiam ut redemptor: non modo
ut Deus, sed etiam ut qui sudoribus emit,
trahit margaritam, ne & ipsum naturæ obo-
lum deperdat. Filium tradit, ut servum
submitat. O maximam benignitatem! o
periculorum contemnentem conatum! con-
chæ enim committit margaritam: & pro
obolo lapidem pretiosum contemni per-
mittit. Cernis mercatorem? Consideras
eum, qui omnia vendit, ut margaritam
emat?

που ὁ Χειρὸς, καὶ συμπεριέλαβε καὶ τὰ τῶν
 θούλων εἰς ἑαυτὸν. Πάντα τὰ ἄλογα θούλα
 ἦσαν ἔξ Ἀδάμ. Ἐδόκει ὁ Ἐχθρὸς, ὅτι λα-
 βὼν αὐτὰ, ἀντίσωμα τῷ Ἀδάμ εἶχεν ὑποκεί-
 λμα. σωμαπηλιδον τῷ δεσποτῇ ἀφ' ἀπειρίας,
 τὴν φυσικὴν δεσποτείαν ὀπιγνόντα. ἐπώλησεν ὁ
 τύραννος καὶ τὸν ἄνθρωπον, καὶ πάντα τὰ ἄλογα.
 ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἀφ' ἀφαιρέσεως αὐτὰ τῷ Θεῷ
 παρέθηκε. ἀφ' οὗ πάντα ἔδνη ἐπὶ τέλει μὲν
 τῷ Ἰσραὴλ ἐκτίσασθαι. Ἡγόρασεν ὁ Χειρὸς τὸν
 ἀγρὸν ἐπὶ τῷ εὐαγγελίῳ. δούς τ' αἶμα τ' ἅγιον;
 καὶ τιμὴν. εἰς νομὴν εἰσῆλθεν ἐπὶ τ' ἀναστάσεως,
 ἐκβαλὼν τοὺς τυράνους, καὶ τοὺς ἰδίους πονηροὺς.
 Ὁ ἀγρὸς ὡς πᾶσα ἡ γῆ. καὶ ὁ θη-
 σαυρὸς, οἱ ἐν αὐτῇ κρυπτόμενοι ἅγιοι. Ἐλαβε
 τὸ φανόμενον ΚΤΗΜΑ, ἵνα, ὅτε θέλῃ,
 λαμβάνῃ καὶ τ' κρυπτόμενον ΧΡΗΜΑ. Εἰς
 νομὴν εἰσῆλθε τῶν ζώντων, συμπεριέλαβε καὶ
 τοὺς μὴ φανομένους νεκροὺς, ἀνῆκε τέως μὴ λα-
 βεῖν τὸν θησαυρὸν, ἵνα λάβῃ αὐτοὺς ἐπὶ τῆς
 ἀναστάσεως. Ἀπεδήμησε μικρὸν, φύλακας κα-
 ταστήσας τῷ θησαυρῷ, καὶ οἰκονόμους τῷ ἀγρῷ.
 ἵνα ὅταν κελύβῃ, ὁ θησαυρὸς ἀφ' οὗ ἀναστάσεως
 ὡς τῇ τῷ Βασιλεῖ. Ὁ θησαυρὸς ἐν ὁσρανῶ κα-
 ταγγίξει. ὁ γὰρ ἀγρὸς τῷ κεραμέως, ἐστὶ τ' ἐργαστή-
 ριον. Εἶπεν ὁ Θεὸς τῷ προφήτῃ. εἰσελθε εἰς τ'
 ἀγρὸν τῷ κεραμέως. τίνας κεραμέως, ἢ τῷ Θεῷ;
 Αὐτὸς γὰρ ἐστὶν, ὁ ποιεὶν ἐκ τῶν ἀγρῶν τέσσα τὴν ἀνά-
 στασιν. Ἐως τῆς σωματέλειας, πληροποιεῖται τ' ἀγρὸν
 ἐν τοῖς ἀνθρωπίνους σώμασι. μὲν τ' σωματέλειαν ὁσρα-
 νοῖ τὰ σκεῦη. τὰ μὲν τῶν ἁγίων, ἀφ' οὗ χάριτος.
 τὰ δὲ τῶν ἁμαρτωλῶν, ἀφ' οὗ τῆς Γέννησις τῷ πυρός.

Ὁ ἔξ μαργαρίτης τρόπος ἡδὴ γέγονεν.
 ὁ γὰρ ἐν τῷ ἀγρῷ κατ' ὥρην, ἀλλ' ἐκ τῷ
 ἐμπορίῳ δι' οὗ παρελήφθη. Οὗτος ἐστὶν ἡ ἀπαρ-
 χὴ τῷ εὐαγγελίῳ. ἀφ' οὗ καὶ μόνος ἐνήκερται,
 ἐπειδὴ καὶ μόνος ἡγόρασται, καὶ μὲν θάνατον ἡγό-
 ρασται τὸν μαργαρίτην, ἐπειδὴ τὸν ἰσχυρὸν ἐν τῷ
 εὐαγγελίῳ ἐτροπώσατο. ἡγήσεν αὐτὸν, εἰς ὅτως
 ἔλαβε τὴν πανοπλίαν αὐτῶν, καὶ εἰς ὅτως αὐτὸν
 ἐσκύλευσεν. Διὰ τῶν λέγει. Ἰδοὺ ἔχω τὴν
 ψυχὴν μου δίδωμι, καὶ λαβεῖν αὐτήν. ἐπειδὴ
 Ἰδοὺ ἔχει τὸ θανάτου, καὶ ὡς ἔξ θανάτου
 αὐτὸν, ἔδοξε κρατεῖσθαι ὁ μαργαρίτης. ὁ γὰρ
 ὑπὸ τῷ Ἐχθρῷ, ἀλλ' ὑπὸ τῆς φύσεως. καὶ
 ἐπὶ αὐτῷ ὄντος ἐπὶ τῆς γῆς ἡ σωμαλαγὴ ἐλήβετο.
 ὁ μισθὸς ἔξ μεσότητος γέγονεν ὁ μαργαρίτης. Ὁ γὰρ
 μισθὸς δεσποτῆς ἡγνόει, οὗ κατέπληεν. ἔλαβεν ὁ
 Χειρὸς τ' μισθόν. ἔλαβε τὸν ἀγρὸν. ἔλαβε καὶ

Tom. II.

stus, simul accepit etiam in seipso cun-
 cta quæ servi sunt. Omnia rationis exper-
 tia animantia mancipata Adamo erant: at
 inimicus sibi ea videbatur vindicare, pro
 Adæ corpore illa usurpans: itaque una cum
 domino vendito illa quoque simul abie-
 runt, naturale dominium agnoscentia. Ven-
 didit ergo tyrannus etiam hominem cum
 cunctis animalibus ratione carentibus: nam
 homo sponte illa Deo obtulerat: ideoque
 ad extremum cunctas sibi gentes cum Israeli-
 tis acquisivit. Coëmit agrum in Cruce
 Christus, pro pretio suum ipse præbens
 sanguinem. Resurgendo, in pascua intravit,
 tyrannos ejiciens, & suos introducens. Ager
 enim erat universa terra: & thesaurus, qui
 in ea occulti latent sancti. Accepit interim
 possessionem quæ conspiciebatur, ut, quando
 vellet, acciperet etiam qui tegebatur the-
 saurum. In pascua venit vivorum: compre-
 hensos vero etiam mortuos qui non appare-
 bant, extulit, interim non accepto thesau-
 ro, ut illum in resurrectione accipiat. Pe-
 regre profectus est aliquantulum, custodi-
 bus thesauro, & œconomis agro adhibitis:
 ut quando jusserit, thesaurus per resurrectio-
 nem præsentetur Regi. Thesaurus ergo in
 testa velut in vase servatur: ager autem fi-
 guli, est tamquam officina: quemadmodum
 propheta dixit Dominus: Ingredere in agrum
 figuli. At cujus figuli, nisi Dei? quoniam
 ipse est, qui ex agro isto resurrectionem facit.
 Ergo usque ad consummationem, lu-
 teum efficit agrum in humanis corpori-
 bus: post seculi vero consummationem,
 lutea efficit vasa; Sanctorum quidem,
 per gratiam; at peccatorum, per gehennam
 ignis.

Modus ergo margaritæ jam patefactus
 est: non enim in agro defossa remansit;
 sed illico à mercatore excepta est. Atque
 ipse est primitiæ crucis: ac propterea
 etiam solus resurrexit, quia & solus eme-
 rat; non post mortem emit margaritam,
 quoniam in cruce inimicum profligavit,
 quo devicto armaturam ipsius accepit,
 & sic eum spoliavit: Atque ideo ait:
Potestatem habeo ponendi animam meam,
& sumendi eam. quia potestatem ha-
 buit mortis, & antequam moreretur,
 visa est detineri margarita, non quidem
 ab hoste, sed à natura: & dum ad-
 huc illa esset in terra, commercium
 & commutatio facta est; mercesque
 mediatoris margarita facta est. Nam
 stultus eum esse dominum ignorabat,
 quem despuebat. Accepit mercedem
 Christus, accepit agrum, accepit &
 pretium agri: simul enim sequuta est

Hierem. 18.

Joan. 10.

M m

natu-

natura rationis expers ducem, quem habuerat ab initio. Habet ergo vivorum potestatem in agro: habet & mortuorum dominium in thesauro. Habet assumptionem in margarita perpetuo manuram. Habet arrhabonem, gratiam Sancti Spiritus, ungentem Christi Corpus ad certamen contra tyrannum. Hoc enim Pater ad victoriam proponebat, & præmium victori dabat.

Verum paulo altius & ab initio repetentes, cognoscamus quæ dicta sunt: ut quasi summatim intelligamus singula sicut oportet. Siquidem Deum Patrem, agricolam, & opificem, & mercatorem, & figulum, mediatorem, ac creditorem, præmiorum distributorem, & honoris cupidum nostra appellavit oratio. Magnum sane Domini verbum, duobus verbis tantam scientiæ vim concludens. Rursus margarita sit nobis Evangelium: quia simplici ac minuta litera tantam mysteriorum vim continet; & in vili abiectaue chartula, cœlestis comprehenditur doctrina. Asserunt hæretici, Filium Dei, indignum censuisse, naturam hominis assumere. Cœlum Deus chartæ commisit; & Filium humanam sumere naturam non permisit? non propter æqualitatem hæc dico; sed Patris erga nos benignitatem demonstro, qua se ita demisit, & commercia nobiscum iunxit. Non igitur in figura visus est Christus: absit: non enim in figura vili ac miseranda incederet Divinitas, ut in terra versaretur. Naturam Domini terræ assumpsit naturæ Dominus, ut dominium Adamo redderet, quod per seductionem amiserat. Quodsi in figura Christus apparuit; etiam in figura filius erat Dei. Cernis quo pacto corruant hæretici, dum periculose tentant Christi negare substantiam. Attende eorum dementiam, quoniam linguam dumtaxat habent, & non mentem: loquuntur quæ volunt, & non intelligunt quæ consequentium sit intelligentia. Etiam tibi fœneratorem ostendam Deum, ò hæretice; & quomodo in Virgine excoluerit margaritam: & monstrabo tibi præterea, quo pacto agricola Deitatem mutuam dederit naturæ. Voloque ostendere mercatorem, quomodo fœcium mercaturæ hominem nactus, dives uno extiterit obolo: ita ut & fœnus abduceret, & hominem coleret, & regnum Dei in dominium stabile ac firmum haberet. Accepit natura mendica Divinitatem, & decertavit adversus tyrannum. Communicavit Filius consilium cum Patre: & sudavit, ut peccatum ex mercatura ejiceret, licitans illam per gratiam. Illud affectibus ac passioni-

A τὴν τιμὴν τῷ ἀγρῷ. ὅτι σωτηρολόγησεν ἡ φύσις ἡ ἀλογος τῷ Ἰῆ ἀρχῆς ἡγεμονίᾳ. Ἐχει τὴν Ἰησοίαν τῶν ζώντων ἐν τῷ ἀγρῷ. Ἐχει τὴν δεσποτείαν τῶν νεκρῶν ἐν τῷ θησαυρῷ. Ἐχει τὴν πρόσληψιν, ἐν τῷ μαργαρίτῃ σωδιαστικῶν. Ἐχει τὸν ἀρράβωνα, τὴν χάριν τῆς ἀγίας Πνεύματος, ἡ χρίσας τὸ Σῶμα τῆς Χειροῦ εἰς τὴν κτ' ἔτι τυράννευ ἀδελφῶν. Τῶν γὰρ ὡς

B βραβδίων ὁ Πατήρ, καὶ δούς κέρως τῷ νικητῇ.

Ἀνωθεν καὶ Ἰῆ ἀρχῆς ἐπισήσωμεν τοῖς εἰρημνοῖς. ἵνα ὡς ἐν κεφαλαίῳ συνῶμεν ἕνα, ὡς δέον ἐστίν. Τὸν Πατέρα Θεόν, γεωργόν, δημιουργόν, ἔμπορον καὶ κεραμέα, μεσίτην καὶ δανειστήν, βραβδῶν καὶ φιλότιμον ὁ λόγος ὠνόμασεν. Μέγας ἀληθὺς ὁ ἔτι Κυρίως λόγος, δυοὶ ῥήματα συγκλείσας ποσῶν τὴν δύναμιν γνώσεως.

C Πάλιν γίνεται ὁ μαργαρίτης, τὸ διαγέλιον. ὅτι ἐν ὀυτελείᾳ γραμματικῇ ποσῶν τὴν ἐμπεριέχει δύναμιν μυστηρίων, καὶ ἐν χάριτι οἰκτρῶ συνέχευ γνῶσις ἐράνιος. Καὶ λέγουσιν οἱ ἀρετικοί. Ὁ Υἱὸς ἔτι Θεὸς ἀπηξίως φύσιν ἀνδρώπῃ λαβεῖν. τὸν ἐρατὸν ὁ Θεὸς χάριτι ἐνεπίστευσε; ἔτι τὸν Υἱὸν ἔτι ἀνδρώπῃ τὴν φύσιν ἀναλαβεῖν; Οὐ λεγὼ διὰ τὸ ἴσον, ἀλλὰ δεικνύω τῷ

D Πατρὸς εἰς ἡμᾶς φιλάγαθον, παπαινὸν καὶ ἐπιμνηστικόν. Οὐ γὰρ ἐν ὀυτελείᾳ Χειροῦ. Ἀπαγε. Οὐ γὰρ ἐπὶ χήματι οἰκτρῶ ἐσσίχα ἡ Θεότης ἐπὶ τῇ γῆς ἀναστρέφεται. Τὴν φύσιν τῆς δεσποτικῆς τῇ γῆς ὁ Δεσπότης τῇ φύσει ἀνείληφεν, ἵνα κυρώσῃ τῷ Ἀδάμ, ὁ διὰ πλάνης ἀπώλεσεν. Εἰ γὰρ ἐν χήματι ὤφθη Χειροῦ, χήματι καὶ Υἱὸς Θεὸς ὡς. Ὅρα πᾶς συγκαταπί-

E πῃσιν οἱ ἀρετικοί. κινδυνεύουσι γὰρ πᾶσαν τὴν Χειροῦ ἀρνήσασθαι ἢ ὑπαρξίν. Σκόπει τὴν ἀνοιαν, ὅτι γλῶσσαι μόνον ἔχει καὶ ἔτι διανοίαν. λαλεῖ ἂν θέλει, καὶ ἔτι νοεῖ ἂν ἡ ἀκολουθία δηλοῖ. Στήσω τὸν δανειστήν Θεόν. καὶ δείξω, ὡς ἀρετικῇ, πῶς ἐκώρυνσεν ἐν τῇ παρδένῳ τῇ μαργαρίτῃ. ἔτι σοι δείξω, πῶς ὁ γεωργὸς ἐδάνεισε τῇ φύσει τὴν Θεότητα.

F Δείλω δὲ καὶ τὸν ἔμπορον, πῶς κοινωνὸν ἐλόμενος τῷ ἀνδρωπῶν, ὁβολὸν ἔχοντα, πλῆσιον ἀνέδειξεν, ὥστε καὶ τὸ δάνειον ἀποτίσαι καὶ νεμεθῆναι τῷ ἀνδρωπῶν, καὶ τὴν βασιλείαν τῆς Θεῆς ἔχειν εἰς Ἰησοίαν ἀσάλατον. Ἐλαβεν ἡ φύσις ἡ πτωχὴ τὴν Θεότητα, καὶ ἡγωνίσασθαι πρὸς τὸν τύραννον. Ἐκοινώνησε τῷ Πατρὶ τῇ βουλῇ ὁ Υἱὸς. καὶ ἴδρωσε τὴν ἀμαρτίαν Ἰησοῦσας τῆς ἀγορασίας, ὑπερδραματίσας αὐτὴν διὰ τῆς

τῆς χάριτος. Ἐκείνη πῶς πάθειν ἐναργά-
 σεν, καὶ αὐτὸς τὴν ἀμαρτίαν ὑπερεμεμαρτί-
 ζεν. Ἐδείξε τῷ τυράννῳ τὴν φύσιν, καὶ ἔπεισεν
 αὐτὸν συναγελασθῆναι τῇ ἀνθρωπότητι. Ἐδείξε
 τῷ ἀνθρώπῳ τὴν χάριν. ἀνήγγελε τῷ πατρὶ
 τὴν λύπην τῶν νοερῶν δυνάμεων, τὴν ἔχθραν
 τὴν πρὸς τὴν γῆνα. ἔπεισε τὸν ἰλασμόν. ἐμε-
 οίτευσεν πρὸς συναλλαγὴν. ἐπηγγείλατο τὸν ἰλα-
 σμόν. τὸν τρόπον ἐμήνυσεν, ὅτι διὰ τοῦ σώματος
 ᾤκησε. καὶ προσέκλῃσε τὸν δούλον πρὸς δα-
 μαῖν τῷ Δεσπότῃ, καὶ τὸν ὑπὸ ἀναγνωρίσας τὸν
 πατέρα. Καὶ ἡρόδοτος ἀντιμαχόμενος καὶ τῷ Τυ-
 ράννῳ, ἐκύρωσε τὴν δεσποτείαν τῷ Πατρὶ,
 καὶ τὸν δούλον ὄντως ἐλυτρώσατο τῇ πικρᾷ τυ-
 ραννίδος.

Ἄκουσον λοιπὸν καὶ τῷ γεωργῷ τὴν τέ-
 χνην. ὣς ἐκάλεσε τὸν ἀξιώματι τὸν τρόπον οἰκονο-
 μίας ὑπῆρξε τῷ Χειρὶ πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα,
 καὶ πόλεμος καὶ τῇ ἀμαρτίας. Μὴ οὖν ξενίζε-
 τῷ ποικίλῳ τῇ ἐρμηνείᾳ. ὁ γὰρ Θεὸς, πηγὴ
 διαφόρων κατὰ δυνάμεις ἐστίν. ὅσον εἰάν τις
 ἰσχύον ἔχει, συνεκτεινόμενος, καὶ ὁπότε καὶ πο-
 σάκεις δύναται συνιέναι, ὁμοῦ ἡρόδοτος. Ἐνεκέν-
 τρισε τῇ φύσει τὴν παρθένα καὶ θεότητα, καὶ ὡς
 ὦν τινι θυρεῷ κατέκρυπτεν αὐτῷ τὸν Υἱόν, ἵνα
 μεταλαβὼν τὴν ποιότητα, ποιήσῃ τὴν φύσιν τὴν
 ἐπίκοινον, ἀνθρώπου πρόσληψιν. Ἐγένετο γὰρ ἡ
 Μαρία τῷ μὲν Πατρὶ δένδρον, τῷ δὲ Υἱῷ μήτηρ,
 πῶς ὁ ἀνθρώποις πηγὴ πνεύματος ἁγίου, καὶ
 ἀφθαρσίας ἀναπολή. ἔχει πρὸς δεσμούς ὁ ἐγκεν-
 τρισμός, τὰν θεωρητῶν τὰς μαρτυρίας. ἔχει καὶ
 ὁ θυρεὸς τὴν διαίρεσιν, τὴν φύσεως τὴν συγχώρησιν.
 ἔχει καὶ ὁ γεωργὸς τὸ δρέπανον καὶ κατὰ τὴν
 καὶ περὶ τὴν φύσιν, τὴν ἀγίαν Πνεύματος καὶ πνευμα-
 τισμὸν καὶ τὴν δύναμιν. ἔχει καὶ τὸ δένδρον
 καὶ πεποιημένον, πρὸς τὴν ἀποδοχὴν κρείττονος φύ-
 σεως, καὶ πίσις τὴν ἀγίας παρθένου γυναικός.
 Μὴ διστάσης, ἀνδρῶπε, πρὸς τὴν λεγόμενα.
 τὰ γὰρ ἀόρατα πίσις βλέπομεν. Μὴ ἀπιστήσης
 τῇ διηγήσει, ἀπὸ σαυτῶν μανθάνων, τίς ἐστὶν ἡ
 τῶν ἀοράτων κατὰ τὰς. Εἰ μὴ ἡ ὥν σοὶ
 ψυχὴ, ἔχει ὁρᾶ ὁ ὀφθαλμός, ὁ δὲ ἀκούει τὸ
 ἔσ, ὁ δὲ ὁ λάρυγξ γεύεται, ἡ δὲ αἰ χεῖρες ἐρ-
 γάζονται. Οὐκ ἔν ἡ ψυχὴ πάντα ποιεῖ, συνερ-
 γεῖ δὲ τὸ σῶμα. Οὕτω νοεῖ, ἐπὶ τῷ ὁ
 πληκτικῶν κατὰ δυνάμεις, τὴν δὲ δυνάμιν
 ἀπορρήτως λόγῳ πάντα διδιδύμου. Εἰ γὰρ ἀπὸ
 τῶν πρὸς γὰρ τεχνῶν, τὴν ἀξιώματων δέλω
 πᾶσαι τὴν ἡμῶν. καὶ ἀπὸ τῶν ποικίλων
 ὁκτί-

fionibus pelliciebat : ipse autem peccati
 pretium augebat . Tyranno naturam ex-
 hibuit , & ut ille humanitati illuderet ,
 persuasit . Ostendit homini gratiam , ac
 per Patris providentiam annunciavit : do-
 lorem item intellectualium potestatum , &
 adversus terrena inimicitiam . Persuasit
 propitiationem , ad reconciliationem me-
 diator fuit , promisit placationem , mo-
 dumque significavit , quod per Crucem
 fieret : ac servum , ut ad Dominum
 recurreret , præparavit , filiumque , ut
 patrem recognosceret . Et contra Ty-
 rannum propugnator effectus , Patri
 dominium confirmavit , & servum
 revera ab acerba tyrannide liberavit .

Audi etiam agricolæ artem : nam
 in utraque dignitate modus dispensatio-
 nis Christo erga humanitatem extitit ,
 bellumque adversus peccatum . Ne
 ergo admireris varietatem interpreta-
 tionis . Nam Deus diversorum egre-
 giorum operum fons est : & quantam
 quis vim habet intelligendi , tantum
 se extendit , & simul invenit quoties
 quis intelligere potest . Insevit natu-
 ræ virginis Divinitatem , ac tamquam
 in rimam quandam & scissuram suam
 inclusit filium : ut qualitatem partici-
 pans , naturam redderet communem
 in assumptione hominis . Fuit igitur
 Maria Patri arbor , Filio mater ,
 hominibus fons spiritus æterni , & in-
 corruptionis oriens . Habet porro pro
 vinctulis hæc insitio , prophetarum te-
 stimonia : & rimula sive scissura pro
 divisione habet naturæ spatium . Agri-
 cola falcem habet , quæ mundat &
 expolit , præparationem scilicet &
 virtutem Spiritus Sancti : arborque
 ad melioris naturæ susceptionem facta ,
 sanctæ mulieris virginis fidem habet .
 Ne vacilles igitur , ὁ homo , circa
 ea quæ dicuntur : fide enim res in-
 visibiles cernimus . Ne suspectam ha-
 beas narrationem , ex te ipso discens
 quisnam sit rerum status atque condi-
 tio , quæ sub adspæctum non cadunt .
 Nam si in te non esset anima , non
 cerneret oculus , nec auris audiret ,
 neque guttur gustaret , aut manus
 operarentur . Itaque anima facit om-
 nia , corpus autem cooperatur . Ita
 etiam considera in stupendis operibus
 Divinam potestatem , occulta atque
 ineffabili quadam ratione cuncta diri-
 gentem . Ego vero à terrenis quo-
 que artibus ac dignitatibus , genera-
 tionem persuadere volo : ideoque varie
 M m 2 expo-

expono, non ut ex multis, sive ex uno assequar: verum ut multa sapientiae inscribens, varium divinitatis artificium ostendam, qua ratione singulis ætatibus proprio quodam modo sese peccato opposuerit. Et in nativitate quidem, tali modo: aliter post nativitatem: aliter in adolescentia, aliter vicissim in ætate virili: ac suo deinceps modo nosse par est, qua ratione quolibet tempore se gesserit. Cæterum antedictis fidem habe: nam & ipse ait Salvator: *Ego sum vitis, & vos palmites: Pater autem meus agricola*. Possum porro etiam tibi ex arte confirmare antedicta. In amygdalis quippe optimarum arborum germina inserunt: alii etiam ramos cum frondibus inserunt: & in vitibus similiter faciunt. Cur ergo præter fidem sit, si etiam Deus in iis, quæ sub adspæctum non cadunt, simili arte utatur? sive in Verbo, quemadmodum assumptionem insevit, sive in assumptione divinitatem. Verumtamen non ex superinducto semine Virgo peperit: absit; sed suam ipsius substantiam sine motu carnali commodavit, & non lapidibus ascia vel securi dolatis sapientia sibi domum ædificavit. Non est auditus ferri sonus in ædificio: neque enim vir in Maria ministravit, sed sola Virgo. Politi per se ac jam dolati lapides erant, non ab hominibus præparati: ita etiam in Maria assumptio non virili opera facta est, sed ex natura nostra delecta per castissimam Virginem. Sicut e terra sumti sunt lapides; ita & assumptio aucta est per naturam, & divinitas mansit immaculata, propter incontaminatam naturam. Absque ferro ædificatum est Templum: & sine corruptione atque dolore natus est Christus. Sola terra ministravit, sicut & sola Virgo concepit. Non est scissa petra neque sensit lapidum abscissionem terra: & Virgo neque mota est, neque ex voluptate concepit. Non aliunde terra lapides acceptos præbuit: verum ipsa eos sine labore atque experientia ex seipsa supeditavit. Similiter quoque in Virgine non superinductus quispiam assumptioni fuit, sed ab ipsa assumptus est. Nam alioquin nutrix fuisset, & non mater; custos depositi, & non fons præstantissimæ filii procreationis. Evangelium illam matrem appellat, & non nutricem. Sed & Josephum quoque patrem vocat, quum nullam in ea generatione partem haberet: non enim propter Christum dicitur pater, sed propter Virginem, ut non ex fornicata-

Joann. 15.

A ἐκτίθηναι, ἔχ' ἵνα ἐκ πολλῶν, ἢ καὶ ἀπὸ ἐνὸς ἐπιτύχω, ὡς ἵνα τὰ πολλὰ ἐπιγράφων τῇ σοφίᾳ, δείξω τὴν πολυχειρίαν τῆς Θεότητος, ὅτι καθ' ἑκάστην ἡλικίαν, τρόπῳ οἰκείῳ, τῇ ἀμαρτίᾳ ἀντιπαρετάσσω. Ἐν τῇ θνητόσφι ἔγω, καὶ ἄλλως μὲν τὴν θνητοσύνην, ὅν τῇ αὐξήσῃ ἐτέρως, καὶ ὅν τῇ ἀνδρώσφι ἁλίστως. καὶ καθ' ἑκάστην εἰδέναί χρὴ τρόπον, ἡρμῶσθαι οἰκείῳ κατὰ ῥῆμα. Ἀλλὰ πίστευε τοῖς εἰρημνύοις. καὶ γὰρ αὐτοὶ εἶπεν ὁ Σωτὴρ, ὅτι ἐγὼ εἰμι, φύσις, ἢ ἀμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα, ὁ Πατὴρ μου ὁ κωργός. ἔχω δέ σοι καὶ ἐκ τῆ τέχνης σημανοῖν δοῦναι τοῖς εἰρημνύοις. Ἐν ταῖς ἀμυγδαλαῖς ἐγκεντερίζουσι δένδρων καλλίστων βλαστούς. ἕτεροι δ' ἐμφυλίζουσι, ποιεῖσι δ' καὶ ὅν ταῖς ἀμπελοῖς ὁμοίως. Τί οὖν ἀπίστον, καὶ τὸν Θεὸν τὴν ποιῶν τὴν τέχνην ἐπὶ τῶν ἀοράτων ἐμωλευλαβεῖν; εἴτε ὅν Λόγῳ καθὼς τὴν προσλήψιν ἐνεκέντεισεν. εἴτε ὅν τῇ προσλήψει, τὴν Θεότητα. Πλὴν ὅτι ἐκ ἐκ ἀσέριμαλος ἐπεισάχθέντος ἢ πατρὸς ἐγέννησε. Μὴ γὰρ οἶτο. Ἀλλὰ τὴν ἑαυτῆς ὁσίαν ἀκίνητον παρέχρησε, καὶ ἡ σοφία δι' ἀλαξήτων λίθων τὸ οἶκον ἑαυτῇ ἀκοδομήσεν. Οὐκ ἠκούσθη σιδήρου φωνὴ ὅν τῇ οἰκοδομῇ. Ὅθεν γὰρ ἐπὶ τῇ Μαρίας ἀνὴρ ἐλειτέρησεν, ἀλλὰ μόνη πατρὸς. Αὐτοφύεις ἦσαν οἱ λίθοι ὑπὸ ἀνθρώπων μὴ κατασκευασθέντες. ἔγω καὶ ὅν τῇ Μαρίᾳ, ἡ προσλήψις αὐτοῦ θνητῆς παρὰ τὴν ἐκ φύσεως ἡμῶν ἐκλεγεῖσα ἀπὸ πατρὸς σεμνῆς. Ὅθεν ἀπὸ τῆ γῆς ληφθέντες οἱ λίθοι, νύξῃ θνητῇ προσλήψις ἀπὸ τῆς φύσεως, καὶ ἡ Θεότης ἀρύπλωτος ἔμεινε ἀπὸ τῆς φύσιν τὴν ἀχραντον. Δίχα σιδήρεος ὁ ναὸς ἀκοδομήθη. Δίχα φθορᾶς καὶ πόνου ὁ Χεῖρος καλῶν. μόνη ἡ γῆ ἐλειτέρησεν, ὡς καὶ μόνη ἡ πατρὸς συνεῖληφεν. Οὐκ ἐτμήθη ἡ πέτρα, ὅθεν ἡ θνητὴ τεμνομένη τῶν λίθων ἡ γῆ. καὶ ἡ πατρὸς ὅθεν ἐκινήθη, ὅθεν ἡ ἡδυπαθείας συνέλαβεν. Οὐκ ἄλλοθεν ἡ γῆ τοὺς λίθους λαβῶσα παρέχετο, ἀλλ' αὐτὴ ἀπόνως καὶ ἀπείρως ἡ αὐτῆς αὐτοὺς ἔδωκεν. οὕτω καὶ ὅν τῇ πατρὸς ὅθεν ἐπεισάχθη τις τῇ προσλήψει, ἀλλ' ἀπὸ αὐτῆς εἰληπται. ἐπεὶ τροφὸς ἀνὴρ, καὶ ὁ μήτηρ. ἡ φύλαξ ὁ καταστήτης, καὶ ὁ πηγὴ τῆς αἰῶνις τεχνουργίας. Τὸ βάλαντον μητέρα αὐτῇ τροφονόρησε, καὶ ὁ τροφὸν ἐκάλεσεν, ἀλλὰ καὶ τὸν Ἰωσήφ πατέρα, μηδὲν κοινὸν πρὸς τὴν θνητοσύνην ἔχοντα. ὁ ἀπὸ τῆς Χεῖρος, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς πατρὸς, ἵνα μὴ ἐκ

ἐκ πορνείας νομιμαῖς τετοκέναι, καθὼς οἱ Ἰσ-
δαῖοι εἰπῶν ἐτόλμηκε. Οὐ γὰρ προσήγορία τῇ
φύσει ἔδωκε. Ἐν ἡμῖς γὰρ πατέρας καλεῖται γέ-
ροντας, τοὺς ἡμᾶς μὴ γυνήσαντας. Ἡ φύσις
τῇ προσήγορίᾳ ἔδωκε, ἔτι ὁ χρόνος τῇ τιμῇ
παρέχεται. ἐπειδὴ δὲ παρθένης ἔστι Ἰωσήφ οἱ
ἀρρεβῶνες τῶν μνηστέρων τῷτο κληθῆναι αὐτὸν,
πατέρα τῇ μὴ γυνήσαντα. Οἱ φοίνικες οἱ ἀρρε-
βῶνες ἐπισκιασάντες τὰς θηλείας ἐγκάρποις ποι-
εῖσιν, ὅτε μινύμηναι αὐταῖς, ὅτε τινὰ εὐσμία
πρεχόμενοι αὐταῖς. καὶ τῶν συκῶν ἔναι, ὅ
φέρουσι καρπὸν, καὶ τῶν ἀκράδων, αἱ μὴ ἔτι τῶν
ἀρρένων πρεμνογονέσσαι. Ὡς οὖν ταῦτα,
τὰ μὴ γυνώσκοντα, πατέρες νομίζονται. ἔτι καὶ
Ἰωσήφ ἐκλήθη πατὴρ, ἀνὴρ δὲ παρθένης μὴ
γυνώσκων. Μέγα τὸ μυστήριον. Καὶ χεὶρ πᾶσαν
τῇ κτίσιν συγκαλέσας πρὸς ἐρῶσαν. Μείζων ἔ-
στι νοῖας ἢ φύσις, σωελθεῖν εἰς μαρτυρίαν.
Μείζων γὰρ πάσης ἐπινοίας τὸ γινώσκον. Καὶ
διὰ τὴν πᾶσαν ἢ φύσιν λογικὴν συμβάλλει τῆς
ἐποδείξεως; Θεὸς ὡς τὸ γινώσκον. καὶ πάντα
ὡς δοῦλα πρέσβει. Θεὸς ὡς ἄνθρωπος τι-
κόμενος, καὶ παύσασθαι ὀφείλει πᾶσα φύσις,
θαυμάσαι τὴν κτίσιν. Ἐκπληθεύσας πᾶς τὰ
πάντα ἐδημιούργησε. Πιστεύτω, ὅτι τὰ πάντα
τῇ φύσει ἀδύνατα, αὐτῷ δυνατά. Νοεῖτω,
ὅτι ὁ θέλει γίνεται. καὶ ὁ χεῖρ τῆς φύσεως.
Παιδεύσας οἱ ἑλπίες, ὅτι ὁ διὰ τὴν ὑλὴν
ἐποίησε τὰ πάντα, ἀλλ' ὅτι ἠθέλησε. Παιδεύ-
σας, ὅτι ἄνθρωπος ὑλῆς ἐγένετο ὁ κόσμος, ἔτι τὰ
ὅν αὐτῷ. Ἰδοὺ γὰρ ἄνθρωπος τῆς ζυγαδικῆς φύσεως
σωεσθήσεται ἄνθρωπον, τὸ ἀόρατον καὶ τὸ ὁρατὸν
ἀΐψα ἐμμελίζοντα.

Οὐκ ἀπάρκα μόνος πρὸς τὴν διήγησιν.
Λαλέτω, οὐκ ἐμοὶ ἔτι τὰ τῆς φύσεως καὶ τὰ τῆς
τέχνης καὶ τὰ τῆς νοητικῆς πράξεως. Λεγέτω
ἐξ ἑαυτοῦ, δούς ἀξέρι μάρτυρα, ὃν οὐκ ἔλαβε
σὺν ἡλίῳ καὶ σελιῳ. Μαρτυρεῖτω ὁ αἰθερ ὅτι
ἀεραπῇ, ὑπόδειγμα τῷ μέλλοντι γενναῖον ἐκ
παρθένης, ὃν τῆς κόγχης πρεχόμενος. Ἡ
γὰρ βοάτω τῇ θησαυρὸν τὸν κρυπτόμενον. Ἡ δὲ
λαοὶ τὸν μαργαρίτιν τὸν μὴ φαινόμενον. Ἡ
γεωργία, ἡ τέχνη οἰκοδόμων, ἡ ποσειδὼν τῇ
ἐμπορίᾳ, ἡ ἐπίνοια τῶν ἀλίων, ἡ τῶν βασιλέων
βελή, ἡ τῶν στρατηγῶν πρῶταξις, ἡ τῶν ἀνδρώ-
πων διφήμεσις, ἡ τῶν σοφῶν ἀρεταίς, ἡ τῶν
ἀερολόγων κατάληψις, ἡ τῶν τυράννων παρα-
χή, ἡ ἱερέων χειρῶν κακόννοια, ἡ νηπιῶν
ὁμολογία, ἡ ποιμένων πρῶταξις, πάντα ἡκέ-
τω.

A. nicatione putaretur peperisse; sicut Judæi
ausi sunt dicere. Non appellatio naturam
tribuit; nam & nos crebro patres nun-
cupamus, non quidem genitores, ve-
rùm senio conspicuos. Porro ipsi Joseph
natura appellationem indidit, honorem-
que tempus præbuit: quoniam Virginis
& Joseph Sponsorum arrhabones, ut hoc
nomine vocaretur, effecerunt; patrem
B. autem, qui non genuerit. Palmarum
mares, qui dicuntur, dum obumbrant
feminis, fructuosas illas efficiunt, quum
tamen neque illis misceantur, neque ul-
lam ipsis substantiam præbeant: & ficul-
nearum quoque nonnullæ fructum non fe-
runt, nisi ramis maribus obumbrentur.
Quemadmodum igitur ista, quamvis
non generent, patres appellantur: ita
& Joseph pater est dictus, licet Vir-
ginis vir non esset. Magnum mysterium,
C. ad quod perscrutandum oportet omnem
vocare creaturam. Major natura, quam
ut eam cogitatio ac mens assequi possit.
Majus omni imaginatione atque opinio-
ne, quod factum est. Cur ergo om-
nis natura rationalis non persuadet hu-
jusmodi argumentis? Deus erat, quod
factum est: & cuncta ut mancipia præ-
sto sint. Deus erat homo natus: & omnis
D. comparere debet creatura, ut suum admi-
retur creatorem, & obstupescat, quomo-
do omnia procreavit: & credat ea, quæ
secundum naturam sunt impossibilia, ei es-
se possibilia. Intelligat id fieri, quod ipse
vult, neque ipsum indigere natura. Doce-
antur gentiles, eum non per materiam cun-
cta fecisse, sed quia ipse voluit. Persuasum
sit iis, absque materia factum esse mundum,
& quæ in eo sunt. Ecce enim sine conju-
gali natura conflavit hominem, qui secu-
lum continet invisibile & visibile.

Solus tantæ rei enarrandæ non suffi-
cio. Loquantur igitur mecum, & quæ na-
turæ sunt, & quæ artis, quæque operatio-
nis intellectualis. Dicat coelum, quod stel-
lam præbuit testem, quam non accepit cum
Sole & Luna. Testetur æther in fulguratio-
ne, quæ in cochleis insilit, exemplum ejus
qui nasciturus erat ex Virgine. Proclamet
terra thesaurum absconditum: & mare mar-
garitam non apparentem: agricultura, &
F. ars ædificatorum: studium atque diligen-
tia mercatorum: solertia piscatorum: Re-
gum consilium, ducum acies, hominum
contradictio, sapientum inventio, astro-
logorum comprehensio, tyrannorum per-
turbatio, pessimorum Sacerdotum malum
consilium, infantium confessio, pastorum
prophetia: cuncta veniant atque concurrant
ad

Matth. 2.

ad Dei natale: ut vel sic hæretici credant, Christum non in figura apparuisse, sed in humana natura ex Virgine natum esse.

Dicunt quoque Judæi, se non credere, Deum cum hominibus conversatum esse, ut hominem. Attamen credunt, eum in Divina arca conclusum fuisse. At quid majus, arca, an homo? Si credis, Deum in arca fuisse conclusum: cur non credis, super terram inter homines ipsum versatum? Nos, inquiunt, non credimus eum, si Deus erat, crucifixum fuisse. Sed cur in eo non es incredulus, quod Arca, quæ Deum continebat, ab alienigenis capta sit? **1. Reg. 4.** Nam sicut illa videbatur sustinere ignominiam; ita etiam Deus Verbum, quamvis impassibilis esset, per assumptionem tamen injuriis & contumeliis affectus est, dum ipse etiam crucifigeretur. Et quemadmodum inter alienigenas Arca Dagonem destruxit atque subvertit: ita etiam in cruce Christus Diabolum profligavit, & blasphemos corripuit, cognitionemque divinæ suæ potentiae infidelibus vel invitis præbuit. Non creditis Christum tertia die resurrexisse? Cur ergo creditis, Jonam post tres dies salvum & integrum e ventre ceti exiisse? **Jon. 2.** Non creditis, quod Virgo hominem genuerit & Deum? Cur ergo creditis Templum illustre ex lapidibus non dotatis factum, in cujus universa structura ferrum non est adhibitum? Et fuit illud omnium ædificiorum templorumque pulcherrimum. Non fero Judæorum debacchationem atque temulentiam, quia demonstrationes tenent, & non credunt. Non fero hæreticorum dementiam, quia gentilibus atque paganis potius fidem præbent, quam divinis scripturis. Si domus absque ferro fabricata non est, templum dico, ad Dei ministerium, etiam Christus in figura venit. At si etiam nunc fundamenta ejus subsistunt; nolite contendere, sed credite. Ego vero etiam mori pro hac fide expeto. Miscete me cum ethnicis, quod non opto: & facite quod opto, ut scilicet pro Christo moriar. Ego quidem, quod ad me attinet, mortem pertimesco: verum spes atque fiducia mea Christus est. In me timeo: at in illo fiduciam capio. In me refugio: at in illo subsisto. In me confundor: at in illo confido. Ipse est Margarita, ego vero lutum. Ipse thesaurus, ego autem cinis. Ipse vita, at ego mors. Ipse justitia, ego autem peccator. Ipse veritas, at ego mendacium: quia ob vanitatis dilectionem

A τω, εἰς τὴν ἑσπέραν γέννησιν. ἵνα μόλις ἔτω πιστεύσωσιν ἀρεῖκοι, ὅτι Χριστὸς ἐστὶν ἐν χήματι ὡφθῆναι, ἀλλ' ἐν φύσει ἀνθρώπου ἐκ παρθένου γεννηθῆναι.

Λέγουσι καὶ Ἰουδαῖοι. ὃς πιστεύομεν, ὅτι ὁ Θεὸς σὺν ἀνθρώποις διέτριψεν, ὡς ἀνθρώπος. ἀλλὰ πιστεύουσιν, ὅτι ἐν τῇ κιβωτῇ θεῖα κατέκλειτο. Καὶ τί μᾶλλον, κιβωτὸς, ἢ ἄνθρωπος; εἰ πιστεύεις, ὅτι ὁ Θεὸς ἐν κιβωτῇ κατέκλειτο. διὰ τί ἀπιστεῖς, ὅτι ἐν ἀνθρώποις Θεὸς ἐπὶ τῇ γῆς πῦρ ἔλαλτο, ἡμεῖς, ὃς πιστεύομεν, ὅτι ἐσαυρῶτο Θεὸς ὢν. καὶ διὰ τί οὐκ ἀπιστεῖς, ὅτι ἡ κιβωτὸς, ἢ ὁ Θεὸς ἔχουσα, ἡ ἀποφύλων ἡ χυμάλωσις; ὡς περὶ τὸ ἐκείνη δοκῶσα ἀτιμίαν ὑφίστατο πῦρ ἐλάλητο. οὕτω καὶ ὁ Θεὸς Λόγος, ὢν ἀπαθὴς, διὰ τὴν περὶ σὺν ἡμεῖς, ὑβρίζετο σαυρῶντος αὐτοῦ. Καὶ κατὰ περὶ ἀποφύλων ἢ κιβωτὸς τὸ Δαγὸν παρέλασε καὶ κατέτρεψεν. ἔτω καὶ ὁ Χριστὸς ἐν σαυρῇ τῇ Διάβολον ἐτροπώσατο, καὶ τοὺς βλασφήμους ἐπάειπεν, καὶ γνώσιν ἀκρίστον τὸ θεῖον αὐτῶν διωόμενος τοῖς ἀπίστοις παρέχετο. Οὐ πιστεύετε, ὅτι ἀνέστη ὁ Χριστὸς, ἀποθανὼν; ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ; Διὰ τί πιστεύετε, ὅτι Ἰωάννης μὲν τρεῖς ἡμέρας ἐκ τῆς κοιλίας τῆς μητρὸς Ἰσραὴλ ἐγέννησεν καὶ ὁλόκληρος; Οὐ πιστεύετε, ὅτι ἡ παρθένος ἐγέννησεν ἄνθρωπον καὶ Θεόν; Διὰ τί πιστεύετε, ὅτι ὁ ναὸς ὁ τοῦ ἐξ ἀλαξάντων λίθων ἐτίθητο, καὶ οἰκὸς ἐν ὅλῃ τῇ οἰκοδομῇ ὃς παρῶν, καὶ γέγονεν πάντων κτισμάτων καὶ ναὸς τοῦ ἐκκαλλέμενος; Οὐ φέρω τὴν προνοίαν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι κρατῶσι τοὺς ἀποδείξεις, καὶ ὃς πιστεύουσιν. Οὐ φέρω τὴν ἀρετικὴν τὴν ἀνομίαν, ὅτι πῶς ἔλθοι πείδον, καὶ ὃς τὰς θείας Γραφάς. Εἰ μὴ γέγονεν ὁ οἶκος ἀνὴρ οἰκιστὴς ναὸς εἰς λειτουργίαν Θεοῦ. καὶ ὁ Χριστὸς ἐν χήματι ἐλήλυθεν. Εἰ δὲ καὶ ἕως τῆς νῦν οἱ θεμέλιοι ἴσανται, μὴ φιλονεικεῖτε, ἀλλὰ πιστεύετε. Ἐγὼ γὰρ καὶ θανεῖν ἀρέσκω ὑπὲρ πάντων τῆς πίστεως. Μίξατέ με μὲν ἑλλήνων, ὅπερ οὐκ ὀχνοῦμαι, ὑπὲρ Χριστοῦ θανεῖν. Ἐγὼ ὅσον ἐπὶ ἐμοὶ δέδωκα τὸν θάνατον. ἀλλὰ τὸ θάρσος με, Χριστὸς ἐστίν. Ἐν ἐμοὶ φόβος ἐστίν ἐκείνου παρρησιάζομαι. Αὐτὸς ἐστίν ὁ μακάριος, ἐγὼ ὁ πηλός. Αὐτὸς ὁ θνητὸς, ἐγὼ ὁ ἀποθνήσκων. Αὐτὸς ἐστίν ἡ ζωὴ, ἐγὼ ὁ θάνατος. Αὐτὸς ἐστίν ἡ δικαιοσύνη, ἐγὼ ὁ ἁμαρτωλός. Αὐτὸς ἡ ἀλήθεια, ἐγὼ τὸ ψεῦδος, ὅτι, διὰ φιλίαν ματαιότητος, τῇ προαίρεσιν τῇ

τὴν ἀλήθειαν ἀπολεσάμην. Αὐτὸς φύσιν μοι ἔδωκεν, ἐγὼ δὲ αὐτὴν διὰ τῶν παθῶν ἠρνήμωσα. Αὐτὸς μοι προάρεσιν ἀνάρχη ἔδωρῆσατο, ἐγὼ δὲ αὐτὴν ἐμιπῇ ἐποίησα, πλεξάσας αὐτὴν πᾶσι ἁμαρτίαις. Αὐτὸς ὅστις ὁ κατελθὼν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐν πολλοῖς πειρασμοῖς, τὸν μαργαρίτιν ἀπὸ θέν ἀναλεξάμενος. σωλὺ ἡ Θεότης τοῖς πειρασμοῖς, καὶ σωήνευκε τὴν πρόσληψιν ἀπὸ γῆς εἰς ἔρανός. Αὐτὸς ὅστις ὁ πολλὰ σκῆψας ἐν τῷ ἁγρῷ, καὶ καμὼν ἐν τῷ σταυρῷ, ἵνα ὡς ἀποκαλύψας ἐν τῷ πάθε τὸν δυσωρόν τῶν ἀγίων, ἑαυτῷ πεποιήσῃται. Κάμωμεν ἔτι ἡμεῖς, ἵνα κοινωνοὶ ᾖμεθα τῇ ἐμπορίας αὐτῆς τῷ Σωτῆρι ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ. ὅτι αὐτῷ ὁρέπει δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ ἀνάρχῳ αὐτῷ Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ ἔτι ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ αὐτῷ Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας τῆς αἰῶνος. ἀμήν.

A nem, veritatem sponte repudiavi. Ipse naturam mihi concessit; ego vero eam pravis affectibus desolavi. Ipse mihi sufficientem liberam voluntatem donavit: ego autem illam mutilam reddidi, peccatis eam implicans atque involvens. Ipse est, qui ad mare descendit, margaritam per varia inde pericula eruens; simulque aderat divinitas in tentationibus, & assumptionem in coelos e terra secum sustulit. Ipse est, qui saepe multumque in agro fodiebat, & in cruce laborabat, ut thesaurum sanctorum e sepulcro eductum, sibi ipse vindicaret. Adlaboremus porro etiam nos, ut participes mercaturæ atque negotiationis Salvatoris nostri Jesu Christi evadamus: quoniam ipsum decet gloria, honor, & adoratio, unacum principii experite ipsius Patre, & sanctissimo, bono, atque vivifico ejusdem Spiritu, nunc & semper, & in infinita secula seculorum. Amen.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΠΕΡΙ ΓΛΩΣΣΑΛΓΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΘΩΝ.

Εσπαρμένα εἰσὶν αἱ ἀναπαύσεις πᾶσαι ἐν πάσῃ τῇ ἀνθρωπότητι, ὅπως ὁ ἄνθρωπος συνεχῶς κινήσῃ τὸν αἰῶνα ἐν τῇ διανοίᾳ. ἔστι τις ἡδόμενος τῇ ἀσωτίᾳ, καὶ ἀποστρεφόμενος τὴν μοιχείαν. ἔστι τις μεταδιώκων τὸν τύπον, καὶ φεύγων τὴν κλοπὴν. ἔστι τις ἠθώμενος τῇ φιλαργυρίᾳ, καὶ καταφρονῶν καλωπισμῷ, καὶ ὦν ἐν τῇ γαστριμαργίᾳ. ἔστι τις φιλῶν τὸν οἶνον, καὶ μισῶν τὴν ἀλαζονείαν. ἔστι τις ἀπεχόμενος τῆς μοιχείας, καὶ ἔχων κατὰ ψυχὴν κεκρυμμένην εἰρωνείαν. ἔστι τις κακὴγόρος, καὶ φεύγων τὸν καλωπισμὸν. ἔστι τις ὑψηλότερος πλάσματος ἐνός, καὶ ἐν ἑτέρῳ βεβύδισται ὅλως. ἔστι τις ἐνός μώμου ἐκτός, καὶ ἐν ἄλλῳ ἐσπίλωται καθόλου. ἔστι τις μιᾶς παγίδος λελυτρωμένος, καὶ ἐν ἑτέρῳ βορβόρῳ τέταπται. ἐπειδὴ ἀπειρόν ἐστι τὸ μέγεθος τῶν ἁμαρτημάτων, καὶ καταλαμβάνεται ἀπὸ βραχύτητος. ἐκάστῃ γὰρ μεγάλῃ ἢ ἐνέργειᾳ γνωρίζεται ἀπὸ μικρῆς γεύματος. ἡνίκα ὁ ἐχθρὸς δεσμεύσῃ βέλεται τὸν ἄνθρωπον ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις, αἷς ἡδέεται, αὐτὸν δεσμβέει, ὅπως ἡδόμενος τοῖς δεσμοῖς μηδέποτε ἑαυτὸν βεληθῇ λύσαι. πανῆργος γὰρ ὢν ὁ δεσμεύων ἡμᾶς, ἐπίσταται σαφῶς ἐν ποίῳ, καὶ πᾶς ἡμᾶς δῆσαι. Εἰ γὰρ δῆσῃ τινα ἐν τοῖς ἀκροίοις δεσμοῖς θάψον διαρρήσσω ὁ νῦν τῶν δεσμῶν φέρει

EJUSDEM DE MORBO LINGUÆ, ET PRAVIS AFFECTIBUS.

Diversæ in cunctis hominibus sparsæ reperiuntur cupiditates, ut unusquisque aliquod certamen habeat, in quo mentem assidue exerceat. Sunt enim qui gulæ luxuique sunt dediti, & ab adulterio abhorrent. Alii superbia turgent, & à furto abstinent. Alii avaritiæ student, & corporis voluptates spernunt. Quidam ornatum vestium negligunt, & luxuria diffluunt. Nonnulli vino delectantur, & à superbia sunt alieni. Alii à fornicationibus remoti sunt, sed occultam in animo simulationem fovēt. Sunt qui vestium ornatum damnant, & obtrectatione gaudent. Sunt quidam vitio aliquo superiores, quum in alio interim toti volutentur. Nonnulli ab una aliqua sunt labe remoti, & in alia foedissime versantur. Quidam dum laqueum unum evaserunt, in alio sunt vitiorum coeno sepulti. Multa enim ac infinita sunt vitiorum genera, decipiunturque paulatim homines, & ex perexiguīs indiciis res magnæ noscuntur. Quumque hominem circumvenire studet inimicus, in quod vitium proclivior inclinet ejus natura, eo ipsum implicat: ut dum suis ipse gaudet vinculis, ne exsolvi quidem velit. Probe enim novit callidus & versutus hostis, quibus ac qualibus nos vinculis obstringat: & si quem invitum in suas casses conjecerit, fore, ut celeriter confractis illis, mens iterum

iterum in libertatem se vindicet. Quapropter jucunda ac grata unicuique vincula injicit, in quibus libentius conquiescat. Potest enim mens nostra ex inimici se laqueis eximere. Nunc vero iisdem obstricti gaudemus, ipsaque captivitate superbimus. Qui enim invidiæ vinculis constringitur, quoniam à libidine alienus est, se liberum plane existimat: & qui calumniæ vitio obnoxius est, quia rapinas ac furta odit, nullo se prorsus modo victum esse arbitratur. Sua quemque latent vincula; & laqueos sibi paratos ignorat, ebriorum instar, qui vino perfusi, nec se vinciri sentiunt, neque objectos sibi laqueos præ ebrietate vident.

At benignissimus Dominus hoc veluti jugum aliquod, variis quasi occasionibus, omnibus imponit; dum singulis pro ratione virium, onera partitur. Tempore, quo tabernaculum ab Hebræis constructum est, a cunctis tam pauperibus, quam divitibus aliquid ad participationem salutis offerebatur. Pro sua quisque facultate munus afferebat: alius aurum, alius margaritas, alius lapides pretiosos: pauper pilos, ac pelles compositas. Mulieres opulentæ sericum, viduæ lanam tinctam. Atque ita universus tabernaculi apparatus, & divitum simul ac pauperum muneribus conflatus, omnes commendavit. Suscipiebat enim singulorum vota Dominus tam pauperum quam divitum, volens in eo ostendere, se quemadmodum ea quæ ad tabernaculi constructionem quisque pro suis facultatibus obtulerat, accipiebat; ita & pro cuiusque opere preces ac vota singulorum absque ullo personarum respectu, suscipere. Dominus enim diversis nos occasionibus ad salutem perducere studet, quemadmodum inimicus variis nos modis perimere conatur. Et quemadmodum latro vel unico confessionis verbo factus est civis Paradisi: ita uno verbo blasphemiae redditur quis reus gehennæ.

* Lepra multata est, instar nivis, Maria, ut damnaretur propter unum maledicentæ verbum: & quamvis esset alioquin prophetissa, poenam tamen subiit morbi linguæ. Quo igitur supplicii genere digni sunt illi, qui sunt sine ullo delectu contumeliosi? Et quum

A φάγει ὅξέως. ἕκαστον ἐν δεσμβύῃ ἐν ᾧ ἦδεταί, καὶ ἐν ᾧ ἀναπαύεταί. ἐξοσίαν γὰρ ἔχει ἡ ἡμετέρα διάνοια ἀφελεῖν ἀφ' ἐαυτῆς τὰς δεσμὰς. νυνὶ δὲ δεδεμένοι χαίρομεν, καὶ πεπεδημένοι τετυφώμεθα. ὁ γὰρ δεδεμένος τῇ βασκανίᾳ, ἐπειδὴ τῇ μοιχείᾳ ἔδεδεταί, νομίζει ἐαυτὸν ἄδετον εἶναι. καὶ ὁ δεδεμένος τῇ συκοφανίᾳ, ἐπειδὴ ἐκ ἐδέθη τῇ κλοπῇ, νομίζει μὴ δεδεταί πώποτε. λανθάνει ἕκαστος τὰς δεσμὰς, τὰς ἰδίους, καὶ ἀγνοεῖ τὰς παγίδας, τὰς ὡρακειμένας αὐτῶν. καὶ ὑπομένουσιν οὗτοι τῶν μεθυσάντων τὴν ἀγνοίαν. δεδεμένος γὰρ ὢν ὁ μεθυστής ἀγνοεῖ, ὅτι δέδεταί. τῷ γὰρ οἶνῳ ὀπιλανθανέταί τῶν δεσμῶν, καὶ τῇ μέθῃ ἔχ' ὀργῆς πρὸς αὐτὸν παγίδας.

Οὗ δὲ φιλάνθρωπος Δεσπότης τῷτον βέλεται ὥσπερ ἄλφ' τροφάσεων ἀφ' ὧν τὸν ζυγὸν ἐπιτιθέμεναι πᾶσι. μερίσας γὰρ κατεμέειπεν ἕκαστος τὸ φορτίον κατὰ τὴν οἰκίαν δύναμιν. Ἐν τῷ καρπῷ ἐν, ἐν ᾧ κατεσκυλεύθη ἡ σκηνὴ ὑπὲρ τῶν Εβραίων, κοινωνίαν σωτηρίας προσέταξε μεταξὺ πλοσίων καὶ πενήτων, ὥπως ἕκαστος κατὰ δύναμιν τὴν καρποφορίαν προσαγάγῃ. Εἰ προσήγαγέ τις χρυσὸν, ἄλλος προσήγαγε μαργαρίτας, καὶ ἕτερος λίθους πολυτίμους. πένης προσήγαγε τεύχος, καὶ ἕτερος δέματα βεβυροδύμενα. ἡ πλοσία δέδωκε σπεικῆν, καὶ ἡ χήρα ἔειον βαπτῖον, καὶ ἄλφ' πλοσίων καὶ πενήτων πᾶσα ἡ κατασκευὴ γεγέννηται. τῆς σκηνῆς, καὶ κοσμηθεῖσα ὑπὸ πάντων ἅπαντας κατεκόσμησεν. προσεδέξατο γὰρ ὁ Κύριος παρ' ἑκάστου τὰς ὕχας πλοσίων τε καὶ πενήτων, δείξαι βεβυρομένους, ὅτι καθάπερ προσεδέξατο τὰ παρ' ἑκάστου κατὰ δύναμιν. εἰδὴ πρὸς τὴν κατασκευὴν τῆς σκηνῆς, ὥτως παρ' ἑκάστου τῆς οἰκίας τρεῖς ἀρμολόγους προσδέχεται τὰς ὕχας ἀπροσωπολήπως. βέλεται ἐν ὁ Δεσπότης δι' ἀφορμῶν ποικίλων ὁδηγήσας ἡμᾶς πρὸς σωτηρίαν. τεχναῖζεται γὰρ ὁ ἐχθρὸς ὡσαύτως ἄλφ' τροφάσεων ἀφ' ὧν ἀναγρῖν, καὶ καθάπερ ὁ ληστής ἐν ἐνὶ λόγῳ τῆς ἐξομολογήσεως πολίτης γέγονε τῷ ὡραδεῖσθαι, ὥτως δι' ἐνὸς λόγου βλασφημίας ἀπολύμενός τις ἐνοχος γίνεται γεέννης.

Λεπρὴ γέγονεν ὡς χιὼν ὅσα ἡ Μαριὰμ, ἵνα καταγνωθῇ ἐν ἐνὶ λόγῳ κακηγορίας, καὶ εἰ Μαριὰμ τροφῆτις ὅσα δίκην δέδωκε τῆς γλωσσαλγίας, τί ἡλίπον ἄρα τὸ εἶδος τῆς τιμωρίας τοῖς ἀδιαφόρως κεχρημένοις τῇ βλασφημίᾳ,

φημιά, καὶ τὸ ὃν λαλησάσης τῆς Μαρίας ἀπεδοκιμάσθῃ ἢ ἀλήθεια. διότι μετὰ κακηγορίας ἔφρασεν. ὡσαύτως εἰς τὴν χεῖρα τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς κακηγορίας, ἢ δικαιοσύνη αὐτῆς ἀδικίας μετὰ γέγονεν. ἢ γὰρ ἔλεγξον δικαίως, ἢ μὴ λάθρα κακηγορήσῃς. ἢ ἐπιτίμησον μετὰ παρρησίας, ἢ μὴ συσκευάσῃς ἐν τῷ λανθάνοντι. ἐξεδενεῖται γὰρ ἢ δικαιοσύνη, ὅτ' αὖ συγκεκέραι αὐτῇ ἢ τῆς δολιότητος φαιλότης. κατὰ περὶ ἀποδοκιμάζεται ἢ ἀγισμὸς, εἰς συμπλακῇ αὐτῇ ἢ ἀκαθαρσία. ἐξεδενεῖται ἢ ἀγνεία, εἰς συναφθῇ αὐτῇ ἢ λαγνεία. ἐξεδενεῖται καὶ ἢ πίστις, εἰς προσέχῃ τῆς μαντείας. ἐξεδενεῖται ἢ ὁμοίωσις, εἰς ἔχῃ τὴν ὑπερηφάνειαν. ἐξεδενεῖται ἢ ὁμόνοια, εἰς ὅφθῃ παρ' αὐτῇ εἰρωνεία. ἐξεδενεῖται καὶ ἢ νηστεία, εἰς ἔχῃ τὴν καταλαλιαν. ἐξεδενεῖται καὶ ἢ ἀγάπη, εἰς τετάρταχται τῷ ζήλῳ. προσεσχηνῶς τοῖς φυσικοῖς μάνθανε παρ' αὐτῶν τὰ γεγραμμένα. τῆς ἀληθείας τὸ κάλλος ἀμορφὸν ἐστίν, ἥνικα ἥπλωται ἐπάνω φαιλότητος, καὶ ἢ βροχὴ φονὸς τυγχάνει, εἰς ἔχῃ κεκρυμμένον τὸ κύνειον. κεκρίνωται παρ' ἡμῶν τὸ κατὰ τὸν κρέας, διότι μολύνεται ἀπὸ τῶν δυοῶν. ἀναγκάσθῃ ἐν ἡμέρᾳ ἀπὸ τῶν φανερώων συνιέναι τὰ ἀφανῆ. ἀπὸ Μαρίας ζωγραφήσας ἐδίδαξεν ἡμεῖς τὴν ἀποδοκίμῃ τῆς ἀληθείας. λεπρὸν γὰρ γέγονεν αὐτῆς τὸ σῶμα φανερώως, ἐπειδὴ πάσῃ τῇ ψυχῇ ἡμαρτεν ἀφανῶς. ἀπὸ τῆς βλάβης τῆς φανείσης ἐγνώσθῃ τὴν βλάβην, ἣν ὑπέμεινε λεληθότως. διὰ τῆς αἰδεσάτης λέπρας ἐδιδάχθη, ὅσον κακὸν καὶ μεμνημένον ἢ κακηγορία, καὶ γέγονε τὸ ἐμφανὲς σῶμα, κατὰ τὸ πᾶν τῆς ἐνδον καὶ ἀφανείας ψυχῆς. διὰ τῆς διαφορᾶς τῆς σαρκὸς κατηχῇ γινώσκῃ, πῶς διαφθείρεται καρδία φιλέσα ἢ κακολογία, καὶ διὰ τῆς ἐξωθεν ἀνθρώπου συνῆκε τὴν ἐνδον αὐτῆς ἀνθρώπον. ὅτι κατὰ περὶ κατεμερίσθη κατὰ τὴν ἀδελφῆ αὐτῆς, ἔτω κατεμερίσθη καὶ ἀπὸ αὐτῆς τὸ ἴδιον αὐτῆς σῶμα, ὅπως αὐτῇ δι' αὐτῆς μάθῃ ἢ ἀγάπην. μάθωμεν καὶ ἡμεῖς δι' αὐτῆς τὴν ὁμοίωσιν, καὶ γινώσκῃ, ὅτι κατὰ τὴν ἡδέσθη αὐτῇ τὸ σῶμα αὐτῆς ἀλλοιζμένον, ἔτως καὶ τὸ θεῖον συχεράνῃ πρὸς τὸ διασῶς ἔχῃ, κατὰ τὴν ἰδίαν ἀδελφῆ. καὶ τὴν χάριν ἀλλοιζέται τὸ σῶμα ἢ ἀνθρώπου ἐν διαφοροῖς πάθεσι. γίνεται παρ' αὐτῶν ἀντίπαλα τὰ μέλη, διότι γίνεται αὐτῶν περὶ τῆς φίλης ἐναντίας, ὅπως διὰ τῆς σώματος ἐναντιώσεως μάθῃ κτήσασθαι ὁμοίωσιν καὶ εἰρήνην

A quum id, quod erat, Maria diceret, veritas tamen reprobata est, quod maledico animo loqueretur: ita quoque si quis alicui jure maledicat, ipsius justitia est injustitia referta. Vel enim hominem jure coargue, vel ne clanculum maledicas; vel increpa libere, vel ne occultis infectare contumeliis. Pro nihilo enim habetur justitia, quum admisceatur illi dolus & improbitas: quemadmodum & improbatur illa sanctitas, quæ impuritatem sibi conjunctam habet. Inutilis quoque ea est castitas, quæ permiscetur libidinibus. Vana est & illa fides, quæ præstigiis ac vaticinationibus obstricta est. Inanis illa est concordia, in qua cernitur simulatio. Nullius est illa beneficentia, quæ comitem sibi habet superbiam. Nihili sit jejuniū, si detractio adsit. Despiciatur & caritas, si zelo vel æmulatione turbetur. Res naturales attendens, disce ab iis quæ scripta sunt. Veritatis pulchritudo deformis redditur, quando super improbitate extenditur. Quin & cibus interficit, in quo aconitum latitat. Caro licet munda, communis immundaque habetur, eo quod sacrificiis & immolationibus coinquinatur. Ex iis igitur, quæ manifesta sunt, latentia atque occulta intelligi debent. Descriptione enim Mariæ, exemplum veritatis nobis exhibuit. Nam aperte corpus illius lepra occupavit, quia clam lepra peccati animam suam infecerat. Ex manifesto malo, peccatum innotuit quod latebat. Ex teterrima ipsius lepra docemur, quam grave ac detestabile vitium sit obtrectatio. Corpus, quod lepra infectum cernebatur, velut speculum quoddam fuit animæ, quæ non perspiciebatur, cujus indicabat maculam. Ex illa carnis corruptione, patefactum est, quomodo hominis maledici ac detractoris corrumpatur animus. Per hominem exteriorem, hominem suum interiorem intellexit. Nam sicut illa defecerat à fratre suo; ita & ab ipsa proprium corpus defecit, ut ex semetipsa caritatem addisceret. Discamus igitur & nos hinc concordiam & mutuam benevolentiam: & agnoscamus, quemadmodum ob corporis mutationem doluit illa, sic illi, quod à proprio fratre alienior facta esset, indignatum fuisse Deum. Ideoque corpus hominis ob varia peccata variis sæpe morbis affici & immutari videmus. Membra enim corporis ei redduntur inimica, quia ipse ab amicis se alienari permittit: atque ut discat ex illa corporis contrarietate concordiam & pacem

cem fovere cum aliis. Pervulgatum est totis castris, Mariam repente lepra correptam esse, quod linguam in mitissimum fratrem, qui pro ipsa deprecabatur Dominum, exacuisset. Unde justus ultor meritis de prophetissa, propter ejus lingue petulantiam, poenas sumit: susurrations enim & detractiones abominatur, quibus homines insipientes delectantur.

Num. 20.

Plurimis licet signis atque miraculis claruisset Moyses, ubi modice lingua lapsus est, e terra promissionis excidit. Magnum & horrendum mare viam ei præcludere non potuit: sed verbum unicum inique ab eo prolutum, velut murus aliquis ipsi obstitit, ne ulterius progredi posset. Si Moysen, qui Dei instar factus erat, vel solum verbum exclusit à terra promissionis; quanto magis nos lingua nostra, quam exacuimus ac stringimus, à regno Dei arcebit?

Levit. 10.

Ignis sanctus justos devoravit Sacerdotes, qui quum sancta tractarent, actionibusque ac functionibus illis Sacerdotalibus sancti essent, verbis tamen polluti erant. Si tales tantique viri talia sunt perpeffi; quomodo hoc vitium quasi parvum lingua nostra contemnit? Quapropter conviciis ac maledictis fratres nostros infectari desinamus. Terra tunc prætermisissis impiis atque impuris, devoravit maledicos. Mare Ægyptios absorbit, & terra contumeliosos, & susurriones. Dux exercitus, famis tempore, verbum iniquius protulit, propter quod meritis poenas luit, quum populi pedibus conculcaretur in porta. Ex hoc proximo subitoque judicio, de futuro tibi sit exploratum, juxta verbum Salvatoris, quo dixit, *de verbo otioso rationem reddes.*

4. Reg. 7.

Matth. 12.

Variis igitur occasionum laqueis miserandum mortalium genus invadit inimicus. Alii enim, tamquam ære gravati alieno, detinentur: alii tamquam fidejussores trahuntur: ipsaque natura & experientia docemur, alios aliorum occasione ac nomine perire, & qui nihil ulli debent, non minus quam debitores, demergi. Quo quidem exemplo, justorum & injustorum patefiunt debita. In propriis quippe rebus, contingit, ut justus sit innocens; at in alienis reus invenitur. Nam si quis eo præsentem veritatem ipsam irrideat, aut virum aliquem justum maledictis infectetur, ipse autem ad ea conticescat; hoc ejus silentium ipsi vertetur in crimen. Audiendo enim talem, & non reprehendendo, maledicta ejus comprobare videtur tamquam vera. Atque hoc ex magnorum etiam principum intelligi licet potestate. Siquis enim vel jure in Regem

A εἰρήνην πρὸς τὰς ἐτάρας. Δρύλος σφοδρὸς γέγονε τῇ παρεμβολῇ. Μαρία ἀδρόως ὀφθαλμοὺς περικλυτὴν ἔχουσα τὴν λέπραν, ἐπειδὴ ἠκόντισε γλῶσσαν κατὰ τῆς ἐπεικῆς, τὰ ὑπὲρ αὐτῆς βύζαμεν. ὁ δίκαιος ἐκδικητὴς ἀπήτησεν βούλησιν ἀπὸ τῆς κακηγορίας τῆς τροφῆς. ὁ τέρπειται γὰρ ὁ δίκαιος τῇ κακηγορίᾳ, ἢ σχολάζειν ἴδονταί οἱ ἄφρονες.

B Ποιήσας ὁ Μωϋσῆς πάμπολλα σημεῖα καὶ τέρατα, ἵνα βραχὺ ὀληθῇ αὐτὸς ἢ γλῶσσα, ἐξέπεσε τῇ γῆς ἐπαθείας. ἡ μεγάλη θάλασσα καὶ φοβερὰ ἐκ ἰσχυρῆς καλύσαι τὴν ὁδὸν. ἐνώπιον αὐτοῦ. φωνὴ δὲ βραχεῖα ἀδίκος ἐπιχρῶσα ταῖς αὐτῶν γέγονε τῇ μὴ ὑπερβῆναι. εἰ τὸ Μωσέα τὸ Θεὸν γενόμενον εἰς λόγος ἀπεσέρησε τῇ γῆς τὴν ἐπαθείαν, πόσῳ μᾶλλον σερήσει τὴ βασιλείαν ἠκουμένη καὶ ἐκτεταμένη ἡμετέρα γλῶσσα. τὸ ἅγιον πῦρ κατέφλεγε τὰς ἱερῆς τοὺς δικαίους, τοὺς ὄντας ἐν τῇ ἀγιωσύνῃ, ἐπειδὴ ταῖς πράξεσιν ἅγιοι γενόμενοι τοῖς ῥήμασιν ἐμολύνθησαν. εἰοίποιτο καὶ τιλικῶς τοιαῦτα πεπόνθασιν, πῶς καταφρονεῖ ἡ ἡμετέρα γλῶσσα; διὸ παυώμεθα τῇ λοιδορεῖν τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν. ἡ γῆ τότε καταλιπῶσα τὰς ἐναγείας, καὶ ἀκαθάρτες, κατέπινε τοὺς γλωσσάλους. ἡ θάλασσα τοὺς ἀγυπτίους κατέπινε, καὶ ἡ γῆ τοὺς μαχήμας ἐπὶ τῇ λιμῇ ῥῆμα ἀπεφθέγγετο ὁ στρατηγός, καὶ τῇ ῥήματος ἔδωκε δίκην ἀξίαν, καταπάτημα τῇ λαῷ ὅτι τῇ πύλῃ γενόμενος ἐπὶ ταύτῃ ἐκτύπηται κείσει βεβαυθύνεται σοὶ ἡ μέλυσσα κατὰ τὸν λόγον τῇ σωτῆρος ὅτι εἶπεν. ὅτι καὶ ὑπὲρ λόγου ἀργῆς δίκην τίς δώσει.

E Διὰ ποικίλων ἐν ὑποδέσεων κατέχευται τὸ ἄδελιον γένος πρὸς τὸν ἐχθρῶν. ἐστὶ κατεχόμενος ὡς χρεωφειλέτης, καὶ ἐστὶν ἐλκόμενος ὡς ἐκφυγῆς. καὶ γὰρ ἡ φύσις ἡμᾶς αὐτῇ διδάσκει, ὅτι προφάσει τις τῇ ἐτάρῃ ἀπολύται. καὶ αὐτὸς μηδὲν χρεωστὴν χρεωφειλέτης ἐκ ἐλατῆος βεβύδισται. καὶ ὑπόδαγμα ἐστὶ τῷ τοῦ οφθαλμοῦ δικαίων καὶ ἀδίκων. ὅτι γὰρ τοῖς ἰδίῳς ὁ δίκαιος ἀδωός ἐστι, καὶ ὅτι τοῖς ἀλλοβίοις ἐνοχος βύβηκεται. τίς γὰρ ἀληθῆς ἐξηγήσεως ἐπὶ αὐτῇ λεγομένης, εἰάν τις γελάσας αὐτὴν κατηγορήσῃ, καὶ ἡδὺ γένηται τῷ δικαίῳ σιωπῆσαι, ἢ σιωπῇ αὐτὸς ὑπόβουνον αὐτὸν ἐποίησε τῆς κακηγορίας. ἀκῆσας γὰρ καὶ μὴ ἐπιτιμήσας ἐμαρτύρησε τὸ κακὸς ῥῆδὲν ὡς καλόν. πείσει δὲ σε περὶ τέτων ἡ ἐξοσία πάντων κρατύντων μεγισάνων. εἰάν γὰρ συμβῇ τινα δικαίως λέγειν κακὸν τὸν ἡμαρτανικότα

τηκότα

τῆκόπα βασιλέα, ἃ φέρει τις τῶν περὶ αὐτὸν ἀνθρώπων τὰ λεγόμενα κατὰ βασιλείας. εἰ δὲ ἀνάχοιτο εἶναι καὶ ἀκῆσαι, μία ὑπάρχει κατὰ ἀμφοτέρων τιμωρία ἐκφερομένη· καὶ ὁ μὲν φονεύεται ἐκ τῆς γλώττης, ὁ δὲ ἐκ τῆς ἀκοῆς· ἐξηγῆταί τινα ὁ κλέπτης, καὶ κλίνει τὸ ὄψος αὐτοῦ· καὶ τὸ θάνατον, ὃν ἐκφέρει διὰ τῆς εὐνοίας, ὑποδέχεται ὁ κόλπος τῆς σῆς ἀκοῆς· καὶ τὴν πικρὰν ζύμην τῆς ψεύδους λαβὼν, ἐφύρασας αὐτὴν ἐν σεαυτῷ. πόθεν ἔχεν εἰσαγωγὴν ὁ θάνατος ἢ ὅπως λαλήσαντος αὐτοῦ ἢ ἔτι· εἰ μὴ δι' ἀκοῆς, δι' ἧς πέφυκεν εἰσερχομένη ἡ φονεῦτρια· δύναται γὰρ ὁ πονηρὸς ἀναγρῆναι τὸ σιγῶντα ἄλλ' τῆς λαλῆντος, καὶ τὸν ἀδυνατῶς ἔχοντα θανατῶν διὰ τῆς εὐνοίας, σφάζει ἄλλ' τῆς ὥπης, καὶ τὴν πρᾶξιν αἰδοῦν φονεύει πῶς λογισμοῖς· τῶν δαυμόνων φραζόντων τὴν ἀλήθειαν, οὐκ ἠνέχετο ὁ σωτὴρ λαλήσαι. οὐ γὰρ εὐδόκησε ὁ ἀληθινὸς δι' αὐτῶν πισευθῆναι. ἀλλὰ κηρυχθῆναι τὸ ἀληθινὸν κήρυγμα ἄλλ' τῶν ἀληθινῶν κηρύκων· οἱ δ' ὁποῖοι ἄλλ' οὐκ ἠδυνήθησαν ἀκῆσαι ἢ ἐγκωμιάσαντος αὐτοῦ δαίμονος· ἵνα μὴ ἡ πικρὰ φωνὴ καταβληθῇ εἰς τὴν καθαρὰν ἀκοήν· εἰ τὰ ἐγκωμια τῆς ἀβόλου ὡς βλάβην μεγίστην ἔφυγον οἱ ἄγιοι, τίς ἀγαπήσει τὴν κακηγορίαν; πέφυκε γὰρ ὁ παμπόικλος τῷ αὐτοῦ αὐτῆς ἀληθείας ἀπατᾶν ἢ ἀνεχόμενον· τέττε χάριν ὁ σωτὴρ ἢ μετὰ ἀληθείας φωνὴν τῶν δαυμόνων οὐκ ἀπεδέξατο. ἀπὸ μιᾶς βροχῆς ποτίζονται βοτάναι κακαὶ τε καὶ ἀγαθαί· ἴσως καὶ ὁ καλὸς ὑπὸς τῆς φύσεως ἐνεργῇ τῇ τῶν βοτανῶν κακίᾳ, καὶ ὅφισ ἐοδίῳ γλυκύτητι μεταβάλλει αὐτὴν παρὰ χρεῖμα εἰς πικρότητα· ἐὰν δὲ αὐτὴν μεταπέμψῃ εἰς τινα, οὐαὶ τῷ ἀποδεχομένῳ· οὕτω καὶ ἐκ τῆς ἀληθείας τὸ ψῆδος πέμπεται, κώτειον θανάτου πεπληρωμένον· πικρία γὰρ χαλεπὴ λανθάνει ἐν τοῖς ἡδυτάτοις αὐτῆς λόγοις· ἔτι ἐν τῷ ὑπόδειγμα ὁ ὅφισ· γλυκύνει αὐτὴν ἢ γλῶσσαν πρὸς τοὺς ἀπλῆστους, πληροφορήσει δὲ σε περὶ τούτου ἢ κατὰ τὴν Ἰσκαριώτην ὑπόδειξιν, πῶς ἐν τῷ φιλήματι ἢ εὐνοίας, καὶ ἐν τῇ εἰρηνικῇ γλώσσῃ κρύβας τὸ δόλον κατεσκεύασε αὐτοῦ κατὰ τὴν καρδιογνώστην Δεσπότην, καὶ εἰ πρὸς τὴν δεικνύον πῶς ὡφθῇ ὁ ψῆδος, πρὸς σε πηλίκος γενήσεται, ὡς ἄφρον; τίς ἢ ψῆδος μιαιώτερος; εἰ μὴ ὁ προδύμως ἀκροώμενος τῶν ὑπὸ αὐτῆς λεγομένων· παρέδωκεν ἑαυτὸν ὁ σωτὴρ τῷ θανάτῳ, καὶ ἢ παρέδωκε τὴν ἀκοήν ἑαυτῷ τῇ φωνῇ ἢ ψῆδος·

Tom. II.

ἀνοίξας

A gem peccantem invehatur; qui præsentes sunt, ea quæ adversus Regem dicuntur, audire renuant. Siquis autem adesse pergat & audire, jam idem in utrumque supplicium constituitur; unusque propter vitium linguæ, alter propter auditum damnatur. Narrat aliquid obtrectator, & tu illi præbes aurem; & quam ille suo ore inferre studet necem, tu eam aurium tuarum sinu excipis, acerbissimumque mendacii fermentum in animo tuo commisces. Unde mors principium habuit? Nonne per aures Evæ, dum eam serpens alloqueretur, Gen. 3, auditum sibi patefecit? Potest enim improbus & malignus, per os loquentis, tacentem occidere: & quem proprio lædere nequiret ore, per auditum interficit: quemque opere insontem videt, cogitationibus perimit. Dæmones ipsos clamoribus veritatem confidentes, Salvator noster obmutescere jussit: neque enim ipse, qui erat veritas, ipsorum opera sibi fidem haberi voluit; sed quæ vera sunt, per veros prædicatores nunciari. Cur Apostoli dæmonem, à quo laudabantur, audire renuerunt? Nonne ideo, ne mundæ & castæ eorum aures, impuris illorum vocibus contaminarentur? Si laudes Diaboli, velut maxima probavitur homines Sancti; quis obtrectationes probare poterit? Versipellis inimicus specie veritatis decipere solet eum, à quo toleratur. Ideo Salvator ne verum quidem à dæmonibus audire voluit. Eadem etiam pluvia irrigantur herbæ malæ & bonæ: quum sit ejusdem rationis aqua, & quidem bona natura, in herbarum tamen vitium influit. Et serpens quamvis dulcissimis vescatur, subito ea in amaritudinem vertit, quam si in aliquem effuderit, vix illi. Sic ex veritate mendacium confingitur, velut cicuta mortifera. Nam sub verborum ejus dulcedine, amaritudo latet exitiosa. Ad fallendos simplices, linguæ dulcedinem antiquus serpens adhibet: cujus rei exemplum tibi sit Iscariotes, qui sub oris osculo, & lingua pacem simulante, dolum occultans, adversus Dominum, qui scrutator est cordium, molitus est prodicionem. Quod si in ipsum Creatorem talis visus est mendax; in te qualis erit? O insipiens, quis mendacius scelestior, nisi is, qui suas ultro aures verbis illius accommodat. Seipsum morti obtulit Salvator, & sermonibus mendacii aurem nequaquam præbuit. Os suum

Gen. 3,

Luc. 4,

Mat. 16.

Matth. 27.

suum aperiens, acetum cum felle gustavit, qui scelesti verba auribus excipere recusavit. Os proditori osculandum exhibuit, & deceptoris responsum dare noluit. Sic & tu os tuum mendaci osculandum præbe, aures vero nequaquam. Nam si tuum illi os præbueris, osculum illum condemnabit; si aures ei accommodaveris, jam te verborum gustus occidet. Melius autem fuerit, si odorem pariter & gustum veneni evitaveris. Cur fumum cellerrime fugis, mendacem autem cum voluptate auscultas? a foetore abhorres, & apud maledicum sedes? singula corporis membra decenter a rebus noxiis tibi servanda sunt. Si corpus à fornicatione alienum sit, os tuum à detractio- ne custodi. Os enim, quod moechari nequit, mentiri sane & obloqui potest. Si unum e membris tuis valeat, & aliud langueat, totus laboras uno membro laborante. Exemplum à militibus cape. Nonne totum corpus militis ferreo tho- race munitur? Accidit autem & illud ob laxiorem constitutionem lædi. Nam si per tenuem aliquam rimulam telo aditus patefiat, strenuo militi mortem affert: quanto magis per apertas aurium fores morti ingressus dabitur? Magna siqui- dem est auris porta: quippe per quam mors in mundum ingressa, cunctas de- voravit gentes, & insatiabilis adhuc remanet. Seris igitur ac vestibulis ob- struendæ tibi sunt aurium fores, ne ma- ledicentia & obrectatio subintrare pos- sit.

Ne detractio- nis vitium parvum du- cas, & tamquam interficere non va- leat. Ex volucrum aucupio disce, quæ parva videntur, non ideo con- temnenda. Contingit enim, ut avis in laqueum incidens, minima capiatur unguicula, & alarum vires frangun- tur ac debilitantur ob unguem vilem; & quum totum sit corpus extra laqueum, totum tamen in eo retinetur. Divi- nus quoque Apostolus unam & eandem in homicidas & maledicos, luxuriosos atque adulteros sententiam statuit. Ne- mo, inquit, istorum, regnum cœ- lorum possidere potest: & æque ait istos iusti iudicii tempore, cœlesti hære- ditate privandos.

Ut autem cunctos manere supplicium intelligas; qua de causa Chanaan in maledictionem æternam incidit? Nonne ideo, quia iustum irrisit? Neque enim ob aliud facinus grave damnatus est; sed

A αἰοῖζας αὐτὸ τὸ σῶμα ὅξος μετὰ χολῆς ἐδέξα- το, καὶ τὸ ὅς ῥῆμα ἐκ ἐδέξατο ὃ μιὰρῶ. δέ- δωκεν αὐτὸ τὸ σῶμα, ἵνα φιλήσῃ ὁ πωροδότης, καὶ ἀποκρίσιν ἔπαρέχετο τῷ ἀπατεῶνι. δίδε το σῶμα σε τῷ ψεύτῃ φιλήσαι, καὶ μὴ ἐκδῶς αὐτῷ τὴν σὴν ἀκοήν. τὸ γὰρ σῶμα σε, εἰ δῶς αὐτῷ, τὸ φίλημα αὐτὸν κατακτείνει. τὸ δὲ ὅς εἰ δῶς, φονεύσει σε ἢ τῶν ῥημάτων αὐτοῦ γλύ- σις. βέλτιον αὐτὸ ποιήσεις, εἰ ἐκφυγῇς τὴν ὁσμὴν, καὶ τὸ γδύμα ὃ κωνεῖς. καὶ τὸν μὴ καπ- νὸν φεύγεις ὁξέως, ὃ δὲ ψεύστη ἀκείως ἡδέως. παρατῇ τὴν δυσωδίαν, καὶ καδέξῃ τὸν κα- τήγορον. ἕκαστον τῶν μελῶν ὀφείλεις δεόντως φυλάττειν ἀπὸ τῶν βλαβερῶν. εἰ δὲ αὐτὸν σε τὸ σῶμα ὑπάρχει ἀπὸ πορνείας φέισαί σε ὃ σῶματος ἀπὸ καταλαλιᾶς. μὴ συνάμενον γὰρ τὸ σῶμα μοιχεύσαι, θύναται ψεύσασθαι, καὶ συ- κοφαντῆσαι. εἰ σε μέλος αὐτοῦ ἢ, καὶ τὸ ἕτερον ὑπὸ δύον, ὅλος κατάδικος εἶ. ἀλλὰ ὃ ἐνὸς ὃ κατακεκρυμμένον. λάβε τὸ ὑπόδειγμα τοῦ πολεμάρχου, ὃ πᾶν τὸ σῶμα πεφρονηται ἐν θώρακι σιδηρῷ. συμβάνει ἐν, ὅτι τιτρώσκειται ἀλλὰ τὴν χαλκὴν κατασκευῆς. εἰ ἐν ὃ ἀλλὰ τῶν λεπτοτά- των ὁπλῶν ὃ θωρακὶς εἰσοικισμός ὃ βέλτερος θάνατον φέρει κατὰ ὃ γενναίως, πόσω μάλλον τὸ ἴσον ἐκ τῶ ὡς τὴν ἀνεργμένης θύρας. ποιῶντι γὰρ μεγάλη ἐστὶν ἡ θύρα ὃ ὡς, ὡς τὴν τηλικῶτον θάνατον ἀλλὰ αὐτῆς εἰσελθεῖν εἰς τὴν κόσμον. καταπίνων γὰρ πάσας τὰς γενεὰς ἀκόρετος μέ- νει. ἀποκλειστέον ἐν τὰ ὡτα θυρώμασι καὶ μοχ- λοῖς, ἵνα μὴ εἰσέλθῃ κακηγορία.

Μὴ καταφρονήσης καταλαλιᾶς, ὡς μικρῶ- τινος, καὶ μὴ δυναμένης ἀναρῆν. μάθε ἐκ τῆς θήρας τῶν θηρατῶν μὴ καταφρονεῖν ὃ βραχυτάτης. συμ- βάνει γὰρ τὴν πλὴνὸν ἐπὶ τὴν παγίδος κατέχευθαι δι' ὄνυχος μικρῶ, καὶ ταπεινῶται, καὶ ἡτῶται ἢ τῶν πλεονέκων θυνασία ἀλλὰ ὃ ἀκρὸς ὃ ὑπελῆς ὄνυχος, καὶ ὅλως ὃν ἔξω τὴν παγίδος, ὅλως ἐν αὐτῇ πεπαγίδευται. καὶ ὃ θεῖος ἀπὸ τοῦ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἀπόφασιν ὡσεὶ κατὰ τῶν φονέων, καὶ τῶν λαιδῶν, καὶ τῶν ἀσωτων, ὡς καὶ κατὰ τῶν μοι- χῶν. οὐδὲς γὰρ φουσί, τῶν πονηρῶν κληρονο- μῆσαι δύναται τὴν τῶν ἐρανῶν βασιλείαν, καὶ οἷον μερίδα ἔθετο αὐτοῖς πᾶσιν ἐν τῷ καρῷ τὴν δικαιο- κλεισίας τὴν ἀποσέρποντι τὴν ἐρανίαν κληρονομίας.

Ἰνα δὲ γνῶς, ὅτι ἀξιοὶ εἰσιν οἱ πονηροὶ τὴν ἴσιν τῶν ἄλλων τιμωρίας χαναν διὰ τῶν αἰτίαν ἔτυχεν κατὰρας ἀγνῆς. ἔχι ὅτι κατελέασεν ὃ δικαίως; γὰρ πρῶτον χαλεπῇ κατεκρίθη, ὁμοῦ γέλωτος

1. Cor. 6.

γέλως χάειτι ψιλῶ ἀπέλαβεν ἀπόκεισιν φοβε-
ράν, καὶ διὰ τὴν τροπέειαν τῆ γλώττης ἐδέξατο
οὐδύνην τικράν. καθάραι ἐτύγχανον οἱ λογισμοὶ
αὐτῆς, καὶ τὸ σῶμα αὐτῆς ἀνείλεν αὐτὸν. εἰ γέλως
μικρὸν χάειν ἐὰν ἐκεῖνος ποιῶν ἐδέξατο, τίς ἔμῃ
φοβηθεὶς φύγη τὰ πάγνια, δι' ὧν κτησίς τῶν
κατὰρ γέγονεν; ἀφελκύσας γὰρ τὴν χαναὰν ὁ
δίκαιος ἀπὸ τῶν ὀυλογιῶν παρέπεμψεν αὐτὸν
ταῖς κατάραις. καὶ ἐξωγράφησεν ἐν αὐτῷ τὴν μελ-
λυσαν γενέσθαι κείσιν κατὰ τῶν ἱελαῶν ἀγαπών-
των. Ἐὰν ὑποβάλῃ ὁ διάβολος πρὸς ὁπῶν τῆ
ἀγάτης ἱλαρθεῖσθαι, καὶ καταγελαῖν, καὶ χα-
ναὰν ἱλαρθεύμενος κατεγέλασε, καὶ κατὰρ γέ-
γονεν ἐν τῷ. ἄκχε ἔσσοφωτάτῃ Σολομώντος βοῶν-
τος καὶ δηλῶντος τὴν ἐν τῷ γέλῳ κεκρυμμένην
βλάβην. ὁ γὰρ, φησὶ, καταγελαῖν ἀνδρῶν
παροξύνει τὴν ποιήσαντα αὐτὸν. ὁ γὰρ γέλως, ὁ
κατὰ ἀνδρωτῶν γενόμενος ἀναβέχει εἰς τὴν δη-
μιουργόν. σὺ πρὸς ἑαυτὸν ἀφελῶς τῷ φαινόμενῳ
παγνίῳ, ὁποῖος δὲ δόλος λανθάνει ἐν αὐτῷ,
ἀγνοεῖς.

Νῶε ὁ δίκαιος γνῶς τὸ δόλον, καὶ μὴ
δηλώσας τῷ ἀγνοεῖν αὐτὸν, ἐκτεμῶν ἀπεσέ-
ρησεν αὐτὸν τῶν ὀυλογιῶν. ἵνα σὺ ὡς δικαιο-
κὸς γνῶς, τηλική ἐστιν ἡ γέλως μιὰ ἐνέρ-
γεια, πᾶσι καὶ καταγελαῖν τῶν ἀδελφῶν. Σε-
μεὶ κατάραις ἐξήνεγκε, καὶ αὐτὸς ὁ ἀπόστολος
φωνὴν φοβεράν κτ' τῶν καταρωμένων. ζητήσαντες
ἴδωμεν ἡμεῖς, ποῖον ἔχον κέρδος οἱ κατάραις
χρῶμενοι. Σεμεὶ ποῖον πῶματι περιέπεσε.
μοιχὸς ἐκ ὧφθῃ, ἔτε κλέπτης κατεχέσθῃ, ἡμᾶ
κατάραις ἐχρήσατο, ἐξ ὧν παρέκλυπεν ἡ συκο-
φαντία. ἐν τῇ συκοφαντίᾳ καὶ τὰ γινόμενα ἀνα-
καλύπτεται, καὶ τὰ μὴ γινόμενα λαλεῖται δι'
αὐτῆς. λαμβάνουσα γὰρ αἱ ὠδύνες τὴν θυμὸν τί-
κτουσι πάντα λόγον πονηρὸν. τῷ τῷ θυμῷ
ἐλπίδωρσε Σεμεὶ τὸ ἀνέξικτον βασιλεῖα. ἐπὶ
γαρ γὰρ αὐτῷ κατηγορίαν τῷ θανάτῳ Σαδλ
τῷ ῥυσαμένῳ Σαδλ ἐκ θανάτῳ πλειστάκις.
καὶ ἐπειδὴ ἐναντίως ἐξήνεγκε κατ' αὐτῆς τὴν ψῆ-
φον, ὁρῶς κατέκεινεν αὐτὸν ὁ δίκαιος κείνης.
ἔθετο αὐτῷ ὅριον, τὸ μὴ ὑπερβῆναι, καὶ ἐπὶ
γέλῳ φυλάττειν, καὶ ὑπερβάντος αὐτῆς εἰς τὴν
δοσὶν ἐχώρησεν ἡ ἐπαγγελία. ἔτις γὰρ τῷ τῷ
ματὸς ἐδείχθη αὐτῷ ἡ ἐπὶ τῷ δικαίῳ συκοφαν-
τία. ἵνα καὶ ἀξίως τῶν ἰδίων δραμάτων τύχη
τὴν δικαίαν τιμωρίας. ἵνα ὥσπερ ἐκτείνας αὐτῆς
τὴν γλῶτταν ἐφόνευσεν ὡς ἐν ξίφει τὸ ἀδῶν, ἔτις
καὶ ἐξέλθῃ ξίφος ἡκονημένον εἰς ἀπάντησιν τῶ
ἀκο.

A sed ob levem irrisionem, in horrendam
illam sententiam incurrit, & propter pe-
tulantiam linguæ tam acerbis pœnas de-
dit. Mundæ erant cogitationes ejus, sed
os ejus ipsum perdidit. Si ob modicum
risum, in tantam ille calamitatem deci-
dit; quis non pertimescat, irrisionesque
ac ludibria fugiat, ex quibus execratio-
nes & maledicta ejusmodi emanant? Ju-
stus enim ille, Chanaan à benedi-
B tionibus excludens, tradidit illum ma-
ledictionibus: descripsitque in eo judi-
cium futurum, quod subituri sunt qui lu-
dibriis atque irrisionibus delectantur. Si
Diabolus, prætextu dilectionis & carita-
tis, suggerit alicui, ut se exhilaret ac
risu oblectetur; & Chanaan dum se ex-
hilararet & risu gauderet, maledictionem
sibi conciliavit. De malis ac damnis,
C quæ in ludibriis & irrisionibus latitant,
sapientissimum audi Salomonem ea expli-
cantem: *Qui inquit, irridet hominem, ex-
probrat factori ejus.* Hominis enim derisio,
in Creatorem vergit. Tu quod in risu vi-
detur, simpliciter spectas: quid autem in
eo fraudis ac doli reconditum sit, nescis.*

Proverb. 14

Justus Noë dolum agnovit, eumque
ignoranti Chanaan non patefaciens, il-
lum a benedictione exclusit; ut vel ex
D eo, cognita risus perniciæ, fratrem ir-
ridere desinas. Semei maledicta protu-
lit: rursusque Apostolus horrendam in
maledicos sententiam pronunciavit. Nos
itaque, quid lucri sibi faciant maledici,
consideremus. Semei, non ob adulte-
rii aut furti crimen, perniciem sibi con-
ciliavit: sed quod maledictis sit usus, ex
E quibus confuitur calumnia, per quam &
quæ gesta sunt aperiuntur, & quæ non
gesta finguntur. Animus enim dolore
stimulatus, quemcumque sermonem gi-
gnit improbum. Atque sic animus affe-
ctus Semei, conviciis innocentem Regem
affecit; illum ut Saulis interfectorem ac-
cusans, qui frequentius Saulem a mor-
te liberaverat. Et quia falso crimine
eum incusabat, merito à justo judice
damnatus est. Constitutus erat ei à
F Salomone terminus, quem transire non
poterat, ac quem se servaturum rece-
perat: ut vero illum transfiliit, in
mendacium processere promissa. Ita
per mendacium, calumniæ nota,
justo inusta fuerat, ut dignas fa-
cti sui pœnas merito calumniator
lueret: ut qui linguam in homi-
nem innoxium exacuerat, qua ve-
lut gladio eum occiderat, acutum
quoque gladium contra in se sit ex-
pertus:

* Hic definit
editio Oxo-
niensis, in
qua tamen
multæ sunt
lacunæ, ut
ex Vatica-
nis aliisque
Codicibus ap-
paret.

2. Reg. 16.

3. Reg. 2.

pertus: ut & in hoc & in futuro seculo sibi exitium consciverit, æternumque sibi supplicium præparaverit. Quis igitur à maledictis non abhorreat, ne duplici supplicio multetur?

Quin & eodem iudicio Apostolus luxuriosos & maledicos, ac homicidas & adulteros condemnavit. Nam Esau, primogenitis propter intemperantiam se spoliavit. Habes & tu primogenita tua, quæ ne occasione luxus atque intemperantiæ deperdas, caveo. Magnus enim ille vir, nulla re magna se perdidit, sed vili se dedecoravit. Si veritatem amiseris, stultus ac similis Esau fies. Rem admirandam audi: quomodo verba factis præstiterint, ipsaque fides naturam ac generationis ordinem superaverit. Primogenituræ donum, quod videtur auferri non posse, sermo subingrediens ademit. Et quæ Esau naturaliter sibi vindicabat, ea fidei studio assequutus est Jacob. Fides & iusiurandum unanimiter generationis vim demonstrant. Et primogenita, quæ per carnem conceduntur, spiritualiter accepta sunt: quæque iusiurandum exiit, ea fides suscepit. O rem admiratione dignā, quæ inter primogenituræ venditorem, emptoremque consequuta est. Nā qui ea se spoliavit, quasi sensus videtur fuisse expers: & qui eadem se vestit, innocens purusque permansit. Sed quomodo Esau primogenita exiit, quæ deponi nequeunt? Aut quomodo illa Jacob induit, quæ adjungi non possunt? Quod si mercaturam istam pueri illi adeo supra naturam exercuerunt, ut omnino explicari convenienter nequeat; quis quæstionem illam aggredi audebit, qua ineffabilis Unigeniti generatio continetur?

Dic mihi rursus, cur Jacob primogenita à Manasse ablata, transtulerit in Ephraim? Nonne ideo, ut major illi gloria decusque inde accresceret? Plena est enim primogenitura signis admirabilibus, & mysteriis; eximiis atque innumerabilibus. In ea scriptum continetur Baptisma; in ea fides obsignata est: in ea nostra designatur fortitudo: in ea gloriosæ Virginitatis figura repræsentatur. Hanc pretio Jacob mercatus erat, & gratis eam Ephraim tribuit. Et in hoc, neque Manasses culpandus est, neque Ephraim in admiratione habendus: sed potius donantis auctoritas & potestas, in quem non cadit reprehensio, suspicienda est. Quis igitur gentium primogenituram reprehendere tentabit? Quod si Judæi id facere voluerint; reprehendant primum, quod Manasse adempta sit. Qui enim illam ab eo abstulit, non peccavit, ut suam in hoc potestate ostenderet. Ademit autem illam ipsis, quia peccaverant: ut iustum suum in eo iudicium declararet. Quod si à nemine coargui jure possit

A ἀκονήσαντος ἀδίκως ἢ γλώτῃαν· καὶ ἐν τῷ τῷ αἰῶνι γέγονεν αὐτῷ ἀπώλεια, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι πεφύλακται αὐτῷ ἡ κόλασις. τίς ἔν ἡδέται κατάρως, ἵνα διπλῶν τιμωριῶν ἀζιωθῇ.

B Τοὺς ἀσώτους, καὶ τοὺς λοιδοροὺς παρέδωκε τῷ κείματι τῶν φονέων καὶ μοιχῶν· γνωσθί, ὅτι ἡ ἀσωτία ἀπεγύμνωσε τὸν Ἡσαὺ ἀπὸ τῶν πρωτοτόκων· ἔχεις καὶ σὺ πρωτοτόκια προφάσει τῆς ἀσωτίας· μέγας γὰρ ἄνθρωπος δι' ἐδενὸς λόγου ἀξίως παπεινέται, καὶ δι' ὀυτελῆς ἀτιμάζεται. εἰ ἂν ἀπολέσῃς τὸ παρ' αὐτῆς ἀλήθειαν, ἔσῃ νεανίας κατὰ τὸν Ἡσαὺ. ἄκουε τῆς γεγονότος θαύματος πῶς ἐνίκησαν οἱ λόγοι τὰ ἔργα, καὶ περικλεμένη ἡ πίστις τὴν φύσεώς τε καὶ γεννήσεως· ἢ ἀκλοπον πρωτοτοκίαν ἐσελθὼν ἀπεσύλησεν ὁ λόγος, καὶ ἥς πέφυκεν ὁ Ἡσαὺ φυσικῶς, ὁ Γακὼβ σπεδάσας ἔτυχε ἀπὸ τῆς πίστεως· ἡ πίστις καὶ ὁ ὅρκος ὁμοθυμαδὸν τὴν γεννήσεως τὴν ἐνέργειαν ἐδείξαν, καὶ τὰ πρωτοτόκια τὰ σαρκικῶς δοθέντα, πνευματικῶς ἐλήφθησαν· ἃ ὁ ὅρκος ἀπέδύσατο, ἡ πίστις ἐδέξατο· ὡς τῆς θαύματος ἀποκολληθέντος μετὰ τῆς ἀποδυσάμενης, καὶ τῆς ἀγοράσαντος· ὅτι ὁ ἀποδυσάμενος ἔφερεν ἀνεπαρτήτως, καὶ ὁ ἐνδυσάμενος ἔμεινεν ἀγνῶς· πῶς Ἡσαὺ ἀπέδύσατο τὰ μὴ ἀποδύμενα πρωτοτόκια, ὁ Γακὼβ δὲ πῶς ἐδέξατο τὸ περιεβόλαρον τὸ ἀφόρετον· ὡσαύτως καὶ οἱ νεοὶ ἐνεπορεύσαντο ἐμπορίαν ὑπὲρ φύσιν· ἡ δὲ ἐμπορία τῶν νέων φύγει, καὶ δεόντως ῥηθῆναι ἔδύναται· τίς ὁ πολλῶν χρησάσθαι ζητήσεων ἕνεκεν τὴν ἀφράστῃ γεννήσεως τῆς μονογενῆς.

E Εἰπέ μοι πάλιν, πῶς ὁ Γακὼβ ἀποδύσας τὰ πρωτοτόκια ἀπὸ τῆς Μανασῆς παρέββαλεν αὐτὰ τῷ Εφραΐμ, ὅπως γένηται αὐτῷ σῆλη δόξης ἢ πρωτοτοκία. πεπωλήρωται ἡ τοῦ θαύματος των θαυμασίων, καὶ μυρίων ἐξαγρέτων ἐν αὐτῇ ἐξωγραφῆθη τὸ βάπτισμα, ἐν αὐτῇ ἐσφραγίσθη ἡ πίστις, ἐν αὐτῇ ἐσημειώθη ἡ μονανδρία· τιμῆς αὐτὴν ἐπρίετο, τὸ δὲ Εφραΐμ ἀπένευμεν αὐτὴν δωρεάν· ὅτε Μανασῆς ἐν τῷ τῷ μεμπλέος, ὅτε Εφραΐμ θαυμαστός, ἀλλὰ τῆς δυνάμεως ἢ ἀνέγκλητος ἐξουσία· τίς ἔν ἐγκαλεῖν παρῶν; ἀλλὰ τὴν τῇ ἐδυνάμει πρωτοτοκίαν; εἰ δὲ ἐγκαλεῖν βέλονται Ἰσραῆλοι, ἐγκαλείτωσαν πρωτότον ἀλλὰ τὴν καθάρσει Μανασῆς· ὁ λαβὼν γὰρ παρ' ὁκλήσεως ἐκ ἐπλάσεν, ἵνα δειξῇ τὴν αὐτῆς ἐξουσίαν· ἔλαβε δὲ αὐτὴν ἀπ' αὐτῶν, διότι ἡμαρτον, ἵνα δηλώσῃ τὴν ἐαυτῆς δικαιοσύνην· ἡ περὶ τῆς ἀφαιρέσεως τῇ πρωτοτοκίῳ τῆς ἀναμαρτήτης

Μανασῆ ἔδεις ἐγκαλέσαι αὐτῷ δύναται, πῶς
τολμᾷ τις ἐγκαλέσαι αὐτῷ διότι ἀφ᾿ ἑλ-
πωτοτοκίαν ἀπὸ τῆς κυριοκτονίας. εἰ ὁ ὄρκος τοι-
ῆτος ὥφθη ἰσχυρὸς, ὡς δύνασθαι νικῆσαι τὴν
πωτοτοκίαν Ἡσαΐ· ὁμώσας γὰρ μόνον καὶ μὴ ἐπι-
ορκήσας ἰοιούτην ἐπιβελήν ὑπέμεινεν, ὁ ὁμνῶν
καὶ ἐπιορκῶν ποίῳ σκότει ὡς ἀδίδοται; εἰ Ἡσαΐ
ἀδικέμενος ἔχ' εἴλετο φεύσασθαι ἐπειδὴ ἐπηνυ-
γέλαστο ἐνωμόως, πῶς σὺ ἀδετεῖς πᾶς συν-
θήκας σε, πᾶς ὑπὲρ τῆς σωτηρίας σε γενομένας;
εἰ Ἡρώδης ἐφύλαξε τὴν ἐπαγγελίαν τὴν γενομένην
αἰτίαν τῆς αὐτοῦ ἀπωλείας, σὺ μὴ ἀποπνέῃς
ἀπὸ τῆς συνθηκῆς, ὣν συνέδρα χρεὶν τῇ αἰώνιᾳ ζωῇ;

Καὶ καὶ ἀπερ εἰσελθὼν ὁ λόγος τάξιν ἔσχεν
ὡς ἐπὶ γεννήσεως τῆς πωτοτοκίας, ἔτις ἔ-
λοιδορία δύναται εἰσερχομένη φονέως ἀποπλη-
ρῶσαι τὴν ἐνέργειαν· ἰκανὴ πάλιν ἡ γλῶσσα ἐπὶ
τῆς ξίφους ἀδικῆσαι ἐκ ἑλαττον, καὶ δύναται ὁ
ἀκατάφατος λογισμὸς τάξιν ἐπέχειν μοιχείας,
καὶ ἰσχύει ἡ κεκρυμμένη εἰρωνεία ἴσως τῇ παγίδι
ἐπιβελήσασθαι, καὶ δύναται ἡ ἐκ ἀγαθῆς συμβε-
λῆ γενέσθαι τοῖς ἀνεχομένοις κωνεῖς χεῖρων.
εἰ γὰρ ὁ Ἡσαΐ τῷ λόγῳ ἀποδυσάμενος ἀπώ-
λεσεν αὐτὸς τὴν πωτοτοκίαν, πολλῷ μᾶλλον ὁ
ἀχρεῖος δίκολως ἀποβάλλει τὴν σωφροσύνην; τὸ
φύσμα ἐπενδυσάμενός τις ἀποβάλλει τὴν
ἐπαγγέλματος ἀλήθειαν, καὶ ὁ ἀρνέμενος διὰ τῆς
ρήματων τῆς πίστεως σκότος γίνεται ἀποδυσάμενος
τὰ τῆς πίστεως, καὶ ὁ πῖστός ὡσαύτως διὰ ρη-
μάτων δεχόμενος ἐκδύεται τὴν πίστιν· ὁ μεταξὺ
πολιτευόμενος λόγος δύναται ὡς ἀφ᾿ ἑλ-
γος τὴν ἐνέργειαν· δύναται ἡ σκέψις ἡ πονηρὰ
πράξις χαλεπὴν ὀφθῆναι, καὶ δύναται τὸ ἐκ αἵα-
θὸν βλέμμα ἔργον πονηρὸν ἐργάσασθαι· δύνα-
ται ἡ ἀλογος βασκανία βέλους ἔχ' ἡττον ἀδικῆ-
σαι, δύναται ἡ διαβολὴ βόθρους ἀπολείας ὀρύ-
ξαι· φύγωμεν τὴν ἐκ ἀγαθῆς μελέτην· ἡ γὰρ
μελέτη ἴσως τῇ πράξει κείνεται· προσέλθωμεν
τῇ ἀγαθῇ πράξει, ἀπολαμβάνουσαν τὴν μισθὸν
ἔργοις, ὡς τῷ ἐκζητῆναι πᾶς βελὸς τῆς καρ-
διῶν· ἡ βελὴν ἔργον ἐστίν· ἴδρυται γὰρ ὁ τῆς
αὐτεξουσιότητος ἡμῶν λόγος ἐν αὐτῇ τῇ πᾶσι
πρατήσῃ· ἐκάστῳ δὲ πράγματι ἐστὶν ἡ ἐναντίον·
ἀντίκειναι τῷ σκότει τὸ φῶς, τῷ πικρῷ τὸ γλυ-
κὺ, τῷ ὑπνῷ ἡ ἀγρυπνία· ὁ ἰατὴρ δημιουργή-
σας, ἔστος ἐκ εἰσέεσθαι ἐναντίον, ὁ δὲ συνέζευξεν
ἀντιπάλῳ· εἰ γὰρ ἀνδρωπεὸς θνητὸς, τεχναζό-
μενος κατασκευάζει ἀντιλήψεις πρὸς τὰ ἐναντία,
καὶ ἀναπαύσεις πρὸς τὰς θλίψεις, καὶ χρήσεις

A sit Jacob, quamvis à Manasse, qui non pec-
caverat, primogenituram abstulerit; quo-
modo quisquam ipsum reprehendere aude-
bit, qui primogenituram à Judæis, qui Do-
minum occiderant, abstulit? Si igitur ju-
risjurandi vis tanta fuit, ut ab Esau po-
tuerit auferre primogenita; quum enim
jurasset solum, noluit perjurii notam incur-
rere: quibus tradetur suppliciiis, qui non
solum jurejurando sese obstringit, sed &
B perjuriis jusjurandum violat? Si Esau ab
iis, quæ cum damno suo pepigerat, re-
cedere noluit: quomodo tu pacta, quæ
pro salute tua fecisti, rumpere audebis?
Si Herodes, quæ in suam promiserat per-
niciem, servavit: & tu à foederibus,
quæ æternæ vitæ gratia pepigisti, resilies?

Et quemadmodum oratio sese insinuans,
primogenituræ munus abstulit: ita & con-
viciium subintrans, cæde actionem con-
taminare potest. Lingua enim non mi-
nus nocet, quàm gladius. Et cogi-
tatio impudica inquinat, ut adulterium.
Occulta simulatio, laquei instar, insi-
dias tendit. Et perversum consilium,
quovis veneno perniciosius est suscipien-
tibus. Si enim Esau solo sermone pri-
mogenitura se sua exuit, eamque
deperdidit: quanto amplius & faci-
lius C servus inutilis temperantiam amit-
tet? Et vanitatem diligendo, atque
mendacium quærendo, veritatem quis
sui promissi despicit: verbisque fidem
abnegando, tenebris obducitur, exuen-
do se iis, quæ ad fidem pertinent: sic-
ut contra, verbis fidem profitens, fi-
de se vestit. Sermo interea dum exerce-
tur, ad effectum se operis producit: im-
probaque deliberatio, non minus quàm
opus malum damnatur. Aspectus illicitus,
improbum opus arguit: iracundia perinde
atque gladius ferit: bestialisque invidia
haud secus quàm telum vulnerat. Exi-
tii foveam calumnia struit. Cogitatio-
nes malas fugiamus: cogitata enim non
aliter ac facta censentur. Bonis cogita-
tionibus incumbamus, quibus operum
proposita est merces apud eum, qui con-
filiis cordium explorat. Operis instar est
cogitatio: quippe in qua, tamquam in
causa omnium effectiva, arbitrii nostri
ratio nititur. Suum autem quæque res
habet contrarium. Tenebris lux contra-
ria est, amaro dulce, vigilia somno.
Qui creavit omnia, nihil reliquit, cui
non adjunxerit contrarium. Nam si mor-
talis homo suo ingenio componit in-
ter se contraria, adversusque labores
quietem adhibet, remediaque ac medi-
camen-

camenta terra marique opportune conquirat ; ut suam cuique morbo , ut res tempusque postulat , curationem prudenter adhibeat : quanto magis rerum omnium procreator cuncta suo disposuit ordine , atque ita moderatur , ut ad manum cuique sint , quibus ab inimicis sese defendat ? Instructus es ergo armis , o homo , adversus quoscumque hostes & adversarios tuos . Hæc tibi ad salutem concessa si neglexeris , victus & succumbens , in die iudicii quomodo teipsum excuses , non habebis . Præsto tibi contra adversarii machinas sunt arma diversa . Si ignita sua in nos tela hostis emisit , habemus & nos orationis scutum inexpugnabile . Si libidinis in nos bellum moverit , sociam nobis in pugna , animi dilectionem atque caritatem adversus illum assumamus . Si nos iniquitate captivos ducere conatus fuerit , ad iustitiam confugientes , saluti nostræ consulamus . Si te per odium vulnerare studuerit , ad fraternam caritatem accurrito . Si te per superbiam oppugnaverit , humilitatem ei opponito . Si corporis concupiscentiam adversum te incitaverit , temperantiæ thoracem velociter induito . Si lasciviæ jacula in nos contorserit , galeam castitatis in eum assumamus . Si divitiarum nos cupiditate stimularit , paupertatis beatitudinem habemus . Si gulæ nos vitio adortus fuerit , jejunii nobis alas aptemus . Et quia everfionis causa est invidia , præsto nobis adsit caritas , si velimus , quæ corrigere queat & ædificare . Et sicut sua inimico sunt arma ad oppugnandum : ita & nobis adsunt nostra ad defendendum . Si nos persequatur , ut Pharaos ; adest mare , quod eum submergat . Si laqueos nexuerit in terra , est qui nos liberet in coelis . Si irruerit in nos , ut Goliath ; aderit qui eum humiliet , David . Si , ut Sisara elatus intumuerit , per Ecclesiam tolletur e medio . Si , instar Sennacherib , nos bello presserit , sacco & cinere delebitur . Si Babylonium tyrannum imitatus fuerit , sancti ac temperantes non deerunt , ut Daniel . Si , ut Naaman elatus fuerit ; aderunt jejuniis addicti , qui eum dejicere possint . Si luxuriæ flammam accenderit ; qui castum Joseph imitentur , aderunt . Quæ enim ejus reperitur machina , quæ à nobis non dissolvatur ? Qui morbi aut quæ mala , quibus sua parata non sint remedia ? quodnam fucatum & adul-

A πρὸς τὰς θεραπείας , πρὸς τὴν θάλασσαν ἀρ-
μοδίως , καὶ πρὸς τὴν ξηρὰν ὁμοίως . καὶ ἐκάστῳ
κέκεται συνελὼς καὶ τὸν ἴδιον καγρὸν , καὶ πρὸς
τὰ πάθη διάρμους φάρμακα . πόσῳ μᾶλλον ὁ
δημιουργὸς μεθήσας συνέκρινε πρὸς ἀλλήλα τὰ
πράγματα . καὶ τυπικῶς ἔδετο τὰ κήλματα ,
καὶ σταθμίσας δέδωκεν ἀντιλήψεις , καὶ συναγα-
γὼν συνέζευξεν . ἵνα ἐκάτερα ἔξει ὡς καὶ ἀλλή-
λων . ἔχεις ἐν ὅπλα ὡς ἀνδρῶπε καὶ πάντος
ἐναντίῳ , εἰ δὲ τῶν ἀπάντων τῷ δοθέντων
σοι πρὸς βοήθειαν ἀμελήσας , ὀφθήσῃ ἡτῶμε-
νος , ἀπάσης ἀπολογίας ἐκτὸς εἶ ὅτι τῇ κείσῃ .
ἔχεις γὰρ ὅπλα διάφορα πρὸς τὰς μηχανὰς τοῦ
ἀντιπάλου . εἰ ἂν πέμψῃ ὁ ἐχθρὸς τὰ πεπυρω-
μένα βέλη αὐτῷ εἰς ἡμᾶς , ἔχομεν καὶ ἡμεῖς
ἀσπίδα ἀκαταμάχητον τὴν δόχην . εἰ ἂν κινήσῃ
καθ' ἡμῶν τὸν τῷ ἡδονῶν πόλεμον , πρὸς ἀσπιδά-
σωμεν καὶ αὐτῷ τὴν ἀγάπην τὴν ψυχῆς σύμμα-
χον . εἰ ἂν ἐπιχειρήσῃ ἀχμαλωτίσαι τὴν ἀδικίαν ,
πρὸς φύγωμεν τῇ δικαιοσύνῃ , καὶ σωζόμεθα .
εἰ ἂν ὑβώσκῃ σε βεληθῇ , τῇ μισανδρῶπιᾳ ,
ἀπάνησον αὐτῷ , τῇ δυναστείᾳ τὴν φιλανδρῶπιαν .
εἰ ἂν πολεμῇ σε τῇ ὑπερηφανίᾳ , σύμβαλε αὐτῷ ,
τῇ ταπεινοφροσύνῃ . εἰ ἂν κινήσῃ πρὸς σὲ τὴν
D σώματος ἐπιθυμίαν , περιβαλὲ θάψον τὴν θώ-
ρακα τὴν σωφροσύνης . βολίδας εἰ ἂν ῥίψῃ ἀσελ-
γείας καθ' ἡμῶν , ἀναλάβωμεν τὴν περικεφαλαίαν
τὴν ἀγνείαν κατὰ αὐτῷ . εἰ ἂν πλεῖστον πρὸς ἀλή-
την , ἔχομεν τὴν μακαρισμὸν τὴν πεινίαν . τῇ ἀσω-
τίᾳ εἰ ἂν παλάσῃ , πτέρυγας ποιήσωμεν ἡμεῖς ,
τὴν νηστείαν , καὶ ὅτι ὁ ῥῆλος καταστροφῆς ἅγιος ὑπάρ-
χει , πρὸς ἐσθλὴν ἀγάπην , εἰ ἂν δέλωμεν , δυναμένη
E διορθώσασθαι καὶ οἰκοδομήσασθαι . καὶ ὅτι βέλη τῷ
ἐχθρῶν ἡμῶν πρὸς ἐκείναις , βέλη καὶ τῇ ἡμετέρᾳ
ἀδυναμίᾳ πρὸς ἐκείναις . εἰ ἂν ἡμᾶς διώκῃ ὡς ὁ
Φαραὼ , ἔστιν ἡ θάλασσα ἡ δυναμένη αὐτὸν κα-
ταποντίσαι . εἰ ἂν κρύψῃ παγίδας ἐν τῇ γῇ ,
ἔστιν ὁ ῥυόμενος ἡμᾶς ἐν τῷ ἔρανῳ . εἰ ἂν ὀρμᾷ
καθ' ἡμῶν , ὡς ὁ Γολιάθ , ἔστι Δαβὶδ ὁ δυνάμε-
νος αὐτὸν παπανῶσαι . ὡς Σισάρα εἰ ἂν τυφωθῇ ,
F ἡ δὲ τὸ κληρονομία ἀναγρεῖται . καὶ τὴν Σεναχειρῆ
εἰ ἂν πολεμαρχήσῃ , ἡ δὲ σάνκη καὶ σποδὸς ἀνα-
λίσκεται . τὴν βαβυλωνίον εἰ ἂν μιμησῇται , εἰσὶν
ἅγιοι καὶ τὸ Δανιὴλ . καὶ τὸ Νεεμᾶν εἰ ἂν ὑψωθῇ .
εἰσὶ νηστὲς καὶ καθελεῖν αὐτὸν δυνάμενοι . τὴν φλόγα
τὴν ἐπιθυμίαν εἰ ἂν ἐξάψῃ , εἰσὶ σῶφρονες μιμη-
ταὶ τοῦ Ἰωσήφ . ποῖον δὲ δράμα αὐτῷ ; οὐ λυθή-
σεται παρ' ἡμῶν . ποῖον ἐπάγει πάθος ; ὅτι τὸ
φάρμακον ἐν ἐστὶν βύτρεπισμένον . ποῖον κίβδη-
λον

λον κατασκιδνάξει, οὐ γὰρ ἐστὶ χωνυτήριον τοῦ
ἐλεγχον. ποίαν κέντηται βλάβην, ἥς γὰρ ἔχο-
μεν ἀντίπαλον; ποίας παγίδας κρύπτει, ἧν ἡ
γνώσις ἡμᾶς λανθάνει; ποίαν μηχανὴν κατε-
σκιδνάσεν, ἣν γὰρ καθεῖλον καὶ ἰδιῶται. ποῖον ἔχεν
ὁ χύρωμα, οὐ γὰρ περλεγέοντο καὶ γυνῆδες; ποίαν
καμίνον ἐσκιδνάσεν, ἣν γὰρ ἔσβεσαν πιστοὶ νέοι;
ποῖον λάκκον ὥρυξεν, οὐ γὰρ κατεφρόνησαν οἱ
παρὰ τὸ Δανιὴλ; ποῖον ἔδεσμα ἠτοίμασεν, ὃ
γὰρ ἐξεδένωσαν οἱ παρὰ τὸ Ἀνανίαν; ἔσπειρεν
ὁ ἐχθρὸς τὴν ὑπερηφανίαν, καὶ ἐπάτησεν αὐτήν
ἡ τῆς Μωσέως ταπεινοφροσύνη; τῷ χρυσῷ Νεέ-
μαν ἐκολάθυσε, καὶ καταφρονήσας ἀπεσόβησεν
αὐτὸν ὁ Ἐλίας; Σίμων προσήγαγε χεῖματα,
καὶ ὁ Πέτρος ἐξήνεγκε κατ' αὐτὸν τὴν ἀρμούνησαν
ἀπόφασιν. Ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ ἡ
δόξα, καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰ-
ώνων. Ἀμήν.

ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΕΦΡΑΙΜ ΕΓΚΩ-
ΜΙΟΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΕΓΑΝ ΒΑΣΙ-
ΛΕΙΟΝ.

Κλίνατέ μοι πᾶς ἀκοὰς, ἀδελφοὶ ἀγαπη-
τοί. διηγέσομαι ἡμῖν καλλίστην διήγησιν. **Δ**
Κρύπτειν μὲ γὰρ πᾶς βελαὶς τῶν βασιλέων, καλὸν
ἐκκαλύπτειν δὲ Θεοῦ μυστήρια, ἀγαθόν, ὃ ἀφ'
προφάσεως τῆς πιστῶν αὐτῶν δούλων, ἐκείνωντος
τοὺς ἀδελφεῖς, ὧν πρῶτος εἰμι ἐγώ. Πόθος
μοι οἷον πάρεστιν καθάψασθαι πραγμάτων,
πρὸς ἵασιν συμβάντων τῇ ἀθλίᾳ μου ψυχῇ.
Ἰσὸν βέλομαι ἐγὼ ἀφ' ἡσυχίας σήμερον, ὅτι
καλῶν ἐρίων ἔστω λογικὸς προβάτης. χιτῶνα ποι-
κιλικὸν ὑφᾶναι ἐπιποθῶ ὃ πόθος τῆς νοητῆς
δικτικῆς γλώττης. Κεῖον γὰρ ἴδον ποτὲ, ᾧ ὡς
καλὸν κώδιον, ὃ κέρατα λογικὰ θεοθεν φεγ-
γόμενα. Ἐτέτω προσελάσας ὅτι πολλῇ ἀγωνίᾳ,
μικρὰν κρόκην ὅλ' αὐτῶν ἡρέμα ἐσύλησα. Ἐπέπε-
σεν δὲ ἐπ' ἐμὲ φόβος ὡς ἀφόρητος, ὃν μὴ ὧν
νενεχῆς, πᾶντα ἐτόλμησα. Βλέπετε οὖν ἐμφα-
νὸς ποῖος ἔπος ὁ κρείσσονος ποσάυτας ἀχροίας πεποι-
κιλισμένος; Οὕτως ὅτι ὁ σοφὸς καὶ πιστὸς Βασίλειος,
ὃς τὸ τῆς Καππαδόκων ἐπισκοπῆσας χορὸν, ὃς ἐν
Καίσαρέων τῇ πόλει ἐνηλιθίσας σωτήρια δόγ-
ματα πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ. Βασίλειος ἀληθὲς,
ἡ βασίς τῶν ἀρετῶν, ἡ βίβλος τῶν ἐπαγίων, ὁ
βίος τῶν θαυμασίων. ὁ βαδίζων ἐν σαρκί, καὶ
βαίνων πνεύματι. ὁ σύμβιος πῶς κατ' ὅσον, καὶ ἐμ-
βλέπων πῶς ἄνω. τὸ ἐρητύμιον πληκτὸν τῇ μυ-
στικῇ

A adulterinum comparet, ad quod redarguen-
dum fornax non sit parata? quas ipse struere
poterit insidias, quæ nobis non sint explo-
rata? quas ipse moliri poterit machinas,
quibus deturbandis non sint apti vel homi-
nes idiotæ? quas afferre secum poterit vires,
ut illas nequeant vel feminae superare? quam
fornacem paret, quam non fideles pueri re-
stinguant? quem lacum effodiat, qui à Da-
niele non contemnatur? Quas epulas offe-
rat, quæ à sociis Ananiae pro nihilo non du-
cantur? Superbiam inimicus seminavit: sed
eam Moysis humilitas conculcavit. Naaman
adulatus est auro: sed illud despexit reje-
citque Eliseus. Simon pecuniam obtulit; sed
meritam in eum sententiam pronunciavit
Petrus. In Christo Jesu Domino nostro, cui
gloria & potentia unacum principii experte
ipsius Patre, & sanctissimo, bono, ac vivifi-
co ejusdem Spiritu, nunc & semper & in se-
cula seculorum. Amen.

BEATI EPHRÆM ENCOMIUM
IN MAGNUM BASILIUM.

Flectite ad me aures, fratres dilecti;
narrabo vobis pulcherrimam narratio-
nem. Etenim consilia regum abscondere, **Δ**
bonum est; Dei vero mysteria revela-
re, est probum, qui per occasionem
fidelium fervorum suorum corroborat in-
firmos, quorum primus ego sum. Mi-
hi ergo inest desiderium attingendi res,
quæ ad sanandam infelicem animam
meam pertinent. Telam ego volo ho-
die ordiri ex præclara lana ovis ratio-
nalis: tunicam variegatam texere cu-
pio ex vellere linguæ sub intelligen-
tiam cadentis atque optabilis. Arie-
tem enim aliquando vidi, cui pul-
chra erat pellis, & cornua ratione
prædita divinitus loquentia: ad quem
accedens cum multa sollicitudine,
parvam tramam ex ipso sensim abstuli.
Invasit autem me timor intolerabilis,
quod quum non essem cordatus, talia
ausus sim. Vultis ne ergo clare accipe-
re, quisnam sit iste aries tot adeo ele-
gantibus coloribus distinctus? Is est sa-
piens, & fidelis Basilius, qui Cappado-
cum chori episcopus est, qui in Casareen-
sium civitate salutaria dogmata universo
orbi descripsit. Basilius vere basis virtu-
tum, liber laudum, vita miraculorum:
qui in carne vadit, & in spiritu pro-
greditur: victor inferiorum, & supe-
riorum inspector: beryllium plectrum my-
stica

sticæ citharæ, quod regionem San-
ctorum Angelorum oblectat: firmus
agnus matricis vitæ, sacri Spiritus
herbam illustrans: homo qui exsilit
affectu, & abripit florem ex ima ra-
dice venerandæ crucis: præsepe dog-
matum, lingua verborum, præmium
rectarum utiliumque cogitationum: qui
immerfit se in profundum scripturarum,
& extraxit splendidam margaritam: ra-
cemus venustus divinæ vitis, coelitus
divinam dulcedinem enuncians: membra-
na præclara sacre sapientiæ, desuper
divinis characteribus exarata: optimus
superni regni ager, qui Deo germina-
vit fructus justitiæ: collis perflorens
mystico roseto, cujus odor in ipsum
coelum aspirat: qui clamat in Domi-
no grata cantica, accipitque in cœ-
lis faciles coronas; qui intelli-
git gratiam & instar Jacobi vicif-
sim confessionem proclamat servatori
omnium, dicens: *Spiritus Domini Dei,*
qui fecit me, & quæ docet me spiratio om-
nipotentis: asseverans, quod in Spiri-
tu sancto Dominum Jesum Christum præ-
dicaret.

Genes. 31.

Job. 33.

Adhuc attexere orationi gestio ad
encomia; ut lauta acceptione & me-
moriam justis, nanciscamur precibus co-
gnitionem & compunctionem. Oportet
igitur radium spiritus resumere, &
sententiarum filum conficere: atque
ita tali operi finem imponere, ac si
in stamina tramam conjiciam. Nam si
quis filum hoc sedulo neverit, sto-
lam immortalitatis desiderantibus eam
præbebit. Hujusmodi sunt primitiæ my-
stici agni: hujusmodi reditus sanctæ
possessionis. Sic assidue doctrina quasi
pilis abundabat, vestiens eos qui inter-
erant. Aries spiritiferus gregis Chri-
sti, in misericordia efflorescens splen-
dide Ecclesiæ; tonsura quidem
sua pauperes refovens, cornibus
vero divites feriens; in ipsis ady-
tis dies noctesque consistens, a
supernis gratiam accepit. Unde,
quotidie floribus instructo sermone,
immutabile ornamentum animabus re-
novabat; quotidie cunctis se me-
tiens, varietate sua non superaba-
tur. Quum enim in floribus in-
corruptis cresceret, quum sanctis ca-
liculis nutreteretur, quum semper in
scripturas incumberet, in legibus
Apostolicis vacaret, ac in sacra-
tis aulis resplenderet; ideo &
fluminis instar manabat ipsius ora-
tio,

A τῆς κινδάρης, τ' ἐρψαν τὴν χώραν τῆς ἀγίων
ἀφελών. τ' βέβαιον ἀρνίον τῆς ματρικὸς τῆς
ζωῆς. τ' ἐκλάμψαν τὴν πόαν τῆς ἱερᾶς Πνύ-
ματος. ὁ πηδήσας τῷ πόδι, καὶ ἀρπάσας τ' ἀν-
δρος ἀπὸ τῆς ἀκρορρίζου τῆς σαυρῆς τῆς ἡμῶν. ἡ
φάτις τῆς δογματικῆς, ἡ γλῶττα τῆς ῥημάτων,
τ' βραβεῖον τῆς ὁδοῦ καὶ χρηστὴν νοημάτων. ὁ
βυθίσας ἑαυτὸν εἰς τὸ βυθὸν τῆς γραφῆς, καὶ ἀνι-
B μυσάμενος τὸ φαδρὸν μαργαρίτων. ὁ βόρυσ ὁ
ὠραϊσμένος τῆς δεξιῆς ἀμπέλου. ὁ ἔβρανόθεν λα-
λῶν τῆς θεῆας γλυκύτητα. ἡ μεμβράνη ἡ καλὴ τῆς
ἱερᾶς σοφίας, ἡ ἀνωθεν φοιχωμένη παρὰ θεῶν χα-
ράγματα. τ' βέλτιστον χωρίον τῆς ἀνω βασιλείας,
τ' βλαστήσαν τῷ Θεῷ καρποὺς δικαιοσύνης. βενὸς
διωδιόμενος μυσηκῆς ῥοδονιας, ἡ ὁσμὴ εἰς αὐτὸν
ἔδωκεν τὸ ἔβρανόν. ὁ βοήσας ἐν Κυρίῳ διὰ ῥετα ἄσμα-
C τα, καὶ λαβὼν ἐν ἔβρανῳ ἀπρόσιτα τέμματα. ὁ
σωήσας τὴν χάριν, καὶ βοήσας ὡς Ἰακώβ τὴν ἀν-
δομολόγησιν τῷ Σωτῇ τῆς ὁλῶν. Πνῦμα, λέγων,
Κυεῖς Θεὸς τ' ποιῆσάν με, καὶ ἡ διδάσκουσα με πνοὴ
παντοκράτορος. βεβαῶν ὅτι ἐν Πνύματι ἀγίῳ τῷ
Κύριον Ἰησοῦ Χριστὸν ἐκήρυξεν τοῖς πασίν.

Εἴ τι ἐπιποδῶ πρὸς οὐρανὸν τῷ λόγῳ ἐπὶ
τὰ ἐγκώμια. ὅπως τῇ δυνάμει τῆς μνήμης τῆς δι-
D κας, δυνάμεως τῆς δυνάμεις γνῶσιν τῆς κατὰ
νῦν. Χρὴ οὖν τὴν τῆς Πνύματος κερκίδα
ἀναλαβεῖν, καὶ τῇ τῆς νοημάτων μίτον κατασκευά-
ζειν. εἴθ' ἔτι πρὸς τοιαῦτα ἐργασίαν τελέ-
σαι, ὥστε ἐν τοῖς σήμασιν εἶρξας καὶ τὴν ῥοδά-
νῳ. Εἰάν γὰρ ὡς νηφαλίως νήσῃ ταύτῃ τῇ κρό-
κῃ, σολὴν ἀθανασίας τοῖς ποδῶσι ταύτῃ πρὸς
Ξι. Τοιαῦτα ἀπαρχὰς τῆς μυσηκῆς δρεμματος.
E τοιαῦτα αἱ πρόσοδοι τῆς ἀγίας κτήματος. Οὕ-
τως ἀδιαλείπτως ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἐκόντα,
ἀμφιεννύς πρὸς πρὸς οὐρανὸν. Κεῖς Πνύ-
ματος πόρος τῆς ἀγίας τῆς Χειρὸς, ἐν τῷ ἐλέει
ἐπανδῶν τῆς φαδρᾶς ἐκκλησίας. ἐκ μὲν τῆς κου-
ρᾶς αὐτῆς, πτωχοὺς διαδερχομένων. διὰ δὲ τῆς κε-
ρατίας, πλουσίους καταπύσσων. εἰς αὐτὰ τὰ
ἀδύτα νύκτωρ τῆς μὲν ἡμέραν πρὸς οὐρανὸν, ἀνω-
F δεν τῇ χάριτι ἐδέξατο. Ὅθεν καὶ καθ' ἐκάστην
ἀνδοκομῶν τῷ λόγῳ, τῇ ἀναλλοιώτῃ κόσμον τῆς
ψυχᾶς ἐκαινέργη. καθ' ἐκάστον δὲ πᾶσιν ἑαυτὸν
μετεκρίμενος, τῇ ποικιλίᾳ αὐτῆς ὅτι ἐπλεονεκ-
τεῖτο. Εἴπειδ' ὡς ἐν ἀφάρτοις ἀνδρῶν νύξαι-
νετο, εἴπειδ' ὡς τοῖς ἀγίοις κάλυξιν ἐρέφειο, εἴπει-
δ' ὡς τῇ γραφῇ αἰὲν ἐκοιτάζετο. ἐν ἀποστολι-
κῇ νομῇ ἐχόλαζεν, καὶ ἐν ἱερατικῇ αὐλῇ
ἡγλαίετο. διὸ καὶ ὡς ποταμὸς ἔρρει αὐτῆς ὁ
λόγος,

λόγος, καὶ ἡ δικαιοσύνη ὡς κύματα θαλάσσης. Ἐκεῖ ἐτιθηνίζετο τὰ ἐνδεα νοήματα, καὶ ὧδε ἐγεύετο ἀθάνατα ῥήματα. Ἐκεῖθεν ἐγλύετο ὀσάρετα βρώματα, καὶ ὧδε ἐφδέετο ἀπρόσιτα ῥήματα. Οὐ γὰρ συγνός ἐ βαίτος ἦν αὐτῷ ἡ ἐδωδὴ, ἀλλ' ἡ ῥόδον καὶ κείνον, κρόκος καὶ κιννάμωμον. Ὁπίσω δ' τοιαύτης χλόης κατεσκόπευεν, ἔκ μυτικῆς ῥοδάμνων βαλσαμουργάν τιν' ἑρῶσιν. Διὰ τῆτο καὶ λαμπρὰ αὐτῷ ἠμύαζεν πᾶῖα, χωρῆντα πρὸς τὴν ὑφὺν τῆς θείων διδασμάτων. Καὶ τί δεῖ πολλαὶ λέγῃν περὶ τῆς κειῖ; ὅπου ὁ λόγος γέγονεν σκευὸς κατηρτισμένον, σκευὸς ἔχων ὡς ἔτυχεν, ἀλλ' οἷον Πέτρος ἴδεν τέσσαρσιν ἀρχαῖς ἑρανόθεν καθεύδον. Ἀλλ' ἐκεῖνο πρὸς τιν' γινώσκων καὶ ἀποδοὺν ἐχέον, πεταναὶ ἐπέδειξεν ἔχοντα καὶ τετραπόδα. Βασίλειος δ' πρὸς ἑρανὸν τιν' ἀνοδοὺν ὁρῶν, λόγια ἡμῖν ἀπέδειξεν κλεινὰ ἐκ τῆς ἀποδόξας. καὶ ἐκεῖνο μὲν σκευὸς πρὸς βραχὺ ὥφθη, ἐκ ἀνεσπάθης τ' εἶδος αὐτῷ ἐνὶ μόνῳ ἀποκαλύψαν. οὗτος δ' χρόνοις πολλοῖς εἰς ὑψος ἐπαρόμμος, τιν' χάριν τῆς Πνεύματος πολλοῖς ἐχορήγησεν. Δι' ἐκεῖνον ὁ Πέτρος ἑρανόθεν ἠκούσεν. Ἀνέγω ἐκαθάρισα, καὶ αὐτὸς μετέλαβε. ἐκ τῆς τῆς ἐλέχθη τοῖς πᾶσιν. Ὁν ἐγὼ ἠγίασα, ἐκ ὑμεῖς τιμήσατε. Τίς οὖν μὴ ἐπαγέσκειν, ὃν ὁ Πατὴρ ἐδόξασεν; ἢ τίς μὴ τιμήσκειν, ὃν ὁ Υἱὸς ἠγίασεν; τίς δ' μὴ μακαρίζειν, ὃν ἐμακάρισεν τ' σοφὸν καὶ νοερὸν ἐκ σεβάσμιον Πνεῦμα;

Βαβυλὼν, πῶς ἠυδόκησεν ἡ βαβυλὼν τῷ κρείττονος, ἐνοικῆσαι ἐν αὐτῇ καὶ ἐμμεῖσθαι πατήσας; Ἐπαναπαύομαι γὰρ, εἶπεν ὁ Θεός, ἐπὶ τῇ πρᾶν καὶ ἡσύχιον, καὶ βέροντά με τοὺς λόγους. Οὕτως αὐτῷ ἡ χάρις τῇ νουν ἐπλημύεισεν. ἐκεῖνα τὰ σεμνὰ ἐκ ἀέννα ῥεῖδρα ὡς ἐκ τοῦς μολυνθέντας ἐν τοῖς πᾶσι μασσιν αὐτῶν δεῖξαι ὁρῶν, ὡς καὶ πρὸς βαπτισθέντας. Ἰνα οὖν ἐκ ὁ Κύριος ἀπλάγχνηται ἐπ' ἐμὲ, πρὸς φάσεως συμβάσης ἐλεῶν ἐν τινὶ πόλει, ἐκεῖσε ἀκήνοα φωνῆς λεγέσης πρὸς μέ. Ἀνάστηθι Ἐφραίμ, καὶ φάγε νοήματα. Καὶ ἀποκείθεις εἶπον ἐν πολλῇ ἀγωνίᾳ. Πόθεν ἐγὼ, Κύριε, φάγομαι; Καὶ εἶπεν πρὸς μέ. Ἰδὲ ἐν τῷ οἴκῳ με τ' βασιλικὸν σκευὸς χορηγῆσαι σοὶ καὶ βρώσιν. Θαυμάσας δ' μεγάλως ὅτι πῶς λεγομένοις, ἀναστὰς κατέλαβον τὴν ναὸν τῆς ὑψίτης, καὶ ἠρέμα ἐπὶ τῆς πρὸς αὐλίου, καὶ πρὸς αὐλίου τῷ πόδι ὅτι τὰ πρὸς αὐλίου, ἴδον εἰς τὰ ἅγια τῆς ἀγίας τ' σκευὸς τ' ἐκλογῆς λαμπρῶς τεταννυμένον ἐμμεῖσθαι τ' ποιμνίς, λόγοις δεοπρεπέα πεποικιλμένον, καὶ πάντων

Atio, & justitia velut fluctus maris. Illic nutrabatur divinis cogitationibus, & sic immortalia verba degustabat; inde gustabatur virtutum cibos, & ita verba eloquebatur benevola. Non enim austerus ei erat cibus, non rubus; sed vel rosa, vel lilium, crocus & cinnamomum. Post hujusmodi pascua respiciebat, è mysticis germinibus cibum velut ex balsamo conficiens. Quocirca & splendida vigeant illius vellera, cedentia in divinorum documentorum texturam. Et quid plura de hoc ariete dicere opus est? ubi sermo evasit in vas perfectum, vas non quodlibet, sed quale Petrus vidit, quatuor initiis submitti de coelo. At illud quidem in terram descensionem faciens, volatilia & quadrupedia se continere ostendit; Basilius vero in coelum ascensum nactus, eloquia nobis demonstravit incluta & admirabilia. Atque illud quidem vas ad modicum tempus apparuit, & retracta est species ejus, quæ uni soli revelaverat: hic autem diuturno tempore in altum sublatus, spiritus gratiam subministravit multis. Per illud Petrus coelitus audivit: Quæ ego purificavi, & tu sume. At de hoc dictum est omnibus: Quem ego sanctificavi, vos pariter honorate. Quis ergo non laudaverit, quem Pater gloria affecit? aut quis eum non honoraverit, quem Filius sanctum effecit? quis verò illum non prædicaverit beatum, quem sapiens & intelligens venerandusque Spiritus beatum habuit?

Act. 10.

Papæ, quomodo complacuit consilio numinis, habitare in eo, & incedere? Requiesco enim, inquit Deus, super mansuetum & quietum, ac tementem sermones meos. Sic ipsius gratia mentem inunda- vit; illa veneranda & perennia fluentia; ut & homines peccatis suis coinquinatos, exhiberet venuste compositos, tamquam baptizatos. Ubi ergo Dominus erga me misericordia commotus fuit, occasione orta, miserans in quadam civitate, illic audiivi vocem dicentem mihi: surge Ephraim, & comede fensā. Et respondens dixi in multa anxietate: Unde ego Domine comedam? Dixitque ad me: Ecce in domo mea regium vas supeditabit tibi cibum. Vehementer autem admiratus super dictis, surgens perveni ad templum Altissimi: & quum sensim ad aulæ vestibulum ascendissem, ac præ desiderio per locum portæ adhaerentem prospexissem, vidi in Sanctis Sanctorum vas electionis coram ovili præclare extensum, verbis Deum decentibus variè ornatum, omniumque oculos in-

Isai. 66.

illum defixos . Vidi templum per eum Spiritu nutritum , nec non erga viduas & orphanos potissimum misericordem . Aspexi illic apud eum , lacrymas , fluentia fluvios imitantia , & vellus vitæ cunctis instar auri radians ; ipsumque pastorem pennis Spiritus pro nobis preces evehentem , ac deducentem verba . Vidi ab ipso Ecclesiam decoratam , & eam , quæ dilecta est , exornatam . Conspexi per eum Pauli doctrinam , Evangeliorum legem , mysteriorum timorem . Illic intuitus sum utilem salutaremque sermonem , ad ipsum usque coelum fideliter assurgentem ; uno verbo , totum illum coetum splendoribus gratiæ collustratum . His porro cunctis religiosè adeo per vas regni electum vigentibus , laudibus celebra-
vi sapientem bonumque Dominum , qui sic ipsum glorificantes glorificat .

Post auditorium verò , ex Spiritu Sancto notitia viro data est de me ; & arcessens vilitatem meam , per interpretem interrogavit me dicens ; Tunc es Ephræm , qui præclare cervicem inclinasti , & sustulisti jugum salutaris verbi ? Et respondens dixi ; Ego sum Ephræm , qui coelesti cursu me ipsum frustratus fui . Quumque me apprehendisset divinus ille vir , sanctum osculum suum in me confirmavit ; apponensque mensam , ex esculentis sapientis sanctæque & fidelis animæ ipsius , non quidem corruptibilibus conditam ferculis , sed incorruptis refertam sententiis : Quibus enim , dicebat , bonis operibus possumus Dominum præclare nobis placatum reddere ? quo pacto peccatorum coërceamus insultus ? & quo modo affectuum occludamus ingressus ? qua ratione Apostolicam comparemus virtutem ? & quonam pacto incorruptum exoremus judicem ? Tum lamentatus clamavi , & dixi ; Tu , pater , custodi mollem ac desiderem ; tu in rectam semitam dirige me ; tu lapideum meum cor compunge . Ad te enim projecit me spirituum Deus , ut animam meam cures . Tu animæ meæ navim seda , ad aquam requietis .

Atque hic mihi præclari magistri studium contemplare , unde virtutem meam comprehendit , formam continuit , ut ita dicam , virgam corporis , evellensque irrationabilium affectuum mores , detraxit squamas ,

A πὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῷ ἀτενίζοντας . Ἰδὼν τὸ ναὸν πρὸ αὐτοῦ πνύματι τρεφόμενον , καὶ χήραν καὶ ὀρφανὸν μάλλον ἐλεέμενον . Ἰδὼν ἑκείνους τοὺς αὐτῶν δάκρυα ποταμῶδον ῥέοντα , καὶ τὸ πόκον τῆς ζωῆς πᾶσιν χρυσαυγοῦντα . αὐτὸν τε τὸ ποιμαίνειν τοὺς πηροῖς τῷ πνύματος ἀνάγοντα δεήσας ὑπὲρ ἡμῶν καὶ κατὰγοντα ῥήσας . Ἰδὼν πρὸ αὐτοῦ τὴν Ἐκκλησίαν κεκαλωπισμένην , καὶ τὴν ἡγαπημένην κατὰκεκοσμημένην . Ἰδὼν πρὸ αὐτοῦ Παῦλον διδάγματα , Εὐαγγελίων νόμον καὶ μυστηρίων φόβον . Ἰδὼν ἑκείνους τὸν χρυσὸν καὶ σωτήριον λόγον τοὺς αὐτοὺς τῷ ἔρῳ πεισῶς κορυφούμενον . καὶ ἀπαξάπλως ὅλων τὸν σύλλογον ἐκείνων τῶν ἀγαθῶν τῆς χάριτος ἐκκαθαίροντων . Τέτων δὲ πάντων ἕως ὅσον ἀκμαζόντων ἐκ τῆς ἐκλεκτῆς σκῆρας τῆς βασιλείας , ἀνύμνησα τὸν σοφὸν τὸν ἀγαθὸν Κύριον τὸν ἕτω δοξάζοντα τοὺς δοξάζοντας αὐτόν .

Μετὰ δὲ τὸ ἀκροατήριον ἐκ Πνύματος ἁγίου ἐγνώσθη τῷ ἀνδρὶ ὡς ἐμοῦ , & μετασταλάμενος τῷ ἐμῷ ὁπέλειαν , ἀπὸ τοῦ ἐρμηνεύειν ἐπυνθάνετο λέγων μοι . Σὺ εἰ Ἐφραίμ ὁ κλίνας καλῶς τὸν ἀσθέντα , & ἀράμενος τὸν ζυγὸν τῆς σωτηρίας λόγου ; Καὶ ἀποκρίσεις εἶπον . Ἐγὼ εἰμι Ἐφραίμ ὁ ὑπερέσας ἑαυτὸν τῷ ἔρῳ δρόμου . Ἐπιλαβόμενος δέ μου ὁ δεσπότης σου , ἐκύρωσεν εἰς ἐμὲ τὸ ἅγιον αὐτοῦ φίλημα . ὡς δὲ δαίς τε βάρυναν ἐκ τῆς ἐδωχίας τῆς σοφῆς καὶ ἁγίας καὶ πεισῆς αὐτοῦ ψυχῆς , & κεκαρυνμένην φθαρτοῖς ἐδέσμοισιν , ἀλλὰ τῷ πεπλησμένῳ ἀφθάρτοις νοήμασι . Ποίαις γὰρ ὑπεραγίαις δυνάμεσιν , ἔλεγον , ἰσχυρώσας καλῶς τὸν Κύριον ἐφ' ἡμᾶς ; πῶς τῷ ἀμαρτημάτων εἰρξωμένῳ τὰς ἐφόδους ; καὶ πῶς τῷ παθημάτων κλείσωμένῳ τὰς εἰσόδους ; πῶς τῷ Ἀποστολικῷ κτισώμενῳ ἀρετῶν ; καὶ πῶς ὑσώπησώμεν τὸν ἀδέκατον κελύφος ; Καὶ δυνάσας ἐβόησα , καὶ εἶπον . Αὐτὸς , πάτερ , φρένησον τὸν χαῖνον καὶ ῥάθυμον . αὐτὸς ὅτι τῷ ὀρῶν τείβον κατεύθυνόν με . αὐτὸς τῷ λιπώδῃ μου καρδίᾳ κατάνυξον . Πρὸς σὲ γὰρ ἀπερρίψεν με ὁ τῷ πνύματος Θεὸς , ἵνα με ἰατρεύῃς τῇ ψυχῇ . Αὐτὸς με κατεύνασον τὴν ἐλπίδα τῆς ψυχῆς , ὅτι ὑδατος ἀναπαύσεως .

Καὶ σκόπει μοι τὸ καλὸν διδασκάλον τὴν ἀποδυμένην , πόθεν ἐπεδράξατό με τῇ ἀρετῇ , τὸν τύπον σωέχεν , ὡς εἶπεν , τὴν ῥάβδον τῆς σώματος , καὶ ἐκτείλας τὸ ἥθος τῶν ἀλογίστων παθῶν , ἥρπεν με τὰς λεπίδας , τὴν φθίσιν

τὸ ὄφθαλμῶν, καὶ ὑποσύρας τὸ χλωρόν καὶ ἄωρον τῆς λόγου, ἔλαβέν με τῷ ζήλῳ, καὶ κατεπόντισέν με εἰς τὰ ποντισήεα τῷ αὐτῷ διδαγματάων. Τότε ἐνεκίωσεν ἡ γαστήρ μου φρόνησιν, τεκῆν τεσσαράκοντα μαρτύρων τῷ ἔπαγον. Πάντα γὰρ τῷ τρόπῳ τῆς καρτείας αὐτῆς ἠγχιτεύσεν τῆς ἐμῆς ἀκοῆς ὁ θνητός. ὅτι πῶς προείλαντο ὑπὲρ Χειρὸς ἀποθανεῖν, καὶ πόσων ὑπερίδον κινδύνων, ἵνα αὐτὸν κερδαίνωσιν. καὶ πόσοι τῷ ἀειθμὸν ὑπὲρ ἡρώων οἱ ἅγιοι. καὶ τὰ λοιπὰ ἔλεγον τῷ δισεβείας αὐτῆς.

Ἐπειδὴ οὖν πρὸς τοιαύτῳ λαμπρᾷ ἔργασίαν κατηξίωσεν ἡμᾶς ὁ πιστὸς ἀρχιερεὺς, τέτων τῆς τροπαίχων καλλινίκων ἀνδρῶν ἐν ἑτέρῳ ἐκφράσει ἀφέντες πρὸς ἑπαίνους, τῶν μακαρίστων τῷ ὅσιον ἔ. Χειρὸς, τῷ ὁμόζηλον αὐτῆς καὶ ὁμότιμον ἀνδρα. Ὡς περ γὰρ οἱ ἅγιοι ἀνδρείως ἀντίστην Λικινίῳ τῷ τυράννῳ, καὶ τῷ Δακί τῷ ἡγεμόνι. ἔ. τῳ καὶ ὁ ὅσιος ἀντεπατάξατο Οὐάλεντι, καὶ Ἀρείῳ, ἔ. τῷ θρασυῖ ἐπαρχῳ. Ἀλλ' ἐκείνοι ἀκάνθας τῆς πλάνης ἀνέσπασαν. καὶ οὕτως ἀρετικῆς μαρίας πρὸς τριβόλους. ἐκείνοι τὰ σκάμματα Λικινίου ἔλυον. καὶ οὕτως τὰ προτάγματα Οὐάλεντος κατέλυσεν. Ἐκείνοι τὰς προσάξεις ἔ. Δακί κατέλυσαν. ἔ. οὕτως τὰς προβλήσεις Ἀρείου κατήχων. Ἐκείνοι τῷ ἡγεμόνι τὸ θράσος ἔλυσαν. καὶ οὕτως τῷ ἐπαρχῳ Μοδέστου μαρίαν ἔξεκλασεν. Τέτων γὰρ τῆς ἀθλήσεως κεντρῶδεις, ὥς περ Φινεὺς, γλώσσας ἔξεκέντισεν ἐν Θεῷ πορνιδύσας. Ὅθεν ἔ. μάλα σφοδρῶς ἐπεθύμει πιεῖν τὸ ποτήριον, ἔ. τῆς ἐπαγίας βότανον. Ἄλλ' ἔ. μαρτυρίᾳ ἑαυτοῦ. Οἱ μάρτυρες ἕνεκα τῆς εἰς Χειρὸν πίστεως, πᾶσαν ὁμοῦ τῷ θλίψιν ἐν ἑαυτοῖς φέροντες θνητῶς ὑπέμειναν. Βασίλειος δὲ ἕνεκεν τῆς εἰς Χειρὸν ἐλπίδος τὰς νηφάδας τῷ πειρασμῶν ἀνδρείως ὑπὲρ ἑαυτοῦ. Ἐκείνοι πρὸς χιτῶνας αὐτῶν ἔξεκλυσαν, καὶ τὰ μέλη ἔδωκαν τοῖς ἀμυσοῖς. καὶ οὕτως τὸ ῥακκίον τὸ πρὸς αὐχένα καὶ τὸ σῶμα ἑαυτοῦ προδύσαντα. Ἐκείνοι ἐν τῇ λίμνῃ τῇ ἐν τῇ ἀσεβείᾳ πεπλανημένον πρὸς ἑαυτοῦς ἠλκυῖ, καὶ δόξης ἠλίω. οὗτος δὲ ἐν κολυμβήθρᾳ βαπτίζων τοὺς ἀπίστους, πρόξενος ἐγένετο αὐτοῖς τῆς ἔ. βασιλείας. Ἐκείνοι ἐν ὕδασι πυρῶδεις τῷ πόθῳ, τὸ φῶς σὺν τοῖς σεφάνοις ἴδον ὑπὲρ τῆς κερφαλῆς. ἔ. οὕτως ἐν δόγμασιν τῇ ἀγίας τριάδος ἐκκαυθεῖς, τὰ βραβεῖα ἔλαβεν καὶ τὴν κατοδόξων.

Πόσα ἐμνηχανήσατο ὁ πονηρὸς Βελίαρ. Χωρίσας Βασίλειον τῇ ἀνω βασιλείᾳ; Ἐρέδισε βασιλεῖς, ἀρχοντας καὶ δήμους. καὶ Βασίλειος βασις.

A mas, tabern oculorum; & subtrahens viriditatem immaturitatemque sermonis, me zelo cepit, ac demersit in documentorum suorum immerforia. Tunc concepit venter meus prudentiam, ut pararet quadraginta Martyrum laudes. Omnem enim tolerantiae ipsorum modum meis adjunxit auribus egregius vir; quemadmodum scilicet elegerint mori pro Christo, quantaque pericula contemserint, ut ipsum lucrifacerent; tum quot numero fuerint sancti illi; reliquaue ad pietatem eorum pertinentia edixit.

Quia ergo ad insigne adeo opus nos dignos censuit fidelis pontifex, horum triumphantium pulchreque vincentium, virorum laudibus ad aliam orationem rejectis, hunc sanctum Christi beatum predicemus, eorum æmulum, parisque dignitatis virum. Sicut enim Sancti illi viriliter Licinio tyranno restiterunt, & Duci præfidi; ita & sanctus hic opposuit se Valenti, Ario, & feroci præfecto. Verum illi spinas erroris evulserunt: hic autem hæreticæ insanix tribulos. Illi Licinii septa athletica solverunt, & hic Valentis edicta dissolvit. Illi iussa Ducis irrita fecerunt: hic Arii objectacula confudit. Illi præfidis temeritatem diremerunt; hic verò Modesti præfecti vesaniam perfregit. Illorum enim certamine exstimulatus, velut Phinees, linguas perfodit à Deo fornicantes. Unde vehementi admodum desiderio tenebatur bibendi calicem, & trophæum per martyrismum statuere studebat. Martyres propter fidem in Christum, universam simul tribulationem in se ipsis ferentes, fortiter sustinuerunt; at Basilius ob spem in Christum, tentationum velut nivium defluxus viriliter pertulit. Illi vestes suas exuerunt, membraque tradiderunt plagis; & hic detritum panniculum collo corporique circumpositum præexuere festinabat. Illi in stagno hominem in impietate errandum ad se traxerunt, atque gloria donarunt; hic verò in piscina fideles baptizans, conciliavit illis regnum cælorum. Illi inter aquas desiderio inflammati, lumen cum coronis super capita sua conspexerunt; atque hic dogmatibus sanctæ Trinitatis incensus, præmium certaminis adversus male sentientes retulit.

O quanta improbus machinatus est Beliar, ut Basilius à superno Regno separaret! Irritavit Reges, Principes, & Populos; & Basilius.

filius basis ac fundamentum extitit fide-
lium . Exasperavit omnes procellas suas ;
ignitum tamen sapientem nullatenus tur-
bavit . Intulit tempestatem per suos mi-
nistros , varios hæreticos ; sed guberna-
toris ars magis enituit . Excitavit in Ec-
clesiam fluctus maximos ; & navim fidei
Basilii submergere nequivit . Hæreticis
verbis impugnavit eum , statimque Theolo-
giæ dogmatibus impetebatur . Adversus
eum armavit Arium , tamquam Golia-
thum ; ac tribus fidei lapidibus ab ip-
so missis velut funda petebatur . Allisit
ad Turrim ejus per ventos perversæ do-
ctrinæ ; venti enim erant sermones im-
piorum ; atque hunc à sententia non
dimoverunt ; muniebatur siquidem tribus
inexpugnabilibus muris , immaculatæ Tri-
nitatis . Emisit sagittas Polytheiæ , seu
erroris de multiplici divinitate ; at mox
per Monarchiam , seu verum de Deo uno
dogma fugabatur . Venerunt castra la-
trantium canum ; & baculo crucis vul-
neravit eos . Pelle rursus ovina tegebantur
lupi ; & protinus illorum redargue-
bat hypocrisim . Festinabat iniquitas tur-
bare ; & subito vincebatur per viri justi-
tiam . Contendebant infideles imitari fi-
dem & doctrinam illius ; verum illico
declarabatur perfida eorum impiaque
sententia . Captabant ipsius habere li-
bertatem ; statimque apparebat illorum
insipientia .

Quum enim etiam adversarii nove-
rint in veneratione atque honore habere
virtutem animique fortitudinem ; dum
gravi morbo detineretur filius tyranni ,
rogabant virum hunc , ut pro eo pre-
caretur ; illo verò proponente conditio-
nem ; si eum mihi tradideris , ut addu-
cam ad immaculatam fidem , liberem-
que ab omni impietate Arianæ doctrinæ ;
& ipso assentiente ; statim Basilii pro
Imperatore terreno erga cœlestem inter-
cessor extitit ; obtulit viri promissum ,
eique sanitatem filii retulit . Ut autem
Serpentes viderunt puerum servatum ,
rursus levis Imperatoris mentem deprava-
runt ; ejusque filium acceptum baptizarunt
aquâ , non tamen Spiritu ; docebant abne-
gare Filium Dei ; interiùs irretientes , &
exterius induentes ; foris Christum induit ,
intus dilacerat . Quare non multò post ,
miseri spiritum abstulit , prædicans ingra-
tam eorum mentem .

Hæc miraculis Eliæ nequaquam cedunt ,
nec inferiora sunt signis Elisæi . Quemadmo-
dum illi mortuos reduxerunt inter vivos ; ita
fidelis Basilii oratione , moriturum jam
puerum ,

A βάσις ἐλθ' ἐπὶ τὴν πύλιν . Ἐξηγήσωσε πάσας τὰς
καταγνίδας αὐτῆς . καὶ τὸ σοφὸν ἔμπυρον ὁδὸν
ὅλως ἐπ' ἀράξεν . Ἐπ' ἡνέγκεν τὴν ζάλιν ἀπὸ τῶν
ιδίων ὑποουργῶν τῶν ἀρέσεων . Ἐν τῇ κυβερνήτῃ
τέχνῃ πλέον ἐδείκνυτο . Ἡ γὰρ τρικυμίας καὶ
τῆς Ἐκκλησίας . καὶ τῶν τῆς πίστεως Βασι-
λείας ποντασάδων ὁδὸν ἠδυνήθη . Ἐπολέμησεν αὐτὴν
ἀρετικοῖς ῥήμασιν . καὶ διδέως ἐμβάλετο θεο-
λόγοις δόγμασι . καὶ δώπλισεν κατ' αὐτῆς Ἀρειον ,
ὡς περὶ τὸν Γολιάθ . καὶ ἐσφενδονίζετο πρὸς αὐτῆς
ῥησὶς λίθοις τῆς πίστεως . Προσεῖρ' ῥήξεν τὴν πύ-
λιν αὐτῆς κακοδόξοις ἀνέμοις . ἀνεμοὶ γὰρ ὑπὴρ-
χον οἱ λόγοι τῶν ἀσεβῶν . καὶ τῶν ὁδὸν ἐπ' αὐτῆς .
ὡς ὅτε γὰρ τρεῖς ἀναλώτοις τέχεσι , τὴν ἀχράν-
την Τριάδα . Ἐξέπεμψεν τὰ βέλη τῆς Πολυ-
θείας . καὶ διδέως ἐτροπούτο ἀπὸ τῆς μοναρχίας .
Ἡ γὰρ ἔρχοντο παρεμβολὰς κυμάτων ὑλακτάν-
των . καὶ τῇ ῥάβδῳ τῆς σαυρῆς ἐβ' αὐμαίτιζεν αὐ-
τῆς . ὁρῶντες πάλιν οἱ λύκοι τὴν δόξαν τῶν
ἁγίων . Ἐπ' αὐτὰ ἤλεγχε τὴν τέχνην ὑπό-
κειν . Ἐπ' αὐτῶν παρὰ τὴν ἀδίκον . καὶ διδέως
ἠτῶτο τῇ δικαιοσύνῃ τῆς ἀνδρείας . Ἡ γὰρ οἱ ἀπι-
στοὶ μιμήσασθαι τὴν πίσιν καὶ διδασκαλίαν αὐτῆς .
καὶ διδέως ἀνεκνήρυντο ἡ κακοπίστους αὐτῶν καὶ
ἀνοσία γνώμη . Ἐδῶκεν ἔχειν τὴν παρρησίαν
αὐτῆς . Ἐν δὲ διδέως ἐδηλῶτο ἡ ἀφροσύνη αὐτῶν .

Ἐπειδὴ γὰρ ἴσασιν καὶ οἱ ὑποεναντίοι ἀδελ-
φαί τε καὶ τιμῶν ἀρετῶν καὶ ἀνδρείας . ὁ δὲ
πᾶσι ὅπως τὸ τέκνον τῆς τυράνης , ἐδέοντο τῇ
ἀνδρείᾳ ἀντὶ αὐτῆς . ὅτι ὁ πατριάρχης ,
ὅτι ἐάν μοι αὐτὸν δῶς , ἵνα παρὰ τὴν ἀμω-
μήτην πίσιν , ἔσ' ἀπαλλάξω αὐτὸν πάσης δου-
λείας τῶν Ἀρείων μαθημάτων . καὶ κείνους σιω-
πῶν , διδέως Βασίλειος μεσότης ἐλθ' ἐπὶ Βασιλεῖ
ἐπιγείῳ πρὸς τὸν ἑρᾶν . παρὰ τὸν ὁρῶν τὴν ὑπό-
χρεον τῆς ἀνδρείας , καὶ ὁρῶντες αὐτῶν τὴν ῥώσιν
τῆς παίδος . Ὅς δὲ ἴδον οἱ ὄφεις σεσωσμένον τὸν
πᾶντα , πάλιν ὑπέφθεραν τὴν κύβητα Βασιλεῶς
τὴν βελὴν , ἔσ' ὅτι ὑπὸ αὐτῶν λαβόντες ἐβάπτισαν
ὑδατι , ὅτι μὴ τοι γε πνύματι . ἐδίδασκον ἀθε-
τεῖν τὸν ὅσον τὸ Θεῶν . ἔσ' ὅτι παρὰ τὸν ὁρῶντες , καὶ ἔσ' ὅτι
ὁρῶντες . ἔσ' ὅτι Χειρὸν ὁρῶντες , καὶ ἔσ' ὅτι
χίρ' . Διὸ ἔσ' μετ' ὅτι πολὺ ἀντανέειλεν τὸ πνύ-
μα τῆς θαλάσσης , κηρύττων τὴν ἀχάριστον αὐτῶν
γνώμην .

Τὰ πάντα τῶν Ἡλίου θαυμασίων ὅτι δεύτερα ,
καὶ τὴν Ἐλισαίαν σημείων ὁδὸν ἐλάττωσα . Ὅτι
ὁρῶντες τοὺς θαυμάσιους ἐπανήγαγον ζώοντας . ὅτι
καὶ ὁ πιστὸς Βασίλειος , τῇ ἀρχῇ τῆς μέλλου-
σας ἀνέ-
στη

ἀνὴρ πασέν θανάτῃ. Ἀλλ' ὥσπερ πάλιν ὁ Πέ-
τρος τοὺς πρὸς Ἀνανίαν καὶ Σάφειραν κλέψαν-
τας ἐνεκρώσεν. ὅτως καὶ Βασίλειος, πόπον Πέτρε
ἐπέχων, αἶμα ἔτ' ἐκείνης παρρησίας μετέχων,
τὴν κλέψαντα τὴν ἐαυτοῦ ὑπόχρεσιν Οὐάλεντα ἥλε-
ξεν, ἔτ' ὅν αὐτῷ ἐθανάτωσεν. Ἐντεῦθεν
ἀθυμία καὶ ἀπειρία πολλὴ συνεέχεν τοὺς ἀδελφούς,
καὶ τὸ ἀπίστον ἐκείνον Βασιλέα.

Καὶ τίς ἀξίως διηγήσεθ' τοὺς ὁμύρους τῶν
θαυμάτων, εἰς ἐδείξεν ὁ μακάριος καὶ πιστὸς Βα-
σίλειος, δι' αὐτῶν τῶν πραγμάτων; Ἐπεὶ οὖν
ἀδυνατῶς ἔχομεν πρὸς τὴν ἱστορίαν τῶν τοσού-
των ὅσων ἀνδρῶν κατορθωμάτων, εἰπεῖν πάντα
διηραμόντες, ἐν ᾧ φράσαντες, δείξωμεν πᾶσι καὶ
τὰ ἀναρρήτα συνεμάχην τῷ ἀνδρί. Ἐπειδὴ
γὰρ ἀπαντα τρόπον τὰ ἡγήματα τῶν ἐχθρῶν
ἐκείνου ἀνελεῖν τὸ δίκαιον, βαλλόμενοι συνεχώ-
μεν ἐκείνους ῥήμασιν, αἶμα τε καὶ θαύματα, κα-
τὰ τὴν βέλεσι. προσήλθον ἀγέμενοι ἀναρπα-
σθῆναι αὐτὸν, καὶ πειροσθῆναι. βαρὺς γὰρ ἔστιν
ἡμῖν, φησὶν, ἔβλεπόμενος. καὶ γὰρ ἐναντιῶνται
σφόδρα τοῖς λόγοις ἡμῖν. διὸ τῶν ἀδυνατῶν
ὑπάρχει, ὦ βασιλεῦ, πρὸς τὴν πίσιν τὴν
καθ' ἡμᾶς, τέττα πρῶτοντος.

ὑπαχθεὶς ὁ τοῖς λόγοις αὐτῶν ὁ Βασι-
λεὺς, ἔλαβεν ἱστοροῦν αὐτόν. ὁ δὲ κάλαμος
ἀδυνάμην μὴ φέρων ὑπογυγῆσαι τῇ πρὸς αὐτὸν
βελῇ, ἐαυτὸν συνετέλει. παρδύνων τὴν ἀφρονα,
ὅτι οἷον τόλμημα βέλεται ἐργάσασθαι εἰς τὸν θού-
λον τῶν Χερσῶν, τὴν μίαν θεότητα τῶν Πατρὸς καὶ
τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος κηρύττοντα, καὶ
τοὺς κατὰ τὸ μὴ φρονέοντας ἢ λέγοντας, ὡς κύνας
σοφῶς λυθῶντας διελέγχοντα. Ὡς δὲ αὐτὸς ἠορᾶ-
νετο ὁ ἀνασθητότερος τῶν ἀφύχων καλῶν,
ὥς ὡν τὴν πλάνης, καὶ δεύτερον ἔλαβεν πρὸς τὸ κα-
θυπογράψαι καὶ εἰς πέρας ἀγαγεῖν τὴν πονηρὰν
αὐτοῦ βελήν. ἔβλεπεν δὲ καὶ τῷτον κλαόμενον
καὶ μὴ ἀνεχόμενον κοινωνῆσαι τῷ κακῷ, ᾧ ἑαυτεῦ-
θεν ποιῆσαι. Τί σπεύδεις, ὦ Βασιλεῦ, ὅν ἀλλο-
δαπῇ ἐκπέμψαι τὴν ἔχοντα ἐνοίκον τὴν πᾶντα
πληρῶντα; Τί ἀναλίσκειν βελὴν τὴν παντὶ ἀνά-
λωτον; Τί πόλεως ἐλαύνεις τὴν ἐρανοπολίτιν;
Εἰάν γὰρ καὶ τείπον λάβης κάλαμον, ὅφει συ-
τερόμενον, ἔμην ἀνεχόμενον, μὴ δὲ συμπρά-
ττοντά σοι. Ὅπως δὲ καὶ γέγονεν. Τότε σαφῶς
ἡ νίκη πᾶσιν ἀνεκρήχθη, καὶ τὸ λαμπρὸν τρό-
πον τῶν ἀκαταγόνιστον τρεῖς κάλαμοι γεγόνα-
ν, σωήγοροι τῶν τῷ ὁμοῖον κηρύττοντος
τεράδα. Ἡ χεὶρ τῷ ἀποφασιν ἐξενεγκεῖν
ἑαυτεῦ-

A puerum, à morte eripuit. Sed & sicut
rursus Petrus Ananiam, & Saphiram ob
furtum enecavit; sic & Basilius locum Pe-
tri obtinens, ejusque pariter auctoritatem,
libertatemque adeptus, Valentem suæ pro-
missionis furem arguit, ejusque filium
morte multavit. Unde ingens animi de-
jectio, atque anxietas miseros cepit, in-
fidelemque illum Imperatorem.

B Quis porro enarraturus est imbres
miraculorum, quæ beatus & fidelis Basi-
lius exhibuit rebus ipsis? Quia ergo im-
potentes sumus ad tot tantaque viri re-
cte facta enarranda, omnibus silentio
prætermisissis, unum commemorantes osten-
damus, quo modo etiam sensus expertia-
virum istum societate pugnae adjuverint.
Nam quum nihil non moverent genimi-
na viperarum, quo justum è medio
C tollerent, à quo assidue verbis simul
ac miraculis tamquam telis ferieban-
tur, accesserunt, petieruntque abri-
ripi eum atque exterminari. Gravis
enim, inquiunt, ille nobis est, vel
solum conspectus. Etenim valde con-
trarius nobis est in sermonibus; pro-
pterea fieri nequit, o Imperator, ut
fides nostra progressum capiat, si iste
adfit.

D Quorum sermonibus inductus Impe-
rator, suscepit in exilium eum mitte-
re: statim verò calamus qui non susti-
neret iniquo subservire consilio, ultro
contractus est; insipientem erudiens,
quàm enorme facinus patrare vellet in
servum Christi, unius in Patre, & Fi-
lio, & Spiritu sancto divinitatis præconem,
quique ita non sentientes aut loquen-
tes, tamquam canes rabidos sapienter
redarguebat. Quum autem non sentiret
E is, in animo calamo insensibilior, fi-
lius revera erroris, secundum quoque
sumsit, ad subscribendum, & ad fi-
nem imponendum malæ voluntati: ve-
rum hunc similiter confringi vidit, nec
pati velle communionem mali, quod
ipse facere nitebatur. Quid conaris, o
Imperator, in peregrinam eum ejicere
regionem, qui inhabitatorem habet uni-
versa complementem? Cur capere tentas
nulli expugnabilem? Quare civitate
F pellis civem cœli? Nam si tertium quoque
calamum sumseris, cernes contritum, no-
lentem, nec tibi cooperantem. Quod utique
etiam contigit. Tunc aperte victoria à cun-
ctis prædicata fuit, tum illustre trophæum
invisi hominis, calami tres exstiterunt,
Trinitatem consubstantiali prædicanti pa-
trocinantes. Manus ad proferendam senten-
tiam

tiam festinabat ; & calami eam injustam demonstrarunt . Manus pravum calculum dare properabat ; calami verò inane studium retinebant . Et sicut virga Moyſis confudit omnes incantatores , reliquosque Ægypti maleficos ; ita calami subito destruxerunt consilium impiorum , ac filiorum tenebrarum .

Qua ratione tuam prædicabimus beatitudinem , o Pater Basili ? qui velut stimulo errorem pungis , & abigis , qui sagaciter proficisceris cum apibus , habitasque in prato divinitus inspiratarum scripturarum , illincque nobis flores decerpis Propheticos , rorem Apostolicum , Evangelicam vitam ; qui semper infides virtutum alvearibus , unde divinum nobis conficis munimentum ; qui mel divinæ ac immaculatæ fidei sapienter in Spiritu sancto operaris , qui nos doces contemnere improbos fucos , & fidem in ipsum cœlum facere ; quippe clamas cum Davide , *dulcia eloquia tua faucibus meis sunt ; super mel ori meo .*

Psal. 118.

O fidelis Basili , velut Abel susceptus es , velut Noe servatus , tamquam Abraham amicus Dei vocatus , tamquam Isaac victima Deo oblatus , ut Jacob tentationes fortiter sustulisti , & ut Joseph magnam gloriam adeptus es ; instar Moyſis , secundum Pharaonem virgâ crucis demersisti , dum affectuum mare secas ; instar Aaronis summus sacerdos Domini declaratus es ; sicut Jesus filius Nave hostes in fugam vertisti : sicut Phinees zelo inflammatus , gratiâ dignus habitus es : sicut Esaias igne spirituali mundatus fuisti ; quasi Ezechiel , sedentem super Cherubim conspexisti : quasi Daniel ora leonum obturasti : & veluti tres pueri flammam adversariorum præclare conculcasti : quemadmodum Petrus prædicasti : quemadmodum Paulus docuisti : quemadmodum Thomas Deum passum confessus es ; in morem Matthæi , Marci , Lucæ , & Joannis , tu de rebus divinis differuisti , & more Apostolorum iniquos erudisti , impios convertisti , Deo fuisti gratus , & acceptus . Deprecare pro me admodum miserabili , & revoca me tuis intercessionibus , Pater ; fortis ignavum , sedulus segnem , alacris socordem , sapiens insipientem ; qui thesaurizasti tibi virtutum thesaurum , me omnis boni operis inopem . Te enim magnum effecit Pater misericordiarum , te beatificavit Filius Dei , te in templum sanctum instauravit Spiritus sanctus : Cui convenit gloria , imperium , magnificentia , in sæcula .

Ἐσπευδεν . καὶ κάλαμοι τῷ τὴν ἀδικον ἀπεφάναντο . Ἡ χεὶρ ψῆφον πονηρὰν δοῦναι κατεπήγετο . καὶ κάλαμοι ἐπέειχον τὴν σπουδαίῳ τῷ μεταίαν . Καὶ καθάπερ ἡ ράβδος Μωϋσέως κατήχυνεν πάντας τοὺς ἐπασιδούς , καὶ τοὺς λοιποὺς φαρμακὲς Αἰγύπτου . ὅτως καὶ οἱ κάλαμοι διθεῶς κατήργησαν τὴν βελίαν τῆς ἀσεβείας καὶ τὴν ὑπόψιν τῆς σκοτίας .

Πῶς σε μακαρίσωμεν , ὦ πᾶτερ Βασίλειε ; ὁ τῷ κέντρῳ τῆς πλάνης νύτῳ καὶ ἀπελαύνων , ὁ ἀπαρῶν σιωπῶς ἄμειβον τῆς μελίτης , καὶ σκηναίων εἰς λειμῶνα τῆς θεοπνεύματος γραφῶν , καὶ κείθεν ἡμῖν ἀνθολογῶν ἄνθη Προφητικά , δρόσον Ἀποστολικὴν , ζωὴν Εὐαγγελικὴν . ὁ αἰὲν ἐπιζάνων πῶς σίμβλοις τῆς ἀρετῆς , καὶ ὅς αὐτῇ τῷ θεῷ ἡμῖν ποιεῖμεν ὁμοδοσίαν . ὁ τὸ μέλι τῆς θεῆς ἀρωματίζει πίστεως σοφῶς ἐργασάμενος ἐν Πνεύματι ἁγίῳ . ὁ τῶν πονηρῶν σφηκῶν καταφρονεῖν διδάσκων ἡμᾶς , καὶ τῷ πῶς ποιεῖται εἰς αὐτὸν τὸν ἔρανον . ὁ βοήσας ὡς Δαβὶδ . Γλυκέα τὰ λόγια σου τῷ λάρυγγί μου εἰσὶν . ὑπὲρ μέλι τῷ στόματί μου .

Ὡς πῶς Βασίλειε , ὡς Ἀβελ προσεδέχθης , ὡς Νῶε διεσώθης , ὡς Ἀβραὰμ φίλος Θεοῦ ἐκλήθης , ὡς Ἰσαὰκ θυσιὰ τῷ Θεῷ προσήνεχθης . ὡς Ἰακώβ περασμὸς θανάτου ὑπέμεινας , καὶ καθὼς Ἰωσήφ μεγάλως ἐδοξάσθης . ὡς Μωϋσῆς τὸν δεύτερον Φαραὼ ἐβύβισας τῇ ράβδῳ τῆς σαρῆς , θάλασσαν παθῶν περὶ . ὡς Ἀαρὼν Κυεὶς ἀρχιερεὺς ἀνεδείχθης . ὡς ὁ Ἰησοῦς ὁ ὅς Ναὴν τοὺς ἐχθροὺς ἐτροπώσω , ὡς Φινεὲς ζηλώσας χάριτος ἠξιώθης , ὡς Ἡσαΐας πυρὶ νοητῷ ἐκαθαρίσθης , ὡς Ἰεζεκιὴλ τὸν ὅπτι τῶν Χερυβὶμ κατήντησεν ἐθεώρησας , ὡς Δανιὴλ σόματα λεόντων ἐφίμωσας , καὶ ὡς οἱ τρεῖς παῖδες τῶν ὀναντίων τῷ φλόγα καλῶς κατεπάτησας . ὡς Πέτρος ἐκήρυξας , ὡς Παῦλος ἐδίδασκας , ὡς Θωμᾶς τὸν παθόντα Θεὸν ὡμολόγησας . ὡς Ματθαῖος , καὶ Μάρκος , καὶ Λουκᾶς , καὶ Ἰωάννης , σὺ ἐθεολόγησας . καὶ ὡς οἱ Ἀπόστολοι ἀνόμους ἐδίδασκας , ἀσεβεῖς ἐπέτρεψας , Θεῷ ἀντιθέσθας . Πρέσβευε ὑπὲρ ἐμῆς τῆς σφοδρᾶς ἐλεεινότητος καὶ ἀνακαλέσά με τῆς πρεσβείας σου , Πᾶτερ . ὁ ἀνδρείος τὸν χαῦνον , ὁ σπουδαῖος τὸν ὀκνηρόν , ὁ σφοδρὸς τὸν ἄφρονα . ὁ θησαυρίσας ἑαυτῷ θησαυρὸν ἀρετῶν , ἐμὲ τὸν ἀκτήμονα παντὸς κατὰ θάλασσαν . Σε γὰρ ἐμεγάλυνεν ὁ Πατήρ τῶν οὐκτιμῶν , ὅς σε ἐμακάρισεν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ , σὲ ναὸν ἅγιον ἀνεκάτισεν τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον . ὃ πρόκειται δόξα , κράτος , μεγαλοπρέπεια , εἰς τοὺς αἰῶνας .

ΛΟΓΟΣ

EJUS-

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΛΟΓΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΥ- A EJUSDEM SERMO IN MULIEREM PECCA-
 ΝΑΙΚΑ ΤΗΝ ΑΜΑΡΤΩΛΟΝ, ΤΗΝ TRICEM, QUÆ UNGUENTO
 ΑΛΕΙΨΑΣΑΝ ΤΟΝ ΚΥΡΙΟΝ ΜΥΡΩ. DOMINUM UNXIT.

ΠΟΛΟὶ ὄντων ὁσίων καὶ ἀξίων ἔθ' Θεῷ,
 ἀνυμνούντων δισεβώς τ' ἀχραντον Δεσπό-
 τῳ, ἡξιώσθην καὶ γὼ, ἀνάξιος ὑπάρχων, σὺν
 αὐτοῖς δοξολογεῖν ἐν χάριτι πίστεως. Οὐ γὰρ
 ποιεῖ πώποτε ἀπόβλητον ἡ χάρις ὁσδένα τ' ἀν-
 θρώπων τῷ θελούντων σωθῆναι. Καθάπερ γὰρ
 ἡ πηγὴ ἡ βλύζουσα ἀπαύτως παῖ ρεῖδρα παῖ κα-
 θαρὰ καὶ πολλὰ νάματα, ὁσδέποτε κωλύει τὸν
 ποδῆντα δαψιλῶς ἀπολαύειν καθαρῶν ὑδάτων
 τ' δωρεᾶς. ἔτως ἡ Θεὰ χάρις ἡπλώσε πῶς
 ἀπασιν ἀπολαύειν ἕκαστον, καθ' ὅτι δ' αὖν βέλη-
 ται. Ἡνίκα γὼ ὁ Σωτὴρ ἐν πῶς δ' ἀγγελίοις
 τῇ Θεᾷ αὐτῷ φωνῇ καλεῖ πῶς ἀπαντας. εἴ τις
 διψᾷ, φθοῖν, ἐρχέσθω πρὸς με, καὶ πινέτω.
 μὴ ἀρξείλας ὅλως πτωχὸν ἀπὸ πλοσῆς. Ἐνε-
 κα τῆς καὶ γὼ, ἀνάξιος τυγχάνων, ἐξυμνή-
 μέτοχος τῇ αὐτῇ χάριτι. Ἀνυμνεῖν ἐπόθησα
 ἀναδῶς ἐν δάκρυσιν, ὅπως λάβοιμι καὶ γὼ
 αἱμαρτημάτων ἄφεσιν. καθάπερ καὶ κείνη ἡ
 αἱμαρτωλὸς γυνὴ, εἰσελθούσα ἀναδῶς ἐν
 θερμότητι ψυχῆς εἰς τ' τερπνὸν ἐκείνον οἶ-
 κον. ἔστη δὲ, ἐνθα ὁ συγχωρητὴς ὀφλημάτων
 ἐκεῖνο.

Κατανοῶ, καὶ πλείστην περ θυμῶν λαμ-
 βάνω, ἄγαν ἀναδέεσθαις ἡμέτῃς εἰς αἵτησιν. Οἶδ' ὅτι
 γὰρ ὑπερβολὴν θερμότητος ψυχῆς, καὶ μεγίστην
 ἐκείνῳ καὶ καλῶς ἀνάδειαν. Δεῦτε οἱ ἀκροα-
 τὰί, φιλόχριστοι, τέλειοι, καὶ κατατρυφήσατε
 ἐν καλῇ διηγήσει τ' μεγάλης ἐκείνης καὶ θαυ-
 μαστῆς γυναικὸς, τ' καλῆς καθ' ὥραν εἰς θέαν
 ἡρώσιον. Θεᾶν δὲ φημι ἐγὼ, ἐκείνη τὸ θέα-
 τρον, ὃ γυνὴ συνεστήσατο ἀφ' ἑλπίσιν καὶ ἀνθρώ-
 ποις. Πῶς εἰσῆλθε περ φανῶς, μὴ κληθεῖσα
 παντελῶς. Πῶς ὅτι καὶ προσήλθισεν αὐτῇ ἀνά-
 κειρά, πᾶντα ἀναπέμψασα παῖ τ' καρδίας αὐ-
 τῆς, δίχα ἡχῆ καὶ φθογγῆς πᾶντα ἀναδεί-
 σα; Εἶδες ὑπερβάλλουσαν ψυχῆς ἐπιθυμίαν,
 πῶς περ ἐπετύχησεν ἐαυτήν ἀνάδειαν; Οὐ
 δόρυβον οἰκείων ἡ γενναία ἐπῆλθεν, ἔτε
 πρῆσθησιν σκληρὰν ἐπιτίμησιν. τῷτο λο-
 γισομένη, ὅτι εἰ μὴ χεδὸν ὅλον με τὸ
 πρῶτον ποιήσω ἀνάγκη, σιδηρῶν τε καὶ
 χαλκῶν, σωθῆναι εἰ δύναμαι ἐκ τ' ἀχρεῶς
 πλημυρίας τ' ἐμῆς ἀσελγείας. Καταφρονήσω
 ῥοπήν ἐμπερᾶσθαι ἀνθρώπων, εἰς ὁσδὲν δεχο-

INter multos viros sanctos ac dignos Dei,
 qui pie atque religiose laudant prædi-
 cantque immaculatum Dominum, dignus &
 ego sum habitus, licet indignus, qui cum
 eis, gratia ac dono fidei, laudibus Deum
 concelebrem. Nunquam enim gratia quem-
 quam rejicit hominum salvari cupientium.
 Nam quemadmodum fons sine intermissione
 scaturiens atque effundens pura fluentia va-
 riosque latices, nunquam aliquem impedit
 affatim ex mundis ac limpidis suis aquis refi-
 ci, ac quidem gratis, cupientem: sic & di-
 vina gratia omnibus exposita est ac patet
 semper ea frui volentibus, & unicuique
 quantum voluerit. Quando enim Salvator
 in Evangeliiis divina sua voce omnes invita-
 bat, dicens: *Si quis sitit, veniat ad me, &*
bibat: non distinxit omnino pauperem a di-
 vite, neque peccatorem à justo. Quapropter
 & ego, quamvis indignus, particeps ejus-
 dem factus sum gratiæ, eamque libere au-
 dacterque etiam cum lacrymis collaudare
 aggredior, ut & ego remissionem peccato-
 rum accipiam; sicut mulier illa peccatrix,
 quæ intrepide ingressa est in fervore animæ
 in jucundam ac delectabilem illam domum,
 ubi indultor debitorum recumbebat.

Considero ista, & maximam alacritatem
 capio, ut & ego impudentissimus in petiti-
 one reddar. Cerno enim fervoris animæ il-
 lius magnitudinem atque excessum, & sum-
 mam illam atque honestam inverecundiam:
 Adeste igitur auscultatores, Christo dilecti,
 atque perfecti: & voluptatem ex hac pul-
 cra narratione magnæ illius atque suspicien-
 dæ mulieris capite, quæ singulis nos horis
 ad divinam hanc expositionem convivium-
 que invitat. Divinum porro hic dico specta-
 culum illud, in quo mulier cum Angelis &
 hominibus convivata est. Sed quomodo pa-
 lam ingressa est, quæ prorsus vocata non
 erat? Et quo pacto ad discumbentem acces-
 sit, cuncta cordis sui arcana enuncians, om-
 niaque ipsi absque sono & voce exponens?
 Vides eminentem animæ promptitudinem &
 desiderium, & quo pacto in sua seipsam cir-
 cummunivit inverecundia? Non domestico-
 rum tumultum virilis atque generosa mulier
 timuit, neque duram adstantium increpationem:
 unum hoc secum cogitans, dicensque:
 quod, si vultum meum, ferri ac æris instar,
 durum inverecundumque non reddidero,
 salvari ex turpi inundatione lasciviæ meæ ne-
 quibo. Contemnam momentaneas hominum

Joann. 7.

Luc. 7.

irrifiones, & convicia contumeliasque eorum pro nihilo putabo; hoc tempus exiguum honestæ est impudentiæ; plurisque mihi faciendum est illo, quando adhuc indecentem illam meam impudentiam exercebam. Tunc enim impudenter in biviis consistens, omnes ad opus absurdum illicitumque advocabam: vestimentisque jucundis ac speciosis ornata, obviam omnibus procedens, capillos meos certo numero complicabam, & supra maxillas collustrans, ad deceptionem aliorum formabam, ut omnem adolescentem compositum ac speciosum ad meipsum pertraherem. Laqueus Diaboli jam plane effecta eram, animas captans atque deprædans in judicium æternum. Nunc igitur conandum est mihi, ut celeriter vadam ac curer, & bona pro malis commissis agam. Nunc hinc abiens, magno procidam medico, qui omnes suscipit, & neminem spernit. Dicam ipsi omnia quæ corpore meo ad juvenum deceptionem egi: & pulchros meos capillorum nexus in oblectationem ac scandalum multorum renidentes, jam explicabo & lintei loco adhibebo: palpebrasque meas turpiter annuere solitas, cum pupillis oculorum, in fontes lacrymarum convertam: & deinceps vestigia sanctissimi medici vigilanter persequar, ut ipsi procidam.

Hoc autem bonum propositum quum haberet admirabilis illa mulier, tempus observabat, quo posset vehementissimum animæ suæ desiderium explere, & pedes Domini ferventer complecti. Cognoscens porro, quod Simon unus ex Phariseis invitasset Salvatorem, summopere exultavit: & currens abiit magno animi ardore ad quemdam aromatarium, ut alabastrum unguenti coëmeret: atque inter eundem ajebat intra se: Ubi nam reperire & accipere potero unguentum selectum, ac magno & sancto medico dignum, ut illud una cum meis lacrymis suscipiat? Dabo largissimum pretium, ut optato fine meo potiar: ipsumque aromatarium indefinenter interpellabo, aut potius conjurabo in nomine Dei sanctorum Patrum, in quem ipsi credunt, ut det mihi unguentum regium electum, ad honorem medici, largo a me accepto pretio. Quum autem ad quendam jam adventaret aromatariorum, dixit ad eum læte ac hilare. Pax tibi, aromatarie: unguentum selectum quaero, regale ac pretiosum, cui nullum unquam inventum fuerit simile: quem enim diligo, major est omnibus, & non est alius, qui cum illo conferri possit. Respondens autem aromatarius, dixit ad eam. O mulier, magnifica atque superba satis protulisti verba. Quis te non novit in biviis civitatis, magnam amatorum habere

A μὴ πὰς ὕβρις πὰς πρὸ αὐτῆς. Οὗτος καρὸς ἐλάσων ἢ καλῆς ἀναδείας, ὑπὲρ καρὸν ἐκείνον ἐμῆς ἀναγκυρίας. Τότε γὰρ ἀνάγκυρος ἐν ἀμφοδοῖς ἐήκυσσα πάντας προσεκαλέμην εἰς ἔργον ἀτοπίας, ἐν τε καλλωπίσμοισιν ἀχρῶς σιωπῶσα πᾶσιν, πὰς τρίχας ἐν ἀριθμῷ πλέκυσσα, καὶ εἰλβυσσα ἐπάνω τῷ πρῶτον, εἰς ἀπάτῃ τυπῶσα, ὅπως παννεανίαν δύνῃη καὶ ὥρῃον ἐλκύσω πρὸς ἑαυτὴν. Πανὶς ἀμβολικὴ ἐγενόμην πελείως, ἀγρυῦσα πὰς ψυχὰς εἰς κείαν ἀγῶνιον. Νῦν οὖν σπουδάζω ὥφειλον παχὺ ἰατρῶδῃναι, καλὰ ἀντιπρᾶξαι ἀντὶ ἐκείνων τῷ κακῷ. Πορῶδεῖσα προσπέσω τῷ μεγάλῳ Γατρῷ τῷ δεχομένῳ πάντας, καὶ μὴ ἐξεδενῆναι. εἶπω αὐτῷ πάντα, ὅσα ἐγὼ ἐπρᾶξα ἐν τῷ ἐμῷ σώματι, εἰς ἀπάτῃ πᾶσι νέων. καὶ τὰς καλὰς μετὰ πλοκάμους, τὰς εἰλβωδέντας εἰς τρέφιν, καὶ σκάνδαλον πολλῶν, ποιήσω λέντιον ἢ τι προμάζιον, καὶ τὰ ἐμὰ βλέφαρα, πὰ ἀχρῶς ἀγρυῦσαντα σὺν ταῖς κόραις πᾶσι ὀφθαλμῶν, δῆσω ρεῖθρα δακρυῶν. Καὶ λοιπὸν τοῖς ἔχνεσι τῷ ἀγίῳ Γατρῷ, ἐπομαὶ νηφαλάως, ἵνα αὐτῷ προσπέσω.

Ταύτῃ δὲ τῷ πρᾶξεσιν ἔχον τὸ γύναιον D ἐκείνο τὸ θαυμαστὸν, ἢ καρὸν πρᾶτῆρι, ἔχυσσα ἐν τῇ ψυχῇ σφοδρῶτάτῃ πρᾶξεσιν πεπλήξασθαι σφοδρῶς τοὺς πόδας τῷ Κυρίῳ. Γινῶσα δὲ ὅτι Σίμων, εἰς ᾧ πᾶσι Φαρισαίων, κέκληκεν τῷ Σωτῆρι, ἡγαλῖατο μεγάλως. καὶ δραμῶσα ἐν πολλῇ θερμότητι πρὸς τινὰ πᾶσι μυρεψὸν πρῖαθαι ἀλάβαστρον. Καὶ δὲ πορῶδῃναι ἔλεγον ἐν ἑαυτῇ. Ἄρα ποῦ διωήσωμαι λαβεῖν E μύρον ἐκλεκτὸν, ἄξιον τῷ ἀγίῳ καὶ μεγάλῳ Γατρῷ, ὅπως δεχθῇ σάμηνος σὺν τοῖς ἐμοῖς δάκρυσιν, δώσω τιμὰς δαφιλὰς, ἵνα τύχω τῷ σκοπῷ. Καὶ αὐτὸν τῷ μυρεψὸν κατακρίνω ἀφαιδῶς, μέλλον δὲ ὀρκῶ αὐτὸν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ τῷ Θεῷ ἀγίων πατέρων, ὡς αὐτοὶ πιτεύουσιν, ὅπως δώσῃ μοι μύρον βασιλικὸν ἐκλεκτὸν, εἰς τιμὴν τῷ Γατρῷ, λαβὼν τιμὰς δαφιλὰς. Παραγενομένη δὲ πρὸς τινὰ πᾶσι μυρεψὸν, ἔφη αὐτῷ F ἰλαρῶς. εἰρήνη σοι μυρεψέ, μύρον ἐκλεκτὸν ζητῶ βασιλικὸν τίμιον, ὅπως τὸ ἴσον αὐτῷ μὴ ἄρεθῃ πώποτε. ὃν γὰρ ἀγαπῶ, αὐτὸς μείζων πάντων ὑπάρχει, καὶ οὐκ ἔστιν ἑτέρῳ σιωπῶναι αὐτὸν. Ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῇ ὁ μυρεψός, ἔφη. ὦ γύναι, ὑπέρογκη ἐλάλησας ῥήματα. Τίς σε οὐκ ὀπίστα; ἐν ἀμφοδοῖς πόλεως, ἔχου ἐν πόλει πληθὺς πολὺ ἐρασῶν; Τίνι ἐκ πάντων

πάντων αὐτῶν βέλεια σὺ, γυναῖον, προσε-
νέγκαι τὸ μύρον βασιλικὸν ἐκλεκτόν; Τί
δύνασθαι ἐκεῖνος παρ᾽ αὐτὴν ἀντὶ τοῦ μύρου, ὅτι
τιμῆς τιλικαύτης ἀγοράσαι βέλεια; Πωλήσας
δέλω καὶ γὰρ. ὅμως ἤθελον μαθεῖν, τίνι
αὐτὸ ἀγῆς ἐν αὐτοῦ καὶ δορυῖ. Μὴ βα-
σιλικὴ τυγχάνει τινὸς παρὶ μεγιστάνων; Ἐν
τοῖς βασιλεῦσιν, ὑπαίχων τῷ Δαβὶδ.
ὅτι ἀνέστη ἕτερος βασιλεὺς ἐν Ἰσραὴλ. Β
μὴ γῆσθαι αὐτὸς ἐστὶν ὁ νέος σε ἐραστής; Ὡς
γυναῖον, λέγε μοι. βέλομαι γὰρ πεῖθεσθαι.
ἢ γὰρ τιμὴ δαφιλῆς, καὶ αὕτη σε ἢ
αὐτοῦ εἰς ἐκτασίαν με φέρει, ὅτι τίς ἐστὶν
οὗτος;

Τότε ἡ θαυμαστὴ γυνὴ ἀπεκρίνατο ἐν δο-
ρυῖ τῇ ψυχῇ, λέγουσα τῷ μυρεψῷ. ὅτι Θεὸν
πάντων πατέρων φοβήθητι, ἄνθρωπε. ὁὗτός μοι
τὸ ἀλάβαstron, ὅπως φθάσω ἐν τάχει. Τὸν
Θεόν, τὸν δόσαντα τιλικαύτῳ δύναμιν ἐν τῇ
χειρὶ Μωϋσέως ῥάβδῳ χρίσαι τὰ ὕδατα θαλά-
σσης, καὶ ἐπῆσαν αὐτὰ ὡς πέτρας ἀκροτόμους, καὶ
περὶ αὐτὰ τὸν λαὸν ἐν ξηρῷ κονιορτῷ. ὁρκῶ σε,
νεανίσκε, ἐν ἀγίοις ὁσίοις, οἷς ἐβάστασε Μωϋ-
σῆς ἐν κοιλάδι θαλάσσης, λέγω δὲ τὰ λείψα-
να τοῦ ἀθλητῆς Ἰωσήφ; ὅτι νικῆσαντος προφανῶς
ἀσπίδα ἐν αὐτοῦ. ὁρκῶ σε, νεανίσκε, ἐν
φωνῇ ἀγίᾳ τῇ λαλησάσῃ τῷ Μωϋσῇ ἐν φλογὶ
καυομένη καὶ βάτω μὴ καυσάσῃ. ὁρκῶ σε, νεα-
νίσκε, τὸν δόσαντα ἐκλαμψὶν εἰς πρόσωπον Μωϋ-
σέως ἐν τῷ ὄρει, μὴ βλαβησάσης τὸ δόξης.
ὁρκῶ σε, νεανίσκε, τὴν ἀγίαν κιβωτὸν τῇ ἐπῆσαν
τὰ ῥεῖθρα τοῦ Ἰορδάνος ποταμοῦ εἰς ἐκκλινὴν τε-
λείαν. ὁρκῶ σε, νεανίσκε, ἐν δυνάμει ἀγίᾳ,
ῥηξάσῃ ἐπὶ τείχη, ἐν ῥίπῃ ὀφθαλμοῦ, πό-
λεως Ἰεριχῶ. ἐν χειρὶ ἀγίᾳ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ,
ἀρθεὶς ἐν τῷ ὕψει τοῦ αἵματος, καὶ ἐπῆσαν ἐν λό-
γῳ τὸν δρόμον τῶν στοιχείων, ὡς γενέσθαι μίαν δύο
ἡμέρας ὁμῶς. Ἰδὲ, πόσα σοι εἶπον, τὸ ὄνομα
τῷ Θεῷ, καὶ τῶν ἀγίων πάντων ὑπακουσάντων
αὐτῷ, ὁὗτός μοι λοιπὸν τὸ μύρον, καὶ λα-
βὲ ὅσας βέλεια τιμῆς τοῦ ἀλαβάstron. μόνον
ἐκλεκτόν μοι ὁὗτός, καὶ ἀπολύσον με, ὅπως
εἶδω ἐν τάχει τὸν μέγαν ποδοῦμνον ἐραστήν μου
ἄλλαντον.

Πάλιν ἀπεκρίνατο ὁ μυρεψὸς τῇ γυ-
ναί. θεωρῶ δαφιλίας τιμὴν τῷ ἀλα-
βάstron. Τί, φησὶ, βλάβη γίνομαι, εἰάν τις
μοι παρὶ τοῦ ἐρατοῦ, ὃν νῦν πόδῳ ἐκτίσω.
εἰς πόδον με ἤγαγεν ἰδεῖν αὐτὸν, ὃ γυναῖ. καὶ
Tom. II. 8 δὲ

bere frequentiam? Et cui ex his omnibus
plane cupis, o mulier, deferre unguentum
hoc regale atque electum? Quidnam ille ti-
bi praeberet poterit pro unguento, quod tan-
to vis comparare pretio? Etiam ego tibi ven-
dere volo; discere tamen ex te prius cupe-
rem, cui illud tanto studio, atque animi per-
turbatione deferas? Nunquid regiae proge-
niei atque familiae est tuus ille amator? aut
alicujus ex primatibus filius? Vel etiam prae-
stans atque excellens quispiam stirpis Davi-
dicæ: quo quidem Rege major in Israël non
reperitur alius. Anne ex illius est genere ju-
venis ille tuus amicus? O mulier, dic mihi:
volo enim ex te audire. Siquidem largum
unguenti istius pretium, ipsumque tuum stu-
dium in extasim ac stuporem animi me ra-
piunt, quisnam sit ille talis tuus amicus.

Tunc admiranda illa mulier animo con-
turbata, respondit aromatario dicens. Deum
patrum time, o homo, & alabastrum un-
guenti mihi praebe, ut cito assequar quod ef-
ficere contendo. Adjuro te per Deum, qui
tantam dedit potentiam in manu Moysis, ut
virga divideret aquas maris, & firmaret eas
ut petram durissimam, traduceretque popu-
lum in sicco pulvere. Adjuro te, o adole-
scens, per sancta ossa, quæ tulit Moyses, in
valle maris secum: reliquias, inquam, Jo-
seph athletæ, qui aspidem in spelunca devi-
cerat. Adjuro te, o adolescens, per vocem
sanctam, quæ loquuta fuit Moyse in flamma
ardenti, & rubo qui non absumebatur. Adju-
ro te, o adolescens, per eum, qui splendo-
rem dedit in facie Moysis in monte, & glo-
riam ostendit inaccessibilem. Adjuro te,
adolescens, per Arcam sanctam, quæ firma-
vit fluentia Jordanis in defectione perfecta.
Adjuro te, adolescens, per virtutem sanctam,
quæ in ictu oculi septem effregit muros civi-
tatis Hiericho, per manus sanctas Jesu filii
Nave, extensas in sublimitate aëris, qui so-
lo verbo cursum elementorum firmavit, ita
ut ex duobus diebus unus fieret. Si porro
quæcumque tibi recensui, nomen, inquam,
Dei, & sanctorum omnium, qui grati acce-
ptique ei fuerunt, religiose colis & venera-
ris; praebe mihi deinceps unguentum, & ca-
pe quodcumque volueris pretium a me ala-
batri: solum pretiosum atque electum mihi
porrige, & me jam dimitte, ut cito videam
magnum & desideratum meum amatorem
immaculatum.

Rursusque unguentarius mulieri respon-
dit. Conspicio largitatem pretii alabatri:
sed quid, inquit, obesse poterit, o mulier,
si & mihi de amatore illo tuo dixeris, quem
nunc tanto talique amore ac desiderio tibi
acquisivisti? Nam & me desiderio videndi
ipsum

Exod. 14.

Genes. 50.

Genes. 39.

Exod. 3.

Exod. 34.

Josue 3. 4.
5. 6. 10.

ipsum, mulier, affecisti; & quod petis unguentum, tibi dare nequeo, nisi mihi, quoniam ille sit, recensueris.

Quid me ita urges & cogis, inquit mulier: sic inquam accurate perquirendo, quæ discere non licet? Flagrat anima mea, & inardescit cor meum. Quando tandem ipsum adspiciam, ut gaudio me repleat? Time Dominum purum & immaculatum, o homo, & me jam bono responso recrea. Time Deum sanctum, o homo, qui Abraham vocavit, & filium ejus Isaac glorificavit, & Jacob Israël vocavit & Patriarcham in duodecim tribubus posuit. Time Deum, o homo, qui Annæ Samuelem dedit, cum dolore oranti & in afflictione cordis. Time justum Deum, o homo, qui agnam Susannam de sævissimis lupis liberavit. Crede mihi ac morem gere, adolescens, & alabastrum da regale atque electum, sicut jam ante dixi. Si enim scires, o homo, flammam cordis mei, ipse sane festinares hinc me dimittere.

At pharmacopola rursus ad eam. Interrogare, inquit, te volo de alabaistro. Ausculta o mulier: multis me conjurasti & condemnasti, ut tradam tibi unguentum: & ego te frequens rogavi, ut diceres: numquid omnibus superior atque sublimior ille est hominibus, & non est eo super terram speciosior aliis, quod ita pulchritudine illius vulnerata sis, ut unguentum electum specioso illi deferre velis? Nunquid ex progenie est Davidis regis justus? aut magni Abraham amici Altissimi? Dic jam ergo mihi, quis ille sit, quod tanto studio atque desiderio tenearis videndi pulchritudinem ejus?

Tunc respondens mulier ait aromatario. Quid ita me cogis recensere tibi arcana mea? non ut tecum disputarem, sed unguentum abs te compararem, veni. Time Deum immaculatum, o homo, & miserere mei, & cito dimitte me, ut studiosè magno amatori meo casteque occurrā, eique alabastrum offeram. Quocirca ne moram mihi nectas, ut non auctor æterni mihi doloris fias, tali tantoque thesauro orbata.

Ad quam denuo unguentarius: nisi, inquit, aliqua labores invidia, patefacito mihi illum tuum benefactorem; ut & ego promte libenterque eum amplectens, præbeam tibi quod a me deposcis regale unguentum: quin etiam me tam bonæ expectationis tuæ, ut puto, adiutorem sociumque invenies.

Cernens igitur mulier magnam aromatarii inquisitionem verborum ad ipsam factorum, vehementer studium atque diligentiam ejus admirata est, quod tanto desiderio cognoscere illum contenderet, & deinceps respondit, ac dixit. Neminem ut arbitror, in ci-

A & δύναμαι δοῦναι, εἰ μὴ εἴπῃς μοι τίς ἐστίν.

Η' δὲ πρὸς αὐτόν· τί με βιάζῃ ἕτως ἀκείδῳς ἐπερωτῇ, ἅπῃ οὐκ ἔξεσι; Φλέγματά μιν ἡ ψυχὴ καί μετὰ μιν ἡ καρδία. Πότε αὐτὸν ὄψομαι, καὶ ἐμπλήσῃ με χαρὰς; Φοβήθητι, ἄνθρωπε, τὸ ἄχραντον Δεσπότην, καὶ ἀνάψυξόν με ἐν καλῇ ἀποκρίσει. Φοβήθητι, ἄνθρωπε, τὸ Θεὸν τὸ ἅγιον, τὸ Ἀβραὰμ καλέσαντα, καὶ τὸ αὐτὸν Ἰσαὰκ δοξάσαντα, καὶ Ἰακώβ Ἰσραὴλ καλέσαντα, πατριάρχῳ δέσμον ἐῖς τὰς δώδεκα φυλάς. Φοβήθητι, ἄνθρωπε, τὸ Θεὸν τὸ δόσαντα Ἀννὰ τὸν Σαμεὴλ, πόνην πρὸς εὐξαμένην τῇ θλίψει τῆς ψυχῆς. φοβήθητι, ἄνθρωπε, τὸ δίκαιον Θεόν, τὸ ρυσάμενον τὴν ἀμνάδα Σισαάναν ἐκ λύκων δεινοπατῶν. Πείσθητι, νεανίσκε, καὶ εἰς τὸ ἀλάβαστρον βασιλικὸν ἐκλεκτὸν, καθὼς ἤδη πρὸς ἐμπόν. Εἰ ἴδῃς, ὦ ἄνθρωπε, φλόγα τῆς ἐμῆς καρδίας, αὐτὸς ἂν κατέπευσας ἐκπέμψῃ με ἐντεῦθεν.

Πάλιν ὁ ὁ μυρεψὸς πρὸς αὐτὴν ἐφθέζετο, πύθεσθαι βουλόμενος πρὸς τὴν ἀλαβάστρου. ἄκουε, ὦ γυναῖκα, πολλά με καθώρκισας, ὡσαύτως κατέκρινας. ὅπως δώσω τὸ μύρον. καὶ γὰρ ὁπολλὰς ἡξίωσά σε εἰπεῖν. Μὴ ἀνὸς πρὸς ἐστὶν πάντων ἀνθρώπων; καὶ οὐκ ἔστιν ἐπὶ γῆς ὠρρότερος αὐτῆς; ὅτι ἕτως ἐτρώδης εἰς τὸ κάλλος ἐκείνης, ὥστε μύρον ἐκλεκτὸν ἀπαγαγεῖν τῷ ὠρῷ. Μὴ ἴσῃς ἐστὶν τῷ Δαβὶδ, δικάῃ βασιλεως; ἢ τῷ μεγάλῳ Ἀβραὰμ, τῷ φίλῳ τῷ Υἱίστῳ; Τίς ἐστίν, εἰπέ μοι. ἵνατί ἕτως πέφλοχας ἐν σπουδῇ θεάσασθαι τὴν ὠρρότητα αὐτῆς.

Ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ, καὶ εἶπε τῷ μυρεψῷ. Τί ἕτως βιάζῃ με εἰπεῖν σοὶ τὰ κρυπτά μου; μύρον ἤλθον ὠνήσασθαι, ἔτι ὁ ἀγαλλεθῆναι. Φοβήθητι, ἄνθρωπε, τὸ Θεὸν τὸ ἄχραντον, καὶ ἐλέησόν με, καὶ ἀπολύσον με ταχὺ, ὅπως φθάσω ἐν σπουδῇ τὸν μέγαν μου ἔρασθαι ἐν πάσῃ σεμνότητι, δοῦναι τὸ ἀλάβαστρον. μὴ βράδυνε ἄνθρωπε. μὴ παρατίγῃς μοι γῆν λυπῆς ἀγωνίας ποιούσης θρηνηθῆναι.

Εἶπεν αὐτῇ ὁ μυρεψός, εἰ μὴ τίς σοι δοκεῖ φθόνος συνείναι. φανέρωσόν μοι τὸν εὐεργέτην σου. ὅπερ καὶ γὰρ προθύμως ἀσμενίσας παρὰ σχω σοὶ ὅπερ ζητῇς βασιλικὸν μύρον. εἰ μὴν δὲ καὶ τῆς ἀγαθῆς σου πρὸς δοκίμης ὡς οἶμαι συνεργόν μου εὐρήσεις.

Ἰδούσα ὁ γυνὴ τὸν μυρεψόν τὸν πολλὸν τὸν λόγον ἔχοντα πρὸς αὐτὴν ἡγομένην, ἐδάμασσε μεγάλως πρὸς τὸ σπουδῆς αὐτῆς, πῶς ἔπλετο τὸ πόθου ἡκριβώσασθαι μαθεῖν. Λοιπὸν ἀπεκρίνατο τῷ μυρεψῷ, λέγουσα. ὡς γε οἶμαι, ἔδνα λανθάνει ἐν τῇ πόλει, ὅσα ἐγὼ ἔπραξα, μιάνουσα καθ' ὅραν ἐμαυτῇ ἐν πορνείᾳ, καὶ

καὶ ἄλλες θηρόδισα εἰς αὐτὸν τὸν μiasμόν. **A** in civitate latet, quæ ego admisi, quacumque meipsam hora fornicationibus polluens, & alios ad eandem immunditiam alliciens atque inescans. Vidi autem repente sanctum illum, qui in terris apparuit, medicum & Salvatorem: & anima mea illico immaculata illius pulchritudine capta est. Conspexi quippe oculis meis medicamenta horribilia, & signa incomparabilia, maximamque in ipso compassionem atque indulgentiam. **B** Peccatores recipit, ad publicanos accedit, leprosos non respuit, impios non repellit: sed omnes pariter suis commiserationibus suscipit, non succensens ullis ad ipsum accedentibus. Hæc autem cernens, obstupui, & ad meipsam dixi. Quomodo vivam ego misera & infelix, nisi ad ipsum accessero? nam & lascivia atque impudicitia, putredo maxima. Quare meipsam negligo? nam aliud tempus ejusmodi invenire nunquam potero, neque alium talem medicum adeo benignum. **C** Ego persuasum mihi habeo, quod Deus is sit qui apparuit, magnam auctoritatem ac potestatem habens. Verbo omnia jubet, verbo cunctos sanat, & peccata condonat magna cum potestate atque auctoritate. Tempus quum ejusmodi jam invenerim, medicumque talem, obtorpescere non debeo, nec me sanitatem propriam negligere oportet. Propterea festino tradere optimo indultori tabulam ac syngrapham debitorum meorum: novi enim, quod supra mensuram & modum peccavi; & nequeo exprimere impudicitiam ac lasciviam meam. Cæterum ad multitudinem viscerum pietatis ac misericordiae ipsius comparata, velut guttæ atque stillicidia sunt omnia peccata mea: certoque novi, quod si solum ad eum accessero, statim mundabor ab omnibus malis & iniquitatibus meis, expellens à me quodcumque opus absurdum atque illicitum: quoniam coelestis est, & sanctus atque immaculatus. Ecce, adolescens, omnia tibi occulta cordis mei percensui: præbe mihi deinceps unguentum: jam enim multo me tempore detines ac impedis, & dicere compellis, cuinam unguentum hoc deferam.

καὶ ἄλλες θηρόδισα εἰς αὐτὸν τὸν μiasμόν. **A** in civitate latet, quæ ego admisi, quacumque meipsam hora fornicationibus polluens, & alios ad eandem immunditiam alliciens atque inescans. Vidi autem repente sanctum illum, qui in terris apparuit, medicum & Salvatorem: & anima mea illico immaculata illius pulchritudine capta est. Conspexi quippe oculis meis medicamenta horribilia, & signa incomparabilia, maximamque in ipso compassionem atque indulgentiam. **B** Peccatores recipit, ad publicanos accedit, leprosos non respuit, impios non repellit: sed omnes pariter suis commiserationibus suscipit, non succensens ullis ad ipsum accedentibus. Hæc autem cernens, obstupui, & ad meipsam dixi. Quomodo vivam ego misera & infelix, nisi ad ipsum accessero? nam & lascivia atque impudicitia, putredo maxima. Quare meipsam negligo? nam aliud tempus ejusmodi invenire nunquam potero, neque alium talem medicum adeo benignum. **C** Ego persuasum mihi habeo, quod Deus is sit qui apparuit, magnam auctoritatem ac potestatem habens. Verbo omnia jubet, verbo cunctos sanat, & peccata condonat magna cum potestate atque auctoritate. Tempus quum ejusmodi jam invenerim, medicumque talem, obtorpescere non debeo, nec me sanitatem propriam negligere oportet. Propterea festino tradere optimo indultori tabulam ac syngrapham debitorum meorum: novi enim, quod supra mensuram & modum peccavi; & nequeo exprimere impudicitiam ac lasciviam meam. Cæterum ad multitudinem viscerum pietatis ac misericordiae ipsius comparata, velut guttæ atque stillicidia sunt omnia peccata mea: certoque novi, quod si solum ad eum accessero, statim mundabor ab omnibus malis & iniquitatibus meis, expellens à me quodcumque opus absurdum atque illicitum: quoniam coelestis est, & sanctus atque immaculatus. Ecce, adolescens, omnia tibi occulta cordis mei percensui: præbe mihi deinceps unguentum: jam enim multo me tempore detines ac impedis, & dicere compellis, cuinam unguentum hoc deferam.

Εἶδον ὃ ἀφνίδιον τὸν ἅγιον ὁκνεῖν, τὸν φανέντα ἐπὶ γῆς Ἰατρὸν καὶ Σωτῆρα. καὶ ὡς ἡ ψυχὴ μου ἀχμάλωτος γέγονεν ὀπίσω τῷ ἀχεάντι ἐραστότητος αὐτοῦ. Εἶδον γὰρ τοῖς ὀφθαλμοῖς μου ἰάματα φοβερά, σημεῖα ἀνείκαστα, καὶ πολλὰ συμπαθεῖαι ἐν αὐτῷ. Ἀμαρτωλὸς δέχεσθαι, τελώνης προσεγγίζει, λεπρὸς οὐκ ἀποβάλλει, ἀσεβεῖς δὲ διώκει. ἀλλὰ πάντας ὁμοῦ ἐν οἰκτιρμοῖς δέχεται, καὶ μὴ ὀργιζόμενος τοῖς αὐτῷ προσεγγίζουσιν. Ἰδοῦσα δὲ ἡ ἐξέστην, καὶ εἶπον ἐν ἑαυτῇ· τί ζῶ ἐγὼ ἡ ἀθλία, εἰ μὴ αὐτῷ ἐγγίσω; ἀλλὰ ἁμαρτίαν μου, πολλὰ ὡσαύτως ἀσέλγηται, σηπεδὼν ὃ μεγάλη. Χάειν τίνας ἀμελῶ; Ἄλλον πιῶτον καρὸν οὐκ ἔχω εἶναι, ὅτε ἄλλον ἱατρὸν πιῶτον φιλάνθρωπον. Εἰ γὰρ ὅπως πέπεισμαι, ὅτι Θεὸς ὑπάρχει οὗτος, φανόμενος μέγας Ἰησοῦς. Λόγῳ πάντα κελύει, λόγῳ πάντας ἰάται. ἁμαρτίας συγχωρεῖ ἐν πάσῃ ἡγουσία. Τοῖσιν καρὸν εἶναι, καὶ πιῶτον Ἰατρὸν, οὐκ ὥφειλον ῥάθυμῶν τῷ ἐμῇ ἰάσεως. Τέτις ἐνεκα ἀπεύδω τῷ ἐμῇ ὀφλημάτων δοῦναι τὸ γραμματεῖον ἀγαθῶν Συγχωρητῇ. Οἶδα ὅτι ἡμαρτον ὑπὲρ μέτρον καὶ λόγον, καὶ οὐκ ἔστιν εἰκάσαι τῷ ἐμῇ ἀσέλγηται. ἀλλὰ τῇ ἀποροσπαθῶ τῷ αὐτῷ ὡσαύτως ἁμαρτίας, ὡς εἰναι αὐτῷ, εἰσὶν πάντα μὴ ἀνομίας. Οἶδα σαφῶς ὅτι μόνον ἐγγίσω, ὡς καθεύδω, καὶ πασῶν ἁμαρτιῶν καὶ κακῶν ἀνομιῶν, φυγαδεύσας ἀπὸ ἐμῇ πᾶν ἔργον ἀτοπίας. Οἶδα ὅτι ἐρατός, καὶ ἀχεάντος ὑπάρχει. Ἰδοῦ οὖν, νεανίσκος, εἶπον σοι πάντα τὰ κρυπτά τῷ ἐμῇ καρδίας. Οἶδα μοι λοιπὸν τὸ μύρον. ἰκανὴ ὡς ὅτιν ἀπὸ ἐμῇ ἐμποδίζεις με, μαθεῖν τίνι μύρον ἀπάγω.

Ταῦτα πάντα ἀκούσας ἡδέως ὁ μυρεψὸς ἔφη πρὸς τὴν γυναικα ἐν χαρᾷ τῇ καρδίας· χάειν σοι ὁμολογῶ, ὡς γυναικα πισοπάτη, ἀποκαλύψασά μοι τὴν καλὴν σε πρὸς θεοῖν. μέγαν ἄφνω ἐραστὴν ἐκτίσω ἐράνιον. τῷ ῥήματι πάντα ἀγιάζει. Δείκον ἔργον πλήρες ἐπαίνου, καὶ σφόδρα ὡφέλιμον βέβαια πρὸς θεοῖν, ὡς γυναικα, ἀπάσας τὰς ἡμετέρας. Οὕτως αὐτῇ ὑπάρχει μεγίστη σωτηρία, σοὶ τε αὐτῇ πρότερον, καὶ πασὶν ἁμαρτωλοῖς. Θυγάτηρ εἰ πατέρων, συγγενὴς οἰκῶν τῷ καλῶς πιστευσάντων εἰς τὸν Θεὸν τὸν ἅγιον.

Quæ omnia aromatarius audiens, cum gaudio cordis ad mulierem dixit. Gratias tibi ago, o mulier fidelissima, quod bonum animi tui institutum atque propositum revelaveris mihi. Magnum repente acquisivisti tibi amatorem coelestem, qui verbo solo omnes sanctificat ac mundat: divinum plane opus, & omni laude plenum, remque valde utilem vis agere, o mulier, cunctis generationibus. Maxima hæc revera est salus, tibi autem ipsi prima, & omnibus peccatoribus. Filia tu es Patrum, & consanguinea sanctorum eorum, qui recte in Deum sanctum credide-

diderunt. Parvum autem tibi ego consilium suggeram, quod bono velim animo citra omnem reprehensionem accipias. Nosti & ipsa clare, quod Pharisei improbi sint, & ei contrarii ac repugnantes: quoniam Deus magnus est, & amator hominum benignissimus, sua pietate ac misericordia peccata dimittens. Si te igitur illuc ingredientem conspexerint, occludent tibi januam, & contumeliis indefinenter atque verberibus te excipient: ipsa vero audiens, ne animo percellaris omnino; sed mente esto quavis petra solidior ac firmior. Nam si in operibus fornicationis fuisti impudens; quanto magis hic pro tua salute inverecundam te præbere debes? Futurum quippe est, ut omnes liberi & servi, janitores, atque ministri graviter te ibi increpent; at tu cuncta contemnens, audacter ad ipsum sanctum magna cum humilitate ingredi, sicut ipsamet prius dixisti: ac vestigia immaculati cum desiderio complectere, & beata eris. Ecce enim audi, in domo Simonis unius ex Phariseis ipsum esse hodie. Vade ergo in pace, & cum gaudio ingredi, ac hilare alacriterque ad eum accede: ut munus ipse tuum suscipiat. Ecce unguentum electum, pretiosum & Salvatore dignum tradidi tibi, o mulier fidelis, & pro me ora.

Sumto itaque unguenti electi alabastro mulier læta abiit, & intra se orans dixit. Quis dabit mihi ostium apertum, ut statim ingressa, ad sancti medici vestigia accedam? ipsumque jam amplexa, non dimittam, donec debitorum ab eo remissionem acceperō. Precabor autem alacriter Dominum, qui omnia mea novit occulta, priusquam illi appropinquem: cuncta ipse novit. Ego autem ad bonum medicum pergo, ut clementem, misericordem, ac bonum mundi Salvatorem videam. Sic vero mulier Dominum Deum sanctum deprecans, agebat. Ecce in domo Simonis, tamquam homo existimatus, recumbis cum ipso, Domine. Tu cordis mei occulta cognoscis, & animæ meæ cogitationem, Christe, nosti; & quamobrem ego pretiosum unguentum detulerim: nimirum, ut ingressa, provolutaque vestigiis immaculatis divinitatis tuæ, à turpibus actibus, quos admisi, emunder. Novi, Domine, quod Deus sis, & propria misericordia salves cunctos, optime, neque velis quemquam peccatorem perire, Salvator, qui sua voluntate tibi procidat. Nam in plateis dumtaxat te vidi, & credidi, quod omnia possis. Hoc porro mihi, Salvator clementissime, concede ac præsta, ut accedens sine impedimento ingrediar, ubi ipse recumbis.

Hæc, & his plura quum secum ipsa cogitaret

A ἄγιον. Μικρὰν δὲ συμβεβηκυῖαν βελούσα δά σοι δέλω. κατὰδεξά με διδύμως δίχα πάσης μέμψεως. Οἶδας καὶ αὐτὴ σαφῶς, ὅτι οἱ Φαρισαῖοι πονηροὶ ὑπάρχοντες ἀντιπάχουσιν αὐτὸν, ἐπειδὴ Θεὸς μέγας καὶ φιλάνθρωπος ἐστὶ, συγχωρῶν ἁμαρτίας αἰκεία διὰ πλάνην. Ἐὰν οὖν σε εἰδῶσιν ὅτι εἰσερχομένη, ἀποκλείουσιν διδύς τὰς θύρας τῆς οἰκίας, ὑβρίζοντες ἀφειδῶς ἐτύπτοντες διπλῶς. σὺ δὲ ἀνέσασα μὴ δειλιάσῃς ὅλως, ἀλλὰ θοῶς τῇ ψυχῇ πέτρας σφραγίστρια. εἰ ἐν ἔργοις πορνικῶν ἁρῶν ἐτύγχανες, πόσῳ μᾶλλον ὀνταῦθα ὑπὲρ σωτηρίας; Μέλῃσιν γὰρ ἅπαντες ἐλδύθεροι, δούλοι, θυρωροὶ, ὑπερέτα δεινῶς σοι ὀπιπίπην, καὶ ἀτίμως ὑβρίζουν. πάντων καταπύσασα, εἰσελθε θαρσαλέως πρὸς αὐτὸν τὸ ἄγιον ἐν πολλῇ ταπεινώσει, καθὼς αὐτὴ πρὸς εἶπας. πείπλυσά ἐν πόδι τῆς ἰχθὺς ἀχράντης, καὶ ἔσῃ μακαρία. ἰδοὺ γὰρ ἀνέκηκα, ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος, ἐνὸς τῶν Φαρισαίων, ἐν αὐτὸν σήμερον. πορεύσῃ ἐν εἰρήνῃ. εἰσελθε μετὰ χαρᾶς. ἐγγίσσον πρὸς διδύμως. δεχθεῖν σε τὸ δάρον. ἰδοὺ μύρον ὀκλεπτόν, τίμιον, ἄξιον ἔστω ὁ Σωτὴρ δέδωκά σοι, ὡς πιστὴ, ἐπεὶ ἔχεις ὑπὲρ ἐμῆς.

Δαδῶσα δὲ ἡ γυνὴ τὸ ἀλάβαστρον πλήρες ἔμυρον ἔκλεπτον, ἀπὸρχετο χάριτα καὶ ἰσχύουσα, ἐπύχετο, λέγουσα ἐν ἑαυτῇ. τίς δώσῃ μοι θύραν ἵνα εἰσέλθω ἀνεργηθῶ, καὶ ἀδρόως εἰσελθεῖν, καὶ προσεῖν τοῖς ἰχθεσὶ τῶν ἁγίων Πατρῶν; καὶ πείπλυσά με, μήτε ὅλως ἐάσω ἕως τῆς ὀφλημενικῆς λάβω συγχώρησιν. Προσεύξομαι πρὸς διδύμως τῷ Κυρίῳ τῷ εἰδότε τοῖς πάντα μου τὰ κρυπτά, πρὶν αὐτῷ προσεγγίσω. ἅπαντα οἶδεν αὐτός. Ἐγὼ δὲ πορεύομαι πρὸς τὸ καλὸν Πατέρα, ἵνα εἶναι τὸν φιλάνθρωπον καὶ ἀπαλαγχνόν, ἀγαθὸν τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου. Καὶ, φησὶν, τὸ γινώσκον ἐπύχετο πρὸς Κύριον τὸ Θεὸν τὸ ἄγιον. Ἰδοὺ σὺ, Κύριε, ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος ἀνάκεισαι σὺ αὐτῷ, ὡς ἄνθρωπος νομιθεῖς. γινώσκων μου τὰ κρυπτά τῆς καρδίας, καὶ τῆς ψυχῆς τὸ λογισμὸν ἐπιστάμενος, Χριστέ. εἰς τί ἐγὼ ἤγαγον μύρον τὸ πολύτιμον; ἵνα ἐλθῶσα προσάξω τοῖς ἀχράντοις ἰχθεσὶ τῷ Θεότητι τῇ σῆς, ἐπεὶ ἐμὲ ἀφίσωσῃς τῇ ἀχρῶν μου πρᾶξεων, ὧν ἔπραξα. Γινώσκω, Δέσποτα, ὅτι Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ τῇ σῇ ἀπαλαγχνίᾳ σώζεις πάντας, ἀγαθὴ, μὴ δέλων ἀπολέσθαι τινὰ τῶν ἁμαρτωλῶν προσπίπτοντά σοι, Σωτὴρ, οἰκία προαγρέσει. Μόνον γὰρ ἐν πλατείᾳ εἰδὼν σε, καὶ ἐπίστευσα ὅτι πάντα δύνασαι. Παράχου οὖν μοι τῷτο, Σωτὴρ, πολυέλεε, εἰσελθεῖν ἀκωλύτως, ὅπου σὺ ἀνάκεισαι.

Τῶτα ὀνθυμουμένη, ἐπλείονα τούτων λέγουσα

λέγουσα ὅτι ἐαυτῇ· κατέφθασε τ' οἶκον ἐνθάδε ὅπου ἦν ὁ Χριστός, καὶ δέξομαι ἐκαστον πυλῶνα τῆς οἰκίας ἀνεργαζόμενον αὐτῇ, ἵνα εἰσῇ αὐτῇ ὁ Χριστός, ἵνα ἀδρόως ἥγγισεν ὅπουθεν ἔστι Κυρίῳ, καὶ ἀπὸ τῆς αὐτῆς ποδῶν ἐν πίσει πολλῇ· καὶ κλίνας κεφαλὴν σὺν καρδίᾳ, στεναγμοῖς καὶ ὀχέτοις δακρύων κατέβρεχε τοὺς πόδας αὐτῆς, καὶ χαρὰς φιλοῦσα ἐν πόδι σφοδροτάτῃ, καὶ θρῆξεν τὴν κεφαλὴν καταμάσσουσα αὐτοὺς, καὶ ἀλείφουσα τὸ μύρον τρωδύμως, καὶ λέγουσα· Ἰδοὺ, φησὶ· Δέσποτα, αὐτὸς μόνος γινώσκεις τὸ, πῶς ἐγὼ τὴν πόλιν ἐπόλησα ποιῆσαι. ὅτι ἀγνοῶσα ὅλως τὰ φαντά μιν, Κύριε, ἀναγκύντως ἥγγισά σοι τῷ ἀχραντῷ Θεῷ, θέλῃς ὅτι σωθῇ τὴν προσέπες, Δέσποτα, καθ' ὃν τρόπον τελῶναι τρωπίπῃσιν ἀναδῶς. Δέξαι, Χειρὲ, ὀχετὸς δακρύων τῆς ἐμῆς ὀφθαλμῶν. Δέξαι, Χειρὲ, πόθῃσιν τῆς ἐμῆς ἀδελφίας ψυχῆς. ἡ πόλις μιν λογισθῇ, ἡ πῶς ἀκλήσις δεχθῇ, ἔσω ἡ ἀνάδεια τρωσευχὴ τελεία, τὸ μύρον εἰς ἱλασμόν ἡγήσεται, ἀχραντε, ἡ σωτηρίῃ τῆς καρδίας μιν εἰς φωτισμόν μιν φανῇ. Ἐν νεᾷς ἡλικίας ἤκασα ἀπὸ πολλῶν βοώντων, ὅτι ὁ Θεὸς ἐπέχθη ἐκ τῆς παρθένου, καὶ βελομένη μαθεῖν, ἡρώτων, πῶς ὁ ἀσάρκος σαρκωθῇ δῶκα; Εἶπον δέ μοι οἱ γονεῖς. αὐτὴ ἡ πῶς ἀδούσις ἐκ τῆς πατέρων βοῆς πῶς τέτρε, ὅτι ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος ἐκ παρθένου ἐκ σαρκὶ τέκτεται ἐπὶ τῆς γῆς. ὅπου οὐκ ἐγὼ ποτε ἤκασα νεᾷ ἔσα, ἰδοὺ νῦν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς μιν ὁρῶ ἐν ἀληθείᾳ, Θεὸν μέγα, ἅγιον, ὁρώμενον ὡς βροτὸν ἐκ σαρκὶ τῇ ἡμετέρᾳ σάσαι ἡμᾶς θέλοντα. Οὐκ ὁρῶ σε, ὡς Σίμων ὁ Φαρισαῖος οὗτος, ὁ καλέσας σε εἰς αἶνον σήμερον· ἀλλ' ὁρῶ Θεόν, μέγα δημιουργὸν τῶν πάντων, τὰ σύμπαντα λόγῳ μόνῳ συνησάμενον. ἀμναὶ τῆς ποιμένης τῆς σῆς εἰμι πεπληνημένη· ὅπως ἔρεφόν με, Σωτὴρ, εἰς τὴν σεαυτῶν μάνδρα. αὐτὸς γὰρ εἶ ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς μονώτατος, σωάγων πλανωμένους εἰς τὴν ἰδίαν αὐλήν. Περιεγράψαι εἰμι, Δέσποτα, ἀρπαγῆσα ὑπὸ ἱέρακος δεινῆς. Φλέγεται μιν ἡ ψυχὴ, τρωθεῖσα εἰς τὴν μέγα ἀγιασμόν σου, Κύριε. Εἰσάναγε, ἀχραντε, τῇ φιλανθρωπίᾳ σου κακὴν δυσωδίαν τῇ ἀνομίᾳ ἀπ' ἐμῆς· ἀντὶ μύρου, χάριτι τοὺς μώλωπας τῆς ἐμῆς πλημμελημάτων δάκρυον ἀποπλύναι καθαίρειν, ἀπολαγχίε. Ἡ σὴ χάρις ἡνοίξε τὸ σῶμα μιν. ταῦτά σοι ἔλεπεν ἐπόλησα ἑμωροθέιν σου, ἵνα ἔσωμαι τύπος καλῶν τοῖς ἀμαρτωλοῖς, ὅς

A gitaret diceretque, pervenit ad domum, ubi Christus erat, invenitque portam domus apertam, & ingressa est cum gaudio, statimque a tergo ad Dominum accessit, ac pedes ejus maximam cum fide tetigit: & inclinans caput simul cum corde, multis suspiriis lacrymarumque rivis rigabat pedes ejus cum gaudio, vehementissimoque desiderio deosculabatur, quos & capillis capitis sui abstergebat, ac unguento studiose inungebat, dicens: Ecce solus ipse Domine nosti, quomodo ego ausum sim istud agere. Non ignara, Domine, vitiorum meorum, audacter ad te immaculatum Deum accessi: at salvari cupiens procidi tibi, instar publicanorum. Suscipe Christe lacrymarum mearum rivos. Suscipe Christe desiderium infelicis animæ meæ. Audacia mea pro obsecratione sit mihi, & impudentia mea in orationem, ac unguentum meum in propitiationem fiat, Immaculate, & contritio cordis mei in illuminationem. A pueritia audiui à multis dicentibus, Deum ex Virgine natum esse; & cupiens accuratius addiscere, ego perquirebam, quo pacto posset, qui carnis expers est, incarnari? Et respondentes parentes mei dicebant, eam traditionem à majoribus de eo manasse, quod Deus sanctus ex Virgine in carne nasceretur super terram: quod quidem & ego intellexi, quum adhuc juvencula essem. Ecce jam cerno oculis in veritate, Deum magnum & sanctum in carne nostra apparuisse, ut salvet nos. Non te video, sicut videt Simon Phariseus iste, qui te ad prandium hodie invitavit: at video Deum magnum opificem omnium, qui solo verbo universa constituit. Agnacula sum ovilis tui errabunda: converte me in mandram & caulam tuam, Salvator: tu enim solus es bonus pastor, qui congregas aberrantes in caulam atque ovile tuum. Columba tua sum, Domine, rapta ab accipitre saevissimo. Flagrat anima mea, magno sanctitatis tuæ, Domine, amore vulnerata. Gratia tuæ beneficio, Immaculate, pessimum foetorem iniquitatum mearum expelle à me. Pro unguento, clementissime, cicatrices delictorum meorum, lacrymarum ablutione, gratia tua emunda. Gratia tua os meum aperit. Ista coram te recensere audeo, ut forma atque exemplar bonorum reddar peccatoribus, quos ipse

ipse salvaturus venisti, benignissime. Ne, quæso, Salvator, lacrymas infelicis cordis rejicias. Novi enim, nihil tibi esse impossibile, sed omnia te posse.

Solo corde mulier oravit Dominum, qui corda hominum finxit: & pro unguento suo unguentum vitæ recepit, pro corruptibili incorruptibile ac permanens in secula. Non erat comparandum illud quamvis fragrantissimum cum unguento verbi Domini. Obtulit illa unguentum bonum & caritatem: & lapsuum veniam recepit. Si quidem Salvator Christus, qui futurorum præsciis est Deus, animæ pereuntis propositum justificavit, non quidem occulta pandens delicta, quæ antea peregerat admiranda mulier; sed prius debita, postea caritatem ejus prædicavit.

Hæc ego mente mecum perpendens, carissimi & fideles, summopere de illa obstupescens sum, quomodo ingressa sit, & sine timore ad ipsum accesserit; quomodo ante conspectum omnium convivarum ibi discumbentium fleverit: quomodo ita libere atque audacter capillos suos explicuerit: quomodo pedes Christi in verecunde irrigaverit: & quo pacto nullus omnino eam inde expulerit, nullusque prorsus indignatus ac stomachatus in eam fuerit: sed perquam suavis potius atque jucundus ipsis fletus illius fuisset, & cunctis gemitus ejus dulcis. Muti enim & obstupescens novitate rerum, quæ cernebantur, erant: novum siquidem & inauditum miraculum erat, quod in convivio illo apparebat: mulierem scilicet meretricem non vocatam illuc ingressam fuisse, & retro mensam stetisse, & capitis capillos super pectus gestasse; & quod manibus alabastrum unguenti electi teneret, & non esset qui eam interrogaret, cur huc intrasti? aut diceret, quid hic quæris, o mulier? neque ex discumbentibus quidem illis, atque comedentibus; sed erat omnibus dulce ac suave miraculum, & spectaculum admiratione dignissimum jucundissimumque. Omnes Archangeli tremore correpti erant: Cherubim & Seraphim timore perculsi aderant, contemplantes maximam mulieris fiduciam, pedes Domini cum fervore tenentis. Et Cherubim quidem in eum respicere omnino non audent: mulier vero peccatrix pedes ipsius osculatur. Seraphim facies suas alis cooperiunt; & mulier peccatrix palam & aperte adest. Angeli appropinquare throno nequeunt, & mulier vestigia ejus capillis suis abstergit.

O mulier fidelissima, quo ego pacto excellens ferventissimi propositi tui philtum commendabo! O mulier, quo-

A αὐτὸς Ἀφασάσαι ἐλήλυθας, ἀγαθέ. Ναί, δέομαί σε, Σωτὴρ, μὴ πρῆιδης δάκρυα παλαμπῶρε καρδίας. οἶδα γὰρ ὅτι οὐδὲν ἀδύνατον ὡς σοί. δύνασαι ὃ ἅπαντα.

B Τῇ καρδίᾳ νύχετο τῷ πλάσαντι καρδίας ἀνδρώπων καταμόνας. καὶ ἔλαβε τῆς ζωῆς τὸ μύρον, ἀντὶ τοῦ μύρου. ἀντὶ φθαρτῦ, ἀφθαρτοῦ καὶ μόνου εἰς αἰῶνας. ἔχ ἔτιως ὡς τὸ μύρον δάδες, πρὸς τὸ μύρον ἔ ρήματος ἔ Κυεῖς. προσῆξε μύρον καλὸν καὶ ἀγάπην, καὶ ἔλαβε πλάσματων συγχώρησιν. Χειρὸς γὰρ ὁ Σωτὴρ, προγνώστης ὢν, καὶ Θεὸς, ἐδικαίωσε ψυχῆς ὀλυμψίνης πρόδοσιν. ἔ κρυπλὰ ἀναδείξας πλάσματα, ἀ τρωτὸν ἐπραξεν ἡ θαυμαστή. ἀλλ' ἐκήρυξε τρωτὸν τὰ αὐτῆς ὀφλήματα, ἔπειτα ἡ ἀγάπην αὐτῆς ἐκήρυξεν.

C Εἰς νοῦν οὖν ταῦτα λαβὼν, ἀγαπητοὶ ἔ πιστοί, ἀδέως ἐν ἐκστάσει σφοδρότατῃ μέγωνα, πῶς εἰσελθῆσα ἄφνω ἠγγισεν ἀνθ' φόβου. πῶς ὃ κτ' τρώσωπον πάντων ὁμῶς παρέστη κλαίονσα πρὸ ὀφθαλμῶν τῶ ἐκείσε δειπνούντων καὶ σιταναικιδίων. πῶς ἔλυσεν πλοκάμους ἐν πολλῇ παρρησίᾳ. πῶς ἔβρεξε τοὺς πόδας ἔ Χειρὸς ἀναδάς. πῶς οὐδαὶς αὐτῷ ὅλως ἔσωθεν

D ἀπήλασεν. πῶς ὃ ὅλως κατ' αὐτῆς οὐδαὶς ἠγανάκτησεν. ἀλλ' ὡς ὁ κλαυθμὸς αὐτῆς ἠδύς τοῖς πᾶσι, ἔ νήδυμος ὡς ὁ σεναγμός. Ἐννεοὶ γεγονότες ἀνδρωποὶ, σὺν βρώμασι θεωρεῖαι ἥδιον, ξένον θαῦμα ὁρῶντες, ἐν αἰείῳ φανέντα, καὶ ξένον ἀφνιδίως τὸ τρωάγμα ἠγνοῦμεν. γυνὴ πόρνη, ἀκλητος, εἰσελθούσα, ὅπιαθεν τῆς τραπέζης ἴσατο, τοὺς πλοκάμους ἐν εἰρήῃ βασιλεύουσα, καὶ ἐν χερσὶν ἀλάβαστρον μύρε ἐκλεκτῷ κατέχουσα,

E καὶ ὅτε ὡς ὁ ἐρωτῆς τί εἰσῆλθες προπετάς; ἢ ὁ λέγων, τί ζητεῖς ἐνταῦθα, γύναι; ἔτε τῇ ἐοδιόντων, ἔτε τῇ πρῆσώτων. ἀλλ' ὑπῆρχε πᾶσι γλυκύτατον τὸ θαῦμα αὐτῆς, καὶ θέαμα ὡς ἀδόξον, καὶ ἠδύ. Πάντες οἱ ἀρχάγγελοι τρόμῳ συνεχέθησαν. Χερσὶν ἔ Σεραφίμ φόβῳ πρῆσῆκεισαν, θεωρῶντες μεγίστην παρρησίαν

F οἶαν γυναικὸς, κρατέσης δερμότητι τοὺς πόδας ἔ Κυεῖς. Χερσὶν ἀναδέψαι ἔ πολμῶ τὸ παντελὺς, καὶ γυνὴ ἀμαρτωλὸς τοὺς πόδας κατεφίλει. Σεραφίμ τὸ τρώσωπον καλύπτει ἐν πτέρυξι, ἔ γυνὴ ἀμαρτωλὸς προφανὲς πρῆσατο. Ἄγγελοι τῷ θρόνῳ πλησιασάσαι ἔ δύνανται, καὶ γυνὴ ἐν ταῖς θριξὶ τὰ ἴχνη κατέμασεν.

Ὡς γύναι πιστοτάτη, πῶς ἐγὼ ἐπαγνέσω τὸ ὑπέρτονον φίλτρον δερμῆς σε προδέσεως; ὡς γύναιον,

γύναιον, πῶς δοξάσω τὴν μεγάλην πόθῃ σου
τὴν τελείαν σε ψυχῆς ἡγομένης πρὸς Θεόν; ἢ
τίς ἔτις ἀγαπᾷ, ὡς αὐτὴν σὺ ἠγάπησας; ἢ τίς
ἄρα ἀνθρώπων ἔτις ὑποδεχθήσεται, καθὼς
σὺ ἐδέχθης.

Ταῦτα πάντα ὁ Σωτὴρ χεῖρι οἰκονομεῖ,
ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων, ὅ
δοῦναι παρρησίαν ἐλθεῖν εἰς μετάνοιαν τοῖς ἐν πλημ-
μελήμασι δεινῶς κατεχομένοις. Μεταξὺ ὧν τὸ
βίχης καὶ τῆς κλαυθμῆς τὸ γυναικός, ἰδὼν ὁ Φα-
ρισαῖος, σφοδρῶς ἐπαράτητο. Μεταγινώσκων
λοιπὸν, ὅτι κέκληκε τὸ Χριστὸν εἰς τὴν οἰκίαν
αὐτῆς ἐν τῇ παύσει τῆς τροφῆς, καὶ πικρὰ ἐνδυμύ-
λμος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς, ἔλεγον ἐν ἑαυτῇ. ἐγὼ,
φροῖν, ἐδόκην τροφῆτι τῇ τῆς τῶν, εἰδὼτα τὰ
μέλλοντα, καὶ τὰ παρεληλυθότα σαφῶς ἐπιστά-
μην, τροφῆτι τέλειον. νῦν δὲ ἐπέστην ὅτι
ἔτε πρὸ οφθαλμοῦ ἀκρίβως ὅπῃ αὐτῇ, ἀλλ' ἔστιν
ὡς ἅπαντες.

Ὁ δὲ Κύριος ἡμῶν, ὁ αἰὲ ἐμβατῶν τὰ
κρυπτά τῶν καρδιῶν, ὡς πλάσῃς, οὐκ ὁδοῦς
δοτόμῳς ἐλέγχει τὸ πονηρὸν, ἀλλ' ἀνεξικακῶς
φέρει εἰς φῶς τὰ κρυπτά. Ἐδὴ ἐν πραότητι
πολλῇ χρηστότητι, ἀνιγμᾷτισεν αὐτὸν, ὡς ἐλο-
γίσαντο. Σίμων, Σίμων, ἔχω τι εἰπεῖν σοι
παραβολῇ, καὶ κειτὼν σε βύλομαι εἶπαι τῶν
ἐμῶν ῥημάτων. δανεισῇ τινι ἦσαν δύο χρεωφε-
λέται. ὁ εἰς αὐτῶν ὥφειλε πεντήκοντα χρύσινα,
ὁ δὲ ἕτερος ὥφειλε δεκάκισ πεντήκοντα. ἦσαν ὅ
ἀσπαζόμενοι πενίᾳ ἀμφοτέρω. θεωρῶν ὁ μέγας
ὀκείνος δανειστὴς τὸν θλίψιν, ἑκατέροις ἰσως κυ-
ρώσας τὴν ἀφροσύνην, ἔδειξε πᾶσι τρωφανῶς μεγί-
στην συμπάθειαν. πῶς αὐτὸς δοκιμάζεις πρὸς τῶν
ἑκατέρων; τίς ὀφείλει πλείονα φιλεῖν τὸν συγ-
χωρητὴν, ὁ ὀλίγον ἑαδεις, ἢ μᾶλλον ὁ τὰ πολ-
λά; ἀμφοτέρω γὰρ ἔχον πρὸς αὐτὸν τὴν ἀφροσύνην.

Ἀπεκρίνατο ὁ Σίμων. ὁ τὰ πολλὰ ἑα-
δεις, ὀκείνος ἔτι πλείονα ἀγαπήσας ὀφείλει. Ὁ
δὲ Κύριος πρὸς αὐτόν. καλῶς, φροῖν, ἔκρινας.
Ἀκούσον οὖν, εἰπὼ σοι πρὸς τὴν ἀγνοίαν σε. εἰς
τὸ οἶκόν σε αὐτὸς τιμῶν με ἐκάλεσας, ὕδατι
οὐκ ἐνίψας μου τοὺς πόδας, ὡς προφήτης. ἢ
ὅ γυνή, ἡ ὁρᾷς, ἐν τοῖς δάκρυσιν αὐτῆς ἐνίψε
μου τοὺς πόδας, καὶ τῆς δειξί κατέμαζεν. ὁμοίως
φίλημά μοι, σὺ Σίμων, οὐκ ἔδωκας. αὐτὴ δὲ
ἐδιέλειπε καταφιλεῖν μου τοὺς πόδας. ἐλαίῳ
τὴν κεφαλὴν μου οὐκ ἠλείψας ποτε. αὐτὴ ὅ τὸν
πόδας μου μύρω καλῶ ἠλείψε. χεῖρ τῆς λέ-
γω σοι. αἱ πολλαὶ ἀμαρτίαι, ὡς αὐτὸς νομί-
ζεις

A quomodo magnum perfectæ animæ tuæ in
Deum desiderium laudabo? aut quis sic
dilexit, quemadmodum tu amasti? quis
hominum ita acceptus fuit, sicut tu grata
& accepta fuisti?

Hæc omnia Salvator pro generis
humani salute pro sua clementia dispen-
sat, ut fiduciam præbeat, qua ad poen-
itentiam recurrant qui delictorum vin-
culo constricti tenentur. Interea verò
B quum precibus & lacrymis mulier incum-
beret, videns Phariseus, summopere est
animo conturbatus. Cæterum poenitentia
ductus, quod Christum in domum suam
tamquam prophetam invitasset, & ama-
ras in corde suo cogitationes fovens, in-
tra seipsum sic agebat. Hunc ego prophe-
tam esse existimabam, futurorum præ-
scium, præteritorum cognitorem, & va-
C tem perfectum. Nunc autem novi, ip-
sum instar cæterorum hominum esse, &
neque ea quæ ob oculos versantur, scire.

At vero Dominus, qui cordium ar-
cana, tamquam creator, semper scrutatur,
non statim hominem nequam dure incre-
pavit, sed patienter occulta voluit in lu-
cem proferre. Summa itaque cum mansue-
tutine atque benignitate, ænigmatice ei
aperuit quæ cogitabat. Simon, Simon,
D inquit, habeo tibi parabolam edicere, te-
que sermonum meorum iudicem volo con-
stituere. Fœneratori uni duo erant debi-
tores, quorum unus ei debebat quinquā-
ginta aureos, & alter quingentos. Quum
autem ambo in paupertatem incidissent,
videns magnus ille fœnerator eorum an-
gustias, utrique debitum æque dimittens,
magnam suam misericordiam palam am-
bobus exhibuit. Tu vero quam de am-
bobus sententiam pronuncias? Quis eorum
debet plus diligere eum qui ipsis debitum
dimisit? cui minus donatum est, an is,
cui plura sunt dimissa? uterque enim ab
ipso remissionem debitorum accepit.

Respondens Simon: cui plura, inquit,
donata sunt, is certe plus eum debet
diligere. Tum Dominus: recte, inquit,
judicasti. Audi nunc, & dicam tibi
F quæ ignoras. In domum quidem tuam,
me honorare volens, vocasti: Sed aqua
pedes meos, tamquam prophetæ, non
abluisti. Hæc vero, quam cernis, mu-
lier, lacrymis suis pedes meos lavit, &
capillis suis absterxit. similiter osculum
mihi, Simon, non dedisti: hæc vero non
cessavit osculari pedes meos. Oleo caput
meum non unxisti: ista vero pedes meos
optimo unguento unxit. Quapropter dico
tibi: peccata multa, quæ tu à me igno-
rari

LUC. 7.

rari putas, remittuntur ei, quoniam caritatem & dilectionem circa remissionem ostendere prævenit. Qui enim minus diligit, minus ei dimittitur: & qui plus diligit, plus ei condonatur. Caterum ne scandalizeris de salute istius peccatricis: Ego enim veni, ut peccatores salvos facerem, eosque, qui in tenebris sunt, illuminarem. Quæ exploratores suscepit Rahab, quum in Deum patrum studiose credidisset, nosti, quomodo salvam illam fecit Josue filius Nave, compertam exploratamque habens illius fidem, itaut nomen quidem ejus in omnibus generationibus scriptum sit; fama verò in duodecim tribubus Israël resonaverit: ita & nunc istam ego suscipio: quemadmodum enim ipsa me in fide immota, & in perfecta caritate dilexit: sic & ego eandem ex toto corde & ex tota anima electam suscipio: eritque in justorum numero qui me dilexerunt; & dimittentur ei debita; nomen autem ejus in seculum seculorum non delebitur; sed in generationem generationum narrabitur id quod ea fecit, in memoriam ejus: ita ut præclarum ipsius facinus discerentes omnes, fiant & ipsi bonorum operum amatores, aternorumque ac copiosorum munerum participes. Cujus utinam mulieris admirandæ & nos imitatores reddamur, & confitentes peccatorum fordes, lacrymis eas expurgemus, & a sancto Deo benignitatem atque clementiam consequamur. Quoniam ipsius est gloria, Patris & Filii & sancti Spiritus, nunc & semper, & in secula seculorum Amen.

EJUSDEM ENCOMIUM IN GLORIOSOS MARTYRES, QUI IN TOTO MUNDO MARTYRIUM SUNT PASSI.

Illustris & peramabilis est semper Angelis atque hominibus memoria sanctorum: ut & nos pari zelo atque fervore decertemus, & ad eorum imitationem Deum diligamus. Igne namque ardentius incidit in corda, suadetque, ut contemnamus vanum hunc mundum, & omnia quæ in eo delectabilia apparent ac jucunda, omnemque vitæ istius consuetudinem noxiam, & parentum amorem, ac fratrum benevolentiam, conjugis quoque, ac liberorum & possessionum omnium nimiam curam atque sollicitudinem: quia & in sublime mentem nostram erigit, cogitationemque a cunctis rebus terrenis ad cœlestia elevat, & choros cum Angelis ducere facit, atque hinc

Aζας ἐμὲ ἀγνοῶν, ἀφεθήσονται αὐτῇ, ἐπειδὴ προέφθασε προεῖξαι ἢ ἀγάπην πρὸς συγχωρήσεως. τῷ ὀλίγον φιλοῦντι, ὀλίγον ἀφίεται. τῷ δὲ πολὺ φιλοῦντι, πολὺ συγχωρεῖται. λοιπὸν μὴ σκανδαλιθῆς περὶ τῆς σωτηρίας αὐτῆς τῆς ἀμαρτωλῆς. ἐγὼ γὰρ ἐλήλυθα ἀμαρτωλοὺς σῶσαι, ἐσκοτισμένους φωτίσαι. Ρᾶαβ τίτῳ δεξιμένῳ τοὺς κατασκοποῦς πιεῦσασαν ἀκραιβῶς εἰς θεὸν πάντων πατέρων πῶς αὐτῷ διέσωσεν Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυὴ γνούς αὐτῷ πιτωπᾶτι, ὡς καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς γραφῆναι ἐν πάσαις γενεαῖς, φήμη δὲ ἐν ταῖς φυλαῖς Ἰσραὴλ ταῖς δώδεκα. Τὸν αὐτὸν τρόπον νῦν καὶ αὐτῷ ἐδεξάμην. ἐν πίσει ἀσαλεύτῳ, καὶ ποθήσει τελείᾳ, ἠγάπησέν με καὶ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς δέχομαι αὐτὴν ἐκλεκτῷ, καὶ ἔσῃ ἐν ἀριθμῷ τῶν δικαίων τῶν ἀγαπήσαντων με, καὶ συγχωρηθῇ αὐτῇ πλημμελήματα. τὸ δὲ ὄνομα αὐτῆς εἰς αἰῶνα αἰώνων μὴ ἐξαληφθήσεται, ἀλλὰ λαληθήσεται ἐν γενεᾷ γενεῶν τοῦτο ὃ ἐποίησεν εἰς μνημόσυμον αὐτῆς. καὶ μαθόντες πάντες τίτῳ ἐργασίᾳ αὐτῆς γενήσονται καὶ αὐτοὶ καλῶν ἔργων ἐρασά, καὶ πλουσίῳ, καὶ αἰωνίων ἀγαθῶν δωρεῶν μέτοχοι. ἥς γένοιτο καὶ ἡμᾶς μιμητὰς γενέσθαι καὶ ἐξομολογημένους τὸν πάντων ψυχῶν ρύπον δάκρυον ἐκκαθάρα, καὶ τυχεῖν τῆς πρὸς τῷ ἁγίῳ θεῷ φιλανθρωπίας. ὅτι αὐτῷ ἐσιν ἡ δόξα τῷ πατρὶ, καὶ τῷ υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίου πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΕΓΚΩΜΙΟΝ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΕΝΔΟΞΟΥΣ ΜΑΡΤΥΡΑΣ ΤΟΥΣ ΕΝ ΟΛΩ ΤΩ ΚΟΣΜΩ ΜΑΡΤΥΡΗΣΑΝΤΑΣ.

Φαῖδρα καὶ ἐπέραςος ὑπάρχει ἀπαπαντός καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις ἡ μνήμη τῶν ἁγίων. ὥστε καὶ ἡμεῖς ἀγωνιζόμεθα εἰς τὸ ὅμοιον αὐτῶν ζῆλον, καὶ μίμησιν αὐτῶν, τὸν θεὸν ἀγαπῆσαι. πυρὸς γὰρ σφοδρότερον ἐμπίπτει ταῖς καρδίαις, καὶ παῖδες καταφρονεῖν τῷ κόσμῳ τῷ ματάμῳ, καὶ πάντων τῶν ἐν αὐτῷ τερπνῶν, βιωτικῆς βλαβεράς σωτηρίας, καὶ γονέων ἀγάπης, καὶ ἀδελφῶν ἀνοίας, γυναικός τε καὶ τέκνων μερίμνης, καὶ κτήσεως ἀπάσης, μετάρσιον ἡμῶν. τὸν ἱερὸν ἀπαγάγει, καὶ πληρεῖ τὸν λογισμόν ἐκ πάντων τῶν γινώσκων πρὸς τὰ ἐπουράνια, καὶ συγχωρόντας αὐτοὺς ἀγγέλων ἀποσελεῖ.

ἐντεῦθεν

ἐντεῦθεν δὲ πρὸς ἀνάγκη τῷ Θεῷ θρόνον ἔχοντες ὡς
 σου, ὅτι ἐν σώματι ὄντας μιμησάμενοι ἀσωμάτους,
 ὅτι ἐν γῇ βαδίζοντας φρονεῖν τὰ ὑψίστα. Οὕτως
 καὶ Παῦλος, ὁ τῶν ἐθνῶν διδάσκαλος, πρὸς
 ἡμᾶς γράφων, ὥστε τὰ ἄνω φρονεῖν, ὅπου ὅτι ὁ
 Χριστὸς ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ. Ὅσοι οὖν ὁλοφύχως
 προσέρχονται τῷ Χριστῷ, καὶ πάντας τὸν μέριμ-
 ναν αὐτῶν ἐπιρρίπτουσιν, ὅτι ἐτι ὀφείλουσιν ἰδίους
 θελήμασιν, ἢ τε σαρκὸς ἡδονῆς ἢ ἡσυχασθῆναι λοι-
 πὸν, ἢ τε δελεάζεσθαι σωματικοῖς πάθεσιν. Ὅ-
 τινες Θεῷ πιστεύσας ὅτι ὀφείλει διαζῆναι, ὡς μέλ-
 λων ὑπερεῖναι ἐν τῇ αὐτῇ δουλείᾳ. ὁ γὰρ ὀλιγό-
 πιστος, ὡς ἄπιστος, κρίνεται, μὴ ἔχων τὴν ἐλπί-
 δα βεβαίαν ἐν τῷ Θεῷ. Οὕτως γὰρ οἱ μάρτυρες
 ὁλοφύχως ἑαυτοὺς ἔδωκαν τῷ Θεῷ ὅλης
 καρδίας, ὡς καταφρονεῖν λοιπὸν τῇ αὐτῇ τοῦ θα-
 νάτου, ὅτι πάσης τῇ δυσμενῆς ἀπειλῆς τῶν τυράν-
 νων, ἔτοιμοι εἰς ἀκρίβειαν, καὶ βασάνων ἀνάγκη-
 κας, καὶ πάντος τοῦ σώματος ἀφύργους ἐρεβλώ-
 σης. Τὸν ὅτι εἰς πλῆγὰν καταπορεύσας,
 ἰνῶν τε καὶ μυελῶν πολυτρόποις συγκοπιὰς. διότι
 οἱ ἀσεβεῖς τῶν τυράννων ἡρωικοὶ ἀμοχαρεῖς τε
 ὄντες ὅτι λίαν φονεῖν, λαβόντες τοὺς ἀγίους
 διέσπων τὰς μέμbras, τοῖς δὲ ὄντι τὰς πλῆ-
 ρας ἐντόμως καταπαύοντες. ἔπειτα μολυβδίῳ, ἀνε-
 λεῖ τῷ θυμῷ, τὰ μετὰ φρενα αὐτῶν ἀφαιδῶς
 σύνθετων, ὅτι ἐν τοῖς τῷ σύνδεσμον ὅτι ἐστὶν ὀβελί-
 σκους βρύκοντες ἐμέλινον, ὡς θῆρες ἀνήμεροι.
 καὶ τὰς μαχαλαῖς αὐτῶν σφαῖρας πεπυρωμένας
 προσάγοντες, ἔκαστον ἐν πολλῇ ὀμότητι. τοὺς
 μηρούς σὺν τοῖς νύκτοις ξίφεσιν ἀνατέμνοντες, τοὺς
 τῶν φλεβῶν ὅχι τοὺς μαχαλαῖς ἀνέχοντες, ὅτι ὅτι
 ὑπέλειπον τὸ μέλος ἀτιμώρητον. ἀλλὰ γὰρ καὶ τὰ
 ὅτι σιωπῶντες ἐκμανῶς. Διὰ τὸ ἐλαβὼν δύ-
 ναμιν τῷ Θεῷ, ὥστε πάντα ὑμῶν ἡρωικῶς ὑπομεί-
 ναι τὰ πάντα. καὶ ἀνάλητοι ἦσαν πρὸς πάντας
 μεθοδεῖαν, ὥστε ἐν ἀλλοτρίοις τοῖς σώμασι
 πάσχοντες. μᾶλλον ἐπεμβάνοντες τοῖς κολάζουσιν
 ὁδῶσιν, καὶ εἰς μέγιστα θυμὸν ὑπερβαίνοντες
 αὐτοὺς, λέγοντες. εἰ ἔχετε δεινότερας βασάνους
 προσάγετε ἡμῖν. αὐτοὶ γὰρ ὅτι ἐστὶν εἰς. Ὅθεν
 ἐμπιμπράμενοι καὶ τῷ θυμῷ ζέοντες, ὡς θῆ-
 ρες ἀνήμεροι, κατ' αὐτῶν ὀρῶντο, τοῖς δημί-
 οῖς κρίζοντες σφοδρότερος ἀμίζεν τὰ ἅγια σώματα
 τῶν ἀγίων ἀθλητῶν. Οἱ δὲ ἀντεφθύνοντο πᾶ-
 λιν τοῖς ἡγεμόσι. πᾶς γὰρ εἰς ἀπειλὰν τῶν κολ-
 λάσεων ὑμῶν; τὸ γὰρ πᾶς ὑμῶν ψυχρὸν. ἀβά-
 σανται ἀδρανῆς. οἱ τυπνόντες ἀπομύοντες τὰ ξίφη
 ξύλα σαφρά. ὅθεν ἔχετε ἴσον τῇ προσδυ-
 μία

A hinc throno Altissimi adstere, & dum ad-
 huc in corpore sumus, ut imitemur incorpo-
 reos; & in terra incedentes, celestia sapia-
 mus. Sic enim & Paulus vas electionis, &
 Doctor gentium, omnes cohortatur, scri-
 bens, ut quæ sursum sunt sapiant, ubi Chri-
 stus est à dextris Dei. Quicumque igitur to-
 to corde ad Deum accedunt, & omnem cu-
 ram atque sollicitudinem in eum projiciunt,
 non amplius propriæ indulgere debent vo-
 luntati, neque carnis voluptates deinceps
 sequi, corporeisque perturbationibus ine-
 scari ac decipi. Nam qui in Deum credit,
 non debet hæsitare ac dubitare, tamquam
 penuria aliqua laboraturus in suo ministe-
 rio: qui enim modicæ est fidei, velut incre-
 dulus judicatur, non firmam in Deum spem
 habens. Sic quippe martyres toto se corde
 ac animo tradiderunt Deo, ut deinceps &
 ipsam mortem, & cunctas inimicas tyranno-
 rum minas contemnerent, parati ad perfe-
 renda verbera, & tormentorum necessitates,
 diversosque totius corporis cruciatus. Ter-
 ga in lororum dederunt sectiones, & in va-
 rias fibrarum atque medullarum concisiones.
 Ideoque impii tyrannorum ministri, quod
 sanguinarii & parricidæ essent, arreptos
 sanctos flagris divellebant, unguibus autem
 latera acriter dilacerabant: postea plumba-
 tis dorso ipsorum atroci animo crudeliter
 contundebant; pectoris vero juncturam acu-
 tisveruculis, infrementes atque rugientes
 truculentarum ferarum instar, diffindebant:
 & eorum axillis globos ignitos admoventes,
 magna eas crudelitate adurebant. Crura ac
 femora cum nervis, ensibus præcidebant.
 Venarum autem fistulas cultris discindebant;
 & membrum vel unum sine tormento atque
 supplicio non relinquebant. Quin & ossa ip-
 sorum immaniter confringebant: atque ideo
 virtutem à Deo accipiebant, ut cunctas for-
 titer passiones sustinerent; & quasi sensus do-
 loris expertes, sese ad quascumque insidias
 gerebant, & tamquam in alienis corporibus
 paterentur: imo & iis, qui ipsos excrucia-
 bant, audacter insultantes, ad majorem eos
 iram excitabant dicentes: Si graviora habe-
 tis tormenta, admovete nobis, hæc enim
 nullius momenti sunt. Quare etiam illi ma-
 gis incensi, iraque effervescentes, velut im-
 manissimæ feræ adversus ipsos rugiebant: in-
 crepatisque lictoribus, vehementius sacra
 sanctorum pugilum corpora cadenda dilace-
 randaque curabant. Illi vero vicissim ad Præ-
 fectos: ubi sunt, inquiebant, suppliciorum
 vestrorum minæ? nam ignis vester frigidus
 apparet, ac tormenta inefficacia: percusso-
 res imbecilli, & gladii vestri ligna marcida.
 Nihil quod nostræ respondeat promptitudini
 atque

Coloss. 3.

atque alacritati, habetis: ad plura & majora toleranda parati consistimus.

Quapropter mortui, tamquam viventes operantur: ægrotos sanant, demones expellunt, omnemque tyrannidis ipsorum nequitiam virtute Domini in fugam agunt. Semper enim sanctis Reliquiis gratia adest Spiritus sancti, quæ cuncta in eis miracula edit; quoniam viriliter Christum coram hominibus in magna patientia confessi sunt. Quare & ipse eos coram Patre & Angelis suis prædicavit, promisitque eis bona illa, quæ oculus non vidit, nec auris audivit, neque in cor hominis mortalis venerunt, & in quæ Angeli prospicere desiderant. Et quid amplius hic sermone persequi atque explicare volumus? Coheredes ipse sibi eos effecit. Hæreditas autem Christi quænam sit, ut ego existimo, nemo ignorat: cœli cœlorum, & omnia quæ in eis sunt: lux inaccessibilis, thronus gloriæ, fons mansuetorum, & omnis paradus cum cunctis quæ in eo sunt arboribus, fructuque suavissimo. Hæ Christi Regis sunt possessiones, & aliæ præterea infinitæ, quarum etiam ignotæ sunt nobis appellationes, quoniam hominum conspectui non patent.

Felicissimi sunt omnes Sancti ob hæreditatem illam qua perfruentur, perpetuamque conversationem cum Christo, in quo lumen resplendet, quod est super omne lumen: cujus inexplicabilis gloria substantiæ, & impervestigabilis magnificentia, & inscrutabilis manifestatio dispensationis mysteriorum Incarnationis super terram. Perfecta figura atque imago ejus, qui genuit ipsum, & fons vitæ, omniumque opifex. Immobile Confessorum fundamentum, certantium corona, & vincientium remunerator. Deus fortis, & princeps pacis, inferorum spoliator, & mortuorum vivificator. Ipse sanctos Martyres corroboravit, ad Tyrannorum crudelia consilia superanda. Ipse omni genere armaturæ suos milites ad hoc bellum instruxit, circummuniens eos undique scuto fidei, & caritatis thorace, mentisque ac voluntatis firmitate: accingens eos gladio spiritus, quo hostis caput amputarunt, templa idolorum funditus everterunt, statuas ut pulverem minutissimum confregerunt, delubra atque altaria immundorum sacrificiorum

Α μία ἡμῶν. πλείονα παθεῖν ἡμεῖς ἔπιμοι ἰσάμεθα.

Τέττε χάριν θανόντες, ὡς ζῶντες, ὁ νεργῶσι, νοσῶντας ἰώμενοι, δαίμονας ἐλαύνοντες, καὶ πᾶσαν πονηρίαν τὴν αὐτῆς τυραννίδος δραπετεύειν ποιῶντες τῇ δυνάμει τοῦ Κυρίου. σωῶσι γὰρ πάντοτε τοῖς ἁγίοις λειψάνοις χάρις τοῦ ἁγίου Πνεύματος πάντα θανατοεργῶσα, ἐπειδὴ ἡμεῖς ἀνδρείως Χριστὸν ὁμολόγησάντες ἐνώπιον ἀνθρώπων ἐν πολλῇ ὑπομονῇ. Ἀλλὰ τὸ τοῦ καὶ αὐτὸς ἀνεκῆρυξεν αὐτοὺς, ἐνώπιον τοῦ Πατρὸς καὶ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ. καὶ ὑπέχετο αὐτοῖς τὰ ἀγαθὰ ὁμοῖα ἃ ὁφθαλμὸς οὐκ εἶδεν, ἃ ἔτε ἔς ἡκιστον, ἔτε ὅτι καρδίαν ἀνθρώπου διητῶν ἤλθεν, εἰς ἃ ὅτι θυμῶν ἄγγελοι ὡς ἀκούσαντες. Τί γὰρ πλεῖον θέλομεν τῷ λόγῳ ὡς ἐξηγήσῃ; Συγκληρονόμους ἑαυτῶν ἐποίησεν αὐτούς. ἡ δὲ κληρονομία ποία ὅτι τοῦ Χριστοῦ, ὡς ἐγὼ νομίζω, ὅτι οὐδὲν ἀγνοῖ. οἱ ἔραντο τὰν ἔραντων, ὅτι πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς. τὸ φῶς τὸ ἀσώρευτον, ὅτι ὁ θρόνος τὸ δόξης. ἡ πηγὴ τὸ ὡς ἐκείνου, καὶ πᾶς ὁ ὡς ἐκείνου, τὰ δένδρα τὰ ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ ἡδιστος καρπός. Ταῦτα ὅτι τὰ κτήματα τοῦ Χριστοῦ Βασιλέως, καὶ ὡς ἐπὶ τέτοις ἑτέροις μυριοπλασίονα, ὧν ἡμεῖς ἀγνοῦμεν καὶ τὰς ὀνομασίας, διότι ἀθέατα ὑπάρχουσιν ἀνθρώποις.

Τεσσακάρειοι εἰσι πάντες οἱ ἅγιοι, ὁποίας κληρονομίας μέλλουσιν ἀπολαβεῖν, καὶ τὸ μὲν Χριστοῦ αἰὲν σωματικῶς. ὅτι ὑπὸ τῆς ἐκείνου τοῦ φῶς τὸ ὑπερλαμπρῶν, ὅτι ἀνεκδιήγητος ἡ δόξα τὸ ὅτι ἐκείνου, καὶ ἀνεξιχνίατος ἡ μεγαλοπρέπεια, καὶ ἀνεξερῶντος ἡ τὸ οἰκονομίας φανέρωσις ὅτι γῆς τὸ ἐπανθρωπήσεως. ὁ τελείος χαρακτήρ τοῦ ἡμνήσαντος αὐτὸν, καὶ ἡ πηγὴ τὸ ζωῆς, καὶ πάντων δημιουργός, ὁ τὸ ὁμολογητῶν ὁσῶτος θεμέλιος, ὁ τῶν ἀθλόντων τέφανος, ὅτι νικόντων βραβεύτης, ὁ Θεὸς ὁ ἰσχυρὸς καὶ ἄρχων τὸ εἰρήνης, ὁ τὸ ἁδου σκυλευτής, καὶ νεκρῶν ζωοποιός. Αὐτὸς ἐκρεμάσας τοὺς ἁγίους μάρτυρας νικῶσιν τῶν τυράννων τὰς ἀπανθρώποις ὁπτιότητας. αὐτὸς ὡς ἐκείνου πᾶσαν τὴν πανοπλίαν τοῖς αὐτῶν στρατιώταις εἰς τὸν τὸ πόλεμον, ὡς ἐκείνου πᾶν τοῦ θυρεῶς πίστεως, καὶ θώρακι ἀγάπης, γνώμης τερόσση. ὡς ἐκείνου ζώσας τε αὐτοὺς μαχαίρᾳ τοῦ πνεύματος, ἐν ἡ καὶ κατέτεμνον τὸ ἔχον τὸ κεφάλιν, τοὺς ναὺς τὸ εἰδῶλον ἐκ βαθεῖαν ἀνέσκαψαν, καὶ σιωπέσαντες ὡς κόνιν λεηλοτάτω, ἀνέτρεψαν τεμένη καὶ δυσιαστέα ἀκαθάρτων θυσιῶν

Isai. 64.
1. Cor. 2.
1. Petr. 1.

Hebr. 1.

Isai. 9.

σιων καὶ πονδῶν ᾧδανόντων, καὶ τοὺς ἐναγῆς αὐτῶν πρεσβυτέρους πειφλέκτες ἄμφω καὶ τοῖς νεωκόροις πεποίηκεν ὁ Χεῖρος, καὶ τοὺς πάντας ἀπατιλῶν ἀγαλμάτων δαίμονας ἐκδιώξας ἀπ' αὐτῶν, Γεέννη παρέδωκε. Θεωρῶντες ὅτι ἰαῶτα οἱ ἐνδοξοὶ μάρτυρες ὅπως ἐνεργούμενα τῇ δυναμεί τῷ Χεῖρος, μέζονα πρῶτον ἐλάμβανον ὅτι πάχυν ὑπὲρ ὅτι ὀνόματος τῆς αὐτῆς δυναμείας, καὶ αὐτόχαρες λοιπὸν ἐσσεφον τὰ εἶδωλα, σιωπεύοντες εἰς τὴν γλῶσσαν πάντα τὰ βδελύγματα. καὶ ὅπως δεικνόν ἀγαλμα ἰδρύμενον λίθοις κατακλίντες εἰς βόρβορον ἐρρίπον, εἰς ἐχθρὴν ἐχάτην ὅτι γέλωπα πάντας σεβομένων αὐτῶν, καὶ προσκυμένων αὐτῶν. λέγοντες τοῖς ἀνόμοις ἄρχοι καὶ τυράννοις. ἰδοὺ τὰ σεβάσματα ὑμῶν τὰ ἀνάθητα καὶ κωφὰ, ὅτι ἀσθενῆ, τυφλὰ, καὶ ἀκίνητα, οἷς ὑμεῖς λατρεύετε. ἀλλὰ τοῖς οἱ λογικοὶ, ὅς ὁ Θεὸς ἐτίμησε κατ' εἰκόνα ἰδίαν, ἵνα ἐπιγινώσκῃτε ὅτι αὐτῷ δυνασταί, καὶ αὐτῶν λατρεύετε μὴ φόβῳ ὅτι τρόμῳ, ὅτι τὰ ἄρετα αὐτῶν ποιῇτε καθεκάστην. Αὐτὸς γὰρ ὅτι Θεὸς ἀναρχὸς ὅτι κραταιὸς, φοβερός καὶ δυνατὸς, ἐνδοξὸς καὶ ἀόρατος. ἀφέντες ὅτι προσκυνοῦν τὸ ποιήσαντα ὑμᾶς, τῇ κτίσει λατρεύετε εἰς πρῶτον ἐξουσίαν αὐτῶν. Ἡλιοὺν ἐποίησεν εἰς φῶσιν τῆς ἡμέρας, ἵνα ἀπολαύοντες ὅτι φῶς ὅτι τῆς δέρμης, ὅτι τὸ τέρας δημιουργὸν δοξάζετε πάντοτε, ὅτι πρέχοντα ὑμῖν τὴν τέτων ἀπολαύσιν. ὑμεῖς ὅτι, ὡς τυφλοὶ, ἀφέντες τὸ κτίσαντα, τῶν ποιήματι αὐτῶν μάλλον ἐσεβάσθητε. ὁμοίως ὅτι σελιώλῳ δι' ὑμᾶς ἐποίησεν ὁ σοφὸς δημιουργὸς εἰς δαδουχίαν τὸ νυκτός. ὑμεῖς ὅτι, ὡς ἄφρονες, καὶ ἰαυτῶν ἀντὶ Θεοῦ λογισάμενοι ὅτι, αὐτῇ λατρεύετε. Ὁ δὲ ὁσπλανχνος Θεὸς μακρόθυμος ἔφερεν, ἐκδεχόμενος αἰεὶ ὅτι πάντων ἐπιστροφῶν, μὴ θέλων τὸ θάνατον ὅτι ἁμαρτωλῶν ποτε, ἀλλ' ἐκδεχόμενος ὅτι ἐπιστροφῶν αὐτῶν, ὅτι βοᾷ ὁσπαντός, λέγων. δεῦτε πρὸς με, πάντες οἱ κεκοπιακότες ἐν τοῖς ᾧδανώμασι, καὶ οἱ πεφορτισμένοι φορτία δυσβάστακτα ὅτι ἀθέσμων πράξεων καὶ ἡδονῶν σαρκικῶν, ὅτι ἀναπαύσω ὑμᾶς ἐν τρυφῇ αἰωνίᾳ, διδούς ὑμῖν ἄφεσιν ὅτι ἁμαρτιῶν ὑμῶν, καὶ κληθήσεσθε υἱοὶ τῆς ἐμῆς βασιλείας, καὶ συναναπαύσεσθε πᾶσι τοῖς ἐκλεκτοῖς μου.

Ταῦτα εἰς ἐπιστροφῶν πρὸς ἑαυτοὺς οἱ μάρτυρες τοῖς ἀνόμοις, εἰ βέλουντο ζωθῆναι. οἱ ὅτι ματαφρόνες ἐμνησκίζον αὐτοὺς, λοιδορῶντες ἀσεβῶς τὰς αὐτῶν ᾧδανείας, ὅτι εἰς κακότεχνον ψυχῶν

ficiorum, iniquorumque libaminum diruerunt; & execrabiles ipsorum Sacerdotes simul cum ædituis igne comburendos curavit Christus, fallaciumque simulacrorum dæmones ab eis depellens, gehennæ tradidit. Cernentes porro ista gloriosi Martyres sic agi virtute Christi; majorem alacritatem pro nomine potentia ipsius patiendi sumserunt, manique propria deinceps idola dejecerunt, conterentes in terra cunctas abominatio- nes: & ubicumque simulacrum constitu- tum inveniebant, lapidibus confringen- tes in lutum projiciebant, ad extremam ignominiam atque derisionem eorum qui colebant & adorabant ea: dicebantque ad iniquos principes ac tyrannos: ecce simulacra vestra sensus expertia, muta, surda, & infirma, cæca & immobilia, quæ vos colitis: vos inquam, qui ratione præditi estis, & quos Deus secundum propriam honoravit imaginem, ut ejus potentiam agnosceretis, ipsique cum timore ac tremore serviretis. & quæ grata atque accepta ei essent, quotidie faceretis. Ipse enim Deus est absque principio, & fortis, terribilis & potens, gloriosus & invisibilis. Omittentes porro adorare Creatorem vestrum, creaturam potius colitis in exacerbationem ipsius. Solem ad illuminationem fecit diei; ut lucem & calorem ejus percipientes, creatorem illius semper glorificaretis, qui earum rerum vobis usum præbuit atque ob- lèmentum. Vos autem, tamquam cæci, relicto creatore, creaturam potius ipsius coluistis. Lunam similiter propter vos creavit sapiens opifex, ut præluceret nocti: vos vero velut insipientes, etiam hanc pro Deo reputantes, ipsi cultum attribui- stis. Cæterum misericors Deus patienter tolerans, expectat semper conversionem omnium: quum nolit mortem peccato- rum, sed conversionem ipsorum præstole- tur: semperque clamat, dicens: venite ad me omnes, qui laboratis, & onerati estis peccatis, quique gravati estis ponderibus onerosissimis illicitarum actionum, ac vo- luptatum carnalium; & ego in deliciis æter- nis vos reficiam, concedens vobis remis- sionem peccatorum vestrorum, & ut filii regni mei efficiamini, ac cum omnibus pariter electis meis reficiamini.

In hanc sententiam ad conversionem im- pios sancti Martyres hortabantur, si forte salvari vellent. At contra insipientes illi sub- sannabant eos, maledictis impie incessen- tes ac proscindentes eorum admonitiones; quoniam in malevolam ac demoniacam animam

Matth. II.

Sapient. I.

Matth. 5.
Luc. 6.

animam non introibit sapientia atque intellectus. Sancti verò omnia dicebant & faciebant in conversionem ipsorum: & quidem flagellati atque percussi, implebant dictum sui Domini: Diligite inimicos vestros, & eos, qui oderunt vos: ut similes reddamini Patri vestro cœlesti, oblivioni injurias acceptas tradentes, & omnium miserescentes. Beati ergo sunt hi Christi pugiles, qui lucem & vitam modo æternam participant: fidei columnæ, & caritatis vincula: viva fundamenta, & qui omnia continent: filii castæ ac venerandæ Christi Ecclesiæ: turres graves Sion, quæ in cœlis est. Hi nunc Sponsam Salvatoris exhilarant: hi decorem ejus exornant: hi ornatu atque elegantia quadam spiritali ipsam illustrent, & sicuti reginam circumamictam vestitu deaurato, variis eam proprii Domini virtutibus adornant: speciosam nimirum Ecclesiam, quæ adstitit à dextris ejus, fulgore spiritus resplendens, claritatem sensibilis solis superans, & supra quam humana assequi cogitatio queat, fulgorem omnem infinities excedens.

Act. 9.

Hujus porro sponsor ac paranymphus divinus Apostolus Paulus, sapiens architectus, qui antea quidem expugnabat ac depopulabatur ipsam, æmulationem habens legis, sed non secundum scientiam. Saulus enim quum adhuc diceretur, omnia perturbatione magna-que confusione replebat: trahensque ac flagris cædens eos qui Christum colebant, vinctos omnes in carceralem custodiam tradebat, minas & cædem incomparabilem spirans adversum eos, qui prædicationem annunciare volebant, & in externis civitatibus summo opere elaborans, diligenterque investigans, si quis forte inveniretur Christum nominans: ita quippe odio vel in ipsum nomen exarserat, quod omnibus hominibus dulce est ac expetendum, genusque humanum ab errore salvat. Vehementer autem sapiens in verbi discipulos, evolat cum epistolis Pontificum: ut siquos inveniret Christum nominantes, viros pariter ac mulieres, alligatos traderet cruciandos præfidi, mortisque poena multandos. E cœlo autem vocatus a benignissimo Domino, cohibitus est & retardatus a cursu, quem pessime currebat. Saule enim, Saule, inquit, quare me persequeris, ignorans potestatis meæ virtutem? Inhibe atque omitte deinceps importunam æmulationem; & desine perse-

A ψυχῶ καὶ δαμονιώδῃ οὐκ εἰσελθούσῃ σοφία καὶ σύνεσις. Οἱ δὲ ἅγιοι πάντα ἔλεγον καὶ ἐποίουν εἰς ἐπιστροφὴν αὐτῶν, καὶ τοὶ μασιζόμενοι, πληθεῖντες τὸ λόγιον τοῦ ἑαυτῶν Δεσπότη. ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, ὡς τοὺς μισοῦντας ὑμᾶς, ὅπως ὁμοιωθῆτε τῷ Πατρί τῷ ἐμῷ ἐρανίῳ, ὄντες ἀμνησίκαιοι καὶ πᾶσιν οἰκτιρήμονες. Μακάριοι οὖν οἱ οὕτως οἱ ἔχει τοὺς ἀδελφούς, οἱ τῷ φωτὶ μέτοχοι καὶ τῇ ζωῇ τῇ αἰωνίῃ, οἱ σύλῳ τῇ πίστεως, καὶ ἀγάπῃς συνδέσμοι, οἱ ζῶντες δεμέλιοι καὶ πάντα συνέχοντες, οἱ υἱοὶ τῆ Σεμνῆς ἔχει τοὺς ἐκκλησίας, οἱ πύργοι τῶν βαρέων τῇ ἐπουρανίῃ Σιών. Οὗτοι νῦν φαιδρυνεσθὶ τῷ Νύμφῳ τοῦ Σωτῆρος. αὐτοὶ καλωπίζουσι τῇ ἰαότητι ἀπρέπειαν. ἔτοι κατακοσμεῖσι κόσμῳ τινὶ νοητῷ καθάπερ βασίλειαν, τῷ ὥραν ἐκκλησίαν, ἣ καὶ πρέσβη αὐτῷ ἐκ δεξιῶν εἰλβουσα περικεκοσμημένη ἐν ἱματισμῷ χρυσοῦ καὶ ποικίλων ἀρετῶν τοῦ ἰδίου Δεσπότη, αἰὲ λαμπρυνομένη τῇ ἀγλῇ τῇ πνεύματος, ἡ ἐξασφράδιουσα ὑπὲρ τῆ λαμπρότητος τοῦ ἀσθεντοῦ ἡλίου. ἔτι καθ' ὑπερβολὴν μυριοπλασίως πᾶσαν ὑπερβαίνειν ἐννοίαν ἀνθρωπίνῳ τῷ φέγγος.

Ταύτης ἡ νυμφαγωγὸς ἐστὶν ὁ Δεσπότης D ἀπόστολος Παῦλος, ὁ σοφὸς ἀρχιτέκτων, ὁ πρότερον μὲν πορδαῶν καὶ λεηλατῶν αὐτῷ, ζῆλον ἔχων τῷ νόμῳ, ἀλλ' ἔτι κατ' ἐπίγνωσιν. Σαῦλος ὁ λεγόμενος τὰ πάντα ἐπλήρωσε σάλας τῇ ταραχῇ καὶ πολλῇ συνχύσει, κύρων τε καὶ μασιζῶν ἅπαντας τοὺς ἐβουλόμηνους Χειρὸν, πρέσβη δὲ δεσμίους εἰς φυλακὰς, ἀπειλῇ τε καὶ φόβῳ ἐμπνέων ἀνεκᾶτου καὶ τῇ κήρυγμα καταπέμψαν δελόντων, καὶ εἰς τὰς ἐξω πόλεις περὶ ἐργαζόμενος, καὶ μὲν πολλῇ σουδῇ ἀνιχνύων, μή ποῦ τις ὄρῃται τῇ Χειρὸν ὀνομάζων. ἔτι ἔχει ἀπεχθὲς καὶ πρὸς αὐτὸ τὸ ὄνομα τῷ πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις ἡδύ τε καὶ ποδαρινόν, τῇ ᾧσαν ἐκ πλάνης τῇ ῥῆος τῇ ἀνδρώπων. Σφόδρα ὁ χαλεπαίνων τοῖς τοῦ λόγου μαθηταῖς, πᾶσι ἐπιστολαῖς ταῖς πρὸς τὸν ἀρχιερέων, ὅπως εἰάν τις ὄρῃ Χειρὸν ὀνομάζοντα, ἀνδρας τε καὶ γυναῖκας δεσμεύσας πᾶσι τιμωρηθησομένους πρὸς τὸν ἡγεμόνον, καὶ θανάτῳ πρόσμον μέλλοντα ὑφίστασθαι. Οὐρανόθεν ὁ κληθεὶς πρὸς τὸν φιλανθρωπὸν Δεσπότην, ἐπεχέσθαι τῷ δρόμῳ, ὃν κακίως ἔτρεχε. Σαῦλε, Σαῦλε, γὰρ φησὶν, ἵνατί με διώκεις, ἀγνοῶν τὴν δυνάμιν τῇ ἐμῇς Θεουσίας; Ἐπεχέσθαι οὖν τὸ λοιπὸν τοῦ ἀκάρου σου ζήλῳ, καὶ παῦσαι τῷ

τῷ διώκειν τοὺς ἐμὲ πορευομένους. Ὁ δὲ Σαῦ-
 λος τυφλωθεὶς πᾶς ὄψαις τῷ σώματι ἀπὸ τῆς
 ὑπερβολῆς τοῦ ἀναικάστου φωτὸς τοῦ λαλῆντος πρὸς
 αὐτὸν ἐν νεφέλῃ φωτεινῇ, ἐννεὸς θρόνου ἐκατο.
 Ἀνεγυμνῶν πόνημα τὸ ὀφθαλμῶν αὐτῷ, ὥστε
 εἰδεῖν τῶν συμπορευομένων. Δεξιᾶμος γὰρ λό-
 γον ὡς ἰχθὺς τὸ ἀγκιστρὸν ἀνελκυσθεὶς βυθοῦ.
 ἐτυφλώθη χρησίμως. καὶ τὴ λαμπρότητα τῆς βίης
 τῆς Ἰουδαϊκῆς ἐδῶν ἀπαμαγαίς, ἐκ τότε ἠκο-
 λήθη τῷ Χριστῷ. Καὶ ἐν κολυμβήθρῃ τῇ γλυ-
 κερῶν ναμάτων ἐμβληθεὶς, ἀνέβλεψε τῇ Χρι-
 στοῦ ἐπικλήσει, καὶ Παῦλος μετακληθεὶς πῆρθε
 καὶ ἀνεῖν τοῖς τῷ Χριστοῦ μαθηταῖς, καὶ κήρυξ-
 ἀσφαλῆς, καὶ σῶλος τῆς πίστεως ἐδραῖος θρόνος,
 συνεδίζατο αἰὲν αὐτὸν ἐν τῷ Χριστῷ, ὀλίγον
 ὑπερον καὶ τὴ ἐαυτοῦ ψυχὴν ὑπερβολῇ ἀγάπης
 (πῆρθεκεν.) Οὕτω γὰρ ἐπόθησεν ὁλοφύχως
 αὐτὸν, ὡς ὅλον ἐπιδούναι τοῖς κινδύνοις ἐαυτοῦ,
 ὥστε δέλων ἐνδείξασθαι τὸ ἔρωτα τῷ πόθῳ, ὅπως
 ἔχει πρὸς αὐτὸν, ὥστε πᾶσιν ἔγραφε· τίς ἡμᾶς
 χωρίσει δύναμις ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ;
 θλίψις, ἢ στενοχωρία, ἢ διωγμός, ἢ λιμός,
 ἢ γυμνότης σώματος, ἢ κίνδυνος, ἢ μάχα-
 ρα; καὶ ἀπηνέχθη, λέγων· ὅτε ἄγγελοι, ὅτε
 ἀρχαί, ὅτε δυνάμεις, ὅτε ὑψώματα, ὅτε βασίλεις,
 ὅτε κτίσις ἐτέρα διωθήσεται ἡμᾶς χωρίσει τὴν
 ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, Κυρίου
 ἡμῶν.

Τίς δύναμις νῦν εἰπεῖν, ὅτι ὥστε ἀγαπᾷ
 τὸ ποιήσαντα ἡμᾶς ὥστε σωζόμενα; τίς ὥστε ὁλο-
 φύχως καταφρονεῖ τῆς βίης, καὶ πάντων τῶν ἐν
 αὐτῷ ὀνείρων ἀφίσταται; τίς ἄρα δεικνύει,
 ἀνώτερος τῶν παθῶν καὶ τῆς κενοδοξίας, ἀφ-
 ρύγων τὰ δεσμά; τίς τὸ ἀπετάξατο παντελῶς
 τὴν αὐτῆς τῆς σκιάς πᾶν πρᾶγμα, τὸ
 πάντα καταλιπὼν, τὸ σαυρὸν ἐβάστασε τῷ Χρι-
 στοῦ, λέγοντος ὁ νεργεὶς ἀποφασί τοῖς δέλοισιν
 ἀκέν· εἴ τις ἔρχεται πρὸς με, ὥστε ὁλο-
 φύχως παῖσι τοῖς ὑπαρχουσιν αὐτῷ, ὥστε ὅτι
 με μαθητὴς. Καὶ βραχύτατον τι τῆς ἐοίας
 κατέχει πρὸς ἐαυτὸν, ὥστε ἁμαρτάνει· ὅτι γὰρ
 ἀπετάξατο παντελῶς τὰν ἐαυτοῦ, ἀλλ' ἐν δυ-
 σιστίᾳ καὶ δισανγμῷ προσήλθε. Δεῖ πόνημα τὸ
 ποιεῖν ἀρνήσασθαι ἐαυτὸν, ὥστε λαβόντα τὸ σαυρὸν
 ἀκολουθεῖν τῷ Χριστῷ. Ὡς γὰρ ὁ ἡλωμένος τὸ
 σῶμα ἐν τῷ σαυρῷ ὅτι δύναμις βαστάσαι τί πο-
 τε· ὥστε καὶ ὁ σαυρώσας ἐαυτὸν τοῖς τῷ κόσμῳ,
 μηδὲν ἐπισυρέωθαι τῷ τῷ βίᾳ πρᾶγματων· ἵνα
 μὴ ὁμοιωθῇ ἐν τῷ τῷ Ἀνανίᾳ τῇ αὐτῇ γυ-
 νακί.

A persequi eos, qui me adorant: Saulus
 autem oculis corporis excæcatus, vi
 immensæ lucis, quæ ad ipsum loque-
 batur in nube lucida, stupefactus ja-
 cebat in terra: apertisque oculis suis,
 neminem eorum videbat, qui comita-
 bantur cum ipso. Accipiens enim
 sermonem, sicut piscis hamum, e
 profundo sursum tractus, utiliter excæ-
 catus est: claraque & illustri vita,
 B Judaicisque institutis abdicatis, exinde
 sequutus est Christum. Et in pisci-
 cinam dulcium fluentorum immissus,
 respexit ad vocationem Christi, ac
 Paulus mutato nomine vocatus, re-
 quiem præbuit Christi discipulis: &
 prædicator securus, & columna firma
 fidei effectus, affirmavit semper ipsum
 esse Christum: qui paulo etiam po-
 stea propriam tradidit animam præ ni-
 mia sua dilectione. Sic enim tota-
 mente Christum amavit atque desidera-
 vit, ut se ipsum totum pro ipso peri-
 culis traderet: volensque demonstrare
 amorem desiderii, quo in eum fereba-
 tur, ita omnibus scribebat. Quis nos
 C poterit separare a caritate Christi? tribu-
 latio? an angustia? an persecutio? an
 fames? an nuditas corporis? an pericu-
 lum? an gladius? Recensuitque, dicens:
 neque Angeli, neque principatus, neque vir-
 tutes, neque altitudo, neque profundum, neque
 alia creatura poterit nos separare a caritate
 Dei, quæ est in Christo Jesu Domino nostro.

Quis, obsecro, nunc dicere poterit
 se ita diligere eum, qui fecit nos, & salvos
 nos fecit? quis sic toto animo præsentem
 contemnit vitam, ut & ab omnibus, quæ in
 ipsa sunt, facile recedat? quis ita passio-
 nes atque affectiones omnes superat, ut
 vanæ gloriæ vincula diffugiat? quis rur-
 sus ita plane renunciavit omnibus rebus,
 ut omnibus relictis crucem Christi por-
 tet, secundum illud, quod idem Domi-
 nus audire volentibus dicit: Si quis ve-
 nit ad me, & non renunciat omnibus, quæ possi-
 det, non potest esse meus discipulus. Quamvis
 enim vel modicum quid ex possessionibus
 sibi ipsi sumat, atque retineat etiam sic pec-
 cat: non enim prorsus cunctis suis renuncia-
 vit: at in diffidentia & hæsitacione accessit.
 Oportet igitur talem penitus abnegare se
 ipsum, & suscepta cruce, sequi Christum.
 Sicut enim qui corpore affixus est cruci, ne-
 quit secum portare quidquam: ita & qui se
 ipsum crucifixit iis, quæ in mundo sunt,
 nihil earum, quæ in hac vita sunt, re-
 rum attrahere sibi debet; ut non similis
 reddatur Ananiæ & uxori ejus, qui ea-
 quæ

Rom. 8.

Luc. 14.

Galat. 6.

Philippen.

quæ Dei erant, furripuerant. Sic enim per omnia se ipsum ab hujus vitæ rebus separavit Apostolus Paulus, ut diceret, ac scriberet: *Mihi mundus crucifixus est, & ego mundo, & omnia ut stercora arbitror, ut Christum lucrificiam*, quem dilexi. Hunc gloriosi imitati martyres, seipsos cuicumque obtulerunt tormento atque supplicio; respicientes in ipsum sapientem magistrum, belli hujus principem atque victorem: qui factus est dux omnibus cupientibus invenire æternæ vitæ fructum, atque oblectamentum: & quia promte alacriterque magna cum patientia mortem perpassi sunt, ecce beati prædicantur in sæcula sæculorum.

Quapropter debemus cuncti, sanctorum encomia atque certamina celebrare: quippe qui virili animo strenue decertarunt, ut Deum placatum redderent; proprioque sanguine propitiatio nobis omnibus facti, in holocausta se ipsos pro nobis obtulerunt, velut agni innocentes, atque irreprehensibiles & immaculati, primitiæ pro omni populo facti: suasque ipsi animas in sacrificium gratum & acceptum multa cum fragrantia Deo offerentes, habebant pro exemplo strenuos illos tres Pueros, legis custodes, & dei præ præcones: quibuscum & nos Salvatorem mundi collaudemus: quoniam ipsi gloria, & potentia in sæcula sæculorum. Amen.

EJUSDEM IN ABRAHAM, ET ISAAC.

Mandaverat Deus justo Abraham, ut migraret ex cognatione sua, ac omnibus propriis. Eratque inter alienigenas gravia perferens, & spem promissionis expectans. Magno experimento Patriarcha probatur, per quod & constantia ipsius in Deum demonstrata est. Multum effluxerat temporis; & juvenus ei sicut flos deinceps emarcescebat, & senectus præ foribus erat. Natura propriis subjecta passionibus succumbebat, ad senectutem vergens. Extincta in eo simul & conjuge præ senio erat vis atque potentia generandi. Corpus utriusque succumbebat naturæ: nam juvenus eorum ante consumpta fuerat; at spes in Deum vicens in eis, non modo senio libera erat, sed etiam insuperabilis: quare etiam præter spem peperit Isaac, qui in cunctis typum atque figuram Domini gerebat. Non naturæ opus erat, ut præmortuus conciperet uterus,

Ανακί, ὡς κλέψαι τὰ τῷ Θεῷ. Οὕτω γὰρ καὶ πάντα ἐχώρισεν ἑαυτὸν τῷ τῷ βίῃ πραγμάτων ἀπόστολος Παῦλος, ὡς λέγειν τε καὶ γραφεῖν. ἔμοι κόσμος ἐσάρω, καὶ γὰρ αὐτὸς παντελῶς τῷ κόσμῳ ἐσάρωμα. καὶ, ἡγῶμαι τὰ πάντα ὡς περ τὰ σκύβαλα ἐγώ, ἵνα Χριστὸν κερδήσω, ὅνως καὶ ἡγάπησα. Τῶν μιμησάμενοι οἱ ἐνδοξοὶ μάρτυρες, ἑαυτοὺς ἐπέδωκαν εἰς πᾶσαν τιμωρίαν, ἀφορῶντες εἰς αὐτὸν τὸ σοφὸν Διδάσκαλον, τὸ ἔκ πολέμου τέτταρτον Ἀρχηγὸν καὶ Νικητὴν. ὃς γέγονεν ὁδηγὸς πᾶσι τοῖς βελομήτοις τῆς ἀγωνίης ζωῆς θύραν τὴν ἀπολαυσιν. καὶ πρὸς οὐμὸς παθόντες μὴ ὑπομονῆς πολλῆς, ἰδοὺ μακαρίζοντες εἰς αἰῶνας αἰώνων.

Καὶ νῦν χρεωστούμενοι ἅπαντες ὑμνεῖν μετ' ἐγκωμίων τὰ ἅθλα τῷ ἁγίῳ, ὅτι ἡγωνίσαντο **С**ηναίρ φρονήματι, Θεὸν ἠξιεώσατο, τῷ οἰκεῖν ἡμᾶς ἱλαστήριον ἡμῶν ἁπάντων ἡρώμενοι, ὁλοκαυτώματα ἑαυτοὺς ὑπὲρ ἡμῶν, ὡς ἀρνία ἀκακα, ἀσπιλά τε, καὶ ἄμωμα, ἀπαρχὴ ἡρώμενοι ὑπὲρ παντός τῷ λαῷ. Ἐκ τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς θυσίαν θύαρεσαν σὺν πολλῇ ἀσπίδι Θεῷ προσάγοντες, ἔχοντες ὑποδείγματα τοὺς ἡρώμετους τρεῖς παῖδας τῆς τῷ νόμῳ φύλακας, καὶ **Д**ὲ Θεῷ κήρυκας. μὴδὲν ἀνυμνήσωμεν τὸν Σωτῆρα τῷ κόσμῳ. ὅτι αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τὸς αἰῶνας τῷ αἰώνων. ἀμήν.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΒΡΑΑΜ ΚΑΙ ΙΣΑΑΚ.

ΑΠοικίλει ὁ Θεὸς τὸ δῖναμον Ἀβραάμ ἐκ τῆς συνήθους αὐτοῦ, ἔκ πάντων τῶν ἰδίων. καὶ ὡς ἐπὶ ἀλλοδαπῆς ἐγκαρτερώσιν τοῖς δεινοῖς, τιμὴ τῆς ὑποχέσεως ἐπιμελῶν ἐλπίδα. βάσανος προσάγει πολλὴ τῷ πατεράρχῃ, δι' ἧς ἡ βεβαίωσις ἡ πρὸς Θεὸν ἐδείχθη. χρόνος διεβή πολὺς. ἡ νεότης ὡς ἄνθρωπος λοιπὸν ἐμαράνετο. τὸ γῆρας ὅππῃ θύραις. ἡ φύσις δ' ἰδίον πάχουσα ἐνήρατο, πρὸς γῆρας καμπημένη. ἀπεσβέσθη τῷ γῆρα ἡμῶν τῇ ὁμοζύγῳ ἡ πρὸς παροποιῶν ἰχὺς τε καὶ δύναμις. τὸ σῶμα τῶν πατέρων ὑπέκυψε τῇ φύσει, τὸ νεότητος αὐτοῖς προσυπαναλωθείσης. ἀλλ' ἡ πρὸς Θεὸν ἐλπίς ἐν αὐτοῖς ἀκμάζουσα, ἡ μόνον ἀγῆρας ὡς, ἀλλὰ καὶ ἀγήγητος. ὅθεν καὶ πρὸς ἐλπίδα ἔτεκε τὸν Ἰσαάκ, ὃς τύπον ἐν ἅπασιν ἔφερε τῶν δεσποτῶν. ἡ φύσεως ὡς ἔργον συλλαβεῖν μήτραν νεκρὰν, καὶ μετὰ οὖς ζῆρας γάλα πρὸς αὐτὸν τῷ Ἰσαάκ.

Ἰσαὰκ · ὃ φύσεως ὡς ἔργον ἀνδρὸς συλ-
λαβεῖν τὸ πρῶτον Μαρίαν, καὶ ἀνδρὸς φθορᾶς
τεκεῖν τὸ σωτήρα τῶν ὅλων. τὴν Σάρραν ἐποίη-
σε μητέρα ἐν τῷ γήρει, καὶ Μαρίαν ἀνέδειξε
μὲν τὸν πρῶτον· ἄγγελος ἐν τῇ σκηνῇ εἶπε
τῷ πατριάρχῃ, Κατὰ τὸ καρὸν τῶτον ἔσται
τῇ Σάρρα υἱός· ἄγγελος ἐν Βηθλεὲμ ἔφη πρὸς
τὴν Μαρίαν, ἰδοὺ τέξαι υἱὸν ἢ κεχαριτω-
μένην. ἐκέλευσε ἡ Σάρρα τὴν γένωσιν βλέπε-
σα, καὶ νεκρῶσιν ὁρᾶσα, τῷ λόγῳ ἀπιστοῦσα,
πῶς, φησὶν, ἔσται τῶτο, ἐμοὶ καὶ ὁ Αβραὰμ
ἀνεργήτων ὄντων πρὸς τὴν καρπογονίαν; ἢ πόρρι
ὁ Μαρία παρθενίαν ὁρᾶσα, καὶ ταύτης τὰς
σφραγίδας ἀλύττως κατέχουσα· πῶς γὰρ μοι
ἔσται τῶτο ἄνδρα μὴ γινωσκέσθαι; ξένη γὰρ τὸ φύ-
σεως ὅτιν ἢ ὑπόχρεσις· ἀλλ' ὁ δούς παρ' ἐλ-
πίδα τῇ Σάρρα τὸ Ἰσαὰκ, αὐτὸς ἐκ τῆ παρ-
θένης ἐτέχθη καὶ σάρκα. ἐμπεριχαρῆς ἦσαν ἡ
Σάρρα καὶ ὁ Αβραὰμ τεχθέντος ὁ Ἰσαὰκ, κα-
θὼς εἶπεν ὁ Θεός· ἐμπεριχαρῆς ἦσαν Μαρία
καὶ Ἰωσήφ τεχθέντος τῷ Ἰησοῦ, καθὼς εἶπε Γα-
βριήλ. δαφίλως ἐπερρέον ἀπὸ γάλακτος πη-
γαὶ ἐκ τῆ παρ' ἡλικίαν ἐν σώματι Ἰσαὰκ·
δαφίλως τὸ παρθένης οἱ μαστοὶ ἐπήγαγον γάλα
τῷ τὰ πέριπα πάντα ἀνατρέφοντι. τίς εἶποι
τῷ Αβραὰμ, ὅτι δηλαῶς Σάρρα υἱὸν ἐν τῷ
γήρει, ἐβόησεν ἡ γείρα; τίς εἶποι τῷ ἀνδρῶ-
ποις, ὅτι παρθένης εἰμι, καὶ τεκοῦσα δηλαῶς,
ἔλεγεν ἡ Μαρία; ὁ δὲ Ἰσαὰκ ἐκέλευσε ἡ
Σάρρα, ἀλλὰ ἡ δὲ ἐκ τῆ Μαρίας τιτὸ-
ν· καὶ ὡς Ἰωάννης ἡ δὲ τῷ σπυρίματι,
καὶ γελάσασα ἡ Σάρρα τὴν χαρὰν ἐμύλυνεν.
ἡνδριώθη δὲ παθίον, καὶ τὴν μερακίων
ἡλικίαν ἀνδῆσαν. φαιδρὸς ὡς καὶ ὥρας, τὰς
τῆς ψυχῆς ἀρετὰς τῷ κάλλει τῷ σώματος συν-
αύξων ἐφ' ἐκάστης, ἡδύς ὡς τοῖς γονεῦσιν. ὅσοι
παῖδας ἔχετε, τῶτον ἐκμιμήσασθε. πῶς ἡδεῖ
ὁ πατὴρ ὁρᾶν παῖδα νεάζοντα; πῶς ὁ χάρει
καδορᾶν θεωροῦντα τὸν παῖδα, ἢ ἀποδύως
ἔχοντα πρὸς τὰ μαθήματα;

Αὐτὸς ὅτε ταῦτα βλέπων ἔχαρειν ὁ Αβραὰμ,
παρασμός ἐ βασιανὸς αὐτῷ βαρὺς θεωρήσθαι·
ἵνα δῆλος γένηται, τίνι δὲ πλεῖον νέμῃ, τῇ τῆς
φύσεως ῥοπῇ, ἢ τῷ πρὸς Θεὸν πόθῳ. δὲ ἀπὸ-
τομον ταύτης τῆς πείρας, ἀγαπητοί, ἐγὼ
διηγέμενος, φείτω ἐκπλήττωμαι. χρημα-
τίζει γὰρ πάλιν ὁ Θεὸς τῷ Αβραὰμ, καὶ
θεωροκαλεῖται αὐτὸν Ἰσὶ ὀνόματος, λέγων· Λάβε
τὸν μονογενῆ υἱόν σου Ἰσαὰκ, ὃν ὡς σὺ ἡγάπησας,
καὶ

A & mamillæ exsiccatae lac Isaac præberent:
non erat naturæ opus, ut sine viro Ma-
ria Virgo conciperet, ac sine corruptio-
ne Salvatorem universorum pareret. Sa-
ram in senectute Deus matrem effecit; &
Mariam etiam post partum Virginem red-
didit. Angelus in tabernaculo ad Patriar-
cham dixit: Isto jam tempore nascetur Saræ
filius. Angelus autem in Bethlehem di-
xit ad Mariam: Ecce filium paries, gra-
tia plena. Risit Sara, suam considerans
sterilitatem, mortificationemque cernens;
verbis minus credebatur: quomodo fiet,
inquit, istud, quum ego & Abraham
inertes simus atque inepti ad fructum
producendum? Dubitabat Maria, su-
am respiciens virginitatem, ejusque signa-
cula indissolubilia retinens: quomodo
enim, inquit, istud fiet mihi, quum
C virum non cognoscam? nova quippe &
inaudita erat promissio: sed qui præter
spem Saræ concesserat Isaac, ipse se-
cundum carnem ex Virgine natus est.
Supra modum erant læti Abraham &
Sara, nato Isaac, sicut dixerat Deus.
Gaudio quoque perfundebantur Maria &
Joseph, ob natum Jesum, sicut dixerat
Gabriel. Largiter fontes lactei ex ea quæ
ætatem excellerat, in os Isaac influebant:
D abundanter etiam Virginis mamillæ lac ei,
qui universa pascit, subministrabant. Quis
dixisset Abraham, quod filium Sara in sene-
ctute lactatura esset? (clamavit sterilis.)
Quis dixisset hominibus: Virgo sum,
& partum edo, ac lacto? (dicebat Ma-
ria.) Non propter Isaac risit Sara;
sed propter natum ex Maria. Et sicut
Joannes præ lætitia exultavit in ute-
ro: ita suo risu Sara gaudium signi-
ficavit. Adolevit puer, & aliorum
adolescentulorum ætatem suo juvenili æta-
tis flore superavit. Speciosus atque
decorus erat, virtutes animæ pulchritu-
dine corporis adaugens, & in quacum-
que re parentibus suis jucundus. Qui-
cumque liberos habetis, hunc imitari stu-
dete. Quàm gaudet pater cernens luden-
tem puerum: aut potius quomodo gaudet
E conspiciens puerum proficientem, studio-
sumque esse disciplinarum?

Sed dum hæc cernebat Abraham, læ-
tabatur: interim vero gravis ipsi illata est
tentatio atque probatio: ut pateret, cui plus
tribueret, naturæ inclinationi, an divino
amori. Hujus ergo tentationis rigorem, ca-
rissimi, dum enarro, plane contremisco &
obstupesco. Compellat enim rursus Abra-
ham Deus, eumque suo vocat nomine di-
cens: Tolle filium tuum unigenitum, quem di-

Gen. 18.

Luc. 1.

Luc. 1.

Gen. 22.

ligis Isaac, & offer eum in holocaustum super unum montium, quem dixerō tibi. Quum primum autem dixit ipsi: Abraham, Abraham; promptissime obtemperavit, meliorem atque utiliore gratiæ accessione sperans, prorsusque exspectans, ut vel nuptiis eum copularet, aut thalamum constabiliret: ut tandem benedictio in semine ejus multiplicetur, sicut promissum erat ipsi. Caterum perdiscamus quæ sermoni sunt appositæ: Tolle filium tuum unigenitum, dilectum tuum. Vides stimulos sermonis? quo pacto patrem compungat, & quomodo naturæ flammam refoveat ac sublevet? tum etiam quo pacto patris amorem erga filium excitet, unigenitum simul, & carissimum eum appellans: ut hujusmodi nominibus amor in illum refluens, voluntatem tentaret: & offer illum in holocaustum super unum montium, quem dixerō tibi. Num qua ratione affecti estis his auditis? quomodo non hac narratione doletis quicumque patres estis, & affectionem erga filios aperte à natura didicistis? nostis enim, nostis, inquam, quomodo pater auribus exceperit, ut filium suum mactaret unigenitum. Quis non ejusmodi consternatus fuisset voce? quis non subito faciem avertisset? quis non illico ad hujusmodi mandatum resiliisset, aut mori potius, quàm sermonem ejusmodi suscipere maluisset? aut quis in eum jus naturæ non allegasset, patrociniūque sui non suscepisset, sic contra prætendens: Cur ista imperas, o Domine? Cur hanc adeo atrocem emit- tis vocem? Ideone patrem voluisti me facere, ut me filii repente interfectorem efficeres? ideo dulcedinem gustare fecisti doni, ut me fabulam toti mundo redderes? Propriisne manibus ego meum jugulabo filium? & sanguinis affinitate dexteram contaminans, filii necator evadam? Siccine ista jubes? itane talibus oblectaris sacrificiis? mandas carissimum occidere filium, à quo sperabam sepeliendam Saram? Talemne in ipso construam thalamum; dic mihi? talem nuptiis parabo lætitiā; ut in ipso accendam non lampadem sponsalitiam, non lumen risus ac gaudii, sed parentationis ignem? Anne coronam capiti imponam? anne choros canentium & saltantium super his instituiam? numquid pater, sicut dixisti, ero gentium, qui ne uno quidem dignus habitus fui filio?

At nihil ejusmodi contra protulit vir justus: sed obediens factus, quovis igne ardentiorē excitavit caritatem,

A καὶ ἀνένεγκε αὐτὸν θυσίαν ἀφ' αὐτοῦ ἐφ' ἐν τῷ ὄρεϊ, ὡς ἂν σοι ἐγὼ εἶπω· ὅτε ὃ εἶπεν αὐτῷ ὁ, Ἀβραάμ, Ἀβραάμ, πρὸθύμως ὑπήκουσε, χρηστέραν προδοκῶν προσηνέως τῆς χάριτος, πάντως ἐκδεχόμενος ἢ γάμον σωματόσας, ἢ πῆξαι θάλαμον, ἵνα εἰς πέρας ἔλθῃ ἢ ἐπὶ τῷ σπέρματι δόλογία, καὶ πληθύνῃ, καθὼς ἐπηγγέλατο. ἀλλὰ καταμάθων τὴν προσηνέαν τῷ λόγῳ. λάβε τὴν μονογενῆ τὴν ἀγαπητὴν τὴν υἱὸν σου· ὅρας κέντρα τῷ λόγῳ; πῶς κεντᾷ τὴν πατέρα, ὅς πῶς ἀναρρίπτει τὴ φύσεως τὴν φλόγα; πῶς ἐγείρει ὁ φίλτρον τῷ πατρὸς πρὸς τὸν παῖδα, μονογενῆ προσφών ἅμα τῷ ἀγαπητῷ, ἵνα ἀφ' αὐτῶν ὀνομάτων τὸ φίλτρον πρὸς αὐτὸν ἀναζέσῃ δοκιμάσῃ τὴν γνώμην; καὶ ἀνένεγκε αὐτὸν εἰς ὀλοκαύτωσίν μοι ἐφ' ἐν τῷ ὄρεϊ, ὡς ἂν σοι ἐγὼ δείξω. ἄρα τί πεπόνθατε ταῦτα ἀκηκοότες; πῶς οὐκ ἰλιγγιάσατε ἐν τῷ διηγήματι, ὅσοι πατέρες ἐστέ, καὶ τὴν οὐκ τὴ φύσεως φοβῶν πρὸς τὴν υἱὸς σαφῶς ἐδιδάχθητε; οἴδατε γὰρ, οἴδατε ὁ, πῶς πατρὸς ἀκοὴ ὑποδέδεκεν σφαιρὶ μόνον υἱὸς υἱῶ. τίς οὐκ ἂν ἔξεπλάγη πρὸς τὴν πιαστικὴν φωνὴν; τίς ὃ οὐκ ἂν ἀπέσπρην ὁ δεινὸς ὁ πρὸς ὁπῶν; τίς οὐκ ἂν εἶλατο αὐτὸς τῷ πρὸς ἀνταγῶν μᾶλλον ἀποθανεῖν, ἢ τὸν λόγον δεξασθαι; ἢ τίς πρὸς αὐτὸν οὐκ ἂν ἐδύνατο λογισθῇ, τὴν φύσιν σιωπήγορον ἔτω πρὸς σάμῃ; τί ταῦτα προσέταξας ἡμεῶν, ὡς δέσποτα; τί ὃ τὴν ἀλλοτρίαν ταύτην ἀφῆκας φωνὴν; ἀφ' αὐτῶν πατέρα ἠδέλῃσας ποιῆσαι, ἵνα παροκτῶν ἀδρόον ἀπογνάσῃ; ἀφ' αὐτῶν ἐγευσας τὴν γλυκεῖαν δωρεάν, ἵνα μὴ με παντὶ τῷ κόσμῳ ἀναδείξῃς; ταῖς χερσὶ ταῖς ἐμαυτοῦ κατασφάζω τὴν παῖδα; καὶ συγγενεῖα ἅματος μολύνω τὴν δεξιάν, παροκτῶν ἡρώμα; ἔτω ταῦτα κελόεις, καὶ ἔτως ἐπιτέρπη ταῖς πιαστικαῖς θυσίαις; προσάτης ἀποκτεῖναι τὸ φίλτρον υἱὸν, ὑφ' ὃ προσεδόκησα σὺν Σάρρᾳ παρῆσθαι; ποῖον αὐτῷ πῆξαι τὸν θάλαμον, εἰπέ μοι; πιαστικὴν ἀφροσύνην γάμῳ πρὸς σφαιρῶν; ἀνάψαι τε ἐπ' αὐτῷ τὸν λαμπάδα νυμφῶνος, καὶ φῶτα χαρμοσύνης, ἀλλὰ πῦρ ὀνταφίον; ἄρα σφαιρῶσμαι; ἄρα πασὸν πῆξομαι; ἄρα χοροστασίας ἐπὶ τῶν στήσομαι; ἄρα πατὴρ ἔσομαι, ὡς περ εἶπας, τὸ ἐδιδόν, ὁ μὴ ἀξίωτος μηδὲ τῷ ἐνὸς πατρός.

Ἀλλ' ὁ δὲ τῶν ποῖων ἀντεῖπεν ὁ δεινός· ὑπήκουος ὃ γεγονώς, σφοδρότερον τοῦ πυρός

ρὸς ἀνῆλθε τὴν ἀγάπην, ὅζυτερον ἔξίφης ἐποί-
 ησε τὴν πόδον. ὅν αὐτῷ γὰρ ἐπέμε τὰς δεσμὰς
 τὴ φύσεως. καὶ δάσῃ ἡ γεῶδες, ὃ ἄχθος τὸ
 συμπάδους ἀφ' ἐδέσεως λιπὼν καὶ ἀποδυα-
 μνος. ὅλον ἑαυτὸν παρδύμως ἐκδέδωκε, καὶ ἔ-
 παροσάγματος ἡ κατασφάξαι τὴν ὕον. ἀλλ' ὁδὲ
 τῇ γαμετῇ περὶ τὰς τι εἶπεν, ὅτι ἀνεκοινώ-
 σατο, σφοδρὰ χρησίμως ποιῶν. ἀναξιοπίστον
 γὰρ καὶ ἀσύμφορον αὐτῷ εἰς συμβεβλῶν ὃ θῆλυ
 ἀφ' αὐτοῦ ἀμνος. ὁδὲν γὰρ σωλυέγκειν, ἀλλὰ
 καὶ κατέβλαψεν τὴν Ἀδὰμ δεξάμενον τὴν συμ-
 βεβλῶν τὴν Εὐας. ἵν' οὖν μή τι πάθῃ γυναικῶ-
 δες ἢ Σάρρα, μήτε, οἷον μητέρα εἰκός, ὁδυ-
 ρομένη, ὃ σφοδρὸν καὶ ἀκραιφνὲς τὸ πρὸς Θεὸν
 ἀγάπης ἐπικλᾶσθαι ὅν αὐτῷ, ἔσπευσε λα-
 δεῖν αὐτήν. ποία γὰρ θρῆνκα δὲ ἐχρήσατο
 Σάρρα, ἢ πρὸς αὐτὸν τὴν παῖδα, ἢ τὴν τὰς
 πατέρα; τί ὃ ὅτι εἶχε θρῆνκα, τὴν ἑαυτῆς
 ὕον βλέπουσα πρὸς τὴν σφαγὴν βιάως ἐλκό-
 μενον; πῶς ἔπειθευσα, τῆς ἑαυτῆς ἀγ-
 κάλαις σφοδρῶς πεπλακῆσα, ἀνθεῖλκε πρὸς
 ἑαυτῇ; οἷοις δ' αὖ ἐχρήσατο λόγοις πρὸς τὴν
 Ἀβραάμ, καὶ ὁλοφυρομένη γοερὸν ἀνέκραξε;
 φείσασθαι, φείσασθαι τὴν φύσεως, φείσασθαι πατρός, ὡς
 Ἀβραάμ, φείσασθαι. μὴ γὰρ τῷ βίῳ πονηρὸν
 διήγημα. μονογῆνός μοι ὁ πόκος, ἔτός μοι
 πρῶτος ὑπάρχων, αὐτὸς πρῶτος καὶ ὑψέρος ὅν
 ὠδῶσιν ὁ Ἰσαάκ. μὴ τέμης τὴν ἑνὰ βότρυον,
 ὃν ἐκαρποφορήσαμεν, ὅτε λοιπὸν ἐκ τῶν ὄρων
 ἡξάμπελοι γεγόναιμεν. μὴ διερίσῃς ἑνὰ σάχυν,
 ὃν ἐκαρποφορήσαμεν, ἀποτομίας δρεπάνῃ, τὴν
 ἡμῶν βλαστήσαντα τὴν ἀφ' ἡμῶν νεκρώσεως.
 μὴ σιωπῇ βακτηρίαν, ἐφ' ἧς ἐπαιζόμεθα.
 μὴ κλάσῃς ἡμῶν τὴν ῥάβδον, ἐφ' ἧς ἀναπαύο-
 μεθα. μὴ τυφλώσῃς τὸν ὀφθαλμὸν, ὃν οἱ δύο
 κεκτῆμεθα. μὴ ἄρῃς τὸ μνημόσυον ἡμῶν ἐκ
 τῆς ὑπὸ ἔρανόν. μὴ τὴν ἄρνα, ὃν ἔχομεν, κα-
 τασφάξῃς ὡς πρόβατον. μὴ ἄρῃς τὴν χαρὰν
 ἡμῶν, καὶ πληρώσῃς ἡμᾶς θρήνην. τίνα ὅτι
 τὴν τραπέζην μὲν τῶν ὀφόμεθα; τίς ὀνομάσῃ
 μητέρα; τίς θεραπεύσῃ τὴν γῆρας; τίς πε-
 τελεῖ θανόντας; τίς πάφῃ χῶσθαι τὸ σῶμα; τίς
 σώσῃ τὸ μνημόσυον τῶν ἀτέκνων λοιπόν; ὅρας
 ὃ καλὸς ἔστιν νῆς, ὃ ἀνδρὸς τὸ νεότητος. ὁδὲ καὶ
 ὅν ἐχθρῶν βλέπων, πάντως αὖ κατηλέσας.
 ἔτός μὲν τὴν μικρὰς βύχης ὁ καρπὸς ἀποδέδωκε.
 οὗτος τὸν ἀφ' αὐτοῦ ὁ κλάδος ὑπολέλειπται. οὗ-
 τος ἔστιν ἡμῶν λείψανον. οὗτος γῆρας βακτηρία.
 οὗτος μόνος ἐλπίς ὅτι τὴν ἀνελπισίας ἡμῶν. Εἰ

A tem, acutioremque gladio amorem
 reddidit. Nam in ipso vincula præsci-
 dit naturæ: Et sicut quid terrenum,
 molestiam condolentis animi reliquit at-
 que deposuit, totumque se promte
 & alacriter tradidit. Et mandatum qui-
 dem acceperat de mactando filio; ve-
 rum ne uxori quidem hac de re
 quippiam dixit, neque cum ea rem
 communicavit, valde utiliter agens:
 B neque enim tutum, neque utile si-
 bi esse putavit, feminam in consi-
 lium adhibere. Nihil enim Adæ pro-
 fuit, imo obfuit consilium ab Eva
 susceptum. Ne ergo muliebrem ali-
 quam subiret passionem Sara, &
 ne, ut matrem verisimile est flen-
 tem esse facturam, vim ac sincerita-
 tem dilectionis erga Deum infrin-
 geret, ipsam celare contendit. Qui-
 bus enim Sara lamentis non esset
 usa vel erga ipsum filium, vel er-
 ga ejus patrem? Quid vero non
 fecisset, si proprium adspexisset fi-
 lium ad internecionem trahi? quo-
 modo non suis ulnis eum ante com-
 plexa, ad seipsam retraxisset? qui-
 bus ad Abraham usa non fuisset ver-
 bis? doloreque plena lamentabiliter
 exclamasset: Parce, parce naturæ:
 D parce filio, o Abraham: parce, in-
 quam: Et noli esse vitæ improbum
 documentum. Unigenitus mihi primus
 est: ipse primus & postremus in do-
 lore partus Isaac. Ne unicum abscin-
 das racemum, quem simul produximus;
 quando jam præ senio steriles & effœti
 eramus. Ne baculum confringas, quo
 sustentamur. Ne nostram frangas vir-
 gam, qua interquiescimus. Ne oculum
 excæces, quem ambo possedimus. Ne
 nostram tollas memoriam ex orbe ter-
 rarum. Ne agnum, quem habemus, velut
 ovem jugules. Ne nostrum auferas gau-
 dium, & luctu nos repleas. Quem in-
 mensa post hunc videbimus? Quis nomi-
 nabit matrem? quis senectutem nostram
 curabit? quis morientes nos obvolvet at-
 que componet? quis corpus nostrum se-
 pulchræ tradet? quis nostram memoriam
 servabit, quum deinceps filiis orbatī eri-
 mus? Vides pulchritudinem juvenis, ac
 florem juventutis: quam etiam si hostili ani-
 mo respiceres, omnino miseraberis. Hic
 longæ meæ precationis fructus exstitit.
 Hic successionis ramus relictus est. Hic
 familiæ ac generis sui reliquiæ. Hic se-
 nectutis baculus. Hic solus desperatio-
 nis nostræ spes est. Si gladium in-

guttur dilectissimi adasurus es, me primum interfice, maximamque mihi gratiam prestabis. Sit communis nobis tumulus, atque etiam commune monumentum. Communis pulvis corpus utriusque contegat. Communis mors sit sterilis, & ejus qui ex ea natus est. Communis inscriptio calamitates utriusque enarret. Non adspiciat Saræ oculus Abraham occisorem filii, neque occidi Isaac, patris manibus.

Hæc & ejusmodi verba dixisset Sara, si dilectissimum filium neci tradendum cognovisset. Ideoque Abraham nihil talium recensuit ipsi, ut in nullo impediret opus quod præ manibus habebat. Imposuit filio struem lignorum: quoniam & Salvator suam portavit crucem. Quum Isaac ad occisionem abiret, sequutus est eum asinus, ac pueri ejus: & dum Christus ad passionem venturus esset, ascendit super pullum, gentium vocationem declarans: sequebantur vero ipsum etiam discipuli ejus: bravia tenentes, & Hosanna clamantes. Isaac ligna deferens, in montem ascendebat, ut immolaretur instar innocentis agni: & Salvator crucem portans, in calvarie montem exhibat, ut pro nobis tamquam agnus immolaretur. Quum gladium hic contemplaris, lanceam mihi considera. Dum aram cogitas, calvariam mihi perpende. Dum lignorum congeriem cernis, crucem animadvertite. Dum ignem specularis, amorem ac desiderium mihi cogitatione complectere. Et dum ovem duobus hærentem cornibus in virgulto Sabec contueris, Christum agnum Dei duabus in cruce manibus pendentem respice. Plantam Sabec, remissionem seu liberationem interpretantur; dimisit enim ac liberavit à cæde filium senis: crucem designans, quæ mundo remittit peccata eique vitam præbet. Aries in virgulto Sabec suspensus, mystice solum liberavit Isaac: at Agnus Dei in Cruce suspensus, mundum à morte & ab inferno liberavit. Avulsus est Isaac à pueris suis, quum in montem moriturus ascenderet: & Christus avulsus est à suis discipulis, nostra causa ad inter necionem venturus. Reliquit pueros Abraham justus, nequis eorum impedimento esset à sacrificio; assumptumque Isaac, solum solus deducit, ignem, gladium, & ligna secum ferentes.

Verum quid Isaac? dulcissima voce

Α μέλαις ὠθεῖν ὃ ξίφος εἰς τὸ λαμὸν τοῦ φιλά-
της, ἐμὲ πρῶτον ἀπώπτενον. μεγίστην μοι
χάριν δίδως· κοινὸν θάνατον ὃ χάσμα, καὶ ὃ
μνημεῖον αἷμα κοινόν· κοινὴ κόνις καλυφάτω τὸ
ἀμφοτέρων ὃ σῶμα· κοινὸς θάνατος θάνατον
τῆς σφαίρας καὶ τοῦ Ἰσὺ αὐτῆς· κοινὴ σήλη διηγά-
τω τὰ πᾶσα τῆς ἀμφοτέρων. μὴ ἴδῃ Σάρρας
ὄφθαλμός τ' Ἀβραὰμ παρορκοῦν, μηδὲ πα-
ρορκοῦνόμενον χερσὶ πατρὸς τ' Ἰσαὰκ.

Ταῦτα ἔτι τοιαῦτα ἐποίησεν ἂν ἡ Σάρρα,
εἰ ἔγνω τὸ φίλπατον μέλλοντα σφαιριάζειν. Ἀλλ'
τῷτο ὁ Ἀβραὰμ ὁδὸν τέτων εἶπεν αὐτῇ, ἵνα
μηδὲν ἐμποδίσῃ ὃ ἐν χερσίν. ἐπέθηκε τῷ
πατρὶ τὰς χεῖρας τῆς ξύλων. ἐπαθὴ καὶ ὁ
σωτὴρ τὸ σαυρὸν ἐβάσταξε. μέλλοντος τοῦ Ἰσαὰκ
ἐρχεσθαι πρὸς τὴν σφαγὴν, ἠκολούθη ἡ ὄνος
C ἔτι οἱ παῖδες οἱ τέττα· ἔτι μέλλοντος τοῦ Χριστοῦ
πρὸς ὃ πᾶσος ἐρχεσθαι, ἐπέθηκε ἐπὶ τῷ σῶματι
δηλῶν τῆς ἐθνῶν τὴν κλησίαν. ἠκολούθη αὐτῷ
ἔτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὰ βραβεῖα κρατύντες, καὶ
ὡσαννὰ κράζοντες. βασιλεύων ὁ Ἰσαὰκ τὰ ξύλα
ἀνιέρχεται εἰς τὸ ὄρος τυθῆναι ὡς ἀρνίον ἀνακόν·
βασιλεύων καὶ ὁ σωτὴρ τὸ σαυρὸν ἀνιέρχεται ἐν
κρανίῳ τυθῆναι, ὡς ἀμνὸς ὑπὲρ ἡμῶν. τὴν
D μάχαραν θεωρῶν ἐνόησε μοι τὸ λόγχιον· τὸ
βωμὸν κατανοῶν, σκοπεῖ μοι ὃ κρανίον· καὶ
τὰς χεῖρας βλέπων, κατανοεῖ τὸ σαυρὸν. καὶ
ὃ πῦρ θεωρήσας, λογίζε μοι τὸ πόθον. βλέ-
πε καὶ ὃ πρόβατον ἐκ τῆς δύο κεράτων κρα-
τέμενον ἐν φυτῷ, τῷ λενοιδίῳ, σαβέν· βλέ-
πε μοι καὶ τὸ Χριστόν, τὸ ἀμνὸν τὸ τοῦ Θεοῦ,
ἀπὸ τῆς δύο χειρῶν κρατέμενον ἐν σαυρῷ. ὃ
E φυτὸν ὃ τὸ σαβέν ἀφροῖν ἐρμυλῶναι (ἀφῆκε γὰρ
τὸ σφαγῆς τὸ πᾶσα ἔτι κέρτος) τὸν σαυρὸν προ-
σημαῖνον τὸν ἀφέντα τῷ κόσμῳ τὰς ἀμαρτίας
αὐτοῦ, ἔτι ζῶντι πᾶσιν ὁ κρὶς ἐν τῷ φυ-
τῷ κρεμνόμενος τὸ σαβέν, μυσικῶς τὸν Ἰσαὰκ
μόνον ἐλυτρώσατο· ὃ ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ κρεμα-
σθεὶς ἐν τῷ σαυρῷ, ἐρρύσατο τὸν κόσμον ἐκ
θανάτου καὶ αἵτου. ἀπεπαύθη Ἰσαὰκ ἀπὸ τῶν
F τέκνων αὐτοῦ, μέλων ἐπὶ ὃ ὄρος ἐρχεσθαι εἰς
θάνατον· ἀπεπαύθη καὶ Χριστὸς ἐκ τῆς μα-
θητῆς αὐτοῦ, μέλων ἐπὶ τὴν σφαγὴν ἐρχεσθαι
ὑπὲρ ἡμῶν. κατέλειπε τοὺς παῖδας ὁ δικαίος
Ἀβραὰμ, ἵνα μὴ τις πρὸς αὐτῷ ἢ ἐμποδι-
σμός ποῦς τὴν ἱεουργίαν· καὶ λαβὼν τὸν Ἰσαὰκ,
μόνος μόνον ἀνάγει, πῦρ, μάχαραν, καὶ ξύλα
σωεπιφερόμενος.

Ἀλλὰ τί ὁ Ἰσαὰκ; τῇ γλυκυτάτῃ φωνῇ
προσκα-

προκαλεῖται καὶ λέγει· εἰπέ, φησὶν, ὦ πάτερ, ἰδοὺ δὲ πῦρ καὶ τὰ ξύλα, ποῦ δὲ τὸ πρόβατον δὲ εἰς ὁλοκάρπωσιν; πάλιν φωνὴ ἔτι πατρὸς δριμύτως ἀπλάγχνα πατρὸς· πάλιν ἄλλος πρᾶσμός ἐστιν αὐτὸν φοβερός· πάλιν ἄλλη βία· σκωδῶν τὸν δίκαιον ὅτι ἐλάττω τὸ πρῶτον, ὅτι ἐφιλανθρωποτέρα· καὶ πῶς αὖ ἐκατεπλάγη δάκρυσι ὁ Ἀβραάμ, μηκέτι προσδοκήσας λοιπὸν πατὴρ ἀκῆσαι; καὶ λέγει τι γοερὸν, καὶ θρήνηδες φθέγγετο· ἀλλ' ἀτρεμῇ τῇ ψυχῇ, καὶ ἀκλινεῖ λογισμῷ ἐδέξατο τὴν φωνὴν ἔτι πατρὸς τὴν ἡδίστην· καὶ ἀνταποκρίνετο, καὶ λόγους μεταδίδοι· Ὁ Θεὸς ὅψετο, τέκνον, πρόβατον εἰς θυσίαν· εἶπε ὁ Ἰσαὰκ ἀρρύνων τὸν πατέρα τὸ ἐφῆ, εἶπε δὲ προφητεύων δὲ μέλλον ὁ Ἀβραάμ· ὅτι τῷ φθασαί σου δὲ τὸ προσαχθέντα τόπον, οἰκοδομεῖ τὸν βωμὸν, δὲ θυσιάσειον ἐτοιμάσει, μάχαρσιν ἀντρεπίσει, καὶ δὲ πῦρ, καὶ τὰ ξύλα ὁ πατὴρ ὡς πατρί· ἀπῆτο μὲν τέττα ἔτι ὁ πατὴρ, δὲ ὁ δὲ ἀντιπράττει ἡ φύσις πρὸς κώλυμα· ἔξεδωκεν ἑαυτὸν ὁ Ἰσαὰκ τῷ πατρί, ἵνα χρησθῇ αὐτῷ καθ' ὃν νόπον βύλην· τίνα πρῶτον θαυμάσω, ἢ τίνα καταπλαγῶ; ποῖον βόπον σέφανον πλέξω τὸ ἐγκωμίων; τὸν ἐπὶ τὸν φίλτατον χεῖρας ἐπιβαλόντα ἄλλ' τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπην καὶ ἀνοίαν, ἢ τὸν μέχει θανάτου πατρί ὑπακῆσαντα, καὶ ἑράνιον σφαγῶν πρὸ αὐτοῦ δεχόμενον; ὁ μὲν γὰρ τὴν φύσεως ὑπερῆρεν ἑαυτὸν, ἔτι Θεὸς τὴν ἐντολὴν τὴν φύσεως προτιμῶν· ὁ δὲ μέχει θανάτου ὑπήκουσε τῷ πατρί, χεῖρον θανάτου εἰδὼς δὲ λυτῆσαι πατέρα.

Εἰς τὸν δὲ Ἀβραάμ λαβὼν δέσμιον πατέρα, καὶ νάρκει τὴν χεῖρα, ὅτι ἔξισατο τὸν νότον· ὁ δὲ εἶδον τέττα ἔτι πατρὸς τὰς εἰκόνας, ὅτι ἐποτε ἴχυσαν ἀδακρυτὶ παρελθεῖν, ὅτι ἐργῶς μοι τῆς τέχνης ὑπὸ ὅψιν ἀναγῆσθαι τῇ ἰσοείᾳ ταύτῃ σαφῇ κατανόησιν· πλησίον προέκειτο δὲ θυσιάσει· εἰς ὃν Ἰσαὰκ, τῷ πατρί ἐπὶ γόνυ ὁκλάσας, ὡς ἐκπνέων τε ἔχων εἰς τὸ πῶς τὰς χεῖρας, κατόπιν δὲ Ἀβραάμ τὴν ἀγκυλὴν πατὸς· εἶτα τῇ μιᾷ χεὶρὶ τὴν κόμην πρὸς ἑαυτὸν ἔτι πατρὸς ἀνακλάσας, ἐπικύπτει πρὸς αὐτὸν, καὶ βλέπει δὲ πρόσωπον δὲ Ἰσαὰκ πρὸς αὐτὸν ἐλεεινῶς βλέποντος, δὲ τὴν πλυντὴν μόνοντος· καθ' ὅσον πλυσμένῳ ἔχων τῷ ξίφει τὴν δεξιὰν κατευθύνει τὴν σφαγῶν, ἀπῆται δὲ σώματος· ἡ δὲ πρὸς τῷ φάρυγγι ἢ ἀκμῇ δὲ ξίφους· ὡς ὡδῆσαι τὴν μάχαρσιν καὶ τὴν ἀπλάγχων αὐτοῦ, καὶ

τότε

A voce patrem compellans : Cedo, inquit, pater : Ecce ignis & ligna : ubi est ovis in holocaustum? Rursum vox pueri acriter afficit viscera patris. Rursum alia ipsum tentatio horribilis invadit. Rursum aliud tormentum virum justum corripit non priore minus, nec minus indulgentiæ plenum. Quomodo enim non consternaretur Abraham lacrymis, non amplius patris nuncupationem exspectans? non aliquid acerbum dicit, aut quid lugubre ac flebile eloquitur : verum intrepida mente, ac cogitatione immota, dulcissimam pueri vocem excepit, & vicissim respondet, verbaque miscet : *Deus videbit sibi ovem ad victimam holocausti, fili.* Aut puerum confirmans, hoc dixit Abraham ; aut futurum prænuncians. Quum autem pervenissent studiose ad præstitutum locum, aram ædificat, altare parat, gladium adornat & ignem, & ligna pater apponit filio. Apprehendit deinde filium pater, & nullum natura impedimentum objicit. Tradidit se ipsum patri Isaac, ut ipso quemadmodum vellet uteretur : sed quemnam primum admirabor, aut quem cum stupore magis suspiciam? quem primum præconiorum corona ornabo? Eum ne, qui manus in carissimum extendit filium, ob magnam in Deum dilectionem atque benevolentiam; an illum, qui ad mortem usque patri factus est obediens, celestemque jugulationem ab eo suscipere paratus erat? Ille enim se ipse supra naturam sustulit atque evexit, nihil prius antiquiusque divino ducens præcepto : ille autem usque ad mortem patri se obediens præbuit, morte pejus esse sciens, tristitiam atque molestiam patri inferre.

Deinde Abraham, accepto filio victo, non obtorpescit ei manus, non obstupescit mens. Quotiescumque sane pueri istius contemplatus sum imaginem, nunquam sine lacrymis præterire potui; præsertim dum efficax picturæ artificium demulceret animum, & perspicuam huic historiæ afferret cognitionem. Juxta altare procumbebat Isaac, coram patre in genua provolutus, ac manus retro circumactas habens, Abraham interim à tergo cubitorum curvaturam calcante. Deinde una manu comam pueri ad sese retorquens, intuetur ipsum, aspicitque faciem Isaac in eum miserabiliter respicientis, ictumque jam expectantis. Armatam autem gladio habens dexteram, intentat necem, corpus contingit, & jam gutturi acies gladii imminabat, ensēque in sua ipsius adigit viscera.

Porro

Genes. 22.

Genes. 22.

Genes. 22.

Porro tunc divinitus audita vox est, quæ impetum retinebat, & opus impediēbat: *Abraham, Abraham*, dicens, *ne injicias manum tuam in Isaac: neque malum quid in filium tuum committas. Nunc enim vere cognovi, quod timeas Deum, & non peperisti dilecto filio tuo propter me.* Ecce aries colligatus est in planta Sabec, accipe, & offer illum, inquit, pro Isaac, ut certior fias, quod susceperim ego sacrificium tuum, ardentem videlicet voluntatem. Admirati sunt Angeli, principatus & potestates, throni, dominationes, omnesque exercitus: obstupuerunt coeli, Sol, & Luna, & astrorum chori, super re adeo admirabili atque stupenda. Deus porro sola contentus fuit voluntate fidelissimi revera sanctique Abraham, & dixit ad eum: *Benedicens benedicam, & multiplicans multiplicabo semen tuum super terram, sicut astra cæli:* quia promte obedisti voci meæ, & studiose curasti adimplere mandatum meum. Deditque ex rupe ovem Deus pro puerulo, ad perficiendum Sacrificium. Non enim gaudet Deus occisis victimis, quæ cultro & fumo offeruntur ipsi: sed hostiam requirit à nobis viventem, sanctam, beneplacentem, ac rationabile obsequium, quemadmodum cunctos aperte admonet Apostolus, sciens quid Deo acceptum sit. Neque enim Deus volens pueri interfectorem efficere Abraham, jubebat ut filium offerret; verum ut cunctis habitatoribus terræ ostenderet, quod vehementer Abraham diligeret Deum: quia propter eum non pepercit Isaac, licet illum unigenitum parvulum dumtaxat haberet. Ideoque mysterium Deus magnum & admirabile ostendit Abraham: nam per sacrificium istud Sacerdos factus est, & in figura prophetam ipsum fecit; indicavitque ei Deus Altissimus, quod & ipse filium suum unigenitum pro mundo daturus esset, ut ab erroribus genus salvet humanum, Deus homo factus. Illud quippe significabat, quum ovem à Sabec pro Isaac dedit, ut offerretur in sacrificium. Nam quum futuri essent homines increduli, qui fidem non præberent partui Virginis Sanctissimæ, qua ratione potuerit sine virili contactu filium concipere, quasi fieri non posset; idcirco ex rupe arietem produxit, ut quod admirabile erat, ex hoc fidem acciperet; & quum quidquid voluntate ipsius divinitatis imperatur, subsistit protinus. Sicut ergo ibi solo verbo ovis in rerum naturam prodiit; ita & in Virgine Verbum caro factum est. Et quemadmodum ovis in planta ligata hærebat: sic etiam unigenitus in cruce clavis confixus pende-

Ibid.

Rom. 12.

A πότε δὴ θεόθεν ἡ φωνὴ ἐγένετο, τὴν ὀργὴν ἐπέχουσα, καὶ τὸ ἔργον κωλύουσα. Ἀβραὰμ γάρ, Ἀβραὰμ, μὴ ἐπιβάλης, φησὶ, ἡ χεὶρ τῷ Ἰσαὰκ, μηδὲ τί κακὸν πράξῃς εἰς τὸν υἱόν. νῦν γὰρ ἔγνω ἀληθῶς, ὅτι φοβῆται τὸ Θεόν, καὶ οὐκ ἐφείσω δι' ἐμὲ τῷ σὺ ἀγαπητῷ. ἰδοὺ κειὸς δέδεσθαι ἐν τῷ φυτῷ τῷ σαβέκ. λάβε καὶ ἀνεγκε αὐτὸν ἀντὶ τῷ Ἰσαὰκ, φησὶν, ὅπως πληροφωρηθῇς ὅτι προσεδέξάμην ἐγὼ τὴν θυσίαν, ἡ δερμὶς προάρεσιν. ἐδωμάς ἄγγελοι, ἀρχαὶ καὶ ἰερεῖς, δρόνοι, κυριότητες, καὶ πᾶσαι αἱ στρατιαί. Ἰξέστη ἔρανοι, ἥλιος δὲ σελλῶν, δὲ ἀσέρων χοροὶ ἐπὶ τῷ ᾠδῶδ' ὅξω θεάματι. ὁ δὲ Θεὸς ἠρέεσθαι μόνῃ τῇ προαρέσει τῷ πιστοτάτῃ ὄντως δὲ οἷς Ἀβραὰμ. καὶ ἔφησε πρὸς αὐτὸν, ἀλογαδὴν ἀλογήσω, καὶ πληθύνων πληθύνω τὸ σπέρμα σου ἐπὶ τῇ γῆς, ὡς τὰ ἀστρά τ' οὐρανοῦ, ἐπειδὴ ὑπήκυσας τῆς φωνῆς μου προθύμως, καὶ ἑσπευσας πληρῶσαι τὸ πρόσταγμα τὸ ἐμόν. καὶ ἔδωκεν ὁ Θεὸς πρόβατον ἐκ τῆς πέτρας ἀντὶ τῆς παιδαίης, τελέσαι τὴν θυσίαν. ἔγὼ ἤδετα Θεὸς ἐπὶ νεκρᾷ θυσίᾳ ἀλλ' ἐκείνης ἡ κατὰ πρόσταγμα θυσίᾳ αὐτῷ, ἀλλὰ θυσίαν ζῶσαν, ἀγίαν, διάρρετον, ἡ λογικῶς λατρεῖαν ἐπιζητεῖ πρὸς ἡμῶν, καὶ ὡς ὁ ἀπόστολος ᾠκεῖ τῶν ᾠδῶν, σαφῶς ἐπιστάμενος τῷ τῷ διάρρετον τῷ Θεῷ. ἔγὼ δὲ δέλων ὁ Θεὸς παροικῶν ποιῶν τὸ Ἀβραὰμ, ἔλεγεν ἀνεγκεῖν τὸν υἱόν, ἀλλ' ἵνα δείξῃ πᾶσι πῶς τὸ κόσμον οἰκεῖν, ὅτι σφόδρα ἠγάπα τὸν Θεόν ὁ Ἀβραὰμ, ὅτι οὐκ ἐφείσατο δι' αὐτὸν τῷ Ἰσαὰκ, καὶ τοὶ μονοθεῖς ἔχων τὸ παιδάριον. διὸ καὶ μυστήριον ὑπέδειξεν ὁ Θεὸς ὡς φίλῳ τῷ Ἀβραὰμ μέγα καὶ ᾠδῶν. ἀλλὰ γὰρ τὸ θυσίας ἱερῶς ἐλάτρευε, ἐν τῷ τῷ τύπῳ αὐτὸν προφήτῳ ἐποίησε. καὶ ἐγνώρισεν αὐτῷ ὁ Θεὸς ὁ ὑψίστος, ὅτι μέλει καὶ αὐτὸς τὸν μονοθεῖν υἱὸν διδόναι ὑπὲρ τοῦ κόσμου, ἵνα σώσῃ ἐκ τῆς πλάνης τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων Θεὸς ἐνανθρωπήσας. τῷ γὰρ ἐσήμασεν, ἀντὶ Ἰσαὰκ δεδωκὸς πρὸς αὐτὸν ἐκ τῆς σαβέκ ἡμεῖς εἰς θυσίαν. ἐπειδὴ γὰρ ἔμελλον οἱ δύσπιστοι ἀνθρώποι ἀπιστεῖν τῷ τοκετῷ τῷ ἀγίῳ πρὸς θεόν, ὅπως αὐτὸς ἠδυνάτο δίχα κοίτης ἀνδρικής κυφορῆσαι υἱόν, ὡς ἀμήχανον ὄν, ἀλλὰ τῷ τῷ πέτρῳ πρὸς γαγε τὸν κριόν, ἵνα τὸ παράδοξον ἐκ τῆς πισώσης, ὅτι βεβλήματι τῷ αὐτῷ θεότητος πᾶν τὸ προσεπὶ ὁμῶν ἀδείως ὑφίσταται. ὡς οὖν ἐμὲ ὁ λόγος πρὸς αὐτὸν ὑπέσχετο, οὕτως ἐν τῇ παρθένῳ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο. καὶ ὡς περὶ τὸ πρόβατον ἐν τῷ φυτῷ ἐδέσθαι, ὅπως ὁ μονοθεὴς ἐν σαρκὶ κατέβη λῶσθαι.

λώθη. Ἀγ' τὸτο εἶσα ὁ Ἡσαΐας λέγων· Ὡς ἂν
 παρὰ τὸν ἥχον ἐπὶ σφαγῶν ἄφρονος· πάλιν
 ὁ Κύριος Ἰσραήλ ἐλεῖ· Ἀβραὰμ ἐπεθύ-
 μα ἦ ἡμέραν μὴ ἰδεῖν, καὶ εἶδε ἔχ' ἡμέραν,
 τὴν ἧ πατρὸς δηλαδὴ ἐν τῷ τύπῳ Ἰσαὰκ,
 ἐν ὅρῳ τῷ ἀγίῳ. ὁλοκληρῶς ὁ Θεὸς προτυπώ-
 σας ἡμῖν πάντα τὰς σωτηρίας ἐν ταῖς ἀγίαις
 γραφαῖς, καὶ ἐλθὼν ἐπλήρωσε τοὺς λόγους τῶν
 προφητῶν, καὶ ἀνῆλθεν ἐν δόξῃ πρὸς τὸν αὐτὸν
 πατέρα, ἵνα ἐν παντὶ τόπῳ προσκυνώμεθα τῷ
 πατρὶ σὺν υἱῷ καὶ τῷ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶ-
 νας. Ἀμήν.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΛΟΓΟΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΡΟ-
 ΦΗΤΗΝ ΔΑΝΙΗΛ, ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΟΥΣ
 ΑΓΙΟΥΣ ΤΡΕΙΣ ΠΑΙΔΑΣ. ΚΑΙ
 ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΛΕΓΟΝΤΑ, Ο ΚΑΙΡΟΣ
 ΠΟΝΗΡΟΣ ΕΣΤΙ, ΣΩΘΗΝΑΙ ΟΥ
 ΔΥΝΑΜΑΙ.

Φερε δὴ, ἀπονεύμεθα τὰ κατὰ τὸν προ-
 φῆτῳ Δανιὴλ καὶ τοὺς ἀγίους παῖδας.
 Οἱ ὅσοι ἔτι ὑπῆρχον ἐν ταῖς ἡμέραις, ἐν αἷς
 παρέδωκε Κύριος τὴν Γερουσίαν, ἡ ἀμαρτιῶν
 ἡ λαὸς, εἰς χεῖρας Ναβουχοδονόσορος βασιλέως
 Βαβυλῶνος. Προσεῖχον ὁ ἑαυτοῖς ἀσφαλῶς,
 ἐν νεότητι ἡλικίας· ὅθεν ἐν τοσούτοις ποικίλοις
 πειρασμοῖς καὶ θλίψεσι, δόκιμοι ἀνεφάνησαν.
 Οἷος δὲ πόντος ἀπὸ πᾶσι ἐν τῇ συγχύσει τῇ
 θνητῇ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἀχμαλωσίᾳ οἱ θεοφιλεῖς
 ἔτι παῖδες, πρῶτον μὲν θεοσάμνοι τὸν ἐπιλεκ-
 τὸν λαὸν ὑπὸ Ἀσσυρίων ἀνηλεῶς πορνοῦμενον;
 Φοινὴν γὰρ Ἰερემίας· πρὸς ὅσον Ἰερὲως οὐκ ἔλα-
 βον, πρεσβυτέρῳ οὐκ ἠλέησεν· ἀρχόντες ἐν χερ-
 σὶν ἐκρεμάσθησαν, καὶ νεανίσκοι ἐν ξύλοις ἠδύ-
 νησαν· καὶ τὰ ἐξῆς. Καὶ θεωρῶντες τὴν ἀγίαν πό-
 λιν ὑπὸ ἀνόμων ἐρημικηθῆναι, καὶ τὸ ἅγιον
 πνεῦμα καταφλεχθῆναι, καὶ τὰ ἅγια σκεῖν ὑπὸ
 ἀνόμων χερσὶν ψηλαφώμενα, ἔτι ἐν εἰδωλείοις
 ἀνατιθέμενα, καὶ τοὺς παρρησίαν ἐν πέδαις
 σιδηραῖς δεδεμένους, οὐκ ἀπέστη εἰς τὰ ὀπίσω
 ἡ καρδία αὐτῶν, ὅς κατελάλησεν ὁ Θεός, οὐκ
 ἐδίσατο· καὶ τὸ πᾶν λέγει· Ἰδοὺ αὐτὴ ἡ
 κακία τῶν Κυρίων· τί ἡποκρίσεται Κύριος ἐπὶ
 ταῖς ἡγοῖς λοιπὸν ἐν τῇ ἀχμαλωσίᾳ· ἀφ-
 ἑλκεῖ αὐτοὺς κάματος ἀμέτρος ἐν τῇ ὁδοποιίᾳ·
 ἡποκρίσεται κακουχίαν καὶ γυμνότητα ἔτι λιμὸν,
 ἀφ' ἧς μὴ ἀλισγηθῆναι τοῖς ἀδελφείοις. Εἶτα
 ἦλθον εἰς Βαβυλῶνα· ἀφ' ἧς αὐτοὺς ἔπε-
 ρος

bat. Propterea clamat Isaias, dicens: *Isai. 53.*
sicut ovis ad occisionem ductus est, sine voce.
 Rursus autem Dominus dicebat ad Ju-
 daeos: *Desiderabat Abraham videre diem*
meum, & vidit, & gavisus est: diem sci-
Joan. 8.
licet passionis in figura Isaac, super mon-
tem sanctum. Benedictus Deus, qui cun-
cta nobis ad salutem praefiguratur in scri-
pturis sanctis, veniensque, sermones
implevit Prophetarum, & in maiestate
ad suum ascendit Patrem: ut omni in
loco adoremus Patrem cum Filio & Spi-
ritu sancto, in secula. Amen.

EJUSDEM SERMO IN DANIELEM
 PROPHE TAM, ET IN SANCTOS
 TRES PUEROS. ET IN EUM QUI
 DICIT: TEMPORA MALA SUNT,
 SALVARI NEQUEO.

Age jam, contemplemur Danielis Pro-
 phetae, & sanctorum Puerorum gesta;
 quales hi sancti exstiterint in diebus illis,
 quando tradidit Dominus civitatem Hieru-
 salem propter peccata populi in manus Na-
 buchodonosor Regis Babyloniae. Attende-
 runt autem hi sibi ab ineunte aetate tuto:
 quare & in tantis adeoque variis periculis
 atque vexationibus probi sunt reperti. Cu-
 jusmodi enim non exantlarunt labores in
 confusione facta in illa captivitate, pueri
 illi adeo pii ac Deum amantes? Et primum
 quidem spectantes electum populum ab
 Assyriis ita crudeliter divexari: ait quip-
 pe Hieremias: *Faciem sacerdotis non susce-*
perunt, senis non miserti sunt: principes ma-
nibus suspensi sunt, & pueri in lignis in-
firmati sunt: & quae sequuntur. Cernen-
tesque sanctam civitatem ab iniquis va-
statam, & Dei templum igne combu-
stum, & vasa sancta iniquorum mani-
bis contrectata, ac in idolorum fa-
nis reposita, prophetasque vinculis fer-
reis constrictos: non tamen ob hac
cor eorum conversum est retrorsum,
nec sunt obloquuti Deo, neque va-
cillarunt: sicut quidam alibi ait:
Ecce hoc malum a Domino est: quid am-
plius exspectabo a Domino? Postea ad-
huc captivi ducti, immensum per vi-
am coguntur subire laborem: dum
arumnas in ea varias cum nuditate pa-
tiantur, famemque tolerant, eo quod
se ab illicitis prorsus pollui nollent. Sub
hac in Babylonem ducti, aliud eos cer-
tamen

Thren. 4.

4. Reg. 6.

tamen manet. Fit electio selectissimorum puerorum, ut habet scriptura, inter quos connumerati sunt Daniel, Ananias, Azarias, & Misaël. Cæterum honestatis inimicus conspiciens neque in obsidione sanctæ civitatis eos se voluisse abstrahere a Domino, neque in via ut esu se contaminarent, illos inducere potuisse; in cor impii Regis se immittit, suadetque, ut per singulos dies Rex constituat eis annonam de cibis suis, & de vino unde bibebat ipse, sicque eos enutriet annis tribus, ut scilicet & per tyrannidem illos compelleret vesci cibis illicitis. Et vide hic malignitatem Draconis: quandoquidem non ad diem unum, neque ad mensem dierum constituit præfinitum tempus: verum ad tres usque annos prorogavit certamen, ut partim timore, partim temporis diuturnitate tandem substerneret amatores divini cultus. Verum hi neque in illo virilem suum animum deposuerunt, neque patriam legem erubuerunt, rogantes clanculum eunuchorum præfectum, ut ipsis legumina dentur ad vescendum, ne polluantur de mensa Regis, non timentes periculum, quod nisi paruissent, aut si repugnassent, imminabat. Deinde, licet princeps eunuchorum adduci nequiret, ut legumina ad vescendum suppeditaret; non tamen ideo a pietatis scopo recesserunt. Dominus enim glorificantes ipsum glorificat & magnificat; volensque ad illustriora adhuc certamina eos reservare, disponit ac præparat Amelsad, quem constituerat princeps eunuchorum super eos, ut daret iis sicut postulaverant. Et ut cognoscas Dei illud opus fuisse quod fiebat; comperti sunt & illustriores exteriori corporis forma atque aspectu, & in omni disciplina ac sapientia magis instructi præ omnibus iis qui vescebantur cibo regio. Quod si meticulosi aut impotentes animi fuissent, nonne huiusmodi usurpassent verba: Quid agendum fratres? nos constringit necessitas, comminationes mortis a rege intentantur: quid nobis per inobedientiam tormenta comparamus? Deo sic visum est, qui dum contuetur vim nobis illatam, etiam nobis transgredientibus propter necessitatem ignoscet. Extra patriam versamur, in servitutem redacti sumus, regionem nostram perdidimus propriis ejecti sedibus! quod si dura hac educatione morbo aliquo corripiamur, quis nostri curam geret, aut nos visitabit? Non præsto nobis erit pater, non fratres, non propinqui, à quibus solatium accipiamus in nostris angustiis: omnes ad egestatem & in servitutem redacti, apud gentem premimur alienam. Nullum plane secundis rebus utentem videmus, præter eos dumtaxat, qui sunt regiæ mensæ participes: quin

& nos

A ρος ἀγών. γίνεται ἐκλογὴ τῶν παιδαίων, καὶ τῷ Γραφίῳ, ἐν οἷς σωμαειθμεῖται Δανιήλ, Ἀνανίας, Ἀζαρίας, καὶ Μισαήλ. Ὁ οὖν Μισόκαλος, θεασάμενος ὅτι ὁδὸς ἐν τῇ πολιορκίᾳ τῇ ἀγίας πόλεως ἔχουσεν ἀποσῆσαι αὐτοὺς ἀπὸ Κυρίας, ὁδὸς καὶ τῇ ὁδὸν ἔπεισε μιαιροφάγῃσαι, εἰσέρχεσθαι εἰς τὴν καρδίαν τῷ ἀνόμῳ βασιλέως, ἵνα πείσῃ αὐτὸν, ὥστε ἐκτάξαι αὐτοὺς τῇ ἡμέρᾳ καθ' ἡμέραν ἀπὸ τῆς τραπέζης αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ οἴνου καὶ ποτῆος αὐτοῦ ἐκτρέψαι αὐτοὺς ἐκ τείας. ἵνα καὶ ἡ τυραννίδος πείσῃ αὐτοὺς τῶν ἀδελφῶν ἀπογεύσασθαι. Καὶ ὅρα κακοτεχνίαν τῷ Δράκοντος, ὅτι ἔτε πρὸς μίαν ἡμέραν, ἔτε ἕως μηνὸς ἡμερῶν ἔζησε τὴν πεινῶν δεσμίαν, ἀλλ' ἕως ἐπὶ τείας πρέτανε τῷ ἀνδρῶν, ἵνα τῷ φόβῳ καὶ τῷ χρόνῳ καταβάλῃ τοὺς ἐραστὰς τῆς ἀσεβείας. οἱ δὲ μὴδὲ ἐν τέτρῳ δειλάνδρῃσαντες, μὴδὲ ἐπαρχωθέντες τῷ πατρῷον νόμον, ἠξίαν ἀφανῶς τὸν ἀρχιδυνῆχον δοθῆναι αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ πρῶτου πρὸς τὸ μὴ ἀλισγηθῆναι τῇ τραπέζῃ τῷ βασιλέως, καὶ φοβηθέντες τὸν κίνδυνον τῆς ἀποκοῆς καὶ ἀντιθέσεως. Εἶπα τῷ ἀνδρῶν ἀπειθήσαντος πρὸς τὴν χορηγίαν τῶν σερμάτων, ὅτι ἀπέστη τῷ σκοπῷ τῷ φιλοθείας.

D Ὁ δὲ Κύριος, ὁ πρὸς δοξάζοντας αὐτὸν δοξάζων καὶ μεγαλύνων, εἰς λαμπροτέρους ἀγῶνας φυλάξαι αὐτοὺς βεβόησεν, ὡς οὐκ ἐθέλει τὸν Ἀμελσαδ, ὃν κατέστησεν ὁ ἀρχιδυνῆχας ἐπὶ αὐτοὺς, δοῦναι αὐτοῖς τὸ ἄγλημα αὐτῶν. Καὶ ἵνα γινώσκῃ, ὅτι ἔργον Θεοῦ ἐστὶν τὸ πρᾶττόμενον, τῶν ἐσθίωντων ἐν τῇ βασιλικῇ τραπέζῃ, καὶ ἐν τῇ χρηματικῇ σοφίᾳ καὶ ἐν τῇ ἔξω μορφῇ νύρεσθαι.

E λαμπρότεροι. Εἰ δὲ ἦσαν δειλάνδρῳι, ἢ διψυχοι, τέτοις ἀν' ἐχρήσαντο τοῖς λόγοις. τί ποιήσομεν, ἀδελφοί; ἀνάγκη ἡμῶς κατέλαβε, βασιλικὴ ἀπειλή ὅτι θανάτου; τί ἑαυτοῖς προξενῶμεν βασάνους ἡμῶν τῆς ἀπειθείας; Θεὸς ἔως πρὸς οὐκ ἐθέλει. ὅρα ὅτι αὐτοὺς τῷ βίῳ, ἐν πάχρῳ ὅθεν καὶ συγγνώσῃ ἡμῖν δι' ἀνάγκην ὡς ἀνομιῶν. ἐν ἀποικίᾳ ἐσμέν, εἰς δουλείαν κατεχόμεσιν.

F Θα, τῇ ἑαυτῶν χώρᾳ ἀπολέσαντες. Εἰ δὲ καὶ συμβῇ ἡμῖν μαλακία, ἡμῶν τῆς σκληραγωγίας, τίς ὁ ἐπιμελόμενος ἢ ἐπισκεπτόμενος; ὅτι ἔστιν, καὶ πατήρ, καὶ μήτηρ, ὅτι ἀδελφοί, καὶ ἡμεῖς ὑπάρχοντες, ὅς διωθήσονται φανῆναι ἡμῖν ἐν θλίψει. πάντες γὰρ ἄποροι, καὶ ἐν ἀλλοτρίᾳ γῇ, εἰς δούλους κατεχόμενοι. Οὐδένα αὐτῶν θεωροῦμεν διημερῶντα, ἢ μόνον τοὺς κοινωνήσαντας τῇ τῷ βασιλέως τραπέζῃ. ἡμεῖς δὲ καὶ θανόντες ὁδὸς

ὁδὲ παφῆς ἀξιώμεθα, ἀλλὰ κυσίοβρα ριφήσε) ἡμῶν τὰ σώματα. Ἀλλ' ὁδὲν τῶν ὀνειρόντων οἱ ὅ Θεὸς δοῦλοι, ἀλλ' ὁδὲ τὴ βρώσεως τὴ σπερμάτων κατεπιθυμιῶντες, ταύτῳ ἂν ἐπελέξαντο τὴ δίαιταν. ἀλλ' ἡμεῖς ἀγωνιζόμενοι ὅπως δύμῳ παθεῖν ὑπὲρ τὴ ἀληθείας. Σὺ οὖν ἀφαικνόν μοι τὴν δόξαν τὴ ἐμφορηθέντων τὴ βασιλικῆς τραπέζης καὶ τὴν δώδους οἴνου, καὶ ποιεῖν ὑπὲρ τὴ ἀληθείας μὴ βεληθέντων. καὶ τὴν ἡδύα τὴν βίαν ἀποσφαδμῶν, ὅτι πόνους ὑπὲρ τὴ ἀληθείας ὑπομεινάντων. μεθ' ὧν ὁ Κύριος ἀξιώσῃ ἡμᾶς ἔχειν τὴν μερίδα, σὺν πᾶσι τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ. Ἀμήν.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΚΤΩ ΛΟΓΙΣΜΩΝ.

Γίνωσκε, τέκνον, ὅτι ὀκτώ εἰσιν οἱ λογισμοί, πάντες οἱ τὰ κακὰ ἐνεργῶντες. γαστριμαργία, πορνεία, φιλαργυρία, θυμὸς, λύπη ἀκαρπία, ἀκηδία, κενοδοξία, καὶ ὑπερηφάνια. Σὺ ὅ, τέκνον, εἰς δέλης νικῆσαι τὴν γαστριμαργίαν, ἀγάπα τὴν ἐγκράτειαν, καὶ ἔχε τὴν φόβον τοῦ Θεοῦ, καὶ νικᾷς. Εἰς δέλης νικῆσαι τὴν πορνείαν, ἀγάπα τὴν ἀγρυπνίαν ὅτι τὴν δίψαν, καὶ ὀδυμῶν τὴν θάνατον, καὶ μηδέποτε συντύχῃς μετὰ γυναῖκα, ὅτι νικᾷς.... Εἰς δέλης νικῆσαι τὸν θυμὸν, κτῆσαι πραότητα ὅτι τὴν μακροθυμίαν, καὶ ὀδυμῶν πόσα κακὰ ἐποίησεν οἱ Ἰσραῆλ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. καὶ ὁ Φιλάνθρωπος ὅδε ὠργίσθη αὐτοῖς, ἀλλὰ μᾶλλον ἤθελε ὑπὲρ αὐτῶν, καὶ ἔλεγε, Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς τὴν ἀμαρτίαν ταύτην, ὅτι οὐκ οἶδαι τί ποιῶσιν. Εἰς δέλης νικῆσαι τὴν ἀκαρπίαν λύπην, μηδέποτε λυπηθῆς ἀλλ' ἂν ποτὲ πρόσκαρον τραῦμα. καὶ εἰς δέλης, ἢ ἀτιμασθῆς, ἢ διωχθῆς, μὴ λυπηθῆς, ἀλλὰ μᾶλλον χαῖρε. τότε μόνον λυπεῖς, ὅταν ἀμαρτήσῃς. ἀλλὰ καὶ τότε συμμέτρως, ἵνα μὴ πέσῃς εἰς ἀπόγνωσιν καὶ ἀπολεσθῇς. Εἰς δέλης νικῆσαι τὴν ἀκηδίαν, κάμνε τί ποτε μικρὸν ἐργόχθρον, ἢ ἀναγίνωσκε, καὶ ὅλως πυκνά. Εἰς δέλης νικῆσαι τὴν κενοδοξίαν, μὴ ἀγάπα πὺς ἐπαῖνος, μηδὲ τὴν πρωτοκαθεδερίαν. μᾶλλον ὅτι ἀγάπα, ἵνα σε φέγωνσι φθονοῦντες καὶ ἀτιμαζόμενοι. καὶ κράζε καὶ τὸν ἑαυτὸν τοῦ παντὸς ἀμαρτωλοῦ ἀμαρτωλοτέρου. Εἰς δέλης νικῆσαι τὴν ὑπερηφάνιαν, εἴ τι ἂν ποιήσῃς, μὴ λέγε, ὅτι ἢ ἀπὸ ἰδίας μου κόπος ἦν, ἢ ἀπὸ ἰδίας ἀνδρείας. ἀλλὰ καὶ νηστεύῃς, καὶ ἀγρυπνῇς,

A & nos mortuos ne sepultura quidem dignabuntur, sed canibus devoranda nostra corpora projicientur. Verum nihil horum apud se cogitarunt Dei servi; neque etiam, quod tantopere escam leguminum appeterent, hanc sibi delegerunt dietam: sed quod pro veritate certamen subirent. Tu igitur discerne mihi gloriam eorum, qui regio cibo ac pretioso vino satiiati sunt, & pro veritate laborare noluerunt; ab his, qui delicias vitæ hujus à se propulsarunt, & labores pro veritate subierunt: quibuscum partem dignetur largiri nobis Dominus una cum omnibus Sanctis suis. Amen.

DE OCTO COGITATIONIBUS.

C Scias, fili, quod octo sunt cogitationes, quæ omnes mala operantur: Gula, Fornicatio, Avaritia, Ira, Tristitia intempestiva, Desidia, inanis gloria, & Superbia. Tu vero, fili, si velis gulam vincere, dilige temperantiam, & habe timorem Dei, & vinctes. Si velis vincere fornicationem, dilige vigilantiam, & sitim, & mortem cogita, & nequaquam cum muliere verferis, & vinctes.... Si velis iram vincere, posside mansuetudinem, & longanimitatem, & cogita quanta mala fecerunt Judæi adversus Dominum nostrum Jesum Christum, & ipse pro sua clementia non fuit illis iratus, sed potius pro ipsis rogavit, dicens: *Pater, dimitte illis hoc peccatum: non enim sciunt quid faciunt.* Si velis vincere intempestivam tristitiam, ne unquam mœreas propter quodlibet tempestivum opus; & licet vapules, aut dedecore sive persecutione afficiar, ne tristeris, sed potius gaude. Tunc solum tristere, quum peccaveris; sed & tunc moderate, ne incidas in desperationem, & pereas. Si velis vincere acediam, labora interdum circa aliquod opus manuum, aut lege, aut precare frequenter. Si velis vincere vanam gloriam, ne diligas laudes, neque primas sedes; potius autem dilige, ut te vituperent mentientes, & contemnentes, & elata voce dic te ipsum omnium peccatorum iniquissimum. Si velis vincere superbiam, quum quid feceris, ne dixeris, quoniam meo proprio labore perfectum est, seu propria virtute: verum etsi jejunaveris, etsi vi-

Desunt non nulla;

Luc. 23.

Joan. 8.

gilaveris, etsi humi cubaveris, etsi psal-
mos cecineris, etsi ministraveris, etsi
multas poenitentias egeris, dic, Dei au-
xilium, & protectione omnia esse perfecta;
non vero ex meis viribus, meaque dili-
gentia. Cura, fili, ut semper sis sim-
plex, & innocens. Neque habeas aliud
in corde, aliud in ore tuo: hæc enim
fallacia est. Esto verax, & non men-
dax, quia mendacium ex malo est. Ne
reddas unquam malum pro malo, sed
quum te quispiam malo affecerit aliquan-
do, ignosce illi, ut & tibi ignoscat
Deus. Quum te vexaverit injuriarum
recordatio, ex toto animo ora pro illo
fratre, & injuriæ memoria recedet. Vi-
de ne suscipias affectionem invidiæ, ne
te viventem diabolus absorbeat; imo po-
tius factum celebra, & precare Deum,
ut liberet te à periculo ejusmodi. Si vi-
deris aliquem peccantem, ne obloqua-
ris, neque illum condemnes, neque
odio prosequaris, ne cadas & tu in
idem peccatum: potius autem dic, quo-
niam ego deterior sum, & quoniam
hodie ipse, & ego cras. Scias de-
mones timere Monachi jejunium, vigi-
lias, continentiam, humilitatem, ora-
tiones, lacrymasque, & reliquas virtu-
tes. Si velis ut largiatur tibi Deus la-
crymas, contritionem, indolentiam,
memento ubique mortis, & tuæ sepul-
turæ. Si a diabolo deceptus fueris, &
in peccatum cecideris sive parvum, si-
ve magnum, ne in desperationem ruas,
& pereas; sed confuge ad Confessionem,
& ad poenitentiam, & Deus te non
averfabitur.

DE PERFECTIONE MONACHI.

Pugnans in potentes, ne ruas con-
tra ipsos inordinate more juniorum.
Ne circumeas moderate, sed severe.
Erga vanos sermones ne indulgenter te
geras. Ad narrationem affectionibus
obnoxiam ne sedeas. In risum ne
extollaris, & ne semines in te socor-
diam. Facetiis ne delecteris, ne in
elationem vertaris. In urbis viis ne
sis frequens, ne male affectus disce-
das. Odio habeto multorum consuetudi-
nem, quia turbationem animæ præbet.
Dilige silentium, ut in te conscientia
sit,

A πῆς, καὶ χαμακοιῆς, καὶ ψάλλης, καὶ
ἀκροῆς, καὶ μετανοίας πολλάς ποιῆς, λέγε
ὅτι ἐκ τῆς ἑ Θεῷ βοηθείας; καὶ ἀντιλήψεως
ἡνωταί. ἔχει δὲ ἐκ τῆς ἐμῆς δυναμείας, ὅθεν
ἐκ τῆς ἐμῆς αὐτοῦ. Σπουδάσον, τέκνον, ἵνα
ὑπάρχῃς πάντοτε ἀπλῆς καὶ ἀκακος. καὶ μὴ
ἔχῃς ἄλλα εἰς τὴν καρδίαν σου, καὶ ἄλλα ἐν τῷ
σώματί σου. τὸ γὰρ δολιότης ἐστίν. Γίνε ἀλη-
θινὸς καὶ μὴ ψεύτης, διότι τὸ ψεῦδος ἐκ τῆς
πονηρίας ἐστίν. Μὴ ἀπὸδος ποτὲ κακὸν ἀντὶ κα-
κοῦ, ἀλλ' εἰάν σε κακοποιήσῃ τις κακὸν ποτε,
συγχώρησον αὐτῷ, ἵνα καὶ σοὶ συγχωρήσῃ ὁ
Θεός. Εἰάν σε πολεμῇ ἡ μνησικακία, ὅχι οὐ
ὅλης ψυχῆς ὑπὲρ τῶ ἀδελφοῦ ἐκείνου, καὶ ἀνα-
χωρῇ ἡ μνησικακία. Βλέπε, μὴ ὡς ἀδελφὸν τὸ
πάθος τῆς φθόνου, ἵνα μὴ σε καταπίῃ ὁ Διά-
βολος ζῶντα. ἀλλὰ μάλλον ἔξαγόρευε τὸ πρᾶγ-
μα, καὶ ὡς ἀκαλῶν τὸν Θεόν, ἵνα σε λυτρώσῃ
ἐκ τῆς τοιαύτης κινδύνου. Εἰάν ἴδῃς τινὰ ἀμαρ-
τάνοντα, μὴ καταλαλήσῃς, μηδὲ κατακρίνῃς αὐ-
τὸν, μηδὲ μισήσῃς αὐτὸν, ἵνα μὴ πέσῃς καὶ
σύ εἰς τὸ αὐτὸ ἀμαρτήματα. μάλλον ὅσον λέγε, ὅτι
ἐγὼ χαίρόν εἰμι. καὶ, ὅτι σήμερον αὐτὸς, καὶ
γὰρ αἰώνιον. Γίνωσκε ὅτι φοβῶν καὶ οἱ Δάμο-
νες τῷ μοναχῷ τὴν νηστείαν, τὴν ἀγρυπνίαν, τὴν
ἐγκράτειαν, τὴν ταπείνωσιν, πᾶς δούλῃς, καὶ πᾶσι
δάκρυα, καὶ πᾶσι λοιπαῖς ἀρεαῖς. Εἰάν θέλῃς,
ἵνα σοὶ χαρίσῃ ὁ Θεός δάκρυα, καὶ κατανύξιν,
καὶ ἀπάσθῃαν, ὡς μιμνήσκῃς τὸν θάνατον καὶ τὸν
τάφον σου πάντοτε. Εἰάν ἐκ τοῦ Διαβόλου πλα-
νηθῇς, καὶ πέσῃς εἰς ἀμαρτίαν, ἢ εἰς μικράν
ἢ εἰς μεγάλην, μὴ ἔλθῃς εἰς ἀπόγνωσιν, καὶ
ἐκπολεωθῇς, ἀλλὰ δράμε εἰς ἐξαγόρευσιν, καὶ
εἰς τὴν μετάνοιαν, καὶ ὁ Θεός οὐκ ἀποστρέφε-
ταί σε.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΕΛΕΙΟΝ ΕΙΝΑΙ
ΤΟΝ ΜΟΝΑΧΟΝ.

Eἰς μάχην δυνατῶς μὴ γίνε κατ' αὐτῶν
εἰς ἀταξίαν νεωτέρων. Μὴ ὡς ἐλθῇς ὅπι-
εως, ἀλλ' αὐστηρῶς. Εἰς λόγους κενὸς μὴ δί-
δου ἄνεσιν. Εἰς διήγησιν ἐμπαθῇ μὴ καθεύδῃς.
Εἰς γέλωτα μὴ ἐπάγῃς. καὶ ὅχι μὴ αὐτῶν ἐν
σοὶ ῥαθυμίαν. Εὐτραπέλοισ μὴ χαίρῃς, ἵνα
μὴ εἰς μετewεισμὸν ἐκτραπῇς. Οἷοις πόλεως
μὴ πύκναζε, ἵνα μὴ ἐμπαθῇς ἀποβῇς. Μίσθ
τῶν πολλῶν πᾶσι σωσείας, ὅτι σύγχυσιν τῇ ψυ-
χῇ πρὸς ἑαυτὸν. Ἀγάπησον σιωπὴν, ἵνα ἢ ὅχι
σοὶ

σοὶ ἢ σωείδῃσι, ὡς διδάσκαλος. Φεύγε πολυλογίαν, ἵνα μὴ γῇ ἐπιλήσιμων. Ἀπόδρα-
 δι τὰ συμπόσια, ἵνα μὴ γῇ πόρνος δίχα
 γυναικῶν. Παραγῆ τὰς πενήτας σωτυχίας,
 ἵνα μὴ κειτὶς καταστῇς ἄδικος. Ἄνδρ' αὐτῷ
 ἔξοις, ἀποποιῶ τὰς τ' γυναικῶν ὁμιλίας, ἵνα
 μὴ καὶ τ' ὑπνον ἔχῃς ἐμπαθῇ. Μὴ ἐοῖς σωε-
 χῶς, ἵνα μὴ σκοτίσῃ σε τ' ἀγνοίαν. Μὴ
 πολλὰ μεταλάμβανε, ἵνα μὴ πηλὸν ποιήσῃς τ'
 σάρκα σε. Ἀπέχε μνήμης ἐδεσμάτων πλεονέ-
 κτων, ἵνα μὴ γῇ καὶ πονείας πλεονέκτης. Ἰδία-
 ζε τὰ πολλὰ, ἵνα ὅταν σωτύχῃς, μετῴσῃς
 ἐκατέρων τ' ὠφέλειαν. Μὴ πᾶσι θάρρει· πᾶσι
 ὅ τοις θέλῃσι σωτύγχανε. Μὴ παρέλκε τὰς
 σωτυχίας, ἵνα μὴ ἐπιλάθῃς τ' ἡσυχίας. Μὴ
 ὑπερβῇς τὰς ὁμιλίας, ἵνα μὴ ζημιωθῇς τ' συ-
 νομιλίας τ' Θεῷ. Ἐὰν μὴ πρῶτον Θεῷ ἀνα-
 γίνωσκε ὃν ἡσυχία. Ὅτε ἄρξῃ γραφῶν Θεῷ,
 ὡς μέλων διηγεῖσθαι ἃ ἤκουσας, φροντίσον.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΜΦΥΣΗΜΑΤΟΣ.

Οὕτως ὅτι ἡ ψυχὴ ἐν τῷ σώματι, ὡς
 δεσμός φυσικὸς δυσχάλυτος. Ὅτι χω-
 ρισμός αὐτῆς δηλοῖ τὸν δεσμόν, ὅτι ἀφίσι τ'
 πλάσμα ὁλόκληρον, ἵνα δείξῃ ὅτι ἔχει ὡς μέ-
 ρος σαρκὸς εἶναι, οἰκίαν ὃ ἔχει ὑπόστασιν.
 Οὕτως ἐν πᾶσιν ἐνεργεῖ, ὡς ἀρχὴ καὶ σώ-
 ματος. Οὕτως ἐνεργεῖ τ' ζωὴν ἐν σαρκί, ὡς
 φυσικῶς κρατεμένη δεσμῷ. Οὐ γὰρ φανερὸν
 ἀνδρὶ ὃ αὐτῆς εἰ δυνάμει ἢ σαρξ ἐοικασαί. Οὐ
 γὰρ ὅτι ἄλλη ψυχὴ ἐν τοῖς ἀσθενέσι ἐνεργεῖ-
 σα, ἑτέρα ὃ ἐν τοῖς νοσήσι. Συγγεγνητὴ ἢ
 ψυχὴ, ἀλλ' εἰ σωεπάρη. σωεκτίσθη τῷ
 σώματι, ἀλλ' οἰκίαν ἔχουσα ὑπόστασιν. ἢ γὰρ
 φύσις ὅτι δεσμός. ἢ τις ἐν τῷ σώματι συ-
 σπείρεται, καὶ τ' ψυχῇ συγκτιζομένη κρατεῖ.
 Ὅτι πόρος ἐκ σωείας. ἢ ὃ πλάσις τ' ἀν-
 δρώπῃ, ἐκ Θεῷ Πνεύματος. Τότε συγκτί-
 ζεται ἡ ψυχὴ, ὅτε καὶ τ' σῶμα τ' ἀνθρώπου
 εἰκόνα λαμβάνει, εἰς ἀποδιάκρισιν τ' συγκεχυ-
 μένης ἀερίματος. Ἐκτὸς τῷ εἶδους ὅτι ἡ συν-
 νοία· παραχωρεῖ γὰρ τῷ κτίσει τ' διάπλασιν.
 Ἄνδρ' μελὸν τ' καταβληθέν ὅτι, σαρξ ἀμορ-
 φος. εἰ γὰρ δυνάτα ἢ φύσις δίχα Θεῷ παρα-
 στῆσαι ἄνθρωπον. Αὐτὸς γὰρ εἶπε τῷ Ἱερεμῖα·
 πρὶν τῷ σε πλάσαι ἐν κοιλίᾳ, ἐπέταμά σε.
 Τί οὖν ὅτι φύσις; Ὑλῆς μόρφωσις, τὸν
 δημιουργὸν προκαλεμένη εἰς χορηγίαν τ' ὑπο-
 στάσεως,

A sit, ut Magister. Fuge loquacitatem, ut
 ne sis obliuiofus. Evita convivias, ne for-
 nicator fias absque mulieribus. Rejice su-
 perfluos congressus, ne judex constituaris
 injustus. Sine tui ipsius libertate, submo-
 ve mulierum colloquia, ne in somnum
 cadas malæ affectionis. Ne frequenter
 comedas, ne tua mens obscuretur. Ne
 multarum rerum particeps fias, ut ne lu-
 tum efficias carnem tuam. Abstine à re-
 cordatione eduliorum exquisitorum, ne
 evadas helluo iniquitatis. Solus esto quam
 frequenter, ut, quando cum aliis versa-
 tus fueris, utrobique utilitatem addiscas.
 Ne omnibus fidas, cum omnibus autem
 volentibus versare. Ne diu extrahe collo-
 quia, ne obliviscaris silentii. Ne protrahe
 sermones, ne in poenam Dei consortio pri-
 veris. Nisi supplex Deum adoraveris, le-
 ctioni in silentio operam da. Quum coe-
 peris de Deo scribere, stude, ut ea quæ
 audivisti narraturus,

DE INSPIRATIONE.

Anima ita est in corpore, ut natu-
 rale vinculum solutu difficile. Ejus
 autem separatio ostendit vinculum, quod
 sic relinquit integram compositionem, ut
 ostendat non esse tanquam carnis par-
 tem, sed propriam habere subsistentiam.
 Ita in omnibus operatur, veluti domi-
 natrix in corpore. Ita vitam in carne
 operatur, ut naturali vinculo detenta.
 Non cibi opus habet; sine ipsa verò ca-
 ro vesci non potest. Non enim est alia
 Anima in sensibilibus agens, alia ve-
 ro in intelligibilibus. Congenita
 est enim Anima, sed non consemina-
 ta. Cum corpore condita est, sed
 propriam habet subsistentiam. Natu-
 ra enim est nexus, quæ in corpore
 per semen infunditur, & Animam una
 conditam continet. Semen ex copu-
 la; sed hominis formatio ex divino
 Spiritu. Tunc simul creatur ani-
 ma, quum & corpus hominis imaginem
 suscipit ad discretionem confusi seminis.
 Extra speciem est copula: tribuit enim
 Creatori formationem. Quod sine
 membris immisum est, caro est in-
 formis. Non enim potest natura
 sine Deo hominem constituere. Ip-
 se enim Hieremiæ dixit: Priusquam
 te formarem in utero novi te. Quid
 igitur est natura? Materiæ confor-
 matio, quæ conditorem ad subsi-
 stentiæ largitionem & divinum Spi-
 ritum

Ex Cod. Re-
 gio. Ale-
 xandrino
 VII. pag. 351

Hier. I.

Gen. 2.

ritum ad generis perennitatem invitat. *Inspiravit Deus in faciem Adæ*. Ex præcipua parte vultus ostendit animæ dignitatem, quod per ipsi toti præest substantiæ. Dixit autem, quod *factus est in animam viventem*, significans, tunc eum in animam viventem factum fuisse, & non ante aliquod tempus.

Ex Cod. Vat.

1520. pag.

34.

Ex Cod. Vat.

1657.

pag. 9.

Dixit : *Posuit illum* , *ut operaretur* ,
& *custodiret Paradisum* , indicans per
corpus Animæ operationem . Dixit , *Et*
dedit ei præceptum de ligno duplici , subindi-
cans , antea nullo modo didicisse Animam ,
quid sit cognitio boni , & mali , quo-
niam neque erat .

ET ERAT CONDENS CIVITATEM.

Gen. 4.

Duas cædes ausus est. Aliud enim est vir, & aliud adolescens. Et occisorum, inquit, accepit uxores, apud quas id fatetur, quod apud viros non est confessus. Omnino enim incontinentia per illud tempus dominata est, atque assiduæ cædes fiebant propter feminas, & ipsas mutant viros sine ullo pudore, ita ut & filios Dei ex genere Seth caperent, ut cum ipsis commiscerentur, sicut quodam loco ait de Christo Evangelium, quod *fuit filius Seth, qui fuit Adam, qui fuit Dei.*

ET VIXIT JARED DUO ET
SEXAGINTA &c.

Gen. 5.

A Udivi Judaicam hæresim . Si Deus venit , ut mortem destrueret , quomodo Henoch non mortuus est , neque Helias ; & si in Henoch , inquit , destructa est ; major ergo est Henoch , & Helias , quam Christus . Et si Helias , & Henoch ante Christum Paradisum habitarunt , & coelum ; quid opus erat , ut Christus resurgeret , quidve plus Christus præbuit , aut habuit ? Breviter dico , Christus propter Adam morti addictum advenit , non Helix causa , qui ad ministerium servatus fuit . Venit Christus ad dissolvendum peccati potentiam , non vero propter Henochi naturam , quæ ad ostendendum Creatorem interim non mortua est . Gratia servavit Henochum , non ipsius natura mortem vicit . Christus venit per naturam , non per gratiam .

Α τρώσεως, καὶ εἰς τὴν τῶν ἁγίων Ἀγαθῶν τὸ Θεῖον
πνεῦμα. Ἐνεφύσησε ὁ Θεὸς εἰς τὸν πρῶτον
τῶν Ἀδὰμ, ἐκ τῶν κυρίων μερῶν τῶν ὁφείτων δει-
νῶς τὸ ἀξίωμα τῆς ψυχῆς, ὅτι ἠγάπηται ὁ Θεὸς
αὐτὸν τὸ ἰσχυρῶς. Εἶπε δὲ, ὅτι ἐλάττω εἰς
ψυχὴν ζώσαν, δηλῶν ὅτι τότε ἐλάττω εἰς ψυ-
χὴν ζώσαν, καὶ ὁ πρῶτος χρόνος τινός.

Εἶπεν, ὅτι ἔθετο αὐτὸν ἐργάζεσθαι, καὶ
B φιλάγειν τὸν παράδεισον, μνηστὴρ τῷ διὰ σώ-
ματος πράξιν τῆς ψυχῆς. Εἶπεν ὅτι καὶ ἐντο-
λῷ διέθετο πρὸς αὐτὸν περὶ τοῦ ξύλου τοῦ δι-
πλοῦ ἀνιηόμενος ὅτι πρὸ τούτου ἔπωγε ἑμαυτὸν
τί ἐστι γνώσις καλοῦ, καὶ πονηροῦ ἢ ψυχῆ,
ἐπεὶ μηδὲ ὧ.

ΚΑΙ ΗΝ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ ΠΟΛΙΝ.

C

 Ὁ φόνους ἐπόλμησε. ἄλλο γὰρ ἄνθρωπος, καὶ ἄλλο νεάνισκος. Καὶ τῶν ἀναγκασθέντων, φησὶν, ἔλαβε τὰς γυναῖκας, πρὸς αἷς ἐξομολογῆται, πρὸς ἀνδράς μὴ ἐξομολογούμενος. Πάντως γὰρ ἀσέλγεια κατ' ἐκείνους τῷ κατὰ κατεκράτισε, καὶ συνεχῶς ἀνδροφονίαν διὰ τὰς γυναῖκας ἐγίνοντο καὶ αὐτὰς τοὺς ἀνδράς ἀμβλούσας ἀναγκάσας, ὥστε καὶ πρὸς ἑαυτοὺς τῷ Θεοῦ ἐλαῖν πρὸς τὴν μίξιν τοὺς ἐκ τοῦ γένους τοῦ Σήθ, ὥς που φησὶ περὶ χειρὸς τὸ Εὐαγγέλιον, ὅτι γέγονε ὑπὸς Σήθ ὑπὸς Ἀδάμ, ὑπὸς τῷ Θεοῦ.

ΚΑΙ ΕΖΗΣΕΝ ΙΑΡΕΔ ΔΥΟ ΚΑΙ
ΕΞΗΚΟΝΤΑ. ΚΑΙ Λ.

Ε Η⁹Κουσα Γουδαϊκῆς ἀγρέσεως λεγουσῆς · εἰ
ὁ Κύριος ἀφ' τὸ καταργῆσαι τὸν θάνατον
παρεγένετο, πῶς Ἐνώχ οὐκ ἀπέθανεν, οὐδὲ
Ἡλίας, καὶ εἰ ὅν τῷ Ἐνώχ, φησὶ, κατήργητο,
ἄρα μείζων ὁ Ἐνώχ, καὶ ὁ Ἡλίας τῷ Χει-
ροῦ, καὶ εἰ Ἡλίας, καὶ Ἐνώχ πρὸ Χειροῦ
ἐξέδιδον ᾤκησαν, καὶ οὐρανὸν, τίς ἡ χρεία
τῆς τῷ Χειροῦ ἀναστάσεως, τίδε πλέον ὁ
Χειρὸς παρέχετο, ἢ ἔχε. Συντόμως λέγω · ὁ
Χειρὸς ἀφ' τὸν θανατωθέντα Ἀδὰμ παρέχ-
νετο, οὐ ἀφ' Ἡλίου τὸν εἰς λειτουργίαν τι-
ρούμενον. Ἡλθεν ὁ Χειρὸς λύσαι τῆς ἀμαρ-
τίας τὸ κράτος, οὐ μὲν δὲ ἀφ' τινὶ τῷ Ἐνώχ
φύσιν, ἥτις εἰς ἀπόδειξιν τῷ κτίστου τέως οὐκ
ἀπέθανεν. Ἡ χάρις διεφύλαξε τὸν Ἐνώχ,
οὐχ ἡ φύσις αὐτῷ τὸ θάνατον ἐνίκησεν. Ὁ
Χειρὸς ἦλθεν ἀφ' τινὶ φύσιν, οὐ ἀφ' τινὶ
χάρις,

χαίει,

χάειν, Ἀλλ' ἔτι καὶ ἡ φύσις ὑπόκειται τῷ θανάτῳ, ἵνα ὁμοῦ καὶ Ἐνώχ μετὰ πάντων ἀπολαύῃ τὴν φύσιν τὴν ἀθάνατον Ἀλλ' Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ΚΑΙ ΜΕΤ' ΟΛΙΓΑ.

Ο ὅτι ἀπώλεσε τὸ κράτος ὁ θάνατος τῷ Ἐνώχ μὴ θανόντος, ἐπεὶ ἔτι ὑπὸ τὸν θάνατον εἶναι πισθύνεται. οὐ λυπεῖ τὸν θάνατον ἡ τῷ Ἡλίου ζωὴ. ἡ γὰρ ἐλπίς τῷ θανέντι αὐτὸς τὴν νομὴν αὐτῷ οὐ ποιεῖ ἄκυρον. Ἐπὶ Χριστοῦ ὁ θάνατος σφόδρα λελύπητο, ὅτι ὑπὸ αὐτῷ νεκροῦ ἠγήθη ἀναστάντος. Οἶδα τὸν Ἐνώχ δοῦλον τῆς χάριτος, καὶ αὐτὸν γὰρ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας χρέους ἠλευθέρωσε.

Ἐνώχ γέγονεν ἀνὴρ εὐσεβέστατος, καὶ τὸν Ἀδὰμ τὸν προπάτορα ἠλεγξε περὶ τῆς πειρασέως, καὶ ἐμαρτύρησε τῷ Θεῷ, ὅτι αὐτὸς ἐπεὶ παρείχετο τῷ Ἀδὰμ, εἰ μὴ παρεῖβη. ἐπεὶ δὲ τῇ πίσει τῆς ἀθανασίας ἔτυχεν, καὶ θνητὸς ὢν, οὐκ ἀπέθανεν. Πῶς οὖν ὁ Ἀδὰμ ἀπέθανεν; Ἐπεὶ οὐκ ἐφύλαξε τὴν ἐντολήν. Ἀντίσταται ταῖς ἀρέσεσιν ὁ δίκαιος ταῖς λεγούσαις, ὅτι ἀδίκως ἐκ τῆς πειρασέως τὸν Ἀδὰμ ἐξέβαλεν. Ἰδὼν γὰρ τὸν Ἐνώχ δικαίως Ἀγγέλους φαντα, ἐκ γῆς ταύτης εἰς τὸν παράδεισον εἰσήγαγεν. Εἰ ἀδωατῶν τὸν Ἀδὰμ ἀπώσατο διὰ πειρασέως τῷ παράδεισῳ, πῶς τὸν Ἐνώχ εἰσήγαγε Ἀλλ' τῆς πίσεως, καὶ ἀθάνατον διέτηρσεν ἑβδομὸν ἀπὸ Ἀδὰμ ἐν τῷ δίκαιον εὐαρεστήσαντα.

ΚΑΙ ΜΕΤ' ΟΛΙΓΑ.

ΕΝ τῷ Ἐνώχ ἔδειξεν ὁ Θεὸς πᾶς ἐπὶ τῆς ἀναστάσεως οἱ δίκαιοι τῶν ἁμαρτωλῶν χωρίζονται, καὶ ἐν τῷ Ἡλίῳ πᾶς τὰ σώματα ἐν αἰὲρ κομφίζονται.

Δύο τέχνας εὐράσθαι ποῖς τότε ἡ γραφὴ εἶρηκε, ψαλτήριον, καὶ κιθάραν, καὶ χαλκίαν χαλκῆν, καὶ σιδήρεον. τὴν κιθάραν πρὸς τοὺς κόσμους, καὶ πρὸς πόλεμον τὴν χαλκίαν. καὶ γὰρ ὡς θῆρες ἦσαν πρὸς πρόβατα, μόνον πρὸς τὰς γυναῖκας εἰρήνῳ ἄγοντες, καὶ ἐν αὐταῖς οὐ τὸν τυχόντα πόλεμον ὑπομένοντες, ἐπεὶ καὶ φόνους ἀνδρῶν γυνὴν περιεφύροτο, ἡ γὰρ φθορὰ τὴν ἰσχύϊν τῶ σώματος ἐν τῇ μοίᾳ χεῖρα ἐγύμναζε, καὶ γυναῖκες οὐκ εἶχον ἐν τῇ ἐννοίᾳ

tiam. Idcirco & natura subicitur morti, ut simul etiam Henochus cum omnibus immortalis natura fruatur propter Christum.

ET POST PAUCA.

Potestatem non perdidit mors, quod Henochus non mortuus est, quoniam adhuc sub mortis imperio esse creditur. Non offendit mortem vita Heliae; spes enim mortis ipsorum, mortis ditionem non abrogat. Sub Christo mors maximo detrimento affecta est, quia ab ipso mortuo victa est, quum resurgeret. Scio Henochum servum gratiae, ipsum enim à peccati debito liberavit.

Hench fuit vir piissimus, & Adamum primum parentem arguit de peccato, & testificatus est Deo, futurum fuisse, ut quæ dixerat, præberet Adamo, nisi peccasset; quoniam fide immortalitatem consecutus est, & quum mortalis esset, non mortuus est. Quomodo igitur Adam mortuus est? Quia præceptum non custodivit. Contra hæreses insurgit justus, quæ dicunt, immerito Adamum ex paradiso ejectum. Videns enim Henochum juste viventem, ex terra hac in paradysum introduxit. Si impotens Adamum ex paradiso prætextu quodam expulit, quomodo Henochum per fidem introduxit, immortalemque servavit septimum ab Adamo, quum eum justum reperisset sibi gratum?

E

ET POST PAUCA.

IN Henoch ostendit Deus quomodo in resurrectione iusti à peccatoribus separantur, & in Helia, quomodo corpora in aere sublevantur.

Duas artes inventas ab illius ætatis hominibus Scriptura dixit, Psalterium, & Citharam; & æream ex ære, & ferro. Citharam ad ornatum, & ad bellum æream. Etenim ut feræ erant contra oves, solum erga mulieres pacem servantes, atque in ipsis non vulgare bellum patientes, quia & virorum cædibus mulier rapiebatur: corruptio enim vires corporis in adulterio exercebat, & mulieres non in prudentia,

Ex Cod.
eodem
1657. pag.
22.
Cod. 1520.
63.

dentia, sed in multis viris gloriabantur. Adeo etiam ipsæ in furorem actæ erant non minus, quam viri, animis bella inferentes, eorum mortem optabant, qui eas habebant, ut corruptioni furentis in morem operam darent. Crescebat enim in ipsis intemperantiæ affectio ita, ut Dei filios ad infamem concubitum raperent. Et quisnam dubitabit hæc quæ diximus, interitum, & mortes fuisse secutas? Quorsum vero hæc dixi? Ut consummationem, quæ sub Noë contigit, ostenderem, hoc est diluvium hæc de causa immissum,

EJUSDEM DE PATIENTIA.

QUI Deo placere cupit, ejusque hæres per fidem evadere, ut & ipse filius Dei appelletur ex Spiritu sancto genitus, ante omnia longanimitatem apprehendens ac patientiam, debet fortiter obvias quasque sufferre tribulationes, angustias atque necessitates, siue corporales morbos ac passiones, siue impropria atque injurias ab hominibus, siue etiam diversas invisibiles anxietates, quæ à spiritibus malignis inferuntur animæ, ad impediendam illam, quo minus ingrediatur ad vitam, inducere quoque eam cupientibus in omnem relaxationem atque molliem, negligentiam, ac dejectionem animi, oblivionemque sui, pro ratione divinæ dispensationis permittentis singulas animas variis probari tribulationibus atque pressuris: ut appareant qui toto corde & anima Deum diligunt, quique in omnibus quæ à maligno inferuntur, strenuos in perferendo se præbent, nec spem in Deum abjiciunt; verum semper redemptionem per gratiam in fide ac patientia multa expectantes; quamobrem etiam ab omni se tentatione expedire poterunt, atque ita promissionem adepti, cœlesti regno digni redduntur. Debet igitur anima sermonem Domini sequens atque amplectens, crucem ejus ferre quotidie, sicut scriptum est: *Qui non accipit crucem suam, & venit post me, non poterit esse meus discipulus.* Hoc est paratum esse ad sufferendum amore Christi tribulationem ac tentationem quamcumque, siue manifestam siue occultam, & spe a Deo semper aptum esse atque pendere: quoniam in ejus potestate est, ut affligatur anima, si permittatur ab eo, & ut omni tentatione atque angustia per eum liberetur. Si porro fortiter strenueque non perfert, sustinendo quamlibet tentationem ac tribulationem; verum tristatur ac tædio afficitur, indi-

Matth. 10.
Marc. 8.
Luc. 9.

A ἐννοία τὸ καύχημα, ἀλλ' ἐν τῇ πολυανδρίᾳ. Οὕτως καὶ αὐταὶ ἐξεμάνησαν οὐχ ἡχιστα τῶν ἀνδρῶν τῆς ψυχᾶς πολεμῶσαι τοὺς ἐχόντας αὐτὰς ἡυχοντο θανεῖν, ἵνα τῇ φθορᾷ ἐκμανῶς λειτουργήσωσιν. παρεόπτε γὰρ ἐν αὐταῖς τὸ πάθος τῆς ἀκρασίας ποσούτων, ὥστε καὶ τοὺς υἱοὺς τοῦ Θεοῦ ἐλεῖν πρὸς τὴν μίξιν τῶν ἀτιμον. Τίς ἀπισήσκει τοῖς εἰρημένοις μὴ ἐπεσθαι τὰς φθορὰς καὶ θάνατον. Καὶ ἄρα τί ταῦτα εἶπον; ἵνα δείξω τὴν σωτέλειαν τὴν ἐπὶ τοῦ Νωε σύμβασαν, ἥτοι τὸν κατακλισμὸν ἄρα ταῦτα γεγόμενον.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΠΕΡΙ ΥΠΟΜΟΝΗΣ.

C **O** Βεβλόμενος Θεῷ ἀπαρτίσθαι, καὶ κληρονόμος Θεοῦ ἄρα πίστεως ἠρεῖται, ἵνα ὡς αὐτὸς υἱὸς Θεοῦ παρονομασθῇ, ἀπολαύσας ἐν Πνεύματι ἀγίῳ, πρὸ πάντων τῶν μακροθυμίας καὶ τῆς ὑπομονῆς δρασάμενος, ὁφείλει πᾶς ἀπαντώσας θλίψεις, στενοχωρίας τε, καὶ ἀνάγκας ἡλικίως ὑποφέρειν, ἥτοι σωματικὰς νόσους καὶ πένθη, ἥτοι ὀνειδισμὸς καὶ ὕβρις ὑπὸ ἀνθρώπων, ἥτοι ἀοράτως θλίψεις ἀφανίστους, πᾶς ἐπαγομένης τῇ ψυχῇ, ὑπὸ τῆς πονηρίας πινυμένων, πρὸς τὴν ἐμποδίσει αὐτὴν εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, εἰς χαράν καὶ ὀλιγοδείαν καὶ ἀνυπομονησίαν ἀπαγαγεῖν βεβλόμενος. κατ' οἰκονομίαν δὲ Θεοῦ, συγχωρῶντος ἐκαστῇ ψυχῇ δοκιμασθῆναι ἐν ἀφανίστοις θλίψεσιν, ἵνα φανερωθῶσιν οἱ ἵες ὅλης ψυχῆς ἀγαπῶντες τὸ Θεόν, εἰ πάντα τὰ ἐπιφερόμενα ὑπὸ τοῦ Πονηροῦ ἡλικίως ὑποφέρουσιν, καὶ τὴν ἐλπίδα τοῦ Θεοῦ οὐκ ἀφίστανται, ἀλλὰ πάνποτε τὴν λύτρωσιν, ἄρα τὴν χάριτος ἐν πίστει καὶ ὑπομονῇ πολλῇ ἐκδεχόμενοι. διὸ καὶ ἐξελεῖν διωκόμεναι πάντα πειρασμὸν, καὶ ὅπως τὴν ἐπαγγελίαν τυγχόντες, ἄξιοι τῆ βασιλείας καθίστανται. Ὅφειλε οὖν, ψυχὴ, ἐν τῷ λόγῳ τοῦ Κυρίου κατακοιμηθεῖσα, τὸ σωρὸν αὐτῆς καθ' ἡμέραν ἄγειν, ὡς χεῖρα πληγῆς. τὸ γὰρ εἶναι, ἐπίμωτος ἔχουσα ὑπομένειν ἄρα Χειρὸν πᾶσαν θλίψιν ἐκ πειρασμὸν, ἥτοι φανερόν, ἥτοι κρυπτόν, καὶ εἰς τὸ Κύριον ἀποτρέμασθαι τῇ ἐλπίδι πάνποτε, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ αὐτῆς ὄντων. καὶ τὸ διβῆναι τὴν ψυχὴν πρὸς τοὺς πειρασμούς καὶ θλίψεις δι' αὐτῆς. Εἰ δὲ μὴ ἀνδρίσκειται, καὶ γενναίως φέρει ὑπομένουσα πάντα πειρασμὸν καὶ θλίψιν, ἀλλὰ λυπεῖται καὶ ἀκηδία,

καὶ

καὶ ὄχθεταί, καὶ σενοχωρεῖται καὶ ὀλιγωρεῖ ὁ
ἀνὴρ, ἢ καὶ ἀπελπίζει, ὡς μηκέτι λυβ-
μένη, ὅπερ καὶ τὸ αὐτῆς τῆς κακίας ἐστὶ
τέχνη, εἰς ἀκηδίαν καὶ ὀλιγωρίαν τὴν ψυχὴν
ἐμβάλλουσα, καὶ τῆς ἐλπίδος ἐγκρατὴς μὴ γε-
νομένη, ἀπεκδεχομένη τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἐν
πίσει ἀδυσκλήτου τῆς ζωῆς ἥτοι αὐτῇ ὅ γίνεταί.
Ἐπειδὴ ἀκόλουθος πάντων τῶν ἀγίων ὁ γέγο-
νεν, ὅτε τοῖς ἰχνεσι τοῦ Κυρίου περιεπάτησεν.

Κατανόησον ὅτι, πῶς ἐξ ἀρχῆς οἱ πατέρες,
καὶ πατεράρχαι, καὶ παρρηγοῦντες, ὅτι ἀποστολοὶ,
καὶ μάρτυρες δι' αὐτῆς ὁδοῦ τοῦ θλίψεων καὶ
τῆς πειρασμῶν διελθόντες, ὅπως ἐγνωσθήσεται
διὰ τῆς Θεοῦ, ὑπομείναντες πάντα πειρασ-
μὸν καὶ θλίψιν γενναίως, καὶ ἐν ταῖς σενοχω-
ρίαις ἦδοντο, ὅτι τὸ πρὸς δοκιμῶν τῆς μι-
σθαιοδοσίας ἐλπίδα, ὡς ἡ Γραφή φησὶ. Τέκνον
ἐὰν προσέρχῃ δουλεύειν Κυρίῳ, ἐτοι-
μασον τὴν ψυχὴν σου εἰς πειρασμόν. ὁ δὲ
καρδίαν σου, καὶ καρτέρι. καὶ πάλιν ὁ ἀπο-
στολος λέγει, εἰ δὲ χρεῖς ἐστέ παθείας, ἥς
μέτοχοι γέγονατε πάντες, ἅρα νόθοι ἐστέ, καὶ
ὁ υἱός. Καὶ ἄλλα ὅτι πάλιν. τὰ ἐπιφερόμενά
σοι πάντα, ὡς ἀγαθὰ, πρόσδεξαι. εἰδὼς
ὅτι ἄνευ Θεοῦ οὐδὲ γίνεται. ὅτι ὁ Κύριος λέ-
γει. μακάριοι ἐστέ, ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς, καὶ
διώξωσι καὶ ἐπωσι πάντων τῶν ῥήμα κατὰ
ὑμῶν ψευδοῦντες, ἐνεκεν ἐμοῦ. χαίρετε ὅτι ἀγαλ-
λῶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολλὸς ἐν τοῖς
ἐρανοῖς. Καὶ πό. μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἐνεκα
δικαιοσύνης, ὅτι αὐτοῖς ὅστιν ἡ βασιλεία τοῦ
ἐρανοῦ. δεδιωγμένοι δὲ, ἥτοι φανερώσιν ὑμῶν
τὸ ἀνθρώπων, ἥτοι κρυπτός ὁ πνιμύτων
τὸ πονηρίας. ἀνταγωνίζονται γὰρ πρὸς τὸν
Θεὸν ἀγαπᾶσαν ψυχῇ, καὶ εἰς θλίψεως ἀφ-
φόρους ἐμβάλλουσι, πρὸς τὸ ἐμποδίσαι αὐτῶν
εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν. ἅμα δὲ ἵνα ὅτι δοκιμα-
σῶσιν εἰ καὶ ἀληθῆς ἀγαπᾶσι τὸν Θεόν, ἐν
τῇ ὑπομνήσει πᾶσαν θλίψιν, καὶ τῆς ἐλπίδος
εἰς τέλος κρατῆσαι, καὶ τὴν λύτρωσιν ἐπιδεί-
ξαι ὁ ἐκδεχόμενος. Ἡ πάλιν ὅτι ἀκηδία, ἢ
ὀλιγοψυχία, ὅτι τῆς ἐλπίδος ἐλαττωμένη ἀπο-
δεχθήσεται, μὴ ἀγαπᾶσα τὸν Θεόν ἐξ ἀλη-
θείας. Αἰδὲ ἀφόροι θλίψεως καὶ πειρασμοὶ
ἀποδεικνύουσι πᾶς ἀξίας ἔσας, καὶ ἀναξίους ψυ-
χάς. πᾶς ἐχέσας πίσιν, ἐλπίδα, καὶ ὑπο-
μονὴν, ὅτι πᾶς μὴ ἐχέσας. ἵνα ἐν πᾶσιν ἀπο-
δειχθῇ δόκιμοι καὶ πιστοὶ καὶ ἀξιοὶ ψυ-
χαί, ἕως τέλους ὑπομνήσουσιν, καὶ τῆς ἐλπίδος
τῆς

Agnatur & angitur, parumque de certa-
mine laborat, vel etiam desperat, quasi
non sit unquam liberanda, quod ipsum
etiam malitiæ ipsius est inventum ac ar-
tificium, in socordiam atque ignaviam
pusillanimitatemque conjicientis animam
& spei compotem non effectam, qua sem-
per misericordiam expectet Domini in fi-
de certa nihilque hæsitante. Cujusmodi
quidem anima vitam in futuro non pro-
meretur, quoniam cunctiorum se Sancto-
rum sequacem non præbuit, neque Do-
mini vestigia est persequuta.

Confidera ac cerne, quo pacto ab
initio Patres, Patriarchæ, Prophetæ,
& Apostoli, ac Martyres per tribulatio-
num atque tentationum vias pertranseun-
tes, ita potuerint placere Deo; qui fortiter
quancumque perferentes tentationem
atque tribulationem, etiam inter angus-
tias gavisi sunt, propter spem retributio-
nis mercedis, quæ expectatur, sicut ait
scriptura: *Fili, accedens ad servitutem Do-
mini, præpara animam tuam ad tentationes,*
dirige cor tuum & sustine. Rursusque Apo-
stolus dicit: *Quod si extra disciplinam estis,*
cujus participes facti sunt omnes: ergo adul-
terini, & non filii estis. Alibique ite-
rum: *omnia quæ super inferuntur tibi,*
tamquam bona amplectere, sciens absque
Deo nihil fieri. Aitque Dominus: *Beati*
estis, quum maledixerint vobis, & perse-
quuti vos fuerint, & dixerint omne ver-
bum malum adversum vos, mentientes,
propter me: gaudete & exultate, quoniam
merces vestra copiosa est in cælis. Et il-
lud: *Beati, qui persecutionem patiuntur*
propter justitiam, quoniam ipsorum est re-
gnum cælorum. Patiuntur vero persecutio-
nem, sive palam ab hominibus sive oc-
culte a spiritibus malignis, quippe qui
animam Deum amantem atque inquiren-
tem oppugnant, ac in varias angustias
conjiciunt, ad impediendum, quo minus
in vitam ingrediantur: & simul quoque ut
probenitur, an verè Deum diligant, per-
ferendo quancumque tribulationem, &
spem in finem usque retinendo, libera-
tionemque in fide se accepturos speran-
tes: an contra, per impatientiam sese
contrahens inter ærumnas, ac tædio af-
fecta, parui pendens, spe orbatam se ef-
se præferat, nec verè diligere Deum.
Diversæ porro ærumnæ atque tribulationes,
tentationesque demonstrant, quæ animæ
dignæ sint, quæque indignæ: & quæ fidem
ac spem & patientiam habeant, quæque
non habeant: ut ubi patuerit eas in om-
nibus probatas, fideles, dignasque animas
esse,

Eccl. 2.

Hebr. 12.

Matth. 5.

esse, quæque ad finem usque pertulerint, ac fidei spem obtinuerint, atque ita per gratiam liberatæ sint, merito regni hæredes efficiantur.

Patientiam igitur, & spem cum primis unaquæque anima Deo placere cupiens, fortiter teneat: sicque omnem maligni impetum ac tribulationem perumpere & effugere poterit. Neque enim usque adeo Deus animam in ipsum sperantem, ipsumque sustinentem tentari permittit, ut tædio vincatur, & opprimatur malis, totaque tentationibus & angustiis obruatur, quas sufferre nequeat.

1. Cor. 10.

Fidelis Deus est, qui non patietur nos tentari; sed faciet cum tentatione proventum, ut possimus sustinere. Non enim quantum vult malignus, tentat affligitque animam; sed quantum ipsi à Deo permittitur.

Solum anima viriliter perferendo, spem teneat, quæ est in fide, auxilium atque præsidium ab ipso expectans, & fieri non poterit ut derelinquatur. Sed quantum illa contendit ad Deum, spe ac fide confugiens, & ab illo opem ac præsidium, liberationemque sine hæsitacione expectans; tanto eam celerius Dominus ab omni circumstante molestia liberat. Novit quippe ipse, quantam subire possit probationem atque tentationem anima, & tantam quoque permittit: modo ipsa toleret ad finem usque, ac non confundatur: sicut dictum est: *Tribulatio patientiam operatur, patientia autem probationem, probatio vero spem, spes autem non confundit.* Rursusque alibi: *sicut Dei ministri, in multa patientia, in tribulationibus, in necessitatibus, in angustiis, Et quæ sequuntur.* Aitque

Rom. 5.

2. Cor. 6.

Matth. 10.

Luc. 22.

Eccles. 2.

Dominus: Qui autem perseveraverit usque in finem, hic salvus erit. Et denuo: In patientia vestra, possidebitis animas vestras. Alibique dicit: Quis speravit in Domino, & confusus est? aut quis permansit in mandatis ejus, & derelictus est? aut quis invocavit eum, & despexit illum? Si enim homines exiguo intellectu ac mente præditi, probare & discernere norunt, quantum pondus atque onus singula ferre queant animalia, veluti mulus, aut camelus, tantumque addunt oneris, quantum vires animalis tolerant. Et figulus vasa formans, nisi in fornacem ea immiserit, ut igne probata solida ac dura reddantur, humanis usibus servire nequeunt: novit autem quanto ea tempore oporteat in igne relinquere, donec utilia efficiantur.

A τῆς πίσεως κρατήσασα, & ἔτιω τὴν ἀπολύτρωσιν δεξιάνηται ἀπὸ τῆς χάριτος, δικαίως τῆς βασιλείας κληρονόμοι ᾔησονται.

Τὴν ὑπομονὴν πόνηω καὶ ἐλπίδα πᾶντων ἐκάστη ψυχὴ βελομένη διαρεσῆσαι Θεῷ ἡγιασμένη κρατεῖτω, & ἔτιω διωθήσεται διεξελθεῖν πᾶσαν ἐπανάστασιν & θλίψιν & Πονηρῶ. Οὐδὲ γὰρ εἰς ποσὶν ὡδὲ χωρεῖ ὁ Θεὸς ψυχὴν εἰς αὐτὴν ἐλπίζου καὶ αὐτὴν ὑπομένουσαν πειρασθῆναι, ὥστε ὑπαπορηθῆναι καὶ ὡδодоθῆναι εἰς πειρασμὸν καὶ θλίψιν, ἃς ὁ δυνάστης ὑπενεγκεῖν. ὡς ὁ ἀπόστολος φησὶν. πιστὸς ὁ Θεός, ὃς οὐκ ἐάσεται ἡμᾶς πειρασθῆναι, ἀλλὰ ποιήσεται σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν, & δυνάστης ἡμᾶς ὑπενεγκεῖν. Οὐδὲ γὰρ, ὅσον βέλεται, ὁ Πονηρὸς πειράζει & θλίβει τὴν ψυχὴν, ἀλλ' ὅσον ὡδὲ χωρεῖται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Μόνον ἡ ψυχὴ ἡγιασμένη ὑποφέρειν, καὶ ἐλπίδα κρατεῖτω τὴν ἐν πίστει, ἀπεκδεχομένη τὴν πρὸς αὐτὴν βοήθειαν καὶ ἀντίληψιν, & ἀμύχανον αὐτὴν ἐγκαταλελειφθῆναι. Ἀλλ' ὅσον ἀγωνίζεται, ἀπὸ πίσεως & ἐλπίδος ὡρσθῆναι Θεῷ, καὶ πρὸς αὐτὴν βοήθειαν καὶ λύτρωσιν ἀδιστακτικῶς ἐκδεχομένη, ποσὶν παχύτερον λυτρεῖται αὐτὴν ὁ Κύριος πάσης ἐπιχειρήσεως θλίψεως. οἶδεν γὰρ αὐτὸς πόσον ὀφείλει εἰς δοκιμασίαν καὶ πειρασμὸν εἰσελθεῖν ἡ ψυχὴ, καὶ ποσὶν καὶ πειρασμῶν. μόνον αὐτὴ ἐγκρατὴς ἡγεῖται τέλος, & ὁ μὴ κατακλυθῇ. καθὼς εἶρηται. ἡ θλίψις ὑπομονὴν κατεργάζεται, ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα, ἡ δὲ ἐλπίς ἐκ κατακλύσει. & πάλιν. ὡς Θεὸς διάκονοι, ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενοχωρίαις, καὶ ταῖς ἑξῆς. Καὶ ὁ Κύριος φησὶν. ὁ δὲ ὑπομένων εἰς τέλος, οὕτως σωθήσεται. καὶ πάλιν. ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. καὶ ἀμαχῶς λέγει. τίς ἐπίστευσεν τῷ Κυρίῳ, καὶ κατακλύσθη; ἢ τίς ἐνέμενε τῷ λόγῳ αὐτοῦ, & κατελείφθη; καὶ τίς ἐπέκαλέσατο αὐτὸν, καὶ ὑπερέβη αὐτόν. Εἰ γὰρ οἱ ὀλίγοι σωσέως & τοὺς μετὰ τοὺς γεγονότας ἀνδρες ποιοῦντες δοκιμάζοντες καὶ ἀμαχῶς, πόσον βάρος & γόμον ἔχουσιν τῇ ζωῇ βασάζοντες, οἷον, ἡμίονος, ἢ κάμηλος. καὶ ποσὶν ἐπιφορτίζονται καὶ τὴν δυνάμειν & τὴν ζωὴν. καὶ ὁ κεραμεὺς πλάσας τὰ σκεύη, εἰ μὴ ἐν τῇ καμίνῳ βάλλῃ αὐτὰ, ἵνα πυρωθέντα σερεωθῇ, ἐπιτήδεια εἰς χρῆσιν ἀνθρώποις ὁ γίνεται. ἐπίσταται δὲ πόσον ἐν τῷ πυρὶ χρὴ εἶσαι, ἕως ὅτε χρῆσιμα

σιμα ἡγήται· ὁδὲ ὑπὲρ τὸ δέον αὐτὰ ἀφίησιν ἐν τῇ καμίνῳ, ἵνα μὴ κατακαένται διαφθορῇ. ὁδὲ πάλιν ἐλπιόμηναι, ἵνα μὴ ἀποήνηται ἢ καὶ ἀχρηστα. εἰ οὖν ἐπὶ τῷ φθειρομένῳ καὶ φανομένῳ πᾶσι διαίρειν ἔγνωσιν οἱ ἄνθρωποι κέντρω, πόσῳ μᾶλλον ὁ Θεὸς ὡς ἀκατάληπτος τῇ γνώσει καὶ τῇ σωείῃ, καὶ ὅλως σοφία ὑπάρχων, ἐπίσταται πόσον δοκιμασιῶν καὶ πειρασμῶν χρῆσθαι αἱ ψυχαί, αἱ αὐτὰς ὁμαρτυροῦσαι θέλονται, καὶ τὴν ἀγωνίαν ζωῆς ἐπιτυχῆν ἐπιθυμοῦσαι, ἥ ἕτως ὑπομείναι καὶ ἀποδοῦναι ἐν ἐλπίδι πᾶσαν θλίψιν μέχρι τέλους. τότε δόκιμοι ἔσονται τῆς βασιλείας τοῦ ἔργου καθίστανται.

Ὡς περὶ γὰρ τὸ εἶδος τῆς κανναβέως ὃ χρησιμὸν εἰς τὸ ἡμέτερον ἀπὸ αὐτῶν νήματα λεπτότατα, εἰ μὴ ἐπὶ πολὺ κοπανισθῇ. καὶ ὅσον βασανίζεται, πόσῳ καθαρώτερον καὶ ἐπιτιμιώτερον γίνεται· ἕτω καὶ ἡ φιλόθεος ψυχὴ εἰς πολλὰς δοκιμασίας καὶ πειρασμούς εἰσερχομένη, καὶ θλίψεις ὑπομένουσα γενναίως, καθαρώτερα καὶ χρησιμώτερα εἰς τὸ πνευματικὴν τῆς λεπτότητος ἐργασίαν καθίσταται. καὶ τέλος τὸ ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ χάρον κληρονομεῖν καταξίεται. Ὡς περὶ γὰρ τὸ νεόπλαστον σκεῦος ἐν πυρὶ βληθὲν, ἀνεπιτιμιῶν ὅτιν εἰς χρῆσιν ἀνθρώπων· ἢ ὡς περὶ νήπιον, ἐφ' ὅσον ῥόπον εἰς τὸν κόσμον ἔργον, ἀνεπιτιμιῶν τυγχάνει, οὔτε γὰρ πόλεις οἰκοδομεῖ, ἕτε φύτευσα δύναται, ἕτε σπέρμα καταθέσθαι, ἕτε ἕτερόν τι τὸν κόσμον ἐπιτελεῖν, νήπιον γὰρ ὅτιν. ἕτω καὶ αἱ ψυχαί, αἱ χάριτος θείας μέτοχοι ἡγοῦμαι, ῥοποφορεῖνται ἐν τῇ γλυκύτητι τοῦ ἀναπαύσει τὸ πνεύματος, διὰ τὸ νηπιότατα αὐτῶν τῇ τῇ Κυρίᾳ χρηστότητι μηδέπω δοκιμασθεῖσαι ἐν διαφοροῖς πειρασμοῖς ἔσονται θλίψεσιν ἡπὸ τῶν πονηρῶν πνευμάτων, δι' ὧν δείκνυται ἡ ὑπομονή· ἀλλὰ ἀκμῶν νήπιοι τυγχάνουσι, καὶ ἡ ἕτως εἶπω, ὁδὲ ποτε χρησιμεύουσι τῇ βασιλείᾳ, ὡς εἰρηται· εἰ ὁ χρεὶς ἐστὶ παθῆναι, ἢς μέτοχοι γεγονάτε πάντες, ἅρα νόδοι ἐστέ, καὶ ὁ υἱός. Ὡς καὶ αἱ θλίψεις καὶ οἱ πειρασμοὶ συμφέρον εἰς τὸν ἄνθρωπον, καὶ δόκιμον καὶ σεραὴν τὴν ψυχὴν ἀπεργάζονται· εἰ μὴ γενναίως καὶ ἀποδοῦναι ἐν πεποιθήσει Θεῷ καὶ ἐλπίδι ὑποζυγῇ τὰ ἐπὶ τὸν κόσμον, ἀπεκδεχομένη ἐν πίστει ἀδυσκάλπτῳ τὴν ἀπὸ τοῦ Κυρίου λύτρωσιν, καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ. καὶ ἀδύνατον ἀποτυχῆν αὐτῶν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἀπολυβώσεως τῶν τῆς κακίας παθῶν, καὶ καταξιωθῆναι ὡς δόκιμος, καὶ πιστὴ, τὴν εἰς τὸν Κύριον ἐλπίδα ἕως τέλος ἐν ὑπομονῇ κρατῆσασα.

Tom. II.

Ὡς περὶ

A efficiantur neque contra, ultra quam sit opus, ea in fornace relinquit, ne adusta corrumpantur. Neque vicissim ea minus in fornace relinquit, quam necesse sit; ne dissolvantur, nullique sint usui. Si, inquam, in rebus corruptibilibus & apparentibus, tanta consideratione atque cognitione praediti sunt homines; quanto magis Deus, qui incomprehensibilis est, & infabilis scientia & intellectu, totusque sapientia plenus, novit, quantis probationibus, atque tribulationibus, tentationibusque indigeant animae ipsi placere volentes, vitamque aeternam consequi desiderantes; sicque fortiter, prompteque omnem in spe tribulationem perferentes, ad finem usque. Tuncque probati, & apti regno coelorum redduntur.

Quem ad modum enim cannabi ac lini species non est idonea, ut ex eo fila subtilissima fiant, nisi diutius elaboretur atque exerceatur, imo quanto magis illud torquetur, tanto purius aptiusque efficitur: sic & anima Deo devota, multas probationes atque tentationes subiens, afflictionesque fortiter tolerans, purior utiliorque ad spirituale extenuationis & humilitatis opificium redditur, tandemque coelestis regni regionem possidere meretur. Quem ad modum enim vas recens confectum, igneque non probatum, humanis inidoneum est usibus; aut sicut infans ad res mundi tractandas ineptus est; quum neque urbes condere, neque plantare possit, neque semen deponere, neque quodcumque aliud mundi opus perficere, infans enim est. Ita etiam animae, quae divinae gratiae sunt effectae participes, propter infantiam suam a Domini benignitate tolerantur in dulcedine, ac requiete spiritus, nec dum variis probatae tentationibus ac tribulationibus a nequam spiritibus, per quas patientia demonstratur, sunt adhuc infantes, atque ut ita dicam, nondum idoneae ad regnum, quum nondum sint exercitatae, ut dictum est: Si vero extra disciplinam estis, cujus participes facti sunt omnes, ergo adulterini, & non filii estis. Itaque tribulationes atque tentationes homini conducunt, animamque probatam ac firmam efficiunt; si generose alacriterque in divina confidentia ac spe, qualiacumque ingruentia toleret, fide non vacillante redemptionem & misericordiam a Domino expectans. Sicque impossibile erit ipsam spiritus promissione, liberationeque a vitiosis passionibus frustrari, quin mereatur tamquam probata atque fidelis spem in Domino habere, & in finem usque patientiam retinere.

Hebr. 12.

T t

Que-

Quemadmodum enim sancti martyres multa tormenta palam sustinuerunt, & ad mortem usque suam in Dominum spem, bonamque confessionem servaverunt; sicque probati coronas justitiæ accipere promeruerunt. Qui autem plura ac graviora sustinuerint tormenta, abundantiorum etiam gloriam, ac in Deum fiduciam obtinuerunt. Quicumque vero a fide recesserunt, pertimescentes flagella atque tribulationes, nec permanserunt in præclara confessione usque ad finem, ii dicendi libertate destituti, & hic & in iudicii die confusi cernuntur. Ad eundem modum & animæ tribulationibus traditæ, ut a spiritibus probentur nequitiae, invisibiliter & diversis modis cruciatæ, sive occulte inter labores atque molestias tribulationum, improbæve cogitationes, sive manifeste inter corporales perturbationes, fortiter perferunt, ac spem retinent, mercedisque a Domino retributionem expectantes, justitiæ coronas promerentur, eandem intus redemptionem accipientes, eandemque cum sanctis martyribus loquendi fiduciam in Domino reperient in die iudicii. Idem enim martyrium tribulationum, quod illi per crucem, hi per spiritus pertulerunt nequitiae, qui eos agitabant. Quantoque plures a maligno pressuras atque insultus perferunt, bona in finem usque spe suffulti, tanto abundantiorum in Deo gloriam comparant. Et hinc quidem secundum spem expectationis eorum liberabuntur, sanctique Spiritus consolationem promerebuntur: inde vero æternorum bonorum, cælestisque regni hæreditatem acquirant. Quæ vero animæ metu atque timore percussæ, afflictiones ejusmodi subterfugerint, seque negligentiae, & impatientiæ dederint, ac in desperationem conjecerint, recedentes a via recta, & misericordiam Domini in finem non expectaverint; qua quæso ratione tales animæ tamquam reprobæ compertæ, vitam consequi æternam poterunt? Nam usque ad mortem quævis anima debet propter Dominum pro nobis mortuum, longanimum se ac patientem exhibere, suamque in eum spem defigere ac retinere, & sic vitam atque salutem promereri sempiternam.

Nam qui perfecte cupiunt æternæ gehennæ supplicia, quæ peccatores manent, evadere, cœlestique regno perfrui; tribulatio-

A Ω' αὐτοὶ οἱ ἅγιοι μάρτυρες εἰς τὸ φανόμηνον πολλὰς βασάνους ὑπέμειναν, καὶ ἕως θανάτου ἐλθόντες, τὴν εἰς τὸ Κύριον ἐλπίδα ἔμειναν εἰς τὴν καλὴν ὁμολογίαν, καὶ ἔτιως δόκιμοι ἀποδεχθέντες τοὺς σεφάνους τῆς δικαιοσύνης λαβεῖν κατηξιώθησαν. οἱ δὲ πλείονας καὶ χαλεπωτέρας βασάνους ὑπενεγκόντες, πλείονα δόξαν καὶ παρρησίαν ἐκτίσαντο πρὸς τὸ **B** Θεόν. ὅσοι ὅτι ἠπίεσαν, πᾶς θλίψεως καὶ μάστιγας δεδοκότες, μὴ ἐμμενάντες τῇ καλῇ ὁμολογίᾳ εἰς τέλος, ἀπαρρησίαστοι καὶ κατηχυμένοι καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἀποδείκνυνται. τὸ αὐτὸν βόπον καὶ ψυχὰς εἰς θλίψεως ὡδιδόμηναι, ἵνα δοκιμασθῶσιν ὑπὸ τῆς πονηρίας πνύματων, ἀοράτως καὶ ἀδιαφόρως βασανιζόμεναι, ἥτοι κρυπῶς ἐνδοθεν πόνοις **C** θλίψεων, ἢ λογισμοῖς πονηροῖς. ἥτοι ὅτι καὶ φανερώς, διὰ σωματικῶν παθῶν ὑπομείνας γενναίως, καὶ τὴν ἐλπίδος κρατήσασα, καὶ τὴν μιᾶς ἀποδοσίαν τῆς Κυρίας ἀπεκδεχόμεναι τῶν σεφάνων τῆς δικαιοσύνης καταξιώνται, τὴν αὐτὴν ἀπολύτρωσιν ἐνδοθεν ἔχοντες, καὶ τὴν αὐτὴν παρρησίαν τῶν μαρτύρων ἐπὶ Θεῷ ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἀνίσκουσι. Τὸ γὰρ αὐτὸ μαρτύριον τῆς θλίψεως, ὅσῳ ἐκείνοι διὰ τῆς **D** σωροῦ, ἔτοι ὅτι διὰ τῆς πνύματων τῆς πονηρίας τῶν ἐν ἐκείνοις ἐνεργησάντων, καὶ ὅσῳ πλείονας θλίψεως ἐπέπασσας τῆς Πονηρίας ὑπομύουσι, καὶ τὴν ἐλπίδα εἰς τέλος κρατῶσι, τοσούτω πλείονα δόξαν ἐπὶ Θεῷ πορίζονται. καὶ ἐντεῦθεν λυβωθήσονται καὶ τὴν ἐλπίδα τῆς σωδοκίας αὐτῶν, καὶ τῆς πα- **E** ρακλήσεως τῆς Πνύματος ἀξιώνται. καὶ ἐκείθεν ἀγωνίων ἀγαθῶν καὶ τῆς βασιλείας κληρονόμοι γενήσονται. Ὅσα ὅτι ὑποσάλῳ δειλία ἐφόβῳ, πᾶς θλίψεως μὴ ὑπομείνας, ἀλλ' εἰς ὀληρωσίαν καὶ ἀνυπομονίαν καὶ ἀπελπισμὸν ἐλθῶσι, ἐξ ἀποστροφῆς τῆς δικαίας ὁδοῦ ἐπὶ ἔλεος τῆς Κυρίας εἰς τέλος μὴ ἐκδέχονται, αἱ τοιαῦται ψυχὰς, ὡς ἄδικοι ἀρεθεύσαι, τῆς **F** ἀγωνίᾳ ζωῆς τυχεῖν πῶς διωθήσονται; Ἐως θανάτου γὰρ πᾶσα ψυχὴ χρεώσῃ, διὰ τὸ Κύριον τὸ ὑπὲρ ἡμῶν ἀποθανόντα, μακροθυμεῖν ἐξ ὑπομύειν εἰς τέλος, καὶ τὴν εἰς αὐτὸν ἐλπίδα κρατῆσαι, καὶ ἔτιως τῆς ἀγωνίᾳ σωτηρίας καταξιώνται.

Ὅσοι γὰρ βέλονται τελείως ἐξελῆσαι τῆς ἀγωνίᾳ γενένης τῆς τιμωρέσεως τοὺς ἀμαρτωλούς, ἐκ τῆς ἀγωνίᾳ βασιλείας ἐπιτυχεῖν, πᾶς θλίψεως τῆς

τῆς γενένης ὀντεῦθεν διὰ τῆς πειρασμῶν, τῆς ὑπὸ τοῦ Πονηροῦ ἐπαγορεύων, παθοῦσιν αἰεί· καὶ εἰάν ὑπομείνωσιν ἕως τέλους τὸ ἔλεος Κυρίου ἀπεκδεχόμενοι ὅτι πίσει, καὶ τῆς πειρασμῶν καὶ τῆς θλίψεων διὰ τῆς χάριτος λυτρεῖνται, καὶ τῆς κοινωνίας τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐνδοθεν καταξιῶνται, ὅτι τῆς ἀγωνίας γενένης ὀκνεῖται Ἰησοῦς, καὶ τῆς ἀγωνίον βασιλείαν τοῦ Κυρίου κληρονομήσει. Τοιαύτῳ γὰρ ὁδὸν ὁ Κύριος ἔδετο, καὶ εἰς τὴν ζωὴν ἀποφύγεσαν, γεννῶν καὶ θελημαρήν, ὡς γέγραπται· διὰ τοῦτο ὅτι ὀλίγοι εἰσὶν, οἱ διωδεδυμένοι αὐτῷ.

Τοιαύτης τοίνυν ἐλπίδος ἡμῶν προκειμένης, ὅτι τοιούτων ἐπαγγελιῶν ἡμῶν ἐπαγγελθειςὶν ὑπὸ τοῦ ἁβραάμ Θεοῦ, πᾶσαν ἐπαγάσασιν καὶ θλίψιν τοῦ Πονηροῦ ἡμεῶς ὑπομείνωμεν διὰ τὴν ἐλπίδα τοῦ ἀποκειμένου ἡμῶν ὅτι τοῖς οὐρανοῖς. Ὅσας γὰρ θλίψεις διὰ τοῦ Κυρίου ὑπομείνωμεν, τί ἀντάξιον ἢ πρὸς τὴν μέλλουσαν ἐπαγγελίαν ἡμῶν ἀγωνίαν ζωὴν, ἢ πρὸς τὴν ἀνωθεν γινόμενῳ ὅτι τοῖς ὑπομεινόμεναις ψυχῇς τοῦ ἁγίου Πνεύματος ὁδοῦ κλησιν, ἢ πρὸς τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σκοτεινοῦ τῆς κακίας, καὶ πρὸς τὰ ὀφειλήματα τοῦ πλήθους τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, κατὰ εἴρηται· κεινόμενοι ὅτι, ὑπὸ Κυρίου παραινόμεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακευδαμῶμεν. Καὶ πάλιν· ὅτι γὰρ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν κατὰ πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς. Γενώμεθα, ὡς ἡμεῖς ἐρατιώταται, ὑπὲρ τοῦ βασιλέως ἡμῶν ἐτοιμῶς ἀποθνήσκοντες. ὅτι γὰρ ἐν τῷ κόσμῳ ἡμεῖς ὅτι ἐν βιωτικοῖς ἀνεστρεφόμεθα πρᾶγμασιν, τοιαῦτα ὅσα ἐπάχομεν, ὅσα δὲ τοιαύτας ὑφίσταμεθα θλίψεις· ἀλλὰ νῦν ὅτι πρὸς τὴν ἐλπίδα τοῦ Κυρίου διαρεσῆσθαι, τοιαῦτα ἐπανασάσθαι καὶ πειρασμοὶ καὶ θλίψεις τοῦ πονηροῦ καθ' ἡμῶν ἐγείρονται. Ὅρα, ὅτι διὰ τοῦ Κυρίου ταῦτα πάχομεν, φθονῶντος ἡμῶν τοῦ Πονηροῦ ὅτι πειράζοντος διατρέψαι ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τῆς ζωῆς, καὶ εἰς χάνωσιν ἢ ὀλιγωρίαν ἄγειν, ἵνα μὴ διαρεσῆσαντες σωθώμεν. Ὅσον τοίνυν ὁ Πονηρὸς καθ' ἡμῶν ἐπεγείρεται, ἡμεῖς αὖν ὀρώμεν ἐν ὑπομονῇ ἀνδρείαν, καὶ ἡμεῖς καὶ πρὸς θυμοὶ, καὶ ἐτοιμῶς ἔχοντες ἕως θανάτου, ἀρχόμενοι ὑπομείναι διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ἐλπίδα. Πᾶσαι αὐτῆς αἱ μεθοδεῖαι λύνονται· ἔχομεν γὰρ τὸν ὑπὸ τῆς ἡμῶν καὶ ὑπὲρ μαχὸν Χριστὸν, ὅς καὶ ἡμῶν διδωσὶν καὶ ἐλπίζουσιν ἐπ' αὐτὸν, ὑπομονὴν δίδωσι, καὶ ὀκνεῖς καταχύνει, ἡμῶν τὰ νικητήρια τῶν πόνων, τέτρεσι, τὴν βασιλείαν διὰ τοῦ Κυρίου

lationes æternæ hinc gehennæ, per tentationes, quæ a maligno inferuntur, semper sustinent: sique in finem usque sustinuerint, misericordiam Domini in fide expectantes, a tentationibus, ac tribulationibus, atque angustiis per gratiam liberabuntur; intusque communicatione sancti Spiritus digni reddentur, & illic æternam effugient gehennam, æternumque regnum Domini hæreditate possidebunt. Talem quippe Dominus constituit viam, quæ ducit ad vitam, angustam scilicet & arctam, sicut scriptum est; ideo & pauci ingrediuntur per eam.

Matth. 7.

Ejusmodi ergo spe nobis proposita, talibusque promissionibus ultro a veraci Deo oblatis, quemcunque impetum atque afflictionem improbi hostis fortiter toleremus, ob spem nobis repositam in cœlis. Quantasque enim ærumnas propter Dominum perferamus, quid æquivalens sustinemus, siue ad futuram nobis repromissam vitam æternam respiciamus, siue ad supernam quæ sustinentibus contingit animabus, spiritus Sancti consolationem; siue ad liberationem ex tenebris improbitatis & ad debitorum remissionem pro multitudine nostrorum peccatorum, sicut dictum est: *dum judicamur autem, a Domino corripimur: ut non cum hoc mundo damnemur*. Ac rursus: *Non enim sunt condignæ passionibus hujus temporis, ad futurum gloriam, quæ revelabitur in nobis*. Præbeamus ergo nos veluti milites strenuos, pro rege nostro promte alacriterque mortem oppetentes. Quum enim adhuc in sæculo versaremur, quando adhuc rebus implicabamur humanis, non patiebamur ejusmodi, neque tales sustinebamus ærumnas: verum nunc quando advenimus studio melius complacendi Domino, hujusmodi in nos maligni spiritus excitantur incursiones, tentationes, ac tribulationes. Vides ergo nos ista omnia propter Dominum perpeti: invidente nobis maligno, atque conante pervertere, aut potius a via vitæ avertere, & in relaxationem atque negligentiam nos inducere, ne serviendo ac complacendo Deo, salvemur. Quantum itaque in nos malignus insurgit, tantum nos in patientia inveniamur viriles ac strenui, prompti atque alacres, paratos nos exhibentes ad tolerandum usque ad mortem, propter spem in Christum, sique omnes ipsius insidiæ mox dissolventur. Pro defensore enim ac propugnatore nostro habemus Christum, qui tribulatis nobis atque oppressis, in ipsumque sperantibus patientiam præbet, illosque confundit, nobis interim laborum præmia, hoc est, regnum cœlorum per Dominum reportantibus. Si-

I. Cor. II.

Rom. 8.

mus ergo tamquam incudes quædam, quamvis cædamur, non tamen cedamus, neque notas in nobis admittamus relaxationis, aut negligentia, atque desidia, per flagella & tentationes. Cæsi vincamus in lucta adversarium per patientiam. Sic namque Dominus noster hoc vitæ certamen transegit, flagellatus, contumeliis atque injuriis affectus, persecutiones passus, delusus, consputatus, extremo & infami supplicio crucis affectus ab impiis, omniaque propter nostram sustinuit salutem, nobis vitæ relinquens monumentum atque exemplum, ut qua ipse via tribulationum, tentationum, mortisque ambulavit; eadem & illi via, qui in ipsum vere credunt, cohæredesque ipsius effici cupientes incedant. Ut quem ad modum ipse per multas passiones, postremo autem in cruce moriens, vicit crucifixus, moriensque peremit, ac condemnavit peccatum, per carnem adversarias potestates destruens atque evacuans, sicut scriptum habetur: *Expolians principatus & potestates in cruce, traduxit palam, triumphans illos in semetipso*. Sic & nos si omnem impulsus molestiamque inimici fortiter alacriterque etiam ad mortem usque pertulerimus; tunc adversarium per fidem atque patientiam, & spem in Dominum, superabimus. Sicque probati reperti, & hic eandem promerebimur redemptionem, sanctique Spiritus sanctificatione replebimur, & sempiternam ibi vitam hæreditate obtinebimus. Nam in certamine spiritali, victoria contra adversarium per passiones & mortem paratur. Patiendo igitur ac moriendo propter Dominum, alacriter adversarium vincamus.

Ideo quæcunque tribulationem atque tentationem ingruentem, nequaquam laboriosam duramque putetis, sed opportunum potius omnem inimici impetum perferendum ducatis, mortem Domini cum desiderio semper ante oculos statuentes. Et sicut dictum est a Domino: Quotidie tollentes crucem ejus quæ est mors, sequamur ipsum: sicque facile quæcunque suffereamus tribulationem, sive occultam, sive manifestam. Si enim mortem pro Domino subire expectamus, & ob oculos constituentes, semper concupiscimus; quanto magis qualescunque tribulationes graves atque molestas, opportune facileque cum gaudio sustinebimus? Idcirco enim graves nobis atque molestæ, intolerabilesque tribulationes videntur, quod mortem Domini ob oculos semper positam non habemus, & in ipso

Quæ sequuntur, desunt in codice Oxoniensi. Supplentur autem ex Codicibus MSS Vatic. 1815. p. 46. & Regio Alexandrino 8. p. 112.

Coloss. 2.

*Matth. 16.
Marc. 8.
Luc. 9.*

A κομιζομένων. θλώμεθα ὡς ἄκμονες, τυπόμενοι καὶ μὴ ὀκνιδόντες μηδὲ τύπης χαλνώσεως, ἢ ὀλιγωρίας, καὶ ἀκηδεΐας, διὰ τῆς ματίγων καὶ πειρασμῶν. ἐν αὐτοῖς δεχόμενοι, δρώμενοι νικῶμεν τὸ ἀντίπαλον διὰ τῆς ὑπομονῆς. καὶ γὰρ ὁ Κύριος ἡμῶν οὕτως τὸ ἀγῶνα τῆτον διώδωκε ματιζόμενος, ὀνειδίζόμενος, διωκόμενος, ἐμπαίζόμενος, ἐμπηυόμενος, ἐχάτῳ καὶ ἀτίμῳ θανάτῳ σαυρῶ ὑπὸ ἀνόμων τετιμώρηται. καὶ πάντα ὑπὲρ ἡμῶν διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, ἡμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν ζωῆς. ἵνα δι' ἧς ὁδοῦ θλίψεως καὶ πειρασμῶν καὶ θανάτου αὐτὸς διώδωκε, τῇ αὐτῇ ὁδῷ ὁδεύουσιν οἱ εἰς αὐτὸν ἐν ἀληθείᾳ πιστεύοντες, καὶ συγκληρονόμοι αὐτῷ βεβλόμενοι γενέσθαι. ἵνα ὥσπερ αὐτὸς διὰ πολλῶν παθῶν ἔχατον ἀποθανὼν ἐπὶ σταυροῦ ἐνίκησε σταυρωθεὶς. καὶ ἀποθανὼν ἐθανάτωσε, καὶ κατέκρινεν τὴν ἁμαρτίαν, διὰ τῆς σαρκὸς καθαρῆσας τὰς ἀντικειμένας δυνάμεις, καθὼς εἴρηται, ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρκὰς καὶ τὰς ἐξουσίας ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. ἐδευγμάτισε θειαμβεύσας αὐτὰς ἐν αὐτῷ. οὕτω καὶ ἡμῖς. πᾶσαν ἐπανάστασιν καὶ θλίψιν τοῦ πονηρῶν γεννάως καὶ παρθύμως ἕως θανάτου ἐλθόντες, εἰς ὑπομείνωμεν, τὸν ἀντικείμενον διὰ τῆς πίστεως καὶ ὑπομονῆς, καὶ τῆς εἰς τὸν Κύριον ἐλπίδος. καὶ οὕτω δόκιμοι εὐρεθέντες, καὶ ἐντεῦθεν τῆς αὐτῆς ἀπολυτρώσεως καταξιούμεθα, καὶ τοῦ ἁγιοῦ τοῦ πνεύματος πληρούμεθα, καὶ τῆς ἐκείθεν ἀωνίᾳ ζωῆς κληρονόμοι γενώμεθα. εἰς γὰρ τὸν πνευματικὸν ἀγῶνα ἡ κατὰ τοῦ ἀντικειμένου νίκη διὰ παθῶν καὶ θανάτου γίνεται. πάχοντες καὶ θανατούμενοι, διὰ τὸν Κύριον προθύμως νικῶμεν τὸν ἀντικείμενον.

E Διὸ πᾶσαν θλίψιν καὶ πειρασμὸν μὴ ἐπιπόνους καὶ σκληροὺς ἡγεῖσθε. ἀλλ' εὐκάρους, καὶ ὑπομένειν πᾶσαν τὴν ἐχθρῶν ἐπανάστασιν, τὸν ἐπὶ τοῦ κυρίου θάνατον ἐν ἐπιθυμίᾳ πάντοτε παρ' ὀφθαλμῶν ἔχοντες, καὶ καθὼς εἴρηται ὑπὸ τοῦ κυρίου, καθ' ἡμέραν τὸν σταυρὸν ἄγοντες, ὃ ἐστὶ θάνατος. ἀκολουθήσωμεν αὐτῷ ὀπίσω, καὶ οὕτως εὐκάρως ὑπομένειν μὴ πᾶσαν θλίψιν, ἥτοι κρυπτήν, ἥτοι φανεράν. εἰ γὰρ θάνατον ὑπὲρ τοῦ κυρίου ὑπομένειν προσδοκῶμεν, καὶ πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχομεν πάντοτε ἐπιποθοῦντες, πόσῳ μᾶλλον οἷας ἂν θλίψεις βαρείας εὐχερῶς καὶ εὐκόλως μετὰ χαρᾶς ὑπομείνωμεν. διὰ τοῦτο γὰρ βαρέας καὶ φορτικὰς τὰς θλίψεις ἡγούμεθα ἀνυπομονήτως ἔχοντες. ἐπειδὴ τὸν ἐπὶ τοῦ κυρίου θάνατον πρὸ ὀφθαλμῶν οὐκ ἔχομεν, καὶ ἐν

ἐν αὐτῷ ἡ θιάνοια πάντοτε οὐκ ἐπιποθεῖ. ὁ γὰρ Χριστὸν ἐπιθυμῶν κληρονομήσας, καὶ τὰ αὐτῷ παθεῖν ἀκολούθως ἐπιθυμείτω ὥστε οἱ Χριστὸν ἀγαπῶντες, ἐν τούτῳ φαίνονταί· ὅταν πᾶσαν θλίψιν ἐπερχομένην αὐτοῖς, γενναίως καὶ προθύμως ὑπομείνωσι διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ἐλπίδα. Ὁ Θεὸς καλέσωμεν οὖν τὸν κύριον δοῦναι ἡμῖν σύνεσιν εἰς τὸ γνωρίζειν τὸ αὐτῷ θέλημα, καὶ προθύμως ἐπιτελεῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, καὶ μακροθυμίᾳ μετὰ χαρᾶς, ἣν αὐτοῖς ἡμῖν χαρίζεται, δυναμώσας ἡμᾶς εἰς πᾶσαν εὐαρέστησιν ἵνα δοκιμοὶ καὶ ἄξιοι αὐτῷ εὐρεθῆντες, σωτηρίας αἰώνιας τύχωμεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος καὶ ἡ δύναμις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

Ἄρα οἱ ῥαθυμοὶ ἐὼν κνηροὶ καὶ ἀδιάφοροι ἐν τίνι καυχῶνται; ἐν τῇ χαυνότητι αὐτῶν, καὶ ἐν τῇ ῥαθυμίᾳ αὐτῶν καὶ ἀπολείᾳ αὐτῶν. Οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι ἐρραδύμη.

Δεῦτε, φίλοι μου, σπουδάζωμεν. δεῦτε, προσεύσωμεν αὐτῷ. πενθήσωμεν καὶ κλαύσωμεν ἐναντίον αὐτῷ ἀναδάς, ἵνα δωρήσεται ἡμῖν φωτισμὸν ψυχῆς. Σιωίετε τὰς μεθοδείας τῷ Ἐχθρῷ ἡμῶν καὶ ἀντικειμένῳ ἐμίσσησιν, ὅτι βάλλει ἐμπροσθεν ἡμῶν ὀλισθήματα, καὶ σκάνδαλα, καὶ βλάβην πολυκτημοσύνης, μετεωρισμὸν ἔσθλως τέττο, καὶ ἡδονὴν σαρκικὴν, ἔτι δὲ καὶ πολυχρόνιον τὸ πρὸς ζωὴν καὶ προσδοκίαν, εὐλίαν εἰς τὴν ἀσκησιν, καὶ ὀκνησίαν εἰς τὰς βίχας, ὑπνον εἰς τὴν ψαλμαδίαν, καὶ ἀνάπαισιν σαρκικῶν. Ὅσον ἐκείνος σπουδάζει, ποσὸν ἡμεῖς ἀμελεῖμεν ἐν ῥαθυμῶν. Ὅσον ἐκείνος ἐνεδράει, ποσὸν ἡμεῖς καταφρονῶμεν, ὅπως αἰσῶμεν ὅτι αἱ ἡμέραι ἡμῶν ἐκκολοβώθη, καὶ ὁ καγρὸς ἐφθασε, καὶ ὁ Κύριος τὸ δόξης ἐρχεῖ μετ' ὑπερείας τὴν ὠραότητος αὐτῷ, καὶ μὴ φοβεῖσθαι διωγμάτων τὴν βασιλείας αὐτῷ, ἀποδοῦναι ἐκάστῳ κατὰ τὴν πρᾶξιν αὐτῷ. Φοβέσθαι, ἀδελφοί μου, μήποτε ἐφ' ἡμᾶς πληρωθῇ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου, λέγων· ὅτι ἤξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ βορρᾶ καὶ θαλάσσης, καὶ ἀνακλιθήσονται μὲν Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ υἱοῦ. ὑμεῖς δὲ ἐκβληθήσεσθε ἔξω.

Παρακαλῶ σε, τὸ φῶς τῆς ἀληθείας Χριστέ, ἡνίκμα ἐξ ἀλογημάτων Πατρὸς, χαρακτηρισμὸς ἀπαύγασμα τῆς ὑποστάσεως αὐτῷ, ὁ καθήλων δεξιῶν τῆς μεγαλωσύνης αὐτῷ, ἀκατάληπτε Υἱέ, καὶ ἀνεξιχνίασε Χριστέ, καὶ ἀνεξερῶντε

A mens nostra omni tempore cum desiderio non sit defixa. Qui enim Christum possidere desiderat, etiam pro ipso pati, congruum est ut concupiscat. Itaque Christi amatores in hoc ostenduntur, quando adversitatem quamcunque ipsis ingruentem, strenue promteque ob spem in Deum perferunt. Proinde Dominum obsecremus, ut nobis intellectum præbeat, ad cognoscendam voluntatem ipsius, eamque alacriter perficiendam in omni patientia ac longanimitate, cum gaudio, quod ipse nobis largiatur confirmans nos in omni beneplacito suo; ut probati eoque digni reperi, æternam consequamur salutem, in Christo Jesu Domino nostro: Cui gloria & potentia in secula seculorum. Amen.

Qua igitur in re gloriabuntur negligentes, desides, & qui cuncta velut adiaphora contemnunt? in sua videlicet desidia, negligentia, & interitu. Væ ipsis, quoniam negligentes fuerunt.

Venite, dilectissimi, satagamus. Venite, procidamus ei. Lugeamus & ploremus coram ipso sine pudore, ut animæ illustrationem nobis largiatur. Intelligite dolos ac fraudes inimici nostri, adversarii, bonorumque osoris, quoniam ponit ob oculos nostros, lapsus, scandala, multarum divitiarum detrimenta, seculi hujus jactantiam, carnalem voluptatem, longævam præsentis vitæ expectationem, ascetici instituti horrorem, in precibus negligentiam, in psalmodia somnolentiam, & corporalem requiem. Quantum ille satagit, tantum nos desides sumus & negligimus: quo majores nobis tendit insidias, eo magis despiciamus, scientes, quod dies nostri breviati sunt, & tempus advenit, & dominus gloriæ venit cum magnificentia pulchritudinis suæ, & cum tremendis regni sui virtutibus, ut reddat unicuique secundum opera ejus. Timeo, fratres, ne impleatur in nobis verbum Domini dicentis:

Venient ab oriente, & occidente, Matth. 8. & aquilone, & mari, & recumbent cum Abraham & Isaac in regno cælorum; vos autem ejiciemini foras.

Rogo te, lux veritatis Christe, germen benedicti Patris, imago & splendor substantiæ ejus, qui sedes a dextris majestatis ejus, incomprehensibilis fili, & investigabilis Christe, & imperscrutabilis Deus, gloria

Hucusque
ex Codicibus
Vatic. 1815
& Reg.
Alex. 8.
Quæ sequuntur
exstant
in Cod. Oxoniensi pag.
427.

ria & gaudium diligentium te, vita mea, Christe, saluum fac me peccatorem in regno tuo, & ne retribuas mihi secundum opera mea; sed saluum me fac per gratiam tuam, & miserere mei secundum miserationes tuas: quoniam tu es benedictus, & laudabilis in secula seculorum. Amen.

DE BEATITUDINIBUS, ATQUE INFELICITATIBUS.

BEati qui Deum diligunt, & propter amorem ipsius omnes res spernunt terrestres. Beati, qui lugent nocte, ac die, quoniam ipsi a ventura ira liberabuntur. Beati, qui voluntarie se ipsos dejiciunt, quoniam ibi exaltabuntur. Beati continent, quoniam paradisi deliciae ipsos suscipiunt. Beati qui affligunt sua corpora per vigilias atque exercitationes, quoniam exultatio Paradisi ipsis præparata est. Beati qui purgant se à pravis cogitationibus, quoniam Spiritus Sanctus habitat in ipsis. Beati, qui diligunt Deum ex tota anima super omnia, quoniam ipsi amici Christi invenientur. Beati qui libenter ferunt Crucem ipsius, & in veritate Christum subsequuntur, quoniam ipsi occupabunt supernam Hierusalem. Beati qui præcinxerint lumbos suos in veritate, paratas habentes lampades suas, expectantes coelestem Sponsum, quoniam cum ipso regnabunt in Regno coelorum. Beatus, qui possidet intelligentes oculos, stabili mente revolvens contemplationem futurorum bonorum, quoniam occupabit illa. Beatus, qui assidue habet ante oculos diem, qua rationem reddet, quique acceptus inveniri studet. Beatus qui victor extitit voluptatum carnis, quoniam fiduciam habebit ultima die iudicii. Beatus qui luget in terra propter Deum, quoniam illius fructus in coelis germinabunt. Beatus qui gratis panem non comedit, sed in sudore manuum suarum juxta Apostolum, & aliis erogat ex propriis laboribus, quoniam in sinu Abrahæ requiescet. Vae illi, qui in erroribus existit, & non novit tempus poenitentiae, quoniam ibi cum poenite-

Aρδύνετε Θεὸν, καὶ χάριμα καὶ χαρὰ τοῖς ἀγαποῦσι σε, ἡ ζωὴ μῶ, Χειρὲ, σωσὸν με τὸ ἁμαρτωλὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ σου, καὶ μὴ ἀνταποδώσης μοι κατὰ τὰ ἔργα μῶ. ἀλλὰ σωσὸν με ἀπὸ τῆς ὀικτεῖρήσου με διὰ τὸ ἀπολαγχίαν σου. ὅτι σὺ δὲ λογιμὸς εἶ καὶ δεδοξασμένος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. ἀμήν.

ΠΕΡΙ ΜΑΚΑΡΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΤΑΛΑΝΙΣΜΩΝ.

Mακάριοι οἱ τὸ Θεὸν ἀγαπήσαντες, ὅτι διὰ τὴν ἀγάπην αὐτῶ καταρροῦντες πάντων τῶν γνῶνων τραυματίων. μακάριοι οἱ δακρύοντες ἡμέρας καὶ νυκτὸς, ὅτι αὐτοὶ ῥυαθῆσονται ἀπὸ τῆς μελέτης ὀργῆς. μακάριοι οἱ ταπεινῶντες ἑαυτοὺς ἐκουσίως, ὅτι ἐκεῖ ὑψωθήσονται. μακάριοι οἱ ἐγκρατεῖς, ὅτι ἡ τρυφή ἔσται ὡς δαΐς ἐκδέχεται αὐτοὺς. μακάριοι οἱ καταπονῶντες τὰ σώματα ἑαυτῶν ἐν ἀσκησίᾳ καὶ ἀσκήσει, ὅτι ἡ ἀγαλλίασις ἔσται ὡς δαΐς ἡτοιμασμένη αὐτοῖς. μακάριοι οἱ ἐκκαθάραντες ἑαυτοὺς ἀπὸ λογισμῶν πονηρῶν, ὅτι τὸ Πνεῦμα ῥᾷ ἁγίον οἰκεῖ ἐν αὐτοῖς. μακάριοι οἱ ἀγαπῶντες τὸ Θεὸν ὅλης ψυχῆς ὑπὲρ πάντα τὸν κόσμον, ὅτι αὐτοὶ φίλοι Χειρὸς δόξεσθαι. μακάριοι οἱ ἐκουσίως βασάσαντες τὸ σταυρὸν αὐτῶν, καὶ ἐν ἀληθείᾳ τῷ Χειρῷ ἀκολουθήσαντες, ὅτι αὐτοὶ καταλήψονται τὴν αἰῶν Ἱερουσαλήμ. μακάριοι οἱ περιζωσάμενοι τὰς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐπίμους ἔχοντες τὰς λαμπάδας αὐτῶν, περιδοκῶντες τὸ ἐπεράνιον Νυμφίον, ὅτι συμβασιλεύσουσιν αὐτῷ, ἐν τῇ τῶν ἑρῶν βασιλείᾳ. μακάριος ὁ κτησάμενος νοερὰς ὀφθαλμοὺς, καὶ κατανοήσας ἀκλινὰ τὴν δεικνύσαν τὴν μελλόντων ἀγαθῶν, ὅτι καταλείψει αὐτοῖς. μακάριος ὁ ἔχων διωκεὶς ὡς ὀφθαλμῶν τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολογίας, καὶ ἀποδίδας διάρετος δόξεσθαι. μακάριος ὁ νικητὴς ὑπομένουσας τῶν ἡδονῶν τῆς σαρκὸς, ὅτι παρρησία αὐτῷ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῆς ἀγνωσεως. μακάριος ὁ πενήθεις ὑπὸ τῆς γῆς ἀπὸ τῆς Θεοῦ, ὅτι οἱ καρποὶ αὐτῶ ἐν ἑρῶν ἀναβλαστήσονται. μακάριος ὁ μὴ φάγων δωρεὰν ἄρτον, ἀλλ' ἐν κόπῳ τῆς ἰδίων χειρῶν κατὰ τὸ ἀπόστολον, ὅτι ἀλλοις χορηγῶν ἐκ τῆς οἰκείων πόρων, ὅτι ἀναπαύσει ἐν τοῖς κόλποις Ἀβραάμ. Οὐαὶ ὅτι τῷ ἐν πλημμελείᾳ ὑπάρχοντι, καὶ τῷ τῆς μετανοίας κατὰ μὴ ἐπιγινώσκοντι, ὅτι ἐκεῖ μετανοήσεται.

ποῖός ἐστι οὐλοφυρόμενος εἰς αἰῶνας ἀνόνηλα. ἔα τῷ λέγοντι, ὅτι τ' παρὸν χρῆσομαι τῇ σαρκὶ καὶ ἐν γῆρᾳ μετανοήσω, ὅτι ὡς παγὶς ἔτως ἐπελύσει αὐτὸν ἄφνω ὁ θάνατος, καὶ ἡ πρῶτος δοκίμα αὐτοῦ ἀπολείται. ἔα τῷ ἐκείνῳ ἀμαρτάνοντι, καὶ αὐτὸν μετανοεῖν βιάσεται, ὅτι ὡς ἐπιγινώσκει τί τέξεται ἡ ἐπιβόα, καὶ ἡ ἐν μέσῳ νύξ. ἔα τῷ δίδόντι χάριτα τῷ πονηρῷ γινώσκοντι τ' ἀγαθόν, ὅτι πονηροὶ ἄγγελοι πρὸς ἀλήθειαν αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ Ἰσοδου αὐτοῦ. ἔα τῷ τιθέντι πρῶτον τι τῷ πλησίον ἢ τῷ ἑαυτοῦ πρῶτον πονηρῶν, ὅτι λόγον ὑφείκει ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ὑπὲρ ὧν καὶ ἄλλος ἐσκανδαλίσεν ἐν τοῖς αὐτοῖς πονηροῖς αὐτὸν ἐπιτιθεύμασιν. ἔα τῷ ἀποτασσόμενῳ τῷ κόσμῳ, καὶ πάλιν πρὸς κόσμῳ φρονεῖν, ὅτι ἡ πρὸς ἀποβολὴν τῷ ἀρότρῳ μετελύσει αὐτόν. ἔα τῷ Ἰσχυροῦς τοῦ Θεοῦ τοῖς δαίμονι μασι τῇ σαρκὶ, καὶ καταφρονεῖν τῆς ἐπιμελείας τῇ ψυχῇ αὐτοῦ, ὅτι ἀφελήσεται εἰς γλῶσσην ἡ ζωὴ αὐτοῦ, καὶ ἡ ἐλπίς αὐτοῦ. ἔα τῷ μὴ πειθεσθῆναι ἐν πάσῃ ἰσχύϊ αὐτοῦ, ἀπειθεῖν δὲ τῷ Θεῷ τῷ ἑαυτοῦ ἀπολογίαν δοῦναι. ἔα τοῖς ἀπολωλεκόσι τῷ ὑπομονῇ. καὶ τί ποιήσουσιν ὅταν ἐπισκεφθῇ Κύριος; Σπιδάσασθε, ἀγαπητοί, εἰς τὸ βραχὺν καιρὸν τῶτον, ἕως βοηθήσας. καὶ ἀφ' ἐμετανοίας καὶ δακρύων Ἰηλεώσατο τὸν μακρόθυμον καὶ ἐλεήμονα Θεόν, τὸν ἐκδεχόμενον ἡμῶν τὸν ἐπιστροφῶν, καὶ πρὸς ἡμῶν τὸν ζῶν. Μὴ καταφρονήσωμεν τῆς σωτηρίας ἡμῶν. μὴ ἡδυνώμεν εἰς τέρας κόσμῳ ἡδονῶν, ὅτι πρὸς ὥραν εἰσὶν, καὶ ὑστερον μεταμελον ἐμποιοῦσι, καὶ πάλιν πρὸς αὐτοὺς ἔρχονται. καὶ πᾶσα ἡ δόξα τοῦ κόσμου τέρας ἀπογῆς εἰς γλῶσσην χωρεῖ, καὶ οὐδὲν ἄλλο ἢ τὴν συνδύει, εἰ μὴ μόνον ἡ ἀμαρτία, καὶ ἡ ἐκ τῆς κόλασις. Οὐδεὶς ἡμῶν βοηθήσας ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. ὁ φίλος, ὁ συγγενής, εἰ μὴ ἡ ἐντεῦθεν μετάνοια, καὶ τῆς αἰσιν αἰσιν ἀρεταί, ἡ ἀληθείας ἀγάπη, ἡ ταπεινοφροσύνη, ἡ ὑπακοή, ἡ ἐγκράτεια. αὐτὰ συνέρχονται ἡμῶν ἢ βίᾳ τέρας. αὐτὰ ἀνδίσανται τῆς ἐναντίας δυνάμεσιν, τῆς βελοναῖς κατέχον ἡμῶν ἐν τῇ Ἰσοδῳ ἡμῶν τῇ ἢ βίᾳ τέρας. αὐτὰ παρῶσιν ἡμῶν τῷ Σωτῆρι Χριστῷ, πρῶτον καὶ δοξάσας, σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

A bit cum ejulatu inutiliter in seculum. Væ illi, qui dicit, quoniam in presentia voluptatibus carnis fruar, & in senectute poenitentiam agam, quoniam sicut laqueus, ita superveniet illi mors improvisa, & expectatio illius peribit. Væ illi, qui voluntarie peccat, & cras vult resipiscere: non enim intelligit, quid pariat superveniens, & media nox. Væ illi, qui dat manum scelesto bonum cognoscens, quoniam Angeli mali illum suscipient in die obitus ipsius. Væ illi, qui ponit offendiculum proximo ex iniquis suis operibus, quoniam rationem reddet in die judicii, pro quibus & aliis scandali occasio fuit sui ipsius malis facinoribus. Væ illi, qui mundo renunciavit, & rursus ea, quæ mundi sunt sapit, quoniam parabola aratri persequetur ipsum. Væ illi, qui sequitur voluntates carnis, & parvi facit curam animæ suæ, quia resolvetur in terram vita ipsius, & ipsius spes. Væ ei, qui non studet omnibus suis viribus dehinc parare, ut hinc afferat defensionem. Væ iis, qui patientiam amiserunt, & quid facient, quum visitabit Dominus? Satagite, dilecti, hoc brevi tempore vobis metipsis opitulari, & per poenitentiam, & lacrymas propitium reddere patientem, ac misericordem Deum, qui suscipit conversionem nostram, & vitam præbet. Ne spernamus salutem nostram, ne delectemur voluptatibus hujus mundi, quoniam ad tempus sunt, & postea displicentiam inducunt, & vicissim ad alios transeunt: & omnis mundi hujus gloria de terra in terram redit, nihilque aliud nos comitatur præter solum peccatum, atque ex hoc supplicium. Nemo nobis illa die auxiliabitur, non amicus, non cognatus, nisi hinc poenitentia, virtutesque adjutrices ipsius, vera dilectio, humilitas, obedientia, continentia: hæc nos ex hac vita comitantur: hæc obstant adversis potestatibus, quæ nos comprehendere volunt in exitu hujus nostræ vitæ. Illæ offerunt nos Salvatore Christo, ut adoremus, & glorificemus una cum Patre, & Sancto Spiritu nunc, & semper, & in sæcula sæculorum, Amen.

Luc. 16.

Dominus in Evangelio ad perfectam fidem suos adducere volens Discipulos, dicebat: *Qui in modico fidelis, & in multo fidelis est: & qui in modico infidelis, & in multo infidelis est.* Quid autem sibi volunt modicum, & multum? Per modicum, seculi hujus intelliguntur promissiones, quas pollicitus est se præstiturum omnibus in ipsum credentibus, videlicet victum atque amictum, & reliqua corpori necessaria, quietem, ac sanitatem, & ejusmodi. Præcipiens, ne omnino de istis simus solliciti: sed in ipsum solum spem nostram reponamus. Per multum autem intelligenda sunt æternæ vitæ & immortalis seculi dona, quæ repro-misit daturum se illis, qui crediderint in ipsum, assidueque de ejusmodi solliciti, flagitaverint illam. Quoniam sic nobis mandavit Dominus, quum ait: *Vos autem querite primum regnum Dei, & justitiam, & hæc omnia adjicientur vobis, ut scilicet ex modicis, & momentaneis probetur unusquisque num credat Deo.* Et si de præsentibus non fuerit sollicitus, solum autem in futuris atque æternis curam omnem reposuerit; clarum est, quod & circa ea quæ videntur, sanam atque integram fidem intus reconditam servet, vereque bona æterna quærat. Debet enim unusquisque eorum qui sermonem audiunt veritatis, seipsum probare atque examinare, aut a viris spiritalibus probari & examinari, quomodo credat, & seipsum Deo devoverit. Numquid revera secundum ejus sermonem in veritate credat; an opinionem in se dumtaxat fidei habeat, quod se credere existimet. Quilibet enim ex verbis Domini, si fidem in caducis mundi bonis positam habeat, probatur & reprehenditur. Quo pacto? audi: credere te dicis, quod regno coelorum efficiaris dignus, & filius Dei fies, de coelo natus, & cohæres Christi, quodque in omne seculum ei conregnaturus sis; deliciisque ineffabilis lucis, per infinita & immensa secula perfruiturus? plane dices, credo: hac enim de causa, & seculum reliqui, & me Deo devovi. Proba igitur teipsum, numquid terrenæ adhuc te curæ detineant, & sollicitudines variæ de nutriendo ac vestiendo corpore, aliaque adhibenda cura, ac procuranda requie; quum tui jam juris esse velis, ac tui ipsius curam gerere; de quibus jussus es, omnino non esse sollicitus. Si enim te credis accepturum æterna illa & immortalia, omnisque corruptionis expertia bona: quanto magis fugacia ista atque terrena accipies; quæ Deus etiam concessit feris, atque volucris coeli, & hominibus impiis.

Ο Κύριος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοὺς ἐαυτοῦ μαθητὰς εἰς τελείαν πίσιν ἀγαγὼν βεβλόμενος ἔλεξεν. Ὁ ἐν ὀλίγῳ πιστός, καὶ ὅτι πολλῷ πιστός ἐστὶ. καὶ ὁ ἐν ὀλίγῳ ἄπιστος, καὶ ἐν πολλῷ ἄπιστός ἐστι. Τί ἐστὶ τὸ ὀλίγον; καὶ τί ἐστὶ τὸ πολὺ; Τὸ ὀλίγον, τὰ τοῦ αἰῶνος τέττα εἰσὶν ἐπαγγελήματα, ἀπὸ ὑπερέχετο προερχεῖν τοῖς πιστεύουσιν αὐτῷ, οἷον τροφὰς, ἐνδύματα, καὶ τὴν λοιπὴν τοῦ σώματος ἀνάπαισιν, ἢ ὑγίαν, καὶ τὰ τοιαῦτα. προσάξας μὴ μεμνηνῶν ὅλως πρὸς τέττων, ἀλλὰ τῇ ἐπὶ αὐτὸν πεποιθήσει ἐλπίζεν ὅτι εἰς αὐτὸν καταβύοντα. Τὸ δὲ πολὺ, τὰ τοῦ αἰῶνος καὶ ἀφθάρτα αἰῶνος δωρήματα, ἀπὸ ὑπερέχετο προερχεῖν τοῖς πιστεύουσιν αὐτῷ, καὶ ἀδιαλείπτως πρὸς αἰώνων μεμνηνῶσι καὶ ἀτρεστοῖς. ὅτι ἐνετείλατο. ὑμεῖς δὲ, φρονεῖτε, ζητεῖτε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ μόνον, καὶ τὴν δικαιοσύνην, καὶ τὰῦτα πάντα προσεθήσεται ὑμῖν. ὅπως οὐκ ἔσται ὀλίγων καὶ προσκάρων δοκιμασθῇ ἕκαστος, εἰ πιστεύει Θεῷ. ὅτι ἐπηγγείλατο πρὸς ἑαυτὸν, ἡμῶν ἀμεμνηνῶν πρὸς τὰ τοιαῦτα ὄντων, καὶ μόνον πρὸς τὰ μελλόντων καὶ αἰώνων τὴν φροντίδα ἔχόντων. Ἐκαστος γὰρ, ἐν τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν ὁ Κύριος, εἰ πιστεύει πρὸς τὴν προσκάρων, δοκιμάζεσθαι καὶ ἐλέγχεσθαι. Πῶς; Ἀκούε. Πιστεύειν λέγεις, καὶ βασιλείας ἔρανόν καταξίσεαι, καὶ ὑὸς Θεοῦ ἡγέσῃ, ἡγνηθεὶς ἀνῶθεν, καὶ συγκληρονόμος Θεοῦ ἡγέσῃ, καὶ αἰῶνας ὅλως συμβασιλεύειν Χριστῷ, καὶ τρυφᾶν ἐν φωτὶ ἀρρήτῳ, ἐν ἀπείροις καὶ ἀναριθμήτοις αἰῶσι. ὥς ὁ Θεός; Πάντως ἔρεῖς. ναὶ, ἀλλὰ ταύτην γὰρ τὴν αἰτίαν καὶ ἀναχωρήσας ἔβις, ἐαυτὸν τῷ Χριστῷ ἔδωκα. Δοκίμασον πίνω σεαυτὸν, μήποτε σε μεμνηνα βιωτική καὶ γήϊνα κατέχωσιν ἔτι, καὶ φροντίς πολλή πρὸς τῆς τοῦ σώματος τροφῆς καὶ ἐνδύσεως, ὅτι τὴν λοιπὴν ὁπμιλείας, καὶ ἀναπαύσεως, τῇ σῇ δυνάμει περιγινόμηνος, καὶ προνομήματος σεαυτοῦ, ἀπὸ προσετάχθης ὅλως πρὸς αὐτῶν μὴ μεμνηνῶσαι. Εἰ γὰρ πιστεύεις τὰ αἰῶνια καὶ ἀθάνατα καὶ ὑπεράμυνα καὶ ἀφθάρτα λήψεαι, πόσῳ μᾶλλον ταῦτα τὰ παρερχόμενα καὶ γήϊνα, ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἔδωκε τοῖς θνητοῖς καὶ πετεινοῖς καὶ ἀσεβέσιν ἀνθρώποις.

ἄνθρωποις ; Οὐ πιστεύεις ὅτι ἀρχέσθαι σοι τὸ Κύριον , ὡς περὶ γὰρ καὶ ἐνετείλατο τῷ μὴ μεριμνᾶν , εἰπὼν . μὴ μεριμνήσητε , τί φάγετε , ἢ τί ποτιβάλλετε , τὰ πάντα γὰρ πάντα τὰ ἐξ ὧν τὸ κόσμος ὁπίζεται . ὑμεῖς γὰρ οἶδεν ὁ Πατὴρ ὁ ἑρμηνεύς , ὅτι χεῖρετε τῶν πάντων . καὶ ἐπαγγέλλεται , ὁνειδίζων ὀλιγοπίστοις . ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ , ὅτι οὐ σπείρουσιν , οὐτε θερίζουσιν ; καὶ ὁ Πατὴρ ἡμῶν ὁ ἑρμηνεύς τρέφει αὐτά . πόσῳ μᾶλλον ἀφαιρέσετε τὰ πετεινῶν ; Καὶ πάλιν ἐπασφαλιζόμενος λέγει . μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αἰώνιον . Εἰ γὰρ ἐστὶ περὶ τῶν μεριμνῶν , καὶ οὐκ ἐνεπίσθυσας ἑαυτὸν τῷ λόγῳ αὐτοῦ , γινώσκει ὅτι τὰ αἰώνια ἀγαθὰ , ἀπὸ ὧν ἡ βασιλεία τοῦ οὐρανοῦ , ἀκριβῶς οὐκ ὁπίζουσας λαβεῖν . καὶ νομίζεις πιστεύειν , ὅτι τοῖς μικροῖς καὶ φθαρτοῖς ἀπίστος δεισνόμενος . Καὶ πάλιν . ὡς περὶ τὸ σῶμα τιμιώτερόν ἐστι τῷ ἐνδύματι , ἔγωγε καὶ ἡ ψυχὴ τιμιωτέρα ἐστὶ τῷ σώματι . Πιστεύεις ποῖνω , ὅτι ἡ ψυχὴ σε ὑπὸ Χριστοῦ ἰατρῶν δέχεται ἀπὸ τοῦ αἰωνίου καὶ ἀδεραπύτων ὧν ἀνθρώποις τραυμάτων , τὰ παθόντων δὲ ἀτιμίας , διὸ καὶ ἡλθεν ἐν σώματι ὁ Κύριος , ἵνα νῦν πᾶς ψυχὰς τὴν πισθύντων δεραπύσῃ ἐκ τῶν ἀνιάτων ὧν ἀνθρώποις παθόντων , καὶ καθαρίσῃ ἐκ τῶν ῥύπων τῆς λέπρας τῆς κακίας ὁ μόνος δεραπύτης καὶ ἀληθινὸς Ἰατρός ; Ἐρεῖς . πάντως πιστεύω , εἰς τὸ γὰρ ἔφηκα , ὅτι ἰατῶν ἔχω τὸν Θεὸν ὁσδοκίαν . Γινώσκει ποῖνω ἐρδυνήσας ἑαυτὸν , μήποτε σε τὰ σαρκικά παθήματα ὧν ἰατρὸς γινώσκεις ἀποφέρει , ὡς Χριστὸς ὁ ὁπίζουσας μὴ διωαμύς σε δεραπεύσας . Εἶδες πῶς σεαυτὸν ἀπατάς . ὁρᾷς , ὅτι νομίζεις πισθεῖν , μηδέπω πισθεῖν , ὡς δεῖ , ὅτι ἀληθείας . Εἰ γὰρ τὰ αἰώνια καὶ ἀδεράπυτα τὰ ἀθανάτα ψυχῆς τραύματα καὶ παθήματα κακίας ὁπίζουσας ὑπὸ Χριστοῦ δεραπύεται , ἄρα ἀδιωατῇ δεραπύειν καὶ τὰ ὡσδοκάρια τῷ σώματι παθήματα τε καὶ νοσήματα , ἀνὰ ὧν αὐτὸν μόνον καταφύγῃς , ὑποφύων ἰατρικῶν ὁπτινδευσμάτων . ὁ γὰρ τὴν ψυχὴν κτίσας , αὐτὸς ὅτι τὸ σῶμα πεποίηκε . καὶ ὁ ἐκείνῳ τὸ ἀθάνατον ἰώμενος , αὐτὸς ὅτι τὸ σῶμα δύναται ἀπὸ τοῦ προσκαίρων παθόντων καὶ νοσημάτων δεραπεύσας . Ἀλλὰ πάντως ἔρεῖς μοι . Ἰατῶν ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς δεραπείαν τῷ σώματι πᾶς τε βοτάνας καὶ γῆς φάρμακα , ὅτι ἰατρῶν ἐπιτινδύματα , πρὸς τὰ τῷ σώματι παθήματα , ὡσδοκίαν πῶς ἀπὸ γῆς ὄντι σώματι , ἐκ τῆς γῆς ἀφαιρῶν εἰδὼν οἰκονομήσας . Σύμφωνον καὶ γὰρ

A impiis ? An non credis Dominum ea tibi largitum , de quibus ipse praecepit , dicens : Nolite solliciti esse quid edatis aut bibatis , aut quibus vestiamini ; hæc enim cuncta gentes mundi inquirunt . Novit enim Pater vester coelestis , quod his omnibus indigeatis . Et subinfert , exprobrans hominibus modicæ fidei : Respiciite volatilia coeli , quoniam neque seminant , neque metunt , & Pater vester coelestis pascit ea ; quanto amplius vos , qui multum differtis a volucris ? Et rursus nos confirmans ait : Nolite igitur solliciti esse in crastinum . Si vero adhuc de istis laboras , & non credis sermone ipsius ; nosce rursus , te quoque non credere , quod bona æterna , quæ sunt regnum coelorum , sis accepturus ; & existimas te credere , qui in rebus parvis ac corruptioni obnoxiiis , reperiris incredulus . Et iterum : Sicut corpus pretiosius est indumento ; ita & anima corpore . Credis igitur animam tuam a Christo sanandam , ab æternis & incurabilibus apud homines malorum ignominie vulneribus ; propter quæ etiam ad nos descendit Dominus , ut credentium animas ab insanabilibus apud homines malis curaret & a sordibus lepræ malitiæ purgaret , qui solus curat , & verus medicus est ? Dices , prorsus credo : iccirco enim adsum , & istud ab illo expecto . Quare nosce , teipsum discutiens , ne forte carnales morbi te ad medicos terrenos abripiant ; quasi Christus , cui credidisti , te curare non possit . Vide quomodo teipsum decipias , dum te putas credere , & nondum credis , ut oportet in veritate . Si enim æterna & incurabilia immortalis animæ vulnera , ac morbos malitiæ , a Christo curari credis ; numquid impossibile putabis ab ipso temporalia quoque corporis mala , ac morbos curari posse ; si utique ad ipsum solum , postposito medicinali curandi officio , confugeris ? Nam qui animam creavit , ipse & corpus fecit : & qui illam immortalem sanat , corpus etiam à malis , morbisque temporalibus omnino liberare atque curare poterit . Sed scio mihi respondebis , quod & ista ad corporis medicinam ministraverit Deus ; herbasque ac terræ pharmaca , & medicorum studia ad morbos corporis curandos concesserit , corpori terreno ex differentibus terræ speciebus medicinam componens . Consentio & ego ,

Matth. 6.

Ibid.

sic se ista habere ; sed noveris velim , quibus ea data sint , & quibus dispensata . Dominus Deus ex multa sua , & infinita erga humanum genus liberalitate ac benignitate , postquam a mandato excidisset homo , quod acceperat , subiectusque esset sententiæ iræ , & quasi in captivitatem , ac solitudinem , atque exsilium , fodinamve , ex delitiis paradisi in hunc mundum eiectus , & sub potestate tenebrarum factus ; carnisque passionibus ac morbis subiceretur , qui prius passionum , atque morborum expers erat ; omnesque præterea qui ab ipso producti fuerunt , iisdem malis ac passionibus facti essent obnoxii ; hæc tandem infirmis atque incredulis permittit , nolens omnino deperdere hominum peccatorum genus , sed propter multam bonitatem , & immensam misericordiam dedit in solatium ac refrigerium , & curam atque medelam corporum ista , hominibus hujus mundi , qui nondum se totos concedere Deo poterant . At tu qui vita solitaria gaudes , & ad Christum accessisti , cupiens filius Dei fieri , & desuper ex Spiritu Sancto nasci , primoque , ac impassibili homine superior evadere ; & qui majora accipis promissa , adventum divini beneplaciti ; & velut peregrinus , ac hospes hujus mundi factus , debes fidem aliquam magis novam , & admirandam , intelligentiamque , ac vitæ rationem & institutum præter omnes homines mundi tibi vindicare , quum & vitam , sicut cuncti alii degas . Ecce & mundus nubit , comedit , & bibit , auro & argento utitur , mercaturam & artes exercet , ac divitiis gaudet , quæ omnia Deus permittit homini peccatis subdito : neque enim sine Deo quicquam ad usus humanos dicemus ordinatum . At tu ab his omnibus exemptus es , ut Deo perfecte placere possis . Sic ergo alienus a cura , in curandis mundi malis , medicorumque industria adhibenda esse debes ; ut qui ad Christum profugeris , qui cuncta se largiturum suis servis promittit . Si autem quæ mundi sunt sapis , & pateris , similis hominibus illis mundanis ; adhuc es incredulus , licet te fidelem , & Christi servum profitearis . Novo enim quodam , ac peregrino consilio , mente , fide , conversione , vitæ denique ratione , mundum hunc & curare & obtinere debes , qui Christo perfecte placere , ejusque

vestigia

A ἔτιως ἔχῃν . Ἀλλὰ γνώρι , τίσι ταῦτα δέδοται ; καὶ τίσιν ὠφειομένη . ὁ Θεὸς , καὶ πολλὰ καὶ ἄπειρον αὐτῷ φιλανθρωπίαν καὶ χρηστότητα , ἔκπεσόντος τῷ ἀνθρώπῳ ἀπὸ τῆς ἐκπολῆς ἧς εἴληφε , καὶ ἰσχύοντος τῷ ἀποφασίν τῆς ὀργῆς γεγονότος , καὶ ὡς περ εἰς ἀχμαλωσίαν καὶ ἐρημίαν καὶ μέταμόν ἢ ἐκ τῆς βυφῆς ἢ ὡς δαίμων εἰς τὸν κόσμον τῷτον ἔξορισθέντος , καὶ ἰσχύοντος τῷ ἔξορίῳ τῷ σκοτῆς γεγονότος , καὶ ἀπίστως ἀπὸ τῆς πλάτης τῆς παθῶν , ἰσχύοντος τῷ πάθῳ καὶ νοσήματι τῆς σαρκὸς ὡς ἐπέπληκεν , ὁ πρὶν ἀπαθείας ἔσθ' ἄνοσος δηλονότι , καὶ πάντες ἔξ' αὐτῶν ἠγνηθέντες τοῖς αὐτοῖς πάθεσιν οἱ πεπληκότες , ὠφειομένησε ταῦτα νῦν τοῖς ἀσθενέσι καὶ ἀπίστοις , μὴ βεβλήδεις παντελῶς ἔξολοθρεῦσαι τ' ἀμαρτωλὸν τὸν ἀνθρώπον ἦνός , ἀλλὰ πολλὰ χρηστότητα . Ἀλλ' ἔδωκεν εἰς ψυχαγωγίαν καὶ ἐπιμέλειαν ἔσθ' ἐραπείαν τῷ σώματι , τοῖς τῷ κόσμῳ τέττε ἀνθρώποις , τοῖς ἔξω πάσι , ἐκείνοις γὰρ συνεχώρησε τέτοις χεῖράς τοῖς τῷ Θεῷ μηδέπω δυναμένοις ἑαυτοὺς ἔξολῃ ἐμπιστεύειν . Σὺ ὅ μοι νάζων , ὁ πρὸς ἐλεηλυθὸς Χειρῶν , καὶ υἱὸς Θεοῦ βεβλόμενος ἔσθ' , καὶ ἠνώθεν ἐκ Πνεύματος γεννηθῆναι , καὶ ἀνώτερος τῷ πρώτῳ ἔσθ' ἀπαθείας ἀνθρώπου , καὶ μείζονας ἐπαγγελίας ἐκδεχόμενος , τῷ τῷ Κυρίῳ ἐπισημίαν τῆς θείας , καὶ ξένος τῷ κόσμῳ τέττε γινόμενος , καὶ καμνότεραν τινὰ καὶ ξένω πίσιν καὶ ἐννοίαν ἔσθ' πολιτείαν , ὡς πᾶντας τοὺς τῷ κόσμῳ ἀνθρώπους , κεντῆσθ' ὀφείλεις . ἐπεὶ εἰάν ἔτιως , ὡς καὶ πάντες , ἀσθενῆς , ὁδὸν ἀσθενείας τὴν κοσμικῶν . Ἰδὲ καὶ ὁ κόσμος γαμῶ , ἐσθ' ἰεῖ , καὶ πίνει , χρυσῶ καὶ ἀργύρῳ κέχρηται , ἐμπορίας , τέχνης , πλάτῃ , ὡς πᾶντα ὠφειομένησε ὁ Θεὸς τῷ ἀνθρώπῳ πεσόντι ἰσχύοντος τῷ ἀμαρτίαν . Οὐ γὰρ ἄνευ Θεοῦ , τί τὸ ἐν χρησὶ ὠφειομένησιν τῶν τοῖς ἀνθρώποις ἐρῶμεν ἔσθ' . Σὺ ὅ πάντων τέττων ἔκπῳ μέγονας ἀπὸ τῷ εἰς Χειρὸν τελείαν διαρέσῃ . Οὕτω δὲ καὶ τῆς τῷ κόσμῳ τῷ παθῶν ἐραπείας , ἰατρικῶν ἐπιτηδευμάτων ἔκπῳ ἔσθ' ὀφείλεις , ὡς πρὸς ἀσθενείας Χειρῶν , τῷ πᾶντα πρὸς τῷ τοῖς ἑαυτῷ δούλοις ἐπαγγελία λαμβάνει . Εἰ ὅ τὰ αὐτὰ τῷ κόσμῳ φρονεῖς καὶ πάχεις , ὅμοιος αὐτῷ ἔστι τυγχάνεις , ἀπίστος , νομίζων ἔσθ' πιστὸς καὶ οἰκεῖος Χριστῷ . Καμῆς γὰρ καὶ ξένος πρὸς ἀσθενείας , καὶ πίστεως , ἔσθ' ἀναστροφῆς , καὶ πολιτείας , ὡς πᾶντα τὸν κόσμον , ὀφείλεις ἐπιμελήσασθαι καὶ τυχεῖν , ὁ βεβλόμενος τελείως διαρέσῃ Χειρῶν , καὶ τοῖς ἰχνεσιν αὐτῶν ἔσθ' ἰχνο-

Ἰσακολεθῆσαι, καὶ τὰ ἐναντία φρονεῖν τῷ
 αἰῶνος τῶν ἀνθρώπων. ἐπεὶ δὲ καὶ τὸ
 δοξάζον ἀπολύει ἐπίθουσας, αἰώνιον ἀγαθὸν ἐπαγ-
 γέλματα, καὶ πόλεως ἑρᾶς κληρονομίαν, καὶ
 βασιλείας ἀκηράτας, καὶ τρυφῆς διηνεκῆς, καὶ
 αἰώνιος ἀπολαύσεως, καὶ καρδίας ἀγιασμὸν, καὶ
 ἀφ' ὧν Πνεύματος παντελῆ σοι γινωσκῶν καὶ ἴσως
 οἱ βεβηλωμένοι ἔξ ἀληθείας Χριστοῦ ἔχοντες
 ἄνθρωπος, καὶ τῷ αἰώνιῳ ἀγαθῷ ἐλπίζον ἐπι-
 τυχεῖν, τοὺς πόρους καὶ τὰς θλίψεις πλεον-
 ῆγειας μὴ χαρᾶς ὀφείλει, καὶ τὴν κακῆς
 ἀνάπαυσιν, τὴν σκληρὰν διάσταν τρυφῶν, τὸ ὄνει-
 δος τιμῶν, καὶ τὰς ὑβρεὶς δοξάζει λογίζεσθαι.
 αὐτὴ γὰρ ἐστὶ τῷ Θεῷ δούλων ἡ δόξα, τῷ τῷ
 Κυρίῳ αὐτῶν ἀπολεθούτων καὶ τοῖς αὐτῶν λόγοις
 πεφθομένων. Ἀλλ' ἐμὸν τὸ ὄνειδος ὁ ἀγωνιστὴς
 καὶ εργατὴς τῷ Χριστῷ φέρειν ὀφείλει, ἀλλὰ
 καὶ εἰς ἀπαντήσῃ πλεον, ὡς κοπρίαν βδελύσ-
 σεας θεωρεῖ. εἰς δόξαν καὶ ἀρχὴν, μὴ
 ἐπαρθεῖ καὶ τυφωθεῖ. εἰς ἐπαυνοὶ καὶ τιμὰν ἄν-
 θρώπων, ὡς ἐδόντα ἕως ἡγεῖας. μέλλον ὅ-
 ἐν τέτοις θλίψεσιν τοῖς νομιζομένοις ὀνδύοις.
 καὶ ἐπὶ σκάνδαλοις χαίρειν καὶ ἡδεῖας τοῖς ἐν κόσμῳ
 ἀτιμοῖς. δύναμις γὰρ ἔσθ' ὅτε ὄνειδος μὴ ἐνεγ-
 κῆν, δοξάζει καὶ τιμὰς μὴ ἐνεγκῆν. Ἀλλ'
 ἐπαρθεῖν καὶ εἰς αὐτοὺς ἐκστῆναι, καὶ τὴν ὁδὸν τῆς
 δικαιοσύνης τὴν ταπεινὴν ἀφιέναι. ὡς φησὶν ὁ
 Παῦλος. ἀφ' ὧν ὅπλων τῆς δικαιοσύνης τῆς δεξιᾶς
 καὶ ἀριστερᾶς, ἀφ' ὧν δόξης καὶ ἀτιμίας, ὅπως
 τῷ ἀμφοτέρων ἀπάντων πραγμάτων δοκιμα-
 ζόντων, αὐτὸς ἴσος καὶ ἄσφατος τυγχάνῃ, εἰς
 τὴν μηδέπω ἵσταμενος. Τὸν γὰρ ὄντως ὁρα-
 σαι τῷ Κυρίῳ βεβηλωμένοι, ἕως ἡγεῖας, καὶ
 τῷ ἀγῶνι τῆς αὐτῆς θεωρητέως ἕως τελειώσαι.
 Ὡς περὶ οὗτο ὁ ἀκμὴν τυπόμενος αἰεὶ ὅχι ἐνδίδω-
 σιν, ὅτι ἐκ κοιλωμάτων τύποις δέχεσθαι εἰς ἑαυ-
 τὸν, ἀλλ' ὅτι ὁ αὐτὸς ἴσος αἰεὶ. ἕως καὶ ὁ χρι-
 στιανὴς βεβηλωμένος, εἰς τὰς ἀφ' ὧν θλίψεις
 τε καὶ τοὺς πειρασμούς, ἥτοι τὰς ἐξωθεν τῶν ἄν-
 θρώπων ἐπαγομένης ὑβρεὶς, ἢ διωγμὸς, ἢ ἰσ-
 μίας, ἢ τινα ποῦτα, ἥτοι τὰς ἐνδοθεν ἡμῶν
 τῶν κακίαν πνευματικῶν ἀφ' ὧν ἐπαγομένης,
 ὡς περὶ οὗτο ἴσος, φέρων γενναίως πάντα τὰ ἐπι-
 χόμενα. Ὁχύρωμα καὶ ἀλυσήριον καὶ πύργον
 ἰσχυρὸς ἀπὸ θεωρώμενος ἔχων τὸ Κύριον αἰεὶ,
 καὶ ἐπὶ αὐτῷ καταφύγετω ἐν τῷ κατὰ τὸ πο-
 λέμε μὴ ἐν ἡμῶν ἐχθρῶν χώρα τυγχάνων,
 καὶ λεγέτω. γένοιτο μοι ὁ Θεὸς εἰς καταφυγὴν,
 καὶ εἰς τόπον ὁχυρὸν ὅς σῶσάί με. Οὕτως δύ-
 ναται

A vestigia persequi cupis, contrariaque ho-
 minibus mundi hujus sapere; quoniam no-
 va quædam & admiranda credis promissa,
 & sempiternis te bonis speras esse fruiturum,
 cœlestique Civitatis, ac regni incorrupti-
 bilis, deliciarumque perpetuarum, ac sem-
 piternæ fruitionis hæreditatem, cordis quo-
 que sanctificationem, & purgationem per-
 fectam, quæ tibi per Spiritum Sanctum fit,
 adepturum. Nam qui vere cupit esse homo
 Christi, æternisque se bonis perfruiturum
 sperat, paupertatem divitias cum gaudio
 existimare debet, & afflictionem recreatio-
 nem; asperitatem victus, delicias; impro-
 perium honorem, & contumelias gloriam
 ducere: hæc enim vera fervorum Dei glo-
 ria est. Neque vero solum impropria ferre
 debet pugil ac miles Christi; quin &, si forte
 divitiæ obvenerint, eas ut stercora respue-
 re oportebit. Si gloria & principatus, non
 extollatur, & superbiat: Si laudes atque
 honores hominum, ut quæ ne sint quidem,
 existimanda: quin etiam propter hujusmodi
 res, quæ habentur gloriosæ, confundi at-
 que lugere oportet; & propter ejusmodi,
 contra lætari, & gaudere, quæ habentur
 vilia, & abjecta putantur. Potest siquidem
 aliquis interdum opprobria ferre, gloriam
 autem & honorem non item. Sed efferrī
 sæpe solet mens, & a seipsa excedere quo-
 dammodo, & humilem viam justitiæ dere-
 linquere. Ait enim Paulus: *Per arma justi-*
tia, a dextris, & a sinistris, per gloriam,
& ignobilitatem, per infamiam, & bonam
famam, ut in utrisque per omnia probatus,
idem & inconcussus inveniatur, extra se nun-
quam discedens. Talem enim eum esse opor-
 tet, qui vere placere cupit Deo, sicque vo-
 luntatem suam habere debet fundatam. Et
 quemadmodum incus aliqua, licet quidem
 semper verberetur, non tamen dat tergum,
 neque concavitatis formam in se recipit, sed
 eadem semper manet, sibi que similis: sic &
 qui verum se vult gerere christianum, inter
 diversas tribulationes, atque tentationes,
 siue extrinsecus ab hominibus illatas contu-
 melias, persecutiones, damna, aut aliqua
 ejusmodi; siue intrinsecus a spiritibus mali-
 gnis inductas angustias diversissimas, unus
 atque idem maneat oportet, fortiter quæ-
 cumque obvenientia perferens. Pro muni-
 tione ac castro, & turre fortitudinis a
 facie inimici, semper Christum Domi-
 num habeat, ad eumque belli tempo-
 re, in regione inimicorum constitutus
 confugiat, & illud scripturæ usurpet:
Esto mihi in Deum protectorem, & in
locum refugii, ut salvum me facias.
 Sic enim quascumque poterit superare

2. Cor. 6.

Psal. 31.

tentationes, atque afflictiones ingruentes, omni tempore Dominum, ac firmam in eum fiduciam, atque spem, ob oculos sibi constituens. Quin & gloriæ humanæ laudes, honores, & principatus ac magistratus si se obtulerint, ut prædictum est, non concavitates, neque formas in animam impressas relinquant, ut iis oblectetur & acquiescat, & propterea inflatus superbiat. A dextris enim & a sinistris tentatus homo, idest, per gloriam & ignobilitatem, per infamiam & bonam famam, idem & constans, immotusque utrobique permanere debet. Sic enim qui super terram fundamentum suum ædificat, ab inundantibus tribulationum fluctibus, & tentationum procellis; sævisque improborum spirituum, ventis impellentibus, atque concutientibus, non concidit, neque commoveatur, quoniam fundamentum super petram posuit. Qui ergo circa ejusmodi habitum exercitationemque bonam, fortitudinis dico & generositatis, longanimitatis & patientiæ, fidei & spei atque fiduciæ, per verbum Dei prius se occupat, adsuæfaciens se moribus bonis, sanctoque vivendi instituto; & in reliquis virtutum studiis se exercens, divinumque sermonem sequens, postea autem virtutem ab alto in expectatione fidei suscipiens; talis vere fundamentum, & domus, atque columna, & firmamentum efficitur in gratia Dei, multarumque animarum vitæ causa; ac plurimorum infirmitatem sufferre valens. Quare & nos ad omne virtutis genus nos ipsos excolentes, & quam optima ratione ad complacendum Deo nos componentes, cogitationemque nostram accurate & enixe ad omnem tentationem præparantes; divina confirmati gratia, æternorum bonorum evadamus hæredes. In Christo Jesu Domino nostro: Cui gloria & potentia, cum Patre & Sancto Spiritu in secula seculorum. Amen.

Α νασαυ ωειγενέας, πάντων τῶν ἐσθ'χοιμῶν πη-
ρασμῶν καὶ θλίψεων, πάντοτε τὸ Κύριον καὶ τὸ
εἰς αὐτὸν πίστιν καὶ ἐλπίδα, ὡς βεβαίαν πεποί-
θῃσιν ἀπαπαντὸς πρὸς ὁφθαλμῶν ἔχων. Ἀλλὰ καὶ
δοξα ἀνθρώπων καὶ ἑπαῖνοι καὶ τιμὰ καὶ ἀρχαὶ εἰάν
ἀπαντῶσιν, ὡς πωρεῖν, μὴ κοιλοτήτας καὶ
τύποις ἐν τῇ ψυχῇ ἐμποιεῖται, ἐν τῷ ἡδέως
αὐτοῖς καὶ ἐπαναπαύεσθαι, καὶ ἀπὸ ταῦτα ἐπαί-
B ρεσθαι ἐ ὑψόσθαι. ἀπὸ γὰρ δεξιῶν ἐ ἀεισε-
ρῶν πειραζόμενος, τὸ ἐστὶν, ἀπὸ δόξης ἐ
ἀτιμίας, ἀπὸ δυσφημίας καὶ βύφημίας, ἴσος καὶ
ἀνένδοτος ἐστὶν χρὴ ἐπὶ ἀμφοτέροις τοῖς μέρεσιν,
ἀσθενὸς ἀεὶ τυγχάνων. Οὕτως ὁ ἐπὶ τῇ πέτρῃ
τῇ ἐαυτοῦ θεμέλιον οἰκοδομήσας πρῶτην, πλημ-
μύρα ἐ ποταμοὶ θλίψεων, καὶ χεῖμανες πη-
C ρασμῶν, ἀνέμων ὅ δεινῶν τῶ πνέματων τῶ πο-
νηρίας πρὸς κερκόντων καὶ πρὸς κερκασόντων, ὅτε
ἔπεσεν, ἐπειδὴ τεθεμελίωτο ἐπὶ τῇ πέτρῃ.
Εἰς τοιαύτῳ ἔξιν καὶ ἀγαθὴν μελέτῳ, ἀν-
δρείας τε λέγω καὶ ἡσυχίας, μακροθυμίας
τε καὶ ὑπομονῆς, πίστεως καὶ ἐλπίδος ἐ πεπο-
θήσεως, πρὸς ἑαυτὸν ἑαυτὸν, ἀπὸ τῆ
λόγῃ τῆ Θεοῦ, καὶ ἐδίδας ἡδὸς ἀγαθὸν, καὶ ἀγα-
γῶν ὁσίων, καὶ τοῖς λοιποῖς τῶ ἀρετῆς ἐπιτιθεύ-
D μασι ἀπαιτῶν, καὶ τῷ λόγῳ ἐπόμενος τῷ
Θεῷ, ἐπὶ τῇ ἐξ ὑψὺς δυνάμει ἐν πρὸς δο-
κίᾳ πίστεως δεξάμενος, ὁ ποιῶν ἀληθῶς γί-
νεταί θεμέλιος καὶ οἶκος καὶ εὖλος καὶ ἐδράω-
μα ἐν τῇ χάριτι τῆ Θεοῦ, καὶ πολλὰ ψυχὰν
ἀγίους ζωῆς καὶ δίδας, τῷ ἀσθένει τῷ πολλὰν
βασάζειν δυνάμενος. Καὶ ἡμεῖς πόινω εἰς πᾶ-
σαν ἀρετῇ ἐαυτοὺς ἐξασκήσαντες, καὶ παντὶ
E τρόπῳ ἀγαθῷ πρὸς τὸ διαρεσθῆναι τῇ ζωῇ ἐαυ-
τοὺς ἀποδόντες, καὶ ἀνενδότες πρὸς πάντα πη-
ρασμὸν τῶ νῦν ἡσυχίας, καὶ ὑπὸ τῇ χάριτι τῆ
Θεοῦ δυναμέμενοι, τῷ ἀγωνίῳ ἀγαθῷ κληρονό-
μοι ἡρώμεθα ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.
ὅ ἡ δόξα καὶ ἡ κράτις, σὺ τῷ Πατρὶ καὶ τῷ
ἀγίῳ Πνεύματι, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶ αἰώνων,
ἀμήν.

F

ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΜΑΚΑΡΙΩ
ΤΑΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΕΦΡΑΙΜ
ΕΓΚΩΜΙΟΝ ΕΙΣ ΤΟΥΣ Α-
ΓΙΟΥΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑ
ΜΑΡΤΥΡΑΣ.

A SANCTI AC BEATISSIMI PATRIS
EPHRÆM, ENCOMIUM IN SAN-
CTOS QUADRAGINTA MARTY-
RES.

Εἰκόνα μαρτυρικὴν ἀναγράψαι βέλομαι·
καὶ δὴ ἀναχρώμετα λαμπρὰ μὴ κεκτι-
μένος, τὴν αὐτῆς καρτερίαν ἀναγορεύουσα σκοπῶ·
καὶ φοβοῦμαι τὸν Δαβὶδ, ἵνα μὴ φράσῃ πρὸς με·
λέγει σοι ὁ κύριος δι' ἐμοῦ ἀμαρτωλὲ, ἵνα
τί ἐκδιηγῇ τὰ δικαιώματά μου; θέλω ἐμπορευ-
σασθαι τὴν ἐκείνων ἀνδρείαν, καὶ τρέμω ἀκτῆ-
μων ὧν παντὸς κατορθώματος· ἀπεράσαι πο-
θῶ τὸ μέγα καὶ ἐνδοξόν πέλαγος τῶν ἐπαύων
τῆς αὐτῶν ὑπομονῆς, καὶ φείτω καθάπερ τις
ἄπειρος κυβερνήτης, ἵνα μὴ τοῖς κείνων ἐγκω-
μίοις βυθισθῶ· τὸν στρατὸν τῶν ἁγίων ἀνακηρύττει
ζητῶν, ἱλιγγιῶ μὴ ἔχων ὅπλα δικαιοσύνης·
εἰς τὸν λειμῶνα αὐτῶν εἰσελθεῖν ἐπιέχομαι, καὶ
ἀνθεῖν ἀρετῶν ἐνωδιασθῆναι· φθάσας δὲ τὸν
παράδεισον τῶν ἁγίων μαρτύρων, οὐκ ἐπαρ-
χῶ τρυγῆσαι τοὺς καρπούς τῶν ἐπαύων· τρέ-
χω πρὸς τὴν ἐκφρασιν τῶν βραβείων τῆς νί-
κης· καὶ πῶς; ὅτι ἄτονος καὶ ἀμαρτωλὸς εἰμι.
Ἐπεὶ οὖν ἀνάξιος καὶ ἀδυνήτης ὑπάρχω, σωπή-
σας σερήσω ὑμᾶς τῆς ὠφελείας, ἢ θάρρῶν τοῖς
οἰκτιρμοῖς καὶ τοῖς σπλαγχνοῖς τοῦ Χριστοῦ ἐπι-
χειρήσω λέγειν μαρτύρων ἐγκώμιον; Οἶμαι
τοῦ συμφέροντος ἀφηνεῖν τοὺς ἁγίους, ἢ χῶσαι
τὸ πάλαντον, καὶ καταδικασθῆναι· μάστιγα χρε-
ώσης ὦν, καὶ ὀφείλων σὺν τῷ ἁγίῳ τὸ δά-
νειον τῇ ὑμῶν ὁμοιοῖα· εἰ γὰρ ἐπιλέλησμαι τῆς
ὑπερχεσεως μου ἥς ὑμῖν ὑπερχόμην περὶ τῶν
καμινίων, ἥνικα διεξίην τὰ κατὰ τὸν ὅσιον καὶ
πιστὸν Βασιλεῖον τὸν θεόλεκτον ἄνδρα· συμμα-
χήσατε οὖν μοι ἅγιοι τᾶς πρεσβείας ὑμῶν, καὶ
ὑμεῖς ἀγαπητοὶ ἀδελφοὶ ὑμῶν ὁσῆς, ἵνα κινήσῃ
Χριστὸς τῇ ἐαυτοῦ χάριτι τὴν γλῶτταν πρὸς
τὴν φράσιν, σῶμα πρὸς ἐξήγησιν, καρδίαν
πρὸς σύνεσιν, ψυχὴν πρὸς κατανύξιν, τὸν νῦν
δὲ πρὸς ἐλπίδα, καὶ τὴν αὐτῆς μίμησιν·
καὶ ὑμεῖς δὲ πρὸς νῆψιν, ζῆλον καὶ ἀκρόασιν,
πόδον καὶ διέγερσιν, σπουδὴν καὶ καρτερίαν·
ἐπειδὴ περ εἰς ταύτην τὴν λαμπρὰν ἐργασίαν
κατηξιώσεν ὁ πιστὸς ἀρχιερεὺς.

Καθὼς λοιπὸν ἐπὶ τὰ ἀθλητικά σκάμ-
ματα ἐπαφῆναι τὸν λόγον, ἀδελφοὶ ἀγαπητοί.
Καθὼς πρὸς τὴν γὰρ κρείττονα ἐπιβῆναι πα-
ρεῖται.

Ι Maginem Sanctorum Martyrum descri-
bere cupio, etsi, quum non illustri-
bus illorum constantiam possim exornare
coloribus, considero & reformido Da-
videm, ne ad me loquatur: Dicit ti-
bi Dominus per me, peccator, *qua-* Psal. 49.
re tu enarras justitias meas? Cupio il-
lorum narrando persequi fortitudinem,
& contremisco, quum omnis boni ope-
ris sim inops. Magnum ac gloriosum pe-
lagus laudum patientiæ illorum trajicere
desidero: & instar inexperti alicujus
gubernatoris perhorresco, ne illorum
laudibus celebrandis succumbam. San-
ctorum exercitum prædicare dum quæ-
ro, vertigine laborare incipio, armis
justitiæ destitutus. In prata illorum
ingredi compellor, & floribus virtutum
bene redolere: ad paradisum autem
Sanctorum Martyrum properans, fru-
ctibus laudum capiendis non sufficio.
Curram ad enarranda victoriæ eorum
bravia: sed quo pacto? quum debi-
lis sim atque peccator. Quoniam igitur
indignus sum atque infirmus, tacen-
do privabo ne vos hac utilitate: an
potius miserationibus ac visceribus pie-
tatis Christi confusus, dicere aggrediar
Martyrum encomia? arbitror autem hoc
magis expedire, celebrare scilicet laudi-
bus sanctos Dei Martyres, quam defode-
re talentum, & condemnari: præfer-
tim quum debitor sim caritati vestræ, cum
foenore mutuum rependere. Non enim
oblitus sum mei promissi, quo vobis de
egregiis pollicitus sum victoribus, quando
ea quæ sancti ac fidelis sunt Basilii, electi
viri Dei, enarrabam. Subvenite ergo mihi,
Sancti, vestris intercessionibus: & vos di-
lecti, sanctis vestris precibus: ut Christus
sua gratia linguam meam ad dicendum mo-
veat, os ad enarrandum, cor ad intelli-
gentiam, animum ad compunctionem,
mentem ad illuminationem, eorundemque
imitationem: vos autem ad sobrietatem,
æmulationem, & auscultationem, desiderium
ac vigilantiam, studium atque continentiam,
nam ad hoc præclarum munus obeundum
nos vocando censuit fidelis Pontifex.

Sed tempus deinceps est sermonem ad
ipsa Athletarum septa admovendi, fratres
dilectissimi: tempus melius iter aggrediendi,
tem-

tempus duplicandi lucra talenti. Dixit autem ille, in legione quadam quadraginta Martyres pie atque religiose vixisse, qui statim ostenderunt initio gloriosum se efficere chorum, atque honore dignissimum: quin & prophetica imagine historiam nobis proposuit enarrandam, de sanctis hisce Martyribus. Nam Moyses quadraginta dies jejunans in monte Sina legem accepit: At hi juxta illum numerum corpora ad eadem destinantes, vitam æternam adepti sunt. Et ille quidem populum insanientem perspiciebat, tabulas in monte cum indignatione confregit: hi vero, dæmones rabidos despicientes, inconcussam suam fidem servarunt. Iterumque mansuetus Moyses tabulas apprehendens, sic tandem cunctis Hebræis legem sanxit: Isti autem in uno crucifixi signaculo, Christum in se quasi legis loco omnibus præscripserunt. Et quid mirum est, si & Eliæ virtutem his inveniamus adæquari? Nam in fortitudine cibi unius, Elias Thesbites per dies quadraginta ad montem Oreb pervenit: At hi corpore Christi gustato, quadraginta pariter ad cœlos pervenerunt. Apparuit huic Deus per iter currenti, dicens: multa adhuc tibi restat via, o Elia: Innotuit quoque istis Deus, confirmans intellectum eorum, ac dicens: præclarum est vestrum studium ad pietatem directum. Reliquit Zelotes caprinam suam pellem super Eliæum, & adscendit curru: Largitus etiam est suam pacem Salvator supra quadraginta istos; & adsumpsit eos in gloria. Sicut igitur numerus quadraginta dierum, omnem, Noe tempore, sustulit lasciviam: ita & numerus quadraginta Martyrum, iniquam tunc tyranni insaniam repulit, eiecique. Venit columba portans ramum in signum serenitatis, iusto: abierunt Sancti isti perferentes labores, & præmia victoriæ offerentes Deo. Accepit arca irrationales victimas, multasque ex eis in sacrificium dedit: accepit caminus sancta corpora, universa Domino in sacrificium adduxit: juxta quod etiam divinitus inspirata nobis testatur scriptura: quoniam omne Sacrificium igne consumetur.

Sed jam dicat nobis voracissima fornax, quomodo Sanctorum rursus contubernalis evasit? Et quo pacto ab oriente ad partem aquilonarem trajecit, quærens ejusmodi segetem? & non in

A ρείαν· καρὸς τῷ διπλασιάσαι τῷ ταλάντῃ τὰ κέρδη. εἶπον γὰρ ὅτι ἦσαν ἐν λεγεῶνι τινὶ τεσσαράκοντα μάρτυρες ζῶντες εὐσεβῶς, οἱ παρ' αὐτὰ ἐπέδειξαν ἀπὸ τῶν προοιμίων, ὅτι ἐνδοξὸς αὐτῶν καὶ ἐντιμὸς ὁ χορὸς· πνευματικῆς γοῦν ἡμῶν εἰκότος ἰσοεῖαν ἐπισυνήγαγον εἰπεῖν πρὸς τοὺς μάρτυρας· ὁ μὲν γὰρ μουσῆς τεσσαράκοντα ἡμέρας νηστεύσας ἐν ὄρει Σινᾶ τὸν νόμον ἐδέξατο· ἀλλ' οὗτοι κατὰ αἰθερὸν τὰ σώματα προσφαγεῖν τᾶσαντες ἀγνίος ζωῆς ἀπελάοντο· καὶ αὐτοὶ μὲν κατιδὼν μαγνύοντες τὸν λαόν, πᾶς πλάκας ἐν τῷ ὄρει θυμωθεὶς συνέτριψεν· οὗτοι δὲ τοὺς δαίμονας λιπῶντας κατιδόντες ἀμετάτρεπτον αὐτῷ τὴν πίσιν ἐφύλαξαν· ἐκ δευτέρου ὁ πρῶτος τῶν δελτῶν ἐπιλαβόμενος, εἰς οὕτω τοὺς Ἑβραίους πάντας ἐνομοθέτησεν· ἀλλ' οὗτοι ἐν μιᾷ τρυφοφῶρ σφραγίδι τὸν Χριστὸν ἐν ἑαυτοῖς πᾶσιν ἐδογματίσαν· καὶ τί θαυμαστόν ἐστιν, εἰ καὶ τὴν τῷ Ἡλίου εὐρήσομεν ἀρετὴν τοῖς παρ' αὐτοῖς; Ἐν γὰρ ἰσχυρῇ μιᾷ βρώσεως ὁ δεσβίτης Ἡλίας ἀπὸ τεσσαράκοντα ἡμερῶν τὸ ὄρος Χωρήβ κατέλαβεν, οὗτοι δὲ τῷ σώματι τῷ Χριστοῦ γευσάμενοι, τεσσαράκοντα ὁμοῦ εἰς οὐρανὸν ἔφθασαν· ὡφθη πύτω ὁ Θεὸς δρέχοντι πρὸς τὴν πορείαν, λέγων· πολλὴ ἀπὸ σὲ ἡ ὁδὸς ὡς Ἡλίας· ἐγνώσθη δὲ καὶ τοῖς σπείζων πᾶς ἀγαθίας αὐτῶν, καὶ λέγων· ἡ σπουδὴ ὑμῶν καλὴ πρὸς εὐσέβειαν· ἔλεπεν ὁ ζηλωτὴς τὴν ἑαυτοῦ μηλωτὴν ἐπὶ τὸν Ἑλισσαίον, καὶ ἐπέβη ἄρματι· ἔδωκε καὶ ὁ σωτὴρ τὴν ἑαυτοῦ εἰρήνην ἐπὶ τοὺς τεσσαράκοντα, καὶ ἀνελήφθη ἐν δόξῃ. Καθὼς οὖν ὁ αἰθερὸς τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν πᾶσαν τὴν ἐπὶ Νῶε ἐξῆρεν ἀσέλγειαν, οὕτως καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν τεσσαράκοντα μαρτύρων τὴν ἀνομίαν τότε ἐξέλυσε μανίαν· ἠλθεν ἡ πειρατὴ βαρύνουσα τὸ κάρφος σύμβολον τῆς γαλήνης τῷ δικαίῳ διδοῦσα, ἀπῆλθεν οἱ ἅγιοι τοὺς πόρους ἀράμενοι καὶ τὰ βραβεῖα τῆς νίκης τῷ Θεῷ προσφέροντες· ἔλαβεν ἡ κιβωτὸς τὰ ἄλογα θύματα καὶ τὰ πολλαῖς ἐξ αὐτῶν ἔδωκεν εἰς λατρείαν, ἔλαβεν ἡ κάμινος τὰ ἅγια σώματα, καὶ ὅλα τῷ δεσπότῃ εἰλκισεν εἰς θυρίαν κατὰ τὴν θεόπνευστον γραφήν, τὴν μαρτυροῦσαν, ὅτι πᾶσα θυρία πνεὶ ἀλισθήσεται.

Ἀλλ' ἐπάτω νῦν ἡμῶν ἡ παμφάγος κάμινος, πῶς τῷ ἁγίῳ πάλιν ἐγένετο σύνοικος, καὶ πῶς ἐκ τῆς ἐώας ἐπὶ τὸ βόρειον μέρος ἐδιόδευσε, ζητοῦσα ποιῆσαι γεώργιον· οὐκ εἰς γῆν

Χαλδαίων ἡ παντὶα σιτυμένη, συππὶον δέα-
 φον, ναύθαν, καὶ κληματίδα πῶς ἀπὸ τῆς Βα-
 βυλῶνος ἐπὶ τὴν Σεβασίαν μεταλατρεύσασα
 ἤφας τὸ λαμπάδιον· ναὶ φησὶν, εἰς γῆν Ἀσσυ-
 ρίων ἤμην ἀνελθούσα· μακρὰν τῶν ῥωμαϊκῶν
 ὁδῶν, καὶ ἐπέκεινα, ἀλλ' ἀκήκοα ὅτι ἐπὶ γῆς
 βορρᾶ πωσαράκοντα βόλῃ εὐρέθησαν χρύσειοι,
 καὶ ἡλθον τῷ πυρῶσαι τούτους καὶ ἐκλαμπρύναι,
 ἵνα αὐτοὺς δοκίμους τῷ τεχνίτῃ ποιήσω. ὅπως
 γὰρ δεσποτικῇ εὐρέθῃ ἐργασία, ἐκεῖ μου με-
 ταφέρω τὴν ῥοπὴν τῷ αἔρος· ἐργαστήριον γὰρ
 με ἐποίησεν ὁ Θεὸς διακρίνειν ἀγαθούς ἐκ μέ-
 σου πάντων πονηρῶν. εἰς κακῶσιν γὰρ κῆμα πάν-
 τῶν μισούντων τὸν Θεόν· εἰς ἀνανάκτησιν ἡμῖν πάν-
 τῶν ἀγαπώντων αὐτόν. γινώσκω τοὺς ἀγίους, ἀγνοῶ
 τοὺς ἀχρεῖους· βδελύττομαι ἀσεβεῖς, καὶ φιλῶ
 τοὺς εὐσεβεῖς· οὐ καὶ τοὺς ὁσίους ὡς οἶονταί οἱ
 ἄφρονες, οὐδὲ φλέγω τοὺς πιστὸς ὡς ἐροῦσιν οἱ
 ἔλληνες. δύο πυρὰς κέκτημαι, καὶ εἰς δύο ἐργά-
 ζομαι· μίαν πρὸς τὸν θάνατον, καὶ μίαν εἰς τὴν
 ζωὴν. Ηἰσχύνθη Λικίνιος καὶ Ναβουχοδονόσωρ σὺν
 τοῖς ὑπουργοῖς αὐτῶν· ἐκείνος μὲν γὰρ Σιδραχ
 Μισαχ καὶ Ἀβδεναγῶ σὺν ταῖς τιαρῶν ζῶντας
 εἰς καῦσιν ἐνέβαλεν, ὅπως δὲ τοὺς ἀγίους δίχα
 πάντων ἐνδυμάτων κατεαγμένους πάντας πρὸς με-
 ἐξαπέστειλε τεκμαυρόμενοί φησιν οἱ ἄνομοι τύ-
 ραννοι, ὅτι πῦρ ὀλέθειον ἔχω κατὰ τῶν πι-
 στῶν, καὶ οὐκ ἐλογίσαντο πῶς ἀμφοτέροις μυ-
 στικῶς ὡς δόλη ὑπήκοος ἡμελλον διακρίνειν. οὐς
 γὰρ ἔλαβον ζῶντας, ζῶντας ἐξαπέστειλα, καὶ οὐς
 ἦρα θανόντας, πρὸς ζωὴν ἐπύρῳσα· ὅτε ἐκεί-
 νων ἐμόλυνα τὰ ἅγια σώματα, ὅτε τέττων τὰ
 σεμνὰ ἐμείωσα λείψανα· ὅτι ἐσπῆσαν ἐκεῖνοι
 εἰκόνι τῇ χρυσεῇ. ὅτε ὅτι ταῖς μορφαῖς πάν-
 τῶν ἀτίμων εἰδώλων. ἐκεῖνους ἀπέφλεγον εἰς θρό-
 νον, ἐλάμπρυνεν καὶ τέτους τὸ ῥᾶθρον τῷ πο-
 τμῷ· τρεῖς ἐκάθε λαβῆσα, τέσσαρας ἀπε-
 τέλεσα, ἵνα πάντες πωσαράκοντα πᾶς δεκάδας
 ὑφάμωσι τέσσαρας πεντάδας τῆς τετάρτης δε-
 κάδος, πρὸ χρόνων ἐκ ὀλίγων ἐμυσταγωγῆσα.
 ταῦτα δὲ ἐτυπέντο ἀπὸ τῆς δυνάμεως τῷ συμ-
 παρασθέντος τοῖς περὶ τὸν Ἀζαρίαν, ὅς ἐστιν
 Θεὸς ἀληθινός, ὁ εἰπὼν ἐν προφητείᾳ, ὅτι
 ἐὰν εἴς ἐν πυρὶ φλόξ οὐ κατακαύσῃ.

Εἶδες πόσῃ ἀμιλλαν ὑπέδειξεν ἡ μνήμη
 τῆς καλῆς ἀνδρείας πάντων γενναίων ἀθλητῶν.
 ἐβουλόμην οὖν πάλιν τριτανεῦσαι τὸν λόγον,
 ὅπως τῆς εὐσεβείας καταμάδω τὸν τρόπον,
 ὅτι πῶς ἐν νομῇ ὄντες οἱ πωσαράκοντα,
 ἔχοντες

A in Chaldaeorum terra perstiterit, quae
 res varias depascit; stupam, ac sulphur,
 bitumen, atque sarmentum proferens.
 Quo pacto a Babylone in Sebasten jam te
 transferens, accendisti faculam? Imo
 vero, inquit, in terra Assyriorum habita-
 bam, procul a Romanorum finibus, & ul-
 terius: verum audiui in regione Boreali
 quadraginta glebas aureas repertas, & ve-
 ni igne probatura, & illustratura illas:
 B ut easdem probatas artifice suo reddam.
 Nam ubi Domini reperitur opificium,
 illuc meam transfero aëris potentiam.
 C Officinam enim me fecit Deus, ad sepa-
 randos bonos de medio improborum. In
 afflictionem namque constituta sum eo-
 rum, qui oderunt Deum; & in indi-
 gnationem existo illorum, qui non dili-
 gunt eum. Cognosco sanctos, & ignoro
 inutiles: abominor impios, & complector
 C pios. Non aduro sanctos, ut existimant
 insipientes: neque ludo fideles, sicut
 considerant gentiles. Duos ignes possi-
 deo, & in duobus ego operor; unum
 ad mortem, & alterum ad vitam. In-
 valuit Licinius, & Nabuchodonosor; plus
 autem Nabuchodonosor cum ministris suis:
 siquidem ille Sidrach, Misach, & Abde-
 nago cum tiaris vivos in fornacem atque
 D ardorem ignis iniecit. Hic autem san-
 ctos absque indumentis fractos, omnes ad
 me emisit. Et quum arbitrentur, inquit,
 iniqui Tyranni, quod ignem perniciosum
 habeam adversus fideles, non secum repu-
 tat, quo pacto utrisque tanquam ancilla
 obediens, mystice ministratura venerim.
 Quos enim accepi vivos, emisi vivos: &
 quos tuli mortuos, ad vitam incendi. Ne-
 que illorum sancta inquinavi corpora: neque
 E eorum venerandas minui reliquias. Non sa-
 crificarunt illi imagini aureae: neque isti
 ignominiosis idolorum formis. Illos flamma
 tanquam ros illustres reddidit: hos vero flu-
 minis fluentum purificando illustravit. Tres
 illic accipiens, quatuor effeci, ut quadra-
 ginta decadas texerent: & quatuor duces,
 atque promotores quartae decadis, ante tem-
 F pora non pauca mystice designavi. Hæc ve-
 ro effingebam per virtutem illius qui asti-
 tit Azariæ, & iis qui cum eo erant in
 fornace, qui est Deus verus, per prophe-
 tam loquens: quoniam si in igne consti-
 teris, flamma non nocebit tibi.

Cernis quantum certamen fecerit me-
 moria præclaræ fortitudinis strenuorum.
 Christi pugilum? Volebam ergo rursus
 trutinare hic sermonem, ut pietatis mo-
 dum perdiscam. Nam quemadmodum
 qui numero quadraginta erant, habe-
 bant

bant signacula, quod strenui, atque invicti essent: sic & perspicue interiora cordis eorum, Crucifixi figura insignita erant. Quid enim? etsi corruptibili corpore coram rege mortali consistebant; spiritu tamen ac mente, immortalī Regi serviebant: & omnes tyranni immoderationem tenentes, crucem signifera figura in mente gestabant. Non valuit caligo intolerandæ impietatis, amorem præclaræ pietatis obscurare. Non abolevit dolus amorem pacis: ut neque rursus odium, caritatis cursum. Non extinxit obscuritas impiæ idololatriæ, lampadem illam cognitionis Dei. Non fregit metus illorum qui castris præerant, zelum, neque studium ad cœlum contendentium. Non perturbavit error luctam virtutis: neque ipsa pugna veram orationem. Invisibiliter super terram iidem intra se pro sua dignitate juventutem transigebant. Foris scuto atque thorace induebantur: intus Sanctissimæ Trinitatis fide armabantur. Foris pharetras corpori admovebant: intus autem animæ custodem sapientiam adhibebant. Foris sagittas ac tela manibus circumgestabant: intus gloriam & honorem Deo deferebant. Quum enim dicantur Deo occulta omnia esse manifesta, multo magis erunt nota quæ sunt hominibus aperta. Foris hominibus gladium intentabant: intus vero entem Spiritus Sancti adhibebant. Alius quidem repellebat sensibilem barbarum: alius vero intelligibilem tyrannum exterminabat. Alius in acie contra adversarium stabat: & alius adversus principatus & potestates invisibiles pugnabat. Ille hostis jugulum petebat: hic improbi adversarii capita amputabat. Ille inimicorum insidias retundebat: hic vero Beliar fraudes prævidebat. Ille depopulantium hostium superbiam reprimebat: hic autem dæmonum cuneos ac copias proculcabat. Licebat enim novum & inauditum in uno certamine, videre spectaculum, ac duo fortitudinis documenta. Idque profecto aperte declarat & loquitur, in præliis quoque fortes & insuperabiles eos fuisse: non quidem in prælio quasi unico conflictu; nam duplex erat pugna, & duplex prælium: unde victoriam utrinque reportantes, justitiæ corona cincti sunt.

Præclara igitur perspicere licet, fratres carissimi, historiæ istius ornamenta. Quadraginta enim numero erant personæ, & omnibus divina providentia diversi aspectus, ac nominum appellationes: sed æqualis inter

A ἔχοντες τὰ σήμαντρα. γενναῖοι καὶ ἀήτητοι, ἔτω σαφῶς ἐαυτῶν τὸ ἐνδόν τῆς καρδίας τῷ σαυροφόρῳ τύπῳ κατεσκευασμένησαν. τί γὰρ καὶ τῷ σώματι τῷ φθαρτῷ βασιλεὺς παρείσαντο, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἀφθάρτῳ τῷ πνεύματι ἐλάτρευον, καὶ πάντες τὸ τῷ τυράννῳ κατέχοντες λαόνον τῷ σημειοφόρῳ τύπῳ τῷ σαυρῷ ὡς τῆς ψυχῆς ἐβάσταζον. ἐκ ἰχθυσεὶν ὁ ζόφος τῆς δεινῆς δυσεβείας ἀμαυρῶσαι τὸ φίλτρον τῆς καλῆς εὐσεβείας. ἐκ ἔλυσεν ὁ δόλος τὸν τροπὸν τῆς εἰρήνης, ἔτε πάλιν τὸ μῖσος τὸν δρόμον τῆς ἀγάπης. ἐκ ἔσβεσεν ὁ γνόφος τῆς ἰδωλολατρίας ἐκείνην τὴν λαμπάδα τῆς θεογνωσίας. ἐκ ἔδραυσεν ὁ φόβος τῶν στρατοπεδαρχόντων τὸν ζῆλον. ἐδὲ τὴν σπουδὴν τῶν ἐρανοβαδούντων. ἐκ ἔσκυλεν πλάνη τὴν πάλιν τῆς ἀρετῆς. ἔτε αὕτη ἡ μάχη τὴν βύχην τὴν ἀληθινὴν. ἀοράτως ἐπὶ γῆς οἱ αὐτοὶ εἰς ἐαυτοὺς πρὸς τὴν αὐτῇ μετρείαν ἐνεανιεύοντο. ἔξωθεν ἐζώνοντο ἀσπίδι καὶ θώρακι. ἔσωθεν ὠπλίζοντο τῇ πίσει τῆς Τριάδος. ἔξωθεν τὰς φαρέτρας προσῆγον τῷ σώματι. καὶ ἔσωθεν τῇ ψυχῇ τὴν παρέδρον σοφίαν. ἔξω πόζα καὶ βέλῃ χερσὶ περιέφερον, ἔσω δόξαν καὶ τιμὴν Θεῷ προσεκόμενον. φησὶ γὰρ τὰ φανερά πῃς ὑοῖς τῶν ἀνθρώπων, τὰ δὲ κρυπτά παντακυχία τῷ Θεῷ. τῷ ἔξω ἀνθρώπῳ ἐπετίδουν μάχαραν, καὶ τῷ ἔσω τὸ ζήφος τῷ ἀγίῳ πνεύματι. ὁ εἰς ἀπεκρούετο τὸν ἀσθεντὸν βάρβαρον. ὁ δὲ ἄλλος τὸν νοσητὸν ὠλόδρευε τύραννον. ὁ εἰς παρετάθητο πρὸς τὸν ἐξ ἐναντίας, καὶ ἄλλος πρὸς τὰς ἀρχάς, καὶ πρὸς τὰς ἐξουσίας. ὁ κείνος ἔπολεμῖς ἔτυπεν τὰς αὐχένας, καὶ ἔτος ἔπονηρῖς ἔκοπεν τὰς κεφαλὰς. ὁ κείνος κατέκοπεν τῶν ἐχθρῶν τὰ ἐνεδρα, καὶ ἔτος πορεύετο ἔβελίαν τὸν δόλον. ἐκείνος κατέβαλεν τῶν παρθέτων τὸν τύπον, καὶ ἔτος κατεπάδει τῶν δαιμόνων τὰ εἶδη. ὡς ἐν ἰδεῖν θέαμα καμνὸν καὶ παραδόξον ὡς τῷ ἐνὶ ἀγῶνι δύο ἀνδραγαθίας. καὶ δὴ τοῦτο σαφῶς ἐγεαλύθη, καὶ λέγει, ὅτι καὶ ὡς πολέμοις ἰχυροὶ καὶ ἀήτητοι. ἐκ εἶπεν, ὡς πολέμῳ ὡς πρὸς μίαν συμβολήν. διπλῇ γὰρ ὡς ἡ μάχη καὶ διπλοῦς ὁ πόλεμος, ὅθεν τῶν ἐκατέρων τὴν νίκην ἀράμμοι τὸ τῆς δικαιοσύνης γέμμα ἀναθήσαντο.

Μέγα τοίνυν κατιδεῖν, ἀδελφοὶ ἀγαπῆτοί, τῆς ἰσοείας ταύτης τὰ ἐγκαλωπίσματα. πεσάραιοντα γὰρ ἦσαν πρόσωπα τὸν αἰθμον, καὶ πᾶσιν θεοῖς καθωρᾶτο. Ἀπόφοροι αἱ μορφῆς

Φαί καὶ προσηγοεία, καὶ εἰς σεαυτοὺς ἴσως πῶς
 κάλλος τῆς ὁμονυμίας· οὐκ ἔξεσεν αὐτῶν πῶς
 ἀμάρταντον κάλλος ὁ τῆς ἀπιστίας αὐχμὸς,
 οὐδ' ὁ τῆς πλάνης λοιμὸς· οὐκ ἔτεμεν αὐτοὺς
 ὄπλον δεισιδαιμόνιον, οὐδὲ ἐμόλυνεν αὐτοὺς βέ-
 λος ἠκονημένον, ἀλλὰ καὶ ἀδιάφρετον καὶ ἀκμῆον
 ἔστηκε εἶφος πᾶν ἀθλητῶν πρὸς τὸν σωτῆρα
 Χριστόν. ὦ σύλλογος ἀγίων καὶ πιστῶν συνέδριον·
 ὦ χορὸς αἰθέριος, καὶ κληῖρος ἑρμῆος· ὦ ἑσμός
 ἀρμόδιος καὶ σύνδεσμος ἀλυτος· ὦ λαμπρὸν
 συμπόσιον, καὶ φρικτὸν ὁμογνήσιον· ὦ ὁδὸς ἀμέ-
 εις, καὶ σύνοδος ἀρρήτος· ὦ στρατὸς ἀνεπίλημ-
 πτος, καὶ σύγκλητος ἀμεμπτος· ὦ ἔθνος ἡγιασ-
 μένον, καὶ λαὸς ἠθροισμένος· κληρονόμοι τῆς
 ζωῆς καὶ τῆς ἀναστάσεως· ἀσέρες ὑπὲρ λαμπροί,
 καὶ λαμπήρες ἀσβεστοὶ οἰκήτορες ἐνδεῶς ἔτε-
 ρηπνῶς παρὰ δαίμονα· ἄξιοι ἔνυμφων καὶ τῆς ἀνω
 κλήσεως· ἄξιοι τῆς πασάδων ἔσθης αἰδίδος φωτός·
 οἱ συνδεματίσαντες ἀλλήλοις τὰ κρεῖττονα ἔ-
 ἔπεσθαι τὸ σκῆπτρον τῆς βασιλείας· οἱ ἐπιβαλ-
 λόμενοι τὴν χεῖρα τῷ ἀρότρῳ, καὶ μὴ ὑπιά-
 σαντες τὸ βλέμμα εἰς τὰ ὀπίσω· οἱ ἀποβαλλό-
 μενοι τὴν τιμὴν τῆς παρόντων, καὶ ἐπιλεξά-
 μενοι τὴν δόξαν τῆς μελλόντων· οἱ συναγε-
 λαοθέντες ὁμοτρόπως εἰς σφαγὴν καὶ συγκα-
 τοικισθέντες ὁμονοίμως εἰς ζωὴν· πανήγυρις
 ἱερὰ ἢ προβεβηκυῖα τὰ ἀκροθνήνια τῆς ἀγά-
 πης ἔστι Χριστῷ· χορὸς ὀχυρώτατος τεσσαρά-
 κοντα πύργων, ὃν ἀποδόμησεν ὁ πάνσοφος τεχ-
 νίτης· παρεμβολὴ ἀγία ῥυσθεῖσα ὑπὸ Θεοῦ ἐκ
 σώματος ὁμείνης ἔστι δευτέρῃ Φαραῶ· κατὰ πέρ
 γὰρ Γαμνίς, καὶ Γαμβεῖς, καὶ Φαραῶ, ἀντέ-
 στεσαν τῷ Μωϋσεῖ, καὶ ἐδειγματίσθησαν· ἔτω
 καὶ ὁ ἡγεμὼν καὶ ὁ Σατανᾶς ἀντερήσαντες τοῖς
 ἀγίοις, θάπτον ἠκεῖν θῆσαν· πῶς γὰρ ἠδύνα-
 το παρθεῖν τὰς τεσσαράκοντα ὁ ὑπὸ ἐνὸς ἔ-
 πρᾶς ἀχυνθεῖς ἐν Αἰγύπτῳ; εἰ γὰρ Μωϋσῆς
 καὶ Ἀαρὼν ἐς ἔτεκεν Ἀβραάμ, ἔτως ἐξεδί-
 κησεν ἔστι ἰσχυρὰ τὰ σπέρματα, ἔστι μᾶλλον οἱ
 τεχθέντες ἐκ πνύματος ἀγίου ἰσχυρὸν ἐξελέγξαι
 τῆς πλάνης τὰ δόγματα; ἔδοξαν οἱ ἄρχοντες
 τοῖς ἰοβόλοις λόγοις ὑποφθεῖραι τὸν σερεὸν
 τῶν ἀγίων μαρτύρων, κατὰ πέρ οἱ φαρμα-
 κοὶ τῆς δρακοντίας ῥάβδοις οἶοντο δαλεά-
 ζαι τὸν σοφὸν δερᾶποντα, ἀλλ' ὡς κατε-
 πόθησαν φαρμακῶν βακτηρίᾳ ὑπὸ τῆς ἀλη-
 θινῆς ἔστι Μωϋσεὺς ῥάβδος· ἔτως κατηργήθησαν
 δικαστῶν ὁμιλίαι ὑπὸ τῆς ἀσαλεύουσας πίστεως
 τῶν ἀγίων.

ter eos cognominationis pulchritudo.
 Non expunxit immarcescibilem ipsorum
 pulchritudinem infidelitatis squalor,
 neque erroris pestilentia. Non disse-
 cuit, ac separavit eos telum
 impiorum, neque coinquinavit ipsos
 sagitta acuta; quin & indivisibilem,
 atque robustam Athletarum aciem
 erga Salvatorem Christum reddidit.
 O singularis sanctorum, ac fidelium
 confessus! O chorus aërius, &
 fors coelestis! O vinculum com-
 pactum, & nexus indissolubilis! O
 splendidum symposium, & tremenda
 necessitudinis conjunctio! O via in-
 divisa, & concilium ineffabile! O
 exercitus incomprehensibilis! O gens
 sancta, & populus electus: hæredes
 vitæ atque resurrectionis: astra lu-
 cidissima, ac lucernæ inextinguibi-
 les: incolæ gloriosi amoenissimi pa-
 radisi; digni sponsali thalamo, &
 coelesti vocatione; digni nuptiali
 convivio æternæ lucis! Qui potio-
 ra sibi mutuo constituerunt, ut se-
 querentur sceptrum Regni: qui ad-
 moventes manum aratro, nequaquam
 respexerunt retrorsum: qui respuen-
 tes honorem rerum præsentium, ele-
 gerunt sibi gloriam futurorum: qui
 pariter in occisionem associati, con-
 corditer ad vitam commigrarunt. Ce-
 lebritas sacra, quæ inter primos fru-
 ctus caritatis relata est. Chorus mu-
 nitissimus, quadraginta militum tur-
 ris, quam sapientissimus ædificavit
 artifex. Acies sancta, a Deo erepta
 ex ore secundi illius Pharaonis. Nam
 sicut Jannes, & Mambres, ac
 Pharao restiterunt Moyfi, & ex-
 emplo propositi sunt: ita etiam
 præfectus ille, ac Satanas sanctis
 hisce resistens, citissime ut nequissi-
 mi convicti sunt. Quo pacto enim
 quadraginta expugnare potuisset, qui
 ab uno mitissimo confusus est in Ægy-
 pto? Nam si Moyfes & Aaron, quos
 genuerat Abraham, ita mendacii semi-
 na sunt uli: nonne multo magis
 qui ex Spiritu sancto nati sunt, er-
 roris dogmata redarguere poterant?
 Existimabant principes posse se suis ve-
 nenatis verbis sanctorum Martyrum
 perrumpere constantiam; quemadmodum
 venefici draconteis se putabant ines-
 care virgis servum prudentem: verum
 sicut vera Moyfis virga, veneficorum
 baculi consumpti sunt; ita ab inconcussa
 sanctorum fide, Judicum verba superata.
 X x Unde

Unde enim Israel confirmabatur ? A Perspicuum , quod per Moysen , Aaron , & Mariam . Et sancti isti unde magis corroborabantur ? Plane trium exemplo , qui omnibus duces sunt ad imitandum propositi . Denunciatum quippe erat , tres ex iis esse , qui verbo doctrinae omnes ornarent , repraesentantes & in eo Christum caput Martyrum : eo quod libenter admonitionem susciperent , & in caritate sibi mutuo parerent , quodque ad omne opus bonum obediens essent . Cernitur Dominus illis adesse , qui dicebat : quo pacto adversarios superavimus ? Quum hos quidem imminentes , gladio interfecerimus : illos autem inter se conspirantes repulerimus . Sed non est ita mirabile istud quod sensibilis belli insultus dextraxerimus : sicut multo admirabilius fuerit , tentationum hujus seculi & invisibilis inimici machinamenta vicisse . Hæc quippe verissima est palæstra , hæc strenuitas est , & valida fortitudo . Hoc certamen est gloriosum , & vexillum tremendum , hæc victoria est , atque potentia , & gloria æterna . Hæc regio nostra , atque corona : hæc fama , & honor , ac laus in Deum . Dicamus igitur quasi semper & omni tempore ad misericordissimum Dominum : Deus in nomine tuo salva nos : & mox emittet auxilium suum ab alto , addetque vires animabus nostris . Hoc etenim Daniel proclamans in lacu , etiam ferarum agrestium fauces effugit . Hujus quoque Propheta meminit Jonas , in ventre ceti : & ab omni interitu salvata est vita ejus : Ex medio ardentis ignis , sanctissimum hoc nomen tres pueros liberavit : quod idem & nos ab errore eximere poterit , & ab elatione victoriae alacritatem nostram continere . Sicut ergo in momentanea hic militia cum hostibus congressi sumus : ita etiam ad perennem dignitatem jungamur . Et sicut ad summos hic honoris gradus assequendos , festinavimus atque contendimus pro omni securitate nos galea induere : ita quoque animabus nostris , pro galea spem salutis assumamus . Ne igitur locum nostrum dividat inimicus : neve superbiam adversus nos statuatur seductor . Ne sanctorum Athletarum deprædetur numerum : neque in Deum sperantium corda territet ; ejusmodi commeatu Dominus sanctus , passionis ac martyrii sui socios ubique instruit .

Et alii quidem hoc atque hujusmodi viaticum custodiebant , die noctuque oratione inungentes . Alii vero ad illorum temporum tribunalia ducti , pro omni clero ad Judicem dicebant : Deum dili-

Πόθεν δὲ ὁ Ἰσραὴλ ἐνεδυναμίστο ; δῆλον ὅτι Μωυσεὺς , Ἀαρὼν , καὶ Μαρίας . οἱ δὲ ἅγιοι πλέον πόθεν ἐστηρίζοντο ; πάντως ὅτι πάντων τῶν προηγουμένων ἀπηγγέλη γάρ ὅτι τρεῖς ἐξ αὐτῶν τὰς πάντας κατεκύβησαν τῷ λόγῳ τῆς διδασκαλίας . Δεικνύοντες καὶ ἐν τῷ τῷ Χριστῷ τῷ μαρτύρῳ . ὅτι καὶ ὡς νεύσεις ἐδέχοντο ἀσμένως ὅτι ὑπετάσσοντο ἀλλήλοις ἐν ἀγάπῃ . ὅτι καὶ ὑπήκοοι ἦσαν πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθόν . Φησὶ γάρ , γινώσκετε παρῆναι αὐτοῖς ὁ κύριος λέγων , τῶς τῷ ὑπεναντίων περὶ γενόμεθα , καὶ τὰς μὲν ἐπαναστάντας ξίφῃ ἀπεκτείνωμεν , τὰς δὲ ὁμοφρονούντας ἐαυτὰς ἀπελάσασμεν . ἀλλ' ὅτι θαυμαστὸν τῷτο , ὅτι ἐπορεύθησάμεν τῷ ἀσθενεῖ πολέμῳ τὰ ἐπαναστήματα . οἷον θαυμαστότερον ἐάνπερ νικήσωμεν καὶ τῷ περασμῷ τῷτο τὰ ραδιουργήματα . Αὕτη ἐστὶν ἀληθὴς ἀληθινή παλάστρα . αὕτη ἀνδραγαθία καὶ ἰσχυρὰ ἀνδρεία ἕως ἀγῶν ἐνδόξων , καὶ τρόπαιον φοβερόν . τῷτο νίκος καὶ κράτος καὶ κλέος αἰώνιον . αὕτη ἡ χώρα καὶ ἔστος ὁ σέφανος . αὕτη ἡ δόξα καὶ τιμὴ , καὶ ἔπαυσις εἰς Θεόν . Εἰπωμεν οὖν ὡς αἰεὶ καὶ πάνποτε τῷ οἰκτιρμονί . ὁ Θεὸς ἐπὶ τῷ σὺ ὀνόματι σωσον ἡμᾶς , καὶ βούδης καταπέμψει τὴν αὐτὴ βοήθειαν , καὶ ὡς κατατίσῃ ἰσχύϊ τῆς ψυχῆς ἡμῶν . Τῷτον γάρ καὶ Δανιὴλ ἐκάλεισεν ἐν τῷ λάκκῳ , καὶ θηρίων βλαστῶν διέφυγε φόβῳ . τῷτο ἐμνημόνευσε καὶ Ἰωάννης ἐν τῷ κήτει , καὶ ἀννέχθη ἐκ πάσης φθορᾶς ἡ ζωὴ αὐτῶν . τῷτο τὸ πανάγιον ὄνομα ἐξέλετο τὰς τρεῖς παίδας ἐκ μέσων τῶν καυμένων πυρὸς , ὃ δύναται καὶ ἡμᾶς ἐξελεῖσθαι ἐκ πλάνης καὶ ἐξ ὀϊσεως νίκης τὴν ποροθυμίαν ἡμῶν . Ὡς ἔν ἐν τῇ προσκάρῳ συνήφθημεν στρατία , οὕτως καὶ πρὸς τὴν ἀληθινὴν ἐνοδώμεν ἀξίαν . ὡς ἐπὶ τὰς σαρκικὰς κορυφαῖς ἐσπύσασθαι περὶ θείαν κόρυδα πρὸς πᾶσαν ἀσφάλειαν , ἔτω καὶ ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἡμῶν περὶ θείωμεν τὴν περικεφαλαίαν ἐλπίδα σωτηρίας . Μὴ ἔν διχάσῃ ἡμῶν τὴν χορείαν ὁ ἐχθρὸς . καὶ μὴ σήσῃ κατ' ἡμῶν γαυρίαμα ὁ πλάγιος . μὴ σκυλδήτ' ἀειδμόν τῶν ἁγίων ἀδελφῶν , καὶ μὴ θαμβώσῃ καρδίας ἐλπισάντων εἰς Θεόν . τοιαῦτα ἐφόδια κυεῖς ὁ ἅγιος τοῖς συμμάχουσι αὐτῶν παρέχεν ἐπὶ πᾶσιν .

Καὶ αὐτὸς μὲν ἐρρεῖρα ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ ὑπαλείφωμεν τῷ λόγῳ . οἱ δὲ ἕτεροι ὑπὸ τῶν τότε δικαστηρίων ὑπὲρ παντὸς τῶν κλήρων πρὸς τὸν κυριώτερον ἔλεγον . ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ

ἀγαπῶμεν, σὲ δὲ μεμισήκαμεν· μισοῦμενος δὲ ἂν ἡμῶν, μὴ προκαρῇ ἀγαπᾷν ἡμᾶς· λάβε οὖν τὰς ζώνας ἡμῶν· λάβε καὶ τὰ σώματα· ἔδεν γὰρ ὅτιν ἡμῶν Χριστὸς ποθνηότερον· σκόπει λοιπὸν ἐν τούτῳ πόθον εἰλικρινείας· σκόπει πόθον καὶ ζῆλον τῆς τελείας ἀγάπης· ἄρῃ ἡμῶν τὸ σῶμα, ἐπεφώνοντες λέγοντες· ἔδεν γὰρ ὅτιν ἡμῶν Θεὸς ποθνηότερον· τί γὰρ, φησὶν, θεωρεῖς τὰς ἀβουρίας ἡμῶν; προείλοντο γὰρ ἰδεῖν τὸν ὑψίστον λόγον· τί ὑποσύρεις ἡμᾶς τῇ ἰδωλομανίᾳ; μεμόρφωται γὰρ Χριστὸς ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν· ἢ προσωρήνυστα καταβαλεῖν τῇ δαμνίᾳ ἡμῶν, ὅτι ἰδὲ ἰδρυταὶ ἐπὶ πέτρᾳ πίστεως; τί παραΐξεις ἀδελφάς τῆς νέας ἀφθνήσκουσας; νεγύμνασθαι γὰρ αὐτῇ ὁ νῆς πρὸς τὸν ὑψίστον· τί δὲ τὸ ὑποκύπτειν καὶ ψευδόμενον ἥθος συνάπτεται πρὸς τὴν ἀδύτητα; ὑποχέσεις δωρεῶν προκαταφώνεις ἡμῶν, ἀλλ' ὅσα ἐχόμεθα ἐξ ἀσεβῶν ἔλαβον· ἄχριστος κολακευτὴς φαίνει ἐν τοῖς ῥήμασιν, ἀλλ' ἔ παραΐξεις ἡμῶν τὸ ἡμέρον τῆς λόγου· ὑποκύλως πάντας ἡμᾶς ἀπολέσας βυλβύει, ἀλλ' ἐκ ἰχθύος ποτὲ τῆς δόξης τῆς Χριστοῦ· ἐντραπήσοντα οὐκ ἐν τὰ ἀνάγκηνα σώματα τὰ λαλήσαντα ἀδικίαν εἰς Θεόν· τῆ γὰρ κρείσσει τὸ νίκος, καὶ τὸ κράτος, καὶ ἡ δόξα, καὶ ἡ τιμὴ, εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Τέτοις καὶ τοῖς τοιούτοις παρρωσάμενοι οἱ γενναῖοι, πρὸς τὸν ἐπεραινόντα δεσπότην ἐσπύδον· μεγάλα οὖν ἀληθῶς τὰ ἀνταγωνίσματα, ἰσχυρὰ τὰ ἐπαθλα τῶν πολεμῶν, καὶ καλινίκων· ὅτι πῶς ἐν τοσαύτῃ παραχῇ τῆς διωγμῆς ἀνένδοτο, ἔμειναν καὶ ἀνεπιβλήτοι; εἰ γὰρ καὶ ἐν οφθαλμοῖς ἀνθρώπων ἀπέθανον, ἀλλὰ τὸ τέλος αὐτῶν ἀπεδείχθη τρόπαιον· τὸν τύραννον ἐρρήξαν, καὶ τὴν πλάνην κατέσβεσαν, καὶ τὸ νίκος ἔστησαν· ἠτοίμασαν τὰς πόδας τῆς βαδίζειν ὁσίως ἐν τῇ ἐτοιμασίᾳ τῇ τῆς ἀγγελίᾳ· ἐζώσαντο δύναμιν περὶ τὴν ὁσφύν αὐτῶν τῆς ἀναβάνειν πρὸς τὴν ἄνω πόλιν Ἱερουσαλήμ· οἱ γὰρ ἂν καὶ τὰς λαμπάδας ἐκ τῆς νοερῆς πυρὸς βασάναντες, καί κεινο τὸ ζώπυρον ἔλαιον, τῆτο τὸ πῦρ ἡλάμψεν ἐπ' αὐτὰς ἐν τῇ λίμνῃ· καθάπερ γὰρ τῷ Ἰσραὴλ εὐλὸς ἐν τῇ θαλάσῃ τοῦτο τὸ πῦρ ἔσωσεν τὰς ἀγίους μάρτυρας ἐκ μέσης τῆς σκοτεινῆς πλάνης τῶν δαμνούνων· τῆτο αὐτοῖς οὐρανόθεν ἐπέφανεν ἐν νυκτί· ὅτε ὑπὸ τῆς κρύους τοῦ σώματος ἐσφίγγετο· καὶ παρέλειπεν αὐτοῖς τὸ πῦρ τῆς θεότητος φῶς.

A diligimus, te autem odio habemus. Nobis vero quum sis odio, noli diligere nos. Sume igitur zonas nostras, accipe & corpora: nobis enim nihil optabilius est Christo. Considera porro hinc syncerum desiderium, perspice desiderium ac zelum perfecti amoris. Tolle, tolle corpus nostrum, acclamabant: nihil enim nobis, aiebant, Christo est optabilius. B Quid enim, inquiunt, assentaris mentibus nostris? optabant enim adspicere verbum coeleste. Quid simulatorum infania nos conaris adtrahere? transfiguratus enim est Christus in cordibus nostris. Quid effringere atque destruere tentas fundamenta nostra: quæ utique supra firmam fidei petram firmata sunt? Quid novi testamenti Athletas tentas: quorum mens ad Altissimi ministerium exercitata est? C Quid porro surreptitiam, ac falsi nominis consuetudinem connectis adversus rectitudinem, nequissime? Munerum promissa prædicis nobis: sed oleum ab impiis non suscipimus. Agrestis assentator appares in verbis, sed lenitatem sermonis nostri non confundes. Latenter nos omnes perdere cupis: sed D servos Christi subvertere nunquam poteris. Confundantur igitur ora impudentissima loquentium iniquitatem adversus Deum: nam Domini est victoria, ac potentia, gloria, & honor in secula seculorum.

His atque similibus superantes generosi illi pugiles, ad supracoelestem properabant Dominum. Vere igitur fortiorum fuerunt certamina: vere magna fidelium atque insignium victorum istorum præmia. Nam qua alias ratione in tanta persecutionis perturbatione mansueti remansissent, & insidias minime curassent? Et quamvis in oculis hominum visi sunt mortui: finis tamen eorum non sine honore. Tyrannum fregerunt: errorem extinxerunt, & victoriam retulerunt. Præparaverunt pedes ad sancte incedendum, in præparationem Evangelii. Cinxerunt robore F lumbos ad ascendendum in supernam civitatem Hierusalem. Quum enim lampades ex igne spiritali, atque illud vivificum oleum secum gestarent, his ignis ille fulsit in stagno. Sicut enim Israeli columna ignis fuit in mari: ita hic ignis sanctos Martyres salvavit ex medio caliginosi erroris dæmonum. Hic ipsis coelitus de nocte apparuit, dum algore corpus obrigesceret. Non reliquit eos

eos divinus ignis nunc retro, nunc ante A
apparens. Non deseruit eos nubes, coe-
lesti dono super illos die noctuque extensa.
Non reliquit eos gratia supernæ potentiae,
mentem eorum in aquis consolans. Et in
exitu quidem filiorum Jacob, creatura vi-
sibilis exultavit: at in sanctorum Marty-
rum redemptione, cunctæ invisibiles
potestates exultarunt. In illis, montes
exultaverunt. sicut arietes: In his, An- B
geli gavisi sunt & spirituum Deus.

Plura igitur ac majora, ut exi-
stimo, in egregiis istis ac strenuis
victoribus reluxerunt miracula, quam
in illis veteris Testamenti. Ibi liqui-
dem mare conversum est in aridam,
ne Israel pertransiens submergeretur:
hic vero Martyres intra aquas quasi
in thalamo suo diversantes, non
sunt submersi. Ibi, ossa Joseph ad C
Hebræos simul ferebantur: at hic,
Corpus Christi simul continebat san-
ctos. Ibi, virga Aaron conseque-
batur populum: hic autem, bra-
chium Domini conservabat fideles.
Ibi, cymbalorum sonus in medio un-
darum: hic, vox Domini in aquis.
Ibi columna ignis apparebat in mil-
libus: hic Crux Christi resplendebat
in Martyribus. Ibi Moyse, & Aaron, D
ac Maria præerant: at hic, Pater, & Fi-
lius, & Spiritus sanctus. Vides quanta ad-
miratione plena, longeque mari Rubro
præstantiora, per fortes illos Athletas in
stagno acciderint? Gloria, & adoratio,
atque magnificentia ei, qui ipsos in istis
certaminibus confirmavit.

Tunc amare flevit, qui juxta palu-
strem herbam butomon, papyrus, & arun- E
dinem, delitescit serpens. Tunc corde
dissecabatur, quod accedere nequiret, ac
funditus gloriosum illorum exercitum suc-
cendere. Tunc stridebat in conflictu op-
pressus, qui adversus sanctos illos, fines
orbis turbaverat. Nam qui Jordanem unico
obtutu de medio tollit, unica aspersione Tri-
nitatis præfocabat eum. Qui obumbrabatur
ramis ac furculis, nudus ac perditus lacer-
que periit. Qui arcebat puppim suam sicut
cypressum, instar passeris illusit a servis F
Dei. Thesaurorum pretiosorum receptaculū
erat sinus stagni: & sacrilegum nequaquam
secum admittebat. Sibilabat draco, terro-
rem iis qui coram erant, incutere tentans:
& supinus tamen una mox ferebatur. Re-
pebat pectore ac ventre; & ad aquarum
stagni ductus non pervenit.

Quare ne conturbaret Martyres Chri-
sti inimicus, Angeli spatium stagni custo-
diebant:

νον ἐκ τῶν ὀπισθεν, καὶ ὅτε ἐμπροσθεν. ἔκ-
εξῆρεν ἡ νεφέλη τῆς ἑρανίης δώρε ἡ τωλωμένη ἐπὶ
αὐτὸς, ἐν νυκτὶ καὶ ἐν ἡμέρᾳ. ἔκ-
ἐλειψεν ἡ
χάρις τῆς ἀνωτάτω ῥοτῆς, ὡς ἀκαλῶσα αὐτῇ
τὸν νῆν ἐν τοῖς ὕδασι. καὶ ἐπὶ μὴ τῆς ἐξόδου
τῆς ἡγῶν Γακὼβ ἡ κτίσις ἡ ὁρατὴ ἡ γαλίαςατο,
ἐπὶ δὲ τῇ λυτρώσει τῆς ἀγίων μαρτύρων πα-
σα ἀόρατοι δυνάμεις ἡ γαλίαςατο. ἐπὶ ὁκλί-
νων τὰ ὄρη ἐσκλήρτησαν ὡς οἱ κελὶ, ἐπὶ τῶν
ἄγγελοι ἐχάρησαν, καὶ ὁ Θεὸς τῆς πνύματων.

Πλείονα ἔν ὡς οἰμα τῆς παλαγῆς Ἰσο-
είας γεγόνασιν θαύματα ἐπὶ τῆς καλινίκων.
Ἐκεῖ μὴ γὰρ ἡ θαλάσσα μετηλλάχθη εἰς ξη-
ραν, ἵνα μὴ ὁ Ἰσραὴλ βαδίζων καταποθῇ. ἐνθάδε
μάρτυρες, ἐνδοθεν τῶν ὑδάτων ἐν θαλαμειό-
μοι, οὐ κατεποντίσθησαν. Ἐκεῖ τὰ ὅσα τῷ Ἰω-
σήφ συνήρετο τοῖς Ἑβραίοις. ὡς Χειρὶς τὸ Σῶ-
μα συνείχε τὰς ἀγίας. Ἐκεῖ ἡ ῥάβδος Αἰωνῶν
συνήπετο τῷ λαῷ. ὡς βραχεῖον κυρίως συνεκρά-
ται τὰς τριτάτας. Ἐκεῖ κυμάλων ἡχος ἐν μέσῳ
τῶν κυμάτων. ὡς φωνὴ κυρίως ἐπὶ τῶν ὑδά-
των. Ἐκεῖ φύλος πυρὸς φάνων ἐν ταῖς χιλιά-
σιν. ὡς ταυρὸς τῷ Χειρὶς λάμπων ἐν τοῖς
μάρτυσιν. Ἐκεῖ Μωϋσῆς, καὶ Αἰωνῶν καὶ Μα-
ριάμ ἡ γαίη, ὡς Πατὴρ καὶ Υἱὸς, καὶ Πνῦμα
ἅγιον. Εἶδες πόσα θαύματα γέγονεν κρείττονα
τῆς ἐρυσσῆς ἐν τῇ λίμνῃ ἁπλῶς τῶν ἀδελφού-
ρων; δόξα, καὶ προσκύνησις, καὶ μεγαλο-
πρέπεια τῷ αὐτὸς φέρρώσαντι ἐν τοῖς τοῖς
ἀγαθῶν.

Τότε πικρῶς ἐκλασεν ὁ πῦρ τὸν βέτο-
μον καὶ πάπυρον καὶ κάλαμον κυταζόμενος ὄφιν.
τότε διεπείετο τῇ καρδίᾳ μὴ δυνηθεὶς εἰσεῖν
καὶ ὑποκαῶσα ἄρδην τὴν ἐνδοξὴν στρατείαν.
τότε ἰλιγγίασεν τῇ ἡτῇ τρυχόμενος ὁ κατὰ τῶν
ἀγίων παράξας τὰ πέρατα. ὁ γὰρ τῷ Ἰσραὴλ
ἄρδων ἐν τῷ ὀφθαλμῷ αὐτῷ, ὡς μίας ῥανί-
δος τῆς Τειάδος ἐπνήγετο. ὁ συσκιαζόμενος
κλόνει καὶ ῥοδάμνοισι, γυμνὸς καὶ ὀλέθριος ῥα-
κώδης ὤχετο, ὁ φενδὴν ἑρὰν αὐτῷ κατὰ πτερὰ κυ-
πάριασιν ὡς φρεσίδιον ἐμπάχθη ὑπὸ τῶν δέ-
λων τῷ Θεῷ. κειμηλίᾳ δοχεῖον ἦν ὁ κόλπος
τῆς λίμνης, καὶ τὸν ἱερόσυλον ἐ συνεσεδέχετο.
ἐσύειξεν ὁ δράκων τοῖς ἐμπροσθεν ὁκφοβεῖν πε-
ρόμενος, καὶ ἔπειτα ὑπὲρ αὐτοῦ ἐφύετο. ἐσύ-
ετο τῷ φῶτι, καὶ τῇ κοιλίᾳ, καὶ ἐπὶ τῷ
ὀφθαλμῷ τῆς λίμνης ἔκ-
ἡγγίζεν.

Ἰνα ἔν μὴ παρὰξῃ ὁ ἐχθρὸς τὰς μάρ-
τυρας, ἄγγελοι ἐφύετο τῆς λίμνης τὸ ἀπλω-
μα.

μα· ἐνθεν μὲν ὁ Γαβριήλ, καὶ ἐκεῖθεν ὁ Μιχαήλ, καὶ ἄνωθεν ὁ Χειρὸς ὁ ἑφορὸς τῶν ὅλων, ὃς παρ' ὡρυτῖκα ἐπ' αὐτὸς ἐδείξεν τὰς σεφάνες, ἵνα τὸ ἐλπίον πληρώσῃ τῶν ἀειθμῶν, ἵνα γε ὁ ἄξιος ἀντὶ τῆς ἀναξίης κομίσσεται ἀξίαν τῶν ἀγίων ἐν φωτί· ἵνα ἔλθῃ ὁ σέφανος τῷ λειποτακτῆσαντος ἐπάνω τῆς κορυφῆς τῷ Χειρὸν ποθῆσαντος· χρεὶ δὲ καὶ τῷτο εἰπεῖν, ὁ ἰσχυρῶς κολληθεὶς τῷ χορῷ τῶν ἀγίων· ὁ γὰρ δὴ-
B δεν μεθ' ἐαυτῶν, ἐξ αὐτῶν ἠλαύνετο, καὶ ὁ ἐλθὼν κατ' αὐτῶν ἐγενετο· ὁ προφυγὼν τῇ θέρμῃ, ἐφύγη τῇ ἀγάπῃ, καὶ ὁ τρέμων τῷ κρυεῖ ἐπυρώθη τῷ πόθῳ· ὁ κληροῦν ἐν καὶ ὡς εἰπεῖν ὡς ἀγαπητοί, ὅτι Ἰσίδας ἐξῆλθεν, καὶ Ματθίας εἰσῆλθεν· ὅτι Παῦλος ὅποτε θυμῷ εἰς τὰς μαθητὰς ἐμπνέων καὶ ἀπειλῆς, ἐγένετο μαθητής· ὅτι ὁ ἐκδιώκων τὰς κήρυκας τῷ Χειρῷ, αὐτὸς Χειρὸν Κύριον ἐκάλεσε ἐν τῇ λίμνῃ· περὶ ἧσραφεν αὐτῷ φῶς ἐν μέσῳ νυκτὶ, καὶ ὡς περ τῷ Παύλῳ ἐν κατὰ μεσημβρίας· ὁ κείνους τὰς λεπίδας ἐξῆρξεν Ἀνανίας, καὶ τὴν κακίαν ὁ σρατὸς τῶν ἀγίων· ὁ κείνους ὡς διώκει ἐτρώθη, καὶ ἰάθη, καὶ ἔτος ὡς ἀγρόν, ἐλήφθη, καὶ ἐσώθη, ὅπως ἀν' ὁ θεὸς τῆς τε-
D πάρτης δεκάδος ἡ πλήρωσις γενήσεται ἀγία συμ-
 πασιν τοῖς ἀγίοις.

Ποῖας λοιπὸν εἰκόνας παρεκάζει ἱκανῶς ὡς τὴν ἀνίκητον νίκην τῶν νικηφόρων; ποίοις δὲ χαρακτῆρσι ὡς βαλεῖν ἐπαρκῶς τὴν ἰσορίας ταύτης τὰ ἀνδομοιώματα; Εἶπω, ὅτι πλείονα Ἰησοῦ τῷ Ναυὶ ὑπερέχεν τὰ θαύματα ἐπὶ τῶν καλινίκων· ἐκεῖ μὲν τεσσεράκοντα χιλιάδες μαχητῶν ἐν Ἰερριχὶ τῇ πλάνῃ ἐξ Ἰσραὴλ ὤλεσεν· ἀλλ' ἐνθάδε ὁ ἀειθμὸς τῶν τεσσερά-
E κοντα μαρτύρων ἀπὸ τῆς ὑπὸ ἑρανὸν τὰ γλυπτὰ ἐλήλειψεν· διέβησαν ἐκεῖνοι τὰ ἰορδάνια ῥέθρα καὶ ἀπέκλειαν τὸν Σιών, καὶ τῇ δυνάμει αὐτῶν ὑπεξῆλθον καὶ ἔτοι τὰ λίμνια ὕδατα, καὶ ἤχυναν τὸν σατανᾶν σὺν τοῖς ὑπεργοῖς αὐτῶν· ἐν πε-
 τείναις μαχαίραις περιέτεμε τότε Ἰησοῦς τὰς Ἑβραῖας ἀναπαύσας ἐν σκηναῖς, ἐν δὲ δωρεαῖς
F ἀγίας περιέτεψεν Χειρὸς τὰς πικρὰς ἀδολοφώ-
 ρους ἀναρπάσας ἐν φωτί· θαυμαστὴ καὶ κίβω-
 τὸς ἐνδὸν τῷ Ἰορδάνῳ, πλεον δὲ οἱ ἄγιοι ἐν μέσῳ τῶν ὑδάτων, τερπνὸς δὲ καὶ ὁ νόμος, ἡ ῥαβδος καὶ πλάκες, τερπνώτερα τὰ ὅσα τῶν μαρτύρων ἐν πᾶσι· τίμιον καὶ τὸ μάννα, καὶ ἡ εἰκόνα ἡ χρυσή, πολλὰ δὲ πλείω τούτων τὸ ἅμα τὸ ἀγιον, ὡς ἐκ τῷ Ἰορδάνῳ τὰς λί-
 θους

diebant: hinc quidem Gabriel, illinc ve-
 ro Michael: & ab alto, Christus univer-
 sorum inspector, qui protinus super ipsos
 demonstravit coronas, ut numerum defi-
 cientem expleret; utque dignus loco in-
 digni referat dignitatem, ac meritum san-
 ctorum in luce: & veniat corona ejus, qui
 locum sibi assignatum deseruerat, super ca-
 put ejus, qui Christum desideraverat, &
 (quod etiam dicere oportet) clanculum
B sanctorum Choro adhæserat. Qui enim
 cum ipsis fuerat, ab illis pellebatur: &
 qui ad eos accessit, contrarius ipsis fue-
 rat. Qui ad calorem confugit, caritate
 refrixit: & qui frigore tremebat, deside-
 rio atque amore incensus est. Quin & op-
 portunum hic fuerit referre, carissimi, quo-
 modo Judas ex numero atque collegio
 Apostolorum exierit, & Matthias ejus loco
C ingressus sit: quo pacto item Paulus, qui
 aliquando spirarat minas ac furorem in
 discipulos Domini, factus sit ipsius discipu-
 lus. Quomodo etiam hic, qui antea per-
 sequebatur prædicatores Christi, ipse
 Christum Dominum in stagno postea in-
 vocaverit: circumfulsitque eum lux de
 coelo media nocte, quemadmodum Pau-
 lum tempore meridiei. Illius squamas de-
 traxit Ananias: hujus autem malitiam sustu-
D lit sanctorum exercitus. Ille dum persecu-
 torem agit, vulneratus est, & sanatus: hic
 autem quum venatur, captus est & salvatus,
 ut quartam decadem sanctus ipse cum sanctis
 expleret.

Quales igitur imagines conferre suffe-
 cero, cum invicta illa insignium Athletarum
 victoria? & quibus figuris assimilare potero
 historiae istius mutuas similitudines? Dicam
E plura & majora horum victorum egregiorum
 tempore, quam Jesu Nave, accidisse mira-
 cula. Ibi siquidem quadraginta millia bel-
 latorum Jericho, errorem sustulerunt ex
 Israel: hic autem quadraginta Martyrum
 numerus, quæcumque de terra sculptilia
 delevit. Trajecerunt illi fluentia Jordanis
 occideruntque Sion cum potentia ejus;
 subierunt & isti stagnas aquas, ac Satanam
 cum ministris ejus dedecorarunt. In petrinis
F tunc gladiis circumcidit Jesus Hebræos, in
 tentoriis conquiescens: at in sanctis largi-
 tionibus Christus fideles coronavit Athle-
 tas, abripiens eos cum luce. Admirabilis
 erat arca in Jordane, sed magis suspiciendi
 hi sancti in medio aquarum. Jucunda etiam
 fuit lex, ac virga, & tabulae: delectabiliora
 vero in cunctis sunt ossa sanctorum marty-
 rum. Pretiosum quoque fuit manna, & ur-
 na aurea: at multo his amplius, sanguis
 sanctus. Sicut Levitæ ex Jordane tulerunt
 lapi-

lapides, ut miraculum posteris dicerent : ita in memoriale coram Christo jacent eadem passiones fortissimorum pugilum. Sic exornatum est Testamentum novum pretioso sanguine electorum Dei virorum. Ita Ecclesia armaturis spiritus corroborata est, & e terra ad coelos eve-cta. Ita quoque germina ac fructus membrorum martyrum, animas fidelium enutriunt; & frumentum electum Deo evadunt, seminati super campum stagni : & quaecumque dici possunt ad germinationem opportuna atque utilia, pie in corporibus suis suscipientes, gelu, frigus, atque rigorem; deinde etiam superna virtute calorem, donec spica animæ ad superna limina vitæ æternæ deportata est.

O amabiles furculi caritatis atque concordiae Pauli : quomodo variis distinctam coloribus Lunam obscurarunt ! O veri fructus agriculturæ Petri : quo pacto rabidam obmutescere fecerunt locustam ! O rami sancti plantationis Christi : quo pacto cuncta corruptionis pericula superarunt ! Radices egerunt in profunditate caritatis : & sic vehementem fregerunt impetum ventorum. Statuerunt etiam amoris carbones acutos, & bruchi ora palo suffixerunt : granum absconderunt in receptaculis spiritus ; & serpentem vulnerarunt virga arundinea : ac deinde cuncti pariter salvi atque impolluti, ad dignitatem decem agnarum commigrarunt. Ipsi eximiam pulchritudinem coelestis suæ messis Deo obtulerunt, & Evangelicis sermonibus irrigati centesimum fructum produxerunt : ideoque etiam tyrannica demessi falce, manipulos salutis in terram reposuerunt. Plaustris vero inde tamquam frumentum, ad latissimum Ecclesiæ adytum vecti sunt, ut psalmodiis fideliter impinguati, oleum petentibus tribuant. Quis igitur unquam vidit tales admirandos manipulos stillantes sanguinem, & coronas ? Quis germina vidit ejusmodi muneribus conspicua : aut corpora, medicamenta hominibus præbentia ? Quis porro linum adspexit messis tempore demessum, & a messoribus vegeta-

Ut enim unum adhuc spirantem viderunt infelices tortores, non assumpserunt eum cum reliquis martyribus : stulto igitur consilio usi, unum ex numero surripere voluerunt. Cæterum diligens colona mater ejus, in humeris ipsum tollens, conjunxit reliquis manipulis, ut ad spiritalem simul aream

A Θεοι οἱ Λευῖται ἦσαν, δεῖξαι τὸ θαῦμα γενεᾶς ἐρχομένης, ἕως εἰς μνημόσυνον ἐνώπιον τοῦ Χριστοῦ κείνται πᾶν αὐτὰ πᾶσι τῶν γενναίων ἀθλητῶν. Οὕτως κατεκοσμήθη ἡ νέα ἀφ' ἧς τῶν τιμίαις αἵμασι τῶν θεολέκτων ἀνδρῶν. ἕως ἡ ἐκκλησία τῶν ὁπλοῖς τοῦ πνεύματος ἰδρυμένη, καὶ ὑψώθη ἀπὸ γῆς εἰς οὐρανούς. ἕως πᾶν γεννήματα τῶν μαρτυρικῶν μελῶν ἐξέδρεψεν πᾶς ψυχὰς τῶν πιστῶν. καὶ οἷος ἐκ λογῆς ἐγένοντο τῷ Θεῷ, σπαρέντες ὑψάνω τοῦ πεδίου τῆς λίμνης. ἅπαντα καταλόγον πᾶν δέοντα πρὸς βλάβησιν οἷος δεξάμενοι ἐν τοῖς σώμασι αὐτῶν. τὸ παγὸς καὶ τὸ κρύος καὶ τὸ ψύχος καὶ τὸ ρίγος, ἔπειτα καὶ τὸ θάλασσαν ἐκ τῆς ἀνωθεν ῥοπῆς, ἕως αὐτῶν ὁ σάχους τῆς ψυχῆς ἐμνηνεν ἐπὶ τὰ ὑπέρθυρα τῆς αἰωνίας ζωῆς.

C Ως πᾶσι τοῖς ἐράσμοις τὸ Πάυλος ξυνωρίδος. πᾶς τὸ πολυποίκιλον μήναν ἐτύφλωσαν ! ὡς καρποὶ ἀληθινοὶ τὸ Πέτρον γεωργίας, πᾶς τὸ λυσσομανῶσαν ἀκείδαν ἐφήμωσαν ! ὡς σέλεχοι ἄγιοι τὸ Χριστὸν φυτεργίας, πᾶς πᾶσας πᾶς ἐφόδους τὸ φθορὰς ἐνίκησαν ! διέδωκαν πᾶς ρίζας τῷ βάθει τὸ ἀγάπης, καὶ ἕτω τὸ βιάσθαι ἐδραυσαν τῶν ἀνέμων. ἔστησαν καὶ τῷ ζήλῳ τὰς οὐκ εἰς ἀνδρακας, καὶ ἀνεσκολόπισαν τῷ βρόχῳ τὰ σώματα. ἐνέκρυψαν τὸ κόκκον τῆς θήκας τοῦ πνεύματος, καὶ ἔτρωσαν τὸν ὄφιν τῆς ῥάβδῳ τῆς καλαμίνης. καὶ λοιπὸν πάντες ὁμοῦ σώοι καὶ ἀμώλυνοι πρὸς τὸ δέκα ἀμνάδων μετέστησαν ἀξίαν αὐτοῖς τὸ ὑψίστον καλὸς ἀμνητὸς ἐράνιος Θεῷ ἀννέχθησαν, ἐκ τῶν ἀγγελίων πᾶν λόγων ἀρδευθέντες, τὸ ἐκατοσύειον καρπὸν ἐξεβλάστησαν. E διὸ καὶ τυραννικῶς δεσποτέντες δρεπάνῳ δράγματα σωτηρίας τῇ γῇ ἀπετέθησαν, τὸ ἀμάξας ἐκείθεν ὡς οἷος κομιοθέντες ἐπὶ τὸ πλάτυχωρον τὸ ἐκκλησίας σηκὸν, ὅπως τὸ ψαλμωδίας πιστῶς πιαγόμενοι κατ' ἐκαστὴν δίδωσιν ἔλεον τοῖς ἀγίοις. Τίς τοίνυν ἴδεν ποτὲ τοιαῦτα παραδόξα δράγματα, σάζοντα αἵματα καὶ σέματα ; τίς ἴδεν βλαστήματα ἔχοντα δωρήματα ; ἡ σώματα διδόντα ἀνθρώποις ἰάματα ; τίς δὲ κατισόρησεν ληνὸν ἐν ἀμνητῷ, δεσποτέν καὶ ἀνδρυνδέν ὑπὸ τῷ δερισάντων ;

Γὰρ ἕνα ἐμπνέοντα ἴδωσιν οἱ πάλα-
νες, ἕκαστος ἑλᾶτον αὐτὸν μετὰ τῶν ὁμοτίμων.
ἀλόγῳ φρονήματι τοίνυν ἐλεγχόμενοι τὸ ἕνα τῶν
ἀριθμῶν κλέψαι ἠβελήθησαν. ἀλλ' ἡ τέσσα γη-
πῶνος μήτηρ ἐπ' ὧν ἀραμένη κομίσασα συ-
νῆψεν τοῖς δράγμασιν, ὅπως εἰς τὴν νοστήν
καταφ-

καταφθάρωσιν ἄλωνα, καὶ εἰς τὴν Διμονίαν τὴν
 ὑψηλῆς κλήσεως, ὅπως ἐν τῷ λιμνητῷ τῷ
 νοερῷ πνεύματος θαλάσῃ μεταειλημθῇ ἀπὸ γῆς
 εἰς ἔρανόν. ὅπως εἰς γῆν συνιῇς τὴν ὑπὸ τῷ φω-
 τὸς, εἰσαχθῇ εἰς τὴν ζῶσαν πόλιν Ἱερουσαλήμ,
 καὶ γέννηται ἅγιος ἄρτος ἅμα τοῖς λοιποῖς εἰς
 τὴν ἀπαράλακτον τῶν ἔρανῶν τράπεζαν. ὅπως
 ἐλόγισετο ἡ πιεὴ καὶ ὁσία φέρουσα τὴν ὑπὸν καὶ
 τὴν λεωφόρον. ὅπως ὑπεσῆλθεν τὴν ἐαυτῆς ἀχέαν,
 καὶ ἠνιοχῇ αὐτὸν ἐπὶ τὰ βασίλεια. ὅπως πίσει
 ἔβλεπεν ἡμαγμένον τὸν φόρτον, καί γε * διασμέ-
 ρον τὴν ἐαυτῆς ὑπὸν. Εἰ γὰρ καὶ κείνοι, φησὶν, οἱ
 δόλιοι ἐργάται ἔασάν με τὸν καρπὸν, καὶ ἐκ
 ἐπεσύναν, ἀλλ' ἐγὼ δὲ παρορῶ βλάβημα
 ἐμὸν ὠδίνων. ἀλλ' αὐτὸν καλαμῶμαι, καὶ προσ-
 φέρω τῷ Χριστῷ. ὅπως ἐν ἀφθαρσίᾳ ἀπολεί-
 ψωμαι αὐτὸν, ὅτι ἀν' ἐλθῇ ὁ σωρωθεὶς διὰ
 αὐτῶν. Οὐκ ἐκλύομαι ἐκὲν ὅπως ἀχθοφορῶσα,
 ἐπειδὴ περ ἀπῆκον τὴν θήλεως τὴν οἰκτὴν. Διερ-
 ράγην ἰὰ ὄρη πάσης τῆς βαρύτης, καὶ ἰὰ ὄρο-
 κόπια τὴν γυμναστικήν. ἀνδρείᾳ ἐγενόμην,
 καὶ σφριγῶσα ἔχομαι τὴν καλῆς τῆς πορείας τῆς
 ἐμῆς ἀγαπητῆς. Ἐννέα μῆνας αὐτὸν ἐβάστασα ἐν
 γαστρὶ, ἵνα κατελθὼν ἴδῃ τὴν ἡπείρου ἰὰ πλάτην,
 βαστάσω διὰ αὐτὸν πάλιν μικρὸν ἐπὶ τὴν ὥκον,
 ἵνα ἀνελθὼν ἴδῃ τῶν ἔρανῶν ἰὰ κάλην, ἡμαγ-
 μένον ἐν μήτρᾳ περιέφερον αὐτὸν, ἕως δὲ μετὰ
 πάντων ἀπέτεκον ἀνδρωπον. ἡμαγμένον διὰ
 πάλιν τίθηναι ἐν τραχήλῳ, ἕως δὲ μετὰ ὄχλου
 χορδύσῃ τῶν ἀγγέλων. ἀπαξ αὐτὸν ἐκ μήτρας
 προσήνεκα τῷ κόσμῳ, καὶ ἦλθεν ἔχων σῶμα
 θνητὸν καὶ ἐπίκηρον. δευτέρον δὲ ἐπὶ ὤμων
 προσφέρω τῷ ὑψίστῳ καὶ ἀθανάτῳ. λοιπὸν
 ἔχω αὐτὸν ἐν πάσιν. Ἰδὲ γὰρ θαῦμα μέγα
 περιέχει με τὸν νῦν. ὅτι ἐγὼ προσορῶ τὴν ἐμὴν
 ὑπὸν. καὶ ἰδὲ προσβέχει μοι, καὶ νεανιεύεται.
 Ὑπίαται ἐν ἐμοὶ ὁ πᾶς κατεαγμένος, καὶ ὄρ-
 θειος πρὸς αὐτὸν ἵσταται τὸν ἔρανόν. Θραύματα
 καὶ μώλοφι περιεσημασμένα, καὶ σολὴν περὶ
 αὐτὸν ὁρῶ ὑπερένδοξον. σιωπᾷ τῷ σώματι, καὶ
 ὑμνῇ τῷ πνεύματι. πλερὰ ἔχει πᾶς βάσεις,
 καὶ τῷ ὑψίστῳ καθάπλεται. Φωνὴ αὐτὸν προσκα-
 λεῖ μετὰ τῶν ὁμοτίμων λέγουσα, ὅτι δεῦτε εἰσελ-
 θετε εἰς τὸν παστὸν τῷ φωτός. διὸ δὴ ἐπὶ τέ-
 των ἀπάντων χαρήσομαι, καὶ εἴπω πρὸς τὴν
 ἐμὴν ὑπὸν, ὅτι μακάριος εἶ, ὅτι ἀγαπητὴ, ὅτι
 ἀφ' ἧς ἀξίαν προσήψας τῷ κάλῳ σου. ὅτι κλη-
 ρονομίαν εὗρεν ἡ νεότης σου, καὶ θείαν εὐωχίαν
 εὗρεν ἡ ζωὴ σου. μακαρίαι εἰσὶν αἱ χεῖρες σου,
 ὅτι

A aream pervenirent, & ad cumulum spirita-
 lis vocationis; utque in ventilabro intelli-
 bilis spiritus, ipse citius e terra in coe-
 los referatur: ut qui super terram filium
 lucis cognovit, introducatur in viventem
 civitatem Hierusalem, fiatque sanctus pa-
 nis cum cæteris in perenni mensa coelo-
 rum. Sic reputabat secum fidelis ac san-
 cta mater, filium gestans via regia. Sic
 suas suffulciebat cervices, ipsumque ad
 coelestia regna dirigebat. Sic fide con-
 templabatur onus accumulatum, & suum
 filium jam eruditum. Nam si iniqui ac
 fraudulentum illi, inquit, operari permise-
 runt mihi fructum meum, & non aggre-
 garunt sibi; ego ne germen dolorum par-
 tus mei despiciam? Imo vero ipsum col-
 ligam, & Christo offeram, ut in immor-
 talitate recipiam eum, quando venerit
 qui pro ipsis crucifixus est. Non dissol-
 vor, neque succumbo tali oneri: quo-
 niam muliebrem indulgentiam repudiavi.
 Montes omnis ponderis, & horoscopia
 feminarum diffregi, virilis facta sum at-
 que rebus iter pulcherrimum carissimi filii
 mei amplector, ac sequor. Novem men-
 ses ipsum in utero portavi: ut descen-
 dens, continentis ac terræ latitudinem
 videat: parumper iterum humeris eum
 gestabo, ut ascendens coelorum pulchri-
 tudinem intueatur. In utero conclusum
 circumgestabam eum, donec cum omni-
 bus aliis eum mundo peperissem: cruen-
 tatumque rursus ipsum collo impono, quo-
 usque cum Angelorum multitudine cho-
 reas ducat. Semel eum ex utero in mun-
 dum produxi, venitque mortali & cadu-
 co amictus corpore: postremo autem jam
 in humeris eum altissimo & immortalis Do-
 mino offero; illumque de cætero, loco
 rerum omnium habebō. Ecce enim magnus
 mentem meam stupor invadit; quippe quæ
 filium meum etiam nunc tanto ante prospici-
 o: & ecce præcurrit mihi, & juvenescit.
 Resupinus mihi puer jacere videtur fractus,
 seseque in coelum ipsum erigere: vulneribus
 & cicatricibus notatus est undique, stola-
 que valde gloriosa circumamictus apparet:
 filet ore, & spiritu Deum laudat: pennas
 habet plantas, & ad excelsa pertingit.
 Vox cælitus eum cum martyrii consortibus
 invitat, dicens: venite, ingredimini in tha-
 lamum lucis. Propterea super his omnibus
 gaudebo, dicamque ad filium meum. Bea-
 tus es, fili dilecte; qualem repente digni-
 tatem tua pulchritudine attigisti ac consecu-
 tus es? qualem nunc hæreditatem tua in-
 venit juvenitus; divinumque convivium tua
 obtinuit vita? Beatæ tuæ sunt manus,
 fili

fili carissime; quoniam invisibiles divitias contrectarunt. Beati tui pedes, dilectissime: quoniam a cœno densissimo jam extracti sunt. Quoties ego animo mecum revolve, dicens: unde filio meo nuptias parabo? paupercola ego sum, & ipse ignobilis: quo pacto ergo nos quispiam in affinitatem secum admittet? quomodo opes acquiram: aut generis splendorem in nostram utilitatem se inclinantem? Ista mecum expendebam, & non noveram, quod ineffabili modo apud Dominum constitutus adstabas. Neque cognoveram, fili, quod oculis intellectus ascendisses, ac spiritu supernis virtutibus adhæsis. Nesciebam quod corporis passiones extinxisses, & incorporeorum locum omnis passionis expertem acquisivisses. Unde præclarus in te, Rebeccæ quadrat arrhabo, dilecte fili, propter quam, Abraham servum suum misit: at propter te, suum Unigenitum Deus. Illa, in fonte donaria accepit: tu autem in stagno immaculatas coronas. Illa, per aquam in aures tulit: sed tu per sanguinem, gratiam spiritus. Non ita puellam decebat tunc accuratus ille ornatus: ut te hodie, propter Christum suscepta vulnera. Non sic aurum tunc ornavit puellam juvenculam: quantum te jam martyrii hujus flagella. Non sic obviam juvenculæ processit Isaac in agro: ut tibi in occursum venit ipse Dei filius. Non in terram Chananæorum, habitaturus pergis: sed in sanctam Civitatem primogenitorum: non ut Abraham solum ibi spectes, sed & Deum ipsum patris tui Abraham. Non ergo cognationem ac domum duntaxat odisti: sed & mundum universum, ut Christum tibi lucrifacias. Ipse tibi doctes adscribit in cœlis. Ipse tuam infantiam illustrat, capitique tuo coronam imponit, ac residere magnifice facit in splendore lucis. Cognoscebas, fili, me jam diu viduitatem cum extrema paupertate amplexam esse: & ideo sic contendisti ad patrem orphanorum, & judicem viduarum confugere. Ideo animam tuam potius elegisti: ut eam puram & immaculatam Domino gloriæ traderes. Ideo fidelium te domicilium vadis constituturus in vitam æternam. Suspicio te, & glorifico Dominum, quod ita repente in tantam transilieris altitudinem. Ecce tibi ipsi divitias adinvenisti integras: quas non thesaurizarunt tibi parentes tui antea. Ecce dignitatem invenisti firmam, atque infractam: quam non dedit tibi Rex aliquis terrenus. Ecce invenisti fratres ibi omni ex parte germanos: quos tibi non peperit

A ἡ ἀγαπητὴ, ὅτι τὸν ἀόρατον ἐφῆλάνθησαν πλῆ-
τον. μακάριοί σε εἰσὶν οἱ πόδες, παμφίλτατε,
ὅτι ἀνεσπάρσθησαν ἀπὸ πηλῆ ὕλης. Πόσα διε-
νοήθην ὃν ἐαυτῇ λέγουσα. πόθεν προσκαλέσο-
μαι γάμους τῷ ὑἱῷ μου. ἐγὼ εἰμι τὸ πτωχὸν,
καὶ αὐτὸς τὸ ἄσημον. πῶς οὖν τις προσδέξεται
ἡμᾶς εἰς ἀγχιστεῖαν; πῶς ζητήσω εὐσίαν, ἢ
γένους ἐμφάνειαν προσεπικλινομένην τῇ ἡμῶν
B ὀυτελείᾳ; ταῦτα ἐλογιζόμην, καὶ ἐκ ἰδῆν,
ὅτι περ ἀφράγως τῷ δεσπότῃ συντεταγμένος
Ἰσάκ, ἐκ ἰδῆν, ὅτι ἀνέβη τοῖς νοητοῖς ὀφ-
θαλμοῖς, καὶ συνήφθης πνύματι τῆς ἀνω δυ-
νάμεσιν. ἐκ ἐγνων ὅτι ἐσθυσας τῷ σώματι πα-
πάθῃ, καὶ τὸ ἀσώματον ἐκλήσω ἀπάθειαν.
Οὔτε φαρδρὸν ἐπὶ σέ, τ' ἐπὶ τῷ Ρεβέκκας ἐνί-
νετο μνήστρον, ἡ ἀγαπητὴ. δι' ἐκείνην Ἀβραάμ
C τ' οἰκέτην ἐπεμψεν. καὶ ἀπ' αὐτῆς σε ὁ Θεὸς τ' ἐα-
τῷ μονογενῇ, ἐκείνη ἐπὶ τῇ πηγῇ ὁρμασρα
ἐδέξατο, καὶ σὺ ἐπὶ τῇ λίμνῃ πα' ἀχραντα
τέμματα. ἐκείνη δι' ὕδατος ἐνώτια ἐφόρεσεν,
καὶ σὺ τ' δι' αἵματος τ' χάριν τῷ πνύματι.
ἐκ ἐπρεπεν τῇ πατρὶ τότε ὁ καλωπισμὸς,
ὡς σοὶ ἀπ' Χειρὸν τὰ δράματα σήμερον.
ἐκ ἐσεψεν ὁ χρυσοῦς τ' νεανίδα, ὅσον σε * ἐμάστιγε
D τούτῃς τ' μαρτυρίαις, ἐκ ὑπῆντησεν Ἰσαὰκ ταύ-
τῃ εἰς τ' πεδίον, ὡς σοὶ προσηπτήσεν ὁ τῷ
Θεῷ υἱός. Οὐκ εἰς γῆν Χαναανίων ἐσθ' σὺ κατοι-
κῶν, ἀλλ' εἰς τ' ἀγίαν πόλιν τῇς παρωποτόκων.
ἐ μόνον τ' Ἀβραάμ ὑπάγεις δεάσασθαι, ἀλλά
γε καὶ τ' Θεὸν τ' πατρός σε Ἀβραάμ. ἐ συγ-
γένειον τοῖνυν καὶ οἶκον ἐμίσησας, ἀλλὰ τ' κόσ-
μον ὅλον. ἵνα Χειρὸν κερδήσῃς. Αὐτὸς σοὶ τὰ
E προικὰ γράφει ἐν τοῖς ἔθροισι. αὐτὸς κατα-
φαρδρύνει τ' σὴν νηπιότητα, καὶ ἐπὶ τ' σῆς θῆ-
σαι κορυφῆς σέφανον, καὶ προκαθεῖ λαμπρῶς
εἰς τ' ἀγλὴν τ' φωτός. Εἰγίνωσκεις, ἡ ἀγαπητὴ, ὅτι χη-
ρεῖαν ἐγὼ, καὶ ἐσχάτην πενίαν ἀσπάζομαι ἐν
πάλλῃ, καὶ ἀπ' αὐτῆς τῷ ἔτι ἔσπευσας καταφυ-
γεῖν τῷ πατρὶ τῇ ὀρφανῇ, καὶ κριτῇ τῶν
χηρῶν. ἀπ' αὐτῆς τ' ψυχὴν σου ἠρήσω παρα-
F δῆνα ἀγνήν καὶ ἀμίαντον τῷ Κυρίῳ τ' δόξης.
ἀπ' αὐτῆς ἐαυτὸν πικρὸν οἰκητήριον ὑπάγεις συ-
στήσασθαι εἰς ζωὴν ἀιώνιον. Ἐκπλήττομαι ἐπὶ σοὶ
καὶ δοξάζω Κύριον. πῶς ἀδρόον ποσὶν ὕψος
μετεπήδησας. ἰδ' εὗρες ἐαυτῷ πλῆτον τ' ἀμί-
αντον, ὃν σοὶ οἱ πατέρες σου ἐ προεδησαίει-
σαν. ἰδ' εὗρες ἀξίαν ἰχυρὰν, καὶ ἀρραγῆ, ἣν
σοὶ ἐπίγειος βασιλεὺς ἐκ ἔδωκε. ἰδ' εὗρες ἀδελ-
φὸς πάσης γνησιότητος, ἐς σοὶ ἡ πολυπτωχὸς
μήτηρ

* μαστι-
γῆς τοῦ
ἀμασίου
γεν.

μήτηρ οὐκ ἀπέτεκεν. Εἰς τερπνὴν συνοδίαν κα-
τέταξας ἑαυτὸν, μετὰ πικρῶν ὁδοιπόρων ὁδεύεις
πρὸς τὸ Χειρόν. καλὴν ὀντεῦθεν ἠγάπησας
χωρίαν, καλὴν καὶ ἐπίδοξον καὶ σφόδρα ἐπί-
σημον. τέτοις προσκολληθήτητι νῦν καὶ εἰς τοὺς
αἰῶνας. σὺν τούτοις καὶ εἴηδι ὅτι δεξιῶν τῶν
Πατρῶν. ἐπαναπαύου μικρὸν ἐν τῇ ἀμαξίᾳ, ἵνα
ἄρξης τῶν δέκα πόλεων ἐν ἑρανοῖς. συμμιγείη
τὸ ἀμῶς σε τοῖς τιμίσις ἀμφοῖν, ἵνα τὸ ὄνομα
σε παγῇ ἐν βίβλῳ ζωῆς. ὑπῆλθαδὴ ὁ βοχὸς ὑπὸ
τῶν λειψάνων σε, ἵνα ἴδῃς τὰς βοχὰς τῶν θρόνων
τῶν Υἱῶν. ἐπανακληθήτητι ἔτι μίαν ῥοπήν μετ'
αὐτῶν, ἵνα φθάσῃς σὺν αὐτοῖς τὴν ἑράνιον μο-
νήν. πορεύθητι μετ' αὐτῶν εἰς τὸ πῦρ τὸ ἀφθι-
τόν, ἵνα ἐνδύσῃ σὺν αὐτοῖς τὸ φῶς τὸ ἀλη-
θινόν. συνείσελθε μετ' αὐτῶν εἰς τὴν χωνοτή-
ειον, ἵνα ἐξέλθῃς σὺν αὐτοῖς χρυσὸς κεκα-
θαρμένος. Οἶδα πόινυν ὅτι ποίας ζάλῃς ἐλυ-
τρώθητε, καὶ πῶς ποῖον λιμένα μέλλετε ὀρμί-
ζεσθαι. οἶδα ὅτι μέτοχοι γέγονατε κλήσεως,
καὶ πῶς τὸν ἑράνιον Πατέρα ὑπάγετε. οἶδα
ὅτι τὴν χώραν βέχετε ἀπολαβεῖν, ἐνθα ἀπέδρα
λύπη, ὀδύνη, καὶ στεναγμός. ὅπως ἐκ ἔσιν θλί-
ψις, ἐδὲ φθορὰ σώματος. ἐ φθόνος ἀναλίσκων,
ἐκ ἐχθρὸς ἐπίβελος. ὅπως ἐκ ἔστι κακία, ἐ
μὴν ἐδὲ σκοτία, ἀλλὰ φῶς ἀληθείας, καὶ
φύλλον διπρεπείας. ὅπως ἡ ἀπάξια καὶ ἡ ἀερ-
γεσία. ὅπως ἡ σωτηρία καὶ ἡ ἀφθαρσία. Διαλί-
με μετ' ὑμῶν ἐκ ἐτιμωρήσατο ὁ θεομάχος
τύραννος; Ἀλλ' ἢ θάνατον τὸ μακάριον τῶν
ἐκ ἀπέθανον ὑμεῖς, καὶ ἡμῶν μακαρία; Ἀλλ'
δὲ εἰς ταύτην τὴν λαμπρὰν πανδοσίαν ἐ κατετά-
γην καὶ γὰρ; καὶ ἔφθασα τὴν τρυφὴν; μὴ ἄρα
ὅτι γυμνὴ ὑπάρχω; ἢ ἀμαρτωλὸς, ἢ ὅτι
οἰκτρά εἰμι, καὶ σφόδρα ἐλεηνή; ἀλλ' ἐχ' ἐνε-
κα πύτων ἐκ ἔρχομαι σὺν ὑμῖν, ὁ γὰρ καλέ-
σας ὑμᾶς φιλόπῳχος ὑπάρχει. ἀλλ' ὅτι ἐδέ-
χεσθε πλεονασμὸν ἐν ὑμῖν. γέγονατε γὰρ Θεῶν
μία τεσσαρακοστὴ, ὅτι ἀνεκλήθητε ἀπὸ δέκα,
καὶ δέκα ἐπὶ τὴν ὁρχίαν τὴν τῶν εὐαγγελίων.
ὅτι εἰς τὴν αἰδμόν τῶν τετραμύρων ζώων πρὸς-
επάχθητε φέρειν τὸ θεοφόρον ἄρμα, καὶ λέγειν Ἀφ-
παντὸς τὸ Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος Κύριος ὁ
δόξης Βασιλεὺς. Ἐπεὶ ἐν τῶν τοιούτων ἡξιώθης
ὑμεῖς, πῶς τὸ σωτήρα Χειρόν πρέσβευε ὑπὲρ
ἐμῶν, ὅτε λέγει πῶς ὑμᾶς, δόξατε κληρονομή-
σατε τὴν ἐμὴν βασιλείαν, ἣν ἠτοίμασα ὑμῖν.
μνησθήτητί μου ὑμεῖς σὺν τοῖς ὁμοτίμοις σε, καὶ
ἄψιστά μοι μισθὸν ὅτι τῷ Πατρὶ τῶν φώτων.
Tom. II. ἵνα

A perit pauperrima mater. In jucundum co-
mitatum, te ipsum retulisti: & cum fide-
libus viatoribus ad Christum modo profi-
cisceris. Pulchram hinc regionem deside-
rasti atque amasti: pulchram dico, & ce-
lebrem, atque insignem. Istis adhæresce
nunc, & in perpetuum. Cum istis etiam ad
dexteram Patris confiste. Paululum jam
hic in plauastro conquiesce: ut decem Ci-
vitatibus in coelis imperes. Admisceatur
sanguis tuus pretioso aliorum sanguini: ut
nomen tuum libro inscribatur vitæ. Sur-
sum volvatur rota a reliquiis tuis: ut ro-
tas throni Altissimi adspicias. Unico adhuc
momento recumbe cum ipsis: ut ad cœ-
lestem mansionem cum iis pervenias. In
sensibilem nunc ignem cum eis proficisce-
re: ut vero cum ipsis lumine mox in-
duaris. In fornacem una cum illis con-
gredere: ut aurum cum ipsis purum egre-
diaris. Novi quippe, ex quali procella
erepti sitis, & in quem modo portum
transferimini. Novi, vos ejusdem vocatio-
nis socios factos esse, & ad cœlestem Pa-
trem contendere. Novi, vos ad regionem
illam capiendam currere, ubi exulat do-
lor, luctus, ac gemitus: ubi non regnat
angustia, neque corporis corruptio: non
invidia consumens, non inimicus insidia-
tor: ubi non est malitia, atque adeo ne
ullæ quidem tenebræ, sed lux veritatis,
& splendor decoris: ubi optimus ordo est,
& beneficentia: ubi salus vera, & im-
mortalitas. Cur me non simul vobiscum
impius Tyrannus suppliciis affecit? Quare
non hanc felicem oppetii mortem, fili,
& essem beata? Quamobrem ad splendi-
dum hoc convivium & ego non discubui:
ut delicias essem nata? An quia nuda
sum, atque peccatrix? an quia miseranda
sum, & valde miserabilis? Verum non his
de causis, vobiscum non venio: nam qui
vocavit vos, pauperum amator est: sed
quod inter vos, plures non admittatis.
Estis enim Deo una Quadragenaria cohors:
quia estis deni ac deni ad convi-
vium evocati Evangeliorum: & quia
in numero quatuor facierum anima-
lium jussi estis afferre divinum cur-
rum; omnique tempore illud, San-
ctus, Sanctus, Sanctus Dominus, Rex
gloriæ, dicere. Quoniam ergo talibus
dignatus es, mi fili, Christum Salva-
torem pro me ora, quando ad vos di-
cturus est: Venite, possidete regnum
meum, quod præparavi vobis. Re-
cordare mei, fili, cum consortibus
tuis, & mercedem a Patre luminum
deposce mihi: ut sicut corpus tuum,
Y y in

in me animam egit, ac spiritum duxit: ita aspirent mihi coelitus, Christi miserationes. Et sicuti laceras vestes meas sanguis tuus tinxit: ita misericordiae Domini, ab alto me irrigent. Et ut tecum veni ad miliare hoc unum: sic ad istas tecum sanctorum mansiones perveniam; ut & ego una cum iis Deum prædicem, dicamque quod non est sanctus, sicut Dominus Deus noster: quia respexit humilitatem Ancillae suae, & erexit cornu omnium servorum suorum: inimicos confudit, ac pauperes salvavit: ipsique semper convenit gloria in saecula.

Ecce quam mysticam atque arcanam enarravit tragoediam apta hæc & vocalis hirundo. En quomodo effinxit, ut dicitur, alvearis fistulas, ad mel conservandum, apis ista sapientissima. En quantam scripturarum materiam florum instar collegit, & undique melle circumdedit. Idcirco vespæ stimulo malitiæ non perturbarunt atque infecerunt fidei ipsius dulcedinem. Neque rursus locum invenerunt, ubi spiritalis mellis pulchritudinem revelent, ac comedant. Ideoque pia mater tamquam prudens regina foetum ad ramum vitæ proferre cupiens, ipsum ceroma cum mellificio integrum servans, orationum alimentis munita, opus non fictum superis exhibuit, in mysticam illam coenam donum remittens, quod suavitate ac dulcedine gustus etiam lætificat Angelos. Quid igitur pro his retribuamus optimæ mulieri? Quid ad ista dicemus, carissimi? ita enim illa amorem suum ac desiderium in Christum demonstravit, laudibusque ipsum celebravit, ut dicendo vix assequi queamus: quare ex multis pauca saltem attulisse ei hic encomia suffecerit. Siquidem & ex ipsis jam diligenter enarratis, discimus, hanc fidem, valdeque Deo devotam fuisse: quoniam quæ sursum sunt sapiebat, regni que penetralia inspiciebat, ac immortalitatis præmia apprehendebat. Sanguinum fontes, & corporum vulnera, divitias perfectas arbitrata, mortem filii in immortalitatem jam versam cernebat, mentis oculis prospiciens. Dicebat enim: nunc magis me recreas, amantissime fili, nuncque te melius educare queo, quam quum te salvum atque incolumem produxi ex utero. Sed quo pacto fieri ista possunt, o sancta, fidelis, atque beata? Vides cerebrum confractum: vides pupillas oculorum exsistentes: vides illis ora contusa: vides labia in duas partes divisa, ipsaque

A ἵνα καθὼς ἐπνύσαν τὰ χρωτὰ σε ἐν ἐμοί, πνύσασίν μοι ἐρανόθεν οἱ τῷ Χειρῶ οἰκτερομοί, καὶ καθὼς τὸ αἷμά σε ἔβαψέ με τὰ ῥάκη, ἔτω με ἀρδύσωσιν ἄνωθεν τὰ ἐλέη τῷ Κυρίῳ. καὶ ὡς ἡλθον μετὰ σε τῷ τοῦ ἐν μήλιον, ἔτω φθάσω μετὰ σε πᾶς μονὰς τῶν ἁγίων. ὅπως σὺν τέτοις καὶ γὰρ ἀνυμνήσω, καὶ εἶπω, ὅτι ἐκ ἐστὶν ἅγιος ὡς ὁ Κύριος ἡμῶν, ὅτι περ ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν παπείνωσιν τὴν δούλης αὐτοῦ, καὶ ὑψωσε τὸ κέρας πάντων τῶν δούλων αὐτοῦ, τὰς ἐχθρὰς κατήχυνεν, καὶ τὰς πτωχὰς ἔσωσεν, καὶ αὐτῷ πρέπει αἰεὶ ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας.

Γδὲ πόσῃν μουσικῇν ἔφρασε τραγωδίαν ἡ ἀρμόδιος αὐτῇ, καὶ ὕλαλος χελιδὼν. ἰδὲ πῶς διέπλασεν (τὸ ῥήτον) τὰς σύειγνας τῷ τηρῆσαι τὰ μέλη ἢ πάνσοφος μέλισσα. ἰδὲ πόσῃν ποιητικῇ γραφῇ ἠνθολόγησεν, καὶ περικύκλωσεν πάντοθεν τῷ μέλιτι. Διὰ τοῦτο οἱ σοφῆκες τὴν κακίαν * τὸ κέντρον ἐκ ἐκάκωσαν αὐτῆς τὸ γλυκὺ τὴν πίσεως. ἔτε πάλιν θήκην ὤρεν ἀνακαλύψαι καὶ φαγεῖν τῷ νοητῷ μέλιτος καλλονῇ. Ἀλλὰ τῷτο ἢ μήτηρ ὡς σοφὸς * βασιλεὺς ἀναχθῆναι τὴν γονὴν πρὸς τὴν κλάδον τὴν ζωῆς, αὐτὴν τὴν κηρυγίαν σὺν τῇ μελητεργίᾳ σώον ἀφασώσασα, τῶν τὸν βοτὸν προσευχῶν ὁπισφραγισαμένη, ἀνόρθωτον τοῖς ἄνω τὸ ἔργον ἀπέδειξεν, εἰς τὸ μουσικὸν δ᾿ ἔπνον, δάδρον ἀποδείλασα τὸ ὁφθαλμὸν ἀγγέλους τῷ ἡδεῖ τὴν γλύκειας. Τί ἄρα πρὸς ταῦτα ἀποδῶμεν τῇ καλλίστῃ γυναικί; τί ἐν ἄρα πρὸς ταῦτα ἐρῶμεν ἀγαπητοί; Ἡ γὰρ αὐτῇ εἰς Χειρὸν ἔτως ἐπέδειξατο τὴν ζῆλον καὶ τὴν πόδον, καὶ τὴν ὑμνολογίαν, καὶ ὀλίγα ἐκ πολλῶν προσεπαῖν ἐγκώμια τῇ ἀνδρώπῳ τῷ Θεῷ. Εἰς αὐτῶν γὰρ μάθωμεν τῶν ἀκείβας λεχθέντων, ὅτι πιστὴ ἦν αὐτῇ, καὶ σφόδρα φιλόθεος. ὅτι ἄνω φρονεῖ, καὶ τὴν βασιλείαν ἐβλεπεν τὰ παλαιὰ, καὶ τὴν ἀφθαρσίαν ἐμράτῃ τὰ βραβεῖα. τῶν αἰμάτων τὰς πηγὰς, καὶ τῶν σωματίων τὰς πληγὰς, πλεόντων ἀμίαντον βαρυσμένοι τὸν θάνατον τῷ πατρὶ, ἀθανασίαν ἐβλεπεν τοῖς νοητοῖς ὁφθαλμοῖς θεωροῦσα. ἔλεγεν γὰρ, Ὅτι νῦν μοι μάλλον ἀνέζησας παμφίλτατε υἱέ. καὶ νῦν βελτίω ἰχθύω σε ἀνατρέψαι, ἢ ὅτε ἀπὸ γαστρὸς σώον σε ἀπέτεκον. Πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι ὡς οἷα καὶ πιστὴ καὶ μακαρία; ὁρᾷς τὴν ἐγκέφαλον κατεσφραγισμένην, ὁρᾷς κόρας ὁφθαλμῶν ἀποπληθύνσας, ὁρᾷς χεῖλη διχοτομώμενα, καὶ αὐτὰς τὰς σπινθῆρας τῶν

* Forte
τῷ κεί
τῷ.

* Forte
ἐκείνη
σα.

τῶν λόγων ἀποβεύσεντας, καὶ ἀπαξ ἀπλῶς ὅλον τὸν πύργον τῆς σώματος τῇ ὁλῇ τῇ μέ-
 γος ἠκρωτισμένον, καὶ λέγεις ὅτι νῦν μοι
 μᾶλλον ἀνέζησας παμφίλτατε υἱέ; Ναὶ φησὶ καὶ
 ὁ μέγας δύναμαι καὶ ἰχύω, πῶς καὶ ἐν τίνι,
 καὶ τίς ἡ ἰαβία; ἐγὼ λέγω πῶς, καὶ ἐν τίνι
 καὶ ποία χάριτι; φέρω τὸ Γεζεκιήλ καὶ εὐαγ-
 γελιῇ αὐτῷ, ὅτι εἶπεν Κύριος πρὸς σέ, ὁ
 νεανίας· ἴδε ἐγὼ ἀποστέλλω πνεῦμα εἰς τὰ ὀστέ-
 ας, καὶ στήσει ἐπὶ ποδῶν καὶ ζήσει εἰς τὰς
 αἰῶνας· εἶπα Παῦλον ἀμβλαδόμενον καὶ λέ-
 γοντα, ὅτι καὶ γὰρ σοι λέγω ἐν τῷ λόγῳ Κυ-
 εῖς, ὅτι αὐτὸς ὁ Κύριος καταβήσεται ἀπ' ἐρα-
 νῆς, καὶ ἀναστήσει σε εἰς ζωὴν αἰώνιον· εἶπα αὐ-
 τὸν τὸ Κύριον τῇ θεῇ αὐτῆς φωνῇ λέγοντα· ὅτι ὁ
 ἀπολὼν τὴν ψυχὴν αὐτῆς ἔνεκεν ἐμῆς εἰς ζωὴν αἰ-
 ώνιον φυλάττει αὐτήν· ἐν τέτοις τοῖς βίοις τεκμη-
 ρίοις παρέστηκέν μοι ὁ παμφίλτατός μου υἱός, καὶ
 ἀπὸ τούτου οὐχ ὁρῶ αὐτὸν ὡς θανόντα, ἀλλ' ὡς
 ζῶντα, καὶ ὄντα καὶ μένοντα εἰς τὰς αἰῶνας·
 διὸ ἔδει καὶ ἐμφανισθῆναι τῷ τυραννῶ, ὅτι
 περὶ μήτηρ αὐτῆς τυγχάνω· ἐπιθυμία γὰρ ἐπε-
 δύμησέ μου ἡ ψυχὴ ἰδεῖν αὐτὸν πίνοντα τὸ
 ποτήριον, καὶ ἰδὲ ἐξέπιεν αὐτὸ ἐν πολλῇ χρη-
 σιότητι, καὶ πεπόρευται ἐν δόξῃ ἔχων τὴν μισθὸν
 αὐτῆς· ὡς γυνὴ μεγάλη σε ἡ πίστις, ὡς ἀλη-
 θῶς μεγάλη καὶ ἐπίδοξος· μεγάλα τὰ ἑναθλα
 τῆς ἀνδραγαθίας σε, καὶ ἰχυρὰ τὰ βραβεῖα τῆς
 θεοφιλίας σε· ἀγία σε ἡ ρίζα, καὶ ἅγιός σε
 ὁ κλάδος, καὶ ἡ ἀγιοσύνη· ἀγαμέμναι εἰς τὴν
 αἰῶνα· ἔλειπες τοῖς ἀνθρώποις ὄνομα ἐράσμιον,
 καὶ ὄρες ἐν Ἀγγέλοις ἑπαγον αἰώνιον· ὡς ὁσμή
 ἀγρὸς ἐναντὶ τῆς γηπέδος, ἔτις ἡ σὴ δωδία
 ἐναντὶ τῶν ἀγγέλων· ὡς δένδρα τελέσφορα ἐν
 οὐκλείᾳ αἰέτων, ἔτις ἡ σὴ εὐχὴ ἐναντὶ τῆς Σω-
 τήρος· ὡς Σάρρα δολογῆθης, καὶ ὡς Λία
 ἡγιασθῆς, ὡς Ρεβέκκα καὶ Ραχήλ ἐν κάλῃ
 ἐδοξάσθης· ὡς Ραῦ ἐπιστρέψασα πρὸς Κύριον
 κατηνυθύνθης· ὡς Μάρθα καὶ Μαρία τῷ Χρι-
 στῷ ἐφιλάσθης· ὡς Ἄννα καὶ Σαλώμη ἐν ἀρχαῖς
 εἰσηκούσθης· ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς ἡ προσηγορία
 σε, καὶ ἐν υἱοῖς φωτὸς ἡ μνήμη τῆς ἔργου σε·
 ὡμοσεν γὰρ Κύριος τῇ ἐαυτῆς χρηστότητι, ἀνδ-
 ῆ τὸ ἔργον τούτου ἐποίησας δι' ἐμέ· εἰ μὴ σὺν
 τῇ χορείᾳ τῶν ἁγίων συγκαταειδηθῶ σε εἰς τὴν
 κατὰ πᾶσιν μου· ὁδὸν αὐτῶν πρὸς σου ὡς ὁσία καὶ
 πιστὴ καὶ μακαρία, πρέσβευε ὑπὲρ ἐμῆς τοῖς
 ἁγίοις λέγῃσα· ὁδοκαλέσατε δὴ ἀδελφοί μου τὸν
 Χριστὸν ὑπὲρ τῆς ἐλαχίστης, καὶ ἐλεηνὸς Ἐφραίμ,
 ὅπως

A ipsasque verborum scintillas extinctas. Et
 (ut uno verbo dicam) cernis universam
 altitudinem corporis, attractione, ac pon-
 dere verberum mutilatam : & dicis, nunc
 me vivam magis reddis, amantissime fili?
 Imo vero, inquit, & optime possum, ac
 valeo. Sed quo pacto, & in quo, ac qua
 medicina? ego autem amplius dico: quo
 pacto, & in quo, ac quali gratia? Profe-
 ram Ezechielem prophetam in medium,
 qui evangelizabit ei, quod ad te dixit Do-
 minus, o adolescens: Ecce ego intromit-
 tam in ossa tua spiritum, & stabunt super
 pedes suos, & vivent in perpetuum. De-
 inde Paulum adducam affirmantem atque
 dicentem: Hoc enim vobis dicimus in verbo
 Domini: quoniam ipse Dominus descen-
 det de coelo, & resuscitabit te in vitam
 æternam. Postea ipsum quoque Dominum,
 divina sua voce edifferentem. Qui perdi-
 derit animam suam propter me, in vitam
 æternam custodit eam. In istis tribus si-
 gnis certis ac veris, apparuit mihi
 dilectissimus meus filius: & propterea
 non contemplor illum ut mortuum, sed
 tanquam viventem, atque superstitem, &
 permanentem in secula. Ideo & me opor-
 tebat manifestari Tyranno, quod mater
 ejus sim. Desiderio enim desideravit ani-
 ma mea videre ipsum bibentem calicem
 istum: & ecce eum ebibit multa cum fa-
 cilitate, & abiit in gloriam, referens
 mercedem suam. O Mulier, magna
 est fides tua: vere, inquam, magna & ce-
 lebris. Magna fortitudinis tuæ præmia,
 ac valida pietatis tuæ bravia. Radix tua
 sancta, & ramus tuus sanctus, & sancti-
 tas tua permanebit in æternum. Reliqui-
 sti hominibus nomen gratum, atque ama-
 bile: & invenisti inter Angelos laudem
 sempiternam. Ut suavis odor agri in
 conspectu agricolæ: sic bona fragrantia
 tua coram Angelis. Ut arbores fructife-
 ræ in bona temperie aëris: ita oratio tua
 in conspectu Salvatoris. Instar Saræ be-
 nedicte es, & instar Liæ sanctificata.
 Tanquam Rebecca, & Rachel, pulchritu-
 dinis flore glorificata es. Velut Ruth con-
 versa ad Dominum, directa es. Sicut Mar-
 tha, & Maria, a Christo dilecta es. Ut
 Anna, & Salome, in precibus exaudita es:
 libro vitæ tuum inscriptum est nomen: & in-
 ter filios lucis, memoria operis tui. Juravit
 enim Dominus bonitate sua: Propterea quod
 opus hoc fecisti propter me, choro Angelo-
 rum adscribam te, in requiem meam. Unde
 a te depono, o sancta, atque fidelis, & beata,
 ora pro me sanctos, dicens: Intercedite, o
 triumphatores Christi, pro minimo ac mise-
 rabili

Ezech. 37.

1. Thessal.

4.

Matth. 10.

Joan. 12.

ferabili Ephræm : ut misericordiam inveniam, Christique gratia salvus fiam. Quoniam ipsi convenit gloria, & imperium, in secula seculorum. Amen.

EJUSDEM PARÆNESIS AD
ASCETAS, ORDINE
ALPHABETICO.

Initium renunciationis Monachi, est timere Dominum : qui vero divini timoris expers est, extra portas Regni Dei demorabitur. Initium bonæ vitæ Monachi, est cognitio Dei : ignorantia autem de Deo, Monachi mentem obcæcat. Optima Monachi hæreditas, est temperantia & sanctimonia vitæ : exhæreditabitur autem à parentibus, qui his sine Monachus fuerit. Exercitatio Monachi, sit meditatio Scripturarum, & Divinorum mandatorum observatio : iners autem est Monachus, qui in his versatus non fuerit.

Cibus Monachi est, ut faciat voluntatem Dei, & non sensus : Nam qui secundum appetitum sensitivum est cibus, Monachum Deo non sistit : sed in ventrem vadit, & in secessum exit. Gravi incessu Monachus atterat gradus Ecclesiæ : indecoro autem incessu è domo in domum non divagetur. Vita Monachi pura sit, & non in ludibrio mulierculis peccatorum cumulo gravatis : siquidem tentationis sagitta est in corde Monachi, mulier in domo dissolute vivens. Consilium Monachi, cum cordato habeatur : stulti vero consilium, in corde Monachi non demoretur.

Monachus Psalmis, & Hymnis, ac Canticis spiritalibus invigilans, nocturnas phantasias depellit : at de bene gestis se venditans, & interim dormitans, telam araneæ texit. Monachus strenuus Cruce Christi, laqueos fugat diabolicos : Monachus terrena sapiens ac spectans, omnibus est satanicus. Mens Monachi, semper in bonis operibus sit occupata. Exercitium Monachi, cogitationes bonæ continuatæ, ac sibi mutuo succedentes. Vigilantia fidelis Monachi, turpes cogitationes reprimat. Agricultura Monachi, anima bona evangelicè fructificans, quam dum excolit Monachus, illius fructu vescitur. Dulcis fructus oris, priorum merces.

Immortalis virtus Monachi, est paupertas crucem Domini sufferens : mala siquidem res, est Monachis avaritia, eos Regno Dei privans. Impone cor tuum, Monache, in humeros tuos, ut cogitatione & opere adversarium à te propellas.

Donum

A ὅπως ὄρω ἔλεως καὶ σωθῶ τῇ χάριτι τοῦ Χριστοῦ, ὃν αὐτῷ πρέπει δόξα, κράτος εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΠΑΡΑΙΝΕ-
ΣΙΣ ΑΣΚΗΤΑΙΣ ΚΑΤΑ
ΣΤΟΙΧΟΙΟΝ.

Aρχὴ ἀποταγῆς μοναχῶ, φοβεῖσθαι τὸν Κύριον. ἄφοδος δὲ μοναχὸς ἔξω τῶν πυλῶν τῆ βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἀλλοθιῆσεται. Αρχὴ ζωῆς ἀγαθῆς μοναχῶ, γνώσις Θεοῦ. ἀγνωσία δὲ Θεοῦ σκοτίζει ψυχὴν μοναχῶ. Ἀγαθὴ κληρονομία μοναχῶ, σωφροσύνη καὶ ἀγιασμός. ἀποκληρονόμος δὲ γίνεται πατέρων, ὁ ἑκπὸς τούτων μοναχός. Ἀσκησις μοναχῶ, μελέτη τῶν γραφῶν, καὶ πόνοις ἐν πολλῶν Θεῶ. ἀνάσκητος δὲ ὅστις ὁ μὴ ἐν τούτοις ἀναγεφόμενος μοναχός.

Βρώσις μοναχῶ, τὸ ποιεῖν τὸ δέλημα... ἀποθνήσκων, ὃ παρὶς τοῦ Κεῖνῳ μοναχόν. ἀλλ' εἰς κοιλίαν χωρεῖ, καὶ εἰς ἀφεδρώνα ἐκπορεύεται. Βῆμα μοναχῶ σεμνῶς κινούμενον ἐκβιβέτω βαδμὸς ἐκκλησίας. βῆμα δὲ μοναχῶ ἀσεμνον, μὴ ἐκπορεύεσθαι ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. **D** Βίος μοναχῶ ἀκηλίδωτος ἔστω μὴ χλοαζόμενος ὑπὸ γυναικαίων σεσωρευμένων ἀμαρτίας. βέλλος γὰρ περατικὸς ὅστις ἐν καρδίᾳ μοναχῶ γυνὴ ἐταρξομένη ἐν οἰκίᾳ. Βεληὴ μοναχῶ μετὰ σωετῆς γινέσθω. βεληὴ δὲ ἀσυνέτης μὴ κατοικεῖτω ἐν καρδίᾳ μοναχῶ.

Γρηγορῶν μοναχὸς ψαλμοῖς, καὶ ὕμνοις, καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ἐκδιώκει νυκτερινὰς φαντασίας. γυναικῶν μοναχὸς ὅτι κατορθώμασι καὶ καθάδων, ἰσθὺς ἀράχνης ὑφάνει. Γενναῖος μοναχὸς τῷ σαυρῷ τῷ Χριστῷ ἐκφύγει βρόχους ἀββολικῶς. γνήσιος μοναχὸς, καὶ εἰς γνῶνενευχῶς, πᾶσι σατανικός. Γνώμη μοναχῶ, ἀπαπαντὸς ἔξω πρακτικὴ ἔργων ἀγαθῶν. Γυμνασιον μοναχῶ λογισμοὶ ἐπάλληλοι. γρηγορήσις μοναχῶ πιστῶ, πρᾶναι λογισμὸς ῥυπαρῶς. **F** Γεώργιον μοναχῶ ψυχὴν ἀγαθὴν καρποφοροῦσα διαγγελικῶς. Γεωργῶν ταύτῳ μοναχὸς, φάγεται τὸν καρπὸν αὐτοῦ. Γλυκὺς καρπὸς ἐν στόματι, τῶν ἰδίων ὁ μισθός.

Δύναμις ἀθάνατος μοναχῶ, ἀκτινοσύνῃ βασιλεύουσα τὸν σαυρόν. δεινὸν γὰρ τῷ μοναχοῖς φιλαργυρία, ἀποκλείουσα βασιλείαν ἑρᾶν. Δὸς καρδίαν μοναχῶ εἰς ὅμους σου. ἵνα τῷ νοῖ, καὶ τῷ πρακτικῷ ἀποδιώξης ἀπὸ σου τὸν

Defunt
hæc ver-
ba in
Cod. V.
tic. 440.

τὸν ἀνυψούμενον. Δῶρον ἀγαθὸν μοναχῷ παρ-
 δένια, ἀρματιλάτῳ αὐτὸν εἰς ἔραν ἐς ἀνάγουσα
 σὺν τῷ Ἡλίᾳ· διὸ μοναχὲ ταύτης ἐρασις γε-
 γόμενος, ἐπίβηθι τῷ πυλίνῳ ἄρματι δροσιζό-
 μενος ὁχετοῖς δυσί· Δάκρυον ἔξ ὀφθαλμῶν
 προχέομενον, δένδρον ζωῆς εἰς ὕψος ἐγειρό-
 μενον ταπεινοφροσύνης· δυνάμει κεκτημένος τὸ
 μοναχὸς βυγῆσει τὰς ἀγαθὰς καρπὰς. Δύνα-
 μιν παρδένιας, ἀποχὴν βρωμάτων· ὁ δὲ κρα-
 παλῶν μοναχὸς σπιλάσει σάρκα αὐτῆς. Δημο-
 σιεύων μοναχὸς δόμα αὐτῆς, βδελυχθήσεται,
 καὶ ἀκρίβηται παρὰ Χριστῷ· ἀπέχῃς τὸν μισθόν
 σου· δυσωπόμενος δὲ ἐξαπαῖν, λήψεται μισθόν
 παρὰ τῷ πᾶσι κρύφια γινώσκοντι Χριστῷ. Δι-
 δῶς μοναχὸς τὰ τῷ Θεῷ τῷ Θεῷ, μὴ ἐπα-
 γρέσῃ· δέόμενος δὲ τῷ Θεῷ λεγέσθω· δέσποτα
 ἐκ τῶν σῶν σοὶ τὰ σὰ προσφέρω· παρὰ σε
 λύτρωσιν ψυχῆς μόνον ζητῶ.

Εὐχομένῃ μοναχῷ καθαρῶς ἐν νυκτερινῇς
 προσευχαῖς, εἰσακρίσεται Κύριος· ἐν ἡμέρᾳ
 δὲ τῇτον λαμπρυνῇ ὁ Θεός, καὶ ὡς ἡμέραν
 κατ' ἡμέραν ἀναδείξει αὐτόν. Ἐλεήμων μονα-
 χὸς, φιλάδελφος ἔσται, καὶ κληρονομήσει τὴν
 γῆν τὴν ἀγαθὴν. Ἐν ὑπερηφανίᾳ μοναχῷ,
 ἐν ἀναπαύσει Κύριος· ἐν ταπεινοφροσύνῃ δὲ
 αὐτῷ ἀναπαύσεται τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. Ἐνδύ-
 μνοις μοναχῷ ἀσπληνὲς ἔστω ἐν τῇ βασιλείᾳ
 τῷ ἔραν, καὶ ἐν τῇ κληρονομίᾳ αὐτῷ. Ἐν
 παντὶ κατὰ ἔσω ὁ χιτὼν τῷ μοναχῷ ἁσπι-
 λος, ἔχῃ ὁ ὕφαντος, ἀλλ' ὁ πνευματικός· ἐν
 μέσῃ γὰρ νυκτὶ ὁ ποιῆτος σιωπῆσει τῷ
 νυμφίῳ. Ἐλαφὸν ἐπικομιζέσθω μοναχὸς, εἰς
 ἀπάντησιν τῷ νυμφίῳ· ἔξω γὰρ μένει μοναχὸς
 μετὰ τῷ μωρῶν πέντε παρδένων, ὁ μὴ ἐλαφὸς
 φαρδύων τὴν ἑαυτοῦ λαμπάδα.

Ζωὴ μοναχῷ, καὶ μίμησιν ἀγγέλων γι-
 νέσθω καταφλέγουσα ἁμαρτίας· ζωὴ γὰρ ἔστιν ἡ
 τῷ μετανοούντων ὁλοκάρπωσις. Ζωὴ μοναχῷ
 χαρακτηρίζεται τὰ μέλη αὐτῶν νεκρωμένα πρὸς
 ἐπιθυμίαν ὑπάρχοντα· ζωὴ γὰρ Ἰωάννης καὶ βίος,
 ἡποχραμμὸς γέγονε τῷ μοναχῷ. Ζάλη δα-
 μόνων ἀπὸ μοναχῶν φανέτω· γαλήνη ἀγγέλων
 πρὸς μοναχοῖς χορηγέτω. Ζάλης δαμονικῆς
 ἐπερχομένης κρατᾷτω μοναχὸς θυμῷ· ζωὴ
 γὰρ μοναχῷ ἐν πραότητι καὶ ἡπομονῇ γνωρίζε-
 ται. Ζέων τῷ πνεύματι μοναχὸς, ἀποδιώκει τὸ
 ἄβδολον· ζηλῶν δὲ ἀνόμως ὁ μοναχὸς τὸ ἀδελ-
 φὸν αὐτῷ, ἀνόμως ἐπιπαύεται τὸ ἄβδολον.
 Ζύμη κακίας μὴ ὀνομαζέσθω πρὸς μονα-
 χοῖς.

A Donum optimum Monachi, est virgini-
 tas; curru ipsum ad cœlos cum Elia
 evehens. Quamobrem, Monache, hanc
 excolens, igneo adscende curru, duobus
 canalibus irrigatus. Lacrymæ ex oculis
 distillantes, arbor sunt vitæ in altitudi-
 nem humilitatis excitata: cujus dum pos-
 sessionem capere potuerit Monachus, op-
 timos sibi fructus vindemiabit. Vis virgi-
 nitatis, in ciborum consistit abstinence: B
 Monachus autem crapulæ deditus, conta-
 minabit carnem suam. Monachus publi-
 cam faciens domum suam, abominationi
 erit, audietque à Christo: Recepisti mer-
 cedem tuam: qui autem erubescit recte
 facta sua publicare, mercedem ab occul-
 torum scrutatore Christo accipiet. Mo-
 nachus dans Deo quæ sunt Dei, non ex-
 tollatur. Deum autem orans, dicat: Ex
 tuis ego, Domine, tua tibi offero. A te
 solo animæ redemptionem requiro. C

Monachum puro corde preces de no-
 cte fundentem, exaudiet Dominus: de-
 die autem hunc illustrabit Deus; & ut
 diem, quotitæ demonstrabit ipsum. Mo-
 nachus misericors, fratrum amator erit;
 & terræ bonæ hæreditatem capiet. In
 Monacho superbo non requiescet Domi-
 nus: at in humili requiescit Spiritus
 sanctus. Cogitatio Monachi semper cir-
 ca Regnum cœleste versetur: & celeriter
 illud hæreditate possidebit. Omni tempo-
 re Monachus vestem immaculatam te-
 neat; non quidem textam illam, sed
 spiritalem: media enim nocte talis
 cum sponso ingreditur. Oleum secum
 ferat Monachus in occursum sponsi:
 siquidem extra manebit cum quinque
 virginibus fatuis, qui lampadem suam
 oleo resplendentem non habuerit. E

Vita Monachi ad imitationem
 Angelorum fiat, comburens peccata:
 nam vita, est poenitentiam agentium
 perfecta sui oblatio. Vita Monachi
 notam inurat membris suis mortificatis
 quoad concupiscentiam, quæ prius ad
 eam incitabant: siquidem vita & mo-
 res S. Joannis, forma atque descriptio
 quædam sunt Monachorum. Tempestas
 demonum, procul sit à Monachis:
 tranquillitas vero Angelorum, apud Mo-
 nachos choros agat. Turbatione dia-
 bolica ingruente, Monachus iram co-
 erceat: nam vita Monachi, in leni-
 tate & patientia dignoscitur. Monachus
 fervens spiritu, fugat diabolum; iniquo
 autem odio persequens proximum, ini-
 que adsciscit diabolum. Fermentum ma-
 litiae, non nominetur inter Monachos:
 sincera

syncera vero charitas, inter Monachos A

Sol non occidat super iracundiam Monachi. Monachus quietus non conturbat fratres: at vociferabundus, pervertit conventum. Sonum psalmodiæ, Monache, non renuito: nam Angelorum in hoc cantica sita sunt, ac laudes. Diabolicorum spectaculorum strepitum, Monache, fugito: quoniam in eo, dæmonum est deceptio. In fronte tua, perpetuo impressam habeto Crucem Christi, Monache: & in corde tuo, timor Dei semper sit, Christi pugil. Silentium Monachi cum puritate cordis conjunctum, Spiritum sanctum flectit. Placidi mores Monachi, fraternum amorem conciliant, & rixas depellunt. Monachus se Domino accommodans, non se tradat Diabolo: ne confundatur coram sponso.

Scutum Monachi inexpugnabile, est hymnus Angelicus in ore ejus: somnus vero, si plusquam hymnus diligatur, Monachi mors est. Thesaurus Monachi, paupertas voluntaria: divinitissimus est Monachus, in hac exercitatus. Thesauriza tibi in coelis Monache: sempiterna enim sunt fruitionis secula. Monachi contemplatio, in divinis sit Scripturis. Oñium Monachi, non vectibus occludatur ferreis: verum angulari lapide firmetur. Monachi in Deum pietas, in hospitalitate cognoscatur, & in exultatione dirigatur. Admirabilis facies Monachi, per orationem redditur, & per elemosynam agnoscitur.

Monachus aspectu amœno, exercitatoribus oblectamento erit, & improbas cogitationes dissipabit. Joannes ipse Baptista, tibi exemplo sit, Monache, capillis cameli amictus: ut Elias te sua pelle caprina cooperiens, in cælos introducat. Jacobus etiam lætandum admonet in calamitatibus obvenientibus, patientiam nobis commendans. Joannes te ad Verbum, quod fuit à principio, deducit. Sudor in hilari & exporrecta spiritali fronte Monachi excitatus, Monachorum multitudinem recreat. Monachus temerarius, fratrum conventum dissipat. Æqualitas inter Monachos, extirpat superbiam; & humilitatem ipsis familiarem reddit. Angelis ille similis est Monachus, qui quæ ventris sunt spernit, & crapulam atque ebrietatem fugit.

Pulchritudo immensa, in anima Monachi, est relucens virginitas: turpissima autem illius est facies Monachi, cujus violata

χοῖς· ἀγάπη δὲ εἰλικρινὴς κρατεῖτω μοναχῶν.

Ἡ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ τῷ παροργισμῷ τῷ μοναχῷ. Ἡ συχὸς μοναχὸς, ὃ παράσει ἀδελφούς· κραυγὴ δὲ μοναχῷ ἀφαιρέσει μονῶν. Ἡ ἡὺν ψαλμωδίας μὴ ἀπαναίηται μοναχέ· αὐτὴ γὰρ ἡ τῶν ἀγγέλων ὑμνολογία. Ἡ ἡὺν θεάτρων ἀβολικῶν φόβος μοναχέ· αὐτὴ γὰρ ἡ τῶν δαυμόνων ἀπάτη. Ἡ ἔτι τῷ μετώπῳ σε ἀφαιρῶν ὁ τρωὶς τῷ Χριστῷ μοναχέ· ἦτω καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σε ἀφαιρῶν ὁ τῷ Θεῷ φόβος ἀσκητά. Ἡ συχία μοναχῷ μὴ καθαράς καρδίας, δυσωπεῖ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. Ἡ ὄσος χρηστὸν μοναχῷ, φιλαδελφίαν ἐργάζεται, καὶ μάχην ἀποδιώκει. Ἡ ῥημοσμένος τῷ Κυρίῳ μοναχὸς, μὴ ἐκδιδύτω ἐαυτὸν τῷ ἀβόλῳ, ἵνα μὴ καταχλωθῇ ἐπὶ τῷ νυμφῶνι.

Θυρεὺς μοναχῷ ἀκαταμάχητος, ὕμνος ἀγγέλων ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ. Θάνατος δὲ μοναχῷ ὕπνος ὑπὲρ ὕμνον ἀγαπώμενος. Θεσαυρὸς μοναχῷ ἀκτινοσύνῃ ἐκείνου· δεινότης ὅτι τῷ τρωτῷ ἐπανηρημένους μοναχὸς. Θεσαυρεῖσον μοναχέ ἐν ἔραν· ἀπέραντοι γὰρ οἱ τὸ ἀπολαύσεως αἰῶνες. Θεωρεῖα μοναχῷ ἐν γραφαῖς ἀγίας γινέσθω. Θύρα μοναχῷ μὴ μοχλοῖς σιδηροῖς κλειέσθω, ἀλλὰ τῷ ἀκρογωνιάῳ λίθῳ σπειρέσθω. Θεοσέβεια μοναχῷ ἐν φιλοξενίᾳ γνωρίζεσθω, καὶ ἐν ἀγαθίᾳ καταδιδυέσθω. Θαυμαστὸν πρὸς σωπον μοναχῷ ἀφ' ὁποῦ χηρῆς γίνεται, καὶ ἀφ' ἐλεημοσύνης γνωρίζεται.

Ἰλαρὸς τῇ ὄψει μοναχὸς, ἀσκητῶν ἀνάπαυσις ἔσται, καὶ λογισμῶν πονηρῶν καθαρέτης. Ἰωάννης σε ὑπογραμμὸς γενέσθω μοναχέ, βίχας καμῆλης περιβεβλημένος· ἵνα Ἡλίας τῇ μελωτῇ σκεπάσας εἰς ἔραν ἀναγάγῃ σε. Ἰάκωβος χάρειν πρὸς τρέπεται ἐπὶ ταῖς πρὸς πηδῶν συμφοραῖς ὑπομονῶν ἐκδιδάσκων. Ἰωάννης σε πρὸς τὸ ἐν ἀρχῇ λόγον καθωδήγησεν. Ἰησοῦς ἐν μετώπῳ ἰλαρότητος πνευματικῆς γινόμενης μοναχῷ ὁφθαλμοὶ πληθὺς μοναχῶν. Ἰταμὸς μοναχὸς σκορπίζει σύμλογον ἀδελφῶν. Ἰσοτής ἐπὶ μοναχῶν ὑπερηφανίαν ἐξορίζει, καὶ ταπεινοφροσύνην εἰσοικίζει. Ἰσαγγελὸς γίνεται μοναχὸς κοιτίας καταφρονῶν, καὶ κρατὶ πάλιν ἐν ἀγαπῶν.

Κάλλος ἀμήχανον ἐν ψυχῇ μοναχῷ, παρθενεία ἐκλάμπουσα· κάκιστον δὲ πρόσωπον μοναχῷ παρθενείας ἐσθλωμένης. Κάκιστον

μοναχῶ κακία σωείσακτος ὡς πῦρ ἐπὶ καλὰ-
μης. Κόσμον πατίσας μοναχὸς Χειρῶ σωό-
μιλος γίνεται· κόσμος δὲ πράγμασιν ἐνπεπλε-
μένος οὐκ ἀρέσει τῷ εὐαπολογήσαντι Χειρῶ.
Κήρυξ πιστότατος βασιλείας οὐρανῶν, μοναχὸς
ἀφιλάργυρος· κακὸς δὲ ἀπολύμενος ὁ φιλαρ-
γυεῖαν νοσῶν. Κόσμος νεανίσκου μοναχοῦ, σω-
φροσύνη ἀνεπισκόπητον κεκτημένη παρθενείαν.
Κειμήλιον μοναχοῦ ὑπακοή· ὁ κεκτημένος αὐ-
τῷ εἰσακουάσεται τῷ Κυρίου. Κακία μὴ
αὐλιζέσθω ἐν καρδίᾳ μοναχοῦ· ἀγαθωσύνη δὲ
πλεονάζει ἐν ἔργοις αὐτοῦ.

Λόγον ἀγαθὸν ἐξερευνέει μοναχὸς, καὶ
λαλεῖτω ἐν σώματι αὐτοῦ λόγους Υἱοῦ. Λι-
μὸν ἐκούσιον ἀναλαβέτω μοναχὸς, τῷ παπει-
νώσει γήινον σῶμα, καὶ ὑψώσει εὐανοπολί-
τιν ψυχὴν. Λόγον ἀληθείας φθηνέει μονα-
χὸς, καὶ ψαῦδος ἐξοιζέει ἐν τῷ σώματι
αὐτοῦ. Λόγον σκληρὸν εἰς ἀκούσιν μοναχὸς, μὴ
θρασυνέει, ἀλλ' ὑποπιπτέτω· λήφεται γὰρ
τῆς εἰρήνης μισθὸν πιστὸν, καὶ Υἱὸς Υἱοῦ κλη-
θήσεται τῆς εἰρήνης μεσίτης γενόμενος. Λιγυ-
ρὸς φθηνόμενος μοναχὸς ἐν ταπεινοφροσύνῃ
καὶ ἐν λιδίῃ καρδίᾳ προσκαλεῖται δάκρυα.
Λέων φοβερὸς τοῖς ὀνόμασι, οὕτως μοναχὸς
λογισμοῖς ἐπιθυμίας. Λέων μοναχὸς ἀκέρως
νῆσει, ὡς ὁ κατασκάπτων πύργον ἐν θεμε-
λίῳ. Δάλαφ ἐγείρων κονιορτὸν ἐν τῷ πεδίῳ,
οὕτως μοναχὸς ὑπερήφανος ἐγείρων ὀργὰς ἐν
μοναστείᾳ. Λιμὴν ἀχέματος πλοίοις, οὕτως
ἔσω μοναχὸς ἐν μοναστείᾳ.

Μίμημα ἀγγέλων μοναχὸς ἐπὶ γῆς ἀγα-
θῆς, ὅς οὐκ ἐτρώθη πξέματι ἡδονῆς. Μὴ
σπένδῃς μοναχὲ ἐν ὑπερηφανίᾳ, ἵνα μὴ πέ-
σης πλάμα ἐξάσιον. Μιμητὴς γενοῦ μοναχὲ
τῆς ταπεινοφροσύνης Παύλου· ἵνα καὶ συγκλη-
ρονόμος γένῃ τῷ ἁγίῳ. Μίμησαι τὸν τελώνην
μοναχὲ, ἵνα μὴ σὺν τῷ Φαρισαίῳ κατακεῖθῃς.
Μωϋσέως τὸ πρῶτον ἐπίλεξαι μοναχὲ, ἵνα σου
τιμὴν καρδίαν ἀκρότομον ὄυσαν εἰς λίμνας ὑδά-
των μεταβάλῃ Θεός. Μετὰ ταῦτα λέξεις ὡς
παῖρα λαβὼν· τί καλὸν ἢ πραότης; ἐπὶ ὕδα-
τος ἀναπαύσεως ἐξέτρεφέ με. Μὴ σκληρὸς
φανείς μοναχὲ, μνησθῆναι οὐκ οὐδεὶς σκληρὸς
γεγονὼς ὑπέμεινεν; Μὴ τὸν Ἀβελ καταλιπὼν μο-
ναχὲ, τῷ ὑπερηφάνῳ Κάϊν προσεθείς, καὶ τῷ
ἐκείνου τιμωρῶν συμμέτοχος γένῃ. Μάθε, ὡς
καλὸν ἢ ταπεινοφροσύνη, καὶ ταύτην ἐκλεξαι σε-
κωτῶ· ἀνάγει γὰρ πρὸς οὐρανόν. Μισθὸς ἀγα-
θός

A violata est virginitas. Pessima res est Mo-
nacho, malitia in animum introducta,
instar ignis suppositi stipulis. Monachus
conculcans mundum, cum Christo fami-
liariter agit: at rebus mundanis implici-
tus, placere non poterit militiae Præfe-
cto Christo. Fidelissimus Regni cœlorum
præco, est Monachus ab omni avaritia
alienus: Male autem peribit, qui ava-
ritiae morbo laborat. Mundities junioris
Monachi, est temperantia haud qua-
quam obscuram virginitatem possidens.
Thesaurus Monachi est obedientia,
quam qui possederit, exaudietur à Do-
mino. Malitia non habitet in corde Mo-
nachi: Bonitas vero in operibus ejus re-
dundet.

Sermonem bonum scrutetur Monachus,
& in ore suo verba loquatur Dei altissimi.
C Famem spontaneam sibi Monachus adsumat,
ad subjugandum hoc corpus terrenum, &
exaltandam coelestem animam. Sermonem
verum Monachus loquatur: & mendacium
non audiat in ore illius. Si duriora verba
audierit Monachus, non insolescat; sed sub-
mittat sese: quoniam fidelissimam pacis mer-
cedem accipiet, & altissimi filius vocabitur,
pacis mediator factus. Suaviter verba sua,
cum humilitate depromens Monachus, etiam
D ex lapideo corde lacrymas excitabit. Sicut
Leo formidabilis est onagris: ita Monachus
contrarius esse debet desideriis malis. Mo-
nachus importuno tempore jejunium sol-
vens, velut qui turrin à fundamentis ever-
tit. Sicut turbo, pulverem in campis exci-
tat: ita Monachus superbus rixas, & conten-
tiones in monasterio. Ut portus sine tempe-
state, navigiis: ita in monasterio suo sit Mo-
nachus.

E Imitator Angelorum est Monachus in
terra bona, qui voluptatis sagitta non exsti-
tit vulneratus. Cave cum superbia quid eni-
taris Monache, ne præceps ex alto corruas.
Imitator esto Monache humilitatis Divi
Pauli: ut Sanctorum quoque confors eva-
das. Imitare Publicanum, ne cum Phari-
sæo condemneris. Elige tibi mansuetudi-
nem Moyse; ut cor tuum lapideum, in
F stagnum aquarum transmutet Deus. Po-
stea vero tamquam capta experientia, di-
ces: Quàm bona est mansuetudo; super
aquam refectiois educavit me. Cave
durum te præstes Monache, memor
quod nemo durus sit patiens. Cave
Monache, ne relicto Abel, te superbo adso-
cies Caino: ne & ipsius te supplicii con-
sortem facias. Disce ergo, quàm pulchra
res sit humilitas, & hanc tibi delige: nam
in cœlum sustollit. Optimam ecce tibi mer-
cedem

cedem humilitatis propositam Monache, ipsum coeleste Regnum, quod cave negligas.

Monachus juvenis in abstinentia firmetur, vanamque gloriam spernat. Novella planta à Deo sanctificata, est Monachus abstinentiæ rore irrigatus. Jejunium, frænum est Monachi, quod qui rejicit, equus infanus comperietur. Juvenis Monachus effrenatus, impune peccat. Monachus lavans pedes sanctorum, cor suum illustrat, & thesaurum in coelis habebit: lavans autem indifferenter pedes peccatorum, benedictionem eorum qui pereunt, super se ipsum colligit. Nocte, diuque operatur Monachus, vigil orationibus incumbens. Monachus tundens sibi pectus suum, effundit lacrymas, coelitusque misericordiam implorat. Fluentum divinum in ore Monachi, est psalmus confessionis, cujus possessor, perfectus est.

Lignum vitæ super terram, Monachus passionum expers. Lignum vitæ æternæ in coelis, Monachus stabilis, & non errans. Admirandum spectaculum in coelis, est Monachus super terram, angelicam vitam agens. Ensis acutissimus adversus diabolum, est psalmus in ore Monachi. Lignum aridum ex mandato Elisæi, ferrum securis de profundo aquæ traxit: corpus autem Monachi, quod jejunio exaruit, animam de profundo sursum attollit. Exficcat voluptatum cloacas jejunium Monachi. Gladius adversus cupiditates, vigilantia Monachi in orationibus attenditur. Convivium Monachi, ex solis oleribus cum charitate constans, melius est victimarum adipe. Xenia ac munera excæcant oculos sapientum: qui recipit ea cum injustitia aliorum, cultor pietatis non erit.

Terminus jejunii Monachi, mors est: ante obitum ergo, ab illo non absterneat. Terminus orationis Monachi indefinitus: quum omni tempore benedicere Domino, bonum sit. Pietatis athleta conviciis agens cum Monachis, reprobis, & apud homines abominabilis habebitur. Monachus non refrænans linguam suam, in die iræ, non facile etiam passionibus temperare poterit hujusmodi. Monachus iracundus occidit animam suam, acutissimisque sagittis vulnerat proximum suum. Væ Monacho, qui se justificat coram hominibus: abominabilis enim talis est coram Deo. Piger Monachus excogitabit verba vana, & colloquium ejus erit fucatum. Monachus præceps, in tentationem incidet: clemens autem sedabit iram. Monachus confidens in virtute sua,

A Δός σοι πρόκειται μοναχὲ τῆς ταπεινοφροσύνης, ἢ τῆς οὐρανῶν βασιλεία, ταύτης μὴ ἀμελήσης.

Νεὸς μοναχὸς σπειζέσθω ἐπὶ σωφροσύνη, κενοδοξίαν παρορῶν. Νεόφυτον ἡγιασμένον ὑπὸ Θεοῦ, μοναχὸς σωφροσύνη ἀρδευόμενος. Νηστεία χαλαρὸς μοναχοῦ· ὁ ῥίπτων αὐτῷ ἵππος δηλυμανὴς εὐείσκεται. Νεὸς μοναχὸς ἀχαλίνωτος ἀφειδῶς ἀμαρτάνει. Νήπιον μοναχὸς πόδας ὀσίων, λαμπρύνει καρδίαν αὐτῆς, καὶ ἔξει θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς. Νήπιον μοναχὸς πόδας ἀμαρτωλῶν ἀδρακείτως, εὐλογίαν ἀπολυμένων ἐφ' ἑαυτὸν ἐπισπᾶται. Νύκτα καὶ ἡμέραν ἐργάζεται μοναχὸς ἐργήγορος εὐχαῖς προσεδρεύων. Νύκτων μοναχὸς καρδίαν αὐτῆς, προχέει δάκρυον, καὶ οὐρανόθεν ἔλαον προσηλαῖται. Νᾶμα δεῖον ἐν σώματι μοναχοῦ, ψαλμός ἐξομολογήσεως· ὁ κεκτημένος αὐτῷ τέλειός ἐστι.

Ξύλον ζωῆς ἐπὶ γῆς μοναχὸς ἀπαθὴς. Ξύλον ζωῆς αἰωνίου ἐν οὐρανοῖς μοναχὸς ἀπλαγῆς. Ξένον δέσμα ἐν οὐρανοῖς, μοναχὸς ἐπὶ γῆς ἀγγελικὸν ἐπανηρημένος βίον. Ξίφος ὀξύτατον καὶ τῷ διαβόλου, ψαλμός ἐν σώματι μοναχοῦ. Ξύλον ξηρὸν ἐπὶ Ἐλισαίου σίδηρον εἰλκυσεν ἐκ βυθοῦ. Ξηρὸν δὲ σῶμα ἄπο νηστείας γενόμενον ἐπὶ μοναχοῦ, ψυχῇ ἐκ βυθοῦ ἀνιμάται. Ξηραίνει ἡδονῶν ὀχετοὺς νηστεία μοναχοῦ. Ξίφος καὶ τῶν παθῶν γρηγόρησις μοναχοῦ ἐν προσευχαῖς ἀκουομένη. Ξενισμός μοναχοῦ καὶ λαχάνων γινόμενος ἐν ἀγάπῃ, ἀγαθὸν ὑπὲρ τῶν ὀλοκαυτωμάτων. Ξένια, καὶ δῶρα ἀπατᾷ σοφοὺς, ὁ δεχόμενος αὐτὰ ἐπὶ ἀδικίᾳ ἑτέρων, οὐκ ἔστιν ἀσκητής.

Ὁ ῥος νηστείας μοναχοῦ ἀποβίωσις. πρὸ τελευτῆς μὴ ἀπόχη αὐτῆς. Ὁ ῥος προσευχῆς μοναχοῦ, ἀόριστος· ἐν παντὶ καὶ καρπὸς εὐλογεῖν τὸν Κύριον ἀγαθόν. Ὁ ὀνειδίζων μοναχοὺς ἀσκητῆς, ἀδόχιμος, καὶ πρὸς ἀνθρώποις βδελυκτός. Ὁ μὴ κρατῶν γλώσσης αὐτῆς μοναχὸς ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς, οὐδὲ παθῶν κρατήσας εὐχερῶς ὁ ποιῶν. Ὁ ῥγιζόμενος μοναχὸς ἀναρρεῖ ψυχῇ αὐτῆς, καὶ κατατιτρώσκει βέλεσιν ὀξύτατοις τὸν ἐγγισα αὐτῆς. Οὐαὶ μοναχῷ τῷ δικαιοῦντι αὐτὸν ἐνώπιον τῷ ἀνθρώπων, βδελυκτὸς γὰρ ὁ ποιῶν παρὰ Θεῷ. Ὁ κνηρὸς μοναχὸς μελετήσει λόγους ματαίους, καὶ ἡ ὁμιλία αὐτῆς ἔσται ἀπατηλή. Ὁ ῥς μοναχὸς ἐμπεσεῖται εἰς περασμὸν, ὁ δὲ πρῶτος καταπαύει ὀργὴν. Ὁ πεποιδῶς ἐπὶ τῇ δυνάμει αὐτῆς μοναχὸς

ναχὸς πεσῆται· ὁ δὲ πεποιθὼς ἐπὶ εὐλαβείᾳ
ζησεται. Ὁ ἐξουθενῶν τὸν πλησίον ὡς ἁμαρ-
τωλόν, παλάπωρος, ὁ δὲ προτιμῶν τὸν ἐγγι-
στα αὐτῷ ὑψωθήσεται.

Παγκρατιάζων μοναχὸς βδελυχθήσε-
ται, καὶ ἐν ὄψεσιν ἀξίων ἀτιμασθήσεται.
Πρὸ πειρασμοῦ κατόπιζε σεαυτὸν μοναχέ·
συμβήσεται γὰρ, ἵνα ἐν τῷ πειρασμῷ δόκι-
μος ἀναφανῇς. Πλοῦτον καὶ πολυσαρκίαν μὴ
κτήσῃ μοναχέ· ἢ γὰρ φενη, καὶ τεθλιμμένη
ὁδὸς πὰ μὴ συμφέροντα ἀποδῆται. Παύλου
γενόμενος μαθητὴς, λέγε σὺν αὐτῷ· ἡγήμα
πάντα σκύβαλα, ἵνα Χριστὸν κερδήσω. Πῦρ
καίμενον ἐντὸς μοναχοῦ ἡδονὴ ἐκ κραυγῆς
ἀναπνομένη. Πηγὴ αἰένου Χειρὸς· ἐκ ταύ-
της ἀρρόμενος μοναχέ, τὴν δυσώδη πυρκαϊάν
κατάσβεςον. Πλοῦτος ἐν χερσὶ κατεχόμενος,
καὶ πολυσαρκία ἐκ κραυγῆς συωισαμένη,
οὐκ εἰσδεχθήσονται εἰς πύλας οὐρανῶν. Πε-
ποιθὼς οὖν ἔσο μοναχέ μὴ ἐπὶ πλούτῳ καὶ
πολυσαρκίᾳ, ἀλλ' ἐν ἀκτημοσύνῃ, καὶ ἐγκρα-
τείᾳ, ἵνα μὴ ἔξω τῶ πυλῶν εῖς. Πεποιθὼς
μοναχὸς ἐπὶ περβολῇ γένους, καὶ εὐγενείᾳ
σώματος ταπεινωθήσεται· ὁ δὲ ἀφ' Χειρὸν τα-
πεινός, ὑψωθήσεται.

Ρῆμα πονηρὸν μὴ προφερέτω μοναχὸς·
ἄμπελος γὰρ ἀκανθοφόρος γίνεται. Ρῆμασι
γλυκυτάτοις λαλείτω μοναχὸς τῷ πλησίον. μέ-
λι γὰρ πικρίαν οὐκ ἔχει. Ράθυμος μὴ γινέ-
σθω προσάτης δικαιοσύνης ἔργων· ἢ γὰρ μέλισ-
σα ἀσπιδὸς ἐργάζεται. Ρῆμα Τορδάνου
καθάρσιον ἁμαρτημάτων, Χειρὸς τῶν ἡγία-
σεν· ρῆμα δακρύων μοναχοῦ, ἄφesis ἁμαρ-
τημάτων. ὁ Χειρὸς εἶπε, μακάριοι οἱ κλάροντες
νῦν ὅτι γελάσονται. Ρίπιζεται κοῦφος μονα-
χὸς, ὡς λαίλαπος λογισμῶν, ρήμασι δὲ
εὐαγγελικοῖς ἐκρίζει εαυτὸν ὁ κρατῶν. Ρῦσα
τὸν πλησίον μοναχέ ἀπὸ ἁμαρτίας, χωρὶς ὀνει-
δισμοῦ, ὅση σοι δύναμις. Θεὸς γὰρ πὺς ἐπι-
τρέφοντας οὐκ ἀποδῆται. Ρῆμα κακίας καὶ
πονηρίας μὴ ἀποκλείσῃς ἐν καρδίᾳ σε καὶ τῷ
ἀδελφῷ σε μοναχέ, ἵνα δυνατὸς ᾖς τῷ λέγειν.
ἄφes ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς
ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. Ράθυμος μονα-
χὸς πνιγθήσεται ὡς λογισμῶν ὡς ὡς ἀκαν-
θῶν οἶτος.

Στέφανος καυχήσεως μοναχῆ, εἰρήνῃ καὶ
ἀγιασμῷ· ὁ κεντημένος αὐτὰ ὄφεται τὸν Κύ-
ριον. Σωφροσύνη μοναχῆ, ἀνυψώσει κεφαλὴν
αὐτῆς,
Tom. II.

A sua concidet : at qui in pietate confidit,
stabit. Qui proximum suum tamquam
peccatorem spernit, miser est : at cui in-
primis cura est de proximo suo, exal-
tabitur.

Monachus cum aliis colluctans, abo-
minationi erit, & coram honoratis viris
dedecorabitur. Ante tentationem, arma
te ipsum Monache : ut in tentatione pro-
batus inveniaris. Divitias ac corpulen-
tiam ne confecteris Monache : angusta
enim & stricta via, quæ non conferunt,
rejecit. Tamquam Pauli factus discipu-
lus, dic cum eo : Omnia arbitratus sum
sicut stercore, ut Christum lucrifaciam.
Ignis intra Monachum ardens, est volu-
ptas, ex ebrietate incensa. Fons perennis
Christus est : ex hoc hauriens Monache,
gravem incendii odorem restingues. Di-
vities manibus contrectans, & corpulen-
tiam ex crapula & ebrietate comparans,
non intromittetur in portas regni coelo-
rum. Confide igitur Monache, non in
divitiis, neque in corpulentia : verum in pau-
pertate potius, ac continentia ; ne ex-
tra portas constitueris. Monachus con-
fidens in præstantia generis, ac nobi-
litate corporis, humiliabitur : qui autem
humiliaverit se propter Christum, exal-
tabitur.

Sermonem improbum non proferat
Monachus : ne vitis absque floribus fiat.
Verbis dulcissimis Monachus compellabit,
proximum suum : quum mel nullam in se
amaritudinem habeat. Ne sis segnis ope-
rum justitiæ defensor ; quum apis semper
versetur in opere. Jordanis fluentum, pu-
rificationum poculum est peccatorum, a
Christo sanctificatum. Fluentum lachry-
marum Monachi, remissio delictorum ;
Christo dicente : Beati qui nunc flent,
quoniam ridebunt. Squallescet levis Mo-
nachus a cogitationum procella : dictis au-
tem Evangelicis se ipsum confirmat tem-
perans. Proximum a peccatis sine impro-
perio Monache libera, quantum potes :
nam Deus revertentes ad se non repellit.
Verbum malitiæ atque nequitiae, ne fo-
veas in corde tuo adversus fratrem tu-
um Monache. Ut dicere queas : Dimitte
nobis debita nostra, sicut & nos dimitti-
mus debitoribus nostris. A cogitationibus
suis suffocabitur Monachus ignavia dedi-
tus ; sicut a vepribus ac spinis frumen-
tum.

Corona gloriæ, & exultationis Mo-
nachi, est pax & sanctitas : quæ qui pos-
federit, Deum videbit. Temperantia
Monachi eriget caput ejus, & in me-
dio
Z z

Philipp. 3.

Matth. 5.

Matth. 6.

dio multorum glorificabit illud, Sapiens Monachus, non qui solum recta docet: sed & constantem, benignumque se exhibet. Vere enim sapiens is est, qui quod verbo docet, etiam opere præstat. Monachus prudens adversus demonum decertans phalangeas, non vulnerabitur eorum sagittis. Monachus Cruce Christi munitus, conteret caput draconis. Os Monachi, aperiatur sermoni Divino: at cor ejus meditetur eloquia Domini, absque distractione.

Pretiosa possessio Monachi, est virginitas lumine eleemosynæ collustrata; quam custodiens Monachus, secure ad sponsi thalamum ingreditur. Serva mandata Altissimi o Monache, & Patrum constitutiones excole, pietatis pugil: hæc enim faciens, regni cœlestis hæres designaberis. Monachus audax in tentationem incidet, & in laqueum diaboli: mansuetus autem pace fruetur, & corona sanctitatis donabitur. Monachus deliciis indulgens, in erroribus erit, & phantasiis nocturnis: Jejuniiis autem dediti, cubile immaculatum erit, & somnus ejus sine phantasmate. Monachus Deum timens, in rem improbam non incurret: talem namque custodit Deus; & in die obitus sui, talis propitiationem inveniet.

Matth. 10. Obedientia Monachi, non in majori dignoscitur: sed in tentationibus probatur. Patientia Monachi, per tribulationes a fidei perfecta, spem sibi vindicat minime confundentem. Patientia Monachi, ad ultimum usque ejus spiritum duret. Qui enim perseveraverit usque ad finem, hic salvabitur. Divinas laudes, assidue perfonet Monachus: Seraphim enim incessabili voce Deum glorificent. Canticum spiritale, in ore tuo versetur Monache; quo supervenientium tentationum onere sublevis. Patiens esto Monache; nam tempus patientiæ breve est: secula autem fruitionis sempiterna. Monachus morigerus audacter cruci se sistet: quandoquidem in cruce Dominus, Philipp. 2. morte autem Crucis.

Vox Monachi, non extollatur adversus fratrem suum in amaritudine animæ suæ. Vox Monachi, in mansuetudine orationis, sincere dirigatur in Deum, immotis labiis. Verum in terris luminare, est Monachus, qui lingua sua non est lapsus: Amicus talis est Christi, &

A αὐτῷ, καὶ ἐν μέσῳ πολλῶν δοξάσει αὐτῷ. Σοφία μοναχῶ μὴ ἐν κοπολογίᾳ γινέσθω, ἀλλ' ἐν εὐσταδίᾳ καὶ πραότητι δοξαζέσθω. σοφὸς ἔστω ὁ ποιῶν, καὶ πιστὸς οἰκονόμος εἰς πλῆθος ἀδελφῶν ἀποδεδειχθήσεται. σοφὸς γὰρ ἀληθῶς ὅστις οὐχ ὁ τῷ λόγῳ διδάσκων, ἀλλ' ὁ τῷ ἔργῳ παρδύνων. σωτὴρ μοναχὸς φάλαγγι δαυμόνων. πικτεύσας ἀτρώπος ἀμείνει τῷ ἐκείθεν βελῶν. B σπριζόμενος μοναχὸς τῷ σαυρῷ τῷ Χριστῷ σωτείται τῷ κεφαλῇ τῷ δράκοντι. Στόμα μοναχοῦ ἀνοιγέσθω λόγῳ Θεοῦ, καρδία δὲ αὐτοῦ μελετάτω λόγια Κυρίου ἀμετεωρίζως.

Τίμιον κτήμα μοναχῶ παρθεναία φωτὶ ἐλεημοσύνης καταλαμπομένη. τὸ το φιλάξας μοναχὸς ἀσφαλῶς εἰσελεύσεται εἰς τὸν νυμφῶνα. Τήρησον ἐν πολλῇς ὑψίστου μοναχέ, καὶ πατέρων C πρῶτης φιλάξας πούδασον ἀσκητὰ. ταῦτα γὰρ ποιῶν κληρονόμος τῆς τῶν οὐρανῶν βασιλείας ἀναδειχθήσεται. Τολμηρὸς μοναχὸς ἐμπεσῆται εἰς πειρασμόν, καὶ παγίδα τῷ ἀβόλου. τὸν δὲ πρῶτον καταλήφεται εἰρήνη, καὶ σέφανος ἀγιάσματος. Τρυφητὴς μοναχὸς ἐν ἀπάταις ἔσται, καὶ φαντασίᾳς νυκτερινῇς. τῷ δὲ νηστεύοντι ἀσπίλος ἡ κόιτι, καὶ ἀφαντασίατος D ὁ ὕπνος αὐτοῦ. Τῷ φοβουμένῳ τὸν Θεὸν μοναχῷ οὐ σκωπτήσεται πρᾶγμα πονηρὸν. τὸν γὰρ τοιοῦτον φυλάττει ὁ Κύριος, καὶ ἐν ἡμέρᾳ τελευτῆς ἔξει ὁ τοιοῦτος ἰλασμόν.

Υποταγὴ μοναχοῦ οὐκ ἐν τῷ μείζονι γνωρίζεται, ἀλλ' ἐν πειρασμοῖς δοκιμάζεται. ὑπομονὴ μοναχοῦ ἐν ταῖς θλίψεσι πρὸς πιστὴν τελειωμένη ἐλπίδα περικοιᾶται μὴ κατακλινέσθαι. ὑπομονὴ μοναχοῦ ἕως ἐσχάτης ἀναπνοῆς αὐτοῦ. ὁ γὰρ ὑπομείνας εἰς τέλος οὕτως σωθήσεται. ὑμνολογία μοναχοῦ ἀκατάπαυστος ἔστω, πᾶς γὰρ σεραφίμ ἀκαταπαύτως δοξολογεῖ. ὕμνος πνευματικὸς ἔστω ἐν σώματί σου μοναχέ ἐπικουφίζων σοι τὸ βάρος τῶν ἐπερχομένων πειρασμῶν. ὑπόμεινον μοναχέ, βραχὺς γὰρ τῆς ὑπομονῆς ὁ καιρὸς, ἀπέραντοι δὲ οἱ τῆς ἀπολαύσεως αἰῶνες. ὑπήκοος μοναχὸς εὐπαρήσιας τῷ σαυρῷ E πρῶτης ἔσται. ὁ γὰρ ἐπὶ τῷ σαυρῷ Κύριος. θανάτου δὲ σαυροῦ.

Φωνὴ μοναχοῦ. μὴ ἀνυψούσθω πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν πικρίᾳ ψυχῆς αὐτοῦ. Φωνὴ μοναχοῦ ἐν πραότητι πρὸς σευχῆς. εὐλικενῶς ἀναπεμπέσθω πρὸς τὸν Θεὸν ἀκινήτοις χεῖλεσι. Φωστὴρ ἀληθινὸς ἐπὶ τῆς γῆς μοναχὸς, ὃς οὐκ ὠλιάσθην γλώσσῃ αὐτοῦ. Φίλος Χριστοῦ ὁ τοιοῦτος.

πίστις, καὶ ὅς οὐκ ἐσπίλωσεν ἀμαρτίαις σά-
μα αὐτοῦ. Φόβος Θεῷ σιωέχων μοναχόν, ὡς
πύργος ἀκαταμάχητος. Φόβον Θεοῦ μὴ κεκτη-
μένος μοναχός, εὐάλωτος ἔσται τοῖς ὑπεναντίοις.
Φῶς καθαρὸν ἐπὶ γῆς μοναχός, παρ' ᾧ οὐχ
εὐρέθη. Φιλαργυρία γὰρ οὐσα ρίζα πάντων τῶν
κακῶν, οὐ τίττει καρπούς ἀγαθούς. Φαγεῖν
κρέα, καὶ πιεῖν οἶνον, ἄμεινον μοναχῶ, ἢ φα-
γεῖν ἐν καταλαλιάς σαρκὸς ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Β
Φάγε μοναχὲ ἄρτον σου μὲν μέλιτος πικρίας
ἀπεχόμενος, καὶ πῖε οἶνόν σου μετὰ γάλακτος
νηπιάζων τῷ πνεύματι. μέλι γὰρ πικρίας οὐκ
ἔχει, γάλα κακίαν ἔχει οἶδε.

Χρυσὸς δοκιμάζεται ἐν καμίνῳ πυρός, ὃ
καὶ μοναχός ἐν πλήθει μοναζόντων γνωριζήσε-
ται. Χεῖρες μοναχοῦ ἔσσαν ὁσῶς ἀναπεπε-
τασμένα πρὸς τὸν Θεόν, χερεὶ γὰρ περτυ-
πώσας τὸν ταυρὸν Μωϋσῆς, κατηγωνίστατο τὸν
Ἀμαλήκ. Χάρις ἀγαθὴ ἐπὶ μοναχῶ ἔσσω-
ρωμένη, καὶ κατ' ἡμέρας ἀποδιδόνου, χα-
ρίουσι γὰρ ἐπ' αὐτῷ ἄγγελοι εἰσδεχόμενοι αὐτὸν
εἰς βασιλείαν ἔρραν. Χαλινὸς παιδῶν μονα-
χῶ, νηστεία, ἀνάρσεις δὲ αὐτῶν, πρῶτον καὶ
μετὰ ἐλεημοσύνης. Χάλαζα φθοροποιὸς ἀμπέ-
λων ἄρτι τὸς ἑλικας περβαλομένη. Χεῖρες
μοναχῶ κακὰς ἀπλόμεναι ἐν μοναστείᾳ, ἄρτι
συνιστάμεναι. Χίονος λαμπρότερος μοναχός,
ἀνώτερος σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν ὑπάρχων.
Χειρὸν γὰρ ἀντὶ χρυσοῦ ποδῶν, ὅφεται αὐτὸν
ἐν ἡμέρᾳ ἀγαθοσύνης σεφανοῦντα αὐτόν.

Ψίδυρος μοναχός, ἀσχορπίζει πλή-
θος μοναχῶν, καὶ ἀσκητάς φίλους. Ψάλλ-
ων δὲ μοναχός σιωεχῶς συγκροτήσει φιλίαν
πνευματικὴν. Ψιδυρίζας ὁ ὄφεις τὴν ἑαυτοῦ
τῶν ἀδελφῶν ἐξώεισε. Ψιδυρίζων δὲ μοναχός
ἐκείνῳ ὅμοιος ἔσται. τὴν γὰρ ψυχὴν τῶν πλησίων
ἀπόλλυσι, καὶ τὴν αὐτοῦ ἐκ διασώζει. Ψάλλον
δὲ σιωετῶς ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, ἐπακουθήσεται
ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Ψυχὴ μοναχῶ ἀμετεώρετον ἔχε-
τω τὸ ὄμμα πρὸς τὸν Θεόν. ψυχὴ γὰρ μονα-
χῶ ἀποτάξαμένη τῷ κόσμῳ, καὶ νυμφευθεῖσα
τῷ Χριστῷ τῶν ἐπιγείων καταφρονήσει. ψελίῳ
τροπήσει τὴν κεφαλὴν τῷ δράκοντος μοναχός,
ἔργοις ἀγαθοῖς περβεβλημένος. ψυχὴ γὰρ μο-
ναχῶ εὐωδιαῖσα πνευματικῶς, φράσσει τὴν
ὁσφρησὶν τῷ δράκοντος ὁσῶς, μὴ ὁσφρανθῆναι
ἐν αὐτῷ μολυσμὸν ἡδονῆς.

Ὡς καλὸν ἀδελφοὶ κρατεῖν ἡδονῆς, καὶ
ἀνώτερον εἶναι τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν. ὃ γὰρ
Tom. II. πάρεστι

A & qui corpus suum non contami-
navit peccatis. Timor Dei continet
Monachum, velut turris inexpugnabi-
lis. Monachus divini timoris expers,
in terris purum, est Monachus, in
quo non est reperta cupiditas: quum
ea radix sit omnium malorum, &
non producat fructus bonos. Carnem
edere, & vinum bibere, melius est
B Monacho, quam in detractioe carnes
proximi sui devorare. Panem tuum Mo-
nache cum melle comede, ab amaritu-
dine abstinens; & vinum tuum cum la-
cte bibe, sicut infans spiritu: mel enim
absque amaritudine est, lac autem ma-
litiae expers.

In camino ignis probatur aurum, &
Monachus in conventu monachorum agno-
scetur. Monachi manus, reverenter ad
C Deum extensae sint: manibus enim suis
præfigurans Crucem Moyse, devicit Ama-
lech. Magnum præmium crucifixus con-
sequetur Monachus, qui & quotidie mo-
riatur. De eo enim gaudebunt Angeli, in
regnum coelorum intromittentes ipsum.
Frænum cupiditatibus Monachi, est je-
junium; destructio vero earundem,
oratio cum eleemosyna. Perniciosa gran-
D do est vineæ, quæ modo claviculos pro-
tulerit: sic manus Monachi quæ perpe-
ram moveantur, in monasterio nuper con-
stituto. Monachus nive candidior, qui car-
nis desideria superat: nam Christum præ
auro concupiscens, adspiciet ipsum in die
benignitatis coronantem se. Monachus su-
furro, conventum monachorum dispergit,
& amicos dissipat.

E Monachus autem cum intellectu ca-
nens amicitiam paternam comparabit.
Sufurrans serpens, Evam e Paradiso
ejecit: cui & Monachus sufurro exi-
stit similis, quippe qui animam pro-
ximi perdit, & suam non salvat:
Spiritualiter autem in corde suo psal-
lens, a Deo exaudietur. Anima Mo-
nachi semper Deum respiciat: Nam
anima Monachi quæ semel renuncia-
vit mundo, & desponsata est Chri-
sto, res terrenas despiciet. Mona-
chus, bonis operibus circumamictus,
F caput draconis armilla perforabit: Ani-
ma enim Monachi spiritualiter bene re-
dolens, pie odoratum draconis obstruit,
ne in eo voluptatis inquinamentum odo-
retur.

Quam bonum est fratres, vo-
luptatem domare, & desideria car-
nis superare: Cui enim in corde
Z z 2 præsto

præsto est timor Dei, a voluptatis inquinamento non inficitur. Speciosa laus ex ore Monachi, in cordis puritate ad Deum directæ, sicut suffitum spiritalem suavissimi odoris, orationem hujus suscipiet Dominus. O quantus in Angelis dolor, Monacho per negligentiam e regno cœlorum ejecto. O quanta tristitia Sanctis erit, exercitatore non comparente coram Sponso ad sanctum thalamum nuptialem. O quantum contra, gaudium inter Sanctos erit; peccatore prævia poenitentia, regnum cœlorum ingrediente. O quanta lætitia Sanctis, peccatore converso ab errore viæ suæ, quorum imitantes fidem, cum gaudio inplete lætitiam. O beati Dei filii Monachi, qui a carnis concupiscentia non estis devicti. Vos terra non teget: sed cum Angelis cœlum suscipiet. Ipsi Deo gloria, in sæcula. Amen.

EJUSDEM S. E P H R A E M
P A R A E N E S I S.

A Udite ista, & custodite, vos qui filii lucis estis: Regnum enim cœlorum vobis hæc ipsa adhortatio conciliabit. Invigilate verbis istis, & invenietis requiem animabus vestris. Convalescite ab infirmitate vestra, timore divino confirmati. Oratio vestra ad Deum pura sit, sed pro me etiam obsecro. Vitæ æternæ hæredes evadetis, si admonitiones hæc non neglexeritis. Sit verbum vestrum, est, est, & non, non, ex præscriptione Evangelica. Mors vobis non dominetur, translati enim estis de morte ad vitam. Jesus sit vita vestra, cui adhærentes non moriemini. Nam Dominus est vitæ, & mortis: & cunctos accedentes ad ipsum, salvos facit. Peccata solvit, delet scelera eorum qui invocant ipsum, poenitentiam agentes curat, convertentes sanctificat. Intelligite ergo virtutem poenitentiae, & ad eam qui peccastis, adducimini: peregrinatur enim a vobis omnis peccati species, o Dei amici. Non ergo regnet peccatum in vestro spiritali corpore, qui incorruptionem suscepistis. A tentatione liberi estis fratres, siquidem amaritudinem abjecistis, divinis verbis fidem habentes. Res terrenas despiciate. Crucem fronti impressam tenentes, spectaculum diabolo tremendum habebitis. Honorantes

A πάρεσι φόβος Θεῷ ἐν καρδίᾳ, τὸ τῷ μολυσ-
τὸς ἡδονῆς ἔχ' ἀπλεταί. Ὁ ῥᾶτος ἄγιος ἐν σόματι
μοναχῷ ἐκκαθαράς καρδίας ἀναπεμπόμενος
Θεῷ. Ὡς θυμίαμα εὐάδεις τῷ τέττε δέησιν
προσδέξεται Κύριος. Ὡς ποταπὴ λύπη ἐν
ἀγγέλοις μοναχῷ δι' ἀπροσεξίαν ἔξω βαλομέ-
νη τῆς βασιλείας. Ὡς ποταπὴ ὁδὴν ἀγίοις,
ἀσκητῷ δι' ὑπερηφανίαν μὴ σωεισερχομένῃ τῷ
B νυμφίῳ εἰς τῷ ἀγίαν πασάδα. Ὡς πόση
χαρὰ ἐν ἀγίοις ἀμαρτωλοῦ ἁγῆ μετανοίας εἰσερ-
χομέῃ εἰς βασιλείαν ἔρανῶν. Ὡς πόση ὁφρο-
σύνη ἀγίοις, ἀμαρτωλῷ ἐπιστρέφοντι ἐκ πλά-
της ὁδῆς αὐτοῦ. ὧν μιμνήμενοι τῷ πίστιν, πληρώ-
σατε τῷ μετὰ χαρᾶς ὁφροσύνην. Ὡς μακάριοι
Θεῷ πάντες μοναχοί, ὧν ἔ' κατηγώνισατο σαρ-
κὸς ἐπιθυμία. ὑμῶς γῆ ἔ' καλύψει, ἀλλ'
C ἔρανὸς σὺν ἀγγέλοις εἰσδέξεται. Αὐτῷ τῷ
Θεῷ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΦΡΑΙΜ
ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ.

A Κεῖσατε ταῦτα ὑμεῖς υἱοὶ φωτὸς ὄντες καὶ
φιλάξατε. βασιλείας γὰρ ἔρανῶν προέξενος
D γενήσεται ὑμῖν ἡ ὡφαινεῖς αὐτῇ. Γρηγορήσατε
ἐν τοῖς λόγοις τούτοις, καὶ ὁρήσητε ἀνάπαυσιν
τῆς ψυχῆς ὑμῶν. διωαμώδητε ἀπὸ ἀσθενείας
κραταγόμενοι τῷ φόβῳ τοῦ Θεοῦ. Εὐχὴ ὑμῶν
ἔξω καθαρά πρὸς τὸ Θεόν. Ἀλλὰ καὶ περὶ
ἐμῶ ὡφκαλῶ. Ζωῆς ἀγωνίᾳ κληρονόμοι τυγ-
χάνετε, εἰὰ τῇ παρανέσει τῶν μὴ ἀμε-
λήσητε. ἦτω ὑμῶν τὸ ναί, ναί, καὶ τὸ οὐ, οὐ.
E Εὐαγγελικὸν τὸ παράγγελμα. Θάνατος ὑμῶν
ἔ' κυριεύσει. Μεταβεβήκατε γὰρ ἐκ τοῦ θανάτου
εἰς τῷ ζωῷ. Ἰησοῦς ἐστὶν ἡ ζωὴ ὑμῶν, ἡ κολ-
ληθέντες ἐκ ἀποθνήσκετε. Κύριος γὰρ ἐστὶ ζωῆς
καὶ θανάτου, καὶ τὰς ἐγγίζοντας πρὸς αὐτὸν
ζωοποιεῖ. Λυεῖ ἀμαρτήματα, καθαίρει ἀνομή-
ματα τῇ ἐπικαλούμενῃ αὐτόν. Μετανοοῦντας
θεραπεύει, καὶ ἐπιστρέφοντας ἀγιάζει. Νοήσατε
F πόινων τῆς μετανοίας τῷ δυνάμιν, καὶ πρὸς
αὐτῷ οἱ ἡμαρτηκότες ἐπέχθητε. Ξένον γὰρ
ὑμῖν τὸ τῆς ἀμαρτίας εἶδος ὡ φίλοι Θεοῦ. οὐ
γὰρ κυριεύσει τῆς νοητῆς ὑμῶν σαρκὸς ἡ ἀμαρ-
τία, ἀφ' ὁδοῦ ἐπανηρημένοις. Παρασμε-
ῖς τὸς τυγχάνετε ἀδελφοί, ἐπειδὴ πικρίας ἀπὸ
λάγητε, ῥήμασι θεοῖς πισωθέντες. Τῶν γνί-
ων κατεφρονήσατε σωρὸν ἐπὶ μετώπῳ προ-
λαβόντες, ἔχοντες φοβερόν τῷ ἁγβόλῳ θεά-
μα.

μα. Τιμήσαντες διαφροσύνην καὶ ἀγνείαν τη-
ρήσαντες ἐν τῷ ᾧ δεῖσθαι ἡδὴ γεγονότα.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΠΕΡΙ ΕΡΩ- ΤΗΣΕΩΝ ΤΙΝΩΝ.

ΠΕΡΙ ὧν ἠρωτήσατε μαθεῖν βεβημένοι,
ἀλλὰ συντομίας ἔραδ. ὅτι δίχα φόβου
Θεοῦ, καὶ ὑπομονῆς τελείας κατορθωθῆναι τι
καὶ εἰς πέρας ἐλθεῖν πάντων ἀμνηστῶν ἐστὶ. τῷ
ἀποστόλῃ λέγοντι, ὑπομονῆς ᾧ ἔχετε χρεῖαν.
ἵνα τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ποιήσαντες κομισηθε-
τε πᾶς ἐπαγγελίας. καὶ ὁ Κύριος διδάσκει λέγων
τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς ἕτως. ὅτι τῇ ὑπομονῇ
ὑμεῖς κτήσεσθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. καὶ πάλιν δὲ
ὑπομείνας εἰς τέλος, ἕως σωθήσεσθε. ἔτι γὰρ
ἀπεφῆναι ἄχρι τῆς ἡμέρας τῆς σωθῆσεσθε,
ἀλλ' ὁ ὑπομείνας εἰς τέλος, ἕως σωθήσεσθε. ἔτι
γὰρ ἐν τῇ ἀρχῇ τὸ τέλος γνωρίζεται; ἀλλ' ὅτι
τῷ τέλει ὁ καρπὸς δίδσκεται. συνάψατε ἄρα τὴν
ἀρχὴν τῷ τέλει. ἵνα ὅτι τῷ τέλει τὸ ὄψος
θεωρούμενοι κομισηθετε πᾶς ἐπαγγελίας, φυλάξο-
μεν καὶ τὸν ἀγιασμόν. ζητήσεσθε γὰρ τὸ ἐξαι-
ρέτως παρὰ τοῖς τὸν μονήρη βίον ἐπανηρημέ-
νοισι. μὴ ὡμεν κενόδοξοι, ἵνα μὴ καὶ ἡμῖν εἴπῃ
ὁ κύριος. πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν ποιῶσι ὡς
τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις. πλατύνουσι γὰρ
τὰ φυλακτήρια αὐτῶν, καὶ μεγαλύνουσι τὰ κρά-
πεδα αὐτῶν, φιλοῦσι δὲ τὴν πρωτοκαθεδερίαν ἐν
ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τὰς ἀσπασμὸς ἐν ταῖς
ἀγοραῖς, καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων
ῥαββί. ἐσόμεθα τοιγαρὶν ταπεινοὶ ἐν λόγῳ, ἐν
ἔργῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ὅπως ὀρώμεν χάριν πα-
ρὰ κυρίου. καὶ ὅτι δίδοκε κύριος, ἐν τῇ ταπει-
νώσει. οἶδα ἀδελφῶν ἐν κυρίῳ, καὶ ἦν ἕως
ἡσυχάζων ἐν τόπῳ τινὶ ἐν ὑποταγῇ μεγάλῃ,
καὶ συνέβη ἐν τῷ τόπῳ ἐκεῖνον ἀδελφὸν ὀχληθῆ-
ναι ὑπὸ πονηροτάτου δαίμονος. καὶ ἕτως ἐπονο-
μάζειν ἐκεῖνον ἤρξατο, ἀποδοῦναι καὶ λέγειν, καὶ
ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ φυλαττόμενος ὑπὸ νεωτέρων,
ἐκεῖνος δὲ ἦν περὶ ἑξήκοντα τὸ δαμόνιον ἐν τῷ
κελίῳ αὐτοῦ ἡσυχάζων. ὡς δὲ εἰδεάσατο ὁ προ-
εστὼς τὴν πολλὴν τῷ δαίμονος σφυγμὴν ἀπερίστα-
τον ἐκάλεσε τὸν ἀδελφὸν ἐκεῖνον, ὅπως προσκατερή-
σῃ τῷ πάσχοντι, καὶ ᾤοντο λαβόντα μικράν. καὶ ὡς
ἦν ὁμιλῶν αὐτῷ ἄφνω κνέβηθεῖς ὑπὸ τῷ ἀκα-
θάρτῃ ἤρξατο ἀποδοῦναι, καὶ λέγειν. σὺ πάλ-
ιν ὡς κακῶς ἦκεις, κακὴν ὁδὸν, κακὰ σκ-
πά

tes justitiam, castimoniamque ser-
vantes, jam incolæ paradisi eva-
listis.

EJUSDEM DE QUIBUSDAM INTERROGATIONIBUS.

QUæ discendi cupidi interrogastis,
breviter ac compendiose dicturus
sum; quoniam absque timore Dei,
perfectaque patientia præclare aliquid geri,
& ad optatum finem deduci, impossibile
est. Apostolo dicente: Patientia vobis
necessaria est, ut voluntatem Dei facien-
tes, reportetis promissionem. Ipseque Do-
minus discipulos suos instruens, sic ait:
In patientia vestra, possidebitis animas ve-
stras. Et rursus: Qui autem perseveraverit
usque in finem, hic salvus erit. Non enim
definivit, ad hoc vel ad illud usque tem-
pus: sed, qui in finem perseveraverit, hic
salvabitur. Neque enim in principio co-
gnoscitur finis, sed in ipso fine fructus inve-
nitur. Quamobrem fini principium conjun-
gite: ut in fine inveniētes victoriam, re-
portetis promissiones. Sanctificatio etiam
nobis sit curæ: siquidem hoc potissimum re-
quiretur à vitæ monasticæ sectatoribus.
Non efficiamur inanis gloriæ cupidi; ne
& nobis dicatur à Domino: Omnia sua
opera faciunt, ut videantur ab hominibus;
dilatant enim phylacteria sua, & magnifi-
cant suas fimbrias. Amant autem primos
recubitus in cœnis, & primas cathedras
in synagogis. Et salutationes in foro, &
vocari ab hominibus, Rabbi. Simus ita-
que humiles, in verbo, in opere, in con-
versatione: ut gratiam inveniamus apud
Dominum; quandoquidem humilitas gra-
ta est Deo. Novi fratrem in Domino,
qui quodam in loco quietam ducebat vi-
tam, sub magna obedientia. Acciditque
illo in loco fratrem divexari ab impurissimo
dæmone: atque hic quietum illum, at-
que optimum Monachum appellans, excla-
mare cœpit, ac dicere. Erat autem in
conventu, sub custodia juniorum. Ille
vero adversus quem vociferabatur dæmo-
nium, in sua cella desidebat. Ut autem
Præfectus multam cacodæmonis agitatio-
nem conspexit, accersendum curat fratrem
illum, ut patienti deserviat: qui adven-
tans, offendit ægrotum nonnihil rela-
xatum. Et dum cum eo colloquitur,
repente ab impuro obsessus dæmone,
incepit exclamare ac dicere: Tu ite-
rum huc male per malam venis viam:
mali sunt tui occursus; mala si dixe-
ris;

Hebr. 10.

Luc. 21.
Matth. 10.
24.

Matth. 23.

ris, mala etiam audies. Primumque tu me ejecisti, atque ligasti per humilitatem tuam. Rursusque ad eum dæmon: Ne extollaris bone vir, ne quæso extollaris: visitandus enim mihi & tu eris, nisi humilitate tua protegaris: nam ea & nunc ego crucior, impugnorque. Quod si igitur ipsi quoque dæmones quantumvis inviti, confitentur se nihil cum humilitate posse, sed eam timere atque formidare: quare nos tantam illius dignitatem adeo parvi facimus? Etenim signum ex ea resplendet spiritale, quod superbi dæmones tolerare nequeunt. Domino dicente: *Dis-*

Matth. 11.

cite à me, quoniam mitis sum & humilis corde: & invenietis requiem animabus vestris. Nos vero ad ipsum dicamus: Tibi gratiarum actio Domine, universorum Regi & Deo, quia factus es nobis via salutis. Tu Domine, etiam dæmones refrænas: & eruis ex omni malo in te sperantes. Pro me porro non desistatis precari, ut apud Dominum invenire merear misericordiam, quando angustiae illæ me obsederint, & mortis suffocatio: & non confundar, quando revelaverit Dominus abscondita tenebrarum, manifestaveritque consilia cordium. Væ confusis, in hora illa. Dominus autem Deus omnipotens, qui scrutatur omne verbum, vestri pariter ac nostri misereatur, secundum multitudinem miserationum suarum: singulorumque nostrorum nomina inscribenda curret in regno suo cœlesti. Quoniam ipsi gloria, in secula seculorum. Amen.

EJUSDEM PARÆNESIS DE
PATIENTIA, ET ANIMÆ
COMPUNCTIONE.

CArissimi. Præbeamus nos tamquam strenuos milites, pro Rege nostro Christo alacriter mortem oppetentes. Quando enim adhuc in seculo eramus, quando in humanis negotiis versabamur, talia non patiebamur, neque tot ærumnas sustinebamus: Nunc autem cum accesserimus ad Dominum, ut ei maxime placeamus; incursionem ejusmodi, tentationes, vexationesque in nos improbi hostis excitantur. Vides autem nos hæc Domini causa perpeti: quum enim nobis inimicus invidet, nosque à vitæ via conetur abducere, in molliem desidiamque nos inducit; ne

Deo

Aτὰ ἀπαντήματα, κακὰ εἴπης, κακὰ ἀκρόσης, καὶ τὸ πρῶτον με σὺ ἐξέβαλας, καὶ ἔδυσάς με ἐν τῇ ταπεινώσει σε, καὶ πάλιν ἔφη πρὸς αὐτὸν ὁ δαίμων· μὴ ἐπάγξαι καλὸς ὁ δαίμων μὴ ἐπάγξαι· ἔμελες γὰρ καὶ σὺ ἐπισκεπτήναι· εἰ μὴ ἄλλ' τὴν ταπεινώσιν σε σκεπάζῃ· αὕτη γὰρ ἐστὶν ἡ καὶ νῦν ἐκδιδύσασά με, καὶ πολεμῶσα. **B**Καὶ εἰ ἄρα καὶ αὐτοὶ οἱ δαίμονες καὶ ἄκοντες ὁμολογῶσι μὴ δύνασθαι πρὸς τὴν ταπεινώσιν. ἀλλὰ δεδιέναι ταύτην καὶ φεύγειν· τί ἡμεῖς καταμελῶμεν τῆς ποιότητος αἰτίας; καὶ γὰρ σημεῖον ἀπαγράφει πνευματικόν· ἢν ὑπερήφανοι δαίμονες φέρειν ἔδυνανται· τῷ κυρίῳ εἰπόντος, **C**μάθετε ἀπ' ἐμοῦ ὅτι πρῶτος εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ διδύσθητε ἀνάπαυσιν τῆς ψυχῆς ὑμῶν· ἡμεῖς εἰπομεν πρὸς αὐτὸν· σὺ χάρις κύριε τῷ παμβασιλεῖ καὶ Θεῷ· ὅτι γέγονας ἡμῖν ὁδὸς σωτηρίας· σὺ κύριε καὶ τὰς δαίμονας χαλινῶς καὶ ἐξάγεις ἀπὸ παντὸς κακῆς τὰς ἐλπίζοντας ἐπὶ σε· περὶ δὲ ἐμοῦ μὴ ἄλλ' λείπητε διχόμενοι· ὅπως ὄρωμι ἔλεος παρὰ κυρίου· ὅταν καταλάβῃ με ἡ συνοχὴ ἐκείνη, καὶ ὁ τῷ θανάτῳ πνιγμὸς· καὶ μὴ ἀρχυνομένην, ὅταν ἀποκαλύπῃ κύριος τὰ κρυπτά τῷ σκοτεινῷ, καὶ φανεροῖ τὰς βελαὶς τῶν καρδιῶν· ἔα τῷ ἀρχυμένῳ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ· ὁ δὲ δεσπότης Θεὸς καὶ παντοκράτωρ, ὁ ἐτάζων πᾶν ῥῆμα, καὶ ὑμᾶς καὶ ἡμᾶς οἰκτιρήσει κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρισμῶν αὐτοῦ· καὶ ἐκάσθῃ ἡμῶν τὸ ὄνομα ἐγγραπὴν ποιήσει ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν ἑρῶν· ὅτι αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων **A**μήν.

E
ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ ΠΕΡΙ
ΥΠΟΜΟΝΗΣ, ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΥ-
ΞΕΟΣ ΨΥΧΗΣ.

Aγαπητοὶ γεννώμεθα ὡς γεννῶσι στρατιῶ-
ται ὑπὲρ τοῦ βασιλέως ἡμῶν ἐτοιμῶς
ἀποδυνήσκοντες. Ὅτε γὰρ ἐν κόσμῳ ὑπῆρχομεν,
ὅτε ἐν βιωτικοῖς ἀνατρεφόμεθα πράγματα,
Fταῦτα ἐκ ἐπάγχομεν, ἔδὲ ποιῶντας θλίψεις
ὑφεισάμεθα. ἀλλὰ νῦν, ὅτε ὡρσθήσομεν τῷ
Κυρίῳ διαρεσῆσαι, θερμῶς ποιῶνται ἐπαναστά-
σεις, καὶ πειρασμοὶ κατὰ ἡμῶν ἐγείρονται, καὶ
θλίψεις ὑπὸ τοῦ πονηροῦ. Οἶσθ' ὅτι ἄλλ' τὸ
Κύριον ταῦτα πάγχομεν; Θθονοῦμεν γὰρ ἡμῖν
τοῦ πονηροῦ, καὶ παρὰ τὸν πονηρὸν ἀπὸ τῆς
ὁδοῦ τῆς ζωῆς εἰς χαλῶσιν, καὶ ὀλιγωρίαν ἀγεί-
ναι

ἵνα μὴ διαρρησάντες σωθῶμεν. Ὅσον πίνω καὶ ἡμῶν ὁ πονηρὸς ἐπεγείρεται· ἡμεῖς εἰάν ὀρεσθῶμεν ἐν ὑπομονῇ καὶ ἀνδρείᾳ γενναῖοι, καὶ παρθύμοι, ἐποίμωσιν ἔχοντες μέχρι θανάτου ὑπομένειν. Ἀλλὰ τὴν εἰς Χριστὸν ἐλπίδα, πᾶσαι αἱ μεθοδεῖαι ἐαυτῶν λύονται· ἔχομεν γὰρ τὸν ὑπερασπιστὴν ἡμῶν, καὶ ὑπέρμαχον Χριστὸν, ὡς ἡμῖν διλιβομένοις καὶ ἐλπίζουσιν ἐπὶ αὐτὸν, ὑπομονὴν δίδωσι, καὶ ὀκναίης καταχύει, ἡμῶν τὰ νικητήρια τῶν πόνων, τὰ ἐστὶ τὴν βασιλείαν τοῦ Κυρίου κομιζομένων· γενώμεθα ὡς ἀκμονες τυπτόμενοι καὶ μὴ ἐνδίδοντες, μηδὲ ἐν τύπῳ χαυνώσεως, ἢ ὀλιγωρίας, ἢ ἀκηδίας. Ἀλλὰ τῶν μαστίγων καὶ περασμάτων ἐν ἑαυτοῖς τι δεχόμενοι, δερόμενοι νικήσωμεν τὸν ἀντίπαλον τοῦ ἁγίου. Καὶ γὰρ ὁ Κύριος ἡμῶν ἕως τὸν ἁγίον διώδδυσεν μαστιζόμενος, ὀνειδιζόμενος, ἐμβιμνόμενος, ἐμπληρόμενος, λιταζόμενος, ἔχατον καὶ ἀτίμω θανάτῳ παρὰ ὑπὸ ἀνόμων τιμωρήμενος, καὶ πάντα ὑπήνεγκε Ἀλλὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, ὑπολιμπάνων ἡμῖν ὑπόγραμμα ζωῆς, ἵνα δι' ἧς ὁδοῦ θλίψεως, καὶ περασμάτων, καὶ θανάτου αὐτὸς διώδδυσεν, τῇ αὐτῇ ὁδοῦ διωδύσωσιν οἱ ἐν ἀληθείᾳ εἰς αὐτὸν πισθύναντες, καὶ συνηληρονόμοι αὐτῷ γενέσθαι βεβηλωμένοι· ἵνα ὡς αὐτὸς Ἀλλὰ πολλὰν παθῶν, ἔχατον δὲ ἀποθανὼν ἐπὶ σταυρῷ ἐνίκησεν, καὶ ἐθανάτωσεν, καὶ κατέδεικε τὴν ἀμαρτίαν Ἀλλὰ τῆς σαρκὸς καθαρίας, καὶ ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀντικειμένας δυνάμεις, καθὼς εἶρηται, πᾶς ἀρχὰς, καὶ πᾶς ἐξουσίας ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἐδειγμάτισεν, διαλυθὼν αὐτὰς ἐν αὐτῷ· ἕτω καὶ ἡμεῖς πᾶσαν αὐτῷ ἐπανάστασιν, καὶ θλίψιν ὑπὸ τοῦ πονηροῦ ἐμποικισμένῳ γενναῖως, καὶ παρθύμως, καὶ ἕως θανάτου ἐλθόντες, εἰάν ὑπομείνωμεν, τότε νικήσωμεν τὸν ἀντίπαλον, Ἀλλὰ τῆς πίστεως, καὶ ὑπομονῆς, καὶ τῆς εἰς τὸν Κύριον ἐλπίδος, καὶ ἕως δόκιμοι ὀρεσθέντες ἐν τῷ θένει τῆς ἀπολυτρώσεως καταξίμεθα, καὶ τῷ ἁγιασμῷ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι πληρῶμεθα, καὶ τῆς ἐκεῖθεν αἰωνίου ζωῆς κληρονόμοι γενόμεθα. Εἰς γὰρ τὸ πνευματικὸν ἁγίον ἢ κατὰ τῶν ἀντικειμένων νίκη Ἀλλὰ παθῶν, καὶ θανάτου γίνε-
ται. Πάχοντες οὖν καὶ θανατούμενοι Ἀλλὰ τὸν Κύριον προθύμως νικήσωμεν πᾶσαν τὴν ἀντικειμένων τὴν δύναμιν, καὶ πᾶσαν θλίψιν, καὶ περασμὸν, μὴ ἐπιπόνως ἡγούμεθα· ἀλλ' ὁκαί-
ρως ὑπομένωμεν πᾶσαν τὴν τοῦ πονηροῦ ἐπα-
νάστασιν, τὸν τῷ Κυρίῳ θάνατον ἐπιθυμῶν πάν-
τοτε

A Deo complacentes, salvemur. Quantum igitur adversum nos malignus exsurgit: tantum nos in patientia inveniamur viriles, magnanimi, strenui & alacres, paratos nos præbentes ad sustinendum usque ad mortem, propter spem in Christum; & cunctæ ejus insidiæ dissolventur. Habemus siquidem defensorem & propugnatorem nostrum Christum, quique nobis oppressis & sperantibus in ipsum patientiam præbet, illosque confundit; nobis interim præmia victoriæ atque laborum, id est, Regnum cælorum, propter Dominum, reportantibus. Præbeamus ergo nos velut incudes percussi, & nequaquam terga vertentes; neque aliquam notam molli-
tæ, vel desipientiæ, desidiæve per flagella atque tentationes in nos admittentes. Cæsi vincamus adversarium, per patientiam: Etenim Dominus noster sic hanc vitam traduxit, flagellatus, contumeliis affectus, consputatus, lapidatus, ac denique ignominiosa quoque morte crucis, ab impiis affectus: omniaque sustinuit propter nostram salutem, nobis exemplum vitæ relinquens, ut qua via tribulationum, tentationum, ac mortis ipse ambulavit, eadem quoque qui in ipsum vere credunt, & cohæredes Regni ejus fieri desiderant, iter suum instituant. Ut quemadmodum ipse per multas passiones, postremo autem in Cruce moriens, vicit crucifixus, & moriens superavit, interemit, condemnavitque peccatum in carne, abigens adversarias potestates, sicut scriptum est: Ex-
Coloss. 2.
spoliatis principatus & potestates in cruce, ostentavit palam, triumphans illos in semetipso: Ita & nos omnem ipsius insultationem, angustiamque ab hoste improbo illatam, viriliter alacriterque etiam ad mortem usque si sustinuerimus; tunc adversarium superabimus, per fidem & patientiam, ac spem firmam in Dominum. Sicque probati inventi, & hinc redemptionem merebimur, sanctique Spiritus sanctificatione implebimur, & hæreditatem deinde vitæ æternæ consequemur. Nam in spiritali certamine, victoria contra adversarium, per passiones & mortem comparatur. Patiendo igitur & moriendo propter Dominum, promptissime superabimus omnem inimicorum potestatem. Neque ergo nobis laboriosum sit, quamcumque tribulationem, ac tentationem perferre: sed desiderium omne in Dominum, & ob oculos mortem ejus statuentes; cum patientia, quæcumque sustinebimus. Et

Et sicut dictum est à Domino : Quotidie tollentes crucem ejus , quæ est mors , sequamur ipsum . Atque ita facile quamcumque afflictionem tolerabimus , sive occultam sive manifestam . Si enim mortem à Domino sustinere expectamus , & coram oculis ponentes , semper desideramus : quanto magis qualescumque afflictiones graves , opportune importuneque cum omni prorsus gaudio sustinebimus ? Propterea graves nobis , molestæ , & intolerabiles res adversæ videntur ; quum mortem Domini continuo ob oculos constitutam non retinemus , ipsumque non semper mens concupiscit . Nam qui Christum possidere desiderat : etiam pro ipso pati , optabile omnino illi est , & expendendum . Itaque Christi amatores in hoc apparent , quando omnem tribulationem ipsis supervenientem , generose alacriterque propter spem in Deum sustinent . Quocirca obsecremus Dominum , ut intellectum nobis concedat , ad cognoscendam divinam ejus voluntatem , prompteque præstandam eam , in omni patientia & longanimitate , cum gaudio & exultatione , quam ipse largiatur nobis , confirmans nos in omni beneplacito suo : ut probati , dignique reperti , æterna perfruamur salute . In Christo Jesu Domino nostro : Cui gloria & potentia , in secula seculorum . Amen .

EJUSDEM DE MORUM PERVERSITATE.

Quemadmodum gladius nervos incidit equo , & equitem dejicit : ita versuta ac perversa mens vigorem animæ succidit , & tristitiam affert , tristitia vero sibi obvios destruit ac premit . Quis enim cupidus ad eundem civitatem triginta stadiis distantem ; & ubi viginti novem confecerit , uno adhuc restante & non confecto , dicet se eò pervenisse ? hic quippe ex propriis exiit , & ad civitatem quò pergebat non pervenit . Nam sicut qui ad undecimam horam venit , plenam mercedem accepit ; velut etiam cæteri qui pondus diei portarunt : ita & qui ad undecimam usque horam operatus est . Circa porro undecimam horam , si inceperit evertere , & quæ plantata sunt evellere : mercedem nullam percipiet . Quum Dominus & Salvator noster Jesus Christus dicat : *Qui autem perseveraverit usque in finem , hic salvus erit .* Et

Matth. 10.

iterum :

A ποτε πρὸς ὀφθαλμοὺς ἔχοντες , καὶ καθὼς εἴρηται ὑπὸ τῷ Κυρίῳ , καθ' ἡμέραν τὸν σταυρὸν ἄγοντες , ὁ ὅστις θάνατος , ἀκολουθῶμεν αὐτῷ ὀπίσω , καὶ ἕως θανάτου ὑπομένωμεν πάντας θλίψεις ἥτοι κρυπλῆς , ἥτοι φανεράς . Εἰ γὰρ θάνατον ὑπὲρ τοῦ Κυρίου ὑπομένειν προσδοκῶμεν , καὶ πρὸς ὀφθαλμοὺς ἔχοντες πάντοτε ἐπιποθεῖμεν , πολλῷ μᾶλλον καὶ θλίψεις βαρείας θανάτου καὶ ἀνάγκης μετὰ χαρᾶς πάντως ὑπομένωμεν ; διὰ τοῦτο γὰρ βαρείας , καὶ φορτικὰς πᾶς θλίψεις ἠγόμεθα ἀνυπομονήτως ἔχοντες , ἐπειδὴ τὸ τοῦ Κυρίου θάνατον πρὸς ὀφθαλμοὺς ἔχομεν ἑδωκός , καὶ ἐν αὐτῷ πάντοτε ἡ διάνοια ἐκ ἐπιποθεῖ . Ὁ γὰρ Χριστὸς ἐπιθυμῶν κληρονομήσαι , καὶ τὸ αὐτῷ πάθος ἀκωλύτως ἐπιθυμητὸν ἠγάπησεν . ὥστε οἱ Χριστοὶ ἀγαπῶντες , ἐν ταύτῃ φαίνονται , ὅτι ἀνὴρ πάντας θλίψεις ἐπερχομένης αὐτοῖς ἡμετέρας καὶ πρὸς ὀφθαλμοὺς ὑπομένωσι διὰ τὴν εἰς τὸν Χριστὸν ἐλπίδα . Παρακαλέσωμεν οὖν τὸν Κύριον δοῦναι ἡμῖν σύωσιν εἰς τὸ γνωρίζειν τὸ αὐτῷ θέλημα , καὶ πρὸς ὀφθαλμοὺς ἐπιτελεῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ καὶ μακροθυμίᾳ μετὰ χαρᾶς , ὡς αὐτὸς ἡμῖν χαρήσεται , δυναμώσας ἡμᾶς εἰς πάντας διαρέσθαι . ἵνα δοκιμοὶ καὶ ἄξιοι διρεθέντες σωτηρίας ἀγωνίᾳ τύχωμεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ , τῷ Κυρίῳ ἡμῶν , ᾧ ἡ δόξα , καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων . Ἀμήν .

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΠΕΡΙ ΚΑΚΟΗΘΕΙΑΣ.

Οὗτον τρόπον ξίφος νευροκοπεῖ ἵππον καὶ τὸν ἐπιβάτην καταβάλλει , ἕτω κακοηθὲς γνώμη κόπῃ τὰς πόδας τῆς ψυχῆς , καὶ τῇ λύπῃ πρὸς ἀδίδωσι . λύπη δὲ ἀφαιρᾷ τὰς ἐμπίπτοντας ἐν αὐτῇ . Τίς δὲ ποτε βελομένοσιν εἰσελθεῖν εἰς πόλιν ἀπέχουσαν σταδία τριάκοντα , ποιήσας δὲ εἰκοσιεννέα , τὸ δὲ ἐν μὴ ποιήσας , ἕως ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξῆλθε , καὶ εἰς τὴν πόλιν ἐκ εἰσῆλθε . Καθάπερ γὰρ ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἐνδεκάτιον ὥραν πλήρη τὸν μισθὸν ἔλαβεν , ὡς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ βασάσαντες τὸ βάρος τῆς ἡμέρας , ἕτω καὶ ὁ ἐργασάμενος μέχρι τῆς ἐνδεκάτης ὥρας , περὶ τὴν ἐνδεκάτιον ὥραν εἰάν ἄρξηται κατατρέφειν , καὶ τὰ περυττωμένα ἐκτίλειν , μισθὸν δὲ λαμβάνει , τῷ Κυρίῳ καὶ σωτῆρι ἡμῶν εἰπόντος . ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος , ἕως σωθήσεται . Καὶ πάλιν . ἑδὲς ἐπιβαλὼν

βαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ ἄροτρον, καὶ στρα-
φείς εἰς τὰ ὀπίσω, ὅθεν ὄσιν εἰς τὴν βασι-
λαίαν ἑβανῶν· ἡ γὰρ γυνὴ τῆς Λὼτ στραφείσα
εἰς τὰ ὀπίσω ἐγένετο στήλη αἰλός. ὁ δὲ καὶ ὁ
Ἀπόστολος τοῖς ὀπίθεν ἐπιλανθανόμενος, τοῖς
ἐμπροσθεν ἐπεκτείνεται. Καὶ σὺ οὖν ἀγαπητὲ
ὑπομεινον· ὁ γὰρ κόσμος ὅλος πῶλεται, καὶ
ἡ ἐπιθυμία· ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ
μένει εἰς τὸν αἰῶνα. ξένοι γὰρ ἐσμεν καὶ πάροι-
χοι ἐν τῷ βίῳ τούτῳ. Ἐὰν δὲ, ὡς καρὸν
ἔχομεν ἐργασώμεθα ἐν αὐτῷ τὰ ἀρετὰ τῷ
Κυρίῳ, τὸν μισθὸν κομισώμεθα. Κτήσασθαι οὖν
τὴν ὑπομονὴν ἀγαπητὲ ἀδελφε· γέγραπται
γὰρ· ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς
ὑμῶν. Ὁ Ἐνώχ ἀγαθὸς ἦν ὁπρὸς θεόν· ὁ
Θεὸς μετὰ τὸ γεννηθῆσαι αὐτὸν τὸν Μαθουσαλά,
καὶ ἡμεῖς ἐν τῷ βραχεῖ τούτῳ καρῶ ὀλιγο-
ῤῥεμεν. Ἀντίστα ἀγαπητὲ τοῖς βλαβεροῖς λο-
γισμοῖς, καὶ εἶπον μετὰ τοῦ λέγοντος· Χειρὶ
σωσεσθῶμεν. Ἰδὲ δὲ ἔτι ἐγὼ, Ἰησοῦς δὲ ἐν
ἐμοὶ Χεῖρός. Τί γὰρ ὀφελήσεται ἄνθρωπος εἰάν
τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ
ζημιώσῃ; Ἐκκλινάτε ἀπὸ ἐμῶν πονηρῶν ὁρμη-
σάντων, καὶ ἐξεργασθήτω πᾶς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ μὲν. Τῷ
Ἐκκλησιαστῇ βοῶντος· ματαιότης ματαιοτήτων τὰ
πάντα ματαιότης. μετὰ πᾶσιν πλῆθον καὶ δόξαν,
ἔτι ματαιοτήτι περισφύρω με τὰς καμάτους,
ἵνα μὴ μετὰ τὴν ἐμὴν ἐξοδὸν ἄλλοι κληρονο-
μήσωσι, καὶ γὰρ ἀποτίσομαι τὴν δίκην· ἀλλὰ
περισφύρω με τὰς καμάτους τῷ ἀγαθῷ καὶ
ελεήμονι Θεῷ τῷ παρέχοντι μετὰ θάνατον
ζωὴν, καὶ ἐτοιμάζοντι τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν ὁ
ὀφθαλμὸς ἔτι ἰδεῖν, καὶ ὅς ἐστι ἡκούσει, καὶ ἐπὶ
καρδίᾳ ἀνθρώπου ἔτι ἀνέβη. Ναὶ ἀγαπητὲ ἀν-
δείξ, καὶ κραταῦσθω ἡ καρδία σου, καὶ ὑπο-
μεινον τὸν Κύριον, καὶ ἔσται ἐν εἰρήνῃ ἡ ἐξοδος
σου. Ἐκεῖ ὅπου τὰς δικαίας χαίροντας ἐπὶ τῇ
σῇ σωτηρίᾳ. Ἐκεῖ ἀνελθόντων ἐν κόλποις
Ἀβραάμ σὺν τῷ Λαζάρῳ, τὴν γὰρ πτωχεῖαν
ἐξελέξω, τὴν θλίψιν ὑπέμεινας, ἐξεδένωσιν
ἐν ἐμίσσησας, ἀλλὰ τὸ δεξοντά σε μετ' ἄφρο-
συίας εἰς τὰς ἀγνῆς σκηναίς, ἐνθα ἀπέδρα
λύπη, ὀδύνη, καὶ στεναγμός. Ἐκεῖ ὅπου τὴν
ζωὴν, καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, τὴν ἐλπίδα
πάσης τῆς κτίσεως, τὸν λυτρωτὴν τῶν ψυ-
χῶν ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν βασιλέα τῆς
δόξης, καὶ χαρήσεται σε ἡ καρδία, καὶ
τὴν χαρὰν σου ἔδεις ἄρρητ' ἀπὸ σου. Ἀὐτὸς
ὁ Κύριος ἡμῶν ἀφύλακτα ἡμῶν ἀμέμπτως,
Tom. II.

A iterum : Nemo mittens manum suam ad
aratum, & respiciens retro, aptus est re-
gno Dei. Nam uxor Lot, quod retro re-
spexerit, in statuam salis versa est. Qua-
re etiam Apostolus, eorum quidem quæ
retro sunt obliviscens; ad ea vero quæ
sunt priora seipsum extendens, ad desti-
natum persequatur. Et tu ergo carissi-
me, sustine, ac persevera. Nam mundus
iste transit, & concupiscentia ejus : qui
B autem facit voluntatem Dei, manet in
æternum. Peregrini enim sumus, & adve-
næ in hoc seculo. Si autem dum tempus
habuerimus, in illo grata & accepta Do-
mino operati fuerimus; mercedem refe-
remus. Patientiam igitur posside, frater
dilecte. Nam scriptum est : In patientia
C vestra possidebitis animas vestras. Enoch
ducentis annis placuit Deo, postquam
ipse genuit Mathusalem : & nos in brevi
hoc vitæ tempore negligentes sumus? Re-
siste, carissime, cogitationibus noxiis; &
dic cum eo, qui ait ac clamat : Christo
confixus sum cruci : vivo autem, jam non
ego, vivit vero in me Christus. Quid
enim proderit homini, si mundum lucre-
tur universum; animæ vero suæ detrimen-
tum patiatur? aut quam dabit homo com-
mutationem pro anima sua? Declinate à
D me maligni, & scrutabor mandata Dei mei.
Ecclesiaste quoque proclamante : Vanitas
vanitatum, & omnia vanitas. Post tantam
opulentiam ac gloriam, non amplius va-
nitati labores meos offeram; ne eas alii
post meum hinc exitum possideant, &
ego interim pœnas pendam : verum opti-
mo & misericordissimo Deo labores meos
offeram, præbenti post mortem vitam
E æternam; & paranti diligentibus ipsum,
quæ oculus non vidit, nec auris audivit,
neque in cor hominis ascenderunt. Etiam
carissime, viriliter age, & confortetur cor
tuum, & sustine Dominum, eritque in pa-
ce exitus tuus. Ibi justos gaudentes vide-
bis ob salutem tuam. Ibi, in sinu Abraham,
cum Lazaro demoraberis : paupertatem
enim & inopiam elegisti, tribulationem
& angustiam sustinuisti, contumelias pas-
F sus es, contemptions non es aversa-
tus. Propterea cum lætitia in æterna
tabernacula suscipient te, ubi exulat lu-
ctus atque tristitia, ac gemitus : Ibi
vitam cernes & lucem veram, ac spem om-
nis creaturæ redemptorem animarum
nostrarum Jesum Christum regem gloriæ;
& gaudebit cor tuum, & gaudium
tuum nemo tollet à te. Ipse porro
Dominus & Deus, irreprehensibiles
nos tueatur atque custodiat. Quoniam
A a a ipsum

Luc. 9.

Luc. 21.

Galat. 2.

Matth. 16.

Psal. 118.

Eccl. 12.

ipsum decet gloria, in secula seculorum. Amen.

EJUSDEM ADHORTATIO,
SIVE CATECHESIS AD
MONACHOS.

Venite dilecti mei: Venite patres fratresque mei, grex Salvatoris electe; operemur bonum donec hæc duret celebritas. Oculos vestros adimplete lacrymis: & confestim oculi cordis vestri aperientur. Verba vitæ loquimini ad invicem: & e vestigio, cordis compunctionem sentietis. Bene sentite de regno ac Paradiso: & mox res terrenas contemnetis. Nullus per socordiam atque negligentiam animo percellatur: neque in pusillanimitatem veniat; neque pavore quis perfundatur, aut sopore obruatur. Sed audacter Deum imploremus, & Salvatori nostro deserviamus. Corda quoque nostra studiose Spiritus sancti ope emundemus. Simul conspiremus in bono, nos inter nos cohortemur, & confirmemus. Ignoscamus nobis mutuo, ex toto corde: siquidem servi sumus Dei, omnis mendacii expertis; qui dixit: Amen amen dico vobis, nisi ex toto corde remiseritis peccata vestra alterutrum: nec pater vester cœlestis remittet vobis peccata vestra. Quin & per Sanctos suos Apostolos designavit nobis, quoties fratri ignoscendum sit. Dicente enim Petro: Domine, quoties peccabit in me frater meus, & dimittam ei? usque septies? Ait illi Dominus: Non dico tibi usque septies: sed usque septuagies septies. At nos subinde ne tertio quidem in die nobis mutuo ignoscimus. Quamobrem vos obsecro carissimi mei, supplexque oro o amici mei: sobrii estote ac vigilate hoc tempore exiguo, & ad undecimam hanc horam contendite. Appropinquavit jam vespera, & retributor mercedis cum gloria adveniet, redditurus unicuique secundum opera sua. Attendite vobis ipsis; ne quis vestrum honeste atque ex virtute vivens, nimium de se præsumat: negligensque immensam ejus remunerationem deperdat. Similis enim est Monachus agro seminato, qui pluvia ac rore rigatus incrementum capit, lætitiæque fructum fructificat: sed quum jam ad ipsum fructum pervenerit, majorem sollicitudinem bono agricolæ ingerit: sollicitus namque pervigilat, timens ne vel repentina grandine, vel a pecoribus campi, sua fata destruantur. Sic & Monachus donec in hoc corpore vitam duxerit, quotidie de immortali vita curret

Matth. 18.

Luc. 17.

A ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΝΟΥΘΕΣΙΑ,
ΗΓΟΥΝ ΚΑΤΗΧΗΣΙΣ
ΠΡΟΣ ΜΟΝΑΧΟΥΣ.

ΔΕΥΤΕ ἀγαπητοὶ μὲν, δεῦτε πατέρες, καὶ ἀδελφοὶ μὲν. ποιμνιον ἐκλεκτὸν τῷ Σωτῆρι. πραγματουώμεθα ἕως τῆς αἰῶνος. πληρώσατε τὰς ὀφθαλμούς ὑμῶν δακρύων, καὶ διδύως τῆς καρδίας ὑμῶν οἱ ὀφθαλμοὶ ἀνοίγονται. Λαλήσατε λόγους ζωῆς, καὶ ὡς χρῆμα κατανοίγεται ὑμῶν ἡ καρδιά. Λάβετε καλῶ ἐννοίαν περὶ τῆς βασιλείας, καὶ τῆς Παραδείσου, καὶ διδύως καταφρονεῖτε τῶν γυνίων πραγμάτων. Μηδεὶς ῥαθυμήσας πλοηθῇ, μηδὲ ὀλιγοψυχήσῃ, μηδὲ φοβηθῇ τις, μηδὲ ὑπνώσειεν, ἀλλ' ἀναγδὼς ἐπικαλεσώμεθα τὸν Θεόν, καὶ δαδύσωμεν τῷ Σωτῆρι ἡμῶν. ὡς δαδὼς ἀγνίσωμεν τὰς καρδίας ἡμῶν. Ἀλλ' τῷ ἀγνίσῃ πινύματος. συγκροτήσωμεν τε ἀλλήλους, καὶ ὡς καλέσωμεν, καὶ ἐπείζωμεν. συγχωρήσωμεν τε ἀλλήλοις ὅλης καρδίας. δῶλον γὰρ ἐσμεν τῷ ἀβυσθῶς Θεῷ τῷ εἰπόντος. ἀμήν, ἀμήν λέγω ὑμῖν, εἰ μὴ ἀφῇτε ὅλης τῆς καρδίας τὰ ὡς πτώματα ὑμῶν, ὅδε ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ ἐράνιος ἀφήσει τὰ ὡς πτώματα ὑμῶν. Καὶ ὡς αὐτῶν ἀγνίσων Ἀποστόλων αὐτὸς ἐσήμανεν ἡμῖν ποσάνις συγχωρήσας χεὶρ τῷ ἀδελφῷ. εἰπόντος γὰρ τῷ Πέτρῳ. Κύριε ποσάνις, εἰ μὴ ἀμαρτεῖ εἰς ἐμέ ὁ ἀδελφός μὲν, συγχωρήσω αὐτῷ; ἐπ' αὐτοῖς; Ἐφ' ὧν αὐτῷ ὁ Κύριος. ὅς λέγω σοι ἐπ' αὐτοῖς, ἀλλ' ἕως ἐβδομηκοντάκις ἐπτά. ἡμεῖς δὲ ἐνίοτε ὅτε τέττον τῆς ἡμέρας συγχωρῶμεν ἀλλήλοις. Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἀγαπητοὶ μὲν, καὶ ὡς ὡς πτώματα ὡ φίλοι μὲν. νήψατε ἐν τῷ βραχεὶ καρῶν τῶν καὶ ἀγωνίσασθε εἰς τὴν ὀκτακτίαν ὡς τῶν τῶν. ἡ ἐσπέρα ἡγγικεν, καὶ ὁ μισθαποδώτης μετὰ δόξης ἐρχεται ἀποδώσων ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. Προσέχετε ἑαυτοῖς. μὴ τις καλορδύσας διαρρήσει, καὶ ἀμελήσας ἀπολέσει τὴν ἀμετρον αὐτοῦ μισθαποδοσίαν. Ἐοικε γὰρ ὁ μοναχὸς τῇ ἐσπαρμένῃ χώρῃ, ἥτις αὐξάνει μετὰ ὑετοῦ, καὶ δρόσου, καὶ καρποφορεῖ καρπὸν ἀφροσύνης. Ὅτι ἂν διὰ φθόρου εἰς αὐτὸν τὸν καρπὸν, εἰς πλείονα μέμνηται ἀγατὸν γεωργόν. μεμνητὴν γὰρ ἀρχυπνεῖ. φοβᾶτε μὴ ἀφνω χάλασα, ἢ ἀγρία ζῶα ἀφαιρήσῃ αὐτὸν. Ὅτι οὗτος ὁ μοναχὸς. ἐν ὅσῳ ἐστὶν ἐν τῷ σώματι

σώματι τέττα ἡμέραν καὶ ἡμέραν μεριμνη-
σάτω, καὶ φροντισάτω ὑπὲρ τῆς ἀθανάτου
ζωῆς, ἵνα μὴ ἀμελήσας διρεθῇ εἰς κενὸν βέ-
χων. Ἡ χαρὰ, ἡ διφροσύνη τῶ γεωργῷ ἐστὶν
ὅτ' αὐτὸς τὸ ἀμνηστὸν αὐτῷ συναΐξῃ καὶ ἐπιτύχῃ τῶν
ἀμοιβῶν. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον χαίρουσι, καὶ
ἀγαλλονται οἱ ἄγγελοι τῷ Θεῷ ὅτι τῷ ἔρανῳ,
ὅτ' αὐτὸς φοβούμενος τὸν Θεὸν τελειώσῃ τὸν δρόμον
αὐτοῦ. πληρώσας ὁ γεωργὸς τὰς ἀποθήκας αὐ-
τοῦ, καὶ γενομένου ἀμέριμνος τρυφᾷ καὶ ἀγάλλε-
ται. καὶ ὁ μοναχὸς ἐπέθῃ εἰς τὴν ἀποθήκην
αὐτοῦ, τὸ ἔστιν εἰς τὸ μνημα, καὶ ἀδείας ὁ
πλῆθος αὐτοῦ ἀνέβη εἰς τὰς ἔρανους. Νήψωμεν
οὖν ἀγαπητοί. νήψωμεν ὅτι τῷ πολέμῳ τῷ
ἀντιδίκῳ ἡμῶν. ὁ μὲν γὰρ πόλεμος αὐτοῦ ἰτα-
μός, αὐτοῦ δὲ ἀδενὴς ὑπάρχει. ὁ δὲ ἡμέτε-
ρος δεσπότης, καὶ ἀγωνοθέτης τοῖς προδύμωις
πολεμῶσι καὶ δύνανται παρέχει, καὶ εἴφανον ἀμά-
ραντον. Καθάπερ γὰρ διώκεται χῆς ὑπὸ
σφοδρῷ ἀνέμῳ, ἔτι καὶ ὁ ἀντίδικος ἡμῶν ἄφ-
βολος διώκεται ἀπὸ φωνῆς τῆς τοῦ Θεοῦ δοξολο-
γίας, καὶ ὠχῶν, καὶ δακρύων. Μηδεὶς οὖν
ράθυμῃσει, μήδε φοβηθῇ, ἀλλ' ὁ ἰχυρὸς τοῦ
ἀδενὸς ἀντιλαμβάνεσθαι. ὁ πρόδύμος τὸν ὀλι-
γόψυχον παροτρυνάτω. ὁ νήφων τὸν βαρύνεον
ὑπὲρ διεγείρατω. ὁ κατεσπαλμένος τὸν ἀκατά-
στατον ἰσθετισάτω. ὁ ἐγκρατὴς τῷ ἀτάκτῳ
ὑπὲρτιμάτω. ἔτι γὰρ ἀλλήλους συγκροτοῦντες,
καὶ ὁμοθυμαδὸν, νικῶντες τὸν ἀντίπαλον ἡμῶν
καταχίωμεν, καὶ τὸν Θεὸν ἡμῶν δοξάσωμεν.
Οἷτε ἅγιοι ἄγγελοι ἐφ' ἡμᾶς διφρανθήσονται,
καὶ οἱ ὀρώντες ἡμᾶς καὶ οἱ ἀκόντες τὰ πρὸς
ἡμῶν οἰκοδομηθήσονται. Παράδεισος πλήρης
καρπῶν διφροσύνης, καὶ ποικίλων ἀνδρῶν πλή-
θη μοναχῶν ἐπὶ τὸ αὐτῷ κεκοσμημένων εἰς
τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ. Πηγὴ καλὴ, καὶ πλή-
ρης ὑδάτων τῶν τῶν φυτῶν ἄρδουσα, πλήθη μο-
ναχῶν. ἄρδοντες ἑαυτῶν τὴν ψαλμοδίαν ὅτι
τοῖς δάκρυοις. Πόλις τετειχισμένη, ὀχυρωμένη,
πλήθος μοναχῶν ἐπὶ τὸ αὐτῷ ἀλλήλους συγκρο-
τοῦντες εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ. Διάδημα
πολύτιμον, πεπλεγμένον ὅτι λίθοις τιμίοις καὶ
μαργαρίταις ὠραίοις, πλήθος μοναχῶν πρὸς
πάν ἔργον ἀγαθόν, καὶ καλόν. Σκάφος πλή-
ρες πλῆθος βασιλικῶν, τῶν τῶν μοναχῶν ἐπὶ τὸ
αὐτῷ πεπληρωμένων τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ.
Ἐλάα ὠραία, καὶ ὠκαρπος, τῶν τῶν μοναχῶν
ὅτι τὸ αὐτῷ πρὸς κεκοσμημένων, καὶ ἐσπινυμέ-
νων εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ. Εἰκὼν βασι-
λική

A ret sollicitusque sit, necesse est: ne per
segnitiem in vanum cucurrisse reperia-
tur. Gloriatur exultatque agricola, quan-
do suam messem jam congregarit, & com-
pensationem laborum receperit: eundem
in modum gaudebunt exultabuntque An-
geli Dei in coelis, quando quis timens
Deum, consummaverit cursum suum. Agri-
cola, horreis suis repletis, & in securi-
tate jam positus, genio indulget, & glo-
riatur: Monachus quoque in suo consti-
tutus horreo, hoc est, in monumento;
confestimque divitiis ejus in coelum perla-
tis, exultat. Sobrii igitur sumus & vigile-
mus carissimi; vigilemus, inquam, quam-
diu in praelio adversus hostem constituti
erimus. Illius quidem pugna semper est
præsto: sed ipse debilis est atque infirmus.
Noster vero Dominus fortis præliator,
his qui alacriter certaverint, virtutem
largitur, & coronam immarcescibilem.
Sicut enim a vehementi vento pulvis im-
pellitur, & submovetur: ita etiam adver-
sarius noster diabolus impugnatur fuga-
turque, quando nostris vocibus divinas
laudes personamus, ac preces lacrymas-
que Deo exhibemus. Quocirca nemo hic
sit segnis, metuve frangatur: sed qui for-
tem se sentit, infirmiore suscipiat. Qui
alacritate valet, pusillanimum consoletur.
Qui vigil est, somno gravatum excitet. Qui
per se modestus est, immodestum admo-
neat. Qui continens est, inordinatum in-
crepet. Hoc namque modo simul conspi-
rantes, pariterque victoriam de adver-
sario nostro reportantes; eum confundimus,
& Deum nostrum gloriosa celebratione
colimus. Sancti quoque super nos gaude-
bunt Angeli: & qui nos vident, audiunt-
que de nobis, ædificabuntur. Paradisus re-
fertus fructibus lætitiæ, & floribus diversi
generis, est multitudo Monachorum, in
idipsum in charitate Dei exornata atque
ordinata. Fons pulcher, & aquis scatens,
quibus multitudo irrigatur plantarum, est
multitudo Monachorum, suam psalmodiam
irrigantium. Civitas muris circumdata at-
que munita, est multitudo Monachorum,
in idipsum invicem conspirantes charitate
Christi. Diadema pretiosum ex pretiosis la-
pillis, speciosisque margaritis contextum, est
Monachorum multitudo, in idipsum ad omne
opus bonum pulchrumque adornata. Na-
vis plena regalibus divitiis, est Monachorum
multitudo, in idipsum dilectione referta. Oli-
va splendida atque fructifera, est multitudo
Monachorum in idipsum circumornata, &
confirmata in dilectione Christi. Imago re-
galis, admirabilem adspæctum quorumcum-
que

que selectissimorum colorum ac florum continens, est multitudo Monachorum, in idipsum varietate virtutum decorata. Castra sanctorum Angelorum, multitudo est Monachorum in idipsum bene ordinata, mentem suam ad Deum semper elevatam habentium. Sicut mel & favus in ore: ita responsio fratris ad proximum suum, cum dilectione & humilitate. Quemadmodum aqua frigida, æstu nimio est sitienti: ita consolationis verbum est fratri in tribulatione ipsius. Quemadmodum qui cadenti manum dat, erigit illum; ita & animam segnem atq; pusillanimum excitat verbum vitæ & consolationis. Quemadmodum semen bonum atque electum in terra bona & optima: ita bonæ cogitationes, in mente Monachi. Quemadmodum lucida lampas in obscuro loco relucens: ita Monachus sobrietati mentis & cordis vacans, tempore suæ psalmodiæ. Quemadmodum connexio bona ac fortis in ædificio: ita longanimitas in corde Monachi. Quemadmodum onus intolerabile, viro debili atque infirmo: ita & Monachi somnus, tempore suæ psalmodiæ. Quemadmodum vincula & catenæ, aquilæ: ita & Monacho, sollicitudines mundi. Quemadmodum spinæ, & tribuli inter sata optima: ita malæ & sordidæ cogitationes, in anima Monachi. Quemadmodum cancer, dum curatur, & putrescit, & numquam curationem absolutam admittit: ita injuriarum memoria, in anima Monachi. Quemadmodum à verme corrumpitur lignum: ita & ab inimicitia labefactatur animus Monachi. Quemadmodum à tineâ corrumpitur vestimentum: ita à detractatione mens Monachi. Quemadmodum lignum altum ac speciosum, sed infructuosum: ita superbus & insolens Monachus. Quemadmodum fructus pulcher quidem & delectabilis exterius, putridus autem interius: ita Monachus invidus ac æmulus. Quemadmodum quis lapidem jactans in limpidissimum fontem, conturbat eum: ita iracundi Monachi responsio commovet mentem proximi sui. Quemadmodum quis coram Rege astans, & cum eo colloquens; à conservo autem suo vocatus, Rege relicto, cum illo sermones miscet: ita Monachus, qui in sua psalmodia cum Deo colloquitur, intentione interim mentis suæ aliò reflexa. Intelligamus igitur ac consideremus dilectissimi, coram quo constituti simus. Quemadmodum enim Angeli Dei, cum timore & tremore colaudantes Dñm, coram eo adsistunt: ita & nos puro corde, & cum reverentia atq; timore coram Deo consistere oportet: ut in die iudicii misericordiam consequamur. Per Dñm nostrum Jesum Christum: cui gloria, in secula seculorum. Amen.

EJUS-

Α λικὴ ἔχουσα θαυμαστὴν ἰσορίαν παντοίων χρωμάτων ἐκλεκτῶν, καὶ ἀνθρῶν, πολλῆς μοναχῶν κεκοσμημένων ἐν ταῖς ποικίλαις ἀρεταῖς. Παρεμβολὴ ἀγγέλων ἀγίων, πολλῆς μοναχῶν ὅτι τὸ αὐτὸ περικεκοσμημένων, ἔχοντες ὡς τὸ Θεὸν ἀγαπᾶντος τὴν ἐννοίαν αὐτῶν. Ὡς μέλι καὶ κηρὸν ἐν τῷ στόματι, ἕως ἀπόκεισιν μοναχῶν τῷ πλησίον αὐτῶν μὲν ἀγάπης καὶ ταπεινοφροσύνης· ὥστε ὕδωρ διψῶντι ἐν κῶματι, ἕως λόγος ὁ θακλήσεως ἀδελφῶ ἐν θλίψει αὐτῶν. ὥστε ἂν δῶ τις χεῖρα πεπωκόη ἐγείρει αὐτὸν, ἕως ἐγείρει λόγος ζωῆς καὶ παρακλήσεως ῥάθυμον ψυχῇ, καὶ ὀλίγωρον. ὥστε σπόρος ἀγαθός, καὶ ἐκλεκτός ἐν γῇ ἀσάθῃ καὶ φιλοκάλῳ, ἕως ἀγαθοὶ λογισμοὶ ἐν ψυχῇ μοναχῶν. ὥς λαμπρὰ φάσμα ἐν τόπῳ σκοτεινῷ λαμπρῶσα, ἕτω μοναχὸς νήφων τῷ νοῦ καὶ τῇ καρδίᾳ ἐν καρπῷ τῆς ψαλμωδίας αὐτῶν. Ὡς δέσις καλὴ καὶ ἰσχυρὰ ἐν οἰκοδομῇ, ἕτω μακροθυμία μοναχῶν. ὥστε γόμος ἀλατὸς ἀνδρὶ ἀσθενεῖ, ἕως ὕπνος μοναχῶ ἐν καρπῷ ψαλμωδίας αὐτῶν. ὥς δεσμοὶ, καὶ ἀλυσὶς αἰετῶν, ἕως ἢ τῶ κόσμῳ μέμνηται τῷ μοναχῷ. ὥς ἀκανθαί, καὶ τρίβοι ἐν σπύρῳ καλῷ, ἕτω λογισμοὶ πονηροὶ καὶ ἀχρεοὶ ἐν ψυχῇ μοναχῶν. ὥς γάγγρηνα * ἰωμένη, καὶ σαθρωμένη, καὶ μὴ λαμβάνουσα τέλος ἰάσεως, ἕτω μνησικακία ἐν ψυχῇ μοναχῶν. ὥστε σκώληξ ἀφαιρεῖ ξύλον, ἕως ἔχθρα ἀφαιρεῖ ψυχῇ μοναχῶν. ὥστε σὴς ἀφαιρεῖ ἱμάτιον, ἕτω καταλαλιά ψυχῇ μοναχῶν. ὥστε ξύλον ὑψηλόν, καὶ ὠρεῖον, ἀκαρπον δέ, ἕτω μοναχὸς ὑπερήφανος, καὶ ἀλαζών. ὥστε καρπὸς περπνός, καὶ ὠρεῖος, ἔσθω δὲ σεσηπώς, ἕως μοναχὸς βάσκανος, καὶ φθονερός. ὥστε ἂν τις ἀκοντίσῃ λίθον εἰς πηγὴν καθάραν παράσῃ αὐτῷ, ἕως ἀπόκεισιν μοναχῶ μετ' ὀργῆς τὴν ἀννοίαν παράσῃ τῷ πλησίον. ὥστε βασιλεῖ τις παρεστώς, καὶ ὁμιλῶν αὐτῷ, καλέσαντος δὲ αὐτὸν σιωδέσθω; καταλείψας τὸν βασιλέα, τῷ συνδούλῳ ὁμιλεῖ, ἕως ἐν ψαλμωδίᾳ ὁμιλῶν, καὶ μετewεζόμενος. * Σιωπῶμεν πίνω ἀγαπητοὶ τίνι ὁ θακλήκοι. ὥστε ἀγγελοὶ τῷ Θεῷ μετὰ φόβου, καὶ τρόμου ὁ θακλήκοις ὑμνοῦντες, ἕτω καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν μετὰ ἀγνῆς καρδίας, καὶ φόβου παύσασθαι τῷ Θεῷ, ἵνα τύχωμεν ἐλέους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως διὰ τὸ Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ᾧ ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας. Ἀμήν.

* ἀλμυρὴ
ἰωμένη

ΤΟΥ

Συνώμεν ἔν, ἀγαπητοί, τίνι παρίστασθαι, ὥσπερ γὰρ οἱ ἄγγελοι μετὰ φόβου, καὶ φόβου παρίσανται, ἔτι καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀγαπητοί μὲ μετὰ ἀγνῆς καρδίας, καὶ φόβου παρίστασθαι εἰς τὴν ψαλμοῦ ἐν καρδίᾳ τῆς πνευματικῆς ἡμῶν. μὴ τῷ μὲν σώματι παρίστασθαι, τὴν δὲ διάνοιαν εἰς τὰ γήινα πράγματα φανταζόμεντες ἀπαχολήσωμεν. ὥσπερ δὲ σκάφος πνευματοῦ ὑπὸ τῶν τῆς θαλάσσης κυμάτων, ἔτι διάνοια μοναχῶ πνευματοῦ εἰς γήινα πράγματα. Ἐπισυνάξωμεν οὖν τὰς λογισμὰς ἡμῶν, ἀδελφοί, ἀπὸ τῶν γήινων πραγμάτων. Καύχημα μοναχῶ, καὶ ἔπαυσις τῆς ἡμῶν, ἵνα καὶ καύχημα ᾖ μετὰ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Ὑπομείνωμεν τὰς πειρασμὰς ὅτι ἀντικείμεναι, ἵνα δοξασθῶμεν. καύχημα γὰρ μοναχῶ μακροθυμία μὲ ἀγάπης. καύχημα μοναχῶ ἀκτινοσύνη ἀπὸ πάντων τῶν τῆς βίης πραγμάτων. καύχημα μοναχῶ καὶ ἔπαυσις ἐνώπιον ἀγγέλων, καὶ ἀνθρώπων, ταπεινοφροσύνη, καὶ ἀπλότης καρδίας. Καύχημα μοναχῶ, ὅταν τὸ Θεὸν ἀγαπᾷ ὅλην τῆς καρδίας, καὶ τὸ πνεῦμα ὡς ἑαυτὸν. Καύχημα μοναχῶ πραότης, ὅτι ἡσυχία. Καύχημα μοναχῶ ὅταν συμπάσῃ τῷ πλησίον, ὡς ἑαυτῷ. Καύχημα μοναχῶ ἐγκράτεια βρωμάτων μετὰ γλώσσης. Καύχημα μοναχῶ, ὅταν οἱ λόγοι τῶν συμφωνῶσι τοῖς ἔργοις. Καύχημα μοναχῶ, ὅταν ἐνκαρτερῇ τῷ πνεύματι αὐτοῦ, καὶ ὁ περιέρχεται ὡς κηκίσει, ὡς φρύγανον ὑπὸ ἀνέμου.

Οἶμοι ἀγαπητοί μὲ, ὅτι ἐγενόμην ὥσπερ μηχανὴν χαλκῆν πληρῆν, ὅτι ἐκκενῶμένη, καὶ μηδὲν ἐκ τῆς ἀνέμου κρατῶσα. ἔτι καὶ γὰρ διηρησάμενος τὰς ἀρετὰς ὅτι ποιμνὶς τῆς Χειρὸς, ἀπὸ πάντων ἀπέχω. Δόξα, καὶ πνευματικαῖς τῇ αὐτῇ μεγαλοσύνῃ.

Αγαπητοί μὲ, εἴαν τις ἡμῶν πνευματικῶν εἰς τὰς ῥυπαρὰς, καὶ ἀχρεὺς λογισμὰς, μὴ ἀμελήσας ἀποκαθάρσει, μήτε ἑαυτὸν ἐκδύσει εἰς ἀπὸγνωσιν, ἀλλ' ἐκχεάτω τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ μὴ γενάξας κλαυδάτω, καὶ εἰπάτω.

Ἐξεγέρθη Κύριε, ὅτι πνευματικῶν μὲ, ὁ Θεός μὲ, καὶ Κύριός μὲ εἰς τὴν δίκην μὲ. Κεῖνον μοι Κύριε καὶ τὴν δικαιοσύνην μὲ. ἔργον τῆς χειρὸς σου εἰμι ἐγώ. ἵνα τί με ὑπερέβδεις, ἵνα τί τὸ πνεῦμα σου ἀποτρέφεις, καὶ ἐπιλανθάνεις τῆς ταπεινώσεώς μὲ; ὅτι κατεδίωξεν

Intelligamus igitur, carissimi, coram quo adstemus. Sicut enim Angeli cum metu atque tremore adstant: ita & nos debemus, dilectissimi mei, cum puro corde ac tremore ad Psalmodiam tempore orationis nostrae adstare; ne corpore dumtaxat adstemus, mente autem in negotiis terrenis abstracti occupemur. Quemadmodum enim scapha, quae fluctibus maris circumfertur; ita & mens Monachi, quae seculi curis distrahitur. Quare colligamus cogitationes nostras, fratres, à terrenis negotiis. Gloria & laus Monacho haec est, ut gloriam apud Deum nostrum obtineamus. Sustineamus adversarii tentationes, ut glorificemur. Gloria quippe est Monacho, patientia cum dilectione. Gloria Monacho, paupertas, & abstinencia ab omnibus hujusce vitae negotiis. Gloria Monacho, & laus coram Angelis & hominibus, humilitas, & simplicitas cordis. Gloria Monacho, quum diligit Deum ex toto corde, & proximum sicut seipsum. Gloria Monacho, mansuetudo & silentium. Gloria Monacho, quum ita proximo compatitur, sicut sibi ipsi. Gloria Monacho temperantia ab escis & a lingua. Gloria Monacho, quando verba ejus operibus consonant. Gloria Monacho, dum se in loco suo continet, neque huc illucque, instar stipulae a vento raptatae, vagatur.

Hei mihi, dilectissimi mei, quia factus sum sicut machina fabri ferrarii; quae repletur & evacuatur, nihilque ex vento retinet: sic ego virtutes gregis Christi enarrans, ab his omnibus recedo. Gloria & adoratio ipsius magnificentiae.

Dilectissimi mei, si quis nostrum sordidis ac turpibus cogitationibus praecupatus fuerit, ne desidia atque segnitie obtorpescat, neque seipsum in desperationem tradat: sed cor suum coram Deo effundat, & ingemiscens cum lacrymis dicat.

Exurge Domine, & intende iudicio meo, Deus meus, & Dominus meus, in causam meam. Judica me, Domine, secundum justitiam meam. Opus manuum tuarum sum ego: cur despexisti me? cur faciem tuam avertis, & oblivisceris humilitatis meae? Quia persequutus est inimi-

πρόφασιν ἔχει, ὡς δεσποδὺς ἐν τῷ κόσμῳ, ἡμεῖς δὲ τί ἐρεῖμεν, ὅτι ἐν τινι ἐδέτημεν τῇ ἁμαρτίᾳ; Φοβῶμαι καὶ βέβω, μὴ οἱ ἐπαγνόντες ἡμᾶς ὀνταῦθα, καὶ ἡμᾶς μυκτηρίσωσι, καὶ οἱ μακαρίζοντες ὧδε, καὶ ἡμᾶς ὀνειδίσωσι. Μὴ ἔν ἀγαπητοῖς μὲν γλυκανθῇ ἡμῶν ὁ λάρυξ, ἡγοῦν ἡ ῥαθυμία, καὶ ἡ ἔκ κόσμου μέμνη, ἵνα μὴ πικρανθῇ ἡμῖν τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, καὶ ὁ ἀκοίμητος σκώληξ. Κλαύσωμεν ὀλίγον, ἵνα ῥυθώμεν ἀπὸ τῆς αἰώνιας πυρός· νήψωμεν μικρὸν ἀγαπητοί. Οὐ πιεῖτε τῷ λόγῳ τοῦ Σωτῆρος, ὅτι ἀφνιδίως ὡς ἀστραπὴ λάμψει, ἔτις ἔσται ἡ παρουσία αὐτοῦ; Οὐ σωίετε, ὅτι φήμη ἔ γίνεται ἰδοὺ ὧδε, ἡ καὶ; Οὐ φοβεῖσθε, ὅτι ἕκαστος ἡμῶν καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ ἀπολαμβάνει καὶ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ ὅτι καταγνώσωμεν ἑαυτοὺς μὲν ταῦτα μηδὲν ὠφελοῦντες, καὶ ἕκαστος κλαύσας ἔρει. Οἶμοι ἀλλὰ τί ἡμέλησα; οἶμοι τῷ ἀδελφῷ, ἀλλὰ τί κατεφρόνησα; Καὶ ταῦτα δὲ καὶ πλείονα τέτων ἔρει ἐν τῇ θλίψει αὐτοῦ μηδὲν ὠφελῶν. Πιεῖσατε ὅτι ἡ σωτέλεια τῆς αἰώνιας τέτης ἤρκεν. Ἐὰν δὲ μὴ ἴδῃτε τοῖς οἰκείοις ὀφθαλμοῖς, τάχα ἔ πιεῖτε; Ὁρᾶτε μὴ πληρωθῇ ἐφ' ἡμᾶς ὁ λόγος τοῦ προφήτου λέγοντος, καὶ τοῖς ὀπιθυμοῦσι τὴν ἡμέραν Κυρίου. Σπασθώμεν τοὶ νῦν ἵνα μὴ ὀρεθώμεν, ὡς ὁ δούλος κακός, ὃν ἐλθὼν ὁ Κύριος αὐτοῦ ὀρεν αὐτὸν βυθῶντα ἐς ἀμελοῦντα. Διὸ δέομα ὑμῶν· νήψωμεν, ἵνα μὴ ἔτις ὀρεθώμεν· ἀναδῶς ὃ μαλὸν δοξάσωμεν τὸν Θεόν, καὶ ὡς καλέσωμεν αὐτὸν, ἵνα ἡμᾶς ῥύσῃ ἀπὸ τῆς σκότης, καὶ καταξιώσῃ εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ.

Ἰκετάω Σωτῆρ τῶν κόσμων· ἐπιβλέψον ἐπ' ἐμὲ, καὶ ἐλέησόν με, ὅτι ῥῦσάς με ἐκ πλήθους τῶν ἀνομιῶν μου· ἡδέτησα γὰρ πάντα τὰ ἀγαθὰ, ἀ ἐποίησας μετ' ἐμὲ καὶ νεότητός μου. Ἐμὲ γὰρ τὸν ἰδιώτην, καὶ ἀσύνετον ἐποίησας σκεῦος μεσὸν, πλήρες σοφίας καὶ γνώσεως, καὶ ἐπληθύνθη ἐπ' ἐμὲ ἡ χάρις σου, καὶ ἐνέπλησε τὴν καρδίαν μου, καὶ τὴν δίψαν μου ἀνέψυξε, καὶ ἐρώτισε τὴν ἐσκοτισμένην μου ἀγνοίαν, καὶ ἐπισυνῆξεν ἀπὸ πλάτης τῆς ἀφλογισμῶς μου, ἐπλήρωσέ τε τῆς κόπης μου. Καὶ νῦν ὡς θαλάττη, καὶ ὡς ὀπίπτη, καὶ δέομα ὁμολογῶ τὴν ἐμὴν ἀδένειαν. ἀλλὰ τὴν πολλὴν σου φιλανθρωπίαν, ἄνεις τὰ κύματα τῆς χαριότης σου, καὶ τήρησόν μοι αὐτὴν εἰς τὸν θησαυρόν σου καὶ ἵνα πάλιν δώσεις μοι ταύτην ἐν τῇ ἡμέρᾳ κακῇ· μὴ ποίνω ὀργισθῆς μοι φιλάνθρωπε· μὴ ὑπομένων γὰρ τῆς βρύσεως

A aliquem fortasse prætextum invenire poterit, utpote variis sæculi curis implicatus. Nos vero quid dicemus, quum in aliquo constricti sumus peccato? Vereor sane ac contremisco, ne forte hi qui nos hic laudant, illic nos irrideant, & qui nos modo beatos prædicant, tunc nos improperent. Ne igitur, carissimi, dulcescat nobis guttur, idest, negligentia, & mundi sollicitudo; ne nobis amarescat æternus ignis, & vermis nunquam dormiens. Ploremus paululum, ut ab æterno igne liberemur. Resipiscamus paululum, carissimi. An non creditis Salvatoris sermoni, quod repente, sicut fulgur, erit adventus ejus? An non intelligitis, quod fama non dicetur, ecce hic, aut illic? An non timetis, ne unusquisque nostrum secundum opera sua recipiat in illa hora, nosque ipsos culpemus post hæc, atque reprehendamus, nihil proficientes, & unusquisque plorans dicat: Væ mihi, cur negligens fui? heu mihi misero, quare contemsi? Et hæc equidem, hisque plura dicet in sua tribulatione, nihil proficiens. Credite, quia consummatio præsentis sæculi jam appropinquavit. Quod si oculis id propriis non perspicitis, an non & creditis? Videte ne forte impleatur in nobis prophetæ sermo, qui dicit: *Væ his qui desiderant diem Domini*. Attendamus igitur, ne inveniamur sicut servus ille, quem adveniens Dominus ejus invenit deliciis vacantem, & negligentem. Propterea rogo vos: attendamus, ne ita inveniamur: sed potius importune collaudemus Deum, precemurque ipsum, ut nos a tenebris liberet, suoque regno dignos efficiat.

E Rogo te, Salvator mundi, respice in me, & miserere mei, & eripe me a multitudine iniquitatum mearum. Sprevi enim omnia bona, quæ fecisti mecum à juventute mea. Me etenim rudem atque imprudentem, fecisti vas plenum, repletum scientia ac sapientia, & cognitione: & multiplicata est super me gratia tua, & meum satiavit cor, fitimque meam refrigeravit; mentem meam tenebris plenam illuminavit, & cogitationes meas ab errore revocavit, omnesque labores meos implevit. Et nunc obsecro, adoro, & rogo, infirmitatem meam confitens. Propter magnam benignitatem, remitte undas gratiæ tuæ, illamque mihi adserva in thesauro tuo, ut iterum illam in die illa largiaris. Ne igitur irascaris mihi, benignissime: quia enim inundationis illius fluctus ferre non susti-

Amos. 5.

neo, ideo temere & audacter rogo, quoniam præter modum super me multiplicata est. Lingua etenim mea infirmata est, quum nequeat exprimendo assequi. Deficit autem & mens mea, quum fluctuum ipsius multitudinem ferre non valeat. Figura & splendor benedicti Patris, aliquid jam mihi ex ejus inundatione remitte: nam instar ignis, renes meos & cor meum adurit. Illic autem eam mihi iterum dona, & in regno tuo me salvum fac, & ne memineris iniquitatum mearum. Quoniam autem petere audeo, da mihi quæ peto, & fac mansionem in me una cum benedicto Patre tuo, & concede mihi Domine quod rogo: quoniam tu solus es vitæ meæ largitor. A cunctis notis meis iniquitates meas operi, & suscipe lacrymas meas, & appropinquet tibi oculus meus. Recordare earum lacrymarum, quas coram sanctis martyribus tuis effudi, ut in tremenda illa hora misericordiam consequar, & sub alis gratiæ tuæ protegar. Si enim volueris secundum iniquitates meas mecum facere, hei mihi, quid mihi misero accidet, hominum amator optime. Legio illa sine lacrymis rogavit te, ut in gregem porcorum abiret, idque ei tu permisisti: ego vero, cum fletu & ejulatu obsecro benignitatem tuam, ut liberares me ab iniquitatibus meis, tuumque mihi regnum tribuas. In me igitur peccatore ostende tuam ineffabilem benignitatem, meque Latronis illius fac consortem, qui per unum verbum promissis perfectis paradisi hæres factus est. Illuc me introducas propter bonitatem tuam. Abscondar in medio arborum illius paradisi, & videbo Adam in illo loco, ubi se abscondit, cum gloria & lætitia; ubi dictum est ei: Adam, ubi es? & laudem tibi atque adorationem offeram, quoniam preces meas exaudisti, & iniquitates meas despexisti. Ponam Domine lacrymas meas in conspectu tuo, sicut & in promissione tua, ut convertatur inimicus meus retrorsum, & cadens conturbetur, quum in eo me viderit loco, quem mihi paraverunt miserationes tuæ. Existimaverat autem inimicus meus, in eo me loco se visurum, quem ipse propter meas iniquitates mihi paraverat. Si viderit me in loco vitæ, conturbatus in tenebras diffugiet, quum neque voluntas ejus facta sit, neque turpis ejus cogitatio impleta. Ita sane, optime, ita, benignissime, ita solus sine peccato, ita

A βρύσεως αὐτῶν τὰ κύματα, ἄλλ' τὸ πῶς ἀνακα-
λῶ πρηγνόμενος, ἐπειδὴ ὑπὲρ μέτρον ἐπ' ἐμὴν
ἐπληθύνθη. ἢ γὰρ γλώσσα μὲ ἠσθένει μὴ
φθάνουσα ἐκφράσαι. ἐξέστη δὲ καὶ ἡ ἀφύνοιά
μὲ μὴ φέρουσα τὸ πλήθος τῶν κυμάτων αὐτῆς.
Χαρακτήρ, καὶ ἀπαύγασμα τῶν ἀλογημένων
Πατρὸς, ἄντες μοι ὄνταῦτα ἐκ τῶν κυμάτων
αὐτῆς. ὥσπερ γὰρ πῦρ φλέγει τὰς νεφρὰς, καὶ
B τὴν καρδίαν μὲ. Ἐκεῖ ὅς μοι αὐτῶν πά-
λιν, καὶ σῶσόν με ἐν τῇ βασιλείᾳ σε, καὶ μὴ
μνησθῆς τῶν ἀνομιῶν μὲ, καὶ ἐπειδὴ πολὺ
ἀγτέωσαι, ὁὗς μοι τὰ ἀγτήματα μὲ, καὶ ποί-
ησον μόνῳ παρ' ἐμοὶ μὲν ὅτι ἀλογημένους Πα-
τρός σε; καὶ δώρησά μοι Κύριε τὴν δέησίν μὲ,
ὅτι σὺ εἶ μόνος δοτὴρ τῆς ζωῆς μὲ. Ἐπικά-
λυψόν μοι τὰς ἀνομίας μὲ ἀπὸ πάντων τῶν
C γνωστῶν μὲ, καὶ δέξαι τὰ δάκρυά μὲ, καὶ
ἐπιστάτω πρὸς σε ὁ ὀφθαλμὸς μὲ. Μνησθῆναι
ὧν ἐδάκρυσα δακρύων ἐνώπιον τῶν ἀγίων σε
μαρτύρων, ἵνα οἰκτερηθῶ ἐν τῇ φρικτῇ ὥρᾳ
ἐκείνῃ, καὶ σκεπαθῶ ὑπὸ τῶν πτερυγῶν τῆς
χάριτός σε. εἰ γὰρ θελήσης μετ' ἐμὲ ποιῆσαι
κτ' τὰς ἀνομίας μὲ, οἵ μοι τί μοι ἐγένετο τῶ
ἀδελφῷ φιλάνθρωπε ἀγαθέ. Οἱ λεγόντες ἡτή-
D σατο ἀνθ' δακρύων ἀπὸ σε τὴν ἀγγέλιον τῶν
χοιρῶν, καὶ ἔδωκας αὐτῶν, ἐγὼ δὲ μὲν κλαυθ-
μῶν, ὅτι οὐδὲ μὲ ἱκετεύω τὴν σὴν φιλάνθρωπίαν.
Ρῦσά με ἀπὸ τῶν ἀνομιῶν μὲ, ὅτι δώρησά μοι
τὴν βασιλείαν τὴν σὴν. Εἰς ἐμὲ νῦν τ' ἀμαρ-
τωλὸν δέξιν τὴν ἀφάπιν σε ἀσπλαγχνίαν, ὅτι
ποίησόν με συμμέτοχον τῶν ληστῶν ἐκείνων, ὅτις
E ἄλλ' λόγος ἐνός κληρονόμος ἐγένετο τῶν τοῖς τε-
λείοις ἐπιηλεμένων. Ἐκεῖ με εἰσάγαγε ἄλλ'
τὴν σὴν ἀγαθότητα. κρυβήσομαι ἀναμυσσόν
τῶν δένδρων αὐτῶν, ὅτι ἴδω τ' Ἀδὰμ ἐν τόπῳ,
ὅν κρυβὼν μὲν δόξης, ὅτι ἀφροσύνης. ἔνθα τέ
ἐρρήθη αὐτῷ. Ἀδὰμ πῶς εἶ; ὅτι πρὸς κύνῃσιν, καὶ
δόξαν σοι προσενέγκω, ὅτι εἰσήκουσας τῶν ἀ-
χῶν μὲ, ὅτι τὰς ἀνομίας μὲ ὑπερέδεις. Θήσω
Δέσποτα δάκρυα ἐνώπιόν σε ὥς ὅτι ἐν τῇ ἐπαγ-
F γελίᾳ σε, ἵνα ἀπογραφῇ ὁ ἐχθρὸς μὲ εἰς τὰ
ὀπίσω, ὅτι πληθεῖς παραχθῇ, ὅταν ἴδῃ με ἐν
τῷ τόπῳ, ὃν ἡτοίμασάν μοι οἱ οἰκτερμοὶ σε.
Προδοκήσας ὅτι ὁ ἐχθρὸς μὲ ὄραν με ἐν τόπῳ,
ὃν ἄλλ' τὰς ἀμαρτίας μὲ ἡτοίμασέ μοι, εἰ
ἴδῃ με ἐν τόπῳ τῆς ζωῆς. ὅτι παραχθεὶς σκο-
νισθήσεται, ὅτι τὸ θέλημα αὐτῶν ἐκ ἐγένετο, ὅτι
ἢ ἐνδύμνησις αὐτῶν ἢ μιανὰ ἐτελέσθη. Ναὶ ἀγα-
θε, ναὶ φιλάνθρωπε, ναὶ ὁ μόνος ἀμάρτυρος,
ναὶ

καὶ ὁ ἄχραντος, καὶ ἀμίαντος, ἔγχεον ἐπὶ ἐμέ
τὴν ἄχραντὸν σε φιλανθρωπίαν, καὶ δός μοι,
ἵνα καὶ γὼ, καὶ πάντες οἱ ἀγαπήσαντές σε κλη-
ρονόμοι γενώμεθα τῆς βασιλείας σε, καὶ ἰδόν-
τες τὴν δόξαν σε προσκυνησώμεθα τὴν ἀγα-
θότητά σε, καὶ ἐρῶμεν ὁμοθυμαδὸν οἱ καταξιο-
θέντες ἰδεῖν τὸ ἀπόρρητόν σε κάλλος. Δόξα τῷ
ποιήσαντι ἡμᾶς πατρί, δόξα τῷ ὑπὲρ τῶν σῶσαν-
τι ἡμᾶς, δόξα τῷ ἀγίῳ πνεύματι τῷ ἀνακα-
νίσαντι ἡμᾶς, εἰς τὰς ἀτελεύτητας αἰῶνας τῶν
αἰώνων. Ἀμήν.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Π Αγάλλοις φιλοχρίτων ἀκρατῶν πρὸς
τὸν ἅγιον Εφραίμ. Ὁ θεὸς καλεῖται δι-
δάσκαλε μαθεῖν καὶ τὰ τέττων ἀκόλυσθα ὧν ὁ θεὸς
σε ἠκέσασθαι.

Τότε φιλόχριστοι πᾶσα ἡ ἀνθρωπότης ἱσα-
μένη μέσον τῆς βασιλείας, καὶ τῆς κείσεως,
μέσον ζωῆς, καὶ θανάτου, μέσον χαρᾶς, καὶ
ἀνάγκης, καὶ πάντες τὴν φοβερὰν τῆς ἐπερω-
τήσεως ὥραν ἐκδεχόμενοι ὅτι εἰς δύνατά
τινι βοηθήσῃ, καὶ πάντες φόβῳ κατὰ νόον
βλέπεσι τὰς ἐμπεσθεὶς τῷ βήματι παρεια-
μένους, καὶ ἐπερωτωμένους. καὶ μάλιστα τὰς ἐν
ἀμελείᾳ ζήσαντας, καὶ ταῦτα θεωρῶντες πάλιν
κατὰ νόον. ἐνθυμῶνται πᾶσας τὰς πράξεις
αὐτῶν. εἴπα καὶ θεωρεῖ ἕκαστα τὰ ἴδια ἔργα ἐμ-
πεσθεὶς αὐτῶν, καὶ ἅντε ἀγαθὰ, καὶ ἅντε φαῦλα.
καὶ οἱ μὲν καλὰ ἔργα ἔχοντες, μετὰ χαρᾶς
προσεπίττει τῷ βήματι ὡς μέλλοντες ἀπολαμ-
βάνειν τὸν στέφανον. εἰ δέ τις χαλεπαῖς ἔχων
ἀμαρτίας ἀμετανόητος ἐξέλθῃ τῷ βίῳ, τότε
θεωρῶν αὐτὰς ἐμπεσθεὶς αὐτῶν παρειαμένους καὶ
κατακρινέας, καὶ ἐλεγχεύσας ὀδυνώμενος λέγει.
ὦ πῶς εἴη ἡγωνισάμενος ὁ ἀθλῖος, ἀλλὰ τὸ κακὸν μὲν
ἀπώλεσα πάσῃ καὶ παζόμενος, πῶς εἰ μετενόησα,
ἀλλὰ τί εἴη ἡλέησα, ἀλλὰ τί ἐφθόνησα τῷ ἀδελφῷ
μὲν, ἐμίσησα, ἐλοιδορήσα, καὶ εἰ διημάχη. καὶ καὶ
ἐπραξα ὡς ἄφρων. ἤκου δὲ καὶ τὰς κολάσεις. ἤκου
δὲ περὶ ταύτης τῆς φοβερᾶς ἡμέρας. ἀλλὰ τί εἰ
μετενόησα πρὸς τὸν ἄλλον τὰς ἀμαρτίας τῷ
κόσμῳ; ἀλλὰ παζόμενος ἐτέλεσά μὲν τὰ ἐπι-
τὰς νηδύνων καὶ προσκυνομένους θεωρῶν ἐχλιδά-
ζον, οἵτινες φαῖδροι παρῆσαντα τῷ κατὰ τὴν ἀπα-
τῶντες

A ita immaculate, & impollute, effunde su-
per me immaculatam benignitatem tuam,
& largire mihi, ut & ego, & omnes qui
te diligunt, regni tui hæredes simus, &
videntes gloriam tuam, adoremus boni-
tatem tuam, dicamusque simul qui tuam
insatiabilem pulchritudinem videre me-
ruimus: Gloria Patri qui fecit nos: glo-
ria Filio, qui salvavit nos: gloria Spiri-
tui Sancto, qui renovavit nos, in infinita
seculorum secula. Amen.

EJUSDEM INTERROGATIONES
ET RESPONSIONES.

INTERROGATIO.

C Interrogarunt Christo dilecti audito-
res sanctum Ephraim: Discere cupi-
mus magister & quæ consequentur ad ea
quæ a te audivimus.

Tunc, Christo dilecti, omnis homo
constitutus in medio regni, & judicii,
inter vitam & mortem, inter gaudium &
necessitatem, & cuncti terribilem inter-
rogationis horam expectantes, tunc,
D quum nemo alteri opem ferre poterit,
cunctique præ timore humi obtutum de-
figentes, coram tribunali se constitutos
adspiciunt interrogari, districtæque exa-
minari, præsertim autem eos qui suam
negligenter vitam transegerunt. Dumque
hæc intuentur, rursus vultu demisso, se-
cum ipsi suas omnes reputant actiones.
Deinde & quisque ante conspectum suum
propria contuetur opera, sive bona sive
mala. Et qui bonis operibus conspicui fue-
E rint, cum gaudio appropinquabunt tribu-
nali: ut qui sunt coronam recepturi. Quod
si quis atrocibus peccatis obnoxius, im-
pœnitens ex hac vita excesserit, tunc ea
ante se videns repræsentari, seque ab iis
condemnari atque convinci, dolore affli-
ctus, dicet: O quomodo non decertavi
miser; sed universum tempus meum deper-
F didi, illudens atque illusus. Quomodo pœ-
nitentiam non egi? Quamobrem odio fra-
trem meum habui, invidusque ei fui, ac
convitiis illum incessi, & non sum reconci-
liatus? Certe certe ut insipiens feci, & vero
audiebam de hoc die formidando. Quomodo
inquam pœnitentiam non egi apud illum,
qui tollit peccata mundi: Verum ludibrio ha-
bitus, annos meos complevi; jejuniis sese ma-
cerantes, & orationibus intentos adspiciens,
subsannabam; qui quidem nunc illustres co-
ram

ram Iudice adstant, præmia repetentes. Sed quid agam? nam tempus poenitentiae præterit. Dumque secum ista cogitant, vocem interim audiunt Iudicis dicentis: Ostendite mihi opera vestra, & accipite mercedem. Et in illa hora commovebuntur universi Christianorum ordines, Pontifices, & Sacerdotes, & Levitæ: singuli resurgent in proprio ordine, sicut scriptum est. Concutientur tunc timore Reges, Principes ac Duces, potentes, & sapientes, & pauperes, servi, & liberi: quia instat hora, ut uniuscujusque opera legantur coram angelis, & hominibus, aperianturque consilia cordium, ut referat quisque in corpore, quæ gessit, sive bona, sive mala.

Rom. 2.

Dic nobis, magister, & quæ postea audituri, vel passuri sunt isti?

Hei mihi, fratres mei Christo dilecti, volo vobis & quæ consequutura sunt enarrare: sed timore percussus impediatur, & vox mea deficit, lacrymæque mihi excidunt, quoniam tremenda est hæc narratio.

Dic, per Dominum rogamus, propter nostram utilitatem.

Tunc, Christo dilecti, discutitur sigillum Christianismi, quod unusquisque accepit in sancta Ecclesia, confessionis, fidei, & baptismi pacta & conventiones: requireturque ab unoquoque fides incontaminata, nullique hæreseos notæ obnoxia. Et signaculum integrum, ac tunica impolluta, quemadmodum & in septuagesimo quinto scriptum reperitur psalmo: Quoniam omnes in circuitu ejus, afferent munera. Et iterum: Afferte Domino gloriam & honorem.

Psalm. 75.

Psalm. 28.

Omnes ne interrogabuntur, parvi pariter ac magni?

Sap. 6.

Luc. 12.

Matth. 7.

Etiam, omnes qui nomen dederint Ecclesiae, unusquisque secundum propriam virtutem: potentes enim potenter inquirerentur, sicut scriptum est: quoniam cui multum datum est, multum exigetur ab eo. Et, qua quisque mensura mensus fuerit, eadem ipsi remetietur illic. Verumtamen sive magni, sive parvi, cuncti æqualiter professi sumus, & singuli pariter signaculum illud pretiosum accepimus, universique similiter diabolo recunciamus, insufflando ei. Et unusquisque nostrum simili modo, conjunctus est Christo, adorando ipsum. Siquidem cognovistis vim sacræ piscinæ, & abrenunciationis inimici.

Obsecramus te, Magister, ut & abrenunciationis vim nos doceas?

Abre-

τῶντες τὰς μισθούς· ἄρα τί ποιήσω ὅτε κατὰ τῆς μετανοίας παρῆλθεν· ταῦτα δὲ αὐτῶν ἐνθυμημένων, καὶ ὀδυρομένων ἀκούουσι τῆς φωνῆς ἡ δικαστῆς, λέγοντος, δεῖξατε τὰ ἔργα καὶ λάβετε μισθόν· ὃν δὲ τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ σαλευθήσονται πάντα τὰ τάγματα τῶν χριστιανῶν, ἀρχιερεῖς, καὶ ἱερεῖς, καὶ λευίται· ἑκάστος ἐγείρεται ὃν τῷ ἰδίῳ τάγματι καθὼς γέγραπται· σαλευθήσονται φόβῳ βασιλεῖς, καὶ ἄρχοντες, καὶ δυνασταί, καὶ σοφοί, καὶ πένητες, δούλοι καὶ ἐλεύθεροι· ὅτι ἐπέστη ἡ ὥρα, ἵνα ἑκάστος τὸ ἔργον ἐπὶ ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων φανερωθῇ, καὶ ἀποκαλυφθῶσιν αἱ βελαὶ τῶν καρδιῶν, ἵνα κομίσσεται ἑκάστος τὰ ἄλλα τοῦ σώματος ὡς αὐτὸς ἐπραξεν ἥτε καλόν, ἥτε φῶλον.

B

C

Εἰπέ ἡμῖν καὶ τὰ μετὰ ταῦτα διδάσκαλε ἅ μέλλουσιν ἀκθεῖν, ἢ μανθάνειν.

Οἱμοὶ ἀδελφοί μου φιλόχριστοι, θέλω εἰπεῖν τὰ μετὰ ταῦτα, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου συνεχόμενος ἀνακόπτομαι, καὶ ἡ φωνή μου ἐκλείπει καὶ τὰ δάκρυά μου βέχουσι, διότι φρικτὸν τὸ δεινόν.

Εἰπέ, ἄλλὰ τὸν κύριον ὡς ἀκαλῶμεν ὡς ἡμετέραν ὠφέλειαν.

D

Τότε φιλόχριστοι ἐρδυνᾶται ἐνὶ ἑκάστῳ ἡ σφραγὶς τοῦ χριστιανισμοῦ, ὡς ἔλαβεν ἑκάστος ὃν τῇ ἀγίᾳ Ἐκκλησίᾳ τῆς ὁμολογίας τῆς πίστεως, καὶ τοῦ βαπτίσματος τὰς συνθήκας, καὶ ἀπαγείνεται ἑκάστος τὴν πίσιν ἀμίαντον, καὶ ἀνεπίμικτον πάσης ἀρέσεως· καὶ τὴν σφραγίδα ἀθραιον, καὶ τὸν χιτῶνα ἀμόλυντον, καὶ τὸ γεγραμμένον τῷ ἐδοκιμοσῶ πέμπτῳ ψαλμῷ, ὅτι πάντες οἱ κύκλω αὐτοῦ οἴσουσι δῶρα τῷ φοβερῷ βασιλεῖ· καὶ πάλιν ἄλλαχῇ προστάσσονται, ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ δόξαν καὶ τιμὴν.

E

Πάντες ἐρωτῶνται μικροὶ καὶ μεγάλοι;

Ναὶ πάντες πολιτογραφηθέντες ὃν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἑκάστος κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν· δυνατοὶ γὰρ δυνατῶς ἐτασθήσονται, καθὼς γέγραπται, ὅτι ὃ ἐδόθη πολὺ, πολὺ ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ, καὶ ὃ μέγα μεβεῖ ἑκάστος, ἀντιμεβιθήσεται αὐτῷ ἐκείθεν· πλήν καὶ μέγας καὶ μικρὸς ἐφ' ὅσης πάντες τὴν πίσιν ὁμολογήσαντες καὶ τὴν τιμίαν σφραγίδα ἐλάβομεν, καὶ πάντες τῷ ἀγαθῷ ἀπεπαζόμεθα προσκυνήσαντες αὐτῷ· εἰ ἄρα ἐνοήσατε τὴν δύναμιν τοῦ μυστηρίου τῆς κολυμβήθρας, καὶ τῆς ἀποταγῆς τοῦ ἀλφειῶ.

F

Παρακαλῶμεν μαθεῖν τὴν δύναμιν τῆς ἀποταγῆς.

H' ἀπο-

Η ἀποταγή, ὡς ἕκαστος ἐπὶ τῆς ἀγίας βαπτίσματος ποιούμεθα, μικρὰ μὲν φαίνεται λεγομένη, νοημένη δὲ καὶ πάνυ ἐστὶ μεγάλη, ὡς ὁ ἰσχυρὸς φυλάττει βισμακείως ἐστίν. Ἀλλὰ γὰρ ὀλίγων ῥημάτων πᾶν κακὸν ὀνομαζόμενον ὁ μισεῖ ὁ Θεός, ἀποτασόμεθα, ἢ ἐν, ἢ δύο, ἢ δέκα, ἀλλὰ πᾶν κακὸν ὁ μισεῖ ὁ Θεός, οἰόντι λέγω. ἀποτάσσομαι φησὶ τῷ σατανᾷ καὶ πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ. ποίοις ἔργοις; ἀκέσον, πορνείαν, μοιχείαν, ἀκαθαρσίαν, ψευδοκλοπὴν, φθόνον, φαρμακείαν, μαντείαν, ἐπασιδίαν, θυμὸν, ὀργὴν, βλασφημίαν, ἔχθραν, ἔριν, ζῆλον. ἀποτάσσομαι μέθην, ἀργολογίαν, ὑπερηφανίαν, βλακείαν. ἀποτάσσομαι γελοιασμοῖς, κηθαισμοῖς, ἄσματοι δαμονικοῖς, ἥγην βλασφημίας, ἐπιφωνήσεις, παρδοφθορίας, ὀρνεοσκοπίας, ἐπερωτήσεις πνιδυμάτων, πετάλων γραφῆς. ἀποτάσσομαι πλεονεξίας; μισαδελφίας, ἀρπαγῆς. ἀποτάσσομαι τῇ χολάζειν κύβοις, ἥγην τῇ ταυλίζειν καδῶς καὶ οἱ ἄγιοι. ἀπόστολοι τῆς ποιήσαντας τῷ ἀκοινωνίτης εἶναι προστάτουντες εἰς τῆς κανόνας αὐτῶν, εἰς λαϊκοὺς εἰς, εἰ δὲ κληρικοὺς εἰς ἵνα καθαίρωνται. ἀποτάσσομαι ἰδωλοθύτης, καὶ αἵματος καὶ θνητῆς καὶ θνησιμάτου. Καὶ τί πολλὰ λέγω; ἔστι γὰρ ἐστὶ κατὰ τὸ νῦν πάντα ἐξεπεῖν, ἀλλὰ ὡς ἀδράμωμεν πᾶσι πολλὰ, καὶ ἀπλῶς εἰπωμεν. ἀποτάσσομεθα πᾶσι τοῖς ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ, καὶ ἄστροις γινόμενοις, καὶ ἐν πηγῇς, καὶ ἐν δένδροις, καὶ ἐν βίοδοις, ἐν βάμμοις καὶ ποτιρίοις καὶ ἑτέροις πολλοῖς ἀτόποις ἔργοις, ἀπερὶ ἀχρόν ὅτι καὶ λέγειν. Τούτοις πᾶσι καὶ τοῖς ὁμοίοις τῶν ἀποτασόμεθα ἐν τῇ τῇ ἀγίᾳ βαπτίσματος ἀποταγῇ, ἀπερὶ πάντες γινώσκοντες, ὅτι ἔργα καὶ διδασκαλία εἰς τῇ ἀβόλῃ. Ταῦτα πάντα ἐν σκότει ὄντες τὸ πρὶν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῇ διαβόλου ἐμάθομεν. πρὶν φθάσει εἰς ἡμᾶς τὸ φῶς, ὅτε εἴμεν πεπραμένοι ὑπὸ τῆς ἀμαρτίας. ὅτε δὲ ἡβελήθη ὁ φιλάνθρωπος καὶ ἐλεήμων Θεός, λυτρώσασθαι ἡμᾶς ἐκ τῆς πιαύτης πλάνης ἐπισκέψατο ἡμᾶς ἀναπολή ἐξ ὕψους, καὶ ἐπέφανεν ἡ χάρις τῇ Θεῷ ἡ σωτήριος, καὶ ἔδωκεν ἑαυτὸν ἀντάλλαγμα ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ ἐξηγόρασεν ἡμᾶς τῆς πλάνης τῶν εἰδώλων, καὶ νυδόκησεν ἀναγεννῆσαι ἡμᾶς δι' ὕδατος καὶ πνιδυματος. Ταῦτα ἐν πάντα ἀπηνυσάμεθα, καὶ ἀπεξεδυσάμεθα τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ. ἐνεδυσάμεθα δὲ τὸν νέον Ἀδὰμ. Ταῦτα νῦν ὁ ποιεῖν πᾶσι

Α Abrenunciatio, quam in sancto baptismo facimus, nominata quidem apparet parva; ceterum intellecta, admodum magna: quam qui servare valuerit, beatissimus erit. Paucis namque verbis cuncta quæ nominantur mala, quæque odit Deus, valere jubemus, & abrenunciamus: cujusmodi sunt, non unum dumtaxat, non duo, nec decem; sed quodcunque appellatur malum. Puta: Abrenuncio Satanæ, & cunctis operibus ejus. **Β** Quibus inquam operibus? Audi: Fornicationi, adulterio, immunditiæ, mendacio, furto, invidiæ, veneficio, divinationi, incantationibus, excandescentiæ, iræ, blasphemiæ, inimicitæ, contentioni, æmulationi. Abrenuncio, inquam, ebrietati, ociosiloquio, superbiæ, lasciviæ, atque acediæ. Abrenuncio risibus, cithararum lusibus, canticis diabolicis, tragicis scilicet, inclamationibus, puerorum corruptionibus, augurationibus, spirituum immundorum interrogationibus, laminarum inscriptionibus. Abrenuncio avaritiæ, odio in fratrem, rapinis. Abrenuncio alearum otio, & tabularum lusui, sicut etiam sancti Apostoli hisce operam dantes atque vacantes, excommunicatos esse ordinarunt in suis canonibus, si laici fuerint: at si clerici, ut deponantur. Abrenuncio idolothyti, suffocatis, & sanguini, & morticiniis. Abrenuncio esui sanguinis jumentorum ac pecorum occisorum, siue in intestina ingredientis, siue quomodocunque aliter. Et quorum pluribus ago? non enim modo suppetit tempus enarrandi omnia. Verum percurramus multa, & simul semelque dicamus: Abrenunciamus cunctis, quæ sunt in Sole, & Luna, & astris, & in fontibus, & in arboribus, & fassamentis siue tincturis, atque amuletis, & calicibus, aliisque pluribus absurdissimis operibus: quæ & dicere foret turpe, atque audire. Quibus omnibus, & horum similibus abrenunciat Christianus quicunque, in abrenunciatione sancti Baptismatis: quæ cuncti novimus opera atque doctrinas esse diabolorum. Atque hæc cuncta, dum in tenebris essemus sub potestate diaboli, didicimus, priusquam lux affulgeret nobis, essemusque adhuc sub peccato venundati. Quando autem benignissimo, misericordissimoque Dño placuit, nos ex hujusmodi liberare errore, visitavit nos oriens ex alto: apparuitque gratia Dei Salvatoris, & dedit semetipsū pro nobis commutationem, redemitque nos ab errore idolorum, proprio sanguine. Et dignatus est regenerare nos, per aquam & spiritū: Hæc omnia abnegavimus, & veterem hominē una cum actionibus suis exuimus, novū verò Adam induimus. Præfata igitur hæc opera

Matth. 12.
Luc. 19.

mala, qui post gratiam in sacro baptismo acceptam, fecerit, gratia excidit, Christusque tali in peccatis permanenti, nihil proderit. Audistis, o Christi amatores, quantæ malorum multitudini abrenunciavimus paucis verbis. Atqui hæc ipsa abrenunciatio, & pulchra confessio, exigetur a quocunque Christiano, in illa die. Scriptum est enim: Quoniam ex verbis tuis justificaberis, & ex verbis tuis condemnaberis. Iterumque Dominus ait: De ore tuo te judico, serve nequam. Perspicuum est igitur fratres, quia verba nostra vel judicatura sint nos, vel justificatura, in hora illa.

At quo pacto interrogantur?

Interrogabuntur Pastores, Episcopi scilicet, & Principes, de proprio statu, & de grege ipsorum: requirenturque ab unoquoque oves rationales, quas a summo Pastore Christo pascendas susceperint. Quod si ex negligentia ipsius Episcopi, vel Principis, ovem deperdi contigerit, de manu ipsorum requiretur sanguis ejus. Similiter quoque Presbyteri, rationem reddent pro Ecclesiæ sibi creditæ populo. Præterea Diaconi, & cuncti fideles pro animabus quæ in illorum sunt familiis, pro uxore, & filiis, pro servis, & ancillis, daturi sunt rationem: an in disciplina & correptione Domini eos enutrierint, sicut admonet Apostolus. Tunc quoque interrogabuntur Reges, & Principes, & divites, & pauperes, & parvi, & magni de operibus quæ gesserint. Scriptum siquidem est: Quia omnes nos manifestari oportet ante tribunal Christi, ut referat unusquisque propria corporis, prout gessit, sive bonum, sive malum. Scriptumque habemus alibi: Quoniam non est, qui de manibus meis possit eruere.

2. Cor. 5.
Rom. 14.

Deuter. 32.

Rogamus te, ut nobis aperias & ea, quæ postea futura sunt.

Loquar in dolore, & dicam in suspiriis; quia quæ post futura sunt, audire non poteritis, quare supersedeamus, Christo dilecti.

Numquid formidolosiora sunt ea supradictis, quæ abs te audivimus?

Et formidabiliora, & tristiora, & miserabiliora, multisque lacrymis ac singultibus digna, quæ in medium si protulero, tremore corripientur cuncti illi audientes.

Expone nobis illa, o amice si fieri potest; ut iis auditis majorem agere poenitentiam studeamus.

Dicam cum lacrymis: non enim possibile est absq; lacrymis illa effari, quandoquidem

A **α**πορημένα πονηρά ἔργα μετὰ τὴν χάριν τῆς χάριτος ἐξέπεσεν, καὶ ὁ Χεῖρὸς αὐτὸν ἐδὲν ὠφέλησαι ἐπιμένοντα τῇ ἀμαρτίᾳ. ἠκῶσατε φιλόχειροι πόσον πλήθος κακῶν ἀπετάξαθε δι' ὀλίγων ῥημάτων. ταύτην ἐν τῇ ἀποταγῇ ἐ τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἀπαγέταται ἐν τῇ ὥρᾳ, καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἕκαστος ἑαυτοῦ. γέγραπται γὰρ ὅτι ἐκ τῶν λόγων σε δικαιώσῃ. ἔτι πάλιν ὁ κύριος λέγει. ἐκ τῆς σωματικῆς σε κρινῶ σε πονηρὸν δὲ ἢ δόλο. φανερόν ἐστιν ὅτι οἱ λόγοι ἡμῶν, ἢ κατακρίνουν, ἢ δικαιῶσιν ἡμᾶς ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.

Ποίῳ δὲ τρόπῳ ἐρωτῶνται;

B **Ε**περωτῶνται ποιμένες, ἡγὼν Ἐπίσκοποι, καὶ περὶ τῆς ἰδίας πολιτείας καὶ ὑπὲρ τῆς ποιμένης αὐτῶν, καὶ ἀπαγέταται ἕκαστος τὰ λογικὰ ὡρθάτα, ἀπερ παρέλαβε ὡς τὸ Ἀρχιποιμένος Χεῖρ; εἰ ἐξ ἀμελείας τῆς Ἐπισκοπῆς ἀπολείψῃ πρόβατον, τὸ αἷμα αὐτῆς ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῆς ἀπαγέταται. ὁμοίως δὲ καὶ πρεσβύτεροι δώσωσι λόγον ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας αὐτῶν. αἷμα δὲ καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς, ἔτι πᾶς δὲ πιστὸς ὑπὲρ τῆς οἴκῃς αὐτῆς ὑπὲρ τῆς γυναίκος καὶ τέκνων, καὶ παιδίων, καὶ παιδίσκων δώσει λόγον, εἰ ἐξέβλεψεν αὐτὸς ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ κυρίου, καὶ ὡς ὡς ἀγγέλει ὁ Ἀπόστολος. Τότε ἐπερωτῶνται βασιλεῖς, καὶ ἄρχοντες, πλεῖστοι καὶ πένητες, ἔτι μικροὶ ἔτι μεγάλοι περὶ ὧν ἐπραξάν ἔργων. γέγραπται γὰρ ὅτι πάντες παρασησόμεθα τῷ βήματι τῆς Χεῖρ, ἵνα κομίσωται ἕκαστος τὰ ὡς τῆς σωματικῆς πρὸς αὐτὸν ἐπραξεν ἥτε ἀγαθόν, ἥτε πονηρόν. ἔτι ἄλλα γέγραπται. ὅτι ἐκ ἐστὶν ὃς ἐξελεῖται ἐκ τῶν χειρῶν μᾶ.

Λεόμεθα σε ἵνα ἡμῖν εἴπῃς τὰ ὑστερα τῶν γινόμενα.

Λαλήσω ἐν ὀδύνῃ τῆς καρδίας μου ὅτι ἐ δύνασθε ἀκῶσαι τὰ τέτων ὑστερον γινόμενα, ἀλλὰ παυσόμεθα φιλόχειροι.

F **Μ**ὴ φοβερώτερα τῶν προερρημένων εἰσὶν ὧν ὡς σε ἠκῶσαμεν;

Καὶ φοβερώτερα, καὶ σκυθρωπάτερα καὶ ἐλαινότερα, καὶ πολλῶν δακρύων, καὶ στεναγμῶν ἄξια, ἀπερ ἂν εἰς μέσον ὡς ὡς. ῥόμος λείψεται τῆς ἀκρόντας αὐτά.

Διηγήσῃ ἡμῖν ταῦτα φίλε, εἰ δυνατόν, ἵνα ἀκῶσιν αὐτά, πλεον σπουδάζωμεν μετανοῆσαι.

Εἴπω μετὰ δακρύων. ἔτι γὰρ ἐστὶν χωρὶς δακρύων ἐκείνα διηγήσασθαι. διότι ἔχοντα εἰσιν,

εἶσιν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐντολὴν ἔχομεν παρὰ τῆς
 Α' ποσόλης ταῦτα πιστοῖς ἀνθρώποις παρατί-
 θεσθαι· ὑμεῖς δὲ πιστοὶ ἐστέ, ταῦτα παρατί-
 θεμι ὑμῖν. καὶ ὑμεῖς δ' ἐτέρας διδάξατε· εἰ γὰρ
 καὶ τὴν καρδίαν μὴ ἀλλῶ ἐπὶ τῇ διηγήσει ταύ-
 τη, ἀλλὰ συμπαθήσατέ μοι, ἀδελφοί μου ἀ-
 λογημένοι· τότε γὰρ φιλόχριστοι μετὰ τὸ εὐεθῆ-
 ναί, καὶ πάντων τὰ ἔργα δημοσιευθῆναι ἐπὶ
 ἀφ' ἑλῶν, καὶ ἀνθρώπων, καὶ πάντες οἱ ἔχθροί
 τεθῶσιν ὑπὸ τῆς πόδας αὐτῆς, καὶ καταβῇ
 πᾶσα ἐξουσία καὶ δύναμις, καὶ καμφθῇ τῷ Θεῷ
 πᾶν γόνυ, καθὼς γέγραπται, τότε ἀφοείσει αὐ-
 τῆς ἀπ' ἀλλήλων, ὥστε ὁ ποιμὴν τὰ πρό-
 βατα ἀπὸ τῶν εἰσῶν· εἰ γὰρ ἔχοντες τὰ κα-
 λὰ ἔργα, καὶ τῆς καλῆς καρπὸς χωρίζονται
 ἀπὸ πάντων ἀκαρπῶν, καὶ ἀμαρτωλῶν, οἱ καὶ ἐκλάμ-
 ψουσιν ὡς ὁ ἥλιος, ὅτε εἰσιν οἱ τὰς ἐντολὰς τῆς
 κυρίας φυλάξαντες οἱ ἐλεήμονες, οἱ φιλόπληχοι,
 καὶ φιλόρφανοι, οἱ ξενοδοκῆντες, οἱ τῆς γυμνότη-
 τος περιβάλλοντες, οἱ τῆς ἐν φυλακῇ ἐπισκεπή-
 μοι, οἱ πάντων καταπονέμενων ἀντιλήπτορες, οἱ
 πάντων κηρῶν προσάτα, οἱ πάντων κατακειμένων ἐπισ-
 κέπται, οἱ πενήθσαντες νῦν, καθὼς εἶπεν ὁ κύ-
 ριος, οἱ πτωχούσαντες νῦν ἀπὸ τὸν ἐν ἔρανοῖς
 ἀποκείμενον πλεῖστον, οἱ τὰ πλεονήματα πάντων
 ἀδελφῶν ἀφιέντες, οἱ τὴν σφραγίδα τῆς πίστεως
 φυλάξαντες ἄδραντες, ὅτι ἀμολύνον ἀπὸ πάσης
 ἀνείσεως, τέτρεσθ' ὅτι ἐκ δεξιῶν· τὰ δὲ εἰσῶν
 ἔξ ὁμωνύμων· ὅτε εἰσιν οἱ ἀκαρποὶ οἱ τὸν ποι-
 μένα τὸν καλὸν παροξύναντες, οἱ μὴ προσέχον-
 τες ταῖς φωναῖς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, οἱ σοβαροὶ,
 οἱ ἀπέδουτοι οἱ τὸν καρπὸν τῆς μετάνοιας,
 ὥστε εἰσῶν παύοντες, καὶ σκιρτῶντες, ὅτι βυ-
 φῶντες, οἱ τινες ἐδαπάνησαν ἐν κρηπάλῃ, καὶ
 μέθη, καὶ ἀσπλαγχνία τὸν πάντα χρόνον τῆς
 ζωῆς αὐτῶν· ὥστε ἐκείνος ὁ πλεῖστος ὁ μηδέ-
 ποτε ἐλεήσας τὸν πτωχὸν Λάζαρον· ἀπὸ τῆς
 καὶ τῆς ἔξ ὁμωνύμων παρασάσεως κατεκείθησαν
 ὡς ἀνελεήμονες καὶ ἀσπλαγχνοὶ, καὶ μὴ ἔχοντες
 μετάνοιας καρπὸς· ὅτε γὰρ ἔλαμον ἐν ταῖς λαμ-
 παδαῖς αὐτῶν· οἱ δὲ τὸ ἔλαμον ἐκ πάντων πενήτων
 ἀγοράσαντες καὶ πλήσαντες τὰ ἀφ' ἑαυτῶν
 ἐκ δεξιῶν παρίσαντα ἐνδοξοὶ καὶ ἱλαροὶ φαρδύς
 κατέχοντες τὰς λαμπάδας, καὶ ἀκούουσι τῆς
 μακαρίας ἐκείνης, καὶ ἀσπλάγχνος φωνῆς· ὅτε
 οἱ ἀλογημένοι τῆς πατρὸς μὴ κληρονομήσατε
 τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβο-
 λῆς κόσμου· οἱ δὲ ἔξ ὁμωνύμων τῆς ὀδυνηρᾶς
 ἐκείνης καὶ σκυθρωπῆς ἀκούουσιν ἀποφάσεως·
 πορδύ-

A doquidem hæc sunt extrema. Quoniam
 autem mandatum ab Apostolo accepimus,
 hæc fidelibus hominibus proponendi, &
 quia vos fideles estis, ista vobis com-
 mendare visum est, vos autem & alios
 docete. Et si enim dolore cordis præpe-
 dior, dum ejusmodi narrationem aggre-
 dior, at compatimini mihi, fratres mei
 benedicti. Tunc enim, tunc inquam, Chri-
 sto dilecti, quum discussi examinatique fue-
 rint universi, universorumque opera co-
 ram Angelis & hominibus publicata, cun-
 ctique inimici subjecti sub pedibus ejus,
 & omnis potestas ac vis terrena evacuata,
 omneque Deo curvatum fuerit genu,
 quemadmodum scriptum est. Tunc segre-
 gabit eos ab invicem, sicut segregat pa-
 stor oves ab hœdis. Nam qui bonis ope-
 ribus, bonisque fructibus reperti fuerint
 conspicui, ab infructuosis & peccatoribus
 separabuntur. Sicut Sol autem fulgebunt
 illi, qui mandata Dei custodierint, mi-
 sericordes, pauperum & pupillorum ama-
 tores, peregrinorum susceptores, qui nu-
 dos operuerint, viduarum defensores ex-
 stiterint, in carcere positos visitaverint,
 labore ærumnaque confectos adjuverint,
 morbo decumbentes inviserint: qui, ut
 ait Dominus, nunc lugent, qui nunc sunt
 pauperes propter divitias in cœlo repositas,
 qui fratribus offensas remittunt, qui signa-
 culum fidei integrum, impollutumque ab
 omni hæresis sorde servarunt, hos in-
 quam, a dextris suis statuet; hœdos ve-
 rò a sinistris, qui sunt infructuosi illi, qui
 pastorem bonum exacerbaverunt, qui sum-
 mi pastoris voci non attenderunt, tumi-
 di, & arrogantes, indisciplinati, qui tem-
 pus istud poenitentiae aptissimum perdide-
 runt, ac velut hœdi lasciviis, saltationi-
 bus, atque delitiis dediti sunt, qui uni-
 versum vitæ suæ tempus in crapula, ebrie-
 tate, & immisericordia consumserunt,
 sicut dives ille, qui nulla umquam ductus
 est misericordia pauperis Lazari. Atque
 ideo inter adstantes a sinistris erunt con-
 demnati, tamquam omnis misericordiae,
 pietatisque viscerum expertes, & poeni-
 tentiae fructibus, oleoque in lampadibus
 suis destituti. Ceterum qui oleum a pau-
 peribus sibi coëmerint, vasaque sua im-
 plexerint, a dextris adstabunt, gloria il-
 lustres, & hilares, lucidas lampades in
 manibus habentes, audientque beatam
 illam & misericordem vocem: Venite be-
 nedicti patris mei, possidete præparatum
 vobis regnum a constitutione mundi. Qui
 autem a sinistris erunt, lugubrem &
 austeram audituri sunt sententiam:
 Disce-

Matth. 25. Discedite a me maledicti in ignem æternum, qui paratus est diabolo, & angelis ejus. Sicut misericordiæ viscera aliis non expandistis, ita nec vos modò misericordiam obtinebitis. Sicut vocem meam audire nolulistis, ita neque ego vestras lamentationes ac gemitus audiam. Mihi enim non ministrastis, nec me esurientem pavistis, neque sitientem potastis, neque me hospitem collegistis, neque nudum operuistis, infirmum me non visitastis, nec in carcere ad me venistis. Alterius Domini fuistis operarii, atque ministri, diaboli scilicet, quamobrem discedite a me, operarii iniquitatis. Et tunc abibunt hi in supplicium æternum: Justi autem in vitam æternam.

In unum ne omnes supplicium sunt abituri; an verò varia tormenta repiuntur?

Matth. 8. Varia tormentorum esse loca, ex Evangelio novimus: Sunt etenim tenebræ exteriores, unde liquet, & alias esse interiores. Gehenna ignis, locus alius. Stridor dentium, locus proprius. Vermis non dormiens, in alio loco est. Stagnum ignis, locus alius. Tartarus locus proprius. Ignis inextinguibilis in propria regione est. Infernus in quem detorquentur peccatores, & profundum inferni locus sævior. Hisce suppliciorum locis distribuuntur miseri, quisque pro peccatorum suorum modo, vehementius mitiusve, sicut scriptum est:

Prov. 5.

Luc. 12.

quia funibus peccatorum suorum constringitur unusquisque. Atque hoc est quod dicitur: vapulabit multis, & paucis. Quemadmodum autem peccatorum sunt differentia, ita & tormentorum varietates. Qui verò inter se inimicitias foveant, si sic eos ex hac vita excedere contigerit, inexorabilem judicii sententiam in hora judicii subibunt; & tamquam Deo exosi, in tenebras transmittentur exteriores, ut qui leve & facile illud Domini mandatum spreverint, quod sic habet: Diligite invicem, & remittite mutuò, usque septuagies septies. Omnis autem peccans meminerit se vitam hic securam, & absque sollicitudine non posse degere, ut neque

1. Joan. 2.

rursus desperare. Quoniam advocatum habemus apud patrem, Jesum Christum, & ipse est propitiatio pro peccatis nostris: non quidem omnis curæ ac sollicitudinis expertum, desiderium, atque sterentium, in delitiis viventium, risuique indulgentium, cauponas frequentantium, atque potorum: Sed lugentium, ac poenitentiam agentium, ad eumque diu noctuque clamant-

A πορεύεσθε ἀπ' ἐμῶ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ ἡτοιμασμένον τῷ Ἀββὶ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. ὡς ἂν ἐλεήσατε, ἕτως ἔδε' νῦν ἐλεηθήσεσθε, ὡς ἂν ἡκέσατέ με τῆς φωνῆς, ἕτως ἔδε' ἐγὼ νῦν εἰσακέσομαι τῷ ὑμετέρων ὁδομαῶν. ἐμοὶ γὰρ ὁ δεικνύσατε, ἔδε' πεινῶντά με ἐβέβατε. ἔδε' διψῶντά ἐποτίσατε, ἔδε' ἐξενδοχήσατε, ἔδε' ἐνεδύσατε γυμνιτόντα, ἔδε' ἀσθενῶντά με ἐπεσκέψασθε, ἔδε' ἐν φυλακῇ ὄντος με, ἤλθετε πρὸς με, ἀλλ' ἂν ἐργάται κυρίως ἐγένεσθε, καὶ ὑπερβοὶ, τὰ τέτι τῷ Ἀββὶ. Ἀλλ' τῷ πᾶσι χωρεῖτε ἀπ' ἐμῶ οἱ ἐργάται τῆ ἀνομίας, καὶ τότε ἀπελεύσονται ἕτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

B Εἰς μίαν δὲ κόλασιν ἀπέρχονται πάντες, ἢ Ἀβφοροὶ εἰσιν κολάσεις;

C Διάφοροι κολάσεων τόποι εἰσιν, ὡς ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ ἡκέσαμεν. Ἔστιν ἂν σκοτός ἐξώτερον. δῆλον ὅτι καὶ ἄλλο ἐσώτερον. γεέννα τῷ πυρὸς τόπος ἄλλος, βρυγμός ὁδόντων τόπος ἴδιος. σκώληξ ἀκοίμητος ἐν ἐτέρῳ τόπῳ ἐστίν. ἡ λήμνη τῷ πυρὸς τόπος ἕτερος. ὁ πάρος τόπος ἴδιος. τὸ ἄσβεστον πῦρ ἰδίᾳ χώρᾳ καταχθόνια, καὶ ἀπώλεια ἐν ἰδίῳ τόπῳ. κατώταται γῆς ἄλλος τόπος. ἄδης ἐνθα ἀποσρέφονται οἱ ἁμαρτωλοὶ, καὶ πυθμὴν ἄδης τόπος χαλεπώτερος. ἐν ταύταις ταῖς κολάσεσι καταμερίζονται οἱ ἐλεεινοί. ἕκαστος πρὸς ἀναλογίαν τῶν πηλασμάτων αὐτοῦ, εἴτε σφοδρώτερον, εἴτε μαλακώτερον κατὰ τὸ γεγραμμένον, ὅτι σεραῖς τῶν ἐαυτοῦ ἁμαρτιῶν ἕκαστος σφίγγετα. τοῦτο δὲ ἐστὶ καὶ τὸ δαρήσεται πολλὰς καὶ ὀλίγας. ὡς περὶ δὲ ὧδε εἰσὶ διαφορὰ κολάσεως, ἕτως καὶ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι. οἱ δὲ ἔχοντες κατ' ἀλλήλων ἔχθραν, εἰς τῆς ἕως ἐκδημῆσαι συμβῇ ἐκ τῷ σώματος ἀπαράτητον κείμεν ὀρήσιν ἐν ὥρᾳ κρίσεως. καὶ ὡς μεμισσημένοι, εἰς τὸ ἐξώτερον τῷρ ἀποπέμπον, καὶ σκοτός ἀτελεύτητον ὡς καταφρονήσαντες τοῖς δυνάμει τῷ κυ-

D εἰς ἐντολῆς τῆς λεγούσης, ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καὶ συγχωρεῖτε ἕως ἐβδομηκοντάκις ἐπὶ. πᾶς δὲ ὁ ἁμαρτήσας, ἂν ὀρεῖται ἀμέλεινος διαγιναι, ἔδε' πάλιν ἀπογινώσκειν. διότι παρὰ κλητὸν ἔχοντα πρὸς τὸν πατέρα Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Θεὸν δίκαιον, καὶ αὐτὸς ἰλασμός ἐστι περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. ἔχι τῶν ἀμελειμένων, ἔδε' τῶν ἀνακαμένων ῥεγχόντων, ἔδε' τῶν βυφόντων, ἔδε' γελώντων, ἀλλὰ τῶν πενθόντων, καὶ μετανοόντων, καὶ

καὶ βοώντων πρὸς αὐτὸν νυκτὸς καὶ ἡμέρας. οἱ καὶ ὠκλήθησονται ὑπὸ τῆς ὠκλήτης. ὁ δὲ ἁμαρτίας, καὶ ἐπιλαθόμενος τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ, καὶ ἔτις ἐκδημῶν τῆς σώματος ἐπὶ τέτων ἢ ὀργῇ Θεῷ ἐπιπεσῆται ἐκείνῃ, ἣν Μανασσῆς ἐμήνυσεν εἰπών. ὅτι ἀνυπόστατος ἡ ὀργὴ τῆς ἐπὶ ἁμαρτωλὸς ἀπειλῆς σου. Οὐαὶ τῷ φιλοπόρνῳ. ἔα τῷ μεθύσῳ καὶ σὺν αὐτῷ τῷ λοιδόρῳ. ἔα τοῖς μετὰ τυμπάνων, καὶ κιθάρων, καὶ αὐλῶν τὸν οἶνον πίνουσι. τὰ δὲ ἔργα Κυεὶς ἔκ ἐμβλέπεις. ἔδὲ τῶν λόγων αὐτοῦ μνημονεύουσιν. ἔα τοῖς ἐνυβρίζουσι τὰς θείας καὶ ἱερὰς γραφάς. ἔα τοῖς ἀπολλύουσι τὸ καρὸν τῆς τῆς μετανοίας καὶ ἐπιστροφῆς εἰς μετεωρισμὸς καὶ γελοῖα. ζητήσουσι γὰρ τὸν καρὸν, ὃν κακῶς ἐδαπάνησαν, καὶ ἔκ μὴ δύνωσιν. ἔα τοῖς ἐν πνύμασιν ἐπερετᾶσι πλάνοις, καὶ πρὸς μάντιαις ἀπερχομένοις, καὶ πρὸς ἐχέουσι διδασκαλίας δαιμόνων. ὅτι σὺν αὐτοῖς κατακλιθήσονται ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι. ἔα τοῖς γραφῶσιν ἀδικίαν. ἔα τοῖς τὰ περὶ ἔργα ποιῶσιν, γοητείας καὶ μαντείας, καὶ παροφθορίας καὶ περὶ ἀπία, βάμματα καὶ πέταλα ἀπὲρ ὀνομάζουσι φυλακτά. τῇ δὲ ἀληθείᾳ ὄντα φθορά καὶ ἀπώλεια ψυχῆς καὶ σώματος. ἔα τοῖς ἀποσερῶσι μισθὸν μισθωτῆ, ὅτι ὁ ἀποσερῶν μισθὸν, ὡς ἐκχέον αἷμα. ἔα τοῖς ἀδίκως δικάζουσι τοῖς δικαίοις τὸ ἀσεβῆ καὶ τὸ δίκαιον ἐκ τῆς δικαίας ἀρεσκῶν. ἔα τοῖς μιᾶναι τὴν ἀγίαν πίσιν ἐν ἀρεσκῶν, ἢ τοῖς ἀρετικαῖς συγκαταβάουσιν. ἔα τοῖς τὸ ἀνίατον πᾶντος νοσῶσι, τετέρι τὸ φθόνον, καὶ τὴν βασκανίαν. Καὶ τί πολλα λέγω, καὶ ἔκ κόπῳ ταχέως τὸ λόγον; Οὐαὶ πᾶσι τοῖς ἐξ ἀεισερῶν λαχῶσιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ φοβερᾷ, ὅτι σκοτισθήσονται, καὶ πικρῶς δακρύσουσι, ὅτι ἀκῶσαι τὸ ὀδυνηρᾶς ἐκείνης ἀποφάσεως, τὸ πορθέσθαι ἀπὸ ἐμῶ οἱ κατηραμένοι. ἄλλοι δὲ πάλιν καὶ ἀκῶσαι τῆς ὀδυνηρᾶς καὶ λυπηρᾶς ἐκείνης ἀποφάσεως, τὸ ἀποσφραφίσονται οἱ ἁμαρτωλοὶ εἰς τὸ ἄδην. ἄλλοι ἀκῶσαι τὸ, ἀμὴν, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἔκ οἶδα ὑμᾶς. ἀποχωρεῖτε ἀπὸ ἐμῶ ἔργα τῆς ἀδικίας. ἄλλοι ἀκῶσαι, δηλονότι οἱ φθονεῖς, τὸ ἄρον τὸ σὸν, καὶ ὑπάγε. καὶ πᾶς ἄρα, δηλονότι, ὅπως οἱ ἀκῶσαντες, τὸ πορθέσθαι ἀπὸ ἐμῶ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ. ἄλλοι ἀκῶσαι τὸ δῆσαντες αὐτὰς χεῖρας καὶ πόδας ἐξενέγκατε εἰς τὸ σκότος τὸ ἰσώτερον. ἄλλοι, ὡς τὰ ζιζάνια δεσμευθήσονται εἰς τὸ κατακαῆναι ἐν τῇ καμίνῳ τῷ πυρός. Ὡς περὶ δὲ πολλοὶ

A clamantium : qui quidem a paracleto solatium accipient. At peccator, qui suorum delictorum immemor, sic e corpore migraverit; super hunc decideret ira illa, quam Manasses comminatus est, dicens: 2.Paral.36. Quia insustentabilis est Domine ira comminationis tuæ, super peccatores. Væ fornicatori. Væ ebrioso simul & maledico. Væ iis, qui cum tympanis, & choris, citharis, ac tibiis vinum bibunt: opera verò Domini non considerant, neque sermonum ejus sunt memores. Væ iis, qui contumeliis sacras afficiunt scripturas: Væ alearum lusoribus: quandoquidem se a corpore & sanguine Domini nostri Jesu Christi alienos reddunt, sicut Spiritus sanctus per sanctos admonuit Apostolos. Væ iis, qui tempus poenitentiae perdunt in jocis, & in risibus. Quærent namque hoc ipsum poenitentiae tempus, quod perperam consumserunt, & non invenient. Væ iis, qui ad veneficos accedunt, & in spiritu erroris sciscitantur, daemonum intendentes doctrinæ; quoniam cum ipsis in futuro condemnabuntur seculo. Væ iis, qui scribunt injustitiam. Væ iis, qui sectantur curiosa, incantationes, divinationes, infantium coedes, amuleta, tincturas, & folia quæ vocant conservatoria, revera autem interitus, atque perditio sunt animæ, ac corporis, & his similia. Væ iis, qui mercenarium sua mercede defraudant: quoniam qui mercede operarium privat, est veluti qui sanguinem effundit. Væ iis, qui injustè judicant. Væ, inquam, illis, qui pro muneribus justificant impium, & jus justì tollunt. Væ iis, qui sanctam fidem hæresibus polluant, aut hæreticis condescendunt. Væ iis, qui incurabili morbo invidiæ scilicet, atque livoris laborant. Et quid multa commemoro, & non paucis potius cuncta perstringo? Væ iis omnibus, qui a sinistris statuentur in hora illa terribili: quia obtenebrabuntur; & contremiscent, flebuntque amare, quando lugubrè illā audierint sententiam: Discedite a me maledicti. Alii quidem, rursus mœstissimam illā audient sententiam: Convertantur peccatores in infernum. Alii illam audient: Amen dico vobis, non novi vos. Discedite a me operarii iniquitatis. Alii, invidi scilicet, audient: Tolle quod tuum est, & vade. Et auditu sanè grave, quod dicit, vade. Et quonam? eo scilicet quò abituri sunt illi, qui audient: Ite a me maledicti, in ignem æternum. Alii verò rursus audient: Ligatis manibus, & pedibus ejus, projicite in tenebras exteriores. Alii, sicut zizania colligentur, ad comburendum in camino ignis. Quemadmodum autem multi sunt modi salutis: ita & mul-

& multæ in regno cœlorum mansiones. Et sicut varia peccatorum existunt genera: ita & varii tormentorum modi.

Quicumq; lacrymas atq; compunctionem habetis, plorate mecum. Etenim recordatus sum fratres mei benedicti, separationis illius miserandæ, & sufferre nequeo. Hora siquidem illa tremenda, separabuntur ab invicem separatione ultima, eaque tristissima; ingredienturque iter omni reversionis spe destitutum. Quis ita lapideo est corde, qui vel hinc non deplangat horam illam? Quando Episcopi separabuntur a Coepiscopis, Duces a ducibus, Principes a principibus, Presbyteri ab aliis presbyteris, Diaconi ab aliis diaconis. Hypodiaconi atque Lectores a suis sociis. Tunc separabuntur, qui aliquando Reges exstiterunt, & plorabunt velut infantes, abigenturque ut mancipia. Tunc ingemiscunt Principes, & divites immisericordes; & huc illucque respicient undique angustis pressi: & nullus ibi reperietur adiutor. Tunc separabuntur, dolenter abituri ad supplicia, velut captivi. Ubi neque divitiarum apparebunt, neque assentatores adfuerint. Neque misericordiarum tunc iis erit locus, quod aliorum ipsi misereri noluerint, neque misericordiam illuc præmiserint, ut invenirent. Quemadmodum & Propheta de similibus ait: Quia dormierunt somnum suum, & nihil invenerunt. Tunc separabuntur a parentibus filii, & ab amicis amici. Tunc cum dolore conjux separabitur a conjuge, ob connubii sui ihorum non servatum immaculatum. Tunc separabuntur & ii, qui corpore quidem virgines, at moribus immisericordes, crudelesque fuerunt. Quoniam iudicium absque misericordia erit his, qui non fecerunt misericordiam. Verum multa hic dicere omit- tam, quia timore atque tremore, ab eorumdem narratione præpedior. Et ut breviter dicam: tunc demum propellentur a tribunali, abducenturque a truculentis angelis profligati, ac cæsi, dentibus stridentes, crebriusque post tergum respicientes, si quo modo justos, & gaudium illud, unde segregati sunt, videre possint. Adspiciuntque lucem illam ineffabilem. Vident pulchritudinem Paradisi. Contuentur ibi sibi notos, atque familiares in gaudio illo. Cernunt magna & præstantia illa munera, quæ accipiunt a Rege gloriæ hi, qui legitimè decertarunt. Deinde paullatim abducuntur, sequestranturque ab omnibus justis, ac notis quin & a conspectu ipsius Dei absconduntur, ne amplius valeant gaudium & lucem illam veram contemplari. Jam verò appropinquantes

Psal. 75.

A πολλοὶ ῥόποι τῆ σωτηρίας εἰσὶν, ἕως ἔστω πολλὰ
μονὰ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῆς ἡμετέρας. καὶ ὡς εἰς
πολλοὶ ῥόποι τῶν ἁμαρτιῶν ἔστιν ἡ πᾶσι πᾶσι πᾶσι
των, ἕως ἔστω πολλοὶ ῥόποι τῶν κολάσεων.

Οἱ ἔχετε δάκρυα, καὶ κατὰ νύκτα, κλαύσατε
μετ' ἐμοῦ. ἐγὼ γὰρ ἀδελφοί μου βλοσυροὶ
ἐμνήσθη τῷ ἐλεεινῷ χωρισμῷ ἐκείνῳ, καὶ ἡ δύ-
ναμις φέρει. ἐν τῇ ὥρᾳ γὰρ ἐκείνῃ φοβερά

B ἀφ' ἧς χωρίζονται ἀπὸ ἀλλήλων τὸ ἐλεεινὸν καὶ ὀδυ-
νηρὸν χωρισμὸν ἔσται ἀποδημῶσιν ἀποδημῶσιν,
ἐπιστροφὴν μὴ ἔχουσαν. τίς ἔτι λιθοκάρδιος,
ὃς ἂν μὴ κλαύσῃ ἀπεντάλθεν τὴν ὥραν ἐκεί-
νην, ὅτι ἀφ' ἧς χωρίζονται Ἐπίσκοποι ἀπὸ σινεπι-
σκοπῶν, πρεσβύτεροι ἀπὸ συμπρεσβυτέρων, ἀφ' ἧς
κονοὶ ἀπὸ συναρχόνων, καὶ ὑποαρχόνων, ἀπὸ
ὑποδιακόνων, καὶ ἀναγνώσται ἀπὸ τῶν ἐταίρων

C αὐτῶν. τότε χωρίζονται οἵποτε βασιλεῖς, καὶ
κλαύσουσι, καὶ ἐλαυνθήσονται ὡς ἀνδράποδα. τότε
γενάξουσιν ἄρχοντες καὶ πλῆθους, ἀσπαραγχοί,
καὶ ἀποβλέψουσι πανταχόθεν γενναχοί, καὶ
καὶ ἑδραῖος ὁ βοηθήσας δυνάμει, ἕτερος ὁ πλῆθος
φαίνεται, ἕτερος οἱ κόλακες παύσανται, ἕτερος
δύνησιν ἔλεος, ἕτερος γὰρ ἡλέησεν, ἕτερος προέ-
πεμψεν, ἵνα ὡρῶσι καθὼς καὶ ὁ Προφήτης λέ-
γει

D γὰρ περὶ τῶν πειστών. ὅτι ὑπνώσαν ὑπνόν αὐτῶν,
καὶ ἔχ' ὄφρον ἑδρῆν. τότε διαχωρίζονται γοναῖς
ἀπὸ τέκνων, καὶ φίλοι ἀπὸ φίλων. τότε ἀπο-
χωρίζονται ὀδυνηρῶς συζυγία ἢ ἢ ἐκ ἐφύλαξαν
τὴν κήτην αὐτῶν ἀμείαντον. τότε διαχωρίζονται
καὶ οἱ τῷ σώματι μὴ παρθένοι, τῷ δὲ ῥόπῳ
ἀσπαραγχοί καὶ ἀπηνεῖς. ἡ γὰρ κείνῃς ἀνίλεως
τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος. ἀλλὰ παρεάσω τῷ

E πολλὰ εἰπὲν, ὅτι συνέχει με φόβος καὶ ῥόμος
ἐν τῇ διηγήσει ταύτῃ, καὶ ἵνα συντόμως εἰπῶ,
τοῖς λοιποῖς ἀπελαύνοντα ἐκ τῆς βήματος, καὶ
ἀπάγοντα ὑπὸ ἀγγέλων αἰσθητῶν, ἀδύνατοι
καὶ τὰς ὁδόντας ῥίζοντες καὶ πυκνότερον ἐπιστρέ-
φόμενοι ἰδεῖν τὰς δικαίας, καὶ τὴν χώραν, ὅθεν
ἐχωρίσθη, καὶ βλέψαι τὸ φῶς ἐκείνου τοῦ
ἀνεκλάλητον βλέψαι τὰ κάλλη τῆς πᾶσι δεικνύ-
σης

F βλέψαι τὰς γνωίμους ἐν τῇ χαρᾷ ἐκείνῃ.
βλέψαι τὰς μεγάλας ἐκείνας δωρεάς, ἃς
λαμβάνουσι παρὰ τῆ βασιλείας τῆς δόξης οἱ
καλῶς ἀγωνιζόμενοι. εἴπα κατὰ μικρὸν ἀπο-
χοινοζόμενοι, καὶ ἀπορφανίζόμενοι πάντων τῶν
δικαίων, καὶ γνωίμων λοιπὸν καὶ αὐτῶν τῶ Θεοῦ
ἀποκρύπτοντα, μηκέτι δυνάμενοι θεωρεῖν τὴν
χαρὰν, καὶ τὸ φῶς ἐκείνου τοῦ ἀληθινοῦ, καὶ
λοιπὸν ἀπογεννίζουσι ἐπὶ ταῖς πραιρημέναις
κολά-

A
πολασεις τῷ Ἀβρααμ ἡννα, καὶ Ἀθροισμοῦ
καὶ ἐν αὐταῖς· τότε ὁρῶντες τίω παντελῇ αὐ-
τῶν ἐγκατάληψιν, καὶ ὅτι πᾶσα ἡ ἐλπὶς αὐ-
τῶν ἀπώλετο, καὶ εἰς ὃ βοηθῆσαι δυνάμε-
νος, ἢ παρηγορήσας ὑπὲρ αὐτῶν, δικαία γὰρ
κεῖσις τῷ Θεῷ· τότε λοιπόν ἐν πενυρίαις διακρύουσιν
ὀλολύζοντες λέγουσιν, ὥ πόσον καρὸν ἀπωλέσαμεν,
ὥ πῶς πάντων γραφῶν ἀκούοντες ἐχλευάζομεν αὐτάς.
ἐκεῖ ὁ Θεὸς ἐλάλει διὰ τῶν γραφῶν, καὶ ἐπεσοί- B
χομεν· ὧδε ἡμεῖς βοῶμεν καὶ αὐτὸς τὸ προσώπον
αὐτοῦ ἀποστρέφει ἀπὸ ἡμῶν· τί ὠφέλησαν ἡμεῖς
τὰ πέπρατα τοῦ κόσμου· πῦρ ὁ πατήρ ὁ γεννήσας·
πῦρ ἡ μήτηρ ἡ τεκοῦσα· πῦρ ἀδελφοὶ· πῦρ τέκνα·
πῦρ οἱ φίλοι· πῦρ ὁ πληθεύς· πῦρ τὰ ὑπάρχον- C
τα· πῦρ οἱ θόρυβοι· πῦρ τὰ αἵματα· πῦρ ὁ πο-
λὺς καὶ ἀκαρὸς δρόμος· πῦρ οἱ βασιλεῖς, καὶ οἱ
δυναστεῖαι· πῶς ἐν πάντων τούτων οὐδεὶς ἡμῶν
σωσεῖται δύναται· ἔτε δὲ ἐσποῖς δυνάμεθα βοη-
θῆσαι, ἀλλὰ παντελῶς ἐγκατελείφημεν, καὶ
ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν ἀγγέλων, καὶ ἀπὸ πάντων
ιδίων χωριζόμεθα· τί ποιήσομεν, ὅτι ἐν ἑα
καρὸς μετανοίας, ἐν ἑτι ἰσχύει παράκλησις.
οὐκ ἔστι τῶν διακρύων ὄφελος, ἐν ἑτι φάνονται
οἱ τὸ ἔλαγον πωλῆντες πτωχοὶ καὶ πένητες· ἐλυ- D
θη γὰρ ἡ πανουργία· ὅτε εἴχομεν καρὸν καὶ
δύναμιν, καὶ οἱ πωλῆντες μετὰ διακρύων ἔκρα-
ζον, ἀγοράσατε· ὥτα ἡμῶν κλείσαντες ἐν ἡμέ-
σαις, ἔτε ἡγοράσαμεν· νῦν ἐν ἡμεῖς ζητέομεν,
καὶ ἐχλευάζομεν· ἐν ἑτι ἀνάρρησις ἡμῶν τῶν
ἐλεεινῶν· ἐν ἑτι ἐλέους τυγχάνομεν· ἐπεὶ γὰρ
ἐσμὲν ἄξιοι· δικαία ἡ κεῖσις τῷ Θεῷ· ἐν ἑτι
ὀφόμεθα τὰ τάγματα τῶν ἀγγέλων· ἐν ἑτι
θεασόμεθα τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν· ἀπορφανί- E
σθην ἐν παντί, καὶ λοιπόν τί εἴπομεν;
Σώζεσθαι πάντες οἱ δίκαιοι, σώζεσθαι Ἀπόστο-
λοι, καὶ προφήται, καὶ μάρτυρες· Σώζε ὁ χο-
ρὸς πατριαρχῶν, σῶζε τὸ τάγμα τῶν μονα-
ζόντων, σῶζε τίμιε καὶ ζωπιέ σουρε, σῶζε ἡ
βασιλεία τῶν ἑρανῶν· σῶζε ἡ ἄνω Ἱερουσαλήμ,
ἡ μήτηρ τῶν πρωτοτόκων, σῶζε ὁ παραδείσος
τῆς βουφῆς; σῶζε καὶ σὺ δεσποινα θεοτόκε ἡ F
μήτηρ τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ· σῶζεσθε πατέρες
καὶ μητέρες, υἱοὶ καὶ θυγατέρες· ἐν ἑτι ὀφόμε-
θά τινα ἐξ ὑμῶν· καὶ λοιπόν ἀπέρχονται ἕκα-
τος εἰς ὃν ἡτοίμασεν ἑαυτῷ τόπον διὰ τῶν πο-
νηρῶν αὐτοῦ ἔργων τῆς βασάνης, ὅπως ὁ σκώληξ
αὐτῶν ἐπελάβη, καὶ τὸ πυρὸς ἐσβεῖναι). Ἰδοὺ
ἡκούσαμεν ἀδελφοί μου φιλόχριστοι· ἰδοὺ τὴν πα-
ράκλησιν ὑμῶν ἐποίησα, καὶ τὴν ὁπισθυμίαν ὑμῶν
ἐπλή-

A pinquantes ad proposita supplicia , in iis ab invicem variè disseminandi , atque dispergendi : cernentesque tunc se undequaque derelictos , omnique spe atque auxilio , & intercessione aliorum pro ipsis , prorsus destitutos. Judicia enim Dei iusta sunt. Tunc amarissimè illacrymantes, ejulantesque dicent : O quo pacto in negligentia atque torpore tempus nostrum transegimus ? O quomodo illusi sumus ?

B O quomodo divinam scripturam audientes , irridentesque , nos ipsos irrisimus ? Ibi Deus loquebatur nobis per scripturas, & non attendebamus. Hic nos jam clamamus , & ipse suam a nobis faciem avertit. Quid nobis proderunt fines mundi ? Ubinam qui nos genuit pater ? Ubi quæ nos peperit mater ? Ubi fratres ? Ubi filii ? Ubi amici ? Ubi divitiæ ? Ubi substantiæ atque possessiones ? Ubi turbæ ? Ubi convivia ?

C Ubi varii & intempestivi cursus ? Ubi Reges atque potentes ? Quomodo a nullo eorum salvari modò possumus ; neque verò nobis ipsi opem ferre ? At penitus derelicti sumus & a Deo , & a sanctis ejus. Quid faciemus ? Non enim est amplius poenitentiae locus. Non valet amplius deprecatio atque intercessio. Nulla amplius lacrymarum utilitas. Non amplius qui oleum nobis vendant , apparent pauperes atque mendici : soluta enim jam est omnis celebritas. Dum nobis esset tempus , suppeterentque facultates , ipsique venditores olei clamitarent (Emite) obturatis nostris auribus , nec audire , nec emere oleum voluimus : modò autem quærimus , & non invenimus. Nulla amplius nobis miserabilibus reliqua est redemptio. Nulla amplius misericordia : neque enim sumus digni. Justum est Dei iudicium . Non jam amplius sanctorum adspiciemus ordines. Non amplius lucem illam veram contuebimur : orbatī sequestratique sumus ab omnibus. Dicendum quid restabit ?

D Valete iusti universi . Valete Apostoli , Prophetæ , & Martyres. Vale coetus Patriarcharum . Vale Monachorum agmen. Vale Crux pretiosa , atque vivifica. Vale coelorum regnum omni fine carens. Vale superna Hierusalem , primitivorum mater . Vale paradisi voluptatis. Vale etiam tu domina Dei genitrix , mater amatoris hominum Dei . Valete patres ac matres , filii atque filiae : nullum siquidem vestrum visuri sumus ultra . Postea verò abiturus est unusquisque in præparatum sibi ob prava sua opera , tormentorum locum ; ubi vermis eorum non moritur , neque ignis exstinguitur. Ecce , audistis fratres mei benedicti. Ecce , postulationi vestræ jam satisfeci , & desiderium vestrum

ταγίς σφόδρα. Περὶ ταύτης τῆς ἡμέρας βοᾷ καὶ Παῦλος ὁ Ἀπόστολος ἐν ἡμέρᾳ ἣ κενεῖ ὁ Θεὸς τὰ κρυπτά τῶν ἀνθρώπων καὶ τὸ Εὐαγγέλιόν μου· καὶ πάλιν λέγει, βλέπετε πῶς περιπατεῖτε, φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος· βοᾷ δὲ καὶ ὁ μακάριος Πέτρος ὁ κορυφαῖος τῶν Ἀποστόλων περὶ τῆς ἡμέρας ἐκείνης λέγων, ἡ ἡμέρα κυρίου ὡς κλέπτης ἐν νυκτὶ ἔρχεται, δι' ἣν ἔρανοὶ πυρρήμενοι λυθήσονται ἐξοιχεῖα καυσόμενα τῆς πυρρῆς. Καὶ ἡ λέγω περὶ Προφητῶν, καὶ Ἀποστόλων; αὐτὸς ὁ δεσπότης ἡμῶν καὶ κύριος περὶ τῆς ἡμέρας ἐκείνης θεωρεμαρτύρατο λέγων· βλέπετε μὴ βαρυνθῶσι αἱ καρδίαι ὑμῶν ἐν κραυγῇ καὶ μέθῃ καὶ μεθύσματι βιωτικῶν· καὶ ἀφνιδίως ἐπιτεῖ ἔφ' ὑμᾶς ἡ ἡμέρα ἐκείνη· ὡς πανὶς γὰρ ἐπελθούσεται ἐπὶ τὰς κατοικοῦντας ὅτι περὶ σώματος τῆς γῆς· γρηγορεῖτε ἔν, ὅτι ἡ ὥρα ἐδοκίμει, ὁ ὕψος τῶ ἀνθρώπου ἔρχεται, καὶ ἀποτίσεται εἰσελθεῖν ἡμεῖς τὴν γενῆς πύλης τῆς ἀπαγωγῆς εἰς τὴν ζωὴν· δι' αὐτῆς ἀδελφοὶ βαδίσωμεν τὴν ὁδὸν, ἵνα ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσωμεν· ὁ γὰρ αὐτὴν βαδίζων δὴλον, ὅτι τὴν ζωὴν κληρονομήσει τὴν αἰώνιον· αὐτὴ γὰρ ἡ ὁδὸς ἐστὶν ἡ ζωὴ· εἰ γὰρ καὶ ὀλίγοι εἰσὶ οἱ δύναντες αὐτὴν, ἀλλ' ἡμεῖς ἀγαπητοὶ μὴ ἀποτύχωμεν αὐτῆς, μηδεὶς ἡμῶν ἔξω αὐτῆς βαδίσῃ, ἵνα μὴ εἰς ἀπώλειαν ἀπέλθῃ καθὼς καὶ ὁ περὶ τῆς λέγει, μήποτε ὀργισθῇ κύριος καὶ ἀπολείῃτε ὅτι οὐκ ἐστὶ δικαίος· ἀκούσωμεν τῶ δεσπότης λέγοντος· ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τῶ κόσμου, ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς, ἐγὼ εἰμι ἡ ζωὴ, ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα, δι' ἐμῆς εἰς εἰσέλθῃ σωθήσεται· ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδός· ὁ ἐμοὶ ἀκολουθεῖν οὐ μὴ πωροσκόψῃ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς· ταύτην ἔν τῇ μακαρίᾳ ὁδῷ βαδίσωμεν ὡς ἐβλάδισεν πάντες οἱ ποθήσαντες τὸν Χριστόν· ταύτης τὰ βαδίσματα θλίβερα, ἀλλ' ἡ ἀνάπαυσις μακαρία· ταύτης τὰ βαδίσματα σκυθρωπά, ἀλλ' ἡ ἀνταπόδοσις χαρὰ· ταύτης τὰ βαδίσματα στενά, ἀλλὰ τὸ κατάλυμα δυνάχωρον· ταύτης τὰ βαδίσματα μετάνοια, νηστεία, προσοχὴ, ἀχρηστία, ταπεινοφροσύνη, πτωχεία πνευματικὴ, περιφρόνησις σαρκὸς, ὁπτιμέλεια ψυχῆς, χαρμοκοπία, ἀλγισία, ξηροφάνια, πέννα, δίψα, γυμνότης, ἐλεημοσύνη, δάκρυα, πᾶθος, στεναγμός, γονυκλισία, ἀτιμία, διωγμοί, ἀρπαγαί, κολαφισμοί, κόποι καὶ τῶ χαράν, κίνδυνοι, ὁπτιβλασταί, τὸ λουδωρεῖσθαι, καὶ ἡπομένειν, τὸ μισῆσθαι, καὶ μὴ μισεῖν, τὸ καταπαύειν.

A De hac eadem die, clamat Apostolus Paulus: In die, qua judicabit Deus occulta hominum, secundum Evangelium meum. Aitque denuò; Videte quomodo ambuletis. Horrendum est incidere in manus Dei viventis. Clamat & Petrus Apostolorum vertex, ac caput, de illa die, dicens: Dies Domini, sicut fur de nocte, ita veniet: in qua cœli solventur igne, & elementa calore liquefcent. Et quid de Prophetis, atque Apostolis commemoro? Ipse etiam dominator Dominus, de illa die pluribus antea testatus est, dicens: Videte ne graventur corda vestra, in crapula & ebrietate, & curis secularibus: & superveniat in vos repentina dies illa. Sicut enim laqueus, superveniet in omnes, qui sedent super faciem omnis terræ. Vigilate igitur, quia qua hora non putatis, filius hominis veniet. Et contendite intrare per angustam portam, quæ ducit ad vitam. Per hanc fratres, ambulemus viam; ut vitam æternam hereditate possideamus. Qui enim hanc ingreditur, procul dubio æternæ vitæ possessor evadet. Quum hæc ipsa via, sit vita. Et licet pauci sint, qui inveniant illam, nos tamen carissimi, non frustremur ea. Nullus nostrum extra hanc ambulet, ne ad perditionem abscadat. Sicut & à Propheta dictum est: Ne quando irascatur Dominus, & pereatis de via justa. Audiamus Dominum dicentem: Ego sum lux. Ego sum Pastor bonus. Ego sum vita. Ego sum ostium. Per me, si quis introierit, salvabitur. Ego sum via: qui sequitur me, non offendit: sed habebit lumen vitæ. Hanc igitur beatam insequamur viam, quam cuncti ambularunt, quicunque desiderarunt Christum. Hujus quidem ingressus cum tribulatione atque pressura juncti sunt, sed requies beata. Hujus ingressus austeri, ac tetrici; at retributio, gaudium. Hujus ingressus angusti sunt, verum diversorium latum atque amplum. Hujus viæ incessus, jejunium, oratio, compunctio, vigilia, humilitas animi, paupertas spiritalis, contemptio carnis, cura animæ, humicubatio, aridorum ciborum comestio, illuvies, fames, & sitis, ac nuditas; misericordia, lacrymæ, luctus, angustia, gemitus, genuflexiones, ignominia, persecutiones, direptiones, alapæ, labores manuum, pericula, insidiae; maledicta atque convicia ab aliis sufferre; odio haberi, & non odisse; mala perpe-

Rom. 2.
Ephes. 5.
Hebr. 10.

2. Petr. 3.

Luc. 21.

Matth. 24.

25.

Luc. 13.

Psal. 2.

Joan. 1. 8.

9.10.12.14.

ti, & bona pro malis reddere; remittere debitoribus debita; animam suam pro amicis ponere. Denique ipsum sanguinem pro Christo fundere, quando occasio ferret. Hi angustæ portæ & strictæ viæ sunt gressus atque incessus, qui felicissimam sibi vendicant retributionem, ipsum regnum cælorum, cuius non erit finis umquam. Lata autem est porta, & spatiosa via quæ deducit ad perditionem: cuius gressus sunt, pro præsentī quidem læti ac hilares, sed illic tristes; hic dulces, at ibi felle amariores: hic leves, isthic graves, & dolore pleni: hic apparent velut nihili, quum & nihil sint, illic autem, sicut feræ silvestres circumdant obeuntes, & non pœnitentes, juxta dictum Prophetæ, qui ait: In die mala, in iniquitate calcanei mei, circumdabit me: hoc est, malitia vitæ hujus, latæ scilicet viæ gressus atque incessus, quos & Apostolus sigillatim expressit atque enumeravit, cujusmodi sunt: fornicatio, adulterium, lascivia, idololatria, contentio, æmulatio, ira, dissidia, invidia, homicidium, & id genus alia, quæ sunt latæ viæ gressus. Similiter verò & nimii risus, vociferationes, voluptates, citharæ, tibiæ, choreæ, balnea, mollia indumenta, sumtuosa prandia, manuum applausus, & tumultus, somni absque sollicitudine, lecti molles, & mensarum diversitas, inexplebilis edendi voracitas, fraternum odium, quodque cunctis pejus est, impœnitentia, & numquam meminisse sui ex hac vita excessus. Hi difficilis illius viæ sunt gressus, per quam ambulant multi. Verum & diversorium invenient accommodatum, pro deliciis famem, pro ebrietate sitim, pro requie dolorem, pro risu luctum, pro cithara planctum, pro corpulentia vermem, pro otio atque torpore, mentis dolorem, pro tripudiis commercium cum dæmonibus, pro tabularum lusu, ut & hi ipsi dæmonibus adsociantur, abominationis hujusmodi auctoribus. Pro curiositatibus & incantationibus, reliquisque exercitiis pravis, tenebras exteriores, gehennam ignis, & his similia, quæ sunt stipendia mortis, ubi suas ipsa depascit oves, suos discipulos, amicosque suos, qui latam & spatiosam ingressi sunt viam. Secundum illud Prophetæ dictum: Sicut oves in inferno positi sunt, mors depascet eos. Nos autem fratres carissimi, à difficili & periculosa illa declinantes

Psal. 48.

Gal. 5. Eph.
5. Coloss. 3.
1. Theff. 4.

Psal. 48.

A πάχυν καὶ καλὰ ἀποδιδόναι, τὸ ἀφιεῖναι τοῖς ὀφειλέταις τὰ ὀφελήματα, τὸ τιθέναι τῷ ψυχὴν ὑπὲρ τῶ φίλων, τέλος δὲ τὸ ἐκχέειν τὸ αἷμα ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ, ὅταν ὁ κακὸς ἀπαγῇ. ταύτης τῆ γενῆς πύλης καὶ τεθλιμμένης ὁδὸς τὰ βαδίσματα, εἴ τις ἔχει μακαρίαν λήψεται ἡνὶ ἀνταπόδοσιν τῷ τῷ ἔργων βασιλείαν ἧς ἐν ὅσῳ τέλος ποτέ. πλατεία δὲ πύλη, καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπόλειαν. ταύτης τὰ βαδίσματα εἰσι πρὸς μὴν γὰρ τὸ παρὸν χαροποιὰ, ἀλλ' ἐκείθεν λυπηρά. ἐνθεν γλυκερά, ἐκείθεν δὲ πικρότερα χολῆς. ὅθεν ἐλαφρὰ, ἐκείθεν δὲ βαρέα, καὶ ἐπόδυνα. ὥδε φάνεται ὡς μηδαμινὰ, καὶ ἔδεν ὄντα. ἐκεῖ δὲ ὡς περὶ θῆρες ἀγριοὶ κυκλοῦσι τὰς ἐπιτελόντας, καὶ μὴ μετανοήσας κτ' τὸν λόγον τοῦ προφήτου. Φησὶ γὰρ. ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾷ ἡ ἀνομία τοῖς πῆρνοις μὲς κυκλώσει με. τῆς ἐν ἡμέρᾳ τῆς βίης τῆς πύλης, ἡ γὰρ τῆς πλατείας ὁδὸς τὰ βαδίσματα, ἀπερὶ καὶ ὁ Ἀπόστολος ἐν μέρῳ ἀπηρτίσθησε λέγων. ἅτινα ὄντι πορνεία, μοιχεία, ἀσελγεία, ἰδωλολατρεία, εἰς, ζῆλος, θυμὸς, διχοστασία, φθόνοι, φόνοι, καὶ τὰ ὅμοια τέτοις. τῆς πλατείας ὁδὸς εἰσι τὰ βαδίσματα, ὡσαύτως δὲ καὶ γελοῖα, κραυγαί, βυφαί, κιθάραι, αὐλὴ, χορδαίματα, λαβὰ, μαλακὰ ὀνύματα, αἰετα πολυτελῆ, κρότοι χειρῶν, καὶ θόρυβοι, ὕπνοι ἀμέεμνοι, εὐφροναὶ ἀπαλαί, καὶ κλίνας ἀφρόροι, ἀδνηφανία, μισαδελφία, τὸ δὲ πάντων χαῖρον ἀμετανοησία, καὶ τὸ μηδέποτε μνημονεύειν τῆς ἐξόδου ἐκ τοῦ βίης. ταῦτά εἰσι τὰ βαδίσματα τῆς χαλεπῆς ἐκείνης ὁδὸς, ἣν πολλοὶ εἰσι οἱ ὁδόντες, δι' ὃ καὶ τὸ κατάλυμα ὀρήσονται ἀντὶ τῆς βυφῆς τῷ πέναν, ἀντὶ τῆς μέθης τῷ δίψῃ, ἀντὶ τῆς ἀναπαύσεως τῷ ὀδύνῃ, ἀντὶ τῆς γέλωτος τὸν ὀδυρμόν, ἀντὶ τῆς κιθάρης τὸν κλαυθμόν, ἀντὶ τῆς πολυσαρκίας τὸ σκώληκα, ἀντὶ τῆς ἀμεεμνίας τῷ διχύνουσαι, ἀντὶ τῶν χορδαμάτων τὸ εἶναι μετὰ τῶν δαμόνων, ἀντὶ τῶν περλεργιών καὶ γοητιῶν, καὶ λοιπῶν ἐπιτεθρυμμάτων πονηρῶν τὸ ἐξώτερον σκοπὸς τῷ γένναν τῷ πυρὸς, καὶ τὰ ἴστων ὅμοια, ἀπερὶ εἰσὶ αἱ νομαὶ τοῦ θανάτου, ἐνθα ποιμαίνει τὰ ἴδια προβάτα, καὶ τὰς ἰδίους μαθητὰς καὶ φίλους τὰς βαδίζοντας τὴν πλατείαν καὶ εὐρύχωρον ὁδὸν κτ' τὸν λόγον τοῦ προφήτου. Φησὶ γὰρ, ὡς πρόβατα ἐν ἀδῇ ἔδειτο, θάνατος ποιμαίνει αὐτὰς. ἡμεῖς δὲ ἀναπητοὶ ἀδελφοὶ ἐκκλίνοντες ἐκ τῆς χαλεπῆς ἐκείνης ὁδὸς ἀκούσωμεν

via,

A via, audiamus quid Christus dicat : Con- *Matth. 7.*
tendite intrare per angustam portam . *Luc. 13.*
Dico enim vobis : quod multi quærent
ingredi , & non invenient . Plurima ve-
rò & alia Dominus , atque omnes Dei-
feri his similia clamitant . Hanc quoque
diem mente volventes sancti Dei marty-
res , non sunt miserati sua corpora , sed om-
ne tormenti genus subierunt , spe corona-
rum gaudentes : Alii in solitudinibus , &
B montibus , atque speluncis , in jejunio , &
virginitate decertarunt , ac jam quidem
contendunt , non tantum viri , sed & mu-
lieres , pars debilior , ac per angustam
portam , arctamque viam , incedentes , re-
gnum cœleste rapiunt . Quis ergo patiatur
se illo rubore suffundi , ut quum mulie-
res illa hora coronentur , multi viri
condemnentur . Non enim est ibi mascu-
C lus , & femina . Sed unusquisque pro-
priam mercedem recipiet , secundum pro-
prium laborem . Neque verò hoc solum
accidit in solitudinibus , & montibus : at
multò magis in civitatibus , & villis , &
in insulis , atque Ecclesiis , salvandorum
bonorum multitudo elucet . Singuli in suo
ordine , qui mandata Domini Dei ser-
vant : Episcopi , Presbyteri , Diaconi , ce-
terique Ecclesiæ ordines : Reges , & prin-
D cipes , principatus & potestates , ac quot-
quot in palatiis & castris sunt ordines .
Non enim differentias dixit Dominus Deus ,
locumve loco prætulit , verum ita dixit :
Ubicumque fuerint duo , vel tres congre- *Matth. 18.*
gati in nomine meo , hoc est , & in so-
litudinibus , & montibus , atque speluncis ,
aut in civitatibus , villis , ac insulis , aut
in omni loco dominationis meæ , ibi sum
E in medio ipsorum , & cum ipsis usque ad
consummationem sæculi , & in futuro sæ-
culo , ego pascam ipsos in secula sempiter-
na . Tremendum illud judicium , incor-
ruptumque judicem perpendens secum ma-
gnus & beatus David , per singulas no-
ctes lectum suum lacrymis rigabat , invo-
cabatque Deum dicens : Domine non in- *Psal. 6.*
tres in judicium cum servo tuo . Non in-
eas rationem mecum . Ne statuas judicium
F mecum benignissime Domine ; omni enim
defensione destituor . Et ideo exoro bo-
nitatem tuam Domine , non intres in ju-
diciu cum servo tuo . Si enim hoc age-
re volueris , non justificabitur in conspe-
ctu tuo omnis vivens . Videtis fratres ,
beatu ac sanctu prophetam David ,
tremementem diem illam & horam , obse-
crantem , seque ad defensionem parantem .
Huc agite ergo & vos , fratres Christo di-
lecti , antequam adveniat dies illa , & hora ,
ante-

antequam solvatur hæc celebritas, antequam Deus manifeste venerit, & nos imparatos offendat. Præoccupemus faciem ejus in confessione, in poenitentia, in orationibus. Præoccupemus in jejuniis, lacrymis, & hospitalitatibus. Præoccupemus inquam, priusquam manifestè ipse venerit, & nos imparatos reperiatur. Non cessemus orare incessanter, poenitentiam agentes, atque parati in occursum Domini, omnes pariter viri ac mulieres, divites & pauperes, servi & liberi, senes juvenesque. Videte ne quis dicat: in multis peccavi, iccirco veniæ non est mihi locus. Hoc qui dixerit, ignorat Deum poenitentium. **Luc. 5. 15.** Deum esse; quique propter malè habentes advenit, & dixit: quoniam gaudium in cœlis erit super uno peccatore poenitentiam. Qui dixit: quia non veni vocare justos, sed peccatores ad poenitentiam. Hæc autem vera est poenitentia, à peccato desistere, & illud odisse, secundum eum qui ait: Iniquitatem odio habui, & abominatus sum. Et illud: Juravi & statui, custodire justificationes tuas. Tuncque Deus cum gaudio suscipit ad se accedentem. Cavete quoque dicere, quia non peccavi. Nam istud qui dixerit, cœcus est, manu palans, & seipsum seducit, nescitque quomodo eum fallat Sathanas, in verbis atque operibus, per auditum & tactum, visum & cogitationem. Quis etenim gloriari potuerit, se cor mundum, sensusque omnes suos possidere mundos à labe? **Job. 25. 26.** Quapropter nullus absque peccato est, nullus mundus à forde, neque cujus una dies est vita ipsius. Nullus absque crimine omnino inter homines, nisi solus is, qui propter nos pauper est factus, quum esset dives. Ipse solus peccati omnis est expers, qui tollit peccata mundi, qui vult omnes homines salvos fieri: qui non vult mortem nostram peccatorum: qui benignus est, & multum misericors, clemens, bonus, animarum amator, omnipotens, Salvator cunctorum hominum, pater orphanorum, & judex viduarum, qui poenitentium Deus existit, medicus animarum & corporum, spes desperatorum, fluctuantium liberator, omni subsidio destitutorum auxiliator, via vitæ: qui cunctos ad poenitentiam invitat, nullumque poenitentiam agentem rejicit. Ad hunc & nos confugiamus fratres: quotquot enim ad ipsum peccatores confugerunt, sua ipsi salute potiti sunt. Quare & nos fratre carissimi, non desperemus salutem nostram. Peccavimus, agamus

A πὸν ὁ Θεὸς ἐμφανὲς ἦξη, καὶ ὅρη ἡμᾶς ἀντιτοίμυς προφθασωμῶν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν ἐξομολογήσει, ἐν μετανοίᾳ, ἐν προσευχαῖς. προφθασωμῶν ἐν νηστείᾳς, ἐν δακρυσιν, ἐν ξενοδοχίαις. προφθασωμῶν πρὸς αὐτὸν ἐμφανὲς ἦξιν καὶ ὀρεῖν ἡμᾶς ἀντιτοίμυς μὴ παυσώμεθα μετανοεῖν καὶ πρὸς ἀκαλεῖν ἐμπόνως καὶ ἐπιμαζεύσει εἰς τὴν τῷ κυρίου ἀπάντησιν πάντες ὁμοῦ **B** ἄνδρες καὶ γυναῖκες, πλεῖστοι καὶ πένητες, δούλοι καὶ ἐλεύθεροι, πρεσβύτεροι καὶ νέοι, ὁρᾶτε μὴ τις εἴπῃ, ὅτι πολλὰ ἡμῶν καὶ ἔγωγε ἄφεσιν. ὁ λέγων τῷτο, ἔκ οἶδεν, ὅτι ὁ Θεὸς ἐστὶν τῶν μετανοούντων. ὁ ἀφ' ὧν τὰς κακὰς ἔχοιτας πρὸς ἀγαθὸν ὁ εἰπὼν ὅτι χαρὰ γίνεται ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῶν μετανοούντων. ὁ εἰπὼν, ὅτι ἔκ ἡλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλὸς εἰς μετάνοιαν. αὕτη ὅτι ἐστὶν ἡ ἀληθὴς μετάνοια τὸ ἀποστῆναι τῆς ἁμαρτίας, καὶ μισῆσαι αὐτὴν καὶ τὸ λέγοντα, ἀδικίαν ἐμίσησα, καὶ ἐβδελυξάμην καὶ τὸ ὥμωσα, καὶ ἔστησα τὸ φυλάττειν τὰ κρίματά σου, καὶ τότε ὁ Θεὸς μετὰ χαρᾶς δέχεται τὸ προσερχόμενον αὐτῷ. βλέπετε ὅτι μή τις πλημύσῃ εἰπεῖν, ὅτι ἔχω ἡμῶν. ὁ λέγων τῷτο τυφλὸς ὅτι μὴ ὁπάζων καὶ ἑαυτὸν φρεναπατᾶν, καὶ ἔκ οἶδεν πᾶς κλέπτης αὐτὸν ὁ Σατανᾶς, καὶ ἐν λόγοις, καὶ ἐν ἔργοις, καὶ ἀφ' ὧν τῆς ἀκοῆς, καὶ ἀφ' ὧν τῆς ὀφθαλμῶν, καὶ ἀφ' ὧν τῆς ἀφῆς, καὶ ἀφ' ὧν λογισμῶν. τίς γὰρ καυχῆσεται ἀγνὴν ἔχειν τὴν καρδίαν, καὶ πᾶσας τὰς αἰσθήσεις αὐτοῦ κατὰ δόξαν, διότι ἔδειξεν ἀναμάρτητος. ἔδειξεν κατὰ δόξαν ὅτι ῥυτῶς, ἔδειξεν ἂν μίαν ἡμέραν ἢ ζωὴν αὐτοῦ. οὐδεὶς ἀνθρώπινος παντελὲς ἐν ἀνθρώποις, εἰ μὴ μόνος ὁ δὲ ἡμᾶς πτωχεύσας πλεῖστος ὢν. αὐτὸς μόνος ἀναμάρτητος ὁ αἶρον τὴν ἁμαρτίαν τῷ κόσμῳ, ὁ δέλων πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι, ὁ μὴ βεβλόμενος τὸ θάνατον τῶν ἁμαρτωλῶν. ὁ φιλάνθρωπος, ὁ πολὺ ἐκπλαγχνος, ὁ ἐλεήμων, ὁ ἀγαθός, ὁ φιλόψυχος, ὁ παντοδύναμος, ὁ σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, ὁ πατὴρ τῶν ὀρφανῶν καὶ κειτὴς τῶν χηρῶν, ὁ τῶν μετανοούντων Θεός, ὁ ἰατὴρ τῶν ψυχῶν, καὶ τῶν σωμάτων, ἡ ἐλπίς τῶν ἀπελπισμένων. ὁ τῶν χερμαζομένων σωτὴρ. ἡ βοήθεια τῶν ἀβοηθήτων. ἡ ὁδὸς τῆς ζωῆς. ὁ πάντας πρὸς μετάνοιαν καλῶν, καὶ μηδένα τῶν μετανοούντων ἀποστρέφοντος. πρὸς τῷτον καταφύγων καὶ ἡμεῖς. πάντες γὰρ ὅσοι κατέφυγον ἁμαρτωλοὶ πρὸς αὐτὸν, σωτηρίας ἔτυχον. καὶ ἡμεῖς οὖν ἀδελφοί

ἀδελφοί μου, μὴ ἀπογνώσκητε τὴν ἐαυτῶν σωτηρίαν. ἡμᾶρ ποιεῖτε, μετανοήσωμεν. μυριάκις ἡμᾶρ ποιεῖτε, μετανοήσωμεν. ὅτι πάντῃ ἔργῳ ἀγαθῷ χαίρει ὁ Θεός, ἐξαρρέτως δὲ ὅτι μετανοήσῃ ψυχὴ. ὅτι ταύτης γὰρ ὅλως ὀπιλάμεθα, καὶ ὑψίστης χειρὶν ὑποδέχεται, καὶ προσκαλεῖται λέγων. δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες, ὅτι τὸν ἐρχόμενον πρὸς με οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω. δεῦτε πάντες οἱ κοπιῶντες, καὶ πεφορτισμένοι καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς εἰς τὴν ἄνω πόλιν, ἐνθα πάντες οἱ ἅγιοί μου ἐσὶν ἐν μεγάλῃ χαρᾷ ἀναπαύονται. δεῦτε εἰς ἡμεῖς τὴν χαρὰν τὴν ἀνεκλάλητον, τὴν ἀνεκκλήτῃς ἀνεκδιήγητον εἰς ἐκεῖνα τὰ ἀγαθὰ ἢ ἀνεκδιήγητα. εἰς ἃ ὀπιθυμοῦσιν οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν. ὅτε οἱ χοροὶ καὶ τὰ τάγματα τῶν δυνάμεων. ἐκεῖ ὁ κόλπος τοῦ Ἀβραάμ ὑποδέχεται τοὺς ὑπομένοντας ἰσὺς θλίψεως, καὶ τὸν ποτε πτωχὸν Λάζαρον. ἐκεῖ ἀνοίγονται οἱ θησαυροὶ τῶν ἀγίων ἀγαθῶν. ἐνθα ἡ ἄνω Ἰερουσαλὴμ ἡ μήτηρ τῶν πρωτοτόκων. ἐκεῖ ἐστὶν ἡ μακαρία γῆ τῶν πραγμάτων. δεῦτε πρὸς με πάντες, καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς, ἐκεῖ ὅπου πάντα ἡρεμα, καὶ ἀσασίασα, ὅπου ἰσὺς φωτὶς καὶ θεαρεα, ὅπου ἔστι ὁ ἀδικῶν οὐδὲ τυραννικὸς ὅπου οὐκ ἐστὶν ἀμαρτία, οὐδὲ μελάνωσις. ἐνθα φῶς τὸ ἀπρόσβητον, καὶ χαρὰ ἀνεκλάλητος. μακάριοι οἱ πενθοῦντες. πενθήσατε, μετανοήσατε, ἐπιστρέψατε πρὸς με, καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς. ἐνθα οὐκ ἐστὶν πόνος, οὐδὲ φρονίσις οὐδὲ μερίμνα, οὐδὲ ὀδυρμός. ἐπιστρέψατε ὑμεῖς τῶν ἀνθρώπων, καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς, ὅτι οὐκ ἐστὶν ἄρσεν καὶ θήλυ, ὅπου οὐκ ἐστὶν διάβολος, οὐδὲ θάνατος, οὐδὲ πνεῖα, οὐδὲ λύπη, οὐδὲ ἔρις, οὐδὲ ζῆλος, ἀλλὰ χαρὰ, καὶ εἰρήνη, καὶ ὠφροσύνη, καὶ ἀνάπαυσις, καὶ ἀγαλλίασις. ἐπιστρέψατε πρὸς με, καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς, ὅπου τὸ ὕψος τῆς ἀναπαύσεως καὶ τῆς χλόνος πότος, καὶ ἡ ὡρα τοῦ Θεοῦ τῶν ὅλων γεωργημένη ἀμπελος. ἐκεῖ ἡ μακαρία γῆ τῶν πραγμάτων, ἐφ' ἧς ἐγὼ ἡ ἀληθινὴ ἀμπελος βλαστάνω ἡς γεωργὸν τὸν πατέρα ἀκέετε. δεῦτε πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς, ὅπου ἡ ἀκήρατος ζωὴ καὶ ἡ πάσης ἀγαθότητος ὠφροσύνη. δεῦτε πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς ἐνθα τὸ μόνον ἐράσμιον, τὸ διηνεκὲς ἀγαλλίαμα, ἡ αἰδὶς ὠφροσύνη, τὸ ἀνεσπερον φῶς, ὁ αἰδὺς ἥλιος. ἀρατε τὸ ζυγὸν με ἐφ' ὑμᾶς, καὶ μάθετε, ὅτι πρῶτός εἰμι,

A mus poenitentiam : milles peccavimus, milles quoque poenitentiam faciamus. De omni opere bono gaudet Deus, praesertim verò super anima poenitentiam faciente. Super hac etenim totus flectitur, obviisque eam ulnis ac manibus excipit, invitatque dicens : Venite ad me omnes, qui laboratis & onerati estis, & ego vos reficiam, in superna civitate, ubi & omnes angeli mei magno gaudio reficiuntur. Venite ad me omnes in gaudium illud ineffabile, atque inexplicabile, ad illa bona, in quæ prospicere desiderant Angeli ; ubi chori sunt, & agmina justorum. Ibi, sinu Abrahæ excipientur, qui tribulationes sustinuerunt : sicut aliquando & Lazarus mendicus exceptus est. Ibi aperientur perpetuorum meorum bonorum thesauri. Ibi quæ sursum est Hierusalem, primogenitorum mater. Ibi in beata terra mansuetorum. Venite ad me omnes, & ego reficiam vos. Ibi, ubi cuncta sunt sedata, & seditionis expertia. Ubi cuncta patent & manifesta sunt. Ubi nullus injuriæ illator, aut tyrannus, ubi non adest peccatum, aut macula, ubi lux inaccessibilis, & gaudium ineffabile. Beati qui lugent. Lugete, poenitentiam agite, convertimini, ac venite ad me ; & ego vos reficiam. Ubi non est labor, nec lacrymæ, non cura, neque sollicitudo, neque dolor, aut fletus. Convertimini filii hominum, & ego reficiam vos. Ubi neque masculus, aut femina. Ubi non est Diabolus, neque mors, neque jejunium, neque tristitia, neque contentio, neque æmulatio : sed omnia in omnibus, gaudium, & pax, & lætitia, & requies, & gloriatio. Convertimini ad me, & ego vos reficiam. Ubi refrigerii est aqua, & herbæ virentis locus, vineaque ab universorum exulta Deo, usque ad beatam illam mansuetorum terram, in qua ego vitis vera germino, cujus agriculam patrem meum nostis. Venite ad me omnes qui laboratis, & onerati estis, & ego reficiam vos. Ubi vita immortalis, & fons omnis benignitatis. Venite ad me omnes, & ego reficiam vos. Ubi solus amor, perenne gaudium, & sempiterna lætitia. Lux non advesperascens, sol non occidens. Venite ad me omnes, qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos. Ubi vita perfecta, & fons totius bonitatis. Tollite jugum meum super vos, & discite quia mitis sum, & humilis corde, & invenietis requiem animæ.

Matth. II.

Matth. II.

animabus vestris. Ubi sonus festum diem celebrantium. Ubi sapientiæ thesauri, & scientiæ occulta revelantur. Venite ad me omnes, & ego reficiam vos. Ubi præstantia dona, & gaudium incomparabile, requies immutabilis, lætitia, abique fine, hymnodia incessabilis, glorificatio perpetua, indefessa gratiarum actio, assidua de divinis rebus pertractatio, divitiæ infinitæ, regnum absque fine, secula sempiterna, miserationum abyssi, misericordiæ & benignitatis pelagus: quæ humano ore explicari nequeunt, sed per ænigmata dumtaxat declarari. Ibi angelorum myriades, primogenitorum celebritates, Apostolorum throni, prophetarum præsentia, patriarcharum sceptræ, coronæ martyrum, laudes justorum. Ibi omnis potestatis, ac principatus, & ordinis reposita est merces, & locus paratus. Venite ad me omnes, qui esuritis atque sititis justitiam: & ego replebo vos bonis optatis, quæ oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascenderunt. Hæc etenim præparavi diligentibus me. Hæc enim præparavi poenitentiam facientibus à via sua perversa. Hæc enim præparavi misericordibus, & pauperibus spiritu. Hæc præparavi lugentibus per poenitentiam. Hæc præparavi pacificis. Hæc præparavi his, qui propter me persecutiones, odia, & impropria patiuntur. Venite ad me omnes qui onerati estis, & excutite ac projicite à vobis onus peccatorum. Nemo enim ad me confugiens, permanet oneratus: sed malam vitæ consuetudinem abjicit, & dediscit artem quam malè à diabolo didicerat: discitque à me artem bonam. Magi ad me accedentes, arte magica abjecta, Theologiam & notitiam de Deo adepti sunt. Publicani relictis teloniis suis, ecclesias construxerunt. Persecutores, alios desistentes persequi, persecutiones ab aliis sibi illatas susceperunt. Meretrices fornicationem detestantes, continentia atque pudicitia amatrices evaserunt. Latro omiſſis homicidiis, latrocinandique arte deposita, veram ac sinceram fidem adsumsit, & paradisi inhabitator factus est. Venite ergo & vos ad me: quoniam venientem ad me, nequaquam ejiciam foras. Audistis fratres carissimi, spem optimam, promissionesque perdulces, ac voces Salvatoris animarum nostrarum. Quis tam pium erga liberos vidit patrem? Quis tam bonum

Joan. 6.

A καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ ὀφείσετε ἀνάπαυσιν τῆς ψυχῆς ὑμῶν, ἔνθα ἡ ἤχος τῆς εὐρυφρονῶν, ἔνθα οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας, καὶ τῆ γνώσεως ἀπόκρυφοὶ ἀνακαλύπτονται. δότε πρὸς με πάντες, καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς, ἔνθα μεγάλη δωρεὰ, ἀνείκαστος χαρὰ, ἀμετάβλητος ἀνάπαυσις, ἀπέραντος βουφροσύνη, ἀληθὺς ὑμνωδία, ἀσκήνητος δοξολογία, ἀκατάπαυτος ὕψις, ἀδιάλειπτος θεολογία, ἀτελεύτητος βασιλεία, ἀπειρος πλῆθος, ἀπέραντοι αἰῶνες, ἄβυσσος οἰκισμῶν, ἐλέως πέλαγος καὶ φιλανθρωπίας, ἀνθρωπίνους νόμοις λαληθῆναι μὴ δυνάμενα, ἀλλὰ μόνον δι' ἀνιγμάτων ὡς ἀποκρύφισμα. ἐκεῖ μυριάδες ἀγγέλων, πρωτοτόκων πανηγύρεις, ἀποστόλων θρόνοι, προφητῶν προεδρία, σκηπτοὶ πατριάρχων, μαρτύρων σέφαροι, δικαίων ἑπαῖνοι. ἐκεῖ πάσης ἀρχῆς, καὶ ἐξουσίας, καὶ τάξεως ὁ μισθὸς ἀποκείται, καὶ ὁ τόπος ἡτοίμασται. δότε πρὸς με πάντες οἱ πίνοντες καὶ διψῶντες τὴν ζωὴν καὶ ζωὴν, καὶ γὰρ ἐμπλήσω ὑμᾶς ἀγαθῶν ἃ ἐποθήσατε, ἃ ὀφθαλμοὺς οὐκ οἶδεν, καὶ οὐκ ἔσθ' ἡκούσεν, καὶ ἐπὶ καρδίᾳ ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη. Ταῦτα γὰρ ἡτοίμασα τοῖς μετανοοῦσιν ἐκ τῆ ὁδοῦ αὐτῆς τῆς πονηρίας ταῦτα ἡτοίμασα τοῖς ἐλεῶσιν καὶ τοῖς πτωχοῖς τῆς πνύματος. ταῦτα ἡτοίμασα τοῖς πενθεῶσιν ἐπὶ μετανοίᾳ. ταῦτα ἡτοίμασα τοῖς εἰρηνοποιοῖς. ταῦτα ἡτοίμασα τοῖς δι' ἐμὲ διωκομένοις καὶ μισοῦμένοις, καὶ συκοφαντιζμένοις, καὶ ὀνειδιστομένοις. δότε πρὸς με πάντες οἱ πεφοβισμένοι καὶ ἀποθνήσκειτε, καὶ ἀπορρίψατε ἀφ' ὑμῶν τὸ φοβίον τῶν ἁμαρτιῶν. εἰς γὰρ πρὸς με καταβύθων ἐμεινε πεφοβισμένος, ἀλλὰ ἀπερρίψε τὴν κακὴν συνήθειαν, καὶ ἀπέμαθεν ὡς κακῶς ἔμαθε ὡς τῆς ἀβόλης τέχνης. μαθηταὶ δὲ παρ' ἐμὲ τέχνην ἀγαθὴν οἱ μάγοι προσελθόντες μοι ἀπερρίψαν τὴν μαγείαν, καὶ ἔμαθον θεογνωσίαν. οἱ Ἰερώνα κατέλιπον τὰ Ἰερώνα καὶ συνεστήσαντο τὰς ἐκκλησίας. οἱ διώκοντες ἐπαύσαντο τὴν διώκιν καὶ κατέλιπον τὴν διώκιν. αἱ πόρνοι ἐμίσησαν τὴν πορνείαν, καὶ ἡγάπησαν τὴν σωφροσύνην. ὁ ληστής ἀπέθετο τὸν φόνην ἀπομαθὼν τὴν ληστεϊκὴν τέχνην, καὶ ἀνέλαβε τὴν εὐαγγελικὴν πίσιν. καὶ γέγονε τῶν ὡς ἀποκρίσας οἰκιστῶν. δότε ἔν' καὶ ὑμεῖς πρὸς με, ὅτι τὸ ἐρχόμενον πρὸς με οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω. ἡκούσατε ἀγαπητοὶ τὰς χερσὶν ἐπαγγελίας, καὶ τὰς γλυκείας φωνὰς τῆς σωτῆρος τῆς ψυχῶν ἡμῶν. Τίς οἶδεν τοιοῦτον φιλόσοφον πατέρα;

πατέρα ; ἵς οἶδεν τοιοῦτον χρηστὸν Ἰατρὸν . A
 δεῦτε οὖν προσκυνήσωμεν καὶ προσπεσωμεν αὐτῷ ,
 ἐξομολογούμενοι τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν . δόξα τῇ
 αὐτῇ φιλανθρωπία , δόξα τῇ αὐτῇ ἀγαθότητι ,
 καὶ τῇ αὐτῇ συγκαταβάσει , δόξα τοῖς αὐτῇ οἰκ-
 τιρμοῖς , δόξα τῇ αὐτῇ βασιλείᾳ , δόξα τιμῇ
 καὶ προσκύνησιν τῷ ὀνόματι αὐτῇ εἰς τοὺς αἰῶ-
 νας ἀμήν . Πάλιν λέγω , καὶ λέγων οὐ παύσο-
 μαι . μὴ ῥαθυμῆσωμεν οἱ ἀμαρτωλοὶ . μὴ δει- B
 λιάσωμεν , μὴ ὀκνήσωμεν , μὴ παυσώμεθα βοῶν-
 τες πρὸς αὐτὸν νυκτὸς καὶ ἡμέρας μετὰ δα-
 κρύων . ἐλεήμων γὰρ ἐστὶ , καὶ ἀψιδὴς καὶ ποι-
 ῆσαι πάντως τῷ ὀνόματι αὐτῇ βοῶντων πρὸς
 αὐτὸν νυκτὸς καὶ ἡμέρας . αὐτὸς γὰρ ἔστιν ὁ τῷ
 μετανοούντων Θεός , ὁ πατήρ , καὶ ὁ υἱός , καὶ
 τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον . ὅτι αὐτῷ πρέπει δόξα , C
 κράτις , τιμὴ , καὶ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας C
 τῶν αἰώνων . Ἀμήν .

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΥΡΑΣ ΣΑΛΗΣ

E N τῇ τῷ μοναστείῳ , τῷ τῷ γυναικί ,
 γέγονε πρὸ δένος ἡτοιμασμένη μωρία ἔ-
 δάμονα . ἔ ἐπὶ ποσὶ αὐτῷ ἐβδελύξαντο , ὡς
 μηδὲ σιωπῆσαι * αὐτῷ . Ἀπορῶν οὖν ἐν τῷ D
 μαγνῆρι , πᾶσαι ἐποίει ὑπηρεσίαν . καὶ ἡ
 τῇ δὲ λεγόμενον , ἔργα πληροῦσα τὸ γεγραμμένον .
 εἴ τις θέλη σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ ἀντι-
 τῷ , μωρὸς γινέσθω , ἵνα γινῇ σοφός . Αὕτη ῥά-
 νος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δήσασα (αἱ γὰρ ἅλαι πα-
 σαι κεκαρμυμέναι εἰσὶ κεκάλυα) ἔτις ὑπηρετεῖ .
 Ταύτῃ κακωμένῃ οὐκ εἶδε ποτὲ ἐδεμίαν ἰων τετρα-
 κοσίαν . Τὸν δὲ χρόνον τῆς ζωῆς αὐτῆς ἐπὶ βα-
 πέσης οὐκ ἔκαθισεν , ἔ κλάσματος ἄρτε με-
 τέλαβεν , ἀλλὰ τὰς ψίχας σφενγνίζουσα τῇ βα-
 πεζῶν , καὶ τὰς χύβας πεπλωμένη , τέτοις
 ἤρκειτο , μὴ ὑβρίσασα ποτέ τινα , μὴ λαλήσασα
 μικρὸν ἢ μέγα , μὴ γογγύσασα * καὶ περικον-
 δυλισμένη , καὶ μουσῃσμένη . Τῷ ἀντί τῷ πίνῳ
 Πητρῷ πρὸς ἄγγελος ἐν τῷ Πορφυρίτῃ
 καθεζομένη , ἀναχωρητῇ ἀνδρὶ δοκιμοτάτῳ . ἔ
 λέγει αὐτῷ . ὅτι μεγαφρονεῖς ἐπὶ σεαυτῷ ,
 ὡς βλαβὴς , ἔ ἐν ποσὶ καθεζόμενος πότῳ ; θέ-
 λεις ἰδεῖν σε βλαβερέαν γυναικα ; Ἀπελθε
 εἰς τὸ μοναστήριον τῶν γυναικῶν τῶν Ταβεν-
 σιωτῶν , καὶ ὁρήσεις ἑαυτὴν μίαν ἀγνήνην ἔχου-
 ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς . σε αἰμύνων ὅτι . πο-
 σὶ γὰρ ὅχλῳ πυκτεύουσα , καὶ καρδίαν αὐτῆς
 ὁρῶν ποτὲ ἀπέστησε ὁ Θεός . σὺ δὲ ἐνταῦθα κα-
 θεζόμενος

DE DOMINA SALA .

I N hoc feminarum monasterio fuit quæ-
 dam Virgo , quæ stultitiam simulabat ,
 seque emotæ mentis esse præseferbat . Hanc
 ulque adeo reliquæ aspernabantur , ut
 nec cum ea quidem vescerentur . Discu-
 rens itaque in culinam , exhibebat aliis
 omne genus ministerium , revera implens id
 quod scriptum est : Si quis videtur esse inter
 vos sapiens in hoc sæculo , sit stultus , ut fiat
 sapiens . Atque aliarum quidem omnium
 erat ejusmodi habitus , ut essent tonsæ ,
 & haberent cucullos in capite : ipsa ve-
 rò panno caput obvoluta , obibat ministe-
 rium . Eam nulla ex trecentis vidit man-
 dentem . Omnibus enim diebus vitæ suæ
 in mensa nunquam fedit , neque unquam
 fragmentum panis comedit , sed mensarum
 micas spongia colligens , & ollas la-
 vans , his erat contenta : neque verò ali-
 quem affecit contumelia , non parvum vel
 magnum quid est eloquuta , non murmu-
 ravit , etsi contumelia afficeretur , & pu-
 gnis tunderetur . Sancto igitur Pityrurno
 anachoretæ , qui sedebat in Porphyrete , pro-
 batissimo viro adstitit Angelus , qui ei dixit :
 cur de te magnifice sentis , ut qui sis pius
 & religiosus , & fedeas in hoc loco ? Vis
 videre mulierem te magis piā ac religio-
 sam ? Abi in monasterium feminarum Ta-
 bennesiotarum , & invenies illic unam , quæ
 habet diadema in capite : Ea est te melior ,
 quæ cum tanta turba decertans , cor nun-
 quam abduxit a Deo : tu autem etiam si

De Virgine
 quæ simula-
 bat Stulti-
 tiam .

Ex Palladii
 Lausiæ
 cap. 41. &
 42. apud
 Rosvædum
 pag. 737.

1. Cor. 3.

Edition.
 Oxoni-
 ensis p.
 419.

* ἴσως ,
 αὐτῇ .

* ἴσως αὐ-
 τῇ καὶ
 δουλιζο-
 μένῃ .

hic sedeas, per urbes tamen vagaris cogitatione, perinde ac si hinc non abscedas. Surgens igitur beatus senex, venit usque ad monasterium: & rogat magistros, ut liceat ei ingredi monasterium feminarum: illi vero, ut qui esset inter patres magnæ existimationis & consenuisset in exercitatione, bono ac fidenti animo eum introduxerunt. Quum autem petiisset, ut omnes Virgines coram ex facie videret, nec illa inter alias apparuisset, tandem dicit eis. Cunctas ad me adducite: deest enim una. Ex vero dicunt: unam habemus Salam, quæ est in culina: sic enim vocant illic eas, quæ non sunt sanæ mentis. Dicit eis senex: Illam quoque adducite, finite ut eam videam. Iverunt itaque ad eam vocandam: illa vero nequaquam obediit, ut quæ rem sentiret: nam forte ipsi quoque fuerat revelatum. Eam ergo vi trahunt, ipsi dicentes: Sanctus Pithyrum vult te videre: erat enim is magni nominis. Ea ergo adducta, vidit pannum in capite & fronte ejus, & cadens ad pedes ejus, dicit ei elata voce: Benedic Amma mea. Procidens autem ad pedes senis ipsa quoque dicebat: Tu mihi benedic, domine Abba. Quum hoc cunctæ vidissent, obstupuerunt, & ei dixerunt: ne tibi fiat probrum & vituperium, Abba: est enim Sala. Quibus Senex: vos estis, inquit, Salæ: hæc enim & mea & vestra est Amma: sic enim vocant matres spirituales: & quæso ut ea dignus inveniar in hora judicii. Ex autem quum audissent, ceciderunt ad pedes ejus, confitentes omnes, quod beatam diversis modis contumelia affecissent: alia quidem dicens, ego scutellæ eluviem in eam effudi: alia, ego ei pugnosc incussi: alia rursus, ego sinapio ejus nares aspersi. Et ut semel dicam, significabant omnes, se eam variis affecisse contumeliis. Quum igitur pro eis orasset, paucis post diebus exiit. At illa, non ferens gloriam & honorem, quo afficiebatur ab omnibus sororibus, & excusationes onus esse arbitrans, clam exiit e monasterio: Et quoniam iverit, aut quem locum subierit, aut ubi obierit, nemo cognovit. Hæc est secundum Deum stultitia, & inanis gloriæ contemptus. Illa enim humanam gloriam despiciens, fugit, gloriam Dei potius desiderans qui diligentes se glorificat: quoniam ipsi gloria in secula. Amen.

A Δεζόμενος, ἀνὰ τὰς πόλεις πλανᾶσαι τῇ ἀγνοίᾳ, ὡς μηδέποτε ὄντως εἶναι. Ὁ δὲ ἀναστὰς, πῦρ ἔμελλε εἰς τὸ πόπον, εἰς τὸ μοναστήριον ὡς. καὶ ὡς καλεῖ τοὺς διδασκάλους εἰσελθεῖν εἰς τὸ μοναστήριον τὰν γυναικῶν. Ἐκεῖνοι δὲ ὡς ἐπίδοξον αὐτὸν ὄντα ἔχροντα, ἐδάρρησαν εἰσενεγκεῖν. Εἰσελθὼν οὖν, ἐπεζήτησε πάσας ἰδεῖν. Καὶ κείνη δὲ παρεφάνετο. Τέλος, λέγει αὐταῖς, φέρετέ μοι πάσας. λείπει γὰρ καὶ ἄλλη. Καὶ λέγουσιν αὐτῷ, μίαν ἔχομεν σαλιῶν ἐνδόν, ὃν τῷ μαγιστρῷ, ἔτω γὰρ καλεῖται τὰς παχέσας. Λέγει αὐταῖς ὁ γέρων· ἀγάγετε καὶ κείνην. ἄφες, αὐτῇ ἰδεῖν. Αἱ δὲ ἀπελθεῖσαι ἐφώνησαν αὐτῷ. ἢ ὅτι ἔχ' ὑπήκουσεν, ἀποδομένη ἴσως ἑπ' ἀγνότητος, ἢ ὅτι ἀποκαλυφθέντος αὐτῇ. Αἱ δὲ σύρουν αὐτῇ βίαν, λέγοντες· ὁ ἅγιος Πιθηρὸς ἰδεῖν σε θέλει. ὡς γὰρ ὀνομαστός ὁ ἀνὴρ. Ἐλθούσης οὖν αὐτῆς, ἐδεῖσάτο τὸ ράκος ἐπὶ τῷ μετώπῳ, καὶ πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῆς, ἔλεγον μὲν φωνῆς μεγάλης· βυλὸν γὰρ με, * ἀμὰ μὲν. Ἡ δὲ ἔπεσε καὶ κείνη ὁμοίως εἰς τοὺς πόδας αὐτῆς, λέγουσα· σύ με βυλὸν γὰρ, καὶ αὖ βῆ. Ἐξέστη δὲ πᾶσαι, καὶ λέγουσιν αὐτῷ· μὴ φέρε ὑβρίν, ἀββᾶ. σαλιῶν γὰρ ὅστις. Λέγει αὐταῖς ὁ γέρων· ὑμεῖς ἐσεσάλας αὐτῇ γὰρ καὶ ὑμῶν ἔμελλε ἀμὰ μὲν ὅστις ἔτω γὰρ καλεῖται τὰς πνιθυματικάς. ἔδ' ἔχομαι ἄξιος αὐτῆς ὡς δὴ τῇ ἡμέρᾳ τῆς κείσεως. Ἀκῆσασα δὲ ἰαυτα ἅπασα ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτῆς, ἔχομολογούμενά τε ἀγνοῶν. ἢ μὲν, εἰς τὸ ἀπὸ πλума ἔπινανος ἐπιχεῖσαι * αὐτῇ. ἢ ὅτι, ὡς κονδυλὸς αὐτῇ ὡς βυλὸν. ἄλλη ὡς τὸ ῥίνα αὐτῆς σιναπήσασα. καὶ ἀπλῶς πᾶσαι ἀγνοῶντες ὑβρίεις ἀπὸ ἡγγελοῦ προσάξατο αὐτῇ. Εὐχάριτος οὖν ὑπὲρ αὐτῶν, ἔζηλθεν καὶ μὴ ἡμέρας ὀλίγας. Μὴ * ὀνέγκασα κείνη τῷ δόξαν καὶ τὴν τιμὴν, τῷ ὡς τὸ ἀδελφίδων, καὶ τὰς ἀπολογίας, βαρυνθεῖσα ἔζηλθεν ἔξ μοναστερίου. Καὶ πᾶς ἀπὸ ἡλθεν, ἢ πᾶς κατέδυ, ἢ πᾶς ἐτελεύτησεν, ὅσοις ἔγνω. Αὕτη ὅστις καὶ Θεὸν μωρία, ἔμωροδία. Ἀποσφραδμένη ἢ γὰρ τὴν τῶν ἀνδρῶν δόξαν ὡς ἔχω, καὶ ἔξ Θεοῦ δόξαν μᾶλλον ποθήσασα, τοῦ δόξαζοντος τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν. Ὁ δὲ αὐτῷ ἢ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμὴν.

* ἡ ἀμὰ
μὲν. το-
τέσι,
μοναστερίου
ἢ, ἀσκή-
τρια.

* ἡ ἀμὰ
τῇ.

* ἡ ἀμὰ
γῆσα.

S E R M O S A N C T I E P H R Æ M

Ex Cod. Ms.
Syriaco Va-
ticano Ni-
trienfi V.

DE FINE VITÆ SUÆ,

Quem habuit, dum extremum
Spiritus ageret.

מֵאֲחֵרָה בְּפִינָה אֶפְרַיִם
בְּחַל מַלְכָּה בְּשִׁקּוֹן וְאֶמְבִּי
לֹה חֲסִיד בְּחִפְזָה.

1 אֶפְרַיִם מֵאֲחֵרָה אֶפְרַיִם מֵאֲחֵרָה
2 מֵאֲחֵרָה אֶפְרַיִם מֵאֲחֵרָה
3 מֵאֲחֵרָה אֶפְרַיִם מֵאֲחֵרָה
4 מֵאֲחֵרָה אֶפְרַיִם מֵאֲחֵרָה
5 מֵאֲחֵרָה אֶפְרַיִם מֵאֲחֵרָה
6 מֵאֲחֵרָה אֶפְרַיִם מֵאֲחֵרָה
7 מֵאֲחֵרָה אֶפְרַיִם מֵאֲחֵרָה
8 מֵאֲחֵרָה אֶפְרַיִם מֵאֲחֵרָה
9 מֵאֲחֵרָה אֶפְרַיִם מֵאֲחֵרָה
10 מֵאֲחֵרָה אֶפְרַיִם מֵאֲחֵרָה
11 מֵאֲחֵרָה אֶפְרַיִם מֵאֲחֵרָה

A **E**GO EPHRÆM morior, &
Testamentum scribo, ut uni-
cuique monumentum relin-
quam ex iis, quæ possideo.

Ut saltem propter verba mea, mei me-
moriam faciant qui me cognoscunt. Hei
mihi, quoniam dies mei consummati sunt,
& spatium annorum meorum evanuit.

B Abbreviatum est stamen, & licio ju-
gum textorium appropinquavit. Defecit
oleum in lucerna: diesque mei & horæ præ-
terierunt.

Mercenarius suos implevit annos, &
incola tempus suum perfecit. Circumdede-
runt me satellites, hinc & inde exactores.

Plorabo? at non est qui me exaudiat.
clamabo? at non est qui salvum faciat. Væ
tibi, Ephræm, à iudicio, quum ante Filii
tribunal adstabis,

C Teque a dextris & a sinistris noti tui
circumdabunt. Hei mihi, quæ tunc erit
confusio. Væ ei, qui ibi confundetur.

Jesu, tu iudica Ephræm, & ne des al-
teri iudicium ejus. Nam quem Deus iudica-
bit, misericordiam in iudicio consequetur.

Audivi enim a sapientibus, & ab in-
telligentibus didici, quod scilicet quicum-
que vultum Regis adspexerit, quamvis pec-
cator fuerit, hic non morietur.

D Hosee vehementer me terret, dum objur-
gans & exprobrans inclamat. *Canis efflo-
ruerunt Ephræm, & ipse non est reveritus.*

Et iterum. *Ephræm instar vitulae, quæ
jugum ab humeris excussit.* Quod si quis dicat,
de Ephræm qui fuit filius Joseph, hæc Hosee
prophetam dicere.

A me in iudicio Dominus exaudiat.

Per vitam vestram, discipuli mei, & per vitam ipsius Ephrām: nulla Ephrām possessio fuit, non baculus, non pera. Dominum siquidem nostrum dicentem audivi: *nihil super terram possideatis.*

Accedentes igitur, fratres mei, pacem præbete mihi, & dimittite me, quoniam deficiens ab eo. Adjuro vos, carissimi, reminiscamini mei in precibus & orationibus: nam dies meos & horas meas complevi.

Adjuro vos discipuli mei, sancta & inviolabili adjuratione: ne irritos reddatis sermones meos, neque præcepta mea solvatis.

Siquis me sub altari collocaverit, altare Dei mei ne adspiciat: non enim decet putredinem in sancto loco reponi.

C Qui me in templo ponit, templum lucis non videat: neque enim ei prodest vana gloria, cui non congruit.

Nudus quippe unusquisque adstabit ante tribunal, rationem redditurus. Quorsum autem honore afficitur, qui seipsum non honorat? nam qui seipsum honore non affecerit, hunc neque mundus honore dignum judicabit.

D Omnia fluxa sunt & transitoria, quemadmodum a Domino nostro audistis. Propterea & hæc flens dico: quoniam templum quidem lapideum, sicut audistis & legistis, dissolvitur & corrumpitur; templum vero carneum, ad retributionem & ad interrogationem resurget. Neque enim lapides Dominus judicabit; sed homines ad iudicium vocabit.

E Cavete, fratres dilecti, & filii mei, filii Sanctæ Ecclesiæ, ne quid ex me, monumenti gratia, tollatis: habetis enim memoriam, quam à Domino nostro omnium Servatore audistis.

Quod si Ephrāmo magis intendatis, in inquisitionis iudicium veniet Ephrām: ipse enim Dominus ad me dicet: plus in te, quam in me crediderunt: nam si in me majorem fiduciam haberent, monumentum ex te non requirerent.

F Ne me inter Martyres ponatis: nam peccator ego sum & minimus: & propter defectus meos ipsorum ossibus appropinquare metuo.

Si enim stipula igni admoveatur, tota combusta ab ipso consumetur. Non autem ista dico, quod conjunctionem illorū respuam; sed quia delicta mea inspiciens, exhorresco.

Prophetam enim audivi dicentem: Noe Job, & Daniel nequaquam affines suos liberabunt: fratrem frater non redimet, neque propinquus proximum suum.

Qui

Qui me digitis suis tulerit, lepra manus ejus percutiantur, sicut Giezi. Humeris me tollite, & cursim comitantes, funus curate, meque tamquam abjectum sepelite, quoniam in contritione dies meos transegi.

Quare præconiis me celebratis, qui coram Domino plane confusus sum? cur beatum me prædicatis, qui meis nudus sum operibus?

Si quis verò mea vobis opera ostenderit, in faciem utique mihi omnes conspueritis? si enim peccatoris foetor vicinos afficit; omnes profecto fugam capietis, non ferentes foetorem Ephræm.

Qui sericum vestimentum mecum deposuerit, in tenebras exteriores projiciatur. Siquis autem tunica me coopertum tumulaverit, in gehennam ignis detrudatur.

In mea me tunica, & in meo me cucullo sepelite: siquidem abominabili cultus minime convenit, neque mortuo prodest gloria, qui in sepulcro detentus jacet.

Peccator enim sum, sicut dixi. Ne quis ergo beatum me prædicet.

Nam Deo cunctæ actiones meæ notæ sunt, omnesque pravitates quas gessi. Iniquitate & debitis inquinatus sum, & peccatis pollutus.

Quod enim in me non residet peccatum? aut quæ in me non reperitur iniquitas? quoniam omnia prava ac detestanda delicta in me sunt, sicut dixi.

Surgite, fratres mei Edesseni, domini, filii, & patres, afferte quæcumque statuistis vota cum fratre vestro ponere:

Afferte, inquam, & coram me apponite quod vovistis, fratres: ut quandiu memoria uti mihi licet, pretium ego ipse constituam.

Ac pretioso ex iis vase aliquo comparato, digni operarii conducantur; ut nimirum inter pauperes, & labore ærumnaque confectos distribuatur.

Et vobis quidem in memoriam continget & retributionem, quia dedistis: mihi autem per gratiam Dei in salutem & mercedem, quia consilium dedi.

Alia quippe est merces, quæ operibus, & alia, quæ verbis tribuitur. Major autem est, carissimi, qui dat, quam qui accipit, sicut audistis.

Gratias vobis ago, fratres, quoniam omnibus me modis honorastis, & vota vestra obtulistis, quamvis ego indignus sim, quia dies meos in peccatis transegi.

Nam qui honorat Prophetam, mercedem Prophetæ accipiet, quemadmodum ore suo Præceptor noster affirmavit: utcumque ego peccator sim.

Chri-

A ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰

B ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ^{312</}

١٠٠٠
 ١٠٠١
 ١٠٠٢
 ١٠٠٣
 ١٠٠٤
 ١٠٠٥
 ١٠٠٦
 ١٠٠٧
 ١٠٠٨
 ١٠٠٩
 ١٠١٠
 ١٠١١
 ١٠١٢
 ١٠١٣
 ١٠١٤
 ١٠١٥
 ١٠١٦
 ١٠١٧
 ١٠١٨
 ١٠١٩
 ١٠٢٠
 ١٠٢١
 ١٠٢٢
 ١٠٢٣
 ١٠٢٤
 ١٠٢٥
 ١٠٢٦
 ١٠٢٧
 ١٠٢٨
 ١٠٢٩
 ١٠٣٠
 ١٠٣١
 ١٠٣٢
 ١٠٣٣
 ١٠٣٤
 ١٠٣٥
 ١٠٣٦
 ١٠٣٧
 ١٠٣٨
 ١٠٣٩
 ١٠٤٠
 ١٠٤١
 ١٠٤٢
 ١٠٤٣
 ١٠٤٤
 ١٠٤٥
 ١٠٤٦
 ١٠٤٧
 ١٠٤٨
 ١٠٤٩
 ١٠٥٠
 ١٠٥١
 ١٠٥٢
 ١٠٥٣
 ١٠٥٤
 ١٠٥٥
 ١٠٥٦
 ١٠٥٧
 ١٠٥٨
 ١٠٥٩
 ١٠٦٠
 ١٠٦١
 ١٠٦٢
 ١٠٦٣
 ١٠٦٤
 ١٠٦٥
 ١٠٦٦
 ١٠٦٧
 ١٠٦٨
 ١٠٦٩
 ١٠٧٠
 ١٠٧١
 ١٠٧٢
 ١٠٧٣
 ١٠٧٤
 ١٠٧٥
 ١٠٧٦
 ١٠٧٧
 ١٠٧٨
 ١٠٧٩
 ١٠٨٠
 ١٠٨١
 ١٠٨٢
 ١٠٨٣
 ١٠٨٤
 ١٠٨٥
 ١٠٨٦
 ١٠٨٧
 ١٠٨٨
 ١٠٨٩
 ١٠٩٠
 ١٠٩١
 ١٠٩٢
 ١٠٩٣
 ١٠٩٤
 ١٠٩٥
 ١٠٩٦
 ١٠٩٧
 ١٠٩٨
 ١٠٩٩
 ١١٠٠
 ١١٠١
 ١١٠٢
 ١١٠٣
 ١١٠٤
 ١١٠٥
 ١١٠٦
 ١١٠٧
 ١١٠٨
 ١١٠٩
 ١١١٠
 ١١١١
 ١١١٢
 ١١١٣
 ١١١٤
 ١١١٥
 ١١١٦
 ١١١٧
 ١١١٨
 ١١١٩
 ١١٢٠
 ١١٢١
 ١١٢٢
 ١١٢٣
 ١١٢٤
 ١١٢٥
 ١١٢٦
 ١١٢٧
 ١١٢٨
 ١١٢٩
 ١١٣٠
 ١١٣١
 ١١٣٢
 ١١٣٣
 ١١٣٤
 ١١٣٥
 ١١٣٦
 ١١٣٧
 ١١٣٨
 ١١٣٩
 ١١٤٠
 ١١٤١
 ١١٤٢
 ١١٤٣
 ١١٤٤
 ١١٤٥
 ١١٤٦
 ١١٤٧
 ١١٤٨
 ١١٤٩
 ١١٥٠
 ١١٥١
 ١١٥٢
 ١١٥٣
 ١١٥٤
 ١١٥٥
 ١١٥٦
 ١١٥٧
 ١١٥٨
 ١١٥٩
 ١١٦٠
 ١١٦١
 ١١٦٢
 ١١٦٣
 ١١٦٤
 ١١٦٥
 ١١٦٦
 ١١٦٧
 ١١٦٨
 ١١٦٩
 ١١٧٠
 ١١٧١
 ١١٧٢
 ١١٧٣
 ١١٧٤
 ١١٧٥
 ١١٧٦
 ١١٧٧
 ١١٧٨
 ١١٧٩
 ١١٨٠
 ١١٨١
 ١١٨٢
 ١١٨٣
 ١١٨٤
 ١١٨٥
 ١١٨٦
 ١١٨٧
 ١١٨٨
 ١١٨٩
 ١١٩٠
 ١١٩١
 ١١٩٢
 ١١٩٣
 ١١٩٤
 ١١٩٥
 ١١٩٦
 ١١٩٧
 ١١٩٨
 ١١٩٩
 ١٢٠٠
 ١٢٠١
 ١٢٠٢
 ١٢٠٣
 ١٢٠٤
 ١٢٠٥
 ١٢٠٦
 ١٢٠٧
 ١٢٠٨
 ١٢٠٩
 ١٢١٠
 ١٢١١
 ١٢١٢
 ١٢١٣
 ١٢١٤
 ١٢١٥
 ١٢١٦
 ١٢١٧
 ١٢١٨
 ١٢١٩
 ١٢٢٠
 ١٢٢١
 ١٢٢٢
 ١٢٢٣
 ١٢٢٤
 ١٢٢٥
 ١٢٢٦
 ١٢٢٧
 ١٢٢٨
 ١٢٢٩
 ١٢٣٠
 ١٢٣١
 ١٢٣٢
 ١٢٣٣
 ١٢٣٤
 ١٢٣٥
 ١٢٣٦
 ١٢٣٧
 ١٢٣٨
 ١٢٣٩
 ١٢٤٠
 ١٢٤١
 ١٢٤٢
 ١٢٤٣
 ١٢٤٤
 ١٢٤٥
 ١٢٤٦
 ١٢٤٧
 ١٢٤٨
 ١٢٤٩
 ١٢٥٠
 ١٢٥١
 ١٢٥٢
 ١٢٥٣
 ١٢٥٤
 ١٢٥٥
 ١٢٥٦
 ١٢٥٧
 ١٢٥٨
 ١٢٥٩
 ١٢٦٠
 ١٢٦١
 ١٢٦٢
 ١٢٦٣
 ١٢٦٤
 ١٢٦٥
 ١٢٦٦
 ١٢٦٧
 ١٢٦٨
 ١٢٦٩
 ١٢٧٠
 ١٢٧١
 ١٢٧٢
 ١٢٧٣
 ١٢٧٤
 ١٢٧٥
 ١٢٧٦
 ١٢٧٧
 ١٢٧٨
 ١٢٧٩
 ١٢٨٠
 ١٢٨١
 ١٢٨٢
 ١٢٨٣
 ١٢٨٤
 ١٢٨٥
 ١٢٨٦
 ١٢٨٧
 ١٢٨٨
 ١٢٨٩
 ١٢٩٠
 ١٢٩١
 ١٢٩٢
 ١٢٩٣
 ١٢٩٤
 ١٢٩٥
 ١٢٩٦
 ١٢٩٧
 ١٢٩٨
 ١٢٩٩
 ١٣٠٠
 ١٣٠١
 ١٣٠٢
 ١٣٠٣
 ١٣٠٤
 ١٣٠٥
 ١٣٠٦
 ١٣٠٧
 ١٣٠٨
 ١٣٠٩
 ١٣١٠
 ١٣١١
 ١٣١٢
 ١٣١٣
 ١٣١٤

Incensa adolete in domo Dei, ut qui
illud ingrediuntur, suavi odore perfundan-
tur. Ne foetidum stercus vestre serica in-
vol-

[illegible]

Quanto magis sacerdotes Filii Dei ;
in sanctis oblationibus suis , & in depre-
cationibus linguarum suarum , mortuorum
debita delere poterunt ?

Quum vero ad memoriam mei faciendam accesseritis : videte , ne quis delinquat , aut peccet : sed pure , & caste , & sancte , fratres , vigilate :

Non quod omnium delictorum gravissimum sit peccatum fornicationis : sunt enim alia peccata fornicatione longe graviora atque deteriora :

Sed ne ego pro vobis rationem reddere debeam : sic enim Dominus dicet mihi : o Ephræm , tu eos congregasti : Fornicatores autem , & adulteros , sicut scriptum est , Deus judicabit in iudicio novissimo .

Hebr. 13.
4.

Et quid dicam ad hoc , dilectissimi ? Quod ante dixi , timore correptus , etiam nunc dicam :

Quem Deus judicabit , misericordiam is in iudicio consequetur .

Nam sicut fermentum in farina ; ita carnis concupiscentia in corpore : & sicut ignis in ferro , sic illa ex homine gignitur : quumque ex ipso producta fuerit , ipsum absumit & corrumpit .

Huc agite , discipuli mei , sitis benedicti in potestate Pastoris optimi . Et quamvis non sim ego sicut Noë ; Vos tamen ut Sem & Japheth estote .

Et licet non sim ut Melchisedech , vos tamen efficiamini ut Abraham . Et si non sim ego veluti Isaac , vos tamen benedicti sitis ut Jacob .

Et tametsi non sim sicut Moyse , vos sitis ut Josue filius Nave . Et si non sim ego ut Elias , suscipite vos spiritum meum , sicut Elifæus .

Abba vir admirabilis : Christus magnificet memoriam tuam : splendeat vultus tuus , sicut Angelorum : similis esto in splendore Moyse : ut omnes adspicientes te , intelligant , te servum esse Dei .

Abraham , qui venisti post me . Exaudiat te Deus Abraham : Statim ac os tuum aperueris , sapientia illud à Domino tuo repleatur . Prophetam enim dicentem audiavi : Aperi os tuum , & ego implebo illud .

Psal. 80.

Simeon , exaudiat te Deus ; quando in oratione invocaveris eum : quodcumque oppidum ingressus fueris , ipsius ecclesiam , tamquam calicem , repleas . Ad videndum te confluant sponsæ & virgines inclusæ : & audient ex te vitam suam , & recipient à te beneficia , & discent à te vitam suam . Haurient ex te scientias , & lucra spiritualia . Tamquam medicus in castris ,

A : 79 80
B : 81 82
C : 83 84
D : 85 86
E :
F :

A castris , ita nomen tuum pervadat orbem terrarum .

Maras vir Aghelæus , simplex , syncerus , & purus : simplex , inquam , non natura , sed voluntatis arbitrio . Ille tibi cum justis mercedem sanctorum retribuat , cujus spe fretus , in tribulatione me sequutus fuisti .

B Zenobius vir Gaziræus , venator ac bellator : fiat sermo tuus igni similis , & inanium religionum dumeta absumat . Qualis flamma ubi corripuit silvam , talis oratio tua sit , quum sectas invaserit . Irrumpes qualis David , & vices pro Goliade filios erroris . Prophetarum armis indueris , & galea Apostolorum . Aderit tibi Dominus tuus , subsidaria cohors invicta .

C Paulona , maledicta mater tua : venter , qui te peperit : quoniam omnium hæresum particeps factus es , & omnium quæstionum sectator . Ab omni labore tuo excides , veluti a mercibus suis mercator . Columna , quam tu deseruisti , prodigium in tuo corpore ostendet ; confusus quippe es in arundine fracta , & Crucis baculum dereliquisti .

D Arvat vir rapax , deleatur memoria tua de libro vitæ , quia dereliquisti vinum Christi , & bibisti facem peccati . Filius , quem os tuum blasphemavit , illatæ sibi contumeliæ poenas à te expetet .

Ariani & Manichæi , Cathari , & Ophitæ , Marcionitæ , & Eunomiani , Bardesanitæ & Cochitæ :

E Paulianistæ , & Vitaliani , Sabbatici , & Borboritæ , unà cum aliis perverfis falsarum sectarum dogmatibus .

Benedictus , qui sanctam Ecclesiam elegit , veluti agnam , quam lupi non momorderunt : & veluti columbam immaculatam , quam non est assequutus persequutor accipiter .

F Nam calix in manu Domini plenus est misto vini faculenti : & ex eo apostatæ biberunt & inebriati sunt , & schismate facto , in Jesum irruerunt .

Nec mirum : nam in rabiem actus canis , etiam proprium , si potest , mordet dominum : ita & hæretici in errores abducti , adversus proprium dominum oblatrant , blasphemantes .

Laus ei , qui ita super illos eminet , ut ad celsitudinis ejus fastigium appropinquare nequeant . Si enim aliqua ratione possent iniqui in cælum ascendere , omnino discordiam in pacatissima

tissima illa superiorum regione seminassent. A

Gen. 11.

Et horum quidem fratres contenderunt olim ausque sunt in cælum ascendere; sed à justitia Dei condemnati, confusi sunt atque erubuerunt impii.

Si igitur in illos, qui in supernam Vigilum regionem ascendere conati sunt, hujusmodi perlatum est iudicium, & hæc in ipsorum capita recidit retributio; quomodo non magis condemnabuntur, fratres, & majore punientur supplicio, qui separationem disseminare volunt inter Patrem, & Filium & Spiritum?

In mea igitur permanete doctrina, discipuli mei, & à mea ne desciscatis fide. Si quis vero contra Deum secessionem fecerit, tremens ac vacillans sit in terra, sicut Cain.

Si quis Patre Filium minorem fecerit, vivus in terram absorbeatur. Si quis adversus Spiritum sanctum dissenserit, talis propitiationem non obtineat.

Si quis adversus Ecclesiam diffidebit, leprosum ejus corpus fiat, veluti Giezi, & quisquis à mea fide defecerit, funiculo Judæ constringatur.

Summa iniquitas est blasphemia. Fugite ergo illam, o carissimi. Siquidem in Deum vivum ille peccat, qui conviciatur & blasphemat. Satis superque nobis sint peccata carnis: ne ergo peccatis impietatem superaddamus.

In hoc uno spem habeo & consolationem coram Deo; quod nullatenus Dominum meum maledictis incessem, & blasphemia ex ore meo non prodierit. Eos enim, qui te Domine oderunt, odio habui, & inimicos tuos abominatus sum.

Psal. 138.

Verba mea vestris insculpite cordibus, meique memores estote. Futurum est enim, ut perversi homines post me ad vos veniant, ovium quidem indumentis vestiti, sed qui sunt intrinsecus lupi rapaces.

Dulcia in ore verba habent; cor autem eorum plenum est felle & amaritudine. Bonorum vestem gerunt, sed ex diabolo sunt. Fugite ergo illos, illorumque doctrinam, & cavete, ne ad eos appropinquetis.

Nostris enim, quod si quis in loco inveniatur, ubi Rex contumeliis afficitur, etiam ipse in iudicium adductus, examinabitur secundum leges, & quamvis constet à contumeliis ipsum abstinuisse, nihilominus iudicium subibit eo quod zelum pro rege non exseruerit. Ne igitur simul sed eas inter seductores, neque cum incredulis te immisceas.

Satius tibi est, ut cum dæmone habites,

et non sis de illis qui contumeliis afficiuntur.

Et horum quidem fratres contenderunt olim ausque sunt in cælum ascendere; sed à justitia Dei condemnati, confusi sunt atque erubuerunt impii. Si igitur in illos, qui in supernam Vigilum regionem ascendere conati sunt, hujusmodi perlatum est iudicium, & hæc in ipsorum capita recidit retributio; quomodo non magis condemnabuntur, fratres, & majore punientur supplicio, qui separationem disseminare volunt inter Patrem, & Filium & Spiritum? In mea igitur permanete doctrina, discipuli mei, & à mea ne desciscatis fide. Si quis vero contra Deum secessionem fecerit, tremens ac vacillans sit in terra, sicut Cain.

Si quis Patre Filium minorem fecerit, vivus in terram absorbeatur. Si quis adversus Spiritum sanctum dissenserit, talis propitiationem non obtineat. Si quis adversus Ecclesiam diffidebit, leprosum ejus corpus fiat, veluti Giezi, & quisquis à mea fide defecerit, funiculo Judæ constringatur. Summa iniquitas est blasphemia. Fugite ergo illam, o carissimi. Siquidem in Deum vivum ille peccat, qui conviciatur & blasphemat. Satis superque nobis sint peccata carnis: ne ergo peccatis impietatem superaddamus.

In hoc uno spem habeo & consolationem coram Deo; quod nullatenus Dominum meum maledictis incessem, & blasphemia ex ore meo non prodierit. Eos enim, qui te Domine oderunt, odio habui, & inimicos tuos abominatus sum.

Verba mea vestris insculpite cordibus, meique memores estote. Futurum est enim, ut perversi homines post me ad vos veniant, ovium quidem indumentis vestiti, sed qui sunt intrinsecus lupi rapaces.

Dulcia in ore verba habent; cor autem eorum plenum est felle & amaritudine. Bonorum vestem gerunt, sed ex diabolo sunt. Fugite ergo illos, illorumque doctrinam, & cavete, ne ad eos appropinquetis.

Nostris enim, quod si quis in loco inveniatur, ubi Rex contumeliis afficitur, etiam ipse in iudicium adductus, examinabitur secundum leges, & quamvis constet à contumeliis ipsum abstinuisse, nihilominus iudicium subibit eo quod zelum pro rege non exseruerit. Ne igitur simul sed eas inter seductores, neque cum incredulis te immisceas.

Satius tibi est, ut cum dæmone habites,

[illegible]

A nobis famam comparemus : quo fiet, ut qui hæc audierit, timore correptus, genti nostræ obluſtari non audeat. Et quamvis ego regia dignitate præfulgeam, communem tamen vobiscum cauſam ſuſtineo. Unum quippe nobis omnibus decus erit, & par idemque probrum.

١٢٠
 ١٢١
 ١٢٢
 ١٢٣
 ١٢٤
 ١٢٥
 ١٢٦
 ١٢٧
 ١٢٨
 ١٢٩
 ١٣٠
 ١٣١
 ١٣٢
 ١٣٣
 ١٣٤
 ١٣٥
 ١٣٦
 ١٣٧
 ١٣٨
 ١٣٩
 ١٤٠
 ١٤١
 ١٤٢
 ١٤٣
 ١٤٤
 ١٤٥
 ١٤٦
 ١٤٧
 ١٤٨
 ١٤٩
 ١٥٠
 ١٥١
 ١٥٢
 ١٥٣
 ١٥٤
 ١٥٥
 ١٥٦
 ١٥٧
 ١٥٨
 ١٥٩
 ١٦٠
 ١٦١
 ١٦٢
 ١٦٣
 ١٦٤
 ١٦٥
 ١٦٦
 ١٦٧
 ١٦٨
 ١٦٩
 ١٧٠
 ١٧١
 ١٧٢
 ١٧٣
 ١٧٤
 ١٧٥
 ١٧٦
 ١٧٧
 ١٧٨
 ١٧٩
 ١٨٠
 ١٨١
 ١٨٢
 ١٨٣
 ١٨٤
 ١٨٥
 ١٨٦
 ١٨٧
 ١٨٨
 ١٨٩
 ١٩٠
 ١٩١
 ١٩٢
 ١٩٣
 ١٩٤
 ١٩٥
 ١٩٦
 ١٩٧
 ١٩٨
 ١٩٩
 ٢٠٠
 ٢٠١
 ٢٠٢
 ٢٠٣
 ٢٠٤
 ٢٠٥
 ٢٠٦
 ٢٠٧
 ٢٠٨
 ٢٠٩
 ٢١٠
 ٢١١
 ٢١٢
 ٢١٣
 ٢١٤
 ٢١٥
 ٢١٦
 ٢١٧
 ٢١٨
 ٢١٩
 ٢٢٠
 ٢٢١
 ٢٢٢
 ٢٢٣
 ٢٢٤
 ٢٢٥
 ٢٢٦
 ٢٢٧
 ٢٢٨
 ٢٢٩
 ٢٣٠
 ٢٣١
 ٢٣٢
 ٢٣٣
 ٢٣٤
 ٢٣٥
 ٢٣٦
 ٢٣٧
 ٢٣٨
 ٢٣٩
 ٢٤٠
 ٢٤١
 ٢٤٢
 ٢٤٣
 ٢٤٤
 ٢٤٥
 ٢٤٦
 ٢٤٧
 ٢٤٨
 ٢٤٩
 ٢٥٠
 ٢٥١
 ٢٥٢
 ٢٥٣
 ٢٥٤
 ٢٥٥
 ٢٥٦
 ٢٥٧
 ٢٥٨
 ٢٥٩
 ٢٦٠
 ٢٦١
 ٢٦٢
 ٢٦٣
 ٢٦٤
 ٢٦٥
 ٢٦٦
 ٢٦٧
 ٢٦٨
 ٢٦٩
 ٢٧٠
 ٢٧١
 ٢٧٢
 ٢٧٣
 ٢٧٤
 ٢٧٥
 ٢٧٦
 ٢٧٧
 ٢٧٨
 ٢٧٩
 ٢٨٠
 ٢٨١
 ٢٨٢
 ٢٨٣
 ٢٨٤
 ٢٨٥
 ٢٨٦
 ٢٨٧
 ٢٨٨
 ٢٨٩
 ٢٩٠
 ٢٩١
 ٢٩٢
 ٢٩٣
 ٢٩٤
 ٢٩٥
 ٢٩٦
 ٢٩٧
 ٢٩٨
 ٢٩٩
 ٣٠٠
 ٣٠١
 ٣٠٢
 ٣٠٣
 ٣٠٤
 ٣٠٥
 ٣٠٦
 ٣٠٧
 ٣٠٨
 ٣٠٩
 ٣١٠
 ٣١١
 ٣١٢
 ٣١٣
 ٣١٤
 ٣١٥
 ٣١٦
 ٣١٧
 ٣١٨
 ٣١٩
 ٣٢٠
 ٣٢١
 ٣٢٢
 ٣٢٣
 ٣٢٤
 ٣٢٥
 ٣٢٦
 ٣٢٧
 ٣٢٨
 ٣٢٩
 ٣٣٠
 ٣٣١
 ٣٣٢
 ٣٣٣
 ٣٣٤
 ٣٣٥
 ٣٣٦
 ٣٣٧
 ٣٣٨
 ٣٣٩
 ٣٤٠
 ٣٤١
 ٣٤٢
 ٣٤٣
 ٣٤٤
 ٣٤٥
 ٣٤٦
 ٣٤٧
 ٣٤٨
 ٣٤٩
 ٣٥٠
 ٣٥١
 ٣٥٢
 ٣٥٣
 ٣٥٤
 ٣٥٥
 ٣٥٦
 ٣٥٧
 ٣٥٨
 ٣٥٩
 ٣٦٠
 ٣٦١
 ٣٦٢
 ٣٦٣
 ٣٦٤
 ٣٦٥
 ٣٦٦
 ٣٦٧
 ٣٦٨
 ٣٦٩
 ٣٧٠
 ٣٧١
 ٣٧٢
 ٣٧٣
 ٣٧٤
 ٣٧٥
 ٣٧٦
 ٣٧٧
 ٣٧٨
 ٣٧٩
 ٣٨٠
 ٣٨١
 ٣٨٢
 ٣٨٣
 ٣٨٤
 ٣٨٥
 ٣٨٦
 ٣٨٧
 ٣٨٨
 ٣٨٩
 ٣٩٠
 ٣٩١
 ٣٩٢
 ٣٩٣
 ٣٩٤
 ٣٩٥
 ٣٩٦
 ٣٩٧
 ٣٩٨
 ٣٩٩
 ٤٠٠
 ٤٠١
 ٤٠٢
 ٤٠٣
 ٤٠٤
 ٤٠٥
 ٤٠٦
 ٤٠٧
 ٤٠٨
 ٤٠٩
 ٤١٠
 ٤١١
 ٤١٢
 ٤١٣
 ٤١٤
 ٤١٥
 ٤١٦
 ٤١٧
 ٤١٨
 ٤١٩
 ٤٢٠
 ٤٢١
 ٤٢٢
 ٤٢٣
 ٤٢٤
 ٤٢٥
 ٤٢٦
 ٤٢٧
 ٤٢٨
 ٤٢٩
 ٤٣٠
 ٤٣١
 ٤٣٢
 ٤٣٣
 ٤٣٤
 ٤٣٥
 ٤٣٦
 ٤٣٧
 ٤٣٨
 ٤٣٩
 ٤٤٠
 ٤٤١
 ٤٤٢
 ٤٤٣
 ٤٤٤
 ٤٤٥
 ٤٤٦
 ٤٤٧
 ٤٤٨
 ٤٤٩
 ٤٥٠
 ٤٥١
 ٤٥٢
 ٤٥٣
 ٤٥٤
 ٤٥٥
 ٤٥٦
 ٤٥٧
 ٤٥٨
 ٤٥٩
 ٤٦٠
 ٤٦١
 ٤٦٢
 ٤٦٣
 ٤٦٤
 ٤٦٥
 ٤٦٦
 ٤٦٧
 ٤٦٨
 ٤٦٩
 ٤٧٠
 ٤٧١
 ٤٧٢
 ٤٧٣
 ٤٧٤
 ٤٧٥
 ٤٧٦
 ٤٧٧
 ٤٧٨
 ٤٧٩
 ٤٨٠
 ٤٨١
 ٤٨٢
 ٤٨٣
 ٤٨٤
 ٤٨٥
 ٤٨٦
 ٤٨٧
 ٤٨٨
 ٤٨٩
 ٤٩٠
 ٤٩١

Quibus verbis incitati Magi, perinde ac si vino inebriati essent, maria montesque Pharaoni Ægyptiorum regi polliciti sunt. Non ante, aiebant, exoriens sol Ægyptum collustrabit, quàm Amramides in vivis esse desinet. Quum placidum in lectulo soporem Rex hauries, tunc audies, Moysen turpi morte disperiisse. Et hoc quidem pro nihilo reputamus: ludicrum est enim ac puerile. Age igitur, cubiculum ingredi, lectulum ascende, & somnum cape: adest enim præ foribus Moysis interitus, nec aliam, crede, lucem præter hodiernam videbit.

[illegible]

Ita Magi Pharaonem dimittunt. Ille vero quum dictis fidem adhiberet, nec somnum capere poterat, quod illucescentem diem impatiens expectaret; nec, si cepisset, ita quiescere licebat, ut eadem spectra dormienti non occurrerent.

[illegible]

At illi artibus suis usi, evocatos dæ-
mones in Moysen immittunt. Irruunt ca-
tervatim in sanctum virum maligni spiri-
tus ; sed virtus Dei, & deprecatio homi-
nis justi sic eos repellunt, sicut tempestas
ignem, & fumum ventus dissipat. Ita dæ-
mones a conspectu Moysis diffugiunt,
quemadmodum victi in bello coram victo-
ribus, & fures, quum adventantium custo-
dum vocem audiunt, terga vertere con-
sueverunt. Sicut tenebras lux, ita impios
Moyses superavit. Ad Moysen ita loquitur

[illegible]

E Moyses fugavit. Ad Magos itaque, a quibus mercede conducti fuerant, præcipiti cursu revertuntur: &, operam quidem nostram, inquit, in hoc homine perdimus: fortior est enim nobis, nec vel ad oram loci, ubi consistit, accedere possumus.

[illegible]

Interea dies illuxit, & anxius Pharaon quæ sibi Magi de Mosis nece promiserant, opere impleta esse præstolabatur. Quum vero præstitutum tempus fluxisset, nec adesset qui optata nunciaret, vocatos ad se Magos his verbis Rex compellat: cur, inquit, res aliter ac promisistis accidit? dixistis enim: non aliam Moyses lucem præter hodiernam videbit.

Cui Magi: sustine paulum, inquiunt:
instat quidem hominis interitus: verum-
tamen nihil festinato, o Rex, facere
possumus, neque hoc finit hodierna dies:
novilunium enim est: quum autem luna
decrefcere cœperit, tum vero Moyfis vita
deficiet.

Hanc

Hanc illi causam obtendebant , dum scilicet definitum Moyſis tempus adveniret : Rex vero eorum verba libenter excepit , ut qui iisdem , ac illi , erroribus teneretur . Operi igitur incumbunt Magi : de capillis , & vestibus Moyſis tollunt , figuram ejus formant , ad sepulcrum reponunt , inque eum malos dæmones incitant . Nec mora : dæmones adſunt , ac principes dæmoniorum ; præſto eſt ſatanas cum copiis ſuis , alii aliis formis induiti , ut Moyſen perdant .

Conferto agmine in eum irruunt .
Verum ubi in sanctum prophetam oculos
sustulere , Angelorum caterva , non secus
atque olim Elisæo contigit , stipatum con-
spicientes , tantum abfuit , ut ipsum ado-
rarentur , ut ne conspectum quidem ejus
sustinentes , clamore & ululatu edito , si-
mul confusi dissipatique diffugerint .

Quæ res ad consternationem Magos adduxit. Ad alias igitur artes se convertunt, ut famæ suæ consulant, neve mendacii falsitatisque apud Regem arguantur. Scyphum itaque vino plenum accipiunt, & viperas draconesque incantationibus suis impellunt, ut venenum in illum evomant: ita præparatum poculum Moyfi offerunt, quo ille epoto disrumperetur. Accipe, inquiunt, bibe hoc vinum, quod tibi Rex Ægypti mittit. Ad hoc quippe honoris fastigium evectum te cupit, sicut dudum optaverat. Vota Regis, vinum ipsum significat: vetustum est enim, & præ temporis diuturnitate, turbulentum & obscurum.

Ad hæc subridens Moyſes, acceptum calicem in Dei nomine ſignavit, vinumque bibit, quin ex eo læderetur. Ut autem ſcirent, fraudes ipſorum non eſſe ſibi ignotas, converſus ad eos, dixit: Agite, nunciate regi, qui vinum veneno ſerpentum commiſtum mihi bibendum dedit, hæc omnia Dei ſervis nihil obeſſe.*

En adest ultima dies, praesto est Abductor. Quiesce Ephraem, sermonibus tuis finem impone. Adjuro te, Domine Jesu, non secus atque suum quisque solet adjurare amicum, ne in die manifestationis tuae ad sinistram me constituas.

Per vitam vestram, in iis quæ dicturus sum, non mentior. Quum parvulus essem, meque adhuc in ulnis mater gestaret, oblata mihi fuit species quasi per somnium: falsam tamen non fuisse, sequutus postmodum eventus ostendit. Vitis ex ore meo repente progerminavit, quæ mox subolefscens, mirabili incremento palmites ad cælum usque produxit.

Race-

A ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷

[illegible][illegible]

١٠
 ١١
 ١٢
 ١٣
 ١٤
 ١٥
 ١٦
 ١٧
 ١٨
 ١٩
 ٢٠
 ٢١
 ٢٢
 ٢٣
 ٢٤
 ٢٥
 ٢٦
 ٢٧
 ٢٨
 ٢٩
 ٣٠
 ٣١
 ٣٢
 ٣٣
 ٣٤
 ٣٥
 ٣٦
 ٣٧
 ٣٨
 ٣٩
 ٤٠
 ٤١
 ٤٢
 ٤٣
 ٤٤
 ٤٥
 ٤٦
 ٤٧
 ٤٨
 ٤٩
 ٥٠
 ٥١
 ٥٢
 ٥٣
 ٥٤
 ٥٥
 ٥٦
 ٥٧
 ٥٨
 ٥٩
 ٦٠
 ٦١
 ٦٢
 ٦٣
 ٦٤
 ٦٥
 ٦٦
 ٦٧
 ٦٨
 ٦٩
 ٧٠
 ٧١
 ٧٢
 ٧٣
 ٧٤
 ٧٥
 ٧٦
 ٧٧
 ٧٨
 ٧٩
 ٨٠
 ٨١
 ٨٢
 ٨٣
 ٨٤
 ٨٥
 ٨٦
 ٨٧
 ٨٨
 ٨٩
 ٩٠
 ٩١
 ٩٢
 ٩٣
 ٩٤
 ٩٥
 ٩٦
 ٩٧
 ٩٨
 ٩٩
 ١٠٠

١٠
 ١١
 ١٢
 ١٣
 ١٤
 ١٥
 ١٦
 ١٧
 ١٨
 ١٩
 ٢٠
 ٢١
 ٢٢
 ٢٣
 ٢٤
 ٢٥
 ٢٦
 ٢٧
 ٢٨
 ٢٩
 ٣٠
 ٣١
 ٣٢
 ٣٣
 ٣٤
 ٣٥
 ٣٦
 ٣٧
 ٣٨
 ٣٩
 ٤٠
 ٤١
 ٤٢
 ٤٣
 ٤٤
 ٤٥
 ٤٦
 ٤٧
 ٤٨
 ٤٩
 ٥٠
 ٥١
 ٥٢
 ٥٣
 ٥٤
 ٥٥
 ٥٦
 ٥٧
 ٥٨
 ٥٩
 ٦٠
 ٦١
 ٦٢
 ٦٣
 ٦٤
 ٦٥
 ٦٦
 ٦٧
 ٦٨
 ٦٩
 ٧٠
 ٧١
 ٧٢
 ٧٣
 ٧٤
 ٧٥
 ٧٦
 ٧٧
 ٧٨
 ٧٩
 ٨٠
 ٨١
 ٨٢
 ٨٣
 ٨٤
 ٨٥
 ٨٦
 ٨٧
 ٨٨
 ٨٩
 ٩٠
 ٩١
 ٩٢
 ٩٣
 ٩٤
 ٩٥
 ٩٦
 ٩٧
 ٩٨
 ٩٩
 ١٠٠

* Hucusque
de Moyse &
Magis.

A Racemorum, & frondium immensa copia
 opacabat orbem. Adeo arbor excreverat
 atque per omnes quaquaverius partes am-
 plicabatur. Quumque frequentissimus po-
 pulus confluxisset, & racemos inde colli-
 geret, fructuum tamen proventus nullibi
 minuebatur, imo, quo frequentior fiebat
 legentium turba, eo ditior affluebat bo-
 trorum copia.
 B Sermones racemis designabantur,
 frondium copia Hymnorum numerum in-
 dicabat. Quidquid hoc fuit, donum Dei
 fuit: ipsi tribuo laudem pro gratia, qui
 pro sua voluntate mihi de thesauris suis
 ista participavit.
 C Amici valete, & pro me orate, caris-
 simi. Instat tempus, quo patriam suam
 mercator revisat. Me miserum, qui meos
 ex negotiatione proventus consumsi, &
 thesauros meos omnes dissipavi. Ad pio-
 rum obitum nemo illacrymatur, utpote
 vitam ineuntium, postquam tumulati sunt,
 beatissimam; me, meoque socios atque
 mei similes, vestris fratres lacrymis pro-
 sequimini, qui otiosi & desides transegimus
 dies ac tempora nostra.
 D Quod reliquum est, valeat terra,
 ejusque incolis pacem & felicitatem pre-
 cor, tranquillitatem Ecclesiis, & persecu-
 tionum finem, quas dudum improbi exci-
 tarunt. Justitiam impii amplectantur, &
 peccatores, oro, resipiscant.
 E Salve, Abductor Angele, qui animam
 a corpore separans, ad destinatas man-
 siones, ipsi ad supremum communis mor-
 tuorum resurrectionis diem mansuras, il-
 lam deportas.
 F Talia dicentem Ephraemum, populi
 pius fletus consequebatur. Aderat forte
 quædam puella, Lamprotate dicebatur,
 Strategi magni & Edessæ præfecti filia,
 quæ doloris impatiens, in hæc primum
 erupit voces. O lacrymabilem casum, qui
 Edessam hodie evertit patriam nostram.
 En moenia nostra ruunt, nobisque occidit
 lux. Mox perrumpens virorum mulierum-
 que agmen, in cubiculum invasit, proce-
 ditque ad decumbentis pectus: obortisque
 lacrymis, sic illum precabatur. Obsecro
 te per eum, qui habitavit in te, sicut ipsi
 placuit, suæque mentis interpretem te ad-
 hibere voluit: permitte mihi, ut urnam
 tibi, qualem ego constitui, præparem,
 mihi que alteram, quam tuis pedibus sup-
 ponere volo: ut te sequar ad inferos &
 ad superos, nec unquam à te divellar.
 Abscede hinc, puella, (respondit se-
 nex:) pro bona quidem voluntate tua Do-
 minus gratiam tibi rependens, celebre

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΑΓΙΟΥ
ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΕΦΡΑΙΜ
ΤΟΥ ΣΥΡΟΥ
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΕΛΕΙΟΝ ΕΙΝΑΙ
ΤΟΝ ΜΟΝΑΧΟΝ.

A

EJUSDEM

SANCTI PATRIS NOSTRI
EPHRAEM SYRI

De Perfectiōne Monachi.

ΠΕΡΟΣΙ ΜΟΙ ΠΡΟΣΗΛΟΝ ΤΙΝΕΣ ΑΓΓΕΝΤΕΣ ΜΟ-
ΝΑΣΤΕΙΟΙΣ ΠΟΙΗΣΑΙ ΛΥΣΙΤΕΛΗ ΤΙΝΑ, ΑΛΛ' **B**
ΕΜΟΙ Ο ΛΟΓΟΣ ΟΥΚ ΗΝ ΕΝ ΧΟΛΗ, ΟΤΙ ΣΥΝΕΙΧΟΜΗΝ
ΑΘΕΝΕΙΑ ΣΩΜΑΤΟΣ. ΣΩΠΑΝΤΙ ΟΥΝ ΜΟΙ ΓΕΓΟΝΕ ΤΟ
ΑΛΓΟΣ ΔΥΠΛΟΓΙΑ. ΟΡΩΝΤΕΣ ΓΑΡ ΤΗΝ ΕΠΙΤΑΣΙΝ ΤΩΝ
ΠΟΝΩΝ, ΕΠΕΓΝΩΣΑΝ ΤΗΣ ΣΩΠΗΣ ΤΗΝ ΑΙΤΙΑΝ.
ΥΠΕΜΝΗΣΘΗΝ ΕΝ ΑΡΤΙΩΣ. ΟΥΚΑΙ ΑΠΟ ΕΤΕΡΩΝ ΜΟ-
ΝΑΣΤΕΙΩΝ ΔΕ ΤΩΤΟ ΑΥΤΟ ΠΡΟΑΓΕΓΟΝΑΙ. ΤΙ ΟΥΝ
ΧΡΗ ΠΟΙΗΣΑΙ; ΙΔΙΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΤΕΣ, ΕΤΕΡΩΔΙ ΔΕ
ΠΡΟΣ ΚΛΕΙΝΟΥΣ ΕΠΩ, Η ΕΝΙ ΛΟΓΩ ΠΟΙΗΣΩ ΤΟ
ΕΚΑΝΟΝ ΑΜΦΟΤΕΡΟΙΣ. ΑΛΛ' ΑΙΔΟΥΜΑΙ ΔΙΕΛΘΕΙΝ
ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΗΔΗ ΚΑΤΩΡΘΩΜΕΝΩΝ ΠΑΡ' ΑΥΤΟΙΣ, ΙΝΑ
ΜΗ ΓΕΝΩΜΑΙ ΑΥΤΟΚΑΤΑΚΕΙΤΟΣ. ΑΥΤΟΠΟΝ ΕΣΤΙ ΙΔΙΩΤΗΝ
ΠΑΙΔΕΥΕΙΝ ΣΟΦΟΥΣ. ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΠΕΝΗΤΑ ΠΛΟΥΣΙΟΝ ΕΙΣ
ΕΘΙΣΙΑΣΙΝ ΠΡΟΒΕΠΕΘΑΙ. ΝΗΠΙΑΪΩ ΓΑΡ ΑΥΤΙΣ ΤΗ
ΦΡΟΝΗΣΙ. ΑΥΤΟΙ ΔΕ ΤΑΙΣ ΠΡΟΚΟΠΑΙΣ ΣΑΥΜΟΙΟΙ
ΓΕΓΟΝΑΣΙΝ. ΟΥΧ' ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑΝ ΣΥΝ-
ΕΩΣΙΝ. Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΔΕ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΒΕΒΑΘΕΝ ΕΩ-
ΔΕΝ. ΟΙΔΑ ΣΥΝΘΕΙΝΑΙ ΛΟΓΟΥΣ ΟΥ ΨΕΥΔΟΜΕΝΟΥΣ,
ΒΥΠΟΥΣ ΔΕ ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΑΡΕΤΗΣ ΔΕΙΞΑΙ ΜΟΙ Ε ΠΑΡ-
ΕΣΙ. ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΕΙΚΩΝ ΑΡΕΤΗΣ ΓΙΝΕΤΑΙ. Ο ΔΕ ΛΟ-
ΓΟΣ ΣΚΙΑ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΟΣ ΕΣΤΙΝ. ΕΝ ΤΗ ΣΚΙΑ ΕΔΕΙΣ
ΧΑΡΑΚΤΗΡ. ΜΟΝΗ Ξ ΦΑΝΤΑΣΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΟΣ ΕΣΤΙ.
ΤΙ ΕΝ ΑΠΗΔΕΝΤΕΣ ΠΑΡΑΠΗΣΟΜΕΘΑ; Η ΜΗ ΠΡΟ-
ΧΩΡΩΝ ΠΡΟΚΛΗΘΕΝΤΕΣ; ΚΑΙ ΤΙΣ ΗΜΙΝ ΚΑΡΠΟΣ
ΥΠΑΡΞΑΙΕΝ; ΠΟΛΛΟΙ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΠΑΚΟΗΝ ΕΙΣ ΑΡΕΤΗΣ
ΠΟΙΗΣΙΝ ΠΑΡΕΙΛΗΦΑΣΙΝ. ΕΙ Ξ ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ
ΑΠΙΔΩΜΕΝ, ΔΥΡΗΣΟΜΕΝ ΔΥΛΑΙΣ ΔΕΣΠΟΤΑΙΣ ΙΔΙΟΙΣ
ΔΑΝΕΙΖΟΝΤΑΣ, ΚΑΙ ΝΕΚΕΣ ΠΡΕΣΒΥΤΑΙΣ ΣΥΜΒΕΛΒΟΝΤΑΣ.
ΚΑΙ ΑΝΑΞΙΕΣ ΜΕΓΙΣΟΙΣ ΑΝΔΡΑΣΙ ΣΥΝΕΡΓΕΝΤΑΣ ΕΙΣ
ΤΙΝΑ. Ο ΔΗΜΟΣ ΕΝ ΠΟΙΚΙΛΩΝ ΕΣΤΙ. ΚΑΙ Η ΔΟΞΑ
ΜΙΑ ΓΙΝΕΤΑΙ. ΜΕΙΖΩΝ ΤΩΝ ΔΟΞΑΖΟΝΤΩΝ Ο ΔΟΞΑΖΟ-
ΜΕΝΟΣ. ΚΑΙ Η ΓΕΝΟΜΕΝΗ ΜΕΣΙΤΙΣ ΕΝ ΑΜΦΟΤΕΡΟΙΣ
ΦΑΙΔΡΥΝΕΤΑΙ. ΠΟΙΗΣΩΜΕΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΛΟΓΩΝ, ΩΣ Ο
ΕΡΑΤΟΣ ΜΕΛΕΤΗΝ ΕΠΙ ΑΡΧΟΝΤΟΣ. ΜΑΘΩΣΙΝ ΟΥΚΑΙ ΛΕ-
ΓΕΙΝ ΔΥΝΑΜΕΘΑ, ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΕΚ ΕΧΟΝΤΕΣ. ΕΝ ΤΩΤΟ
ΕΠΙΓΝΩΤΕ ΕΝ ΗΜΙΝ ΧΡΗΣΙΜΟΝ ΟΥΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑΝ ΕΠΙ-
ΠΟΔΕΝΤΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΕΜΕΝ ΕΑΥΤΩ. ΛΥΠΕΜΑΙ ΜΗ ΠΟΙ-
ΗΣΑΣ ΤΟ ΕΡΓΟΝ, Ο ΠΑΡΕΚΛΗΣΘΗΝ ΚΑΙ ΔΕΔΟΙΚΑ
ΠΟΙΩΝ, ΜΗ ΩΣ ΑΝΑΞΙΟΝ ΔΥΠΛΗΘΗ. ΑΛΛΑ ΔΕ
ΤΩΤΟ ΠΑΡΑΠΗΣΟΜΑΙ, Ε ΔΥΝΑΤΑΙ Ο ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΣ
ΑΝΤΙΣΤΗΝΑΙ ΤΟΙΣ ΑΓΓΕΛΟΙΣ. ΠΛΕΙΟΝΑ ΟΙΔΑΤΕ ΑΔΕΛ-
ΦΟΙ

ANNO PRÆTERITO AD ME ACCESSERE QUI-
DAM, POSTULANTES UTILIA NONNULLA SUIS
B MONASTERIIS: SED TUNC MIHI CUM IIS LOQUI
NON VACABAT, QUOD INFIRMITATE CORPORIS DE-
TINERER. UNDE ME TACENTEM, DOLOR EXCU-
SAVIT: CONSPICIENTES ENIM VEHEMENTIAM DO-
LORUM, SILENTII CAUSAM AGNOVERUNT. AD-
MONITUS SUM ERGO PAULO ANTE, QUOD & AB
ALIIS MONASTERIIS MISSI OB ID IPSI ADVENISSENT.
QUID igitur agendum? privatim cum his,
& ex alia parte cum illis sermonem insti-
C tuam? aut uno eodemque colloquio, utrif-
que satisfaciam. Cæterum vereor pertransi-
re, quæ egregie apud eos paullo ante gesta
sunt: ne meipsum condemnem. Absurdum
quippe est, hominem rudem instituere sa-
pientes: sicut etiam pauperem, opulentos
ad convivium invitare. Sensu enim ego
puer sum: at illi, profectu admirabiles eva-
serunt. Neque vero verba veritatem consti-
tuunt: sed ipsa veritas verbis fidem addere
D solet. Novi componere verba, non infi-
cior: at variæ virtutis exhibere modos, non
est datum mihi. Opus, est imago virtutis:
Sermo autem imaginis adumbratio est: in
adumbratione vero nullus character, sed so-
lum est characteris & figuræ commentum.
Quid ergo? rogati recusabimus? postulati
non præbeamus? Quis porro nobis obedi-
entiæ foret fructus? quum & multi obedi-
entiam, ad virtutem parandam assumpserint.
E Si porro res ipsas intueamur: inveniemus
servos propriis dominis mutuum dantes,
& juvenes senibus consilia impertientes,
indignosque maximis viris in aliquibus re-
bus adjutores & socios. Ex variis populus
constat, unaque gloria resultat: at major
est cui gloria defertur, quàm qui glorificat,
ac gloriâ defert: & quæ est mediatrix & con-
ciliatrix, inter ambos quos conciliavit, co-
honestatur. Exerceamus nos in verbis at-
F que colloquiis, sicut miles sub duce suo. In-
telligant fratres, nos verba facere posse,
quum opera non habeamus: unum hoc agno-
scite in nobis utile, quod veritatem ada-
mantes, nos ipsos accusamus. Doleo me
non agere opus, de quo ut loquar, obsecra-
tus sum: & vereor, ne qui reipsa agit quod
ego doceo, me ut indignum repudiet. At
iccirco ne imperium detrectabo? non po-
test subditus dijudicantibus adversari. Plu-
ra

Hujus Ser-
monis frag-
mentum pro-
diit ex edi-
tione Oxo-
nienfi supra
pag. 322. In-
tegrum hic
edimus ex
Codd. Vat.
441. & 442.
& ex Codd.
Alexandr.
16. & 42.

ra vos nostis fratres, qui factis ipsis docetis: brevibusque addiscere desideratis, qui ex oratione voluptatem capitis. Dicam etiam vobis, fructum esse verum cibum, non autem folia adumbrantia. Verba se in modum habent foliorum: opus autem instar fructus. Vultis nosse virtutem operis? ex fructu ac esu cognoscetis illam: nam folia, per similitudinem fallunt. Satisfaciam vobis, conscius humilitatis vestrae. Novi parvitatem meam, & modestiam vestram suspicio. Dicam vestrum esse inventum, quod apud vos enitescit. Pauperes ii sunt, qui purpuram Regis gestant; tametsi ipsi habitu vili utantur ac humili. Qui regale diadema faciunt, indigniores sunt qui illo utantur: sed tamen faciunt quod jubentur. Novi quo pacto agricolae terram aratris ac bobus profcindunt: sed ad opus ego ineptissimus sum. Multi sunt qui ex consuetudine, quae ad artem aliquam pertinent penitus norunt: sed de illis rationem reddere nequeunt. Alii, usu ac consuetudine proficientes, excogitant artes, aut ab aliis inventas concinniores reddiderunt atque ornarunt. Sic & ego vobis, de vestri temporis moribus verba faciam: alia quidem ex more dicendi sciens, alia etiam ex iis praebens quae usu & laborum experientia didici. Vita Monachorum Angelis similis, eorumque institutum divino ministerio plenum est. Continet enim vitam, quae in praesenti, Deo inservit; & ante, hanc faenori dat, ut pro usura vitam aeternam accipiat. Praebet ipsi benevolentiam, & particeps gloriae caelestis efficitur. Loco praesentium laborum, sperat fruitionem aeternorum bonorum. Mutuo dat terrena, & recipit caelestia. Soli monachi, super terram divini certaminis conditionem atque constitutionem norunt. Nautae in mari navigantes, molestias perferunt: at ipsi in quiete vitam agentes, pericula experiuntur. Sicut illis mare: ita his aerea efficacitas & potestas. Sicut illos venti prohibent ulterius procedere: ita hi in aere contra adversarios spiritus pugnant. Dixit Apostolus de hac concertatione: & spiritalia nequitiae nominavit. Circummunivit locum optimis unguentis: & aggredientes accurate instituit, ut insidias latentes non ignorarent. Monachis cum hostibus certamen est, quos non vident: quales ergo eos esse oporteat, non recusabo dicere quod sentio. Nam & Prophetae sunt, qui artem spiritalem tractant, cujus expers est caro: opus faciunt incognitum, quod neque ipsi qui faciunt, cernunt: negotiantur non in iis ex quibus fructum capiunt, sed in ea quae sperant, laborem inten-

A φοι τὸ ἔργον διδάσκοντες. βραχέα ποδεῖτε μαθεῖν τῷ λόγῳ περὶ πόμοι. εἶπω καὶ πρὸς ὑμᾶς, ὅτι ὁ καρπὸς βρώσις ἐστίν. ὃ τὰ φύλλα τὰ σκιαζοντα. οἱ λόγοι ὡς φύλλα εἰσὶ, καὶ τὸ ἔργον ὡς ὁ καρπὸς. βέλεσθε γινώσκειν τὸ ἔργον τὴν δύναμιν; ὅτι τὴ βρώσεως. τὸ γὰρ φύλλον πλανᾷ δι' ὁμοιότητος. ποιεῖ τὸ ἱκανὸν ὑμῖν εἰδὼς ἢ ταπεινοφροσύνην ὑμῶν. γινώσκω ἢ ἐμὴν βραχύτητα, καὶ θαυμάζω ὑμῶν ἢ ἐπιεικείαν. εἶπω ὅτι ὑμετέρων ἐστὶ τὸ ἄρεμα, ὅτι παρ' ὑμῖν φαιδρύνεται. πένητές εἰσιν, οἱ ἢ ἀλεργίδαι τῷ βασιλεῶς βασιάζοντες, καὶ ὁμῶς χρηῖται τῷ ὑπελαῶν. οἱ ποιῶντες τὸ βασιλικὸν ἀφάρημα, πολλῶν ἢ χρησεως εἰσὶν ἀνάξιοι, καὶ πλὴν ποιεῖσιν ὁ πρὸς τὰς σοντα. οἶδα πᾶς οἱ γεωργοὶ ἢ γῆν ἀνατέμνουσιν ἀροτῆροι καὶ βροῖν, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἔργον πολὺ εἰμὶ ἀφύερος. πολλοὶ εἰσι τῷ εἶδει τὰ ἢ τέχνης εἰδότες ἀκρίβως, καὶ τὸν περὶ αὐτῶν λόγον ἀποδίδου μὴ δύναμει. ἄλλοι ἀφ' συνηθείας προκόψαντες ἐξῆρτον τέχνας, ἢ πᾶς ἔσας κατεπόσμησαν, ὥτως ὑμῖν καὶ γὰρ περὶ τῆς κατ' ὑμᾶς βίης λόγον ποιήσομαι, τὰ μὲν ἐξ ἐδῶς ὅτι τῷ λέγειν εἰδὼς, τὰ ἢ καὶ ἐπιβάλλον τοῖς πόνοις χαλεζόμοι. Οἱ τῶν μοναχῶν βίος ἀγγέλοις ἔοικε, καὶ ἡ τάξις αὐτῶν θείας λειτουργίας πεπολήρωται. ἔχει ἢ ζωὴν ἢ ἐπὶ τῷ παρόντι Θεῷ ἀφικονέσθαι, καὶ προικιχρᾶται αὐτῇ, ἵνα ἢ τὸν ζῶν ἀγώνιον ἀπολάβῃ. δίδωσιν αὐτῷ δύναμιν καὶ κοινωνίαν γίνεται ἀντὶ τῆς παρόντων πόνων, ἐλπίζει ἀπολήψιν ἀγαθῶν αἰδίων. δανείζει τῇ πίστει ἵνα ἐπίστα, καὶ ἀπολαμβάνει τὰ ἐράνια. μόνοι οἱ μοναχοὶ ἴσασιν ὅτι ἢ γῆς ἀγῶνος θείας κατέστασιν. οἱ ναῦται ἐπὶ θαλάσσης πλέοντες ἀηδίας ὑφίστανται. αὐτοὶ ὅτι ἡσυχία ἀφίγοντες κινδυνεύουσι ὡς ἐκείνοις ἡ θάλασσα, τέτοις ἢ ἀεικλή ἐνέργεια. ὡς ἐκείνους ἀνεμοὶ προκόπτειν κωλύουσιν, ὥτως, ὅτι ὅτι τῷ ἀέρι μάχονται πρὸς τὰ ἐμποδῶν πνύματα. εἶπεν ὁ Ἀπόστολος περὶ ταύτης τῆς ἀδελφείας, καὶ τὰ πνευματικά ἢ πονηρίας ὠνόμασεν. ἐπισφαλίσαντο ἢ τὸν καλοῖς ἀλείμμασι, καὶ τὰς ἐπιχειρήσεις ἐπεισεν εἰδέναι ἢ κρυπτομένην ἐνεδραν. ὅτι ὁρῶντες τὰς ἀντιπάλους οἱ μοναχοὶ ἀγωνίζονται. ποταποὶ ὅτι εἶναι οἱ ποῖτοι ὀφείλουσιν. ὅτι παρατρεμάει πᾶν ὁ ὑπελήθη. ὅτι τρωφῆται τυγχάνουσι τέχνην ἔχουσι πνευματικὴν, ἢς ἀπαρὸς ἡ σὰρξ ἐστίν. ἔργον ποιεῖσιν ἀδελφόν, ὁ ὅτι αὐτοὶ οἱ ποιεῖντες βλέπουσιν. ἐμπορεύονται ὅτι ὅτι οἱς ἀπολαύουσιν, ἀλλ' ὅτι τοῖς ἐλπίζομένοις ἢ πόνον ἐπι-

ἐπιταίνουσιν· ὁδὸς αὐτοῖς ἡ ἐννοια, καὶ πέρας, Α
ἡ συγκατάθεσις· ἀποδημῶσιν εἰς ἔρᾶν, καὶ
μυρίας ἰσορίας περικύπτουσι· πολλοὶ κρυβέντες
τὸ ἔφειδρον διέδρασαν· ἄλλοι ἐκ ἀντιπάλων ἐνί-
κησαν· ἐνιοὶ δὲ ἄλγ' τὸ φόβον ὑπέστραψαν· τι-
νὲς δὲ καὶ ἀλόντες ἐπαύχθησαν· πολλοὶ δὲ
καὶ ἀντρεῖσθαι· ὀλίγοι παντελῶς ἀφ' ἀπορ-
μύουσι, καὶ σπᾶνιοι ἔμποροι ἐπάγονται τὴν ἀπο-
δημίαν, ὥσπερ ἐπὶ βαρβάρους τὴν ὁδὸν διδόν- Β
τες· ἔτι καὶ ἡ ὁδὸς τῶν μοναχῶν· ἐπὶ
δυοὶ λόγοις ποιῶσι τὴν πραγματείαν, ἡ μεγά-
λα κερδαίνειν ἐλπίζοντες, εἰάν κατορθώσωσιν,
ἡ καὶ τὴν ἔσσαν ἰσχύσασιν ἀπολέσαι· εἶδον ὅτι
τὴν πόλεσιν ἐπὶ ῥητοῖς θεάμασι θηροῖν ἀγωνι-
ζομένους τινὰς, ἔλθεν ἑλάτην οἱ μοναχοὶ μετα-
χειρίζονται· ἡ γὰρ ἐπλέττησαν ἄφνω· ἡ καὶ τῷ
ζῆν ἀπηλλάγησαν· καὶ ὁ Ἀπόστολος δὲ Παῦλος C
τὴν βίον αὐτῶν, θεάξον ὠνόμασεν, ἵνα δὲ συστῇ
ὁ λόγος ἡμῶν, ὅτι ἀγῶνα ὑφίστασθε· ὁ αὐτὸς
καὶ εἰς αὐτὸν προσηγόρευσε, καὶ πυκνῶς
ἐαυτὸν εἶρηκεν· ὅτι τὴν πυγμῆς σύνες τὸ εἰς αὐτὸν
καὶ ὅτι πάλης τὴν ἀγῶνα νόησον· ὅτι τῶν
θεωρῶντων νόησον ἐπὶ τίσιν ἔργοις εἰς ὃν θεω-
ρῶμενος· ἄγγελοι καὶ ἄνθρωποι θεωροῦσιν· ἐκ
ἐν εἰκότως εἶπομεν, ὅτι ἀγγέλοις ἔοικεν ὁ βίος D
τῶν μοναχῶν; τίνα εἰσὶν αἱ θεωροῦσιν ἄγγελοι,
εἰ μὴ τὰς πράξεις τὰς ἀποκρύφους, τὰς πα-
γίδας τὰς ἐπὶ χήματος συντεθεῖσας, ἰσὺς δολερὰς
βόπας, τὰς ἐπιθέσεις τὰς μεθοδικὰς τὰς
μηχαναῖς, τὰς ποικίλῃ βόπῃ πλεκομένας τῶν
δαμόνων· πᾶς αὐτὰς ὁρᾷ· θεωροῦσι
πᾶς ὡς θῆρες ὑπεράλλοντα· πᾶς τὰς ἀντι-
πάλης βοτῶντα· πᾶς τὰς ἄλλας ἐλέγχουσι, E
πᾶς τὰς ἐπιπλάσας φίλῃς ἀναρῶσι· Ταῦτα
θεωροῦσιν οἱ ἄγγελοι, αἱ δὲ θεωροῦσιν οἱ ἄνθρω-
ποι· τίνα ὅτι; πάντως ὅτι ἀνθρώπινα· ἐπε-
γείρονται γὰρ καὶ αὐτῶν διωγμοὶ, λογισμοὶ,
πίσχυς, ἀπορία, νόσοι, ἀκαταστασία, καπι-
γορία, συκοφαντία, στυβαλισμοὶ, καὶ τὰ τέ-
τοις ὁρᾷ· πολὺ δύσκολος ὁ βίος τῶν
μοναχῶν· ἀδιάφορος εἰάν ᾗ, ὁρᾷ· ἐπειδὴ συμμιγείς ὅτιν, ὡς ὑδρομιγῆς οἶνος,
ταχέως βέπεται, καὶ γενόμενος ὄξος, καὶ τίμιος,
ἀλλ' ὀυτελής ὅτιν, καὶ προσωφελής, ἀλλ' ἐπι-
βλαβής, ἐκ ἀπολαύσεων παρέχων, ἀλλ' ἀπείδων·
ὡς οἶνος ὀφείλει, ὁ βίος ἡμῶν ἀφ' ἀφύλακτου,
μὴ ὡς ἔτυχε παρῶν, μὴ γελοίοις χολαίῃν,
μὴ λόγοις πολλοῖς καὶ ὥσιν ἀκέραιοι, μὴ βό-
ποις συκνοῖς καὶ ὥσιν ἀφελῆς, μὴ ὅφεισι ἀφ-
φοροῖς

A intendunt : Via ipsis est intelligentia : terminus autem assensus & comprobatio . Animo proficiscuntur in coelum : & mentem sexcentis meditationibus ac lectionibus pascunt oblectantque . Multi occultati insidias effugerunt : alii non resistentes , vicerunt : aliqui etiam ob metum recesserunt : nonnulli quoque captivi , illusi sunt ; multi etiam occisi : pauci omnino trajecerunt , & rari mercatores suas merces salutis advexerunt .

B Quemadmodum qui ad barbaros iter suscipiunt : sic etiam est vita monachorum . In duabus rebus negotium tractant : aut cum exspectatione magni lucri , si rem bene gesserint ; aut etiam metu substantiam quam habebant amittendi . Vidi per civitates in spectaculis & ludis quæ dicuntur , quosdam cum feris atque leonibus decertantes : nihil plane minus opus aggrediuntur Monachi ;

C aut enim ditantur repente , aut etiam vitam spoliantur . Quin & Apostolus Paulus suam vitam , spectaculum appellavit : ut confirmetur oratio nostra , quod in agone certatis . Idem etiam stadium illam nuncupavit , & pugnare seipsum affirmat : unde ex pugna stadium , & ex lucta certamen intellige ; quæque ibi agantur , à spectantibus animadvertite . Angeli & homines speculantur : ut non immerito dixerimus , Monachorum vitam Angelis esse persimilem . Sed

D cujusmodi sunt quæ vident Angeli ; nisi operationes occultas , laqueos in cavea constitutos , mores fraudulentos , invasiones ex insidiis , machinationes dæmonum miro modo contextas & implicatas , quo pacto eas transiliant atque evadant . Spectant , quomodo ferarum instar vincant ; quomodo adversarios in fugam vertant ; quo pacto alios redarguant ; quo pacto fucatos amicos de medio tollant : hæc quæ sunt aspiciunt Angeli . Quæ

E porro cernunt homines , prorsus res humanæ sunt : excitantur enim adversus eos , persecutiones , cogitationes , inopiæ , anxietates & inquietudines , morbi , seditiones & instabilitates , & accusationes , calumniæ , rejectamenta , & his similia . Multis difficultatibus est exposita monachorum vita : nam si remissior sit , decipitur . Si minus sincera

F sit , cito instar vini aqua mixti pervertitur ; & acescens , non amplius in pretio est , sed vilescit ; non amplius usui , sed damno ; nec oblectamento , sed nauseæ . Instar vini , debet vita nostra conservari . Non quæcumque fors tulerit , admittenda . Non ridiculis vacandum . Non verborum quamvis sanorum multiplicitate gaudendum . Non tropis figurisque verborum frequentibus , quamvis sincere sint . Non diversis aspectibus , licet etiam volupta-

I. Car. 4.

voluptatem minime suggerentibus. Non etiam multiloquio indulgendum, etiam si adstantes rogent: nam licet non noceant qui in his versantur, lucro tamen frui non possunt. Pigros novi multos in ægrotudines incidisse: alios autem ægotantes, sibi requiem comparasse. Alii adversis pressi, et si infirmantur propter labores, valetudine tamen recuperata, & lucrum & laudem referunt. Non recusavit carnis infirmitatem Paulus: & tamen ipse repositam sibi coronam confessus est. Qui ad labores se segnem præbet, stupidus est, & in omne vitium præceps, ac inter fortes gregarius atque plebejus. Hic est, qui non est professus solitariam vitam; ideo neque aliquid possidet, neque exprobratur ei non possidenti: at qui professus est, si labores detrectet, castigatur; & servitutis ab eo opus exigitur. An ignoratis, quid miles piger sustineat? Repetitur ab eo diligenter armorum, telorumque gestatio, equi usus, ac totius operis militaris. Exigitur ab eo meditatio, exercitatio, obedientia, & strenuitas in rebus agendis. Non erit justa monacho negligenti excusatio: sicut neque agricolæ terram præclare non colenti. Carnem tuam monache edomans ac reprimens, evangelici fructus delicias in teipso semina. Ne finas corpus ociosum, sicuti egit qui unum talentum accepit: remissionem quippe cum gratia nactus, & otio indulgens, condemnatus est ut reus. Christi miles evasit: & quum jam frueretur regis militiæ prærogativa, in opere negligens exstitit. Quod si negligenti illi atque torpenti pepercit: sane & monacho parcat. Si inutili parcat servo Dominus, etiam illi parcat. Agricola ob negligentiam feminis flagellatur, miles ob infordescencia arma: & quomodo non multo magis etiam monachi, si negligentiores exstiterint? Vinum deterius evasit: in causa vas fuit, vel locus, aut unguentum. Inquirat causam illius Dominus, eaque cognita, non finit ulterius corrumpi. Potest & culex minimus saporem corrumpere: & in hoc, solum culex accusatur, quo minus vino possimus uti. Res nullius momenti sæpe magnorum malorum causa efficitur: & ex parva negligentia, ingentia atque incurabilia sunt vulnera. Sciant & intelligant monachi, se velut servos & agricolas, atque milites esse Christi; quodque in cunctis dictis locis parati esse debeant. Omnesque homines servi sunt: sed alii quidem fugitivi, & aliis serviunt, id est, demonibus: alii vero exiguis officiis se manciparunt.

A φόροις καὶ τῇ ἡδονῇ μὴ ὑπομιμνήσκασι, μὴ τῷ πλείονι καὶ δυσωπᾶσιν οἱ συμπαρόντες, καὶ γὰρ μὴ ἀδικῆται ὃν τέτρω γενόμενος, ἀλλὰ τῷ κέρδους ἐκ ἀπολαύσεν. οἷδα ὀκνηρὰς πολλὰς, ὅτι ἠσθένεσαν, ἄλλες δὲ πονεῖντας, ὅτι ἐκτῆσαντο ἀνάπαισιν. οἱ δὲ μοχθῶντες, οἱ καὶ ἀσθενέσι ἄλλ' ἢ πόνον, ὑγιάναντες, καὶ δὲ κέρδος καὶ τὸ ἔπαμνον περὶφέρονται. ὃ παρητήσατο ὁ Παῦλος τῇ σαρκὶ καὶ ἀσθένει, καὶ ὁμοῦ αὐτὸς ὡμολόγησεν, ὅτι σέφανος αὐτῷ ὑποκρίθη. ὁ ὀκνήσας καμῆν, ἀναλγῆς καὶ ἔστιν, καὶ ὃν ἀνδρείοις ἰδιώτης κείνεται. ἔτος ἔστιν ὁ μὴ ἐπαπειλάμενος τῇ μονήρῃ βίῳ. διὸ ὃς ἔχει τι, ὃδὲ ὀνειδίζεται μὴ κτησάμενος. ὁ ἐπαγγελιάμενος δὲ εἰς ὀκνή. καὶ μαρίζεται. καὶ ἀπαγταῖται τῇ δαλείᾳ καὶ πρᾶξιν. ἐκ εἶδετε στρατιώτην ὀκνηρὸν, τί ὑφίσταται; ἀπαγταῖται ἐπιμελὲς τὸ χηῖμα τῆς ὅπλων, ἵππου τε καὶ πάσης καταστάσεως ἀπαγταῖται μελέτην, πρᾶξιν, ὑποταγὴν, ἀνδραγαθίαν. ἐκ ἔστα μοναχῷ διαπολόγητον ἀδιαφορεῖν, ὥστε ὃς γεωργῷ μὴ γῆν καλλιεργεῖν. νεώσας τῇ σαρκί σου ὁ μοναχὸς, σπῆρον ὃν σεαυτῷ τῷ διαγγελικῷ καρπῷ καὶ ἀπολαύσιν. μὴ εἰσῆς τὸ σῶμα ἀπρακτον, ὡς ἐποίησεν ὁ τὸ ὃν τάλαντον λαβών. λαβὼν γὰρ τῇ ἀφῆσιν μετὰ τῇ χάριτι, καὶ ἀργυροὺς κατεκείθη ὡς ὑπὸ θυνοῦ. στρατιώτης γέγονε τῇ χειρὶ καὶ ἀπολαύων τῇ βασιλικῇ στρατείᾳ, εἰς τὸ ἔργον ἠμέλησεν. εἰ σκεῖν ἐφείσατο ἀδιαφορεῖν καὶ ὀκνῆντος, καὶ μοναχῷ φείσεται. εἰ φείδετα δεσπότης δούλους ἀχρήστους, καὶ σκεῖν φείσε. εἰ φείδε δεσπότης δούλους ὀκνῆντος, καὶ μοναχῷ φείσε. ὁ γεωργὸς ὅτι ἀμελείᾳ ἀόρεα μαρίζε. ὁ στρατιώτης ὅτι ῥυπῶσιν ὅπλοις. πᾶς δὲ πολλῷ μᾶλλον καὶ οἱ μοναχοὶ, εἰς ἀμελήσωμεν. κακὸς ὁ οἶνος γέγονε, τὸ ἀγγεῖον ἄτιον, ἢ ὁ πόπος, ἢ τὸ χεῖμα. ὅτι τῇ αἰτίᾳ ὁ κτήτωρ. καὶ ἐπιγνὼς δὲ λυμάνεσθαι εἴσει. δύνει καὶ κύνει τὸ ἐλάχιστον ἐρημάσαι ἡδύτητα. καὶ πρὸς τῇ χερσὶν ἢ μέμψις ἐπιγίνεται. ὃδαμινὴ αἰτία πολλάκις μεγάλων κακῶν γίνε. αἰτία. καὶ ὃ μικρὰς ῥαθυμίας, μεγάλα βλάβη καὶ ἀνίατα κατείστα. ἴσως οἱ μοναχοὶ, ὅτι ὡς δούλοι καὶ γεωργοὶ, καὶ στρατιῶται εἰς τῇ χειρὶ. καὶ ὅτι ὀφείλοισι πῶς ἐρημένους πόποις εἶναι ἔποιοι. καὶ πάντες ἄνθρωποι δούλοι τυγχάνουσιν, ἀλλ' οἱ καὶ ἐδραπέτῳ, καὶ ἄλλοις δαλίοις, τετέλει πῶς δαίμοσιν. οἱ δὲ εἰς μικρὰν λειτουργίαν ἐπάχθησαν.

ἤσαν· ἐνιοὶ δὲ πρὸς ἀνθρώπων ὑπηρεσίαν ὡς δούλοι δούλων γενόμενοι· οἱ δὲ μοναχοὶ οἰκῆοι εἰσὶ, καὶ θεράποντες· προσέχετε ὥστε τὰς ἐπαγγελίας ὑμῶν, καὶ συνήσετε ὅτι ὁ ψαλμοῦ ἀκέσατε τῷ Ἀποστόλῃ, καὶ εἰσεθε τὰ εἰρημένα σαφῶς· λέγει ὅτι, ὑποπιέζω μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ· καὶ τὴν σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖτε· καὶ ἐνδύσαθε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅτι ἔτις βέχω, ὡς ἐκ ἀδύλως· πρῶτον ἐποίησεν καὶ ἔτις ἐδίδασκεν· αὐτὴ ὅτι ἡ πανοπλία τοῦ Θεοῦ· ἵνα τίς καὶ ἑαυτῷ καὶ πολλοῖς χρησιμεύσῃ· εἰ ἡ μοναχὸς ἐπίμοσ, καὶ τὴν ἀνέτοιμον ἐξαγρεύται ὡς ἐφόδῳ τοῦ δράκοντος· γεωργὴν γὰρ χρὴ τὸς μοναχὸς, καὶ πολεμῶν· πολλὰ τὴν σαρκὸς ἢ ψυχῇ πολυμερεστέρα ἐστίν· οἶδα τίνας ἔργον ποιῶντας, ὥστε πολέμους ἔχοντας, καὶ ὅτι τῷ Ἐσδρά τοῖσι γεγονόσιν· ἀποδομένον τῷ ναόνι, καὶ τὰς δεξιάς ἡτοιμάζον τὸς πολλοῖς· καὶ ἡ φυλὴ Βενιαμὴν ἀμφοτέρωθεν χερσὶν ἀσέχως ἠκόντιζον· πολλὰ πλέον ὁ ἱὸς τωροχάειρος ἐν πολλοῖς ἔργοις πνευματικοῖς ἐπαρκεσέν· εἰ χρὴ καὶ κατὰ ποσὸν διελέσθαι· ἐγὼ ὑμῖν καὶ τὰ περὶ τοῦ ἀσέχου ἀσαφῆσω· εἰπομένον τὸ νέωμα εἶναι τὴν ψυχὴν τὴν γνάσιν, ἣν ἔλαβεν ὁ Θεὸς ἀπὸ τῆς χάριτος· ὁ ἀσέχος ὅτιν ὁ διαγγελικὸς ἢ ὑπακοὴ τῷ ἐντολῶν· σὺ τέως ὑπακοὴν κτήσῃ· καὶ περὶ ὑετῶν τὸ ἀσέχον αὐξάνοντος μὴ φρόντιζε· εἰ ἔτι παρόντος θελήσῃ Θεὸς δέναί τιν αὐξήσιν, τρέφῃς καὶ ἄλλας διὰ τῆς χάριτος· εἰ δὲ ὑπέρβηται εἰς τὸ μέλλον, τότε θελήσῃ, καὶ τὴν ἀπορίαν ἀποίῃ σινηκῇ· γεωργὴν τῷ ὅτι σοὶ χάριν, καὶ ὅτι τῷ γεωργῶν φυλάτῃ τὸ ἔρπον εἰς ζημίαν τῆς γεωργίας, καὶ μύρμηκες λεληθότως τὸ ἀσέχον λαμβάνουσι· καὶ κόρακες ὑπὲρ τὸς σὺ τὸ ἀσέχον ἀρπάζουσιν· ἔχει δὲ μετὰ τῆς γεωργικῆς ἐργαλείων ὀργάνων καὶ τὰ ἐργαλεῖα τὰ πολεμικά· καὶ τῇ μὲν σκαφίδι ἐμείζῃ τὰς ἀκάνθας· τῇ δὲ σφενδόνῃ ἀποσώβει τὸς ἀρπυγὰς· γίνεται καὶ τὸ δράκοντα ἐπιστῆναι σὺ τῷ γεωργῶν, ἀλλὰ μὴ δαίσης, ἀλλὰ προσελθὼν δαίξον αὐτὸν, ἵνα μὴ καταιμῇ ὅτι σοί· εἰ δὲ δαίσης τὸ δράκοντα, οἱ αὐτοὶ καὶ τὰ λοιπὰ θηρία εἰσόδια γίνονται· καὶ ἀποκινῶντες σὺ περὶ τὸ πλῆθος, ὑλομανῇ σὺ ποιῶσι τὴν γεωργίαν· καὶ ὁ δυνήσῃ ἀπολαύσας τῆς πόων σὺ· ἐπὶ δὲ δρυμῶνα ἑαυτῷ καὶ οἰκητήριον ὁ δράκων ἱδρυσε· πολλὰ χάρις ἔτις ἀβατοὶ γεγονόσιν· καὶ πολλοὶ ἀγροὶ ἔτις ἀπὸ θηρίων ἀρσῆν ἀπώλοντο· εἶπε καὶ ὁ νομοθέτης, ὅτι κατὰ

A parunt. Nonnulli etiam tamquam servi fervorum facti, hominum sese obsequiis tradiderunt: Caterum monachi, domestici sunt ac familiares. Attendite ad promissiones vestras, & intelligetis quod non mentior. Audite Apostolum, & aperte jam dicta cognoscetis. Ait enim: *Castigo corpus meum, & in servitutem redigo.* Et, *carnis curam ne feceritis.* Et, *induite vos armaturam Dei.* Et, *sic curro, non quasi in incertum, &c.* Primum fecit, & ita docuit. Hæc est armatura Dei, ut quis & sibi, & multis profit. Si paratus sit Monachus, etiam imparatum in impulsu Draconis eximat ac liberet. Agriculturam hic exercere oportet monachos, & belligerare. Ad multo plura potest animus applicari, quam corpus. Novi plerosque operi intentos, & interim bellica meditantes. Esdræ quoque tempore, se tales præbuerunt: ædificabant templum, & dexteras præparabant adversus hostes. Et tribus Benjamin, jaculandi peritia, utraque manu hastam contorquebat: multo sane amplius mens scite & expedite in variis spiritalibus operibus suffecerit. Quod si hæc paullulum sunt prosequenda, ego vobis quæ ad sementis comparisonem pertinent, explicabo. Dicamus ergo novale esse cognitionem animæ, quam à Deo mediante gratia accepit: semen autem Evangelicum, mandatorum obedientiam. Tu modo obedientiam tibi para, & de pluvia quæ semen crescit, noli esse sollicitus. Si pro præsentis incrementum concedere voluerit Deus: etiam alios divina gratia pascas. Sin in futurum distulerit: tunc metes, & perennes divitias consequeris. Excole quæ in te est, gratiam; & in excolenda ea, cave quod irrepit in detrimentum agriculturæ. Nam & formicæ nobis non sentientibus, semen capiunt; & corvi te dormiente diripiunt. Adhibe ergo simul cum rusticis instrumentis etiam bellica: & ligone spinas evelle: funda autem rapaces repelle. Accidit quoque draconem agriculturæ tuæ imminere; verum tu intrepide accedens fuga, & persequere eum; ut ne apud te permaneat. Si Draconem reliqueris; etiam reliquæ feræ per eum introibunt: & pigritante te circa multitudinem, silvestrem quoque reddent agriculturam tuam, ut nequeas fructum laborum tuorum percipere: quoniam silvam sibi ac domicilium constituit Draco. Multæ enim regiones sic desolatæ factæ sunt, varique agri eo modo à feris penitus vastati sunt. Legislator quoque ait, quod paullatim delendus sit

1. Cor. 9.
Rom. 13.
Ephes. 6.

1. Esdr. 1.
3. Esdr. 1.

Deuter. 7.

fit Chananæus : ne in te irruant cunctæ bestiae terræ . Si inertes ac pigri fueritis fratres : jam causam vastationis vos præbetis . Si in vobis assueverit serpens : multiplicabit prolem , multasque latebras faciet , ac terram tuam occupabit ; quæ quum perforata , & pervia longe lateque fuerit anguibus aliisque reptilibus ; seminari nequit , sataque damno obnoxia erit , quia à serpentibus fructuum proventus vastatur atque dejicitur . Nisi citius passiones quæ in te cernuntur sustuleris , ulcus efficiunt ; nisque parvam putredinem curaveris , in infinitum excrescet : omnemque substantiam tuam corrumpet . Hinc illincque obturas unum antrum : & serpens (quem diximus esse passionem) aliunde aperturam facit . Unum aditum tu recludis : ille autem exitus varios patefacit . Ideo non potestis prævalere passionibus , ubi diuturnum calum obduxerint . Propterea ne credite agriculturam vestram esse fertilem : quia vastationi eam præfidenter exposuistis . Diffuxit agricolatio vestra , & talem humanam existimatis naturam . De puritate ac castitate loquitur Scriptura , & aliò illius putatis spectare verba . Testatur recte factis , & non creditis : admiramini verba , sed opera non declaratis ; eaque ut Deus vobis in admiratione sit , dumtaxat scripta arbitramini , & non propter suscipienda certamina . Ita sunt segnes hujusmodi homines : hostium enim adjutores evadunt , & peiores iis sunt , qui nihil agunt & cessant . Advertite quid inimicus fecerit ipsi Job , ò Monachi : & intelligetis , quantis certaminibus instruebatur . Postquam enim exploratam sibi habet bestiarum atque serpentum observationem , simile adversus simile concitat , ut religiosæ colluctationi tenebras offundat . Quosdam è monachis corrumpit , aliosque nondum corruptos violat . Si simile ceciderit : ingenuus atque syncerus , multitudinis reprehensionem non subibit . Nisi de medio sustulerit ; perpetuum bellum habebit . Si lepram contraxerit , etiam foetorem participabit . Si repulerit , scandalum multorum pejus ipsi erit . Istæ præcipuæ , ac maximæ hostis sunt insidiæ , quando susceptam secum concertationem confundere nititur : hacque calliditate , duo sibi machinatur ac parat : nimirum , ut & securum hominem atque imparatum reddat : & ut , quum vere sit hostis , non tamen esse appareat : tertiumque grave ac intollerandum efficere in omnibus conatur , ut bona malis quàm simillima existimentur : hujusmodi autem rationibus , adversatur veritati .

A κατὰ βραχὺ οὗτοι ποιῶσαι τὴν τῆς Χανααν ἀναίρεσιν , ἵνα μὴ ὅτι σὲ πολλὰ γένωνται ἰαθῆναι τὴν γῆς . εἰς ῥαθυμύσητε ἀδελφοί , ἀγτίαν τὴν ἐρημώσεως ὑμῶν οὐκ οἶδτε . εἰς ἔσθον ποιήσῃ ὅτι ὑμῖν ἐρπετὸν , πληθύνῃ τὴν τέκνωσιν , καὶ πολλὰς ποιεῖ φωλεὰς , καὶ ἀπαρχολογῇ τὴν γῆν σου , ἢ διὰ τῆς ἔσθας ἀπαρχολογῇ τὴν γῆν σου . καὶ ἀπαρχολογῇ τὴν γῆν σου , ὅτι ἡ ἀπαρχολογῇ τὴν γῆν σου , ὅτι ἡ ἀπαρχολογῇ τὴν γῆν σου , ὅτι ἡ ἀπαρχολογῇ τὴν γῆν σου .

B κατὰ πῖπτον ποιεῖ τὴν ἀκαρπίαν . εἰς μὴ δαΐμον ἀνέλῃς ὁραθῆν ὅτι σοὶ τὸ πάθος , νομὴν ἐργάζεταί . εἰς μὴ δεραπύσης τὴν σῆψιν τὴν μικράν εἰς μυρία ἀφαιρῆται . καὶ φθαίρει σου πᾶσαν τὴν ὑπόστασιν . ἐνδὲν φράγῃς ἕνα φωλεὸν , καὶ τὸ ἐρπετὸν , ὅπερ εἰπομένη εἶναι τὸ πάθος , ἀλλοχόθεν ποιεῖ ἀνοίγμα . μίαν εἰσοδὸν σὺ ἀποκλείεις : καὶ ἡ ἀνοίγει ἐξ ὁδοῦ πολλὰς . ἀπὸ τῆς ὁδοῦ εἰς ὅσον τῆς παθῶν γενέσθαι ἐγκρατῆς . ἐπειδὴ χρονίαν νομὴν εἰργάσαντο . διὰ τῆς πεισθεύετε εἶναι γεώργιον πολυκαρπον . ὅτι τὸ ὑμῶν διαρῶσαι πεποιήκατε ἀνυπόπτης . διέπεσεν ὑμῶν τὸ γεώργιον , καὶ φύσιν ποιῶντων ἀνθρώπων νομίζετε . λέγει ἡ γραφή περὶ κατὰ πόλιν , καὶ πρὸς ἄλλην χρῆσιν ὑπολαμβάνετε αὐτὴν φράζειν . μαρτυρεῖ τοῖς κατὰ πόλιν , καὶ εἰς πεισθεύετε . θαυμάζετε τὰς λόγους , καὶ τὸ ἔργον εἰς δηλῶτε . καὶ οἶδε , ὅτι διὰ τὸ θαυμάσθαι Θεὸν ἐγράψαν . οὐ διὰ τὸ ἀγωνίσασθαι . ἔτις ὁ κληροῖ εἰσιν οἱ πῖπτοι , τῶν γὰρ ἀντιπάλων συνεργοὶ γεγονόσι . χεῖρονες εἰσι τῶν ἀργέντων . ὅτι καταργῶσι καὶ διεφθαίρουν . προσέχετε , τί ἐποίησεν ὁ ἐχθρὸς τῶν Ἰωβ μοναχοί , καὶ συνέτε , πόσοις ἀγῶσιν ὀπλίζεταί . ἐπειδὴ γὰρ ὁ δὴλον εἶχε τῶν ἐρπετῶν καὶ θηρίων τὴν ἀφαιρήσιν , δηλαδὴ ἐποίησε τὸ ὅμοιον πρὸς τὸ ὅμοιον μάχεσθαι , ἵνα σκοτώσῃ τὴν ὁδοῦ ἀδελφῶν . διέφθειρέ τινας ὅτι τοῖς μοναχοῖς , καὶ ὅτι αὐτοῖς τὰς μὴ διαφθαρέντας βιάζεται . εἰς πέση τὸ ὅμοιον , ὁ γνήσιος τὸ ὅτι τῶν πλήθους μέμψιν οὐχ' ὑφίσταται . εἰς μὴ ἀνέλῃ ἀοίδιον ἔξει τὴν πόλεμον . εἰς προσλάβηται τὴν λέπρας καὶ τὴν συσώδεις μεταλαμβάνει . εἰς ἀποβάλλεται , τὸ σκάνδαλον τῶν πολλῶν χρεὼν αὐτῶν γίνεται . αὐτὴ πρῶτη καὶ μεγίστη μεθοδεία τῶν ἐχθρῶν , ὅτι εἰς σύγχυσιν μετέβαλε τὴν πρὸς αὐτὸν ἀδελφῶν . διὸ ἐαυτῶν πραγματεύεται , διὰ ταύτης τῆς πανουργίας , τὸ ἀμέριμον διατελεῖν , καὶ ἐχθρὸν ὄντα μὴ φαίνεσθαι , καὶ βίτον διανοὸν ὅμοια εἶναι νομίζεσθαι τοῖς φάουλαις τὰ ἀγαθὰ πρὸς ἀδελφῶν

ζων ἐν πᾶσι ποσίοις τρόποις τῇ ἀληθείᾳ πα-
ρεπάζατο. τὸν Ἀδάμ ὅτως ἐπῆρνε, καὶ τὸν
Καὶν ὡσαύτως κατέσπασεν, ὁμῶν ἄλλ' ἢ
γυναικὸς, καὶ τὸν ἄλλ' ἢ τῷ ἀδελφῷ. ἐκ ἔχω,
ὅπως φράσω τῷ λύκῳ τὴν ἐπίθεσιν. ὁμολογή-
μα ὑμῶν ὡς μοναχοὶ πῶς ἠπομένετε. ἐγὼ
ἐννοῶν ἐξίσταμαι, ἃ ὑμεῖς πάχετε ὡς πα-
σόμην. καλῶς εἶπεν ὁ Κύριος, ὅτι σενή ἐστίν
ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν. ἰδὲ γὰρ ἡ
σενότης ὡς ἐν κατόπρῳ ἄλλ' ἢ τῷ λόγῳ φαίνεται.
Πικρὰ τὰ παρόντα τοῖς μοναχοῖς, ἡ κτῆσις
ἐπίβελος, ἡ ἀπόκτησις ὀδυνηρά. πικρὰ ἡ ἀτε-
λεια, ἡ ἐνδεῖα ἐπὶ ὁδῷ. ἡ ἀσκησις μοχθηρά.
ἡ ἐγκράτεια ἐπίπονος. ἐπισφαλὴς ἡ ἀκρίβεια,
ἡ σιωπὴ ἐπὶ ὁδῷ. εἰς ἐλέγχον χρεώσεως γί-
νεται, εἰς σιωπὴν μετατρέχεται ἀπὸ ζήλου Θεοῦ.
λαλήσει, ὑπεναντίον, εἰ ἡσυχάσει ἐπιβλαβές.
ἐκ δυνάτα λαλήσει ἀλήθειαν, καὶ μὴ λαλῶν
ἐκ ἠπομηνείας. τὸ ὁμοίον δράκων ἐν πᾶσιν ἀν-
τεκατέστησεν. ἐν τῇ ἀκτιμοσύνῃ ἀντέθηκε χρη-
σεμπορίαν. ἐν τῇ ἀγρυπνίᾳ τὴν συκοφαντίαν,
ἐν τῇ ἀσκήσει τὴν ἀνάρεσιν; ἐν τῇ δὲ κατῳ-
γορίᾳ ἀργίαν, ἐν τῇ ἀληθείᾳ τὴν καταλαλίαν,
ἐν τῇ ἀγάπῃ τὴν κακολογίαν, ἐν τῇ φιλοξε-
νίᾳ, τὴν ἀδιαφορίαν. πάντα συνέφυρεν, ἐν πᾶ-
σιν ἐκοινώνησεν. ἐπὶ τέχνῃς ἐγένετο αὐτῷ ἡ
ἀρετὴ, καὶ ἐπὶ σχήματι τὴν ἀλάβειαν ἤγαγε.
κινδυνεύει ὁ βίος τῷ μοναχῷ καταλυθῆναι,
αἱ κεφαλὰὶ σὺν τοῖς ποσὶν ὑφίστανται, οἱ ὀφθαλ-
μοὶ σὺν τῇ χειρὶ ἀρρώστια ἠπομηνεύουσιν, ἡ
κτῆσις τὴν πίσιν ἐμάρτανε, καὶ ἡ χρῆσις τὴν ἀσ-
κησιν ἡλκοῖσεν. ἐβιάσατο τὴν ταπεινώσιν ἡ αὐτεν-
τία, καὶ ἐξέφευγε τὴν ἐλπίδα ἡ τῇ κατὰ μέ-
ειμνα. Τί ποιήσετε οἱ γνήσιοι, ἐν ποσάτῃ
ὁμοιότητι; πᾶς φύγητε ὡς ποσάτῃ ἐμφέ-
ρειαν; ἐν τοῖς ἐρήμοις; καὶ πῶς; ὅτι καὶ
χυδαρότης ἐκράτισεν. οἱ ἡγούμενοι ὡς συγγενεῖς
ζηλοῦσι τὴν ἀλλοίωσιν, ἐκ πάντῃ ἐτράπησαν, ἐκ
γὰρ ἔχουσι τὴν ὅλην σύμμαχον. ὡρῶντες τὸ
ἐνδόν, καὶ εἰσεσθε τὴν ὡρὴν πάντα ὁμοιότητα, ἐκ
σκυβαλισθῆναι καὶ ἀρετὴν, ὅτι οἱ πολλοὶ ἐφ'
ἐτέραν ὁδὸν ἰέναι ὡρῶντες. τὸ ἔργον τὸ ψυ-
χῆς ἡ τῶν ὡρῶν τῷ σώματι ἐσκοτώσεν. ἡ με-
ειμνα τὴν σαρκὸς ἡμῶν τὴν ἀφροσύνην τὴν ἐλεγ-
χον ἐκ ἀγνοίας ἢ συνείδησις καταπνύει τὴν
νῦν. ἐκ ἐπιτρέψεως οἱ λογισμοὶ πρὸς μετα-
νοίαν εἰς τὸ πένθος τῷ πολλῷ. διὸ καὶ αὐτὸς
ὑμῶν ἐγὼ τὰς γνησίας συνέχων σφάλλομαι,
τύπος ὅτιν ἀχμαλωσίας ἡ παρῶσα κατὰστασις.

A ritati. Sic Adamum supplantavit: eodem-
que modo Cain evertit; illum, per mu-
liorem; hunc, per fratrem. Non habeo,
quomodo lupi fraudem & calliditatem
invadendi exponam. Perterrefacio vos ὁ
Monachi, quo pacto sustinetis? & dum
confidero quæ vos patimini in acie dispo-
siti, obstupesco. Recte dixit Dominus, *Matth. 7.*
arctam esse viam, quæ ducit ad vitam.
Nam ecce, angustia tamquam in speculo
per orationem apparet. Acerba sunt præ-
sentia Monachis, possessio inimica, vo-
luntaria paupertas luctuosa, & bonorum
abrenuntiatio gravis: continentia laborio-
sa, periculosa nimis accurata diligentia,
& silentium mœrore plenum. Si reprehen-
derit, debitor evadit. Si tacuerit, flac-
cescit in eo zelus Dei. Si loquatur, con-
tra: & quum non loquitur, noxium. Ne-
quit loqui veritatem: & quum non loqui-
tur, non sustinet. Simile opponit in om-
nibus Draco: in inopia, mercaturæ utili-
tatem; in vigilia, calumniam; in exer-
citiis, interemptionem. In oratione, ac-
cusationem oculi: in veritate, obtrectatio-
nem; in charitate, maledicentiam; in
hospitalitate, observantiæ regularis negli-
gentiam & contemtionem. In artificio
ac versutia, illius est virtus posita, & in
habitu pietatem ac religionem simulat.
Periclitatur Monachorum vita, ne dissol-
vatur: capita cum pedibus subsidunt, oculo
cum manibus imbecilles sunt, possessio
fidem exstinguit, ususque a monastica ex-
ercitatione alienat. Humilitatem propria au-
dioritas violat: divertitque spem, sollicitudo
temporalium. Quid in tanta similitudine,
vos veri ac germani monachi, agitis?
ubi effigiem ejusmodi effugietis? num-
quid in solitudinibus? Et quo pacto?
nam & ibi confusio dominatur. Præ-
fecti, consanguineorum instar, æmulan-
tur mutationem de meliori in deterius,
nec omnino ad bonam frugem convertuntur:
non enim ullum habent in partibus fauto-
rem. Addite quæ intus sunt, & cognosce-
tis similitudinem in omnibus. Rejici non
potest, quod est secundum virtutem;
quamvis vulgus aliam inire viam ju-
beat. Corporis actio, animæ opus
obscurat; & carnis cura, mentis
examen obtundit. Non vacat consci-
entiæ, mentem compungere. Non
properant cogitationes ad poenitentiam,
ad multa deploranda: ideo & ego ip-
se, qui vos germanos & minime fucatos
Monachos rego, aberro. Forma &
imago captivitatis, est præsens vitæ
status. Si cuncta typum & veritatem.

3. Reg. 18.

Hierem. 15.

Matth. 6.

Matth. 7.

continent, etiam bella, & quæ ex iis proficiscuntur, ad umbram & veritatem referenda sunt. Si Elias dicebat se solum relictum esse, verum Deus multitudinem ipsi adesse indicabat. Et Hieremix tempore, ita intelligere debemus, quod non erat solus: nam & alii multi cum eo erant. Sic etiam de vobis credere oportet, servi Dei; esse nimirum vos, licet id non appareat. Nam erant, quamvis non apparerent, in Israel, Eliæ similes, qui apparebat. Perspicuum autem est illos & re ipsa fuisse, ac vos quoque, tametsi non apparetis: at pro viribus certe conamini. Novi aliquos ejusmodi, sed plane paucos. Credo multos esse, sed non omnino adlaborantes. Lugebat Hieremias Israel, propter obsidionem: & vos similiter agentes, pro nobis intercedite. Confundimini passionibus vestris, sed nostram infirmitatem curate. Novi me a principio dixisse, animam facile in actiones distrahi diversas. Bonum quidem ac malum simul agere nequit: sed malum, boni specie exercet. Per jejunium inaniter gloriatur, & per continentiam superbit: velle autem ac sectari pariter humilitatem & superbiam nequit. Dixitque ista Dominus: *Non potestis duobus dominis servire.* De iis autem qui sub prætectu boni, malum agunt: Lupi, inquit, sunt in pelle ovium prodeuntes. Atque in illud respiciens, ut arbitror, ac vitæ suæ consulens, fugit Elias in terram alienigenarum, ibique mente quiescens, in virtute solus perseveravit, neque confusus, neque vile quid pertractans, neque contemptibilem vitam degens, hospitis ac advenæ instar; neque tamquam ignotus esset, continentix duriem emollivit. Beati enim perfecti: quoniam velut margaritæ, incontaminati quocumque in loco permanent. Beati mundi corde: quoniam instar Solis etiam in tenebris resplendent. Non conspurcavit Hieremiam, coenum lacus. Non nocuerunt Danieli, leones. Non detrimentum tribus Pueris intulit ignis Babylo-nicus. Ex sensibilibus declaratur, lædere non posse adversarios spiritus. Si in Babylone sitis, etiam detentores ac dominos erudite. Si in Israel occultati, & profugi: impietati deditos coarguite. Intelligite cur in Hierusalem abscondi debeatis, in Babylone liberior loqui. Docebit vos regius Prophetæ David, quippe qui cum Goliath hostiliter, cum Saule vero humiliter egit.

Dic

A εἰ ἔρχε πάντα τύπον καὶ ἀλήθειαν· καὶ οἱ πο-
λεμοὶ καὶ τὰ ἴξ αὐτῶν ὡς τύπον καὶ ἀλή-
θειαν γηγόνασιν. εἰ Ἡλίας ἔλεγεν ὅτι μόνος
καταλέλειπται, ἀλλ' ὁ Θεὸς πληθὺς εἶναι σὺν
αὐτῷ ἐσήμανε. καὶ ἐπὶ Ἱερემίᾳ ἔτω νοήσαι
ὀφείλομεν, ὅτι ὁ μόνος ἦν, ἀλλὰ καὶ σὺν αὐτῷ
ἄλλοι πολλοί. ἔτως καὶ περὶ ὑμῶν χρὴ πι-
εῖν Θεὸν θεράποντες, ὅτι ἐστὶ μὴ φανόμε-
νοι. ἐπειδὴ ἦσαν οἱ ἀφανεῖς ἐπὶ Ἰσραὴλ Ἡλίας
τῷ φανοντῷ ὅμοιοι. περὶ δὲ τὸν, ὅτι καὶ ὁ
πρᾶξιν μετέσταν, καὶ ὑμεῖς καὶ μὴ φανόισθε,
ἀλλ', ὡς οἰόντε εἶναι σκεδάσετε. οἶδα τινὰς
ποιήτας, ἀλλ' ὀλίγους παντελῶς. τισὶν εἶναι
πολλοὺς, ἀλλ' ὁ πᾶν σὺνολον συμπράττοντας. ἐπέν-
θει ὁ Ἱερემίας τῇ Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τῆς πολιορ-
κίαν, καὶ ὑμεῖς ὡσαύτως ποιῶντες ὑπὲρ ἡμῶν
προσβάσατε. συγχύθητε πῶς ἡμετέροις πάθε-
σιν, ἀλλὰ τὴν ἡμετέρας ἐπιμελεσθε ἀσθενίας.
οἶδα τί εἶπον Ἰξ ἀρχῆς ὅτι ἡ ψυχὴ ραδίως
εἰς ἀγαθὸν καὶ πρᾶξιν μερίζεται. ποιήσαι κα-
λὸν καὶ κακὸν ὁ δύνανται. κακὸν δὲ ἀπὸ καλῆς
ἐπιτελεῖται. ἀπὸ νηστίας κενοδοξία, καὶ δι' ἐγ-
κρατίας ὑπερηφανία. τὸ δὲ θέλει καὶ ἀρξάμεν
ὁμῶς ταπεινοφροσύνην, καὶ ὑψηλοφροσύνην ὁ δύν-
ναι. εἶπε καὶ ταῦτα ὁ Κύριος, ὅτι ὁ δύνανται
δυσὶ κυρίοις δουλεύειν. περὶ δὲ τῶν ἐν χήματι
καλῶ ποιόντων κακὸν ἔφη, ὅτι λύκοι εἰσὶν ἐν
κωδία πωρβάτων πωρερχόμενοι. εἰς ἐκείνην
τὴν πρᾶξιν ἀπιδὼν ὡς οἶμαι, συμβεβλῶν μὴ
ἀποφάλλεσθαι ἔφυγεν Ἡλίας ἐπὶ γῆς ἀλλο-
θίας καὶ ἀναπέπαυται ἡ ἀφνοία αὐτοῦ. ἐν ἀρε-
τῇ μόνος διέμενεν ὁ συγχυθεὶς ἔτε χυδαῖόν τι
ἄγαθον ἀνέμεινε, ἔτε ἀγαθὸς ἐβίωσεν, ὡς
ἐπὶ ξένοις, ἔτε ὡς ἄγνωστος ὢν. τὴν βαχύτητα
τὴν ἐγκρατίας ἐχάωνσε. μακάριοι οἱ τέλειοι,
ὅτι ὡς μαργαρίται ἀμείντοι ἐν παντὶ τόπῳ δια-
μένοντες. μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι
ὡς ὁ ἥλιος καὶ ἐν σκοτίᾳ, φανοὶ τυγχάνου-
σιν. ὅτι ἐμίανε τῇ Ἱερουσαλὴμ ὁ ἐν τῷ λαῷ
βόρβορος, ὅτι ἠδίκησαν τῇ Δανιὴλ οἱ λέοντες.
F τὰς τρεῖς πόδας τὸ πῦρ Βαβυλωνος ὅτι ἐβλα-
ψεν; ἐν τῶν ἐσθνητῶν δειλῶν, ὅτι ὁ δύνανται
καταβλάψαι τὰ ἐναντία πνιμύτα εἰάν ἐν Βαβυ-
λωνί ἦτε, καὶ τὰς κρατύντας παρδύετε, εἰάν
ἐν τῷ Ἰσραὴλ κεκρυμμένοι, καὶ φέροντες τὰς
ἀσεβῶντας ἐλέγχετε. νοήσατε διὰ τί ἐν Ἱερου-
σαλὴμ ὀφείλετε κρύπτεσθαι; ἐν δὲ τῇ Βαβυλωνί
παρρησιάζεσθαι. Δαβὶδ ὁ βασιλεὺς ὑμῶν δι-
δάξα, ὅτι τὸ μὴ Γολιάθ ἤχθαι, εἰς δὲ τὴν
Σαὺλ

Σαὺλ παπεινώσει ἐκέχρητο. ἔπει τ' αἰτίαν, ὅτι
 Χειρὸς κυεῖς γέγονε, τ' δὲ Γολιάθ ὡς ἀμύητον ὕσε-
 βείας ἀνὴρ παρ' ὀφθαλμοῖς. ἄλλος καὶ ἀναγρέλλοντας
 θάνατον Χειρὸς κυεῖς ἀπέσφαθε. Ἰνῶν δὲ καὶ θανόντων
 ὀφθαλόντων ἐφείδετο. ἄρα χρὴ καὶ διαλύειν ὑμῖν τὰ
 ἀνίγματα, ἢ ὑμῖν αὐτοῖς καταλιπεῖν; καὶ τί ποιήσε-
 σιν οἱ ἀπλῆστεροι, οἱ μὴ ἐπιγινόντες τ' δύναμιν ὑμῶν,
 ὡς ἔφην, καὶ ἔργῳ πλείονα οἶδατε. οἱ δὲ μεθ' ὑμῶν
 δεόντ' ἔσται διαφράσεως. ἐπὶ ἐκκλησίᾳς, ὡς οἱ
 παρ' ἡμῶν ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, δεῖ ἡσυχίαν ἄγειν.
 ἐπὶ δὲ ἡμῶν χρησίμους καλεσμένους τ' ἀληθείαν
 φθάνουσαν. ἐπὶ δὲ ἱερέων, ἢ σοφῶν, ἢ ὕσε-
 βῶν δεῖ παπεινωφρονεῖν, ὡς οἱ παρ' ἡμῶν πε-
 ποιήκασιν. ἐπὶ τῇ χρείᾳ ἐχόντων ἐλέγχου, μὴ
 ὑποκρίνεσθαι. εἰάν οἱ παρ' ἡμῶν ἐχόντες ὑμῶν
 διώκοντες, φύγωμεν. εἰάν οἱ ἐν κόσμῳ τυ-
 ραννεῦντες, ὡς ὁ Δανιὴλ παρρησιασώμεθα. εἰάν
 ἡμεῖς καταλεγῶμεν τὴν ὕσεβείας διαπραχθεῖν,
 ὡς νεκρὸς λογισώμεθα διὰ τὴν παρ' ἡμῶν ἀσέβειαν.
 εἰάν καὶ εἰς ἀμαρτίαν ἰδιωτῶν φιλεχθρεῖν γέ-
 νηται ἡμεῖς, φεισώμεθα διὰ τὴν ὕμνησιν, ἑαυ-
 τὰς ὅλως μὴ ἐκδικώμεν, ὡς Δαυὶδ ὁ βασι-
 λεὺς πεποίηκε, ζημίας περὶ φρονήσωμεν. περὶ
 λειτουργίας πενήτων ἀκραιβδυσώμεθα ὡς οἱ ἀπό-
 στολοι. περὶ βαπτίσματος λαμπρῶς, ἢ ἢ φροντί-
 σωμεν. περὶ παρ' ἡμῶν ἀγίας μεμνησώμεν,
 ὡς Μωϋσῆς. περὶ συνόντων εἰς κόρον γαστρὸς
 ἀμελήσωμεν. περὶ ξένων πλησμονῆς, ὡς ὁ
 Ἀβραάμ παύσωμεν. περὶ συγκαταβάσεων
 ἀκραιβδυσώμεθα. περὶ δὲ ἀδελφότητος συγκατα-
 βῆναι μὴ παραιτησώμεθα, ὡς ὁ Ἀπόστολος
 Κορινθίοις πεποίηκεν. εἰάν χρὴ ὑπο ἀνάγκης
 μεταβαλὼν τὴν διαίτην, ποιῶν ἀκόλετον. ἑαυτοῖς
 δὲ ἐπινοῶν, ἀχρήσιμον. ὅτε δεῖ καὶ ἑαυτῶν μὴ φει-
 σώμεθα. ὅτε δὲ ἑαυτὰς διοικῶμεν, ὡς χρὴ
 ζῶντες. εἴποτε ἡττησώμεν, μὴ ἀπογνώμεν. εἴπο-
 τε τὸ κατὰ νόμον, μὴ φυσικῶς. ἐλπίζοντες
 γὰρ ἐφ' ἑκατέραν βροτήν ὀφείλομεν. τοὺς ἀδελ-
 φούς παιδεύσωμεν, ὡς μανθάνοντες. τοὺς
 πλείονας, διορθώσωμεθα ὡς διδάσκοντες. τοὺς
 βιωτικὸς μὴ ἐλάττωμεν ἀδιαφορῶντες. ὑπολή-
 ψιν τὸ ἔργον ὕσεβείας διδάξωμεν. παρ' ἡμῶν
 μετὰ παιδρότητας. καὶ μετὰ τῷ πρέπον-
 τος ἡδὺς συνεσιώμεθα. μήτε κρύπτωμεν δόξαν
 Θεοῦ. μήτε τὴν οἰκίαν πολιτείαν ἀποκαλύπτω-
 μεν. μὴ ὡς ἀφελῆς πράξωμεν. λαλήσωμεν τὸ,
 ὡς ἀπλούτεροι, μὴ ὡς πανουργοὶ ὀφθῆναι παύ-
 σωμεν; ἀλλ' ὡς φρόνιμοι μανθάνειν ἐπιθυμώ-
 μεν. μὴ ὡς περὶ ἐργῶν συντυγχάνοντες, ἀλλὰ

A Et causam quidē dixit, quia ille Christus Dñi fuerat; Goliath autem tamquā veræ religionis expertem, occidit palam: alios quoque adnunciantes mortem Christi Domini pere- mit: aliquibus vero etiam quibus mors de- bebatur, pepercit. An oportet vobis dissol- vere anigmata; aut potius vobis ipsis ea re- linquere? Sed quid simpliciores facient, qui- bus illorum ignota vis est? Vos ut dixi, eti- am experientia & usu ipso nostis plura: at qui vobis succedent, explicatione indigebunt. In Ecclesia, sicut Prophetæ in Hierusalem, tacere oportet: Inter nos autem, quibus id onus imponitur, veritatem eloqui profue- rit. Inter Sacerdotes, vel sapientes, piof- ve atque religiosos, humiliter sentire oportet, uti fecerunt prophetæ: apud eos vero, qui reprehensione indigent, dissimulandum non est. Si delecti & comprobati magistra- tus a Domino, nos persequuntur; fugiamus: Sin autem tyranni hujus seculi; cum Danie- le liberius alloquamur eos. Si quis pieta- tis cultoribus detrectaverit: pro mortuis ta- les ducamus, propter eum qui suos ministros elegit. Sique in rudium hominum peccata, quosdam se inimicos præbere contigerit; parcamus illis, propter ingenuitatem. Nos ipsos penitus non ulciscamur: sed instar Davidis Regis, spernamus damnum. De pauperum ministerio, diligenter explore- mus cum Apostolis. De splendida men- sa minus sumus solliciti. De sancta oblatione, cum Moyse sollicitè cogitemus. Eos qui ven- trem solum curant, aspernemur. De hospi- tum ac peregrinorum saturitate, cum Abra- hamo diligens studiū adhibeamus. De ratio- ne indulgendi & compatiendi fratribus, se- dulo indagemus: indulgere autem infirmis, non recusemus; sicut Apostolus cum Corin- thiis egit. Si ex necessitate, vivendi ratio- nem mutare oporteat: par erit ac rationi consentaneum, id agere. De nobis autem ipsis nimis anxie cogitare, non expedit. Immo quando oportet, ne nobis quidem parcamus: si forte nos ipsi ac valetudinem nostram curamus, ut indigentes. Si quando autem infirmitate vincamur, ne despondeamus animum. Si vero recte egerimus, ne efferamur: in utraque enim mutatione spe- randum est. Fratres instituamus, tamquam condiscipulos: delinquentes vero dirigamus, quasi illorum doctores. Mundo deditis ne obsumus, contemnendo eos: opinionem vero sententiamq; pietatis, re ipsa doceamus. Cum hilaritate alios adhortemur; & decentibus moribus unā cum iis vitam agamus. Non abscondamus gloriam Dei, neque vitæ nostræ rationem ostentemus. Non agamus tamquam simplices, sed loquamur velut simpliciores.

Non studeamus apparere callidi atque arguti: sed quasi prudentes, discendi cupidi simus. Non præbeamus nos curiosos in conversationibus: sed neque stultos in responsionibus. Non simus industrii nimis in propriis: quin magis nos divinis conformemur. Neque tamen, si per ocium liceat, omittamus Dei ministerium. Si utrumque honeste ac recte præstare possimus: ne unum pro duobus statuamus. Si bono aliquo impediatur melius: non colamus id quod minus est. Loquamur quando oportet, ut cognoscamus loquentes dum non oportet. Silentium seruemus quum oportet: ut quietis intelligamus utilitatem. Opus laboribus metiamur; & quis ejus sit fructus, discernemus. Lucrum quod satis sit, honeste amplectamur: & quod sit exercitationis commodum, cognoscemus. Si nimium laboremus, causas insatiabilitati præbebitur. Si abundantia delectamur; in egestate facile capiemur. Si desideramus accipere; non recusemus etiam dare. Si ad munera libenter respicimus; ad justitiam non libenter respiciemus. Quando quispiam aliquid tibi propter Deum dederit; accipe quasi acceptum Deo referens. Quando quis pietatis obsequium tibi præstiterit; paria præstans, ad reddendam rationem non teneberis. Si quid ab alio acceperis, palam accipito, avaritiæque effugies. Si quid dederis, occulte dato: & inanem gloriam evitabis. Si non passus fueris te induci, ac capi adulationibus: nec conviciis quidem turbaberis. Si affectu inordinato non præbeas: ne inordinata quidem affectione recipies. Si ad famam captandam in alios beneficia non contuleris: neque laudatus extolleris. Quos honore afficis; non compensationem ab iis expectes, neque honorem repetas. Quos observas, non propter divitias reverearis: & assentatorem non ages. Quos amas; non utilitatis alicujus causa amorem ostentaveris: & nihil fucatum erit. Quos tibi vindicaveris; non tui gratia eos tibi quæsieris: & proprii amoris venenum evitabis. Si propter Deum benefeceris: noveris singulos, quibus digni sint. Si legitime ambulaveris: noveris impostores, ac viæ occupatores. Si ex affectu, par pari reddideris: etiam pietatem sicut oportet, coles. Si peccando laboraveris; cognosces quietem, bene operando. Quod si reprehensionem lubens acceperis: amanter etiam alios reprehendes. Si convicia sustinueris; viam longanimitatis atq; patientiæ nosti. Si malitiam aliorum pertuleris; benignitatis libertatem agnosces. Si imprudentem supportaveris; prudentem quoque eum reddere poteris. Nisi verbis inanibus commovearis: ne opera quidē inania facies. Nisi insipientes oderis, non corriges animam. Si proximum non

A μηδὲ μωρῶς ἀποκρινόμεθα. μὴ φιλοπόνως μὲν, πλεῖον ὅ τῶν θείων εἰς τὰ ὅμοια, μήτε μὴ ἔχοντες χολὴν βέβωμεν τῷ Θεῷ ἢ λειτουργίᾳ. εἰὰν δυνάμεθα ποιῆσαι καλὸν ἑκάτερον. μὴ τὸ ὄν ἀντὶ δύο τάξεσιν. εἰὰν ἐμποδίσῃ τὸ καλὸν τὸ κάλλιον, μὴ προσωκυνήσωμεν τὸ ἔλαστον. ὅτε χρὴ, λαλήσωμεν, ἵνα οἴδαμεν τὰς λαλῶντας ὅτε μὴ χρὴ. ὅτε δεῖ, σωπῆσωμεν. ὅπως γινώμεν τὴν ἡσυχίαν ἢ ὠφέλειαν. τὸ ἔργον ὅν τοῖς πόνοις μεβήσωμεν, καὶ γνωσόμεθα τίς αὐτῶν λυσιτέλεια. τὸ κέρδος πρὸς τὴν αὐτάρκειαν φιλοκαλήσωμεν. καὶ εἰσόμεθα τίς ἡ ὠφέλεια τῆς ἀσκήσεως. εἰὰν πονῶμεν ἐπὶ πλείοσι, τῇ ἀπολησίᾳ ἀγτίως παρέχομεν. εἰὰν ἐπὶ βιωσίᾳ περνώμεθα, ἐπὶ ἀποσίᾳ βιάλωπι τυγχάνομεν. εἰὰν ποδῶμεν λαμβάνειν, τὸ δίδόναι παραγτέμεθα. εἰὰν ἡδέως πρὸς τὰ δῶρα, ἔχῃ ἡδέως πρὸς τὸ δίκαιον. ὅτε τίς δῶ σοι ἀπὸ Θεοῦ, λάμβανε ὡς νομίζων Θεῷ. ὅτε τίς παρέχει ἀπὸ κοινωνίας βυσσεβίας, τὰ ὅμοια ποιεῖν, ἔχῃ ὑφέξεις λογοθέσιον. εἰὰν δέξῃ, φανερώς λάμβανε, καὶ ἐκφύξῃ φιλαργυρίαν. εἰὰν παρέχῃς, κρυπῶς δίδῃς, καὶ ἀφιδράσεις κενοδοξίαν. εἰὰν μὴ πείθῃς κολακευόμενος, οὐ λυπῇ λοιδωρόμενος. εἰὰν μὴ παρέχῃς ἐμπαδῶς, ἔδῃ λήψῃ ἐμπαδῶς. εἰὰν μὴ βεργετῇς προσωκλινῶς, ἐκ ἐπαίρη ἐγκωμιαζόμενος. ἔς ἡμᾶς, μὴ δι' ἀμοιβὴν ἡμῆσης, καὶ ἐκ ἀπατήσεως τιμῇ. ἔς αὐτὴν, μὴ ἀπὸ πλεονεκτικῆς. ἔς ἀγαπᾶς, μὴ ἀπὸ τινος χρείαν, καὶ ἔ μὴ γένηται ἐπίπλαστον. ἔς προσωποιῇ, μὴ δι' ἑαυτὸν. καὶ ἀποδράσεις τὴν φιλαποτίαν τὸν ἰόν. εἰὰν βίποιῃς ἀπὸ Θεοῦ, οἶδας ἕκαστον, ὃν ἐστὶν ἄξιος. εἰὰν γνησίως πορεύῃς, οἶδας τὰς ἐπιθέτας. εἰὰν ἀπὸ δέσεως ἀντιποιήσῃς, καὶ βυσσεβίαν, ὡς δεῖ, θεραπεύσεις. εἰὰν πονέσῃς ἀμαρτίσας, ὅτι γινώσκῃς ἀνάπασιν εὐπραγῆσας. εἰὰν ἡδέως ἐλεγχῶν δέξῃ, μετὰ οἰκειότητος ἄλλους ἐλέγξεις. εἰὰν ὑπομείνης λοιδωσίαν, οἶδας ὅτι ὁδὸν τὴν μακροθυμίας. εἰὰν ἐνέγκῃς μοχθηρίαν, ἐπιγνώσκῃς ἐλδοθερίαν χρηστός. εἰὰν βασιλεύῃς ἀφρονα, δυνήσῃ ποιῆσαι αὐτὸν φρόνιμον. εἰὰν μὴ κινήθῃς ἀπὸ λόγου κενῷ, ἔ ποιήσῃς πρᾶξιν κενήν. εἰὰν μὴ μισήσῃς ἀφρονάς, ἔ μὴ διορθώσῃ ψυχὴν. εἰ μὴ ποθήσῃς τὸν πλησίον, ἐκ οἶδας πᾶς σεαυτὸν ἀγαπήσῃς. εἰ μὴ τιμήσῃς δίκαιον, ἔ συνήσῃς θεραπείαν Θεῷ. εἰ μὴ δώσῃς χρήζοντι, οὐκ εἴσῃ καὶ σεαυτὸν ἐπὶ ἄνθρωπον. ὅτε λυπῇ ἐπὶ νεκρῷ,

νεκρῶ, ἡπομνήσῃ τῇ φύσεως· ὅτε ἐπὶ ἀμαρ-
 τάνῃ μὴ χαίρεις, φρονίζε πρὸς τελειότητος·
 ὅτε μανθάνειν ἀπεύδεις πρὸς ἀρετῆς, τότε νοή-
 σεις τῇ ἀγνοίας σου τὴν ἀτέλειαν· μάθανε πρὸς
 ἀγίων, καὶ αὐτῇ Θεῷ χαίρειν εἰς ἀγάπην·
 νόησον τὴν κακίαν, καὶ τὸ Θεὸν ἀγνοῖς εἰς βοή-
 θειαν· σύνες τῇ φύσιν, καὶ μὴ χωρίζε τῇ
 Θεῷ χάριτος· ἡγνόησας, μὴ λυποῦ ὡς ἄνθρω-
 πος· κατάρθωσας, μὴ καυχῶ ὑπὲρ ἄνθρω-
 πον· ἐπὶ πονηρίᾳ μὴ καυχῶ, καὶ μὴ
 ἀπαγορεύεις ἐπὶ σφάλματι· ἐπὶ θείᾳ χάριτι
 μὴ ἀλαζονεύε· καὶ εἰ μὴ πειραστῆς εἰς ἀσε-
 βειαν· ἐπὶ δόξῃ μὴ ἐπαύξει, καὶ εἰ μὴ πέσης
 εἰς ἀπόγνωσιν· ἀπόδρασι τὸ ψεύδος ὡς τὸ δρά-
 κοντα, καὶ εἰσελεύσῃ εἰς τὸ πῦρ· μὴ τα-
 χέως τοῖς λεγομένοις πίστευε, μηδὲ παντὶ λέ-
 γοντι συγκατατίθῃ· βραδέως ἐπαγγέλῃ· καὶ
 ταχέως ἐπιτέλει· βραδέως πίστευε, καὶ ταχέως
 ἀλήθειαν· ἀπὸδε μαθὲν τὸ σαφές οὐχ' ἵνα
 κείνης, ἀλλ' ἵνα μὴ κατακείνης, μάλλον ὑψέρι
 εἰς κείσιν· εἰ γὰρ ἐπέχεις, σεαυτὸν οἰκτιρῆσαι·
 φύγε τὸ διαλέγεσθαι, καὶ μὴ παραγῇ διακατα-
 πονέμενον· εἰ γὰρ κείνης ὡς σύμβουλος γενῇ·
 εἰ γὰρ πειραστῆς εἰς συμβουλίαν ὡς πατὴρ ἀνό-
 ησον· μὴ ἀποφάνῃ ἐν συμβουλῇ σου ἀγνοῦν τῇ
 Θεῷ τὰ ἀποκρυφα· δίδαξε διηγούμενος, καὶ εἰ
 ἔσῃ ἀπειρητός· δίδασκε ὡς ἑμμελές, καὶ
 ὠφελήσεις τοὺς ἀκούοντας· ἀμφιβόλως πρὸς τὸν
 ἀγνοεῖς διηγῇ, καὶ εἰ μὴ πέσης, ἔσῃ σωτός·
 ἐλθὲ θανάτῳ, ἢ φθόνῳ ὑποταγῇ· ἐλθὲ ζη-
 μίαν, ἢ ὄρκον, εἰ γὰρ λείπει τῇ ἀσεβείᾳ
 ἄμυνα· ζήλῃ τὸ ἀγαθὸν ἐνεργῶς, καὶ ὡσαύ-
 τως μίσει τὸ πονηρὸν· εἰ μὴ οἰκτιρῇ ἐν ἀνάγκῃ,
 ἀπολογία σοι ὑπάρξει βεβαία· εἰ μὴ ἐν ἀνάγκῃ
 γένῃ κείνης, ἐκφύξει τὴν μετὰ κείσεως κατὰ-
 κείσιν· εἰ μὴ συναρπαστῇς, ἀπολόγησαι ὡς ἄν-
 θρωπος· εἰ μὴ συμπέσης διανοία, πρῶτος τῇ
 φύσιν· κρείσσον ὡς ἀσοφον κείσῃ, ἢ ὡς σο-
 φὸν καταγνωσῇ· ἄμεινον ὡς ἀπειρον ἀποβλη-
 θῇ, ἢ ὡς ἑμπερον δίκας λέγειν· εἰ μὴ ψά-
 σῃ, ὁμολόγησον· εἰ μὴ ἐν πάθει ᾗς, μὴ κρύ-
 ψῃς τοὺς ἀκούοντας· εἰ μὴ σεαυτῷ σύνοιδας, μὴ
 ἀμελείνως διάγε· εἰ μὴ εἰς ὃ συμπονῶν,
 ὡς μόνος ἡπομνήσῃ κόπον πλείονα· ὑπὲρ δύο
 ἢ τρεῖς ἡμέμον ποιῇ, ποιῇ μὴ ὀκνήσῃ·
 μὴ κρύπτῃ τοὺς ἀνθρώπους ἐν πλημμελείᾳ γε-
 νόμενος· σεαυτὸν ὃ ἐκκάλυπτε δέοντως· μὴ
 κρύπτῃ Θεὸν σφαλόμενος, ἵνα μὴ καὶ αὐτὸς
 κρυβῇ σε ἐν κατὰ ἀνάγκης· μὴ καυχῶ πρὸς
 δικαιο-

A non amaveris: nec quomodo te ipsum diligas,
 nosti. Si justum non honoraveris; nec divinū
 cultū intelliges. Si non dederis indigenti; nec
 hominem te esse agnosces. Quando mortuum
 luxeris; tuæ naturæ recordare. Quando de
 peccatoribus gaudes; perfectionē meditare.
 Quando virtutem aliquā addiscere eniteris:
 tunc intellectus tui atque ingenii tenuitatem
 considera. A Sanctis discito: & divinam gra-
 tiam ad executionē efflagita. Considera ma-
 lum & Deum in adjutorium require. Intelli-
 ge naturam tuam: & noli a Divina gratia
 separari. Per ignorantiam in aliquo errasti?
 noli confictari mœrore, ut homo. Recte
 aliquid egisti? supra quā hominem decet,
 ne te jactes. In prosperis successibus ne glo-
 rieris; neque de erratis desperes. Propter
 divinam gratiam ne efferaris: & ad impieta-
 tem non deturbaberis. In gloria non extol-
 laris: & in desperationem non incidēs. Men-
 dacium, ut draconem fugito: & in paradysum
 introibis. Noli cito iis quæ dicuntur fidem
 habere; neque cuivis dicenti assentiri. Tar-
 dius promitte; & cito promissa perage. Tar-
 de crede; & celeriter vera loquere. Conten-
 de, ut aperte rem percipias; non ut judices,
 sed ut ne damnes: potius autem tardior, ad
 judicium esto. Si enim assensum & judicium
 cohibes; te ipsum miseraberis. Noli conten-
 dere judiciis: & eum qui in iudicio laborat,
 ne repudies. Si iudicis personam gesseris:
 velut consiliarium te præbe. Si ad consilia
 hortator extiteris: tamquam pater benevo-
 lentiam præsta. In consilio tuo, sententiam
 ne tuleris; ignorans arcana Dei. Dum quip-
 piam enarras, noli multum adseverare: sed
 potius dubitationem significa; nec facile in
 verbis reprehendi poteris. Doce ut didicisti:
 & auditoribus eris utilis. Quæ ignoras; eadem
 pro dubiis enarra. Et si cecideris; salvus atq;
 incolumis refurgas. Mori potius elige, quā
 invidiæ te servum reddere. Damnumq; juri-
 jurando præponendum puta: non enim inulta
 relinquetur impietas. Strenue atque efficaci-
 ter bonum amplectere; & similiter malum
 detestare. Si necessitate coactus juraveris,
 firma ac certa tibi erit excusatio. Si ex neces-
 sitate iudex evaseris: iudicii condemnationē
 effugies. Si corripiaris, defende te ut homo.
 Si mente concideris, naturæ afferes excusa-
 tionem. Præstat ut insipientem judicari, quā
 ut sapientem condemnari. Satiūque ut inex-
 pertum repudiari, quā ut expertum sæpe
 causas agere. Si mentitus fueris, confitere.
 Si passione commotus fueris, ne cælaveris
 eos qui te audiunt. Si tibi alicujus rei con-
 scius es, ne degas absque sollicitudine. Si non
 adsit laborum socius, tamquam solus plura
 elaborato. Quod duo vel tres debebant fa-
 cere,

cere, tu gravatim & ægre ne feceris. Noli hominibus occultare delicta, quibus es obnoxius. Te ipse vero, hoc est, quæ ad laudē tuam pertinent, occulta ut oportet. Ne Deum calaveris errata tua: ne & ipse abscondatur à te, tempore necessitatis. Noli gloriari de justitia: ne de perfectione ejus condemneris. Non glorieris de prudentia: ne super præsumptione examineris. Opta potius invadi gladio: quàm iracundia corripi. Magisq; elige, animi iracundiam comprimere: quàm illam ostendere. Præstat supplantari, quàm supplantare. Si vero divina munitus fueris gratia, nihil patieris. Prospice futura, quippe qui rationē sequaris: & præsentia observa, ut mortalis. Amicos proba, & inimicos concilia. Modeste reprehende: & pie simul cum aliis res contrahere, atque versare. Nec malos prorsus rejicias: neque bonos semper collaudes. Noli esse conspicuus & insignis in utramque partem, laudandi scilicet bonos, & rejiciendi improbos: sed neque sententiæ ipsorum nescius. Inordinato atque immoderato affectu ne diligas: atque ita fiet, ut non sis exosus. Non sis curiosus indagator: & nemo te suspicabitur inimicum. Non studeas cunctorum res nosse: atque ita teipsum nemini venditabis. Noli omnium negotia intelligere: ne detrimentum accipias. Non incumbas plus æquo in cognitionem mysteriorum: & proditor non existimaberis. Si tui causa sit pugna: noli sollicitè inquirere rationes. Si quis inter repugnandum tibi quid affinxerit: noli illum irritare. Si quis te amicus roget de vindicta: ne illi præsto sis. Si inimicus comminetur tibi, ne concidas animo. Si dolum considera-veris: non protinus reprehendas. Si multorum intellexeris insidias: ne per asperam occurras eis viam. Si turba in te insurrexerit: ne confidas verbis tuis. Si in malignos incideris: ne viribus tuis fretus, resistas. In turbæ divisione, ab initio te mediatorem non constituas.* In pugna potentiorū, ne sis inter eos. Juniorum immodestiam ne lustres remisse, sed severe. Ad verba otiosa, noli relaxari: & ad narrationem inordinatas affectiones continentem, ne confederis. Ex risu, delectationem non capias: nec in te segnitiam semina-veris. Scurrilibus non oblecteris: ne in mentis distractionem digrediaris. In plateis civitatis, non inveniaris frequens: ne animo depravate affecto abscedas. Multorum congressus oderis: quia confusionem animæ pariunt. Silentium ama: ut in te, magistri instar, sit conscientia. Fuge multiloquium: ne reddaris obliviosus. Fuge convivia: ne fornicator etiā sine foeminis evadas. Superfluas conversationes rejice: ne Judex efficiaris iniquus, citra auctoritatem ejus. Devita mulierum colloquia:

* Hinc incipit fragmentum hujus sermonis, quod ex Editione Oxoniensi supra prodiit pag. 322.

A Δικαιοσύνης, ἵνα μὴ κατακείθῃς περὶ τὴν τελειότητος αὐτῆς. μὴ καυχᾷ περὶ φρονήσεως. ἵνα μὴ ὑπὲρ προλήψεως ἐξετασθῇς. ἐλθὲ ἐπιβῆναι ξίφει, ἢ ἀλῶναι ἐν ὀργῇ. μάλλον ὑποσηῖναι θυμῷ ὀργὴν ἀφῆσαι, ἢ γὰρ ἐπιδέξασθαι. ἀμεινον τὸ πλερνισθῆναι, ἢ πλερνίσαι. εἰάν τῃ ἡς ἐν θείᾳ χάριτι, ὁδὸν ὑφίστασαι. προσῶρα τὸ μέλλον ὡς λόγος ἀντεχόμενος. καὶ τὸ παρὸν B ὡρατῆραι ὡς θνητὸς ἄνθρωπος. δοκίμαζε τὰς φίλους, καὶ τὰς ἐχθρὰς συμβίβαζε. ἐπιεικῶς ἐλεγχε. καὶ ὁσεβάς συνδιατίθου. μήτε τὰς φαύλους παντελῶς ἀποποιῶ, μήτε τὰς ἀγαθὰς αἰὲ ἐγκωμιάζω. μὴ γίνῃς κατάδηλος ἐν ἀμφοτέρωις μέρεσιν, ἀλλὰ μηδὲ ἄπειρος ὢν τὴ γνώμης αὐτῶν. μὴ εὐνόει ἐμπαθῶς, καὶ ἔ μὴ μισηθῇς. μὴ γίνῃς θεωρητὴς καὶ ἔ μὴ ὑποληφθῇς ὡς ἐχθρὸς. μὴ σπεύδῃς τὰ πάντων εἰδέναι, καὶ ἔ μὴ ἀποδώσεις σεαυτὸν. μὴ θέλῃς τὰ πάντων νοεῖν, καὶ ἔ μὴ σιανθῇς. μὴ σπῆδαζε εἰς κατάληψιν μυσηρίων, καὶ προδότης ἔ μὴ νομιοθῇς. εἰάν γένηται ἐπὶ σὲ μάχη, μὴ ἀκριβοῦς ἴδῃς λόγους. εἰάν τις ἐν μάχῃ ὢν ἀναντίθετά σοι, μὴ ἐρέζῃς. εἰάν πυνθανέταί σου φίλος περὶ ἀνταποδόσεως, μὴ συνεργήσῃς. D εἰάν ὁ ἐχθρὸς ἀπειλῇ σοι, μὴ σύμπιπτε. εἰάν δόλον νοήσῃς, μὴ παρ' αὐτὰ ἐλέγξῃς. εἰάν συνήσῃς ἐνεδρὸν πολλῶν, μὴ ἀπὸ βαχίας ἀπαντήσῃς ὁδῷ. εἰάν ὄχλος ἐπαναστασίς σοι γένηται, μὴ θαρσέσῃς τῷ λόγῳ σου. εἰάν ἐμπέσῃς εἰς πονηρίας, μὴ ἀνίσθῃς διὰ τὴν ἰσχύος σου. εἰς ὄχλους διάβρεσιν, μὴ μέσαζε ἵδ' ἀρχῆς. * εἰς μάχην δυνατῶν μὴ γίνου κατ' αὐτοῦ. εἰς ἀπαξίαν νεωτέρων, μὴ περιέλθῃς ἐπιεικῶς, ἀλλ' αὐστηρῶς. εἰς λόγους κενὸς μὴ δίδῃς ἀνεσιν. εἰς διήγησιν ἐμπαθῇ μὴ καθεῖξ. εἰς γέλωτα μὴ ἐπιτέρπῃς. καὶ ἔ μὴ σπαίρης ἐν σοὶ ῥαθυμίαν. εὐβαπέλοις μὴ χάρῃς, ἵνα μὴ εἰς μετεωρισμὸν ὀκβαπῇς. ὁδοῖς πόλεως μὴ πύκναζε, ἵνα μὴ ἐμπαθῇς ἀποβῇς. μίσει πάντων πολλῶν τὰς συνουσίας, ὅτι σύγχυσις τῇ ψυχῇ παρέχουσιν. ἀσάπῃσον σιωπῇν, ἵνα ἐν σοὶ ἡ συνειδήσις ὡς δίδασκαλος ᾖ. φεῦγε πολυλογίαν, ἵνα μὴ γένηθ' ὀπλήσμων. ἀπόδραδι τὰ συμπόσια, ἵνα μὴ γένη πόρνος δίχα γυναικῶν. παραγοῦ τὰς περὶ εἰρήσιν συντυχίας, ἵνα μὴ κερτὴς καταστῇς ἀδίκος ἀνεὺ τῆς αὐτῆς ἡγεσίας. ἀποποιῶ τὰς πάντων γυναικῶν ὁμιλίας, ἵνα μὴ καὶ τὸ ὕπνον ἔχῃς ἐμπαθῇ. μὴ ἔαθι συνεχῶς, ἵνα μὴ σκοτώσῃς σε τὴν διάνοιαν. μὴ πολλὰ μεταλλάσσῃς, βαρεῖ

* vide supra pag. 322.

βανε, ἵνα μὴ πηλὸν ποιήσης τὴν σάρκα σου. ἀπέχε μνήμης ἐδεσμάτων ὡραίων, ἵνα μὴ γένη ἐμπαθής. ἀπέχε βαπεζῶν ἡδονῆς, ἵνα μὴ γένη καὶ πονηρίας ὡραίου. ἰδιάζε τὰ πολ-
 λὰ, ἵνα ὅτ' αὖ συντύχης, μάθης ἑκατέρων
 ἢ ὠφέλειαν. μὴ πᾶσι θάρρει, πᾶσι δὲ τοῖς
 θέλοι συντύχανε. μὴ παρέλκε τὰς συντυ-
 χίας, ἵνα μὴ ὀπιλάθῃ τῇ ἡσυχίας. μὴ ἐκτεί-
 νης τὰς ὁμιλίας, ἵνα μὴ ζημιωθῇς τῇ συνομι-
 λίας τῷ Θεῷ. εἰ μὴ ὡροσπίπῃς τῷ Θεῷ.
 ἀναγίνωσκε ἐν ἡσυχία. ὅτε ὁ ἀρχὴ γραφῆς
 Θεῷ, ὡς μέλλων διηγέσθαι ἃ ἤκουσας φρονέουσιν.*
 ὅτε Θεῷ παρίσταται, σύνες τὰς ἐπιγαίους ἀρ-
 χαιοι λειτουργίας, ἐκ δέλων καὶ δεσποτῶν,
 νόμιμα ἢ ὡραίασιν. ἐκ μαθητῶν καὶ διδασ-
 κάλων μάθε τὰ περὶ Θεῷ. ἀπὸ τῶν ὅτι γῆς
 φίλων μάθε, ὡς ὀφείλεις παρεδρῶν αὐτῷ.
 ἀπὸ τῆ σαρκικῆς ἀνάγκης, καὶ τῆ ψυχῆς
 χρειαν δοκίμασον. οἷον ὅρας ἐν ἐνδείᾳ τὸ σώ-
 μα, καὶ τῇ ἀφάνειαν νόησον, ὅτε δέσται τροφῆς.
 οἷαν σκοπῇς πρὸς αὐθενταίαν μετὰ ληψιν; καὶ ἴσῃ
 νῶν τράπεζαν παρέχε. ὡς ὀπιμελητῆς ἀγρῶ,
 γενῆ καὶ τῆ ψυχῆς. ὡς χρεώτης φυσικῶν γίνε καὶ τῇ
 βίσεβείας. ὡς οἰκονόμος ῥώσεως ἔσο καὶ τῇ ἀφ-
 νοία. ὡς τέκνων φρονέτης εἴς ἀσέδαζε καὶ πᾶσι
 καλῶν πράξεων. ὡς δέλων ἐπιτάτης γίνε καὶ
 πᾶσι νόμων. ὡς ἐπόπτης πόλεως μερίμνα τῇ ἀρε-
 τῆς. ὡς κληνῶν ἡνίοχος καὶ τὰ πᾶσι ὀπιβλε-
 πε. ὡς παιδευτῆς ἀλόγων σκληρῶν γίνε καὶ
 τοῖς πᾶσι ἀνειάουσιν. ὡς ποιμὴν θεράπιδε
 ἢ σάρκα σε τῇ ἀπαθείᾳ. ὡς φύλαξ θησαυρῶ
 γίνε ὅτι τῇ πίσεως. ὡς στρατηγὸς βασιλῆος
 ἀγωνίζε πρὸς τὰ πολεμικά. ὡς ἀθλητῆς ὀπι-
 δοξος ἀγωνίζε μὴ ἀδοξῆν. ὡς σοφὸς διδάσκα-
 λος μὴ καταγνωθῇς ὑπὸ τῷ ὡρατυχύντος.
 ὡς καλὸς εργαζώτης ἐπιμαζε πρὸς τῇ ἀνίπα-
 λον. ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων δοκίμαζε σε τὴν
 δύναμιν. ὡς συνεπὸς οἰκονόμος σύνες σε τῇ ἀκαρ-
 πία. ὡς ἀληθὴς ἐμπορὸς νόμιμα σε τὴν πραγμα-
 τείαν. ὡς βῆνους οἰκέτης ὀπίσθησον τοῖς ὀφειλομέ-
 νοις. πρόσεχε χαλιναγωγῆν ἢ σάρκα, ἵνα μὴ
 τῇ ἐπιβάτην νῆν καταβάλλῃ εἰς κίνδυνον. ἀφόρα
 πρὸς τὰ μέλη ὡς λοιδόρος, ἵνα μὴ τὸ κάλλος
 ἀφανισθῇ τῇ ἀρετῆς. ἐπίσθησον τῇ ἀσθήσει, ἵνα
 μὴ ὡς ὅπλα πολέμου ἰὸν εἰς φθορὰν ὑποδέ-
 ξωνται. σκοπήσων πρὸς τῇ ψυχὴν, ἵνα μὴ δι
 ἐπιβλήτης ὡροδοσίαν ὑποσῇς.

videlicet, in periculum præcipitet. Ad membra tua, ut reprehensor respice: ne virtutis pulchritudo marcescat atque depereat. Fac ut prælis tuis sensibus: ne instar armorum belli, rubiginem in corruptionem admittant. Animam diligenter considera: ne ex insidiis prodicionem sustineas.

A quia: ne etiam polluta habeas somnia. Ventrè continenter non cures: ne hinc mentem tuam obtenebres. Non multa, edendo sumas: ne carnem tuam cito in limum convertas. A recordatione ciborum, & epularum exquisitarum cum hospitibus, abstine: ne impuris affectibus perturberis. A mensarum oblectatione abstine: ne & lascivix efficiaris parasitus. Secretum pete plerumque: ut dum fuerit cū aliis congregiendum, atq; versandum, utriusque rei, hoc est, solitudinis & humanæ consuetudinis utilitatem intelligas. Non quibuscumque vis fidas: sed cum omnibus qui velint, congregere, & conversare. Conversationem non protrahas: ne quietis obliviscaris. Collocutiones & congressus non extendas: ne interea divini colloquii detrimentum patiaris. Dum non oras Deum, in quietis silentio aliquid lege. Dum autem divinam Scripturam aggredieris: tamquā qui relaturus sis quæ audieris, meditare.* Quando Deo te sistis; cogita eos qui Principibus terrenis ministrant: atque ex servis & Dominis, tuam illam præsentationem considera. Ex discipulis & magistris, ea quæ Deo conveniunt, addisce. Et ab amicis terrenis edocearis, quo pacto te debeas exhibere ipsi. Ex necessitate carnali, etiam animæ indigentiam æstima. Quale cernis in necessitate corpus: idē de mente intellige ac anima suo nutrimento destituta. Sicut ad infirmitatem, fieri cibi sumptionem consideras: etiā menti suā mensam appone. Sicut es diligens cultor agri: ita esto & animæ. Ut naturalium es debitor: ita sis & pietatis. Velut œconomus es sanitatis: sis quoq; animæ. Tamquam filiorum curator: etiam bonorum satage operum. Ut servorum præfectus: ita esto & nothorum atque degenerum. Ut spectator civitatis: virtutis quoque curam gere. Sicut volucrum gubernator: etiam perturbationes contuere. Tamquam moderator efferatarum belluarum: esto quoque ferocientium passionum. Instar Pastoris; carnem tuam rerum necessariorum usu curato. Ut thesauri custos: ita esto & fidei. Ut prudens dux exercitus; sic etiam adversus hostilia decerta. Sicut pugil celebris: ita & certa, ne inglorius discedas ex pugna. Instar sapientis magistri: à superveniente non improberis. Instar boni militis: in certamē cum adversario prodi. Ut prudens architectus: vires tuas experire. Sicut sagax œconomus: intellige fructuum tuorum copiam atque præstantiam. Instar veri mercatoris, considera negotiationem tuam. Tamquam benevolus famulus: cura quæ debentur. Carnis refrænationi attende: ne sessorem suum, mentem

* Hucusque in Editione Oxoniensi. Cetera desiderantur.

E J U S D E M SANCTI EPHRAEM SYRI

Excerpta ex catenis Græcis in Scripturam .

A C P R I M U M I N J O B .

In illud : οὐδὲν ἥμαρτεν Ἰὼβ τοῖς χεῖλεσιν :

Non peccavit Job in labiis suis .

Ex Cod. Vat.
251. pag.
72. & Cod.
Palat. 230.
pag. 34.

Hinc discimus fieri non posse , ut ti-
mentes Deum in veritate domina-
tui diaboli subjiciantur . Etenim nititur
quidem concutere , sed eradicare non
potest , quemadmodum accidit etiam in
Job . Traditus profecto fuit in manus
tentatoris ; verum illum attingere sine
Dei permissione ausus non est , quamvis
facultatem pro libito illum exercendi ac-
cepisset , excepta anima iusti : quando ne-
que in porcos potestatem habet inimicus
præter Dei concessionem . Vicit autem
iustus hic adversarium , sicut & Paulus
datum stimulum angelum satanæ , solo amo-
re , quo erga Deum ferebatur in verita-
te . Neque enim infirmum esse secundum
carnem detrimentum est , neque in dam-
na atque ærumnas incidere , præcipitium ;
sed in tentationibus improbatum inveniri .

ΕΝ τούτῳ μανθάνομεν , ὅτι ἀδύνατόν ἐστι
τοῖς φοβημένοις τὸ Κύριον ἐν ἀληθείᾳ
κατακυριωθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου . ἐπεχαιρέ-
μεν γὰρ τοῦ σαλεύειν , ἀλλ' ἐκείνῳ οὐκ
ἰσχύει ; καθάπερ ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ Ἰὼβ .
παρεδόθη μὲν εἰς χεῖρας τοῦ πειράζοντος , ἀλλ'
ὅτι ἐπόλεμσεν αὐτῷ ἐφάπαθα δίχαι τῆς τοῦ
Θεοῦ ἐπιβοήθειας , καίπερ λαβὼν ἐξουσίαν ὡς ἐπὶ
τοῦ Θεοῦ χρησάσθαι αὐτῷ καθὼς αὖν βεληθῇ δίχαι
τῆ ψυχῆς τοῦ δικαίου . ὅπως ὁδὸν κατὰ τὴν
χοίρων τιμὴν ἐξουσίαν ἔχει ὁ ἐχθρὸς δίχαι τῆ τοῦ
Θεοῦ συγχωρήσεως . Ἐνίκησε ὅτι ὁ δίκαιος τὸν
ἀντίπαλον , ὡς καὶ Παῦλος τὸ δοθέντα σκόλο-
πα ἄγγελον Σατάν , μόνῳ τῷ πόδι , ᾧ ἔχει
πρὸς τὸ Θεὸν ἀληθείᾳ . ὁδὸν γὰρ τὸ ἀδενή-
σαι κατὰ σάρκα ἐστὶν ἡττήματα , ὁδὸν δὲ τῆ ζημίας ,
καὶ θλίψεσι περικεσθῆναι ὅτι πῶμα , ἀλλὰ τὸ
ἐν πειρασμοῖς εὐρεθῆναι ἀδόκιμον .

I N P S A L M U M X C I I I .

In illud : μὴ συμπροσέσται σοι θρόνος ἀνομίας ;

Numquid adheret tibi sedes iniquitatis ?

Ex Cod. Vat.
752. p. 297.

Non habitet in corde tuo potestas
diaboli : qui secundum Dei præce-
ptum exerceri cupis .

ΜΗ' οἰκᾷτο ἐν τῇ καρδίᾳ σου διωασθῆναι
τοῦ διαβόλου . ὁ κατὰ πρόσταγμα τοῦ
Θεοῦ ἀσκήσας βελόμηνος .

I N M A T T H Æ U M E T L U C A M .

DE PUBLICANO, ET PHARISÆO .

Ex Cod. Vat.
1610. pag.
293.

Initium derelictionis hominis , à demis-
sione animi recedere ; & derelictus à
Deo , suffocabitur , sicut Saul à malo spi-
ritu .

Αρχὴ ἐγκαταλείψεως ἀνθρώπου ἀφιστᾶν ἑαυτὸν
τῆς ταπεινοφροσύνης , καὶ ὁ ἐγκαταλειφ-
θεὶς ὑπὸ Θεοῦ πνιγέσεται ὡς ὁ Σαούλ ὑπὸ
πονηρῷ πνεύματι .

PUBLI-

Ο Δ Ε

A

Ο ΔΕ ΤΕΛΩΝΗΣ ΜΑΚΡΟ-
ΘΕΝ ΕΣΤΩΣ.

PUBLICANUS AUTEM STANS
A LONGE.

ΕΙ πίνω ὁρθεῖ βίᾳ ὀρέγη, ταπεινοφροσύ-
νῳ ἄσκησον· ταύτης γὰρ ὁκτὲς ὁρθεὶς
βίος ἔχεται.

Ὁδοιπόρος ἀρχὴν ὁδῆς ἀπολέσας ἐν ἄλ-
λοδαπῇ χώρᾳ πλανᾷται, καὶ ὁ ἐκκλίνας ἐαυ-
τὸν τῇ ὁδῇ τῇ ταπεινῇ ἢ πηξὺς σκηπνὺν αὐτῷ ἐν
παρεμβολαῖς οἰῶν. Ἐργασαὶ οὖν ἐν ταπεινο-
φροσύνῃ πάντα σου τὰ ἔργα, καὶ ἐν τέτρῳ ὑψω-
θήσεται σου ὁ καρπὸς εἰς ἔρανον. ἢ γὰρ ὑπερη-
φανία εἴκειν ὑψηλοτάτῳ δένδρῳ σεσηπόει πάν-
τοθεν εὐθλάσας ἔχοντι τέσς κλάδους, καὶ ἀνελ-
θὼν ἐν ἑαυτῷ κατέρραγνῃ δὲ ὑψος.

SI igitur rectam vitam appetis, humi-
litate exerce : extra hanc enim re-
cta vita non subsistit.

Viator principium viæ amittens in
aliena regione, & declinans seipsum à
via humilium, non figet tabernaculum su-
um in castris sanctorum. Fac igitur in
humilitate omnia opera tua, & in hoc
exaltabitur fructus tuus in cælum. Ete-
nim superbia similis est altissimæ arbori
putrescenti undique, fragiles habenti ra-
mos, & qui ascendit in ipsam, dejicitur
ex alto.

IN TRANSFIGURATIONEM DOMINI.

ΕἸδὼν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος,
τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ
φῶς. Ἐδᾶξε οὖν ὅτι ὅλα τῷ σώματι αὐτοῦ
ἐβρυσεν ἡ δόξα τῆς θεότητος αὐτοῦ, καὶ ὅλων
τῶν μελῶν αὐτοῦ ἐλαμψε τὸ φῶς αὐτοῦ. Οὐ γὰρ
ὡς Μωσέως ἐξῶθεν ἡ σὰρξ αὐτοῦ ἐλαμψεν ἐν
εὐπρεπείᾳ, ἀλλ' ὅτι αὐτοῦ ἐβρυσεν ἡ δόξα τῆς
θεότητος αὐτοῦ, καὶ ἔχ' ὅλῳ τῷ ἄβυσσῳ τῆς
δόξης αὐτοῦ παρέδειξεν, ἀλλ' ὅσον ἐχώρησε τὸ
μέτρον τῶν κορυφῶν τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

Καὶ λοιπὸν ἐβλεπον οἱ θεωρηταὶ τοὺς
ἀποστόλους, καὶ οἱ ἀπόστολοι τοὺς θεωρητάς·
εἶδον ἐκεῖ ἀλλήλους· οἱ ἀρχηγοὶ δὲ παλαῖας
τοὺς ἀρχηγούς τ' νεάς. Εἶδε Μωϋσῆς ὁ ἅγιος
Σίμωνα τὸν ἁγιασθέντα. Εἶδεν ὁ οἰκονόμος τῷ
πατρὶ τὸν ὁπίτροπον τῷ Θεῷ. Εἶδεν ὁ παρ-
θένος τὴν παλαῖαν τὴν παρθένον τ' νεάς, ὁ Ἡλίας
τὸν Ἰωάννην· ὁ ἀναβάς ἐπὶ τὸ ἄρμα ἔς πυρὸς τὸν
ἀναπεσόντα ἐπὶ τὸ σῆμα τῆς φλογός, καὶ ἐγένετο
τὸ ὄρος εἰς τύπον τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἠνω-
σεν ἐν ἑαυτῷ ὁ Ἰησοῦς τὰς δύο Διαθήκας, ἃς
ἐδέξατο ἡ ἐκκλησία. Ἐγνώρισεν ἡμῖν ὅτι αὐτὸς
ὅστις ὁ δοτὴρ τῶν δύο· ἡ μία παρέλαβε τὰ
μυστήρια αὐτοῦ, καὶ ἑτέρα ἐφάνέρωσε τῷ δό-
ξαν τῶν ἔργων αὐτοῦ.

Τοιοῦτος μὲν ὁ λόγος τῷ καὶ Μωσῇ, καὶ
Ἡλίᾳ θεωρίας· οἱ δὲ λόγοι αὐτῶν οἱ μετὰ τῷ
Ἰησοῦ ποιῶντι πάντως ἦσαν· χάριν ὁμολόγουσι
αὐτῷ ὅτι οἱ λόγοι αὐτῶν ἐπληρώθησαν, καὶ
πάντων τῶν σὺν αὐτοῖς θεωρητῶν ἐν τῇ πα-

Tom. II.

ρουσία

REsplenduit facies ejus sicut Sol, ve-
stimenta autem ejus facta sunt alba
sicut lux. Ostendit ex toto cor-
pore scatentem gloriam divinitatis
sue, & ex omnibus membris suis
resplenduit lux ipsius. Non enim si-
cut Moyses extrinsecus caro ipsius
effulgebat in decore, sed ex ipso
scatebat gloria divinitatis sue, ne-
que totam abyssum sue gloriæ de-
monstravit, sed quantum caperet
mensura pupillarum oculorum eo-
rum.

Cæterum videbant Prophetæ Apo-
stolos, & Apostoli Prophetas. Vide-
bant ibi se mutuo, Principes veteris,
primores novi Testamenti. Videbat Moy-
ses sanctus Simonem sanctificatum. Vi-
debat Oeconomus Patris procuratorem
Dei. Videbat Virgo veteris Virgi-
nem novi, Elias Joannem : Ascendens
in currum ignis, recumbentem supra
pectus flammæ : & factus est mons in
figuram Ecclesiæ, & conjunxit in se
ipso Jesus duo testamenta, quæ rece-
pit Ecclesia. Manifestavit nobis se
esse utriusque largitorem. Alterum
accepit mysteria ipsius, alterum ma-
nifestavit gloriam factorum ejus.

Hujusmodi quidem fuit sermo
contemplationis inter Moysen, &
Heliam. Sermones vero cum
Jesu tales omnino fuerunt. Gratias
ipsi agebant, quod ipsorum verba
impleta fuerant, omniumque simul
Prophetarum in adventu ipsius. Ado-
rationis

H h h

rationis cultum ipsi obtulerunt pro salute, quam in mundo pro hominum genere operatus fuerat, & quod mysterium ab ipsis adumbratum, re ac factis ipse compleverat. Lætitia in prophetis, atque Apostolis dum montem ascenderent, exorta est. Lætati sunt prophetae videntes Verbi humanitatem: lætati sunt Apostoli videntes Jesu divinitatem, seu potius divinitatis gloriam.

Dicet enim Christus fortasse ad ipsum. O Simon, quid ais? Si hic manemus, sermones prophetarum quis implet? Verba præconum quis sigillo confirmat? Mysteria iustorum quis perficit? Si hic manemus, illud, *foderunt manus meas, & pedes meos*, in quo impletur? Illud, *diviserunt sibi vestimenta mea, & super vestem meam miserunt sortem*, cui adaptatur? Illud, *dederunt in escam meam fel, & in siti mea potaverunt me aceto*, cui continget? Illud, *inter mortuos vivens*, quis confirmat? Si hic manemus, chirographum contra Adam quis scindet? Debitum ipsius quis exsolvet, vestimentum gloriæ quis ipsi restituet? Si hic manemus, quæ dixi tibi quomodo fient? Ecce D

cllesia quomodo ædificabitur? Claves Regni cælorum quo pacto accipies à me? Quem ligabis, quem solves? Si hic manemus, supervacanea sunt quæ dixerunt prophetae. Dixit rursus, *faciamus tria tabernacula*. Simon missus est ad ædificandam Ecclesiam in mundo, & facienda cogitat tabernacula in monte. Adhuc enim intra humanum captum Jesum considerabat, & cum Moyse, atque Helia ipsum componebat. Et primum ei ostendit se ipsius tabernaculo non egere. Ipse enim erat, qui fecerat ejus Patribus tabernaculum nubis in cre-

mo. *Adhuc enim eo loquente ecce nubes lucida obumbravit eos*. Vides, Simon, tabernacula sine labore, tabernaculum avertens æstum, & umbram non habens: tabernaculum præfulgens, & splendidum. Et discipulis mirantibus ecce vox audita est ex nube ex ipso Patre dicens: *hic est filius meus dilectus, in quo mihi complacui, ipsum audite*. Cum voce Patris Moyse reversus est in suum locum, Helias abiit in regionem suam, Apostolique in faciem suam ceciderunt super terram, & Jesus stetit solus, quia vox illa

A ρουσία αὐτῶ. προσκύνησιν αὐτῶ προσέφερον ὑπὲρ τῆ σωτηρίας, ἧς ἐποίησεν ἐν τῷ κόσμῳ τῷ γενεῇ τῶ ἀνθρώπων, καὶ τὸ μυστήριον, ὃ ἐξωχράφησαν αὐτοῖ, ἔργῳ αὐτὸς ἐπλήρωσε, χαρὰ τοῖς προφήταις, καὶ τοῖς ἀποστόλοις ἐν τῇ ἀναβάσει τῷ ὄρους ἐγένετο. ἐχάρησαν οἱ προφῆται ἰδόντες τῷ λόγῳ τὴν ἀνθρωπότητα. ἐχάρησαν οἱ ἀπόστολοι ἰδόντες τῷ Ἰησοῦ τὴν θεότητα, B μᾶλλον δὲ τὴν τῆ θεότητος δόξαν.

Εἰς τὸ Χριστὸς ἴσως πρὸς αὐτὸν. Ὁ Σίμων, τί λέγεις; εἰάν ὧδε μείνωμεν, πὺς λόγους τῶν προφητῶν τίς πληροῖ; τὰ ῥήματα τῶν κηρύκων τίς σφραγίζει; τὰ μυστήρια τῶν δικαίων τίς τελειοῖ; εἰάν ὧδε μείνωμεν τὸ, ὥρυξαν χεῖράς μου, καὶ πόδας μου, ἐπὶ τίνι πληρῶται; τὸ, διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια μου ἐαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸ ἱματισμὸν μου ἔβαλον C κλῆρον, τίνι ἀρμόζει; τὸ, ἔδωκαν εἰς τὸ βράδιον μου χολῶν, καὶ εἰς τὴν δίψαν μὲ ἐπότισάν με ὄξος, τίνι συμβήσεται; τὸ, ἐν νεκροῖς ἐλευθέρους τίς βεβαοῖ; εἰάν ὧδε μείνωμεν τὸ χαροῦν ἔσται ἡ ἀδὰμ τίς χρίσει; τὸ χρέος αὐτῶ τίς ἀποτίσει, τὸ ἐνδύμα τῆ δόξης αὐτῶ τίς ἀποκαθιστά. Εἰάν ὧδε μείνωμεν, ἅπερ εἶπόν σοι πῶς κινήσεται. ἡ Ἐκκλησία πῶς οἰκοδομηθήσεται, τὰς κλῆς τῆ βασιλείας τῶν οὐρανῶν πῶς λήψῃ παρ' ἐμῶ. τίνα δήσεις, τίνα λύσεις; εἰάν ὧδε μείνωμεν, ἀργῶσι πάντα τὰ ῥηδέντα διὰ τῶν προφητῶν. Εἶπε πάλιν ποιήσωμεν τρεῖς σκηνᾶς. ὁ Σίμων ἐπέμφθη οἰκοδομῆσαι τὴν Ἐκκλησίαν ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ἔστη ποιεῖν σκηνᾶς ἐν τῷ ὄρει. Αἰκλῶ γὰρ ἀνθρωπίνως προσεῖχε τῷ Ἰησοῦ, καὶ μὲν Μωσέως καὶ Ἡλίας κατέταθεν αὐτὸν, καὶ παραυτὰ ἔδειξεν αὐτῷ ὅτι οὐ χεῖρ τῆ σκηνῆς αὐτῶ. αὐτὸς γὰρ ὡς ὁ ποιήσας τοῖς πατράσιν αὐτῶ σκηνῶν νεφέλης ἐν τῇ ἐρήμῳ. Εἶτι γὰρ αὐτῶ λέγοντος, ἰδοὺ νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκήασεν αὐτοῖς. βλέπεις Σίμων σκηνᾶς ἀνευ κόπου, σκηνῶν κωλύουσιν καῶμα, καὶ μὴ ἔχουσιν σκοτός, σκηνῶν ἀπα- F τράπτουσιν, καὶ φαίνουσιν. καὶ τῶν μαθητῶν θαυμάζόντων ἰδοὺ φωνὴ ἠκούσθη ἐκ τῆ νεφέλης παρ' αὐτῶ πατρὸς λέγουσα. οὕτως ἐστὶν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα, αὐτῶ ἀκούετε. Μετὰ τῆ φωνῆς τῆ πατρὸς Μωσῆς ὑπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτῶ, Ἡλίας ἀπῆλθεν εἰς τὴν χώραν αὐτῶ, καὶ οἱ ἀπόστολοι ἐπὶ πρόσωπον ἔπεσον ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ὁ Ἰησοῦς εἰσήκει, ὅτι ἡ φωνὴ ἐκείνη ἐπ' αὐτῶ μόνῳ ἐπλη- ρούτο.

ροῦτο. Εἴφυγον οἱ προφῆται, καὶ πρὸς μαθη-
τάς ἐδίδασκεν ὁ πατήρ, ὅτι ἐπληρώθη ἡ οἰ-
κονομία τοῦ Μωσέως, ἵνα τοῦ υἱοῦ ἀκούσωσιν.
Εἰκὼς ὡς δούλος αὐτοῦ ἐκελεύσθη ἐλάλησεν· οὕτως
ὡς δεσπότης, καὶ νομοθέτης ἅπερ ἐδέλνησε προ-
σέταξε.

Καὶ ὁ μαθητὰς Ἀλφ. τοῦτο ἀνέγαγεν εἰς
τὸ ὄρος, ἵνα παρὰ τοῦ πατρὸς ἀκούσωσι τίς
ἐστίν, καὶ τίνος υἱός. ὅτε γὰρ ἠρώτησεν αὐτοὺς·
τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου; λέγουσιν αὐτῷ· οἱ μὲν Ἡλίαν,
οἱ δὲ Ἰερემίαν, ἢ ἓνα τῶν προφητῶν. Ἀλφ.
τοῦτο ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς τὸ ὄρος, καὶ δείκνυ-
σιν αὐτοῖς, ὅτι οὐκ ἐστὶν Ἡλίας, ἀλλὰ Θεὸς τοῦ
Ἡλίου. οὐδὲ πάλιν Ἰερემίας, ἀλλ' ὁ ἀγιασας
Ἰερემίαν ἐν κοιλίᾳ τῆς μητρὸς. οὐδὲ εἰς τῶν προ-
φητῶν, ἀλλ' ὁ Κύριος τῶν προφητῶν, ἵνα ὅπερ
ἀφανὼς ὁ πατήρ ἀπεκάλυψε τῷ Πέτρῳ, τοῦτο
μαρτυρήσῃ καὶ τοῖς λοιποῖς, αὐτοῖς πράγμασί-
τι, καὶ ῥήμασιν. Ἀνέγαγεν οὖν αὐτοὺς εἰς τὸ
ὄρος, καὶ ἐδείξε τὴν δόξαν αὐτοῦ πρὸ τοῦ ἀτι-
μίας αὐτοῦ, καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ πρὸ τοῦ πα-
τρὸς αὐτοῦ, ἵνα ὅταν κρατηθῇ, καὶ σωρῶθῇ
ἐκ τῶν Ἰουδαίων γνώσκοντα, ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ
ἐσαυρώθη, ἀλλ' ὅτι ἐδοκίμασεν αὐτὸν ἐκκοίως
εἰς σωτηρίαν τοῦ κόσμου. Ἀνέγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸ
ὄρος, καὶ δείκνυσιν αὐτοῖς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ
αὐτοῦ πρὸ τοῦ ἀναστάσεως. ἵνα ὅταν ἐκ νε-
κρῶν ἀναστῇ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Θεοῦ τοῦ
αὐτοῦ, γνώσκοντα, ὅτι οὐχ ὑπὲρ τοῦ κόσμου αὐ-
τὸν ἔλαβε τὴν δόξαν αὐτοῦ ὡς ἐνδεής, ἀλλ' ὡς
αὐτὸν πρὸ αἰώνων σὺν τῷ Πατρὶ, καὶ μετὰ τοῦ
Πνεύματος, καθὼς εἶπεν ἐρχόμενος ἐπὶ τὸ ἐκούσιον
πάθος. Πάτερ δόξασόν με τῇ δόξῃ, ἣ εἶχον
πρὸ τοῦ τοῦ κόσμου εἶναι παρὰ σοί. Ταῦτά τινες οὖν
τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ ἀδήλον οὖσαν,
καὶ κεκρυμμένῃ ἐν τῇ ἀνθρωπότητι ἀπέδειξε
τοῖς Ἀποστόλοις ἐν τῷ ὄρει, καὶ τῷ Πατρὶ εἶχε
συμφωνοῦντα, καὶ λέγοντα· οὕτως ἐστὶν ὁ υἱός μου
ἀγαπητός.

A illa in ipso solo impleta est. Fugerunt
Prophetæ, & discipulos erudit Pater,
quia dispensatio Moysis impleta fue-
rat, ut filium audirent. Ille ut
servus, quæ jussus fuerat, loquutus est:
hic ut Dominus, & legislator, quæ
voluit, imperavit.

B Etenim discipulos hac de causa du-
xit in montem, ut à Patre audirent,
quis esset, & cujus filius. Quando enim
interrogavit ipsos, *quem me dicunt homi-
nes esse filium hominis*, dicunt ei, *alii
quidem Heliam, alii vero Hieremiam, aut
unum ex Prophetis*: hac de causa ducit
eos in montem, & ostendit eis se non
esse Heliam, sed Deum Helix, neque
rursum Hieremiam, sed qui Hieremiam
in utero matris sanctificavit: neque unum
ex Prophetis, sed Dominum Prophe-
tarum, ut quod occulte Pater Petro
demonstravit, illud testificaretur reliquis,
rebus ipsis ac verbis. Duxit igitur
eos in montem, & ostendit Regnum
suum, & gloriam suam ante dedecus,
& suam potentiam ante passionem, ut quum
comprehensus, & cruci affixus fuisset à
Judæis, noscerent non propter debilitatem,
fuisse cruci affixum, sed quod ipsi spon-
te placuit ad mundi salutem. Duxit
illos in montem, atque ostendit illis
gloriam suæ divinitatis ante resurrectio-
nem, ut quum ex mortuis resurgeret in
gloria naturalis suæ divinitatis, nosce-
rent non propter labores suos ipsum gloria
potitum, ut indigentem, sed ipsi propriam
fuisse gloriam ante sæcula cum Patre,
& Spiritu: sicut dixit veniens ad mor-
tem voluntariam: *Pater clarifica me cla-
ritate, quam habui antequam mundus fie-
ret, apud te*. Hanc igitur Divinitatis
suæ gloriam, quum ignota esset in hu-
mana natura, atque occulta, Apostolis
in monte ostendit, Patremque habuit
contestantem, & dicentem, *hic est Fi-
lius meus dilectus*.

DE NATIVITATE DOMINI.

ΕΝ μὲν οὖν τῷ Ἐσθρικῷ τῷ Φαδρῷ, σὺλ-
ληψις τοῦ Φαδρὸς καρπὸς, καὶ Θεοῦ φω-
τός. Τότε δὲ δραμόν οὕτως τὸ σκοπός, ὅτι
ἰσχυρὸν ἀμαυρώσας τὴν φωτεινὴν σύλληψιν· ἐν
τῷ Ἀπελλαῷ γέγονεν ἡ γέννησις τοῦ φωτός. τῷ
τοῦ ἡμετέρου σκοπὸς Ἀποσκηδάσαντος, καὶ τῷ μη-
νὶ,
Tom. II.

X Anthico igitur, claro nitidoque men-
se, conceptio fuit splendidi fructus,
divinique luminis. Tunc enim propere cur-
rentes tenebræ lucidam conceptionem ob-
scurare nequiverunt. Mense autem Apellæo
nativitas luminis, tenebras nostras dissipan-
tis, contigit. Quo enim mense tenebræ

deficiunt, eo nobis lux triumphalis exorta est. Et mensis quidem, quo Dominus conceptus fuit, figuram illam nobis exposuit, quam Moyses præsignaverat: similiter quonatus est mense, mysteria nobis sunt declarata.

SANCTI PATRIS NOSTRI
EPHRAEM DE OCTO
COGITATIONIBUS.

Αὐτὸς, ἐν ᾧ λαίπεται τὸ σκόπος, ἀνέτειλεν ἡμῖν
φῶς νικητικόν. ὁ δὲ συλλήψεως αὐτῶ μὴν, ἡρ-
μήνευεν ἡμῖν, τὸν τύπον, ὃν ὁ Μωϋσῆς ἀφ-
γραμματαίων ἐμήνυσε. Καὶ ὁ μὴν τὴ γεννήσεως
αὐτῶ, ὁμοίως ἐδήλωσεν ἡμῖν τὸ μυστήριον.

ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΕΦΡΑΙΜ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΚ-
ΤΩ ΛΟΓΙΣΜΩΝ.

B

Γίνωσκε, τέκνον, ὅτι οὐκ ἔστιν οἱ λογισμοί,
οἱ πάντα τὰ κακὰ ἐνεργούντες. Γαστρι-
μαργία, πορνεία, φιλαργυρία, θυμὸς, λύπη
ἀκαρπός, ἀκηδία, κενοδοξία, ὑπερηφανία. ταῦ-
τά εἰσι τὰ πολεμῶντα πάντα ἄνθρωπον. Σὺ
δὲ, τέκνον, εἰάν θέλῃς νικῆσαι τὴν γαστριμαργίαν,
ἀγάπα τὴ ἐγκράτειαν, καὶ ἔχε τὴ φόβον τοῦ Θεοῦ,
καὶ νικᾷς. Εἰάν θέλῃς νικῆσαι τὴν πορνείαν, ἀγάπα τὴ
ἀγρυπνίαν, καὶ τὴ δίψαν. ἐνθυμῶ αἰεὶ καὶ τὸ θάνατον, καὶ
μηδέποτε συντύχῃς μετὰ γυναικὸς, καὶ νικᾷς. * Εἰάν
θέλῃς νικῆσαι τὴν φιλαργυρίαν, ἀγάπα τὴ ἀκτι-
μοσύνην, καὶ τὴ εὐτέλειαν *. Εἰάν θέλῃς νικῆσαι
τὸν θυμὸν, κτῆσαι τὴν ταπεινότητα, καὶ τὴ μακροθυ-
μίαν. καὶ ἐνθυμῶ πόσα κακὰ ἐποίησαν οἱ Ἰου-
δαῖοι τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. καὶ ὡς φι-
λάνθρωπος Θεὸς οὐκ ὀργίσθη αὐτοῖς, ἀλλὰ μάλ-
λον ἠύχετο ὑπὲρ αὐτῶν, λέγων. Εἴτερ ἄφες
αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην. οὐ γὰρ οἶδασι τί
ποιοῦσιν. Εἰάν θέλῃς νικῆσαι τὸν ἀκαρπὸν λύπης,
μηδέποτε λυπηθῇς ἀπὸ τί ποτε πρόσκαρον πράξ-
μα, ἀλλ' εἰάν δαρήσῃς, ἢ ὀχληθῇς, ἢ ἀτιμα-
σθῇς, μὴ λυπηθῇς, ἀλλὰ μάλλον χαίρει. τότε
μόνον λυποῦ, ὅταν ἁμαρτίῃς. ἀλλὰ καὶ τότε
συμμέβῃς, ἵνα μὴ ἐμπαέσῃς εἰς ἀπώγνωσην, καὶ
ἀπολεσθῇς. εἰάν θέλῃς νικῆσαι τὴν ἀκηδίαν,
κάμνε τί ποτε μικρὸν ἐργόχαρον, ἢ ἀναγί-
γνωσκε, καὶ βιβλίου πυκνά. Εἰάν θέλῃς νικῆσαι τὴν
κενοδοξίαν, μὴ ἀγάπα τοὺς ἐπαίνους, μηδὲ τὰς
τιμὰς, μηδὲ τὰ καλὰ ἱμάτια, μηδὲ τὴν προποκαθε-
σίαν, καὶ τὴν προτίμησιν, ἀλλὰ μάλλον ἀγάπα,
ἵνα σε φέγωσι, καὶ ἀτιμάζωσι φθουρούμενοι. καὶ
κράτει τὸ ἐαυτὸν σε, παντὸς ἁμαρτωλοῦ ἁμαρ-
τωλότερον. Εἰάν θέλῃς νικῆσαι τὴν ὑπερηφανίαν,
εἴτι εἰάν ποιῇς, μὴ λέγε, ὅτι ἀπὸ ἰσθμῶς κό-
πῃς, ἢ ἀπὸ ἰσθμῶς ἀνδρείας γίνεται, ἀλλὰ καὶ
νηδύεις, καὶ ἀγρυπνεῖς, καὶ χαμακοιτεῖς, καὶ
ψάλλεις, καὶ ἀφρονεῖς, καὶ μετανοίας πολ-
λὰς ποιῇς, λέγε, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ βοηθείας,
καὶ τὸ αὐτὸ ἀντιλήψεως γίνονται, ἐχὶ δὲ ἐκ τοῦ
ἐμῆς

Ex Cod. Vat.
375. p. 177.
Ex Cod.
Palat. 91.
p. 128. cum
nonnullis ad-
ditionibus
et varianti-
bus lectio-
nis. Confer
cum sermone
edito supra
pag. 321.
* Hæc desunt
in editione
Oxonienſi.

Scias, fili, quod octo sunt cogitatio-
nes, quæ omnia mala operantur: Gu-
la, Fornicatio, Avaritia, Ira, Tristitia,
intempestiva, Acedia, Inanis gloria, &
Superbia. Hæc homines universos oppu-
gnant. Tu vero, fili, si velis Gulam vin-
cere, dilige temperantiam, & habe timo-
rem Dei, & vices. Si velis vincere For-
nicationem, dilige vigilantiam, & sitim;
& mortem semper cogita, & nullo modo
cum muliere verſeris, & vices. * Si ve-
lis avaritiam vincere, dilige paupertatem,
& inopiam *. Si velis Iram vincere, pos-
ſide mansuetudinem & longanimitatem, &
cogita quanta mala fecerunt Judæi ad-
verſus Dominum nostrum Jesum Chri-
stum; & ipſe, velut clemens hominum-
que amator Deus, non fuit illis iratus,
sed potius pro ipsis rogavit, dicens: Pa-
ter dimitte illis hoc peccatum: non enim
ſciunt quid faciunt. Si velis vincere in-
tempeſtivam Tristitiam, ne unquam con-
tristeris propter quodlibet tempeſtivum
opus; sed ſive vapules, ſive perſecutio-
ne ſive dedecore afficiaris, ne mœreas,
sed potius gaude: tunc ſolum contriſta-
re, quum peccaveris: sed & tunc mo-
derate, ne in deſperationem incidas,
& pereas. Si velis vincere Acediam,
labora interdum & aggredere quodcum-
que vel minimum opus manuum, aut le-
ge, aut precare frequenter. Si velis
vincere vanam Gloriam, ne diligas lau-
des, neque honores, neque pulchra
veſtimenta, neque primas ſedes, neque
prælationem; sed potius dilige, ut te
vituperent, neque inhonorent, menti-
entes: neque ipſum habeto velut pec-
catorum omnium maximum. Si velis vin-
cere Superbiam, quidquid feceris, ne
dicas, quoniam meo proprio labore,
ſeu propria virtute factum eſt: verum
eſſi jejunaveris, eſſi vigilaveris, eſſi
humi cubaveris, eſſi psalmos cecineris,
eſſi miniſtraveris, eſſi multas pœniten-
tias egeris, dicito, Dei auxilio & ipſius
protectione omnia fieri, non verò ex
meis

ἐμῆς δυνάμεως, ἔδὲ ἐκ τῆς ἐμῆς σπουδῆς. Σπῶ-
 δασον, τέκνον, ἵνα ὑπάρχῃς πάντοτε ἀπλῆς,
 καὶ ἀκέρεος· καὶ μὴ ἔχῃς ἄλλα εἰς τὴν καρδίαν
 σου, καὶ ἄλλα εἰς τὸ σῶμα. Τὸ γὰρ δολιότης
 ἐστίν· Γίνου ἀληθινὸς καὶ μὴ ψεύστης, διότι τὸ
 ψεύδος ἐκ τῆς πονηρίας ἐστίν. μὴ ἀποδόσεις κα-
 κὸν ἀντὶ κακῆς, ἀλλ' εἰάν σε κακοποιήσῃ τις
 κακὸν ποτε, συγχώρησον αὐτῷ, ἵνα καὶ σοὶ συγ-
 χωρήσῃ ὁ Θεός. Εἰάν σε πολεμῇ ἡ μνησικα-
 κία, ὡς ἔστι ἡ ἑλπίς ψυχῆς ὑπὲρ τῆς ἀδελφου
 ἐκείνης, καὶ ἀναχωρῇ ἡ μνησικακία. Βλέπε μὴ
 πῶς δεῖξαι σε τὸ πάθος τῆς φθόνου, ἵνα μὴ σε
 καταπίῃ ὁ Ἀβύβλος ζῶντα, ἀλλὰ μάλλον ἐξα-
 γόρῃσε τὸ πρᾶγμα, καὶ πῶς κάλει τὸ Θεόν,
 ἵνα σε λυτρώσῃ ἐκ τῆς πῆξης κινδύνου. Εἰάν
 ἴδῃς ἀμαρτάνοντα, μὴ καταλαλήσῃς, μηδὲ κα-
 τακλίνῃς αὐτὸν, μηδὲ μισήσῃς αὐτὸν, ἵνα μὴ
 πέσῃς καὶ σὺ εἰς αὐτὸ τὸ ἀμάρτημα, μάλλον ὅ-
 λένε, ὅτι χαῖρόν εἰμι ἐγὼ ἐκείνου· καὶ, ὅτι σή-
 μερον αὐτοῦ, καὶ αὐτοῦ ἐγώ. Γίνωσκε ὅτι καὶ τῶ-
 πο, ὅτι φοβοῦνται οἱ δαίμονες τῆς μοναχῆς τὴν
 σιωπὴν, καὶ τὴν νηστείαν, τὴν ἀγρυπνίαν, τὴν ἐγκρά-
 τειαν, τὴν ταπείνωσιν, τὰς ἀρχὰς, τὰ δάκρυα,
 καὶ τὰς λοιπὰς ἀρετὰς. Εἰάν δέλῃς, ἵνα σοι
 χαρίσῃ ὁ Θεὸς δάκρυα, κατάνυξιν, καὶ ἀπα-
 θειαν, ὑπομνησὲς τὸ θάνατον πάντοτε, καὶ τὸ
 πάθος σου.

* Διὰ τῶπο λέγεται ὁ πάθος μνημεῖον,
 ἵνα μνημονεύων αὐτὸ πάντοτε ὡς ἔφη ὁ μέγας
 Χρυσόστομος. *

Εἰάν ἐκ τῆς ἀβύβου πλανηθῇς, καὶ πέ-
 σῃς εἰς μικρὸν, ἢ εἰς μέγα ἀμάρτημα, μὴ ἔλ-
 θῃς εἰς ἀπογνωσιν, καὶ ἀπολεσθῇς, ἀλλὰ δράμε
 εἰς τὴν ἐξαγόρῃσιν, καὶ εἰς τὴν μετάνοιαν, καὶ ὁ
 Θεὸς οὐκ ἀποσρέφεται σε. * Αὐτῷ ἡ δόξα εἰς
 τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν. *

* Καὶ δέχεται σε ὁ Θεός. * μὴ ἀναπή-
 σῃς ἀπέρχεται εἰς τὰς πόλεις. εἰάν γὰρ μὴ ἴδῃς
 πονηρὰ, ἔσθι καθαρὸς. μὴ πίνε οἶνον εἰς μέθην,
 ἵνα μὴ ποιήσῃς τὴν καρδίαν σου μάνεσθαι εἰς τὰς
 ἡδονὰς. μὴ φάνῃς δεύτερον τὴν ἡμέραν, ἵνα μὴ
 παχυνθῇ σου τὸ σῶμα, καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πά-
 θη. μὴ κλήσῃς τὴν θυρίδα σου ἐπὶ ξένῳ. ὅτι ἐν
 ᾧ μέτρῳ μετρίσεις, ἀντιμετρεῖσεται σοι.
 ἐπισκεπτε τὴν ἀρρώστειαν, ἵνα καὶ σὺ ἐπισκεψέ-
 ται ὁ Θεός. μὴ πολλὰ κοιμᾷ, ἀλλ' ἄγρυπ-
 νος ἀγρυπνῶν τὴν βοήθειαν τῆς Θεῆς, ἵνα φύγῃς
 ὡς περὶ ὄρνεον ἐκ πηλίδος. μὴ πολυλόγει, ἵνα
 μὴ ἐμπίστῃς εἰς ψῆδον. μὴ κτήσῃς ἑαυτῷ
 ὑπὲρ

A meis viribus, neque ex mea diligen-
 tia. Cura, fili, ut semper sis sim-
 plex & sincerus: neque habeas aliud
 in corde, & aliud in ore: hæc enim fal-
 lacia est. Esto verax, & non men-
 dax, quia mendacium ex malo est.
 Ne reddas malum pro malo, sed quum
 te quispiam malo affecerit aliquando,
 ignosce illi, ut & tibi ignoscat Deus.
 Quum te oppugnaverit injuriarum re-
 cordatio, ex toto animo ora pro illo
 fratre, & injuriæ memoria recedet.
 Vide, ne suscipias affectionem invi-
 diæ, ne te viventem diabolus absor-
 beat; sed potius factum confitere, &
 precare Deum, ut liberet te à peri-
 culo ejusmodi. Si videris aliquem pec-
 cantem, ne obloquaris, neque con-
 demnes eum, neque odio prosequa-
 ris, ne cadas & tu in idem pecca-
 tum; sed potius dicito, quoniam ego
 deterior illo sum, & hodie ipse, &
 ego cras. Scito autem & hoc, dæ-
 mones videlicet timere monachi silen-
 tium, jejunium, vigiliis, continen-
 tiam, humilitatem, preces, lacrymas,
 & reliquas virtutes. Si velis, ut lar-
 giatur tibi Deus lacrymas, compun-
 ctionem, & indolentiam, memen-
 to semper mortis, & tuæ sepul-
 turæ.

* Idcirco enim sepulcrum dicitur
 monumentum, ut semper ejus me-
 minisse debeas, quemadmodum ait
 magnus Chrysostomus *

Si à diabolo deceptus, in pec-
 catum cecideris sive parvum, sive
 magnum, ne in desperationem ru-
 as, & pereas; sed confuge ad
 confessionem, & ad poenitentiam,
 & Deus te non aversabitur * cui
 gloria in secula Amen *

* Et Deus te suscipiet: * ne dili-
 gas in urbes discurrere: si enim
 mala non videris, purus mundusque
 eris. Noli bibere vinum ad ebbie-
 tatem, ne cor tuum voluptatibus in-
 fanire facias. Ne bis in die cibum
 capias: ut corpus tuum non fiat sa-
 ginatum & obesum, & unà cum ipso
 etiam pravæ affectiones concrecant. Ne
 in faciem peregrini fores tuæ claudan-
 tur, quoniam qua mensura mensus fue-
 ris, remetietur & tibi. Infirmos visita,
 ut & te Deus visitet. Noli multum
 dormire, sed opem à Deo assidue po-
 stula, ut tamquam avis laqueum effu-
 gas. Fuge multiloquium, ne in menda-
 cium incidas. Noli quidquam tibi possi-
 dere

* Hæc habentur solum in
 Cod. Palat.
 91. p. 139.
 & fortasse
 ex margine
 in textum,
 amanuensis
 oscitantia,
 sunt transla-
 ta.

* Hucusque
 ex Cod. Vat.
 375.

* Quæ se-
 quuntur, de-
 scripta sunt
 ex Cod. Pa-
 lat. 91. pag.
 139.

dere præter id quod est necessarium, sed vitam transige moderatam. Quietus esto, tuasque res curato. Pro viribus tuis linguam & ventrem cohibe: animi demissionem posside: esto velut ignorans & idiota. Mansuetudinem adhibe erga omnes hominus. Ex multiloquio & risu multa consequuntur damna; Vir autem prudens silentio oblectatur. Afflictionem & mortem præ oculis semper habeto, & nunquam in desperationem te adducet tentatio. Vespere & mane in teipsum inquire, quomodo tempus transegeris: hæc autem ut sine labore dirigantur, fieri nequit. Scito, quoniam, sicut sine semine & aqua nequit terra ex seipsa fructum producere, ita fieri non potest, ut quis fructum proferat absque labore & humilitate. Curam tui gere semper, tamquam imaginis Dei. Time Deum, ut qui de omnibus operibus tuis sis ei rationem redditurus. Tecum ipse positis calculis considera quotidie, quænam prava a te superata fuerit affectio. Qui futurum iudicium credit, neminem iudicat, sed seipsum minimorum minimum reputat. Qui suum ipsius corpus resurrectorum credit, ipsum ab omni iniquatione purum reddere satagit. Esto igitur dilectissime in timore Dei, custodiens & adimplens quæ tibi sunt gerenda, neque scandalum conscientie tue præbens; sed ipsi attende, ut & ipsa tibi custos fiat, indicans quam in rem incideris, ne comprehendaris, aut in manus inimicorum tuorum incurras. Scito, quoniam, quum primum mens Monachi suas ipsius voluntates effugere, & ad Deum confugere inceperit, tunc ipsum acedia oppugnat. Quod autem acedia extinguit, est precatio, & assidua ad Deum meditatio. Quod meditationem fovet ac tuetur, est continentia. Quod continentiam servat, est corporeus labor. Hæc videlicet est angusta via, quæ ducit ad vitam. Ecce angusta isthæc via tamquam in speculo per sermonem Monachis apparet. Omnia præsentia sunt Monachis acerba; possessio insidiatrix, usus inimicus, bonorum abrenunciatio gravis, paupertas amara, inopia dolorosa, exercitatio ærumnosa, continentia laboriosa, diligentia nimis accurata, silentium mærore plenum. Si reprehenderit, debitor evadit conculcandæ poenitentiae. Si tacuerit, flaccescit in eo zelus Dei. In omnibus bonis simile malum opponit bonorum inimicus dæmon: in eleemosyna, mercaturæ utilitatem: in exercitatione, elationem: in vigilia, calumniam: in oratione, desidiam: in inopia, cauponationem: in caritate, adulationem: in

A ὑπὲρ τῆς χρείας σου. ἀλλὰ ζῆσον ἐν βίῳ με-
ρίῳ. ἡσυχάζε καὶ τὰ ἰδία πράττε. ὅλη δυνάμει
κράτει γλώσσης καὶ κοιλίας. ἔχε ταπεινοφροσύ-
νην. γίνε ὡς ἀγνοῶν καὶ ἰδιώτης. ἔχε προό-
τιτα εἰς πάντας ἀνθρώπους. πολλὴν ζημίαν ἡδὲ
ἐν τῷ λαλεῖν καὶ κλαῖν. ἀνὴρ ὃς φρόνιμος ἡσυ-
χίαν ἔχει. πάντοτε τῷ θλίβειν καὶ τῷ θάνατον
ἔχε πρὸς ὀφθαλμοὺς σου, καὶ μηδέποτε ἀπελ-
πίσης πειρασμόν. ἐξέταζε σεαυτὸν ἐσπέρας καὶ
πρωὶ πῶς παρήλθες. ταῦτα ὃς ἀνευ κόπης κα-
πορθεῖσαι ἀδύνατον. γίνωσκε, ὅτι καθάπερ ἡ
γῆ ὃς δύνата καρποφορῆσαι ἀφ' ἑαυτὴν ἀνευ
σπέρματος καὶ ὕδατος, ἕτως ἀδύνατον καρποφο-
ρῆσαι τὸν ἀνθρώπον χωρὶς κακοπαθείας καὶ τα-
πεινοφροσύνης. φρόνισε αὐτὸς ὡς εἰκότος Θεῶ
ἀγαπαντός. φοβῶ τὸν Θεὸν ὡς μέλων ἀπολογίαν
C δίδνα αὐτῷ περὶ πάντων τῶν ἔργων σου. ἀγα-
λογίζε σεαυτῷ κατ' ἐκάστην ποιὸν πάθος ἐνί-
κησας. ὁ πιθεύων ὅτι ἐνὶ κείῳ, ὃς κείναι ἵνα
τῶν ἀνθρώπων. ἀλλὰ φυλάττει ἑαυτὸν ἕως τῶν
μικρῶν καὶ ἐλαχίστων. ὁ πιθεύων ὅτι μέλει τὸ
σῶμα αὐτὸ ἀναστῆναι, φροντίζει τῷ καθαρῆσαι
αὐτὸ ἀπὸ μολισμῶ. σῆδε ἐν ἀγαπητῇ ἐν φόβῳ
Θεῶ, φυλάττων καὶ πληρὸν τὸ πρακτικόν. μὴ
D παρέχων πρὸς κομμά τῇ συνειδήσει σου. ἀλλὰ
πρὸς σεαυτῇ, ἵνα καὶ αὐτὴ ἔσηταί σοι φύλαξ,
δεικνύουσα ἕκαστον εἰς ὃ ἐμπίπῃς, ἵνα μὴ κατα-
λείψῃ, καὶ ἐμπέσῃς εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν
σου. γίνωσκε, ὅταν ἀρξῇται ὁ νῆς τῷ μοναχῷ
φεύγειν ἀπὸ τῶν δειλημάτων αὐτοῦ, καὶ πρὸς
φεύγειν τῷ Θεῷ, πρῶτον ἢ ἀκηδία πολεμεῖ
αὐτόν. τὸ ὃ ἐξαλείφον τῷ ἀκηδία, ἔστιν ἡ πρὸς
E σευχή, καὶ ἡ πρὸς Θεὸν ἀδολοσχία. τὸ ὃ πε-
ραιποιῇ τὴν ἀδολοσχίαν, ἔστιν ἡ ἐγκράτεια. τὸ
ὃ φυλάσσει τῷ ἐγκράτειαν ἔστιν ὁ σωματικὸς κό-
πος, ἡ γὰρ * ἡ σενὴ ὁδὸς ἡ ἀπάγνοσα εἰς τὴν
ζωήν. ἰδὲ ἡ σενὴ αὐτὴ ὡς ἐν κατόπρῳ φαίνε-
ται τοῖς μοναχοῖς ἀπὸ λόγου. πάντα γὰρ τὰς
τοῖς πικρὰ τὰ παρόντα, ἡ κτῆσις ἐπίβελος,
ἡ χεῖσις, ἀντίπαλος. ἡ ἀποκτικσις, ὀδυνηρά.
ἡ δ' ἐτέλεια, πικρά. ἡ ἐνδεια, ἐπώδυνος. ἡ
F ἀσκησις, μοχθηρά. ἡ ἐγκράτεια, ἐπίπονος.
ἡ ἀκείβεια, ἐπισφαλής. ἡ σιωπὴ, ἐπώδυνος.
ἐὰν ἐλέγξῃ, χρεώσης γίνεται τῷ βαλεῖν μετὰ-
νοίαν. ἐὰν σιωπήσῃ, μαρένεται ἀπὸ ζήλῳ Θεῶ.
ἐν ἅπασιν τοῖς καλοῖς, ἀντεκατέστησεν ὁ μισόκα-
λος δαίμων τὸ ὅμοιον κακόν. ἐν τῇ ἐλεημοσύνῃ,
ἀντέθηκε τῷ χρηστεμπορίαν. ἐν τῇ ἀσκήσει, τῷ
οἴῳ. ἐν τῇ ἀγρυπνίᾳ, κατηγορίαν. ἐν τῇ
ἀρχῇ,

* Vide su-
pra p. 417.

* Vide
supra p.
417.

ἄχῃ, τὸν ὄκνον. ἐν τῇ ἀκτιμοσύνῃ, τὴν κα-
 πηλείαν. ἐν τῇ ἀγάπῃ, τὴν κολακίαν. ἐν τῇ
 φιλοξενίᾳ, τὴν ἀδιαφορίαν, καὶ τὴν γαστριμαρ-
 γίαν. πάντα συνέχεε. πάντα συνέφυρε. πᾶσιν
 ἐκοινωνήσε. κινδυνεύει λοιπὸν ὁ βίος τῶν μονα-
 χῶν καταλυθῆναι. ἡ κεφαλὴ σὺν τοῖς ποσὶν,
 ὑφίσταται βλάβην. οἱ ὀφθαλμοὶ σὺν ταῖς χερ-
 σὶν, ὑπομένουσιν ἀρρώστιαν. ἡ κτῆσις, τῇ πίσει
 ἐμάρανεν. ἡ χρήσις, τῇ ἀσκήσει ἡλίωσεν. ἐβιά-
 σατο τὴν ταπεινοφροσύνην, ἡ αὐθεντία. ἀνέβη
 τῇ ἐλπίδι, ἡ τῶν προσηκόντων κτῆσις. τὸ ἔρ-
 γον τῆς ψυχῆς, ἐσκότωσεν ἡ πράξις τοῦ σώ-
 ματος. ἡ μερίμνα τῆς σαρκὸς, ἡμβλυνε τῆς
 θηνοῦσας τῇ ἐλεγχον. ἐκ αἵωνι σχολῇ ἡ συνεί-
 δησις, καταπύζει τὴν νῦν. ἐκ ἐπιτρέψεως οἱ λο-
 γισμοί, συνεργῶσαι πρὸς μετάνοιαν. καὶ εἰ μὴ
 σφάλλομαι ταῦτα λέγων, τύπος ἐστὶν ἀχμαλω-
 σίας ἡ ποιότης κατὰ τὰς ἐπαρώδημεν γὰρ,
 καὶ ὁ δέλωμεν ἐννοῶσαι. ὅτι ἡ ψυχὴ ποιῶσαι
 ὁμῶς καλὸν καὶ κακὸν ὁ δύναται. κακὸν δὲ ἄλλ'
 καλῶς ἐπιτιθεύει. Ἄλλ' νηστείας κενοδοξεί. οὐ
 ἐγκρατείας, ὑπερηφανεύεται. Θεῷ προσανέ-
 χαν ὁ βέλεται, τῷ εἰπόντι, εἰς δύναται
 δυοὶ κυρίους δευλῶν * σὺ δὲ εἰ ἐν ἀληθείᾳ τῇ
 κύριον ἠγάπησας, καὶ τῇ μελλέσῃ βασιλείᾳ
 τυχεῖν ἐπιζητῆς, καὶ πόνων πρὸς τῶν πτασμά-
 των εὐχνησας, καὶ κείσεως, ἀγωνίᾳ καὶ κολάσεως
 μέμνησαι, φόβον δὲ ὅτι τῷ κόσμῳ τέττε ἐξόδι-
 σθ ἀναλαβὼν; μὴ ἔχε ἀγάπην, ἡ φροντίδα,
 ἡ μερίμναν χρημάτων, ἡ κτημάτων, ἡ γονέων,
 ἡ δόξης τοῦ βίου, μὴ φίλων, μὴ συγγενῶν,
 μὴ ἀδελφῶν, μηδενὸς τῶν ὀπιγείων τὸ πᾶν.
 ἀλλὰ πᾶσαν τῇ περὶ τέτων σχέσιν, καὶ φροντί-
 δα, ὁκτιναζάμενος, καὶ μισήσας, ἔτι καὶ τῇ
 ἰδίαν σε σάρκα πρὸς τέτων ἀπάντων γυμνός,
 καὶ ἀμέλειμος καὶ ὄκνος τῷ Χριστῷ ἀκολούθη, πρὸς
 τῇ ἔρανὸν αἰὲ βλέπων, καὶ τῇ ἐκείθεν βοήθειαν
 ἐκδεχόμενος. ὁ γὰρ θάνατος ἄορος, καὶ ἡ κείσις
 ἐγγύς, καὶ εἰς τῇ ἀνεπίμῳ.

Οὐαὶ σοὶ ψυχῇ, ὅτι ἀνασθῆναι θιάγας
 ἐν τῇ παρουσίᾳ ζωῇ τρυφῶσα κατ' ἐκάστην ἡμέ-
 ραν, καὶ γελάσα, καὶ ῥεμβομένη, καὶ τῇ ἀνεπὶ
 διώκῃς βίον, ὅτι τῷ ἀφῶν τῷ μέλλοντι μέλ-
 λαις θρηνησῇ, ὡς ἐκεῖνος ὁ πλούσιος ἐν τῇ φλο-
 γῇ τοῦ ἀγνίου πυρὸς βασανισμένη.

Οὐαὶ σοὶ ψυχῇ, ὅτι οὐκ ἀνέχεις θλίψιν
 τινα, πρὸς τῇ ἀδελφοῦ ἐπαγομένην σοι, ἡ λό-
 γον τρυφῶν, ἀλλ' ὁδὸς εἰς ἀντιλογίαν, καὶ
 ἀντιπάθειαν χωρεῖς καὶ ἀπόλλαις τῇ σέφανον τῇ
 ὑπο-

A peregrinorum susceptione, observantia re-
 gularis negligentiam seu gulam. Omnia
 confundit, omnia commiscet, omnibus
 participat. Caterum periclitatur vita
 Monachorum, ut dissolvatur. Caput
 cum pedibus detrimentum capit: oculi
 cum manibus morbum sustinent. Pos-
 sessio fidem extinguit. Usus monasticam
 exercitatem alienat. humilitatem impe-
 rium violat. Spem subvertit possessio
 temporalium. Animæ opus obscurat
 corporis actio: carnis cura, mentis
 examen obtundit. Non vacat con-
 scientiæ, mentem compungere. Non
 properant cogitationes ad pœniten-
 tiam, & (nisi fallor, hæc enar-
 rans,) forma & imago captivitatis
 est præsens vitæ status. Excæcati
 enim sumus, & volumus intelligere,
 animam bonum simul & malum age-
 re non posse, sed malum boni spe-
 cie exercere. Per jejunium enim
 inaniter gloriatur: per continentiam
 superbit: neque vult Deo attendere
 dicenti: *Nemo potest duobus Dominis
 servire.* * Tu autem, si Dominum
 vere diligis, & futuro regno frui
 desideras, tuæque delicta laboribus
 expiare optas, judicii memor esto
 sempiternæque pœnæ, ac tuum ex
 hoc mundo exitum semper cum ti-
 more præ oculis habe: & noli cu-
 ram gerere divitiarum, possessio-
 num, aut parentum, aut gloriæ
 hujus vitæ, aut amicorum, aut con-
 sanguineorum, vel fratrum, vel cu-
 juscunque mortalis: sed horum
 omnium sollicitudinem abiciens, &
 tuam etiam ipsius carnem odio ha-
 bens, nudus hisque cunctis spoliatus,
 sine cura & absque sollicitudine
 Christum sequere, intentis semper
 in coelum oculis, & auxilio tibi
 inde implorato: mors enim imminet,
 & instat judicium; væ autem im-
 parato.

Væ tibi, anima, quoniam nulla
 cura angeris in hac vita, deliciis
 quotidie diffuens, risibus vacans,
 mente vaga, & vitam remissam tra-
 ducens: in futuro enim seculo ploran-
 dum tibi erit ac lugendum, instar di-
 vitis illius, in sempiterni ignis suppli-
 cio torquenda.

Væ tibi, anima, quoniam nullam su-
 stines, afflictionem a fratre tibi illatam, aut
 verbum acerbum; sed statim in repugnan-
 tiam & dissidentiam prosiliens patientiæ, &
 mansuetudinis coronam deperdis, sempi-
 ternam

* Hucusque
 supra.

ternam cum illati mali memoribus poenam subitura.

Væ tibi, anima, quoniam fratrem tuum odisti & maledictis oneras, eosque qui talia agunt toleras: ac propterea unâ cum homicidis poenas es datura. Qui enim fratrem suum odit, ut scriptum est, homicida est.

Væ tibi anima, quoniam mandata Dei contemnis: sola autem monachi specie ac nomine, salutem esse existimas. Audies enim in tremenda illa die Dominum dicentem: *non omnis, qui dicit mihi, Domine, Domine, intrabit in regnum celorum, sed qui facit voluntatem meam. Discedite a me, maledicti, in ignem aeternum, paratum diabolo & angelis ejus.*

Væ tibi anima, quoniam gloriam humanam diligis, & honorem & vestium nitorem, & rerum possessionem: atque idcirco abominabilis coram Deo in die judicii apparebis, & a facie ipsius rejecta, cum superbis dæmonibus connumeraberis.

Væ tibi, anima, quoniam quotidie peccas, & poenitentiam de die in diem differs. Imminebit enim tibi exitus tuus, tamquam fur nocte repente, & vinculis conficta, in gehennam ignis abduceris, inutiles ploratus editura, tuamque ipsius dementiam accusatura.

Væ tibi, anima, quoniam non exhorrescis, cogitans, quomodo oporteat te in conspectum Dei adduci in tremenda illa judicii die tunc, quum virtutes celorum præ timore commovebuntur; tu vero tunicam feres execrandam & coinquinatam.

E J U S D E M DE STATU SPIRITUALI.

Ex Cod. Palat. 91. pag. 140.

IN lata quidem via hæc sunt: temeritas, distractio, gula, ebrietas, prodigalitas, lascivia, contentio, ira, elatio, inconstantia, & his similia, quæ consequuntur infidelitas, incredulitas, inobedientia, & malorum omnium postremum desperatio. Qui autem ista sectatur, à via veritatis aberrans, suum sibi ipse interitum comparat. In angusta autem & arcta via sunt hæc: quies, continentia, temperantia, caritas, patientia, gaudium, pax, humilitas, atque his similia, quæ consequitur vita sempiterna.

A ὑπομονῆς, καὶ πραότητος, καὶ μετὰ τῶν μνησικαίων ἀγωνίως καταδικάζῃ.

Οὐαὶ σοὶ ψυχῇ, ὅτι μισῆς τὸ ἀδελφόν σου, καὶ λοιδορεῖς, ἢ τῶν τὰ ὅμοια ποιούντων ἀνέχεις, καὶ ἄρα τῷ μετὰ τῶν φονέων τιμωριδεῖσθαι. ὁ γὰρ μισῶν, φησι, τὸ ἀδελφόν αὐτοῦ ἀνδρωποκτόνος ἐστίν.

B Οὐαὶ σοὶ ψυχῇ, ὅτι καταρροεῖς τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, μόνον δὲ τῷ ῥήματι τοῦ μοναχοῦ, καὶ ὀνόματι ὑπολαμβάνεις εἶναι τὴν σωτηρίαν. ἀκρίβη γὰρ ἐν φοβερᾷ τῇ ἡμέρᾳ τῆς Κυρίας λέγοντος. ὁ πᾶς ὁ λέγων μοι Κύριε, Κύριε, ἐσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν ἑβραίων, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα μου. πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον ἐτοιμασμένον τῷ Ἀβδολῷ, καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ.

C Οὐαὶ σοὶ ψυχῇ, ὅτι ἀγαπᾷς τὴν δόξην τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὴν τιμὴν, καὶ τὴν καλλωπισμὸν τῶν ἱματίων, καὶ τὴν κτήσιν τῶν ὑλῶν, καὶ ἄρα τοῦτο βδελυκτὴν ποιεῖ τῷ Θεῷ φανεῖσα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ἀπὸ πεμπτός τε ὁ πρὸς αὐτὴν γενήσῃ, καὶ τοῖς ἀλαζόσι δαίμοσι συωειδηθήσῃ.

D Οὐαὶ σοὶ ψυχῇ, ὅτι κατ' ἐκείνῃ ἡμέρᾳ ἀμαρτάνεις, καὶ τὴν μετάνοιαν ἡμέρας ἐξ ἡμέρας ἀναβάλλεις. Ἐπισήσεται οὖν σοὶ ἡ ἔξοδος, ὡς κλέπτης ἐν νυκτὶ ἄφνω, καὶ δέσμιος ἀπαχθήσῃ ἐν τῇ τῆς πυρὸς γενένη ἀνόνητα θρηνηῖσα, καὶ ἑαυτὴν τὴν ἀβελίας καταβοῶσα.

E Οὐαὶ σοὶ ψυχῇ, ὅτι ἐφείπεις ἐννοῶσα πῶς μέλλεις ὀφθῆναι τῷ πρὸς αὐτὴν Θεῷ ἐν τῇ φοβερᾷ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτε καὶ αἱ διωγμῆς τῶν ἑβραίων τῷ φόβῳ σαλεύοντα, ἔχουσα τὴν χιτῶνα βδελυκτὴν, καὶ καταρυσπώμενον.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ.

EΝ μὲν τῇ πλατείᾳ ὁδῷ ἔστι ταῦτα· κακοφροσύνη, περὶ πασμοί, νασειμαργία, μέθη, ἀσωτεία, ἀσελγεία, ἔρις, θυμὸς, φροσύσεις, ἀκαταστασία, καὶ τὰ ὅμοια τέτοις, οἷς ἐξακολοθεῖ, ἀπιστία, ἀπειθεῖα, ἀνυποταγή· ἕχατον δὲ πάντων τῶν κακῶν ἡ ἀπὸ γνῶσις, καὶ ὁ ἐν τούτοις ἀνατρεφόμενος πεπλάνηται ἀπὸ τοῦ ὁδοῦ τῆς ἀληθείας, πρὸς ἑαυτὸν γενόμενος τῆς ἰδίας ἀπωλείας. ἐν δὲ τῇ στενῇ, καὶ τεθλιμμένῃ ὁδῷ ἔστι ταῦτα· ἡσυχία, ἐγκράτεια, σωφροσύνη, ἀγάπη, ὑπομονή, χαρὰ, εἰρήνη, ταπεινοφροσύνη, καὶ τὰ ὅμοια τέτοις, οἷς ἐξακολοθεῖ ἡ αἰώνιος ζωὴ.

Quorsum honore afficitur qui seipsum non honorat? Nam qui seipsum non honoraverit, totus hunc mundus non honorificabit.

34 Cod. Urb. Sed homines ipse judicabit.

35 Cod. Vrb. Ne monumentum ex me tollatis, dilecti fratres & filii mei: habetis enim memoriam, quam ex Jesu tulistis. Quod si ex Ephræmo tuleritis, in reprehensionem incidet Ephræm, dicturus est enim mihi Dominus: magis in te, quam in me crediderunt.

36 Cod. Vrb. Monumentum ex te non tollerent.

37 Cod. Vrb. Ne me deponatis.

38 Cod. Vrb. Propter debita mea vereor.

39 Cod. Vrb. Noë, Job, & Daniel nequaquam affines suos liberabunt, & fratrem frater non redimet.

40 Cod. Vrb. Meque tamquam abjectum sepelite, quoniam in contritione vitam meam traduxi.

41 Cod. Vrb. Vos profecto fugam capietis.

42 Cod. Vrb. Qui sericum vestimentum mecum deposuerit, in tenebras exteriores ejiciatur: Qui purpura me involverit, in Gehennam ignis dejiciatur.

43 Cod. Vrb. Neque mortuo prodest gloria, neque honor defuncto.

44 Cod. Vrb. Gessi.

45 Cod. Vrb. Et peccatis inquinatus.

46 Cod. Vrb. Eja igitur, fratres, domini, patres & filii mei, afferte quod vovistis, ut cum fratre vestro poneretis, afferte, & coram me apponite, fratres, quod vovistis, ut quandiu memorie usu fruor, pretium ego ipse constituam: ac pretiosum vas aliquod comparetur, ejusque pretium in medium proferatur, atque inter pauperes & egenos distribuatur, ut vobis & mihi profit: vobis quidem, qui dedistis, in retributionem contingat.

47 Cod. Vrb. Major enim est, carissimi, qui dat, quam qui accipit, sicut audistis. Gratias vobis ago, fratres, quoniam segregastis, & honorastis me; nam etsi ego indignus sim, vos tamen mercedem recipietis. Qui Prophetam honorat, in nomine Prophetæ mercedem accipit, quemadmodum os Domini loquutum est, & vos nostis, ipsum non mentiri: & ipse quidem ore suo promisit, nec in suis mendax est promissionibus. Vos autem, fratres, qui me honorastis, Christus

vobis mercedem rependet, propter quem hunc mihi honorem, sperantes in eum, detulistis. Votorum vestrorum mercedem retribuatur Dominus, cujus spe freti, me honorastis, Carissimi.

- 48 Cod. Vrb. Ante pedes eorum deprehensus cecidit.
- 49 Cod. Vrb. : Satis fit mihi internus dolor: nolite mihi externum superinducere. Lacrymas effundite pro me, domini & fratres mei, quoniam in peccatis dies meos transegi: & quo non putabam momento, veniens fur me apprehendit: & qua non expectabam, hora, irruit in me satelles, trahitque me hinc.
- 50 Cod. Vrb. mecum egeris.
- 51 Cod. Vrb. Quando ea quæ gessi commemoro.
- 52 Cod. Vrb. horrore.
- 53 Cod. Vrb. Non enim honor mihi prodest.
- 54 Cod. Vrb. Non enim a iudicio me liberant.
- 55 Cod. Vrb. Thura date in Sanctuario, meique in oratione memores estote.
- 56 Cod. Vrb. Ite, incensa adolete in Sanctuario, ut iis veniam peccatores consequantur.
- 57 Cod. Vrb. Veste serica, quæ ipsum non juvat.
- 58 Cod. Vrb. Qui honorem sentire nequit.
- 59 Cod. Vrb. & adulteros poena.
- 60 Cod. Vrb. Pactum enim inii cum Deo.
- 61 Cod. Vrb. In Xenodochio, ubi contriti corde jacent, ibi me deponite, ut quum Filius Dei advenerit.
- 62 Cod. Vrb. Et, si nostri similis fueris, nemo in iudicio innocens deprehendetur.
- 63 Cod. Vrb. Condemnabitur.
- 64 Cod. Vrb. Quid autem tibi proderit, Fili clementissimi, si in ignem missus fuero?
- 65 Cod. Vrb. Adæquentur.
- 66 Cod. Vrb. Aut qua ratione in eodem loco Martyres & persecutores commorentur?
- 67 Cod. Vrb. Non propterea hæc dispero, ut justos impiis adæquem.
- 68 Cod. Vrb. Fili clementissimi.
- 69 Cod. Vrb. Unus enim dumtaxat innocens.
- 70 Cod. Vrb. Neque Abductor tuus moram trahit.
- 71 Cod. Vrb. Vnumquemque sibi similem arbitratur.
- 72 Cod. Vrb. Accedite, fratres, extendite me; statutum est enim, me amplius non permanurum.
- 73 Cod. Vrb. Oblationibus, quas viventes faciunt:
- 74 Cod. Vrb. Nonne vidistis vinum in doliis testaceis, & botros in vinea? nam quando botrus vivus in vinea maturescit, tunc mortuus in dolio testaceo agitatur.

- 75 Cod. Vrb. *Eodem enim tempore, quo illa in agro germinat, etiam germinat, quæ domi servatur.*
- 76 Cod. Vrb. *Mortui in die commemorationis suæ.*
- 77 Cod. Vrb. *In benedictionibus suis.*
- 78 Cod. Vrb. *Quod si viri Mathathæ, qui in mysterio festa commemorationesque observabant, quemadmodum in scripturis legistis, debita eorum, qui in bello ceciderant, quum essent operibus suis gentiles & pravi, in oblationibus mundarunt; quanto magis Sacerdotes Filii?*
- 79 Cod. Vrb. *Quumque accesseritis.*
- 80 Cod. Vrb. *Nemo peccet in die commemorationis meæ; sed munde, pure, & sancte, fratres, vigilate.*
- 81 Cod. Vrb. *Scriptum est, Deus judicabit. Et quid dicam?*
- 82 Cod. Vrb. *Quod ante dixi, etiam nunc dicam. Qui sanctitatem diligit, misericordiam in iudicio consequetur.*
- 83 Cod. Vrb. *Et licet non sim.*
- 84 Cod. Vrb. *Vt Josue.*
- 85 Cod. Vrb. *Exaudiat te.*
- 86 Cod. Vrb. *Et audient ex te doctrinas, & discent a te virtutes earum, & recipient a te beneficia & lucra spiritualia.*
- 87 Cod. Vrb. *In tribulationibus meis.*
- 88 Cod. Vrb. *Procedes & superabis.*
- 89 Cod. Vrb. *Velut Judas.*
- 90 Cod. Vrb. *Arvad.*
- 91 Cod. Vrb. *De manibus tuis.*
- 92 Cod. Vrb. *Ariani, Eunomiani, Cathari, Ophite, Marcionite, Manichei, Bardesane, Cochite, Paulianite, Vitaliani, Sabbatici, & Borborite, una cum aliis falsarum Sectarum Dogmatibus. In codice Vaticano Calchedonenses S. Leonis Magni Sectatores Scriptor Jacobita inter hæreticos obtrudit.*
- 93 Cod. Vrb. *Agnam, quam Lupus non momordit.*
- 94 Cod. Vrb. *Quam persequitor accipiter lædere nequivit.*
- 95 Cod. Vrb. *Si enim aliqua ratione fieri posset, ut iniqui in celum ascenderent, discordiam omnino in pacatissima illa superiorum regione seminassent. Hucusque Sancti Ephraemi Testamentum in Codice Urbano Collegii de Propaganda Fide. Quæ sequuntur, ex Codice Syriaco Nitriensi V. descripsimus.*

T O M I S E C U N D I

Operum Sancti EPHRAEM SYRI

F I N I S .

INDEX

INDEX SERMONUM SANCTI EPHRAEM SYRI

Qui in hoc Secundo Tomo continentur.

ΤΟΥ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν Ἐφραίμ
τῷ Σύρῃ, εἰς τὸν γόνυ τῷ μακαρίῳ
Ἀβραάμ, καὶ τῇ ἀνεψίᾳ αὐτοῦ Μα-
ρίᾳ. Ἀδελφοί μου βέλομαι ὑμῖν
διηγήσασθαι πολιτείαν καλὴν. φύλ. 1

Τῷ αὐτῷ ὁχλή. ὁ μόνος ἀναμάρτητος οἰκ-
τεήρῃσιν. 20

Τῷ αὐτῷ μακαρίῳ καὶ ὁσιωτάτῃ πατρὸς
ἡμῶν καὶ οἰκουμενικῷ διδασκάλῃ Ἐφραίμ
τῷ Σύρῃ λόγος εἰς τὸ πάγκαλον Ἰωσήφ.
ὁ Θεὸς τῷ Ἀβραάμ, ὁ Θεὸς τῷ
Ἰσαάκ. 21

Τῷ αὐτῷ πατρὸς ἡμῶν Ἐφραίμ τῷ Σύρῃ
λόγος εἰς τὸ μεταμόρφωσιν τῷ κυρίῳ,
καὶ Θεῷ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ. ἐν τῇ χώρᾳ, δέξας χαρ-
μόν. 41

Τῷ αὐτῷ ἁγίῳ πατρὸς ἡμῶν Ἐφραίμ τῷ
Σύρῃ, περὶ κείσεως, καὶ κατανύξεως.
δεῦτε πάντες ἀδελφοί, ἀκούσατε συμ-
βλητῆς ἐμῆς καὶ ἀμαρτωλῆς καὶ ἀπαγεύτης
Ἐφραίμ. 50

Τῷ αὐτῷ ἁγίῳ πατρὸς ἡμῶν Ἐφραίμ τῷ
Σύρῃ, περὶ ὁρθῆς βίης, κεφάλαια ὅ. 56
ὁρθῆς βίης ὁρέγνη;

Τῷ αὐτῷ πατρὸς ἡμῶν Ἐφραίμ τῷ
Σύρῃ, λόγοι παρανεητικοὶ ὡς τὰς
κατ' Αἴγυπτον μοναχῶν v. 72

Παρανεσις Α'. δόξα σοι, ὁ Θεός, δό-
ξα σοι. καὶ πάλιν ἐρῶ, δόξα σοι ὁ
Θεός. 72

Τῷ αὐτῷ πατρὸς ἡμῶν Ἐφραίμ τῷ
Σύρῃ, προτροπὴ εἰς τὴν θεοσέβειαν.
παρανεσις β'. Ἀγαπητέ; χριστιανός
εἶ; καὶ τῇ χάριτι τῷ Θεῷ; 74

Πρὸς ἀρχαίους ἀσκητὰς. Παρανεσις γ'.
Ἀγαπητέ, ἀποταξάμενος τῷ βίῳ,
εἰς ἀσκήσας εἰς τὴν ἀδελφείαν. 76

Παρανεσις δ'. Ἀγαπητέ, ἰδὲ ὡς πα-
τήρ σου ὁ Θεὸς καταθήκην ἑτέραν ὡς
κυρίῳ. 77

Πρὸς ἀρχαίους ἀσκητὰς. Παρανεσις ε'.
εἰς τὴν 77

Sancti Patris nostri Ephraem
Syri, in Vitam beati
Abraamii, et neptis ejus
Mariae. Fratres mei, enarra-
re vobis volo. Pag. 1

Ejusdem Precatio. Miserere mei
qui solus sine peccato es. 20

Ejusdem beati et sanctissimi Pa-
tris nostri et Oecumenici Do-
ctoris Ephraem Syri, Ser-
mo in pulcherrimum Joseph.
Deus Abraham, Deus Isaac. 21

Ejusdem Patris nostri Ephraem
Syri Sermo in Transfiguratio-
nem Domini, Dei, et Salva-
toris nostri Jesu Christi. Ex
agro procedit messis gaudium. 41

Ejusdem sancti Patris nostri Ephraem
Syri, de judicio et com-
punctione. Venite universi fra-
tres, consilium a me peccatore
& imperito Ephraem accipite. 50

Ejusdem S. Patris nostri Ephraem Syri
de recta vivendi ratione. Capita. xc.
Rectam vivendi rationem expetis? 56

Ejusdem sancti Patris nostri Ephraem
Syri, Sermones Paraneetici ad Mo-
nachos Aegypti, l. 72

Paranesis I. Gloria tibi Deus, glo-
ria tibi: iterumque dicam, glo-
ria tibi, Deus. 72

Ejusdem sancti Patris nostri Ephraem
Syri, Adhortatio ad pietatem. Pa-
ranesis II. Carissime, divina
gratia christianus es? 74

Ad Monachos novitios. Parane-
sis III. Carissime, si seculo renun-
cians, ad fratres ingressus sis. 76

Paranesis IV. Carissime, ecce aliud tibi
servandum commendo depositum
in Domino. 77

Ad Monachos novitios. Paranesis v. Si
quis 77

quis à magna vani seculi existima-
tione ad monachatum accesserit . 78
Paraenesis VI. Carissime, si bona ac
pulchra jeceris principia . 79
*Ad Monachos novitios , de opere ma-
nuum. Paraenesis* VII. Opus quo-
que manuum non negligas . 80
Paraenesis VIII. De scandalis porro oc-
currentibus, novimus eum qui ait. 81
De obedientia. Paraenesis IX. Circa tem-
pus etiam noli esse negligens . 81
Paraenesis X. Ne frangaris, frater, ab
ingruentibus cogitationibus . 83
Paraenesis XI. Decerta, frater, tam-
quam bonus miles Christi . 84
*Admonitio de humilitate. Paraene-
sis* XII. Frater, si post abdica-
tionem vanæ vitæ . 85
De humilitate. Paraenesis XIII. Opor-
tet porro & eos, qui ex misera
atque ærumnosa vita ad solitariam
vitam accedunt . 86
De Praepositis. Paraenesis XIV. Frater,
credita tuæ curæ est anima ? 87
Paraenesis XV. Paulatim ac per par-
tes ædificatur civitas . 89
Paraenesis XVI. Didactica. Frater, di-
gnus es habitus sancto indumento
monastico ? 90
*De amore proprio, & de vana deceptio-
ne. Paraenesis* XVII. Frater, cur deci-
peris, correptus à diabolo ? 92
Paraenesis XVIII. Frater, quando fores
tuas noctu frater pulsaverit . 93
Paraenesis XIX. Complectamur men-
te ac consideremus, carissimi,
eos qui coram Rege constituti sunt
terreno . 95
*De dormitationum diversitate. Parae-
nesis* XX. Ut arbitror, fratres,
tres sunt dormitationes . 95
Paraenesis XXI. Si acciderit, fratrem
aliquem ad monasticam vitam
quacumque occasione venire . 97
De opere manuum. Paraenesis XXII.
Novitios in cœnobiis monachos
varie oppugnare solet inimicus . 100
Paraenesis XXIII. Diversimode im-
pugnantur, qui sub obedientia spiri-

εάν τις ἀπὸ μεγάλης ὑπολήψεως
τῆ βίᾳ ἔλθῃ εἰς τὸν μοναχόν . 78
Παραήνεσις ε'. Ἀγαπητέ, εἰς βάλῃς
καλὰς ἀρχάς . 79
Πρὸς ἀρχαίους. Παραήνεσις ζ'. Καὶ
περὶ τῶ ἐργοχείρου μὴ ὀλιγώ-
ρει . 80
Παραήνεσις η'. Περὶ δὲ τῶν συμβαινόντων
σκανδάλων, οἶδαμεν τὸν εἰπόντα . 81
Περὶ ὑπακοῆς. Παραήνεσις θ'. Καὶ περὶ
τῶ χρόνου μὴ ὀλιγώρει . 81
Παραήνεσις ι'. Ἀδελφέ, μὴ ἐκλύῃς ὑπὸ
ἐπερχομένων λογισμῶν . 83
Παραήνεσις ια'. Ἀδελφέ, ἀγωνίζε, ὡς
καλὸς στρατιώτης Χριστοῦ . 84
Νηδεσία περὶ ἀτυφίας. Παραήνεσις ιβ'.
Ἀδελφέ, εἰς ἀποταξάμενος τῷ ματαίῳ
βίῳ . 85
Περὶ ταπεινοφροσύνης, παραήνεσις ιγ'.
Δεῖ καὶ τὸς ἱερεῖς οἰκτρῶ καὶ μοχθη-
ρῶ βίῳ ἐρχομένους εἰς μονήρη
βίον . 86
Περὶ ἀφηνευσμῶν, παραήνεσις ιδ'. Ἀδελ-
φέ, ὁπισθόθεν ψυχὴν ; 87
Παραήνεσις ιε'. Κατὰ μέρος οἰκοδομεῖται
πόλις . 89
Παραήνεσις ις'. Διδακτική. Ἀδελφέ,
ἡζιώθῃς τῷ ἀγίῳ ἐνδύματι τῷ μονα-
χῷ ; 90
*Περὶ φιλαυτίας καὶ κενῆς ἀπάτης. Πα-
ραήνεσις* ιζ'. Ἀδελφέ, τί πλανᾷ σε ἐνε-
ργάμενον ὑπὸ τῷ Ἀβόλῳ ; 92
Παραήνεσις ιη'. Ἀδελφέ, ὅταν κρῖαι σοι
ἀδελφὸς νυκτός . 93
Παραήνεσις ιδ'. Ἐννοησάμεν,
ἀγαπητοί, τὸς ἐξώτας
ἐνώπιον ἐπιγείας βασιλέ-
ως . 95
Περὶ νυσαγματῶν ἀφ' ὧρας. Παραήνεσις κ'.
Ὡς λογίζομαι, ἀδελφοί, ὅτι τρεῖς εἰσὶ
νυσαγμοί . 95
Παραήνεσις κα'. εἰς ἔλθῃ ἀδελφὸς εἰς τὸ
μοναχικὸν ἵνα οἴασθῃ ποτε πωρρά-
σεως . 97
Περὶ ἐργοχείρου, παραήνεσις κβ'. Τοῖς ἐν
κοινοβίοις νεωτέροις μοναχοῖς ἀφ' ὧρας
πολεμοῖ ὁ ἐχθρὸς . 100
Παραήνεσις κγ'. Ἀφ' ὧρας πολεμῶνται οἱ
ἐν ὑποταγῇ πνευματικῷ πατρὶ κα-
θεζόμενοι .

- δεζόμενοι. 102
 Περὶ ἀκηδεύας καὶ ὑπομονῆς κερόντων. 102
 Παρανεσις κδ'. Ὑποβάλλαι ὁ ἐχθρὸς 107
 τῷ ἀδελφῷ. 107
 Περὶ μετάρσεως τόπου εἰς τόπον. Παρα- 108
 νεσις κε'. Ἡ πίστις μήτηρ ὅτι παντὸς 108
 ἔργου ἀγαθῶ. 108
 Παρανεσις κς'. Εἰάν συμβῇ ἀδελφὸν τῷ 111
 κοινοβίῳ χωροθῆναι οἰαδῆποτε προ- 111
 φάσει. 111
 Περὶ ἀφοβίας Θεῷ καὶ ἀμελείας. Παρα- 114
 νεσις κζ'. Ἀδελφός τις διηγήσατό μοι, 114
 λέγων. 114
 Τῷ ἔχοντι δοθήσεται, καὶ περὶ αὐτοῦ θήσε- 116
 ται. Παρανεσις κη'. Γέγραπται γάρ, 116
 τῷ ἔχοντι δοθήσεται, καὶ περὶ αὐτοῦ θήσε- 116
 ται. 116
 Παρανεσις κθ'. Ἀδελφοί, εἰάν τις τῶν 117
 ἀλαβετέρων ἀδελφῶν ἐσὼς ἐν τῇ συν- 117
 ἀξίᾳ. 117
 Περὶ τῆς ταπεινοφροσύνης, Παρανεσις λ'. 119
 Ἀγαπητέ ἀδελφέ, εἰάν τύχῃς προκοπῆς. 119
 Ὅτι δὲ τῷ χειριανὸν μακρόθυ- 120
 μον καὶ ἀμνήσιακον εἶναι, Πα- 120
 ρανεσις λα'. εἰάν συμβῇ πι- 120
 κρία. 120
 Περὶ παθῶν. Παρανεσις λβ'. Ἀνὴρ 123
 ἐν ἀμελείᾳ ᾤοντων πᾶς ἡμέρας αὐ- 123
 τῶ. 123
 Πᾶς δὲ παρακαλεῖν ὀλιγοῦντας, Πα- 124
 ρανεσις λγ'. Ἀδελφός ἐξήτα τὸ ἑαυτοῦ 124
 ἀδελφόν. 124
 Ὅτι δὲ τὸν ἀναγινώσκοντα ἀδελφὸν ἐν- 128
 νοεῖν, καὶ φιλοπόνως ἀναγινώσκειν, ὡς 128
 τῷ Θεῷ παρόντος. Παρανεσις λδ'. 128
 Ἀγαπητέ, εἰάν προσαχθῇ σοι ἀνα- 128
 γνῶναι. 128
 Περὶ παρθενίας καὶ σωφροσύνης Παρα- 129
 νεσις λε'. Τῷ ἀδελφῷ, ἢ τῇ ἀδελφῇ 129
 ὑποβάλλαι ὁ πονηρός. 129
 Περὶ ἀγνείας, παρανεσις λς'. Παρεῖκαζε 132
 τὴν ἀγνείαν, ἀγαπητέ ἀδελφέ, τῷ φοί- 132
 νικι. 132
 Περὶ τῶ μὴ ῥέμβεσθαι τὰς ὀφ- 132
 θαλμύς ὧδε κακῶς, ἀλλὰ 132
 μάλλον κάτω ἔχειν τὸ βλέμμα, 132
 ἂν δὲ τῇ ψυχὴν πρὸς κύριον. 132
 καὶ ἐν τίνι κατήργηται ὁ δαίμων 132
 τῆς πορνείας. Παρανεσις λζ'. οὐ μόνον 132
 132

- spiritalis Patris constituti sunt. 102
 De Acedia, & patientia senum. 102
 Paraenesis xxiv. Suggestit fra- 107
 tri inimicus. 107
 De transmutatione loci in locum. Pa- 108
 raenesis xxv. Fides est mater bo- 108
 ni omnis operis. 108
 Paraenesis xxvi. Si contigerit a 111
 coenobio fratrem quocumque prae- 111
 textu recedere. 111
 De privatione timoris Dei, & negli- 114
 gentia. Paraenesis xxvii. Frater 114
 quidam exposuit mihi, dicens. 114
 In illud, habenti dabitur, & abun- 116
 dabit. Paraenesis xxviii. Scri- 116
 ptum est: Habenti dabitur, & 116
 abundabit. 116
 Paraenesis xxix. Fratres, si quis 117
 ex magis piis ac religiosis fratribus 117
 in Synaxe constitutus. 117
 De humilitate, Paraenesis xxx. Caris- 119
 sime frater, si promotus fueris. 119
 Quod christianum oporteat esse longa- 120
 nimem & immemorem injuriarum. 120
 Paraenesis xxxi. Si quæ acerbitas 120
 acciderit. 120
 De passionibus ac perturbationibus ani- 123
 mi. Paraenesis xxxii. Vir in torpore 123
 ac negligentia dies suos transigens. 123
 Quomodo oporteat consolari pusillani- 124
 mes. Paraenesis xxxiii. Frater 124
 suum quærebat fratrem. 124
 Quod oporteat fratrem, dum legit, 128
 advertere ac studiose legere, velut in 128
 praesentia Dei. Paraenesis xxxiv. 128
 Carissime, si onus legendi man- 128
 datum tibi fuerit. 128
 De virginitate & continentia. Parae- 129
 nesis xxxv. Fratri, sive forori 129
 suggestit daemon improbus. 129
 De castitate. Paraenesis xxxvi. 132
 Castitatem, dilecte frater, pal- 132
 mæ similem existima. 132
 Non debere nos hac illucque oculos re- 132
 torquere, sed potius deorsum aspe- 132
 ctum habere, sursum vero animam 132
 ad Dominum: & in quoniam forni- 132
 cationis daemon funditus profliga- 132
 gatur? Paraenesis xxxvii. 132
 Non

non solū per abstinentiam a cibis. 133
De mansuetudine. Paraenesis xxxviii.
 Monache, ita ne professus es, te
 Christo placere velle. 136
De inobedientibus, & de resurrectione,
ac timore Dei, & de futuro judi-
cio. Paraenesis xxxix. Carissi-
 me, si frater aliquis adventans
 cohortetur te. 138
De pietate. Paraenesis xl. Carissi-
 me, attende vehementer, ne de-
 perdas viam rectam. 145
De his, qui propria excidunt negligen-
tia, excusationesque in peccatis
prætexunt. Paraenesis xli. Fra-
 ter, solitariam desiderasti vitam? 148
Ad fratrem, qui excidit, & de pœ-
nitentia. Paraenesis xlii. Sub
 obedientia Patris spiritualis consti-
 tutis suggerit inimicus. 154
Deprecatio. Peccavi in cælum & co-
ram te, Domine. 160
Quod non oporteat jurare, neque
blasphemare. Paraenesis xliii.
 Quum dicat Dominus & Salva-
 tor noster Jesus Christus. 161
Ad fratrem quemdam, sermo in il-
lud, melius est nubere, quam
uri. Paraenesis xliv. Aposto-
 lum audi dicentem: volo omnes
 homines esse sicut & me ipsum. 164
De timore Dei. Paraenesis xlv.
 Attende tibi ipsi, carissime, ne
 forte in negligentia atque di-
 stractione perdas tempus tuum. 165
De caritate. Paraenesis xlvi. Si
 tibi, carissime, donum scientiæ
 & discretionis, sive curationum
 concessum sit. 169
Ad Eulogium. Paraenesis xlvii.
 Ad fructum obedientiæ respiciens
 frater. 170
Ad monachum acediae deditum, qui
dicebat: monachatum dimitto, &
ad seculum revertor. Paraenesis
 xlviii. Dixit Dominus gloriæ:
 Intrate per angustam portam. 175
De morum perversitate. Paraenesis
 xlix. Quemadmodum gladius
 nervos

νον δι' ἀποχῆς βρωμάτων. 133
 Περὶ πραΰπαθείας, παραίνεσις λή. Μο-
 ναχέ, ἔτω τῷ Χριστῷ ἐπηγγείλω
 ἀρέσας. 136
 Περὶ ἀνυποτάκτων, καὶ περὶ ἀναστά-
 σεως, καὶ φόβου Θεοῦ, καὶ τῆς κρί-
 ματος τῆς μέλλοντος. παραίνεσις λθ'.
 Ἀγαπητέ, εἰάν ἐλθῶν ἀδελφὸς ὡς
 καλέσῃ σε. 138
 Περὶ εὐλαβείας, παραίνεσις μ'. Ἀγαπη-
 τέ, ὡς σεχε σφοδρῶς, μὴ ἀπολέσας
 τὴν εὐθείαν ὁδόν. 145
 Περὶ τῶν ἐκπιπνόντων ἡ οἰκείας ἀμε-
 λείας, καὶ ὡρφασιζομένων ὡρφάσεις
 ἐν ἀμαρτίαις. παραίνεσις μα'. Ἀδελ-
 φέ, τὸν μονήρην βίον ἐπεθύμησας;
 148
 Πρὸς ἀδελφὸν ἐκπεσόντα, καὶ περὶ μετα-
 νοίας. παραίνεσις μβ'. Τοῖς ἐν ἡσυχίᾳ
 γῇ καθεζομένοις πνευματικῆς πατρὸς
 ὑποβάλλει ὁ ἐχθρὸς. 154
 Εὐχή. Ἡμεῖς εἰς τὸν ἔρανόν, καὶ ἐνώ-
 πιον σε, Κύριε. 160
 Ὅτι εἰ δὲ ὁμνύειν, ἔτε δισφημεῖν.
 παραίνεσις μγ'. Τῆς κυρίας καὶ σω-
 τήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰπόν-
 τος. 161
 Πρὸς ἀδελφὸν λόγος εἰρηται, ὅτι
 κρεῖσσον γαμεῖν, ἢ πυρᾶσθαι. πα-
 ραίνεσις μδ'. Ἄκουε τὸ Ἀποστόλου
 λέγοντος. Θέλω πάντας ἀνθρώπους
 εἶναι ὡς ἐμαυτόν. 164
 Περὶ φόβου Θεοῦ. παραίνεσις μέ. Πρόσε-
 χε σεαυτῷ, ἀγαπητέ, μήποτε ἐν ἀμε-
 λείᾳ καὶ μετεωρισμῷ ἀπολέσῃς σε τὸν
 χρόνον. 165
 Περὶ ἀγάπης. παραίνεσις μς'.
 Ἀγαπητέ, εἰάν ἀξιώθῃς γνώ-
 σεως καὶ διακρίσεως, εἴτε ἰαμα-
 των. 169
 Πρὸς Εὐλόγιον, παραίνεσις μζ'. Ἐπὶ τὸν
 καρπὸν τῆς ὑπακοῆς ἀφορῶν, ἀδελ-
 φέ. 170
 Πρὸς ἀκηδίασιν μοναχόν, λέγοντα,
 ἀφίημι, εἰς τὸν κόσμον ὑπάγω.
 παραίνεσις μη'. Ἐφ' ἣν ὁ Θεὸς τῆς
 δόξης. εἰσελθετε διὰ τῆς στενῆς
 πύλης. 175
 Περὶ κακοηθείας, παραίνεσις μθ'.
 Ὁν τρόπον ξίφος νευροκοπεῖ ἵπ-
 πον.

- πον . 183
- Περὶ Διαφορᾶς τῆ μοναχικῆ βίᾳ ὑπὲρ τὸν κοσμικόν . παραίνεσις ν . Ἀγαπητὲ ἀδελφε , εἰὰν ἀποταξάμενος τῷ βίῳ γίνῃ μοναχός . 185
- Τῆ ὁσίᾳ πατρὸς ἡμῶν Εὐφραῖμ ἐπιστολή πρὸς Ἰωάννην μονάζοντα , περὶ ἁπομονῆς , καὶ τῷ μὴ ἀπατάσθαι τοῖς λογισμοῖς πρὸς φάσει δικαιωμάτων , καὶ λέγειν , ὅτι ὡς βόσκος πορεύομαι . καὶ περὶ σωφροσύνης . Πολλὰ παραγνέσαντες τὸν εὐλαβέστατον Θεόδωρον . 185
- Τῆ ὁσίᾳ πατρὸς ἡμῶν Εὐφραῖμ λόγος εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ . Ἀδελφοί μου φιλόχρηστοι ; ἀκούσατε περὶ τῆς δευτέρας , καὶ φοβερᾶς παρουσίας τοῦ δεσπότη ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ . 192
- Τῆ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Εὐφραῖμ τῷ Σύρῳ λόγος περὶ τῆς κοίτης ἀναστάσεως , καὶ μετάνοίας , καὶ ἀγάπης , καὶ εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ . Ἀγαπητοί , μηδὲν προληψώμεθα πλέον τοῦ ἀνυποκρίτους ἀγάπης . 209
- Λόγος εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ κυρίου , καὶ περὶ συντελείας τοῦ κόσμου , καὶ εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Ἀντιχρίστου . Πῶς ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος καὶ ἁμαρτωλὸς Εὐφραῖμ , καὶ μετὸς πλημμελεσιῶν , δυνήσομαι ἐξαπείναι ὑπὲρ τοῦ ἐμὴν δύναμιν ; 222
- Τῆ ὁσίᾳ Εὐφραῖμ διαθήκη . Εἰς Εὐφραῖμ ἀποθήσκω . 230
- Λόγος εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν θάλασσον , καὶ εἰς δευτέραν παρουσίαν , καὶ περὶ ἀγάπης καὶ ἐλεημοσύνης . πᾶσα ἐορτὴ καὶ πράξις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ , σωτηρία καὶ κώχημα ἡμῶν ἐστὶ πάντοτε . 247
- Λόγος κατὰ ἀρεσκῶν , ἐν ᾧ καὶ ἀποδείξις ὅτι φανερών ἁποδεικνύων τῷ τε μαργαρίτῃ καὶ τῶν λοιπῶν συνάγῃς τὸ πιστὸν , ὅτι δίχα τῶν φυσικῶν νόμων ἡ ἀγία Θεοτόκος τὸν Κύριον καὶ Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ σωτηρίας τοῦ κόσμου καὶ συνέλαβε καὶ ἐκύνησε . Φίλοι σὺς τὸ εὐαγγέλιον , δέσποτα , ὅτι , ὅτε πᾶν , τρέφε με . 259

Τῆ

- nervos incidit equo . 183
- De differentia vitae monasticae , & vitae secularis . Paraenesis L .* Frater carissime , si abdicata vita seculari factus sis monachus . 185
- Sancti Patris nostri Ephraem epistola ad Joannem Monachum de Patientia : & de cavendo , nequis decipiat cogitationibus praetextu justificationum ; neque dicat : Tamquam Pastor incedo : & de temperantia .* Variis licet adhortationibus cum religiosissimo Theodoro egerimus . 186
- Sancti Patris nostri Ephraem Sermo in secundum adventum Domini nostri Jesu Christi .* Fratres mei Christo dilecti , audite quae dicturus sum de secundo & terribili Domini nostri Jesu Christi adventu . 192
- Sancti Patris nostri Ephraem Syri Sermo de communi Resurrectione , de poenitentia , & de Caritate : & in secundum adventum Domini nostri Jesu Christi .* Dilectissimi , nihil sinceræ caritati præferamus . 209
- Sermo in adventum Domini , & de consummatione seculi : & in adventum Antichristi .* Quomodo minimus ego & peccator Ephraem , plenusque delictis , enarrare ea poterō , quae meas excedunt vires ? 222
- Beati Ephraem Testamentum .* Ego Ephraem morior . 230
- Sermo in pretiosam & vivificam crucem , & in secundum Adventum , & de caritate , & eleemosyna .* Omnis celebritas & actio Domini nostri Jesu Christi , salus , & gloria nostra fidelium est . 247
- Sermo adversus Hereticos , in quo tum ex margarite , tum ex aliorum claris argumentis ostenditur , credendum esse , sanctam Deiparam præter naturæ leges Dominum ac Deum nostrum pro mundi salute & concepisse , & peperisse .* Amo & exosculor tuum euangelium , Domine , quia me esurientem nutrit . 259

Ejus-

Ejusdem de morbo lingue, & pravis affectibus. Diversæ in cunctis hominibus sparſæ reperiuntur cupiditates. 279

Beati Ephraem Encomium in magnum Basilium. Flectite ad me aures, fratres dilecti. 289

Ejusdem sermo in mulierem Peccatricem, quæ unguento Dominum unxit. Inter multos viros sanctos ac dignos Dei. 297

Ejusdem encomium in gloriosos Martyres, qui in toto mundo martyrium sunt passi. Illustris & peramabilis est semper Angelis atque hominibus memoria sanctorum. 306

Ejusdem in Abraham & Isaac. Mandaverat Deus justo Abraham, ut migraret ex cognatione sua. 312

Ejusdem sermo in Daniele Prophe- tam, & in sanctos tres Pueros. Et in eum qui dicit: Tempora mala sunt, salvari nequeo. Age jam, contemplemur Danielis Prophetæ. 319

De octo cogitationibus. Scias, fili, quod octo sunt cogitationes. 321

De perfectione Monachi. Pugnans in potentes, ne ruas contra ipsos inordina e more juniorum. 322

Est fragmentum sermonis, quem integrum habes infra pag. 411.

De inspiratione. Anima ita est in corpore, ut naturale vinculum solutu difficile. 323

In illud Genes. 4. Et erat condens civitatem. Duas cardes ausus est. 324

In illud Genes. 5. Et vixit Jared. duo & sexaginta &c. Audivi Judaicam hæresim. 324

Ejusdem de patientia. Qui Deo placere cupit, ejusque hæres per fidem evadere. 326

Precatio. Rogo te lux veritatis, Christe. 333

De Beatitudinibus atque infelicitatibus. Beati qui Deum diligunt, & propter amorem ipsius. 334

Ejusdem de fide. Dominus in euangelio

Τῷ αὐτῷ περὶ γλωσσαλγίας καὶ πα-
θῶν. Ἐσπαρμέναι εἰσὶν αἱ ἀναπαύ-
σεις πᾶσαι ἐν πάσῃ ἀνθρωπό-
τητι. 279

Τῷ μακαρίῳ Ἐφραίμ ἐγκώμιον εἰς τὸν μέ-
γαν Βασίλειον. Κλινάτέ μοι τὰς ἀκοάς,
ἀδελφοὶ ἀγαπητοί. 289

Τῷ αὐτῷ λόγος εἰς τὴν γυναῖκα καὶ ἁμαρ-
τωλὸν, καὶ ἀλείψασαν τὸν κύβητον μύ-
ρω. Πολλὰν ὄντων ὁσίων καὶ ἀξίων ὁ
Θεός. 297

Τῷ αὐτῷ ἐγκώμιον εἰς τὰς ἐνδοξὰς μάρ-
τυρας τὰς ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ μαρ-
τυρήσαντας. Φαῦδρά καὶ ἐπέραιος ὑπάρ-
χει Χριστιανὸς καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώ-
ποις ἢ μνήμη τῶν ἁγίων. 306

Τῷ αὐτῷ εἰς τὸν Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαάκ. Ἀποι-
κίζει ὁ Θεὸς τὸν δίκαιον Ἀβραάμ ἐκ τῶν
συγγενῶν αὐτοῦ. 312

Τῷ αὐτῷ λόγος εἰς τὸν προφήτην Δανιήλ,
καὶ εἰς τὰς ἁγίας τρεῖς παῖδας. καὶ
πρὸς τὸν λέγοντα, ὁ καρὸς ποιητὴς
ἐστὶ, σωθῆναι ἔδύναμαι. Φέρε δὴ,
Χριστοφώμεδα πα κατὰ τὸν προφήτην
Δανιήλ. 319

Περὶ τῶν ὀκτώ λογισμῶν. Γίνωσκε, τέκνον,
ὅτι ὀκτὼ εἰσὶν οἱ λογισμοί. 321

Περὶ τοῦ τέλειον ἐξ τὸν μοναχόν. Εἰς μά-
χην δυνατῶν μὴ γίνῃ κατ' αὐτῶν εἰς
ἀταξίαν νεωτέρων. 322

Περὶ τοῦ ἐμφυσηματος. ἕτως ἐστὶν ἡ ψυχὴ
ἐν τῷ σώματι, ὡς δεσμὸς φυσικὸς δυσ-
δυσάλυτος. 333

Καὶ ἦν οἰκοδομῶν πόλιν. Δύο φόνους
ἐπόλμησε. 324

Καὶ ἔζησεν Ἰαρέδ δύο καὶ ἑξήκον-
τα. Ἡ ἡσασα Ἰσδαϊκῆς ἀγρέσεως λε-
γούσης. 324

Τῷ αὐτῷ περὶ τῆς ἐπιπομονῆς. Ὁ βεβλόμενος
Θεὸς εὐαρεσῆσαι, καὶ κληρονόμος Θεὸς
Χριστὸς πίστεως γενεοῦται. 326

Εὐχή. Ὁ Θεὸς ἀγαπά σε, τὸ φῶς τῆς ἀλη-
θείας Χεῖρ. 333

Περὶ μακαρισμῶν καὶ παλαισμῶν. Μακά-
ριοι οἱ τὸν Θεὸν ἀγαπήσαντες, καὶ Χρισ-
τὸν ἀγάπην αὐτοῦ. 334

Τῷ αὐτῷ περὶ πίστεως. Ὁ κύβητος ἐν τῷ
εὐαγ-

εὐαγγελίῳ τὸς ἑαυτῷ μαθηταῖς εἰς τε-
λείαν αἰσίν ἀγαγεῖν βεβλόμενος ἔλεγεν. 336

Τῶ ὁοῖς καὶ μακαριώτατε πατὴρ Εἰς τὴν
ἐγκώμιον εἰς τὴν ἀγίαν πνευματικὴν
μαρτυρίαν. Εἰκόνα μαρτυρικὴν ἀφ' ἧς
βύλομα.

341

Τῷ αὐτῷ παράνεσις ἀσκητῶς κατὰ σοι-
χοῖον. Ἀρχὴ ἀποταγῆς μοναχῷ,
φοβεῖσθαι τὸν Κύριον. 356

Τὸ αὐτὸ ἀγίῳ Ἐφραίμ παραινέσις. Ἀκού-
σατε ταῦτα ὑμεῖς ὑἱὸι φωτὸς ὄντες καὶ
φυλάξατε. 374

Τὸ αὐτὸ περὶ ἐρωτήσεων τινῶν. Περὶ ὧν ἠρώτησατε μαθεῖν βεβλόμενοι.

Τῷ αὐτῷ παράνομις περὶ ὑπομο-
νῆς, καὶ κατανύξεως ψυχῆς. Ἀγα-
πητοὶ, γεννώμεθα ὡς γενναῖοι στρα-
τιῶται.

Τὸ αὐτὸ περὶ κακοθείας .
 Ὁν τρόπον ξίφος νευροκοπέῃ
 ἵππον . 368

Τῷ αὐτῷ θεοῖα ἦνεν κατήχησις πρὸς
μοναχούς. Δεῦτε ἀγαπητοί μου δεῦτε
πατέρες καὶ ἀδελφοί μου, ποιμνιον ἐκ-
λεκτὸν τοῦ σωτῆρος.

Τῷ αὐτῷ. Συνῶμεν ἔν ἀγαπῆτοί, τίνι
παρίστασθαι. 373

Εὐχή. Ἐξενέστητι κύε, καὶ παύσεσθε
τῇ κρίσει μὲν. 373

Εὐχή. Ἰκετεύω σωτὴρ ὁ κόσμος. ἐπίβλε-
ψον ἐπ' ἐμέ. 375

Τῷ αὐτῷ ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρί-
σεις. ἐρώτησις. Ὁ δὲ κλησις φι-
λοχρίτων ἀκρατῶν πρὸς τὸν
ἅγιον Εὐφραίμ. Ὁ δὲ καλεῖται δι-
δάσκαλε.

Περὶ τῆς κύρας Σάλης. Ἐν τῷ τῷ μοναστη-
ρίῳ, τῷ τῷ γυναικῶν, γέγονε παρθένος. 393

395
 ١٢٢٢ هـ و ١٢٢٣ هـ
 ١٢٢٤ هـ و ١٢٢٥ هـ

gelio ad perfectam fidem suos ad-
ducere volens discipulos . 336

*Sancti ac beatissimi Patris Ephrem,
encomium in sanctos Quadragin-
ta Martyres. Imaginem sancto-
rum martyrum describere cupio.* 34r

*Ejusdem Parænesis ad Ascetas, ordine
Alphabetico. Initium renuntiationis
monachi est timere Dominum. 356*

Ejusdem sancti Ephraem Parænesis.
Audite ista & custodite, vos qui
filii lucis estis. 364

Ejusdem de quibusdam interrogationibus. Quæ discendi cupidi interrogatis. 365

*Ejusdem Parænesis de patientia & ani-
mæ compunctione. Carissimi præ-
beamus nos tamquam strenuos
milites.*

Ejusdem de morum perversitate.
Quemadmodum gladius nervos
incidit equo. 368

Vide supra pag. 183.

*Ejusdem Aduertatio, siue catechesis
ad monachos. Venite dilecti mei,
venite patres, fratresque mei,
grex Salvatoris electe.* 370

Ejusdem. Intelligamus igitur, carissimi, coram quo aditemus. 373

Precatio. Exurge Domine, & intende iudicio meo. 373

Precatio. Rogo te, Salvator mundi,
respice in me. 375

Ejusdem Interrogationes & Responsiones. Interrogatio. Interrogarunt Christo dilecti auditores sanctum Ephræm. Discere cupimus magister.

*Sunt paulo diversa ab iis que hoc
Tomo supra prodierunt pag.
192. 212. & 253.*

De Domina Sala In hoc feminarum
monasterio fuit quædam virgo. 393

*Ex Palladii Lausiæ cap. 41. 42.
apud Rosveidum pag. 737.*

Testamentum S. Ephræm . Ego
Ephræm morior . 395

quod supra è Græca versione editum

Ejus-

Ejusdem S. Patris nostri Ephræm
Syri, de perfectione monachi,
Anno præterito ad me accessere
quidam postulantes.

411

Τῷ αὐτῷ ἁγίῳ πατρὶς ἡμῶν
Ἐφραίμ ὁ Σύρος περὶ τοῦ τέ-
λειον εἶναι τὸν μοναχόν. πέρυσί μοι
προσηλθόντινες αἰτῶντες.

411

Hujus sermonis fragmentum edi-
tum est supra pag. 322.

Ejusdem S. Ephræm Syri Excerpta ex catenis Græcis in scripturam. Ac primum in Job.

Hinc discimus fieri non posse. Ἐντεῦθεν μανθάνομεν. pag. 424.

In Psalmum 93. Non habitet in corde tuo. Μὴ οἰκῆτο ἐν τῇ καρδίᾳ σου. pag. 424.

In Matthæum & Lucam. de Publicano & Phariseo Initium derelictionis hominis. ἀρχὴ ἐγκα-
ταλήψεως ἀνθρώπου. pag. 424.

De eodem. Si igitur rectam viam appetis. Εἰ πόινουν ὁρθῶς εἰς ὁρέγην. pag. 425.

In Transfigurationem Domini. Resplenduit facies ejus sicut sol. ἐλάμψε τὸ πρόσωπον
αὐτοῦ. pag. 425.

In idem. Cæterum videbant Prophetæ. καὶ λοιπὸν ἔβλεπον οἱ Προφῆται. pag. 425.

In idem. Hujusmodi quidem fuit sermo: τοιοῦτος μὲν ὁ λόγος. pag. 425.

De eodem. Dicet enim Christus fortasse ad ipsum. ἐρεῖ γὰρ Χριστὸς ἴσως πρὸς αὐ-
τόν. pag. 426.

De eodem. Etenim discipulos de hac causa in montem. καὶ γὰρ μαθητὰς αὐτῶν τῷ ἀνήγα-
γεν εἰς τὸ ὄρος. pag. 427.

De Nativitate Domini. Xanthico igitur, claro nitidoque mense. ἐν μὲν ἔν τῷ Ξανθικῷ τῷ
Φαδρῷ. pag. 427.

S. Ephræm Syri de octo cogitationibus. τῷ ἁγίῳ Ἐφραίμ Σύρος περὶ ὀκτώ λογισμῶν.
γίνωσκε τέκνον. scias, fili. pag. 428. confer cum sermone, qui supra prodiit pag. 321.

Ejusdem de statu spirituali. τῷ αὐτῷ περὶ καταστάσεως πνευματικῆς. ἐν μὲν τῇ πλατείᾳ
ὁδῷ, In lata quidem via. pag. 432.

In Testamentum Syriacum sancti Ephræm, variantes lectiones. pag. 433.

I N I T I A

Sermonum , Precationum , & Capitum

H U J U S T O M I S E C U N D I

O R D I N E A L P H A B E T I C O G R A E C E .

Α.

- Α** Γαπητέ, χειριανός εἰ ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ; 74.
 Α'γαπητέ, ἀποταξάμενος τῷ βίῳ εἰς εἰσέλθης εἰς τὸς ἀδελφούς. 76.
 Α'γαπητέ, ἰδὲ ὡς ἀντιθέμι σοι ὡς ἀκαταθήκην ἐτέρων ἐν κυρίῳ. 77.
 Α'γαπητέ, εἰς βάλῃς καλὰς ἀρχάς. 79.
 Α'γαπητέ ἀδελφέ, εἰς τύχης προκοπῆς. 119.
 Α'γαπητέ, εἰς προερχομένη σοι ἀναγνώσις. 128.
 Α'γαπητέ, εἰς ἐλθὼν ἀδελφὸς ὡς ἀκαλέσῃ σε. 138.
 Α'γαπητέ, ὡς σεχε σφοδρῶς, μὴ ἀπολέσῃ τὴν εὐθείαν ὁδόν. 145.
 Α'γαπητέ, εἰς ἀξιώθῃς γνώσεως καὶ ἀσκήσεως, εἴτε ἰαμάτων. 169.
 Α'γαπητέ ἀδελφέ, εἰς ἀποταξάμενος τῷ βίῳ γένη μοναχός. 185.
 Α'γαπητοί, μηδὲν προσημειώμεθα πλέον τῆς ἀνυποκρίτου ἀγάπης. 209.
 Α'γαπητοί, γεννώμεθα ὡς γενναῖοι στρατιῶται. 366.
 Α'δελφέ, μὴ ἐκλύς ἡμῶν ἐπερχομένων λογισμῶν. 83.
 Α'δελφέ, ἀγωνίζε, ὡς καλὸς στρατιώτης Χριστοῦ. 84.
 Α'δελφέ, εἰς ἀποταξάμενος τῷ ματαίῳ βίῳ. 85.
 Α'δελφέ, ἐπιστεύθης ψυχῇ; 87.
 Α'δελφέ, ἡξιώθης τοῦ ἀγίου ἐνδύματος τοῦ μοναχοῦ; 90.
 Α'δελφέ, τί πλανᾷ σε ἐνεργούμενον ἡμῶν τοῦ διαβόλου; 92.
 Α'δελφέ, ὅταν κρεῖ σοι ἀδελφὸς νυκτός. 93.
 Α'δελφέ, τὸν μονήρη βίον ἐπεθύμησας; 148.
 Α'δελφοί μου, βέλομαι ὑμῖν διηγήσασθαι πολιτεῖαν καλήν. 1.
 Α'δελφοί, εἰς τις τῶν εὐλαβεσέων ἀδελφῶν ἐσὼς ἐν τῇ συνάξει. 117.
 Α'δελφοί μου φιλόχειροι, ἀκῆσατε περὶ τῆς δευτέρας καὶ φοβεράς παρὰ
 οἱ τοῦ δεσπότη ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 192.
 Α'δελφός τις διηγήσατό μοι, λέγων. 114.
 Α'δελφός ἐξήτει τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφόν. 124.
 Α'κὲ τῷ Ἀποστόλῳ λέγοντος. Θέλω πάντας ἀνθρώπους ὡς ἐμαυτὸν. 164.
 Α'κῆσατε ταῦτα ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ὄντες καὶ φυλάξατε. 364.
 Α'νὴρ ἐν ἀμελείᾳ διάγων πᾶς ἡμέρας αὐτοῦ. 123.
 Α'ποικίζει ὁ Θεὸς τὸν δίκαιον Ἀβραάμ ἐκ τῶν συγγενῶν αὐτοῦ. 312.
 Α'ρχὴ ἀποταγῆς μοναχοῦ, φοβεῖσθαι τὸν κύριον. 356.
 Α'ρχὴ ἐγκαταλήψεως ἀνθρώπου, 424.

Γ.

- Γ** Έγραψα γὰρ, τῷ ἔχοντι δοθήσεται, καὶ περὶ αὐτοῦ δοθήσεται. 116.
 Γίνωσκε τέκνον, ὅτι οκτὼ εἰσιν οἱ λογισμοί. 321. & 428.

Δ.

- Δ** Εἰ καὶ τὰς Ἰξ οἰκτρῶ καὶ μοχθηρῶ βίᾳ ἐρχομένους εἰς μονήρη βίον. 86.
 Δεῦτε πάντες ἀδελφοί, ἀκούσατε συμβουλῆς ἐμῆς ἔα μαρτωλῶ καὶ
 ἀπαυδέυτε Εὐφραΐμ. 50.
 Δεῦτε ἀγαπητοί μου, δεῦτε πατέρες καὶ ἀδελφοί μου, ποιμνιον ἐκλεκτὸν ἔ
 σωτήρος. 370.
 Διαφόρως πολεμῶντα οἱ ὄν ὑποταγῇ πνευματικῆς πατρὸς καθεζόμενοι. 102.
 Δόξα σοι, ὁ Θεός, δόξα σοι. καὶ πάλιν ἐρῶ, δόξα σοι, ὁ Θεός. 72.
 Δύο φόνους ἐτόλμησε. 324.

Ε.

- Ε** Ἄν τις ἀπὸ μεγάλης ὑπολήψεως ἔβίῃ ἔλθῃ εἰς τὸν μοναχόν. 78.
 Εἰ ἔλθῃ ἀδελφὸς εἰς τὸ μοναχικόν, Ἰξ οἰασθήποτε πωθράσεως. 97.
 Εἰ συμβῇ ἀδελφὸν ἔ κοινοβίῳ χωρισθῆναι οἰασθήποτε πωθράσει. 111.
 Εἰ συμβῇ πικρία. 120.
 Εἰ γὰρ Εὐφραΐμ ἀποθνήσκω. 230.
 Εἰ πίνω ὄρνῃς βίῃ ὀρέγη. 425. Scholion de Publicano & Phariseo.
 Εἰκόνα μαρτυρικὴν διαγράψαι βέλομαι. 341.
 Εἰς μάχην δυνατῶν μὴ γίνῃ κατ' αὐτῶν. 322.
 Εἰ τῆς χώρας, θέρους χαρμονή. 41.
 Εἰ λαμψέ τὸ πρῶτον αὐτὸς ὡς ὁ ἥλιος. 425. Scholion in Transfigu-
 rationem Domini.
 Εἰ μὲν ἔν τῷ Ξανθικῷ τῷ φαδρῷ. 427. Scholion in nativitatem Domini.
 Εἰ μὲν τῇ πλατείᾳ ὁδῷ. 432.
 Εἰ τεύθεν μαθαίνομεν. 432. Scholion in Job.
 Εἰ τῷ τῷ μονασιῶ τῷ τῶν γυναικῶν, γέγονε παρθένος. 393.
 Εἰ νοηθῶμεν, ἀγαπητοί, τὰς ἐξώτας ἐνώπιον ἐπιγείας βασιλέως. 95.
 Εἰ ἐγέρθητι κύριε, καὶ πωθῆς τῇ κρίσει μου. 373.
 Εἰ ἐγέρθητι κύριε, καὶ πωθῆς τῇ κρίσει μου. 373.
 Εἰ πὶ τὸν καρπὸν τῆς ὑπακοῆς ἀφορῶν, ἀδελφέ. 170.
 Εἰ γὰρ Χριστὸς ἴσως πρὸς αὐτὸν. 426. Scholion in Transfigurationem Dñi.
 Εἰσπαρμέναι εἰσὶν αἱ ἀναπαύσεις πᾶσαι ὅτι πάσῃ τῇ ἀνθρωπόδητι. 279.
 Εἰ φη ὁ Θεὸς τῆς δόξης εἰσελθετε διὰ τῆς ξενῆς πυλῆος. 175.

Η.

- Η** Πίσις μήτηρ ἐστὶ παντὸς ἔργου ἀγαθῷ. 108.
 Ηἰκουσα Ἰσραϊτικῆς ἀγρέσεως λεγούσης. 324.
 Ηἰμαρτον εἰς τὸν ἔρανον, καὶ ἐνώπιόν σου, κύριε. 160.

Ι.

- Ι** Κετεύω σωτὴρ ἔ κόσμος, ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ. 375.

K.

K Αἱ γὰρ μαθηταὶ Ἀφ' ὧν ἀνήγαγεν εἰς τὸ ὄρος. 427. Scholion in Transfigurationem Domini.

Καὶ λοιπὸν ἔβλεπον οἱ παύσηται. 425. Scholion in Transfigurationem Domini.

Καὶ περὶ τῆς ἐργοχειρὸς μὴ ὀλιγώρει. 80.

Καὶ περὶ τῆς χρόνος μὴ ὀλιγώρει. 81.

Κατὰ μέρος οἰκοδομεῖται πόλις. 89.

Κλίνατέ μοι τὰς ἀκοὰς ἀδελφοὶ ἀγαπητοί. 289.

M.

M Αγάδιοι οἱ τὸν Θεὸν ἀγαπήσαντες, καὶ Ἀφ' ἧς ἀγάπην αὐτῶν. 334. Μὴ οἰκείτω ἐν τῇ καρδίᾳ σε. 424.

Μοναχέ, ἔγωγε τῷ Χριστῷ ἐπηφείλω ἀρέσας; 136.

O.

O ὁ μόνος ἀναμάρτητος οἰκτεῖρησον. 20.

Οὗ Θεὸς τῷ Ἀβραάμ, ὁ Θεὸς τῷ Ἰσαάκ. 21.

Οὗ βεβλόμενος Θεῷ εὐαρεστήσας, καὶ κληρονόμος Θεῷ Ἀφ' ἧς πίστεως γενέσθαι. 326.

Οὗ κύριος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τὸς ἑαυτῶν μαθητὰς εἰς τελείαν πίσιν ἀγαγεῖν βεβλόμενος, ἔλεγεν. 336.

Οὗ τὸν τρόπον ζήσας νευροκοπεῖ ἵππον. 183. 368.

Οὗ τῶν βίβλων ὁρέγει; 56.

Οὗ μόνον δι' ἀποχῆς βρωμάτων. 133.

Οὕτως ἐστὶν ἡ ψυχὴ ἐν τῷ σώματι, ὡς δεσμός φυσικὸς δυσδύαλτος. 323.

Π.

Π Παρακαλῶμεν διδάσκαλε. 377.

Παρακαλῶ σε, τὸ φῶς ἀληθείας Χριστέ. 333.

Πᾶσα ἐορτὴ καὶ πράξις τῷ κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, σωτηρία καὶ καύχημα ἡμῶν ἐστὶ τῷ πιστῶν. 247.

Παρεῖκαζε τῷ ἀγνείαν, ἀγαπητὲ ἀδελφέ, φοίνικι. 132.

Περὶ τῶν συμβαινόντων σκανδάλων, οἶδαμεν τῷ εἰπόντι. 81.

Περὶ ὧν ἠρωτήσατε μαθεῖν βεβλόμενοι. 365.

Περὶ μοι παροῦσιν τινες ἀτῆντες. 411.

Πολλὰ παραγνέσαντες τῷ εὐλαβεσάπον Θεόδωρον. 186.

Πολλῶν ὄντων ὁσίων καὶ ἀξίων τῷ Θεῷ. 297.

Πρόσεχε σεαυτῷ, ἀγαπητὲ, μήποτε ἐν ἀμελείᾳ καὶ μετεωρισμῷ ἀπολέσης σε τῷ χρόνῳ. 165.

Πῶς ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος καὶ ἁμαρτωλὸς Ἐφραίμ, καὶ μεσὸς πλημμελημάτων, δυνήσομαι ἐξεπεῖν τὰ ὑπὲρ τῷ ἐμῇ δυνάμει. 222.

Σ.

Σ Ὡς ἐν ἀγαπῇ, τίνι παρίσταται. 373.

Τ.

Τ Οἷς ἐν κοινωδίαις νεωτέροις μοναχοῖς διαφέρως πολεμοῖ ὁ ἐχθρὸς. 100.
Τοῖς ἐν ὑποταγῇ καθεζομένοις πνευματικῇ πατρὸς ὑποβάλλει ὁ ἐχθρὸς. 154.

Τοῖς μὲν ὁ λόγος. 425. Scholion in Transfigurationem Domini.

Τὸ κυρίον καὶ σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπόντος. 101.

Τῷ ἀδελφῷ, ἢ τῇ ἀδελφῇ ὑποβάλλει ὁ πονηρὸς. 129.

Υ.

Υποβάλλει ὁ ἐχθρὸς τῷ ἀδελφῷ. 107.

Φ.

Φ Αἰδρά καὶ ἐπέραιος ὑπάρχει διαπαντός καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις ἡ μνήμη τῶν ἁγίων. 306.

Φερε ἡ, διασκεψώμεθα κατὰ τὴν Προφήτην Δανιήλ. 319.

Φιλῶ δὲ τὸ εὐαγγέλιον, δέσποτα, ὅτι, ὅτε πενῶ, τρέφει με. 256.

Ω.

Ως λογίζομαι, ἀδελφοί, ὅτι τρεῖς εἰσι νυσταγμοί. 95.

I N I T I A

Sermonum , Precationum , & Capitulorum

H U J U S T O M I S E C U N D I

O R D I N E A L P H A B E T I C O L A T I N E

A.

- A**D fructum obedientiae respiciens frater. 170.
 Age jam, contemplemur Danielis Prophetam. 319.
 Amo, & exosculor tuum Euangelium, Domine, quia me esurientem nutrit. 259.
 Anima ita est in corpore, ut naturale vinculum solutu difficile. 323.
 Anno praeterito ad me accedere quidam postulantes. 411.
 Apostolum audi dicentem: volo omnes homines esse sicut & me ipsum. 164.
 Attende tibi ipsi carissime, ne forte in negligentia atque distractione perdas tempus
 tuum. 165.
 Audite ista, & custodite vos qui filii lucis estis. 364.
 Audiui Judaicam haeresim. 324.

B.

- B**Eati qui Deum diligunt, & propter amorem ipsius. 334.

C.

- C**Aeterum videbant Prophetam. 425. Scholion in Transfigurationem Domini.
 CARissime, divina gratia Christianus es? 74.
 Carissime, si seculo renunciasti, ad fratres ingressus sis. 76.
 Carissime, ecce aliud tibi servandum commendo depositum in Domino. 77.
 Carissime, si bona ac pulchra jeceris principia. 79.
 Carissime frater, si promotus fueris. 119.
 Carissime, si onus legendi mandatum tibi fuerit. 128.
 Carissime, si frater aliquis adventans cohortetur te. 138.
 Carissime, attende vehementer, ne deperdas viam rectam. 145.
 Carissimi, praebeamus nos tamquam strenuos milites. 366.
 Castitatem, dilecte frater, palmae similem existima. 132.
 Circa tempus etiam noli esse negligens. 81.
 Complectamur mente, ac consideremus, carissimi, eos qui coram Rege constituti sunt
 terreno. 95.
 Cum dicat Dominus & Salvator noster Jesus Christus. 161.

D.

- D**E scandalis porro occurrentibus, novimus eum qui ait. 81.
 Decerta, Frater, tamquam bonus miles Christi. 84.

Deus Abraham, Deus Isaac. 21.

Dicet enim Christus fortasse ad ipsum. 426. Scholion in Transfigurationem Domini.

Dilectissimi, nihil synceræ caritati præferamus. 209.

Discere cupimus magister. 377.

Diversæ in cunctis hominibus sparsæ reperiuntur cupiditates. 279.

Diversimode impugnantur qui sub obedientia spiritalis Patris constituti sunt. 102.

Dixit Dominus gloriæ: intrate per angustam portam. 175.

Dominus in euangelio ad perfectam fidem suos adducere volens discipulos. 336.

Duas cædes ausus est. 324.

E.

E Go Ephræm morior. 230. 395.

Etenim discipulos suos hac de causa duxit in montem. 427.

Ex agro procedit messis gaudium. 41.

Exurge Domine, & intende iudicio meo. 373. Alia precatio. Ibid.

F.

F Ides, est mater boni omnis operis. 108.

Flectite ad me aures, fratres dilecti. 289.

Frater, si post abdicationem vanæ vitæ. 85.

Frater, credita tuæ curæ est anima? 87.

Frater, dignus es habitus sancto indumento monastico? 90.

Frater, cur deciperis correptus à diabolo? 92.

Frater, quando fores tuas noctu frater pulsaverit. 93.

Frater quidam exposuit mihi, dicens. 114.

Frater suum quærebat fratrem. 124.

Frater, solitariam desiderasti vitam? 148.

Frater carissime, si abdicata vita seculari factus sis monachus. 185.

Fratri sive sorori suggerit demon improbus. 129.

Fratres mei, enarrare vobis volo. 1.

Fratres, si quis ex magis piis ac religiosis fratribus in synaxe constitutus. 117.

Fratres mei Christo dilecti, audite quæ dicturus sum de secundo & terribili Domini nostri Jesu Christi adventu. 192.

G.

G Loria tibi Deus, gloria tibi iterumque dicam: gloria tibi Deus. 72.

H.

H Inc discimus fieri non posse. 424. Scholion in Job.

Hujusmodi quidem fuit sermo. 425. Scholion in Transfigur. Domini.

I.

Illustris & peramabilis est semper Angelis atque hominibus memoria sanctorum . 306.
 Imaginem sanctorum martyrum describere cupio . 341.
 In hoc feminarum monasterio fuit quædam virgo . 393. ex Palladii Lauasiacis .
 Initium renuntiationis monachi est timere Dominum . 356.
 Initium derelictionis hominis , à dimissione animi recedere . 424. Scholion in Matth. & Luc.
 Intelligamus igitur , carissimi , coram quo adstemus . 373.
 Inter multos viros sanctos ac dignos Dei . 297.
 Interrogarunt Christo dilecti auditores sanctum Ephræm , discere cupimus magister . 377.
 In lata quidem via . 432.

M.

Mandaverat Deus iusto Abraham , ut migraret ex cognatione sua . 312.
 Miserere mei , qui solus sine peccato es . 20.
 Monache , ita ne professus es te Christo placere velle ? 136.

N.

NE frangaris , frater , ab ingruentibus cogitationibus . 83.
 Non solum per abstinentiam à cibis . 133.
 Non habitet in corde tuo potestas diaboli . 424. Et Scholion in Psal. 93.
 Novitios in cœnobiis monachos varie oppugnare solet inimicus . 100.

O.

Omnis celebritas & actio Domini nostri Jesu Christi , salus & gloria nostra fidelium est . 247.
 Oportet porro & eos , qui ex misera atque ærumnosa vita ad solitariam vitam accedunt . 86.
 Opus quoque manuum non negligas . 80.

P.

Paulatim ac per partes ædificatur civitas . 89.
 Peccavi in cælum , & coram te , Domine . 160.
 Pugnans in potentes , ne ruas contra ipsos inordinate morum juniorum . 322.

Q.

Quæ dicendi cupidi interrogastis . 365.
 Quemadmodum gladius nervos incidit equo . 183. 368.
 Qui Deo placere cupit , ejusque hæres per fidem evadere . 326.
 Quomodo minimus ego & peccator Ephræm , plenusque delictis , enarrare ea potero ,
 quæ meas excedunt vires . 222.
 Quum dicat Dominus & Salvator noster Jesus Christus . 161.

R.

R Ectam vivendi rationem expetis? 56.
 Rogo te, lux veritatis Chrliste. 333.
 Rogo te, Salvator mundi, respice in me. 375.
 Resplenduit facies ejus ut sol. 425. Scholion in Transfigurationem Domini.

S.

S Cias, fili, quod octo sunt cogitationes. 321. 428.
 Scriptum est: habenti dabitur & abundabit. 116.
 Si acciderit, fratrem aliquem ad monasticam vitam quacumque occasione venire. 97.
 Si contigerit a cœnobio fratrem quocumque prætextu recedere. 111.
 Si tibi, carissime, donum scientiæ & discretionis, sive curationum concessum sit. 169.
 Si quæ acerbitas acciderit. 120.
 Si igitur rectam vitam appetis. 425.
 Si quis a magna vani seculi existimatione ad monachatum accesserit. 78.
 Sub obedientia Patris spiritualis constitutis suggerit inimicus. 154.
 Suggest fratri inimicus. 108.

V.

V Ariis licet adhortationibus cum religiosissimo Theodoro egerimus. 186.
 Venite universi fratres, consilium a me peccatore & imperito Ephræm accipite. 50.
 Venite dilecti mei, venite patres fratresque mei, grex Salvatoris electe. 370.
 Vir in torpore ac negligentia dies suos transigens. 123.
 Vt arbitror, fratres, tres sunt dormitationes. 95.

X.

X Anthico igitur claro nitidoque mense. 427. Scholion in nativitatem Domini.

R E G E S T U M.

✠. a. b. c. d. e. f. g. h. A. B. C. D. E. F. G. H. I. K. L. M.
N. O. P. Q. R. S. T. V. X. Y. Z. Aa. Bb. Cc. Dd. Ee. Ff. Gg. Hh.
Ii. Kk. Ll. Mm. Nn. Oo. Pp. Qq. Rr. Ss. Tt. Vv. Xx. Yy. Zz.
Aaa. Bbb. Ccc. Ddd. Eee. Fff. Ggg. Hhh. Iii. Kkk. Lll.

Omnes sunt Duerniones, præter ✠ Quaternionem.

R O M A E

APUD JOANNEM MARIAM HENRICUM SALVIONI
TYPOGRAPHUM PONTIFICIUM VATICANUM.
M. D CC XLIII.

SUPERIORUM PERMISSU.